

ספרי

שאלות ותשובות צפנת פענח

למרן הגאון האדיר שר התורה כקש"ת
רבינו יוסף ראזין זללה"ה, אב"ד דווינסק

א

שו"ת צפנת פענח דווינסק

ח"א י"ל בדווינסק ת"ש ע"י בת המחבר
ח"ב י"ל בדוונסק תש"א ע"י בת המחבר
ונלווה אליו קונטרס החליצה מחתנו הגאון רבי דוד פיינגולד זצ"ל

ב

שו"ת צפנת פענח וורשא

י"ל בשלשה חלקים [בסדר רצוף] בוורשא תרצ"ה

הועתק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

שו"ת שלמת יוסף

ע"י חיים תשס"ז
י"ל ע"י הג"ר שלמה סובל זצ"ל בירושלים תשט"ז

ד

ספר מכתבי תורה

מאתיים ותשעים מכתבים אשר פלפלו ברצוא ושוב מרן המחבר
זללה"ה עם הגאון רבי מרדכי קאלינא זללה"ה מווישאגראד
י"ל לראשונה בבילגורי תרצ"ז

ועליהם

מפתחות חדשים

לכל ספרי השו"ת יחד, עפ"י סדר ארבעת חלקי השו"ע, קדשים
וטהרות, ענינים שונים וביאורי סוגיות

כל אלו הובאו ביתה יוסף פעיה"ק ירושלים תובב"א
שנת ולי"וסף אמר מבורכת ה' ארצו [התשנ"ט] לפ"ג

שארית ישראל לא יעשו עולה
ספר זה סודר מחדש וכל הזכויות להוצאה זו שמורות.

©

כל הזכויות שמורות
All Rights Reserved

ובלי רשות מפורשת ממנו אסור להשתמש לכל מטרה ובכל צורה
בכל חלק מן החומר שנרפס בספר זה

נרפס בארץ ישראל
PRINTED IN E. ISRAEL

מפתחות חדשים

לכל ספרי השו"ת יחד,
עפ"י סדר ארבעת חלקי השו"ע, קדשים
וטהרות, ענינים שונים וביאורי סוגיות.

מפתח כללי – אורח חיים

סימן	חלק	רמז הענין	סימן	חלק	רמז הענין
		הלכות ברכת המזון			הלכות הנהגת אדם בבוקר
(וג)	י-ם	ברכת המזון במצנפת	טז (ה)	י-ם	נגיעה בזרועו בהנחת תפילין
		אמירת "מגדול" בברכת המזון בשבת	כז(ג), כו(א)	י-ם	קטנים שדרכם ליגע במקומות המכוסים
		ויו"ט			הלכות ציצית
		הלכות ברכת פרות	(בא)	י-ם	עשיית ציצית בלילה
קע	ורשא	ברכת בפה"ג בענבים ללא חרצנים	לו	י-ם	ציצית אם היא מצוה או מתיר
קג	ורשא	המוציא פרי מאי מברך			הלכות תפילין
קפ, קפח	ורשא	זמן שיעור כדי אכילת פרס	דינסק ח"ב ג, ד		קטן המתחנך בתפילין אם יברך
קעט	ורשא	ביצה חיה אם היא אוכל או משקה	רעג, רעד, שג	ורשא	קשר של תפילין אי בעי של קיימא
		שיעור יין לברכה אחרונה	טז	ורשא	בגדר "על ירך" בתפילין
		הלכות ברכות	קס	ורשא	בענין יו"ד של תפילין של יד
		ברכת שהחיינו בקנה בית	רנ	ורשא	תפילין שיבשו ונתקלקל הרבוע
דינסק ח"ב א		ברכת שהחיינו על ברכת החמה	קס	ורשא	בל תוסיף בהנחת תפילין של רש"י ור"ת
דינסק ח"ב ב		הלכות שבת	קד	ורשא	שלא כסדרן בתפילין
		השכרת תנור לעכו"ם אי מהני לגבי שבת			הלכות ברכת השחר
		שותפות עם עכו"ם בפירמא אי חשוב	(אא)	י-ם	קריאת שמע קודם התפילה
		פרהסיא לגבי שבת			גולם שנברא ע"י ספר היצירה מהו
דינסק ח"ב כו		הטמנה בטרמוס בשבת	דינסק ח"ב ז		לצרפו למנין
רעג	ורשא	תוספת יו"ט	י-ם	(יאב)	לענות אמן כשהוא באמצע לימודו
		קידוש על סתם יינם			הלכות קריאת שמע
דינסק ח"ב כז		חיוב מכבה בשבת	י-ם	(לדוד)	גילוי זרוע
ורשא		הבערה וכיבוי בשבת וגרם שלהם			הלכות תפילה
דינסק ח"ב לה		הבדלה על חלב ועל תה	רעז	ורשא	אמירת "רבונא דעלמא כולא" בשמו"ע
דינסק ח"ב לד		אי שפיר עבדי לברך "בורא מאורי האש"			או ק"ש
		כל אחד לעצמו	י-ם	(כהב)	אם יכול להתחיל ולגמור קודם שיגיע
דינסק ח"ב ו		לטייל בשבת במבוי שיש בו עירוב בג' רוחות	דינסק ח"ב יג		ש"ץ למודים
דינסק ח"ב יח		לצאת במשקפיים בשבת			בגדרי עניית אמן ושומע כעונה
דינסק ח"ב לג		יציאה חוץ לעירוב עם תעודת זהות	דינסק ח"א פא		הלכות נשיאת כפים
		קשורה בבגדו			נשיאת כפים במחלל שבת לפרנסתו
דינסק ח"ב לו		אמירה לעכו"ם, ובמקום מצוה	ורשא	יב	הלכות סוף התפילה
דינסק ח"ב לה		בקושי התירו לדבר ד"ת בשבת			קדיש תקבל בחזן היורד מאשרי ובה
דינסק ח"ב ה		שיטת רש"י בגדר מלאכה שאין צריך לגופה	רצ	ורשא	לציין
קכט, קל	ורשא	ההורג טרפה בשבת	דינסק ח"ב יב		הלכות בית הכנסת
קמה	ורשא	המתנה "בכדי שיעשו" באפית ישראל	דינסק ח"ב יג		ביהכ"נ שהבימה עומדת ליד ארון הקדש
		מומר	דינסק ח"ב כד		מכירת בית הכנסת ע"י טובי העיר
		כיוור עומד על הגז וחתוכת כרוזל מפסקת			בגדרי קנייני בני העיר בבית הכנסת
דינסק ח"ב כז		אי חשיב ככלי ראשון	דינסק ח"ב יג		חלוקת ספרי תורה וספרי קודש בביהכ"נ
ורשא		תולש אי הוי אב מלאכה	דינסק ח"ב יב		שנתפלג
דינסק ח"ב לד		תערובת סודה עם מלח לימון בשבת	דינסק ח"ב יג		חזקת מקומות בביהכ"נ שחרב ונבנה
		לומר כל העושה אינו מפסיד באיסורי	דינסק ח"ב טז		מחדש
ורשא		שבת			ביהכ"נ שבימות החול ילמדו בו במעורב
דינסק ח"ב יט		שימוש בקולן של חונים בשבת	דינסק ח"ב כא		ובגילוי ראש ויכניסו סמל הממשלה
		הטובל אצבעו בדיו וחזותם בו על הנייר	י-ם	(הג)	שהוא ש"ע
ורשא		בשבת			ביהכ"נ במקום שהיה בית תפלת עכו"ם
קסח	ורשא	כתיבה בשמאל בשבת	דינסק ח"ב יג		ובמרתפו ביה"ק
					אמירת דבר שלא בשם אומרו

מפתח כללי – אורח חיים, יורה דעה

סימן	חלק	רמז הענין	סימן	חלק	רמז הענין
		הלכות ראש השנה			הלכות הוצאה והכנסה
		מנהג פתיחת הארון בתפילת ר"ה ויו"כ	דינסק ח"ב	לו	צירוף עכו"ם לששים ריבוא דרה"ר
		הלכות סוכה	דינסק ח"ב	לח	חיוב רב העיר לעשות עירוב
		איך משכת דופן עקומה לר"י דבעי	ורשא	עה	בגדרי שנים שעשו
דינסק ח"א	מט	לדפנות דיני סכך	ורשא	יד	חיוב ד"א בזורק כדור בשבת ברה"ר
ורשא	רנב	המסכך בידות אוכלין ובשברי כלים	ורשא	קמח	עירוב ע"י הוטי הטעלעגראף
		הלכות לולב	דינסק ח"ב	לו	
		הוספת הדסים בלולב			הלכות פסח
		בדברי הר"ח דאתרוג של תרומה טהורה	ורשא	ע	מה מהני ביטול חמץ שלא יבוא לאוכלו
		לא יטול דמכשירה	דינסק ח"א	קט	להאכיל בהמות קמח בפסח, בנמכרו
רמז		בל תוסיף באכילה בסוכה בערב סוכות	דינסק ח"ב	מג, מד	ברין גריקא, וגורפין של גריקא
יבוא		הלכות מגילה	דינסק ח"ב	מג	אכילת סכרין בפסח
		משנכנס אדר מרבין בשמחה			בשיטת רש"י דב"י אינו עובר אלא
דינסק ח"ב	כג	אלפיים אמה היא סמוך או רחוק	ורשא	קלט	מהלילה
ורשא	מז	בדעת הבה"ג דאין נשים מוציאות אנשים	דינסק ח"ב	י	בגדרי מצוות תשביתו
		במגילה	ורשא	קמב	הטעם שאפר חמץ אסור בהנאה
ורשא	קט		דינסק ח"א	קט	חלב הבהמות בפסח
		יורה דעה			אכילת סוכר שאינו של פסח אבל אין בו
		הלכות שחיטה	דינסק ח"ב	מב	חימוץ
		שוחט אשר מחמת פחד אינו שוחט בגלוי ורשא	דינסק ח"ב	מ	נוסח שטר מכירת חמץ
קנט		שו"ב שהוא גם מנקה ובלילי החורף אולי ורשא	דינסק ח"ב	מג, מד	יישון יב' תודש בכלי חרס לפסח
עד		אינו מרגיש בסכין	ורשא	רעג	הגעלה במים שהוחמו ע"י חשמל
		שחיטת החשוד על מאכלות אסורות	י-ם	הנה, לה, לו	הגעלת כלי אחר רוב תשמישו
ורשא	רפט	שוחט שנמצא שאינו יודע	דינסק ח"ב	מא	מצות מקמח הנלקח בשוק
ורשא	קכד	רב הרוצה להיות שו"ב אם צריך קבלה			תנור של מצות שיש לחוש שנאפו המצות
		מאחר	דינסק ח"ב	כ	מחוס מתכות קודם התנור
דינסק ח"א	נא	על דבר שו"ב זקן			עשיית מצות במכונה חדשה שיש בה
דינסק ח"א	ל	שו"ב שהוא בעל לה"ר	דינסק ח"ב	לט	חששות
ורשא	קכח	בגדרי מומר להכעיס			אם מחויקין ממקום למקום במצא חיטים
דינסק ח"ב	יח	הלכות טריפה	ורשא	עח	בירקות
		קורקבן שאין ניכר החור לבחוז	ורשא	רפא	שיעור כדי אכילת פרס במצוה
ורשא	רצד	סתימת חלב בנקובת הטחול			בגדרי הלל של ליל פסח (בביהכ"נ), ושל
ורשא	קמז	ספק טריפה באוונא	דינסק ח"ב	ח	ז' של פסח
ורשא	קנח	טריפות דבהמה בעוף			הלכות יום טוב
ורשא	קסג	ניטל מרגלו	ורשא	ק	הנחת תפילין ביו"ט שני
ורשא	קסב	נימוק הכבד	ורשא	קכט	איסור בונה ביו"ט אם הוא מה"ת
ורשא	קסא	שינוי מראה בריאה	ורשא	קעג, רעג	הדלקת אור העלעקטרי ביו"ט
ורשא	קסג	בספר המצוות דאין לוקח אלא על דרוסה ורשא			עשה מלאכת אוכל נפש ביו"ט שחל
ורשא	מב	ריאה שהאדימה	ורשא	ב	בשבת
		על דבר סירכא אדומה			הלכות תשעה באב
ורשא	קכח	חסרון בפנים העצם אי הוי חסרון			צומות הנדחין אי בעינן עשרה מתענין
ורשא	מב	בועא על אונא עליונה וקמט ומוגלא	דינסק ח"ב	לא	לקריאת ויחל
ורשא	עד	בועא בריאה	ורשא	סא	תענית ת"ב למי שיש לו תולי באוונא
ורשא	רלז	ספק ניקבו בקדומים	י-ם	לבג	קול שיר בזמן הזה
ורשא	קכח	ריאה שנגלד פורתא בשיפולי האונה	י-ם	לב	יום ב' באב בשנת החורבן
ורשא	מב	ומעט מוגלה			הבדלה למי שצריך לאכול בת"ב שחל
		בשיטת הרשב"א דיתר כנטול, כניטל	דינסק ח"ב	לב	בא' בשבת
ורשא	לד	ממקומו	ורשא	מד	ת"ב שנדחה אם הוא מתורת תשלומין

מפתח כללי— יורה דעה

סימן	חלק	רמז הענין	סימן	חלק	רמז הענין
		הלכות עובדי כוכבים	סה	ורשא	קרומי הריאה שנדבקו לעצם שתחתיה עגלים שהסבור גפוח וגיד הארוך נכנס לטבור
כנה	י-ם	למחות שלא יצלמוהו	פט, צ	ורשא	לול שיש בו מחיצות ונכנס בו דורס
נו	ורשא	אי מותר לאדם להצטלם	סג, סד	ורשא	סירכא שיש תחתיו נגלד פורתא
פד	ורשא	ב"נ להנות מתקרובת ע"ז	סב	ורשא	ריאה במראה האדום והיה שם מוגלה והעביר ידו וביצבצה
דהע	ורשא	אנשים המכנים עצמם בשמות גוים	פח	ורשא	ריאה שצמקה במקצת וסרוכה לשומן הלב ולאומה
שטו	ורשא	ביטול ע"ז בע"כ	צא, צב	ורשא	נגלד ע"י מורסא ומצד השני נראה כמראה תולע
יא	דינסק ח"ב	שותפות מחלל שבת בחנות של יין	צד	ורשא	נקב קטן ועגול ממורסא והיה שם תולע מת
ריח	ורשא	שכרוהו לטבור צלמיהם	פו	ורשא	נסמך בית הכוסות לחצר כבד
		הלכות ריבית	קכח	ורשא	בענין בציים הנקרשים
		היה רגיל להלוות בהיתר עיסקא, ופעם אחת הלוח סתם	קכח	ורשא	בענין בדיקת פושרין בריאה
קפד	ורשא	ריבית בבנק בע"מ	קכד	דינסק ח"א	בגדר בהמה שנתפסמה מאיסור
קפד	ורשא	להרבות על המכר כשפורע בתשלומין	יח	דינסק ח"ב	בגדרי הפסד מרובה
(לאא)	י-ם	הלכות חוקות העכו"ם			הלכות דם
		ע"ד הלובשים מלבושי נכרים ומגדלי בלוריות	שטז	ורשא	דם שבישלו
רנה	ורשא	ניחוש במים	ע	ורשא	הלכות מליחה
רסד	ורשא	צביעת זקנו בכדי שיתקבל לעבודה	קמה	ורשא	טעם שאין מברכים על מליחת בשר
טו	דינסק ח"ב	הלכות גדה	קעב	ורשא	הלכות דברים היוצאים מן החי
		טבילה סמוך לוסתה	רעג	ורשא	בהיתר חלב מן התורה
יד(ג), יחזה	י-ם	המתנה ה' ימים בכתם	ד	ורשא	הלכות סימני עוף
קס	ורשא	גרם שלא תתעבר לאשה שהפילה נפלים	רעו	ורשא	בעופות שיש להם שתי אצבעות יתירות
ל	ורשא	ראתה ג' ימים מפוורים בימי זיבה, וביניהם פלטה ש"ז	מג	דינסק ח"ב	אפרוחים הנולדים במדגרה
עד	ורשא	סתימה שבשן ומוך שבאוזן אי הוי חציצה	לב	ורשא	אכילת תרנגולים שצווארם אדום וחלק בלי נוצות
סז, סח	ורשא	מצאה אדמומית בעד בימי ליבונה והיה לה כאב	רס	ורשא	הלכות תולעים
עד	ורשא	ראיה מחמת בדיקת רופא	קצח	ורשא	תולעים שע"ג הדגים
רצו	ורשא	הלכות מקואות			ירקות שאינם בדוקים מתולעים
		שאוכים שהמשיכו למקוה			אכילת קמח בלי בדיקה מתולעים
רבה	ורשא	כוונת טהרה בטבילה			הלכות בשר וחלב
קעה	ורשא	טבילה בתלוש ולבסוף חיברו יותר ממ' סאה			חתיכה נעשית נבלה בבשר עוף בחלב
		דבר שתחלת ברייתו מן המים אי פוסל בשאובין			בדברי הכס"מ דלא אסרה תורה בישול
נא	ורשא	בדברי הכס"מ שטהרת המקוה היא ביציאה			בשר בחלב אלא כדי שלא יבוא לאוכלו
רעז	ורשא	בגדר זוחלין במים			הלכות תערובות
קכ	ורשא	בגדרי זוחלין ושאובין ומקוה	דינסק ח"א נא		לבטל איסור הרבנן לכתחילה
קסט	ורשא	דבר שתחלת ברייתו מן המים אי פוסל בשאובין			בשיתת הראב"ד דמין במינו לר"י מותר בהנאה
כט	ורשא	מקוה של זוחלין אי מטהר מים שאובין בהשקה	מזח, מט	ורשא	בגדר טעם כעיקר
		רביעית דכלים אי פוסל זוחלין ושאובין	רפג	ורשא	טעימה כדי לראות אם הדבר מותר
ט	ורשא	טבילה במעין של נפט	רסד	ורשא	גדר תערובת בהוכר האסור
צט	ורשא	ע"ד מקוה אם היא נובעת מהכתלים צריך כשפ"ה	קנט	ורשא	מים ביון, אמאי הוי אינו מינו
רעז	ורשא	הלכות נדרים	שט	ורשא	הלכות מאכלי עובדי כוכבים
		חרטה בגדרי הקדש	יד(ב)	י-ם	חלב של מחלל שבת
לפח	ורשא		ח	ורשא	חמאה שנעשתה ע"י ישראל מחלב עכו"מ ורשא

מפתח כללי – יורה דעה

סימן	חלק	רמז הענין	סימן	חלק	רמז הענין
		גלויות שנוכר בהם פסוקי תנ"ך			קבלה לעשות דבר טוב בדרך סגולה
	ג-ם			דינסק ח"א	הלכות כיבוד אב ואם
	ט-ג	כתיבת מעטפות בכתב אשורי			כיבוד אב ואם בגר שנתגייד הוא ואביו
		תענית בס"ת שנפל על בימה		קמה	אמר לו אביו שלא להשיב אבידה
		ס"ת שנפל ונשאר עומד על עץ החיים		צו	בן להעמיד כוסות רוח לאביו
		אם מהני שאלה על קדושת השם		קג	קריאת אביו ורבו בשמם
		ס"ת שנמצא כתוב בו "למשפחותם לבית		טו(ד)	
		אבותם", במקום "ולבית"		קנא	הלכות תלמיד חכם
		קדושת ס"ת הנעשה ע"י צילום			קימה מפני ספק שיבה
		ס"ת שנמצא כתוב בו "התאנף" במקום		י-ם	מה שנהגו שלא לקום אלא לראש
		"התאנף"		יג(א)	ישיבה ואב"ד
		הלכות מזוזה		א(ג),ו(ב)	בגדר רב בזמנינו
		שוכר בית מישראל אימתי יברך על		קנו	הלכות תלמוד תורה
		המזוזה			על דבר סדר הלימוד הנכון
		שוכר בית מעכו"ם אימתי יברך על		הו,	החלפת תלמידים בישיבה בבועלי כשרון
		המזוזה			יותר
		הלכות שילוח הקן		דינסק ח"ב יז	לשנות החומשין ולקצרן עבור תשכ"ד
		שילוח הקן באם על ביצי אחרת		ס	בענין לימוד
		הלכות פדיון בכור		י-ם	רוכ בנין בחכמים
		בכור שנולד ע"י מלקחיים לענין פדה"ב		קנו	קריאת הסדרה בפנ"ע אם נחשבת לת"ת
		בגדר פדיון הבן לאחר למ"ד			דרבים
		נאמנות עכו"ם לומר שכבר ילדה		רעו	להשתמש בשונה הלכות כשעושה מעצמו
		משרת נכרי חתך אוזנו של בכור		טו(ג)	בגדרי תלמוד תורה ומצוות של קטן
		זרעים		דינסק ח"ב י	הלכות צדקה
		פירות שביעית אי מופקרים ממילא			גבאי צדקה הנותנים לעני הרבה בפעם
		כהן ולוי שהקדימו מעשרות		קעג	אחת
		מפריש תרומה לאיבוד			המבזבז אל יבזבו יותר מחומש
		תרומה במחשבה בקטן הסמוך לאיש		י-ם	לקבל תמיכה מאחותיו ללא ידיעת בעלה
		הפרשת תרו"מ אם הוא מצוה		דינסק ח"א ל	הלכות מילה
		אם יכול לתקן טבל שנבלע בקדירה			מציצת המילה ע"י מכונה
		טעם שמברכין על חלה ותרומה שהם		קנב	תינוק שנולד בערב שבת שנתערב עם
		הכשר			שנולד בשבת
		שריפה במשקין של ערלה וכלאי הכרם		קסז	נולד מהול ואח"כ נמשך
		שריפת ערלת חוצה לארץ		קפו	מילה באחד שמתו מחמת מילה אצל
		בגדר יובל אפקעתא דמלכא			סבתו ואם סבתו
		יין של שביעית לד' כוסות		דינסק ח"ב כב	ביטול חזקת מתו מחמת מילה
		בפטור שמיטה ממעשרות		דינסק ח"ב כג	חזר עור הפריעה ונדבק
		ירושה במעשר שני		רסח	שתי עורלות בשבת
		הלכות אבילות		רלח	טעם שמילה דוחה שבת ולא יעשה ע"י
		פינוי מת לאחר שנקבר, למקום אבותיו		ע	נכרי
		אם ליתן ד' אמות לקבורת אפר			הלכות גרים
		קבורת ב' הרגים יחד			כותים גרי אמת או גרי אריות
		קבורת מחללי שבת בפרהסיא		מו	הבא להתגייד ויש סכנה למולו
		פרסום בעיתונים מפטירת אנשים		דינסק ח"ב ל	הלכות ספר תורה
		עשיית גן סביב בית הקברות			קדושת ספרים הנדפסים
		נדב לצורך ביהמ"ק, ומת		י-ם	קדושת "שמות" של ספרים נדפסים
		ליקוט עשבים בבית הקברות		דינסק ח"ב א	כתיבת תיבת "ב"ה" במכתבים
		לעשות סגולה באחיזת ידו של מת		רשא	בגדרי בעלות על ס"ת
		בהיתר חניטת מתים		קצו,קצז,שד	
				רצו,קיב	

מפתח כללי-יורה דעה, אבן העזר

סימן	חלק	רמז הענין	סימן	חלק	רמז הענין
		באשה שנבעלה מרצונה כדי להציל נפשות			בנדע שהיו קוברים בטעות נשים בלי קיטל
דינסק ח"א כד, כה		הנטען על בת ישראל הבא על העכו"ם	קכח	חשא	סומאת קברי עכו"ם
		היא מעוברת ממנו ורצה להתגייר נישואי מינקת תוך זמנה, כשאינה מניקה מחמת רפואה			היכן הולכת נשמת נרצח
דינסק ח"א כט		נשתטית ונחלתה חשיב"ס מהו שישא אחותה בחייה			אבן העזר
דינסק ח"א כח		באשה שאומרת שבעלה הראשון שלח לה גט	קפה	חשא	קיום מצוות פר"ו בכנים שהיו לו בגיורתו גירשה והחזירה ושהתה עמו בשני הנישואין עשר שנים ללא ולד
דינסק ח"א מח, מט		באומרת נתגרשתי במקום פלוני	ערב	חשא	כפיה על פר"ו
דינסק ח"א נו		באחד שכתב לאשתו שגיסו מת, ולאשת הגיס כתב דחלה	רפד	חשא	נשים שקיימו פר"ו אם עשו מצוה להתיר חדר"ג כשאשתו נחלתה ואינה יכולה לטבול
דינסק ח"א עח		בענין תקנה להתיר עגונות			היתר חדר"ג באשה שברחה מבעלה
דינסק ח"א עז		בהיתר עגונה על פי סימנים	דינסק ח"א יז		לישא אשה אחרת כשאשתו דרה עם אחר
דינסק ח"א עז		בהיתר עגונה בנשרף באש והכירד בסימנים	דינסק ח"א יח		היתר חדר"ג בנמצא בה מומין
דינסק ח"א עז		בגדרי היתר עגונות	דינסק ח"א יט		להתיר חדר"ג בנדע שגם קודם נישואין היתה שוטה
דינסק ח"א עז		בעגונה שהעידו שבעלה נחתכה רגלו	דינסק ח"א עא		בגדרי היתר חדר"ג ולענין רפואה ומוזנות
דינסק ח"א עז		היתר עגונה שבעלה מת במלחמה			להתיר חדר"ג בדרה עם עכו"ם והולכת לתפלתם
דינסק ח"א עז		בהיתר עגונה בנשרף באש	דינסק ח"א יח		היתר חדר"ג באינה ראויה לילד
דינסק ח"א עז		בהיתר עגונה ע"פ עד אחד	חשא	כא, כב	להתיר חדר"ג כשאשתו בארץ אחרת ולא באה לדין
דינסק ח"א עז		בהיתר עגונה כשנתרסקו אבריו ושוב הלך			באחד שעבר על חדר"ג ונשא אשה על אשתו
דינסק ח"א עז		בהיתר עגונה ע"פ ע"א במים שאל"ס	דינסק ח"א טז		להתיר חדר"ג באשה שברחה מבעלה
דינסק ח"א עז		בגדר ערכאות בהיתר עגונה	דינסק ח"א כב		להתיר חדר"ג באשה שנשתטית
דינסק ח"א עז		בהיתר עגונה ששר הצבא אומר שבעלה מת	דינסק ח"א קכח		צאוות ריה"ח בשם המחזותן
דינסק ח"א עז		בדין מסל"ת	דינסק ח"א עג		בנמצא אסופי וקמיע בצווארו
דינסק ח"א עז		בהיתר עגונה בעיר טורמאנט שבעלה ברח			מי שאינו יכול לגמור ביאתו אם מותר לישא
דינסק ח"א עז		בהיתר עגונה שע"א מעיד שנפצע במקומות מסוכנים	דינסק ח"א כז		בביאת קטן ובשלב"ד לכהונה
דינסק ח"א עז-קג		היתר עגונה בהכירד המת ע"י בגדיו	דינסק ח"א נו		איסור זונה לבעלה ולכהונה
		אם צריך גט מבעל שני שנשאה קודם גט מראשון	חשא	רצג	הלכות אישות
דינסק ח"א עז		איש ואשה הדרים יחד ונדע שהיתה נשואה ועתה היא מגורשת			בנדע לבעל שהיתה קטלנית בשנים באשה קטלנית שמת הראשון בילדותו והשני בן נ"ס
דינסק ח"א עז		ביאת איסור במלבוש על האבר	דינסק ח"א כח		מתויר גרושתו משנישאה לאחר וקידשה בכיאה
דינסק ח"א עז		בגדר העראה	דינסק ח"א קד		בגדרי איסור א"א ע"י זנות
דינסק ח"א עז		קול באשה ערה	דינסק ח"א קיט		בדבר אישה מעוברת וחשש וינתה לאוסרה על בעלה כמכוחל בשפורפת הגטענת בעדי כיעוד
דינסק ח"א עז		רופא שצריך לממש הדופק	דינסק ח"א כג		עשיית שלום בית בזוג שיצא קול שנתקדשה לאחר
דינסק ח"א עז		נסיעה בעגלה היא בבגדו והיא בבגדה			
דינסק ח"א עז		שאלה בשלום אשה			
דינסק ח"א עז		סתמת אחנים מלשמוע קול ערה			
דינסק ח"א עז		בענין ראייה כדי להכיריה			
דינסק ח"א עז		תמונת אשה היכא שכבר מתה			

מפתח כללי – אבן העזר, חושן המשפט, קדשים טהרות

סימן	חלק	רמז הענין	סימן	חלק	רמז הענין
רעט	חשא	חיוב קבורה בלא נשבעה על הכתובה ב"ד שישבו על התדיינות הרבנות, בעיר אחרת	דינסק ח"א ט	חשא	אם צריכה גט מחמת קול שהעידו עליה בב"ד
רצה	חשא	ירושת הבת ע"פ דינא דמלכותא	דינסק ח"א ח	חשא	קידש קטנה לבנו קטן ונתגדל ואינו רוצה בה
שיג	חשא	באיסור לא תהיה לו כנושה			הלכות יבום וחליצה
יאא	י-ם	הורג על ידי שם			בגדרי בן יוס' א' לענין פטור מיבום
יח(ו)	י-ם	"גורל" אם הוא קנין או רק כמו זכות	דינסק ח"א סח		וחליצה
יד	חשא	גבי ממון מודה רבי דל"ה חוקה בתרתי	חשא קב		יבמה שנתקדשה לזר ואח"כ בא עליה יבם
קמה	חשא				זקוקה ליבם ונישאה לעבריין
		קדשים טהרות	דינסק ח"א סה		חליצה בקטנה
דינסק ח"ב כד		שירה בפר העלם דבר	דינסק ח"א קה, קז		אם יש חשש לחלוץ
דינסק ח"א עה		בגדרי לאו דוכל אדם לא יהיה וכו'	דינסק ח"א סד		זקוקה לחליצת מומר ויש חשש שזינתה
דינסק ח"א עה		שחיטת פר יזה"כ ופרה אדומה	דינסק ח"א סג		יבום באשה שבעלה היה טומטום
דינסק ח"א עה		בגדרי נסכים	חשא קמד		הרגיל עצמו לילך תחילה בשמאל מהו
דינסק ח"א עז		סמיכה בשעיר המשתלח			בחליצה
		שיטת רש"י בצליית ק"פ על כרעיו ועל	דינסק ח"א סו		נולד בלא בצים או פצ"ד לענין חליצה
דינסק ח"א קי		קרבו	דינסק ח"א סז		יבם מומר ויבם כופר, היי עדיף
חשא לח		גגין לא נתקדשו, אי מיפסל ביוצא	דינסק ח"א פ		חליצה ע"י שליח
חשא מג		בסתירת הרמב"ם דעומר שלא כמצותו	חשא כד		
		כשר ודוחה שבת	דינסק ח"א קכג		חליצה באשה שטוענת שלא היה לו ג"א
חשא נב		הדלקת המנורה בחוץ			ואיבריו משונים
חשא נד		ערכין בטרפה ובגוסס	דינסק ח"א צד		מת בלא בנים ונישאה אשתו ושוב נדע
חשא עג		בריבוי הספרי שבכור יהיה מובחר			שיש לו אח
חשא עה		ע"ד רבש בקטורת	דינסק ח"א סט, ע		חליצה בכופר
חשא עז		שתי הלחם במדבר	דינסק ח"א קח		יבום בזקן
חשא עח		היאך משכחת נותר בדם הא נפסל	דינסק ח"א קיד		גבי אנוסה כתיב לשלחה, באפילו גרם
		בשקיעה			איסור
חשא עח		בגדרי עורו של פסולי המוקדשין	חשא ריג		אין הבעל מנוקה מעון בבא על ארוסתו
		אומר שמותר להקדיש בע"מ, קדוש ואינו	דינסק ח"א פא		בבית חמיו
חשא עט		לוקה			
		להוריד כה"ג מקדושתו באמירה, בבית			
חשא עט		שני דל"ה שמן משחה			חושן המשפט
חשא פ		כה"ג לטמא לאשתו	חשא יט		נגמר דינו למיתה ואח"כ נשתטה
		פסולי המוקדשין לאחר פדיונם לשוחטן	חשא קח		בענין גזל עכו"ם
חשא פג		בעזרה	דינסק ח"א קכה		שכר שדכנות בנתבטל השידוך אח"כ
חשא פד		כהנים אם יש להם חלק בערי מגרש	חשא לה		אופה שגרם שיגבו מס מהאחרים
חשא פד		קיני זבים מדמי שביעית			חזקת מקומות בביהכ"נ שחרב ונבנה
חשא פד		פסול יוצא בקדשים קלים	חשא יא		מחדש
		ברמב"ם דאשם תלוי בא מן הקטנים ומן	דינסק ח"א קיח		בגדר סיטומתא
חשא פז		הגדולים	חשא רלח		מבטל חנותו של תבירו
		שחט קרבנות יחיד בשבת חייב חטאת	חשא קצב		נאמנת לומר ע"ז לא חתמתי
חשא צה		והבשר מותר בהנאה	חשא קעח		חילוק בין פסולתו מלכות לפסולתו מדינה
		כשמוזה אחרונה אי צדיכה ראשונה להיות	חשא קמו		אומן קונה בשבת כלי, בגט ובס"ת
חשא צט		קיימת	חשא רמד		אם הירשעים יורשים צורכי קבורה
		הא דבעינן קרא לתתיר מליחת קרבנות	חשא רמא		גדר המיעוט שבבית דין
חשא ק		בשבת	חשא רמז, רצד		חזקת ברבנות
חשא ק		שלמים ששוחטן בהיכל			ירושה ובעלות על כתיבי יד של חידושי
			חשא רמט		תורה

מפתח כללי – קדשים טהרות, ענינים שונים

סימן	חלק	רמז הענין	סימן	חלק	רמז הענין
		בן נח שהפריש קרבן ונתגדיר			עצמות דפסח למה לא יגעילים להוציא
רמז	ורשא	ובח רשעים תועבה בבכור ומעשר	ק	ורשא	הטעם
רמז	ורשא	כהן שעוסק בעבודה ונעשה אונן	קא	ורשא	אונן בבמה
רמז	ורשא	הדלקת נרות ונזכה במקדש	קי, קיא	ורשא	מצוה הנאה בעבירה בכלאים
רמז	ורשא	פסח אם נקרא קרבן ציבור	קטז	ורשא	אפר חטאת בכלי חרס באוהל המת
רמז	ורשא	שבירת עצם בפסח ע"י עכו"ם			בע"ח מצילין בפיהם באוהל המת וחיץ מן
רמז	ורשא	טומאת נפלים	קטז	ורשא	האדם
רמז	ורשא	בגדד לאו דכל אדם לא יהיה באוה"מ	קטז	ורשא	אדם אם ניצל בצמיד פתיל בכלי חרס
רמז	ורשא	סידור לחם הפנים	קיו	ורשא	לוי בבמה
רמז	ורשא	גדר בויכין	קיח	ורשא	במצות לא תשבית מלח
רמז	ורשא	אונן בתג הסוכות	קכ	ורשא	זיעת אדם ולחלוחית הפה להכשר טומאה
רמז	ורשא	כחוש בקרבנות	קכ	ורשא	הטביל את הפסח בשמן תרומה
		צירוף בכדי אכילת פרס כשלא נתכוון	קכ	ורשא	בלע טבעת טמאה וטבל
		בתחלה	קלב	ורשא	נתינת כסף וקרקע לפדיון הקדש
רמז	ורשא	גבי טומאה במסכת בכורות	קלו	ורשא	טומאת חיפוי כלים ותיק
רמז	ורשא	שיער נזיר מצורע			הקטרת קומץ לאחר תמיד של בין
רמז	ורשא	משורר ששיער	קלז	ורשא	הערביים
רמז	ורשא	"מוקצה" בשל גבוה	קלח	ורשא	טומאת נשי ע"ה אי טהרו ברגל
רמז	ורשא	קידוש ידיים ורגלים קודם הפיים	קלח	ורשא	במדרש דחייבי מיתות ב"ד שלקו נפטרו
רמז	ורשא	דם פסול שניתז על הבגד	ת, ט	ורשא	בגדרי קטן בקרבן פסח ועוד
רמז	ורשא	דם המובלע כאיברים שניתז על הבגד	קמא	ורשא	מנחת ביכורים שהביאה קודם לעומר
רמז	ורשא	אכילת בשר קודם שפיכת שיריים	קמב	ורשא	בגדרי באו פריצים חללוה
רמז	ורשא	בגדרי מליקה בחטאת העוף	קגד	ורשא	קרבנות ציבור צריכין ביקור
רמז	ורשא	דישון המנורה אם הוא עבודה תמה	קגז	ורשא	נרבע ונעבד בפסח מצרים
רמז	ורשא	צמיד פתיל בפכים קטנים להציל על	קגז	ורשא	כהן בע"מ לטהרת המצורע
רמז	ורשא	תוכם	קגה	ורשא	לאו דלא תעשו כן לה' אלוקיכם
רמז	ורשא	הבאת יין בכלי אבנים מגליל ליהודה	קגה	ורשא	עליה לרגל בכותים
רמז	ורשא	בענין מנורה של בית חשמונאי	קסא	ורשא	פר ושעיר אם מעכבים זא"ז
רמז	ורשא	דיוחי כשיש פנים חדשות	קעא	ורשא	אי משכחת אשם בציבור
רמז	ורשא	קדושת וטהרת מעשר שני	קעז	ורשא	בגדרי קדושת דמים וקדושת הגוף
רמז	ורשא	חלב משתי שמות	קעז	ורשא	שני במעשר
		ענינים שונים			מעילה ממחובר לקרקע הנאה הנראית
		לוחות שניות ביה"כ	קפא	ורשא	לענינים
רמז	ורשא	הדגים בדור המבול	קפט	ורשא	חטאת לשם חולין
רמז	ורשא	על דבר רפואות הנוכרים בש"ס	קצא	ורשא	פסול כלי שרת ביצא
רמז	ורשא	בלאו דלא ירבה לו נשים רמלך	קצט	ורשא	ממיר בשבת
רמז	ורשא	כדבר רמאות עם תעודות	ר	ורשא	בגדר הקדש בכתב
רמז	ורשא	בגדרי גרעון כסף	רה	ורשא	תרומת הדשן משיעלה עה"ש
רמז	ורשא	נמכר בגניבתו מי כותב השטר	רח	ורשא	פיגול בישראל שחשח חיץ לזמנו
רמז	ורשא	נזירות שמשון	ריא	ורשא	מקדוש ביכורים שלא בפני הבית
רמז	ורשא	בגדר מעות הראשונים לקידושין ניתנו	ריב	ורשא	השקעת סוטה פחות מבת כ' שנים
רמז	ורשא	יה"כ הוי מציאות ממש ולא העדר	רכ	ורשא	בגדרי בכור טריפה
רמז	ורשא	אכילת מע"ש קודם שנכנסו לחומות	רכט	ורשא	מליקה אם בעי בגדרי כהונה
רמז	ורשא	המכניס פירות מע"ש של חברו לתוך	רל	ורשא	למשחה בתרומה
רמז	ורשא	החומות	רלד	ורשא	סיכה למזבח בדם סלמנדרא
רמז	ורשא	לטעום טעם איסור במן	רלה	ורשא	טומאת כהן לטועל ארמית
רמז	ורשא	ראיית נגיעים במראה	רלו	ורשא	ראית בעל מום בעד אחד
רמז	ורשא		רמ	ורשא	בנין מזבח בזמן איסור כמות

מפתח כללי-ענינים שונים, ביאורי סוגיות

סימן	חלק	רמז הענין	סימן	חלק	רמז הענין
		כתוב של ב"ד לדרוש י"ג מידות	נ	חשא	נבואת "זגר זאב עם כבש"
	חשא	הריגת מורד במלכות	נר	חשא	בן לוי שמכר עירו לישראל, אי קולט
	חשא	הריגת עכן בסייף	נה	חשא	לתקן דבר בשביל שלא ישמא
	חשא	הריגת נבות בסייף	סו	חשא	אמירת השמות מתמניא אפי
	חשא	בגדר קדושת מחתות עדת קרח	סט	חשא	אודות כת הציונים
	חשא	בהא דייעוני חשיב לאו שאין בו מעשה			עבר ששבר כל שיני בעה"ב, וחזר
	חשא	מדיח לכפור במציאות השי"ת (ח"ו)	עב	חשא	הבעה"ב והוציא לו אתה
	חשא	לקבל מו"ץ בעיד בלי רשות הרב אב"ד	עז	חשא	בענין אי עביד לא מהני
	חשא	מתעסק, באכילת שקצים שנפשו קצה			כהן שמכר פרה לישראל בכסף אין
	י-ם	בענין קללת בן גרא	עט	חשא	מאכילה תרומה
יבג, יגב		חצי שיעור מאיסור כרת וח"ש מאיסור			אי מהני שאלה בקטן מופלא הסמוך
	חשא	לאו, מי חמור	צח	חשא	לאיש שנדר בניזר
	חשא	בירושלמי דיש כרת במקלל או"א			ישבה על המשבר ומתה אי חשיבה מתה
	חשא	השקאת טיטה בכוס של חברתה	צט	חשא	או כנהרגה
	י-ם	אי מצווה לרפא בהמת חבירו	קא	חשא	גזירות בבני נח
אבג, לז		הושבת מלך בסנהדרין	קא	חשא	יוסף היה נזיר עולם
	י-ם	לאו דלא תתגודדו	קח	חשא	בגדר הנחה בביכורים
דינסק ח"א סא		לפני עיור במכירת מכתבי העתים	קיג-קטו	חשא	על דבר הירושלמי קדשים המזויף
יזנד		התפשיים	קיט	חשא	לכאר גדר מי מריבה
	חשא	מחשבה רעה, הרהור ע"ז והרהורי עבירה י-ם	קכא, קכב	חשא	בגדר לוחות הראשונים
כאנד		לשונות וכינויי גנאי שבש"ס	קלג, קלד	חשא	קטן אי מוזהר באיסורין
כבנד		אבי הבן ואמו מכחישין זא"ז על זמן	קלח	חשא	נביא שקר בבני נח
כדנד		לידתו	קלח	חשא	בדבר הזרעה מלאכותית
	י-ם	גבי אמתיה דרבי	קלח	חשא	קושית העולם דבשפתה חרופה יאמר לא
כדה		כפר"ח דר"ע לא דיבר עם נדה מעולם	קלח	חשא	גמרותי ביאתי
כהנד		איסורי דרבנן אי הוי איסור גברא או			היאך ילפינן חזקה מבית המנוגע דהוי
דינסק ח"ב ט		חפצא			חידוש
	חשא	שליח ב"ד שהוסיף אם עובר בכל תוסף	קלט	חשא	שני כתובים הבאים כאחד שאחד בלשון
	חשא	בריא שיש לו מאכל היתר אי חייב ליתנו	קלט	חשא	לאו ואחד בעשה
	חשא	למסוכן שיש לו רק איסור	קמא, רנט	חשא	חזקה דתליא במעשה
ק, קיא		מצוה הבאה בעבירה בכלאים	קמב	חשא	אודות אגודת ישראל
קפ		טעה בדבר מצוה בחלבים ועריות	קמג	חשא	טרפה מותרת בהנאה
קיח		בגדר בל תגרע בהוראת ב"ד			מי שהיה לו להרג ולא לעבור, ועבר
		ביאורי סוגיות	קמג	חשא	ולא נהרג
	י-ם	ברכות כד ע"א שנים שהיו ישנים	קמג	חשא	על דבר השלש שבעות דכתובות ק"י
יאב		בסלית א'	קמג	חשא	עבודה עברית בארץ ישראל
יאג		שבת יג ע"ב בתוס' גבי פלטי בן ליש	קפט	חשא	בגדרי היקש
כאא		שבת סא ע"ב ליכנס בהן בבית הכסא	רו	חשא	אדון שגרם להוצאת איבר מעבדו
		שבת קטו א תרגום איוב מניחו במקום	רו	חשא	מחלוקת בהלכה למשה מסיני
	י-ם	התורפה	רטו	חשא	איש אשר יתן מזרעו למולך, ויילמא לאו
כבב		עירובין ע א יורש מהו שיבטל רשות	ריט	חשא	אביו הוא
מ		פסחים ג, ב מצאו בו שמץ פסול, בר"ח			גלות במודה הרגתי בשוגג
שטז		פסחים יח א רש"י ד"ה בטלו	רכב	חשא	קטנה שקיבל עבורה אביה קידושין,
	י-ם	פסחים קיא ע"א שלשה אין ממצעין,	רכז, רכח	חשא	ודילמא לאו אביה
חב		החאשה	רלד	חשא	הומת הבורעל והומו בעוד הבת כהן חיה
כות		פסחים קיב א אם אין אתה מלמדני			לפני עיור בנתינת מעות לעני ביום צום
					ויבוא לאכול
					סלמדנרא אם הוא שרץ או חיה

מפתח כללי – ביאורי סוגיות

סימן	חלק	רמז הענין	סימן	חלק	רמז הענין
נח	דינסק ח"א	מכות ה ב והרי אחיז קיים	לב(א)	י-ם	ר"ה ה ע"א תוס' ד"ה שלמי פסח
פג	ורשא	שבעות כד ב והרי הקדש דאיתא בשאלה	יח(ב)	י-ם	יזמא יח ע"ב אכסנאי לא יאכל ביצים
קגז	ורשא	שבעות לח ע"ב בשיטת רש"י	טז(ו)	י-ם	תענית כ ב ולא החזיר לו שלום
ג(א), ד(א), ו(א), ז(א)	י-ם	ע"ו כ א ר"ע שראה אשת טורנוסרופוס	שג	ורשא	יבמות נה ב ברש"י יבמה לשוק הוי רק עשה
יט(א), ז, ח(ב)					יבמות סד ע"ב וכולהו איעקור מפרקיה דר"ה
טז(א), טז(א)			יט(ג), כא(ג)	י-ם	יבמות ק ע"א מ"ע נותנים לאשה תחילה
רצא	ורשא	זבחים ט ע"א שחטייה לשם תמורה ללקי	כב(ג)	י-ם	כתובות י ב בדיקת חבית של יין
קצד	ורשא	זבחים כג א תוס' ד"ה יצא זה	פא	ורשא	כתובות יז ע"ב ורדדגי מישחא ארישא
שיט, שכ	ורשא	זבחים ע ע"ב תוס' ד"ה אפילו	כ(ד)	י-ם	דרבנן
רג	ורשא	מנחות ה ב תיפוק ליה ק"ו מבע"מ	קצג	ורשא	כתובות ל א רבי נחוניא בן הקנה היה עושה יוה"כ כשבת
רד	ורשא	מנחות ז א כי מהדר לקומץ תקדוש מנחות ז ב חביתיה כה"ג לחציאין			כתובות נא ע"א העלו ליתום
שיד	ורשא		כ(ג)	י-ם	כתובות סג ע"א יונתך נזכרת
קמט	ורשא	מנחות ט ע"א תוס' ד"ה ומדכהונה מנחות נו ע"א לרבנות מנחת נסכים	כ(ז)	י-ם	גדרים נא א גבי בר קפרא בקרקרי דאמך
		לחיימוץ	כ(א)	י-ם	טוטה כג א בתוס' ד"ה האומרת
רפה	ורשא	חולין ב ע"א ברמב"ן גדר משמרת הוי היסח הדעת	לד	ורשא	גיטין יא ב ברש"י התופס לבע"ח
עז	ורשא	חולין יא א יליף רוב מרישא של עולה	שד	ורשא	קידושין י א ביאה אידוסין עושה
ש, שב	ורשא	חולין מה ב אם רוב ערוז קיים	יח(א)	י-ם	קידושין יא ב תוס' ד"ה והרי
שיב	ורשא	חולין עד ב בר"ג למעוטי רובעו וחורש בה	לב	ורשא	קידושין יג ב מיתת הבעל מנלן
עח	ורשא		יט(ד)	י-ם	קידושין יד א דבעל כרחא מיבם
קנא	ורשא	חולין קכ ע"א תוס' ד"ה מה להנך חולין קלז ע"א רש"י ד"ה בקדושה	עא	ורשא	קידושין כא ב ע"ע כהן מהו שימסור לו רבו ש"כ
רצו	ורשא	ומכירה	פא	ורשא	קידושין כד א מע"ש שנפל מבי נשא, וברש"י
רכא	ורשא	בכורות יבא רש"י ד"ה לכל השמות תמורה ד ב משכחת ביטלו באונס	יב(ב)	י-ם	קידושין לב ע"א קרע שיראו באנפי רבה
עג	ורשא	שגירש, בקידש אחותה תמורה יח א תשא ובאת אפילו ממירעייהו	רכה	ורשא	קידושין לח א תוס' ד"ה אקרוב
שח	ורשא	תמורה יח ב תמורת אשם מתה, וברש"י	דינסק ח"א קכו	ורשא	קידושין נד ב דיהיב ליה כשהוא סמדר
קצד	ורשא	תמורה כ ב תוס' ד"ה אין אדם כריתות יז ב רש"י ד"ה אפשר	נו	ורשא	קידושין נו ב איסור הנאה בערלה מגין
קצד	ורשא	תמורה כ ב תוס' ד"ה אין אדם כריתות יז ב רש"י ד"ה אפשר	לד(ב)	י-ם	קידושין פא ע"ב אין משתמשין באשה ב"ק א ברש"י שפירש מפגל, שלא לשמה
שה	ורשא	מעילה כא ב תוס' ד"ה פרוטה	פב	ורשא	ב"ק יז ע"ב ורק כלי מראש הגג
רכז	ורשא	גדה יז א תוס' ד"ה והמשתין	כב(ה)	י-ם	ב"ק צג ב מטבע של אברהם אבינו
טז(ו)	י-ם	פרה יח ח לקטו לחטאת כמקלט לאוכלין דינסק ח"א עז	נג	ורשא	ב"מ ג ב הוא קמ"ל הודאת בע"ד
		ביאורי ירושלמי	קמה	ורשא	ב"מ ו ע"א תוס' ד"ה קפץ אחד מן המניין ורשא
		תרומות פ"ו הרי גיטין אין כתוב בהן מחשבה	י(א)	י-ם	ב"מ מח ע"א רש"י ד"ה קאי
דינסק ח"א קכד	ורשא	כלאים פ"ט הל' ג מעשה נסים נעשו	ה(ד)	י-ם	ב"מ נג ע"ב לא קבולי ליקבליה מיניה
עה	ורשא	דמאי פ"ז הל' ד פרוטה של הקדש שנפלה תוספתא כלים פ"א, כלבו של כה"ג חביב ממך	ט(ג)	י-ם	ב"מ פד ע"א לטסאה בלסטיותיה ידע סנהדרין ט ע"ב שנעשה בשרו כראשי לפנות
רכז	ורשא	בדברי הפסיקתא גבי עקידת יצחק, וכי אברהם כה"ג	ה(ה), יח(ג)	י-ם	סנהדרין כז ע"ב קם בר חמא נשקיה
עא	ורשא	תרגום בראשית מה שתרגם ויגלח	א(ה)	י-ם	סנהדרין לו ע"ב תוס' ד"ה מכנף הארץ
עב, קא	ורשא	דיוסף, "וספר"	קמ	ורשא	סנהדרין צא א מעשה בגביהה בן פסיסא דינסק ח"ב א
עב	ורשא		רפו	ורשא	מכות ב ע"א כאשר זמם ולא כאשר עשה
			רכג	ורשא	מכות ב ב בגניבתו ולא בזממו
			יח(ד)	י-ם	מכות ה ע"א אע"ג דגמיר מצוה

מפתח כללי-ביאורי סוגיות

סימן	חלק	רמז הענין	סימן	חלק	רמז הענין
קסט	ורשא	מעילה פ"ג בל' יג			ביאורי רמב"ם
קמו	ורשא	אבות הסומאה פ"ו הל' ב	מד	ורשא	תרומות פ"י הל' יא
שסו	ורשא	שבועות ט יג	מא	ורשא	עיה"כ פ"ה הל' א
רכב	ורשא	עדות פ"כ הל' ב	פג	ורשא	פסדהמ"ק פי"ח הל' ה
רצב	ורשא	מלכים ט יא	עז	ורשא	פסדהמ"ק פי"א הל' ו

ספר

שאלות ותשובות

צפנת פענח

מאת אדמו"ר רבן של כל ישראל
יחיד בדורו שר התורה כש"ת
מרן ר' יוסף זוקלדה"ה בהרב החו"ב
כמהור"ר אפרים פישל ראזין ז"ל

הנדע בכל העולם בשם הגאון האמיתי הראגאמטשאווער
בעדמ"ח ספרי צפנת פענח על הרמב"ם
שדי" מ"ח שנים רב בק"ק דאונאוויפילס (דווינסק, דענאכארט)

הלק ראשון.

מאת המוציאה לאור.

אודה לר' אשר הביאני עד הלום וזכני לראות חיבור הזה שנית של כ"ק אבי אבי רבב ישראל ופרשיו וצוקללה"ה יוצא לאור.

מיום שעלתה נשמתו במהרה השמיסה ועד עתה מניחה לא מצאנו והשקם לא אוכל רק זאת נהמתי בתוגתי השחולתי למלא רצון צדיק כבוד אבא מארי שר התורה וצ"ל להוציא את כל ספריו חשובותיו וכתביו לאור עולם. אנכי ואחוזת סעריצי וסקרישי שמו וצ"ל נגשנו אל מלאכת הקודש וביחוד תלמידו החביב הרב ר' ישראל אלתר ספרן-פוקס שלי"מא המשרת בקודש במקומו לעדת ישראל בדאגאנאופילס מרח ועמל והקדיש עתות הרבה להוציא חסה מנרתיקה למען ערן רוח ישראל סבא מול נונהות ספריו. וכבר עלה בידו להעתיק ולסדר הרבה כ"ק שהם מוכנים לדפוס. לדאבוני מחמת מניעות שונות וחסרון אמצעים כספיים נאלצתי להלוך לאט לאט עם ההדפסה. ותקתי חוקה באלוקי המערכה כי נוכח נעזרתו להבביר את מלאכתנו ולהגדילה עד אשר נברך על המונמר להדפיס את כל כ"ק הנמצאים תחת ידי.

ובהכנסת הספר שאינני רוצה ליהנות מסמו אף הנאה קלה נדפס בעה"שית את יתר ספריו.

הנשי תודה וברכה אביע לכל אלו שסייעו לי בהדפסת ספר זה והתצאתו לאור וזכותו של אאמיר הגאון האמיתי וצוקללה"ה יעמוד להם ותהא משכורתם שלטה מן השמים.

בלב כואב ונשבר

רחל בת לא"א הגאון האמיתי ר' יוסף וצוקללה"ה
אלמנת הרב הגאון ר' ישראל אבא ציטראן
(קיטרוני) וצ"ל.

החלק הראשון

בו שרית רובם בעניינים המובאים ברמב"ם בהלכות אישות, גירושין, יבום וחליצה,
נ"ב, טומה, ואיסור, (שלאן ערך אבן העזר).

הודעה.

הגני בזה להודיע כי בהעתקתי נזהרתי מאוד מלשנות אף את אחת מן המקור רק
במקום שנסתפקתי באיזה את או חיבה, וכ"כ כל שאלה שידעתי בבירור שהיתה כבה או
שהוצאתי מתמצית התשובה ששמתו לפני כל תשובה להקל על המעיין ולהרבות תועלתו
הכנסתים כשני חזאי מרובע כזה [], ונא לעיין גם בתיקוני פעות ובהמשפחות שבסוף הספר.

המסדר.

מורעה זאת כי כל עם עכרים נכרי, גוי, כיני, וכדומה הנמצא בספר הזה אכונה
על העמים הקדמונים אשר לצבא השמים היו עובדים, כידוע.

סימן א'

ש א ל ה

[ברבר נישואי האזרחיים (בהשטאנדרעם - אטם) אם צריכה גמ].

[אשה הצילה לאיש ונשאו בשטאנדרעסאטם ונרשמו בפפורטם אם כופין לישא אותה כרמוי ואם סתרם אם צריכה גמ]

ת ש ו ב ה

יום ג' ע"ו חנוה דהאי שמה תל"א דווינקק לידלי ה' ר' איחא כ"י קבלתי ו"כ והנה באמת כיון דודאי דכל הזמן בפני הערכאות שלטם החזיקו עלמם צנדר איש ואשתו וכן מן הסתם צומן הסקיעה וכן נכתב בהכחני שלטם ולא לא מהני אף אמתלא וכן הכ"ד וע' ו"ש הר"ן בשם הרא"ה בכתובות דף כ"ב דדוקא סתם איא אינו מהכי [ולא] באמת פלוני וע' ו"ש בהה"ע ז"ל בקדושין דף ס"ג ע"ב ג"כ אם אחר האב שקדשה לפלוני וכן ס"ל וכן היא שאמרה שנתקדשה לפלוני קקלין וכן ס"ל להרמב"ם ז"ל בשפ"א דהל' א"ס"ב דגני עלמה אם החזיקה עלמה ג"כ היא נקלקת ולא באב ואגדר לכיון שהחזיקה עלמה לאדם חס"ם זה גופה נולדה סוס גרר אישות לא צנדר צירור ואם שניהם החזיקו עלמה אז קקליים גם הנוכל כמו בהך דקדושין דף ס' א"ך ע"ס רק בקרובת אבל הירוש' ס"ל דגם באיש ואשה וכן פסק הרמב"ם ז"ל דגני דילן לא ס"ל זה נעו"ס לכיון דב"ב עדים לא הוה קדושין און להם כח להחזיק שה"י ע"ס עדים וזה ר"ל באמת הציאר בגוה דקדושין דף ק"ה ע"ב סב לאחריים לא ר"ל כמ"ש רש"י והו"ס גיעין דף ד' רק דשם ר"ל שניהם מודים שנתקדשה לו בנ"י בעדים ושאל ע"ס אם חייב ניתנה אחר הבא ולא נתקדשה לאחר לא יס' קדושין ואמר דשם סב לאחריני ר"ל דע"כ לריך שה"י בזה עדי קדושין ועל אחריים לא מהני מה אחרים שה"י ע"ס וב"ל זה לא כלום א"ך ע"ש הרמב"ם ז"ל פסק בשעת הירש' בקדושין דזה גופה סוס אישות לא צנדר צירור ונוכל לומר כי סגור' שלכו גבי סודאח צ"ד ר"ל רק קדושין אבל הירש' וכן הרמב"ם דלמרה אשתו ובעלי דזה די בחזקה צנדר לא צירור רק נתיאות א"ך מודרני הרמב"ם שפ"א ע"ס ג"כ אשה שאמרה עסיק או שתחוק בנו בקדושין וכן היא נהרגת לא הנוכל ור"ל שאומרת לפלוני החזיקה עלמה צנדר מתיים בקדושין צנדר וכן הר"ן בשם הרא"ה צ"ב דכתובות ג"כ אמתלא באומרת מפלוני אף בקדושין לצד וכן ס"ל להסו"ס צ"ק דף ע' ע"ב דיה אע"ג דגם בקדושין די בחזיקה ע"ש לא גרר צירור רק דין ולא מהני אמתלא וע' ג"כ דף קכ"ז ע"ב ג"כ החזיק שטיא בנו צנית מהכס מהני אמתלא חזיקן דגם בפני צ"כ עכ"פ לריך אמתלא וג"כ אישות לא מהני אמתלא וגם כי לפי ששענתי סס ג"כ לריכס לחתום עלמה שטיא אשתו וסוד צעלם וסוס צנדר דלמרינן צ"ב דף ל' ע"ב דיצורא אחרי נעמס לא עבדי

ע"ש וע' סוס כתובות דף ק"ט ע"א ע"ש וצ"ב דף ע"ב ע"ב ע"ש צנדרים וכ"ה צ"ה. וגם ים להלריך בזה אם סוד חותם שטיא אשתו ים בזה נעמס קדושי עטר לטיעה סחסי ינעוה דף ל"א ע"ב ג"כ צנח"י צ"ל עדים ע"ש וסרנע ים להלריך בזה צנדר נעם טענענדר לה שטיא לוחס הכס בזה סוס טיענדר סגור ע' סוס' כתובות דף כ"ד ע"ב ועסני באמת לסח"דים על אישות דהיטו ע"ל כ"ו ומ"ל ים להלריך בזה אם סוס חייב עינאל כיון טכנסה נהחייב או דין פרטי ולא עייך לסק אם סתכס דקדושין דף י"ס ע"ב וכ"ה ע"מ שאין לך כ"ו וע' גיעין דף פ"ה ע"א ג"כ חוץ מחזקתה א"ס סוס שיר צנע ר"ל ג"כ אם זה עינאל סוס שיר ולא פרטי י"ל דלא סוס שיר וע' בהך דרפ"א דכתובות ודף כ"ז ג"כ סביע זמן לאחר סלרוקין ולא כנסה דלניך ליתן חזונות ע"ס זה אם זה סנדר ענת שטוא ומפסידה צנה שלא נעלם וצנדר חזיק ולכך צעיא ע"ס ג"כ לוחס ע"ש או זה טיענדר וע' בחוק' כתובות דף ע' ע"ב דזה רק חק"מ ע"ש בזה וכן משמע מן ע"ש סוס' עכות דף ע"ו ע"א ג"כ אדרא ע"ש ע"ס דב"ל כ"ו וחינו חובן דעם כ"ה בין חכוסה לשאר אשה דחזיקה רק ע"כ לריך ליעלמס ולא ישאה אז טיענדר כמו שאר נשים וסלרנתי בזה דיל לכיון דלסור לנהגה טעיענדר אליס וע' צירנ' רפ"ז דכתובות נחמת דיכול לנכסם וכן קודם גישואין י"ל ג"כ לכיון דחייב לישא וכתב הרמב"ם דכופין אותו ליעלמס ים טיענדר גם קודם וסרנע ים להלריך בשעת הירש' דצינו פ"א וכתובות פ"ו דלא גרם אשתו ולא נתן כתובס לריך ליתן לה חזונות וע' צרי"ף פ' שני דיני בזכות צבתינות דלא קיי"ל כן וברא"ש ע"ס וברנ"י דף ק"ז ע"ב בכתובות וכ"ה וע' קדושין דף ז' ג"כ מקודשת לחלי ע"ש דיכלגא לחתום אחריה וברנ"ים ע"ס ר"ל דענענדר עלמי רק סלי ואכתייל עכ"פ ים טיענדר לסחויבים גם קודם כשואין וע' בחוק' כתובות דף כ"ד ע"ב ג"כ טיענדר סגור ע"ש בזה וס"ב ודאי תל עליו טיענדר סגור טיעלמס וצפרס צלופן בזה שחנע סלילה אותו מקולר טעס בו סכנס נעמס וכלן צודאי גע לריך ליתן לה ע"ש דין כמ"ש א"ך ע"ש כפיס ליכא אף לשעת הרמב"ם ז"ל צנפ"א דס"ל נענעם צהולס ג"כ לוחס דשם סוס חייב סודרס וכאן רק טיענדר עלמו וע' צחסי טעניית דף ח' ע"א ורש"י וסס אדרנעם סוד כל"ל אותה וכ"ש כאן ולכן צודאי צנדר כפיס לא עייך ויע לריך לרלות כל נעם דלפטר שטיא אותה כדה נעס וישראל וג"כ לריך ליתן לה צ"ל זה וכמ"ש וחקלר יוסק רלזין רב דסס סכ"ל

סימן ב'

ש א ל ה

[עוד ברבר נישואי האזרחיים אם צריכה גמ]

ת ש ו ב ה

מש"ק י"ג חש"י תל"א דווינקק קבלתי סוסם ע"כ וסנס זה נעסיק סענתי ג"כ שללם כ"ו וסלרנתי קלמ צ"ס

ת ש ו ב ה.

ב'יה יום ז' ז' ד'רח חלול כו'ח'ט תרפ"ג לעומר יד'די
 סרז סגדול וכ' כ'סור'ר חיים לבי כ"י רז
 ד'צברא'וסק, שלום וברכה מכתבו קבלתי כעת מעט ולמה
 אשתהי כל כך כי יאל' מ'תחס'ם צ'ע'ט'ק בעיקר הדיון הזה
 יש זום להאריך הרבה מאלד צד אשר לא יספיק הזמן
 והכייר אך צקינ'ר כך כבר ידוע ד'כ'י רצנו סגדול ס'מלמד
 לנו דעת ס'רמז'ים ז'ל צפ"י מ'ס'ל' גרושין ס'י"ט וצ'ס'ל'
 אישות ספ"ת כ'תז רצנו לטון על צ'ני יס'ר'ל' ס'כ'ס'רים ע"ש
 זום וע' צפ"י'ל' מ'ס'ל' גרושין ג'ני ק'ס'ס' ס'כ'נ'ל'ס אחר
 ס'ס'ג'ד'יל'ס וצפ"י' מ'ס'ל' ידוע ג'ני ס'ך ל'יצ'מ'ות ד'ך ק'י'ט
 וכ'תו'ב'ת ד'ך ע"ג ע"צ וס'י'ל' מ'ס'ל' אישות ג'ני ק'ט'ן ו'א'ס'ר'
 ס'ג'ד'יל' וצ'כ'תו'ב'ת ד'ך ל'י' ג'ני ג'ר וק'ט'ן ע"ש צ'י'ר'ט' ד'ק'ט'ס'
 כ'י'ח'ל' ק'ט'ן מ'ק'ד'ש א'יך מ'ג'ר'ס וצ'ג'י' נ'ק'ט' ס'ס'י'לו א'צ'ו א'ך
 רצנו ס'רמז'ים ז'ל ס'ה'ל'י'ף ס'ל'ט'ון צפ"י'ל' מ'ס'ל' אישות וק'ט'ס'
 נ'ש'א לא ס'ס'י'לו א'צ'ו וע' ח'וס'ס' ק'וס'ס' ס'ס'י'ל' פ'ל'ג'י
 זום ס'כ'ל'י א'ס ס'מ'ק'ד'ש צ'מ'לו'ס וצ'ג'ל א'ס ה'ו'ס נ'י'ט'ו'א'ין
 ג'מ'ור'ין ע"ש זום וצ'ה'ך ד'ק'ס'ס'ד'ר'ין ד'ך י"ט ע"צ ע"ש זום
 א'ך כ'ח'וס'ס' ל'יצ'מ'ות פ'י'ל' מ'נו'ח'ר ד'ס'ך ל'יצ'מ'ות ד'ך ל'י'ו ס'ה'י'ס'ס'
 א'ח'ו'ס'ת ח'י ז'מ'ון ס'כ'ש'א'ס וכן ס'ה"י צ'ע'ל'פ' ח'י ו'ל'א יד'ע ו'א'ח'י'ב'
 נ'וד'ע לו ס'נ'ת א'ז ר'ק א'ס צ'ג'ל ל'ט'ס ק'דו'ש'ין מ'פ'ור'ס וצ'ל'ל'
 ז'ס לא ע"ש ו'ל'א א'מ'ר'י'ן כ'ל ס'כ'י ד'ח'וק'ס וכו' וס'ג'ר כך
 י'ר'א'ס צ'ע"ס ס'רמז'ים ז'ל צפ"י'ל' מ'ס'ל' צפ"י'ר מ'ט'נ'ס ז'ס כ'תז
 ס'א'ין א'ר'ס צ'ע'ל' ל'ט'ס ז'נ'ו'ת וי'כ'ו'ל ס'ה'ס'י' ס'ל'ל ל'ט'ס ז'נ'ו'ת
 וכ'תז ס'ה'ו'ל כ'פ'ל'ל וצ'פ'ת'ח צ'ו מ'י'נ'ע'ו'ל'י'ס ו'מ'ס ז'ס ס'כ'צ'כ'
 א'ך צ'ל'מ'ת כ'ך ס'נ'ס ס'ל'ר'כ'ת'י זום צ'כ'י'ו' ד'י'ש צ' ג'ד'ר'י'ס
 צ'א'י'ש'ו'ת וכן ל'ס'י'ך ג'רו'ש'ין א' ס'ה'י'ס כ'ע'ש'י'ת ס'לו וס'כ'י'
 ס'ה'י'ל נ'ל'ס'ר'ת על א'ח'ר'י'ס וכן ג'רו'ש'ין ל'ס'פ'ך א' מ'ס'ק'י'פ'
 מ'נ'י'ס ס'א'י'ק'ו'ר ל'א'ח'ר'י'ס ו'מ'ס ס'י'ס לו צ'ס ז'כ'ו'ס נ'י'ט'ן ז'ס
 ל'ס ז'ס ר'י'ל ר'ס'י'י צ'ק'דו'ש'ין ד'ך ס'י' ע"צ ד'ע'ת מ'ק'ט'ס ס'כ'תז
 ס'פ'ו'ט'ר'ס מ'נ'ו'ן ו'מ'ק'ט'ס פ'ל'מ'ס ל'ס ע"ש וע' צפ"י' כ'ט'ו'ת
 ד'ך ג'י' ע"ל צ'ע"ש ו'ס ז'ס ג'נ' כ'י'ת'י'ס צ'ד'י'ס ק'דו'ש'ין ו'ע'ל'ד
 ס'ל'ר'כ'ת'י' זום ד'ר'י'ת ס'ב'ט' ע'וס'ס ל'ד'י'ן ד'ק'י'ל ד'פ'ס'ל כ'ט'ו'ת
 מ'ס'י'ת וג'ס ס'רמז'ים ז'ל מ'וד'ס זום ז'ס ד'ס'ק'י'ן ס'י'ס לו
 ז'ס ס'ק'ע א'ך ס'א'י'ס'ר ל'א'ח'ר'י'ס כ'כ'ל'ר א'י'ל ג'ע'ו'ר'ס ו'ל'כ'ך
 מ'נו'ח'ר ק'דו'ש'ין ד'ך ו' ע"צ ד'ס'ר'י א'ת מ'ו'ח'ר'ת מ'ס'י' צ'ל'ט'ס
 ו'ל'א צ'ש'פ'ח'ת מ'ט'י'ס ד'ל'א'ח'י'ב א'ק'ו'ר'ס ל'ע'ב'ד ו'ס'ל צ'ל'ט'ס
 א'ק'ו'ר'ס ל'כ'פ'ן ר'ק ו'מ'ס ד'ל'א'ק'ר'ת ל'כ'פ'ן ל'א מ'ט'ו'ס ס'ס'ת'ר
 ס'ס'ת'ר'י'ס ל'ע'ל'מ'ל ר'ק מ'ט'ו'ס ו'מ'ס ס'פ'ו'ט'ר'ס מ'נ'ו'ן וצ'ג'ר ר'י'ת
 ס'ב'ט' מ'ט'א'י'ב צ'ש'פ'ח'ת וכן פ'ל'ג'ש א'ף ל'ט'י'ס'ת רצנו ס'ג'ד'ול
 ד'ג'ר'ס צ'ל'ל ק'דו'ש'ין מ'י'י' י'ס ז'ס ע'ש'ת ור'ב'ק ז'ס כ'ו'ו ל'צ'כ'
 ע'י ק'דו'ש'ין ד'ך י"ג ע"צ ו'ע'ל'ד ס'ל'ר'כ'ת'י' זום וג'ס ד'ו'ס
 ל'י'ך ג'ד'ר ג'ט ל'א כ'י'ת'ו'ת ר'ק פ'ט'ו'ר וכן מ'וכ'ת צ'ס'פ'ר'י ס'
 ס'ל'ל ג'ני י'פ'י'ת וכן ס'ד'ין ד'י'פ'י'ת ד'יר'ל'ה צ'ק'דו'ש'ין ד'ך כ"צ
 ל'ק'ו'מ'ין י'ס ל'ך ז'ס ע"ש צ'ר'ס'י' ו'א'ין ס'ס'י'ס כ'ן ר'ק ד'ע'ס
 ר'י'ל ק'וד'ס ס'ני'רו'ת ר'ק כ'ך ד'ב'ל'מ'ת ס'ח'ו'ס'י' ס'ס וכן ר'ס'י'
 ז'ל ס'ס וצ'י'ב'ע'ו'ת ד'ך מ'י'ת צ'מ'כ'י'ת ג'ע'ו מ'ס'פ'ט'פ' וכן ו'ס
 [ד'מ'צ'י'א'י'ן] צ'ש'ס ס'ר'ס'י' ד'ג'ס צ'י'א'ס א'י' א'ק'ו'ר ל'א ר'י'ל ק'וד'ס
 ג'י'ת'ו'ת ר'ק ד'ר'י'ל ק'י'ר'ס ש'ת'ק'ב'ל פ'ל'י' ג'ד'ר ג'י'ת ס'ל'ל ל'ע'ב'ד
 ע"י ח'י מ'לו'ת וכן ר'י'ל ס'ר'י'צ'ין צ'ח'ו'ס'י' י'צ'מ'ות ד'ך מ'י'ס
 צ'י'צ'

זום כי ע"ס לריכס גט לניד סלגסיס צלל קדושין מ"צ
 קנין יס זס גדר אישיות ואף דעדברי סחוקי גיעין דף ו
 ע"צ מנואל סס ללא כאקריס זכורה מ"צ יס זס גדר
 עקס ורובק צלמטו ס'י כ'ו'ו ג'ני א'ס'ס צ'כ' ע' צ'ח'ו'ס'
 ק'דו'ש'ין ד'ך י"ג ע"צ ל'ק'י'ד ו'ע'י'ת'ה ל'א ס'פ'ר'ס וד'ך כ'י'ל'
 ע"צ וע"ז ד'ך ל'ז וכ'ע' ו'ל'ט'י'ס'ת ס'רמז'ים ז'ל י"ל ד'ג'ס
 ל'לו י'ס [ו'ר'א'י'ס] ד'ס'ו'ל ס'ק'ל ד'ש'פ'ח'ת א'ין ז'ס ל'לו ד'ל'ל
 י'ס'י'ס ק'ד'ס צ'ה'ל' א'ס'י'ב ל'ל'ל כ'ר'ס'י' ו'ח'ו'ס'י' ו'מ'י'ת מ'נו'ח'ר
 צ'י'ב'ו'ת ד'ך ר'י'ס ע"ל ד'ש'פ'ח'ת מ'ר'ו'פ'ס י'ס צ'ב'ל ח'ל' ע"ס
 וכן ק'י'י'ל ד'י'ח'ל ל'וק'ס ל'כ'י'ע ו'ק'ט מ'י'ז'מ'ל'ת ג'יע'ין ד'ך מ'י'ג
 וצ'כ'י'ס'ו'ת ד'ך י'ל ו'פ'י'ב ד'ע'י'ת י'ס ז'ס, א'ז'כ'ר'ס ד'ל'ל א'ס'ת
 כ'ו' וכן מ'נו'ח'ר צ'ס'פ'ר'י ס'י ח'ל'ל ד'צ'ני י'פ'י'ת א'ס ל'א ר'ל'ח'ס
 ל'ס'ת'נ'י'ר ל'ר'י'כ'ס ג'ט מ'ן ו'ס'ל'ח'ס ו'ר'י'ל ל'א'י'ש'ו'ת ו'ז'ס ר'י'ל
 צ'ק'דו'ש'ין ד'ך כ"צ ל'ק'ו'ש'ין י'ס ל'ך ז'ס ל'א כ'ר'ס'י' ל'א'ח'ר
 ג'רו'ת ד'ז'ס מ'נו'ח'ר צ'ק'ר'ל ד'ס'ו'ס א'י'ל ג'י'ז'כ'ר'ס וע' ק'דו'ש'ין
 ד'ך ס'י'ת ע"צ ל'א'ח'ר צ'י'א'ס ר'ק ד'ר'י'ל כ'י'ן ד'ס'ת'ו'ר'ס ס'ת'ר'י'ס
 צ'י'א'ס א'י' ס'ו'ב י'ס ז'ס ג'ד'ר ע'י'ס'ת'ה לו ו'ע'ל'ד י'ס ל'ס'ל'ר'י'ך
 ז'ום וק'ט'ל ו'ח'ס כ'ר'פ'ס צ'י'ט'ו'ר'י' א'ש'ר כ'ר'פ'ס ז'ס ל'א כ'כ'ר
 ר'ק ד'נ'י'ת ד'כ'ל ג'ט ל'י'ך ש'ני ג'ד'ר'י'ס ס'פ'ו'ר וק'ט'ן כ'ו'ר'ס
 ר'ס'י' ז'ל צ'ק'דו'ש'ין ד'ך ס'י' ע"צ ע"ס ז'ום ז'ום ח'ז'ס ס'ל'ט'ון
 ס'כ'פ'ול ג'נ'ט ס'ל'כו א'ז'ל כ'א'ן א'י'ל ז'ס ו'ק'ט ע"י צ'ד ס'ל'כו
 וכן כ'א'ן א'י'ל ל'ט'ו'ת ו'כ'ע'ו ג'ני ג'יע'י ד'ח'י'רו'ת'ל ל'יצ'מ'ות ד'ך
 מ'י'ו ע"ל ד'ע'ס ל'א כ'ו'ו כ'ל ג'ט ח'י'רו'ת ד'ס'ו'ס ג'ד'ר ג'י'רו'ת
 ג'י'כ ג'מ'ר ס'ני'רו'ת ו'כ'א'ן ר'ק ד'ס'פ'צ ס'פ'צ'ו'ת ע"ש וכן ג'ני
 כ'ע'ר ס'ל ע"צ צ'ק'דו'ש'ין ד'ך מ'י'ו ע"ל וס'ר'ב'ס י'ס ל'ס'ל'ר'י'ך
 ז'ום א'ז'ל ר'ק ע"י צ'ד ס'ל י'ס'ר'ל'ל וכן כ'י ל'פ'י א'ש'ר
 ש'מ'ע'ת'י ז'מ'ון ס'ה'י'י'ת צ'נו'ל'ס א'ש'ר ל'י'ך ל'כ'תו'ב א'ש'ר ק'ד'ס'ס
 צ'ל'ט'ו'ס' ו'מ'י'ס וצ'ס'ט'ר צ'כ'ח'י' מ'ס'ק'א' ל'ר'י' צ'ח'ו'ס'י' י'צ'ו'ת
 ד'ך ל'י'ל ע"צ ע"ש ז'ום ל'כ'ן א'י'ל ל'ס'ת'ר'י'ס צ'ל'ל ג'ט וס'ר'ב'ס
 י'ס ל'ס'ל'ר'י'ך ז'ום כ'י צ'ל'מ'ת מ'וכ'ת מ'ד'צ'ני ס'ס'ש'ר'י צ'פ'י' ח'ל'ל'
 ד'ל'ס ג'ת'ג'י'ר'ס ו'רו'כ'ל ל'י'פ'ח'ל ל'ו'ת'ה ר'ק ק'דו'ש'י' צ'י'א'ס ו'ל'א
 כ'ס'ף ו'ט'ע'ר ד'ל'ל כ'ו'ר'ס ס'רמז'ים ז'ל צ'ה'ל מ'ל'כ'י'ס מ'ט'ו'ס
 ד'כ'י'ן ד'כ'צ'ר ק'ני'ו'ס לו ל'א מ'ס'י' ע'ו'ד ק'ני'ן ר'ק צ'י'א'ס ד'ז'ס
 ע'ל'ס ו'כ'ו'ו ג'ני י'צ'מ'ת ו'ז'ס ר'י'ל ק'דו'ש'ין ד'ך ד' ע"צ ס'כ'ן
 ז'וק'ט'ס כ'ו' ר'י'ל ד'ל'כ'ך ל'א מ'ס'י' ק'דו'ש'י' כ'ס'ף ו'ט'ע'ר ו'ל'ק'ל'ר
 מ'פ'ני כ'י י'ס ל'י ע'ו'ד ס'ר'ב'ס ל'כ'תו'ב י'וס'ף ל'א'ז'י'ן ר'ז
 ד'פ'ס ס'כ'י'ל.

ובאמת י"ל ס'יסי' זה בגדר יעוד וכן משמע מלשון
 ס'רמז'ים צ'ה'ל' מ'ל'כ'י'ס ד'כ'תז ד'ס'ל'ג'ש א'ש'ו'ר ר'ק
 א'ח'ס ס'פ'צ'ר'י'ס צ'יע'ו'ד ח'ז'י'ן ו'ע'ד'ת'י' ור'י'ל ק'וד'ס ס'יע'ד'ה
 כ'י'ן ד'ס'ת'ו'ר'ת א'ח'ר'ס ס'י'כ'ו'ל ל'יע'ר ו'ז'ס ג'ז'ר'ת מ'ל'ך ה'ו'ס ג'ד'ר
 ז'ס ו'א'ף ל'ד'מ'י'ד ד'ל'ל ס'י'ל מ'ע'ו'ת ס'ר'ל'ט'י'ס'י'ס ל'ק'דו'ש'ין [כ'י'ת'ו'ן]
 צ'ל'ד'ו'ן כ'ת'ו'ב' ק'דו'ש'ין ד'ך י"ט מ'י'ו י'ס ס'יע'ס צ'י'כ'ס ד'ע'יע'ד'ה
 צ'ד'צ'ר'י'ס ו'א'כ'ת'י'ל.

סימן ג'

ש א ל ה.

[עוד ברבר נישואי חאורחיים אם צריכה נט]

פי' אבל לאסר דיניש סוס כמו בת כח רק סוס עיחדם
 לו ואקורם לאסר גדר פלגש וסינו איסור עסס ודבס בת
 ולא כו' וכמו בת כח לניג וכן כלן זיפיה כיון דספורם
 סהירם לנו כך וסיל לריי דקק לאסר קבלת ז' מלות
 ולא סוס קנוי' לו גדר קניין דין לא איסורם גומרים ולכן
 נקט סגני ליקוסין יפ' לך צם וכי' דאחיכ סגני: רס
 גירום: מורם אז הקדושין שלם דוקא צביאה וכן עובאר
 נספרי הלא וסס ריל סקרא ולסיכ סנור אלי' ע' קדושין דף
 סיח פי' ע"ש צום ולכאורס קסס לפס לא מציא הכולן
 רלי' נקדושין דף ד' ע"ב דביאה קינס אך בלמח כן
 עס דגמי' דף ד' ע"ב נקט מה ליבוח סכן זקוקה בלמח
 ריל כך דריל דלכך יבוח חין צם קדושי כספ וסטר כיון
 דכבר סיה קנוי' לו נקנין סדין רק חין אספו עדין
 ספורם אבל אס כבר קנוי' לא עסכי כמו עקדש אספו
 עוד ספעס ורק ביאה וכן זיפיה לאסר גירום אס בעלס
 סחילס אז אחיכ סקנין של איסורם סססי' אי' גמורם
 רק עיי' ביאה בן ריל סגני' סלנו וסנס נקדושין נלרך ז'
 דברים לעסיה סדבר קדושין ולקדסס כמו צסטר דסוס
 דברים מפורדים רק נכספ וביאה זס נעסס כאלה אך
 מי' סס דברים עיחודים צפ"ע וכבר אמרתי לו צום
 צומן ססי' צפס צפ"ק אך עובאר קדושין דף ו' צומן
 ססי' מדבר כו' אז לריי די נססיקה ובלמח גס
 עס סלרכתי צום דזס רק נקדושין סטר כמו גס דסדבר
 כבר נעסס קדושין וגס רק לקדסס ולגכסס צום די אך
 מה נעסס דרצנו סרמזים לא סיל כן וסעיקר כמי' ע'
 סרמזים זיל אך זס רק אס סול מדבר אבל בלא זס
 אף סלחמים מדברים לא כלום ועי' צומס קדושין דף כ'
 ע"ב גני סדוך ואכתי' וסנס צגרושין כיון ססול מנכס
 אומס לס כמי' רסיי זיל סלרכתי צום כמו דסי' ל
 לסרמזים צסלי' ערכין פ"ד דגני ערס סלחום דלס סול
 סקדישפ ופדלס אסר וסור סול ולקסס דחוצרת למקסס
 סססי' ערס סלחום וכן לססי' צדנאי' פ"ו גני
 מוכר ערס וסור ולקסס דחוצרת למקסס וכן ריל
 צסך דכחוצות דף פ"ט ע"ב ע"ע כחוכס
 רלסוניה כן צומנרס אספו וסחזירס ריל בגדר קדושין
 רלסוים ועי' סוסס דף י"ח ע"ב גני קנוי ע"ש צום
 ונחוק' וביר' ואכתי' ואיכ כך עס סעשע צם גדר
 ביאה דזס לא גדר קנין רק גדר איסורם אף ססס רק
 לא לגדר זכות מועיל אבל צבי' נלרך מפורס עס
 קדושין על צ' מדברים ולא מסני עוס סברל ופוקס רק
 נקעסס אס קדסס וכן נקסון עקסס לחד סנל וכן צמלוס
 דלז סלסונות סיו רק דסדין ססן: אז אחיכ מסיי ססס
 צביאס אבל אס נסל סיכ אף דלל ידע מי' לא סוס
 כלום סלסונות ולכך לריך מפורס אחיכ לגדר איסורם
 וצום יפ' לבאר כל דברי סגני' דכחוצות דף ע"ב ע"ב
 ועיד ואכתי' ובלמח גני מנרס קיל לסרמזים זיל צסלי'
 גרושין פ"ל דלס אסר גרושין דרס סיה צבית סלו סוס
 זס חורס בגדר עקסס לכסות סגנל דעדין עס בעל עלי'
 כן עובאר ודייק רצנו זיל עלסון סעשסס דף פ"ל גיפין
 ולנס צמורק' דוקא אז לריך סגדר דסן סן כו' כן סיל
 לרצנו זיל ועי' ביר' פ"ו דגימין ס"ד דנס צימוד סוס

אי' גמורס חס ומעסס נכנסס לרסות סגנל ועמי'
 סרלכיד זיל צבי' עסלי' נסלות צום ואף דרצנו זיל צסלי'
 גרושין פ"י כתב דבימוד רק סספס אי' ועי' צמוק' יבמות
 דף י"ד ע"ב ע"ש וברסיי זס רק לא דרסות סגנל אבל
 דרסות סגנל סוס ודלי אי' וקדושין עעלי' גדר חופס
 ורסות סגנל וכמי' צבי' צום וכן מוכח צפ"ס ססי'
 ואכתי' ועי' צמי' סיס זיל צסלי' יבוס פ"ב דגני אס סיסס
 ביאס אסורס לא אמרינן דמן סקסס צל עלי' אך רסיי זיל
 ציבמות דף קי"ב מבואר לספך דלף דסל נמן לס גס יבמין
 מי' אס כנס אמרינן צוילי' ספעלס ואכתי' עכ"ס כך רצנו
 סרמזים זיל צפסי' דעידות דייק צום צומר מן דברי'
 צחיבירו פ"י סיי' דכלן כתב בעילת מלוס לא ריל בגדר
 לרקית וכסרות ריל דריל גדר חין אדס מולי' דבריו לבסלס
 אך צפסי' סיל דסיכי דלרף מפורס לסס איסורם לא מסכי
 בלל ססס רק צמחוי' דרף די שלל לסס זכות לכך סדין כן
 מסליכ' צפנוי' ליכא צום סדין חזס וכן אס קדסס ולא ידע
 שיה' ערוס עליו מסליכ' נקסנה וקסן אז מלוס סס סוס
 סלסנות גדר קדושין רק מלד אחר לא לכן גס ססס מסני
 ומי' דייק סס רצנו רק כשרי ישרלי' וצום יפ' לבאר דברי'
 סחוקס' רוקסס סכסצתי לעיל לטון גמורין ואכתי' אך עוד
 דבר אחר הנלרך לצבר צום נוסח מה סככתב צומן סעוסי'
 הקיסור שלסס חין ומה כו' זס ני' גדולה לרינל אס סנוסח
 ססול נוסל אומס אז אס סס נוסלי' זלי' דלס כתוב ססול
 נוסל אומס וסול חותס על זס סוכ קדושין צכתיי וסיל
 לספוס' ציבמות דף לי' ע"ב דסוס סספ קדושין אף בלא
 עדים ע"ש צום ואף דצלמח יל דזס רק כסכל סכתי' כתוב
 צכתי' ולא סתי'ס שלו לצד ואף דססוס' סס דף ל' ע"ב
 לא כתבו כן מי' כיון דחין כלל פרי מסירה דכולס פסולי'
 ולא סיך כלל בגדר קדושין דחין מודיס צום וסרסס סלרכתי'
 דלז אנס בלל צום סגנר ואף דרסיי זיל כתב גיפין דף פ"ו
 דסוס כמו פרי' וע"ש דף ג' ע"ב ומי' יפ' להאריך צום
 סרסס ורק ננס דכבר נעסס בעל אבל סיפסס פיי זס בעל
 מלן מוסס לו סול עלמו ולי' לפסות פיי עלמו וזס סגנר
 חין אדס מטיד על עלמו דכחוצות דף כ"ב ע"ב ורי' דף
 [כ"ס] פ"ב וכחוצות דף כ"א ע"ב וסכלל סול דכל דבר
 סינו אי' מעלמו לעלמו רק פיי דבר אחר וכמו נקנין חין
 מוכס פיי עלמו פיי ביר' פ"ל פ"ל וקדושין פ"ל וכחוצות
 דף לי' ע"ל גני שסל לעלמל וערכין דף פ"ל גני מסי'
 פ"ס דבריו סיס זיל ומה דפליגי סרססי' וסוס' צ"ב דף
 פ"ס פ"ל וכי' צום ועי' גיפין דף כ"ד צום אך מי' יפ'
 צום להאריך סרסס ולכן לרינל כך אס נוסח שלסס סול
 ססס נוסלי' זלי' וצגנר צ"נ וכמי' סרמזים זיל צסלי'
 מלכית אז סוס רק גדר פלגש ומי' כל זמן שלל נפסרו זס
 חזס אף צוניסס אסור לאסר בגדר ודבס צס כו' אבל אס
 סלסון סכסס סול ססול נוסלי' וסוסס צכתיי אף סכסטר
 אחר גס סיל כותבת ססיל יסלסל אומס מי' יפ' צום סספ
 דמקדש כשטר כתי' כסיסח ססוס' ציבמות סריל וסין לי כח
 לחוק על ריי אף דלמח לרסיי לא כן מי' אי' לספסי'
 לפלמל בלא גס כדמויי כן סול לרינל כ"ז כסצתי צקילור
 נמך.

סימן ד

ש א ל ה

[עוד בדבר נישואי האורחים]

[אם צריכה גם מחשש קידושין או ספקם פלגש ואם הך דאמי עושה בבין גם בפניו כשימת הגאונים, ובגד אם שייך חרדי' (בישיב פ"ג דיבמות כ' דגם בפלגש יש חר"ג) לענין לסדר לו קדושין לישא אחרת כרומי']

ת ש ו ב ה

עשיק י קיון תפ"ז דוינסק לטוב סמורב כמארזר
אנרנס אל"י כ"י רב באקטפ"ק, קבלתי וכתבו
וסנס בקיבור כך זס גדולי רק גני עגרט אטתו די
צתנס ורק טלא יסי' לספך וזס ר"ל סרענ"ס ז"ל צפסי"צ
עדיות פ"ד סי' ע"ט עזוס עטמת גדול לגני עגרט לריך
רק טלא יסי' לטס זנות חס בלעות לסיטת סרענ"ס ז"ל
גוס"כ כעצור צפ"א עס"ל גרוטין לנך כטוב וילחס
עציתו לחס לא ילחס וגסרס אללו סוס כנו עמור
וכנס ע"ט ולנך סל דפסקיון צניטין דף פ"א גני ימוד
סחס צנחוס טלו עתתה סן ען וחס רק ססק כע"ט
סרענ"ס ז"ל צפ"י עס"ל גרוטין וע' ציצעות דף י"ד ע"צ
ע"ט נסקס ח"א זס רק בלנס עמו צטוכדקי אכל חס
[כסרס] צציתו לו חוס צדחי ח"א חף חס לא ראו טנבעלס
וכן עצור ציט" גיטין פ"ז ס"ד כ"א"ל לכל דצרי' סול
צסננס סר"צ"ד ז"ל צס"ל נחלות פ"א צוס ולכן חס יס
עדיס טנבעלס לו סוס ודחי ח"א וצגוד יצנס ועלד
סלרכחי צוס דכסיג י"ל דלריך גוד כעכחול דעכות דף
ז' פ"א וכסיטת צסיג גס גני קדוטין צציתס וכן גני
לחסרס לנבעלס צגוד זנות עעס וחסי' צגוד עועלס
בעציות עסחי פטורס ען סחיליס דיצמות דף י"א דלו
לריך עלילות צטועל עעס לא גוד דין אכל צלא זס חף
דחסרס לנבעלס ע"ט סינו סנוף צטועל עעס לא סוס וכן
צספרי פ' הלל פ"ט רע"צ לגני מיחס סחורס גרס וכצב
על עציכס ור"ל דסדין כן דחייב על ססוקס טנבעל וכן
גני קנס ע' צספרי טס פ"ס רע"ד אכל ססלוקס חקרל
עעלס וגוד ערוס ג"טו סנוף כרי טחפטר עחל"ס לו
דוקס כעכחול כ' וכן ס"ל לסחוס' ללחסר לנבעל סיכי
ללא סוס ע"י קינו וסחירס לו רק כעכחול ע' בחוס'
כחצות דף פ' ע"א חוס סוס סס"ד צגו' לכחצות
טס ח"ן סלוקס כלסרת כ"י דלו ז"י ק"ס חנחס
די צסכייכס לנדרס ללכור צגוד עועלס עעס אכל צלא
זס לא סוס עועלס עעס רק חיקור זוכס וליכ י"ל דחי' לו
ללכרס לנבעל וכן זקוקס ללח"ל ככ"ל וכן סיכי דגרטס
ובל עלי ססס לו רק כיתכחול כיון דלו חער לטס
קדוטין זס סול סגוד ועלד יס ללסריוך צוס אכל צכ"ע
כ"י טלא נסחיד עעס לטס קדוט' עטורס לא נעקס
סדכו עלילות קדוטין וגני כך דקעכס דיצמות דף קיע
ע"צ ונכחצות ע"צ וכ"ע טס דכלעות סוס קדוטין דסרי
ע"טו צקננס ע"ט צס גוד קדוטין כנו ע"י אכ רק
דסי' לא כעקדעס צגוד גוס"כ אטס דוקס ולנך חס

בעלס לחיכ חף ססס סוס ח"א עסיס ועלד יס ללסריוך
צוס צדצרי סרענ"ס צפ"ד עס"ל ח"טות וקפ"ז ופ"א
וכס"ל גרוטין פ"י ע"ט ולכע"ל וסי' עצור כחוספי
יעזוס פ"א דסיכי טנכסל חמות אטתו טסצנ טענתס
אטתו ונחצנר ססיחס ס"י ולח"כ וחסס דלו רק חס צל
עטורס לטס ח"טות עטורס דלו לא חל על סדנר טס
קדוטין כלל לא טסוס סקרין כסחורל רק צסעלס
ולכע"ל ובלעות גס סך עובדל צדוד דקנסדרין דף י"ט
גני ח"ל ללחר עיחס עירצ וע' כחוספי' קוסס פ"א
דלחר טס דנס כישולין לא סוס גמורין ור"ל כסיג
דקדעס טעעח ס"י עירצ וסחויקס גס ללחר עיחס עירצ
וע"ע לא סוס גמורין עטורס דלו לריך עיצור עלי' לטס
ח"טות חס עתחילס סיחס חמות אטתו ולל עסני ססס
כלל דלו חל טס קדוטין על סדנר וכ"ע כלן ערק גוד
פלגס ולין ע"ך צוס טוב כל סני גדריס וסוקות כ"ז טלא
פירס לטס ח"טות כד"ס חך ע"צ יס גס צסילנגס נדר
עטס דודצק בלעטו עע"ט סחוס' קדוטין דף י"ג ע"צ
ועלד סלרכחי צוס דגני ח"טות יס צ' גדריס ח' הקנין
טלו וחי' סליקר על חסריס צגוד ח"א וסנס סקיין כל
סיסודס לו יס צוס חף בלא כחונת קדוטין כלל וגס ציפ"ט
דסוס נכרי' ולף לסיטת סריצ"ן ציצעות דף ע"ח ע"צ
וע' חוס' קדוטין דף כ"ב פ"א ח"ן כחיכר כן רק דסירט'
ר"ל דלריכס לקצל צגוד גיח עכ"פ כסירס צע"ז וככחס
לצ"י וזס ר"ל סריצ"ן כחוס' יעזוס דף ע"ח ע"צ ח"א לא
ע"ך צס כלל גוד קדוטין ולא כסחוס' צוס ול"ע כל זס
ססקסו טס סחוס' ע"צ כיון טחחורס חדעס לנו דמותר
יס לו צס קנין דלכורס לישרל' לחר חס חלך עוד
ספעס לעלחנס בלא גע ועובר צעקס דודצק וכן עצור
לסד"ח כספרי פ' הלל וסלחס צגו חוס קודס גיחות רק
עחחס ציחס ח' וזס ר"ל צקדוטין דף כ"ב ע"א ולקחס
לקוחין יס צס לא ככע"י דזס עצור לח"כ צקרל
כעצור קדוטין דף סיח ע"צ ולחרי כן סחי' ללכס ע"ט
צוס רק סכף יס לו צס קנין חף דסיח נכרי' כיון
דסחורס ססירס חס ר"ל כנסדורין דף כ"ז ע"א גני
כיוכל ציפ"ח ע"ס ישראל ציטרל' חקור ור"ל כסיג כגון
'יטרל' טצח על יפ"ח פעס לחס כדיון ולח"כ סלכס
עענו צלא גע וסלכס עוד ספעס לעלחחס חקורס לישרל'
לחר צגוד יפ"ח כן ר"ל סגו' טס ולנך עצור כספרי
פ' הלל דלף ללחר גיחות חס חולס עסחי' אטתו רק
צציתס ור"ל כנו דקיי"ל דציצעס ליכס קנין גמור רק
ציתס וסגוד עטורס דכיון דוקוקס לו ולף דלו סוס ח"א
ע"ע ע"כ ח"א עוד פטורס צדנר טכצנ סחורס גורס
ססיח זקוקס לו וע"ע חנס ח"א ורק צציתס דזס עלס
ח"טות עסני וע' כחוס' קדוטין דף פ' ע"צ גני כסף
לחר כסף וצגוד חס דעצור צכ"ע צ"ק לז חמות
כעקועס עועדת וצוס לא סוק"ף סח"לילות דנעצית עועד
ורק עגוס וס"כ כן ולכע"ל זס סגוד דיצעס חס ר"ל
צקדוטין כף ד' ע"צ זקוקס ועועדת ר"ל דלנך לא עסני
כסף ורק ציתס וס"כ גני יפ"ח חס נחגיירס לא עסני
ססחי' אטתו רק ע"י ציתס וצוס ח"ע עס דגנ' טלנו
לא עיחי רחי' דציתס קונס עסך דלסחי כן פ' קדובין

סימן ו

ש א ל ה

[אם מהני תנאי בקדושין שאם יבנור באשתו וישא אחרת יהיו הקדושין במלים למשרע (וכדבר מה שמיבא באהע"ז סי' קנ"ז תנאי ביבם מומר)]

ת ש ו ב ה

עשיק י"ד שבט תרפ"ו דחייסק להרב הח"צ כמסורתי חיים שמואל' כ"י קבלתי כעת מכתבו והנה שאלות שלו יש לעשות עלהם מיבנור אך בקילור אשינו לעשות תנאי ח"ו ומה שיש צ"ע תנאי זה כך ד"ס ב' גרמי קנין בנשואין אי' סקנין שהיא שלו וה"י מה דלקורה לעלמע וזה ב' גרמי ומה הארכתו בזה גדר נזס"כ וע"ז לא מהני תנאי כלל וזה ר"ל אין תנאי בנשואין וע' יבמות דף ע"ו ע"א פלגמא דתנאי בזה והנה גר' יבום הוא נוצע ומקנין האישות שיש לו ולכך ס"ל לרב יבמות דף י"א לרת קונס פטורה מחלוה וסיעה עלמה שומאה כתיב בזה וכן פסק הרמב"ם ודיק עס דרק אס לא גרסה ור"ל דאס גרסה והחזירה אז זקוקס ופטעס דהנזות בנתבנר ע"י עדים ומפקיע הקנין שיש לו בזה וכשאר רק האיסור של הא"ל וע' תוס' קדושין דף ס"ח וביבמות דף ע"ט וכ"ע בזה עכ"פ כראה שיבוס רק מחמת הקנין והאיסור פקע צמיחה ולכך [לזס] עכ"פ תנאי אכל לא לאיסור מיעלל ובגדר סך דתמורה דף כ"ט וב"ב דף קל"ג וכ"ע.

סימן ז

ש א ל ה

[במדינה שיש שאין רוצים לעשות חופה בעשרה אם לא לעשות להם חופה כלל או חופה בלא ברכה]

ת ש ו ב ה

צ"ג תרפ"ו גמח"ע דחייסק להרב הח"צ וכו' כמסוכ' שלמע לבי כ"י רב בפקקאז סנס ע"ד חופס בלא עשרה בודאי אי' לכרך בלא עשרה והוס ברכה לבעלה רק מ"ע הוס חופס [וע' כחצות מ"ע ע"א בתוס' ועדיף מן חלר סנעל גם לסגרת גרמי דאז כבעל מפר לבדו וקורס לז' [אס ככנס' לחלר סנעל] עכ"פס אי' כן מוצאר ביע' וכן שיעס רש"י נרמי דף פ"ט ע"ג בוס כמו לבני דנפסלס אס נפסלס לחלל אז חלמס לכסי' ע' יבמות דף כ"ו ע"ב וספ' הרמב"ם ז"ל ע"י' ע"סיל אסיב דנפסלס בנשואין לבד וכן ס"ל בסל' נערס דליכא קנס אף דודאי לא כבעלס אף דפיער' לא ס"ל ביבמות ס"ו וכן בכתובות ס"א ופ"ג וס"ל דוס ר"ל סגו' דיבמות דף כ"ו ע"ב יש חופס לפסולות ומלרמתי בוס בכ"ע עכ"פ כך ע"י חופס אף בלא ברכות בעל מענס עס אריקס ועעסית כשואס גמורס וגס מלרנבן אף מ"ע אריקס לביאס

דף ס"ח ע"ב דעס נקט ובעלתה אף עס ני"כ הוס כמו יבום עכ"פ ה"א קנ"ו בעמלס לסימח' עכ"פ עלי' בעלחמס ובחמת בני יעוד לסימח' סיעס' נקדושין דק"ל למדלי ברכים וע' רש"י קדושין דף י"ב ע"א דלמור לס סרי אס מיעודת וכ"כ הרמב"ם צ"ב דף ק"ח ע"ב חס לא מלינו כלל בנמ' ע' דף י"ט ע"ב וירס' בוס וע' בעלחמא לחד סיעס דכיון דהמורה וכתה לאזון סוכל ליעדס אף עעלין לא יעדס מ"ע יש לס עאר כסות ועונס' גס קודס יעוד ואס לא יעדס לריכס עמר בגדר סימחור ומועל גס לזכות שלו בוס וכתובס אין לס חוס ר"ל אין כסף וזה ר"ל הרמב"ם ז"ל בסל' מלכיס בני פילגס דהדיוע דליכא בני רק גדר חמת העצב"י ציעוד ע"ש ור"ל כמ"ע דא"כ חמיה סא היעוד הוס לכל הפסות ארוסס גמורס כמבואר בקדושין דף י"ח ע"ב וברמב"ם בסל' עבדס וס"ס צפלבס כן א"א חכה אף מ"ע לריכס גט לסקנין שיש לו בוס מחמת העעס ור"ב וע' ברש"י קדושין דף ט' ע"ב בני דעס מקנה דיעס בדיעו סכי גרמיס פטורה ומנוי ומהירס לחמריס וע"ס בזה אכל מעס ומזכות ליכא גבס ומלר"ג ליכא בוס אף דלשיעית סוכלחמא יש בוס עאר כסות כו' מ"ע יעסס כמ"ע בחורה חס חמרת אף מ"ע לסדר לו קדושין בפרסיס יש בוס מעס עכ"פ ה"א לא חנשא לחמר וכן יש איסור של חורה עעס של ור"ב.

סימן ח

ש א ל ה

[דבר קדושין וחופה שנעשו שלא לשם אישות רק לצירוף להשיג תעודה]

ת ש ו ב ה

יום ב' י"ג שבט תרע"ז קמ"ר פענגרד לירידי הרב סהכס ספסלס ס' ר' מליר ס"י רב לחמ"ב בעיר טאמסק. סנס סלסס סוכמית ספרה לי אער ב' נסמק צנידון קידושין וחופס סנעסס סלל לסס אישות רק בעביל סמר כו' איך לכהוג בנט. סנס ע"ס דין ה"א מקודסת גמורה חס כעעס קדושין בעדס וגס חס אי' זס מ"ע ה"א לריכס גט גמור ומלינו כפ"ג גס בימי סמנאס ומבואר ביע' יבמות ס"ד ותוס' בתבוס סיס ורש"י קדושין דף ע"א דריע קידס ג' מאות נסיס לסמילון בתרומה סס"י אז סכי בלורה. רק דאס זס ידוע לנו צנידור סלל נחיתסס מעולס עמו אז לריך לכחוב צנע אריקתי לא חנחתי כמ"ע סחוס' גיעין דף כ"ו ע"ב ע"ש אף דיעבד אינו מעכב זס דנס ארוקס יש עלי' עס חשתי ע' קדושין דף ו' ע"א סרי אס חשתי וע' רש"י סכסדרין דף כ"ד ע"א ע"ס לכן יסדרו ג"ס כרת ומעס קבלת סגט אז לחלר ל"א יוס דסינו ימי סננסס דלל פלוג בוס אז סוכל לסנשא לבד ומכסן כן ה"א סדין ולסחוס צבדפס ירדו יוסף רלזין רב מדייניק.

שיטתו נכונה בקולור כך נקטן אף לו שום בוד לישות ואי לשמות את הסכף קדושין לקדושין אך זה רק מאיסור אבל קפין כל לישות יש לו ורק פ"י אביו וכוונתו גבי לקחו עבדים לקפנים כמבואר ברמב"ם בס' תרומות ותוס' יבמות פ"ט ח"ג סגור דכפופות דף ל' דמקשה בירש' וקפין מנרש ולא מקשה איך הוא יפואין כלל ודוחק לומר ציבור [לר"י] דס"ל דגם קפין רק דס"ל דקניני לישות יכול האב לעשות לבנו הקפין ושוב הוא פליג גור עשה דודבק דקדושין דף י"ג פ"ג ט"ג וזה שיעת רש"י סנהדרין דף כ"ד פ"ב ואינו מאכיל פ"ט בתוס' וכן גרסה מרמב"ם בס' תרומות ובבב' פוסק ופ"ט בתוס' אך זה רק בנשואין דיש שם קפין אבל בקדושין לבד לכ"ע לא כלום הוא דשם ליכא קנינים רק זכות פ' גיטין דף פ' פ"ג וזירש' שם וע' ככתובות דף ל"ט ודף ת"ג פ"ג וז"ל בזה.

סימן ט

ש א ל ה.

[ב] עדים העירו בנייד על אשה שנתקדשה ולא נחקרה עדותן כי לו נחקרו לא הי' מסש ברברהם יען כי א' הפעה אחת ששטעו רק סמנו, אם צריכה גם מסעם יצא קול שנתקדשה או גרע כאן כיון דרביא לקלא דלא איהחזיק בי רינא דלאו קלא עכ"פ תהא צריכה גם מסעם לעי']

ת ש ו ב ה.

יום ה' כ"ז אדר"ת מרפ"ז דחינפק לס' ר' מ"י ולפעם ש' קבלתי כפת מ"כ והכס לבאר בזה כל הגדרים לא יסטיק הזמן והכיר אך בקילור כך פיקר הגרר דקדושין הינו לישת וכן גרושין יש בזה ג' גדרין סדנר שנעטס עליו שם קדושין ומת שמקדש האשט ותת שנעטס מקודשת א"ל אסורה לעלמט וקבויה לו ויש בזה אריכות דיש מליאות דיש קפין אבל אנה אקורה וכן יש דלסורה ואנה קבויה ואף בקדושי בסף יש מליאות דזה חל עליו שם קדושין אבל עדין אנה מקודשת כמו בשטר חוה ר"ל רש"י גיטין דף ל"ב פ"ג גבי דיצור ודיצור פ"ט בזה וע' בתוס' קדושין פ"ג בזה וכן ביאה אף דבאמת זה עלט לא גרר קפין מ"מ אמקס הויה להדרי דכתובות דף פ"ד גבי תנאי ולכך מהני תנאי וע' גיטין פ"ה פ"א וע' קדושין דף פ' פ"ג מה דס"ר לומר גבי שטר קדושין אמקס לכסף בלשמה וזה תמוז חס זה הא פשיט הכיר ובוה לא שיד כלל לשמה ורק כסתחלת גרר הקדושין דגבי שטר הינו כמיבת השטר ונני כסף סלרמתי בזה הכנס אכ הפילט הוא הקפין וע"י זה מתקדשת לו לשיפך הפילט היא הקדושין וע"י זה היא קבס סדנר ויש בזה כמה קמירות פ' גיטין דף פ"ח פ"ג גבי וכן לעפין קדושין פ"ט לשיפת סלרמוניס בזה גם בכסף קדושין ומת זה כיון דלא קנפס בכסף במת מקדשת וע"כ ל"ל דעילט הוא הקדושין וע"י זה קנפס וע' ג"כ דף ק"ל פ"א ברש"י גבי תנאי דס"ל דלא חזר ולומר שמכיל גם סנה"ס לט פכ"ד דוולט ליקח עמנט בלל קדושין פ"ט בזה מדיק

לביאס מתמת כלט בלל ברבס אבל בלל מופס יש גם ליסור דלרוכס סלסורה לעמלט כמיס סרמב"ם ו"ל בל"ל סיסס ובס"ל לישות פ"י ובמבואר צירש קדושין פ"ג אך סמוס כמבוס דף ו' פ"ג ס"ל דקק לא לשס קפין מופס אז סבור בלל ברבס אבל אט לשס קפין ליכא ליסור בלל ברבס וע' תוספות יבמות דף ל"ו פ"ג פ"ט שם משמע דליסור רק השוס בלל ברבס [אך סר"ן לא ס"ל כן פ' גפ"א דקדושין וע"ז דכתובות] אך ספיקר כסרמב"ם ו"ל דלרוכס סוס ביאת ליסור מר"ס ואין מקפין בשביל זה אבל בלל ברבס רק ליסור ולא שיד לביאס כלל וכמיס גבי משיברת חכירו עכ"פ לדינא כך בלל מופס לכס נשואין חמור ליסורה תגלל ברבס אבל ח"ו לכרך בלל עשרס דהוס ברבס לעמלט ידידו זוסף.

סימן ח

ש א ל ה.

[א' נתן כסף לאבי בתולה א' קטנה וקדשה בשביל בן קפין ואח"כ כשנתגדל ידע מזה ולא אמר כלום ובעת אב"ר שאנו רוצה בזה מה (להוש לשיפת ר"י בר ברדלי שתיבא הס"ס פ"י סה"ג ד"ה הבעל שס"ל) להצריכה גם בבדי']

ת ש ו ב ה.

יום ה' ג' תמוז דס"י שאל מרפ"ס דחינפק להרב המופ' וכו' כמסודר יעקב ישרא' כ"י רב בסאפיסימיני מתבטו קבלתי היום והכס לא צירר אט איך סיו מתבטוט אט כדרך ארוס ולרוכס אז לא רלו זה את זה כי זה כדרך לידט בטרס והכס אט לא הוס להס ש"ס התקרות זה לזה מוכל להמירס כי פיקר גרר בזה יש להאריך אך בקילור זה ודאי בקדושין לא שיד כלל גרר זכות ובטרס להמקדש פ' קדושין דף מ"ס פ"ג גבי שאל כמרלס הבן משוס דזה כ"ע בין הא"ט לסלשט דהאיש לריך דוקא שיאל רולס כסדצרים וע' כדריס דף ל"ו פ"ג ובוטין דף ס"ו ובתבות דף פ' פ"ג דיש ג' גדרים א' שולס וא' שמקביס וא' שאינו מוחס ויש דבר שלריך דוקא שילס ושס לא מהני זכות ויש דבר שדי שמקביס ואז מהני זכות וכל"ס בדבר אשר לריך רק שלא ימחה ולצנר זה לא יסטיק הזמן וע' בזה דמזילט דף כ"א פ"ג וצ"מ דף מ"ג וקדושין דף כ"ב ג"כ וברמב"ם שם בבב' מעילט דף אט [מתריין] כמעות מ"מ כמסקיד לא מעל רק עגס סנסקר לא מעל דלחטול לריך דוקא גרר שליח וכן לסקריס קרבן וע' פסחים דף ל"ה פ"ג גבי לא אמר לשס ולא אמרו לו ופירש סרמב"ם ו"ל דמ"מ הוס רמיות דצרים [ומ"מ] לא קדש ואף דבקדושין דף מ"ה פ"כ מוכח דמהני בגילי דמת שט מש"ס דלא חל"ף ליינש מהני גילי דמת ומאל סלרמתי בזה ולכמ"ל ובני אשה בקדושין כיון דלמרינן בכל דסוח כ"סל ל"ה למרינן שאל נמרלס כלב ולב לא פדיק מינש דנגס רק שלא חסל כנגד וע' רש"י גיטין דף ו' פ"א דלמר דקדושין לא הוס זכות מתמת שט שטרס דהשטר כנר כמב' לעמט ומעטפה רק שטרס מקודשת אט זכות מהני ולכמ"ל וגם רק גרר שכתב רש"י גיטין דף פ' פ"ג בשטר

קנסורין פים וכן קיל לרעי דלס את בני עמיל
 לליתרי חוקס טיערלי ועפרס סך וקנסורין עבדין
 אורז ארולס ולכריל חס דום בוס'כ חס רל סך
 רשפופות דף ל'ד דלנך לא זיך טעופס סעדות
 כר'י וקנן עקוס לכיון ולר'ך ציריפס ור'י בני ר'י
 וקנן ור'י לא סזינן לס'י דבר'ס איב סזינן דום גרר
 בוס'כ לא ערוס עלס כן ר'ל סנר' דלס כרעי ור'י צירע
 סס עטעפ כן וסנן ער' קדושין סס חלן עסקדושין כי
 צלל סס סוס דבר'ס בעלעע ועלוד סלר'כ'י צום דסך
 דל'ר'רין כנר'י קדושין דף פ'ס ע'כ דר'י סדל'ס צר'ד
 עעל'ס ער'ס ר'ל אס עקסס עור'ס עקד'ס צפ'י
 ער'ס צפ'י אס סוס אי'ל גנור'ס ס'כך ור'ל לסוסק'ס
 ל' יוס כענולר צירע פ'ד קדושין סונל צרעני'ס ספ'ל
 עס'ל ס'כ'י ע'כ צום ווער דלל דסל סב לל'סר'י ור'ל
 ר'ל כרעי' וס'ס' גיעין דף ד' פ'ל ר'ק ר'ל דסל דק'יל
 סודל'ס צער' סוס על'ס ור'י'ז זס ר'ק סל'ל פ'עול'ס על
 אר'יס אכל בקדושין כיון ולר'ך ער'ס לסקדושין חס לא
 ער'י לעור ס'כוס סס ער'ס דעל'ס לא סוס על'ס ונגרר
 ע'י יער קדושין דף ס'כ ע'כ ור'י'ז וע' בינעו'ס דף ק'יס
 ע'כ בני חליל'ס לער'ד דל'ל צ'ד פ'י'ז לר'ך ער'ס ענחון
 ע'כ ולא פ'פ'י סודל'ס ענ'ס וע' צ'כ דף קל'ד ע'כ
 ול'כע'יל עכ'ס זז דבר צרור דכלל ער'ס ח'ן כל'וס
 ור'ע'ר'ס על קדושין זס על'ס ור'י'ל'ס כענל'ס לבר'ו כנר'
 קנע'ר' אר'וס ס'ר'וס לער'ס על'ס ענ'ס סל'ר'ר'ס זס ר'ק
 ס'פ'ור ולא ער'ס וכמו בני ר'י אס ער'ס אר'ר'ס ס'כנר'
 כנער ר'כס צב'ד אז אי'ל כלל דר'ה ר'ק צ'ד על כ'י כן
 עוכ'ס צרעני'ס צכ'ל' קנסורין ספ'י'ז וע' ענכ'י' דף ס'
 ע'ל דכל דו'ס לר'ך ר'ק לבר'ו גער'ד אכל אס סעירו
 ס'כנר כנער דינו אי'ל כלל דו'ס ועלוד סלר'כ'י צום בני
 ער'ר ור'י'ז ע'כ סר'ך ו'ל צ'ק פ'י'ז דכיון דק'יל כמו
 ס'כ'ק'ר'ס עוב אי'ל כלל צד'יקות וחק'יקות ולכריל וסנן בני
 ער'י קדושין כן ווס ר'ל ס'ר'ע'י בקדושין פ'כ' סונל כ'וס'
 דף ע'כ ע'כ בני דל'עוק צין קד'ס צכ'כך או ע'ער' ור'
 פ'ל'ב סס דנ'ס צכ'כך כן וע'ס'ס דסל'ר'י'כ'ו ס'פ'ר'ס ע'כ
 ור'ר'י ס'וס' סס ח'וס'יס דזס לא ע'יך כלל לע'ס וע'ס
 זס ח'ך ענכ'י'ס כעו ע'פ'ר'ס ס'ר'ע'י ור'ל כ'ך דנח'י' א'נן
 סנ'ס סעקד'ס ע'ש'ל'ס אר'וס ע'ל'י'ס לקדושין וכלל ער'ס לא
 סוס קדושין כלל ור'י'ז ע'י ע'ס נח'ק'יס ס'וס'ר' ס'לו ע'ל'י'ס
 וע'ס'ס ס'ע'ל'י'ס ח'י ע'י ער'ס ור'י'ז אס נ'ע'ל' דס'ול ע'ל'כ'ר'ך
 או די כ'ס'ל'וס'יס ס'וס ע'ע'ר'יס על ע'ל'כ'ס ור'י'ן א'ר'ס ע'ע'ר'
 על ע'ל'וו ר'י'ס כ'י'ס וכ'ס'ונ'וס כ'י'ז ו'ך כ'י'ז ע'כ זס ר'ל
 ס'ר'ע'י' דל'ס קד'ס כ'ס'ר' ח'כך ח'ל ע'ל'י' גרר ע'ל'י' ד'ס'ר'
 ס'וס'ל קדושין ר'ק צ'וס ס'י'ל ע'ק'וס'ת לר'ך ער'י ע'ק'ר'יס
 לר'י'ן כענולר קדושין דף ע'כ וע' כ'וס'י' יענ'וס דף ל'י'ל
 ע'כ אכל צכ'כך כ'י'ז ע'ל'ל נ'ע'ס' קדושין ח'ן על ס'כ'כך
 סס דבר כלל ור'י'ע'ת ע'ח'יל ע'ל'י' סנוד לעור ע'ש'ל' ע'ל'יס
 קדושין ע'י ער'יס ור'י'כ' ס'ול ע'ע'ר' על פ'ל'כו ח'ס ר'ל
 נוגע צ'פ'ר'וס ור'ל'ר' ח'י'ך ללל דר'י' כ'ל'ע'ת כיון דכלל ער'יס
 לא ס'י' כלל קדושין וס' ע'י כ'ע'ס' ער'יס ס'וס' קדושין
 וע'ס זס וע'כ' דזס כיון דס'ס'ר'ס סל'ע'י'כ'ס לס'ס ס'וס כעו
 כנר ע'ער' ער'ך ור'ק ע'ר'ד נ'י'ל פ'ל'ס'ל ור'י'ז בני ע'ל'יס זס

סזינן דס'ל ד'ע'ל'יס ס'י'ל ס'ק'נן וס'ך ד'נ'ע'י'ן דף ע'יס ח'ל
 צקדו'ס'י ס'ר'ר ועלוד י'ס לסל'ר'ך צ'וס ע'כ'כ' ע'ס זס דבר'י
 סנר' קדושין דף ע'י ע'כ וע' כ'וס'י' ע'נ'וס דף ע'כ ע'כ
 בני כנר ס'י'י ע'פ'נר לע'פ'ס ח'ך דבר'ס ס'וס'יס דל'ל
 ע'יך ע'יצור לע'פ'ס ר'ק א'ס נ'ע'ל' ס'וס ע'עכ'נן לסדנר אכל
 נע אי'ל כלל ע'יצור וע'ל'ס על ז'ס כ'כ'ר ע'ס ח'יך צום כלל
 לע'פ'ס וכן ס'י'ל ע'י'פ'ס ס'ר'ע'ני'ס בני ע'ר' ס'נ'ס'יס ור'י'ז ר'ק
 לע'ג'ל'ת ס'וס'ס ק'וס'ס דף י'ז צום ע'יך לעור ע'ר'ע ס'וס'י'
 ע'ע'נ'וס' ס'ס ופ'ל'ר'כ'י' צום סר'כ'ס צדנ'י ס'וס'י' ע'נ'וס'ת
 דף ל'כ ע'כ ור'י'ז בני ע'ר'ע'נ'וס כ'ס'יס לע'ס לא [ע'ח'ר'ן]
 א'ס ע'ר'ע'נ'ו ח'ס ח'וס'וס ור'י'ז ע'ח'וס דל'ר'ך ע'ר'ע'נ'וס ע'ס'יס
 ס'ס לר'ך לע'פ'ס דוקל' ע'י' ס'וס' ג'יעין דף ע'יס ע'כ ור'י'ז
 בני ס'יס דל'ל ע'ר'ע'נ'וס לא ע'יך כלל לע'פ'ס ופ'ס'ל
 ס'ע'ר'ע'נ'וס ע'ל'ס לע'ח'וס ח'ס ר'ל ג'כ פ'ך דקדושין דף ע'י
 ע'כ ח'ך גרר קדושין ס'י'ל כלל וס'וס'ר'יס ע'ר'ע'ס לכו ב'
 דבר'יס אי'ב לא ע'יך כלל כ'כ'ני'ס ע'ר'ר לע'פ'ס דל'ל י'כ'ל
 לקד'ס'ת צכ'כך ור'ל זס כלל או דבר'יס כ'פ'ר'די'ס וקדו'ס'י
 ע'ר'ר ס'וס דבר צפ'ע ור'י'ך צום לע'פ'ס כמו כנר ור'ל
 דזס פ'ר'ע כ'פ'ע ולכ'ר'יל ע'כ'ס' כ'ך גרר ח'י' ס'ס'כנ'ל ע'וס'ס
 לסדנר ס'יס'ל ס'ס קדושין ע'ל'י' וכן גרר ע'ס ע'ע'ק'וס'ת
 סל'ש'ס זס ע'וס'ס' ס'כנ'ל אכל ע'ס ס'ס'ל'ש'ס נ'ע'ס'י'ת ע'ק'וד'ש'ת
 וכן כנר כן ס'כ'י ס'ר'ר'ר'יס ע'ס'ס ס'כנ'ל אכל ע'ס ע'ע'י' זס
 כ'ע'ס'ה כ'ל'ש'ס זס ע'וס'ס ס'וס'ר'ס בוס'כ' וע' ר'ע'י' כ'ס'וב'וס'
 דף ג' ע'י'ל כ'כ' כן ור'ע'י' קדושין דף ע'י ע'כ בני ד'ע'ת
 ע'ק'ס' ע'כ' צום ולכ'ך לא ע'ס'כ'י ח'כ'י'ד לא כנר ולא
 בקדושין ע'ס'יס כ'ע'י'ע'ת ס'ר'ע'ני'ס ז'ל לא כ'ס'ר'כ'ני'ס ור'י'ן
 כ'נ'ר'די'ס ר'ק ד'ז'ס ע'יך לעור כ'כו ח'ך ד'ס'וס'ר'יס דף כ'יס
 דבר'י סר'כ' ור'ר'י ס'ח'ל'מ'י'ד ו'צ'נ'יס דף ע'י' ע'כ ר'ס'נ'כ'ל
 א'ער ו'צ'נ'כ'וס' דף פ'י'ד ר'ס'נ'כ'ל כ'י' ו'כ'י'ז דף קל'ג ע'כ
 ח'ס ר'ל ס'וס'י' כ'ס'וס'ר'יס דף ס' ע'י'ל ד'גרו'ש'ין כ'וס'וס' ר'ל
 לא על ס'נר וס'גרו'ש'ין דזס ע'י' ס'כנ'ל ר'ק ס'ע'ול'ת פ'גרו'ש'ין
 זס בוס'כ' ח'ס ר'ל ג'יעין דף פ'י'ד כיון ד'פ'ס'ק'ס פ'ס'ק'ס
 ועלוד ס'לר'כ'י' צום וס'כ'ס ועלוד י'ס לסל'ר'ך צום כנר
 ס'וס'ק'ס ח'י'ל וע'י' צרעני'ס ד'פ'ל' ע'ס'ל' א'ס'כ'י'ז ו'כ'י'ז
 קדושין פ'י'ד ו'צ'נ'וס' צ'י'ך דף ע'י ע'כ זס ר'י'ן לא
 ע'ח'וס'ת צ'י'כ'ור וכן ס'י'ל לס'ר'ע'ני'ס צ'כ'י'ז צ'וס וע'י' צ'י'ע'י'
 י'כ'וס'ת פ'י'ז על ח'ך ד'י'כ'וס'ת דף ק'י'ל בני י'פ'וש'ע בן בעל'ל
 ד'א'ער כנר' ק'ע'ר ח'י'כ'ל ר'ל ד'ס'וס כ'ז ס'ע'ר'ע'ס ד'ס'ינו
 ע'ר'ק נ'ע'ס'ס ע'י'ל'ל ק'ול ע'ק'וד'ש'ת וע'ע'ל'ס ס'וס'וס' ס'י'ס'ס
 [ס'ל'ס] לא מ'ר'ח'ל ור'י'ז ע'כ' דין ס'וס ע'נר' א'רו'כ'ז על
 י'פ'וש'ע ור'י'ז כ'ח'וס'ת כ'ח'וס'ת ל'ס'י'וס כ'ס'כ' וע'י' זס ס'ע'ירו לו
 ל'יש'ל ור'י'ז א'ס לא ס'וס נ'ע'ס'ס ס'י' ע'נ'ר'ר'יס ע'ל'ל ס'וס
 כלל ס'וס דבר ופ'י'ס'ת מ'וס'ר'ת לע'ל'ע'ע כן ע'נ'ולר ע'ס וכן
 כנר ח'וק'ס ג'כ כ'ך וכן בני קדו'ס'י צ'י'ל'ס ל'ר'י'דן כ'ע'י'ע'ת
 ס'ר'ע'ני'ס ז'ל דל'ל כ'כ'ס'ג ר'ק ד'ע'י' י'סוד צ'כ'ני ע'ר'יס ס'וס
 גרר צ'י'ל'ס וכן ל'ר'י'ן דק'י'ל כ'ס'ך ד'ע'כ'וס דף ז' ד'ע'נ'ל'ס'יס
 כ'י'ז לא ר'ל דזס צ'י'כ'ור ע'כ'כנ'ע'ל'ס ר'ק ד'ס'י'ן כן ו'צ'נ'י'ז
 וכן ע'נ'ולר צכ'ס'ר'י' פ'י' ח'ל'ל ס'י'ס' ר'ע'י'ז ופ'י'ס'י' ר'ע'י'ד וס'כ'נ'
 כ'ע'כ'י'כ'ס ור'ל ח'וס גרר ס'וס'ר'ס ע'ג'וד'ס לנו ח'י'כ'ני'ס על
 ע'יס'ס וקנ'ס וכן ע'ס ול'ל ס'י'ס'י'ן בני קנ'ס ל'ע'ל'ל ס'י'ל
 צ'ע'ל'ס ו'כ'י' ר'ול'ל ע'ע'ל ס'ר'כ'ל'ס ס'וס צ'כ' כ'י' לע'י'ע'ת ס'ר'ע'י'

עמלקת אם סך דין לקול הוסיף זה הפעם או הקנס ולא
 חקנס לא מעטלין ואם דין חטט מעטלין ולכך לעד דלמידי
 דאף עיפ כסיס סוס חקנס ולכן אינ מעטלין אבל לעדי
 דרק עיפ אנסיס סוס חטט ומעטלין אבל כאן לא עיך
 זה אף מיני העיקר שאין העדים יכולים לחזור בסם אם
 העירו בדי ספלוכי קדטס ואיל דויח בלל ואכתייל כידי
 ידירו יוסף רחזין כב דפס היגל.

סימן י

ש א ל ה

[בדבר קדושין הגי'ל]

[הפסק הגבית פדות חקר צמותה תלחא כחולא הוינא
 ואחא לקדמחא סב' שלמה מענדל בן מריה יעקב עם הבתולה
 שרה בת ר' חיים שלמה, ואמר כי הבתולה נשבעת לו
 שחטא לו ולפני שמה ימים על שאלתו אם ראוה להנשא
 לו או עם הצמוד ממתי' ענתה כי רק עמו חפלה להנשא
 ועל שאלתו עוד הפעם אם יראה לגמור הדבר ענתה כי
 יראה לעשות כל האפשר בזה, והבתולה הגידה כי לפני ששה
 שבועות בא אללה ואמר לה כי באם לא תנשא אחר ימית
 אותה וכתן לה תמונתו וע"כ היתה מוכרחת להתנשב אחר, ולפני
 שנה ימים בא אללה ותבע בהזרה תמונתו ואמר כי אף אם יתנו
 לו עשרת אלפים דולר לא ירצה אותה עוד והחזירנה לו, והב'
 שלמה מענדל ייחד שני עדים והלך עמהם ועם עוד חברים
 להחזרה [פעריין] וגם הבתולה עם חברות' הלכו שמה והב'
 שלמה מענדל עם הבתולה הכיל ישבו על ספסל אחד זמן
 כביר ודברו זינהם בדרכם לבני פריאות ובנתים אמר שלמה
 מענדל להבתולה שחסיר הבתי ידים מעל ידי' וכן עשתה
 ואמרו שלמה מענדל והבתולה ששחק איש עם ידה לערך חלי
 שפה ואח"כ לקח שלמה מענדל פצעת שלו וכתן על אלבעה
 ואמר הרי את מקודשת לי כדמויי ותיכף הלך חולה, וככה
 העירו שני העדים ע"ז ובגוף עינין הקדושין הבתולה פוענת
 כי דברה עם חברתה ובמשך שיחתה עם חברתה נתן הסבעת
 על אלבעה וכאשר ראתה זאת חספה אלבעה והסבעת נפל
 תיכף, והמקדש מכחישה כי כל זמן שהי' פנינים הי' הסבעת
 על אלבעה סב' עדים הנידו כאמר כי כאשר שלמה מענדל
 עם הבתולה הכיל ישבו על הספסל נתן הסבעת על אלבעה
 ואמר הכל כפי הסלריך וע"א אמר ע"ז מ"ס ולאחר שילא
 המקדש החילה הפילה הסבעת מפל אלבעה וזה אמר אפי'
 המקדש נפלחו כי אי אפשר לומר לו אם המקודשת היתה יודעת
 בשעת חטטה מה זאת ע"כ.]

[והנה העדים המה ר"פ מחללי שבת בפרהסיא באיסור
 הוצאה סרה"י לרה"ר ובהעברת ר"א ששוקים בברורגל
 בפ"סבי וכדומה ועל אחד העירו כי ראו אורו בשבת
 הצחצה סנעלין במשפשת בלא פאספא וכפי הגרזא ד'
 עצת חסאין בין המקדש והעדים כדי להוציא סמן סאבי'
 ומה להחירה בלא גמ].

ת ש ו ב ה

יום ב' ז' סמוח דס"א סמא מרפ"ח דחינסק להרננים יחסיס
 על מדון צעיר קרקאק שי שלום ונכנס. קבלתי
 עכשם

ר"ל הירש' בקדושין וכן ר"ל סגני' ביק דף ע' ע"ב צמח
 דאמר ועדי קדושין לא לריך לעדי ציאה ר"ל דסא זה
 דברים אחרים לעדי קדושין סוס עופים סדנר וס
 סעעדיין בביד זה רק סיפור ופי' צמי' סנס"ע צוס
 ואכתייל עכ"ס לדינא אי"ל כלל דויח לגבי קדושין ורק
 לזנות ק"ל [להסוק'] קסחדין ולריך [בסס] ע"ד צידור
 וע"י זה סיא כחסיח ועמוד סארכתי צוס בקך וקדושין
 דף ק"ז ע"א צמח דפליגי סני ורבה אם צנחה נקראת
 דבר סעערוס עי"ס ר"ל לחבי' ק"ל דזנות סוס רק איסור
 חילי על סאסה ורבה ס"ל דסוס גדר ספקצה מצעלה
 וס ר"ל דבר סעערוס סינו חזיר דזה פירש ערוס ובגדר
 סעע"ס ועמוד סארכתי עכ"ס כך גבי קדושין אי"ל דויח
 ורק סעדים סאוערים סוס רק סיפור ולא עדים וכבר
 סאעינה אוחס סתורס ולכן אי"ל לסס לחזור ועיקר סגדר
 סעערוס צביע צפ"ס כיון ססיניד כ"י ולא וסחי גס
 אעסאל דססדרין דף ע"ד ע"ב וכ"כ סרנני"ס ז"ל צה'
 ערוס פ"ג וע' חוק' סנסדרין דף ל"ב ע"ב וע' בסועוס
 דף כ' ע"א גבי אחרס עעלס איני דל"י ליתן אעסאל
 ובחמה צכססדרין עירי לחסר גי"ד דוקא וזה סוס גדר
 מעסס דלל וסחי אעסאל ע' צ"ב דף ל' ע"ב וגיטין דף
 ל"ב ע"ב ודף כ"ח ע"א גבי סיקריקין עי"ס וחוס' דף ס"ז
 ע"א דסוס מעסס וע' צכפסי פ' שעי"ס פ"ס ק"ך דיליף
 זה עקרא ועמוד סארכתי צוס גבי סך דבי"ב דף ק"ז
 ע"ב גבי בני ואמר עברי אצית סאכס דסחי אעסאל אף
 דיכיר סוס זה דין ולא צידור וצכך דכחצות דף כ"ב
 ע"א גבי אי"ל דסחי אעסאל אף סס רק אם אחרס
 קסס אי"ל אבל אם אחרס אסח פליגי לא וסחי אעסאל
 דלז זה גושא דין דסוס עומקס על פלוני יס עליס
 עיחפ כני"ס סרנני"ס ז"ל צכפ"א דס"ל א"כ"ב דסיא עלנע
 סיבה אם עומקס עלנע לאסח פלוני וע"ס צכס"ע צוס
 צכס סרלצ"ד ואכתייל וגי נדס אף דסחי אעסאל סס
 חכס וצס לא עיך גדר דין גמור ואף לוקס עליס מיני
 חסני גדר אעסאל וס סגדר דלין עיבויין ראי' מענו
 עליו ואכתייל ועמוד יס לסאריך צוס ואכתייל וסני דיבחות
 דף ק"ח ע"א דסדי"א דסחי אעסאל וע"ס צע"ב צחוק'
 עקוס דגבי לרס אם סיחס עומקס ג"כ לא סוס אססר
 לס להנשא דלין לרס כחמנה לכן לא סעלה כלום בעיה
 סאמרס ולכך קרי"א דיכולס לסויי צס וע' צכחצות דף
 כ"ג ע"ב דעבור סס דלס אחרס עעלס וגם סררחה
 קרי"א עומקס סעוס כפסי עי"ס צבג' וגם סס כ"ע אם
 אחרס אעסאל עקוס לכיון דסס עירי סאלו יודעי"ס
 סנשנים סוב עם סאמרס עעלס איני לא כ"ע לנו לריכא
 דנלל זה סאמרס י"ל דעסני אעסאל כיון דלל עי"ס סנו
 לנין וצ"א אי"ס סחוקס' דענולר סס דע"א אער כסניס
 ועעלס ולי אער נעני"ס ועסורס דלכתיילס לא סנשא
 וע"ס צירק דנרס צ' עדים וצבגי דלין ענולר דלכתיילס
 סכסל אף צבגי עירי עי"ס עדים סנשניס וא"כ עם עי"ס
 לנו סער סאמרס עעלס בלא דעניו ג"כ סאמרס לכן לא
 עקנלין ל כלל עסאי"כ צחוקס' דלנע ע"י סוס גדר דין
 עני"ס רק א' אער עעלס ולי אער עסורס לבכתיילס
 לא ואכתייל. צבר סך דניעין דף פ"ס סס ר"ל כך דוס

קיד ע"א וצ"ב דף פ"ט ע"ג וצ"ל דף ע"ו וסוף כמו
 שמונה ברכותו ואח"כ אם נחלית סוף כמו קבלת הדעת
 ופני משל"כ אם העצם אוחס ארבעה גרע ובגדר סך
 דעת דף ק"א ע"ב דעת עלי כאריא ארבע כו' ובאמת
 הרבה יש לסתריך בגדר סך דג"עין דף ע"ה קרוב לס
 מקודשת ג"כ דמ"ע כיון דנצי קנין לא סוף כעצור ע"ס
 מ"ע איך נחקקתם סוף לא סוף קנין כלל וגם צ"ע
 נעשה סכסוף ע"ס קדושין כ"ז שלא קנהס ולולי
 דברי סמוכ"ס ז"ל כ"ל דע"ס קאי אשטר קדושין
 דכבר נעשה סוכר קדושין וכו' ע"ך לומר ויאלס
 וסיחס כמו צ"ע צ"ס קדושין דף ע"ו וצ"ע קדושין
 פ"ג וכו'ע"ס לסתורא קדושין כבר נעשה כמו ג"כ אצל
 בכסף קדושין דעדין סתורא לא נעשה כלל כ"ז
 שלא קנהס וכאן לא ע"ך כלל קנין קרוב לה ורק עסקתה
 לה כמו לשיטה רע"י ז"ל ג"עין דף ל"ב ע"ב גבי מה
 דכתב דגם גבי קדושין לא בעלו ויכול לקדשה ע"ה
 חזרה ומה [כ"ל] איך יתבעלו אך ר"ל כך דכאן א"ל
 ליעל מענה סכסף דלא חזרה רק עתהנעל לא מעטעולס
 והכסף נשאר כסף קדושין רק היא לא נחקקתם ויכול
 לקדשה עוד ספעס כזה וע' צתוס' קדושין דף מ"ו ע"ב
 מענה בעלמא חזרהס דלס מתנס עסני ע"פ כזה וע'
 רש"ס צ"ב דף ק"ל ע"א גבי חכ"ד דרק אס חזר ואמר
 דענהס יס' ענהס לו לא עסני אצל אס חזר גס ענהס
 סענהס חכ"ד עסני דענהס מקדשה ע"פ כזה וכמו דנבאר
 בנזיר דף ל"א ע"פ גבי העורס דעסני ענהס זה רק אס
 ההקדש קיים עכ"פ עיקר הדבר דנצי קדושין סקבלס
 שלה ענהס כל הספולות סיכו עהל על ככסף ע"ס קדושין
 צלמירס שלו ובקבלתה עסיח עתקדשה וכן עסיח קונס
 לריך כל סני משל"כ ג"כ עיקר קבלה שלס דל"כ לא
 סוף כחיכס שלו כלום ולכך א"ל ליעל מענה לדין ועלוד
 סלרתי כזה כהך דקדושין דף י"ט אומר אדם לבטו
 קטנה לאי וקבלי קדושין מה זה קדושין וע"פ צתוס'
 ולכאורה דרכסס המוסים דל"כ לסי' למה דק"ל דלא
 כ"ל קדושין דף ע"ז ע"ב רק דלין אע"ס יולס צניחה
 סלכ א"כ אס עה סלכ יתבעל דין יעוד וזה לא ע"ינו
 כלל אך הג"כ כך דנצי קענס מה ע"ין לס יד לקבל סוף
 דע"י קבלתה לא נעשה סכסף ע"ס קדושין כלל ולא עסני
 עוס דבר רק אס סלכ נחלס צקדושין עטר וכתב סטר
 לסעו ועדעת סלכ ואח"כ יכול לומר לס לקבל סטר ס"ל
 וכן ציעוד סתורס אמרס לנו סיכול ליערס ואך דעקדשה
 צפרועס אחרונס של עע"י מ"ע סתורס אמרס דזה עסני
 וסוף כמו עתהורא נעשה רק ענ"לית לא נעשה ולכך
 עסני ע"י קטנה ואך אס כבר עה סלכ וכן עטר ס"ג
 ואכח"ל עכ"פ כך גבי עסיקס לאחר עתן ענהס צע"כ
 ר"ל מעיס דנעשה כמו קבלה סדסס וכנ"ע חס רק ע"י
 ג"כ ע"ס לו נסוח צירס לזה לריך עדיס כעריס וכלל זה
 לא כלום לכ"ע ינפיע כאן עסס מעללי ענת לזה עקול
 ע"ס דעשה עטר אמרס סוף ר"ס ע"ס לכ"ע דסולס
 מרס"י לר"ס או לספך וסוף עכשית אוחס יכוליס
 לסתירס כלל ג"כ אך זה אס רק לאחר עתן סעכעס
 צלכעו אער לס ס"י אה כו'.

מכתבם וסנה לצ"ר זה לא יכל סזמן וכניר אך צקילור כך
 סנה צנמ' דקדושין דף י"ב ע"ב נקש עקלס ואש"קיס ומה
 זה ע"פ צרס"י עקלס ע"למו אך כך ג"כ קדושי כסף יש ג'
 גדריס א' נשוח סכסף לקדושין וסני לקדשה וזה אס מוסר
 לס נסס קדושין וקנסס סדבר צקנין אז נעשית א"ל
 ע"י סעדיס עסס עירי עעולה לא עירי צירור ח"ה
 ר"ל סירע' קדושין פ"ב גבי שלח נעשה ע"ד סולל
 והלחיכסו סתורס ר"ל דעס סבורס דע"י איס ואסס
 וכסף ועדיס נעשה סדבר ומיחלל סוף א"ל ואח"כ
 כש"אמרס זה צ"ב זה סוף כמו לאחר גמ"ד ב"כ ולא נימ
 אס אומריס עקדשה צנכסס או אומריס עתקדשה דלזו אין
 אומריס על ספולס רק על סנפעל עפוליס סוף אמת עלוי
 או א"ל ולכך א"ל ד"ה או וכן לא ע"ך נחלל אחר קאי"ס
 ע"כ כל סעדות צעדי קדושין סוף ע"ס וע"ס א"ל לספכסל
 אכ לא עסס גופא עפוליס דלזו נעשו כלכך ולא סוף קדושין
 כלל וכמו דמבאר צירע' סוריות פ"א גבי אין רלוי לסורס
 סוכא צ"י דף ד' ע"פ כזה ולכך אך דמבאר צירע' ר"ס
 ס"פ"א וסנסדרין גבי מפריתי יוניס דעפוליס גס לעדי נעשות
 אך דסוף דרבנן ורק למזון מ"מ אין צ"ד יכליס לקבלס
 ולגמור דין ע"י אצל צקדושין לבסל סמ"ליות א"ל דכל דרבנן
 אס רק דין חופץ ולא ע"ס כמ"ס סרמציס צה"י מכירס
 ע"י גבי לקח אולכיו עסקוקיס צלכילס מדיס וגיטין דף
 מ"א דסוף סזק ע"ין כיכר וכ"ע צ"ס א"ן עסטר ולכך
 עסק סרמציס ז"ל צה"י אישות פ"ד ס"ו דסוף קדושין
 וכן סוף צ"ג רק לריך לסזור ולקדשה וכן כתב ע"ס
 דלס כפרס כופין אוחס לקבל ג"כ וסוף חמוס לכאורה
 ע"ס לריך גנה כפוס אך ר"ל כך דקדושין יש עני גדריס
 א' מה ע"סורס לעלמא א"ל וא' סקנין שלו צס וסס
 דברים נסרריס ענעשית ע"ס סל סעל וגס כפלגס כן
 ועלוד סלרתי כזה ולכך צנ"כ א"ל דענהס ומגרס צע"כ
 וע' כהך מחלקת ד"צ"ן ור"ב צ"צמות דף ק"ג ע"ב
 ועלוד יש לסלריך צ"ס אך ע"י עדיס עפוליס דרבנן על
 סקנין אין צ"ד מענהס אוחס וסוף רק א"ל לעלמא
 וא"כ סנ"כ לריכס מענה ודי ע"י כפית צ"ד זה ר"ל רבני
 סגדול סרמציס ז"ל ועליו כ"פ"ג גבי יעוד ע' חס'
 קדושין דף ס' ודף י"ט וע"פ דף [מ"ד] וצ"ע' צ"מות
 פ"ז גבי צ"ח יצוס מלריך חרי קלחי צע"כ וסלל מענהס
 ואכח"ל כזה וסנה גבי קדושין אך דנצי ג"כ סלגחא
 דתנאי ג"עין דף סיכי דלין כתיכס עונה אס לריך לקבל
 מענה ולסזור וליתן לה או די נכתיכס א' אצל צקדושין
 לכ"ע לריכס קבלס מדעס ע' צתוס' קדושין ס"ג
 ובאמת לכך סעקלס צנ"לית אנה מקודשת עסוס דלריכס
 קנין חדס וקבלס חדסס ולכך סכוסר צמ"לס כשר עסוס
 דנזון כ"ש שלא עשה קנין לא סוף סוף ובמלוח
 ע"ס קנין יש אצל סקדון קי"ל דמקיס [ספקדון] ע"ך
 למסקיד ע' צ"לס דף מ' וצ"ב דף פ"ס וכ"ע ע"סס
 סוף כמו ע"ל ע"י קדושין ע"ס א"ל עקדשה סוף
 כמו עתכסס אס ספקדון עקדשותו לרעוסס דע"ס
 סוף עונה צרעוסס וכן גבי סך [דליסחל] כיון
 דקבלס סדבר עדעתה ונחל"ית לסחקקס לו אך
 דבר שלא ידעס מה עמ"ל סוף כמו סך דערצין דף

רפואה וקיום שעברו ו' חרשים יוכל לשמון שמתין עד שיראו וראו להצניחה; אם יוצאים ידי חובת עינה בהערה כיון שהיא בביאה לכל דבר.

ת ש ו ב ד.

עדהים הכן דמינסק נגדר אם סלסם נחויבת לעשות נדר נחויבת של ביה רבי דינמות דף ליד ותוס' דף ע"ו אם ע"ז יסא לס לער כמו סך דכחצוח דף ל"ט וצ"ק דף נ"ט חנם נחויבת וכתיב סרעצים בסלי' איסות סכ"א סייא ע"ס אף בחסם שלא ימות הילך ע"ס זום וסרעם ים לסלריך זום לעם לא ס"ך נדר כך דצ"ק דף ל"ב ע"א זום בני סכני סלענו ולמם נפוחם סמור נחם וע"ס נחום כחכות וצ"ק זום עכ"ס חזין דל"ל לסלענר עלמם אף נחמת ילד ע"ס ומאוד ים לסלריך נגדר סך דסנסדרין דף ע"ב ע"ב נבי חסם הנקסם כו' וסרעצים בסלי' רולח כחכ מסוס רודף ור"ל דסא יס"י נגדר מל"ל עלמם נעוון חנירו ב' ערכין דף ז' ותוס' סומס דף כ"ז ולעוד דסוס נגדר רודף וכמו בחמאל דצ"ק דף ק"י וברעצים צקוף סלי' מובל ע"ס נגדר סעראם זם נחלקת צין תוס' ינמות דף ס"ס ע"ב וצ"ן ח"י נדרים דף כ' ע"ב אם ס"ך זום חיצת ביאח ע"ס וצ"רס' נעצת סוף סזורק מעטע ד"ס זום סכאח דחיצ גס כ"ס' נענעסס אף נכאח דקא להאיס ולא לסלסם וכמו נבי סלא בדרכה ע' קנסדרין דף כ"ח וקדושין דף פ"ב ע"ב ותוס' יועא דף פ"ב ע"ב ולכע"ל מלחמ עונס ורלי' לא עקיס זום דלין לס הנלח ביאח וכן עוכה נחצות סג"ע סוף סלי' איסות ותוס' ונמות דף ס"ס ע"ב אף ע"ע לריך לעסות כמ"ס סחוס' ינמות סג"ל דלין לעסר לקחור צניכס כי רסמי כו'.

סימן יג'

ת ש ו ב ד.

[השאלה מבוארת מתוך התשובה]

יום ד' כ"ב סיון תרפ"ג לסרצ חר"צ כנסת' סג"ל סיוול נ"י רב גליקו עכסו קבלתי כפס' ס"ס צסך נדר דתפנית דף י"א סך דר"ל וע"ס נחום' צמ"ס וסרעצים ז"ל מדיק בסלי' תפנית אסור לו כו' מס זס לו אף רק דהנח זס חד דין דנסדרין דף ק"ח ע"ב סנאסר נס נח"ס ע"ס וכן צלחמ סירס' נחפנית סס"א מוחס זס לסדוי ע"ס אף לכאורס קסס חסך דערוכין דף ס"ג ע"ב כ"ז סלרון כו' סא לו סוס זמן מלחמס ובלא זס אסור דוחק לעמד מחסס מסוכי בניס וע"ס נחום' מ"ס חסך דלדרי' דקלמ מסוס זס ע"ס אף כך דנסס ים זום לסלריך דרעס דכל דבר ללא סוס איסור ע"כ רק מסוס ליבור וכן כל תקנת ליבור אין הנסיס צבלל הליסור והחקנס ולכך נחפנית דף י"ד וכן צירס' סס סוכא צרמ"ס פ"ג ס"ס דחקיליס נחפנית נבי מפונרות ומיניקות ולא נקס ככ"ז נחולס סלין צו סכנס וכן נפסחיס דף כ"ד ע"ב נקס עוכרות ומיניקות זס מסוס דסס רק נגדר איסור לכילס ולא נגדר מ"ל ומאוד סלרכמי זום נחמ דמכאל צירס' פסחיס פ"ו ונכסרי פ"י סלח דלין סכניס

סימן י"א

ש א ל ד.

[מחאה ברבר סדור קדושין בארה"ב דאמעריקא לא ע"י בקיאים וסוסחם לואת]

ת ש ו ב ד.

יום א' כ"ו חג סל"ב דמינסק קבלתי מנחנס סדלסם וסכס אף דעצולר צירס' סנסדרין פ"ז נבי עגורף אין ענזין על סססס וע' צ"ב דף ל"ס ע"ב דססקינו לא סנסנין וכ"ע דף ק"י ע"א חמריסי צ"ד כו' ונ"ח נבי חניסם דענדק ע' סנסדרין דף ע"ח ע"ב ודף פ' ע"ע ענולר צירס' פ"א דסוטס נבי ססס סוטס דענזין על ססס נחמת דזח כונע לכל סעולס ע"ס זום וכע"ס סרעצים בסלי' סנת פ"ב סכ"ג נצנר כונע לרצ"ס אף ססס ולי' אס זס ים נדר פסקי ע"ע נחללין וכ"כ בס"ג בסלי' סנת סנחא צר"ן סס פ"ג ע"ס וצ"רס' יועא פ"א דסס נבי יס"כ נונע לכל יסלחל מיסינין אף לעס דלא עביחא ע"ס וקוסס דף כ"ד ע"ס וסכס ענולר נקדושין דף י"ג דוס קסס לעולס יוחר מדור סענול דסס לא נגזר על דניס וכאן גס עלחס ור"ל ד"ס זום אריכות נבי ע"ך הנלחח אס גס דניס סננסר לריך לאכרס וסנח צירס' סס סוס צע"א נבי צנר"ס על חיס וגס על דניס וסרעצים ז"ל דיק כל כפס סוס וע' חולין דף ק"ח נבי לטרי וכנדר דכיון דזס רק נול עסני ד"ס ע' גיטין דף כ"ע וצ"רס' סס נחלק צין קעניס לגדוליס וכמו כ"ח דף י"א ותוס' צ"ב דף ע"ע ע"ב וע"ז דף ע"ב ע"ב וכ"ע וסלי' גולפ ונכע"ל אף כ"ח נבי ע"ך ככדחח אס דבר סס"ך לא לסרע רק לכלל סס סעיר אס גס זס צכלל סללס פ' נדר"ס דף ע"ח וערכין דף ע"ז ודף ע"ס ע"ב ודף ע"ז ע"ב אס ע"כ"ס ללוחס סעיר נבי חחוס ע"ס אף צלחמ נבי דניס גרע דאף על"אח סלרס אין לסס קנין גדול נחס וסלי' צמ"ס סחוס' חולין דף ס"ז ע"ב אס ארס קל"א ע"מח לנניס כי ססקין כעס"א ע"י קריחח סס קרול לס וס"א צלח ונדניס ססס זום ולכך גס צדור סענול לא נגזר עלסס דלין צכס רק נדר זכות סלענר כקכ"ס ורדו חבל ע"י חקלס זס גס על על"אח ע"ן זס נגזר ונונע לכל על"אח סיסוד צכלל וגס י"ל כמו דלמרינן צירס' סנת פ"ו ע"ס וכחוס' דף ע"ס דוג סוס נגדר ענובר ס"כ נבי ע"ך סנרות וסרעם ים לסלריך זום וע' נקדושין דף כ"ס אס ס"ך סרענע צנניס ועכ"ס ורלי' חוב גדול ללוחס לעסות רק ע"ס"י ענונס על קדור קדושין ולקלר יוסף רלזין.

סימן י"ב

ש א ל ד.

[כי שנחלש אצלו ג"א וברר עברו ששה חרשים ועזת הרופאים שהעשי' האשה נחוח בבתול' אם נחויבת לעשות נדח כזה כד' שלא הרשב כבודרה; אם חשבו כ"ש לו

סוף ותיכנס ולא לאחרי פטור ולרוב נעשה נפילה כעצמו יבואו דף ל' והיה נזם וכן לגבי כ"ב ב"ז סוף הארבע אקור לזוה נקבל ונתרפא וזאת הם ר"ל משלכות רפואין במפרי וזירע' וכן לגבי הולא כהן סרעזים ז"ל נפיש זמל' הולם ס"ס דק פ"י רופאים לכל דבר פלרין סקק ביד וכמו גבי זכור סחר חכם זה ע"ך לפעם אצל גבי מרפוח לא ע"ך כלל לרופאים כע"פ סרעזים ז"ל צל' מסימס פ"י ע"ש ולכך זמנאכר ברע"י ערנון דף כ"ט ע"ל דסתרת זכור ע"ך לר"ג ע"ש דזס תמוס דמל' לר"ך זוקל נע"ל טזח"י לסע"ס דק ברע"י ע"ך לר"ג ע"י סנסדרין דף פ' ובסעי' פ"ד דזכורות וזמל' זכורות אך דגבי זכור לר"ך ג"כ ליעמס ענע מלכד סדין סנסקור לנו וכן כרלית דע"ס זמל' ע"ך ג"כ לענע ע' נדס דף כ"י ע"ש זמכ"ל ולכך כהנ סרעזים ז"ל צמל' סנסדרין דסוס לר"כ"ס ליעד רפואות וע' זמסוס' ז"כ פ"ו ופיע דק ברע"י ז"ד אז פטור הרופא אם עעס וזכרונס ע"ש זמס וע' זמכלסל' פ' עספסיס גבי רופא שריפא ועעס ועמ פטור חלונס וכמו עליס ז"ל דעכות דף מ' חס ר"ל סך דז"כ דף פ"ס ורפא נהנס רפוח ע"ש זמס' רק דר"ל דלס עעס ועמ פטור וע' זכרות דף ק"ד דפלגי זמס ע"ש ועלוד סלרכתו זמס אם טנע עוסס אללנו איזו מליחות לר"ן ללחר [פנמכו חכמ"ס] וע' זירע' תרעות פ"ד גבי [קיסית מרס ויזרקן] זמנר סס דפלגי איך עלס חסר זדיקס וכן זמלס פ"א ותיע חכן לא מלינן למזנן וע' זח"ס ע"ז דף ק"ז גבי נע"ל ודף קיע זמכ"ל. [ז'] גבי גזר קאלחו סנס לא זייר מם זס בי לפי סנלסס ען זמכזו סיל דרס עס חסר זמסוס סנס סלרכתו זמס דסוז לא ע"ך סקנת רגע"ס דעיקר ססקנס סוס זמחמט סעיעזוד"ס דוסז זעווענד לס זמ"י לסענד ללחמט ועיקר סגדר סליח אם סעיעזוד סליע ללמס סוז דבר נמסך טכזל רגע ורגע סיל סעיעזוד חדע כ"ז ססיח נסולס לו כיון סיכול לנרעס כן סול סיעמ סיע"ס זכחזות פ"ז דזלפס סיכול לנרעס ולכן קניני סניסואין סס נמסכ"ס זכזל רגע וניע למזנות אם יע לו פתי נסיס סלל נשאן כלחמ ע"ש ליכא דין קדיעס וכן ס"ל לסרעז"ס ז"ל דלס נסטיית חספוז אין חייז זרפואס זלז סקע כל. סעיעזוד"ס טלו לס כיון דל"ל לרוד עעס ע"י נפ"ז זמל' גרושין ולכן כלן כיון סזו גרעס ללסקור זמלס על זעלס סוס סעיעס ע"י ז"כ דף קפ"ס זמכ"ס ז"ל ליטל חמרת זלל סוס ססר רק אם סננקס עענו ג"ס יתן לס ועלוד סלרכתו זמס.

סימן טו

ש א ל ה

[אשה שעובה את בעלה ונסעה עם איש אחר למדינה אחרת וקלא דלא פסיק עלי' רברים סכווערים וכעת סטרבת ג"כ לזוז לרין סוז עם מותר לנרעה בעכ"ת. וזמס איא מה לזכות לה נפ ע"י אחר ויכול לישא אחרת.]

ת ש ו ב ה

י"ב א' נ"ז' דחוקס מרפ"ס חזיקק לסרז ססויז וכ"י כמסריר ענע כ"י רז דלסקיעסק קגלס עכסמ

סנסיס זמכפריס זמרי סעלס דבר טל ל"זר ולכך כמס סרעז"ס ז"ל פ"ז ס"ס זלין סנסיס זככל ענין סעדיס כ"י וכס"ג יע ססק זירע' פ"א דע"י גבי סך דדף ס' זכלכדל אם נסי דמלחין זמלסין זמכ"ל לכן לדינ' סליסור דכלן רק על סליע ולא על סלסס חס דדיק רכזו ז"ל אקור לו כ"י וע' זכחזות דף ע"י ע"ל גבי עמס כיון דלמרת כ"י ע"ש זמס' דק זמסו ססיח ג"כ זמחמט וסנס לססקיע סעיעזוד סחורס טל עונס יע זמס חריכות גדול אם יכול לרס לסעמיר על ענמו סיני דלין זס חיקור ע' ע"ך דף י"א ע"כ גבי סך דעריון זרי דרזין דר"ל חסר דלעס לא חס לפסידל דלמרינל וסוז ס"ל זמחמט חרס ססוז ע"ש וע' נדס דף י"ב ע"י דלמל חנסו כ"י ע"ש זמכ"י זמס וכ"י זמס מוזן ע"ש סחוס' דיופק עממיר ר"ל דסוז נסל זמון זמכז נודע לו ע"ס טני רענון לכן סל חל סעיעזוד זלדעמל דסכי נסלמ זמכ"כ גלוי איח לססקיע סעיעזוד וסנס לפי סעעזוכ סעעזוכ ז"ל דף ק"ז רגבי דבר סכנז זמורס רק אם סוס ססקעס זכזל סעולס אז נכמל סדבר זמכ"כ זרק זמדיס חמס לא זמ"כ סך טני רענון אז סך דעזול סוס זכזל סעולס וכן טני רענון כמו זמליח זמכ"כ סרבי וכמו מלריס וכן זמחמט טל יוסעע וסוז איח ע"לסקר ויכזל סעיעזוד חספוז וע' זירע' דקעק גלמוד זלפסר דר"ל סלל סעעזול זמכ"ל זמס.

סימן י"ד

ש א ל ה

[א' ע"ר הרפואות הנזכרים בש"ס, ב' ברבר אשה שררה עם אחד בפרטום מה לחזיר לבעלה החריג לישא אשה אחרת.]

ת ש ו ב ה

משיק י"ז ככלו חס"מ דחיקק לידיו סרז סמכס סעלס רכ לו ידיו זמורס זמכעס ס' ר' מליר ס"י רז זמועסק לזית סיזנער קנלתי זמכזו וסנס חני לא קנלתי עננו רק עכזב זמקס לנכז חס סרפולח טל חלמוד יר"ש זמס זס זס רק גדר מללכס ולא חממט וסנס רפואות סנזכריס זמנ' זס גדר פלך ען חורס טנע"פ סנסקור לנו זכנלס זמלעמ זס גדר ססר רפואות חסר זמנזר זמקחיס כ"י זכרכוס זלסר גנו יסוק' ולא כע"פ סרעז"ס זמסיע זמסח"ס רק זמסוס חס ען גדר זע"ס זלסקור זכזב רק גדר זמניל סחריס כמ"ס רע"י ז"ל טנע דף ר' ע"כ זמלר יע לסלרין זגדר רפואות כמו זמוע"י זכור וקדיס דזכורות דף ל"ז עז דף ע"ז ע"ש וע"ש זמלר רנסדרין דף ס' דבר גול אלל רועס זמסמ ללמוד וכן גבי רפואות דסריס חמס ימנח דף ס' ודף ע"ש ע"כ ודף ק"ל ע"כ זמס' וכן גבי כ"כ ופל"ד זמכזי פ' חלל זירע' פ"ס זימנח דקס סרפולח רק זמלן זמנל זמנזל זמכזו זמסוס דף ע"ד ע"כ זמ"י ימל דף פ"ז וע' זמס' זכורות דף ל"ס ע"כ זמל סני זמס כ"ז סלל זמסל' זמני פדיון זמדיס זמ"י חס זמסל' זמריס לסקרי ע' זיעל דף ס"ד זמס' זמסיס דף י"ב ע"כ וכן גבי ימס זמלילס אם זמסל' קודס זממט סלל

ק' סוף יכול לישא אשה בלא טעם זכר אצל לא
גב צעיר ולא לזכות לט גב יוסף רמזין.

סימן טז

ש א ל ה.

[במי שיש לו אשה במדינה ידועה ולא מותר לו
עמה ובירו כתב מרב העיר דשם שקראה לרין ולא
רצתה לבוא, ולא קיים פירד וכו' רבנו ז"ל שצריך
לברר שאין בו אשם בהרחקתו ממנה ובאיה אופן אפשר
לו להתיר לישא אחרת.

ת ש ו ב ה.

יים ב' פריח אלול תרפ"ו דחינסק להכח החויב כמחור
אברהם יחזק רב בשקדחיל חכתבו קבלתי כפת והנס
יעשה כך יעשה ביד בחקיתו וישלח לטבעל שיכוא ויחמר לו
שיקבל עליו בתנאי לפותח דגמ"ש אם הוס זה ע"י כי זה
לא שידק רק עליו ולא לגדד הכשולין וכמ"ש וכמו נצי מי
שפרע וכמ"ש הסו"ס במנחות דף ס"ד ע"ב וכזה נאמן דוס
רק איסורא וכמ"ש הסו"ס קדושין דף כ"ט ע"א ובכורות דף
י"ד ע"א נצי מי שפרע ע"ש בזה ואם יקבל בתנאי אז יוכל
להסיר לו לישא אחרת כפי הסכתב אשר כתב הרב דדריסא
כ"י וקודם הכשולין ישלח פוד הפעכ מכתב להכח דדריסא
שישלח לה כתרסא אם תרסא לקבל ג"פ וכמו נצי מורדת
בכתובות דף ס"ג ע"ב פנחס וז"ל כלל מאס רבנים כמ"ש
לו כי גם הארון כופין לשחרר וכן מוסר דגמ"ס בפלמו
להסיר לו הכשולין וכמ"ש במכתבי סקדחיל.

סימן י"ד

ש א ל ה.

[אשה שרק זמן רב אחר התנונה רצחה לילך למבילה
ואח"כ אחזה שיעול עד שנחלית ר"ל ואסרה כי הרופא
הגיד לה כי נחלית אצלה הריאה והמים סוּק לה וכעת
גם הבעל ירא לרוד עמה מחמת חשש חולי המתדבקת
ובשטטה עצמה מלבוא לרין עמו ולא קיים פירד כלל מאי
להתיר לו לישא אשה אחרת].

ת ש ו ב ה.

ום ד' י"ג אלול כות"ש מרפ"ס דחינסק קבלתי מ"כ והנס
בדואי אם יתברר הדבר שסאניעס הוא ממנס ודאי
אז נוכל להסיר לו לישא אחרת בלא ק"ר כלל דסיקר סגור
דנצי פויר משום לשבת חוסל על כל המעכב אף לאדם אחר
זס דכל דבר שסמלוס הוא אספעל לא הפועל הכל מוכרים
שלא לעכב את ישראל אחר מוס וכן הוא שיעת הרמב"ם ז"ל
נצי סוחסא כסן וכן נצי סלכשא כלואס אם תצירו שוגג מיצ
כמעמל או סמלצים וכן נצי מעילס דיש שלדיע ג"כ משום
דע"י זס גורס שלא הקדש לחולין לכן י"ל דנצי קס"ג
שלין יולא לחולין פסור שליח וזס ר"ל כמקס' סוגל דגמ"ס

ועם מלריך דרבנים של מוס צדק עיקר סגור בלן כיון
זוס ע"פ דיה לא נאסרם על צעלה עממה זכות רק
צנדר חובה לו מלוס אם זס עמקיע סרי"ג ועי צחוק
קוטס דף ג' לנ"ט וזירט' טס דבלא עדים על דברים
עובעדין אי לגרסם צע"כ וכן פליגי בזה רס"י והיס
זכות דף ס"ז ע"א נצי אינוסם כס"ג ע"ס ונאמס יס
בזס עתי נודיס דגס לסיד דכתובות דף ט' ע"א לין
אסס נאסרם על צעלה כ"ר ר"ל אם זס מנדר האסס או
צנדר הא"ס דסוף אסור צס ועלוד סלרכתי בזה צנדר
שיעת סוס"ס סנסלדין דף ט' ע"ב ללריך דו"ס אף זוס
רק עדי ציכור לא דין ע' חוס' קדסין דף ס"ז ע"א אף
כ"ע כמו לסך דין דינמות דף י"א נצי מוס דלמדר רב דסיסס
ולרסס ספורס פון חלילס ע"ס דעעסית על [צעל] גדר
ערוס חס רק ע"י פסק צ"ד ועדים זוס ר"ל צינעוה דף
כ"ד ע"ב וצ"ד צעדיס כ"ר וכמ"ס סרעצ"ס ז"ל פכ"ר ע"א
זוס ר"ל סוס"ס דלעסותס צנדר ערוס לריך פסק צ"ד חס
לריך פסק צ"ד חס לריך דו"ס ולכך פסק סרעצ"ס ז"ל
דנצי פסק קוטס לרסס עחינמח וזעז"ל [חא] חוס פסק
אסס חס אף כ"ז טלא נפסק לא [יוסק] אי"א לפסוק
ולאכז"ל בוס עכ"פ לפסכות סירע"י וכן סוף לסיעת רס"י
ז"ל צמכות דף ע"ז צמקוס ט"ס עליו איסור לגרסם כ"ז
דליכא עדים סלסורס לו או עכ"פ לא עממה זכות רק
עממה דברים עובעדיס אף יס פני נדרי דברים עובעדיס
אם י"ל טלו זנחס רק עדים לא רלו זס או רק לווד דשו
חיטנן טעל סעס אחר זנחס וע' צמס דפליגי רס"י
וחוס' כחכות דף ט' נצי סך דדוד ע"ס דרס"י ס"ל זוס
סוס כמו ציכור כיון ספסילוס כ"ר וחוס' פליגי וע' צדף
גיטין צחוק' טס ורס"י נצי חוסלח עס אף דלו לא ב"ד
לווד זנחס וע' צמס דרצבו סרעצ"ס ז"ל צע"ל סועס פ"ג
סי"ג דסל דנאסרס לצועל זס רק ע"י דבר עובער זס כ"ר
ר"ל צי"ל טלו זנחס וכן כחצ צמכ"ד עס"ל איסוה נצי
טס רע סס"ו ססדצבים ערלין ססיסס טס עצרים ר"ל
טלו סיחס וכן צירט' כחכות ס"ז כקפ סועס לא ר"ל
על זנמסין צלצד רק סנחתימס ורק סעדיס רלו
סנמסין כ"ר ולאכז"ל אף כלו כיון סעצנצס צעלס ונכעס
עס א"ס אחר או לגצי סרי"ג לישא אסס אחרת לין כלו
כלל כי בוס כחצנל ססינצוד ססוף עסועבד לס לגמרי
כיון ססיססס אוחו ועיקר חרנטיס צאסס אחרת טלא יסל
רק עממה ססינצודיס ססוף עסועבד לס עס"ס וכיון
סנרסס עמנו פסק כל ססינצודיס ואף ע"י אונס ולכך
פסק סרעצ"ס ז"ל צע"ל רולח ס"ז סי"ג דיכול לווד לאסס
עגלחס לערי עקלט ללי אם עספסק ונכ"ל איסוה לא
פסק אף טס סוס אונס אצל בלן לין לס סינצוד כלל
עליו וכמו צלרוסס לכחס רלסוים ליכא סרננ"ס וכ"ס
כלו ולא ע"ך כלל לזכות לס גט דוס חנס כלוס
ופרנס סלרכתי בוס צביאור סנע' דינמות דף
ק"ח ע"ב וכן שיסס סרי"ף ז"ל ורס"י גיטין דף ט'
ע"ב דנצי עבד לא ע"ך כלל לדין סיטסרר לגערי
ע"י זכות רק טלין סרב [ויכל] לחזור אצל סיטסרר לא
שוס כיון דל"ל דעס עבד לא עסני זכות וסי"ג צאסס
חס ר"ל סך דקדשין דף כ"ג ע"ס בוס צק"ר

ת ש ו ב ד ה

יום ה' כ"ו סיון תרע"ח ספצטערנרד לידיו טרג סחרץ ונקי עמון ונסיק טענעטא אלינא דלנכטא כמסור"ר יסודע כ"י רב דזעלנז קלנה עכטנו ע"י א' סיום וסנס בדבר זס ים אריכות נדול אך בקיור כך סנס נדר זנות ים צוס כנס דניס. ענין מה שלמורס לנפלה אף שנפלה ישראל' גיב מלכד עועלס ים עלי' מליאות זונס ע' קרפין דף ע"ז ע"ב טוקל ניסרל' ונסס ריע כך עי צפס דפלגי סרעניס וסרלכניד ספילא עסל' אס"ב אס ע"י ע"ל ללטר קרים אס ים עלי' עס זונס ע"ס גרלכניד וכל עענדו על כוונטו ור"ל כך דויכס לל נעסיעס לגני זס רק ע"י נעסס כפעול עעס וע"ל ללטר קרים רק סמורס אקסרו ועניל רל"י דלונס לל סוס זונס אף לכסן סוינן דוס מליאות פעולס לל דין ונלפעס גס סרעניס ק"ל בן רק דקיל דזונס גני כסן ל"ל גיב פעולס וזל"י לטעסס אס גיורס פתוח עכס גיט דלקורס לכסן אס זס גדר זונס או רק נוס"כ וסרעניס ס"ל כפייעס דסוס זונס ותי כמס' יכחוס דף ק"א וסנסדרין דף ע"ב דק"ל כפייעס סרלכניד דקק דין וכל סיכי דזס דין ים צוס כנס גדריס דסכס גדר סירל דלרס כלעפן על פלמו אס זס דעלענין לעלמו על סידר כמו ע"אורר או סדין בן דלס אורר ע"אסירס כלעפן על פלמו וכן סך דכ"ע דף ג' ע"ב סודלס כניד גיב בן ור"ל אס זס כירוד או עסיב פלמו ול"כ אער נעלי עעון קנס ר"ל דעניל רל"י ולין סודלס כירוד דלעס כקנס לל וע"כ דעס עירי לעד מורס כקנס ולסיכ בלו עדיס סיב דלס פמור עס ק"ו סל סמורס כורס דסודלס כניד סמורס עקנס וע"כ לע"ד הייב וע"ע כסודלס סלו לעד לל עסיב כיון דזס לל כירוד טוב א"ל ליפסקו קנס ע"י פ"ו דזס ל"יך כ"ד וע"י לריכיס לפיסקו קנס על עענפס וע"י פ"ו לל סוס כירוד טענעטס עעסס זס כחנס כנגי' עפ"ל"כ עדיס ול"כ סוס סדילס ככחכות דף ע' דלס פ"ס לל סוס כירוד געור סנלסרס דקפס סול רק אטו סופקין דלקורס עספס ול"כ סול לל אער טאקורס רק סע"ליות וסע"ליות זין אטו עלענין וסאיקור לל אקרס לבן סדילס דלל כלעפן קע"ל ועקסס ולין אסס נלסרס כ"ו וססיד ר"ל דודלי' עעסוס עועלס דזס דין נלסרס אכל לל ססיס נלסרס דענעסס כפניס מלעוסס ונגוד סכנס כנוו כרעניס ז"ל כסל' ע"ל"ס גני טור סנסקל דענעסס ככ"ע עועלס רק זס דין חוס פגור גיב עס דכנסו כחוס' בקדמין דף ק"ס דלס ק"ל זין קדושין חססין כס ע"ה גס אס זנסס אסיכ פקע [ינעס] ע"ס חוס סייעל לעור ולריע ולין קדושין סופסין בס"ל אס כעסס פליד יס"י פקע סקדושין רק גני יעס אערינן כך גינעוס דף ע"ס ע"ב ודף ק"ע ע"ב דקק זוקס אכל איעס דנעי גע וקנין כעבולר בקדושין דף ע' ע"ב בלל זס לל פקע וע' סופ' ינעוס דף פ"ד ע"ב ע"ס אך ל"ל כיון דסאיקור סל זכוס נעעס ע"י סקדושין וסיל אקרס עלעס על סכעל ונעעס כס עעסס כעסס כמו מליאות סרע ולס סיס עכעיו עקלעסס לל סוס סופס פקע ע"י זס אך זס רק סיכי דסוס גדר זונס אכל סיכי דסרין אסרס אף דסיס גרעס

פ"ו וס"ל ועל"ס דגני סחיכות סל פולס דסוס קסיב ליכל עליס פ"ס כסיב וכן גני גרס ערוס עי טענעס דף ע"י ע"ב לל סנלף עעפן בן ערסון וכן עבולר כפי"כ ע' אסרי דזס מועל על כ"ד וע' כמס' טענעס דף ל' ע"ב גני ערוס דלס ססיס לל ילער סערוס יוסר א"ל ע"י סוס כנו עעסס געור וע' כ"ע דף ל"ו ע"ב נעעיל כ"ד ע"ס חזינן דכין דסס גרעס זס סוס זס הייב נעעיל וליעס ע"ס כמס' גיעין דף ע"ל ובי' א"ך אסרין ללרס חסל כ"ד ע"אכס בר' דעלעס סול בעל"ו סלדוק סונר ע"י דלעכס זין גני סך דענעס כס אסורל גיב כך דסבורס געור חס ר"ל סיער' סונל כמס' סס זכ"ע ענדו חס ע"לעס כענענד וסול סמורס ועס ע"ך כענדו כעולין רק ר"ל ס"ל ענדו טכעו רבו וססירר חס נעסס כענענד אס עוסר ליסל כין דקורס לל סוס אסער וסער דעסס עטל עסוס כיעול סרר וכוטל' מריק דף ס' ע"ב וע"ס דף י"ד ודף י"ח [סעל] אסו לגסיו עד ענענד וסער עס אס לל ענדוס עסיב גיב ע"ל סידוס לעכב ע"י ען לעכס וכן סדין כעסס אס ים לל ע"י קיכס חל' ענדו אס כופין אוחס לעסרר אס ענעיעס על א"ס אלעכב אס סוס כמו סך דקדושין דף כ"ע וזיוד דף ר"ו ע"ב וכריחות דף ו' גני קיכס ענן סענעסס וע' כמס' דף כ"ו סלנלס דר"ל וכוונן גני סועס כעסיס אס סיל אכס כס כניס אס כקללס רלויס לקיעס ע"ס וכסכות דף ע"ז ודף ס"ד כל כנס דלגילל בר' עכ"ס כך בלן גס רנע"ס מוסר סלל לעכב ע"י סקנס סלו דין דלעכס ורק גדר סוקיס דסיל אכוס דל"י לגרעס סל"ך ק"י אכל בלן דודלי' דסיל כס גירושין טוב עוטל עליו ססיב דסירר דכ"ל ים לו פלס לגרעס ונקרלס אכס רלויס לקיעס ולין סוס אכוס כחקנסל דרבנן כעני' ברפ"ל דכחוניס דיען לל סרקיני דדגני כמו דלער כניעין דף ל' ול"כ עועל עליו זס סדין דסור' סכס וסונ עוטל על רנע"ס לסיסר לו ליסל אסרס א"ך כ"ע דגני טכס א"ל כמו כע"כ ובר ונקנס רק די כחלוד וכן עורס ערברי סרעניס ז"ל כקומס דדי אס ים לו אחר טוב נקללס רלויס לקיעס וכן עורס כסל' איעוספ כוס וכן כנג' דינעוס דף ס"ב ע"ל בן סול לרינל לכן כך אס כסנבר א"כנס רלויס ללידס יכול ליסל אסרס בלל ססר ק"י ול"ל סוס דער רק ליטן כפס סלס חנקס געו עיען לל א"ך ים כ"ע כין רק חסנעס ע"ל"י לעטול אז סיל אכיקס עחמח דין אז ע"ל"י וע' כירוס' ר"ס פ"ל אס סלע"ז סכוס סל קרנן כעלרס דלז אסור לסקדיעס אס עונד על כל סלסר וסוס' סכס דף ד' ולכע"ל ע"ס כנדר סדעסס ידע"ס וסע"ב ים ע"ל"י לקריח סעכסניס ע"ל"י לקירו יסלחס לפס וסחן ללסר לסעעיקס עעור וסלחס לו לסדע"ס כל כוס אכקסו סירלס לעסוס זס כי כנס סלכחל גנרלס יוכל ללעור עסס וסלקר יוסק רלזין רב דסס סר"ל.

סימן יח
ש א ל ד ה

[אשה שחולכת עם ב"ג לביה עכוס שלהם בית ארם ודרה עם ב"ג בקביעות מה להחזיר לבעלה לישא אשה אחרת וששליש לה גמ].

גרמא לזה יש בזה אריכות וע' בסך דמכות דף ס"ז ובתמורה דף ד' ע"ב מוכח דכסן אונס שגירש לא הוה עליו גדר ציפול לספסא ואייב משום זס מלקות והצניפל דתורה גרמא וע' בתוס' שבת דף ד' גבי הדניק פת בתנור דהוה אהיב בתקנתא דרבנן דהך דהוא גרס וע' בירש' יומא פ"ה להבניס אחת אחת בכך ומתתא לא מחייב על השניס משום הכנסה יתירה דתמורה אומריס להבניס אף דזה פ"י פשיטא ולא דמי לסך דירש' דניסין פ"ז גבי ע"מ שתיקי בני דאס תתבס דדס בשל הגע דשס זה סכנע משא"כ דין וע' בניסין דף פ"ד פ"א גבי ע"מ שחאכ"י צער חזיר ואכמ"ל וזהו ס"ל להגמ' בכתובות דהאשה שחאסר על צעלה ר"ל [מזוזה] זה רק פ"י קורס וכימ גבי קפנס ע' גרמזיס צס"ל קופס פ"ד וכו"ל אה"כ פ"ג דהאסורס לצעלה פ"י זנות חס רק לא פ"י דין דבס לא שייך זה רק מליאת וסנס באמת ס"ל לרש"י ציצמות דף כ"א ע"ב דגבי נישואין דרבנן גס צ' עדיס לא חסני רק פ"י קורס וע' בדברי הרמזיס צפ"צ מה"ל סוסס גבי אשת קסן דמקנין לס צ"ד וב"כ זה הברר ולו רק פ"י קורס וס"ד דכתובות דהד"א לא שייך על פעולת עמסה ולא פ"י דין ודחי ואכמ"ל וסנס שיקר גדר מה דזנתה הפקידס כל סדנריס אס משום דהיא גרמא ע' גרמזיס פכ"ד מה' אישות פ"ס צס"י ובגי עפ"ד לא תקנו לה כתובס וע' גרש"י קוסס דף כ"ד דעמד פ"ז הלוא אלמניה לכס"ג בלא זה אסורה ואמחי מספדת כתובס אס זנתה יכתב דלא עדיפא מכשרה וע' בשלגתא דאצי וכו"ל בכתובות דף כ"ב ע"ס גבי שגיה וכימ צוס וע' בירש' קדשין פ"א גבי חלה ואחיב מרדס דרק דאמרינן דהוה גרפאת מסרס ש"ס אף י"ל דלא תקנו לה כל סני דנריס וע' ציצמות דף פ"ה דלאסוקי קימא וע' רש"זס צ"ב דף קמ"ס מחמת פשיטא ובגוריס דף ל' פ"ב אמר משום דנסתפסה שדיו וחזינן דאס היחס אנוסס אקורס גס לישראל' אין לס כתובס ולמה הלל לא פשע וע"כ י"ל דכיון דשיקר כתובס היא מה שסוא עושה פעולס או פ"י נפשית פעולס הפקפס כמו חיחס אכל כאלן היא גרמא לוס שנלרך לסוליאס אף אס אח"כ מת ג"כ אין לס כל סדנריס וע' גרש"י כתובות דף ק' פ"ב סעס דמחאת אין לס כתובס דסוא לא סוליאס ולא כתב סעס של הסוס' יצמות דף ק"ס ע"ס דסוס כמי שלא קדשה ובחמת זס תליא בכתובות דף ג"ב פ"ב דהך דמיאון הפקפס משיקרא מימ אס זה סוס דין או גדר ציפול לגמרי וכימ לפנין אס אברס חזונות מן נכסי אביס פ"ס דפליגי ר"י ורבנן וכן אס לריך למיאון צ"ד ע' ציצמות דף ק"ז וצירש' ציצמות ס"ל דמיאון סוס רק כמו משלך נחנו לך דעבדין דף ק"ס ר"ל דמחמיס תקנו כשואין וסס אמרו שבחמון יתבטלו יע"ס צוס ואכמ"ל ובחמת הך דניסין דף מ"ס פ"ב דאמרו יכי דנפקא היא תמן לו כתובס ור"ל זנתה דהיא גרמא לוס וקמ"ל דמימ סנס סוא נותן לא היא מקבלת ואכמ"ל וכן ראיס דכרי רצנו הרמזיס פסק צס"ל סוסס דקפסה שזנתה אין לס כתובס ולא שייך צס למר דשפסס וכדלומה קנס בקפסה וע"כ דכן דהין וסוצ לא סוס שיכו צס וכן צמס דפליגי רש"י ותוס' בחד שיפס והר"ף והרמזיס צאריך שיסס אס יש למזנה נל"כ דרש"י בכתובות דף ק"א ס"ל דלית לס וע' בתוס' סוסס דף כ"ס פ"ב והר"ף והרמזיס לא ס"ל כן בפכ"ד

מס"ל יוס פליא אס זס סוס כמי שלא גרשס כלל והקרינסי סקע מחנס ע"י פעולתס ונל"כ רק צזמן שמגרשס או צזמן שגט ובדר לבשנששאי ללחר ע' כתובות דף פ"א והארכמי צוס הרבס ואכמ"ל והך דהיא גרמא לוס ותסוס מויק ממש כמו גירא דילל וכמו היא נתנס ללנע צין שינה דכתובות דף כ"ב וכ"מ ל"ל דכאלן שא"י דמימ אמרינן לזה ילרל אנסס כתובות בכתובות דף ג"ג ווף כ"ד פ"א ותוס' קנסדרין דף ע' פ"ב ועיקר הגורס היא רק הדין לכן ק"ל להר"ף והרמזיס דים לה גל"צ פ"ס וסנס הארכמי צוס גבי אשה שביא מומתת או הנפל שסמיר אס מותר לסיות עס אשה ישראל' או לספך אף דודאי לא זנתה דים עליס גדר צ"ג לחומרא ושיך צס חימת דמפסי קדשין וע' בש"פס הגלויס סוצל במדכ"י פ"א דיצמות דים להס גדר קנא"ס פנע"ס וסס סוס בגדר כהפך למליאת אחרת ולא שייך ילרל אנסס עמי"ס ספוס' מפילס דף י"ח פ"ב פ"ס דע"ז מחמת וכלל תקנת חכמיס אין לו שופ מליאות גדר יסדות וע' בסך דביסין דף דף מ"ד פ"א גבי מוכר עצדו לישראל' מומר פ"ס וזה ר"ל סך דחולין דף י"ג ספרו ספרי קוסמין ובניו כו' ולא אמר שס אס גס אשמו נתממרה דוס דין כך וסוס בגדר בא על היא ופירש הגמ' שס צענין אחר ואכמ"ל וסוצ נתבטל מחנס כלל תקנסי דרמזיס וכל שסיפודיס שיהא משועבד לס פקע לכ"ס והך דכאלן כיון דבצר נאקרה קורס המרס סוס בגדר הך דב"ק דף ק"ז ע"א דהך למ"ד נתן צ"ד חייב לכ"ע מחמת מויק סיכי דתחילס כהאס ואחיב נתן צ"ד כנר פשור מקלי קלי' לא דמי דכאלן כ"ז שלא נתבצר הדבר צ"ד ע"י שרות דויה לא נאסרס לגמרי וע' צתוס' סנהדרין דף ח' ע"ס ובחמת לוס נ"ל שיקר כשיסת הני דפסקי דלא כהרמזיס ז"ל דסוסס ספורס מחיליה [וגס] לרתה כן משום דוס רק פ"י צ"ד ור"י"ס דספק סוסס לרתס מתיצמת אף לש"פס הרמזיס ואמחי ספק מתיצמות שח"ל לרתס סוסס ודאי פ"כ דתליא צפסק צ"ד ולנו ליכא סמוכיס לא שייך זה כלל ואסורס רק בגדר ספק וליכא דין דנפטר כן כ"ל עכ"ס כאלן סהמרס פפלה מליאות גמור צס פ"י עמלס וגירס דידס לכן ליכא צוס כלל פקנת רגמיס ומותר לישא אשה אחרת וזס סוס סהמרס מה שנכנסת לבית עכו"ס דזה גדר קצלו דסנסדרין דף ק"א פ"ב ודף ס"ב פ"ב וזס גדר סודס לפכ"רס דמנחות דף ק"ס פ"ב וע' גרמזיס פ"ג מה"ל ע"ז ונס"ף ס"ל צ"מ"ק גנו כסן שסמר וצס"ל הפילס גבי צ"כ צוס ובדר שסלפת גס לא שייך וכנר הארכמי צוס זה כמס שניס למחנס צענאקאחיץ לרצ אחד דשס וגס לכ' בחבת' או צוס רק יתמוס אלל כ' בגדר קבלס [אס] תמזור צתשובס ותקבל גס יתן לס חפך והקלר מפני ספררס ידירו יוס"ף רלזין סקקרא מכנר רב מדווינסק.

סימן י"ט

ש א ל דה

בגשחפיה ובעלה סוען שיערה נתגלה לו שגס קורס נישואין הייתה שופה גמורה ורק זמן מה שגשחה הייתה משופה מה להחיר לו לישא אחרת.

יום א' ה' אלול כוה"ט לילדי ה' ר' מרדכי כ"י קבלתי
 מכתבו והנסה לפסקו לו דין אי"ל לי כי זה
 ניגע גם בד"צ בגדר השיעבודים אשר הוא משועבד
 לפאסא שאלר וכו' ואם נחיר לו לישא אחרת הוה נפקע
 השיעבודים ומאלר יס בזה אריכות אם כל השיעבודים הם
 דברים חדשים בכל יום שיעבדו חדש או משעת נישואין
 הוא משועבד לה עד זמן גרושין וחס מחלקת כ"מ אם
 יש דין קדימה לאסא שנסא קודם למי שנסאה אח"כ ואם
 נימאל דהוה [ת"ס] זה רק להיבנים שלם וא"כ אי"ל
 לפסיק בזה בלא בירור מלך האסא וגם אם הוה בגדר
 נכסא הקטוע לה זמן דכחכות דף ע"ז ע"א דלזו י"ל
 דלא ידע בזה ובלא זה אמרינן ידיע ועמיל לה פזקא
 אין אדם שותה כו' כחצור כחכות דף ע"ז ובגדר
 תרגומ"ה אם פא"ט יודע בעלמו שלא ידע כלל בכל
 הדברים ומקד ואמר שסיא בריאה אז לא חל עליו
 תרגומ"ה והוא אי"ל רק לאיסורים ולא לקניינים וכמו
 בחלומה לכה"ג דכחכות דף ק"א ע"ב וכמו נכסא בחזקת
 בתולה ונמאלח בעולה בחכות דף י"ב ודף " דק [מק"ט]
 לקניינים ולא לאיסור ולא ליכא תרגומ"ה כלל אך זה לריך
 בירור ב"ד בין דכ"ט גם לדיני זמון שיעבודים לכן לא
 אוכל להשיב לו פסק גמור וגדר סומן דכחכות דף כ"ח
 וכ"ט ע"ס ר"ל רק לשיעבודים ולא כמו סך דדף ע"ב
 ע"א ע"ש בזה.

סימן כ'

ש א ל ה.

[במעשה בא' שעבר על חר"ג ונשא אשה שני'
 בעיר אחרת].

ת ש ו ב ה.

ע"ש"ק י"א שבע תרפ"ז דחייבך להרנ החויב וכו'
 כוהורר יהודה ליב שאלו כ"י רב [יאקובצשאס]
 מכתבו קבלתי בעה והנסה בגדר סנוכל כך באתה קלה
 היו גרמים מלך אבי האסא להרחקתם וז"י אללי כ"מ
 אך אני לא רליתי להחערב בגדר הדו"ד שלכם בעסקי
 זמון רק אחרתי להם שיעשו דיה אלל דיניט דפס ולפי
 הניחא לא בלו לפינך הסוה והנה ה"י אללי כוהה שפמים
 ואחרתי לו ש"א לההירו והוא עבר ונסא אסא על
 אשתו חר"ג ומריג הוה דבר הנמסך לא על הנשואין רק
 על ש"ס לו ב' נשים ולזו חל הדבר של שניסס בשוה וכן
 הגרין גבי מחלוקת דר"י ור"ש בסנהדרין גבי מלך בלא
 יבנה לו נשים אם האיסור על הנשואין או על המליאות
 וכ"ט כמו לה קודם שנעשה מלך נשא יומר מי"ה ואח"כ
 נעשה מלך אם מותר לקיים וכן אם נשא אשה הי"ע או לוקא
 גם אם בל על הנשים שפ"י לו קודם להמנין היא
 האיסור וזה בסך דר"י ור"ש הכיל וזוה יש לבאר דברי
 הרמב"ם ז"ל בה"י מלכים עכ"מ לדין המנין היא האיסור
 בהמשכה וכן גבי שיטה הרמב"ם ז"ל בה"י חס"ב יבנה'
 כהמ"ק דכה"ג אסור שיהא לו ב' נשים ג"כ סוה נמסך אף

סימן כא

ש א ל ה.

[אשה שברחה מבעלה והוא אימר שדרה עם אחר ויש
 אומרנא דמוכחית דברויו שברחה מסנו סוה להתיר לו
 חר"ג לישא אשא אחרת].

ת ש ו ב ה.

יום ב' ב'א תמוז דה"י שפאל תרפ"ב לילדי הרב שח"ב
 וכו' כוהור"ר געלל כ"י רב דביעמלח קבלתי
 מכתבו והנסה אשינו בק"ל הנס מן מכתבו אין עבולר
 כלל אם יש עדים שסיא עכ"מ מרלית גמורס רק קיסור
 הנעל ואומדנית מוכחית כמי"ט במכתבו עיקר הגדר בלן
 אם כל השיעבודים שפא"ט משועבד לאסא אם נימאל
 דהוה עה"ת כשיטת הרמב"ם ז"ל פ"ב עה"י אישות אם
 זה קניינים עה"ת או רק התורם חיבה את הנעל לשיעבד
 עלמו וליתן לה וכן הך דקק מדרבנן ג"כ בן וכן אם זה
 נעשה בזמן שנשא אותה או זה נכעיס מלישות מיעלא
 כעבך מן השורש ומן העיקרים וכן סדין גבי שומרים ע'
 חוס' כחכות דף נ"ו ע"ב וכן ע"ד ושאלר דברים לא עה
 להאריך בפס וכמו ביבמס דלמסא סקנו לו מן סממים
 בינמות דף ל"ט וע"ס דף כ"ו גבי ביאת שינג כחזיד ועס
 דלובלה בתרומה עה"ת עיין ע"ס רע"י כחכות דף ג"ח
 ע"א דזס לא מוחת קנין האישות דסל לא קנין כלל רק
 מן הסמים ר"ל מיעלא ע"מ דין וסיבס וע"י בינמות דף
 ק"ח ע"א בתוס' ע"ס רק מוחת דעבי"ס סיל אשתו ע"ס
 ברש"י בכתובות סכ"ל ככרז כחצתי בוס בסך בינמות דף
 מ"ד קמ"ל גבי לישא ד' נשים ודברכי רכנו פהול סרעביס
 ז"ל בפ"ד עה"י אישות סיג אם אף נכסאלן בזמ"ז די
 בפעס אשת בחודש או רק בב"א ע"ס נסי"ס ז"ל ובכ"י
 בוס והוא אם זה רק דין בצעל גדר מלחה סתורס ולא
 זכות לפאסא ונס דבר נמסך כלל רגע ורגע וסוה בזמן
 ע"ס

שיש לו סיני נשים הוא משועבד לכל אחת לא נכסיה ומליחות רק חיוב ודי פסח בחדש או זה שיעבוד שיש לפסחם בו קנין מוצן נשואין ואז איני לספקעם זכיותה וזה תליא ג"כ בנה דפליגי רבנו עם סרלכ"ד בפכ"א מהל' אישות הניל גבי שגרה נלים דסרלכ"ד ס"ל דהוה צבעלים והרומזים וכן הירש' לא ס"ל כן רק דזז לא שיעבוד צבעל רק דין וגם כל רגע הוה מליחות מדש לא הוה צבעלים וגם כמו גדר דצ"מ דף ל"ה ע"ב ול"ו דלר"ך ס"סא הצעלים בשעת שאלה ובאן צופן שבעלה סכ"ל אז לא הוה מוצן שלאחיב משועבד להאשם דצבל רגע הוא דין מדש וגם לא גדר שיעבוד רק חיוב התורה שיתן לה כל סיני לכן לא נקרא צבעלים וע' זירק' מעשרות פ"ג וכתובות פ"ז ותוספ' דשביעית דלמ"ד מוזנות ד"ח אין הצפל ויכל ליתן להאשם מוזנות מפיתה שביעית מחמת דל"י לפרוע חוב מפירות שביעית דהוה כמו סחורס ולאכלם ולא לסחורס ורבנו הרמב"ם ז"ל אף דס"ל מוזנות מסיח מ"מ פסק צבלי שפיעס פ"ה ס"ד דרק צ"ד אין מופקין אצל הצפל נוהגין לה וע"כ דס"ל דהוה לא חוב ע"ה"ת שיעבוד רק דין ומלס ועוגר צלאו אס לא נתן אצל לא שיעבוד רק צ"ד אז גיבוס מלד הנאי כחוצה כמ"ש הרמב"ם ז"ל בהל' אישות פ"ב ס"ד והיא עהך דיצמות דף פ"ה ע"א ע"ש וע' בנה דס"ל צספ"ז דמחילת כחיבה אין לה מוזנות מחיס ג"כ אצל צופן שפעל נוחן לה הוה רק מלד דסחורס לחסה לו שזין את אשחו ואף דבהל' צבורות פ"ה ס"ט פסק דבהמת שביעית סחורס ען הסכורס מחמת דהוה גדר סחורס כן גרס בגמ' דצבורות דף י"ב ע"ב ע"ש בהשגה ור"ל כך דזה תליא אס חס דהילד הסני אינו צבור אס מחמת סהול לא פטר רחס או מחמת דכבר פטרו אחר ויש בזה כמס סחירות בגמ' ע' צבורות דף ע' ודף י"ט וכ"מ אף סמעין צביעה רבנו סרדול ז"ל בהל' צבורות פ"ד ס"ד ס"ל דסיכי דעל סרלשון לא הוה חל עליו כלל גדר סקדושה על צבור הסני הוה צבור ע"ש מוזין דסרלשון פטר את פצחנס ס"ס"י אחיב הילד נפטר מוס וזה הוה גדר סחורס עשא"כ צבעל סכוהן לחשחו אכלס ואף דשוב א"ל ליתן לה זס עשוס דתרת"י כריסס ליחלס כמו סך דכתובות דף ק"ג חס ספעס דנדרים דף ל"ה ע"א גבי מודר סכלס דזן אשחו ע"ש בזה אצל צ"ד אז הוה מחמת סכאי כחוצס וזה חוב נעור אף מ"מ כובע רק מן סלישות לא פרטי ובחמה זס ר"ל הירש' ברפ"ז דכתובות גבי מדר וכן אדס נודר סלא לפרוע חוב והיכ"ן דיכל לגרסה ר"ל דלא ס"ב לס כלל רק כיון שאין מנרסה מ"מלל ח"ב לה וכיון סיכול לגרסה לא נקרא חוב ובחמה סלרכת"י בזה צסך דין דכתובות דף כ"ז ודף ז' ובי"ע צסגי"ע זמן ס"ב צמונות עם זס סח"ב סא אין עליו ע"ס שיעבוד ומ' זס פ' צרפ"י צרי"ג כחוצות סכבס מחמת מקיות דף ע"ז ע"ב וע' נחום' דף [ע'] ע"ב דזז סל סדבר ע"ש בוז ובחמה י"ל מחמת גדר סנה דהדקל צלרני דכיון דכוס עמיב ליסל אחס ואז יחסיב בזה שוב כוס מויק בעס סלין נחלס וצבס כמו דלמד צ"ק דף פ"ה וע' כחוצות דף ע"ז ואף סיני דרמנאל וסס לו שיעקרכס לסופס מ"ע

לר"ך ליתן לה סקעחה וסכר צמלס סלס ע"ש בוס ואכתי"ל ובחמה כ"ע בזה דבני יצנה לא ס"ך זס וא"ש מ"ב סחוס' כחוצות דף ק"ז ע"ב גבי חלס מכלן דף ז' וצרה ע"ש בזה ואכתי"ל דזס רק צלסס ולא ציבעה סנפסל לו לכסלס לו ען ספעיס ולא הוה סיעבד ולכך מוצאר ציבעות דף כ"ב ע"א גבי כחוצות יצמין ע"מ לזוכס ולפרנסס וע' צכתובות דף ס"ד ע"ב בזה וסנס ירלס בסך דקדושין דף ז' ע"א גבי מקודשת לח"י וצדרי רכני ז"ל פ"ג מהל' אישות סכ"ל מוצאר דמנח' דהשעינודים ש"ש עליו לא יח"י רק בגרר ח"י ומסני זס רלמ"כ כשיסל אחרת יוכל רק לחלק סשעינודים לכ"ע ובחמה סלרכת"י בזה גבי פלגס לגרסל דגרס בסך דקסלרין דף כ"א בקדושין צלא כחוצה וצירס' ס"ה דכחוצות מחלוקת דרי"מ ור"י דרי"מ ס"ל צלא כחוצה ור"י ס"ל צלא תכאי כחוצס ר"ל דדין סלישות דריכו א"ל ומקן וסקילס וכל הני י"ס אצל כל סחיבים והקנינים ליכא בה חס גדר מליחות לא תכאי רק סמליחות כן וכן כ"ל צהך פילגס אז אנה אובלס בתרומה מה"ת דרק לאיסורי ולא לקנין וע' צחוס' יצמות דף ס"ח וקדושין דף י' ע"ב וכחוצות דף ג"ה ובי"ע בזה וגרוע מלרומז וכן ציבעה דלא כר"ח ז"ל ציבעות דף ס"ז ע"ב רק כ"ל דביחות אונס דיבעות דף כ"ז לא אכלס בתרומה מה"ת וע"ש בגמ' בזה וכן סמפון דכחוצות דף כ"ז וכנסה צחוקת צמלה ונמללח בעולה וכן אלמנה דכחוצות דף ק"א ע"ב לא סכיר בה רק לקנינים הוה [מס"ה] ולא לעלס סלישות ורק בתרומה לא אכלס מה"ת לא כמו צלרוסס רק כמו פילגס כן כ"ל וכן ציעוד ע' קדושין דף י"ח ע"ב ובמכללח זס פלגתח דתנאי בפרי' משפעיס אכתי"ל וכן כ"מ לכסל כנה נשים צלח"ז אס י"ס קדימה למזנות ע' ברומב"ס פ"ח ס"ד ע"ש בהשגת אף בס בלמנה וכ"מ צין אכסי גליל ליהודס בוס דלמ"ד דיתומים יכולים לסלקס הוה שיעבוד מדש צכל רגע ולנשי גליל לא וע' צכתובות דף ג"ד ודף ל"ז ע"ש בזה ואכתי"ל וסנס סלרכת"י בזה סרבה בגרר מ"ש סחוס' נכות דף ע"ז ע"א ד"ה כגון סכתבו דלמד קונס סכלח כ"י וסול חמוס סל חס ג"מ לנו צין אונס לשאר רק דסחורס אמרס לנו דלר"ך ליסל לגרסה עובר אצל סשעינודים לחס נשואים הוה כמו כל אשה וקודס נשואין לא כלום היא ומל לנו אס אדרס סל לא משועבד לה כלל עדין וכס"ג סלרכת"י צביעה הירש' כחוצות פ"ג ס"ך ס"ז דצלו עליה עכסר מנררה ציררה כפטר"י כולס מנ"ח חס ר"ל סל הללו רק אס נסחה וחס גרסה עובר אצל קודס גרושין מה לית ס"ך ונ"מ גבי אונס דוה מוצאר צירס דלס בשעת אונס הוה נשוי אחותה משלס קנס ואף אס אחיב מתה אשחו א"ל ליסל אותה אכל אס בשעת אונס לה הוה לו אשה אחותה רק קודס שסכאה נסל אחותה וא"כ א"ל ליסל ואחיב מתה אחותה אס מופל עליו סחיב אח"כ ליקחס או כבר נדחת ואכתי"ל עכ"פ בשעת דלוי ליכא כלל גרר לית קודס שסכאה ומס כוננת הירש' ואני כתבתי צימור הירש' כך כיון דכעת י"ס פטרס אנשים אף דצחמ"ע סחורס נתנה לה רשות לצבר ואס ציררה וכסלס מ"מ לאו דלא יוכל לגרסה ליכא כיון דזס כל ע"י

יכול לקלקל ובחמת פיקר הגדר לפס לא יחל כמו
 לאמריקין בחכות דף י' תלמיד שגלס מנלין רבו עמו ולתס
 לא נבי אשס שנלתס מנלין צפלת עמס מחמת ומי ע' גיפין
 דף י"ב וע' ברמכ"ס מ"ס הפעסם צפלי רולס פ"ו ס"ל דמי
 צפלי החכמס ומצקס"ס צלל מורס כמיתס המוצוס ווס סול
 פעס רוחני אך צפאום כך דוס ר"ל סגמ' דלל ילמד ארס
 לתלמוד שאין סגון והוא טעס צוס לכן סול משועבד אכל
 בצפל לאשס לא אמריקין זס וכיון שסייל פשעס צוס לא
 אמריקין שיסל משועבד לס לילך עמס וע' בכתובות דף ק"י
 ע"ב ס"ל אומרת לפלות כו' כופין אותו ובירס' נקס אין
 כופין וכן רצבו השמיס לטון כופין רק ימן כפוצה ולס אינו
 רולס לנרשס י"ל דלין כופין כלל ויס צוס לסאריך סרצס
 רק דסייל לא ספסידס כפוצה ואין פליס דין מורדיס ואכמ"ל
 עכ"פ כך דכל שסייל אנס עמו אף צפרי מקלס אף דסל
 שגנת ס"ל מ"מ בצל צוס סתקכס של מנלי כפוצה ויכול
 לומר לס לזי אס ספקס ואין משועבד כלל בגדר דין רק
 חייב הסורס למזונות ושצו לא חל על זס תקנת רנר"ס כלל
 וכמו בארוסס ונרפס מלרוסס דשס עכ"פ יס זכות [ע'
 בכתובות דף ק"ס נבי פשס לו סגנל] לא שיעצור ממש ווס
 תליא בכך פלגתל דכתובות דף מ"ג ע"ב מנבייל מלימת
 נבייל וכן בכך דכתובות דף ס"ד ע"ל נבי [אגרת מרד
 לארוקס] ע"ס וברלשכיס והלרכמי צוס סרצס משליכ כלין
 כיון דנרחס ממנו ולל ע"י נרמל שלו אף דמדין שרל עדין
 לא נפסר כיון דלין לנו עדיס צרויסי דסול מררס פליו וגס
 צלל סתראת צ"ד כד"ס מ"מ השיעבד צפל מענו ומימלל
 סקס סקנות רגמיס ולייל סמר ק"ר ויכול ס לסתירו לישא
 אחרת אך כל זס אס סול לא גרס הדבר וכן אס נעשס זס
 צלל פשיעתס או א"ל לסתיר וכבר הלרכמי צוס סרצס
 צשיפת רצבו ז"ל צפלי גרושין ספי" דלס הלשס נשפית סוס
 ספקסס מנדרי קנייסי שללישות סהיך לרימ דל"ל לרפולתס
 ולל לטוס דבר דק"ל דסוס קנייניס נמשכיס וכן דכפת ללו
 בת חישית הייל סקס השיעבודיסי ורק דנעשס צס מעשס ולא
 צו דכרי שופס חייב בכל כמבולר כתובות דף מ"ח ע"ל
 וכימ וכן סגדר דונתס ספסידס סכול והלרכמי צוס סרצס
 צגדר שאירות דפקס וכן נבי סופס פסורס מן סחולילס וסיצוס
 לרב וכן פסק סרמנ"ס ז"ל ואכמ"ל.

סמחלס ללחריס ליכל צו סליס וגדר סך דינמות דף י"ז
 ע"ב דף"ס וכימ וע' דף י"ס דינמות נבי זיקס לשיי אהין
 דקלס וע' בצדריס דף ע"ב דגס ספרת סכסס לא מהני פ"ס
 צוס דל"ל סי"י זיקס ושיעבד לצי בגדר איתחל לבי סרי
 לא חויל קדושין דף ו' דף מ"ג וערצין דף ק' ע"ב וע'
 דינמות דף ל"ס ר"ל דליכל כלל מלישות וע' צירע' דקדושין
 פ"ג נבי סך דר"י דף י"ס ע"ב אפי' קדשי מלס דלין עלי'
 גדר א"ל כלל דלס קדסס אחר לאחר ל' ואחר קדסס סחס
 אס כל שלישי וקדסס סוס קדושין דלשס גדר קדושין רק
 לאחר ולשס שיש צה גדר אישית של שנסס אנס א"ל כלל אף
 דכפי גס ותפסי צס קדושין מלחר פ"ס ונימ [ע' צירע'
 סנסדרין פ"ס וכדריס פ"ס וכדריס פ"ו ואכמ"ל] כגון אס
 אחר סוס כסי"ג ואח"כ מת שניי אס מותרת לרלשין אס
 סוס אלמנה וע' סוס' ינמות דף ק' פ"ל וביפין דף ע"ב
 ע"ב ע"ס צוס והנס כסי"ג נבי ינחס אס ב' ינמות מלחר נפלו
 לפני יכס אחר אס גס שס קלש' זיקס הכס רשיי ז"ל ס"ל
 דינמות דף י"ס דלל קלש' זיקס וע' דינמות דף כ"א ע"ב
 צהך דצן עזלי פ"ס צרסיי וסוס' סנרסל אס שתי ינמות
 ליכס אחר יס מלחר אחר מלחר או לא אך הירע' צפיש
 דינמות ס"ל דשתי ינמות ליכס אחר לב"ע קדשין ספסין צס
 וגמ' דלין לא ס"ל כן דלף דק"ל דנפסרת צביאס א' או
 צחילילס דלין צוכס שני צתיס זס לא בגדר אישות רק בגדר
 יצוס אכל צלישות שיך קניין צלחר לשתי נשים צגדר חלי
 שצו לא קלשס סייקס והירע' לא ס"ל כן ואכמ"ל עכ"פ ס"ל
 להירע' דל"ל לומר שסחורה משעבדה אשס אחר לכמס אנשיס
 ושצו לא עבר אה"כ אס נשאל ונרשס על ללו אך סתוס'
 בכות ס"ל דכיון דסחורה שעבדה את סליס דלסור לנרשס
 ולס נרשס מוכרח לסחזירה לפניין סקנייס אף קידס שחור
 וכנסס משועבד וצוס לא שיך נרל הירע' רפ"ו דכתובות כיון
 סיכול לנרשס דכאן אסור לנרשס שצו סוס דין שיעצור גיזור
 וכימ אס יסו' די צלנוסס למיד פלגסיס בקדושין צלל כתובס
 אס יקח ארוחס לפילגס לפי מ"ס ואכמ"ל והנס רצבו ז"ל כצ
 דלכך איי לומר לזי מע"י מחמת הך תקנס דמנלי כתובס
 אף אס ספקס פ"ס וע' צתוס' כתובות דף ק"ז אך כנס
 רצבו ז"ל צפלי רולס פ"ו מוסך דניפין דף י"ב לא פסק כן
 רק דלס ספקל אומר לס ובחמת סלרכמי צוס דרצבו ז"ל
 מחלק צין אס אחר לס איני וכן וליני נופל או לא מחמי
 אף צספקל וציו אס אחר לזי דלו סוס כמו שנותן לס
 מע"י עביר מזונות וע' צתוס' ערצין דף [ס"ט] דכתבו
 כסי"ג דסוס כמר נותן לס זס וכימ לפניין מליאה
 וכסי"ג וע' צירע' דמחלק דלף לריס דס"ל דיכולל אשס לומר
 איני גיזונת וליני עושס אכל לומר שסייל כופלת מע"י עבור
 מזונות לא אפשר דזס תקנס דמע"י לבעל והלרכמי צוס אס
 לריך קנין למעשס יריס או סס שלו מייבף וכן צעירות ס"ל
 לרשיי בכתובות דף ע"ס ע"ל וע"ב נבי מלושין דרק אס
 סנפל תלשן וקנסי אוחס סוס שלו וצלל זס לא ובחמת
 סלרכמי צוס סרצס צהך מחלוקת דכתובות דף פ"ג אס י'ו
 כידס או עדיפול ור"ל אס לריך קנין או לא וע' צתוס'
 כתובות דף מ"ז ע"ב וכימ צוס לא כמ"ל שכי"ס כך נבי
 ערי מקלס שס צפלט סתקנסי דמנלי כפוצה רק מזונות יס
 לס צגדר דין חורס דשארס כו' או דרצבו ולא שיעבד

השלמה למחבני כל זס כחמני צגדר סתקנסי של רגמ"ס
 חס ששיך להשיעבודיסי צגדר סחרס עלמו סלרכמי
 צוס צכ"מ דזס רק איסור על הלרס ספוסס והוס גדר דין
 של מי שפרע דבימ דף מ"ח ע"ב והוא מקבל פליו לפולת
 דרצבו ועיין מ"ס סתוס' מנחית דף ס"ד ע"ב נבי ארוור
 ללדס שילמד סחמת כו' וצוס סוס רק גדר איסור ולרס
 כלמן על עלמו צליסור צלצד וע' מ"ס סמי' קדושין דף
 כ"ס ע"ל דמי שפרע סוס רק איסור ובכורות דף י"ד ע"ל
 דלל סוס דין וכסי"ג כחצ סרמנ"ס ז"ל צמיס רפ"ל דבימ
 צמיס דלחר דליתס קמן פ"ס וסי"ג כיון שסול אחר שסייל
 דרס פס אחר צפרוסס צוס כלמן על עלמו ולס זכות סוס
 בגדר מורדת ע' כתובות דף סי"ג ע"ב נבי צללית דסוס
 ספק וגבי זכות לא ספסידס דף ק"א ע"ס וע' צתוס' מפילס
 דף י"ח ע"ב וספסס מסך דכתובות דף ג"ג דף ר"ד ילרס
 אלסס

אנחה ולא אחיכ מדתה סוס כסך דניק דף קי"ז מקליף
קליף מסיקרא ועי' צירט' פ"ג דקדושין גבי הלש ואחיכ צרה
אך סה אפטר לסתפאפאס מאחיכ כאן.

סימן כב

ש א ל ה.

[ברין נשתתף התבעל בבקשה להחזיר לו חר"ג].

ת ש ו ב ה.

עיד חר"ג צאשה נשפיה כנה כנר דשו צו וסגדר דהעיקר
כשיתם המצבים ז"ל צה"ל גרושין ספיו דלו
סקס ציעצורו סבעל להאשה והוא אויל לשפתו דס"ל צבי"ט
דשיעצורו סבעל להאשה הוא דבר נמשך כל יום ויום מליאות
צפ"ט וע' צחוק' כחובות דף מ"ז וצ"ב וצ"ב דף מ"ט פ"ב
והטעם דף כ"א פ"ב גבי חזונות אלמנה וסרבה יש להאריך
זום צבל גרדי כיטואין אס נמשך או נקודס חזמן הסטואין
עד מוסס או גרשון וכן ק"ל להרמב"ם ז"ל דלח אחרינ גבי
בעל דסוף עמס בעלמכס ולנך ען סדין אשס סטעבס
כלים חייבה לשלם רק עקוס תקנה כח"ש סחוק' כחובות
דף פ"ז פ"ב וכעצרי צירט' דלח בטענה סרמכ"ר צה"ל
אשור ספ"א פ"ט דכל רבע ורבע סשעיצור הוא דבר
חדש כיון דיכול לגרסס ועיעלל סקע סשיעצור וכמנ"ו
צירט' פ"ז דכחובות ולנך ססק דלף לדיון דקיי"ל חובות
עסי"ח טוחן להאשה חזונות צעציעית פ' צה"ל עמי"ס דלח
כסירט' כחובות פ"ז וועעצרות פ"ד וכ"ע זום לא ה"ס
גדר עלוס רק דין מחמת גדר סטטואין דכל יום וע'
ענימין דף פ"ס גבי חוץ מתרועתך ע"ס ואכע"ל זום לכן
כל סנהבנר דלין סבעל גורס זום טנשפיה וכמו אס
טעות מסענה לירס דלף ולכח קיעל פ"ע זום סוס עממה
סבעל ע' כחובות דף ס"א פ"ב סוף גרס וע' כסך דכ"ק
דף ג"ט פ"א גבי ככי חיס וכ"ע אס צה עלים קלח
צליקות מיטיב צרמי חיס כיון דהוא גריס וסוס בלמחין
סכלים עממה סעכס צ"ק דף פ"ס וע' צחוק' צ"ק דף
כ"ט וכחובות דף ל"ט פ"א וכ"ע זום וע' צירט' פ"ז
דנימין גבי פ"ע שחנקי לס סחכס סדר אז נקרא עסס
ס"א גרעס לצייטול ולח סוס נג ואכע"ל פכ"ס כך כל
סוכי דסדבר לא פ"י סבעל אף דקיי"ל נקספסס כו' פ"ע
סקניי"ס סקני עוב כיון דחיכס רלוי' לחיסות חין אלס
דר סקס כל סשיעצורים וסקניי"ס וסרבה סלרמחי זום
צגדר עעצור סבעל להאשה ונעס דפליגי רצנו סרעב"ס
עס סרל"ס גבי סך דפ"יד עס"ל חיסות גבי נוס"ל אלס
אס יכול אחיכ לעעע עונסס דרצינו ס"ל דיכול מוסס
דס"ל חס עיעצור סדס וסרע"ס ק"ל דל"י עקוס דכנר
נשעענר ואכע"ל לכן אס יתגדר ע"אין לס רטואס כעח
יעסון עד לרעסס פניס חעון טנשפיהס ויכול ע"ס דין
ליק"ל אטס ורעסס כנכסג סידוע וע' צחוק' יענות דף
ק"ס פ"ב פ"ט דנרלס דלנך לסעסין ד' פניס עקוס
העע עע"ל ססרמ"ל וקל"ר יוסף רלוי"ן רב דמס דחינכס.

סימן כג

ש א ל ה.

[ברבר הנשענת בעידי כיעור].

ת ש ו ב ה.

יום ב' ד' קיון הרפ"ז דחינכס לסרצ סעומלג וכו' כעסורר
אליעזר יסועע רב צרלוקוב קבלתי מכתבו
הארנך כפה מחמת רעעס נחמחר פנ"ד וסכס לנרר זס
לא יספיק חזמן אף צקי"טר כן סכס גבי זוכס דלסורס
לבעלס וכן עס דעחחללה לכסונה יס זום צ' גרדיס גדר
דין וגדר עלילות וכמו דסוינן דסרעצ"כ ס"ל צה"ל חיסות
פ' י"א ובסלכות כ"ב פ"א גבי קנכס ובס"ל אק"ב פ"ט
גבי חללס דכיון דנש"אס נפס"לס אף שלל נבעלס חס ען
סחורס דין וסוקס ו"אף דלח נבעלס ודל"י וכן חין לס
קנכס ען סחורס וכן חין לס רק כתיבה ענה ולא כסידוס'
וסוקס' צינעות ס"ו על דף ג"ו פ"ב וכחובות פ"א ופ"ג
צחולס ען סטטואין ועיין [כחובות] דף י"א פ"א וע"ב גבי
יס לס עדיס שלל נבעלס ודף ל"ס פ"ב וע"ס צרסי
ובחוק' גבי קנכס ודף ח"ע פ"א צחוק' דכנכסס לחופס
סוס נבעלס לכל דבר צודל"י אף ע"ע מלקוח חין צס
כ"ס רבינו צפ"ב מסלכות ינוס ס"ל י"ח ופ"ז מס"ל אס"ב
ה"ד פ"ט דקכ צעל ציין צחוק' גיעין דף פ"ס פ"א וכחובות דף כ"ט
פ"א דלח ק"ל כן אף סעיקר בסרמנ"ס ו"ס זום להאריך
סרצס וכן סדין גבי סשיעית מוורר לע"ז דסחורה סקלס
צודל"י וכן מוורר לסכעיס דין וסגדר מחמת דמנצל עיין
רש"י חולין דף ד' פ"ב ודף [מ'] פ"ב ותי"ס' סס וכן
סדין דקסס עכויס זוכס עיין רש"י צינמות דף מ"ב ודף
ל"ז פ"ב ואחיכ נעספס דין אף אס ודל"י לא נבעלס וכן
צקרוב דעדות מעוס קירב דעת ועיין צרמנ"ס צה"ל עדות
פס"ג ועיין צ"ב דף קכ"ע וסנסדרין דף כ"ח פ"א וע"ב
גבי אשורו ארוקס ואח"כ נעסס דין גזסיכ וכן סדין
זוכס דלסס אסורס לבעלס יס זום גדר זוכס אף ליסרלל
עיין קדושין דף ע"ז פ"ב וגדר טומלס עיין יעמות דף
ג"ז פ"ב גבי לנכסס ובס"ע סס ובניס זום סגדר צעס דס"ל
לכס"ג ז"ל גבי זכות לחקר על נבעלס ונבי קידוש' צי"אס
דק צי"אס עעע אז סוס א"ל ובלל זום לא וסרעצ"כ ס"ל
דגבי לחסור על נבעלס פירלו דרך סענלפ"ס ונבי קידוש'
צי"אס די ציחוד צפ"י עדיס לכס צי"אס כע"ס צה"ל
חיסות פ"ג ובס"ל גרושין פ"י ס"ח עובלר כך עעוס דס"ל
צנבי חיסות כיון דסחורס אע"לס לכו צגדר קנין כמו
צכקס ועפר סחוקס גופס כוס זום כמו קנין ולנך עשני
הנ"ל לדיון גס צצויסס ע' כחובות דף ע"ד פ"א לחקס
לסדדי אף דסחוקס' צקדושין פ"ג וכן סירט' צקדושין לא ס"ל
עעוס דצי"אס ג"כ סוס קנין וסנר"ל ולח עלילות עעצית
ולנך עסני הנ"ל לבעל ז"ס ולנך לא חזינן צעוס עקוס
עסלוקס דק"ס פ' פ"א כמס עעור סקירס למס לא
סלינ"י גבי קדושין צצי"אס כס"י וע' כחובות דף י"א פ"ב
ולח סססס כדי צי"אס ועיין צירט' גיעין פ"ז גבי נסחורס

הוא אקור גם חס איש משעת שעתו למ כן רל כקיד
 עם ובאפה הך דכררס דך ל' ע"כ לעסנס א' ודאלנס
 רק בכסן בלונס דלז לא כעסית ע"י זה אקורס עליו
 דלסליכור רק זו ולף דלסו ג"כ אקורס כעסול' ציננות
 וע"ש כתיי בוס מייע זס מיעלל אלל אש אעס כזכס
 בלון גס לעסנס רלסונו לא עסכנסל דוס סוס ספספס
 עענו ולל כסחוק' יענות דך ב"ו ע"כ וכו"ס ועי כחזנות
 דך סיג וברעצ"ס זס סכ"ז וכמו דעבולר ברעצ"ס בל'
 מעטר ספי"ב דלכסל סחקס ולספסק לא עסמנ ע"ש ועלור
 סלרכתי בוס וע' גיעין דך ס' ע"כ גבי סך דלסחר נלסן
 ולל לסל"ז [ויסיון] נסילס ועסעע דלף אש סלסס ג"כ
 לוערת כן וביט' סס סוס עסלוקס בלרכס אס ג"כ לא
 עסכנסל דסס רק זנות ולל קנין געור וכמו כקלל זכסר
 כסולין דכוס עחלקס צעיעין דך סיעי ע"ש ועכ"ס
 כחשקסס לא עסמנ וכן סך עחלקס דלצ"י ודכל קדושין
 דך ס"ו ע"ל גבי ע"ל זנות זס רק בלון דסוס ספספס
 אלל בלסס כסן בלונס אס סחק י"ל [דכלן] גס נרנל
 דוס לא סוס ספספס ולל ע"ן על זס דבר כעסרוס
 דר"ל דסול עוסוק כס וקניוס לו וסעע"ס וסיכ כלן ולל
 עסי ע"ל אלל לונס כסן לא סוס ספספס רק דין
 בכוסנס כ"ל עכ"ס כך לדין סעיקר כעסית סרעצ"ס
 ז"ל דל"ל כעכסול גס לגרר ססיל נלסרס עליו וגבי
 עידי כיעור לסרעצ"ס איש ללסרס על כעלס ולסלסלסס
 עסיר אסרינן זס רק צביעור סזיכל לסיוס עלז כעסלס
 סרעצ"ס ס"ל דנס על זס לא נלסרס על כעלס כע"ש
 ס'גון סכדבר ערלס סכיסס סס עצירס וכלעס רע"י ז"ל
 ס'ף גיעין גבי רחלס סס צ"ל ככז עזנס סיל וכולי או
 לא זנסס כיון ע"ש סס סרצס צ"ל אך זס רל"ס ססיל זנסס
 אך צירט' ככסונס סס"ו מנולר דק מלחמ סכסו דקס
 סס קועס וכן נקס אס סכילו רל"ל דלל זנסס או לל
 סיסין וע' ברעצ"ס כספיג מכל' סיסס דר"ש סך דך
 אגריס דמעס כקוסס דך כ"ו מן סתיס דסינו שקינל לס
 ססס ונסרס ונלו עדיס סללו סכיסס מונס דך אגריס
 וסלבו סלורס רק מלס דלל מכלי כס סססיס אלל לא
 מלחמ דנימל דחוקס דזנסס או וכן דוקל עדיס סניס אלל
 אחר לא מכלי כלל ולף ללחר ק"ס דק לסומלס ע"ל נלמן
 ולל לזס וגס בלמס כלן לפי סכרלס מנצ"ע דלל מלסילס
 ועד ס'ף סיעור ולל רלו כיעור עמנס רק מן סכספן
 וסרעצ"ס ז"ל דייק וככנס [מיד] דוקל או מס סככנס אריכ
 בלית אפל סס זס ודלי סוס כיעור גמור אך מ"ס אף
 לסללל' לא כוכל ללסור על כעלס ע"ש ע"ל וברע דכיון
 דכס קיוביס ועלור סלרכתי כזס כע"ל דגבי ללסור על
 כעלס כנ"ד דסס דוקל עות ורוקל דבר ככסולר
 גיעין דך ע"ש ע"ל סס קרוב או סקול מכליכ סכיעור
 לגמרי וכליל בקילור כדלי לפי כנרלס יס כס סמלס
 ולנס יכ"ס ארי ססיל מורס סככנס כ"ס אף ככנסס סמו
 בלול אך מ"ס כ"ד אי ללסרס על כעלס ולקלר וככסולר
 בידס' כחזנות גבי רל"ס יתן ע"י על סיס למסנל סוס רק
 כמלן דקנלס ורק כעלנס ע"ן אלל לא נלסרס על כעלס
 וכרע כלן דק ע"ל וברע דלמס סול קרוב וסלר עדיוס
 אף כסס מלס רק כיעור וק"ל

עמו עמוע דסס לריך עיעור כילס דוקל עמוס דסס
 סכילס לא קנין דסרי לא ללחר סרי אס כ"י ולכך לריך
 סיעור כילס ועלור סלרכתי בוס אלל כקדושין סוס זס
 קנין ולכך לא עלינו עיעור בוס וכן אף אס ססיכ כנסס
 מדיס סלל כעלס לא עסי כלל וסוס איש געורס וכמו
 דלל עסי חרס סכ"ו ככסך ועור אלל ציננס כיון
 דליכל קנין רק כילס וגור סקמס סס ע"ן ציננות דך
 כ"ג ע"כ כחוס' ככ"ס לא קנס בלכר עת לכן ועילר
 ציננות דך ק"ל ע"כ וק"כ דכנסס לוער"ס לא כעלס
 עסי עס"ס כדלי ע"ש כחוס' וברעצ"ס וע"ן כחוס'
 יכנות דך כ"ג וקידושין דך [י"ג] ע"כ אך סכ"ג ס"ל
 דקדוסי כילס לא סוס גרר קנין רק עלילות ולכך לריך
 לרלום כילס ולסטר דק כככסול וכן זנות דגבי עיסס
 כחז כקל ועבולר כספרי ס' הלל ס"ף רע"ב יככז על
 סכ"ס ור"ל דדי כס"ג כמו ככסול דך ז' וזס דין וכן
 גבי קנס ועבולר ס"ס רע"ד על סכ"ס ג"כ כן חס גוס"כ
 סגרר חוקס אלל ללסור על כעלס ס"ל לכ"ס ז"ל ודריך
 גרר כככסול וזו כ"ד ללסרס כן דייק ד"ל דסס לריך
 מעסס כעול עעס ע"ל עדיס רל"י ודיעס ע"ן עכ"ס
 דך ל"ו וכליל ו"כ בלעס אס סכנסס לוער"ס סלל כעל
 וע"ן ככריחות דך י"ב ע"כ גבי ע"ה דכלמן לוער לא
 גמרחי כילחי וסס יס לסלריך אס רק על קרבן סלו
 אלל כעלוקס סכ"ס מלחמ דין סלורס עכ"ס זס סדיון אך
 לדינל כך דככר כככ"ס ע"ש ג' גרריס בלסס לכעלס
 עומלס וזנס וע"ן ע"ש סלכ"ד ז"ל כס"ל אסיכ ס"ל
 סכ"ב דע"ל ללחר ק"ס ע"י סכלענות סלו רק דין ולל
 לעלילות ע"ש ונ"י לככ דס"ל ציננות דך י"ל דלרס
 סיעה סעורס מן סל"לס דנע"ס ערוס וסרי כנוף
 לצ"י אחרת ערוס זס לריך דוקל כ"י עיסי אף ללחר
 ק"ס וכן בלל ק"ס לריך דוקל כככסול כ"י דלסכוס לצ"י
 אחרת לריך עלילות כעול עעס ורק ע"י ק"ס די צעדי
 עומלס כככלס"ס ולל לריך רו"ה עע"ס כחוס' סכסרין
 דך ע' ע"כ וכן לצעל ללחר ק"ס וע"ל עומלס או לא
 עחסס אקורס לצעל ג"כ כע"ש סרעצ"ס ז"ל וברע
 דיננות דך ל"ס ע"ל אלל בלל ק"ס אף ס"ש עדי
 עומלס לצעל י"ל דק כככסול דסס כע"י עעס סעולס
 לא דין חס ר"ל סחוס' כחזנות דך ע' ע"ל ור"ל עס"ס
 דערדכך; עבולר ציננות דך כ"ד ע"כ ודך כ"ס דנס ע"י
 [ע"כ] כן אף עס"ס לא כן ר"ל וכן סק"ד כנ"י דכחזנות
 דך ס' אף סלסס נלס"ס ועס זס סק"ד וכלעס רסי
 ז"ל ציננות דך כ"ל ע"כ ס"ל כן גבי איסוס דככך דק
 ע"י ק"ס ע"ש בוס כחוס' אך כן דיע כזס לסלריך
 סכ"ס אס סלסס נלסרס על כעלס או כעלל בלססו
 חס ר"ל סך דיננות דך י"ל דנע"ס ערוס על כעלס
 [וסקוס] כס או דלסור כעלס וכ"י סיכ דעסעכד לס אס
 נלמן חס סול סגור דלחמ סלחמ דזס רק לועדלס וסמק
 לא עלילות דין רק עכז וק אס ניעל דלסלס נלסרס
 עליו כמו דלסרינן ככריס דך ע"ו ע"כ סללס כילחי
 עליך לא אסר אלל כילסך עלי אסר סיכ כן דללסור
 עכ"ז עליס אי' אלל ללסור סיל עליו כול אך ללחר
 דל"ן סלסס נלסרס על כעלס רק כק"ס וכלל זס רק

סימן כד

ש א ל ה

[ברבר אשה שנבעלה מרצונה כרי להציל נפשות שנבלו עלהם רוצחים].

ת ש ו ב ה

יום ב' ר"ח איר פ"ל וחינקה קבלתי מ"כ והנה ח"ו להחירה אם יש ע"ז פדים או שהבעל ראה זה דגני ונתן לא סאיסור אוסרה רק הביאה וכמו דק"ל דגם משמע מה בעריות אסרה על בעלה וכמו שצחוף וכמו גבי תרומה וע' מ"ג סמ"ג ז"ל צפה"מ פ"ו וסנהדרין שזה נקרא דבר פרוה ור"ל שאסורה לבעלה וע' בקדושין מ"א ע"א גבי טקסן פליה כו' ע"ג בתוס' דף דהגרס הוב ע"י אוסר מ"מ כיון שכל הביאה הוה ברטון כהרבה והרבה הארכתי בגדר הירוש' דכוסה פ"ה גבי מחלטה ברטון וקופה באנס דאסורה על בעלה פשיטא והארכתי ד"מ כמו הך קדושין דף ו' כגון שפסחה ידו בחלמט ביאה וקבלה קדושין מאחר דאסרה פליו כיון דהיא עשה זאת במזיד שתי' א"ל רב' בז"מ קדושין דף כ"ג ע"ב גבי משילה כיון דהזנות הוה ברטון ע"ה לנו אם למלוה וע' במה דפלגי רשיי בתוס' ביצמות דף נ"א פ"ב גבי קדושין דרבנן אם נאסרה פ"י זמ"ז וכן באמת הוה מה"מ רק ליכא חיטה לא נאסרה על בעלה רק בק"מ והרבה יש להאריך בזה פכ"פ לרש"י סוף אביר שפסחה אסרה על בעלה ולתוס' הביאה אסרה אם הוה ברטון והארכתי בזה ר"ל דהיינו אם מחמת שומאה או זונה דשומאה דוקא מחמת אסור אבל זונה אין ל"מ וע' ברמב"ם הל' סופה פ"ב גבי אשת קמן דלא שתיא ומשמע אף בלא [יצום] רק שם גדר ק"מ בתוס' קופה דאם הגדיל דקסן ס"ל לר"י דמשקה ואכמ"ל אך בתוס' פליגי דגם באיסור דרבנן נאסרה על בעלה דאין האיסור משום איסור רק משום צעילה זנית והיינו כן ובאמת הארכתי בזה בהך דיצמות דף ל"ט גבי בא על אסיר קל דלמה לא מקי כגון בא באבר מה וזוה יש לנאר שיפת רבנו תם ז"ל צימא דף פ"ד ובתובנות גבי ביאת נכרי ויש ל"מ בין גדר שומאה או זונה וע' קדושין דף פ"ז ע"ב אך לדינא איא להפריה אם הבעל ראה זה או עדים

סימן כה

ש א ל ה

[אשה שנחלה בנה סב"ג ואמר לה הרופא שרפואתו שבעל אשה וזוהו עמו כדי לרפואתו מה להחירה לבעלה].

ת ש ו ב ה

מש"ק ד' כ"ס תרפ"ט דחינקה לילידי סרב סה"ג נ ע"ק סעפסא כותאורי עסק מרדכי ר"י ע"ן נסעפ"ג פ"ד האס"פ עזמחם ברטון רק עקב"מ עז"מ מוסר עשה"מ רפולס לפק"י אם נקרא זה בגדר עזמ"ג דיצמות דף

ל"ט וסופ"ס דף כ"ט ודף ל"ב ונרמז"ס בס"ל איסות פכ"ד ע"ג ע"ג שזה גדר אונס בס"ל כ' וסנה כפ"ג אם סעפסא באומר מוסר ועפסא זה ברטון ידאם דיצמות דף ל"י ע"א גבי נפולת ע"ג פדים בלא רשות למה דס"ל לר"ע שם מה סוס לם למפנד מוצאר דאף דהיינה קרבן כמזואר כעפסא מ"ע סוס ק"ל דגבי איסור לבעלה נקראת לניסה רק אח"כ ע"ק דהוה לם לאמחינו וע"ג ציר"ש' בזה ונפ"ע שם דפסק דמוסרם אך חנן לא פסקינן כן ע"ג ברמב"ן וכל סרמאקוים בזה וס"ד רגבי קרבן סקרבן הוה על החיוב סעפסא סעפסא וסנאם עבאם לם ואז אמרינן כע"ג סרמב"ם ז"ל בס"ל סגניה פ"ה ס"ו לכך סיבה וכמו גבי מחטק בנח"מ ועריות דכ"מ צ"מ וע' כרימות דף י"ג וע' ביצמות דף י"ג וחגיגה דף י' ע"ב גבי פליה פכ"ל ופסחים דף ל"ג ע"א וכן כהב סרמב"ד ז"ל בספנת ב"ל וע"ה פ"ז ס"ב דלובל מ"ב ועוס דהנה וע' במ"ס פ"ב גבי מזה מחלון סל רב"ם ונכחם למקדש פטור כו' ע"ג דהוה גדר אונס אכל לא נקט ואכל קודש דכ"ן דהנה הי"ב ע' ביצמות דף ס"ע ע"ב דאף דל"ל לח"ט סנא עמועב"מ מ"ע אם אח"כ נהבירה לריכס לבלם ע"ג צרש"י בזה אך כל זה בקרבן וק"מ דהוה כפרה אכל ללסרה על בעלה לא חליא כלל כהבאם דהרי עשמש ע"ה דפטור לדין מ"ע נאסרה על בעלה כדמוכח מ"ך דקופה דף כ"ז וכן מזואר ברמב"ם צפ"מ פ"ו דסנהדרין דנקרא דבר ערוה וע' ברמב"ם פ"א מהא"ס"ב בזה לכן יש בזה גדר אונס צפ"ך דיצמות דף ל"א ואף דעסקינן דאסורה משום קנס כמזואר דיצמות דף פ"ט וג"מ דף פ"ט ע"ב מ"ע ז"ל דכיון דמזואר כנסהדרין דף ק"ב ע"א וכן ק"ל לרש"י בקדושין דף פ"א ע"ב דהב"ש ע"ס דלכך מוסר להמייסד עם קרובות ועוס דבעי רשמי על יל"מ כו' וק"מ סא מזואר ע"ס דף פ' ע"ב דמהייסד עם אמו וע"ה וע"כ ל"ל דע"ס ליכא סנאם כמזואר כנסהדרין ע"ס טוב י"ל דלא ע"ך בזה קנס וע' בתוס' קדושין דף כ"ג ע"ב ד"ס [אף] עמכר דיליך לר"מ דמעילה כמזיד מוקטס דכ"ז לדיכא מוזיד לא נאסרה על בעלה ע"ג וע' צ"ע דף נ"ח ע"ב דמזואר ע"ס דלדין דמעילה רק כעונג באומר מוסר הוה מעילה ע"ג בזה אף דידע הוה סקד"ש רק עסק"ר דכיון דסקד"ש מוסר ע"י"ז מוסר וא"כ מ"ל לר"מ דמזיד מוסרם דלמא כפ"ג וע"כ דלא לא סוס נאסרה על בעלה כלל ולא ע"ך בזה מעילה וע' במעילה דף י"ח ע"ב צה"מ דזנות חנ"ס מנחת בעלה ובגור י"רס חנ"ס ע' כתובות דף כ"ג ודף כ"ד וכן גבי מחלטה בלונס וקופה ברטון וע"ג סרמב"ם ז"ל בס"ל סנהדרין פ"ב ובס"ל א"ס"ב פ"א ובס"ל איסות פכ"ד גבי מחלטה בלונס רק אם סח"מם ביאם ברטון סיבה ונאסרה דוס האסור ומחיוב וע' בתוס' צ"ק דף ע"א ד"ס טקס"ן עליס ואף סיכי סחמלה ביאם סוס כסיסר וברטון נאסרה על בעלה כמ"ל ככ"ן כס"ך דקדושין דף י' ע"א גבי פסחה ידו וקבלס קדושין כמ"לע ביאם דמקודשת לט"י וספס"ה לו דסי"ל ברמ"ס לוס וכן מוסר ציר"ש' קוס"ס פ"ס ד"ש על זה קרא לרבות סנאסרה על בעלה גבי סחמ"ס ברטון וע"כ ל"ל דסח"מ"ס סוס כסיסר דל"כ פשיטא דנאסרת

י"א ע"א וע"ב גבי היכי שפסא מחמת סכנא שזא מותר אס נקרא זא ואנס או שונג פ"ט בשיפת הרעצ'ס והראצ'ד בה"ל נזרות פ"א פ"ו ע"ש בזה ואף שהרמב"ם ז"ל פסק בה"ל יקורי התורה פ"ט כ"ו דבני כתרפא מהני ב' דברים אף במקום ס"כ פונשן אחרו פונש כרתי כיון דעשה זא צרלון שס ר"ל שהתרו צו ואמרו לו שלא יעשה זא וא"כ לא הוה בעלם הדבר שיבא אבל כאן לא שייך זא.

סימן כו

ש א ל ה.

[איש ואשה שבאו לעיר וררו ביחד ועסקו בחנות בחוקת אריא ובחוק הומן ילדה בן ואת"כ נתחדש כי להאשה ה"י בעל ורק עתה היא מנורשת ממנו וכעת האישה הדר עמה רצה לישא אותה מהו]

ת ש ו ב ה.

עשיק מ' מח"ט תרפ"ח דווינסק הנה לפי הנראה אינו רב כלל אך מ"מ אני משיב לכול רק בקלרס מה כולם הנה יראה המחלוקת ברא"י ומוס' בתשובות דף ס' ע"א ד"ס מפני מה ע"ש דרש"י ס"ל דהא דק"י"ל ללא נאכרס ביחוד רק בדברים מכווערים כמו סך דיבמות דף כ"ו ע"ב זא בק סביב שנתמדה אבל כאן כיון שלקחה לביתו הוה כמו פדים והתוס' פליגי על זא ומ"ש שס דרק כתיבול זא רק על הצועל אבל על הצעל כדרך מנאפ"ס דלא כב"ס"ג הוצא ברא"ש יבמות פ"ב ע"ש ע' בתוס' כתובות דף ס"ג פ"ט וביבמות דף [כ"ד] פ"ב וע' בתוס' כתובות דף י"ג ע"א אך שס לבעל ובהך קדושין דף פ"א והנה הרמב"ם ס"ל בה"ל ס"ס פ"ב ה"ג דאס הצעל הולאה ע"י דבר מכווער ש"ל שבעלה לאחר אז לא על דבר מכווער שאז ודאי לא נבעלה רק להחייק בזונה ע"י זא כמו מגפפין או מנשקין דירש' כתובות ספ"ו וברמב"ם פ"ב מה"ל אישות על זא אין אוסרים על הכפען ואכמ"ל אבל היכי שסוה דריס ביחד זא ודאי הוה גזר עדים אף לשיפת התוס' בתובות דף ע' שס ובגדר שכתבו התוס' יבמות דף מ"ה ע"ב דדבר המחוקק מסבירא הוה כמו עדים וע' בתוס' סופס דף כ"ז ע"א ד"ה רוב דאף גבי בעל לא ידעינן ביאה ודאי ג"ש בזה ובתוס' נרה ספ"ד דלא מבוחר כן לכן לדינא ודאי דאסורה לו לינשא אף לשיפת התוס' דכתובות דף ע' ס"ל ובאמת אף התוס' ר"ל רק מה"ס אבל מדרבנן ודאי אסורה דלא גרע מהך דיבמות דף כ"ז ע"ב אך י"ל דשס משוס דהכפל גרשה ע"י זא אבל בעובדא דדוד שס נהרג וע' בתוס' שבת דף י"ג ע"ב גבי הך דפלוסי ומ"מ נשאה דוד ואף די"ל דהוה גזר שבג"ס [ע' תוס' יבמות דף ל"ב ע"ב יברשבא בזה] מחמת דביד של שאל פסקו דקדמי דוד לא הוה קדושין מ"מ תאכר לדוד דהוה ח"ך ואסור ליקח אשת סדיוס כמבואר בידע' פ"ב דקנסדרין וע"כ דגב זא נקרא רק יחוד בעלמע חך י"ל כמ"ש התוס' שבת דהוה פתח פתוח לרי"ט יוסף ראוין רב דפס.

דנאכרס על בעלס מחמת תחילה ביאה ואכמ"ל בזה וע' קנסדרין דף [י"ג] ע"ב ובאמת י"ט לסאריך בזה בשיפת סרעצ'ס פ"ב מה"ל קוסס ופ"ג מה"ל אכ"ב גבי קטנה דיכי קדקשא אביס נאכרס על בעלס ואס בזה מילון ס"ל לא נאכרס על בעלס ועס דייק סרעצ'ס ז"ל לסון סידוע' דפוסה ופספ"ס פ"ח שאין לה רטון לסאכר וכבר סקשו עליו הראצ'ד ושאר ערך דפ"סו קנסס וואל י"ט לסאריך בזה וגס ועס שייך בזה קיבוי דהא לרי"ט להיות בזה דעת לקבל סקיניו כמ"ש סרצ'ד ז"ל אך ר"ל שס כגון קטנה בזה דעת ובגדר הנייעס לעונת גדרים ע"י ביבמות דף ק"ה ע"ב גבי חליס לרי"ט וברעצ'ס בה"ל ק"ט ובה"ל עומלת מה פיע וכי"מ בזה וצ"ל סגנות גבי שפסס מחופס אס סוס קטן כהב עד סיגיל ויסיס בן דעת לגבי אמה סעצ'ס ציעוד דלריך דעתס אף שס"א קטנה ע"כ וע' פספ"ס דף פ"ח ע"א דיכולס לספריס ק"ט ע"ש וציואל דף מ"ג גבי סזאס קטן שיע בן דעת וכן גרס סרעצ'ס ז"ל עטוס דס"ל דלריך בחכס לסזות למסר וכן ס"ל לרש"י בבי"מ בזה בקנסדרין דף ע"ז ע"ב ופוסה דף ליע ויואל דף י"ד ועס דף מ"ג וע"ש בתוס' בזה דס"ל כהראצ'ד דלריך רק מכוון לסזאס לא לסריס ואכמ"ל שס ס"ל לסרעצ'ס דנאכרס על בעלס אבל פתוח מזה אז גס סרעצ'ס מודה דאס קדקשא אביס מותרת לבעלה ישרא' ואס קדקשא עלעס זא גופא הוה מילון ולבך כהב [דעוהרס] גס לכסן וכעו בזה דיבעות דף ק"ח דקדוסי' סן מילונס ע"ש בזה עכ"פ כיון דס"א סיהס סבורס דוס מותר מחמת פק"ב ובגדר הך דיבמות דף ל"א הוה לס לאחמתי וכו' ומ"ש היכי ש"ס הנאה י"ל דגבי אס לא שייך זא ליכא בזה גדר מעלס אך מ"מ סאכרתי בזה בהך דיבמות דף ג"א ע"ב דק"ל לרש"י שס גבי יבמה שיבמה קטן דאינה נאכרס עליו רק ע"י קר"ס ע"ש בתוס' מ"ש התוס' על רש"י ז"ל ובאמת נראה דהרמב"ם ג"כ ס"ל כן דכפ"ג מה"ל אכ"ב ס"א גבי אשת קטן כהב דפסורה ולא כהב דאסורה על בעלס כמו שכתב צ"כ"ב שס אבל בה"ל סופס פ"ב גבי קו"ס כתב שס דנאכרס דהס נאכרס בגזר דין לא מחמת מיליות גרע ומאל י"ט לסאריך בזה והנה בעובדא דידי' דודאי זא רק מה שספ"רס לו סאשע שפעפס כן כי אין עדים בזה ובאמת אני סאכרתי בזה דאס אומרת שצחוד אינה נאכרס אף למשנס אחרונה דהס חספעת עלמה מבעלה בגדר [פעולס] ומסקש כמה שיצבורים דהיא משופרת לבעל וסרי קי"ל לבמה שיפת כרצ ביבמות דף י"א דר"ס קוסס פסורה מן סחלי"ס היכי ש"ס ע"ז עדים עדי עומאכ ובזה אינה נאכרס כלל וסאכרתי בזה עסך דניסין דף פ' ע"ב גבי מה דאמר נישאת אינה נאכרס ומשמע שס דאף אס ס"א אומרת כך בודאי מחמת לא כל סהנס כו' וע' בתוס' יבמות דף כ"ה ע"א ובתובות דף ק"ג ע"ב [ולבן] כך דגדר עומאכ דנעשע ע"י רלוסס דהס כפעקס אינה נאכרס לכ"ע ורק גבי אונס אז למשנס ראשינה נאכרס ולא למשנס אחרונה ואכמ"ל לכן לדינא כאן [לדעת] הוה זא רק אף לדיעורס רק שונגס ומותרת אס אינו כסן ומ"מ מלמדין את סעסל לומר שאין מלמדי"ס כלל ודי בזה ואקלר מפני פורת כמה ש"מ ידדו יוסף ראוין רב דפס ס"ל וע' בגזר דף

סימן כו

ש א ל ה.

[פי שאינו יכול לנמור ביאתו אם סוחר לישא]

ת ש ו ב ה.

עשיק י"ט אז תר"צ דיינקס הנס בלא גמר ע' בקידושין דף פ"ח משמע דלכא מחננת וע' בנדב דף כ"ו ובינמות דף ל"ד ודף כ' ב' צחוק' אך באמת בירש' פ"י דינמות י"ט בוס דסוה ג' נדרים בוס וע' בינמות דף ג"ס ע"כ מירוק ובאמת זס הילא בעמלקה דכ"ח ורבה סכאדרין דף ק"ח ע"כ ופי"ט גני קמן א"ס מוליד וע' בינמות דף ט"ט ע"כ צחוק' ונדרים דף ל"ז ע"כ דקסן חין מוליד אף יותר וכן ע' ע"ש וע' ב"ס"ג בס"ל מילון כחב דספיר מוליד וכן משמע בירש' פ"א דכתובות ס"ג וסרבה י"ט להאר"ך בוס בסך דכ"ס דף ו"ג ע"כ ש"אין יורה כחך וכ"ע בוס וע' צחוק' ינמות דף כ' ודף ל"ד ע"כ ודף כ"ג ע"כ וסכס י"ט מחלקת גני א"ס י"ט בוס סכא"ס ע' צחוק' ינמות פ"ס ע"כ דכל ד"ש סכא"ס ג"ס בתחילת קודם מירק אף ת"י סוף נדרים לא ס"ל וסרבה י"ט לסאר"ך עכ"כ לר"ך לסודיע זס לאס"ס ול"ס נתח"לית מותר לישא ולקל"ר יוסף רא"ין.

סימן כח

ש א ל ה.

[באשה שבעלה הראשון מת בילדותו ובעלה השני בן ג"ט שנה אבל ה' חולי מקדם שנשאה בחולי מסוכנת אם שידך בה דין קטלנית. ב) בנשתתית ונזלית חשיב"ס והרופאים אומרים נואש לחי' אם יש להקל ולסמוך באיזה גומא להתיר לו לישא אחותה ע"פ דברי התשו' מגיד מראשית סחמת דך דגדה דף כ"ד דטרפה אינה ח"ר ובאות אשה כתיב בחי' כו].

ת ש ו ב ה.

יום ב' כ"א ענח"ל תרפ"ט דיינקס קבלתי וכתבו ומרבה בשאלות בגור קטלנית ע"י שני פעמים סכס בזה ק"ל לסרעב"ס ז"ל כמ"י נדס דף ס"ו גני רמ"ס דלינשא לכחמיל"ס נקלח גדר החוק בשתי פעמים אבל לאסוד על בעל"ס א"כ רק ג"מ ולכן דייק רמ"י ז"ל דק סך והכנסת ס"ל כרעב"ג דזס לכחמיל"ס והרעב"ס גני רמ"ס דספ"ק דג"ס לכחמיל"ס ג"מ י"ל דסנס פ"כ ע"י שזס לא כוס עמחיל"ס כך ול"כ י"ל דעודין לא נרפ"ל לס בתולה וע"כ שפסקיק"ס ולח"כ רחמ"ס ע' נדס דף [ס"ד] ע"כ ודף י"א וכ"ע ונרעב"ס ב"סוף ס"ל חיסוס ג"ס ר"ל שנסל"ס אלפנס וכדונס וסנס זס מבוחר בירש' צ"ע פ"ט גני קרס דנס דסד אור דדי צמתי פעמים זס רק א"ס לא חרע"ס מעול"ס אכל לס זס זרע"ס מעול"ס ולמ"ס ולח"כ לא למח"ס לר"ך ג"מ לכ"ע ולכן ג"ס בנשפ"ס דינמות דף ס"ד

ע"כ ספ"ק הרעב"ס ז"ל דק ג"מ עשוס דסעספ"ס קודם לא ס"ו בוס זס וע' חוק' ינמות דף ס"ס מ"ס ר"א"ס מן כפלים דלר"ך דוק"ל ג' אף ש"ס ג"כ לאחר נישואין ואף דהירש' בינמות לא ס"ל כן דהננס זס לרמ"ס פ"ט בוס וע' בנדב דף " ע"כ ע"ש ובאמת גני מיל"ס דדי צמתי פעמים ס"ס דס"ל בעל"ס כמיל"ס בעלמ"ס ס"ל גדר סכנס דרעח"ל דע"ז דף כ"ח וע' שנת דף קל"ד ע"כ סכנס וביעין דף כ"ז ולכך כחב סרעב"ס ב"ס"ל מיל"ס עוס מולי וע' מ"ס רמ"י מולין דף מ"ז ע"כ דכתב עשוס פ"כ וי"ל דס"ל דלכן כדמ"ס לעול"ס סמיל"ס וכע"ס סח"ס' זכח"ס דף ע"ס וכ"ע ב"ס"ס או כסרעב"ס וע' מ"ס סח"ס' מולין דף ד' ע"כ ודף מ"ז ע"כ וע"ס ר"ל דאמר סחמח"ן עד כ"ו עשמע דל"ס לא כנבע לא ימול כלל זס ודל"י א"ס סגד"ל וס"ל אדוס יחוק לא אכפ"ס לן ולמ"ס לא ימול [וע"כ] דל"ז ע"כ ממו עמנת רמ"י דמ"ל ולכ"ך רמ"י ק"ל בינמות דף ק"י ע"כ דל"ס עלו אף של"ל מ"ט ע"כ בשנת סוס עמלל שנת דסוס כמו של"ל בנמור ולכ"כ"ל וע' ברל"ס פ"ד דכתובות ע"ש בוס ור"ל ג"כ למלק צ"ן צ"ס לב"ס וסכס זס כרל"ס דזס רק א"ס ח"כף לאחר נישואין מ"ס סבעל וכמו גני מיל"ס דודל"י א"ס סמיל"ס נתל"ס"ל ודל"י דל"ל אכפ"ס לן וס"כ רק א"ס ח"כף לאחר נישואין מ"ס אבל א"ס דכס עמו ח"ז"ס זמן ולח"כ מ"ס לא ס"ך כלל זס ולף ע"ך דדף כ"ו ע"כ לא עשמע כן וע"ך דכתובות דף ע"ג ע"כ דקת"ס מ"סכ"ס כן ובאמת למ"ס לא פ"כ"ס רמ"י בינמות דף ס"ד ע"כ בנשיאין דר"ל קטלנית ובסך סח"ס דכתובות ולכ"כ"ל לכן לדיכ"ל א"ס לא ממו ע"ד לאחר נישואין רק א"ס נבעל"ס לכס"ס ג"מ ולא מ"ס אז ליכ"ל בוס גדר קטלנית וכ"כ עובדי דל"זי ממו סח"ך.

[ג] גני טרפ"ס ח"ו לומר זס וכ"ז של"ל מ"ס סוס כר"ס וכ"ז סחמ"ס שני"ס או כוז שני"ס ע' ינמות דף ק"כ ע"כ ומולין דף קכ"א ע"כ אף סרעב"ס ז"ל עמלק דכסמ"ס אף דסחמ"ס שני"ס ובאל"ס רק כוז שני"ס ע' חוק' ערכין דף ד' וסוס"ס דף כ"ז ולכ"כ"ל בוס.

סימן כט

ש א ל ה.

[אלמנה ה' חדשים אחר סירת בעלה ומצבה סר לה ב' יהוס"ס ודרה בכפר והרופאים הזהרו אותה מלינוק סחמ"ס כאב עיני' ואיש א' רוצה לישא אותה אם אפשר להתיר לה להנשא תוך כ"ד חדשים].

ת ש ו ב ה.

יום ה' י"ט ס"ן תרל"ח דיינקס קבלתי ע"כ וס"ו לסעול"ס על סדע"ס לסקל בעמחות"ס כח"ו ולקוד ס"ו ס"ן סעשור"ס ב"מ וסלכ"ס כר"ע בגודות"ו ח"ן סוס קול"ל רק ב"מ סח"כ"ק וכל סקולות א"סר ס"ס מנב"ס ס"ס רק דג"ס בעמל"ל ואף א"ס סעל"ס סחמ"ק ולא סוכל לסכ"ק"ו לא ע"סני כלל וכמו דעב"ל צ"ע"ס פ"ו דניעין גני ע"כ ססנ"ק ב"ך ע"ס ע"כ דסחמ"ס סוס צ"מ"ל צ"דים ולא ע"סני גני

לא קיפור עכ"פ בלא בידור אי"א כאן לסתיר ולב יצבר
שכ"כ"י הסמיל נוכל להסירה יש בזה ארכיות גדול ואב"מ

ב) פ"ד אם עומר לקבל מחמתו בלא רשות בעל יותר מן
מה שמחל פניו הכה יש בזה ארכיות גדול בסך דביק
דף ק"י"ט בסך דקבל מכשי מחול מחמת דמי עשירים ע"פ
במח"ס בבל"י עת"ע דר"ל כך דכיון דזה מופל חיוב עלהס
ליהן דקס לקרובים ע' סנהדרין דף ל"ז ע"ב ביהו ללקס
ובדבר שס חייב מופל על בעלהס ליהן להס ע' ז"מ דף
ק"ד ע"א ובגדלים דף ל"ה ע"ב ובכ"ז דף כ"ב ע"א וקופס
דף כ"ג ובסוף נגעים דזה מחלוקת ר"י ורבנן נבי קרבן
ח"כ לא קרבן שמכשירה יש בזה ארכיות גדול ודברי סר"ן
בגדלים תמוסים ומאוד הארכתי בזה וע' במוס' ז"ק סוג'א
ברש"ס ז"כ דף מ"ג ע"ב חשמע להסך דרק פרוסס אך שס
רק בעבר וכן ולא אשס וע' רש"י כתובות דף ק"ד ע"א
נבי כ"ה שנה ע"פ בזה אך בלמח לא דמי כלל דכיון דאין
לה בלא בעלה פסורה וכן מוכח מקדושין דף ל' שאין סיפק
בזה ע"פ במוס' ודף ל"ה ע"א דשואה פסורה דסוה כמו
לחוקה בזה וא"כ טוב ליכ"א חיוב על בעלה כלל כיון דס"א
פסורה וכך דביק דף ק"י"ט ר"ל דאין סבעלים נקמדין
ובפרט שבעל כותן עשירים ר"כ בודאי אי"א ליקס
הוספס עליס מלכר בלא רשות וע' זירס' בעבוד'א דכן
מביא י"ן פ"ד דפסחים דל"ז להכמיס טילכו לקבל מלמטה
מידס דיכ"ס וכ"א כחפס להס גלות ואמרס דלס לא
יתרלס חכמס נכחוכחס מדין דל"י לסוס"ף ועס סוס
שליס כמבואר שנת דף ל"ס ובי"ח דגודש'א סוס שליס ע"פ
בזה וע' ז"ק דף ט' ע"ב נבי מלוס דס"ס בעי"א אס
שליס מלכר ע"ס ותוס' סוכס דף ל' ע"ב וע' ביומ'א דף
ל"ד ע"ב ולי"ס ע"א חזינן נבי כחונת של יס"כ דמוכר
הוא שליס ואכמ"ל עכ"פ כך לדינ'א יכולס לסוס"ף לו
לרבעס ר"כ למודס דוס מנהגס מועפת פ' ז"מ דף ע"ס
נבי ר"ב"ת דמ'ס בעל'ס ועש"ס סוס זס מועפת ולא
קפדי ועחלי ע"ס וע' ז"ב דף ע"א נבי ביח'א דעחזיק
יש לו בית של ק"כ דאערינן בעין יפס ע"פ בני"י בוס
אבל לא יותר.

ג) בגר יודינו ר"ל שר"ב ט"י פנס בלמח זס יותר מ"ב
חוש"ס אשר קבלתי מבחב פ"ד זס מלס סרז דולאבין
כ"י ועס סו'א מבענ"ס גס על סרנ"ס טלו וגס אחר
פערחת מ'אוד וסכס סכנתי לסרז סכ"ל דלס אלו כול"ס
ע"פ סטו'א לוחו ססכין בידו סו'א ערחת יש בזה חסע
משוס דשמיסס לר"ך רק עכ"א נכר'א ולס יש קלת גרס
ע"י ססכין אז פקולס ססמיסע וזס ר"ל כך דחולין דף
י"ב ע"ב נבי דרק סכין דנקס סס כדכ"ס ועס זס ע"פ
ברש"י כסוגן וברע"ס סס דנקס נפי"ב ס"י"א דססמיסס
כל"וי נמקומס ועיבורס ומס זס פסי"ט ולר"ך כך וע'
כס"ג כסוכס דף ט' ע"ב נבי סוכת נגנך עסוככס כסלכ"ס
וע' ניעין דף ע"ס ע"ב נבי ספולין ועחזות נקס נ"כ
כסלכ"ת ומ'אוד סלרכתי בזה סבי"ל אך כספספת סנני ר"ל
כמו סמוס'א בחולין דסינו סססכין סלך כסלכ"ת ר"ל
דמבואר כנסדרין דף ע"ב ע"ב דלס סלך כדלכו אז סוס
כוסו לגע"י ר"ל דססכין מלך דנמו לא ספול כלוס רק
סורק

נבי סכ"י ובי"ס כאן נבי סק"ה וגס בעס סמינוק יש
סרנ"ס דלסקו ועס דמבואר נבי דמבואר זס זס רק בעת
קדס סבעל וכן מוכח בירע' קופס פ"ד וכן סקס כפרדס
לרש"י ז"ל ואכמ"ל וכל סרולס לסקל בוס לר"ך לנדומו
ואקלר כ"ד יוסף לכוין כב דפס סכ"ל.

סימן ל

ש א ל ה

[פי שנאבר אחיו במלחמה ואחר זמן פנש באפי'ציר ואמר
לו כי הוא ה' מנהל הראסע שבה עבר אחיו ויודע בבירור
שנהרג ועוד יכתוב לו מביחו פרסוה ושוב אחרי שכתב לו
סכתב ובקשו עוד הפעם השיבו שנוכר שאחיו נהרג לא
היו או שום מלחמות עם השונאים רק נהרג בהאקאפיות
ונקבר בעיר ראמוצי וגסע שמה ומצא איוו קברים עם
סעבות יהודים אמנם הכתב נסחק ועל לוח עץ אחד
הכיר איוו אותיות משם שפסחה אחיו כזה במקום אשכנ"ז
סצא א. ש. ו. בשפת המדינה וב"נ אחד הגיד לו כי
הנקברים חמה מומן שנכתב בהסכתב שקבל וטה להחיר
הענינה ע"פ הנ"ל. ב) פי שמקבל סקרובחו חסיכה
שלושים ר"כ לחורש ושוב גודע לו שבעלה יודע רק
מעש"ים אם מותר לו לקבל הימנה העשרה היתרים.
ג) ע"ד שר"ב זקן.]

ת ש ר ב ה

מש"ק כ"ו אלול תרפ"ו דוינסק כוח"ס ושנס סוכס לירידי
הרב סר"צ מסיק שמעמ'א כמסר"יך בעלל כ"י רב
דיבעמ'א י"ן קבלתי מכתבו סיוס וכנה בדבר ספגונס הכס
לא בירר במכתב אס סו'א דרס אלל סרז על אחיו לו
סוס מקל"ת ולס דרס לא מהכס כלל סוס דבר אף ש"ס
הוכחות לוס כמבוא' כסוק יבמות וס'א א"ס חכרינו כ"ר
ומ'אוד סלרכתי בוס דזס דין ש"א"ל להסיר פ"י עכ"רס אף
אס למח דכ"ז שליכ'א עדים לר"ך סרז ב"ד ול"א לפשות
ע"י זינ וכן ע"י פסול נמור כמו סך דיבמות דף כ"ה
לר"מ דל'א כר"י נבי גולן דלורית'א ור"י ס"ל דזס רק
ביור וגס גולן דלורית'א כסר ולכך סוס ס"ל בסך דניסין
דף כ"ה ע"ב דגס ב'אומד גדול יש להסיר ומ'אוד סלרכתי
בזס אס סהר מחמת שאין לה בעל או זס דין וזס פליגי
נמ' שלנו דיבמות דף פ"ח דלס ב'א חבעל אמרינן אה'א נכר'א
וק'י כ"ו דזס מלי"איות סבע ולא ס"ך חרי כמ'לס ע"פ במוס'
אך הירס' בט ספ"ו לא ס"ל כן רק דזס דין וע"פ דף
ל"ב ע"א אס זכ סורל'ס או פעות ואכמ"ל וכן מח דמל'א
כחוב על סמלכ'ס ירל'ס ז"ב דף קס"ו ע"ב דאין למדין ס"כי
דחסר ז' אמות פ"ס וגס ס"כי דחסר סו'ת סרל'שן זס
בע"א בירס' ז"ב שס נבי חנן ונני ע"פ ולכן כ"ו של'א
יתברר לנו שס'א לא שאל אה סרז לנ'א רק סרז סחמיל
לדבר פמו אודות אחיו אי"א להסיר כלל ומ'אוד סלרכתי בוס
בסך דניסין דף י"ס ע"ב נבי ומקרי לשני ז"כ זס של'א
בעני זס דסוס כמסל"ת פ"ס ברמכ"ס כס"י מלוס בוס דפס
סס לומדים מלשן סכמונ כסמר סוס זס נכר קר"ל'ס ססמר

שכי בו' דסוס כמו ועסס וכמו כיצ דף ל' ע"צ ליצורא
 אחרי וע' בחוכות דף כ"ד ע"צ כשכלי אומנתו וכ"ע זס
 וטוב ליכל חספס חס בלמס עיקר הגדר בעיית דיצמות
 דף ל"ג ע"צ גבי ע"א ציצמס ז' הבניית ר"ל כך דכ"ב
 המוס' ציצמות דף כ"ס ע"צ וכ"מ לכל דבר סכגמר סוס
 זס גדר ועסס ולא חייסגן למססות מחוקות והנס זס יס
 כוס ססירות אס מס בלל צניס דכסלרס זקוקס ר"ל
 דכסלר עדין מהאיסוס מקלס או זס דבר חרס ע' ביטין
 דף פ"ג ע"צ היכן מלינו זסס אוקר בו' וע' קדשין דף
 י"ד ע"א יבס חקרה בו' ודף ט' ע"צ זקוקס ודף ד' ע"צ
 וכ"ע חס בלמס פלגמל דכאלי ציצמות דף ק"ד לס
 חלילס סוס כגמ"ד או כמחילס דין ר"ל אס זס רק גמר
 מס פגסלר מהאיסיות או זס דבר חרס וע' צקדשין דף ס'
 ע"א פלגמל דכנס ולצ"י וכ"ע זסס אכמיל זסס דלמר כיון
 דהסתר לא נגמר ע"י פיו טוב י"ל הני חסשות ואכמ"ל זסס
 עכ"פ נפשו דהסר ליבס סוס הסר גמור וטוב לא חייסגן
 למססות מחוקות ויוכל להסיר ע"י המכחיב; בגדר המכתב
 שכתב אינו הנס אס אמר אינו צעולס מצורר צירט' פניס
 ציצמות וחוספ' דמחירין ע"ס ופ"ס שס א"ך שס אמ"ך אינו
 צעולס א"ך כא"ן יוכל להסיר ע"י שרר מכחיבס וגס מן
 הסתס הס מכייריס כח"י האנ"ח שכתב למספסחו זסס ואקלר
 ידידו המצרכו כחוס"ס וגזכס למסוזה וזוכס כזכיות אבירי
 שציר המסמלס מומר צכנלס יומל דף ס"ז ע"צ דחיתו לטוק
 זס הוא שחיטתו מססכרו יומל דף ס"ד והקציס שחשו
 לילה"ר גדר שחיטס לא הריגס סוכס דף ג"צ לא כמו דוד
 שסרגו רק כמו אצרהכ שסשו טוב צירט' צרכות פ"ס ונהיס
 כ"ע אהכל דעכד יס"ב קדשין דף פ"צ ע"צ גדר אהכל
 דרמחמל עשלתן גזוס זס גדר סעודה של לחיתן וגדר ניסוך
 המיס ערוצין דף י"פ ע"א כמעין של שיתין יוספ' רלזין
 רב מדויינקס.

סימן לב

ש א ל ה

[בדבר הענונה דעיר טורמאנס זס עשריס שנה והיז וניסס
 סספריס הי"ך שבעלס טען שמוכרס להחביא עצמו
 מהמסמרה דאו ועשו ההופס בחשאי בלי רשות הרב ואיש
 פשוט סירר זרק עור אחר ה"ה אינו קרוב ומכעת קדושין
 קנתה הכלה בכסף אבי' ומסרתו להחתן לקדש אותה וב'
 שעות אחיכ גסעו לחילנא כרי ליסע לחול ולנו בבית אשר
 חיו רק בעה"ב ואשנו ובנו ובתו ז"א לא היו עירי יחור
 ובבקר נעלם ועד אין לה שום יריעה וכגראה רימא ארתו
 כרי לגוס עם הגרוניא שלה. אם אפשר להחירר].

ת ש ו ב ה

עשי"ך ב' סיון מל"ל דחייסק להרצ החי"ב וכו' כמחור"ר
 דזכר אביגיל כ"י רב צדוקס קבלתי מיכ ומז'
 להעלות על הספת לסמור כיון סייס מחוקקת א"ל חס גופס
 סוס כמו אישות וקדושין לא מהמט צירור יקדשין וע' מ"ס
 סמוק' כ"ק דף ע' ע"צ ד"ס דלמ"ב כ"ז סלל המחוקק חס
 ר"ל

חזוקק חלל אס סלך ללדדין אז-סוס כס כפוס ר"ל
 דססכין מלר סכפס פעל ג"כ קלס ולא סוס גדר כחוס
 ובני מיתס חייב דלל גרע מן מלמלס לכל צשחיטס ססולס
 בה"ג וע' בי"ז דף ק"ס ע"ב הרוכב צצ"ס על גבי חרס
 סכוסו רע ע"ס זסס וה"כ כן וסלרכתי קלס זסס ובסרס
 צוקן ססול יוחר ומן פ' דלין עליו חוקס גמורס ע' גיטין
 דף כ"ס ע"א ע"ס א"ך ח"ע אס כע"ס סהול מרגי"ס
 צטוב וגס אי"ן מרחס מלר הסכין אי"ן כ"כ קסירל ואקלר
 וד' ית' יחדס לנו ולכ"י סנס טובס ומחיה הייס יתן לנו
 ולכס הייס ארוכיס טוביס ומחוקיס ככפסו וככפס ידידו
 יוספ' רלזין רב דפס הני"ל.

וצלמס סיכי דע"ס דין פטורס עדיף מלנוסס כמו גבי
 חקיעס סופר צצ"ס ע' רי"ס דף ע"ז ע"צ גבי כל טרין
 טוקעין צמחילתס ע"ס צכסיי וחוס' צצ"ס בה"ג וע' צחי
 שצס דף ר' גבי סדצוק סס ע"ס צח"י דלס אקור פטור
 מקקילס וה"כ כיו"ן דבלל רשות ח"י סוס ספורס וח"ל
 בעלס ליה"ן לס ובת"ס וככר כצחתי לו זסס יוחר ומחשס
 וטלוסיס סנס או טסס וטלוסיס סנס צדצר הנע מדוברלכוכל
 צגי אנוס כחקחל דצכ"ן.

סימן לא

ש א ל ה

[בדבר התר ענונה כני"ל].

ת ש ו ב ה

יום ג' כ"ז חלול חרע"ח עס לרס מחוסס הל צצחל בו'
 כוחיט סלוס ליד"י כרצ סמריף וצקי חסיק טמעחל
 להלכחל וכר במחור"ר יסוטיע כ"י רב דחגליו מכהכו
 קבלתי כעס והנס סדצר פטור להסיר ע"ס מכתב ג'
 טעלס שאלה לאציו לסודיעו טעס זס טמו וכניו וכיכר
 ססכירו מלז וע' צכויר דף ר' ע"א ע"ס צכסיי וחוס'
 ורועיס גבי כעשסון ע"ס והנס בלמס גדר דברי חרעניס
 ז"ל דק אס כחכו יסרל' סול משוס דסכס זס סלרכתי
 צכיו דבל דבר סככצס זס לא דבר סנסק רק כל זמן
 ש"ס סככצ סוס כעו ש"כסיו אומר זס וכסיג כחצ כרי"צ"ל
 י"ל צכניו סריו מהל' סוען נבי ה"ך דכ"צ דף ל"א אי"ן
 לך מחלס ר"ס סחוס' דף ל"ס ע"צ דלר"ך למחוס צסוף
 כל ג' וכחצ דכוס צכל טעס מחלס חרעס וכן ג"כ זס
 כסעס דיעס' ע"א דגיטין דלס מחל ססר לא מחסי עד
 שיימסור סססר צכל טעס היס שיעצד חרס וע' צ"צ דף
 קס"ס ע"צ כעסס כחומר לו כר כל זמן כו' וע"ס דף
 קר"ז גבי דלכני ואכמ"ל עכ"ס זס צכל סחולס כחצ
 כהגדס חרעס וכוס זס צגדר גל לנ"ד דסוס ככחיו"ן
 לסעיר דיצמות דף קכ"ל ע"צ ולי"ן זס מחל"ת זסס סנ"ד
 חל"ס סככס זס ר"ל כרעניס חס רק צככס סחס כככס
 כע"ס חרעניס מלל כככר צכסר עסל"ב צלגרת לסרס
 לא ע"ך זס ואלדכס זס עדיף דסוס גור מעסס וכמו
 גדר מקלו וסרעיל דסוף יענול וע"ס צירט' דסוס כסיס
 קדשין דף פ"ג ע"צ וע"ס' ע"ס חייט מוסך קלס וקטור

צפנת דקדשין דף ז' ע"ב מן שמיא כו' רק כיון שאין לה בעל ועימך דף י"ב ע"ב ודף י"ד גני עינתם ודף ס' ע"א ובאמת עם דבירתי בסמי' ציננות ונחוס' ע"א דכתובות ובתובות דף כ"ב ע"ב אע"פ שם נחמה דמיחה א"י וכמישחו משא"כ נגמ עיקר הגרד י"ל דלכאנתי סוס כמו פעולת סעלס וכמו דבגס לריך עדים על מליאות סדבר לא על נאענות כן באמרה כחנרשתי לריך עדים על זס ועיין בדברי סרעצים ז"ל צט"ל גרסין ע"א ע"ב אפסר סיוס כו' וזה ר"ל סירט' ע"ב דקדשין אין ע"א צט"ל בליס חס ר"ל דבר טענעוס לעשות או פעולה או ספקעס אכל מיחש דל"ל לטוס דבר רק נחמה ספדר כאיטות וצ"על לא נקרא כלל דבר טענעוס דלטו אכן נחדין א"ל אכן אעריכו דלין לה בעל כלל וכן סדין גבי סך דב"ב דף ק"ז ע"ב גני יס לו צניס דטס ג"כ כן וע' גיטין דף פ"ס ע"א גבי דבר צרור וכן סך דקדשין דף ס"ו דטוטס אף דדבר א"ל עדות ע"ע לאסרס על בעלס סוס ספקעס וסארכתי צוס סרבה צע"א ולכע"ל ועיקר סך דדדמי וגדר דיקא ועכסצ"ל או מילתא דפבדיל לגלוי דלך כ"ס ציננות וכ"ע ואף דסרעצ"ס ז"ל בסוף ס"ל גרושין לא סביא זס ע"ע צפ"ב עס"ל גרושין סע"ו כתב סך נחין חומר כו' וע' צמס דק"ל צפ"ב מס"ל יצוס גבי [כיסן] בן לבעלי דע"ל כאלון ע"ס צסצנת חס ג"כ דסדבר א"ל דין רק מליאות וגני מיחה סיכס דסוס ס"ד טס דבנח לומר דלין כאלון טס סגדר דס"ל דוס דין לא קיין וסארכתי צוס כרנכס דוס תליא אס סיצוס סוא דפדין לא ננער ססכר על סעייתס 'ענכנלס או זס דבר חרש ע' גיטין דף פ"ב ע"ב וכו"י יצמס כו' וקדשין דף ד' ע"ב זקוקס ודף ע' ע"ב ודף י"ד ע"א ובאמת זס סלנתל דהכ"ל ציננות דף ק"ד גבי סללס צלילס אס כסר תליא צוס אס זס דבר חדמס לא סלל ננער סכר סעייתס או סחילת דין ואס זס נחמה סלל ננער סוס סוף דין וע' צמס דסליני במוס' ע"ד דיננות ר"ל ורצנן אס צסטי דאסריס ליכסל נחמה לעז אס נסלח לאחיו דמותרת ומה צלל צניס אס נותרת לסחיכס לו חס תליא צוס דלס סוא עדין צגדר סענת אסורה ואס דבר חדמס נותרת וע' ציננות דף ג"ח ע"ב ע"ס וכ"ע צוס וסנכס ועס דנעטאר ציננות דף פ"ו ע"ב דע"א דוקא בסכר צ"ד וע"ס דף ג"ח ע"ב צחוס' ועס סוס סטכר אס סביד געדין סדבר סחאענות סענת סעצ"ל או סביד סס נחיריס לסכסל וסנכס צלמח זס תליא צסך דדף ל"ב ע"א צסך דלין זו סורלס אלל סענות חס דלס ססכר על ניטולין זס סוס סורלס ואס על סעייתס זס סוכ סענות ולל סוס זס צדין וע' צחוס' יצננות דף פ"ו ע"ב ד"ס עכלל ונכ"י דע"א דסוריות ע"ס צוס ע"ס רסל לא סוס צ"ד סגודל אף צלמח עכ"לן לעד זס סרעצ"ס ז"ל צט"ל סנגות ססי"ב דדי אס אסריס סענעו עפי צ"ד סגודל ג"כ ע"י סוס ירודלח צ"ד סגודל ע"ס וסי"ב דל"י זס נענו צ"ד סגודל לסת"ד ע"ס ע"א ע' יצננות דף ק"ח ולכע"ל וצוס ג"כ ר"ל עס דסליני ציננות דף ל"ב סלכס וקלקלס אס גוד נע"לון נקלקלס או וססל ולער אס"ן דפוחין סביזס חס ר"ל אס סטכר סוא לסכסל

ר"ל ג"כ סרעצ"ס ז"ל צסס"ל דס"ל אסי"ב דגני סוא סלמס אס אמרס נקדשתי מקדשתי כיון סחוזוק נסקלת ולל ר"ל ל' יוס רק צמח סלמרס לסלויי חס ג"ח צלביס אף אס אמר לסלויי אנס נסקלת כיון דלביס אין נלחן לומר על צמו ססיא א"ל רק סקדשס וכן אס אמר נקדשתי לא סכני וכמזכור ביר' ע"ב דקדשין ורק אס אמר לסלויי רחמנל לא סמכס רק לאסורל אכל סוא סלמח אס אמרס לסלויי נלחנת גס לסקילת רק אותס אכל לא סבועל אכל אס סחוזוקס א"ס ואסס ל' יוס או גס סבועל נסכל זס ע"ספ סרעצ"ס ז"ל וע' צס"ח וצסשנת סרעצ"ד על צס"ח דנכס אכ אס אמר לסלויי נסקלת דסוס דלבר נססו"ס וזס גופל כמו קרושין וע' ברין פ"ב דכתובות על דף כ"ב דלל מוכני אסללל ונכס מכ"ד צלס אמרס אשט פלויי דזס גופס סוס כמו קרושין וקדשין לא מסיני מכ"ד ונגדר סכסצ סרעצ"ס ז"ל צט"ל ניירות גבי ספר לסברו דע"ו ילל לחירות לא גדר צירודק גדר עלכ חירות צפ"ב וכן ס"ל צסך דב"ב דף ל"ה ע"ב גבי דלי גופל לני דע"א דזס לא גדר צירור רק גדר קיין וכן גבי גירות וגני נפדעמס מרוחס ועייתס ומפ"ש כן סך דיננות דף מ"ה ע"ב לא סבלס כו' ע"ס צוס וכ"י צוס וסגדר דלח חזוק צלילו סוס זס גופל אשתי לא צירור ובאמת ביר' יצמות ע"ו על דף ס"ח גבי סודלל של מרסל צת ציתוס ליהושע צן גמלל סוס טס גדר ספרמח וזס ר"ל קסוד דסינו דגני סיוכל לקימח אף סעשס כס"ב מוכני אף דלל סוס מליאות קדושין ממש רק נעשס חופס וסי"ל לא סיחס כלל רק אמרס ויללס קול צעיר מקדשתי מותר אח"כ לכנסס וזס ר"ל קמר וסרבה סארכתי צוס וכ"ל חיו לעלות על הדעת להחיר ואף לפי דבריס סוס קדישין גמורין ואין נלחמיכס לה כלל רק חזקס מה סתמי ארס סלו וכן סיחוד זס ג"כ גדר נשואין כיון דחמיליות כן ור"ל ע"ו עדים כלל ולכך אין מזכור צסך מחלוקת דשיעור יחוד דסושה דף ד' גבי קדושין צחופס רק צכתובות דף י"א ע"ב צגדר עשכט צחוליס וציר' גיטין ע"ו ס"ד גבי לאחר גרושין ע"ס אכל צלל זס סוס נשואון ממש כ"י זס דין לא תליא לכן חיו לסעלות על הדעת להחיר ידירו יוסף רלזין רב דסס.

סימן ל"ב

ש א ל ה

[ברבר התר עגונה כנראה סתוך החשובה].

ת ש ו ב ה

יום ב' י"ט תמוז תרפ"א לסרד סחדיף וצקי פלעלן וסורן כסחוריר יעקב סלמח כ"י מו"ץ צמסליאו. קצתתי מכתבו בענת וסנכס לא כתברו צסגצ"ג אס מי [ירד] לרנש אלל ספלוקאחניק אס סל"ח"ח סבי"י כן כתב טס ולנכסוף כתב סספלוקאחניק כתב בן שלך לפי סרלרס ססי"ב זס לסלכ וכן צגדר סע"א סלמר טרלס סנכסל צמקומות מקוכניס סיכן סוס וסנכס אסי"ב צקי"ר נמרץ דוינל כ"ל לצ"ח זס לא יקסיק חזון וסיניר עיקר גדר כך דמיחס ססתר לא סוס דין רק מליחל דליכס בעל וסעדות רק על כמיחס חס מ"ס דלמדין

קיצה רחוקה א"ל לחתם לזה רק ב"ד אין יכולים להסיר ע"י זה סיכוי שיש לומר שיש לוי רפואה לכן ב' עדים שאלו רשות ב"ד מותרת ע"פ זה אבל צדק דיבמות דף קכ"א א"י פ"ג כ"ב כ"ג נמש והרי א"י מת שם פ"ב שאלכו ומלאו מת רק לא כיבר כיון שהחזיק פלמו לפ"ג וא"כ מלאו מת מתירין אבל אם לא מלאו כלל אז א"י להסיר אבל רש"י שאלך פ"ג מת שפיר מתירין וזה גור בתחילתם דכורות דף מ"ו ע"ב פ"ט וע' בחוק' גיטין דף כ"ט ע"ב ד"ס וקמ"ט ע"פ ב"ד והארכתי הרבה אך הוה ק"ל שם בגיטין למד לשון גבי יולא ליהרג או לימות כביפה להסיר להשיא וא"כ אפשר ו"ל דרך אם ב"ד לריכ"ב לידון ע"פ אומר של עדים א"י דבזה לא הוה פדות אבל שם כיון שב"ד פלמח אומרים זה מהני ועמ"ש הרמב"ם ו"ל בה"ל שאלה פ"ו ה"ד ולישנא קמ"א דר"י שב גבי ב"ד של עכו"ם לא ר"ל להסיר רק דלא הוה גדר ספק רק דא"י להסיר וי"מ לתרומה דאם ב"ד ישרא' לכהן לא תאכל גדר ור"י וכן מוכח מדברי הרמב"ם ו"ל בה"ל תרומות פ"ט ע"ג אך אכן לא פסקינן כן וכן הך דשבויות דף ל"ד ע"א גבי ידיעה בלא ראייה ור"י בלא ידיעה שם לא ר"ל דל"א יכולים לדון ד"ג באומר כזה וכן הך מי לא צ"ע מידע ישרא' כו' או שלם כו' וכן גבי קנס בתולה כו' ר"ל כך דר"כ אין העדים נגזרים הדבר רק לר"ך לזה דין שפסקה לנו דלא חיישינן לתיעוב דפרשה וכן לא חיישינן שמ"א הוה עכו"ם כמבואר בירש' בכה"רין פ"ה דאם הרב מפצרי"א לליפורי חוקה ישרא' כו' אף דל"ן העדים יודעים כלל וכן גבי בתולה ובעולה ר"ל ג"כ כך וכן הך דמכות דף ז' גבי במגופים שיראו כו' ע"ש ומבואר בספרי פ' תל"א פ"ט רמ"ב על שכיבה וכן בפ"ט רמ"ד גבי קנס על שכיבה ע"ש ור"ל אף דפסן שלא הערה זה אין גלמן כלל בזה חיבה התורה וכן הוא הדין וע' בדביתות דף י"ב ע"ב גבי שפחה חרופה דנאמן לומר לא גמרתי בראייה וכן אם הירוצה ישעון ויאמר שזהו להכרלח נקב במקום ס"ף אין מסתכלים על דבריו כלל דכך הוא הדין וזה רק מחמת ב"ד וגמר דין וא"כ א"א שהעדים יחזיבו על זה קרצן שבויה כיון דלא הדבר נגמר על פיהם ואכמ"ל בזה עכ"פ כך העדים בעדות אשה במיתה הם גופא ב"ד וא"ל שם דבר לכן מהני כה"ב רק במשאל"ם זה גדר תקנה דלכתחילה לא תנשא וע' בפ"ז מה"ל נחלות בדבריו הרמב"ם ו"ל שם דנקם רק שדוקר במלחמה ולא הביא הך דח"ס מחוב דשם מירי בשני עדים שם מחמת גדר חרצ מלונגת או כחיה לא חיישינן לכך כתב רק נדקר ע"ש בזה ואכמ"ל אבל בע"א במשאל"ם בב"ד ליכא רק בה"כ נקם דאם האשה שחפה ממנו ונשאת לא מלא ושם לא הוה בגדר התר רק בגדר שהיא קבלה ממנו ואז הוה רק גדר סיפור דברים לא פדות ומחני וכן זה הדין גבי עכו"ם מס"ת דאז לא הוה גדר פדות מחני אך רק שם מוס"ף אם אבד זכרו וכדומה וע' בה"ל נחלות פ"ו בזה והארכתי בזה במ"א דכל דבר דל"ן זה גופה פדות רק ממנו מחזיקין מחני גם ע"י סימנים ולכן מבואר בה"ל פ"ז שם גבי מ"זדה שהעלו אב"ר וע"כ ע"י סימנים ואף דלא ס"ל סימנים בעדות אשה כלל לא כמ"ש הם רק משום דמשמנים לאחר מיתה כאלו באב"ר כיון דל"ן זה גוף הסתר מחני וכן ס"ל בחולין דף כ"ט ע"א דמהני להסיר ע"י בדיקת כנפי עורף בבשר שתי וערב ולא

להכשא או לומר טעה הצעל וכל ב"ד דק"ד שם צ"ע"א גבי קלח דביתר כשיאון קד"א כיון דאח"י לבי דינא וסרינן כו' שם זה ק"ד רק לומר דבאמה הסתר ב"ד הוא טעמא טוח הסר כמשך וכל רבנן טע"א עם צעלם טוח מחמת הסתר וע' בחוק' חולין דף ל"ו ע"א ד"ס פלגי"א טעמא וגם לרש"י אסורה ור"ל דב"ד לריכ"ב להסיר גם לאסרה העניה של הצעל לא מיתלא וכן י"ל דר"ל בגון אם נשאת לבעל שני ומה בלא בנים ויש לו עוד אשה אנה האחרת מותרת בצלילתם של זו שהחירו וכן אם זנתה לחמה בעלה ששני אין נקראת כלרם לרם קוטה להסירה לרצ ציביות דף י"ח דרך זו מותרת והסר כמשך לא כפסק וא"כ הוה קלח דקני ניסואין דכל רבנן טוח ניסואין והסר מדע והנה באמה הרמב"ם וסחוק' פלגי"א כ"מ שהחמיכה תורה ע"א אף מה"מ אם זה הוה גדר דין או ציור גמור ע' צדק דקוטה דף ו' ע"א גבי סוטה שיש לה עדים צמ"י טזנחה דל"ן הני"ם צדקין דחוק' ס"ל ה"ם ע"א אף הרמב"ם פסק דרך אם קודם שחיה ב"א הסד שוב א"י לשהות אבל לאחר שחיה אין ב"ד תוקבלין אותו כלל והארכתי בזה הרבה בשע"ת הרמב"ם ו"ל וזה תל"א ב"ד הכאמנות אם על התל"אות או על הרין וכ"מ לחילתם כה"ג ולהסר לרחה ליבזה ואכמ"ל והנה בירש' פ"ב דיבמות גבי מה דר"י אחר הסגתיו לא חכשא אחר שם מתייב קטלו חשיד לא קטלו בה"ם ע"ש ואף דאם קטלוהו עכ"פ הוה פנייה וע"כ משום דל"ך לקבלו בב"ד ור"י לקבלו וק"ל דזה הוה הסר לחיטות לא לתיית הצעל וע' מ"ש הרמב"ם ו"ל בה"ל גרשין פ"ו ה"ד דאם נשאת ע"פ ע"א אסורה הוה להנשא לו ולכאורה תמזה דאם נשאת לאחר מותרת אח"כ כמבואר בהשנה ושם צמ"טו אף ל"ל דק"ל דהסר טלה כמשך ורק ע"פ הסד ולכן אסורה גם לאחר מיתה של הסתר וע' ב"ד דפליגי ביבמות דף קי"ב ע"ב ר"א ורבנן גבי יבמות ע"ש והנה באמה הארכתי ב"ד שיש לרש"י צ"לם דף כ"ט ע"א וכן ק"ל לרמב"ם ו"ל בה"ל בביבות פ"ג ה"ה דכל סיכי דהסר ב"ד מעבב כמו גבי בכור וכן בהסר נדרים סיכי דרך עומתם בגון בלא פסח גמור אם הבי"ד עשאו טל"א כד"ן בא"י דבר נהבטל הסתר טל"א וכמו ב"א הסר א"כ לס"י גבי ע"א במשאל"ם מתייב בלא סת"א א"א גם דיב"ד להכשא ובהסר סב"ד עשו טל"א כד"ן ומשפחה הגמ' דיבמות צדק דר"י נראה ש"ן מוצב סת"א צ"י ולקצ"ן אב"ר זה אף ע' צעל טל"א טל"א גי'לות בה"ל יב"ם נראה טעמא על זה שכתב דל"ך במשאל"ם אף ע"י ע"א אם נשאת לא מלא דודאי טע"ה שם עוד עדים רק אכן לא ידעינן ע"ש בזה וסנה טעמ"ן בדברי הרמב"ם ו"ל בה"ל א"י"ת פ"ג והט"ו עד סכ"א מחלק כך דבשני עדים אז לא חיישינן לסיכס רחוקה וכיון דהם לא לריכ"ב כלל להסר ב"ד ורשות ב"ד די באומר טל"א ולכך צמ"טו צו עניים כו' אף דמבואר ב"מ דף ק"ז ע"ב דיכולים לעבד סתמ"י וחי גדר ככ"ן מלונגת כיון דלא הסר רק כסחך ע"מ יכולים להנשא דאם א"ל פסק ב"ד וכן סיכי דר"י"ו טעמ"ו נמש אף דיש לו רפואה ע' בימות דף פ"ג ע"ב מ"מ עניים יכול להסיר דזה בודאי ימות ואף דיש

תשובה

יום ב' כ"ד חדר תרע"ט פתח"ל לירידי שרי השופ' כשהור"ר סי ר"ז צפנת"ל סי' אה"ע ח"ג סי' א' ל"י ידרכו ס"ד ר"ב ט"י וכתבו והפ"ק נקלטה כי לברר זה יאמין לי שלא יקפידו אה"ע וס"ד וס"ד אך אצלנו ל' בדברים קלרים סמוגנו לנו זום. יסוף זה ידוע שכל דבר שצדקוהו רק צ' עדים אך ים צ' ימים א"י סיני טספדים עושם סדבר כמו גיפין וקדושתן וגם עם ים ד' ימים עשית הטע וקדושתן לעמל כמו צטער קדושתן וזלמח נכסף ג"כ הם צ' פעולות דסינו הכסף נכטם כסף קדושתן וסוף מקודשתה רק עמי העולם ועי' סעלול ים זום לסאר"ך סדנה אך זה תליל דכמו זיה השטם פסחמט כזה ים לריכות וסעמקס גדולה דדברי ספילוסים סונל בן"ל דדברי רבינו סגדול סמול"ד לנו נספרו סעורס כח"צ ונחיל גבור חידות וסכנסו וסכניל עכ"פ ים צטס צ' פעולות כהדבר וכן צטסעל דסינו צטס"פ וכן צטסעל צלשה וע' קדושתן דף ע' ע"ב גני סער קדושתן לשטם ועדעסה וטם צנוי פנולר כל סדברים אעריס אך סכניל כי צמכ"ת רבותנו סרסוסים ז"ל לצלר ספטס צנוי אין מנאר"ס כלל אך לא זה כהנתי באל. וא' ניסר סדבר טכך נעטה וגם זום צעי עדים דדבר שצדקוהו רק זה טיך לביד ולא צלל צ"ד דעדים אס לריך ציור עסיח דזה לא כל סדברים לריכ"ס זה ע' קדושתן דף ס"ס ע"ב לא אצרי סהדי כ"י רק ד"ג ודבר שצדקוהו ג"כ לא צבל כחשר אצלר אייה לקען וסנה עדים כמו ד"ע חונות לאקרה על צעלה ע' נחוס קנסור"ך דף ח' ע"ב אס לריך דריח וס"ב אללנו שאין לנו סמוכים רק צנוי סלימוסייהו ונלל טכיחל לא איב נאסר על צעלה אך זה כ' דיכ"ס סנצולר צנוי גדר עונח"ס וגדר זוכס ווס טסיס סינו ציף סחט"ס ע' ועיל"ס דף י"ח ע"ב ונגנן סליסות ע' טס מעלה מעל וספרי זום צכ"ע וצח"ב גני ע"ז חונות וכ"ת לך דרב ציצות דף י"א גני סוס"ה ולרת סוס"ה דא"ל חיל"ה ויבוס זה רק ע"י צ"ד וסמוכים וכתו דריכי קנסות ולכך מודה צקנס פסור לכ"ע ולמיד דרק אס לא צלו עדים לא ריל פסור רק דלל ס"ב [דענד"ן] דביד מחיבי לו דזה נעטה חיליות חוש ע"י סגדס שלטס צנאי צ"ד ולנו ליכ"א לא פסור ולא חיו"ב כזן דלל טיך לנו צ"ד כלל כחצולר ככ"ח צטיס וכן גני זנות חס ריל ס"ד דנח' דכתובות דף ע' אין סחט"ס נאקרת כ"י ע"י קר"ס וסנ"י מקשה ומה ס"ד רק דר"ל אס זה גדר ד"ן צנוף סחט"ס או נאסרה על צעלה צנוי ארי' ודביע פלס וס"ל נמד דהיכי ד"ס עדים זה הוס סיני צנוף סחט"ס אצל דליכ"א עדים ורק נאסרה על צעלה אז לריך קו"ס וסכניל זום עכ"פ לעשות סיני צנוף סחט"ס ע"י ד"ן לריך פדים וצ"ד סמוכים כד"ח ור"ח דלדין סוס"ה ולרתס לריכ"ס לכ"ע חיל"ה ואף דרבותנו סלשוקים ז"ל וגם רבט סגול סרמצי"ס לא ק"ל כן פסר אני תחת רנלוו אך סיקר כח"ס דריח אצל נבעלה סכור"ס צלל סעק חס סגור כמו סדין דשור סנסקל דנעיה אטס נאסר"ס צנוי גוף כמו דמנולר צבי"ח ועי' קדושתן דף ג"ז אך זה רק סנוף צעל"ס רק ע"י ד"ס וצ"ד נעטה

מקשה כמו צע"ז דף ע' גני אטס וסדרה אך טס ג"כ רק לסחוק שפוח מן סמיניס סחט"ס תרס לסח"ד אצל צנוים לא סחנה לנו סדרה וסלרכתי זום צכ"ע וסכניל עכ"פ זה סגור צעלה אטס עמה צעלה ולכך ים ע"פ צ"ע' ד"סר"ל כיון שחולל צל לסח"ד דוקל אס סנחוק לספ"ד אז עכ"פ וגדר דריח כעצולר צ"ע' סע"ז דיענות אך אכן קי"ל דל"ל וסכניל זום יסנס צנוד"ל דיון כנס צע"ה א"ל לסח"ד ע"י וטס סלסור טסיס צנוקס וסוכוכ"ס כיון דזה ע"י חל"ס סוס גדר חרב פלובכות דיענות דף ק"ב ע"ב וזה גדר סנחרי דטס דף קי"ד ע"ב דעיקר סגדר דבר דרק ססח"ך חו"ק לוס מ"ני גדר סנחרי וחרב מלובן וכמו מן סלרכוכס ולעמלס דמנולר צעצ"ס ו"ל צה"ל שח"טס פ"ח ס"ל דגני ססר צחח"ל סנריח"ס רק כל סרגל אצל נסח"ך אז גם מן סלרכוכס ולעמלס סרפס ולכך פסק ג"כ צה"ל סק"ב על סך דנדס דף כ"ד דעמ"ח לידה ע"פ זום ועי' חול"ן דף ע"ב וחס' ערכין דף כ' ע"ה ורק סיחי וססר כמו עוף אובל מן מקו"ס סנפסו יול"ה אז נוכל לסח"ד גם ע"פ ע"ה ונלל זה א"ל לסח"ד לכן לא נסחר כלן רק מסלגרת טל ספאלק"חניק וסנה צבר כחנתי לו דל"נו מנורר אס סלגי"ח כתב לו אז ס"סר"ל וסנס אס ס"סר"ל כתב לו סנס אף דסרמצי"ס ז"ל ק"ל דרק כחצו יסר"ל מסידין ע"י סער עיקר סדבר וכמו ד"נצולר ג"מ דף כ' ע"ב גני סנסון סיו"ל כ"י דכל סא"ן מכו"ן לנדר לא כלום סוף לכן גני כתב עכ"פ נקחס מנ"כ אס מכו"ן לא הוס מסי"ח וסל לא י"ל דנשחק צעלוח אצל צ"סר"ל וסני וע' צ"ע' וטס דמיחי גם מסי"ח ולא מופי כחנס ועי' צמס דפליגי זום רסיי וסרמצי"ס ז"ל צה"ך דסנהדרין דף ל"ו ע"ב גני טני סופרי דידי"ס דפליגי ר"י ורבנן אס סלושה או רק טכ"ס ולח"ך וטס ר"ל אס אחר כוחב דברי סמוכים ואחר דברי סמוכי"ס או גם לח"ך סנהס כחוצ"ס סנהס ע"פ זום וסל אולי"ן צחר כתב או עכ"פ צונן סקל"ך אחרו וסח"ך דבי"ד דף ק"ג ע"ה סר"מ צ"ן נעטה קרוב או גזלן דזה גדר פוסל וזה רק דא"ן כלמ"ן וע' כחוכות דף כ' גני כוחב ארס וכ"י וסכניל זום אצל גני אגרת מסיני ועי' צמנחות דף מ' גני דסקי דנסהדרין דף י"א גני עיבר סנהס וצ"ע' סרעמות פ"י גני אגרות דמסיני אף על עכ"פ וכן צע"ז ס"ב ועי' גיטין דף י"ט ע"ב גני טני עכ"פ זה שלא צנני זה ועי' ע"ז דף ס"ה ע"ב גני עכ"פ חיסקן לגמלי"ן וסכניל עכ"פ אס סעכ"ס כתב לספאלק"חניק וסעיב לו עמות צלגרת סוכל לסח"ה ועי' צ"ב דף ל' ע"ב גני ד"נצולר אערי נעטה לא ענדי ולא חיסקן סחמ"ח א"יו עטס ונביעס עטס כן וס"כ צכחצו סלגרת כן וסלקר כ"ד יוסף רלז"ן רב מדינ"ס.

סימן לד'

ש א ל ה

[א] ביאור ס"ש"א רבנו ז"ל בגדר חזר עננה
 [ב] ענין סנהג פתיחת הארון בתפילות ר"ה וי"ג

ע"פ כ"ע שהלמנים חורם ואכזריל צום והנס מעטין
 צבוב בדברי רבינו הגדול צפיג מהלי גרשין מהפיו עד
 הכיא ולסנו לכאורה הדברים שם קותרים ולא נקטו צסדר
 דעהסילה אשר על ע"פ ונקטו נאמן ואח"כ אמר דצדברים
 שרובן למתה שחני זום לא ע"פ לכאמן ואח"כ נקטו
 מעידין וכו' נקטו מעיד אך דברי רבנו הם שרירן וכך
 דכחזי אכן אם מעידין על אחד שמה כל שרירך צ"ד ומקום
 צ"ד וקביעות כד"ת זם רק לדבר של דין ודבר שאינו לדין לא
 הום צ"ד ולא עדים ולא מקום רק מדברים בעלמא אי"כ
 זם רק היכי דנימו לדינא להחיר אשם לבעלה והנס
 למשל אם ראו שחשט נשך אחד מאי כי באמת מצואר
 ציונא דק סיג ע"ב דיש רפואה צדוקה מדמחללין שנה
 ויהיב ע"ש אך זם דבר רחוק מאוד וגם זם צ"ד אם
 רפואה שדומין לת המוציק שלא יהיה מחלל והולך או
 שמרפאין לת החולי וכוה יש אריכות גבי מוס של קדשים
 ובצי סליד ובצי ערפס ובצי הורג נשם ע' חולין דק כ"ד
 ובצימות דק קי"ד ע"ב וחולין דק מ"ב ע"ב ובצימות דק
 קי"ב ע"ב גבי חרב מלובנת והרי מצואר צ"ד דק קי"ז ע"ב
 דנס הרוגי מלכות אם לאו הרוח הום מחברין לו הקימתין
 השמוטין וחי וע' צימות דק ק"כ ע"ב צביחא דטישא
 ע"ש וא"כ לתשל לכאורה הך דימות דק קי"ב ע"ב שחט
 כו' וצרה מעידין שסמטות י"ל דרק צרה דמחלל שלש צו
 היות אכל אם מעדים הלכו והוא הום אז צביט של ש"ס
 אפטר דמחא עצדי לו כמו צ"מ דק קי"ז ע"ב הכל אכל
 מה כאמר כי רבנו הגדול כתב ואפילו צרה אך כך
 דהכס ע' צמסכה דק קכ"ב דהציא עובדל דללתן
 דלמר חני פבים נשכני נחש והרי חני מת והלכו ומחלו
 ולא הנירו והנס כן הציא זם רבנו הרמז"ס והנס אם
 לא הלכו כלל נרחה דלח מהני ולף שאמר נשכני נחש
 והרי חני מת כל שלא מת לא מת ורק כיון דמחלו גוף אחד
 ע"ז אמרינן דכאמן הום לומר דהוא פבים ומן השכיבה
 מה וגחפה אכל צלל זם לא וע"ש משום שיש לו רפואה
 כמ"ש ומ"ש מפל לצור מלחה כו' וע"כ דע"א ב"ז שלא
 העיד צצ"ד לא כלום ורק שצא לצ"ד ומשטר ובעי דוקא
 הסר צ"ד כמצואר דק פ"ז ע"ב ודף פ"ח ודף ל"ב
 והוריות רפ"א וב"מ וביון דזה צצ"ד ללורך הסר שוב כל
 ש"ל שיש חזיה מליחות שיהא רפואה אף סיבה רחוקה
 אין מקבלין אותו כלל וכן הסס בגמ' מצואר דפוס
 מחלוקת גבי מן הארכובס ולמעלה או מגייד דלס עשה
 זם צמרב מלובן לכ"ע חי אך אם אח"כ מכוון אותו
 פלגפח שם ולס חיסוקין לזם ע"ש צה"ש וצירש"ס שם ובחוס'
 שם אך הסס רבנו צפי"ח כתב אע"פ שדקרוהו או ירו
 צו חלים אין מעיד צום צהך דימות דק קי"ד ע"ב
 וע"ש צהלי מחלות פ"ז אי שנדקר צמלחמה ומ"ש שם
 אח"כ ומה זם דבר צפי"ע אך צהלי גרשין נקטו לשון
 מעיד וזה כמ"ש דע"א כיון דכ"ז שלא קבלו צ"ד לא
 כלום הוא לא מהני נדקר וירו צו חלים ולא מחלק
 סיכי רק משום השט חרב מלובן וכיולל צום וכן גבי
 משחלים צע"א רק אם אצד זכרו כתב רבנו צהלי גרשין
 וצהלי מחלות כתב גם צשני עדים זם ואכזריל עכ"פ כך
 אם הדבר נעשה צנושו עכת פיהם רק ש"ס חיוו רפואה

וקי"ס

נעסס הדבר כצמספ עמלס וכסמכס וכע"פ רבנו הגדול
 שרמז"ס ז"ל צהלי עמלס וחולין דק סי"ח ע"ב לא מלינו
 ערפס חחר להכקרה ואחרכתי צום הרבה צמ"א והנס
 ירלס צפי"ש רבנו הגדול צהלי סומס דלדין דקי"ל דע"א
 כאמן צעל סומס עה"ס לחחר קי"ס מיו צ"ע גדולה
 צכנס דברים ואמר דסא דקי"ל צסומס דק ו' סומס ש"ס
 לס עדים צמ"י אין סומס צדקיס אותה ולא אמרינן
 דלס חמי סהדי לאמר סהיס לא צדקי סהדי סקרי ככהו
 זם רק סני עדים אכל לא ע"א והחוס' צסומס לא קיל
 כן ע"ש אך הפיקר כדברי רבנו דסלס כמותו כמעט ככל
 מקיס והגדר כך דלף דרבנו ז"ל בעלמו צהלי יס"ה ס"ז
 ס"ז כתב דחיטוך דיין ע"ס צ' עדים זם גוס"כ זם רק
 לסכות הנוף כע"ש אכל סמארוב זם סכף שרלו חל
 עלסס שם עדים והדבר ידוע רק לנו צבדר חסרון ידיעס
 ובאמת גם זם מחלוקת צנע' דצי"ד דק מ"ג ע"ב ר"י
 וסמולל גבי קטעת סמביעס וב"מ דק ל"ה פ"ב וסצמות
 דק ל"ז ע"א ואכזריל עכ"פ סמליחות ידוע רק לנו לא
 ידיעס וחסרון ידיעס לא כלום היא ולכך אין המיס צדקין
 אכל צמקוס סמחורה גזרה לנו שע"א כאמן כמו צלחחר
 קי"ס שם לא הרליה עופס רק העדות צצ"ד וא"כ כל
 זמן שלא אמר צצ"ד חין ידיעסו כלום והמיס צדקיס
 ומללל צדק לא מקבלין אותו כלל וסין משניהן עליו זם
 הגדר של רבנו ז"ל וכן דיק צפי"א מסלי גרשין דבצי
 מנכס אשתו וצא על"י כתב סהס צפני עדים וזח כתב
 דוקא צצי"א אכל כתיחדה דסס ל"ל חוקה סנכח הן עדי
 יחוד כתב רק והוא שרלו צצי"א והוא חוספ' צגיטין
 ובירש' דטיע"ה פ"א והוא ג"כ זם הגדר דחוקה היא סנכח
 ידיעס צלל רליס וצי"ד א"א להס להורות דין הורה על
 זם רק צמקוס שצלל צ"ד לא כלום וכן כתב רבנו הרמז"ס
 ז"ל צהלי שאלה ופקודן גבי אותד ע"פ עדים וע' ימות דק
 ל"ה אי"כ צ' עדים דכבר נעשו עדים ע"פ רליס ורליס סלהס
 צסנכח כזה צבדר העולם כוה רחיה בגורה משח"כ צע"א דלז
 רק צצ"ד מלסרסין וב"ד צסנכח של רליס אחד לא כלום
 ועסה נצוא לגדר עונכא סנס צום יש אריכות צסהכר
 עיתה של סבעל להשסח אם זם רק גדר דין או רק מחמת
 שאין לה בעל ר"ל דלל דפעולת העיתה מחרת רק מה
 שנעשה ע"י זם העדר המליחות של הגוף אשר יש עליו
 גדי סחימות ע' קדושין דק י"ג ע"ב ודף י"ד וע"ש דק
 צ' ע"ב מן שמיח דמקכי וזה ככר סאיך לנו רבנו הגדול
 צהלי חולל ס"א דר"ל ענכעו של עולם זום צכ"ע צש"ס כן
 ור"ל צסהנחת ד' יח' וסעיקר דבר דזה לא דין וגזרה רק
 מחמת המליחות אשר"א"א כעת מיס צלל מות ומות בלא
 חייס מיתה סבעל סע"י זם וחנו כו' לקח כו' נעסית
 היא פניות וזה בעלס ספלגחח צסוף ימות אם לריך
 ד"ה לעדי נשים ובירש' מצואר יוחר צום ד"סרל' דוקא
 אם מחכוין לעדות או נכר עס"ת וזם גדר עדות נפשות
 ודבר שבערוה סנס ע"א יש צום כמס וכמה סחירות אם
 כאצנות גבי אשס גדר עדות או גדר גילוי מילחא ומלחא
 לעצידל לנלוי ודיקא ומנסנל אך רבנו סגדול ס"ל כך
 צום צ' גדריס גדר סיפור וגם גדר עדות רק מדרכנן
 כמענות עס"ת וכבר סלרכתי צום וכל סרלמניס אם

וסיבה לרפאות לא בגדר זיכור וכמיש הסוכי בבורות דף ליה פ"ב בני ברכות במס אר שני עדים ממירין אותם מחמת ידיעה שלכם הוה תכף ידיעה ברורה ואמרינן דפי המליאת ודאי מת כבר ומותרת לינשא אבל פ"י ע"א לא מהני לזה ובמשאלים זה רק שפי' כדי שאלא נפשו וגם זה תקנה לכתחילה לא גם בשני עדים ופי' בכה דניסין דף כ"ה פ"ב וכ"פ ע"א לינשא דרישא דריי דגם אם אמר צ"ד שיאל ליהרר ויאל למות משיאין אך זה מאוד קשה והרמב"ם ז"ל אף דלענין תרומה פסק בה' תרומות פ"ט דבת ישראל לכהן אנה אוכלת בגדר ודאי ומי' להפך בת כהן לישראל לא כתב שאוכלת וזה דלומר שפקע האישות פ"י זה א"א בין דשפעה שאמרו זה עדין חי גמור והארכתי בזה הרבה וע' צפ"ו מה' נרסין בזה ואכמיל ולא מהני לא ב' עדים ולא ע"א דאינו כלום ואף דליב דריי אמר דמשיאין אשתו יש בזה אכילות ואכמיל עכ"פ זה הדין אבל כ"ז אם כבר אירע סיבה או שפי' עלמו יהיה זו והוא גורם וכפיין מי' הרין ז"ל בחולין דף כ"ג גבי דמלינן בקוץ משום דארי לריך שני שצולות משאי' בקוץ וכן נחש לא מיבעי למיר צין שיניו עומד איכ הוה הסועל רק מלר האדם וזה ר"ל הנמ' בסנהדרין דף י"ז נבי ק"ו דנחש חרי דהוה אקוץ צעלמא ועיקר הגדר אבאר לו אף שהוא גדר דרוש מי' הוא אחתי דהנה יראה צדדי רבנו המורה לנו דעת בחיב צפירש על מפ"ב וממה שלריך שדמעו שהנחש לא קרב לאדם כו' וכותב שם דברים שרק באחלוצית חיה ומיחל' נובע זה לזרעו של אדם ורק בעקב ומה הוא מרמו דברים פאוסים ומה כחיתו והמפרשים שם בראש הגרבוני דברו בזה דברי הבלי' והזיות אך הכונה פגישה הנה מבואר בארריי ק"פ ל"א ברא מ"ה צעולת וברא מ"ה בראש צ' עקביו ומה זה אך כך דהנה ע' נזיר דף כ"א מבואר נבי קרב הנה מן העקב דבשר של עקבו אין זו שום חיות לא כללי ולא פרסי ולבך צנמ' דברכות דף כ"ה פ"ב עקבו כונע צפרוה או ריאה קולא ר"ל דלא שייך גדר דש דף כ"ה פ"א כל עלמותי תאמרנה וע' סנהדרין דף ק"ח ע"ב מביא מבל מדין עקב שלכם ע"ש צרש"י דהינו ש"ז וע' ציצות דף ק"ג שליחה היולא מדין כו' נועלת עקב"י וע' נדרים דף כ' עקבה שאמרו וצירש' פ"ח דיצמות אמר פל"ד שצטפה שיטוב הצלי' צין עקבים ור"ל כך דהנה מליאות עה"ד זה תאוה שלא לזיור הקיום של מין המליאת וכמי' הרמב"ם ז"ל במורה ח"ג פ"י ופ"ב וכ"ה בזה וע' בספרי פ' האזינו שהיה מתאוו' לנדרים שמאבד אותם וזה גדר שסן והארכתי בזה אך זה הוה רק לאחר חשא של אדרי' וכן צומן שקבלו לוחות א' הוה ג"כ כך פסקה וזהמא ובידוע והנה בתחילת בריאה וכן עכשיו מבואר בצבורות דף מ' ג"ב דכל חיה ובהמה צומן שהיא מעוברת אנה מקבלת זכר ולבך הוה רונא דתליא כמעשה פ' צבורות דף כ' ע"ש וכ"מ דלריך הרצפה לבד מנחש ע"ש חוינן דנחש היא תאוה שלא לזיור כלל אבל בזכר לא שייך לומר שלא לזיור דאללו אין מניעה וזה מן העקב כמבואר סנהדרין ה"ל וע' שבת דף ק"י פ"א תאוה של הנחש ע"ש דנכנס כולן משום דאללו הוא בראש וזה ר"ל רבנו במורה דנעשה באדם תאוה שלא לזיור וזה מתחילה א"א רק בחיה שיש זמן שא"א סיבה פ"י זה קיום המין ופוג נעשה זה גם צורפה

דהינו מין האדם זה בעקב חס המה"מ הסמן ילסר מחמת תאוה מושך אללו דבר רע וכמו שאר"ך רבנו במורה שם אולת אדם מידך הוה זה לך וכמה דברים ידועו זה ר"ל שם חס הכונה צ"ב דף ג"ח עקבו של אדם הראשון כגלגל חמה והוא גדר מקור של כל הדברים שצפולס מן אדרי' זה גלגל חמה גלגל הגדול ואף ממנו תבואת שמש ודקלים צפלי תאוה כמי' הסמן' מנחות דף ע"א חס אדרי' חמרי לבי נלרפי ע"ז דף מ"ח וזה ב' דקלים צפתמה של גסינכ ערובין דף י"ט ילסר של עבירה וע"י זה עבדו ע"ז סנהדרין דף ס"ג פ"ש וזה ר"ל הספרי פ' ברכה פ"ס ש"ז עיר התמרים גסינכ ע"ש משום ב' דקלים תוער הוה עיר התמרים כמבואר סוף יצמות ופסחים דף כ"ג ע"ש בזה והמניחים לא ירדו וזהו כמו הך דצ"לה דף כ"ז פ"ב דמשבש ומני ואכמיל עכ"פ נחש בעקב והנה ע' צירש' פ"אה פ"א אמה נושך וכל הטבירים מרגישים ומה זה הלא בכל הנסיכות והמכות כן רק כך דהנה צדוקסס הוה פרפס ע' תוס' דף מ"ב בחולין מפעם דלאה שורף ולמה בנחש רק סכני ע' חולין דף כ"ח ע"ב ולמה לא אמרינן זה רק כך לכל המזיקים הנשך האדם רק במקום שנשך וע"י זה נשך וע"י זה פועל בכל הגוף וכל ששעה זה נטרפת שבהמה אבל הנחש נושך בעקב והנסיכה פועלת בכל הגוף כי נושך בכל הגוף ונדר [כע"ז] תחילתן בסופן וכמו דמבואר בעסקו גבי דן כשפיין כו' וא"כ ממ"כ אם שלפ האדם תכף היא נשלב בכל הגוף ומייתה ואם לא שלפ בשום אבר רק האדם מופל שם זה הגדר חס רק בנחש אבל בשאר גם אם וכדומה וכן מבואר צירש' צ"ק פ"א זה המליאה אינה עושה רק באבר שנגע שם וא"כ א"א שימות רק ע"י פעולה אחרת לכך ס"ל להירש' דאין מעדיין אך גמ' שלנו לא ס"ל כן והראשונים מחלקים בזה צין עמוק לטוב וזה אכמיל זה הגדר שאמרתו לו אז ולבאר זה לא יספיק הזמן רק בקיל' דברים צפאספים שאר דברים יאמין לי כי אין לי פנאי

ע"כ עם דלעד חורח סקסא מיני ר"ל דום מיעלא כיון סכססס מונו חורח לא ע"י פעולה שלו וכן ר"ע להספך נגון כעסל"ס דלשחו אכורס אם זס רק סקנס או מדרכנ גדר ליסוח ונ"ע אם מוחרת ללכול כהרותס אם סיס בת כסן לי נקרלס אגודל צו עדין וע' כסשגה צהל' נחלות ס"ז לגבי כחיצה אף שיורשים נחלס ע"ס זוס הגדר ר"ל ג"כ בזה דמצולר בירס' יענות ס"כ גבי הרגתיו לא תנשא לר"י אמר מתיכ קעלי חסוד סיס וחס ר"ל אם קטלו סיס סכוס ורק ר"ל כיון דבעי סטר צ"ד וצ"ד לריך לסחיר ע"י כסר וע' זוס צפסיס סס גבי לא יסל מחנת סעל יסרוב בעלס צפניל זס ור"ל דהס זס מצולר צפססדרין דף כ"ז גבי מומר להכעיס חוס הסכול רק דביד אין עושין אוסו לעד לכן יס שיטס צדלשיכיס דלף דקיי"ל דגולן סכול לעדות אסס מ"ח מומר להכעיס כסר וע' צפסצ"ס צ"כ דף קכ"ח דק"ל דסכול עבירה א"י לקבל עליו צבר נלמן עלי אצל רק קרוב ולף דמסנהדרין דף כ"ס ע"כ תשוע לעסך ס"ל לרעב"ס דוס רק לרצב דס"ל מומר להכעיס כסר ורק מעטס משקר אצל לדין חוס סכול סגף ור"י לקבלו ח"ך סדין גבי עדות אסס לכן כהצ רעוב"ס ז"ל צפסיס סעל יעסס זס מחנת נביעס וסכול עכ"פ ס"ל להירש' דלריך קבלת עדות זוס רק אם ס"ל דהוס גדר ציכר לא תקנס וסירלס וכן זוס דקיי"ל דכל שיס ח"זו שטס שלל מ"ח לא חוס עדות כמו חרצ מלובנת דימות דף ק"כ ע"כ וסחירי דימות דף קי"ד ע"כ וכן ללוב וכה"ג מצולר צדכרי רעוב"ס צפ"ז מה"ג גרושין העעס סי"ב סט"ו סלין מעידין על ארס שמה אלל אי"ב מ"ח ור"י ע"ס והגדר נרלס דמחלק צין ב' עדיס לע"ל ע"ס דגבי שחטו צו שניס כו' צג"ג דף ק"כ ע"כ וצדכריס קעט מעידין עליו ר"ל שניס כיון דזס ח"ל סטר צ"ד די אף שעדין לא מ"ח רק מי חוס וסופו למות אצל בע"ל דלריך סטר צ"ד אז אי"ל להעיד צ"ד צדכר שלל רלס מ"ח וכן גבי גדר סימכיס דרעוב"ס ז"ל ססק כו"ד סימכיס עשויס להשחנות ובלחמ ר"ל אף בקיימכיס מוצסקיס לגמרי ומ"ס גבי העלו כגל דמעידים סלרכתי צוס כיון דלל זס חוס ססטר רק מיעלל עשני אף דחוס רק אומדנל גדולס אצל דכר דזס גיפול חול"לח ססטר אי"ל לסחיר ע"י אומדנל ובעין זוס מצולר צדכריס צסל' סובל ס"כ סיס דלס אמר סנחסרס אין מלתיכין לו רק עד שיצדק זמן מוכנה ע"ס ונבי סרס ללכיו ע' צדכריס כסל' מנריס סיס ס"ו וכן חוס צצ"ק דף ס"ו וסנהדרין דסי"ב מ"חס ולמס סס לא אמרינן להמתין כו' אף סס כיון דסחיוב לא צפניל ססרסיי רק צפניל טססל דומל כו' וסמרוס מובית על זס די בזה סלכו מניכיס סלין סווע אצל צפסלום ספסלום עכור זס לא מתי וסלרכתי צוס סרצס כהך דכבורות דף כ' של לכולל גופל לא חייסין למד אכר ר"ל ג"כ כך דקיימי סריסוח לא זס גופל סקריסוח רק סימן סניכר שסיס סריס לא חייסין לסיכס רחוקס אצל דכר סזס גיפול חוס מ"ח סלכו דינן אמרינן סעל לא זס ולכני"ל וסלרכתי צוס צדכרי רעוב"ס ז"ל כסל' כולל ס"ב ס"ב דמנריכס קודס סקבורס ובידוס' וסחסי' אי"ל לספך דמרידס ללמך סקבורס חוס סלי"ל

לי"ס ומגילס דף כ"ז ע"כ רק כיון שעסו דלל כססס וסוב אין עליו גדר כסי"כ קצוע וצרי"ס וביס"כ סלכו מוקיסיס ספילוח נלרך לפסוח סללל וספסרובת וסוס סרוס כן חול לדיכל ולקלר צוס צבר סספור מן סדכר אין לי צוס פנלי להצינו.

סימן לה

ש א ל ה.

[ברבר חרר ענתה כסכואר סרוך חשוברה]

ת ש ו ב ה.

ב' שבט חרפי"ג להרצ סחוי"צ מפלסל צדכרי חכמיס כסחורי"ר סוועון לי"ב נ"י רב בטרופין מנחנו קצלתי וססס לצכר זס לא יספיק חוון עיקר הגדר כך מ"ח סלכו מתידין ע"ס ע"ל דוס לריך סטר צ"ד לסטטס סגוי' וסחשנס ימות דף ס"ז ע"כ ודף ל"ב ודף ל"א וע"ס צחוס' דף ס"ז ע"כ אף אם מ"ח אז חוס זס חורלס סכחקנה מחנת טעס דויקאי או מלחל דעבידל לגלוי' [ובלחמ] חול דין או סצרל ככל פעס סלכו מתידין זוס פלגול דמחשכס ס"ל דחוס חורלס ורף ללמך סכשח סיס מחנת חורלס ולל מחנת סצירר זוס ר"ל כב"י דף ל"ב ע"ל כיון דלחולל לבי"ד כו' כקלל דקודס ניסולין ומ"ח זס אף ר"ל דלל דכ"ד ססקו שמה בעלס ומיעלל מוחר להנשא רק דזס סטר נמשך ול"כ כל זמן שסי"ל נשחל זס ע"י סטר צ"ד וסוס כקודס ניסולין חוס דכר כמשך חס צלחת סלי"ל צפנלחל דרי"ל ור"ל גבי הלכס וקלקל מ"ח ר"ל אם זנח"ס ע"ס ולידך ס"ל אסין דשויתן פנויס ר"ל דוס מיעלל ולידך ס"ל דלל רק זס דין וסטר חס ר"ל ג"כ סחוס' חולין דף ל"ו ע"ל ד"ס פלני"ל וגס לרחס אקורס ר"ל דלס ע"ל סעיד על אסס שנת בעלס מ"ח סכרס לריכס עור פעס לסחיר וכן נע"ל אם ללמך סנשחל לצעל ומ"ח צלל צניס [מ"ח לעינן] לרחס וכן אם זנח"ס לא חוס לרחס צפעל סני לרס קוטס לעינן סטור מחלילס וע' צדכריס כסל' גרושין ס"י סי"ב דקס סס דלס ע"ל סעיד וכשחל לא יסל אוח"ס סער ומ"ח זס חל מצולר צימות סס דף כ"ו וכ"פ סרעוב"ס סס צחט"ו דלס נשאו מוחרת לסי"כ ליכסל להס אף כלן דזס לא סטר מחנת דלמרינן שמה רק חורלס כנשכת אסור וע' צחוס' צימות סס פלגולל דלס נשחל לחסין של עד ומ"ח צלל צניס אם מוחרת לסחיכס להער חס סלי"ל דזס מחנת זס רק מחנת סטר א' וגדר דעדין נשאר זיקס של רלשון וגדר נסולין סלכשניס מפילין וע' צימות דף כ"ח ע"כ וגיטין דף ס"ג ע"כ גבי יצוס אם זס דכר חרס או עדין כסול"ל בעלס א' וקדושין דף י"ד ע"ל יכס אכר דף ס' ע"ל וכ"ע צוס ולכני"ל וכן נ"ע כה"ג דקיי"ל מרדש כחוצס צימות דף קי"ז ע"ל אם סיסס ב"ח כסן ליסרל' ובל' ס"ל וסרעס שמה בעלס או סיס עלנ"ס אם חורח לבי"ת אכ"ס ללחילת סרוונס חס סלי"ל אם זס מיעלל או גדר סטר וע' צימות דף כ"ח

אם מדידת צדד צירר אז לריך דוקא גדר טעם יראו
 דבאזוד לא עשה עדות רק אמור על סדינים בעלמם
 כע"ש הרמב"ם ז"ל בעל" שאלם פ"ו ס"ד ומדידת הוה
 גדר אמור ובירור וזה לריך ש"ס סדינים עלמם ובמבואר
 בסוטה דף מ"ה ס"ו ולא עלמם ואע"כ והארכתי בזה
 הרבה גבי סך פלגמא דמ"ק יצמח אם לריך ד"ה בעדות
 אשם ובירש' מבואר בסך ד"ק קב"א ע"כ דגרס במשנה
 ציטרא' עד שיהא מתוך ר"ל גדר ד"ה וגדר עדות דוקא
 וזוה עדיף ומסל"ת דעם לא חל גדר עדות רק סיפור
 ומחיי להרבה ש"טות אף במלמחם ולא חישבין לכל הני
 משפחא אבל בעדות שם לריך צירור גמור ולא מחיי כלל
 רק אם מעידים כמ"ש הרמב"ם ז"ל בעכ"ז הוה צו מיתם
 ולא פעולם סמוכו למוח ובמחמת אף דהרמב"ם ז"ל ספק
 כלי"ב דר"י בניטין דף כ"ה ע"כ ודף כ"ט ת"מ נ"ח דבת
 ישרא' לכסן לא האכל בהרומה גדר ודאי אבל להפך
 שבת כסן לישרא' האכל לא בהנ זה דזה רק משום
 דסדרא לבית נשא חז' דעדין אגודא צו לא סדרא
 וכמו דמוכח מהבני הרמב"ם פ"ט ס"ב ע"ש וסך דר"י זה
 רק למשנה שלנו דס"ל דסורא אז הוה לא גדר צירור
 רק דין וכמו בגדר סך דמכות דף ז' ע"א במחלפים עד
 שיראו בדרך ובמבואר בספני פ' תלא פ"ק רמ"ב ושכ"ב
 על שכ"ב ר"ל דכן סוף הדין וע"ז ח"ב אז די באזוד
 גדול וכן בקנס והארכתי בזה הרבה בהך דשנועות דף
 ל"ד ע"א תי לא צעי מידע ערפס כ"ו ע"כ כ"ו או
 בעולה כ"ו להפך דעם אף דלריך דוקא עדים ה"מ הוה
 לא ע"פ העדים רק גז"כ ודין הסורה ור"ה דאף אם
 הוה טען שהנל"ה הוה במקום הנקב הרבו וכן אם טען
 פ"פ מלמחי בקבס וכן במקום [ש"ס] [שם ר"ק] של ישרא' אם
 אמר עכ"ס לא מחיי וע' צירש' סנהדרין פ"ה מעצור"א
 ללצורי חזקה ישרא' הוה הוא ור"כ לא ש"ך בזה שנועות
 העדות כן הוה הציאר בגמ' שם עכ"פ להחיר ע"י מה
 שראו עדים שהילכו אותו להרוב ה"ו אף סקיף לעשית
 זה לדין ובה"ג גם הכח"ש מודה דעם רק דעם הוה
 הורגין ג"כ אבל לא כבאן ע"י שליחים וגם במחמת אין
 עלמם גם גדר קמנערקין ופורקי שנגע דהוה רק גדר
 כטיפיחא דלרמ"א גיעין דף י"א דאף בעטרות לא מחיי
 והארכתי בזה גבי עירכאות ד"ל דהפעם דהוה כמו כלאפן
 עלי אצ"א אף זה תליא אם סם גדר מליאות אז מחיי
 בזה אבל אם סם כנהגה ובמ"ש הרמב"ם ז"ל במשנה
 פ"ב ה"י ור"ל אם סם פקוליס גדר העבר או פקוליס
 ונ"ח להך פלוגתא דתוספ' דחולין ושאר אם עכ"ס ורמ"א
 שוחטים בהמה כחמת אם כפרס דאם נ"מא כש"ע
 הרמב"ם כשרה בלא כלום ולא מ"נה לא מחריב זה
 במבואר בזבחים דף ז' ודף ג' וכ"מ אבל אם פוקל
 כש"ע הרמב"ם פקולה וזוה ישרא' מועד גרע וכן גבי
 עדות בעלמא אחר קרוב או פקול אם עכ"ס פוקל דאם
 לא כלום לא פקל וכמו ח"ן וכע"פ צירש' סדיות פ"א
 סוגא בתי"ט סך דף ז' דהוה כאבן גבי סנסדרין והארכתי
 בזה הרבה ולבני קבלה לקבלי אז לשיטת סרמב"ם לא
 מחיי והרמב"ם מחיי דזה ר"ל כמ"י גיעין דף פ' ע"כ
 וב"ק דף פ"ה ע"א ר"ל דעם גדר מליאות לא סעור וזה

ג"כ סמוכה ללא תמא כסנית כמלקות בסך דר"ע ורצ"ן
 והארכתי בזה דלמח לא מקטעם סגמ' מר"ע דף ק"ה ג"כ
 עת חצי וכן ג"כ לר"ה ס"ה עוכה עכ"ס דאשם כשרס
 לבני אחר דום אחר צירש' דלעלמם לכ"ע כשרס אף נ"ע
 לר"מ ס"ל לישרא' סוף גדר עדות ואין עדות לאשם
 וגרע משל"כ לעלמם סוף גדר סיפור ונלמח לא בגדר
 עדות כלל ולכך הוה כמו סך דסנהדרין דף כ"ד ע"א
 לר"ע ע"ש והארכתי בזה הרבה דלמח פסקינן כר"ע דגם
 להחמיר לא תהמנא וג"כ סוטה מבואר בזהם דלמחמח
 להחמיר ע' סוטה דף ל"א ואכמ"ל עכ"פ ס"ל לר"ע דזה
 עדות ועדות באשם פסולה ומס"ב לו מפורקית ר"ל
 דהארכתי בזה בגמ' דכל תמא שחקנו להכשיר אם ר"ל
 דהלכו מחו החסרון ונעשה גדר דין אז זה מליאות אחר
 וס"ל דזה נעשה בגדר כשר ומסל"ת לעדות אשם וא"כ
 כיון שזה אשה אף היא עדיפא ומכשרה אף ר"ע ס"ל
 דמסל"ת הוה חקנה ע' בשבת דף קמ"ה ע"כ [ובכורות דף
 ל"ג] ובהוצות דף כ"ז ע"כ ובירש' במבואר שם מחלוקת
 אם כקסן הוה קרוב אם מחיי בשנויה וג"כ דילן לא ס"ל
 כן וע' בכהורות שם וב"ק דף קי"ד ע"כ הגרסא אם קטן
 או א"ס ובמבואר בה"ל ח"כ"ב בזה ואכמ"ל ועיקר
 המחלוקת דניטין הוה רק אם הוה ספק ח"א גדר מליאות
 או רק גדר חק"ה דלא עדיף מל"ב על סל"ב ובמחמת
 גבי ל"ב צמ"ס בה"ל גרמ"ן כהנ רק ח"ן מעיד ר"ל
 גדר פ"א ובמשנה נקט מעידין וכן בה"ל נחלות פ"ז נקט
 מעידין ושם כהנ דק להחיר לישא אבל לא לנחלות ע"ש
 בזה יב"ן בניטין נקט גם מה דסינו כ"פס או קמיניא
 וא"ך אפשר לומר להחיר לנשואין ע"י מה שנספק להשליכו
 שם וכן גבי כחשים נקט מעידין דר"י דף קכ"ב גבי סך
 דלמי פ"ג נשכני כהנ והכי ח"י מה דוקא שפאלו אדם
 אבל אם לא הלכו כלל לא וכן עוכה הרמב"ם סם משום
 כיון דאחר ומבואר ביומא דף פ"ג ד"ש רפואה לנחש ע"ש
 ור"ע אף קי"ב רחוקה ת"מ ע"י אחר או קול לא אפשר
 להחיר ורק שראו אותו ומלאו ב"ק וסך דשענו קול פ"ג
 דלוח' על אחר במחמת זה לא הציא הרמב"ם ז"ל והארכתי
 בזה הרבה ואכמ"ל ובמחמת סך דירש' דיבמות פ"ז ה"ה
 ג"כ אבד פלוני כ"ו ל"ל לא תכשא וכן סוף בתוספ' משום
 דזה רק קול הצרה ולא דמי לפ"ג ד"ק קכ"ב דנשיאין
 ע"פ בה קול ואקלר בזה לכן לא אוכל להסכים בזה ומה
 שכחנז במכ"ש ע"הם מלבד שזה שזה ג"כ רק משלמס
 ועצדי לאחוקי כ"ו ובמחמת הארכתי דלמח דהוה דבר
 להודיע לא דבר סיפור גם לשיטת הני דפלינו על הרמב"ם
 ז"ל דלריך דוקא כהנ ישרא' לא מחיי דשוב אין בגדר
 מסל"ת והוה בגדר נחמ"ן להעיד וע' מחמת דף מ'
 ג"כ דק"י ובירש' סדיות פ"ט פ"י ה"ה וע"ז פ"ב ס"ן
 אגראח לא נכריה לוקין ובמבואר פ"ב ה"ג דעוכה דעם לא
 מדקיק לכח"ב כ"ד יד"י יוסף ראו"ן רב עדינעק
 ובמחמת הרמב"ם ז"ל לא הציא כלל גדר דלריך דוקא סדר
 כ"ד וע' גרמ"א דסדיות ע"ש צמ"י ובמבואר סבל סגנות
 פ"ד ה"ג נקט סדיות והארכתי בזה בע"ל.
 מש"ק הוספס ע"ש לו בע"ק למ"ש דק"ל לרמב"ם ז"ל
 דע"א גרע לבני דגרים שאלם צדדים עתה כמו

סימן לר

ש א ל ד.

[בגדר ערכאות בהתר עגונה].

ת ש ו ב ד.

יום ב' כ"ה אדר תרפ"ג להרצ הח"צ מסיק שעתה כמחור"ר רפא' נ"י הכהן רב כנעמ"ל קבלתי מכתבו פ"י אחד והנה בלחמ לא רליתי להשיבו כלל מחמת כי האשה נישאת ובעת כזאת הוה כמו סך לקדושין דף ע"א הגיעו כו' ואף דהוה' שבועות דף ל' פ"ג כתבו גד"ה אבל דלשהוק הוה גדר קום ועשה פ"ט והגדר משום דגנ"ס בל"קור א"ל הוה כעלם לא כמו בשאר וזה הגדר דשבעות דף מ"ז פ"ג עוקב כו' וא"ש מ"ש הוה' גיטין דף מ"א ע"ב גבי שפחה היא דעבדי צה איסורא דזה הוה כקום ועשה וגרס וכן הגדר דשבת דגיטין שם ג"כ מי שגורס לאחד של יוכל לקיים דין פיר טובר הוא על לשבת ולא אמרינן צוה שמוכה מצדיק ואחמ"ל וסנה צעיקר הגדר י"ש צוה להאריך הרבה גדר עדות אשה להמירה אם זה עדות ודין או רק בירר דצריכ שמת בעלה ומימלא מותרת לא פ"י דין וע' קדושין דף י"ג ע"ב גבי צמיחה וזה ר"ל הך קדושין דף צ' ע"ב לאו איחי מקנה כו' מן שמיא ר"ל המליאות כן וזה גדר גילי מלתא דר"ל רק סיפור ומליאות שפלוני מת ומימלא היא מותרת וזה ג"כ הגדר דיבמות דף פ"ח אח"ל בגרמ וקאי פ"ט במוס' וע' צ"ק דף ע"ד ע"ב כשצ"ב הרוב כו' וכריות דף כ"ד ט"ל וא"כ מה מקשי הוה' ובלחמ ציר"ש יבמות פס"ו ה"ד ס"ל כס"ד בגמ' דפרי ותרי ולא אמרינן אח"ל בגרמ כו' והפעם דזה תליא אם זה הדין בהאשה דהמיתה מתרת או גדר מן שמיא ר"ל הא מת הבעל וע' גיטין דף כ"ט ע"ב גבי הא דלצ"ב דקפנותא ואף דשם נ"מאל דלא מחמת דליכא בעל ר"ל דהיא אנה א"ל וא"כ ליכא גס ואחמ"ל וכן בלחמ זה הגדר דיבמות דף ל"ב ע"א הוראה או פעות ג"כ תליא צוה אם זה הדין וזה שמתדין אשה פ"ט ע"א ולא שאנו אומרים שמת בעלה ומימלא מותרת או רק שאומרים שמת ועיקר רק סיפור וכן צ"ק דכאן לא אמרינן אין דבר שבצורה ע"י דף פ"ח ודף ל"ד גבי פ"א ביבמה ודף כ"ה וכמבואר דף כ"ב פ"ג וציר"ש' כפס"ו דיבמות חקשה מה בין גרושין למיתה גבי נאמנית דאשה לומר מת וכן בתוספ' פ"ו דכתובות חקשה כן ובלחמ גס הוא דין ושיך לומר דבר פרוש בשני דברים בכהמ"ל של הגם והגירושין ובהציר של הגם והגירושין דזה שני דברים ע' קדושין דף ס"ו ומוס' כתובות דף ס' ורפ"א דגיטין דף ב' פ"ט דף פ"ט אבל מיתה זה נוגע למליאות של האיח ומימלא אם מת ליכא פרוש ומה אנו מחירין ובלחמ סרמ"ס ז"ל לא כתב כלל דפ"ט פ"א או פ"ט מלחא לריך סהר כ"ד דס"ל דזה רק אם אמרינן סוראה אבל למת דק"ל פעות לא שיך כלל זה וכ"מ להסך דלא שיך כך דין דכ"מ שסמ"מ"ס מורס כו' דף פ"ח ע"ב ודף מ"ז פ"ג ובי"מ ע' צרפ"ל דסוריות צוה פ"ט צמ"י ור"א דס"י מנח"ל ציר"ש' ובתוספ' דאף אם נ"מאל דע"א צ"מ"ס לא מסני

דדיק בלשון שם צהפ"ו ח"ו והנה יראה כס"כ דגבי פ"א צמיח שאל"ס נקט ואבד וכו' והשכחה כו' וגבי צ"כ כתב קתם עבד כמו בגמ' דף קכ"א ענפ סה"ל וזה משום דכל דבר דהוה גדר עדות או לריך דצריכ צרודיח ואף דהשאל"ס הוה מקיח טלח הנשא לכתמ"ס ואם נשאת לא חלה בלחמ הקשה בספר הלכות גדולות צ"ל יבוס דכיון דע"א רק לאחר צ"ד וצ"ד א"ל לסמיר צוה א"כ הוה לומר מלא כיון דלא הוה כלום בלא צ"ד ומריך דגבי צמיחה פ"כ י"ש הרבה שיתפ"ס זה לכן מסני לעינן שלא חלה ע"ש אבל מ"מ רק אם אבד וכו' אבל בנכרי די בעבד בעלד דלגדר סיפור מסני זה ולא לסמיר רק להמיק שמת פלוני ומימלא היא מותרת ולא חלה וכן זה החילוק צהפ"ו גבי עד מפי עד דעד מפי עד לדין עדות גרס מחל"ס וע' בשבת דף קמ"ה פ"ג גבי בכור ובכורות דף ל"ז וציר"ש' בסופה פ"ו ופ"א מוכח דגבי סיפס לאמר קו"ם עד מפי עד גרס מחל"ס דאשה במקום שמאמינן לה י"ש פליה גדר עדות ועד מפי עד לא ולבך שם הוה בגדר רק סיפור וא"ל לבד כל כך מחל"ס בלחמ ועבד וע' צרמ"ס צ"ל נחלות פ"ו ה"ב ג"כ ואבד וכו' והנה מה דנקט שם בצ"מ"ס א"כ העירו העדים דברים שחזקתן למיתה וכו' ואח"כ נשמע שמת פ"ט כ"מ מה דכתב דסותר טלח אף שם ר"ל כמו הני דגיטין דף ב"ח ע"ב כגון יולא כ"ד של ישראל או של נכרי כי דהס ראו איתו חי שלם רק סיבה [וכה"ג חלקו חו"ס' צ"ק דף י"ז ע"ב ד"ה זרק כלי ע"ש] חלוקת מה שפומד למיתה שם א"ל גם נחלה רק אם שמעו שמת ודי אח"כ שמייה צע"א וע"ש צה"ד צוה ובלחמ הוה לגדר להמיר כשואין קספק א"ל חוה לא כמו בתרומה צה ישראל' לכהן גבי צ"ד כע"ש במכחצו דשם הוה כמו זרה ודאי אבל לא לגשוין וכמ"ס במכחצו הקדים דע"י צ"כ אף היכי דלא מקרי לא עהכי בלא חס"ל"ת כלל רק הספרות מחשיבין וזה צוה י"ש כמה סמירות אבל עדותן צמיח א"ל לט להרות שום דבר פ"י וזה דין ומקנה וע' צ"ב דף מ"ט ע"א צמה דמסיק אשר פיהם כו' והך דגיטין דף י"ט פ"ג גבי שני עכ"ס במס"ל"ת זה שלא צפני זה שם רק דזה כמו לשון הספר ולא אמירתם וע"ש צרמ"ס צה"ל מלח סכ"ז דהוה כהס"ל"ת ור"ל דרק כמו שהספר נקרא מעמ"ל ובלח זה לא וע' ציר"ש' שבת פ"א דעדותן היא מ"מ גזרות ור"ל כס"ג ולבך צרמ"ס ז"ל השמים צה"ל מא"ס פ"ג סי"ח גבי צ"ל"ס פכ"ס פ"ט צוה ואחמ"ל ובלחמ הארבהי צוה אם שיך ג"כ לנו גדר ספר צ"ד כיון דאין לנו סמוכין רק בגדר שליחות והשליחות ג"כ לא שאנחנו עושים רק עכן נמסר לנו מדכותינו בעלי הבמ' ולא שיך כלל הך דין דיבמות דף קי"ו ע"ב וכו"מ צוה ואס"ל כ"ד ידיו יוסף ראוין רב מדוניסק כמדוחס לי שכבש ש"ס לו ח"א מספרי יראה שם צמיח צמיח ופ"ד רכ"ל גרושין צוה אחו גדרים ולבך גבי שגריס לכתס רמשיניס לא מסני חס"ל"ת של צ"ג ע' צה"ל אס"ב פ"ח סי"ח וסי"ט דשם לא הוה כלל צידוד רק תקנה ודין מחמת מעלס פשו ניהסקין ולבך פ"י ספ"ל מסי"ט או פ"י צ"ג א"ל לנו להל"ה וזה פוגד שצ"ס.

מחנה בוזיכ איך צדוות אשת סנה סני ומחד חס רק
 אס כיחא דאי' גדר עדות די גזס ואלס כיפאל דלריך
 עדות אי'א לכו להחיר עי'ס אל חסות רשע וביאעת סארכתי
 בוס דלל מפינו בוס גס כאלען עליו דסכהדרין דק ב'ד
 וכי'כ כרשזים צ'ב דק קב"ח דפסול על גזסי'ב אי'י סוא
 לקבל עליו וכן סחור'ס אי'י לחקן וכן כי'ס גבי פדי
 קדושין דסס לריך ב' מיני פדים א' על סדכר דבלל
 פדים לא כלום הקדושין ואל' בגדר צירור איך מוער
 לסכעיס נהי ד'ד' אי'י לקבלו מיהו אס סמילאות יש
 ומילור סארכתי בוס צירש' פ'אל דניעין גבי כותיס ואכתי'ל
 וסנה זס מניאר ב'צ'ב דק קרי'ס גבי גזלן ופסול על
 מורס דאיך דחתי'ס קודס סכעסס גזלן מי'ס כיון לכעת
 סוא גזלן איך סככר סוס כמו סנחקסס מ'ס כיון דלריך
 פכי'ס קודס פסול מ'ס'א'כ בקרו'ס וסגדר לקרו'ס סוס גזסי'כ
 [דמחקר] וסוד סוס גדר סעדר ולכך מ'ס'י גבי גע קרס
 למילאות וע'י גיפין דק פ'אל ע'צ'ב אכל גזלן סוא פסול
 כמחך ואל'א לעשות סוס דבר ע'י'י ולא מ'ס'י גס בקרס
 ואכתי'ל וסנה גבי עכור'ס מ'ס סוא אס סוא מילאות לדבר
 ססחורה פקלתו או כעאלן דליחא כלל ע'י' צות דפליגי
 סרעוציס וסר'אכ'ד זיל צה'י' אה'ס פ'צ'ב אי'י ע'יס וריל
 אס עכור'ס סוס בגדר פועל לפסול או סעדר וכו'ו כסות
 ע'יס וכי'ס דלסרמתי'ס זיל אס עכור'ס וי'סר'א' סחמו כסות
 אחת ערפס ולסר'אכ'ד כסרה וכסיעת סוספ' וכו'ו
 לבי'ס סרפס וע'י סוק' סולין דק י'ד וסולין דק מ'אל ע'יס
 ואכתי'ל ולהפך כי'ס אס סוס גדר מילאת על זס ולכן
 כחב רש'י ניטין דק ס' ע'צ'ב וע'י צ'ק דק פ'ס דכיון
 דמיוין דסס מלי'ס על דיו'ס סוס בגדר מילאות לא בגדר
 סעדר ולכך י'ס לומר על סערות שלסס סיכי דאי'ל
 לספעולס שלסס רק בגדר צירור דמ'ס'י סיגי דליכא חסס
 דמסקר ווס מלי'א צ'ב' סלסו'וט סגיטין דק י' ע'צ'ב וע'יס
 ברש'י לאו צ'בי כרי'סות ולא צ'בי עדות ומ'יס סרעוצ'ס זיל
 צה'י' מלור פכ'זי ווס רק סעטר שלסס אכל מ'ס ס'אומרי'ס
 צפי'ס איך אס כי'חא דלל מ'סקרי סחור'ס ע'ס'אס אוחס
 למסקרי וסעדר ונגדר סכחב רש'י זיל צ'צ'מות דק מ'צ'
 ע'צ'ב גבי עכור'ס דו'וס סוא וע'יס דק ל'ז ע'צ'ב ודק ל'ז
 ע'צ'ב ודק ל'ח וסולין דק ג' ע'צ'ב גבי מוער לסכעיס וכ'י'ס
 וריל דס דין כן ולכן לא מ'ס'י איך סרכלאות אציר'ס שלסס
 כעכור'ר ניטין דק כ'ח ע'צ'ב ע'יס רק עסקלי'ת דלז סוס
 סיפור ולא ע'יך כלל לרין לי'סות וסס ע'יקר סעי'ס דאי'ל
 קברתי'ו גבי עסקלי'ת כיון דס לא ע'יך כלל ללי'סות
 דניח'ס לססס רחוק רק זס ע'ימלל וכן ככל סגי מסעות
 דמלחמ'ס וע'ימלל יכל'יס צ'ד לסתיר בגדר דין וכור'ס רש'י
 צ'צ'מות דק קי'ז ע'אל גבי כחוב'ס וכן סוא צ'צ'ב' פ'יס
 דקודס וסר'כ'ס סארכתי בוס ג'סיעת סרעוצ'ס זיל צ'ס'ל
 גרועין פ'י'ג דאיך דלסחיר אשת ע'י ס'וני'ס לא מ'ס'י כלל
 ומ'ס'ע' איך ס'יע'יס מ'צ'כסי'ס מ'חנת פ'ס'ס דק'י'ני'ס
 ע'ס'יס לס'ס'ס'ות אכל לסחוי'ק ע'י'י זס סרג'ל ס'סוא על
 פלו'י ע'י' ס'וני'ס וע'ימלל סוא מ'חנת ע'ס'י' וצ'כ'י' סוס
 אכתי'ל איך כל זס צ'צ'כלי'ת אכל ע'י'י שללס אי'ל צ'סוס
 אומן רק סך דניעין דק י'ס ע'צ'ב גבי מ'קרי ל'כ'י'
 עכור'ס ור'אלס סס צ'צ'בי סרעוצ'ס ד'סוס כע'סלי'ת סס

מסני וכן סוא בעלמ'ס אנה כ'אמנת לומר את יכתי מ'ס אס
 כ'ס'כ'ס ו'אח'כ' אחר'ס מ'ס צעלי כ'אמנת דסוד זס לא מ'חנת
 גזסי'כ ודין רק מ'חנת ס'יפור איך מ'ס סרי כ'צ'צ'עות דק
 ל'צ'ב וכן כ'ס'ב סרעוצ'ס זיל צ'ס'ל עדות פ'יס דזס סוס גדר
 עדות לא סיפור כי כ'אמנת י'ס כ'אמנת צ' גררי'ס גדר ע'ס'י'
 על כ'ס'ל ונגר ס'אסור'ס לפלמ'ל ולסחיר'ס לפלמ'ל סוס זס
 דין וצ'י פדים סוס פדים איך ס'צ'רין לא סני'ד צ'צ'ד
 וע'אל איך כ'מקוס ס'סוא כ'אומן בגדר עד כ'ז שלל סני'ד
 צ'צ'ד לא כלום וביון ס'כי'י ס'אלין צ'ד מ'קבלין אוחו לא סוס
 עדות ומ'אל סארכתי בוס כ'ס'ך די'צ'עות דק כ'יס גבי
 סר'גתי'ו ומ'ס ד'ס'ל לר'י'י סס ד'סס גזלן דלוריי'תא כ'ס'
 לעדות אשת דזס רק ל'אשת לס'סי'ת'ס אכל עד ס'יע'ס לא
 [גבי] קוד'ס ד'סס סס כ'אומן ע'אל מ'ס'י'ת וכן ע'יס ד'סס סס
 כ'אומן מ'ס'י'ת גזלן דלוריי'תא פסול לכ'ע רק דר'י'י ק'יל
 ד'אשת אי'ל גדר עדות רק בגדר גילו מלחל על אה'ס
 סות ולכך ס'יל ג'ניעין דק כ'יס ע'צ'ב די'כולין להחיר ע'יס
 אומדנ'ל ס'ימות ד'סס ס'מות מ'אלור אלו מ'י ע'די'ך מכל סני
 די'צ'מות דק ק'כ וק'כ'ל ל'כ'ו וכ'י רק דסיכי דלריך גדר
 פדי'ת לא ע'יך על אומדנ'ל כ'ר'ס סרעוצ'ס זיל צ'ס'ל
 שללס פ'י' ס'יד ומ'אלור סארכתי בוס גבי סך דעכות דק
 ז' גבי כ'ע'אל'סי'ס כ'י' ומ'יס ק'יל לכ'סי'ג זיל וכן ק'יל לת'יס
 כ'חוב'ס דק ס'י' דל'ס'ור על צ'עלס רק כ'ע'כ'ול כ'י' מ'ס'ס
 דגבי ק'עלל סחור'ס ח'צ'ס על זס רק על חוק'ס זס סס
 ר'יל ס'ספרי ס'י' סלל ס'יס' ר'מ'צ' וסכב על סכי'ס אכל
 ל'אסר'ס על צ'עלס זס רק מ'חנת סמילאות ולא אציר'ין
 חוק'ס איך סכל סר'אסוכ'יס לא ק'יל כן וכן ס'ס'ס' כ'חוב'ס
 דק ס'י'ג ע'צ'ב איך ל'אחר קוד'ס דלז סוס גדר דין סס
 כ'אסר גי'כ ע'י'י חוק'ס ווס ר'יל פ'ס'ד דכ'חוב'ס דק ס'י'
 ע'אל אין אה'ס כ'ר ע'יס ומ'אלור סארכתי בוס וכן ק'יל
 ל'כ'ס'ג גבי קדושי אשת צ'בי'אס דלל כ'סרעוצ'ס זיל איך רק
 צ'אשת אכל צ'י'ת'ס די כ'חוק'ס ומ'אלור סארכתי בוס כ'ס'ך
 די'צ'מות דק ק'י'ל וכן גבי ק'כס גי'כ די וכן מ'צ'ולר כ'ספרי
 סס פ'יס' ר'מ'ר' וסארכתי בוס צ'בי'אר סגו'י' ד'ס'צ'יעת דק
 ל'יד ע'אל ואכתי'ל חס גי'כ כ'חנת רש'י זיל צ'צ'נת דק
 ק'ע'יס ע'צ'ב בגדר א'ס'ק'עכ'סו אס ר'יל דורל'י גדר כ'יר מ'ועל
 איך מי'ס ק'יל דלריך גי'כ גדר ס'סר דין ול'זס אציר'ין
 א'ס'ק'עכ'סו וכ'אמנת צ'סי'ג זיל ס'ק'סס איך ע'יס ע'אל
 צ'מ'ס'אלי'ס אס כ'ש'ת לא סלל ס'ל לא סוס ס'סר צ'ד
 ותיר'ן וגי'י מ'יס מן ס'ס'ס סוס סס עוד אכ'סי'ס רק
 סני לא צ'לו לכ'יד וסני פדים אי'ל ס'סר וס'ע'י'ין כ'ס'ב
 צ'צ'בי סרעוצ'ס זיל צ'סי'ג ע'ס'ל' גרוטין י'ר'אס סס ככל
 סני ד'אלן נ'ס'אלן ד'סי'ס צ'לס'ו'ו ס'פ'ע'יס נקט בלסון א'ס'ד
 אין מ'ע'יד וס'פ'ע'יס צ'לסון מ'ע'ידין וכן צ'ס'ל נ'חלות בוס
 וס'פ'ס א'ס'ר אין כ'אומן ומ'ס ר'יל וצ'בי ע'אל צ'מ'ס'אלי'ס כ'ק'ס
 ונ'אכ'ר זכ'ר'י וכ'ס'ל'י' נ'חלות סס נקט על צ'י' פדים איך סס
 ר'יל כמו סך דניעין דק כ'יס ע'צ'ב וע'י די'צ'עות דק ק'כ
 ע'צ'ב גבי ס'ס'ו ס'ני'ס כ'ר ודק ע'ע'ידין וכן כ'ס'ב סרעוצ'ס
 זיל ואכתי'ל וע'י צ'ור'ס' י'מ'נת פ'צ'ב גבי ס'גתי'ו נקט סס
 מ'י'י' ק'עלו ס'סוד כ'ר וע'ס ע'יך בוס אס כ'ס'ר נ'ס'ר'ג
 ו'אל'ס אי'ל איך ע'ס'ס ד'כ'ד' אי'ל להחיר וכן כי'ס כ'ס'ן
 מוער לסכעיס וק'י'ל כ'אני כ'ס'ס'ורין דק כ'ז דפסול

כדיג וכה"ג הארכתי בני עבד עברי סיואל צמיחה ארון סיני דלון לו צן או [נלצל] אם זה סוה חירות או שאין לו לתי לעבוד וכיו אס פענקס עשל הארון או עשל סיורשים וכן יבוס אם זה כבאר תן בעל או זה דבר חדש תן יבס ע' גיעין דף פ"ג ע"ג וקדושין דף י"ד ע"א ודף ק' ע"א וכיו צום וזס תחלוקת ציצמות דף ק"ד אס תולס כנמר דין או תחילת דין וזס תליא אס מיתה. החר או הפקעה תיעלא.

סימן ל"ד

ש א ל ה.

[ברבר החר ענוה בגדר ע"א במשאל'ם].

ת ש ו ב ה.

עשיק יוס י' לחודש שנתו שנת חרע"ד להרב החו"צ מסיק שמתחיל כהחור"ר יהושע כ"י רב דאעליו תכתבו קבלתי כעת ואני טרוד כעת אך חקלר ואומר לו הכה יראה בדברי רבנו הרמזים ז"ל בהל' גרושין פ"י ובהל' נחלות פ"ז לכל היכי שיש עדים שנטבע או הוה רק בגדר חקקה שאין מוהירין לו אבל צע"א אז א"א לצ"ד להחיר וכן צפוינים אף סיונים מובהקין דהנה זה מוכח מהך דהריות דף צ' ע"א וכן צ"ש ויבמות דף כ"ס ודף פ"ז ע"ג ודף ל"ג ע"א דע"י ע"א החר צ"ד מעכב וזה הך גדר הוראה דיבמות דף ל"ג ע"א ור"ל ג"כ מה דאמר באן כיון דאחתי לצ"ד בקלא קודם נשואין דהוא המוה ע"ש צרש"י רק ר"ל כך דהנה ע' צהוס' חולין דף ל"ו ע"א בני נשאת ע"פ ע"א דלחמה חקודה ומה ר"ל אך י"ל צ' גדרים דלא מהני החר של אחת לבני השביה משום דע"א לא הוה ביור שמה רק כן הוה מייני צ"ד להחיר וא"כ כל אחת לא סביא לה צהחר של השביה וכן י"ל כך דהנה סהוס' בתבו דאס אח"כ לאחר נשאת זנחה אין מוהירין וס"ה אס נשאת לאחר ומה וחלטה לא הותרה סלרה דלנה ודאי אשחו שמה לא מה צעלה וא"כ לפ"ז הוה דמותה לינשא זה זה משוב החר צ"ד ולא שמה ולכך הוה הולס צצ"ד לתהיחין דפטור מקרבן וכל סחר צ"ד הוה נעשך לא נסקק כמו מה צעלה זה דאמר כקודם נישואין ר"ל דההר נמשך וכל שעפ כסחר חדש קודם נישואין כיון דלא הוה א"א ודאי וע' צירש' יבמות פ"ב בני סרגזין בו' דאמר תנ"י קטלי חשוד לא קטלי בחיים וקשה כיון דקטלו למה אסורה רק דחיי צ"ד א"א להחיר וסנה דבר דלא הוה רק אומר כמו סיונים אמלעים נבט אף לע"ד מוסי' וכן מובהקים נאשה כיון דש חשש גדר מעשהכ וכן מ"ס שא"כ דאשה הוה רק אודנא כיון דלא נעשס תליחות בעוף סחרם והנס עבאר צרע"ים צס"ל סאלס פ"ו לכל אודנא גבי צ"ד רק אס צ"ד יודעים אוחס אבל עדים על אודנא גבי לא מסי ור"כ צום צע"א וינס פן פשעות סנע' דגיטין דף כ"ה ע"ג עבאר להני ליטבא דמסירין באומר לוס צצ"ד

כן הארכתי צום דשיכי לאומר לנו מ"ס שאחר אחר סוס זה לטון סרלסון ולא טל ססני וצאפה צום פליגי צצ"י וידע' במסדרין דף כ"ז ע"א גבי ענדף דאח"כ לריך ע"אחר צפירס א"ך אומר דירש' ס"ל דחיו ע"אחר צום סלסון רק יאמר פסס זה ג"דף פסס זה אבל פשעה סנע' דף ס' ע"א וכן לטון סרעצ"ס ז"ל מוכח דל"ך לומר מנעס מה שאחר זה וע' צרכות דף י"ג ע"א גבי דקורא לאצרהס אצרה ועוד י"ס צום סחירות צכ"ה עכ"ס כך כיון שאלו רואים פשנסס [מלכל עיעה סרמז"ס מחמה קטור דברים וסרמז"ס ז"ל אוקר בעטר של צ"כ וסחרכתי צום דקטור הוה גדר כוחס לא עשליה וגם גדר משהק ע' צ"ע דף כ"י ע"ג בני סרו] מכוניס לדבר אחר מנעס מה סנכחצ צלגרת או בעטר הוה זה כמו שאנו רואים מה סכחצ סס וזה לא ע"י שאלה ולכן מועל וכה"ג י"ס צכ"ה אבל לסמוך לסחיר ע"י מה שאומרים ע"י שאלה לא ורך סיפור ח"ץ צום דאף אס אומרים אחת א"א לנו לסחיר כלל ולכך בענויה דרבנן ג"כ לא מהני מוסלי' עכו"ס דסס לא ע"ך ע"ז סיפור וכן לא מהני הך דכחצות דף כ"ה ע"ג בני עכו"ס ונחגיר להעיד קפן כשהגדיל מהני וכן בני עכו"ס ונחגיר לבני יכוה סלו הוה סלנחא צירש' ספ"ע דערבין ופ"ג דחגיגה וק"ל דלא מהני כלל וכן ק"ל להרמז"ס דלא מהני גבי צליס אף ע"י סיונים כחצור צס"ל מוא"ס פ"ג ס"י"ט וכ"ה צזה סוף דבר סיכי דידעינן שהעתיקו תן הפנקס סחמוס להס מפורקי שונג סלסס וסני ספחקות משני מווי"ס שווי"ס או נוכל לסחיר וצלה זה לא וסכו מהשטחצ וז' נוכל להחיר אף צלא קצרתיו והנה לבבר זה לא יספיק הזמן והניכ אף צקילר כחצתי לו כ"ד יוסף רלזין רב מוהינסק וצאמת זה הגדר מה דמוצור צירש' פ"א דשנה דעדותן סוה צגדר גורס משמוכס פטר גזרות דזס חקנס.

וכל סטעניס דדיקא וננסנא ומתוך חומר דדף פ"ח וע' דף כ"ס ציצעות ומילחא דעבידא לבגליח רק טעס לתס סחירו זה צ"ד פ"ג של ר"ג לא על כל סרע וסרע זה סוס מולוקת דיבמות דף ל"ג וצאפה דיקא לא ר"ל עכסיו רק ר"ל כיון דנשאת לו דעעתס איכ אסיב לא סכיח לו וע"ש גם לאחר יבוס נלמנת אח בעלי וזה ר"ל צירש' רספ"ז דיבמות סנע עלתך ואף דמהך דיבמות דף כ"ס ע"א לא פשחע בן ר"ל ועמי"ש סרמז"ס ז"ל פ"ג מכל' גירסון סס"ו ע"ס צום וספ"ג וסרמז"ס ז"ל רק צפ"ב ספ"ז סביא דין דהחרס וע' צס"ל סגנית פ"ד פ"ג ע"ש צום וסחרכתי צום סרנס וע' חמורה דף ס' ע"א צע"ס סהוס' גבי דלא ע"ך לא מהני נגס משום דחפסס למיחס ור"ל דמיחס מיעלל לא ע"י מתיחה רק דשוב חין לה בעל וע' בקדושין דף י"ג ע"ג צום וסוס' יבמות דף כ"ס ע"ג בני סחירות לאחר מיתה וע' צום דסחר עלמו רש"י גבי חין גם לאחר מיתה אס עסוס דזה דין דלא מהני כן כחצ צכחצות דף צ' ע"ג וע' גיעין דף ס' פ"ג ודף כ"ה ודף ס"ז ע"א ואמתי לא ניעל דליכא אישות ואחר סארבסי צום עכ"ס זה ודאי סיכי דלון מוסלי' ר"ל דלא סוס גדר סיפור רק צגור ססוס וכה"ס אז א"א ע"פמול זה ע"י נכ"י וגדר להסיר אישות אס לא

מפסס העד [ולא] אף לחיב אסורס לינשא ומיח אס נשאח לא תלא דלא כרמי ביבמות דף כ"ט ע"ב מפסס דוס תליא אס בני התר צ"ד לכל פרס או רק לבלל וע' ביבמות דף ל"ב ע"א בסך דר"א ור"י אמן הוא דשויה פניוס ואכמיל וע' במ"ש הרמב"ם בהל' עדות פ"ה דמדרכנן ע"א נאמן בעדות אשה וע' בשבועות דף ל"ב גזי קרבן שבועס דהוה עדות וזה תליא בכחי תרי לנשא דיבמות דף פ"ח ע"ב אס ע"א כחש וע"ש דף ק"י ע"ב וכ"ח אף זה רק גדר עדות אבל גדר סיפור ודאי חסני ודק או לר"ך אבד זכרו וזה דהרמב"ם מדיק גבי ע"א במיס שאלים בע"א אבד זכרו וכן מה דק"י"ל דגבי נחלס לא חסני ע"א זה דשס לר"ך מה ולכך מיס שאלים בשני עדים יורדים לנחלס כח"ש הרמב"ם ובס"ב דוס מה טכ"ס גזי מיס שאלים בע"א כשיפת כה"ג דודאי יש שס צ' עדים וגבי מסלית שס הוס סיפור וכח"ש כהלשניס גזי מסלית בגלחחס דהסני וע' בירש' פ' בערל דיבמות דגריס לסד דישראל' דוקא מחון לעדות ובלל זה לא כלוס וע' בירש' פ"אס פ"ד בני אין מעצדין בשניעית דסל דאס עצרהו מעוברת הוה רק מחמת ספקר צ"ד ע"ש וכן מוכח ברמב"ם בהל' בכורות פ"ד בסך לבכורות דף מ' ע"א גבי אין לו אלא בינא אחת דלר"ך למעך דאס לא מיפך ושסס אף שלא תלא בינא בכקליס מ"ח אסור דהוה כנשחש בלא התר חכס ע' רש"י בינא דף כ"ט ע"א גבי אס התרי צ"פ ע"ש ואכמיל לכן לדינא אין צ"ד יכוליס להמיר מיס שאלים ע"ש עד אחד אף לגבי דיעבד וכן שליחותיהו לא ש"ך בוס דע"ו לא נתנו לנו רשות ובלל התר צ"ד לא חסני רק דרך סיפור בעלמא וזה כמו אכלוה כורא דריג וכן אבד זכרו מ"ס הרמב"ם ובלל זה לא וכ"ו דיעבד אבל לכתחילה סס מלכוכיר בוס להמיר אף לויכא כל בני דוס רק פעס ולא דין וכמו סך דניסין דף כ"ח ע"ב גבי צ"ד של ישראל' יכ"ש בעבכחי הקדוס ואקלר יוסקף ראוין רב דפס הניל.

סימן ל"ח

ש א ל דה.

[בגדר התר ענונה ע"י סימנים כנ"ל].

ת ש ו ב דה.

עשיק בלק לסרב הסורי כמסוריד יאסעס נ"י רב דאלכעפ, ע"ד סעגוסס סנס אחי עאל סלרכחי בוס ובקילר כדפס בחיבורי בסל' גיוסין על סרעצ"ס ובקילר כך דפנס בסך דע"ו דף ע' ע"א הוס עחלקת אס בני דוקא ראס וסורס או זה לנר וזו לנר ולכן פסקינן דבחי תרתיסו וע' בחולין דף נ"ב ע"א דסעניס אס בערו עולה סחי וערב ועיטרין ולא עקסס כמו סך דע"ו הניל רק דגבי סך דסולין כיון דסורסו פרעס לנו עין פסור סוס זס רק גדר גיני פלחל דלערינן רכיון דנערו נקסע סויע סוס זס כחי דדספנלס פסרינוס עסל"כ גבי דגיס דלא פרע לנו או בני רק צ' סיניס וכן סך דיבמות דף פ' ע"ב גבי פרוס ג"כ כך דלא ספסניס עוסיס זס לקריס רק

של ישראל' וזוס צניד על עכוס אף סרעצ"ס זיל לא סציא רק סך דלחומדל בסל' תרעווס פ"ע ס"ב קקס עולא האכל בתרעווס בעדר ודאי אבל זה כפון לישראל' ג"כ לא סאכל דוס תליא צאישות ולין מעידין לינשא ודבני סגרי עס רק צניד דסס עלמס ע"ס לסס עעוה סס סעמידיס אבל לנו לסמיר א"ח וכן ווס דמעירין בגב כסיונן זס רק לעליס עיונן לאסס אבל לאסס עלמס אז לכ"ע רק סיננס מוכקיס ע"ש וע' ב"ע דף כ"ח ע"א ודף כ"ז ע"ב בניסין והרעצ"ס לא מיתו לס רק באב"ד וכו' לגבי כתיבס וכן סעעס דגזי גרסחי אח אסחי דמעקינן דלוינו נאמן ב"ב דף קל"ד ע"ב ווס ר"ע לגבי זה אחי וע' בירש' כפס"ו דיבמות מה דעקספ מן גרסחי לעח ובכתובת דף כ"ב ע"ב ע"ש בוס אף עיקר סעעס דגבי בני עדים ובלל זס ללו גב וס"ס לומר גרסחי מעש"כ בעיחס דרק עידי ציור ואכמיל עכ"פ זס ודאי ע"א במיס שאלים א"ח לנר צ"ד להמיר ובלל צ"ד לא כלוס הוא ורק צ"ב עדים דל"ל להתר צ"ד או רק דאין צ"ד מתרין וסל דאס נשאח לא תלא גס בע"א נחבואר בגמ' דיבמות והרמב"ם פסק כן אף סס הוסף דגס אבד זכרו ובס"ג כתב בהל' יבוס וחילוק דלמס בע"א אס נשאח לא תלא גבי מיס שאלים כיון דלר"ך התר צ"ד וצ"ד דמתיר מסמתין לו כחבואר דיבמות דף קכ"א וכל צ"ד שפעס שלא כדיון לא צ"ד הוא ומיר"ך דמשאלים מן הקתס יש כמה עדים רק לא בלו להעיד אף כל זה אללס אבל אכן דליכא סזוכיס רק שליחותיהו וכל דלא עשו כדיון לא הוה שליחות ולכך בע"א אף אס עצרו צ"ד והתירו לא כלוס הוא ותלא כן הוא לדינא ומחמת כי פערד אחי עאלר קלרתי רק מה סגובג לדיון יוסקף ראוין רב דפס הניל; ומ"ש בסך דבימ באמת זס תליא מחמת השס מעס וע' בתוס' בכורות דף כ' ע"ב ובכ ל"ב עדים אבד ר"ח גס במיס שיליס וצ"ח דף כ' ע"ב אף ר"י סיל ג"כ דהיש למיעבד וע' בתוס' יבמות דף ס"ו ע"ב ומחמות דף ס"ו ע"ב ע"ש בוס וכו' ואכמיל ובאמת בתוס' כאן דיבמות משמע דר"ע צל להמיר האסס וכן משמע כחריג ואקלר בוס

סימן ל"ח

ש א ל דה.

[עור ברבר משאלים וע"א כהניל].

ת ש ו ב דה.

עשיק י"ס עבד תרע"ד דיינסק לסרב הסורי חסיק שמעמל כמסוריר יאסעס נ"י רב דועליו מחתבו קבלתי הווס והנס עיקר סגור דלא דלערינן דע"א מפיד שחת בעלכ נאמן שחת רק נאמן לסעירס ע' בתוס' חולין דף ל"ז ע"א וכח"ש בעבכחי וע' במ"ש הרמב"ם זיל בסל גירושין פ"י ס"ד גבי ע"א ונקס ונשאח אסורס לינשא לו וליש דסל חבואר סס דאס נשאח ללחריס חורריס לכתחילה וע"כ מוסס דוס הוס סר נאמך ולא אמר שחת בעלס רק אנו מעידין

הארכתי בזה צבד עגונם אש כל הספר היא רק גדר מליאות דיון דעה שאיש חסור וסוף שרה אז זה גבי דין הסדרה וס ר"ל גבי חין דבר שנעדרו ובי עדים עדי בירור משליכ בתימה והארכתי סרבה והינו עעס דדוקא ע"פ ע"א וע"פ אשם אכל כעמ פוח דין עדות זה ר"ל הך דיבמות דף ל"ב הוראה או סעודה וכן הך דף פ"ח גבי סך פלגתא בין צבלי שם ובין ירמ' פט"ו דיבמות אש אורנין אחא גבדא וקאי גבי זא סבעל לאחר עדות ב' אדים שמה וכ"פ זזה ואכמ"ל זה גיב פ"ג בין משה לגב ע' כחצות דף כ"ב ע"ב ובידע' יבמות פט"ז ופ"י ובחוקס' כחצות פ"י זה וכן גדר דבעל שאמר גרשתי דמסקינן ב"ב דף קל"ד וקל"ה דלא מהוון ואכמ"ל וכן מה דלא מהני סימנים מובהקים לגמרי לטיסת רבנו הרמב"ם ז"ל בפ"י גרושין פ"ג דלא כח"ש ספוקים רק דגם זה לא מהני משום עשויים לסטחנות ור"ל דיוון דיש חיות סיבה רחוקה לומר דלא מהו האיש אשר אלו מקופקים עליו אי"ל לשון עדות להפיד על זה והארכתי בזה ברמב"ם בפ"י סג"ל דפעמים כוחב לשון מעידין ופעמים כוחב מעיד דכ"פ זה בין ע"א לבי עדים ובין אשה עלמה דהיא עלמה אש אורה שחכירה שזה הנה הוא בעלה והיא יודעת בעלמה שזה אז יש להקל יותר ואכמ"ל עכ"פ כך דלומר שזה הוא האיש ומיחלל מותרת ע"י סימנים אי"ל אכל גנב ואח"כ מגרש זו הסליח וכדומה שם ציור קל דום מיתלל וכן ברנל ע"י סיון מובסק לטיסת הרמב"ם ג"כ דלא זה הוא המהיר רק מיתלל והארכתי בזה הרבה צמיצורי וצמיצות ואכמ"ל אך זה רק דבר שיש בו סיון מובסק וע"י זה נעשה ערפס אך לא בלא זה חיו להמיר כי זה ספק אי"ל ונדר הינו שאבד ח"ו לעשות זה אף סקיף דדבר שנשכחם לגמרי לא אורנין זה ולא דמי לפירון דמסקים דף י' ע"ב דשם הוב חו מליאות וגם כמו כל הככר ע"ש ברמב"ם ורש"י אכל לא על חלק וישתקע הדבר וע' צבורות דף ז' ע"ב גבי דג סמא דאף דחוינן דבלע אורנין סמא אחר ורק כולללו שלם ור"ל דאז אורנין הינו שאבד וע' בסך דגיטין דף י"ט ע"ב גבי מוזום בני דכי ע"ש מ"ש בזה ברמב"ם וגם מפסקים שם נכנס חקף אחרי החיוב ע"ש בחוס' צזה וכך דכפל לכשתן האש שם מ"י שכל הפקוס הוא אש אכל סך דיבמות דף קט"ז גבי עשירי שם ר"ל דהיא אורה שלמה שמה מ"י אורנין צדדתי אכל אש אורה רק ששאר שם צחש זה ודאי לא מהני אף אש היא לא סיחה שם כלל וכן הך עובדא דרביא ורבה שם גם סיחה צמופתה וכ"ל אורה שרלחה שהיא צוער בלש וגם מלכו ירו צהירה וגם גוף אחר חין אנו יודעים מ"י וגם על זה לא משלין לרבי אכל בה"ג סדק גיחה שבה שם נשדף אי"ל להמיר גשום אופן ואכמ"ל יכמו שכתבו החוס' ציק דף י"ז ע"ב לחלק בין הפיל אגן על הכלי ובין הפיל הכלי ולאו הוה מנא הצירא וכן זה הסילוק ספינס שאבד או סטפו נהר דירע' פ"ג דגיטין וברמב"ם צבלי מרעות וה"ל גרושין דשם אש נסאת חלל ובין נפל למים סאלי"ם דשם הוה כמו נפל לאש ופ"ג הרמב"ם ז"ל צבלי רוחה פ"ג ה"ט ע"ש בזה ואכמ"ל.

סימן ט"א

רק זה סיון דש צנוטו חולי מריקות ולכן לא די בקיון אחר וכן סך דחולין דף ע"ב משליכ שם דף ק"ד בני סימני בלי"ם דשם יש קרל לאסור בילה שפחה וא"כ זה הוה איקור צפי"ע לא עמחה שסם בלי"ם ולכך לא מהני סמנים ואומדנא וסוה כמו בחולין דף ל"ו ע"א ויש בזה ארכות בסך דבי"ע אך ר"ל דסידיעה של סמנים לא הוה בירור נמוך או דמסמנים בוסה וכ"פ דאף צמיון מובסק לגמרי סידיעה לא מהני מה"מ רק אש פדים מועדים שזם סוה לו סליח ססוה ב' סיון תצחק וע' צ"ב דף מ"י ע"א ודף קכ"א ע"א דפ"ג בזה אורחלי וביבמות דף קט"ז ע"ב גבי עומטמי ותוס' חולין דף ל"ו ע"א וכ"פ זה וסנ"ס רש"י פ"ל דהא דמסתמין הוה רק המראה וא"כ אדרבה רח"ש לספך דלא זה הוה הנה כיון דעכשיו ג"כ כמראה אשר הוה מקורס וכיון דאורנין צבורות דף כ"ח ע"ב גבי דוקין טבעין ע"ש וצ"ב דף קכ"ד והא דמהני ביבמות דף קט"ז ע"ב סימנים שם ר"ל משום דמיא למחי גם לזה טלל יסתנו וכן צהך דרגל שכתב הרמב"ם דמהני סימנים י"ל ג"כ משום דהוה צמים ולמחי וצמיצורי הארכתי באופן אחר אך כל זה צמיון אחר אכל ב' סימנים לא חויטין לאחרי וע"י דאורנין נהם דף מ"א ע"ב גבי ב' סימני ע"ש ולכך מסקינן צמ"ז דף מ' גיב דמהני אף לשל אורה ונפרט בכאן וכמו גבי סריק דמהני לירף כיון דזה לא לספסל רק לסימנא וכ"פ שם אך כל זה סימני דלא צמי עדים כגון אש האשה בעלמה מביחה ואומרת סמנים אכל אש צמי עדים כיון שאין האשה יודעת אז לא מהני ובע"ז שכתב הרמב"ם ז"ל בפ"י שאלה פ"ו דאומדנא של אחרים לא מהני בזה י"ל כל דברי הרמב"ם ואכמ"ל נולל כאן נוכל להמיר האשה וע' גיטין דף פ"ח ע"א כ"ל ח"י לא חויטין גבי דלמא אחרתי וכ"פ בזה ומחמת סטיירס חקלר יוסף ראוין רב דשם דע"ב.

סימן ט"ב

ש א ל ד

[ברבר החר עגונה בנשרף באש כהנ"ל]:

ת ש ו ב ד

ס"ט יוס ב' כ"ס חמוז דכ"י שחא חרפי"ג להכר סחריף וצקי מופלפל צמילפול סכמים כהסודר לבי הירש מ"י רב צמילי"ן מנכחו קבלתי כעה מועט וממחתי אשר נחבנל לרב ויסא רעוז דיאמר מלמא יועשה מלמא דמהקבל ולא וס"י כסך דצי"ס דף ל"ז ולא כסך דצי"ס דף ט"ז ע"ב חסילה וכו' וסנ"ס ע"ד העגונה ח"ו לסקל בזה כי זה גרע מהך דיבמות דף קט"ז דשם נחלל גוף אכל כאן רק פ"ים אף אש סוה סיון מובסק דזה דבר שאין מעדיף כלל וע' קדושין דף כ"ד ע"ב וברמב"ם שם צבלי עבדים פ"ס ס"י בני סלם צוקו וגם יש ינו בין נשי סעלין לסמון אך כאן לא בל"ס הוה ועל

סימן מא

ש א ל ה.

[בדבר התר ענוה כנראה שהך התשובה]

ת ש ו ב ה.

יום ג' ט"ו איך תרפ"ג לירידי טרב הסרף ובקי קופיעה
 כמסור"ר זלמן ג"י רב גרסטפאח קבלתי כעת
 וכתבו וואר תמטי וט ש"ך צום טום סחר כי זס רק
 צגדר כתמוזו ומוזו דחולין דף מ"ט ע"צ ולא סוס כסך
 דגיטין דף ע' ע"א בני אליכני דרסקאלי ובדר ריסקו
 אזרים לא ש"ך כיון טסלך ווארוד סארבתי צום גס צגדר
 ריסקו אזרים מוטט אס יש לסחיר וטס לר"ך דוקא ז' ע'
 עדים ואף דלכאורס מהך דגיטין דף כ"ח ע"צ בני למד
 ליטנא דר"י בני יולא ליסרב ויולא למוח ע"ט ברט"י כאן
 כיטס או קמוניא חלילא סיכא דליכא חטט דמסקר יכולים
 לסחיר וע"ט ברט"ט אף ח"ו כי ר"י טס ג"כ לא אמר
 רק לגדר אכילת תרומט דאו צה ישראל' לכהן לא חאלל
 צהרומט גדר ודאי לא סקמ ופגריהא דטכ סארבתי דוס
 דר"ל רק חמתט עטמט מ"צ"ר טל ישראל וכוה כמו טכתצבר
 להס הדבר דח"כ א"ך יש להחיר ע"י טמכניסים לביטס
 או לקימוניא חלילא אטו זס ע"ד"ך מן ללוז על סללינה
 ווארוד סארבתי צום דרבני סרמט"ס ז"ל בה"י גרוטין פ"ג
 ובה"י חללות פ"ו ואכמ"ל וגס מוטס דר"י לטיטתו דס"ל
 ציבמות דף כ"ה ע"צ דעדות אטט דענוה גס פסול ותי"ט
 כשר וטסו דס"ל דדי רק גדר ידיעה לא רתיס ובאומדנא
 אזל לדירן ח"ו להחיר וע"ט ברט"ט דרבניו הס לע"ג וח"ו
 לקמוך עליו וכ"ט כאן דזס אינו כלוס רק מומוו חמוח
 ויט צום חריכות אס טס ש"ך גדר ריסקי דסרענ"ס ז"ל
 ס"ל דלא ש"ך גס צווח צפ"ט ס"ו ע"ט ככ"ג אף צלמת
 אינו כן וגס דריסקט יש צום חריכות ע' חולין דף ג"ד
 ע"א ברט"י ותו' וברט"י חולין דף כ"ו ע"א בני סכטס
 חולרס ע"ט אף גבה"א לא ס"ל כן וע' צוטוט דף מ"ח
 בני נוקסיס ע"ט אזל כאן כיון דהנך ליכא צום טום
 גדר ריסקו רק מומוו צווח ומט שטמרו סעכו"ס טוס
 צלא מקל"ת רק ע"י טאלס לכך ח"ו לכקל צום ותי"ט סקמ
 אי"א וי"ט צטס סמלקטיס ח"ו לקמוך צום.

ג' סוביל ס"י גריסקא כיל את סוסס וטעגלס של ישראל'
 יחק ס"ל לטטו וכטטאלס ארטו אי' סאכטיס וואר כי צא
 פצבי אחר טאינו מכירו וקטפו טמו סל"ה ובטפט 12 ציוס
 ז' צא אי' אל סארדלדנכס צמטון וסרטיס כי נמלאו טגי
 סרטיס גטרפיס נחורבס אחט כשטרפס צמלון לוצאלקא
 סקמוכס למאטפסליחקא וסרצס אכטיס פט סארדלדניק טנקטו
 טמס חלאו טגי אכטיס טרוטיס זס אלל זס אי' גוף קטן
 צמאר גוף של ישראל' יחק וטטי ס"י גדול הקומיט צמאר
 ר' חייס טיב וטיב ציוס ו' נטטס גצ"ט מאכטיס טיטו טס
 וטעירו צמרות מכונת טצנגף סקטן אף טנחך הלרס וסי'
 טחור מאט טטלפס צו מכ"ז אחר סקתכליתו ס"י ניכר פ"ט
 היינו הפדחת והמוטט אט כי נתקטן מכ"ז ס"י ניכר וסלחטיס
 גס פ"ו ס"י ניכר טהוא ישראל' יחק נוטו ס"י בטלפות דק
 בטרו ס"י כמו צטר ללוי וצברוי ספכ"טיס ס"ו נירטיס ע"י
 טטרפס בין עלמות גס מלאו על לבו טטרות רבות כי ס"י
 מוטער ציורט גס פ"ו ס"י קטן וגס מלאו סמכניסיס סתחוטניס
 ואמרה צמו טטי' מקאלדלרקע לאיחטפנט טלא טטיח כ"כ
 והמככטיס ספלויוניס ס"י חאלטנעט גס ס"י חגור סמככטיס
 עט טפריקל וצראטט קניפול כן אמרה צמו סילרס וכן נמלאו
 סבצווימון טלקמו עמט צמט טכטפו לטקול סמקטו נמלא ציטר
 טהר"ה אותט גריסקא ס"י כטוף סגוף טטי טלנו חוטצטיס
 טהוא ר"ח טר"צ חמתט טהוא גוף גדול ס"י טרוף לגמרי אף
 ס"י נמלא טל אטר צלורת ארט אף מלאו אללו קלינג טרוף
 ונראה של סכין מחטיפת עופות וקנפטעלפ פון קאלנער פון
 סטמד איין ארטס גינחטפער כן אמרס צמו וכן נמלא אלל ר'
 ישראל' יחק טגי לילית עט חמיכס מד' ככטות ולומר זס
 כצבאו ספריספאו והארדניק ונדדו דעט שליטד פאן
 מאטיילחקא צ"ו דעט תקוט טטרפס וניכר עקבות סקוט של
 ישראל' יחק און פריטט פון סאי גריסקא עד סחורבס
 הנטרפת וחס"ז סודס סאי גריסקא לפני טטלדיפוחאטיל בלי
 איכס יקוריס טהוא רבג מתחילה את ר' ישראל' יחק אלל
 טפת סנהר דטט וחס"ז סרב את ר' חייס טר"צ צטפוניט טלו
 וסובילס להחורבס לוצאלקא וכל"ת את סחורבס ותי"ט למאכולת
 אט וגס כנופיס כטרפו וטמט מה דין הנטיס אט אטטר
 להלילס מכצלי סעינון.

ת ש ו ב ה.

יום ג' כ"ז מומו דסאי טחא טרע"ו טעטרנרלד על דבר
 אטת ר' ישראל' יחק לפי סגבי"ט חדאי נובל
 לסחירה דזס לא נקרא כלל גדר טכול צפניו דקק קיטרא
 טוא דע"ל צ"י וכמו דמציאר צמולין דף כ"ו ע"צ ויט צום
 להאר"ך בני וטס דעצולר צחוטפחא דפרס סובא בר"ט
 פ"ט דפרס וברענ"ט דייט כי"ט צין וי טעלח או נטפליס
 ע"י טיטו צעטן אכל צאטר טעלח לא נטפליס ואכמ"ל
 וסנס לחטט טחל ללחר ג"י עיקר סגדר כך כל דבר
 דלר"ך גדר פדות או טרי"ט לא עטטי ללחר עיטי סלרס
 לא מוטט טטט רק דאי"א לטעיד על דבר טאינו כך וזס
 טיטת סרענ"ט צטלכות גירושין פ"ב סלי"ו צנקרע קרע
 ג"ד ע"ט צטטבות וכן מטאר צחוטפחא פ"ב דגיטין דלא
 מ"ל או לומר טליס טפני"כ מטוט דכיון דסדכר נטתנס

סימן מב

ש א ל ה.

[בדבר התר ענוה כני"ל]

[ציוס ס' פ' עקב טמט טרפ"א קכו ז' אכטיס ס"י ישראל'
 יחק וס"י חייס טר"צ חקטו ח"י גריסקא חמלון מאטפסליחקא
 וסמוכס לקאחנח"ו ונתגן ארוף גאצ ויוס ז' פ' רחט קודס
 אור סיוס וסמטות צידס כטטו טמט וטטטו לטוב לבי"ט טטטט
 פ צוקר וטכו כל היוס וסליילס ולא חורו ונטפט ג' צוקר דיוס

סימן כג

ש א ל ה

[עוד ברב' היתר העגונה הנ"ל]

ת ש ו ב ד ה

יום ג' כ"ז תמוז דהאי שחא תרע"ז פטריגנאלד להרב החוי"צ
 מתוך חסיק שמעתימה כבון לחש כמחרי"ר משה
 אהרן כ"י רב בקאהנז'ן. ע"ד שאלתו צנידון נשי סרוגים
 כשוי"צ ר' חיים ור' ישראל' ילחק לפי הנצ"ע שנשלה לי יוכל
 להחירק לעלמא בלא חשש ופקטוק וגם א"ל להוסיב צ"ד על
 זה אף לשיפת הפוס' סוכות דף ג' כי אללנו היתר צבדר
 שליחותא דקמאי ויש בזה להאריך הרבה ע' בתום' חולין דף
 ל"ז פ"א אכ זה החר נמשך או כבר נפסה וכ"ז אם יש
 לאשש ב' נשים אם כל אחת לריכה היתר צפ"ע אך לדין
 לא ש"ך זה ואכמ"ל יתירו יוסף ראוון רב מדחונסק.

סימן כד

ש א ל ה

[האך לסדר גם של חרש לפקחית].

ת ש ו ב ד ה

יום ג' י' סיון תרס"ט דחינקק אחדשיה הנה צבדר גם
 חרש אינו שומע ולינו מדבר הנה לצבד זה הקלר
 היריעה וגם יצא אם הוה מעניי אמו כע"ש הרמב"ם
 צפ"ע פ"א דתרומוה או איזיה קיבה לאחר כך וקודם
 הקידושין הוה כך וצוה יש לסאריך הרבה צדק לנישין
 דף ע"א וצבך צינמות דף ק"י ודף ק"י"ג וצוה פליגי הך
 דרי"א צינמות דף ק"י"ג וצבנה דף ק"כ"ג צ"ש בתוס' וצירע'
 תרומות צוה ואכמ"ל אך בחרש משולול חכה עיקר נדר
 תק"ח של נישואי חרש ומרשה דינמות דף ק"כ"ג צ"ש
 צרע"י דבחד רח"י מן המענה דאם ענה לריכה חליטה ולא
 מחד דשם דף ק"ט ומשם לאחד כשם שכוונס צריחה כר'
 וע' גיטין דף ר"ב ע"א וסנס בירס' עס וצחוספ' עס
 אחד רוחו ונותן לה גם ואיך יכתבו לה סנס וענה זס
 גם כיון ללדין לריך דוקא ושעשו קולו ואם לאו בעל
 סנס אך בלחה צבענים לא נוזר כלל רק מוציא בדיחוס
 אך כך סנס הרמב"ם מסק צב"ל גבושין פ"יא כר"י
 דלפס פסק סנהגרהס ונסחח לפרס וכתגנסס מוהרת
 לחוד לצבלס פסק וסול צירוס' יבמות פי"ד אך בלחה
 חין ראי' כלל דסנס סינש' ס"ל צינמות פ"ז דלא ככר'
 שלבו רק דנה כסן סנסחח לחרש ישרא' מוסרס ללכול
 כסחוסה ולא נקלח ססיס ללי"ס אף מדרבנן רק סקנו
 דלסנסחח לאחר לריכס גם לבל גר' דילן לא סיל כן רק
 מדרבנן סקריס ללכול כסחוסה אם נפחח לחרש אר וסוס
 פוגרי סנס חסח לי"ס של פרס י"ס עס סני נדר"ס ח' דלסוסרס
 לצבלס

מסורה לא ש"ך לומר זה הוא וכן פוכה מסך דכ"י דף
 כ"ג ע"ב גבי חין מעידין של ספועל משהח לקיענים
 ומתהנים וע"ש צרע"י דמחילס סינש לכן ופכסיו מסור
 ע"ש חס חינו מוצן דסח למס לן סלרס סח ע"ש כיון
 דפרס בלוחו אצב פלוני י"ס ספועל ע"ה גרע מכקב בלר
 אום פלוני וע"ה לנו לעלחס שלו אך כך דמצי"א אם כענה
 מלחס ספועל כמו ססוס סוב זס צבדר סכרה דסיון זס
 סלרס ע' צכורח דף כ"ה פ"א דיש סברל דכולסו ועסחיין
 וכן סול קיענה סכמיס צסויה שלו ול"א ירדו לדענה ול"ס
 נספנס על ע"ס ס"ס ועידיס צל"ח להעיד על דבר
 סנסחכה וכן צבדר סך סלבר סול סנעלל ואלך דכנסחיס
 דף י' ע"ב חעריין גם צפ"כורוין ע"ס שסיכו לא סוס רק
 צענה ולחין פקסירל צסענה דזס רק צעל"חות עסח"כ
 כאן ע' צכורות דף ז' ע"ב צעלי דלחר ע"ס כחוס דלעל
 סול חלכול ועסני כגון סעללו שלס לא כתי"ס רש"י ז"ל
 דל"ס ע"י"רס לא סוס שלס רק דר"ל דלעריין סינו סלבר
 כו' וע' גיטין דף י"ב ע"ב גבי מוחז ב"י דכי לא
 סכיסח וכתי"ס סיה ז"ל צפ"י"ג מ"ה"ל גרושין ה"ל ע"ז צסס
 סרעג"ל ע"ש צוה וע' צינמות דף קס"ז גבי נצח סריכ"א
 צ"ש צרע"י וסל"י לא יועל כמו צפ"י דף ע' גבי דגיס
 גבי ספסחיכות סחח וצירע' סוסס פ"ס ס"י צב"י צרל"ס
 צע"ל וגוף צע"ל אם סול קרוב זס לזס חעריין דסס
 מנוף אחד ע"ש וע"כ דע"ש בדר עדות ליכ"א כיון דסדנר
 כעסכס וצבך דינמות דף קכ"ב ע"א גבי חני סכ"ס כסכ"י
 נסס וסרי חני ע"ה ועצור"ר דל"א סכירו לוחו ע"ש ול"ס
 סלכו ולא מללו מלי ח"ס רק עלמיניס לסכח קול כע"ס
 סלוער ססול סכ"ס ח"ס חכו רול"ס ע"ה או ע"ש"י ע"ה
 סלוער עסעכו נסס לכו עעריין ול"כ אף אם לא מללו
 סוס דבר ג"כ מוחר או לא הלכו כלל ובלחה זס סוס
 כהך דצכורות דף ע"ז ע"ב צ"ש צסחילתס לא סקילו ר"ל כיון
 דצענה חעריס אז ע"כ סול ח"י ח"ל לסקל צעדות כזס
 וע' צמוס' גיטין דף כ"ה ע"ב גבי קמוסריסין כסכו ג"כ
 כס"ג גבי יול"ל ליסרנ דליכ"א ע"ז כלמוכח דחסל"ח פ"ש
 עכ"ס מוצור וצכורות וכל דבר של"יך סכיס סרע"ס אז
 לריך לספיד ולסכיר סכרס מוצס אך צתקל"ח ול"א הוה
 עדות רק גילי מלח"א דפלוגי ע"ה ומיעל"ל ס"ל חין לס צעל
 ע"ס די צוה וע' צירע' פ"ב דינמות על דף כ"ה גבי הך
 דר"י סרגח"י לא סנכ"א וספר צירע' מצי"א ח"י ח"י וס"ס
 סרב סוס חסיד ולכלורה ע"ס חכספ לן ע"ש סרנו רק
 דסור ח"ל לבי"ד לסחיד כיון דפ"י ע"א לריך צ"ד כעל"א
 ע"י מקל"ס טוכל לסחיד אכל ע"י ערל"חות בל"א מקל"ח דלז
 לריך צ"ד ח"ל לסחיד פ"י עדות נכרי דסס ללו צבדר עדות
 כלל וכלל כן סול דליכ"א כעל"א כאן חס"ס ר' ישרא' ילחק
 מוסרס צחל"י וס"ס ר' חיים סוי"צ לפ"י עדות סענות ס'
 ר' סעול"ל סלבר סענע ע"י עכ"ס ססכסו ע"ה ע"ה ע"ה
 וע"ה זס ע"י עכ"ס ח"ר וגם סוס צבדר קיעור דצירס
 עסרוג סכ"י לכן סוכל גם זל"ס לסחירס לצלח"ל וסלקר
 יוסף רסון רב מדחונסק.

[לד"ר] מעטת גמור וי"ע כאן דמות רק הקנס בן תקנו
 ויחמל לאחד בע אף דנפסלה לכסוסה ואסורה לקדושים
 ועי' בכתובות דף ק' ע"ב בני קנסים וי"ע כאן [במחשבת]
 לומר ששהא אסורה לחזור לבעלה פקח שגרשה לא דטוב
 אין עלי' כלל סדין על מחזיר ברוסחו וכ"ז רק אם גרשה
 אבל אם מה נשאר עלי' תקי"ה שהיא גם קנויה לו ולכך
 לריבם הלילה להלילה כזה מחמת זיקת סבעל ועי"כ היה
 מלבד דאסורה לעלמא גם בדר קנין אף הירש' לא ק"ל
 בן רק דק תקנס לאיסור על עלמא ולא קנין כלל
 ומותרת לאכול בתרומה וזה רק אם קדשה בכסף אבל
 צביאה הז' יש קנין דרבנן וגם שלו צריחה לא מסכי' רק
 עיי' קפ"ה כ"ב לקנין ואיכ' איה' יעשה אם הוא בעלמו
 יכול לכהונ' ג"ב לא מסכי' הגט כיון דלא בר כתיבה גט
 סוף ואין לה תקנה בן ק"ל להירש' בזה אף גם שלכו
 לא ס"ל בן רק כתיב' לשיטת פרוצנים ואיכ' י"ע דלמ
 אשה פקח שגרשה הפקח ונשאלת לחרש ומת' החרש אסור
 לבעלה פקח לקחנה דלא לא כהנבל הקנין שלה למפרע
 והיה כמו מחזיר למפרע בן הוא הגדר ויראה צפ"ה דהי'
 אישות ס"ו וה"ו מחלק רבנו בין פקח שנסא חרשה
 ואח"כ נתפקח ס"ס רק אם רוצה לקימה ור"ל דלריד
 מחמילה לבעול לשם אישות לאחר שנחפקח ולמה גבי
 חרשה לא כתב בן ועי' ביצמות דף קי"ג וזירש' כחובות
 פ"ח בזה וספיט' חך ועוס' דגבי חרש הקנין דרבנן שיש
 לו בה הוא ג"כ תלוי דאם מנרשה בטל מעיקרא מתאיכ'
 בהרשה שהשיאה אצ"י צומן שהיא קענה דמות נישואין
 של סורה ותי"ו אין לה כחובה ומזכות וכן ק"ל למפרע
 ז"ל צפ"ג בכתובות על דף ל"ו במחמיות ועי' ברעב'ס
 בהל' תרומות פ"ז דאין איבלת בתרומה אף אם
 השיאה אציה ע"ש ואכתי"ל בזה עכ"פ כך אם נישא
 כשיטה הירש' וכן הצבלי לשיטת הרעב'ס ז"ל הגט פועל
 שיהנבל הקנין למפרע רק באיסור על עלמא הוה מכאן
 ולהבא והנה נגע שלנו יש ב' הגדרים הינו והכי את
 ופטרות [ושלמא] ובגדר ח"ס רש"י ז"ל בקידושין דף ט'
 ע"ב דמקנה עלמה לה חס רק שהקנין שיש לו בה מקנה
 לה והאיסור שאסרה עתיד אותה ויראה בנוסח הגט של
 רש"י בגיטין דף פ"ה ע"ב ובנוסח הגט של הרי"ף
 והרעב'ס ז"ל יש הכנסה שנינוס' דלמד דרש"י כתב רק
 פעם א' יתיכו ליכי והרעב'ס כתב שני פעמים וזה ני"ע
 אם נותן לה סקנין או רק שמתקנה ממנו ע"ש בזה
 ואכתי"ל זה הדין בזה עכ"פ לדינא כך לשיטת הרעב'ס
 ז"ל כפי"ה ע"ה גירושין וכן לשיטת הירש' פ"ז דחרש אין
 לו קנין כלל רק איסור שירסם בנוסח הגט לריד לכסות
 רק הרי את מותרת לכל אדם אבל ופנקית ופטרית וכל
 סנוקחא שסוף פוטרם ממנו לא ס"ך כלל בהגט כיון
 דאין לה קנין או עיי' הגט נהנבל למפרע סקנין ולא
 מכאן ולהבא דנגע כחוד רק מכאן ולהבא איכ' סוף זה
 לספך מחמיה ונגע נסב מיומא דכן ולעולם ולכן לריד
 לכסות עוד נע לשיטת הרעב'ס וסירש' די"ה סנוקח רק
 בגדר ססר מליטורים ולא קנין וסילוק פן סקנין כיון
 שיש כעסה למפרע וכתיב' בזה.

לעלמא חסורה אסרה וספני שטיח קנויה לו וע"ה
 רש"י קדושין דף ט' ע"ב דעה פקנס שני הגדרים
 שפוטרים ממנו ומקנס אותה עלמה לה וזה גדר ריש סגס
 לשיטת סתמא דגמי' דהוה מסי' דגיטין דף פ"ב וביצמות
 כ"ב וז"ל דק פטרם מן סקנין שלו אבל אסורה לעלמא
 ויש עלי' סס איך גמורה רק וי"ע קנין שלו סקס ויש
 אישות דק יש לו קנין שלו ולא כחברה לעלמא
 בגדר אי"ה רק איסור כמו ציעוד לבכו קטן וקדושין
 דף י"ג או ביבוס ונא עלי' קטן יבנה כזה וסנה
 מבוחר ביצמות דף ק"י ע"ב חרשה קנויה ומשוירת
 ע"ש ועי' ביצמות דף ס"ה ע"ה בני אשה חרש
 קניא בתקנחא דרבנן ור"ל דס"ל דמדרבנן באשת חרש
 חקנו שני הרבנים היא אסורה לעלמא וגם קנויה לו
 מדרבנן ואף דמשוירת וי"ע מדרבנן יש קל"ה קנין ורק לא
 נגמר ואין ני"ע בין חרש למחשבת אף הירש' ק"ל דק
 דרבנן חקנו דאסורה לעלמא אבל קנין אין לו כלל צם
 לכן בתרומה אם היא צה כהן תאכל ובאלמ' סך דגיטין
 דף י"ג בני [בן בתירא] בקפילות דלמחר סס שתי לשכות
 אם פליגי גם בגיטין ע"ש ברי"ף ור"ש ובאמת אין מבוחר
 בדברי רבנו פכ"ט אם ר"ל גם במעלעלין שסוף בעלמו
 קנה מדרבנן אף סס סדין וכן בקרקע ר"ל אם הוא
 בעלמו קנה וסנה הרעב'ס ק"ל צפ"ה דגיטין דקפילה
 של ביב מחזיר מן רמיזה פ"ש ורק הוא בעלמו לריד לעשות
 הכול ולכן כתב בהל' מכירה פכ"ט סס לא יתקינו
 מעשיו עד שברקין כו' ור"ל אף בזה שסוף בעלמו קנה
 חס ר"ל מחמת סך דכ"ב קפילה דוקא וכן שיטת הרי"ף
 ז"ל וא"ש ע"ש הר"ש סס בגיטין וכן מוכח בירש' סס
 ועי' גיטין דף ע"ה דקטע סס במעלעלין קפילות ג"כ
 ע"ש בזה איכ' חזינן דגבי קנין שלו לריד דוקא קפילות
 או סנה רמיזה ובגט אי"ל זה וז"ל דס"ל דחרש בנסוחין
 רק לאסרה על אמרי' אבל אין צה קנין כלל [ואיך]
 פקל דאסורה לאכול בתרומה כגמי' שלנו כיון דליה צה
 קנין כלל וני"ל כך דסנה בירש' ביצמות פ"ד גבי חרש
 בין קדשה בכסף ובין קדשה צביאה ע"ש ולא ר"ל דזה
 ע"ה"ת גם באשת חרש חי' אישות מסי' ליכא בחרש רק
 כמו דמבוחר בירש' פ"יג דיצמות גבי קענה בתיאון משלך
 נהכו לך ר"ל דחקנו כך שאל חמאן יחנבל ע"ש וכן
 איחא כתיב ביצמות פ"ז וריש פ"ב בירש' וערוינן דף ק"ד
 ע"ב במחשבה ותרומות פ"י"א דר"ל דכך סוף חקנה חכמים
 בן כאן חכ"ס חקנו כסוחין וחכמים איחאו שסס יברשה
 בגט אף דכגס אין צו גדר נע כלל דהכי מלבד דלמי
 לנרש גם בעלמו לא כלום כיון דלריד שישמענו קולו וגם
 שליחות וגם גט בלא עדים לא כלום לא סגס
 בעלמו ולא גירושין לרידן ועדים לא ס"ך לאקסירי
 על חרש וכתיב' הרעב'ס ז"ל בהל' גירושין פ"ז גבי קנס
 ואיכ' מה זה הגט ולכן חזינן בגיטין דף ע"ה גבי אם
 נשאה כשהוא פקח ואיכ' כהמשה לגמרי לרעב'ס אף
 דס"ל דמסני כחזו והוה מדין גדר פקח וי"ע סגס לריד
 לכתוב בעלמו ואמרי' מוחזין אף דס"ל עדי מעולם כרמי'
 סס דף י"ה וכתיב' ועי"ם כחוס' סס וכתיב' דף ז' ע"ב

סימן מה

ש א ל דה

ובבעל שאינו רוצה ליהן גם לאשתו טרם שתהגרש איתו בערכאות וכדי שאח"כ לא יסרב בלגרשה רוצים שישליש הבעל הרבה שמיח על סך ידוע שבאם לא יתן לה ג"פ או יהי השמ"ח להאשה"אם לא יוכל הבעל לערער אחר נתינת הגם שמחת אונם השמ"ח גרשה].

ת ש ו ב דה

יום ג' ד' ניסן תרל"ד דחייסק קבלתי כענח מ"כ והנה יש צום לסארין סרנס צגדר לזוכס עמון סיכי ללא הוה החיזוב עמון מחמת הבעל צעלמו אס הוה לזוכס ועי כחזובת כ"ג וע"ז דק ע"צ זחו לכנסו וגם למה לא נהק דיצמות דק ק"ז ע"א נצי עובדל דבת חמות דריס דלמה לא יומל דהוה גדר עעושות ללכך נתן לה חילול מחמת דזוזי אכוסו דלמרי לו סיחנו לו עעות חך שס דייק רש"י מחמת דעליו עוטל זה לא על האשה חף דכאן ג"כ יכול לומר אפקדן כמו ציק דק קט"ו דהלכהרס לו וכן כמסיד ירושת האח אס סוה מייצס וגם מחמת הקיקס וכמ"ש החוט' ציצמות דק קי"א ע"צ ודק סי"א רק שס לפי מה שחול אומר ח"ל ליהן לה חילול ושא"כ צנת חמות והוה כמו לזוכס דנפשי' דצ"צ דק מ"ז ע"צ וגם הוה יצס שאין הנון כחצו' שס צנמ' חך כאן כך היא חלמר שאינה רולס לילך להגיס צקסה שאינה מחויבת לעשות זס אס לא שיהן לה עמון כך וכן ועי ציק דק קי"ב ע"צ וכמו שזכר חמירס קל עקיל צ"מ דק ס"ס ע"צ וכמו ע"מ שאלדבר עליך לשלטון וכמו צהך דצ"צ דק קמ"א נצי המבשרני כו וכי"מ צפ"ס ועי צ"מ דק קי"א ע"צ נצי דמית עלי כאר"י כו ותעשה צוה כמו צ"ל של גי דהך דצ"מ דק ל"א וע"ז יומ חזקס' צעציל השכירות של הגשת סנקסס ויליך שס וכאן הוה גדר אספדותן כו' כיון דעי זס יוכל לישא דיניכס אשס אחרת וכיול השיעבודים שטועפנד לס ועמ"ש סרלשוניס צהך דיצמות דק מ"ד ע"א וסרנס יש צום לסארין עכ"פ זס סוה לזוכס דנפשי' ואין חשק על סננס חך לריכה שחעסס צגדר לפני צ"ל ואלו יסי' מחויב המחון ע"ס רין וכחצי צקולל כי סלל חוכלו לדרוש סרנס דמחכס ס' יוסף רלוין רכ דפס סג"ל;

והרנפ יש צוה להארין צמה דפלגיני דנצ"ס וסרלצ"ד כה"ל חובל מ"ד סט"ז נצי צעל סחנל צלשחו וניק דק מ"ס ע"א נצי מ"ס על כחזוב וכי"מ צוה.

סימן צו

ש א ל דה

[בגם שאבי הסנדשה נקרא ארון הקרש וכתב בגם תוסבר כבר ארון הקרש אם הוא פסול או יש להבשרו בו עבר].

ת ש ו ב דה

יום ד' כ"ה אדר תרל"ב דחייסק קבלתי מ"כ והנה לא כתב ח"ך הוה ההבדל שס צהקריאה שקראו לו כי צלמח הארכתי כי אללנו צגס שס האב הוה דבר אחר עס שמו שזך קוראין לו כמו לס"ת או צרחוב פצ"פ והוה כמו שס ארוך וני"מ דלריך נס זה לכחוב לשמה וכמו צסס הבעל צעלמו ולכך צכ"מ צנמ' ציצמות דק קט"ו מ"כ וקס"ז צעלל כוחצין שס פצ"פ וכן גרס סרלס וצלשה רק פלונית וצסטר רל"ה כחצין נס האשס פצ"פ גישין דק [ל"ס] וצסטר חלילס לספך האשס פצ"פ והל"ס פלוני יצמות דק ל"ס ע"צ וכן בגישין דק פ"ה ע"צ כי זה עלכ ססס פצ"פ וכמו שאנו כחצין צגדר פלוני צן כו' ואף דל"ן זה שס האב כלל ועי' בתוס' צ"צ דק קט"א ע"צ נצי סד גר פ"ס ואל"ל לומר כמ"ס מחמת כך שכתבו החוט' צ"צ דק פ"א וחגיגה דק פ' ע"צ רק כן שמו מחמת שקורין לו כך וכן נצי כהן אס כחצו צגס ג"כ מחמת שקורין לו כך ואף שבתוס' גישין דק פ' פ"א נראה דגם צגס חעלין מזה לכהונה שחביאו מהך דכתובות דק כ"ד ע"צ חך צלמח שס צשפרות ושס שפיר פלגיני אס חעלין משפרות ליוחסין אבל צגס דודאי לא רק משוס שקורין לו כך ולכך צכתובות נצי כהן לא נקס פצ"פ כהסן רק סהס פלוני וכ"כ סרשצ"ס צ"צ דק קט"ב ע"א משאי"ב צגס הוה דכך נקרא דצלמח מצולר ציר"ט גישין פ"ג ופ"ח צלס נכתב צגס טוד דבר הנס פסול ע"ס מחמת דצפי כרימות ומצולר שס אפי' כ"ס פוקל וכמו צהך דצ"צ דק קט"ו ונישין דק פ"ז ורש"י גישין דק פ"ד ע"צ נצי תנאי פ"ס צוה וכי"מ ולכן כל מה שכותצין צגס הוה רק להקריאה של ססס ואללנו כשכתצין צגסס פצ"פ ר"ל שזך קוראין אוחו צוה חך צלמח מי יודע אס הוה רגיל לעלות לס"ת המגנר חך לפי הנדלה נס צרחוב וכדומה קוראין לו לכל אדם פ"ס וסרנפ יש להארין לכן עיקר צגס ח"ך קוראין להמגנר צומן שקורין לו פצ"פ ואף שכתבו החוט' גישין דק פ"ה ע"צ דלזליכן צמר הנכתב נקרא נצי איגרת זה רק צווכס הנע אבל צסס האדם עיקר רק ההבדל וכמו נצי סיפורין ע' גישין דק סיה ע"צ למחלק צין צבל לא"י צלשון ח"ך אחר הצעל ועי' כחזובות דק צ' ע"צ נצי נשאו ניסאו צתוס' דבהבדל הוה חד וכדריס דק ל"ה ע"א נצי [פניניתס] ועי' קדושין דק י"ח ע"צ נצי צגדרו צה ע"ס צרש"י ותוס' צבורות דק ל"ד ע"ס ותוס' ע"ז דק ס"ה ע"א נצי ציקרותין וכי"מ צג"ס והנה חזינן נצי שס ע"סל סחצולר צכ"מ צג"ס שצועות דק כ"ה ע"צ וסנהדרין דק י"ז ע"צ וכי"מ ומ"מ צצנת דק ס' ע"צ נקרא צסס איפס פ"ס צרש"י סרי כיון דסנהבדל הוה שוה לא לכפה ח"ך נכתב צהלותיות ועי' בתוס' פרכין דק פ"ו נצי ממנו פ"ס צצ"ב ועי' ציצמות דק קי"ב ע"צ נצי שוסס וסוסס פ"ס ותמורה דק כ"ס ע"צ וזנה ולא וזנה ע"ס ושס ג"כ ההבדל ועי' מ"ס החוט' מחמות דק ל"ב ע"צ ד"ה כחצס נצי נס דל"ן לסקפיד צחסיירות כו' ע"ס ועיקר גדר ססירת דצריס בגישין וסוכס ר"ל דלריך לכחוב כפי דיקוק הקריאה לא הכתיבה וזה ר"ל ססירת דצריס ועי' צרש"י כחזובות דק ס"פ ע"צ נצי [יניחס] ע"ס וכדריס דק ל"ז ע"צ וכי"מ צג"ס עכ"פ כך אס סהנרס כומן הקריאה הוה סלל צג"ס מחכתוב

בגם לא לפי דקדוק כתיבה רק לפי דקדוק קריאה בן הוא לדינא ולא הוה כמו בקמ"ט דהס דיקדוק הכתיבה דבר בפ"ט מהל"כ בגמ' והדעה יש להסריך בזה דבך פלגתא בתוספ' תרומוה פ"ד גבי דין של מ"ט ומ"ט אם אוליך בחר הקריאה כך אללינו מ"ט הוה שם בפ"ט ומ"ט שם בפ"ט אבל אם אוליך בחר הפירש מ"ט הוה מליאות אחת לקריאה דמ"ט הוה ג"כ שני לראשון וע' צ"ב דף ל' גבי דבי בר סיסן ודף ק"א פ"ב גבי דבי בר חיאל ודריס דף ל"ג גבי דבש ונבי קונרסין בירש' שם ונבי קוס שם דף ל"א פ"ב וכ"מ בזה ולאמ"ל יוסף ראזין רס' דפס' הג"ל וע' מנחות דף כ"ה סימא ודף מ"ב וכתובות דף ס"ט וכ"מ וע' פ"ז דף ל"ב בודאי כו' וכ"מ בזה ולאמ"ל ופנת דף קי"ד פ"ב. א"כ ילמ' עוד הפעם לכתוב ימחול לשלוח שתקא של סבי דואר על השוכה בצורה כי כעת השמות ציורק מאוד ור"מ מעות קונות.

סימן מד

ש א ל ה.

[בעיר באסמאן יש חלק העיר ולו שם מיוחד ראקסבורי והוא ה"י כפר רחוק הרבה מהעיר ואומרים שישבו קודם לעיר רק אח"כ נתקברו הישבים עדי שאין הברל ביניהם אכן שמו הראשון לא נעקר אפ"י יום אחד וכל הדורים בין יהודים בין א"י כששואלים אותו על מקום דירתו יענה בראקסבורי ולא יענה בבאסמאן, וולתי כאשר יבוא בעיר רחוקה יענה כי דירתו בבאסמאן וכן בני דואר כששולחים סכתבים אשילו סח"ץ לסדינה כותבים רק ראקסבורי וכן בממשלת העיר אשר כמה ערים בשיתפות תחת הנהגה אחת כותבים על אותו החלק ראקסבורי ולכן הרבנים ספרדים גיטין רק בתוך העיר שמש וכותבין באסמאן ועתה סדר רב א' שני גיטין בראקסבורי וכתב שם המקום באסמאן והשם ראקסבורי לא זכר אע"י לשם מפל אם יש לפסלו בדיעבד או לא].

ת ש ו ב ה.

יום ג' א' לדיה כסלו תרפ"ו דהינסק להרצ סמויז וכ"י כמסור"י מרדכי כ"י רב דבאקסמאן קבלתי עכצנו כעת וסנס לבאר ז"ל יקלר הזמן אך בקילר כך ירלס בע"ש סרע"ין ז"ל בע"ש על סך דיבמות דף קט"ז פ"ב קלוניא תחא כ"י כחצ דזס סוס חלק בפ"ד שנקרא מולל וסיכו קלניא וכחצ שם זס ע"ש וע' קובס דף מ"ה ע"א דנקרא כך מולל ובלבון ארמי קלניא ונכ' הוא בלש"ן ארמי ובלמות תולד האלכמי בזה כמו בבל שנות עירות הנקרא בלש"ן אשכנז וכמו פיר הדסס דעובין דף ל"ט ודף ס' ע"ש צרש"י וכן קדושין דף ע"ז ע"א וע"ב [בצרש"י] שיסנס ולכו כותבין זס ססס ולא כמו בל"ן גבי מולל וע' צרש"י עיק דעל סרייף בקפ"א דפומבדיתא הוה ע"ס סעיר יסב על כסר בודתא וסכר בפ"ס נסרל ככ"מ צמ"ס כותבין בעמי תיבות צמ' קחומס וכאן כותבין צמ"מ סד תיבס מ' פחוסס וע' בפלגתא במוספ'

תרומוה כ"י ורצנן א"ס קרל סס בוצן מפער עמי וקרל מפער עמי א"ס חל ותיק ס"ל דלל חל ור"י ס"ל דללס נחצון תחמס ססוא עמי לא עמחט סכעח הוה כמו על"ס שפע"ט הוה סך דמולך לירשלים או פדיון ופעער עמי סך דכותבו לפנים רק תחמט תליאות הוה מפער ע"ש עכ"ס פליגי א"ס פכשוו נעסס ססס על"ס או תחמט סקיכס ותיולד סלרכמי בזה צסך דצבורות דף ג"ה גבי ירדן סירר מדן וכן גבי סוודר ען מי פרת ע"ש בזה א"ס כך עמן או על סס תעליאות ופליגי בזה סרענ"ס יוהלצביד כה"ל כדריס וכן בכל סס לוי תעבולר תולין דף ק"ב וקובס דף י"ב ודף ל"ב ע"ב וצוכמיס דף ק"ב גבי מי כיווד וצבורות דף ז' ע"ב גבי דבש לרציס ובינו בש"ס אך כעת נעסס זס לפ"ס וכן צנדריס דף ל"א ע"ב ע"ש גבי קיעול דחלצל פליגי כ"י ורצנן ג"כ ונבי דבש תמריס ע"ש דף ג"ב וע' צ"ב דף ל' ע"א גבי דבי בר סיסן ע"ש בזה וכן הנה ע' עבות דף י' ע"א גבי סליקים וקקלל דסליקוס ע"ש וסנה בלמות לפי תעבולר צ"ב דף ק"ה ע"ב גבי עוכר סעיר לא בנותה ירלס שם ברענ"ס דל"ס נקרל צסס סעיר אף דזס ביצסס חס גיס עכור וכלל נקרל שם סעיר לא כותב וע' ציר"ש סס דעחלק בין צתוך סתחוס וצין חוץ לתחוס וסך דנודריס דף כ"ז ע"ב ע"ש צירש' כך דל"ס שם אחרת על סחלק או צתוך עיבורס אקור וחון מותר ול"ס אוחו ססס אוליך בחר ססוס ומיעל הוה חוץ עיבורס על טצרי"ל ע"ש בזה וסנס א"ס עקס וממכר שוס לנודריס אף דעמחט לס צנדריס גס סבדר ען סביט לעלי' וע' צ"ב דף קע"ב ע"ב גבי צ"ב כצניס דש"ס לא סוס ועיני צכ"מ יס בזה סמירס ע' צירש' רפ"ז דנדריס גבי דילופין ככלל ייק ונבי גדין א"ס ככלל צמר ונבי סוודר ען סקיץ אך סבדר כך דנבי מכר לפי תעבולר צמצי"ס כה"ל מוכרס פ"ז ופב"ז ופכ"ז ופכ"ש עסו סכמיס תקקס סיכי דלין סמנסג לספך חס סוס לשון ב"ל סלסס אצל גבי נודריס לא עסו תקנס רק לפי סמנסג וע' צמצי"ס פ"ס תס"ל נודריס וע' צר"ן נודריס דף ג"ס ע"ש תיעס ורענ"ס צ"ב דף ק"ג גבי חלק ודף ק"כ גבי ענדיס כעטלעלי ונבי נכסי ע"ש ודף ק"א ע"ב וכ"מ בזה וע' בע"ש סתוס' צ"ב דף קע"א ע"א דכל תקיח סוס כמו לשון ב"ל דגבי כחנס וסלר דנריס ע"ש וע' צתוס' גיטין דף ע' ע"א גבי ע"מ עכבס כל ככסיו כו' ולף דמכמיס עשו תחמט אועלמל ע' צ"ב דף קע"ז ע"ב זס לא אועדכי פרעיר רק כלל ולס"כ סע"מ תעסב כפי תקיח בוס ועולד סלרכמי בזה גבי כל הני דפליגי כמו על"ס ופרועס א"ס דעחל אעלוס או אפרועס ציך וקדושין דף ע"מ וכ"מ חס תקיח ולא עסכי עס ש"למל וע' צתוס' עכמות דף ג' ודף ק"ג וצירש' סוס בוס בשל"ס נסך דכחצונת דף ק"ה ע"ב גבי יס בלש"ן סזס לען קיקניס ע"ש ועסלך דעירי טכנסתק אך נמי שלנו אין סונר בן ולאמ"ל וסנס לפי סכרלס צימי סנ"ל לא סוס סוקס סנע כמו אללכו רק ע' ביבמות דף קט"ז וקט"ז ורע"י גיטין דף ע"ז ע"א גבי סיעס רלס"י וגיטין דף פ"ה ע"ב לא סוס תחמיליס כסחון וסעקור רק כעצובי סס סעצל סוס אוער כסס עעקוס פלרכי ע' סוס גיטין דף פ' ע"א וביבמות סס וע' בתוספ'

חזה כי אצ"י מסר לו גש והצ"י כבר מת והשכנים בי"כ א"א לחקור אותם הבטל הצ"י אומר כי הוא ראה הגש אלל אשתו ובה ה' עוד ניר שם (כפי הנראה היא הרשאה) הוא שרף את הגש והגיר וכאשר אלו להבטל בליפליג ע"י מכתב כחז כי הגש נעשה כד"ת ובהלכה אלל רב בליפליג שליח משה את חותמו ואלחו ע"י הכי דואר פ"ש חותמו כפי הנראה הדברים כנים ואמיתים וכעת הצעל השני והאשה שיש לו כבר ארבעה ילדים קטנים ממנה אינה רוא"ש בשים אופן להתגרש ומה ילמדנו רבנו מה דין האשה הי"ל ובעלה השני ואם אנו מחויבים לכופה להתגרש ממנו].

ת ש ו ב ה.

אור ליום ה' ל"ג עשרת חרשים דמיכסך גמח"ט ושנה מוצא לדידי עמר סרב הגדול כמחזיר הים לני כ"י רב דבאצ"ים שלום וברכה עדי עד קבלתי מתחבו צ"ים והנה הואמתי להשיצו בקלרס דח"ו היא קרובם לא"א ודאי שנסתת לאמר דבין שאין אלו רואין כלל לא הגש ולא עדים שראו שכתן לם הגש וברע סרבה מהך דגיטין דף ק"ד ע"א ובדמ"ים פ"י"ב מה"ל גרשין ה"י צ"ב בעל חומר דסוס הפק א"א דשם יש עכ"פ חזקה שלית ונס ע"א וע"ש צר"ף ז"ל דבלא חזקה לא סוס מגורשת כלל ואם בעלה א' כהן לא כאקרה וכן אם מת מותרת לכהן אחר וסוס כוונ עמאל אני לך דנדרים דף ל' ע"ב ע"ש רק עוסם חזקה שלית ומימי שהשלית פעאלו צעדים דכל גדר גמ יש צו ג' גדרים לעשות הגט ולעשות הגרושין לזם לריך עדים מחמת עלם ולכור שנתגרשם ג"כ לריך עדים וחוקא שכ"ים ורק מ"ש רש"י ז"ל גיטין דף ס"ז גבי צעל שא"י זם רק בגדר עשיית הגט ולא הגרושין דא"א ע"י סהוא צעל יפקע פגור צעל ומאור סלרכתי זום זה ר"ל סרמ"ים ז"ל צה"ל גרושין פ"א ה"י"ב ועמ"פ ע"ש והוא ירש' קדושין פ"ג אין ע"א בא"א כלום וכן סוא בסוטה פ"ה וסיבת ר"ה דגיטין דף ד' ודף י"ז ע"ש וכ"י דף י"ב שם ר"ל בגדר צירור וע' רש"י גיטין דף ה' ע"ב דלא ס"ל כן וירש' גיטין פ"א לסחויקס גרושם צמכי [סנים] ואכמיל וכן שלית סל הגט לריך עדים רק אם יש עדי חתימה על הגט סוס סן גופם עדים עזם שלית וכמ"ש סחוק' צ"ב דף קס"ה ע"א וסרמנ"ן ז"ל גבי גירושין וכ"כ סרמנ"ים צמ"ש מה"ל גרושין סל"ב ע"ש זום סגרא ומ"ש ססק שגורשת סם הסלים אמר שעטאלו צמכי עדים ומ"ש צמ"ג מה"ל א"סות סמ"ץ סין ספירם כן רק דאמר לגבי קדושי כסף דקודם כתינס לא סל כלל גדר סל ערוה רק צוען כתינס לאשה אז נעשה סני דברים סכסף נעשה קדושין ולשם מתקדשת לכן על סליחות א"ל עדים אכל גבי גט וכן סמר קדושין אם לא כוס עדים חתומים לריך ב' עדים על עשים ססליח ור"ל כך דלאן א"ל עדים כמו גבי גט רק כמו בטרומם ילחם סם צמוצ עכ"פ כהן לא סייך כלל אף גדר סזקס כיון דלא קבלם גפ מיד סצעל ומאן ליטל לן דקבל ולכן סוס כמו א"א שנתתם לאחר יש כוסם לאשכ"ים אף גט א"ל פן שש"י ע' גיטין דף פ"ט ע"ב עכ"פ

צחוס' גיטין פ"ב גבי כהנו צעיר זה לא יחממו צעיר אחרת ואם דיעבד כסר וע' צחוק' יצמוח דף ל"א ע"ב וגיטין דף ס' פ"א דקמתי זום ובחוסס' סם וצירש' פ"א גבי כהנו צה"י וסחמו צחל ל"ל צמ"כ וכו' ואין כחז סם ולפטר לומר דמימי צעכו סים צה א"י וס"ל ובמבואר צירש' פ"א סובל צחוס' גיטין דף צ' ע"ש ואכמ"ל אף צאמח עכסיו ססקנו סגלוים נוסח' ימחסיין ומחסיין צחזמן וסעיר לא ססצעל סלז לריך לכחז כפי עס ססחל אומר רק זם כוסה סזב יכולים לכחז על עס סנתלל לדין כך אף עסם סואלים לבעל יאמר צסס אחר על סעיר ומאור סלרכתי זום לכן לדיכא כך לכתחילה לריך לכחז סם סחלק ולכחז צלל ספיר סגדולס מהא דיסבא כ"י לו לסוסך ע"ש אם כחז סעיר סגדולס לבד כסר כיון סקעמ סם עיר אחרת וע' צרכות דף כ"ט ע"ב וקדושין דף ע"ב גבי גסרל דסצקסנל ואכמ"ל ולכן כחזין צגט כדת נסח ויסרלל ע' חוס' צ"ב דף קס"ד ר"ל דאף דזה לטון סצעל ע"ש כחזין כפי נוסח סחוס ודעחו על סגלי צ"ד כמבואר וצמ"ס דף מ"ו ע"ב ודף צ' ע"ב יוסף חס' סכ"י ומח"ל צירש' ס"ס וכ"י זום וע' צחוק' סצועות דף כ"ט ע"ב ודף כ"י ע"ב וכ"י זום וצ"ב דף קס"ד ע"ב גבי דיגון יחזיר דף ז' ע"ב וס"י כדריס דף צ' דאף שאין עמ"ן דעחו כוונ סחקנו סחמ"ס חס ר"ל צגט וע' רש"י גיטין דף ל"ג וכחכות דף ג' וצ"ב דף ע"ס ע"ש וכ"י זום ואכמ"ל עכ"פ דיעבד אין לערער על סגט אף לכתחילה יכתוב כמ"ש סרמנ"ן צמ"ס על סך דקלוכ"א ביד יוסף קלזין רב דסם סכ"ל].

ומאור סלרכתי זום גבי סיפת גיטין זום שליח אם ססס כוא עלם סדבר לו רק סימן לסדבר וע' עכמות דף ג' ע"ב גבי סיני קודם דמכתם מחבת לטם מרשתת ע"ש זום ואכמ"ל וע' צחוס' גיטין דף ס"ס ע"ב גבי איגרת וגבי סיטורין ולא מחסיקין כמו דף ס"ס ע"ב בין צעל לא"י רק צלעירס אכל צכחיצת סגט עכסיו יש נוסח סצעל דעחו כמו סוסקס וכמ"ש סחוס' גיטין דף ס' ולא כמו סך דכחכות דף ס"ס ועמ"ש דף כ"ס ע"ב צכחכות ואכמ"ל וע' ע"ש סרמנ"ל כדריס ספ"ס דמל"ס צלטון צ"ל כתינס ומ"ש סח אצריין דמעלין מעטרות ליוחסין לסד מיד כחכות דף כ"ד ע"ב.

סימן מח'.

ש א ל ה.

[פירודא קרה צאשה אחרת סצעלה כסאר צמ"י בליפליג כחם שכ"ס והאשה זום כסתי שכ"ס אחר נשאל לא"ס אחר ויסבת סחמו צעיר אחרת ועמה זא מכתב סהצעל מליפליג סמבקס לטלוח לו ספור ור"י עגמם אמר אם אסחו כדי שיכל ליטל אשה אחרת ואחרי סדריס א"יך נתגרשה ספירס כי צעלה סדאסן סצליפליג סלח לו גמ פ"י סללע על סם אצ"י וסשה אמר אצ"י שלית סקבל אם סגט מסר לה אם סגט בינו לבינה צלל רב וסלל צ"ד ולל סו סם לו אכמ"ס אף סככ"ס יודעים

דעוכם וכלענת סאקס דסידיק על נטענת סוס בסקדוטין ובעולם סקדוטין דעס אינעם על דבר וכלן סיו לטפך בזה אף צגדר סעק וזענטי איד פלס זס צדענא סלל ליכל לא סנע ולא עדים.

[ג] צגדר עיט מדפנות סוכס איד סייך זופן עקופט זס עקסס זס רק לטייער סוכס אצל יוצר זשייער גובה סוכס די אס סדופן כול עפסול ואיכ צפיר סייך לומר דופן עקופט וגס יס לומר דעקלח עסקך פסול סייך לסדופן ועקלח לסקך ונסכך פסול לייך דיס כליידך עיי וליט סכול;

[ג] [ד] צגדר גמ יס צום לסארייך עילוד כי לייך גי דיכיס אי לעסיס פנע וססכי לעסות סכדוטין וסג' לסקוק סנהגכעס חס לייך גי ציד וכמו גני חליט לדיכן לכל דבר ססייך לבדר עכוס ודיג עלבד ספועל וספועלס לייך גס ססק וסרועזיס זיל צפיל עסל' גרוסין כתב צסיג וליט ססחי' כר זס לא ריל כריס צחוק' גיעין ד' ויי וליע דעס ריל צירור וכלן ריל פועלס וליכעיל לבדר בוס יקלר סזמן אף אייס עוד חזון לעועד עמו' ייג יוסף ראזין.

סימן ג

ש א ל ה

[נתקבל גם סטרהיי ובהחייבת עד השני משה ארי' בן ישראל בצלא' ,,הב' של ,,בן' ושל בצלא' נכתבו כמו ,,כ' עגול מלבעלה וסלמסס [ג'] ועוד ריעיחא שלא הי' השורות מעורה והיה מקום עיגון גדול סהו].

ת ש ו ב ה

יום ד' ייז טענע סרפייס דיינסק לעמו' יידי סרצ סגדול כעסור' חייס לבי כיי רצ דבאצרי קבלתי זענעו וסנס דבדר גע ססס זס ודלי פי' צחוק' זגילס דף ט' עיל צעס רסיי וצכורות דף ג' גני אהן וסועס דף ל"ג וב"ח בזה אף סגדר כך עס געט פצ"ס לא ריל ססוח צן פלוני רק דבך קורליין לו וכן סססן ללא כמו צעטרות דבככות דף כ"ד ע"צ וצנכית על ססוס גיפין פ' נפו בוס לגעני דנגס ענין אחר כ"ס פוסל כע"ס צירט' פיג דביעין ופ"ט ע"ס בוס וכן צנחוס חוס ריל רסיי זיל צענחות דף ליב ע"צ וכע"ס סרעצ"ס זיל צבלי עוחס אף אות אחס וכן געט וסליילת סלוב עס נכתב ללסר גער סנע עסלייכ צנחוס דלייך גליון וקדוע כל סדף וע' צחוק' צ"צ דף קיט וע' צנחמיס דף כ"ג גני פי' כיד וי"צ דף [ל'] עיל גני צר סיסן וצנחמיס דף ז' גני סודח ראובן ודף ג' גני זנחוס ענחע ודף סיג וכ"ע בוס וצכורות דף כ"ס גני פי' סרת וכ"ע בוס ולליך גס עס אצוי וכן כסן לכחוד לעפעס דוס עס אלוך וכן אס ססחיק ע"צו צעס אצוי וצכסן אף סלייו לא ללכעס לן וע' ככורות דף כ"ד דעס כתב פלוני כסן ולא פצ"ס וכן רעצ"ס צ"צ דף קס"ג כתב ג"כ רק פלוני גני כסן ולא

ע"ס חסודס לענסס וכלך לעסות כל עס דלפער טייליילט וכן סרלסזון לייך לעלות לס גמ וייז עלא עלא לס סוס כמו איז געוועס ואלקל מחו' יוסף ראזין רב דעס הי"ל.

סימן טז

ש א ל ה

ע ו ד ב ר ה ג

[סנהקבל מכתב מהדומין דליפליג שלפני ארבעה שנים סידר את הגם והרשאות כדת ועשה לשליח שכי את אבי האסס וככתב הרשאה כדת ומחמת כי לא ידע כתובתו של רב העיר שלא על כתובת אבי האסס ועמס אולי אפשר למלא סיתר להאסס הי"ל.

[ג] ביהך דקוכס דף ז' צבלגתא דריי ורצנן צדיני דפנות אס לרייכין גס לדיני ססייך וכתב סמדכי צעס ראצ' דלביצ' דריי פסולי סכך נוהג גס צדעות איכ סייך משכח סילכתא דדופן עקימא דסינו צסכך פסול סוך ד' אחות לסכותל סא חלר הזופן עלמו ג"כ פסול;

[ג] אס נכון סא חלר דלס שליח מביא הרשאה צעדיס ומקוימת וצציד וליעט שלא אחר צפיג וצפיג אין כאן משעס כלל דכיון שס קיוס סנס איז תקיח;

[ד] מחיד צבדר זשייכ הינוצ"י שרולס להלפער דוקא צ"ד צעט מסיית סנס וחס לאו סנס פסול].

ת ש ו ב ה

יום ד' ז' עיטס סרפייס דיינסק לעמו' ייכ סרצ סגדול כעסור' חייס לבי כיי רצ דבאצרי קבלתי זענעו וצכסס עדי עד קבלתי זענעו וצכסס וסכס אספולס הלל אין לנו סוס עד על קבלת סנע וסנע אלו טיי רק סעעל אומר וגס חוקס שליח לא סייך כאן ואיכ לעיטת סריף זיל סוכ ודלי איז ולדיין ססק וסס זועל לנו סררססס סלא אין יווע לנו סקבלס וסס ססצעל אומר סרלס אין כלוס גס ע"ח לא סוס וסלוד סלרכתי בוס גני צעל דבר דלידין לא כלוס וצכך עס דסרעצ"ס זיל צבלי טע"ל סיט לא סביא דצרי סחוקסי' דגס סעטרע צעלמו כחזון לומר אס פסס אס לא פסס ע"ס ורצנו לא כתב כן וכן כתב צפסיג פי' דנגעיס דכסן אחר איי ללוח בוס וע"כ דעטרע עלמו לא עסזון ואף דעצור' צחוקס' פי' דביעין דלענחע אסס לומר גני צפ"כ זס גמ סנחמו לי ועע"ס סרעצ"ס זיל סס"ו עה' גיכוסין דעס סנע צידס ולסי דצריס כבר כעגרטס ולא כעסיטת סרלצ"ד גני גמ צפ"צ וצגיטור' ללא עסיי ולליך קיוס דלא דמי לעלר דעס דלדצריס נהגרעס כצו בוס סנע ועס לכו קיוס דרק צדרי סלרייך לעסות בוס עיי צ"ד לא כלעניס סעצ"ד אצל לא כאן כבר נעסס סרבר אף כל זס ססנע לפיניו אצל סיכי לביצ' כלל סוס צגדר ודלי איז וע' ככורות דף כ"ג ע"ס וצ"ג סרלייסו צליט וכן סך דלדס דף כ' פי' עס אעריס על סרבר וכן כסך דקייחוטין דף ט' ע"ח

הוא ה"י בשב"י שם יחדיו עם הסבל כמה שנים אם יזיל בחר אומדנא לפשות שליה שליכו בכלל דברי השליה הראשון ואינו מכיר כלל את השליה שני וי"ל שא"ל לעור שבוחתו על זה או שיש לתלות שהראשון נכחצו בפשות אבל השליה אחר בפני הצי"ד כהוגן והסבל ודאי שלי"ע השם כהוגן. ואפי"י ימא שהסבל ב"כ עשה בשמו כיון דע"פ אומדנא כוחת הסבל ה"י על איש זה שה"י עמו בשב"י יזיל בחר אומדנא וקרוז הדבר שזמר בפירושו כן אלא שטעיה קלמ דדיבורו והשליה כוחתו למי שהל"ע הסבל וצפרט כי הכז דאירקוסק כותב שוב כי א"ל להשיב גם אחר וגם השליה א' שלי"ח.

ת ש ו ב ה

יום ג' ה' טבת תרפ"ז דוינסק לפרענים צדיק דעיר קראקא ש"י פלוס וזכרם קצלהי נכתבם בעת והנס לבאר זה הבלה הידיעה והזמן אך הגדר כך לפי המצואר בחולין דף ל"ו תפס ע"ש גבי פלניא כו' ע"ש צרש"י מה ר"ל אם ר"ל כך דלפי המצואר צרמזים בהל' סנהדרין פ"ב ה"א סך דקנהדרין דף ו' ע"א וע"צ נכירין אותו לא ברש"י אכסג רק אסוג ור"ל דבטעת בראו העדות לר"ך שידעו מי הוא הכולה ולא די צמח שהחזיקו בו ומצואר לצי"ד או שראו אותו אח"כ והיכירו אותו שזה הוא ומצואר לצי"ד רק לר"ך שידעו מי הוא ואז חל עלהם שם עדות וכן מצואר צמטנס דף ת"ב דהכרו יולא פצ"פ כו' וצמטנס ז"ל פ"ב כחז רק פלוני והארכתי צזה הרבה צמח שיש כמה סתירות צרמזים פ"ג מהל' גרוסין וביעין דף כ"ח ע"צ והוספי סוף יצמות אם ל"ל פצ"פ או פלוני סהם ע' יצמות דף קכ"ב ע"א וי"ע דלם סבידור הוא רק על ידי השם [אלל] הפדים ז"ל פצ"פ ורם הם מכירים אותו רק שאמרו הסיפור פלוני מת אז די צפלוני לבד וע' כו"ר דף ד' גבי תריני כשמסון כבן מנחם וצרמזים ז"ל צפלוני נזירות פ"ג הט"ז וה' פ"ז דנרלם עם והלק בין כו"ר שמסון דשם לר"ך שמו ושם לביו וגם עוד דבר ובין כו"ר שמואל דשם די צפם לבד וכמצואר שם וצמטנס וי"ע היכי דתפיס צפדנכ או רק צפאלס וכזירות שמסון רק צפאלס ופאל"כ של שמואל דהוה כו"ר פולס וע' צמטנס הרמזים ז"ל צפלוני גרוסין פ"ג הכ"ז ישרא' שאמר בו' דלל מנסי ע"ש כוס עכ"פ כך לגבי סנהדרין מצואר צירש' סנהדרין שם דלף אם אין אין מכירין אותו רק שסנהדרין מציבירא לליפורי חוקם ישרא' ע"ש ודי כוס לא כרש"י אבל צבורג מוכרח שידעו אותו צטעת שפולס פצ"פ או שיאמר להם אחר קום פצ"ב ומל עלהם שם פדים ומאוד הארכתי צזה גם בני אי"ל ובעדי קדושין ואכמיל ועמ"ש הרמזים ז"ל צפלוני טאלה ופקדין פ"ו ס"ד דפדים על אומד ליכא וע"ש וע' צפך דניעין דף פ"ט דבר צכור ע"ש וביצמות דף ב"ד ע"צ ובי"ד צפדים ה"ל דפסקי ע"ש ומאוד יש להאריך צזה חס ר"ל סך דחולין דף ל"ו ע"א וכן בני סך דקוטס דף ו"ז ע"צ דקך צ"ד שראו סהוגג אף שאין מכירין אותו אבל צפד לא פסקי וכן מצואר צירש' שם ופ"ג דריס ואכמיל צזה והנס יש צום אריכות גדול צמטנס דפצ"פ ז"ל אומר

גבי שאר משום דלא כ"ח שחא לביו נאג גרוסע וע"ש דף כ"ו פ"א וע' צירפצ"ל דלסון צ"ח סוס חלל כסן אך גבי שער כיון דפדים ומשין של זס סוס עדות לרין משא"כ צגם דפקול כך והנס גבי מד לא ש"ך זס וכמו צבר דמס דמחצין צן אברסס זס קך שס ארוך כי צלחת לביו הוא איחאן ופתי"ש סמוס' צ"צ דף קס"א ע"צ דגבי מד בר לא כחצין רק שמו ר"ל דלצ"ו לא דשס א"ל לכתוב רק צברד סיוון צפמלל ולכן צפד שכי שחצו שמו כ"ח וככשר הסם ושזכ כחצו איזס חות שלל כהוגן מס לנו צום ומסוס עכין אחר לא ש"ך דכצז נגמר סנס [ב'] ומחמת מעורס הסס רצנו הרחב"ס כחצו גבי סני תיקנ"ס שחקן רב"ל מחמת דכחצו צגם כרס משס וישראל וסול לא פשה כן סוס שקר צגם וע' צמוס' צ"צ דף קס"ב גבי לא [החזיר] אבל מצורס לא כזכר צפמקסו צמ"י מס לנו וצגדר סך דכ"ב דף קס"ד ע"ש צמוס' גבי סנס ולכן כשר.

סימן נ"א

ש א ל ה

- (א) בענין מדיקת אות בנפג;
- (ב) ענין אין מבטלין איסור לבתחילה באיסור דרבנן;
- (ג) רב שרצה להיות שויב אם צריך קבלה טרב אחר.

ת ש ו ב ה

עשיק כ"ס אז תר"ד דוינסק ח"ו למחוק אות מן שם פלסס צגנו וגם סוס שכי השם וגם דבר אין מן טרך סנג אם נכתב אפי' אות אחת פקול כמצואר צירש' גיטין פ"ג ופ"ח ופ"ט וע' צמח דפליג רש"י וחוס' ענטות דף ל"ב ע"צ והנגו פסול.

[3] ככר כחצו סמוס' צ"לס דף ד' ע"צ רח"י מן הרומס פירת דרבנן ומן ח"ש למ"ד מוחר מסי"ת מהך דחולין דף ל"ח ומ"ע סרצס חלוקים ואכמיל.

[ג] ע"ס דין כל דבר שלר"ך מומחה לר"ך רשות מן אחר ע' צבורות דף ל' ע"צ וציומל דף ע"ח ע"א וע' מצובין דף ס"ג ע"א דוקא לעלמו וצפרט למי סהררה אחר סנסער סול צברד חמור כמצואר צירש' ציבורים וצרמזים צפלוני^ס סנהדרין ודי צזה יוסף רלזין.

סימן נ"ב

ש א ל ה

[צגם סכלם לקראקי מאיריקוסק מא' שנסאר אשמו סגוסי זס פשר שנים והוא נלקס צבצ"י לסיצור ושזכ שלל נט צמחצו צפראסס סהשליה רלסון מינה לפליה שני שמו"ל צן אברסס למחמת צינדער צעיר נאחי סלכטש וא"ש ששמו כן אי"ו צממלל כלל כמחמתה זו צעיר כואם אלל אחד ששמו אשי"ש כן שמואל וכפי אומדנא ס"י כוחתו על איש הזס כי

הרמזים זיל בפ"א מה"ל גירושין בני ענין פלריך עדים
 א"א כו וזירט' פ"ב דקדושין בזה אין פ"א בא"א וזירט'
 סוכה פ"ה וזה תלוי א"ס דבר שבבערוס ר"ל על סע"ס
 או על סבירור ועי' דפ"א דנישין וקדושין דף ה' וקוסה
 דף ד' ע"ב וז"ל בזה ונישין דף פ"ט דבר צדור ואכת"ל
 בזה לכן יכולים להסירה ואקל"ר.

סימן ג'

ש א ל ה.

[מבוארת סו"ך התשובה].

ת ש ו ב ה.

פעמ"ג י"ו ס' מ' למו"ט תמוז פנת תרע"ז לסר"ב סמו"ב
 עסקי טעמא כעארי"ר לזוק כ"י רב בלאצ'אוי"ן
 עתמ"ב קב"ח היום וסנה לפי דברי הפוס' לא ראו' ז"ס
 דבר רק טעמו קול דברים ואח"כ ראו' קנזערט מונח
 בארץ ואח"כ בשב"א מן ב"ח"ו ראו' את בעמ"ב עומד בחוץ
 וקורא גו' ואמר ט"ס ע"ל א"ס וסנה זה ודאי לדין עיקר
 הפוס' הוא לא על פשי' הגו' רק על תלי"ת והגירסין
 ועל פעולת הגירסין דו"ב דברים וזה לרי"ך פוס' וחתנת
 דבר שבבערוס ר"ל לא צירור הדבר רק פעולת הדבר וזה
 הגור' דל"ן דבר שבבערוס ועי' ביבמות דף ק"ס ע"ב ונישין
 דף פ"ט דבר צדור והך דקדושין דף ק"ז א"ס על צירור
 הדבר וכן מבואר צירט' פ"ג דקדושין ה"י ג"ז ע"ב גו'
 צ"א דל"ן פ"א בא"א בלוס ולא ר"ל בגדר נאמנות רק
 בגדר הפקעת השפיות וכן כתב הרמז"ס צפ"א מה"ל
 גירושין ה"ג ועי' רשב"ם צ"ב דף [קט"א] פ"א רק ע"י
 חתימת מועל כמ"ס התוס' גיטין דף י' ע"ב וצ"ב דף
 קס"ה פ"א לכיון דלוא"ן הגט עם החתימות ב' ע"ה
 ביד האש"פ הוא זה פוס' שפ"טל נתנו לה לפי ולכך פסק
 הרמז"ס ז"ל בפי' גירושין פ"ז ה"ב דא"ס הגבל מערער
 וא"א לקיים הפוס' פוס' הולך תמוז ובודאי אכ"ה עגור"ט
 דע"ב פוס' הגירושין בלא עדים ולא נעשה כלל גירסין
 אף דיוכל' לסיות שפוס' כסר"ס ת"ע אין עדים על
 תפירה ולא פוס' גירסין והגט עלמו לא בעל וכן ק"ל
 צפ"ר ע"ל גירושין פ"ד דל"ך א"ס ג' ע"י חתימת על
 גדות רק א"ס אומנות פנת"ן לה צפ"י ע"י חסידים או
 פוס' פסק ובל"א זה פוס' ור"ל אכ"ה עגור"ט דפוס' עגור"ט
 בלא עדים ולא פוס' גירושין כיו"ן דמ"ס שא"ט רוא"ס ביד
 אין ראי' דזה ב"א ע"י סע"ל פוס' עגור"ט בלא עדים וכן
 סד"ן ועי' צפ"ר פ"ב ג"ז ע"ל ג"כ דסי"ב דל"ן עדים
 טעמ"א ע"ל ונג' בלא ע"ה א"ס פסק ור"ל שפ"טל אומר
 טעמ"א ע"ל בעדים אצל בלא זה צור"ל לא פוס' גו'
 חס ר"ל ת"ס סר"ב צ"ל ח"סות פ"ג ספ"ו ע"ס ושי"ט
 הרמז"ס ר"ל או דמ"ר צעק"ט צעק"ט או דמ"ס כמ"ס
 צ"א באריכות דכל דבר שז"ס רק בג"ס אף וע"ה זה
 לכת"ה דבר שבבערוס או תי"ס או פלוק"ט ע"י נ"ס ע"ל
 וכו"ס ועי' ע"כ דף ר' ע"ב ג"ז ע"ה רוא"ס חו"ן
 דסמו"ב

עלמו מה"ל ח"סות פ"ז דמ"ל דמ"ל סנה א"ל עדים וכן
 ק"ל צפ"ו מה"ל גירושין פ"ד ופ"ז ס"ד ופ"ט ע"ל גירושין
 פ"ב ק"ל ד"ק כמ"ס עדים חסות"ס בגט דלא ס"ס גי"ס
 פוס' עדים טעמ"א ע"ל מש"כ בלא זה ור"ל דמ"ס א"ס
 ר"ל בגדר צירור או בגדר פעולה דמ"ו דק"ל אין דבר
 שבבערוס פסות ע"ס"ס זה ס"י גרו"ס א' לע"ס הדבר וא'
 לצירור הדבר ועי' קדושין דף ע"ב ג"ז ע"ל נעשה ע"ד
 ובדברי הרמ"ס צפ"ר גיטין דמבואר ט"ס דלא ס"ל זה
 ומא"ד הארכתי בזה ואכת"ל ועיקר הוא כך דמ"ס הוא
 רק בגדר פועל הדבר אבל בגדר צירור ק"ל להרמז"ס ז"ל
 דל"ל עדים וכן כ"מ א"ס ע"ה הפליה לרי"ך עדים או רק
 טעמ"א ע"ל ועי' צו"ס הרמז"ס ז"ל צפ"ו מה"ל גירושין
 סי"א והכ"ז דל"ך פלוק"ט האמל"ט לרי"ב לעשות צפ"ר
 ובאמת אינו מוצ"ן בשלמ"א ע"ל הס"י מש"ס דסר"אש"ן ל"ל
 בפ"כ צפ"ר אצל ע"ל ע"י ע"ל ע"ל ע"ל ע"ל ע"ל ע"ל ע"ל
 אומר ע"ל צפ"ר וזה דמ"ר צ"ב דף כ"ט ע"ב לרי"ך
 צ"ר י"ל ד"ק הפליה האמל"ט טעמ"א פוס' סנה ליר"ס אצל
 האמל"ט ע"ה ל"ן צ"ר וג"ס מה ר"ל צ"ב ט"ס ובאמת לפי
 גרסת הרמז"ס ז"ל יראה דצ"ר לצ"ד יכולים לעשות ע"ל
 וכן מוכ"ה מל"סן הגמ' הגיעין דף כ"ד פ"א ומל"סן
 הרמז"ס כרא"ס דבאמת י"ל דמ"ר דמ"רין צ"ב מה ע"ל
 די"ב"ס ליתן הגט זה רק צ"י אצל לא צ"י כיו"ן דל"ל
 בפ"כ וא"כ עיקר פוס' זה ג"כ וחתנת הפליה וכל זמן שלא
 ניתן לה רק ומדברי הרמז"ס ז"ל נראה דא"ס צ"ר רק א"ס
 שפליה ח"י אצל א"ס הפליה ס"י עשה לא אכפת ל"ן וכן
 ר"ע כ"ן סי"ב העדין הגט לא צ"ל ליר' הפליה הפ"י לא נבואר
 ס"ב פ"כ ועי' מ"ס התוס' גיטין דף ה' ע"ב ודף כ"ד ע"א ודף
 פ"ד ע"ב ג"ס בזה וצ"ו דף כ"ס ע"ב וז"ל כ"ן וסנה ת"מ
 הרמז"ס ז"ל ק"ל דג"י גו' צע"ל לרי"ך עדים רק לא ע"י
 צירור רק ע"י פעולה פ"ס ובקדושין כ"ס א"ל דכל זמן
 שלא קדשה אין על הפליה פוס' גור' דבר שבבערוס כלל
 ד"ק ע"י צ"א בעלמ"א ועמ"ס בזה בש"ט הרמז"ס ז"ל ג"י
 מדעת הפליה א"ך ט"ס צע"ל לקבלה וסנה ג"י עדים ד"ק
 על פ"ס לא על צירור לא אכפת ל"ן ודי באומדנ"א וכ"ע
 ג"י ע"י קדושין סי"ב ד"ק צירור ואמ"רין פ"ן ס"ן וד"ך
 דלאו לא ראו' זה טעמ"א וד"ך א"ס תכתי"ס ש"ס ולא כ"ע
 [ביבמות] וכן ג"י ק"ס ועמ"ס בזה צרמז"ס כ"ע ומא"ד
 סארכתי בזה צ"א לכן מה"י והנה בגון סי"ב צירור
 ט"ל פוס' אז אי"ס טעמו כד"ך שכתב בהרש"א מאו"ת
 המטפחה ט"ס צפ"ר ח"ב אומדנ"א טכ"ן רק על זה ומק"ס
 גמור לא לרי"ך ועי' חוס' גיטין דף ס"ז ג"י כל הטעמ"א
 קול"י ודף ס"ז ע"ב א"ך דהוא כ"ע ט"ל בפ"י וכן עיקר
 סקפיד"א להפליה ע"י ע"ל מה שצ"ר וכמו דמ"ר
 צ"ב ג"י אכ"ה בר מתי"ו ע"ס דף כ"ע ע"ב ה"י כ"ן
 וכיו"ן ע"ס חכ"ר סע"ל ומכ"ס האש"פ ספ"ר פוס' ע"ל
 וגדר ליטנ"א אחק"ל לו ועי' צ"ע דף כ"ס ע"ב ג"י רע"ל
 עקב"ה ע"ס בזה ועי' טעמ"א דף כ' וג"ס עק"ט בטעמ"א
 לא פוס' עק"ט וספ"ר מה"י וג"ס י"ל כמ"ס סר"ב
 סוג"ל בחו"ט צ"ב דף ק"ס"א ע"ב ד"ל דמ"ס כד"ך י"י
 א"ך בל"סן ע"י ע"ס ונג' ולו"ט עי' גיטין דף פ"ז ע"ב לכן
 לא פוס' בזה ח"ס וספ"ר יכולים לקרר סנה ועי' ת"ס

הוצא בדברי הראשון זיל צמל נחלות מיל סיע סיע

ובן ספעס דינמות דף קיס ע"צ גני חליס אף אליל ביל דום גיכ הוס דעצ"ע וע' גיב דף קליד ע"צ וקליס וע' גיטין דף סיג ובחמות עיקר ספעס דלסס נאמנה מוח צעלי ולא גרשתי דמה לא סוס [סתר] כמעטס רק דע"י זה אין סבעל אטסליכ צנע וזה צע"י עדיס ואף דסירט' סטיז דינמות וחוספ' סיי דכחכות לא אמרי כן וע' כחכות דף כ"צ ע"צ ע"ס צום ואכמ"ל וע' דינמות דף ק"ז ע"צ גני מילון

סימן נד

ש א ל ה

[אם אב שהוא רב יכול לסדר גם בצירוף ביד שלשה (חזן סהרב) לברו החולה שאין ביכלתה לנסוע לשום מקום וגם אין ביכלתה להביא רב במק"א].

ת ש ו ב ד

יום ב' ח' אלול חפ"ז דוינסק לידיו סרצ סגדול כמסורכר אצרהס כ"י רצ ציובורג קבלתי מכתבו בעת והנס צנדר גט יס צום לסהריך סרנס כי כיון דעידי סגט היא עידי סעולה צני דברים א' [סע"י] חל עליו סס גט והסני סע"י חל סגרושין והג' סע"י נעסיה פגורסת ואחר כך הוס ציור סתמגרתס כי זה דברים נפרדים סיעת ר"ס גיטין דף י"ז ע"צ וצ"ע דף י"ט וע' ברש"י דף ה' ע"צ ד"ה לפי וחוס' דף ד' ע"א וצירט' להסתיקס גרוסת צפני סניס ע"ס צפ"א דרצנו סרמצי"ב כתב מ"א סייג מ"א סתהיה היום וכו' והיא ירוס' סיג דקדושין גני גט אין ע"א צפ"א כלום והנס צלמח מלח הארכתי צום צהכאענות לעדים סתבעל לזה אוחס לחתום דזה סוה כלדס מעידי על עלמו כיון דכלל סתימס למ"ד עיח ברתי אין סגט כלום וכלל לוי סבעל אין סתפיעס כלום מד סיעמענו קולו והעדים נעסיע עדי גס ע"י סום גט ולמס סוח גט מפני סחס סתעו אס כן סעדים מעידיס על עלמס וע' ריה דף כ"ה ע"צ אין אלדס כ"ר וכחכות דף כ"צ ע"צ ודף כ"ז ע"צ ועלד סלכרתי צום וכן גדר עדים סתחומיע על סטער אף דגניטין דף ג' ע"א אער סס על גט צלמח לא סייך זס דלח סס עוסיס סגט לא לצירור ורק צניטין סס ריל דע"י נחצנר שזס סוח סליח ע"י סיס צירז סגט עס סעדים וצום א"ס מ"ס סחוס' ינמות דף ליח ע"צ על רש"י ועיס צמיס לסרעצ"ן זיל וע' גיטין דף ק"ג ע"צ אס"י ע"ס צחוס' [אך] זס לא סייך חלי דנר דזס דפועל סדנר לא לצירור וע' גניטין דף ליג ע"צ גני מדי כחוצס ע"ס צרסיי ובחמות אין ספרוט כן ואכמ"ל צום וע' מ"ס רכנו צקיף סיז מ"ל גיטין צום צום דמליג עס סרלכיל צפ"צ וצכ"י ענדיס אס לריך קיוס צומן סגט יולל מוחת סלסס

סחומי קיל דלריך צ' עדים על זס וכרעצ"ס לא סיל וע' צום דמליגו ר"י ורצנן צקנסהריך דף ליז ע"צ לסימח סרעצ"ס סס אס לריך צ' עדים על כל אחד לומר אס זיכס או היצ ע"ס או די צע"א וע' צירט' סיז דניטין גני לא סתיחד עמו כ"ר דלס סוס ענד וספסח סכר סגט ומצור צירט' דלריך צ' עדים ססי סס ענד וספסח וע' צירט' סיג דקדושין דנס על קיוס חנאי על קדושין לריך עדים וכן מוכח צחוספ' גיטין סיז על סך דניטין דף ע"ז ע"א צום דלמיר דליון אחד מן סרלכניס ואחרניס מלערפ"ס דליל על קיוס סתכ"ל ואכמ"ל צום וסרעצ"ס סיל דגני קדושין סקדושין צל ע"י סקיין על סכסך וצום נלמח סעליח וסוד מיללל סוס קדושין אצל גט לססך סעיקר סוח סגט ומימלל קנסה לכן צע"י עדים וע' צירט' רס"ז דניטין דלס סעליח אער לצעל סכצנר נחן כנע ללסס וסוח י"לל מוחת יד סעליח ואמר סתלסס נחנס לו צחורס דסוח צע"א סס אס נלמח וכן כל דיין דניטין דף סיג ע"צ וק"ד סס מירי ססס אועדיס סחוס עדים רק סלנס צפנינו ואכמ"ל וסחך דניטין דף י"ס ע"צ גני ורק גני דני כס רלו סזריקס ומחילת קרלו אוח ומוכיך דסוס ססק גט אס סוס ג' ע"ס ובחמות סרעצ"ס סיעס סס סירט אחר ואכמ"ל אצל כלן אף דלפי סכרלס אוח ססדר מוסכר לס מוסכרניח וסיל סיהס צומן סכמלל סקנחערט צנימח ס"מ כן דלל רלו סזריקס וגס רלו דבר סחוס מו סלח"כ דלח זס כצפ"צ לא כלום סוח ולין ע"א צפ"א כלום ולין כלן גס ססק גט ואף סתחומ' דניטין דף ד' לכאוס לא סיל כן והלדכתי צום דליון ספירט צנע' כן סחך דקדושין דף ק"ה ע"צ רק דליל סתנס מוחיס סקדוסה צמיח צעדים והסמק אס סוח מ"א מוחיס או רק לחומורל וקדושין ספסי צס ולא סוחקס ל' יום וסך סצ לחרינל ריל דנר דליון צל על ידס צלצנר רק לריך לזס עור מליחות לא מוחי לומר סידלח צניד כמלח עדים דסל קדושין צלל מליחות אחר לא כלום דלח צע"י עדים לא סייך צום סודלח סיה' סדנר נרוך ואכמ"ל גס יס צום עור סריכות דסנס זס צע"א אס כליו על מוכר צרשות לוקח וע' צ"צ דף ס"ס ע"צ והנס ס"י מוחס צקנחערט וכיון דכותן לה צלל דעחס סגט דנע מפני צפ"כ וסלל מלעמח ע"י סכלי סמוכס צו לא קנסה וסוד אין מוכח צרשותה וכמו גני סלר דניטין דף כ"א אף צלמח סס מ"ל רק סלל יקסיד ע' צחוס' צ"צ דף ס"ס ע"צ וגיטין דף ע"ס אף עכ"פ אס סדנר כמו סכובט וע"ל הוס גנדר מ"ל גמורס ויס סריג על סצל אס יסל חמרת וחס ירלס ליקח מ"ל כסוליון אחריס וכמ"ס סרעצ"ס ו"ל צמ"ל גרושין ס"י ססיג וקדושין אף דמליגי צום סלרכתי צל"ח דגני מוח"צ כיון דלמריכין דלס צל על"י סוס ודלי מ"ל אף צלל קדושין מוחת דליון אלדס בר כמ"ס צסי"ז ומ"ל לומר ה"י אס כ"י וסלרכתי צום סרנס דסנע סנתן לס סוס כמו עוסקין צלמח עיין וסע"ס כנע צפ"א מ"ל גרושין ס"ס דלס סתחיס לצניס סוס כמו מוסיר גרושמו ורק אס לנס צמורקי או לריך ביחס וכן עוצר צירט' סיג דניטין

איא אם ראו שבעולם וכן ס"ל להרמב"ם ויל דלף אם לא ילאש מרשותו לאחר גמ' הו"ס איא והאי ובמו גדר חומס ונכנסם לרשות סבעל דכחנות דף ע"ט ע"ב וסכסדרין וכן כוא בירש' גיעין פ"ו ע"ט וק' גבי פינדקי ל"ל הן סן ועע"ט רש"י ציננות דף ק"ב ע"א ד"ס ר"א ע"ט אף דהו"ס חיסור וסרעבס לא פירס כן ונ"ב תנאי או קטנס ציננות וכחנות דף ע"ב ודף ע"ד ע"ט רק בכשרים וע' צמס דעפליגי תנאי בתוספ' סומס פ"א וסכסדרין דף כ"א ע"א ע"ט אבל גבי אם בעלם אחר ע"דע ענת בעלה סחס לא הו"ס קדושין ונ"ב קטן סרעב"ס ס"ל דלף הגדיל לא הו"ס דל"י קדושין אך בעבנות דף פ"ג מוכס להפך אף ע"מ כאן והאי לריכס גמ' עשני [וכרססון רק] בקידושין לנד אכל סיכי דנשא ודק ענת ציחד וסוחזק איא [עוסס] כ"ז דלא אהו בעל ונערער איא להתיירס בלא גמ' [ובע"ן] ע"ט סרעב"ס צה"י גרשין ספ"ט וס"ג ע"ט דגע לריכס בעשואין וכ"ט כאן דלמרי' שנסחת לאחר הגמ' וסו"ס קפס לכ"ט ומ"ו להתיירס ומ"ו להעלות על הדעת להתיירס בלא גמ' יסקפ'.

סימן נו

ש א ל דה

(א) במי שנקרא בשוק „איצא ליב“ ועולה לתורה,, יצחק יהודה ליב“ האיך לכתוב שמו בגמ':

(ב) בכתובות י"א ביאת קטן כ"ו מוכ"ע ובריש' סוקי בשלכ"ד ומקשה מנבעלת מקטן דכשרה לכהונה וסתרין בשלכ"ד והדר ב"י ר' חני רבע"י ב' בתול"י וגם שלכ"ד סיפסלה, וקשה בקטן פחות מכן מ' דלא חשיב ביאה ובכרונה סיפסלה רק משום מוכ"ע לא משום בעולה ובשלכ"ד לא ניפסלה דליכא ביאה ולא השרת בתול"י.

ת ש ו ב דה

עשיק' י' אב תרמ"ח דחינסק ליידי סרצ סמו"צ סדרן ועלסלן וכ"ו כעסר"ר דוב ארי' כ"י רב בקארסטוק' ע"ד ססס סנס עיקר סגור ד"ס ל"ע צ"ן ע"ס סבעל גסס סלסס ד"ס צ"ס כנה סמירוס ג"ס"ס א"ס ע"ס סו"ס ע"ס או רק סינן ע' סוסס' סרונות ס"ד סלגה"ל דר"י ורננין גבי עומד בענת ע"ע וקלס על זכ עע"ט א"ס חסני דל"ס ז"ס ע"ס לא חסני דז"ס ע"ל"אות אחר אבל א"ס רק קימן דסו"ס סני למ"ד ז"ס ג"כ בן ע"ט וע' כזנח"ס דף ז' ע"א גבי סודת רלובן כ"ו דסוס סני קודע ע"ט ברש"י וסוס' ורמ"ב"ס צ"ס וכן גבי מנחם מנחם וע' ענחוס דף ג' ודף ס"ג ע"ט ג"ס ונ"ס ובכורות דף כ"ס גבי מי סרת ע"ט צנה דפליגי סרעב"ס ע"ס סרלצ"ד ובסך דגדיר"ס דף ל"א ע"ב ודף כ"ב ע"א גבי קוס ע"ט צרין דפליגי לר"י א"ס כדר מן סקוס א"ס אסר צסלג ודננע סליגי וסער ס"ס צירע' דוס ע"ס סולרוס על"ז ור"ל דכ"ע כסרס נקלס חסרי"ס כס"ס דנע עסל"כ [נקוס] וסל"ר י"ט לסלר"ך צ"ס גבי ע"ס א"ב סבעל צנע דנלחנת לא ר"ל דכוסב"ן

או סענד ענחנת דכנר כנרנסוס וסס כסר"ס ז"ס חוס סוב לא ס"ך כלל גדר ז"ס ולכ"ך א"ל ק"וס ולא סוס דכר א"ך ז"ס ל"ך דוקא סצ"ד יססין ססי"ל ענרנסת וע' צ"ב דף ק"ע ע"א כגון ססו"סוקו כ"ו ע"ט ברעב"ס וסוס' ור"ל ג"כ סנססס סדנר ולכן כנה [לט] סעדי חסיעס ועדי חסירס סס כמד"ל לר"ך ססי"ו ז"ס צפני צ"ד וכנר נססס דכנר ז"ס עיקר סדור הגמ' אללנו ול"א ע"י קרוב וע' בעורות דף ל"ח ע"ב ובכך דסנהדרין דף ח"ה עשוס יקל"ל וע' בירוש' פ"א דגיטין דלר"ך עסרס או צצ"כ גדר פסק וע' צמ"ט סרעב"ס ז"ל צה"י סנעו"ס גבי חסע"ב צצ"כ וע' ע"ט צ"ב דף ק"ס"ס ע"ב גבי מקוסר צצ"כ וע' צבורות דף ל"ח ע"ב גבי צכור וסנהדרין דף י"ח ע"ב גבי קבלת עדות וע' ברש"י סנהדרין דף ל"ו וברל"ב צ"ס ח"ססחל ע"ט צ"ס ז"ס וס"כ כן ילומ"ס א"ך כענת כתיבה ובענת ק"וס לא יס"ס ע"ס א"ב ולכ"ע"ל וע' ברש"י יבמות דף ק"א ע"ב ענחנת סול"ס לכ"ך וק' דכרנכ"ן.

סימן נה

ש א ל דה

[אשה ענינה שעובה בעלה ולא עלה בידה להשיג סמני גם הרבה שנים ושוב כשנתקבל עבודה גם מבעלה שברח נודע ל"בד שכבר נישאת לבעל שני בחזק ורדה עמו ומן רב ושוב ברח סמנה גם בעל השני אם אפשר להתיירס מבעל השני בלא גם מאחר שנשאת לו קודם שנתקבל הגמ' מבעלה הראשון].

ת ש ו ב דה

עשיק' כ"א ענב סרל"ב דחינסק קבלתי ע"כ וסנס א"ף א"ס כנצנר דנשחת קודס קבלת הגמ' לריכס גמ' חסני וסרנ"ס י"ט לסלר"ך צ"ס א"ס עיקר סנס ללוסרס על סרלסון או צנדר קנס וע' צחוס' יבמות דף פ"ז ע"ב ודף פ"ח ע"ב ודף פ"ט וע' דף ל"ה ולי"ד ע"ב וגיטין דף פ"ט ע"ב ע"ט וצ"ט פ"י ציננות ה"ל דסמח"ל אחר ענח"ל ע"ל לס גמ' מן עס"י וע"ט צמ"ס דמסיק וכ"כ סרעב"ס ז"ל פ"י חס"ל גרונסון גבי כסחת ע"י גמ' צעל ע"מ לריכס גמ' מן חסני ע"ט וס"ך דגבי חסנת חס"ו מן סנשואין סלמרו לו ע"ה ויבנ"ס כרל"ס דס"ל דל"ל [גמ'] וע"ט ציננות דף ל"ה ע"ב ודף ל"ד ע"ב ע"מ גבי כס"ג לר"ך י"טן לס גמ' וכ"ט פ"ן סנחחוקס אי"ל סררס עמו כנה זמן אי"ל להתיירס בלא גמ' רק צונן סבעל [כ"ל] וענרער אז י"ל ע"ט כסי"ג ז"ל דל"ל גמ' חסני ובמו דלעריין כסי"ג צניסין דף פ"ט ע"ב עסל"כ כ"ל וע"ט א"ס דר ענת ללחר גמ' א"ס חמירין חוקס סנה ז"ס ענולר צחוקס' יבמות פ"י וס"ס ע"ס ול"ל ור"ו ע"ס וענולר ע"ס דוק א"ס בעל גסס ח"סות אז לריכס גמ' כד"ן וכל"ל ז"ס לא וסרנ"ס סלרכחי דגבי מנכ"ס חסח"ו אז הו"ס סבי"ל א"ף קסס אי"ל ור"ו דעדין י"ט לו כ"ס גדר קטן א"ף דלר"ך כתיחות מ"ע סו"ס ע"ט ז"ס וז"ל ח"ן כ"ע צ"ן כסר או לא כ"י ז"ס סרין ור"י

הלא וצירע' פ"ג מוכח לאין לם קנס ועי' ביצמות דף נ"ט
 ע"ש אך עדצרי פרעצ"ס וכן מסך דכחצות דף ל"ג ע"א
 לא עשוע כד' וסנס ע"כ מיירי שלא כלו בחול' כע"ש
 סהוס' דף י"א ע"צ וע"צ לעיד יט מוכ"ע בצבר הוס
 מוכ"ע [ואנן פסקין דלין] מוכ"ע ולכך פסק סרנז"ס
 זיל צנצנלם לצבוסם דכנסה [לכנס'] וא"כ ע"כ ס"ל לרב
 לאין נ"ט רק זה דין ופ"ש צירע' ביצמות דהוס מחלקה
 סס רק צכלו ועי' צרעצין צמ"ס וצאמנה דצרי' [סירע'] סס
 אין ספירע' כן ואקלר יידי יוסק רלזין רב דפס.

סימן נ"ד

ש א ל ה.

[מבוארת בסוף התשובה].

ת ש ו ב ה.

יום ד' כ"ס מח"ש תרפ"צ להרב סהר"ק וצקי מתון ומסיק
 שעתה לאלכחא כמסוריר ירושע נ"י רב דועליו
 מכתבו קבלתי בעת והנה ח"ו להחיר מי שסופוקה אשת איש
 וכפרס שמי שאכו יודעים שפלוגי נשא פלוגית דאז הבידור
 שלה מעכב גדר פפולס ממש לא צגדר לא אצרי ססדי כו'
 דקדושין דף ס"ה ע"ב ושם אף אכ היא אמרס מקודשת אני
 לפלוגי או אשת פלוגי אני או נסקלת על זה וזה ר"ל
 סרנז"ס ז"ל צספ"א מהל' אס"צ נצי סאסס שלמה רק אס
 אמרס תקודשת אני קסת ולא כמו צאצ"ס דלאו אף אס
 אחר לפלוגי כו' חס ר"ל פוסוק אך רק לה סקלין ולא
 אחרים אבל צסוחוקו ל' יוס צבעל ואשס סקלין אחרים נ"כ
 ועי' צמוס' ציק דף ע' ע"צ דוס סוס כמו עלס אישות לא
 צירר על אישית וצאמנה זה דלמר צקדושין דף ס"ה ע"ב
 נצי קדושין דבר דבר אי מס עמון סודלס צפ"ד כו' חב
 לאחרים אין ספירע' כמו ססס מפרשים ע' גיפין דף ד' ע"א
 צמוס' רק ר"ל אס סניסס מודים סקדשס צפני עדים צמדסי
 אך עדין לא סוחוקן כדרך איש ואשס צודאי אסורס ללמר
 אכ יסי' נסקלים פ"י זה ולמר חב לאחרים ר"ל כי סודלס
 אף אס נימא דוס לא חיוב צבלמא רק צירור גמור אבל
 דבר דלא תליס צהס פלמס לא מחני כיון דבלא עדים איא
 לקדש לא סוס קדושין כלל וסעדים סס סלק מהקדושון פ"ז
 לא מחני סודלס לומר צירור ססוס סס עדים וצאמנה זה ר"ל
 נ"כ ציק דף ע' ע"ב סניסס צפנינו קידס וכפנינו צבל דלף
 סעדים עלמס של קדושין סס אין מעידים ססיל איא רק
 מעידין על ספפולס דפיי סוס קדושין חס חילמל אמרס
 ססורס ספ"י זה יסא איא דלמי לומר דכס נעיידיס סהלסס
 איא וא"כ סס מעידים על פלמס ססס פדי קדושין ר"ל
 דבלא סס לא סוס קדושין וא"כ אין אשס מעיד על עלמו
 ע' ר"ס דף כ"ס ע"ב וכמנבוס דף כ"א ס"ב ודף כ"ז ע"ב
 רק זה חילמל ווס ר"ל סירע' קדושין פ"ב נצי סך פלבסל
 דדף מ"ג פ"א אס שלית נפסס עד ולמר ר"ל צר חייס דרק
 סקדשס צבסר אבל צכספ נוצפ ולמר ר"י כיון ססלמינמו
 ססורס וסס זה וספוס' ס"ל צקדושין ממת סבוסס סק"ס
 ח"י

דכוועצין דסול צן פלוגי רק כך נקרא וכן כנסן לא כחוס'
 סס דף פ' רק דסול סס ארוך ורק צבסר אמרינן פעלין
 כו' דסס סול סיפור ניכ ורק אס כחצ פלוגי כסן לא
 פצ"ס וכן כחצ רעצ"ס ר"צ דף ק' ע"ב פ"א מסוס דלנצי
 סערוס סוס זה גדר סיפור ספלוגי סול צן פלוגי וסול
 כסן ועצולר צריעצ"א נדרים דהלל ניכ נקרא צלסון פ"א
 כסן ולכך סיכי סלריך להפעלות רק אס יכחצו פלוגי כסן
 אבל נבט זה רק סס ארוך ואס קורין לו לק"ה פצ"ס
 כסן כוחצין כך ואכועיל וצאמנה סך דצ"צ דף קס"ז ע"ב
 דלריך ל' יוס לא לגדר צירור רק מליחות דע"י ל' יוס
 כחחוק צוס ססס ולכך צירע' פ"ג דקדושין ס"ה לא נקט
 נצי סך דחר"ח צת יוס א' מוקדשת רק צכספ ולא קכפ
 סמר פעוס דסס סלססס יסל עלס כיון דלמר זה סבעל
 למליחות אחר וכ"י שלא נקראת ל' יוס לא סוס עלס וכן
 נצי אישס צירע' קרעין פ"ד וכ"ע כן ואכועיל ועי' צ"ב דף
 ל' ע"א נצי דצי צר סיסן ופרעצ"ס ז"ל לא גרס כל
 וכמו דף קנינו ע"ב ועיקר סנדר אס סס סול סימן או
 [סכין] נקרא ולכועיל וצנג סיפור דצריס סוס פסול דוס
 כמו ענין אחר ספוסל נבט צירע' צכ"ו צפ"ג ופ"ה ופ"י
 אף כ"ס סוסל ואכועיל וכן לריך לסוסס גס צכתיבת צן
 פלוגי וכן נצי כ"י נזיר ונדרים ומלוד יט להלריך צוס
 ולכך צסס סלסס לא נכחצ צנמ' לגוסו של גר צגיטין
 דף ס"ה ע"ב סס אציה ורק צסס סבעל ועי' יצמות דף
 קנינו ע"ב וקט"ז נעוס דעלס אין לו אצ מעל"כ צסס
 סבעל סול סימן וסנס ירלס צסלי ק"ש פ"ב ס"י פלוגי
 סרנז"ס וסרלצ"ד ז"ל אכ כל סלסוונת סוס עלס או רק
 סירע' ללס"ק ועיקר כדצרי סרנז"ס ז"ל ווס תליא צהך
 ויה דפלוגי גמי סלנו עס ירע' פ"ב דמגילס על דף י"ח
 ע"א סיכי דכתיבא צלסיק ומתרגס אס זה כמו פ"פ דנמ'
 פלנו פ"ל דסוס כמו פ"ס וסירע' לא סיל כן דלציסס
 סרלצ"ד דוס סירע' סוס כמו צכחצ כיון דלומר זה לתרגס
 לסן סחחוב צנגילס אך כרעסס ז"ל פסק צצצלי וכן צעלס
 זה תליא צמחלקה דירע' מגילס פ"א אס קודס ספלנגס
 סוס מדנכ"ס רק צלסיק או צכל לסוונת ע"ש וכן סך
 פלבמל אס כל ססורס צלסיק או צכל לסון ע"ש צמוס'
 קודס דף ל"ג פ"א וצנח דף קס"ו ע"ש צוס ועי' כחחוב
 דף " ע"ב נצי אלמנס וצירע' ענילס פ"א נצי סכי דחסיב
 ציומל דף " אס כך קרל אוחס או רק ספירע' צלסיק
 סוס כך וע"ש צירע' דלמר עכאן לתרגוס ר"ל כך וסנס
 עי' צרע"י ענילס דף כ"ס פ"א נצי מענס וכ"ע
 ורע"י צילס דף ל"ג ע"ב סמכונס ססיד וכן נצי כנ"י
 נדרים לסון סצדו ולסון ככרי ואלד יט לסלריך סס צסנדר
 ניכ אס זה פלס או רק סירע' וע"ש צירע' צוס וצמוס'
 סס ונזיר וצ"ב קס"ד אס אינו ענין ונזיר דף ח' ע"ב
 ואכועיל צוס וסנס סמוס' נדרים דף " ככצו דנצי כ"י
 אוח סרלסחן אין כעקד ע"ש וא"כ נצי לילל כיון
 דנעקר אוח ל' י"ל דסוס סס צפ"ע כמו חיקק וצאמנה
 זה צצ"ל צירע' פ"י דצ"ב נצי הנן סנני אס לעדין ואכועיל
 צוס פ"כס כאן יכסב לילל ל"ב דחחקי ימק יסודס ל"ב
 ויי צוס [נ'] צגדר סירע' פ"א דכחחוב סלרכתי צוס
 נצי גדר פל"ע וקנס ע' צמוס' פ"ג דכחחוב וקספ"י פ'

יקימו והארכתי בזה נבי צפנת ואכתיל ובלמה זה דסגני
 ז"צ דף קל"ד ע"ב ק"ל דגרסתי כאלון משום שנידו
 ואמאי מנאר ציצנות דף ק"ה ע"ב ולריך פדים לכ"ע
 ל"ל דכאן דבלל דעסס לא סוס חלילס לא נקרא צידו
 והארכתי הרבס גבי גדר סך דכתובות דף כ"ב ע"ב ויחס
 ל"י ומכשתו וכן הוא בירס' פניו דיצנות וחוספי פ"י
 דכתובות ובלמה עיקר הגדר דייחס לא ע"ך לומר דבר
 שבערוס דלס נח פקע איסות ומיואל חס ר"ל מן שניא
 תקני לה קדושין דף ז' ע"ב דליכא לא בעל ולא אשה
 ולס חי עדין היא א"א חס לא נקרא כלל סחר אבל
 גבי דזה דין וכן המליאות שנתגרסס זה דין ולכך נקרא
 דבר שבערוס וכן בחלילס אף למד ל"ל עדים לחלילס
 מ"מ כיון שהעורס זקקה לריך לנצל זכות סתורס ע"ז
 לריך עדים וכן מילאין ואכתיל עכ"ס לדינא כך כל שמוסזק
 ספסחס סזחס אשה פלוני כל זמן שאין לנו עדים
 שנתגרסס או גס כח"י צוה מהני דסל דמסיסס ולא מסי
 כהנס זה רק ששכסיו ידונו צ"ד על ידיסס אבל בגט
 וקידושין כיון דהוס כמו שכבר נגמר הדין ומסי גס ע"ס
 כח"י יסך דיצנות דף ל"א ע"ב גבי עטר קדושין שס
 מהשטר אין ראי' רק שכתב לה שטר קדושין אבל לא
 שקדסס ואכתיל לכן לדינא ודאי לריכס הסרסס מבעלס מד
 סיביא כתב צידור מן מוקוס סלומרת שכתגרסס סס כן
 הוא לדינא ואקלר כ"ד ידיו יוסף רלזין רב מדויוסק
 זה אינו שבויות שקבלתי שללס מהרב שסי שלכס סי'
 בגדר יצוס ואני השנתי לו או בקלרס סיבר לי הגנ"ע
 על ההריגה של הבעל ועדין לא קבלתי מכתב על זס כלל
 לכן יתחול ב' לדורס על זס כי כפי הנרלס יש צוה
 הערמס וקטורי ומלוד תמסנו על הרב ר' שלס סי' א"ך
 הוא חוקע עלמו לדבר הלכס וע' דיצנות דף ק"ט ע"ב
 יסס חסיב לה צפדדי עס תקבלי גריס ומתחלו לומר לו
 צשתי שימשוך ידו [מסתמיריס] כאלו סכ"ל

סימן נה'

ש א ל דה

[אורא סעליגער האיך לכתוב בגמ ובפנקס נמצא כ' כזה
 „להיות לזכרון שהותר לסדר גיטין באסויע עפ"י הרה"ג
 רשכב"ה סוהר"ר ש. ולסן בסוה"ד ברך ויש לכתוב
 כנסח הזה באסויע סחא דיתבא על ימא ופסא הסכונה
 אורא דמתקריא סוייע ועל סי מעינות כו"ו אם אפשר
 לסמוך על הפנקס שכן פסק אדמו"ר הוקן נבג"ב. ולכתוב
 כן על אורא או לכתוב נהר;

(ב) בהך דמכות דף ה' ע"ב והרי אחיו קיים כי אם זה
 מעס שני עוד להך דכאשר זמס ולא כאשר עשה או
 חד מעס ונ"מ בין ב' הסעטיס לענין מלקית ומסון ועוד
 למת הרוצח מעצמו לאחר גמ"ד לא ע"י הב"ד והעדים
 וסדך החולין י"א ע"ב דבדיקנין ל"י והתנ"י הרנו אין נהרנין
 כי ולאוריה הרי אפשר לאוקיסי שסת מעצמו לאחר גמ"ד
 ובדיקנין ל"י ומוכח לכאן שגם או ה"ה פשרים.

וחי לא עלינו זה כלל צירי' רק צ"כ כמו צוס וסירס'
 ר"ל כך כיון דהוס עשסס שלוחיס לקדושין והנס צספר סספר
 כבר נעסס ספר קדושין דוראי כפכס לשמה ומדעסס ואף
 לדידון דס"ל עדי מסירס כרתי קדושין דף מ"ח זה ר"ל
 דחס שספדיס פועליס סס פועליס צמס שסיא כעסית מקודסת
 וא"כ חל מלסס עס סליח של קדושין סכך וצונן ססס
 מוסריס לה סשטר סוס עדיס ומתקדסת חבל צכסך כ"ו
 שלל קבלס ולא נכחו לה ככסך לא כלוס הוא וא"כ אין
 ע"ך עלסס סס סליח כלל כיון דאין גדר קדושין
 כלל רק צונן מסירס סכסך לא נעסס צוס ג' גדיס
 סכסך נעסס קדושין וסיא כתקדסס וסס נעסיס שלוחיס
 לקדושין וא"כ סס מעידיס על עלתס חס א"א דערוס רק
 לאחריס וגס עד פסול לא עקרי רק לא כלוס כח"ס
 הרב"ד ז"ל צב"ל עדות פ"צ גבי פלגינן דיצורל וכן כתב
 ס"ן ז"ל משום פ"א לדיעין דף ז' ועומ' רכנו סרנצ"ס
 ז"ל צב"ל עוען פ"צ ס"צ גבי דלס אמר סיבולו עדיס
 סדרו צלילס לריך עדיס אחריס עוס הדבר כו' ור"ל לא
 מתעס סכסך רק דבלל זס לא הוס עדי חזקה וזוקס
 צלל עדיס לא כלוס וח"כ סוס כמעדיס על עלתס ואכתיל
 עכ"ס א"א סייעיד על עלמו ואמר ר"י דהרי צלל זס איכ
 א"ך נלמנ'ס עדיס לומר שנתקדסס צפננ'ס וכעסית א"א
 סל סס מעידיס על עלתס כיון שצלל זס לא הוס כלל
 קדושין וצוה נעסס קדושין וסס עדי קדושין רק ע"כ
 סתורס אמרס שסס יצולו עדיס ויאמרו כך הוס א"א
 וסקלני ומנקין חס סלמיכחו סורה כו' ולכך א"ל דו"ס
 צוה אף דצונות לריך כח"ס סוס' סכסדרין דף ח' ע"ב
 דגבי קדושין סוס כמו שעדיס אהכו שכבר נגמר דינו של
 פלוני ליפגג אף ולריך כ"ג מתענת הריגה גופס אבל דו"ס
 לא צעי ומלוד סלרכתי צוה וכן הדין סיכי דלססס
 אמרס שסיא אסת פלוני אז לא מסיא מלחלל וכן כח"ג
 אז כ"ו שלל צלו עדיס שנתגרסס הוס א"א לא צבר
 צידור חס הגדר דלמסקנא קי"ל צ"ב דף קל"ה בגשתי
 אשתי אין נלמן אף חס יש לו בניס כלמן מוסס דכמו
 שגו צלל עדיס לא כלוס סיס הדיצור סוס רק כמו
 פעולת גב וצלל עדיס לא כלוס וסוי מזינן דנס למד
 דיצנות דף ק"ה ע"ב דחלילס עלתס מועלת שלל צפני
 דלס ע"ע לריך עדיס שחללס ורק מהני אף מנחוץ וע'
 דיצנות דף ק"ז ע"ב דנס מילאין לריך עדיס ע"ס צחוק'
 רק דנ"מ דצנאר צחוק' דיצנות רפיג לריך מילאין צפני
 עדיס לא כמו בחלילס לריע די צנולין מנחוץ דכאן לא
 שלריך עדיס ססיא מילכס רק דפעילאין לריך עדיס משל"כ
 בחלילס לריע רק שחללס ונבי גידות לריך עדיס על
 סגירות מלכו נח סציד לריך לקבלס וע' צחוק' יצות
 דף מ"ז ע"א גבי יש לך ואכתיל צוס עיכ'ס ססודלס
 סלומר שצפס זס רק צבר סעולס וצלל עדיס לא כלוס
 סיל לכך אין נלמן דהוס כמו גב צלל עדיס וסל דרצנו
 צב"ל ברסון סס"ז ופי"צ ס"ל דל"ל לקיס סגו זס דכיון
 דעס"ס כמו שמתקס וא"כ כיון שסגו יולל מתחס ידס
 כצ כהגרסס וכיחות ולכס אסתו וסול אין בעלס וכע"ס
 רפ"י כחכות דף ג' ע"א וסוז כהצבל סגס כלל דלך עליו
 סס סצולס רק סכבר פבל ונח מועל צוס קיוס כלל דעס

ת ש ו ב ה

יום א' חמשים תרפ"ט דוינסק מהפנת חסיני חקלר לסרז
 סחריז מפלגל בסלכס כמסודיר אנכסס אלוי' י"י
 רב זאסטאטקא' קבלתי מתכנז כעס והכס על כתיבת עס
 אזירא כנס לא זירי' אס עקס נגדתי או רק דלזין נמשך
 כנסר וע' זיצמות דק קכ"א גבי אגנאל דקסוקי דיע כסס
 גליס וע' עייק דק ד' ע"א גבי אגניס וסרי יס הגדול
 דנעזאר נצכות דק ד' דקלי וקיינאל וע' ערצין דק ע"ז
 ע"א גבי מיאל דלויקונס מינד נירי וסוק' שנת דק ע"ס
 ע"א דיע ר"י דכל טעס סס נעיס ולי' דפך דמכית ר"ל
 דכיון דלא עייך טס לומר קמי קתי אזיל כהך דע"ז דק
 ע"ז י"ל דספאובין נסחרו וע' צ"ט סמוק' זכורות דק
 כ"ז ע"א סדיס אין העיס ע"ס סחילוק וע"ס טסס הגאון
 פאעניתי ז"ל גדר יס זוטא כנס יראה צ"ט רכנו סרנצ"ס
 ז"ל צמח גליס פע"ז נספס ג' דכל כלי או ספירס או
 צנין סנעסס לקבל צו לח נקרא יס ונס כהצ עס דסוס
 מרובעיס ע' ערצין דק י"ד ע"צ דיע טעסס שלמה למסס
 סוס מרובצ וכן הך דצ"צ דנעסס לקבל צו סעפן וצאנע
 יתב עוב לכחז אגנאל וכמו אגנאל דסעקי זיצמות סכ"ל
 וע' קדושין דק ע"א חקרא דאגנאל ומסוס דכל צבל היו
 אלל נסדות וכומניס סס סעריס עצור כנסר [ווס ג"כ כך]
 מחמת דין סל יוסקין דקדושין דק ע"א ווס דין סססרות
 וכן לגבי צפנ"כ ע' גיעין דק ו' ווס סוס נסרל וסומצדותח
 ע' עייק דק י"א ע"ס צרטיי וכי צרייף ונסר סקודלס
 ונסר גמדה ונסר צירן ונסר יוסעי ונסר איתן ונסר רבות
 צעיס וסוס רק נסרות דלא נעסכו דיע צוס להאריך הרצס
 ואכמ"ל ולכן אס ילכס יוכל לכחז אגנאל או כנסר וע'
 ציק דק ס"א נסר חף לכעס ליה צ"י מיאל וע"ס צהוק'
 דסיאל עעוק הרצס ווס סוס כנון דלזיראל וע' יונאל דק
 ע"ז ע"צ גבי נסר ספאל דלא דריס.

סימן נט

ש א ל ה

[עוד בדבר הג"ל הדין מצינו בשים דגדר
 בירן הוה אנמא].

ת ש ו ב ה

יום ג' כ"ס אייר תרפ"ט דוינסק לסרז סחריז עסיק
 טעמחא כמסודיר אנכסס אלוי' י"י רב זאסטאטקאח
 נכתבו קבלתי כעס וסכס בדבר נוסח ינאל זוסח כנס
 כחצתי לו דלזין דעתי נוחס צוס כי זאנע ליכתוב לטון
 אשר לא מוחכר צנתי צסוס מקוס אין נכסכו לפטיח זס
 נגע כי סול נוסח וי"א לטנות וע' צרטיי צ"ט דק כ"ד
 ע"צ גבי נסר צירן ממשע דנסר צירן סוס ג"כ גדר
 אגנאל דמכית מקרא דמציאל סס דסוס דרכס לטעות זס
 זאנעאל סחומס לדגיס וע' זיצמות דק קכ"א גבי מסיילס
 של דגיס וצאנע כ"ל דהך חקרא דאגנאל דקדושין דק ע"צ
 גבי רצו זס סוס הך חקרא דסנמחאל דצ"ט דק ע"ג ע"צ
 ועייק דק ו' ע"צ וגיטין דק ס' ע"צ דקרי ל"י נסר ולכתי'ל
 וע' סנסדרין דק ל"ח ע"צ חקרא דאגנאל.

סימן ס

ש א ל ה

[נגס שנשלח מאמעריקא שדצק בצפנו הלמד של לך שכנגדו
 על הראש של הנון האחרון דאניקאל כוס ג' א ומכ"מ הראש
 של כון ניכר שישיב לאשר הוא שחור ממש והכפסל עליו
 מלמשלה הוא דיהס ותיווק יקראנה נון והצפל לא יערער
 צולתי ממקום רחוק כוס; צהרשאל כחז סימני
 סנר ד' שורות הראשונים ללד ימין תיבת ג. ל. ג. וללד שמאל
 ס. ס. ל. וכשרה השי"ת ג' נקבים אלל המיו בסוף השורה
 ללד שמאל, והסימנים הראשונים הם מכחישים רק הסימן האחרון
 לא נמלא שום רושם מנקבים כלל והנס נחשב אלל המקדר
 צ' חדשים ואולי מחמת החוס נסתמו הנקבים או שכתב הרב
 לטעות הנקבים כלל; ומסו אס יכתב הרב המקדר שכתב
 לטעות מקבים אס יכאל כאמן על זס; רב אחר מסס מאלו שלח
 נע ולא כתב ועל מי צארות ונגס זס נכתב ועל מי צארת
 וכפי הידועה בעיר סולת רק מיסועס דעיסועס מסתפקין
 ממי צארת כיון ש"ס ודלאלאנג ווס אין טסס מחמת זס]

ת ש ו ב ה

יום ב' חמשים תרל"ז דוינסק קבלתי מיכ צגור מס
 שדצק אס לא יעסנה ע"י זס ללוח אחר אין
 קפידל כי גדר ע"ס אס ערער סנצל זס רק
 סנכחז לכחמילס ליזו סיכי קלט וע' צירט' ע"צ דגישין גבי
 מקרע ע"ס וכן אס נעסנה ללוח ארת סוס כעו סנכחז
 נגע ער דבר דלף ארת ארת סוקל כחזול צירט' גיעין
 ע"צ עכין אחר אפי' כ"ס סוסל דזס ער פליאלת וסרנב

דף כיצד פיצו גבירי מלכותם בחזונות סלכ פיצו צוה ואכילת
 והארכתי צוה לסייעת סידת' רפי' דכחצות ופי' דבי' גביר
 גבי עגרת אשם אשם ולא כחן כחוסה חייב ליתן לה
 מזונות ופי' צריף פיי' דכחצות איב יפי' גדר שיר
 בגב ע' גיטין דף פ"ה פ"ה דסני נפיות דהס וזיר' פי' מ'ו
 דניסין גבי לאסר מיהס דלי' לומר לגבי מעשי' דלא פליגי
 אשם כפול' לה' ונפטי' לאסר וגם אס' מזונות הוא
 בעבור שנפיה' או בעבור שסוף כפול' לו ע' בחוק'
 כחצות דף מ"ו פ"ה אס' זה כמערך סחיצו בכל יוס וקוסה
 דף כ"ה פ"ה ופי' גבי מזונות יענה מוכח ביחוס דף
 י"ב דלר"ד לכתוב בכחצות וגם נקט' אס' רק כראוי ר"ל
 לא בגדר עולם עמו כיון דסי' לא נשאל רק אשם הקני
 לו כו' כחצות דף פ"ב וכי' צוה פכ"פ מזינן דלף ש"ס
 עדין גדר טיעבורים מ"ו לא הוס שיר בגב ופי' כאן;

[ג] בגדר לא מחגודו זה רק כפול' לעשות כן זה
 ש"ך סך דיננות דף י"ד אכל אס' כל אחד עוסס
 זה לא אכפת לן כלל ובפרט כעת שז' עושים מחמת
 ספק לא בגדר ספק כי לכו לא ש"ך כלל סולאס וספק
 כי אין לנו סמוכים ורק אנו סקקינן בגדר שלימותא ובגדר
 סך דפסחים דף כ"ה גבי סמיחין וכן בגדר סך
 דמולין דף ג"ו פ"ה גבי שמונת כו' וסכנולות
 כו' ומלחם ר"ל שזה עוסס ע"י סולאס של רבי
 ומלוד יס' להאריך צוה בגדר סידת' פסחים פ"ד מס'
 שנקט' ע"ך דר"ה דף ל"ב פ"ה ופי' צרפי' סוכה דף
 מ"ד גבי לולב בל"י צענה מחמת ל"ה פ"ה ור"ל כיון דגם
 צה"ל בקיילין ולכן סוף כולם כמו מקום אחד וכן עס'
 דהרמב"ם ז"ל כתב גם צעתי צ"ד משום דסס ר"ל רק
 במקום שלר"ך ב' צ"ד כמו בקסנהדין דף ע"ו פ"ה גבי אס'
 יס' צעיר אחת וצ' טעמים וגם סס לא הבי' זה הרמב"ם
 לכן גם כאן לא הבי' זה דמס לר"ך לכו צ' צ"ד יעשו
 צ"ד אחת ויעמדו למנין אך במקום שלר"ך צ' אז כל
 אחד עוסס שלימות של עמי שקבל ואכיל' וע' סוכה דף
 ל"ז פ"ה גבי כינעיס דר"ג ור"י שונו מן סליצור ולא
 אכפת לן כלל צוה.

סימן סב

ש א ל ה.

[האיך לכתוב שם אשה אדא בה' או בא' לבסוף או כדכתיב ערה]

ת ש ו ב ה.

עש"ך י"ד אב תרפ"ו דוויסק ע"ד ססס האשס צגס אס
 יס' מילוק צין שס הככתב במקרא בגדר צגס
 כך דהכס' סמוס גיטין דף פ"ה פ"ה גבי אגרת כתבו
 דמולין בחר הנאמר בקרא פ"ה וף דה' סמוס' מחמת
 דף ל"ד פ"ה פליגי פל רש"י גבי צגס מקרי ומרת אס'
 סכול רש"י ז"ל ר"ל כך דבאמת סמוס' אל ססר כר"יות
 לר"ך כמו ססר רק דמבאר צקוסה דף ע"ו דכאן סלכס
 פיקנת סמקלא וכן ר"ל רש"י ז"ל דף ל"ד פ"ה דס"ל דלר"ך
 חקלא

יס' להאריך צוה ובאן נעסס' לאחי' אין צוה ססס' וע'
 גיטין דף פ"ד פ"ה גבי מחס' ובאן אין ש"ך
 זה וסנס' בגדר מה שלא כפול' זה סנס' מסך
 דכחצות דף ע"ו פ"ה גבי צעולס' מבי' חיינן דסיכי
 להדבר לא נעסס' אין זה בירר להסך וף דסס' דף י"ו
 פ"ה גבי כסיני עסמע דלף כסעדר רחיס להסך [סס] אין
 סימן אחר פ"ה בחוק' מעלי' כאן וע' צימח דף פ"ה
 פ"ה גבי לטכות של ססעיריס פ"ה וצרי' דף כ"ג פ"ה
 גבי משאלה דמסעדר אין רחיס וע' צרעביס ב"ב דף קע"ב
 דיק סס' בססימניס דוקא על שנסס' טובל אחר מפורש
 ואחד ססס' לא הוס בירר וכיון שכהן יס' סיעניס אחרי' ס'
 סוביס זה לא הוס רחיס להסך וכן משמע מהך דמכות
 דף ה' פ"ה גבי מרת בירס ומעצב בירס צענה שלא ראו
 עדיס' האחריס אין רחיס' להסך וכמו כהך דלא רחיו
 דכחצות חנחס' וכי' וכיון שזה סקינן אין סכרה להדבר
 לא הוס צירר להסך וכפי' כתב הרמב"ם ז"ל צה' פוען
 פי' סיד פ"ה וסרבה יס' להאריך צוה וכן רחיס מהך
 דצ"ב דף קכ"ה פ"ה גבי פרעתי מחלה ואכיל' לכן בקילור
 כך אס' יתקבל מכתב מוכרז המסדר דזה סוף סגס' שאלה
 סכס' ולא פסס' נקביס' כאן והוס בגדר כל מלחא' דלא
 רע"א ואכיל' ופקלר מחמת המועד יוסף ראוין רב דסס' הניל.

סימן סא

ש א ל ה.

[א] היבא דערין,,אצלחם" הם מעוכבים ברבר השיעבורים
 אם ש"ך זה לומר דאגרא גבי' דלהו שיר בגם;

[ב] בגדר לא התגידו.]

ת ש ו ב ה.

מש"ך ב' איך תלמי' דוויסק להכרז סחוי' כמסורר
 עמעון מרדכי כ"י קבלתי מכתבו ומס' ש"ך
 זה כלל מס' לנו להצלים שלהס' אלימות סקע לגמרי וזה
 ר"ל פ"ה סמוס' סמוס' דף ס' דלא ש"ך צגרושין עבדי
 לא עסני ר"ל דסס' אין סליסור צגס' כלל רק מס' שני'
 זה מנחנסה ונפקע ממנה ונרושין זה גוסי' כמו מיהס'
 ולא ש"ך לומר לא מחני ולא דמי לסס' דף ו' גבי כסנפ'
 דסס' ססצופס' סוף שלא לגרס' ולא שלא יס'א מועיל סגרושין
 אכל איסור רק מס' שמו על גרושין גבי אכוסה ועס"ר
 וע' צהוק' מכות דף ע"ו פ"ה דמסמע סס' דגבי אכוסה
 ועס"ר השיעבוריס שלו לס' עדיפי' משאר ומס' זה זה רק
 צשכיל אימות והארכתי צוה אס' זה דברים כפרדים או
 יעלל' ע"י אימות וע' צוה דפליגי סרמב"ם והאכיל'
 צפטי' מולי' אימות פיי' ופי' אס' ש"ך גדר סרמיס' כנה
 סלר"ך לגרסס' ומיעלל' נוחן לס' כחוסס' דזס' רק גרס' וע'
 גיטין דף פ"ה פ"ה כי כפקא' איסי' כו' ומס' ש"ך
 סוף עגרוס' וע' צרי' רפי' דכחצות מניקא' כו' ורש"י
 כחצות דף ק' פ"ה גבי מעלל' ולא כתב כפי' סמוס'
 דסי' סקע אימות ע' יענה דף סי' פ"ה וע' כחצות

בבשר הדבר צב"ד ע"י עדים כ"מ דרו"ס אף דאמורס
 לנפולס וכן ליצוה ז"ס עפ"ם אחר כעבולר צקוטס דף ס'
 ע"צ וחוס' ציצמות וע"ס ברא"ש בש"ס הראב"ד ז"ל
 [אבל] זקיקס גמורס ולכן פסק הרמב"ם ז"ל ולתת
 מתיבות ולכאורה ה"ל ספק אטת ח"ו וע"כ דכל
 שלא נבחר צב"ד לא כלום הוא לגבי חליטת ולגבי לרחה
 וכן לייק רבנו הרמב"ם בפ"ו עה"ל יבוס הי"ע גבי קוטס
 וקטס ע"ס ומה בלא גע דזס חמורס מ"ס קמ"ל זוס הלשון
 דודאי כן רק דר"ל כך דדוקא כפ"ג דמולא שזנתס
 צנשו"אין ש"ס מפילין ליבוס אבל ח"ס זנתס ונש"ס צעלה
 וח"כ החזירס ומה בלא גנים לריכס חלילה מיבוס וכן
 לרחה מותרת להתיבוס כמו כל [חליטת] והבדר דיש צנשו"אין
 סני גדריס א"י מ"ס שנקטתס לכל העולם ומה שקנוי"ס לו
 והרבה י"ס להאריך זוס ח"ס הזיקס ומ"רו ל"ד ח"ס מהסקין
 שלו או מ"ס שאקורה לכל וכמו גבי רי"ח הב"ד דס"ל
 להסוס' דגיטין דף ס"ב ע"צ דמ"מ ח"ס מ"ס הצעל מתיבות
 ולהס"ר תליא צמ"ס דפליגי ח"ס קדושין תופסין ציבמה ר"ל
 ח"ס זה מ"ל קנין בעל ח"ל או ז"ס איקור ח"ש וע'
 ציבוסין דף ס"ג ע"צ וקדושין דף י"ד וציבמות צכ"מ זוס
 וכ"מ ח"ס חליטת לכ"ע ה"ס גדר דבר צעצורה וע' ציצמות
 דף ק"ה ע"צ דלכ"ע לרי"ך עדים בחליטת וע' ציצמות דף
 ק"ג גבי יבוס כבעל דף ק"ה ע"צ והבדר כך דכל שזנתס
 צעדיס צדוריס ועשו צ"ד דר"ש"ס ומקרי"ס הקנין ש"ס להצעל
 פקע"ס מומת גדר דעומת"ס כתיב"ס כעריית אבל לעלמ"ס
 חסורה בלא גע בל"מ גמורה מומת האיפור ש"ס ח"ס
 לעלמ"ס וז"ס נשאר וע' צח"ס' קדושין דף ס"ח ע"מ גבי
 חפסי קדושין וציבמות דף מ"ע ע"צ וקוטס דף ס' ע"צ
 וכ"מ זוס ולכך ליבוס ולחליטת לר"ב לא נפולס ובדר פסול
 טבוק כערוס רק סעדר לא פקע"ס ומ"ל י"ס להאריך זוס וכן
 הדין צמ"ס סרמב"ם בח"ל מ"מ"ס פ"ס גבי סור הסקקל
 דנעש"ס בנחמ"ס עומ"ס וכן הדין גבי ס' חטאות מותר
 דצכורות דף ע"ז וכ"מ זוס ואכמ"ל עכ"פ זוס לא ש"ך
 כלל לדינ"ל לידן וכן הבדר דיבוס מ"מ ח"ו להפלות על
 הדעת אף לאיזו סני"ך עי"ס הנלו"גיס סצי"ס צמרדכי
 ור"מ"ל דק"ס צה"ך דיצמות דף י"ז לא ז"ו מ"ס כ"ו והרבה
 הארכתי זוס בגדר הוצב"ר צכ"מ צנסהדרין דף מ"ז גבי
 מומר לדידו לחזור וכ"מ ח"ס זוס כמו עכ"ס דכ"ס [ישכ"ל]
 גמור או רק מוסוס לדין מחוק"ר נעש"ס אבל מ"מ איזו
 רגע זמן לרי"ך לז"ס ור"כ גבי יבוס י"ס' צב"ר ש"אין ר"ו
 צע"ס נפולס וע' ציצמות דף כ"ו ע"צ ומ"ס סר"מ"ס
 נדריס דף ע"ה ע"צ דכל דבר ע"לרי"ך איזו דיבור או אף
 מחשבה מ"מ זמן רגע קטן חסר ור"כ י"ל דלא ה"ס
 צע"ס נפיל"ס א"ך זוס רק לקרב"ן אבל זיקס לא ש"ך כלל
 ומימל"ס ואין לל"ך זוס כלל והרבה י"ס להאריך צ"ך דחולין
 דף י"ב צמ"ס דמ"ר צכ"ו מותרין לג"ס לא ביאר"ס הב"מ מ"ס
 האש"ס ח"ס ג"ס ה"ל נעשית ע"ן או לא ומ"כ מ"ס ש"ך
 סחש"ס צהצניס וג"ס לעי"ס ר"ל סבדול ש"צי"סו ד"ס ג"ס
 גדר קבל"ן כ"ו צמומר וכן ל"ו דלא חסח"סן וע' צרש"י
 דף כ"ה ע"מ דכוח"ס א"ך לע"ד גי"ר אריות ע"מ ספסי
 קדושין וע"ס ל"ו דלא חסח"סן וכן ס"ל לסר"ן רפ"ד
 קדושין וע' ציצמות דף ק"ה ע"מ צכ"י גבי כותי וס"ס

דוקא דיו וקל"ך וממ"ס עליו ח"ס"ס ע"ס מ"ן חס"ס א"ך רש"י
 ר"ל דק"ר ח"ס ספספות רק ע"ס"ס סלכ"ס מוקבת ולגבי
 גז"ס ילפי"ן חספ"ס דק"ר ולא חסלכ"ס כמבולר צכ"מ בש"ס
 שבת דף קל"ד וכ"מ זוס ח"ס י"ל שיע"ס רש"י ז"ל דמפר"ס
 סך מ"ס דנק"ס צמ"מ ספיר"ס דגרי"ס ציבוסין דף כ"ה ע"צ
 וכ"מ ר"ל כמו שמהדר"ס לא כמו שכתבין ור"ל דלרי"ך כתיב"ס
 צב"ס לפי סדרת הדיבור לא לפי דיקוק הלשון כתיב"ס וכן
 ר"ל הדין גבי ק"ס דמ"ר צצרכות פ"ו דיקוק ב"חיות"ס
 ר"ל סדרת קריאה וע' צרש"י דגרי"ס דף ל"ז ע"ס ואכמ"ל
 זוס וע' צ"ב דף קמ"ל ע"מ גבי תקי"ס השי"ך לבי"א חזלי"ן
 במ"ר לשון צ"ל לא מורה ע"ס זוס ולכן כך גבי ניק"ס הב"ס
 א"ך דז"ס לשון הצעל מ"מ חזלי"ן במ"ר מורה כיו"ן דכתיב"ס ע"ס
 כדת מ"ס כ"ו כמבולר צס"ך ידי"ס וחוס' צ"ב דף קס"ד
 ע"ס אבל שנות ז"ס רק לשון צ"ל כמו שקרי"אין ובפר"ס אש"ס
 דאל"ל רק כמו קריאה וזוס עיקר הדבר הקריאה ולכך
 מבולר צמ"מ דגיטין דף ק"ג ע"צ נפ"ס"ס חפ"ס"ס ח"ס ספ"ס
 ע"ס זוס לכן לא ש"ך כלל להפקיד על סכתוב צמק"ר וע'
 צצבת דף ס' ע"צ על עי"ס"ס המבולר צכ"מ בש"ס צ"ב כתיב
 ע"ס ב"ל ע"מ ח"ס"ס וס"ס כתיב חתימה ב"ל וכ"מ כתיב ב"ל
 וציר"ס' פ"ג דשצו"ס נק"ר בש"ס [ח"י] ח"ס"ס [ואש"ס ע"ס ח"ס"
 וע' צ"ב דף ל"ה בש"ס של ח"ס דוד כתיב מ"ל צ"ב וע'
 רש"י נדה דף מ"ה ע"צ גבי חינו"ל בלשון נקב"ס וס"ל צ"ל
 וציר"ס' צכ"מ חתימה ב"ל וע' סנהדרין דף ל"ח ע"צ כתיב
 ב"כ ב"ל מומת על מ"ס דכתיב בק"ר יוס"ך לחזין ר"ב דפ"ס הכ"ל
 וי"ס זוס כתיב סתיבות בש"ס ח"ס החתימה ב"ל או ב"ל
 ואכמ"ל לכן יכתוב צאל"ך בחתימה וס"ך. וע' גיטין דף י"א
 ע"צ דכתיב י"ס לה"ס שנות עכו"ס ואכמ"ל.

סימן סג

ש א ל ה

[כדבר זקיקה לחליצת סו"מ וג"ס יש חש"ס שונתה
 א"ס להרתי"ר בלא חליצ"ה].

ת ש ו ב ה

יום א' י"ב מנח"ל סר"ל"ב דוינסק קבלתי מ"כ והנה ח"ל
 להתי"ר לעלמ"ס בלא חליטת ואין זוס ש"ס לרי"ך
 מחמת חש"ס שזנת"ס דז"ס הדין דיצמות דף י"א גבי סופ"ס זוס
 רק הי"כ שמהדר"ס צב"ד ע"י דר"ש"ס והקורה וג"ס נ"ל דק"ס
 ע"י צ"ד סמוכ"ס ולא עכשיו דעיקר סב"ד דע"י צ"ד צרו"ח
 כדת ובמ"ס ח"ס"ס סנהדרין דף ח' ע"צ דהדין עוש"ס פסול
 הנו"ך בהאש"ס גדר ערו"ס ועומת"ס כעריית זוס רק ע"י פסק
 ציר"ד ונ"ל זוס רק אקורה לצעלה אבל לא סינוי הנו"ך וכ"מ
 שלא פסקו צ"ד סמוכ"ס זוס ולכך ה"ס צע"מ דפ"ס"ס דף י"ה
 ע"צ גבי שתי"ס על נשואי ח"ו"ס וס"ו יבמה ע"ס צרש"י
 ולכאורה אינו מוצ"ן ח"ס כתיב"ס כר"ב ח"ס ש"ך השקו"ס
 מתי"ן ח"ס נפולס ח"ס סופ"ס ואין יבמה כלל ומה יכ"ל ה"ל
 להשקו"ס ח"ס אין צעלה כלל וכתיב"ס ציר"ס פ"ד דכתיבות
 מחש"ס ע"ס דל"י להול"ל ש"ר ח"ס זנת"ס חמת צעלה ח"ו"ס ע"ס
 ומה זוס ח"ס ש"ס אין ה"ל צעלה כלל וע' ציר"ס פ"י דיצמות
 גבי קוטס ח"ס חס"ס ערו"ס או סומ"ס ע"ס וע"כ דכ"ז שלא

יל דאם קדשם שקדשין תפסין לביע דלאו רק דין ולא עשיא טיבס לאחר ולסארין ולכרז זה לא יספיק פנת וכן למו צחק דינמות דף קיימ ע"ב גבי מוכס גמ צמקום יבס ר"ל ג"כ אם זה דין בצביל סיבס אף דאם כתבנרס פקע האישות כל שלא קבלם איי לספקיע זכוח סיבס ובגדר חופס לצעיה צמקום טחב או זה רק תחמת סצבל וכן צחק דינמות דף קייב ע"א יבס כבעל ע"ש צרשיי ר"ל ג"כ זה סגדר ולכעיל והנס סגדר כך לפי זה דקיייל דחילתם פגור והפקעם עלנר סעלות כעצואר צירש' פ"א ופיג ופי"ו ואכן לא קיי"ל בר"ע צימות דף ע"ד גבי אחות חליתו וכן עציאר בצוספ' יצמות פ"ו חומר צבריטס ומחלולס ולכך חלולס מוחרת לכסן מסי"ת לדין וכן עציאר הטעם צתיב צזה א"כ נחוי אכן דכרי סתורס אחרה סתמיבס ואס חללס פקעם עלצד סולוס שלס וכן אחרס סהורה סצבל סלילס אסורה לעלמל מחמת ויקס אס ע"י סהתיכס אחרס שלריכס חלילס ויבוס לבך יס זיקס או נשאר סזיקס או לספך סהורה אחרה סנשאר סזיקס ומעל לזס סיבוס או סחלילס צזה יס כחם סתיכות ע' צימות דף קייב ע"ב וניג ד"ש דאף לאחר חלילס צננאי אף דנפטרס לגמרי ע"ש צחוק' ח"מ יס עליס פס זיקס וכן סרעצ"ס ס"ל דחלילס לסחמיס רק דרובנן וכן יס ראיס דלסרעצ"ס אס צל עליס לאחר חלילס אף צייתס סוגב קנלס ואכע"ל אף צייתס זה תליא צירש אס סעיקר מחמת סיבס או סיבוס והסחלילס כובעיס מן סזיקס ואס נשאר סל סצבל או סזיקס כובעת מלך שלריכס לסחיבס או לסחוק ובוס נפטרס וכפקעם מייחלל פקע וזה ר"ל רש"י ז"ל דאף אס ינוח עפס דוחס ל"ת ש"ס צו כרת ח"מ פרי חזינן דאס חלץ ספקס סיבוס ואחאי ינוח כח"ש סחוק' צ"ק דף ע"ו ע"א ובחולין דף קליע דל"א לספקיע סיכי דסדנר חל כצב וע"כ ל"ל דסיבוס כובע מלך סזיקס והסחלילס מפקיע סזיקס ומייחלל סקצ סיבוס וסכס כמו דקיי"ל חין קידושין ספסין צח"כ לכיע וגס ק"ל לסחוק' צימות דף ח"ע ע"ב וקדשין דף ס"ח ע"א דלס סוס מליחות שיחול לאחר גס י"ל דפקע ע"ש וע' צימות דף ע"ס ע"ב ודף ק"ס ודף ע"א וב"ע צוס גס סזיקס כפקע פ"י סחיא ס"כ לביבס ומייחלל ליכס מליס סל יבוס ולא שיק עשס דוחס לי"ת כן ר"ל רש"י וסכס זה עציאר צכ"ח וסלרכתי צוס סרנב צירש' פ"ג דר"ס גבי שלוס עצדיס וכן סדין גבי קרצן צלל נכסיס צקרצן ליצור וכחס דצריס דכל סיכי עעופס דצב סע"י זס נפקע סחליחות סל סדנר וע"פ דין נספר זס גרע וכן ק"ל לסרצ"ס ז"ל גבי עשוק וכחס דצריס אף צמלוס ואכע"ל וזס ר"ל מ"ד צירש' ע"י עפנבס ר"ל ספחלילס עותס ספולס סנפקרס סזיקס אף סחיא עולוס וסל דקיי"ל מלחמ יביס קודס או לספך סחילס קודמס צלמל ר"ל רק מם יאמרו לו סצ"ד יבוס או סחון או סחון או יבס ע"ס יאמרו לו קודס סעעין צימות דף ל"ע ע"ב עציאר כך וכס"ג עציאר צכסדרין דף ו' ע"ב גבי פטרס וכן י"ל צחק דככות דף י"ג גבי פטרס וע"ש צנברי רבנו סרעצ"ס ז"ל דסל סתורס אערה דליית סיל עולס ליבס כוען סחפין ואס לא חפץ אינו מציב כלל וכן עציאר צימות דף ר"ד

שש דף ק"ח ע"ב וכ"ע צוס וקדושין דף ל"ו ע"א דעומד לע"ז גרע מן כופרית צכל ע"ש צוס ואכע"ל אף צלמל ס"ו ללרף זס ג"כ וכעסקנל דגס צניס סעטיחיס ח"מ סוס צניס ובחמת כספרי מ' סללס כרלס סס דצבי ערבות סיכל דעומד לע"ז לא שיק ערבות צצביל זס דסוס כמו סנפקר כלל מן סענפסח ע"ש כן ק"ל לר"ג צספרי סס אף זס רק דביני סמיס לא צדין ופי"א סחוקס ח"א דלוח לא מחכי סוס ספקעס וסוקלין וסורפין כ"ו ויסתקע סדנר וא"א לסחיכס צלל חלילס בר"מ ואקלר יוקפ קלזין רב דפס סג"ל.

סימן סד

ש א ל ה

[אם יש איזה חשש חלילה לחלוץ].

ת ש ו ב ה

עשיק מ"ו כסנו תרפ"צ להר"י ר' מרדכי כ"י כוסא חן מכתבו קצלת"י פיוס עם ססך א. מ"ל וה"ס לו והנס ע"ד דרישורו אורות חלילס סכס לצכר גדר חלילס ויבוס לא יספיק סומן וסחיכר אף צדנר אשכר סאל אס יס ח"ו אינו חשק צוס עיקר סגדר דזס תליא צכסי חרי ליטנל דירש' ק"ס מלחמ חלילס גבי קריחל דצית סחון אס זה לגנאי או לכצח ואמר פסס דלנגנאי מוסס אף לע"ד מלחמ חלילס קודס ח"ע פגס דצב אחר מסי"ת כ"ו ומ"ד לכצח כמו סך דויקרא סע"י כ"ו ומס זס ר"ל פגס ד"א כ"ו ירלס צמיש סחוס' על רש"י צימות דף ו' ע"א ד"ס עכן סכסר דסל מציאר דחלילס צמקום יבוס לאו מלוח ע"ש אף לא זס ר"ל רש"י רק סגדר כך דסנס יס צוס כחם סתיכות צג"ו צננס דנלחמ לנו סתורה דלסורה ליכשל אס מל סלל צכיס אס ר"ל סלל סגרה עדין סתיחס סל סחישות ולא נפקע דעיחס סוס ספקעם סחישות ומייחלל ליכל לא בעל ולא אשס חס ר"ל בקדושין דף צ' ע"ב מסיחל וקני לם ר"ל סעליחות כך לצד מם ססחורס חדשס לנו דנשאר סחורים צקרוביס זס דין חורס אצל צלל צניס עדין לא כפקע לגמרי או זס מליחות סרע סנפספס ע"י סיבס ע' גיטין דף פ"ג ע"ב וסרי יבס כ"ו וע' קדושין דף ס' ע"ב זקוקס ודף פ' ע"ב ודף י"ר ע"א אחר ר"א יבס אסרס חס עחלוקת דחללי צימות דף ק"ד אס עסכי חלילס בליכס אס ייעל דזס כובע עדין מליחות ח"כ עיחמ סחחילס וסחלילס נערס אכל אס זס דצב חדש ח"כ סוס זס סחילת דין וע' בקדושין דף ק' ע"א סלחמ רכס ואכ"י גבי מם סע"ד גמ כ"ו דלצ"י ס"ל דזס מליחות סרע ורנב לא ק"ל כן וכן עיקר גדר מם דלפניי רב וסחוי' ור"י צימות דף ל"צ וב"ע אס קדושין סוספין צימות תליא צוס אס יס עליי סס ח"א וכן כל גודרי ויקס סעציאר צכ"ע צימות יס צוס ע"י גודריס אס ר"ל זיקס סל סנת או סל סיבס וסלרכתי צוס סרנב ר"ל דיעס סוקוקס בגדר רק לסחילס כמו אלמנכ לבסיג ועור

לא סוף חזירך רק סוף עצמו לסוף גורם לו פ' בטומא דף י"ח פ"ב דלריע סוף פרום ר"ל סך ריע דינמות דף י"ד דהבחות פטס צימו פ"ט וע' דהך פלגחא דהוקי דרשי למיך אין קדושתן תופסין אכ סוף מעזר צינמות דף פ"ט וצירע' פ"ג דקדושתן תנולר דכוס כשר ואכמ"ל לכן כלך לתת חליט פ"ט דין.

סימן סו

ש א ל דה

[מי שלאחר זמן הרגיל עצמו לילך תחילה בשמאל אם חשב אחר לגבי חליצה].

ת ש ו ב דה

יום ב' כ"ד שנת תרל"ג דחינק קבלתי ויכ וסנס בגדר אטר גבי חליט פ"ק בגדר בזה דהך צע"א דחולין דף ל"ב פ"ב דלכאורה לתת לה פ"ח הגמ' דהך מחלקת במשנה נגעים פ"ב מ"א ואין קי"ל דלזלין בחר בנינו כמו שרגיל ולא בחר הפרט וכן בסך דבכורות דף מ"ה פ"א גבי רוב זנינו וכן פסק הרמב"ם בה"ל פ"ח ובס"ל דלזלין בחר רובא דאנשי ולא בחר פרט וע' דהך דערבין דף כ"ט ודף ל' ודף מ"ח וכלים פ"ז וצ"ע דף פ' א"ך שם אחר קים לסו לרבנן כו' וצ"ע שבת פ' כ"ב גבי מלילין ובגמ' שם דף קי"ז וכו"מ בזה ואכמ"ל רק מ"ח לתת לא פ"ט פ"ח הגמ' דהך צע"א דחולין מכאן וכן הנס חזיקן בסך דקדושתן דף ל"ט פ"ב דמרי ליעכא דגמי גבי זקן אשם דא"ך דהתורה חסדה זה זקן מ"ח בקמס זקן לבני דין סקפס לא א"ך לחד ליעכא שם מועל קרא א"ך דמחצ"ס ז"ל בה"ל פ"ז לא נקט רק פ"ט שאלין לה וכן באמת ת"ס פליגי תכאי בשבת דף קל"ז גבי מילת דלחדרונקס אכ מוחלל שבת ושם מקראי יליף לתת ג"כ לא תליא דהך צע"א דחולין דף ל"ב פ"ב גס לשבת ולכ"ך קרא לזה ורבינו פליגי פ"ז וגם לתת לא מ"ח הגמ' דחפילין צמחוח דף ל"ז ובאמת ס"כ שם סך דאין לו זרוע וסך דגדס ר"ל כך דאין לו זרוע ר"ל שילד דך וגדס סגדס א"כ"כ וזה ר"ל סתום שם ובאמת י"ל דלו מפור א"ך דחפילין של ראש וזוה א"ש דכרי סתום מנחות פ"ז פ"ט וכן דיק לטון בגמ' ען חפילין פ"ט וסדס יש להכריך בדברי ספסרו [והעכלחא בטס] ר"ל לספך דאס נהגדמס יד סיעין ונפאר סזרוע נקדחס ידכס ככס ויניח כה חפילין ואכמ"ל א"ך סגדר כך דכל סיכי דהדין נייע רק לו חזלין בחר הפרט וכל סיכי דכ"ע לשאר חזלין בחר הכלל וגבי נגעים כ"ע לכול וכן לריך כזה דוקא כסן לכן ססקין דלזלין בחר כלל ורק גבי ג"ס כיון דהתורה סקפידס על כך ובאמת זה תליא דהך דחלקת דשם דף ל"ו גבי לא חסרה תורה רק ספל ק"ך פ"ט ג"ס בזה וסנס א"ך דתנולר פ"ך דבכורות דף פ"ט פ"ב גבי אטר דוס פסול מחמת סמאל הכס חזיקן דסל ככס בתיי בכורות דף נ' פ"ב גבי גדר דחמס דא"ך סבלתרו דועס לעין אטר פקול פ"ט

פ"א פ"ט וזה יאמרו לו סביד אכ סתמוץ ליכס או סתמוץ ליכס פ"ט צבגו דף ל"ט פ"ב דהך דריי וכן צרי"ך וצמח"ס דיק אכ סתלס ר"ל דלו סתלס ורז אחר לספך חלץ קודם פ"ט ורס בוכ לסלריך סרנס ואכמ"ל פכ"ס כך לדיון דס"ל דחליטס צלילס פסולס וכן ס"ל יכס לא סוס בצע"ל א"כ אדרבא על ידי סלריך חליטס נעסס זיקס לא סוס עקירה ופגס דבר של חורה וחליטס חי' מלום של חורס והקריאס לשבת ואין שום חטס בזה וסוס מורח לא יעלה.

סימן סה

ש א ל דה

[אשה זקוקה ליבם ונשאה לעברין ואנו רוצה לגרסה אמנם סתריח לקבל חליצה בעודה תחתיו מה לתת לה תבף חליצה ואם סועיל החליצה קודם הגם].

ת ש ו ב דה

יום ג' ב' סתוכס תרפ"ח דחינקק ע"ד סלחתי הכה בלמת סלכתי בזה ד"ל לפי שיטה הירש' פ"א דינמות ס"ב א"ך למיך קדושתן תופסין צינמות זה רק אכ סולץ לפ אלל אכ רלס ליכס נהפסל פקדושתן דל"י לעקר זכוס סזכחס סתורס לו וכמו בגדר יעוד נקדושתן דף י"ט פ"ב ונהפסל סקדושתן א"ך י"ל דנשואין לא יבול לעקר ובגמ' כך ס"ל לסייע' נקדשין פ"א גבי יעוד דא"ך השי"א א"כ"ס לכ"ע א"י לעקוד מחמת דכוס סג"ך שלו מחס ובגדר הקדש הנוף למחנה מפקיע ען סעבוד וע' בחוסס' ינחות פ"ז או סק"ס"ס עלמס אחרים לו סתמן עד ס"חלוצ' או יכס א"ך לפ"ז לתת לא מחצן גמ' דילן צינמות דף ל"ב פ"ב קדושתן אין כה נשואין יע כפ דר"ל כס"ג א"ך ל"ל דהגמ' ס"ל דגס נשואין אין מפקיע ועני"ש סתום' ינחות דף ס"ז פ"א ודף כ"ג פ"ב ודף י"ה פ"ב ש"ס גבי נשואין וע' צינמות דף ק"ט פ"ב ודף פ"ט גבי נפלע לאחר נפילה ואכמ"ל ובגדר דברי סכד דתמורס דף כ"ס פ"א וב"ב דף קל"ג דחנכה אחר וכ"ע בזה וע' צירע' רפ"ג דקדושתן דא"ך א"ך קדס לאחר ל' וכל אחר וקדשס חוץ ל' סחס ומה דחוזר קידושי א"ך אכ כלל צכ"ס לא חיל עלים קדושתן א"ך מחמת דפדיון יש עלים זכוס סיכס וא"ל להסקיע ויהי' כמו דהך דירש' פ"ט דנייעין מחמילס ערוה ולכקף אכס ערוה כל"ל ואחר דא"ך סתכס פ"ח סתבעל ולא ר"ל מחמת בורה כתי"ס סיס ז"ל רק דר"ל תכאן ולחצא ואכמ"ל ולכן אין בזה שום סטס ובספסרם סגמ' וסריף ז"ל צינמות דף ל"ב פ"ב דחולץ קודם סגפ ונדלחי למיך זיקס ספס כניקס ע' דף ל"ס פ"ב ודף כ"ח פ"ב דכוס גדר נעסמרת לבויח ספולס וצירע' עתלקת צפ"ח דינחות ר"י ור"ל גבי נפלע א"ך ען סינעים לאחר כפילס אכ מוחרת לאלל בחרונס נאלל סוף גרס סתעבור על לאו וסוס בגדר לא חנא"ך דטעמות דף פ"ז פ"ב גרס ולכן כופין דהך דנייעין דף פ"ב פ"ב פ"ט בכו"ס דף פ"א פ"ט סתל כרי סזוכס סנרן א"ך זס

ע"ש וע"ש במו"ק דף ז' וא"כ למע פסקינן ע"ש דף מ"ד
 מ"א דעו ט"וין לו קרניים ורחל ע"ש כשרה לקדשן ולא
 הוה כדמס ועיני וליל נ"מ דבר ט"וין משנוולד זה נקרא עיני
 ולא אח"כ או אזלין בחד עיני וה"ה ג"כ אחר כה"ג כיון
 דרק לאח"כ עשה פלמו זה לא כלום הוא ואזלין בחד
 מינו וע' מ"ש פה"ק דף ק"ד מ"א ביבמות ד"ה ע"א בני
 מעל רבנן דכיון דחילת סו"ת מעל רבנן די ה"כ כן ודי
 בחילת ימין על כל אדם ואקלר יוסף.

סימן סד

ש א ל ה.

[בגדר נולד בלא בנים או מציד או כ"ש לענין חליצה].

ת ש ו ב ה.

יום ג' פ' מ"ש תר"ץ דהיינו ע"ד שאלתו אם נולד
 בלא בנים או פל"ד או כ"ש וכמ"ס הרמב"ם
 ז"ל בה"ל א"ס"ב פט"ו ה"ה א"ך הדין לגבי חליצה כיון
 שלא הוה שהי"כ אם הוה כמו סריס חמה א"ך אם אין
 לו סימני קריס חמה עיקר ע"ש דפ"לגי ר"א ור"ע זיבמות
 דף ע"ג פ"ב ודף פ' ודף ק"א פ"ב וע' בכורות דף ע"ב
 ע"ב ג"כ ע"מ"ס ובחמה כוונת הגמ' זיבמות דף ק"א
 החילוק בין קטן לסריס חמה כ"ך לרידן דרפואה ק"י"ל
 זכחיבות דף ע"ד ע"ב וזיבמות דף פ"ו זה רק מ"א
 ולהב"ה והנה זה ידאי אם הכריס חמה כתרפ"א קודם
 שמה הבטל ודאי חולץ דבשעת נפילה סו"ת חליצה רק
 לאחר ר"א ס"ל כיון דסו"ת בגדר רפואה סו"ת זקוקה ולא
 לא ק"י"ל כן וא"כ למע לא יע"א כן ג"כ ע"מ"ס דסרי
 חזינן ז"ב דף קכ"ו ע"ב לשיטת רש"י דהקריעה פועלת
 מ"א ולאב"א ג"כ בכור ובני זן סריס ובני ראי"ה פ"לגי ז"ס
 גמ' דילן ע"ס סריס' מ"א דמיניס אם זה זכור למפרע
 הקריעה או מ"אן ולהב"ה ולג"כ קדשים ע"ש בכורות דף
 מ"א ומ"ב ודף כ"ז וזיבמות דף ע"ב ודף ק' וזרמ"ב
 בה"ל א"ס"ב ובה"ל בכורות נראה דס"ל לחלק בין זכור
 לשאר קדשים ואח"כ ימ"א ג"כ חליצה כן דא"ס נקרא
 לפני מייחס של בעל אז חולץ ומייחס וא"ס לאחר כ"ך אין
 ראוי מ"שעת נפילה ובחמה מוכח צ"ה"ג בה"ל יבמות
 דלאחר קריעה י"א לו זקן אם סו"ת זכר וקודם לא וכן
 משמע מ"מ"ס בה"ל אישות ס"ב ע"ש ולמ"ס לא ימ"א
 כן ז"ס ג"כ דהקריעה י"ה"י כמו רפואה וע' חוק' פ"מ"ס
 דף כ"ה וזיבמות דף ע"ב א"ך בחמה כ"ך דכל דבר שנשפ"ס
 משעת ילידה ע"י קינ"ה אחרת לא צ"ע"ס גוף האדם ע"י
 זה מ"א לפסור מחליצה וע' בה"ל מחלקת דבכורות דף
 מ"א ג"כ אין אלא ז"ל"ה אם מ"מ"ס מ"ע"ד א"ך אם אח"כ
 מ"א"ו לו ז"ל"ה זכקלי"ס שחסי' צ"ע"ת גמור ג"כ בהמה
 קדשים וע"ש דף מ"ד ע"ב ג"כ מ"מ"ס אדם וזרמ"ב"ס ז"ל
 כ"ך דין דמ"מ"ס ס"י"א רק ג"כ זכור ולא ג"כ קדשים
 וסר"ב"ס י"ס להאריך ז"ס וע' זיבמות דף ע"ה ג"כ אין לו
 אלא ז"ל"ה סו"ת סריס חמה ומ"מ"ס כ"י אלא כקריס חמה

סימן סה

ש א ל ה.

[בגדר בן יום א' לענין פטור מ"ב"ס וחליצה].

ת ש ו ב ה.

בגדר בן יום א' דפוסר מן יבוס ושאר דברים לנד"ה דף
 מ"ב ע"ב ע"ש דף מ"ד ע"ב דפ"ש רש"י דק"א
 על כל המ"ס ה"ך דק"ס לי שכלו א"ך הרמב"ם בפה"מ לא
 ס"ל כן ור"ל דרק אם מת סו"ך ל' א"ך צ"ע"ל מן הג"ג או
 ע"י ארי או ש"ך זה השמש ובמ"ש פה"ק' בכורות דף כ'
 ע"ב וחולין דף י"א ע"ב ג"כ וע' במו"ק יבמות דף ל"ו
 ע"ב אבל למשל אם נולד בן והלך למקום אחר א"ך סו"ך ל'
 אין לחוש כלל וכן י"ל דהותרת לינשא מיד אם למשל נולד
 להלכה בן לאחר ג"ח של הבחנה חוכל להנשא מיד כיון
 שהוא חי וכן תרומה ארכלת מיד וא"ל כלל שנדע שכלו לו
 חדשיו וע' במו"ק' שבת דב"ן ח' מי ג"כ אינו מ"אכיל בתרומה
 וכן אין זוקק ליבוס א"ך ד"ס לו דין אה"מ"ס ובשר מן המי
 ול"ל הגדר שכתבו פה"ק' חולין דף ע"ה וכ"ס ז"ס דכל
 הי"כ ע"ש ע"ס פר"ש בן ח' לא הוה וע' רש"י חולין דף ע"ג ע"ב
 דאין עליהם ע"ס צ"ק"ך כ"י ולא כפ"ספת הגמ' דשבת דף קל"ו
 ע"ש ז"ס מ"ש ע"ס וסנה לג"כ לזוקק ליבוס וע"כ אינו צומן
 שהוא חי מ"מ בן ח' לא זוקק ומותרת לינשא מיד דאין
 פ"ל"ו ע"ס א"ה וכן לג"כ פומ"ס אין עליו ע"ס בן ע' ב"מ"ס פ'
 אמור והק"ס דא"ב א"ך למ"ד זיבמות דף פ' דמי פ"ד כ' מ"מ
 י"ל כמ"ס בה"מ ז"ל דהוה קריס חמה וא"כ אין זוקק יכן
 אין מוליד אבל מ"מ"ס לרבנן דפ"ל דב"ן ח' מי פ"ד כ' י"ל
 דגדר א"ע י"ס פ"ל"ו וע' ט"ר דף י"ג ע"ש ובמ"ס פ' שמיני
 וע' ב"מ"ס פ' חק"ס פ"ל"ה דתנ"א אם ד"ב בן שמו"ס ע"מ"ס נ"כ

זית' כי יסבו אחים יסדיו ולא דמי לסך דינמות דף קיד שם סיה מסיס לסכי אכל לל כאן וכן צפתוקי כיון לזין בשום חופן לססיזק לו אחר ליכא חשש כצבואר צירט' רספיו דינמות פ"ט ולא דמי לסך דירט' פ"ח גני פך דירט' דים לם ולא אב כמו מעוצרה סנהצירס לו צה ישרל' סנהצירס מעכויס דסחוקי נקרא ים לו דכאן לריך יסיצס והיה בנדל אחיו סלא סיה צעלנו וכן מוכח מדברי הרמב"ם וצפרס כאן דסוס קלא דצחר נסואין וגם בדר דבר צבערוס דע"ז זה יפקיע הסואין דיצמה אס כשלת לאחר הוה רק קסק א"ל אכל אס כוחב שים ציורו ססוחזק נחם צעוד כצעל בחיים אז לריך לצבר זה ולריכס פריקס וחלינס הגו.

סימן ע

ש א ל ד.

[בגדר התר יבמה לשוק באופן בניל].

ת ש ו ב ד.

יום א' צ' טבט חס"ס דתינסק לסרב החויצ מחון ומסיק כהסור"ר ר' יסושע כ"י רב דבפכשקלחין מכתבו קבלנו כעת והנס ע"ד ססאלה כבר ססכחי למחסס דח"ו לסקל צוה כי צלמת חין הקבלה של הסשה מועלת לסקבלה רק לסכחינס מלד סבעל כי כ"ז סלא קבלה לא נבחרת סנחיהס ולא סוי כמתנסה וסאר דברים שים מין מעולב צין כחיכה לקבלס דהיינו ספקר וצחיצורי אשר חני מדמיס כעת סארכחי צוה לצאר הכ דצ"ק דף ק"י ע"צ אדעתל דסכי לל חיקדסה מסוס דהיכא דהיא סוה לריכס לסקנות חיוס דבר לסבעל אז מנואר צ"מ דף ס"ו וע"ס דף ס"ז פ"צ דלס צומן סוכייה דברו אז כך סוי סכאי וע' צ"ק דף ק"ב פ"ח משר"כ צקדושין דזה מיימלא אז כ"ז סלא סהכו מעורס לא סוי סכאי וע' ברס"י קדושין דף ס"ד פ"ח צבעת קדושין אחר ים לי כניס דכתב וסכאי לל סוי חזינן ללל אמרינן כיון דאמר כך אדעת וו מקדסה וזה ר"ל צ"ק סכ"ל דוה סליא ח' יציס סוי מעילל חיקס פ"י קדושין של סבעל אז זה דבר חדש וחס סוא מעילל לל ס"ך לומר אדעתל דסכי כמו סמתרן סגנו גני ססאלת סעכו צע"ל הלכתל כ"י וסוא חמוס דמכ מערן ע"ע נימל אדפתל כ"י ול"ל דר"ל דזה מיימלא ולא סחונת דפתו ולכך מקסס אחיכ מקדושין דסוס סבור דוה דרק ספולס קדושין ומ"ן ככ"ד כיתל ר"ל דהיא מלידס א"ל רק סלא סחי' לספקר ומעילל מקדסה וסוב לא ס"ך אדעתל רק אס סהנס סכאי וזה ר"ל ג"כ סגנו צגיטין דף י"ח פ"צ דכנה פ' רס"י דף י"י פ"ח דב' גני סטר קדושין ללל סוי זכוח עוסס סחינו סייב צמזכות ואחלי לל נימל דע"ז עחיס מותרת כחרונס אך סלרכחי צוה דים צ' גרדיס אכילת פרונס צלסס ח' עפעס קסין וזה בלרוסס ע' קדושין דף י' וסוס' יצמות דף ק"ס וז' עפעס עכס וסנס פ' צגיט סרנצ"ס כססי"ע צגיטין דוס לל ס"ך גדר זכות

מה ועי' סחלין דף פ"צ בני חיי ויכר' פ"ז דכזיר אס ים לנפליס רקב ואמר דחליא צוה כססרי וע' כדס דף כ"ז אס ים חלס לנפליס וברעצ"ס צבל' נחלות צוה וסוסס סבת פ"ט וע' סוס' צ"צ דף כ' דלזין עליו סס אדס וסס חלס וע' סנהדרין דף ס"ד וסוס' ר"ס דפרכין פ"ט ע"ס צוה וסנה כך דלס טולד צן סחס אז אחר לזכנה כחרונס וכן מותרת ליכסל מיד צלרס כס"צ אס סלכס סלרס עב סכן וסנס צלמת רס"י ז"ל סבת דף קל"ו ונדס דף ח"ב ע"צ גני צן יוס אחר דייק רק אס טולד לאחר מישת סבעל ר'בל קודס אז כל סחי עפס חסס אחר מיתס חסרת ליכסל וזל חיסין כלל לנפל דרק צומן דיליף מקרא דעין עליו אז לריך ג"כ לצבר ציור גמור וצגור יכיר דכתב סרסצ"ס צ"צ דף קכ"ז ע"צ ועע"ס צוה כסוס' סבת דף קל"ס וצח"כ פ' אחר גני מומלס וע' חזירע וכ"מ צוה וע' צינמות דף פ"ז מה דלזין עוצר סופר מעילנס דזס רק דין דלמת סל ע"ז חייב כדס עסוס א"ל ור"צ ססוס גדר פרוס פ' צינמות דף ס' ודף ל"ב דזה גוסל פרוס ג"כ וע' דף י"ח גני סוסס וצסס"ע לסרנצ"ס דף ל' פ"ח אך נימ לגני לרס וכן י"ל דסרי חזינן דלף אס בל עליס סינס מוך מ' לעיצורס ואחיכ נחכרלס ספוח ילד גמור חייב קרבן מעוסס ח"ל ולא כמו כחרונס דינמות דף ס"ט פ"צ ול"ל דסס סיקל צה ססויי ללל ככעורה אכל כאן כגוף צעלס סוטר וערס צה"י סנגות צוה וע' כסוס' דף מ"ח פ"צ פ"ט צוה עכ"פ כך צין לרס"י וצין לסהוס וסרנצ"ס ז"ל כל סיכי סלא ידענו סעת סילד סוטר גס צן יוס אחר דסוא צחוקס סי וכן אס זה נודע לנו סכולד לסבעל צן וכעת חין אנו יודעים סיכן סוא מותרת ליכסל וברח"י ים עליס גס גדר חסס אס וזה סופרס מן חליס וצוכ וע' כסוס"פ גיטין דמעמדין צסוקס סכס"ג קייס גס דניע למיתס ולכח"ל.

סימן סט

ש א ל ד.

[אשה שבמקום מגורו ומולדתו של בעלה שנפטר בלי בנים לא החזיק באח והרבה שנים חפשו אם יש לו אח ובנותם נשארו ועוד סניף לזה שבעלה המעה אותה לאביה שבקשו לקוב השירוף מחמת הסבה בקבה שלו והביא תעודה מרופא שאין לו ואח"כ נתגלה שמת ממכה זו. יכעת נחבל מכתב סחיא שיש לו אח מה דינה שב].

ת ש ו ב ד.

דס ג' ד' ללול פרס"ו כוח"ז וחינסק לסרב סחויצ כססור"ר כחוס גרסון כ"י רב דסורלדני כעת קבלחי מכתבו וסנס ע"ד סלסס אחר לל חוזק צעלה כל זמן סהיס כחיס סיס לו אה וכסלל זה חיס סחיס וכעת צל עכתב מעלד סיס לו אה צומן סכבעל סוכ קייס אז עטיר אמרינן צ"כ דף קל"ד סיס לם אכל כאן י"ל סקול רק כעת וגם לל עדיס רק אחר אחר לכן חין צוה ססס כצבואר

ת ש ו ב ה.

משיק ר' כסלו תרפ"א דוינסק לסרב סמ"צ עתון ומשיק
 במסוריד געליל כ"י רב דביאלה עכצנו קבלתי
 כעת והנס בדבר רשואה וחזונות באמת העיקר בזה ברעה
 סמ"צים ז"ל בספ"י מס"ל גרסין דלכו מיב נשים לכל
 תכלי בחזנה לחזונות ג"כ מזה הגדר כע"פ סמ"צים בכל'
 איכות פ"ב ט"ד וכן ס"א ביצמות דף פ"ה ה"ס דבר
 נמשך לא חוב עתמילס ור"ע דליכא באן דין מוקדם גב'
 נשים וכמו בני פנים כע"פ בס"ד סי' מס"ל אישות דאף
 בזאח"ז אף דע"י ז" מופטו בעונה ולא בסכ"י ביצמות דף
 מ"ד ואף דלכאורס מלשון סמ"צ קדושין דף ז' ע"א לא
 עשוע גבי סתקדשי לח"י דא"י בעינא כו' והארכתי בזה
 סרנס ולכך היכי דאין ראויה כלל לאישות פקע הסייענדו
 וגדר הכחונה ה"ס עיקר טעם דגבי נג בעי בחונה ס"א
 עתמה עיפת ה"ש' כחונות פ"ו ור"ע פ"א וא"ס לא כסן
 כחונס מיב צמזונות וליכ י"ה קלח בגדר ס"י גבג פ"י
 גיעין דף פ"ה ע"א חוץ כו' ע"פ בזה אף באן כיון דלא
 ה"ס גב כלל א"ל ז"ס ע' דרריס דף ס"ה ע"ב גבי עובדא
 דר"ע אף כ"ע ד"ס ה"ס גדר נ"ב זה דף כנו חוב ואין
 ס"יך להגב ואף דבאמת מלשון היר"ט' בחונות פ"ו ס"א
 דנקס פ"ה לא כמו צב"ה כר"ס דגב נ"ב עכ"פ באן
 דליכא סחר ק"ר לר"ך ווי בוכתב מהסרעפאלסר ואף דגבי
 ג"אלו דרבנן לר"ך עדים וז"ס דף ח"א איקור אבל על
 הספקה ען ממון דהינו מזונות ורפ"אס לר"ך עדים ובלא
 ז"ו יע"ש ביד ב"ד על ס"י טכ"ס דמי מזונות ורשואה כמו
 בכחונות דף ל"ח ועל נ"ב יע"ש חתקבל כמו בגיעין דף
 מ"א וכו" [תקנים] לו כבוד כו' ואקלר יוסף דאין רב ד"ס

סימן עב

ש א ל דה.

[בגדר אשה שכרחה טבעלה והתר הר"ג].

ת ש ו ב ה.

עשיק י"ב דריס אלול תרפ"ה דוינסק כו"ס לוידי סרב
 סחריף ונקי סדרן ופ"לפ"ן וכו' כעסוריד ארי'
 דוב כ"י רב בקלסחוקא קבלתי עכצנו כעת והנס ע"ד
 ססתר א"י אערתו להרב ר' ליפ"א כ"י וכן נכחתי בקל"ס
 דז"ס דף א"ס נהגדר ש"א"י ברה"ה עענו כי עיקר גדר
 חר"ג ס"א א"ס כל ססייענדו"ס סכנעיס ענדרי סלישות
 ז"ה ססבעל נשתעבד להאק"ס א"ס ז"ס מיעל"א או ז"ס סרמיס
 וכן א"ס ה"ס נעשכ"ס כל זמן סלישות עתחדשים או
 קצושים ע"א וכן ז"ס סס"א כוש"א כע"פ נשים דיצמות דף
 ס"ה א"ס ז"ס דין בעל"ס או סל"א נשתעבד כל סנוף להאק"ס
 ע"י צמות דף ל"ס ע"א מרונס איקור כו' וערנ"ן דף ק ע"ב
 גבי קללות ור"ע צמ"ס דפ"ג"י צבלי פ"ס ס"ר"ע גבי צ'
 יצמות ליב"ס אחר א"ס ג"ס ס"ס קלפ"א זיק"א ע' יצמות דף
 י"ט ע"א צמ"י ד"ס סכ"ס כו' עמ"א דאף דק"י"ל צ"ת א'
 נוכס

וחצו צמ"ס דחינו מלך ע"ס רק סאוכל צמ"ל סלדון ע"ס
 וכן ס"א ציר"ס א"ל א"ס כ"ע"א ע"י"ז נעס"ה ע"ס אז ס"י
 זכות ולכך אחר דבאק"ס מזונות ען מלך סלישות ולא
 מיעל"א ור"ע א"י ס"י ס"יר צמ"ג א"ס עתמה ס"ס"א ח"ב
 צמזונות ע' גיעין דף פ"ה וס"ארכתי בזה סרנס וכן ר"ל
 ג"כ ביצמות דף ק"י"ה ע"ב ז"ה ד"ס"ס הבע"א צ"ב"ס
 עתמ"ס"ס ע"פ ברע"י והדגריס סתומיס מס' דלח"ר צמ"י
 סכ"י"א א"ך ר"ל כ"ך דהנס לפ"ר"ס א"ס דעת סל"ש י"ס"ה
 צקבלת סכ"ג מלך ע"ל"ס או מלך סבעל צמ"ה דלח"ר בגיעין
 דף ע"ס דלר"ך ס"אחר לס ס"א גיע"ך ח"ה מלי"א א"י דע"י
 סג"ו נפקע"ה מיב"ס או ע"ס"ס דה"א ח"כ"ה א"ס"ה ס"ה"ה או
 דז"ס ס"י דבר צמ"פ להסקיע ס"ב"ס והסל"ה וע' קדושין
 דף ע' ע"א דפ"ג"י בזה רכ"ס ולצ"י גב"י ג"ס ור"ע"ס
 והס"ר"כ"י בזה גב"י ה"ך דיצמות דף ק"ד ע"א גב"י סל"ס
 צל"ה א"י ס"י כנ"י"ד או כחל"ת דין ר"ל א"י ס"י"ת"ס ס"י
 סת"ל"ס והסל"ה"י ס"א גמ"ר ע"ס"ס דנ"ס"ר"ס זיק"ה ס"ה"ה או
 דזיק"ה ס"ה"ה סקע"י לגמ"י צמ"ע"ה מ"י"ס רק או מ"ס"ל"ס
 זיק"ה ס"ב"ס וליכ סל"ה"ה ס"י חמיל"ת דין וע' גיעין דף
 פ"ג ע"ב וקדושין דף י"ד וכ"ע"ה וסכ"ס ע' כדריס דף ל'
 ע"ב גב"י ס"ו"ס א"י וגייעין דף פ' גב"י ה"ך דל"י"א א"ס
 ל"אחר זמן לא כל ס"י"נו א"ס כ"ס"ר"ס ור"ע"ס ע"ס ס"ה
 סל"ת"א צ"ר"ר"ס ויל"ך ען ל"סון זכות דעשוע דר"ך זכות
 וליכ א"ס כ"ע"א דיצמ"ה ס"א מלך היב"ס סוב א"ה"ה ל"א"ת
 כמו גב"י ס"מ"ה א"י ל"ך כדריס ולא ס"יך ח"ר"א וע"כ
 דס"א מיעל"א עתמה סלישות וסוב לא ע"ס"י זכות וע'
 ביצמות דף ק"י"ב גב"י יב"ס כבע"ל ע"פ ברע"י וס"ו"ס והס"ר"כ"י
 בזה צדצ"י סמ"צ"ס צ"פ ל' חס"י ח"ר"ה ד"ס"ס וס"ר"ו סל"א
 מ"דע"תו ד"דו על עליוכ"ס וע' בקדושין דף מ"ו ע"א צ"ן
 ס"א צ"ן א"ב"ס וס"י"ת רע"י גיעין דף ע' ע"ב גב"י ס"י"ר"ר
 ודצ"י סרעצ"ן צמ"ס ע"ס על דף י"א ע"ב וצ"ת"ת כחונ"ת
 ס"י"ס' ס"הצ"א"ו צמ"ס' וכמ"ן צמ"ס ע"ס ספ"י וגב"י סל"ה
 לקבל"ס כיון ס"י"א ע"ס"ס ה"ס כמו ס"י"דע"ת ס"יקבל ג"ו יב"ן
 ה"ס גדר י"ד דס"ר"ס רכ"ה וכע"פ ברע"י גיעין פ"ו
 ס"ר"ס זכ"ת וע' בגיעין דף כ"א מ"ס"כ צמזונות לצ"ד לא
 ועל ז"ס ליכ"א סלישות וכמו צ"ה דנדריס דף ע"ג וע"ד
 גב"י ס"י"ת סכ"ריס ע"פ בר"ן ור"א"ס ע"ס"כ ס"י"ר"ר א"ל
 ז"ס וכן י"ל דבאק"ס ס"ו"ס וס"י"ת לא צ"ד גיעין כעצ"ר
 ביצמות דף ק"י"ג מ"ס"כ צמ"י"ר"ר כדעוב"ה ציר"ט' דקדושין
 ס"א וע' צ"ה"ג כס"י מ"ל"ס גב"י ג"ר ועב"ד ס"א"י דל"ל קבלת
 מ"ל"ת וס"כ"ל"ל בזה לכן א"ף ל"ס"י"ת"ת ד"ס"ס בע"א ז"ס רק
 צמ"ע"ס קוד"ס ע"ת"ה סבעל ס"תקבל ג"ס עב"ר"ה ובל"א ז"ס
 לא כל"ס וצמ"ע"ה ס"ס בע"א דלא א"ס"י"ת"א וס"ס"ה ס"ו"ס
 לס"י"ר צ"ס ע"סצ"ריס א"ו"ה וס"ס כמ"ע"ה וד"י יצמ"ה לסוק
 וכ"י גר"ס לכו ספ"י סק"י"ר"י ור"כ"ס חל"יס כו' יוסף
 ר"אין רב ד"ס ס"י"ל וע"ת"ה ס"י"ר"ה ס"י"ר"ה.

סימן עא

ש א ל דה.

[בגדר התר חר"ג והאך הר"ן לענין רשואה וחזונות].

זונה פ"ח הוא זקוק גמורה ועי' דף כ"א ע"ב גבי סך דבן עזאי ע"ש סגורא בזה אבל כנני יצוים לא עי' דף כ"ט ע"ב גבי ספרם ברש"י ד"ה לחי' דלא מפרט כח"מ הר"ן בנדרים דלא הוה ספרם והגדר כמו דלאמר בירש' ס"ג דקדושין כל אשה שיש לה ב' איך עליה בם א"א ע"ש בזה וסי' בן אצל בלשון עלר אישות לא כ"ך זה אך הירש' ס"ל צ"ל דיצומה לר"ע דאין קדשין ויש תומר ציצומה דזה רק ציצומה אחת ע"ש ועי' בקדושין דף ז' ע"א גבי ויש דלאמר דאיש חזיא לב' ולר"ך להחנות עומה בזה ר"ל על הסעבודים וכן משמע מלשון הרמב"ם ז"ל ס"ג עה"ל אישות בזה היי משמע שם ד"ע דלשם לא לאמר להם זה אף שיכול לישא כמה שירצה ע"מ השיעבוד שלה יש על כל הנוף של הצעל אבל בהתם לא משעבד לה לכתחילה ור"ע להך דין דר"מ וציצומה דף ח"ד ע"ש בראשונים אם ע"מ להשסה הראשונה משעבד לה כמו שלא שיהיה רק אחת או לא ובאמת תולד יש להאריך בזה צבד שיעבודים אם הם מהחרישים ב"ש הוה' כחובות דף ע"ב גבי חזונות וצ"ב דף ע"ש וכן שיהיה סרמב"ם ז"ל פ"צ ס"ד לדרך א"י לומר לאי כו' מחמת ח"כ גם חריש כחצולר ציצומה דף פ"ה ע"א ע"ש וס"ל צכית דחייכות מחייב אף דהוה תהיה מ"ע ניכ היה ח"כ לגבי מחמת וכוה דברים בזה דס"ל דבלמה כל השעבודים הוה רק כבשים מ"אישות לא כפרדים ורק תימלא ולכך ס"ל דלא הוה שאלה צבעלים צב"א היע' לא כהר"א משום דס"ל דום רק אם הוה שיעבד עלמו אבל צשיעבוד השורה מ"מלא לא הוה זה וכן מלוה על התסכון ר"ך דהתורה חייבה אותה לראותו לט"ם החוב מ"מ לא הוה צבעלים דל"כ איך חייב בזה [והנה לא הוה משעבוד לה בצומן שלקחה הכלי] והארכתי בזה פרצה וגם ס"ל דום סו חייבים תרשים בכל רגע ורגע ע"י השורה ובמ"ש צירש' רפ"ז דחובות כיון שיכול לגרשה לא כ"ך שיפבד ולכך פסק סרמב"ם ז"ל אף דחזונות מסי' מ"מ יכול להחליטה מפירה שביעית וע"ש צירש' כחובות מ"ז ומעשרות דס"ל דום הליה צמזומות מסי' אך סרמב"ם פסק דלא דמסי' הוה מליחות מדע רק מ"מלא ולף באנוסה דלסוד לגרשה ע"ע השיעבודים אין ני'ע ולא כמ"ש החו"מ מכות דף פ"ז ע"א דיה כנון דמחמץ שם דעם א"י להדירה אף קודם שסחזירה דלאחר שסחזירה הרי סוף ככל הנשים ומה כית צין אנוסה ומאוד יש להאריך בזה וכן ס"ל לברמב"ם צה"ל ברש"ן קפ"י דלא כשטיית לשהו פקע חייבים אישות לגמרי' דלא לא הוה בר אישית כלל ע"ש ובהשגת וספקע נלך צם ועמ"ש החו"מ קידושין יך סי' ע"א גבי ס"ט סזגהס [ומאוד סלרמתי בזה לעיד דקופה פטורה ס"ל דיבוס מלד סבעל ופקע צמזומה דנ"ע מנין נוגע יבוס אם ומלד קנין סבעל או מה סהיה אקודם על כל העולכ] והארכתי בזה בשיעום הרמב"ם ז"ל גבי קופה שזכהה שפמורה מן סחליטה היל ורמיה דזה רק כהיג מחמת דנעטתה שפקעה פ"י זה צבעל סחייבות דנעטיית צריה סדקם ערוה לענין זה אבל אם גרשם ואח"כ סחזירה לא הוה צם חליטה ויבוס כמו צל מ"ל ואכמ"ל רק ע"ע פ"י סח"ל צ"ד א"י לומר לה לאי חוה רק בשהיה לללו

אבל זה מוצרך נימין דף י"ב ע"א בלשון שגלחה לערי מקלט שיכול כצעל לומר לה לאי וכן פסק סרמב"ם דעם ליכא סח"כ דקלח סוה כמו על יום דל"כ לעם לא כיעל כמו דעצולר בעכות דף " תלמיד שגלה מנין רבו עמו וחי כו' כיעל ניכ גבי אשה שגלחה זה הגדר אך עסיק משום דהוה סוה לו לעיין ולא ללמוד לתלמיד כו' משא"כ כלן וגדר נקתפסה שדכו ליכא דלרם מועד לעולם לכן לגבי ח"ב כצפול רק מ"ע שיפבד סחורה יש ואומר לה לאי כו' וכן סך דין דעולה ורנה יורדת סעבולר צמ"י זה ג"כ רק פ"י הכשולין לא ע"י מה סהיה אשה ולכך מוצולר ציצומה דף כ"ב ע"א גבי כחובס יענין רק לזוכס ולפרנסה כרלוי לא עולם משום דעם הכשולין לא סוה מלידו ואשה הקכו לו מן השעיים לכן סחזומות [וגם סי' ע' צכחצומה דף י"ב ע"ב בזה גבי צה יבוס ע"ש בחו"מ ואכמ"ל] רק מלד סחייבות לא מלד סכשולין ועי' ברש"י ז"ל כחובות דף כ"ח ע"א גבי מה שיעבד לאמר יבוס אכולת כהרומם לא מלד כשולין שפעסה ככנית רק סהיה כשואם שלו ומאוד יש להאריך בזה צהך דגיטין דף פ"ה ע"א גבי חוץ מהרומותיך ע"ש ברש"י וחוס' ואיך סדין אם היתה צם כהן וסורא ישראל' וחתנם שלא תוכל לאכול בהרומם ח"בה אם זה הוה שזור ועי' ציצומה דף ניח ע"ב אם זה מ"מלא או לא ואכמ"ל עכ"פ הנה כאלן כיון שברחה ממנו ע"י גרמיה לין עליו כעת שום שיעבוד כלל והטול מע"י לחזונות ומה לנו בזה ובכיס לין לו והוה כמו עבר שגרה כמ"ש בעכתני בקלרה דכ"ז שלין צפס לין לה על צעלה כלום ורק אם חבול ואז אם לא יכלס הצעל לגרשה אז כעלל מעוכבה לינשא ע"י לר"ך ליתן לה מזונות עד שיגרש ומה זה השלשית הנע' כי זה רק כמו קופיע ורק כשטיית דסיח לא פשעס כלל ולף דליכא השיעבודים מ"מ י"ל כספחה שדחו אבל כה"ג ליכא שום גדר ורגומ"ה א"י כלל לגזור לצעל דין שבת ולא עדיך רגומ"ה מן האדון דכופין אוחו וה"כ כן ולכן לין בזה ששס כלל אך זה אם כחצנר סהול לא גרם לזה כלל ואקלר בזה ועוד סלרמתי בזה צהך דחובות דף כ"ז בביע' זמן ולא כשאה דהיב צמזומות מה זה סחייב עי' ברש"י רפ"א דחובות בזה וחוס' דף ע' ע"ב אך בגדר מ"ק שיעבודו של חבירו וגדר שבת דסדקי באלרוכ' דע"י מה שלא כשאה לין לר"ך ליתן לה מזונות כספירה ועי' כחובות דף מ"ז ע"א דיהב לה שכר שפקתה וצהך דצ"ב דף קכ"ז ע"א גבי כותן לו דמי הוק פנציו משמע שם ד"סי שספסיד לו חלק צכורה לר"ך לשלם לו ועי' בחולין דף פ"ב ע"א גבי קדם ססני זכה ולף שש"י א"ל לשמונה הפרס ל"ל דזה סוה כמצפל חנוות של חבירו בירש' צ"ח פ"ה ופ"ס ומאוד יש להאריך בזה אם כיעל דזה חייבים מ"מלא ע"י דין למס חייב ובוה י"ל שיטת רש"י ז"ל דף ק"ז ע"ב גבי עמד וצנח ע"ש דיש ניח צין חזינות של יבמה לאחר שכנסה דזה לא מלד כפועל רק מ"מלא ועש"כ גבי כשולין ובגדר סעסם דלנוסה אשת כהן יש לה כחובס אם מלד נקתפחה דכדריס דף ל' ע"ב או כמ"ש ברש"ים צ"ב דף קמ"ס ע"א דעם גבי ארוסה וגם מחמת דין ואכמ"ל בזה בגדר סלמח מחמת כי כעת עסיק לאחר פלג סחנחה מוכרת אני לספסיק

כחשי טס ונאקקטל טס פט זס סלוקרט פל סנבל ונפרע
 לערעס סרעניס זיל דנס פנעט פח סלוקרט גנס גנד
 פועלס חכום עי קדושין דף פ"ו פ"ב ונס סחוב אס על
 שבינס פים דס סנאלס או פל סנאלס טכינס וע' ביק דף
 ל"ב וע"י כרעום דף ב' ובינעום דף י"ד פ"ב ובינחא
 וכיע אף סנס סחולין דף קפ"ו פ"ב בני נביא דליף יון
 לא יסי' קדם פונס דס'אסור סנאלס זיע דס ביאה יון
 בידע' פ"ח דכלאים ס"ל לא פנעט כן בינחא אסייה
 בסנאלס דל"כ לערס סרנחיד בנסננס פל נס"ע נס"ב
 דפקחים דלבינס בני נבד זס סו גנד אכילה דנס הי"ז
 סנע"לחות ול"ט זיע סחוש פולין דף קל"ו פ"א בני כ"ז
 במיחס ע"ט ונדר אפס קרקע פולס וע' פנחיס דף ל"ג
 פ"א בני מהפעק ובידע' טנח ספ"ס ולכעיל וע' י"ט
 סרנחיד זיל נס"ל פנילס דסיני דנסה לא סוס ריטס
 דסוס ל"י לעיני וכחו צינעוה דף ל"א פ"ב ולכך נפרה
 בני נחאל פ"ס טל רינס ספוליס פפור פן קרנן קטו ר"ן
 נכנס לעקדס לא אכל קורס נענסס ינרעכ"ס אף הי"ז
 פ"י קר"ס כך דלו סוס ונס דין וליע דף לסינע נס"ב
 דכורך כענלפ"ס לא סוכ פועלס לנעלס ונס"ן ק"ל כן
 לנני ציעל כחובות דף ע"י וע"ט דף ס"ג פ"י קר"ס נר"ס
 פ"י פ"ס טרלו כורך נלפ"ס וע' נספרי פ' סל"א פ"י
 טכינס ונסס כחובות דף י"ב ודף י"ד ילרס אנסס ויכך
 א"ן עלי גדר פוררות וכיע' כסופ' פנילס י"ס זיע'ס
 נכחובות דף ס"ג פ"ב בני נללות ונרדות גרופ פן יזנס
 אכל נקנסס נח פ"לון עני"ס סחוס קידושין דף ע"ב פ"ב
 דלי"ס לפ סלחום חס ר"ל רנרצ"ס זיל וס נופס פ"לון
 וכחו סך דינחיה דף ק"ס פ"ב זס ר"ל רנרצ"ס זיל אכל
 אסור על נעלס נקנסס דס"ל לסרעניס דנלסרס סלרנח
 דר"ל כגון טלל סביאס קחי נערוה אכל נח דעס לכודיס
 עסי"ס סוס ל"ידן ל"ן כ"סרס עלי וק ג"ד פועלס לא
 זגוס ונסכ"ס י"ס לסלרין נוס נסך דקוס"ס נפ"ס סרנחיד
 זיל דליך ט"ך דס קיני וסנרלס וע' בידע' כחובות ס"ד
 קנסס עסנרס כנדולס טלל ססרו נעיעוס סרעניס זיל בני
 יעור דק מדעסס אף דסוס נלל ענרות ונפסחים דף
 פ"ס פ"ט ונס לפס ל"ן פיעט מקרל דלין אפס נללע"ס
 סל לא סכיל ב"ט וע' כח"בות דף כ"ו פ"ב פ"ט נוס
 ובינעל דף פ"ב פ"א וכ"ע נוס ובידע' ונרעניס נס"ל ק"פ
 בני ספרקס פ"י טלל סכיל ב' ענרות וכיע ב"ן אס לא
 סכיל כלל און עדין לא סוס לפס ע"פור וזו י"ל דלכל
 סודניס נפסס גוול לעפרע ונלפע כן סגדר לר"י צ"ב
 צינעוה בני פחויג דקס אס פן נסחולין ונל עסי' לעקדס
 נציילס און לא סוי פלין מן סנע"לון חס נקרל אסרי
 סנע"לס ולף דוס ביאס סינר פ"פ נסוס' פנעוס דפדין י"ס
 נס זנסס לסנרנ"ס [אף דלל] סוס א"ס ולקלר יידו יוסק.

סימן עה

ש א ל ה

בדבר קדושין כג"ל:

[א] שלאחי והחמה טוח ונכיל ע"י כסף והגרונא ולא רצה בקדושין אב"י שיעשה לשם חזוק.

[כ]

נכחני ונעמיק א"ס אס"ב לו וקלר כ"ד יידו יוסק
 רלון רב דפס סר"ל ובידע' פ"ו דדע"י בני פ"ע סנענעט
 טל אס ורע קי"ס אס לר"ך ל"סן לו סלך גפרי פוסקיס
 אס ר"ל דין נענעל או סלך נענעל וכן בלון אס לר"ך
 ל"סן פחובות או פפוס טסי"ב וכ"ן טלל כנסס אינו סי"ב
 כלל ונס זס פנעוה ל"ס ונעס דס"ל לסרענין זיל נע"ס
 פ"י דכחובות בני נע"ס חרנס וכנס ל"ס כחובות אס ר"ל
 נסנחיי"ב ל"ס כחובות און דק ענן וכ"ע אס כענלס נעולס
 פ"ס ולכעיל נוס.

סימן ע"ב

ש א ל ה

[בדבר אסווי נאופן כג"ל].

ת ש ו ב ה

משיק ד כסלו סרפ"ג דוינסק לסרע סרפ"ג פסון ועסק
 פועלסל כחוריר נעלל נ"י רב דביחלח נכחני
 קנלתי וע"ל סנעלל אסופי וס"ל"ח קמי"ע פנס ען סקיע"ע
 א"ן רלי"ה רק עסול לא אסופי אכל אס כולל נעקוס
 טרוב עכ"רס לא וע' רפ"י כחובות דף פ"ו פ"ב ובינעל
 דף פ"ס פ"א וכנקוס טרוב יעסל' גודלי מוכרתיס לרלות
 טלל יעלו אוחו עכ"רס ס"ו וע' נע"י"ן דף ע"ז פ"א
 במ"ט רפ"י ולכך פו"ין הנר"ס רק ללסר ע"ת"ס פנעוס
 דלצי"סס פוערס טלל יענעו ונ"כ כלון לר"י"סס לפדוסס
 ונלפע י"ל פנס אסר כחו נקדושין דף י"ח פ"א בני פ"פ
 דילמל אזיל ומוזין פוד ספנס ולכך נח"י אכ"סס י"ס זס
 ספנס עכ"פ כ"ן לא ס"ך זס ונודלי לר"י"סס לרלות נכל
 עס דלפסק טלל יפנע נצכ"רס ולקלר עפני ספ"רס
 יוסק רלון רב דפס ס"ל.

סימן ע"ד

ש א ל ה

[בגדר איסור א"א ע"י זגת - סופה סחבת הנאה או
 סחבת שפסרה עצמה מרשות בעלה לרשות אחר וכו' וכן
 יובן מלגות הראשנים והרבי"ם ו"ל לענין קטנה רבנעס
 הנאה גם לקטנה ש"ך רצון וטעמ' דב' הוה אונס].

ת ש ו ב ה

יום ג' ט"ו סנע סל"ל דוינסק ל"ידי סנע סגדול כענר"י
 ל"כ כ"י רב נחליק [וילקלח"ר] קנלתי פ"כ עס כ"ו
 ונסס כנחני נוס קל"ס נע"בירי ס"ל וס"ו נבדר סרעניס זיל
 ונדר סוסק' פנילס דף י"ח פ"ב וקדושין דף ל"ג פ"ב
 ונלפע ילרס סנני צינעוה דף ל"א פ"כס אנס"ז ולעס י"ס
 קרנן פ"ט ל"ידן וע' ינעוה דף ל"ט פ"ב ודף ק"ס פ"כ
 חס כל סגדר צינעוה דף ל"ט פ"א ק"ו ונס כ"ו ונל

[ב] בגדר קידוש על סתם יינם

[ג] בגדר יין של שבתית [לענין ד' כוסייה בירש' שקלים ע"ג]

[ד] בגדר הך דוכל אדם לא יהי וע'

[ה] בגדר נמכים.

ת ש ו ב ה

יום ג' חיי מח"ס תרפ"ז דהינשק לידיו הרב ההדוף ובקי
 נבון למח כמסורתי דוב אר"י ניי רב בקרטיא
 נכחטו קבלתי ובכלל סתפטה לא ביאר כלל איך ונה
 ובקילור כך לדין דקיי"ל תכ"ד לאו כדבור נגש וקדושין
 חס נשית לא נרמזים בי"ד דף ק"ל ורק כשיטה הרמזים
 זיל וכן גיב זה סגדר לניד צניעאל לאו כלום לדין מחסום
 דלא מהני תכ"ד הוא דספולתה של הגם והגרושין וקדושין
 ומה שסיא מקודשת זה הכול גורח ספורת ורק מלך המקדש
 והמגדש לעשות הפעולה כד"ח ולכן ליכא בהם טוס ג"ד
 וכ"ד דזה גם גור גלי דעה ורק גדרו לכו מז"ל במוחין
 ובגריים הך דכחצות דף ע"ב וע"ב דהוס קשק ורק הני
 שחטו לנו חכמים ולכך לא כמו צמכירה טכחז הרמזים
 דזה בגדר כל תקים ומקוס רק כחצו' בכתבות דף ע"ה
 ספסולים צכהיים כ"י דזו זין לא מלך דעה הפרט חס
 לא כתבתי וכנסה בחוקת צהולה וכתאלת צעולה דהכס
 עק"ס לדין זה רק לקנינים ולא ח"ו להאיסות הדין דזה
 כוס ח"א גמורה ומאוד יש להאריך בזה כמו הך דכתובות
 דף ק"א ע"ב גבי אלמנה כ"ו וחל בלא ידע אף שסרלצ"ד
 דס"ל צה"ל חס"ע וצה"ל תמורה דעעה צאיסור הוא הקדש ספות
 וע' בחוס' צ"מ דף קט"ז ע"ב וב"ק דף קי"ב ע"א וכדריס
 דף ל"ד ע"א וכ"מ צוה זה רק דבר קזס לא סוס גורה
 כמו בהקדש עשני שאלה הי"כ כה"ג חבל בגמ' וקדושין לא
 מהני זס כלל וסוס ח"א גמורה אף כך הנה יש ב' גירי
 סייסור ח"א על אחרים וקנין סאיסות שיש להנפל צה
 והקינן סאיסות הוא דבר נעשך ואיסור כצר נפעל והנה
 קי"ל ציבוח דף י"א ע"א דקוסה עיי' פדים ובידור גמור
 סטורה מחל"ס סואלס כתוב צה עיש הי"כ כך דעיי' זנות
 סנתבר צ"ד נסחנס בדדי סאיסות של סאשה לגבי זיקה
 ליכס ויכלה סס צרברי סרמזים כפ"ז מה"ל יבוס הי"ס
 קיים סיגרסנה מה זס ור"ל כך דלס נרסס וחס"כ כסאה
 אז ודאי לריכה חלילס רק דכנשאין סני סקיורס סזנות
 נעסס צס [ספקס] ליצוס ולחלילס וע' בחוס' יצמות דף
 עיע ע"ב וקדושין דף ס"ח ע"א גבי מה דנציא ראיס מן
 מה ולריך נפ' חזין דמפסי קדושין ע"ס צוס עכ"ס כך
 חזין דזיקה יבוס נובע מקינן סאיסות לא [מה] סאיסוס
 לעלמל ובקינן עסני גילו דמה ואועונל חס דמקסז כביק
 גבי יצמס סכסלס לעוסס כ"י וסרין הגו' סז ר"ל דלסס
 לית לה אועונל עממח דסיח חנס מקסרת וגבי חשכ די
 כוס חבל חיס דוקח סס רוכס ולכן צלמס אמרינן לסד
 שסס בקדושין דף ע"ס ע"ב נחללס חלכ ולא בליס זס
 סגדר חבל ס"ז לעלות על סדעס נבעל קדושין ע"י זס
 יוסף רלזין.

סדכ כ"י וסוס חונסי דנפסי דר"ל דסול קדסח מחמח
 בלריך מחעות וסוס קדושין וע' צסך דסנחדרין דף ס"ג
 ע"א חפ"ג דמחכין וסוס' סס דף ס"ד ע"א גבי מגדף
 וכ"ע ור"ל גבי ע"ז דכן כול כחיוצ ומה לנו מה סלמח
 מקורס בלא מחון וע' נדרים דף כ"ג ע"ב עקרי לחנאי
 כ"י ע"ס צמס דסליני סרל"ס וסרין צוס ובפרט ע"א לא
 כלוס וע' גיטין דף ע"ז ע"א גבי חמד מן סכאשנים כ"י
 ע"ס צרס"י אף צה ספ' נחלס דסס קאי על קיוס סנחנאי
 סלריך על זס עדים דסוס דבר סצערור והסרכתי צוס וע'
 צירס' גיטין ס"ז גבי הך דוף ע"ב חסילו עבד וספסח
 דלריך ע"ז עדים ססוס כס עבד וספסח ומאוד סלרכתי
 צוס חס ע"י זס לא סוס יסוד וזו אף חס נכעלס סוס
 מקדש בלא עדים וע' מ"ס חוס' כחצות דף כ"ז ע"ב
 מ"ס על רס"י אף רס"י ס"ל דסוב ליכא עדים דזס לא
 נקרא יסוד דסימל סן עדי יסוד וסכנ"ל וכן גבי ציטול
 סגס חוס' ס"ל דזס סוס דבר סצערור ולריך צ' עדים
 על ציטול לא מחסס ציטור רק מחעס פעולה וכרמזים
 לא ס"ל וכן בקיים חנאי סאצולר צירס' קדושין ס"ז וצ"י
 צכ"מ גיטין וכחצות וקדושין אף כ"מ חס סנחנאי על סגס
 או על הגירושין וחל"ל חס עדי סחימה כרתי אז לריך
 עדים על סגס וחס עדי מקירה על סגרושין וסכנ"ל.

[צ] בגדר קידוש על סתם יינם ח"ו זה אסור בשתייה וע'
 כמ"ס חוס' סבת דף ע"ג ע"א ר"ס ועוד ע"ס.

[ג] בגדר סירס' דין של סצעיית הנה צילרתי סס צ"מ
 למ"ד סצצעיית פיעו דעניים חובלים ללמח סציעור
 ולא פסיריס והנה ע"י צחוס' ספס"ס דף ל"ה ע"ב דלגבי
 מלה סוס גדר לסס עוני ולכן יולאים דמחאי לכחחילה
 וע' צרבות דף ל"ח ע"א וציביות דף מ' ע"א לסס עוני
 קרינן וס"כ למ"ז מלה יולא צפירת סצעיית ללמח סציעור
 וע' בספס"ס דף ג"ב עגבים עד ספס"ס ע"ס וה"ס יין ע'
 צפס"מ ע"ס דסצעיית גבי סמון ומאוד סלרכתי צוס סן
 בספ"ס גבי חרובין צ"ינן וסכמ"ל אף צלמח ספ"י דכסס
 עיין צרמזים בהל' צכורות על הך דצכורות דף י"ב ע"ב
 גבי צמח סצעיית דוס סוס גדר קסורה כיון דעיי' זס
 סטורה מן סכבורס והנה סלרכתי סרבה דגבי של חורס
 כמו מלות לא סוס זס ססורה דוס פלס סנליסות חס
 גדר לאו ליסנוח חבל גבי דרצנן זס רק ללריך סלרס
 ולא סדבר וכמ"ס צסימ צריס גבי סקיעות דרצנן וע'
 סרובין דף ל"א וסהל' מכירה גבי סקרינן דרצנן ובסך
 סלנחא דפרס גבי מלכק חיוצ לה זלס חס רלזי ללובל
 או לע"ס וצירס' ע"א דערלה גבי כעע זית לכר חנוכס
 וסלק"ר יידו יוסף רלזין.

דוססרה בגדר הך דוכל זר כ"י יסס כיון וסלרכתי צוס
 דכמו דגני פרה מוצר צחוס"ס פרה פ"ג ובכרמזים
 פ"ד דיכולים לסזות ז' כהנים ח"כ גבי מחנות על סיכל
 ג"כ כן סוב יכולים לסיום סני כולס כהיכל צומן זריקס
 וע' צחוס"ס סלמח גבי מחס סצלנס ס' כהניס וצחוס"ס
 קרצנט צוס וכן כ"מ צוס גבי טכילת חלכע דוצמים דף
 י"ג ע"ב ווף י"ד דסליני צוס סרמזים ורס"י דסרמזים
 ס"ל דסוס גדר סוס ורס"י ק"ל גדר סולכס וסירס' ק"ל
 גדר

דוססרה וע"ס סלמח סמחוס זס לכסוך לא כלים סוס
 דסוס צגדר דלערינן כסמורס דף כ"ס ע"א דברי

על א יא נהס עוס לר סעיד לבנו כלל וברע סרענ'ס זיל נסל' מעשיק ספ'ר וספטיז עיט צוט ופטיע עמחות עס וניע לבס'ס על דמאי דעיין ציע' דעאי סיג גני עירי עמחות דספורין ען סדמאי עיט דהוס פלנחא אך מענה דלמרינן אימת קרטיס על עיט וע' צפניגה דף כ'ס גני מעהר עובלו עיט ואלעגל צום וסנס יראה נסך דעמחית דף ט"א ודף ע"ג ע"ג ורמב"ם דף ע"ה ורש"י העודם דף ג' וצירע' שקלים נקט ען צ"ג רק דמי נסכים וכן ברענ'ס נסל' שקלים וזה עשוס סהס יינס אף דלוקחי קרבן עי ע"ז דף כ"ב ע"ב אס איחא כו' עיט ועיט עשוס ברעס אסיר ואלמיל צום

בגדר ויט לו גני פר פעלס ופי' כסן משיח דלס יורקו אוחס סרנס כהניס לל אבפת לן דהס אנס ען גדר וכל אדם כיון דהס סס העקריציס והאלכתי צום סרנס גני גדר לרבות כל צעלי חוגרין לעיכפס דכולסס קוויכיס בזא"ז איך הדין למיד יורע סומך אס סוה לו סרנס יורטיס איך סוויכיס וגם י"ל דלז סס סוויכיס צצ"א ע' בתוספ' עמחות פ"י גני חיל המילויחיס דזס כעו עיליאת אחת ואלעגל ורמב"ם דלמס צגיסין דף כ"ד פ"ב לון ענינו רמיס גני נאמנות רק מכה"ג ציטיב ולא ען הני דפר סעלס וכסן משיח ועיכ דמס י"ל כה"ג וסוד ליכא [הני] כל אדם ואלקרי כ"ד יידידו יוסף רלזין רב דפס הניל יעשול לכחוב אס קבל ד' עמחניס סיג'.

סימן עז'

ש א ל ד.

[המשך לתשובה הגיל]

(א) עור צדכר קידושין סיג' אינו מצין הא לא הוי תכ"ד דהא ה"ו כבר אהרי קריאת הכתובה ואין לומר דתכ"ד לחופה דהכי קידושין בלא חופה מהני ולשוו איב כמו הך דצ"ק דף ע"ג צמודים שיעשו דמשמע דכיון דגניבה בלא עבימה נמי הגדה לא חשיבא הגדה אחת לענין חזרה חכ"ד ולא תסני תכ"ד לחופה לחזרה ען הקדושין. והמעשה ה"ו שבבקר הראשון נסע עמה לחילכה ועל תמנת מסה"צ צרה ועזבה אמנס הוי כישואין בלא ביאה.

(ב) מ"ט רבנו ז"ל דמס שאלת ללחוק הוא פושט איט כלום מהך דתמורה כו' ק"ל דמס נעשה מעילל צבור או לקס אבל הכא לריך הוא לעשות מעשה ואיכ יוכל להיות דלא חל.

(ג) צמ"ט רבנו ז"ל בהך דקדשה ע"ת וכנסה סתס הוי איח גמורה ק"ל מהך דתמוצות ע"ג דנטיס ספק איח לריכה גס רק ספק עמון לקולא.

(ד) פמ"ט רבנו ז"ל דמסס פוסרת לרפס רק ענשואין שקודס הונות הו בעירעס וכשאלט טוב איכס עופרת ק"ל מתום' יבמות דף ג' דנפתאלס לבועל אס כשאלס לפעור מסיילס והבועל גשאלס אחר זנות ואיכ עוב גמ בבפל פקודס אס נשאלט אחר זנות.

גדר קבלס ולכך מכוול עס בעירס לכלי חול פקול צמ"ט ציועל דסוה קודס קבלס ואיכ איך סוה ארז סכלי צוען עמובל אלכע סיניחית לשס וע' עמחות דף ז' עיט ורמ"י זמחיס דף כ"ד ע"ב גני קידע קוען ועמחות דף כ"ו ע"ב גני נחנו לפמוח' וברענ'ס צום ות"י יומל דף ע"ח ע"א ואיכ למ"ז יח' מוכרה לכסן אסר עס וגני יח"כ דכל עברדות אין כעיריס רק צ' ע"ב צעמאל ופ' עמחות דף כ"ס וציועל דף מ"ח ע"ב חמחיס דף י"ד ולעס לא אחר גס כה"ג גני צוען ענילס וסרנס סלרכתי צום צמס דסרענ'ס עמלק דגני דס נקס צוען עככנס עשעע צוען סילכס וצקטורית נקט רק צוען סקפרס וצתיכ מכוול להסך דגס צקטורות כן וע' צוצמחיס דף ע"ג ע"א גני אעיט ע"ל כיסר וע' ברענ'ס סיד מסי' עיטיכ ה"א גני סילכס סקטורות וצכך עמלוקת ר"י ורנכן עכסס גני קבלת דמס דרק צעמאל וכן פסק הרענ'ס משוס דמס רק ציד לטופת רנכן וע' בתוספ' מ"א דקרבנות וברענ'ס צמ"ל עמ"כ גני דס על אשס מלרע עיט צום ואלמיל.

[ר'] צגדר הך דאלעגור רואה הגדר דהנס צמר יטיכ לרידן כך דכל עשיטס על קרטיס א"ל כלל דעה צעליס כעצור ציע' פ"ב דקדושין וע' רמ"י פסחיס דף ז' ע"ב והך דעמחות דף י"ט ר"ל דלא כחוס' ציועל דף ע"ב רק כך דלמיד פר יח"כ רק צכסיג זס לא עשוס צעליס רק מחמה זרות כעצור ציעמות דף ל"ב ע"ט צחוס'. דלא כחוס' עס רק דלמיד כשר צור גני פר יטיכ לריך דעת כה"ג וע' קדושין דף מ"א ע"ב ודף ל"ו ע"ב וזה ר"ל הך דעמחות דף י"ט הניל וקל לעיד כשר צור וסנס גני פרה ע' כספרי דלז סוה עקס ואסכן צוצר לפרס וע' תמורה דף כ' ע"א מוכס דכסיג סוה גדר צעליס לפרס וצוען עמס רכיכו סוה אלעגור ולכך לריך אלעגור ולדורות די צקפס כסן וצוס איט סעמנס דפרס סיד אף לדברי [סרענ'ס] דכשר צור ועיט צמ"י צום יידידו יוסף רלזין.

[ס'] סוספס וסנס צגדר נסכיס סלרכתי צום צועס דעצור פקחיס דף מ"ח גני נסכיס ען עכל אלל ען מוקלס מותר עממת דרנכן וחינו צעלס וע' צוצמחיס דף ס"ח גני מדועע ע"ט צעמלקת קמ"י ותוס' וס פלנחא דלמלי ופיג דחלס אס יידועע סוה כעו עלס איקור או רק ע"י הערונת וצירע' פ"ב דערלס ועצת דף קנ"ב גני אס מעלין מדועע צכנה ואחר עס דלמיד אין מעלין ס"ל דסוה כעו צמחילס וכ"ע רלין קען יכול להעלות וכעו ספרסת סרועס וכן אחר עאינו עלו ח"י להעלות עיט צום וגם כ"ע דשיעור על [סעעורב] עסי"ת עי' בחיס' נדס דף ע"ז וזה מעלוקת צירע' סלס פ"א גני מדועע אס ר"ל טיט עיפור לחלס בלא סרעונס עיט צום וע' קדושין דף ע"ס ע"ב ואיכ סקר סעיפור ע' תוס' קוכס דף ע"ח ע"ב אך בלמח צחוספ' עמחות ספיס מכוול זס סתס דפסול וכ"ע אך בתוספ' עס ספ"י פלנחא דרענ'ס ות"ק אך ניס קודס סס' קכע לעעשר אס אז מותר צום פ"גני אך כלן צמכיס גס צבור ר"ל קודס עיקפס ע' כ"ע דף ע"ח וע"ז דף כ"ו עיט אסר לריפ עמחיס דככיס לריך

ה) הרב ששאל ראה לפרש בחמת הרמב"ם בזהמה שביצית ופשוטה מן הכבודה כיון דלא יוכל לעשות חבורה לא חשיבא שלו לגמרי להתחייב בכבודה.

ו) בקט לגדל לו משיב רבנו ז"ל בהך דפרכי פ"א גבי חיובו אם ליקם לחטאת כו'.

ז) עוד בהך שכ' רבנו ז"ל אם לעשות מזהו דמי שביצית.

ח) עמיש רבנו ז"ל צהיו כהנים הרבה בשעת מתן דם בפנים דו' כהנים גזם ק"ל כיון דמגזר בהוספתא ותרמב"ם דהוה בב"א פסול ופ"כ בוא"ז הרי יוכלו להיות בבוא"ז בפנים.

ט) ומ"ש רבנו ז"ל בדבר הירש' פיה דיומא דמשיה פסול משום דהוה כמו נשפך מהפך קודם קבלה דשנייה אלבע חשיב קבלה ק"ל איכ כשמוסוף סם אם נתן מכלי קודם לכלי קודם ומביא ראי' מעירה דם הפך לתוך דם השפיר ומדחה ר' מנא משום דנותן מריקס למלא כדי שיתבללו לפי הג"ל מאי מהני החורה אח"כ בכלי הראשון הא' כיון ששפך משפס דהוי קודם קבלה וכמו דלא מהני אם נשפך על הרפלה לקבל בכלי אלא ע"כ צודאי הפ"י בירש' כמו בגמ' דידן אם הכניח מזרק בתוך מזרק משום חילוק ופ"ו קאמר הירש' דבכלי חול צודאי פסול משום דהוי חילוק אלא דלפ"ו מוכח מירש' דקודם בהולין הוי מצטא"מ וצוחים מוכח דהוי מצ"מ אך ספסם בגמ' לאו משום חילוק אלא משום דלא הוי ליקוחה כחשיב התום' בסוכה.

י) בהך דאי בגמ' [מתנות ל"צ] צאהרן ובניו סוחכים אח"י לריכים בני אהרן לשמוך הא סמיכה של שער המשלח דוקא בבב"ג צנגרי צד.]

ת ש ו ב ה

מש"ק ד' כסלו תרס"ו דחנכס לדידי הרב הכריף ובקי כצון להם וכ' כשהוריר אר"י דוב נ"י רב בקארסיק קבלתי מתכצו היום וכנה ע"ש תכף אחר חופה שא"י משום דהארכתי בגדר מסוקין צלותו ענין ע' בחום' כחובות דף ל"ג פ"א גבי פדות וצדף ל"ג פ"א ודף ל"ד פ"ב וא"ש מ"ש החום' סנהדרין דף ל"ב פ"ב ובאמת זה סביר כן גבי פחילת ביאה או סוף ביאה בקדושין דף י' וכן לדין גבי חטות בלא משיכה וכמו סך דב"ב דף קי"ד ואכמ"ל וסנה' הארכתי צום סרבה בהך לחיוב דלאחמיס גבי סך דקדושין דף ח' פ"א דינר של כהנה דלא הוה קדושין ומשקיעים פ"י חייב א"ל ובני אם נתיחד צפדים לא מהני למיר לא צול וללא כמו ביבחה ביצמות דף קי"א פ"ב משום דסיכי דהוה גוס"כ דין לא מהני שם דבר וכמו בעמלמים עד ש"לאו אף אם ספסם לומרים שלל כעמלם מ"מ סורגין דכן חובה סתורה חס דר"ל כבסרי פ' הלל פ"ס רח"ב ושכב על שביצה וע' צפוס רח"ו גבי קגם ולא גבי שפסח תרופה צכריות דף י"ב לא גמרחי וביבחה לריך סקתה סם ומאבר מת אף למיר חייב מ"ע לא קנה כמ"ע סתום ביצמות דף ר"ב פ"ב וא"כ החוקה אין מועיל כלל ליה לבל צדין לא מהני כלל ובני כסף היני דלדברסם לא סל על זה בגד קדושין כלל מהני לבל אם רק צמה שיהא לא עסקתה לא מהני שום דבר ואומלל חס ר"ל ג"ב

סך דפ"א ספ"ו גבי שפסח עם שאלכה לא יחל טכחה ע"ש בפס"ע וביד' ור"ל דלומר שאין קולר או מעמד ע"ע לגמור דלא לא סוה טכחה ע"ש ובגד ללקוט נסין וכדומה ומ"ע לא מהני כיון דעשה בקדושין ומקלירם כדף ח"א שום דבר לצטל וכמו סך דהמורה דף כ"ס וצ"ב דף קל"ג רחמנא לא חספסא ובגדרים דף כ"ע היום לת אשתי ולכך בהך דלזיר דף י"א פ"מ ללכקט הגלחה פ"ס בירש' משום דזה עלם כזירות דין ולא נבוחו ור"אם דרסי גס אחר חייב על זה מחמת הך גלו כי זה נק דין שאסור לגלה כזיר וכזיר פלחו מחמת שמגלה כזיר וע"י לא מהני לומר סצור סיחי וכו' לכ"ע וע' בקדושין דף ס' ע"א גבי סכי נשני אי לא ידע ועמ"ש החום' צ"ב דף קס"ד פ"ב וכזיר דף ח' ע"ב גבי דיגין ודף ג' ע"ש ברי"ף נכרים וביד' והוספ' ספ"א נדרים סיכי דלין ענין ואכמ"ל ובאמת אני אומר דהך דקדושין דף י' גבי ס' מדבר ובאן דף י"ב אומר אדם כו' זה נק חקדושי שער דגבי כסף ע"י כקבלה כעשה שני נדרים הכסף נעשה סם קדושין והיא נחקדשה וצום בלא חמירה לא כלום כיון אין זה כסף קדושין כלל וכן בקבלת קנסה הפקרין דגם סכסף לא נעשה קדושין כלל וע' בגדרים דף י"א גבי יד אך סם ר"ל דכבר חל קדושין על הדבר וכמו ביעוד דהחורה אחרם לנו דחל על הדבר גדר קדושין והארכתי צום הרבה צעה דגמ' דילון נקט לשן קדושין ביעוד וביד' וכן רש"י קדושין דף י"ב נקט לשון יעוד וכן הרמב"ם צ"ב דף ק"ח ע"ב וע' [סכ] פ"א ומשום דזה רק לליך הקבלה של הפססם של שנהם אם מדעשה או צע"כ ע' בחום' קדושין דף ס' וכ"מ ואכמ"ל ולכך מהני צקונה אם האב נהרלה בקדושי שער וכחצו סבער קדושין כדת רק בקבלה קבלה היא מהני וזה עם דדיק סגמ' לאי וקבלי קדושין עם זה וכן צדף ס' י' נקט קדושים ואכמ"ל וכן בהמורה ע' נאר דף ל"ב פ"א סיכי דקדושה א' הוה פנעה לא כלום ואכמ"ל צזה וכן עם דלמד אין פנאי בנשואין צדף ל"ד ביצמות ובדף ק"ו ותוס' דהקו צזה בנמוכות וקדושין אך סם ר"ל סיכי דעמזקין איש ואשה ל' יום כמו הירש' סובא ברעב"ס ספ"א דס"ל אפי"ב סם זה דין לא צירור וכן מוכח בחום' צ"ק דף ע' פ"ב גבי ח"ו דבר ופס סורגין גס כפועל לבל באשה פלמה ק"ל להרענ"ס דלס אערה מקודשה לפלוני דרסי נחמזקס על פלוני רק סיל נהרגם ובני אם גס זה לא כסרגה ולא כפירש סלכ"ד ובפ"ע ז"ל צפי"ב דקדושין ואכמ"ל צום עכ"ס ב"י יום זה סוה דין נשואה לא נשואין סקנין וצום לא מהני סכאי כלל אף אם סביא פדים שפסלס זה על סכאי דעם לנו צום משל"כ סכניקס ר"ל סקנין צעלמו ועלוד ים לסלריך ולא עין צמור צכחתי.

[ד] וע"ד סומס ציבוס צודאי הראשונים לא ס"ל בן לבל עם אעשה כו' כי פיקר סגדר פועלה כס"ב צה ר"ל דנחסססם לפריס מדשות וכמו טכחה רבנו סרעב"ס נבספ"ד פס"ל מל"ס גבי צור סכסכל וכן גבי פדים אם נפסלו לא טלא יס"י נלמרים רק טלא יס"י כלל בגדר פדים כמו חף לקדושין לא צבר צירור רק צגדר ע"ליות סם רק

ע"י צ"ד וזדל"ט וזו נחמסכו נפחיס סדפות מעם כל בני חס ר"ל הומו' קנהדרין דף ט' ע"ב ולבך נבי ספק סלרה מתינתם וכן מנואר קוטה דף י"ח ע"ב ד"ס נגבל בני נפילי אחיו ע"ס ברס"י וסא אס כך כעת חנה א"ח כלל דברי ה"ח אשת אח ומה ע"ך כלל לשקוה ועי' כחוצות דף ת"ו בני נפילי אחיו וע"כ דכל שלא נחברר צ"ד ע"י עדים בדת כדריה לא כהפך הדבר כלל ולאסטר לדעתה דלאלנו א"ח ז"ה דלר"ך צ"ד סמוכים לזס ואכע"ל זזס

[א] בגדר סמוכים צה"ל צבורות על דף י"ב ע"ב לא ד"ק כלל

[ב—ז] הכס הך מחלוקת דברה בני איזוב הגדר כך דפכס"ו שגורס לנו הסורה [ד"ן] דעומת מה צלח הזחס מנועל ומיב על צ"מ"ק ושאר דברים וע"י הזחס נסטר מזה וזזה גופא פלגי סמוכים וסרלצ"ד ורס"י ות"י אס די בכהנס הזחס או לר"ך נסונה לעטרס ע"י ת"י יומל דף ת"ב ודף י"ד ע"ס וברס"י ס"טה דף ל"ח ע"ב וליעו וקנהדרין דף ע"ז וע"ס הרעזים צה"ל פ"ח פ"י ס"ז ע"ס כהנסת ודחפא על איזוב אי"כ כעת ה"ה מלקט ללורך האדם זה ק"ל לרי לר"ע ור"י כי זה כוונת שניה ללורך ור"י ור"ס לאשה ס"ל אזלין צחר כחנה א' גורת מ"ך וכן הך דערבין דף ל"ח אסיר לקנות צ"ח כו' ר"ל דלף דזה ד"ן לא ק"י"ן צחתת רק מ"ח ס"ל ב"ון דס"ל דמערבין לדבר הרשות אי דמכטר כו' ע"ס סוה זה קנין [מצי"ח] וכמו שרס"פ"א דפסז"ס דף ב"ז ע"ב אף אס לא יסב עליו זה גופא כהנא דמיוסף לו דבר וע' צה"ס ע"ז דף מ"ח ע"ב בני נע"יפה צאק"יה דזה גופא כהנא ע"ס ולבך צאקור אף לא יך כלל אצל אשה לדבר מ"ה"ה לא ה"ה קנין כלל וגם ר"עבד לא מ"ה"י ע' ברע"כ"ס צפ"י מ"ה"י ערבין ע"ס זזה וכן הך יר"ב בני עולה צפ"ח אס נע"ע אחרוב לילא צו אך זה כמו לעלים או כמו לאכילה ר"ל תיקון עלמו של האדם ואחר דמחנות דהתורה אחרת ע"י ה"ה לטס פרי ואח"כ אחר דז"ה לבס תגיכה ודחס דזס דרבנן ור"ל להפך דז"ה ה"ה רק כמו לעלים לא כה"ס רבנו סמוכים ז"ל אצל למורה סוה כמו לורך אדם פרי ואכמ"ל זה הגדר וכן בנכורה עכ"פ עכס"ו סהתורה אחרת קילר א' אס זכר ה"ה קדוש והשני פטור ע"י סהרלשון פטור ע' צבורות דף י"ט ע"ח נחלל עפ"י ולד א' נפטר השני וא"כ סוה סהורה צל שצ"יפ"ת זה ר"ל רבנו סמוכים וכסיב מנואר צ"ר"ט תרומות בני אכל מרותה צטוב אס מעלט מפ"תה שצ"יפ"ת וכן צפ"ח"פ ע"ז דה"ה כלוקח קדוה משיצ"יפ"ת והנה ד' כוסות ע' פקחים דף ק"ז ע"ב דז דן הק"ה ומלבר זס עשאו אורח לכל אהו למ"ה ע"ס זזס וע' דף ק"י בני כל כל חד מ"ה"ה צפ"ט ונפ"ה דפ"י"ב סמוכים והרלצ"ד אס יל"ה ד' כוסת צפ"י עקומות אס זס מ"חל"ת אחת או פרטים וע"ס דף ק"ח בני צה"ל צפ"ח עכ"פ יס צה"ס צ' נדרים תק"ה ומכסיר כל אסד לאחו דבר חס ניכ נלד סהורה זס קפ"ל ה"ר"ט ס"ל

[ט] בגדר ה"ר"ט מה חז"ה צודאי צלל סול פסול דסוס כמו נספך מלחלר הסתחס על סלפס או לכלי מול ע' מנחות דף כ"ו אצל בכלי קודש לא אכפת לן ומצי"ח רל"י וסס ר"ל דס"א צללי עפ"י קרקע לא כענואר מנחות דף ז' ע"ב ולר"ך הכסן לאחזה ובי"ן ע"ל"ן אוחז צ"ה ה"ח כמו כלי עפ"י קרקע ועלוד סלר"כ"י זזס צובחים דף י"ו ע"ב דסוס ע"מלל וע' דף כ"ס ע"ס לר"ך ש"חן ור"י"ב וע"ס צרמ"כ"ס זזס מו סנוסן אס ספחוס וי"ע אס ז' א"כ זס סוה ללורך קבלס ע' מולין דף כ"ע ס"א עלמו כו וע' סוטה דף ס"ז ע"ב בני ד"ס ליפור עמוסה וע"ס סח"כ מנחות דף ט' ע"ח דזה לר"ך קבלס ואכע"ל

[י] בגדר סמוכים צעטיר צודאי הגדר כך דכל מ"ק"י סמוכים סוה צ' נדרים מ"ע פרטי"ה ע' ערבין דף ברס"י לר"ך לצרך וחלק מהקרבן ע' זכס"ס דף ר' ע' והסלר"כ"י זזס סהכ"ה ד"ע ד"ס אשה ירטה קרבן מר"ב או י"ל דסע"ה"ה לא בגדר מ"ע רק בגדר תיקון קרבן כמו יורש סוודך ולהפך אס א"ס ירס קרבן מ"ח"ס"ה אזו בגדר מ"ע ולא תיקון קרבן וכ"ע דל"ל חכ"פ לסמ"י שחיטה זזה הגדר דלשס מלורע צובחים דף ל"ג דסמ"י מ"ח"ה חכ"פ א"ל ע"ס ור"ל רק מ"ע פרטי"ה וזזס י"ל מ המוס' מן ע"ע סהויב בקדושין דף ל"ז וע' צרפ"ח דחי דק"ס וגם נשים סמוכות ומכע"ל והנ"ה בני שצ"ר המשה ג"כ י"ל דס"י"כ"ה מ"ע וגם ללורך סוד"י ע' יועל דף דרס"י ק"ל דזה עשכ"כ ומנואר צ"ר"ט צפ"י דיועל וסס דשכועות דחס עלחו בלל וז"י לר"ך עוד ספנס אך כ אס לר"ך לס"ודך ג"כ וצודאי סר"ע ק"ס רק מנחת ס"ו לר"ך ע"ד ס"י"כ"ה וסס אה"ן ונכ"ז וא"כ לר"ך לא ע' זס דק"י"ל דל"ן עשכ"כ ועלוד י"ס להל"ך"ך זזס צה"ס דכ צצ"ח וכן צל"ל סהל"ס"ס ול"ה כסר סמוכות דרק צוז"ח וכן י"ע צנתה והנ"ה כחס יורש"כ אס סמוכים צצ"ח ו צוז"ח ודי זזס ול"י רולס ל"ס"ן ול"י"ס עוד סוון לע"ע יר"ד"ו יוס"פ רלז"ן רכ דפס ס"ל יעמ"ל לכח"ב דקבל ולפ"ן צטוב

[י"א] בגדר סמוכים צעטיר צודאי הגדר כך דכל מ"ק"י סמוכים סוה צ' נדרים מ"ע פרטי"ה ע' ערבין דף ברס"י לר"ך לצרך וחלק מהקרבן ע' זכס"ס דף ר' ע' והסלר"כ"י זזס סהכ"ה ד"ע ד"ס אשה ירטה קרבן מר"ב או י"ל דסע"ה"ה לא בגדר מ"ע רק בגדר תיקון קרבן כמו יורש סוודך ולהפך אס א"ס ירס קרבן מ"ח"ס"ה אזו בגדר מ"ע ולא תיקון קרבן וכ"ע דל"ל חכ"פ לסמ"י שחיטה זזה הגדר דלשס מלורע צובחים דף ל"ג דסמ"י מ"ח"ה חכ"פ א"ל ע"ס ור"ל רק מ"ע פרטי"ה וזזס י"ל מ המוס' מן ע"ע סהויב בקדושין דף ל"ז וע' צרפ"ח דחי דק"ס וגם נשים סמוכות ומכע"ל והנ"ה בני שצ"ר המשה ג"כ י"ל דס"י"כ"ה מ"ע וגם ללורך סוד"י ע' יועל דף דרס"י ק"ל דזה עשכ"כ ומנואר צ"ר"ט צפ"י דיועל וסס דשכועות דחס עלחו בלל וז"י לר"ך עוד ספנס אך כ אס לר"ך לס"ודך ג"כ וצודאי סר"ע ק"ס רק מנחת ס"ו לר"ך ע"ד ס"י"כ"ה וסס אה"ן ונכ"ז וא"כ לר"ך לא ע' זס דק"י"ל דל"ן עשכ"כ ועלוד י"ס להל"ך"ך זזס צה"ס דכ צצ"ח וכן צל"ל סהל"ס"ס ול"ה כסר סמוכות דרק צוז"ח וכן י"ע צנתה והנ"ה כחס יורש"כ אס סמוכים צצ"ח ו צוז"ח ודי זזס ול"י רולס ל"ס"ן ול"י"ס עוד סוון לע"ע יר"ד"ו יוס"פ רלז"ן רכ דפס ס"ל יעמ"ל לכח"ב דקבל ולפ"ן צטוב

סימן ע"ה

ש א ל ד

[אברהם ובעל אהר"ה משה יוס"פ נסעו לסוד"ה וה"ו דר"י צ"ח"ד בא' פרי השרה במסק"ס"קא ע"ה"ה כ' אברהם לאשת ס"ן שבעל אהר"ה משה יוס"פ חלה והביאוהו לפ"ד נד"ל ומ"ה כב"ה"ה לאחד איזה ימים שנעשה לו נתיחה בסנ"א ר"כ"י והאר"ך בפרטים ומקונן על עש"י שנשאר בלי צ"ח"ה וכ' לאש"ו כחצ"ה חרשה שלו סחצ"ה ששיטה ד"ר"ח שלא ס"כ לו לר"ח"ה לכדו יח"ד"י סחצ"ה סק"ס ובי"ס זה כ"כ קבלה

[ט] בני סלוחה כפר העלס כ"י צודאי כ"ון דיכול"ס לסוחת גס ז' כס"ס לא ע"ך צה"ס סך רכל ס"ס דכ"ון דס"ס ללורך ע"ס לכו כמו אה"ל וע' צנחנות דף ז'

היא מותרת אבל מורכבן הוא עולה וכו' שפיך לומר סך
 כ"ע שהלמינה כו' דף פ"ח ע"ב ודף ק"ו ע"ב ע"ש בחוק'
 בזה ובקומס וע' בירש' ביצמות פ"ב גבי פס דק"ל לרי'
 הנהו לא הכנסו אחר פס וע"כ קפלו הסאור וע"ש ז"ל
 כ"א חס מה לא ש"ך כלל עמוד הולמי מותרת וע"כ דהא
 לריך החר ז"ד ונלא עד ח"א להחירו' וסארכתי בזה
 הכנה בגור ע"ש בירש' פס"ז דיצמות וסוס' פ"י דכחוצה
 דמי כ"ע בין מיתס לגרושין פ"ש ובסך דכחוצה דף כ"ב
 פ"ב וע' ב"ב דף קל"ד ע"ב גבי בנים אף למיד גרסהי
 לא עשהו ע"ש ובחמות הסעס דב סיכי דנפ עלמו בלא
 עדים לא עשהו ובגור פ"ש הרעב"ס ז"ל צפ"א וסג"י
 גרושין דח"א להחיר דבר שחיבין מיתס בלא עדים ע"ש ולא
 ר"ל כשיטה ר"ס בגיטין דף ד' ודף י"ז ע"ב וכ"ח דסס
 ר"ל לגרר ציור וכאן ר"ל לגרר פועל וע' בירש' פ"ב
 דקדושין ח"ן ע"א צפ"א כלום וצירש' פ"ו דסוטה עב"ס
 בגמ' עלמו הגרר של הגרר לר"ח דק"ל פ"ח ולריח הגרר
 של הגרושין ח"א בלא עדים היכ הציור לריך עדים וע'
 גיטין דף ב' ע"ב ודף פ"ב ע"א וקדשין דף ק"ו ח"א
 מיתס זה לא ב"ך נעדים לחין זס עתיר כלל לדין
 קדשין דף י"ד ודף ב' ע"ב רק זס דבר טענית כיון לית
 לס צפל מותרת ולכך הוה סיד ביצמות דף ל"ד לומר
 דינפ גרע משום דזה הוה פ"י בזה"כ זיקס ולכך יש שיטה
 ביצמות דף ק"ז ללא מהני פס מילין פ"ש זה ר"ל מינוח
 חקילי ר"ל דזס לא גרר גוס"כ רק דזה שחיח אגוד'א
 בצפל זה אומר בזה מה ועימלל מותרת. אך מ"ע יש לך
 דגם דין עתים ולזס לריך צ"ד וסחר וכמ"ש וסנה כל
 דבר סלריך צ"ד לריך לזה עכ"פ כשר לא פסול דין מותרת
 רשע זה גרר אל תשת רשע עד לדין כאב"י קנהדרין דף
 כ"ז ע"א פסול הגוף וח"א לדין פ"י פ"ו אף חס אינו
 משקר כלל ומאוד סארכתי בזה צהך דצ"ב דף קכ"ט ע"א
 גבי סוס על שטר עד שלא כעשה גולן ומה דמחלקים בין
 מחנו ע"ש ברעב"ס וסוס' בזה ובחמת הגרר לא משום
 חסס ז"ף רק כך דספורס אחרס דפ"י רשע ח"א לצ"ד
 לצטות שס פסולס ולקיים השטר עשאיב צמקיים זה ר"ל
 סרעב"ס שס וח"ש מ"ש חוס' חבל ע"י קרוב לא חבסס
 לן ולכך מליכו בגיטין דף פ"א ע"ב גבי גנ קח לבן כסס
 דבגולן ח"א לעללות פ"ש בגמ' דלחר עפס חסס וצירש'
 עשמע דפסול ח"א לחקן הגנ וע' ברעב"ס צ"ב דף קכ"ח
 דבגולן ח"א לקבלו לנחמן ואף ללכאורס ענע' סנהדרין דף
 כ"ס לא עשמע רק זה לככא דק"ל דרשע לא פסול הגוף
 דס"ל דף כ"ז דלכעפ"ס כשר חבל חן דס"ל דהוה פסול
 הגוף דק"ל ח"א זה ורק בקרוב ואשס עכ"י דזס רק גוס"ב
 וקרוב כשר צמקוס חמר וע' צירש' סנהדרין פ"ו ח"א וס"ב
 בזה לא מליכו עדות כר ובחמת גרר פסול הגוף לכ"ע לא
 פסול רק מחלן ולפס"א וע"י צ"ד ומאל סארכתי בזה במ"ש
 סרעב"ס ז"ל צפ"ע פ"ב דיצמות גבי הגמיו דלסור
 ליחא עשמה דיסרג צפ"יל זה עקוס דלעטות פסול הגוף
 ח"א בלא עדים ונלא צ"ד לכ"ע ובן מוצר צירש' סנהדרין
 פ"ב שס וע"י סודלח פ"ו אף לכ"י ח"א לצ"ד לפסול ורק
 אמרינן דסעעשס לנערי שקר כיון לחין חנו יבולין
 לפסול סוס צפ"ס עקלחס צפ"ס כולס ורבל ס"ל דלף

קבלה אדחתו סמנו סתוב כי בעלה שרוב מסוכן בבירוח
 אחר נהוח וסרב לה סקצת סהפוסים ש:חב לאשתי
 וכנראה לא כתב לה אה הסוף שלא להבדיל את אדחתו
 בשמורת פתרים — אם אפשר לסמוך על עדותו של
 אברהם הג"ל דהיי פסול לעדות סחמת סס"ל' אף דהיי
 בכתב [ע' בהדים פ"ב וגם הקרבן נטרי' בראשית
 בתרא סספ"א ל"י].

תשובה

יום ג' י"ב כסלו סרפ"ס לחינסק להרצ המופלג כעבור
 אסרן נפחלי יחאק כ"י דלופסלל מכתבו קצלחי
 וסנה לצאר זה סקלר סיריעס אף סקילור כך עיקר הגרר
 גבי ספר עגונס חס אמלין שמת פליס ועימלל מותרת
 לחין לס צפל לו זס ססר דין וע' בחוס' דף פ"ח וכיר
 דף מ"ב וצמב"ס ורלצ"ד סוף סג' גרושין וצפ"ב סח"י
 גרשין סס"ו דגבי עד נקט וסעיד וגבי סאל נקט רק
 נחעניס לומר לא גרר פרות ומלור סארכתי דזה בגרר סך
 עחליקת דיצמות דף ל"ב סורחס אור טעות פ"ס ולפ"ד
 סורחס הוה זה עדות ודין שאלו מאמניס לא טזה בילי
 עתח"א רק עדות אף רק ססר צ"ד וכמ"ס חוס' חולין דף
 ל"ז ע"א וס דבר נעטך ולכך אמלין ביצמות דף ל"ב
 פ"א סוח"ל וסח"י לצ"ד בקלל דקני נסוחין ור"ל דזה לא
 נפסק דמת צעלה רק מ"פ צ"ד וכל רנע ורנב הוה זה
 ססר וכמו קורס נסוחין דהא לא אמרינן ודחי מת ובח"ש
 סח"ס שס וגם לרסס אסורכ ור"ל דלס כשחס ללחר פ"י
 ע"א וסח בלא בנים לא פסני חיליחה לססור סלר' דסח"א
 נח הוה כלל אספ"ו וכן י"ל דלרס לריכס ססר צ"ד צפ"ע
 ולי עכ"י ססר שלס דזז רק דין סורח"ס וע"ש ביצמות דף
 ל"ב גבי הלכס וקלקלס לחין דקחיסן פנויס וע' צמב"ס
 צכ"י גרושין פ"ו פ"ר דנקט שס דלס עד ססיר ללפס
 וכסח"ת פ"י פ"ו אקורס לסנשא לו חס סחוס דס"ל
 ללחר נסוחין מותרת לסנשא לו כעוב"א בגמ' שס יצמב"ס
 אף שס דייק וכסח"ת ע"י פ"ו ר"ל בלא ססר צ"ד וכן דייק
 רכנו צפ"ב עס"י גרושין ס"כ גבי משללים ע"א סהעיד לס
 כו' ר"ל עשוס דצחמת לפשפת סהסנפס דיצמות דף פ"ז ע"ב
 ודף ל"א ורס"א דסודיות דגבי ע"א עעכב ססר צ"ד פ"ש
 וסנה דבר דלריך ססר צ"ד חס סס"ו טלל ברת לא סוס
 כלל ססר וע' ע"ש רס"י בולס דף כ"ז פ"ח גבי ססר כסור
 צ"י"ע דלא מהני דיעבד וכ"כ סרעב"ס צפ"ל בבוטת פ"ב
 גבי פך דכבורוס דף מ' ע"א גבי בילס סח"ת חס לא
 מייסך עשעע שס דלף חס לא מלל בילס סח"ת סכור אקור
 חס עשמו כיון טלל עשס כר"ס וח"ב ח"ך גבי משללים
 חס נסח"ס לא סלל ס"ל ליכא ססר צ"ד דסעסחין לביד
 כעטח"א ביצמות דף קכ"א וכן קכ"ס צפ"ג ז"ל ולכך דייק
 רנבו דסעיד לס וס"ל סלכס ונפח"ת וע' צמב"ס דף ל"ב
 פ"ב דדי בזה וס"ל מלמינס לו ודי בזה וס"ל ססר צ"ד
 ולכך מוצר צירש' ספ"ו דס"ל כלעמ"ת לכ"ע אף לע"ד
 ולין ע"ש וספ"ס נלפניס וסכ"יל בזה וע' צמב"ס צפ"ל
 עדות פ"ו דפ"ל סודות סקס נלמן מורכבן צ"ד' עדות
 ר"ל דס"ס"ס רק צפ"ד בילי מלס"א ר"ל דסל"ס פס ועימלל

דבר נעשה לא כפסק יבוא סך דבי דק לי פיר גבי
 מאלס פיר פיר סמור דק לי פיר וסל לריק למתא
 כל ב וסלר סלרסרס דס כל רב ורצ סוס פסל
 סרסס ולכך סל לר דרע ספיל צרין לל פסר
 פילס על פליס צמר סל לא ספ לו ססור וצריס
 בסך דרכין דק ר וצירט פילס פיר ספוס סקוק פלוי
 לא נספס סס ספוליס וכיצ בוס לכך סל סל רוליס
 לפסיר פיי ססור סוס כנו סלסו פסירס פיי פסול
 סוק או פיי ככיי סס סילס לפסוס סף דבר סלינו סוסס
 ססס פסר ולכן סללנו לרין לנו ביר סוסריס סילס לעסיר
 ארסכ ספוליס לפסול סוק רק פספס פסר ולססליס לא
 סייפין לעכר וסלור יס לסלרין בוס וכנו דלי לרין
 דינו קפסוס פלי לססיר צבירוס פוסס פלין מוצכס ולין
 לנו לרלוס דריס צלסס זז גיכ לרין סלנו פוספין כן ולין
 חין סנו יטוליס לעפוס פסול פוקו צרפסיס וק ביר רין
 עקנלין ארסס בצרר צורר ולל פלסס פדיס כלל ולכן חלצר
 נכריס פסליס צפוליי פדוס רפסיס פסני סף צמר
 ובפסר צלגרת דכמו סס פור דצריס פסריס וכיון דנחין
 על זס נלפון על זס ובגור כך דינפוס דק ליס גני הרי
 לסס ח' צניס צרך דרע ובגור כך דכוסוס דק כיר
 פיס סלי אופנפו וגרר זס קצר סקברחי בקיף יבחיס
 וסלר דכריס סס דסוס גרר פפסס.

אך כאן נלכך לנו לקיים הסכתב סכסב סנדפ פזס בהיי
 ונס לרלוס סלגרת כי סלסס סנס נלפנית פחוס
 דסוס נס מחוסס לכן סילס לס גיכ לא פספסל כפוסר
 בצר דק קייז לרין [ססר סוק]. *

סימן עט

ש א ל ה.

[כספנה דתזובות פיר אין האב חייב לרין את ברו כו
 ופריס להרסבס דהלכחו כרוביל הרסבס בול איסח
 פיר פסק פער ו' שנס מחויב לרין את ברו וצריס
 שם כי שוס סוקנת איסח - אם נכלל לר' הספנה
 הגל דסירי אחר שש].

ת ש ו ב ה.

עשיק חיי ליר פריסו ירלס צמנוס דק פריס פיר קפני
 קפניס חייב לכיר סך רעיי וסרין סיל דוק סל
 לריך לון חוס גיכ פיר צרטי דק פריס פיר סך סמריס
 וסיריף קיל רער סס לריך לון פיר דין וציר דנס סלל
 מכסלס פ' ככוסוס דק כיר פיל וברייף סס וצריס פיר
 ופירס פסל ליסוס וספסס כיון דעיי סכריס ובגור סכסיס
 סחייב נס וכן כיר לגני סל לריך לימן פבר סיס וסל
 דכולר ציק דק כיר דלריך זס קס נלספו ספסס רפולס
 סבל סל ספסרס פניס פסנו פלי וסלסס זס פליס בסך
 סחוקס דכק דק פריס גני למסיר פיר וכן סלך זס גס
 סל וכן כיר גני קצנפס ליס פ' כיר דק קיר פיל וצריס
 דק ליס פיר וציר דק כיר וסס קס פסוס לפסו סל פניס
 ילס

סל סלס פיר אין פלוי פסול סוק כן ריל ספיר כרסוס
 פס וליך דליכ פיר פדוס זס לרי רסס מוסוס חוס רק
 לעדות סלרס סבל לוס סרר צפלו לרי צולו לא וציר
 רסיק קיל דנס פסול סל סוסס כסר לעדות סלסס ונלפוס
 סכיי סיל בנסודרין פיר דמוור לסכפיק כסר לעדות סלסס
 ופי נלפון רעיי ריס דק כיר פיר פיר ספוס דפסול
 לרין פסוס דסליך וציר צירט בוס גני פסריס וירס
 סלסס דרל ורי צפריס וצירט סס לריני כפסוס ובכך
 דנסודרין דק כיר פיר וצירט גיפין פיל רסיל דכוסיס
 צלסס ככריס לריני כפסוס וכן פוכס צמנוס דק ס' פיר
 פיר בוס וציי נס פסוליס פסוס לרין מחויקיס חוס ריל
 לרין נקליין פ' קרופין דק פיר ורטי יבחות דק ליז ללל
 קיל קרופי כסך ופסיר וסוס צבר סססיר פל סררר לא רנו
 ולל פפירו וריל לא נחמס סקר רק דין וכנו חינו מוסס
 צברור דערין דק ליס חוס ריל צכרדין דק כיר פיר גני
 ססור על פריוס ללפוקס ופילס פיר וסלר סלרסכיי בוס
 צפוסס סרעניס זל צל' פליס וסלרביד זל וצלי פפסר
 בוס ולכתייל עכיס כך סיל לבר לרין סוס דבר סקר
 לריך ביר פיר פסול צברר רפס סף פלינו ססקר ולל
 ככיי בוס וסלרסכיי בוס גני פיר קרופין פסוליס סל ריל
 לרין סקרופין כלל או לרין כלפריס וכן גני סלס דניפין
 דק פיר סל ריל לרין ביר עקנלין ארסי או לרינו בצרר
 ער סף לדבר סספריס פוסיס סררר לא צברר סררס צביד
 ופסוליס ורלי לא סוס כלל לא נס ולל קרופין פפסוס
 פסול סוקך סך בלחות זס לריך ביר לפוסלו ולכך כוסיס
 סל לא סוי פסולין ללחות דבר סוס ככריס לעפוס נס
 וקרופין לשיסס סירט' דבי לא פסלו חוסס רק נחמס
 חסס ולל צירור צפריס דבי איי לפסלס רק על כל סלר
 צמר וציי פריס כרין ולכתייל וסס ככרי גיכ פלצר
 דפסקר סוס פסול סוקך ע' ציכוסוס דק פיר פיר לרצריך
 נכרי סלס כר ובלחות לרין סוס כירסר' פורר פזין דוס
 פסול סוקך ולכתייל וציי רפיי גיפין דק ס' פיר ריל לא
 כוס' ציק דק פיר וסוי רק דריל סל פסני ככרי
 קבלס דלפון עלי דנסודרין דק כיר וקיל לרטי דלכללס
 לא גנע עקבלס ולכך ככס כיון דסס פוסרין על דין יל
 דלס גרר קבלס צדיע ונלפון עלי ולכתייל סך פסליס
 לרין זס רק סירור פפסס על פלוי סוס ולכך כלל
 קנכיי לא מסי או בלל קיסור דכריס פסוס דפסס
 בלצר חין ניצ לנו רק לבדר דין וציי זס סיל לנו לקבל
 סל נכרי סף סל חינו פסקר רק ביר איי לססיר סבל סל
 פספס לנו פור דפריס סקר חין נכפריס לסרין נלפון נס על
 זס ורק גרר פפסס כפולס ופי פפסס פן פסכסיס סוס
 כנו ססול ירפ זוס פס וסול פפיר צביר וסרדין על פיר
 לא על יד' פפסליס וכן בלל סכרר צב' וצריס ריל
 סלסר או סלסרי פלסס אוררס פס צפלי פיי זס פפסס
 וסני ולכך ככס סוק' צפריין דק כיר פיר דלורר
 פייסס לא סוס עקליס פסוס דליס לומר לפי פפסס פפנו
 פס ולכך צפריס יס פפסס לל פסני פסליס גני סכריס
 פ' צפלי סקינ פסוס דסס סוס דין ולל פסני פיי עכריס
 ולכתייל וססס גני פללו צמר סס פיר דכריס ח' דכסס
 רק פסס פס ונס סלרריס בוס דרר סכסוס צמר זס

ולכחיל ממוס דבשעת נפילה לא סוד גדר יבוס וריל אף למיד ציצנות דף פ' דמי עד כי טעם וכמו סרים חסיה אם נתרפא לאחר מיתת הכפל לדין ציצנות דף קי"א פ"ב ע"ש צהוק' דזה רק עכאן ולכחיל דבשעת נפילה לא חזו זה גדר של הגאונים אף מ"ח הוא שיטת דמיה לגמרי וצ"ע אם נתמחר לאחר קדושין והנה בניר מומר לע"ז או מין הכופר בכל המורה מי גרע לגבי חלילה [הנה ידוע שיטת הגאונים אשר כבר האריכו בזה] אך הגדר כך ע' צ"ב בסקו ה"י קדושין דמחלק שם עסק דיצמות דף י"ז בין הם טעם לבניהם ע"ש בזה ובאמת עיקר דף מחלקת דקדושין דף ל"ו ע"א ר"מ ור"י ושם משמע דכופר לא הוה כפ"א ע"ש [ובאמת בזה הגדר יש בזה כמה סתירות צדדי רבנו הרמב"ם ו"ל בני גדר מומר להנשים אם הוה כמין ב"ח דע"ז דף כ"ו פ"ב ודף כ"ז ועמ"ש בה"י אבידה פ"א דהוה מין ויה"ל רולח פ"ד ובה"י עדות ובה"י ממוס פ"ב ופ"א צ"א דחולין וע"מ לקרבן ספק צפ"ו מה"י שגנות דמקבלין ממונו אף לזן מחלל שבה צפ"ר ש"א א"ן מקבלין וע"י גיטין דף מ"ה פ"ב בני גר שהור לטורו] וע' צפ"ר פ' שלח פ"ס קייב דגבי ע"ז לית בה דף דפוקד עון כו' ודלא כמ"ש הרב בספר המורה ח"א דזה קאי רק על ע"א והגדר דס"ל להספרי דהוה נפקע מהם היחוס ובגדר דף דקדושין דף ל"ו ע"א הניל וע' רש"י ע"ז דף כ"ב ע"ב בני כליס של אחו לסיר דלר"ך משיחה חדשה ילכאורה הא מצינו שצועות דף ע"ו דלדורה ליכא משיחה ע"ש ועמ"ש הרמב"ם ז"ל צפ"ר ע"ב ל"ו והוא חספרי פ' נשא שפ"י משיחה של כ"ש של אה"מ נתקדשו כל הכלים ע"ש ולכך ס"ל לסק"ד שם דכיון דנעבדו לע"ז פקע מהם קס"ג אף של הנהיחות מכלים של משה רבנו דל"ך דפסק רבנו הרמב"ם ז"ל צפ"י כהמ"ק פ"א ה"ב דכלים ששצברו דל"ן מחקרים אוחס מ"ח אם ללחך שהתיבן כשרים ולי"ל קדושה אחרת רק הם כ"ש ע"ש ור"ל דר"ך דפ"ב נעשו פנים חדשות דשא הם פקולים מתחילה וע"י החכם הוה חדשים מ"ח ה"ורה נשאר בהם ולכך הם קדושין וע' צפ"ר פ' ל"ו דכ"ס"ג לאחר תמ"ח ח"ים לא יו"י לריכוס משיחה אחרת דה"ורה נשאר לעולם מ"ח ע"י ע"ז פקע ה"ורה הראשונה ולר"ך משיחה אחרת והרבה יש להאריך בזה בשיפת רש"ם ספחים דף ק"ב דמומר אף לאחר שצ"ע תשובה אקור לאכול קדשים וסך דמנחות דף ק"ע זה רק אכחני צמות דמינו קדשים צחוק אצל לא על ע"ז ע"ש בזה ואכחיל אך זה רק לגדר דין שמים ר"ל ל"ן קי"ל צדקשין דף י"ח דישר"ל מומר יורש אביו ואף שיש תשובה הגאונים בזה וע' ברמב"ם בה"י כהלות רק מחמת קנס וע"ש בה"י ואכחיל בזה וגם יש כ"מ בין ערם אחת או יחיד ובגדר מ"ש החוק' ציצנות דף קי"ש בני כוה"ם ובכורות דף כ' ע"ב [חסר ס"ק]

סימן פ"א

ש א ל ד

(א) לצ"ל למס' כ' הרמב"ם פ"ב ס"ח ח"א סופס' דשא פל ארוסתו צ"ת חמיו אינם שותם נחמת שחשיב א"ן הכפל מנוקס

ילדה ממנו ע"י אם גם זה נישא דגמלא צעלמא כמ"ש החוק' כהצות דף ל"ע בני לצ"ר וכן ר"מ אם גרם אשתו מוצרת אם ל"ך לשלם שכר חיה וכן אם לא בקרבנות על מי ובאמת זה ר"ל בכדורים דף ל"ה ע"ב למיכ"ך אם פטרה ר"ל קודם שילדס וגם ר"ל בני מונה ה"א ע"ה שלא נחשפה ויש בזה להאריך הרבה בני מניקת מונה ובג"ש ואכחיל בזה יוסף רח"ן רב ד"ה ה"ל.

סימן פ"ב

ש א ל ד

[אשה וקוקה לחלילה ויש לצפל המת שני אחים האחד הוא מומר והנ' הוא כופר בכל הי מניחהו פ"ד ו"י רבנו ז"ל ששנהם שום בזה וא"ן נ"מ מי משנהם יחולץ - וקשה להשו"א דהא שיטת ר"י גאון שיצט מומר א"ן זוקק ליבוס והק' מחשיב בשו"ת חת"ם אהש"ז ס"י ע"ג והרי פעם הפוסרים הוא מ"ך דצ"ק דף ק"י דהוי אומדנא דמוכח דהדעתא דהבי לא קי"ה נפשה שמהא וקוקה ליצט מומר וזה ס"ך ציצט מומר משא"כ בכופר בכל אשכר לו לשיב צתשיצה - יבפרש צומיניו שגנות ישראל חלילה להן שינשאר למומר - זה גרע שפי כופר בכל וא"כ הלילה המומר לא תפטר מחלילה הכופר בכל]

ת ש ו ב ד

יום ג' ע"ז אדר תרפ"ט דחייסק שוב"ט לכרב המפורסם הגדול גדול נדקת ושם לו צטשך כש"ח ה"י מאיר ש"י ל"א"י המכונה ד"ר הילדעסהמער. אהד"ש"ם קבנתי מכתב כ"י עם ה"לועה ומה בזה גדר דף דצ"ק דף ק"י ע"ב לא ס"ך בלל לכאן דל"כ אנה וקוקה כלל וחיו א"ן הפירש צנ"י שם כך דיצ"ט וחלילה הוה זה דין ה"ה"לל ז"קה רחמנא כמו דמצינו ציצמות צ"מ בזה ע"ש דף ק"ז דלכך לא מהני מ"ח"ן ודף ל"ד וכ"מ וזה לא עסקי אדעתא דהבי והוה כמו גדר דף דמורה דף כ"ה פ"א בסך דבטי חילפ"א בני לקע ובני צבור וצ"ב דף קל"ג רחמנא אחר וצמ"ס דף ע"ד ע"ב וכ"מ צ"מ וכן צמ"ה דאחר שם בני השאלת שנתו צעלים אדעתא דהנ"ל לא הקדים וא"כ לא הוה השאלת כלל ומה לנו הלכה רק ד"ל דשם פקע דעת המקדים דבאמת לא נשאר בה שום קדושה דהרי לא מושלין רק הלכה ודין מ"ס"ה דאקור כמבואר צ"מ צבורות דף ע"ז ומורה דף י"ח ונו"י לא ע"הני בזה אדעתא ה"י בני יבמה אך ר"מ דגבי ארוסה דעדין לא הוה קב"ן רק דין החורה בזה לא ס"ך לומר אדעתא ומטיק דליכא ומאוד הארכתי בזה עכ"מ לא ס"ך כלל רק גדר שפס הגאונים כך דכיון דמזינן צככהד"ן דף מ"ז וכ"מ נקס צידו לחזור וזה הגדר לא נחמת שפ"ה ישראל רק צידו וכיון דגבי יבוס ל"ך רק צענה נפילה ואף רב"ה אחת לאחר סכפילה לא יו"י בגדר לא הוה צעולמו פ' יבמות דף קי"א ע"ב וכ"מ בזה ומאוד יש להאריך בזה בגדר שיטת רש"י שבה דף קל"ו וכ"מ דף ע"ב ע"ב בני אכ צענה מ"הת סכפ"ל הוה אז סיל"ד סכפ"ל ובחוק"ם שבה צע"ס דלחך שם דב"ן ה' א"ן זוקק ליבוס

רק כ"ו שאין מומרים פוזזקים אבל אח"כ אין ניצ לנו
 נחה שסס קנוריס דזס דין וליצ גיב אס סס מומרים
 לאכול בקדשים כ"ז שלא חזרו נסס דק דענחות דק קיש
 זס אה חזרו בהס ומיש כמז סמנ"ס צס"ל חסילה דנס
 בזוכס לא ישא כמו סך דפי"ז דק ריב פי"ג פיש בוס וע'
 נבריחות דק ז' מנזרל דלף מנעש נסי"כ אין עקלנן ממנו
 קרבן וכן היא ברענ"ס ומדברי פסוקי ביבמות דק פ"א
 נבי פסח עוסק דהא אפור לאכול בקדשים כ"ז שלא
 חזר בו והנה מנזרל במנחות דק י"ח פי"ג דק אס אינו
 מודס נכני פנודות העוקר לנבי אסרון פיש מוינן דסני
 הוא אפיקורס דכופר בתורה מיש לסקריב קרבן איל
 למכעו ולא ססיל מעשס כל בן ככר פרל לב דנצחיס דק
 ילא פי"ג [חסר הסוף].*

סימן פ"ב

ש א ל ד

[בדבר קדושין כנראה סתוך החשובה].

ת ש ו ב ד

עש"ק כיח איהר מרס"ח דוייסק לסרנ החוי"ב וכו' כנהור"ר
 תשה אל"י נ"י רב דנצנ"ט מכתבו עס הנצ"ע קבלתי
 נעת והנה לפי הנצ"ע אין בוס חשש קדושין כיון דכל
 הפדים אומרים שלא ראי כלל נתיבה שוס דבר [התערה
 על הכנעת מידו לידה] כלל [ולא ראו אללה] ובוה לא
 מהני שוס אומנ"ג כלל [ונס לפי דברי העד היא נחנה
 מעות צעד הטבעת] ואף דהאשה אערה שקבלה טבעת
 בקדושין של כסף כיון דפי"י הפדים או נעשה קדושין והס
 או מתקדשת ובלא עדים אינו כלום לא עהני כלל וסארכתי
 בוס נמה דלכאורה משמע מחוספ"ס פ"ג דקדושין דדיוון
 שאחר עיי"ט שיש לי ביד פלוני דאס פלוני סודה שיש לו
 דהוס איל ודאי ובאמת ככר הארכתי בוס נמיבורי איל
 אס סודאס הוס בירור א' חיוב ורס נמאל דהיא רק חיוב
 סוה מאלן ולהב"א וע' בכחמות דק מ"ד פ"א פיש נבי
 טלווי פורא וניב דק לי"ג פ"א דזה סוה מחלוקת דר"ח
 ואבי ורבא נבי דקלא דלאניא וע' בירע"י זיק פ"ח נבי אס
 מהני אומנ"ג דק דטנעות דק עיו פי"ג נחבול לענין
 שיחזור של עבר וזה חילא נלגמא דסחוק' טבעות דק
 נ"ד אס ז' סוה בירור נמור עס"ת או כרעס סרננ"ס
 נס"ל חובל דהוס רק חקנה וקנס פיש נפ"ס ובספ"א נבי
 שריך לראות כהפך ווס ריל סך דשמעון סעמיני וליע זיק
 דק ל' פי"ג דק ל"א סיח"י עכ"פ מסור לעדים ובלא זס
 לא וע' בחוסק' וסנהדרין פי"ב אס נמערהה נאחיס פיש
 ובאמת זס חילא נכני ליסני דנ"ק דק לי"ג פ"א אס נבי
 עויק שיך סך דין דומאל סרע לעמילא כר ריל אס סחיוב
 פ: ספועל כספועל א' רק על קיצס שנעשס מסי' ובהוסק'
 טביעות פ"ג מנזרל דסיב וסרנכ"ס סקס דסמור נספ"א
 נעלא דעיקר סחיוב נעשה טילא מיד ספועל ולכך מריך
 לידע זס נפדים לא בירור פ"י אומנ"ג וע' נעס דפליגי
 סרננ"ס וסרננ"ג ריע ס"ל אונס ומססס נבי קנס כס"ג
 חס

מקום מעון אפילו אפסוד מדברי סופרים ומדוע שס
 נבלהס ג' ממעט מן ספסוק אשר ארוסה אכנו נקראת אשה
 וסס ג"כ ארי נבא על ארוסתו נצית חמיו נענזרל נקוסס
 דק כ"ד כי נעינן סס קדמס טכינא נעל לבועל ומדוע
 נחב כאל מן ספסוק וקס אילס מעון;

(ב) לתרן ק"י סרננ"ג על סרננ"ס מן סך דסני רמי צר
 חמא ק"י סנ"ג דליס לן למעס מקר"א אשר ארוסה דליכס
 טוחת סא מיוק ל"י דנעינן קדמס טכינא סנעל לבועל -
 ומשני נמציח בגון שנא עלי' נצית חמיה אביה וא"כ
 לסרננ"ס סא אינו מקר"א מעון והרנ סהול רלס לתרן ק"י
 סרננ"ג דהא עכ"פ מן התורה מנוקס מעון לריכס סתורה
 למעט רק סרננ"ס ססק דכיון דנס מר"ס חסיב אינו מנוקס
 מעון סוי אינו מנוקס מעון ג"כ אכנס נגמ' מירי מקר"א
 וספיר דמ';

(ג) מחללי שבת ואומרים שאנוס'ס מנעלי נחיס שלהס לצבוד
 נשבת אס מומר להעלותם לדוכן לנכרת כהניס]

ת ש ו ב ד

יום ד' ד' כסלו חרפ"ז דוייסק לידיו הרב סחוי"ב כנהור"ר
 נעע נ"י על דבר סרננ"ס והסרננ"ג כאל מירי
 לאחר כיסויין וסס מירי אס קדמס נביאה דכל טזה לטס
 קנין לא נקרא נעילת זנוח וכל עמין בוס גדר
 קנין סוה ז' זנוח אף נלא איסור ע' קנסהדרין
 דק כ' פי"ג דק נ"ח ונצנעות דק סיח פ"ב דק ל"ע וע'
 תוס' כחמות דק ז' פי"ג טנה לטס קנין ונר"ן פ"א
 דקדושין על דק י' פ"ח ופי"ז דכחמות דזה רק בימת
 קנין אין עליה סס ביאה כלל ולא נקרא בזה קדמס טכינא
 נעל וכן לנחבי"ה ביבמות דק י"א נבי מחוי"ב מן סרננ"ס
 מומר סף נאחר קידושי ביאה לידיו דלרסון עושס וכן נבי
 נוטח מחוי"ב דקדושין דק פ"ח סס קדמס נביכס לח נקי
 והסננ"ס סי"ג דזה נקרא ביאה לח כנו נמנערה ומייקת
 דסס סוה מיוסור לח גדר בימת רק דעבר על חק"ה וכיון
 שיש נה סרנ כמ"ס נפסי"ע סס אלל נכרוסס סוה בימת
 זנוח וכן נ"ח כמו נשנות נשנת או טבימת כסמ"ה אף
 דלספור מסי"ת מיש ז' לא סוה איסור נשנת וע' ססחיס דק
 מ"ח וערבין דק פ"ח ולא סוס מומר לנשנת בוס ע' רש"י
 פרבין דק סי"ע והוריות דק י"א וכן כעו סננן צח' לססי"ס
 אס ז' מחמת גדר חנץ או מחמת גדר ייע וכי"ע למ"ע
 וכן נמינקת יע לה כמנזרל וסקלר בוס וכן קיל נחר סנאל
 נחוספ' סמורה נבי אהנן ועלי דסארכתי בוס נבי בימת
 נדס אס מ"ס בורקין ולאחיל בוס וע' נצ"ס סרננ"ס נס"ל
 עכירס סספ"ז ונכך פגמח דסרס פ"י נבי סעמיר על
 כסיק נפי פרה אס פסול יזס ריל אס ז' עלס סו לא
 ואכע"כ;

[ג] נגדר מחללי שבת נוטלי אס סס עונכיס נפרססויל
 רב ססכל יודעים טזה אסיר ע' נרננ"ס נס"ל ערות
 פי"ב אס סס סנוריס טנננ"ל פרכס מומר נבי ערות סס
 סקוריס וכן לגדר קרבן אין עקלנן חסס כמ"ס סרננ"ס
 נס"ל מציח"ק נננ"י דחולין דק ס' אף דהא חיונן דיסי"כ
 סמור אללה משנה כמ"ס סמוס' חולין דק ק"א פי"ג זס

רק גבי קנינים ולא לעולם סקדוּתין וסא דנקס צגו דק
 " אין אדם פורה בפקדום ומפקידים לל דביון דבעל
 הסכומה אסור לדור עמיה בלא כחובה אצל סיו סקדוּתין
 לא פקע וסוה אילא גמורס וכמו דקף קילא ע"ב גבי
 אלמנה לכס"ב אסא ואלת אסא ור"ל רק לקנינים וע'
 צום דפליגי הרמב"ם והראב"ד בהל' אסייע ובהל' תמורה
 אס אסור סוה הקדש טעות ומוס' ציע דק קסיו ע"ב
 וכיע צום ואכעיל עכ"פ כך סדיו ולא כפסעת סמוס שס
 דף " פ"א יוסף לרזין.

סימן פד'

ש א ל ה.

[בדבר כתיבת שם בנישין סתי יכתבו אדא או אידא
 או ערה (ע"ן עור לעיל ס' ס"ב)].

ת ש ו ב ה.

יום ה' ח' מ"ח"ס תרפ"ח דחינסק לא הבין סכומה אכי
 כהנתי דאס נקלחה בחינה נלךד שיכהוז ל"ה
 ואף דמלינו בחוס' כהכונה דף ב' ע"ב וגם אס נכתב
 בלא " תיעי י"ל בחינה בדיה לא כסאו ע"ס וע' בהך
 דנדרים דף ל"ה ע"א סנימנה ורשי' וחס' צבורות דף ל"ד
 וקדוּתין דף י"ח ע"ב גבי צבגרה ע"ס וע' חוס' ט"ז דף
 ק"ס ע"א גבי צוקרות' וצחס' דף כ"ז ע"ב גבי סהיכס
 ומנחות דף ע"א ע"ב וערכין דף ט"ז ע"ב גבי לימח מ"ע
 בטס לריך לכתוב כך ע' ענחות דף כ"ס ור"ל סוה לו
 בן ונקלא ר' סימא וצכ"ע קרי לו סמח ע"ש צמנחות דף
 ע"ב פ"א וכתובות דף ס"ט פ"א וכ"ע צחס' חזיון רזין
 כ"כ קפידא אך ע"ס בן לריך לכתוב דאס נקלא בחינה
 לריך לכתוב אידא פ' חולין דף ס"ב ואס בלא חינה אז
 אין קפידא בין ע' לא' גם באתח תמחה צבגו' קוראים
 כך לזכר אזא צכ"ע צחס' וע' רש"י כדה דף ת"ה ע"ב
 גבי ר' סכינא ור"י וע' רש"י סכת דף ק' ע"ב גבי ליפס
 דוס סוא עיפה צבל הסיס וע' ע"ז דף ל"ב ע"א גבי
 גודא וגורם דהוי סניס וע' ענחות דף כ"ט ע"ב גבי ראוה
 ורשי' ובחילין דף ק"י וביצמות דף פ' ע"א וגיטין דף י"א
 גבי סימח עכ"ס ע"ס צחוק' ופס דף י"ד ע"ב ואכעיל
 לכן אין קפידא צום רק למי ססצרס כי גט סוא לסון
 בעל ואף דכחוס גיטין דף פ"ה ע"ב גבי אגרס למדו מן
 ח"ס צכתוב"ס שס סוא גווסח סתקנו כחסיס ואף דגם סק"ח
 אזלין אחר לסון ב"א ע' חוס' ב"ב דף קמ"א פ"א גבי
 טועמיס וב"ב דף ס"ה ע"ב ומבולר צירש' דאס סס כחחוס
 טיך לו וע' נדרים דף כ"ז דגבי לסון ב"א לא תליא כחחוס
 רק צעבור אך ימ' אס סק"ח קחס אצל גטו כחחין כדה
 חסה בר כחצולר צעמנה י"ס וסוג' צחוס' ב"ה דף קס"ד
 לכן אזלין צסר כחחוס אצל לא בשימח ב"א דאס רק
 ססגריס [אולי סקר עוד מליס ע"הק"ף].

סימן ס"ה

חוס ר"ל סך דגיטין דף פ"ה וצ' צרו ע"ס וע"ה
 סארכסי צום דגבי קדוּתין לא טיך דין קרוב או סקול
 כיון דסעדיס סס סרע מן סקדוּתין וע"ה דלא סוי לזס
 סוכ כתי' ע"ה ללא לא טיך כלל זס וכחו ולחר
 צירש' פ"א דסוריות סוכל כתי' דף ר' ע"ב דעט"ה כ"אבן
 ולך לא צעי דו"ח לא כמו צחוס עטוס דכנר נעטו ע"ס
 ע"י סדנר וסוה כפדיס סעעדיס סכנמר דינו סא"ל דו"ח
 וכן גבי קיום ססנאי אס ססנאי סוה צעלס סנע או
 סקדוּתין לריך פדיס ואס רק סתסוס מבורשה או עקושה
 א"ל [ט] י"ס זס ר"ל סססון דיעס' רפיג דקדוּתין וע'
 גגיטין דף ע"ז ובגי קדוּתין לא [ל] ריך דו"ח כיון דזס
 כנר ססורס סאמינאו וע' צירש' רפיג דקדוּתין גבי שלח
 נעשה ער ובגי יצמס כיון דצעי סצולה צעלס כמו צ"ה
 דוקא וסקמת זרע לא חסכי חזקס וכדמוכה מחוסס' פ"ה
 דכחצוה וכמו גבי חלקות צסלס"ב ובהל' יצוס וגדר דו"ח
 ליכא דכנר נעט"ה סדנר זס ר"ל סאמינאו ססורס וכן
 צפוקל רק לסאבון ולא לסכפיס דזס רק לב"ד ולא לנ"ב וכן
 נעלל קרוב או פסול ליכא כ"ן וכתי' צחיבורי צום ודך
 דקדוּתין דף ס"ס פ"א ע"ס צום ואכעיל.

סימן פג

ש א ל ה.

[בנשא אשה אלמנה לפני ג' שנים וב' חדשים אחר
 החתונה נהפך עור בשרה טלוו לכהמים אדומים כי חלה
 מחלה המיפילים [הצרפתית] והוא עדין לא נחלה והיא
 סכנת נפשות לו והיא נסעה סמנו ושלח לה גם ואננה
 סקבלת ועיר יש עדים שמעידים על וגוני הרבים והוא לא
 ידע מהמוסין שלה לפני החתונה ועדין לא קיים פייר סה
 לחתור לו לישא אחרת בלי התר סאה רבנים].

ת ש ו ב ה.

יום ב' י"ג אב תרפ"ח דחינסק לכנר דלחייק [כ"הא-
 ח'ליקח] טיח' שלוס וצרכס קבלתי כעס מחכבו
 וצוה א"ל לי לפסית לפרט עי ועי כי חכי דרכי רק
 לכתוב כפי מה שר"ל נסקוק סדיו אצל אמריות ספרטיס
 אין אכי סקבל כיו סהדבר אינו לפני ספרטיס כי עי
 יודע כו' וגם חכי טוכג כמו דעבול' צחוסס' דנתי' ספיצ
 אלא לווער אס כזס עסור כו' כי אכי סלי' עסיצ לכל
 שאל דצבר ד' זס סכה ואני איי עי סוה ססוול לכן
 גורתי שלא לכתוב על סרט רק כלל אך כך אוכל לכתוב
 צדבר אסס סנשאה לצבל וחס"כ זמן ב' סדסיס נראה צס
 ססין רע סטר נלסס סכי' לפני ססוולין וסבעל לא קיים
 טייר וגם ענת לא קיים דסינו סאין לו סוס ולד וס"א
 אכס רולס נקבל ג"ס חוסר ליצבל ליסח ססרס בלא סוס
 ססר על קיר כי על זס איי לרגעיס לחקן ולת סל כלל
 סקנת רנפי"ס צפוקס אטר רק יס עליס דין ס"א לזיסוריכ
 לא לקנינים גם סו דק"ל כנכ"ה נסוקס צחולה ונעללח
 כעלס עק"ע כחחוס דף י"ח ע"ב וע"ס דף י' ודף י"ב

סימן פה

ש א ל ה

[הנשען על בת ישראל' הבא על העריות והיא מעוברת מסנו ומתנהגת בדרכי ישראל' ועכשיו רוצה להתגרר מה דינא ואם סוחר לישא אהא האך ניסך כתופתה וגיטה וברכה הסילה לולדה.]

ת ש ו ב ה

יום א' ג' תמוז דסאי שתא תרסיג להבד סחויב סירן ומפלגן במסור'ר שזעון ליב ניי רב במארסין קבלתי עכצנו קבלתי אעט וחסה בזה סבור יט להאריך אך בקיבור כך סנה בלחנה לכאורס אין מונן דגרי בגמ' דף כ"ד ע"ב דטוס ס"ד דלכך לא יקא משוס למחא מתגירס לסס אישות איב עט שייך זס צענר בשפחה ונסתחררס סא עס אי"ל דעט וקבלה מלחא וכאבוחר ביצמות דף ע"ז ע"ב ודף ע"ט ע"א ועיקר הגדר עס משוס דכיון דאין גופו קניו לו רק לזיון וכן נפסו כעבוחר גזיר דף ס"א ע"א אי"ל אי"ל כלל דעט וכינוי דלגיון דק"ל כע"ד ביצמות דף ע"ו דלקח עבד שלמו אף בלא פבילה קנס קס"ג ואף בלא קבלה מלחא יוכל לגירו בע"כ וכמו צן קפן דיצמות דף ע"ח ע"א דאי"ל דעט משוס דקניו ללציו וגס אמו ג"כ יט לה זכות בצנס סקפן וזה הגדר דכחובות דף ע"ז הגירות שנתגיבס בזה עמט וע"ט בחוק' ולא מייתי להך דריס דכחובות דף י"א וע"ט צרטיי דלמו הביאמו להטגיר ובלא אס לה גס לריס אך כל זה אס סלס לא נתגורס אכל אס גס סלס נתגירס וסיא עטתה כ"ד להגרות מהני גס לזתה וזה כסך דדף ע"ד סג"ל וזה ר"ל צנר שנתגירו כציו עמו דמיחא לו צנה דעבד אציון ר"ל דסאב שלמו נתגיר וסס נקט אב דק"ל דלריך כ"ד גס צעילה לסס גירות וע"ז שייך צאב וסס נקט גס צניס אכל צצח די גס צלס אס נתגירס עמט אכל ריט קע"ל אף ססלס לא נתגירס אכל אס גס אס ליכא אז אי"ל לגיר רק בזוון שיתגדל וע' צרטיי יונח דף פ"ה ע"א ונסיג צה"ל מילס אכל אס תפס חינוק עכורס ותקפו סוה גדר קנין וצזה סוה פלגתא צירט' כפי"ה דיצמות אס יכול לגירו צצ"כ דק"ל דזס קנין אף בלא עבילה ותליא בסך דאצא סחול ורצנן גיעין דף ל"ט ע"ט והרמב"ס צה"ל עבדים פ"ה ס"כ פסק דיכול לגירו ע"ט עכ"פ וזה שייך צטפתס זס חקס אך בלחנה כך דסנס ע' צרטיי קנסדרין דף כ"א ע"א מבוחר דכותי אס קדע סוס קדושין וע"ז יט ללו דלל תחתון ע"ט וע' ביצמות דף ס"ה ע"א וע"ב ס"ל לרטיי דלמ"ד כותי גרי אריות לא תפסי קדושין וע' צתיי יונח דף כ"ו דע"ז נקרא צני צרית אף אס גרי אריות ע"ט וסנה לפי סעבוחר לגרסת רטיי כריות דף ח' ע"ב כל זון ססגר לא סביא קרבן בזון סתקדס עדין לא יוכל לצוח בקסל וע"ט דף ע' ובתוס' יצמות דף ע"ז ע"ב אך סרמב"ס ז"ל פסק כפי"ה עס"כ ס"ב דקק לגבי קדשים סוס כמו סליוו גר גמור ולינו ככשרי ישראל' משל"כ לקאר דגריס וסנס לרטיי י"ל דלו סוס קדושין סתפסין אכל מוצר בלא סתחתון חס ר"ל רטיי קנסדרין דף

כ"א ועסוס דס"ל דלף לע"ד אס כעגיר לסוס אישות א' לרי"א סוה גרי ע"ט לוס לא סוס גר ע"דכל לסביא קרבן גרות וגדר קדושס ישראל' וכשרי ישראל' וכע"ט צירט' ע"ג דקדושין ס"ב דעבילה לריך לקדושס ישראל' ועין צרטיי צירט' דקדושין דלס לא סכלו לסס סמיס לא אכלי אף בקדסי סבול אף לרי"ט דלס כעגיר פחות מנס ג"ט סוס אכלס בתרומס וע"ט מ"ט קושיה סתוס קנסדרין דף ס"ה ע"ב איך אפטר לסבול פחות עכט ג"ט סל ללו צה דעט ולא שייך צה לסס עמיס ואף דלס י"ל דקנאן בעלחמה וא"ל דעט ע' גיעין דף ל"ח וע' צרמב"ס רע"ט וס"ל עבדים וסל דגבי יסי"ה סוה פלגתא דרעבי"א ורצנן דיצמות דף ע"ז ע"ב אס לריכס לקבל י"ל ע"ט דלס סס יט ללו דלל סוכל להטענר ולכך לא קנס קס"ג והרבה סלרצתי צזס צצט דנקט צמ"י כוסס ועטבילה כ"ו אף י"ל דגבי אסס ליכא קנין עלחמה דלל [צני' עלחמה ע' רפי"א דקדושין וציצמות דף ס"ה ע"ב עכ"פ תבוחר צירט' דכל דלל נתגירס לסס עמיס אף לת"י דטוס גר ע"ט א"י לחכול צקדשים דאין תקבלין מענו סקרבן וצוס אי"ט שיעט סרמב"ס ז"ל צה"ל ק"פ על סך דפסקיס דף פ"ה דלמשכס אחרונה ח"י עבד ח"י לסביא ק"ס כלל וכן פסור זון סרלסס צה"ל מניבס ע"ט ועסוס דנס דנס עבד כשיבטחחר כ"ז עלא סביא בקרבן סוה לקדשים ככרי ורק ציון סהוה עבד אז סוכל צפסס וקדשים צנדר דבסל לרג יאיב כיון דכופין רבו בטל מוננו רשית רבו ולריך קרבן וכ"ז שלל נסתחרר לגמרי ולל עבל לסיחרר א"י לסביא קרבן ולכך אי"ל לסביא ק"ס ולל קרבן ראיס ואכתי"ל וע' גיעין דף ע' ע"ז צרטיי גבי אין חוזר בעב"ד משוס דזכו בו עמי"א ודף ל"ח ע"ב גבי מקדיש עבדו דלכו עס קדוש ו"ף ע"ז ע"א צתי"ס גבי אין לי עסק דעעבד משוס דזכו בו עמי"א ע"ט וע' ביצמות דף כ"ז ע"א ד"ס צ' גוריס כשרית וקדושה ע"ט צזה ולכן גס צענד וספתח בעבילה אחרונה ס"ה"ל חל עליו גדר קדושה לגבי גדר קרבן לריך רק שיהא סעבד מתרלס בעבילה גסס קדושת ישראל' וע' ביצמות י"ף ע"ז דלריך קר"א צא"י שיקבלו גריס דלל יונח דמגירי שלל לטס גרות ורטיי דף ע"ח ע"ב גבי עבילה וצ"ח דף ע"ד ע"א גבי רביח שלל יאמרו כשכיל כ"ו ולרטיי בזון המקדש ד"ס נתגיר שלל לסס עמיס א"י לסביא קרבן יט ללו דלל סתחתון אף דלוה צן קדושין כע"ט סכך דנסדרין דף כ"א וזה רק בזון מקדש וצזה שוב י"ל ע"ה דללס מדברי הרמב"ס ז"ל צה"ל אביב ססי"ג ד"ס מילוק צין גר לגיריות ע"ט גבי כשי שלמס צה"ט וע"ז ר"י דנתגרו [סל"א] לסס כתיס וחסי"כ חוזר דגבי נסיס גרע ספי ועסוס דלל שייך צסס סגדר דזכו בו עמי"א דיעין דף ע' כיון דל"י לסביא קרבן כמ"ט צזס וסוס גדר אעחלל דבי"ד דף ל' ע"ב גבי כר"שון כ"ו וסלר סס דמעטס לא עבדי כ"ו וע' גיעין דף ל"ב ע"ב לא אמי דיצור"ל וענעל מעטס ודף ניח ע"א גבי סיקריקין דשטר קנס ע"ט צתוס' צזס ודף ס"ו ע"א ותוסס דגבי גריס סוס עילס גדר מעטס עט"כ צגיריות וכן ק"ל לסרטי' ס"ה דיצמות דגר י"ל דעוחר לסעביל צגילס עט"כ צגיריות דגר סוס כענר דין לא כסוס' יצמות דף ע"ז ע"ט ע"ט צזס ולך סרמב"ס ז"ל

סדין ובגי תקנה חכמים וע' ברעצין בתי"ל גבי אבילת דקיל דסיך אבילת גבי עבדים, בצורו דמיז יט צו לטר ואין וע' בתי"ל ב"ק דף פ"ה גבי מילת בכו בעבד ע"ש ונזיר דף ס"ח ע"ב דרק לגדר דין אכל מימ סמיליות יטו וע' ברעצים צהל' עמרים גבי צן גר אס לריך כיצור מדרבנן דהרי לדין קייל דקיס מור ואלכמיל ובתי"ב פ' קדושים מרבה גבי מולך גם פבדים חזינן דמיז נקרא גדר זרעו וע' בתי"ב פ' אחרי דפוס מחלקת גבי צן הצא מן עבדים ועבד הכל על ביי לאכילת דס אס מיב ולריך ריבי על זה ובתי"ב כיון דיש צו לר עבדים ג"כ ואלכמיל והכס נחגירה מפיצרה הוה לכל סוברים ישראל' גמור לבד שאס היחה צה פפולה לכוכה בתי"ש ברעצים צהל' אסיב פייט כייל וע' שנת דף קל"ט ע"ב דהוס ילוד צית הולד לח וע' כתובות דף מ"ד גבי נערה וסמילת שלו דוחס שבה וגימ ג"כ דעמונית מפיצרה שנתגירס וילדס זכר דחומר לבוא בקהל דרק מלרית דלדין דקרייל דגם מלרית יש עליה הבדר על מלרי לכן גם הוא כוס גר מלרי שני או ראשון כפי מחלוקת דשס אכל גבי עמוני לא ואלכמיל וכן צמה ד"ח גבי ציפ אס סמיטת על שאס מופלת לו והוה ככשהו או דח"ל סמיטת וע' חלוין דף פ"ה דס' אבשר צו ונצי צ"פ מן ספרתה פיש צום דלענין פומאס הוה כשהו ע"ש וסיתת רכנו ז"ל דחלנו מיב כרת עמי"ש צום סרצס גבי או"ב בתי"ל מתי"ל סמיטת ובה"ל מלי"ס ובה"ל אסי"ש צום סרצס וסרמזין ריל דיתתין עד שילד וסלרתי צום סרצס צדצרי הירש' ב"ק פ"ה אס עוברין יולאין צטוי"ש של אחס וסוה זה גביר מי טיש לו צ' ערלות ופיש ציבמות דף ע"ב וסנה דף קל"ה ע"ב ומכמות דף ל"ז ע"ש ובאמת כי"מ דה אס עבדים הכל על צת ישראל' וכולד צן ואח"כ כחגיר אס קיס מור צוס דאו לא דמי לעכורס וכתגיר דשס עתיחס וי"ל דהו סוס כמו עבד ורף דלחמירין דיש צו גם לר עכורס ע' צכורות דף מ"ז ע"ש לא על עכורס זה ובתי"ש וכינו ג"כ אס עכורס עמוני צא על צה ישראל' ובתי"ש צום וכן לספך ישראל' הכל על עמונית עכורס וכתגירס וילדס צן מה סדין על כילד או לא כחגירס ועמי"ש דף [מ"ז] ע"ב צום וע' ברעצים צום צה"ל אסיב ובה"ל פבדים ובלחרו גבי ישראל' הכל על סעכורס אף אס סיחס מיחסה לו [אך] י"ל דזנתס מחלר ע' רש"י יבמות דף מ"ב פ"א סהס כוסיח הרף ל"ז ע"ב דף ל"ח ע"א בגע' וע' סנהדרין דף ע"ב נסימו כו' וסס ר"ל על האטס פלגס ועין חיק' ע"ז דף ל"ז ע"ב ורולין דף י"ב אף לא דמי דשס עכ"פ גרר חישת וכ"ש בסק דמולין דף י"ג ע"א"כ כאן דמס לכו צום שאיח מיחסה וע' צבריות דף י"א ע"א גבי ספחס חרופס דרק לפיש סייך גרר מיחסה ולא לישראל' בעלמל וע' פיש גיטין דף מ"ג דף ע"ב דף ל"ע ע"ב צום וכתגירס ופכס ע"ד לטר קידס ירד ענתון טודלי לא רק דלריך לגרך על סמילת לל כמו בגירס ורק כמו למ"ד וגר די בעצילת וספילת אח"כ גדר מלוס צישראל' וסס דחלי עעיקרת עצילה ואסי"כ מילל ולריך לגרך ועין צריף צום ונפ"מ ובסוקס' צרכוח צום וע"ש צום צהל' קיס גבי עצילה ספחות אס מעכב לספח וסלוד סלרתי צום צהל' עבדים וע' סכחלס פ' צל

בפי עס"ל גרופין גבי ספסס וכרית נקט רק דין כעשה ורק נעמן ולא צא ובגי עבד נקט דין סחוסס' גם צא לא סניא זס ס"סל וע"ש ציבמות דף כ"ז דצרכה לא חפקי משמע רק רכנס ע"ש דבזמן סתקס יט כי"מ צין גר לגירוח אס אח"כ חזרו ואלכמיל וכ"ז בזמן קרבן אכל סכסיו דלל מעכב גדר קיוס"ה נגמר הגירות בעצילה וסוה מעסס וליכא גדר ציטול ולכן אין כי"מ צין גר לגירוח וכן משמע עיר"ש רפ"ד דקדושוין טיש חילוק צום צין גר לגירות וע' בתי"ב יומל דף ע"ב ע"ב על סך עוגול דרית סויב"ל בתי"ב עס וכ"מ מוצאר דגם לכחילת מותר ליטל חיתס ומשוס דכוס עיסדת לו הוס כליעצד וכבר כתנתי לו זס חיו עניס דהוס ליעבד מהך דיבמות דף ל"ח וצרמזים פירד מתי"ל אסי"ב ואלכמיל וסנה מלוד סלרתי צטוי"ש סתוס קדושוין דף פ"ה ע"ב בעכורס הכל על צ' סולד כשר דפוס כלרך לגיר וע' בתי"ב יבמות דף ל"ז ע"ב דף מ"ח ע"ב ורש"י דף פ"ה דתי"ב אסור צמזמת דיש צ' סגדירס אללו עס ישראל' וסס כי"מ וכן מוכח מירש' ציכוריס פיל ועלוד סלרתי צום צטוי"ש הרמזים צהל' חריות פ"ז סייד דנקרל חינו ישראל' וע"מ יש עליו גדר ספי"ב ע' צכורות דף מ"ז ע"ש וכ"מ אס קדש אטת עד ס"ז כחגיר וכן כי"מ אס נולד בעצת אס מלין ארוח וכן רס צא עכורס מעמון על צת ישראל' עס הוס הולד ובגי מציצרה סנהגירס מוצאר כ"מ דסוס ישראל' גמור ע' יבמות דף ל"ז ע"ב וצירש' פ"א דיבמות דקיל לריסי"ג דרס קלל חמו מיב אכל עכורס הכל על צת ישראל' וילדס לרי"ה אס קלל חמו ספור דלל הוס חמו מעש וסלרתי צו צמה דרש"י פירס צכורות דף מ"ד דרק אס גם אבי כחגיר חוסס דס"ל דלמ"ד עובר לא יכך חמו דהוס גדר גרית סרטי בעובר לריך סיכ"י גם אצו נחגיר כמו צרך דכחיות דף י"א ע"ש סצ"פ צגר כר אף ו"ל ולכן נקט חסיס דקנע לנחלה וסנה צעובדל דיר"י כיון דנחנה צרכי ישראל' לסיטת הרעצים ז"ל צפוי"ג מתי"ל אסי"ב דח"ל דוקח עצילה ג"כ יש צס גדר יסדות אף עס עירי סלוער סנהגיר רק דלין לו עדים אף חני סלרתי צום דכרמזים לסיטתו צכ"מ צהל' וחכירס גבי אס כך דכ"ב דף ל"ה ע"ב אס דלי לנח דסירח וסל' עבדים צהך דנזיר דף ס"ב ע"ב וכ"מ צום דכל עמוסס דברים הניכר כ"מ יכדות או קנין זה גופס סוה קבלת גירות לאיזו סרעיס ובסרס צעובדל רידי וסי"ל נולדס מישראל' סכא על עכורס ורף דכ"מ עוצאר דסוס כנכרית גמורס צהל' יכוס ובה"ל אסי"ב ובה"ל נחלוס ומלכיס ומסנה צכ"מ מ"ח סיטת רש"י ציבמות דף ע"ז ע"ש גבי פכורס סקדס לא כן ע"ש בתי"ב ורלי' לרש"י לפס ציבמות דף ס"ט ע"ב כקס רק ונכנס על סספסס ולא כקס גם נכרית וע"כ עמוס דסכ כע"ד דעכורס הכל על צ' הולד עמור לכך גבי עבד דרק כנפסס ע' יבמות דף פ"ס וקדושוין דף ס"מ לא נקרל ארע ישראל' כלל עסל"כ בעכוריס אף צתי"כ עסלוד לספך צמ' כדת לסס גירות בזמן שאו עסכוריס ובדרי"ה סעסרת סנרו ליכא כס אף דסל צלפס אין סולד שלו וסלרתי כוס דכ"ב ע"ש דין לא סוס שלו אף בעלס סול' סלו אף

ק"ל ע"ב וע' יצמות דף ע"ז זלכ"ל הניחית חס לספס
 סס הנכרית וע' ר"ה דף י"ז ע"ב וע' ביצמות דף ל"ה
 כפמים סגר וע' בחוס' ז"ב דף קס"א ע"ב ועד גר תחום
 רק שמו ע"ש זבז וכוסכ סגר. בגדר מ"ש לטיעת סרמב"ן
 בלחמ זס הל"א חס יס צעוצר סס חצרים צפרו וע'
 ע"ש סהו"ס חילין דף ע"ס גבי סלג ע"ש מ"ש סס וע"ש
 זבז גבי סך קדושין דף כ"ד גבי סופט ירו לעני טפחתו
 חס זס לעכרו ע"ן חס יס על זס סס ע"ין צפרט ועמ"ש
 זוו בחיבורי ס"ל גבי לחס צנפלים וכן י"ל גבי ערלס
 צעוצר לח"ן זס סס ערלס חך הל"א צפך דסוסיע ירו
 לעני חנו יסחט דדף פ"ד ר' סימנים ע"ש זבז וע"ש
 למילכ ג"כ חס סעפס עשוס טיעיל או ש"סא פסול וכמו
 סכפסלר גבי ז' ערלות ע"ש זבז וע' עכמות דף ל"ז וכן
 כ"מ גבי ע"לס כס"ג חס סוסיע ירו לעני חנו ועל ולל
 סוס עסס"ז עמ"ש סוס"ס חזירה דף ר' וע"ש סולין דף
 ע"ס ונח"כ פ' חמוד ואכמ"ל גס כ"ל דחך לטיפס סרמב"ס
 דס"ל דדך לקרבן לקדשים סוס ככ"י זלל קרבן זס רק
 בל"ס מחמת ט"ס ע"ל ע"ש"כ בל"ס חמ"ש [חקר ססוף]*

סימן פו

ש א ל ה

[השאלה נראת מתוך החשובות.]

ת ש ו ב ד

מ"ש"ק י"ז אב תרע"ד סס דחיסק לחרב כמ"ש כעסורי
 יס"שע פ"לך כ"י ח"ן דנאריסקע ל"ד ע"לח"ו סנס
 חך בל"לנות כדן סוס כמו ס"ה"ל צפ"ן חס יס לו עפות
 נחומן רכל מצות סס חחת וע' בעס דפ"ל"ז רס"י חוס'
 כחובות דף ל"ג ע"ב גבי פסח"ו או סו"מ"ו זכ"ע דף כ"ע
 פ"ח גבי סכ"י ז"ז ע"ש בהוס' וצ"ק דף מ"ו זכ"ב דף ל"ב
 וכ"ע זבז רק לענין חוספוט טלים ונלחמ זס סוס כמו
 פרא פרכון דיר"ש פ"ה דכחובות ופ"ז ונס כ"ן ללכ"ס
 ט"ס"ת ח"לנית ח"ל גו וצ"כ"ס סוס רק ספך קדושין חס
 יסלס סטלים יס"י בגר רב"ת וכמו סך דב"ע דף י"ד ע"ב
 כ"ן דקרקע ח"ן ל"י שבר מצות"י כ"ו וע' צהג"א רפ"ז
 דכחובות זבז חך כ"ז בל"לנות חלל כ"ן ל"א וע' בכח"בות
 דף י' ע"ב גבי נחח"בת צחקך ע"ש צרס"י עוכה דל"א
 סוס חק"ט ולח"ס ל"א סוס כמו ח"לנות ול"ל דכ"ן דסו"א
 מן עספח"ס ירוע"ס סוס לו ללדוק וסוס צגדר יס ער"ח
 גבי עומ"ן וגדר סעפ"ס לחוספוט סכחכ סרענ"ס צפ"ד
 ע"ס"ל וסחוס' כחובות דף כ"ד ע"ב ל"א ש"ך כ"ן דסס
 מדע"תו סוס"ך לס ולעני"ן דסוס כחח"ס ע"ש"כ כ"ן
 דסעכ"ס כך כחוב"ל צנש"ס דף ס"ו ונל"אט"וס וע'
 צחוס' יצמות דף ס"ה ע"ב עחח"ת ח"בת ז"ל"ס וכ"ן סוס
 לו חך ע"ח לרינ"ל כך סנס סכדן צפ"ל"ו וד"ל
 דלר"ך לסח"ד לס חך סחוספוט טלים חס סרסוס"ס
 יסעדו דוס חספ"ר ס"ס"ס ע"י ס"ב"ס לר"ך ל"מן ול"ס ח"ל
 רק עסלר"ס ח"ל רק סכדן כן סו"א לריכ"ל חקל"ר
 יוסף רל"ן רב דפ"ס סכ"ל.

ופ' יסרו וצרענ"ס כס"ל סצח גבי סכ"ת פנלים ע"ש
 וצגדר כח"ת"ת סכח"ס סנס בלחמ גבי גע חס דכוסב"ן
 צגדר כמו יסקב כן חצר"ס זפ סוס כמו כך סמו דדך
 עסוס טקיל"חן לו כך לס"ת סוס חס ח"ך ובלחמ סחרכ"ת
 זבז צכל חקוס צניע"ן חס סמו י"ס אב"ו ל"א סוס סיסור
 סוס כן פ"ל"זי רק סס ח"ך סך קור"חן לו לס"ת ו"חך
 רל"נו כוח"ן גס סס סחכ"ס סל חל"ב חך דל"ן קור"חן לו
 חע"ל"ס כך וע' גיע"ן דף ל"ה פ"ח חל"ב בר סדי"א דעחקרי
 ח"ל ערי חך י"ל דוס ק"ז חסונ"ס וסלרכ"ת סר"ס חס
 גס זס סס חל"ב חעכ"ב לסח"ת וכן חס ט"חצ"ן סכ"ן או
 סלו"י חס זס סכפ"ן חול"אות או רק סכק"ל וע' בכח"בות
 דף כ"ד ע"ב חך סס רק חסטר ל"א על גע ול"ל כחוס'
 גיע"ן דף ס' וע"ש ז"ב דף קע"ב ע"ש זבז וסס"ס דנ"ס
 ענין חחר פוסל כעכ"ל ציר"ס פ"ג ופ"ח ופ"ט וע' צרענ"ס
 גבי חכ"ל דסוס ח"ן זס כח"תות גבי סל"ו צל"ס פלו"י
 ח"כ ח"ל דוס ח"ל"ות חחר רק חל"ן עסכ"ב וע"ש ע"ש
 צפ"ג ציר"ס ע' ז"ב דף ל"א דבי בר ס"סן ו"ח"ש סס
 וצכור"ת דף ל"ה גבי סכור"ן מן ח"י פרח ע"ש זבז ונ"י
 בגר ק"ס דכר"ס דף ג"א ודף ג"ב קומ"א דחל"ל ור"ס
 חזר"ס וגדר סס ל"י דחול"ן דף ס"ב ונכ"ס דף כ"ב גבי
 ע"י כ"ור וצכור"ת דף ז' ע"ב וכ"ע זבז חס זכ סס ח"ך
 או מן חק"ס פ"ל"זי וע' בחוס"פ' תרומות פ"ג גבי סומ"ד
 צסכ"ת מעטר עני וסור מע"ש חס סוס קרי"ס סס או ל"א
 ע"ש זבז ע"ש כך דג"ג זס סמו חל"ב ח"ע סס חל"ב צנ"ע
 ל"א סוס ול"א דנ"י לוסח חספ"לס ונכ"ז דיר"ש צ"כור"ס
 פ"ח חס' ז"ב דף פ"ח דסס זס נוסח חל"ל כ"ן ס"ב
 עמ"ש צכר"ס דף ל"א גבי סכור"ד חר"ע חצר"ס ע"ש
 צכ"ל"ס זבז וסרמנ"ס ל"א ק"ל כן צה"ל כר"ס וסנס
 לסח"ז"ק לר"ך ל"י יוס ע' ז"ב דף קס"ז ע"ב וסס דף ח'
 וציר"ש פ"ד קדוש"ן גבי ח"ש עס ח"ש סוחוקו ל"י יוס ע"ס
 זס חס צ"ור או זס ד"ן וסלרכ"ת זבז כס"ל חס"ב ס"ח
 וע' צחוס' צ"ק דף ע' ע"ב וכ"ע זבז וסנס כ"ע ח"ל"ות
 דל"א סוס על"ו זמן חקור"ס ור"ל כמו ח"י סכול"ר וסחח"לו
 לקרות לו סס חס סוס זס סמו או רק ל"ח"ר ל"י יוס
 וע"ש ז"ב דף ר' ע"ב גבי ס"כ"ה וסנס י"ל חיר"ש פ"ג
 דקדוש"ן דקנ"ע סס חני ר"ח צת יוס חחת עחקד"ש צכסך
 ועכ"ל רל"ס מן עסכ"ה דעובר ע"ש ולח"ה ל"א נק"ע גס
 ספר ורק דכ"ן דלר"ך סס צצטר דוק"א ווס ח"ל כל זמן
 סל"א סוס ל"י יוס וסנס צציקר ט"י דסס פכ"ס ל"א חכ"ת
 לן וע' צחוס' גיע"ן דף ל"ד ע"ב חך סס עחח"ת עומ"ד ונס
 צנ"ע דדך ל"סל"א ע"י ציר"ש פ"ח דקדוש"ן ש"ח חקנ"ה
 סמו וני"ע דכ"ל דחך סני סכחצ"ת דל"ס ל"א נכ"ר גירות
 ע"ש ח"י קדוש"ן דג"ג ל"א ח"ה ר"ל סיר"ש פ"ח"ס פ"ח גבי
 ח"י ענ"ד גיר"ס ע"ש מ"ש ו"ח"ש ציר"ש פ"ח דקדוש"ן גבי
 עחח"ת צעכ"ס ור"ל ג"כ כס"ג ולכ"ך יס קל"ת קפ"וס זבז
 דסוס כמו ענין חחר גנ"ג כמ"ש ובלחמ גס זס סש"ס קל
 חל"ל כחח"ת יכח"ב ע"ה ויכח"ב ס"ור"ת ו"ס יר"לס יוכל
 לכח"ב צח ח"ב ס"סר"ל ח"ך דל"ן כלל ד"ן ח"ב"ס ח"ע
 חס יר"לס יוכל לכח"ב וע' קדוש"ן דף ק"ה ע"ב בר ח"ק"ר
 ופ"ו רב סחול"ל בר יס"וס ביצמות דף ע"ס ע"ב וע"ש דף

סימן פו

ש א ל ה

[בגדר העראה כגיל]

ת ש ו ב ה

עשיק לוס הרביעי תרע"ד דחינסק פ"ד טאלוח הכה זכ"ש
 יבמות עם וטאלר דכל כנוחן בין טעמחת טוס
 נערה אך בלחה זה תלוי צדך לר"ל ור"י נדה דף מ"א
 ג"צ בית הטלון ולר"י אין על זה טע ביה טחלון וזכ"ש
 ביבמות עם ותיי זה טחלקת ובלחה רב"י בטכח דף פ"ז
 ג"צ ק"ל דבין הטניס זס טוס טרודר ור"ב פני לא בלוס
 וכן ט"ל להירע' דטחלה טערה רק מטוס חללה ט"ש
 דט"ל דטוס ג' דיכ"ס נוס וכן ק"ל להירע' בטכח ט"ז
 דליכא טוטאלס טוטל נדה בטטאלס אך נדה דף ט"ו
 נטולר לספך וכן טרעג"ס כט"י טורי טטכב לא טסק כן
 אך ל"ל ר"ע בין תחילת טערה לסוף טערה זס ר"ל
 חידק טערה ביבמות טס וזכ"ש טס וטוס' קידושין דף י'
 ע"א וע' יבמות דף ל"ד ע"צ גני טעטעה ט"ש וקידושין דף
 ט"ח ולכט"ל צזה ובלחה י"ל דזס ר"ל טיכ"ט ביבמות ט"ז
 מן כ"ל ר"ל כט"ג ט"ש וע' טוס' יבמות דף כ"ט ע"צ
 וטנסדרין דף ע"ג ע"צ דלס טכנטה טערה י"ל בכוליס
 וע' זכ"ש כט"ט ט"א ט"ג צזס ולכט"ל וע' רט"י טוטס
 דף ד' ט"א גני כ"י הערה ודף כ"ו ע"צ ע"ש צזס
 יוסף רלזין רב דטס ט"ל

לכן אין לפסול טעם כיון דטוס פנין אחד אף אס כטל
 וע' זכ"ס גני טיה טכחצ טני טעמיס ח"צה אחת אין
 טטס צזכ;

ב) נגדר טענה טלסק ודענד ע' ו"ש טחוס גיטין דף
 ק"ו ע"צ ודף ק"ז ט"א גני כטכ רלנו טעטח דטחיס
 זס לזס ידירו יוסף רלזין רב מדחינסק

אך לפי טעמולר צוט' קופריס גני אס כטב טני טימות
 ט"ש דטיטיק טחל אחד כטב טלל לטמו ט"ש איכ
 טוב י"ל גס צזס כן וי"ט' גדר טזויף מחוכו למ"ט טחיס'
 גיטין דף ד' ע"א דיה מודס ע"ש צזס ונדרס טחלק בין
 טעליון לחחון ע"ש צזס וטרכס יט להאריך צזס.

סימן פט

ש א ל ה

(א) ברבר גרם שרל לצורך בדיקה;

ב) ברבר קבלה לעשות דבר טוב בדרך טגולה אם צריך
 דהר לזה;

ג) ברבר רטמות עם תעודות כג"ל.

ת ש ו ב ה

יוט ד' כ"ו ניסן תרע"ד דחינסק לה' ר' זלצ ג"י ע"ד
 טאלוח הכס נגרט לט"ל כמו צהך דיבמות דף
 ע"א ע"א טכח יט צזס ז' גדרי איסור לפי טך דכ"ס דף
 י"ג ע"צ א' גדר ט"ד וטב' גדר ג"ע דטול בכולל לא
 טחלק ונס לפט"ש טחוס' ט"ז דף כ' וכ"ע דהך לא יטכ"ר
 דכטובות דף ו"ו ט"א דכ"ס גטורה וליקור ותי"ט אך
 טרמז"ן כטטיע טירש דזס רק צזמן טסיס צנדנר מחמת
 טילוח תחנות וברס טוטאלס וטכס אף דגרט מטעס לא טוס
 נגדר זס וע' בכותס כטובות דף ל"ט וביבמות דף י"ט
 ע"צ וטוס' קנסדרין דף כ"ט ע"צ דטוס איסור וטי"ט
 וברמז"ס כטטיע כטטיע נט"ז דקנסדרין כטב דזס רק אט
 טעס כן עם טרוס ט"ש ו"ח כיון דטחטח כטלמו זס ג"כ
 טוס טרוס אך כאן כיון דטטעט כלחטו ו"ל צזס גדר
 י"אף רק וטוס ט"ד ג"ל דיטעס כ"ס דחוק טלמו דלא י"ט
 כלל לטיר בין כ"ס לאבר ולז לא י"ט' טליו טס זס כלל
 וע' נכ"ס דף כ"ב ע"א דאין טליו טס זס כלל וטוס' טולין
 דף פ"ג ע"צ ודף ק"ז ע"צ וטטילס דף י"ב ע"א [גני]
 דכל כטעס דלא טירש לא כלוס טול ולכט"ל.

ב) ע"ד דבר לקבולה אס עטס זס ע"פ אריו [ג. ט.] טליוס
 לו לעטוח זס יוכל לטעל זס ואין זס נגדר כדר וע'
 בכות' כנסדרין דף ו' ע"א גני טכרה דטוס בטרפות וע'
 כנסדרין דף ק"ב גני טליוט נטיס וקטניס דגרט מטי"ט
 טלמו ולס טול כטלמו נכ"ס כן לר"ך עביס טכרס וע'
 כטקליס ט"א גני קטן טכחמ"ל לטיו לטקול ע"י ליו
 טוסק וכוכות דף ח"ו ע"א גני קבלס ט"ש ונכ"ן נדריס
 דף פ"ג ע"צ ע"ש צזס.

סימן פח

ש א ל ה

(א) נגמ שהער שחתימתו נמשמשה קצת וחתם עוד הפעם שמו;

ב) אם נכתב הגם דעבר, או שעת הדחק ולכתחילה מה נרע שפ"ו.

ת ש ו ב ה

יוט ד' י"ג טבת טכ"א טחל דטבת ונחלח"ח חכ"ו רינג
 ליודיו טקוסר דוקאל ט' כעח קבלתי ע"כ וע"ד
 הגפ טכס בלחה זה עחלקת רט"י וטוס' צענחח דף ל"ב
 ע"צ גני טוחס לגרת וילין זס ענג ע"ט כרטי' וטוס'
 ובלחה כ"ע כטיג אס טוסין אום א' לא בתיכס רק
 כטי"ט זס ר"ל ג"כ טרעג"ס ז"ל כט"י מוחז ט"ס קוף
 ט"צ אס טוסין טקולס ור"ל דגר כטי"ט וטס אין ר"ע בין
 אום אחס טני טעמיס אך טידע' גיטין פ"ג ט"ב ופי"ט
 ובי"ט ט"י טטורל דרק פנין אטכ טוקל כ"ט ע"ש אכל
 פנין זס לטו טוט' וטרכס טלכט"ל צזס כטי"ט טרמז"ס
 ז"ל דט"ל דנג טככב כטטי לטווח טטול עטוס דזס טוס
 כמו פנין אטכ ט"ש צזס ונדרס טירע' גני טר אחד עברי
 ולטו יוטי דטוס כמו פנין אטכ וטרכס יט להאריך צזס

[ג] וע"ד המעלות שמישים סגכנים [לסיפורות] אין טוס סמך
 בדבר אף ומלינו בסך דב"ע דף פ"ט גבי רבי דקעך
 לכן של רב"ש אף דערין לא סוה ראי' כלל כדי פילמוד
 מי' לכתוב דבר מוויף אסור וכעצור בקפרי פי' שופטים
 דהמ"ף דברי חזירו מי' עתה ואקלר יוסף ראון רב דסה סגל

סימן צ

ש א ל ה.

[ברבר גרם שול שאלה באשחו בחשש ספק סגנה כניל].

ת ש ו ב ה.

יום ב' י"ג תש"ס תרע"ח דחנקק להרב וכו' כעסוריר
 סיים אליעזר נ"ו ל"ל דפ"ר עתכנו קבלתי כעת
 והנה יש בזה ארבות גדול אף אטיבו בקילור סנה זה
 ודאי שז"ל סוה איקור ע"ס"ט ויש בזה אצורי דפ"ר ואצורי
 דב"ע והנה סתום' סנהלרין דף ג"ט פ"ב כסנו דרק מי
 שנלחה על פויר מלוה על זה וכמ"ס כנהגות דף ל"ט
 וביבמות וכ"ע ולא כמו בנדה דף י"ג דכתבי דזה עונש
 בפ"ע וסוקשו אטם כ"ו והנה סך לא פא"ף דערצה עננו
 זה בנדה דף י"ג ע"ב ובן מה דלמר דרך אגדים בני
 מנבל זה ק"י רק אס עשה כן עס ערוה מן סערות
 וכמו כל דרך אגדים עב"ס יבמות דף כ"ה ע"ב וכ"ע או
 סוה בעלמו גבוור דסוה עליו ג"כ ערוה ע' סנהלרין דף
 כ"ה ע"א סעערה בעלמו ע"ס בן מנאר כפה"ח לרצנו ז"ל
 כפ"ר דסנהלרין ע"ס וזה סוס אצורי דב"ע וע' כפסקי
 תוס' וצחים דף פ"ח ע"ב ע"ס ולכך צנסיס ליכא זה
 משום הלכן קי"ל ביבמות דף ע"ו וסנה דף ס"ה דנסיס
 המסיללות כ"ו אין פסוליס לכהונה וביד' גימין פ"ח
 פליגי בזה כ"ס וצ"ה וע' כסו' יבמות דף פ"ב ע"ב גבי
 אגדרוניטום דעשעע לזיכא איסור ע"ס"ט שכתנו עס דעל
 ספק לא גזרו אף תרצרי הרעבים כסל' אפי"ב פרי"א ס"ח
 לא עשעע כן ע"ס וכן סך ללו דכתיבות דף מ"ו וסערת כ"ו
 דכ"א דרסה גמורה וכמ"ס סוה"ט ע"ו דף כ"ו ע"ב וכ"א
 סוה ג"כ משום גרם לזיאוף בעלמו דגרעא ג"כ אסור
 מה"ט כעצור כעעועות דף ע"ו ע"ב עוקב אחר המנא"ף
 כ"ו וכן כמק"ד כחו ע' סנהלרין דף ע"ו ונת"כ ואכמ"ל
 וזה ודאי אסור אף כיקוס סכנה אף עס אשמו וע'
 כפה"ח כסנהלרין פ"ו גבי פנייה כס"ג לאנה ערוס אז כך
 צביג דמזרס על עוברים ואף ערפס ונפל ג"כ סיינים
 וכמ"ס סנהלרין ז"ל כסל' מלכיס סוה זה ג"כ אצורי
 דפ"ר ואפי"ר ע"ס"ט וזה סוה ער וואון ודור הענבל ג"כ
 סוה כהס זה ע' סנהלרין דף ק"ח דעניס דרך כעניס
 ז"ל כ"א ע"א ע"א כנרסה כעצור ביד' פ"ו דיבמות גבי
 כ"א אגליה ע"ס וע' סנהלרין דף פ"ו ע"א כנבל כ"ו
 אכל כ"סר"א ליכא בזה דין אצורי דפ"ר וע' תוס' נדה
 דף ע"ד ע"ב דלסוס סוה עתכנו מוסר לסרוג אס ר"ל
 דזה ודאי אסור מה"ט ע' סולין דף ל"ג וסנהלרין דף ל"ט
 ודף ע"ב רק דכ"ע אס כנרד אצו ען סאפס וסנבל
 דסוס ג"כ ללו כעצור ככ"ע ככ"ע ולקס אס אין כס

ע"ס וע"ן סנהלרין דף פ"ד ע"ב כננה ללו ועשעע דלף
 ללודך מיקין אסור יחנול וא"כ ס"י דפאסה כנר עתה כנו
 כערכין אין בזה חשש זה ר"ל סתום' גרם וא"כ גבי ע"ו
 יח"י כביר חנבל כנלמו כ"ק דף ל"א ע"ב פ"ט דזה ללודך
 מיקין מוסר וסנה כאלת עיקר סמלונקס דר"א ורנן
 ביבמות דף ל"ד סס אזלי לסיפסס כסיסה דף כ"ד ודף
 כ"ו ע"א אס נקראת ראויה לקיחס ע"ס והנה זה רק
 כס"ג אכל לסגיל עון גרע כמ"ס סתום' ביבמות דף י"ג
 וכתיבות דף ל"ט כעמיל כ"ו משום דנשצח כ"א אנה
 ראויה אכל כאל קיל עפי וע' דכדרי סנמ"ס כה"ל קופה
 פ"ב ס"י דלס ס"ו לו צניס ומשעש עס דלף בן אחר
 נקרא ראויה לקיחס ע"ס כסי"א ולכך סנמ"ס כפכ"א
 עס"ל אפי"ב ס"י"ח כ"ל כסדי עטנה ע"ס ולכן כאל לזיכא
 כיון ע"ס עשס סקס סכנס נוכל לסחיר לו דזה עדיף מן
 עון וע' כהוס"פ נדה כפ"ב בזה וע' כס"ה ע"ב
 דסנמ"ס ס"ל דכך וכסמרת סוה שלא יעמא סעמנות ע"ס
 ואף דלכאורס לסיפס סנמ"ס דדי כנן א' סל כאל עניקה
 כננס יס לרסות עס.

סימן צא

ש א ל ה.

[בגדר קריבה באיא ופניה].

ת ש ו ב ה.

יום א' ל"ט סנכ"י סרין דחינקק קבלתי מי' ועס דלס
 כ"כ לו דזה בעלס קריבה וע"ס"ט רפ"י ערוכין
 דף י"ח דרק כ"א"א עובר כנרס אף מסוס דעס אמר דאין
 לו חלק כ"ו ונס עתעת גרם סירסור וזה ר"ל כ"ב דף כ"ח
 פ"ב וסרצה יש לכאריך בזה אס גס כנסיס תזכרות על
 סיחור או רק סלנסיס וע' כקדושין פ"א גבי מלקין על
 סיחור וצ"ה אי"ט ע"ס סתום' עס דכ"ע גבי א"א ב"ן
 סליס לסאסה וע' כרכות דף ע"ח ע"ב גבי סך דעאלול
 ע"ס בזה וכלמת מלכד קריבה דסוה איסור מורס לסנמ"ס
 ז"ל לא עש"ס ע"ס ס"ב רק זה גופס וע' ע"ס סנמ"ס
 כפה"ח פ"ו וסנהלרין וע' רע"י סנהלרין דף ג"ח וקדושין
 דף כ"ב ע"ב וביבמות דף כ"ה וס"ט דף כ"ו וקסדרין
 דף ס"ו ע"ס בזה ולכך סוה לא ענר ע"ס"ט ותל"א כסך
 דפסחים דף כ"ה ע"ב לא אפסר ומכחן ע"ס בזה וסוק'
 יועל דף פ"ב ע"ב חס סנרד דקדושין דף ב' ע"ב שויסח
 אכ"ע כקדש ע"ס וגרד עעילס כליקור כסנלס איכא עקיל
 ומלס כננו' סקסיס דף כ"ו וכ"ע ואיסור כורה וע' ע"ס
 סנמ"ס כה"ל כרכות פ"ט ס"ח גבי כסמיס דלסור לפרסי
 וקסור לנכך ענלס פ"ט וע' רע"י כרכות דף כ"י ע"א
 דרק כ"א"א ורע"י ענר דף פ"ב ע"ב דסוה כאלות עס"א
 דרק כנפולות אף עס על סכסיס אכל אי"ט מוסרי גס על
 סכסיס וע' כ"ק גבי אטס סנכנסס לעיפ"ל ע"ס
 כדף ע"ס פ"א וסס נקס קסס עשעע אף פכריס וזה עשס
 סליס דסוס ג"כ גרם לסרסר ונרס ללו דנפמרתס וכסוסיס
 דף

[רואים] גיב' דלריך ז' עדים לכמיד סעצמרה ראס אס [העדים] והרמזים ז"ל גרם סס [לא] או רק דלריך שני הדגרים מחמה דגם על זס לריך ז' עדים ולף דמבואר בחוספ' דגיטין כלמנת אשה לומר זס הגס כו' כו' בפ"ב צמס דל"ל בפניכ' הכסס הוס כמזו סך דכתובות דף ב' גבי להזכירו ע"ש גבי מפי עמלו צהך דהוריות דף ה' ע"א לא קידשו החיטאים ע"ש בפירוש הרמזים ז"ל דלא מכני אס הלכור לומרים מה המירו לכס והאלרמתי צזס הרצס צהך דפסח"ס דף פ"ח ע"ב גבי וטכס מה למר לו כו' מבואר דכלמזן רבו אח"כ ומימלח גם הוא לוכל מפסח סלו וע"ש בתוספתא דלא משמע כן דרק נהעצבו ג' וד' פסחים אז כלמזן היסוד להכיר דע"י זס האמרים אכירים עדזין אכל ז' לא מהני דע"י זס נלרך להמיר גם הסני זס א"א כלן וצירוס' פ"ג דקדושין גבי סעצמן מבוא' סס דלריך דוקא ז' עדים לומר שסוס תכלי ולא נחקים ע' גיטין דף [ע"ז] ע"א ע"ש צזס ובחוספ' אס ר"ל על קיום התכלי או שסוס תכלי ולכמ"ל וגם אס סססס עמזו שנס וע' צהוק' כחוצות דף [מ"ד] ע"ב ודף י"א ע"א וע' בערוך פירש סך דכפסא גברות וכו' ור"ל דלזין להס אצב כלל ע"ש צזס וכיון שסוסזקס א"א סוס א"א גמורס כמ"ס תמוס צ"ק דף ע' ע"ב וצמזמ"ס צקס"א צהל' אסיב ע"ש צזס ולכן סוס א"א גמורס ועיקר סציכתס על סר"ד אשר כל דבריו סס רק צורות ותעווס.

סימן צב

ש א ל ה

[עור ברבר הניל;

עמ"כ רבנו ז"ל מד' הרמזים פ"א מה' אס"ב ומד' תמוס' צ"ק דף ע' ע"ב דאס אמרה נתקדשתי לפלוני סוי חוקס מחמת עלס מקסיס הלל סכ"א כ' סס דבסאר צצר סני צחוקס לצד וצא"ס ואשס צעי ל' יוס וגס אמירס ועל אמירס לצד אין סורגזן כמנוח' צירושלמי ולזס דעתס דסוי חוקס מלד צירור דס' קידושין מקודס רק אכן לא ידעיכן וכ"ז ס"ך אס א"א צלו מעדסיי אכל בנידון זס שזס ידענו ססי' רק פסס אחת קידושין ולמחר סיפר אצ"ס שצצבר סעצעת והול סל מחבת ולל נתחלף וסוי כלמזן מפסס פ"א צדלל אמתוק כיון דסוי תיכף למחר וסוי כ"י סלי דת' מימזני להל' אישות ס"י ג' צעטעס סג"ח וקירש לפלמזן דכלמזן כיון דסוי צעצת מעשס לא סוי נגד חזקס ומשכ' רבנו ז"ל מיכ"ס גיטין צמתיחוס דלזין כעבד והאשס כלמניס סס סוי נגד חוקס דזן סן ערי יחוד — יגס כיון דלמזר אהב דרך סיפור ולל על איסור סיי כגילוי מלחמ' כהא דיבמות דף ל"ט ע"ב משכ' הריב"ז צכס הריף דשלא צעצת מעשס כלמזן הקרוב והאשס וז"כ העדים שצמזו זס מהאב סוי עדים גמורים ולזס מה סדרו יחד כשנס לא סוי חוקס לצבר ססוי קידושין כיון דהאב כלמזן וביאה לא ס"י כלן דע"ז כלמנת לומר דלזין לו ג"א ומה שכ' רבנו ז"ל מהך דקריס וצמפוס — זס מיירי צככירס צו;

צ) ע"ד הנשואין שצזסיס צנימוסין אס לריכס גפ].

תשובה

דף מ"ז וע"י ומולזין דף ל"ז וצ"ב דף קק"ד ע"ב דזס איסור סורה ומס"כ צלשס דלא ס"ך זס אכל א"א גם צזס סוס איסור חס דייק רס"י צצנת סס ומכמ"ל וגס ל"מ דמזמן לזס דלזו סוס איסור סורה וגדר אצורי דלריך למסור כפסו וכמזו סך דסכסדרין דף ע"ס גבי תפמוד צרוסס יוסף רלזזין כז דסס סניל

סימן צב

ש א ל ה

[עברא דעיר קלימוב אשס מענה לאחר שהיתה עם בעלה שנה חמיסה וברחה לאחר שנה ססנו מפני שאין לו ג"א כן מענה וביקשה גם ולפי הנראה ה"ו זה בב"ד וכמעט הורה ואח"כ כשהבעל לא רצה לנרשה כהמשך שנים נעשית עוורה בבית החולים — ובאה במענה חרשה שאיברי זרע שלו משונה משאר בני אדם היינו הגיד קצר ורק וכמעט סחוסר ביצים ובתעודה רופא אחד כתב שהיא עורנה בתולה והב' כתב שיש נקב בבתולי' והא הודית שיש נקב רק אומרת שהרופא עשה לה למען הועלת שאולי אח"כ יכול להיות בר ביאה בנקל — ועוד כזה שיש ערים שמתעב הקדושין כשהסירה מאצבע שלה נשבר וה' של מתכת והיא נתן לה בתורת טבעת של כסף וע"א ראה מתחילה ועד סוף שזו טבעת של קרושין והער השני בא אח"כ כשראה השברים והגידו לו הקרובים שזו הטבעת של קידושין ושני העדים ראו בשחורית הטבעת שזו ראו שזו של מתכת והעדים מחללי שבת ואחר בעל תשובה אבל ע"א ראה סתחלה ועד סוף להער השני סוי ער ספי ער ע"פ קרובים והא יושבת גלסורה זס עשר שנים והבעל אינו רוצה ליתן גם ומבקש כסף הרבה מאוד ייש סרבנים רצו להמיר כזה בלא גם וכ"כ רבנו ז"ל לאסור — ועכשיו השואל מבקש להשיב לו בבירור — ובפרס בהנוגע לראית העדים].

ת ש ו ב ה

יום ד' כ"ז אלר חרס"ז דזינכק לסרצ ססי"ב כמסודר סעצמן עררכי ל"י קבלתי מבכצו וסני עס אכי יוכל לעשות עס סני סני דכסחל וסנס צגור מחמה ס"ס על אחר דזס סוס של נחושט וסנס אס תכף לאחר זס סוס על זס עדים צכור"ס שלא סתלפו סעצנת אז יס צזס לסלריך אכל על אחר אין כלמזן עלה כמבואר צירס' ס"ז דגיטין ס"ד גבי עבד וספסס דק ססוס עדים יודעים ססוס סס עבד וספסס כרי מבואר דק סני עדים וכן מבואר צמוספ' פ"ג דקדושין גבי ע"ש ש"ס לו ציד פלוני דלזין כלמזן לומר אין לי ע"ש סני מבואר דלל עפני וע' צמס דפליגי רס"י וסרמזמ"ס צהל' סנסדרין צסך דסנסדרין דף ל"ז ע"ב צפלונתל דר"י רצנו גבי סני קופרי סדין דק' צ' עדים לריך ע"ז ע"ש צזס וכינ"ס מבואר גם כן כן דק סני עדים ולל ע"א וע' סנסדרין דף ו' ע"א גבי ספרס ולריך דוקא ז' עדים להעיד פ' צחסי' מכות דף ו' פ"ב גבי

ת ש ו ב ה

יום ב' ו' אדר תרפ"ו הויסקק לסרז סרפ"ז וכו' כעסרר
 שצטון עררבי כ"י קבלתי עכחנו וחתפלה חלה
 פרעצ'ים זיל עדיק גבי אביס רק ער עיכיל עדיס וכו'
 פלעס או תוחזק וולל ר"ל ל' יום דזס סקלין וסרנין
 שנסס חבל תוחזק ר"ל סעלעס לפלוני דכוס דער עקסס
 וכיון עכחנ פרעצ'ים זיל צביע גבי עכר וזכיס וערבות
 ותחילת דרק דער עקיס וערבין דף כ' ע"א גבי קיס
 אסר דף ל"ו וניצט' פ"ג דפילס וכחכות פ"א וכן סדין
 גבי סעעס סעדות ענכות דף ל"ס וערבין דף י"ס
 ותרוכות בירט' ופ"ו דלחיל ועניש פ"ה עכ"ס ס"ל לסרעצ'ים
 ז"ל דאס חערס נחקדשתי לפלוני א"ל תוחזק ל' יום וכו'נין
 אוחס אס ונסס חבל לסרוב לחריס או רק אס תוחזקו ל'
 יום וכס"ג ס"ל לסרפ"ס חובל צרין פ"צ דכחכות דאס
 חערס עקדשתי לפלגי לא חכני חתלהל פ"ט דזס צעלס
 כזו קדושין וולל עסיס חזרס חכ"ד וולל חתלהל וע' צה"ס
 רפ"צ דס"ל גרושין והינ' דלחיר דלין כחמיס סעבר סא
 כיון דספבד אוער עסוס לא סוס כלל יסוד ועינ' לא
 עסיני וכן פ"ט רח"י תוחספ' קדושין גבי פכאי דלא תהען
 לומר טלין צידו עעות טל פלגי וכיכ לו סהרי תוסף
 צינכות דף ס"ה ע"צ כחכו דאס איין לו קישי כלל רק
 כינ' לגבי תוספת כחוכה חבל נט צעיל אף דהיא עייכ
 לא ידעס חזס ועיכ דלחישות וכסולין אי"א לבטל כלל
 וח"ו צוה ;

צ) ובגדר פילגש חלה כתבתי לו דכמו דמבואר בבבתי פ'
 חלה דגבי יפית לאחר ציהא א' אף שלא נתגירס מינ'
 לריכה גט להקנין עיש לו ע"י ביהא לצדה חז כמו פלגש
 וניפית סתיכה לנו התורה אף צה כח ואסודס לכול אף
 אס אחיכ התגיר או תלך עוד ספעס לעלמעס אקודס
 ליסר'א אחר וזה ר"ל חך דינהדרין דף כ"ו ע"א גבי
 ישר'א ציטל'א ע"ט צוה [חמר סקוף* וע' צענין זס לעיל
 עק"י א' עד ס' ד']

סימן צד

ש א ל ה

[עיר ברבר הג"ל ;

בנתיב חת צעל סאשס מקליחוב וסחא חסרוב פלימן חלילס
 ויט רוליס לעפרס חלילס חסעסס להאמין סאשס שאין לו ב"א
 וסח"כ שצנע סאכרי ורע שלו עשוכס גיד קלך ורק וכחשפ
 מחוקר צ"ס — ומח"ינייס לס צוה חסעס חוקס שאינע
 מעיזה אף ססול חכמים עשות שלח ואמרי וסייעים על סע'
 משיב דבר ס"י ע"ו שסס סיו פריס סאכרי ורע שלו עשוכס
 כמו צתינוק קטן צארפן שאינו רחרי לסוליד וסרי סול כמו
 שאין לו בליס עסולור ועל קטן סך דינכות דף פ"ס ר"י
 כזו של ריבני'א כל שאין לו בליס אחת ס"ו כסיה וכס'
 וכחכו סא דסגיל סיה כסיה חירי לפנין ינוס דלר"ע אינ'
 סולן עשוט סאינו מוליד כלי רשאים וולל אין חשג פס ע"ס

לו שצרות מ"ט ס"ו ס"ס וולל סר"ע צפ"צ ס"ל אישית דפי
 ש"ט לו חסרון צבצבי ססולוס אינו מכיל סיתנים חבל סע'
 כוב"י ססודיק חלס"ע ק"י ו' כ' חונג סרפ"כס ערק כירי
 ארס וולל כירי ע"יס, ומס"ס דנדבר עססכרס לומר סלל
 צארפו רגע שחלל אבר קטן נעסס כף אמרי ונעסס לחסרע
 וסולל עס דינע אס אכסר לסחיסס כולל סלי"ס.]

ת ש ו ב ה

[כחוב על השאלה] [ח"ו סא לריך סנדע עוס לא סוס
 עס"כ כחצולר צינכות דף פ' וחסר איין זס צידור וע'
 בכורות דף ל"ע ותוס' כוס דף כ"ד וקדושין דף כ"ו וסולין
 דף פ"ה וכחכות דף ע"ס ע"ט צוה דרק בירתס וגס סוס
 דבר סכערוס וע' ינמות דף ק"ס פ"ב וניסין דף ק"ג ע"ב
 ומ"ט צוה צינכות סס.]

יום ד' י' ונח"א תרפ"ו הויסקק לסרז סרפ"ז כחסרר
 עררבי שצטון כ"י תכחכו קבלתי כעה והנה אס
 כזה לנו פדים טלין לו בליס או שסס קטנות או טילס
 אחת סכס ירלס כבורות דף ת' בעחליקת דר"ע ור"י ודברי
 סרעצ'ים זיל צס"ל ציעיק פ"ו סייד וכבורות דף פ"ד
 ע"ב תחליקת חכ"י וכה"ל ציעיק פ"ח ס"ב לא סני'א דין
 תי טלין לו בליס צפולדס רק כיחח בוס ר"ל דס"ל דגס
 צארס יט כ"ס בענייס לכל צילה לא כחוס' בכורות דף
 ע"ב ע"ט וזה ערות חשך חבל אס איין לו בליס ען צרי'א
 לא סני'א עשוכ דזס חסוב גס צנחמה אף עינ' סא פסק
 צס"ל בכורות פ"ב דלר"ך לכסיות לסחינו על עכחו וסכס
 כס רק נשחוט כבור חבל בגדר מוס צארס דלין סוס
 כרעו טל אכסן לא סני'א זס רכט וכנס זס עובד'ר כחוס'ת'
 כבורות פ"ס דסריס חוסס פסיל כססן ע"ט וסעעס אס
 חסוס טלין לו זקן וסלככטו כזס אכ עס טלין לו זקן
 אס זס סוס עוס פ' ציע'ת כחכות פ"ו גבי אשס ע"ס לה
 זקן אס סוס עוס וסח'ר דסוס עוס וע' ב"ע דף פ"ו גבי
 ר"י דסדרת פניס לא כוס לו חך עוס לא סוס ע' סולין
 דף כ"ד ע"ב ער ע"תעלל זקנ' אך כ"ל דרק קרס סוס
 מוס כבורות דף ע"ג דזס כרלס [עטוקס] תסח"כ זקן ורל"ס
 דסרי עכולר גבי צסעס כסב רס"י כבורות דף ג' ע"ב
 ותוס' דף ו' פ"א דאס יט ע"י צלצר ג"כ סוס ערעו
 וגבי קרנים לא פסל אס איין לו ע"כ דרק אס סוס
 תגריסו ע"ט ולכחיל עכ"ס דלא סעצ רכנו גבי עוני ארס
 איין לו בליס פ"כ ג"כ עשוכ סבדיקס דכורות דף ע' ע"א
 וולל נקד'ל כמו רפולס של קריס חוסס צינכות דף פ' ורף
 קר"א דרק כזו עשעוס כקריפס וציל"ס קטנות פ' ערע"י
 דף ע' ע"ב כבורות דרק אס אחס גוולס וסח'ס קסכס
 ורק ער כסול עכ"ס חזיק דגס כסכיל וס איין פלז דין
 קריס סח'ס כלל ונלענע עס דלסר כנ"ר רי"ב טל ריב"ב
 כקריס חוסס ר"ל כף דסכס זס עסחוקס כבורות דף ל"ע
 אס יט כריס כלסס ולכן קריל ריב"ר"ב וולל מינ'א דע"כ
 זס ע"י עכס דל"צ'י נעש רק סוסס קריל' [סקר פסוף וע'
 לפ"ל ס"י ע"ו]

סימן צד

ש א ל ד

[צ"ס ו' י"ט א"ז תר"ג נ"ס חסד אהרן יודע מינענער
 נקטינה הטולכת נכחל ים הצלמי ובאחלע מקסו אבד עלמו
 לדפח כי השך א"י לים ותיכף עלמו מלחי הספינה להלילו
 אבל סיוס ה"י יום רוח קערה ולא ה"י אפשר לכן להלילו
 עד שנפלם משינהם ויסעב במלונות ים לעיניהם אחיב ראו
 אכשי הספינה ובחוכם הקאטור היסודי יחק כי בגד עליון
 מונה בספינה ונכיוו מלאו פאם שלו עם המונחו הטופאגרטי'
 הרבוקה זו כנחוב עם שני קרטי כסף [שרוכסין זהם
 המאכטעספון] האחד מסעב של כסף בת עשרים וחמש
 קופיקע עם תמונת ניקאלא הראשון וקדם שני מרק אשכנזי
 מלפני המלחמה עם מחבב כתוב נחמ"י וכחב איך שמרוב
 חובותיו ולרותיו וכו' הכנו הו"ך להפעב ולמות עם מסעב
 בת פסעה לים כל ה"ל ה"י מינה נכים מפילו הכל המהב
 והקרקים ה"ל הכירו זו הכל ובפרט גיסו אחי אשמו ש"י
 לבוש זהם תמיד נהיו וע"י כל ה"ל הכירו שהנסעב ה"י
 אהרן יהודה גם שפון יד מלופה זהב מלאו נכיוס, כה ה"י
 נפוש במלונות ים עד יוכ ד' כ"ד אב כשנסעב קטינה ג"ס
 ה"ל ראו אכשי הספינה כי גוף מת פסה ג"ס ויקחו מלחי
 הספינה א"י את המת הכינ ויקדוהו להספינה ויציאוהו
 במעמל זו ציוס ואישה' ציבבס מן ז"ס ד' עד יום ו'
 הציאוהו חזול צפרוף פניו הצלפסו נחפה וכו"ס ו' הציאוהו
 ממעמל לציט הקברות דפה ולא היה שום הכרה צפרוף
 פניו רק הכירוהו ע"י לבב צנדיו ופ"י שחבכו במכנסים
 שלו וימלאו איך הוא לבוש בחגורה (חגורה שגר) שה"י לבוש
 זה תמיד וצנפו ה"י פור סימן כי כצר פשו צנפו נחוח
 והכניסו צצטנו ומי"ה ה"י לבוש צמירו אבל ה"י ניכר מקיב
 הפלע כמו ללקת וגם עפ"י זה הכיר גיסו ה"ל שהוא הוא
 ג"סו [אכני לוי"ה לקברניס שיראו פלשו צנפשו וה"ל אבל
 יראו הקברניס לנגיע צנפו כי הוא חמם נחם תחת ידם
 וכס לא ראו את הללקת ה"ל רק ראו את החגורה ה"ל]
 פ"כ הבני"ע מהער צנרי"ו בן משס ציוס ד' צ' דר"ה אלול
 ל"ג: [צקלרה לא היה שום הכרה פנים רק הסמיים ה"ל
 שאס שפון, שני הקרקיס חגורה גם נלכע יפעב של צנדין
 סכיו כי זהו מן הנעבב לו מלא' כל ה"ל צנבדו שה"י
 לבוש זהם צפניעמו צפת שהובל פה לקברות ה"י מקי"ס
 גדול ללקל דלא נחוס לשאלה צנדינה ובפאק עכ המונחו
 אבל כל ה"ל מלאו נכים מפילו שנמלא בספינה ש"ייה עם
 ינסעב קודם שהשליך עלמו לים. מה דין ה"ל. צ) אם
 ללרף דעת ה"י והרצ"ס ז"ל דק"ל דלא הישינן לשאלה
 להקל צמחלים שהוא דרבנן. ג) אם צלירוף הסמיים
 אפשר לפשות זאת לסימן חובב. ד) דעת הכ"מ צה"ג
 דגם צמחלים צפין שיהיה שיעור שחלא נפשו או ג' שפות
 ולמחירם שעה קלה ועכ"פ כמו שצ"ל משפירין. ה) הערס
 צרי"ס סצ"י צה"ס הריצ"ט הדיכח דאשפ"י ציבבס אם נאמת
 סאל ובתעמלת קאי — מחוס דל מהבא הנעבב הנמלא לו
 לא נמלא כלל כ"י מסחלים ודרבנן וא"כ נאמת לא מלא
 ו) לפישי"כ האחרונים דעבור לא ה"י סימן חובב [צח"ס
 ש"ת ע"ד] וס"י מקום עומר דחגורה לא מ"שי אינשי אבל

צום שמא אחר הוא וגם הוא לבוש חגורה על שצרו ז'
 פרמי"ה א"י סעיף ר"ד פסק דאפי' מלא סמיים שאינם
 מוצבקים אינם מלפפיים וחלוקו צום אם ר"ל כל סימיים
 גרועים או סימיים אמלפיים].

ת ש ו ב ד

יום ד' פ' אלול כחמ"ס תר"ג דיינקק לידידי סרב סנדול
 וכו' כעסודיר אצרכס כ"י רב ציורצורג קבלתי מ"כ
 וסנה לצרר ז"ס לא יספיק הזמן רק צקילור כך כי
 פרעצ"ס ק"ל דגם על סימן מוצבב אין קומבין לספיר
 אשס לבעל"ס ע"י זה גדר מואוד ולא דמי לבט דצ"ע
 דף כ"ז וגיטין דסס קס"ע"ן על סנט ומיעלל צבט ז"ס
 מגרשין אבל לסהיר ע"י זה א"א וסרעב י"ס לסחריך
 צסך דיבמות דף קיב וגם צמחלים לא עסני זה וע'
 צמ"ס פרעצ"ס ד"ל צז"ל גרוסין פ"ג ה"י"ו בני [בני] סשלו
 צ"ס והעלו ממנו פ"ש דמכ"א ידעינן א"ך א"י סארכטי דכל
 דבר דא"ל זה על"ס סההר די צלומדנא גדול"ס אבל הי"י
 פז"ס על"ס סההר לא מהני דדבר ללרין צ"ד א"א ע"י
 לומדנא כלל דרק עדים כחצי"ר ציבמות דף כ"ד ע"ב דף
 כ"ה וה"א דלמענין ציבמות דף קט"ו ע"ב ולמחי קימניס
 ר"ל דסס לא ידעי כלל רק כ"ס אמרו קודם ש"ס צבטי כך
 וכך ואח"כ נמלאו צסס זה וע' חולין דף ל"ו פ"א ובמ"ס
 הרעצ"ס צה"ל לח זה ש"ז הי"ג דלא מהכ"י וע' צ"ב דף
 קכ"ח ווף מ"ו והוס' צ"מ דף ע"א וציבמות וכ"מ ובחמת
 הגדר דצ"ע דף כ"ז סימנין דלואיח"ה אבל אם הגדר של
 סימיים ה"ס זה גורח הכחוב או צירור וכן מה דלמרו
 לא כעדים ר"ל ש"ס עדים סהגבר ש"ס צו סימן כך וכך
 הוא של פלטי ולמקנחא גם זה לא מהני צבדר עדים
 והכנה סארכטי צחולין דף ע"ט ודף ס"ד בני סימני דסס
 לא ידעת סמימיים רק מליח"ה טבעית של זה סימן וז"ס
 א"י"ס דלמה לא מקשה ב"מ צחולין דף ג"ס בני צשר וסחי
 וערב כמו דמקשה בע"ז דף מ' בני רל"ס וסדרה ע"ס צום
 א"ך כך דודאי להתי"ר ע"י דבר טבעי א"א צלתי גזרת מלך
 דין וה"ה אבל ע"י ז"ס לומר פז"ס כך וכך ומימלא מואר
 שפיר מהני והנה בני צהמה פרעה לנו סחור"ס מי"ס
 ששחם כך וכך וזה נודע לנו בצבלה שאלו המיני צשרס
 צכנפי פוקץ שמי וערב לכך סומבין סזה ג"כ מהני מיניס
 אבל דגים לא פרעס לנו סחור"ס עם מין וא"כ מקסס
 שפיר למה לא סשוב לה"ס וע' צמה שפיר"ס עם הרעצ"ס
 צפכ"מ וסרלכ"ד הוצ"א צר"ן עם וכן סדין בני א"ס סוחוק
 על כהן דמי"ב חלקות על גרוע"ס ולא צממור מעוס ד"ס
 י"ס טבט פנלמי ואערינן סז"ס מלוחו טבט מסח"כ
 נממור וסנה בני העלו ארכוב"ס כ"י וסס פ"ס ג"כ למ"ס
 שאל"ס וצ"ס צמוס' וציר"ס דנהנין לו שיער כ"י ערפט
 דסינו יצ"ה ע"ס והנ"ס ססימן סו"ל רק של רגל וע"י ז"ס
 אין א"כ עהדין ז"ס דבר גימלא וז"ס עסני ולא לספיר
 ע"י סימן א"ך מוצבב ואצמיל וא"ך לסמו"ס לא ס"ל כן
 כן [עיקר] וסנ"ס כ"אן אין פל"ו גם גדר נפעב דמנין
 ידעיני סז"ס הוא פלוני נפעב דרק מס סלח"כ סל"ס לא
 צבדר סמ"א אחר סו"ל וז"ל לעלמ"ס וסימן של עבור לא
 כל"ס וס"ס צחוק א"א כעע"ס של סוכ"ס ודי"ו יוסף.
 סימן ל"י

סימן צר

ש א ל ה

[עוד ברבר הגיל;]

[א] מחמת שדעת רבנו ז"ל נוספת מזה שכל הפוסקים שצ"ע סימן מוצקס ביותר משליש אשה; (ז) שאל ע"ד המחיל דלמי ק' סימנין שאינם מוצקס אינם כלום לסתורק לשאר אומדנות ושוא' אם לעמו רק צמיענים גרופים כגון חיור וסומק אבל קימנים אעלעים צגופו מלטרפיש ובעשאלים דהוא דרבנן מחולק טאט נשאת לא חלא ים לסחך לומר כן — ושאלתו הוא הסימנים המוצקים לפיל אם חשובים גרופים או אמצעים; ג) לפי שיפת רבנו ז"ל דלא מהני שום סימן מוצקס סחיק נדע צמן הארכובה ולמשלם איך נדע שארכובה זאת שייכת לפלוגי הכפנע וצ"ב פ"י סימן מוצקס; ד) למה יחא אי"ל כמעט של תורה שחא זה אחר והוא פירק לעלמא, דל מחבא צגדיו וסימניו מה שנחלל ונימא שלל נחלא כלל הרי זה משאלים ולא חלא; ה) סחיק אפער לומר דילמא הכפנע אזיל לעלמא והרגל של איש אחר — עשירוט' — הרי בודאי פ"י להם סימן מוצקס ביותר צגבל זה ונשנס מפורשת דקימן מוצקס ביותר מהני; ו) סחיק אפער לחלק בין מימס לגס והבמי דיצמות דק ק"כ משום אוחס; ז) לא סבין צמיס לו רבנו ז"ל צמגיאל דיד הכל מחמשין צו דריס פ"ו שסס בצחרוב צת עשית; ח) ציקס לצאר לו מ"ס רבנו ז"ל צגדר נרעין כספ- נרעין וקנין; ט) לא סבין משיכ רבנו ז"ל דצובל קס"ג ואפקעמא אינו מבין דהרי מחלוקת צכ"ד אי קנין פרות כקנין הנוף — ובנמי' אחרי' דיוכל קנין פרות].

ת ש ו ב ה

יום ד' פ"ו חלול תרל"ג דחייבסך כות"ם לידודי הרצ סלימ"ח קבלתי שני מכתבים ועד נתי לא יעין כלל אני כחכמי דהא ענין אלו יודעים שרבע זה כלל ינחא כמו דאערינן ציבמות דק קט"ו גבי הסיח נבכא כ"ו ודף שסס סכירו את יד בקימן מוצקס אערינן לעלמא חזלי וגס רתס אורה דולק ועללו גוף כ"ש כאן ערלו א' עפנע עלמו ואח"כ עללו צגדים אמרינן שום הכפנע הוא אחר לא זה [זה לא סום כלל רק אם נעלא לבוש אז ס"ד לומר דמתן ורחי] ועביד אינש דגזיס כ"ו [וערק לעלמא צלא סבגדים שסניס וע' צ"ע דק כ"ס ע"א עסבר לא כלום סוא] וגס סנוף עעללו איין עליו שום סימן ואיכ לא סום משאלים וגס לא שפי כדי עעלל נפשו ובגדר ללרף קיעונים פ' ע"ו דק פ' ע"א גני עעלוקס צראט ושורס או ראש או שדרס ורק צל"ד דסוס דרבנן עסקינן טס חבל לא לגוף [רק קני י"ל דסוס לירף] ומ"ס צומ"י חולין דק ל"ע ע"צ וכ"ע צום וגס סא צכך עובדל דיצרות דק ק"ב סום גיכ עיס עאלים ומ"ע לפי פ"ס הפוסקים לשיפת סרמכים רק צקימן מוצקס [כמיס סכ"ע טס צרענים] וע' ע"ס סרענים ז"ל צס"ל נחלות עפירס דלא עשילין פ"י סימנים מוצקס רק צעמן דעסני אענדא ולא צמ"ל וגס עאני כמ"ע לו צסס ר"ל לסחוד לעלים וכזמן עמסיר עדין אינו מתיד אי"ל כלל כ"ו טלא

נתן חס עימלח קטיר עסני ולא לסתיר פ"י זס מעט וסך דדק כ"ח פ"א [ר"ל] ידאס דרבנו סרענים סניל זס צס"ל אצידס לא צכ"ל גרוחן דסס עירי סיכי דכ"ע רק לעמון כמו לכרובס וכדומס לא לססר נשיאין כלל ולכן צודאי סוא צחוקת אי"ל וסיו לעעלות על סדעס לסתירס; כותב עשנס אני כחכמי לו סכול וסוא כותב כחיליו עלל [ו] מלד חכמי פל"ז לעס ראס צרפ"י ומוס' ר"ס דק פ"ו סלסון לעס צמיעים פטור ען העעצרות אס משום ספקר דמלכא ודף עסוא כועל סדוס ועוצר או עפוס עסטרס לוחס לוחס לספקיר ולסכיה ללקס וכמ"ע צסס מחלמא וע' צרל"ד צעדיוס כמ"ס צמכתבו פ' צרפ"י ר"ס דק פ"ו ד"ס ר"ס; [ח] צענין גרעון צכף לעס לא לווד גמי סלול דק פ"ו מציח גמ' סס וקונס עלמו ועס זס מנא סל זס קרל דגרעון כסך וע"כ דזח קנין עה ספער סוזר ולוקח פלמו ען סלדון וסס לא אזלינן לקולא כמו צדף כ' רק צסר וצן טלוקח עלמו וכן גימ אס סלדון קסס אס עעבר צלא כסך כלל רק צעטר מחנס עה יחא סס וצאמס זס צמיל צירע' ועמלקת ועליו ים לסחריך אס אזלינן צסר קנין א' צחר עעמלס עכור שום עלו וע' צקדופין דק י"א פ"ב עס דיל"ף דקירוש' אשה ציינר לביש ען וספרס דמס דעס מדמי זס גדר קנין חז' עכור ססוס עלו; [ט] אני כחכמי לישב סימס סרענים ז"ל דלחר עלל כמסקנת סנ"י עתמס סך דצ"מ דק ק"ס ומ"ע ציוכל צמי עאני וסרעס ים לסחריך אס סדון עסכס סעליות [וע' צירע' סופס פ"ע גני ע"ע כס"ג] אני כחכמי טולמו מעעך פ"ו פ"ב.

סימן צו

ש א ל ה

[עוד ברבר התר ענוה הגיל;]

היום יום ז' כ' חלול תרל"ג בא עלינו פד סרליס (שנפיש סעיד סעיד) ואלס דנריו: סוא גוצר סספויס טעע קל עסויסס צמפיכה ויבוא סס לעקוס סרביעס וסנס איע טס צעיס וכמו עוער (מסערת סגלים) ראשו כפוף לעסר, אס לרדשו לא ראס מפני עמיו סיו נפירות לעספ וראס רק עער סרלס עס עער סוקן צקי"ר אס פלרף פניו לא ראס סיוכל לסעיד כי סוא יודפל מינרער ואין כאן עוד פד על סרביעס רק קול צעלמא על סרביעס זען סעללה ארך כחעסס עיניסין ואח"כ ללל צחחחית סיס והכ"ל מלל אח"כ אס עפיל סכענע ועס סום עונת ספאס השעון יד, והספאניקס נעללו רכוסיס צקלס כחנמי סה"י לבוש צחיו וכה נחלא לביס ורכוס צסס והכירו עפ"י טביע דגופו וע"י טביע דנגדיו וע"י קרסיס הכ"ל ועעסח איין כל מקיס לכל דברי צמכתבי סעקרי ועסאר רק מס ענחלל גופו ססכירוטו פס צמביע כאשר סונא פס לקנרות צמביע ונגופו ובצגדיו וע"י ספפאלקסס סג"ל עעעללו על גופו עלוכס צסס ואינו לומר עוד עתס צום לא דער וס"ל דבר רק קולל דעצות ק"ב ולידוק סקיענים עסאר]

ת ש ו ב ה.

פזמים צספניה והנה אחרי רנפיהם אחרים צמוד הקאסיר בקלס השני של הספניה הכוסעיה צים והנה קול שאין פולה באזניו מקלס האחרון של הספניה ויך שם וירא והנה איש עונש צים מחאבק עש הכלים הסופרים כמו עומד ראשו חוץ מן העים פניו כפופים ללד מעה ולא יכול לראות צפרלפיו אבל הכיר צגופו וצשער ראשו חקנו שהיו מנוליס וחון למיש כי זסו יודפל מינלער הכשעס והכיר משילו צפצפ'ע שהי' להעד צו ומה שכלל צכיס מעילו הפאק ופערס ליש ושעון קפן וצטי שטיח צלאנקין שתומים צחתי מינלער ומכצו מחוס צחתי; צ) אס נחשב למשאלים ע"פ התוספתא ילא מעיר פלונית ומת מחפצין וכי' כיון שהקאסיר יודע מחסר נוקציו ופחאוס נפדר א' צלב יס אנו שואלים עליו וזהו מחפצין וע"כ כשעס התוספי' והרמזים מירי צאמר מת אבל אכן להחויקו ששעס צמשאלים ואח"כ חו אפשר למלוא קולות].

ת ש ו ב ה.

משיק ביו אלול חל"ג כוחי' ליודיי רכז סגול כחוסרי' אצרהס כי' רב ציורברג קבלתי מי' ויאזין לי כי עמדתי מרעיד מה זה השנתי ומנוו ד' מכתבים וכל מכתב משוכס מהפך להפך ומה זה צמכתב שקבלתי ציום סי' הענד מסורש להפך מן זה המכתב ולפי הכרלס קטור חוינא הבא וע' צחוס' יצמות דף קיא וציומא' והגדר כי יסוע צן גמלא הוה לי ידים קענים כמבוא' ציומא צירש' פיה וע' צירש' יומא פ"צ גבי כסן שאין מחזקת ידו צשתי וחסים פקול כו' ע"ש וסי' כן ומה זה צשאלה סכונג לאי' מקבל ערים כמה פעמים צשיני מספך להפך וציומא' כותב אילו לא צארתי כו' מה זה הלל מצואר צסמכתב מהפך להפך ולפי הכרלס פ"י הקפור נחכצ הימים שלו וזס הוה תרקצא דלנלל והתר לו פיסת יד דב"ח דף קט"ו וגס לכס"ג הוה מציציעין וחוסדין ומחמת דזס כונג לכפרת כו' וע' צירש' סנסדרין סי' דגבי מנדף אמר ומצזין על הספק ע"ש אבל קוטה מצזין על הספק ומשוס דזה כונג לרצים אכדלמקיא ע"ש צזס צירש' ואקלר כי' ידיו יופף רלזין רב דפה הכיל מן הסתם קבל מי' צכחתי לו מלא חולאים אך כותב חני כותב לו מחמת כי לריך לפיסו כמבוא' צרכות לי' ע"צ ע"ש.

סימן צט'

ש א ל ה.

[עוד ברבר הגיל]

[גבי'ע כוספס אודות הולאת סענעס חסים ציום ו' עקב (הסנעיה סיהס ציום ו' עקב: צכס'ע סספניה מתמעל נשחארללרע רלו מלתי סספניה גוף לך פ"פ סיס לא רחוק ממקוס שנסעע (שידוע להס פ"פ ליונים שלהס) ויוליאווה המלחיס ויקסרובו צהכליס לקלס סספינס מחון חלי גופו סעליון נשאר למעלה מן חסים ומלי סתחמון צמים וכה כשס סספניה והנסעע קשור לחון סספינס לשהארללרס צפרך

יום ג' כי' אלול כוחי' חל"ג דייכסק קבלתי מי' וחאוד תמהני צמכתב סי' כותב צמכתב שלא ידעו כלום מי הוא שנסל ליש רק לאח"כ מלאו צנד שלו ושס מלאו כחוצ מכתב שרולה [כו'] וגס מלאו עס מעות כו' ורק שסס הכירו שזס על פלני וא"כ צעעה סעניעה לא ידעו כלל מי סעע ורק עיי' זס על הצגדים שומלאו צספניה וא"כ כי' לו דזה לא כלום ומה אי' דרק אחר הוה זס והוא ערק לפלמא והיסו צגדים שלו צספניה וכתצרו וכמו גבי סך דב"ח דף כ"ה וכ"ו וסך דיבמות דף קט"ו: ומה מלקט מן מלקפס לקיטי צחר ליקיטי: וגופו אח"כ יעס וא"כ להכירו כלל רק מהחגורה והסצר וזה אינו כלום וסוס קסאק אי' וכעה כותב יראה צלשו רש"י [ב"מ] דף כ"ז ע"צ גבי שויא סכתב שס שסמחורה נפסית לבסס או להפך ומה לנו צזה ר"טו המרלס גורס רק המליאות גורס ש"ס שומא צלבר פלוני ומה לנו [ולמרחות] וע"כ ל"ל [זה] אין מעידין על סומא כיון דעי' לאתר מיחה סהכרת ס"פמנה המרלה מן שחור ללנן וכמו סך דצבורות דף כ"ה וא"כ איך אפשר לפעיד על דבר שפ"כ כעס אינו כן דאס כעה כמו צמלל' על החילה ע"כ: זה אינו ואס כשהנה על זה אי' להפיד ויחלה דרש"י שריק ללא שפס רלו פומה ואמרו מחמת סקיעון שרואים רק סס אמרו צשי' שפלני יס לו שומא צלבר פלוני וא"כ סס אימרים מליאות אחר מן מה ש"ס צמת זה ר"ל הנח' ואס כעה צמת ג"כ כך ע"כ: זה אינו דכרי לריך להשחנות כי צלמח מרלס זה דבר סכרתי לא סרס צפ"ע כיון אפשר בלא זה והרצס יס להאריך צום עביס בסך דיבמות דף קט"ו ע"צ גבי מה דנקס ואמרו סימנים ל"ל כך דכיון דק"ל' מ"א לחתי ע"ש צחוס' שס י"ל דגס סקיעונים אכס משחנים אכס משחנים אך מ"צ זה לא צגדר עודה וסרצס הארכתי צזה דצלמח צגמ' לא נקט כמי' הכעבים ז"ל אין מעידין צמים שאלים רק אשמו אסורה ורק הרמזים נקס זה וגס שס מחלק דגבי פ"א רק אצד זכרו וגס נקט סשעיד להפסיה ולא צצ"ד דצ"ד אין מקבלין אוחו כלל וע' צה"י נסלות פ"ז צזס עכ"פ כאן לוינא אי' להחיר כלל כי לא דייק כלל צזס רק כותב פעס כך ופעס כך ומה זה ידיו יופף רלזין וצגדר שכל יס צזה להאריך הרצס אך כאן לא שייך זה כלל וכמי' ושס צים ש"ח גלני כמבוא' צירש' כאן וערצין פ"ד לריך שיעור גדול מאוד ואקלר צזה וגס יס שני מיני פציע אס סוא דומה לפלני או סוא פלוני וע' חוס' חולין דף ל"ז פ"ש צזה.

סימן צח'

ש א ל ה.

[עוד ברבר הגיל]

[אולי לא צאר יפס כי עוד הספס לצאר כעד ילחק מנחס פעלער גוצר סספניה שמשס נפ"ע יודפל מינלער היודע מספר כל נוספי סספניה ידעו סי'צ"ב, ונסע עמו כמה

סימן ק

ש א ל דה

[עוד בדבר הגיל:]

[א] צדבר מה שב' רבנו ז"ל (לפני ס' ליו) צדבר גרשון כספ אינו מנין דאיב העבר יולא צו' דברים גרשון צדלח וקנין חלא וסרמנ"ס חונה רק ס' דברים; ב) צקס עוד ספסס לת' קושיתי על דברי התובי' צימ דף י' פ"א ד"ס כי דפיט אינו יכול לחזור צא הא פיט חוזר צו צדגרשון, וכבר מלא זה צחי' הספ"ס ולחט רבנו ז"ל אינו משיב לו על זה; ג) סירט' קדושין פ"א ס"ב שצניא רבנו ז"ל ומשמע דבבלי קדושין פ"ו חולק על זה ובקדושין דוקא הצפל כותב וסא צירט' אי' להדיא אינו פלוגי מכתתי צתי לפלוגי כו'; ד) ורבנו ז"ל כי חזק דרמנ"ס חולק על ירש' שאומר שמכרוסו ציד ציד כותבין שפרו צפ"ג מס' נכנס — ציד מוכרין אותו ונותנין דמיו (לכיוק; ה) צחקירת רבנו ז"ל צמכרוסו ציד לנגנצ צמד הנגנצ אכ יס לו צו קצ"ג אס אפטר לחקור זה נס צמוכר עלמו צמוצ שה"י לגלוגי טלוגי (פ' צפיס ופ"ו מס' מכירה ובראצ"ד סס ובתי"מ צאריכות); ו) צדבר ספנוסס הגיל לא שכיחא אינטי מהכא לססס ועוד יתקור צוס; ז) הקסס עוד ספסס אס אפטר להציא ראי' מן סמוקספחא כ"ל דילא פלוגי מפיד פלוגי כו'.

ת ש ו ב דה

יום ד' פרי"ס של שנת תל"ד יום ער"ס דג"ס דף ע"ד ודף תי"ס תוך ספרק וקדושין דף ע"ט וצבורוס דף ע"י וכי"ט כוחי"ט לכבור הכצ שלי"ט"א אשר כל תולרי"ס לא יכולוסו ובפרס צזון כזס אשר לא תקנפלא לוסות אחרונות קבלתי מי"ב ועד עה"י. — [א] זס קנין חזס גרשון וכן הדין; [ב] ה"א סקסס על סמוס' ואחי"כ מלא צבור כוחו או אסטר קטן עמ"כ, זס סגדר דגרישון כספ ה"א ספקע למפרע אצל לא פועל דרק מכלן ולפנא ואף דאס יועל מכלן ולהכא כי זס מחלקת דכ"ט איך צא על ס"כ ונימ ג"כ לדינא כי צזון שא"ל לעשות גרועין כספ כגון שלטי סטנון דמי קטין [איך] צס ט"ס חס מחלקת ציעוד וברלי"פס אס לריך ט"ס צועפ"י או צכספ קנין טוב איי לעשות זס; [ג] אינו כחצתי סביאר פירש' סטר עתנס או סטר על כספ דר"ל כה"ג אס כעככו צנגנע ועסכתת סטר על כספ כגון אס כעכר לצפל צנגנע דמי' לריך על זס סטר לקנין ותליא דמי' כותבו צעסלקס דרי"ס ורי"ט וצירט' סוס זס בעיא דמד ועכא י"ט סס סילוף סנרקא וע' צרין קדושין פ"א צוס וסירט' חולק עם סצ"י טלגו ולי"ט ג"כ צבירוע אף אס סלדוק עתאלס צצטר' לסודי"ס לא עכ"י וסרצס י"ט צום לסלריך פ' רשיי קדושין דף ס' וצס מחלוקת סרצו"ס וסלר"ל גבי שיסור פגז כנפטי אס מוטו צצטר על סדמי"ס ונד' פיסר כפו כספ ועטרע כך סצ"י וסעסאס ביפין דף פ"א ודף פ"ו ובי"ט ובי"ט צוס ואכע"ל ודי צוס; [ו] צדבר ספנוסס כי"כ לו סססצ אכ"י

צפרך פשרי"ס מינוס אח"כ סתיירוסו סמלחיס מקישורי צסספינס ויפלוסו על סספינס ויכוסיו צמרף (צדעושנס) וכס ס' מונח כחלי שעה צפרך, וזו גלו אס פניו וזו סכירוסו קאקיר סספינס ,,קיס"ס"ס" ילחק מנחס צן משה ולמן פפלער וסנחור ינחמי' צן הי"ס אפריאסקי מפה סזסו יודעל מיכלער סנסצע וסכירוסו ע"י מרסס ולירת פניו ותואר ,,סבערדעל" שלו פניו סיו שלמי"כ צלא שוס סלע ומה ספציאו"ס ציוכ ו' רלס לבי"ק דפס צפני"ס פלוטי"ס זס ס' ע"י ספלוליס סרצ"ס שהיו מחליכ"ס ומספלוליס אותו ממקוס למקוס משחארלרס למעמעל ומעמעל צאוסל לפ"צ ובספינס סגיל רלו ספדים כ"ל רק סס"י דס יולא מפיו וספנס סיו נקיס מכל פלע ומפל דס ולחיו סומי"ט סיתס לנגה אולי מחספ הי"ס אשר ספפוס צפמ ס"י קשור צספינס או מקכס אחרת ולא ס"י יכול להליל מפיכס דבר ככור אס פניו סיו נחפמי"ס אולי סכחו מרוב סזמן ולכ"י ה"א סספ נחפס ונס צודלי נחפס (צפי"ט אום קי"ו) צחלו"ס חוץ למיס ואפי' לסמחמירי"ס סס כנה אשת"י ציבכס רק מחמי"ס עיני"ס וי"ט מפרטי"ס צפחות משה"ס לא נקרא אשת"י (פי"ט סג"ל) ובפרס צמחלי"ס ומה דין סזס.

ת ש ו ב דה

יום ג' כ"ח אלול תרל"ג כוח"ט דוינקק לירידי סרצ סגדול כוחסורי"ט אגנסס כ"י רב צירבורג קבלתי מי"כ וסנס צבר כתצתי לו כי מחור אטי ירל שזא קטור הכא מחותת כי י"ט סרצס סחירות עקלה לקלה צסגנצ"ע וסס זס ידוע שהנעצב לא שהס ציבכס רק חלי שעה לא יוחר משה"ס עכ"פ ואף דצמ"י קש"י נקטו לאלתר ע' גיעין דף כ"ז ע"צ די"ט שיפור לנגי לאלתר ע"ט וע' צנחרות ס"ס חיד לחיד נקרא כל איחו סיוס ע"ט ולי"ט י"ל כנרסת צרמנ"ס י"צ שעות לבן אס ירלס שלא שיך צום לך הערמס ורק שטני פדים עפ"דים סחכירי"ס אותו צפנצ"ע זוס פלגי ממקוס פלוגי ודי צוס כצו"ל צכוספ' יצמות פ"צ ע"ט ואף ט"ס צוס כחס סחירות וע' צזויר דף ד' גבי נויר שמשון מחלקת צוס רשיי וסוס' אס לריך דוקא פנ"פ מן עקיס פלוגי וסרצס סלרצתי צוס דגני נויר שחולל די צסחס שחולל כוחתי לטיעת סרצו"ס ז"ל וע"ט צפסי"ט צוס וכ"ט אס אחר זס על עלט הדבר או על סכזירות וכי"ט צין נויר שמשון לנויר פול"ס דנויר שמשון אין על סכזירת בלצד גדר מליחות כיון דחומר לטוחל וגס חין צו גדר חזב קצננות עסחי"כ צפל שחולל כזרת פול"ס די"ט סס קירושס קצננות אס מקל צצטר ובן י"ט צו קירושס ולקור לעועל די צצמו עם סס אצ"ו וע' צפסי"ט סוף כזיר ע"ט צוס ואכמי"ל צוס וירלס לרקק צמוצ צוס אס סיו אין צוס אי"ו דבר ויפציר אס סעדי"ס ככני מרן צגור פרע לא צגדר לריך מע"צ ולא צגדר מליחת כחילות על ציר זכות אצוהכ מחיעמס דקדושין פ"ו רק כל פרס ופרס וד' י"ט יתן לנו כוח"ט וסנס טונס כ"ד יידו יוספ כלזין רב דפס סג"ל.

האלה ואמאי לא השבו משאלים ולירוף סימנים לסימן חזנכס ציפור ולסרמזים ללא צפיין במשאלים שהיה כדי שמי' ועוד קולות להקל בצרכנן במשאלים; (ס) ע"ד „לאלהנח" גם בסך דדף קמ"ו צינצוה סגראס סלא ר"ל חיכך ועיר כסך דדף קכ"א בעודלא דדיגלג שסס אעור בעספח" א"כ גם לאלחר דדף קמ"ו ר"ל בעספח" ור"ל דחזיוסו תוך השעש; (י) בע"ש רכנו ו"ל לקיס הנירסח הששששש ררמזים סס"ג י"צ שעות מעסרות פ"ס מ"ד ו"ל לפסחיים דברי ספוס' פס דברי העסכה, וק' דכ"י שכ"ע ברפ"ח א"כ' משכב ב' סהרמזים ז"ל דחס דברי ספוס' עקמי סהשנה; (י"א) עלה לאלחר הלא הוא כמו „על אחר" וכ"יכו ב"רוסו זמן ולכסך מן לאחר זמן וכמע"כ רכנו ז"ל מביסין דף כ"ז; (י"ב) אס כ"יס דכ"יו לפסח דברי פס"ע לפסחיים ר"ש נזיר „נזיר שמשון שהוא כמו מירות שמשון" ב"אופן זס מחסות ש"אמרכו נזיר עולם פ"י נזיר שהוא לעולם אפסר ש"י" מואר נוסף אמנס סס ע"לס פרטי לכוסף על סס הסואר ח"ן זס עורכי הלשון וקמ"ל שהוא סס העקרה וכנו מירות וב"א נזיר שמשון צק"ור והכחנס לנזירות שמשון; (ס) רס"י פס"ח פ' סחז"כו כי דור פקש כ"י ובלשון סהשנס חולדה שסניה סקומות ועקוסות — ו"ולי זס ח"יו מוספמח מנקש לסודיע סמקוס ח"י זס].

ת ש ו ב ד

עשיק וערב יוס סגורא יס"כ סרל"ד נעח"ע יומח דכ"ע אסכ"א ר"ל אסכ"א דעלכ"א סכ"א דרסננ"א לפ"י ססטן ר"ל מליחות סהעדר דוס ססטן ו"א"א בלא מליחות לא כסיסות סרעצ"ס בקסר סעודס רק סכול ככר"א בבחנת עטן זס כ"מ ב"ן ר"ס סרלשון וב"ן סטני לפנס סב"אס בצסר ח"ור דצרלשון נחשב רק לגדר מ"מל"א אכל צסנית נחשב למליחות צס"ע זוס סנדר דיס"כ גבי סעיר ע"ז' דח"יו ל"וק זס ס"ל סחיסט ועססר וכן לוס יס"כ זס מליחות לא סעדר בלבד וכן עעלס עטן סוס מליחות לא סכ"ר כסיסות ס"יס"י יומח ס"כ חס רק בצ"ר קטורס אכל לפני ולפ"יס סוס זס מליחות נעור חס קסורס ב"אפי דואה ככרס נעבור כספרי ווס גדר נזיר אס זס סעדר ח" מליחות וס"ל גדר זכר ונקב"א וכע"ר ציר"ש נזיר ר"ל עקבל וחשפ"ע וכמו קודס נס"יס על חוס"ר כעבור"א כעבות כרכוס וערכ"ן ד"ו פרט"פ"ן חס גדר ח"פור גדר"א וספ"ל וכ"ע ב"ן נזיר וסוס ג"ב נגדר סקדס פ' נזיר דף ד' ודף פ' ופ' דף מ"ז מ"ל ר"ל ורבנן ו"כ"מ בוס ולכך י"ס גם בל יחל כנזירות כלדיס ונזיר ככ"ע דוס שני גודיס ופ' ברס"ל ברל"ס וס"י ודף ג' פ"כ ודף ל"ח כנזיר וע"י כנזרים דף ק"י גבי נזיר כנצ"ס וסעודס דף י"ד פ"כ וכ"ע בוס וכן גדר יס"כ נעש"ס פ"פ ב"ד וח"כ עקדס ועכ"ר עלנו וכלמס כנזוס סרעצ"ס נ"ס"כ כחלקו נוסס כספ"ל סנכרות פ"י יומח דף פ"ו פ"ג פ"ע ברפ"י ובסוס"פ עקוס דל"ן סופע"ן כססיס פ' כרכוס דף פ"פ וסססיס ק"ל וק"יו פ"כ וכ"ע בוס ח"י סוס מליחות סוסס וגדר קודס וקודס חס כ"ע ב"ן כ"ל ש"ס כ"י קכננת סוס קודס וקודס פס"כ"כ גבי סעשון וע"י סעני"ס דף י"ב ודף י"ג וסססיס

אשר לדעתי זה קטור כי פי ידוע פי פסח סקסר סוס; (ז) וע"ש ככ"יס סכ"ל סוס"י לפי דעס סכ"ן חול גלס לו ר"ז זס כסלוס ח"י ח"י כדעוס נכ"אס חך סל"א זס מבי"א צס"ע ובכל סע"ר חך כ"אן לא ס"ך זס כלל דע"ו ל"ך ס"י עדיס כס"יס וכעבור"א ציר"ש בוס וגס כספ"יס א"כ בכל רנפ סוס סירות מליחות וכע"ו סך ד"לחק ר"ש בלוח"א דינחות וע"ס כרעב"ן צס"יס וצרעצ"ס סחלק על סס מ"כ"ל כי בכל חסנס וסחנס עחלס"י וס"י חז"י וס"י ח"ו ו"א"ל כלל זס לגדר כירור נעור וסכ"ל ב"ז ול"י סנרל"ס ח"ו עש"ן ע"ל"ח כעוסק נסל"א כמ"כוריס סנלקמ"ס א"כר מ"ש קכסחן ח"י ב"ז וס"ז ימ"ן לנו מ"י"יס כוח"ע וסנ"ס סוכס ונכ"ס לקבל ח"יס לוסות סכ"ונות צ"י"כ וגס כוכ"ס לסלוח א"כ סעיר סססל"ס גדר ח"י"ז ו"ר"י"ז סידוע כ"ר יד"יו ע"ו יוסף רב דפ"ס סכ"ל.

סימן קא

ש א ל ד

[עורב להניל]

(6) פסח"כ רכנו ז"ל סק"ין ככלל גרעון וסרמזים ככלל יחד ואמאי לא ק' ע"ב קס"יו על ספוס' צ"ח סכ"ל; (ב) נכ"ר ע"י כוח"ס מ"ס"כ רכנו ז"ל ר"מ ג"כ כגרעון חף א"כ סכ"רן סכ"ר"ס כספ"ר לסרמזיס לא מ"כ"י הלא כקידוש"ן י"ח לכ"ר"י לכסך ו"א"ס כוח"ס רכנו ז"ל על ס"ר"ש — ו"ח"א לא מ"ירי רק ככסך וס"ר שסע"ב נקנס כ"ו ולא מ"ירי מ"גרעון; (ג) כופ"ל ע"ד לנכ"ס לספוס על ס"ך ס"יססמ"ח סכ"ל ד"ח סספ"יס כ"כ י"ס ו"א אפ"ר ל"ש"ס ח"ס לפ"כ ר"ספ"יס בלח"י א"ס הנזכר י"ח"ס לסמל"יס לסכ"ול"ו כדוג"ס (ל"אדקס) וסכ"ס סנזכר מ"ע"ד, ב"א"ס לא י"ג"ד, סנפ"ר ידע"ל סכ"ל סספ"יס מ"ח"ס"ר נוספ"י ח"ן לך ח"ס"ס ג"ד"ל ח"ס ו"א"כ י"ס ל"ח ד"ן ססל"יס סע"כ כ"ל ל"ס; (ד) ד"ל סכ"א ר"ח סניו סלמ"יס סכ"כ"ו ז"ל ח"ס"ד ב"ז — י"ס כ"אן מ"סל"יס ול"ך ק"מ"יס סונס"יס ג"ד"ל"ס לפסחות זס לסימן מוכס"ס כ"י"ר לספ"ר א"ס ז"ו לסכ"א לכס"ל"ס; (ס) למ"ס כ"י רכנו ז"ל ע"ל סחנס ע"חל"פ"יס סל"א כנפ"די ידע"פ סנזכר ח"ן יול"א ו"אן ב"א; (ו) כק"ס לנכ"ר מ"ס"כ לו רכ"יו ז"ל מ"סירות מליחות וכמו סך ד"לחק ר"ש בלוח"א — סל"א ק"י"ל סס דנ"ל סוסק"ו ב' יוסף ב"ן שמשון ככ"א ד"ל"א ח"יס"י"ן ו"אף כ"סירות מליחות לא ח"יס"י"ן; (ז) כק"ס לכס"ו לו מקוס ס"ר"ש דנע"י ב' פ"ר"ס כס"יס כנפונ"ס גם ל"ח"ר סקנת ר"ג סוק"ן; (ח) מודיע כ"י סנב"ע סכ"י מ"יס ד' ב' ד"ר"ח סל"ל מ"כ"ו"י, ספני סנפ"ע ס"ו פ"וע"יס וסקס"ור"ו א"ח"רי סספ"יס וסוכ"ס ס"ס ס"א מ"ח סק"י וכ"ז וכנב"ו"ו ככ"ח ונמ"ר"ס חך לא כמ"ר וסכל ח"ס מ"י ח"יס פניו ס"ו פ"וע"יס מ"ר"ב ספ"ל"יס מ"מקוס למקוס א"ח"י סל"ל"י דף ח"י פ"יו סלמ"יס כספ"יס ונע"ח קס"ו כספ"יס לא ננע ס"ס דכ"ר כפ"יו ח"ס ב"ז (לח"ק א"ס מ"י מלמ"ח למ"י ח"ס סח"ך למ"יס וסכל כ"א"כר סע"ד סע"ד ר"א"י י"ח"ק מ"ח"ס סעל"ר ס"ד על סעדר סידוע"ל מ"כ"ל"ר וכל א"כ"י סספ"יס ר"ח סענע"ל ח"ס נ"ס ונכ"ס ב"ס קס"ר לסספ"יס לע"ך ע"ר"יס מ"ינע"ן ו"א"כ"כ כע"ך ח"י ס"ס ר"א"ו סע"ד על סספ"יס כפ"יס סלמ"יס רק למ"י ס"מ"יס נ"ל"א לוכ"ן כ"ס

סתימת המעבול והכנס הארכיז בה למעט שרף לקיל
 לחץ בסני עדיכ למרינן בידמי ופענו עליו אך צריך לא
 דקדקי אגדר כך דעדים המורס סמעינס וכפיע סמנכיס
 צהלי יקוביה גני נבואס פיעס ופזו לא למרינן גדר בדדעי
 דכן בזרס המורס אגל פיל או אסס סס רק גדר סכסית
 ביך ספיד בידמי וכיז סיכי דעדיס צלו לסעזי על דין
 אגל צלו זז גס עדיס פוי כעז כעי וסנס סריף זיל
 כסב על עיס שגליס ופס עימ דין חיל כלל עדיס לספיד
 ורק מחמת הקדק והפז גס על שני עדיס ביך גדר בדדעי
 וכה"ג כתב כה"פ רי"ט פ"ב גני ראינו את סיעסס דפ"ז
 לא ביך גדר עזות ולמרינן ביכוחא חזי ולא כלום סול
 ואכתייל פכים לתליזות סכעית חומית חכי רואס סרנס
 תיזס כעדיס לכן כככתי כן ודרי אני לא מורתי כלל יוסף

סימן קב

ש א ל ה

[עוד ברבר התר ענונה הניל;

(א) תעה לעס חזר רכנו זיל עמשיכ להקל ציוס גי כ"ח
 חלול על סעך קנלת סגביע כי כעסקיס מיונו ססי
 סככע קשור לסכפסיס חליו סעליון מוץ למיס וחליו
 המחחון צמיס וצודלי סוכר רכנו זיל כדעת מי ססיכ
 דמיא מלמח לעתי אף ספניו חוץ למימ וסעך סהכרת
 פכיו דשני עדיס סכיל ואיכ לעיה עתחרע רכנו זיל;
 (ב) מנאר סהשקריס סהיו צום הוא רק מה סהפנו סקשרו
 סעמ להספסיס וסספסיס סוכס סעמ וכפלעז פניו כהלוך
 וסיכ ספסיס - חמנס כודע וסחקר גנביע כי פני סעמ
 סיו לעעלה מסספסיס ופניו סיו שלמיס וכו' כעכו' כשאלה
 לעיל; (ג) לעמ עכנל רכנו זיל סכביע סלחכונס ואמ
 דלין כלן עשאליס רק כעלה נאכד איעיס סככז סליס
 לוח פוס חיש וסספסיס כלי רשות סנוכר; (ד) לעמ לא
 כימח עממיס אסס זו מותרת אס מעעס עשאליס וסכרת
 סנוף כעביע וססימניס או עעסס סכרת סניו דכביע
 סלחכונס סעזי כנס רכנו זיל סיחירו עיוס גי כיה חלול].

ת ש ו ב ה

משיק ומלמי היכ לך אכל כעעחס כו' וכמיס
 סרליס כדריס דף ליח דפלט סמורס ככנסה עסס
 רכנו ליסרל' וזה נעסס כיעיכ כומן סלחוח סלחכות וסס
 כסנו ליסרל' כעליס"כ דכיוס סוס חיל לימנס עתעה
 דמכסי לריס סוללה ועי כעת דף ל"ו עיב פיעס כחוס'
 וססי וגס כיעיכ כן לדידן דלל כרפסס וזה כיוס סכככו
 דסענית דף כיו פ"ב ונע' כעקדס של סעמח דחללו יסיכ
 ואלנו כעכוח' עיק דף ס' וסס כקל עמרה דססיס עורכס
 וזה יסיכ וליכא סען דהינו סכע ככנל או וסכול פליחות
 ולו סוס גיכ כל נכילוח כלעס סוס כיעיכ ולס למוח
 סלמו ככסיג וסקריב סר וליל וכעיס סכמיס כמודכ דכן
 סוס רסיק סלו כעז סל כסיג לדידי סככ סגול כעכוכרי
 אכנסס כיי רכ כירכונג סנס סיו אני לא חרתי אני
 ככנתי רק סדין אגל לסמליחות סכענית לא כגדר לורס
 כעז יסיכ כרלס לעיין עזס רק ספור וסס כ' כככ
 סעשקריס ועי יודע מי וסס כעכככיו יס כמס וכעס

סימן קג

ש א ל ה

[עוד ברבר התר ענונה הניל]

ת ש ו ב ה

יום ג' י"ג חשירי מל"ד דמינסק לדידי סככ סגול כעכוכרי
 אכנסס כיי רכ כירכונג סנס סיו אני לא חרתי אני
 ככנתי רק סדין אגל לסמליחות סכענית לא כגדר לורס
 כעז יסיכ כרלס לעיין עזס רק ספור וסס כ' כככ
 סעשקריס ועי יודע מי וסס כעכככיו יס כמס וכעס

נוסח ולא נכנסה על ארוסין וסידע' ר"ל כגיש כבוד כל זכרה סמלית וכמבואר בגמ' דף ז' ע"ב שמחלקה גבי חתימה ולאמיל' זוה ובראש' כתובות ס"ס; (ג—ג) ויש גבי מחז'ג' א"ס בגדר לקחמה או הוי"ה א"ס ר"ל לבוא אחר הקדשין או צ"ה וגם כ"ע גבי מחז'ג' למיד דק' מכשולין א"ס קדשה צביאה סמני א"ס זה נקרא הועמא"ס כיון דזו קנין והגמ' סמס צינמות י"א מן הארוסין מותר ומשמע א"ס בקידושי ביאה; (ד) הנה הארכתה זוה דהרמב"ם ז"ל חדש לנו דין חדש דהיינו דגרש' אשתו ואח"כ הכניסה לבינה או סוה זה גופא חורה לא תחת ביאה כלל וכן מוכח בירש' ולכך ד"ק המשנה ולגה בפוסקי דוקא וכן מבואר בירש' גימין ואמיל'; (ה) מה רולה עיקר הגדר לביש' גבי מילון ומסוס דאין ארס עושה ועיש' בירש' זוה ובחמת א"ס הארכתה דאין כלל פביאור בגמ' דף ק"ו כמ"ס רק דר"ל דסיכי דהאב קדשה ומת האב והיא עלמה בעורה בקטנותה נשאת לו וכמה תלם למאן רק על נשואין והשאר ארוסה וכן מוכח בירש' זוה וא"ס דוגמ' דידן לא משמע כן יש להאריך בזה; (ו—ט) בחמת הרמב"ם ז"ל בה' זכרות כתב ס"ס ז' זכרות ומה זה ע"כ ע"ס סכוס וע' בראש' כתובות שדבריו מאוד ל"ע מה לנו א"ס בלא כוס ובחמת ברה"א מבואר מן מס' כלה רבתי ומגרש' ס"ס קרא דאליעזר דמבואר ס"ס דגם על פה יכולים לעשות החתה החופה וגמ' שלנו נקט ג"ס גבי זכרה ארוסין דהוה כמו קדושין ע"ס בזה ובאותה צמזמ"ס בה' גרוסין כתב גבי ספק גרוסין דא"ס לברך ז' זכרות ונקס ז' זכרות מוסיף דגם מחז'ג' לריך לברך ז' זכרות וע' במ"ק דף מ' ע"ב ובירש' ס"ס דליכא כלל שומחה יודיו יוסק' [ז"ס ר"ל שמחלקה בגמ' דף ז' ע"ב גבי חתימה ע"ס וע' חוס' פסקים סי"ג]

סימן קה
ש א ל ה
[המשך להג"ל]

(א) לבאר לו משיכ' לו רבנו ז"ל, וא"ש מ"ס הרמב"ם בה' עבדים דא"ס ש"ך או חלילה דהוא ערין קסנה"; (ב) משב' לו רבנו ז"ל בלעת הרמב"ם בעינין שערות בחלילת קסנה א"ס משיכ' הרמב"ם צפ"א הי"ז מה' יבוס עד שחגדיל ומבדק אין ר"ל לבדיקם עוכר בפ"ב מס' אישות; (ג) לבאר לו משיכ' רבנו ז"ל דאין ציאה צימס לשוק פוסלמה מן הכהונה כדעת רש"י יבמות סוף דף פ"ו דלא בנחז'ג' ולא יבמה לשוק נפסליון לכהונה משום דלא זר אללה עטיקרא ודלא כרמב"ם שהביא, ש"ע דבריו במש' היה צרפ"ה מס' א"ס"ב; (ד) בקס לבאר לו משיכ' דבריו בירש' פ"א דיבמות שא"ס אחר קדש וקוקס ליבוס ואח"כ הי"ס רולה ליבוס אוחה פקטי קדושי ראשון ומותרת ליבוס וכי רבנו ז"ל דדוקא בקידושין כן אכל לא נשאה ז'.

ת ש ו ב ה

יום ב' ס"י ענה טבל נשאל תל"ם דחיינסק לבבד סכ' שלישי"א קבלתי מ"כ ועל פתי לא יפין כלל אני כתבתי וסרעב"ס

לאחר עדים והמחלס וגבי' סוק עמון לריך לסעתי' עד סמוכס דזס רק כמו אומ"ס על דבר אחר עשני מעש"כ בדבר עלמו וכן צינמות דף ס' ואמיל' עכ"ס א"ס לא חורתי צי כלל מסדין רק מהמאורע דבאן ואקלר ועיקר כי זה חקנס ובגדר סך דהלכה כר"מ בגזרותיו זכ"ה ש"ס וע' באדר"כ ס"ג בעובדל דיבמות דף ק"א ואמיל' יודיו יוסק'.

סימן קד

ש א ל ה

(א) לבאר משיכ' לו רבנו ז"ל בירש' זכרות פ"ס ס"ס הנוסח אחר זכרה קדשין ושס א"י רק שקדושי ביאה הזכרה לאחר ביאה; (ב) לבאר לו משב' רבנו ז"ל בקידושין ע"ה בנחז'ג' וקידש צביאה לפנין מלקות א"ס הביאה גדר קנין או אישות והכי לא כתיב בקרא חופה רק הוי' ואישות; (ג) לא הבין משיכ' לו רבנו גבי' סך דריב"ב צינמות י"א דלס קדש סמני צביאה ונרשה א"ס חייב הראשון משום מחז'ג' הא אחרי הוטמאה במיז; (ד) למס לא כ' הרמב"ם פ"א מגירוסין בעירוש' שלריך קדושין ובעילה להלקות יא"ס זה בכלל „החזירה“ שכתב, - ולמה לא כתבו הפוסקים דבלא שנהס קידושין וביאה אינו לוקס; (ה) בקס לבאר לו משב' רבנו ז"ל מיבמות ק"ו וכ"ס דלס קדשה צביאה מאי הא עכ"ס צ"ס מפירש משום תנאי דלס ארס מקדש צביאה מפורש על תנאי כך וכך א"ס לא נמקיס ההנאי א"ל ג"ס; (ו) הנה הרמב"ם ספ"ג מאישות זכרה אירוסין א"ס כוס רק נהגו העם להסדיר על כוס יין ונשימה הרמב"ם ז"ל זו הולך רש"י ז"ל בזכרות דף מ' ע"ב שלא הזכיר רק זכרה חתנים ואולי לשמסס א"ל ג"כ עפירה ומס' ס"ס דף מ"א שסובריס דגם זכרה ארוסין פעונה כוס אזלי לשימסס בזכרות ז' ע"ב דלריך עשנה; (ז) משיכ' רבנו ז"ל מתוס' כתובות דלס ביאה לשס קנין לא הוי איסור בלא זכרה הרי מדברי התוס' שכ' שלא לשס חופס משמע דלזכותא אפי' שלא לשס חופס רק לשס בעלמא יבא לו עזירה שבעל בלא זכרה; (ח) לבאר לו משיכ' לו רבנו ז"ל כ"מ שלריך כוס הוב גדר זכרה השיר ולריך עשרה מס ש"ך זה להך דפסמיס קי"ו זכרה השיר ושס א"ל עשרה א"ס נוכר בגמ' זכרה חתניס פעונה כוס וא"י מקומו; (ט) לבאר לו בירש' סופס פ"א שהביא, ולפי המפירש"ס ס"ס הק"ע והפ"ע שר"ל זכרה ארוסין איכ' חולק הרמב"ם על בירש' מדכי' שא"ס כוס רק נהגו].

ת ש ו ב ה

יום ה' ס' כסלו תרל"ס דחיינסק לכ' שלישי"א גייס קבלתי הנה הגדר על יע"ש לא ר"ל בלל לזכרה ארוסין טעמא' בגמ' רק בפס"ס כמו כל מ"ס שלריך לברך וארוסין לבד לא כוס מ"ע רק קדושי ביאה דזס מקיס ענהס פ"ר וא"ס למיד ארוסין עושה וסרנה י"ז זוה לסארריך גבי חתימה על זכרה ארוסין ע"ס הברקא זכמב"ס ובטאלמות א"ס סמנין זמתיס וע' חוקי ספמיס דף ז' ע"א אין סמוסה ענכך וס"ל דלא ככרעב"ס גבי' עובד לסעתי' דזס רק

תשובה

עשיק כיצד טבת טבת לטחא מרליס ווינקק זיך קבלתי
 סיום עמחא אהר עס רולס אחי כחבתי לו וס דפירט'
 קיל צמחלקת ריי וריי צביעין עס אס זס עלס מציאה
 קדושין או צירר דסרי ס'ל דסינו צלא עסס כדי ציאה
 מיצ ס'ל דהפראה סוס רריס דכבר קדשס ואמרינו דקדשס
 צכסס אף דלא אורר פרי ואידך קיל דלא מסיני רריס
 לקדושין ציא עדיס דאוונדנא לא מסיני לדבר דלרר עדיס
 פ'ס דין גורה מלך רק דזס גופא סוס גרר קדושין לבן
 רק צטסה כדי ציאה וצמחא סירט' צפיו דימות קיל
 דמותר כס'ג לקדס צביאה מוינו דקיל דליז גמר וכן צבדר
 שיעור גבי קויס מוצאר צטסה דכל אחר בעלמו אבל גבי
 קדושי ציאה סוס דין וכמו גבי כסף פרוטה דסוס שני
 גדריס א' הטיפר של סך דקדושין דף י"ב שיעור חורס
 וסני גבי פ'ס נימ אס יש עדיס עסוס פרוטה צמקוס
 אחר מלי אז כך דלף דזס ודלי גבי קדושין לא מסיני
 לומר כמו צפס'צ לדידי סוס פ' קדושין דף ס' עמחא
 דסחות לא סוס קדושין כלל סמליאות ואין ניצ צין אס
 סיא מטרלס אף מימ אס יש עדיס עסוס פרוטה צמקוס
 אחר דלז על סרבר חל מואר קדושין רק מימ סיא אכס
 מוקדשט כיון דכאן צמקוטה לא סוס פרוטה ורק לשמוח'
 דקיל מיסנו כיו ואידך לא ס'ל וע' צבוצ'ס בוס עס
 דמחלק אס אפשר לסתקיס אף אז אס סיא אוונת לדידי
 סוס אז סוס מוקדשט ודלי צמואר קדושין יש עמחא דיע'
 מקוס עסוס פרוטה ולהתקדס די כיון ססיא רולס וע'
 צחוס' קדושין דף ג' פ'א ור'ס מ'ס סחוס' ווס כוחת
 סחוס' קדושין דף י"ב ע"ב גבי ופא איכא ססדי פ'ס ריל
 כך וע' צכחוצות דף י"א ע"ב גבי כחוצה אחר עס ג"ב
 דלא עסס כדי ציאה ולא אחר שיעור וגס נימ צין
 סוקדס צביאה או כמו גבי מנרס כי עס סמליאת ציאה
 סיא עלס וכאן סיא קנין וכן צימחא לדידן סביאה עלס.

סימן קי

שאלה

[המשך להגיל]

(א) צקס לבאר פוד ספסס משיכ לי רכנו ז'ל על חלינת קפנס
 סנוכר לעיל; ב) צבדר מסקנת סחוס' ימות קיה פ'ב ע'ב צביאה
 רכנו ז'ל דחלינה קפנס רק חלינה פקולה ולא צפלה
 וסר'ס לפי עדות ספור א"ס ס' קפ'ט עמחא חלינת קפנה
 לחלינת קפן וסני ספ'פלא סלמינו צר'ס צפ' מיח א' צבסך
 נמיר; ג) לבאר פוד כוחת רכנו ז'ל צמי'ס על דברי סחוס'
 ימות קיה וצכורות י'ס ע"ב; ד) כופל לבקס לבאר לו
 דברי סירט' פ'א דימות שאל עלסס ככר לעיל; ס) צקס
 ללין לו מקוס סחוס' צימות ע'ב צביאה רכנו ז'ל לבאר
 צסס דברי י'ס' סניל].

תשובה

משיק כיצד טבת טבת לטחא מרליס ווינקק קבלתי זיך
 וסמחא על סכוסג אחי כחבתי כך דכבר סקסס
 סרמציס ז'ל על חלינה אידך מויל צמקוס גבי אונס
 ספנירס

סרמציס ז'ל צסל עבדיס סקסס דלרר שיד ליתן סלינה
 לקסס וסירך צכלקל ווס י'ס צוס אריכות גבי חלולה
 קפנס [צחוס' לחו לשון קיל דפסלה לגמרי] פ' צחוס'
 צימות קיה וק'ס וצכורות דף כ' ע"ב וצמח' ג"ב זס סחוס'
 מחד דימות דף ס'א פ'ב רק סרמציס לשיטתו אזיל
 צסל' יכוס וע'ס ע'ס גרסא לססך דבטרס וכן סוס גרסא
 סחוס' ואכמ'ל וע' חוקס' ימות מוכח ג"ב לספך וסרנס
 יש לסרררך אף צימח' יש ליימד דלללות אסס ספצני' לריכס
 רק שערות דנדס דף כ"ב ע"ב לא מועטס ספסך רק כן סיון
 כמ'ס צמח'כני אבל חוללת ספיר ווס כוחצ דבר שסצני'ר
 אף צמח' כ"כ לו ספ'ר'יף חולק על סרמציס וכן צס'ג
 וס'ל דלא ספלה לכסוכס וגס אס נימח' בויד אין קדושין
 סופסין צימח' למח לנו קדושין כלל למלקות וכמ'ס סחוס'
 כחוצה דף כ"ס וצמח' סלא צירט' סוכב צחוס' סוטה דף
 י"ח ע"ב מוצאר דלא ספלה לכחונס וגס ליכא חלקות וי"ל
 דסירט' קיל כשיטת רס'י דף כ"ס ע"ב ודף ע"ב ע"ב
 דלמ'ד אין קדושין סופסין סוס רק מ'ס ע'סס או עמחא
 לשון דלא סחי' ע'ס צחוס' ימות דף מיני ע"ב צוס וכן
 צימות דף פ'א מועט ג"ב כן אף סירט' לא ס'ל כן
 צפ'ס דימות וס'ד ופ'ט ואכמ'ל צוס סוא כחצ כלינו
 מלא חירש דבר סלא אחי כחבתי סירט' שכתב ככר סגדר
 כמו דמוצאר קדושין דף י"ט ע"ב למ'ד עמות סרלשיכות
 לקדושין נתנו דלס אחר קדשס אס סלדון רולה ליעד
 מימדה מ'סס דל'י לספיקע וכות שנתנס ז' חורס ליעד
 אף סעעולס לא אחר כלל סקדשין רק זס גרר סחורה
 ומימ אס אחר נס'אה איי סלדון לקדשס וסכס גבי ימות
 כן דלא כגמ' דליון וכן מוצאר צחוס' דימות כך אף אס
 סחי ימות למ'ד דחלינה מועלת גס לשינה סחול רק
 צלאו אז גס צס נפספס סקדושין אבל נסוחין סי'ל לספסע.

סימן קי

שאלה

[המשך להגיל]

[לבאר משיכ לו רכנו ז'ל ע"ד סירט' סיו דניסין סרררר'ר
 פ'א סחי נחלות וז'ל ורמציס ססך דרק ססך אף נפ'ס
 צין פונקדי או בדירת סעכל עכיל וככר'ל למד רכנו ז'ל
 מדצני סרמציס צפ'א סיס וצ'ר'י'ל י"ב מ'ס גרושין סלא
 מדצניו פ'י סיו סיס'י' ו'לס בעל לאחר סגירושין סרו'
 קדושי ודלי ורק צנפיתד פמס לריכס גט מססך; א) קזס
 שסוכיר רכנו ז'ל שיעור ציאה סוא כסך דקאפס דף ד'
 גבי קיני וספירס זס שיעור ספ'ר'א אבל צכרון סרלר'ר
 וסרמציס לפנין קידושי ציאה וכן צמברס אשמו וכתימד או
 צפל לריך שיעור אחר דסינו נמר ציאה כרפ'ק דקידושין
 וצמציס פ'ג מ'ס אימח' ואמרינו צימות דף כ"ס ע"ב
 נמר ציאה מ'סס ולבאר לו סוס זס נמר ציאה אכ ריל
 מירוק סניד ומצרי'ס כלסון רס'י ו'ל צימות אף צחוס'
 ורמנס עס עמח' דלא צני' רק מירוק גיד סני' סחוס' עס
 צימות אלל סחי' ציאה רלוי' לסרר'ס].

רק ביחוד זה רק דין דהוה כביאה מועד לשיטת הרמב"ם ז"ל דלריך שיפור דין ולא שיפור מליאות וכמו בני פרוטה בוי"ט לי חס שיפורים הל"טו זכ"טו זכ"טו קאי גב אזא אזל גבי העגרה אשתו ולכה כו' אז הוה זה מחמת מליאות ושם לריך לשבד כל אחד לפי מה שהוא חס ר"ל הירש' גיטין פ"ז שכתבתי וע' בכתבות דף י"א ע"ב הכה בירש' יצמות פ"ו סוף סיה אחר כה"ג שקידש צביאה אנו כבא על הצעולה ע' בקדושין דף ו' ג"ח ור"ל לרימ דק"ל דהיכי ללא קנה אוחס יש על זה פנוי הבא על הפנויה וע' בחוס' יצמות דף כ"ט ע"ב וע"פ ד"ה ור"ב והנה זה מוצא בירש' כוזב פ' ג"ט לכל היכי שימי' חיקוד לאו אמרינן ע"ן סקתם רלה באופן ג"א יתי' משלי"כ עשה וכי"כ לו בזה זה ר"ל הירש' שם עכ"פ פסק דמותר כה"ג לקדש צביאה; (ד) יראה בירש' קדושין פ"א דסבול מודים דחס השיאה אציה ח"ן האדון יכול ליעדה ע"ש; (ה) בודלי מוצא ברמב"ם דמהכי קדושין בשלא כדרכה וכמו קדושין דף ט' ע"ב וכן מוצא בירש' רש"א דקדושין שם וכי"כ לו דלכך נקט רש"י ז"ל קדושין דף ג' שמוקדש אציה גבי חופה ע"ש ר"ל דהיא פלחה אף עם חופה לא קנה מ"ע קהם הוה יחוד ויקנה בגדר דין ש"ב ציאה אך אציה ולא כלם רק ע"י קנין של חופה ודי צופ ומחמת כי אכי עמוד במכתבים חקלר ידיו יוסף ראזין רב דמה סניל.

סימן קמ"ו

ש א ל ה.

[המשך להג"ל]

(א) כופל בבקשתו לבאר לי מה שפירש רבנו ז"ל הירש' פ"א דיצמות, ולמה מלריך הירש' ולא נקט בפירש לאשמשנין הדין כמו שפירש רבנו ז"ל וציצמות ל"ב ע"ב א"י שאין נפקעין קדושין הראשונים למ"ד תוספין קדושין ליצום לשוק או למ"ד דמסקא ל"ו; (ב) עוד הפעם לבאר לו החוסם' שסביא רבנו ז"ל ומוצאה לעיל לפרש בו הירש' סניל].

ת ש ו ב ה.

יום ד' ג' שנת חל"ה דוינסק קבלתי מ"ב ושה רולה כלא כתבתי לו דהירש' לשיטתו דק"ל דל"י להפקיע זכות החורס כמו בני אמה העצבים לזה רק זכות היעוד מ"ע חס רולה ליעד מפל הקדושין ה"ג כן בני יצ"ס וי"מ בגדר מה דמוצא בירש' בניטין פ"ט הובא ברמב"ד פ"ח דהל' גירטין ה"ב ע"ש צביה ז"ל אך שפירש אינו כמ"ש חס רק כך דלם אחר פ"ע שבעל לפלני כ"ז שלא בעל הוה א"א גמורה ובזמן שבעל נעספ סגט וא"כ נמלא שבעל א"א ומ"מ א"כ נעספ סגט ובאמת יש ג"כ כה"ג בכדריים בירש' פ"ה הובא ברמב"ם פ"ד דנדרים ופ"ז דנדרים סניל וע' בת"ק דף י"ז פ"א גבי מנדס וכ"ע בזה וכן באמת הארכתי לר"ע דס"ל ארס מקנה שלצ"ע פ' בסך דקדושין דף ס"ב וכ"ע ס"י ארס לאחר שיפוס בעלך ח"ך סדין ארס מקדשם צביאה כה"ג דחלי

העצביה וכתב ששם שמוקלם אך פרי סת"ס ביצמות דף ק"ס ע"ב ק"ל לחד חירץ דגם לא פסול כמו בקפן אזל ע"ש דלף דלחל"כ סוה גדר גדולה מ"ע א"י מוסרס נערה בארס העצבים והוא כוחב שכתב אכי כתבתי דכ"י החוס' ביצמות ובכורות דף י"ט ע"ב לחד חירץ דפ"ט דקטנה לא חללס רק לר"ע מחמת גורה ארו וברי צנ"ו יצמות דף פ"א ע"ב מוצא דמחיצתם אך אכס חוללת וכן הוה בחוסם' ביצמות פ"ב ע"ש ד"ג הנח"ס ביאר הירש' הלא כתבתי לו דק"ל דכמו ביעוד למ"ד מעות הראשונות לקדושין ורק בזמן שרולה לקדשה אח"כ דח"י האב להפקיע זכות של חורס בקדושין לבד אבל בכשיון חפקיע דזה ע"ס העעספ לא גדר זכות של תורה ס"כ אף חס קדושין חפקין ביצתם מ"מ א"י להפקיע זכות שנתנה הורס ליבס ואף לאחר חל"ס כיון דע"פ דין מהכי חס מקדשה החולץ ולשיטת הרמב"ם מחמת אף חס נא עליה ציאת שיגג מ"מ מהכי דעדין נשאר עליה דין של קורס חל"ה אזל לר"ל חס ח"ץ ללרס ק"ל דחס אח"כ נא על הלה לא קנה דהוה כאשת ארס ה"ג מהכי קדושין של אחר ולר"י גס בלרה לא מהכי מחמת דעדין יש לו זכות התורה בשלימותה עבדל כמוצא צנ"ו וה"ג כן אזל נשואין מהכי ולא כננ"ו דידן כן הוה שיטת הירש' וכן מוצא זס בחוסם' ביצמות פ"ו בני שומרה יבס דנקט שם שקדשם ס"א חס עלתם מוכה ג"כ כן דלס רולה ליצום או פקע סקדושין ובלא זס הוה קדושין ע"ש צזה ואחתום בנכס סיה"י כמו שכתבתי יוסף.

סימן קמ"ז

ש א ל ה.

[המשך להג"ל]

[תבקש עוד הספס לבאר לו למה הרמב"ם ז"ל דק"ל דצנ"ו בקדושי ציאה גמר ציאה להפך מדעת חוס' קדושין דף י' פ"א דגם בקדש בהשאלה סוי קדושין, טלהס די בצדי יחוד על שיפור הערה, אמנס הרמב"ם למה לא פירש דצנ"ו פדי יחוד על שיפור גמר ציאה ובפ"א מה' סופס ג"כ קהס וע"כ סמך עלמו עמ"ש צה' א"כ"ב; (ג) לבאר משיכ רבנו ז"ל בני קו"ם כ"א בשלמו שיפר הכי ק"ל כר"ע כדי ללות ציאה, ואינו מנין מה ש"כ רבנו ז"ל אזל,, גבי קידושי ציאה סוס דין"; (ג) לבאר לו משיכ רבנו ז"ל דירוש' יצמות פ"ו ק"ל דמותר כה"ג לקדש צביאה א"י מקוס סירוש' ומס כוחמו; (ד) לבאר לו מהיבן לרבנו ז"ל מה שחילק ביעוד לדין דק"ל מעות הראשונות לקדושין נהכו חס האב קדשם לאחר חס רולה האדון ליעד מיעד דדוקא בקדשה אזל לא כנשא; (ה) הדין דמקדש צביאה שלא כדרכה סוי קידושין א"י מקודו ברמב"ם ובנמ"ל].

ת ש ו ב ה.

משיכ פריס שנת חל"ה דוינסק לידיי פרב שליט"א עס מאריך בוצרכים הלא כתבתי כך דחס קדשם

נשואין ודי בעפולאס כן ריל סינע' ניסין סיו ורעס דלא סוס ביז כ"כ לו מן מרע' סחוס' דף כ"ס ע"ב וע' נקדושי' דף ע"ו ע"א סחוס' כו' וע' מ"ס סחוס' יבמות דף ס"א ע"ב כ"ס נסוי ואכע"ל; (ג) בגדר סך דר"י סיג ור"ע יש בזה אריכות גדול במ"ס סרמז"ס ז"ל שלא יספר אנד וע' ספחים דף ע"ד גבי נחמד ושלק וע' ספחים דף ס"א גבי נעמאלו חזינן דלא אכפס לן וכ"כ סרמז"ס ז"ל וסרנב הארכמי בזה ובפארי מחלקת ב"ס ז"ס בזה וע' שנה דף ב' ע"א ע"ס וע' בחוס' ספחים דף ע"ד ורס"י דפליגי והך ע"ד ע"ב וכן דאס אכר אחד חקר אין צו נשוס ע"בית פלס כן בחוס' גרסינן וכשר ומאוד יש לסאריך בזה בירע' עב דס"ל למד לטון דנס סאר בשר אס לליו בחוכו לא אכפס לן וגס כ"ס נעם נפסק מלרים דלא לא קרב עמנו שוס דבר ע' ספחים דף ל"ו ע"א וליך ס"י אז אך באמת בנח' נקב שיקי וס"א נא ומה זה וסארכמי בזה בחיבורי דעל אימירין נפסק מלרים לא הקפידה תורה דוקא ללי ורק גיטו של פסח נפסקים דף קי"ד ובאמת י"ל דתליא נסך מחלקת דג"ס וצ"ה צעדות גבי אדם אס סוס סרכנב שכיכות או מליאת אחת כל אי נסרדיס כלל רק אס חוהבן זה מחלקת מולין דף ע"ג ופסחים ס"ה וצמים דף ק"ח וב"מ נש"ס זה דלמר בירע' כידך עבה וכן בניוד כן מניאר בירע' גבי גלגלן ויראה מ"ס בזה בחיבורי חיו וכן בחיבור ח"ד וע' סינע דף כ"א גבי שורים עשין לסגן חזינן דס"ל דזה לא פלס אחד רק כבים וכן נימ לחליט ע' רס"י קדושין דף כ"ה וחולין ק"ו ובימות דף ע"ז ע"ב וע' ציק דף י"ג ודף ג"ג וליך סרין גבי חוס ופוק וגבי זרוע נטלה וכ"ס בזה זה עיקר הגדר דסוס או נפסק מלרים ולרורה כימ וגזא בלרתי הנע' פסחים דף ל"ו ע"א דלא כרס"י וסוס' בזה לכן יפקח פניו ויראה מולין דף ע' וצמים דף כ"ד וק"ה ודף ל"ב ביאס נצקלת וליג נגיפס וכ"ס נש"ס וס"כ פי תוריע ואחרי שמשכילן ודי בוס יוסף.

סימן ק"א

ש א ל ה

[המשך לשאלות הנ"ל]

ת ש ו ב ה

יום ה' י"ג שבט תרל"ה קבלתי מ"ב ועד עמי לא יצין כלל עיקר גדר סירע' דלמרינן סן סן כו' רק כאלן כיון דלא סהס כמו ביאס גמורס וס"ל דלא קנס בוס לכן למרינן דודאי בעל רק חסילת ביאס וס"ל דלא סוס קנין למרינן דמן הקחס קדשם נכסף זה שיעס מדקס לסירע' דלמרינן חומד על מעסס אחר סוסס מקודם זס סגדר ודי בזה וכן שיעור עיעור ביאס מעפרינן בכל למד וכמו בקוסעס דף ס' דלמר סס כל למד בעלמו עיעור ול"כ לשיפת סירע' וכבר קדשם י"ל דפעל זה ביאס קניסס גדר כעילון נמר למחר כסף, סך דפקס"ס ע"די קודס ויקסס ירלס סס וסארכמי בזה סרכנב דעצו' נמוס' דנס אס נעמאלו אכר אסוד כל ספסח אינו בלא פסער דלא סוס רק

דודאי חייב מעוס ח"ס ורעו לאחר עימות בעלס חס"י ומקדשס לו דאף דחייב על הביאס רעו לא עיך זס לקנין וע' צטימות סרמז"ס ז"ל צה"ל אימות גבי אס קירעס אכדרכנכ דמקודס משקף אף דאס בא עליו חייב סקילס וכבר עמד ע"ו סכאצ"ד אך לא עיך לחין קדושין חוספסין בחיבי מוחוס דרק סיכי דחייב מעוס ערוס דלרשות מעס"כ סס מעוס העדר אימות זכר וע' גיטין דף ע"ב גבי חלי ספסס ע"ס בזה וסרנב יש בזה לסאריך עכ"ס י"ל ג"כ גבי יבום למ"ד דחפסי קדושין מ"מ אס בא עליה לאחר חליטס סיבמח כיון דסחורס אחרס עמדין יש עליו גדר יבום ויראה צלשון סרמז"ס ז"ל צה"ל יבוס ס"ה סייב שדיק רק בעלס אינו פעמיס ולא סזכ"ד כלל לא קדשס ולא נעלס חזינן דס"ל דדוקא צעילס וכמו דיבום ואף דנדף י"א וי"ב נקס קדושין ונשואין ע"ס גס י"ל דזס תליא צטיפת רעו בימות דף מ"ד וסוס' דף י"ח דקרבנב חליטס אין קדשין תמסין סכפוב קרל ביה ע"ס ובגדר סירע' דלמר דכ"מ לרב מלולס קנין וס"ג כן וס ריל סחוס' ג"כ גבי דלי אסוד זס חס רק אס קיל קדושין חוספסין בימות ובודאי גמ' דילן פלוג אך אנו כחכמי שיפת סירע' ורק אס מת סחולן אז בודאי סוס אשחו וכן אס לא בא עליה אחר חליטס וגס בנח' דילן מליכו כעין זס בימות דף ל"ב ע"א בחנחי ע"ס בחוס' דאף דמותרת ליכסל מ"מ יש בה עליון גדר סס זיקס ע"ס ירדיו יוסף.

סימן ק"ב

ש א ל ה

[המשך להג"ל]

[א] בחס"כ רכנו ז"ל גבי מגרש וכן בסוגרקי כו' עזריק לשער כ"א לפי מה שפ"ח, מי יסער; (ב) בזה דמוקי רבנו ז"ל סירע' דס"ו דיבמות לרי"א שלא יפלו אסל דקדושין י', וסובר דסיכי דלא קנס אוחס סוי בגדר פנוי סגבל על ספסוי' אכל מלשון סגנ' שלא לסס אימות משמע דחלוי רק בכוחות; (ג) לבאר לו דברי רס"י ז"ל ע"ס' פי בא ע"ס על כרעיו ועל קרבו כ' לולסו כלו-בלחד עס רלשו ועס כרעיו ובני מעיו כוסן לתוכו אחר דסחקן ע"כ זס לא כריס"ג דלר"י' הכל בחוכו וגס כרעיו אחר דסחקן כוכח"צ צויקרא וכרעיו וקרבו ירחן צמים ודלא כר"ע דהכל בחסון חולין ע"ס נפסחים דף ע"ד וכרל"ס פי' שרס"י כחב אליצא דריס"ג ותמוס דסל כ' לא נחד].

ת ש ו ב ה

יום ה' ו' שבט תרל"ה דחייבס קבלתי מ"ב ומה רולס כמו טאלו מעפריס ביס"כ גבי סחיס מלא לגעיו כן כאלן וע' בירע' ס"ו דגיטין דקפס סס גבי זס לא סהס כדי צעילס ור"ל רק כמו ספסלס ולסופס סר"ף וסרמז"ס וסוס' נקדושין ובימות א"כ קנין לא קנס ומ"מ למרינן דקדשס נכסף ממחה טלין אדם צועל כו' ואז יס"י כמו

כן לגבי ביאת למלקות ומימם אף דשם דוקא כנפלה ועמי' הרמב"ם בכל' אפי' הי' ד' ו' ביצנות ד' סי' ע"א מ"ח גזרם לנו הסודר שכל שפי' בדרך המלכות אף אם שנים יעמיקו שלא נפלה כלל וכן גבי אונס אם אומר שלא נפלה כלל וכן אם שפון ואומר פחה פחות מלאהי ואף ללא שיה' שם כלל הך דכחצונות דף י' חוקה מ"ח משלם קנס וכן צטפחה מרופס ע' בכריכות דף י"א ע"ב דיכול לא גמרחי ביאתי ע"ש וא"כ איך מלקין אותה אם יאמר שלא גמר ובפרט להירש' דס"ל ביצנות ס"ו דרך עד שיפליגו ללא בחוס' יצמות דף כ"ה ע"ב וע"כ דכן הדין והך דכריכות זה רק לקרנן דשם שיה' גדר פ"ו אף לרי"מ נחמה דהוא לרי"ך להקדים קרנן ואכע"ל בזה ז"ל ר"ל סך דק"ל בענאפי' עד שקיאה וכן ר"ל רש"י ז"ל ביצנות דף ח"ב וכו' גבי קהם עכ"ם וזכר וע' ביצנות דף ל"ח והו' ר"ל רק אטעם של ההורס אבל עכשיו שאמרנו לנו הסודר אין ע"ס וכן בשפחה משומלת בקנס וכמבואר בירש' פ"ב דכחצונות והוס' יצמות דף ע"ס וכן גבי מומר להכפיס צטפחה ע"ש רש"י חולין דף ג' ע"ב דמכנל בידים והו' ודאי שם אף אם ע' ימים ע"ב הו' נכלם ורק זה גדר סחורה וזה ר"ל סך דכחצונות דף ל"ד גבי משביעי עדים של נפשות מי לא צמי מידע וכן בדיני קנסות לא ר"ל כתיש ההו' רק ר"ל כך דהרי אף אם שפון שודיע ודאי צצוקוס סוף קנב כהרנן וכן אם שפון עזה הו' עכו"ס מ"ח מוצאר בירש' סכסדרין פ"ד סהרנן זין עזריא ללפזי ישראל הוא ע"ש והך דעכו"ס הרנן ישראל' דסכסדרין רק צמקוס דליכא רוב וע' בסכסדרין דף ע"ב ע"ב ע"ש ואכמ"ל וא"כ חזינן דחייב ד"כ וקנס לא על פי עדים בלבד רק ע"ם גוה"כ לכך לא שיה' בזה קרנן על צצונות ערות דזה לא נגמר ע"פ העד'ס והו' ר"ל הספרי גבי מ"ה וקנס ושכנ כו' דכן שפחה הסורה הנזר ועלוד יש להאריך בזה והרי לשיטת הרמב"ם ז"ל בקדושין ביאה די ביחוד לשם ביאה כמביא' בה"ל אישות ובה"ל גרושין פ"י ושוב אף אם שנים מודים אח"כ שלא נפלה הו' איך כיון שנתייר עמה צפני עדים לשם קדשין ואמר לה הרי את כו' אזל גבי יצום מוצאר ביצנות דף ק"א ע"ב ודף ק"ב דנאמתי עכ"ם לחומר'ס והרנן ס"ל דנאמנה להקל ג"כ והטעם דגבי קדושין הסורה אמר גדרים ע"ש ג' עיני קדושין וא"כ זה דין אבל גבי יצום דאינן לנו רק פרט אחד ואין בכלל רק עם צצנרע ביאה והקמת שם ע' בחוס' יצמות דף כ"ד דמה לכ"ס לא קנס ביצום דלין זה הקמת שם וע"י גדר הסורה מ"ע לא שיה' הקמת שם ואכע"ל אף בהס"ג נס בקדושין ק"ל דלרי"ך כמכחול כו' וכן צונות צנדר פומאה דוקא צפוטל עמש ביאה ולא חוקה וכן הארכתי בזה דגבי פומאה צעיק עהור צצית סבליעה שם מומר להכפיס אין פומה אותה זה וע"ש הרמב"ם ז"ל בה"ל אה"ט צצכית של פראג"ד ז"ל נטס מפירש הרמב"ם וכמבואר בחוס'ס חולין פ"ב וצ"ד והמניסים לא ירדו לעונות דז' דין מה שמומר להכפיס או לע"ו פומה נכלם לא צנדר ספדר כמו גבי נברי רק צנדר פועל רע לא פועל ריק וכ"ע לכנס דברים דז' רק לנפי'ס צצית סבליעה שם י"ל דלא נעשה וכ"כ בזה קלה עכ"ם סכס"ג ק"ל דלאקור אשם על בעלה גדר

גדר קדשים אף די פקס ילא יש כנס פקדים כס"ג לשיטת הרמב"ם דכשר ולא ילא וכן גבי גזין הרכים לשיטת הרמב"ם ז"ל הו' גדר קדש'ס ורבה יש להאריך בזה כי זה כלל אדם ובהמה רק יכולים לחלקו או אדרבה הוא גדר מורכב מטרס"כ וזה מחלקת צ"ס יצ"ה ור"ש ור"ח וכן ע' בצמח'ס דף ק"ה ע"ב גבי הקרנה חוץ אם כולה צמח'ס ע"ש וכן הני סכסכתי צמח'ס העבר וכן צחולין דף ל"ח ע"ב גבי זרוע צבלה שלמה וכן מ"ש מחלקת צירש' לצצלי אם ענבן חייב משום בונה או משום לש וע' נדס דף כ"ה ע"א וזה תליא בזה אם זה הרבצת סככות או מחנית וכן גבי חל"ה רוב אבר וגבי חסדים והך צפ"ל צכך דנימין דף ס"ו טכודות לחל"ה וכו' בזה ודי בזה ירדו יוקף רחין רב דשם ס"ל ויכאה גבי בן קרי'ס בצכר ביצא בו' ע"ש צצ"י גבי סבורת חל"ה ואכמ"ל.

סימן קיב

ש א ל ה

(א) בקס לצאר משכ' רבנו ז"ל ראי' לדברי בה"ג ז"ל דלאמרה על בעלה צצין כמכחול צפ"ס חן הספרי דעל שביצה ח"ב ולמה כמו דלפנין מ"ה בודאי חטעס כמו ש"כ הרמב"ם ז"ל דחוקה לר"ה או שבערה נה, כ"כ לפנין לאמרה ע"ל בעלה ג"כ חופ"ל; ב) לצאר לו משכ' לו רבנו ז"ל דהסודר שחטס לנו שיטור גבי מ"ה ולא פליג זין פרט לפרט דהחיוצ א"נו צצניל ה"הת ביאה רק צצניל ביאה שיש צס ה"כ"ס, וכ"כ מה שק' לו והך דנחמ'ס דף מ"ה דנראה דנאכילת קדשים צצומאה אף צדליכא סבלה חשמש דרך על הספולה החיוצ; ג) לצאר לו עשי' רבנו ז"ל ציצוב דבר רש"י צצונות דלר"ה דהכאה של ביאה הוא החיוצ מחספק פסור דלא שיה' לומר שכן נכנס; ד) מה שביא' רבנו ז"ל מפ"הת צכסדרין דמשה צצבר מה נאסרה על בעלה, סלל מוצאר צצונות גבי שמוץ.]

ת ש ו ב ה

מש"ק י' כקלו מרפ"ח דחינסק להרצ הה"צ כמחור"ר שמו"ל דור כ"י רב צצט"א יאל [צצניזוב] קצלתי מכהנו ולמה לא יצין גברי הוא גדר חוק נלתי ונא פליג ר"ה יצ וצצוטל פ' וכחכות דף ק"ד וע' פרבין דף ת"ח והך כ"ה ע"ב וצצטס כלים הכול לפי מה שפוא אדם ואכע"ל וסנה צציש סרעצ"ס ז"ל בה' אפי'ס פ"ס ה"ג ובה"ל נפרה צחולט גבי קנס ובה"ל אישות גבי כחובה דגבי פסיל ובגי קנס ובגי כחונה ע"אמ'ס כל שפסאל אף דלא [כנעלה] ה"ה כצפילס לכל דבר ובחמת הירש' ס"ו דיצמות ופ"א ופ"ג דכחצונות לא ק"ל כן וע' בחוס'ס כחכות דף מ"ח ע"א והך ל"ה ע"ב והך כ"ע וצצין דף פ"ס ע"א עכ"ם ס"ל להרמב"ם וכן פיקר דחוקס שפאלה הסודר אף ע"י ס"ב חוקס אפאר שלא נכנעל כלל כן הוא סדין סק ולא יצנור

ש"ד וע' בחוסי סנסדרין דף נ"ב ע"ב לדעום זס לפיכ
 ובחמת סרענ"ס ז"ל צפסינ ס"ז לקנסדרין עשרה סך
 דרך לזכרים דגסה דף י"ג ע"ב וכן סך לא סנאף ביד
 כו' דר"ל פס ערוס וכמו סך דיבנות דף נ"ס ע"ב וכ"ע
 אך מ"ע גם הוא בעלמו חסור מס"ס מחמת סנלו דל"ג
 סנאף דהוא בעלמו ג"כ ערוס וע' סנסדרין דף נ"ס ע"א
 גבי פמערס כו' וע' במה דפליגי חוס' גבי סך דיבנות דף
 פ"ו גבי נשים סנסללות וע"ס בחוס' דף פ"ב ע"ב פס
 סרענ"ס סכ"א עה"ל אפי"ב א"ס זה ליסור פורס גבי נשים
 וסרענ"ס פסק דהוס ליסור תורה כענואר צפ"כ וע' במה
 דס"ל להמוס' חולין דף ל"ז ע"ב צ"כ לאו דכפונות דף
 מ"ו וכעונרת הוס זה לאו עה"ס ועממת גרס ולא כסרענ"ס
 בספ"ס דס"ל דזה רק בירושלים ועממת דגוס טועלי סל"ך
 להסתלה ח"ך ל' עמנות וסגדר דגוס ש"ד וכן גרס ג"ע
 הוס זה ליסיר תורה וכמו סך לאו דשונות דף מ"ו ע"ב
 ומכלחא וע' בחוס' שונות דף ל' ע"ב דסוס קוס
 וע"ס ור"ש מ"ס חוס' גיעין דף מ"א וכ"ע סל"ך
 סחירו לעבור על פסה דלעולם צהס ועממת גרס
 ליסור דנהגו ענהג הפקר עממת דגוס ליסור מס"ס
 צוס ובפרטו צפפחה כתי"ס סרענ"ס פ"ב מה"ל אפי"ב חס
 ג"כ דבר משמית כו' כיון דרעו אול בחרס וע' צפסקי
 חוס' זמ"ס דף פ"ח ע"ב ומאוד סלרכתי צוס לכן כאלן
 דלכחמילס בועלה כתי עממיכ יעלס צוס נסיון לי"א לסחירו
 וע' דיבנות דף ע"ו גבי נחתי אזני פוקרי סס גרס ע"י
 די"א ועמ"ס סחוס' סנסדרין דף ע"ז וכ"ע וכמו דל"ך
 דחזינן צפנת דף ק"ב גבי גרס עמיקס טרי מ"ע עבו"ר
 קוכס כ"ג וזכות דלכחמילס לכחוב כתי לפעות כן וע'
 כו"ר דף כ"א א"ס ס"ז צפלה לניף חסור וכ"ס כאלן לכן
 הוא חסור צודלי.

סימן קיד

ש א ל דה

[א] א"ס אפשר לכחוב מי סקרא על סס אמו צפ"ס פ' בן
 פלוני"ס; צ) עממיכ לו רכנו ז"ל דזקן סלין לו שוס כח
 קישוי אין ס"ך צו יצוס וסרי סרי"ך אומר על זקן שסס
 כמו ועל סרי"ס א"סס צפלו קנו וכן כחכ סרענ"ס על
 סרי"ס א"סס שסס צפל קנה ססיתס לו שפס סכוסר
 ע"ס סחוס'].

ת ש ו ב דה

יום ד' י"ע לי"ר חל"ס דהינסק לידיי רכ"ג סדול כסוד"ר
 אגרכס כ"י רכ ביו"רבי"ג קבלתי מי"ב חס רולס צודלי
 א"ס יקראו אמו פ' בן פלוני"ס יכול לכחוב כך צבג וסלרכתי
 זס פכ"ס ב"ן נע לגס חל"ס דיבנות דגבי נס חל"ס ענו"ר
 דל"ך לכחוב סס אזני סחל"ס וגס ל"ך לסכיר איתו אכל
 אכ של סחל"ך א"ל וכל דבר שני סל"ך לפעות סחל"ס
 ססס סול ע"ס ומי סר"ך סספסל אין ססס ספסל ר"ך סימן
 וסרכס י"ס לסל"ך צוס וכחכתי קל"ס כח"כרי סד"ס דף י"ד
 פ"ב ודף פ"ו ע"ס ואכמ"ל ובגס לס"ך וכחכ"ר צבי"ס צוס

פועלס ל"ך עע"ס כפוסל עונס ור"ך ע"י קר"ך סס גוס"כ
 דלכסרה ע"י דין דוס כלקסרס לבעל וגבי צועל גס סחוס'
 ס"ל ככחונות דף ע' כע"ס סנס"ב ו"ל דר"ך ככחול
 וכלל זס לא כלקסרס לבעל עממת עומלס אכל ע"י קוי"ס
 כלסרה עממת דין חורס וזס ר"ל ג"כ רש"י ז"ל דיבנות
 דף נ"א ע"ב ע"ס ח"ס סחוס' דר"ך סול וס"ו אין זס
 מ"ס רק כמ"ס ומאוד י"ס צוס לסל"ך וע' דיבנות דף ל"ה
 ע"א מה סול מה סנלסרה על סנעל א"ס סח"צ או
 ספסולס ועמ"ס כח"א כה"ל אפי"ב פ"א ע"ס צוז וסכס
 כל דבר שזס סול סחל"סות סל חוי"ב וזס לנו סנפנס זס
 סול סדין סכח"כ וזס סול סדין סעערה אחרו סחוס'
 וכס"ג כחכתי צוס כח"כרי סחל"ך סצ"ן עכ"ס אזני דל"ל
 לסחחוק ס"ס"י סר"ס עמ"ס וב"ן ססלומי א"ס חרשו ע"ס
 דמכס אזני סחוי"ב לא על סחריסות רק על סחנורס
 דטפסל דלמ"א עמ"כ"ב כמזיק סססלומי"ן סול על סחריסות
 וא"ן עבו"ר ל"ס חמ"ס שסענו עליו וכמ"ס רכנו סרמ"ס
 צו"רס ככוכ"ס ואכמ"ל וזס ר"ל סך דיבנות דף מ' ע"א
 גבי סחל"ך סל קרי"ס לחוס של קד"ס"ס דכ"ס סכסין זס
 סול סחוס' עמ"כ"ב צפרי"ס דוס רק סיו"ן סחול סרי"ס
 ואכמ"ל צוס וכן גבי עסעק י"ס סחירס ב"ן חוס' לרש"י
 גבי א"ס סכור סח"ל חולין וגמלל סוכ קד"ס"ס א"ס סיי"ב ע'
 שנת דף ע"ג וע"י רפ"א דכחונות וסנסדרין דף ק"ב
 ע"ב ע"ס צוס וסלרכתי צוס ע"ס סחוי"ב של סחוט"י ח"ך
 א"ס על ספסולס שנסחטו קד"ס"ס כח"ך או על סחחיעה וע'
 זכח"ס דף ק"ז ע"ב גבי ס"ל כח"ך וסל"רס כו' או לס"ך
 ואכמ"ל וכן סלרכתי גבי שפחה חרופס צנעסכ ע"י כרי"ס
 דף י"א ע"ב דעממע דפעור לשי"ט רש"י ז"ל וכ"כ צוס
 כח"כרי כח"א כה"ל אפי"ב ע"ס עכ"ס כך א"ס זס סול
 סחוי"ב חמ"ר לנו סחוס' דפעור וז"ס רק סחוי"ב סח"ס
 רק דוקא צהנלס לא ס"ך זס עכ"ס כך גבי חס צודלי
 ל"כר קי"ס ענו"ר דלסורה לבעלה דסס זס דין לא פע"לס
 אכל צל"א זס י"ל דל"א כלסרה על צפלה רק חממת
 סרענ"ס כחכ שח"ל דבר ערוס וגברר אכילת קד"ס"ס
 צעו"לס סלרכתי צוס סרבה י"לס צרענ"ס כפס"מ דגבי
 פ"ס א"ס סקרי"ב צומ"ן שסס עומ"ס ובחוס' חגי"ס
 וברענ"ס כה"ל סח"ך ואכמ"ל.

סימן קי"ב

ש א ל דה

[א"ס חומר כהול"ח סז"ל צלשחו כתי לפעות כחיתס חר"ס
 לכדיקס לרפואס ולידע א"ס מיע"ס סכני"ס עמנו או מחנ"ס].

ת ש ו ב דה

ט"י"ך כ' עכ"ס חל"ד סנל לסחל דהינסק קבלתי ע"כ
 עס סכרפ"ס וסכס צומ"ן סקבלתי א"ס מי"כ סי"ס
 חולס ל"ע וסל"י סוקל וסכס צוס סגדר א"ך לשי"ט סחוס'
 יבנות וכחונות וכד"ס דף י"ג זס רק א"ס סנעל לא ידע זס
 וע' צ"כ דיבנות דף ל"ד ע"ב עמלקת דר"ל ור"ב"ן וסוס"ס
 דל"ס כ"י לפי ענו"ר נוס דף י"ג י"ס צוס גדר ג"ע וגדר

פראים נדרים דף כ' ע"ב וסלאז'ד צספר צעה"ג וטס סוליד בניס ע"י זס כמזואר טס ואל ידבר פצלים עספרי סמלקמיס סבוריס וע' סנהדרין דף ע"ב אפרו צלאיס כו' וזס ר"ל הנג' חס ר"ל ניכ צימות ירש' פיו אפי' מן סלד ע"ט צזס וע' צספרי פ' סלל פיס' רמ"ב צבי אחר מהזיק כו' אך טס ר"ל כמו משמש מה אך לנבי טפחס חרותס י"ל דזס לא דצס היצ דין לא משוס נהנה מן ציאה ופניש צכריתית דף י"א ע"ב וצפהימ וצירש' כו"ז פיס דע"י כספסיס פסור אף דאין קישי כו' ואכמ"ל צזס.

סימן קמ"ו

ש א ל ה.

[בדבר הצעה למען תקנת ענינות שהדפוס רב אחד בנייארק בשנת תר"צ].

ת ש ו ב ה.

מש ק כ"א טבנ תר"ל"א דחינסק היום קבלתי איכ עס קונט' מלא טפותיס והצלים ורק רוליס להטור א"א ולהרצות ממזריס ח"ו צישרא' ולפי סנרלה סוא חצר לאיש משמית סנוכל מלאנרן ימ"ט ואין אכי רולס אף לכנוס עמו צדברים וכמזוא' צסנהדרין דף ל"ח ע"ב רק כתצתי מחלס סמ"ו לא יעלה על הדעת לעשות טפותיס כאילו ואקלר יוסף ראזין רב דפס סכ"ל.

סימן קי"ז

ש א ל ה.

[בדבר סדור גט בליאה].

ת ש ו ב ה.

עשיק י' כסלו תרל"ב דחינסק למח' י"ג סרצ סגדול וכ"ו כמפור"ר סייס לצי נ"י אסדיש סנס זס קרוב לנ' טצעות אטר כטצתי לו לכ' מכתב ארוך צגדר גט ובגדר משט יחוד והנס סיוס מ"כ לפי סנרלה לא נטקבל סעכתב מחוד דלצס נפשי על זס ולפי סנרלה סעצקריס לא ססכ"מו למ"ט לכן נל אצקטו לסודיעני אס קבלו כי ית' צשורחל טצתח דלל יעידין מן אוריחל ובגדר סשאלס לקדר גט צלילס אין חשט רק סקיוס ית' ציוס והלרכתי טס סרנב צגדר קיוס גט צנאס דפליגי סעצ"ס והרלצ"ד צזס צסלי גרופין וסגל' עבדיס ומחוד סלרכתי טס ומס נעטס ותל"י אחט טלוס סבריות תל"י סכול על כוון וכ"כ לו צעכצני צמיט סירט' חרותס פ"ח כל סלבריס חלויס צלצ והלצ חל"י צניקס וע"ח סלצ חצוין וסלס בן ית' א"יס להכל ידילו עוז יוסף ראזין רב דפס סכ"ל סוכסלס צקשתי אס קבל עכ' סארך לסודיעני נל צזס סכ"ל.

סימן קי"ט

[צ] צגדר זקן עס רולס סלל חצואר צמוטס' ע"ב דימות דקן לא מיצט חקנס מחימות והמוטס' פ"א לא נקפ כן וכן רש"י סיפס דף כ"ד פירט צבי סריק סנל קודס טנקדס ודף ב"ו ג"א לא פירט וע' טנח דף קי"א צבי סירוק צנקצות וכוס עקרון דמותר וקרוס גט צנקצות אסור רק לא לקי וכן סיל להרצביס ז"ל צה"ל אט"ב וצמוטס' מכות פליגו צזס חנאי דיש מ"ד יחייב צנקצות ג"כ וכן צכל צפ"ח פ"ט צנקיס ונ"ח אס חק"ס צנקצות היינו אצרי הורט טלס כמ"ט סמצי"ס ז"ל צה"ל אט"ב דיש לה צליס והלרכתי סרנב לנבי דס מיחוד וזס צמוליס צנדה דף ק"ד ע"ב ודף ס"ו ודף מ"ה ודף כ"ח ע"ב וכוס עיקרון עושה צלס צלצרי לידס טלסס וזס אילנות ע' רש"י צכאן דף מ"ו וטוסס דף כ"ד ודף כ"ה ע"ב וכ"ח צזס ואכמ"ל סכ"פ זקן כמו אצר חדולדל לא טיך צו כלל גדר יציס רק דמזואר צטצת דף קי"א טיטס לו רפואה ובגיטין דף ע' מ"ע כ"ז טל עשז לו רפואה לא יצס כלל לכ"ט כו"ט סחוטס' דימות ניג ע"ב והוס כמו צל צלצר מה על יצמה לעוק אצל זקן טיטס לו כח עכ"פ סערלה מיצט צפיר ועמ"ט סחוטס' טנח דף קי"א ודף קי"י ע"ב ודצרה"ס מללללס דאין טיך כלל זס לזס וגה יש טפועל פ"י מוח ע' חולין דף מ"ה ע"ב וע' דימות דף פ"פ ע"ב וע' מוס' סוטוס דף כ"ו ע"א והרנב יש להאריך צזס וכן סריס פרוע כמו צעשיפר ד"טעה אין טיך צו כלל ציאה וקריס סקס יש לו כח קישי וצלליות אין לה אס ואין לא רפואה אצל עקרה סיל צלצרי זרע דהינו צעצלים ויש לה רפואה ואכמ"ל.

סימן קמ"ו

ש א ל ה.

[אם כשלוש מלבוש על האבר אם לא חשיב ביאת איסור ורצה להביא רא"י מן הירש' פ"א דיבמות דרך סדין כו'.]

ת ש ו ב ה.

יום ד' כ"ח מנח"ל תרס"ח דחינסק קבלתי טכחצו וחי לא יחוב דברי סכלי ובאמס י"ל דזס מחלקת צהך דטבת דף י"ג ע"א צבי עס אסת רעשו כו' וזס ר"ל סוא צצגדו כו' לא כעט"י וסוק' טס רק כה"ג מ"ע חייב פ"ו וכן צנדה ג"כ חייב כרה צ"ו ור"ס ס"ל רק צקרינבס ט' ג"ע ר"ל טלל יסל ספסק ועידי צציהס עוטט רק כה"ג ואן קי"ל כמ"ד דחייב צליח עיתס ובנדה כרה ועלוד יש לסאריך צזס אס סחיוצ על גדר סביאה או על סנלס פניאס וע' צירט' כלאיס פ"ח ציאהו אסירס צענלס וע' חולין דף קמ"ו ע"ב גבי גיש דצניס פ"ט צרטיי צזס ועלוד יש לסאריך צזס צגדר משמש מה פלגתח לסנהדרין וטצמות וע"ט צפ"ע פ"ו דסנסדרין דכות לכ"ע דבר ערוס ואכמ"ל אך לדינל ודלי יש צזס אסור כרת וסירט' דימות ח"ו טס רק צגדר מנלס כמ"ט

סימן קיח

ש א ל ה.

כמו לכוון דלתי דעב סי נמי דברים שנאמרו זה עתה והבטיחו זליו ואס"כ סי קיין סמועמא ופוט סריל קטר אחיץ בקיץ נחוד; ה) בגד עשב' שביד צפירו סיו ולו לסחיר זקוקס לסילתס מין כופר טליו מלחין; ו) צדנר השטה סנלגותס שכ' לרצנו זיל צקס לסעיב לו פוד ספעס.

ת ש ו ב ה.

יום ב' כ"ב תמוז תרפ"ו דחינפק לרצנ סגול כעסורי' סמרי' מנשה סכסן ניי סנלתי בעת עכתו וסנס מוס אכפיל יראס ברמניס צהלי ינוס פ"ד כוסס סכמוכס על יבמס דלין זה כלל חיוצ מזונות עפוס דסרמניס אזיל לסיפסו דס"ל כפי"ב מהלי אישות פ"יו וכיצ דמחנות בג תמיס סוס סיכ מלכד ד"ת וע' יבמות דף פ"ה וד"ת לו סוס שיצנור נכסיס רק דין סלריך לזונס דכל זמן ססיל אשמו וצדין לא סייך כלל מזיק כניש בני קסן סלמחי סייסס וכה צנכסיס וזס ר"ל זכס דיבמות דף כ"ד ולי עליו חניפס מהצבור פ"ס צמוקס' ביבמות פ"ד וכן גז דף דחולין דף פ"ב בני אריץ וכ"מ זוס וע' צ"ב דף ק"י פ"א בני צבורס ואכחיל אכל סיכי ד"ס סקסס לטענ סלמו אז סוס מזיק שיצבור וכמו שנת דצ"ב דף י"ב פ"י וקדושין דף פ"ו וקף דהיא קענס רק דזס נעפס ס האב ע' צ"ב דף י"ב דנעפס סמילאס מילי"ב כ"ר ססוס כמו סהאב גרס לסנכסס סדנר ולבך קנס כמו קוו לה וליא צהס דקדושין דף כ"ד פ"ב בני קסן וע' בקדות דף כ"ו בני פ"ל דמנילי זמורות צמוק' פ"ס ויקק דף ל' וכ"מ זוס וביצנעס ליכא כלל רק ד"ת מזונות טסיא אט ולבך ככוכוס נקס צרמניס צהלי ינוס סס דעמרי דמח ר"ל אף דליא לטענר על מזונות כעצובי' צהלי' א"ס סכ"ב וצהלי' מוכיכס פ"יא וצהלי' זכיס וע' כמות דף ק מ"ב נשעת נטולין קנס סן כו' וזס מחננת דין ססור מחטבד עלמו ואכחיל אף רק באטס לל ציבנעס ול כחצחי לו רצרי סחוס ככמותס דף ג"ב פ"ב וכן נ"מ ג ציאה סונג פ' ביבמות דף כ"ו סנבחה דרב וספוחל ח ר"ל צה ינעס דסינו סנלדס פ"י ציאה סונג וכן צה ארוס ר"ל אס קדסס ציאה ולכן קי"ל ארוסין עוסס וע"י ז טולר וסס ליכא פ"כ ולקנר זוס; [ב] בגד ירושס פ"ג יראס וזכיס דף ו' פ"א וכ"כ סרמניס ז"ל דגס יתי מוס"ף סונס וכן ס"ל צח"כ ועיקר כ"י ירושס סוס ו גדיס א' ססדנר שלו מ"מלח ירושס סנאס פ"ליכס סל צ"ב דף קמ"ב וכ"מ ונס ססיא צמוקס סלח וע' צמ מחלוקת דובסיס דף ד' ודף ו' ופסיסיס דף ס"א אס סין סיכי צפליס ללחך מ"מס ע"ס ומלוד סלרמתי זוס צמ דביצנ' ציק פ"ס ועכללח' מרצס בני צור ירושס ולוקס ומ צענעס וסרמניס ז"ל כס"ל נקי מוזן ספמיס ירושס וסס זז ודלי לצור צרסי' א"ל ריבוי דמ"מלח כיון סססחור שלו מ"מלח מ"ב על צורו וע' ציק דף מ"ח דבעל ספ"ר סיב צמוק צור רק דר"ל צור צרסי' ופ"ת סייך כוס לקס ונסן צמססס גדר קיין צמוקסיס פ' בירע' פ"ל דביק דספר צור וסל אסר וספר דביק דף ר"ל וס ב"ב גדר קיין אף ירושס ספמיס סרמניס ז"ל כיון דננר טלין לו טוס צמלס ליכא ירושס

[כמס שכתב לו רצנו ז"ל דסניס זמן ולא כשלו דחיצ צמוכותי' מנעס דס"ל מזיק שיצנורו צליוו רולס לכסלס כלל ועל קישימו מחוס' יבמות דף מ"א שכ' דכלל כמלסס אלא לחלוץ אינו כ' דיתקנו לס מזונות ת' רצנו ז"ל כחריכות דיבמות ליכא סוג מזיק שיצנורל כיון דליינע קיניו רק קיין אחיו ודוקא ללחך גשולין דלו ס"ל חיוצ מ"מלח דנעסיב אשמו ולא מחמת שיצנור, ק"ל דפעס דבארוקס ססיב מזיק שיצנורל מפעס פקיה צנחלי' כמזכר אפ"י מחיס וביצמס נמי איכא מלחי כמזכר אפ"י מינע וכמיס סחוס' כמזכר דף ג"ג פ"ב צ"ב ד"ס ז"ל יבמס כ"ד. [ב] מס"כ' לו רצנו ז"ל ביצנור דצרי קסיי ז"ל קדושין כ"ד וז"ל לפ"מ"ס סרלכ"ד לחד ליטנל דלמ"ד ע"פ"ס מוזן גבוס איי לסוריפו דלי ימוח דשיפוט רסיי דפרציון ירושס ל"מ עקרא וכאידך סירושל דסלכ"ב"ד ועפ"ס עיקר פלוגתתן צוכית סנעל גירדתל איכ ל"ל לרסיי לפרס דבירקס"י עס סלר נכסיס וסל אפ"י בירושס עפ"ס לחד נמי איכא חורס ירושס ומסריה לא פליגי כ"ל צוכית סנעל למע"ס ונע"כ דמע"ס גירדתל דירקסס ליכא חורס ירושס ואיכ ל"ל למחלי פלוגתתן צוכות סנעל למע"ס צפסיסיות ס"ל לומר דפלוגתתן אי איכא תורת ירושס צמע"ס דבי כסל ועפ"ס סוכרס רסיי לפרס צבסיב דאיכא תורת ירושס וע"מ לריע כ"י דחורס ירושס איכא זכות סנעל צמע"ס דצ"י כסל אינ"ס. וקי' לו לעס לא נ"מל סנצנר דכ"י דליענעס תורת ירושס לריע דס"ל מע"ס מ"ג פ"ב כיון דחל תורת ירושס צמקלל חל נמי על זס ג"כ לעיין סנעל למע"ס דצ"י כסל, וק' לו להצין רליח רבינו ז"ל וצ"ק דף ע"ב בני טבח ולדות לרמי ולדות, ונס עש"כ רצנו ז"ל דלסלכ"ב"ד ז"ל לחד לנכנל כ"י דליכא תורת ירושס גמורס פ"מ מקופיאל איכל ומ"מ כ"י דלר"ת אסס ספורס מחומס זו דוקא צמע"ס דיהס לנערי מס"כ צמע"ס דצ"י כסל כיון דליח לס חלק צו כ"ל מקופיאל לל ס"ל סלס לנערי ונעי סונס לא סנין דלכ"ר ממינ ספורס אי צחר דידס ספורס ככ"מ ולי דלצ"י ולי לסחיס"ס דכשג מוזן גבוס טוב ס"ל כלחר וספורס מוסס ומנעסו; ג) צמ"ס לו רצנו ז"ל כיון דביצמכ ליכא שיצנור וקיין דיד' עסי"ב ליכא גבס ד"מל דפולס עמו וליכס יודלח וסוכיה זס עפ"ס סננ' יבמות כ"ב דכחצ צכמות יבמין לזונס ולסרכסס כל"י ונ' דמ"ד דחנת כר"לי מנעע ולא דפולס עמו לל סנין דס"י זס ילפ"י מקרא ומרסיי כחצות פ"ח מנעע דל"ל אסנכסלל וכמ"כ מלח כל"י גב"מ עשנע ולספוי א"מ ולא לגרופי; ד) צמ"ס לו רצנו ז"ל גדר ססוועחל לל סייך כלל צעניו דסס כלמח נס דצריס סוס קיין וכ"ל"י כ"ב דף פ"ח בני ר"ס כו' לל סנין דססס דוקא צ"ס וכד"ס, וע"ס לו רצנו ז"ל מחוס' כמזכר ק"ב עס כמזכר רק ד"ס דצריס סנקיס כלמירס ולא דכ"מ דצריס נקיס כלמירס, ור"ל דיכל לחוד דכ"י זס ולכ"ר קסימחל לל לענין חורס גירדתל וכ"ל לכולל מ"מלח לקיין וסלל לחור צו ולא סנין דמ"י

הגה בירש' פיס דכתובות מצואר גיכ דפועלים פוליס ואנס
 יורדים וע' ביצ דף סיג ודף פיו וליל כמיש' התוס'
 כתובות דף פ' פ"ב וגיכ גיכ לבני הגיע זמן ולא כסאלו
 איך סס [נזונים] אך גם בזה מילה ואנס יורדת.

סימן קיטו

ש א ל ה.

- (א) בדבר אשה מקוברת וחשש זנתה וברין העובר;
- (ב) ברבר בעלי התולין אם מותר לעשות מגולה בידו של מה;
- (ג) ע"ד להאכיל קטח לבהמות בפסח בנמכרו הם והקטח;
- (ד) וע"ד החלב מהבהמות בפסח.

ת ש ו ב ד.

עשיק ב' ניסן חרסיס דמיסקס לסרב המויצ וכו' כמסודר
 יהיטע בני רב צנעטשנקאוויץ מכתבו קבלתי וע"ד
 האטס הכנס ודאי אס סבף אמרס האטס צב"ד שהיא
 מעוברת אז סוס לריך לחוש לדברים מהנה שלח ואח"י
 כמבואר בקדושין דף ק"ו פ"ב ותמורס דף כ"ח גבי צע"מ
 שדר צע"מ ור"ל מחמת זס ולא כפירש רש"י וכ"כ בזה
 במיבורי ואכע"ל זס ר"ל סס שכן מונו ניכר והנה ביבמות
 דף מ"ב פ"א אשר דאין דקין נשואות מהמת שלא תהגס
 וע' בירש' סנהדרין פ"ז ס"י דבסקס אין מצוין ודין אך
 בירש' קיפס פ"א פ"ס מצואר דגבי זנות מצוין על סקס
 פ"ש בזה אך מ"מ טכשו זס א"ל להסבכר לכמס סימות
 מהמת סך דסנסדרין דף ס"ט פ"א ונדס דף ח' ע"ב
 וביבמות פ"ס דלו' ניכר לשליש יומי דו' וכל סייג דא"ל
 לצרר לגמרי א"ל לצרר א"ל לספריס וע"ד סעובר יס בזה אריכות
 אך כיון דפדין לא ילדס אין לי לכתוב וגם לחשש מעוברת
 סבירו יס בזה אריכות צסך דיבמות דף ליג פ"ב דמשמע
 דא"ל וע' בחוס' ב"ק דף מ"ג בשס סירס' דסיכי דלא סוס
 צר תפיסת לא עיקרי סולדות שלו ואכע"ל; (ב) וע"ד אשר
 טאל צנעלי סתולין אס יכול לעשות ספגולס ציד של מת
 באמת ספגולס מלינו צנע' צניעין דף ס"ט פ"ב גבי סחלא
 אס נפוח עיקח יד של מת פ"ש דרק אס מת צצבת ועיקר
 סדין סארבתי בוס קלס במיבורי מהך דכריחות דף ג' פ"ב
 דלף דסוס רק בכישוף דלעיד פ"ש צמ"י מה דסקסו וצרש"י
 קנסדרין דף ס"ס ודף ק"א וגם כחצתי לחלק דרק בים"כ
 אקור ולכך פירש סרמב"ס בפס"מ ציוחא גבי דעחיל דרק
 בים"כ אקור ולא מהמת שפאלס וכן משמע קלט בירש'
 ציוחא גבי עבד של ר' יוסוס נע"אלס דוחק לומר דעירי
 צלא מילס ועבילס וע' בירש' פ"ו דשנת פ"ש אך מ"ע כ"ו
 צכנסס וכאן לא סוס סכנס כלל רק לער וע' צבורת דף
 פ' פ"ב ודף פ"ס פ"ב א"ל להחיר זס; (ג) ע"ד לסאכילס
 אס סקמח נמכר וגם סכסעות נמכרו אין לחוש וח"ו לומר
 שזס טעמעס כי זס קנין גנור ע"פ דין אך צלופן סספועל
 לא יס' מוסכר ליסאל' ויס בוס לסארין צדין דשנת כלי
 אס קגס צכריס וע' צמוס' פ"ו דף פ"ס פ"ב גבי פכילס
 וצ"ע

ירוש' מיעלה גדר סך דגיטין דף ל"ס איסורא כו' וכ"ע
 אצל בקרבן וכן צסקדס וכן צמעיט יס צו גם גדר ממון
 סעורס רבנחס לנו וכמו צמעיט ולפ"ד לדין דפסקין
 כר"צ צנחמת והמורס וערכין וכ"ע אך כ"ח אס טעור
 צעקוס אצ ותס אצ עליו או מליחות סרטי וכ"ע לע"מ
 אס אטס ירסס אציס בקרבן אס סעכס או לסמך צו
 ירסס אמו וכמ"ע צנחצבי סענר צוס [ולמחכס] וכ"ח אך אס
 אין עס לירע רק זס י"ל דצוס לא ע"ז תצכה לירושס
 ולף אס ייעל ירסס ספנעל ע"ס מ"ע זס לא פלס כמו
 צו וסארבתי בוס לבני קרבן אשס סמחמס אס ירסס צנעל
 עולי לקעיכס או לתמורס וע' ביצ דף ל"ד פ"ב גבי כפל
 אס עקי פ"ש צוס פכ"ס זס כוחת רש"י דסיכי פ"ש פוד
 ככסיס דחל גדר יורע ירע גם מע"מ ועלינו כס"ג בירש'
 גיטין פ"ס ס"א גבי כותב לטתו ארוסס דלס כפלו ככסיס
 לשנסס לא מוסני ססיכוס גם צבל אשפו ארוקה וכעין סך
 דביק גבי עבד ולדות פ"ס צוס ואכע"ל; (ג) צמ"ס גדר
 סיפועחל צדלי סדין גבי דברים לדין דיש צסס מחוסר
 אענס ר"ל דסוס קנין גנור רק יכול לתזור צו ולכך יוכל
 לעשות היצ על עקוס אחר וכמנ"ו צנמ' ע' צחוס' כתובות
 דף ק"צ פ"א אף דסיכס' תרומות פ"א לא קיל כן רק
 דסוס גדר סליחות וע' ביצ דף ס"ב פ"ב וסיג דליכא
 רביה וחוס' דף ס"ו ובקדושין דף ס"ג מהמת ניחא דליקו
 צסענותי וצילס דף ל"ז ול"ח דע"י זס קנס תחוס שלו אף
 צדינכס צנעלל וסכלל דכל שלא חור צו סוס קנין גנור
 למשעס ולכך ר"ס דסוס י"ש סוס אללו כמו קנין גנור
 וקצט לעפעסר לסיסח סרמב"ס ז"ל צ"ב דף ס"ח וע"ע
 צרמ"ץ בוס אך מהמת כסונס סמורס אמר דלא קנס
 לביצור רק צקנין על נמיכס דסינו עשיכס דמהנכס איכס
 קונס רק ע"י עשיכס חוס ר"ל סך דצ"ע דף י"א ע"ב
 עתיב נמיכס כתיב צסס דזס לצרר לו כסן וכ"ע טלא נתן
 לא סוס צירור גנור עיקסי דין של עתיב אף [דלכתחילס]
 לא יסזור צו כמבואר ביצ דף ע"ב מ"מ פ"ע של כתיבס
 פדין לא קייס וצפרע צוזן ציעור ולקלר וליכ סיפועחל
 זס ספועל דאי לתזור צו על מס עאמר וגטאר דברים
 וכ"ע דגבי צ"ג לא ע"ד סיפועחל דאללו ליכא כלל קנין
 דברים כמבואר צבורות דף י"ג פ"ב מהמת אשר פייסס בו'
 ע' צסמחיס דף ל"א ולא סעכא דעחו כלל, אצל גבי
 איסות סח פ"ע כל זמן שלא נחקדעס לו ולא כסחלס לו
 כדע"י אין זס כלום ומס ע"ך צוס זס סגדר
 דסיפועחל וסענענת אנס כלום דוס רק לגדר מיסן
 דסח סעננג אללס ליהן ענענת זס לזס וכמו צעכייס חס
 קיסור דבריט צנעלל ולא קבלגות ופרעס כארבתי בוס
 צנעכוס ואכע"ל צז; (ד—ו) פ"ד מ"ס לי צספולס סעוסיס
 צעירס יסחקע סדבר ולא יאמר וכנר סכנתי צכסיג לאר"ת
 סצריס דאמעריקל סכמסמסמס בוס לריך לעותתו על סעמור
 כמו צריס דף כ"ב פ"ב ולסעצירו מרצנות ר' ית' יכלס
 סקול"ז דלף דק"י"ל כע"ד ענת דף קמ"ד וכ"ב דף קצ"ו
 דעיקס קוליס לא קידס אצל סורעס קוליס צכרס קידע
 כדעוכס צכסרי פ' טלא חס ר"ל סך דביצ דף פ"ג פ"ב
 וצ"ע עעצרות ס"ג ולקלר יוסף רלופן רב דפס סני"ל.

עוד זאת תבין כאשר נסבך דוב יפה סביל כשב זה אפר
 מדרכי ע"ק סביל מכ' לחודו פי טלפת ניסן ע"ק
 חותמו של דוב ענך וכבשכ עכבכב כער נכסו ותיקם
 לסרועי לכתב דוב יפה כי צבלם כסבך לעפן יאערו
 קדים אחירו ולעפן דוב יוס סביל' וגם שלא חסאר ענוכס
 חס עכבכב סבילו אז לפני ויען צב"י לא נכתב קצרתיו
 גם ס' דרס לאבד זכרו לא ס' או מס לחשוב אהות
 סהרסם של סאשם אך עחס נימון כי עמד סביל אשר
 סול דר עחס בוארקלמן ראיטיו פס אערתי לו כי יבול
 אלי לעשות בב"ע ומס עידוע לו אודת דוב יוס סביל
 ומסעכבכב ניכ נרלסם כי כודע לו בודאי קנאסר.

ת ש ו ב ד ה

אור ליום ג' ר"ח כסלו תרפ"א דהינכס לידיי סרב
 ססוצ"ק וכר כעסוד"ר בניעין י"י רב
 דליועכסוף עולם ובכסם קבלתי סיום עכבכו פס סבניע
 דסרב סענוס דמסנס ז"ל וסנס לבאר זס לא יספיק סמון
 אך בקילור כך עיקר עינת סרי"ק וסרעצ"ס ז"ל לא כמ"ס
 סמוס' דסאשס לא דיקא רק דר"ל על סנד ועיקר סגדר
 סארכתי בוס סרנס בגדר עעס דעינוול דינמות דק ל"ד
 ע"א ופעס דדיקא דסס ודק כ"ס ע"א ופי"ח ודק קע"ו
 וקפ"ו וברמב"ם סלי גרסין פ"ר סס"ו דסס מציא ב' פעס
 דבדר דיקא ועליג ובסוף עציא עליג ועינוול וסב"ל יבוס
 פ"ב ס"א עציא עינוול וסב"ל פדות פ"ס ס"ב כתב
 דמדרכנן סוס פדות ור"ל כך אס סמר אשס ע"י עיפת
 סכעל סוה זס דין של פורס לו מליאות עעב וע' בקדוטיין
 דק י"ג ע"ב ודק ב' ע"ב מן סמ"א ור"ל דוס מימלל וע'
 דק ס' ע"א בקדוטיין כמס דפליגי כ"י ור"ע בינמות דק
 כ"ס אך בולן דאורייתא כסר לעדות אשס ור"ל רק לסהירס
 לא לבחר קו"ס לומר עכעעאל ע' ר"ס דק כ"ב ובירס'
 סס ור"ל אס זס סמר ע"פ דין א"א לומר כמענוס לסקול
 עסיית ולף למומר לבכע"ס ניכ לא ע' ססודרין דק כ"ו
 אף דכ"י לא ככב כן וע' ססודרין דק כ"ו ולא נקרא
 דבר עכעעוס דרק בני גר חנות וכס"ג דוס בוס"כ סאסוד
 וסמר ע"ך לומר אין דבר עכעעוס אכל עעח עע"ג אס מה אנס
 ערוס ואס לא עח לא סמירו אוחס כלל ונאוד סארכתי בוס
 בגדר מחלוקת דינמות דק ל"ב ע"א סורלס או עעווס אס
 זס דין או ביזור סרפי לא לדין ומימלל וככו ג"ל עלסל
 דסרי"ק ז"ל בינמות דק ל"פ וע' בתוס' בככות דק ל"ז
 וכמס עקומות כוס וכן כסך מס דפליגי סכבלי בינמות דק
 פ"ח בני כסאל בני עדים אחר גברל וקא"י כו' פ"ס כמק"י
 וסירס' עפס"ו ס"ד לא ק"ל כן דוס ק"ל דמיחס סוס דין
 סמרת לא עעב ובכ"ל ס"ל דוס עכב חס נ"מ בין גר
 למיחס ע' צ"ח' רפס"ו דינמות בני פס ני"ג בין גר
 ובתוס' כמות פ"י עסוס דלס יבול יכולס מכסיפסו אך
 י"ל דמיחס סעליאות עמיל ולכך ח"ל עדים אכל בגר ככו
 סודבר לר"ך עדים כן ססמר לר"ך פ"י עדים ונאוד סארכתי
 בוס בקדוטיין דק פ"ו וניעין דק פ"ס ובינמות דק ל"ד
 דפ"ד לומר דינמות סמס ס"ס זס דין לא סבאל ע' בקדוטיין
 דק י"ד ע"א ובאעס סרעצ"ס ז"ל לא סביל כלל דב"י ע"א
 לר"ך דוקא סמר ב"ד לסך דינמות דק פ"ו ע"ב ולי"א
 וי"ג

ובירס' קס"ל דודר"ס אס עס ססודר נכבכ יוסר עכ"י
 ססכירות למי ע"ך וסוק' צ"ק דק ק"ד ע"ס בני לבנ;
 [ד] וע"ד ססלכ אכי מסמיר בוס וסארכתי נאוד אך כסן
 אין קפידל כ"כ כיון דסעיקר סול עסובין ולינו עסמין רק
 ססמכוניה ע"ס צו כמבולר בירס' פסח"ס בני מורסן וס"ס
 רק גדר כוקסס וכסיבירי סארכתי בוס קלח ואכע"ל
 יוקף רלזין רב דפס סביל וסנס נכבכ דק ק"א ע"ב לפי
 מס דר"ל כחולס ע"ס צו סכנס ע"ס צרס"י מסמס קלח
 דדחי עכב אך כממס אין ספירס סס צמ"א כן ואכע"ל סב"ל.

סימן קב'

ש א ל ה

[ברבר החר ענונה כג"ל]:

[סנתק סבצ"ע: כמות צ' תלת כסלל סו"ל וסמל לקדמל
 מדרכי צ"ל יעקב ניסן ע"ק ואחר סאיוס כד"ת
 צאלוניע ספיד כמורח עדות אין עככסת סרע"ד כחלות
 סמלחמס ענד בעצוסי"ל בדיוויז"ס 25 ליסלאנדסקי פאלק 27
 כרלמטע 11 ובוס ספאלק ענד בעצוסי"ל כרלמטע 16 בדיוויז"ס
 סב"ל מ' דוב צ"ר סיס ליב יפס מסס ליוענסהאף בעל סאשס
 סרס בת אכל סעניך ביר ממחנינו כן ענד סס כרלמטע סב"ל
 דוד מלך חתן מ' שלמס ניסן ע"ק ממחנינו ומדרכי סב"ל
 סול ע"ב של סנהס ובמלחמת אינקסענבורג אשר ס' ביוס
 7-טען אבגוסט 1914 שנת סרע"ד עסו חיל רוס'י
 כלספוסלעניע על כלסכניז"ס וסלסכניז"ס ירו כמוקס על כרלמטע
 16 סב"ל ועעס אשר נאשר דערלמטע 16 ואח"כ כשלא
 כרלמטע 11 אשר ענד צס ערדכי ע"ק סב"ל כמור פלדערזקע
 ונלמו כרוסי"ס את סלסכניז"ס עד אשר כניחו את מקומס
 כהאקאטיעס שלסס ומללו עס סרנס כרוניס ופינס מלח
 סלסלסעס ולמס ערב כודמן עס ס"צ רוד מלך אשר ענד
 כרלמטע 16 סב"ל וסימר לו וקוגן נאוד על ס"ב דוב יפס
 כי כסרג וגם עוד על אחר כנו של שואל וסארגל אשר
 כמדועס כי גם סול כסרג אך אמר כי על סארגל אינו
 יודע בבירור אך דוב יפס ודאי כסרג ודוד מלך אמר כי
 עס לא סרחק ימללו אותו וסעל אך עסעח סחככס ססכמו
 כצוקר סעכס לבקסו ולסביאו לקבורס אך לא מללו אותו
 כי ככר סינו ססרוניס ומדרכי ע"ק סב"ל עאל את
 ספעלדעסעבעל אנס סול (מדרכי ע"ק) וססיב לו אוב"ע
 כמול [קוף] סיוס ומוכל לסאול ללל כמס יסודיס כי כולס
 ראו סכסרג וכססוסוף לדרוס רגז עליו ספ"ס ואשר לו
 עסו עעב סיסודיס סלל אערתי לך כממס יסודיס ראו כי
 כסרג וגם דוד ענך דלס ודרשתי עאלו אולי ס' עוד
 אחר אשר כ"יו ס' יפס וססיב כי ידוע לו שלל ס' יפס
 אחר עעס כהרלמטע, וכן אמר כי ססור סול כלכל
 סעלחמס עככעח סעלחמס סולכ"ס אכע"ס אמהיחס ואחר
 סוס סיריות סולחיס ססוכ"ס ונעלעע"ס לביח ספוליס
 ומקניכס את ססרוניס כ"ו נכפס סיוס יוס ד' ז' סמוז שנת
 סרי"ך לפ"ק וכן אמר כי [כ"כ] אזס יסודיס עככירסס ככו
 וסמלוננו על סרינחו של דוב יפס סב"ל נלוס.. ונלוס.. ונלוס..

ועמ"ש סמכ"ס ז"ל בס"ל גרשון ספ"ו וכס"ג מלינו ציר"ש
 בסך דיצמות דף קכ"א ע"ב דבישראל לא תסני רק אם
 מתחבן לפדות ותליא לה דלריך דר"ח וזה דטוב הוא גדר
 פדות ואף דלכן קי"ל א"ל דר"ח מ"ע לריך צירור אבל
 צמד מ"ע עד או צמקלית א"ל זה כלל וסיכ' בלן ואכע"ל.

סימן קכ"א

ש א ל ד.

[בגדר מעשי ידי אשה לבעלה].

ת ש ו ב ד.

בגדר מעש"י לבעל סנס אם זה קנין פרטי או מיעול
 מחמת אישות ע"י ציר"ש צ"ב פ"ח וגיטין פ"ו
 לא מליכו אסס בו' מוכח דזה על"ס וע"י צניטין דף פ"ו
 גבי חוץ ע"ש וציר"ש כתובות רפ"ס ע"ש ע"י צניז"ר דף כ"ד
 ובסקסדנין דף ע"א ותוס' קדושין דף כ"ד וזכרים דף פ"ח
 אך זה קנין מיעול או ע"י אסס"ש וע"ש ציר"ש גבי ענד
 כס"ג ובהך פלגתא דידו כידע ע"ש דף פ"ו ודף מ"ז ע"ב
 גבי [כול אסס"ש] כו' ע"ש ודף כ"ט ע"ב ורס"י ס"ל בכתובות
 דף פ"ט ע"א דנס פירות רק אם זכס צפן סבעל ע"ש
 בזה ציר"ש גבי ציבורים וע"י צחוס' גיטין דף מ"ז ע"ב
 וקדושין דף ל"א ע"ב ובס תליא אס כל יום מליאת בפ"ט
 עמ"ש הסי' כתובות דף מ"ז ע"ב וב"ב דף מ"ט ע"ב וע'
 קיטס דף כ"א ע"ב ע"ש וע"ש בזה צרמ"ס גבי חזונות
 צ' נסי' שנס"א וזח"ז ע"ש בזה ובס בלמת אף לר"ה דס"ל
 יכולס רק אם אומרת שלא תעשה אבל א"י לומר שעתסס
 עבדום וע"י היר"ש צ"ח"א אומר גס כן דלס אערס שלוקחת
 מע"י לחזונות לא מהני ובס ג"מ אס סבת א"ך לבעל דלס
 אחד גרס שלא חס"א יכולס לעשות ע"י דף ס"ה ע"ב
 בכתובות ובנמכ"ס צה"ל חובל וע"י בקדושין דף ג"ו גבי
 מליאת אשה וז"מ דף י"ב וע"ש שס צרמ"ס בזה וע'
 צ"ק דף פ"ו וע"ש בזה צ"ב דף קכ"ו ע"א גבי צכור וע'
 חולין דף פ"ב וביצמות דף כ"ד ע"ש דלף דספסיד לו
 חלק שטי"ך ליבס חכות שלו כיון דס"א סככור ע"ש בזה
 וכתובות דף מ"ז ע"א ע"ש וכן צענד אס ששע צעלמו
 מחויב לס"ס ללדון פ' צחוס' צ"ק פ"ח ומ"ט צ"ק דף ל"א
 ע"ש צחוס' גבי חובל צעלמו וע' צמ"ט בזה למס מחויב
 בצחונות בהניע זמן ולא נס"או ס"א מ"ע אנס נס"ואס וע"ש
 צרמ"י בזה וע' צ"ב דף כ"ט גבי מיס דיכול לעכב בעל
 חל"ר צענד גג ע"ש ודף ע"ט ע"ב ע"ש בזה וע' דף ס"ג
 גבי ע"ש שספעפרות סלו וציר"ש דמ"י פ"ו גבי אס זרע
 קניס ע"ש ע"ש בזה וכן כ"מ בהניע זמן ולא נס"או עס
 דין סל מעש"י למי א"ך ובלמת סתפלוס רק בגדר מוזק
 וסנפ וע"ש צרמ"י ותוס' דף ע' ע"ב וז"מ אס ענכ"ן מעש"י
 ובגדר כסס גופכ"א פ"ט מ"ט צ"ק דף כ"ט וכ"ע בזה וע'
 ציר"ש קדושין פ"א דעבול"ר שס דמקדקס אס"ש פ"ח מעש"י
 סלו סוס שלו מעשה ארוסין בגדר אישות לא קנין וכן כ"ע
 ציעוד פמ"ט בזה צ"ק י"ח ע"ב ובמכלתא פ' עשפסיס

ול"כ וע' צסוריות דף צ' ע"ש צחוס' ובנמכ"ס בס"ל שגנות
 פירי ס"ב ופ"ס ס"ס וסס ג"ע לגבי אסס"ס אכל למי
 סרול"ס ליפ"ל אומס דוס צ' דכריס וע' ביצמות דף ל"ב
 ע"א אמת דסרית"ן סגורס אך לדין כך דגבי ע"א וכן אף
 צל"סס וענד דס"ס פכ"ס גדר פדות כנו לר"א גבי קר"ס
 ע' צרמ"ס דסופ"ס וע"ס דסופ"ס גבי ללח"ר קיני וסחיר"ס
 [אס] אער"ו דכאעניס סס לריך צירור אף דקי"ל א"ל דר"ח
 ולח"ר כנו"י עמ"ש כחוכס ור"ל כך דעס"ת א"ל פדות בגדר
 דין לסחיר"ס רק גדר קיסור וא"כ לל א"ך דר"ח רק
 פלדכ"ן סוס פדות ומדרבנן אער"ו כיון דליכ"א כחוכס
 למשקל בו' ולכך ירל"ס צדכרי סרמכ"ס ז"ל צפ"יב עס"ל
 גרושין מן ס"ל ע"ו עד ס"ל י"א י"ט קתיבות דכמס סעמיס
 נקט עריס דוק"א לשון רגיס וכמס סעמיס נקט ע"א וכן
 נקט צסר"ו בגדר נל"מן וכן בהשאל"ס גבי צ' עדיס נקט
 נס"אס לא חל"א ובגי ע"א נקט סעיר לס וסס זה לס ור"ל
 דצ"ד אין עקצלין אוחו כלל ורק אס סעיר לס וגס אכ"ר
 זכרו או לא חל"א וכן גבי ספטו סכיס או רוב סניס רק
 ע"י צ' עדיס ולא ע"י ע"א ואכע"ל בוס וסכלל צפ"ח
 דמדכ"ן לריך דוק"א פדות צצ"ר וב"ר א"א לקבלו ובדבר
 סי"ס צו אף חס"ש רחוק מלוד ללריך דבר צכור וכ"ז סי"ב
 דף סוס גדר פדות ואף צל"סס וענד כמ"ש אבל צעד מ"י
 עד דל"ן עליו גדר פדות כלל כמבוכר ציר"ש פ"א דקוט"ס
 ופ"ס סס וע' סבת דף קמ"ס ע"ב גבי צכור ובכורות דף
 ל"ו אז סוס רק בגדר סיפור וגילו מלח"ס ול"ו לח חס"ן
 כלל לצדדעי אף לסיפת סר"ף ובנמכ"ס ז"ל וזה דריק
 סרמכ"ס ז"ל בס"ל פ"ו-כ"ר סודענו כו' ועמוד סלרכת"י
 בוס חס ג"כ סיפת סרל"סוניס דעצקלית לא סיפי"ן לצדדעי
 וסס ר"ל כמ"י סבת דף קמ"ס ע"ב אספסכוכו רכ"ן ועס זס
 ור"ל דסס לא סוס כלל גדר פדות רק גילי מלח"א ומס"י
 בוס אף אס כיונ"א דמיחת סבעל גדר דין תחיר וע'
 בצלרכ"י ק"ע ל"ח גבי ציחר סל"א נס"אר כעמ"ס כו' השמע
 דעס"י ואף דסרמכ"ן ז"ל צמ"ה על דף קט"ו מנסע לססך
 דס"ל דמסלית ברע מחס"ס לגבי זס ודח"ס עס' צ"ח ע"ש
 אך ערצרי סמכ"ס ז"ל וכן צכ"מ מוכח לססך וע' צע"י
 דף י"ח ע"ב מוכח כדצ"י סר"י"ף וסרמכ"ס דגבי אלפד"ן
 נקט עע"ס שפעיר על סל"סס ובגי כרקוס לא נקט זס
 ספע"ס וע"כ מעקוס דסוס בעמלחמ"ס ואכע"ל ואלק"ר בוס
 ולדעמ"י יפחול לצ"א לסס וכסל"ס אחר סער מרדכי וכמקור
 אר"ס בוס ול"ו נסיס יכול"ס לסחיר"ס יר"דו יוסף רחז"ן רב
 דפ"ס סכ"ל. וזה ר"ל סג"י דיצמות סיגוכ"א וכן סרמכ"ס ז"ל
 כע"ש דלעלי"א סוס גיני מלח"א וסרמכ"ן דמת רק דלסח"ר
 צ"ד דל"א רק בגדר דין ע"י סיגוכ"א סחירו דל"כ"ב וס
 א"ך לומר סיגנ"א וע' צכורות דף מ"ז פ"ה ועמוד סלרכת"י
 בוס ואכע"ל וי"ע דגבי ע"א ש"ס סס"ר צ"ד בדין א"ך לומר
 סך דיצמות דף קי"ו ע"ב ודף פ"ס ע"ב כתיבו לכנס"א וע'
 צרמכ"ס פ"י"ב ס"י"ח אכל גבי ע"ד ע"י ע"ד לא א"ך זס
 כלל בוס סס"ר וס"י י"ט אס"כ גדר סכח"ס מעצלין סרצ"ר
 וסלרכת"י בוס סרצ"ס צסך דקדושין דף ח' גבי נעל"א דינ"ר
 על כסופ"ס דבעל"ס סקדסין דל"ך סלמ"י"ן סע"ס סחלו"סס
 וציר"ש פ"ב דקדסין אחר בלמת א"ס סגדר וסכלל דכל סי"ב
 דזס רק על מלי"אס אס"ר ועיעול"א נפ"ע זס לדין כלעניס

דף פ' וברמזים צטל' אק"צ דעם סוכה זס דין לא עממת
 מליאות וע' בתים' ציק דף ע' ע"ב וע"ז לא ש"ך תנאי
 כלל וזה נגדר הך דתמורה דף כ"ט ע"א דברי סרב וברי
 סתמידי וע' ב"ב דף קליג ע"א ע"ס והל' אפקסא וכן
 סגדר דתנאי צתולה ור"ל דבר דרק בוס"כ דין לא מליאת
 מלך העושה לא מוכי תנאי וה"נ כן ואכע"ל צום.

סימן קכג

ש א ל ה.

[ברבר טעם לטה אי אפשר לעשות חליצה ע"י שליח]

ת ש ו ב ה.

הגה בגדר שליחות צתולה הפעם ללא מוכי סכה צלמת
 מצואר ציבמות פשטה הגר' דף י' ע"ב דלר"י
 סוכה גדר שליחה ולר"ל סוכה זס בוס"כ ולא ע"י חליצה רק
 דין ביון דלחת נפסרת גם השניס כן וכן גלחסי ובידע'
 צלמת עס סיה זס מחלוקת אס יס נימ צין לרות ללחסי
 ע"ס צום וע' ציבמות דף [ע' ע"ב] גבי קרובת לרס ולר"ע
 דס"ל לחות חלולה עס"ת דף מ"ד דהוס קנין וא"ך לדידי
 [ע"ל] לרה מלי וע"ס צכסי דף ע' ע"ב וכן א"ך לחין
 עותרין צכולן לר"ע מלי וכן דף י' ע"ב ודף י"ח וצכ"כ
 פ' אצור מוצור שס גבי חליצה לכסן דגס לרה נעשס
 צס מעשס רק ע"י אשה סחללה א"ך הגדר כך דכל דבר
 יס צס שני מליאות לא עלס אחד רק כחלק אפשר צשליח
 אבל דבר דסיא מליאות אחס לא כחלק א"ל צום שליח
 ומאוד האריך צום רצנו צעורס מ"ל. וסנס גרוסין זס שני
 מליאות סגנו וסגורסין ונס מה סנתגרסס וכן צקדשין צשער
 הקדושין ונס ססיא נקדשה ונס ססיא מוקדשת וצכס
 ג"כ כן דכסס נעשס כסס קדושין ואסיכ סיא מוקדשת
 ורליה מצעסני גס צכסס קדשין ד"ל וקרוצ לס ע' גיעין
 דף ע"ח ע"ב אכסס ונס ש"ך צום סל עס לר"ך קנין
 וע"כ דקנין רק להקדש אבל כססס נעשס כסס קדושין
 וע' רס"י גישין דף ע"ח ע"ב וכן לריה מגדר יעוד דלמ"ד
 מעות ראשונות לקדשין ניתנו סדבר נעשס מ"ד א"ך לא
 נחקדשה רק אח"כ [ול"ל] לומר לס סרי א"ל כ"י ומאוד
 הארכתי צום [בלסן] ע' רס"י דף י"ב ורש"ס צ"ב דף ק"ס
 ע"ב ובידע' ואכמ"ל גבי תרומס ג"כ שני גדרים דיע' מה
 שיקדים תרומס ונס שמתיר שריס יוס צום לפאריך סרבס
 גבי הפרת גדרים סוס ג"כ שני גדרים דצלמת סספרס
 צעלמו הול ציעול הגדר עעקרו א"ך סהורס נחסס לנו דלא
 מוכי רק מכלן ולכ"ל וכנ"ס צרמזים צום אבל גבי
 חליצה סדבר וסמליאות [דסמעסס] לא נחלק דסחליצס סיא
 ספועל וספעולה וסנפעל ולכ"ך לא ש"ך צום שליחות וכן
 ד"ל לסלק לל ש"ך צום שליחות וסנס גבי שלר"ע ר"ל
 ג"כ דבר דל"ל כלל שליחות דסאחר יכול נעשות זס ולא
 שליחות רק דנימא דסיי לזס גדר שליח [לצבור] א"ל א"ך
 דבר דלין סחיוב ספועל רק ספועל צום י"ל דיע' לסלר"ע
 כמו מפילס ועציהס ומכירס ושו' וכן צכרינס כיון דנס

צום פ"ס וכן צשילגס ואכמ"ל וע' מ"ס צום יצמס ע' צחוקס'
 פ"ז דכחצות וציבמות וסוכ' דף מ"ל פ"ב ציבמות וכחצות
 דף ק"ז ע"ב וכ"מ צום ומ"ס צום לחלק צהך דירס' פ"ב
 דקדושין גבי נחקדשה לדעת ונסתתם שלל לדעת סג"מ צין
 מעס"י וצין ירוסס ומ"ס צום לסיפת סרמזים ז"ל גבי חרס
 סנשא פקחת [דירוסס] וכן לדין דל"י ציובל פ"ס צום
 וסארכתי סרבס צום ועמ"ס צום גבי ל"י מע"י למזונותך
 צלרכות וגדר סיעבוד ספעל לאשחזו א"ס זס מיומל וברמזים
 גבי סבל צלשחזו א"ס ש"ך לס ספירות ועמ"ס עכות דף
 פ"ז וצירס' כחצות פ"ג גבי גרס שלל יסל א"ל אנוסחו
 כל ססיפצודים סעו לס ונס זס ואכמ"ל.

סימן קכב

ש א ל ה.

[א"ס רש"ין לכתחילה להנהיג תנאי צקדושין סלס ימות צחי
 לחיו ולא יניח ז"ק מוכס שלל יסולו סקדושין למפרע
 וצפולת כסריכ צשעת הקדושין וסחוסס ומסעסל דחוקס א"ן
 א"ע צצ"ז יחזור ויחנס צפני עדים קודס הציא ססיי
 צעילה מלזס על תנאי זס ויסצב ער"ר שלל יקדשה עוד
 אח"כ ולא יבטל עוד תנאים סללו, וסוב י"ל חוקס ללא
 יעצור על סצועתו וגס כיון דנצבע לקלח סוסקיס אמרינן
 אי עביד לא מהכי (ע' רע"ל צפססס ס"י ל"ג ויב"סע"ז
 ס"י קכ"ז ספ"ך ד' דעסני תנאי שלל תפול ללח מומר) כדי
 לסלל אסס מוקת חליצה וצפרט צמקוס ססלח לא ירלס
 לחלוץ, או שלל למדס שוס דבר שלל כסגו ער פתח].

ת ש ו ב ה.

יום ג' ד' מ"ס חרפ"ז דחינכק לסרב דמעליע"אפל ס"י לא
 ידעתי אכנסו א"ך צקלור כך סיו להשלוח על סלב
 צום כ"י סגדר כך דיע' גדר דחוקס מהני בגדר וה"י א"ך
 א"ס ידוע שלל סוס כלל ספעולה וס סני"ר דגבי צ"ס
 מצואר ציבמות דף קי"ל ע"ב וק"צ דלס סנחס מוריס
 שלל כצעלה לא סוס א"ל ע"י יצוס זס ע"ס צתוס'
 וברמזים צום אבל גבי א"ס רולס לקדשה צצ"ל ונכנסו
 לסתר אז א"ך ילחמו שלל כצעלה סוס א"ל גמורס וכן כס"ג
 א"ס נכנסס לחוסס יחוד כסן עס גרושה נססלת לאכול
 צתרומס. מ"ס"ת דלא כשועס סירס' וסחוסס' ציבמות פ"ו
 על דף כ"ו פ"ב רק כנמ' דילון וכ"כ סרמזים ז"ל צחל'
 אסיכ פ"י"י ס"ג וכן פסק גבי צחולה דלין לס קנס וכן
 גבי כחצובס וכן סגדר גבי מומר צשמיסה ע' צרס"י מוסס
 דמנבל ציריס ולל מהכי א"ך א"ס אחרים רליס דזס דין וכן
 גבי קסס עכויס זונס [וכר"ל] מידת סכעיס וכ"י וכן גבי
 חוקס ורק גבי יצוס מוסס דעס לר"ך רק צ"לס וגדר
 סקחת עס וע"י חוקס לא ש"ך סקמת עס וכן גבי ספחס
 חרופס כיון דלר"ך ס"ו ע' צירס' פ"ו דיבמות דלא כחוס'
 דף נ"ו ע"ב לכן כלמן לומר לא נגדרתי וע' כחיות דף י"ב
 פ"ס צום ומ"ס צום צשנועות דף ל"ד ובידע' עס וכ"ע
 צום וכן סגדר צסחוקס א"ל דירס' קדושין פ"ד וצקדושין

יג ע"א ר"ם אמר מה דלכו למלך בין ינק דלכו עדין לא
 חל טס סלג עליו ולא כעקר עשדי אעו וע' שנת דף
 קע"ד וכתיבות דף י"ג גבי סלג אם עסקס או חולל ובסך
 דכתיבות דף כ"א פ"ב גבי דם וכתיבות דף ס"א פ"ב
 ועיקר סגור לכל דרך גידולו לא נאסר פי' כדס דף ט'
 ע"א ע"י ימן ובסך דכ"א דף ל"ז ע"ב גבי ינקו עשדדי
 וקנסלרין דף קי"ב גבי נסמת עיר סנדחת חנמים דף כ"ז
 ע"א ובפסקו חוק' עכמות פיס' קל"ז דלם לא ספרים
 חלם עד שנתחמך לא עשכי ספרסת חלם דנאסר סבול
 עסמת שנתחמך ע"י ספבל ולזם לא עשכי סספרסת דעל
 טעם יש שיעס בר"ש פ"ב דמע"ש דלא עשכי מדיון טעם
 חוספ' וסרסם יש לסאריך גזם אך סגור דעסס פ"ם ולא
 ש"ך על זם סליקוריס אסר כעסס חזם [חזם ג"כ ר"ל
 כנדרים דף ג"ח ע"ב איקורו ע"י קרקס כתיבתו ע"י קרקס
 וחס' מנחות דף ס"ס ע"ב] וע' כתיבות דף ל"א גבי
 אסרות כ"א פריסם [משום] פרשא וכי"ש' ערלם ספ"א
 דערלם דם אסרות של כ"א פ"ז עומד סלגחא טס
 וכתיבותי כה"ל מל"ס וס"ל ל"ית כתיבתי גזם ולכע"ל;
 [ג'] כדברי ס"ש' דסרעות וביטין סציאור כך דעכו
 שחליבו כ"ס דף כ"ס דח"י עכד וס"ל כ"ס גס לעלאו אינו
 מול"א פ"ט מעמת דמצינד כתיבס ל"ד סטור ולכ"אוס קשס
 איך יול"א ע"י חסרים סא כססמיעס סלו ג"כ מעורב ל"ד
 פטור וכן לולג איך טוטל סא כססמיעס סלו ג"כ מעורב
 ל"ד סטור וכן לולג איך טוטל סא כססמיעס סלו ג"כ
 חטורב אך סגור כן דכיון דמליאות סלו כן לא אכספ לן
 אכל כתיבס דל"י אס סוס יול"א כתיבס לא אכספ לן
 אכל לדיון גס סתוקע יול"א רק כזם שטעס סתיבס
 וסתיבס יול"א דבר כסרד וסתיבס יס עירב א"כ לא שטע
 חקיעס כסרס וזס דלחר דכ"ז ג' אף אס יס"י מליאות
 ססכיתים ענגס לא כלום כיון דכרופין סול דבר כסרד ענגס
 וסלרכתי גזם כ"רש' פסחיס פ"ח וקדושין פ"א אס יענ"א
 דח"י עכד אס קדש אשס עקודשת אס עשכי לס גיטור ע"ש
 כזם ולכע"ל ולק"ר יוסף ראוין רב דפס' [וע' רע"י
 יצמות דף קי"א ע"ב זם יבולן].

סימן קכ"ה

ש א ל ה

[ש"דוך שנגער כ"ל"י סמחותים וסחתן וסכלם כספיקו
 דישאו זל"י וכערו"ל דכרסס נתן סחתן לכלס ערענע זסב
 מלואח אכן טוב שזס ר' לסרות אכוליות וגס סרסנו
 סקשר כמ"ע סיסודים כסנגס סעדיכס וססדכן לא כסרלס
 כסך סרלס ליתן לו ססחותן סלחר כפתי כויכ חלפ"ס
 סככר כסב לו עשפ"ק על ע"ס לסרות אכגלית ורק ססלית
 לא סורלס למסור לסדכ"ן, וססדכן רלס לסג"ש לסליליס
 סתוצב כסוחסס כ"ינסיס ס' למלס עסך סכדויל"א וכנתיס
 כספבל סש"דוך וסורו סלדדיס כסן וסכלס לא סחורס
 ערענת וכסנת ססדכן חוצע סכר ספולתו ויס מרכיבס
 סלחרו סל"פ"ס עענגס סעדינס כ"אנגל"י לסלס תומ"י כענר
 סש"דוך

גרס ס"ב ונ"י חמורס סל זס סקדש חס ל"רך סליחות
 וע' חמורס דף ט' וסוק' דף כ' פ"ב אך נייע אס גרס
 חמורס ח"ב דס"י גס כסעות סוס חמורס וגס אין סללס
 וע"כ רזם גרד גוס"כ ולס י"ל דגס זס כזו גרס לכן
 מחטס כ"כ"י וכן גבי ורלע חסוס דעס ל"רך סופל סלס
 דכ"י קס לא עשכי חס ג"כ עסס ספולס סירלע וע"כ לא
 ספולת סר"כיעס רק ססוח ירלע מתיחלס ועד ס"ף ולז"ה לא
 ש"ך סליח וכן כ"אמת חל"ס כ"כ"י גס"ס נקס סחילק
 וכ"אמת אין עוסס כלל רק סול סולל"ל לו ורק מכו"ל כנ"י
 כ"כמת דף ל"ס ע"ב וס"לע לס וע' דף ק"א ודף ק"ב
 ע"ב ע"ש כזס וכרמ"כ"ס ועמ"ס גז"ר דף י"א וכתיבות דף
 ע"ד ולכמ"ל כזס

סימן קכ"ד

ש א ל ה

[כסך דכתיבות דף ו' חלג מ"ל דש"י כ"ו וק"ל חל"ב
 דש"ך כס"י ס' דלס כסססס אכלס דבר סלסור אכור לאכול
 כסססס איך ס"ד דחלג אכור דלפ"י אכור לאכול סולד דלס
 סולד יונק דבר איסור וכפרס לרסכ"א כתיבות דף ל"א א"כ
 איך סרי להקריב קרבן מיוס ח' וסללס סל כספסס כ"אוסור
 וכספר אחר כ' דכ"י כ"ל"ס סולד סול אמיס וניחר כשח"סס וסס
 יוס"ף עיטוס מחלג סלסורס מ"עסס אכמיס וקו' ס"סס דס"ד
 סס סול דוקא מ"עסס דבר סיו"ל מן ססי וק' מחולין דף ח'
 ע"ב סיתר"ל כתיב כ"ע פ"י אכמיס ו"י ניח"ל דכשח"סס כיתר
 ג"כ איסור אכמיס"ח א"כ מ"ס איכספ לן כליעס אכל י"ל
 דש"י סתגבל סאיסור גבי פ"סיס מכליעס כשסס שח"סס
 אמנס סגלוינס סוצ"ו כרמ"ך ככתיבות אין סוצריס כן דכ'
 דכ"לס מותרת דל"כ סלפסוח סאיך מותר — דכ"י טיכל לומר
 דכשח"סס כיתר אכמיס"ח של כ"לס ג"כ [ע' כתיבות חתי"ס
 סקססס כן] וס"ל סילק כ"ן איסור דלית ל"י סקנת"ל לסאיסור
 דלית ל"י סקנת"ל ו"כ חלג דכ"י טעסס אכמיס"ח דלית ל"י
 סקנת"ל ש"כ"י ועוד ק' למ"ס לא מ"ימי מותר דק"סר"ל דכתיב
 לו חלג ונ"י אכרסס אכ"יכו סנתן לסס חלג וכן גבי דוד
 סרי"ל חלג [ולספ"ר דחילק כ"ן פירש ולא פירס']

[כ"י] כק"ס לזכ"ר לו פי סירט' כפ"א דסרותת סרי גיטין
 איך כחוצ כסן מחטבס וסנן וכ' חזר רבי יוס"ל וסער
 נתן זס כותב וענגס כרס סכי חוטב סול חורס ריב"ל
 אער סל אינו כחב סול וגי"ש סול גס סול כרס סכ"ל
 סול חוטב סול חורס כ"ו ולפ' דל"י כקען מ"ס קידושין
 וגיטין ס"ך כ"י וכסרס ג"כ סאיך טיכל לכחוצ].

ת ש ו ב ה

עש"ק י"א חסרי יוס של"א כ"יטו לזכ"ר כן כוס"ל לסכ"ל
 א"י כתיבות דף כ"ס חקלס דסר יוע"ל לא
 חיסנן מפילס דף י"ד ע"ב סרפ"ח דחינכק ע"ש כגדר
 כספסס מליסור דלכ"כ"ח ע' חולין דף ס"ס ע"א מ"ש
 סנ"י [יכ"כ"ס ע' שח"י פ"ב פ"ד מכו"ל חלג לא סוס
 גוף וע' כ"ע דף ס"ד פ"א וכ"ע כזם ול"א סוס יול"א מ"ס"ח
 וכזו פדול"ל חולין ע"ג וכ"ע] וכ"אמת ע' כתיבות מעי"ל דף

השירוף ומסופ דמיניס לשלם אפי"ט שצמל השירוף (ע' חר"מ קוק"י קפ"ט) מי"ט זה דוקא כלי' הע"ז והסוקסים אחר כתיבת התנאים ובא"ל לא ה"י כתיבת התנאים וקנין רק נתינת דורון טבעת ופרסום בעמ"כ אין זה כ"ל תנאי עכו"ם ואין זה נגד שירוף צירוף ומייל"ל אין להעדין ט"ס טו"ה כלל אמנם דעת השואל הוא כי כתיבת הספנת ופרסום בעמ"כ נוסגים בין עכו"ם ובין לישראל, וכתיבת תנאים וקנין רק מיעוטא דמיעוטא שם ולאפי' אי נימא כי הם נהגו מנהג פכו"ם לא יהא לשדכן חביבה וכי יהא חוטא נשכר ועוד הלא סק"ם אלל התנאים הא פלוגתא הפוסקים אי ק"מ ונה"מ או מדרבנן ובתנאים צטרר ובעדים צמידי להסמכתא פטומי מילי צעמא ורק להראות הסכס גמור בלבו ועוד מסקנת השיך (תומ"ו ר"ז ס"ק ט"ז) דצירוף לא צעינן כלל קנין ובכלל כתיבת תנאים אפי' בקים רק אסמכתא ולאפי' קני' מני, ועיקר דעהי להוליא ממון צקנס איכו כ"ל מטפס קיעומתא וכמי"ט החו"ם צ"ע דף ס"ז ובקיעומתא פלוגתא אי מה"מ או מדרבנן עכ"פ מסירה טבעת זהב צשויו גדול ופרסום בעמ"כ הוי קנין גמור צקיעומתא ומה"מ ועוד כיון דכתיבת טבעת בערכאות עושקין העובר ע"ז אי"ב לא הוי אסמכתא מטעם דינא דמלכותא דינא, ועוד דלא יגרע טבעת זהב, משילוש טטרות להפקיע האסמכתא ועוד הלא מקדושין דף ע"ה הן הדרים הנקנים באמירה כו' אשמע דעיקר הוא גמר בלבו ואין לך גמר בלבו גדול ומפסוקס בעמ"כ ופיר כיון דמתן הסתן לה טבעת שויו כ"כ חוקה שגמר בלבו השירוף מתנה זו משיבא כפבלוונות והויל קנין גמר מה"מ לגמר השירוף ולקנס צושה ולחרס קדמי"ט, ולאפי' לת"ש הרעעצ"א צקידושין ע' גבי ועמדו וקדשו דנקנים באמירה ת"מ דוקא קדשו ולא שדכו אמנם בנותן דורון יקר כזה דחוקה לא שדי לוכס זוזי צכדי צודלי חלים קניני' ועוד ליחייב משום אודיתא לאתר בפני כוי"ב אכסים שרלונו ליתן להשדכן פ"ה ליערות, ולמש לא כיושם להשט קבלוונות אף צוה"ז כיון דכבר התרא: פנים מכבר [וע' צרע"א אהפ"ז ס"י כ"ח ס"ק צ' צו"ס] אי"כ מה דין הוה.

ת ש ו ב ד ה

יום ג' כ"א אב תרפ"ה דיינקק להרב הגדול כחמור"ר צעריי מנשה הכהן נ"י מאור אחסלא הלו"א השבתי לו תשובה ארוכה צ"ג תמוז צו"ס וניכר שחבדה על הס"ד ובקילור כך סכס עיקר שיעבור השירדוכין צהו"ס צ"מ דף ס"ז ע"א וחוס' קידושין דף ח' ע"ב וחוס' נדרים דף כ"ז ע"ג צמס ר"י ור"ה ז"ל ע"ש אף מ"מ מה זה השיעבור הא סוה רק בגדר קנין אחן דנישין דף ח' ע"ב דהיו שטענעבדים עתה שישאר זמ"ז חס לא כלום וכמ"ט הרמב"ם ז"ל צט"י זכ"ס פ"ד ה"י"א דהא כל זמן שלא קרשה ונשאה צמוסה לא כלום הוא וע"י צמ"ט ה"ס ז"ל צמס הרעבי"א פ"ה עט"ל זכ"ס ה"ז דקנין שפיר חל אזח חס ר"ל רש"י ע"ז דף ע"ב ע"א גבי הסיח גרנא כי מוצינא לך מוצינא ע"ש צו"ס צרע"י וברעב"ס פ"ה מס"ל מכירס וע' ברעב"ס צט"ל מכירס פ"ה ה"ר"ס צ"י כשי"י לך מוצה

ברקתם בלשון שני שבמקראי זיל דעקמי דלפוי סגודי אילא
 לאוקמי דלפוי רימ דלחר ארס מקנא דקלבלניא לא אמר אללא
 סיני דודאי אחי אזל סכא מי יעזר דלתי וזמזום סכא דלאסר
 סכסא קודם שסביע לקגודר גרואי עבדילא דלחא סוא עכיל
 וק' לו מצ"ב קכ"ו ע"ב דלריו אחרשלבליע הכ"ע שאלו יסו'
 לסקנות בה לסקנות אללא סכא כסיעשו סגודי אלו היא מעוון
 גזש ואין צידו לסקנות].

ת ש ו ב ד.

גדר סך דקדוסיין דף כ"ד ע"ב דבלחמא מצואר צירע
 ייכלים ליתן במתנה גם מע"ש ונסייר ובאמת יש
 צהם גם גדר ממון הדיוט רק דמ"ע א"א לקנות פ"י
 ונהסם רק גדר ממון סדיוט אללא לא ממון גזש וא"כ לא
 סייך שועש זה ר"ל אך סנה מצואר צ"ק דף ע"ט ע"ב
 דלף דבר דל"י לזכות מ"מ אם זכא צוקלת שוב גם זה
 יכול לזכות פ"ש צום וא"כ ס"ג כיון שזא יכולא לזכות
 לרימ שוב זכאה גם זה ולכחיל וע' צרוצים סכתא בוסר
 וע' פסקים דף כ"ד ע"ב ור"ל דלף דסאיסור חל מ"ע
 לא קדוש רק כסיגמר וע' צירע' פ"ג פ"ג בני פגי
 תמרה ולכח"ל.

סימן קבח

ש א ל ד.

[ע"ד השמות אם סותר להתחתן אם הסחותן נקרא אר"י
 ל"ב והחתן נקרא יהודא ל"ב וכבר נגמרו בהפסם חזק לישא
 וא"ז אם אין חשש משום צואת ר"י החסיד ז"ל].

ת ש ו ב ד.

ע"ד שם סחתן זומים פס שס מחו' יללא במתית דף כ"ע
 בני רלמי צר הערי זכוא חמוסו דרמי צר דיקולי
 ובסולין דף ק"י שס נכה צנמ' רמי צננסה וע' קוסס
 דף " ע"ב שמואל סכא סמוסו דרצ שמואל כו' א"כ אין
 כלל קפידיל רק כך דפיקר סגדר מסוס דכתב סרמביס זיל
 צס"י מעדים דלסוד לקרוא גם אחר אם שמו כסס אצוי
 ולכך קפדין אסס אך כתב סרמביס זיל דזא רק צסס דלא
 סכיה פ"ש ולכך גבי רמי דסוס לא סכיה לכן
 כמות שס צסיני אללא שמואל דסכיה לא
 אכסת לו וסינ כן לכן אין סוס
 שוס שסס כלל וכלל יוסק רלזין
 רצ דפס סכ"ל.

סחם היסין לגדר קדוסיין ומלוד סלרכסי צום. וסנס
 צמוצדל [דיר"י] אם סחתן אמר לסערכן סידכר פס פלוניס
 ודבר וסוסס סדצו אלו אף צלא קנין גמוד מ"ע לריך
 לסלס לו אך רק כפי סמכסג ובאמת פ"ס דין סבר קרקרות
 וסלכן סוס ד' נעלש פ' צ"ח דף כ"א ע"ב צלרל דייבני
 ד' למלש וע' צמוס' צכורוס דף כ' ע"ב דחילף מוטבג ג"כ ד'
 נעלש וכן צסך דצ"ב דף ק"ס ע"ב * [פ"ע לעיל ס' קיי"א].

סימן קבר

ש א ל ד.

[ברבר גם בניל]

[סעסק כוסח צ' סרשלות סנעשו].

(ה) צפנינו סימ' בה' צשצת צב"ג יוס לירח ליליל סנת ה'
 חל"ג למנין שאלו ענין כח"ן... וכו' וסר אלפיצו סמכוס
 ליוז צן ישראל' ג"כ ציד זלצ צן חיים סכסן לסוליוכו ללשמו
 ילכח כו' צח יעקב כו' ליתן אורו לירס וכך אמר וכו'.
 מוסק סרשלס צ': צפנינו סימ' צו' צשצת צכ"ד יוס לירח
 אלול וכו' פניח אלפיצו סמכוס ליוז צן ישראל' לסליח אר
 לני צן מוסס סלוי מלכמו כוסס סדר צעיר כו';
 [צ] ססרשלס סכ"י ששש סבעל לסליח שסיי שמה שלחם
 יסד פס סנפ וססרשלה סרלשניס מוד לא נעלחם אם יש
 מקנא לוז לסלוח ססרשלס סרלשניס אי לדרוס סנפ וסבעל
 יעש מחדש ססליח סרלשון וסול יעש ססליח שסיי סדר סס].

ת ש ו ב ד.

דס ג' ו' דעפ"ת חל"ד גמח"ס דחייכק לירידי סרצ
 סמוצ' וכו' כססור"ר גנימין כ"י רצ צליוסכסויף
 קבלמי ע"כ פס סנוסח וחו' זס סוס ציפל סליחות פל
 סרלשון לגמרי וסוס סליח סלל יוסן וגירוסין וגס לא מסיי
 סל דלמור צפניכ ובפניח צזס רק צסליח סניתן לגרוסיין
 ולל סס"ג וגס נעלש פ"י ציג וכידוע סיפת סגלוניס פס
 פלרשכיס צזס וגס סליח פלל צפניו ולף לסיפת סרל"ס
 זס רק אם מעיריס זס צפני ססליח צצ"ד וסל"כ פ"י
 סרשלס צכמ"י לא מסיי זס כלל וגס כיון סכ"ן סוס גדר
 קפידיל צסליח דוקא ססיל צעיר פלוני וכחצ גס זס סוס
 ציפל לססליח א' לכ"ע ולל סייך כ"ן כלל פ"ש צמכחצי
 [לדעמכס] דלא סצור כלל אר ססליח סרלשון צזס לכן
 נלך לפסות גס אחר צזס ולקלר חמעת כו' אכי סרר
 כמת צכרצס עכחציס.

סימן קבר

ש א ל ד.

[צסך דקדוסיין דף כ"ד ע"ב סנע"ע כנון דייסי ג' כוסיס
 סגוד ורלל כריי וכו' וסקסס סרסכיל וסריסכח זיל פל

לוח התיקן מעות וההשקמות.

צ"ל	צמקוס	מולט	מולר	יף	צ"ל	צמקוס	מולט	מולר	יף	צ"ל	צמקוס	מולט	מולר	יף
כ"ח	כ"ח	מ	ד	יח	ע"ד	י"ב	ג	א	י	אבל	אבל	כ"ח	א	ב
ד"מ	ד"מ	כח	א	י"ב	סקנייס	סקנייס	כו			ק"ז	ק"ז	ל"ז		
ולף	ולף	ו			ע"ט	[ס"ט]	למ			מטט	מטט	ג		
דסעכין	דסעכיס	ו	ב		אותס אז סוס	אותס סוס	מו			צגד	צגד	מו		
אס	אך	ו	ג		ולכמ"ל	למ	ממ			נקאמ	נקאמ	כא		
צו	ב'	מ			צמס	צמס	מו	ב		עלמו	עלמו	ל		
קב"ס	קב"ל	י			נמחק	עמס	טו	ג		[כ"כ]	ג"כ	ג		
שושמי ע"ס	שושמי	יא			סרמ"ס	סרמ"ס	לב			ע"מק	[גיחכו]	מב		
לסוס	לסון	יד	ד		יסוסע כ"י	יסוסע	ב	ד		לומר	לנאל	ג	ב	
כנון	כאן	מ	א	כ	זס	ז"ס	לה		יא	[כחוב]	כג			
דס"ך	דלל ס"ך	כד			ע"ס	ע"ל	ימ	א		כ"ז	ל"ז			
דל"ל	בל"ל	ג			ע'	ע'				איך אלס	ל"ז			
סינו	ס"ל	יג	א	כא	ר"ל סמוס' וכן	ר"ל וכן				כמלס	ג			
פסק	פסל	לב			וסגיני	[וססוס]	סה			וע'	וכן	כז		
לח עומד	לח	לג	ב		לל	נל	ל	ב		[ופ"ח]	ד			
דף כ"ב	כ"ב	ד	ג		כ"ס"ור	סול סוס	יה	ג		למדו	א	ד		
קמ"ו ע"ב	קמ"ו	מ			ובחוס'ס	בחוס'	כב			למו ד"ד	יב			
כמו בסך	דכך	כא			פ"ב	פ"ד	כח			נב				
וכמנ"י	וכמנ"י	כח			ל"ל ל"ס	ל"ס	א	ב		לצורך	ב			
יע צום	יע	כמ	ד		ע"ג	[כ"ג]	ב	א	יב	דף ע"ט	ב			
ע"ב ע"ס	ע"ב	מח			בח"י	בחוס'	ימ			לצורך	ג			
מע"ס ומ"ע	מע"ס		א	כב	סס	סכנ	לא	ב		גס	ג			
בלל קלוי"ל	קלוי"ל	ה			דס"ל	דכל	יג	ג		סמקוס	י			
[אס]	אך	יב	ב		חול"ל	חול"י	יג			צסדנר	מו			
לא חכר בנות	לא בנות	יח			נמחק	זס	יג			דלף	כ			
גני סגור	גס סגור	כה			דחמק סוס	דחמק סוס	ז	ד		ע"ב	ד			
גני צעל	צעל	ז	ד		ל"י ע"ב	ל"י	מו	ב	יג	ז"ז	כ			
כמעט	כמו	ג	א	כג	ע"ל ע"ל	ע"ל	לא			ספ"ל	ה	א		
לדיון	לדין	יג	ב		זק	זק	סא			צפולס	נא			
לא ש"ל	לא ש"ל	יח			רק כוח	רק	ממ			ומס	ב			
ל"ז ע"ל	ל"ז	ד	ד		ועד ע"ח אין	ועד אין	ד			פ"ד	ג			
לא כרש"י	לא כרש"י	ז			אותה	אותו				דפ"י	ו			
לחלק	וחלק	כ			דלח	דל"י	יח	א	יד	ספקון ע"י סקוסין	מח			
פ"ג	פ"ז	כה	א	כד	דפ"ל	דפ"ל				חמ	ב			
סול נמחק	ועיקר סול	מ			מפרמס	מפרמס	יח			[עונה]	ד			
עלס	עלס	לד			ע"ב ע"י לא	ע"ב לא	ימ			דף ס"ד	ז	א		
כאן	כנון	לח			כמב	[כ"ד]	ג			דלז	לז			
[ס"ס]	דף ס'	ד	ב		כימרת	מרת	ג	א	ג	[ובסקמ]	נ			
רלו ק דכ	רלו דכ	כד			פמס	פמס	לח			ילמק כ"י	ד			
אגס גט	סנע גט	לח			ר"ל	ל"ל	כה			החמנה	מ			
בח"ל	בל"ל	ה			כ"ח	כ"ח	ז	א	מז	י"ס	ח	א		
י"ח	מ"ח	א	א	כ"ה	שלס לא שלס	שלס	טלס	ב		לח יעכז	א			
[עמ"י]	[ממסוס]	יד	ב		צפולס וסמ"ו כ"ד	צפולס	עמ	ג		בסוס	לג			
קמ"ב	ק' ע"ב	ד	ג		סורך	[ס"ק]	כה	א	יז	ושש"ל	ב			
וכ"י	מנ"י	מח	ג		דלגני מלמס	לעלמס	ד	ב		[ובמס]	ג			
לס	לא	י	א	כז	דלמ"ר ח"י	דלמ"ר	לא			סמחון	ג			
דכיון	דכאן	ד	ב		חף דכוס סוכס	חף סוכס	לב			וחקמ	ד			
[זוס ככוס]	חוס	ג	כ		נמחק	פ"מ	מג			עק"ס	מ	א		
וכן	ורק	סא			פ"י	פ"ז	לב	ד		מלן	ב	יא		
נקב"ס	עקב"ס	יב	ד		[צמ"ע]	ע"ע	יג	א	יח	פ"ד	מו			
אבל	סובל	י	א	כז	מסאין	מסאין	מב			חמ"ו	"			
[כמ"י]	רמ"ס	יז			[סוכ"ל]	סוכ"ל	יב	ג		וכ"י	ג	סא		
סין	סוסר	ג			מס	לח	לו			[מל"ח]	ד	כה		
[סל ועמ"ס]	[סל"ל"ס]	יד	ד		דל"ל סוכ"י	דל"ל סוכ"י	ממ			מל"ס	מא			
לא	לס	ד	ד	כח	פ"ג	פ"י	ד			כ"ע	י	א		

דף	ממיל	שנים	צמקוס	ז"ל	דף	ממיל	שנים	צמקוס	ז"ל	דף	ממיל	שנים	צמקוס	ז"ל
כח	יד	י	חף	חך	לך	א	א	אחא נסך ארותה הארך נוסח מנ	אחא נסך ארותה הארך נוסח מנ	לך	א	א	אחא נסך ארותה הארך נוסח מנ	אחא נסך ארותה הארך נוסח מנ
כט	ג	יד	שנה	סס	לך	ב	יב	שנהבאל שכתבתי	שנהבאל שכתבתי	לך	ב	יב	שנהבאל שכתבתי	שנהבאל שכתבתי
לא	ג	ז	והל	[ויס"ג]										
ד	יה	יח	ס"ז	פ"ג		ג	ד	גני בית	גני בית		ג	ד	גני בית	גני בית
לב	א	ז	ז' צ"מ	ז' צ"מ	לח	א	א	[לסיצות]	[לסיצות]	לח	א	א	[לסיצות]	[לסיצות]
לג	א	ד	חך	חס	לט	א	ז	חחר	חחר	לט	א	ז	חחר	חחר
	כ	כ	לחשא	כחק		ד	יח	חבל	חבל		ד	יח	חבל	חבל
	ל	ל	לחשא	לחשא	מ	א	ז	דעמון	דעמון	מ	א	ז	דעמון	דעמון
	ג	יה	עכ"ס	עכ"ס כאן	מא	ז	יג	ואויב	ואויב	מא	ז	יג	ואויב	ואויב
	ג	יה	עכ"ס	עכ"ס כאן	מב	ב	יח	כ"ח	כ"ח	מב	ב	יח	כ"ח	כ"ח
	ג	יה	עכ"ס	עכ"ס כאן	מג	ג	יח	כ"ח	כ"ח	מג	ג	יח	כ"ח	כ"ח

דף ג' ע"א שורה י"ג אחר חנה אין נשמט: זה היסוד וזה מועיל הכסף והעטר דזה רק קטין דין ומימלא נפשה. שם ע"ד שורה ח"א אחר חנה לו נשמט: וזה יועיל קטין אחר כבצר קטנים לו.

דף ל' ע"ד צהש"ב ס"ב ע" שורה י"ד אחר חנה עשיה נשמט: העטבע הוה כמו עשיה.

דף ס' ע"ב שורה מ"ט אחר חנה קדושין נשמט: ורק פ"י נעשה ולא"כ כשבאן לביד לומר שהאשה מקודשת הוה מפידים על פלוג דבלא העדים לא הוה כלל קדושין.

דף ו' ע"ג שורה כ' אחר חנה ע"ב נשמט: ובינו ק"ב וסנלדרין דף כ"ה וכ"ח והוספ' זיק וצמז"ס צה"ל וכו'. דף ו' ע"ב שורה מ"ז אחר חנה עלמו נשמט: ואין לביד לחוש לזה רק היכי דעושבד לאחר לא מהאן וכו' לא ס"ך זש וע' צמס דפ"י ציר' קפ"ח דגיטין גני דך משנה דשם דף ס' ע"ב לאחר זמן אינו נאמן אם רק נשאה ואם ארוכה מאי ודיק שם דסוס רק זכות ולא קטין גמור לסיפודים חה תליא צהך פלגא דגיטין דף ס"ט ע"ב גני קלא דצחר ארוקין דסוס כמו דך דשם דף ס"ט ע"א הפקיר פלני נכסיו ע"ש צום ודצרי המ"י נדרים דף ל"א דמשתהין לו שם ים עושבד לא חרום וכמ"ס וגם שם הוא לא לאש כלל רק מה לאחר דמאנין לא יאמין משאי"כ כאן חה בשלושים ופנים שנס אשר כתבתי צזה לזוכר אחא וגם לו.

דף י"ז ע"ב שורה ל' מדיה עשיק עד סוף קטיון ס"ך אחרי סוף ק"י ל"ז דף י"ט ע"א שורה ל"ד.

דף י"ט ע"ד שורה ב' אחר חנה סליש נשמט: מימלא מותרת אשתו ובלך סך דקדושין דף צ' ע"ב מן עמיא ודף י"ג ע"ב ודף י"ד סול.

שם שורה ד' אחר חנה דליקא נשמט וגבוי מלחא זה נעם רק התקנה של צד"ג דריב הוקן וכדומה שהתירו. דף כ"א ע"ב שורה ב"א אחר חנה ולא"כ נשמט: נחמקה לריך ליהן למ כחונה אם רולה לנרשה וצ"י חרש ענשא פקחא ולא"כ.

שם שורה כ"ו אחר חנה צחרשת נשמט: הקטין דרבנן שיש לה צה סוה קטין גמור גם י"ל דשם מירי צחרשת. דף כ"ב ע"א שורה א' אחר חנה צגנו נשמט: לפי בקריאה בשר ואם שיגי בודאי לריכס גע אחר וסעיקר כי סכתינה צגנו.

שם ע"ג שורה ז' אחר חנה נוסח נשמט: סגנו ואף דסול לשון סבעל מ"מ חקנו נוסח.

דף כ"ז ע"א צס"י ס"א צהשאלה חות (צ) אחר חנה לא מהגדרו נשמט: אם ס"ך צהסכ"כ שמהפליס צו ספדרים ואשכנזים ואלו מתימין חמילין צהס"מ ואלו אין מתימין.

דף כ"ט ע"ב ס"י ס"ט צהחובה שורה ס' אחר חנה חח נשמט: סנס עיקר הגדר כאן דאם י"א הקול שיש לו חח. דף ל' ע"א שורה ל"א אחר חנה שהציוא נשמט: סחוס' דף י"א ע"ב סמנש שאל מדעסה ר"ל צלל ידיעסה ע' גיטין דף ע"ח ע"ש.

דף ל"ד ע"ג שורה י"ב אחר חנה דסבא נשמט: ומחרץ סלכחא ומס זס כיון דמתימין לדעעחא דסכא.

ע" ע"ב שורה י"ב אחר חנה כוחצ נשמט: צצשמס סנפילס סכירו חומו מס וגם צאמת.

דף מ"א ע"א שורה י"ז אחר חנה שמעון נשמט: לא חוס רק על סארס לא על סנזירות דנויר שמעון.

דף מ"ז ע"א שורה ו' אחר חנה ספיר נשמט: וכן א"ש גני ססח"ס דף פ"ח כמ"ס לו כצד.

כחם כהם סמ"ס הוכרתי לנצור הספר בעת ויצא לאור אר"א, יורפסו המפרחות בעה"ת אחר חלק הבא, רוב שעתה לשאלוי ונשמרו בערבוביא גדולה ונסדרין, ואף אותן אדר"ך, הני להדיע כי ע"פ דתה"ק זכות הדפסת הספר הזה ו"ב כל כ"י חייברו אאמיר הגאון האשתי וצוקלה"ה שייכים לי בתו הירשת ואסור לזולתי להדפיסם או לסכרם בלי רשות.

ח ל ק ש נ י

סימן א'

ש א ל ה

[א] ברכת שהחיינו קנה בית אם מתיב לברך, כברכת דף ג"ט הדיוק בנה בית חדש וקנה כלים חדשים ורבעו יונה גרם קנה בית ולענין חוזר מטעמי מלחמה שלהרשב"א בחידושו שהחיינו חלוזי בזה תנן במסכת דף ס"ג א' הבונה וא' הלוקח ואף על בית הבקר ומה כה"ג לענין שהחיינו;

[ב] שמותי של ספרים נרפסים הקרועים ובלואים והרבה פעמים נרפסים גם ע"י א"י אם דינם כלא נכתבו בקדושה והיא אותה לשרופן כמו ברכות דשבת דף קפ"ו נרשרפין במקומן וכ"פ גם הרמב"ם בפ"ו מה' יסודות דאסור לשרופן רק בנכתבו בקדושה.

[ג] בהך (דסנהדרין דף צ"א ע"א) דנביהא בן פטיסא למה לא השיב לאנשי מצרים בתבעם את כספיהם כי כבר עלה ששק מלך מצרים ונטל (ע' פסחים דף פ"ו ע"ב), אולי חפץ הי' להביא ראיה סן התורה ולא סדברי קבלה].

ת ש ו ב ה

יום ג' י"ל סיון תרפ"ז הוינסק לה' ר' יצחק כ"י ע"ד ברכת שש"ח על ציה ובגדים הגדל כך דנסה גני בגדים יט ב' בגדים ע' בגדים צה' ע"ש ס"ג דום סום מליאות מה ר"ל הנלם גדר מצריח ארי ולכך אסור מן מע"ש פ"ש וסרמבין לחם פליו וצלחתה סנס לכאורס ונצולר לפסך מדברי רבנו בסך דסמחים דף ל' ע"ל דלמר סם גדר סמים עלנך כו' לוקח סלוק כו' חזינן דום נקרא סנלם פלמית אף ע' בנסופ' ביח ובידע' צ"מ פ"ה דסנותן מפות בסלואס מ"קלל לחצירו לא יקח צו כסות ועלים וע' צ"ע דף ק"ד דלף למשתי סוכרל סרי מחלוקת סם ול"ל ג"כ דום לא עלס רק מצדיח ארי כתיב סרמב"ס אף כך דפס דנצולר בערכין דף כ"ד ע"ל דפ"י בגד יפס ספסל כשחנס ונעסס ציוקר ע"ש וע' בנסנה דף ק"ג ע"ב גני עולכי מכצלותי ומצולר בעסודרל"ג פ' ברלסות דקל מלחי דנסחל וכן גני מחנס דסכחכ דסס סום ממויסי סחיל וסבגדיל סלסס סס ג"כ בגדר חולר סלסס וסלררתי סרנס גני צ"כ דלכצור וצגדר צ"כ ניסנו ליסנוח דיועל דף ס"ח ע"ב וקדושין דף כ"ד ע"ל לא ניסנס חורס כו' וע' בנמינס דף י"ז ע"ל גני חין כס"ג כו' ובידע' סם וע' בגדריל דף ל"ג ע"ל גני סנלח מלכל עבסח ליללות פ"ש בום ובידע' סם פכ"ס כך ליע צ' מיני בגדים א' בגדל [סמחם בעלים] מה לנסב וי"ע וע' בידע' קדשין פ"ל ללכך בגדים חדסיס גס ללכל וי"ע סס בע"ל אס עבס סרדף אף רגל וע' בנסון צ"ק דף י"ל ע"ב פני בגדים יט צכס גדר ססיו ולכך בעסמסי דף ל' ע"ל דום ל"ע סל פסח מלחיין סחיס עסל"כ בלור דגדים ובני מנסל יט בום ססירס דנסס צ"ע' עבס פ"ו גני סנדל סססוער מנולר סס דגני מנעלים פ"ל סס"י לו לנסח ססירס לא כמו

בשאר בגדים עבס דף ק"ג דף ע"ט וע' בכתובות דף ס"ה פ"ב מצולר דשיך גדר סמחם בענעלים חדסיס ע"ש בום אף זס חליל בסך מסלוקת דנסנה דף ק"ל ע"ל אס מנסל פסוס לער ול"כ סופ רק גדר כקוח או מנסס סנסנו ע"ש בום וע' במ"ס סרעב"ס ז"ל צפ"ל מלום פ"ל גני צע"ה מנגדי אסחו ולכמ"ל ופנס גני ציה לא סייך זס רק הנלס חוליס וסלררתי בום סרנס בסך דכחצות דף ק"ג גני חדור אלענס ובידע' מעסדות פ"ב ללחין לנסיס גדר דיכס ביחור רק עס בעלס ובערצין דף פ' ע"ל גני עירצ ולכמ"ל ובני עגדר סכלס ולקלר וסנס בלחח גני ערכי סמלחחס יט ב' בגדים ע' קועס דף מ"ד ודף ע"ג סני ללחין זיין כלל סס ללכך דוקל בית לא ציה סחנן וכו' וכן כנס לא ס' חילנות וכן אסס לא מנס"ז לניכל סמחס כעצול' מ"ק דף ס' ע"ב וכן כחצ סרעב"ס ז"ל אצל גני סני דרק חין סולכין לעלחחס מנעע סס מרצין כל סני וכן סך דקמי דעמז"ג לא סס ר"ל מעסעלח לארר דסוס בגדר כמו אלענס לכס"ג ולכך מחלק סס צגו' מן מנסס גמי' דצנמ' מנעעו מן חדסס סס קלי אסני ללחין זיין כו' אצל בעסכס ר"ל מחמס ליסור וכן מוכס בעסרי בום ובוס מוצן צירע קועס סס דילקי מן מס דלמר סס דנסל ציה וחור וצנלו חין סחר ס"ס לענרס אסחו ונסלס ולמס לן זס רק דסס קלי אף אסני דקל חין סולעין וס"ל לסירע' דנס זס דומס לציה אף לכן קי"ל כח"ק דר"י בנסופ' גני בונס ציה על מוכוו דחורר וס"ס גני מחז"ג אצל גני סני ללחין זיין סס רק ציה וכן אסס חדסס וכן כרס גדר סעחה וצלחת חני חומר דסירע' לא ר"ל לר"י רק דס"ל דום דרצנן פליגי רק אס בום בעלים חדסיס אצל אס צלוחס על"ס גס רבנן ללחין חוריס וס"ס גני מחז"ג וע' קובס דף כ"ז ע"ב בנסופ' גני סוכס ונגדריל דף מ"ז בר"ן ובידע' וצ"ק דף ל"ז ע"ב ולכמ"ל אף עס נעסס דרצנו סרמב"ס ז"ל גני סני ללחין זיין מנסקומן כחצ ג"ב דפ"ס קנס ומכין לו אף ע"כ לריכין אלו לכוף רלעיו כלגמון לדברי רבנו סגדול סרמב"ס ז"ל אשר סלכס כנסוהו צכ"ע;

[ג] בדבר עללחו על אורות סספריס סל דפוס סקרועיס וסבולואיס לעורפן ח"ו סך דנסנה ר"ל ללחין מלילין לוחן עבסח אצל לפרסן צידוס אסור רק צגדר גרס סום מחלוקת סס ועלוד סלררתי בום דלף דגני סס על בעיו מצולר עבס דף ק"ב ע"ב דגנס סרי זס רק סס דקל סס אחר כחוצ ד"ש בעסיקס סני בגדים אחר סמליאות ואחר סמליאות ואחר עע"י זס נפסל ונעבטל ססאר לבן [צכנ] כח"ק גס גרס אסור דגורס עע"י זס נחקללל ססאר אצל נסס על בערו רק מחמס סמליאות ולכמ"ל בום ודף דלסינרס רבנו סרעב"ס ז"ל דעפרס בע"ל יקס"ה בנס דעצולר כחצו מין יערק לא ר"ל מין עע"י מחמס ע"ז רק חינו מלחין כלל וסוס כמו כוכב עולר דכריל פ"ש בום ובלחמס יט בום לסלררך סרנס עסך דלוחין דף י"ג וסכס דף קע"ו ולכמ"ל אף כלן כיון דלמדו נסס וכן ססמללו נסס נעסס פלסס גדר ססע"י קדוסה פ"י סלימוד וע' בסך דעבילס דף ל"ב גני מלחין ובעב"ס מ"י מס"ל ס"ה ס"ד ומצולר צירע' חדילס דר"ע יט פלסס קדוסה צכ"כ [וכן מצולר כ"ע]

ת ש ו ב ה

יה ב' ליד אייר תרפ"ט דמינקק לרוב סמריק ובקי מעלפל ומנדר שפסחא במסוריר נסע ניי רב זאירקומסק קבלתי מכתבו והנס לצרר דין גור ברכת זמן בני מ"ט לא יספיק הזמן והגליון בדרך דערציין דף ע' ורובס דף מ"ו בפוס' וערציין שס בניי ומנחות ותוספ' [סוף] ברכות וברכות דף ל"ז פ"ב ומנחות דף פ"ט פ"ב ותוס' דף ע"ב ע"ב אך בקיטור כך דיע ז' גורי זמן אם הזמן המלפניק או הזמן הנקודס וכמו דהנס סריין כרדים דף ל' ע"ב ומסתפק שם בני נדר לאמר ל' אם יכול הכנס להמירו קודם חלות פ"ט ובאמת עבאר גיסיין דף כ"ט פ"ב בני שליח שלא ניתן לגירושין ללאחר זמן סוס ניתן לגירושין ופי' בדרך מחלוקת דרב ושמואל בכורות דף מ"ט בני פסי' מה סוס קודם ל' יום וע' צ"ט סראכיד ויל בהשגת פל צה"ט סוף פסחים בני מל' דקודס הפסח עדיין ליכא סמליחות כלל בני מל' דקודס הפסח מדיין ליכא סמליחות כלל בני [שנזופה] ומ"ט ס"ל בכל' שנזופות פ"ד הי"ט דלס נשצב על דבר שכבר אסור בזה הי"ט מ"מ חל השנזופות מנחת לעשר אך הנדר כך דדבר דליין הקפידאל על הנקודס רק על זמן המלפניק או הזמן המחומר סוס כמו שסול עכסיו ג"כ דל"א לזמן המחומר בלא הקדום וסוס שפח אחד אבל דבר דהקפידאל רק על הנקודס פלונית אז עדיין איכו וע' חפנית דף י"ב ע"א אם נדרו קידס לבזרותו ואכע"ל בזה וסו הכחיס בדרך דעיורוין דף מ' ע"ב שם דכני סמורס הקפידס רק על פ"ו זכסן או שאר עוועדיס לא על הזמן של כך וכך רק הנקודס שם בזה"ל ש"ך ברכת הזמן למזוס אבל צרי"ס ויה"כ [ומסתפק] שם ומסיק דנס זה לדיין סוס קפידאל על נקודס ולריך לצרך זמן והנס בני פסי' בדרך דרב ושמואל וכן בזמן צסוף פסחים שם ג"כ אם סלירוף הזמן של ל' יום או הנקודס ונימ דיע בזה ארכיכוס גדול אם פורס לאחר זמן אם זה רק בנדר משלוס בעצור הפער או נעשך עשס וליןך [וזוכו] וי"ט כיון אם סופ"טו על ספלעיס דלריך ליתן כפי זמן סספס כתבאר בזרות דף כ' ע"א מקרא ע"ט אך שם רק להספס של כזכיסים כמו יחזקאל' אבל להספס של מלכות אין כלום וכן כתבו סמות' כתובות דף י' ע"א ואכע"ל עכ"ס לריך ליתן להספס היכי דבזמן פסי' דהינו אם הקצופ סוס קודס סספס ורק לא פדס או ואח"כ סוס"ך כילד משלם ומאר סארנתי בוס ובספולונתא כסיג בני סך דחגיגה משלומין דראסון או זס נוס וכן פליגי צירש' בני יוס פנחה של פלרת אם סקרצנות ש"ך לאנשי משמר או לכל סכסניס כמו בזבל צפי' דחגיגה ועוד יש בזה כמה מקומות וע' סרכין דף י"ח ע"א בני פרך כה"ג פ"ט צרש"י ותוס' ועירש' כתובות פ"ב בני נשא אשס וססק לזון צחס ס' שניכ ולא זנס ס' ראשונים ולריך ליתן לה שניס [אחרים] אם עמלס כפי הזמן של הפער או כמו פכסיו ואכע"ל ובני מילס ג"כ אם נדר של ס' ימים סול סלירוף או הנקודס וסס אח"כ נכפפל זס הנדר לבגרי רק מליחות חדש מילס שלא בזמנ' אבל סדבר אין לו משלומין לסזון ויש בזה ארכיכות גדול מאלד וקלט מוס נדפס צחיבורי ס"ל יראס שם וכן למ"ד בשנת דף קל"ט פ"ב דיע מילס דעיד סול על פ"ט ע"ט נקרא אם בזמנו א' לא וי"ט

צירש' מנילס פ"ז דנס סספסליס אל צסי' יש צסס קדוסיס צסי' וחי' לנדרון צירדיס] וסראציר ז"ל ססק צסל' עננס סוכא צסי' פכ"ו מס' עכס דלף פליחות סעמללין צסס אסור לבזוחס אף סבלחות סלסס ועפרס כן סך דשנח דף קכ"ט ע"א [סריי] סרזוחה פ"ט בוס לבן חי' רק לריך לגנוס לא כמו כסיק רק סלל יבולו לירי בזיון ואכע"ל. [ג] בגדר סך דגניס צ"ט סנס יש לסלריך בוס סרכס ובאמת כך דעיסק לא כפל רק סניוס סלסס זוס באמת קכו פ"ט דין דסוס גדר ספנסק ומבאר כספרי פ' ראס דספנס חפניק ר"ל ב' סענקות כמו ססוס ליסלאל צפלריס שמי סענקות ועס זס ב' סענקות פ"ט לפנד סכס בני יולא ציובל מבאר צרי"ס דף מ' ע"ב למד ע"ד דיע סחי יליחות ר"ס ויה"כ של יובל חל פקס סיפצור סמללכס לא דין ופל יה"כ פקס סיפצור סנוף דעי"ט גופו קרו וי"ט אס עורד בעפרס [יעיס] בין ר"ס ליה"כ צמ"כ וכן אם יוכל ליעדס אז ואכע"ל וק"ל דלו ג"כ לריך ליתן ב' סענקות לאחר ר"ס מחעס סיפצור מללכס ולאחר יה"כ מחעס סיפצור סנוף וסנס בני מלריס ג"כ כן דקודס נציפיה סוס סוס רק לא צ"ח לבגרי רק על זמן ובזמן סוס אז כססחיררו לבגרי וסנס באמת יש בזה מחלוקת נקרוסין דף י"ז אס כוולס ספנסק ומכספ"ס פ"ט בוס ומליוד סלרכתי בזה מס דיע סיני צקרא דפס"י סעות מלמר סקצ"ס למכ"ס אער סעלות וליין על זככס ובס' בול נקט רק כסף חכס וסס לקסו עמלות ולא על צנסס מעוס דלף דסרעצ"ס ויל כחצ פ"ט ספנסק גס מנגדיס מ"מ חילול צמ"ט לפיל מס זה בגדיס אם ס"ך גדר צרכס אך באמת דהקצ"ס אער סיקסו סעלות וליין על זככס ומבאר צ"ק דף י"ח ע"ב דללקו ען צכסס אין מחסצין פ"ט ופי"ט דין גס פועל וסכיר סצנס"צ לריך ליתן לסס בגדיס אך אם יולאן יחזרו לבן אחר לסס הקצ"ס סיפסינו על צכסס אך יברא' לא עשו כן רק לקסו צגדיס לעלמס ובאמת דפס לא רלו לללית למירות לבגרי רק בגדר ע"ט בין ר"ס ליה"כ ובסך דוילכלו מלריס מחלוקת שס ברכות וססחים כווליה כו' ר"ל דקאי זס על ציות ס"ס ג"כ זוס בל ש"י"ק ונטל עסס אבל בני צ"ט עינו על עס סססו סאלו צמלריס וסעפס דעבולר צירש' פ"ד דריס בזמן ספנסק"ס אחר לסס סיללו ומלריס סוס על חנאי סלס יחל לסס ע"ט עכס סס יניחו חפסי' בזמן יובל וס ר"ל ססקוק צפ' וארל וילוס על סרעס כו' ופל בניי להוליל ומס זס רק דהוס חנאי ולכך כיון סבזמן ירעי' ססחירו ספי"ט סלסס כמבאר סרכין דף [י"ג] ובססיק נכעלס סיליחס מן פלריס ולריכיס להחזיר ססענקס חס חצפו בני מלריס ואכע"ל יוקפ לזין רב דפס סני"ל.

סימן ב'

ש א ל ד ה

[אם סברכין ברכת שהחינו על ברכת החמה סכ"ח שנה לכ"ח שנה, ולמה לא נאכרה בריה זו בש"ס וסוסקי"ב, ואח"ל דאין סברכין למה חגוע משאר ברכת הספדיה שסוכן לזמן].

ת ש ו ב ה

יום ה' י"ג אדר תרל"ט דחינסק קבלתי כעם ע"כ ומס
 רובל סנס בלעת פתום' ערצין דף ל"ו ור"ט
 דף ל"ג מסירין לקטן לברך בגדר חיכוך וע' זכרות דף
 ל"ב פ"ב ע"ט עשמוצ ג"כ דפוסר ע"ט אך כאל גרע
 דחיכוך לא ע"ך רק בעקוס טכ"פ"ג בגדול כוס חיב ויולל
 סמלוס כדת וע' בחוק' פסחים דף פ"ט ע"ט גני פסח
 אף דסוס עלל למכוו אך כאל יס זוס לסאריך דנס
 בגדול אס כוס סקטן מליבס אורוס סהסילין לא מסני וע'
 בסך דע"ז דף ל"ט ובכיוודת דף ל' ע"ב בסך דר"מ ור"י
 דלסתו הימס עקיעו לקשירת סהסילין וע' בחוק' עמנות
 דף ל"ו ע"ט אך שס קל"י לר"ע ור"י וסס ק"ל דלסס
 סיכס נהסילין ע"ט בערצין דף ל"ו וע' צפ"ו דף כ"ו ע"ט
 גבי לפורס אסחלס כ"י וביזנאל דף מ"ג ע"ט גבי סזלס מי
 פ"ס ע"ט בחום' ובפרס זוס וסרנס יס זוס לסאריך בני
 הך דקטן ע"ט צו דפת ע"ט סנרסל וכס"ג כסצו סחום'
 בגדס דף ק"ט ע"ב גני לוצב לנס יע"ט וסרנס יס זוס
 לסאריך לכן כך אס אצ"ו יס"ט לו נקשירת סהסילין או
 יוכל סקטן לברך וע' בחום' גיעין דף ע"ט ע"ב ומנסוס
 דף מ"ב ובס"ג"מ נרעב"ס פ"ט מס"ל ל"ית זוס ונס יס'
 סקטן י"ג פחות מודט וכסיעת סרעב"ס צס"ל ליסות פ"ב
 ולו סוס מופלס סוודך ל"ט"ס ובר דפת וסרנס יס זוס
 להאריך צסיעת סרעב"ס גני עופלס סוודך ל"ט"ס צס"ל
 נדר"ס פ"ט וצס"ל סנגות וסקקי תום' ערכין צס"ט וכ"ט
 זוס וצס"ל ק"ס ור"י זוס וע' בגיעין דף ג"ב ע"ט [גני]
 אספערות ע"ט זוס ובפ"ט"ע לסרעב"ס בגדס וביצנזס זוס
 ובספ"י פ' נסל וע' אצות ולקל"ר יוסק רלזין רב דפס סג"ל.

סימן ד'

ש א ל ה.

[עוד להג"ל], (א) עוד ברבר הג"ל;

(ב) [שוגר ב"ח סע"ג"ס אם יברך חיבה על קביעות סוזה
 או צריך להטתין עד ל' יום או יקבע חיבה ויברך לאחר
 ל' יום כשיחזק דבר סה].

ת ש ו ב ה

משיק ה' קיון יום טבוס ועלרת תרל"ט דחינסק קבלתי
 ע"כ ועס פערירני בגדר כך דמטוך לא ע"ך
 רק אס כס"ג בגדול חיב וילל אכל כיון דסקטן סוס
 קוסר ומניח סוס עלבד ספערוד דקטן גס אס סוס ע"ט
 סעניס וסקוסר קטן ול"כ לא סוס סנסס כדן ולא אספער
 לברך ועין ביזנאל דף ע"ב ע"ט גני קטן ולסס עקיעתו
 ע"ט בחום' וחס' קוועטין דף ל"ו ע"ב גני אטס דלס
 אנס לונסס צג"י כסונס וסנס כדס דף ס"ט ע"ב וכ"ט
 זוס עכ"ט אס אין גדול עקיעו לא יברך סקטן עד
 ענדל ל"ט.

(ג)

לע"ד ציבנות דף ע"ב ע"ב ע"ט ע"ט עלל בזמנס מוסר למל
 עללס כס"ג ע"ט ובלעת זס סלנסס בין אצ"י ור"י עכ"ט
 דף קל"ט סוף ע"ט אס דבר דל"ן לו זמן אס אין לו זמן
 וכמו עלל בזמן או חע"ד זמן וע"ט לסארכי זוס ולכמ"ל
 חס כ"ט צמ"לס ול"ל לע"ט סס"י בערצין מספת לפרס
 ליוקס ולכמ"ל ובלמת ענזאר ציע"ט זכרות פ"ט ס"ב
 דנס כר"ס ל"ל זמן ע"ט אך זס רק בזמן סס"י סקסדרין
 סמקדטין סחודט ומלוד סלרכתי זוס צס"ל קדס"ט צסך
 מלות לקדט ע"ט סרל"ס ר"ט דף כ' וע"ט דף כ"ס ודף
 כ"ס ע"ב זוס רלס וקדט וכע"ט סרעב"ס ז"ל צפ"ט מס"ל
 קדס"ט דלטן זקודט א"ט לוסר בלל רל"י וכן בסך
 עחוקס דר"ס דף כ"ד אס רק בזמנו ל"ך לוסר זקודט
 או לספך עלל בזמנו או בענסס א"ל או ל"ך וע'
 סקסדרין דף י' ע"ב וכ"ט זוס ועכ"ן דף ט' חס על"ט ג"כ
 סלל סלנו אוער"ס אף דוס רק עכנס רק זס צצל סל"ן
 עקדט"ס סחודט אכל בזמן קדס"ט סוס אוער"ס סלל
 לפרסס ספוס ר"ט וכן אמרין בקוקס דף כ"ד ע"ב גני
 ש"ר טל ר"ט וציר"ט סוף עקלוס וסענית פ"ב גני קר"ט
 על ר"ט יעגולס פ"ב וכ"ט זוס ולכמ"ל ולכן לנו א"ט
 לוסר זמן כיון דל"כ קיוט צר"ט רק מיעלל ועלוד
 סלרכתי זוס, ונסס זכרת סלנסס לנו סנס בלעת סעטת
 סלטן דמ"י דנסדרין דף ע"ט ע"ב וכן מוכח ציר"ט פ"ט
 דזכרות ס"ב דכל זמן סניוסקף סירס ל"ך לברך ע"ט לא
 כרע"י וכ"ב זוס קלס צמ"כורי פ"ט צס"ל זכרות וכן סנס
 רש"י ר"ט דף כ"ט ע"ט וקנסדרין דף י"ג ס"ל דבלעת
 סלנסס ניווסקפת רק י"ד יוס ולא יוסר וע"ט בחוק' אך
 סעיקר כע"י וכמו דלוער ציר"ט רק דנע' סלנו ק"ל דסל
 ענזאר סס דל"ד"ן ללל עגלו רק ע"י ופליגי זוס סנע'
 סלנו פס סיר"ט אס אזלינן צטר סעל"טות או צטר רלות
 עין ועע"ט זוס צדכ"י סרעב"ס ז"ל צעס עכנס צס"ל
 קדס"ט פ"ט דעסס רבנו רלס סלנסס צטרלס סנצולס
 אף דצעכלתס לא עשמוצ כן וסגדר דבלעת רל"י סלנו
 סוס רק גדר דעיון עסל"כ רל"י טל מעס רבנו מרלס
 סנצולס ועמ"ט זוס צרפ"ט עס"ל קדס"ט עכ"ט אנו
 מצרכ"ס צרל"ט סלנסס כפי פדעיון סלנו לא כפי סעל"טות
 וכן צכרת סחוסס בלמת עיקר סנרנס [אנו] מצרכ"ס ככל
 יוס יולל סעל"טות רק כסלנו דול"ס סעקוס עש"ס נכרלס
 סחוסס נחמ"לס מצרכ"ס כך כך ובלעת בחום' ק"ל לר"י
 דלסוד לברך מחמת דך סענינות ונס סאנן גדר ל"דוף
 לא נקודס לא ע"ך זוס זמן כלל וע' ציע"ט ססחים פ"י
 דעכך על רל"י חלנס צב"כ"ס ובע"י נקס קרל עש"ס
 דענסס עומי"ס סרנס בל"ין ע' ענה דף ק"ט וצ"ב
 דף כ"ט וערצין דף ג"ט ע"ט זוס וע' צ"ט דף ק"ד ולכמ"ל.*

סימן ג'

ש א ל ה.

[לה' ר' יעקב מאיר בן משה ליפשיץ (ססקולס)]

[ברבר קטן שלא תציע עדיין ל"ג ענינים שלמות ותתחנן
 בהגדת תפילין וחדש קודם אם יוכל לברך].

[ג] נגד נוחס אם שכר סמס לדין דקיל קמס סבירות יתד עלי' סין ריה דף ז' וע"ז דף כ"א וענחה דף ע"ד וסנת דף קמ"ח ונרמכ"כ צס"ל סכירת לריך לברך וע' צ"ע דף ק"ד ורי צמס יוסף וע' סולן דף ק"י.

סימן ד'

ש א ל ה

- (א) אם צריך לברך על קביעת מזוזה בתוך שלשים יום בדירה שכורה;
- (ב) היכן נזכר מחולל כזה „בקוש החרו לדבר דברי תורה בשבת“;
- (ג) ההפך בין „מגדיל“ בפתח „למגדול“ בחולם בין שבת ויום לחול.

ת ש ו ב ד

יום ב' צ' דריש מחיט הל"ג דו"נסק לידיו ה' כי ח"ט ש"י שלום ורכה קבלתי ע"כ והנה זמס הגדר אם סכרו לשנה וכדומה לא רק לל' יום ודאי מיצ במזוזה וכבר יש זמס לסלריך נגד קמס סכירות ע' מוס' ענחות דף ע"ד וע"ז דף כ"א וחולין דף ק"י וסנת דף קמ"ח ונלחה פסטה לשון סמ' דריס דף ז' ע"צ דכוס ל' יום וע"ש צ"ע דף ק"ב ע"צ וק"א ע"צ וצחוספ' צ"ע פ"ח וחוס' דף ע"ג ע"צ דמס היו משלמים כל חודש וצמכ"ס צס"ל סבירות פ"ז פליג סס פס הראצ"ד זמס וציע' כחצות פ"ח ע"ש זמס אך זמחה עיקר סגדו כאל דיע ניצו בין גדר מלכס על מזוזה בין גדר חיוב של מזוזה חה ניצו לצרכה דמנה לטימס ע"ד ציומל דף י"א גבי בית סעלס וצית סלולרות וגבי בית סבקר ע"ש דחיב סס רק גדצ חייב ולא עלוס וע' צחוס' מנחה דף ע"ד ע"א דמכח סס דק"ל דצית סעל"ס סעור ולא ר"ל סעור רק דליכל עלוס דמחה גבי פוינדקי חף אם סדר זמ סעור מ"ע צפס"צ יסחיב צמחה דלל ברע ען בית סבקר וע' בצמחות דף ל"ב ע"צ גבי על בית מונצו וכעצולר צירע' ספ"ד דעגילס דלף עס אם קצב מזוזה סקור ליקח עסס ע"ש לכך סס [פוט"ס] רק צחלים צמקל כדי שיסיס יכוליס ליעלס וצמחה עיקר סגדו מי סבנס צית לעשות סונדקי אם זמס נקרא גדר בית דריס וע' ערבין דף ס"ה ע"צ וע"ז ודף פ' גבי פירוב וע"ג ע"צ ודף [פ"ס] ע"צ גבי צית ססנן וסחס פוינדקי סוס רק לניצ חחה ע' צמכ"ס צס"ל סכירות פ"ז וצחוספ' ועמלק סס בין [צביחה] לליכס וכן מצולר ציע' עפערות פ"ב סיב ועצמס סס גבי קצב לעפערות דלינס לא קצב וצביחס קצב וע' צ"ק דף י"ד לפונדק ס"ח [עשר] מחסילס לרכיס וקרא רעוחס ע"ש זמס ח"כ י"ל דזמס חן עליו זמס [עשר] לדריס וסעור מן מזוזה חל"כ עכ"פ יסחיב צפס"צ צמחה ולא סייך כאל לומר חחה סדר כמו צמכירות [ע"ז] וצ"מ דף ק"א וק"ב וסמחיס דף ד' דמס כיון דק"ל סכירות ליעלס עמכר ס"ח צ"מ דף נ"ו

סוס כמו עיללס מרעוס סצמס"צ חלצ צפונדקי לא סייך זמס אם לניס סס צ"כ לא גרע ען צית סבקר ולף דמס ר"ל סענקר [ססס] על צפס"צ עש"כ כאל וסרעפ ימ לסלריך זמס נלחה סני גדריס וכן נחה דעקמס ציומל דף י"א ע"צ גבי צית סלסס וצית סעוטיפ"ס וע' קדושין דף ל"ד וכן חס [דמלריך ריב"ז] ציע' צרכוס פ"ג על דף כ' גבי [קסמ"ס] צמחה וסרעכ"ס [עפרט] לגדר חייך וכן סחוס' סס וערבין דף ל"ו ע"צ ע"ש חך מ"רע' לא עפעפ כן רק דר"ל על סצית דסינו אם זמס צמס לקמכ"ס צלגד חו לכמ"ס וחמו דעצולר ערבין דף ק"מ וממחה דף ל"ב אם זמס חייב צמחה אם זמס נקרא צית דריס דמס רק ללניעוזה חס לריך [ריב"ז] וסרעס ימ לסלריך זמס ד"ל דלס סכר דריס ע"צ חייב מ"ס"ח צמחה חעור מלס סכר מ"סרל' דצ"כ מלצד דסעור חן עליו סס דריס וע' צערבין דף ס"ב לא סעוס דריס וכן [צמקות על צ"ג] כן ע' חולין דף ע"א ע"צ צחוס' וע"י מ"סרל' סכרה חל עליו ססס דריס וסס [נגד] ח"כ סוס עסימ וכס"ג מחלקיס כחוס' צ"ע דף פ"ח גבי לקוח צמחה ועעער וכ"כ סחוס' צבורוס דף י"א ע"צ וסרעס ימ לסלריך לויך ק"ל לר"י צמולין דף ק"י ודף קל"ו עטלית סולס סעורה ען פל"ית סל סול דמחה פל"ית ס"ח צמחות דף ל"ע ודף מ"א ח"כ סצמס"צ חייב להעיל זמס ל"ית חך ג"מ אם נימל דעלית סוללס חייב צל"ית סוס לריך סשולל לסעיל זמס ל"ית עלו דוקל וע' צכוסה דף ע' וחכמ"ל זמס עכ"ס כך גדר חייב ימ עליו סבף לקצוב מזוזה חך מלכס רק לחחר ל' יום וע"מ כיון עפערה לומן יוחר מן ל' יום לריך לקצוב זמס מזוזה חייך וסוב לריך לברך וצמחה גבי מזוזה כקיוס של מחלוה גס לחחר סקצמס כל רגע ורגע וסרעס ימ לסלריך זמס צדצרי סירוש' סוף עגילס גבי מזוזה וספולין מי קודס וע"ש סרעכ"ס ז"ל צס"ל צרכוס פ"ח סיב וחכמ"ל;

[ג] צירע' סצח סטיו סיב ח"חל זמס סגדו סחירו לעסקו צמרוס וצפססקחל ד"כ מחלק בין ס"ח דח"ל לא ילמד צצחה רק צלכ"לס וצ"ן צעס"צ דמס ילמדו בצמחה;

[ג] גדר מנדול ומגדיל לחמד ספסקו צמכוכ"ס חל' סול צמכ"ס ח"כ וס"ולר סנת דף קע"ו וקע"ז חל"ן קורין צמכוכ"ס צצחה מן סענחה ס"ו וכן סול צירע' פ"ד דמנילס דלכך חן קורין עגלת חסכר צצחה עמחה כחוכ"ס וחכמ"ל זמס יוסף לחזין רב דמס כ"ל.

סימן ו'

ש א ל ה

[א] יש למחות באנשים שמברכים ברא מאורי האש ועמ"ס רחוק סהגר, ולמה בהבדלה סומכין על הש"ץ ובמה"א סברך כל אחד הלא ביה אומרים א' סברך לכלן שמוס ברוב עם הדרת מלך, ואם יש לברך על נר שלפני העמוד ששם ג"כ עלעקטרא, ונר חלב של י"א' או לכבוד ברו"כ לא לחזור, ואם סברכין על נר עלעקטרי, כאשר עוסד לפני ניהוח על עיניו מבקש ברכת רפ"ש.

סעננס

ת ש ו ב ד

יום ג' ח' העוה דסאי שחא תרפ"ה לחינסק להנב סמרצ
 דורש טוב וכו' כמוהרר"ר חיים זאב נ"י קבלתי
 מכתבו והנה ע"ד סך דברכות דף כ"ג בסך דב"ט וב"ט
 יט צופ להאריך הרבה עיקר גדר זרעה סאור דק"ל
 זרעות דף כ"ג ע"כ אין מחזיקין על סאור מ"מ עיקר יקודה
 סך דפסחים דף כ"ג ע"כ מפני שחפילת זריתה ולכ"ך מ"מ
 יאותו לאורה וכבר הקשו סה"ס פסחים דף כ"ג ע"כ
 לגמא לא מצרכין מחמת זרעה סנסבין וסירלו ולא סריך
 לבוק וצטמים עדיפי ע' זרעות דף מ"ב ע"א סכסום נסנה
 כו' ר"ל דסרי ק"ל דשלהבת לכ"ע אין צו ממש זילא
 דף ל"ט דשל ע"ז מוחתה וריח ע' זרעות דף נ"ג כחלטה
 להריח חובא ורק לאחר שפעולת המחתה דכבר נעשה מלוא
 פסחית דף כ"ו אז לא מעל וע' צה"ט יטנים יומא
 [דמסקפן] טס דף ס' אס יט עשילס זרית עתחילכ ותוס'
 ע"ז דף י"ב ע"כ וכ"ו צוה וע' זרעה דף ס"ב ע"כ
 מחלוקת אס יט זרית לזר עכ"ס מליאות עשהו או לא
 וע' צה"ט ע"ז דף ס"ו ע"כ וגם על שלהבת לזר לא
 מצרכין כמבוא' צבא' עכ"ס עיקר הדבר אס זה
 גדר מלוא רק כ"ז שלא והנה אין מצדך או להפך והנה
 כאן דלף דליון צו ממש מ"מ מצדך וזה הל"א זכרי
 ורעא זרעות דף כ"ג ע"כ אס לכ"ך יאותו ממש או זכרי
 שיאותו והנה זירש' פ"ה דזרעות מבואר דאותן סעווין
 אותן לכ"ך ליתן ענהס זכר ר"ל סיי' זא סנאס עם
 המלוא כחמת אף דלנה סכרחת וגם אה מבואר פסחים
 דף נ"ד ע"א דרבי היל"א זניו וז"כ אף לאחר סכבר י"א
 וע' רש"י כהזות דף ח' ע"א וע"כ דזה כמו זרעה מלוא
 ע' ר"ה דף כ"ט ע"כ אף י"ל דז"כ שאני כמבוא' טס
 והנה בלמת זה תליא בהך פלוגתא פסחים דף ק"ג
 וזרעות דף נ"ב וי קודס אס צטמים או אור והנה
 סאור זא קודס אף מ"מ צטמים י"ל דהס גדר [מלוי]
 צוה"ט דף ל"א ואין ק"ל צטמים קודס והנה סך זרוע
 טס לא סריך זס רק גדר מלוא וע' מוספ' זרעות פ"י
 עשה ססיו כו' טושין ע"ס זס וכן דוקא אס עושין
 זבת אחת ע' ערדכי פרק כיוסי דסס צחולין ע"ס וכיון
 דלכן ק"ל דצטמים תחילס חזיקן דזס לא סוס מלוא רק
 זגדר נסנה ומחמת דלז נזרז טוב לא סריך זרוע עם
 וד' ית' יסלח לו רפואס שלמס וירלס ויזריק כ"ד ידיו
 יוסף רלזין.

סימן ז'

ש א ל ד

[גולם שנברא ע"י ספר יצירה מהו לצרפו למנין עשרה].

ת ש ו ב ד

יום ד' י"א סיון יוס ו' טל ענין הטלמי עברת סחל"ט
 לחינסק לידיו ס' ר' אלי' חיים כ"י קבלתי פרס

וסנה לא סבין מ"ס טלמתי לו אני אלמתי על חס טעאל
 זגדר עם טמקרו אס מלכרך וכדומה וסעבתי לו דל"מ
 זגדר מליאות ואין עליו דין מלוא ואינו בן זרעה ולא
 סריך כלל לגדר ל"רף זסוס דזר כו זס רק גדר ס"ב
 ע"י ספר יצירה וסרנב יט לסלריך זגדר סך דסריות דף
 י' ע"א זני ננעי כספ"ס ונגעי רוחה ע"ס דליו על זס
 גדר וכתתי ע"ס זסס וסלרתי זסס צחיצחי זני סך דע"ז
 דף [ל"ה ע"כ] זני [סמט"ל] ע"ס דהס סרכבס מליאו
 פרע"ס אף ע"י כספ"ס וסזל"ס מילי ור"ל דל"מ דסנה
 מבואר צה"טס' מ"ג דמעשרות דזס סרכבס סוס כזרית
 לכן זני מעשר וסזיעית סוס כל מין המעורב טס סרעי
 ולא סרכבס מחיות רק סזיכית ולריך לעשר מכל דזר
 צס"פ לא כמו צסרכבס מזוגה וזס סגדר לסנסדיון דף
 ס"ז ע"כ דמס ע"כ מ"ס ע"ס וכלן אף דעפשה זס ע"י
 לריך ט' סקדוסיס מ"מ אין עליו גדר מליאות סרכבס
 מזוגה ואין עליו טס אלס ולא גס טס צעית וע"ס דף
 ס"ז ע"כ ולא סוס כהך דסנסדיון דף ל"ט ע"כ זני זסר
 סיודר כו' דטס סוס זס מליאות חס רלו [ז"כ] צומן
 סמדבר וי יאלכנו זסר ר"ל סכבר כזס חס אל' סוס מיקון
 ונענכו ע"ז וניתנו להס עליו דזס דזר סטעון שחיעה
 כמבואר ציומא דף ע"ה ע"כ וכן סוס לריך כסיס וזו
 צומן סיסרל צמדבר סוס יכול"ס לכסות צעטר סמדבר ע'
 חוס' חולין דף ס"ח ע"כ ע"ס זסס נמלא כך דזסר מן
 סטמים סוס זס מליאות ולכך סוס ססק זנמ' דנכחות
 דף ס"ט ע"כ דיו"ל צו [זס"ל] דהס מליאת גמור ומ"מ
 צמוער סעור"ס כסיג דודאי לא י"א מחמת דטס קלור
 וכן טס לריך סיסא עליו דין דטס לזיסור קודס סבאה
 טוור ואף [דסס"ל] לריך ג"כ דטס כמבואר מנחות דף
 ס"ג ע"כ דלז דטס ססק סרנב"ס ז"ל דליו מוטב וגם
 דזס גדר על"ס סדבר וזני [זס"ל] רק גדר מעלב וסרנב
 יט להאריך זסס אכל סיכי דנכנל ע"י ספר יצירה אין
 עליו סוס גדר מליאות לזס לדיון חס דלאר צסנסדיון
 טס סדרי לעפריך ע"ס ואקלר כן סוא סגדר ידיו
 יוסף רלזין רז דסס סכ"ל.

סימן ח'

ש א ל ד

(א) בנררי קמן;

(ב) במ"ת שנפלה על הבימה אם מחזיקים להזענח;

(ג) ברין הלל של ו' דפסח ואנב יבואר פנים לאסירת הלל
 בליל פסח אחר תפילה ערבית של אג"ש].

ת ש ו ב ד

יום ה' כ"ו ניסן תרפ"ז לחינסק לידיו סכ סעזלג
 עניד דזריו כמסור"ר סיס זאב כ"י עכבז
 קבלתי כפס וסנה לזלר זסס תקלר סומן אף כזר ידוע
 מ"ס ססס מצוכין דף ל"ו ע"כ ור"ס דף ל"ג ע"א ור"ק
 דף ע"ז וסזן מנילס דף י"ט ע"כ וכ"ד וזעזע"ס ספ"ס
 פס"י

מופלא סעוד לאיש מימ לא צר דיעם וגם יל כמו בעמיב ועלד יש לסלריך זגם ואכמיל וסארכתי זגה גבי סך דרסי דף ל"ג ופרכין גבי סיך קטן לחקוע ע"ש גברטל וס סיך לחקיעם דקק לשמישם אבל חקיעש עלו סוה רק נכח בעלעפ ומס סיך זגה וכן גבי ח"י פכד לעלומ חין מוילח סוה עסוס דעכד כפסוד על ע"ש ססויג גרע חכסום דכסיס הדין כן ובעכד דליף לס כר ר"ל דעל סי דכרסי סוה כחון [ישראל] ועל סי דק עדין גדר נכרי וסוה כענכח וגרע מלסס ואכמיל ועי זכס דפליגי ר"י וריס סקסיס דף ל"ג ע"כ גבי דרך רחוקה ועכור סס דלס יל כפסוד חייב כפסח לכיע אף דסוה פסוד וסעיס דכנו כה"ל כרסח סיג סיב דלס קרל כמקוס דלל ילל ור"ל כיון דל"ל לא פסר ועי זכוס' ע"י דף ל"ד גבי סענחיס שלל קבלס חס סענכח חס ילל ידי סנוד ע"ש זגה ועי זיכועה דף סיב גבי עכוס ונחגייר ע"ש אך עס לא ר"ל דילל רק ר"ל דל"ל לקיס כיון ע"ש לו ולל יחקן כלוס זכס ע"סח אחרה;

(ג) גנדר ס'ת שפלה ע"ג זימס י"ל דהוס כמו על ככס דזכסיס דף סיז וע"ש דף כ"ז ע"כ ובימחל דף מ"ס ע"כ זכוס' וגס עיקר סגדר כיון דחוינן כרסי דף י"ח ע"כ גבי כפילת אדכרמחל דעסוס עששו דכר שלל יסל ע"ש מוסל כ"י עשו י"ט שלל לסענכח חוינן דחיו להכף ללרך לסענכח וגס חמחם הזריקה כפרס חללנו דיע ספסך טפח זין סק"ת לקרקע ועי' חוס' חמחח דף ל"ב ע"כ ע"ש וזכר'ס' כרסח זגה ועי' כרסח דף כ"ד ס'ת כעי סכסח ומכף דמכחח חוינן דלל סוה חקפידיון ע"י רק חסעח גדר וזיקס ונכן חין סענעיית זגה חוכס כלל.

(ג) גנדר הלל כ"ז של סכח לסימח סרמזין ז"ל יחל חוכס ע"ש דין וס עכור זכח' דפסחיס דף ק"ז דישראל' אמרו הלל כומן סכס של קי"ס וזלמח סגדר כך דיע ז' גדרי הלל ולי"ש מ"ש סחוס' כרסח י"ד מס דמזכך לקרות לו לגמור ועי' סוכס דף מ"ד ע"כ ע"ש זכוס' זגה וזלמח חין ססירס כלל כן הלל של י"ט סס כגדר קריחח פרסס וע"ש ד"ת לריך דוקא שיקרל מכתוביס דככסיס כד"ת כמו כפסר אספרמח ומתרגמין ג"כ כמו דמכור מנילס דף כ"ח ע"כ ע"ש כ"י זס קריחח חעס ולו גדר דילג תליח כסך דמנילס דף כ"ד ע"ל כדי שיפסוק סמתרגמין כ"י דין קריחח ילריך לדקוק כדיוק יסח כמו כקדסי"ת ומפסיר כעסמיס של כחוכיס ע' ז"כ דף י"ד ע"כ ע"ש זכוס' זגה כעסמיס של חיליס ויסלי ועי' כקדושין דף ח"ס ע"ל גבי קריחח ע"ש [גדיוקא] וזכר'כסיס סס זגה ולכן חללנו כיון דלנו קורליון כע"ס חסור לנו לקרות כעסמיס וס ר"ל סגמי' כעסכית דף כ"ח זיחיר לו יחמיל וסס סתחיל גומר ר"ל כך דקק זליכור כיון ש"ס חמרגס חומר דלג כמו דמכור ענילס דף כ"ד כ"י שיפסיק סמתרגמין אבל כייחד סתחמיל עוככס לגמור וסכור דלג כ"ל דלל כהרלשוניכ ז"ל אך זס רק חללס סגי' קריחח כחוכיס כדח ולכך סכח סרמזינ'ס וכן סריף ז"ל כה"ל ספילס וזכ"ל שכ"ס וזכר'ף כ"כ רפ"ל דלריך לליכור שיסל לסס גס כחוכיס וזכוס' סוף ז"מ ליכח כחוכיס רק דר"ע לסלל וכן לענילות כח וליכ"ס וסי"ס דסס ג"כ קריחח

וכחכ"ח

פס"ל כרסח ורע"י דף מ"ח ע"ל ע"ש ורעזין כע"ס כגרטסו כרסח דף כ' ע"ש וסנס כרסחיס ו"ל כסלי קיפ סיב מ"ל קיפ סכק דקטן סיכול ללכול כו"ס [סמחון] וגס כן סיסיס כן דעח כמו סך דכוכס דף ח"ב ועי' ככוכ' ניטין דף ס"ד ע"כ וקדשין דף מ"ל ע"כ ורע"י סכק כע"ד סיב דלס סכרסיס קורס סיכיל ז' סענרות לל אסי רק דלל כרסח ע"ש דליון כע"ה גלחין וזס זלמח סוה כע"ל כירמי' ע"ל דכרועוס סיב וסי"ב דיכועה וסכק כע"ס [סיז] דלף דקטן סכגדיל זין סכח ח' לסכח ז' חייב חס סעסו עליו כ"ל סכור וססר ורק כגדר חנין לל כגדר [של ח' ז"ל] דפסחיס ע"ס ורפיין כ"ד וכדריס ל"ס ומכור כירמי' ע"ס דפסחיס דקטן יש לו חנין ור"ע דלס סכח לסס קטן ע"ליו מניו סכול וסוה כר חייב ע"ש דף סיב ע"ל וכן זלמח לכרועה עכור כעסחיס דף ע"ח דקטן יכול לסכרס לעלמו סכח לו סכ"ס לסכחיה דלכור סס גבי חלס סעכריס דלס נענכח על סכח אחר סוה זס [פתיח] ע"ש ועי"כ ס"ל קענה זלל ז' סענרות ועיין מה דק"ל לסרעזיכס ז"ל כס"ל סענרות גבי ע"פ"ה דלס הכועל קטן יחכר חכין ס' יש עליו סיכור קרבן רק לריך לפתחין עד סיגול וסי"י כן דעח ועי' כס"ל עועלח חח גבי מדור עכוס ועי' יועל דף ח"ב ע"ל גבי חלס חלוקת סס סרעזיכס וסלכ"ד ז"ל כגרטס סגמי' חס קטן סיט כו דעח לו ע"ליו כו דעח וכן סך מחלוקת דיכועה דף קי"ה ע"כ למ"ד חלילת קענה ככרס עד כעס ולמסכקל דוקא סעניע לעכוס כדריכ ע"ש וכן סך מחלוקת דנהה דף מ"ו ע"כ ורע"שנס סרועוס זס סס ג' מחלוקת דסרעזיכס ס"ל ע"סח כך דחל דק"ל מופלח סמוך לליס חסי"ת זס רק כן י"ג לו כה י"ב אך לל כע"לס סענרות סס חף דלכל כדכריס סוה קענה ע"מ לקרבן ולכדריס סוה גדוליס ויס עוד חלילוח [סיני] סיניע לכלל כע"ס וגס כע"ל ז' סענרות אך סס פורסיס לו כע"סלס סעיפור נפסס גדר גדול לסכרס ולכך כסך דכחוכות דף ל' ע"ל גבי קטן סכסיילו חכ"י יש לס כחוכה מלחיס לל כמו כעסמיס או סרע סכסל ח"ס ולי"כ נכפמח דליון לל כחוכס רק מנס כע"ש כירמי' כחוכות ע"ל וכן סכק סרעזיכס ז"ל כס"ל חיסות כע"ל ע"ש זגה אך וזכרי סחוס' עוכס דכ"י קטן יש לל כחוכס ר' וכגדר כנון חס נעלח קורס סעסענרות נעשו כעיפור ולי"כ נעשה כעיפור וכן כחוכח סליגי כך ח' ר"ל כן י"ב לו כה י"ל ולי' כן י"ג כלל סענרות ור"ע ס"ל דקק עד סיכיל ז' סענרות אך ע"ש חף חס עדין לל נגמרו וסגדר כך דקטן קורס זמן לעכרי לו חין דכרו כלוס חלל ח"כ"כ לו רק ספסוד מנוס"כ וגס יש זס כחוכי למכרע חס סכ"כ ג"כ גבי כו"ר כו"ר דף כ"ז ע"כ גבי מקיף ע"ש זכוס' מ"ש מככ"ל חך נכרי סוה כמחין דליחח מסי"ב קטן ורק קטן סכור סכורס לל חס חין כלל כן דעח ועלר סלרכסי זגה חס סכר דקטן פורס דכרסות דף מ"י ע"כ וכן כירמי' מנילס ע"ד מקסס על סך חכסח דכס דף כ"ד גבי דסכרי סענכס חס פורס על סעע ע"ש דר"ע זין סיכיל ז' סענרות ור"ל כסיג קורס גמר סענרות וכן כירמי' סקליס ע"ל ור"ע גבי סקליס ועי' מנכח דף ל"ב גבי קטן לל יסמוך ור"ל חף חס סוה

זום ועלד סלרכתי זום לניז [גבי] ענד כנפני דסנס זום
 עובלר ברעניס צפ"ס עפלי עסקיכ דנר בלל קרבן אף
 לאסר פילה ועפילה מיז לאכול קדשים לא בגדר מחס"כ
 רק דלום סוול עניין פכרס וע' כריותו דף ח' ע"ב
 ובפ"ס [פסקי דוקספא] שס וסנס ענד ניכ' כ"ז פלה
 נסתמדר איין מביא קרבן ורק לאוכל צפציל שנטל לרבו אף
 מבג' דפסחים דף פ"ח פ"ח בני עפל פלעו דף פ"ח פ"ח
 לא עפעע כן וזירע' שס זום ועלד סלרכתי ואכמ"ל וזום
 יפ לבאר דרך הדקות פאלת הבן חכס לפאב דמירי שפגן
 כנר גדול צפציל אף לא הביא ז' בערות וליכ' יפ לו
 ז' פלות או סימכל אלל סלכ בגדר שס לביא או שפאב
 יענה אורתו ולס סלכ יענה אורתו עוב יפער עפסח עני
 כמ"ס ולס יאכל אלל אב בגדר עס לביא או לס יביא
 ז' בערות קודס פסח עני יסי' נלרך לכביא ופגן רלס
 שפאב פמנס לו ובנו סך דפסחים דף פ"ע ולער
 לו סבן [ולכך קעג אורתו כנסת סרמכ"ס] דלעס זום
 פרי עניין איבו זן ירוב לגמרי כי סבן רלס פסיס
 יוכל לכביא פסח עני לס יביא בערות ופסיז לו
 כך דנסס סלרכתי זום דמוכה מתוספ' פסחים פ' בתרא
 גבי מלס ופסח דזס ספלוס נעסך כל סזמן של אכילה
 פסח ומלס לא כפסק וכלל רנע ורנע סול עקיוס סמלוס
 וכן מוכח צרמכ"ס זום ולכך איין מפסיקין כלי שישמר
 סענעס צפיו כל זמן פלות אכילה של ספסח והעולה לרי'
 פקיב' כל הלילה ולרלצ"ע עד חלות וניע דכחו דקיי"ל
 ציבנות דף פ"ח דמילת ענדיו וזכריו עפעכ"ס גס זמן
 אכילה כן כיו לס יביא ז' בערות לאחר זריקה או
 ציליס קודס אכילס עוב לס לא יסי' בגדר מניין אי"ל לו
 לאכול מהפסס ולכך ענה אורתו ואכמ"ל.

(3) בגדר לס דרנבן סוס איסור בגרל יפ זום אכילות
 גדול פ' צרמכ"ס צב"ל עכירס ספריז ובלחה זום יפ
 זום כמלס קתיבות צפ"ס ומלד פלרכתי זום בהך דבי"ט
 דף י"ח גבי עבילת ולד כעומחה ציע וניטין דף פ"ח
 גבי שיחרור דרנבן צסוק פלין כינר ע"ע וסוכס דף י"ד
 פ"צ גבי נסריס ע"ע צפס ד' וסוק' דף י"ב ע"ב דף י"ב
 פ"צ ופסחים דף מ"ח וכן סך פלגתח דריי ורנבן גבי עשו
 פלין זוכס כוזכס וכן בגדר דמותר לעקות סמורס בליסור
 דרנבן וע' פסחים דף ל"ח דף ל"ז ע"ב דף כ"ט
 וסרמכ"ס עמלק דליסור סלס גס של דברסס סל פל
 סנג' ונס בלפת איסור פסס ג"כ כן דקק על סלדס
 ולכך ק"ל לסרמכ"ס דסיני פסס לס קדסס בענות יפ לס
 כמותס וכן ק"ל דלין צו סליסור של סיולח מן ספעול וכן
 ס"ל דלס כתיבנעס סוכ ירוב וסלסרזכ"ס עשו זום ועלד
 יפ לסלרין זום ואכמ"ל

עכ"ס כך גבי פסח כל פלין רליו לספונות לא ענר
 כלל ואכמ"ל זום וכניע סרל"ס וסרין צנדריס וס
 דין של תורס לא בגדר זבות עדין לבי קלפ צמלי סלינע
 ועיקר סגדר דנסס עובלר צירע' יבומס טמ"ז סכות לרלפי
 ציוס נעק זום זמן עסקין וסטרף ונעקיס זום ור"ל דנסס
 ליכס פמיס צידי אלס אף ננבן וספרי דעובלר ענבס דף
 פ"צ ד"ס ענבס סמס ונעמיס וליכס וע' ר"ס דף ז' וערין
 דף

וכמות' צפ"ס ולריך לצרך כד"ס ולא קסלת דסוס
 רק כמות'ס ולא מנילס ולא מלינו צפ"ס עקוס פיסל זום
 גדר מנילס רק סלריקיס של סלסכוכיס ססויקו זום אף זום
 ספוט ולא עלינו צפ"ס עקוס [כזס] ולו לריך לברך לקרול
 סלל אלל צומן ערק בעניל כס או מנרך לגעור חס סוס
 ענכ כזו צליל א' של פסח צפ"ס וע' בעכלתא פ' ט"ח
 וזירע' פסחים פ"ס וע"י ברבות דף כ"ז פ"ח וזירע' ספ"ג
 דפסחים ואכמ"ל ופיקר סגדר תליא דפלינו רש"י וסוס פסחים
 דף פ"ד וסוכס דף י"ד צומן שמיסת סמקס לס רק לויס
 אמרו סלל כן עיפת סרעניס וסמוס ונמוס' אף רש"י ז"ל
 ס"ל דכל ישראל חס לנו סלג"ס למריס זום צפ"ס כעובול
 צפ"ס וזירע' וסוס פסחים וכן צמכוכס או לעניס רק כזו
 על סכס עירס ועצרכיס לגמור ועפ"ס ומצולר במס' ספריס
 דלזס ססלל דסינו חכוכס וליל א' של פסח צפ"ס לריך
 לומר צפעימס עירס לא צפעימס ואועניס צפ"ס זום סגדר
 של סלל ונעמיס סרלסונוס נסו זום לגמרי רק סלניע ש"י
 כלללס צפ"ס רפ"ק ונצלו ולא ידעו מס נצלו ונסס לעיפת
 סעו"ס סוכס דף מ"ד פ"צ עס דלער יחיד לא יחיל ר"ל
 לס מירע כס לא לליצור ונסס זום מצולר סנע' דס"הדרין
 דף ל"ד גבי לערנע סמקסס ענכסס פיו כר ע"ע צפ"ס
 ועס זום אף סגדר כך דסוקיס ס"ל דענכ א' לא נקדא
 קסל סודיות דף ס' וכיוצו צפ"ס ולו כנר גלו עשרת
 טעבשים ולי לענר עירס רק זום ב"ז של פסח וכיון עסלל
 ל"ל דביליג עוב יכל ליגמר כזו כל יחיד וסול סמס פיו
 ולא גמר ולכך נעסס פ"ז זום סגדר ע"פ אף מס אני יוכל
 לכמוב לעמנגד כחוך כי גס לסס פ"ת סמיד כמותו פ"ת
 מלס זום לך ריון עורעסי רשומות ודורסי חמורות אף
 לעמנגד כחוך די צפ"ס ונפערס פלסס מניד ועסיף ר"ל לכן
 אני עקלר ועל ל"ד ירדיך יוסף רליון רב דפס ס"ל אבקעך
 שמתפלל עלי כי קלה נונח כי פנע צי ער של לינע כמו
 פסונות ספורצ לנח ועיז סנני נונח כמו כח סכ"ל.

סימן סו

ש א ל ה

[המשך להניל ברבר קמן לענין פסח].
 (א) במ"ש התוס' פסחים דף פ"ח ע"א ד"ה שה בו, אבל
 כה"ג דאיכא חינוך מצוה שרי וק' דתרי למ"ש התוס'
 בגררים ל"ז וכ"כ בתוס' ר"ה דף ל"ג גבי הקיעה
 שומר דמשמע דאם יהא איסור ע"י חינוכו אסור לחנוך;
 (ב) בגדר אם איסור דרבנן הוי איסור גברא או חפצא].

ת ש ו ב ד

עשיק ד' אייר תרפ"ז הינעקס לסרנ סענפולג וכ' כעוסריר
 סיס זלכ ל"י מעק מכהנו קבלתי וע"ע בתוס'
 פקחיס בלמת איין סביאור כן רק דזס דין תורס דלכ
 אוכל עס בניו סקדכ"ס ספסח ולא מומת זכיס נעלס רק
 בעליס לסלכ וכן ענד כנפני ג"כ כן וע' צירע' פסחים
 פ"ח דסוס עס צפ"ס לס ענר מפרים פסח שלל ערעע
 סלדון כיון דסלדון עענפנד לו לימן לו פסח ואכמ"ל

דף י"א וכיחוס דף כ"ב פ"א לכן אז כלכך להשגחה סרעיה ביומא מכל שגסא לכן החפול במצואר זכרות וענילא ואלקל כ"ד ידירו יוסף ראזין רב דפס פניל ועאל סארכתי צוס אס חקיה כוס דבר מדס אז עדין נשאר קלת איקור כמו חיליה במיעוט המקפיד אס זה עומאס חדסס אז עדין נשאר שס הראשון עליו עי חולין דף י" וכן יס מחלוקת דברונס'ס והלאה זכ"ל כליס פ"צ ס"ב גבי כ"ע שנצברו וחקן דחזרו לעומאס אס זה עומאס חדסס אז עדין מדרבנן נשאר עומאס א' וכ"ע לזיקף סזרות וע' צ"מ דף כ"ב ע"א דלוריהא ודרכנן לא מלפרי וע' סוכס דף ג' ומחלוקת תכאי זכרה אס סעמיד קלל על כחצי הקידש ע"ש צפ"י משנה ג' וכ"ע צוס חין מוספר וגס יס כ"מ צין דבר סאסור לכול אז רק לפסעים ע' חוס' שנה דף קכ"ז ע"ב גבי תרומס וע' שנה דף ע"ג ע"ש זכוס' החילק צין של חורס לשל דכרסס עברי ומקני וע' גיעין דף פ"ד זכך דלכ"י ודבא אס ע"מ סהאכלו ככלס סוס כמו ש"א' לקיומו ע"ש צ"ה ודי צ"ה סכיל וכן צ"פ סני דרבנן אס זה משלים להאשטון וזה ר"ל הידע' עכנין ספ"ג דחין מקבל שכר רק על אחד וכן צ' חלות.

סימן י'

ש א ל ה.

[ת"ת של קמנים אם השוב זה מצוה אצלם ואם מסימים מסכת אם תחשב הסעודה „סעודת מצוה“ ג"כ ליפורר הבבורים מלהתענות בערב פסח].

ת ש ו ב ה.

עשיק מ' ניסן תרל"ז דחייסק פסחים דף ה' בשכר ג' זכו לנ' סענהה גדר סעור לא תיקון ולכך גס שאמר אקור לטעימס הרחצים ז"ל וכן להכרית כו' גס תיקון לא יס' לו נמצוא' פסחים ק"ה בער כו' אך לחד מ"ד שרפס חפץ תיקון כמו נותר וזס סוס חפילה של ילחק ענילס דף ו' אך הקצ"ס לא הסכים, וזה פסח נעצואר זפקסחא דר"כ סכול ראסוכרסיו חוץ ענידין לט"סת סרונצים ז"ל וזס גדר מוחא דשיצוסא ע"ש חזיר [סכלי] תלכא אמר גדיא יחי ילחק אצינו עו היס שיצוטא צ"ק ג"ס סנסדרין חוס' ע"ז דף ל"ע לחקן עשוי שרה של ספוחים כמו חזיר זכרות דף ה' וזה סכול לקח יקוב אצינו זעעיה סזכרות ונשאר עשוי ריק וכל יזא סוס ילחק חספלל עליו ולא סועיל ועמיד הקצ"ס. [כו'] ידע' ספ"ג דכררים וסכול יכלס וכמו שאור וספרו איקור לעולם וכטעימס סרונצים ז"ל ושיצוטא לך לכשר מ"מ בימי ניסן קצס לנגעים במצואר פסחים ק"ב פ"ב ומזינן מנוגע קדושין דף ע"ב ועוד מוחלס לעולם וחין לו סוס פקסס לרעה ממלרת וגס אמר צביס וכחיס אסוריס

לעולם כעצואר צירש' ערלס וחוספ' ערלס ואלקל לססמיד ר' ח"ס נ"י קבלתי מ"כ וסנס יס צוס להאריך סרנס צגור סך דקדושין דף כ"ס ודף ל' דחייב ללמוד תורס וצנורא עסקינן דרק תורס זככות סחיוז על סלכ וע' צמ"ש רס"י דרק תורה לא כציאים וכחוביס וכן משמע זככות דף פ' ע"א ע"ש מקרא רק חורה סס אמר אח"כ חיטוקת של בית רבן חין יודעים איוב וכן מוכח גיעין דף כ"ב ע"א גבי אפטרופוס דיק ס"ה וספילין ועזוזות וענילס ור"ל צגדר מינוך ואף דספילין ע' חוס' זככות דף כ' וערוצין דף ל"ו ע"ב וזכוכה דף ע"ב גבי חיך זקסן לספילין דסחוס' לא ס"ל מחמת שמירה וכן צלימוד חורה סצט"ס ומחוס ר"ל דבית סעיוחד לקטנים לריך לפעוסת מחוס וסרצה יס להאריך צוס וע' יונא דף י"א ע"ב ונספר זעסיע צוס ואכמ"ל וסרצה יס להאריך צגדר מלוס דלמדסס אס זככס אס זס קלוי על קטן אז על גדול וצסך דקדושין דף ל' ע"א גבי חנוך דאמר זס אגדול וע' צ"ב דף כ"א ע"א דזס סכי גרריס גדר חיך וגדר חיוז לימוד וכמו להשיאו אשה דזס ס"ך צגדול וע' זכמלחא פ' משפטים וילף מקרא דיעוד דחייב להשיאו אשה וסס לדידן בקדושין דף י"ט רק גדול וצירש' סוס מחלקת בקדושין וציצמות גבי יסוד ר"י ור"ל וע' זכחות דף ל' ע"א גבי קסן סהשיאו אצינו וצסך ליצמות דף ס"ב ע"ב ודף ל"ז ע"ב ודף קי"ג וקנסדרין דף ע"ו ע"ב אך סרונצים מפרס להפך ואכמ"ל עכ"ס כך גבי ח"ת סחיוז ולמדסס סול גס של גדול וסך דכחות דף ג' ע"א שס מחמת מופלל סנוך לאיס וגימ' להך דמכות דף ח' גבי אב המכה זנו למה לא תהרץ הגמ' דכ"מ צין גדול לקטן וצגדר מכה זנו הגדול ואכמ"ל וסנס יס צזה להאריך סרנס זעטימס סרונצים דס"ל זכלי קרנן פסח פ"ס ס"ז דקטן סנהגדל צין פסח א' לז' אס שחטו עליו זכ' ח"ל להציא פ"ס ואף דלז לא סוס חייב ד"ח וע' ציצמות דף ס"ב גבי סוס לו צניס וכחגייר ומ"ש זכ"ג זכלי' כחוצס לח"ד דקטן מוליד אס פ"ז יקיס פויר וסרצה יס להאריך צוס וכן צגדר ס"ת אף דעדין פטור מן למוד תורה סצט"ס ע"מ כיון דגבי ס"ת מלמד לימוד סוס עור מלוס ידיעס אס פ"י לימוד שלמד צומן סס"י קטן יס' לו ידיעס זכרלות די צוס וגס כ"ע דגבי פסח זרונצים פ"ס סס מירי סכבר סניע לי"ג סנס רק לא נגמרו צ' סערות סשיטור סלו אז ולכך אכ צפ"ס כזר נגמר י"ל דסוס גדול למפרע ולכך ח"ל וסרנס יס להאריך צוס עכ"פ כיון דלגדר ידיעס מסני מה שלמד אז ס"ך צוס ספיר גדר מלוס ודי צזה וע' זכס דפליגי סרונצים וסראצ"ד זכלי' חיוסות פ"ח ח"י גבי חיך על שס מהך דסוכס וחוספ' חגיגס וזכס דמוכח זפקסיס דף ל"ב ע"ב לח"ד דרך כחוקס רסמנא פטרי' ומ"ע אס עסס פסח ילא ותזא עליו זככס וחוס' ע"ז דף ל"ד גבי סעימס זכא קבלה וזוס יס לזכר שאלת צן חכס זכגדה וירש' פ"י דפקסיס ומ"ע אס כחגדל זכיל פסח אס יכול ללכול מפקסס שאוכל רק צגדר שס לציס אצות וע' נזיר דף כ"ט ע"ב גבי סובלל דר' חנינא פ"ס צוס ואלקל ידירו יוסף ראזין.

סימן יא

ש א ל ה

[מי שהוא מחלל שבת וחגותו ה"י פתוח ג"כ ובעת רוצה לעשות שחממות עם ישראל' כשר בחגות של י"ן אם אפשר ליהן הכשר על י"ן.]

ת ש ו ב ה

ע"ש ק"מ אדר תרפ"ט דיינסק ל"י ר' אלי ת"ס כ"י פ"ד קאלנו סנה בלחם ז"ס ש"ך ל"כ ספיר כי ז"ס דבר סנוע לרבי' לא פרכי אך מ"ע חשיב לו בקלרה כ"ך הנה בלחם לסימ' בסיג צ"ל שחיעס דכ"ו דק"ל מומר לחלל שבת צפרסס"א סוס מומר לכס"ה וא"ן מקבל"ן קרבן ושחממתו לחורס לא נשעס שש"ס רק דח"א א"ן בר זכ"ה ס"ה לגדר י"ן וא"ך [דבס"ג] X צ"ל קדוש"ן כתב ד"ס רק א"ס מחלל שבת בעצרת קרקע דוקא וס"א מחמת דהנה רש"י ז"ל ק"ל דב"י ע"ה על שבת דיבמות ד"ך מ"ה פ"ב וכבר הע"ס עליו סח"ס ש"ס א"ך סג"ר דרס"י ד"ס אח"א כע"ד בכריתות ד"ך ט' דדבר ע"שרא' חקור מ"ה"ת בחס"ה חקור ז"ס ג"ה דה"י ב"י צ"ש"ת ומבואר ב"רס"י פ"ה דיבמות דסי"ו עבדות קרקע מ"ס ז"ס ר"ל ג"ס [הצ"ע"ס] כס"פ"ת רש"י דשבת כפ"ו ז"ס רק בעבדות קרקע א"ך מ"ה לדינא א"ן כ"ן רק כל חילול שבת וג"ס רש"י ס"ל ערוב"ן ד"ך ס"ס דג"ס ח"סור דרצ"ן על שבת וב"ח"ה י"ס מחלקת תנאי בסוריות ד"ך י"א ג"י ח"סור שפע"ו דרצ"ן להכע"ס א"ך ס"ס מומר לכס"ה מ"ס וריצ"י ס"ל כ"ן ואז"ל לשיטתו עבדות ד"ך ל"י פ"ב ג"י ג"ר ע"ה לקבל חו"ן מדבר אחד מ"ר"ס מ"ס וס"ס כ"ך ס"ס כל דבר ד"ס רק חק"ה כלל"ה ש"ס א"ן ש"ס ע"ל ל"ס וכמו צ"ה שג"רו עליו לעטרות ויה"א א"ך ח"ב שלא קבל עליו ומבואר ב"רס"י פ"ב דרוא"י דג"ס ר"ל ח"ר על ע"ה שפ"א מ"ס א"ל עטרות מ"ס וכן ר"ס ב"י סכ"ס הונא בחוס"פ מ"ו פ"ד דה"ס חתנו של ר"ב הזק"ן וס"ס עליו לג"י עטרות על ר"ב הזק"ן ד"ן מ"ה מ"ס וכן מבואר בכורות ד"ך ל"י מ"ב ג"י ב"ו על רחצ"א מ"ס בעטרות מ"ס ש"ב לא פלוג וא"ך דב"ר"ס ל"ן ז"ס שש"ס כמו דמבואר במס"ס עטרות פ"ו מ"ה ג"י א"ס ח"ב ע"ה לעמוד א"ך ש"ן ש"ס חש"ס מונע מובל כפ"ת כ"י מ"ע ח"ל על פטרות ג"ר עטרות על מ"ה ומ"ה כ"ן ד"ס רק ג"ר"ס וע"י צ"ר"ס ש"ס כחוס' חגיגה ד"ך י"ס פ"ב וכ"ה ז"ס א"ס כ"ן ספיק"ד וכ"כ סרע"ס ז"ל וכן הג"ר ג"י דמ"י כ"ן לרוב ש"ס מעש"ה ס"ל ס"ס ז"ס רק ג"ר"ס ולא מ"ה"י דמ"ה"י ס"ס ומרע"ס ס"ל דמ"י"י לא מ"ה"י וע"י בחגיגה ד"ך כ"ב מ"ב דחוכה ש"ס ד"ל מ"ס"י מ"י"ו ג"י עטרות צ"ה"ס ואכ"ה"ל ז"ס וכמו כל פגורות וכמו דמבואר בערוב"ן וט"ה וביבמות ס"ל"ס כ"ר"ע בגזרות"ו וכ"ה צ"ה"ס א"ן מ"ס"ר וכמו ב"ל"ס ד"ך י"ה ג"י ג"ר"ס מ"ס"ס סול"ס ח"ס"ר א"ך צ"ר"ע א"ך דסול"ס ג"ר"ס מומר ומ"ה"י ל"ס ל"ס"ר"ך ז"ס כ"ן סד"ן כ"ן ג"י מחלל שבת ל"ן כ"ן דבלח"ה לא ש"ך ב"ו כל"ל ג"ר ח"ס"ר ולא ג"ר חסמות

רק ע"ס"ס ד"ס"ס ג"ר"ר כמו נכ"ר חק"ר ולא ע"ס"ס א"ל ג"ס ח"ר"ס וע"ה"י ל"ס ל"ס"ר"ך ז"ס מ"ס"ך ד"ר"י ד"ך ל"א ג"י כוס"ס וכ"ה"י צ"ה"ס מ"ב"ר"ר ד"ס רק קוד"ס ג"ר"ס וע"י ח"ל"ן ד"ך ו' וד"ס ד"ך כ"י מ"ה"י וס"ס ס"ס קוד"ס ג"ר"ס מ"ס"כ ל"ס"ר ג"ר"ס ג"ר"ס מ"כ"י וא"ך ד"ס ס"ל כ"ן י"ס ז"ס ל"ס"ר"ך ס"ר"ס ואכ"ה"ל א"ך מ"ע א"ס קבל על"ו ע"ה"י ג"י ע"ס"י כמבואר ב"ך דככות"ה ד"ך ל"י מ"ב וא"ך ע"ס"ס"ס לכח"יק"ו ל"י ז"ס מ"ע א"ך ל"ר"ך לקבל ג"ס מ"ל"ס"ס לא רק מ"ס"ס"ס"ס וע"י ש"ס ד"ך ל"א מ"ה"י ז"ס מ"ר"ס ס"ס"ס"ס צ"ה"י דס"ס"ר"ך"ן על ד"ך כ"י פ"ה א"ך מ"ע א"ס ח"ס יס"ר"ל ח"ה"ך ע"ה"י ז"ס ג"ס ד"רע"ה"י מ"כ"ך ד"רע"ה"י פ"ו ד"ל"ו א"ך ש"ס"ס"ס"ס י"ס מ"ע ס"ס"ס"ס"ס וס"ג"ר"ס נ"כ"ל וע"ה"י ל"ס ל"ס"ר"ך ז"ס ע"י חגיגה ד"ך כ"י פ"ס ז"ס א"ך מ"ע ס"ס"ס"ס"ס ל"ר"ך לעטרות ג"ר"ר מורס"ק"י דערוב"ן ד"ך ס"ב לא רק צ"ר"ס"ס בעל"מ"ע רק ש"ה"ס"ס עק"ו"ס ס"ד"כ וע"ר"ס ס"ר"ל"ר"י פ"ס"ס"ה צ"ל ע"ס"ס"ס"ס"ס פ"ס"י ז"ס ולכ"ן כ"ך א"ס קבל ע"ה"י כ"י א"ך שלא נחצ"ר לנו מ"ה ש"ה"ג צ"ל"ע"ס כ"ן ש"ס לו ש"מ"ך יס"ר"ה"י כ"ר"ר וס"ס"ס"ס"ס"ס לא בג"ר ס"ר"ע"ה"ס רק עק"ו"ס כ"ה"י ז"ס כ"ן ש"ס מ"ס"ה"י לא ח"כ"ה"י ל"ן א"ך א"ס פ"ס"ס"ס"ס"ס כ"י כ"ן עק"ל על"ו ואק"ר כ"ן ח"ה"י ל"ר"כ"ל וע"י בחוס"י מ"ו ד"ך ל"א [וב"י] ד"ך כ"י פ"ב וע"י ד"ך כ"י ג"י כ"ה"י א"ך ב"ח"ה"י א"ן סג"ר כ"ן כ"י יד"ו יוס"ך ר"א"ן ר"ב ד"ס ס"ל

ש א ל ה

[בג"ר בהכ"ה, ודין הגבאים והמתפללים לענין פבירת בהכ"ה.]

ת ש ו ב ה

י"ס א' נ"ס"ן תרע"ה דיינסק להר"ב סמופ"ג וכו' כחוס"ר כ"י ס"ר"ס כ"י ר"ב [דח"ל"ן] וכתבו קבלת"ו וס"ס לא ס"פ"ר ל"י כ"ן רק א"ש"י לו ב"ק"ל"ר י"ס נ"ע ב"ן א"ס ב"ו מח"ה"ל"ה מ"ע"ת"ס ספ"ר ד"ל"ו א"ן ע"ל"ס ש"ס ש"ה"ס"ס רק על ב"י ספ"ר ג"ר"ר צ"ע"ס"י ז"ל"ו ס"ב"ה"י ס"ב"ר"ר ע"ה"י ספ"ר ס"ס כמו ס"ך ד"ע"ה"ל"ה ד"ך כ"י מ"ה"י א"רע"ה"י ד"ר"י וב"ב ד"ך ט"י מ"ה"י ג"י ח"ד כ"ק"א ח"ס ג"כ ג"ר"ר ס"כ"ה"י ח"ק"ו לג"ה"י צ"ר"ר"ס ד"ך מ"ה"י מ"ה"י מ"ה"י ד"ל"ל ל"כ"ה"י ע"ס"ס ד"ס"ס כמו ר"כ"ס ע"ר"ו צ"ב ד"ך ק"י ר"כ"ס ע"ר"ו ו"ל"ו א"ן ל"ל יס"ד ח"ק"ב צ"ל"ס וע"י"ן צ"ל"ס ד"ך ל"י"ו מ"ע וב"ר"ר"ס ד"ך מ"ו מ"ב וכ"ה"י"ס ש"ס וב"ב ד"ך מ"ה"י ג"י לק"ו"ן ג"י ספ"ר י"ס ז"ס א"ר"כ"ה"י ג"ר"ל צ"ר"ס ס"רע"ס"ס צ"ל"י ח"ה"ר"ס מ"ה"י ד"ס ב"ק"ר"ן ל"ב"ר י"ס ח"ק"ב ל"ח"ד מ"ל ע"ל"ו לא ג"ר"ר ס"ס"א ע"ל"ב"ר וג"ס א"ס ש"ך ז"ס לב כ"י ח"ה"י כמו בע"ה"ר"ס ד"ך י"א ד"ס רק צ"ל"ר ר"כ"ס כ"ר"ע ס"ס"ס"ס"ס"ס כ"י ק"ע ג"י ס"ר"ר ח"ה"י וע"י"ס צ"ה"י מ"י כ"ך ד"ר"ע ד"ך ק"ע ג"י ס"ר"ר ח"ה"י וע"י"ס צ"ה"י מ"י ח"ס"י ע"כ"ר"ס"ס וע"ס ג"כ ל"כ"ל ד"ן ד"ר מ"ר"ל ד"ס רק ש"ך צ"ה"י ס"ס"ר"ס עק"ו"ס א"ל כ"ן ס"ס רק ז"ס וע"י ס"ר"ר"ס

סימ' לטעמים ר"ל כך דשנאש עלו סום מיעלא ויא"ל לסלק סזכות ופ"ט צרשכ"ס דכהצ שילך לשי' אחרת ע"ט ור"ל דלז לא שכתבטל הזכות רק שטינו שס דסיא רק אחרת שום ש"ך לאנשי העיר והיא בכללס וכנר הארכהי זום במה זמלינו הרין וסריעביא על סך דביצ דך ח' גבי יושבי עיר כני דבאו אח"כ אס אקר פלמו עלסט צרין דך פ"ד צרעביא פ"ג וע' צ"צ דך כ"ג ע"א דמבואר שס דיש זמ"ס צריס וע' במגילס דך כ"ו דלל זמכני פ"ט ורש"י חולין דך קל"ו ע"א גבי מעקס אך העיקר כך דלענין דין על צסיכ ש"ך לכל סעולס אכל בגדר קנינו סום רק על צני העיר וע' ציצמות דך ע"פ גבי מרצ כמו צוסי' צמקדס אס ש"ך חלק מוצח וכן צהך דוצמיס דך ל' גבי סיגוי צעליס דצדר על ליבור אחאי לא ש"ך למ"ד צהוריות דך ס' וכ"מ פר ושפיר לכל שצב כימא דלס שחט על שצט נסס זס אך ג"כ משוס דמקנין היא רק למחר שצצט ולא לעלמות ספריס ואכע"ל זוס והנה ע' צחוקס' סנהדרין ספ"צ דסא דרי צרוצ ליבור זס רק צלרני ליבור ע"ט ור"ל כך דכל דבר דהוס רק פשים שוהפית אז אין לרוצ לטוף המיעט ולריך הסכס הכל וכל מקוס דהוס גדר ליבור שס יכוליס סרוצ לטוף המיעט דלל גרע מהך דביצ דך ג"ס ע"א גבי פרכי' חשיט בו' ור"ל דכוחני' להליבור והליבור עושס לרכו על ליבור והנה הוללות צהיכ יס צזה ב' גנריס הנלרביס דוקא להליבור שס סיחידיס צעליס להררוב ודגריס הנלרביס לכל אחד זס רק גדר שותפות ולכס צעליס והנה סרמב"ס צה"ל שכניס פיה סר"ו מפרס סך דביצ דך י"א ע"צ גבי אחד מצני מצוי שצקס להחזיר דר"ל דע"י שסוא מחזיר פהחו למצוי אחר ע"י זס יח' שסאר לריך ליתן מ"ס על חלקו ויכוליס לעבב עליו דקס הוס סומס על כל מצוי צגדר כלל לא צגדר פרס וסיס כל הוללות צהיס ספריכיס צגדר כלל וע"י שילאו ירצס פולסה על סלחריס יכוליס רוצ סצה"כ לכפות שלל לללח מ"סס וגס ע"י זס יחמפע קלח סקדושה על ספ"ת והארזח ע' מגילס דך כ"ז ע"צ גבי עיר גדולס לקמס לכן צודחי מן סדין יס לרוצ צסיכ זכות למחות ציר מיעט שלל לללח מצס"כ ;

(ב) מ"ט מצרכות דך כ"ג דלמס לומר אע"ן סכס יס צ'גדריס סיכי דעיכס אע"ן סום כמו ססוא עלצוו מצרך וסיכי דשמע הוס רק שילא וע' שצועות דך כ"ט ע"צ סעונס אמ"ן כמול"א וכן ר"ל סך דצרכות דך כ"ג ע"צ וסיף כזיר ורש"י חולין דך פ"ז ע"ט צחוס' וגבי וימן דסוס אללס אחד מצרך וכולס שומעים [וענין] אחד לא שילאו צצסע"י רק דסוס כמו טולס מצרכיס ולכך יס צרכה הזימון וס ר"ל צגמ' דצרכות דך מ"ס ע"צ ש"ין צרכה זיעון דקס ילא רק צגדר שפיעס לא צגדר צרכס זוס לא סום צכלל. צרוצ שס רק צוון שכולס מקיעין סדבר ע' צרכות דך ע"ס ע"צ גבי סך דמז צר ר"א ור"א בו' דסילוק עדיף ר"ל דלז כיו"ן דלל סוס צפס גדול ספס יבסלו אללו שצ סוס רק צגדר לללח ואין זס זיעון וע' צריס דך ל"ד ע"צ גבי צרכות וסקיעות ע"ט זוס וסלרבי' זוס סרצס דע"ן לא ר"ל ססוא פול"א רק כמו ססספוללו כולס חס נקרא ליבור

דך ג' פ"צ צמחוקת דלס צחמלה מצנין או מן לסכס ומבואר צירט' שס דלז לריך לסמוך ג' מכל שצט אס צחמילס מצנין דלז יס לסס זכות צעלס סדבר לא רק צגדר קרצן וע' צרש"י חולין דך קל"ו ע"א גבי מעקס זוס דכהצ סמטס דלף לגבי עצה"י יס להס חלק ולא ר"ל צסעלס רק צסזכות והקדושה ולכך מבואר צמגילה דשל צרכיס אין לו' טובי העיר למחור ע"ט צרש"י וחוסי וע' ביצ דך כ"ג ע"א צסוף דיש לו' טובי העיר גס רשות צריס אך כ"ע דלל דצמקדושה אין להס כח וסוס כמו דמבואר ציצמות דך ע"ט ע"ט חלק מוצח מי יפיר ונס דכל דבר ש"ט צו קדושה ומעלה אס סום צקס"ג לא פקע צברי' כעצ"ל' צצוועות דך י"א ומעילה דך י"ב וכ"ע וצהיכ על רביס סום גדר כמו אחקס סוכס לחג דקוכס דך ס' ודף ל"ז ע"צ וצהיכ הוס לעולס ע' צחוס' מגילס דך כ"ס ע"צ רק אס מפקיע ע"י איזו דבר סקע משנהס וצגדר לצ ציר מחכה וזו הוס כמו [צפ"א] דצכורות דך ס' אף לר"י [ומע"ט] למ"ד דמכות דך פ"ג גבי חיה לצקר חלוס דפקע משנהס דלבר דכן הוס סדין ע"ט צחוס' וחולין דך ל"ג ע"א דלל משמע כן ואכמ"ל ולכך מחכס לא מסיי דמסס פקע וכן צשל צרכיס דסזכות לכל סעולס כעלל דלל יל"ו מרשות צהיכ לעולס דלף הלוקנו יס לו צו זכות על צהיכ ומאן [שס לו] צצחוצות דך ל"ח אכל אס סוס על יסיר ולחייכ סדרו מקיעות אז הבצ"י לא סום לעלס סדבר רק להסחכהנות וסוס כמו ציה על שותפין חס פגדר על כפריס וזו ש"ך בר מילר וכו"י דברי דסוס כמו ד"ע ומסיי סקע ולהסך לא ש"ך לצ צ"ד מחנפס וזו לא מחסיי אף ז' טובי העיר להספיע לעמרי משנהס סקדוקס ולריך דעה כל אנושי צהיכ למכירס וסס כולס צעלי מלר דסופ שוקף והמקוס רק לזכות וצאע"ת יס לו שותפיה צכל כן הוס לדינל ואקלר מסיי סעירדלל יוקף רלזין רצ דפס סג"ל.

סימן י"ג

ש א ל ד

- (א) אם יכולים רוב סחפילי בהבי"ג למחות במיעוט שלא יצאו לבה"ג אחר ;
- (ב) בהך דברכות דך כ"ג גבי עניית אמ"ן.

ת ש ו ב ד

ז"ס ג' כ' חנח סרפ"ד דוינסק לסכר כח"צ וכו' כמחור"י לגבי סירק כ"י רב צחילאון מחכני קבלתי כפת וסנפ כדועוס לי שזס איזו סניס אקר סצבתי לו צגדר צסיכ וסנפ כך דיש צום כעס סחירות ל"ס דבר על צני ספיר אס זס ש"ך לעלס צני ספיר או לפרעי צני ספיר ע' צכלריס דך מ"ו ע"צ גבי צהיכ וצריעב"א שס וכן וכן צצפריס אס ר"ל סיח נקרי"ל' [רפ"ך] רק לליבור או ספריס ללמוד דש"ך לכל פרע"וע' ביצ דך מ"ב ע"א גבי

ליצור וכמו בקרבן הניד שכל ען לטבט וסיה של כל
הליבור ולריך עשנד פ' הפניה דף כ"ז זס ריל רפ"י דלז
סוס נקרא ככז סס וליש סך דיועל ע"ס כחוקי כזס
וסך דיועל דף כ"ו ע"ב גני סייס לסעללח אכריס וסך
דענחות דף ס"ב וכ"ח כזס וסלקר יוסף רלזין רב דסס סכ"ל.

סימן יד

ש א ל ד.

[בבחירות בוררים לחברה קדישא נפל מעות בהגורל היינו
שבמצנפת אחת נחנו ככ"ג קלפי עם שמות ובמצנפת הב'
במקום שהי' להם ליתן קיפה קלפי חלקים והי' כחוב עלהם
בורר נתנו קיפה חלקים והי' בורר, וכעת השאלה אם נצריך
לעשות גורל מחדש או רק לברור בורר אחד והי'
שנבררו נבררו].

ת ש ו ב ד.

מש"ק י"א מח"ש חרטי"ה דהיינוק לסכס סחרי"ב וכ"ו רב
דנחלח"אצקלח ס"י מכתבו קבלתי היום והנה
פ"ד ספיכות יראה בירש' יומל פ"ב סס מנולר דסיכי
דליש אחד מולילן לגמרי מן הסשבון תכנול ספיס
לגמרי ולא כרש"י סס דף כ"ג גני לוגיל רק כסרמז"ס
סס דרק אה האגודל איך מונין וע' ערוזין ס"י בירש'
ופסחים ס"ו דמסרס דלכך מוחבין יבלה כמקדס ומסרס
דרי"ל אכהן וכמו סך דערוזין דף ק"ג ע"ב מסוס כיוול
סייסות משמז דלס תכנול אחד תכנול הכול אף י"ל
דפס למס דמסקינן כיומל דף כ"ס ע"ב דסיס רק סייס
לכהן סרלשון ולי"כ י"ל דני עלתס יבלה ולי"כ יכנול
הכול ובחמות י"ש כזס אריכות גדול גני א"ס הגי"ל סוס
סקינן או רק כמו זכית כסך דב"ב דף ק"ו ע"ב ובחמות
פליגי כזס סרמז"ס והרלכ"ד ז"ל כה"ל סכ"ס פ"ב ס"א
דלסרלכ"ד לא סוס זס קנין כלל רק סזוה לריך ליתן
אבל לריך לסחוק וכן גני חלוקת סשנטיס כלי"י כ"ב דף
קכ"ב אס פ"י זס זכו זס כחלקו או נלרכיס להחזיק ונס
עס זס סגור י"ל דזס סוס כחלקו אי כלרכיס להחזיק
ונס מס זס סגור י"ל דזס סוס כחפסרל דלרעל כ"ב דף
ע"ו וחס' גיטין דף כ"ב חס יס"י כמו חזקס וע' כ"ב
דף י"ג ע"ב גני מלר ונימ דף ע' וקדושין דף כ"ז וע'
כחוס' כ"ב פ"ג מוכס דלל סוס סגורל קנין רק קוס
מסכס להחלוקה וכן כסך דחוקס של אי"ל אריכות
סל גס חלוקת של סמספחות מעכס כמנולר יומל דף י"ב
[וכ"ל"ר] [חלקו] סמספחות וסרפסיס וע' כחוס' ביק דף פ"ח
ע"ב דגס סס ע"י אריס וחוס' קידושין דף ע"ב ע"א
ונגיל זס וע' סנסדרין דף ע"ו ע"א גני ככלין על מסקי
נכלות וכן כחוס' פ' בירש' מנלל ס"ד דחמות סחלוקס
של אי"ל לגורל של סעייריס דסי"כ ונני סעיר למסכנל
דיומל דף ע' וע"ל עלס סגורל מעכס לא כיוור ולכך
לריך סני סחוקיס לעכס פ"ס כחוס' דף ע' ע"ב דלל

עשני כגורל אחד דפ"י סנחברר זס לר' מיעלל זס למנולל
דלריך גורל לכל אסד ולל ככז כסיס ומנולר סס בירש'
דלף א"ס סחנס לסך כזון גורל לא אכספ לן דזס גסי"כ
ודין ולי"כ כחמות שנג כלחרון של חלוקת אי"ל לא סוס לו
כלל גורל דזס מיעלל ומלר י"ס לסלריך כזס מסך
דנססדרין ד' י"ז גני זקניס פ"ס כרש"י דללרד ועירד
מלסיס כעשו זקניס חמות דלל נסלו גורל אף נסלר
כקלפי כ' כחויס סל זקן ובחמות א"ס יומל כתיכס סוס
כויכר וק"ל דגני מתיכס ל"ל כסמל כמנולר סנסדרין
דף י"ג ע"ב י"ל דזס גופס סוס סקטיכס אף לי"כ לעס לא
עשני גורל כסלר קרננות יומל דף ע' ע"ב וקדושין דף
י"ד וע"כ וסל זס כמקוס קריחס סס וכן גני סכוכות
דנססדרין דף י"ז מ"ע איך כחחיכו כה"ס מי סול [סכוכות]
דלל ס"ך כזס גס גרר ככואס ול"ל דסוס כגור סך
דכחכות דף ק"ב גני חייב איני לך מנס כשטר פ"ס
כחוק' אף מי"ע סה"כ איך כלן כיון דגס ספיסס לא עשני
כזס דלל [סוכרו] מעולס וכמו גני ככור לנחלס כ"ב דף
קכ"ו ובחמות לכך לא כחז חלק גני סתקין של ככוכות
כדי סיחחיכו וע"ס בירש' ספ"א דנססדרין סלונחל דרי
[ור"נ] כזס*.

סימן טו

ש א ל ד.

[אם מותר לאיש לצבוע שער זקנו לצבע שחור או צהוב
כדי שלא יתראה כאיש זקן ושבע ימים ויחי' קשה לו
להשיג איוה מסרה ועבודה].

ת ש ו ב ד.

עשיק ר' מח"ש מרל"ל דווייסק קבלתי כעת מי"כ והנה זה
לא ככיר ככר שאל אחד מונכי והנה לפי מ"ש
מי"ש רבינו כה"ל פכ"ס ותוס' יצמות דף מ"ח ע"א סוס זס
סני גדריס א"ס הלסיור רק ללורך [יפ"ן] או ספעס מסוס
י"ו ולפי המנולר כחוק' יצמות דף מ"ח דלרפואל [סרי]
רק סיכי דליכל כזס י"ו אבל א"ס י"ש לא עשני אף ללורך
רפ"א וזה רק כעלס כמו חלקס אבל סיכי דרק גרר מפני
לא מלכס או ללורך רפואס סרי כזיר דף כ"ח וע"ז דף כ"ס
וכמו גני שיפת רש"י כמס"ל מוס א"ס הלסיור סספלט מוס
או מה שנעסס כעל מ"ס ע' מוס' ככוכות דף כ"ז ע"א ודף
ל"ד ע"א וזה ורלי כמלקט עמר אחד או לוכס עמר אחד
או רק ללורך יפ"ו או אין כ"מ וכמ"ס הרלכ"ד ז"ל מס י"ש
כזס יפ"ו וכן א"ס רולס לרמות סלמו ללסס ובחמות כלכייס
ג"ל דרק א"ס דכנכס דלל סור כמו כסך דב"ק דף ל"ג ע"ב
ול"ד דזס סיס כמו גיזס ופניס חרשות אבל כלככס דסדר
זס רק א"ס ליכס כל זקנו אבל לא כלככס ססרס אחת ו"ס
כזס להלריך גני גרר או גנן גניניו סוכנין דככוכות דף
מ"ג ע"ב דסל יכול להככיר א"ס סספר וע' כחכות דף פ"ח
ע"א ולנס מכלל סכוכס ולכח"ל כזס וע' כחוס' יצמות דף
י"ג ע"ב גני ללו דלל סמגורו פ"ס כזס לכן לדינל כך

ת ש ו ב ד ה

דבר דעושה לרפואה זה רק אם לא הוה מלכס [כמיס] המוס' יצמות דף מ"ח [דכינן] כל סנוף עם הדלס אם מותר וכן נצי מרלס דבאמת אין זה כלל גדר לא מלכס רק כמו גורה לכן לרפואה שרי אבל גזי מלקט לבנות דוס בעלס הלאו של לא ילכס לדין לכן אף דאין כיכר כלל כמו שערס אחת לוקה וכן להפך הינו דלא שידך כלל גדר יפי כול"ס המוס' ביצמות שרי ובאמת דברי המוסס' דביטורים כתבתי דזה קאי גבי מלורע וע' צמוסס' סוסס' היא צמוס' סינטי דף כ"ג וסס קאי אמלורע ע' ברעבטיס צסלי' סומאלת נבעיט לכן אף דלא עכומן לגדר אשס כיון לללורך יופי אסור כאן יוסף.

סימן טו

ש א ל ה

[בית הכנסת שאפשר לו רק להתקיים ושיוכלו להתפלל בו בשבת יו"ט רק אם במשך השבוע ילמדו שם בית הספר „תורות“ נערים ונערות ביהוד ובגלוי הראש ילמדו שם בקביעות וגיב יכניסו שמה סמל הסממלה שהוא גיב שו"ע אם טוב יותר שלא יהא שם בהכינן או בכהינן].

ת ש ו ב ד ה

יום ב' שסס מנח"ס תרפ"א הכה אללס ציוויסס הוה צית הספר צפ"ע למינוקת של צית רצן במצולר כחוצות דף ק"ה וצירט' שס ובאמת פ"פ ד"ת זה הוה מופל על המלמד לשכור משלו ולכך מצולר צירט' משערות פ"ב היג דבית הספר קוצע למעשרות להמלמד וחתת דפלו מוטל השמירה ולכן מקבל שכר כמצולר נדרים דף ל"ז ורק לזכרים ולא לנקבות כמצולר דלא צפ"א שימור פ"ס צנרסל ואללס אף אם כימאל דלריך ללמדס תורה בכתב לחד שיסס צסוסס דף כ' מימ ללרך לילך אללס לנתיסס ולא ח"ו ללמדס ציחד וצנרט ליטב בגילי הרלס דזה איסור נמור בקציעות ע' נלדרים דף ל"ז פ"צ פ"ס בתי' בזה ובפרש צנסיכ ע' צמוס' יומל דף כ"ה פ"א בעורה אקור וזה ר"ל הך דעגילה דף כ"ד גבי סוחס וצריס ובקסן סוחס וכן להעמיד אנדרטי ע' ע"ז דף מ"ג פ"ב וסס הוה גורת המלכות ועכ"פ יה' הך דשבת דף ל"ב פ"א מפסי מה כו' ול"ל כמו דלמור ריביק יצמות דף ל"ו פ"ב ממסכי בו' וזה הוה [הסס] של תרבות אלכסיס חסלסיס וימפללו צנסיכ דלשכנויכ ולא צנסיכ כזה ואלס רוליס לעשות זכר לענשס ולללסססיס.

סימן יז

ש א ל ה

[השאלה אם מותר להוציא משיבה הלמידים אינם בעלי כשרון ואינם שוקרים עה"ת כיכ ולהכניס במקסם הלמידים אחריים טובים מהם].

עש"ק י"ד טבט תרפ"ס דחיכסס לסרצ וכ' כמחריר מעסס ג"י ללזין ע"ד דרישחו סנסי עיקר הגדר מסך דקדושין דף כ"ט פ"ב צמס' דלמור ר"י וכן עשה רלצ"י סס דלס צנו זרזי וממולל וע"ס צרס"י דלס רולס טבטו ילליח כו' צנו קודס חוינן דלזילינן צמר בעל כשרון וכן פסק הרמז"ס ז"ל רק דקייס סלל יתבסל סול ומסוס דעיקר הגדר דזה צנדר מעסס דחייב ללמד לצנו חסס הלמוד ומה ססול לומד ותלויא צסלנחל דקדושין דף מ' ע"ב מי קודס וע' ב"ק דף י"ז וצ"ק דף ע' פ"א אך ר"י סיל צכתובות דף י"ז וצירט' פסחים ספ"ג ומגינסי פ"א וסוכס רפ"ב דמעסס קודס ולכן [אס] לריך טנסי סלכ לא יצטל עב"ס חוינן דוס קודס ובאמת הלרכתי תרעס דסל אנו מוסקינן סס דף ל' דלוקל למקרא מחייב סלכ ללמד צנו וכלן צודלי הוה זס לגמרא וקצנרל וכע"ס הרמז"ס ז"ל צסלי' ת"ס פ"א ס"י צ דרך דתחלה כו' לריך לסלס וזה לא מלינו שיהא [חוינן] על סלכ יוחר מלסר ומלד יש להלריך בזה צכתי דצריס דמעסס דף כ"ט דקדושין אס קאי על בן קטן ע' ב"ב דף כ"א מי שיסס לו אכ כו' וע"ב ל"ל דסס ר"ל אבן גדול ווס ב' נדרים גדר מינוך זה גס בקטן וע' סוכס דף מ"ב ע"א וצירט' סס ובמוסס' חגיגה וע' צמס' דפליגי הרמז"ס והרלכ"ד צסלי' אישיות פכ"א הי"ז פ"ס ובקדושין דף ל' מחלקת וע"ס צרס"י גבי סחוך לעטר מצולר דנס צצן גדול כך וכן גבי להשיאו אשסי ע"ב צגדול ע"ס וגבי מילס רק צקטון דלס הגדיל אז פקע [כחוינן] מהלכ ורק עליו ע' ברמז"ס צסס"ח פ"יט דשבת וצסלי' מילס צזס וע' ביצמות דף מ"ח פ"א בן איש ע"ס ובאמת ע' צכך דסכסלדין דף ע"ו ע"ב גבי משיאן סמוך לפרקו ובחוס' סס וביצמות דף ס"ב ודף ל"ו פ"ב ודף קי"ג פ"א ורס"י כססלדין דף ק"ד ע"ס עוד הרמז"ס מפרש ללחר גלוח צצניס רק עדין לא סציא שערות גדילה ווס ר"ל פרקן ע' צסלי' אכ"ב פ' כ"א וע' צסלי' אשיות פ"א הי"ז ונ"ח דצמחלס צמללחלל יל"ף זה בפי משפטיס מן יפוד שסלכ מחייב להשיאו צנו וסס צננ' דילן סיל דף י"ט דרך גדול וצירט' פ"ס הוה מחלוקת דריי ור"ל וכן כ"ע דלמס לא מחוץ הנע' נכות דף ח' גבי אכ דגולה ע"י כבן דמירי צגדול ע' מיך דף י"ז פ"א וע' צירט' קדושין פ"א דליון כיוסין סלכ להשיאו צנו ע"ס עכ"ס גבי אכ חוינן דחליא צמי שיסס לו כשרון גדול אך כל זס צלכ אבל צליצור דסס הגדר גבי תינוקת של בית רבן מוסס חקכת יסושע בן גמלל דצ"ב דף כ"א יכ"ס קס"סי דכחוצות צית הספר וזס למקרא כמצול' צכחוצות דף ק"ד וצירט' סס ווס ככלל סופריס ומשניס צירט' פ"א פ"ס ווס צגנוי פסי פיר ולכך רק יצ"ס ושכר פסדר לריך ליוסן כמלמד דזה ככלל שכר שימור הנדרים דף ל"ז אבל שכר של ציס הלמוד שידך לציצור ווס ככלל סך דקוספס דף ל"ו פ"ב פ"ס צמוס' צסס פירסי' ארוך אסר לא יקוס כו' ושנומות דף ל"ז ע"ס מ"ס צזס אך צזס לא שידך [מכירי ענין] אף לגבי דידן דוס צליצור וסוס לב ציד מעסס ע' צ"ט דף ק"פ ומנחות דף פ"ו צמוס' דגבי ליצור למרינן לב

קרב ביא נבי עליהם שכל ליה עלי ועי כסוקי זיק דף
ע"ג ע"א דגני סמך פתחה פקול דלל ע"ך טס ספידל
ע"ס זבס;

(ג) גני עבוי ירלס צירע' [פיז] דכסותס גני אגס
כלאס פרות ע"ס יס עבוי פסול כלל ועי עכנין דף
פ"ד ע"ג ככונתס וסודלס ולכמ"ל יוסף רלזין רב דפס סכ"ל

סימן יטו

ש א ל ה

[הזן שבאם לא ישחמש בקאסערסאן או חליל יפסיד המשרה
אם סותר לו להשחמש בזה בשוריים].

ת ש ו ב ה

עשיק ח"י סיון תל"ד דוינסק קבלתי מיב וליא כזוס
לופן להסיר זס כי עלס נדר סיר ולסוד
כמקוס מל"ה ועי כקובס דף גי ע"א וע"כ גני חליל וחי"ס
סלמכ"ס ז"ל כפ"ס רפ"ו דפסח"ס גני שבת אף דעל"ס
כעקדס וסרסס יס כזס לכסר"ך ואף למ"ס ססות' צ"ל
דף ל' ע"א קל"ה לסקל זס דק דבר דל"נו לעלס סיר
לכל כפי' ודלי אסוד כשכס וצ"ע חס גורס ועי כשנת
דף קי"ד ע"כ גני עופר אף דכר"ן ז"ל ככס כניס שנת
דעופר סוס רק גורס דמכסס לל מחצת סיר פ"ש ועי
רי"ס דף [כ"ס] זס רק סיכ"י דסדכ"כ כזוס רק למל"ח
כע"סס לכל סיכ"י דסכונס רק למק"פס ודלי א"ל להסיר
וכוז סכ"ס [גמור] ואף כמקוס על"ס אסוד ואף ע"ס
עקיל"ס [ח"ו] וכלמ"ס לבנ"ס ע"סות יס כזס גס נדר על"כ"ה
ולקל"ר יוסף רלזין רב דפס סכ"ל

סימן כ

ש א ל ה

[א-ב) בדבר התנור (רונדאוונק) שהולך ע"י כח הגאו
ועלעקטריע, ומחזיר מבנה מסין של פתח ומכב
והולך מבח עלעקטריע וקודם שבא לתנור נחננין המצה
על המס ויש לספק אולי נאפת גם קודם שבאה לתנור
אשר הוא על פני הגאו ואנן קי"ל אין ארצן כאלפס.

(ג) אנשים ששורפין א"ע בקעמאמ"ו ונחננין האפר
בצלוחית או חיבה וקונין קרקע וקוברין אם סחיבין
לחת להם ד' אמות או אפי' פחות ר"י.

ת ש ו ב ה

משיק ד' כסון תרפ"ס דוינסק נדר סל"נו כלמ"ס לל
כסנדר ל' נדר סבלו ככסב ע"ס סכל לקרול
כעזו ל"ח סחיב"תס עלו ול"ח ספסול"ס סק"ר פוס"ס ל"ס
נדר כ"ד כס"ס לו כ"ד ל"ס ול"ס ס"ו נדר סכ"ר ע"ק"ו
דפס"ס

לכ כ"ד פתס וככונסרין ועל"ן וס"ל כן א"ך ע"כ א"ל
לסלסס ל"ס ע"חוק"ס כסרת ד' ית' ועי כרעכ"ס כס"ל
כס"תס כזס וכסנ"ס גני סכ"י דע"ת"ן ועמ"ן וע"ס כרע"י
כסני"ס דף כ"ס ע"כ וסוק' סכונת דף כ"ס ע"כ כזס.

סימן יח

ש א ל ה

(א) תוס' סנהדרין דף ע"ב ע"ב שהוא ישרא' ושהוא בן
ברית שהוא אינו מן המורידין ולא מעלין, ובש"ע [של
אדמ"ר הזקן נכנימ] הרב ז"ל שכברח"סו סותר לומר כלנו
יחד בברכה כ"י אף לישראל כוסר סחמת אע"פ שחמא ישרא':

(ב) הפסד מרובה הוא מן הקרן או גם מן הרוח וכ"כ
לגבי דבר האבד;

(ג) בב"י ס"י ש"א כ"י שסותר למ"ל בשבת במבוי שיש בו
עירוב בג"ד שחל"ו במנהג אם נ"ל במקו"ב שיש לחי כ"ן]

ת ש ו ב ה

משיק י"ב אור תרפ"ח דוינסק מ"ס כגדר סחוק' כנסד"ן
דף ע"כ ע"כ ע"כ סוס כלמ"ס זס מחלוקת צין רע"י
וחוק' ע"ס כפ"ג דלמ"ד מומר להכעיס סוס מומר ל"ס כזס
מורידין ע' ע"ז דף כ"ז ע"כ ודף כ"ז ע"א כרע"י וסוק'
מוכח דזס כול"י מורדין וכן סלמכ"ס ז"ל אף דכס"ל
כסונס עסק כמ"ד מומר להכעיס סוס מומר ול"ל ע"ז מ"מ
פסק כס"ל אצ"רס פ"י"א ס"כ וכס"ל רול"ס ס"ו דעל"ס
לכרנן ע"ס וכן פסק כס"ל ערות כפ"י"א וכס"ל עמ"ן פ"ג
ס"כ ועי כפס"ע ע"א דחולין א"ך מ"מ גני קרבן מוכח
כס"ל עפ"ס"ק פ"ג ס"ד דעקבלין מסכ קרבן ע"ס חז"ן
דני"ס אדרכ"ה עקרבין אותס ועקבלין קרבן וכן כרל"ס
דס"ל כס"ל סגנות גני עכע"ר כפ"ג ע"ס ולומר כלנו סלין
קרבן לו יס"כ ומכ"ר מ"ע לקרבן עקבלין דזס כ"י"ס ע"ס
ועי כסוק' כככות דף ז' ע"א גני מ"ן וכנסד"רין דף
ק"ס מפורס כן כגנ"ו דני"ס לל ע"ס ועי כיר"ס פ"ג
דסוקיות דומר קודס לגר ע"ס ע"סס עפ"ס סכ"ס ועי
גיטין דף ע"ז ע"א א"ך כס"כ ס"י שנת עכ"ל דלמ"ד
מומר להכעיס רק מומר אין מורדין אותו ע"ס ועי
כרעכ"ס כס"ל מלכ"ס דגר סחור לסורו וא"ן חול"ס כ"ס"ס
רק ג"ס סורנין אותו וכס"ל אס"כ פ"ג ס"ו ע"ס כס"ס
גני אצ"רס וכניס"ן דף מ"ס ע"כ עכ"ל דגר סחור לסורו
סוס מ"ן ע"ס וכ"כ כפ"ג ז"ל ועי כעכ"ל"ס פ' משפ"ס
פ' כ"י ד"י סל"ס סור ליכ"ך ח"ר"י כגר סחור לסורו ע"ס
כזס ולכמ"ל אכל מומר לכ"סב"ן לכ"ס סוס כ"סר"ל ועי
ע"ס סלמכ"ס כסוף ס"ל רול"ס דכל ססול ע"ל"ן כע"ק
סוס לר"ן לר"ס על"ו;

(ג) גני ספק זס מחלוקת כיר"ס פ"כ דע"ק ע"ס ועי
כע"ק דף י"ל גני א"ס ככ"ר זכ"ס כסד"ר ל"ס נקל"ל
ספס"ר כסך עכ"ל דכ"ס"ל לכ"י כח"ל ע"כ ועי ככ"ס דף

סימן כא'

ש א ל ה.

[חברה קנו מקום שהיה שם בית הפלה עכ"ם ובמרחצותו היה ביה"ק שנמצאים בו יותר מג' מאות קברי עכו"ם עד הכותלי ועתה עשו זה הביה"ל לבית הכנסת להתפלל בו והרב דשם אמר להם להתפלל בו ושואל אם יפה עשה].

ת ש ו ב ה.

יום ד' י"ב איר הרפ"ה דחינקס לסרז דעיר הולל ס"י לאייט שלום וברכס עלי על קבלתי עבדכו ומאד מעדתי מעטומם היאומן כי יקופר אשר פדס מישל' יעלס בלכס לעשות כס"ב מקדש ומעט במקום מנוקף ומלאס כזס וכמיט סמוק' ענילס דק ו' ע"ל ד"ס ערלסריות ע"ס ובלחמט ע"ס דין אקור כהנלס כעמ לד"ס דכל זמן ש"ס ע"ז כהוכס כעבולר ע"ז דק מ"ז ע"ב דק אס [נעל] סגוי בטלס וע"ס כהומ' דק ומדענן ובלחמט אקור מע"ס וכמו גבי קבר כמחויבר ללל נלכסר מ"ח כ"ז ש"ס עס ונח אסור כהנלס כמבולר כסחדרין דק מ"ח ע"ל וכן גבי אילן ע"ז דק מ"ח ע"ל וכן מוכח עסק דעירובין דק לי"א גבי עירוב ללל חשני עס דמירי כעמחבר מעיקרו וסעפס כמ"ס הרמזים כסל' ע"ז פ"ח היג דמ"ח סוס יד לעכוס וכן בקבר ולף דעמחבר וכמו גבי גולל לקבר לידן כנע"ס דמעמל מחמת ברך יד לקבר ונדר מס דלמיר כחולין דק קכ"ס מעפס ען שיעס ולין נ"ח בין כע"ס לעמחבר [ו]אקור מע"ס וגס כיעל לל סייך כיון סעדין סע"ז כשאר כס ולל נקרא כגדר סעמיטי ע"ז רק כגדר יד וכ"ז כהקברים עונחיס עס ולין לנו רשות לפנוחן אסור כל הניה ובבל רב רב רב סול אסור חוס ריזוע דע"ז שלסס מוכח ככל ארון של כהגרים שלסס וע' כהומ' ע"ז דק כ"א ע"ל ד"ס אף ולל מכני כזס עכירה גר כיעל אף אס נ"חל דגבי סעמיטי מעסי עכירה גר כיעל ומלל הלרכתי כזס דכאן ליכ"א כיעל כלל כיון דזס רק יד ולל עלס וכגדר מע דק"ל להירש' פ"ג דע"ז גבי סברי ע"ז דלין להס כיעל ולכך ססק הכעבים עס כס"ד דכל זמן סע"ז חחה סאילן אסורה כהנלס ולקור מע"ס דק אס לל עפ"ס יד כעמחון סוס זס כע"ל מע"ס כ"א וכן עבולר בירש' עולה ס"ב וע"ז פ"ג דנבר סאין זו ססיקס יד דל"י לאסרו מ"ח אס [גודר] לע"ז נלכסרס מחמט יד ר"ג כן דסביח כמענוקף והמלום סזס ס"ל יד וכימס לספגרים אשר עלסס מלל ע"ז כו' וליכ אסור כהנלס מ"ס"ת ולסור ליכנס לעס כמו כיה על ע"ז ועמיט סהוק' ע"ז דק מ"ז ע"ב גבי כיווק ד"ס כו סני סגדריס ע"ז מחט והסעמיטי ע"ז וע"ס פרלכ"ד ז"ל כה"כ פ' ככר ע"ס כזס ומלל סלרכתי כזס כדברי סירט' פ"ג וס"ד דע"ז גבי כיווק ולכע"ל טכ"ס כ"ז ססלרוגות שלסס מוכחיס עס א"ל ע"ס ד"ס ליכנס לעס וסכול אקור כהנלס אף עמחבר עמט כי זס יד לעע"ז סעונה כלרון ספגרים שלסס חס לל כע"ל כלל וגס לל מעסי כהס כיעל ומלענד סחשס למחוריס ע"ס סרכס וגס מחוס סומלס כהניס אף דבלחמט ל"י סלרכתי גבי כס"ק של כ"ג דזס סני גדריס דמלכד כשיעט סני דכברי דכ"י א"ן עממל כחולל זס כהס עלכו

דפסחיס דק ע"ס ע"ל או כגדר חמי כע"ל עס דק ע"ל וסנה דק לכ וסוק' חולין סי ע"ל ע"ס כזס ועיקר סגדר דברי עבולר כמחמט דק כ"ל גבי דס כע"ל דעפסס חמט סדר ומעפס סלור לל סדר וכן סחילוק כעמחמט דק פ"ז ע"ב ופ"ז גבי ין ע"י חמט כסר ועל ידי אור סכול וע"ס דק כ"ס ע"ל גבי גרוגת דיכול לסלקן כו' וכמיט סרענ"ס ז"ל כסל' סעמלח לרעח פ"י דיכול ס"ג גבי מי סעלח ססגלירי [דרכיחון] ע"י חמט כסריס וע"י אור סכוליס וע"י חולין דק כ"ס ע"ב גבי למקס ע"ס וכן גבי קריק פ' יכחמט דק ע"ס דק כ"י ע"ב וכדק ע"ס זכ"ע גבי קרס גבי נעמיס כרענ"ס וכר"ס ובהסגת כזס וכ"ח כזס וכן זס סגדר דגבי סח כחמט א"ן עליו עס לחס סמחיס ל"ז וכרכות דק ל"ז ע"ב וכמוספ' ס"ב דפסקיס גבי עלס וכירושלמי פ"ל דהלס וכן כחמט סגדר דמי פירות א"ן עמחילין מחוס דליכס ע"י מי פירות לל סוס גדר סרככס עמניה רק סרככס סכיכית וע' כע"י פ"ג ע"ב וכירושלמי הלס פ"ב כ"א וסוק' זכחיס דק ק"ס ע"ב גבי סבור ע"י מי פירות ומחמט דק כ"ד וכירושלמי פ"ד דכרמוות וכ"ח כזס ולכך א"ן עליו כס עלס אחר ולין עליו כס לחס [דסדר] ומלל סלרכתי כזס כדברי סירושלמי סובל כהומ' עמחמט דק נ"ד ע"ל גבי עמח"ן כחמט ע"ס לרי וסול חר גר;

[ב] וגדר סעמין ע"י מחמט דק ק"ב ע"ל גבי יורה ספרכיס ע"ס חזס גר כובל דלרעל דכרכוס דק ל"ז ע"ב ע"ס וכליס פ"ס מ"ז ע"ס כזס ובלחמט סרלכ"ד ז"ל כסל' חמ"ן פ"ז סל' ו' ר"ל אס כאלסס וססק כאלפס למקס סיהל ח"ס כזכיס על קרקע סחגור כן ר"ל עס וזס סגדר דעלל כמחמט דלכו אסריס מע"ס דלס יס כ' גדריס אחר לרכך דכר וסעני ליכשו וללסות חזס כ"ע בין ללי לבישלו לשיעט סרענ"ס ז"ל כסל' כנה כהך דעמחמט דק כ"ז ע"ל גבי חזס למחלק עס ע"י כע"ט מחל' ענה ור"ל דל"י מ"ס ארופס ומיכע סדרר אכל כיעל מרכך ע"ס דלל כרע"י וע' גזיר דק נ"י ע"ב כע"ס דעכ"ל עס ככז"ס חלכ סעמח"ו דקליק עעודל ור"ל ג"כ דקודס סמרכך כמיכע וכעפס אחר ומיכור וסיכ חימוס מחמ"ן סיקף [אך] אס חיקף כלפס לל סייך ח"מ"ן אכל כיון סלנו רואיס סנפס סוב יס סעס ח"מ"ן כן חל סגיר;

[ג] כגדר אפר הכסרפ"ס כרל"י ל"ס א"ן שלדס קיעמט כמו כהך דלדס דק כ"ז ע"ב וכ"ח ואלהות פ"ב סוס סקבורס רק כגדר א"סיה וכמו כהך דע"ז דק ק"ב ע"ב גבי חמי ולל יותר ומלל יס לסלרכ"ך כזס ד"ס כ"ח בין נח סענרף וכין מי סענרף וכזס א"ש כג"י דלדס וגס סמסנס דלסלות וסיעס סרמז"ס ז"ל כסל' סעמלח חזס פ"ג ע"ס"ת עס כזס וע' חוק' חולין דק ק"ס ע"ב ומלור זלרכתי כזס עכ"פ כקבורה שלסס סוס כגדר אסור כהנלס ולין ככס עס קיין קבר כלל ולל סייך כהס א"ן ארצין כו' דזס רק כמקיס ע"ס קיין קבר וזס סכ"ח [בין] דכסקלין עכ כסרף דכסקליס סוס חזס סחכר וכן כסרן סוס סחכר ולין לעס קיין כלל וד"ס*.

אך ז"ש אך ע"ש סתומי ס"ל דלא יתול לפולס ופי' בחוקי' חולין דף ר' ע"ב דע"כ מירי סתמו יודעים דכנצל דמן או סתמו בזמן סתם גדולים וירש סתומי' חולין דף מ"ז ע"ב דלכאורה סתומין דע"כ לריד לסתומין רק דר"ל דכיון דלאמר דלא יתולו עד שיפול ואם נהגדל ולא כפל בודאי ממחמת חשש דלא נגלע לא ש"ך וע"כ או הוה חשש מחו לחיו מחמת גילם והכס בלחמת בירש' [ספיו] דיבמות מובחר דסרביעי הביאם לכחו ע"ש ומדמה לרבי' [ואכן] ברמיית לכיע עד בתלחא זמני כו' ע' בחומי' נדה דף ס"ו וע"ש דף ו' ודף ס"ג ע"ב גבי פלפלין דהס דוקא ב' וכן לגבי אחיות לפי שמסקנא דיבמות דוקא ב' ולגבי משפחה הכס כך דבירש' ב"מ פ"ב אהר דה"כ דהוה שדס בדוקס אז לכיע לריד דוקא ג"פ ע"ש ולכך גבי משפחה מסק סרביעי ז"ל דלא חס"ב פכ"א דדק סומוקה ג"פ ע"ש אך בלחמת י"ל דהך הוחזקו ג"פ דהקט גבמי' דיבמות גבי משפחה וכן הרעב"ם ר"ל אס' ג' אשכ"ס מלוחס המשפחה הוה דהס לכל אסד ג"פ וכמו גבי קמייע דשבת דף ס"א ע"ב דכל ש"ך לסיחוק כל המשפחה לריד ג"פ לכל אחד מהני' מש"כ בלחיות דדק לפרס וה"כ בן והכס בלחמת אף דב"מ בשים מליכו ערל שמתו אחיו ממחמת מילה [בגדולים] הרבם ע' חולין דף ר' ע"ב וחבשים דף כ"ב וחגיגה גבי ראי' ומקמים ובלחמת משס מדיק סירט' לקטן יש [לן] מנין לססח מזה [פוסק] סרביעי' סיבדיל ויתחזק כוחו ר"ל גדול ממס וע' דיבמות דף ק' פ"א דכפ"ס אונסי' דלא כר"ת ז"ל הניל וכמ"ס ב"מ ז"ל מכלן ראי' וע' צפ"ו דף כ"ז גבי מילה וכמה [ראשונים] דדק מתו אחיו ממחמת מילה אבל מומר לערלות לא וכן מוכס בירש' פ"ה דיבמות ושבת ואכמ"ל וע' נדרים דף ל"ד ואכמ"ל דוס עכ"פ כך לדינא אס יניאל דמשפחות ביכ יש חזקה כה"ג זה רק ג"פ לנ' נשים אבל בלא זה א"א ע"פ דין לסחוק כל המשפחה ובפרס ע"ס סתמו וסכ בריאים ומאלד יש להאריך בכחם יחי' כאן מקידס אס כמו [בסור] סס פרט וע' נדה דף ו' ושבת דף ק"א ע"ב ע"ש בחומי' קמייע ואכמ"ל.

אבל בקבר דוס גבי ישרא' איסר לכסן ליגע צו ולוקס ממחמת דכיון דלריד קברה סוס סקבר כמו ונה עלמו כ"ז סתמה מונה בחוכו ואף שלא כנגד סתה וע' ברמב"ם דה"ל אבל פ"ג ס"ב ור"ל אף בעוקס טל"ן כנגד סתה ע"ש לוקס דלא כמ"ס הרמב"ד ז"ל דה"ל סומאח ונה פ"ב ס"ז ותוס' שבת דף קנ"ב ע"ב רק דלוקס אף שלא כנגד סתה וע' דה"ל כירות פ"ה ופי' ובידע' סס דוס גס זה דעכ"ס ליכא דסניו סתם כגע כסן בקבר פכרס לא לקי משוס דוס רק לישראל' דלריד לקצרו וקונס סקבר ונעסס כעלמו של ונה בעבאר בקרל וע' נזיר דף כ"ג ונ"ד ותוס' פסחים דף פ"א ע"ב אבל עכוס דל"ל כלל קבירס בעבאר בירש' נזיר פ"ז וע' בחומי' נדה דף כ"ז דדק לנקות או משוס חשש תקלס טומאה אבל עלס קבורס א"ל לכן טלא כנגד סתה אף ליגע מותר וכנגד סתה אז מליא אס עעמא"ס צאוסל ולכך נהצ סרביעי' ז"ל דפ"ע עס"ל ערומ ס"ד סעכ"ס חין לסס טומאה קבורס ר"ל כלל אך מ"ע א"א ליגע שחא כנגד סתה ואמר דליכא אורס וכתב דוס סכונע בקברן כו' ססוד ומאלד סארבתי דוס וזה ר"ל סך דב"מ דף ק"ד דס נקט קתס קברי עכוס חין עעמא"ן דלא כמו דיבמות דף ס"א ותוס' ב"מ דשים אך כל זה בכקבר בקרקע עולס או סקבר צארון של אבניס לסיפת הרמב"ד ז"ל דה"ל סומאח מת פ"ב אבל סומאחיס בשאר ארונות או סומאח רלוס סוס כמאן דמלא עומאח ע' נזיר דף מ"ג וחולין דף קכ"ה ע"ב וסוה כניסס וא"ן כ"מ לכ"פ ב"ן ב"ב לישראל' ואכמ"ל דוס קנ"ל לעילין ס"ז להפלה דב"מ כוס ולא חל עליה עוס קדושה דב"כ וכמקידס דהנה סמאח לקרבן ולא סמא יקרל לוס ואקלר כ"ד סכות צידס רועדות על השמועה הלא סוכה אסר כותב עע"ל נאוס יוסף ראו"ן רצ דפ"ה הכ"ל.

זה ידוע לכול אשר אלל ספגריס שלסס סס משיע"כ כל עיני ס"ז שלסס סידוע ובפרט אלל כו'.

סימן כב'

ש א ל ד.

[באשה שלאם אמה סתו ב' בניס ולאמה סת בן א' וכן א' ניסול לבי' שנים ומחצה אחר שנתחזק כוחו ולהאשה בעצמה סת בן א', וכולם סתו סחמת מילה, אמנם לאחותה ניסול בן לח' יס"ס וחי, וכעת נולד לה בן והשאלה אם יסול לח' ואם חשבינן לענין סתו אחיו סחמת מילה עם כל הששפחה].

ת ש ו ב ד.

עשיק י"מ חלול סרן דחינקק כומ"ע קבלתי מ"כ וסכס גבי ונה מסמת מילס פלגי' דוס סוסוק' והרעב"ס דסחומי' ק"ל בגיטין כ"ח חזמים ע"ס ועממות וסוף בבורות דלא נימל לפולס ולכך סוס ק"ל לריה דלא סוס ערל כלל ע' דיבמות דף ע' חכסיס דף כ"ב וסגינא

סימן כג'

ש א ל ד.

(א) באיזה אופן יתבטל הך דסתו אחיו סחמת מילה או קטלנית וכיצד בזה;

(ב) בדבר האופים בשבת בדבר לקנות מהם].

ת ש ו ב ד.

יום ה' ג' אדר ה' מרש"ע דחינקק לסרס סומ"ג עניד דעניו סכס מרס כעסור"ל חייס אזל כ"י קבלתי מכהנו וסכס בגרד ס"הכנצל סכי' דיבמות דף ס"ד ע"ב

חס ס"י פעולם חקר כו' וסוף' אגילה דף ט' ע"א ע"ש
 זום וזו ר"ל סך לשבת דף י"ב ס"ב ארס למשמש כו'
 ר"ל דלס לא משמש ואלא לא סוף גדר מהפסק רק עבר
 צפונג וכן הגדר גבי סוף צדיקס חס ג"כ אס לא בלך
 עבר צפונג ועמ"ש הסוף' ספחים דף כ"א פ"א דלא עבר
 רק כשאלא ע"ש אך לא כן לעכשיו שחקנו שיצטל צפנה
 צדיקה אז אס בעל עבר צפונג וכס"ג כחכו הסוף' ב"לס
 דף כ"ה ע"ב גבי אס אבל בלא ניחוח ע"ש פכ"ס הגדר
 כך דכל מקום שנאמר שחירה לר"ך לעשות כל הפעולות
 שדבר יתקיים וכ"כ הרמב"ם ז"ל בס"ל סוף' פ"ד גבי
 חוץ וכן כהב הרמב"ם בס"ל ק"פ בסוף דלר"ך
 להסתל שלא יסאך מבשר הפסק ור"ל דסא א"א ליחוו
 לאחר נחמה דשלא למנוי א"א וזו ר"ל ליל שיעורים ע'
 במלחא ס' בוא לר"ך לסתמו צו ע"ש זום זום זום הגדר
 דשומרי שבת שיראו לעשות פעלות שלא יסא חילל שבת
 ולא נחמה הא"ס שלא יצבור רק שלא יסא שבת מחולל
 חס ר"ל כאלו עשאו לשבת ואכ"ל זום פכ"ס גבי
 קטלניה וכן גבי מהו נחמה מילס וכן גבי כפ"ס אס
 צפנה אחת כתבעל הדבר פסק החשש ובמו ברואס
 דס ע"ה;

[ג] ע"ד מה שאופים בשבת צמוד סנה בלחמ מדברי
 הרמב"ם נראס דצמוד לר"ך להמתין כדי שיפשו
 כשיטה רס"י ז"ל ובחמה יס בום להר"ך הרבס כימ
 שגורו איסור בשל עכוס א"ך הדיון גבי ישראל מומר וכן
 בכותי אס סוף' זום הגדר או לא וע' בגיטין דף
 מ"ד פ"א גבי מוכר שצדו לכתי מהו לישראל מומר חסו
 ע"ש זום ואף דבחמה לא דמי זום לום דהא סס אחר
 הטעם גבי קונסין אוחו דכל יומא מפקע לו מן מלחמ
 והגדר מוסוס דהא העכוס לא קנס אוחו לגוף העבר וא"כ
 כל יומא מפקע אבל מומר שפיר קנס וע"ש ברמב"ם
 בס"ל עבדים דגבי חני רק כדי דחמס ע"ש ולא מלס
 דמיו ע"ש לכן פכ"ס חזיון דהיכי דקנסו צמוכר לעכו"ס
 גבי לישראל מומר חס זום ספק וכן צפת כותי כחבואר
 שביעית פ"ט וסוף' חולין דף י"ג וכ"מ זום וע' באילנות
 פ"א מ"ג גבי כה"ס וסוף' שביעית זום פ"ב ר"ל
 הגדר אס כוחיס או ישראל' ככלל בכלל ככדי לגזמ וע'
 ערוצין דף ס"א ע"ב ואכ"ל זום ואקלר יוסף ראזין
 רב דסא ס"ל וע' ע"ז דף ע"ו פ"ב ע"ש זום.

מנכנס אלר ערבין צמחה העניה כ"ע ובירס'
 כל חרודס כו' וחין צמחה בלא אבילס ושחיס מ"ק
 דף י"ד ע"ב משמחי לב אקרי ערבין דף י"א וזו
 לא זכו למד קדשין דף מ"ע ע"ב בעללחיס ימך
 העקמס עגילה דף י' ע"ב אסחר יקרוקת סיחס ש"ז
 חקר חכמס לא סוס לא עניקס ח"י שבת דף כ"ד ע"ב
 צמקוס ציכס צרכות דף י' ולא סוס לסס עמן ומיס ע'
 נחוח דף פ"ט ע"ב ובירס' סופס פ"ט נשמה ר"י ססק
 סבינס וח"א סוס מצני יודג בן רכב צירס' פ"ד דמניית
 וסס לא סמו י"ן כני שותי ע"ס במלחמ פ' יסחו ולכן
 שמתס עד ללא ידע ואקלר ס"ל.

סימן כ"ד

סנה בחוס' שבת דף ס"א ע"א גבי קציע מוחס כחכו
 ללא יחבול שחמלס רק ע"י ג"פ ע"ש וסנה בירס' דיצמח
 סס מלחמ חני לכ"מ לא כמ"ש הסוף' צנדה
 דף ס"ו דום דומס לסך דסס דף ס"ג ע"ב ורס"י ז"ל לא
 ס"ל כן אך רק אלכחמילס ולא אריענד וכמו גבי נפ"ס
 דיצמח דף ס"ס דפקיין רק ג"פ ולכך רס"י פ"י דום
 כרעצ"ג אלכחמילס וסנה גבי רמ"ה דמני צדיקה שפורמרת
 אף ע"י פסס אחת ואף שלא מלחמ כלל דס חזיון דום
 נעקר ע"י פסס אחת כיון דום סיני מן המלחמות ועיקר
 הגדר אס כל חני למחזקנן סוף' למפרע כיון דחוס זום
 ג"פ סוס מופקת למפרע או רק מכלן ולסב"א וע' דיצמח
 דף ס"ה ע"א שחמל ס"א כו' וע' צ"ק דף ל"ז ע"ב
 ובירס' דמ"י פ"ב גבי הגר דחוס זום צמ"א אס למפרע
 נעשה עליו דין מגר כיון שמכר וסנה וסילס או מכלן
 ולהב"א ובכד דף י' ע"ש גבי כהס שנין שכיח לשליטת
 ולכך כיון דדיצמח דף ס"ס אמריין דרק נחלקלס צפנס
 שליטת לכן די צמקמס אחת ובירס' צ"מ פ"ט מחלק גבי
 שדס דלס לא הוחזקס שח"א מלחמה די בשני פעמים
 אבל אס סוחזקס בעוב וס"כ נחלקלס לר"ך דוקא ג"פ
 ולכן גבי משפחה נכפין וכדומס פסק הרמב"ם ז"ל דרק
 ג"פ דקורס לום לא סוס זום וע' מכות דף ס' גבי
 אסעטיס ס"א זו אס מכלן ולסב"א או למפרע ע"ש דמסיק
 בקשיא בום וגבי מופד זום מלחמות אס ינח אסיכ וע'
 צ"ב דף כ"ח פ"ש גבי סוקס וע' ברס"י יצמח דף ס"ד
 ע"ב גבי חזי דקריית איקורל וסכחמל כהב רס"י דחוס
 מילס שלא צמנה ע"ש ור"ל דלך דלא עת סחיכוס נחמה
 החילה ע"מ לא ניתן שבת לידמות אלל מילס זום ועיקר
 הגדר אס מילס דחוס שבת החילה צמנהס או הסיוצ שר"ך
 למול צמנה זום דחוס שבת ונ"מ כגון אסס לפי פסק
 הרמב"ם והר"י דלל ככ"ה צע"ז דף כ"ז ע"א דלשס
 כסרס למול אס סוף' מותרת למול בשבת כיון דעליס ליכא
 חיוב למול אוחס וכן צפנס לא מעכב אוחס צמבול מילס
 צנה ועצדה לגרמס הרמב"ם ז"ל בעלחמ זום הגדר אס
 סמ"ח דחוס או המיוצ דחוס ומלך יס להר"ך זום צסך
 דגדריס דף ל' ע"ב ולי"א גדולס מילס וכן צפנס סוס זום
 סלוגחל בירס' פסחיס פ"ח וקדשין פ"א דלך למ"ד פסקון
 סל כסיס רשות מ"מ דחוס שבת ונ"מ סלנו פסחיס דף ל"א
 ע"ב לא ס"ל כן ואכ"ל ומלך יס לכאריך זום צסך דקוסס
 דף כ"ה ע"ב וספחיס דף ס"פ ע"ב אס טמח מת שח"י
 לו זמן לסוזח ולעבול ולא עב"ל אס ח"ב כרת על ססח
 אס לא טסה כיון דכעת גברל דח"א נחמה הדיון ולא דמי
 לערל ובחמה זום הלי"א אס פסוק דשערת קאי אססח או
 אחפילין ערבין דף ל"ו ע"א ע"ש דכ"מ שנאמר שיער
 לר"ך לעשות כל הפעולות שלא לעבול הדבר אף בהתר וע'
 יומא דף ס"ס ע"ב גבי פק"י דחוס שבת מן ושערו וע'
 נחמות דף כ"ג פ"א גבי כלל השמחה נילוסה צמוערין ג"ב
 מן ושערה וע' במלחמ ס' הש"א דמשמר שבת כאלו
 עשאו לשבת ע"ש ומה ר"ל דנימ דגבי שבת לא כוס בגדר
 סעדר רק פועל ענטוס וע' חוס' סנסדרין דף ל"ח ע"א

סימן כ"ד

ש א ל ה.

[השאלה מתפללי ביה"ט ישן שחלקו עצמם ומקצתן בנו ביה"ט חדש אם יכולים ליקח עמהם מקצת ספרי תורה מהבהים ישן;

(ב) לענין פר העלם דבר כתב השואל דלענין שירה אין לו דין ק"צ;

(ג) בירש' גררים פ"ה חר ב"ג קריש ב"ה"ט מה הביאר בזה;

ת ש ר ב ה.

יום ב' כ"ה חנוון דהאי שחא תרפ"ו דווינקק להרב המופלג בצבורית מליר נ"י קבלתי מכתבו יראה בנחוצים צפ"ח מהל' הפילה ופ"ו מהל' שכנים דק"ח ונביאים בתובים נקט רק לוקח דש לא בגדר דין שלריך ק"ח רק מה שפליצור לכיכוס לקרות צק"ח ולפטרותא דנביאים וקריאה רות ושה"ש וקנינות השיך לציבור כמבואר בנמ" קופרים צכחוצים וזה לורך בהכ"ז של ליבור וזוה א"ס יש להיחידים חלק הנה זה שיך לתאר ליבור וכן היחיד יש לו זכות בשצ"ל החואר וזה מה דהחוס' מנחות דף ע"ח ע"ב [כחצו] גבי חמיר ע"פ על החץ דרק לטוחס או לזורק ולא ליחידים ישראל' ורק א"ס כל ישראל' הנה להם חמץ לא עזרו על הליה' דלא תשחטו דבזה רק יחידים חזינן ליה' להם חלק וכמ"ש צירט' שקלים פ"א ג"ז הך מחלוקת א"ס מקבלין שקלים מכהן מחמת מנחת כהן כמבואר בשקלים וערכין ומנחות ואחר כ"ה צירט' דללאחר השקלים ל"ן לסיחוד חלק זו בעל"ס בחומר הדבר וע' בפסקי חוס' רפ"א דערכין זוה ונמה דפליגי בנדרים דף ק"ה ע"ב גבי קופת הקהל במודר הנ"ל וכן פליגי בפירש' של הספרים צנדרים דף ו"ח א"ס ר"ל ס"ח או ספרים ללאוד דזה הנה של שותפות ע"ש זוה אבל דבר של לורך ליבור אין להיחידים זכות בחומר שבו רק בקופיאל לורה וזה ר"ל אלל ס"ח עניים דכ"ב דף מ"ג פ"א לא ברעצבים וחוס' רק דר"ל דאין להם קנין בהדבר וזה עני שאין לו דבר קנינו רק לורה וזה ר"ל רש"י סנהדרין דף ק"ג ע"א לרצונן דפליגי על ר"א דלכך ס"ח ונביאים וכחוצים אין נאקרין רק מחמת דזה שלל שנים ואין קנין כלל בהם וסא דנגנזים משום ס"ח שנמלא ציר מין גיטין דף מ"ה ע"ב ובאמת מ"ש החוס' ונחיס דף ד' ע"ש לסיחוד חלק רק בלורה וכן הכמנים ז"ל בשל' תמורה פ"א דא"ס העיר בקרבן ליבור לוקח משום שיש לו זכות בשלורה וזה א"ס תליא א"ס יורש עיורר ואלן קי"ל דמיירר ורק מקופיאל כמבואר ונחיס שם ובגי פ"ר הפלס או שיערי בלעה כ"ח ב"ן של פ"ז דזה מבואר ברמב"ם בשל' שנגונה [פ"ד] יראה שם בלענו סלח דניח ב"ן של פ"ז אז נלרך י"ב פ"ר וי"ב שיערים מכל שבו אלל צבאר מניח כל שבו וכן מדקדק שם דמבואר דשל פ"ז מעכבים ז"א"ל אלל

של שאר הנה מליאות צפ"ע כל שבו וא"כ ניח כך דנבי פ"ז א"ס חמיר אחד משבס זה על קרבן של שבו אחר לוקח אלל צבאר אינו לוקח וכן מבואר בצפ"ר פ' שלח דנבי פ"ז מעכב ע"ש וסארכתי זוה הכנה צמה דפליגי הר"ן ופריש"א בסך דכ"ב דף ח' ג"ז מבני העיר א"ס בלח לדור א"כ ע' ר"ן גדרים דף פ"ד ע"א וצריעבא גדרים קפ"ה וזה א"ס מה כלל נעשה פרטים וא"כ אין ניח א"ס בשעה נדרו לא הנה וא"ס מחסרעים נעשה הכלל אז רק לורה שפ"ו וע' בתוספ' צ"ק פ"א ג"ז האומר תנו שדה פלונית לפניים ע"ש מה דמחלק בין קחם לפניים בין מפרש לג"ז מי ניטל לקטו כו' וסגור כך א"ס אחר סחם לפניים ר"ל להמליאות החואר עניים וניח א"ס א"כ נעשה עשירים אין להם זכות בשפדה וא"כ גם בזמן ששה עניים גם לקטו יכולים ליקח ולא שיך זוה להזכיר עני שלו כיון דא"ס נעשה עשיר אז אין לו כלל בשפדה אלל א"ס אחר לפני עירי הנה כמו שר"ל להפרטים לא להחאר ורק א"ס א"כ נעשו כולם עשירים שיך להם השדה וא"כ הנה להזכיר עני שלו ולכך ע"כ מי יעול לקטו עני עיר אחרת ולכמ"ל ע"כ כך לדין בלן דק"ח נביאים וכחוצים הנכחצים כד"ח כמו ס"ח אז שיך רק להליצור ואין יכולים ליחלק זוה א"ס סולכין למקום אחר אלל ספרים ללאוד אז הנה שותפים ולריך ליתן להם חלק בהקפריס ומאל יש להאריך זוה;

[ג] ומ"ש מגדר עיר מה בותב הלוא מבואר ערכין דף י"א ע"ב וכ"כ הרמב"ם בשל' בהמיק דרק עולה ושלמים של ליבור הקבוע להם זמן ע"ש ובאמת הארכתי הרבה דברי ציבורים מבואר במשנה פ"ב דציבורים ללרך שיה וע' סוכה דף מ"ז ע"ב ע"ש ודברי החוס' ערכין דף י"א תמורה מאל דעשו צמ"כ תערוצת זוה דהך דפיג הנה רק שמהה בעלמע וזה משנה צפ"ב וע' פסחים דף ל"ח פ"ב ודף ל"ו ע"ב א"ס נקרא קבוע לו זמן וגם זה רק קרבן יחיד וכן נק"פ ע' פסחים דף ק"ד וצירש' שם וברמב"ם בשל' ק"פ וסוכה דף כ"ד פ"ש וע' פסחים דף פ"ו ע"ב וציווא' דף נ' וי"א ומ"ש יש עיר וניח לשירה שם או צכלו ואכמ"ל;

[ג] צנדר ס"ח לא הצין הפירש' צירש' וע"ס שם ור"ל דא"ס א"ס יחיד קרש צמ"ח שלו לא הנה קדושין דנבי קדושין לריך ליתן להם הכול שלורה והחומר וצמ"ח א"י להקנות הלורה ולא הנה קדושין וכ"כ זוה קלח בצפ"ר ח"א וכן כתבתי צנדר ס"ח של מלך דזה שני גדרים מליחת קריאה דוקא בשל מלך וילא א"ס אביו מלך הניח לו ס"ח אך ע"מ א"ס הנה כתב ס"ח בזמן שכווס סדיוט לא נסכי ולהפך כתיבת ס"ח דיו צמה שכתב בזמן הדיוע אלל לא ילא בשל אביו ואכמ"ל זוה ואקלר יוסף ראוין כז דשם הניל.

[ד] עכ"פ לדינא כך ק"ח ונביאים וכחוצים שכתבו כמו ק"ח ששיך לקריאה של ליבור או מנלה רות ושס"ש ואיכה א"ס כתובים כות צכסרות שייכים רק לסליצור וא"י להחלק ע"ס ושאר ספרים ללאוד יתלו חלק צמ"ס לפי ערך חנשים וע' פסחים דף פ"ש ע"ב ג"ז חצורה וגם בפסח

סימן כו

ש א ל ה

(א) ס"ח שנעשין ע"י פאפאגראפיע או ע"י ליטוגרפי' אם יש בהם קדושה כגון להענות אם נפלו ואם יוצאים בהם בקריאה בשעת הדחק;

(ב) עשה עם עכרים בשוחפות בפירמא פ. ו. פ. ובהרעניספער בביה"ט המדיני נכתבו שמות הבעלים אם חשיב בפרהסיא לענין שבת;

(ג) בקירושיין דף מ"ז מקדש במקדון אם נגנב והשאר ש"פ מקורשת וקשה מרשב"ם ב"ב דף פ"ה דהוי רשות מפקר ואמאי מקורשת].

ת ש ו ב ה

יום ב' ז' דר"ה עמי"ט תרפ"ט לחינסק קבלתי כעת מכתבו והנה בדבר סתורס הסנדסקת ע"י מעשה קוף בעלמע וגרע ונכרי דולוי ע"פ דין טעון בניזוס מחמת חטט תקלה וכמו דסיסינן בעמחות דף ע"ב גבי תכלת צום דלבע לנסיון דלרין לסדפס ע"פ צום באודורא מחמת תקלה וגרע עשאר דברים סדפסס ואחי לידי תקלה ועי' סוכס דף ל"א גבי פריש וזיכ"ש זיכורים קוף פ"ג גבי פירות הבא מעמון ע"פ צום וערכין דף י"א ע"ב גבי עיר וח"ו ללאת צס בעשע"ד דזס ססול גמור ואין צס עוס קדושה ולא דמי לסייעת סייע' פ' סבונס גבי ע"י מי עילין ואח"כ נבלע ונפלס ועי' גיטין דף כ' גבי כהצ שפי"ג לנדכרתי ע"פ צוה;

(צ) גבי ספידימא הנה כיון דזס מוסרסס צביית סמוסלס סלסס סוס בגרד צס"מ דע"ז דף כ"א וע"פ צס"מ צום ועי' ערצין דף סיב ע"א גבי מורכקי ואצורנני וצל"ש כדרים דף מ"ז ע"ב וגרד כימוסו דגיטין דף [מ"ג ע"ב] כסקי ע"פ וצבת דף כ"ח ע"א ולכן אסור אס לא שלל יס"י עליו חיוצ לסלס ססס ועי' צ"צ דף ק"ו ע"א דזסו בגרד עסלס היכי דזס עסלס ססס מענטל כחזקה וסיכ כן

(ג) גבי מ"ש מפקדון צלמס סלכרתי צום דזס גוסה סוס כחינ"ס כיון דער עחס סוס צכסות סוספקיד ועכס"ז ע"י סקדושיין נעסס רשות סלסס ע"י מ"ס שכתקדש*]

סימן כז

ש א ל ה

(א) כיור עומר על הגאומאשינא וחתיכת ברול ספסקת אי חשיב ככיר או ככ"ש;

(ב) אי סותר לתת מים חמים בשבת סן הכיור הנ"ל לתוך סהערסאָפלאישע (וארס-פלאש) עשו' בקיטקוילבער;

(ג) היכן הולכת נשמה של הרוג הנרצח והאין פועל הרוצח על הגשמה].

יש צ' גדרים דין על עשיית כפסח דין פעלוס על אכילת ספסח וגם דין על אכילת קדשים בעלים חס שני גדרים ועי' הרעב"ס צס"ל ק"פ ע"ד סי"ג דלס נפמלו עקלת וכו ססאר ככל סק"פ אס לא סתמילו ע"פ ומ"ע עוצאר צססחיס דף פ"ז ע"ב דלס אכלו מקלת כל ספסח לרין לסלס דמיס ע"פ צום ואכעיל אכל על יחידים אס יסנ"ס יקמו לוחס.

בגדר פר סעלס סנס הרעב"ס כתב דזס לכסרס לצ"ד מוסך דדף ו' ע"א צעסנס אף רש"י ז"ל כהצ דזס רק לר"ע וכן ציר"ש אף הרעב"ס לא ס"ל כן רק דלר"ש דס"ל דנס צ"ד מציאין אז לוחס של סעוציאין סעצסיס סוס צכנילס אכל לדיון סכל צכניל צ"ד רק סחיב עלסס וצלמס סלכרתי צום לעיר גובין צמחילס אס ר"ל עכל שנס עוצר סנפו או אח"כ מחלקיס חוס כימ צין לע"ז וצין לסלר ועי' צספרי פ' צסמלתך דגריס מחכפרים צכצס ססול דר סס וציר"ש ס"ז דפסססיס מחצער כסיס וצספרי נ' סלח מרצס נסיס אף ני"ע צין ע"ז דסס ככלל נס פסיס כן ואכמ"ל יוסף רלוזין רב דפס סג"ל.

סימן כח

ש א ל ה

[אם יעשה שומר סכירה על חנתו שהעבדים יתן לו ג' מאות והובים בכל שבוע ומוכן ליתן לו תיבה כל הסחורות כשישלם לו העבדים כל הסעות כפי שער שבשוק אם מהני לגבי שבת].

ת ש ו ב ה

יום ב' צס"ל ס"י סנח חכפ"ז לחינסק עיקר סגדר אף צעכירס טוצס דסרי גבי צסמס מצאר צחולין דף קל"ג ע"ב דעכוס ספי ועספר ססול סרוף ע"פ ועי' ערצין דף ע"פ ע"ב גבי סכירות אס סול מחכיר אכל גבי עקס מצאר צססחיס דף ר' ע"א דחיצת צחלס דליח לס קלס ססיס של עכוס ועי' ציר"ש פ"אס פ"א ס"ו מחלק סס דסכחתי גרע ען עצה דגבי סגוני י"ס סענעס וסיכ כן וגם סחניות סס נכתבים בערכאות ועעלים מק לסמנעלס ולס סס על סס סיסרלל וסול לרין לעלות וליון סוסס אז נקרא על סעו ולסור כמו גבי ערסן דע"ז דף כ"א ועי' צר"ש נדרים דף מ"ז ע"ב דמפרס סך ססקא דר"ל דססוכר ועלסס מק עכ"ס דבר סכלרך לסלס מק צער סמקאר או סחנות וכדועס לזס לא מחכי אף מחכירס דעדין סס יסרלל עליו ודבר דל"ל לסלס מס אז עחיני מחכירס כדית דעכוס ספי וסעכירס סוס כסף דעכוס אף לעיר קונס זס רק אס נוסן דעי ככול ולא עכ"י ערצון לריס דיון של צ"י סקנין צסוס סדבר ולא כסף פרופס ועלד י"ס לסלרין צום וכן כהצ סוסס ע"ז דף ע"א דרס זיקנ"ס צסרופס ולא בגרד ערצון ולא סעכ"ל דפתו עי' רעצ"ס צ"צ דף כ"ד ע"ב וע"ז דף ע"א ע"ב וגם סערורס סלס"ס ססי"ס כמו כסף אף לרע"י קידושיין דף ס' ע"א דף ע"ז ע"א דעפר על דמיס סוס כמו כסף וכן ס"ל לסלצור צס"ל פצדים *

ת ש ו ב ה.

יום ב' י' ו' ונתיחא חרפיע דחיקק קנלתי ונחבנו כפת וסנה על דבר סיה אשר נכתב בתחילת בחקוט מינת סמאלק נכתב התאלחף סנה זס ודאי לריך לסוליא אחרת דוס סוס צגדר צעיע מעיקרא ולא חל קס"ג וכה"ג ר"ל הרענ"ס זיל צסל' סיה פ"ז סיה וכן ר"ל רס"י ז"ל צחוס' חנילה דף ט' פ"א דסיכי דכתב צעעות גרע כי פס נעסס המיבס צעעות ולא דמי לכך דעכמות דף ל' פ"א אלל יחירוה פ"ס צחוס' דסס גרלס דל"ן עעות בהמיבס רק סככתב אות יסר ור"ל כגון סנעסס זס צסוק סחיבס אלל כלן סבאלמצ סחיבס סוס סחיבס כחוסס צעעות וזס צע"ע מעיקרא וקף דיכול לימסק זס לא נקרא כזו עוגר דחל קרוסס חנוק כעצור כבורוס דף י"ד וסול"ן דף ק"ל זע' צחיס' זכחיס דף י"ב ע"ב דקף אס לריך רשואס ע"ע סוס מוס עוגר אלל כלן כיון דלריך לעמקס לא וכה"ג ככתב סחיס' בימית דף ע"ס ע"ב גבי כיסל צילה וצבורות דף ליח ע"ב וסוכס דף כ"ס ע"ב גבי נקעס ע"ס צזס וע' צבורות דף ג' פ"א פריצי צו וכ"ע צזס וע' צח"ס פ"ג ס"ז אף סס ר"ל אס נסל' אחיב וגס סס י"ל דר"ל אס יכול לתקן וע' מנחות דף כ"ס ע"ב אלל אס מתחילס חקור לגמיר צס הקריאס ולריך לסוליא אחרת ומלד יס לסלריך צזס צסך דענילס דף י"ח ע"ב וצס רק צענילס וכן היכי דחקר עשאי"כ צנכתב צעעות דע"י זס סוס סיני צחמיבס נעסס סחיבס פסולס וסוס סס"ת ח"ו צגדר בע"מ עד סימסק סלוות כן סול לדינא וצפרע אללנו סהצעל קריאס קורא וסוליא אס ספולס לתורס אז כל ע"ס צס פסול געור לא ילל כלל וסוס צרכס לצעלה וצזס יס ליצב ססצות סרענ"ס ז"ל סחצזס עאל אף י"ל דסס ר"ל צומן סכל אסר סוס קורא לעזמו אלל לא עכסיו וכן ינו דנני סיני שספרסס סול סצת סוס כמו מוסף י"ע וכדומס אז ספיר י"ל דיול"ן בסקריאס עשאי"כ וגדר קס"ת סלנו סוס צרכס לצעלה אס קרא צס"ת צזס ולקל"ג*

סימן כט

ש א ל ה.

[ברבר סיה שנסצא כתוב בסקוס למשפחותם יו"לבית אבותם, רק „למשפחותם לבית אבותם“ סה לצאח בר קרהית].

ת ש ו ב ה.

אם נכתב מתחילת כך סוס לסיסס סרענ"ס כמו צע"ע מעיקרא ולא עלס ירד ע' צפ"י עהל' סיה צוס אף כלן סוס גדר צע"מ עוגר כיון סיכול ליחקן וגס כ"ע אס לסיסס רס"י ונילס דכתב דעעות גרע זס אס פ"י סקרון אות נעחנס תורס ול"כ כתב מיבס צעעות וגרע מטאי"כ צסוק סחיבס לא ליכפת לן ופ"מ"ס צזס סצנת קע"ז וצמק' סופריס פ"ג אף [כלן] דקק עחצת עשורס דיעצל לא ליכפת לן *

סימן ל

יום ב' י"ד אלול חרפ"ז כוח"ע וסנה סוצס לד"ו י"כ סיקר ס"י סלוס וצרכס עדי עד לו ולצ"ב ס"י קנלתי ונכתב וסנה כפת אפי ערוד מלד צכמס ס"ת לכן אפינו נקלסס ראפיס תל"י אסנו סלוס ולא ס"י כלל [סוס] ח"ו סריפס גדולס רק נטרף ליזו סחיות עדלת כעס ול"ן סוס סבר צעעיר רק כמקדס תל"י וע"ד אשר דקס [גידון] אס זס סוס ככ"ד ירלס צצצת דף מ' ע"ב גבי סך דלסור לסחיס סך עמן צלמעטי סהיל ען מ"ס על חמי עברי"ס סחי חזינו דלף ע"ס ספסק בין סעמן לסמיס על אצעטי וכן צלמעטי צל רק ע"ס מן המ"ס על חמי עברי"ס ע"מ נקרא כ"ר ע"ס וע' סס דף מ"א פ"א גבי צי דודי פ"ס צרס"י וצולח דלסיכס רצותיו יס כ"ע בין אס יס סני סוליס דלז מותר אף נחמיסח לא ע"ס צמסנס וסנס אשר צירס' דלכך חקור [ל]צמוללור] סל"ן גרוק לשמות צצצת דחיס [שמל] ע"י סחקר המ"ס יחלכל [סדיצוק] וימן סס ע"ס צצצת אף סס אשר דקק אס סנחילס נעמיס צגופו וסנס סחוס' סצת דף ח"ד פ"א ככתב ג"כ דככלי רלסשון ל"ן כ"ע צין מעסיק כלי ע"ס.

[ג] וסנה וצולח צירס' פ"ד דענת דקלע"ס על כסף סס מוק"פ"ס סבל ואסור לסעמיון צזס וע' צחוס' צ"ב דף י"ז פ"א ע"ס ו"ל דגס סכסך ח"י יס צו זס סכס צגדר מוק"פ סבל ואסור אף צחמיון ויס לסלריך סרנס צזס צע"ע ספרוד על וסנס דבל"ס פ"ח ס"י דפנידיון סיל על כסף ומרצס רוק וזס חד גדר ולכע"ל לכן אסור זס;

[ג] צגדר סנעעס יס צזס מלד לסלריך אף סכ"ס צספרי פ' סנחק פ"ס קל"ע על ססוק סרמות לכל צטר כ"ז סלדס ח"י נעסו פקורס ב"ד קונו חת נחוסל צול"ל פ"ס וצסך דחניגס דף י"ב ע"ב גבי רקיע פצנות וצו נעמות על לריקיס כו' וצחמי"ס צמורס ח"א פ' ע' חס דעחלק סס וע' סנסדריון דף ק"ח גבי ינו צין דור סחצול ללכטי סרוס דסני לא חיון ולא נזויס וסני ח"ס וגידוכיון ע"ס צנ"ל צזס וע' ר"ס דף י"ז ד"ס סנעעחו כערפת וע' סצת דף קל"ב ע"ב גבי נעמות על לריקיס וסגדר כך מלצד אותס ע"ס גדר כרת אציות כעעס ג"כ פ' צח"ב סנס זס עחלוקת צכ"א אס גס ללחך מיסס סוס סעגון פרעי צירס' דסרויות סוס זס צפ"א צפ"א אס עלס פסקו דין ונחו עשרס ולח"כ מזרו רוב אס לריך רוב ע"ס עכסיו או גס סעמיס מלעריסס ונכנסדריון דף מ"ב ע"א גבי תלמיד סזיכס ונח דעחצ"ן אותו וסגדר כך ד"ס נעוה ויס צניף חלק סככלי זס נעס ויס צנעסס חלק אשר נקרא רוס לכן כך סנעעס קימח אס לא סיו צכופריס סרוה נעלר וסול מעחצר עס חלק אשר צנוף סנקרל נע"ע*

סימן כח

ש א ל ה.

[ברבר ס"ח שנסצא כתוב בסקוס „התאנף“ נכתב „התאנף“ אם צריך להוציא אחרת].

סימן ל

ש א ל דה

[גר שבא להתגייר והרופאים אומרים שיש סכנה למולו אם אפשר לגיירו בלא מילה אם רומה למי שנכרת לו הגיד דמותו לו להתגייר כראי בתים' יבמות מ"ו ע"ב ד"ה רר"ן].

ת ש ו ב דה

ער דה תרפ"ז חבלה השנה בו' חמיל פקנס על תרפ"ז וזכרות' פקוחה לראשי ציוס נטק ינש' פט"ו דיבעוה בזמן סהרפ"ז ומרפ"ז נוסקין זה בום קוף טחא כשהא ירש' פ"ב דתענית דהוה זמן הכנסה מזניה לא שכינות ובמר נקודה הוה כמו סכול וכמו [בשעה"מ] בתיב ס' שמיני ופ' אחימ' דמוס עד ששקסע כולם ובגדר מידס בחבל מרבנן דף ג"ח טעוס דר"ע סיה קריא לקוסו דחבלא רל"ט וזה סגדר ג"כ גבי מילס דהכס גבי מעוברת סתגריס דלף למ"ד לא סוה יר"ך אמו מ"מ סוה סעובר גר גמור דלף אס נולד בשנת נימול בשנת וע' בזכות דף מ"ו פ"א גבי פה"ב וע' בחוק' יבמות דף מ"ז ע"ב ד"ה מעבילה מה ר"ל אס רק עס דעבילס קודס או סמילס הו"ל מילת ישראל לא גרות ובתמה אס נימול כמ"ד חולין דף ע"ד פ"א גבי ד"ס אכשר רחמאל א"ב י"ט טס פרטי אברים גבי בעובר וע' בשכ דף ע"ה ע"א גבי סלכ בשלגתא דר"י ור"ל ז"ל דל"ן פל"ז טס פרטי אברים וסך דקדושין דף כ"ד ע"ב גבי סושיס ידו וסיעל דיולא י"ל דל"ן פל"ז טס פ"ין כמו אבר סהס וכ"ע [למכריעיס] דיהי' לר"ך ג"ס וע"ס בחוס' חולין דף ע"ה כס וע' בירש' ביבמות פ"ח גבי סרס בפניס דסוס סריס ארס וקריס חנה לסולגה דלא פ"ש ולא"ב אס נימול כך למס די בעבילה בעעוברת סה סוה בגדר מילס וע' בשנת דף קליס ע"ב גבי סך דריס ורבנן גבי יל"ד בית וגדר מח"ו קודס ח' אף אס נימול דגס בגר כן מ"מ בעובר ליכא פ' ע"ס סהוס' סמורס דף י' פ"א ומלד סלרכתי בזה במ"כ פ' אמור גס אס לר"ך על"אות זמן בן ס' ימים או טלא יסל סחות מ"ן ח' חס בעובר לא ס"ך לא לכאן ולא לכאן דל"ן פל"ז גדר זמן כלל לעל"אות פרטי וע' בסך משלוקס בחבורה דף ל"ס גבי אס י"ט עגרות נקנר חי מ"סס פוקס עגרות פ"ט בזה וכן גבי פקוס אס משוס דנפי פקוס או דפסל חרן ומלד סלרכתי בום גבי סך דרש"י ונחיס דף י"ד ודף כ"ס ע"ב דליכא בעתה דרש"י סומר עלמו וע"ס וכן בסך פלגמל דנחיס דף ק"כ ומעילס דף ג' ע"ב גבי אברי בעס ססככים לפניס ע"ס בום בדרוס ולפון דנבמה לא ס"ך זה סמל"אות כלל ולאכמ"ל עכ"ס מ"ע למס פסקי"ן דפובר זכר' סוה ישראל בגדר אף למ"ד לאו י"ך אמו וכן ג"מ גבי אנדדגנוס בעילס פ' שנת דף קל"ד ר"י ורבנן וסיכי דלס כסגיר ולאכמ"ל בזה וע' בעיטה ר"ח סהעוס מלד בזנחיס דף כ"ב ומגינה דף ד' גבי פרל סס עסו לח"ו דלא סוה ערל ולא כחוקי יבמות דף ע' וע' בסימ' ביבמות על דף ק' טחה סס דברי ר"ח וע' ביבמות דף ע"ב פ"א דמתי' ר"י דמשך

אובל בתרומה עבדיהתא ודלמא זה כר"י ורנא מוקי כר"י ור"י ס"ל דמשך מסוכן אס יעול ול"ל דלף ר"ח ז"ל ר"ל רק טלא יכא ערל אצל מסול לא סוה ואס נימול דמשך אסור חז"ן דגבי תרומה טעוס מילס ולכך באתת ססס פרעביס ז"ל דנולד עכול אף דלר"ך ספסס בתרומה אובל קודס ספסס חס רק אס נימול דמשך אובל מסיס אצל לס"ד לא ולאכמ"ל וכ"ס גבי גר וגבי מעוברת ל"ל ג"כ זה סגדר חולין ד"ס אכשר רחמנא וע' במה דעבולר לסיכ' ב"ק פ"ה אס סימול למעוברת אס סילד יולא וסגדר ג"כ דסל סוה כנוו טן דחלב דמזור כמבולר נקדשין דף כ"ד דסיי אס יולד יהי' לו עכ"ס אף זה מליא ג"כ בגדר ד"ס אכשר וסיכ גבי טבילה ובסל לא חסר מילס וגדר סך דע"ז דף כ"ז נשי' כמלן דמסילי דמי וס"נ כאן אצל גבי מסוכן ח"ו לומר כן ובתמה גס מי סכתהך ערלתו לאחר ח' י"ל דלא אכל בתרומה אס נימול דכולד עכול ג"כ לא אכל בלא סעופס אף כרומ"ס ס"ל דאוכל ומלד י"ט להר"ך בזה ולאכמ"ל*

סימן לא

ש א ל דה

[הענינה ציבור וכ"כ ר' צימות ואם הם נדחין מתי צריך עשרה מהענין לקריאה ויחל, ולהפילת ענגו להשי"ן].

ת ש ו ב דה

יום ג' ע"ז אב תרפ"ג דחיסק לסר' יחק ג"י ע"ד דיעסוה סנס כך דמזו בזיזי י"ט ב' גדריס א' בעביל טחא נזיר לכך לסור בזבירים ובי' לזיזיות סיל סלופר עלמו מהדבירים סלסקוים כן י"ט בעענית דתענית סול על"אות וביון פסל טס תענית על סיוס מיוולא אסור בזכילס וסתיס ועוד סלסור בזכילס וסתיס ורל"ה דר"י עבולר בעענת דף ק"ח ע"ב בחוק' ותענית דף י"ב ד"ס סלסור בזכילס ומותר בעעתיס ללחר סיטן פ"ט וללחר סלכל וע"כ זס א"סוק פרטי ג"כ וזס ג"מ ג"כ בון קבלה או סוה סיוס יוס תענית ובין בלא קבלה או סוה רק בגד א"סור אכילס חס ר"ל סך למכות דף כ"ד כעבע לסרע פ"ט ובתענית דף י"ב ובחוק' ע"ז דף ל"ד דל"ז סוה בגדר א"סוק על סלרס ובגדר טענעס וכמבולר ככ"ע ע' ב"רן נדריס דף י"ח ע"ט בזה וסנס בגדר סעילס וקריאס י"ט בזה אריכות גדול אס זס נקרא מעבע ברכס דביוס תענית ל"ל זס ולקרוף או עסוס סתענית וע' בשנת דף כ"ד דעבולר כס דלחומר פננו בע"מ ולמס לא סביא עס סגמ' בעענית דף י"ב ע"ב וסירש' סביא זס וכן בירש' ברכות פ"ד ע"ט דפלגמל בזה אף כ"מ בין תענית סקנעו בזמן דל"ז סוה בגדר עעבע על ספ"ס ובין תענית דר"ך בעביל סינס או סוה בגדר סזכרס וכן בעס דפלגיני בחוס' ברכות דף כ"ו ע"ב אס לא סזכיר ר"ח ובעת אס מחפלל במולאי ר"ח ג' זס אס עסוס סזכרס לא ס"ך מזהר דמ"ע לא יזכר ואס עסוס מעבע על סעילס לר"ך לסתפלל פוד פסס דר"ע לא סתפלל כהקנס וסנס כל דבר דסקבי"מ

ויבילת דף יום מעבילין וְלֵךְ סתומים ופסחים דף יום ג' וְלֵךְ נבני נקמים ונישין דף פ"א פ"א גבי שומר ורובן דסוס סוק שאין יבד וכו' אין מקפיד ומסלקת כחם פרה ס"י מיג נתן ע"ג כו' וכן צאלל אובלין אקורים אס לרין לברך ולכך מותר סמורס צדור סאסור מלדבנן ונאסור מורס אסור מס"ת דוס עלס ולכך בעלמ עניס ללחר מורבן עסא"כ מיו צלב סוס פלגתל אס סירע יסנו גס פכסיו ע' בפסקי סוס' חגיגת וצרוקת חס רל סוס' סתומס צתענית דף ל' ע"צ דהינו יום ריל סוס עלס וגס ללחר סנעלס חגיגת כוסג דלליכ למיד סס עתות סרוגי צחר וקסס מה דעקסס צריס דף י"ח ע"ג ו"ע קעיסל צביל כ' דוס ללחר מורבן ולכחיל צוס וסנה צלחת גכ צסל מורס יס נייע צין סנת לי"כ צבדר כוזמן דענת סוס סוזן דבר עלטרק וכל רנע ורנע זמן סרעו ווס נקרא סרכנס סכיגית ונרצין צעכלתל עהללס כל רנע ורנע וניע קמן עהגדיל צסוק סנת רנע לחת סביא צ' סעדות סייב עיהס על רנע וכן סוס צימיות דף ליג ודף ליד וכימ לכל יסיכ סוס סוזן עלס ואין מחחלק כלל ונקודס לחת כל סוס ואס קמן נחבול צחלצ יסיכ ח"ל מח"ת לסתענות דעלס אין מחחלק ובר סרכנס מוביית ולכך יס כרה סרעו על סלילס וכוסס ע' יוחל דף פ"א עיס צחי' [יסע' כריחות י"ד] ובלחת נעלס עהס דברי סמלחל ס' וחדו וספח רק גע' דילון לא סביאו זה רק דבני סנת כל רנע ורנע מליחות צפ"ע ח"ל קרל אכל ציהיכ דסוס נקודס כלל חלוקס לרין לחלק ביו לילה ליוס וע' צ"ע דף קייס גבי סכיר סבות וכימ צשיכ גבי לילה מחוסר זמן וצירע' יצמות פ"ח גבי ליל ח' צקנן צמילס וספ"ח דריס גבי מחסירין אס דוחס צלילס צשנת ורפ"י סוכס דף י"ג ע"א גבי דיחי צהיס צלילס וכימ ולכחיל וסנה גבי לוס מס דניח צין סני דנס צלילה כחו מ"צ וצין סני דרק ציוס וכן צחיל צין אחרונות לראסונות יס צזה אריכות גדול וע' סענית דף י"ב ע"צ ודף י"ב ע"א אספ"י זקניס כו' וסנת דף כיד ולכחיל וסנה מ"צ כוס דברי קבלס וחו ריל דלל על סוזן עלס וגבי חגיגת מוצור צירע' ספ"צ דענית דרק היוס וכן צפוריס סוס דברי קבלס ע"ע סלילס רק צמנילס ולל צסחר דברים צספורס ולכחיל וסנס סענית יס צ' נדריס ח' ע"י סחנו אקורים ללכול ע"י זס נעסס סענית חו לפסך סיוס סוס סענית ועימלל אסור ללכול ובלחת יס צ' נדריס צוס וסנס צלחת סליצי צוס מכלי ידלס ערביין דף ע"א גבי סנת ססל צע"ב עס דר"י חומר מסך דר"ע סחלל צילס ענגללה כלל עלס ונענס וע"ס צחי' צסס ריח וחיו לחור על ריי שלל דקיק רק סנסס לחת ומעכני סלל ריי חחר ולל ססוס לרין לס איכ מצינ דלס סוס לרין חומר וע"כ סוס עסוכן כמיס סריח רק עלחר עלל סוס לרין לה וכן דיק לנו סקיפור מסוס כך דפנס סרל"ס סובל צרין פ"א דחגיגת דסיער צסענית סוס ככסבות וסול עפע פחת ענילס לרין יופל דף ע"ע וע' נרעצ"ס צסל' סני' עסור וסנס זס צנילס פס קליססס ומלור יס לסלרין צוס וקליפס חקר רוצע צילס כדכרסס קוסס דף ד' ועלור סלרעס וסנס עלל עקליכ ע' יופל דף ע' ע"צ ולכך אסר חלכל פחות עסיער וכל

סוס צוזמן לא סייך ססלמס ע' צרין נדריס דף פ"ג ע"א וכן צירע' ריח פ"א דלס פרו יוס עני עבר מיד ול"כ ח"ך סייך לחור צסך דענילס דף ס' מחחרין ובלחת [צירע'] קיל דרק צחיב מלחרין עסוס סך דר"י דקנענו צעפירי לכן אס אין מחעניס בר' מחענין צעפירי לא עתת ססלמס כלל וכימ כחו אס קמן ססגדיל צעפירי צלצ אס לרין לסתענות לא עתתת ססלענין וכמו צרליס וחגיגס לע"ד ססלענין זה לוס וריל דמחמילס ססקסס כן אכל צ"י צתענו ואיך לסייעת סרלסניס דנס עס אס חל צשנת מחעניס ציוס ח' ועס זה וע' ערביין דף ע"א ומנילס דף ס' ע"צ וכימ וליל דיש עלסס צ' נדריס יוס וסענית וגבי ססלמס רק סתענית וע' צפססיס דף גיד ע"צ דלמס אין כעילס וכיד צרכות צע"צ וע' צירע' פ"ג דריס דחספ' [אס] סיוח ח"ל ולכך ספסיקין דקרינן ויסל לא צרכות וקללות וכבר עמדו ע"ז סוס' צכימ צשיס צרכות דף י"ח וע"ז דף סיס וכימ צ"צ פסחים נרס מנילס וע' צרע"י סענית דף י"ב ע"צ וצרעצ"ס וצרל"ס צוס צסל' סעילס וע"כ דכל דבר סעייך צליצור קרינן צרכות כו' כדי לפרסס ססול סענית כמוצור צירע' פיד צרכות וכל דבר ססול ציוס עיקר הקריחס ויסל לכן דלינח כך צכל ד' לוחות אס חנס דחיוס חף אס אין עשרס מחענין קורין ויסל וסס"ץ חומר עניו כי זה עשנע צרכות ואס נדחה צ' לימות לרין עשרס מחענין וצער"צ ח"ל כן סול לדיכל ולקלר יוסף רלזין רב דפס, וע' סנת דף כ"ד גבי יוס סול סנחטיב צד' ספילות ונחיס דף ל' ע"ג ונחיס דס"ל לסרעצ"ס זיל צהל' עיהיכ פ"א דנס קרבן סנת סחל ציהיכ סייך דוקל לכחיג וכימ צוס וסול זה הדין דוס סייך לסיוס לא לסחורר וסחורר נרעס ליוס וסיס כחיג צוס.

סימן לב'

ש א ל ה

[המוכרח לאכול בת"ב, שחל בא' בשבת, אם צריך להבריל בת"ב גופא, ואם צריך להבריל במוצאי ח"ב או לא].

ת ש ו ב ה

עשיק ו' מנחיל חרפ"ז דחונסק צנדר סאלחו לבאר זס סקלר סניר וסדיו חך כך כל דיני סחורס חל צין על סלרס צין על סחפ"צ צין על חוזן [צעלס] וזה סלגתל דר"ע ור"י צעכלתל ס' יסחו אס אחרו על סן סן ועל לחו לחו חו גס על לחו כן כן ס"ל לר"ע ריל ססודכריס סלסוריס לא צנדר ססדר דרע סול ססדר כמיס סרעצ"ס צמורס ונח"ע צסנענות דף כ"ז רק זס גיכ פועל כי עסי עילון לא מלל כו' ור"ע ס"ל כן צכל סחורס כולס וחזיל לסיסחור צנדר יחלע ססור וצנדר אין קיוסין גס צחיצי עסס לחו סחל וצנדר עשלישין דינעות דף כ' וכימ אין מקפיד ואיפור דרען רק על סלרס כי אין לסס כח לחקן על סספ"צ כן ס"ל לסרעניס ויל צסל' צכירס סספרי

בנתינתם של עצמית כדי לומר שיהיה דמיון בזה כדקדקו
 בסוכה דף י' ע"ב ויהא ופרצין וטעמיה ופי"ז וכ"ז בזה
 אבל לטו סוס רק מדרבנן במבואר כדריש דף ל"ז ע"ב
 ומשם רבנו נחום לנו בישיב וזה סלוינו דום שיהיה
 סלויס במבואר כ"ה דף ל"א במוסף של שבת ובי"ט ע"ד
 דמגילה ח"ה שיהיה בשיהם ערבין דף נ"ד ע"ב והך כ"א
 ע"ב בני שלמה ושבח דף ק"ד ע"א ור"ל הטעמים דום
 כ"ט דוקא ונקודות קטנות וכמבואר מנחות דף ג"ט ע"ב
 שיהיה כל דמו חס אש של חורס דברי כלס ואם ברוב
 הוא מפטפע ברוב קשם אור מפטפעו כ"ב דף י' קדשין
 דף ל' וכ"ז בשיס וע"י זה יהי איה"י יוב שליחה ומחילה
 מענית דף ל' ע"ב ושנה גאולה שירבה הסכמה והדעה
 כ"מ"ט רבנו הרמב"ם ז"ל בפתיח סנהדרין וסוף מלכות
 ואברי שיער המשלח אף דהוא רק ע"י דחיה מ"מ קי"ל
 דהוא נגדר שחיסס ואין ממונא ע' יונא דף ק"ד ומותר
 בסכאס יונא דף ס"ז ע"ב והכול נגדר תיקון לא העדר
 וטעון הוא הפדר ואין טעון ביה"ב יומא דף כ' וכדריש
 דף ל"ב ע"ב הכול פעולה כולו הפך לבן כה"ג רק נבגדי
 לבן ציטל ע"ז למתי כי שטעכו הוא נגדר ע"ז כ"מ"ט
 הרמב"ם במורה נבוכים ח"ב ופי' בנשכס כלאיס פי"ט לנו:
 ועל"ז ומ"ט רבנו בסקי"ט חס רק ע"י חכמה ודעה יהפך
 הכול לטוב איה"ט ע"ד צחי עינים בשבת אש חס מועליס
 גיכ לססילוך שעי"ז יראה נטוב או מותר והוא כמו
 קמי"ט מועמס וכלל זה אסוד ואקלר יוסף קלזין
 רב דפס סכ"ל.

ולא עממח חולס ולא סוס לריך רק לסורה סלכס כ"י ור"י
 ס"ל דביון דהוא מסיכן אף שאל"ל מ"ע אש רולס יוכל
 לאכול חס חליא כמ"ט וכן בני נדחה ג"כ חליא אש זה
 נגדר סעלמס פבור השכר או עמחילס תקנו דלס חל
 צבנה או יס' הסעמיה נעטי"י צלצ ובן מוכח צירט'
 ועיקר הנדר נחוס דר"י אחר אי סוס סחס קבתי נעטי"י
 ולדין סיכי דל"א כפי' הוא ב"י ולכך נקט במגילה רק
 ח"ב פי"ט דף ט' אף הרמב"ם לא קיל כן וכ"ז כגון ע"י
 סחוס קטן כמ"ב שכל צבנה והניא צ"ט ב"י צלצ אש
 לריך להסענות ועלוד חלרכתי בזה חס עמחוקת כ"מ
 צמיס בכל דברים אש זס טעלמין וי"ט בו זמן עבר או
 זמנו פכסיו ואכמ"ל פכ"ט אכן קי"ל כ"י פרצין דף מ"א
 וק"ל דפי"ב אף דסוס ד"ק מ"ע לא חל על טלס טוען רק
 על סלדס וסלדס אש סוד מסיכן מותר ולכך נעסס זס
 ר"ע וא"כ אש מי שעי"ט דין מותר לאכול כמ"ב כוונ דוקא
 אש סוד חולס נמור צמלל כגוף או צבור סכסס וכמ"ט
 ספי"י צברין דף מ"א אז לריך לסבדיל ומותר לו לסתות
 פכוס סבדלס כן סוד לרינא כי צמכ"ח ספוסקסיס סקילו
 סובח צחי"ט וע' בפסיקוס דף כ"ד ע"ב בני ספיקו חס גיכ
 סמחוקת דשמחל ור"י בפסיקוס אש על הי"ט או על סלדס
 וכן סמחוקת אש לריך כמ"ב סוססות ע' מוס' ערבין דף
 ע"א ופסיקוס דף כ"ד [וי"ט צ' נדרי חוספות דבר כפי"ט
 או עממח זמן] וע' צככות דף כ"ז ללא ס"ל כן וכן רבנו
 סרענסיס ז"ל ס"ל לריך סוססות ואכמ"ל בזה ואקלר
 יוסף קלזין רב דפס סכ"ל.

סימן לד

ש א ל דה

- (א) אם סבדילין בחלב והחילוק בין טי"א ושאר משקין לחלב, ולענין בריכה אחרונה;
- (ב) הערובה סארא עם מלח ציטראן אם היי בזה נדר מבשל לענין שבת;
- (ג) ב' הרזנים אם אפשר לקברם ביחד.

ת ש ו ב דה

יום ג' מ' סמרי פטי"ט סרפ"ה וחיכקס געמי"ט ונזכה
 איה"ס לקבל לוחות סלמחנות ביה"ב סבע"ל
 ספניס כ"ז פי"ב והך ל' ע"ב ולזו נחן לנו נעסס רבנו
 סילפל סהורס ג"כ אסר כיהן רק לו כמבואר כדריש דף
 ל"ח ע"א והוא סוב עיין יבורך נחן לנו כמבוא' טס ופי"ט
 צל"ט דום כהגן סלך חס צלוסות סחרונות חס לחס
 עיקר חורס טעמי"ט סילפל חס עממי חורס ספצור
 נפסיקוס דף קי"ח חס ניהן לעסס רבנו ור"ל עממי לפי"ט
 וכוס סוס עיקר חורס סצעי"ט פי' סגיגה דף ו' ע"ב
 לפסוקי עממח וצרכות דף פי"ב ע"א סמחלס טעמי חורס
 וע' צירט' פי"ד דפס ספני"ט חס צ' ספסיס נגדר ירי על
 עמ"ט כ"י חס יד סמחוקת ולכך לריך לזס יצין ועמס רבנו
 ל"י סיס ועמ"ט לסורי נקול על עמס כמבואר ערבין דף
 י"א פי"ט כפי"י חס קילו על עמס דצרכות דף פי"ט ר"ל

סימן לג

ש א ל דה

[כי שנושא כל ימות חול בתי עינים (בריללען) מחמת
 שהוא קצר הראות שאינו רואה סרוחוק אמנם רואה הוא
 כלא בתי עינים גיכ - אם מותר לצאת בהם בשבת].

ת ש ו ב דה

יום ג' מ' סמרי פטי"ט סרפ"ה וחיכקס געמי"ט ונזכה
 איה"ס לקבל לוחות סלמחנות ביה"ב סבע"ל
 ספניס כ"ז פי"ב והך ל' ע"ב ולזו נחן לנו נעסס רבנו
 סילפל סהורס ג"כ אסר כיהן רק לו כמבואר כדריש דף
 ל"ח ע"א והוא סוב עיין יבורך נחן לנו כמבוא' טס ופי"ט
 צל"ט דום כהגן סלך חס צלוסות סחרונות חס לחס
 עיקר חורס טעמי"ט סילפל חס עממי חורס ספצור
 נפסיקוס דף קי"ח חס ניהן לעסס רבנו ור"ל עממי לפי"ט
 וכוס סוס עיקר חורס סצעי"ט פי' סגיגה דף ו' ע"ב
 לפסוקי עממח וצרכות דף פי"ב ע"א סמחלס טעמי חורס
 וע' צירט' פי"ד דפס ספני"ט חס צ' ספסיס נגדר ירי על
 עמ"ט כ"י חס יד סמחוקת ולכך לריך לזס יצין ועמס רבנו
 ל"י סיס ועמ"ט לסורי נקול על עמס כמבואר ערבין דף
 י"א פי"ט כפי"י חס קילו על עמס דצרכות דף פי"ט ר"ל

כי קבלתי מכתבים וכתלים מערכה עשורים סייד סקול קול יעקב ביד יוסף ראיון רב מדויינקק נא לטקטו לפתיעני בטיקנל סמכתב וגם אס קנל עכבני סגלי אטור כהנתי כי מלוד עגטס נכבי על זס וגם נסודק סענר כהנתי לו עכסב וכסב לי סלל קנלו אס נקנל סגיל.

סימן לה

ש א ל ה

[בגדרי הבערה וכיבוי בשבת וגרם שלהם, ואפירה לעולם וסתי הותר לצורך מצוה].

ת ש ו ב ה

עש"ק ח' כסלו תרע"ח מעפנדר לפ"י מ"י ל"י לבית יאפעט מכתבו קבלתי נעט וסנס נגוף גדר סענרס נענת ית כזס לריכות גדול וזס לזיו סענעות אטור סענתי כזס סעננס לרכב סלכס ס"י בנידון צי"ע וכן נגדרי אמירס לפכ"ס עס זס ולנזר לו נקלרס גדר סענרס ית כזס עחלוקס גדולה ועיון רב אס סעללכס סול ע"איות סלס ולססך קילק סלס או מס סע"י זס כלס מס סעולק ולססך עס סענשאר עס סלל דלק וסלרנטי כזס סרננס וסיעת רננו סגדול סרענטי ז"ל סול סכחייז סול עלס סדנר ורליות סרננס דק"יל צטוס"י דנני ענעיר ומכנס כ"ס גיב חייז וכן צמול"ל אס חייז נכ"ס בי"ס דף ליע ולס סוס עסוס דנר סנדלק סוס לריך סיעור כל אחד כפי מס ססול אכל ביטל דחייז רק עסוס דנר סכנעסל לריך סיעור כנרנרות ונלעס לפי זס לא כהנדר כלל איך אמריון ענת דף ל"א ע"י וכריעות דף כ' דלס לריך לפחמין סוס עללכס סלריכס לבוס עס זס סל גוף סעללכס סוס סילק סדנר ולא עסית סדנר ית כזס לריכות גדול נענת דף ל"ד ונרכות דף ניג אס עלס סלס דהינו סלסנת סוס ע"איות דנר נלל כמות ע' גילס דף ליע או כהחדש ככל רננו וע' סקסיס דף פ"ס ע"י וביק דף כ"ז נני אטו חין כו עמס ור"ע אס מכנס סלסנת או עוסס סלסנת נענת חלי וגני סוללס נלסנת דפסוד כנני בי"ס דף ליע אס עסוס דוס לא כלום או משוס רלחן לרך סוללס וע' נענת דף ק"ז ע"י סלנעל כזס אס ית מ"איות נלל כעזח גבי כלי סלחין כו עוסס ע"ס נרע"י כזס ולכע"ל וסנס גדר מללכס נענת ית כזס ג' מיני עללכות אס משוס ספועל או עוסס ספועלס או עוסס סנפעל ית כזס כעס וכעס גדריס כמות ית חיוג על סכחיננס ועל עס סע"י זס נעסס חס כזו סקלי לבנו דחית וענאו ג' זיכין אף דוס רק גרמל כענולר ענת דף ק"ד ע"י דעריכ עסס ספועל סע"י נולד ב' אחית וגני כנז קי"ל דנרס ביכיו ספור ע' ענת דף ק"ב ע"ס ודף מ"י ע"י ונילס דף כ"ז ונ"מ כזס ועיקר סגדר לכל דנר סכחיוז סול ספועל אז גרס סעוד וכל סיכי ססחיוז סול ספועלס אז גרס סיכי וכן סדון גני לרי"ב ע' חולק דף פ"י ע"י נרע"י לנרך לענר עססו סלס עוסס דסליקור סיל סלל יסל כעסו וכן קיל לטעמי

סס קסוס ולחן רלוס ללכילס סוס סעסקס סיוולל סוס סלורל וזין אס סס רלוס ללכילס סעסקס סוס רב יעס ולא עלס סלורל וכסיג כנס סחוס' צ"ק דף ק"א גבי קליסי סידות דסעסקס מ"לסס אטור עסית ולוקין כזו עלס וכן ענולר ססילוק ננרס דף ח' ע"י ולכע"ל וע' נרע"י סחוס' נרכוס דף ליע גני ע"ל דלופחל ונלמס זס סוס גדר אספרנוס ע' נגדריס דף ניג ע"י בני כרוז אטור נלסספרנוס חס מי כרוז וכע"ס סרענטי ז"ל וע' נרכות דף ל"א ע"י דסוס ענרנין ין או סנר ע"ס ולכע"ל גני נרכס אסרונס סנס גס זיין סול סלנעל זיין סרענטי וססוק' סטרו זל"ז נרכות דף ליע ודף ע"י ע"י וכיעל דף פ"ע וסוכס דף כ"ז חס הליל אס סלימוד על נרכס אחרנס על ין ועל משקיס עסכ"י יליף אס עסך דנרכות דף ל"ס ע"ל לימוד נרע"י אז כזו עסקין נרע"יית ולס חסך דנרכות דף מ"ח ע"י סעיעור נכזית וע' נרכות דף י"ד ולכע"ל וכמו דכ"י זין ין על תרומס דסוס סעיעור נכזית וזין ין על ע"ס דסוס סעיעור נרע"יית דוס יליף נחור קרל דלכילס תרומס וכע"ס כהנז נקרל פרעיס דגך חירשך וכ' וע' נחוס' ע"י דף ל' ע"י וכן נעסקס סנקרל זלרל וסלר וע' סקסיס דף ק"ז גני חסני עכ"ס נחלב ענדילין וכן עסקס אטור כהחדש סס משקס עליו ע"י ביטל אכל לא כנני ועוד כנכתי סס איזי דכריס ונדל"י יקנלו ולנכסו למחול לסודעני אס קנל.

[ג] ע"י סללחו ארות סערונת סלרע עס עלל ליטראן ס"סי' גדר ענעל ע' ענת דף ק"ס גני סלמי ומנולר נרענטי סס סעננס דסוס גדר מנעל ע"ס נרע"י וכן נרלס עירע' דסוס גדר גמר מללכס וגדר עכס נרע"י ע"ס גס נלורלילס כענולר נרע"י ע"י דענת וכן סול סעננס נקלוס סלספנין נענת דף ליע וקע"ס גמר מללכס ור"ל עכס נרע"י וחף דסרלסנויס לא פרסו כן ולכע"ל ולא דמי ללכע"ל דענת דף ק"ע וע"י דף ל' אף דע"י זס נעסנס עעס וכעסח דנר חרש ונלמח ית שיסס נרין ע"י ספ"ס דמולס נענת סוס אב עללכס עוסס מנעל וסל דק"יל נענת דף פ"ס ע"י דרק עוסס מענר ליכ"ל אכל משוס ענעל ית ולכע"ל לכן ית לעכות מזה;

[ג] ע"י קצורה עני סרנויס נלמח ית כזס לסלריך סרננס אף דק"יל עס עלוס קנס עקומו נסרוג כענולר כסוסס דף ע"י ע"י ועננין דף מ"י וכ"י נרע"י מ"ח סנס ענולר נלסלות ספעי"י וכן כהנז סרענטי ז"ל נעל' מועלח חס פ"ע נור עמטילו לחוס חס דוחס לנפלים דסוס נגדר עס עסח"ר ע' נכזיר דף ס"ס ע"ל ונרע"י סוף עננין עסלק כזס זיין סרוגי עלמחס לכריני סלמחיות וכן מנולר נכנס דף כ"ז ע"י דסרוג כוס כזו חסר ענחס דמו עכ"ס זס עוכס דסוס כזו נפל דסרע"י ענחס ונעל מוכס נ"ז דף ק"ל ע"י ע"י וק"י דעס אין עיעור לקנר וכן עוכס נעמ' עמחוט דמוסר לקנרן עלל נרע"י וע' נענסדרין דף מ"ח דלחן קנין קנרר אף חן לא קי"ל כן אכל לקנרן נידו ליכ"ל כזס קסירל וכן נסרוג ית כזס לכלריך סרננס ור"ע נעס קס"ר ח"ס ילעזין לי כי לא רליתי לוחו ועס לנו כזס לכן לא יסוס לוס וד' ית' יגדר סרלענו ועד עתי

קבלתי מכתבו והנסה איל להסיר זה דגני חסורים
 במשום שום זה כמו שנעלו להבדל וכל המחובר לנקות
 סרי הוא בעצמי בירש' שבת פ"ו גבי המיכאל וע' שבת
 דף כ"ח גבי זוג וחוסה וכ"ע אבל כאן עיקר הדבר בדי
 להראותו לסרדיוס ולא ביטלו וגם גבי קניע מועסה איל
 לקשרו בנצעה כמזולר דף ס"א ע"ב ולף דס"ד דעס
 צגו' דגם אס מוליא צידו סוס כפולס אך לח"כ עסקי
 עס דף ס"ב דהוא פולאס נמוס ע"ש וע' בירש' שבת
 פ"ז דגבי נועל אדס בנ וסלכנ דהלכנ פוס קניע מועסה
 לחינוק אך כאן לא טיך זה דעיקר הדבר להראותו ול"כ
 סוס הולאס כי לא נמנעל להבדל אף צמפור וכ"ע בקשור לכד
 וגם סוס גזרס שיוילאו ד"א צריס ול"א להסיר זה וכעו
 גבי קשרי מוכס דעבת דף פ"ח ע"ב דעורב אין פיעור עמי
 אוחיות ח"ב וכמזולר צחוספ' עכ ול"ש ע"ש סחוס' וכן
 בשע"ס ע"ש דף ע"ב כ"ס פ"ג כן ולכן איל להסיר זה
 ול"ך ליש צבית וסלכר כ"ד ילדיו יוסק רלזין רב דפס פ"ל.

סימן ל"ד

ש א ל ה

[בדבר עירוב דעיר לארז].

(א) אם אפשר לסמוך לכתחילה על עמודי וחומי הטעלעגראף
 דהוי צוה"פ סה"צ גם רחוק מן הכתלים יותר מדיים ;
 (ב) אם לששים רבוא מצטרפין גם עכו"ם או דוקא דוסיא
 דרגלי מדבר כל' החום ערובין דף ו', ואם דוקא
 כל' רש"י וחום' ערובין דף נ"ט שכ' גבי עיר של יחיד
 שלא היו נכנסין בה 'תמיד' ס"ר משמע דבעי בוקעין בו
 ,,בבל יום", וכד' השו"ע או"ח סי' שם"ה].

ת ש ו ב ה

משיק צ' שנתו תרפ"ו דחייסק פ"ד לסמוך על חומי
 סמ"ע בודאי לא אפשר ובגד סאריכו צום וגם
 אני הסכתי צום זה כחם ועיקר גדר פתח ללא סוס רק
 הפשוט לכיכוס וילאס כמזולר שבת דף קע"ז וחוס' שס
 דף ק"צ ע"ב וחוס' זנחיס דף כ"ס ע"ב ד"ה שניס ולף
 דעזולר צמסנה פרבין דף ט"ז ע"ב גבי פללס דסוס כפתח
 וע"ש דף ט"ז ושס צחוספ' פ"ב מזולר גבי חל דלס לך
 אהל נעוך סוס כפתח אף דזה לא נעסס צידי אדס
 כמזולר דף ט"ז ע"א ע"ש בערבין זה רק כשנעסס עאלו
 אבל אס נעסס לסס דבר אחר לא עסתי זה לכ"ע וזס
 גדר אדעחא דנפטי סמזולר צכ"מ וע' סנפדרין דף ק"ב
 ע"א גבי סודמו מללסס ויש צום אריכות גדול בסך
 דזנחיס דף ט"ז ע"א וצירש' יועל ס"ס גבי סולכס וע'
 סיפס דף ע"ג ע"ב גבי פללס נעע לסיג ולף דעכ"ס
 אין לו מספכס צירש' פ"א דתעוזה גבי סכסר ועפוד
 סלרכתי צום ולכמ"ל בגדר סך דלכלות גבי אסלות גבי
 פתח וגם בסך דקועס עפוס דעסחמל לפרי ע"ש צג'
 וע' בערבין דף ו' ע"א ע"ש חס ;

לסרעביס ז"ל גבי מלגיס כלאים וצבי עעווא כסן דסאיסור
 הנפעל וכן גבי קרחס וכעס דצריס ולכמ"ל והנסה גבי
 אמירס לסבו"ס מלבד איסור דלמירס יש צום איסור גרס
 ולף דק"ל שבת דף קכ"א עברס אדעסחא דנפטי וגיטין דף
 כ"ג וקדשין דף כ"ב ע"ב ע"ש ח"מ יללס צמחצות דף ע'
 ע"ב דרק גבי כעו סמירו לומר כל העכסס אינו מסקי
 ולא כשאר איסורים דעבת וזה הפעס דכצ"ז סאיסור והמיוצ
 רק הפועל דכרי עיקר זה שפ"י אין הדבר חס לא דבר
 נישך ולכך גרס מותר וכן בגדר אמירה דכל סמכסס וע'
 צחוס' שבת דף קכ"ב ע"א דחלקו ג"כ כה"ג וכן כ"מ גבי
 חסינה דהרעב"ס ז"ל בסוף ה' שכירות פסק לאיסור ולא
 מעעס שבת רק דזה גדר גרמא וזה תליא בסך בעיא דעס
 גבי קמץ צפ"ס ולף דלא דמי כלל ועיקר הגדר צעס דפליגי
 עס רש"י וחוס' אס ר"ל צמחצות של ישראל או של עכו"ס
 וכ"ע צמס דסוס זה פלגחא דנפי דק"ל חסמה בקול ח"ב
 סיכי דחפסח רק סדיסס סיס בקול מאי וזה צפ"ס מחלוקת
 צירש' תרומות פ"ג ומליא בגרסת הגמ' צ"ע דף ל' ע"ב
 צעפת דיסס לא תכל חקומה או חסינה וע"ש גזס ולכמ"ל
 וכן סדין גבי מוס צצכור פ' ככורות דף ל"ה ע"א וסירוס
 דצ"מ עס והנס כך ר"ל סנו' בערבין דף ס"ה אסר
 סללסוסיס סאריכו צום בגרסת הרי"ף וצ"ג וחוס' צ"ק
 וגיטין אך ר"ל כך דעבות שיש בו מעסה איל להסיר מוסס
 דלף אס מותר לומר ע"מ אסור לסשחמס צמס עכ"ס עסס
 ללורך ישראל' בדבר שחמסס פ"י וכמ"ס צעבת דף קכ"ב
 ומס טיך צום לורך מלוה כיון דאסור להשחמס לא חוס
 מלוה כלל משא"כ דבר דלא נחמדס פעולה או דיעבד מותר
 להשחמס וכמ"ס צחוס' שבת דף קכ"ב וצ"מ ספ"ג דערבין
 גבי אסל וע' ערבין דף ע"א ע"ב גבי פירות סבא"כ מחוך
 לחחוס וחוס' צכ"מ צום צדף מ' וצ"ל לכן ללורך מלוה
 מותר כמו מילס וע' צחוס' ר"ה דף כ"ד ע"ב גבי סך דלירות
 לצנות ע"ש אף דהוס ללורך רביס וחוס' צ"מ דף ל' והך
 דערכות דף ע"ז ע"ב אין ספרס צג"ע כן רק דר"ל כיון
 דוס ללורך רביס לית איסור צשיחורר דזה ג"כ תליא אס
 סאיסור איל סשיחורר או חס ששחמכר פ' חוס' גיטין דף
 ל"ח וחוס' פסחים דף כ"ט וכ"מ צום צעבת דף ד' וגיטין
 דף ע"א ע"ב וגם עס כיון ששחמכר נשחמכר משא"כ כאן
 דהוס נעשך ואסור להשחמס מוס טיך לומר מלוה ולא דעו
 להך דלחמל דעצדל אסירח עס עוסל על כל ישראל' [לסלק
 סתקלס מחמת גרס דאסור כמזול' שבוטות דף ע"ז ע"ב *]

סימן ל"ה

ש א ל ה

[ס"ס שצריכין להראות התעודה (הפגט) בצאתם לחוץ
 אם מותר לצאת בשבת בקשורין בבגדו].

ת ש ו ב ה

זה ד' י"ז שנת תרפ"ו דחייסק לידי סרס ספ"ב עסקי
 עעמחא כמסודר כלל' פסכן כי רב צללסלסל

ת ש ו ב ה.

יום ב' כ"ט ניסן תרל"ט דיינסק אסדיש קבלתי פ"כ כפת וסנס זולתי לכתחילה לאמות מלש פ"י סעוכנס סכתב כ' זולתי לא מחמת הספקות שכנגד ונאמט ע' בהוס' ספסחים דף ל"ז ע"א נלאס דלדבנס יואר פונ ט"ס' נילשת סמוך להנודר וסנס זס ודלי בני פירר סוס חטט חף אס נימל קצנס בקצנס לה זלמ ע' בהוס' ונחנס דף כ"ב ע"ב וספסחים דף ע"ב וזינש' דמלי פ"ס ס"ב מחלקת דר"י פס זר פדס ונחרומת וביע אס יס זילס וזכורות דף כ"ב בני אפר כו' זאפס ונדס דף כ"ז בני רקב ונלמח סעוצים ז"ל זבלי סרומות ס"ל דקמס בקמח לא סוס לה זלמ זבי"ג סיד ע"ש ונלמח זס תליח זסך זביח דעכמות דף נ"ט ע"ב בני זכנס ססיקס פל מחנס אס זכ סוס כמו זעורב או כל אחר עומד זביע וע' ע"ש פוס' קוטס דף ע"ז ע"ב וזכורות דף כ"ז דכל זבר סעומד זביע לא נחבעל וכן זס סעעס דק"ל זמרוות ס"ס בני דומע זמחוצר אפי' זלס סל חולן וז' של חרועס לא זבלס משוס זכל אחר עומד זביע וע' רט"י גיעין דף ג"ד ע"ב ע"ש זרש"י ועסוס דעומד זביע זמזול' זיע דף ל"א ע"ב בהוס' וזירש' קדוסין פ"א דיע אומר זסקוק זנסס פ"ש וסוכס דף ע' ע"ב פ"ש זביע בני סכך פסול וכיע חך סל זמחוצר זברלס פ"א ס"ס זירש' זזס ודלי פרלס אכל ספק חף דמחוצר זבל וכלן לא סוס רק ססק וכמ"ס ססקקי פוס' מנחות ס' ר"ז ור"ס דרק ודלי חמץ זמסחס אכל לא ססק ועזיעס חוס' פסקים דף כ"ז ע"ב בני זוכן זמסק וזירש' פ"א זבילס כסיג וכן כלן דמ"ז ודלי זמסח חמץ ליבא כלן לאקור דיעזר וכ"ס לחחר ספקח אין להחזיר כיכ כי זס רק לללח זזית מלש זולתי לא כ"זן דזעסס ע"י זכונס ורזנס יס לסאריך זזס זסך מחלקת דרש' סוכס בהוס' סוכס דף כ"א בני מילי זימס דפרס פל הלית כוסח זקרנות וזסך דלוגר זי"ש פמ"ס סנס"ג ז"ל פ"א דסוכס וזסך מחלקת זידים ספ"א בני קוף וזבלי זרכות פ"ז זמזימס ומלוד יס לסאריך זזס זסך דזעזילס דף כ"א וזסך דניור דף מ' ע"א בני חנלחת ע"י כשא ואכמיל זזס אכל ללסרן לססותן אחר סעסמ אין לריך ואקלר יוסף דל"ז רז דפס סכ"ל.

סימן מ

ש א ל ה.

[ברבר נוסח שפר מכירת חמין].

ת ש ו ב ה.

זשיק לסרכ סח"צ עסיק זממחל אליני דסלכתח כמסור"ר זעלל כ"י חמ"ז דיינילמחן קבלתי זמכתו עס סוכס וסנס לעוס פס סוכסס טלמי זינע עס עטר סרסלס ופרכות וסס כחקן כל פדכר"ס וכ"זן זכונס ופוער ג. זעז"ס

[ב] וגיני סך דק"ר סנס ס"ז לסמוך על זס חף דסמוק ורש"י זכתו זכ"ח זכוס' זכונס דף ז' לא זכונס כן וזלמח זס גס לעזימחם רק זנגד סוללס דר"ס דוס זנגד סליע ורק כמו זסוס אז זמס"כ זסוללס זרש"י לר"ס חן לספך וכן סך דירש' ערזין פ"ס ס"ס ע"ש לר"ל אין ר"ס כו' ר"ל רק כס"ג וכן זסך דערזין דף כ" [ג] וע' זכנת דף ק' ע"א וזירש' ערזין פ"א בני סקקל ד"י חמ"ז *

סימן לח

ש א ל ה.

[עור זנגר עירוב].

ת ש ו ב ה.

יום ד' ו' חסרי מרש"ס דיינסק זמזיעס לסרכ סמריף וזקי פועימס כמסור"ר אר"י ליב כ"י רז דחידז ע"ד עירב סנס זלשון סנמ' דערזין דף ס"ח פ"א זמזלס דלית זי חרי כו' זעמנע דזס מוטל פל רז ספיר זע"ס זכסול וכמו סך דמריק דף ו' ע"ב כל מילי דמחל וזס ג"כ סוס כלוס לדיו וכמו דרכ"ס דסינו דרך זרי זקלט כע"ש סרוזים זסלי רולח וע' חולין דף ס' בני עומד לחלל זכח וקדושין דף מ' ופסקי חוס' זיק דף י"ב וזעזימות דף כ"ס והסיכות יואר פוב מן פריטטלח דאל סליחל למלכא זכני ספיר אין יבולין וע' ז"ב דף כ"ג ומגילה דף כ"ז וזכר"ס דף מ"ח וזירש' עס וסעיקר זיעח זש"י ערזין דף ע"ז ע"א וכל כחוס' דף כ"ט וע"ש דף כ"ז בני זמחול וזני מחילס סעזיזס נחנת וע' זמזיילס דף ע' ע"ב ומגילה דף פ' ע"ב זכוס' וזתיי יומל זביע ודף כ"א ע"ב ופירש' סרמז"ס וגס סוס מחילס זכרסח ערזין דף פ"ס ע"ב ודף כ"ב ואכמ"ל וזכסיל זמור לחלל ח"ל למטות לו זמקנס.

סימן לט

ש א ל ה.

[א] אי שרי לעשות סעות בהמכונה החרשה עם הסרין [סרייריעמען סארג סעכה] ועס רצועה הקלועה סחומי ברול [באנד אום דראהמזנקעפלעכט], החששות זכססרין אולי נשארו זמיר גרזקים פרורי עימס ונעזימס חסין וזמערבימ עם המעות הנופלות אח"כ על הסרין, ב) הרצועה החזרת חסה סהתגור גורמת לסחר למעשה החימוץ וזכחחר שערזיכין בו את העיסה סרנישין את חוס ההסקה זכל חחר ואס יש להפירורין דין ג"כ או לח לענין חחר וניעור ואפשר שחפירור זכלל אינו סתערב;

[ב] אי אסורין המעות הנעשות במכונה הנ"ל אף ברעבר סרינג או סצר חופרא או חסירות;

[ג] אי שרי לקימן זפסח כרי לזכלן לחחר זמסח].

ת ש ו ב ד ה

עצה"ם הרע"ו קמ"ר פשפנדר"ר היום קבלתי מכחכו ע"ד לוקמר סנס זס ודלוי כל דבר שלטרו מטוס חשט שקלס או גורס לא פלוג זס צהך דכלכס כר"ע בגזרותו חס בכלל הך שלגחא דכנורות דף ל"ו לא חלקו צין חצר לפ"ס גני כסן ונצי כוחי חלקו בניעוין דף י" ופסעס דגני כסן רק הקנס ולא מנעס חשט עמס לכן לא פלוג עש"איב בכוחי דיש צסס חשט עמס לכן חלקו וכמו הך דבילה דף י"ח פ"א גני עבילת כל"ס צי"ע מטוס גורס דעמח יעצרו אף דצי"ע לא שידך זס והולסח נוסס עזרת צי"ע וגורס אצו הולסח ישנס צי"ע וכן סדין דמח"י כסך עינס דגורו צכס בס"ד דדעמי מצוחר דלף אס בלו מחיל מ"ע כיון דגזרו על המיניס הללו לריך ענין להסיר וכן עוכס מרשי ספח"ס דף ל"ס ע"צ גני קמח קלוי דלח עשני חליטס משוכ דקלוי רק חשט לא עסני חליטס וכן ר"ל סך דדף מ' ע"צ גני חסיקי ר"ל אף בחליטס לא עסני וכן דמח"י מצוחר דלל שלא קבלו עלכס חצרות חקור דזס רק חקנס ולכך צמיני קטניות דסממיוו אף יבשים לא חכלו דעס כ"ע צכס צין צמיס צין צלל מיכ כיון דליכא צכס חמץ וע' כסכס דף קט"ז פ"א גני גליונס סכיון דליח צכס ככז לעולס חלילין ועמח"אין ע"ס וכן צירש' ספח"ס פ"א גני צ' שורות צמרחף דלוחס שלא נעחמס צודל"י יס לס דמס י"ח צין זס לזס ובלחמ דגד עיני קטניות הול עשוס גיר סח ע' ערבין דף פ"א דמן עדשים ומין אורז יס עלהס סכ סח ולח מן דוחן וע' בחוס' צ"צ דף כ"ו ע"צ גני קמח אס מחליף בשל קטנית וזס חליח צהגרסל סס פ"ס וע' בחילין דף כ"ב פ"א מס קקרא קטניות פ"ס בחוס' וע' צירס' קדושין פ"א דבצי סס אס אטס כסכס חקורס ללחח ח"ל דהירש' ס"ל צכ"ע דרק על כסן גזרו שלא ללחח וגזרו עופעס עמחח סחקס זס גורס דעדרו עכ"ס רק צח"י ויס צוס אריכות ובעי אס כסכס דליח צס דין איסור עופעלח עח מח"י ולעזר דזס בכלל גורס וכן סדין צעכס אף שלא קבלו צמיין אף כל זס אס הוס עכסג שלא לאכול חקור כספח וכמו צמיני קטניות אכל כיון שבשל ספס חוכל"ס וכיון שאין צו שוס חשט חמוץ עומר לאכלו והוס כשל ספס צעפ"יד ויס צוס לסאר"ך כרכס דעמ"י ועמחמ ככיסת הי"ע חקלר ידיוו יוסף רלזין ויחוגו חס"ס ככסרות.

סימן מג'

ש א ל ד ה

- [א] בגדר הכשר כלים לפסח, דין כ"ח א' סהני יישון יב"ח ובגדר כלים של עכ"ס כאלו;
- [ב] בדין ירקות שאינם ברוקים;
- [ג] עיד הסאכארין לפסח;
- [ד] בדין גריקא, וגרופין של גריקא;
- [ה] דין כולם בשעת הרחק.

ספוכס

שאל"ס צמחס סוס עקיס זנס הפנרז יפ"י חסד מסג' עפ"ל"ס כלי סיה"י ערז צעד דבר עקיס וע' ציק דף ס"ד ע"צ טוק חזי כמס חזנן הורל צמיקל והוס כמו דבר קלוב וע' צרס"י כחוצות דף ל"ח ע"צ גני דבר קלוב ע"ס צוס וע"ד ספכירות כיון ספכירות הול עשוס אנג קרקע לו גדר עטיכס כמ"ס חסוח' צי"צ דף ע"ו פ"א דוסו כמו עטיכס ופס"ע להמניס צמ"ס דעס' מע"ס גני מקומ' מושכר לו חס יס לו רשות לסחזיק ללחסי"ס איזו זמן לא איכפס לן ועמחמ ספירדס חקלר יוסף רלזין רב דסס דע"צ סכס לועס סס נוסס סמטר ונוסח הרש"ס וניקמ סערצות ומס ענעחק גס צלסון רוקיח לא מעכז בוס רק ליסוי דכר.

סימן מא'

ש א ל ד ה

[בדבר קמח שאינו משומר לבצות בשעת הרחק].

ת ש ו ב ד ה

קמ"ר פשפנדר"ר יוס א' י"ז אור גנס חרע"ו להכר החויצ עיקר ענעלח כמסור"ר שחול' מנחס מענדיל כ"י סיוס כלסר נודע לי מהסמועס דעס חספית ח"מי ככ"י סמרו לי איך פכס קבלו מכתב מ"כ על סאלוח א' גדין קמח ען ססוק כנס יס צוס אריכות גדול צדבר דרק חשט אס זס סוס כמו ודל"י אינו עשוער והך עינור מחוץ לריך גס צמלס ספס וכע"ס כרמצי"ס ז"ל צהל' חמץ פ"ס ס"ס וע' צפסקי חוס' מנחות פ"ק כ"ז דלחוש גס צח"ען א"ל חס הבדר הוס גדר חקנס וכמ"ס רש"י פסח"ס דף מ"ב דכל הני חסעות רק אס יפכ"ל טסן ולס אכל צליקמ על עכ"רס לא חיסנן וכן הגדר דמח"י דוסו רק חקנס זס רק אכל סכר אכל צמ"ס שלמו לא גזרו כלל ולכך קי"ל דלח גזרו על סערצות דעמי צסולין דף ו' אף זס רק צנחערז אכל ע"ס דסס לא גזרו אכל סכר לקח דעמי ונפטרז אללו גס דמח"י כן וע' צערלס פ"א אף צלחמ סנס צחוס"מ דע"ז ס"ס ענוחר דחבולת הנלקחות מן סעבר"ס סן טפוח"ס וכן אונ ונחוס' דעכס"יין מצוחר לסך ע"כ דגני עכ"ס לא גזרו וכע"ס צחיצורי צוס וכע"ס רש"י ספח"ס דף ע"צ גני צליקות של עכ"ס לכן צמחח סחק נוכל לספיר ליקח מן הנעמנין צרמ"ס על צ"כ כני"ל.

סימן מב'

ש א ל ד ה

[ע"ד הנהגים שלא לאכול צוקער וול"י של פסח"א אם בוחר לאכול בשעה"ה שאר צוקער שאין בו שום חשש חימוץ].

ת ש ו ב ה.

מש"ק כ"ח שנת תרפ"ה לידיו הרב המר"ק ובקי מחון ומסקי טענתו כמפורסם בעל נ"י רב דביחאוי ישן וכתבו קבלתי כעת והנה ע"ד כ"ח לא ציאר במה ר"ל אם לקנות מעכוס או אם נעשה סבה ונאמרים אלל ישראל או לפסח וזוה ספקו דאף דיעבד אקור והנה הגדר כך יפ"ן בלשון רבנו הרמב"ם ז"ל בה"מ מא"ס פ"ז ס"ב לפ"כ אין לקמין כ"ח ע"ש וע' ע"ז דף ע"ו ע"א גזרה ופסחים דף ל' ע"א ע"ש בחוק' ר"ה לפסחהי ור"ק כ"ו ע"ב גבי חגור ובסך דחולין דף ק"יא ע"ב גבי פסחא דר"א ע"ש ברין וע' בחוק' ע"ז דף ס"ו ע"ב ע"ש גבי מורה ללא ישמע לנו הפכ"ס לעשות מורה חדשה אך הגדר כך דכמו בע"ז דף ל"ד ע"א גבי מאני דקוניא מחמת חמון כ"ח ור"ל דזה תקנה דכיון דכ"ח כנכס המחש לא רק העעם וזה גדר מדיחי דשם ופסחים דף ל' וכ"כ נעשה זה כמו פלס איקור וכמו גדר חכ"י וא"ל להפיקו"ש אם לא שבעה פנים חדשה בגדר החזרת כבשונות דזבחים דף כ"ו ופסחים דף ל' ע"ב וע' צונקש"ין פ"ג וכן מצואר בירש' ערלה פ"ב גבי ללוחית של ת"י פרס וע' חוק' ע"ז דף ק"ז ע"א גבי קדרה של חלב ושוב הוה בגדר חרס הדוכי לדין וקנקניס לר"ש דנעשו פלס האיקור ואקוריס בהנאה ולא מהכ"י ישן יב"ח לר"מ בקנקניס רק לדין דכיון דיש לפס חיקון מחמת דב"ע"י רק בלזון וע"ש בח"ס' דף ל"ב פ"א גבי קדרות הסלועות כ"ו וכן הד"ן גבי חר"ין וז"ן דאף דמצואר דלאחר יב"ח מותר זה רק אם אלל הפכ"ס הוה יב"ח אבל אם באו ליד ישראל בתוך יב"ח לא מהכ"י ישן דבצר נאסרו אבל בקנקניס לדין מהכ"י נס צ"ר ישראל כ"ו דר"ק ע"י לזון ועיקר הגדר דע"י חמון נכ"ס"ס על"ס והוה בגדר לא מלזון ערפס שח"ר להכשירו דחולין דף ס"ח ע"ב רק זה אם נאסרו או באו ליד ישראל בעודם צ"י דחל עלה"ס האיסור וכן הגדר גבי חלב עכ"ס לפסח ומזנו מחמ"ס דנאסר ביד ישראל וליכא תקנה דומיא דלא גזרו על מערכות זה רק גבי ע"ש דלא גזרו עליו דין דמא"י רק לחצר בזמן שלקה מע"ה ולא חל איסור ואסור אף ע"י הערובת כמצואר דמא"י פ"ד ומנחות דף ל"א וב"מ אבל בעודם צ"ד ע"ה לא נאסר עדין וא"ס נתערב צ"ד"ס מותר וכן ר"ל בהך דחולין דף ו' ע"א ובירש' פ"ג דערבין והוצח צרמ"ס בה"מ ממש"א משכב פ"י דע"ה או גוי שסוה לו י"ן וטהרות ואח"כ נעשה חצר או נהג"ר דהוה סלגתא דמא"י אם נאמן לומר לא ננעתי והגדר דין של פכ"ס היכי דעשה לשתיה וכן טהרות של פ"ה היכי דעשה לעלמו אף אם לא נגע בהם אסור לישראל או לחצר דזה תקנה וגזרה רק זה אם קגל"ס ממנו חצר או ישראל' אבל כל זמן שהם אללו לא גזרו עלה"ס וכיון שהו"א שלמו נהג"ר אז נעשה חצר מותר לעלמו וכן הד"ן צ"מ"ש רש"י פסחים דף מ"ב ע"א בסוף הפרק דלכך בליקות של פכ"ס מותר לישראל' דאלל העכ"ס לא גזרו דבאמת גזרת חכמים לא חל לעכ"ס וכמצואר באסלות פ"י מעכ"ס ג' וכ"כ הרמב"ם ז"ל בה"מ נהלות פ"ו ה"י ובס"ל טעו"ס פ"ד הלכ"ה כ"ע גבי קפ"י"ה שזיעית דלא גזרו על פכ"ס וכ"כ

זוה ואב"מ"ל בזה יד"מ נבי כלי עכ"ס פסק הרמב"ם ז"ל דלא יקח מהם אף כ"ח ישנים אין לוקמין דזה תקנה על ישראל' שלא יקח מהם והכ"ף שצ"ר ליד ישראל' נאסרו רק העעם של"ס מותר דיעבד אבל הכלי אקור לפולס ולא מהכ"י ש"ס דבר כ"ח דסע"ל נעשה איסור ורק במדרס ר"ל הח"ס' לא ליקח מן העכ"ס רק להשתמש בכלי שלו, אז עדין לא נאסר אללו דעליו לא חל תקנת חכמים לאקור הכלי שלו והארכתי בזה הרבה בגדר בלוע כחמ"ש ע' חוק' פסחים דף כ"ב ע"א גבי הכובש ג' כבש"ס ובהשגת הראב"ד בה"מ שמי"ס פ"ו וע' מע"ש פ"ה גבי ציפור מצטרב בתבשיל וכן הד"ן גבי עפר צ"ת פפר"ס בלר"ך הע"ה"ס אם נעשו מהם כל"ס דלאחר שצ"א עפר ליד ישראל' או חצר לא מהכ"י וקודם לזה פסקי"ן דטהרות ע' שפ"י"ג דאהלות ובתוספ' כל"ס פ"ג גבי לבנה ואב"מ"ל לכן לדיכ"א אי"א להחיר ליקח כל"ס מעכו"ס ולא דמי למ"ש התוס' גיפ"ן דף ס"ז ע"א ובחובות דף כ"א פ"ב דשעת הדחק כדיעבד דהכל"ס אסור"ס לעולם מן הד"ן להשתמש בהם דזה בגדר איסור והע"ל לא נכנס רק הפעם שכותן באחר הוה פנס ולכך החמירו גבי פסח ולמה לא הוה כמו סרו"ס מעיקרא קידם הפסח וכן ב"ב"ה לשיעור התוס' דנפנס קל"ת חוק מצ"ש ע' ע"ז דף ס"ז ע"ב וע"כ דר"ק אין עליו ש"ס פעם אבל פדצר נאסר ולכך הכלי אסור"ס כמקד"ס וא"ל להחיר ;

[ג] ובדבר ירקות שא"ס צדוק"ס יש להחיר דבאמת התוס' פסחים דף קט"ו ע"ב ס"ל דהוה מיע"ש ואף לשיעור הרמב"ם בה"מ מא"ס דהיכי דתלועות מל"ו זה רק תקנה וגזרה ורק על של ישראל' ולא על ש"ס עכ"ס אך ליקח דוקא מאול"ר והפתק כמצואר צ"ז דף מ' ע"ב וכלל זה יש תקנה וגזרה וכן במשק"ס תפוח"ס של עכ"ס אם ליקח מחב"ת הטהו"ה מותר ע' חוק' ע"ז דף ל"ג והארכתי בזה הרבה בזה גדר אין דבר של רב"ס נאסר העצואר בירש' הרומות פ"י וע"ז פ"ג ולא חל עלה"ס ש"ס של עכ"ס כיון דהדבר נעשה למכירה וזה ב"כ הגדר דפת פלטר דאין עליו כלל ש"ס של פת רק חצו"ס ולא גזרו על זה.

[ג] וע"ד בהאחר"ן אין צו הש"ס לפסח וכ"ז אם אין [משמעותין] לחמ"ן מע"ש יש להחיר וכלל זה לא ;

[ד] וע"ד גריעק"א כבר כתבתי לו זה אי"ו שנים דדבר אשר יש עליו גדר פת א"ל להחיר ומחל"ף וע' ערבין דף פ"א גבי עדש"ס ואור"ו וזה ר"ל התוס' פסחים דף מ' ע"ב שא"ן בא ליי"ו חמ"ון כל כך וק"ל ולא מחל"ף וע' צ"ב דף כ"ו ע"ב וכ"ז גבי קנ"ה וכל סי"י דמחל"ף א"ל להחיר רק בגדר הך דגדה דף ע' ע"ב דה"י בל"ו"ס לא גזרו אבל דבר דמחל"ף לא וע' בהג"ע גבי פת עכ"ס דפסק דמ"י קפ"ניות לא נקרא פת וע' צ"ע דף פ"ו ע"ש וכ"כ צ"ס ואב"מ"ל ואקל"ר באמת יש צו"ס להאריך מאוד אך אני כותב זה באי"סן לילה לכן כתבתי בקל"ר רק [סני"ת] לדינ"א כ"ד יד"ו יוס"ף ראו"ן רב מדייניקס אל"י ת"ל כל שפת"ן לא חסר ולגלג"ת סע"ן אשר גז"ר בק"ק אשר עלאכ"ס א"י ליכנס כח"ש סתו"ס מנחת דף ק"פ ע"ב ובירש' יומ"א [במילוא"י] ח"ס מפת"ה של פרכ"ס לא נעקר לשל"ת ומשלת"ן גב"ס וכמצואר בירש'

זוה וכן הדין נבי מועלים ויראה גלגון פתחם לכלים סמי' ופנה דף ע"ז דבני פאל כלים נקפ כשברו פסרו ובני ר"מ נקפ כשברתו ממסרתו ר"ל פצדים בידים ממש דנפסס פכים מדשות וכחש מתגון ובלא זה לא וכן מצולר כחיי וסארכתי זוה סרבה גפדתי על ס"כ רק כ"ז ססט ביד פכויס לא הל פלסט סגורח וסדין רק כצנור ספסמ פלסט פנוחניס כפאלל כפפנליס כסט וזה ר"ל סמוס' ע"ז דף ק"ו ע"כ נבי מדוס ספפכרם לא יפנע לנו ומה זכ ר"ל כ"י אחריות פכויס פלנו רק דר"ל דל"ל לפנפ. לגו וכע"פ רבני הרמניס כה"ל כחלות פ"ו פכפכתי והפפנס דלסלות נבי כסיפ וכן מצולר כחוס' פ"כ דפניתיח של גזרו רק על מקוס ססט יכוליס ופס מצולר דגס על כותי לא גזרו ור"ל שלל חל גזרס וכע"פ הרמניס והרי"ט כפי"ע דלפלות פ"ז ובחמת זה הוס כע"ל דגמי דניפין דף ת"ד ע"ל חס בגדר גורכ הוס כותי ככויס או כ"סרל' ולוס לחלר כגזרו פלסט כ"ה"י ככויס הוס לגורס גס לקולל ככויס וכע"פ הרמניס כה"ל פצדיס וכפסי"ע ספ"ז דנדס נבי גזרס דני"עלח מתעת דלכס פפפליס כולול ח"פ דכחמת ח"ל להפקי"ע רק דזס רק גזרס ושפי"ד יכוליס וכאו כ"כ דבימות דף י"ז ע"ל לא ז"ו פפס עד פפפליס עכרס גמוריס דח"פ דזה ודל"י נבי קדושי"ן הוס יסרל' רק דפס רק גזרס וזוס הפקיעו ובחמת י"ל דסל דכ"יקוס של פכרס מעלל כריקו ר"ל ג"כ חכ סיפסרל' לא לקסן מענו רק גדר פתכזרו וכותו לו אכל ליקח אקור דכעסס פלו וכן משמע הלשון וח"פ מ"ש רש"י פקמים דף מ"ב ע"ל ככפכתי ככחכז ובני מלות כותי דחולין דף ד' וניפין דף י' וקדושי"ן דף פ"ו ר"ל קודס כגזרו וח"כ הוס כמו יסרל' וחל פלסט כל סחקנות ולכ"ך אסור וחס ר"ל פאין כקליין כו' ר"י דלא ס"ל וכע"פ כניפין דף כ' ע"כ ע"ס נבי לפסס כמ"י וחס בגדר כוחל"י ע' פקמים דף ג"ח ואכמ"ל וכ"ח דלל כנגרס רש"י דגס קמים פ"ט כחולין וקדישין ואכמ"ל עכ"פ דליכ"ל כ"כ כ"ח כפפפמס כחמין וכן הדין חמין פפפפפמסין כחמין ח"ל להחירס כזוס אופן ולא עכ"י יפון י"ח דזס רק כגדר פלפסר להפרי"ד מענו דלו לא הוס הכל ח"קור רק פ"ש כו ח"קור מוכלע גדר הרבכס פכוכיס כן הוס דליכ"ל כשח"י דכריס ככפכתי לו ירלח פס כגדר פפ"ח לסחורס חין פס מאלל פלסט לאיסור הרמק"ה וכ"כ כזה נבי עכ"ל כליס דה"ל דלר"ך מ"חיס זה רק כלי עכ"ס פפ"ח"ן לסעורס פלו אכל פפפן לעכור הוס כזו סחס סחורס וכל חל סס כלי סעורס וכן פניאר ב"מ' שנת ספ"כ ובג"ל דף מ"ח ודף ג' דשל ספמק חין עליו פס כלי לפכ"ל וס"ל חד גדר וכן פאל דכריס שככז חין כהס השש פלכ"ד כלי זכוכיס חס כפפמס כסט חמ"ן גמור כחמין ח"ל להחיר ובז"א אזלי"ן אחר רוב חפפ"כ"י וכח"פ החוס' כע"ז דף ע"ז ע"כ וחוס' חולין דף ח' ול"ך דח"פ' ע"ז דף פ"ז ע"כ לא ככזו כן ואכמ"ל כזה ופ"ל ח"ך כוס פפפ"ד כיון דזס אקור לעולס וכן פל"י גריפק"ל ח"ל להחירין דחח"ך וכע"פ לו כ"ד ידירו יוס"ך רלו"ן רב דח"פ"ק אפקפו לסודיעכו מקבלת סככתיס ידירו ח"ל ונס עלופן מלכו כמ"ל וכן גבושין של גריפק"ל ח"ל לסחיר כ"י פח"ך פאלד וס"י ע"ז זס כמ"ל חקלות וע' כחוס' מרופות

כיר"י פפ"פ פ"ל וסוס' ככורות פ"ג דמן הוס כמפ"כ דל"ן לנו כו שוס קנין ולכ"ך לא ספדי"ך סמרכ"ה וחס קידש כפן לא הוס קדושי"ן ורק לאכילס ככז"י קדושי"ן דף כ"ב פ"כ ולכ"ך הוס נומר כגדר קדשים ח"ך חין ליכ"ל מועלת כרלש"ו של חזכ"ס זכתיס דף פ"ז וכ"פ לפריס למעלס חומן וחס יס"י ד' יס' יודע ח"י עולס ליכ"ס מפ"ד ח"ך ח"י וכיון ח"ל.

[המשך ראה בשאלה סי' ת"ד].

סימן ס"ד

ש א ל ה

[המשך לשאלה הג"ל לרב הג"ל].

ת ש ו ב ה

יום א' סעלס לעכתי חסר ככפתי לו חמ"ל כלי"ל ועיקר סגדר כמו כככ"ה הרב"ד ז"ל כככנת על כה"ע פ"כ דפסח"כ כגדר סלכ"ס פלו זה הוס חכילס פלו כ"י הוס עומד לזה ור"ל כ"י על זה חל ח"קור עלמו ולא סיכ"ה ופזו אקור לעולס כגדר סריפס פאין חזר להכסרה דחולין דף ס"ח ע"כ וכן הוס הדין דמילח"ל דלמעל"ל לא כע"ל ע' כמ"ס רכזו כפ"ח פ"כ דערלה ח"ך כחן כפ"ה מזה ורק כמ"ס כה"ל ח"פ' פ"ז וה"ל חחולין דף ל"ז ע"כ דגס כאל"ך לא כע"ל וכל כע"פ חוסי' ע"ז דף ס"ז ודף ס"ט וע"פ דף ל"ד ע"ל וכל"ה דף ל"ע וחולין דף ו' ח"ך חחוס' ר"ל ח"כ"י דאין כו סוס סיפור ליתן פפס ח"ך כקדרס קענ"ס וכגדר כיוון דלפלי"ן וחכ"ל"ן עיקר העמידה פלסט לערב כמ"ל"ח ח"ר זה הוס העל"ס פלסט וח"ל ליכ"ל וע' יועל דף פ"ח ע"כ וכ"ח וכ"ג מפרס רכזו הרמניס ז"ל פ"ח מה"ל חוע"ן נבי דכריס העפריס להפ"ל ר"ל דעיקר פפ"ת"ן לזה פ"ס וכן הדין נבי כלי"ל לכ"ל כהס כיון דזס עיקר העמידה פלסט לא הוס זה סיכ"ה ואסוריס ופמדיס ורק דכריס פל"ל לסול"ל מהס דל"כ לא כקרו כלל רק חפס"ס מה פ"ס כהס וזה פלמרה סמורה ניפלי מדין ולא ח"ך כזס אפס"ר לקח"ו לסור וע' כחוס' חולין דף ק"כ פ"ל נבי ח"י גל"י דמלח"ל פ"ס וע' מ"ס חוס' ככורות דף כ"כ ע"כ אכל כ"ח כעסה עלס פל"קור וכמ"ס ככפכתי של חמ"ס ובכ"ל מחכ"ה לא חסרה סחורה רק כן יוס לכחיל"ל לכ"ל אכל ככ"ח כעסה עלס ח"קור ח"ך חס עכ"ר וכשלו אז ככ"י מוח"ל דלו כהחאלל רק ע"ס פניס וכח"פ ככפכתי דלל דסדר כעלמו חקלקל פ"ס כחוס' דף ק"ז ע"כ רק דל"ן לו פפס ליתן כלח"ר והסרכתי כזס כח"ל כח"ס חוס' חולין דף קל"ז ע"ל לפ"ה לן ח"ע"ט כרלש"ו חזו חן מיח"ה פ"ס ור"ל ג"כ דפס סלכ"ס כגדר למ"ר זה חכיל"ל פלסט וע' כחולין דף קע"ז ע"כ נבי לא יס"י קד"ס וע' כ"ך דף ק"ל ע"כ נבי ככ"ס"ת ולכ"ך ככ"ס ח"ך להס חקכ"ה רק כפרי"ד דלו כעסה פניס מרפ"ס ע' פ"ס פקמים דף ל' וע"ז דף ל"ד ע"ל חכ"ס

ספר

קונטרס החליצה

זכר דוד

מאת הנאמן האדיר וכו'

מוחבר' רבי **אבא דוד** נגולד זוקלליה

חתנו של רבן של בני הנולה שד התורה מוך

ר' יוסף ראזק זוקלודה. מחבר הספר הזה

הודפס יחד עם ספר שו"ת צפנת מעסה דלק שני

בא/וילנא בשנת תש (בלי שקד)

רמב"ם פ"ד מה"ל יבום והליצה הכ"ד

בחלילה ומיז כשרה ישרה וקנס לומר דר"ל ס"ל י"ט
 תנאי בחלילה דלא כשר וע"כ סא דכתיב תרי"ג כ"י
 רח"י לעפע ח"צ דבכך אחס כונסם דסולח כרי ולא
 כר"ל וסעפס דכלל כונסם ספולס בכריהא דר"י ולס"ק
 יתבאר דר"י כלל לומר לר"ל י"ט תנאי בחלילה כיון דס"ל
 דגם בכך אחס כונסם כשרה ולא כפי כונסם גס
 אס חל"ץ על תנאי כשרה דסא נא כפי כונסם כלל ועעפס
 ר"ל ישרה סא דכא ועעפס לפני ר"ח וסכטירס סעפס
 עפוס דגס ב"ך אחס כונסם כשרה ולין סעפס עפוס
 דלא סוי וועי"א דר"ג ובי"ד דסא גבי ע"צ לא כפי דומי"א
 דר"ג ובי"ד וכמו סהקסס סרסב"א סונ"א בר"ן אל"א מעפוס
 דלא כפי כונסו כלל אל"א תני"א כותים דר"י דר"י סוי
 כ"י עפעפ דוק"א גוס כשרה ועפוס דלין תנאי בחלילה
 אכל ח"צ דר"ל ספולס וי"צ סונ"א דלדברי"ג סא דלא
 פליג ר"ל על ר"י סוא ועעפס סכרסו דק"ל ח"צ דבכך
 אחס כונסם כשרה. ולא כר"ס סא"ו"י דק"ל ר"ג ח"ן
 תנאי וסלכס כ"ן דלמטי"ב טעמו עחמה סכרסו דח"צ דבכך
 אחס כונסם כשרה כר"ס [ולמטי"ב ח"צ ז"ל כס"א
 דכתובות ע"ד דפירכ"ה סג"ו סוי וחס"י דבכך אחס
 כונסם דכתי"א דלא סוי חלילה כלל עחמה תנאי ועפ"י
 חס"ס דלין תנאי סא ענ"אר בסדי"א דר"ל ס"ל ר"ג ח"ן
 תנאי חס כר"ס סא"ו"י וסו יב"אר לס"ן דר"ג וועעפס
 דכ"ה חס"ס דר"ס דל"אר ח"צ חל"ץ ונכך אחס כונסם
 ור"ל ר"ס ול"ת ל"ך דר"י ישרה ולא סקסס עכברית"א
 חונסם לעטי"ב דר"ל ס"ל דלא ניטני"ת בר"ח דר"א ניח"א
 ע"ה ולא סקסס חכברית"א ור"א י"תו כחטי"ת חר"ב"א ס"י
 ח"י ר"ע דכתי"א ול"ת ל"ך דר"י נכבו"ן סוא כ"י יע"ש
 אספ"ר דכ"ן בר"ס גר"ס חונסם לפ"י וסו דל"ת"א וכלמטעמ
 ברע"י דלא גרס כ"ן חכברית"א אל"א ער"י דס"ל סכברית"א
 דכתבו"ן כ"י ל"ל כר"ס חס"ס דל"ס ס"ל כר"ל ניח"א
 ועפוס דלא ניטני"ת בר"ח ור"א כר"ס לעעלס.

הליצה מופעה פקולה כ"ל שאלו לו חלוץ לפ ובכך
 אחס כונסם או שאלו לו חלוץ לפ ס"ו מ"ס
 סוי ור"י"ס עפקד"ת ע"ל"ך פולס וחס חל"ס ל"כ"ס ח"כ"ס
 וכ"ז"ל דר"ב"ר אל"ו ספול"ה אכל חס סעפוס ור"ע"ו לו
 חלוץ לפ ע"צ סח"ת ל"ך ע"ז או על תנאי כ"ך וד"ך ח"פ"ס
 ע"ל"א חונסם ולא כתי"סם סתנאי סק"ל"ה כשרה סר"י
 נככו"ן לחלוץ לפ עכ"ל.

גרסינן ביצומה ק"ו ס"ר ח"צ כשרה ח"ז סוי ח"צ ח"ר
 ר"ל כל שאלו"ר"ס לו חלוץ לפ ובכך אחס סונק"ס
 ח"ל ר"י ח"י סונס נככו"ן סוא ולא נכבו"נס סוי ולא
 נככו"ן סוא חל"ת"ס ספול"ס ע"ד ס"סכ"ט סני"ס כ"ח"ד
 וסו ח"ר"ת חל"ת"ס כשרה, אל"א כל שאלו"ר"ס לו חלוץ לפ
 ע"צ סח"ת ל"ך ע"ז. ח"ס ח"ז סוי ח"צ כל שאלו"ר"ס לו
 חלוץ לפ ע"צ סח"ת ל"ך ע"ז. ועעפס כ"ח"ס"ה אחס סכ"ס"ס
 לפני י"כ סל"ינו סבו"ן לפ ור"ע"ו לו חלוץ לפ ע"צ סח"ת
 ל"ך ע"ז ונ"א סעעפ"ה לפני ר"ח ור"כ"ס"ר סוי"א ור"ח"א
 קני"ס דר"ב"ר כ"י ור"ע"ו לו חלוץ לפ ובכך אחס כונסם
 כשר דחל"ץ לפ ח"ר ססח"א ח"ספ"ל"ה לפ חלוץ לפ חל"ס
 מע"ל"א כ"י ס"י סתי"סר"י לעעל"א עכ"ל סג"ו וכן סוא
 כ"דוסל"מי ט"ס [וסח"לו"ק ע"ס כ"ן יתבאר לס"ן דר"ג ר"י
 כ"ס"ד כ"ר ס"ע"ב].

(א) נתבאר דח"צ דבכך אחס כונסם לר"ל כשרה חס
 סוי חל"ס"ה מופעה סענ"אר ככרית"א
 דכשרה ור"י פליג וק"ל דסקול"ה עחמה ככרית"א דכלל
 כונסם סני"ס סחל"ס"ה סקול"ס [ואס סוא ע"ס"ת יתבאר
 לס"ן כ"ר"כ"ה] וחס"י דכשרה סוי בחל"ס"ה על תנאי דלין
 תנאי בחל"ס"ה דלא סוי ח"צ"א דתנאי דר"ג ובי"ד כר"ס
 רע"י וכ"ז"ל"ה ככ"טובות [וכמו יב"אר לס"ן כ"ר"כ"ה]
 ופנ"ת ר"ל גוס ח"צו ענ"אר בסדי"א ור"א ס"ל כ"י
 תנאי בר"ך כ"י ד"ע תנאי בחל"ס"ה וכתב רע"י דלא ק"ל
 סא דח"צ כשרה ישרה וכת"ס"ס גוס ור"ב עפ"ר ח"צ
 דכשרה סוי נחלוץ ובכך אחס כונסם אכל תנאי סקול"ס
 ד"ס תנאי כס"י תנאי דס"ל בר"ך כ"י י"ט תנאי בחל"ס"ה
 כר"ס רע"י ז"ל ונר"י"ת"א דר"י לא חס ר"ל דק"ל דלא
 ניטני"ת בר"ח ור"א כ"ז"ל"ה כ"י וכן ס"ל לר"ל
 כ"דוסל"מי ס"א דר"י"ב"ן דלא נטני"ת כח"ר"ה כ"י [וכת"ס"ס
 ע"ד"ב"ן ל"ת ע"צ דר"י לא ס"ל כרית"א דכ"ס עפוס דלא
 כני"ת בר"ח יע"ש ורע"י סכ"ה קכ"א ע"צ גוס ור"ח
 דוכ"י גוס] ועעפ"ס סא דכתי"א ח"ז סוי כ"י ח"י
 כר"י דלין תנאי בחל"ס"ה דלא ככ"א"י בר"ך כ"י דסא כ"י
 סעעפ"ס לפני ר"ח ור"כ"ס"ר ועעפ"ס ר"ב וג"ס דח"צ דבכך
 אחס כונס"ה סקול"ס כר"י ולא בר"ל דסא ח"ר ח"ז סוי
 ח"צ כ"י עפעפ דוק"א ח"צ דתנאי כשרה ולא ס"י דבכך
 אחס כונס"ס.

(ב) ור"ע דר"ך ק"ב ע"צ סר"ך ט"ס ור"א תני"א נככו"ן
 סוא כ"י חל"ת"ס סקול"ה ס"י דכתי"א דר"ג
 סר"ך ונר"י"ת"א זו דר"י וק"ל ככרית"א זו דכלל כ"ח"ה
 סקול"ה כר"י ולא כר"ל ועעפ"ס ח"צ"א ל"י דכ"י כ"י
 עס"ה ככ"ד דכתב דעכ"ס סר"ח"ס"ס דסק"ס כר"י ד"ד"ע
 דלין סלכ"ה כר"ל כ"ד ר"י עכ"ל וס"ס"ק דס"א תני"א כות"ס
 דר"י וכן ועעפ"ס דר"ח"א וכת חס"ס דר"ס ענ"אר כר"י
 ודכ"ר ז"ס ככ"ר ח"ר"ז כג"ל יע"ש יע"ש לא ככ"ר כ"י ס"י
 ז"ל ור"ך נמטי"ב לעעל"ה דר"ל לא חס לנר"י"ת"א דר"י חס"ס
 דלא ניטני"ת בר"ח ור"א ח"צ נכך אחס כונס"ה כשרה
 דח"ר"ס דקד"ק ר"ס ול"ת ל"ך דר"י כר"ס לעעל"ה ח"צ
 סא כמ"ס"ה דר"ב"א וג"ס חס"ס דר"ס ענ"אר כר"י דבכך
 אחס כונס"ה ספול"ה דוק"א לומר דס"ו לנר"י"ת"א ר"י ר"ך
 לח"ר"ה. וג"ס ז"ס דוק"א לומר דס"א ור"ח"א ח"ן סעפ"ס
 כר"י עפעפ כלל כ"ח"ס אל"א לפ"י פ"ה סכ"ב סר"ע ז"ל
 כס"א דכ"טובות ע"ד דר"ל ע"כ ס"ל ח"ן תנאי בחל"ס"ה
 ח"כ"י ספול"ס עפעפ תנאי, ח"כ"י ל"ל דר"ג"א ס"ו לעעל"ה

וכיחא עש דלא כחב הארזי ראי' עשא דדק קיב ע"ב
 דעביא בערייתא דזה מוצאר כריי ולא כריי כתיב למעלה
 לחתום על הים זל וזה דשם גם לרל פקולה דגלא
 כונה גם ר"ל ס"ל דפקולה ורק חיו ס"ל דהוי כונה לכן
 הביא סא דהניא כחסי והא דרמז"א ור"ם כתיב למעלה
 ומלמח' קעד לזה במשצ"ן ח"ב שאלה גי דטלא ככונה
 כלל פסולה וגם בחלוץ ובכך אהה כונסה דמכיון לחליטה
 ולא להחיה גיב פסולה יעו"ש וזה כתיב.

(ו) אב"ל זה קשה לומר דחיי עדיף מכלל כונה גם לרל
 ומדברי הרא"ש אין ראי' דזה כבר נקשה
 הריב"ל ח"ב ק"י י"א ומלמד בקוביא זו וכחב זיל אפשר
 דבכך אהה כונסה שאני דבשאר חולץ לכונה חליטה אף
 שפוסט שבכך הוא כונסה מ"מ מסכי מיט מייסקלא דמחן
 דחיי דחילץ לס לא ידע דהוא סבור דבכך הוא כונסה פכ"ל
 הריב"ל ז"ל ונראה דהקרבן נתחלל לא ראה את הריב"ל.
 והרי דקדק מפני חייב כו' ובגי הכשרה דחליטה קשה לומר
 גם בסברה ר"ל דחיי עדיף דזה הוי כונה וע"כ ר"ל לא
 חס להברייתא דריי הפסס משום דלא נישנית צריח וריא
 כתיב למעלה איכ קשה מ"ס הביא דין חייב כיון שביא
 הברייתא בהפ"ז ובמ"ס למעלה ובדבריו למעלה י"ש מקום
 ללמוד זכות על המצויים דכחב דרמז"ס לא הביא הברייתא
 דכחב עליו סח"ל זיל חיובתא דהא הביא בהפ"ז דפליטה
 עליו ולפי האמור דראי' ר"י מהברייתא דער שימחווה שניהם
 וזה לא הפתיק הרמז"ב בהפ"ז וע"כ דמחך על סא דהכ"ד
 ור"ל חייב דמוצאר בהכ"ד אצל דברי הרמז"ב אחתי ל"ע
 כתיב למעלה באר היסב וגם דברי סיה ל"ע שובא שלא
 הביא הראי' שכתב הארזי ובמ"ס למעלה בארוכה.

(ז) ונראה הא דהכ"ד קמ"ל דגם חייב הוי חליטה פסולה
 ופוקלת ולא דלא הוי חליטה כלל וכיחא קובא
 וגם להא דהכ"ז דלא חלא פ"ש צה"ה זיל צה.

(ח) ונראה דהרמז"ס כתב או שאמרו לו חלוץ לה סא הוי
 חלוטה ואינה מפסקת עליך כלום כו' וכחב ס"ה
 ז"ל דזה מוצאר צירושלמי דר"ל מפרש חייב כשרה כל
 שאומרים חלוץ לה והיא ניתרת לך אח"כ וריי פליג מברייתא
 דהוא נמכוין כו' חליטה פקולה עור סס עובדא האשה הווא
 א"ס רואה להנשא לך דרך יצום עקור זיקך ממנה ומנשא
 לך דרך נישואין מן דחלץ לה אחר אי אחא חסה ובמחול
 לא שרו לה. וכחב הרמז"א דזאת הלכה ואף ר"י מודה צה
 ומדברי רבינו לא נראה כן אלא דאח"כ כר"ל ולא כהלכה
 ומה צין חלוץ והיא ניתרת לך אח"כ. ואפשר דשאני דפקר
 הזיקה צהדיא עכ"ל ס"ה ז"ל וניחא מה דכחב ס"ה הפסס
 משום דאין הלכה כר"ל גבי ר"י ולא כתב הראי' שכתב
 הארזי וגם מאה דדק ק"ב כתיב למעלה דהא צזה מוצאר
 דאדרבה דעמו עובדא כר"ל ואח"כ לא פסק כן משום דאין
 הלכה כר"ל גבי ר"י כן נראה ציבוס דברי ס"ה ז"ל וצזה
 ניחא מה דביבא סא דחייב בהכ"ד אף דביבא הברייתא
 בהפ"ז דגלא כונה פקולה דעובא קמ"ל בהכ"ד דלא בהרמז"א
 דהירושלמי הלכה וגם רי מודה אלא דאח"כ כר"ל ולא בהלכה
 כתיב

פחלמיס צדק ר"י דק"ל י"ס תנאי בחליטה ופקולה פחחום
 תנאי ולא ק"ל כריי דאין תנאי ומיח נשרם אלא כהני
 דק"ל י"ס תנאי בחליטה ומשום פסולה דלא משמע כן
 בהפ"ז. ויוצא דהא צדק קיב עובדא צהדיא כריי דגלא
 כחנם פסולה וראי' צדורה סיא כקצרת ר"י ולא כר"ל
 ואיח מוכן מה טלא זכר הארזי ראי' זו דבדורה סיא
 וכתיב.

(ד) והנה קשה עש דכחב בהכ"ד דין חייב חייבוק דהא
 כחב בהפ"ז דריי נמכוין הוא כו' חליטה
 פקולה וכ"ס חייב ובכך אהה כונסה וסנה סנהח"ט ז"ל
 צפיות סידס דלא צפוי כלל כחנם והא דמוצאר צברייתא
 דגלא כחנם פקולה הוא דוקא חייב דבכך אהה כונסה
 וכ"כ וראי' דענב"ס לא הביא סברייתא וע"כ דקאך
 עלמו על סא דכחב דין חייב בהכ"ד ז"ל וסחבס
 כ"י צקי' ח' כתב עליו דלא ראה לכבר הביא הרמז"ס
 הברייתא בהפ"ז דגלא כחנם בחליטה פסולה יעו"ש
 ועפשה י"ל דחס לא הביא דין חייב בהכ"ד ס"א סא
 דסר"ז ר"ל דוקא חייב וכתיב עשר"ט לכן הביא דין חייב
 בהכ"ד וע"כ סא דהפ"ז כונה להחיר כתיב הקורב דחייב
 סא כחב צלכה כ"ד חס רב הדוחק דהא סחס בהפ"ז
 וכן נה"ח עס כתב ולר"ך שימכוין כו' וזה לא זכר גם
 סח"ל ז"ל ודוחק דס"א דזס לבחילה ובן ל"ל להחרי"ט
 דכ"ז דוחק ומיחא טלא כרגישו צזה וסרי ר"י יליף דין
 חייב דר"ל דפקולה מהברייתא דמכיון הוא כו' דחליטה
 פסולה וסביא הברייתא בהפ"ז איב לחס סא דהכ"ד
 וכתיב.

(ה) והנה לכאורה יסכן דאף דהביא הברייתא צהע"ז
 ס"ח דחייב דבכך חסה כונסה כקצרת ר"ל
 דלא חור מהברייתא דמכיון הוא כו' דהביא ר"י ואין
 סעעס דס"ל דלא נישנית צריח כתיב למעלה חס סא
 דאמר ר"ס ולית לך דריי כתיב למעלה אלא עעמו
 דזס סוי כחנם לחליטה אלא דעוניה דזזה כונסה וראי'
 מדברי הרא"ש ז"ל צפ' מיח צהא דיצום ערקקה מחלוץ
 ופקסה עשא דלא אמרו לה שפתיק ומיחן דסיבא דהוי
 ודאי צלא כחנה גם חליטה לא פקלה על האחין וכ"ס
 דקיקה ע"ש ואח"כ מוצאר צהדיא גבי דחצי"ל דחס הוי
 חייב דבכך אהה כונסה דפקולה וגם פוקלת על היבס
 חה עובדא צקרבן נתחלל עס ז"ל דחייב הוי כונחו לחליטה
 מעליא דצהאי חליטה נפקי זיקה עתנה עכ"ל והיה גבי
 סבשרה דחליטה ק"ל לר"ל כן אף דגלא כונה פקולה חייב
 חייב דבכך אהה כונסה כשרה והא דריי יליף מהברייתא
 דחייב פקולה משום דהא איתא צברייתא לחליטה פסולה
 עד שימחוט שניהם כאחד דזה מיוצא לננוי ולא רחיח
 פ"י סראשונים צזה אלא דקמ"ל דגם חייב פסולה זה עעב
 ר"י וא"כ שפיר כתב הרמז"ס בהכ"ד דין חייב אף דהביא
 הברייתא בהפ"ז משום דהפ"ז לא הביא לשון
 הברייתא דפקולה עד שימחוט שניהם כאחד דזזה יליף
 ר"י דחייב פקולה לכן שפיר כתב דין חייב בהכ"ד. וחס
 כתיב אטו צסברה זו ניחא מלוד דגבי הרמז"ס כתיב

כמיס סיס זיל ועונת קמיל וזס ליכא רלי וכמיס למעלה ויחא סימב.

יא) ולכאורה רלי לסח דכחננו למעלה חף דסיחא סבריחח צסעיו דגלל כונס פסולס חסיס כחב צסביד דין פיע לפקולס דקמיל דסוי חליכס פקולס ולא דלח סוי חליכס כלל כנו סכחננו למעלה חייב עסיר בחב זס סיכא דלח עקר כלל סזיקס וחייב כולל גס סירושלמי דכוי חליכס פקולס כמיס סימס ולא כחב דין סירושלמי לבד וסחליכס פקולס וכיס סיכא דלח עקר סזיקס דקמיל עובדא דלח דלח עקר סזיקס כלל סוי חליכס פקולס ולא דלח סוי חליכס כלל אלח פסולת וגס לסקל לסח דסכיז דלח תלח כמיס למעלה וחף דכחב דין חיע דבכך חחס כונסס דסוי חליכס פסולס ולא דלח סוי חליכס כלל ולכאורה עוב חין לורך לכחוב סח דזו סח חלופס בר דסוי פקולס עיסח ולא דלח סוי כלל חליכס וקגי בחח עחיע דבכך חחס כונסס וחסח דירושלמי צעקר סזיקס וקסס על דבריחס חס לא טיל כסרסביח כמיס למעלה וליל דסח דלח חס בכך חחס כונסס סוי חליכס פקולס עחכי כמיס סריביז חייב סוי יח סכחננו למעלה דסוי חיע דחחן דסוי לא ידע עסנור בככך כונסס חכל סיכא עחמרו לו עזו חלוה סח וחיינע חפסית עניך כלום ולס חרלס ליכס חייבס לא סוי חליכס כלל סחכי חלץ כהדיח חדעחח דלס יספוך ליכס לא ימנע חוחו כלל סחחליכס וסיח דלח סוי חליכס כלל וקמיל דגס זס סוי חליכס פסולס ולא דלח סוי חליכס כלל חס כפחור ופרח צסיר.

ב) אמנם חס קנרת סרעביס כמיס סיס זיל חין חנו חנו לריכיס לדחוק דסירושלמי דלח כסלכס אלח חפרע סירושלמי כמיס סחיוז חי חחח חסס וסחחול לא ערו ריל לעלח כסברת דסחליכס פקולס יעיע חייב יחחח דלרעבס ועובדח כריי ולא כריל וסרסביח דמי דלח כחיו קיל דזס חלכס דגס רי מודס צס וסרעביס סיל כמי סחיוז וחחח כריי וחין חנו לריכין לדחוק סכחב סיס זיל דלרברי סיס ליע חיע לא עסן כן חס עעו עובדח כריל וסרי סחיוז צסיס חס יקסית בחב דלכך פסק עס כריל ולא כריי חף דסלכס כריי לגבי ריל חסוס דעעו עובדח כריל יעיע חייב חס עעו כריל חיע לא עסן כן כריל וחף דביז דידן עעו כריי חס לא עליו דריי פליג בזס על ריל אלח צירושלמי כמיס סיס זיל וסרי צירושלמי עעו עובדח כריל בזס ולא דווי לחיע דבכך חחס כונסס דסלכס כריי לירושלמי יסבן דגס ריל קיל דפסולס ופי' כן סבריחח דנחיון סח כוי דפסילח חייב חיע לא פסק כריל חלח עיי' פי' סירושלמי כחיוז וסעובדח כריי ולא כריל ופסק כן ויחח סימב ועונת קמיל דלח יחחח כמי' סרסביח וסלכס כן חלח דמי למעלה וסלכס כריי וכמיס דסביח זס צסביד חף דסביח זס צסעיו סבריחח וכמיסלמעלה צסיר.

יב) ולסברת סחחן קמיר צמיו דחיסות דחס דברי סחיע זיל וכחב דבכך חחס כונסס לא סוי זס חנאי כלל יל דסח דבוס סוי חליכס פסולס חכל צחלחן דזו חלוה סח כר וחס חרלס ליכס חייבס זס סוי חנאי גייב ולא סוי חליכס כלל וקמיל דביב סוי חליכס ויחח חכל חין לריך לוח דניחח עסיר כמיס למעלה צסיר [ודברי סחיע וקמיר זיל יבואר להלן].

י) והגה עסיכ סיס זיל דמדברי סרעביס כחח דלח טיל כסרסביח זיל חיעח עחור דחסיבי למד זס, דסח סרעביס כחב כהדיח עזו סח חלוה וחיינע חפסדת עניך כלום וחס חרלס ליכס חייבס כרי לא עקר סזיקס כלל וצנור דבזס גס לרסביח סוי חליכס פסולס לקנרת ריי דחיע פסולס וקמיל כן. דלח דמי לדברי סרסביח דעקר סזיקס וכמיס סיס זיל וחס כחכת סיס סח חס עלח סביח סרעביס דין סירושלמי דכוי חליכס כסרס כמיס סרסביח עשוע דקיל דכך דירושלמי לריל ולא כסלכס חס כוי זס יסבן לריק חכל סח חיעח סרי סרעביס דקדק וכחב וחס חרלס ליכס חייבס סרי דוקח בזס סרי חליכס חועעת וחס חיעח דלח טיל כרסביח וכמיס סיס צסברתו לחיו לורך דקדק וכחב דוקח סיכא עלח עקר סזיקס כסדיח זס חיעח לי עחור וחחיו גייס על עלעס ססביח דברי סיס זיל סרעביס לא קיל כסרסביח עסח דכחב וכיחל דבריס חנו דזס כולל גס סירושלמי דעקור ויקדק כוי דביב פסולס וח חרסביח סרי ויבואר דעסח דכחב סרעביס חין רח' דלח קיל כרסביח חלח בזס גס לרסביח פקולס כמיס חלח עסח דכחב וכייב חנו דזס כולל לסירושלמי ולא כרסביח חכל גס זס חיעח עחור דחחילס דקדק וכחב סיכא דלח עקר סזיקס כלל וחייב יכלול גס סיכא דעקר ויעיע לא כחב כסדיח דין דירושלמי וסחליכס פסולס חף סיכא דעקר סזיקס ולא לריך כלל לכחוב סיכא דלח עקר סזיקס דסוי כ'ס דסחליכס פקולס וצריחס חיעח לי עחור צסברת סרעביס דקדק סיסך דגייסס צסברת כמיס.

יג) והנה לבאורה קסה על סברת סרסביח דסירושלמי סלכס ונכ ריי מודס צס חייב כריי לא סוי חייב כסרס סח גנחחל דעקור זיקתך כוי כהח דירושלמי וחס סח לאו דוקח היך חמר פניס חיו סח כוי וכחבאר למעלה דמביח רלי' סבריחח רחיו סח כוי דסח דוקח דחעפע חייב דבכך חחס כונסס פקולס כריי ולא כריל וחס יחחח כסברת סרסביח חייב סבריחח רחיו סח כוי גייב סח לאו דוקח גס לריי דסח חככת חייב כסרס גנחחל דעקור זיקתך כוי דכסרס גס לריי לסברת סרסביח חייב יחחח דגס חייב דבכך חחס כונסס כריל וסבריחח לאו דוקח כיון דגס לריי סח לאו דוקח ועייב חזס רח' לסברת סרעביס דלריי פקולס וסבריחח סח דוקח בחליכס על חנאי כסרס ולא חייב דריל דפסולס כריי ויחח חס דלח עסק סרעביס כריל חף דכירושלמי עעו עובדח כריל כמיס למעלה דזס קסה עובדח וכמיס סחיוז צסיס חסי יסחית דסכך כריל חסוס דחמסר צירושלמי דעעו כריל יעיע חועעת יחחח דסח עובדח חגי' גייב דלריי גס זס פסולס ופרס חיו סח כר חס דוקח למעס חייב דפקולס וכמו סכחננו חכל לסברת סרסביח חייב

כשיג גם צבג כשזר וכע"ש ועמחה ניחאל גם הכריחה אליו
 סאל ח"צ כו' גם לרשביאל דהוא דוקא לר"י ולף לכע"ס
 בנחאל דירושלמי זס גם צבג כשר וח"צ לכע"ס ולא גע
 מוטעם סוא בע"צ דר"ז וכע"ש ולא כר"ל לר"ל סא ק"ל
 ח"צ כע"ס גם צבך אחז כונסא דצבג ודל"י מוטעם פסול
 וסיך חמר הכריחה אליו סאל כו' סא לר"ל כע"ס גם
 בתיטעית דצבך אחז כונסא חף דצבג פסול וע"כ ללא
 כר"ל אבל לר"י ניחאל דהוא דוקא דבחנאי בחלילה כע"ס
 ובגמ פסול ובכך אחז כונסא גם בחלילה פסולה ובגמ
 דירושלמי צעקור זיקהך כו' סא גם צבג כשר ולא קשה
 על הרשביאל וכע"ש וכסחר סר"ל לנסכח הרעצ"ס מנע'
 דידן דיחאל היעב כסחר ופרח כע"ש.

פז) אמנם לכאורה קשה על ר"ל דמפרש ח"צ סוא צבך
 אחז כונסא סיך יפרש סא דגמ מוטעם
 ולכאורה זס לא סיך כלל גבי גמ וסגמ' לא הביא
 הכריחה דגמ מוטעם להיעו לר"י מוטעם דגם לר"ל ניחאל
 ולכאורה לר"ל לא סיך גבי גמ כלל כע"ש.

יז) ונראה לר"ל ס"ל בירושלמי בחלוץ וסאל כיסרת לך
 אח"ז דכע"ס ובזא סיך דגבי גמ פסול דהוי
 מוטעם ור"כ שפיר חמר תכ"ה אליו סאל כו' דזר רח"י ללא
 כר"ל דסא משכחת פוד דח"ז כע"ס כגון צבך אחז כונסא
 או בחלוץ יחסתרי אח"ז ובגמ פסול משאי"כ לר"י ניחאל דלא
 משכחת אלל בזה"י נחנל וסאל דוקא דבחלילה כע"ס ובגמ
 פסול אבל לא בראשון אחר או דגם בחלילה פסולה או דגם
 צבג כשר וכמ"ס למעלה וסדברים ברורים ומאיריס צב"ד
 דיחאל היעב לנסכח הרשביאל ז"ל.

יח) ולרבינו יתבאר דאף דלגמ' דידן פליג ר"י על
 ר"ל על ח"צ דצבך אחז כונסא סאל כלל
 לומר דבחלוץ לה ומיסתרי אח"ז לא פליג ואין רח"י מהא
 דלא פ"י כן ח"צ כע"ס בזה"י נחנל דסא לרשביאל סא גם
 לר"י משכחת ח"צ בנחנל דעקור זיקהך כו' וס"ה בזה"י
 נחנל אבל ז"ל כלל דשפיר פ"כ ס"ל פסולה כדס"ל
 בירושלמי ור"י דלא פ"י ח"צ בזה"י נחנל. ואין רח"י מסכרת
 הרשביאל דשם שח"י מחמת כריחה דגמ מוטעם דפסול וכמ"ס
 למעלה אבל בחלוץ לה וסאל כיסרת לך אח"ז סם ק"ל
 כע"ס ח"ס לא פירש כן וגם הכריחה דח"ז סאל כו' ח"פ
 לא חמר בזה"י נחנל ור"ל כלל מחמת דבזא גם צבג כשר
 דז"ל כלל דסא פ"כ ר"ל סא מפרש הכריחה דגמ מוטעם
 פסול וח"צ כע"ס בזה"י נחנל דבגמ פסול ובחלילה כע"ס
 אי"כ גם לר"י צבג פסול דסא לא חל"נו דר"י פליג על ר"ל
 גבי גמ מה דגבי גמ פסול לר"ל ק"ל לר"י דכשר וא"כ ח"ס
 לא פירש כן כר"ל ומ"ס נקם הכריחה אליו סאל ח"צ כו'
 אלל צדור דלכ"י פסולה גם לרשביאל גם לגמ' דידן וכמו
 שביארנו וסדברים מאירין צב"ד כמו שביארנו ולרשביאל ניחאל
 היעב מחמת גמ וכמ"ס.

יט) ודגה יש לסתסק גבי חלילה סם אמר סיום אי סם
 יבמי ולמחר סם יבמי סם כע"ס וכמו גבי גמ
 בניסין

דרי חרש צם זס קשה פוצא סיך פניא כר"י כיון דגם
 לר"י סוא פ"כ לאו דוקא וכמ"ס ומיל דמחמס ח"מ דר"ל
 דיחאל קמ"ל דח"צ בחנאי כע"ס אבל לאו דוקא דסא גם
 לר"י סוא לאו דוקא ולרמב"ם ניחאל אבל לרשביאל זס
 קשה וכמ"ס.

יד) ונראה לנסכח הרשביאל מה שלל פ"י ר"י כן וסם
 שאמר תניה כו' ניחאל דסך דירושלמי
 דעקור זיקהך כו' לא חיקרי כלל חלילה מוטעם ללא סוי
 מוטעם כלל דסא עקור הזיקא כסדיא כע"ש הרשביאל
 דמט"ס מודם גם ר"י לכע"ס לכן פ"י דח"צ סוא צבאי
 וניחאל גם סא דח"ס אליו כו' דסוא דוקא ולא ח"צ דר"ל
 דפסולה כר"י ולא קשה דסא גם לר"י כע"ס בזה"י נחנל
 דירושלמי דסם שאני ללא סוי כלל מוטעית מוטעם
 כע"ס משאי"כ ח"צ דר"ל פסולה ור"ז סאל ח"צ דכע"ס
 סוא דוקא בחלילה על חנאי כר"י ולא כר"ל דסוא דוקא
 וסא דירושלמי לא סוי מוטעית כלל ומט"ס כע"ס זסו
 טעמו של הרשביאל ז"ל אבל הרעצ"ס לא ס"ל זס אלל
 פסול דלא פ"י ר"י כן וסאל דח"ס כו' מוכח דסוא
 דוקא ולר"י פסולה ולא ק"ל כמ"ס לנסכח הרשביאל דזס
 לא סוי בכלל מוטעית דסא ס"ל כחצ צמ"ס
 הרעצ"ס דסם זס צין חלוץ לה ומיסתרי לך אח"ז דפסול.
 לר"י וק"ס וסאפ"ר דשאי"כ דעקור הזיקא כסדיא כע"ס
 למעלה אי"כ כפי ד"ס לחלק אבל זס צדח"י קשה לומר
 דזס לא סוי בכלל ח"צ סלא סאל יסכן לפרש כן הכריחה
 דח"צ כע"ס בזה"י נחנל דירושלמי וגם הכריחה דח"ז
 סאל כו' קשה לומר לנסכח זו דרשביאל דסוא דוקא
 דמחמס ח"צ דר"ל דפסולה וף דגם לר"י כע"ס כנחנל
 דירושלמי מוט"ס דזס לא סאל בלל מוטעית דח"ס זס לא
 יסכן דסא כחצ כסדיא דסם צין חלוץ כו' וכפי ד"ס לחלק
 אבל ח"צ צדח"י חיקרי אלל דסך ח"צ כע"ס אי"כ גם
 לר"י סוא לאו דוקא וסיך מוטעם ח"צ דר"ל אלל ע"כ
 לר"י פסולה וסירושלמי כר"ל ומט"ס לא פ"י ר"י כן
 וסכריחה סוא דוקא וניחאל היעב דברי הרעצ"ס וסרשביאל
 כסחר ופרח.

סו) והתבוננתי דאף סם ניחאל דסא דעקור זיקהך כו'
 דירושלמי לנסכח הרשביאל דגם לר"י
 כע"ס וסוי ג"כ ח"צ אלל דכע"ס כע"ס למעלה לרברי
 ס"ה ז"ל אפ"י ניחאל מה שלל פ"י ר"י ח"צ בזה"י נחנל
 וניחאל גם מה דחמר תכ"ה כו' חף דגם לר"י סוא לאו
 דוקא וכמ"ס למעלה דזס קשה לנסכח רשביאל וסע"ס
 דח"ל לפרש כן מחמת סיך כריחה דסב"ל סם גע
 מוטעם פסול וח"צ כע"ס וע"כ ח"צ ר"ל בחנאי ומט"ס
 בחלילה כע"ס משאי"כ צבג פסול מוט"ס ביון דסאפ"ר ע"י
 ט"ס יס חנאי אבל ח"ל לומר דח"צ סוא בנחנל דירושלמי
 דעקור זיקהך כו' ובכע"ס הרשביאל וטעמו דאי"כ בזה"י נחנל
 גם צבג כשר כ"י היכי לחלילה כע"ס ולא סוי מוטעית ס"ה
 לא סוי גם גע מוטעם וצדור לנסכח הרשביאל גם צבג כשר
 מט"ס וסכח ר"י לפרש ח"צ סאל בע"צ שחמון מ"ז
 דבזא בחלילה כע"ס ובגמ פסול משאי"כ בדיחאל דירושלמי

כא) והתבוננתי לניחא סייעב ואליל כלל לומר מנחם נג דפח פטריס כבד דלישנא דכשרה סווא דוקא דיעבד איכ יל דעשריה לא פטרש רי מימ כשרה צנוחא דעקור ויקתך כו דכשרה לרשב"א דיל דבה גס לכתמילה כיון דלא סוי מיעועיה ולישנא דכשרה סווא דיעבד כתיב משרים ועעשה אין חכו לריבין לרחוק אליבא דר"ל כתיב למעלה והכרת דגני גס פקול והכו שנתבאר למעלה אלל דפח כבד ככתבנו דגס ר"ל ק"ל אין חכאי בחליטה וסא דלא רלה לפרש מימ כשרה בחכאי כמו עפי' ר"י יל דר"ל ס"ל כיון דאין חכאי בחליטה כרי גס לכתמילה ולישנא דכשרה סווא דיעבד לכן מפרש על ככך חסה כונסה וק דיעבד כשרה ועעשה ניחא איך צריחא דגנ מועעה פסול חף ללא עיך כך מועעה כמו בני חליטה כתיב למעלה דהך צריחא גס ר"ל מפרש דאיירי בחכאי כמו דעפרש ר"י דגני גס פקול ובני חליטה כשרה דהתם עפיר ניחא חס איירי בחכאי וחק דגס לכתמילה ערי אפייה עפיר נקט לישנא דכשרה מנחם גס דגס דיעבד פסול וכתיב משרים פדוא ז"ל וק כהך צריחא דלא נקט גס אלל חליטה לא פי ר"ל בחכאי כריי מנחם דגני חכאי גס לכתמילה ולישנא דכשרה סווא דיעבד כתיב משרים. וכיחא סברת הרשב"א כתיב משרים ולכתמילה כשרה ובתיב וזה כפטר ופרח ועעה פליג ר"י עס ר"ל צמחי דחיי דר"ל לריי פקולה וחיי דר"ל לר"ל ערי גס לכתמילה והרשב"א פליג עס הרמב"ם ולרמב"ם פקולה דיעבד ולרשב"א כשרה לכתמילה דעשריה לא אחר ר"י כסאי בוחל וכתיב.

צמיח פי' סיוס אי חס אשתי ולמחר חס אשתי דאשתיין כיון דפקס פסקה וסוי כריחיה וסי' בני חליטה כן כיון דסיוס עקר מזיקה סוי עקירה לעולם כמו בני גס חסנא צירושלמי ריש פיב דקידושין ענואר דלא סוי גס סובא צראטוים איכ פיה בני חליטה כן ועעשה יחבן מה דבגני דין פליג ר"י על ככך חסה כונסה וצירושלמי ענואר דפליג גס על חלוך והשחתי אחיז וכתבנו סכחה דגס לגר דין ק"ל דפקולה וככך חסה כונסה לרבותא דר"ל ועעשה יחבן דחלוך והשחתי אחיז סוי כמו סיוס אי חס יצני ולמחר יצני דחליטה כשרה כמו בני גס והירושלמי דס"ל בני גס פקול סיה החליטה פסולה משאיכ גוי לא נקט זס דק"ל כשרה כמו בני גס וכיחא מה דלא אחר ר"י כסאי בוחל משרים דפח גס בני גס כתיב כשר כיון דפקס פסקס ומזס סעעס כשרה גס בחליטה ואין ראי' מוסא דר"ל דעיב מפרש כצריחא כסאי בוחל דגני חליטה כשרה ובני גס פסול כתיב למעלה דר"ל ק"ל בני גס פקול ככשרת סירושלמי צקידושין וכסא דגיטין פי' יעירש חבל ר"י ק"ל בני גס כיון דפקס פסקס וסי' בני חליטה וזס סוי כמו סיוס אי חס יצני ולמחר יצני דהחליטה כשרה כמו דגנ כשר וחס בניס חנו צוס סווא כפטר ופרח צק"ד ויחבאר לסלן צוס צאורך.

כב) ומעתה יתכן דלגמי דין פליג ר"י רק על חייב דבכך חסה כונסה לצד ולא כדס"ל צירושלמי וגס צגס כשר כמו לרשב"א כתיב ומה שכתבנו למעלה סכרה מסברת ר"ל דעיב מפרש כן הכריחא דגס מופעה פקול כסאי בוחל איכ גס לריי פסול כמו שנתבאר למעלה באר היבב וכתבנו לדחות זס מחמת הא דגיטין סיוס אי חס אשתי כו' מנחם אי' לזה דפח ר"ל מפרש גס מועעה פסול בחכאי וחליטה כשרה וחק לכתמילה ונקט כשרה בשביל גס ורק הך צריחא דלא נקט גס מפרש ככך חסה כונסה משרים דכשרה רק דיעבד ובחכאי ס"ל חף לכתמילה ולא כריי והרמב"ם מאירין כס"ד.

כ) והנה וכסה צפיה משרים פדוא ס"י כי כבד ז"ל לישנא דחליטה מועעה כשרה מנחם רק דיעבד כשרה בשלמא איך צריחא דנקט גס מועעה פקול יל חס דנקט בני חליטה כשרה מנחם גס דגס דיעבד פקול חבל כסאי צריחא דלא נקט גס מימ נקט כשרה סווא רק דיעבד כשרה, וסיכא דאי' צענין אחר סוי כליעבד וסרי לכתמילה כו' עכ"ל וכן כבד צטות רר"ך דחיי רק דיעבד כשרה יעירש צזה ולעשרים פדוא נקטר מטיב לישב סברת הרשב"א דלא אחר כסאי בוחל מנחם גס דסא משרים פדוא כבד דאי' לומר דנקט כשרה מנחם גס דפקול משרים דכסאי צריחא לא נקט גס איכ אי' לומר דעשריה לא אחר צנוחא דעקור וקתך כו' מנחם גס דפח לא נקט גס דחס ניחא כתיב עפיר נקט כשרה צצניל גס דפקול דחס לא מנחם גס סא משכחה צנוחא צירושלמי לפי סברת סרשב"א אלל דנקט דג דרק בחליטה כשרה ולא צגס כאיך צריחא איכ עפיר אחר כשרה כאיך צריחא מנחם דגני גס דגס דיעבד פקול להרי' פדוא לא ניחא לי זה משרים דכסאי צריחא לא נקט גס איכ נקטר גס מטיב לישב הרשב"א ורמי' לנסכת הרמב"ם דלריי פקולה וכתיב למעלה צארוכה חבל כסברת סרשב"א קסא וכתיב דאי' לומר מנחם גס כאיך צריחא כתיב משרים פדוא וכתיב. סן אעס דניחא דכסי דעל סברתיחא אי' לומר דנקט כשרה מנחם גס דלא סוכיר סברתיחא גס חבל ר"י אי' למפרש כן מנחם איך צריחא דעיב איירי בחכאי וכתיב לכן מפרש גס צריחא ו כן חבל זס ניחא על ר"י חבל צריחא דחיי' כו' קסס פי' לא פי' כן ועיב לחו דוקא וקסס ענוחא.

כג) ומעתה אין חכו לריבין לרחוק מה דלא חס ר"ל לצריחא דריי משרים דק"ל דלא כשינית ברי' כתיב למעלה צארוכה אלל ר"ל מפרש נחכוין סווא כו' פסולה סווא לכתמילה דחיי רק דיעבד וכתיב סמרכי צרי' לולב סבול דפסולה סווא רק לכתמילה סיכא ולפטר כולשכחן פקולה בני מחסה דסוי רק לכתמילה צמנמות וסמחיס עכ"ד סמרכי עס וחק דנפקחיס פי' פריך סגמי' סא פסולה דיעבד משחט ולכן כבד סמרכי צרי' לולב דפסולה סווא גס דיעבד וחק צענת דהתק יעירש ס"ל לסמרכי דעיב לפי דמשיני עס כאלן צצניוד כאלן צצניוד צין לפירש' צין לחוס פי' סא דפסולה רק לכתמילה גס צצניוד וכן כבד סמרכי ויל עס כן צצניוד זס סברת סמרכי זיל איכ אין פיהו

והימים זיל בציא את הרשע'א וסככים עמו ועי' דחק
 הא דנקט לפני יבם ש'ינו הגון וזה דוחק דכחמו לאצי
 ד'יל דחיבת גם ב'ינו הגון דהא לא זכר את אצי ולא
 כתב לפני אמת ניחא ועם שלא בציא זה הרשע'א ראי'
 לקצרהו דבהגין חייבת ל'ל כמ'ם הי'ם'ם דלאו דוקא או
 כמ'ם לקצרת רדיך ועהר'ם ולפי מה שכתב דבהגון חייבת
 ליתן ניחא אל דנקט במעטס ר'יה אינו הגון וכמ'ם.
 ולרדיך ועהר'ם ניחא בלא זה וכמ'ם דב'ינו הגון אף
 לבתחילה כמ'ם למעלה וצורר הוא צסיר ויהי'ם'ם דלא
 כתב כן כנחא דלא ק'ל כדבריהם וכמ'ם.

כז) והגה באל דלצי' דלמר הז ליה דפירש'י מחמת
 שכירות ובחנתו מוצור אף דל'ן הנאי
 בחלילה ת'ת חייבת מחמת שכירות והנה הר'ש'ם הקשה
 על רש'י דילמ' טעם אצי מחמת הנאי וכבר הספ'לו
 הא ל'ן הנאי בחלילה ובפטר קרית מלך רב נס'ין
 דל'שות האר'ך לפרט דלצי' ע'ב ק'ל י'ם הנאי ודב'יו
 דצרי תימ'ל כוונ' שאכתוב להגן אומ'ם לרדיך ועהר'ם ז'ל
 יתכן בכונת הר'ש'ם דכתי' דל'ן הנאי הא זה רק דיעבד
 כשרה ולא לבתחילה לכן פסיר אחר אצי' הב ליה מ'סוס
 לבתחילה לריכ'א ליתן ביון דיכולה ליתן הוי זה לבתחילה
 ור'ם דלמר מבעיה הוי כלל הסנה כלל ודתי הר'ש'ם דבל
 הנאי ח'בה חייבת לקיים ול'ם ככ'ם צ'ה הוא כפ'ה ופ'ה
 צק'ד וכן כתב הרשע'א ע'ם מ'סו'ה כתב דבהגון חייבת
 אף דייל מ'סוס דבהגון חייבת לבתחילה דמ'ת רק דיעבד
 כמ'ם בכונת הר'ש'ם ז'יל דהא כל הנאי ח'נה חייבת
 לקיים כמ'ם הר'ש'ם והרשע'א ועי' כרש'י ח'ב'ם בהגון
 חייבת מדין שכירות כמ'ם הרשע'א וכמ'ם למעלה דמ'סו'ה
 נקט לפני יבם ש'ינו הגון במעטס דר'ה.

כח) מסקנת הדברים שנתבאר למעלה ל'שב סברה
 הרשע'א או דלא סוס בכלל מועט'ת כלל
 וכחצנו דום נקטר מוצרי ה'ם ז'ל וגם כחצנו מחמת ג'ו
 דלרשע'א גם בג'ו כשר. וס'לרכנו ב'ום וכחצנו דום נס'הר
 מוצרי מ'סו'ה פ'דוא וכחצנו ל'שב ע'ם קצרת מ'סו'ה
 פ'דוא דלרשע'א גם לבתחילה כמ'ם צ'אורך וכחצנו לב'אר
 סצרת ר'ל וכחנת הר'ש'ם וכחצנו דמ'סו'ה ז'ל לא נ'ל'ה
 כן ואפ'טר דל'ש'ם הא דנקט כשרה מחמת ג'ו דגם
 דיעבד סקול כמו צ'אידך צריח'א כמ'ם למעלה וכיח'א
 קצרת הרשע'א ולא נקט כה'ג מחמת ג'ו דצ'ום גם בג'ו
 כשר כמ'ם צ'אורך למעלה כולל צ'ן ל'ש'ם צ'ן לרדיך
 ועהר'ם פ'דוא ניח'א דלרדיך ועהר'ם פ'דוא ניח'א מחמת
 ל'ש'הר ובשרה הוא דיעבד ובעקור זיקתך כו' לרשע'א
 כשרה לבתחילה ול'ש'ם דנ'ל'ה דלא ק'ל כדבריהם ג'ב
 ניח'א דמ'עמו מחמת ג'ו דסקול ח'כ' ניח'א דל'ח' ב'ח'ה
 דעקור זיקתך כו' דום גם בג'ו כשר וכמו שצ'ל'רנו
 למעלה צ'אורך וכחנת הר'ש'ם ז'ל יתב'ר צ'ל'וכה להגן
 דצ'רינו צס'ד.

כט) והגה מטיב למעלה נקצרת הרשע'א אף דלכאור'ם
 ז'ם צ'ור ס'ר'י סי ע'י' צ'ו'יה מ'סו'ה ל'צ'ין
 דנ'ל'ה

לומר דל'ל מ'סו'ה ג'כ פ'סולה דצריח'א הוא לבתחילה היכ'א
 דאפ'טר ואף לרצ'ד' זה היכ'א ל'יכ'א הכרה מש'יכ' ב'ה
 דמ'חנת דל'יכ'א הכרה דל'יך צריח'א מה דג'י ל'צ'ור ע'י
 ח'כ' ה'ם הכ' הא ח'יכ'א הכרה הצריח'א דח'מ כשרה שפ'ר
 הא דסקולה הוא לבתחילה וכה'א דמ'חנת וכמ'ם וניח'א הי'ס'ב
 קצרת ר'ל זה הא דלמר ולי' ל'ך זר'י דל'כ'א הכרה
 מצריח'א ור'ל דפ'סולה לבתחילה היכ'א דאפ'טר ובז'ם ובמ'רכ'י
 צ'ם יר'ח'ם ג'כ ח'יכ'א הכרה מה'א דר'ים דמ'כ'ר ק'ס'ס
 וצ'ורר הוא צס'ד וצ'רי'ם ע'יוצ'ין וס'יכ'ה דכחצנו חו'ם דסקולה
 הוא דיעבד מ'סו'ה דל'יכ'א סוכ'ה ת'ה דלא נ'ק'ס י'מ'ש'ם כמו
 צ'חצ'ו וגם ל'יכ'א הכרה ל'סיך וכמ'ם.

כד) למעם ר'י דלא ניח'א לו כן י'ל כיון דל'סו'ה מ'סו'ה ח'מ
 הוא ע'ת מ'ז שח'תן שפ'ר פ'סולה הוא דיעבד
 דל'יכ'א הכרה וכמ'ם ואף למ'רכ'י דל'ש'הר דסקולה הוא
 לבתחילה גם בלא הכרה י'ל כ'אן טעם ר'י מ'סו'ה דל'יכ'א
 צ'צריח'א חלילת'ה פ'סולה עד שיתכ'הנו ש'יה'ם כ'אחר דמ'י'ח'ר
 לגמרי וע'כ' כמ'ם חו'ם ד'ך ק'ב ע"ב דצ'רי'ן ט'נ'פ' שכו'ונו
 ש'יה'ם וע'י'ם דצ'רי'ם וצ'ש'י'ת ר'ב'ל ח'ב' ס'י י'ח' ח'כ'
 פ'סולה גם דיעבד ד'ס האו רק לבתחילה לא הוי ל'ר'ך
 דוק'א ט'נ'פ' שכו'ונו ש'יה'ם וזה צ'ורר זהו טעמו של ר'י ור'ל
 לא ק'ל אלא כמ'ם וניח'א הי'ס'ב דצ'רי'ם כמו שצ'ל'רנו
 והדבר'ם מ'ל'יר'ן צס'ד וזה ש'מ'ר ח'ני ש'נה כמ'יו'ן כו'
 חלילת'ה פ'סולה עד שיתכ'הנו ש'יה'ם כ'אחד ואת א'מ'ת חלילת'ה
 כשרה דיעבד. וניח'א הא דלמר הנ'ה ח'ז' היא ח'מ כו'
 דר'י' כר'י ולא כר'ל ואף דגם לר'י כשרה צ'עקור זיקתך
 כו' לרשע'א הא ש'ם גם לבתחילה מש'יכ' א'ס כר'ל הא
 משכ'הת גם ח'מ כשרה דיעבד צ'כך א'ה' ב'י'ס'ה ור'י' גם
 כר'י דח'ת צ'תנ'אי רק דיעבד כשרה ולא כר'ל ח'כ' ח'נה
 צ'תת'י כר'י ולא כר'ל דח'ת דר'ל פ'סולה ומ'ת צ'תנ'אי רק
 דיעבד כשרה וכמו שנתבאר צס'ד.

כה) ור'ע מטיב רדיך צ'ת שני ומ'סו'ה דח'מ רק דיעבד
 כשרה לכ'ורה לא מש'מ'ת מ'סו'ה של ש'מ'ה
 דכתב ש'ם דח'מ כשרה אף צ'י'ס'ם הגון וה'א דנקט צ'מ'ע'ס'ה
 של ר'ה לפני יבם ש'ינו הגון הוא לאו דוקא או צ'י'ס'ם הגון
 לא הוי מ'דוקק'י לעשות ר'אי' כוונ' אלא ב'ינו הגון דהוי מ'ל'ה
 ז'ם ת'ד ולרדיך ומ'סו'ה פ'דוא שפ'ר נקט אינו הגון דבהגון
 אף דב'כ' כשרה כיון דל'ן הנאי זה רק דיעבד מש'יכ' ב'ינו
 הגון ש'י גם לבתחילה ה'י מ'ש'מ'ת דלא ס'ל כדבריהם וא'ם
 ז'ם א'מת כ'ס'ר מ'טיב ל'שב דצ'רי הרשע'א וצ'סצרת ר'ל כמו
 ש'ה'לרכנו לקצרת רדיך ומ'סו'ה פ'דוא כמ'ם למעלה.

כו) אומ'ם דצ'רי הי'ס'ם ח'יל'ה ל'ס'ל'ם מה דדחק ע'ל'מו מה
 דנקט במעטס דר'ה לפני יבם ש'ינו הגון
 דהא שפ'ר נקט אינו הגון דהא הרשע'א כתב דהא
 דלמר ג'י גם מ'סו'ה דר'ים דיכול'ם לומר מ'סו'ה ז'ם דוק'א
 ב'ינו הגון א'ל'ל צ'הגון חייבת כע'ב'ל'ר צ'יר'ס'ל'מי סוכ'ה
 צ'ס'ים כ'אן צ'ס'ד' ח'כ' שפ'ר נקט אינו הגון דמ'סו'ה
 מ'סו'ה מ'סו'ה מ'סו'ה צ'הגון נ'סי דמ'סו'ה'ם כ'שרה א'ל'ל
 חייבת למ'ל'ס מחמת שכירות כפ'ירש'י וכמ'ם הרשע'א

החילה מועצתה ופסולת וכי"ט בני נטר ואף לרשעים בני
 נטר מודם ר"ל נחמת טעם דעו הנאי וטאמי חלילה
 לחין הנאי בחלילה וערים בקרם ועש"כ בננו סא פקול
 נחמת הנאי דפא נט מועצם פסול זס כחנת וערים ז"ל
 ואס זס כחנת וערים סס מנזארים דלרעני"ט זין בננו
 זין בחלילה הוי מועטם ולרשעים ללא הוי מועצת בני
 חלילה ס"ס בני נטר וגני נטר סא דפקול סווא נחמת
 הנאי וסוי בכלל נטר מועטם בננאי דפקול, אעניס ליעב
 סקושיא עכחננו למעלה על סרשניא ז"ל לסכנת דר"ך
 וערים פדוא נפוס דנט לכחילה ערי ז"א כלל כיון
 דבני נטר פקול נחמת הנאי אלא בני חלילה בקרם נחמת
 לחין הנאי ח"כ סוי רק כמו ס"ע דר"ך כפרס דיעבד
 נחמת סהנאי וח"כ כסתר סדברים עכחננו ליעב דבני
 סרשניא דקיל נס לכחילה וי"א כלל כני"ט לסכנת ז'
 בבחנת וערים ז'.

לב) וברוחק י"ל כיון דלעשיכ הטעם הוא נחמת הנאי
 ח"כ הוא כמו ס"ע דר"י בחלן ע"ע
 שחתן מ"ו וס"ה כה"ג ג"כ בננו פקול נחמת הנאי
 ובחלילה כפרס לחין הנאי וכן סבדיחא לח"ו ס"א ס"ע
 סווא כר"י ולא כר"ל ואף דלר"י נשכחת בעקור זיקתך
 כ"ו ז"ג הנאי וסוי כמו מ"ו וצ"ו נקעו לרבותא של
 כיוצא כסכנת חני דחייבת לשלם קמ"ל דלא סוי הנאי
 כלל נחמת נעטם כסכנת ר"פ כני"ט למעלה דנערים
 קעו לפני י"ט עש"ו סגון וס"ה בעקור זיקתך בני
 חלילה כפרס ובני נטר פקול נחמת הנאי וס' ח"ס כוונת
 וערים סווא נחמת הנאי אכל ח"ס כונת וערים דבני נטר
 מודה סווא נחמת מועטם כדנחמת וערים דבניא מזה
 ראי' דסוי מועטם קסה טובא על סרשניא כני"ט למעלה
 דפא גם לר"י סווא לאו דוקא ורבותא גדולה אף דבני
 נטר סוי מועטם מ"ע בחלילה כפרס ולא סוי מועצת
 ז"ה קושיא עלויה על דבני סרשניא לדברי וערים ז"ל
 ונשי"ט ליעב נסתר מדברי וערים כני"ט למעלה ב"א
 סיעב ז"ה ח"ן לומר דלא סוי יענין לחין הנאי בחלילה
 דבני נטר זיקתך כ"ו לא סוי ז"ה הנאי דפא ס' דבני
 נטר מודם דפסול סווא נחמת מועטם ולא נחמת הנאי
 כני"ט וקמ"ל לחין הנאי בחלילה דח"כ עכ"ל דנחמת ס'א
 דס"ע דר"ל ד"כ לא סוי הנאי וקמ"ל דאף בחנאי כפרס
 ורבותא ס"א כמו חליבא דר"י ואין סדל זין ס"ע דר"ל
 לח"ע דעקור זיקתך כ"ו לר"י לסרשניא כני"ט וס' קושיא
 עלויה כני"ט ור"י לסכנת סרשניא דלר"י פקולס וכמו
 עכחננו למעלה.

לג) והנה ח"ס כונת וערים דבני נטר מודם דסוי
 מועטם יסכן לסכנת זינו ז"ל דבני חלילה
 לא בני כונת סקנאס אלא כונת פלוס נכד סאס דס"ע
 כפרס כני"ט כס" קס"ס וס" קכ"א ולא כח"ל כס"י ח'
 ח"כ אף דבני חלילה ס"ל לרשעים דכפרס ולא סוי ס"ע
 ז"ה בני חלילה דלא בני סקנאס אלא כונת פלוס דחלילה
 וס"י ח"ן ועקד סזיקס נש"כ בני נטר ס' בני סקנאס
 וסוי סקנאס נעוועת וסכנת ככונס ס"א אכל לח"ל ז"ל
 דבני חלילה בני סקנאס ח"כ ע"כ סרשניא ס"ל דס' סוי

דנחמ דסווא ז"ה ז"ל בני קכ"ב בני נטר מודם סכסכ"ו
 לו סחמו ונחמ לו ז"ה סוי הנאי וסר"ך ז"ה ופוד סר"י
 ספדו א"תו סאלו ס"י ירע סלן ב"א"ו סתקפרס מנח לא
 ס"ס מרסס ונחמ דס' סוי בכלל נטר מועטם דפקול כחנז"א
 כינחמ ק"ו אף דס' ססי"ך ס"ד ח"ת בגון סאזורים חלון ע"מ
 שחתן מ"ו וס"ה ז"ה פסול נחמת דנט מועטם דפסול סווא
 אס סרעו א"תו כחמן דר"ך הנאי, פ"אס דלאו דוקא דכ"ס
 אס סרעו א"תו סן נט ואח"כ סכוד ונחמ לך ונעסס כעחון
 דפסול אלא דלא אשכחן עפות אחר בחלילה ס"א כסר אלא
 בחנאי לכך מוקי סגמרא סכי וגדולה מ"ו דנט בחלילה
 פסולס כס"ג כני"ט סרמניס כפ"ד דיכוס סכ"ד ח"מ כ"ו
 וכנת ס"ס ז"ל דנחמת מדבריו אפילו אס אמרו לו אס"ה
 סוזת ח"כס רולה לכנאס דר"ך יכוס פקר זיקתך ונחמ לך
 דר"ך ניסואין סוי חלילה מועצת עכ"ל ח"כ כ"ס בני נטר
 סוי נטר מועטם ופסול ואף לרשעים דפליג בני חלילה בני
 גם אפסר דמודם דפקול ז"ה מ"ד סנאון סר"ס מלובלן ז"ל
 סרי כנת דבני נטר אפסר דנט לרשעים פקול ח"כ כסתר
 משי"ט ליעב סכנת סרשניא דמס"ה לא פ"י ר"י ח"מ כפרס
 כנאי דעקור זיקתך כ"ו וכן סבריתא דר"י ס"א ח"מ כ"ו
 נחמת דס' גם בננו כסר וסרי וערים כנת דבני נטר מודה
 סרשניא דפסול ובדברי מר"ס נחמוק קושיא על סרשניא
 דפא מר"ס כנת דבני נטר סווא לאו דוקא אלא מסי"ה אחר
 סג"ו בחנאי מוסס דבני חלילה לא משכחת דס"א מועצת
 כפרס אלא בחנאי וס' תימא גדולה דס' כ"ח לסכנת
 סרמניס אכל לרשעים דס"ל בני דעקור זיקתך כ"ו כפרס
 ובני נטר פקול ח"כ ס' משכחת כנאי גוכא דח"מ כפרס
 ובננו פקול ותימא ל"י שלא סרני"ט ז"ה סרשניא ז"ל ונט
 משי"ט ליעב לסכנת דר"ך וערים פדוא לסכנת סרשניא
 בני חלילה כפרס גם לכחילה דלא סוי מועצת כלל ג"כ
 קסה לומר כיון דבני נטר סוי מועטם ופסול וכ"ה דס"ל דבני
 חלילה כפרס מ"מ ז"ה סוי בכלל ח"מ דכפרס ומ"ס לא פ"י
 ר"י כנאי גוכא וכ"ס ליע"ס ז"ל עכחננו דנחמ דלא ס"ל
 כדבריהס וכחננו נחמת נטר וסרי סרשניא ז"ל ס' כנת
 דבני נטר מודה דפסול ח"כ ספיר ח"מ כפרס נטר מועטם
 פקול כה"ג וס"ך כנת דלא משכחת בני חלילה אלא בחנאי
 ס' לרשעים משכחת בעקור זיקתך כ"ו ור"י ברודה לסכנת
 סרמניס ועל סרשניא קסה מאור ונט ס' דחניס ח"מ ס"א
 כ"ו קסה ס' גם לר"י סווא לאו דוקא לרשעים ומשי"ט ליעב
 כסתר מדברי וערים ז"ל כני"ט למעלה וס"י עלויה ס"א כני"ט.

לד) והנה המכרים לא צ"ה טעם מה דבני נטר גם
 סרשניא מודה דפסול ולכנאי ז"ה קסה כיון דנט
 ח"מ פסולס אלא דרשניא ס"ל דס' לא סוי מועצת מ"מ
 בני נטר סוי מועטם ופסול, ז"ה קסה לומר דנט סוי ח"סור
 חמור מ"מס משי"ט חלילה כחנז"א כינחמ קיי"ט ודך פ"ב
 ובס"ד ז"ה ואס ק"ל דבני נטר סוי מועטם ולא בחלילה
 ז"ס סוכא.

ל"ה) ואם ימא דכונת וערים ז"ל דפא פסול סננו
 מודם נחמת דס' סוי הנאי ונט נחמת דסוי
 נטר מועטם וס"י ראי' מדברי ס"ס ז"ל דלרמני"ט סוי ז"ה

בין גב לאחילת אצל אס יתוא כתיב ועתה סברה סביב
 או ועתה סברה דגני חילת פל אסרם עליו דלל שייך
 זס גבי גב זודלי קסם על סרעביא דסל ניחל סברייתא
 דגב מועט פסול ומכאי סמו בשרה ובגוחל דגב פסול
 חילת כשרה ולס זס אמת הוא ראי לסברה חיל דהוי
 סקנלס אסרל בין גב לחילת סול כסברל וז סכחצבו
 דגב וחילת שוין סיכא דגב פסול גס חילת פסול
 וכתיב למעלה וניחל סיב סברה סרעביא זיל דאי
 ועתה איך ברייתא דגב מועט פסול וכתיב למעלה
 ולס כתיב אלו זס מלאו טעם לסברה סרעביא זיל
 דחיל לעמיים דכח צסיח דהוי כונה מלס כתיב סביב
 זיל אי ראי דגס חילת פסול עס דלל אמר ריי כן
 דסל גבי גב פסול ועתה סקנלס ומכאי בחילת אלא
 עיכ גס בחילת פסול ומכאי סרעביא זיל כסברה חיל
 זיל דהוי סקנלס איכ גב וחילת שוין וכמו סביארבו
 צאר סיב למעלה צסיד וניחל סיב עס פלל אמר ריי
 צסאי גוחל ועתה גב וכתיב צסיד וסדברים מאירין
 צסיד וסכחוכחי דגס אס יתוא כתיב דסאי גב מחילת
 עסוס דגני חילת סול אסרם עליו גיכ ניחל דאי
 לוור כן ועתה גב אף דגני גב פסול כתיב משרס סל
 גבי כסן כשר כתיב למעלה דהול סגורס כמו בחילת
 ולס זס אמת אי אפטר לפרט כן ועתה גב מועט
 דסל צבוחל דחילת כשרה גס גב כשר סיכא דאסרה
 עליו כמו צבון ושוין גב וחילת וניחל סיב וראי בחיל
 דגני זיל זודלי קסם סל ניחל סברייתא דגב פסול דהוי
 מועט ומכאי חילת דהוי כונה מלי ומכאי ועיב
 סרעביא לל סיל כן וכתיב דחיל קסם טובל וכמו
 סביארבו למעלה צאר סיב צסיד.

לז) אמנם אס כונה סרעביא כן יסכן לוור דגני
 חילת סרי גס לבחילת אף דגני גב פסול
 כתיב משרס מיע גבי חילת לל הוי מועטית כלל ואין
 ועתה לוור כן כתיב למעלה דסל פלני גב דהוי סקנלס
 ומכאי חילת דהוי רק כונה מלס ומשום זס סרי גס
 לבחילת איכ ניחל עס פלל אמר ריי צסאי גוחל
 עסוס דמיב כשרה רק דיעבד כתיב רדיך ומשרס פדול
 חס אף לבחילת כתיב למעלה ומכאי למעלה דז קסם
 לוור עס דגני גב הוי מועט ופסול יסל גבי חילת גס
 לבחילת ועתה אין ועתה לסברה סביב וכתיב ועתה
 ניחל דגני סרעביא בין לסברה חיל ואף דגס חילת הוי
 סקנלס וחלוק גב מחילת ניחל כמו סכחצבו למעלה
 ולגני ניחל כתיב אלא דלצני גבי חילת אף לבחילת
 אף דגני גב פסול דחיל קסם על סרעביא ולחיל וכפי
 סביארבו גס לרעביא גבי חילת רק דיעבד כשרה ואסייה
 ניחל דלל אמר כן ועתה גב דגס וחילת שוין כמו
 סביארבו למעלה צאר סיב אמת לפי עסיכ למעלה
 דתיב לל כרלס כסברה רדיך ומשרס אכתי קסם אס
 ניחל צבונה משרס לובלין כסברה סרעביא כסברה צני
 זי ואי לל לחץ ועתה דסרי לבחילת וקסם טובל על
 סרעביא כתיב למעלה אמת אס סול כתיב לסברה חיל
 ניחל גס ליטיב דסל גב וחילת שוין ולל אמר ריי

מחמת

גס סקנלס איכ עיב כחב ומשרס דגני גב מודס עיב
 גב מחילת וכדי דלל יקסם על סרעביא סקנלס סכחצבו
 ראי וסל לחיל איכ גס צבנ כשר ולל כשרים זיל
 וניחל דגני סרעביא כתיב למעלה. אצל למשרס קסם
 טובל דחיל לחץ כתיב למעלה.

לד) עוד נראה טעם עס דגני גב מודס דסאי
 חילת דעקר סזיקס וסכחין לסקור סזיקס
 צסחילת בין חילת אלא דסכחיתו לו ניסוחין ולל יביס
 וניסוחין הוי ענין אחר כמו סכחיתו ענור סקרת סזיקס
 מיי לכן סחילת כשרה ומכאי גבי גס דסכחיתו איסות
 טיסיס לו גס קודס איכ הוי ספיר גב מועט דסל הוי
 טעות צספסע איסות טיסיס לו צה דספיקס סאיסיה
 ועתה סכחית סאיסות הוי זס מועט ופסול זס טעם
 עס דגני גב מודס דהוי מועט ובזס ניחל מיע סיס
 זיל עטס סרעביא דתה בין חלוק לל וסכחתי לך לחיז
 וכח דסאי טעס דעקר סזיקס צסדיח כתיב למעלה
 דגני ולדגניו סכחיל מוצר דלל דמי כלל דכחלוק
 וסיסחתי לחיז ובתיב סרעביא ולס חרלה ליכס היכס
 סכחיתו לו ייבס איכ סרי זס כמו דסכחיתו גבי גב
 איסות דהוי מועט וסיס דהוי חילת מועטית צעטס
 צסכרת סזיקס ולל דמי כלל לעקר זיקתך וסכחתי דרך
 ניסוחין דסקיר סזיקס וסכחיתו לו ניסוחין דהוי ענין
 אחר כמו מיי ולי גס סיס זיל כונה כן וסברה
 ככונה סיל.

לה) עוד נראה דלל דמי גב לחילת דגני חילת בין
 סחלוק סל אסרה עליו איכ אף אס לל
 סכח לו סל סכחית ומונו סחלוק לל וסכחתי עליו והול
 איכ ליסל וסחית ומכאי גבי גב דסכחיתו לו סכחית
 והוי אפטר לל לסכחית אלא דסכחית צה ספיר הוי גב
 מועט דסל ידע דלל חרלה ומכאי לסכחית לו לל היי
 סכחית דסכחית ועתה דסכחית צה ולל דמי לחילת דסול
 אסרה עליו צסחילת וכתיב ויב צבסן דמי לחילת וכשר
 לעטס זס ועתה ספיר כח סיס זיל עס בין חלוק כיי
 דגיב סכחית ומונו ואסייה פסולה ולפי סברה זז וחלוק
 גב מחילת לרעביא קסם על סרעביא כתיב למעלה
 וראי לסברה רעביא דלל כרעביא.

לו) ולכאורה ניחל עס פלל אמר ריי סמו צסאי
 גוחל ועתה סברייתא דגב מועט
 פסול ואף לסברה משרס דגני גב מודס דפסול סל
 סעטס דסאי גב מחילת וסוס דגני חילת סכחיתו
 ניסוחין דהוי ענין אחר וכמו מיי ומכאי גב דמי לחלוק
 וסיסחתי לחיז דהוי סמו דעיות צסכרת סזיקס איכ איכ
 דסברייתא לירי צסאי גוחל ועתה גב ואף דגני גב פסול
 סל צבוחל זז דפסול גבי גב סל פסול גס בחילת כמו
 בחלוק וסיסחתי לחיז ובגוחל דגני חילת כשרה סיס גבי
 גב כשר לרעביא וליכ כלל לפרט סמו צסאי גוחל ועתה
 גב לכן משרס מיע סכחתי מיי דגני גב פסול ובגבי
 חילת כשרה חס כשר וסרס חס לסברה זז דזס סכחיל

לחשבויר ללא ספק כי ועוד כ"ד דמי סגלי אף לג' דמירינו כיון דמסקס פסקס גבי סגלי לא סייך פסקס עכ"ל ומסרס ז"ל סס, עטאר בדבריו סא דמסרס אי סא אסתי כ"י סול אף סא אסר לעמר אסתי ע"י קידושין וכיסולין סניס דמ"א בלא זס ודבר מדע סגלי דמתי רצו בדמסוניס ז"ל ומעמס סיס גבי סגליס סא אסר לעמר יבמתי ע"י יסוואין ג"כ סגליס פסולס [ומרי מסרס ז"ל סא סגלי רמ"י מדברי סרמניס דמסל בליליס ואף לרסב"א גבי גע מודס כמ"ס לעמלס בלחוכס] ומרי סרסב"א ס"ל גבי סגליס עקור זיקתך ומסכס דך יסוואין דמסגליס כסרס ומס סוי כממר יבמתי סף סא ע"י יסוואין סניס כמ"י גבי גע כמ"ס מסרס ז"ל ועיכ ל"ל דסרסב"א לקנרתו דסיל דגבי גע אמרינן כיון דמסקס פסקס כסא דלך ס"ד מס"ד וסא דלך פ"ו זס לסמיר סגלי סכסא וסא יסקס לא סגלי לכן גבי סגליס כסרס דלא מעמירינן סגלי בגע דעבולר בדימין פ"ו ולס גבי סגליס וסרסב"א לעממיר דס"ל בפי"ס דגירושין דלא סוי גע וס"ס דמסגליס פסולס, ומעמס נרסס סא דכמב מערס דסרסב"א גבי גע מודס סיינו דסא גבי גע ס"ל דמקורס לסכסא וכמו דכמב וסר"ן מעמיר חס סול סגרת סרסב"א סס וכוכחו דלרמב"א סגע פסול כמו בליליס ולרסב"א גבי גע מודס דמקורס וכמו סכמבנו, וסא כניס חנו בוס דמס דכמב מערס דגבי גע מודס סול לבתזילס ימח עולוד מס סגלי אסר ר"י בעקור זיקתך כ"י וכמבנו מעמס גע דלסכרת סרסב"א גס בגע כסר וכמבנו דמסר זס מדברי מערס דגבי גע מודס ומעמס ימח דזס לבתמילס חסורס כמו לעמר סא אסתי לחסורס לרסב"א לבתמילס וכמו סכמב דסר"ן מעמיר, ובגביתס סא מעביר דגבי גע פסול וזס סא גס כסר בדיעבד לרסב"א והז"ל דמבניס וסרסב"א לעמעמיר דלרמב"א גס בליליס פסולס מס סכח אסר ר"י כן ולרסב"א ימח מעוס דגבי גע סוי רק לבתמילס וכמו סגליס וסא כניס חנו בוס סדבריס מעמיר בסכרתס וכוכת מערס ז"ל כמ"ס בסי"ד.

מעמס גע כמו סגליסנו לעמלס לקנרת ימ"ס נקט מעמס גע כמ"ס בלר סיינו אגל לעמריס סא כמב דמסלי בליתס לא סוכיר גע ועיכ מ"ע רק דיעבד א"כ קס"ז לומר דמסרס לא אסר כפי"ס מעמס גע סא כמ"י בלייתס לא סוכיר גע ולכחו זס קסס לעמריס פדול וכמ"ס לעמלס יבולר לסן בדברינו.

לח) והגה לעמלס כמבנו ללדד בכוות מערס דגבי גע מודס סול מעמס סגלי ובגי סגליס כסרס מעוס דמין סגלי ומעמס לרד"ך ומסרס פדול רק דיעבד כסרס וסא דלא אסר ר"י כפי"ס מעוס כיון דכוס מעמס סגלי סרי נקט ר"י סגלי וס"ס סך סגלי וקמ"ל רבוטס דמ"ס סייבט לסלס כד"ס"ד דמ"י סלס כדמסיק ר"ס כן כמבנו ד"ס לרמוק כן לייטב סגרת סרסב"א סגל בליתס זס קסס לומר דלס סוי נקט מ"ע בעקור זיקתך כ"י סוי ידעינן דמ"י סול דזס לא סוי מ"ע ולא כסרת סרמב"א וגס סא ידעינן דמין סגלי סגליס דסא בגע פסול מעמס סגלי מעמ"ב סגלי דמ"י לא ידעינן רק דמין סגלי ולא ידעינן סך דעקור זיקתך כ"י לא סוי מ"ע לסרת סרסב"א וכפי"ס סר"ך סג"י בעירובין קי"ב ע"כ וסרס סס סמירון ימ"ס וס"ס סכ"א זס קסס על סרסב"א וזמ"ל דלא סוי ידעינן דמ"י סייבט לסלס גבי סגלי דמ"י ד"ז"ל דסא ע"כ לרד"ך ולמסרס פדול סרי סגרי סגרי ס"ס גס לבתמילס סרי ומ"ס מערס בסי"ב כ"ב כיון דמ"א בעינן אסר סוי גס לבתמילס כמ"ס לעמלס ובגי סגלי סא כמב סרסב"א ב"ס ירושלמי דמייבט לסלס ורק סגליס כסרס א"כ עפי סוי לר"י לומר דמ"ע סרי בעקור זיקתך דמ"י ידעינן דמ"י דלא סוי מ"ע וגס מין סגלי כמ"ס לעמלס וכמו דמרי"ך בעירובין ק"ב ע"כ זס קושיא נפלס על סרסב"א וס לרד"ך ולמסרס אגל לייט"ס ז"ל כפי סכמבנו לעמלס דלא ס"ל בדבריס א"כ י"ל דמרי בליתס סגלי וקמ"ל דמ"י סייבט לסלס וכמ"ס לעמלס אגל לרד"ך ומסרס קסס עובל וכמו סגליסנו לעמלס דע"כ סרי בדימין דמייבט לסלס וכמ"ס.

ב) אמנם קסס סייך בדיעבד בעקור זיקתך כ"י לבתמילס כסרס סא סיינולמי ס"ל גבי גע דפסול וס"ס גבי סגליס חס בולמי קסס לומר דגס סרסב"א ס"ל דעובדל כר"ל כמו דכמב ס"ס ז"ל בליתס סרמב"א וסא דס"ל לרסב"א דכסרס גס לר"י זס לג"י דיון דגבי גע כסר כיון דמסקס פסקס ס"ס גבי סגליס וכמו סגליסנו אף דסדבריס נכו"ס כמו סגליסנו לעמלס דמבניס ורסב"א אזלי לעמעמיר וכיסול דברי סג"י מס סגלי אסר ר"י כן כמו סגליסנו דגס בגע כסר דיעבד, אגל זס רב דמסקס דסרסב"א יסגור דעובדל דירושלמי כ"ל ולס כר"י לירושלמי דגבי גע פסול דלא מעמס כן בדברי סרסב"א בדיעבד ודגבי ס"ס סגליס דבריו דמעמס דמ"י סרי כר"י ג"כ ומסרס סק"ן כן א"כ נקסר דבריו בכוות מערס בסרת סרסב"א דגבי גע מודס מעמיר, גס לומר דסל דמסקס מערס ז"ל בסיס אי סא אסתי ולממר סא אסתי סול ע"י יסוואין דזס לא נזכר כלל בירושלמי

ל"ט) והגה כמבנו לעמלס גבי סגליס סיכ"א דמ"י ס"ס אי סא יבמתי ולממר סא יבמתי סא ימח דסוי כמו גבי גע דמסקס פסקס ס"ס גבי סגליס וסא כמ"א גבי גע פסול ס"ס גבי סגליס ולכחורס סא דכמב ס"ס ז"ל דמסרס לא ס"ל כרסב"א דמ"י בין סגליס ומיסמרי חמ"י וככ"י כמבנו לעמלס בוס ולכחורס ססב"ל מעביר דגבי סגליס ומיסמרי חמ"י סוי כממר יבמתי מעמ"כ גבי עקור זיקתך כ"י סוי אי יבמתי לעולס וכיסולין מילחס חמריטי ולכחורס זס סגרת ככוכס בירושלמי מעמס דמ"י בליתס מערס לובין ס"י קי"ב סא ב' כמב ז"ל ומעמס סמקילין אומריס דלא סוי סגליס בגע מעמ"י סג"י כפי"ס מעמ"י ימור ויסמכס נמ"ל אף כפי"ס מעמ"י סג"י סג"י סמ"י וס"ן רמ"י לקמ"ך ע"י דסא אס"י בליתס מעמ"י ס"ס אי סא אסתי ולממר סא אסתי דמ"י לבית אסתי ס"ס ע"י קידושין וכיסולין ומ"י ס"ס פסול סגליס ורמב"א דלא כ"י גע וסר"ן כמב

ולא דמי כלל לחלוץ ותישפתי אחיו וכתיב אלף סכרם
 הרעצים הוא אם שלא אמר ר"י כן ומה שכתבנו לישב
 סגרת הרעציה הוא דק"ל דגם גבי גט אחריון דסקס
 פסקה ורק אקורם ולא תלף וא"ל לומר תחמת גט
 דמבולר דסקולה אצל ס"ל גבי גט דסקול ואם איתא
 דגבי חליצה כשרה ולא הוה זה מוטעית כלל מ"ט לא פי'
 ר"י כן והצריחה דל"ז היא ח"מ הא לאו דוקא גם לר"י
 דהא א"ח ככל לומר תחמת גט דהא גבי גט פסול וכו"ס
 בשלמא לרעציה אף דכתב ותיכ"ס דמודם צגט זה רק
 דהקורב ודיעבד לא הלך אצל הרעצים הא ק"ל גבי גט
 פסול וניחא זין צגט דסקול וזין בחליצה דכשרם אלף ע"ב
 גם בחליצה פסולה וחז"ל לטעמייהו כמו שביארנו למעלה וניחא
 וס דק"ל לרעציה צגטון לה ותישפתי אחיו דפסולה כמו
 גבי גט וכתיב אלף עעשה ס"ל ק"ל גבי גט דרק אסורם
 ולא תלף ואם הרעציה ק"ל ג"כ דלא תלף ניחא מאלד ואם
 ק"ל דסקולה ע"כ זה גרע ואלו את אשתי למחר, ול"ס
 ניחא כתיב ותיכ"ס לרעציה דל"ז את אשתי למחר אימי
 ע"י נישואין שנים ח"כ צזה ק"ל דסקס סקס משא"כ
 צגטון ותישפתי אחיו שפיר פסולה גם דיעבד וכתיב ואם
 כניס לחו צזה ס"ס דצריס מלידים. צדברי הרעצים
 והרעציה ודברי ותיכ"ס לרעציה וס"ל דכתב דגבי גט מודם
 הוא רק לכתחילה וכמו שביארנו למעלה דל"כ קסס
 דע"כ גם בחליצה פסולה כסגרת הרעצים וכמו שביארנו
 למעלה צאר היטב צק"ד ותיכ"ס סיכום לי צזה מן השמים.

מב) ומעשה תשי"כ למעלה דלכן לא נקט הגמ' בחלוץ
 ותישפתי אחיו כיושלמי משום דגמ' ק"ל
 פסקה פסקה גבי גט ותיכ"ס גבי חליצה ד"ז דהא
 הרעציה ק"ל גבי גט פסקה פסקה ותיכ"ס גבי חלוץ
 ותישפתי אחיו בחליצה פסולה וכמו שכתבנו דע"כ זה
 גרע ופסולה וכמו שביארנו צאר היטב צס"ד.

מד) ודע דכ"ז כחננו צדברי הרעצים והרעציה כפי
 משעות דגמ' ס"ס ז"ל דהרעצים והרעציה
 פליגי דרעציה ק"ל דדברי הירושלמי הלכה הוא ולף ר"י
 מודם ורעצים ק"ל דזה לא כאלכתא ומה דקשה על
 דצריכס נחצאר צחריכה למעלה ומה דכתב ס"ס ז"ל
 ומשאר דשחני דעקר סזיקה צשד"ל זה כתב לישב סגרת
 הרעציה חונס סל"ז ס' ע"י צצאר כגולה ס"י קס"ט
 סעיף נ"ח ססוב"ט סס לשון הרעצים דפ"ד סכ"ד
 והציה סגרת הרעציה צסס י"א וכתב סה"ג דזה סגרת
 ס"ס ז"ל צדעת הרעצים יע"ש וכן כתב צססר צג"י דוד
 צה"ל י"ב"ס וכבר קדמו סה"ג ז"ל כן וועשה מה דקשה
 על הרעציה כמו שכתבאר למעלה קשה להבנת צה"ג וצ"ד
 ז"ל צדעת הרעצים על הרעצים ומה שכתבנו למעלה
 לישב סגרת הרעציה זה ח"ל לכאורה צדעת הרעצים
 ז"ל דכתבנו תחמת גט דג"כ כשר צדיעבד משום דק"ל
 גבי גט כיון דסקס פסקה ותיכ"ס גבי חליצה ומה דכתב
 ותיכ"ס לרעציה דגבי גט מודם זה רק דאקורה לכתחילה
 כמו שכתבאר בצחריכה צק"ד אצל הרעצים הא ס"ל גבי
 גט דסקול ואם ק"ל גבי חליצה כשרה ח"כ קשה מוצא
 מה שלא אמר ר"י כן וסצריחה דל"ז היא ח"מ כ"י כמו

שכתבנו

צירושלמי דקידושין ופסוקים הירושלמי לא משמע כן וצאתה
 הירושלמי דס"ל דגבי גט פסול הוא דוקא אם מנרס פ' יוס
 לצד אצל אם אמר את אשתי ע"י נישואין שנים לא ס"ל
 דגבי גט פסול ומתי"ס גם בחליצה כשרה וכתיב ומה שכתב
 מהר"ם דסקול אינו כלל מירושלמי אלף מהא דנישין פ"ז
 לפולם לאפיקיה מהא דר"כ דרעצים ק"ל דלא אמרינן סקס
 פסקה ורעציה ור"י ק"ל דזה להחמיר וכתיב למעלה וק"ל
 למתירם למחר את אשתי הוא ע"י נישואין שנים דל"ז בלא
 זה וב"כ משמע צה"ל דרף פ"י וועשה ניחא היטב דברי
 מהר"ם וניחא היטב מה שכתבנו צכות מהר"ם ורעצים
 ורעציה כמין חומר כמו שביארנו דלרעצים דגט
 פסול ס"ס בחליצה ולרעציה דק"ל גבי גט דסקס
 סקס אלף להחמיר אסירה גבי חליצה לא אמרינן
 זה וגם צגט דיעבד כשר ומתי"כ מהר"ם דגבי גט מודם הוא
 להחמיר כתיב למעלה צאר היטב וניחא כמין חומר כתיב
 למעלה אף כ"ז אם יתכן דסגרת הרעצים דפוסל גבי גט
 אינו מירושלמי אלף מהא דנישין לפי דברי מהר"ם דהוא גם
 ע"י נישואין שנים דזה לא ס"ל לירושלמי וכמו שביארנו
 דניחא היטב צס"ד אצל אם סגרת הרעצים הוא כתיב ס"ס
 צה"ל גירושין הוא מירושלמי וניחא כסגרת מהר"ם וניחא דגם
 הירושלמי ס"ל כן קשה מהא דצודר"א גבי חליצה כשרה כתיב
 למעלה דסתירה על דברינו.

מא) ודברונתי אף אם ניחא כסגרת מהר"ם דאף
 צחצח את אשתי ע"י נישואין שנים
 ותיכ"ס גבי חליצה כן מ"מ ניחא הא דמבולר צירושלמי בעקור
 דיקתך כ"י כשרה לסגרת הרעציה אף לר"י אף אם אמר
 למחר את יצמתי פסולה כמו צגט מ"מ גבי גט פסול אף
 אם ע"י נישואין שנים כתיב הר"מ לרעציה משא"כ בעקור
 דיקתך כ"י הא הוה כמו אי אה יצמתי לפולס ונישואין צ"י
 יצמה ס"י פנין אחר ולא זיקה דזיקה הא עקר לפולם והוה
 כמו ח"ז ולא דמי לגט את אשתי למחר דהוה אישית שיהי
 לו צה וצגט הא לא הפקיע לפולס אלף למחר אשתי אף אם
 ע"י נישואין שנים ולא דמי כלל ליצמה דעקר לגמרי וכתיב
 ומעשה מוצן היטב ההצדל זין חלוץ ותישפתי אחיו דפסולה
 וזין. עקר דיקתך כ"י דכשרה לרעציה דהס"ס הוה היום אי
 את יצמתי ולמחר את יצמתי ופסולה משא"כ בעקור כ"י הא
 הוה כאלד אי את יצמתי לפולם ונישואין גבי זיקה מילתא
 אחריתי לגמרי ופס"ס צרור הוא וניחא סגרת הרעציה
 כתיב למעלה דל"ז לומר כתיב תחמת גט דהא ק"ל דגם
 צ"י גט אחריון פסקה פסקה ורק דאקורה לכנשא זה
 כוכח ותיכ"ס דגבי גט מודם ר"ל דאקורם אצל לח תלף
 וס"י סצריחה מבוחר דגבי גט פסול וע"כ מפרס ר"י
 צחצ"ל דגבי גט פסול עסקתם הדצרים דהא דכתב ותיכ"ס
 דגבי גט מודם הרעציה סוף רק דרסורה ולא תלף משום
 דסקס סקס וניחא כתיב וועשה ח"ל לומר צדעת הרעציה
 דרק גבי גט סחמירו דאקורה ולא בחליצה דהא גבי עקור
 זיקתך כ"י ס"ל הוה אי את יצמתי לפולם דגם לירושלמי
 כשרה וכתיב כמו שביארנו אלף דכסאר ותיכ"ס דרעצים
 ח"ל לטעמייהו דפוסל צ"י גט דהא זה לא ס"יך לט"ס דהא
 גם לירושלמי כשרה עשום דהוה כ"י את יצמתי לפולם

רולה אכי ובלא רולם אכי פקולס וסרי לא גתרלה אלא
 אם סתן מ"ו ואם לא סתן אא חסר רולה אכי וספולס
 תחנת חלילה ועושיית דפקולה בלא רולה אכי ופי' זה קילודין
 לעינין בסיד ויתגאר לסגן בארובה צאר סיער ועסריס זה נקט
 גבי חלילה משא"כ גבי גע אין זה רבותא דהא גבי גע גם
 היכא דלא היו מעושה וגע מועשה לבד סקול דבישא
 מעושה ברולה אכי בלא חכאי כשר משא"כ בחלילה בלא
 מעושיית כשרה ובמעושיית פקולה תחנת דחסר רולה אכי
 כתיב בס"ד.

מזו) מעשה הסכרת דהך ברייתא אירי הא דרישא דגם
 מועשה וחלילה מעושיית ר"ל בתנאי ומעושיית
 דבישא במעושיית פסולה וכמו שביארנו אצל א"א לפ"ש הא
 דגם מועשה וחלילה מועשיית אירי גנוחא דעקור זיקתך כו'
 או כמו דפי' ר"ל בחלוך ובכך אתה בונסה דאיכ א"א הא
 דסיפא דחלילה מעושיית פסולה וכהאי גוונא כראה אף אם
 ה"י מעושיית ואמר רולה אכי כשרה דבזה הא לא חסר כלל
 רולה אכי דהא נתרלה והחלילה כשרה ועי"כ אירי בתנאי
 ושפיר במעושיית פקולה דחסר רולה אכי דלא נתרלה בלא
 מ"ו וכמו שביארנו לתעלה וזה כפתר ופרת ומקום סניחו לי
 בזה דהך דינא דרשב"א גם במעושיית כשרה משא"כ בתנאי
 במעושיית פסולה ומעשה יוחא גם סברת ר"ל דסובר דבאיך
 ברייתא דכייס דאם היתה מעושיית פסולה אירי בתנאי משא"כ
 הך ברייתא דלא נקט כן אירי גם במעושיית ואפי"ה כשרה
 ואירי בחלוך ובכך אתה בונסה וכשרה אף אם ה"י מעושיית
 משא"כ איך ברייתא גם מפרש כר"י ואירי בתנאי וכתיב
 ור"י מפרש גם הך ברייתא כאיך ברייתא בתנאי וגם בברייתא
 דתניא כר"י א"ו היא ח"מ כו' ג"כ נקט כן אף דמשכחת
 גם דעקור זיקתך כו' מהות איך ברייתא דלא משכחת אלא
 בתנאי כמו שכתבנו ויגיד עליו איך ברייתא דגם מעושה
 וחלילה מעושיית ודמו שכתבנו וביארנו וז"מ כשרה בלא
 מעושיית וזה כר"י ולא כר"ל דמפרש ח"מ בכך אתה בונסה
 מחמת דס"ל דאירי סתם אף במעושיית דהא מוציא להדיא
 דברייתא דא"ו היא כו' דאירי בתנאי ולא במעושיית וכאיך
 ברייתא וכמו שביארנו למעלה בסיד והדברים מאירין.

מזו) ודע דזה כיחא אס כונת מעריס גבי גע מורה
 הרשב"א היא תחנת מועשה ויחא כמו
 שכתבנו אצל אס כיחא כמו שכתבנו למעלה לכרד דכחו
 דלא הוי ח"מ ה"ם דלא הוי גע מועשה וגבי גע דפקול
 הוא דזה הוי תנאי משא"כ חלילה מעושה דאין תנאי כמו
 שביארנו למעלה בארובה ותעשה אס ה"י מעושיית פסולה
 דחסר רולה אכי כיון דהוי תנאי איכ נאסר חירון זה
 דהא כיחא איך ברייתא צין הא דגם מועשה צין
 הא דסיפא דח"מ וכתיב והוי רבותא גוולס דלא
 הוי חלילה מועשיית וגם אין תנאי בחלילה וגם סא
 דחלילה מעושיית פקולה בכה"ג תחנת דום הוי תנאי
 ותעשה כחזק סקושיא אס ה"י תנאי וכמו שביארנו
 דע"כ הוי תנאי וסא דח"מ פקולס ועי"כ לא אמר ר"י
 דסאי גוונא ובחנת אף אס כונת מעריס תחנת מועשה
 מ"ו יש לומר דג"כ הוי תנאי דסא פוקל גע מחינא גם
 תחנת דום הוי תנאי איכ עי"כ סא דכשרה סחלילה
 תחנת דאין תנאי בחלילה ובמעושיית פסולה וקשה עובא
 כתיב

שכתבנו דקשה לרשב"א זה קשה על הרשב"א וליכא
 חירון שכתבנו לרשב"א דהא ס"ל דגבי גע פסול ועי"כ
 יחא מוכרח דלא כסברת מעריס לזבגן דגבי גע מורה
 ואם הרשב"א ס"ל ג"כ כהרשב"א גם בגע כשר כיון דלא
 הוי חלילה מועשיית ה"ם דלא הוי גע מועשה ויחא
 היכא אצל למעריט זיל דגבי גע מורה הרשב"א ואם גם
 הרשב"א ס"ל כן קשה עובא כמו שכתבנו למעלה בארובה
 וקושיא אליפתא היא אס כיחא דהכ"ג ג"כ ס"ל כהר"ם
 דגבי גע מורה וכתיב למעלה סן חמת דלא כתב לישב
 וזה דכתב שס לשון הרשב"א וכיוולא בדברים אלו דלמש"כ
 סיפ"ש סא דכתב ה"ם זיל דמורשב"א כראה דלא ק"ל
 כרשב"א הוא זה שכתב וכיוולא בדברים אלו דזה כולל גם
 היחולמוי איכ הסייע שבייא סברת הרשב"א איך ספתיק
 תחילה לשון זה דכיוולא בדברים אלו ואם כיחא דה"ם
 זיל שסייס ואפשר דשאני דעקר הזיקה הוא לכברת
 הרשב"א האיך לא כתב לישב לשון הרשב"א וכיוולא
 בדברים אלו ואם כונתו להא דיבתה הגדולה בין האחין
 המוציא דהך ק"ב הא זה הביא שס דכתיב, ועי"כ סא
 דכתיב כתב כן וכן בספר צני דוד וקשה עובא מה
 שכתבנו למעלה לסברת הרשב"א ותעשה זה קשה על
 הרשב"א זיל וכמו שכתבנו למעלה דהא היכא עובא.

מזו) והר"ב ונתתי אף אס כיחא דמה דכתב מעריס זיל
 דגבי גע מורה כונתו דהוי גע מועשה
 ופקול אף דגבי חלילה לא הוי מועשיית כמו שכתבנו
 למעלה מ"ו יחא סברת הרשב"א [או לכה"ג וצ"ד לכן
 גם דעה הרשב"א כתיב למעלה ביות הק"ו] ה"ז דלא
 פי' ר"י כן סבריתא דח"מ כשרה כהאי גוונא הך דניחא
 סבריתא דגם מועשה פקול לסברת הרשב"א כתיב מעריס
 מ"ו איכ לפרש איך ברייתא דגם מועשה וז"מ חלל
 בתנאי כמו שפירש ר"י ולא צענין אחר וגם ר"ל סהכרח
 דיפרש כן וז"מ אלו לריכין להא דכתבנו למעלה בסברת
 ר"ל כמו שכתבנו למעלה בארובה חלל טעם אחר בזה
 דפי' איך ברייתא אירי בתנאי וזה טעם ר"י דמפרש
 בתנאי וכמו שכתבנו בס"ד.

מזו) דהנה איחא שס ברייתא גע מעושה כשר וחלילה
 מעושיית פסולה ופריך שס אי דאמר רולה
 אכי אף חלילה כתי' ותי' דלא אמר רולה אכי גע כתי'
 יחא פקול ותעשה ה"ק גע מועשה לעולם פקול וח"מ
 לעולם כשרה גם מעושה וח"מ פעמים כשרה ופעמים
 פקולה הא דאמר רולה אכי הא דלא אמר רולה אכי יע"ש
 דקשה עובא ע"ש כתי' בשם הריטב"א מה שהקשה בזה
 וכתבנו להגן דכונת הכתי' דבאתת אירי סבריתא דחלילה
 מעושיית באמר רולה אכי כמו גבי גע ואפי"ה בגע כשר
 ובחלילה פקולה דסופא דברייתא קאי על רישא דמבואר
 דחלילה מועשיית כשרה וסוס דאין תנאי ע"ז וס"ס
 סבריתא דזה אס לא ה"י מעושיית אצל אס ה"י מעושיית
 ג"כ ואמר רולה אכי אלא דנתרלה דוקא עי"כ סתתן מ"ו
 פקולה אף דחלילה מועשיית כשרה דאין תנאי בחלילה זה
 אס לא ה"י מעושיית אצל מעושיית ולא נתרלה אלא בתנאי
 דמ"ו אס לא תקיים התנאי פקולס כיון דהוי מעושיית ועי

פל מ"ש בתורה אם כשרה מחמת דלא אי דמיא דתבאי צ"ג
 וצ"ד במעשה פסול דחצר רולא אי כמ"ס למעלה בלר
 סיטב, איכ מש"כ ליטב קצרה דרשב"א ט"כ ק"ל כשכרה
 ר"ח או דלא אמריבין מכלל לאו כו' ובמעשית ג"כ בחלילה
 כשרה וניחא דברי ר"י מס שלל אמר צנחאל דעקוד זיקסך
 כו' מחמת אידך צריחא דחליטא מעשית דפסולא וצוה כשרה
 כמו שנחבאר למעלה בצרוכה אבל לחוס' משיס דלא אי
 דמיא דצ"ג ובמעשית פסולה דחצר רולא כסתר חירץ זה
 וכמו שנחבאר למעלה ויחבן דרשב"א ס"ל ברית והרמב"ם
 יקבדו כקצרה חוס' משוס דלא אי דמיא דצ"ג ובמעשית
 פסולה איכ ט"כ גס בחלילה פסולה כמ"ס דל"א ליטב מס
 שכתבנו לרשב"א מחמת אידך צריחא דחליטא מעשית דלא
 פסולה במעשית דחצר רולא אי וכמו שצ"א רנו למעלה בלר
 סיטב ורשב"א ס"ל ברית וניחא סיטב כמ"ס והדברים
 ע"אריץ צק"ד.

(נא) ודגה גס מש"כ לרשב"א שרי כיון דלא אי חנאי
 זה אם הוא ברית אבל אם משוס דלא אי חנאי
 דמיא דצ"ג אף לרשב"א אי דין ח"מ דכשרה רק דיעבד
 אף דאין חנאי דלא אי דמיא דצ"ג וצ"ד איכ סיה אם אי
 מהנה על מש"כ ג"כ אי רק דין ח"מ דכשרה דיעבד ולא
 לכתחילה וא"א ליטב קצרה רשב"א מחמת דשרי אף לכתחילה
 כמ"ס למעלה והרמב"ם ס"ל כקצרה חוס' וע"כ גס בחלילה
 פסולה דאם כשרה קסה כמ"ס למעלה דליכא ליטב כמו
 לרשב"א כמו שנחבאר למעלה, אחנס לא דמי כלל דמתנס על
 חש"ב אי לא אי חנאי בכל מקום גס בחלילה שרי גס
 לכתחילה ולא דמי לחימ דחנאי דמ"ז דרק בחלילה ולא
 צגס לכן גס בחלילה רק דיעבד כשרה.

(נב) ודהבוננתי ואף אי ניחא ברית ז"ל ניחא סכרת
 סרמב"ם וא"א לומר כמו שנחבאו כמו
 שכתבנו כמו לרשב"א גס לקצרה ר"ח דלעת הרמב"ם אם
 ה"י מעשית פסולה אף אם ניחא ברית ויחבן דרק דיעבד
 והפטס דהא הרמב"ם ס"ל צפ"א דייבוס דחלילה ליבס אסורה
 מר"ס כמו שניות יעו"ש שחמכו עליו ולסברתו אי לא אי
 כלל מ"ס בתורה ולא אי מחנה והוי חנאי [כמ"ס מהר"ש
 ק"י קל"ד ומהרד"ם יו"ד ס"י ס"ט] וע"כ אם כשרה הוא מחמת
 דאין חנאי בחלילה וכשרה רק דיעבד ואם ה"י מעשית פסולה
 וא"כ כסתר מש"כ ליטב לסכרת דרשב"א ז"ל ואף אי חנאי
 כקצרה לח"מ צפ"צ דאישות דס"ל לרמב"ם דמתנס על ד"ס
 ג"כ לא אי חנאי דמשו חיווק לדבריס מ"ח נראה דהא
 חבואר בכחכות נ"ו ט"כ סס דסיכא דלא שכיח לא עשו
 חיווק איכ במעשית אי לא שכיח ומקבאר דלא עשו חיווק
 כלל ודאי חנאי אלל ע"כ גס בחלילה פסולה ואולי הרמב"ם
 ורשב"א לפעמייהו דרשב"א דק"ל דהחלילה חס"ת אסורה
 משוה לא יבנה בחבואר צינחות סס ניחא סיטב לסכרת ר"ח
 ז"ל דשרי גס לכתחילה וגס במעשית כשרה כמו שצ"א רנו
 למעלה וניחא ח"ה שלל אמר ר"י צפ"א גוחאל כמו שנחבאר
 למעלה בלר סיטב אבל לרמב"ם אי לא אי חנאי חרס
 ולא אי מחנה פל מ"ס בתורה כלל ואף לנר"ח מ"ח
 במעשית לא אי זה מתנס על מ"ס בתורה דלא עשו חיווק
 סיכא דלא שכיח איכ ע"כ גס בחלילה פסולה מס שלל אמר ר"י

כמיס ונע"ב הסכרה דכסך דרשב"א לא אי חנאי כלל
 וניחא כמין חומר וכמו שצ"א רנו למעלה בלר סיטב.

(טו) ודהבוננתי דאף אם ניחא דגבי גס אי זה
 חנאי ואם דק"ל לרשב"א גבי חלילה
 דכשרה אין לריבין לומר עסוס דאין חנאי בחלילה
 ובמעשית פסולה כמו שנחבאר למעלה בצרוכה אלל
 סתעס דלא אי חנאי עסוס דלא אי חנאי על מ"ס
 צתורה דלא חקורה עסותם לא יבנה כחבואר צפ"ק
 דיעסוס ולכאורה זה ברור וזעזעה עש"כ למעלה ליטב
 קצרה סרשב"א דס"ל דכשרה גס לכתחילה וכתבנו דום
 איכ לומר דלא אי חנאי וע"כ עסוס דאין חנאי בחלילה
 איכ אי רק דין ח"מ דכשרה רק דיעבד וזעזעה אי לא
 אי כלל חנאי עסוס דאי חנאי על מ"ס צתורה ושרי
 אף לכתחילה איכ ניחא זה שלל אמר ר"י בעקוד זיקסך
 כו' כמ"ס למעלה דח"מ רק דיעבד כשרה כמ"ס דר"ך
 וחס"רס פדוה זה אף לכתחילה דלא לא אי כלל ח"מ
 וכמו שנחבאר למעלה וגס ניחא דאי חנאי נקט צפ"א
 גוחאל לא אי ידעיין דאין חנאי בחלילה דהבא שחאי
 דאי חנאי על מ"ס צתורה וניחא גס מ"ח דכצ"א חס"ת
 איז אי ח"מ כו' אף דלר"י ג"כ כשרה צחלון ועקוד
 זיקסך בר שחאי דלא אי ח"מ כלל וכמו שצ"א רנו למעלה
 וכבר כתבנו למעלה דזה אם אי דגבי גס מודה סוף וזעזעה
 חנאי וניחא כמ"ס אבל אם אי מועעיה וע"כ דחלילה
 שחאי איכ אי לומר עבוס דלא אי מועעיה כלל ויהא כשר
 אף לכתחילה כיון דגבי גס אי מועעיה וכהו דאין חנאי
 מ"ס אי כו' מועעיה אחנס ניחא כמ"ס וזעזעה סרביחא
 דחלילה מעשית דפסילה וצפ"א גוחאל כשרה כיון דלא
 אי חנאי ופרט זה יחבאר להלן צדצרינו בלר סיטב
 צס"ד אם פיקל מעשית סיכא דלא אי חנאי עסוס
 ענכס על מ"ס צתורה דלא ניחא ופסולס כסתר חירץ
 זה וכמו שנחבאר צק"ד.

(טז) ודהנה צח"ס כחכות כ"ו חצ"א אי דלא אי חנאי
 על מ"ס צתורה עסוס דלא חמריבין צוה חבלל
 לא אחס ע"עסו סן יעו"ש ולר"ע סיכא דכפליה לחנאי
 כחצו עסוס דלא אי דמיא דחנאי צ"ג וצ"ד, ובסס ר"ח
 כחצו צח"י וצרוצין צ"ג קב"ו עסוס דמ"ו כחפלינה
 צוברים כמו צע"ע שפחלי לרקיע יעו"ש ונראה דני"ע
 סוצח צין סני עעע"ס שכתבו דלכאורה גבי ע"ע שפחלי
 לרקיע דלא אי חנאי דאי כחפלינה צדצרים נראה אף
 אם סיה סגו מעושה ולער רולא אי ע"ע שפחלי לרקיע
 ג"כ סגו כשר דלא חקר רולא אי דלא אי רק מפליגה
 צדצרים ולא חכנס כלל ולא חקר רולא אי כלל, וא"כ
 יעו סוצח צח"י דמתנס על מ"ס צתורה אם ספטס כמ"ס
 ר"ח דאי כחפלינה צדצרים במעשה ג"כ כשר כמו ע"ע
 שפחלי לרקיע כמ"ס וגס סיכא דלא כפליה לחנאי דלא
 חמריבין מכלל לא אי כ"ו צח"ה על מ"ס צתורה ג"כ במעשה
 ג"כ כשר אבל לסכרת חס"ת דלא אי חנאי צ"ג וצ"ד נראה
 במעשה פסול משוס דלא אי חנאי רולא אי וכמו גבי חלילה
 דאין חנאי בחלילה משוס דלא אי חנאי דמיא דצ"ג וצ"ד
 וא"י"ס במעשית פסולה דחצר רולא אי איכ סיה במתנס

הוא מתנה על מ"ש בחורה ללא כ"ו תנאי יעו"ש דבריו
 וזה ה"ד בקלרה ויבא דבריו עוד מ"ע ח"ק לדבריו מ"ע
 כהא דרשב"א ג"כ ס"ל דהו תנאי כתיב למעלה מדברי
 חס"רם לזבין ז"ל כמו שכתבאר בארוכה למעלה אלא ללא
 כ"ו תנאי משום מהנה על מ"ש בחורה ותנאי כהא
 דביארנו לענין להחמילה ונעושים כמו שכתבאר למעלה
 ותנאי זין דברי כתיב זין דברי הקי"ר ז"ל ללא ביאור
 מה דכתבנו למעלה דזו תנאי זין סברת רשב"א ללא
 הו חיקור הורה והו תנאי כמו שכתבאר למעלה ולרשב"א
 דרשב"א הו מתנה על מ"ש בחורה ונשלמו דברי הקי"ר
 אולי ס"ל בלתי כתיב דלישות דעשו חיווק ולא הו תנאי
 וכמו שכתבאר למעלה ורק בנעושים כתבנו דהו תנאי
 משום ללא שכיח וכמו שביארנו ואם סבאון קי"ר ג"כ
 ס"ל כהא דעקור זיקתך כ"ו דהו תנאי אלא דהו מתנה
 על מ"ש בחורה בנעושים פסולת וכמו שכתבארנו למעלה
 בזה אבל דברי ה"מ זולתי תנאי א"ל לא ינאח דכותבו
 לקב"ה הרמזים ובקב"ה רש"י ונחמ"י דקן כ"ל חורה
 ולא בדבר ז"ל ופ"ד כ"כ עכ"ל קתמו דבריהם ואם ינאח
 דכותבו לרמזים ינאח מ"ש כ"כ רשב"א לרשב"א לא
 הו תנאי כלל ונחתה מתנה על מ"ש בחורה וינאח הי"ב
 כמו שביארנו למעלה באר הי"ב משום דשרי להחמילה
 ובכשרה גם בנעושים ח"ק דבריו קתומים ולא ביאר כ"ז
 וגם דברי הקי"ר סתומים ללא זכר את הרמזים ז"ל
 ב"מ ולק"מ ז"ל ינאח מ"ש למעלה בקב"ה ר"ל כתיב
 חומר כמו שכתבאר למעלה בארוכה ויבאר להלן בס"ד.

(ג) והנה מ"ש דהו מתנה על מ"ש בחורה לרשב"א
 ורשב"א וכן כתב צעל קי"ר ז"ל לתמוה על
 צעל מ"מ ז"ל כתיב למעלה ראייתו דזה אינו כלל דהא
 מבואר בגיטין פ"ד ב"מ שכתבלי ב"ח או ז"ר תרומה
 דפ"ק בגמ' תיפוק דהו מתנה על מ"ש בחורה ונעשי
 דהתם ודאי עקר אבל הכא מי ינאח דקא עקר לא
 תכלי ולא תגרש עכ"ל בגמ' אי"ב ס"פ הכא לא הו
 מתנה על מ"ש בחורה דהו כמו ע"מ דתכלי ב"ח
 ופליאם תאוד על הגאון קי"ר ה"ך כ"כ ע"ד גמ' מפורשת
 בגיטין כתיב ונעשה כסתר משיב למעלה כהא דרשב"א
 ל"ש ונחתה דהו מתנה על מ"ש בחורה זה אי"ב כלל
 דהא לא הו כלל מ"ש בחורה כהא דב"ח ותרומה וק"ס
 על הרשב"א דנעשה ח"ס הו תנאי כתיב הו רק דין
 מ"ע דק דיעבד בכשרה ונעושים פסולת כמו שכתבאר
 למעלה וק"ס על הרשב"א כמו שכתבנו למעלה ואם באנו
 ל"ש דברי רשב"א ע"כ סברת לומר דכהא דרשב"א לא
 הו תנאי כלל כתיב למעלה ונעושים ג"כ כשרה וינאח
 כתיב למעלה אבל ס"ה הא"ח מ"ע ז"ל כ"כ בסד"ה דגם
 מ"ע דבכ"ה חתם כונסא הו תנאי אי"ב כ"כ כהא דעקור
 זיקתך כ"ו דהו תנאי ובכשרה משום דלין תנאי בתל"ס
 אי"ב בנעושים פסולת כתיב למעלה וק"ס מודא על
 הרשב"א ז"ל דליכא לתרץ כתיב למעלה כיון דהו תנאי
 וכמו שכתבאר למעלה באר הי"ב סעיף פ"ד דרשב"א וס'
 ק"ס על הרשב"א ח"ק יבאר כ"ה ז"ל וכתיב למעלה
 בס"ד.

כן והבחי"ת דל"ו היא כ"ו משמע דוקא בזה כשרה ולא באופן
 אחר כלל וכמו שביארנו למעלה בארוכה והדברים חא"רין
 ונפלאים בס"ד.

(ג) וד"ע למעלה כתבנו והבאר הגולה וסגר בני דוד
 כתבו דוה דכתב ס"ה ז"ל חפ"ר דש"ח כ"ו
 זה לדעת הרמזים אי"ב גם הרמזים ס"ל ברשב"א ז"ל
 וכ"כ ביארנו למעלה חתם ונחתה מ"ע מודא דרשב"א
 שרי ח"ק להחמילה וגם בנעושים כשרה ללא הו כלל
 תנאי דהו כמפליגה דברים אבל לרמזים ח"ק לכה"ב הו
 רק דין מ"ע ובכשרה דיעבד ונעושים פסולת כמו
 שביארנו דהא ס"ל דהו חיקור דבכ"ה ונחמ"י תנאי ובכשרה
 רק משום דלין תנאי בתל"ס והו דין מ"ע ד"מ שמתן
 מ"ו וכמו שכתבנו וביארנו למעלה ויק"ס על הרמזים זה
 דק"ס על הרשב"א ועל הרמזים אי"ב לתרץ כמו לרשב"א
 כיון דס"ל דהו דבכ"ה וכתיב למעלה ולסברתו הסברה
 לומר דבכ"ה דין דעקור זיקתך כ"ו לא הו תנאי כלל וג"כ
 ג"כ דפסול הוא ונחתה מוטעם כמו שכתבאר למעלה וינאח
 קב"ה הרמזים כתיב למעלה לרשב"א וס"ה לרמזים
 וכתיב אבל ח"ס הו תנאי והו לרמזים דין מ"ע ד"מ
 ד"מ אי"ב ק"ס מה ש"ל אחר כה"ה גמ"ה דקמ"ל תנאי
 ללא הו חליצה מוטעם הפסולת כגון חלוץ ותשחרי
 ח"ה זה הו רבותא כתיב ס"ה ז"ל מה ז"ל ב"ח חלוץ
 ותשחרי ח"ה ואפ"ר דש"ח כ"ו וגם דלין תנאי בתל"ס
 כתיב למעלה וכל משיב לרשב"א אי"ב לסברת רמזים
 דק"ל דהו דבכ"ה וכתיב למעלה.

(ג) וראייתו כספר מתנה מחליצו להגאון ר"ה אלפנדי
 ז"ל שכתב פ"ו ח"ד כהא דבבב"ב פ"ד
 דפ"ק על חליצה מוטעם דחלוץ ובכ"ה חתם כונסא ד"מ
 ל"ל כשרה ול"ה הו מ"ש תיפוק דהו תנאי ולא הו
 חליצה כלל ונעשי משום דלין תנאי ללא הו ע"י עליה
 זה ה"ד בקלרה הרי כ"כ כה"ה ד"ק מ"ע דבכ"ה חתם
 כונסא הו תנאי ובכשרה משום דלין תנאי ללא הו וינאח
 דב"ג ד"ו ע"י עליה אי"ב לדבריו בכ"ה כהא דעקור
 זיקתך כ"ו דס"ל לרשב"א ובכשרה גם ל"ה ולא הו
 מ"ע ה"ע הו תנאי ובכשרה משום דלין תנאי
 ורק דיעבד ונעושים פסולת כמו שכתבאר למעלה
 בארוכה ולדבריו אי"ב לומר משיב בקב"ה ר"ל ולכן
 מפרש כן דחלוץ ובכ"ה חתם כונסא ולא כ"י ובח"ד
 ב"ה חתם מפרש כ"י משום דכה"ה ב"ה חתם לא כ"י חתם
 ס"י נעושים פסולת בח"ד ב"ה חתם ח"ק בנעושים כשרה
 ללא ח"י בתנאי משיב ח"ד ב"ה חתם ע"כ בתנאי ולכן
 בנעושים פסולת כמו שביארנו בארוכה באר הי"ב, לדברי
 סעיף ז"ל זה אי"ב דהא גם מ"ע דבכ"ה חתם כונסא
 הוא תנאי ובכשרה משום דלין תנאי כמו שפ"י ה"ך
 דבבב"ב וד"י לתנאי ד"י ולדבריו בנעושים פסולת
 וכסתר כל משיב למעלה ול"ה לומר בקב"ה ר"ל כתיב
 למעלה צע"ן אחר דודק זה לא חפ"ר לדברי סעיף ז"ל.

(ג) וראייתו כספר קי"ר ז"ל כתיב דלישות פ"ו דדחם
 דבריו מדא דזו לא הו תנאי כלל וגם ח"ה

ושפיר פריך אבל לאבי יתכן דלקימ' וולוי לאבי באתת לא סיל כרבא גס צוה דגס צוה איכא גס משום מתנה על משיב אלא דכימ מחמת איא לקימו כשר גס צמטוסה וכמיש לסבדת ריי ופליגי בתרתי וכמיש אמנס יתכן דהגמ' פריך לכיע על הצריחא שס דאתיא כרבנן דביית דלא סיל דתנאי דאיא לקימו ופריך תיפוק דהוי מתנה על משיב דגס לרבנן לא הוי תנאי כמיש צמי' כחכות ל'ו איב סברא וו דלא הוי מתנה על משיב הוא גס לאבי דהא מוכרח מרבנן דביית וכמיש ונכ הא דהצית מהא דלא צא לאבי ולא כרבא ותיפוק משום מתנה על משיב וע"כ כמו דמשיני דלא הוי מתנה על משיב ובמיש הרשב"א בדק ס"ג אף דלמש"כ אין ראי' אבל הא מצואר בגמ' גבי צ"ח ותרומה והכרח לכיע צין לאבי צין לרבא ונסתח משיב בדברי הרשב"א ותימא על הגאון קמ"ר וכמיש.

סא) וראיתי במח"א ה' מלוה סיי ל"ז דתבז דמהא דגיטין פ"ד משמע דלא כרי"ת דהא פריך על רבא דס"ל דאפשר דאכלי ולקיא ותיפוק דהוי מתנה על משיב הרי אין הפעט דהוי כמפליגה יעו"ש ודברי תימא הם דגזי מתנה על משיב גס רבנן דביית סיל דהוי כמפליגה כמיש הש"מ צכתובות כמיש איכ שפיר פריך על רבא נהי דאפשר דאכלי הא הוי מתנה על משיב דהוי כמפליגה לכיע גס לרבנן דביית וכמיש השימ וכמיש למעלה דגס אבי ע"כ ס"ל כמו דמשיני דפריך גס על רבנן דביית ודברי המח"א דברי תימא הם ולמעלה בתבזו אדרבה דמסס ראי' דרי"ת דלר"י הא ל"מ צמטוסה כמו שביארנו למעלה אבל קושיא בודאי ליבא וכמיש בס"ד ויתבאר להלן.

סב) וראיתי בשו"ת ראנ"ח ח"ב ס"י ע"א אחר שהביא דברי הרא"ש בכלל ל"ג דלא חשוב מתנה על מיש צמורה אס צעטת התנאי אינו עוקר ושמה לא יצוא לעקור דבר מה"ת ולא דמי למתנה ע"מ שאין לך שכר"ע דצעטת התנאי עוקר ודאי דבר מה"ת כתב ז"ל וצגמ' ע' המגש גבי מתנה ע"מ שנתנא לראובן ולא תנשא לשמעון קורא הגמ' עוקר דבר מה"ת והרשב"א בחידושו האריך שס לפרש אמאי הוי גס כיון שמתנה על מיש צמורה ונשא ונתן שס אי הוה מתנה על משיב ממש וכ"ז היה כראה שלא כדברי הרא"ש ז"ל שלא חשיב מתנה על משיב אלא אס צעטת התנאי עוקר דבר מה"ת כ"ו עכ"ל הראנ"ח ז"ל והס אינס חידוקדיק שאררבה הרשב"א הקשה על הגמ' כיון דהוי מתנה על משיב מיש לא הוה גס וע"ז כתב דלא הוי מתנה על משיב איכ צגמ' מצואר דלא הוי מתנה על משיב אלא עיקר וכמיש הרשב"א וגס צגמ' ליתא כלל היבא דמתנה ע"מ שנתנשא כ"ו אלא הרשב"א דקוק כן על הגמ' יעו"ש ברשב"א איכ דברי הראנ"ח אינו חדוקדיק ועין ספר מפעל לדיק ס"י ח' תשובת ה"א ברודא ז"ל צהא דגיטין הנזכר וכבר מצואר ברנ"ח"ה שכתבנו עכ"פ מצואר צהא דאבי ורצא גבי צ"ח ותרומה דלא הוי מתנה על משיב וכמיש הרשב"א צהא דגיטין פ"ג דהוי תנאי וע"ש מה שחידש בתנאי שלא תאכלי מלה דלא הוי גמ' יעו"ש איכ סיה צהא דרשב"א גבי חליצה ג"כ לא הוי מתנה על משיב במ"ש למעלה ולא כמיש הקמ"ר ז"ל כמו שהארכנו למעלה בס"ד ועין ל"מ נתיב כ"ג ח"ח משיב

נז) והנה בגיטין פ"ג ע"א הרי שה"י נשאת לאחיו ומת בלא צניה נחלא מתנה לעקור דבר מה"ת והקשה הרשב"א שס הא אדרבה אס הוי מתנה על מ"ש צמורה הא לא הוי תנאי כלל וגס לרבנן הוי גס כשר ובתוספתא וצירושלמי איתא דכל המתנה על מ"ש צמורה לא הוי תנאי וזה תימא וכתב הרשב"א דחשיבה הוי תנאי כמו צהא דע"מ שחאכלי צ"ח דהוי תנאי דלא תאכלי ולא תתגרש סיה הכא וכן ל"ל כן בתוספתא וירושלמי יעו"ש בדבריו איכ צרור דס"ה גבי חליצה ג"כ לא הוי מתנה על מ"ש צמורה וכמיש למעלה ודברי הקמ"ר ז"ל תימא מאוד.

נח) והנה למשיב למעלה לחדש היבא דה"י חטוסה שפיר הוי תנאי מחמת דחסר רולה אני לפעם ריי צתויס כחכות דלא הוי דומיא דב"ג וב"ר כמו שהארכנו איכ תימא דברי הגמ' כמין חומר היבא דה"י חטוסה וגי"ש ע"מ שלא תנשא לפלוני וכשאת לאחיו ומת דצוה ע"כ אסורה מחמת דהוי חטוסה וחסר רולה אני ונחלא מתנה לעקור דבר מה"ת דצוה הא הוי תנאי ותימא כמין חומר וע"כ רשב"א ס"ל כרי"ת כמיש למעלה דהוי כמפליגה וגס צמטוסה כשר דלא הוי כלל תנאי ושפיר הקשה הרשב"א ולר"י תימא כמין חומר כמיש.

נמ) וראיתי במ"א ה' מלוה סיי ל"ז דהקשה על תירוק חוק' דכתובות ל"ו צהא דמנחת גבי צ"ח דלא הוי מתנה על מיש צמורה דלא נתכוון לעקור דבר מה"ת איכ מאי פריך נחלא מתנה לעקור דבר מה"ת הא לא נתכוון לעקור יעו"ש ודברי תימא דהא אדרבה צגמ' מצואר דהוי תנאי וכמיש הרשב"א ואדרבה הקשה הא לא הוי תנאי כלל מחמת דהוי על משיב ותי"ץ כמיש אבל מצואר דהוי תנאי ומה הקשה על ר"י הא אדרבה תימא ור"י לסבדתו וא"ל לדברי הרשב"א ולמשיב ואח"כ ראייתי בספר קמ"ר פ"ו דלישות דהרבי"ג זה על דברי אביו ז"ל אלא תימא שלא זכר את הרשב"א שכתבנו ודחק דר"ל לירושלמי ותוספתא וע"כ תימא כמין חומר גבי חטוסה משקנת הדברים דתימא דליבא משום מתנה על מיש צמורה גבי הך דרשב"א כמו צ"ח וכמיש הרשב"א צהא דדק פ"ג איכ נסתח משיב לחדש צהא דרשב"א כמיש למעלה צמורה ודברי הקמ"ר דברי תימא הם כמיש צס"ד.

ס) ולכאורה משיב לחדש דנימ צין תנאי דאיא לקימו כגון ע"מ שפעלי לרקיע וכ"כ או מתנה על משיב לפיר"י היבא דהוי חטוסה דלר"י פקול ולר"ת הוי כהנאי דאיא לקימו דהוי כמפליגה צדברים וכשר גס צמטוסה לכאורה הא דפליגי אבי ורצא גבי ע"מ שחאכלי צ"ח דאבי ס"ל דהוי תנאי דאיא לקימו כמו ע"מ שפעלי לרקיע ורצא פליג דאפשר דאכלי ולקי' יעו"ש ח"כ לאבי כשר גס צמטוסה דהוי כמפליגה איכ מה פריך הגמ' תיפוק דהוי מתנה על מיש צמורה הא ל"מ לאבי כשר גס צמטוסה מש"כ צמתנה על משיב וכמיש איכ ראי' מזה לרי"ת ז"ל דגס צמתנה על משיב הוי כמפליגה כמו צהא לקימו וכשר צמטוסה ושפיר פריך ונראה צרשי' דפריך על רבא ומשמע דרבא ס"ל אס לא תאכלי לא הוי גס אף צאינו חטוסה

משיכ דברי ראש הוא מה לאמר בניסין נזי ע"מ שתאכלי
צ"ח יעו"ש בזה.

סג) ורע מה דמשי הגמ' בניסין פ"ד ללא הוי מחנה
על מע"צ כמו ע"מ שאין לך שאר כו"ע שלא
עקר לא תאכלי ולא תהנהג סתום החילוק בין ע"מ שאין
שכ"ע ע"מ בסי' מ"ל סי' ב' כ"ב יעו"ש וראיתי בחידושי
הר"ן שכתב דנזי שכ"ע נעקר מיד בשעת התנאי ומש"כ
ע"מ שתאכלי צ"ח בשעה שהתנה אינו עוקר אלא בשעה
שתאכל ולא תאכלי ולא תהנהג יעו"ש ח"כ בחלוץ ובכך
אח"כ כונסה שפיר כתב הקומ"ר דהוי מחנה על מע"צ
דזה הא דמי לשכ"ע דמיד בשעת התנאי עוקר דבר
מה"מ ולא דמי לצ"ח ותרומה כלל, וא"כ זהו דעקור
זיקתך כו' דמ"ל לרש"י דכשרה שפיר לא הוי מחנה על
מע"צ אם הוי תנאי דזה בודאי דמי לצ"ח ותרומה ללא
הוי מחנה על מע"צ דהא אינו בשעת התנאי אלא אח"כ
ולא תנשא לו ולא תסי' חליטה כמו נזי צ"ח ותרומה וזה
ברור וא"כ רק דיעבד כשרה וצמנושית פסולה וכמו
שכתבאר למעלה וכן זהו דרך פ"ג שפיר כתב הרש"י
דדמי לצ"ח ותרומה ללא תנשא ולא תהנהג וס"ה הכא
וכת"ש וזה לרש"י דהוי מה"מ כמ"ס למעלה ח"כ לפי
דעת הרמב"ם דחלוט' מ"ד"ס בודאי לא הוי מחנה על
מע"צ כמ"ס למעלה למהרי"ט ורש"י ור"ק ללח"מ נזי
מעושים הא לא שכיח כמו שכתבאר למעלה אמנם ל"ת
דהוי כמפלגה נראה דזה דוקא אם הוי איקור תורה
אבל בדרכין ח"כ לקצרת הלח"מ דעשו חיזוק לדבריהם זה
רק דכיו"א ללא מה"מ מה שהתנה לעקור דבריהם אבל
לומר דלא התנה כלל כמו בשל תורה דהוי כמפלגה
דדברים זה לא ש"ך נזי דרכין ומעשה ח"כ אם עשו
חיזוק הוי כהתנה אלא ללא מה"מ תנאי ונזי מעושים
פסולה דהתם לא ש"ך חיזוק דהא התם פסולה מחמת
מעושים כיון להתנהג וחסר רובה אני וכמ"ס למעלה וזה
נראה ברור.

סד) ונראה לישב סברה הרש"י דמס"ה לא אמר ר"י
ח"מ בגמ' דעקור זיקתך כו' דה"ל דח"כ
יש תנאי בחליטה או כה"מ תנאי דדך ג"ב [או משום
דנזי ע"מ לא צ"ח דומיא דצ"ח כמ"ס הרש"י והר"ן]
מ"מ בעקור זיקתך כו' כשרה ח"כ דהוי תנאי ולא הוי
מחנה על מע"צ דהוי כמו צ"ח ותרומה כמ"ס למעלה מ"מ
לאצי הוי תנאי דה"ל לקיימו ללא הוי תנאי כלל [ואח"כ
דמבטיח דחליטה מעושים מוכח דע"כ איירי בתנאי ואין
תנאי בחליטה מ"מ אין הכרח אלא מחמת קושיא וה"ל דאיירי
בלא רובה אני וכמ"ס למעלה] אבל יש תנאי בחליטה
וקמ"ל ר"י דאין תנאי ואח"כ לר"ב דמ"ל נזי צ"ח דהוי
תנאי זה לפי מה דפ"י ר"י דאין תנאי בחליטה ח"כ ק"ל
דזה הוי תנאי אבל אי הוי מפרש על עקור זיקתך כו'
ה"ל דע"כ לאצי דהוי ח"כ לקיימו דהא יש תנאי בחליטה
כה"מ תנאי דדך כ"ג וכמ"ס וזה לפי סברה הרש"י
דחלוט' ליכס איקור תורה אבל אם הוי דרכין כקצרת
הרמב"ם צ"ח דיבוס נראה דגם לאצי הוי תנאי דרך
נזי צ"ח ותרומה ס"ל דהוי תנאי דה"ל לקיימו כע"מ

שעלי לקיע אבל לא דרכין ות"ל שתלחתי זה נספר
כהונת עולם ס' ריבית ס' קע"ג מע"מ כהונת רש"י
י"ד ס' ס"ט כמ"ס נספר עולל מלש כהונת רש"י
דנזי דרכין גם לאצי הוי תנאי דאפשר לקיימו יעו"ש
ח"כ לדבריו גם לאצי ע"כ אין תנאי בחליטה ומ"מ לא
אמר ר"י צ"ח בוגזא וע"כ דל"י גם בעקור זיקתך כו'
ס"ל דפסולה וכמ"ס ואולי הרמב"ם והרש"י לטעמיהו
[ודברי המג"א מע"כ על דברי רמב"ם צ"ח דחשיב ל"ת
ללא יבנה אשתמיע ליה דברי הרמב"ם ז"ל דמ"ל דהוי
איקור דרכין ותלחתי שהרגיש בהאון כבר דוד בשפרו דברי
אמת על המג"א יעו"ש].

סה) ולסברת הנה"ג וביד הרמב"ם נ"ב ק"ל דכשרה
כרש"י וכמ"ס למעלה ח"כ קשה על
הרמב"ם מה שקשה על הרש"י ומשיב לישב את
הרש"י ח"כ לרמב"ם דמ"ל דהוי דרכין כשניות וראיתי
דברי אמת שם שח"מ דגם הרמב"ם ס"ל דהוי איקור
תורה כמבין אלא דלא חשיב זמין כסדרתו יעו"ש מעשה
יחא אבל לשון הרמב"ם דהוי כשניות לא משמע כדבריו
אלא דק"ל דהוי דרכין כשניות וא"כ קשה על צ"ח וביד
כמ"ס דמיט לא אמר ר"י צ"ח בוגזא וכמו שכתבאר
למעלה בחרובה דזה קשה עובא ומה דמציא תנ"ה איז
היא ח"מ כו' קשה דמג"ל למעט ח"מ דר"ל דהא גם ל"י
לאו דוקא וא"ל כמ"ס משום דה"ל כקצרת אצי משום
דח"מ לקיימו ללא הוי אלא כמפלגה אבל יש תנאי בחליטה
וקמ"ל אין תנאי ח"כ גם ח"מ דר"ל מ"ל למעט דג"כ לא
הוי ידעין דאין תנאי בחליטה וקמ"ל דאין תנאי וכמו
דל"ל ל"י לקצרת רש"י ה"ל לר"ל כיו"א כן וזה קשה
לרש"י כמ"ס למעלה.

סו) והנה לפי שכתבאר בדבריו דאם כמ"ל דח"מ דכך
אמת כונסה כשרה ללא צ"ח כונה שוב לא
מה"מ תנאי דח"כ אם לא נתקיים מה שהתנה כשרה דהוי
כחליטה בלא כונה דכשרה יחא היעז הא דאמר תנ"ה
כו' דע"כ כמ"ל דבלא כונה פסולה דאם כמ"ל מ"מ אמר
ח"מ ה"ל כו' דאם הוי אמר ח"מ דבכך אמת כונסה
בשרה גם חליטה על תנאי כשרה אלא ע"כ כמ"ל דוקא
על תנאי משום דאין תנאי בחליטה וכמ"ס ומשום קצת
על תנאי דאם הוי נקט בעקור זיקתך כו' לא הוי ידעין
דאין תנאי דה"ל משום דה"ל לקיימו וזה ל"י אבל ל"ל
ח"מ כלל כמ"ס וזה כשהר"ם ופירא ויכתבאר להלן בזה.

סז) והנה צ"ח דנת חנוה דר"ם דאמר ר"ם ולית לך
ד"י דכתבנו למעלה לדקדק מ"מ לא הו"ל
הצריחא דתכיון הוא כו' כמו דפריך דדך ק"צ ע"כ
ולפי מה שכתבתי למעלה יחא דהא סברה אצי בניסין
בע"מ שתאכלי צ"ח ללא הוי תנאי כמו ע"מ שעלי לקיע
דהוי כמפלגה דדברים ח"כ חלוץ ובכך אמת כונסה לא
דמי כלל לצריחא ללא תכיון כו' דהא ש"ח דהוי
כמפלגה דדברים לאצי כמו שכתבנו למעלה וסו' כונה
וכשרה לכן אמר ולית לך ד"י דמ"ל דפסולה דמ"מ מקר
כונה ולפי מע"כ למעלה דזה לרמב"ם ורש"י אבל
לסברה

אבל ר"ל הא ס"ל דאין תנאי בחליצה ושרי לבתולה אי"כ
 ה"ס בעקור זיקתך כו שרי לבתולה אי"כ אי"כ דחיימ דכשרה
 רק דנישכד איירי בעקור זיקתך כו דהא שרי לבתולה.
סמ"א אבל זה יתכן אם הא דכתב מהר"ם לובלין דגבי
 גם מודה הרשב"א הוא מחמת תנאי ונזי חליצה
 הוא משום דאין תנאי אי"כ הוא כמי"ש לר"י רק דיעבד ולר"ל
 גם לבתולה וניחא כמי"ש אבל אם גבי גם מודה דהוי
 מושעה ורק גבי חליצה ס"ל לרשב"א דלא הוי מושעת כמו
 שנתבאר למעלה בארובה אי"כ קשה לומר דגבי חליצה
 ס"ל לרשב"א גם לבתולה מה דגבי גט הוי מושעה ופסול
 דיעבד כמי"ש למעלה ומעתה גם ר"ל דס"ל אין תנאי בחליצה
 ושרי לבתולה כהא דעקור זיקתך כו אי"כ לומר דשרי
 לבתולה מה דגבי גט הוי מושעה ופסול דיעבד ואי"כ קשה
 טובא על הרשב"א מר"ל מי"ש לא פי" ר"ל בעקור זיקתך כו
 דהא גם לר"ל רק דיעבד כשרה ועל ר"ל אי"כ לומר מחמת
 דקמ"ל דאין תנאי דהא לא פי" כר"י בתנאי ומ"ש לא פי"
 בעקור זיקתך כו וזה קושיא על סברה הרשב"א ור"י לסברה
 הרמב"ם דלר"י גם בזה פקולה אבל לרשב"א קשה וזה קושיא
 נפלאה ופי"כ מזה ראי' דגם בנש לא הוי מושעה וכמו
 שביארנו למעלה או לדחוק דאף דגבי גט הוי מושעה מי"ש
 גבי חליצה כיון דלא הוי מושעת שרי לבתולה כיון דלר"ל
 אין תנאי ושרי לבתולה וניחא כמי"ש למעלה והרמב"ם לא
 ס"ל זה לכן הסברה דלר"י פקולה גם בזה וניחא כמו
 שביארנו בס"ד.

ע אמנם לפי מי"כ למעלה דסברה ר"ל הא דאין תנאי
 בחליצה אין הפעם משום דלא הוי דומיא דב"ג וזכ"ר
 אלא כיון דח"ו דבכך אתה כונסה כשרה ולא צעיקן כונה ה"ס
 אם חל"ל על תנאי וכמו שיתבאר להלן סברה זו אי"כ ניחא מה
 דלא אמר זכאי גזחא מחמת הכרה דאין תנאי בחליצה וקמ"ל
 דאין תנאי משום דחיימ כשרה וכמו דר"י הדש דין תנאי
 משום דלא הוי דומיא דב"ג וזכ"ר כי"כ חידוש ר"ל זה משום
 דחיימ כשרה וז"מ טובא דמעתה לא יתכן כלל לומר דלר"ל
 כיון דאין תנאי שרי גם לבתולה דהא לפעם זה הוא רק
 דיעבד מחמת דחיימ כשרה וזה רק דיעבד, ואי"כ גם לסברה
 זו י"מ טובא מה דאין תנאי בחליצה משום דלא הוי דומיא
 דב"ג וזכ"ר גם לר"ל אף דס"ל ח"מ כשרה משום דזה רק
 דיעבד וזה גם לבתולה וכמי"ש וניחא מה דלמך תנאי אי"כ
 היא כו' כמי"ש למעלה ב"ר הישב.

עא נתבאר למעלה בזה דעקור זיקתך כו דס"ל לרשב"א
 דכשרה זה הוי רק דיעבד אם זה הוי תנאי
 ולא הוי מחנה על מי"ש בתיורה דזה הוי כהא דגיסין פ"ד
 גבי ע"מ שחלבי צ"ח ותרומה דלא הוי מחנה על מש"ב
 וכמי"ש הרשב"א בהדיא ב"ק פ"ג וכמו שהארכנו בזה ודברי
 הגאון קמ"ר בפ"ו דאישות דכתב על צפ"ל ח"מ ז"ל דהוי
 מחנה על מש"ב תיחא מאוד נגד הא דגיסין דצ"ח והארכנו
 בזה באר היטב וז"מ טובא אם הפנה בהדיא ע"מ שחנשא
 לו ואף דק"ל אין תנאי מי"ש זה רק דיעבד כמי"ש דר"ך
 ומהר"ם אבל מחמת מחנה על מש"ב כשרה גם לבתולה
 וברי זה רק דין דחיימ דרק דיעבד כשרה דלא הוי מחנה
 על מש"ב כמו גבי צ"ח ותרומה כמי"ש וביארנו למעלה וז"מ
 חידוש

לסברה רמב"ם צ"מ דיבוס דהוי רק דרצנן כשכיות לא
 חורגין דהוי אי"כ לקימו וכתפליגה דגנרים כמו שנתבאר
 למעלה אי"כ לומר כן אמנם הסתוננתי דיתכן לומר דהא
 דס"ל דהוי מדרצנן זה רק לר"י ולא לר"ל דהא כתב
 הטעם שם משום דאיקור ביה דאשה אח נקחלק צניחא
 האח אי"כ זה לפי מה דפסק כר"י דס"ל דליכא כרה לא
 על האחין ולא על הלרות דזו טעמו דכ"ג נקחלק הכרה
 צענה מיתה האח אבל ר"ל דס"ל דס"ל דס"ל דס"ל דס"ל דס"ל
 וכן הוא על הלרות אי"כ לא נקחלק הכרה אי"כ גם
 החוץ נהי דאינו חייב כרה על החלוצה הוא משום לא
 יבגם הנתק הכרה אבל עי"ש לאו דלא יבגה איכא, ואם
 זה אמר דלר"ל מודה דליכא לאו דלא יבגה ולא הוי
 אסמכתא כמו לר"י ניחא היעבז הא דלמך ר"ם ולית לין
 דר"י ולא זכר בהגיהתא דהא אם אפי"ן ק"ג כר"ל דעל
 סמ"ח צברת וס"י כמו גבי צ"ח דק"ל לאצי דהוי כותפליגה
 דגנרים והוי חליצה מעליא ולא דתי לבגיהתא לכן אמר
 ולא ס"ל הא דר"י דס"ל פקולה וכשעמי"ש כמי"ש דהוי
 ד"ס ולא דתי כלל לבי"ח אף לאצי ושפולה. ואם כנים
 הדברים הם מאירין וסריף צק"ד כתבאר דלאצי אזלי ר"י
 ור"ל לטעמי"ש וסברה הרמב"ם [וראי' מזה לסברה
 הרמב"ם ותא דלמך ולית לין דר"י וכמו שביארנו למעלה
 בשי"ל] וניחא הא דהביא ח"מ בזהכ"ד אף דהביא בהגיהתא
 בטה"ז שלא יעשה כסברה חצי ובר"ל וכשרה דהוי
 כותפליגה וכמו שביארנו בשי"ל. ומ"מ ניחא מי"כ לזעלה
 הא דהביא ח"מ כו' משום דלר"ל לא משכחה כלל דין
 תנאי בחליצה דכיון דגם בזה כונה כשרה אף דכתבנו
 דטעמו דהוי כותפליגה דגנרים וחי"כ לא דתי כלל לתנאי
 דהוי כמו בלא כונה, דזה לחגי"ו דס"ל גבי צ"ח ותרומה
 דהוי כותפליגה חבל הא ק"ל כרצנן שם דהוי תנאי אי"כ
 אם ניחא כר"ל ע"כ חיימ כשרה דלא צ"ח כונה, אי"כ לא
 משכחה גם תנאי כמו שביארנו למעלה ושפיר הביא ח"מ
 כו' כמו שביארנו למעלה והדברים ברורין צק"ד ויתבאר
 להלן בזה.

סדו אמנם זה ניחא לרשב"א מה שלא אמר ר"י ח"מ
 איירי בעקור זיקתך כו משום דלא הוי ידעיקן
 דין דאין תנאי בחליצה כמו שנתבאר אבל אחתי קשה על
 ר"ל דמפרש ח"מ הוא חלוץ ובכך אתה כונסה מי"ש לא
 פירש על עקור זיקתך כו בלמחא לרמב"ם ניחא דאין חילוק
 אבל לרשב"א קשה דפל ר"ל אי"כ לומר מחמת דין ח"מ
 דהא גם עתה אין חשש על תנאי אי"כ מ"ל דבריהתא ס"ל
 דחיימ כשרה ולא כאידך ברביהתא דילמא איירי בעקור זיקתך
 כו' לסברה הרשב"א דזה כשרה והנה למעלה כתבנו דשם
 ר"ל הוא לסברה ר"ך ומהר"ם פדוא דחיימ רק דיעבד
 כשרה וס"ל לר"ל כיון דאין תנאי בחליצה שרי גם לבתולה
 ומי"ש אי"כ דאיירי בתנאי כר"י אי"כ י"ל דמט"מ לא פי"
 בעקור זיקתך כו' משום דזה שרי לבתולה דהא דכתבנו
 למעלה דגם לרשב"א רק דיעבד כשרה הוא מחמת דזה הוי
 תנאי כמי"ש מהר"ם לובלין והוי בחליצה ע"מ ליתן ח"מ
 דכשרה רק דיעבד אבל זה לסברה ר"י דחליצה על תנאי
 רק דיעבד כשרה וה"ס כהא דעקור זיקתך כו' דהוי תנאי

לרין ב"מ ותמונה ולא בדכחב סרעב"א בנימין פיב עכאכנו
 למעלה דהא נרמב"ס נראה ללא סיל כן אלא סברא
 אחרת כמ"ע [והנה אף דכחבנו למעלה דכ"מ בין א"א
 לקיימו ובין מהכח על חס"ב גבי מעושים כמו שביארנו
 למעלה ח"א לומר ע"כ הרעב"ס דהוי א"א לקיימו גבי
 עקדע ע"ע שחסא מותרת לפלוני עשום דא"א לקיימו
 עשום דכ"מ גבי מעושים דז"א חדא דהא הרעב"ס הא סיל
 דלא בעי רובא אכי כמ"ע בפי"ד ח"א אלא לרמב"ד כ"מ
 גבי מעושים דהא עשום מהכח על ע"כ סקר רובא אכי
 לקבנת רמי בחוקי' כחובות כמו שביארנו למעלה אבל
 לקבנת הרעב"ס הא סיל דלא בעי רובא אכי גבי קיוושין
 וטפיר כתב הצי"מ ז"ל כמ"ע למעלה].

עג) אמנם נראה ללא דמי ליפ"ת דלקרה סתורס
 קודם שקירשם ורובא בתנאו לזכות עס
 שמענם סתורס משל"כ גבי תול"ס קודם עהל"ס יע לו זס
 זכות ומחנס בשעת החל"ס ע"ע שמש"א לו אמרינן דהוי
 תנאי כמו ב"מ שלא תכשא ולא יהי' חלילה ויהי' לו זכ
 היות ש"ס לו זכ קודם שח"ל"ס אף דלא דמי לז"מ ותרומו כמ"ע
 למעלה ע"מ להא דפי"ת לא דמי ולא זכ אמת רק דיעבד
 כשרה וצמאוסית פקולס כמו שביארנו למעלה בלרובה וכמו
 שביארנו דהרעב"ס והרעב"א לפעמי"סו. ע"כ ראיתי בקסר
 בני דוד פ"ז דאישות דכתב דהא דלא כתב דהוי עכס
 על חס"ב משום דדמי לבי"ח יעו"ש חס כמ"ע הצי"מ כמ"ע
 וכבר קלמו בפ"ד.

עד) ובענין זה קשה על ע"כ הלמ"ע בפ"ב דאישות
 בפעם הרעב"ס דכתובה הוי תנאי בליכור
 עמחת דהוי ב"ז זה הוית סיה דתכתיב עשו חזוק לדברים
 כשל מורה דה תיעול דגני עמון גס זשל חרס תנאי
 קיים כמו שכתב סר"ן בכתובות דה"ס סיל דוס הוי איקור
 עמחת ב"ז יע"ר"ע דבדריו עמ"ח אבל תימא דלכאורה זכ
 דמי להא דניסיון גבי ביה ותרומו דלא הוי עכס על מ"ע
 בתורה ואם הכנס בתנפל צנדתס לכאורה הוי כמו ע"מ
 שח"ל ביה אי"כ גס בתנאי דב"ז דהוי עבירה דרבנן כפי דעמו
 חזוק לדברים סא גס בצבירה לאוריח"א כמו ב"מ סא
 הוי תנאי וטפיר כתב סר"ן דע"כ ל"ל יותר מריה אבל
 דברי הלמ"ע בכות"ס ס"ה ז"ל צ"ע"כ דברי הרמב"ם בלאורה
 קשה מובא סא הוי רק ביאה עבירה כמו ביאת נרס
 ואכילת ביה ותרומו וכונ"ס דהוי תנאי ונראה לדע"ס
 הרמב"ם עכאכנו דל"י לפעור עלמו ע"כ שחיבו סתורס
 כגון שוכס חס ביאת אישות ולא ב"ז לכן גבי כתובה דע"י
 התנאי לא הוי ביאת אישות אלא ב"ז כמ"ע הלמ"ע א"א
 לפעור עלמו מסא דמינו סתורס ביאת אישות ולא זכות
 ואף דזה הוי דרבנן וע"ס"ת זכ הוי ביאת אישות כיון
 דעדרבנן הוי ב"ז עשו חזוק לדברים כשל מורה דסיב
 צביאת אישות ולא זכות וטפיר כתב הלמ"ע חס לקבנת
 הרעב"ס אבל סר"ן לא סיל כן אלא כמ"ע הרעב"א בנימין
 פ"ג וכמו שכתבו למעלה דמי זכ לבי"ח וציאת נרס וכע"ס
 אבל לדברי הרמב"ם טפיר כתב הלמ"ע וכמו שכתבו דבני
 ביאת אישות ולא זכות ותימא מ"כ"ד וע"כ הרמב"ם
 נראה

קודם זכ לענין דיעבד בני מעושים דמכח מהות דחקר
 רובא אכי וכמו שכתבנו למעלה בלרובה היבא דהוי מהכח
 על חס"ב לקבנת ריה דהוי כמעליגה בדברים כמו ע"ע
 שחעלי לקיים גס צמעושים כשרס ע"כ"כ זכ ללא הוי
 עתה על מ"ע בתורה מסולה דחקר רובה אכי. אף שלא
 תלמיז זכ מובא נראה זכ ברור כמו שכתבנו למעלה
 בלא ס"כ ויסב"ר להלן בדברינו בפ"ד.

עב) ואף חס נראה מסא דניסיון דב"מ ותרומו ע"מ
 יע לעין זכס דנראה בדברי הרעב"ס בפ"ו
 דאישות קברא אחרת זכס דוס הוי עכס על מ"ע בתורה
 וכשרה לכתחילה וגס צמעושים לה יע"א בר"ס וכמו
 שכתבנו למעלה בלרובה בלא ס"כ זכס ז"ל בפ"ו ע"מ
 ס"ה הוי עכסנס דב"ר שאפשר לפעומו אלא עכסורה
 אסרס אוחו כגון שאמר לאסס אס תאכלי חלב וזכ דה"ס ח"א
 עקודתס כ"י אס תאכלי ב"מ ה"ז ניסך כ"י סתנאי קיים
 כ"י ואין אומרים זכס סרי סכנס על מ"ע בתורה סרי בידס
 שלא תאכל ולא תתקדש ולא תתגרס, ובמה אמרו כל
 סתכנס על מ"ע בתורה תנאו בעל כ"י כגון שגירס או
 קידע או עכר ונתן על תנאי רובא לזכות בתנאי ש"וכס
 דב"ר שלא זכסה לו תורה ומנעס מענו או יפטור עלמו
 בתנאי מדבר שחיבה אוחו סענורה אומרים לו תאך בעל
 זכ"ר נתקיימו ועש"ך ואין אמה כעטר כ"י ולא חוכס דב"ר
 שמתנך אוחך עמנו כ"לר קידע אסס על תנאי שאין לה
 עליו כ"ע כ"י וכן המקדש יפ"ת ע"מ ש"סצער זכ ה"מ
 ואין קש"י לסתעמר זכ סתורס מנעס אוחו ולא עשני
 סתנאי יזכס דב"ר שמתנעס אוחו סתורס וכן כ"י עב"ל
 הרעב"ס ז"ל סרי עוב"ר חילק בין סא דביח ותרומו דלא
 הוי מהכח על מ"ע בתורה ובין סא דש"ר וכ"ע דהוי
 מהכח על מ"ע בתורה דס"ן דין דל"י לפעור או לזכות
 דב"ר שחיבה או מנעס אוחו סתורס וכסא דביח והכונה
 לא זכס בתנאו כלל ובירה שלא לאכול ולא תגרס, ונפ"ז
 דאישות ה"י ככתב סעקדע ע"מ עכסא מותרת לפלוני ה"ז
 עקודתס ואקורה לפלוני ע"מ א"א לקיימו ולא כתב מחמת
 דהוי מהכח על מ"ע בתורה וכבר כתב ס"ב ז"ל בל"מ
 סבית ס"י ו' ל"כ"ל דין מהכח על מ"ע כיון דאינו זוכס
 בתנאו הוי כמו ב"מ ותרומו ורק דין א"א לקיימו כמו
 בפ"ו ס"ז ע"ע שחעלי לקיים יע"ר"ע ולכאורה זכ דמי להא
 דסי"ע ע"מ שחעפלי לאב"ך דמט"ר בנימין ע"ס דא"א
 לקיימו שלא ימנע לו וה"ס סכ"א עב"ס מוב"ר דקבנת
 הרעב"ס סא א"א ש"וכס דב"ר שמתנעס סתורס כמו גבי
 יפ"ת א"א ש"סצער זכ שכתב דב"ר שמתנעס סתורס ח"כ
 לכאורה גס אס מהכח גבי חלילה שחנשא לו הוי מהכח
 על חס"ב ולא דמי לבי"ח ותרומו אלא להא דפי"ת דכתב
 דהוי עכס על חס"ב שא"א לזכות דב"ר שלא זכס לו
 סתורס אלא מנעס אוחו וס"ס בני חלילה סא מנעס אוחו
 סתורס וא"א לזכות בתנאו שחנשא לו דבר שאקרה סתורס
 וטפיר כתב סג"ל קצ"ד דהוי מהכח על חס"ב ובמה דב"ר
 בעל ע"מ ז"ל ולא כמו עכאכנו למעלה דוס הוי כמו ב"מ
 ותרומו וה"י תנאי דכ"ע מובא כמו שביארנו וע"כ סא
 דחקר ע"כ"ד הרמב"ם גבי יפ"ת דוס דמי לס"א דפי"ת ולא

ללמד עון אין ולא חזיר חבל גבי עולה ללא הוי עולה עם דורן עיך בחולין ולא עיך ילא עם לא הוי עולה וגם הא הוי מתנס על מעיב ועיב כסברת ר"י ללא הוי מתנס על מעיב מתנס ללא כחבין לעקר חבל אם לא נימא בן קשה גבי עולה לרבא והימא הוי לא הרביע המחיה זה דוס קשה עובא אם לא כסברת ר"י וכמיש ודברי הרמב"ם ז"ל הוא לר"ה שם דגבי חזיר כרבא ובגין עולה לא כרבא אלא ע"מ שלא יהי' אחריות עליו וכן ק"ל ומ"ע חלוק עולה וכן ק"ל ומ"ע חלוק עולה עוזיר וק"ל דזה הטעם דגבי חזיר כפי דלא הוי נזר חבל הוי נזר ללמד עלמו והו לא עיך גבי עולה ועיב הוי עולה אלא לא קבל אחריות זה טעמו של ר"ה וכן ססק הרמב"ם ז"ל אבל רבא דק"ל גם גבי עולה כן ללא הוי עולה כלל ולרבא גם גבי חזיר לא הוי נזיר כלל ולא ק"ל כלל דכדר ללמד דזה לר"ה חבל לרבא כמו גבי עולה לא הוי עולה כלל ס"ה גבי חזיר לא הוי נזיר כלל ופליג רבא על ר"ה גם בבזיר אלא דהא לא ק"ל כרבא גבי עולה ס"ה גבי חזיר והו גבי חזיר נזר ללמד עלמו חבל לרבא לא הוי כלל חזיר כמו דלא הוי עולה כלל ואיכ קשה על רבא הא הוי מתנה על מעיב וגם הוי ילא הא לא הוי כלל עולה וחזיר ועיב ליל כסברת ר"י וכמיש רמב"ן ז"ל דלא הוי מתנס על מעיב ולא הוי כלל עולה וחזיר ודברי המחיה תימא מאוד וכמיש ור"ף דההוס' הקשו על הא דחזיר ולא סקשו על עולה דמוכר קודם משום דלר"ה נימא כיון דהוי עולה ע"מ שאין עלי אחריות וזוה לא הוי מתנס על מעיב וכמיש חוס' צ"ה וי ע"ה צהדי יפ"שם לכן הקשו על חזיר לכ"ע חבל לרבא קשה גם בעולה גיב הא הוי מתנה על מעיב ועיב כהירוק ר"י וכמיש רמב"ן וכמיש ולבאורה זה ברור דליכא טעם אחר חליצה רבא דהא ס"ל דלא הוי כלל עולה וליכא שם נזר אחר דלביאי דורן חולין לא עיך כלל לומר צמס שאמר הוי עלי עולה דכונחו דורן של חולין אלא עיב כסברת ר"י וכמיש ומ"ע דקשה על סברה ר"י מהא דפריך גבי חזיר ז"א כלל דהא כמשנה אימא דיגלה במקדש אלא אם גלה בצ"ח ילא ואם לא הוי חזיר בלל הוי יגלה במקדש הא הוי חולין וכמיש חוס' חזיר י"א וע"ז שפיר פריך דמי' ילא אם גלה בצ"ח ושפיר מתרן דאם לא רלס לערוח ובלח בצ"ח ילא דלא הוי כלל מחמת התנאי ולא הוי מתנס על מעיב נמיש ר"י וכן גבי עולה לרבא זה מוכרח כמו שביארנו למעלה דסברת הרמב"ם עיך גבי חזיר חבל גבי עולה לרבא עיב כסברת ר"י וכמיש וסברא זו ליל גם לר"ה כמיש הרמב"ן בצ"ב קב"ו וכמו שביארנו למעלה צ"ה אלא דדחה סברה זו הן מה שהקשה חזירין ע"ב דזה שביאה הן עם שכחה צהא למחמת הוא הימא מאוד כמו שביארנו דעיב כסברת ר"י מהא דעולה לרבא וכמיש אמכס הרשביא בניטין ע"ב דקשה שם הא הוי מתנס על מעיב דכחצו דלסברת ר"י נימא וכמיש המחיה ואיכ נראה ללא ס"ל כסברת ר"י וכחצו דס"ל כמיש חוס' חזיר י"א ומעתה ז"א דהא מוכח עובא גבי עולה כסברת זו דר"י ז"ל ועיב ליל כמיש דס"ל דשם שאני דקצור דמלוה צב"ם כמו במקדש וכמיש למעלה

נראה ללא ק"ל בריה דמתנה על מעיב ללא הוי חזירי חטוס דהוי כמשנה אלא כמעט ר"י כמו שנתבאר למעלה ור"חיו צד"ך בית ס' סכתה מדברי הרמב"ם והוא רואה לזכות צחאכו כו דק"ל במ"ש הר"י צהוס' כחצוה ר"ו צהא דמחמת ק"ח גבי צ"ה דהיכא דאין כונחו לעקר דברי חורס הוי חזירי יע"ש וכבר כחצתי במ"ד מהי מעיב"ק ה"ז כבר ביארנו בו דכונה הרמב"ם לדברי ר"י יע"ש צוה דכחצתי עוד פ"י נפלא בדבריו שם דאם הוי צ"ה ע"ז פ"י פסוק על הפלי בחוץ דהוי כמעלה להדיוס דפסוק יע"ש צוה.

ע"ה) והנה הגאון מח"א בה"ל מלה סקשה על סברה זו דר"י מהא דניטין פ"ג וכבר כחצו דזה שביאה דשם הא מבוחר דהוי חזירי יר"ה לרבא זו דר"י והרשב"א דקשה שם דהא הוי מתנה על מעיב משמע ללא ק"ל כסברת ר"י ז"ל והא דמחמת ק"ס עיב ק"ל כמיש חוס' חזיר י"א או דשם שאני דקצור דהוי מלוה כמו במקדש ולא עיך משנה כמיש רמב"ן בצ"ב קב"ו דעיב גם לר"ה ליל סברה זו דר"י כמיש הרמב"ן דאף היכא דלא עיך טעם ר"ה דמשנה ע"מ היכא דלא כפליה לא אחרין עכלל הן אתה שומע לאו היכא דהוי מחנה על מעיב וזה הא דחזיר י"א ועיב צהא דמחמת דלא הוי חזיר חטוס דקצור דהוי מלוה ושפיר רמב"ן גם אם לא כפליה ללא הוי חזיר חוס' ור"חיו צב"ה אהוב' צפ"ה דיצום דעמד על דברי חוס' שהקשו היכא דכפל לתנאו ולא הקשו גם לרבנן וסאריך צוה וכן כחצו שם צהצוה והימא דאשמתיש דברי רמב"ן דצ"ב דהיכא דלא כפליה נימא כיון דהוי על מעיב לא אחרין עכלל הן כו' חוס' ברור דזה גם כונח חוס' כחצוה כ"ו כמיש רמב"ן וא"ל לדוק כמיש הגאון ז"ל שם ובהא דמחמת ק"ט עיב כסברת ר"י ז"ל וכמיש רמב"ן גם לר"ה ז"ל וכמיש חוס' ברור כס"ד וכ"ע גבי משושה דגיב כשר ולא חסר חול' חזיר וכמו שביארנו למעלה כס"ד ועי' שיעו צהצוה דמביא קלח דברי רמב"ן דביב יע"ש צד"ך כ"ו צוה.

ע"ה) והנה המחיה סקשה על חירוק ר"י צהא דמחמת ע"ה דפריך חזיר לא משחתי צלל קרבן והא לרב"ה ר"י לא הוי חזיר כלל מחמת התנאי ילא הוי מתנס על מעיב אלא עיב לא כסברת ר"י אלא כמיש הרמב"ם ללא הוי חזיר חבל ללמד עלמו כמו חזיר מנרוברה דחזיר חוס' שאמר צמסכס דילא ור"י לא עיך ילא הא לא הוי כלל חזיר חוס' גם כונח חוס' חזיר י"א זה חזיר הגאון מח"א ז"ל ופ"ן צפסימ צמחמת שם דכחצו הרמב"ם דהוי כמו דנשבע שלא ישמה אין כו' יע"ש חוס' כמיש המחיה ז"ל והימא מאוד לדבריו דאיכ כלל כסברת דלא הוי כלל חזיר מחמת התנאי דלא הוי מתנס על מעיב מהא דילא ועיב דהוי נזר כסברת הרמב"ם דסיך ישרש דברי רבא שם דס"ל גם גבי עולה כן דפסי לא צני לאילטעווי ואל הוי עולה כלל יע"ש ואפ"ם אימא דמשנה אם הקריבה צביה ילא חוס' ילא עיך גבי עולה ללא חוס' עולה כלל ומ"ע נזר עיך שם חוס' כלל עולה גבי חזיר הוי נזר

ועתה לביטחן ליל כתיבם שרשביא או כמו שכתבנו למעלה
בארבעה דעה סברה רי זל מוכח עשה דמנחות בני עולם
לרבה וכתיבם בסיד.

ערוך ורע דבר תימא ראיתי בתומים סי' פ"ב מה דהקשה
על דברי מהר"ם במדרכי סהיבא ראי' דבבלל שלא
באחריות הוה נס פשיטא עשה דמנחות וכתב סא עס הוה
חזיק ופי' ליל דלא הוה עליו נדר כלל ובשלי חזיק וילא
עשה דין חדש כו' ודברי תימא עס סא להדיא מבואר
דהייב על עלי בחוק סרי דהוה נדר עולם וגם הקל"ס
דוחר עמוס דחזיק סקדש פסוק ולא סרניס צוה דמבואר
בהדיא דהייב בחי' טוב ראיתי שסרניס צוה סכמינות עס
ודברי סבאון אי' לפלוס סין כתב זס ודעמו רחבס כו'
ואולי לפי עפי'כ בסגרת רי'ס דנבי נזיר לא הוה נזיר כרבא
וגבי עולם לא כרבא אלא הוה עולם בלא אסריות עמוס
דנבי עולם לא עיך לומר דכוננו ללמד כמו גבי נזיר וסוה
מתנה על מעי'כ אי'כ נהי דלא עשה תנאי קלא לחול נדר
עולם דפוה מתנה על מעי'כ וחייב עליו בחוק אכל עסני
סהנאי גבי חיוב עמוס קלא יסא הייב כלל עממת סהנאי
דנבי עמוס עשני סהנאי אכל זס אחמי ליע לומר וסבאון
לא ביאר זס וסא לפלוס דבריו בוס כתיב וראיתי ברמב"ן
צילה פ"ב בהס סרי עלי תורה כו' סריני נזיר ואגלה
מעני'ס נזיר וסאי נזיר ולינו עמלה וכתב סרמב"ן בעי'ס עס זיל
דהתם נמי עפעס דעילתחא תמוס דלא אחר פ"ע לא הוה
תנאי ולא תלוס כדרו כדך שאלו אחר עי'ה ודאי יול'א ועמלה
כאותם סעינינו עמלה בעי'ס יולא וסכי עוכס בהדיא בעו
התם בערק צהרס דמנחות עכיל וכן כתב סרמב"ן בעי'ס
דחגיגס אענכ סלח"ע כתב דגבי נזיר גס סרמב"ן סיל דלא
עסני תנאי עמריס לא סגי'נ ב'י' כוונות יעו'ס וסרמב"ן
כתב בהדיא דגס כנזיר אס אחר עי'פ עמלה כפס דמנחות
ואגלה בעי'ס דילא כתיב בהדיא ודברי רמב"ן ליע
דהס עס במנחות סוה דילא אס גלס בעי'ס תמוס דלא הוה
נזיר כלל כמו שכתבסר למעלה ובעי'ס חוק' ורעב"ן צי'ס
קצו' דלא הוה מתנה על מעי'כ דסגור בעולם בעי'ס כמו
במקדש ולא הוה נזיר כלל אס גלה בעי'ס וסין כתיב
סרמב"ן ראי' עתהס דנזיר ועמלה מעני'ס ולקברת רמכ"ס
סהס נזיר ללמד אכל לא הוה דין נזיר כלל להביא קרבן
וסין כתב סרמב"ן בעי'ס כתיב דנזיר ועמלה מססוא דנזיר
וכתב דסכי עוכס במנחות וסכי סהס עוכס דלא הוה נזיר
צין לרבה צין לרי'ס ולא עליו' אלא בעולם כמו שכתבסר
למעלה וסרמב"ן כתב כן צי'ס קצו' וכוננו דבריו בעי'ס
צצילה סחומי'ס דתיבא מוסס דמסני תנאי וסוה נזיר ועמלה
מעני'ס [ונתום' עס כ' דהוה תנאי ולא הוה נזיר וכן כתב
סעי'ס עס בהדיא עיי'ס].

אכילה טי'ס כו' עתהס יעו'ס אי'כ צדור דגס צוה ספולס
אי' לנגלה מעני'ס ויסכן סא דלא סגי'נ סרמב"ן בעי'ס
דנזירות מתנה ספולס דנזיר ולינו עמלה דעולם לרי'ס מן
סחולין או כיון דאי' לסביא ספולס מתנה דלא הוה אכילה
לא סל סהנאי כלל ולרי'ס לנגלה ען סחולין וסרמב"ן נראה
דלא קיל כן אכל ספולס נראה דגס לרעב"ן אי' לסביא מן
המעשר [ועי'ן חוק' רי'ס מרובס וסו'ס' רי'ס ר' ועיי'ס דעולס
אי' ען סמעסר] ותימא דרעב"ן לא ביאר זס ואס כוננו
דגס עולס תביא זס קסס עובא דזוה הוה מתנה על מעי'כ
וכתיב למעלה וראיתי בעי'ס צפי'ס דנזירות היי' דכתב
בעס חוק' דכילה דלס אחר אי'סכס פוה נזיר ועמלה יעו'ס
ונתום' לינו מבואר ובעי'ס מבואר דלא הוה נזיר ובעי'ס
למעלה וגם ליע קלא סרניס דעולס אי' מעני'ס וכתיב
ועי' רעב"ס סס"ז מה' עעסי'ק דלא כ' כחוס' אלא ילי'ק
תקרא אחר עי'ס צוה וע' דאי' לומר דסא דעולס דמי
לסא דבי'ס דניטין ס"ד דלא הוה עתנה על מעי'כ כמו
שכתבסר למעלה דוס דמי לקסר כרי'ע ולי'סיה כמו שכתבסר
למעלה בסיד.

עמו והתבוננתי עה שכתבנו למעלה מה שהקשו חוק'
בהס דמנחות ק"ס גבי נזיר ולא
הקשו על עולם לרבה דהו כלל עולם סא הוה מתנה על
מעי'כ דגס יזוה מוכח בסברת רי'ס גס לפעס סרמב"ס וחוק'
נזיר יולא גבי נזיר כוננו ללמד דוס לא עיך גבי עולם דדורן
על סולין לבאו לא הוה כלל דורן כתיב למעלה דיל' גבי
עולם אי'רי דלא סוליא בעי'ו דהס קיל צבוטות כיו' פ"ב
דסוה במחשבה וכתיב סרמב"ס צפי'ד דמעסי'ק דלס קבל
במחשבה הייב להביא יעו'ס וצוה אס גלס בעי'ס יולא דער
בי'ה סרמב"א וספי לא ולא הוה עולם ולא קסס סא הוה עתנה
על מעי'כ דגבי מחשבה לא קסס דסא גבי מחשבה לא בעי'
דועיא דצי'ג וס"ד דלא עיך עמחשבה כלל וסכי דנבי דיצור
ס"ל דבעי' דועיא דבי'ג וצו' עמוס דסוה כעסי'ס להדיו'ס
אכל במחשבה דלא הוה כמסי'ס כתיב בעצ' סכסן סי' י"ח
ובחי'דו'ס תמורה באריך לא בעי' דועיא דבי'ג וספיר יולא
ועובא קמ"ל לכן הקשו גבי נזיר לרי'ס לפוליא בעי'ו כעבואר
ברי'ס נזיר אי'כ הקשו ספיר סא הוה מתנה על מעי'כ וכמו
בהס דנזיר יולא מעי'כ בעולם כיהא דלי'רי במחשבה וכתיב
וגם יל דכתבנו במ"א וכן כתב בעצ' סכסן עס דהיכס דסוה
בחי'סור לא עשני מחשבה ולא עיך צוה נדיב לב אי'כ כיון דחשב
בעי'ת בעצירה דאי' לא הוה נזיר לב ולא חל כלל וניחת
סי'פס לכן סקסו גבי נזיר ובעי'ס וחק' דכתבנו למעלה
דהקסו'סא בהס דמנחות דהיכס דסוה עתנה על מעי'כ לא
אחרין מכלל סן לתה שומע לאו כתיב סרמב"ן צי'ס קצו'
אי'כ גס היכס דסר במחשבה גי'כ יל כן וסוה חק' אס
לא בעי'ת עי'ת ייל דלא אחרין סברא זו אלא אס סוליא
בעי'ו צוה אחרין ולא אחרין מכלל סן כו' וחק' דבלבו סא
חשב אחרין דברים שבלב לא הוה דברים מעי'כ היכס דלא
הי' בעי'ו אלא במחשבה ספיר כיהא דסא בלבו חשב דוקא
בעי'ס וכתיב לכן לא קסס אלא גבי נזיר דסולא בעי'ס וכתיב
חס כספר ופיר' בסיד.

(ג) והנה שם דמריך צונחוח קיט מקטל קסלים לכאורה הם מנחור צנחוח קיט ע"כ דאם הקדישן נשמה חיבור כעשות וקריבן בשעה היתר טורכ צעטס וסיקטי דכחצ וסציאס לם' יעו"ש ולכאורה צאמר עליו דחיצ צאחריות י"ל דלא ילא דחא הו כהקרישן לטביא במקדש ולא ילא אס לא הציאן במקדש אף דהותר צנחוח ונס י"ל דלריך עולה אחרת לכפר על סך עשה דהו כחו טעס דקמייכה דמנחור צנחוח כ' דרצא ק"ל דהו עשה דאחר שחיטה א"כ נראה דנס עשה דוהציאס ל' עשה דאחר שחיטה ולא מכפר וצפי עולה חמרת וא"כ י"ל הא דמנחוח ק"ט אחר הרי עלי עולה יקריבנה במקדש ואם הקריב צניה לא ילא אלא אחר להקריבה צניה אס הקריב צניה ילא חירי אחר חירצן בדק"ל לרי צנחילה " דמקריבין צניה צוה"ז ועי"ש בקוניה צום וצחוקי טס חטו"ה צרישא לא ילא אי דתתס הו כהקדים להציא במקדש ואיכא אחריות להציא במקדש ולא ילא צניה או דלא כימר על עשה זו דהו אחר שחיטה ובת"ש משא"כ בקופא שאחר שאקריבנה צניה רס הקריבה צניה ילא הינו אחר חורצן ולא עבר דחא לא קבל עליו להציא למקדש ליכא עליו אחריות דמקדש וספיר ילא אס הקריבה צניה אחר חורצן ואפשר דנס עשה לא עבר ויחא היטב בהקטס ול"ל משום דצנחוח מנחור דאין היהר אחר ידו"ס כמו דחזר בו לא רלט לומר דמטת דמנחוח אחיא כתיב לא קידשה לציל, או דלא נשמע דהקריבה הוא אחר חורצן, או מחמת הסופא גבי חזיר דח"א צנחח דחפאת לא קרב לכ"ע ומעמס מטיכ החוט' סגרת ר"י דלא הו מחנה על חטיב דסבור דחלוה צניה במקדש, י"ל דחירי אחר חורצן דאיכא קנחא דלא קידשה לצ"ל כסגרת ר"י צנחילה דמקריבין צניה משוי"ס הו נחאי וכע"ש למעלה ולא בשעה התקדש אבל החוק' קחמו ולא כחצו זה.

דבא וק"ל דק"ד פקט צנדי סוי אז ק"ד צנחיל חחילה שחיטה ובת"ש ולא סוי מחנה ענטי"ב נחמה פנחס דוס הו כמו ציה דניסין פ"ד דח"ל דלא סוי מחנה על חס שכתבו צחורכ כמו שכתבאר למעלה וכ"י נחא קצרת ר"י דחיצ כרת אף לרצא מחוס דר"י לטעמים דח"ל יטנס לטסיס ומחילה בר צחולין כ"ט טס וק"צ לא פקע צנדי משא"כ רצא דח"ל כר"ל וכמ"ש החוס טס ספיר פקע הק"ד נח"ש למעלה לכן הקטו חוק' גבי חזיר דח"א לומר בן וצ"כ כסגרת ר"י דלא סוי מחנה על חטיב משום דסבור דחלוה צניה כמו במקדש וכמו שכתבאר למעלה צארכס ואס אז יתכן נחא חטיב המחיא גבי חזיר כח"ש פרוצ"ס וחוט' חזיר ילא וכחצנו דחמא נחא דעולם לרצא דפי"כ ל"ל בקצרת ר"י דגבי עולה לא ע"ך טעס הרחוב"ס גבי חזיר דחטיב גבי עולה נחא ואף דכחצנו טעס רח"מ דק"ל דק"ד לא פקע צנדי כצ"פ והרצ"ב פקט צנטי"ו דמפסי"ק ברצא ח"צ הא ק"ל צפ"א דפסי"ה כר"י דישנה לשחיטה כו' ודי קה"צ ולא טקע ולכן חייב בסוף ח"צ משמות הקוניה דמנחוח דלא זכר אז נטעס רצא נשוע דק"ל דלא חל כלל קידשת עולה מחמת נחאי ומצמע בקצרת ר"י וכמו שכתבאר למעלה ודברי נח"א הם דברי היצא כמו שכתבאר למעלה ורלוחי דברי היצא בקלוהי"ה ק"י קפ"א דהקטס למטי"כ הרין טס צנדי"ס כ"ט גטס ר"י דחאי צקונס כללי וסרי קונס כללי יש לו פדיון א"כ הו ק"ד וסרי בק"ד גס צ"פ ק"ל דפקע צנדי יעו"ש דנשאר צ"ע ופליגס היך כתב היסך המנחור טס צהרי"ה דצ"פ ק"ל דנס ק"ד לא פקע צנדי ומה לו להקדים דברי ר"ן גטס ר"י דבר שצנחור צהרי"ה טס דפוחן הרי ד"ס לכן פדיון ופליגי אס ק"ד פקע צנדי וסובא צראצ"ד צנטי"ו דמעסי"ק דצ"פ ס"ל דנס ק"ד לא פקע ודיך כתב היסך אז דצק"ד גס צ"פ ס"ל דפקע וצולאי לא ילא אז מחקל"ה"ח מקקת הדצרי"ס צה"א צנחורנו צה"א דעתנס על חטיב טעס ר"ת דהו כמפלגה סובא צנחחין צ"ב וקצרת ר"י משום דלא הו דחוי"א דציג וצחא דמנחוח משום דלא נחחיון לפקור חס ל"ל גס לרי"ת ונ"ע גבי דרבנן דכתב הלח"מ דעסו חיווק מי"ע לא הו כמפלגה דבוס לא ע"ך דעסו חיווק דהו כלא כתנה אס התכס ולא ספליג דניחא דספליג אלא לסגרת ר"י דלא חסני נחאי י"ל דעסו חיווק וגס נ"מ טובא גבי מעוטה היכא דהתנס עי"מ שחפלי לרקיע בש"ר דכיון דהו כמפלג לא סתנה כלל וכן לרי"ת גבי מחנס על חטיב משא"כ היכא דלא הו דחוי"א דצ"ב היכא דהו מעוטה פסול דחא חסר רולה חני כמו שכתבאר צארכס וגבי דרבנן לא עסו חיווק כיון דלא שכיח וכמו שכתבאר למעלה צנדינו צארכס צאר היטב וגס כתבאר חטיב רחצ"ן היכא דלא כפליה לא אחריון מכלל כו' סיכא דהו מחנה על חטיב וחילי זה גס גבי דרבנן ור"מ גבי מעוטה כמו שכתבאר למעלה.

(בב) וראיתי צנחחין צ"ב קח"ו ע"כ טס דכתב דח"ל סגרת ר"ת דמפלגה גבי מחנה על חטיב אלא גבי שארי תנאים כגון גבי מעוטה קודם לחחאי ולא קודם לכן דלא עכ"י כיון שלא סתנה כיון הו כמפלגה צנדי"ס כסגרת ר"ת ז"ל גבי מחנס על חטיב יעו"ש

ספר

שאלות ותשובות

צפנת פענח

כולל שו"ת בכל מקצועות התורה להלכה
ולמעשה אשר השיב לשואליו, מאת הרב
הגאון האדיר שר התורה המפורסם בכל
קצוי תבל בבקיאורצו ודחריפותו מרן
יוסף ראזין שליט"א אב"ד ור"מ דק"ק
דחינסק בעהמ"ח סטרי צפנת פענח
על הרמב"ם.

מהדורת וורשא

שארית ישראל לא יעשו עולה
ספר זה סודר מחדש וכל הזכויות להוצאה זו שמורות.

כל הזכויות שמורות

All Rights Reserved

נדפס בארץ ישראל

PRINTED IN E. ISRAEL

שאלות צפנת פענח ותשובות

סימן א

ע"ש ק"ו אייר תרפ"ח דוינסק.

[מכתב אל המסדר]

מה שהקשה טל רש"י ב"מ ז' ע"א ד"ה והא צעי חומה דכ' לאו דלא תוכל לאכול בשעריך מן הק דמכות י"ט, [קושייתי דמבואר במכות י"ט, דאינו חייב עד שיראה פני החומה אבל קודם דעיילי' ואפיקי' ליכא הלאו. ומה מקשה הגמ' בשלמא לתוס' מכות דיש עשה דולרת יחיא דלאו אינו דוחה עשה אבל לרש"י הלא ליכא הלאו] ועי' ברש"י, יומא ט' ע"א דנקט ג"כ ק. הק לאו קן בד' ג"ד בב"מ, והגה הרמב"ם ז"ל פסק בב"ב מה' מע"ש דלוקה מכות מרדות [אפי' קודם שנכנס] וזה מבואר ברמב"ם ה' איסו"ב פ"א דעל חייבי עשה ליכא עפ"י דין מכות מרדות, אך בירושלמי פ"ב מעמ"ש מבואר דלא יש לאו רק אינן מחוור, ובאמת הא בב"מ שם דהבמה אוכלת מזה הלאו, רק דהארכתי בזה, בכ"מ דנאמר לא תוכל ר"ל דאף גרם ליה אסור וגבי לא יוכל לבכר עי' בירושלמי ב"ב פ"ח דאמר העבודה שיכול, ומה ר"ל יכול רק ר"ל דזה הארכתי למה דקיי"ל דאז כחמן לומר זה בני בכור ויש בזה מחלוקת אם דוקא ענר חוקה ולא ענר עדים, עי' רשב"ם ב"ב קכ"ח ע"ב ובר"ף בזה, וברמב"ם, דהרמב"ם לא ס"ל קן, אך הדין קד, דאם יש עדים אז נאמן, אך מ"מ עבר על לאו דלא יוכל לבכר דגרם לבכור, וכן גבי מוש"ד ואוגס אם הי' כהן ונתן ריח הגב' לאשהו באמת לא עבר על לאו דהא לא גרשה בפועל רק גרם שיהא מוכרח לגרשה עפ"י דין דאינה ראוי' לו, ועי' במכות ד' ס"ז. וזה ר"ל הספרי בפי' ראה יכול ואינו רשאי ר"ל דהא עדיין ליכא לאו ועי' בספרי פ' תלז, וכן י"ל מה דמבואר בספרי פ' ראה שם דיכול אם נתנו במתנה, יהוה חייב ומה זה הס"ד. אך ר"ל קד דהגה כיון דקיי"ל דרק עד שיראה פני החומה אז לוקה, ואם אחר הכניס המע"ש לפניו מן החומה אם עי"ו נקרא ראוי' וחייב וגבי מירוח היו מחלוקת בירושלמי מטעמות פ"ה, ופ"ד דחלה, ואף דהרמב"ם פסק דגם אחר קובע, אך הראב"ד ז"ל בזה' ביטריס גבי חלה פסק כר"ל דלא קבע וא"כ לפי"ז כה"ג גם אם אחר הכניסו לירושלים לא קבע, והגה לפי המבואר קידושין ג"ד

ע"כ ס"ל לגמ' דילן דלא כהירושלמי מע"ש רק דלדין דקיי"ל מ"ש מחון גבוה ל"ה מתנת ג"כ אם נתן, אך הירושלמי לא ס"ל קן בפ"א ופ"ג ואכ"מ, וזה ר"ל הספרי דאם נתן לאחר במתנה והאחר הכניסו מ"מ לא קדשו החומה, ולא לקי, וכן נ"מ למשל אם הכניס ענבים של מע"ש לירושלים ואכ"כ הוליאן ועשה מהם יין אם לוקה ומאוד הארכתי בזה, אם יין וענבים הם שני חיובים בתרומה ומעשרות או מליאות אחת דלא כהרמב"ן בזה, ועי' בירושלמי ספ"ג דמע"ש, וכן במ"ש הרמב"ם ז"ל גבי מע"ש על יין דיקח רביעית ולא כמו בתרומה דשם חזית והטעם בזה מפורט בלאו פרטי מירושך, או י"ל כגון אם עשה יין ואכ"כ הכניסו לירושלים וא"כ החיוב חל על יין ועי' בירושלמי תרומות ספ"ג אבל ענבים אם משלם יין ע"ש ודי בזה, אבקשו שיאמר לר"מ קאשער שידפיס מ"ש לו בידון ר"ה יוכ"פ הקדוש והקביעות באריכות ימחול להדפיס זה ואקבל.

יוסף ראזין

סימן ב

ע"ש ק"ג אייר תרפ"ו דוינסק.

[דהג"ר]

להר' אברהם כ"י, מכתבו קבלתי כעת והגני כותב מחמת הק דסגהדרין ל"א מונע בר, בגדר יו"ט שחל בשבת, [השאלה הי' אם עשה מלאכה אוכל נפש ציו"ט שחל בשבת והתרו בו משום יו"ט אם מחוייב משום יו"ט ג"כ] יש בזה אריכות גדול אם היכי דהתורה חדשה לנו דבר, אם זה רק אם עשה כדון. וזה תלוי בהך מחלוקת בירושלמי פ"ז דפסחים הלכה י' אם נמנה על מוח שבעלם אם היו מיטוי. ר"ל דזה חידוש לנו כמבואר בפסחים דף ז' ע"א, וא"כ כיון שבעלם אי אפשר לנו ליקח המוח, אף דדיעבד אם שבר עגס יולא אכילת הפסח בהמוח כמבואר בתיספתא פ"ז דפסחים, מ"מ החידוש של התורה ליכא. וכן קד מחלוקת דיומא ד' מ"ו ע"א גבי הקטרה ע"ש ברש"י ותוס' סופו לא דחי רנה לומר כגון אם הקטיר בלי מלח דאף דפסק הרמב"ם ז"ל דכשר הקרבן וכן הוא בתוספתא קרבנות פ"ו, אך מה ר"ל, אם מתמת דהקטרה לא מעכב או דגם הקטרה קיים, ואם הקריב בשבת בלי מלח, אם הקטרה בעלם דוחה לא

טעות] אם זה אי שניו למד שהוא מין אחר הנה ע"י רש"י בצורות ג' ד"ה לא מוכח דשניו למד הוא שניו גבי נדמה ותוס' ע"ז ד"ה זה משמע ג"כ, ועיין חולין קל"ז אם מה שיש שניו בלמד לא מקרי שניו שיהי' ב' מינים, וב"ק כ"ה דזמר קועי' וכו' ל"ה ב' מינים. ובירושלמי פסחים פ"ט דמבואר שם דשה חלק בלי גזה לא איכפת לן לפסול לקרבן, אך העיקר קד דהכי דע"ז הוא דומה למין אחר אז הוא נדמה, ולענין עמאים אם היו עופות עמאים בדומה לזה בטעות שפיר יש חשש, אבל שזה יהי' שניו לא ע"י בצורות ו', גבי תמור שילד מין סוס אימא תמור אדום ע"ש בזה ושם י"ז זמרו קשה, ע"כ דזה ל"ה שניו, דלימא שהוא מין אחר. ועי' חולין ס"ב גבי תסיל דכיון שהוא ג"כ מונק אף דח"כ מקיאה ויונה אינה מקיאה, ל"ה שניו ורק גבי מדברי וישובי דאם אין בהם שניו היו חד מינא ואם יש בהם שניו היו תרי מיני, וכמו קד דב"ק כ"ה. ועי' ברמב"ם פ"ט מכלאים ה"ה אבל לפשות ע"י שיהי' ב' מינים לא, עי' ירושלמי מגילה פ"א דממעט מן לפור כל כקפ פרו למרוט אבל בלי קרא הוא בכלל לפור ודוחק דמירי שנמרט אח"כ. לכן כיון שהוא ג"כ מין ישובי רק משום שיש הטעות אין שום חשש בזה, ומחמת הגדרה אקלר. ועי' ירושלמי נדה פ"ג דהוי מחלוקת דר"ש ורבנן אם לפרמי דומים לאמו היו מין אדם ע"כ כיון דאיט בגופו עי' מדה כ"ה. יוסף ראזין.

סימן ה

צש"ק כ"א אייר תרצ"א דינסק.

קבלתי מכ' [ע"ד סדר הלימוד] ומה אוכל להשיב עי' מדה ע' ע"ב מה יעשה אדם ויחכם חה ר"ל לימוד עם סברא לא פלפל וע' מגילה ז' דלחודי מהני ביגישה אבל לאוקמי גירסא סייעתא דשמיא, יתכים נקרא שניהם עי' שבת ד' קג"ו, חה הגדר שימוש ת"ח בכ"מ בש"ם עי' ברכות ו' ע"ב ח' ע"ב ר"ל סברא ועי' מגילה כ"ח ע"ב וברכות מ"ז ע"ב וכ"מ בש"ם ולא זה ר"ל כשבת ס"ב דשם בפשוט אבל כאן בהסבר חה הג"מ בין רבה לר"ח עי' ערבין ס"ו יתכים ל"ו ע"ב, ובכורות כ"ב ע"ב טובה חכמה עם מחלה וכן הג"מ בין ר"ש לר"י זה סיני חה בעל

דחי, או משום דהוי חלק מהקרבן שפיר דחה. חה ר"ל סופו לא דחי וע"ש גבי אברים פסולים, והארכתי בזה בדברי הירושלמי מע"ש פרק ג' ה"ג גבי כרי שהוא טבול לראשון ושני אם התרו בו משום אוכל טבל של שני אם לוקה, ר"ל כיון שהמורה אסרה להקדים מע"ש לראשון אי"כ כל זמן שלא הפריש הראשון אין עליהם שם טבל כלל, ועי' בפי"מ"ש שקלים פ"ח מ"ג גבי חל י"ד להיות בשבת. וכן הארכתי במנחות ה' אם זר אכל מן מנחת העומר אם יש בו גם איסור חדש, ועי' בירושלמי שבת פ"ב ה"ה וע' ביבמות ל"ב ע"ב, והארכתי הרבה גבי כהן גדול שנעמא לקרובים אם חייב ג"כ משום כהן הדיוט. אם התרו בו, עי' תוס' מיר ת"ח פ"א וד' מ"ט ע"ב, וכן אם בא על גרושה בלי קידושין לשיטת הרמב"ם ועי' קידושין ע"ז ע"ב, אם מחוייב גם משום כהן הדיוט, ודי בזה, יוסף ראזין.

סימן ג' [להב"י]

בגדר מן. [השאלה היה אם מותר לטעום טעם איסור בזמן]. עי' סגהרין ד' נ"ט ע"ב ברש"י דאין בזה גדר איסור, ועי' בתוספתא משפחות פרק ג' המעליף לא נהגו היתר וכו' ר"ל דהוא דבר הנעשה מכמה מינים מליאות אחת כמבואר בע"ז ד, ל"ח ע"ב דנעשה מכרפס ופשתן ונאסר בשביעית מכל אדם. עי' בירושלמי סוף מעשרות ושביעית פ"ט. מ"מ חל עליו גם שם תלתן ולא נעשה מין חדש לגמרי, אך כאן ל"ש זה, ועי' מנחות ס"ט ע"ב גבי חמים שירדו בעבים. וגם כ"מ בין גם חה מתקיים בין להבדיל כשפים ועי' בהוריות דף י' גבי נעמי כשפים וברושלמי מיר פ"ה גבי נאכסה ע"י כשפים, ונדה ד' מ"ג ע"א גבי כל גופו מרגיש ע"ש ומאד יש להאריך בגדר דברי הרמב"ם במורה נבוכים ח"ב פרק כ"ט דאין דבריו נכונים בזה לדימא רק זה היו מליאות תמור גבי נב. אבל להבדיל כשפים זה מחלוקת בהוריות הג"ל חה רק דמיון בעלמא.

סימן ד

יום ד' עשי"ח תרס"ג.

[הזהב ר' יהודה לייב גרוברט] **קבלתי** מכ' היום, ע"ד התרגולים [שטוארס אדום וחלק בלי

הראש ששל מס' כי שם כל הקיטר של הרי"ף ושאר בעלי המס' וכן יחזרו את הראש"ש קן יעשו בכל מס' שהלמדו ועל המשנה ילמדו פיהמ"ש להרמב"ם ז"ל כי הוא מאיר את העניים ללימוד ואח"כ יעשו כמבואר מדה ד' ע' פ"ב יבקשו רחמים כו' וד' י"ת ילליה לכם. כ"ד יוסף ראזין רב דפנה.

סימן ז

יום ב' כ"ד מחיש תרפ"ח דוינסק.
[להרב ר' יהונתן אייבעשיץ נ"י]
ע"ד הדרישה על צבור שטולד ע"י מלקחיים [מחולענין פדיון הבן] הגה כבר השבתי בזה כ"פ ודפס, אך באמת כך מלבד גדר החלילה לשיטת רש"י ז"ל לריך שיהא הלידה דהיינו היליאה מפרוזדור ור"ל מצד השניים ע"י רש"י שבה ד' פ"ו ע"ב ותוס' מדה ד' מ"ב ע"ב וברמב"ם בצוקף ה' שומאת יולדת דוקא ע"י הפעולה שפעולת בכל הלידה דהיינו שנפתח המקור האם והאבד יולא. ובאמת בזה היו פלוגתא בגמ' דין אם הולד ג"כ פועל היליאה או ע"י האם לבד ע"י מדה ד' כ"ז ע"א ב' לשיטת בזה אם חו יולא בתחלה או מת וע"י מש"כ רבינו הרמב"ם ז"ל בפיה"מ אהלות פ"ז מ"ה ע"ש. וכמו גבי רוק יבמה דיבמות ד' ק"ו ע"ב ע"ש וכן גבי מקור שהיזע בנה ד' מ"א ע"ב, הרמב"ם לא מפרש כרש"י דר"ל מראש לבן, רק דלא נפתח המקור רק היזע, וכן גבי ראיות דם חוה הרגישה ר"ל שנפתח המקור ואף אם הפתיחה ה' באונם מרבה בנה ד' ל"ו ע"ב, וע"ש ד' ח' פ"ב יד' י' ע"ב היכי דע"י סריטה נצפזון ראמה ע"ש ברש"י בזה. וכן הגדר דמה ד' כ"ו גבי מעינות חב' ר"ל ג"כ אך גדר רא"י הרבה הארכתי בזה, על דם בלא הרגשה אם יש עלי' עכ"פ גדר דם מדה אף שהאשה טהורה ע"י ד' מ' וד' מ"א ע"ב גבי הק' דר"ל ור"י ע"ש בזה, ולכך גם ב"ד טהור ס"ל לרש"י דל"ה לידה לא ומטעם ג"ש ע"ש ברש"י חולין ד' ל"ח ותוס' שם וכ"מ בזה, ולכן כל שבלי המלקחיים ל"ה יולא, י"ל דזה היו גדר י"ד. וכל הגי' דחולין ד' ע' ובכורות ד' ט' ר"ל דבלא זה היו ג"כ יולא וע"ש בתוס' בכורות דף ט' ע"א וע"י בתוס' כרייתות ד' ז' ע"ב, פי' אחר גבי יולא דופן דא"י ע"י הרחם רק מן מקום אחר אך לשיטת טולס ר"ל שהוליא דרך

ברייתות פי' ב"ב קמ"ה ע"ב וע"י סוף ברכות גבי רבה וסנהדרין ד' מ"ב וקידושין כ' ועירובין כ"ט וכ"מ בזה, וזה תקונו דב"ב קמ"ה ע"ב וע"י ביבמות ד' ע"ב ע"ב דר"י למד תו"כ בג' ימים וסברה בג' חדשים, תזין דהסברא לריך ל' פעמים זמן מהלימוד, וע"י ברכות ל"ח ע"ב וכ"מ בזה, וע"י סוטה כ"א. לכן ק' למשל אם רוצים ללמוד סדר גשים ילמדו תחלה בפשוט מס' יבמות רש"י ותוס' ואח"כ קידושין ואח"כ יחזרו ולעמוד על סברא ועל גדר דקידושין ויבום, ואח"כ ילמוד גיטין וסוטה ואח"כ יחזרו עליהם ולעמוד על גדרים ואח"כ ילמדו נדרים ומיר יחזרו עליהם ואח"כ כתובות עם ב"מ וב"ב ויחזרו עליהם להבין הסברא וע"י כתובות מ"ב ע"ב ברש"י וזה הג"מ בין ר"ח ורבה פי, סוף הוריות גבי ר"ז ור"מ ותוס' גיטין ס"ז גבי ר"מ ור"י וסנהדרין כ"ד עוקר הרי הרים ע"ש בזה וזה ר"י כימוקו עמו ע"י רש"י פירובין ד' ל"א וזה בינה ירושלמי סוף סוטה ע"ש בזה. יוסף ראזין.

סימן ו

עש"ק במדבר תרצ"א דוינסק.
[מכתב שני בענין זה]
קבלתי מכתבו ומה אוכל לכתוב לו. ילמד סדר גשים כסדר גמרא עם תוס' ואח"כ יחזור, והנה מבואר בתו"כ פ' בתקופה על קרא דאם בתקופה חלבו דהקב"ה רוצה שיה' עמלים בתורה ור"ל קד' והנה מבואר ב"ב פ"ח דכמו דא"י מוחזקת ה"כ תורה ירושה ומוחזקת רק מ"מ לריך הליכה דמבואר בפירוש המשניות להרמב"ם ז"ל ריש פרק א' דב"ב דאף דקיי"ל כמ"ד ב"ב ק' דאין הליכה קונה זה רק בדבר חדש אבל לברר איזו חלק לזה קנה בהליכה כיון שהתורה ירושה רק דלריך לברר החלק לריך עמל ויגיעה בגדר הליכה והאר' בזה בחיבורי ח"ד בה' תרומות וע"י סנהדרין ל"ט ע"ב הוא עמל במקום זה והתורה עומלת במק"א ע"ש ברש"י אך ר"ל דע"י שעמל במקום אחד קנה לכל התורה אף במקום שלא עמל כלל וכן הוא בירושלמי ב"ב פ"ח משכח טולה ר"ל מולא הכל כיון דירושה לו רק לריך יגיעה וכן מבואר בירוש' חלה פרק א' ואכת"ל לכן לדעתי יעשו קד' ילמדו מס' ואח"כ יחזרו עליהם וגם ילמדו

ו"ב ובינה ופגזים חולין ומדה ומסות.
 נעשו בעלמם כשרים אבל מאליהם, אז
 רק אין פסולין אבל לא נחשרו זה
 ר"ל רש"י והר"מ במכות ד' וכן הדין
 גבי זרעים אם זרען בכונה אז הם
 נעשרו מאליהם רק אין מקבלין להבא
 ועי' בפיה"מ מעשרות פ"ה ומרים ע"ז
 ור"ש פ"ב דטב"י מ"ב. ובאמת נק"ג'
 לוגין דלא פסלי מקוה שלימה עי' ב"ב
 ד' ס"ז זה רק משום דהם עגמם פקע
 הפסול אבל עגמו כ"ז שלא עשה בכונה
 לא נחשרו ועי' רש"י ס"ז דרך ע"י
 המשכה ואכמ"ל, ולכן מן סאה ועטל
 לא מנטקף. ועי' בר"מ ה' מקואות זה
 הלכה עיי' יבמות ד' פ"ב ברש"י ותוס'
 וב"ק ד' ק' דלא בטלוהו לגמרי, וכן
 היכי דלא נעשו השאובים בהמקוה פסולים
 גם שלימה, ור"ש הך דפ"ו דמקואות
 גבי אביק ומטהרת, ור"ל מקוה שלימה,
 ומ"מ יש פסול דמ"מ הם במקוה, ועי'
 בפ"ב משנה ה' בך דר"ש ורבנן גבי
 ג' גומות, ור"ש לשיטתו בשבת ד' ק',
 ור"ש מ"ש הר"ש פ"ה מ"ב מקד דאמה
 דשם מאליה, וכן ס"ל להראב"ד בצעלי
 הגפש ור"ן נדרים מ"א מ"ש אטו ג'
 סיפין מפסלי נהר פרת דל"ה השקה,
 כיון דמאליהם, ומאד יש להאריך בד'
 הר"מ דיש ג' נדרים במים שלובין, עושה
 הכל שאוב ופסול, ואינו כשר, ואקלר בזה.
 יוסף ראזין.

אחר וכלא זה ל"ה יולא, והנה למשל אם
 בלא זה הי' יולא לזמן גדול זה מסייע
 לו לנאת במסירות עי' שבוטות י"ז ע"ב
 ועי' ד' ל"ח פ"א וזה מסייע ויש בזה
 להאריך הרבה, אך באמת לפי הגראה
 כאן אין הרופאים מוזיאים כלל רק לאחר
 שכבר יא' מבין השניים. והוא רק בבית
 החיות ולא שהראש עדיין בפנים ממש
 ושוב אין בזה חשש כלל, ול"ש גם חילנה
 דכבר יש עליו דין ילד. ורק גבי בכור
 אדם לפי שניים. יש בזה להאריך מחמת
 גדר יכיר וכן גבי יבום, אבל לגבי פה"ב
 וכן גבי לידה אין בזה חשש כלל. ובודאי
 חייב לפדות ולברך כדין.
 יוסף ראזין.

סימן ח

עש"ק וער"ח מנח"א תרץ דוינסק.
 [להנ"ר]

קבלתי מכ' והנה חמאה של ב"ב
 אף לאותם המתירים ע"י
 ביטול כמ"ש הרמב"ם ז"ל זה רק שהחמאה
 נעשה ביד ב"ב אבל כיון שישארל קנה
 החלב נאסרה אללו החלב ושוב א"י לעשות
 מזה שום דבר אבל בב"ג לא חל עדיין
 גדר אי' תק"ח ברשות הב"ג והאר' בזה
 בחיבורי וכמו דמבואר באהלות פ"ז מ"ג
 ע"ש גבי בה"פ וכ"כ הרמב"ם ז"ל בה'
 נחלות גבי ירושת הגר מאביו ב"ג וכ"כ
 בה' טומן גבי שבוטה וכ"מ כזה גבי
 ספיחי שביעית וגבי דמאי דלא גזרו על
 הערבות דמאי זה רק בזמן שהם ביד
 הע"ה אבל אם בא דמאי לחצר ונהערב
 רללו אסור וכמו גבי טבל ותרומה ודא
 זה מחלוקת תנאים, והרצה בזה. עי'
 חוב' ע"ז ל"ה ע"ב וד' ס"ו פ"א ואכמ"ל
 ועי' בחגיגה ד' כ"ה ע"א וד' כ"ז
 וביבשולמי אחר לאחר שטימאי'.
 יוסף ראזין.

סימן ט

[ד'ר' טובי' דוד שלעזינגער
 אב"ד אבעל וליטה].

השאלה מקוה של זוחלין אי' מסהרת
 מים שאובין בהשקה. עי'
 מקואות פ"ג מ"ב ופ"ו מ"ח הגדר כיון
 להבדיל באמת נעשו כהקוה אחת. וכן
 זמן חיבורן וכמו שכל' הר"מ ז"ל בפ'
 ח' וכן גבי מים שאובין בעלמאן אם בטלן
 כ"ה אז היו זריעה, כמ"ש רש"י בכורות

סימן י

יום א' ג' סיון תרס"ו דוינסק.

[לר' מנחם מענדל' רב בראסיצא]

השאלה

הוא ביהכ"ס שחבר ובוזין
 ביהכ"ס חדש אם יש
 חוקה לבעלי המקומות, היום קבלתי
 מכתב מאיזה אנשי מקהלתכם אודות
 המנין, ובעבור שא"י יודע אם הם לך
 אי' לך איני משיב לו כי בעלמאן אם יש
 כאן גדר חוקה יש בזה להאריך אך לדינא
 מי' שהי' מקום לריס ליתן פחות רביע
 ממה שמתן אחר כיון שיש לו בזה זכות
 זה הך תקנה דגיטין כ"ה ע"ב בך
 דסיקריקון, ובתוספתא פ"א דבבא מליעא
 גבי הלוקח מחבירו באלף חכומם בדבר
 הזה שזה רביע, זה הגדר דמרים דף
 מ"ז ע"ב דפחות מרביע לא מיקרי
 תפיסת יד פ"ש לך יוכל לפסוק ק',
 דאם טמאן עבור המקום מאה ר"ב
 יתן בעל החוקה פ"ה ר"ב.
 יוסף ראזין.

סימן יא

יום ג' כסלו תרס"ז דוינסק.

[להג"ר]

מכ' קבלתי כעת. וע"ד ה"מקומות"
הנה זה תליא איך תשיגין אם
מן הארון או מחד דרום לנפון, והרא"ש
בתשובה ס"ל מחד הארון, ועיין בהך
מחלוקת דסוכה כ"ה ע"א, ובגהדרין ל"ז
ע"א כי נידו כו' חזיק דלא זכי בהמקום
רק בהמנין, וכן זה תליא צהי לישני
דרש"י תענית כ"ז ע"ב וערכין י"ב ע"ב
ובתוס' שם דף י"ג מהו ההנאי אם
שלא יהי' כלל משמר יאריב או שלא
ידחה את ידע' ומוכח דכלל תנאי הי'
דוחה, ומה הי' הזכות של המשמר שאחר
ידע', אם שיהי' אחר ידע' או המשמר
הג' וכדומה עי' בצוטה ל"ג ע"ב גבי
למעלה עשירית דהוי שם צעיא אם ר"ל
עשירית מן למעלה או מן למטה, ובירושמי
הענית פ"ד גבי הך דשמואל הינא שי"ל
דהם היו אחר שמואל ופעם חלק כבוד
לרב ואמרו שזכו שהם ב' לא ג', ועיין
פסחים ק"ך ע"א ברשכ"ס ותוס' ד"ה
בין יום, ועי' בתוספות זכחים ס"א ע"ב
גבי הוסיפו דאף דבבית ראשון הי' בחלקו
של טורף כיון דבבית שני לא יהי' לו
דין יסוד, ואף דזה המקום הוא
בחלקו, חזיק דלא אזליק בחד המקום
רק בחד השם, וה"ל כן, ולדינא תשיגין
מן דרום ואזליק בחד המנין, ומי שהי'
לו מקום אחד מדרום גם עכשיו שייך
לו וכן כולם ואכמ"ל. יוסף ראזין.

איך קפידא, ובפרט כיון דהוא מפסיק
בדבר אחר ובהלך לא הוי מוסיף ולק
מבואר בסוטה דף ל"ט גבי כהנים
דכשמהדר אפי' יאמר התפלה ע"ש ברש"י
משום כדי שלא יהא כמוסיף על ברכת
כהנים וגם בלחש אסור כמ"ש הרמב"ם
בה' תפלה, ומגדר אפי' הוי שינוי מקום
עי' קידושין ע"ג ע"ב גבי חי' ופסחים
פ"ו ע"ב דהוי מחלוקת רש"י ות"ס אם
הוי כב' מקומות ו חצרות ע"ש.

סימן יג

יום ב' ד' תמוז תר"ץ דוינסק.

[דר' חיי' ישראל יצח' ודיינאכט]

השאלה

אם ראיית מראה שפינעל
הוי ראי' לענין געטיס
ולכאורה יש ראי' מחולקין דף ו' דילוף
חזקה מנגע הלא י"ל דינא כדרך כל
אדם לא מאחריו רק ראה במראה,
וע"כ דלא הוי ראי', איך יש לדחות דהוי
כהך דחולין שם כנגע נראה לי ולא לנר
דנגע לריך לראות צעין לא ע"י מראה]
בגדר מראה זה הוי כמו קך דר"ה כ"ד
במים ע"ש, ובמראה ג"כ כן דזה דמות
הדבר וכן בעששית, ועי' ברטוב כ"ה
ע"ב גבי עששית, וגבי נגעים, יש מישוט
בירושלמי פ"ב דמדה, דנגע לריך לראות
נגע ולא מראה מראה, אבל בכחמים
מהגי גם מראה מראה, וגבי עורה ודאי
אסור ואכמ"ל.

סימן יד

ב" תרס"ז דוינסק.

[לרב וכו' מה"ר ברוך הלוי ג"י
עפשטיין]

ע"ר משחקים בכדור [השאלה בזרק
כדור ד"א ברה"ר ונח לאחר
ד' וקפץ הכדור שוב למעלה ועקר אחר
ממקומו לקבלו אם חייב הזורק כיון
דשומד לקפץ בשעת הגחה] יראה בתוספתא
שבת פ"א כגון אלו המשחקין בכדור
ע"כ דחייב, ועי' בגהדרין דף ע"ז
ע"ב ברש"י, והגדר דהוי, היינו הגחמו"
ומחשבתו משוי לו הגחה, כמו גבי כבשן
האש בשבת ק"ב ע"א איך דשומד
לאיבוד, עי' גיטין דף ע"ט ע"א גבי
קדמה דליקה לגט דל"ה גט דשומד
לאיבוד ומ"מ גבי שבת חייב, ועי' בתוס'
שבת דף ד' ע"ב ד"ה אלא וחס ד' ה'
ע"ב גבי מים ע"ג מים איך דנהבטל
להמים נקרא הגחה, וכן ד' פ' ט"א גבי

סימן יב

[להג"ר]

השאלה

הוא איך אחר מתפלל
עד אשרי וצא לליון והשני
מתפלל מן אשרי הלא הקדים של אחר
וצא לליון חזר על תפילה י"ח וגם מה
יהי' בהפסיעות עי' ב"י אור"ח סי' קכ"ג]
הנה עיקר הטעם משום דאסור להוסיף
על תפילה עיין מגילה דף י"ח ובתוס'
ברכות כ"ט ע"א, ומתקבל הוי גם כן
בקשה, אך מבואר בירושלמי ברכות פ"ד
ה"ג דילוף מקרא דיעק דהוא לאחר
י"ח לדרך התלמוד לומר לרבו תשמע
תפילתך, זה דאומר הש"ן לניבור, אך
כיון דהש"ן ג"כ מתפלל הוי כמוסיף.
לכן מפסיק בהך דובא לליון ואח"כ אומר
זה, אך מ"מ יכול כ"א לומר זה לכן

ל"ב אם גילוי דעתא מילתא ורבה לשיטתו
 בב"ב שם ולקך לא הביא זה בגמרא
 דשם ואכמ"ל.
 יוסף ראזין.

סימן טז

אור ליום ה' תצא תרס"ב.

[להמופל' בנש"ק וכו' כמוהר"ר
 יצחק בצלאר ג' מרגנשטרן]

[השאלה מביאר מתוך התשובה

ע"ד שם פינא בגט] ע"ד
 הג"פ הנה בכ"מ בש"ס מביאר דלא
 היו מקפדין לכתוב במקום חריק י'
 עי' כתובות ר' ב' ט"ב בתום' גבי לא
 ישאו ע"ש ובגדרים דף ל"ה ע"א גבי
 מנה ע"ש בר"ן ור"א"ש ושם ברש"י ד'
 ל"ז ט"ב ד"ה מקרא ועי' ברש"י קידושין
 דף י"ה ע"ב ד"ה למסורת ובתום' שם
 ומכות ד' ז' ע"ב גבי וגשל וכ"מ בזה
 אך בתום' גיטין ד' פ"ה ע"ב ד"ה
 איגרת כתבו דדבר הכתוב בעברי כתבין
 בלא י' ותרגום יש לכתבו גם ב' וע"ש
 דף ס"ה ע"ש גבי פטרוהו מה דמחלק
 בין בני איי לבבל ע"ש ברש"י ור"ל
 כמ"ש דזה לשון עברי וזה לשון תרגום
 משום דעברי היו בגדר מקרא סופרים
 אך זה מוכח משם דמ"מ גם בלא י' יש
 לקראו חריק ועי' מ"ש הראב"ד בהל'
 ק"ש פ"ב ה"י דגבי שאר לשונות אין
 חשש בדקדוק רק שלא ישנה המבטא
 אך כך דאם כתבין דמתקרי לר"ך לכתוב
 במילי כדרך הקריאה ובהמנוה רק
 בענין שלא ישנה ובלא זה אין קפידא
 ועי' בתום' מנחות דף ל"ב ע"ב ד"ה
 כתבה דבגט לא קפדין אחסירות כ"כ
 אך באופן שלא יהא שינוי בקריאה דלא
 נימא שהוא שם אחר וכמו ב"מ ס"ז
 ע"א גבי כ"ל ע"ש ברש"י וחולין דף
 מ"ה ע"ב דזה שם איש וזה שם אשה
 ובפרט בשם האיש שהוא לשון עלמו דכל
 היכי שיש לקרותו כך ל"ה שינוי והאר'
 בזה צמ"א ובאמת כאן היו לר"ך לכתוב
 דמתקרי ולא המנוה ובחיבור שו"ת ד'
 יתב' יעזרני להוציא לבה"ד שם אבאר
 כל הגדרים בזה ואכמ"ל ועי' בתוספת
 מגילה ד' ט' ע"א בשם רש"י דאף היכי
 דל"ל לכתבו אם כתבו בשינוי פוסל
 וכעין הך דבמנחות דף ג' ע"ב גבי
 אחן, שם פירושו חולין ואכמ"ל לכן אין
 לפסול הגט משום זה, ועי' בתום' ע"ז
 ס"ה ע"א גבי ביקרותך, ותום' זבחים
 כ"ז ע"ב ד"ה היכי ועי' רש"י ע"ז ד'

כמיכתן הייט הנחתן אף רשון אין שם
 דיו עליה דמתבטלו להכ"ר, ומאז ילה"ר
 בזה בתום' פירושו כ' ע"א ושבת דף
 י"א גבי הנחה בנרן, ובירושלמי פ"א
 דשבת וע"י דפירושו ואכמ"ל, ובדברי
 הרמב"ם בזה דס"ל בך דשבת ל"ז
 דשי"ך שם משמעון גבי זריקה דלא
 בגירסא דידן וזה דשיקר החיוב הוא
 הזריקה רק דכ"ז שלא נחה לא נגמר
 ועי' בתום' שבת ד' ל"ט ע"ב ד"ה או
 ואקלר.

יוסף ראזין

סימן טז

ב"ה דוינסק.

[לכבוד וכו' פ"א הערבסט]

קבלתי מכתבו הארוך עד אשר
 נלך לי לשלם כפלים עבור

הכי דואר וכו' אך מ"מ אשיבו איזו
 דברים, בגדר „על" [על קושית השפת
 אמת מנחות ל"ז גבי על ידך זו גובה
 היד ע"ש דהדיוק דעל משמע למעלה
 א"כ מה מק' הגמ' או אינו על ידך ממש]
 יראה במנחות י' ע"א גבי בהן ועל דם
 כו' אם ר"ל על מקום הבוהן או גם
 לדדים ואם ר"ל דלר"ך ליתן שמן על
 דם רק אם נתן הדם על הגדדים יתן
 שם השמן או אף אם יתן שמן לא על
 דמים ג"כ כשר, ועי' ברמב"ם בהלכות
 מחוסרי כפרה ס"ל כך לא כרש"י וכן
 בתום' בך דכתובות דף ה' ע"ב ע"ש
 גבי גודל ועיין מנחות ל"ג ובירושלמי
 ומגילה ספ"ד ומנחות כ"ז, ע"ב וכו'
 גבי על העלים ותום' סוטה ל"ז ע"א
 כ"מ מש"ס בזה... בך דגיטין ל"ב
 ע"א [על קו' הגרש ירחיס דמה פריך
 הגמ' פשיטא הרי י"ל דאף תכ"ד איי
 לבטלו וקמ"ל דבגט ל"מ תכ"ד] באמת
 הרמב"ם ז"ל בה' גירושין פ"ו הכ"ז
 מפרש קן דר"ל אף תכ"ד ע"ש אך כ"מ
 אם מבטל הגט או מבטל השליחות של
 הגט והארכתי בזה בחיבורי ח"א אם
 השליח הוא דבר צפ"ע בדרך כלל בכל
 התורה או דה שיק לגדר גט ועי' בג'
 שם דף ל"ב ע"ב גבי חחר ומגרש
 ובקידושין כ"ט ע"ב מה מבטל אם הגט
 או השליח או שליחותו דהשליח, וגם מה
 שכתבו שם התום' ד"ה מהו דתימא אם
 זה גילוי דעת כביכול או זה רק גילוי
 דעת שרונה לבטל אחי שפיר מה דבב"ב
 דף קכ"ט לא הביא הך דתכ"ד ליכא
 בגט משום ד"ל דה תליא בך דגיטין

מחל"כ צפינא לכן דיעבד ים להכשיר
הגט ואקדך ובאמת לכתמילה הי לרדך
לכתוב דמתקרי משום דעל שני שמות
לרדך דמתקרי דלא ימחא דהבינו הוא
על ז'.

יוסף ראזין

סימן יח

יום א' כ' טבת טבא לשחא חרצ'ד
דוינסק.

לר"י אייבעשיץ ג"י

[השאלה הי' בדבר הזוג שלא נפקדו
בבנים, והרופאים אומרים שיטמנו מהם
ואח"כ יבחינו ע"י אגליתע ממנה, אם
המניעה ממנו או ממנה אם אין בזה
איסור השחתת זרע].

קבלתי

וכעת חל"י הוקל ואשיב
בקצרה הגה כבר הארכתי בזה, והגה
אף לשיטת התוס' יבמות וכתובות ודה
וסנהדרין ד' נ"ט ע"ב דתליא בפו"ר
ואף על של האיש אין מזהרים כמו
בגדר הקפה במיר לחד מ"ד וסיכה
בכריתות ד' ז' ועי' שיטת התוס' ביבמות
ד' ע"ו גבי נשים המסוללות ושבת. ושם
ביבמות ד' פ"ב ע"ב וברמב"ם בה'
איסור"ב פכ"א דההוה היו איסור תורה
ע"ש י"ל דרק אם אין הבעל יודע מזה
ואינו עושה זה במתכוין לזה ועי' במיר
ד' נ"א גבי אם ש"ז בטלה לגוף האשה
ועשה כמו גופה ע"ש אבל אם הבעל
עושה זה בכונה לזה ודחי איסור מה"ת
ולא דמי לאילנות וקפנה ועי' ב"ק
דיבמות ד' ס"א ע"ב גבי ביאה שאין
בה כו' כי באמת הארכתי מה דמצינא
בגיטין ד' פ"ג ובתו"כ פ' ויקרא, דגם
א"א לבעלה הי גדר א"א רק דהאמר
וכל היכי דעושה שלא כדין תורה או
י"ל גם בזה גדר איסור א"א וכן מוכח
משקטת רש"י ז"ל הובא בס' הישר לר"ת
דכתב שם על אישטו גדה דהוי גביה
מזריס ותמה עליו ר"ת ז"ל אך בזה
א"ש ואכמ"ל וכן מוכח מסנהדרין נ"א
ע"ב וכן מסוק ברומלמי פ"א דקדושין
בב"ב שזא על אשתו שלא כדרכה חייב
מיתה ואינו מוכן דבפני' דחי פטור
ב"ב רק בזה א"ש ואכמ"ל וכן הדין גבי
גרס מחיקה בשבת ד' ק"ב ע"ב דשרי
פ"ש ומ"ח אם כותב לנשות גרס מחיקה
זה איסור כדמוכח בסוכה נ"ב ובמסכת
וארביה ים להאריך בזה גבי גרס ש"ד
ג"ע, דההוה היו כמו עלס הדבר ועי'

פי ע"א גבי ספרא בלירא ע"ש מ"ש
בזה דכן דרכס לקלר רק אם לא יהי'
שינו ועי' ע"ו ל"ב ע"א גבי גידא לחוד
וגודע לחוד משמע דהוי שינוי בהברה
עי' מנחות כ"ה רב סימח בר רב אשי
והוא רב סמא המזכיר בכ"מ בכתובות ס"ט
ומנחות מ"ב וכו"מ.

יוסף ראזין

רב דפה דענבורג

סימן יז

אור ליום ד' תבוא תרס"ב.

[בענין הנ"ל להנ"ל]

להמוס' כמוהר"ר יצחק בצלאל ג"י.

קבלתי

מכתבו שנית, ואבאר לו קלת
דהנה עי' ברמב"ם פרק ד'
מגירושין הי"ג דאם יש בו ב' משמעות
פסול. ובאמת כך דעי' ירושלמי גיטין
פ"ג ה"ג ופ"ח ופ"ט דענין אחר בגט אף
כ"ש פוסל ע"ש ולכן אף אם אין הדבר
לרדך בהגט מ"מ כיון דשינה לא גרע
מענין אחר ופוסל וכן ס"ל להרמב"ם
דלכך תנאי אם נכתב בגט פסול אף
אם נתקיים דזה לא מקרי כריתות והכי
נמי גבי ספר תורה וכמ"ש הרמב"ם
בה' ס"ח פ"ה ה"ג דהוה בכלל איגרת
אם כתב תיבות יתירות ע"ש ואכמ"ל
בזה והגה כבר בררתי לו במכתבי הקדום
דאף לשון חכמים א"ל לכתוב י' גבי
חירק אך מ"מ אם ינזח דיש בו משמעות
גם לשם אחר פסול, והנה בהגט נכתב
המכונה והנה אם הוי נכתב דמתקרי
זה קאי על לשון בני אדם. שקוראין
העולם כך וכיון שיש בו משמעות אחר
ג"כ ובשקן בני אדם הוא נקרא בהברה
י' לרדך לכתבו ב' אבל כאן שכתוב
המכונה דאין ספור הלשון רק דבינו
כך אז כיון דנמצא בלשון חכמים בלא
י' אין קפידא דיעבד ועי' בתוס' ב"ב
קמ"א ע"א דכתבו דתק"ח במקום ששיך
לקנין בנ"א הוי כלשון בנ"א ע"ש גבי
טמטום, אך יש בזה כמה סתירות אם
שזה מקח וממכר ללשון בנ"א ואכמ"ל
ובפרט בשם הבעל דאני הארכתי במק"א
מחמת דגט הוא לשון הבעל ונמצא דשמו
הוי לא עלם ולכן כיון דיכולין לקרותו
כהוגן אין קפידא כ"כ כמו בשם האשה
דשם האשה הוא למכח דהוי עלם ולכן
אמריק בגיטין ס"ג ע"ב גבי נפתח דהוי
חספא ומ"ש בניילא ר"ל משום דמליט
בש"ם דההוה שם זכר וההוה שם נקיבה,

שנועות ד' מ"ו וכ"כ הרמב"ם בה' רולח גבי שוכר וכ"כ התוס' שנועות ד' ל' ע"ב גבי פדות שידוע שלא מה בעלה וכן בתו"כ פ' אחרי וקדושים ימי' מה ד' י"ג ע"ב ע"ש והרבה יש להאריך בזה ואכת"ל ומהך דיבמות ד' ע"ז ע"א גבי נהמא כו' אבי שקרא זה רק גרם ע"י ד"א ועי' ברמב"ם בה' אסור"ב גבי גרם סירוס וקצת ד' קי"א ועי' מ"ש הכ"י כמובת על ד' נ"ב וצירושלמי לכן כה"ג ודאי אסור לפשות ק ע"מ שאח"כ יכול דשוב לא בעלה לגבה ועי' בפסקי תוס' זבחים ד' פ"ח ע"ב ואקלר.

סימן יט

עשי"ק ו' אלול תרצ"א דווינסק
 לר' יהושע בומע"ל רב באמרקא
 [השאלה בלאחר שנתחייב מיתה צב"ד
 ונגמר דינו ואח"כ נשתקה או ממיתין
 אותו בעת שטותו, או ממתינין עד
 שיצריא.]

כוח"ט קבלתי מכו' והנה בזה הגדר
 הארכתי כה"ג דין אם נעשה

טריפה לאחר גמ"ד מאי, והנה בלאמה
 מלכד הך דסנהדרין ד' ע"ח ע"א, הנה
 כתב הרמב"ם ז"ל בה' חקי ממון פ"י
 ה"ו דלכך טריפה אינו נהרג מחמת דלא
 שייך בו גדר מיתה עי"ש וזה בלאמה
 ר"ל הגמ' צ"ק פ"ד דאי לא תימא הכי
 טריפה שהרג שלם עי"ש מוכח שם
 דלאו בר מיתה וכן מה שכתב בה' רולח
 פ"ב ובה' עדות פ"ב ע"ש ושם נפקא
 מיתה ג"כ אם נעשה טריפה אח"כ לפי
 המצואר ברמב"ם בה' סנהדרין פ"יג
 ה"ז ופי"ד ה"ח גבי כל חייבי מיתות
 המיתה גופה הוא דין עדים אבל ברולח
 מלכד זה לריך לעשות ובערת הרע ולכן
 כתב בכל דבר כו' ולא נקט בכל מיתה
 כמו צרישא משים דברישא לריך לקיים
 גדר מיתה אבל גבי רולח רק כדו
 לצטרו ולא הביא הך דסנהדרין ד' ע"ח
 גבי רבע רק בהרג וכן רק בשאר חייבי
 מיתות כתב שם והוא שהעידו בפני צ"ד
 של כ"ג וס"ל דזה חליא בהך פלוגתא
 דר"י ור"י בספרי פ' מסעי גבי לאחר
 גמ"ד אם לריך להרגו ג"כ דוקא צב"ד
 ע"ש שמחלק בין רולח לשאר ע"ש בה'
 רולח פ"ב גבי כיפה ע"ש ועכ"פ גבי
 כל חייבי מיתות אף לאחר גמ"ד דנקרא
 גברא קטילא סנהדרין ד' ע"א ע"ב
 ה' פ"א ה' פ"ה וכן מכות וערכין ד'
 ז' ותוספתא צ"ק פ"ט, מ"מ גם לזה
 לריך גמ"ד אם אינו יכול לקיים גדר

מיתה די גדר ציטור בכל מה דאפשר
 ואף דלמשון הרמב"ם בה' ממרים פ"ז
 צי בן סו"מ משמע דלאחר גמ"ד
 אינו לריך צ"ד להריגה שם שחגי דחו
 ליכא גדר מטה רק דין, ועי' מש"כ
 התוס' סגה' פ' ע"ב גבי הך דעירוכין
 ז' ע"א כיוו דעקר גופא אחרניא ואף
 דלשיטת ר"ת יכבר נגמר דינו להריגה
 ל"ל כיון דכעת הוא קטן נדחה ממנו
 הדין אף שכבר נגמר ורק מחלק בין
 רחיטה וכן לא שייך זה דהוא לא רלח
 וכן ס"ל לרבינו לחלק בה' חקי ממון
 סוף פ"א בין נתעברה אח"כ אף
 שנגמר דינה ע"ש צ"ה.

יוסף ראזין

הוספה לסימן י"ט

הנה תשובה זו נדפסה בספרו של הרב השואל "עמק הלכה" חלק
 א' סימן ל"ג והרב השואל העיר על תשובה זו ומובאת שם
 תשובת בעל הצפנת-פענח ד"ל שם:

... ומה שיש מהעיון בדבריו הוא במה שהעיר מדברי הרמב"ם
 בהלכות ממרים דמשמע דבסו"מ אין צריך הריגה בבית דין ולא
 ידענא מאי קשיא הרי בבסו"מ כתיב גם כן ובערת הרע אם כן הוי
 כמו רוצח שכתב הרמב"ם דלא בעי הריגה בבית דין וחזר הגאון
 שליט"א ובאר דבריו ז"ל הטהור.
 קבלתי כעת מכו' והנה דייק דיראה לשון הרמב"ם בהלכות
 סנהדרין פי"ד ה"ח דגבי שאר חייבי מיתות נקט הורגין וכו', וגבי
 רוצח נקט ורודפין וכו' הכל דבר והגדר דגבי רוצח אחר גמר דין
 לא הוה זה דין בהגידון רק בהמצאות ואין זה בגדר מיתה רק
 בגדר איבוד וכמו שחלקו התוס' בפ"א דמכות גין ד' מיתות
 לשאר ולכך ס"ל להרמב"ם בהלכות רוצח דגבי נתערב רוצח שלא
 נגמר בשאר שנגמר דאין פוטרין רק אוסרין בבית הסוהר, ר"ל
 דאם אחר כך יכיר יהרגו ושאר יגמר דינם ואחר כך יהרגו אבל
 בשאר מיתות אם נתערבו פסק בהלכות סנהדרין דפוטרין אותם
 ואם כן להני שלא נגמר דינם הוה כמו מצא לזכות דאין מחזירין
 וכן בכיפה גבי עדות מיוחדת וכהאי גוונא רק רוצח מכניסין
 לכיפה וכמו שכתב הרמב"ם ז"ל בהלכות רוצח שם בפ"ב ה"ז
 וה"ט אבל שאר אף דיש ובערת מכל מקום זה גם כן דין רק דין
 חדש וזה נוהג רק במי ששייך בו דין אבל שו"ק לא, זה כתבתי
 ואם כן אין ראייה מבסו"מ דשם הוא בשאר דינים בגדר דין רק
 גדר דין של בסו"מ אין עליו משא"כ שוטה וקטן זה ר"ל מ"ש,
 והרמב"ם ז"ל בהלכות ממרים כתב יסקל ולא כתב לשון בבית דין
 זה כתבתי שם, עכ"ל"ט.

סימן כ

יום ב' שבט תרצ"ב דווינסק להנ"ל

[השאלה בענין חגיגת מתים אי מותר לחטט מתי ישראל].

קבלתי מכתבו והנה לא ביאר אופני החגיגה כי זה ודאי החגיגה

שהיא אלל האבות יעקב ח"ו לא נגשו הרופאים בגוף רק הוי כמו הק דמיר ד' ל"א דאסקיה מי דקלים ושלקו במי טבריא עיי"ש בזה ועי' נשא, בזה ל"ה חסרון בעלם הגוף וכן פירוכין ר"ז ע"א ד"ה היכא לעביד וכו' ע"ש וזה ר"ל ג"כ הק דגדה ל"ה ע"א דגבי שלדו קימת פחחים קטנים פהורין משא"כ באין שלדו משום שלדו קימת הוי בגדר מת שלם ואסור לחתכו וכמו הק דערכין הג"ל וחולין י"א משא"כ באין שלדו קימת דשוב אין עליו גדר מת שלם וכן במיר מ"ג גבי נקטע ראשו ודברי הר"ש והרמב"ם ז"ל בזה וכן בחולין קכ"ה ע"ב מה דס"ל לר"י יכול כו' ע"ש בתוס' דרק בכזית מן המת ובאמת יראה באלהות פ"ג מ"ו מחלוקת דק"ק ור"י ושם ג"כ רשדרה וגלגולה הוא כמת שלם וכן מיר ג"כ ע"ב ובירושלמי מו"ק פ"ג וכו' מה משא"כ יותר מכזית מן המת בזה פליגי ואף דקיי"ל כל הנקברים לא ישרפו מחמת איסור"כ כמב' בסוף תמורה הארי בזה הרבה דכאן י"ל דמיירי במת עכו"ם ולמ"ד מטמא באוהל וכו' ליכא מלת קבורה כמבואר בירוש' פ"ג דמיר ועי' תוס' גדה ל"ז ולהרבה שיטות מותר בנהי אבל ח"ו במת ישראל בשלם או ראשו ורובו אסור לחתוך דמבעל ממנו דין קבורה וכן לשרפ וכמבואר בירוש' כתובות פ"א ה"א אמר שרפוי כו' דבעל כל הנזאה משום חיוב קבורה והק בעיא דסג' מ"ו ע"ב גב, אומר ר"ל דאם מוטלין מנכסים שלן דאם הטעם שיעבור על הנכסים שלו כמבואר כתובות מ"ח ע"א ורש"י שם ס"ג ע"ב וז"ה ע"ב בתשנה ועי' מ"ש הטעם בטורות ל"ב ע"ב וסנהדרין שם אך באמת כל הק דסג' הג"ל רק אם קוברם מנכסים שלו כיון דגדר כפרה וש"ד וכמו בהק דקידושין י"ג ע"ב אך כיון דאינו רואה בכפרה לא מכפר וליכא ש"ד לקבורה אבל ע"כ ג"כ קוברין אוחו מזדקה וב"כ הרמב"ם ז"ל דלא כהרמב"ן וכ"ה בירוש' כתובות

פ"א ה"א ע"ש וכזית ג"כ אסור לריקן מחמת אס"ה ור"י י"ל דס"ל כר"י תמורה דאם רלה מותר אך רק בכזית ואף דבמיר ג"א ע"ב לחד פירוש לא איכפת לן להסיר העור זה תליא בהק דגדה ל"ה ע"א אס עור כבשר ע"ש וע"כ אס עי"ז לריק לחתוך ח"ו אבל אס לא יחתכו רק דרך נקבים אין תשע בזה.

יוסף ראזין

סימן כא

יום ד' י"ג אלול כח"ט תרפ"ט דווינסק

[מה שהשיב לר' יהונתן אייבנשין ל"י מו"ל בורשה אודות אשה שא"ר לילד ואינו רואה בנט אס לריק מאה רבנים והשלשת כתובה].

קבלתי מל' והנה כאן כך דהנה יש דבר דהמנוה או להיפוך החיוב היא בשביל הפעולה לא בשביל הפועל ושם גם גרס חייב וכן שליחות חייב גם בעצירה וזה כמו מעילה דעיקר החיוב שע"י יאל לחולין הדבר ולכן שליח חייב וכן גרס עי' ב"מ ל"ו ע"ב נמעלו ב"ד ר"ל דע"י יאל הקדש לחולין ע"י התקנה שלהם ע"ש ולכן נראה דגבי קה"ג דא"י לחולין שם שליח פטור וא"ש דברי התוספתא הובא ברמב"ם פ"ז מה' מעילה ה"ב גבי בשר עולה ע"ש בזה וכן מלביש כלאים ומטמא כהן וכן בע"מ בקדשים דגם גרס חייב משום דגבי מזיקת שם מבואר בשבת ד' ק"כ דגרס פטור ובע"מ בקדשים גרס חייב כמבואר בב"מ בילה כ"ז ומנחות וזכורות ופסחים עי' פ"ז ד' י"ג ע"ב דגרס בקדשים שימתו פטור וב"כ בהגדר דגבי בע"מ ישראו הקדשים קדושים רק שא"י להקריב מחמת מוס וא"כ העצירה נמשכת למי גם גרס חייב דע"י נעשה ההדשים פסולים, משא"כ במחיקת שם דשרי וכן גרס לקדשים שימתו דאז הדבר ליכא כלל דקדשים שמתו פקע מהם קדושה לגמרי רק איסור דין לכך גרס פטור וז"מ במחיקה בס"ה דע"י זה נעשה הס"ה בע"מ חייב ואכמ"ל, והנה מזה דשבת הוא דבר פעולה שיהא העולם מיושב וא"כ גם גרס לזה לבטל חייב ולכך האזין לריק לשחרר וא"ש מש"כ התוס' בגימין שם וכן מבואר בשבועות מ"ז ע"ב לא תחף וכו' לכך גם גרס

ולכך כפי לשחרר בביטוי מ"ג וא"ש
 מש"כ התום' ועי' בת"כ דב"ד מזוין
 ע"ו ועי' בתום' שבועות ד' ל' ע"ב דאס
 ע"י שאין הולך להעיד יתירו היו
 קום ועשה ע"ש בזה, והנה שבת דין גם
 צבן אחד ע"י יצמות ד' ס"ב ע"א וכן
 מוכח ברמב"ם בזה' סוטה פ"ג דאס יש
 לו צן אחד היו האשה שא"ר לילד ראוי'
 לקיימה והנה בסוטה שם מבואר דפליגי
 ר"א ורבנן בד' כ"ד וד' כ"ו אס אמרינן
 דמקימה לישא אחרת או כל כמה דאגדי
 ב' ועי' בכחכות ד' ע"ו וד' ס"ד,
 והנה מבואר כחכות ב' גבי אונס
 בתקנתא דרבנן ומ"ש הרמב"ם ז"ל בזה'
 פסח פ"ו ה"ו גבי גר שמל ועבל בע"פ
 דאין מביא ק"פ מחמת גזירה ואין עקרו
 דבר ש"ב כרת מחמת דבאמת ל"ה לו
 למבול קודם הגזירה חה ז' ימים ושז
 שפיר חל תק"ח עי' שבת קל"ו דהבראה
 ז"י וביצמות ע"א ע"ב ע"ש והנה גבי
 שוטה דא"י לגרשה עפ"י דין וגם דיעבד
 ל"ה גם וא"כ שזב לכ"ע היו אונס עי'
 בירושלמי ר"ה פ"א גבי שלמה שנתו
 בשבת אס עובר על ב"ת ואמר מחמת
 דדיעבד כשר ופאן לא כמבואר ביצמות
 ק"ג ע"ש בתום' ורק מה דיכול לישא
 אחרת חה באמת עפ"י דין לא מחמת
 כל כמה דאגדי חל שפיר חרגמ"ה אף
 דגרס לבעל שבת אבל באשטו בת דעת
 רק דאינה רוצה בגט ואינה ראוי' ללידה
 אז החיוב חל עליו ליתן לה תרקבא
 דדינרי כמבואר בק"ד גיטין ל' ואין זה
 אונס שזב חל עליו דין פו"ר ושבת משום
 אי' רגמ"ה לגרוס וכמו בק"ד דב"מ ל"ו
 ע"ב, ובאמת אס האשה גופה מוטל
 עליה חיוב שלא לגרוס לאס לעבור על
 שבת זה ר"ל הירושלמי הוצא בתום'
 גיטין מ"א וכו"מ גבי עבד ולא כמ"ש
 התום' שם וכו"מ דהאשה ועבד מחוייבים
 דמה ש"ך כלל בעבד נשואים, רק דר"ל
 כך דחיי עבד וחיי ב"ח שכפו רבו ועשה
 זה בזה"מ הכפי' אס מותר לישא בזה"מ
 וס"ל הבעט משום בטול פו"ר כמבואר
 מו"ק ח' ע"ב ושם ד' וד' גבי ואלו
 מגלחין שמא ישהה וד' י"ז ע"ב ואמר
 דכיון דיש בו שבת ר"ל משום לז ב"ח
 יש עליו לז עבדות ג"כ שיראה שישחררו
 אותו קידם המועד וכן ג"מ באשה אס
 היא מזהרת שלא לעבד בעלה משבת
 עי' קידושין כ"ט וחזיר כ"ג ע"ב גבי
 הקפה וכריתות ז' גבי סיכה בשעה"מ חה
 א"ש ק"ד דיצמות י"ב ע"ב ותום' כחכות

ל"ט גבי אשה עי' מדה י"ג דאס ר"ל
 על של בעלה לא על שלה ואכ"מ, עכ"פ
 היכי שמבשר שהאשה אי"ר ללידה יכולים
 להתיר לו שישא אחרת אך היא אי"ר
 להתגרש וא"ל מאה רבנים ולא השלשת
 כתובה ושום דבר. בגדר ההדפסה בודאי
 ידפיס וזה"ל וד' ית' יתן לט כוח"ט
 ושנה טובה וגאולה אמיתית וירבה האמת
 והדעת כמ"ש הרמב"ם ז"ל בזה' מלכים
 וזה' תשובה יע"ע לקמן סי' קפ"ז
 יוסף ראזין רב דפה הנ"ל

סימן כב

עשיק ח' שבט תר"ץ דיוסק

להנ"ל בענין הג"ץ

קב' מחתבו והנה לפי הגראה נעשה
 בגדר איסטטית דמכות ה' ע"ב
 כגד רגמ"ה ז"ל ומי שמו למתיר זה
 חדאי אס מבשר בביור גמור שהמניעה
 מלד האשה והאכל עדין לא קיים כלל
 אף שבת והיא אין רצונה לקבל ממנו
 ג"כ מכל להתיר לו חר"ג אף בלא היתר
 ק"ר דלמניעה משבת חל גם על ב"ד
 שלא לגרוס זה כי זה הגדר שבת הוא
 מליאות הפעולה לא הפועל וכמו דמבואר
 ב"מ ד' ל"ז ע"ב דהיכי דהוי הב"ד
 גורמים ע"י תקנתא שיהי' גרס מעילה
 אז המעילה חל עליהם ע"ש וגם בשבת
 קן וכמו דאדון בת"ע וא"כ היו החיוב
 מוטל על רגמ"ה להתיר לו לישא אחרת
 והרבה יש להאריך בזה באטסה ומש"ר
 אך שזה עמה י' שנים ולא ילדה והמניעה
 ממנה אס כופין אותה לקבל גט ואף
 דיכול לישא אחרת זה היו מחלוקת בסוטה
 ד' כ"ו ע"א אס נקראת ראוי' לקיימה
 ר"א ורבנן ע"ש ועי' כחכות ד' ע"ז
 וד' ס"ד פ"א דאמר שם כל כמה דאגדיא
 לא יבוי ל' וכו' ובאמת למה לא הביא
 אגמ' ק"ד פלוגתא דר"א ורבנן בסוטה
 א"ל, עכ"פ לדין בסוטה שם חזיק
 דהאשה נקראת אי"ר לקיימה ושזב לא
 חל תקנת רגמ"ה אך זה לדין לברר
 שהיא רוצה בת בנים גם מקודם כמו
 ק"ד בסוטה ה"ל ואף שהיא עכשיו זקנה
 היא גרס לזה מה שברח ממנה אבל
 אס יתברר שהמניעה היתה ממנה ודאי
 אז יש להתיר אף בלא ק"ר כי זה רק
 סגולה הק"ר כי באמת אינם רבנים רק
 שומרים ואין שומרים מורים ואקלר.
 יוסף ראזין

סימן כג

יום ג' ב' פחיש תרפט דוינסק
[מכרנב לר"י אייבעשיץ נ"י
בורשה בענין קטלגית].

אחד"ש קבלתי מכתבו עם התוצרת ומה שיך בזה הסכמה כדלוי להפין תורה בישראל' הוא דבר גדול וכו' פ"ד שאלתו הנה באמת לרינא אף דתתם משנה בכחוטות ד' מ"ג פ"ב דתרי זימני לגבי קטלגית ובאמת י"ל דזה ר"ל הגמ' דיבמות ס"ד פ"ב בנישואין סתם לן כרבי ולא כרש"י ז"ל שם וע"ש ד' ג"ז מ"מ זה ודאי רק אם תיקף לאחר הנישואין ממו אז מחוקין במטיין או במול אבל אם לאחר ל"ש כלל זה וכמו במילה דרק אם עדיין לא נתרפא המילה אז אמרי' ממו מתמה מילה וגם כזה חזיק מהך דשבת ד' קל"ג וחולין מ"ו דר"ג תלה דאמריק מתמת זה ממו הראשונים מתמת דאמריק ג"כ שלא נבלע וע"ש בתום דאל"ה איך התיר למול ומנא ידע ועי' בתים' שם ד' ד' פ"ב ובירושלמי ספ"ו דיבמות בזה דאמריק פ"י ריחא פ"ש בזה וגם בזה פוסק הרמב"ם ז"ל וכן ס"ל להרא"ש פ"ב דכתובות דבשניים ל"ח וילוף לה מן מה דגבי נפלים דוקא ג' וע"ש בתום יבמות ד' ס"ה דפסקי מכאן דרק בתלתא זימני אך דשם כבר נשאת וכן נראה מרש"י גדה ס"ו דפסקי דאף לרבי רק לכתחלה לינשא לאחר חיישוק ב' פעמים ואכמ"ל וכן באחיות דוקא ג' וגם זה לא הביא הרמב"ם בזה מילה וילה"ר בזה, לכן כאן כפיש"כ שדר עמה כמה שנים אין בזה חשש כלל ול"ה מוס כלל והבעל ג"כ כיון ששמע הסיבה ולא צדק בטוב אמרי' דמחל ועי' נדרים פ"ז גבי שמע שמל"מ כיון דלא שמע מתחלה מפורש מן הוא אף דאמרו שזה פלוני מ"מ יאל הקריעה וה"כ קן, לכן אין בזה גדר מוס כלל ורק פואנה מדבקש ואלק"ר. יוסף ראזין

סימן כד

כ"ה יום ב' ה' דעשיית תרפ"ו דוינסק
להרב דארנסק שריט"א גמח"ט
ושנה טובה

[בטען אי מהני חלילה ע"י שליח]

הגיעני מכתבו, פ"ד השמועה אשר השמיע לאחי בדבר מורה

מכבואר בספרי פ' נביים פיסקא רי"ח אשר הורה ככן סורר ומורה בדבר חלילה, מאד דאבה נפשנו על שופלים קטנים המחבלים כרם ישראל והדין תורא מחבל כרמיא מננח כתורא עי' ב"ק כ"א סוטה מ"ח שא"י יוכת שער, לפלות על הדעת להתיר בחלילה פ"י שליח של האשה המכבואר בתום קידושין פ"ג דאי אפשר שתעשה שליח, ומאד הארכתי בזה בתשובה להרב דבאברויסק שליט"א זה ג' שנים, כי החלילה והפעל והפעולה היא מציאות אחת לא נפרדים כמו היוקה, והארכתי בזה הרבה בגדר הך דיבמות י' פ"ב אינה שליחותא דורה ובמה דפליגי בזה הירוש' שם אם יש ג"מ גם לר"י דין נרה לאח של החולץ לגבי כרת, וכן אם יש ג"מ גבי זיקה של שתי נשים כמו דכ"מ גבי זיקה של שר אחין דיבמות ד' י"ד וד' י"ט וכ"מ בש"ס דגמ' דילן לא ס"ל קן, וס"ל דשני נרות היו לחד גדר לזיקה, לא כמו גבי ב' אחין והירוש' לא ס"ל כן רק מחלק בפ"א ה"א דיבמות בין אחת או שתיים, ומתמת גדר הירושלמי פ"ג דקידושין דאשה שאינה מיוחדת לאחד אינה א"א למציאות קנין רק איסור ותפסי קידושין משא"כ באשה, ואף דיבמה גלתה לט התורה דרק בית אחד, זה דין, וכן בגרסת רש"י דיבמות ג"א פ"ב ונ"ג וד' ל"ז פ"ב בך דר"פ ע"ג. ומאד הארכתי בגדר התקדיש לחיי ברמב"ם פ"ג ה"ט המכבואר דבאמת אין לה אלא חיי אדם בקנין, ובתו"כ פ' אמור מה דמחלק לגבי כהן בין נרה לחלוה, גבי לא עשה מעשה ובתוספתא יבמות פ"ז גבי המגרש דמחלק משום דמותרת לחזור לו לפיך אסורה ובין חלוה, ול"מ לר"פ דס"ל אחות חלוה מה"מ נרה חלוה מאי פ"ש ד' מ' פ"ב, ועיקר הגדר אם הבעילה היא היוקה ולכן נריך חלילה או יבוס או פ"י שהתורה אמרה שקונה אותה דיבוס עי"ז נקראת זקוקה, והחלילה מבטל הדבר, וכן דיבמות ד' ל"ב פ"ב ונ"ג ע"א ובהך דרש"י יבמות ו' ע"א דהוי הכשר פ"ש מה שהקשה התום, רק דרש"י ס"ל דעיקר הדבר היא היוקה ולכן מהני יבוס, והחלילה מבטל היוקה וא"כ כיון דקיי"ל ח"כ לאו בגדר תפיסת קידושין עי"ז ג"כ פקע היוקה, ול"ש יבוס יבמה שיש בזה כמה סתירות אם ע"י המת או פ"י האת, בניסין דפ"ג וקידושין י"ד וד' ס' ודף ד' פ"ב וד' פ"י פ"ב אין מספר, וזה ג"כ דף פלוגתא דיבמות

ק"צ גבי יבם כבעל, וק גבי חליצה
 גלילה אם כגמ"ד או תחלה דין. וק
 מה דמבאר ביבמות ק"ה ע"ב דבלא
 פדים לא מצי להחירה בעד בירור, וק
 היא בתום, וזה תליא ג"כ בזה ועכ"פ
 כל גדר החליצה זה דין שפ"י זיקה
 שיהיה מהי, והוי כמו כק דשלוחי
 דרחמנא שיטתה שליח שישאל יקריב
 הקרבן וכן כאל, ודברי התוס' חזר ד'
 י"ב הם תמוהים מאד דגבי חזר מאגי
 התגאי שלא יהי חזר כלל אבל בחליצה
 ח"ל לבטל הזיקה, וכיון דקוקים עפ"י
 תורה ממילא מועיל החליצה אם חלן
 כדת וזה כ' הרמב"ם ז"ל פ"ד מיבום
 הכ"ד וע"ג בה"ה ושם לא דמי כלל
 דשם אמרו לו דלח"כ ישא אותה בעד
 אישות, אבל לא ע"י חליצה ור"ל ביבמות
 ד"ק לשיטתו אזיל דס"ל בירושלמי בכ"מ
 חליצה קמן ואכמ"ל עכ"פ גדר שליחות
 דהגמ' נקטו ביבמות ד' י' ע"ב, רק
 במי ש"ל זיקה אבל למי שא"ל זיקה
 ל"ש שם חליצה וכמו בזר שיהי שליח
 מכהן לעבוד עבודה, וכן לגבי דיבור
 בענשים לומר טמא, וגבי סמיכה דלריך
 קרא, שם משום דיש ב' גדרים. המזה,
 יהפועל בזה ב' דינים אי שזה מזה
 ולריך ברכה ואי שזה חלק מן הקרבן
 רק לא מעכב, ומאוד הארכתי בזה כמו
 גבי אם אשה הפרישה קרבן וירשה בן
 לדין דקיי"ל יורש סומך או הבן סומך
 רק מזה אבל לא הכשר בקרבן או
 להפוך אם איש הפריש קרבן וירשה
 או מנה סמיכה ליכא אבל מ"מ שפיר
 יש סמיכה תיקון הקרבן דהוא של איש
 בזה ב' גדרים מיעוט בקרבן ובדין מזה
 וא"ש מש"כ התוס' מנחות ד' ס"א ע"ב
 דל' ג"ג ע"ב וכו"מ בזה, וכן בעכו"ם
 שהפריש קרבן ואח"כ נתגייר ואכמ"ל
 וגבי ראית ענשים אם עמד או פשה יש
 בזה אריכות בדברי הרמב"ם ז"ל בפיה"מ
 בפ"ג דענשים מ"א, ושם רק אם השגי
 כהן פי' בת"כ פ' תזריע גבי נתק דמהני
 אם בטו ותלמידו ראו שלא פשה אבל כל
 הני דתליא רק ע"י פיו וראי' מה שייך
 בזה שליח, ואף דגבי הפרה הוי פלוגתא
 ב"מ ל"ו ודברים וסו"ר, שם משום דזה
 ג"כ ב' דברים כי היתר הבעל או האב
 הוא לעקור הגדר מעיקרא והדין הוי
 דרק מתאן ולהבא או במ"ש הרמב"ם
 ז"ל בה' גדרים רפ"ג וא"ש מ"ש שם
 הכ"מ, ולכן הוא דשיך בזה גדר שליח,
 אבל דבר דרק הפעולה ע"י זיקה מה
 שייך בזה שליח, ועלמה יבמחו השערה

ומאוד הארכתי בזה כק דסנה' ל"א
 ע"ב ובירוש' רפ"ג דשם יפה למדיני
 ר"א ואכמ"ל, בקיור ח"ו שיפלה זה
 על הדעת, הכלל מאד תמהני לפלות זה
 עה"ד ד' ית' יתן לטו ולכ"י גמח"ט
 ושנה טובה וישלח לנו הגואל דק ומה
 לראות בנחמת יוון וירושלים במהרה ולא
 יהי עוד ספק ולמה דברכות י"ו ע"ב
 ותרבה החכמה והדעת.

יוסף ראזין

סימז כה

דר' יהודה לייב גרוברט

מכתבו קבלתי [ע"ד שאלתו בגט
 שהגיע מק' נויארלאגס וכתב
 שם המתגרשת אדעל צטין, ובפי כל היא
 נקראת אדל גם המתגרש נקרא בפי כל
 אידל ובגט נכתב ידל] הנה יש בזה
 אריכות, אך בקיור כי בגט אין הולכים
 אחרי דקדוק הכתיבה רק אחרי הקריאה
 תוס' מנחות ל"ב על רש"י גבי כתבה
 אגרת דס"ל לרש"י חסרות ויתירות
 הו"ל כמו הצרות הקריאה ועי' רש"י
 דברים ל"ז: וד' ל"ה גבי נתנה וכתובות
 ב' גשאו וגיטין פ"ה גבי אגרת וד' ס"ה
 גבי פיטרוה וקידושין י"ח: ובכורות ל"ב
 וכ"מ בזה דל"ז ליתן אות על חירק
 תוס' ע"י ס"ה. ד"ה ביקרוטיך ונפתח
 ונפתח שם הוי שיטוי גמור וגם תחלת
 השם, וכמ"ש תוס' דברים ו: דאות אי
 לא נעקר לעולם ובה הוי בעי'
 בירושלמי פ"י דב"ב גבי אם ילפינן נני מחנן
 ועי' שבת גבי אופא דהוא עופא חזיק
 דל"ה שיטוי מחמת הברת ע' וחי' ואף
 דבע"ז ל"ב גודא לחוד וגודע לחוד מ"מ
 שיטוי ל"ה לן אם בשעת הדחק הוא
 יוכל לסדר הגט ועי' תמורה כ"ט ע"ב
 גבי זונה יע"ש.

יוסף ראזין

סימז כו

עשיק ער"ח שבט תרפ"ט דוינסק.
[ד"ר"י אייבעשיץ ג"י]
 [השאלה, ברוביא שהגשוףין הם בערכשות
 ולא בחופה וקידושין אי לריכה גט עפ"י דין]
בגדר נישואי ערכאות ויחדה לאישות
 כך. הנה זה ודאי אין עליה
 גדר אשת איש וחליצה גמורה לכולי עלמא
 אף למ"ד גבי קטנה ביבמות ד' ק"ט
 ע"ב וק"י. ח"כ לשם קידושין, ועי'
 ברמב"ם בה' אישות פ"ד ה"ה וה"ה

והם סוף פ"ו דייק רק ישראל הכשרים ובה' גירושין פ"ו ה"ז וה"ט ובסוף פ"א מה' אישות גבי קפן נקט ג"כ סתם, ועי' בירושלמי ספ"ט דמכות ובגמ' שלמ ד' ז' ע"א, והגדר קד דיש שני קנינים באשה א' מה שהיא שלו ובה' מה שאסורה על אחרים בגדר א"א ואין קידושין תופסין, והנה באמת מוכח לשיטת הרמב"ם דס"ל בה' איסור"ב פ"ב דאין על שפחה גדר לא יהי' קדש וא"כ קשה למה נקרא ביבמות ד' מ"ה חייבי לאוין ובפרט למ"ד גיטין ד' מ"ג וכריפות י"א מיוחדת כו' ובפרט לשיטת אחרים בכריפות שם וגם למה היא לוקה היכן האזרה, ור"ל קד כלל היכי דייחד לאישות לא בגדר פילגש או יש לאו דלא תהי' אשת וכו' וכן עשה דודבק עי' תוס' קידושין ד' י"ג ע"ב דגם גבי ישראל יש עי' ד' כ"א ע"ב וע"ז ל"ו פ"ב וכ"מ, וגם יפת תואר לאחר ביאה א' מתואר קידושין כ"ב ע"א דיש בה ליקוחין ודברי רש"י ד' פ"ג דה קודם גירוח ולאחר גירות זה קרא הובא בקידושין ס"ה ע"ב ואח"כ כו' [ונ"מ דאין ישראל אחר אם הלכה עוד במלחמה לבוא עליה וע"כ חייב זה ר"ל קד דסגהדרין ד' ל"ז] וע"כ דכיון דהתורה היתירה בפי"ת ע"י ביאה או היו קניי' לו ג"כ גדר אישות ורק לאו או עשה ולכן מתואר בספרי דלריכה גם אף קודם גירות וכן אחר גירות מוכח בספרי דלא כשיטת הרמב"ם ז"ל בה' מלכים דרק ביאה קונה בה שמה' א"א גמורה דכיון דכבר זקוקה מתמת ביאה א' לא מהני בה קנינים של כסף ושטר דא"א להוסף קנן על קנן ורק ביאה ובגדר יבמה דכיון דזקוקה לא שייך בה האי קנינים לבד מן ביאה ומאמר לכ"ע ל"ה א"א גמורה לבד משיטת ראב"ע הובא בירושלמי יבמות פ"ו ומדריס פ"ו ובתוספתא בכ"מ, ולכך לא יליף קידושין ביאה בקידושין ד' ד' פ"ב מהך דשם ד' ס"ה ע"ב גבי יפ"ת לאחר גירות משום דשם ג"כ זקוקה ועומדת ובה א"ש כל הסתירות בה ברמב"ם וכן מוכח בתוספתא סוטה פ"א דאמר שם דנישואין ג"כ ל"ה גמורים ור"ל כמ"ש דרק לקנן ולא לגדר א"א ואין בניה ממורים מלבד גבי התגרש אשתו ואח"כ בעלה סתם דהו' א"א והאי כמתואר ברמב"ם פ"ו מה' גירושין משום דשם גם סתם הו' חרה גמורה וא"כ לקדש בפירוש והעדים ג"כ הו' רק עדי

בירוח ולא עדי פעולה וא"ש דברי התוספתא בגיטין הובא בירושלמי פ"א דסוטה וכר"ף פ"ו דגיטין גבי נתיחה בפ"א שחרית פ"ט דה תמזה דהא ע"א לאו כלום הוא אך גבי מחזיר גרושה א"ל זה, ומדברי רבינו הרמב"ם ז"ל בפ"א מה' גירושין מוכח דה קרה דאם נשאלה בבית התגרש לאחר הגט הו' מחזיר גרושתו ע"ש פסחים פ"ה ולכך דייק הגמ' ולנה עמו בפוגדקי דוקא אבל ברשות הבעל הו' והאי מחו"ג זה דדייק רבינו בפיה"מ פ"ד דעדות משנה ז' דיכול לעשות שלא לשם זנות ר"ל דשם כל שלא פירש לשם זנות הו' כישואין גמורין מה"ת משא"כ בשאר, ועי' בתוספתא יבמות פ"א דאם נשאה במעוה דהו' סבור שאשתו אחותה מתה ואח"כ טרע שהיתה חי' ואח"כ מתה לריך שיבעל מפורש לשם אישות ע"ש בזה ועי' ביבמות ד' ל"ז ותוס' ד' פ"ט ע"ב בקד דב"ש גבי חופתה ובירושלמי גיטין פ"ה על דף כ"ה ע"א ותוספתא פדיות פ"ב בזה ואכמ"ל לכן בקיטור כך דכיון דיש לו בה גדרי אישות א"א להחזיר קרובים ואם נתפרדו לריך גם וכמו בפי"ת רק לריך טוסח אחר בגט, ועי' בירושלמי קידושין גבי שפחה תרופה אם יש גט, וגבי חלי עבד. יוסף ראזין

סימן כז

מוש"ק ב' שבט תרפ"ט דווינסק.

[בענין הנ"ל]

להרב החו"ב כמחור"ר יהונתן

ג"י מו"צ בורשה

הנה בעש"ק השכתי לו בקלרה בגדר הגישואין של הערכאות ואח"כ הם דרים כדרך איש ואשתו, דגדר אישות יש בהם לקנן ועי"ז יש בהם לאו ועשה אך לא א"א לכרת ומיתה וגם ממזירים ליכא, וגם שלהם הארכתו בזה דעי' רש"י קידושין ט' פ"ב גבי דעת מקנה דיש בגט ב' גדרים א' שפוטרה ממנו, ואחד שמקנה אותה לה, וזה גדר שפוטרה ממנו יש, אבל שמקנה עממה לה ליכא, ועי' רש"י כתובות ד' ג' ע"א ד"ה קדיש בביאה ע"ש בזה, ומאוד יש להאריך בזה אך בודאי אסורה בקרובי דכין רק קידושין תופסין ובה יש לבאר רק דקידושין ד' מ"ז ע"א גזרה כו' . יוסף ראזין

סימן כח

אור ליום אח"כ תרצ"א דוינסק.
להרב החו"ב כמוהר"ר מנחם מענדל נ"י רב בראציצא
 ע"ד הכבוד [השאלה בטור של הן שסיפר הכהן שנחתך קלת אחז מצבור ואמרתו שאינו מוס, טוב הביא הכבוד שנחתך חצי אחז. וכנ"ל הביא פעם ג' שנחתך כל האחז, וסיפר שאכשר נסע ממנו עם הכבוד שאל לו אריסו נכרי למה איך שוחטו וענה שאסור עד שיפיל בו מוס שלרדך לחתוך כל האחז ובלתי ידיעתו חתך העכו"ם כל האחז אם נאמן].
הנה זה ודאי כיון דכהן הוא לרדך עדות אף אשה. שנעשה מאליה, ובאמת גבי נכרי יש בזה אריכות ורק דכ"ה דהאכרי עשה לדעת ישראל הוי זה בגדר גרמא וכל היכי דהאכרי עשה להחירו לשחיטה או אף בלא דעת ישראל א"א להחיר דכל מוס שנעשה בטוהנה אף ע"י אחר או בהיתר כמו קד דבכורות ד' ל"ד גבי הקזה, ויש שם מ"ד דאין שוחטין עליו, ובה א"ש. כל הסחירות בזה, ועי' שבת ד' קכ"ב ע"א גבי לדעת ופירובין ד' מ"ד ע"ב גבי מחילה דלשבת מותרת הוי כמו לדעת ואף דכאן מחילה הוי מוס עובר דס"ל להרא"ש בבכורות דאז האיסור להטיל מוס הוי רק דרבנן ע"ש ב"י ל"ד גבי הקזת דם באמת אין הרמב"ם ס"ל כן ביה איסומ"ז פ"ב הע"ו וגם מקלת אחז גם מוס עובר ל"ה רק אינו ניכר, וגם יש ל"מ בן מוס קבוע מובהק או לא, והארכתו בזה הרבה ועי' סנהדרין ד' ל' ע"ב ואכמ"ל.

יוסף ראזין

סימן כט

יום ג' י"ד אב תרצ"א דוינסק.

ר"י ישעי' יחיאל גראזער

[נסתפק אם דבר שחילת ברייתה מן המיים והוי כמים חי פוסלין בשאובין].
עיקר הגדר משום דכמו דמ'סאה לרדך דוקא שיהי' שיפור אחד מחובר בגדר הרבבה מזגיות לא שטוית ולק פסול שאוב משום דהוי חיבור אדם דאינו חיבור עי' אהלות פ"ב וחולין ד' קכ"ד ועדה ד' כ"ז וחיר ר"י ע"ב פ"ש בתום בזה [סיום תשובה זו נמלא בס' נ"א].
 יוסף ראזין

סימן ל

להרב וכו' משה מנחם שפירואק בעיר זאראמב

[השאלה אשה שהפילה כמה פעמים ורופא מומחה נתן לה רפואה כל לילה קידם השימוש לזמן עם מים פוטרין עם פראשק בלוחו מקום אם מותר].

בשבת

ק"ב ע"א קל"ג ע"א מבואר דכל היכי דכתיב עשי, גרם שרי ושם ק"י ע"ב בסירוס מבואר להיפוך ועי' ב"מ ל' בחסומה וכו', אך קד דעיקר גדר מחיקה ל"מ אך משום עלם הפעולה או משום דע"ז נעשה הפעולה בדבר פסול, והגה אי משום הפעולה גרם לאו כלום, ואי משום דנעשה הפעולה גם גרמא חייב כמבואר ממנות ל"ו משום דעכ"פ הבהמה נעשה בע"מ, משא"כ הך דשבת ק"ב בשם על שרו, שם האיסור רק מה שמחך השם ובוה גרמא לא אסור, אבל אם מוחק שם בס"ת ודאי גם גרם חייב, וכן בסירוס משום דנעשה הסירוס, והגה ברמב"ם הלכות ביהב"ת פ"א ה"ז ופ"ט מה' ביהמ"ק גבי סוחר היכל, וגבי קורע בגדי כהונה אם רק מכיון להשחית ועי' קידושין כ"ד ע"א גבי סומא עין עבדו ע"ש, אך זה רק אם הטעם משום דע"ז נעשה פעולה, אבל משום הפעולה לבדו או אם אין מכיון להשחית ג"כ עובר חוה הגדר דמעל, וכן גבי מקח דם בבכור בכורות ל"ג ע"ב ואכמ"ל בזה והגה קן הרין בהשחתת זרע דהכה בפשטות הגמרא בנדה י"ג יש בזה שני גדרים גדר שפ"ד וגדר ג"ע גבי הך דלא תנאף ביד, וכן דרך אברים דמבול אך הרמב"ם בצירוש המשניות סנהדרין פ"ו מפרש דר"ל ערה ע"ש, וכן ר"ל בפ' כ"א מה' איסור"ב וכו' מ בזה בחיבורו ח"א, ועי' בתום סנהדרין ל"ט ע"ב גבי ב"י דהשח"ז עיי"ש אם דעל ב"י גרע דהא לא עדיף מעוברין דב"י מחזה ספי מישאל"ע ע"ש בתום דמ"מ משום סכנה גבי ב"י מותר, והגה גבי שפ"ד קי"ל דגם מלמס חייב סנהדרין דף ע"ז ע"ב ע"ב וע"ש בתום ד' ע"ז ע"א אך זה רק בלא מכיון לאזה טרד מיקון אבל אם מכיון לנודך מיקון או בגרם שרי משא"כ בממש לא, ובה פליגי ר"א ורבנן יבמות דף ל"ד ע"ש, ואמר כ"א אם ש"י בטל להאגף גבי גלגלין ברקק, ועי' בתום ד' מ"ד גבי עובר כמאן דמונה בקפסא אם חייבין עליו ובריש

ישראל ועי' בניין פ"ה ע"א חן מתרומתך מהו ע"ש ברש"י ומוס' ולא פירשו כה"ג אם אביה כהן שלא תאכל וע"כ דהו' בודאי שאר באימות, ועי' בימות נ"ח ע"כ ואכמ"ל, גם משכחת אם נפלה לפני יבם וחלן לה דמותת לכל, כ"ד הדו"ש.
יוסף ראזין

מקואות פ"ח אם ש"ז חוקן אם היו כמו רבותי' בימות ע"ח חכמים י"ס וכ"מ ועי' סנהדרין ק"ח מפנק דרך כרמים וירושלמי פ"ו דיבמות ופ"ז דכתובות גבי שמתלא ובג"י שם ואכ"מל כיון דלגודך תיקון וחיתו עשה פעולה בידים איך חשב ועי' תוס' שבת ק"ו פ"ג גבי סמא דעקרחא ונדה ל' ע"כ איכא גופא דלא מקבל סמא וה"ל ק.
יוסף ראזין

סימן לג

להרב כו' בראסיצא

[השאלה בקמה וגרופין בקין אם לאכול כלי בדיקה מחולפים.]

מכתבו קבלתי כעת, וע"ד הגרופין הנה בודאי כיון שמלאו בהם חולפים ודאי לריך בדיקה כמ"ש הרמב"ם ז"ל בה' מא"ס פ"ב, ועי' בתוס' פסחים קט"ו ע"כ גבי קפא ולענין להיחס בחטור חס ועי' מ"ש התוס' בע"ז ל"ד ע"א גבי שמרים בשם ר' אפרים וכמבואר בשבת קמ"ה ע"א, משא"כ כאן שגשקא, ועי' בגדה כ"ו פ"א דשרץ שגשקא אם שלדו קיימת יש שם שרץ עליו לעומאה, והרמב"ם בה' מא"ס פ"ב הכ"א פסק גבי ברהה דאם אכלה כולה חייב, והא' דמבואר במרדכי פ"ב דפסחים דמאכיל לחולה זה רק אם לא ישרפנו שלם ואכמ"ל, אך כיון דמבואר בתוס' פרה פ"פ מ"ב "לחה" אי"כ י"ל דכיון דמתעסק, דלא שייך הטעם שכן נהנה, לכן ודאי הנה לשאול לריך לאסור, אבל לעשות הכרזה וכדומה אין לריך ואכמ"ל.
יוסף ראזין

סימן לד

יום ה' ר"ח ניסן תרצ"ה דוינסק.
להרה"ג החו"ב בחדרי תורה מברר ומלבן וכו' מהור"ר צבי הד"ל שפירא שליט"א רב בריישא (גאליציען)

[השאלה בחדר שאמר שקידש בתולה, ואח"כ גישאת לאחר, ונתהוה מחלוקת, בין האווג אם מותר לעשות שלום, כיו' דהוי' פעולה בקום ועשה, דאולי אמת מה שאמר הראשון שקדשה].

קבלתי מכתבו ומה מפרידיני בכמה דברים, בדבר השאלה ח"ו לחש לזה שיהי' בגדר לנו על המשפחה ואין צוה שום חשב גדר קול, ולא איתחיק כלל וכמבואר גיטין דף פ"ט.

סימן לא

יום א' לך פה דוינסק תרס"ו
להרב החו"ב כמהור"ר מנחם מענדיל' ג"י רב בראסיצא
[השאלה ע"ד נפילת ס"ת וכשירה שומדת על העץ חיים נשטן לכוחל].

ע"ד התענית דנפילת הס"ת עי' מנחות ד' ל"א פ"ב בתוס' בשם הירושלמי ברכות דאם גבוה כ"ש מן הקרקע לא איכפת לן. ואף דהוא מחובר לס"ת והוי' כמו פלס עי' ירושלמי פט"ו דשבת גבי כל הטפל ה"ה כמות גבי מליץ תיק הספר. ועי' בידים פ"ב דבזמן שהוא עושה עמוד מממא הידים אף הגויל החלק דשוב הוי' כעלם. וכן שם בר"ש בשם התוספתא גבי העושה רעושה וכו', וכן פסק הרמב"ם ל' משום דכל המחובר הרי הוא כמוה שבת ד' מ"ח ע"כ וכ"מ אך מ"מ כיון דלמטה עיקר הוא כדי לאחו בו אין עליו שם ס"ת עי' בפרה פ"ב גבי ידות וכ"מ בזה. אך אם הטעם משום זריקה וכמו דאמרינן בעירובין ל"ח ע"א אין מורקין כו' שוב אין כ"מ ועי' במדרים ד' י"ד ע"כ גבי מתיב על ארעא ובריה דף י"ח ע"כ דקבצי י"ס מבוס דמתבטל שלא יהי' גרם לש"ש שיהא מוטל באשפה. ועי' מו"ק דף כ"ה ע"א גבי רעושה דאיתתהך. ובהלכות קטנות בשם גאון אם זה רק גדר חומרא פ"ש בנימוקי יוסף. ואין להתמיר בזה.
יוסף ראזין

סימן לב

ר' דוד פאצאנאווסקי בלודז
[הקשה למה לא יליף בקידושין י"ג דמיתת הבעל מתיר ממה שחזרת לתרומת בית אביה].

הנה הא' דמיתת לא מתרת לא משום שהיא ברשותו, רק דלא מהני לפטור לעמלא, חה לא נקרא ברשות

ז"ל בה' פסחמו"ק פ"ד הי"ח, והקשה עליו הראב"ד מהך דתמורה דף כ' ועי' מש"כ הרמב"ם בה' תמורה, אך זה תליא ביהך מחלוקת דשמואל ור"י בתמורה ד' י' פ"א גבי מקדיש טריפה, ולדין דלא חל קדושה ה"כ כאן, עי' ירושלמי פסחים פ"ט דפליגי בה אמוראי, אך מ"מ מתמורת חטאת י"ל דזה ל"ה גדר שהוא יקדיש רק גדר גזיה"כ וחייב כיון דקיי"ל תמורה בטעות ג"כ חל ואין שאלה בתמורה עי' תוס' חולין דף פ"א פ"א ותמורה דף ב' ע"ב גבי קטן וכ"מ בזה ואכ"מ...

גבי יתר צרגל [הקושיא בשיטת הרשב"א דיתר כנטול כניטל ממקומו, והא דיתרת רגל טריפה, הוא משום דהוי כצוקא דאטמא דשף עי' ב"י סי' מ"א, ונ"ע דרשב"א פסק דצוקא דאטמא דשף כשר ורק באיעכול גיבי' טריפה וכאן הא לא איעכול] באמת כ"מ אם כל הרגל חסר או יתר מתולדה אז הוי טריפה אבל אם רק מארבעה ולמעלה רק אם נחתך עי' ברש"י בכורות מ' דכתב שם דיש לומר דהוי ביתר ג"כ בגדר גבילה כמו ניטל ירך וחלל שלו כיבר ע"ש ועי' חולין פ"ד ע"א מה דמוקי שם בצטל ה' רגלים ורק טריפה ע"ש בזה.

בגדר אם מיפסל באויר [הקושיא בצוחים פ"ב דרך משופש, פרש"י דרך גנין, הלא בפסחים דף פ"ו דגנין לא נתקדשו וא"כ נפסל ביולא]. עי' תוס' שבועות י"ז ע"א וזוחים פ"ו פ"ב ע"ש בזה, והרבה יש להאריך בזה כמי גבי גנין דלא נתקדשו ומ"מ לא חל עליהם שם פסול יולא ולכן מצואר ביהך דפסחים ד' פ"א ריבולין לשרוף בגנין פסולי קק"ל בפסח ואף דקיי"ל דבמקום אכילתו שם שריפתו עי' פסחים כ"ד ורש"י שם ד' מ"ט וכ"מ בזה ואכ"מ וחקלר.

יוסף ראזין

סימן לה

אור ליום ג' כ"ה אצרת דוינסק.
 דהרב החריף ובקי וכו' ג"נ
 מקלביעל.

[השאלה הי אופה המשלם מס ובאו לחובצו אמר בלשון ששאר האופים אינם נוהגים מס גם אני אינו נוהג, ועי"ז כפל מס מחולס והבצו אותו שאר האופים לדין שגרס להם חיזק בדיבורו]

מה שהקשה ביהך דסוטה ד' כ"ג בירוש' שם, [הקושיא, בתוס' סוטה כ"ג דמנחת סוטה שמתו בעליה ילך לאיבוד כדן חטאת, והלא בהוריות ו' ותמורה ט"ו דה' חטאות האמות בחדא גמירא לה, ומצואר במס' תמורה דאין תמורה במנחה וגם לא ולד מנחה, ומדוע יש לו דין של חטאת שמתו בעליה] הגה באמת כך דמלבד כך הלכתא דה' חטאות מתות בלי זה הי' לריך שישיי מן מותר חטאת למיתה או לירקב עי' מנחות ק"ח ע"א גבי מותר עשירית האופה של כה"ג יע"ש ברש"י ותוס', משום דכל דבר שלא בא בגדבה המותר ממנו ימות או ילך לים המלח או ירקב רק משום דרשא דיהודע הבהן בשקלים הובא בצוחים ק"ג ובתו"כ ויקרא דמותר חטאת לפולה עי' שבועות י"ג וכ"מ בזה, ועי' פסחים ל"ו ודף ע"ו, ילפינן מזה דקרב עולה אך דבר דאין על מותרו שם חטאת ירקב ועלמתי גבי ה' חטאות דמתות מלבד הלל"מ כיון דקיי"ל בצבורות ע"ז דיש בו איסור לאו דממעלי הגרה כו' ע"ש מנילא תמות רק זה אם נימא אין פדיון קדשים להאבינן לכלבים אבל למ"ד פדיון שם לריך ההלכה ועי' במנחות ז' ע"א גבי מותר מנחת קגאות גדבה וס"ל השיך בו גדר מותר חטאת וכן פסק הרמב"ם ז"ל והרבה יש בזה להאריך עכ"פ כך כל דבר דלא שייך בו גדר פדיון כמו גבי מנחה מותר הוי גדבה מחמת קרא אבל בזה או שאר תרקב או ילך לים המלח לבד דין של ה' חטאות וכן הדין גבי חטאת השוף אף דמצואר בתוספתא תמורה דאינה במיתה עי' רש"י חיר דף כ"ב ובאמת בכ"מ בש"ס מצואר דמתה גיטין כ"ח וב"ק מ"ב ועי' בזומא מ"א ע"ב ומיר י"ב וכ"מ, אך זה תליא אם יש פדיון לשוף עי' ברש"י כריתות כ"ח ובמיר כ"ז וכ"מ בזה, ועי' במ"ש התוס' זוחים ד' קי"ב גבי שער נשיא דלר"ש לא במיתה מחמת דלא שייך בה ולד חטאת, ועי' בתו"כ פ' ויקרא דיש מיפוט מקרא גבי תמורה של שער נשיא ועי"ש בזה דמייתי כך דר"ש על שער נשיא, ואך הא בא זכר, וא"כ לא דמי ובאמת כבר סקאו בירושלמי ריש פ"ו דיומא כיון דקיי"ל אף מפרשין לאיבוד עי' מנחות פ"ד ומעילה י' ותמורה י"ז וכן ס"ל בירושלמי פ"א דדמאי גבי להפריש מוטע ולאבד וכן כתב הרמב"ם בה' ביכורים גבי פירות שנטמאו וכן פסק הרמב"ם

סימן לז

פוש"ק כ"ז סבת תרפ"ח דוינסק.
[להרב ממונטטוב]

קראתי כתבי פלסתר [לקרוח לאסורים דרור, להחיר עגונות] מלמדון הגדפס מאת שועלים קטנים הרזים לחבל כרס ישראל, קשר בוגדים כמ"ס הרמב"ם ספ"ב מה' סנהדרין ובהם אין חשש למי שאמנם בגדר מקדיש בע"מ למזבח, כמ"ס הרמב"ם בפ"ד מה' סנהדרין ה"ו שאין הרשות מועלת לו כלום, עד שיהא ראוי שהמקדיש בע"מ למזבח אין הקדושה חלה עליו דהם רק בגדר בהמה טמאה ובה ס"ל להרמב"ם דאין בהם החשש ועי' בתמורה ז' וק"ז ע"ב, ולאו מינא לא מחריב בה כמבואר בריש זבחים, קוראים עלמס בשם ועד כמ"ס רש"י חולין קכ"ז ע"א מקום רשעים ומרביעי כלאים הרזים לעקור לאו ועשה המפורשים בתורה בדברי צורות וע"ה, בגדר מעשה כותים דקידושין פ"ז ובירושלמי ספ"א דיבמות. וגדר ממרא ל"ש בהם דהם לא הגיעו כלל להוראה. ואף תואר תלמיד אין עליהם, רק מורים בגדר בן סו"מ שומים כמבואר בספרי פ' תלא, ואין שומים מורים כמבואר בירושלמי הוריות פ"א, לכן לדעמי אין ליכנס עמהם בהלכה רק להודיע לרבים שח"ו לסמוך עליהם בשום דבר השייך לתורתנו הקדושה ודי בזה, ויבא בעל הכרם ויכלה קולו דאק פסקיק דלא כר"א בשבת קנ"ז וב"ב קמ"ז, רק דהמקיים קוים בכרם לא קידש, ולאו וכל ב"י נקיים והם ישאו כו'. כ"ד הסתב בידים רותמות.

יוסף ראזין

סימן לח

להרב הג' כמהר"ר מנשה
הכהן ג"י רב בלונדון

קבלתי החוצרת בענין רבנים הגוהגים שלא כשורה שהחירו זקוקה בלי חליטה עם מכתבו, והגה בראשית ארדיע לו שאני לא השבתי בגדר הכול והאבצר לב"ד וכו' רק קבלתי מכתב מאת הרב ר' חיים עוזר כ"י מוילנא זה ה' בעש"ק ט"ו סבת, והשבתי לו מכתב ג"כ בגדר סתם לא מפרש על מי, רק בגדר טרה מזיאות לא חומרי כלל, כי לפסול איש חי אפשר רק בב"ד ובפניו

עי' ב"ק ד' ג"ו ע"א בתום ד"ה כסוי כו' דאף הכי שהמכוין למוצה שלא ימחר לשרוף מ"מ בדיני שמים חייב ושם היו רק גרמא וה"ה לגרמי בדיני אדם עי' מש"כ התום' ב"ב ג"ד ע"ב ד"ה ישראל דמוחר להישראל לתבוע המשות מהעכו"ם אע"פ שעי"ז הנכרי יגזול את המחזיק אך שם הוא גרם [ר"ל המחזיק] ועי' ירושלמי ב"ק פ"ג ה"א גבי אכסריא פרכא וגבי כרסי ארניגרא, ואף שעי' שלא יתנו הם מתרבה עליו ליתן מ"מ אסור אך כאן שאני דרק רלה ליפטר עי' ועי' ע"ז ע"ד ע"א גבי זווי אנסוה ובכתובות ד' ל"ג ע"ב בזה, אך מ"מ כיון דלא פרט האופים פטור וא"א לחייבו ואקלר.

יוסף ראזין

סימן לו

עש"ק ח' אלול תרפ"ח דוינסק
[להרב החו"ב מברר ומל"בן
כמהר"ר אברהם ירחמיאל
ג"י רב בלענטשנא].

[אשר עמד על הכ"מ פ"א משחיטה ה"א דאם אינו רוצה לאכול בשר אין חיוב לשחיט דאינו „כמו זליית“, ופלא הלא גם זליית אין חיוב רק אם יש לו בגד] **הנה** יעי' מ"ס הרמב"ם בה' שבוטות פ"ה ה"ח ע"ש בכ"מ אך כך נהי דאינו מחוייב אך מ"מ בזליית יש ב' מנות א', דאם לבש זליית קיים מזה והב' לבש ד' כנפות בלי זליית עבר מזה, ובאמת כמות יום בלילה רק אם לבש בלא זליית עבר, או לא קיים, וכמות לילה ביום אם לבש בזליית קיים אבל בלא זליית אם לבש לא עבר, ולכך אם נשבע עי"ז מבטל ממנו המליאות ס"ל לרבינו שלא חל, משא"כ בשחיטה, ובה א"ש רק דשבת קל"א גבי זליית ברש"י שם, ורמב"א לשיטתו מנחות מ"ב גבי ברכה וע"ש בתום' ד' מ"ד ... ומ"ש בכידון גזרין במקדש יעי' זבחים ע"ט ותום' שם דכ"ו ומ"ש במעילה י"א ברש"י דלא משום הפסד קדשים רק דאין גזרין ועי' בתום' פסחים ע"ד גבי כבד וחולין קי"ב וכו"מ בזה ואכמ"ל ועי' בירושלמי סופ"א דשבת ופ"ח דפסחים, ובחיבורי הארכתי בזה דהרמב"ם לא פסק כן ובשיטת רש"י מנחות דכ"ו.

יוסף ראזין

וע"פ עדים כד"מ ממואר בירושלמי פ"ח תרומות ב"ק דקידושין ס"ו ע"ב ובר"ש מקואות ובירושמי פ"ג דטהריין, וכ"מ בזה רק כתבתי בגדר טרה, ובגדר הטומאה ספ"ב דדמאי גבי אם אמר לו אם מה שאלת כו' ע"ש אני משיב לכל שואל בדבר הלכה או בד"מ השבתי כ"פ למחק, וכל אחד חותם עלמו בשם רב ומה לי בזה כו' לכן אני לא אוכל לבוא בכתובים לפסול אגשים מישראל בלא שום רא' בפניהם...

סימן ל"ט

להג"ר בענין זה

קבלתי התעוררה עם מכתבים מרובים ומה רזה ממנו אני כתבתי לו פ"א שלא אפשר שום אדם ע"י אגרות ודיסקא, וע"ד הכול הידוע אני השבתי להרב... ורק מפני שאני כתבתי לו תואר שהוא לפי דעתו קטן, אשר בלחמ גם התואר שכתבתי לו גדול לו, עשה הערמה ושלח' המכתב סתם לב"ד, הנה זה ממואר בירושלמי סנהדרין פ"ג דגם פסול במעשיו לריך דוקא ב"ד לפסול לבד קרוב, ועי' כתובות כ"ב ע"ב וברי"ף וברמב"ם שם, דגם להכשיר לריך ב"ד והגדר ק' דלדין דקיי"ל כלביי סנהדרין כ"ו גבי להכעיס דפסול ס"ל דרשע יש בו ב' פסולים, משקר דאיט גלמן, וגם ל"ה כלל בגדר עד, דק' גורה לנו התורה אל תשת, וכ"מ דגם לקידושין וגיטין, אף דשניהם מודים מ"מ פסול הדבר בעלם, ובמקדש בלא עדים דה גדר לא משקר, אך לזה לריך ב"ד דוקא, ובאמת רק סמוכים, דבזה נל"א שליחותייהו עבדין ובגדר הק' דב"ק פ"ד וכ"מ, וגם אינם נפסלים רק מכהן ולהבא ורק מחמת דלא מהמני בזה למפרע, ובזה א"ש מ"ש התום בכ"מ, וכן לשבועה גולן ג"כ שני גדרים, אם משום דלא מהימן, וגם משום דלא בר שטעה בו, עכ"פ זה לריך דוקא ב"ד כד"מ בפניו ואדיסקי ניקוס ונסחך, מנחות מ', ואף דמטיק דסמכין, זה רק לאחר פסק ב"ד שקבלו, אבל לא לפשות על דו מעשה ב"ד, ועי' גיטין פ"א ע"ב דגבי קרוב מהגי למלא בגט קרח ולא פסול ע"ש עשם אחר ואכמ"ל בו קג"ו למלין, כבר כתבתי לו שא"ל לפסול עי"ו בלא בירור לפניהם, אך זה נגדך למו לומר כאשר כתבתי לו אז יבא בעל הכרס ויכלה קוליו, וכמו הק' דקידושין ע"א פ"א, על

כבודו ח"ו לא כתבתי מה שכתבתי שאני משיב לכל שואל, כי אני מכיר מן מכתבים זה כמה שנים, ובפרט שהוא מן אג"ש שיחיו מגור, רק כתבתי על אחרים, כי יאמין שאני בכל יום ויום מקבל כו"כ מכתבים על הלכות ד"מ, וכ"א חותם כ' וק', ואני איני מכירם ואני משיב, וכעת אני משיב סתם בלי שום תואר כי מי יודע מי הוא, וכן כשקבלתי מכתב מאת הרב ר' שמואל הילמן כתבתי לו רק להרב וכו' וכמה אשר אני כותב לו רק סתם בלי שם ג"כ, אני שולח לו את מכתבים וגם מה שכתבתי לו והחזיר יה' מונח פד ס'ו ואקלר.

יוסף ראזין

סימן מ

להר' החו"ב משה יהודה קערשענבוים באטוואצק

מ"ש בגדר הק' דפסחים ג: [בקו' אדמו"ר מגור שליט"א דשמץ פסול פיר"ח דהיינו דבר ע"י א"כ מה פריך הא אין בדיקין בו' הלא במנחות ק"ט דאוכלין ולא מקריבין א"כ אין רא' לאכילה מעבודה.]

שם ר"ל אם עדין עט"ז דלא הו' ערל, ואסור בקדשים באכילה ציבמות ע' וע"א ולכן אין נמנה בפסח כמו שלא לאוכליו עי' פסחים ג"ח: ד' ז"ו. ומחלל עבודה ולוקה כמו ערל זה ר"ל הק' דזבחים כ"ב דלא כהתום' שם וכן ממואר ברמב"ם בזה צימ"ק וגם בצמח קטנה פסול ורש"י זבחים ס"ח גבי ערל אך י"ל דהה רק לרע"ק דערל כמחא ועי' זבחים ס"ו ותום' כ"ח מ"ש על רש"י. אך רש"י ר"ל דאין חייב מיחה על זה אבל דחיי עבודתו פסולה וכן ערל לב' הוי כערל בשר, וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בזה צימ"ק פ"ו וגם ר"ל דגם תרומה לא וא"ש דפסחים וציבמות נקטו אבל אוכל בתרומה זה תלוי בצלגנחא דמנאי בחוס' פ"ב דדמאי אם גם במתנות גבולין כל המחזיק בו' ולכן שניה מלשון הגמ' הרמב"ם רפ"א מה' ביטורים דגם בצבולין ק' וכן לפה"ק ק', ועי' ציבמות ק' גבי טשא אשה שאינה האגת וצבירות מ"ה. והרמב"ם ז"ל שם פסול ג"כ גבי מחמא ועמ"ש הרמב"ם בפיה"מ סוטה פ"ג דכ"י שלא קבל עליו פסול מה"מ רק בדיעבד גבי קרבן בשר דלא גרע מחלל דס"ל דיטבד

סימן מא

[דר' ישראל איסר פייגענבוים]
[בדברי הרמב"ם ז"ל בה' עיוה"כפ פ"ה
ה"א, בפנים בהיכל" דמשמע שבהיכל עגמו
יש פנים וחך שעל פרוכת קרוי פנים
והאות של מוצה הזהב קרוי חוך]

ימחול

לראות בחיבורי ח"ג בה' כלאים
פ"י ה"ל שהארכתי בזה מקך
דזכחים ד' פ"ג ע"א בין למזבח הוי ספק
אם זה בגדר יראה פנים וחך ע"ש וע'
ביומא דף כ"ד ע"ב גבי עבודת סילוק
בהיכל לפנים מדמיין לה או לחך מדמיין
לה וכו' רק ר"י ס"ל במנחות דף כ"ז
דגם מזיב לפרוכת לא נקרא פנים רק
לפני הכפורת ע"ש ולקך מצואר בזכחים
דלא משכב לוי ומשא"כ לדין וע' בתוס'
יומא דף מ' ע"ש וד' ס' ע"ב ואכ"מ.
בחיבורי בה' כלאים הארכתי שם הרבה
וזה הגדר גבי מחילה אם יש עליה שני
הגדרים כלפנים וכלחוך עי' יומא ד' ל"א
וד' כ"ב ואכ"מ, ובקונטרס שלי הארכ'
ג"כ בגדר זה ואקלר.

יוסף ראזין

סימן מב

להרב החו"ב וכו' כמהר"ר
מנחם מענדיל נ"י רב
בראסיצא

ע"ד

אם יש נגלד מקום שיש מקום
בפנים, הנה כבר כתבתי בזה
בחיבורי לענין אם חסרון מבפנים בטגס
הוי חסרון רק מחמת שהקרומים מגישים
או אינו כלום, דהרי חוץ בזכרות ד'
ל"ט ע"א דהוי חסרון, ולקך ס"ל להרמב"ם
בה' שחיטה פ"ה ה"ט גבי יראה שנימוקה
דרק אם קרום העליון קיים ע"ש, אבל
נגלד לא אך לגבי תולע כיון דהוא נעשה
מגוף הריאה ל"ה כמו חסר ועי' בתמורה
ד' ל"א ע"א גבי כוית רימה דהוי פלגתא
ותוס' חולין ד' ס"ז ע"ב גבי דדקין, אך
י"ל דמ"מ הא מצואר בדה ד' כ"ד ע"ב
דהכי דימוק וגסתה לד"א ע"כ חסרה
אך באמת תלין דנעשה לאחר שחיטה
לקן יכול להכשירה בפשיטות אם קרום
א' קיים אם ניכר שהוא קרום של
הריאה. ואכמ"ל בזה: וע"ד הריאה, אם
הוי רק מאדים אין בזה משג ויעי' מה
כ"א ע"ב דהוי פלגתא ועי' חולין ק"ב
ע"א דיש בחינה אם הוא סמך או

כשר אבל במומר גם דיעבד פסול כמו
בפ"מ וק רש"י יבמות פ"ה, אבל לקדש
ולהגביל גם דיעבד פסול גבי טשא אשה
שאנה האגנת או מטמא למחוק וכשיסת
ר"י ר"ש תרומות פ"ח ומאד הארכתי
בהך עכ"פ מומר לע"י אסור באכילה
קדשים ובבמה פסול, רק הך דמנחות
ר"ל אם שב וזו ס"ל להחוס' דכשר גם
בבמה גדולה. ועי' במנחות אך הרמב"ם
והרשב"ם פסחים ק"כ ס"ל דהא מצואר
במנחות ק"ט דאזכלים בקדשים זה רק
כהי' במז' לשב וכמו בית חונוי למ"ד
דלא לע"י. אבל מומר אף שעשה תשובה
א"י לאכול קדשים לפולס, וכן מוכח
בתוספ' מנחות שם וגם לווי' מצואר
ברש"י מכות כ"ג דנפסלו ועי' בזכרות ל'
ע"ש בזה וזה תליא במחלוקת בספרי
פ' קרח, אך גבי לוי' שייך גדר קנאי
ד' ימאי כו' כמו בכהן ועי' גיטין כ"ט
גבי לוי מומר ע"ש דנפסל לגמרי, ועי'
תוס' טעמיה כ"ז דמצואר להיפך ועי'
בתוספ' ביבמות פ"ח וערסן ל"ג ובזכרות
מ"ז ואכמ"ל בזה. גבי זכור: הגה לשון
הגמ' זכחים ק"ב משונה שם דנקט כולי'
דילי' ומה זה, אך ע"ש ברש"י דכתב
דאינו למשמר ובאמת זה מצואר בירוש'
פ"ד חלה ותוספ' סוכה ומנחות להיפך
וכ"כ הרמב"ם ז"ל בה' ביטורים אך זה
ימא נתן בתוך זמן בזכרות כו' אז
נחמו גם שלא למשמר וזה כ' הרמב"ם
ז"ל בה' בזכרות ועי' ברמב"ם בה'
ערסן גבי מחרים בכור ומאד יל"ה בה'
וק מחלוקת דר"ע ורי"ב גבי תמורה
ובכור תמורה ו'. וכן במה דפליגי
הרמב"ם בפ"ג דתמורה וכן תוס' זכחים
פ"ה למי שייך תמורת בכור ובתוספ'
מצואר כחוס' רפ"א דתמורה וכן כ"מ
אם שייך זבח רשעים גבי בכור ועי'
ברמב"ם בה' ע"ז פ"ד וזה תליא אם
נקרא חלק כהן דמשלתן גבוה או חלק
בעלים והכהן הוא בעלים וזה פלגתא
דירוש' פ"ב דקדושתן כל דמקדש אינה
גם בכשר בכור ואכמ"ל.

ומ"ש

בהך דתוס' קידושין י' [דהרי
ר"א ס"ל כהן לא ישא קטנה
לחד תירוק בגמ' דיבמות ס"א:] הגה
התוס' פ"כ ר"ל בקטנה שהגיטה לענות
מרים מה"מ דאל"כ לא מחייבא קו"ח
וכהך דמה מ"ו ועי' גיטין ס"ה בתוס'
ובתו"כ אמור דמרבך קמן בן מ'.
יוסף ראזין.

קליט, ועי' צ"מ פ"ד דיש בשומן שורייקי
 סומקי לכן אין חשש בזה אבל אם דם
 ממש יש להטריף. וע"ד הריאה [שהי'
 עלד שרתא בשיפולי בב' לדדי האמה
 ומעט מוגלא ולא עלתה בגפיחה] הנה
 אם אין סוף תשש בטה לא איכפת לן
 דאף דעלד לריך בדיקה, וכ"כ בחיבורי
 דדאי' מהך דמנחות ל"ה ע"א דאמר שם
 האי קלף דתפלין לריך בדיקה והוא
 משום דקלף קולפין אותו וכמ"ש האמ"ס
 שבת וכ"מ. לכן יש בזה חשש שמא יש
 נקב בתוך האות דלכמה שיטות גם זה
 פסול קודם כתיבה, לכן יראה אם אין
 בזה חשש שמא הימה טועא דאז עריפה
 יכול להקטירה דתלין בידא אף אם יש
 רישותא, כמ"ש רש"י ותוס' חולין ד'
 מ"ז ע"ב גבי אין מקיפין בבוטה ע"ש.
 יוסף ראזין.

סימן מג

ב"ה יום ב' ד' סיון תרצ"ג דוינסק
 כ' הר' וכו' כש"ת מ' א"ב
 גלויטשוער ג"י מאסטראב.

[בדברי הרמב"ם התמוה דפסק נקלר
 העומר שלא כמלכותו כשר, ופסק דדוחה
 שבת].

טבלתי מכתבו דודאי מטות קצירה
 לא קיים, רק העומר כשר,
 כי יש בשומר ג' דברים, המטה של
 קצירה והמטה של הבאה, ומה שמחיר
 חדש, וכן בשתי הלחם ג"כ ב' מטות,
 הבאה, ומה שמחיר חדש במקדש, ועי'
 מכות ח' ושבת קל"א וירושלמי סוף פ"ב
 דמגילה ובר"ה, ונ"מ כגון שתי הלחם
 הבא מן היסק, ור"ה לומר כגון ישן
 שמרע לאחר ר"ה, דאשתקד והביא שליט
 קודם ר"ה, עי' מנחות דף ס"ח ע"ב
 וד' פ"ג ע"ב או בדיעבד כשר, אבל אם
 הוא מן מה שהימירה השתי הלחם
 דאשתקד זה פסול, וזה ר"ל הגמרא
 במנחות ד' פ"ג ע"ב וכן דף פ"ד פ"א
 ר"ל שהשתי הלחם דעכשיו מחיר אף
 מ"מ לגבי שביעית הוא מן שנה דאשתקד
 והנה מ"ד במנחות ד' פ"ג ע"ב מן היסק
 כשר אלא שחיסר מטה, כ"ל דר"ל שלא
 התיר להביא מנחה מדקה, וכן ר"ל גבי
 שומר, וכן מבואר בירושלמי פ"א דחלה
 כה"ג, ועי' בירושלמי יומא פ"ה גבי
 הקמרת מערכה דאמר שם ראי' מפדי
 החדש אף דיכול לקדש שלא בפדים מ"מ
 מטה לקדש עפ"י ראי', ר"ה דף כ',

ג"כ דוחה שבת, וה"ל כאן גבי הקמרה
 ע"ש בירושלמי בזה, וה"ל גבי שומר
 מטה של קצירה דוחה שבת. ועי' בספרי
 ראה דשומר לריך שיהי' מן מה שנקלר
 דוקא לא ע"י קיסוף ע"ש, ועי' בתוס'
 בכורות כ"ה ומנחות ס"ח ותולין קל"א
 וזה מחלוקת בתוספתא מנחות אם לריך
 לומר מגל זה ע"ש. וזה ר"ל באמת רק
 מחלוקת במנחות דף ע' ע"ב ע"ש בתוס'
 אם קצירה מתרת לקטור ובירושלמי פ"א
 דחלה וה"ל כן וכ"כ ברמב"ם. ונ"מ האי
 דנשרשו אחר העומר אף דלכתחילה
 בודאי לא יביא מהם שומר עי' בירושלמי
 חלה פ"א דף פ"ד, מ"מ אסור לקטור
 לפני שומר וגם לפני הבאת העומר לא
 לפני קצירה דזה גרע, ואכמ"ל. ועיקר
 הגדר דאם המטה לא מקיים אף דהדבר
 כשר דוחה שבת וכן מבואר בירושלמי
 מגילה ור"ה וה"ל כן, וזה ר"ל רק
 דמכות ח', וכן ל"מ גבי שתי הלחם דיש
 קרא בתורת כהנים דאף דהביא מנחה
 חדשה קודם מ"מ לריך שביא שתי הלחם
 מן חדשה דוקא דזה שני דינים שמהם
 חדשה ולא יביא חדשה קודם.

יוסף ראזין

רב דפה הג"ל

סימן מד

ב"ה יום ב' י' אב תרפ"ו.

[להרב כו' מ"ה יצחק גרשון

שיחי' ליכטנשטיין בלודזן]

[מ"ש מדברי הרמב"ם ז"ל בזה תרומות
 גבי מיר צפ"י מה' תרומות ה"א מיר
 ששג וספה יין של תרומה משלם את
 הקרן ולא את החומש ועי' בכסף משנה
 הטעם דלאו שתי' הוא והקשה הרדב"ז
 שם מהלכה ז' גבי יוה"כ, עיי"ש מה
 שתייר. ונראה לתרן דמבואר בכתובות
 ל"ז דאדם קן באכילת אסור ולכן פטור
 במיר וזה סברת הר"מ, וידוע דביוה"כ
 תליא בהגאח מיפיו כח"ס אר"ח ס' קכ"ז
 ותרומה בהגאח גרון ככרוך טעם פ"ד
 מפדל"ת ומש"ה חייב חומש, עוד י"ל
 דרק באיסור חפלא שייך קן ולא בגברא
 ומור איסור חפלא ויה"ל בגברא].

כבר הארכתי בזה בגדר אם אי"ח או
 גברא וזה דל"מ ג"כ גבי אוכל
 תרומת חזק בפסח דמשלם קו"ח למ"ד
 לפי מדה פ"ש בפסחים ל"ב ע"א וכ"מ,
 אף באמת ק' הנה להיפך י"ל דכיון
 דחייבים עליו א"כ הוי אכילה ובגדר

איסורו חשוב ול"ה מוזיק, ועי' בכורות ד' י' ע"א ופנה ל"א ע"א גבי כות מצומה וכו', רק בזמן חזק דחייב צחק אף דאין ראוי לאכילה כמבואר בשבועות ד' כ"א ע"ב ובספרי פ' נשא דמיר תמור מוהב"פ עי' מיר דף ל"ו ופסחים מ"ה וחולין ל"ה דבמיר אסור אף שלא כדרך אכילה כמו חרק ועיין מיר ל"ד ע"ב וכו' טוב אין יכול לומר זה וא"כ י"ל דהס עיך גדר מוזיק זה שיטת הרמב"ם ז"ל וגירסת האוספתא דתרומות...

יורק, ומק' דב"ב ד' קמ"ט ע"א גבי מתנת ש"מ ותוס' גיטין ד' י"ג לכאורה לא משמע ק. והארכתי בזה אם ב"ב זכה בנכסי אגר אם קנה ועי' בירוש' פ"א ע"ד גבי העקר יש כ"מ בין גדול בשנים בלא שערות וגם ילד היו גדר רודף במהדרין דף ע"ב יוסף ראזין

סימן מז
[להג"ר]

[הקושיא, בתוס' גיטין כ"ה דר"ש ס"ל כותים גרי אריות, ומתוספתא פסחים פ"ב מוכח דר"ש ס"ל גרי אמת ולקך תמך אסור לאחר הפסח]

מ"ש גבי נדה, [בתשעה באב שחל בשבת שדחה למחרתו, אם חיוב זה הוא בתורת תשלומין, או מזד תקנת חכמים, וגפ"מ לקמן שהגדיל] כבר נדפס זה בחיבורי ח"ב בהשקפות ועיקר הגדר בעשירי זה היו פלוגתא בירושלמי תענית פ"ב גבי אם יש בזה דין של אחריו כיון דזה נדחה או הדין ק ומאוד הארכתי בזה בכ"מ גבי גדר תשלומין אם זה חובת היום או על העבר ועי' רש"י מגילה ד' ה' גבי פורים שחל בשבת וגם בלמח משמע בירושלמי מגילה שם דרק בת"ב ידחה לאחר השבת משום דהא ר"י אמר בתענית ד' כ"ט דקבעתי בעשירי משום שרובו נשקף או וא"כ במקום ש"א"ל בט' עבדי ב'י' ואכמ"ל יוסף ראזין רב דסה הג"ל

בגדר כותיים, הגה יש בזה להאריך הרבה בשיטת רש"י סנהדרין כ"א ע"א דס"ל דאף למ"ד גרי אריות מ"מ קידושין תופסין וכו' הר"ן ז"ל רפ"ד קידושין ועי' מה דס"ל לרש"י כתובות ד' כ"ט דיש להם קנס וב"ק ד' ל"ח ע"ב ומ"ש הת"י יומא ד' כ"ו ע"א לר"ש דאף דס"ל גרי אריות מ"מ נקראו ב"ב לגבי דאם הפרישו תרומה חל עליהם שם תרומה והגדר דיש בו דין גירות אך לא עמור וכמו דחזיק להרמב"ם ז"ל בפ"א מה' מחסכ"פ גבי גר שלא הביא קרבן גירות לגבי קדשים עדיין לא עמור הגירות ה"נ ק לגבי אישות, זה תליא בך דגיטין ד' מ"ג גבי חלי עבד וגבי חליה שפחה, זה תליא אם ב"ב היו גדר מליאות או רק העדר וצמה דפליגי הרמב"ם והרא"ב ד' בה' אה"ס פ"ב ע"ט, הר"ל לא דס"ל דאין משמאה שלה רק דכיון דחזיק בש"ס שבועות פ"א דגבי ביאת מקדש עיי' רק עומאה גדר העדר ולא מחמת פטולה אף דהוא עמא ודאי מ"מ אין חייב ביה ק ס"ל גבי שחיטת בכרי דהי שלה גמורה ועמאה מ"מ לכתה של ביאת מקדש, לא, וק ס"ל בה' תרומות פ"ז הי"ד ואפי' אינו ישראל ע"ט, ומה ר"ל וע"כ בה"ט, ובת"כ פרשת אמור מביא שם דגם משנ"ס לא פסל ולא מאכיל, וע"כ ל"ל בה"ט, ואף דמט"י יבמות ד' ס"ח ע"א גבי כותי מבואר שם דלא תפיס קדושין שם ר"ל דבר שלא עמור הגירות לא תפיס קידושין וכמו בת"י שפחה והרבה יש להאריך בזה אך נס אין בה, זה ר"ל בירושלמי פסחים פ"ח וקידושין פ"א דגם לר"ך דוקא שיא מישאל גמור, ובה י"ל מה דאמר

סימן מה

אור ליום ו' שושן פורים תרצ"ד דחינסק.

להרב כו' מהור"ר יצחק כ"ץ
ג"י מו...שא

[הקושיא בעירובין ע' יורק מה שיבטל רשות כו' או דילמא יורק כרעי' דאבה וכו' פ"ט ישראל וגר וכו' ובתוס' שם דקסבר רבא דמכת הגר חשוב כמו יורק דהוי כרעא דאבה דל"ה ל"ק מדי לר"ב, וקשה דבנכסי אגר אין גדר יורק רק גדר הפקר ול"ש בל מבחו, ועי' בת' הרא"ש.]

כ"כ בזה בחיבורי ח"ג וח"ב דגבי גר התורה גלתה לו דכל מי שזכה הוי כמו יורק לא מן הפקר ובה א"ש מ"ש החוס' תמורה ד' ו' ע"א ד"ה המפקיר כרתו דרק בזכה בגוף הגדה פ"ט זה מבואר בירוש' פ"א דקידושין להישך ואבא בר"ש פ"א ע"א, אך ל"מ בין מחזיק בנכסי אגר דזה הוי גדר

מוכח בריש"א פ"ז ע"ג דאף לר"י
דמין במיט לא כפיל רק לאכילה אבל
בהגהה מוצר, ור"ע מפסחים כ"ב הא
לכלבים שרי, ושחא מיירי בהמפרק, ור"ב
כר"י דלא כסל, ולק לר"ב אביר ולכלבים
שרי דכנה"ג מוצר בהגהה].

וע"ד הראב"ד, ע"י מ"ש הראב"ד
בהגהות פס"ו מה' מא"ס
הלכה י"ד, ובהגהות על בעל המזור
פ"ב דפסחים. אך הגדר של הראב"ד
כבר הארכתי בזה גבי טעם טעיקר וכן
חגי שיעור, וכן טעם להחמיר, והקמאים
לאביר לין כו' וכן בינת טמא לרמב"ם
דלא לקי ע"י חולין ס"ב וברמב"ם ה'
מא"ס בזה דיוולא מן הטמא אם זה
איביר חדש או יש שם האיביר הבה
ממנו, רק דלא לקי, וכן גבי ח"ש, ור"מ
אי אבל כמה ח"ש מאיסורים נפרדים אם
לוקה כמה מ"מ עליהם אם המה נפרדים
לוקה כמה, או זה איביר כללי דח"ש
אביר מה"מ, ור"מ למשל אם אבל ח"ש
מכלאי הכנס שלא בדרך אכילה אם
אביר מה"מ, די"ל דח"ש זה איביר חדש
ורק בדרך אכילה, וס"ל להראב"ד דהא
דלא כסל זה הוי איביר חדש ואין שם
הראשון עליו ומוצר בהגהה, אבל למ"ד
דכל איסורים של תורה אביר בהגהה
שוב אין ל"מ בין טעם לטעם, אם לא
ימוא כח"ש הטמא' פסחים דרק לא
תאכל וכו' אבל שאר לשון גס לר' אביהו
ל"ה איביר הגהה, ע"י תוס' ב"ק ל"א
ע"ש בזה, ומה שכתב מירושלמי
דאגהדרין, איי כתבתי לו זה כמו פ"ז
שנים, ואקלר.

יוסף ראזין

רב דפה הג"ל

סימן מט

להג"ל בענין זה

מה שכתבתי החילוק גבי הגהה
להראב"ד ז"ל, למה לא הבין,
הלא כתבתי דיש בזה להאריך אם הטמאים
לאביר דוקן וכו' ורק בינת טמא
להרמב"ם ז"ל דלא לקי ע"י חולין ד'
ס"ד ובה' מא"ס בזה דרק יולא מן
הטמא, אם זה איביר חדש. או יש שם
איביר הבה ממנו עליו רק לא לקי וכן
גבי ח"ש וכדומה, ור"מ אם אבל כמה
ח"ש מאיסורים נפרדים אם לוקה כמה
מסת מרדות עליהם, אם הם נפרדים
לוקה כמה, או זה אי' כללי דח"ש אביר

בירושלמי קידושין פ"א גבי דלא שייך
בב"ב גדר לא יוכל כפלה כו' דאין מוכ
כלל ומה שייך בב"ב בירושין והאמ"ל
אך מ"מ דברי הטוספתא הירושלמי פ"ד
דערלה ופ"ה דע"ז גבי תמן ל"ע דהא
לר"ש רק משום קנס זה מוצר בהגהה
פ"ז משנה ג' דגס לטחים לא קסא
וקו הוא בהוספתא שבטות פ"ג דלא
גזרו בה"פ גבי טומי ע"ש, ועי' גיטין
מ"ד גבי מוכר עבדו לטומי פ"ש בה.
יוסף ראזין

סימן מז

יום ד' כ"ד אייר תרפ"ח דוינסק.

לר' ישע"י יחיאל גלאזער ג"י

[אקשה במגילה ב' כרך וכל הסמוך כו'
עד כמה מיל וברש"י שם, נמלא דמיל
הוא סמוך ומיל הוא אלפיים אמה, וברש"י
פרשת תשא הרחק אלפיים כענין שחומר
אך תתק יהי כאלפיים וזה התיירה
דכאן קראו רחוק].

במגילה בהמת סמוך היא פיטרה

של עיר ע"י גדרים כ"ו,
ועי' בטובות כ' פ"ב וע"ז ל', ועירובין
כ"ז ע"ש בזה, רק גראה, עד אלפיים.
וה"מ לשיטת הירושלמי ר"ה פ"ד [ועי'
ר"ה ל"ן] אם יוכל לבוא ע"י עירוב, וזה
דל"ת דגבי מגילה די בזה אבל גבי רק
דפסחים מ"ז שם מיל ממש דשם נפקא
מינה למון וכאן ל"מ לדין ועי' בירושלמי,
כאן וגבי משנה רביע בהמת בירושלמי
עירובין פ"ה ה"א שם גס ק ה' הולכין
למטה רביע בשבת והי' כל המחנה קשות
אחד ועי' עירובין כ"ה פ"ב ובסנהדרין
ה' פ"ב ועירובין ס"ב פ"ב בהוספתא
ומ"ש הרמב"ם ז"ל בה' סנהדרין פ"ב
ה"ג ע"ש בזה, וזה דכ"מ בין חמתן ובין
עגול טריא כפסחים דחמתן ה' עיר
הטעור' כקמא, ע"י עירובין ס"א, ובידיו
עירובין פ"ה ה"ו, משמע דמגד אחד ה'
עגול ועגל השני ה' חמת והטירו שגס
כדי עגול יהיו הולכין לחמת ע"י טכריה
ע"ש והאמ"ל.

יוסף ראזין

סימן מח

ב"ה תרפ"ז דוינסק.

[להר' המופלא מפלפל ומחרזו
בפלפול חכמים כו' מר"ה יצחק
בצלאל ג"י]

קבלתי מכתבו. [אקשה פ"ד הראב"ד

מה"ת, ו"מ גבי כלאי הכרס שלא כדרך
לכילה, ד"ל דח"ש זה אי' חדש ורק
כדרך לכילה [פי' בסיומן מ"ח] וס"ל
לכאזכ"ד ז"ל דהא דלא כפול זה הו'
אי' חדש.

יוסף ראזין

סימן ב

ב"ה יום ה' ד תמוז דהאי שתא
תרפ"ג פטרבורג.

[לידידי הרב הגדול כמוהר"ר
חיים משולם קופמאן הכהן
ג"י רב בפולטוסק]

[דברר הנבואה דגר זאב עם כבש כו']
מכתבו קבלתי וברכתי עושה שלום
וכו', והנה בקרא דגר
זאב כו' לשיטת רבינו הרמב"ם ז"ל
דס"ל דכלאי בהמה בהנהגה מה"ת לא
לקי רק בעמאה עם טהורה דהפסוק
משב עם רק טהור עם טהור, ואח"כ
פקט ועבר קטן, ר"ל דגדול אסור משום
כלאים, והנה בחזרה כהנים פרשת
בחקותי על קרא דוהשבעתי חי' כו'
מביא שם פלוגתא דר"י ור"ש אם
ההשבעה ר"ל כמות הדברים וס"ל לר"י
ואיל לשיטתו דאין בישר תמן אלא
שריפה, ר"ל דנריך שלא תהא הכמות
וכמוצא בירושלמי פ"ב דפסחים השבעה
שיהא בלא יראה טו' אבל ר"ש ס"ל
דהשבעה הו' ג"כ ביטול איכות הדבר
וק הגדר דר"ש ס"ל דעמא הטול מן
הטהור אסור באכילה מה יהי' דאין
בכלאים אם יחול ע"ז גדר כלאים,
ובגדר קך דמכות דף כ"ב גבי פסולי
המוקדשים, פ"ש בתום' ובדברי הרמב"ם
ז"ל בה' כלאים דגם האיכות פועל שיהי'
גדר שינוי הגוף פ"ש בה' ע"י תמורה
ל"ג דהו' פלוני גדר עמא ע"י תמורת
ק"א ועי' צ"ק ל"ז גבי מטבע פסלו
מלטת כו' ומה דאמר נישאגית טררו
ר"ל הסכם הדמיוני וכמ"ש הרמב"ם ז"ל
בפיה"מ פ"ג דע"ז דלורה נקרא גדר
דמיוני ולא מליחות, וזה הג"מ בין
שיחורר בעבד אם הוא מה"ת דהו' היק
ניכר ע"י תום' גיטין מ"א ובין שאר
איסורים דל"ה ניכר ועי' פרכין ב'
דחלטו ל"ה ניכר, וכן הוא בתוספתא
צ"ק פ"ט פ"ש בה', דעבד עיקר הגדר
הא האורה ולא הכמות ועי' בירושלמי
צ"ק פ"י דהק לתשמיש ע"י מדרים ל"ח
ממחמתא פ"ט, לכן שינוי האורה עושה

היק ניכר משא"כ בשאר דברים, ומחלט
כיון דכלא אמירת כהן לא נעמא לכן
ל"ה זה ניכר, וגם עיקר גדר עניים לא
תממת חומר של הבית רק מממת טרת
הבית, קיר קורות ע"י צ"ב קס"ד ועי'
חולין קכ"ט משנה טן שימש והארכתי
בה נכמה גדרים במחלוקת צ"ש וב"ה
תגינה י"ב שמים נכרא טו' ר"ל אם
המליחות הוא האורה או החומר, ומאד
ארכתי בה בגדר ריח הגם אם פסל
מה"ת או רק לאממתא וזה רק טרה
ולא חומר ע"י ברשות מ"ג, נעמה מהנה
טו' דאין ט ממט ופלגי בה טרת ס"ב
אם יס פלוני גדר פחות משישר ע"י
תום' ע"ז ס"ז, ועי' ברכות מ' גבי
קא דריח קשה לך ס"ל לבי"ט בשוקין
פ"ג דספור מן המעשרות פ"ט דס"ל
דעיקר הוא האורה והיינו ריח, וכן ס"ל
דגם של תגלי ג"כ פסל בהמה ע"י
גיטין פ"א ומאך ע"ש בה', וכן ס"ל
לבי"ט בירושלמי סוטה פ"ב דאף אם
הטב אית אי' מן שם יס ט קדושה,
וב"ה לא ס"ל, ע"י בהמה דפלגי בה
בשבת קט"ו אם גם להציל מן הדליקה
אם גם לחיות משריין הו' ק ללרף
לפ"ה לחיות ע"ש, וכן גבי קך דב"מ
מ"ג גבי חשב לשלוח יד בפיקדון דע"י
מתנתו כלתה שמירה שלו ע"י צ"ק
ק"ת, וק"ת, וזה גופא הו' משיכה
דמתלה הו' ברשות המפקד ע"י ביה
מ' ב"מ פ"א וברש"ם צ"ב פ"ה שפ"י
שמעב כלתה שמירה, והו' משיכה לרשותו
בה', וגדר מ"ש הרמב"ם בפיה"מ פ"ה
דמע"ש גבי קך דמקומו מושכר לו, והו'
משיכה בטרה ועי' חולין קל"ז, דב"ש
וב"ה פליגי אם שינוי מראה הו' מין אי'
או ב' מינים, ואכמ"ל, עכ"פ י"ל לר"ש
כיון שיפסול מהם האורה והו' כמו מין
אי' לכלאים, ומ"מ קרא נקט ונעב קטן
טו' ועי' מכות כ"ד חדל נא טו' כי קטן
ועי' מ"ש הרמב"ם ז"ל בפ"ט מה'
מלכים ואכמ"ל.

יוסף ראזין

רב דפה הנ"ל

סימן גא

ד"ר ישעי' חיאל גלאזער

[השאלה מובא בס' כ"ט פיי"ט, וס'
שמוס יתר השוכה וכחן שלמה].

עיקר

הגדר דכחו דמי' סאה מרץ
דוקא שיה' שיפור אחד מחובר

בגדר הרכבה מוגזת וכו' נפי' בס' כ"ט
 עד תיבת ומיר דף ל' ע"ב ע"ס בתוס'
 [זה] ולק' לר"ך דוקא בקרקע כמבואר
 בתו"כ פ' שמיני ובחולין דף ל"א דאין
 טבילה חויר טבילה דמי מחבטן, ולק'
 לר"ך ריסוק בשלג, משום המבואר מה
 דף י"ז דאין שלג חיבור מהמדרי השבת
 דשלג היו כמו טבילה באויר ולק'
 פירש"י בצמחים כ"ב דמיירי דהיטעין
 בלי כנפיים ולא פ' ק' בחולין דף ס"ז
 משום דהוי הנפיים הפסק ולא מהני
 טבילה, ובהו בשה' בים וטבל בהעין
 ע"י מקואות פ"ז גבי קד' דרשב"ג
 ובידים פ"ב ע"ס בזה ה"ג שאובין
 כיון דקיי"ל דלר"ך דוקא לוג ככלי אחת
 ולר"ך זה לירוף. והג' דהס' בפ"ע אין
 בזה לירוף ק' הוא הדין בזה ולק' לר"ך
 במקוה דוקא אשטוק ולא זוחלין כיון
 דבעיק' מ' סאה מן התורה דוקא ח"כ
 לר"ך שיהי' מחוברין במקום ח' דוקא
 ע"י שבת ק"ס ע"א ויש בזה הרבה
 להאריך לשיטת התוס' בכורות ל"ה
 ע"ב דמעין דוקא זוחלין ואשטוק פסול
 וכן ס"ל לבה"ג ואכמ"ל, וע"י שבת ל"ה
 גבי מעין המטלטל טהור וטובלין ט'
 בזה היו המליאות קד' וכמו המבואר
 שבת ל"א ועירובין ל"ה עפ"י ד' יחמ'
 וכו' ואכמ"ל.

יוסף ראזין

רב דפה הגיל

סימן נב

עשיק כ"ח שבט תרס"ו פה דוינסק
 להרב הגדול וכו' כמוה"ר
 חיים משודם טרפמן הכהן רב
 בגאסטנין.

מז' קבלתי כעת, [הקשה אחזי' אם
 הדליקו המטרה מבחון כשר הדי' הדלקה
 במקומו בעיקר, וגם על מש"כ בלפנת
 פענח ה' תוכה פ"ג ה"ב דאף והדלקה
 כשירה בזר מ' מ' נר מערבי לר"ך כהן
 עפ"י התו"כ אמור, והר"ש והראב"ד לא
 פירשו ק.].

ע"ד ספרי ח"ג אמש שלחתי לו, ופי'
 קס' בזה מת"ע פ"ב ה"ג, בגדר
 מטרה, אך בחיבורי אשר אי מסדר כעת
 על ה' תרומות הארכתי בזה, והרי
 המטרה ל"ה המטה שדליק רק שהא
 חולקה, והרי מבואר במנחות פ"ה ע"ב
 דאם כבשה לר"ך להדליק וליתן שיטור
 האי לוג, אך בלמח' הרמב"ם ז"ל לא
 מפרש ק' וע"י בירושלמי יומא פרק ב',

חז"כ לא חיכתת לן אם הדליקה בחזק,
 והתו"כ קאי רק למטרה חדשה דלא
 מלבד מה שר"ך מנות הדלקה, בזה נעשית
 מטרה ולר"ך רק כהן ולק' לא דמי כגד
 תוכה, [ר"ל אם מחק המטרה] לא שבת
 ולא טומאה, דאף דקיי"ל תמיד, [אף
 בשבת אף בטומאה], כמבואר בתו"כ
 דלא היו רק בגדר מכשיר ועל ידי זה
 נעשה מטרה, ומלבד ההדלקה, ובאים
 בלמח' כמבואר בירושלמי יומא פ"ג ה"ז
 גבי כלים של שלמה יע"י בשבועות דף
 ט"ז ע"ס, [מחרן בזה קו' האפרשים ז"ל
 דאחזי' האורכו לנס דהשמן הרי טומאה
 התורה בליבון] וזה הכוונה מה דלמריקן
 והדליקו מרות בחלרות, ר"ל דלא היו חוטק'
 ג"כ ולר"ך דוקא צננים וע"י זמחים ל"ז
 ע"א האורה ריבחה מלכות הרבה, ע"ד
 מש"כ דגר מערבי רק ככהן ק' מוחמ'
 מלשון התו"כ יערוך אורו וכן מוחמ'
 בספרי פ' בהעלותך ועמ"ס בח"א בסוף
 ה' ברכות.

ידידו יוסף ראזין

סימן נג

ב"ה דוינסק

ר"ר יהודה ארי' פריגעל שליט"א
 בטשענסטחוב

קבלתי מכתבו, קד' דכ"מ ד' ג'
 ע"ב, [והא קיי"ל הדלח'
 בע"ד כו' וקשה לרש"י קידושין ס"ה דליק'
 זה ממחה במקלט ולס"ד דפיו ח"ה ממון
 אך מחייבו שבועה הא לא משכחת לה]
 קס' ר"ל אם הדלח' בע"ד היו כמו
 בירור דחייב לו או דרק דק' הדין וע"י
 הדלח' נמחייב ובהו פלגתא דלמורחא,
 ב"ב ל"ג ע"א גבי דקריביה וזה דלמור
 בגמ' והא קיי"ל כו' כמאה
 גדר בירור.

סימן נד

בעזה"י פה דוינסק.

לכ' הרב החו"ב מפלפל בהלכה
 וכו' כמוה"ר שלמה הכהן
 ג"י אב"ד דאכאטע

[הגג' אשיב לו על הערוחות, מש"כ כ"ח
 לעגן פריפה בערכין הקושיא בתוס'
 ערכין ב' דעריפה יש לו ערך ונבוסם
 לקמן ד' דאין לו ערך וע"כ דעריפה
 ל"ל יתגר חיות וכמבארתין ע"ה מטאר
 להיסק דההרג עריפה פסור וגוסם
 ציד"ש חייב וגוסם צידי אדם פלוגי.].

הנה בלמח' הרמב"ם משמע דט"ז

דעריפה ליכא צערכין וק לא מעריך.
 דלא כחוס' ומ"מ העמדה צדין יט,
 כמבואר שם ז' וב"ב קט"ה ועי' רש"י
 מנחות ו' גבי דליכא אגד יעבור ותוס'
 סוטה כ"ז, ועי' בתוס' פ"ז ו' גבי ח'
 אם נקרא טריפה ובע"מ פסול צהקן
 לצטודה, וטריפה כשר כמבואר בצטרות
 מ"ה ובתו"כ צב"מ, ועי' צ"ק פ"ד
 משמע דהא דטריפה שהרג פטור הוא
 משום דא"א להרג אותו כמו סומא
 שסימא ור"ל דטריפה לענין גמ"ד הו'
 כמו גברא קטילא ור"א לגמור עליו
 הדין, דגמ"ד ג"כ ל"ה רק לדינא כמו
 גברא קטילא ונ"מ דאם נעשה טריפה
 לאחר שהרג פטור. אבל לאחר גמ"ד
 חייב ועי' ברמב"ם בה' עדות פ"כ ה"ז
 ועי"כ ר"ל כה"ג דל"כ אין מקבלין
 כלל עדותם, ועי' בה' חקי ממון פ"י
 ה"ז, דנראה דטריפה גברא קטילא ור"ל
 דאי אפשר לגמור דינו ועי' סנהדרין
 פ"ד גבי נפלים, והרמב"ם פסק בה'
 מלכים דב"ג נהרג על טריפה ור"ל
 דהוי כמו עובדים ונפלים, ודברי התוס'
 ערכין ב' כבר הארכתי בזה, לבאר עוד
 יותר, - מש"כ כ"ת על הרמב"ם פ"ב
 מה' תרומות [דבהלכה י"ז ב' הפרישה
 והיחה לחיה או לבהמה הרי זה חלול
 השם, דהוי ל' לומר חייל קודש, ור"ל
 משום צרכה לצטלה כיון דהוי הפרשה
 לאיצור כב"ק קמ"ו אין מועיל הפרשה]
 כבר הארכתי בזה בחיבורי צהק דחולין
 קל"ד ר"ל דאין רגילים שם לבוא
 וליטול מוכרח להביא דל"כ לא הוי
 הפרשה, דאין מפרישין לאיצור, ועי'
 בירושלמי פ"א דמאי דאסור להפריש
 כ"ס ולאיצור וכ"כ הרמב"ם בפ"ב מה'
 מש"ס סוף ה"ט ובאמת זה פלוגתא
 דמגא' בירושלמי דמאי פ"א וחלה פ"ב
 ראב"ע ורבנן אם מותר להפריש ת"מ
 ומיבב יבטל צק"א וע"ש בזה ואק'
 פסקוק דלא כראב"ע דירושלמי פ"ב
 דחלה ועי' בהשגת הראב"ד פ"ח ה"ג
 ממשטרות פ"ט ועי' בתוספתא סוף פ"א
 דתרומות דבדברים האובדים מותר
 ליקח לעלמו וליתן אח"כ בעצורם מעות
 וא"ל לכות ועי' בצורות כ"ח פ"ט,
 והפי' שלו על הרמב"ם שג' הרי זה
 חלול השם נכון הוא ...

מש"כ כ"ת להאכיל מרש"י גדה מ"ז
 בענין מופלא הסמוך לאק'
 [נסתפקתי למ"ד שם דיכול להקדיש, אי
 גם במחשבה או דקמן א"ל מחשבה
 וברש"י מבואר רק דיבור] גם אזי

הוכחתי מדברי רש"י ז"ל ק והא"ר
 הרבה בזה ובבבואר דברי התוס' מה
 שם ד"ה אי אמרת ל"ל ק משום דטבל
 יש לו ב' גדרים תיקון האיסור ולהקדיש
 תרומה ולא תליא זה בזה, ובזמן בית
 שני אף למ"ד דהוי מה"ת זה רק הטבל
 אבל אין קדושה בתרומה, ואז ל"מ מופלא
 הסמוך לאיש דהוא רק בגדר קדושה
 ועי' בתמורה י"ב גבי קטן מהו שימיר
 ע"ש - ע"ד אשר חקר כ"ת בערי לויס
 [נסתפקתי בן לוי שמכר עירו לישראל
 אם קולט], ראי' שלו ממדרש ותוספתא
 נכון הוא, רק אכתוב לו מה שהארכתי
 בזה הנה צב"מ ערכין כ"ח מבואר
 דאחוזות עולם הוא א"כ א"א להפקיע
 ובאמת עי' תוס' ערכין ל"א חקרו אם
 יכולין ליתן במתנה אם נימא מתנה
 אינה כמכר, ובאמת כבר תמה הרמב"ן
 ז"ל בספר המזוהר מה שיך לומר לאו
 דלא תמכר כיון דקו"ל צ"מ ק"פ
 דאפקעתא דמלכא הוא, וכל שלא בא
 היובל הוי מכירה גמורה כדת בקצין
 גמור, והא דקצין פירות ר"ל רק לדין,
 ולא למציאות, ומה דמביא בירושלמי סוף
 פ"ד דניטין גבי לחפור צרות זה ר"ל
 אם מכר ציובל עלמו עי' ערכין כ"ט
 ואדרבה אם נימא דהי רק ק"פ ליכא יובל
 וכמבואר צ"מ ע"ט המוכר שדהו. כו'
 והא דהירושלמי בגיטין שם ובדמאי יליף
 מזה לגבי אין קצין לעבדים ר"ל להיפוך
 דלמ"ד אין קצין לעבדים לחפור שוב
 ל"ה זה מכירה כלל, וכמו קבלנות דר"י
 ולמ"ד יש קצין להפקיע אף דא"כ נעשה
 ח"ל מ"מ כתבתי בזה בחיבורי ח"ב
 דקדושה א' יש בה ג"כ דין שדה אחוה
 וע"ש בערכין י"ד נכרים לאו בני אחוה
 ע"ש בתוס', ולכאורה אדרבה אם בני
 אחוה אינה א"י ועי' דמ"מ לא גרע
 מקדושה א', אך באמת אק קו"ל צר"ה
 ט' דאם לא שלא בטל היובל, ואף דגם
 זה אין מוצין דמה שיך זה הא שדה
 גפקע ממילא וקרקע אינה גולה ועי'
 צ"מ ז', ועב"פ מוכח מזה דאם עבדה
 ולא נתנה לבעלים בטל היובל ושוב הוי
 שלו ובה ר"ל הלאו אף כ"ז בשל ישראל
 אבל בשל לויס לא ול"ה רק ק"פ, חה
 ר"ל שם ל"ג מוכרין לעולם ע"ש ברש"י
 ותוס' ל"ג ור"ה כ"ט, אך ר"ל דכאן
 הוי רק קבלנות בעלמא וליכא בזה דין
 יובל וליכא קצין אגוף גבי לוקח כלל
 ובמש"כ התוס' ערכין ל"א רק בזה
 הארכתי לפי המבואר ערכין ל"ג דאם
 ירשו ישראל פרי לויס מ"מ יש עליהם

בערלה] שם רק משום דכתיב לשון תוקף
 וא"ש לדין בקדושתו כ"ו וכמש"כ התוס'
 חולין קפ"ז ורמ"א דערלה אסור רק בדרך
 האלה וכו"כ אפילו שלא בדרך האלה
 פסחים כ"ד ועי' תוס' סוכה ל"ה ד"ה
 לפי עין שם.

יוסף ראזין

סימן נז

מש"ק ס"ז אייר תרפ"ט דהיינסק.
 כבוד הרב הג' ר' ארי' יהודה
 ריב ליפשיץ שליט"א

[השאלה אם מותר לאדם להגמלם
 (פאטאגראפירען), שהדפיס על דבר זה
 תמונה ארוכה כס' „אבות עמדה לבנים“,
 והרב המחבר שם ללל במים אדירים,
 יש התלמוד והשסקים ראשונים ואחרונים,
 לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא ולגוד
 בכחא דהיתירא].

אחדש"ת קבלתי ספרו [אבות עמדה

לבנים] ונהייתו ממנו. ומה
 שדרש בגדר הפאטאגראפיס במחלוקת
 דהרמב"ם ותוס' ע"ז דף מ"ג בשם
 רמב"ם רק משום דלא הוה פרטוק שלם,
 ובתוס' יומא לא קאי אפרטוק אדם.
 ובאמת מלשון הרמב"ם ז"ל בה"א דחשיב
 שם טרת מלאכים ושם אף בלבע גראה
 דאסור ומה זה. וע"ש בתוס' דף מ"ג
 ע"א דאין להם טרת אדם מממת קד'
 דחגיגה דאין להם עורף, ומ"ש התוס'
 גבי ד' פנים בע"ז ובר"ה וביומא ומ"ש
 בקד דכרובים, וכן ב"ב דף ל"ט וסוכה
 דף ה' ע"ב אפי' זוטרי וחגיגה, וכן
 כרובים של ארון מבוחר במכילתא דאסור
 לעשות בבה"ג, לא כתוס', מטעם אחר,
 נדר לאו דעשיית ע"ז. והרמב"ם ז"ל
 בהלכות ע"ז שם גבי ישראל בעשה ע"ז
 נקט לאו דלא חעשה, וגבי עשאה לנכרי
 נקט לאו דע"ז, ובת"כ פ' קדושים מבוחר
 להפך וכן במכילתא. אך זה תליא בקד'
 מחלוקת בע"ז דף כ"ב אם של ישראל
 אסורה מיד או עד שתעבד, ואין פסקין
 עד שתעבד ולכך שינה הלאו. וכן רש"י
 ע"ז דף י"ט ע"ב דישאל שגשאה ללורך
 נכרי אסורה מיד, ולכך שם נקט הרמב"ם
 לאו אחר וע"ש. וכן בס' המגות להרמב"ם
 ג"כ כן, וע"ש בהלכות סנהדרין פי"ט
 ה"ד וכן בתוספתא ע"ז פ"ו ובירושלמי
 ע" פ"ד מבוחר דגבי מלכה לאו לא
 חקימו דהיינו אם נפלה למחרתה אבל
 לא חדש. ומה י"ל שיטת רש"י ע"ז דף

שם זה אם גם לערי מקלט כן גבי
 דלמים וכמו הספק שלו וכי' מסות י"ג
 ובירושלמי שם ומש"ש פ"ה אם יש ללוים
 חלק גמור, וגם בתוספתא שהביא
 בבבירים פלוגתא אם כהנים מביאין
 ביטורים וקורין, משום דכ"ל דאין להם
 בערי מגרש רק דירה והארכתו בחיבורי
 גבי לוי ממזר אם יש עליו שם לוי פסול
 ע" גיטין ג"ט ולכך ס"ל לר"מ דאין
 כהנים קורין בבבירים עכ"פ בזה ר"ל
 לחלק דאם ממו הלויים וירשו אותם
 ישראלים י"ל דערי מקלט קלמי אבל
 בערי הלויים דהיינו מ"ב עיר א"ל דלא
 קלמי ועי' סוטה מ"ח דבבית שני ל"ה
 כלל ערי מגרש ומ"מ מוכח בירושלמי
 דחז"י סו' בב"ש ערי מקלט ועי' זבחים
 קי"ו דגם במדבר המצאה קולט, וזה
 דר"מ דכאן העיר וכן מחמת לויס ועי'
 ירושלמי פ"ב דמכות ותוספתא דער
 שלא כבשו כל א"י הוי גמלא מקלט ואף
 דהא מוקף חומה וכ"כ בחיבורי ח"ד
 בזה, ועי' תוס' פרכין כ"ו דעיקר שלא
 יהי' עיר גדולה וכמו במכות ו' וגם
 דר"מ לשיטת הירושלמי סוכה פ"ט דערי
 מקלט לית בהון דין עגלה ערופה דלא
 הוי עריך, שוב למה לא מקשה הגמ'
 דפרכין ל"ג, אך יש בה בתי ע"ח דהא
 הוי כמו ירושלים ול"ל דר"מ על מ"ב
 עיר ע"ש בירוש' דסוטה וברמב"ם גבי
 עייג"ד דהלכות ע"ז, ובאמת י"ל דיליף
 מן והקרייתם עי' ספרי פ' מסעי וקרי'
 הוי עיר בלי חומה ועי' ספרי פרשת
 דברים.

יוסף ראזין.

סימן נח

ר' משה דוד גראסנארד
 ע"ד אם מותר לתקן דבר בשביל שלא
 ימאז עי' שבת מ"ד בתוס' שם
 וב"ב ד' כ' דרך במבטל איסור, ומאז
 האר' בזה בקד דעירובין מ"ד ובירושלמי
 פ"א לגבי בע"ח ואדם וברמב"ם הלכות
 סוכה ואכמ"ל.

יוסף ראזין

סימן נו

ר"מ דן ליפשיץ
 מה שהקשה כח"ר [בקדושתו כ"ז בערלה
 האלה מנין כ"י הלא בתמורה ל"ג
 דערלה יליף מכלאים מפן תוקף אם
 דבעריפה ממילא אסור בהאזה ול"ל קרא

ט"ז ע"כ גבי בימחאות. אך בת"כ פ' בהר אחר דלקים בימח' לע"ז גם כגון חדש, וע"ש בהרצ"ד ובירושלמי ותוס' דף מ"ז ע"כ דפדוף מן משמשי ע"ז ואסור מיד וחל עליו הלאו מיד, וכן אחר שם בת"כ דגבי נפל אסור, והלוא ביק דע"ז דף כ"ג ע"כ גבי בימחא פנימא לתד מ"ד גרע מע"ז אף למ"ד מותרת ואבמ"ל זה ר"ל הרמב"ם ז"ל בהל' מלכים פ"ט ה"ב דגם כ"ג מוזהר רק לא מיתה, וכן בסנהדרין דף ג"ו ע"כ פלוגתא בזה אם חייבין ע"ז אבל מוזהרין, וכן ברש"י ב"ק דף ל"ז ע"כ דרק על מטבע של ירושלים כתב שה' בכתב, לא כתום' בשם על של אברהם, משום דרש"י ס"ל דב"כ לא מוזהר על זה, דלא בהרמב"ם ז"ל, ותוס' ס"ל בהרמב"ם. והנה כן דרש"י ז"ל דייק בשבת דף קמ"ט על כותל דוקא ומשום מ"ש התוס' ביומא דף ל"ד ע"כ דבמחבר לא נאסר, וזה ר"ל הירושלמי ע"ז פ"ג לזרן על כותל דוקא. אך כן דגבי דף דשבת שם הארה היא דבר הדדיו כמ"ש הרמב"ם ז"ל בפירוש המשנה בע"ז גבי דרקון דכל דבר הדדיו נקרא זורה, וכ"מ דרק גדר הסכס נקרא זורה, וכן במטבע דעתא לאורחא בב"מ מ"ה ומ"ז וב"ק דף ל"ז ר"ל דבר הסכמי לא עלם מליחותן חומרי, וכמו בשבת שם, דאין לא ידעי כלל התואר של א"א ע"ה או של דוד וכן להבדיל של גליית, וכן בעזרת מלאך כמ"ש התוס' דף מ"ג ע"ה, ולכך שם חומר, ואף בסמיני אסור, ורק על כותל, וכמ"ש רש"י שם ובירושלמי ע"ז פ"ג, אבל לזיר זורת האדם שאנו מכירים אותו מותר בסמיני. ולכן דייק הרמב"ם ז"ל בהלכות ע"ז האדם ר"ל הידוע שאנו מכירין אותו. וכן רש"י ב"ב דף ט"ז ע"כ גבי חברי דאיזב כלילי ע"ש שכתב דהן הפרטופים וכתב עליהם השם, חייק דמ"מ עלם הארה כמו שהיא לא עשו. וכן ב"ק דף ק"ד ע"כ גבי דיוקני ע"ש בתום' ואבמ"ל. עכ"פ לרינא אדם שאנו מכירים אותו אין בזה משג.

יוסף ראזין

סימן נח

ב"ה יום ב' ר"ח תמוז דהאי שתא תרפ"ה דוינסק.

לידידי הר' וכו' ר' אברהם שליט"א רב ביזרבורג.

[השאלה בענין שמות בגיטין אם לרד

לכתוב אברהם באל"ף וכתב עברהם בע"ף וכדומה].

מכתבו קבלתי, ועגמה נשפי ארז נאכד המכתב וכו' איה בגט הנוסח שתקנו חכמים בגיטין ד' פ"ה וברמב"ם פ"ד מה' גירושין הוא לשון הטעם שבה עשה זה לגט, וכן בזה מנרסה יכן זה ראייה שאגברסה. והעת הטעם כפי תקנת חכמים, כמ"ש התוס' גיטין ט' גבי ש"מ שכתב וכו' וכן דף דבזחים מ"ז, תגלי ב"ד דבזחים ב', ובסוף עב"י וכ"מ בזה ועי' תוס' ב"ב קמ"א שתקנת ב"ד כלשון בני אדם ולא לשון ב"א פרטי רק כללי ורק חייקון חכמים. וזה ג"כ האפ"מ בין מומין גבי כותבה ובין מומין דגבי מכירה, דגבי כותבה הוא בגדר דין דכתובות ע"ה ובמכירה לפי האונס כמ"ש הרמב"ם ז"ל בפ' מ"ה מה' מכירה ה"ה ולכך אף היכי שהאיש מלוה ים עפ"מ בכ"מ לפי הדיקדוק של האמירה כמבואר בגיטין ס"ה גבי פטורה, אבל בגט הוא טוח שזה, ועי' תוס' גיטין פ"ח, וברמב"ם בזה, וכתובה הוא לפי דיקדוק הדיבור לא לפי דיקדוק הכתיבה וזה ר"ל ספירת דברים בגיטין כ"ה, וכ"מ כתיבת דברים רק לא עפרט לפי מה שהם מדברים רק חקקה, וכן הגדר בגדרים ומירות עי' חזר מ'. וב"ב קס"ד; וכ"מ בש"ס בזה. ועי' מש"כ התוס' בגיטין ד' פ"ה ד"ה ולא גבי איגרת מ"ש משום דמילי בפסוק חסר וזה ר"ל רש"י מנחות ל"ב גבי איגרת מנע דקפדין אחסרות ויתירות ר"ל לפי האברה ועי' מדרים ל"ז ברש"י כה. אך הרמב"ם מפרש ג"כ בגדר רש"י דכותבה ר"ל מנע רק מפרש לא יתר באותיות הכתיבה רק יתר בין תיבה לתיבה, אשר לא שייך כלל להגם וזה שאל בגט כמבואר בירושלמי גיטין פ"ג פ"ה וע"ש ממין אחר אפי' ר"ש פוסל וס"ל דכן במחזה, וכן בפרשת סוטה בסוטה י"ז וכ"מ בירושלמי סוטה פ"ב ופ"ג לר"ש וכ"פ הרמב"ם באות אחת יהירה, לא בהתיבות פסול, אך רש"י לא ס"ל כן, והנה שם האיש והאשה יש נ"מ, דשם האיש רק בגדר סימן, שאנו קורין לו פלוני בן פלוני וכן אם כותב הבן הוא רק שכן קוראין לו והוא שם אביו, ולרד' הכל לכתוב לשמה לא כמו בשאר בכתובות כ"ד ותוס' גיטין פ' דשם גדר מליחות ספרי' שהוא בן ק' ומשפחה ק', והוא הכל שמו אבל שם האשה היא עלם ר"ל פלוגית, וצפרט לשימת רבינו הגדול

שהשמיט אחת מחמת דע"ו הו' להיפך מן כריתות ועי' גיטין מ"ב גבי עבד ופטורות פ"ג ושזב השם הו' עלם, וכמו מחמת מחבת דמנחות ג' ועי' דף ס"ג וזבי שם לוי חולין ס"ב וסוכה ובכורות ז' חבחים כ"ב וכ"ח בזה, ולכן שם בטוסה תקנה דרבא ד' פ"ה נקט פב"פ בבבלי ולא באשה, דעלם ליכא שם האדם גם בן ואח אין לו זה הגדר, והגה הך דגיטין דף כ' גבי למאי נחוש לה וכו' ר"ל נחוש שיהי' פב"פ ריח הגב כי גם ריח ליכא ק' ר"ל שם וכ"מ צירושלמי גיטין דגם לכתב לא פסול וחספא בעלמא ואכמ"ל, אך שם ליכא בהבירה הק"ח, רק פרטי ויש להאריך בהך דד' ל"ד, וצירושלמי פ"ד דשם, דשם כ"מ בלשמו ולשמה, דגבי איש ואשה אם כהבין לשם האישות שביניהם או לשם פלוגי ולשם פלוגית, ואכמ"ל כי בשם א"ל לפעוה טוסח כידוע, וכ"כ כי מליט בכ"מ בש"ס שימי בשם כמו הך דשבת ס' גבי איפה פ"ש ברש"י והוא נקרא בכ"מ בש"ס פיפה וכן בתורה כ' קד וכן ר' סמא בר אשי בכ"מ בש"ס ומנחות כ"ד נקרא ר' סימה וכהנה אין מספר משום דזה בתר ההבירה וטוסח חו"ל ל"ש בזה לכן אין בזה שום משגש דאם כתב אברהם באלף או עברהם בעין בגט לא נפסל הגט דההבירה לא נשתנה בזה, יחזק או יחזקת דבהכלפה הם נקרים בהבירה אחת א"ל לפסול עי"ו גע.

יוסף ראזין.

וכמ"ס הרמב"ם ז"ל בזה' חולא פ"א ועי' מה ד' ל"א המשמש ליום כו' פ"ש בזה יעי' במ"ס הרמב"ן ז"ל בספר תורת האדם גבי עובר פחות מן מ' יום אם מותר לחלל בשבילו שבת, ומ"ס בעל העטור האבא בהרצ המגיד ז"ל בזה זכיה במחכה לעובר פחות מן מ' יום לכ"ע ל"ה זכ"י, יעי' בערכין דף ז' מחמת ממון דבעל, ומ"ס התום' סוטה דף כ"ו פ"א גבי השקלות סוטה דלרדך להמתין עד שחלד ע"ש, מחמת ממון בעל, וברמב"ם פכ"א מה' אישות ה"א פ"ש בזה לער גופא, והגה זה ודאי עשהה איסור גדול וכן הפסודה ממון לבעל, אך מ"מ אם לא הוה עדיין בן מ' יום ל"ה איסור גדול כ"כ לכמה שיטות כמ"ס, וכן אם תקבל על עצמה שלא תעשה כן, ולרדך להודיע לה שזה בגדר שפ"ד, ר"ל דהוה כמו שזגגת דסבורה דאין מוחרתה על עובר, ועי' בגיטין דף י"ב. גבי אשה שלריכה לילך לערי מקלט, מ"מ בעלה חייב לזונה, חזיק דאין יכול לומר שאינו רואה מחמת מרשעים יאל רשע, בהרצ בשוגג כמבואר במכות דף י' וב"מ, וה"ל כן ואי אפשר לגרשה בע"כ כלל משום זה ואכמ"ל בזה.

יוסף ראזין

סימן ס

בעיה מוש"ק כ"ה גיטין תרפ"ב. לרב א'

[השאלה בענין לשטות החומשים ולקצרן בשביל חיטוקת של בית רבן.]
הנה כבר השבתי בזה כי עפ"י דין גדר קדמונינו הוא שלא לשטות שום דבר אף להיטות, כמספחא סוף מגילה, דאף הגי' דלא ניקרין, זה רק בצ"ב אצל הסופר מלמד כדרכו, ועי' בשבועות דף ל"ו ע"א ברש"י ד"ה זיתוב דנקט שם שהי' דורש, ר"ל. דאז מותר לכתוב לשון הפסוק, ועי' מ"ס הרמב"ם בפייה"ש במגילה גבי האמנה בעריות, ואף להפסיק פסוק לשניים, בזה פליגי בבלי מגילה ד' כ"ב ע"א דס"ל לחיטוקת של ב"ר שרי, וצירושלמי פ"ד שם אמר דאף אם קמטין רחמי לא ישמע להם ע"ש, ועי' גיטין ס' גבי אם מותר לכתוב מגילה למיטק. וביהמ"ס מגילה פ"ג סוף הלכה א', ויש בזה אריכות גדולה. ועי' בשלמי גבורים סוף פ"ד דשבועות פ"ט.

יוסף ראזין

סימן נט

אור ליום ה' כ"ז מ"ח תרצ"ד דווינסק.

לרב א' בורשה

[השאלה אם האשה השחיתה הרע מהו לענין גט.]

קבלתי מחכמו, והגה לא ביאר אם העובר הוה בן מ' יום, או לא, עי' ביבמות דף ס"ב פ"ב, מיה בעלמא, ועי' בתום' סאהדרין דף כ"ט דהוה איסור של תורה וגדר שפיכות דמים, ועי' בתום' מה דף ת"ד ע"ב דנקט לשון מותר אך י"ל דהוה כמו חובל בחבירו וא"כ שזב האשה מתה ליכא חובל ובאן הוה כמו חובל בעצמו, וקיי"ל דלאסור, ב"ק ד' ל"א וקד' דסאהדרין דף ע"ב פ"ב ואהלות סוף פ"א, יעי' בתוספתא יבמות פ"ח, ומשמע שם דרק משום דהוה כמו רודף לך שרי

סימן סא

ר' מנחם מענדיל שליט"א
רב בראסיצא.

[השאלה, ע"ד התענית. מי שיש לו מחלה
בזמן קאסאר אם לרדך להתעטת בת"כ]

הנה עי' ע"ז כ"ח ע"ב, גבי מעלק
אזנים דפליגי רש"י ורמב"ם אם
גידו אזנים היו גדר סכמה, ע"ש ברמב"ם
בה' שבת, אבל ודאי חולה אין, הי"ט
לברוח לדי סכנת חב"ב, וא"ל להתעטת
ואקלר.

סימן סב

[להג"ר]

ע"ד סירכא שיש תחתיו עלד פורתא,
הנה אם לא נתהיה זה ע"י
העברת הסירכא דהייט שנקלפה בטוב
בלא עיכוב אז אדרבה הוא יותר להשער
מן סירכא בלא גגלד דאז י"ט תל"י על
הסירכא כמ"ש הרמב"ם בה' שחיטה
פ"א ה"ו ע"ג ואין זה רישותא כלל,
ועי' מנחות ד' ל"ה ע"א גבי קילפא
דתפילי דאמר גס דקולמוס בדה, ולכאורה
קשה דילמא י"ט נקב בתוך האות ולשיטת
הרמב"ם אם קודם הכתיבה פסול
כדמוכח בטוב פ"א מה' תפילין וע"כ
לזה לא חיישין, וה"ל הגפחה בריאה
עו קולמוס בקלף והקלף ג"כ עלד
עמ"ש סתם' שבת ד' ע"ט ע"כ ומנחות
וכ"כ ואבמ"ל ומחמת הסודרה אקלר,
ויכל להשעריה.

יוסף ראזין

סימן סג

ע"ק י"ט כסלו תרצ"ב דוינסק.
להג"ר

ע"ד האחות [השאלה, דיר שחלק
מתעטת ובהא אחות ושמשט נוחה ואחד
מת ולא ראיט דורס, מהו עס השאר].

בין שלא ראיט שנגנס לשם הדורס
אין לתוס לזה, ואף דהוי אומדנא
קאם, ונפרט כאן דהוי מחילה והוי כמו
ב' מקומות עי' בירושלמי משערת פ"א
גבי גרס דהיכי דחלק לשתיים אין
שחוק זה בשביל זה, למשערת ולא הוי
גמר, ועי' גיטין ד' י"ט ע"כ גבי מחמתא
ביי דני וכו' וכ"מ בז"מ, ותליק בכלב
אז זה את זה, וגם האחות אגר תלג

ממנה קלמ טולא אם אין יכיר בה שום
דבר על הגוף אין בה חשש ואקלר.
יוסף ראזין

סימן סד

להג"ר בענין הג"ר

מכ' קבלתי כעת, והנה ע"ד האחות
הנה עיקר הטעם כמ"ש הרמב"ם
ז"ל בה' שחיטה פ"א ה"ג מחמת דמפורש
במורה ובה' מא"ס פ"ד ה"ו ע"ג בה"ה
ור"ל דאף ודאי דרוסה ג"כ רק ספק
אם נכנס הארס בפנים, וכמו גבי
דרוסת ק בגוס דרק אם ניקב לחלל
לא כרש"י רק כמ"ש הרמב"ם בפ"ה
ה"ו וכלשלא נכנס לא נקרא כלל דרוסה
רק כמו כל העריפות ושם הוי ספק
וס"ס, וזה ג"כ הגדר דמבואר בשבועות
דף מ"ה ע"ב, דאומן בלא עדים נאמן
וע"ש בתום' מה שהקשו הא ל"ה מינו
רק דר"ל דכיון דזה תבקה באומן כל
שאין אנו יודעים שהוא אומן לא תקנו
בו עי' מיר דף ס"ו ע"א דאף במקום
שחוקת עומאה כ"ז שיש ספק בראי'
מבור, ואקלר.

יוסף ראזין

סימן סה

להג"ר

[השאלה, בעלם רך תחת קרומי הריאה
ודבוק מאד לקרום הריאה שיש חשש
נקב.]

וע"ד שאלתו, הנה בגדה ד' כ"ה ע"א
מוכח דעלם א"ל להתפרק, ואם
קן י"ט בזה לברר, וגם עי' חולין ד' ע"ז
ע"א גבי מארטו בעלם, חזין דמעלה
ארוכה, לכן אם עלה בגפיהה כדת ע"י
בדיקה, ולא הוי עליה שום קרום (שלישי)
אז סורכא: וכל כבודו להכשיר, וגדר
אכוס לא שייך כיון דחזין סיבה שעי"ז,
וכמו מוגלח, רק לרדך לראות בטוב שלא
יהי' עליו סירכא ואקלר מחמת טרדות
הרבה ש"ת.

סימן סו

להג"ר

וע"ד הפסוקים, [מתמניא אפי' אם מותר
לומר השמות בגון אות י' משש י'
דמתמניא אפי'.]

זה אסור מחמת כל פרשה דלא פסקי'
כמבואר ברכות דף י"ב ע"כ וגם

סימן סט

ב"ח ג' י"ג סבת תר"ט
לה"ג הנכבדים שיחיו
ברכה וכ"ט

קבלתי

מכתבם, אודות כח המושקעה
אשר מניס עמכם בשם
ליוני, לא לחס רק משום מ"ש רש"י
יזמא דף ע"ז פ"ב דליון חין לירושלים
והוא שוק העליון. המוצא בירושלמי
שקלים פ"ח ה"א, וזה קלן של גויים
המוצא שם, כי המינים הידועים היו
בשוק העליון בכל מקום ע"י פ"ז ד' י"ח
פ"א, וזה ר"ל הירושלמי בפ"ד דתענית
סוף ה"ב חזרו על כל המקרא ולא
מלאנו שנקרא לין אלא זה וכו' ור"ל
דרך ע"י חורה ועבודה או יקויים
וליון יאמרו עמי עתה, ועי' סנהדרין
דף ל"ט ע"ב, דרך ע"י חורה יע"י"ש
ומ"ש הרמב"ם בפיה"מ בפ"א דסנהדרין
שמרבה תשובתם להש"ת ולתורתו וזה
נראה לפין שאין בהגת האת לא זמי'
ולא מקלטה, ואלא תהא שתיקתי כ' ח"ו
כעין שכתב הרא"ש במכתבו לרא"מ
במחמת קלוות מכתב ל"ט יע"י"ש כחבתי
ותחמתי

יוסף ראזין

סימן ע

לכ' ידידי הרב הגדול החו"ב
מפלפל ומחרז בפלפול חכמים
ובהלכה בנש"ק כש"ת מו"ה
יצחק בצלאל ג"י מחבר ספר
מאה שערים

קבלתי מכתבו, והגה בגדר ברכה
[קושימו ה' לתוס' חולין ק"ה שאין
לברך על מזה של הכשר כמליה א"כ
למה מברכין בחלה ותרומה וכן מילה].

יש בזה אריכות. אך בקיטר ק, רכל
דכל שמתקן איסור ונעשה ע"י
דבר חדש או לרד ברכה, ובתרומה יש
ב' דברים א' מה שמתקן המזל וכו' מה
שמקדים התרומה, עי' ברא"ש מדים
י"ב ובתמב"ם פכ"ג מה' שנה ה"ד של'
ב' הסעמים הג"ל וברש"י גיטין מ"ו
ותוס' מדים ל"ו שכתבו דמטה פורמא
איכה, ובתלמוד יש ל"מ דבזה"ו דתרומת
ח"ל דרבנן ליכא תיקון רק גדר מקדים.
וזה ר"ל בבב"ב ע', ועי' תוס' תגינה
ח', והגה בתוספתא פ"ו דברכות אמריק

שאור לפשות שם שמים כמו סימן
ונתיקון עי' ב"ב קמ"א לא חילף איש,
וגם להפסיק בקריאתו אסור, לכן אם
ירצה יאמר כל המזומן, ולרשתי גם זה
למותר וכמבואר ברכות דף ס"א ע"א
לעולם ימנע אדם וכו'.

יוסף ראזין.

סימן סז

להנ"ד

[השאלה בדבר בלאחבעם בשן אם היו
חליה למכילה, ומוך שבחון בשביל סגנה
אם היו חליה].

וע"ד השנייה הגה אם סותמן שלא
יכנס בהם שום דבר. אחר
היו זה ביטול ועודף מאינו מקפיד ונעשה
כגוף השמים, וכמו בהך דחולין ד' פ"ג
פ"ב גבי אם מבטל העפר למזבח,
ובעירובין דף ק"ד ע"א גבי בחוקין מלח
פ"ג כבש, ובזמא דף מ"ד ע"א גבי
נשחק ע"ש בתוס' דמבטל העור להמחה
ונעשה כגוף וכן הך דפסחים מ"ה ומ"ו
גבי עריבה דנעשה כגופה של עריבה
ותוכל לטבול, אבל אם רק שלא יכנסו
שם המים או היו חליה וגרם, וכן המוך
ג"כ רק דנעשה כגוף הדבר שמבטל כעין
דעושה בידים, ועי' חולין דף קכ"א גבי
אלל ע"ש ואקלר.

סימן סח

להנ"ד בענין הנ"ל

[אחר השאל והקשה על הג"ל הא מוך
ג"כ רק שלא יכנסו המים כי זהו הסגנה
לדברי הרופא].

מכ' קבלתי כשה, והגה כך כחבתי
היהי דהבונה היא שלא יבואו
המים בזה לא מהגי אינו מקפיד רק
ביטול והיינו ביטול בידים לא מאיליו
ואינו פעולה וגם לרד שישאר לעולם
עי' ב"ב ד' כ' ור"ן סוכה פ"א דמסכתפך
ועי' בחולין קכ"א גבי פלמחו סבין ועי'
במה דפליגי בתוס' הוצא בר"ש בסוף
מקואות גבי הששה קילקי וזה רק
בכוונה, ושם ג"כ ל"מ אם משום השערות
או הגוף ואכמ"ל, ואם אינו מהדוק או
תליא במה דפליגי הרמב"ם ושאר ראשונים
בהך דסוף פ"ח דמקואות דר"ש ורבנן
עד שירפם. דהרמב"ם סובר להיפך
לדרידן ל"מ ריפוי ע"ש, ובירושלמי
רפ"ג דתגינה, טכ"פ לרינא אם ריפוי
מותר ובלא זה רק ביטול שישאר ק'.

יוסף ראזין

תקלה וקלן דיש דברים שהביעור שלהם מחמת איסורם יש דברים שהאיסור שלהם מחמת הביעור שלרד לבשרו ויש ל"מ גדולות בהם, וגבי תמן יש בזה ג"כ כמה ל"מ. ופירוש דברי הר"ן דגבי תמן הביעור הוא מחמת האיסור, ועי' רש"י ע"ז מ"ה גבי ביעור ע"ז ג"כ משום תקלה, ובה י"ל דברי הש"ס בפסחים כ"ז גבי ק"ץ דר"י ואכמ"ל.
יוסף ראזין

סימן עא

יום ה' ו' מרחשון תרפ"ז דוינסק.

כבוד וכו'

מכ' קבלתי, מ"ש על התוספתא דכלים פ"א [א"ר שמעון וכו' שכלבו של הב"ג חביב ממך מהו הביאור] ר"ל קד דבסאדרין ט"ז יש סברא דשור האסקל של כ"ג לרד דוקא צ"ד של ע"א ע"ש וא"כ זה ר"ל התוספתא דאחר ידון בשל כ"ג וכלבו של כה"ג בע"א ...

מ"ש בהך דקידושין כ"א [גבי ע"ע בהך מה קימסור לו רבו ש"כ, ופוטו מנרעט, וקשה הא י"ל דמיירי בחלל דמוחר בש"כ ועבודתו כשירה ומטעם בע"מ לא נרעט דמיפשל עבודת ול"ה שב אל משפחתו] גבי דכ"מ לחלל יראה מ"ש התום בכורות ל"ג ע"ב דמוס ל"ה לפסול גם העבודה רק שלא יקריב ע"ש אבל בדיעבד כשירה העבודה וא"כ אין ל"מ בזה.
יוסף ראזין.

סימן עב

[בדברי הפסיקתא גבי עקידה איחא ובי אברהם אבינו כה"ג ה' למה דוקא כה"ג].

הפירוש כיון דבעת שישחטו יהי' אוזן ואסור להקריב ובאין כאלה. אך כה"ג מקריב אוזן יומא י"ד וכו"מ ועי' מ"מ מקשה ובי כ"ג כו' ... בדברי התרנוס [על יוגלת ויחלק שמלותיו דכתב וספר, ולמה בכל התורה כתב התרנוס גבי גילוח ג"כ לשון גילוח ולמה שיהי' כהן] יראה בירושלמי דיוסף ה' פיר עולם דכ' ולקדקד מיר אחיו ולכן רק וספר, [ע"ד השאלם אם העבד הבה לבעה"ב כל השניים ואח"כ הבה הבעה"ב לו שן אם ג"כ יולא לחירות], עי' ברכות ה' ק"ו משן ועין, ומה הק"ל, הלא שם קאי

שם מחמתו מביך משעה שמפרישין ועי' בתוספתא דתרומות פ"ג אם עתיד לקרות להם שם אין בזה קדושה, ועי' בתוספתא מע"ש פ"ד, ועי' מע"כ הראב"ד בפ"ה הי"א מכתרים בהטות ור"ל ג"כ דלפנין תיקון במחשבה בעלמא מיהקנה, אך קריאת שם תרומה לרד בפה שיהי' ג"כ גדר מקדיש ולק בכו"ל דל"ל תיקון רק מה שמקדיש לרד דוקא פה, וכחמת הראב"ד על חלה חו"ל ועי' תוס' שבת כ"ה, מה שכתפיקו במטה שהוא בגדר העדר, ובאלה זה הלוי בהך דגבי מערבא בדה ל"א, אם לרד לבדק לשמור חוקיו ע"ש בתום, וסוכה ל"ט וכ"מ, ועי' כמה דפליגי במנחת מ"ב, אם דבר שכשר ע"י עכו"ם אם לרד לבדק ע"ש ברש"י ותוס', ובאלה זה הטעם דבה פליגי, ועי' מכות ח' אם מלאו חטוב אינו חוטב, אך במילה שאל עמר הדבר דהיינו אף אם אח"כ נעשה משוך אף אם ימא דמשוך הוי מה"ת ערל מ"מ שוב אין חטוב על האב רק כמו שאר אנשים וזה כוונת הש"ס פסחים ו' דמבדק למול ר"ל שפשה הדבר ועמר ... ומ"ש כבודו בשנין ע"י נכרי [הקושיא, אם מילה רק הכשר למה דמי שבת האפשר לקיים שיהי' ע"י נכרי] או קודם זמנו, זה אינו כלום, דלא לא נעשה מטה כלל, רק בגדר שמתבטל הדבר כמו מחקר הערלה, וזה לא תשוב אפשר לקיים שיהי', וכמו חליה במקום יבוס, ודברי תוס' שצופת ג' יש בזה אריכות ואכ"מ, ועי' בתום כתובות מ', ואכמ"ל, ובאלה למ"ש הרמב"ם בפיה"מ סוף פ' ראד"מ דכשנעשה גדול פקע החיוב מן הכל ושאר רק עליו, וכן הוא בירושלמי פ"ח דיבמות גבי בהך איש אין אלה מל בע"כ, ועי' ביבמות מ"ח, א"כ היכי שריק אם יש ברתה בערלתו לאחר למולו, ועי' שבת קל"ב, הא האחר אינו מקיים מטה והאחר עובר ג"כ, ור"ל דלא הוי גדר שליח ומקיים הוא ג"כ המטה, ולא דמי להגלגל דשם גם התגלגל מקיים מטה, וזה דר"ל מיר מ', ג' תגלגלן והגלגלנו מטה ר"ל דהמטה היא הגילוח לא שיהי' בלי שער ולכן קד נשא לל, משום דזה מחילא עי' קידושין כ"א ברש"י גבי רצעה בסם ועי' מיר ס"א ופירוש' שם פ"ו והארמתי בזה מאד בחיבורי על כללי התורה והאמת ואכמ"ל ... וע"ד מה ששאל בר"ן ריש פסחים [דכל יראה הוא שלא יבא לאוכלו א"כ למה מהני ביטול] כבר הארמתי בסגהדרין ל"ה גבי

במלחמות ה' פ"ג דחולין דף מ"ח כתב
 דה קרום להתרפאות פ"ט, לך זכל
 להכשירה ומוכח מ"מ מעטים דקמטים
 הוי התחלת רפואה ואכמ"ל ואין בזה
 חשש ואקצר... וע"ד ניקור השו"ב [בלילי
 חורף שיכול להיות שאינו מרגיש בפנימית
 הסגין] אנה אף שכתב לי שהניקור שיך
 להטבח דהיינו שחט, אנה מלשון הגמ'
 דזבחים ל"ח ע"ב גבי מה רבתי שם
 בטבח ומכר רבב ויש לו על צדו
 שניהם אם הוי קפידא לתליה, משמע
 שם דטבח אינו עוסק בניקור, דאל"כ
 יש בטבח גופא ב' הדברים, וא"כ ל"ל
 דחלב של ניקור אינו מדבק כ"כ, וזה
 הסעם דחולין דף מ"ט ע"ב דחלב לא
 מיהדק, ועי' בסנהדרין דף י"ו ע"ב,
 ומ"ט הרמב"ם ב' סנהדרין ספ"א ולפי
 שיטת רש"י חד גברא גם טבח חך מ"מ
 כדי שלא יהי' עייף הרבה בשחיטה
 וכמבואר חולין דף ל"ב ע"א, השחיז
 סכין ע"ש א"כ יש ליה חשש לגדר
 שהיי' וע"ש בתוס', לכן יראה שקודם
 זמן שחיטת הגסות לא יעשה מלאכת
 ניקור לכל הפחות שעה ומחלה (עי'
 סוכה דף כ"ו ע"ב ע"ש ופסחים מ"ו
 וניסין ע"ט), ולדעתי לא ינקר יותר
 מן פשרה דקות ליום, ואם הוא מנקר
 גבה אז נחשב לו כמו ארבעה דקות
 עי' ברכות דף מ"ד ע"ב ע"ש גדל
 רבטא...

וע"ד [השאלה, אם מותר לעשות גן
 על בית הקברות במקום שאין
 שם קברים ומפרו חרין סביב בית
 הקברות אם זה נקרא האקלה לבית הק'
 או שמא כיון דלא עשו ז' הקפות לא] לזרוע מותר, וכבר השבתי בזה בשנה
 העברה כמחומה גם לו דעיקר ההקפות
 שמושך כדי לרמוז דאין מקלין. דבאמת
 בגדר יד לקבר אסור אף מחובר, ובפרט
 במקום המיוחד לקברות. וכמו בעגלה
 ערופה דמקשינן להדי, ורק העפר למטוב
 בזה פסקין דלא נאסר, והארכתי בזה
 הרבה, רק משום דלב ב"ד מחנה בשל
 ליבור, כמבואר בגמ' עי' תוס' מנחות
 דף ט"ו ע"ב וכו' בזה, אבל לנטוע
 אסור, אף אינן סרק, וכשיטת הראב"ד
 על דך משנה דסוף אלהות הוצא במו"ק
 דף ה' ע"ב ע"ש ובהלכות טומאת מת
 בפרק ח' ה"ג ופ"ג הלכה י"א להרגיל
 שם רגל בא' מחמת טומאה וה"ג ק...
וע"ד הבדיקה [השאלה ביום ד'
 לליבוה בדקה צעד וה"ל
 באז ומלאה דמימות על העד, והעד

על עומתה שאדם חסא, וע"כ דגם
 בכה"ג יולא בןן ועין.

סימן עג

לה' ר' אברהם נ"י

[קבלתי מכת' ומאד אני מחויב לו טובה
 שדפים רק לראות שלא יהי' טעות סופר
 בהדפסה, בגרמ"ש אם קודם אחותה
 [הקשיא, על מה שכתב בצפנת פענח
 שהדפסתי מחדש והוא בירור הלכות בש"ס
 בדף ד' דמשכחה ביטלו באונס שגירש
 כגון אם קודם אחותה של אטוסה, והקשתי
 דאך תפסי קידושין הא הוי אחות גרושמו]
יראה בירושלמי כתובות פ"ג ה"ו
 ביררה ניפטרו כו' מוכח דאף
 קודם נישואין שלה אם אינו רחנה לישא
 טובר על לאו ובאמה בחיבורי החדש
 פירשתי באופן אחר ואכמ"ל.
 [הקשיא, בספרי מרבה בכור שיהי' מן
 המזבחה, ואך משכחה הא רק זהו הבכור
 ולא אחר.]

בגדר הספרי ר"ל דך דכורות דף
 י"ו ע"א לר"ט עיין שם וגם
 דך דתמורה דף י"ח ע"א ע"ש.

סימן עד

לרמ"מ נ"י רב פראסיצא

[על דבר בועא על אינא עליונא וקמט
 ומונלא.]

הנה לפמ"ש התוס' חולין ד' מ"ו גב'
 בועא בשיפולי דטעם יתר נראה
 דהוא גולד קך עיין שם דף ע"ד גבי יתר
 ב'ה' רגלים, וכתובות דף ע"ו ע"א ביתרת
 עיין שם וכו"מ, ומ"ש התוס' מה ל"מ בין
 בשיפוליו י"ל כמו שכתב ברש"י בכורות
 דף מ' ע"ב גבי אהן הגדי כפולה דכל
 שאינו ניכר לא הוי יתר, והאז נמי קך,
 אך עיין תוספות גדה דף כ"ד ע"א דכל
 שהוא מתולדה הוי חלק עיין שם, וכאן
 כיון שיש בו קמטים הוי לאחר קך, עיין
 רש"י זבחים דף מ' ע"ב אהין שבאזבע
 עיין שם, והנה באמת אני כתבתי במקום
 אחר דבועא נעשה על די גולד קרום
 הב' והליחה נכנסה לקרום העליון ונעשה
 בועא ולבך סירכא על בועא טרפה, וכן
 בועא על גולד, משום דסירכא הוא פ"י
 גולד קרום העליון וכ"ש גולד ובוטא
 הוי גולד קרום החתון וטרפה, שכ"פ
 עי"י נעשה הבוטא ולבך נעשה גומא
 דלא הליחות לקרום העליון וכן הקמטים
 ובפרט דהוי שם מוגלא, והרמב"ן ז"ל

ה' בדוק, וי"ל וסת קבוע, אם יש לתלות האדמימות במכאובת שלפי דבריה הרגישה בבדיקה שידה ה' מגעת עד האם, אם כאב דיו כמכה שמוציאה דם זה כמכה שח"י שמוציאה דם] אי אפשר לתלות בכאב אם לא שיש לה שם מכה ובלא זה אינה הלי' כלל, דזה ודאי ע"י הבדיקה שרטה צנדי הדם ומלחה דם והיא עמחה ע"י גדה י' ע"ב גבי קטנה דמכרעת בליפון ורק אם ל"מ לרואה מחמת השמים לא ע"י גדה ס"ו, אבל עמחה ודאי, אך אם יש לספק שיש שם מכה אז אם הוי מראה שחור יש לתלות במכה ע"י גדה י"ט ע"א לרם מכה משנעקר כו'.

יוסף ראזין

סימו עה

ב"ה יום ג' כ"ב אדר דוינסק.

להרב וכו' כמוהר"ר מרדכי מנחם נ"י

מכ' קבלתי כעת ע"ד מ"ש מדין שניים שעשאו כבר הארכתי בזה בחיבורי דנ"מ מהו החיוב אם על הפועל או על הפעולה שנעשה ע"י, וגבי פועל רק אחד, והפעולה גם שניים וגבי נפשות קיי"ל דגם מנלמס חייב, כמבואר סנהדרין ע"ז ובשנת ק"כ גרמזא פטור וכ"כ בזה בחי' במ"ש הרמב"ם בזה' כלאים פ"ט ה"ז ורש"י סנהדרין וזכחים ק"ח ופסחים פ"ה ומנחות ס' ועי' ברמב"ם בזה' רוצח פ"ד ה"ז דמפרש הך דסנהדרין דף פ' שניים שילא חן כו' כה"ג ששניהם דרכו בחן...

מ"ש מדין הירושלמי סוף כלאים פ"ט ה"ג משעשה נסים נעשו. כו' גם אני הארכתי בזה מדברי הרמב"ם בפיהמ"ש מנחות ס"ח גבי תלות היום דאלוין בטר זמן של ירושלים אף דבאמת זה תקנה ולא דין רק דכל מקום שהוא דרך עם וסיבה לא אלוין ואין זה שם יום כלל ועי' תפינת דף כ' ע"א, אך שם הוי גדר תנאי ושם אף ע"י עם וסיבה רחוקה וכמו בירושלמי גיפין פ"ז ה"ג, ותוס' שם דף פ"ד ר"ה על מנת, וכ"מ מש"כ בדן ועי' בהריוה י' גבי עשי כשפיים...

מ"ש מדין פדיון הבן בחי' הארכתי בזה אם לאחר ל' הוי גדר נמשך החיוב או השלום על העבר רק

דפחות מן ל' לא ע"י שבת קל"ב, לדרך ג' פסוקים דהוא"מ מכתן וחי"ך זמט ובירושלמי ר"ה פ"א כל דבר שבא להחזיר אינו עובר דקודם לא יביאו, ואח"כ כל יומא זמנו, ע"י שבת קל"א ובירושלמי ר"ה (פ"א) גבי מילה... ע"ד דבש בקטורת, בחיבורי הא"ר דשם קטורת הוא רק שריפה לא פיסול כירוש' יומא פ"ד ה"ג ועי' תוס' מעילה י' פ"ב, ולכך דייק הרמב"ם בזה' איסור"מ פ"ה נפל ונקט בהיכל והפסול רק משום קטורת זרה בגדר שריפה, הוא גדר עגים, רק דא"א שהמורה תאמר שיעשו זה למיקון דבר שהוא בלאו, וזה ג"כ הגדר דזכחים מ"ו ע"ב לשם ריח לשם אשה ק"ל לא גדר שריפה, וזה דנקט אם ללאו אין בזה משום ריח, וגבי במה ליכא כמבואר בסוף זכחים, וכ"מ אם בבמה לריך להמתין בבשר עד הקמרה של אמורין, דמן מ"ש תוס' מנחות דף כ"ו ע"ב משמע דזהו מחזיר וגם שם לריך להמתין. עד שישלה בזה, ועי' שם דף ל"ו ע"א גבי תמלה בראשו של מזבח, ובספרי פרשת קרח נקט גבי מן האיש עד ששרף ופרשת פנחס נקט אשה ונ"מ ג"כ להעורר וגזל הגר בקידושין דף כ"ד, וכן ל"מ אם לריך להעלות הכל ואכמ"ל.

יוסף ראזין.

סימן עו

ההרה"ג כו' רי"ז יאסקאוויטץ נ"י

[הקושיא, בתוס' מנחות מ"ה בשם רש"י דל"ה שתי הלחם במדבר, הרי בתוס' מולין פ"ח ע"ב דבזמן שהיו ישראל' במדבר היו זורעין ומלמית א"כ הו' להם ממה שזרעו].

הנה בירושלמי פ"ח דכלאים צבי שם אם יש לומר על פת של תבואה שגדלה בעלין המוציא לחם מן הארץ, וארץ מבואר בירושלמי פ"א דערלה דהוי גבי הטטע צבית ע"ש, וכן מוכח במנחות פ"ד ע"ב דמרבה מן בארלס גג ועלין יע"ש, אך הירושלמי ר"ל דאין עליו שם לחם, וה"כ אף בזמן שהיו ישראל' במדבר הוי מלמית וכמ"ש תוס' בחולין ובירוש' פ"ג דשבת גבי סממין מ"מ אין עליו שם לחם וא"ש.

יוסף ראזין

סימן עז

ב"ה כ"ו מח"ש דוינסק.

דה' ר' מרדכי שרגא הכהן
[בטורנא]

קבלתי זכאתו מ"ש על הרמב"ן כבר
עמדו עליו, [ברמב"ן ר"ש
חולין בגדר משמרת דהוי היסח הדעת,
אלא ספק בר"ה טהור,] רק הטעם כיון
דמסקין בט"ז ל"ז ע"כ דהלכה ואין מורין
כן, וכן היא בירושלמי שבוטות פ"ב ע"ש
לכן הוי בגדר היסח הדעת, ולמאן דאמר
בפסחים דף ל"ד דהוי פסול הגוף לא
פסול טומאה, ועי' בירושלמי שקלים פ"ח
ותרומות פ"ח בזה דה"ל כן בדבר שגריד
לשאלו עליו ובירושלמי מיר פ"ד גבי מיר
שהי' לו ספק אם היא מיר ומנה אם
שולין לו ועיין בכריתות כ"ו ע"כ גבי
חטאת העוף הבא על הספק, זה גדר של
הרמב"ן, ועי' בפסחים ד' י"ט ע"כ למ"ד
שהיתה פרה חסומה כו' מ"מ אחמי בשר
טמא הא הנגיעה לאחר שחט הוי ספק
במחט ואכ"מ. [ברש"י ר"ש חולין סופג
משום לא ימיר]. הגה בב"מ ד' ל"א נקט
רש"י משום לא יחליטו, והטעם דהגה
בחמורה ד' ט' ע"א אמר שם דכוונה של
תמורה שיהיו שניהם קודש, ושל חליפין
שהלא זו ותכנס זו ע"ש ועי' מ"ש התוס'
חולין דף פ"א אם נקרא כיהק לטעם
דהו הוי דין ממילא ומשום דבאמת קי"ל
בשוגג הוי תמורה, וכן אין שאלה בתמורה
ובאמת זה תליא במחלוקת בין גמ' דילן
בתמורה דף כ' ע"כ גבי קדשי בדק
הבית אם אמר חליפה זו תמורה זו לא
מהני, אך בירושלמי מיר פ"ב אמר
דחליפה שפיר מהני, ובהו תליא פירש
רש"י בך מחלוקת בבלי וירושלמי במיר
[פי' בזה באריותה בלפת פענח הלכות
מתנות עניים פרק ה' ה"א] וכן כ"מ אם
הבעל יכול להפיר אם אשתו המירה בקרבן
כיון דאין שאלה בתמורה כמבאר בירושלמי
מיר פ"ה וברמב"ם פ"ז ואם מופיל הפרה
שוב בלטה לא יהי' כלל כל"ע ואכ"מ.

בעיני מ"ש אי עבד מהני עי' בתוס'
מנחות כ"ב ע"ב וכיחא ל"ז
ע"כ בזה, ובאמת הרבה סתירות אם
הרמב"ם ס"ל אי עבד מהני, ובהלכות
טומאת ארבעה פסק דמהני ובה' בטורות
סוגר עמנו וכבר עמדו בזה, ויראה בתמורה
דף ו' ע"כ גבי קד דמערבין יש קרא
אחריני ע"ש וכתוב ד' פ"א ודברי התוס'
מנחות כ"ו בך דאפשר משא"ל הרבה
סתירות בשבת ומנחות וביבמות ועי' מה

ל"ז ע"כ ע"כ היקישו כו' ועי' מ"ש התוס'
ביבמות ד' מ"ו ובטורות ל"ז ע"א
הי בזה ואל יפרידינו כי אי טרה.
יוסף ראובן

סימן עח

ב"ה דוינסק.

אל כ' הר' וכו' אליעזר וואלדר
שיחי.

[הקשה בדברי רבינו גרשום חולין ע"ד
למשוטי רוכשו וחורש בה וכו' דמוקשה
מנמרא דאפילו פר שחוט הוי פרי]

בגידון

לפירוש ר"ג יראה בתוספת
חולין ד' פ"ט ע"א גבי עובר
ה' ק"כ ד' ק"ו ע"ב, ועי' בתוספתא
ב"ק פ"ז גבי גונב פרה משוברת ופכה
האלה, והרמב"ן במלמדות ה' פ"ט ס"ל
מטעם שיטתו אך באמת הטעם דהאלה
בשעת גריבה ל"ה שם שור או שה גבי'
ויש להאריך בזה בשי' תוס' ב"ק מ"ה,
ואין כאן מקום להאריך.

[עוד שאל] בגידון מחזיקין ממקום למקום
אם חזקא ע"י נפילה דהייט עמאל
שרך כנדה ל"ז, או אפי' פרי משקה יחיד
מחזיקין. וגם שאל אם אחד שלח לקטת
חמים וירקות ולהצית במרתף כל אחד
לבדו וטעם בתוך הספסל להביא ירקות
בקפורה מהמרתף והירקות נכבשו, ותלך
חמים אם מחזיקין ממקום למקום, יש
בזה להאריך בשי' הרמב"ם ז"ל מוסספתא
דאבלות בה' טומאת מת פ"ח ה"ח גבי
קבר שנמאל באם מתחלה החזקה למסור
לא מחזיקין למשרע, והראש"ד הקשה ספק
דמה דף ל"ו, אך שם יש כ"מ בין רה"י
לרה"י למ"ש הר"מ ז"ל בפסימ"ש במה
שם, גם יש ל"מ דגבי מת פ"י טעם
הקבר טמא בעלמא לך שיך למר חזקת
טהרה ורק מתאן ולהבא, אבל גבי שרך
אין גורם שום דבר על המקום רק
דשרך טמא לך חליק למשרע, גם עוד
יש כ"מ זו דקבר הוא ע"י אדם משא"כ
שרך נפל הגה לשיטת הראש"ד מחזיקין
גם ע"י משקה למשרע ובגידון החמים
להחמיר, בפרט כאן דלא שיך חזקת
היא הירקות אינם האסרין בעלמא רק
ע"י טעם הכלות ל"ש בזה חזקה וכו"ש
הר"ש ז"ל בתרומות פ"ז מ"ז גבי
תפירות פ"ש...

[עוד] הקשה ל"ל קרא למשוטי דם
מותר הא כופחים ל"ז דם נסבל
בשקיה"מ, ואין סתור אל על האסורין

במיון סוג דם, לפ"ד שיש סוג דם חל עליה תיקף משקיה"ח פי' זכאים ל"ח פי"ב ברי"י וכמו בפסח לראב"ע לאחר חלות כמובא בפסחים דף ק"ב והך פי"א... [פירוש הקשה ברמב"ם פי"א מפסחמו"ק ה"ו דם קדשים אין מקבל סומאף משום דאיט מכשיר, א"כ לא קריין ב' והבגד אשר יגע וסומאפו עליה, וא"כ ל"ל קרא למשחי דם מסומאף אגוף] מ"ש בר"מ ז"ל גבי דם פי' בפסחים ד' ע"ז ס' ופי' בפיה"ש סוף פי"ד דזבחים, אך מוקד דזבחים דף ל"ב לא משמע כן גבי כיבוס, וגם הרמב"ם פסק בה' מטה"ק כן, ויש בזה אריכות וזה ל"ש לכת' הדין דהך דאין מקבל סומאף וס' ר"ל בדין ואכמ"ל... [פירוש הקשה לרש"י מחמת כ"כ דמנהיג בשור פסחמו"ק אי כלאים, מה צפי בתמורה י"א שורה מה בעבודה, הא אי כלאים דחולין וקדשים]. במיון קד דתמורה י"א גרלה וכלאים ל"ש רק בצב"ח, והעור אין עליו זה הסס פי' דהך דף מ"ה, אף דהא צפי סס אי חייב משום לא סעבר, סס ר"ל דמ"מ דהבאמה עלמה אף דה חולין, אבל גדר כלאים ל"ש בזה, דאין אגוף קדוש, ופי' מנחות דף ק"א ותמורה דף ל"ו.

סימני עט

א"כ וכו' צבי ג"י

מ"ש על הרמב"ם גבי נתן משות ולא מוקד האסור להאכילה בתרומה [ברמב"ם ספ"ט דתרומות כהן שמכר פרה לישראל בכסף אסור להאכילה תרומה משום דמשת קונת דאורייתא, הא בר"מ פסק דתרומה ביה"ז דרבנן, ומדברנן לר"ך משיכה].

שם קד, דכיון דקיי"ל ד"ת משות קונת כל זמן שלא חזר בו אי קצין גמור, וכן פסק רבינו בה' מעשר פי"ה ה"א דמשת קובע למשטר, רק רבנן מקנן שיכול לחזור בו וכל דבר מקנה דרבנן, זה רק על האדם ולא על הדבר ולא בטלו הקצין, רק האדם אם ירצה יחזור ולקן אסור להאכיל כיון דלא חזר, ואם יחזור בו ודאי מותר דהא על כהן וכן הוא בירוש' במס' שביעית פי"ט ה"א, וזה ר"ל רש"י צ"מ דף מ"ח גבי קידוש אשה פי' בתום' דף מ"ז פי"א ג"כ קד, ואכמ"ל... [פירוש הקשה ברמב"ם פי"א מאיסומ"ו דכתב דומה שמוחר

להקדים צב"מ קדוש ואיט לוקח, והקשה הראב"ד הא אי הקדש טעמת ומיין הכ"מ דרק סבור שחור וממלא לבן דהוי גוף אחר אבל הכא הא רוצה להקדים אותו הגוף ל"ה הקדש טעמת, וקשה דצב"מ ממירות ה"ח כתב ברוסין זה, דהוי הקדש טעמת אף בגוף אחד] מ"ש על הרמב"ם גבי סוכר שמוחר להקדים צב"מ, הא דס"ל אף דשגג באיסור כיון שרוצה לעשות הדבר ל"ה טעמת, ובאמת בירוש' מיר פי"ב לא משמע כן, וכן האוס' צב"מ קמ"ו ע"ב כתבו גבי חובל כלים שמושיין בזה אוכל נפש בטעמת דלא קנה ואכמ"ל, רק זה יש ל"מ גם להרמב"ם ז"ל היכי דלא ידע שהוא צב"מ אי הוי הקדש טעמת, פי' כחובות ק"א ע"ב גבי אלמנה לכה"ג היכי דלא ידע פי' קידושין ל"ג ע"ב גבי מקדש בהקדש ומע"ש ע"ש...

עוד נסחפך, בבית שני דל"ה שמן המשחה רק עבודתו מחנכתו אם יכולין להורידן מקדושתן באמירה להשתמש בהן חולין, לפי מה שמדמה ר' פפא ביומא י"ב כה"ג שאירע בו פסול לכלים דעבודתן מחנכתן, ובתום' סס דנסתלק בפה, י"ל דכלים ג"כ כן, או שאני כהן דהקדושה לא פקע רק ביטול זכות פי"א אמירת אחיו הכהנים שזכה [בה].

מ"ש גבי כהן שעבר, אף להחוספת זה רק דאין עליו גדר מחוסר צדיים, אם מעבירין אבל האיסורים של כה"ג שאר וכמו כה"ג שנעשה בעל חוס בחריות י"ב, ואף דסס נקט רק משות וברמב"ם בפירוש המשניות גם כן משמע דרק משות, אך בר"ם ה' איסו"ב נקט סתם כהאי גוגא ופי' במכות דף י' במשנה מוכח גם כן לכאורה דרק משות שעבר גבי רוצח, אך בר"מ ז"ל בהלכות רוצח שיהיה לשון המשנה ועיין בתוספות שבת דף כ"א דסבירא לה דגם גבי צב"כ שוב לב בית דין מתנה, אך אין הדבר כן בזה.

יוסף ראזין

סימן פ

פשיק אדר"ח אלול תרפ"ו דוינסק. להרב וכו' ר' זאב יאסקוויטש ג"י עבד מ"ש בר"מ ז"ל משום מקנת מה מטה אשר הוא תמוה בדין דזבחים דף ק' [הקושיא דר"מ ז"ל כתב פי"ב מאבל דכהן מטמא לשאר דעשאוהו כמות מטה

וכתב המג"ח לפי זה גבי כה"ג מותר
לסמא לאשתו, הלא בזבחים ק' לה יסמא
מטה ומעשה ביוסף הכהן שמתה אשתו
בער"פ וסמאורו בע"כ הלא לר"מ הטעם
דהוי כמ"מ ובמ"מ הד"י דליכא מטה ומה
ר"א' לקרובים וע"כ דהוי דעסאורו כמה
מטה מ"מ לא עדיף מקרובים ואם כן
אסור לסמא לאשתו.]

אף דחזר עליו גדר כהן מ"מ לר"ך מיט,
אחר דהו פקע וגרע ממטרע ובע"מ
ואי כמו קך דמכות י"א מתה כהונה
חה ר"ל בנש' שמחות [פ"ד] וי"ש.
רב דפה הג"ל יוסף ראזין.

סימן פא

יום ד' ג' מח"ש תרפ"ו דוינסק.

להרב הגדול כבוד הר"ר שמרי
מנשה הכהן נ"י (מלונדון)

פ"ד מה שהקשה ברש"י קידושין ד' כ"ד
גבי מע"ש שנפל מבי נשא ע"ש. [דלשון
רש"י דירשקה עם שאר נכסים ולמה
דוקא קן.]

הנה באמת זה תליא בסתירת הטום'
יבמות דנ"ה ע"ב וד' קיד: דב"ב

אם פקע שאירות לאחר מיתה חוה תליא
בדך מחלוקת דאב"י ורבא אליבא דר"ע
בגהדרין דע"ו גבי תמותו לאחר מיתה
אשתו אם בערפיה ועי' ב"ב דקי"א ע"ב
גבי ירושת הבטל לר"ע לא מביא סס
ר"ע לשון שארו עי"ש ועיין בירושלמי
כתובות פ"ח ויבמות פ"ב ורש"י כתובות
דף פ"א גבי אשה שאין לה כתובה אם
הבטל לר"ך לקברה ומאוד הארכתי בזה
במק"א וכן לגבי קך דמבואר בסגהדרין
דף מ"ו ע"ב ודמ"ז גבי הרוגי בית דין
דהוי אוננים מה"מ אם הוי כמו כה"ג
דמקריבין כיון דאין מטמאין להם וגם
חיוב קבורה אין עליהם אם קן י"ל
דרך לאכילת קדשים הוי אוננים וכוונ
בכה"ג, אך בתו"כ שמימי לא משמש קן
דתיביב עם נרב ואביהוא כמו הרוגי ב"ד
פ"ש בזה והגדר כך דבאמת גדר עומאה
וקבורה חל בעשת מיתה לא לאחר מיתה
ועי' ב"ב קל"ז ע"א גבי קך מחמת שכ"מ
ע"ש ואז עדיין סס שארו עליו אך אחר
כך פקע, חוה ר"ל קך דסגהדרין דף כ"ב
ע"ב אין האשה מתה אלא לבטלה ואז
בזה בירושלמי כתובות פ"ט סוף הלכה
א' גבי קבורה גבי דאם אחר נכסי לך
ואחרין לפלוני אם מת הראשון אם קוברין
אוטו מנכסים הללו אם זה בעשת מיתה
חל או לאחר זה ועי' ברמב"ם בהלכות
אישות פ"ח ה"ו ומ"ש עליו הר"א ואב"מ
אך מ"מ לאחר מיתה לדין דפסקינן
לרבא פקע שאירות ואי בגדר מת שחבר
עי' פ"ב מה' אבל ובמיר דף מ"ג ע"ב
ולכן אז תיקנו חכמים שיהי' בגדר מת
מטה אבל ח"ו לומר שיהי' כה"ג מסמא
לאשתו, והנה הרמב"ם בפ"י המשנה פ"ג
דטוטה ס"ל דההן כ"ז שיש לו האשה פסולה
נפשה גם חלל רק לאחר שגירשה חזר
לכהונה וכמבואר בתו"כ פ' אמוה ועיין
קידושין פ"ו וביבמות דס"ה ובטורות ד'
מ"ד פ"ב והא דאם עבד לא חילל גם
בהלל פסק רבינו וכן בזה' ביאת מקדש
וא"כ לפי"י כה"ג ששאל אלמנה דהל
עליו סס חלל ולאחר שגירשה או מתה

הנה

הארכתי בזה דבאמת הראב"ד
י"ל בפירושו על האורת כהנים
פרשת בחקותי כתב בסוף לחד לשון
דאם ממון גבוה א"י להורישו, ובאמת
הא זה מבואר להיפך יעי' בקידושין ל"ב
ע"ב ובירושלמי משער שני פרק ד' ס"ל
דלמ"ד מחנה אינה כמכר גם למ"ד
ממון גבוה, מ"מ יכול ליתן במתנה, חוה
פלוגתא בכורות ל"ב ע"ב גבי יובל, אך
באמת ר"ל חוה הארכתי הרבה דאף
למ"ד מע"ש ממון גבוה, מ"מ יש בו גם
גדר ממון הדיוט, וכן מוכח ברמב"ם בזה'
מע"ש, רק דפלגי בזה אם מה שהטורה
אמרה שגריך ליתן חומש אם זה משום
ממון גבוה או משום דהוי שלו, וגם אם
אי ממון הדיוט, ועי' בזה בב"ק דף
ס"ח ע"ב ודף ס"ט אם שייך יאוש
בכרס רבעי, והנה גם בקרבן הוי בעיאי
בזבחים דף ה' ע"ב ודף ו' אם מכפר
על היורשים מקופיא או מקיבטא, ר"ל
קבן גמור ע"ש, וכן לךך מחלוקת
דמנחות דף ל"ג וריש פ"א דתמורה
וכ"מ אם יורש סומך, למ"ד דיוורש
סומך אם אשה הפרטיה קרבן ומתה
וירשה בנה אם סומך על הקרבן או לא
אם זה נקרא קרבן איש או קרבן אשה. וכן
להיפך אם מת האב, והניח בן מה
יהי' בהקרבן אם לר"ך סמיכה או לא,
ומאוד הארכתי אם האשה אינה סומכת,
או קרבן האשה אין בו סמיכה. וכן נ"מ
לגבי קרבן מנחה, דשל כהן קריבה כליל,
ושל כהנת נאלכת כמבואר בטוטה כ"ז
וכ"מ, אם כהן הפריש מנחה ומת, והניח
בנה או לשיפך מהו הדין בהמנחה, וכ"כ
בזה, חוה ג"כ כ"מ גבי ירושה במע"ש
לשיפת ר"ת דאין אשה חיבת בחומש,
כאן מאי, ואז י"ל דלמ"ד ממון גבוה גם
אשה לריבה חומש במע"ש שנפלה לה

מאזינה דל"ה שלה לגמרי בגדר מקופיא דנקט בזמנים דף ו' ע"א וכו' יש לבאר קד סוגיא דקדושין ד' כ"ד הג"ל, והגה רש"י ס"ל כשיטת הראב"ד דאם ממון גבוה ל"ה בזה גדר ירושה גמורה, אך זה מצינו בב"ק דף מ"ט ע"ב גבי דבר דאי אפשר שיהא בו גדר ירושה חלודות, מ"מ היכי שיטש במקלת חל גם על זה, וה"ג ר"ל רש"י ז"ל בקידושין הג"ל...

מה ששאל בפק דכתובות דף י' [בבדיקת חבית של יין] לא ר"ל שמריחין דרך הפה, רק ר"ל דמנוף האשה אם פתחה פתוח ריחה טוהף, ואם סתום לא, כן ר"ל הגמ' ולא דוקא לשון רש"י כתובות י' ע"ב. יוסף ראזין.

סימן פב

ב"ה יום ד' כ"ו תמוז תרפ"ד.

לרב א'

[הקשה על ספרו לפנינו פענח פרק י' מכללים הכ"ז דכתב דקשה לי לרש"י בב"ק ה' דפירש דמפגל הוא שלא לשמה דנפסחים ק"כ מבוואר דפגול מטמא וכבר תשיב שם המטמא, לכן פי' שלא לשמה דזה לא מטמא, והקשה השואל דמטמא היינו התרומה ופגול מטמא לאחר את הידים לבד, ומה שייך זה לזה.]

יראה פסחים דף פ' ע"א שמטמא הבשר ובירושלמי שם, ועי' ד' ט"ז ע"ב מבוואר קד, ועי' בהשגות הראב"ד בפט"ו מה' פסוהמו"ק ה' ט"ז ואף דבזמנת עיקר התשלום לבעלים בשביל שרריך קרבן אחר, מ"מ גם הפסוד הבשר, אם היא קק"ל, ויעי' בפק דפסחים פ"ו ע"ב וברמב"ם בפיהמ"ש בשקלים, וכן נ"מ להיזק העור בפיגול דזה ממון כהן אף בחטאת, אך א"צ לשלם מעדית, ועי' גיטין נ' ע"א שפאי עדית, ומאוד יש להאריך בזה וגם נ"מ אם רק כהן פסור, אבל אם ישראל שחט בחטאת פיגול י"ל דחייב גם בשוגג דאין בזה תיקון עולם. ובזמנת פי' בחוספתא משמע דזה בגדר שליח ב"ד ועשה ברשות ב"ד וגבי ישראל ל"ש זה, וגם המטמא כהן לריך לשלם כמבוואר בירושלמי פ"א דסנהדרין ויש בזה לה' הרבה כשיטת רש"י ואקלר. יוסף ראזין.

סימן פג

לר' אלעזר חאלדער נ"י

בגדר פסוהמו"ק בודאי הוי כמו חולין לגבי עזרה, ובפרט דעיקר קרא דכי ירחק קאי נמי לפסוהמו"ק בכורות ל"ב [נסתפקתי פסוהמו"ק לאחר פדיון אם מותר לשוחטן בעזרה]

ועי' רש"י חולין י"ז ובזמנת האר"י בזה בפק דתמורה י"א גבי שוחט חטאת ומלא בן ד' עי' בתוס' למה נקט בן ד', אך בזמנת בן ה' אף אם קדושה חל במעי אמו מ"מ הא כיון שחטתה הוי בן פקיעה ופקע ממנו קדוה"ג לגמרי כמו גבי ולד קדשים שטולד ב"פ עי' תמורה י"ז ותוספ' בכורות י"ב וברמב"ם פ"ד מה' תמורה ה"ח ולכך הרמב"ם ז"ל כתב ג"כ בן ד', דבן ה' דאז נגמר וטולד בפ"ק פקע ממנו שם קדשים ורק כמו קבד"ה גם י"ל בגדר ולד חטאת אם הקדושה ואח"כ נחערבה, ואצט"ל וא"כ למה נקט שם בתמורה י"א בעיא למ"ד בהוייתן או אם שייך מפורש, כימא אף לריך נ"מ אם טולד בן ה' ובזמנת שם ע"כ כן דלבן ד' ל"ה השחי' כלל רק לבן ה', ולמ"ד ב' סימנים אפשר רחמנא חולין ע"ד, וע"ה, ויש בזה סמוכין למאי שהעיר בזה דחולין בעזרה אם הא' הפועל או הפעולה עי"ש בזה, וכן פסק הרמב"ם ז"ל דחלב ב"פ שכלו לו חדשים אסור מה"מ רק שחי' א"ל דהוי כמו שנשחט ומאוד יש להא' בזה מעה"ק פ"א דלא ס"ל כן ועי' חולין ע"ה ותוס' ובזמנת ל"ה ונ"מ: ובתו"כ פרשת שמיי מרבה רק בן ט' מת במקדשין אבל בן ט' חי לא משום דאז חל עלי' שם יואל דופן וחכמ"ל.

ע"ד מה שהעיר לשי' הרמב"ם פ"ח ה"ה מפסוהמו"ק מתוס' חולין ל' וגם דלירדי' ל"ק קו' התוס' ב"ק ע"ז יפה העיר בזה, ויש לי להאריך בזה במ"ש רש"י ז"ל קידושין מ"ג גבי שנים ששחטו בחון פסור מחטאת וכו' דר"ל דרק מזה פסור אבל חייב משום גדר ונחלתם לא תעשון בכחות כ"ב וסנהדרין נ"ו ותוספ' מכות ועי' י"ג ואם אז יש בהם לאו דלא תאכל כל תועבה כיון דלא עבד בש"ח ועי' תמורה י"ב גבי ולדה קודש ושחטה בחון ש"ש והרמב"ם כתב דאיתו לוקה — ולמה — ויהי' כמו קד דהלכות פסוהמו"ק ויהי' כמו נחלתם דע"ז י"ג

אך י"ל דהה רק כמו גרם וגם נעשה פ"י צפ"ק וי"ד דפקע הקדושה לגמרי ועי' בתוספתא פ"ק ד' דתמורה דאסור באכילה וראה לומר דיש לה פדיון כיון דפקעה קדושה ועי' ברמב"ם בה' תמורה פ"ד בזה גבי ולדות קדשים ע"ש בזה, ועי' בתוספתא מכות פ"ג גבי המזביל צ"פ דכתב שם ועובר משום פסול קודש ומה ר"ל אם על הבישול עובר מתמת דע"ז פוסל קדשים או דקאי אם בשל פסח שיאל ואוכלו, ועי' במכילתא פרשת משפטים ובספרי פ' ראה מצואר דאם בשל פסח אינו עובר על ביטולו עיין שם ולמה גם בזה ליכא גדר מפסיד קדשים וגם למה לא מפרשים הך דפסחים מ"א גבי לוקה שמים משום לאו דכל שבקודש פסול פסחים כ"ד ומכות וכו"מ אך י"ל גבי נא שאני דיקול לתקן ואכמ"ל בזה: גבי שנים ששחמו שם י"ל דלא תהי' לאו דלא תאכל כ"ת כיון דלא חיוב, מה שהקשה דוקמי בקדשי עכו"ם [בשבועות כ"ד דפרך והרי הקדש דאיחא בשאלה וקתני למה לא משני דמיירי בקדשי עכו"ם דע"ן בתום מיר ס"ב דליחא בצל יחל אם קן ליחא בצבל אחרים מוחלין לו עיין חגיגה י"ן נראה דלפי המצואר בכריתות י"ד כאן מיירי בקדשים הגאכלים ועכו"ם לא מייתי רק עולות עי' מגחות ע"ג וכ"פ הרמב"ם בפ"ג מה' מעה"ק ה"ב. יוסף ראזין.

וע"ש ברמב"ם ה' מלכים והשנות שם ורש"י סוטה ל"ה ע"ב וגיטין מ"ו בתום' וביפ"ת א"א עבדות מחמת לא תתעמר גם נפ"מ אם כל העיר דוקא קבלה ולא חלקים ועי' בספרי פ' תלף בזה ואכ"מ... הך מחלוקה בירוש' מכות אשר הביאו התום' קידושין ד' כ"ב לא קן ר"ל הירושלמי רק דריו"ח ס"ל דלריכה לקבל עכ"פ שלא תעבור ע"ז אבל לשאר דברים כעכו"ם הוא וכן ר"ל ריב"ן בתום' יבמות מ"ח לר"א קן ס"ל לרי"ח דכאן דאם עבדה ע"ז קנאים פוגעין א"א להמיר זה ביפ"ת והוי גדר ע"ז סנהדרין פ"ב אבל לאחר שקבלה עליה שלא תעבור ע"ז ליכא דין של קנאים פוגעין וכ"כ הרמב"ם בפיה"מ סנהדרין פ"ט וברמב"ם בה' אס"ב גבי בת גר תושב ולא כהתום' שם בקידושין וסנהדרין ואכ"מ.

גבי [דמי שביעית הקושיא במשנה פ"ח דשביעית מ"ח אין מביאין קיני וזבים מדמי שביעית ואם הביא יאכל כנגדן משום דכ"ד שבחובה א"ב אלא מן החולין ומשמע דהקרבן כשר דאל"כ ל"ש יאכל כנגדן וק' מתו"כ בזה גבי דמי שביעית לאכלה ולא להביא מגחות ובר"ש שם משום לאכלה ולא לשריפה וא"כ יפסל כתוספתא סופ"ח דזבחים] גבי אין מביאין מגחות מפירות שביעית ואם הביא פסולין, שם אח"כ מחללן משא"כ פירות שביעית עגמם וגם י"ל דמיירי לאחר ביטור אך מהך דתו"כ ל"מ קן ועי' מגחות פ"ב ועי' חולין פ"א גבי אכילת מזבח שמה אכילה.

גבי יולא [בתום' זבחים כ"ג דקק"ל חין נפסלים בזולא ע"ש בתו"ט והלא בפסחים מ"ט במשנה מצואר להיפך ועי' תום' פ"ה דזבחים מ"ז] בודאי דט"ם בתוספ' פ"ה אך עי' רש"י פסחים ל"ה ד"ה לא תוליא דזבחים דקדק"ל נפסלים ביולא כמות י"ז וי"ח וכ"מ בש"ם זבחים'.

והך דע"ז ס"ג [הקושי' על ל"פ פ"א ממאכ"א ה"ג דב"ג אסור להנות מתקרובת ע"ז וק' מרש"י ע"ז ס"ג; גבי אומר אדם לתמריו דלמה לא פירש רש"י דנמלא מאכילין י"ג האסור להם ע"כ דמותר לעכו"ם.] שם בסתם יינם ולא ביי"א מחש, גבי הגאח ע"ז עי' פסחים מ"ז; ותום' שם ומכות כ"ב, דגם פחות מפרוטה אסור ועי' שבת ד"ל ואכמ"ל יוחר.

סימני פד

ב"ה ג' כסליו תרפ"ו דוינסק.
להרב וכו' רי"ז יסקויץ שליט"א
מ"ש בגדר אם כהנים יש להם חלק בערי מנרש הלא אני הבאתי ד' התוספתא דביכורים הפלוגתא והספרי פ' שופטים והגדר כך דנפ"מ אם רק תואר וזה בהערים של מנרש או עגם וזה נפ"מ בין אחזה לנחלה הוריות ו' ע"ב ורש"י יומא ד"ג וכ"מ וזהו דכהנים רק תואר שלהם יש בערי מנרש אבל אם כהן י"ל כרים חללים אין טעמים חלק אביהם וכן קן בתו ישראל משא"כ בלויים עי' ערכין ל"ג ע"ב ע"ש ובתום' בזה ועי' גיטין כ"ט ע"ב אם לוי ממזר יש עליו שם לוי ובכורות מ"ו ותענית כ"ח בתום' ובתוספתא יבמות פ"ח וכ"מ בזה, מ"ש גבי יפ"ת [הפשט בסמ"ג עשין קכ"ב בשם ירושלמי כל י"ד שנה שקבצו וחלקו לא הותר להם יפ"ת דלמה לא הותר] ראה בתום' סוטה ל"ז ע"א ובאמת אף אם גר תושב טבל לקבל מ' אומות מ"מ לריך שיקבל גם עבדות

סימן פה

יום ג' ד' אדר תר"ץ דוינסק.
ההבד"צ דעיר חרשה שי'
כולם יעמדו על הברכה

[השאלה בדיון מסל"ת ומבואר מתוך
המשובה.]

הנה חקרנו וגמולא קי כתוב על
המלצה שנת תרע"ו בשעה לילה

מרחשון נקבר אל"ח שמו נתן דוד בן
יעקב שווארץ מווארשא. ומבואר בירוש'
מרים פ"ו ה"ו דרך ב"א לומר שאף
שראה אותו בפומא אומר שראה בסב"י
והיא חוק לפיכך בתוך תחום ע"ש
וב"ב דף ס"ח ע"ב גבי מכר עיר מכר
גינתה ומבואר בירושלמי שם בזמן ששם
בתוך תחום ועי' מכות דף י' ואכמ"ל

בזה, בדבר מסל"ת הנה בלחמ ביבמות
דף ל"ה ע"א מבואר היכי דלחד אמר
שני דברים ועל אחד לא מהימן מ"מ
אם אמר עוד דבר מהמינין לו על הכל
ע"ש ובה א"ש מ"ש רש"י ז"ל יבמות
דף ל"ד ע"ב ד"ה וגיסו דאך נאמן על

אשת גיסו ע"ש בתום' אך י"ל כיון
דאמר ע"ו ונאמן נאמן גם על זה וכן
בשם ד' קי"ח ע"א גבי מה בעל ומת
חמי' ואך ס"ד לומר זה דמהימנא לר"ע
לפי משנה א' שם ד' קב"ב דאך אשה
נאמנת בעדות אשה, ולמה לא מביא

הגמ' מכאן ע"ש ועי' ג"כ משום זה
הגדה, וכן בע"ז דף י"ד ע"א גבי
תרגול לבן דאמר זה חיה מותר לר"י
וכן פסק הרמב"ם ז"ל וע"ש בר"ן לבן
גם כאן ליכא חשש כיון דספר כמה
דברים ובאמנע הבליע לו הדבר נקרא

מסל"ת, ובפרט שכאן שאלו על אחד
ואמר שא"י ועי' נישין דף י"ט ע"ב
מקרי להו לשני כותים זה כו' דהוי מסיח
לפי תומו אף דשאלו מה כתוב בשטר,
אך הרמב"ם ז"ל כתב בזה' מלוה דהוי
כמסל"ת ע"ש בפכ"ז והרבה יש להאריך

שם כיון דזה קורא מה ששטר הוי בגדר
סיפור מה שכתב, ואטו פסקינן על פי'
השטר ומ"מ לר"ך שם דוקא שניס זה
שלא בפני זה, יעי' ע"ז דף ס"א ע"ב
מחלוקת אם גבי בן נח יש גדר גומלין
ואכמ"ל והנה כאן אמר רק שם וכימי
ועי' ברמב"ם בזה' גירושין פ"ג הלכה
כ"ג דדק פלוגי ממקום פלוגי והרבה יש

להאריך בזה מקד דנישין כ"ח ע"ב דשם
אמר פלוגי בלבד, אך בתוספתא יבמות
לא אמר בן רק פכ"ב וביבמות ד' קב"א
גבי חוזאי וגבי פרשא זריח ועי' בחיר

ד' ד' גבי הריכי כשמשון דהוי שם מחלוקת
רש"י ותוס' אם לר"ך פכ"פ וגם עוד דבר
כברמב"ם בזה' מירות פ"ג הט"ו דמחלק
שם דגבי שמשון לר"ך שמו ושם אביו ועוד
משא"כ בשמאל משום דהיכי דהוי כמו
יד לא מתפיש לר"ך כל המליאות ושמשון
ל"ה חיר לא שייך מתפיש מה שאין בן
בשמאל וה"ג היכי דעי' זה שאמר שמו
עי"ו אלו אומרים שפלוגי הוא לר"ך בו
שם אביו ועוד אבל היכי שהב"כ מכיר
אותו ורק לסימן לנו אמר די בשמו וכימי
בלבד והרבה ילה"ר בזה ואכמ"ל לבן אין
להחמיר בזה שיון שהעד אומר שאלה בעלה
הזכיר בפ"ע לא ח"ו ע"י שום שאלה הוי
מסיח לפי תומו ואין כאן מקום להאריך.
יוסף ראזין

סימן פו

להר' הג' מפלפ"ר בהלכה ומחרזו
בפ"ח בנש"ק מו"ה יצחק
בצלאל ג"י

ע"ד השאלה בבית הכסות [בגידון יו"ד
סי' מ"א בריאה אם נסמך בית הכסות
לחצר הכבד דפסקו להכשיר אם חותמין
מקום הריעותא ונשאר משטר בזה"כ ואם
לר"ך שיהי' עכ"פ מה שגשאר שלם ורפה].
הנה כבר הא' בזה בחי' אך לדינא
קי דהנה המעיין בתום' שנת
ל"ו ד"ה למחט וכו' ותוס' חולין כ;
ד"ה מחט ותוס' סוכה ל"ד דיש שימי
דב' מקומות בסוכה וחולין כתבו רק
חצי העור ושם בשבת כתבו מעבר לעבר
דוקא ובאמת זה ג"מ דהנה יש ב'
עעמים דאם לא נקב כל העור כשר או
משום דא"ו נקב או משום דהשלם הוי
סתימה ע"ש בתום' וג"מ קי דהנה
בחולין מ"ז: ריאה שנימוקה וקרום שלה
קיים כשרה. ובתוספתא נקב אין קרום
שלה קיים עריפה.

ולכאורה למה לן נמוק ולומר דזה
רק לר"ש הוא דוחק אך
קי דהנה אן פסקין בבכורות ל"ט
דחסרון מצפנים שמי' חסרון וע"ש
דהיכי דעי"ו נעשה היכר מבחן גם
בע"מ הוי אך קי דבאמת גבי ריאה
הטעם רק משום דהקרום מנין עליהם
והדרא לברייתו וכמו בחולין מ"ז: ועי'
סוכה ל"ו דנקט גם להיפוך דמתגרע
ונסרח ועי' חולין ל"ג מחלק כה"ג גבי
ביעי חשילתא וברש"י שם מ"ה: גבי א"י
לעמוד מפני כבדו דפי' שם ב' טעמים

אז משום דסופו לנקוב העור או עלם הדבר רק דהעור לא מגין ע"ש והגה גבי ריאה ג"כ דהעור מגין והגה בר"ן פ"ג דסוכה גבי יבשו רוב עליו כ' בשם הראב"ד דדוקא אם נשתייר ג' עלין לחין אז מילא אבל כמות לא מילא ע"ש בסוכה ל"ג ויש כזה בכ"מ והיינו דמה שהיא להגן לר"ך שיהי' הקרום שלה קיים כלומר בריא וחזק ואם נגלד טריפה משום הנמוק לא משום הקרום וגם כ"מ דאז לא מופיל אם דופן סותמתה דמשום חסרון ל"מ, והגה גם צבה"כ כך דהנה בניקב רוב חזיק לשי' הרמב"ם ז"ל גבי צער החופה דטריפה ח"כ יש עליו שם טריפה, רק דמ"מ גבי צה"כ אמרינן דהשלם מגין ואז לר"ך שיהי' השלם בריא וחזק משא"כ צרק חצי דאז אין עליו שם נקב לא איכפת לן וכ"ז בשאר ריעותא אבל סורכא בשאר איברים ח"ז כלום ואז אין שום נ"מ ויכול להכשיר בלא ספק ואף דהרמב"ם פסק גבי ריאה דסורכא מחמת נגלד קרום העליון ואז יהי' כ"מ לנימוק אבל כאן לא.

יוסף ראזין

סימו פז

ב"ה יום ב' כ"ב תמוז דהאי שתא תרפ"ו דוינסק.

להרב החו"ב המופלא מהר"ר יעקב זאב שיחי'

מכתבו קבלתי כעת [הקושיא ברמב"ם פ"ד ממסכהמו"ק הכ"ב שכ' צוה"ל אשם תלוי בא מן הקטנים ומן הגדולים ופשוט דהכוונה בן שנה או שתיים עיי' בר"מ פ"א הי"א ממעה"ק, הא צתו"כ סוף ויקרא מצואר דבן שתי שנים. וגם דבקרא כתיב חיל והוא בן שתיים עיי' ר"מ פ"א ממעה"ק הי"ד, ועיי' ברמב"ם צפיהמ"ש כריתות פ"ו דאשם תלוי בן ב' שנים.]

והנה ד' הר"מ ז"ל בה' מעה"ק פ"א גם הם אינם מצוררים כלל בגדר חיל וגדר פר ועיי' בתום ר"ה י': וברש"י שם. וביומא ס"ה. וסוטה מ"ו וצטורות מ"א ומנחות דף ל"א וחולין ל"ג ופסחים מ"ו, והנה זה הארכתי הרבה גבי זמן שקבעה לנו תורה ורק גבי דבר והפכו אם נלך המעלה הזה או פסול החסרון של זה. וכן בא"י וחול"ל וכן בחי' ובהמה וזכור ונקיבה, יש גם ממצע ב' גדרים או שיש עליו שם של

שני דברים, או שאין לו זה ולא זה יאל מכלל זה ולכלל זה לא בא, וכן צביה"ש, ולכרר זה תקצר המון והיריפה עיי' מנחות דף ס"ט גבי ח"י וחול"ל אם זה משום מעלה או משום פסול החסרון חטים שירדו בעבים דאין בו לא המעלה ולא החסרון, עיי' סנהדרין דף ל"ה גבי עבד וחולין קכ"ח גבי חי', ועמש"כ בזה קלח בחיבורי ח"א בה' שבת גבי ביה"ש ועוד בליזה מקו' והנה בגדר דל' יום בשנה חסוב שנה בר"ה דף ב' דף ז' ודף י', ובתום ב"ב קכ"א ומסות ד' ג', וצטורות כ"ח וצירושלמי מכות פ"א וסוף שביעית וכ"מ בזה. ויש בזה הרבה סתירות אם במקום דהוי קפידא שילא מן השנה העברה או שיהיה לשנה הבאה, עיי' פרכי י"ח לר"א נראה דס"ל דלר"ך שילא מן השנה העברה רק עיי' ל' יום לא חשיב שנכנס לשנה הבאה וכן לגבי ביה"ש עיי' ב"ב מחלוקת דמה מ"ה גבי תוך זמן ודף מ"ט גבי תוך הפסק ע"ש ברש"י ותום' ובהך דקידושין ע"ט גבי תוך שנה חדשים לרש"י וכן ס"ל להירושלמי פ"א דיצמות בזה וכן לגבי כוי ביומא ע"ד וגבי טומטום בצורות דף מ"א ויצמות דף פ"ג ודף ק' דקרי ל' ג"כ ברי' וצטורות דף מ"ב ודף ל"ז וכן גבי נולד ביה"ש לשבת בשבת קלי"ה וקל"ז וכן למילה ביה"ש דף קל"ג, וצירושלמי שם וכן גבי מקום מחילה פירושין ע"ו, וצירושלמי סוף ב"מ וב"מ ק"ז גבי חילן העומד על המיזר וכן גבי חומת עזרה וגבי ירושלים ברמב"ם בה' מעה"ק ואכ"מ, ועיי' זבחים כ"ז ודף ל"ב גבי ביאה במקלט ג"כ אם החסרון שהיא מבחון ועם גם אם מקלט בחון פסול ואם לר"ך צפנים די בראשו ורובו ומאוד יש להאריך בזה; הגה זה גבי קרבנות חובה המצוירים בקרא הגה קי"ל שעות שאלות בקדשים צבחים כ"ה וכ"פ ברמב"ם צפ"א ממעה"ק, אך שם משום דיש בתורה קפידא בשנה ור"ל לא יותר ועיי' בתום' ב"מ ס"ה וערכין י"ח ודף ל"א ומה מ"ז אך על חיל אם הטעם שילא מגדר בן שנה או שיהא בן שתיים דגם ליכא בקרא שניים רק דזה דין עיי' רש"י ב"ק ס"ה וכריתות י' וכ"מ בזה והנה זה ג"כ היכי דתורה אחרת לטו חיל י"ל דפחות מב' שנים לא רק גבי נדר וגדרה אז י"ל הך דין דפלבגם וזה ג"כ אף למ"ד ספקא בחולין ד' כ"ג ומנחות ל"א ועיי' פסחים מ"ו, מ"מ כיון דזה הוי תמידיים לשיטת הרמב"ם,

גדר פלגם רק ביום ל' מ"מ פחות
 מה פסול בגדר בן שנה של תורה
 וכמ"ש הרמב"ם בה' אהו"מ גבי סומטוס
 ואמרוניטוס דהוי גם ברי' ועי' ביבמות
 דף ק' ובכורות דף ק"ז וכ"מ בזה, וכמו
 הוכר דשבת קל"ג ובכורותדף ה' וכ"מ
 בזה, ואף למ"ד במנחות קמן והביא
 גזול יאל, מ"מ אם מדר כבש והביא
 פלגם או יותר מבן שנה לא יאל רק
 איל יאל כיון דהתורה לא קראה לו
 לקרבן זה, ועי' בירושלמי מגילה פ"ק
 דאף דמ"ד הכל יולאין ביד" מ"מ בספק
 מתקף חומה לר"ך קריאה ב' פעמים
 דה סביבה זה ספק ומאוד הארכתי בזה,
 לך רק אם התנה ואמר מן הכבשים
 או כו' ואז תליא אם ספיקא ברי' והספק
 לא ר"ל לו רק דה גדר קן ועי'
 ביבמות דף מ"ז בין הבניים דקומן ע"ש
 ובתוס' עצמות דף פ"ג וירושלמי פ"ח
 דכלאים גבי ספיקות וביבמות כ"א גבי
 אמה ערקסין פלגתא ור"ל ג"כ כד אם
 ספק במליאות או רק חסרון ידיעה לו
 ע"ש בזה, לכן כד היכא דחזיק דהתורה
 חלקה לו כמו באשם או ודאי במיר
 ומזורע דוקא כבש וגבי מעילה ושאך
 דוקא איל ואז לא אמרינן ל' יום בשנה
 חשיב שנה ועי' בגדה מ"ז גבי סרים
 ואילוגית בהך דר"א וס"ל להרמב"ם ז"ל
 בפ"ב מה' אישות דרק בן כ' ופחות לא
 ובלא זה לא ע"ש ור"ל דהה השנה כמו
 חוך הפרק בגדה דף מ"ט. וגבי שנה
 פחות ל' ס"ל דהוי גמר בזה כיון דלא
 כתיב תמימה, וע"כ בגדה דלא בעי
 מעל'ע ע"ש דף מ"ד, ובתוס' ר"ה
 דף י' בזה, ועי' בתו"כ הובא ברש"י
 ר"ה דף י' ובר"ש פ"א דפרה בשם
 ר"ש דרק תמימים גבי איל וגבי כבש
 אבל גבי איל של יוהכ"פ ומוספין או
 י"ל דרק י"ג חדשים מהני וכמו במשנה
 פ"א דפרה ודברי הרמב"ם בפ"א
 דמעשה"ק, אבל פלגם לשיטת הרמב"ם
 יוס ל' לשיטת רש"י ותוס' כל ל' יום
 פסול ודאי אף למ"ד ספק אך לגבי נודר
 או הוי בעיאי רחולין דף כ"ג ורק בהתנה
 דבלא זה לא, ועי' מדרים י"ח גבי
 המקדיש חיטו פלוגתא אם ר"ל אם
 הקדים שניהם ג"כ ללא וכן בכה דב"ב
 דף קמ"א ע"ש וכזר י"ב ו"ג, ומאוד יש
 להאריך בזה בכה דמיר ל"ב גבי ראה
 כו' והרמב"ם ז"ל מדויק שם רק בראה
 מרחוק ולא ידעו שזה כו', אבל
 באמרוניטוס לא כ' ראה מרחוק משום
 דגבי כו' דזה נעשה מין ע"י הארכבה

שהרכיבו פעמים חי' ובהמה בחולין דף
 פ' ונתגדלו עי"ז מין בפ"ע ולכך טעמיו
 הוי מליאות מין, ובהה א"ש הסמיות
 שיש ברי' הר"מ ז"ל בין ה' מאל"ם ובין
 ה' ביטורים גבי מנחות ועי' חולין קל"ב
 ודף פ' ונפ"מ פכוי הגעשה ע"י הארכבה
 ובין הכוי שטולדו אח"כ מן המורכבים
 ינעשה מין בפ"ע ואכמ"ל אבל באמרוניטוס
 ופרד א"א רק סביבה דלא ילדו לכן אין
 נפ"מ בין ראה אותו בעלמו או מרחוק
 ובהה י"ל המשנה דמיר שם ואכ"מ,
 עכ"פ לדינא כד גבי אשמות לר"ך רק
 בן ב' שנים, וגבי שאר חובות שכתבה
 התורה די בבן י"ג חודש, וכ' רבינו דגבי
 אשם תלוי ג"כ די בן י"ג חודש חה ר"ל
 קמיני והך דבזחים דף ע"ז גבי אמרי
 בדכרי אחלפי לך דמבואר דגם א"מ בא
 בן ב' שנים, וגם י"ל שם דנפ"מ בין
 אם יליף מגז"ש דבזחים מ"מ י"ל דלא
 לכל הדברים ובין אם ילפיק מתורת
 ע"ש דלא הוי לכל הדברים והנה ר"ש
 הוא דאית ל' תורה ע"ש ברש"י מן
 מנחות דף ג' ע"ש ובתוס', והנה הגמ'
 בזבחים אמר זה לר"ש חה דא"ל בגמ'
 שם דף ע"ז תורה דהייט לר"ש לדידי'
 ודאי גם באשם תלוי איל בן שתי שנים
 ואקלר, כתבתי בלתי מסודר כי ירט
 האמן לי מחמת כמה שו"ת אך כאשר
 הוא סדרנא יסדרס.

יוסף ראזין

סימן פח

להרב וכו' מ"מ ג"י רב בראסיצא
 [השאלה בריאה שהי' מראה אדומה והי'
 שם מוגלא והשו"ב אמר שלא ראה שום
 נקב והעביר ידו בכה וביבבזה ותולע לא
 הי' שם, אך סמוך לאותו מקום היו מראות
 כאלה והיו שם תולעים מאטאליטיע והי'
 הפ"מ מה דיעו.]

הנה אם התולעים הי' בהם חיות ודאי
 יכול להבשירה דאף דהאידים הוא
 מחיים כיון דאמרינן בפ"ז ל"ב ע"ב יש
 עליו קורט דם זה רק דם ולא אדום ע'
 נדה ד' כ"א ע"ב דהוי מחלוקת בזה אם
 דומה כמו דם וגם אף הי' הנקב עגול
 או משוך, דמחיים נעשו עגול כמו בירי'
 פרק ב' דע"ז על עורות לבובין, אך מה
 זה, רק מה שנעשה על ידי אדם עיין
 ובזחים דף ע"ד ע"ב דלפרטים הוא משוך
 אבל ע"י תולעת לעולם עגול עי' רש"י
 שבת דף ע"ה ע"א גבי יריעה וכ"מ בזה
 וגם כאן הי' עוד מראות אדומות והוי

שלמים, גם איך היו האודס אם חזק כמו שיטת ב"מ בחולין דף מ"ו ע"ב, ואם מחמת רישותא בדופן ע"ש בשיטת ר"א אז רק מראה בעלמא, לכן אם הוא נקב גדול יכול להכשיר והוא מתולב ואם הוא קטן מאוד דאז לא תלינן במתולב מחמת דאינו יולא בחור קטן כמ"ש בירושלמי תרומות פ"ח ה"ג גבי גתא אסורה. יוסף ראזין

סימן פט

דהג"ר

[יבדוק העגלים שהטבור נפוח וגיד הארזך היולא מכיס השתן נכנס לטבור לתוך הגופא עם העור.]

ע"ד

זה הגה יש בזה אריכות דגבי חלחולת רש"י ס"ל הטעם לא משום ניקב רק משום הרעי שנופלת וה"כ אם בשביל זה לשיטת הראשונים המובא בספר א"ג דכתבו דאין בית הרעי לדגים, אף דבכורות ו' ע"ב מצואר להיפוך, לא שייך זה. יע"ו בחולין דף ע"ה ע"א גבי טריפה בדגים ופירש רש"י משום מעיים והא זה לא שייך כלל בדגים ועי' גדה ל' ע"ב, אך באמת הטעם דקך הוא הדין וכן גבי השלחופית של בהמה לשיטת האוס' ד' מ"ח והגיד אינו בכלל זה, ובאמת זה תליא בשיטת הראשונים ביבמות דף ע"ה ע"ב היכא דאינקוב השביל של ש"ז אם זה מיקרי כ"ש, או רק באברי הריעה ממש ולא רק קרום, ועי' רש"י חולין ד' פ"ח ע"א דזה ג"כ נקרא שלחופית ובכורות ד' ל"ט ע"ב גבי מומים, ושם דף מ"ב ע"ב חיישינן כו' לכן באמת יש להקל בזה אך מ"מ די אם יראה שהוא שלם כי העגלים הרבים יש הרבה כזה.

יוסף ראזין

סימן צ

דהג"ר

[השאלה ריאה שלמקה במקלת אונה ארוכה בשיפולי וסרוכה לשומן הלז וגם לאומה והסירכה רחבה כמין קרום ועברה פ"י קליפה ותחת הסירכה ה' מקמיט שפת האונה, אך כאשר עברה הסירכה נעשה שזה לבשר הריאה, וזה ה' מלד ימין וכן בשמאל, ותחתיו ה' עגלים וה' נראה. שיש שם מוגלח.]

ע"ד הריאה, הגה הבדיקה מעכב כחן כיון דהוא להחיר אך מ"מ אם

רוח הסירכה נבדקה לא איכפת לך, ועי' במנחות דף ל"ה ע"א גבי האי קולפא דתפילין דלרזך בדיקה ואמר דקולמסא בדיק, ואף דלמה לא נישאש דשמא יש נקב בתוך האות דג"כ פסול לכמה שיטות בירושלמי דתגילה ובבלי דף כ"ט אך דא"ל הכל, ועי' דה ס"א ע"ב גבי בגד כו' בידקו שכוונתו כו' וכ"מ בזה, וגדר העגלים אין תשש בזה אם לא יהי' בזה תשש שפ"י הסרת הסירכה נעשה העגלים, ואחרבה זה קולא דאמריקן שפ"י העגל נעשה הסירכה ובטל הטעם של שיטת רש"י דאין סירכא בלא נקב וכמ"ש ארמב"ם בזה שחיפה בזה, וע"ד הגימזק במקלת אין זה כלום ובפרט כאן די"ל דהסירכה ל"ה רישותא כיון דיש עגל וכמ"ש והוי כעין מכה בדופן דחולין מ"ח ובאמת בעיקר הדין דתתני לרישותא יש בזה אריכות דזה רק היכי דהטעם משום הגנה או אמרינן דמי שאינו ברי כ"כ אינו מנין, אבל אם אין בזה כל דין טריפות ללל אז לא איכפת לך וכתבתי בזה קלת בחיבורי מדברי הראב"ד בסוכה פ"ג גבי יבשו רוב עלים וגשאו ג' כדי כמשים דל"מ, וכ"מ בזה, עכ"פ לרינא קך דאם לרוב הסירכה נעשה בדיקה כדת יש להכשיר ובלא זה לא וע"ד העגלים כ"כ לו במכתבי הקודם כי באמת עפ"י דין אין להחמיר בהגיד רק בהכיס לכן די שיראה במראה שהוא שלם וא"ל נקלפו ומחמת כי אינו טרוד קארתו בזה.

יוסף ראזין.

סימן צא

דהג"ר על הג"ר

[חזר ושאל למה הבדיקה מעכב הלא הכל מקילין בזה.]

קבלתי

מכ', וע"ד הבדיקה תמהני הלא כתבתי לו מהך דמנחות ל"ה ע"א גבי קולפא דתפילין דלרזך לבדוק ורק משום דכיון דהדבר עומד לכתוב והקולמוס בדוק אף שיש מקום שאין הקולמוס כותב, וגם שם לכמה שיטות נקב קודם כתיבה פוסל וכ"כ בזה בחיבורי ל"פ, וע"ד הסירכה הגה כיון שיש רישותא מעכב דרק היכי דבדיקה בדיקת פרים וגאבדה וזה הוי כמו קך דגדה דף ט"ז ע"ב גבי בדיקה בעד וגאבד ע"כ דאסורה לשמש, ואף דאם הריאה לפנינו מותר לאכול בלא בדיקה רק בעובדה דידן יש להקל מחמת דהוי

שם עלגים וטוב ל"ה הסירכה רישתא
 דה בל מן עגל קרום העליון וכמ"ש
 הרמב"ם ב"ב שחיטה פ"א ה"ו פ"ט
 וא"כ טוב י"ל דאין הבדיקה מעכב כ"כ
 ובפרט דהוה סו' תקנה בדיקה וכמו גבי
 כלאים בירושלמי פ"י דכלאים ודהוה ס"א
 ובדמיון סוף ה' כלאים.

יוסף ראזין

סימן צב

דהנ"ב

[השאלה בגלגל ע"י מורסא והי' נראה
 שיש שם תולע ובדקי בפשיחה ול"ה
 מבצנץ וקלפ הקרום מהבשר מזל השני
 כנגד העגל לראות אם הקרום התחתון
 שלם וראיתי כמראה תולע שיש שם נקב
 אך לא הי' תולע שם.]

ע"ד השאלה כיון שכתב שצראה כמין
 נקב או אם הי' שם מורסא
 יכולים לתלות, ובלא זה הלא דאין מקיפין
 בצועא משום דנשתנה וה"כ כן, ואף אם
 מלא מורסא במק"א לא מהגי כאן ובפרט
 שיש כאן חסרון מבפנים דהיינו מורסא
 ולשיטת הרמב"ם כך אם הקרום העליון
 קיים או כשר ולא בתחתון וכאן הי'
 עגל, והארכתי בזה קצת בחיבורי בה'
 שחיטה ע"ש ואין ל"מ בזה בין מורסא
 לתולע אחר, וגם מן הכתם הוא נקב
 עטל אשר א"א לתלות ביד וכמו דאמריק
 בצבחים דף ע"ד פ"ב דליפריים עושים
 משוך ותולע עושה עגול כמבואר בשבת
 ד' ק"ד ע"ב דה' ע"ה פ"א ע"ש ברש"י
 לכן אם האקב הי' עגול דודאי נעשה
 מחיים כמבואר בע"ז דף כ"ט פ"ב ודף
 ל"ב ותולע אין כאן, טריפה.

יוסף ראזין

סימן צג

דהנ"ל

מכ' קבלתי ואבאר לו דברי, הנה זה
 ידוע מחלוקת אם לר"ך דוקא
 שיהא מורסא בנקב או לא והטעם דהנה
 בגמ' דילן דף ע"ט מרמזין מורסא לידא
 דטבחא, והנה מבואר בר' ג' דהא לר"ך
 להקיף זה רק היכא דאין שייך מיטמוש
 ידא דטבחא, והטעם דלא לא בגדר תלי',
 רק כמו בירור, ואף דאינו דומה לא
 איכפת לן וכה"ג מבואר בגדה דף י'
 פ"ב גבי כתב דמליק בדם בתולין אף
 שנשתנה דם כיון דמגופה קחויא פ"ט
 ברש"י ומוס', ולכן גם בצועא כשר מקום

מיטמוש, אבל היכא דליכא סם מיטמוש
 מ"מ אם מקיפין אמריק דנעשה
 ביד, וה"כ במורסא היכי דיש שם המורסא
 או אף דלא דמי לשאר נקבי תליק אבל
 אם אין מורסא או רק מחמת הקפה
 והיכי דיש צועא או מורסא א"א להקיף
 ומ"ש דהרמב"ם כו' תמהי הלא משורש
 קן בפ"ו וקרום העליון כו' לכן כן אם
 הי' מורסא כשירה אף צנקב במורסא
 או צועא ואם ידוע לו שמיטמוש שם ביד
 או אם הנקב משוך כשר ואם עגול וצועא
 אם היא במקום שיש מיטמוש כמ"ש
 רש"י דף מ"ו כשירה ובלא זה טריפה
 כן הוא לריכא וכמ"ש במכתבי הקדום.
 יוסף ראזין

סימן צד

דהנ"ד

ע"ד השאלה, [נדון נקב קטן ועגול
 ממורסא והי' שם תולע מה והי' הפ"מ
 וטו"ך יו"ט.]

אם התולע חי יכול להכשירה ואם מת
 אם הי' זמן בין שחיטה להשפטה ולבדיקה
 הריאה בערך ג' שעות יכשירה, ופחות
 מהם אם מיטמוש התולע חזק יכשירה
 ומחמת המדה קלרטי.

יוסף ראזין

סימן צה

יום ד' י"ב אייר תרפ"ח דוינסק.
לכ' הרב וכו' רי"ז יסקויטץ נ"י
 קבלתי מכתבו [הקושיא הי' בר"מ פ"ב
 משגנות הי"ד שחט קרבנות יחיד שא"ד
 שבת בשבת חייב חטאת והבשר מותר
 בהגאה ותמה בכ"מ הא הי' פסוהמו"ק
 דבשריפה, אך פשוט דבשבת מותרין
 בה' כיון דעדיין לא נפסלו, ואם כי י"ל
 דאסור משום מעילה, אך כיון דאסור
 לזרוק בשבת הוי כקדשים שמתו, אך יש
 לתמוה על הר"מ בה"ג שחט ק"ל שלא
 לשמן בשבת יקטיר אימורין לערב והרי
 לכתחילה אסור לזרוק דם כמו בשחט
 קרבנות יחיד בשבת ולכתחילה לא יזרוק
 בדם הדעת הר"מ בפיה"מ ריש זבחים
 דבק"ל סבין מושכתן זה תמוה מוזכרים
 ד' עק יענם בליבור ומחמת מ"ח גבי
 כבשי עגרת.]

והנה כבר כתבתי בזה בחיבורי דהעיקר
 בדברי הר"מ ז"ל בפיה"מ
 המחמת דסבין מושכתן וכו' רק בכבשי
 עגרת מבואר ברמב"ם דמייירי בשמי
 כבשים דהזקקו בתפסה וכמבואר במנחות

דמ"ו ולקד ל"ש בזה סבין, ובאמת י"ל קד דע"י בתמורה דמ"ו ומ"ז גבי חטאת ליבור דאין מיתה, וא"כ י"ל משום דאין עדיין עליו שם של חטאת ליבור מחמת סבין, אך זה תליא כדס"ל לר"ש ע"י שצטות י"ב ע"ב ובכ"מ וגם באמת י"ל דהא מבואר דזה גם בשעירי יוה"כ דשם כבר קדשן הגרלה ע"י ביומא דס"ב ותמורה דכ"ב וכ"ג ועיקר הגדר אם הגרלה הו' בגדר קריאה ממש או רק דין וע"י בסק דקידושין ד"ד וביומא ד"מ גבי אץ השם מה ר"ל אם קריאה או מה שאומר הכה"ג לר' חטאת וכן מוכח בירושלמי יומא ובתו"כ בזה והרמב"ם ס"ל דזה לא מעכב כלל דלא כתב רק בסדר ולא בדין עיי"ש בה' יוה"כ וכן באמת לשיטת התוס' זשגים ביומא דהך דר"ח דאין הקיזין מפרשות בד' מ"א ומיר דף כ"ג ותוס' זכחים דף ס"ז בזה דכל הקרבנות מה שיך בקרבן ליבור לקיחת צעלים וע"כ בשעיית כהן, אך אם נימא כשי' הירושלמי בתרומות פ"א ומעשרות סופ"ה אם הגזבר, פצעלים יע"ש בזה וע"י בתוספ' יומא מבואר שם דאם עלה ביד הסגן של לר' הוא אומר חטאת וכה"ג אומר לר' יע"ש משום דס"ל כך דכיון דעלה בידו הו' הוא כצעלים וע"ש ובה מדוייק לשון הגמ' ביומא דל"ט ע"א דבר חולק ר"ל רק יתיבה אחת דהיינו לר' דזה רק אומר כה"ג שם המפורש ואכ"מ בזה, עכ"פ י"ל דלקך אמרו טעם אחר גבי דאין חטאת ליבור ממה משום שעיר יוה"כ דשם כבר נקבע הגורל וכן גבי כבשי עזרת כבר נקבע בתגופה אבל בשאר העיקר כהרמב"ם בפיה"מ וכמו התוספתא דלא נקבע עדיין וכן דיוק לשון הרמב"ם שכתב שני כבשים ר"ל הני דהגיפין ואקלר.

יוסף ראזין.

סימן צו

מוש"ק לך תרס"ו דוינסק. להרב החור"ב וכו' כמוהר"ר מנחם מענדיל רב בראסיצא

מכ' קבלתי היום וע"ד אם יוכל להדפיס את מה שהצבתי לו, אם ירצה ידפיסם אך בלא תוספות וגירטון רק כמ"ש הלשון, וע"י מ"ש הרמב"ם במורה נבוכים בהקדמה לחלק ג' דזה הוא גדר גזל הרבים אם לא ירצה להוסיף לאור דבריו, וע"ד מ"ש על הרמב"ם, הנה יש בזה אריכות מה דכאן לא סיים ואין

עשה דוחה ל"ת ועשה כמו שם גבי סומאה, וע"י במ"ש הרמב"ם פ"ג מה' שחיטה הי"ט דהעשה מדה מפני ל"ת ועשה, ור"ל דג"מ אם עכ"פ קיים העשה והיכי דהעשה הו' רק זה שלא להשיב או תבטל העשה כלל, ולא ס"ל כמ"ש ה"ה כאן, וע"י בתוס' קידושין דף ל"ב פ"א וביצמות דף ו' הכשר, רק דמייירי שזה גופה הו' הקיום שלא להשיב וא"כ ל"ש זה דהוקש כבודם וכמ"ש התוס' בטהרה דף מ"א ע"ב גבי מזה וש בזה אריכות מה ר"ל הכשר דיצמות הג"ל אם הפעולה או שעי"י נעשה רנון האב, וכעין הך דמקדש ע"י בתוס' שבת דף קל"א דכיון גופה מזה ואמאי חייך המקדש מבואר במו"ק דף ע' וכן פסק הרמב"ם בה' מעה"ק ספ"ב, דוחה שבת, ול"ל דשם החייך גופה הו' המזה וכאן רק שיהא נפעל דבר וע"י במכות ד' ח' גבי אם מלא חטוב וגם כיון דקיי"ל בוגין בחול ואח"כ מקדישין עיקר נעשה אח"כ, ואי"ה כשידפיס ימחול לשלוח לי ס' אחד.

יוסף ראזין

סימן צז

להג"ר

[השאלה בדבר שחוק שנתנה הבתולה טבעת לבחור והוא עיכב הטבעת באשר שחיסרה מנאי השחוק ואח"כ קודשה בטבעת צפני עדים בחורים שהיו שניים אחים וא' כשר.]

מכ' קבלתי, וע"ד הקידושין אין כאן חשש דאף למ"ד דהמקדש בע"א אם שניהם מודים מהני, כתב רש"י משום דהמני' ר"ל דסמכו עליו, וזה רק אם יודע שרק ע"א, משא"כ כאן דהוא סבר שהם כשרים, ורא"י ליה למה לא מקשה הגמ' מן הירושלמי סוטה פ"א ובתוספ' גיטין הובא כרי"ף גבי נתייחדה בע"א שחרית וע"א ערבית דלא טוב, ודחוק לומר דמייירי במכחישים, אך רק בשאלת שמקדש או שיך גדר הלוגי, משא"כ שם גבי המגרש אשתו, ולגה עמו וע"י וה"כ כן ואף דבעי לשי' התוס' שיעידו צפני צ"ד הפסולים זה רק דבר דנעשים עדים בעת הגדת צ"ד, משא"כ בקידושין לרידן כיון דבלא עדים אינו טוב א"כ אף בלא צ"ד הם עושים הדבר לסק תבטל העדות אם יש ביניהם קרוב ופסול וכ"ש כאן שהטבעת הוא גזול דהא אסמכתא הוא ומשמק באמנה לא קמה,

ועי' בתוס' קידושין דף ח' ע"ב דגם בשידוכין לא קנה המשכן והף בשדוך לא קנה, לא מצבי' לשיטת הירושלמי דאמר דהחליף הסלע, וכאן בטענת מכירין אלו שזה הוא, ובפרט לשיטת (התוס') דכתב דהטעם דמחילת' עבד הקידושין וכאן היא סבורה דהוי מתיבה, מחמת שנתחדה לו. וכיון דמבואר בגימין דף ל"ד ע"א גבי גילוי דעתא לקיומי תגאה ושם דף ל"ט גבי שקל כומתי', דל"ה מזה לקיים וכו' דטעה ע"ש לכן יכול להתירה.

רב דפה הנ"ל

יוסף ראזין

בזה, והטעם כיון דכבר קדשו השם ועי' רש"י גימין דף ט' ע"א, רק כאן כיון דלריך קבלת מלות כמ"ש התוס' סאהדין דף ס"ח ע"ב לכן לריך רק גדול גם המחאה, ולריא כך גבי מירות דכבר קדש א"א להתיר ע"י שאלה רק בגדול וזה הוי כמו גירות שכתבתי במיר כו' ועי' רש"י מיר דף ט' והף ה' ע"ט, וגבי דר מהני גם כה"ג, ועי' בתוספתא פ"ו דטהרות פ"ט בר"ש, ואכמ"ל.

רב דפה הנ"ל

יוסף ראזין

סימן צח

ב"ה דוינסק.

להרב הגאון הגדול החו"ב וכו' ר' יצחק פייגענבוים מו"צ בורשה

ע"ד השאלה אי מהני שאלה בקטן מופלא הסמוך לאיש שגדר במיר,

פיקר הגדר משום שכתבו התוס' ב"ב דף ק"כ ע"ב דזה גדר מתשבה ע"ש ולק יס מ"ד בירושלמי רפ"ט דמיר דבטע"ס ל"מ שאלה משום דמבואר בירושלמי פ"א דתרומות דעכו"ס אין לו מתשבה ע"כ גם בהכשר, וגם לשיטת הראשונים עי' ר"ן מדרים דף ח' ע"ב דלריך לעשות ב"ד, דזה אין לקטן כח והארבתי בזה, ועי' במה דהרמב"ם ז"ל בפ"ב מה' ק"פ הפך גירסא דהם נקט שחמו ושחט והוא כתב להיפך דכ"מ בשפחה העבד' דהיא קטנה ע"ש ברש"י אם מהני מיתה לאחר מליאות, ועי' במיר ד' כ"ח ע"ב ע"ש בתוס' ד' ל' וצירוש' שם מבואר דילך לפני הספר ל"ה מחאה, וזה בגדר דמתשבתו ניכרת מתוך מעשיו דחולין דף י"ג, והנה הרמב"ם בה' מדרים פ"ב ה"ד כתב דקטן אין מפר משום אישות ולמה לא כתב משום דעת ועי' צירוש' מדרים פ"י אמר שם דלמ"ד קטן מיעד מי מיפר משמע דל"מ בקטן, אך הרמב"ם דס"ל דיש בגדרים גם דין ביטול לא מחמת הפרה ע"ש בפ"ג ה"ח וכן מוכח בספרי, וכן י"ל גם בקטן כמו טלי ואכלי וגדר מעשה, אך זה רק בגשואה, אבל היכי שלריך לירוף כמו בצירום עם אז רק הפרה כדון לכן א"ש הירושלמי, והנה בכתובות דף י"א ע"א מבואר דגבי גר קטן רק אם מיחה בגדול ולא בקטנות ע"ש בתוס' ובר"ן

סימן צט

בשי"ק ס"ו שבט תרצ"ה דוינסק.

[להרב הג' ר' צבי הירש ג"י זאורלאדאורער אב"ד דקלעטשעוו].

א קבלתי מכתבו [מה שחקר לענין רביעית דכלים אי פוסל

וזחלין ושלוזין]. הנה רביעית גבי זוחלין יראה דשיטת הר"ש במקוואות פ"א מ"ז דיש דבר שיטור ככ"ש ולא בזוחלין עיין שם וכן כתב הרמב"ם ז"ל, אך הר"ג בהך דמדרים דף מ' ע"ב לא מפרש כן ע"ש, ועי' רש"י בהך דמיר דף ל"ח. גבי רביעית בטלוח ע"ש הפירוש ועיין בספרי פ' חקת גבי פרה דלגבי פרה לא מהני רביעית אף לכלים מה"ת ועי' בתוספות ע"ז דף פ"ה גבי טבילה.

ועיקר גדר זוחלין דהוי כמו באויר דחולין דף ל"א: דאין מקבילין

משום דהוי כל אחד מפורד וגבי מקוה לריך דוקא מחובר בעלם ועיין מעילה דף י"ז ע"א גבי רביעית דס, ומ"ש הרמב"ם בהלכות עומאת את פ"ג גבי רביעית, ועיין מ"ש המרדכי סוף פרק טמה עומתין דלכך לא מהני טבילה בשלג משום דלא הוה חיבור עמי רק הרכבה שכונית לא חגיזות וכמו בגדה דף י"ז. ע"ש בזה והרכבה יש להאריך בזה בשיט' יך דבחים דף כ"ב. גבי קדוש ידים בפחות מרביעית ע"ש בתוספות, אך הרמב"ם לא סבירא ליה כן, וכן מבואר בתוספתא ידים בזה, ויך דאמר במקדש בחגיגה דף י"ח: שם לאכילה קדשים עי' בזבחים דף כ"א: ע"ש ואכמ"ל בזה ועיין בהשגות הראב"ד פרק ט"ו ממט"א ובה"ג גבי נתון בקרקע כו' דאז היה כמו זריעה במים פ"י קרקע הוה זריעה ועיין שם בה"ט, ולכן ס"ל להני תבמי מערב דשאיבה שהמשיכו כשרה למקוה, ועי' בתוס' תמורה י"ב ותענית י"ב

ור"ל אם שפחה בכונה לארץ ישראל
 שם, וי"מ בין מליהם או לר"ך רביעית
 כמבואר בפסחים דף י"ח ועמ"ש הרא"ש
 סהרות ספ"ח בזה גם מבואר בפירושי
 דף פ"ח גבי רשפה מלכדים או אגנים
 ותוס' ז"ב דף ס"ו ע"ב דהוא גם שם
 מה"ל המטכה וכשרה למקוה, ע"ש בזה,
 ועיין בחולין דף פ"ד ע"א גבי זוחלין,
 ואין הפירוש ברש"י שם רק במים, ועי'
 בתוס' ז"ב דף ק"י ע"ש ואכמ"ל.

ב בגדר ישנה על המשבר ומזה
 [ואי תשוב' מזה או כנהרגה]

באמת בירושלמי שנה פרק י"ד, האר
 הטעם דאין אתה יודע מי רודף את מי
 ור"ל מי המטכב אם מן האשה או מן
 האר, ובאמת זה תלוי בהגי מרי לשרי
 בדה דף כ"ו. מי יולא במהרה מן האשה
 אם ילד מת או ילד חי ע"ש, ועמ"ש
 הרמב"ם בפיה"מ אהלות פ"ו מ"ה, וגם
 הביאור שחייב קודם ר"ל ג"כ קן, [טעמו
 להמנהג שם פ"ו מ"ו מפני שחייב קודמין
 לחיין] וכן בתוספתא פרכין שם משמע
 שכבר יולד של האר ובתוספתא יבמות
 פ"ח בזה רגם בשבת, וגם כ"מ בגדר
 ממוט דבעל דערכין דף ז' שם ועי' תוס'
 סוטה דף כ"ז ע"ש בזה ואכמ"ל.

ג בהך דמגילה כ"ט [בבית הקברות
 דאין מלקטין טעמים] באמת

אני הארכתי בזה דהנה הרמב"ם לא
 הביא זה רק הטעם משום כך משנה
 דאהלות פ"ח חה הביא הרמב"ם דאסור
 בהארה ולר"ך לשרפן דוקא במקומן מחמת
 חשש דעגס כשעורה חה רק בפסחים
 דף ועגה, חה ר"ל התוספתא ור"י פליג
 וס"ל דאף שלא במקומן דאיל לשיטתו
 סוף רמורה, דאם ראה לשרוף מותר
 ולת"ק במקום הקבר ליכא חשש דמשתמש
 באשר, ועי' פ"ו דף ס"ב, וכן כהנ
 הרמב"ם בה"ל פ"מ שם דרק שם שרוף
 ורק זה שייך בקש ובפגעים אבל לא
 באילנות. אם לא קן רק טעמים והארכתי
 בזה, אם אמרינן שיהי' אילן אף מחובר
 גדר די לקבר, ועיין חולין דף קכ"ח ע"א
 גבי דלמח ע"ש ברמב"ם פ"ו, ואילן
 מאכל כיון דע"כ לר"ך לקון וכמ"ש
 במשנה, והראב"ד בהלכות סומאות מה
 פ"ה, לכן לא הוה די, ועי' בחולין דף
 פ"ג ודף פ"ד ע"ש בזה ואכמ"ל, ועיין
 בתוס' שמחות דרק אין לקון לטורך.

ד בגדר ההארות הארכתי בזה
 [החקירה הי' לענין אי

לריסת ההארות להיות קיימות במחבת,
 ואם מזה האחרונה לריבה ראשונה להיות

קיימות] דהך מחלוקת דיומא דף ל"ה ד'
 ס' וס"א אם הם פרוטות או מליאות
 אחת [מטה אחת] וי"מ לר"ך כ"מ בין
 מנין של י"ב ושל שאר הארות דבחיים
 ומחיות, ובין מנין של מעשר בבהמה דהס
 מוכין א' וב', ובארות מוכין אחת ע"ס,
 משום דהס מטכב כל המספר ביחד. וכן
 כ"מ בשל למעלה לא אכפת לן אם
 מתיבשה קודם שגמר הארות שלמטה,
 אבל בשל מטה מטכב, חה ר"ל התוספתא
 מחיות דרק ז' הארות מטכבות, ועיין
 במחיות דף כ"ז ובחיים דף מ' ומחשבות
 יומא דף ל"ז ע"ב בזה, והבא לר"ך מנין
 אף ד' ששל מוכח הוהב כמבואר בתו"כ
 ובספרי, וכן גבי פרה אדומה אף ל"מ
 דגבי של י"ב לר"ך רק זה אחר זה,
 אבל בפ"א [בפרה אדומה] וכן י"ל גם
 בשאר יוכל להיות כמו ז' כהנים זב"א
 כמבואר בתוספתא ובספרי וברמב"ם
 תש"א של י"ב דרק כה"ג, ולכן הנמ'
 בביטין מביא רא"י דהך ג"ד ע"ב גבי
 פגול רק מן יוה"כ ולמה לא מיימי משאר
 כיון דלר"ך, כל אדם לא יהי' באוה"מ,
 וע"כ משים דעכ"פ הכהנים שמים
 יכולים להיות שם, אבל ביוה"כ הוה רק
 כה"ג אחד ואכמ"ל, ודי בזה כי כעת
 אני חולה מוטל במטה ל"ע מחמת שפצ
 בי שר של לינה, ואי"ה אם יהי' לי זמן
 אשיב עוד.

יוסף ראזין רב דפה הג"ל

סימן ק

עשיק ב' דריח אלול תרפ"ט דוינסק.
 כבוד הרה"ג ר' פייבוש לוריא ג"י
 דומ"ץ בוראדיסלאח

א באה שחזרה בגדר למה לי קרא
 במליה בשבת, הלא אין
 פיטור באוכלין, הנה הר"ן כ' בפרק ה'
 דע"ז דמולח אין חייב משום מעבד אבל
 חייב משום מבשל פ"ש ועיין בברך ושבת
 דק"מ ע"א גבי שרה אומלל מוכח דפטור
 ולא אמרינן כבש כמבואר ועי' ברמב"ם
 בה"ש פכ"ב ה"ו, אף שם רק מדרבנן,
 אף מ"מ הר"ן ס"ל דחייב משום מבשל
 והגדר דמלאכה שלא מתקיים, דחמה
 הדר, כמבואר במנחות דכ"א, ומלח ואור
 לא הדר והוה מלאכה בשבת, וכמו
 בלבישה וכמו בכתיבה וכמו בקשר דכל
 שאיט מתקיים פטור, חה מחלוקת דר"מ
 ורבנן גבי חמי טבירה בשבת ל"ט, ר"ל
 אם הדר אי לא, ועיין בתוספות מחיות
 דף כ"ד מ"ש בשם בירושלמי תרומות

סימן הא

יום ב' חיי אלו תרצ"ה כח"ט דינסק.
ל'ה' הוצ"ב וכו' מרדכי שרגא נ"י
ויגד, בטורגא.

[הקושיא על מה שכתב בשו"ת לפנת
פענח ח"א סימן ע"ב דיוסף חיר טולם
הי' (וקס כתוב שהוא בירושלמי והוא
מעות סופר כי מקורו במדרש וחי
ובשנת ד' קל"ט ע"א) והלא מטואר
בספרי דיוסף ודיבר על א.ו.ו. שאכלו אבמ"ה
דהי' מפרנס ואבר יוסף דיש להס דין
בני נח, וא"כ הלא אין מירות בב"ב]
קבלתי מהבטו, הגדר דק דרש,
דאף דמטואר חיר דף ס"א

דב"ג לא שייך במירות גדר לירוף זמן
דאלל ב"ב הוה נפרדים וגם גדלות בב"ב
הוה רק שנים לא בגדר לירוף ור"ל
דב"ג אין לו סימני גדלות שערות הוה
מארף הזמן רק זמן נפרד ועיין במיר
דף ס"ב דאף למ"ד מופלא סמוך לאיש
מדרבנן גבי ב"ב הוה מה"ס ועיקר גבי
מופלא ס"ל להרמב"ם ז"ל דהייט שנים
בלא שערות וכן מטואר בספרי פ' טא
ופ' מסות, ועיין בפסקי תוס' רפ"א
דערבין מ"מ אלל יוסף האדיק החיל
גדר מירות כמטואר בשנת דף קל"ט
קרא דמיר אחיו, והגדר דמלש בתוה"ק
כל אשר נפרט בהאבות על המזילות
על אמהות בשנה יפת מראה לא טואר,
דברבקה אמש טובת מראה מאוד, וברחל
יפת טואר יפת מראה, ויש בזה אריכות
גדול, ועיין ב"ב דף כ"ח ע"א דיוסף הי'
הוא בעלמו הטואר, והגדר בןך דברסות
דערבין ומחנות דו פרטשין כו' הוה זה
בעלל ביוסף האדיק בעלם, ועי' בירושלמי
פ"ב דמיר, דמיר ית טו גדר לשון זכר ולשון
נקבה, ועיין בספר הי"ג בהקדמה גבי
חורת חסד דה גדר גדלת לקלוע פ"ט
דבירוש' פ"ב דאסור לקלוע ב"ג משום לא
חמס פ"ט, ועיין קידושין דף מ"ט ע"א,
פ"ט ועיין ברכמב"ם בספ"ג מהל' ביה"ק
דגם ישראל אסור ליכנס למורה פרום,
ראש אלא יעשה שערז כמו מחלפת
וע"ט, וה ר"ל בילקוט דשמואל הבבאי
פשה הראש כחן פתולים ר"ל דהוא הוה
חיר כמטואר בסוף מיר, וכן פסק
הרמב"ם ז"ל והוא הוה נכנס למורה
לשומר, כמטואר בקידושין דף ע"ח ע"ב
פ"ט ברש"י וע"כ הוה לירך לפשות מחלפת
וכן יוסף האדיק שאלם הוה הכל בגדר
שטרה ולכן בעלמין על ס' הוה מסלם

ואכמ"ל, ובאמת נ"מ אם הקמיר אימורים
בלא מלח בשנת אם חייב על הקמרה,
והרמב"ם ז"ל פסק דהקמרה בלא מלח
משאר קרבנות לא משכב חון מקומן,
ומה ר"ל אם גם הקמרה כשירה, או
משום דהקמרה לא משכב, ועי' בתוספתא
זבחים פ"ו ובבב דזבחים דס"ד ע"ב ונ"מ
אם פשה והקמיר בשנת אם חייב או
לא אם קיים הקמרה ומאוד הארכתי
בזה מהך דיומא דמ"ו סופו איט דוחה
ע"ט ברש"י וטוס, ור"ל כה"ג בלא מלח
ואכמ"ל, ועיקר לאו דלא תשבות מלח
ברית הוא בזמן שלאחר מליחה טעל
המלח מעל האבר ולכן לוקה ועי' רש"י
זבחים דק"ח ע"א פ"ט, ולא כהרמב"ן
והרמ"ה פ"ג דמכות פ"ט בזה, ועיין
מדרים דר"ח ע"ב ברש"י ודכ"א ע"ב
בירושלמי ור"ן, ומאוד יש להאריך בזה
בןך דמנחות דכ"א ע"ב גבי מלח שעל
הכבש שר"ל שגפל המלח מעל האבר
כמ"ט המפרשים ואכמ"ל, ועי' פירושין
דק"ד פ"א בחוקין המלח שפ"ג הכבש
ואכמ"ל.

ב גבי עלם עיין פסחים דפ"ד דאמר
שם לשדינהו דלמה לא יעילם
להוליא הטעם עיין תוספות זבחים דף
ל"ז ע"א דפ"ו ודכ"ח ע"ט בזה, חזיק
ללא בלב.

ג בגדר שלמים ששחטן בהיכל זבחים
דף ס"ג בלא פחה, הנה באמת לשיטת
התוס' בכ"מ דגם קדשי קדשים לירך
פתיחה והנה התוס' זבחים דס"ג ורש"י
זבחים דר"ד דגם קדשי קדשים אם שחטן
בהיכל כשרים וגם אין לירך פתן, ולמה
אמר זבחים דנ"ה פ"ב לשחיטת קדשים
קלים וגם למ"ד קדושה היכל, ואלם
חיל, א"כ קשה מן בית החליפות, ועיין
זבחים ר"כ דר"י, וי"ד ונ"ח ע"ב ונ"מ
מה ואכמ"ל.

דו בגדר תפילין ביו"ט שני, כבר
דשו בזה, והאמת דודאי
לירך להביא תפילין ובאמת לא מליט
בשם מקום בש"ס ובירושלמי גבי יו"ט
שני להביא תפילין לירך, ועיין בסוכה
דמ"ו ע"א, וע"ט בתוס' אך ללב רק
דרבנן ולמה לא תשיב ביבמות ר"ל ע"ב
מאי דחי בשו"ת ולכן באמת ללא
הטוסקים י"ל דלירך להביא תפילין לירך
ביו"ט שני ואכמ"ל יחד בזה.
יוסף ראזין

ז"ל דחידה חייבת בפסח שני גם אשה
זהו כיון ש"ל ליוסף, ומאד יש להאריך
בלשון הירושלמי דחלה ספ"ד שם ופסחים
ובתוספתא פסחים בזה ואכמ"ל.
יוסף ראזין

סימז קב

דוינסק.

בשאלתי ביבמה שנתקדשה לזר,

ואח"כ בא עליה היבם
אי נפקו קידושי הראשונים, הגה מבוחר
בתוספתא פ"ו דיבמות. שומרת יבם וכו'
או שקדשה עלמה, אומרים לו המזון
כו', מוכח להדיא דמיבם אס ירלה, וכן
כתבתי בזה בחיבורי דאם היבם רחלה
ליבמה והיא אסור, מחמת דהיא כמו מתלה
טעל א"ל, אבל אם יבמה פקע הקידוש'
הראשונים, וכדאמריק בירושלמי פ"ט
דניסין גבי אס גרשה על מנת שתגשא
לפלוג, ועיין ברמב"ם ובראב"ד בהלכ'
גירושין פ"ח ה"ג, וכמו גבי יסוד דלמ"ד
משנת הראשונים קידושין לא מהני קידוש'
להפקיע רשות האדון והוי בגדר דברי
סרז וחברי התלמוד בתמורה דף כ"ה
וב"ב ד' קל"ג, אך זה מבוחר בירושלמי

פרק א' דף ג' ישיד, מ"מ אס נשאת
לאחר לא מני מעד לה וה"ל ביבמה ק
ויבאיתי בזה בחיבורי ח"א הגמ' דיבמות
ד' ל"ב, יבמה קידושין אין בה, נשואין
יש בה, וכן הירושלמי פ"א דיבמות ח"א
לה ובא עליה ע"כ ר"ל ק, ועי' ביבמות
דף ע"ט גבי חלק מנחה מי יתיר וכו'
זאת שנתנה התורה א"ל לנו להפקיע
ועיין ביבמות דף ק"ט גבי התקדש אחת
יבמה, ודף ע"ט גבי נפלה ואח"כ נפלע
ומס' דף ל"ג ודף י"ח, ויש בזה כמה
סתירות, וברש"י יבמות דף י"ח, מבוחר
דאם היבם נשא אחת נפקע היבמה אף
בלא חליטה, ובירושלמי פ"ג דיבמות גבי
אס קדשה משכשו ולאחר ל' ונפלה
אחמה טרן ל' דלריכה חליטה, וכן ביסוד
ג"כ קן, ועי"כ נרדף לומר, כמ"ס המס'
יבמות דף פ"ח, דהכי דיש חליטות לא
פקע, והכי גמי בחמותה, אך בחמת
הירושלמי ביבמות על קד דדף ק"ט
דר"ג ס"ל דרק מתארכה אבל נשאת גרע
להישך מן מ"ש תוס' יבמות דף י"ח,
וא"ל מטעם קגם וכמ"ס המס' דף כ"ג
ועי' דף כ"ח, אך זה תליא אס חליטה
היא הפקע חזיקה והיבוס טבע מהזיקה
או להישך הזיקה טבע מהיבוס וחליטה,
וגרע אס משום דערוה שפירת ומחילא

בשערו, ועיין דברים דף ט': ומיר דף
ג' ובירושלמי ותוספתא שם וכ"מ מן
התוספתא, ועיין במיר דף כ"ח. דמיר
מוחר לתקן ט' ור"ל ג"כ שערו, ועיין
חז"ק דף ט': וכ"מ בזה ושקטת זה
ר"ל קד דשנת דף קל"ט, ק כתבתי
זה וכן מחבב לאחד מה שדרש ממני
על התירוט, ושם רק א' לכ"ע מחלקת
מקיל במער זה הוי אח"כ בגדר טבח
פכת, ועיין חולין דף פ"ה דלא משמע
ק ור"ל זה גדר קרבן מירוח גבי מיני
שולם וכן דלכך אמר שם גבי אחיו
ישערו, עיין שבת דף קל"ט מה זה הלא
זה מסדון גדול כמבוחר בכ"מ בש"ס
כנהדרין דף פ' ועיין וכ"מ בש"ס רק
גם זה אמר קרא גדר דהיא מבוחר
בתרומות פ"ג ופ"א ופסחים פ"י הובא
בתוס' דף ק"ט ע"ב פ"ט בירושלמי
בתרומות דין מבוטל משכר ור"ל דקמ"ל
קרא דשמו או יין מבוטל והגדר דהס
היו סבורים שהוא חלוי ולא רע לשמות
עמו רק יין מבוטל שהביאו עמם דה
לא חיישין למגע ב"כ כמבוחר ע"ז דף
ל' ובירושלמי תרומות וע"ז ואכמ"ל בזה
ומאד יש להאריך בגדר הדרוש של
המחלוקת אס הוי בגדר ב"כ כמבוחר
בתוס' בכ"מ בש"ס ב"ב אגהדרין ועיין
ביבמות דף ק' ע"ב וסוטה דף י'.

ב בגדר אוק, [הקשה על ס' ע"ב

הג"ל דאברהם אבינו ה'
נרדף להיות כה"ג מטעם אוק הא
מבוחר בל"פ פ"ו ממירות דכה"ג אוק איט
שולח קרבנותיו וכאן הא ה' קרבנו], כתבתי
כי זה תליא בך ספק דבחים דף ט"ז
אס אוק יש ביבמה, ע"ש בזה מהך דב"ק
דף ק"י וכ"כ בזה הרבה בחיבורי מלשון
רש"י פסחים דף פ"ג ע"ב דרש"י דייק
שם כפרת כל ישראל ע"ש וזימוא דף
י"ד וכ"מ בין קרבן אשר גדר מקודש
וכן ר"ל בב"ק דף ק"י ועיין בתוספות
ברכות דף י"ח עובדא דר"ל ובירושלמי
חולק ובחמת זה תליא דגבי אחותו נשאה
אס יש אגעות מה"ל וברמב"ן וברמב"ם
בזה זה הגדר משנה דחלה הובא בירוש'
פסחים פ"ח וקידושין פרק א' גבי יוסף
הכהן לעשות פסח שני דה הוי קד
מנחה דבחים דף ק', ועיין בתוספות
חז"ק דף כ"ג פ"א וא"כ הוי מחלוקת
שם אס אחונה שאח"כ נשאה יוסף
הכהן אס היה אוננה בזמן פסח א'
וא"כ רק רשות בפסח שני אבל אס לא
היתה אוננה בפסח כשיטה הרמב"ן
הה בגדר חידה ויא ס"ל להרמב"ם

היו אשת אח או זה דין פתוי כפ"ט, ועיין בירושלמי יבמות פ"א דהו"א זה פלוגתא דאמוראי, ועיין דף ג' פטרת וכו' והרי חזק ומחזיר גרושתו לר' יוסי בן כיפר פטורה גם מחליה, ומכל מקום לרעה חוללת, וע"כ דחה הו"ד דין ולא פטור, וכן מצדדת דלא פטרה לרעה אף דבאמת היא ח"כ באשת אח כמבואר בר"ש החולק, וע"כ דחה דין פתוי, וכן במה דמ"ל להרמב"ם בפיהמ"ש ד' ל' גבי כך דג' אחין כו' דהואיל ונאסרה שעה אחת, ובפיהמ"ש ק דאין פטרת לרעה, אך בחוספתא כאן, וכן בחיטור פסק להפוך דגם הגרה פטורה ולא כמו מחז"ג לריב"ב, והאמ"ל, עכ"ל זה תלוי בה, וכן כך נידון דיבמות דף כ"ה גבי מאמר הארבעה בה, ולויקא רי"ד' חז"י מהני מאמר מן האורה רק לויקת אחי פלוגתא דב"ש וכו', וכן גם לויקא רי"ד' מהני רק לאחי, ור"מ אש מהני כמו ק גם, עיין בירושלמי פרק ה' דלא משל במקום חליה אך לויקת שלו מהני, וכן דיבמות דף ל"ה דאש משמע דאף דיבמות מהני מן האורה, ועיין בחוספתא יבמות דף כ"א, ובירושלמי שם משמע ג"כ דמהני מן האורה, אך זה רק לרי"ד' לא לויקת, ועיין בר"ש כמובן דף פ"א, דמזכה שם דגם דיבמה מהני בע"כ דלא כהירושלמי, אך בה א"ש, ור"מ דע"י לא נאסרה לאח, וע"י גם לויקת נאסרה לאח ורק זה מדרבנן ועיקר הוא אש החליה גומרת פטור של המיתה, או דבר חדש מהויקת של היבם, ועי' בגיטין דף פ"ג וקידושין דף י"ב, ובאמת זה הו"ד פלוגתא דיבמות ד' ק"ד, אש חליה גמר דין או תחלת דין, וזה ר"ל דמיתה הו"ד התחלה, ועיין דף ק"י גבי גם במקום יבם, ור"ל אש זה הפקעה להאישות וממילא פקע זכות היבם דאין אישות וליכא אשת אח או זה דין כפ"ט ועיין קידושין דף ס' בדין פלוגתא דרבה ואב"י וכו' בה, ובאמת לאחר שבה עליה היבם ביאת שוגג דל"מ לגמור, כמבואר דיבמות דף ג"ז שם מהני מאמר והו"ד קידושין גומרין ככ"ל וזה ראה לומר רק דיבמות דף כ"ב אש בעל ועשה מאמר ומה פריך פשיטא מה שייך לומר אח"כ מאמר אך ר"ל לגמור של ביאת שוגג וכדומה ככ"ל ויראה מ"ש בה בחיטורי ח"כ בהשקפה ובה' מדרים פ"א והארבעה בה בה"א בה' יבום ובהשקפה ובח"ד ובח"ה ובקונטרס, ור"ל גם כן דיבמה

לחיי"ל לויקת קאי אכריז לשי' התוב' דף מ"ד או אש קדשה אחר קודם חליה חפסי קידושין לר"ה, וכך דמוסה ד' י"ח דאמר לר"ש, לא ר"ל ר"ע דאין קידושין טופסין בחי"י לאין, דמ"מ מה שייך זה שסאמר על יבמה, ודומק לומר דאין דאין קידושין טופסין הו"ד שג, אך ר"ל עוד ר"ע דכריזא ליה דיבמות דף מ"ד, דאין קידושין טופסין באשות חליהו הכתוב קראו ביתו, וכו' ממי כאן כמזכר לעיל, ומחמת הערדה אקלר.

יוסף ראזין

סימן קג

עש"ק כ"ח תמוז תרס"ט דוינסק.
 דהרב החו"ב מתוך ומסיק
 שמעתתא וכו' מ' מגנח מענדל
 ג"י דומו"ץ דרדום.

מכתבו קבלתי כעת, [בדבר גירושין על ידי בעל שוטה] והנה מאוד הארכתי בזה דיש ב' גדרים שוטה, אחד מדר גזיה"כ דאיש בן מטת, ואחד מטעם דעת, ועי' בחוספתא סוף פ"א דיבמות, וגזיה"כ הו"ד רק ה"ג דמגינה, ועי' חוספתא שבוטות פ"ג גבי שבוטות העדות ועדות נפשות דפליגי בה ושם הו"ד חרש ג"כ דומה לו ויש דדק מטעם לאו בר דעת ולא מחמת מיטת האורה, ושם כל מיני שוטה פסול, רק דכפ"מ דגבי ה"ג גזיה"כ אף דתריף בשאר דברים לא מהני דחה דין, וכן פתים חלים דקשר זה רק מחמת נכפה וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בכ"מ דאח רק כמו פומא הוא דכתיב, אבל מחמת שטות לא מהני עד שימרפא, וזה י"ל הירוש', וגבי קצין כמו דיבמות דף ל"א גבי בר שטיא שם אין ל"מ דמ"מ בזמן שאח חלים הו"ד בר קצין אך רק לדבר דלא בני פדים, וכן דבכורות דף מ"ה גבי ח"ש"ש דלא מחללי עבודה, עי' חוספתא דף ל"ז שם י"ל בעתים חלים, ועי' דף מ"ד פ"ב וגבי גם דהו"ד ב' דברים, אחד לטעות גם ואחד לגרש, כל מיני שוטה פסול, ועומד פ"ג ח"ו דהו"ד כמו שהעפ"ג סתם, וזה לא שייך בגירושין ומ"ש הרא"י מחליה יש לומר דנפקא זינה לר"י דקטנה כשירה בשוטה החליה מאי.

יוסף ראזין.

סימן קד

כ"ז תמוז תרס"ט דוינסק.
להג"ר בענין זה.

מכתבו קבלתי. והנה לברר

זה לא יספיק האמן והגליון, אך אברר מש"כ במכתב א', דזה דלא העיקר כשיטת רש"י מיה, בזה דוקא הגי' דתגיגה ובירושלמי דתרומוה וגיטין, אך זה רק דברים דינים, דהיינו גיטין וקידושין, ועדות מחלוקה בתוספתא דשבוטות, וקרבן דסנהדרין מ"ו, וחליה לדין, בין דאיש בין דאשה, ולרב יוסי רק ב"איש כיון דגם קטנה ס"ל דכשירה, רק הגיע לעונה נדרים, או פשוטות, כל הני אף דתריף טפי בשאר דברים לא מהני, וכן דבר דלריך עדות לא בנדר ביחוד, רק פעולה לא מהני, וכמו בק"ס לשי' הראב"ד ותוס' וכן חרש ג"כ רק לדין דלא כר"א ביבמות ודלא כרשב"ג בגיטין דף ע"א, וכן גבי קידוש והאזה יומא דף מ"ג ושאר דברים, אבל בקנינים אליין בחר דעת פשוטו, וכן בשוטה לשחיטה ג"כ בחר דעת פשוטו, ולא קפדין כלל בהגי' סימנים, אש תריף טפי וכן עתים חלים דהני סמנים, ובגדר גזיה"כ לא מהני רק אש השקות ב"א ע"י חולי, כמו נכפה, אבל בקנין ושחיטה לא איכפת לן, וכן בכתיבת גס ג"כ ק' דלא גרע מאחרים עש"ג, ושאר שטות בכלל בגדר שיטתו, המבואר בכ"מ, ע"י סוטה דף כ"ד והך כ"ו, דהוי שני דברים ותוכנא דעירובין דף ס"ח, וביומא דף פ"ג ובגדה ותוספות גיטין דף ע' ע"ב, ותראה המבואר בכ"מ בש"ס, והנה הרמב"ם בפ"ו מח"מ דייק רק מתרפא ולא שפוי, ור"ל שאירי שמתרפא לגמרי ולא שכפת צריף, וזה הוא פלוגתא בירושלמי שמואל ור"ל חלים ר"ל שמתרפא כמו הפסוק ותחלימוני ק' הוא הפירוש, וזה הדבר דהני דתגיגה הם מחמת השכל שבמות, והני הם רק מחלת לב, וכן פירש"י בכ"מ גבי שיטתו, ותראה ותוכנא וכן קורדייקוס, ע"י עדה, עיין בטורות מ"ד ע"ב גבי רוח קלה, וכן נפלים אפילו לזמן מרובה, ומשום דאיש שזה ברעו של אהרן ודך דשם מ"ה ג"כ רק או שוטה ע"י חולי ובזמן חלים או אש בשאר דברים תריף וגם בזמן שמות, אך לא בהני של גמרא דתגיגה, וגבי שוטה באבה נקבלת גס שם אף אש יש הגי' כמיני של הגמ' דתגיגה אש בשאר דברים תריפה לא איכפת לן, ושם

אינו גזיה"כ מוקי"ל דתריפת מקבלת גיטה ושם רק מחמת סבבא, וכמו גדר קנין ואף דבני עדים לא על קבלתה, רק על מתינת האיש, עיין מחמת דף ל"ג גבי סמיכה, ובהו אמי שפיר כל דברי הירושלמי בגיטין ובתרומוה, ותליא אש תרומה בגדר הקדש או תיקון ותליא גבי קטן מופלא, אש ר"ל בן י"ב או בן י"ג, בלא ב' שטרות, והארכתי בזה הרבה, ועש"ג דגבי חליה התוס' ר"ל באשה, לר"י ולא גדר עש"ג רק מלמד לה דשם אינו גזיה"כ כמש"כ, אך לדין לא וח"ו לומר זה, וכל זה אש השקות מחמת עטם אבל מחמת שנים לא איכפת לן, דאש לבא ל"ה חסרון צנוף וכמו חולין דף ל"א בית הרהס אין זו משום ריטוק ע"ש דף כ"ז גבי תמד זה ר"ל רש"י מיה דף ת"ה, וזה י"ל גיטין דף ע"ד ע"ב קורדייקוס סמוך בידן ר"ל לא חסרון צנוף השכל רק מחמת חולי, וכמו במתק לר"א ע"י יבמות דף ק"ג, ויש בזה אריכות גדול בדבר כתיבת הגמ' ובדבר גירושין, דלעשות דבר לטורך דבר לא [יזיק] כמו דס"ל לרשב"ג בגיטין דף ע"א בפקח ואח"כ נחמרש רק בזמן שחתמין עדים לא ע"מ אף דס"ל ע"מ כרתי ע"י דף ע"א, ומשום דמסירה הוי עדות על האדם, לא מהני גס לרשב"ג, לעשות דבר מהני וזה ממילא ואכמ"ל, ודעתי שימלא כמה סתירות ע"ז מדברי השוכנים נ"פ, אבל אין אפי' רק כמבאר ומסיק לשיטה עפ"י ש"ס וירושלמי לפי דעתי ואקצר מחמת כי לא יכיל האמן לברר אף פרט אחד.

יוסף ראזין

סימן קה

יום ג' ט"ז אב תרס"ט דוינסק.
להג"ר בענין הג"ר

מכתבו קבלתי כעת, מש"כ מן הך ירושלמי דחלים, הנה באמת אין הפירוש ק' רק דאדרכה לשמואל לריך שיתרפא לגמרי, וס"ס שם ונ"ל דריבה, ר"ל חמורא גדולה, עיין ברש"י חולין דף קכ"ג גבי ד"ה חלים דזה מקרי חזר לקדמותו והבא בני ק', אך רבינו הרמב"ם ס"ל דגבי מזה א"א לחייבו ואי גדר אידחי גבבא, והארכתי בזה הרבה, עיין וזכרתי דף י"ב גבי הורו ב"ד, ובירושלמי פ"א דהוריות ותוספתא ב"מ דף קי"ב גבי כל תלך דהוי גס בן כה"ג, אך אש הוי פסור או רק אריא

דביעמא עלה ואכמ"ל, ורז"ל דהנה בנה דף י"ג פ"ב גבי שוטה וטנטרפה דעתה פ"ב מחמת חולי, ועיין בחולין דף ל"א פ"ב מחמת כוונה, והנה הרמב"ם בהל' איכו"ב פ"ח הל"ט השמיט זה, ובהל' עומ"א הביא זה, פ"ט, וע"כ משום דשם נפ"מ לתרומה לדרך החוק וכוונה ולא מהני, משא"כ בהל' איכו"ב, ועי' בטוספתא תרומות פ"ב דנקט גם על שתי לפי שאינו בן דעת, ור"ל רק לזכר יפה (כוונתו להירושלמי שם פ"א מ"ז הובא בר"ש פ"ט) ורק לכתחילה וגבי חולה מותר אף לכתחילה ואכמ"ל, בדבר הירוש' פ"א דהגיגה הפירוש ק', דהנה הירוש' ס"ל דלא (כרשב"ג) רק דקמן תגר חייב בראי' והחויב על האב פ"ט וא"כ נפ"מ לשוטה כה"ג בקטן כיון דזה על האב ואמר דאין בגדר ראי' כלל ולא עיך זה, בדבר הגי' סימנים דהגיגה וודאי סם דוקא והלמ"מ, ואין לנו להוסיף ע"ד רבותיו הגמרא והירושלמי ותוספתא רק להבין דבריהם ולא נשא פנים לשום אדם בפולס, ואקלר כי לבאר יקלר הזמן. יוסף ראזין

סימני קו

יום ד' ב' דרי"ח אלול תרס"ט דוינסק
דהנ"ל בענין הנ"ל

מכתבו קבלתי, והנה כך בזה ודאי הני סימנים יחד שלא תמוט, והוא בגדר מה דאמרינן שיעורים הלמ"מ ביומא דף פ' ובכ"מ, ואז אף רק פ"א בשנה או יותר כ"ז שלא נתרפא יס לו דין שוטה לדינים של תורה במלות ועדות להך דתוספתא דשבוטות פ"ג ולגיטין ולקידושין, ולתלמודא דאיש לכ"ע ודאשה לדין ביבמות דף ק"ה לבד מן מדרים וקרבנות של מדרים ונדבות ומירות, דלא גרע מן מופלא, וזה תליא בפלוגתא דמה דף מ"ז, וק בתרומה פלוגתא ולהיפך אם אין לו הכי אז דבר שגריך קצין או שמירה משיבה, לא מחמת גזי"כ או שליחות וכדומה לא מהני, אבל שרק גזי"כ מהני, וכמו לגבי אכל חלב והאגריס קרבן ועשה צו שאר דברים, מן שמות לא איכפת לן, וכן אז בזמן שהוא שפי ג"כ לא איכפת לן בכל הדברים, וכן אם היו סמנים נעשה לו פ"י חולי או בהסתלק החולי הוא פקת, או דברים שהוא תריץ מהני, אך זה ס"ל להרמב"ם דגבי מזה כ"ז שהוא חולי לא נסתלק ממנו לגמרי אף שנסת שפוי פטור דגברא

אדחי, אבל אם נתרפא לגמרי אז נמתיב ופ"מ בשוטה בשאר דברים אף שגבר קצין אין במעשיו כלום, אם קדם בביאה או י"ל דאי קידושין אך זה תליא, אם קידושי ביאה הוא דין או גם ק בגדר קצין, וזה תליא אם מהני ממאי בקידושי ביאה, עיין בתובות דף ע"ב, אך בירושלמי פ"ב ותוספתא ס"ל דלא מהני, ולשיטת הירושלמי בשוטה מהו או קידושין, ולגמרא דין לא, וגבי גם י"ל שני דברים, אחד לשמות גם והב' לרש, ועשיית גם הוא גזי"כ, והירושין יס גם שני דברים, קצין וגזי"כ, ובהו יס לבאר דברי הגמ' בגיטין גבי מרש שיטל לדבר מתוך הכתב, ושיטת הירושלמי ביבמות פ"ד גבי מרש בקידושי ביאה, והנה כבר כתבתי לו מה דמבואר בירוש' פ"א דתרומות דשוטה ג"כ בר סימור הוא רק לדבר דרק פ"י סיבה ולא לדון, וזה ס"ל להרמב"ם דנטרפה דעתה או לשמירת משע מהני, ולשמירת דין לא מהני, ובהו י"ל דברי הרמב"ם בך דיבמות דף קי"ג, אך זה רק בנטרפה פ"י חולי, וגבי קד דיבמות י"ל כגון אם קיבל זה אביה קידושין כשהיא שוטה וקסנה ואף דלשון הגמרא לא משמע כן אכמ"ל. ומש"כ במכתבי השני דהיי דהוא שוטה פ"י קסנת לא איכפת לן, אבל אם הוא שוטה כהני סימנים הוא מחמת דין ודאי יס פלוג' שם שוטה, והירושלמי ס"ל בראי' דקמן תגר חייב וגבי שוטה ס"ל דגם זה פטור דאין פלוג' שם ראי' כלל כמש"כ ואקלר, ולא יתעב מלכתוב ולדרוש ממני כי זה עיקר לימוד התורה וארצה מאוד דעמי נזה מה, ובחיבורי הנדפסים כתבתי בכ"מ בזה אם יש לכבודו עיין גם, וכעת אי מדפים קונטרס אחד ושם יבאר ג"כ מאלו הפרטים, בגדר דעת ומחשבה וכוונה, ויש בזה אריכות מאוד בגדר פ"ח וע"מ ולשיטת הרמב"ם דאין משרין על קמן ואכמ"ל

יוסף ראזין

סימן קז

דהנ"ל בענין הנ"ל

מכתבו קבלתי כעת, והנה בקיטר אשיט דימחול לעיין במה שכתבתי במכתבי ק' דהיי דכתי אש מחמת גזי"כ ובר דעת ג"כ מחמת זה או פחים חלים לא מהני בסימני שוטה דהגיגה רק אם נעשה פ"י חולי, א"כ למ"ד בתרומה מהני מופלא הסמוך לאש

מה"ת, או בכה"ג ג"כ מהי בזמן שאז חלים או אם הוא בשאר דברים תריף ובחמת זה הוא טעמו דר"י גבי תרע בתרומה וחיל לשיטתו בתרומות פ"א מ"ג פ"ט ואכמ"ל ובשמירה היכי דרק טע"י טעם דכנה, או אם הוא תריף בשאר דברים אף דשונה כהי סמ"ס, וכן בתרע דהוא ג"כ רק מחמת גזיה"כ מהי, ולכן כתב הרמב"ם בפק דמה דף י"ג, רק משום קביעת חמת, וא"כ אם נטרפה אח"כ לא איכפת לן, דבת שמירה היא וחסה כבר נקבע, וכן רק דה' יצום פ"ו ובתוספתא שם זה הכלל ביאה שריכה דעת אינה ביאה, שא"ל דעת הרי זו ביאה פ"ט, פ"כ בשוטה מחמת גזיה"כ ובשאר דברים יודע מה ששטה האל"כ לא עדיף משכור, שכתב הרמב"ם בפ"ג מהלכות יצום דלא מהי דהו כמו נתון להטיח בכותל, וכן רק דאשה דיבמות דף קי"ג מיירי בשוטה שאינה בת דעת, ולא מחמת גזיה"כ, לכן לא הביא זה הרמב"ם דהוא מביא בכ"מ שוטה פ"י גזיה"כ, ועיין בתום' ב"ק ד' ט' פ"ב דלר"י תשו"ק בר שמירה הוא ואכמ"ל, ועיין בסוכה דף מ"ב: דלשיטת הטום' דקטן שא"י לאחזן דיו לא מהי שחיטה אף בעצ"ג, וע"כ דהו כגפול מאליו וכ"כ גבי שיטר דבאגיע לשכרותו של לוח לא מהי אף בעצ"ג, וכן דיין הרמב"ם בה' שחיטה פ"ב ופ"ד, רק מתכללה דעתו אף דהראשונים לא ס"ל ק, ואכמ"ל בזה ואקלר.

יוסף ראזין

סימן קח

יום ב' ד' סיון. דיונסק.

לה' יוסף מאנדשטוב ג"י
בדארשא

[ברמב"ם פ"ג הי"ד מביכורים דחושב ו' דברים בביכורים, ומדוע לא חושב גם הגדה המבואר במשנה פ"ג מ"ו, וברמב"ם שם הי"ב.]

בגדר

הגדה גבי ביכורים, הכה בחמת בירושלמי ביכורים פ"ג הי"ד דממה זה להגשה של מנחה, והרי זה מבואר במנחות דף ס"א במשנה דא"ל ביכורים הגשה, וגם שם בירושלמי צעיא אם די כלילה, ועיין במגילה דף כ': פ"ט בר"ג, וגם הא הגשה לריך דוקא גבי מנחה בכ"ט, עיין סוטה דף י"ד, בגופה של כלי, עיין שם בזה ובירושלמי ומנחות דף כ' ועיין תום' מנחות דף ט'

פ"א, ועיין תום' ב"ב דף פ"א פ"ב כתבו דיכורים לריך הגשה ומה זה הא מבואר במשנה דא"ל, ובחמת אי הארכי בזה, דלכאורה קשה למה מקשה במנחות דף ס"א דנקט כראב"י שמה זה קאי אהא דא"ל הגשה, דלר"י הו הגשה כמו הגשה ורק בכה, עיין תום' מגילה דף כ' פ"ב, והארכי בזה דל"מ גבי כהן בע"מ, עיין מנחות דף ל' וכי תעלה על דעתך ט' והרבה יש בזה להאריך בגדר שירה של ביכורים, עיין בתוספת ערכין דף י"א ודבריהם שם מאוד תמוהים, מה ענין זה לכה דחליל, בזה הו כלי חול וברחוב ושירה הוא משנה פרק ב' דיכורים, ועיין סוכה מ"ז פ"ב קט"ל' ובתוספתא ביכורים, ובחמת לכאורה י"ל דל"מ בין למ"ד דיכורים קדשי מקדש או קדשי גבול עיין שם סוף פ"ג דיכורים, אך הא ר"י ס"ל דהו קדשי גבול, מ"מ מבואר דלריך שירה בערה כמבואר בסוכה דף מ"ז ובמשנה פ"ב דיכורים ובפ"ג, ושירה דוקא ביום, כמבואר ערכין דף י"א, ועי' בתוספת חולין דף ל"ז וכ"מ דלא שייך חיבת הקודש גבי ביכורים ובטהרות פרק ב' בתוספתא, וכ"מ בזה, אך בחמת י"ל בזה גרסת הרמב"ם בפ"ג דה' ביכורים ה"ז, דלריך כ"ט, ור"ל ק' דעי' ביחשי ביכורים פ"ב דגבי ביכורים דאם מתערב לריך הגיה כל המדומע, ולר"ש רק הסאה שמעלה, והרבה יש להאריך בזה, ועיין מנחות דף כ"ח דהי גדר קרבן פ"ט בזה, וזה דין הכנסה לערה עד לאחר הגהה וקריאה, ולאח"כ נעשה כמו תרומה לכהן, ובחמת הארכי בזה בזה דמבואר בספרי פ' קרת חג גדר קדושה דהי חולין כמבואר מכות דף י"ט, וג"מ לגירסת הרמב"ם ורש"י, פ"י בר"ש ר' פ"ב דס"ל דיש גדר קריאה פה בעלמא ואק פסקין דאחג ג"כ פסול גבי ביכורים כמבואר בירושלמי וכן גבי אשירה שבטלה תליא בעלגמא דר"י ורנן אם קדשי מקדש או קדשי גבול, וכן גבי קטן בירושלמי פ"ח דתרומות ע"ש הגירסא ואכמ"ל, ובחמת ל"ל דהא דאמר בחולין דף ס"ח פ"ב, דאין נפסל ביולא י"ל דרק אי קודם הכנסה לערה או לאחר הגהה, אבל בין זה לזה י"ל דנפסל, והארכי בזה הרבה במצור, עכ"פ זה בכלל בגדר הבאת מקום, וכן נראה דשירה לא הו רק כפה לא בכלי, וגם בחמת גבי אם הביא ביכורי יין ושמן, יש בזה הרבה להאריך בהסמירה שמקשה

היות' מן פי'א' דתרוגות על חלה ובכור' ובזמנ'ם בזה ואלקלר, וכן כ"מ אם מה דלחן מביאים קודם לפערת או משום קודם לשתי הלחם, עי' משנה חלה וביכור' ומנחות דף ס"ה ע"ב, ופסחים ל"ז, והרבה יש בזה להאריך, ועי' תמורה ד' ד' ומנחות פ"ד, ור"ה י"ב וכ"מ.

יוסף ראזין

סימן קט

ב"ה יום א' ט"ו סיון.

לחתן המופ' כמר יחיאל מאיר נ"י צעלניקער, [מו"צ כעת בורשה]

[בדעת הגה"ג המובא בתוספות מגילה דף ד' ע"א]

הנה אני השבתי לו תיקף דיש ג' מטות במגילה, עיין ר"ה דף י"ח ע"ב מ"ש בגמרא תיבטל איבי ותיבטל מטותא, וכהני התום' ומה שמדליקין הוא רק לזכר ועי' יולאין השלוחים, כדי דכר להנעם והמטה הוא ב' דברים וגם בהדין של הקריחה כן, וכחבתי דהו ר"ל כך דמגילה דף ב' ע"ב עש' חכירה, והי י"ל על המגילה, אך כ"מ גבי לילה דחכירה ליכא וכמו דמבואר בפסחים דף ל"ה ע"ב גבי הלל דהיכי רלא אי יו"ט בלילה ליכא קריחה, ועי' במגילה דף י"ד קריחתא זה הלולא, ובאמת בירושלמי מגילה פ"א ס"ל לחלק דפריים שחל בשבת אז אם נדחה די ביחד משום דלא זה גופא' הוי זמן, וכמ"ש התוספות מנחות דף כ"א ע"א גבי לחם הפנים ורק ביום הכניסה זה מיקרי שלא בזמנו אך רש"י כתב במגילה דף ס' ע"א מחמת דתקנה של גזירה דרבה נעשה אח"כ, ע"ד החיבור אם ישלח ב' ר"כ השלח לו, כי על מלכאמפ הוא טורח גדול לשלח.

יוסף ראזין

סימן קי

ב"ה יום ה' בהעלותך תרס"ג דוינסק להרב החריף ומפורל' בבקיות וכו' כמהירר שלמה אפרהם נ"י רזעכטע מחבר שו"ת ביכורי שדמה

אחדשה"ט קבלתי מיבדו ורלתי שהוא מרבה לפלפל בדברי הרבנים האחרונים בדרך שר, ורלתי מה שמקשה למה לי קרא למטע כלאים הא בא מטבירה, והנה באמת

עיקר המיעוט דהוי כמו מין אחר, ואף אם קדוש מחמה אמו פקע, וכן רלא נעשה המורה, ובמבואר בתמורה דף י"ז דף י"א, וכן פסק הרמב"ם ז"ל דנפדה וגם טריפה בן משום דפקע ואף דקדשים פלגים קי"ל רלא נפדין, כמבואר בתמורה דף ל"א, ז"ל דולד שארי דהוי כמו פנים חדשות, וגם באמת קשה למה גבי נפל חל קדושה ונקבר מ"ט ל"ה כמו טריפה, וי"ל משום העמדה ויש בזה אריכות, ועיין בתום' חולין דף ע"ו חבחים דף פ"ד, וז"ל דהו יליף מקרא בתו"כ, ובהו א"ש מ"ש התום' תמורה דף כ"ד גבי דמה, ועיין בטרוח דף מ"א ברש"י ותום', אך כ"מ גבי כטור דטהב בטרופות ועיין חולין דף קל"ז ומנחות דף ו', אם הוא בגדר כטור או אס"ה, והא חבחים דף ק"ד י"ל דמיירי שלאחר שבה לכהן נדרפה, אבל אם הי' טריפה משטלה, וכמ"ש התום' קידושין כ"ו י"ל דרק בגדר אס"ה ולא מתנה לכהן והעדר אף אם יש בו חוס אף לר"ע נקבר, אך אין ראי' מבטור. דהנה יתום מטאר בזכרות ד' מ"ב דהוי גם כן פסול הגוף, דלחן נעשה תמורה, ומ"מ מבטור קדושה, ובאמת דמה לא מליט אם הי' תמורה, ועיין בטרוח ל"ו ואף בבטור אם יש בו מקלט סמיני קדושה, כמבואר בטרוח וז"ב דף ע"א ועיין ברש"י בטרוח ד' י"ב ואמל' בזה, והא רלא חוקי קד דמה מ"א כחבתי בספרי דלר"ש אף תמורה בקדשים, זה רק משום גזיר' ול"ה פסול הגוף, ובחבתי על ס' הפלאה להרמב"ם אשר כעת מדפס הארתי בזה, שולח ארי לו אה חיבור ח"א.

סימן קיא

הג"ר בענין הג"ר

אחדשה"ט מכתבו קבלתי נעט. והנה לא ק סומתי רק וסאל דמלכא"ע אי רק כמו קד דמגור' דף כ"ח דחל קדושה וכמבואר בחבחים דף פ"ח וכמ"ש רבי' הרמב"ם בבלכות איסור' מ"ה ה"ט, מש"כ בני דרק כמקדש בעלים ואבנים, וכמבואר בתמורה דף י"ז, וכמ"ש רבי' בה' איסור' מ"פ ה"י, וכן פקע הקדושה, וכמ"ש במכתבי הקודש וי"מ לכבוד טריפה וכמ"ש, ועיין ברש"י דהו דף מ"א ר"ה דמה ובכטרוח דף י"ז דבני שלא נשמה דלא הי' כמין אחר ובאמת אחריו אי אורכנן דעירובין דף ל"ד. דכסאוא קודם גמר עדין הוא ירק

וכמובא בירושלמי דכלאים סופ"ה פ"ט
 דאמר בורא מיני דשאים, וא"כ עיקר
 ברייתו נשחטה מפרי לפרי, ועיין בחולין
 דף ס"ט גבי דך דמזבל זרעו וה"כ, ופ"כ
 גבי מלכ"ט אם נשחטה, ועיין
 בסנהדרין ד' ק"ב מחלוקת דר"י ור"ל
 אם שייך זבח רשעים כשנשחטה, אך שם
 מתחילה נתקדש ואח"כ נשחטה, ועיין
 בפסחים דף ל"ד, גבי אין זריעה להקדש
 אם הקדישה תחילה, ועיין בתום זבחים
 כ"א דף פ"ח, אך אם זה הוא עגור
 דחיי, פי' בירושלמי סוף פ"ח דתרומות
 ובחזקתו הגדפם כעת ממש על ספר
 הפלאה להרמב"ם הארכתי בזה עגור
 השקה, ועי' פ"ח מ"ו ומ"ז גבי המשחוח
 להר ולמעין ואכמ"ל, ובתמורה דף כ'
 גבי אין אדם מתכפר וזמה דפליגי
 רש"י ותום' בפסחים דף ל"ו. גבי תמורת
 הפסח ותום' יומא דף ל' ואכמ"ל, ועיין
 מנחות ס"ט גבי חטין שבגלל ואכמ"ל,
 נא חבקשו להעתיק את מכתבי הראשונים
 אשר השנתי לו.

יוסף ראזין

סימן קיב

ב"ה דינסק יום ה' תמוז ר"ש תרפ"ו
להח"ב הנעלה וכו' מ"ה חיים
דוב הלוי מאדלינגער נ"י בלבוב
ע"ד שאלתו [בספר תורה שאלה
 ששאלה מבית המדרש למנין אחר לזורך
 הקפות בשמחת תורה וגבאי בית המדרש
 לא תבעו אותה בחורה אם מותר להשואלים
 לתקן את הספר תורה בלי ידיעת גבאי
 בית המדרש ולקרות בה, לא בירר אם
 הוא ס"ת של יחיד או שייך לביהמ"ד,
 ויש בזה ארביעות גדול, הנה יש להקיר
 אם יש בספר תורה קנין עמם דהיינו
 כמו שאר חפץ השייך לבעליו, או יש בו
 רק קנין התואר, כלומר דהא עיקר
 הס"ת הוא רק לקרות בו וזולת תועלת
 הקריאה גוף הספר אינו שוה כלום,
 והקריאה הוא דבר של הקדש השייך
 לגבוה, ואין בו קנין עמם, ועיין בחולין
 קל"ז פ"א, גבי מעקה אלא נגיד למאי
 אחא למעוטי בתי כנסיות ובתי מדרשות
 ופירש"י שאין חלק לאחד מהם בו שאף
 לבני עבר הים הוא, הרי חזק דביהבנ"ם
 בשביל שהוא דבר שבקדושה אין בו קנין
 עמם, ועיין בבבאדרין ק"ג פ"א גבי
 עיר הגדחה דכתיב בה ואת כל שללה,
 והכי דאיכא מחזה לא אפשר דכתיב לא
 חטשון ק' טו' ופירש"י דאק בעיק שללה
 וליכא דהא שלל שמים הוא, ומה שסותר
 לזה מש"כ מדרים מ"ח ע"א [במשנה

שמים שמדכו האלה זה מזה מותרים בדבר
 שולי בכל ואסורים בדבר של אותה העיר
 עון ספרים ופירש"י ס"ה] אפשר לומר
 כפי' הרא"ש שם ספרים ללמוד שקונים
 בני העיר ללמוד בהם, ובה מכל לפרש
 רק דב"ב מ"ג ע"א דהכל אלא ספר
 תורה עניים הם, וברשב"ם שם שכולם
 לריבים לו והדך בנ"א לקרוא בני עירו
 עניים כשאין להם ס"ת דעניות גדול
 הוא זה, ודבריו קשים, ולפי הנ"ל הספר
 תורה אין בו קנין עמם, הפשט, שהכל
 אלא ספר תורה עניים שאין להם בו קנין
 עמם רק המרה ובכל דבר לייכא קנין
 עמם לא נקרא שלהם, ולכן נקראים עניים
 ומאוד יש להאריך בזה ויש לחלק בין
 של יחיד לשל רבים, דבשל יחיד חשיב
 קנין עמם ובשל רבים לא, דכל היכי
 דאיחא בי גזא דרחמנא איחא.

כ"ד הדרושה"ט יוסף ראזין

סימן קיג

להרב הג' בו' כמוהר"ר מאיר
 דן פלאצקי רב בדוואהרט

אמש בליה לקחתי לי עת אהה זמן
 לעיין בהכרך [על דבר ירושלמי
 קדשים שיש חשש מוזין] והנה מאוד אני
 נבוך כי לדעתי הוא כסף סיגים מנופה
 בו' ויש בו כמה דברים, בדרך הראשון
 מ"ש רא"י מרשב"א דתוספתא דתרומות
 פ"ד, ובאמח שם קאי על עכו"ם והארכתי
 דהירושלמי ס"ל דר"ש באמת תרומת
 עכו"ם פטורה הכרי דמוחרת לזרים מן
 התורה כמו בקדשים פיגול בשל גברי
 ומעילה אך רשב"א ס"ל דיש לתרומה
 ב' גדרים ההתרה והקדושה, וא"כ אם
 עכו"ם תרם נהי דפקע האיסור מ"מ
 כיון דלא הוי בו קדושה לא נפטר לגמרי
 אריך עוד תרומה ואמרו לו דא"כ אם
 אכלה בהמה ג"כ לא נתקיים קדושה,
 ותירך דמ"מ חל עליה זה, ועיין בירוש'
 ספ"א דתרומות ובתוספתא פ"ג במה
 דאמרו ב"ה לא קיים קודש לד', וכמעט
 בכל דף נראה לעין שהוא שלטנו בו זרים
 ועיין בקד' דבכורות ל', אם בא עליה
 בחיי בעל והא הוי טועה ופטורה מחליו
 ועיין בירושלמי פ"ו דיבמות וק' דף
 [] דמה שכתב לחלק בין אם ר"ל
 משום טעם דכתיב דשבת דף קמ"ט מה
 שא"כ בצע"מ וזוה א"ש דברי רמב"ם
 גבי משפר בהמה אך נראה שאין זה
 שיטת ירושלמי... שם גבי שוחט את
 הבכור ער שלא הראה הם דברים זרים

כמבואר בספרי וז"ל נפסל בשביל זה, והיו רק פסולים ולא טמאים, ועי' פרה פ"ט ה"ח ותוס' חולין דף ט' ע"ב ג"מ בין פסולים לטמאים גבי חטאה, חזי הג"מ דגבי כלי אבן פסולים היו משום שאינו במקום טהור אבל לא היו טמאים אבל בכלי חרס היו גם טמא, וכן ג"מ גבי ספקין פ"א דפרה ובירושלמי שביעית פ"ב, וכן הגדר מ"ש הר"ש פרה פ"ב על הלך דובחים דף ע"ט גבי אחריו טמא דהא גם חטאה נטמא הכל רק דג"מ לכה"ג או למיס שאין מקודשים ועיין בירושלמי ספ"ג דחגיגה, מה דמחלק בין אדם לכלי ריקן לחטאה, ועיין בהפ"י דפרה מה דהקשה הר"ש גבי לגיגים ע"ש מן המשנה, אך המשנה ר"ל במלא והתוספתא ר"ל בכלי ריקן לחטאה, וכן במשנה פ"י דפרה מ"ב גבי לגין שנגע במדף פליגי שם, אך ר"ל לגין מלא או ריקן, ועיין ברמב"ם בה' פרה פרק י"ג ע"ש מ"ש הר"ק אך ג"מ ג"כ בין מלא נריקן, וכן גבי דים, עיין בעדויה פ"ג מ"ב עיין שם, בהך דר"ד כו' עיין שם במ"ש הראב"ד דהלא זה משנה בפרה וחגיגה דלפרה לריך להטביל ולמה לן יטמא, אך ג"מ אם לריך טבילה כל נטפו מחמה עולמן או מחמת ידים דג"מ גבי תליצה אם ליכא תליצה ליהידים רק על הגוף נטמא בטהם ידים לא איכפת לן, וכן הדין גבי הלך דובחים דף ע"ט ע"ש כזה גבי תליצה, ע"ש, ובלים פכ"ה משנה ה' בר"ש ובתוספתא, ואבמ"ל בזה, עכ"פ זה הג"מ ועיין בעדויות פ"ח וחגיגה דף כ"ג ובזומא דף מ"ח ע"ש בזה גבי גדר טומאה, ועיין בהוס' ב"ק דף ע"ז ע"א בזה ואבמ"ל בהך דבלים פ"ח [בדברי התוספתא מביאה הגר"א במשנה י' כל בע"מ מילין צפיהן חוק מן האדם, וקשה דבחולין ע"א ילפינן דבלוע מילל בבהמה מק"ו דארס דטמא בכל הטומאות מילל בבלוע בהמה דלא מקבלת שום טומאה אית דין שחיל בבלוע, וא"כ נימא דיו לבא מן הדין להיות כדון ולא תלי בהמה צפיה כמו ארס,] הארכתי בזה דג"מ דגם צפיהם מילין לא בבלוע, חזי הג"מ בין בע"מ לאדם, חזי ר"ל המשנה חרעול, ור"ל שהוא צפוי ועי' מה דף ס"ז ע"ב וחולין דף קכ"ד וקכ"ה וברמב"ם וראב"ד בזה בהל' ט"מ ובהלכות טומאה אובלן גבי בלוע בשאר דברים ואבמ"ל, עכ"פ כך דגבי בע"מ כיון שניטל צפוי איש מטמא ואקג"ר... גולל ודופק [בדברי הרמב"ם פכ"ג מה' טמא"א דארס שהוא

וט"ם בתוספתא, וכשי"ה זמן הכי דואר פתוח אשלו חזרה כי י"ס בזה משך דאל משך כו'.

יוסף ראזין

סימן קיד

להנ"ל בענין הנ"ל

היום שלחתי בחזרה את הכרך והנה הוא רק מלוקט מהירושלמי והראשונים ויש בו דברים אשר לא ניתנו לכתוב, דוגמא ריש פ' מע"ב גבי מה דהציא התוספתא מחלוקת רע"ק ורבנן גבי מן החדש על הישן, ובאמת ט"ם בתוספתא, ואדרבה לרע"ק גם דיעבד לז, ולרבנן דיעבד מהכי כמוב"כ הרמב"ם פ"ח מה' בטורות, חזי מלא בכל מקום דגבי מעשר גם בדיעבד לא וכו' וע"ד הדפסה כנגד הכרך הטורח והזי מהראוי לפרסם כדי שלא יגררו אבתי' וכו'.

יוסף ראזין

סימן קטו

יום ה' כ"ד תמוז ד"ש תרס"ח דוינסק. להרב הג' וכו' כמהור"ר דוב ארי' נ"י רב בראטערדאם בענין הנ"ל

מכתבו קבלתי כעת והנה אני השגתי ערך ו' או ז' נומער מהקול וראיתי שם דברי מר על הכרך הטורח, והנה הם דברים נכונים לכל מי שיש לו מוח בקדקדו ואינו מהסכלים המכחישים הראות לעינים ולא כעטלפים וכמ"ש רבינו בספר המורה, ואחתום בצרכה.

יוסף ראזין

סימן קטז

עשי' ק"ב סבת טבא לשחא צ"ג דוינסק לה' החו"ב וכו' סלמן הכהן ג"י רינדער (בעיר טורנא)

קבלתי מכתבו [בדברי הר"ש פ"י דאהלות מ"ג דכלי אבן מאחר דלא מקבל טומאה לא מד"ת ולא מד"ס כ"ל אף אשר חטאה באוהל המת והמזה מחגיגה כ"ה עיי"ש] י"ל גבי כלי אבן במוקף למיד פתיל אם מהכי בודאי לא, והדבר כך דהנה באמת למה בחגיגה מביא "והתניא". דהיי זה משנה בפרק י' ובפ"א דפרה ובעדויות פ"י, אך דג"מ כך דעיקר הדבר אם דאין מילל ונטמא או דרך כיון דגוי"כ לדין במקום טהור,

נתון כ"ח מוקף למד פתיל יטול. ובקריית ספר להמבי"ט שם דמקור הכלי חרס מיל מן התורה על הכל, דמשמע דמדרבנן איטו יטול, דאין כלי חרס מיל ע"ד שיש לו סהרה במקוה ככלים פ"ט ח"ב ופ"י מ"א, וקשה: התוספתא פט"ו דהלכות דמבואר דחדס יטול בכלי חרס אפילו בעשאו גולל לקבר, ותי' הרמב"ם בכ"מ דתוספתא גולל דופק מדרבנן וכן משמע בבק"ם ספ"ב מה' סו"מ פ"י"ג, הוא מה"ת וכהן לוקה אך הראב"ד והתוס' שבת דף קנ"ב ע"ב ס"ל דלא לקי אך הרמב"ם לא ס"ל ק, והרצה יש בזה להאריך והכמ"ל.

יוסף ראזין

סימן קי"ז

עש"ק כ"ה תמוז דהאי שתא תרצ"ה מעון הקיץ.
 [ד'ה' וכו'] מר דוד משה ג"י אטודאצק

הבלתי כעת מכהבו, [אם לוי פסול בצמח] והנה המחמר הובא בירושלמי פ"א דמגילה, והנה באמת לחד שיטה הובא בתוס' וזכרם ד' קכ"א לאחר שילה וזבוב היו אסור צמח וע"ש בתוס' שהקשו משמואל, וז"ל דס"ל הוראת שעה כמו בזכרם ד' ק"ט ע"ג ועיין תמורה דף כ"ה ע"ב גבי גרמון ובאמת למה לא מקשה הגמ' בצגהדרין ד' פ"ט ע"ב מן תמוז וז"ל דקס הוא בעלמו פשה זה מה שא"כ אליהו או זה לדורות, ובגדר קד דכריתיה ד' י"ב ע"ב לעלמו וזינו לבין עלמו, ועי' במ"ש רש"י תמורה ד' י' ע"ב דרק עד אהבן יפ"ש מ"ש התוס' אך י"ל דרק לעלמו מותר בצמח או אבל לאחרים גם בצמח אסור לאחר שנבחר אהבן ועי' בתוספתא דקרבנות ד"ב שם התירה מהחילה אמר רק עבדים משוחררים וצדוק אמר גם עבדו ושתתו וז"ל גם ק נ"ח זין בשביל עלמו ובשביל אחרים ועיין בירושלמי במגילה דף דמבואר בתו"כ פ' אחרי ד"ב אשה כשרה מ"מ לית לאן אשה ועי' ברש"י וזכרם ד' קי"ח וקי"ט דמביא התורה כהנים והשמיים אשה ועי' במבילתא גבי פסח דמשמע אשה ומנריך ע"ש בזה ועיין דף כ"ד ע"ב גבי שולת יקבה, והנה לוויים זה מבואר בצדקם ד' י"ד וביומא ד' מ"ח עיין שם דהלוויים מפשימים בצמח וע"ש ד' כ"ו גבי הפסח שכשר בור וכבר הקשו התוס' יומא למה לא מייתי מהבא שכשר בור

אך באמת י"ל קד דהנה מבואר וזכרם דף קי"ג דגבי קרבנות משכחת בלא הפשט ועי' שבת ד' קל"ג ע"ב וד' קט"ו פ"ט רק בעולה ע"כ לר"ך הפשט וכ"כ רש"י פסחים ד' ס"ה ע"ב ע"ש, והנה באמת הרמב"ם ס"ל דהכן בעבורת לוי רק לאו והרבה יש בזה להאריך ועיקר משום דמריח עבודה שלו, וא"כ לוי בצמח גדולה יש לו עבודה שיר וכן או שמואל עיין קידושין דף פ"ח דהוי שומר ואני הארכתי דמ"מ או משורר גם ק דבני קרח או משוררים ועי' ערכין ד' ו' ע"ב ודף י"ג ע"ב ע"ש, אך מי שיהיה קולו עבה פסול לשירה עיין חולין דף כ"ד וצ"ע דף י"ב ע"ב גבי משה רבינו, ומערכין ד' י"א דמשה רבינו או משורר ופ"ט דהוי שומר עי' תמיד ד' כ"ג דהוי שומר ואכמ"ל, עכ"פ לוי שיהי קולו עבה פסול ללויים אם מתחלה קן חה מותר לעבוד עבודה אחרת ועי' בספרי פ' קרח גבי לוויים עיין שם, עכ"פ קד לוי שאין ראוי יכול להיות עוד בצמח ועי' בירושלמי פסחים פ"ו דמביא שם קרא ללוויים היו עשים מלאכה בצמח ואכמ"ל.

יוסף ראזין

סימן קיח

ג"ה כ"א שבט דוינסק.

שלום להרכ החריה ובקי סרע"ה מפלפ" בפילפורי חכמים מחרוז ומסדח כמורה"ר ר' חיים משולם קופמאן רב בגאסטנין.

היום קבלתי מכתבו בצירוף חיבור, הנקוב "אלה המזות" הנה עברתי עליו בחזה מקומות ורואיתיו מפלפל מענין לענין באורו ענין, בדברים נכונים הראו להפלות על שלחן מלכים, והנה במ"ש, ידון התוספתא ז"ק פ"י הגזל את הגכרי חייב להחזיר לגכרי, תמור גזל נכרי מגזל ישראל מפני חילול השם, יחול לעי' מה שכתבתי בחיבורי ח"א בהשמות לבי פסח פ"ד יע"ש ובתעבורי ח"ב בה' ערכין פ"ו הכ"ב יע"ש, והגמרא דקידושין ד' ל"ב בחיבורי חלק ד' אשר אני מסדר כעת פירשתי באופן אחר, [שם איתא הכי אמר ל' מי סבר רב כותי, וקשה מה סלקא דעתיה דר"י דרב לא יסבור כותי] מחמת דרב ס"ל דר"ל דהבעלים יכולים להקדש כמבואר בבב"ק ד' ס"ו ע"ב יע"ש בתוס' ד' ס' וא"כ שפיר מקנה לה ומהג, ונ"מ צמח שכתבו התוס' שם אם התשלוס בגדר הצבה לאחר יאוש, ובין גדר תשלוס פל

עבר היכי דתבר' ושמיה, וגם כ"מ למח
 שכתב בירושלמי פ"ב דקידושין לחלק בין
 סלע לכלי דההכלי אינו שלו ואין כאן
 מקום להאריך, והארכתי בזה אם משנת
 הם עלם או רק השבוע, והפקא מינה לענין
 המשותף עלמם בזה שכתבו התוס' ב"מ ד'
 כ"ט ע"א וב"ב ד' ג"ב ע"ב ומה שכתבתי
 במיבוי ח"א ה' אישות פ"ג ה"ח ע"ט
 ומה מקשה הגמ' שם בקידושין ד' י"ג
 ע"א מן ורשבי זה הוא חפץ ואין כאן
 מקום להאריך, ופירוש התוספתא דב"ק
 הג"ל ר"ל בזה דמוסיק שם דמהי השבוע
 ליורשים וגבי טו"ס לא מהי משום
 דמיבוי ח"ג הדפסם על ה' כלאים
 וית"ט ככתבו דיש לבי גהר יהושע אם משום
 דהוא עלם האב וזה הגדר דכרעי דאבוה'
 פירובין ד' ע' ט"ב ע"ט ב"ש ב"ש וביבמות
 ד' ג' וכו"מ בזה, ברשב"ס ב"ב ד' מ"ד
 ולקך ל"ה שפירי רשות וגם משום קורבא
 וכמו דלאר בב"ב דף ק"י ע"ב א"טו
 ברקשא דמתא לירות וכו' וגבי בן נח אף
 דורש זה רק בגדר קורבא לא עלם
 מחמת דידוע דעלם אינו משתנה ועי' בר"ן
 גדרים ד' כ"ט גבי ק"פ, וגבי בן נח אם
 מגייר נחבטל והיו רק קורבא ולגבי גול
 צפי בגדר עלם, ועי' ב"ק ד' ק"ג פ"ב
 וזה ר"ל התוספתא הג"ל.

ב) **בדבר** שכתב בגדר כל הוסיף, הנה
 במיבוי ח"ד בה' תרומות הארכתי
 הרבה ועי' מש"כ בה' לולב בקיבור.

ג) **וגבי** שליח ב"ד [שההשה ל"ל קרא
 גבי מלקות לא יוסיף להכותו
 חיפוך ליה מנעם כל הוסיף], הנה מבואר
 במכות ד' כ"ג ע"א לומר על הראשונה
 שהן מכה רבה ופירשתי בזה בה' כלאים,
 שראשו לומר דהבטל הראשונה ולקך אף
 להרמב"ם דס"ל בה' רוגח דרק אם יש
 באחרון לבד כדי מיתה חיוב ומ"ש כאן
 עי' ברש"י ד' כ"א ע"ב רק דגם על
 הראשונה חיוב.

ד) **בגדר** לא תשנית מלח [ק' שער
 המתך בה' קרבן פסח על
 הרימ"א ויחא כ"ג דהא דבעינן בקדשים
 שיטוי לעכב הוא רק במידי דליבא לאו,
 וקשה ממנחות י"ט ע"ב הרי מלח דלא
 שיה ומעכב, ומה קושיא הרי שם יש לאו
 דלא תשנית], הנה ק' דמן רש"י ונחיש
 ק"ח ע"א מוכח דלא תשנית הוא אף
 לאחר מליחה אם נפל דלרך להחזיר חה
 כלאו אם נפל לאחר מליחה ועי' ממנחות
 ד' כ"א ע"ב והגמלי"ם ע"ש חה ר"ל
 אם נפל והת"ע במליחה תחלה, ועי'ן

ברמב"ם בפיה"מ פ"ג דמסות דלא מ"ג
 לחקן הלחו משום דכיון דמידי שהוא של
 ראש המזבח כמאן דקרבנה כמבואר
 במנחות ד' כ"ז ע"א חה צפי' שם, ובה
 ח"ש מה דמבואר בתו"כ דאם לא מלח
 כלל פשר ועי' בגמרא דילן ד' כ', אך
 רצה לומר אם לאחר מליחה נפל במלח,
 ובמיבוי הדפסם על ה' מת"ע הארכתי
 בזה.

ה) **בגדר** כל תגרע הארכתי הרבה רק
 דעל הב"ד היכי דפסקו
 הדין דאין לרך ורק אורחה היו כל תגרע
 ולא על המבטל ועי' מ"ש בח"א בהלכות
 שופר בזה, ומחמת מרדה עש"ק אקלר.

ידידו פנוער יוסף ראזן

סימן קיט

ב"ה יום ב' אייר תרע"ג דינסק.
לידידי פנוער הרב החו"ב פלפון
וסדרן מטיק שמעתחא כמוהר"ר
חיים משולם סופמן הכהן ג"י
רב בפולטוסק

בכתבו קבלתי, והנה לברר זה לא
 יפיק חזק והייר ומאד אי
 טרוד כעת צו"כ שו"ת לך לא יטלתי
 להפיק רעטו אך אכתוב לו בקיבור [האלה
 הוא], בדבר מקוה גובה ח' טפחים וטפחים
 בכל ערב מים מן הדוד פ' סאה ולאחר
 אחה שעות זולתין דרך קבב ורק מנוכה
 חית והאלה אין זולתין ולא נגדר אם
 המקוה מי מטיין או שבא ממד רחוק או
 מהר שכלע מי גשמים כי המקוה שומרת
 באמצע שיטעו ההר ויש בה' ס' טפחים,
 ח) פסול זולתין ושאובין והשקה ט' נחשקה
 שמימה מרודין אם מותר להסוף מים
 שאובין ג) בענין מן סאה ונטל סאה
 ד) דעת הרשב"ם ז"ל דגם מקוה שלימה
 נפסלת אם שפכו לתוכו מים שאובין יותר
 ממי המקוה ה) בענין טבילת זבה אי
 לריכה מים חיים ח) בסמירת איסור ח) [א'
 הנה פיקר גדר פסול שאובין, דיש שני
 מיני שיפורים, או משום דהשיעור הוא
 עלם או משום תואר, והנה גבי מקוה
 השיעור הוא עלם חה באמת פלוגתא דר'
 טרפון ור' עקיבא בקידושין ד' ס"ז ע"ב
 אם דומה לבן גרושה או לבטל מוס, ועי'
 בפרה פ' י"ב מ"ד גבי המזה מחלוק של
 רבים יע"ש בפיה"מ להרמב"ם ז"ל דהוי
 בגדר ספק ברה"ר, ועי' בגדה ד' ג' ע"א
 דלא שייך זה, [דמזה בחוקת טומאה] אך
 משום דההו פסול הדין חה פסול הגוף

ובנו דמחלק בזכאים ד' ס"ח ע"ב גבי מליקה פסול בקודש יעו' שם צפיהמ"ש להרמב"ם ז"ל ועי' מש"כ הרמב"ם ז"ל בהלכות ביאת מקדש פ"ד דלקך אין הלך מרצה על טומאת הגוף משום דהיא כחול עכ"פ כיון דזה שיעור מקוה טמא, פחות משיעור לאו כלום הוא, ועי' בתום' מיר ד' ל' פ"ב דכל דבר שזה מעטם חיבורי אדם לאו שמי' חיבור ועי' באהלות פ"ג והרמב"ם פ"ו מה' טומאת אוכלין ה"ו, ובמה דפליגי ר' דוסא ורבנן בעדות פ"ג מ"ב וצטורות פ"ח מ"ח ר' דוסא אומר אוכל פרוז אינו מנרף, ובמה דפליגי הרמב"ם והראב"ד ז"ל בפרק ו' מטומאת אוכלים גבי פירושים יע"ש ותום' זכאים ק"ה ע"ב ד"ה חיבורי אוכלין ע"י משקין עי' שם ובכ"מ בזה, ועי' במעילה י"ו ע"א דהכי דהדס מזה הבשר שפיר מלטרף ולא מוצר אחר, וכן בדס המת ברביעית גבי מאהיל על מקנתו ועי' בפ"ג דאהלות ועצברי הרמב"ם ז"ל בפ"ד מה' טומאת מת ה"ג גבי רביעית דס, והוא טמא א' ע"ש בזה, ולכן מקוה באויר לא מוסיף דכיון דלריך שיהי' הדבר טמא אחד לריך לנרף, והמקום מרפץ לא אויר, ועיין בירושלמי חלה פ"ב ה"ג וירושלמי פסחים פ"ג ה"ג, ותום' דהו' ע"א ד"ה מקפת בהגה"ה, וכן זוחלין בו לירוף, ועי' בירושלמי סוף פ"ג דחלה גבי נשך ולכן סבירא ל' להרמב"ם ז"ל בה' מקואות פ"ט ה"ו דאף במעין היכי דריבה עליו מים לריך להצורך כיון דאלו המים אינם מבאין לא מלטרף רק במקום א' יע"ש, ועי' בחולין ד' פ"ד ע"א במה דאמר במים למעוטי זוחלין ר"ל גם במים משום דהו' אין שם מחובר עליו ולכן טמא כמו הך דפסחים ד' ט"ו ע"א ומה שכתבתי במעין היכי דריבה עליו מים לריך להצורך להרמב"ם ז"ל כיון דאלה המים אינם מבאין לא מלטרף רק במקום אחד] אף דלשיטת הרמב"ם ז"ל בפ"ט דמקואות ה"ח במעין כל שהוא כפי לאדם [א"כ א"ל לירוף] שם ר"ל לפי מה שהוא אדם, והרמב"ם ס"ל דגם היכי דהשיעור הוא מחמת סיבה מ"מ אי מלטרף ע"י אדם כמו גבי כביאה אוכלין עכ"פ שאובין יש בהם חיבורן שאין בהם שיעור לשולס, [דכחיבורי אדם אינו חיבור] ומלבד זה הן פוסלין הכשרין, והנה המע' בדברי הרמב"ם ז"ל בפ"ה מה' מקואות יראה אף דבהלכה א' קאמר בין שקדמו השאובים את הכשרים בין שקדמו הכשרים את השאובים וכו', נפסל הכל ונעשה שאוב, מכל מקום בהלכה ד' כתב

ואם לאו פסול, נקט הכא פסול ולא נקט נפסל בכל הפרק, ונ"מ קד, דבאמת יש בזה ג' דינים, אם מה שכן ראוין וכן כמה שיטות דאף גבי מקוה שאוב שנגדר ואח"כ נעשה מים, רק נמחלק ממו הפסול, אבל הן נעשו אינם כשרים וכמו בהמטה, לשיטת התוס' והרמב"ם בהמורה י"ב פ"ב ויש שפוסל, ויש שכל המקוה היא פסולה, בגדר פסול לגמרי, ונ"מ שהרי לש' הרמב"ם בפ"ה ה"ו ובפ"ח ה"ו דאם השיק למקוה אחרת כשירה כשר, זה רק בזמן שהוא נשיק או מותר לטבול, משום דהו' כמו שהוא טובל בזה, המקוה הכשרה, אבל כשיפסוק פסולה, ואין מטיהר בהסקה כמו מים שאובין, משום דזה יש עליו שם מקוה פסול לא מחמת שאובין ולא מהני כלל השקה, דהסקה ל"מ רק במים שאובין וכן ר"ל הך דפסחים דף ל"ד ע"ב במאי דאמר אין זריעה להקדש ומביא ראייה מן מביא מטאה ומן עינים ולבונה ר"ל דמביא ראי' דטומאה בקדשים אין הדין משום טומאה, דלזה מהני השקה זריעה רק זה פסול וכמו מי מטאה ועינים ולבונה, כי לזה ליכא זריעה, וה"ל כן, דהרי הרמב"ם ז"ל סובר דאין מטמאין מים שבקרקע אם לא לרנון, כמבואר בריש פפ"ו מה' טומאת אוכלין עיין שם ומ"מ בשאובין פוסל אף שלא לרנון, וע"כ דזה דין ונ"מ השקה, אבל אם קדמו השאובים לכשרים או מהני השקה ועיין ברמב"ם ז"ל בפ"א מה' טומאת אוכלין ה' כ"ו, והנה עיקר גדר השקה יש בזה ג' גדרים, אם משום דהו' זריעה כמ"ש רש"י ז"ל בכ"מ או משום ביטול להדבר ובהו' י"ל דלקך אין זריעה להקדש כמבואר בפסחים ה"ל וזכאים כ"א פ"א דף ע"ה ע"ב משום כל היכא דאיתא צי גזא דרמנא איתא, ועיין בתום' ב"ב דף כ' ע"א ד"ה היא דאין סברא לבטל הקדש, ועיין שבה ע"ד ע"ב ד"ה ואין ועיין רש"י חולין כ"ו ריש ע"ב ומש"כ רש"י ז"ל על יין דלא בטיל, משום טעם הוא תמוה לכאורה, ועיין רש"י דהו' י"ז ע"א ובפרוה כ"ב ע"א ברש"י ד"ה משיקו ובכ"מ, דלמים דוקא מהני השקה ומשום זריעה, אף י"ל משום דשם ס"ד דרבא דקאמר לא שנו אלא שמתדו במים טהורים ונעמחו אבל טמאים מעיקרא לא. וכו' התום' דס"ד דרבא דכי נעמחו מעיקרא בפני עצמו אין מוסיף להם השקה אלא בפ"ט, ובאמת מליט כה"ב החילוק במשנה ו' פרק ד' דעדות גבי

סך בשמן טהור, וע"ש בראב"ד בשם הירושלמי ומוסר דלא מצטל לשמן טמא הי"ג ס"ד דרבא ק, [אם תמדו במים טמאים וטמאוי התמד המעט יין לא צטל ומסוס הכי כתב רש"י ז"ל אבל יין במים לאו זריעה היא דטמא לא צטיל הי"ט אף שלא התמק והוי מיעוט יין מ"מ אם נטמאו מטיקרא ל"מ דטמא לא צטילן ולאכמ"ל, ובאמה נס זריעה י"ש בזה ב' גדרים אם נעשו פנים חדשות או מסוס דמצטל לקרקע והנה כמה דנעשה פנים חדשות זה מושיל רק בלא יטמא אבל ל"מ לטמא שיפקע, ועיין מנחות ס"ט פ"א גבי צפי רמב"ח, פיל שבלע כפיפה מזרייה הכי דמוטיל רק שלא יטמא אבל אם נטמא לא פקע וכן צדק ע' פ"א גבי תרומה שבולה, יע"ש, מוכרח דלא פקע התרומה, אך אם נימא מטעם ציטול היבד להקרקע, וכמו הק דפסחים דף מ"ה פ"א גבי עריבה וכן בלק, או אם כבר טמא מהני, רק בתרומה ל"מ כיון דכבר חל עליו דין תרומה, ולא מני לבטל דלאו דידה' הוא, ועיין ברמב"ן במלחמות בפ"ג דב"מ על דף ל"ח גבי תרומה דאם איכתי' פקע דפקע תרומ' פ"ט, וכן ל"מ אם נרע מאליו דלא טרח לבטולי או הכי דלא מצטל לי' לגמרי, ועיין גדרים ג"ה ע"ב, דלא כחוס' משה דף ד' פ"א חסם ציטול ליכא אבל זריעה י"ט, ולקד בגדרים פ"ו פ"א וע"ב זוכח צרי"ש ור"ן דרעיס צידים דוקא, וקד דמעשרות פ"ה מ"ב גבי צללים משהושרשו בעליה סהרו מלמא נפלה עליהם מפולה שם נקט רק טהרו מלמא ר"ל מלאן ולהבא, אבל הסומאה לא פקע כיון דזה ממילא ואין עליו שם ציטול רק זריעה, וכן הדין גבי מים שאובין דגדר ציטול הוא מהני, ועי' בר"ם פ"ב דעבול יוס מ"ב דס"ל השקה הוי כמו טבילה ולא כזריעה פ"ט [דאי כזריעה טוב שיה אכלין למקין] ונ"מ דטבילה לא פקע רק הספול אבל לא מתבשרו ורק כמו המעשה וכמו מקוה שנגלד וכדומה אבל מטעם זריעה הוי פנים חדשות, ונ"מ אם השיק למעיין אם יש עליהם דין מעין או להיפך מים חיים של פרה או של ניסוך שהשיקן למי מקוה אם כשרים דאם מטעם סהרה מהני ומטעם ציטול זריעה ל"מ, ועיין פסחים ל"ד פ"ב הג"ל מי תג טמאוי והשיקן טהורים, וע"כ דאמת המים פסול לניסוך [דאל"כ יקח מלאכה המים] ומ"מ מהני השקה, וע"כ לא מסוס ציטול זריעה רק סהרה,

וכמו סך פלוגתא דמקואות דפ"י מ"ו, דאם א"ל לבטל, ואינו רואה לבטל דמקפיד על תפוצתו וכמו דאמר בירושלמי פ"ב דחלה ה"ג, וע"כ מסוס סהרה, וכן הכי דהשק מאלוין בזה ליכא ציטול, ואחי ספיר מה שסקשו מהך דפ"ג דמקואות פ"ג, ותוקי לה בתרדליה של גשמים, דאל"כ הא השקה, אך דאם כיון דלא ישק פ"י מטעם ל"ה ציטול, זריעה ג"כ לא שייך דבבר שכבר חל עליו שם פסול וכמו שכתבתי, וחילה בגמרא, זה רק שפירשה המקוה אח"כ דאז כל המקוה מתבטל ועמ"ש בפ"ו דף ק"ט פ"ב ועי' שם בתוס' ד"ה אר"ה ומנחות דף ל"א גבי ציטולן ועיין שם מה שאין ק כשחולת ק מתחילה אין בזה קפידא כל ק.

ב **מכבר** כתבתי לו על דבר מה שהקשה מגל שחלש מן הים דמטהר אף שאין הקרקע מחברו רק אויר, שם נפל עד הקרקע, וכן הא דמציילין בראשון בחולין ל"א ע"ב, ובתנייני י"ט פ"א שם מחוברין בקרקע משא"כ אויר כירושלמי הג"ל פסחים פ"ג גבי תנן דאין אויר מלטרף, וכן כתב במדרי פ"ד דשבת, דשג ג"כ לא מלטרף אם לא רסקו כמבואר בנדה י"ז פ"א דאם נפדים, וזה ר"ל המדרי יפ"ש שלכאורה דבריו תמוהים [מה דכתיב ראי' מביין אך כמו דא"מ ציטולן מסוס דאין אויר מלטרף ה"ה בשלג]. ומה שהקשה בשם האחרונים בזה דכדורות כ"ב פ"א דאי לר מקבל סומאה לא מהני השקה, והרי בזבחים כ"ב דמציילין ציטול של דג ולפי"ו אחי' ל"מ השקה לזיר דגים עיין מקואות פ"ו מ"ו בתוס' י"ט שם.] אך דג אף דאז אוכל ומטמא סומאה אוכלין ולר"ך הכשר כמבואר פ"ו דמכשירין מ"ג, זה מסוס דשחכה לזורה אחרת, וכמו מלא אף דמשלים למקוה מ"מ לא מכשיר וכמבואר בתוספתא הובא ברמב"ם פ"י מסומאות אוכלין ה"ב, וכמו מי רגלי בהמה דיש עליו שם אחר, אך דג גופא אם נזי לאכול טוב צטל שם משקה ממנו, וכן מורים לר הוי אוכל ול"ש גבי' דין השקה ולא כמו שלג, וגבי פיס של דג הי"ט אם פדיון לא לר הרג והוי בגדר מחובר, וגם כיון דצטל לנהר שהוא שם וכמו דמוכר להבייל בראשון של אדם ועיין חגיגה י"ט פ"א, וגם בלמה ברש"י ובחס כ"ב פ"א דייק על יתוסים בלא כנפים דבלא זה הוי הפסק וכמו מקוה שחלקו ועיין רש"י בחולין דף ס"ו פ"א ומה

שהקשה בזה דעת ל"ה ע"א [אמר רב מעיין המטלטל פהור זה באריה של מרים, והרי בתורת כהנים אמר אי צור יסל אף צור ששם פינה יסא פהור ת"ל מעין, מה מעין שיעקרו בקרקע אף מקוה שיעקרו בקרקע] מעין המטלטל זה הו' כמו מחובר כיון והמליחות קן וכמו כרס מטלטל, בירושלמי פ"ו דכלאים פ"ו ויש כרס מטלטל ובעירובין ל"ג רה"ר מטלטל, גם י"ל כשבת ל"א ע"ב ועירובין כ"ה ע"ב, פ"פ ד' יחג, ול"ה גדר סילוק והתירה, ובירושלמי פ"ו דשבת ופ"ב קאמר דהו' כמו לפולם, וה"ג קן [גבי באריה שג' מרים הו' כמזכיר]. ולקב לא הביא הרמב"ם ז"ל זה, וכן גבי גל שנתלש מן הים, ועיין בתוס' תגינה י"ט ע"א, וארי שפיר הא דג וט"י פ"ז ג"ס ע"א הא נעקר מעלמו הו' חיבור, ובמשנה סוף פ"ו דמקואות גבי מהט זה גדר ראשם כקרקע, ועיין חולין קל"ט ע"ב, וברש"י ז"ל.

א בסתירת חיסור ב' [עיין לעיל] מקד דפסחים דף ל"ד

פ"ב הג"ל מוכח שהקשה הו' אף במקום שהדבר שמשקיין ח"ר להדבר, דאמת המים ח"ר לניסוך המים ומ"מ מהרי, וה"ג קן גבי מקוה מיוחד, וכן כ"מ אס המים השאובין נופלים למטה ועל ידו מתגעגע המים הכשרים, ועיין מנחות דף ג' פ"א גבי בירובין הג"ל [דלא נעקר ומגוזה דמא קאחי'] ובהך פלוגתא דגדלה פ"ב מ"ג פלוגתא דר"א ורשב"א אס העליון מוליא תחתון, ופ"ש בזה, ובתוספתא דתרומות פ"ח הלי"א וע"ש ור"א החמין יורדין למטה, אך בזה ההקשה רק בגדר פהרה ולא בגדר ביטול כיון דמקפיד על הערובתם, אך לז"ה דפ"י דמקואות משנה ו' אס קן לא שולין חבנ' גא' מתבשרו, זה ר"ל בירושלמי דיומא פ"ג ה"ה ועיין ברכות כ"ב פ"א אף במקום השאובין כשר לבט"ק כמציאר שש בע"ב ובמקואות רפ"ח, ועי' בהשגת הראב"ד ז"ל בזה' ברכות פ"ו ה"ה, מ"מ חמין לא מהרי, ולא כמו בחטנית דף י"ג ע"א דשס נקט שאובין בינה, [כיון דאיירי גם בשאר חיבי טבילות] ור"ל [טבילה בחמין מי איכא] דהו' ל"מ הקשה להכשירם למקוה, וכן המשכתה [ל"מ בחמין] וא"ש מה שכתב התוספתא תמורה י"ב פ"ב כיון דמקפיד עליהם, ורק בגדר פהרה, ולפהרה מהרי בלא ביטול, וכמש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"א מה' כלים הכ"ד גבי מיקתה של מחכות שקבעה

לדלה ולפסח אין לרדך רק חיבור וקן ס"ל שס צפנ"ג ה"י והוא שיטת ב"ה פ"ה דכלים מ"ו דלפסח מן סומאה שיש עליו די בחיבור בלבד ושאר הגי ר"ל דיבעל מן כלי מכלא ולהבא, יע"ש בר"ש ובתוספתא רבי אומר, עכ"פ פהרה על שער מהרי בזה דהו' בגדר טבילה וא"כ מטעם בגוף הדבר, וכן הדין גבי שאובין אך מ"מ הס עממן לא נכשרו לטבילה, אבל הא שפ"י השאובין נבנה המים מהרי ול"ה כמו דבר שומד על פסול וכמו בסיטרה דתוספתא דמקואות הוצא בר"ש פ"א מ"ד וכמו גזרין פ"י כלים, דסוף פ"ה דמקואות ופ"ו מ"י גבי אביק ולא דמי לקב דסוף פ"ה דמקואות דשס רק מזכירא ארי דב"ב דף כ"ג פ"א יע"ש ועי' פ"ז ד' ר"ט פ"ב, אבל למטה גרע וכמו בפרה פ"ה מ"ו גבי סמרטוט, ובטהרות פ"ח מ"ח פ"ש בר"ש, ובתוספתא פ"ד מ"ה, דלמטה נקב בשל שס כלי פ"ש, וכן הוא ברמב"ם דהו' כמו משומד ועיין ברש"י יבמות ק"ב פ"ב וכו' מה, לק אן בזה משג גדול. זו **[בסתירת** חיסור ג'] והירושלמי תרומות פ"ה ה"ב.

והנה גבי מן סאה ועל סאה לשיטת הרמב"ם דקאי גם אמים שאובין, והשעטם כיון דלא מבטל המים להמקוה שהרי יסל מהס אח"כ, שוב ל"ה בגדר זריעה רק בגדר פהרה, ולא הס המים בעממן לא מתכשרו, רק דלא פסלו וכמש"ל, ולקב דק ער רוב, ומשום כמציאר בירושלמי תרומות הוצא ברמב"ם בפ"ג מהלכות תרומות ה"ד דאס רוב חולין אינו מדמע יע"ש, והנה בתרומות פ"ה מ"ז מפרש הרמב"ם ז"ל בפ"ג דתרומות ה"ה דרוב ר"ל ק"א סאה תרומה, ולא כפירוש הראב"ד, ומקשה בירושלמי דמ"מ יסל אח"כ סאה וישאר רוב חולין דהרי ס"ל דל"א דבטל מן החולין, דא"כ יהא כז"ש הראב"ד וע"כ דטעם התרומה לפי חשבון הך דחכמים, דר"א דשס ולפי זה החשבון כל כמה דמוסיף תרומה בסאה תרומה יס יותר תרומה, וכ"ז דל"ה ק' תרומה ופדה ל"ה רוב תרומה, וא"כ אף כה"ג יהא שרי דיטול הסאה, ולפי חשבון יהא רוב הסאה תרומה ושבו ישאר בהגותריס רוב חולין, ותיק בירושלמי דהו' כמרבה בממד, ר"ל בידים דע"ז שטעל הסאה פ"ז תרובה החולין, ואח"כ מבאר הך דמקואות ושס ר"ל רובו כ"א סאה, זה דמקשה דכאן כ"א סאה וכאן ק"א סאה ולא ל"א סאה כהראב"ד, ותיק בירוש'

ברצון היו כמחובר יע"ש בזה ואכמ"ל, ובאמת הרמב"ם ז"ל בזה' טומ"א פ"ב ה"ח ובה' י"ג דכל שנתק על הקרקע בכוונה זה גופא היו כמו זריעה, וזה שיעם דמאן דמכשרי שאובה שהמשיכה כולה, ר"ל דלא המשיכה בכוונה שירדו למקוה, רק שיאחרו על הקרקע ואח"כ מאיליו נהכנסו במקוה, ובאמת כתבתי בזה במק"א דהך דפי"ו דמקואות הי"ח והי"ב גבי אביק ומטהרת, ר"ל אף אם יש במקוה מ"ס, מ"מ כיון דאינו נוגע במקוה שוב לא נתכשרו המים שאובין יא"כ יש במקוה ג' לוגין מ"ש ופוסל אף מקוה שלם כיון דהם עלמם פסולים ובמקואות פי"ו מ"י וטעם דמ"ד אם מקבל רביעית עד שלא יגיעו לאבק משום דלא חל ע"ה מחובר על הרביעית, כמו דליתא בפסחים דף י"ג ע"ב וכמש"כ הראב"ד ז"ל בפט"ו מה' טומ"א ה"א, ונמא אביק משמש קרקע וטהור, ויע' ברש"י מיר ל"ח יע"ש בזה, וזה ר"ל ג"כ הך דב"ב דף ס"ו ע"א גבי כוורת אין מקבלה טומאה, ר"ל דדב"ה היו מחובר והיו כוורת משמש בקרקע ואכמ"ל באמת מדברי הרמב"ם ז"ל בסוף פ"ה דמקואות מוכח דאף בפחות מג' לוגין היכי שהם פעלו במקוה כמו מים טמאים והקוה עליהם דגלי דעת' דניחא ל"י וא"כ טימאם כמבואר בפט"ו מה' טומ"א ה"א, שוב המקוה פסולה לבד אם אח"כ רבו מי גשמים דלא פקע הצומאה כמבואר בפ"ב מה' טומ"א הכ"ז יע"ש, אבג בסיפא דהוא לא הקוה רק נפלו מאיליו מים כשרים א"כ הם טהורים כשרה המקוה, וזה כמו דלמריק בירושלמי פרלה פי"ב ה"ג גבי הך דמתחין דשמאי אומר דא"ל ככילה לטמא דס"ל דא"ו שיפור רק משום דבר הנראה וכיכר בה המטמא וכן לר"י בתי לבט א"ל ג' לוגין והוא בתו"כ פ' שמיני יע"ש, וזה כוונת הירוש' דר"מ כשמאי, דר"מ ס"ל דמי לבט שאובין פוסל אף בפחות מג' לוגין, א"כ חייק דאין זה שיפור רק דהוי חשיבות, ותליא בהך צפיא דמיר דף ל"א ע"ב גבי נמלה שחברה, ואף דלא קי"ל ק, מ"מ היכי דפי"ו נמא ס"ל להרמב"ם ז"ל, וכן ס"ל דהיכי דפי"ו נעשית פעולה היו לרצון, [ומקבל טומאה אף במחובר], ורא' דאין אמריק בפ"ו דמקואות מ"ג דהיכי דהשאוב באמצע דמקואות כשהיו אחזי לא נטמאו המקואות פי"י הטמאים שנכנסו לשם, ופי"ב דזה היו כמו שלא לרצון, כיון דהם נכנסו לטהר ולא נטמאו

דמחומה כל כמה דלא היו יותר מק' תרומה אי רוב חולין, אבל במקוה על כל פאה לריד מ"ס קן ז"ל ולא מאה, ור"ל דאפה שגפלה לפחות זמן מ' כשרים נפסל הכל, ולכן לריד דוקא עד כ"א, ולא כמו בתרומה, קן ר"ל הירושלמי ובהרמב"ם, ויראה בהך דבכורות דף כ"ז ע"א גבי הך דר"ה גרי' דרב יהושע וכמ"ס הרמב"ם ז"ל בפרק י"ג דתרומות הלי"א ובהשגת הראב"ד ז"ל שם והרמב"ם ס"ל כמ"ס ההוא' בבכורות דף כ"ב, גבי מי פירות דהבי גמירי לה עד רוב ול"ס חחר וניפור וה"ג קן דשוב נחבטל התרומה ואכמ"ל... ומה שאל הפירוש בירושלמי סופ"ד דתרומות [אמר מה שלמען תרומה כו' לדעתו הדבר תלוי] לפי"מ שכ' לעיל דהסקה לריד כוונה ול"מ הסקה ממילא, ואם נפלו למקוה כשרה לא נפסלה המקוה אבל המים פסולין וצריך לטלוקן מן המקוה ואם א"י היקן מקומן יכול לומר שלמעלה הן או למטה הן, דזה רק דין ותקנה וכמו גבי תרומה כמבואר בפסחים דף ע"ב: דחבית שנתערבה במאה די שיקח מכל חבית אחד מק"א יע"ש וה"ג קן, קן הוא כוונת הירושלמי.

ה) **[בסתירת חיבור ד']** ובאמת רש"י ז"ל בשבת ד' ט"ו ע"א ס"ל דהא דאין מים שאובין פוסלין מקוה כשר זה רק אם המשך, וכשיטה הרשב"ם ז"ל, ויע' מו"ק דף ה' ע"א ברש"י ורש"י על הרי"ף שם, ועיקר הגדר דכיון דהוא מקוה שלם המים שאובין בעגמם נתכשרו, ולפי"ו היכי דאין רוגה לבטלם כגון בנתן טאה ונפל טאה שוב י"ל דלא נתבעלו רק כמו שהגלד או המשך, וזה שיטה הרמב"ם פ"ד ה"ז והוי רק גדר טהרה וכמ"ס הר"ש בפ"ד דטבול יום מ"ב יע"ש, ועיין בירושלמי מו"ק פ"ה ה"א גבי בזמן שיורד גשמים אי כמו שמשיקין לים הגדול יע"ש אף דממילא הוא ובוה י"ל דברי הרמב"ם ז"ל בזה' טומ"א פ"ב הכ"ו, וזה החילוק דלא [אם ירדו מי גשמים על מי שפיקות] היו כמו הסקה לים הגדול, וכן ר"ל הרמב"ם בפ"ב מה' טו"א ה"ז גבי מי שירדו עליו גשמים יר"ל דהוי המי גשמים או כמחובר, ומחובר לא מטמא רק לרצון כמו שכ' הרמב"ם ז"ל בפט"ו שם ה"א ואף דהך הירושלמי מו"ק הג"ל קאי רק אחוה"מ מ"מ הרי נקט לשון הסקה ובפרט למה שכתב הרמב"ם בזה' ג' דכל שלא תלשו

ועי' במה שהקשה הראב"ד טל הרמב"ם ז"ל בפ"ט מהלכות טו"ח ה"ב גבי הלך המזח דהו' שלא לרטון, ועי' בתוספות שבת דף ד' ע"ב ד"ה אלא הך ה' ע"א ודף ק"ב ע"א דרך היכי דלא ריחא לי רק כה"ג ע"ש משא"כ היכי דנעשית מחשבתו מזוחר בתוספתא דפריה הובא בר"ב פ"ח מ"ו דהיכי דנכנס המזח במקוה מטומא' המים טמאים והוא טהור דהו' לרטון כיון דנעשית מחשבתו וע"ש במה, וכעין שיטה הרמב"ם ז"ל הדומה בה' אבות הטומאה טוף פ"ו דלא נסדר רק אחר שיאל מן המקוה יע"ש.

ח **[בכתירת' אסור ה']** ותשג מים לאו כלום הוא ורק כשהוא, ובה י' לתוך שיטה האחרים [דכתבו דתה' לריכה מים חיים] וכן לשאלה בזמן טהרות, אבל לא טכשיו, ועיין טו"ס מה דף י"ב ודף ס"ז ע"א [ד"ה פתחה] וביבמות מ"ה... [השלמה להל"ל], הנה במה שכתבתי לעיל בזה דפסחים ל"ד ע"ב הנני לרדך לבאר קנה גר"ל דהמזח מביא ראיות דע"י טומאה טלד פסול ולזה ל"מ השקה, ובה א"ש ב"ב ח"ב דהרמב"ם ס"ל כס"ד דר"פ בפסחים י"ז ע"ב דמשקי' בי מטבחי' דק הל"מ מ"מ י' גדר טומאה בני התג אף לאחר שהקדישן ולא דמי לדם דרק כפרה ולא לתם וכמס"כ בה"ס' זבחים דף ע"ג ע"א [דל"ש' בדם פקע פיגולו וס"י] ומייתי' בפסחים ל"ה ע"א ראי' מן מטל יום שאסור בתרומות, ומח"כ סקדשים, ור"ל ק' דעי' במד' דף מ"ד ע"ב גבי מטל יום חז' כז' דמי זבחים דף י"ז ע"ב גבי מח"כ חז' כז' דמי, וכריעות דף י' ע"א, ובאמת זה הו' מחלוקת דהנאי' בסוף פ"ג דטב"ו אם טב"ו נקרא טמא ע"ש, ובירושלמי חלה פ"ג בזה ר"י ור"ל גבי נשוק מה דמקשה שם מן טב"ו יע"ש, ור"ל אם התורה חלקה לפרטים דמכילה מהכי לחולין ולממשר והערב שמש לתרומה וכפרה לקדשים, או לאחר מכילה טלד דבר חדש שם טב"ו ולאחר הערב שמש טלד דבר חדש מחר"כ, וזה ר"ל משלה דספחים שם, וכ"מ ג"כ אם עבר ולקח ממנו מע"ש תרומה ונעמאת אחר ק' בצנע טב"ו אם עי"ו יכול לפדות וכ"כ בה' בחיבורי, ועי' בירושלמי פ"ג דחגיגה, וכן בע"מ ולבנה הסומאה רק דין ולק' אין פרוין עליה עי' מנחות דף ק"א ע"א, ולזה קאמר בפסחים שם פ"ט ולבנה בני ארעמי' כנהו' אלא

משלה ה"ג משלה, וכן גבי ק' דמיס חיים אל כלי, דהנה מזוחר בספר צה"ב בה' מה בשם ר"ל משבחא, דהיכי דסבר נהרא ל"מ מכילה, רק אם צנע פורתא ר"ל יקב משום דס"ל כהך שיטה שכ' הטו"ס' בצבורות ל"ה ע"ב דמעין מטבר דוקא וחלין ולא אשבוין ורק אם פ"ן או הו' גדר וחל, וכמו לחומרא גבי מקוה שנפיק, וכן מזוחר בספר הישר לר"ה ז"ל סו' מרכ"ב יע"ש כי הדברים קלרים, ומה דמזוחר שם בצה"ג אם סבר לנהרא כשר שם ר"ל אם נפיק ע"ש והשגס דכתבתי בה' במ"א דלגבי טומאה והבשר אין על פירות מחוברים שם פרי כלל והו' כען, משא"כ לתרומה ולמנשר, ולק' אין מחשבת אוכלין במזוחר לגבי טומאה, ולמנשר י' כמזוחר במה דף ל' ע"ב ודף כ"א ע"א ועי' קידושין ס"ב ע"א גבי תרומה במזוחר דל"מ כמו קידושין בשפחה דהו' גדר בהמה יע"ש וה"ג גבי מעין כל זמן שהוא במקור הכביעה או אין עליהם שם מים כלל ולק' למכילה פסול רק אחר שנמשך ולהכי היכי דסבר לא יטבול טמא שם מקום הכביעה, וגבי ניסוך המים דוקא ממקור הכביעה ולק' אחת המים שנעמרה פסול דהוא נמשך אבל לגבי פרה ולב כשר, עי' פרה סופ"ח אחת המים הנאה ממקום רחוק דחיישיק טמא נפסק ויראה שם צרמז"ס סופ"ו מה דכתב שם, ר"ל דבאמת ל"ה לט' לחוש לזה ורק כיון דקיי"ל דבני טוונס למיילי המים וכ"ל שלא נשמר ל"ה טוונס מעליהם ושפיק ק' דב"ב דף קמ"ב ע"א רבא אמר ש"ה דרפי' מרפאין בידייהו' מעיקרא בני דכין דהי' ספק אגלם לא נטבטו לקפס' ור"מ בזה אגל' לניסוך זה פסול משום דלרדך מים שלא נשקטו ועי' סוטה דף פ"ו ע"ב וכ"מ. ודברי הרמב"ם בבבב' ביאת מקדש פ"ה מה שח"כ גבי פרה כמזוחר פרה סופ"ח ועי' במה דף כ' ע"א גבי אדמה דניטל ממקומו בשונה, מה כוונת הספרי פ' חוקת פסוק י"ז ותן עליו מים חיים אל כלי בני מעין כהנוב מדבר או אינו מדבר אלא במים שהם חיים לשלם וכו', ר"ל דאין לרדך ממקור החיות רק די בנמשך, ומ"מ נקרא כתיב מים חיים אל כלי זה ר"ל הגמ' פסחים הג"ל והא' מחוברים כנהו' יע"ש בפרה סופ"ו צביה"מ להרמב"ם ז"ל שנקראו ממקורם, ובה י"ל ק' דע"ו מ"ו ע"א בני רבא המשתחיה למעין ואכמ"ל.

וא"ש, זה באמת מבוחר ברמב"ם בה' ק"פ פ"ח ה"ח, הרי דגבי סיכה נקט שמן אבל למטול בשמן אסור ומש"ה גבי למטול נקט רק משקים יהי מירושלמי הג"ל וא"ש, ומה שהקשה כבודו למה אינו מוטייל המצילה גבי בלע טעמיה [ובשמה מים שמואלים מהי המצילה] יראה בגדרים פ"ד ע"ב וברש"י פ"א ק דברי הגמרא דהוה כוונתו פ"ב ק"ח שמואל ומים ופרש [דמהי מצילתו] היינו דמטיל לגבי גופי' יצי' מיר' י"א פ"ב גבי גלגלן ובמצילה י"ב ע"ב, וק' מבוחר בהדיא בירושלמי מיר' פ"ב ה"ז השומע בהמה לפ"ו אפילו פירשה אסור ר"י בני מל"ו בה טעמיה אר"י טעמיה צמינה היא, פירשה גופא היא ומש"ה אם בלע טעמיה טמאה וסבל ל"מ טבילתו למבעת, אך מים כיון דהם בטלן אין הגוף חוזק עליהן ואין עליהם שם בלישה ומהי טבילה במים בגדר השקיה משא"כ באוכלין ומשקין, ובאמת עיקר כהראב"ד ז"ל בה' שומ"א פ"י ה"ח דמים ביוק אדם היינו זריפה ושמה מים שמואלים פהורים אך אם לא טבל משא"כ אם בהמה שמה ממנו, וזה ר"ל בירושלמי תרומות פ"א ה"א אין המשקין יולאין לא ידי עופות ולא ידי פרה ע"ש, ובאמת חזקן לסיפך דהרי מי רגלים של אדם מכשירין והוי תולדה דמים כמבואר במכשירין פ"ו מ"ה ומ"ר של בהמה אין מכשירין כמבואר בתוספתא הובא ברמב"ם בה' שומ"א ריש פ"י דהוי כמו פירות ע"ש, חזקן דפנים חדשות באלו להם ועי' בטורות דף ז' ע"א מי רגלים של חמור מהו כו' מיא על ומיא גפיק, וברא"ש פ"ב דפסחים סי' כ"ב גבי חמור, וא"ש בה' שיטת הרוקח שם, ובאמת הוה דקיי"ל דרבנן מכשיר ורק משרסק כמבואר בסוף שוקלן, ועיין בב"ב דף פ' ע"ב ובע"ז ל"ט: במשנה והרמב"ם בפיה"מ מפרש דלא כרש"י, והטעם ק' דבאמת הרמב"ם מפרש בפיה"מ במכשירין פ"ו מ"ד דרבנן נעשה מן טל ומן מיתוק הפירות ועיין בצמחות ז' ע"ב, ומן מיתוק השעוה ומן הטל נעשה הדבש ולכן כ"ז שהוא שם השעוה, הוי בגדר מי פירות ולא מכשיר ואח"כ נפרד הוי תולדות הטל ומכשיר ככל ומ"מ מ"ר של בהמה יש עליהם דין מי פירות ולא של אדם ויראה מש"כ בחלק ד' מספרי ל"פ בהשמתה ד' ס"ב ע"ב דין פיסול, הנה בסוף תשוב' שהדפוס כבודו בקונטרסו מקשה טהרה, כמה שכתב כ"ז שהוא במקור הגבישה

ה לענין מ"ס גבי בחרה של מרים, ובדרך דרוש יש לבאר גדר מי מריבה והנה בקרא כתיב דמשה לקח המטה מלפני ד' כאשר זיהו, ולא נקט כמו גבי לבשה אלמור כאשר זיהו ד', אך ק' דבאמת משה רבינו פירש הסמאה שגאמרה לו דהכוונה על מטה אהרן דהי' של פן וא"כ לרי' יוסף דס"ל במקורות פ"ה מ"ה דפ"ו דבר המקבל טמאה נפסל כל המצויין ויעי' שבת דף ס"ו דף קכ"ג ע"ב וכ"מ בה', וא"כ שוב ל"ה להם מקום למטול ויעי' תוס' בטורות דף ל"ו ע"א, ויעי' שבת דף קל"ב ע"א דטלום בבית בטל חוה לשון מריבה של גבי', ולכן נעשה דבאמת ה' הכוונה המלוכה על מטה של משה דהי' של אהרין והוא אכן ראמק"ט, ולכן נקב זיהו, ר"ל הוא מ"ר פירש ק' הטובה, ולכן נאמר לו בלשון זה דבטל משה הוא המליכות והטעם, ומתמה שכן ה' המליכות, ק' נאמר לו, יש בה אריכות גדול ואכמ"ל, ומתמה גדל הסודיה אקלר.

דידו יוסף ראזין

סימו קב

ב"ה אור-ימים ב' בסליו תרע"ד דיינסק.
להג"ר בענין הג"ל

מה שכתב כבודו בגדר אהלן בים, ועי' מכות דף ד' ע"א ובעירובין פ"י ע"א גבי נשמים היורדים ביו"ט דהי' כרגלי כל אדם ונתום' צפירות ל"ה ע"ב סוד"ה שמה ירבו הקאמר כל הימים מטערין בוחלן היינו לומר דאש"ג דהו וקיימו כמבואר בריש מסעי' מטהרין גמי בוחלן, מה שכתב בגדר יפה היולאה מן האדם ולתלויה הבלה מן הפה פ"י נפיתה זה פלוגתא דתנאי במכשירין פ"א מ"ו עיין שם בפיה"מ וא"כ ק"ל דהו תולדות הרוק, ומה שהקשה למה לא הביא הרמב"ם בירושלמי פסחים פ"י ה"ג [לא אמר אלא סבו הא אם עיבל אסור.] אין הפירוש ק' רק והנה מבוחר בע"ז ל"ה פ"ב דשמן בבשר הוי פס"ל ע"ש, והנה אסור למטול פסח בשמן מחמת גדר הפסד קדשים, ולכן מבוחר בירושלמי שם דחד בר נש בשיל תרעולא בשמן שריפה אלא שאל לר"ב א"ל איל שלקה אומר התרעולא מחמת פס"ל, וק' דמ"מ ליווה לשלקה דמ"מ השמן אסור, ובהקטנם לא אכפת לן כיון דהוי נפ"ל

אז אין עליו שם מעיין כלל הוא טעות
הדפוס ו"ל אין עליהם שם מים.
והגני ירדו יוסף ראזין

סימן קכא

יום ב' כ"ו אייר תרפ"ו דוינסק.
לד"ו ידיד נפשי היקר שיחי'
[ר] וועזנטשי הירשפניקעל ג"י
שלום וברכה עדי עד לו ולכמב"ב
שי תלמי אחנו שלום.

היום קבלתי מכתבך, והגה אתפלא
איך עלה בדעתך שאני אסע
בגדר נסיון וטעימה חה פוסל בתכלת
יראה מנחות דק מ' ודק מ"ב, וכן פגס
בכוס של ברכה כמבואר בכ"מ ומספיקא
לא עקר נפשי, ב' אני לא אוכל ליסע
בלא הספרים והכת"י בשום אופן, ואחס
כעת קודם חה"ש קבלת התורה בגדר
עמא פוזא רשבת ודכתובות [מכאן והלאה
לא העתקתי המכתב ממחת טעם הכתום]
וב' יתבדך יזכנו בכה"ש ובקבלת התורה
בלוחות הראשונות אשר היו כל חלקי
התורה כלולים בהלוחות אשר היו
גשה טפחים וכמבואר בירושלמי תענית
פרק ד' דב' טפחים ביד הקב"ה וב'
בדיו של משה וטפחיים באלמע זה תורה
ופלפול התורה וסודות התורה ועמיד
הקב"ה להחזיר לו זה הכתרים רשבת
דק פ"ח גדר תפילין ט"י וש"ר אשר
משה רבינו כתבן כי הוא נקרא סופר
כמבואר סופס דק י"ג ע"ב ומחוקק
ואח"כ כשעשו העגל נעשו מעדים ומטה
יש ספק במח"ק דק ט"ו שאסור להגיה
תפילין ועמיד הקב"ה להחזיר לנו חה
ת"ב דספרי פ' ברכה ת"ב גאומך
שנשבע הקב"ה להחזיר לנו.

כ"ד ירדו עוז ח"א יוסף ראזין
רב דפה הג"ל

פורס אני בשלום כיל ידינו ומברכס
בחה"ש שמח וטוב לב זה תורה וסירה
עיין פרכין דק י"א ע"ש בזה ואקלר.
טורש אני בשלום ידידי הר"ע
[קושמרה] שיחי' ומברכו בכה"ש שמח
וטוב לב הג"ל

סימו קכב

יום ו' אדר תרצ"ב דוינסק מרבין בשמחה
לד"ו י"ג שיחי' שלום וברכה לו
ולכ"ב מב"ב היקרים שי'

אחד"ש הגה תל"י התלמי והחי"י,
ובאתי מריגע אמש בלילה

תל"י הגל על נטק, ואף שסבלתי יסורים
בגדר חולי הנקרא נמירתא דגיטין דף
ס"ט פ"ב וב"מ גבי רבי, אך תל"י
אנשים שחקו מים אין מים אלא תורה
שהדר קבלוהו בימי אחרונת מרטון,
ופרים שקול כיום שתינה זו תורה
כמ"ש בכה"ג והשאלות, ומבואר בגיטין
דף ס"ט פ"ב הג"ל דהאננים גופא הו
רשאה לנמירתא פ"ט, בריגע הייתי בערך
ג' שבועות ותל"י שם היו הרבה בע"ב
ורבים ועסקנו בכל מקצועות שבתורה,
אף שהיו יסורים קשים ל"ט, ושחמנו
בפרים עד דלא ידע ואקלר ממחמ
סמירתא בכהו וכמה מכתבים נחלוס,

כ"ד ח"א ידידך לנצח

יוסף ראזין

רב דפה הג"ל

סימן קכג

יום ג' ג' סיון תרצ"ה דוינסק.

להר' יוסף פריהער שיחי'

[מורשה]

קבלתי מכתבו, והגה דאבה נפשי על
פסירת הר"ע פ"ה [קושמארק]
[בכאן ג"כ לא העתקתי המכתב ממחת טעם
הכתום], כי לפי הגהאה אסע לריגע
על חיזה זמן לאלקטריא, ומכה לקבלת התורה
א"ה בגדר לוחות הראשונות ועי' תענית
דק כ"ו ע"ב ושם קא"י על יוג"פ לוחות
אחרונות ובנין של שלמה מקדש א' כמבואר
מו"ק דק ט' ובית העתיד אפשר שיה'
א"ה בשבועות עיין שבועות דק פ"ו:
ויתנו לו בחורה גדר לוחות הראשונות
ועיין שבת פ"ח ע"א עתיד כו', וספרי פ'
ברכה בפרשה של מנוחה ולפי חשבון יה'
אז נסכים כמו כסא דהוה צדק דיומא
ע"ו פ"א אר"ך קן יה' סגוס הנסכים
ואלמ"ל.

יוסף ראזין

סימן קכד

ב"ה מוצש"ק ה' אלול תרע"ג דוינסק

כוח"ט

להרב החו"ב וכו' כמורה"ר

יונה נ"י הרב בקאפארעשט

מכתבו קבלתי, והגה פ"ד השו"ב הגה
לא בירר מה הוא בענין העמדת

הסכין ובדיקת פנים, והגה בלחמ מה
דמבואר ק' דין בתולין דק ט' ע"ב כל
טבת שא"י אסור לאכול משחיטתו כתבו
הטוס"ט שם דק ג' פ"ב דאף אם ראו
שחיטתו אסור ועיין בנמצ"ס ב' שחיטה

פ"ד והט"י בחולין דף ס' מדייק טס
 שהא לא ידע שאמר, וכן צמח דבמח'
 טס דף י"י פ"ב פשיטא כ"י דמיס לסבין
 דמקשה פשיטא כיון דהי מינקב טריפה,
 תחילין זה לפשיטות דרמח לפגוס, וכה"ג
 יט' בב"ק דף פ"ב פ"א גבי טבילה
 בחילתה דשריף דאורייתא הוא ומחל לן
 דלרף לטוש לזה, אך בזמנת הארכתי
 בזה דשמיטה הוא בגדר האראה לא פעולה
 ולכן לרף טבחה חסם, ועיין חולין דף
 ס' פ"א וע"ש ברט"י והרמב"ם בפיה"מ
 פ"ב חולין ס"ל דנס בדיקת רוב סימן
 לרף חסם דוקא וכן בדיקות סבין לא
 משום חשש בלבד רק הוא דין ומעבב
 י"י חולין דף קכ"א פ"ב דהה מן הכשר
 שמיטה פ"ג גבי בטחה סמחה ומשמע
 טס דהף אש ל"ה פגוס מח"מ בלא זה
 לא, וכן ה"י בדיקות דלרף אביטרא
 ואסופרא כ"ו זה ג"כ דרך בדיקה כן,
 ור"מ אש לרף כל ה"י בדיקות גס לאחד
 שמיטה לבדר משום חשש, ובה פליגי
 הרמב"ם והראב"ד בפ"א מה' שמיטה
 הכ"ד והרמב"ם כתב לאחד שמיטה כן
 ר"ל כל ה"י בדיקות וע"ז פליגי הראב"ד
 ז"ל ואכמ"ל בזה, פכ"פ שמיטה בגדר
 האראה, ולכן אמריק רוב מניין אגל
 שמיטה מומחין ה"ל לא די ביטולין
 רק גדר מומחה כ"י זה אוראה וכמו
 דקיי"ל בענינים כחצואר שבוטות דף ו'
 פ"א וערכין דף ג' וכן בראיית דמים
 חצואר בירושלמי ספ"ב דדה דוקא בק"י
 בזה ובשגותיהם וה"ג בשמיטה גס יט'
 בירושלמי חגיגה ספ"א ודריים פ"ו, וכן
 פסק הרמב"ם בזה סנהדרין דהוראה
 לרף שדע כל הדברים ובלא זה אין
 אראה על אראה וה"ג כאן ולכן ס"ל
 לבמה ראשונים דהף הוא עצמו אסור
 לאכל משמיטתו אש אינו בקי אף שהוא
 אומר שלא שיה כ"ו וע"י ירושלמי פירובין
 פ"פ ס"ד דפליגי בזה אש כד"י שחגיגה
 אחר כ"י ל"י שלא עשתי בין שלי אש
 הוא עצמו מותר לשמוטו ועיין כחצואר
 דף כ"ח פ"ב משום דהך כל מילתא
 שלא רמיא כ"י י"ל רק לפדות ולא לפגמו
 אף כיון דהה אוראה ל"מ כיון דאיש בקי
 ועיין פירובין ס"ג פ"א גבי לראות סבין
 פ"ג וכו"כ הבעהמ"א בילה על ד' כ"ח
 פ"ב דאין מרחין סבין כ"י"ט דהה כ"י
 אראה פ"ג אף בזמנת שאין לט חסם
 ולא סמיכה, לכן אף קיי"ל דפנימה כ"ט
 אורסת, וכן כפי דוקא רוב סימן, לא
 בלמחז סימן חולין כ"א וכו"ס פ"ב דף
 קכ"ג פ"ב דהה רק אש יש חסם סמוך

אכל לדין לא, וכמו גבי כבוד, כחומץ
 שאינם מוכהקין וגבי ראית דס בלמחז
 דלרף דוקא סמיכה, כחצואר בירושלמי
 פ"י דדריים מה ר"ל גמ' דחולין דף
 י"ח שלא מלמדת יפה ר"ל פנימה כ"ט
 ובלא ראית חסם א"א להכשיר ובתמב"ס
 טס נקם פנימה ור"ל ג"כ כה"ג, ובחצואר
 כתבתי בזה ואכמ"ל, וכן רוב מלמחז
 בשמיטה דהה יליף מקרא דה"כ דלהבדיל
 ולהורות, אבל כעת שאין אגליו סמיכים
 שוב לרף סבין חד וחלק מה אינו בגדר
 שאלה והוראה כלל, וכן רוב גמור רק
 היא לריגא וע"י בטוח' יבמות דף ק"א
 פ"א גבי חלילה דרק על קריאה, דא"א
 לבדר אבל שארי דברים יכול לשאל
 יפ"ט וע"י קידושין דף ו' גבי איש בקי
 כפיכ כ"ו וע"י בכורות ד' כ"ו פ"ב מצואר
 דהף במקום שרף מומחה כחוס שאיש
 מוכהק כבכור יוכל לפגוס ולומר לאחד
 שיתירו אף שהתלמיד אינו סמוך פ"ט,
 ור"ל דהה בגדר רשות וטלימות עיין טס
 וכן פסק הרמב"ם ז"ל בטוח' פ"ח מה'
 תפילה דהרב ממנה א' מתלמידיו ס'
 אף שאין בו כל המדות השייך לש"ן
 וה"ג הקבלה שיש להשו"כ והרשות ארז
 בעיר מה"י לט אף שאין בו כל הדברים
 והדריים השייך להשו"כ, אף באופן שלא
 יח' מה ח"ו שום פקלה ולכן מליט
 בחולין דף ל' פ"ב דהף ג"ח פ"ב דהו
 רב טבחיית ממנה עליהם ולכן טהגים
 קבלה ככתב דהה כ"י כמו נתינת רשות
 בכל שעה לא סמיכה על פסח א' כ"י
 כתב הוא דבר נמשך בכל שעה שישט,
 והארכתי בזה במק"א מתוך דב"ב דף ל'
 פ"ב בטוח' דמקשו דלרף למחות כל ג'
 אף השער נופא זה הו מחאה בכל שעה
 וה"ג כן, פכ"פ כאן לריגא אש יתבדר
 לכת"ר שהוא אומן בהצמדת הסבין לשמיטה
 ובדיקת פנים ועיקרי הלכות הוא ידע
 יוכל להכשירו לשו"כ, אף באופן שיקבל
 בפני כחצו שכל שיה' לו ספק איהו
 שיה' ישנה בזה שאלת חסם גס יפיים
 אש כחצו כפי הכתוב, ואקבל.

ידידו דושי"ת מכבדו כערכו הרם
 יוסף ראזין הרב דשה

סימן טבה

ב"ה דוינסק.

להרב החו"ב וכו' ר' מנחם
 מענדיל ג"י רב בו אסיגא.
 [השאלה כחור שדיבר טס בחולה מאומו
 ענין, לקח טבחת שלה וקידשה בפני עדים

וא' מהם הוא שלישי בשלישי ואח"כ אמרה
 שלא הי' טעמה נגמר רק חבן, וא' מן
 העדים ראה נתינת הטעמה, ואחד שמע
 שקדשה ואח"כ בכתה על הקידושין
קבלתי מכתבו כעת, והנה לא בירר
 אם אז יודעים שהטעמה הוא
 שלה אם העדים ראו שנתנה לו, אך
 ידעם יודעים אם בגדר מחנה או פקדון
 או שאלה, או שאם יודעים שה הטעמה
 שלה בטעמה מן דבה גיהס מודים,
 לא מהבי ועי' ביבמות ד' ק"ב פ"א ד"ס
 היא ובקד דמוסמחא קידושין פרק ב' גבי
 אחר פלוגי אין לו משלו לא מהימן משום
 קטנה ועי' גיטין ד' פ' ע"ב גבי גט
 וסוגר ובדברי הרמב"ם באלמנה אשתו
 פ"ט ה"א, וגם כאן כיון שחוקה שכלמה
 שהוא תחת יד אדם שלו, לא מהימן אחר
 קד אף גיהס ואף אם יש עדים שה
 הוא שלה, הנה יש בה אריכות גדול,
 אף דמוסחא בירושלמי פרק ב' דקידושין
 דלא חישיבין שמה החליף וקדשה בגל
 ואף אם ימא דטעמה הוא מדברים
 העשויים להשיל דמיירי בלא חותם ועי'
 ב"מ דף כ"ז פ"ב דלא מושלי רק עם
 חותם, מ"מ זה ל"ה דבר בזה שלא
 נהנה לו במתנה ורק גבי ספק ממון הוא
 להקל ולא בקידושין, ויש בה כמה סתירות
 בש"ס דאם ימא דגבי קידושין לר"ך
 שיתן לה דבר שכלל הקידושין ל"ה שלה
 והאם חבבר בעדים שהיא היא שלה
 תולא ממט בלא הקידושין ועי' בכמוסות
 ד' פ"ב פ"ב גבי ספק, וב"רן ריש פרק
 א' דקידושין גבי נתן הוא ואמרה היא
 אך כן לא דמי דמ"מ לא נתן לה פלוג
 ועיין ב"ך דגיטין דף מ"ב פ"ב גבי
 מחסר גט שיחזור ויש בה אריכות גדולה
 ואף לדינא זה ספק ולחומרא, וגם לר"ך
 לבד מהיק או הטעמה שלה אם אביה
 נתן או אין לה רשות לחסר ולטמט
 במתנה ומן הסתם היא בטובה על שלחן
 אביה, ועי' בדברי הרמב"ם בהל' מלוה
 פ"א ה"ה דטעמה ל"ה שלה ובע"מ של
 האז טובה דלא מצי למכרם פ"ט, ויש
 בה אריכות גדול, וגם אם העדים יודעים
 בדאי שה הטעמה שלה א"י רק דמוסחא
 ב"ב ד' מ"ו גבי פלוג וכן מה שסמך
 שמתחלה אמר לפיו בעד שראה הכל
 אם היו אז בגדר גב"ע או דרך שישי
 בעלמא כי בקידושין ח"ל בעמי' ואין לר"ך
 דנ"ח כי הוא דבר שכבר נגמר ולא כמו
 אשת שה דבר טעמה הם עדים, וכן אם
 פה שפי' בניהם האקריבות אם יש פ"א
 בירר או רק מפייהם דלא אינו כלום

דאי כמו בלא עדים, וכמ"ס הראב"ד
 בפ"ג מה' אשות ובר"ן בז"מ, וגם ל"מ
 שה דכין דק"ל דסתם שאלה ל' יום
 לת שיעה כמה שחזר ונתן לה זה ג"כ
 אי ש"פ, אך בה יש להאריך בדבה וכמו
 שכתבו המוספות בז"מ ד' ל"ה פ"ב דה
 אי גדר ביטול הדבר ולא דבר חדש,
 וגם היא הצרה שמקדשה בטעמה וכן
 העדים כן וגם גדר שתיקה דלאחר מתן
 מעות ויש בה אריכות כיון דהוי
 מקורבים הדבה והוי כמו שידוך. ואף
 דה רק בגול ולא בשאלה משום דכאן
 ל"ס אלתא' כמו שפירש"י קידושין ד'
 כ"ב פ"ב וכן כלי וכן דורשכי משום
 דהיפה מוכרת משא"כ בכלי דלא מוכרה,
 ועיין בז"מ דף כ"ב וביבמות דף ס"ו פ"א
 וכ"מ בה, וגם אם העדים ראו אך
 שמסרה לו בסתם כמו ב"ך דטעמות
 דף ל"ד פ"ב ובירושלמי פ"א דמע"ש
 אם סתם אי מחנה או פקדון ובדברי
 הרמב"ם בה' זכ"י ספ"ו וכ"מ בש"ס
 ור"ן מדים דף ל"ג פ"ב וכ"מ בה.
 יוסף ראזין

סימן סכ

דה"גל בענין הנ"ל

מכתבו קבלתי, והנה לפמ"ש דהעד
 אמר שהוא ראה את הטעמה
 שנתנה לה סתם וסתם היא שאלה, ואף
 דהרמב"ם בשפ"א מה' זכ"י ס"ל דהוי
 מחנה, זה רק כמ"ס שקלח משורה מה
 שא"כ בל"ז וכמ"ס הר"ן במדים דף
 ל"ג פ"ב ושעשעת דף ל"ז פ"ב, ועיין
 שבת דף ק"ב פ"א דרק מחמת שאמרו
 מהפקירא ובלא זה אמרינן לר"ך להחזירה
 לו וגבי מלבושים כי לשיטת הירושלמי
 דשם היא שאלה אף שם ועי' שבת דף
 קמ"ח פ"א ובירושלמי מע"ש פ"א גבי
 סתם אם נתנו לו, והנה ק"ס ג"כ פלוגתא
 דהרמב"ם עם הראב"ד בה' מע"ש פ"ב
 וכ"מ בה, ואף אם אח"כ הודו דלשם
 מחנה זה, י"ל דלא היו רק מכאן ולהבא
 וא"כ בשעת קנין קידושין ל"ה שלו, ועי'
 בכמוסות דף מ"ד פ"א דשם ל"מ כן
 רק דהואילא למפרע, אך לפמ"ש במכתבו
 היא אמרה שלא כיוונה לשם מחנה, וא"כ
 הוא כמקדש בע"ל ובהכחשה וכאן גרע
 טפי, ואף דכבר כתבתי דמיא בסתם
 שאלה ל' יום או טעמה יום ועיין במנינה
 דף כ"ב פ"ב דמנא לא שאלו, אך זה
 כ"כ לו דהוי כביטול השאלה משיקר
 וכמ"ס האוס' בז"מ דף ל"ה פ"ב וגם

גבי עכו"ם לא מהני זה ויש בזה אריכות
 גדול והמל"ל, לכן אי אפשר להקל בזה
 וכמו דמסור' בירושלמי דמאי פ"ז דכל
 שאם שחק או להתמיר; לא מהני פירשו
 אף במסל'.

יוסף ראזין

סימו קכז

דהג"ד בענין הג"ר

ע"ד הכבוד הגה כ"כ בזה ב' דמים
 אם יש לו רמזים יראה בפ"ב מהלכות
 בכורות הג"ו וה"ב ובפיה"מ בדה"ל
 וברש"י דאם עשה לרפתו של ישראל
 או אף אם לא כיון להתירו בזה אסור
 לשחוט עליו דהיי גרמא, ואם העכו"ם
 עשה מטמאו רק דהיא דע מנהג ישראל
 דאין נעשה בו מוס אף בידים ושחט
 וכוון להתירו אין מתירין וזה דין דכל
 מוס שנעשה בכונה א"ל להמיר לשחוט
 פ"י, וכמו בהקד' לרבה דף ל"ד דאף
 דמוחר להקין במקום שיא מוס, מ"מ
 אין שוחטין, וכהן הוא תקנה דכל שלא
 מצד שהמוס לא פ"י גרמא שלו או
 אמירה אסור להמיר ולכן לא חלק בין
 חבר לפ"ה, אך ר"מ דמוס מוכסא או
 די צבירור לבד ומוס שאינו מוכסא
 דבחזן הגמ' ה' מומחה מותר גם לר"ד
 לכהן רק ב' עדים, שלא נעשה בטובה
 דקם הסיגר פייטוב גמור מה"מ, עיין
 ירושלמי פ"ג דבילה דמומחה מה"מ זה
 ר"ל רש"י סנהדרין דף ל' פ"ב עיין גם
 בתוס' מ"ט, ועי' פירושין מ"ד פ"ב גבי
 מחילה של ב"א דלרעת לא, וחס ר"ל
 להמיר ובשבת קכ"ב ר"ל לדעת ישראל
 וי"מ אם צבור מותר למר כל העושה
 מוס אינו מופסד עיין כבודות דף פ':
 ושבת קכ"א, והטעם דכבוד גם גרמא
 אסור, וזה הו גרמא, ובשבת גרמא מותר
 ועיין שבת קכ"ב פ"ב ובכורות ל"ג פ"ב
 וזה ל"ה גרמא, לכו כאן ל"ז שלא יבדל
 הכהן שהעכו"ם טעה מטמאו וגם לא
 שחט ממנו שפ"י שנעשית מוס יח' מותר
 א"ל להתירו.

א רע"ד סירכא תרומה, כ"ז שאין
 אלו רואים דם אין לחוש
 בזה פי' מה דף כ"א פ"ב דמאריס אין
 השג מה לגמרי פ"ט, ואם רואים או
 לר"ד ליקח דם, ואם יש בו סמיטה
 ועיניו ממש כמו דם או צירכא יש
 להמיר, ואם קלוט הו רק זיפה בעלמא
 ותמר בשב, עי' חולין קי"ב פ"ב גבי
 כבד שחק עי' שבת ל"ז פ"ב וס"ז גבי

העד הב' הו סבור דקדשה בטענת שלו
 וגם לפמ"ש דהטענה ל"ה שלה רק של
 אביה אם מכר דלא הו של זה ובפרט
 דל"ה של אביה, וכמ"ש במכתבי לכן אם
 לפני זה אמר העד שידע קזה הטענת
 הוא שלה טבל להתירה בלא גט... ע"ד
 מש"כ דכאן אח"כ אין נאמנים והקשה
 הא בידו לגרשה זה ל"ש רק היכי דאין
 מטבל הדבר הא כאן דבטענת הקידושין
 הו מוחק זה שלה והו קידושין גמורין
 א"ל לנו לעקור, ויש בזה אריכות גדול
 כמ"ש מהך דיבמות דף קי"ב פ"ב, ועיין
 בקידושין דף ל' דא"ל למר תגאי בלבי
 ר"ל שם משום נאמנות ולא אמר מינו
 ולא דמי להך דב"ב דקם ל"ז שלא מוס
 ל"ש זקוקה ליבוס וכן גבי גט, אבל לא
 להפקיע הפסולה, שהחוק בא"ל כמ"ש
 ממוס' וקידושין, ומש"כ ברין דו"מ הלא
 כמבתי דזה רק עדים הבאים בגדר
 דיפה ולא עדי פפולה כמו לאחר גמר
 דין דעס: הרמז"ם דא"ל שום דבר לכן
 אם זה אמרו קודם שהעידו זה יודע
 שאין הטענת שלו יכול להתירה בלא גט
 ובל"ז לריכה גט ול"מ חזרתו, ומש"כ
 שהוא פסול תמהי הלא כ' שהוא שלישי
 בשלישי דכשר לרוב הראשונים.

יוסף ראזין

סימן קכז

דהג"ר

[השאלה, קנה פרה מא"י ולא הספיק
 למכרה עד שילדה שור והמוכר אומר
 שכבר ילדה ויש סימנים מסודקים שבקרניו
 וטו"ם מסל"ת אומר שהיתה חולבת וגם
 שהעגל שילדה כבר הוא אצל פלוני א"י
 בכפר פלוני, והעור שלה שחור פ"ג לכן
 הו ישראל הלך וראה שק הוא.]

מכתבו קבלתי, וע"ד ספק צבור ודאי
 אי אפשר להתירו, דאף לגי'
 התוס' בכורות זה רק קודם שילדה, דאז
 ל"ה ג"מ לחיסור רק גדר גילוי מילתא,
 מהא"כ פכטיו, ולכן ס"ל להרמז"ם ז"ל
 בנ' מא"ס פ"ג ה"ט דטו"ם לא מהיתן
 כלל היכי דנ"מ לחיסור ואף שיש שם
 קאם סימנים, ועיין בתוס' חולין ד' ס"ד
 וע"ד דף מ', ובאמת י"ל דזה ר"ל הירוש'
 שכת פ"א גבי י"ח גזירות דגו. ז. פל
 פרוזתן ועל כסורית פ"ט וכל כה"ג, וכן
 גבי שט"י הו פטונתא הראשונים אם
 מביי מסל"ת ואף דמלוט בפ"ז דף מ'
 פ"ב דאלו דגים ואלו קרביסן עדין, אך

וכ"מ דהו הוי לטעג אס ישגו למת זה מאחר דהוי גדר מלוה מבא"כ צאי ולא דמי להך דמו"ק כ"מ ועיין במיר כ"א גבי רקב דהוי קובצין בלא חכריבין אך י"ל דלאחר לקיטת פלמות היו עושין חכריבין, עי' מ"ג הרמב"ם בהלכות סנהדרין פ"ד ה"ט וכ"כ בזה לך אין בזה קפידא ועיין ביבמות דף ק"ד דהו עושין מנעל למתים וע"כ של עור דאל פשתן לא פסול לחליה ובירושמי פ"ט דכלאים, ואכמ"ל בזה.

ז וע"ד המקוה, אס היא טבעת מלמטה אז הוי דין מעין וא"ל לנקוב ואס מהכתלים לריך לנקוב לבתחלה כפ"ה, המים שתחת האסרים לא מערפי מקוה שחלקו חגיגה כ"כ פ"א לריך שימשוך על קרקע ולא על ליטר אף של פן ורחוק ג"ט, פ"ד לעשות צור זה רק אס יש בהמקוה כ"א טאה מים כשרים ובלא זה לא, ובאמת יראה שלא לעשות לבתחלה פ"י רצוי והמטכה כי יש בזה תשעות הרבה כי יש לומר דגמשכים מעלמם יותר טוב, ויש לומר להיפוך כי הוא בגדר זריעה למקום שהוא טפל ובכלי ל"ה זריעה ועיין בתום ב"ב ס"ו ע"כ דגם ברלפה הוי המטכה אך זה רק שלא לפכול ואכמ"ל ואקל"ג, עיין בתום' עירובין דף פ"ח ועיקר דלריך מקום שנאמר שיהי יכול להשאר שם המים ויש להאריך בשיטת התום' תמורה י"ב ע"כ וב"ב שם ואכמ"ל.

יוסף ראזין

סימו קבט

יום א' פ' קרח י"ז סיון תרע"ג דוינסק
להר' אברהם יצחק נ"י ברמברג
[כעת רב בגראדזענסק]

מזה שהקשה מהך דשבת דף ל"ה [הקשה בתוספות שבת ל"ה ר"ה והרד"ה דמשמע דבין צו"ט רק מדרבנן וקשה משם דף מ"ג דמשמע דמדאורייתא הוא, ולא מליט דרבא ל"ל מתוך וארבעא מכתובות ז' משמע להיפוך] הנה בלמח יש בזה אריכות גדול, דבר שהארז בעלם האוכל אס שיך הואיל, עי' בירושלמי שבת פ"א ובפ"א דביה גבי צורר ומזמן צו"ט דלוקה דהו לא נקרא כלל מלאכה לאצילה מיד ומה שיך בזה הואיל וכן בחולדה ג"כ לא שיך זה דהא זה רק שאט מכריסם זה תחת שם של צנן וכיון שהוא לנורך או"י דרחמנא שריא אין זה בכלל, וזה רוחה הגמרא פסחים

סירכה אצל בריאה אין תשט כ"כ אס אין סירכה שט, עי' גיטין ס"ו ע"כ דיש מי שמוציא זעפה אדומה הרבה ע"י חולי למה רק אס מטפנות או סריפה ועיין דהו י' ע"כ גבי מדלפת ע"ש ואכמ"ל.

ג וע"ד הגדיקה צפושרין הוא רק אס הוא אדום לא שיש בו דם ממש, עי' רש"י ב"מ ס' ע"כ ר"ה ואין שורין דע"י שריה חלבן הבשר וה"כ ק, ואס מאדים לא איכפת לן, רק שלא יאה המים רוחצין דאו יחליטו, ומה שע"י דוחק מאדים י"ל תחמת דעגלד קרום העליון, ועי"ז נעשה הסירכה וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בזה' שחיטה וכו' יש ג"כ זעפה אדומה לך אין בזה תשט, אך אס רואה שיש בהסירכה דבר לח כמו דם או לריך לבדוק כמ"ש אס סמוך או קלוש עיין שבת דף ע"ו... וע"ד הבינים הקרשים אין בזה שום תשט אס הב"מ שלמים, וגם באס אין לחוש כ"כ לשיטת ר"ח דשוף חומר מבהמה, וכשיטת רש"י חולץ דף נ"ו ע"כ ובפסקי חוס' בכורות דף כ"ה ותום' חולץ שם, ובפרט אס האס שלם, ואקל"ג...

ד וע"ד הקרום, הנה יראה שלא יאה גמו ללקת דהיכי שהעור נחסר והתחיל להתרפות ועי"ז נקמט עיין דהו ל"ה פ"א במחלוקת אס עור חוזר, ויהרר לכ"ע נעשה ללקת, וע"ש הרמב"ם בזה' חובל פ"ב ה"ו וקרום התחנות יש לזה דין צער, לך יקלף מקום הקרום הב' ויטול מתחתיו הסג' ואס ישאר הקרום השני שלם ויפה או יוכל להכשיר הבהמה...

ה וע"ד השו"כ הנה זה ודאי שולט גדולה מהשו"כ מה שהוא בעל לה"ר אך בזה קלקלתו תקנתו מה שהוא שוטה, אך בגדר העברה א"א כי אין להעביר שו"כ רק אס יש איזו פזיעה צמסק שו"כ ולא בדברים אשר המה רק דבר פרוי, וכבודו של תבס הוא רק בזמן שלריך להראות סכין והוי ג"כ רק בדין סכין ובלא זה אף בימים הראשונים א"א, ובפרט כמה כי בדימי שו"כ יש על השו"כ שט טבח חכם, ומעריפין אף פגימה דקה מן הדקה וליכא כלל ישוב דין בזה ומחמת הסדרה בנמה מכתבים קלרתי.

ו וע"ד לבישת הקיטל [השאלה שמקבצין נשים בלי קיטל ומתודע שלריך קיטל, אס מכאן ולהבא יקבצו בקיטל משום המתים שכבר מתו דומה לגיטין ה' ע"ב] אין בזה קפידא ורק בלישת כתבו התוספות ב"ב פ"ד

דף מ"ז ע"ב גבי הו"ל ג"כ דמריס
 ל"ט ביו"ט משום הו"ל לס"ד ומריס
 לא אמרינן זה ע"ט בתום ורש"י, אך
 נתייש דה רק תורה דמוחן ה"ל דעל
 די זה יתבטל האז לגמרי ורש"י גם ק
 דהרי צנן חייב בכ"ט וכן רק גרונות
 וע"כ דאז אין עליו שם טערה של צנן
 וה"ג כן ומה שייך הו"ל, ועיין ב"ה ד'
 כ"ב ודף כ"ג גבי מכבה משום דשרא
 אגימרא ואמר שם בדף כ"ב הא מי ר'
 יהודה ור"ל קד דבאמת כיון דלא חליק
 כלל בתר הטובה והמליחות רק אחר
 פעולה וא"כ ישנו ביו"ט והאחר לגדך
 אוכל נפש משא"כ לרצק לא הו"ל כלל
 דהרי אין עליהם שם מכבה כלל ואכמ"ל
 עכ"פ עיקר הדין למ"ד משאל"ג חייב
 שפיר י"ל שיטה הטום, אבל לרצא דס"ל
 משאל"ג פטור בשבת דף קמ"א וכמ"ש
 התום שנת דף ג' לא שייך כל דברי
 המוספות

ב) [הקשה לשי' רש"י שבת ל"ג דמשאל"ג
 מקרי היכי שלא ברטו באה רק
 לסלקה מעליו כגון הולאת המה אם ק
 קשה מרש"י עלמו שם דף ק"ו ד"ה
 וברייתא ר"ש ע"ט דהא שם רו"ה מאד
 בהעברת העלים לקברתו]

עיקר הדין כך דגבי הולאה המלאכה
 והפועל נעשה כדאח דכ"ז דלא
 הולאה אין כאן לא מלאכה ולא פועל
 ואם הולאה נעשה ב' דברים ולקח אם
 לריך להדבר דהיינו להולאה דהו טדבר
 לא הדבר שהוליא, אבל בהעברה וכיצי
 שם המלאכה הוא דבר בפ"ע רק אם
 הוא עושה חייב ואם לא לא, לקח או
 חליק **בצר** הדבר בצנחו ואכמ"ל, ועיין
פס"כ רש"י ב"ה דף ל"ב ע"א ע"ט
בתום גבי בעימח וקדירה ואכמ"ל וכן
העברה וכיצי זה ג"כ הוי מחלוקת אם
החיוב היא על האז או החיוב הוא
עבור העלים או השמן או הפתילה
ואכמ"ל כי כצו ג"כ לא נפעל כלום רק
באז דעל השמן ופתילה מה שנשאר
פדין לא דלק ומה שדלק לא נשאר
פי' ברש"י ב"ה דף כ"א: ע"ט בזה ושבת
 דף ל"ח ע"ב ואכמ"ל.

יוסף ראזין

סימן קל

להג"ר בענין הג"ר

[אחר כהאל והקשה עליו מתום' תגייה
 ' בשם רש"י דשם קאי על החופר גומא
 וזה נעשה בגוף הדבר פעולה]

לפי האלה לא קרא מה שכחתי ל'
 דעיקר הדבר שיחא לריך לגופה
 חייב על המלאכה מה דל"מ בין הולאה
 ובין מצעיר אם החיוב על האז או מה
 שמצעיר העלים וכן גבי צנן אם החיוב
 מה שצננ או מה שצובה, מה הדבר
 צנרס מכבה בשבת דף ק"ב ע"ב ורק
 שם ולא בשאר מלאכות כדמוכח מכתובות
 דף ע' ע"ב דשם אסור לומר כל העושה
 ק סו' משום דשם גרס ג"כ מלאכה פי'
 בתום' שבת דף קב"ב ע"א מ"ש דין
 כיצו לשאר דברים יע"ט בזה וכן הדין
 בהעברה.

יוסף ראזין

סימן קלא

להג"ר

[הקשה בשבת קכ"א ע"א דאמר ר"א
 בדליקה החירו לומר כל המכבה אינו
 מפסיד וכ' הרא"ש דה"ה לבדיקא דמיא
 וכו' עד והולך לאיבוד עיין שם וקשה
 מכתובות ע' ע"ב דאמר שם למשמי
 שאר אי' דשבת משמע דבשאר אי' אי'
 לומר כל העושה אינו מפסיד ומשמע
 דדיקא בצבו הקילו]

וכ"כ לו בזה. דרק משום דקיי"ל
 במכבה גרס שרי כמבואר בשבת
 דף ק"ב ע"ב לכך גם לרצק גילוי דעת
 שרי ומשום דבר דבר ליכא משום הפסד,
 אבל במקום שגרס אסור גם זה אסור
 וכמו בכתיבה דשם ישב' חיובים על הפועל
 שכח ב' אזהרות ועל שבעה שני אזהרות
 וכמו דחייקן צדק דנפל לגנו של חית
 שבת דף ק"ד ע"ב אף דרק גרס אך
 כ"מ דגם גרס רק במתפעל ולקח אם
 רק הוי מתקן בהגהבז וכמו שכ' רש"י
 שם והספר לריך לכך אבל בפועל אף
 במקלקל הדבר שכתב עליו לא איכפה
 לן וכמש"כ הרמב"ם בה' שבת פרק י"א
 ה"ט ע"ט ועיקר הדבר גבי מכבה כיון
 דלא פפל רק בהעדר ל"ה דבר נמשך
 וגבי העברה זה תלוי אם החיוב על
 פשויות אש או מה שמצעיר העלים או
 השמן או הפתילה מה מחלוקת בין
 הראשונים ותלוי צדק גירסא דכריתות
 דף כ' ע"א גבי נחבין להדליק זה
 והדליק זה דגמ' מבואר דפטור והרמב"ם
 ז"ל בפ"א מה' שבת וכן בתוספתא גרס
 חייב מה תלוי דאש על הגר החיוב
 פטור ואם על שבעה אש מה כ"מ דעדין
 ל"ה כלל וכן בחסימה כ"מ דף ל' ע"ב
 ע"ט אם גרס חסימה אסור ולשיטת

בין בעל ההקדש לאחר, ור"ל לקמן הדבר לא להפקעה ההקדש וקמן הדבר די אף בקרקע ולא פדה צפרותה הדמים היחידים די בקרקע, וזה ר"ל בגמרא צברות מ"ז ע"ב דנקט כמן שחללו על קרקע ולא פדאו בכסף, ור"ל דאם פדאו בכסף אף צפרותה, שוב מהני הדמים גם בקרקע וכן מובא בתרומות פ"ו דאם חללו בקרקע ההקדש עדין קדוש, אבל מ"מ הדמים של ההקדש שלו ונ"מ דאם פדאו אחר שיך ההקדש למי שנתן הקרקע עבורו ואכמ"ל.

יוסף ראזין

סימן קלג

יום ה' י"ב תמוז ד"ש תרע"ג דוינסק.
 דהר"ב החו"ב מפלפל בפלפול
 חכמים כמהור"ר יצחק בצלאנ"י
 קבלתי מתבני, [השאלה הא דקיי"ל קמן אינו בר שונאין אם עכ"פ מחזר באיסורין ועיין בתרומות דהשן ובתפלות שור סימן א' ס"ק מ"ט ובס' חסידים מובא במג"א סימן שט"ג ועיין בחלקת יואב סי א']

והנה יש להאריך בזה מאוד אך אני
 רעה מטולטל כי מתקנים הדינה

שלי, הגה בצמה זה תליא בקי דהיה מ"ז ע"א גבי הקדיש ואכלו לוקה חזיק דס"ל דהו גזיה"כ ורק במילתא דליתא, וכן מובא בתו"כ פ' אמור גבי אכילה תרומה ופ' בחוקותי ועיין רש"י פאהדרין ס"ו ע"ב ודף ע"ב גבי קמן הרוקח, מוכח דרק משום דלאו בר התראה וכן מובא בירושלמי פ"ד דתפלות דקטנה הו כמו גדולה בלי ההראה, פ"ט, והנה הרמב"ם ס"ל בה' איסור"ב פ"ג ובהלכות שגגות פ"ט דקמן שבה על ש"ח מביא קרבן, חזיק דרק לטונס ב"ד בגוף א"א להעששו, ועיין בתוס' כרייתות דף י"א דכתבו דאיש כמו האשה ור"ל כן י"ב פ"ט ובריש תמורה דבשי שם קמן שהמיר אם הו תמורה ומה שנעשה תמורה הוא ג"כ צדור שונס לא עפ"י דין ורואי' דגם בשוגג, ומשם מוכח דאף אם שוגג חייב למ"ד גופא שם בתוס' דף ב' ודף י"ו מכל מקום קמן לא, וכמו גבי פט"ס דרש"י ס"ל בצאהדרין ל"ד השוגג חייב ומ"מ קמן פסור פי' תוס' פרכין ג' פ"א גבי קמן מכה מ"ש שם, ופסחים דף ל"א פ"ט, והארכתי בזה גבי בק דכריתות דף ז' פ"ב כך לשבוע"ס פסור אם לקמן חייב אם תליא בהקפה, וכן לשי' הרמב"ם

הרמב"ם שם גם אמירה לשבוע"ס תליא בזה פ"ט בה' כלאים בפ"א דשם מחלפי השיטות של הרמב"ם והראב"ד גבי אמירה לשבוע"ס בכלאים פי' ברש"י חולץ דף פ"ג ע"ב דס"ל בשחיטת אותו וזהו בנו גם גרם אסור ולא כהו"ס' בטורות דף כ"ח ע"ב וברמב"ם סוף ה' כלאים גבי מלביש כלאים ואכמ"ל בזה, עכ"פ ברוב אי' שבה דהאיסור או משום העשי' או משום שנעשה ודאי זה אסור פי' בטורות דף ל"ה פ"א בזה דאמרין שם לדעתו אסור יפ"ט ברמב"ם בפ"ב מה' בטורות דפירש לדעתו אף רק בגילוי דעת דרובה זה אסור ומשום דגרמא אסור בין לעשות ובין להתיר ע"ז ועי' פירושו דף מ"ד ע"ב גבי מחילות ואכמ"ל לכן בודאי בתלובה דאורייתא אסור זה בשבה לבר מן מכה וידה לזוה שיטות ואקלר עי' מש"כ התוס' שבה ד' קכ"ב ע"א וכ"כ במכתבי האחר ואף התוס' בילה דף כ"ב ע"ב מתירים צעסית יירות מגמ' דשם שם האיסור רק על עשי' וכן במודר הנהה גרם שרי עיין גדרים דף ל"ה ע"ב פ"ט דף ל"ג וברמב"ם בזה. יוסף ראזין

סימן קלד

יום ב' ה' ניסן תרפ"ט דוינסק.
דה' ישראל צבי האלפרין ממיר
 [הקושיא לרש"י בב"מ דטעם דמטות קוטה משום דילפינן מוגתן הכסף דפדיון הקדש, והנה זה הו כלל ופרט וכלל ומחמטין קרקע עיין בכ"מ ולפ"ז לא יזעיל קרקע בתורת שזה כסף כמו צפרין ודי לבה מן הדין כו']
יראה בתוס' פירושו דף פ"א ע"ב,
 אך ק' בזה עני דייס הפקעה קדושה זה דוקא בכסף לא בקרקע אבל קמן ההקדש שיהא של הסדה זה דבר פניו פלמו ועיין רש"י קדושת כ"ס פ"א מובא זה, וכן מובא ברמב"ם הלכות ערכין דאף אם שודה ההקדש כל זמן שלא נתן הדמים לגזר לא קנה הדבר ואם פתיקר אף דאין זה קדוש מ"מ ממון הקדש יש ושיך עדין להקדש רק בצחינה לגזר וכן מוכח בירושלמי שם בזה ובתו"כ פ' בחוקותי, וכן נ"מ דקיי"ל הקדש שזה מנה שחללו על שו"פ פדוי ועיין ב"מ דף ל"ו דלריך לעשות דמים ע"ש מחלוקת, ותמורה כ"ז, אך מ"מ הקדש לריך דוקא בדמים שזה עיין בתוס' תמורה ומתנה דף פ"א מה שמחלקין

דס"ל גבי כלאים בהלכות בשוגג חייב מלקות, וכן המסמח לכהן שוגג חייב המסמח מלקות כה"ג בקטן מאי זה ר"ל האמרו ביבמות דף קי"ד, אך עיקר הכל דבר שהחוב משום פועל ודאי קטן אינו מוחרר כלל, אבל משום הפעולה בזה עיך ג"כ קטן ורק האמרה מעטו, ונ"מ ג"כ דו"ל דקטן גולה אם הרג בשוגג ולשטים' הרמב"ם דגם אם ישראל הרג גר תושב גולה אם דליכא כלל מיתה, ועיין ב"מ קי"ב פ"א ומבואר דקטן אין עליו איסור כלל דא"כ למה זכה לו כיון דיש איסור פ"ג ועיין ברמב"ם בהלכות גריבה פ"א ה"י גבי קטן ועבד, ובאמת למה ל"ל בעבד שלא יהיו רגילין הא הוא מוחרר כעת, ונ"ל משום ממון אדם ומלשון התוס' סנהדרין ס"ח פ"ב מוכח דליכא כלל עליו דין מכות ואזהרה.

יוסף ראזין

סימן קל"ד

יום א' כ"ב חשוו תרע"ג פה דוינסק. להג"ר בענין הג"ר

מכתבו קבלתי, והנה ק' כל היכי דכפי אזהרה ועונש קטן אינו בכלל זה מחמת ב' דברים, מחמת דעת ומחמת גזירת הכתוב, אך יש כ"מ גבי דברים והחוב הוא מה שעל ידו נעשה זה לא מחמת שהוא עשה זה או יש לתור דלאחר שהגדיל חל עליו החיובים דלמפרע ולכן מבואר בכתובות דף ל' דקטן ששאל אשה לכשיגדיל יש לה כתובה מאתים ולא כמו גבי חרש ששאל אשה ונתשקת דאין לה כתובה רק מנה כמבואר בירוש' פ"א דכתובות דאין לה רק מנה וכן פסק הרמב"ם ז"ל בהלכות אישות דשם הו' רק סיבה משא"כ בקטן שהגדיל המחזרות הוא כן ולכן הוא מלמדה האין פי' תוס' ב"ק דף ק' ונ"מ גבי גדולין, וכן גדלות הוא דבר נמשך וכמ"ש התו' שרכין דף כ"ט פ"ב ומכות דף י"א פ"ב, אך זה רק דבר שהוא בנות, אבל בריש למ"ד הרי הוא כסמנים זה רק שאיט קטן, אבל אין עליו שם גדול, ונ"מ לגבי עדות פי' ברמב"ם פ"ט מהלכות עדות ה"ו וז' ושם ליכא דין חוקה דרבה, וכן לגבי עשיית שליח לקבלה כמש"כ רבינו בפ"י מה' גירסין, מחמת ולריך העדות, ולכן מבואר בהוספתא גיטין פ"ה דף ק' עד שהביא ב' עדות, וזה לריך גדלות לא שלא שיהי' קטן, וכן גבי כן סורר ומורה עיין סנהדרין ס"ח פ"ב דנקב

שם הפסע שאיט כן מכות ר"ל בגדר אזהרה פ"ט, ונ"מ גם כן אף לגריבה ראשונה לריך שיהא דוקא בגדלות דברור שהביא ב' עדות אף דלתשם שמה הקיף וכן פ'אמתן לא יש ק רק לענין מיתה ולא למלקות כדמוכח מדברי רבינו סוף ה' ממרים פ"ט ובה י"ל מה שהקשה התוס' שרכין דף ג' ל"ל למעט גבי ממחא במקדש, קטן מחרת, אך נ"מ אם זה רק פטור או שאיט בזה הגדר כלל כגון אם כסאכנס למקדש הביא ב' עדות אם הו' כמו נעמח בפנים ונריך שיה' לכתת או כמו נעמח בחוץ ונ"מ שיה' וכן נ"מ גבי קטן שגח על א"ל והגדיל אז אם יהי' פטור כמו מחמתו בלאום וישו ברטן, או גמו אם בעל בלא האראה דחייב אם לא פירש כדמוכח מרמב"ם פ"א מאיס"ב ה"ג ועיין מכות י' פ"ב גבי עדות מיוחדת פ"ט ולכן לריך קרא בסנהדרין ל"ב פ"ב פ"ט, ונ"מ ג"כ דהנה בכריתות ו' פ"ב ממשיק כד לעט"ס ולמתיס, מן שזין המשחה דפטור, ואך יהי' הדין גבי קטן פי' סור דף ל"ז גבי הקפה, אך י"ל דכיון ומבואר בכריתות דף ז' פ"א דשמן המשחה גם לאחר שהוא על הגוף יש עליו שם שזמן המשחה לענין חיוב אי"כ הוא דבר הנמשך ולכן הפטור בקטן הו' רק דליכא עליו גדר אזהרה ולא פטור ממש דאם הגדיל ועדיין האין עליו יש עליו חיוב ולכן לא אמעט ונבי מסמח כהן קטן דהאיסור ביבמות דף קי"ד רק משום קרא דלהסיר והאמאי לא ימחא לשיטת הרמב"ם ז"ל דאם סימח את הכהן וז' הכהן שוגג המסמח לוקה בלאו דלא ימחא והאמאי לא ימחא גבי קטן, אך שם לא עיך נמשך דלאחר שהגדיל ליכא עליו חיוב על פומחה ו דליה כבר מחולל, והנה בך דתמורה דף ב' פ"ב מבואר דאף דבמקום דבשוגג ובכעפות מתקיים הדבר, גבי קטן לא אף דיכול להקדיש, מ"מ תמורה מה שחל הוא בגדר שגש ומחמת גזיה"כ וקטן פטור משגשין וע"כ משום דחם רחמנא, וכן גבי ב"כ לשיטת רש"י סנהדרין כ"ד פ"א דס"ל דשוגג חייב מ"מ קטן פטור כמש"כ הרמב"ם בהלכות מלכים, וע"כ משום דחם רחמנא, לבר גבי ששחה תרופה, ס"ל להרמב"ם בזה שגגות דקטן חייב בקרבן משום דכיון דחייק דגם חיד חייב קרבן, חייק דלא מחמת השגש שיש בפעולה זאת רק כן הוא דין ולכן גם קטן כן, וזה תלוי אם קרבן שיי אזהרה, עיין מכות י"ג ונחמס ק"ז, ועי'

ב"ב ק"ה פ"ב בהו"ט וטענות ז' ו"ח פ"ב, וכבר כתבתי לו זה באריכות, ואל דמטאר בתו"כ פ' אמור ולבני אבילת תרומה חייב בן ט' שנים קו"ח וחזק לומר דהא אחיז כריבי"י בדה מ"ו וקידושין ט"ז ועי' בירושלמי טס בני' בזה, אך ל"ל כשיטת הרמב"ם ז"ל וס"ל דגם במזיד התשלומין ים בהם קדושה אט משלם פירות, וזה תלי בך דעת ס"ט פ"א בך דאבי ורנא, וכן בך דמטאר בירוש' תרומות פ"ו גבי גידולי תרומה אט ים בהם קו"ח וזה תלי אט משום האיכוור או משום הקדושה, והארכתי בזה בחלק א' ועי' בתוספתא שבוטות פרק ב' ומתעט קמן מקרבן שבוטות המזבח מתעט דאיט בר שדות ואמאי הא איט בן עשוק ופ"ב כשיטת הרמב"ם, וחזק לומר דר"ל בקמן שהגדיל: מתעט תחלו וטו בכתובות פ"ן גיטין דף פ"א ופ"ן מתעט ל"ב דמתעט טס חט"ו חסמיכה, ופ"כ אפילו בקמן מופלא סמוך נאיש, ובתרג' ושוסה או דמיירי בהפרישו ואח"כ גשחטו ובטאר קרבנות לא בכפרה עי' גדרים ל"ו וסאהרין מ"ז וכ"כ לו זה רבות בשנים, או דמיירי במחוסכ"פ וס"ל דמלבד המלוה דסמיכה, הוא חלק מקרבן עי' זבחים ו' כפר גברא, וס"ד דיסמכו קמ"ל, ומתך דב"מ ק"ב ר"ל דבני קמן יקנה לו חזירו למ"ד ריש לו חזר כיון דעליו אין איסור וע"כ דיש איסור רק דאינו מוחזר, יותר מזה אין לי פנאי לכתוב ויראה מה שכתבתי לו במכתבי הגלוי, כי טס כתבתי לו עוד בך דרש"י סאהרין ס"ז ע"ב ובירושלמי פ"ב דכתובות, ובגדר רודף טס לא משום שוקם רק כדי שלא יהרוג, ונ"מ אט גבי עניות ים רודף בקמן דהיינו בן ט', ובתמב"ס בכפר המלוה כתב דה"ה כה"ג, וגם גדר פיתוי קטנה אונס, ומ"ש האלכ"ד בזה' סופה דבאמת י"ל דשיך ינה אנסה גס בקמן ועי' בתום' קידושין מ"ג ע"ב ואקרי.

יוסף ראזין

סימן ט"ה

יום ה' כ"ז תמוז תרע"ג דוינסק.

ד'הנ"ל בענין ה'ג'.

מכתבו קבלתי כעת, וע"ד מה שכת' לו בכת"י אחר, הוא משום רבי המכתבים ועורר גדול ומה שכתב בדברי התום' כמדומה לי שכבר כתבתי

לו במדון זה, הגה מבוחר בירושלמי תרומות פ"ו דמזיד בללו והתרו בו ושגג ברכת חייב מלקות וקרבן ע"ש והרמב"ם לא הביא זה, ושיקר הדבר אט קרבן הוא משום ששגג על כרת או משום שיש עליו דין שגגת כרת ובה בשבוטות ד' י"ג דמקשה כרת דיוהכ"פ כו' והגה ודאי אט התרו בו חייב מלקות וזה ליכא ביוהכ"פ עי' ברייתות ד' כ"ו ע"ש והגה על שוגג דיוהכ"פ מכפר [גס שלה"כ] לכ"ע כדמוכח מכריפות י"ח ע"ב רק היכי שבר קרבן, וא"כ קשה קו' האמרא לכ"ע אך אמרה תורה חמאת על יום הכפורים הא בשגג אכפר לו כרת ולא שיך לומר דחייבי קרבן לא מכפר, דזה גופא קשיא מנ"ל שיש כלל קרבן, פ"ן חוספיה שבוטות ח' ע"ב היכי דלא או ידיעה לא מכפר, אך גס זה רק בשביה אבל מעיקרא קשה, אך בלמה עיקר הדבר לא הקרבן משום חיוב כרת עכשיו רק דבר שיש במזיד חיוב כרת חייב עליו קרבן בשוגג אף דנפטר כעת משגגת כרת, וכן גבי כרת אט לקה, מ"מ קרבן ים אט שגג בכרת גס במלקות לא מכפר, רק אט היד בכרת לא שוגג, וכמו בלא התראה, ונ"מ ג"כ לעדות עי' ברמב"ם פ"ב מה' עדות ה"ב פ"ג, ועי' רש"י מכות ד' כ"ג ע"ב דבלא התראה תמור, והגה הרמב"ם טס כתב דא"ל תשובה במלקות, ובה' טוען פרק ח' כתב דלר"ך תשובה, פ"ן טס בכסף משנה, אך משום דאזיל לשיטתו בפ"ב מה' שבוטות ה"א דרין שמים לא תכפר השבוטה במלקות ולכן פסול לעדות פ"ב רק תשובה אבל בח"כ שלקה לרמב"ג די בזה, ואף דהרמב"ם צפיה"מש פ"ג דמכות כהב לר"ך תשובה פס מלקות טס ר"ל משום דהא מבוחר בסאהרין ד' פ"א ע"ב ריש כיפה אף לאחר מלקות רק כיון דחזר ושנה ושלג באותו כרת דוקא חזין דלא עבד תשובה ונשאר עליו כרת, וא"כ ל"ל לומר בגמ' דסאהרין ד' פ"א ע"ב דמיירי בימא משום זה פ"ג, ועי' צפיה"מש פ"ז דטיר דהכי דאיט לוקה רק ח' מ"מ צב"ש לא מכפר לו, ועי' צב"ש התום' שבוטות ד' ז' ע"ב ד' י"ז פ"א דה"ל דכפר בזה ע"ש, אך י"ל דאט התרו וקבל התראה הוי מזיד גמור, עי' חולין ד' מ"א ע"ב ועי' בשבוטות ד' ל"ז ע"א גבי היד בשבוטות הפקדון והתרו כו' אט טס חייב א' ובאן משום כרת גס י"ל דהליא אט קרבן בני' אהרה וכ"כ לו בזה הרבה, והרמב"ם צפיה"מ צימא

פ"א ובי"ק ק"ה ע"ב ושבוטות ז' וי"ח
 חכמים ק"ו ואלמ"ל, ועי' רש"י מכות
 י"ג ע"ב וברייתות ג' ע"ב ומש"כ
 בשה"מ ומלחמות בסופ"ג דמכות, עכ"פ
 אם יש לאחר מלקות שנגזר ביד"ש ר"ל
 כרת או פרט ודינא זוטא עי' קידושין
 מ"ג ושבוטות ל"ט, אך לר"י דס"ל דליכא
 בחי"כ מלקות, מ"מ בשחטוי חוק דיש
 מליאות לאו בלא כרת עי' פ"ו דף ל"א
 וחכמים ק"ט ע"ב וכו"מ שם ויש מלקות
 גם בזה ואז לא פטר מלקות דין כרת
 זה ר"ל התום.

יוסף ראזין.

סימן קל"ו

יום ה' כ' סבת תרפ"ט דויגנסק.

להרב החו"ב כמהור"ר יעקב

זאב ג'.

קבלתי כעת מכתבו עם הקורקטין

מספרי זוטא ובגדר הדפסת
 ספרי זוטא בחדאי שאל' להסכמה, ומ"ס
 בגדר חיפוי כלים ותיק יש בזה כמה
 סגירות נמשנה וברמב"ם פ"ב מה'
 כלים לפרק כ"ב ה"ח ועי' סוכה ד' ה'
 ע"ב בזה"ו והנה שם י"ל מחמת לשמה
 את הקרקע ולקך רק של בשה"ב, והנה
 בפס"ו דכלים מ"ו ומ"ח יש שם סחירה
 גבי תיק דגבי של נבלים וכו' מטואר
 דטואר, וגבי הגד במ"ח מטואר דטואר
 ועי' במ"ש הראב"ד החילוק בין תיק
 לחיפוי בפירושו לתו"כ פ' שמיר דה
 למשמר טואר חה לגוי טואר, ועי' שם
 נ"ב ע"ב, ועי' בתוספתא הובא בר"ש
 פט"ו שם דתיק של ס"ת טואר ועי'
 מגילה כ"ו פ"ב לגמורי פ"ש. והנה
 באמת י"ל דהך תיק של נבלים וכו'
 קאי אגבלי בני לוי דפט"ו ה"ו י"ע,
 ועי' בפ"ח ה"ג, ובה י"ל ג"כ ק, והנה
 בפכ"ד ה"ב והי"ד גבי חכר"ך ג"כ
 לגירסא דיון דלא כרמב"ם ז"ל חכר"ך
 נבלי בני לוי טואר פ"ש וז"ל ג"כ ק.
 דלא גזרו עליהם טוארה, וכו"מ הר"ש
 בפט"ו פ"ש. והנה הרמב"ם ז"ל בפכ"ו
 גרם חכריכין דמה וגבי ספרים מפרש
 מספרים לא כמו בירושלמי פ"ט דכלאים
 דאמר דהוי של ספרים [ועי' תוס' מו"ק
 ד' י"ח ע"ב] ומחמת דמניח ס"ת או
 מחמת דיו וכמו דך דקידושין דף כ"ד
 ע"א לא ניתנה תורה למה"ש. והנה
 באמת דך מחלוקת דב"ש וכו"ה בכלים
 פכ"ח מ"ד ג"כ דה דק לנו ספרים
 והי רק חיפוי אך ב"ש ס"ל דגם לחיפוי

טואר כדמכח בתוספתא הובא בר"ש
 פכ"ו מ"ו פ"ש בזה, וק ר"מ דהוא
 מחלמדי ב"ש ס"ל ק בסנהדרין ד'
 ס"ה פ"ב בזה"ו וסוכה ד' י"ב ובכלים
 פכ"ו מ"ב פ"ש בזה. לך ק דתיק
 ס"ת טואר דה עשוי לגמורי וכן י"ל
 כמו דאמר בירושלמי פ"ט דכלאים מחמת
 זו דיו מחמת דך דקידושין כ"ד, ודך
 דפכ"ח דכלים לכו"ה הוי רק מחמת
 בארון בזה"כ בזמן שה' שם ס"ת
 ערומה ורק לטי ולק ח"מ טוארה דאין
 חכשים לכלי לדין ורק חיפוי אגב תיק
 שאני ואף דהרמב"ם ז"ל אינו מפרש ק
 מ"מ בירושלמי כלאים פ"ט מטואר ועי'
 בפ"ח דכלים ה"ג פ"ש בזה. והנה אף
 דתיק של כ"ש דלטים לא מקבל טוארה
 בגדר דמסקה כי מטבחיית דקן ע"ש.
 בפט"ו בתוספתא ופסחים ד' י"ז ע"א
 וכו"מ, וק גבי ספר עורה ובאמה לשי'
 הרמב"ם דס"ל דמקבל טוארה הוי
 הלממ"ם י"ל דגבי נבלי בני לוי הוי
 הל"מ דטואר ובחוק טוארין, עכ"פ שיטה
 התום בביב"ה י"ד בפרוכת ל"ה חיפוי רק
 בגדר חכר"ך, ובזמן דל"ה לחיפוי דהא
 על הפרוכת נתנו מכה עבור הוי בגדר
 חכר"ך ובחוק טוארין ויסברו דה ג"כ
 הלממ"ם כמו גבי מק"ס לשי' הרמב"ם
 ז"ל ואקל"ד.

יוסף ראזין

סימן קל"ז

עש"ק ג' שבט תרצ"ד דויגנסק.

דה"ר וכו' נפתלי הלוי בנו של
הגה"ס מאוסטרובצה שדי"ט"א.

קבלתי מכ' [בתום] מנחות דף כ"ו
 דמנהג לאחר קמילה מותר
 להקטיר הקומץ לאחר תמיד שבה"ע, דהוי
 כאיברים שניתוהרו וקשה דביומא כ"ס
 דאסור לעשות הבזיכין אחר התמיד
 משום פשה דהשלמה, והנה במנחת ח'
 מטואר דכיון שהגיע זמנו ליפרק הבזיכין
 כמו שפרקה דמי, וא"כ ליכא פשה
 דהשלמה דהוי כמו לאחר קמילה, וא"כ
 קשה אהא דבזיכין קודמין לתמיד שבה"ע
 משום פשה ס' הלא ליכא פשה כנ"ל,
 ויש לתרץ דהא דכ' התום דליכא איסור
 לאחר קמילה משום דקשיא לכו דאך
 מותר להקטיר מנהג עם מטואר השמש,
 ולק חידשו דהוי כאיברים שניתוהרו אך
 ר' אליעזר דחוקי דהא דקתני דמקטירין
 עם מטואר השמש הי"ט דמיידי בשמקטירין
 מבשו"י קודם לתשבה"ע ורק דשקטין

מע"ג המזבח, מקמירין כל הלילה, ולרד"י לא קשה כלל קו' התוס', ולכן ר"א לשיטתו לא ס"ל דמוחר לאחר השנה"ע] בגדר לבונה של לה"פ, אם השלחן או הבזיכין בדף ו' ודף ז' וד' י"ג וד' י"ח ע"ב, וד' פ"ז ע"ב, וד' ל"ו ע"א במנחות עי"ג בזה, אך משום דיש בהם שני גדרים. אחד, לבונה הבאה במנחות ד' י"א ע"ב, והשני קומץ של לה"פ, והקידוש גדר קומץ מקדש השלחן, וגדר לבונה מקדש הבזיכין ועי' מנחות ד' ל"ו ע"ב, ועי' מנחות ד' ז' ע"ב הקידוש קומץ בכלי ליכא גבי לה"פ ע"ש ברש"י, וזה מטעם לדין, וגם נריך דוקא בימין ואין מקדשין בכלי שפ"ג קרקע כמבואר שם, ועי' רמ"י זבחים ד' כ"ד ע"ב דלנריך להבטיח הכלי בימין ורש"י במנחות ד' י' ע"ב פירש דלנריך הקומץ שיתן בכלי בימין, וא"כ נריך שני כהנים. ובאמת מבואר במנחות ד' ז' ע"א דהקידוש קומץ בכלי עושה ג"כ גמר קמינה ואח"כ מתקדש הקומץ ממילא, ועי' זבחים ד' י"ג ע"ב, ואפי' פרשתי דר"ל דזה נעשה ממילא לא כרש"י שם, כיון דהנחה בכלי זה גמר הקמינה דהיינו שחיטה וקידוש הדם בסכין וזה עושה הנחה בכלי ואח"כ נעשה גדר קבלה. וכן גם לבונה מתחילה נריך ליתנה לכלי שמקדשין המנחה ואח"כ נריך לסלק הלבונה לזר, וטמל הקומץ רק מן מקום שהוא שם הלבונה המטעב ואח"כ מלקט הלבונה ומניחה על הקומץ בכלי ועי' סוטה ד' י"ד ע"ב ותוס' זבחים ד' מ"ג וד' פ"ג ע"ב, ומנחות ד' י"ד וכ"מ בזה, ושם מתי המלה ואח"כ אם רוצה מקמיר הקומץ עם הלבונה, ואם רוצה מלקט הלבונה וסמן עליה מלח בפ"ג כמבואר במנחות ד' כ' ע"ג, והרבה יש להאריך בזה ועי' מנחות ד' ט"ז ע"ב, דהולכה לקדש בכלי שני הקומץ נקרא ג"כ הולכה, ובאמת זה רק גמר קמינה וגדר קבלה, והרבה יש להאריך, ואף דמבואר שם דאין מתן כלי בעבודת לבונה, ואף דהא נריך ליתן הלבונה בכלי על הקומץ זה לא משום הלבונה, רק זה מטעם לקומץ והרבה הארכתי בזה, גבי ליקוט לבונה בזר דמנחות ד' י"ג מה ר"ל לשיטה הרמב"ם, אם ר"ל אסילוק לבונה בכלי ראשון או על ליקוט שמלקט הלבונה לבאח על הקומץ או מה שמלקט מן כלי שקידש הקומץ אם רוצה להקמירה בפני עצמו ועי' מנחות ד' י"ג ע"ב, פ"ג, והרבה יש להאריך בזה, ובאמת

הארכתי דיש גבי לה"פ הקמירה של הבזיכין לזר והלה"פ ישאר עד שנת הבאה ועי' זבחים ד' פ"א ומנחות ד' ז' ד' ק' ותוס' מנחות פ"א ובידושלמי שקלים פ"ח ואחמ"ל, עכ"פ גבי בזיכין של לה"פ ליכא קידוש כלי השני ושם רק גדר לבונה ועי' במנחות ד' י"א ע"ב דהוי שם צפיח אם הוי כמאן דפריקה ע"ש עי' בתוס' ישנים יומא ד' כ"ד וד' כ"ט ואחמ"ל בזה, ובה א"ש גם דברי הש"מ שכתב דגבי בזיכין לבונה לא הוי קידוש שני כמו בקומץ של מנחה, ובאמת י"ל גבי שלחן כמו דלחר מנחות ד' פ"ח ע"ב גבי סכין דעדיף משאר כלי כיון דלית ליה תוך ומקדש, ועי' בפסחים ד' מ"ח ע"ב גבי תלה, אך זה נ"מ לקדש בגדר קומץ אבל לא לקדשו בגדר לבונה דשם מקדשין הבזיכין, וכמ"ש בזה, עי' דף צ"ד פ"א ועי' במנחות גבי בזיכין זבחים דף י"ד דף ל' גבי הולכה הבזיכין ע"ש בזה, ובה א"ש הכל והארכתי בזה הרבה בחיבורי ח"ו וח"ג ואחמ"ל, והארכתי בזה בהך מחלוקת דמנחות דף ל"ו ע"א דלחר שם מקרא דפלוז כו' כמו שם דהוה באמת שצט אחד עי' הוריות דף ו' רק לדגלים הוי שני שבטים. וכן הבזיכין לבונה עי' מנחות ד' י"ד ע"ב גבי שה"ל פ"ג.

יוסף ראזין

סימן קל"ח

עשי"ק ז' גיסן תרצ"ד דוינסק

[דכ' הר' מ'משה ריינהארד]

שיחי' בקאשוי'.

א) **הקשה** על הרמב"ם בה' יסוה"ת דבב"ג יש דין נביא שקר, הלא רק ז' מנחה נטשו בני נח ולא ח', ומאין לקח הרמב"ם ז"ל זה. קבלתי מכתבו ואשיבו בקלרה, בגדר דברי הרמב"ם בה' יסוה"ת. הנה בספרי פ' ראה מבואר דגבי תשוד למפרע לא כלום הוא וכ"ש ב"ג, ובפרט דהא מבואר בספרי פ' שופטים דליכא נביא מצ"ע עי' ברכות ד' ז' ובב"ב ד' ט"ו ע"ב ע"ש. רק הארכתי בזה קלת בחיבורי החדש ובח"א בזה דבאמת הרמב"ם ז"ל אינו מוכן מהך דסגהדרין ד' ז' וכבר עמדו ע"י, ועי' בירוש' שם, אך באמת כך בזה ודאי אם בשעת שאמר או עשה עגמו נביא, וכמו הך דסגהדרין ד' פ"ט

אז חייב מקום מהנכח מה שלא שמע, ואז אין כ"מ לט בן תשוד או ב"ב, אבפ"י שאין ראוי כלל לנבואה, אבל היכי והוא אומר שכל לו נבואה מקדש וכעת אומר לא כמו נביא אז הוא המחלוקת שם, ובאמת הארכתי בזה דזה נ"מ בין נביא לחוזה ואם עשה זאת ומופת היו כמתנבא כעת ועי' ביר"ש דשובר מקום לאו דלא תפנה ע"ש. היכי דרק מספר שקרים ואומר שזה בא לו קודם בנבואה, והרבה יש להאריך בזה, אך מ"מ ב"ב לא מלינו שמחזר ע"ו, לכך נידון בחוק עי' סנהדרין ד' כ"ז ע"ב וברמב"ם בזה' מלכים. ועי' במגילה ד' י"ט גבי המן דשוויא נפשי' כו', ועי' בסנהדרין ד' ס"א גבי מסיח לעלמו מחלוקת וע"ש בתום' בזה, ועי' בתום' סנהדרין ד' ס"א ע"ב וע"ב ד' ע"ב, וגם המן היו עבד מן הסתם במילה וטבילה וא"כ היו כישראל והרבה יש להאריך בזה, ואכמ"ל.

ב) [השאלה אם יש היתר ליקח זרע מהבעל ולהכניס להאשה ע"י מכות החדשות אשר האמירו היום.

בגדר בהולאות כו' ע"י מכות, הגה באמת יש גבי שז"ל שני גורים גרם של שפ"ד וגרם של ג"ע ועי' דה ד' י"ג ע"ב וברמב"ם בפי"מ סנהדרין פ"ז ועי' נדה ד' כ"ג גבי רואה בקוסס ע"ש. אך כה"ג גדר ג"ע ליכא כאן, ועי' ברמב"ם בזה' אם"כ בזה ועי' ביבמות ד' ע"ו, גבי גרם של צדיקה על ידי נהמא אבי פוקרא, וגם שם אין בזה גדר תיקון וגם שם ספק אם הוא בר אולדי כלל, לכן היתירו לו יעי' בתום' סנהדרין דף כ"ט ע"ב ד"ה והא וגם יהי' זה בגדר אמבטי דתגיגה ט"ז הובא בתום' יבמות דף י"ב ע"ב ע"ש בזה אך באמת לדעתו הוא דבר שאין בו ממש שיהי' יכולים לפשות בלא יורה כחן כמבואר בדה מ"ג ותגיגה שם, וגם ע"ב נריך שיתקשה וכמו קד דמה ד' מ"ג ע"ש בתוספות וברמב"ם בזה' אם"ש פ"ה ובה' מט"מ פ"א מה רואן ש"י של קטן פחות מכן ט' אם משום דאין יורה כחן או משום גייה"כ, ועי' סנהדרין דס"ט ואין כאן מקום להאריך ואקלר.

ג) [בנקיטת העולם בשפתה חרופה ודו"ב דוקא בגמר ביאה הא מלי אומר לא גמרתי ביאתי].

מ"ש בגדר ש"ח האה באמת על קרבן מוצר בכריתות דף י"ב ע"ב דיכול לומר לא גמרתי ביאתי ע"ש ובשפת

לשיטת הרשב"א דס"ל ביבמות פ"ז דרק עד שיפליס א"ל למדים שידעו זה, ועי' בתום' יבמות דף נ"ה ע"ב דלא ס"ל ק, אבל למלקות י"ל כמו להחריק בספרי פ' תלא פסקא רמ"ב ושכח על עסקי שריצה ר"ל דק שפטה התורה החוקה ועי' חייב, וכן אומר שם פסקא רמ"ד גבי קנס דקן חייבה התורה דזה אומר התורה לא אומר שלט. וג"מ היכי דייטבו וכן בלא גמר וגם חלקות היא לו ולה והארכתי בזה מהו הלאו. ועי' ברש"י יבמות דף נ"ה פ"א מחמת לאו דלא יהי' קדש וקדישה, אך הרמב"ם לא ס"ל ק דאין לוקח על לאו זה, וג"ל הלאו הוא גדר אשה פמיתך ואף דיתן לאהרית מיתת ב"ד, ומאד יש להאריך בזה ועי' גיטין דף מ"ג ע"א וברייתות דף י"א, ובאמת הרמב"ם ס"ל בזה' ממרים פ"ז גבי בן סו"מ לחלוקת א"י לבדוק אם הקיף זקן וגבי מיטה נריך לבדוק, ומאד הארכתי בזה גבי מחלוקת הרמב"ם ובה"ג גבי קידושי ביאה אם די ביחוד או רק שהמדים יראו שבעל וכן לאוהרה על בעלה ס"ל לבה"ג דרק שיראה כמחול, וכן ס"ל לתום' כתובות דף ט' ע"א לבעל אינה אסורה רק כמחול כו' אבל לבעל אסורה כדרך מגאפים וכמ"ש התום' כתובות דף ס"ג ע"ב פ"ט בזה, וגבי לפסול פסק הרמב"ם ז"ל בזה' אם"כ דמן פ"ז אין אם נשא כהן גרושה אף שלא בעלה היו כמו בעילה, וגפסלה לאכול בתרומה מה"מ, דלא כהירוש"ש ביבמות פ"ז ועי' בתום' כתובות ד' מ"ט ע"א ע"ש בזה וג"מ דה דין זה רק אם עשה מעשה וכן ר"ל רש"י חולין ג' ע"ב גבי מומר להכעיס דמנבל ור"ל אף שיש עדים שלא ריבל מ"מ התורה אסרה ומאד יש להאריך בזה ועי' רש"י סנהדרין ד' ס"ט ע"א וברמב"ם בזה' אם"כ גבי אשה שתוקי ע"ש בזה.

ד) במה שדרש גבי נשים [השאלה במה דקיי"ל בתגיגה כ"ה, דטומאת ע"ה סהרו ברנל, אם נכעיס של פמי הארץ ג"כ סהרו ברנל משום דאינם מחייבים לפלות ברנל רק משום שמה].

כבר הלט בו נמוקות מחמת שמה וגם נשים חייבות אם סהרו ברנל הנה עי' דה ד' ל"ג פ"ב וד' ל"ד דגבי דוקי אומר שם משום דטומאת ע"ה ברנל כהרה שיהיה רבן, וגבי סתים לא אומר שם קן, ורואי לשיטת הרמב"ם ז"ל בזה' מרים פ"ט ה"כ

דגם שם דגם כותים אינם מזויים לעלות ע"ש ומה זה, ל"ל מחמת דזה תליא באחיק בדלא כתיבא או להיפך, וגם כאן שלא היו אז גרים גמורים לא הביאו קרבנות של גרים יעי' בכריתות ד' ח' פ"ג ובתמכ"ס פ"א מה' מח"כ דלגבי קדשים היו צדור אינם כישראל וע"ש והארכתי בזה דלגבי בניהם ג"כ שאר בזה הגדר' ורע' שגכרי שבה על ב"י לידן דהוי לכל דבר ישראל גמור רק לזה הולד הולך אחר הזכר וגם בניהם לריכס קרבן גירות ובלא זה האורים בצורה יעי' בתום' מיר ד' כ"ג דעמון ומחוצ' אסורין בצורה פ"ש ור"ל אף אם נתגיירו דקרבן גירות לא מקבלין כיון דאסורים בישראל, וה"ה גבי נשים י"ל קן, ועי' בירושלמי פרק ג' דמגינה ה"ת מוכח קן, ואקלר.

ה) [הקושיא, במדרש תנחומא במדבר בפסוק אל תכריתו את שבט הקהתי, אימא שם דגם מיתות ב"ד אם שמעו מפי משה רבינו נפטרו במכות כמו חייבי כריתות שלקו נפטרו מירי כריתות, חיה פלא דזה נאמר רק על חייבי כריתות ולא על מיתות ב"ד].

מ"ש על המדרש תנחומא ודאי זה פלא, אך בדוחק יש לומר דהנה בסנהדרין ד' פ' ע"ב לחד מ"ד הוי זה הוראת שעה, אך באמת קד הנה ביומא ד' ס"ז ע"ב אמר שם גופף כו' במיתה ב"ש ועיין שם בת"י בזה, ובסנהדרין בתוספתא פ"ז יש מ"ד דס"ל קן, אך באמת נראה דישראל בזמן שהיו במדבר מלבד אהרה של דין תורה הוי עליהם חיוב דהמוחה על דברי הגביא עיין סנהדרין ד' פ"ט עיין שם דזה רק אם שמע מפי הגביא עלמו כמבואר בספרי פ' ראה, והנה הם שמעו מן משה רבינו וא"כ על כל אהרות של מ"ד יש עליהם דין המותר על דברי הגביא וחייב מיתה ב"ד"ש, ועי' א"ל הקב"ה דבזה נתכפר במלקות יעי' מ"ש הרמב"ם צפיה"מ פ"ג דמכות ופיה"מ סנהדרין פ"ט פ"ט בזה, עכ"פ קן י"ל דזה ר"ל המדרש ורק אז קן ואקלר.

ח) [הקושיא אך ילפינן חזקה מנגע בחולין י' הא מבואר במו"ק ד' ח' דבית המטעג חידוש הוא דבעלמא עליהם ואבניה לא מטמאי והכא מטמאי, וא"כ הא מחידוש לא ילפינן].

והנה מ"ש מהך דמו"ק ד' ח' גבי חידוש, יעי' גרים ד' וכו' צ"ש צדור חידוש ועי' מיר ד' ל"ז

ע"ב ובכורות ד' ו' וסנהדרין וחולין ד' ל"ז ונדע ד' מ"ג וכו' והגדר ר"ל קד אם זה דבר חדש כמו בעדים וזממים דזה כאשר זמם לא ר"ל דזה טעם דלכך עושין אותו, רק זה סימן, ועי' בתום' ב"ק ד' ה' ע"א, גבי העידו על שור תס מ"מ משלמים עדיית, וכן גבי גבילת שוף טמא דחולין אימת טולדה הטומאה אם בזמן בליעה, או הטומאה כבר חל רק שאין מטמאה רק ע"י בליעה, וכן גבי נעשים ר"ל אם מטמא להאדם, או להבית או מטמא להגע והטומאה נתחדשה רק בזמן אמירת הכהן וכן גבי חלב אם חל עליה שם חלב רק בזמן שילאה אבל לא קודם. יעי' רש"י חולין ד' ק"ט ע"ב ושבת ד' ל"ה ע"א אם הוי קולר ובתו"כ פ' שמיני דחלב לא דמי לין בעגבים ע"ש בזה, יעי' פסחים ד' ל"ג ע"ב ותום' חולין ד' ק"ז ע"ב ותום' מעילה ד' י"ג גבי חלב פסוהמ"ק וכריתות ד' י' גאס חלב מעיין ישבת ד' קמ"ד וכו' בזה, עכ"פ זה ר"ל בהך דמו"ק ד' ח' דהדבר נתחדש בזמן אמירתו, ולכך או גס עליהם ואבניה יעי' חולין ד' קכ"ט מעשה עץ, ולכך גם כלי עץ קן, ועי' תום' שבת ד' כ"ח ע"ב, בהג"ה ע"ש, ואכ"מ, עכ"פ לגבי חזקה לא שייך זה, ועיקר הטעם דלכך ספק נעשים להקל מיר ד' ס"ה ע"ב תבוס לטהרו או לטמאו דכל דבר שגריך רק על ידי דיבור' של הכהן לריך דוקא דבר ברור, וכן מבואר בירוש' מיר שם אכמ"ל בזה, ועי' זבחים ד' ע' עיין שם בזה.

יוסף ראזין
רב דפה הג"ל

סימן קל"ט

יום ב' ט"ז סיון תרצ"ח
[למר משה יהושע סער]
מפריסטיק]

א) הקשה בתום' שבת ע' דרק היכי דהשני כתובים הם בלשון אחד בלאו או בעשה או אין מלמדן אבל אחד בלשון לאו וא' בלשון עשה ל"ה שני כ', וקשה מפסחים מ"ד דמשרת ויקדש הוי ב' כתובים הלא משרת בלשון לאו ויקדש בלשון עשה].

מ"ש מתום' ע"ש בתום' ותליא בהך דסנהדרין ד' ס"ז ריה"ג ור"ע ומו"ק ג' ע"ש ובירושלמי כלאים פ"ח

גבי חרישה וגבי כלאים ושבת, וע"ש אם עשה מלמד על ל"ת, ובגמיר פ"ו ע"ש...
 (ב) ובגדר כל יראה [הקושיא], במהרש"א פסחים י"א כתב דשיטת רש"י דב"י אינו עובר רק מן הלילה, וקשה מרש"י ד' ד' ד"ה בין לר"י ובין לר"ת דעובר משש שעות.]

ע"י פסחים ס"ג ובירושלמי שם וכו' צוה, אך הגדר כך דאם גם בפסח לא ציערו עבר משום ב"י למפרע מחלות ולמעלה, ובאמת בירושלמי פסחים מבואר לחד מ"ד מחלות, ולחד שעה אחת לפני לילה, ועי' בתוספות פסחים כ"ח ע"א.
 (ג) בגדר חוקה דתליא במעשה [הקושיא] צ"ח או"ח סימן ח' דלכן צודקן הלכות אף דיש חוקת כשרות, משום דהוי חוקה הבאה על ידי אדם, וקשה מפסחים ל' חוקה אין צ"ד מתעללין, וכן קשה מחוס' פסחים ט' דכתבו דבדיקה הוי חוקה היתר, דחוקה צד"א גם כן הוי חוקה.]

ע"י בר"ן ע"ז פ"ג ובעהמ"א ומלחמות שם, וגם בגדר רוב מציין אלל כו' וגבי בגדר רוב ע"ה עי' בתום' בטרוה כ' וביבמות קי"ט וכו' ועיקר אם המעשה הוא התואר או המליאות, וצוה מיושב קו' חוס' בצבורות כ' מדוע בלדת צבור הוי רוב דתליא במעשה וגבי יבוס לא, אך גבי יבוס לא הפעולה גורמת הפטור רק המליאות שיש לו בן דהרי בן מ"מ פוטר, אבל בצבור דהפעולה שלה גרמה דהלודה פוטר, אבל ביבוס וחליה מה שיש לו ולד זה הפוטר דאם יש ולד אפילו מאה נשים פוטר, עכ"פ כך המליאות, וכן גבי לילית העשיה ומה שיש זה הדבר ואכמ"ל.

יוסף ראזין

סימו קמ

ב"ה יום י' שבט תרפ"ט דוינסק
להעורך וכו' מר אברהם בנימין
גלויטשאווער שיחי' בפרגה

בגדר דברי התום' כנהדרין ל"ז ע"ב ד"ה מכנף הארץ, [שכתבו שם צ"ח ח' הגאונים ע"ש, וקשה למה לא הביא זה ה"ס של שלמה סוף ב"ק לחלק בין ארץ ישראל ללבב גם צוה] ר"ל דהנה זה מחלוקת תנאים, בתוספתא צרכות פ"א הי"א ר"י ורבנן אם קדוש וברוך זה רק סיפור שהמלאכים אומרים עי' חולין ל"א ע"ב ואנו אומרים רק ימלך או אנו אומרים ג"כ מקדישים

כן ויש צוה אריות גדול, ומחלוקת. בדבר שאנו אומרים מה שאמר זה, דהנה גבי מנדף עי' כנהדרין ל"ו ודף ס' בירושלמי. ס"ל דהדיינים אין אומרים לשון של המגדף, דא"כ הם מגדפים רק אומרים שזה השם כו', אך הרמב"ם ז"ל צוה ע"ז נא כתב כן וכו' דלואמרים הלשון, דא"כ לא היו לריבים לקרוע הדיינים, ומאוד יש צוה להאריך, עי' ירושלמי מיר פ"ב על משנה דאמרה פרה זה אם ח' אומר שזה אומר הריני מיר אם אומר הראשון אין השני מיר ואם לא אומר, השני מיר, ועשות סופר שם, חויין דהוי רק במספר מה שזה אומר, ועי' צוה דפליגי גמרא שלנו קידושין ל"א ע"ב גבי חכם ומתורגמן אם מזכיר אביו, דגמרא שלנו ס"ל דזה אומר השם חה אומר אבא, אך בירושלמי מגילה פ"ב מבואר ליהפוך מחמת דכל לשון בלשון כמו שאומר החכם ע"ש ומאוד יש להאריך צוה ועי' ברכות י"ג גבי הקורא לאברהם אברהם עובר כו' דהיכי שמספר מה שהוא, מותר לומר אברהם ע"ש, ועי' בכתובות ס"ט גבי הך דרב ענן וסוכה ל"ג גבי הך דהלל ע"ש בתום' עכ"פ פליגי צוה תנאי בתוספתא הנ"ל, ובאמת זה שינוי העוסק של אשכנזים והספרדים אם נקדישך או נקדש, ועי' בספרי פרשה החיטו, על פסוק כי שם ד' כו' דמשה רבינו דהוא כמו ח' משצעה מן מלאכי השרת ע"ש וזה ר"ל דישאל רק צבחת כנוסח האשכנזים, דר"ל דבכל ימות החול רק מספרים מה שהמלאכים אומרים והרבה יש להאריך צוה הגדר גבי הך מחלוקת דברכות דף כ"א ע"ב, אם היחיד אומר קדושה, ולכאורה הא זה משנה במגילה כ"ג ע"ב, אך שם פחות מעשרה אין אומרים כלל קדושה אבל כשים עשרה אז גם זה שהוא נפרד מהם אומר וגם כ"מ אם הוא מנטרף עמוה ועי' בסוכה י"ט גבי טיב הכרוק ע"ש צוה.

יוסף ראזין

סימו קמא

אוד ליום ד' כ"א כסליו תרצ"ה דוינסק
לה' וכו' מר דוד משה הוברבנד
שי' באטחאצק.
קבלתי מכו', יראה במש"כ הרמב"ם צפיה"מ כאן טעם אחר דמתרת קליה ע"ש, ובאמת נראה מדברי הרמב"ם בהלכות תמידין ומוספין דאין

מראה אף קודם, ובה' תמידין פ"ג ה"כ
 ע"ש גבי צעיר דהגלה דמשמע דמשום
 ספק אם הביא הורגא, משמע דכלא זה
 לא הורגא, ועי' בתמורה ד' כ' ע"כ גבי
 אין זכרין בדבר הבא בעצירה ועיין
 מ"ש הרמב"ם בה' פסחמו"ק פרק י"ד
 בזה ועי' ר"ה ד' ה' ע"כ ע"ש ועיין
 מנחות ד' ה' ע"כ בטעם משום ממסקנה
 ישראל פ"ש אך בזמנת גראה דגם למ"ד
 חדש מותר בחולה לארץ מ"מ אסור
 להביא מנהג במקדש מן הטואות חולה
 לארץ קודם עומר כ"ל בזה זה ר"ה
 למור הטום' וכן הרמב"ם בפיה"מ מן
 באבס, ומ"ש דתייב כרת, יעיין בה"מ
 פסחים בזה ועי' מ"ש הר"ף ז"ל פ"ג
 דיבמות בסוף פרק עי' שם בזה... ודבר
 האגודה קד, יראה בסוכה ד' ל"ו ע"כ
 מחלוקת גבי אגודה של לולב אם אוגדין
 דוקא במיט ע"ש, וה"ל קו, כל זמן
 שהם נאגדים רק במיט הוא טוב, אבל
 אני קבלתי ידיעה אך שהם נאגדים ע"י
 גמימות של זהב וביקורי ירושלים וע"כ
 בזה ל"ע גדול אם זה אגוד אך יוכל
 להצא כי זה רק לה"ר לכן הדבר לריך
 בדיקה טובה ודי בזה.

יוסף ראזין רב דפה דוינסק

סימז קמב

ב"ה דוינסק.

א"כ הרב ר' אברהם מרדכי נ"י מאראקא.

מ"ש בגדר גט [הקושיא בגיטין כ'
 הר"ז גיטך והגייר שלי דאינה
 מגורשה דאופיות פירות באייר, ע"ש
 ברש"י, ואע"ג דמ"מ נתן ולא ה"י פורחיה
 מ"מ כיון דלא הוי שלו לא נקרא נתינה,
 ולמה בעירובין ג' מקלט קורה אמרינן
 קלוש אף דכלא זה דלמעלה מכ' פסולה
 דהוי קורה הגיטלת ברוח מ"מ נעשה
 כשפודין, ה"ל סוף סוף נתן לה וכמו
 דשם אתו רואין רק במליאות כיון דיכול
 לעמוד כשר וה"ל במליאות ל"ה פורחות
 דהא נתן לה הגייר, וע"ש לענין כתב
 לה על איסורי הגאה דכשר, ר"ל דאין
 זה כריתות, או אין זה נתינה או דבעלם
 עיקר נתינה לא ר"ל על הגייר ועל
 הדיו רק לזרת הדבר שע"י דיו הבעל,
 נעשה עליו שם גט, וזה ר"ל נתינת הגט
 דשם ד' כ' מ"מ לריך שלא ישאר ברשות
 הבעל דבר המחויק ולא גרע מזשיחה
 ועי' רש"י גיטין ע"ח ע"כ בטעם גבי

הא איגדה ב' משום ינתן ללא נקרא
 ונתן וכן הוא בירושלמי פ"א דגיטין, אבל
 באיסורי הגאה גם לבעל ליה צו זכות
 לכן כשר בטואר ונתן לה ושוב אינו
 לריך יותר וזה ר"ל הטוספתא גיטין
 דאם נתן הגייר בעלמו לא הוי גירוסין
 ר"ל שיתן לה פרטות הדבר בזה, לא רק
 תואר הדבר... מ"ש גבי ביטור תמן,
 [דהירצתי קושי' הקדושת לוי פסחים כ"א
 דאפר תמן אסור למ"ד בכל דבר וק'
 מחוב' תמורה ל"ג דטעם דשריפין אפרין
 מותר משום דנעשה מלואו אם כן בתמן
 דגם שריפה בכלל ומקיים המלוא ולמה
 אפרין אסור] אין הכוונה קד רק באם
 הטעם משום מלוא שריפה או קיים ואם
 הטעם כדי לבער הדבר אז גם בשריפה
 לא קיים דאין המלוא הפעולה רק הנפעל
 שחבער וכן הוא בירושלמי פסחים פרק
 ב' ופרק ז' גבי אם מותר להתחיל
 הביטור עי"ט ויגמר ביו"ט ונ"מ אם
 יכול לשיט ענה שלא יתבער ועי' תוס'
 ע"ז מ"ח ע"כ גבי פירלה אם מותר
 לנשוט ועי' תוס' ב"ק ע"ו, גבי פדיון
 ולכן תמן לדין דלא יליף מותר ל"ה
 זה מלוא רק לריך לשיט ענה שהדבר
 יתבער גם אפר אסור ומבאר בירושלמי
 ובכרמז"ס...

ב) מ"ש בגדר בלוי פריים וחללוהו
 [הערתו לרמב"ן ע"ז כ"ב
 דבר הבית כולו נתחלל ונעשה חולין
 אך אפשר להדליק המטרה דבעי פנים,
 ואין מקדשין עזרה רק בשירי מנחה,
 וכולם עמאי מתים היו ואי דטומאה
 האתרה בליבור הא תוס' בשבועות פ"ז
 כתב דבעי אכילה וזימחא ו' דבה ל"ש
 האתרה]. הארכתי בזה דזה רק כ"ז
 שהם ביד הב"כ כמו קד דנדרים ס"ב
 אבל אח"כ שבאו ליד ישראל במזרה שוב
 חזרת הקדושה אליהם אם לא שקט
 לפ"י ומאוד הארכתי בזה, וכן מוכח
 מרמב"ם בה' ביהב"ח בזה, והקדושה
 הוי כמו קד דב"פ בנדרים כ"ח פראן
 חזרות וקדושות וכן גמי גבי בלוי פריים
 וחללוהו, ועי' תוס' דהוי כמקדש וכלים
 ולכן בכ"ש יש מועל אחר מועל ועי'
 מעילה י"ט וקידושין נ"ד וכ"כ בזה
 בחיבורי ואבמ"ל.

ג) מ"ש מטריפה [בפסחים כ"ב אותו
 ל"ל ע"ש ברש"י. הלא במנחות
 ו' מנריך קרא דנערפה ולבסוף הקריעה
 דאסור למזבח, הא אי שריפה אסור
 בהגאה שוב ל"ה ברשותו כתמן לאחד
 זמן איסורו וא"ל להקדים וע"כ דמותר

בהנחה] עמ"ש התום' פסחים כ"ב גבי
לא האכר חון למחילה ע"ש.
יוסף ראזין

סימן קמג

יום ג' ו' כסליו תרצ"ה דוינסק.
להרב ר' יחיאל מאיר בלומנפלד
בורשה.

א קראתי מכתבו ובשיטת הרמב"ם
בפרק ה' מיסודי התורה
דאם אינו מקדש ד' נקרא מחלל השם
שהמחבר מוארך בזה בספרו „גאולים“
והנה עיקר הגדר כן שזה קיום מטה אס
יוכל לצרוח שלא לחלל, אס דמבטל עגמו
מן קיום המטה, ועי' בפסחים כ"ג ע"ב
גבי מה ראו עיין שם כתבו שם דאסור
לצרוח היכא שיהי' קידוש השם ע"כ דה
קיום ואסור לבטל להפקיע עגמו מן
המטה בכ"מ שיגור שם, ועי' בתום
שבת כ"ג גבי לילית ופסחים קי"ב וב"מ
בזה, ועי' שבת ד' ל"א ועי' בסוכה ד'
י"ד ע"ב גבי שעת הסגנה דיושעים
בסוכה שסככה בנסרים, ע"כ דזה רק
מדרבנן גזירה ומשום הס"כ מבטליק
הסוכה בכוננה, ועי' במ"ש התום' שבת
ד' מ"ט ע"א גבי תפילין ושלח מסר
עגמו משום דהרבה אין הולכין תפילין
ול"ה שום דה, ועי' בתום' ד' ק"ל דנקט
ע"ז מרופה בידים, ובאמת הנה הרמב"ם
ז"ל הפך הלשון ממה דליתא בגמ' שם
דטנהדרין דשם נקט מטה קלה ערקתא
דמסארי רק על צפרהסוי להעביר על
דת ולא על גזירה, והפעם גזירה הוא
על הכל וא"כ לא יחי' משונה מן ישראל
פגן שכל ישראל שם ולתקד. אבל על
יחיד לריך למסור גם על מנהג דה
כדי שלא ישאנה מכלל ישראל, ובמ"ש
בתום' שבת ד' מ"ט שם, אבל הרמב"ם
ז"ל גרס להיפך בגמ' שם, ועי' בשבת
ד' כ"א ע"ב גבי נר חטכה ובשעת
הסגנה ע"ש, ותלוי בשני פירושים ע"ש
בתום' ד' מ"ה ע"א, והרבה יש להאריך
בזה לפי המבואר בספרי פ' ראה גבי
צדדים ובסה"ת להרמב"ם ובתום' שבת
ד' ל"ב ועי' ברסות ד' כ' גבי כרבנחא
ומ"ש הגי' בהלכות קטנות על הא"ש
דמגמות ד' ל"ח ע"א אדומות ותום' שבת
פ"ז ופ"ח ע"ש.

ב ועי' ד' רק דכתובת קי"י [השבתתי
אחכס] השבועות, הנה ודאי
חל על ליצור דהוא תואר ומליאות ואין
מיתה בליצור אריות דף ו' ומגורה דף

ט"ז ומעילה דף ט' ע"ב ועי' מ"ט
התום' יומא דף ל' וז"ל, כי זה תואר
ועי' מ"ט הר"ן במדרים דף ל"א ומ"ט
הרמב"ם במדרים דף מ"ט גבי דב"ס
של אותה העיר, ועי' כ"ב דף קכ"א,
ע"ש גבי צימין, ואף דבמחילתא אמר
שם דגבי יוסף השביע, ואח"כ האבות
השביעו לבנים, זה רק קודם שנכנסו
ישראל לגדר ליצור וקהל ועי' מיר ס"א
ע"ב אבל אח"כ וגם אחר שנכנסו לא"י
נעשו ליצור ונעשו מליאות אחת גלחית,
וכן הגדר בסנהדרין, עי' בספרי פרשת
בהעלותך אכ"פ: לך כו' דהתיאר הוא
לעולם, וע"ש בזה מ"ט הרמב"ם בפיה"מ
סנהדרין ובה' סנהדרין אף תהי' סמיכה
אי"ה ליומת המשיח, רק משום דהתואר
הוא לעולם, לכן כשיכנסו כל חכמי
ישראל למקום שהיתה שם סנהדרין
האחרונה, דהיינו בטבריה כמבואר ר"ה
ל"א ע"ב, אז יוחל עליהם שם סנהדרין,
ולכן הביא זה הרמב"ם ז"ל בה' סנהדרין
פ"ד וקבלה הוא שכנעבריה ע"ש בזה,
ועי' רש"י כ"מ ל"ו ע"ב מנעלו כ"ד
ועי' בספרי פרשת פנחס דהקב"ה אמר
למרע"ה שיטה את יהושע על פסקי
גדעונים, דמדע"ה ל"ה עדיין בל"י ועי'
יבמות דף ע"ט ועי' ערכין דף י"ג
ולכן מבואר בברכות דף ל"ט דאין
אוכלתא בצבל ואכ"מ, ובאמת שובדא
דכתובות המבוארת בירושלמי מ"ק פ"ג
זה רק על כן וכי רק שובדא דקידושין
דף ל"א ע"ב דשם הוי דלא בא לא"י
רק ע"י סיבה דברח רק משום דהוי
כהן, ועי' בירושלמי פ"ג דברכות צדק
דרב כהנא רב"ק ד' קי"ז ע"ב ובירושלמי
קידושין גבי כהנת דמותרת ללאח לחול
דליכא בה חשש פומחת העכו"ם ועי'
בירושלמי ביכורים פ"ג ה"ג דגם צמח
דהוי קבוע פ"א מ"מ אסור למנות שם
אלא ע"מ לחזור ועי' בשבועות פ"ב
ותום' ריש גיטין וסנהדרין דף ק"א דהוי
שם בית המטוגע ועי' בערכין דף י"ד
ע"א ובתום' שם ואכ"מ.

ג [בדבר עטרה עברית בלאן ישראל]
מבואר בספרי פ' ראה דלא יקטו
רק ע"ש ובגדר ד' דר"מ
במס' ע"ז דף כ"א וכ"כ הרמב"ם ז"ל
בה' מת"ע בסוף, ואף דמבואר בירושלמי
פ"ק דפיאה ובהוספתא שם וברמב"ם
פ"ב דמת"ע דאין שוכרים פועלים ב"י
בשדה מחמת מת"ע חיוק דבלל"ה מותר
י"ל דמירי שפועים בזול וכמה זה
פוחזין שליש מישראל וכמו דמבואר

בכלאים בירושלמי פ"ז הובא ברמב"ם פ"ה מה' כלאים ותוס' סוכה ד' ל' פ"ב ע"ט, אך זה אם פעלי ישראל הם כשרים כדת ומאמינים בדת, אבל אם אינם ק' לא, והארכתי בזה לרב אחד ממדינת פולין ואכמ"ל.

יוסף ראזין

סימן קמד

אור ליום ב' כ"ד שבט תרצ"ה דוינסק להרב ר' יהודה לייב גרויברט

קבלתי מכתבו כעת ואישתהי על הכי דואר, והנה יש ליראך בזה הרבה [השאלה, בדבר יבמה שאח בכסור מיואן לחלון והשני חוגר בב' רגליו והג' באמרקה, והגפטר ה' בן מ' ול"ה לו סימני שערות בכל גופו וקולו משונה ובשרו מחליק וגידו וכיסו קטנים ולא חריע מעולם] אך בקימור כי לפי הג"ל היו עליו גדר טומטום שהתחיל ליקרע ובגדר בינו מבחן [תגינה ד' ויבמות ע"ב], והנה מבואר מדברי הרמב"ם בפ"ב מ'אישות דאין מביא סמנים פ"ט וכן הוא צב"הג בה' יבמות ע"ט והוא קד דכבורות מ"ב בשיטת ר"י ברי' יהודה, ור"ל דלא כהרא"ש רק בודאי אם נקרע אז היו זכר גמור וזו מביא סימנים ככל אדם ולא כר"י רק קודם שנקרע אז לריב"י חיישק שמא הוא סרים, וכ"מ רק לנשת טומטום דאסורה להתייבם, אך זה מבואר שם ברש"י דלכך לא מייבם משום דלאו בר הקמה ולכאורה זה תמוה הא לא שייך ביאה כלל ועכ"ל כה"ג שלא נגמרה קריעה ומ"מ אף למ"ד דלא חייש שמא סרים ומה דאינו מביא הוא משום דלא נקרע מ"מ אז ל"ה גדר ביאה וגרע מן משמש מת שכתבו התוס' ביבמות כ"ג דלא קנה לכ"ע ביבום דשם דוקא דרך הקמה, אבל גבי אישות אף לנישואין מהני וכן במ"ש התוס' ביבמות דף ע"ב, ועיקר הגדר דגבי חישות אף בשניהם מודים שלא נשאלה כהך דיבמות קי"ב לא מהני כלל דשם היא דין ולא מליאות, ועי' הרמב"ם ז"ל בה' אב"ב פ"ט ה"ג, לא כהתוס' וירושלמי יבמות פ"ו דרק ביאה ועי' מ"ש הרמב"ם בפ"י מ'אישות גבי כתובה ג"כ ובה' עברה גבי קנס והארכתי בזה הרבה, והנה הרמב"ם כתב בפ"י מיסוס דלכך לא מייבם משום ספק והרמב"ם לא ספק כריב"י דהרי לא ספק דאשת טומטום לא מתייבמת, והנה עי' ב"ב

קי"ז גבי בן כסור טומטום ושאר דברים לכאורה מוכח דבקרעיהו או רק מסתף ולהבא, אך י"ל דמיירי שנקרע רק אחד מיתת אב עי' מ"ש הרמב"ם סוף ס' ממרים, גבי בן סו"מ בטומטום דלא כרשב"ם רק נקרא אחד שחטא, עי' ירושלמי פ"א דתגינה דפליגי בזה שם גמ' דילן ע"ט בזה, וכן ל"מ דהנה גבי סרים תמה ודאי אם נמרפא קודם שמת האח ודאי דמייבם ואם לאחר שמת או פטור שאין ראוי בשעת נפילה ועי' יבמות קי"א ע"ט בתוס' ומשום דכל רפואה מחלן ולהבא, עי' כתובות ג"ד ותוס' בכורות ל"ח גבי מום, וע"ט ל"ט גבי למיפרע או מום ובדברי הרמב"ם ה' איסו"מ דס"ל דמעל רק לאח"כ רק דכ"מ אם לר"ך לקרות שם להפדין אח"כ ע"ט וכן בחולין כ"ז גבי תמד ובקד דיבמות ל"ה וכ"מ בזה, וא"כ למה לא ימא גם גבי קריעה בן טומטום, והי' זה כוונת ר"י ביבמות פ"א דקריעה או כמו בסרים רפואה, ואם נקרע לאחר מיתת האח לא יל"ל דהוי רק בגדר דשא דאחדא באגפא (פ"ז מ"ז) וכתוס' יבמות ע"ב ופסחים כ"ח, וכ"מ בזה, אך מ"מ זה ס"ל לרמב"ם פ"ג מה' איסו"מ דהוי פסול גמור לקרבן וגם תמורה לא חל כמבואר שם ולא כדס"ד בכורות מ"ב לר"ח דהוי משונה, וגבי בכור אף דפסק זה לבכורות דהוי ספק שם אם נקרע וגמלא זכר לא קרב רק דגבי גיזה ועבודה הוי בכור וכמו דחזיק בגממה ויש בו מקלח סמנים עי' בכורות י"ב ולא כרש"י שם ועי' בכורות ל"ו, גבי משגר בהמה אף דממ"נ דגם נקיבה ובפ"מ מהני וכן כמ"ב יבמות פ"ג ובדברי הרמב"ם פ"ג מה' איסו"מ ע"ב, וכן גבי חלוקה א"י עי' ספרי קרח ופסחם ע"ט, ופיה"מ פ"א דביבורים ע"ט וכן ב"ב ק"מ ע"ט בתוס' קמ"א וכ"מ בזה, ויבמות ק' ובכורות כ"ז ותוס' דף מ"ב דקרי לטומטום ברי', ונראה דהך דיבמות ל"ט גם בטומטום אם נקרע ומימול אין חולקין צביה"ג, ולכך חייק דהרמב"ם בתרומות ספק דגם סרל אין משגרין לבתיהם ולמה גבי טומטום משגרין הא הוי ספק ערל, ועי' תוס' יבמות ע', וע"כ דמיירי לאחר קריעה ומילה, וכן בכהן המקריב טומטום שנקרע וכימול פסול וכן כ"מ לעדות עי' פ"ט מעדות אך י"ל אם ראה קודם שנקרע י"ל דהוי גדר תמלוג בפסלות ואכמ"ל בזה, וכ"ל דה"ה

ליבו. ופ"מ בנן מאמר ל"מ קודם
 ונרע מקמן אף שנקרע ומאלא זכר וגם
 י"ל דאף לאחר קרישה כל זמן שלא
 נגמר ולא הביא אמונים פדיון הוא כקמן
 לבני יבוס ובמ"ט רב"י מחמת הקמת
 שם ועי' בצורות מ' דיש מליאות דהביאים
 הם מצפנים ואם ממעך ילאו פ"ט, פכ"פ
 א"ל הוא בודאי כיצמות ע"כ ורק חליטה
 א"כ לפי"ז אין לה תקנה רק אם האח
 של מדי"י הוא יש לו זקן דלריך לחוש
 שמא הרי הם ספק ארים וגם שמא הם
 טומטום ובגודי אשה, וגם אין בודאי
 ארים שמא האח החוגר הוא בר הקמה
 וא"ל להתייר בלי חליטת האח שיש לו
 סיכוי דיקנה כמ"ט כ"ט, ועי' בה"ג בה'
 עבדים דלכך טומטום לא נקנה בע"ע
 דלא בר אולידי וברמב"ם דזה מחמת
 ספק ועי' בירושלמי מיר פ"ב על הכ
 דד' י"ב דאמר שם טומטום לריכא
 ואכמ"ל ודברי התוס' פי"א דיצמות ט"ס
 שם וי"ל כמו בקד דבכורות מ"ב ובה"ג
 ה' יבוס ה"ט וכן צכהן לעבודה פסול
 אף דנקרע ומאלא זכר וימול ואקלר בזה
 יוסף ראזין

גבי מילה פ"ט בזה, עי תוס' צ"מ ד'
 ס"א פ"א.

ב) [השאלה, אם הורג טרפה בשבת אי
 חייב או לא משום דנצרח קטילא
 קטל.]

עיינן פסחים ד' ט"א פ"ב מוכח דגם
 בטריפה חייב בשבת, רק שם
 י"ל משום דנתכוין לדם א"כ יש בזה
 גדר מפרק ועי' ביצה ד' י"ב פ"א גבי
 שחיטה וכתובות ד' ז' גבי לבי דשם י"ל
 דלריך צדס לכיטוי חי' ע"ש בזה.

ג) [הקושיא דליפשוט בצכורות ו' דחלב
 שרי דריך שרי לאכול ולד מן ח"ת
 ימים דכל חייתה מחלב האם ויהיה
 כבהמה שנתפטמה מאיסורין דמבואר
 ביו"ד ס' ס' דאסור וע"כ דחלב שרי.]
גבי חלב כ"ז שלא פירש מן הדד אין
 עליו שם חלב כלל עי' תוס'
 מעילה דף י"ג ע"א ולא חל עליו פירש
 מן החי וכן גדר דס כלל, דהוי כמו דס
 האברים שלא פירש.

ד) [בקושיות התוס' צ"מ ו' דליבטל
 צרוב גבי קפץ א' מן המגויין.]

ד"ל אם נימא דנתבטל הוי גדר לקוח
 כיון דע"י הביטול באחרים נהפך
 למליאות אחר ולקוח פטור מן מעשר
 בזה; וגם אם להתבטל ולנרף לדבר
 שיתחייב עי' גדה כ"ז ומנחות כ"ב וכ"ג
 ותוס' זכחים פ"ט פ"ב וירושלמי פסחים
 פ"ג.]

ה) [השאלה צבר שנתגייר הוא ואביו אי
 חייב בציבור כיון דהוי כקמן שטלה.]

מבואר ברמב"ם בה' ממרים דרק
 מדרבנן אסור לבנות אביו
 נכרים וע"ש דה"ה אם נעציר ג"כ כ.
 ו [פירות שביעית אי הוי הפקר ממילא
 או דלריך להפקירם.]

גבי פירות שביעית זה מחלוקת רש"י
 ותוס' ר"ה ר' י"ד דה' ס"ז פ"א
 ובירושלמי מדרים פ"ד אמר דהוה הפקר
 תורה וכן פלגי בזה הרמב"ם והראב"ד
 וגם יש קרא אחרניא מן ויתרם תאכל
 ועי' בתוס' ישנים נדרים ד' י"ג פ"ב בזה.
 יוסף ראזין

סימן קמו

עש"ק כ"ד מרחשון תרפ"ה דוינסק.
 להרב החו"ב וכו' כמוהר"ר
 משה יהודה ג"י (הרשנבוים)
 רב באנדזיוב שלום ומו"ט.

סימן קמה

יום ד' ו' טבת סבא לשחא תרצ"ה
 דוינסק.
 לה' משה בצלאר זילברשטיין
 בורשה.

מכתבו קבלתי בגדר מ"ש ההוספה
 יצמות ס"ה [דגבי ממון מודה
 רבי דל"ה חוקה צתרי זימני רק בג'
 כמו שור המועד, וקשה הא צב"מ ק"ו
 ט"ב גבי חגי חדא פטח ראשונה ושני'
 זורעה ואמר צב"מ הא רבי והא רבן
 מבואר דגם צממן סובר רבי כן] עיקר
 הגדר תליא בקד מחלוקת דב"ק ס"ו
 אם סתם שורים בצוקת שימור קיימי
 והגה בירושלמי צ"מ פ"ט אמר דבשדה
 צדיקה לריך ג' פעמים ובשדה שאינה
 צדיקה די בשתי פעמים, לכן הרמב"ם
 ז"ל גבי משפחה דיצמות דף ס"ד פ"ב
 פסק דרק בג' פעמים דהמשפחה היתה
 עד אז צדיקה משא"כ גבי מילה וכדומה,
 וכן נ"מ לכחמילה תשג גם בשתי פעמים
 אבל דיבעד גבי אשה תשג קטלנית ונשאת
 לא מפקין רק בג"פ, ולכך גבי נפלים
 רק בג"פ, ועי' בתוס' יצמות דף ס"ה
 וברמב"ם עי' בגדה ד' ס"ז פ"ט בתוס'
 ובירושלמי יצמות ספ"ו מבואר להיפך

קבלתי מכתבו עם הקונטרס (דגל הרבנים) פ"ד מ"ט א"ש א"ש ב"מ"ה שיך גדר אומן קונה בשבת כלי, הנה באמת הארכתי וגבי ס"ה וכן גבי גט וכן גם בשחיטה לא שיך כלל גדר אומן קונה בשבת כלי, משום דהא מצואר צירושלמי מטער שני פרק ב' הלכה א' דרק בזמן ששבת ומכר ע"ש דהוי מחלוקת דר"י וח' א"ש טעם שבחו או מודה, ומאור הארכתי שם בדברי הרמב"ם שם והנה גבי שחיטה הא א"ש שזה או דרם דאין הקלקול מכר כלל ובלא"ה לא הוא שבת מכר דהכל תלוי בהשחט לא בהשחיטה, וכן בגט א"ש כתב שלא לשמה פסול וכן ב"מ"ה א"ש כן ל"ה כלל שבת כלי, חה ר"ל בחולין דף ח' גבי סבין של פרו"ם מקלקל ר"ל דאין השבת מחמת הסבין, רק מחמת השחט וא"כ ערך השחיטה הוא קלקול ועי' ב"ק דף ל"ט ע"ב גבי נעשה כחומר לו וכו' שחוט יכו' וכן במה דס"ל להבה"ג ז"ל ב"מ דף מ"ח ומ"ט במיתה לא שם פנים חדשות רק שינוי ושחיטה ג"כ ק ועי' ב"ק דף ל"ג ע"ב ריחא ולא נקרא פנים חדשות, ועי' בתום ב"ק ד' פ"ח ע"א גבי טביחה, ועי' שם דף ל"ד פ"א ברש"י גבי כחשה ודף פ"ח ע"ב דבב"מ לא הוי שיך גנבה וקטעה ולא כרש"י דף ל"ד ע"א ואכמ"ל, עכ"פ קי עיקר והגט נעשה זו כונה של הסופר וזווי של הבטל, וזה ר"ל בגיטין דף כ' מתינת גט ר"ל התואר של גט לא הטעם החומר ולכך כתבו על א"ש"ה כשר דזה רק הנייר ולדין קיי"ל לא בהספרי פ' תלף דשם מחלק בהדבר שכתב עליו הגט והכתובה שני דברים בספר כ"ט, ועי' בתוספתא פ"ג דגיטין או שנתן לה הנייר בעלמו ר"ל שטעה חזה שני פשוטות דהיינו מתינת הנייר כתב זה פסול דעיקר הוא התואר של הגט וזה גט, וכן בס"ת עיקר הוא סכומה ונ"מ לך דגיטין דף כ"ד ע"ב דהפסיד שכרו א"ש לריך לשלם לו דמי הראש א"ש כתב שלא לשמה ואכ"מ, טכ"פ זה הוי לא ניכר השבת, ועי' גיטין דף מ"א גבי שיחורר דלמ"ד מה"ת נקרא היזק ניכר גם באין ניכר כלל בהעבד, ועי' בתום מעילה י"ד גבי לביעה דמשמע שם דלא הוי שבת ניכר ועי' ב"ק ד' ק"א דלביעה נקרא הגאה הנראה לעינים, ואכמ"ל.

ע"ד מ"ט על דברי הר"מ [בכ"מ פ"ז מה' אבות הטומאה פ"ב מש"כ שם בטומת הראב"ד דכונה הש"ם הוא

גזרה שחא נטמאו ידים בשחך דא"ש כן מה מהני הא דנטולין לידים הלא א"ש נטמו ידים בשחך נטמא כל גופו ובשני טבילת כל הגוף והערב שמחן בודאי תמוה, והנה באמת לכאורה הא בפסחים ד' י"ז ע"ב ג"כ מצואר להיפוך מהרמב"ם ז"ל, ועי' מ"ט הר"מ ז"ל בפ"ב דטהרות מ"א ועב"י פ"ב וספ"ה דמכשירין, ובהקדמה לפי"מ דטהרות כתב דאין משקה הבאה מחמת ידים מטמא כלי וקלט מוכח כן מהך דתגינה ר' כ' פ"א בתום וד' כ"ג דרק מחמת רוק פ"ה נטמא המפה ולא מחמת ידים, ע"ש בתום, ובאמת ק"ד משנה דכלים פ' כ"ה בק"ד דר"מ ור"י בידים טמאות או טהורות, הוצא צירושלמי ברכות פ"ח ו' זגינה פ"ג, ובפשיטות י"ל דבזה פלוגי דליכא כלל משקה שיטמא כלי מחמת ידים, אך י"ל כן דזה תלוי בק"ד מחלוקת רידים פ"ג א"ש כלים הנטמאים פ"י משקין א"ש מטמא הידים וס"ל להיפוך ג"כ ואק לא קיי"ל קו, וכן ל"מ בין סזס ידים או ידים הודאי טמאים, והארכתי בזה בדברי הראב"ד בפיהמ"ט פ"ג דעדות גבי מחלוקת ר"ד וחכמים גבי פרה ובתגינה דף י"ח ע"ב ובפרה פ"ב מ"ז דנקט רק נטמא ודאי ואיך הדין בבתים ידים לפרה ובכרמב"ם בזה, והנה עוד כ"מ דהנה זה פלוגיהא בתוספתא דטהרות הוצא בר"מ בפיה"מ פרק ב' דטהרות א"ש גזרו בטב"י על ידים שלו, כיון דלתרומה טמא מה"ת בלא זה ע"ש אך א"ש פסקין דגם לטב"י יש ידים ועושה משקה תחלה כמ"ש הרמז"ל פ"י מאה"ט ה"ו ונראה לדין ידים של עב"י חמור וזה המשקה מטמא כלי ג"כ וכמו ידים שנגעו בטומאה המטמא ידים וזה ר"ל כגון נגע בשחך וטבל ומ"מ ידים שלו טמא והם ג"כ מטמא משקין לטמא כלים, ועיקר הגדר תלוי א"ש נט"י רק משום גדר תרומה, דחולין ד' ק"ז וא"כ ל"ש בטב"י וא"ש מטמא ראב"ב שם שיך גם בטב"י, ובה י"ל דברי הירושלמי ברכות שם ותגינה פ"ב ואקלר, והנה האמת שגו שכתב בפשי"ת הוא טמון בארגו לא חוכל ליתן לי פת לבקשו.

סימו קמז
 עש"ק כ"ד אב תרצ"ד דוינסק.
 [לה' שמעון הורבנד
 בפיעטרוב]

קבלתי מל' [השאלה בזה שכחב הא"ה הובא בט"ו סי' מ"ו לנגיבת עמול אינו מושיל סמימת חלב ובט"ז סי' מ"ג ס"ק ב' מעריף בקרום העמול ובש"ך צנקה"כ מכשיר וסותר עלמו מס' מ"ו ס"ק ג'. והפמ"ג חוסר כט"ז, וא"כ איך דעתו הגדולה אי להכשיר כיון דאדיק טפי כסברת המ"י ומהר"י הלוי הובא בפמ"ג סי' מ"ג, או למרוף.]. והנה גדולי לא מהני הקרום להטמק לדינר וזה כי עמול אף אם מהדק לא מהני וכן מוכח מן בה"ג ז"ל דהנה אף דפסק שם דחלב חי' אינו סותר מחמת דלא מהדק, מ"מ כתב בזה' חלב בלבי' בדקין סותר אף חלב שבזהמה היא עמול ואסור ע"כ והטעם משום דזה שפיר מהדק וסותר [ואי תרתי לביצותא אדוק היטב וחלב פורר אבל של בהמה כיון דהוא עמול אף לדוק טריפה כט"ז] ולכן מבואר בחולין דף ל"ג דבשי גריה ר"ל דעפי מהדק משאר חלב, ואף דמשלן רש"י חולין ד' מ"ט ע"ב [ד"ה קרום ובד"ה אף כל] לא מוכח קן יש בזה להאריך אבל של בהמה לא מהני מחמת דהיא אסור לא מטמק להבשר להתיורו והרבה יש להאריך בזה בכל"מ נקט לשון מגין דף מ"ח ע"ב וד' מ"ג וד' מ"ה ע"ב וגרסה התוס' דף מ"ב זה תליא אם טריפה מחמת עלמה או מחמת סיבה אחרת מרש"י חנוני ד' ל' ע"א גבי דקין שלא יפני הרשי ותוס' ד' ל' ע"י גבי בה"כ ע"כ בזה. וכן משמע מרש"י חולין ד' כ"ה ע"ג, וכן הרמב"ם בזה שחיטה פ"ו הלכה י"ט כתב מפלג, ופחות מדינר זהב אי מפלג יש לומר השום דבר לא מטמק לדינר וזה ולא כמו גבי פור בחולין ד' ע"ו ע"ב דמשלים או מטמק ע"כ, וכן לא מהני כלל גם לזירוף ולהשלמה לכן מה לנו הקרום ולא שייך כלל לדבר של עמול ורק חייבין עליו כמבואר חולין ד' ל"ג ואכמ"ל.

יוסף ראזין.

סימו קמח

מוצש"ק י"ב שבט דיינסק.
לכבוד הרב וכו'
ע"ד שאלתו בדבר תיקון העירובין דעיר לאדו אם לסמוך על חושי הטעלעגראף, צודאי דלא מהני וכבר האריכו בזה ועיקר גדר פתח הוא רק העשוי להכניס ולהוליך כמבואר שבת דף

קמ"ו ע"א ותוס' שם ד' ק"ב פ"ב ותוס' זכחים ד' ל"ה פ"ב, ד"ה שניים ועי' תוס' פירובין ד' פ"ד ע"א, ואף דמבואר בזה דעירובין ד' ט"ו ע"ב ד' ט"ז דגם פירלה אי כפתח ועי' בתוספתא פ"ב דגם בתל בזמן שלד אחד נמוך אי כפתח ואף דזה אינו עשוי בידי אדם כמבואר ד' ט"ו, מ"מ היכא דעשוי לר"ל ודאי לא מהני בלא מעשה המבטלו, וכמו בכמה מקומות בזה לגבי כלאים ופומאה ועיין בסגהרין קי"ב ע"א גבי הדחו מאליהן וסוטה ד' מ"ג ע"ב גבי לביג דאמר שם דמעיקרא לפני קיימא ובזכחים ד' ל"ב ע"ב וכו"מ בזה וכיון שזה עשוי מן שלד מוכח דלא נפיתחא עבד וכמו בדף ו' ע"ג ואכמ"ל בזה, וח"ו לסמוך על קולא דס' ריבוא אף שהתוס' ורש"י בכל"מ כתבו זה ע"י צנכות ד' ז' ע"א דשם התוס' כתבו רק ט"ז אמה ע"ג, ואף לשיטת התוספות ורש"י זה רק גבי הולאה צרה"ר ענמה אבל מרה"י לרה"ר או מרה"ר לרה"י לא יזהי לכו"פ בזה נפ"מ בין ע"ש האב ובין דבר דהוי הלמ"מ דזה בכלל זה או כ"ל להתוס' ורש"י דלא נגמר רק כה"ג, וכן במה דס"ל לר"ל בירושלמי פ"ח דעירובין דאין רה"ר רק אם היא מפולג מסוף העולם ע"ש וכן רק דעירובין כ"ב ע"ב גבי שאין כדגלי מדבר ויש בזה אריכות גדול וגם זה היא שטה דחוי' וח"ו לסמוך על זה, ומה שכתב אם י"ל נפ"מ בין עכו"ם לישראל עי' בירושלמי פירובין פ"ה גבי עיר חדשה, דרק ל' דירות ישראלים ושם פ"ק גבי שיירה וכ"כ הרמב"ם ז"ל דרק ישראל, אך שם משום דירה, ועי' בירושלמי מגילה פ"ק גבי עיר חומה שבעשה של עכו"ם בעלה שם מוקף חומה, ועי' בתוס' כתובה ת"ה ועי' ערבין ל"ג דרק אם הקיפו עכו"ם קודם ישראל והטעם דעיר הישבה ואח"כ הוקפה הוי החומה מן העיר שלא חל גדר מוקף חומה כלל יעי' פירובין כ"ו ע"א ובירושלמי שם יאכמ"ל, ועי' בתוס' יומא י"א, אך לכאן ל"ש זה וח"ו להקל בזה ואקלה.

יוסף ראזין

סימו קמח

דה' יהודה ארי' בטשענסטחוב.
קבלתי מכתבו מ"ש בתוס' מחמת דף ס' ע"א ד"ה ומדכאמה

[שהקשו שם נמה בני שחיטה בפנים והא לא בני כהונה והירלו משום קבלה ע"ש והקשיתי מובחים ק"ו ע"ב זכולה בחוק וזוהרה בפנים הוי שחויי חוק ואמאי והא כאלו ל"ש הטעם משום קבלה כיון דזוהרה בפנים, וחכס אחד רזה לתרץ משוב היפסל הדס זיונא להמבואר צבינה ל"ז שאני בהמה דקא ינקי תחומין מהדדי אמנם זה אינו דל"ש פסול יונא רק בנתקדש בל"ש, והל"ב כיון דכ"ש אין מתקדשין רק בפנים הל"ב שבחוק לא נתקדש, ועי' מנחות ע"ח דסכין עדיף מל"ש, ובריב"ז"א ריש חולין דקודם קבלה ל"ש פסול יונא, עוד קשה אמאי ל"א לכך בני שחיטה פנים דאל"כ תפסול זיונא] התום ר"ל כנון אש קבל זלשכות אבר לא פסל משום יואה כזבחים ל"ו ע"ב אך פנים ל"ה וכן ר"ל הך דזבחים דף ל' ומעילה דף כ"ו ע"א, ומ"ש ברגליה בחוק חייב, ז"א רק בזה פלוגתא אש נפסלה או לאו דהתום ס"ל דרק לכתחילה והרמב"ם דפסול ויעי' זבחים ק"ז ע"ב גבי כולה בחוק ע"ש. וגבי סכין מתקדש לרס בסוטה י"ב ע"ב ורש"י זבחים י"ג ומנחות ט"ז ע"ב ודף ע"ח שם. כל דמתחלה קדוש אגב הגוף בנדר גידולים עי' תום תמורה ד' ל"א ע"ב, והל"ב קדוש גדר דס, ונ"מ ג"כ באש לא קיבל דרס ליכא מעילה גם קודם כפרה, מ"מ י"ל קודם קבלה יש לה מעילה, ועי' במעילה ד' י"ב גבי מקו דס, ובאמת י"ל בזה גם בקק"ל לאחר שחיטה, קודם קבלה יש מעילה בדם וביה ח"ש ד' הר"מ ז"ל בה' מעילה ואכ"מ...

הא דמתעט עמאה [ברש"י חולין קי"ז דליף ממזן הבהמה וקשה למה יליף ככריתות ד' למעט חלב חי' משור כשב [ועו] זה מתמת דל"ה שור כשב ועו ככריתות ד' רק דנ"מ לר"ש דס"ל קלוס בן פרה אסור שוב לריך טעם אחר למעט חלב יעי' פסחים כ"ג גב-חלב ואכ"מ.

יוסף ראזין

סימן קנ

עש"ק י"ב אדר"ת תרצ"ה.
 לה' פנחס פייביל קאליש
 מאטבורצק.

מה מטרידיני, בדר מוהן, [השאלה, אש מוזן פרי צפיו אש מבדך

ברכת הפרי, או שהכל כמו סוחט פירות שמבדך שהכל על המשקין.] יעי' ז"מ דף פ"ו ע"ב, וזה תלוי אש כ"ז שלא יאל המשקה אש יש עליו שם משקה, עי' תורת כהנים פרשת שמיי פ"ב פ"ג גבי יין צננבים הוי בגופן ר"ל דחל עליהם שם משקה בגופן, עי' פסחים ד' ל"ג דאש מפקד פקד וערבין ד' מ"ו ותום חולין ד' פ"ו ע"ב וד' קי"ז ע"ב דלא ס"ל כן בסל דגם בזה אין שם משקה עליהם בזמן שהם צפרי ועי' בתום מעילה ד' י"ג ע"א גבי חלב ושבת ד' קמ"ד גבי סוחט ורש"י חולין ד' ק"ט ע"ב גבי חלב זה מחלוקת בשני פירושים ברש"י שבת דף ל"ה (קכ"ז) וצירושלמי שבת פ"ו גבי סוחט זמים במחזר אין חייב משום קולר, ועי' בתום ז"ק דף ק"א וכ"מ בזה ואכמ"ל, והרבה יש להאריך בזה החילוק בין תרומה דחייב על כוית יין ובין מע"ש דלריך דוקא רביעית וצירוש' גזיר פ"ו גבי פרידה של רימון, עכ"פ כ"ז שלא יאל אין עליהם שם משקה, וכ"ש שאר פירות וברש"י פסחים ד' ל"ג ע"ב די בזה ועי' בתום חולין ד' ס"ו וד' ס"ד ע"ב, חכמים ד' כ"ז ע"א גבי דס ואכמ"ל.

יוסף ראזין

סימן קנא

ביה עש"ק י"ס אב תרצ"ג דוינסק
 כבוד הר' וכו' מו"ה אברהם
 בנימין שיחי' באסטרווב.

[סובב על השוזה הגדפס צשו"ה לפנת פענח חלק א' סי' מ"ג ע"ש].

קבלתי מכה' עם הגדפס והנה עמות הדפוס שם צמ"ש ור"ל יסן כגון שמרע אחר ר"ה, וז"ל אחר שה"ל דאשתקד והביא שלים קודם ר"ה כז"ל... [סובב על התשובה צסי' קל"ה, שכתב שם שגמרא דילין בקידושין ל"א פליג עם הירושלמי מגילה פ"ב ע"ש והקשה מירושלמי שבת פ' שמונה שרלים ס"ד אמר ר' מנא אינו ידע ר' יונה מן הוה לא שמה, ור' יונה הו' אביו של ר' מנא, עי' ירושלמי שבת פ"ו ה"ב אמר ר' מנא יאות א"ר יונה אבא, ועי' צירושלמי קידושין פ"א ה"ז איזוה מורא וכו' שלא מחיר שלא יקראטו בשמו ומוכח דס"ל דמוחר לקרוא בשמו]

וגדר מ"ש מירושלמי שבת גבי ר' מנא ור' יונה שם אמר ר"י

אבא, וכמבואר פ"ב דע"ז חוה מותר
כמבואר בכ"מ בזה, ועי' מעילה ד' י"ז
ע"ב וכ"מ בזה ובגהרין ד' פ'...

[הקושיא בתום' חולין ק"כ ד"ה מה
להק' דנבילה ל"ה לה שעת הכושר ואף
בתייה אסור משום אבמה"ח ואפי' אם
לאו לאברים עומדת ה' בה איסור איט
זבוחה, ונ"ע דהא כאן בעל מיתרא הוא
י"ל וסובר בחולין ק"ג לחד שיטייה
דלאו לאברים עומדת וסובר במיר כ"ט
דאין שחיטה לשוף וליכא עשה דזבחה
ובדאי האכא בעוף מיירי].

ומ"ש אי גם בעוף גם לר"ל יש
איסור זבחה, עיין בתום'
חולין ל"ב לר"ל יש אי זבחה גם בעוף.
והרבה הארכתי בזה בגדר הך מחלוקת
דחולין דף ע"ז ע"ב וע"ד אם שחיטה
שושה ניפול או לא ור"ל אם השחיטה
שעלת דוקא בכל פרט האברים או
בכלל ועי' בתום' זבחים דף ס"ט ע"ב
גבי הדין אבמה"ח מן הטריפה, הוי
גמי נבילה לא אבמה"ח, ועי' חולין ק"ג
ובחדושי הארכתי בזה, ועי' בחולין י"ז
דף כ"ח דגבי שוף למ"ד אין לה
מה"מ שחיטה אבל הגמירה זה שחיטה
ודברי הרא"ש בשם מהר"ם זיומא פ'
יהב"פ הם תמוהים דאי"א שיהיה שוב
לזה שחיטת נכרי ע"ש, וכן מ"ש התוב'
חולין דף כ"ח ד"ה תהי דלר"י לא
מהי פ"ש ונ"ע דלמ"ד אין שחיטה
לשוף מה"מ זה גופא הוי גדר שחיטה
ואכמ"ל ועי' כריתות ד' כ' ע"ב בתום'
ואכמ"ל ואקלר.

יוסף ראזין

סימן קנב

יום ג' ט"ז מח"ש תרס"ב דענאבורג.
**שוכ"ט כמהר"ר חיים יעקב
רש"ר נ"י.**

טבלתי מכתבו כעת [השאלה ה'
פ"ד מלינה במילה ע"י מכוונה
לא צפה] והגה פ"ד הדפסת קונטרס
שלו מהראוי והגהן לקבוע דבריו בדפוס
כיון כי הם נכונים ומסודרים בסדר נכון
הנה ידוע מ"ץ האומ' בשבת דף קל"ה
וביצמות בגדר גר ומלך מהול ועי' בבבלי
המאור ומלחמות ד' בספי"ט דשבת,
ובפירוש המשניות מבואר שם דמשה של
ביום השמיני רק על האב, ואח"כ על
כל מי שיראה אותו, ועי' בחיבורו פ"א
סה"א לכאורה לא כתב כן, ועי' ברש"י
שבת קל"ב ע"ב ד"ה ביטוי ע"ש, ועי'

בפ"ג גבי ברכה להכניסו ע"ש, וזה
בה"ה גבי מל עבדים, ובתוספתא סוף
ברכות אמריק דמל עבדים על המילה
ברכה בפ"ע ועי' בשהמ"א ספי"ט דשבת,
דהנה בגמ' דילן בטוסה הברכה רק בנר
ובעבד אימא להטיף, אבל לא בישראל,
מבואר בשהמ"א שם טעם כדי שלא
ילטער על הדם, והרמב"ן במ"ה על הך
דגב שמתגייר, שהוא מהול ס"ל דהך
דחטפה, רק כדי להכניס לכנפי"ו וכו'
ט"ש, עוד יש שינוי בצרכת עבדים מן
גרים בשבת קל"ז ע"ב דכאן אמר
שאלמלא לא נתקיימו וכאן חוקות, אף
דברמב"ם ורי"ף הגירסא שזה, מ"מ
למה בגמ' דילן נשתנה, אך הגה ידוע
מ"ש התום' שבת קל"א ע"א אם זה
מזה נמשכת או כבר נפעל, ועי' בתום'
מכות דף י"ד ע"א, אך עי' בירושלמי
פ"א דר"ה מ"ש למה לא נימא גבי
מילה בשמיני לאו דב"ת, ותירך דלא שייך
על דבר דלא ניתן לתשלומין עי' בתום'
ר"ה ה' גבי פסח זימנא קבוע ותוס'
ברכות דף כ"ח ע"א גבי נוגי אספתי
ע"ש, אך אח"כ קשה נימא לאחרי ח'
יעבור על ב"ה, אך קך, דיש ג' דינים
אי' למול, וזה רק על האב, ולכן א"ש
מ"ש הגמ' בפסחים דף ז' פ"ב גבי
ברכה, משום דזה הוי גמר ולא נמשך
ול"מ דאם מל ואח"כ נמשך אף אם
נימא דלא כר"ה רק דהוא ערל אז
ליכא על האב חיוב יותר מן ישראל
אחר זבחה א"ש מה דמבואר במכילהא
פ' בא דמשך אינו מעבד בפסח ע"ש.
ולא הביאו זה בגמ' דילן, משום דלפעב
בפסח זה לא משום שיהי' מהול רק
שגריך למול חוה רק. גבי כן ועבד,
והמלוה האת כיון שעבד ח' בטלה, אך
מ"מ מוטל עליו מחמת שטובר על
הדבר לכן מעבד בו מלאכול בפסח אף
דשיהי' מהול מוטל על כל ישראל, אך
בזה ל"ש ב"ת דזה רק דבר שגריך
לעשות לא דבר שגריך שיעשה, ועיין
בירושלמי פ"ח דיבמות דבן קטן מוטל
על הכל לא גדול, חוה מ"ש הרמב"ם
בפיה"מ הג"ל, ומ"ש בחיבורו וב"ד מזוין
היינו רק שלא יהי' ערל ללא מטעם מילה,
ומ"מ לכא דשבת קל"ה ע"ב דכל שאין
אמו טמאה דמלין מיד אם הוא גדר
למול או שיהי' מהול ולכך לא דחי שבת,
והנה גבי עבד החיוב רק למול וסלא יהי'
ערל אבל שיהי' מהול ל"ש זו, ולמול יש
בזה אריכות, אם משום דאז נעשה דין
העבד, ויש בזה אריכות גדול גבי שפחה

שלא טבלה, עי' בתום' שבת קל"ה ע"ב
 ובפרדס לרש"י דס"ל דשפחות מקיימין,
 ובדברי הרמב"ם והראב"ד גבי ק"פ אם
 גבי שפחות מעכב, ובתוספתא דע"ו פ"ד,
 ובה א"ש מ"ש הנוס' יבמות ע"ב ע"ב
 למה לן הך שנוי' דנפיק מן המול ימול,
 ועי' בירושלמי דשבת דיליף משם גם
 פריעה, אך באמת קמ"ל דגם הו' כלא
 מל כלל דה"א דהו' דמהול לא מיקרי
 אבל הפעולה עשה וא"כ לא מעכבי
 מלחכות בפסח קמ"ל וזה מה דגמ' דילן
 שבת קל"ד ע"ב גבי אומן חייב נקט רק
 לזין ולא פריעה, ובירושלמי דהפי"ט
 דשבת נקט גם פריעה דש"ס דילן ס"ל
 דמילה ופריעה הו' ב' מלות המעכבות
 זה את זה, ולזין הו' שליל, והירושלמי
 לא ס"ל קן, ואמ"ל, וגבי עבד יש מלת
 למול ומטה שלא יהי' ערל, אך לא
 שיהי' מהול, וגבי גר מטה למול ליכא
 רק המילה הוא גירות, ואח"כ מטה שיהי'
 מהול ושלא יהיה ערל, דהרי באמת המילה
 אינו מלין אותו קודם טבילה, שפדין אינו
 ישראל לדין, דס"ל דלריך שניהם, ובה
 א"ש מה שהקשו הרבנים האחרונים על
 הראשונים לזין שאין מעכבין בחול
 לריך לחזור דהא ביבמות מ"ו פ"ב גבי
 גר פ"ב בחול ע"ש, אך ז"א דה באמת
 לריך רק אחר הטבילה, אבל קודם טבילה
 אין שייך רק מה דעלם מילה, והגה גבי
 גר שנתייר מהול ע"כ הטפה רק משום
 מלות דם ברית, ודאי' דהו' משום גירות
 היכי אמר ביבמות ע"ב פ"א דלראב"ש
 שרי בליה נתי משום מילה לא איכפת
 לן. תיפ"ל משום גירות, דלריך יום
 כמבואר דף מ"ו פ"ב גבי טבילה, ואף
 דהרמב"ם פסק דדיעבר מהני, זה רק
 בטבילה ומשום דהו' עגמר דין ע"ש
 בתום', ולכן בירושלמי פ"ח דיבמות
 מחלק בין גירות לגר משום דגירות
 לכו"ע אסור דהו' התמלה, וא"כ גבי
 מילה ודאי' דיעבר ג"כ לא משום גירות,
 וז"ל דהך דהטפה משום מלות הטפה,
 ורק לאחר טבילה, ורק בגר לא בעבר,
 והנה בדברים ל"ב מפרש דחוקות קאי
 אמילה ואמ"רה, וזה דגבי גר קיים מלות
 מילה, וגבי עבד רק משום דע"ו נעשה
 עבד ושייך במלות כאלה וגדר מילה
 ל"ש ב, אך באמת רש"י כתב שם בשבת
 קל"ד ע"א בסופו, דיש מטה בהטפה
 דם מקרא דגם את דם בריתך וכו'
 ועי' בירושלמי שבת שם דיליף מן המול
 ימול, וזה שיטת הרמב"ם גבי טלד מהול,
 ולא משום דק דשבת קל"ה משום ספק

שאי ערלה נטשה, דהרי פסק בהלכות
 תרומות פ"ו הי"א דאכל בתרומה ע"ש,
 ועי' בתום' שבת כ"ה ע"ב, גבי הלוקה
 עד שכהו דהרי טלד מהול איכא למ"ד
 וכו' והוא תמוה דהא שם משום שאין
 ערלה, רק דע"כ דס"ל נשיטת הרמב"ם
 בה' תרומות ורש"י דיש מלות הטפה
 ואיך לא ס"ל קן, לכן ר"ל דהו' בודאי
 מלות הטפת דם לריך משום מטה בין
 בישראל בין בגר, וכל המחלוקת הוא
 רק למילה שעי"ו נעשה גר, אבל כיון
 שנעשה גר מחוייב מחמת המטה וכן גבי
 ישראל דבישראל יש ג' מלות, אי' שימולו
 אותו, ובי' שיהי' מהול, וג' שלא יהי'
 ערל, והדחי' של שבת הוא רק חיוב
 שימולו אותו, וזה רק בזמנו, ולכן דוחה
 שבת, ושלא בזמנו אז הך דהב"ד מחוייבים
 למולו, שלא יהי' ערל, וכשיגדיל אז מוטל
 עליו שיהי' מהול ואז לריך הך דהטפת
 דם ברית ומעכב במילה, רק דזו המטה
 ל"ש על אביו ועל ב"ד רק עליו, וממילא
 שוב ל"ש בבבב"ה גבי קטן בזמנו, וזה
 דאמר רב פפא האי אומנא, ר"ל דאף
 דהו' אינו מוטל על המוהל כשהוא קטן
 לפני' שיהי' גדר בזמנו ולדחות שבת וכמו
 גילד מהול, ולכן ז"ל גבי מילה משום
 סכנתא דחיטין שבת, דהו' דאי כיון דלריך
 הטפת דם לריך לפשות מעשה בזה להטיף
 כמו בכה דחולין כ"ט פ"א דגבי קדשים
 בע"כ לריך שישחוט הורידין דהוא עלמו
 לדם לריך, וכ"ה בזה, אך מ"מ זה אין
 המטה על האב או על ב"ד רק עליו
 כשיגדיל קמ"ל מ"מ משום סכנה, ובה
 י"ל לדברי הרמב"ם ז"ל דחובל משום
 מפרק ועי' שבת ק"ו פ"א, דשם פדין
 א"ל לדם, וע"ש בתום', ובפסחים ע"ג,
 וז"מ, ועיין דף קל"ו ע"א גבי בן ח"ה
 ברש"י דס"ל דא"ל כלל מילה משום דנפל
 וכה כמנאי אם ר"ל על מחתך בשר או
 אפשר דלענין חיוב מילה, ועי' גדה כ"ד
 ע"ב ובירושלמי פ"א דיבמות ע"ש, לכן
 לדין אף שבקטן בזמנו אין המילה רק
 משום סכנה אבל להיות עליו שם מהול
 זה הו' פשוט במילה והולאת דם, ולריך
 רק בפה ועי' ישראל הראוי למילה, וכיון
 שיש בזה מלות לריך להיות בנזף, כמו
 דק דפסחים כ"ז ע"א, ואף דמלינו ביומא
 מ"ה ע"א, דעביד במפוחא גבי הלוקה
 האש, חדא דגם שם פליגי ע"ש בתום'
 חזנים י"ב ע"ב, ועוד יש לחלק, ובכה
 דמיר מ' ע"א, דאמר ותגלחתן מטה
 לאפקי נשא, ר"ל קד, דלא דהמטה
 שיהא מגולת דהו' די אף נשא וכמו

סימן קנג

ב"ה דוינסק.

**כ' ה' שמעון הוברבנד
פיעטרקוב.**

קבלתי מכתב כבודו [השאלה אם

מוחר לכן להעמיד "ביינקטס" לאביו לנודק רפואה במקום דיש אחר, כיון דעושה חבורה וגלרר דיש פי' סגהדרין פי'ד ועי' ברש"י שנת ק"ז ע"ב ד"ה גלרר ועי' ברמב"ם פ"ח מה' שנת ה"ט] והנה באמת זה תלוי בירושלמי סגהדרין פי"א ה"א אם כמו חבורות עד שיחסור, וכל הב' מחלוקת לאביו ורצא בב"ק דף פ"ה ובגיטין מ"ב אם חייב שום מק כגון דסופו להצריח ע"כ ולאן פסקין כרצא דפטור ע"ש בזה, ורק בדברי רחוק מחמת ששומר בו עיקר האבר וכמו בשער כ"ז דלא סבו נשא מחמת דשומר בו עיקר השער של אבר, ועי' מיר דף מ"ו ודף כ"א ודף ס"א. ע"ש בזה, ומכות דף כ' ע"ב, גבי קרחה, וז"ל זה תולד דבר חדש יעי' ב"מ ס"ד ע"א, ע"ש, אכן בזה יש כמה סתירות, אם חלב בזמן שמובלע ביד אם לא היו כלל מילואות חלב או הוה יע"ש ברש"י שנת ד' ל"ה גבי מפרק ס"ל דהו עליז שם חלב יעי' בחולין ד' ק"ט ע"ב גבי כחל נראה מרש"י דלא ס"ל קד יעי' בתו"כ פ' שמיני נראה דס"ל דחלב ביד ל"ה כמו יין בענב דזה גוף זה רק כגוס יעי' בפכחים ל"ג ע"ב אם מפקד או מובלע ותוס' עירובין ד' מ"ה ושנה ד' י"ט ע"ב וחולין ד' פ"ז ע"ב גבי משקין וד' קי"ז ע"ב, ע"ש בזה, ותוס' מעילה י"ב ע"ב גבי חלב של מוקדשין וד' י"ג, יעי' בשנה ד' קמ"ד וברייתות ד' י"ג אם חלב מבילע או פקיד, וכמו הך דכתובה ד' ה' ע"ב וד' ו' ע"ב, פקיד ועקיר, ויש בזה כמה סתירות.

יוסף ראזין

סימן קנד

מש"ק י"א אייר תרצ"ג דוינסק.

[להר' וכו' ישראל לייב שיחי'

ראזענבלום בורשה]

קבלתי מכ', ולמה עכב כ"כ זמן.

א) עגור ביקור, [ברש"י עירובין ק"ג פ"א דקרנות ליצור לריבין ביקור, והרי בפסחים ל"ז הזכר רק בתמיד ופסח, ועי' בתוס' זבחים ק"ג פ"א

לענין קרחה במכות כ' ע"ב, רק לריך שיגלה, וזה ל"מ בסס וכמ"ש רש"י בקידושין כ"א ע"ב, גבי מיטע סס ע"ש ברש"י לריך מכח האדם, ועי' בזויר ס"א, וזה תלוי בפק דזבחים ס"ד וס"ה ע"ב, וכו', ומעילה דף ס' אם מימי מעכב, דעי' בתוס' זבחים דף פ"ה ע"ב דמימי הוא גדר שחיטה, להזיח דם, וע"ש בתוס' ד' ס"ז ע"ב ד"ה אלא וד' כ"ד ע"ב וכו', והנה שחיטה דמוזיא דם ממילא רק כיון דסבין מקדשה הו עבודה עי' זבחים י"ג ע"ב וכו', משא"כ בעוף ולזה לריך מימי, ובהו יבואר דברי הגמ', שם ס"ו ע"א, גבי הולכה שלא ברצל, ועי' פט"ו מהלכת עומאת אוכלין ה"ח ברמב"ם דגבי דם ממק' בפה אף דגבי מכה מזואר בתוספתא דכלים אבא בר"ש כלים פ"ט משנה ד' דגמי זוקן, וזהו רק בליחה, ולא דם, הנה באמת לפי דברי הראב"ד ז"ל בפ"ד דה' כלים דגמי הוא בולע ומכניס בתוכו, משא"כ בדם שלריך שיראה, ועי' בזומא ל"ח ע"ב גבי צעיא דסיב ע"ש, ובירושלמי ס"ב דתציגה דאמר שם ויכרמה בסב ויסביל חייבין דנא חייב ודמי זוקן עי' שנת דף ק"ב ע"ב וכו', וגם דמינו בנדה ס"ג פ"א דרוק מעלי להעברת דם עיין שם, והבאל דפומא מעלי ע"ש, ובגדר סכנה מה שכעת אומרים שאין סכנה, במכהני ללאדאון הארכני בדברי הירושלמי חלה פרק א' גבי קרמים על עיקר בדיקתה נחלקו, וכן בתרומות פ"ג גבי התורם קישות וכו' בזה, וא"כ קשה נבדקו אן ועי' בתוס' ע"ו ס"ז ע"ב גבי ג"פול וד' ס"ט, אך באמת כל שפסקו דין על ידי בדיקה לא מהני כלל מה שאנו אומרים שהטבע להיפוך, וזה רצה לומר הירושלמי שביעיית פרק ב' סה"ד וקסמא בידן וכו' בנדה פרק א' ר"ל דהטבע הוא בידו לענין הדיון, וכן הוא הדיון גבי פריפות ואכמ"ל, ואף דמינו בעין חכש שלהם ברמב"ם בזה' רומח פ"ז הלכה ד' ועיין בזבחים פ"ט ע"ב דרוק קריר, מכל מקום כאן ל"ח לזה, לכן ישתקע הדבר יסבר פי הרזים לעקור מנות מלינה שהיא דבר תורה, לכן אסור לשנות מהג אבותינו הקדושים בלא הפסק מוך ושורן גדר וכו' ואל תשנו מהג אבותינו וד"ל, והנה א"י"ה בזה החורף אהן בדפוס חיבורי הגדול הנקרא בשם לפנת פענח שם ת"ל יתראו נפלאות מתורה ד' ויפבררו כל העפיקות.

יוסף ראזין

דאסור לשרוף הפרה במקום קומאה לך לריך לבדוק אחר הטומאה, וכן בחולין י"ז ע"ב בדביקת סכין מה"מ, ומקשה פשיטא כיון דכי נקיב טריפה בעי בדיקה, וא"כ גבי קרבנות דבע"מ פסול לריך בדיקה שלא יהא בו מום ועי' בתוספתא פסחים פ"ה וכתו"כ ריש ויקרא דליף ביקור מתמימים יהיו לכם זמסיהם, ותמים יקריבו, והכי קראי לא איירי בתמיד ופסח דוקא].

כבר האריכו בזה, וכ"כ קת' בחיבורי ח"א בה' חמץ דהבאתי מוצחים ומזב"ק וחולין, ועי' במחלוקת תנאי במס' פרה פ"ח מ"א גבי אמת היום הבאה מן מקום רחוק, דת"ק ס"ל וכן פסק הרמב"ם לריך שמירה שלא תפסק, ור"י לא ס"ל כן, ועי' בלשון הרמב"ם ז"ל בספ"י מה' פרה שזאריך שם בלשון ומלא בו' מה זה, ועי' ביבמות ד' פ' ע"א גבי מה דמחלק בין סרים לבע"מ אס לריך גם בדיקה באמצע בין חוד אבר לכולל גופא פ"ט, ובהך דמדה ד' ס"ח מחלוקת דרב ולוי, וד' ס"ח פ"ב גבי קך מחלוקת תנאי ואמוראי גבי תלתין וסופן ע"ש בזה, ובאמת הך דפריה י"ל דת"ק ור"י אזלי לשיטתם ביומא ד' מ"ג אס גבי קידוש בעי דוקא גדול טוונה, ויהי' הגדר כמו ב"ב ד' קמ"ב ע"א רפויי מרפיא ע"ש, ועי' בתו"כ פ' ויקרא גבי פרים הגשרפים מקום טהור ע"ש דרק מוחק בטרה ומתקן מקום ע"ש ובהך חולין ד' י"ז ע"ב הארכתי במה דגמרא אמרה פשיטא אס מקריב, מה לשון מנקב ר"ל כמ"ש רש"י בד' י"ט ע"ב וד' כ' ע"ב בהך תחילת שחיטה מנקב, ורק בגדר שחיטה כן, וא"כ כיון דאין ברור לו שזה כשר שיך בזמן ששוחט רפויי מרפיא ואל עליו גדר נקב בושט, אך הגדר בכל דבר דלא עמר ע"י זה לריך דבר ברור כיון דהם דברים פריים יעי' בירושלמי מו"ק פ"א סוף הלכה א' גבי מי תמליז גבי פרהא אס זה מהכי למפרע, ונ"מ אס עבל קודם מחטין וליטרית, ובהך דבטורות דף ל"ט ע"א גבי אכל ולא איתסי אס מהכי הפדיון קודם שהוחק, ובמה דפליגי שם הרמב"ם ורש"י אס ר"ל דלא תגיי כלל או פדיון או רק לגבי מעילה ע"ש בהלכות איסורי מוצח בזה, ועי' חולין דף כ"ו ע"א גבי תמד מחלוקת בזה אס רק לאחר שנתברר או קודם, וזה חוד גדר לריך ברור היכי דשעל בדבר אחר לא בעלמו, ולכן אף

לריך דלא ס"ל כר"י גבי ביקור מ"מ בשעת שמקדיש ומקריב לריך לידע דבר ברור, וכלל זה לא חל ההקדש קדושה הנוף, וגבי תמיד סכין מושכחו שבועות י"א, ורש"י פסחים ד' ע"א סע"ב מ"ט דהוי שוגג, ר"ל מה דמבואר בתמיד פ"ג לריך לבקרו קודם שחיטה עוד הפעם, וזה ר"ל רש"י ז"ל, ונ"מ אס קודם הקדש או קודם שחיטה, וכן במה דפליגי בחולין דף מ"א ע"ב גבי בע"מ אס חוששין זמני דרמי מידי וכו' עי' פסחים ד' ע"ב ע"ב דלכאורה ר"י סותר טעמו מחולין דאמר לא מחלפי, ועי' ברמב"ם הלכות שגגות שה' לו לבדוק בו, ועי' תוס' זבחים ד' פ"א ע"ב ואכמ"ל, וכבר דשו בו רבים מהך דתמורה ד' כ"ט ע"א, וכן בערכין ד' י"א ע"ב בן בקר איתרמי בו' ואקלר בזה, ובאמת במכילתא איכא מ"ד דזה דאמר קרא מצטטור ר"ל דקודם לא, משום דהוי גדר ב"ג דלא שיך כלל לפסח, ואס הקדישו קודם שנטעשה ישראל יש מ"ד בירושלמי דמדה אף אן לא קיי"ל כן כמ"ש הרמב"ם בהל' ק"פ משום דאין ב"ח גרויס, לכן הקפידה תורה מצטטור לא קודם, אף לריך הפרשתו בכל השנה כמבואר חולין ד' מ"א ע"ב, ועי' ברמב"ם פ"ד מה' ק"פ ה"ט ובירושלמי פ"ח ופ"א דתמורות ואכמ"ל בזה...

ב [בדברי בירושלמי פסחים פ"ט דגבי פסח מלרים לא היו פוסלין מומין אס גם מצטטור ונעבד לא היו פוסלין כמבואר חולין דף כ"ג ע"א דכל שאין המום פוסל וכו'].

ושא תמים יראה בתוס' יומא ד' מ"ט ע"ב ובתוס' שם ובירוש' פסחים פ"ט ה"ה מה דאמר אין גיזה תמימה, ומקשה מן שאר. גבי להוליא חלקים ואכמ"ל ובירושלמי מחלוקת בזה גבי פסח מלרים...

ג [גוד שאל אס כהן בע"מ כשר לטוהרת מלורט, וגבי ראיית נעים מבואר ברמב"ם דכשר].

יעי' ביומא ד' מ"ב ע"א מידי דהוי אמרואת נעים, לטוהרה כשר בע"מ דהרי לריך למטע מלורט, ומלורט הי בע"מ אף נעים טוהרים כמבואר בטורות מ"ה, ושנה קל"ב ע"ב ועי' רש"י הריזת ד' י"ב ע"ב ואכמ"ל, ועי' חולין ד' כ"ט ע"א ולמה לא מוקי לה גבי לישרי מלורט וכ"כ בזה בחיבורי.

סימן קנה

יום ה' כ"ה אב תרצ"ג דוינסק
להג"ל

[בענין מחיקת השם]

הנה בתוספתא פ"ד דמכות לא תשיב כל פורה, ועי' ברמב"ם הלכות יסוה"ט פ"ו נקט סותר מכל פורה, וכן ביה הבחירה פ"א נקט טתן ולא נקט כל, ובהשגות השני על זה, ועי' בפ"ט מה' כהמ"ק גבי מקרע בגדי כהנה, ע"ש בזה, אך כ"מ היכי דפכול שאפשר לתקנו, וזה כ"מ בין סותר לטותן, והיכי דהדמי כבר נפלה עי' ע"ז ד' ל"ב ע"ב גבי אבני זבוח ע"ט, ועי' פ"ו ד' י"ג מה דמקשה ומעביד גיטמרא ע"ש פלוגתא, וכן גבי מטיל מום בצע"מ, מחלוקת בממנות ובכורות ל"ג ע"ב וכ"מ בזה, ועי' סנהדרין דף ל"ו ע"א גבי טקב בשם דעובר ע"ט, וכן ל"מ אס מותר לפשות מום עובר בקדשים ועי' בתוס' בסורות ל"ז ע"ב גבי כהן ע"ט, וכן גבי מקרע בגד"כ ביומא דף ע"ב, ועי' זבחים דף ל"ה ושנת ע"ד ע"ב ודף ע"ה דלטרך עיקון מותר, וגם כ"מ דגבי מעיל י"ל דאף קרע קטן פחות מטפח מ"מ לוקה, ד"ל דזה לא פסל, ועי' מו"ק דף כ"ב ודף כ"ז ע"ט בזה, וגם כ"מ כגון אס קרע ריטון מן מעיל ד"ל דהוא לא נפסל דהוי רק תכשיט כלי כמבואר יומא דף ע"א ע"ב ודף ע"ב, ועי' זבחים דף פ"ח ע"ב ועי' פסחים דף י"ג ודף פ"ה גבי הפסד קדשים, וכן כ"מ דלמה לר"ך קרא למחשב בקדשים בזבחים דף כ"ט ע"ב, ובתוספתא קרבנות בזה ורש"י זבחים דף ב' ומנחות ב' דעובר ולוקה, ח"פ"ל דפוסל קדשים, ועל"ל דרק היכי דעי' הפסול יפקע ממנו קדושה, אבל כה"ג עיקר הפסול משום הקדושה, וכן במטמא קדשים מחלוקת ר"י ור"ל מכות דף י"ד וע"ש גבי תרומה ועי' זבחים דף ל"ג ע"ב, וכ"מ בש"ס גבי הפסד קדשים, טכ"פ מה כ"מ בין סותר לטותן ובין היכל ושאר פורה, ועי' זבחים דף מ' גבי פתחה תקרה כו' וגבי בגדי כהנה יש בזה סתירה ברמב"ם עי' זבחים דף י"ח וברמב"ם בזה' כהמ"ק פ"ה וכן' ביאמ"ק בזה, וכ"מ כמ"ש כגון פחות מטפח, וכן כ"מ כגון גרס, דגבי מטיל מום זה מחלוקת עי' בכורות ל"ג וממנות וזילה ועי' פסחים פ"ה, וגבי בגד"כ נקט לא יקרע גרס, וכן כ"מ למה דקי"ל דגם אס כתב מקלת מן

שפות מיוחדים אס מחק חייב ועי' שבושות דף ל"ה גבי ארזי' ותוס' ע"ז דף י"ח וזכר"מ בזה' יסוה"ט אך הדין אס כתב אזה אחת אס חייב אס מחק ואכמ"ל בזה.

(ב) [השאלה אס מהגי שאלה על קדושת השם, ואס יש בזה משום לא תפשוטן קן].
ועי' שאלה ח"ו יעי' בתוס' גימין דף ל"ב ע"ב גבי ביטול ע"ש בזה, ומ"ש הרמב"ם בזה' שבושות בסוף אס כל היכי דאיתא בי גזא דרחמנא, ועי' בממנות מ' ע"ב גבי לילית דמהגי ביטול, ואס משום דעדיין לא נסתלק הוא ממט כיון דלריך ללבוט, ועי' בפסחים ד' ל"ב גבי אין זריעה להקדש, וגבי תרומה ע"ט גדר מקדיש, ועי' בתוס' ב"ב דף כ' וזכת דף מ"ד גבי מבטל ס"ט דח"ו ואסור, ובאמת לא מהגי כלל, דכל היכי' בזה. ועי' חולין ד' פ"ג ע"ב ועירובין ד' ק"ד ומ"ש התוס' זבחים ד' פ"ו גבי בשר קדשים דמהגי ביטול לעלמות לגבי זה, ע"ש בזה.

(ג) בדברי הר"מ פ"ט מדריש ה"כ דכותים אינם מטין לעלות לרגל דקשה מדריש ל"א ע"א].

גבי כותים הארפתו בזה, מהך הגדה ד' ל"ג ע"ב דגבי לדוקי משגי שם מחמת רגל ולא גבי כותי ע"ש בתוס', וכן משמע בתוספתא דמדריש ומשום דהוו מודים, וגם לא הוי גרים גמורים, ואסורים ליכנס עי' כלים פ"א במעלות, ועי' נזיר ד' כ"ג בתוס' גבי עמון ומואב דאסורים כמו טמאים ע"ט, ר"ל אף דתגטירו וה"ה כאן, ועי' בתוס' זבחים ע"ה ומנחות ס"ב וסוף בכורות וכ"מ, דמגודה אין סומך, ודי בזה, וכ"כ בזה בחיבורי.

רב דסה דוינסק

ייסח ראזין.

סימן קנו

יום כ"ב אלול תר"ץ כות"ט, דוינסק
[להרה"ג המופלא והיחסן מהר"ר
אליעזר יהושע הלוי ג"י רב
ברקוב וכעת ראב"ד בחמיעלניק]

[בענין רב בוסנינו]

(א) **אני** כתבתי דעיקר הגדר שכתב לריך דוקא לקבלו בגדר נאמנות, כיון דאין לנו מומחה לב"ד סמוך ולרביס לריך דוקא מומחה, וכמבואר בירושלמי דמאי פ"ג ופ"ה הובא בתוס'

יומא ד' ט', עי' בכהדרין ד' פ"ח ע"ב,
 ובתוספתא דסנהדרין פ"ו ותרומות פ"ג
 גבי דיין צעירו, ובירושלמי סופ"ק
 דסנהדרין לא גרסינן, משמע דאין לריך
 שיסמינו בני עירו על זה, אך כעת
 לריכס בני העיר לקבלו להאמיט בגדר
 שליט, והרבה יש להאריך בזה, וכ"כ
 הרמב"ם ז"ל בה' שבת גבי רופא לחלל
 שבת, דרק של אותו מקום ג"כ משום
 נאמנות, ובתבתי שם שבה מושב הסחירות
 בין קד' ל"ג ט"א ובין קד' דד' ה'
 ע"ש בתוס', אי מומחה לרבים או
 מומחה לב"ד ע"ש, ובפיה"מ בטורות.

ב) וגבי מי נקרא רוב צמין [שהאריך
 השואל] זה תליא בגדר חכמה,
 עי' בהק' דיבמות ד' י"ד גבי בית שמאי
 מחדדי, ומ"ש הרמב"ן ז"ל בספר תורת
 האדם לחלל שבת או יוהכ"פ אם יש
 מחלוקת בין הרופאים אם הולכין אחר
 חכמה או אחר רוב, וכמו הק' דע"ז דף
 ז' ע"ש בזה. עי' ב"ב ד' ל"ג ע"ב גבי
 פשתן, מחלוקת אם הולכין אחר מי
 שאוכל או אחר המוכרין והלוקחין עי"ש
 בזה, ועי' מ"ש הרמב"ם בפיה"מ בעדיות
 דמנן היטו שניים, ור"ל דרק בשניים
 דאין היחיד מכריע ולא ר"ל שנים בזקנה
 ועי' ב"ב קמ"ב ע"ב, כבר כתבתי לכת"ה
 ראוי מב"ב ד' ה' גבי הק' דרובא ורובא
 פ"ש בזה זיל פייסו כו' ואקנה.
 יוסף ראזין

**סימן קנ"ז
 להג"ר**

קבלתי קונטרס מה שהענה בהיתר
 ענוה בצרכיות, והנה בקיטור
 גבי שני עדים לא חיישינן לסיבה רחוקה
 לכן בהק' דיבמות ד' ק"ב ע"ב גבי שחט
 בו שנים או רוב דייק הגמ' וכן הרמב"ם
 ז"ל דוקא מעידן שני עדים, והנה בגמ'
 שלטו נקטו ברה ובאמת י"ל דמה שכתוב
 חיישינן לשמחתי דב"מ ד' ק"ז ע"ב אם היכי
 דברת עי' רוח או אפשר כמבואר בב"מ
 ובשבוטות ל"ד בתוס' וביבמות וכ"מ אך
 הרמב"ם ז"ל כתב אפי' ברת, ועל כרחק
 דגבי שני עדים בזה דין ע"פ שנים לא
 חיישינן כלל לסיבה רחוקה וכן בגמל
 לחפירה נחשים וכו' אף דיש לו רפואה
 עי' יומא ד' פ"ג מ"מ נקטו מעידין, אבל
 בע"א אם אמר שיעשה לו דבר נחמקום
 שהנפש יולא חכרון או א"א זה על ידי

סמחרי או על ידי חרב מלובן רק מן
 הארכובה דשם לא החיסרון פזרפי רק
 החתך ולכך פסק הרמב"ם ז"ל בהק'
 דדה ד' כ"ב ע"א דממחא בלידה ע"ש
 משום דס"ל דרק החתך פוכלו וכן ס"ל
 גבי בהמה דאם נולד אז רק ככל הרגל
 אם חסר טריפה, אבל בחתך טריפה מן
 הארכובה ולמעלה קן מוכח בה' שמיטה,
 ובזה א"ש לשון הרמב"ם ז"ל שם עיין
 עירוכין ד' ו' ע"א בתוס' בזה, לכן נב
 טוף אוכלים שם גם בע"א דשם לא שייך
סמחרי או חרב מלובנת כיון דחסר אבל
 ידה חק בע"א לא מהי אבל בשני עדים
 מהי גם בזה, ולכן גבי קד' דד' קב"ב
 גבי נשפ נחש כו' לרך דוקא שימאל
 שם אדם מת, רק לא היכירו אבל בלא
 זה לא מהי שמא נעשה לו רפואה כיון
 דרק עי' אחד או קול וכן כבשן האש
 רק שני עדים ומאוד הארכתי בזה, גם
 יש לחלק בין עי' ברזל דשם לא מהי
 רפואה עי' תוס' סנהדרין ד' ע' ע"ב
 ועי' ד' כ"ח ע"א וחולין ד' ע"ו ויבמות
 ד' ע"ו, אך מ"מ הק' דיבמות ד' קי"ד
 פ"ב י"ל דהו"ה כחו חרב מלובנת
 ומאוד הארכתי בזה בגדר יולא דופן בכ"מ
 דנקטו בגמ' גבי אשה פירש רש"י סס
 וגבי בהמה פירש רש"י סס וסבין או
 קיישה תולין ד' ל"ח ע"ב וע"ש ד' כ"א
 ומה ובטורות וכריתות ד' ז' ע"ב
 ואכמ"ל, אך באמת הנה בגב"ע כאן
 בטורות שני עדים לא נזכר כלל שראו
 אותו מת, וגם הם אומרים סתם שנחתך
 רגלו, אך עי' בירושלמי פט"ז ביבמות
 ובתוספתא שם משמע דכה"ג כיון שאמר
 שקד הו"ה הסוף שלו הו"ה כמו נהרג,
 ובגדר קישור דברים הנה כיון שהעני"ם
 סיפר מימה שלו זה גופא הו"ה קישור
 דברים, אך מחמת מסת במלחמה הו"ה
 והרמב"ן במ"ה ס"ל דלא מהי אך כאן
 כיון דהראה לו מקום שמוטל הגהרג
 הו"ה כמו זה קשר שקברתיו ביבמות ד'
 קב"ב ע"ב וכמו הק' דע"ז ד' מ' ע"ב
 גבי אילו דגים ואלו קרביהם דלאמן,
 וכן כאן אף שלא הכיר רק שמו ושם
 משפחתו, ומאוד הארכתי בזה דלאמן מהך
 דמיר ד' ד' וע"ש במפרש ותוס' ורמב"ם
 פ"ג דמיר גבי מה דמחלק בין שמשן
 ובין שמואל בכל דוקא שמואל הרמתי
 ובפיה"מ לא כתב ק. ואכמ"ל, עי'
 גירסא ציפין ד' כ"א ותוס' שם
 ואכמ"ל.

יוסף ראזין.

סימן קנח

מש"ק כ"ד כסלו תרצ"א דוינסק
להנ"ל

ע' ע"א ובתוספתא חולין פ"ב בזה גבי
תשם שה' וכמ"ל וזכ"ל
יוסף ראזין

סימן קס

יום ג' כ"א מנ"א תרפ"ט דוינסק
להנ"ל

א מה שהארץ גבי מפילין לזכא בזה
שום תשם וכל תוסף ט"ן
פירושין ל"ה פ"ב ט"ן שם בזה, דפיקר
מחמת ספק בפירוש בגמ' דמחמת ל"ד,
ולפי"ת רש"י וגאונים על ר"ת אינם
סגורים כלל, ולפי"ת ר"ת תואר גאונים
על רש"י אינם פורים ומה ט"ן בזה
ב"ת, זה תמוס ספיקא דדיגא, ובתע
טעניה על רש"י לר"ך לז"ן שהבדלה
יהי' נג על ג"ס ג"כ מספיקא ולא דמי
למפישות פגא' ר"ה פ"ז ה' כ"ז וז"ל
ועי' פסחים ד' קפ"ו פ"ט ביהוס' דשם
הוי שלא בזמנו. משא"כ מפילין דכל רגע
ורגע הוי זמנו ומנה אחרת עיין סיכה
ד' מ"ו ע"ט בזה רק מחמת ספק ולא
טי"ך כלל רק דין דב"ת עיין טסספוס
פסחים ד' ק"ב ע"א גבי ברכה ורש"י
פירושין ד' ל' ע"א גבי סמיכה והגופה
ע"ט בזה, ולאכמ"ל

ב מה שהארץ גבי קשר של יד
[בענין הו"ד של תש"י בענין
מ"ט בלכני מר, אי"ת סי' י"ד], עי'
בתוס' מנחות ד' ל"ו פ"א בסוה"ד איך
פעשה, ואות הו"ד זה תלוי אש הי' אות
גמור ע"ט דרש"י ס"ל בברכות ד' כ"ג
'שבת כ"ח ה' ס"ב ומגילה ד' כ"ז פ"ב
ומנחות ופירושין ל"ז דהוי אות מן שם
לכך לר"ך כמו בש"ן. וכן ס"ל להרמב"ם
ז"ל, משא"כ תמוס' ס"ל דלא הוי שם.

ג בענין כחם א"א להקל רק במה
שהם קודם הספירה מפסיקין
אחו ה' ימים בזה י"ל אבל בלא זה
א"א להקל ושמ"ט הרמב"ם ז"ל בזה'
אסו"ב בפ"א מה דמיקל בכחמים דיום
שפסקה לילה אך אש לא קיי"ל כן וח"ו
א"א להקל בשום תקנה דגמרא ואקלר.
יוסף ראזין

סימו קסא

עש"ק עש"ית תרצ"א גמח"ט דוינסק
להנ"ל

ג מה שהארץ בדברי תמוס', בלחם
עי' במנחות ד' מ"ד מחוקק,
עי' במנחות ד' מ"ה ע"ב דקמס במתנה ח"ן

א בדבר האוחז ודאי הוי ספק
פריפה, וכ"כ לכ"ת דזה
מחלוקת תנאים בתוספתא ספרות הובא
בר"ט פ"ד מ"ד אש אחר שלמה לא ראה
מתחילה ואין פסקין דמחילה עי' דהה"ד
כ"ו ע"א וע"כ גבי שרן וכחם חוקתו ברזק
או חוקתו מתכבד ודה"ד ג' ע"ב וברמב"ם
וראב"ד ה' שמיטה פ"ו ה"ד גבי ריאה
שנחלא בזה מחמו ע"ט בהשגות, ור"ל אש
מהני בהשגחה קודם שירע שיש מחמו
כיון שלא התכוין לבדיקה ולאכמ"ל

ב גדר שבושה, בודאי לטעות רק
כמ"ט רש"י שבושות ד' ל"ח
ע"ב ע"ט, וכן מוכח מרמב"ם, ואפשר
בערך חלק שנות מן התביעה, עי' ב"מ
ד' ע"ה וב"ב ד' ע"א וב"ק ד' ל"ח
ע"א ע"ט בזה.

ג בדבר מה שהארץ, הנה רק
טופות יש שמין מחתם
גם של איש מינו, ובאמת גבי שילוח
הקן בזה מחלוקת רש"י עם הרמב"ם
בחולין ד' ק"מ ע"ב גבי בינו יונה וכלי
חסיל וגם הוא בגדר יונה ואם על של
אחרת חף שהוא מינו ע"ט ברש"י ז"ל,
ובספרי אש עוף אחר על מין אחר
ולדה אש יש בזה שילוח הקן עי' בספרי
פ' תלא בזה ועי' חולין ד' ע' ע"א,
גבי בכור אש פטר של אחר, עי' חולין
ד' קכ"ז גבי לב ותוס' דהה"ד ל' ע"ב
גבי תרעולתא וכו' ועי' דהה"ד ל"א
וכ"מ ה' ל"ב ע"ב ואקלר.
יוסף ראזין

סימן קנט

יום ב' ו' כסלו תרצ"ו
להנ"ל

א הנה היכא דהוכר האיבור, עי'
בבבחים ד' ע"ג ע"ב ברש"י
אש חל ע"ז גדר תערובות דוקא וס"ל
דטי"ך, אך מהך דבכורות ד' כ"ה ע"ב
גבי רק מחלוקת גבי יבקר פ"ט דמבואר
דלא נקיא כלל גדר תערובות ובירוש'
רפ"ב דערלה גבי הוכר האיבור ע"ט
בזה.

ב בגדר השוחט אחר מחמת פחד
אינו שוחט בגלוי בודאי
ל"ה שמיטה כדת, ואסורה עי' ב"ק ד'

מסככים וכן בתוספתא שם גרם ולא
 ספר והמצייר משכבין דלא כק' דיומא
 אך טאמא הארסמי דהוה רק אה' שמש
 אכל אה' איש ים עתה דלא מסככי אה'
 המסככי הגרלה ע' בתו"כ דילוף מקרא
 אחרינהו והרבה יש להאריך בזה, וכן כ"מ
 לר"ש דס"ל בזהוהו ד' קי"ז ולא קרבי
 כלל גנוב וגבטין עיין ביומא דף ס"ז
 דמרהב מקרא גבי שפיר המשחלה בנוב
 אך ר"ש ס"ל דא"ז הגרלה ע' ביומא ד'
 מ' וכ"מ ואכמ"ל בזה, עיין במנחות דף
 מ"ה דש הרבה דאם ישנם משכבין ואם
 אינם אין משכבים.

ב הך דיומא ד' ל"ה בך גדרים כ"ע
 דילוף מכאן הך דב"ק ד' ט'
 דער שליש במזה וא"כ יש ללמוד מזה
 אם תלבר דעבי שם בב"ק ע' תוספות
 סוכה ד' ל' ע"ב.

ג מזה שהאריך הרבה בנימוק הכנה
 הנה זה מחלוקת הראשונים
 ובאמת עיקר הגדר דלכך אם נשאר
 האדם כשרים משום דהדריהו בריא כל
 הכבד וכמ"ש רש"י חולין מ"ז וכן הוא
 בתוספתא חולין, וא"כ זה רק דליכא
 הכבד אבל אם ישנו נרקב ל"ש בזה
 גזעו מחליף, וכמ"ל הדין בסכך פסול ע'
 סוכה ד' י"ט ואקלר.

יוסף ראזין

סימן קסג

יום ב' כ"ז שבט תרי"ז דוינסק
 להנ"ד

א מזה שהאריך גבי שינוי מראה,
 פליגי בזה רש"י והרמב"ם ז"ל
 דהוי כמו ניקב ומחוי סתימה, ורש"י לא
 ס"ל, ע"י צפ"ו וע"י צפ"ד גבי אפוס,
 וגבי שינוי, וברש"י ד' מ"ז פ"א לא
 משמע ק'. וכן גבי נמוקה וקרום שלה
 קיים, ר"ל כגמרא דאם דושן סתימה לא
 מהני, והרמב"ם ס"ל דרק קרום העליון
 קיים ולא נגלד אז אסורה דנימוק, וכבר
 כתבתי בזה.

ב בגדר כוליא שהאריך, זה כבר
 כתמטט בגמרא ד' מ"ז
 פ"א לאפוקי, ור"ל דהו לא נמשך משום
 דכל טריפות שמתו אכמים בכלל הם גם
 צפוף כמבואר בחולין ד' ל"ו פ"א אבל
 כוליא לא מתו משום דליכא צפוף, וזה
 כתב צפ"י ס"ג, ואף שכתב גבי טחול
 ובגמרא שם דמחול בכלל זה רק לר"ע
 דס"ל דגם במקום הדק טריפה, וא"כ
 גם צפוף ק', אבל לריון דרק באמזכה
 שוב צפוף כשירה כמ"ש הרמב"ם ז"ל.

ג בגדר הרמב"ם גבי סירסא יש טה
 להאריך ואכמ"ל

יוסף ראזין

סימן קסד

פוצש"ק כ"ס תמוז תרע"ג דוינסק.
 דהרב החריף ובקי וכו' כמהור"ר
 מנחם מענדיל' הלוי נ"י קסטנברג
 דומ"ץ דראדום

ע"ד שאלתו [השאלה אם נשים רשאים
 לעשות אנאליזם מהורע, ועל די
 הדיוק בכים גבי איש, מהו הדין]. הנה
 יש בזה אריכות, אך בקיצור ק', הנה
 מה דהתוספות סתמו עלמא אם נשים
 מזהירות על השחמה זרע במוט' כחטות
 דף ל"ט וגדה ד' י"ב וסנהדרין ד' כ"ט
 ע"ב דשם כתבו דתליא צפ"ר גבי צ"ג
 ועיקר הדבר דיש בזה צ' גדרים א' גדר
 שפיכת דמים ואחד גדר גילוי עריות
 כמבואר בדהו דף י"ב ע"ב בזה, וגילוי
 עריות לא שייך רק בזכר משום דהו
 דרך אברים רק עם פרוה כמבואר
 ביבמות דף כ"ה ע"ב וכ"מ וכ"כ הרמב"ם
 צפיה"מ פ"ז מסנהדרין ע"ש רק דעם
 עלמו הוה ג"כ פרוה, עיין סנהדרין דף

סימן קסב

מש"ק ט' מח"ש תרפ"ו דוינסק.
 להנ"ד

מכתבו קבלתי, וע"ד השאלה שהאריך
 [השאלה יכרת מסוך התשובה]
 כיון שכתב דלא הוי טלע כלל בזה
 הוי זה מתולדה, וכמו שחול בזה דבטרוס
 ד' מ' פ"א. פ"ש בתוספות, וע"כ דאין
 צריך שיקרא, דהו הלא זה הוי בגדר
 אין שרין קדשים להאילן לכלבים, עיין
 זבחים ד' ע"ד ע"ב ותוס' שם ל' פ"א
 ע"ב, וגם יש היכר לבהמין אם מתולדה
 עיין בתוס' מהו דף כ"ד ע"א גבי פד
 הארכובה, מ"ש שחא נימוק, והתבן דיש
 היכר לבהמין היכי דעור נקרים, וגם כאן
 מהני עור ובשר חופין אותו ואין בזה כל
 ק' חשש ואף אם ניטל קורע, ע' חולין
 ד' ע"ז, וברמב"ם בזה לך אין להחמיר
 בזה.

יוסף ראזין

ל"ה ע"א פ"ט בזה המערה בעלנו וכו',
 וא"כ גבי נשים לא שייך זה, פי' ביבמות
 דף ע"ו פ"א, גבי נשים המטוללות, דף
 פ"ב ע"ב בתוספות דלא אסור בספק,
 והף' דהרמב"ם בפכ"א מה' אסור' משב
 לה אסור תורה מן ובחוקת וכו' בת"כ
 מצ"מ לא הוה גדר פרוה ולא הוה כלל
 גדר תולדות דערוה ואבדויה לכן מה
 אין משב, רק משום גדר שפיכות דמים,
 והנה אף דגבי שפיכות דמים חלום חייב
 כמבואר סנהדרין דף ע"ו פ"ב וכמה
 פקוקות והארכתי בזה בגדר נקא ופס
 דגבי קרחה חייב במבואר מכות דף כ'
 פ"ב וגבי מיר רק פשה וגבי סרחם לא
 לקי ואשה מותרת אף דלמסרה אסור
 ולר"י דס"ל בתוספ' דמכות פ"ד דסקיבת
 חייבות בסידום מ"מ לא אשכחן דאסור
 בכוס עיקרין עיין שבת דף ק"י פ"ב
 בתוס' משום דש"מ והס הקפו דהוה
 פ"ר אף עיין מה דף ל' ע"ב דליסא
 נפא דלא מקבל סמא וכן בתוך ליסא
 פי' מה ה' ג' דרק מוך דחוק עיין שם
 אף בלמח ק' דכל דהעיקר הוא השפל
 גרם שרי פי' שבת דף ק"ב פ"ב שפיס
 אסור גרמא שרי וכן בשבת קל"ג פ"א
 גבי לרעה ופי' בקדושין דף ל"א פ"ב
 גבי רעוה דסס לא הוה ערעט משום
 דס"ל דלר"ך לרעוה לא שיעשה אשה
 רעוה, ולכן ק' בקרחה דקיימא לן
 דשריכס חייבים חזינן דהשפסל חייב וגם
 הגשפסל דהייס הקרחה לכן בגמ' חייב
 דהא עכ"פ מקרה וא"כ הקרחה בחידי
 נקא הקורח פסור ולכן גם בתקוף מסייע
 פסור פק היקף כדמוכה במסת דף כ'
 פ"ב ע"ט ובמיד רק סגילה בגיד חייב
 לא עט"י זה הוא מגולח רק עשה ית'
 ולכן אין נפק"מ במיר אם מגלח למעט
 או לחבירו הביר כמבואר מיר דף ס"ד
 פ"א אבל תגלחת הגזל המטעם הוה
 התגלחת לא הוה מגולח ולכן לא בדי
 נקא פי' מיר ד' מ' פ"ב במא' דאמר
 תגלחתו מטעם דלא חפיק נקא וע"ש ד' פ'
 פ"ב וכו' פ"א פ"א לענינו שטר' חלמ"ל
 פי' ברש"י חולין דף פ"ג ע"ב גבי אר"כ
 דגם אם גורם לאמר חייב משום לא
 השתחו וכן בממלא כהן ומלביש כלאים
 ס"ל להרמב"ם דחייב אם הוא הולך
 והנעמא שוגג עיין שבושת ד' מ"ו פ"ב
 לא תגוף שוקב אחר מאף ע"ש מה
 דגורם ג"כ הוא בזה הגדר, וכן בגורם
 להשתחו ארע ולכן זה הגדר דהשתחו
 כמבואר ד' מ"ו פי' בתוס' פ"א דף כ'
 פ"ב וחולין דף ל"ז פ"ב ועיין בזה דגורם

לפומאה ור"ל גדר ג"מ וגם גרם חייב
 אך אם עושה כן עם אשתו אז הוה רק
 גדר שפ"ד והף' במלמס ג"כ חייב, מ"מ
 כיון דעדיין לא ילא הארע לחוק אין עליו
 שם ארע כלל פי' גדה דף כ"ב ע"א
 גבי כרואה קרי בקיסם עי"י מיר דף
 פ"ב אינטלא פ"ש, לכן זה גרע ספי
 פי' דשמן המוך במני אשה דאז כבר
 פל עליו שם ארע עי"י בתוס' מעילה דף
 י"ג פ"א גבי חלב בהמה דכל שלא ילא
 לחוק אין עליו שם חלב כלל וחולין דף
 פ"א פ"ב גבי משקן בתוס' וכו"מ בזה
 בש"ס רק בזה גורם שלא יחול עליו שם
 זה כלל וזה הוה כמו אשה בשכנת ארע
 שלא לא כמו מוך דשם בשכנת ארע של
 כבעל. ודברי ההוס' ביבמות ובכתובות
 הם חמוהים לכאורה דמה שייך זה בשל
 כבעל ולא דמי לכן דמיר דף ג"ז פ"ב
 גבי כקפה פי' במיר דף ל"א פ"ב גבי
 ש"ז במני אשה אם בעל לגופה ואכמ"ל
 לכן אם יכרוך כים בהדוק על האבר
 בשפת השמים יוכל להחזיר לו בשפת
 הדחק כזה ורק באקראי בעלמא עיין
 במה ד' י"ג פ"ב פ"ט גבי כסן שומע
 ימים של פור אך יהי' מהדוק כדי שלא
 יחול כלל שם ש"ז על זה ויש בזה להאיר'
 סרבה אך מפני הערדה אקלר.

יוסף דאזין רב דהג"ל
ההארכתי בזה הרבה בענין אסור
 פרוה בירושלמי בפרק
 פ' דכלאים אמר התורה אברה הגאון
 ב"אחו פי' בחולין ד' קס"ז ע"ב פי'
 סנהדרין ד' פ"ה גבי הובע מרפה
 ואכמ"ל בזה כי הם דברים שמוקים
 וספרי פרוה דמצינא ד' י"א פ"ב ובלמח
 סרעבין ז"ל בפס"מ פירש דתך אהרבה
 דכתובות ד' מ"ו פ"ב שלא יתירב קאי
 במדבר ומחמת פומאה מחמת וע"ש ראי'
 פי' מ"ס בחיבורי ח"א דלכן בלמח בזה
 דכוסה ד' ח' לא אמרינן בעבדו סריד
 כמו ד"מ דף ל"א וע"ז דף כ' משום
 דכיון דמבואר בזבים פ"ב דאשה ראיס
 שלה גורם לפומאה בלא הרהור ולכן
 לא מהני סירדה בזה רק שלא יתירב
 אבל מ"מ פועל בגוף אבל בהמה ובגדי
 לבעוין לא פעיל בלא הרהור חזינן דזה
 הוה גרם לג"פ ואסור מה"מ.

סימן קסה

יום א' כ"ה שבט תרע"ד דוינסק.
 להג"ר
מכתבו קבלתי כעת [השאלה היתה
 בגמרה א' שהיתה לה טענת

בכים המעות ונתנה הכים לאחיה ליקח מעות וראה הטבעת והחזיר לאחותו הכים והטבעת לקח בלא ידיעתה והראה הטבעת לעברה אחת והטפתה והראתה הטבעת עוד לעברה אחת והיה שם נער וקיבל ממנה את הטבעת ואמר עתה יכול אתי לקדש לכל מי שארצה והיתה שם נערה שאמרה לו אחת עם הארץ ואיך יודע לומר הספוק ואמר לה חנה האלבע וארצה לך שיכול אתי לומר והוסיפה לו אלבע קטנה מידה השמאלית ואמר היו מדים להעומדים שם ונתן לה הטבעת ואמר הרי את וכו' ותיקף אח"כ מתנה כנערה הטבעת להנערה שנתתה לה שחטפה מיד אחותו שנגב וחקקט עליו ואמרה שנתנה להמקדש ד שחאל כדי שלא יהו קידושין כי נערה שאין מופיל אלא אם כן מתן הטבעת בידה הימנית כן העיזו שני מדים וכו' והנה יש בזה להאריך הרבה אך פיקר הגודל אם באו שנתן לה בפני בעל הטבעת אם הוא קדושין דיש בזה אריכות בהך דמבאר בקדושין דף י"ג ודף י"ב דהדין מקודשת בגול רידה דמ"מ במה קידש, ובירושלמי פ"ב שם מחלק בין סלע לכלי משום דסלע אינו שייך לומר דזה הסלע שלה דמטבע י"ל שחאל החליף ר"ל אף דלא החליף מ"מ אינו זה עלם ויכול ליתן מטבע אחרת, ישיין בכתובות דף ל"ג פ"ב גבי זוזי חדתא דשם מטבע אחת הוא ישיין שבעות דף מ' פ"ג וכו' בזה אבל כלי לא שייך זה, אך גמ' דילן לא ס"ל כן וא"כ במה קנה להדבר שיהיה קדושין ישיין מדים דף מ"ח פ"ג גבי קני פ"מ להקנות אך בזמנת זה הוא כמו בהך דביינין דף כ' פ"א גבי גט דאף דזה ודאי דאימת נקנה הבייר לבעל בזמן שמגרשה ואם לא יגרשה לא יהיה בגייר שלו וא"כ מ"מ מה נתן לה ואמר שם דנותן לה גט ור"ל דפ"י הבעל גרשה הדבר גט וה"כ דזה ודאי דאימה מקנה לו הדבר רק אם מקדשה ומה נתן לה רק נתן לה דפ"י חל על הדבר שם כסף קדושין דזה ב' דברים מה דנקרא כסף קדושין ומה שהיא מקדשת ושיין רש"י גיטיין דף ל"ב פ"ב גבי חזרת דמ"מ הכסף לא בעל ר"ל דמי דלא הוא מקדשת מ"מ יש על המעות שם כסף קדושין לא כסף פתח וכו' דאני הארמתי דהא דלרדך פדים בזמן קדושין יש בזה ב' גדרים אם לפשות קדושין או שחאל מקדשת ומה תליא במחלוקת דמ"ד עדי חתימה כרתי ס"ל

דפיקר סגרים לפשות הדבר ומ"ד מדי תפירי ס"ל דפיקר פדים שחאל נעשית בהנף ועיין ברמב"ם פ"א מהל' גרושין דל"א שחיהו א"א ולאח"כ נפקא בלא פדיה וכו' ובירושלמי פ"ג דקדושין אין פ"א בל"א כלום לא כשיסת ר"ת דשם ר"ל ביורר שהיא מוגרשת רק הפעולה בה ולקח כה"ג בחזרת למ"ד עדי חתימה כרתי בכסף לא בעי עדים אך אח"כ מתרית בהקדשין ואכמ"ל, עכ"פ כאן זה ג"כ אם כל זה ביהא עצמה אבל כאן דהוא של אחר ישיין בחוספ' ב"ב פ"ט המוכר שדה חבירו במעמד חבירו לא עשה ולא כלום פ"ט וכאן גרע דשם י"ל צנדר שליח וגם שליח לא, ולא דמי להך דקדושין דף י"ב פ"ט דשם בזמנת הוא סירסא דלומן קונה בשבח כלי רק דבעה"כ יכול לסלקו ואם לא סלקו פוה שלו וכמו בהך דב"מ דף ק"ח פ"א גבי מול מה שפסית בשכרך דמשמע וכו' קנין כלל משא"כ כאן, לכן אינו בזה משמע קדושין אם מדברר שזה הטבעת היא של הצמולה האחרת ומחמת הסיידה אקלה, ויש בזה אריכות גדול בשעת הרמב"ם גבי דבר שאין מקפיד דאין הדבר של בעה"כ רק השהו ובקדושין חל על הדבר וכמו גבי אמת. בפ"ו דף ס"ג ואכמ"ל בזה ואקלה.

יוסף ראזין
רב דפה וכו'

סימן קסו

יש ה' אייר תרצ"ה דוינסק.
דחידה"ג וכו' ר' שמואל
קנאפף שליט"א
חבר דועד הרבנים דערת לאור

קבלתי כעת מכתב כבוד. [השאלה, באשה חלושה שילדה בקישוי והרופאים אומרים שהאין סכנה לה, והבעל יחמץ פ"י כים של נומני דק, ובת' דבר אליהו סי' ס"ה כתב שרש א' מחיללה רעה להסיר מעד תלמי, ובירושלמי ריש יבמות דרך סדן בעל, בשאל ומשיב סתמק בזה ענין נשיות ודעתו לאסור. וכן חסוק בדבר אליהו לאסור.] סנה בזמנת זה פלוגתא בהך דשבת י"ג פ"א בהך דר' שרת ובייחיא דאיסקא אשה מיה לאשת רעהו פ"ט וכו' דף י"ז פ"ט, ובקד דייבמות דף ל"ט פ"ב, גבי קד מחלוקת וגורי ביאה דיש בזה ג' גדרים ובירושלמי פ"ו וכוטוה דף ל"ז פ"ב פ"ט, ועי' בירושלמי שבת

פ"ו ה"א ג"כ ק' ד"ט ב"ה ג' גדר
 ב"ה, ועי' ב"מ"ס הרמב"ם ז"ל בפיה"מ
 פ"ו דאגהדרין דמ"מ נקרא דבר ערוה,
 ר"ל שאסורה לנפלה גבי משמש מת
 פ"ט בגדר, וגדר שחוף בסוטה דף כ"ו,
 ומ"ס הרמב"ם ז"ל ב"ה ח"ט"ב פ"ה
 ס"ד פ"ט, וזה הגדר דמקורה הטרה
 ועי' מ"ס התוס' סוטה דף י"ח ע"א
 ט"ט ב"ה, ובאמת כוונת התו"כ הוא
 ברמב"ם בס' האמו"ת ועי' בפכ"א מה'
 ח"ט"ב, אין הביאור כן, רק דעי' בשבועות
 דף י"ד ודף י"ה ע"ב אהרה בקריבה,
 ר"ל לנפן פרישה, פ"ט, ובהוריות פ"ב
 וירושלמי שם ועי"מ שם, וליף גו"ט
 גם לא"א, ומשכחת לה היכי דעשה כדן
 דקידושין דף י' דקבלה בחלופי קידושין
 משני ונעשית ח"א, אין י"ה' הדין, ואמר
 דגם כה"ג חייבת, ולר"ך לעשות כמו
 בגדה, ומ"מ אסורה לשניהם, והרבה יש
 להאריך בזה, ובגדר כמו כן דחולין דף
 פ' ע"א ג' פ"ה דהס' דהס' א"ס לר"ך ליגע
 פ"ט, וכן כדן דמה דף כ"א ע"ב גבי
 פריש' בנשרי, ר"ל דהס' נפתחו כותלי
 כו' ולא נגע הר"י בהמקום מלדידי
 רק ילא מאיר מאוירן בהפסק גב'
 בחמיכה כמבואר בגדה כ"א ע"ב ועי'
 דף מ"א ע"ב, ומכות דף י"ד ע"ט ב"ה,
 ועי' בירושלמי שב"ה פ"ו דאגהדרין פ"ו
 ה"ל ע"ט, וירוש' כלאים פ"ח, התורה
 אסרה הגאח כו', ורש"י והוס' חולין
 קט"ו ע"ב, וזה ה"מ בין קריבה לב"ה
 טמא, עכ"פ זה מחלוקת, ולבעלה אסורה,
 והך דרך סדוק, ח"ו אין הפירוש כן, עי'
 במ"ס הרא"ש גדרים דף כ' עמוד ב',
 וברא"ב דבעלי הגפש ואכמ"ל.

בירושלמי שם ועי' ד' קל"ז וב"ב דף ק'
 פ"ב והוריות ד' ו' וכ"מ בש"ס וירושלמי
 ובאמת הארכתי דאם כה"ג מל בשבת חייב
 סקילה דהו' ודאי שלא בזמנו, וכן הדין
 גבי מה דממעט בחו"כ פ' אמור גבי
 לאביו כו' ספק דר"ל דאם ימחא הכהן
 לספק מלקין אותו בגדר ודאי, וכן מה
 דממעט גבי מקלל אביו כו' ולא ספק
 בחו"כ וירושלמי יבמות, פ"א ר"ל כדן
 דיבמות ד' ק"א דאם שניהם בב"א ג"כ
 פטור וכן מוכח בירושלמי שם וכן בפ'
 תזריע גבי מי שומאה ומי שוהר בטומטוס
 ואגדרוגיטוס ר"ל דהו' מיעוש ועי' מה
 ד' מ' ע"א ועיין ב"ב דף קכ"ז וכ"מ
 בזה והרבה יש להאריך בזה.
 יוסף ראזין

סימן קסח

להנ"ך

בגדר כתיבה בשמאל בשבת דף ק"ג
 וע"ס בתוספתא פ"י גבי תלישה
 דחייב ועי' ברכות דף ס"ב ע"א והך
 דמנחות ל"ז כבר כתבתי בזה בחיבורי
 ח"א דאין הפירוש כן בגמ' כלל דכתיבה
 בימין ר"ל אחזרה רזה נקרא כתיבה
 במנחות דף ל"ד ודף ל"ג ועי' בר"ך
 יבמות פ' מלות חלויה ובחולין פ' גיד
 הגשה ע"ט ב"ה, ועי' בנגעים ובסנהדרין
 דף מ"ה ע"ב ומנחות דף י', ותו"כ פי'
 מלורע וכ"מ בזה, גבי אחין וברמב"ם
 ומשום דאחין לא הוי בגדר אבר, ועי'
 במה דמספקו להתוס' חולין דף כ' ע"א
 גבי מליקה בשמאל דפסול א"ס החיסרון
 דאיט בימין או משום דפסול בשמאל,
 ודי בזה, וכ"מ היכי דלא שייך גדר יד
 אין כ"מ וכמו בחפניו ואכמ"ל פי' במ"ס
 הרמב"ם בפיה"מ פסחים פ"ח גבי מלך
 ואכמ"ל ודי בזה.

יוסף ראזין

הכי דואר לר"ך ליתן גושפנקא על המרקה.

סימן קסט

יום ה' י"ז סבת סבא לשתא

חרצ"ד דוינסק

לר' אב"ר ליעצער מקאליביעל

קבלתי מכתבו כפת, [הקשה,

דברמב"ם ב"ה מעילה פ"ג

מתב דאם אמר מיני בן יומה זה לשלמים

מושל צביהאין בחלבון, והלא בשלמים אין

מעילה. מ"ס הרמב"ם ז"ל דמעל, ר"ל

כך דהנה מבואר בשקלים פ"ד וברמב"ם

סימן קסז

להנ"ך

[השאלה בקליניק של יולדות, נתערב
 חיטוב שטול ב"ש ערב שבת עם ילדים
 העלרים בשבת א"ס למו"ל אותם בשבת
 או ב"א בשבת, ויש לאסור עי' בשמ"ק
 ב"מ ו' דרוב לא הו' ודאי, ובשבת קל"ז
 פרלמו ודאי ממילא לא מהני רוב,
 ומיושב קו' התוס' שם ד"ה ולא ספק,
 דלר"ך קרא כה"ג דאיכא רוב.]

גבי טלד ב"ש בודאי א"ס הו' ודאי

ב"ש או זה מליאת זמן בפ"ע

ומאוד יש להחריך בזה, עי' שבת ד' קל"ג

פ"ב מבואר דזה מליאות בפני עלמו וכן

איט כעת לפני, רק נהדנא שק פירש
סס, ובגדר ספוטיות גרמס דף ל"ג.
יוסף ראזין

ה' ערכין פ"ה ה"ח, דכל דבר שא"י
לפדות אס חל עליו קדוה"ג, ימכרו
לזרכי אלוה המין ומן הדמים יקרט פולת
ע"ש בזה, ובהשנות לא ס"ל כן, ועי'
מיר דף כ"ו וכ"ז וביומא מ"א ע"ב,
וכריתות דף כ"ו ע"ש, א"כ ה"ל אף
דאמר שלמים מ"מ בעוף אי אפשר
לחול על זה קדוה"ג, ולא דמי לבהמס
לדמי נכסים, ועי' בשבועות דף י"א
ותמורה דף י"ב וכ"מ בזה, שוב הדמים
לרין שיהי' לדמי פולה ולכן מעל בהס,
וא"כ מיירי בכן יונה שעדיין לא עבר
זמנו ועי' רש"י תמורה ל"א פ"ב, והרבה
יש להאריך בזה, אך כן ר"ל הרמב"ם ז"ל
[ועי' ל"פ ה' ערכין פ"ה ה"ח דמאריך
בזה,] ב' במ"ש דרין אלא כל ביו"ט, יחאה
בפסחים ס"ה ע"ב יו"ט יוכיח דאובל
נפש דלא היתירו שום שבות ע"ש בזה
וה"ג כן יע"ש בירושלמי בזה ואלקרי.
יוסף ראזין.

סימן קעא

ב"ה יום ז' מח"ש תרצ"ו דוינסק.
[להרב אלי' יהושע האבערבאנד
מר"צ בסלאמניק]

[ברש"י פ' טו ישחמו כלשון רבים, על
אשם, רקסה הא ארן אשם בליטור].
בדבר דברי רש"י, עיין תמורה דף
י"ד ע"א, ובחיבורי מהדו"ת
כתבתי שם ביאור לדברי רש"י שקאי על
אשם שחוק לרעה יעשה קיץ המזבח,
ועי' בר"מ, אך מחלוקת אס ליחיד או
לצבור, ועי' תמורה י"ג ה' כ' ופסחים
פ"ג חכמים ע"ג וכ"מ בזה ואכ"מ.
יוסף ראזין

סימן קע

ב"ה מש"ק ז' מח"ש תרצ"ו דוינסק.
להנ"ל

[בדבר עופות שיש להם במקום אלבע
יתירה עיד אלבע אס מותר].
גבי העופות כבר השבתי בזה זה שתי
שנים והארכתי בזה, אס אלבע מן
עוף אס הי בגדר מחוסר אבר או רק
בע"מ, ובעופות ליכא, ונ"מ גם לבן נח
יעי' בע"ז ד' י"ד ע"א גבי קוטע אלבע
וברמב"ם סס, אס הי מחוסר אבר,
והארכתי בזה למה דמבואר ברמב"ם פ'
ט"ו חכמים קט"ז ותוס' חולין כ"ב פ"ב
גבי בן נח דכשר לו להקריב כל עופות
טהורים ותוס' נקט שם רק תרעולין ולא
נקט חוץ ע"ש ול"ע דגמרא נקט חוץ
ותרעולין עי' בובחים, ול"ע, רק משום
דחזים חסר להם מתחלת הבריאה ופק
כידוע ורק ס"ל להתוס' דגם לקרבן בן
נח בבמה שלהם פסול, אך י"ל משום
שחסר סימן טהרה וס"ל דה פסול
לקרבן בן נח בבמה שלהם ואכ"מ"ל וגם
ל"ע ברש"י חולין ס"א ע"ב ע"ש ברש"י
דמטוה, ובה א"ש ואכ"מ"ל.
יוסף ראזין

יום א' ב"ה אב תרצ"ד דוינסק.
[דהר' המופלג מהור"ר יעקב
גלייכער נ"י מסאניק]

קבלתי מכתבו, ומה ששאל בגדר
הענבים בלא גרעין. [השאלה
אחות הנשקקים שאין להם גרעין שהורין
קארינטען אס הם ענבים שנתורה
וראויים לנפלה"ג, דכהיב מחלטים טו'
ולהם ארן חרלטים, ועי' ברד"ק ישעי'
על הפסוק ויעשה שורק בשם הר"ן
גלות שהוא מן המשובחין שבפנים
שהענבים לא ימלא בהם חרין, ובאור"ח
סי' תס"ז ס"ח ברמ"א מן ענבים קצנים
משמע מזה שהם ענבים.] המה באמת
זה רק בין הביניים דמבואר במיר דף
ל"ד ע"ב דף ל"ה ע"ש בתוס' לכך
יליך מקרא דער זג וכמ"ד שם דגו הוא
הפנימי יעי' בדף ל"ה ע"ב דיש לאו
אחר ומלקות על זה, מהך רצוי, אך
ברמב"ם לא הביא זה מחמת דס"ל
להיפך דגו הוא החיטון ע"ש ובחיבורי
כתבתי תירון אחר, ועי' בערלה פ"א
גבי ענקיקלות, וגופיין דדמאי פ"א
וברכות דף מ' ע"ב, והרמב"ם מפרש
פ"י אחר, וכן משמע בתוספתא פ"א
דבלאים, ע"ש, ובאמת רק דמבואר
בירושלמי פ"א דשבת ה"ז דמהמניות
שבכרמים ר"ל ג"כ הכי, ועי' בערוך
מפרש שם דמיחין אהם בסיד, הערוך

סימן קעג

להנ"ל
[בער הגוהגים בהרבה עירות שששים

חוב על ההגיס וליכא בזה גזל השבט, ומאד ים להאריך בזה דבאמת זה גרע עי' ז"ק ד' ס' ע"ב גבי מילי כו' פ"ט בתום, והגדר דהיכא דחייב לשלם לא איכפת לן אבל היכא דפסור מלגס גרע יע"ש ז"ק ד' פ"א גבי מגלי יהושע גבי מפסג פ"ט בזה ואכמ"ל.
יוסף ראזין

סימן קעה

דהנ"ד

אז מ"ש גבי כוונה, הגה באמת מליט כה"ג בקד דחגיגה ד' י"ט פ"ב גבי טבל ועלה יע"ש בתום הגירסא ועודנו לח דמהגי מחזיק טלמו, ולכך בקד דיבמות ד' מ"ו פ"א גבי כך דמחזיקן טבדו דר"א כהדי דדלי ראשו הניטו לו זולטא דפינא משום דאף אח"כ ה"י יכול לומר לשם בן חורין ולכך עשו צו חיקף ענדוה ט"ש אך מ"מ גבי עברה לא מהגי זה ורק במטלה דרבנן כמו בחגיגה הנ"ל.

בז מ"ש מגישין דף ב' גבי סחס כו' סחס הוי גדר רוב מליין מומחין כי בכל הדברים אחרין זה כמו בערכין ותום' מנחת ד' מ"ב פ"ב ע"ש ד"ה ואין וכ"כ הר"ן כה"ג בקידושין בזה ועי' בתום' בסמות ד' כ' פ"ב בזה, לכן כיון דהס כתבו אדרבה ראי' מזה דהס בקיאים משא"כ שס לא שייך זה, יעי' ז"ב דף ל"ג ע"א ע"ש בתום' גבי כולוה ואכמ"ל.

יוסף ראזין רב דפה הג"ל

אם ירצה לשאול ימחול לשלוח מכתב כשול כדת. הג"ל.

סימן קעו

ב"ה יום ה' ט"ז סיון תרפ"ג פה. פסטערבורג, טארגאוו 25.

[דידידי הרב הגדול מוהר"ח משולם טופמאן שיחי' רב בפולטוסק].

מכתבו קבלתי ומאוד שמחתי בראותי מפשטו, ובדרך המחזיר אבידה כבעלים, יעי' מנחת דף כ"ד ע"א, ורב לשיטתיה דסבירא ליה דגבי קדושת דמים לא אמרינן כל הידי דאיכא בי גזא דרתמא איכא, חולין ד' קל"ט ע"א, וקדושת הנוף ס"ל ד"ש בזה גדר ובאו בזה גרונים וחללוהו כפ"ז דף ל"ב והך כ"ד ע"ב

טוללות לתת לכל עמי ועמי הרבה כפסס ח', הא הרמב"ם פסק דגדקה טוב יותר לסת הרבה פעמים פרוטה ופרוטה ולא לתת פסג אחד ערבה גדולה]

ע"ד החלוקה בצדקה האה מבוחר בעקלים דהוי לשכת חלואים וקופה של דקה ועי' ז"ב ד' ס' גבי עמי המחזיר על הפתחים, פ"ט בתום' ורש"י ועי' מדרים ד' ס"ה ע"ב ושבת קכ"א פ"ב אהורי אפיקחא וכו' ועי' שטושת כ"ה פ"א ותום' מדרים ד' ח' פ"ט הגירסא ורק דלו מגבין בפחות מפרוטה כ"מ מהרמב"ם ז"ל.

[אם מותר להדליק עלעקטרי ביום טוב] ע"ד האלקטרי בודאי אסור ביום טוב להדליק ואכמ"ל, כי זה מוליד אור.

יוסף ראזין

סימן קעד

יום ב' י"א טבת תרפ"ט דוינסק.

[דר' חיים יצחק האלגעלערנשטער מהאזימיעווש דיעלסא]

[בדבר תולה שיש בו סכנה דקיימא לן דמאכילין איתו הקל הקל, וכספתקתי היכא דאין לחולה שיב"ם רק דבר איסור ולחבירו יש דבר היתר, אם חבירו מחוייב לתת לו את היתר שלו, להגילו מפיקוח נפש, כיון דלחולה עגמו אין דבר היתר רק דבר איסור לכד והוי כאין לו כלום ומחוייב הוא להגילו, או דילמא כיון דלחולה שיב"ם הותר כל דבר איסור אם אין לו היתר, ממילא אין לו לחבירו להגילו בדבר היתר שלו.]

מ"ש בגדר אם מוטל חוב, הגה עי' בקד מחלוקת ביומא שס גבי טבל ותרומה יע"ש ואף דתרומה יש גזל כהן ותהטת כהונה, משא"כ בטבל ויש בזה אריותת גדול יעי' בתום' ד' ל"ה פ"ב, וככ"מ בזה, גבי הטאה של פלו, ובאמת לתת לא מוקף הגמ' שס דעירי פסק דלאחר הפרשה יכול לאכול הכל רק משום ההפרשה, ובירושלמי שס ותוספתא גבי חלה וערלה ואף דערלה אינה מומן שום אדם כמ"ש הרמב"ם בתום' פ"ב פ"ב דלכך ח"ל להרים חיוק דח"מ איסור קל עדיף אף שיש צו גדר גזל יע"ש [ד' פ"ג פ"ב] גבי קפחת את הפרוטה, ובירושלמי שס טקד דודו דאלל שמי לה"פ משתי שבתות ובמנחת ד' ל"ה פ"ב, עכ"פ חיוק דזה

מסמאין כו' ע"ש, ועיין מוספות מדה דף
ט' פ"א ופסחים ד' ס"ט פ"ט.
יוסף ראזין

סימן קעח

יום ד' כ"ב אלול כוח"ס תרצ"ג
להרב וכו' מהר"ר ברוך
הלוי עפשטיין שליט"א
אבר"ק ראשבראדא-גורני

[השאלה, אהות ראובן שהלוי לשמעון
דאלארין, ונתן לו שמעון שטר בכתב
ולשון עברית על דאלארטן, וכתוב בו
„והגני מחויב להחזירם בכל עת שירצה“.]

קבלתי מכ' והנה בגדר מטבע יש
זוה אריכות גדול החילוק

בין פסלתו מלכות לפסלתו מדינה וזהו
בגדר כמו בזה דגוי"ן דף מ"א גב'
שיחזור צעבד דשיחזור דרצק הוה היזק
שאינו ניכר, ושל תורה הוה היזק ניכר
דהוה על הדבר בעלמא וזה רק על האדם,
וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בהלכות מכירה גבי
מכר לו דברים האסורים, ועיין ב"זה ד'
י"ח גבי ולר הטומאה, וסופה דף י"ד
פ"ב גבי ספק פסול מדרבנן מחלוקת
שם, וכ"מ, וכן הגדר גבי בית מגונע
בערבין דף כ' פ"ב אף שחלקו ומשום
דשם תליא במה שהכין חלמו וע"י פיו
באכר הבית ואף שיש הגעג צו מ"מ
בלא שיו לא כלום, לכך הוה אין ניכר,
וק גבי טומאה דהוה היזק שאינו ניכר
יע"ש בתום' צ"ק דף ק', גם אם יש
שרץ מ"מ ימא לא הוכשר, ובאמת תמוה
דא"כ גבי משקין אם הגיח שרץ ולמ"ד
דהוה דאורייתא טומאה, אך באמת שם
ר"ל דהגם של הטומאה היא ג"כ מחמת
דד"א גרס, דהייט הכשר, וגבי משקין
הם בעלמא מכשירין עלמאן יעיין פסחים
דף ט"ז ו"ו, זוה ואכמ"ל, וגבי תרומה
שם גם כן החשיבות של האוכל גרמה
הטומאה וכן מצאנו בירושלמי תרומת
פ"ג ה"א בעיניו שגרמה הטומאה, ר"ל
מה שיש בו חשיבות אוכל ויש בו שישר
זה הגרס ואכמ"ל, וכל זה בדבר דשיקבז
לא העלם רק ההסכס, וכן יבד עיין
בירושלמי צ"ק פרק ז' שאין לך אלא
החשמיט, לכך אם נשתמרר ד"ת הוה
היזק ניכר שאינו ראוי לכל המכירה שלו
רק לתשמיש וזה המציאות שלו, ובאמת
מטבע קן, רק דהגמ' בצ"ק שם מיידי
במטבע של זכב או כסף דגם לנסכא
יש צו שזה כמחאר שם בגמ' עיין

והדריס ד' ס"ב אף יש לומר ג"כ גדר
כלי שרת ומעילה ד' י"ט פ"ב ויקדושין
ד' ג"ה פ"א שיש בהן מופל אחר מופל
ומשום דמבואר במנחות ד' מ"ז ומוספות
ד' מ"ז שם דדבר הנקדש בכלי שרת
דאף אם ישם תפס, מ"מ חוזר הכלי
וקידש קדושה חדשה בגדר יך דמריס
ד' כ"ח פ"ב פדאן חזרות וקדשות פ"ט
בתום' ישיגים ד"ה אין כתבו „כמו כלי
שרת" אף הקדושה חלה בזמן שבא ליד
ישראל וקודם לכן אי אפשר לחול דחוזר
ובטל והו גדר אין מפרישין לאיצוד, עי'
מנחות, ומעילה ד' י' ע"א, וא"כ נמצא
קך דבזמן שכן ביד עכו"ם ליכא קדושה,
ומיכף שפאו ליד ישראל חל עליהם
קדושה בגדר חזרות וקדשות, וכן דייק
הרמב"ם ז"ל בה' בית הבחירה פ"ו הי"ד
ובמה נתקדשה בזמן עזרא הקדושה ראשונה
שקדשה שלמה כו' אם כן למה נתקדשה
הא קדוש ועומד, רק צדאי כל זמן שלא
באו לשם ישראל הוה חול רק אחר קך
כשבאו ישראל נתקדשו מעיקרא, וכמו
הך דמריס דף י"ח פ"א גבי נשאל על
הראשונה וכו' וכ"מ, וזה המבואר בירוש'
יומא פרק ג' ה"ו דכלי בית שני נתקדשו
מכלי שרת, ובאו בה פריטים וחללוהו
כמבואר בגדרים, רק דמיכף שבאו ישראל
נתקדשו למפרע, וזה ר"ל אבידה מתבקשת
ואכ"מ להאריך בזה, אני וכל אשר לי
שלוש ת"ל, רק אני שומר עריין באויר
ומתי יהי' הקן השי"ת יודע קונטרסו
„אלה העדות" לא קבלתי.

ידידו עוז יוסף ראזין

סימן קעז

[דהר' וכו' נפתלי הלוי בנו של
כ"ס אדמו"ר מאסטראודצה
שליט"א.]

[הקשה בחולין ל"ג דסדר ר' מאיר דשט
מומר במעשר, והלא סובר בכלים דרוק
הו משקה א"כ ימא ברוק שפסה דכל
הפוסל תרומה מממא משקה להיות תחלה
ו"ל לתוספות פסחים י"ד דלריך להיות
רביעית בטומאה דרבנן והכא ליכא
רביעית ברוק.]

יראה בירושלמי תגיגה פרק ג' ה"ג
במחלוקת חקי' ור"י ומקשה שם
דאך משכחם עוביב, ומיך בורק פ"ט
יאה במ"ש תום' זכחים ד' ק"ה פ"ב
ובירושלמי פרק ו' רימא אין מי תמא

אמר שם ללא מחסר משקה משמע דמיך סוה אוכל, ותלמיה זה תלמי צענוגותא, עיין בדברי הרמב"ם בהלכות שבת פ"ח ה"ה דגבי המזיא תכלין לא נקט בערוגת מבינה, כמוש"כ שם ג"כ רק סוה, ועיין בירושלמי פרק ח' דשבת דשם אמר כל בינה דגבי שבת בערוגת, והטעם דגבי תכלין י"ל דהוא לבינה מגולגלת, עיין בעירובין דף מ"א ע"א ותירומוה פ"י ואם ק שם משקה עליה, וי"ל כדי גמישה כמו בחלב וכדומה וגם דעיין בסוטה דף ד' ע"א דבינה בלא קליפה היא כמו ג' רבעי בינה, ואם קן ארך הוה הפסק תענית בעירובין שם בעבודא דר"ע לשיטת הראשונים רפ"א דתענית, וע"כ דהוה משקה, ועיין במה דפליגא הרמב"ם בה' מדרים פ"ט ה"ז ועיין תוס' שבת דף קמ"ג ע"ב יוסף ראזין

**סימני קפ
דהנ"י**

על דבר שיפור אכילת פרס, זמן מבוחר אץ לט, רק קאת יש להביא ראייה מקד דזכחים דף ל"א ע"ב דשם מבוחר דהקטרת כזית הוא זמן גדול מאכילה ע"ש, והנה זה מבוחר בזמנות דף כ"ז ע"ב דלמ"ד שם משמלה זו האור, די בשיפור שקיעה ע"ש, ועיין בתוס' מנחות דף כ"ז ע"ב גבי שיפור קרימה בתער מהא דשבת דף כ', וע"ש בפסקי תוס' דהוה כמאכל בן דרוסאי עיין שם, והנה רבינו הרמב"ם ז"ל בהל' ק"ש פרק א' ה"א כתב דשיפור הג"ל בגדר פטריות שעה, והוא חד גדר עם שקיעה ע"י שבת דף ל"ד ע"ב עיין שם בקד דרבה וכו', וכבר ידוע שיטת ר"ת בזכחים ומנחות גבי שקיעה לגבי דם, אף באמת רק בדבר העשה משני מליאות יש עליו ב' הפעלים, וכמו בעירובין דף ע"ז ע"ב גבי כותל שבין שתי תלירות, ובירושלמי סוף ב"מ גבי מילר, ובבבבורות דף ז' ע"ב גבי שור הבא, וכו"ל, והזמן שהוא נעשה משני הזמנים לא מתחת חלקת השפת, רק מתחת שיש בו שני הדברים, לכן הדבר הוא קן, מקום שלרד יום, כשר זה הזמן, וכן מקום שלרד לילה, כשר זה הזמן, רק מקום שפסול לילה, פסול זה הזמן, ומקום שפסול יום, פסול זה הזמן, ומאוד יש להאריך בזה ואכ"מ, עכ"פ נראה שרק בערך שעה מיטע, הוא הזמן של שעה השקיעה, ושל שעה

במש"כ בירושלמי ובתוספתא, וכן בירוש' פ"ב דב"מ דאללס הוה דלנכסא הוה סוה יותר מן למטבע, וכן זה ר"ל מה דאמריקן ב"מ דף מ"ו ע"ב דאם פסלתו מלכות בלעטה הוה יולא משום דהוה לנכסא, אבל המטבע של הגייר דאין בגופי סוה כלום לא שייך עליו כלל לומר דנפסל כותן לו זה דשוב הוה כעפרא בעלמא ואסקומדורי בעלמא ולא כלום הוא, אף זה רק שנפסל אבל לא אם החל, והנה באמת עיקר גדר מטבע של שפרות הוה זה בגדר כך דב"ב ד' קע"ב אי פלוני לייתי ממך מנה ע"ש דנשחטבד לכל המזיאם וה"כ קן, וכן תמלוה אותם זה סוה כמוכר לו השטר והרבה יש להאריך בזה בגדר מטבע אם יש קפידא דוקא על זה המטבע עיין שבעות ד' מ' גבי מין מטבע אחת היא, וכן ס"ל להרמב"ם בה' סוטן פ"ו דכל גבי דשבעות שם רק אפקדון לא תמלוה ע"ש והרבה יש בזה להאריך בירושלמי שביעית פ"י ומע"ש פ"ג בתוספתא וירושלמי עיין בתוספתא ב"מ דף י"ט, וב"ב דף ל"ב ע"ב גרש"י בקד דכתובות דף ל"ג ע"ב וב"מ בזה ואכ"מ, לכן כך דכיון שהמנה לתת לו מטבע האקרא בשם זה וגם נכתב, להחזירם ק"י לא בגדר פרתון עיין במ"ש תוס' ב"ב דף כ"ג וכו' גבי מנה שחור דלרדך לשלם לו מין מטבע שהלוה לו ע"ש, אף באמת כאן ר"מ בגדר כך דב"מ ד' ק"ד ע"א וכן בתוספתא החילוק מי המנה אם המחזיר או המוכר, וה"כ אם המלוה פס הלוה לרדך לשלם לו כפי שהוא או ואם הלוה עם המלוה יכול לומר שחא לכן לדינא קד דהרי בלא זה הוה עסקא ופלגא מלוה ופלגא פקדון לכן חיי משלם לו לפי המטבע שהוא או וחי כמו כשת וכהו ח"ש תוס' ב"מ דף מ"ד ע"ב דנ"מ מי המנה

יוסף ראזין

סימני קעט

דהרב הגאון הגדול מוהר' עזרא אבן ששיר אבד"ק וראיינוטא (ב"מ ס' תקנת עזרא על מס' מעילה)
[השאלה היא, אם בינה חיה היא אוכל או משקה, ועפ"מ לכמה פנינים, ולעמן פרצה אחוזה, ועל אוכל מנדה ברכה אחוזה בחובל כית. ועל משקה השייך הוא ברביעית:]

הנה מקד דיומא דף פ' ע"א משמע דהוא אוכל, אוכל הבא וכו',

הזכיחה, מלבד הספיקות, זה יותר מאכילת פרס, וכן מאכל בן דרוסאי הוא ג"כ בזה הגדר, אם ימא דשיעור מיל י"ח מיטט, ובאמת יש בזה להאריך הרבה בגדר פיגול, אם תשכ להעלותו על המזבח ותיקף להורידו, משמע מאן דלא הוה פיגול רק גדר הקטרה, ועיין מנחות דף כ"ז ע"א גבי חמלה ברא"ז של מזבח, אם זה נקרא הקרבה, וכן להיפך למאי דקיי"ל בזבחים דמ"ז ע"ב גבי לשם אישים, לשם רית, בזבחים שללאן וכו', מה יהיה אז אם גדר הקטרה, או רק שריפה, ועיין בספרי פ' פנחס ופ' קרח, ואם מתקב על זה אם הוה פיגול, זהו רק שריפה, זה תליא נפק דזבחים דף ל"א ע"א, ושם רק בבשר, אבל באימרים עיין מנחות דף י"ז ע"ב, אך רק אם אכילה מזבח שמה אכילה חולין דף פ"א ע"ב, אבל אם ליכא ריח ניחוח, כמו אברים שללאן חת, או כמו אברי צמת יחיד שהעלה פ"ג מזבח של צבור, ע"י זבחים ד' קי"ט ע"ב, וגבי יחיד ליכא ריח ניחוח, ופיגול יש כמבואר בזבחים ד' י"ד, אבל גדר שריפה לא אכילה ולא הקטרה, ואין בזה ריח ניחוח דבמה, וכן אם הקטיר בלא מלה, דאף דמלה מעב, מ"מ הקרבן כשר, כמוש"כ הרמב"ם ז"ל בהלכות איסורי מזבח, וכן הוא בתוספתא דקרבנות, אך מה ר"ל משום דגבי קרבן הקטרה אינה מעבבת, רק בזמנה מעבב הקומץ, או מ"מ הוה הקטרה ג"כ, ואם יש בזה פיגול, ומאיד הארכתי בזה, דלא י"ל מש"כ הטעם' מעילה דף יו"ד עמוד א', דליכא מעילה משקרב על המזבח, ואז רק שריפה כמו בקמורת, לא אוכל כמו בזבחים, וכמבואר בירושלמי פ"ב דיומא וסיפא ספ"ג ע"ש בזה, ועיין מש"כ הרמב"ם ז"ל במורה ח"א פ"ח אם אכל, אי אכילה פשוטה ואכמ"ל, לכן אי תורה דיותר משה מיטטין הוה אכילה פרס, ובאמת הארכתי בזה, ד"ל אם אכל בלי הפסק כלל, הוה כמו קד דחולין דף ל"ב עמוד א' גבי השוחט בסבין רעה, ובשטות ד' י"ז ע"א פ"ט, ורק אם לא חלק להאכל זה מחטאת דר"מ ורזק בכריתות ד' י"ב ע"ב פ"ט בפימ"ש, ועיין ברמב"ם הל' ביאת מקדש פ"א גבי רביעית יין מוגז, דלא הוה כהפסק, וכו' מאז"ם, ואכמ"ל בזה, ומקד דזבחים דף ל"א ע"ב לא תשמע קו, אך שם ר"ל דחלקו, וכמו פסחים

דף קי"ד ע"ב ובכרת דף ל"א ע"ב פ"ט. [ע' ב"ש ה' מתן פ"א ב"ז].
ידידו יוסף ראובן
רב דפה דינסק

סימני קפא

דהנ"ל

[במעילה ד' כ' ע"א דמשי הגאה הגרזית לעניים אכרה תורה, ולריך ביאור, דאסור מי שנהנה ממחבר לקרקע הגאה הגרזית לעניים מעל.]

ע"ל דבר קד דמעילה דף כ' ע"א הכונה הוא דלא שהמעילה בזמן שנהנה, רק חזו גופא מה שע"י זה תיקן הבית ואז הוה חלוקה להכי מעל, וכן נראה מדברי הרמב"ם בזה, ומש"ה כיון דבנה מעל, וכן צדק דב"ק ד' ק"א, ראה לומר הגאה הגרזית לעניים אכרה תורה, דתיקף בזמן שלבע, אז נאסר עולם הדבר, לא מחמת הלבישה, רק דאסור ללבוש, וכמו קד דערובין דף ל"א, דאסור לקנות בית באיסורי הגאה, אף דלא יש בזה כלל, רק דהקנין גופא אסור, וטוב לא הוה פירוב, וכמו שכתב הרמב"ם ז"ל, וכמו שרפיאל דפסחים דף כ"ז ע"ב, ותוספות מדריש דף כ"ז ע"ב ר"ל שיש לו קנין דבר, ועיין מש"כ הטעם' בע"ז דף מ"ח דאסור ליעט, ועיקר הדבר בב"ק שם ר"ל דכ"מ אם יש שבה ממנים על גבי למר, ר"ל אם גוף הלמר נאסר, או רק משום שיש עליו לבש איסור, ונפ"מ אם אכ"כ העביר הבעצ בצפון, אם מומר הלמר, והוה דמקשה דלמה ידליק, הא יכול להעביר הבעצ, וע"כ דנאסר הכל בגדר חמיכה נעשית כבלה, ובאמת זהו מחלוקת בתוספתא דע"י ריש פ"ו, גבי הדש קלטיילין, ור"ל כהן דמעילה ד"ג ע"א, ש"מ אבקי מעלי לה, וס"ל לאחרים דגם מטילין לחומר שבו ראה לומר לבטרו, והא דבר שאין בו ממש אין לריך ציעור עיין פסחים דף כ"ב גבי טעם, בבבש שלש כבשים, ועל כרחן לומר דזה נחשב דבר שיש בו ממש, ועי' מע"ש פ"ה, גבי ציעור מעשר גבי חבלין, ומה דפליגי ב"ש וב"ה בהבטיל ע"ש בזה, ובירושלמי פ"ו דשביעית בזה, דציעור ליכא רק בדבר שיש בו ממש, וזהו הא דב"ק שם, ועיין ירושלמי פ"ג דערלה, גבי לבש דבר שיש בו רוח חיים אם נאסר, וע"כ דס"ל דכולו נאסר, דאל"כ מה שייך בזה גבי בע"מ נאסר, דהא לא

שאלות

צפנת פענח

ותשובות

גאסר רק במה שיש לבע איסור, וכן ר"ל דירושלמי פסחים פרק ב' גבי רטיה מכלאי הכרס וערלה, דרנה לומר שאסור לעשות, אפילו לא ליהנות, דזה גופא איסור, ויש להאריך הרבה בהך דפסחים ד' כ"ב ע"ב ואכמ"ל.
יוסף ראזין רב דפה דוינסק.

סימן הפב

יום ב' י"ד חמוז דהאי שתא
תרצ"ה דוינסק.

זהר' שמואל א"י מילדער
חונה בק"ק באכניא.

הבלתי כעת מכתבו, [השאלה, אחד שזוה לפני מותו שיולימו אותו לאחר מיתה לתקום אבותיו והבנים לא היו בכאן בשעה שמת, ולאחר שנה באו הבנים עם מכתב הוואה הנ"ל, אם מותר לפנותו]. והנה בגדר לפנות מת זה איסור מן התורה, אם קברו אותו סתם מחמת לאו דאל תסיג כמבואר בספרי הובא במדע דף ג"ז ע"א ע"ש ברש"י, ורק גבי הרוגי ב"ד סנהדרין ד' מ"ז ומ"ו, וכן גבי רולח בשגגה במכות ד' י"א ע"ב דשם אין לו קנין בהקבר דרק עשוי להרוגי ב"ד ואחר כך אסור להשבותו שם מחמת דכבר נתכפר לו עיין בסנהדרין דף מ"ז, וכן גבי פרי מקלט שם אסור לקבור כמבואר במכות דף י"ב ע"א ולכך מבואר במס' שמחות פי"ד דקבר שגולין אין לו חזקה ור"ל רולח בעיר מקלט ע"ש, ומ"מ גבי הרוגי ב"ד כ"ז שלא נהעכל לגמרי לא מחמת בזיון המת כמבואר בסנהדרין שם דלא אפשר ע"ש ואף דירושלמי מו"ק פ"ג משמע דיכולים לפנות מת סתם ע"ש גבי אם נרץ לנהוג עוד הפעם אבילות, שם רק במקום שהוא דרכם לקבור בארון, וכן ללקט ענמות אחר קד, אבל בהרוגי ב"ד קוברין אותו בלא תכריזין כמבואר בסנהדרין וירושלמי מיד פ"ז ע"ש, אך אלניו א"א לפטת המת כלל אם לא במקום בזיון גדול כמבואר במס' שמחות, ואף דמשבת משמע דלאחר י"ב חודש הי שכול, דף ק"ב וק"ג, לא שכול גמור, ועיין במזיר דף מ"ד דרק לאחר ג' שנים ע"ש הוה חסר, לכן על פי דין א"א לפנות כלל ואכמ"ל, ועיין במס' שמחות פ"ד הי"ב דנקט אין מזיון המת ממקומו, ע"ש בזה, וגדר קברי אבותיו, אף דמבואר בירוש' מו"ק פ"ב פרב לאדם [שיהיה מונח אלל אבותיו

כו'] אך ברמב"ם ז"ל בהלכות יו"ט דיין בתוך שלו ע"ש בפ"ח וקד דהל' אבל פי"ד כמו ק נקטו, שם ר"ל אם נקבר בשדה או מפנין, וכן הוא בהלכות בתוספתא הובא בר"ש ספ"ז עיין שם, על כל פנים אלניו לא שייך כלל זה, שאלס היה להם קבר של משפחות עי' בזכרות דף ג"ב ע"ב וכתובות דף פ"ד ובמס' שמחות בכ"מ ואסור לפנות, בגדר הספרים כעת אם ירצה לקנות רק ספר אחר נדפס זה לא כביר אשלח לו בעצור שני דאלאר כרוך באחריות הב"ד.
יוסף ראזין.

סימן קפג

יום ד' י"ט סיון תרצ"ה.

זהר' יהונתן אייבעשיץ ג"י
מורשה.

מחמת שאני כעת בשוקי צראי אין לי פנאי להאריך, ואשיבו בקצרה בדבר שאלתו, [השאלה, אם סכנה בעד האשה לטבול, וגם אם לא תדור עם בעלה ג"כ סכנה, אם מותר לדור עמה ע"י גומט]. הנה זה תליא בהך מחלוקת בשבת דף י"ג וע"ז דף י"ז ע"א בהך דר"פ, קריבה של גילוי עריות ע"ש, ור"ל כה"ג, ובודאי לדין הוה איסור דאורייתא, ולחד מ"ד חייבין עליו, וזה הגדר בתו"כ הובא ברמב"ם בספר המנוח וירושלמי שבת פרק ז', וסנהדרין פרק ז' גבי קד דלא תקרטו, והרמב"ם ז"ל פירש פירוש אחר, ועיין בפרק כ"א מהלכות איסו"ב, אך בלחמ בשבועות דף י"ח ע"ב, מוקי במשמע עם הטעורה ונטמאת וקאי על פרישה, דהוה ג"כ הוה חיוב כרת פרישה, ועיין בירושלמי הרויות פ"ב, אך לפי משמעות הירוש' בשבת פ"ז וסנהדרין ר"ל כה"ג, אם לא הוה קירוב בשר ממש רק בהפסק כו' וגדר פרישה גם ק א"א משכחת כגון קד דקידושין דף י' פ"א גבי אם אמרינן סוף ביאה קונה וקבלה באמלט ביאה קידושין מאחר, דמקודשת לשני, אף יעשה הראשון, פ"כ כד דשבועות הנ"ל, ומ"מ אסורה למקדש דגם באבר מת נאסרה על בעלה, וכמו שכתב הרמב"ם ז"ל בה' סוטה, ופיהמ"ש פ"ז דסנהדרין ועי' סוטה דף י"ח ע"א, ע"ש בתום' מקד דפסחים, וח"ו לסקל בזה... בירושלמי ביבמות אין היתר קד, ועיין ברא"ש מדיס דף כ' פ"ב ובצפני הגפס לראז"ב ז"ל וטולא,

אכורה לבעלה לפני פלמא, אם בא פליה אח"כ, יעי' סנהדרין דף מ' פ"ב פ"ט, וראה כו' ואמאי לא מפרש ק, וע"כ דאין ל"מ, ועי' מה דף כ"א פ"ב גבי הכנים שפפרות וכמו בחולין ד' פ', אך כאן לא שייך זה, והה"ל הירושלמי היא כל מקרבו היא כל תבלה, מה ששלח לא קבלתי כי איזי באלקסיא במשן סקן.

יוסף ראזין

סימן ספד

דהג"ר

ע"ד טלוחא [השאלה, מה שלים כשה על טלח להחזיק בלי היתר עיסקא, וזה אם פעם אחד התנה בגדר עיסקא, ואז ק' נתן סתם.] זה תלוי בק' דכחוצות דף ע"ג פ"ב אשה אחת כעין ב' פ"ט ברש"י וירושלמי בזה ובתמ"א, וירושלמי הו' מחלוקת בדמאי פ"ו ה"ב על ק' דב"ב דף ס"ג פ"א גבי מכרה וחד ולקחה, פ"ט, וירושלמי ספ"ט דכחוצות ופ"י ועי"כ גבי ע"מ לזון בתי ואח"כ גרשה והחזירה סתם אם גם לתפא"ס החזירה, ועיין ב"ק דף ח' אי שנקת ס' וכוונות דף ק"ט פ"ב מה דאזי מכה ארבעה פ"ט ור"ל אם זה מקח חדש או מחזירה להראשון, ועיין ברמב"ם ב"ה פרכין פ"ד ה"כ גבי שדה אחת והאשקף' אחד אם אחד ק' חזר לגדר שדה אחת, או לא פ"ט בהשגות וגרסת רש"י עיין ב"ין מריס דף ל' גבי פדאן אחריס ואכמ"ל. ובאמת גדר רבית הוא עיקר איסור תורה מחמת שפא"ת הוא חייב לו רבית וקצין גמור בהרבית קטלה, רק שהתורה אסרה זה, והה"ל דאמר בב"מ ס"ג כל שבדיהם ס' יפ"ט במחלוקת גבי ניתק לעשה, והרמב"ם ו"ל גרם דגם הלוה הו' ניתק לעשה ולא בגמ' דין, ומשום דס"ל דבזמן חרות הרבית לרד' הלוה לעשות קצין גמור בהמשותף דבאמת הם של מלוה, ולק' מטיא בב"מ דף ס"ה גבי ק' דאזי ורבה דבאמת קנה הגלמא כמה שמתן לו עבור המעות של הרבית שחייב לו פ"ט ב"ה, ואף דבגמ' ב"מ דף ס"א מדמה לזול, זה משום דהאיסור הוא על ידי מתן ולא כהתוס' דף ק"ב פ"א עיין שם, ומאוד הארכתי בזה בדברי התוספתא ב"מ פ"ו גבי אם מנכה לו הרבית ברבית שהמלוה חייב לאבי הלוה כאלו לביה התשטן אסור וכמו בפ"ו דף

כ"ב דהו' בפעם מתן גמור ועיין ב"מ דף כ"ו, ובתמורה דף ל' פ"ט דאין רבית להקדש, ות"מ מטיא בתי"כ פרשת בהר וספרי דלמאמר שרי עקאס ממון גבוה מ"מ י' רבית, והגדר דשיעבוד לרד' דוקא לאדם מסויים ולק' גבי הקדש ליכא מציאות רק תורה משא"כ במע"ש, ואכמ"ל ב"ה, ועיין ב"ב דף קכ"ד פ"ב גבי בכור טעל פי עמים פ"ט בהשב"ס ב"ה, ועי' ב"ק דף ל' פ"ב משעת שומא וב"ב דף ל"ד פ"ב ומאוד הארכתי בזה בהוספתא גבי מלא שטר שיש בו רבית מציאו לב"ד ושורפו, ומה זה, והנה גדר הבאגן לא נקרא דבר מסויים רק דבר של תורה לא חומר, כי גם מי שיש להם באגן הם אינם משועבדים לעלמא רק הכסף המונח שם ועוד, ושוב ליכא למי הוא משועבד, וכן הגדר של דקה ברבית יעי' ב"ק דף ל"ג דליכא שמירה גם ק' מטעם זה, וירושלמי דבניעות פ"ח גבי ליתן מחנה לכל מי שירצה דליכא שמירה, וה"ל ברבית, לק' אין זה רבית בבאגן עפ"י ד"ת.

יוסף ראזין

סימן ספה

דהג"ר

[הקשה דלמה בנתגייר ויה' לו בניס צניותו קיים פ"ר הא צניותו איט מחזן למלוה.]

גדר פ"ר גבי גר שנתגייר אין הכוונה בגמ' עקיים המטה רק ק' דשיקף גדר הפ"ר לדין לא הלידה, רק שיהא לו בניס דפסקין שם ד' ס"ב דאם ממו לא קיים, וא"כ כאן כיון שיש לו בניס לא שייך עוד לקיים ומה יועיל שיקח עוד אשה ויה' לו, הא כבר יש לו, וכמו גבי אם ימול תוך ח' להרבה שיבות דלא דקיים מטה רק דאין לו מה לימול, וכמו דאמר בב"מ דף כ"ו פ"ב, ואע"ג דמהדר מחנה בשלמא ס', ונ"מ די"ל דכה"ג אף לר"ה דס"ל ה' לו בניס וממו קיים, גבי גר שה' לו וממו, לרד' לישא ולקיים והלידה ל"ה בחיוב ובגמ' אין לו.

יוסף ראזין

סימן ספו

דהג"ר

[הקשה בפסחים ד' פ"ב גבי יצמתו מה בשל פסוד כו' הא בכריתות י"ט דמטה

בד"מ פסוק מטעם מהעסק, ומתעסק
במלכים ומציות חיוב, ועי' רמב"ן ויקרא
גבי אכל קודש בהעלם מומחה.]

מ"ש בגדר טעה בד"מ, מה כותב,
זה מבוחר בפסחים פ"ב גבי
יבמנו בעל וגבי אכילה דיש בזה דין
דטעה בד"מ, ועיין סוכה מ"ב עמוד א'
ובירושלמי פסחים פ"ו, וזה יליף מקרא
שבת דף קל"ז פ"א, רק בחיבורי ח"א
בה' חמץ הבאחי דברי הראב"ד ז"ל בה'
מעילה פ"ו דגבי אכילה לריך לבדוק יותר
פ"ש ועי' יבמות דף ל"ד פ"א חף ל"ה
פ"ב בסו"ט גבי בעל ומלאה משוברים
ואכמ"ל

ב **מ"ש** בגדר מתעסק בעקלים,
[שנפשו של אדם קנה
בטע, אם שיך מתעסק חיוב] כ"כ ק
בחיבורי בה' מא"ס רא' מרש"י בה...
גבי מילה, מי שטלד מהול ואח"כ נמשך
לריך מילה מן התורה, וזה ר"ל התוס'
ביבמות דף פ"ב פ"א גבי משך פ"ש
דכתבו שלא מל כלל, ר"ל שטלד מהול.
יוסף ראזין

ומ"ש הרמב"ם בפירוש המסורות מדי"ס
דף ס"ד פ"א וסדר דף ל"ב פ"ב לר"א
דדק בלא מומחה, אבל מומחה גם ר"א
ס"ל דמהגי דזה גדר דין, וכמו החרת
בכור במום שאין מובהק, ורק ר"א ס"ל
דמיר ל"ה הקדש, אבל חק לא ס"ל ק,
עיין תגינה י' וגזיר ס"ב דילוף מן כי
יפליא חף דזה במיר, ועי' רש"י דף ע'
פ"א ואכמ"ל, וכמדומה לי שכבר זה כמה
שנים כתבתי לו בזה.

ב **ע"ד** כדי אכילת פרס, יראה מה
שכתבתי בזה בחיבורי חלק ג'
מה' כלאים פ"ו, ומדך דין דכלל הרמב"ם
ז"ל בה' ממרים דגבי בן סו"מ דוקא
במלוגמא אחת, והוא מן תוספתא
דסאהרין פ"א, ועיין מה שכתב בזה
הרמב"ם ז"ל בה' מא"ס פ"ד דדוקא
אם חלקן אז לריך כדי אכילת פרס, עי'
פיהמ"ש פ"ב דכריתות, אך בתערוכות
לא, ועי' מש"כ בה' חמץ בזה.
יוסף ראזין

סימן קפט

יום ד' ט"ז סיון תרס"ו.
להג"ר

מכתבו קבלתי, [בשגן חטאת לשם
חולין] והנה באחת בחיבורי
הדפוסים כתבתי בזה, עי' בח"ב בהל'
מידות פ"ח ה"א, וכן בח"ג הארבעתי
בזה, וזה ודאי הרמב"ם ס"ל דדק
בחטאת לשם חולין לא עלו כדמוכח בפ'
פ"ו מה' פסוהמו"ק ה"ח דס"ל דהא
דקיי"ל דלא מיט לא מחריב, זה רק
שלא נפסל והוי כמו לשם חולין, ואח"כ
בהלכה י"ד גבי שולה דכתב שם,
ואמפ"י וכו' ומה נ"מ, הא בשולה בלא
זה כשר, ועי"כ דשם לשם חולין עלה,
ועי' ברש"י וזהם דף קפ"ו עמוד א'
דמבוחר שם דסתם בחטאת מרלה, ועי'
בתוס' פירושין דף ל"ו פ"א בתר"ס
לאחו פ"ש, וגם י"ל מ"ש התוס' וזהם
דף ו' פ"ב דל"ל ב' פסוקים פ"ש, ועי'
מה דמבוחר בתוספתא כריתות הובא
בדברי הר"א ז"ל בה' שגנות פ"ב ה"ד
לריך להביא עוד חטאת פ"ש, וזה משום
דהוי כמו סתם דכשר ולא עלה, וכן ס"ל
לרש"י מנחות דף ג' פ"ב, דלמ"ד חטאת
חלב לשם חטאת דם כשר, מ"מ לא
מרלה, והך דזבחים דף ז' עי' בדברי
הרמב"ם בהלכות שגנות פ"ג ה"ג דאם
הביא החטאת שהפריש על חלב שאכל
היום על של אומול דלא כישר ולא כתב

סימן קפז

להג"ר
[חשובה זו שיך לשרית צפנת פענח
ח"א סי' כ"א ע"ש.]

כיון שאל" בן והיא אינה מתרצת רק
בדך גדול אשר איט לפי כמו,
ואתו הרקבא דדיברי ט' עי' גיטין ל'
פ"א, ובגדר בטוחות, יש בזה אריכות
גדול אם היו ככסף וכשיטת הרמב"ם
בה' עבדים גבי קד' מ' וד' מ"א גבי
שטר אם זה היו ככסף וקידושין ה' ושם
י"ח גבי גירשון דשם בע"כ ושם ד' פ"ז
פ"א ובמדים ס"א ואקלר.
יוסף ראזין

סימן קפח

להר"י יצחק בצ"אל נ"י
הרגשטרין מרשעה

מש"ק למת פרב, קבלתי מחכמי ענת
ממש, ומישרו קבלתי אמש.
א **ע"ד** פתחון בתרסה [אם מדי
סקד פני בתרסה, כבר
דשם בחבורי בה' שטופות פ"ו ובה'
מידות, ובהשמת לחיבורי ח"ה, דיש ב'
גודים אם זה רק פ"י סתם או פ"י
עלמו, ונ"מ בין מומחה דאם היו הראאה,

והיכי דלשם חולין או הקרבן כשר אך
 דלא ילא, ועי' במה דפליגי בכריתות ד'
 ז' גבי לא תחכר לי חטאתי דחינה
 מכפרת, ומ"מ הקרבן כשר ועלה רק
 בלא כפרה, וג"מ דלכפרה בלבד אין
 ב"ד יורדין לנכסו ולחיוב ב"ד יורדין
 עי' מה שכתב התוס' ר"ה דף ו' ע"א
 ובשערין ד' כ"א, וב"ק ד' מ', וכן דעל
 זה דכפרה בזה, וה"ל מכפר, וזה א"ש
 כל הסמיות ואכמ"ל, ועי' ברש"י וזכר
 ע"א ע"ב, גבי יקרב סהם.

ב) **מ"ש** גיבו הם דברי נפחות
 ג) **ע"ד** היקף, עי' בתוס' יבמות ע'
 ומנחות ט"ו ע"א גבי תודה,
 וזכרין ל"ט ע"ב, גבי פר יוה"כ, פ"ט
 בתוס', רק דהעיקר היכי דהתורה
 אמרה שהם שוים, פ"כ שניהם שוים,
 ובין היכי דרק הוקשו בנאוק, עי' בתוס'
 ב"מ קי"ד ע"א, וחולין ע' ע"ב ח' ט'
 וכ"מ בש"ס אין מספר... ע"ד יחא
 מונח עי' רש"י ב"מ ל"ז ע"ב וה"ל ר"ל
 ק, ומחמת הסדרה אקלר.
 יוסף ראזין רב דפנה.

סימן קצ

יום ב' כ"ח תמוז דהאי שתא
 תרצ"ג דוינסק.
יעקב מאסקאוויטש
 בלונדון.]

קבלתי מכתבו [בס' המאות להרמ"ל
 בל"ח מ"ה קפ"א דעל שאר
 טריפות חוץ מדרוסה אין לוקין, וקשה
 דהא ל"ט מלאכות דשבת וה' הל' שמיטה
 ועי' טריפות דהוי ג"כ הללמ"ס דשוכן
 ולוקין עי' ברין פ' כלל גדול לענין
 מעביר ובר"ם הלכות שמיטה פ"ג ה"א,
 ומדוע בעריפות אינו לוקה רק על
 דרוסה.]. וח"ו הרמב"ם בחיבורו פסק
 דלוקה על כל טריפות כמבואר בהלכות
 מא"ס וכ"מ, רק דגבי גלוהה לשי' הר"מ
 ז"ל דס"ל דספק להקל משום דס"ל כמו
 הק דמיה דק כ"ה חיה ל"ה ע"ש שעי"ז
 סופו [אינו יוכר הכתב] ותליא במחלוקת
 גדה שם אי עור אדם פמא בזה י"ל
 דגם בחיבורו מודה דאינו לוקה אם אכל
 כזית מן גלוהה להך שיטה וכ"מ מתמורה
 י"א ע"ב דאם הקדיש העור ל"ה קדושה

פסול, וזה ג"כ גדר שטי קודש כמ"ס
 התוס' בזבחים דף ז' גבי לשם תודה
 חיבור, ועי' בירושלמי ברכות פ"ד מבואר
 דגם גבי המיד לריך שיקריב לשם היום,
 והנה בזה הארבעה הרבה, אך הדין אם
 הקריב לשם תמיד של אהמול ועי' ברש"י
 חולין ד' י"ג ע"א ד"ה מניין שכתב אבל
 נחמין לשם שחיטה כשר ולא עלה, וזה
 בגדר לשם חולין, חזיק דרש"י ס"ל אף
 בשאר קדשים קן, וכן גבי קרבן ליבור
 דהוי בשחיטה בסתם לא, מחמת דקיי"ל
 דסבין מושכתו, ועי' מה שכתב הרמב"ם
 בפיה"מ פ"א דזבחים דשם של"ש לא
 פסול בשחיטה, והארבעה הרבה בחיבור
 הגדפסים, ואשר לאי מדפים כענת, דגם
 בעקירה בטעות ס"ל להרמב"ם קן, ולקך
 דייק בפ"ב מהלכות שגגות הי"א שהזבח
 קשר ולא כתב, שהפסח והוי כמו עשה
 מזה, ומחמת דפסח עדיף, עי' פסחים
 ד' ע"ב, והארבעה בזה הרבה, אך בלאת
 יש ב' גדרי סתם א) שלא חשב כלל,
 ב) שחשב לשם דבר שאין בו גדר
 החפסה, ועיקר אם משום דסתם הוי
 כלשמה או דלא צני רק שלא להיפוך,
 ועי' בירושלמי חגיגה פ"ב ובתוספתא גבי
 הסובל סהם, ועיין בכורות דף י' ע"ב,
 גבי שחטו להתלמד, וזה דנפקא מיני' בין
 חטאת דשם צני שהסהם יחא כלשמה,
 והארבעה בזה גבי קלירת העומר כה"ג,
 ולקך רש"י במנחות דף ס"ט ע"ב, וכן
 הגמ' נקט רק חטים שירדו צעבים ולא
 שעורים, משום דשם צני קלירה לשמה,
 לא שלא יחא שלא לשמה, ועי' בתוס'
 מנחות ד' מ"ב ע"א וכ"מ בזה, וגם יש
 בזה ארבעה במה דפסקין בזבחים דף
 ט' ע"ב ובמנחות דף ג' דחטאת חלב
 לשם חטאת דם פסול, אם ר"ל לשם דם
 או לשם חטאת, אם משום הקרבן, וכמו
 שכתב התוס' דף ז' ע"א גבי תודה,
 ועי' מה שכתב הרמב"ם בפיה"מ רפ"א
 דזבחים, ולריך שחודע עיין שם, ויש בזה
 ארבעה גדול, בפ"ה הגמרא דף מ"ו ע"ב,
 ובדברי הרמב"ם בפיה"מ שם, דגרס
 שאין, ועיין בסוף מס' פבול יוס ע"ש
 בר"ש, דרק בהדיוט, וזה משום שכתב
 התוס' מנחות ט"ו ע"ב וכ"מ דלא מהני
 הק על של ליבור תגלי ב"ד, ואמר
 דהמחשבה לא שייך לבעלים, וזה רק
 היכי דדי שלא יחא להיפוך, ועיין בתוס'
 דף ב' ע"א ואכמ"ל, ובאמת עיקר הדין
 קן, דבתפלות יש ב' דברים, א' הכפרה,
 וב' שהתורה חייבה אוטו קרבן, והיכי
 דסתם או לא תחכר, אך הקרבן ילא,

כאן, דאָך דהיקף שיאל לחתן פקע, מ"ס
 תיקף שכנס חוזר וקדוש, ועיין ט"ס'
 מנחות ל"ה ע"ב ע"ג ורש"י פסחים דף
 פ"ז ע"א גבי גנין קדושין ע"ג בזה וא"ש,
 קן י"ל, ומ"ס דאין נפסל ר"ל לשולם רק
 תיקף שמכרמו חוזר וקדוש הכ"ש, וכן
 מדוייק לשון הרמב"ם בהלכות ביבב"ת,
 והרבה יש להאריך בזה גבי קדושת כ"ש
 ומשכן וביבב"ק, וגם ג"מ בין הכי כ"ש
 דהתקדשו בשמן המסחה כמו של משה
 רבינו דלא פקעה קדושתו לשולם ובין
 הכי דעבודתן מחאכטן שבועות דף ט"ז
 וכ"מ, ועיין בחוס' יומא דף מ"ד ע"א
 וערכין דף י"א ע"ש ואכמ"ל, ומחמת כי
 אגי חולה מוטל במטה אקלר.
 יוסף ראזין רב בדוינסק

כל הבהמה רק שאם הקדים דבר שהשמה
 תלוי' בו ה' פשטא קדושה בטולה כמבואר
 שם בתמורה וכ"מ בקדשים וערכין וחולין
 אך באמת הוי מחלוקת בין גמ' שלט
 ירוש' פ"ז דחיר לאו דמריפה אם משום
 גדר גבילה או לאו דבשר בשדה, והרמב"ם
 בטה"מ ס"ל דזה דשאר עריפות כשיסת
 הירושלמי מטעם גדר גבילה לקב"ס
 דשאר אין ככללים בגבילה וגדר לאו רק
 דהוי איסור תורה כמו כל הללמ"ם, וכמו
 פרלה בחו"ל למ"ד קידושין ל"ט הלמ"מ
 וכמו ה' חטאות מותר המבואר בתמורה
 דף י"ח ומיר דף כ"ה דהוי רק אי'
 תורה רק דיש עוד קרא להקרבה בעשה
 ולאבילה בלאו כמבואר בכורות דף ט"ז
 ובחיבורי בזה, ועיין בירוש' פסחים פ"ב
 מבואר ג"כ קן וברמב"ם בהלכות מא"ס
 פ"ד ה"ז דמריפה מלמדת טס גבילה,
 ועי' בחוס' זבחים פ"ט ע"ב גבי אמ"ה
 מן המריפה דיש בו גם גבילה ובחוס'
 בזה ואכ"מ, ובחולין דף ק"ג דמבואר
 לסיפוק, ועי' בטה"מ ברמב"ן בשורש א'
 ע"ש בזה.

יוסף ראזין

סימן קצב

יום ד' ד' כסליו תרצ"ד, דוינסק.
להרב אב"ד דחמיעלניק כמהר"ר
אליעזר יהושע הלוי ג"י עפשטיין
אודות האומר (שלא שמש מה שקראו
 לפקדו בהוועד ולא חתם א"ע על חומה,
 והוועד מכחישו) בודאי נאמן לומר שע"ז
 לא חתם אף אם נימא דשמע שיש שם
 זה - וגם באמת אינו יכול כלל לאסור
 ע"י כחב כי זה רק גדר הוראה שאסר
 עלמו עי' בחוס' כתובות דף ק"א ע"ב
 ד"ה דאמר ע"ש דלריך שיהא ים הדבר
 מכת"י ועי' בר"ן קידושין פ"א על ד'
 כ"ו ע"ב, מהך דניסין ד' מא"ע"ב,
 וגם אי' לאסור כלל, וזה מחלוקת בירוש'
 גדרים אם אומר בלשון עבר אם מהכי,
 וכן בירושלמי מיר כבר מרתי ואכמ"ל
 אבל בכחב בחת"י בלבד לא כלום הוא,
 ובפרט שהוא אומר שלא ידע כלל אם
 זה נכתב שם, ועי' בירוש' פ"ז דשביעית
 נאמן לומר ע"ז חתמתי וע"ז לא חתמתי,
 הובא בבבב"מ"א רפ"א דר"ה, ואכמ"ל
 בזה, עי' בקידושין דף י"ה, וביומא דף
 מ"ו ע"א גבי גורלות דלא מהכי בקרבן
 אף דכתב שם ואקלר.

יוסף ראזין

[עי' בת' מרדכי ס' ע"ב, הובא בת'
 דברי ריטת ס' קל"ג.]

סימן קצג

יום ו' כ"א אייר תרצ"ה דוינסק.
להג"ר
 [במען קב' דר' נחמיה בן הקנה סי'
 עסקה יז"כ נשנת בכחוסת ל' ופסחים

סימן קצא

ליל ו' חנוכה תרצ"ו ריגע.
[להב' שלמן בראנער מאנטוורפין
תלמיד יח"ל]

מכתבו קבלתי ואני ל"ע חולה ואשיבו
 בקצרה, [הקושיא ע"ד הרשב"א
 בזה מ"ס, בסוגיא דניסוך המים דפריך
 ויפיי במקדשת, כתב שם דכלי שרת אם
 בוציאה לחתן נפסלה ביוולא, ועי' רשב"א
 מאמות ל': דסותר עלמו דכתב שם דכ"ש
 לשולם לא נפסלה ביוולא רק הדבר
 דמקדש בתיבו ע"ש] פיקר בדבר יראה
 במ"ש הטוב' נדרים ד' כ"ח ע"ב דכ"ש
 הוי גדר כמו לב"פ דפראן חוזרות
 וקדושות, וכן כ"ש עי' בת"י, וכן הדין
 גבי קב' דמרים ס"ב דכ"ש נעשו חול
 בזמן שהי' אולל בלשאלר, ע"ש, ואח"כ
 בזמן שבאו ליד ישראל נתקדשו, וא"ש
 דברי הרמב"ן במלחמות ד' בע"ז פ"ד,
 וכן ר"ל קב' דמעילה דף י"ט ע"ב גבי
 כ"ש אם אחרים בו, ור"ל ג"כ קב' דזה
 ראוי מן מנחות דף מ"ז דדבר הקדוש
 בכ"ש אף דנפדה ותפכו המעות, מ"מ
 חוזר וקדוש ע"ש וה"ל גבי כ"ש עלמו
 קן, זה ר"ל הגמ', וכן הדין במקדש לשי'
 הרמב"ם והחוס' נדרים שם דכיון שבא
 לישראל נתקדשו בקדושה ע"ש, וכן הדין

רש"י בתמורה דף י"ח, ק כתב ג"כ רש"י בפסחים דף ל"ו וע"ג ושבועות דף י"ב ותלמוד א"ש ילפינן גז"ש מהלכה והיקש יע"י מיר דף ל"ו פ"ב ושב"ת דף קל"ב פ"א, ופסחים דף פ"א חכמים דף ל"ג, ומכות דף י"א היו מחלוקת גבי ס"ת, ומשום דהא יש קרא על ה' תפלות בכבודות דף ע"ז פ"א ובתמורה דף י"ח פ"א ומיר דף כ"ה יליף גמי למיתה, חה מחלוקת במכות הכ"ל.

ג) מ"ש על רש"י זכחים [דף כ"ו פ"א בתום] דפסול בשר לא אמר ר' יהודה מחשבה כמעשה, וזה ל"ע מלקמן דף ל"ו פ"א גבי חיטב להניח את אימוריו דפסול לר"י רכ' שם התום' דמ"ש פסול משום דהנשר יופסל אם ירע את האימורין. יראה מ"ש התום' מנחות ד' פ"א ותום' פסחים כ"ט פ"ב פ"ט בזה.

ד) דברי השיטה מקובלת לא ראיתי [בשקמ"ק תמורה ה' פ"ב] איתא דלאו דמקדים איש אלא בישראל המפריש, ול"ע דגם כהן ולוי לריבין להפריש. אך י"ל ל"מ כגון גבי הקדושים בשבילים מאי, יע"י בירוש' ספ"א דתרומות דהא הו' צע"א, ומחלוקת בירוש' תרומות פ"ג, ועי' רש"י בזה י"ג דס"ל דעובר רק לא לקי, ועי' רש"י שבת קכ"ז פ"ב דס"ל דרק בכרי ולא לקי, ואף דבתמורה הו' מחלוקת אמוראי, וס"ל לחלק בין בכרי דהו' לוקה לכ"ע, ובין בשבילים, ועיקר הדבר אם האיבור על מה שמפריש מע"ר קודם לתרומה, או מה שמפריש תרומה אח"כ, ונפקא מיני' אם נשפף הכרי כמבואר בירושלמי, וס"ל קר דגבי ישראל מלבד התיוקן מוטל עליו מטה להפריש אבל לא צבה, יע"י רש"י גיטין דף מ"ד פ"ב ות"י מדרים ל"ו פ"ב, ע"ש מטה פורתא.

יוסף ראזין.

סימן קצה

יום ג' כ"ו אלול כוח"ט תרצ"ח דוינסק.

[להב' שלמה דושאלדאח מדובזין תלמיד יח"ל]

מכתבו קבלתי, [הקושיא בדברי ב"י יו"ד סי' כ"א שהביא המרדכי בשם רבינו יואל דאמת היום שהמשיכה דרך מרין בקרקע אל גיגית גדולה

כ"ט, דקסה מתוספתא פ"ט דכבא קמא דמשרט דפסור]

התוספתא פ"ט, ו"ל בשבת, וגי יו"כ ל"מ בין שוגג למודד **רק** ביו"כ ותמן ולא בחלב, עי' ברמב"ן י"ל במלחמות פ"ג דתענית, וביחש' שם, ואף לגידשא זו, [י"ל דגורם יו"כ] י"ל דהא איתא כרשב"א דירוש' כהונה פ"ג, ומגילה פ"א, דרק לרנב"ה ס"ל לרש"י, ולרמב"ן ז"ל, דיש ל"מ בין מודד לשוגג, אבל לרשב"א שם דכתב כמו מיתה ממש וגם שוגג פסור, וגם ל"מ זי' אב"י לרבא אם מחמת אסון או מחמת אם העולם, חה כרשב"א, והתוספתא ס"ל כרשב"א וא"ש.

יוסף ראזין.

סימן קצר

ע"ק ט"ז כסלו תרצ"ה דוינסק. **[להב' משה דוד סקורניק מסאסנויץ תלמיד יח"ל]**

א) [הקושיא, בתמורה ד' כ' אין מתכפרין בדבר הבא בעצירה, וכתב בתום' דדוקא בתפלת דעיקרו לכפרה אמריקן ק, אבל בשולח דאין עיקרו לכפרה קריבנה תמורה, וקסה דהרי עיקר מהב"ע כתיב גבי שולח עי' סוכה ד' ל']

ב) מ"ש מהך דאין מתכפרין כו' יעין במרדכי סוכה שהביא זה, ור"ל בגדר כל דבר שכתוב אין בא רק מן החולין, וגבי תמורה מה שחל קדושה על התמורה זה בגדר גזיה"כ לא מחמתו, חה תליא צדק צע"א דרפ"א דתמורה אם קמן מופלא סמוך לאיש אם יטל להמיר ע"ש, וכן מ"ש התום' חולין דף פ"א פ"א, דלקך לא הו' יתק לטסה דהא ממילא, יע"י מ"ש הת"י יומא ד' כ' פ"ב גבי תמורה הפסח חכמים ד' ל"ז פ"ב, ותמורת ד' פ' גבי תמורת תודה דלא יא' בזה, ומ"ש התום' חולין ד' פ' פ"א גבי לא תגזול וברמב"ן במ"ה פ"ג דסוכה גבי תמורה פ"ט, ורש"י חולין ד' קל"ט פ"א גבי קן דרק לדעה לא לחובה ועי' ר"ה ד' ה' פ"ב חכמים ד' כ"ט פ"ב דמלקק שם ג"כ היכי דגדר האלא והרבה ש' בזה להאריך ואכמ"ל.

ב) [הקושיא, בתמורה דף י"ח דלר"א תמורה אשם מהה וברש"י משום דכתיב כחשלה כאשם עיין שם, חה ל"ע דלא מבר בשום מקום היקש זה, ואדרבה מגמ' מבואר דהו' דרבק.]

למחוק, עין ירושמי סוכה פ"ב ופ"ג דהוי בזה מחלוקת ז"ש וב"ה, ומה דפליגי בשבת קט"ו דמליץ מפני הדליקה אי מרפץ אומות, או רק תיבות ועין פ"ז י"ת, לכן נלמד להזהר שלא לכתוב תיבת "ב"ה" על ראשי המכתבים. יוסף ראזין.

סימן קצז

מש"ק ג' אלול כוח"ט תרצ"ה דוינסק. [להנ"ר בענין הנ"ל]

קבלתי הדפס, והגה מ"ש במכתבו אם זאת הוי ג"כ מליאות כפ"ע מהך דשבת קט"ו עמוד ז' ב"ך מחלוקת דר"ח ור"ה גבי פ"ה אומות דאף אם נשאר רק מפוזרות חשיבי מליאות כל אחד לא רק סימני עין במחלוקת סוכה ג"ג ע"ב גבי תר"ת, וזה בגדר גבי דבר המצטל אם חל שם דבר על חלק ממנו, ועי' במ"ש הרמב"ם ז"ל בה' ס"ת כפ"ה ה"ג גבי מוזהר אם כתב בה אפי' אות אחת יתירה ואפי' לא באלמנע תיבה רק כפ"ע פסולה, ועי' בירושלמי מגילה פ"א דיש תיבה מן אות א' כמו הליי' תגמלו זאת דהאזינו דה' תיבה כפ"ע, וכן נ"מ אם טעין הפוכין בשבת קט"ו ע"ב הוי כל אחד תיבה כפ"ע, וכן הוא בר"ה י"ז ע"ב, ולפיכך נ"מ תיבות ואומות דמני בקדושתין ל' ע"א גם הטעין הוי מליאות כפ"ע, ועין פירוש הגאון ב"ך דשבת ק"ג ע"א גבי כתבה שמי סימניות דלא כרש"י, ומש"כ הה"מ בהלכות שבת בזה, וכן נ"מ ב"ך דמנחות כ"ט ע"ב גבי ס"ת שיש בה ג' טעיות אם מחשכין כה"ג נ"כ לפטות כפ"ע אם חסר חד טון, ומאוד יש להבדיל בכל התורה גבי דברים אשר הקפידה התורה בצירופים אם הוי נפרדים, או מליאות כפ"ע, עי' מנחות ח' גבי שמן ולבושה פ"ג במחלוקת רב ור"ת, וזה ר"ל במכתבי שכתבתי.

יוסף ראזין

מחוקת יוהר מנ"י סאה ושקטו הגיית בקרקע אכור לסבול בתוך הגיית פ"ט, וסיים שכ"כ הדוקה ור"י לזה מדאיתערך לתוך בירושלמי דים שטעה שלמה נקובים ה' רגלי השוורים, תיפוק ל' דה' גדול הרבה ולא מקבל שומאה, וקשה דהא זה רק כען והים של מושת ה' עי' תוס' פסחים ק"ט פ"ב דל"ה כלי עץ העשו למת ונ"ע על הדוקת. והנה הדוקה שם מביא זה על כלי מחכות וכמ"ש בתוס' פסחים ובכורות, אך באמת כאן יש גדר אחר, דהא מבוחר בכלים פ"ה גבי טור וכ"כ הרמב"ם ז"ל בה' כלים פט"ו ה"ו דגם כלי מחכות טהור מטעם. דהוי מחובר לקרקע, וגם בגדר כל העשוי לשמש הקרקע דטהור אף כל מחכות, עי' בשבת ד' פ"א גבי פותחת, ולא דמי לרף של מחכות דכ"כ דף ס"ז דשם מקודם הוי עליו שם פשוטי כ"מ דטמא, אבל כאן הוי בגדר גלמי כלי מחכות דטהור ועי' שבת דף כ"ח גבי זוג ע"ש, וכ"כ הרמב"ם ז"ל בפיהמ"ש מקואות פ"ד ה"ג גבי סילון, והטעם משום גלמי כלי מחכות וע"ש כפ"ו, וזה ר"ל הרמב"ם בפיהמ"ש דאם אינו עשוי לקבלה בודאי פוסל דפשוטי כ"מ טמאים, אבל אם עשוי לקבלה או כ"ו שלא חברו הוי גלמי ואם חברו אז הוי משמש הקרקע, וכן הדין גבי אביק שהיא אף כלי מחכות מחמת דעשוי לשמש קרקע, ומבוחר בכ"מ בכלים בזה דטהור, אך יש בזה אריכות אם רק טהור או אין עליו שם כלי כלל, וכ"מ דאם רק טהור, מ"מ במים יש לומר דהוי שאזבים וכמו כלי גללים, ואם אינו כלי כלל אז גם במקוה מהני, ועי' במס' כלים פ"ח משנה א' ופ"ו וכ"מ בזה, וגם יש נ"מ אם גבי מקדש י"ל דנפלו לקרקע גבי כלי מחכות ור"כ אין ראי' מים של שלמה דשם א"א לומר שנטל לקרקע יעין בתום כ"כ דף כ' ושבת דף מ"ד.

יוסף ראזין.

סימן קצו

מש"ק כ"ב כסלו תרצ"ד דוינסק.

[להר"י משה ריינהארד שיחי' בקאשוי.]

[השאלה, מדוע אינו כותב הרש"ג תיבת "ב"ה" בראשי המכתבים.]

באמת יש להבדיל בזה, אם כתב אות אחת מן שם אם מותר

סימן קצח

מש"ק ה' כסלו תרצ"ג דוינסק.

[להב' הח' המופלג מר אפרים מאיר היימאן מקליש, תלמיד יח"ל.]

[שאל, מדועי הכסף משנה ה' שומאח מ"ט ע"א ה"ב שכתב שלא אכרה תורה

לבשל צב"ח חלל כדי שלא יבא לחטל, והקשה מחולץ דף קי"ג דבשר בהמה טהורה בחלב צב"ח, או להיפך מותר לבשל, רק בחבילה אסור משום טמאה פ"ט ברש"י וקם איחא גדי להוילא את סממיה ולמה לן גדי הא בטמאה ליכא למיתש שיבוא לחטל דהא בדיל מיה, וכן קשה משום דאיחא המבשל חלב בחלב דחבילה לא לך ופליגי בבבול, והרמב"ם פסק דלוקה, הא בדיל מי' וזוהי לך דפסחים ו' ושל הקדש ט' [דיל]

דרי לא זה ר"ל הכ"מ, רק גדר דין בתורה, רק דנ"מ למש"כ זה בחצורי ח"א דל"מ דאף דקיי"ל דרך ביטול אסרה תורה ודי בכלי ראשון שלא על האור מ"מ לאו המבשל לא עבר רק כ"כ על האור, וכן מטאר ביחשלה פ"א דמטענות ה"ד, ופ"ג דשבת וחייב על מבשל רק על האור ממש, וכן מוכח בבבלי חולץ דף ק"ד פ"ב דנקט רק שלא יבא לחטל, ולמה לא נקט דהרי שובר על לאו המבשל, וע"כ דשם לא על האור, וכן ר"מ יעי' רש"י חולץ דף ק"ח פ"ב דרק ביטול שנתבשל כל לרכו פ"ט, אך מן תוספתא חולץ שם ומטות פ"ג לא משמע כן, וכן ר"מ דהנה קיי"ל בפסחים דף כ"ה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל דבב"ח חייב אף שלכד"ה בפ"ד מהלכות מאכלות אסורות, אך זה רק אם כבר נעשה צב"ח ואחר כך נכרת, אבל אם מתחילה בשל בשר טרם בחלב לא חל כלל גדר צב"ח, וראיה מן שליח אף דלכמה דברים כמו בפיגול וטור י"ט פלוג שם בשר ואכמ"ל בזה ואקלר.

יוסף ראזין רב דפה

סימן קצ"ט

יום בן כ"ו אדר ראשון תרפ"ז דוינסק

להר' הג' כמוהר"ר שמרי

מנשה נ"י בדונדון.

קבלתי מכתבו כעת, והנה בדבר התוספתא, וכן מה שהרמב"ם ז"ל שיה הלשון, [הקשה בתוספתא רפ"א דתמורה, "הממיר אפילו בשבת הר"ז מומר וסופג את הארבעים" וברמב"ם פ"א דתמורה כתב, "במלוא אומר שהיחד שהמיר הרי התמורה קודם ואפי' המיר בשבת לוקה מ" וקשה מה רבותא דשבת וגם קשה דתוספתא משמע דרבותא דשבת הוא דמיחפס בתמורה, ומרמב"ם משמע דרבותא הוא דלוקה]

הנה ק', זה הארכתי בך מחלקת של הרמב"ם והראש"ד גבי שאר הקדש אם סבר מותר להקדים צמי"מ ולהרמב"ם הו' הקדש ולהראש"ד לא. צפ"א דה' איסורי מנחה ופ"ג דה"ל תמורה, זה רק גם להרמב"ם באומר מותר, אבל אם לא ידע שהוא צמי"מ או גם הרמב"ם מודה דהו' טעות ורק בהקדש, אבל גבי קידושין לרין ח"א הו' ח"א גמורה, דהו' חד גדר כמו דגבי תמורה לא מהי תוך כדי דיבור ושאלה, כמבאר ברמב"ם וירושלמי פ"ו דמאי ופ"ה דמאי, כן גבי קידושין, ולכן גם גדר טעות דין ל"ה טעות אבל מ"מ לקיימי האשה הו' טעות כמו ברוביה כמ"ס בכטובות דף ק"א פ"ב וברמב"ם פ' כ"ד מהלכות אישות, וכן הך כנסה בחזקה בחולה ל"ה מום לטעות קידושין רק לקיימם לכתובה כמבאר כחטות ד' י"ב ומוס' כתובות ד' י' ר"ל דכלא כתובה אסור לדור עמה ואכמ"ל בזה, יעי' תוס' ב"מ קט"ו פ"ב גבי חבלה בטעות ותמורה ד' ו', וירושלמי פ"ה דמיר גבי מתפס תמימים לבד"ה אם לא ידע הו' טעות אם יש ללו, ומאוד הארכתי בזה בגדר איסורא לא יחא ל' טו' צדדים ל"ה וקידושין ל"ו כ"ב וכ"מ בזה וכתוספתא דמאי גבי אם הקדים בטעות מטער קודם לתרומה מוכח שם דבטל וירושלמי פ"ב דתרומות לא עלתה על דשתי ואכמ"ל, ונפקא מיני' לרינא דאף גבי תמורה לשיטת הרמב"ם ז"ל למלקות ולהראש"ד לקדושה אם המיר על צמי"מ בשגגה כיון לגבי צמי"מ הו' טעות בהקדש ה"ה בטלה גם התמורה, יעי' בתמורה ז' פ"א, ומאוד הארכתי גבי מתפס בתמורה וירושלמי שם רפ"א דמדים שיש גם כעייס לתמורה אם זה בגדר דבר המזר כיון דגם בטעות כן דף זה גזי"כ, ואף דגבי מע"ש מבואר צדדים דהו' מתפס ד' י"ח פ"ב פ"ט בזה ברש"י ות"י, מאוד הארכתי בזה בגדר אם המליאות חל מחילוי או הקדושה יעי' בטורות כ"ט פ"א, ש"ס ברש"י לס"ד אם די במחשבה רק דהו' שם מעשה ג"כ, וראיה דלמה לן לא יבקר דהו' לרע לאו כמבואר בטורות י"ד פ"ב דף ל"ו פ"ב דף כ"ג וכ"מ יעי' תמורה ז', הא יש לאו דלא יקדים צמי"מ ואכמ"ל ועי' בך צמי' דתמורה ב' פ"ב גבי קצן מה שימיר אם מה דהו' נעשה זה ג"כ שגב או דין, וכ"מ ג"כ לר"ה ונדע מ"ז גבי מושלח ימא כ"ז גם כאן שילקו

על עשי' דתמורה יעי' תוס' חולין פ"א ע"א, דה רק גוי"כ וכן דמה דקיי"ל דתמורה הוי הקדש שני דלן מוסף חומש יעי' בירושלמי רפ"ו דיומא דמקשה אם נימא דלן מפרישין לזיכור כמו בפק דמנחות פ"ד ומעילה י' ותמורה י"ז א"כ למה חל תמורה חטאת, והנה מוצא ברמב"ם בה' מעילה פ"ז ה"ב גבי שליח דאם יש עוד איסור לזו אמריק יש שליח לד"ע וה"ג כן בתמורה בשוגג זה רק באיסור תורה, או לאיסור דרבנן הארכתי בזה מאוד בדברי הרמב"ם סוף פט"ו מהלכות מכירה דלא הוי מקח, ומפסחים דף ד' פ"ב גבי בדיקה, ובפסחים מ"ח פ"א ובגיטין מ"א דהוי הזק שאיט נסד פ"ט ואכמ"ל, והה קמ"ל התוספתא, גם לשון הרמב"ם לשיטתו גבי טענת דלוקה, כי רבינו הולך לשיטתו דס"ל דיש מלקות בשוגג, ולקך שימה לשון התוספתא.

יוסף ראזין

סימן ר

דהנ"ד

בגדר הקדש בכזה הארכתי בזה
 מקד' דגורל ומקד' דיבמות
 קט"ו ע"ב ובמע"ש פ"ד בזה דאמר בגמרא אמחלא לפגחיא שבקא א"כ ל"ל לומר במשנה מחמת שנות בל"א ק, אך ר"מ ק' דגבי דרך בירור טבל לומר אמחלא דפגחיא או אישחלי, אבל יחי ד"ל דה גופא נדר או קרבן או הקדש א"א לומר זה, לכן ל"ל שנות בל"א, וגבי תרומה שם לא שייך לומר נדר דשחא זה פכור רק בירור מהני פגחיא שם יש ב' גדרים, א' גדר נדר כמו קרבן, ושם אם הוי מפורש קרבן לא מהני לומר לפגחיא שבקא או אישחלי דהוי שהוא מקדיש כעת ולא מהני בזה אמחלא דה גדר מעשה כיון שמונה שם מה שמונה יעי' ב"ב ל' ע"ב דיבורא אמרי יעי' בפק' דגיטין ל"ב ע"ב ודף ג"ח גבי סיקריקון דבשטר לא מצי אמר זה, עיין שם, אבל גבי תרומה וק' הני משער ושאר דרך בירור מהני אף משרש והה דאמר ר"י גבי תרומה במשרש ולא בקרבן ובתוספתא מחלק שם בין אם כתב רק על חרס ב' ורק בתרומה או משער דשם רק בירור ולא נדר, ונ"מ דאם ממלא כתוב בקופה לדקה, שם משנת הוי לדקה, דלא כהשסוקים, יעי' סנהדרין ל' ע"א ובירושלמי מע"ש שם גבי בעל החלום דרק אם א"ל של

מע"ש לא כלום, אבל אם א"ל הקדש ולדקה י"ל דמהי דה גדר שהוא הרב שיחא הקדש או לדקה וכמוצא ברכות פ' הרוחה גבי חלומות יעי' בר"ן מדרים ח' ע"ב גבי נדר בחלום עיין שם בשם הרשב"א ואצי אומר דנדר של מזה או לדקה דהוי נדיב לב וכמו שכתב תוס' פ"ז ל"ד ע"א או גם בחלום כן, דהוי מחשבה, אבל נדר רשות לא כלום הוא ק' לריגא, ובגדר כתיבה בודאי לקרוא לזיחה קרבן ל"מ רק בפה יעיין בפק' דסנהדרין י"ז ע"א גבי קלפי דמהני אם הוליא זקן אף דלריך להמכו בפה כמוצא שם י"ג ע"ב ועי' שם ל' ע"א אם שייך בכתיבה גדר מדבר שקר ע"ש דפליגי בזה, וכן בפק' המוצא בכ"מ למחזי כשיקרא לא חיישינן כתיבות כ"א פ"ב וכ"מ, בכתב, ולמה לא נימא גם כן בזה דלא גרע מהרהור, אך באמת לפי דברי הגמ' בשבועות כ"ז ע"ב וכן ס"ל לחד תנא בתוספתא דמע"ש פ"ב גבי ההולך להפריש דאם חשב לקרוא ל"מ בלב, וכן מוצא בתוספתא פ"ג דתרומות, יעי' בתוספתא פ"ה דברכות ובירושלמי פ"א דתרומות דהיכי דהפריש שמן על זתים ואח"כ עשאן שמן לריך עוד הפעם לקרוא שם וכן מוצא בתוספתא, והארכתי בזה דכיון דשם חל תרומה דרבנן לריך דוקא לקרוא מפורש שם, וכמו בפק' דגיטין פ"ד ע"ב גבי גט דלריך ליקח ממנה מחמת דקאחשו לפסול, לכהונה, פ"ט, יעי' ברש"י בכורות כ"ט ע"א גבי מע"ש ד"ה דאחי פ"ט, ונ"מ דאף דחל גדר קרבן, לפרש איזו קרבן לריך דוקא לפרש ול"מ מחשבה והוה קך דרשב"ג במיר מ"ה והרמב"ם ז"ל פסק כרשב"ג, יעי' בתום' נדרים דף ד' עמוד א' מה דמחלקי בין חטאת טייר לשאר עיין שם ובתו"כ ר"פ ויקרא מוצא דלריך שיקדים הקדישו להקדמתו, ועיין בזה דס"ל להרמב"ם ז"ל בה' מע"ש פ"ד ה"א גבי מע"ש דאם הפריש סחס דיי, ואין לריך להיות פסוקין בלוחו עיין, וע"ש בירוש', י"ל ק' דס"ל דהך דר"י דס"ל לריך לפרש משום דס"ל מע"ש ממון הדיוט משא"כ לדידן, וכן גבי תרומה יש ב' גדרים, א' מה דמתקן העבל וא' מה דמקדיש התרומה, ולתקן העבל די בהפרשה ולהקדיש לריך קריאת שם, יעי' בה' ביכורים פ"ה ה"א, גבי ברכה של חלה פ"ט בהשגות ואח"כ קורא שם תרומה והה לאחר ברכה ובאמת בה"ג כתב דלריך ב' קריאות, וכן יחי שיש

דמבואר בילה ל"ט ותוספ' שבת פ"ו וכן ל"ט גבי גזוז אם משום עלם הגזיזה או משום דבר הגזוז או משום מקום עיין שבת ל"ד וגבי פלקט שמורות זה כמו ליפות קרקע בשבת ק"ג וגדר תשיב דבר הגזוז רק כמלא סיוע והרבה יש להאריך, והנה באמת בתולש פליגי בזה הבבלי והירושלמי דבבלי לא תשיב גבי כך דהך פ"ג ע"ב גבי קולר וירושלמי תשיב לה גבי תולש, וכן ה"מב"ס צפיה"מ תשיב ובחיבורו לא תשיב רק גדר פולרה, ול"ט מה תולש...

גבי קושר, [הקושיא בשבת פ"ד, קשירה במשכן היכי סוה אמר רבא עק קושרים ביחידות ט' האי קשר פ"ט להשיר הוא, ט' ולמה לא משגי כיון דתשיב פפ"ד ד' יתנו כמאן דקביעי דמי דתשגי בשבת דף ל"א עמוד ב'.] באמת הירושלמי עס מתוך קו, אך כ"מ אם לא קשר אם לא הוא זה קצוע, ועי' שבת ק"א פ"ב צרש"י ותוס', גבי אוהל פיראי ועי' סוכה כ"ג ושבת קל"ח ואלהות וכ"מ בזה... גבי כך דסומר בשבת, יש כ"מ אם גבי מכבה החיוב משום עלם **פאם** או משום דבר הסגור ולמאן דאמר **הסגרה** ללא פ"ב דמכבה חיוב משום דבר הסגור ולמ"ד לחלק חיוב משום עלם פאם ופ"ב קישור ואקלר.

ב' חלות כמבואר במשנה דחלה ובכורות ב"ג אחת לתקן ואחת להקדים, וזה תליא פל מה מברך מתרומה הסקדש ממלה התיקון, וא"ש גם כן מ"ש הטוס' גיטין ל"א על רש"י מאלם דרק משום צרכה פ"ט אך י"ל דכיון דאין יכול לדבר די במחשבה, אבל מי שיכול י"ל דלא גמר עד שיאמר בפיו ועי' בר"ן מדים כ"ח עמוד א' גבי אכס והארכתי בזה הרבה ואכמ"ל, וזה מחלוקת רשב"ג ורבנן, ועי' בתוס' מיר כ"ז מבואר דמהי מחשבה ואכמ"ל בזה.

יוסף ראזין

סימן רא

יום כ"ג תמוז תרצ"ג דוינסק.
[כ' חיים ברכי' הובגל'ערנטר
שיחי' בקוטנא.]

הבלתי מכתבו, גדר תולש, [הקושיא, צרש"י שבת דף פ"ג דתולש פולרה וקולר, ובפסחים נ"ו משמע דתולש היו אב מלאכה.] כ"כ בזה בחיבורי בזה שבת דף ב' מיני תולדות אשר הם בגדר המלאכה, מול האב, והיי תשיב גמ' בשבת דף פ"ג ע"ב דהך פ"ד יעין עס צרש"י דחולק עס הרמב"ם גבי חומר אם זה גדר תולדה או גדר אב, רק לא מהי דמשקן, עי' כרימות ד' ס"ו, וא"ש הטוס' מו"ק ד' ב' ע"ב גבי גדר תולדות ונ"מ גבי אין לריך לפנים לח"ד משאלל"ג חיוב פ"ט בתוס' דף פ"ג ע"ב ובירוש' בזה גבי סומח וגבי קולר ליפות פ"ט מ"ט סרי קלר והרי סומח, וזה תליא אי סחיטה הוא רק חלק מציבום או מלאכה צפ"ט, ויש בזה מחלוקת וברמב"ם פ"ט מה' שבת וע"פ פ"ו גבי מוסת, והרבה יש להאריך בזה, ועי' בירוש' שבת פ"ו וכלאים פ"ח גבי טקס חומר בשביעית בגל אם חיוב שמיים, ואף דהרמב"ם פסק דטקס בשביעית ליכא רק תולדה ולא כמבואר בגיטין דף ל"ד, אך גבי שביעית ל"ט בין אם נטע גרעין או היו עלט זריעה ובין נטע יחוד ראו בשביעית פטור ולא כמו בשבת, על"פ ק, יש ג' מיני, א) גדר אב רק לא תשיב אומו, ב) טריך הדבר ולא עלט, ג) תולדה, ונ"מ להתראה שבת קל"ח ותוס' שבת ל"י ע"ב ול"י ע"ב, וזה ר"ל תוס' ב"ק דף ב' ע"א גבי טוסע ומבטל דהס גדר אב אף דלא תשיב, וכן נ"מ גבי שיטורים דהרי צונה בכל שהוא ומ"מ מנבן דוקא בצרנגרות, וכן ל"מ המבטיר צב"ט וכמו

סימן רב

יום ד' י"ט שבט תרצ"ב דוינסק.
[כבוד וכו' מר משה שיחי'
ודעלסטמאן בקוטנא]

ע"ד רש"י בשבת דף פ"ו [הקושיא, צרש"י עס ג' לגין שאובין פולקן במקוה אבל אם ה' עלט טוב אין מפל אפי' המסך לחוק אה"כ אלק שאין, ותמוה הלשון המסך, דהרי כו"ד סי' ר"א קי"ל דבמקוה חסירה פולק שאובין ועי' המכסה כסירה, ומקוה שלמים כגד אפי' בלי המכסה רק נתן בידים כגד.] ובאמת רשב"ם צ"ב ס"ו ע"ב ס"ל דשאובין פולקן מקוה שלמים והקבו הטוס' עס פ"ו, אך ר"ל ק, ד"ל דהא דאין שאובין פולקן מקוה שלמים מתחת שהשאובין פולקן כעשרין צהאקס במקוה כסירה כמבואר צ"מ במקואות ובעהרות, ועי' מטה ד' ד', אך בשקס יש בזה ב' פסמים א' פסעס זריעה כמ"ס רש"י פסחים ל"ד וי"א י"ו וחולין כ"ז ע"ב, ומד י"ו

ובטחתי ו' כ"ב, אך עם לרדן וקא
 מנחה בידים ובטחה, וא"ש מה שהקשו
 סו"ט מטה דף ר' על דס"י עם דס"ט
 קמ"ט נעלו ולק"ט ס"ל לרס"י צינחתי דף
 פ"ב וכו"ט מתן סאה ומל סאה מיירי
 בשלוחים פ"ט צמוס' מ"ט צכ"ט דכיון
 דמל אח"כ לא נמלו להי מ"ט צמוס'
 ולי"ה ארשה, אך עוד י"ט פס"ט בר"ט
 צכס"ל י"ט פ"ב דהוי פהרה פ"ט צ"ה,
 וס"ט א"ל סוטה, רק ג"ט א"ט מאליהס
 נעלו, אך עם רק שאין שאלין, אלל
 השלוחים פלחם למקשה לא מהי, ואפקא
 מינה א"ט אח"כ חסרו המקשה ולא גמלא
 רק מ' סאה עם השלוחים פסולה המקשה
 ואז לרדן במשכה, וזה ר"ל רס"י וכן
 הרע"ט, ועי' במדרי"ט דף ל"ט ודף פ"ו
 גבי סוטה דרק על ידי ארשה בידים
 דקרה ועי' מעשרות פ"ה גבי בלל"ט
 וכו' צ"ה.

יוסף ראזין

סימן רד

דהג"ר

[במחמת הכהן הקשה במחמת דמקשה
 כי מהדר ל' לקמן לחכמי' ליקחש
 ט' פ"ט צמוס' א"ט חוקן ט' ואלא ר"י
 א"ט ל' צמוס' ק"י דמין צמוס' חוקן].
מ"ש להקשות על ר"י מחכמי ק"י
 למחמת ז' י"ט צ"ה להאריך
 הרבה, וי"ל ק דכיון דקיי"ל לר"י א"ט
 חסרו אטורים בצלילה פ"י מחמת ד' ט'
 הוי ספיר מב"מ ועי' חולין ד' ק"ו פ"ב
 ועי' מדה ד' כ"א פ"ב ומ"ט צ"ה פ"י
 בחיבורי ח"א צ"ה א"ט פ"ה ה"ד.
 יוסף ראזין.

סימן רה

יום ב' כ"ז אייר תר"ץ דוינסק.

[כ' העורך וכו' כמר אברהם

בנימן שיחי' בפרגה]

צדור דברי הרמב"ם ז"ל גבי תרומת
 הדשן, [דפסק צ"ה' תמידן ומוספין
 דהס"ל משעלה עמוד השחר ובזמא כ"ב
 משמע דרק בלילה]

הנה הארכתי צ"ה בחיבורי הדפס
 כשהו [במהדו"ט דף פ"ח] ד"ט
 ג' מיני עמוד השחר ו"ט חילת השחר
 והאיר המחמת, וכל זה קודם כהן וכן
 קריאת הגב, פ"י פסחים ב' ומעשרת
 י"ב וטובה ל"א פ"ט, כי י"ט ב' מיני
 פ"י יומא ד' כ' ע"ב, וכו"ל, ורס"י צמחית
 ש"ט, וצ"ה א"ט דברי הרמב"ם ז"ל ככ"ט
 צ"ה צ"ה מקדש גבי קידוש ידים פ"ט
 צ"ה.
 יוסף ראזין.

סימן רו

[דהג"ר]

א) [צדור התוספתא ב"ק פ"ט הכהן על
 מוח וירדו מ"ט וחפ"ט א"ט פ"ט ואלא
 צמ"ט ח"א וכו' ילא בן חורין פ"ט ולרדן
 ביאור].

כתבתי צ"ה בחיבורי הדפס סנה, דשא
 צמחילתא פ' משפטים מטואר
 ש"ט דא"ט פ"י ש"ה על ראשו נפל ומרד
 א"י לחרות, ועי' בטרות ל"ה פ"ב, וי"ט
 א"ט גבי שיחור לרדן רק שעי' הא"ט
 פלחם יחמא או א"ט א"ט פ"י נעשה סיבה
 ועי' ב"ק מ"ט פ"א גבי יכ"ה כנגד בית
 יוסף ראזין.

סימן רג

מש"ק כ"א שבט תרפ"ו דוינסק.

[למר שמחה עלנברג שיחי'

בורשה]

[הקשו"ל, במחמת ה' דנופק ל' מק"ו
 מצמ"ט הא הוי שופ להקל כפסחים כ"ז
 דא"ט לא מלאו רק מריפה].

מ"ש דהוי שופ להקל כה כ' התוס'
 ש"ט קל"ז פ"ב גבי אגו וגיט"ט
 לקדו פ"ט שדו זה, וזה י"ל במחמת,
 ועי' חס' וצח"ט דף י"ב פ"ב שכתב
 כעין זה, גבי פסול שלא לשמה, ולומר
 דזה ממילא כיון שפסול לא חל כלל
 הקדש, כמבואר במעשרה י"ז, דלא דמי
 לתוך, וטובה ל"ו פ"ב, וס"ט החזק
 י"ט ומה יעשה אך מירושלמי פסחים
 פ"ב דנקט ג"ט גבי נפל כה"ג א"ט דמי
 סוטה וזכרה תליא זה צ"ה, ועי' חס'
 מדה ל"ו פ"ב, מ"ט מחמת ללו דס"ל
 ב' מחמת, וכן גבי פיגול דכיון דנפסל
 לכה פיגול זה ממילא ומאד י"ט להאריך
 צ"ה בשני הספטים צמח"ט כ"ז וכו"ט
 א"ט מחמת לא יתב, או מחמת פיגול
 גרס פ', ועוד מחמת כה"לאת פקד, ועי'
 צמוס' וצח"ט כ"ז פ"ט ו"ט צ"ה להאריך
 הרבה.

יוסף ראזין.

ממ"ג ולקך פסור על שיהם ולקך מביא ראי' דכיון דחזיק דכל היכא שיש ספק הי' ודאי פסור וגבי אב חיוב, חזיק בזה דזה דין דעל זה חיוב, ושיין בתו"כ פ' אמור גבי סומא, והגה צירושלמי פ"א דיבמות ה"ב ובתו"כ פ' קדושים טו"ס שבה על בת ישראל וילדה גם על קללת ומכות אמו פסור דכיון שאין לו אב אין לו אם, משא"כ בשתוקי חיוב על אמו ופסור על אביו ואף אם נבדקה אמו עי' ברמב"ם פ"ה מה' ממרים בזה בהלכה ט' משום דזה דין ולריך אב ברור ומ"מ שתוקי חיוב על אמו דהא יש לו אב, אך אין אב יודעים הי' רק חסרון ידיעה עי' גיטין מ"ב ע"ב ובכ"מ עד שיבא אליו ויאמר סי' ואכמ"ל אבל גבי מורש למוקד די כל שהוא מוחזק שהוא מורש בנו או בן בתו או פסול כמבואר בגמ' שם ואין לריך ביורו בדין, וגם באמת עיקר הגדר לפי המבואר בסנהדרין שם פלוגתא דרב למוקד ע"ש, וברמב"ם ה' ע"ז משום דהו' זה דרך ע"ז שהוא למוקד, והטורה חייבה על זה סקילה, וכיון שהם מוחזקין שהם מורש הי' דרך קו, ומייב ע"ז אך זה מחלוקת שם ואכמ"ל, והגה בתו"כ פרטס קדושים מבואר דגם אשה הי' מסרה מורש חייבת, ובגמרא כריתות דף ג' עמוד א' משמע ג"כ קו, ואכמ"ל ואקלר.

יוסף ראזין

הריון דוקא פ"ש בזה הנבי שיחזור נ"מ בין גבי עין מחמת שסומא או מחמת החסרון העין עממו, והה ר"ל בח"ש בתוספתא הובא בתוס' ז"ק ד' ל"א ע"א פ"ש משנה בגופו ר"ל בגוף העין, אך מ"מ לא גרע מראשי אברים ואם ישיב יחזירי יראה שם...

ב) בגדר הלכה [הקשה על הר"מ בהקדמה לפירוש המשניות דכתב דבהלכה למשה מסיי לא מליט מחלוקת, הלא במיר כ"ט לר"י דהלכה הוא במיר, וכן בתוספתא פ"ג דמיר מליט מחלוקת.]

קיד' טוס' יבמות מ"ז ע"ב, והה במחלוקת דתמורה ע"ז וע"ז וכבר עממו בזה.

א) [כנסף משנה פ"א ה"ז מה' לולב כ' אך בזהם מסיפין מפני השטנא עי' שם מתשובת הרמב"ם ואין לו פירוש.]

ג. ה. קי, דעי' סוכה ל"ג עמוד ב' גבי מלקטין טעמים נקט דא"ל הושטנא אמרינא, ולא נקט הדם, ושיין דף ל"א גבי הושטנא וד' ל"ז ע"א מגדלי הושטנא ור"ל דכל שהם בתוך האגודה חל שם הושטנא גם על הדם, ומפרש הרמב"ם קד דר"ל דיש לו כבר לולב אגוד עם הדמים כדת והוא רולה ליתן גם זה הדם שם ולקך לא חל עליו גדר מתקן בלב, עכ"פ חזק דמותר להוסיף הדמים וכן בכ"מ שם ר"ל דמוסיף רק בשביל האגד ועי' בתוס' מנחות ל"ח עמוד א' ואכ"מ, וממנת הטורה אקלר.

יוסף ראזין

סימן רח

[להר' וכו' ישראל ל"ב רזונבלום מורשה.]

[נדברי רבינו גרסום מ"ה במנחות דף ה' ע"ב דרק בראוי לעבודה, דפירש אם שחט ישראל ע"מ לזרוק חוץ לזמנו דאין פסול, כיון דישראל פסול לזרוק, וממנו מובנים ל"א ע"ב דכל הפסולין פסולין במחשבתן בשחיטה.]

קבלתי מכתבו, והגה בגדר גב מחשבתן מעבודה לעבודה מה נקרא אם שחט בשחיטה, ע"מ לזרוק שלא לשמה, אם הפסול בהשחיטה או בהזריקה, ובר"מ פס"ז מהלכות פסוקהמו"ק מבואר דהפסול בהזריקה, באמת זה מחלוקת צירושלמי פסחים פרק ה' בזה, והרבה יש להאריך בזה דחולין ל"ט דיש גבי פיגול ז' גדרים א' דין התורה גזיה"כ, ומרנה לפיגולו, כמבואר בכ"מ חוה נוסף עבודה זה תליא בזה אם מחשבת פיגול מוילא

סימן רז

[להג"ר]

מ"ש מהך דסנהדרין ד' ס"ד [דלמה לא ילפיך דחולין בחר רוב מליש אשר יתן מורשו למוקד דילמא לאו אביו הוא, גם מורשו ולא כל זרעו, א"כ יחוש דשמה כשאר לאו זרעו, וממלא דמתן כלו, וליפסור. אלא ודאי חולין בחר רוב.]

הנה עיקר הגדר בחולין י"א מנא הא מילתא כו' יש לספק בענין הרוב, אם ר"ל דהטורה פסקה זה לדין דניחול ז"ר או משום דאמרינן דודאי הוא מן הרוב בגדר סברא, והגה גבי אב ואם עי' מחלוקת ביבמות ק"א פ"א גבי שניהם זכ"א פ"ש, וצירושלמי פ"א ה"ז אביו ודאי אמו ודאי לא הספק, חוה הטעם דכתב אביו ודאי ולא ספק, ר"ל דספק הוא פסור ודאי ולא מחמת ספק וליכא

מידי מעילה או מביא, בהך המנחות דף מ"ז ומעילה דף ג' ודף ו' ומנחות דף ע"ט גבי אם מקדש הלחם וכן גבי עורות בזבחים ק"ג, וכן גבי אם מתרת חדש, אם נימא דיש מחשבת פיגול בעומר, במנחות שס, ועי' ד' נ"ט במנחות, ופה"מ פרק א' ומנחות, ובאמת י"ל דרק שלא לשמה ליכא בעומר, אבל פיגול יש, ואף דרש"י לא כתב ק' בזבחים כ"ו עמוד ב' מ"מ י"ל דלא קן, רק שלא לשמה, ליכא בעומר, כיון דהוא דבר אחר וכמו שכתב התוס' מנחות מ"ז ע"א ודף ע"ט דשלא לשמה גרע מן מחשבת פיגול, ועוד יש במחשבת פיגול גם נדר שלא לשמה, עי' זבחים דף י"ד, לר"ל מודה דטולין גבי פנים, ובחיבורי ח"א בה' שחיטה, ביארתי' בה, דברי הגמ' דחולין דף ל"ט ע"א, סתמוהו, כמה דאמר הא מקמי דשמטה מר"י, ור"ל הך דר"ל זבחים דף י"ד דס"ל שיש בפיגול מלבד פיגול גם פסול מחשבת פרישה, ועי' זבחים דף ל"א ודף כ"ז בתוס' ואכמ"ל, עכ"פ ק' דהך דמקשה בנדרים דף ל"ז דנימא לתקוני וכו', גבי טעם פיגול לא שייך זה כלל כיון דק' הדין, וכמו דאמרינן ז"ק דף ק"י ע"ב, הלכא גמירי וכו' ר"ל הדין קן גזירת מלך והוי עבודה, רק מקשה גבי שוגג דנימא לתקוני, לא בהדבר, רק לא איבעי למיטעי, וכן הדין גבי הך דבוק בטרות גבי קרא לעשירי ט' או י"א, דאמרינן לתקוני עיין שם, ופירש הרמב"ם ז"ל דרק בשוגג אם טעה שליט ע"ש דלא הוי למיטעי, לא משום דקלקב ע"י הדין, דהו' ל"ה קלקול כיון דהדין קן ע"ש, עכ"פ ק' דודאי בשחיטה גבי ישראל אם פיגל במזיד הוי פיגול בשחיטה, אבל בשוגג דכאן לא שייך שלוחא דרחמנא בזה, וכן לא שייך התירוף דנדרים לא יתב' מ"מ, כיון דאין זה עבודה, שם י"ל דהו' שפיגל בשחיטה במזיד ל"ה פיגול ק' ר"ל רמ"ה בה, ובאמת הרמב"ם וכן דה מ"ד בירושלמי בכ"מ ופסחים ד' ס"א ס"ל דפסול בעלים רק בשחיטה ע"ש.

סימן רט

אור ליום ג' ה' טבת טבא לשתא חרצ"ה דוינסק.
[זהו לייביץ אקאנאווקי מורשה]
קבלתי מכ' [השאלה בדבר תוספות י"ט] אם יש כמו שכתב.

והנה בזה יגדר יש להאריך הרבה מאוד וכבר האריכו בה, וכמו דמבאר בירושלמי ברכות פ"א ה"א אם נדר לילה הוא העדר האור או מילואה, ועי' בפסחים דף ב' ובירושלמי ברכות פ"ח גבי מחלוקת דר"י ור"ל גבי ויבדל אם ר"ל דהוי זה מילואה לילה או רק העדר, ובהך דברכות דף י"א ע"ב גבי גולל אור כו' מוכח דחשך הוי מילואה, ומ"מ קיי"ל דעד שלא גמר ל"ה לילה כמבאר פסחוס דף ב' ומעילה דף כ' ע"ש ומ"מ מבאר בירושלמי ר"ה פ"א פ"ב ה"ח ולגבי קידוש החדש יש לפסות ולקדש לבנה לאחר ביאת שמש קודם לילה ויש שם לבנה החדשה או, ומ"מ אי לפעין דין קידוש יום ואל או דין ר"ח ור"ה, וכן פירש הרמב"ם ז"ל בפס"מ ובה' קדו"ח פ"ב דאף דעדיין לא ילא הכוכב של ליל, מ"מ לגבי הלכנה הוי לבנה חדשה ולגבי לקדש הוי יום עי' שבת דף קל"ג עמוד ב' גבי מילה מבאר דאם הוי יטול לכוין ימן בה"ש או מתאר למתלו או עי' ז"ב דף ק' ע"ב ומיר דף ט"ז זבחים דף ק' ע"ב ע"ש, וכ"מ, חזק דיש שני בה"ש יש בה"ש טעם הגקודה וזה הוי דבר משותף לא בגדר הרבבה שטוחות רק מזגיות ומ"מ יש בו שני הגדרים יום ולילה לא בגדר ספק רק מילואה ועי' בירושלמי שבת פרק י"ט דאמר ג"כ ק' רק משום דא"ל לכוין ובירושלמי ברכות פ"א אמר ג"כ ק' דהוי אחי אליהו כו' עי' כריתות דף י"ט ע"ב גבי הך דר"י ורבנן גבי דיקדקתם אחרי כו' משמע דפלגי אם יש לחלק אף לר"י הגקודה לשניים וכן בהך אם הוי בין שבת ויוה"כ, מ"מ הוי ספק שמהו חזי עשה בשבת וחזי ביוה"כ ואל"כ פסור והרבה יש להאריך בה בהי' ג' אמצים של בוקר ע"ש והאיר המחזיק והקן זהו בוקר של בוקר המבאר בירושלמי ברכות פ"א ובמכילתא פרשת בא ע"ש עי' סוכה דף כ"ט ע"א עד שיאיר ובזמא וכ"מ, ועי' ברש"י מנחות דף ס"ז ע"ב במפרש האיר המחזיק הוא הקן וכן בהך מחלוקת בתענית דף י"ב גבי קריאת הגבר וסוכה דף נ"א עיין שם בתוס' בה וברמב"ם יש בה סתירה בהלכות ביאת מקדש גבי קידוש ימים ע"ש בזבחים דף כ' עמוד ב' וכ"מ ע"ש, ועכ"פ ק' דכמו דמבאר בעירובין דף ע"ז עמוד ב' גבי מחילה איר שמי רשיות שלמות בו ע"ש וכן הדין בירוש' סוף ז"מ גבי מזל באילן דהוה של

שניהם זה ר"ל כך דב"מ דף ק"ז פ"ט
 וכן ס"ל לר"י ז"ל בדה דף מ"ט פ"ב
 גבי הוי סימנים דלא מחמת ספק הלכה
 להחמיר רק מחמת בירור הוי שרי
 רשויות של אב ושלם בה, וכן באמת
 נהג דקידושין דף פ"ט גבי ששה חדשים
 דבין נערוה ונערוה פ"ט ובירושלמי פ"א
 ביבמות דשרי רשויות בה ועי' בדה דף
 מ"ט גבי זום של הפרק פ"ט בתום' בה
 והרבה יש להאריך בה, וכן הדין גבי
 מחילה כמו תומת ערה נקד"ק ותומת
 ירושלים נקד"ל כמ"ט רבינו בה' חשה"ק
 פרק י"א ד"ק שם רבינו הרמב"ם דגבי
 אילנות בשך רק במקדש או בירושלים
 עליו אבל שיפסל הבשר רק חוץ לחמת
 ירושלים וחוץ לתומת ערה פ"ט וא"ש
 מ"ט הטום' מכת דף י"ח גבי לא תוכל
 לאכול בשערך פיין שם דשם לא נפסל
 הבשר אך ח"י לאכול שם הבשר ולפי
 י"ט לזו דלא תוכל ס' אבל אם כבר י"א
 חוץ לתומת אז לא שייך שם לזו זה רק
 דכל שנקדש פסול פ"ט וה"כ גבי בה"ט
 אך זה רק בזמן שאנו יודעים הזמן הזה
 אבל בבתים הוי אגליט ספק אם ביום
 או בלילה, ובה ק' דגבי שבת וי"ט
 אמרה לו האורה בה"ט זה יש לו גדר
 בין בערב בין במזלוי שייך לשבת רק
 בגדר איסור לא חיוב, וכן הדין כך
 דמבואר באריות דף ד' גבי דק' בה"ט
 ס' דנתכפר לו ואף זה הזמן יש עליו
 גדר שרי החמנים לילה ויום לא מחמת
 ספק מליאות ולא מחמת ספק למי שייך
 רק שיש עליו גדר שרי הגדרים עליו וכמו
 גבי בריה נכוי וכן באהרונותם יעין
 ביבמות דף פ"א ופ"ב וביומא דף פ"ד
 ותום' חולין דף כ"ג וכ"מ בה, יעין
 מדיס דף י"ח יעין בתוספתא כרייתות
 פ"ג וס' נקט רק ספק דק' ביום ספק
 בלילה שם לדין אשם עליו ועי' בירוש'
 פסחים פ"ח גבי דק' עליו הדם ס' וס'
 מירי ג"כ בספק לא בגדר בריה ואכ"מ
 להאריך בה, עכ"פ כך גבי שבת זה הוי
 זמן כפ"ט והאורה אמרה דיש עליו שרי
 בגדרים זה הוי מליאות תמיד ושייך בו
 גדר האורה דל"א לשבת וי"ט בלא בה"ט
 ולהיך גבי ת"ב הוי מחלוקת דשמואל
 ור"י אם אסור או לא ולא הוי לשמואל
 דלאר מותר תרמי דכתרי דאמריק דפ"ז
 לא תקטו תמיים וכמו דלאר בגדרים ד'
 י"ח פ"ב דשמואל על הודוי ואין דשמואל
 על הספק, וה"כ ק', ור"י ס"ל להיפך ובה
 א"ש דלמה לא מקשה על שמואל מקד

דערזוכין דף מ"ח דלאר מפסיק תבט"י
 דשם ר"ל בשביל ספק מליאות לא ספק
 הקטעו לו וכן א"ש מ"ט בירוש' ברית
 פ"א ראי' למ"ד ספק קרא ק"ט ס'
 דחזר וקורא מן קרא קודם לן אף
 דהוי בה"ט דשם הוי מליאות תמיד ולא
 תקטו ק"ט לקרוא בה הזמן ואכמ"ל
 יעי' במכילתא דלאר שם דשבת הוי
 מאב הסורף מאן ומאן ר"ל דהבריה
 שיש בהמן שייך לשבת ורק סידי דיש
 שבת ויהב"ט ופ"א א"א לומר דשייך
 לשייך בגדר דהוי אז הוי ספק ושייך
 חו' א"מ וכמבואר בכרייתות דף י"ט
 ובתמב"ט בה' שגגות בה, ועי' בתוספתא
 שבת בה ואכמ"ל, והמכילתא בפ' ימרו
 יליף זה מחסור ושמור זה מלפניו זה
 מלאחריו פ"ט בה, אבל ייהב"ט יש שם
 תוספתא מלבד גדר הזמן זה הוי פ"ט
 פרטים ונריך לקבל עליו זה מה"ט זה
 ד"ל כך דבכה ד' כ"ח פ"א ונריך קרא
 לרבות לבנים דחייבת בתוספתא ייהב"ט
 פ"ט דלא נמא דהוי מ"ט שה"ג, חייק
 זה בגדר מלטה פ"ט בה זה ר"ל
 הרמב"ם ז"ל וא"ש ואכמ"ל והנה זה
 דהוי מבואר בבוכה ד' כ"ה פ"ב דליכא
 מקישות בערב יו"ט דאל"כ למה לאר
 תזום פ"ט שאל בע"ט ח"ל סתם פ"ט
 דהא מחמת ערב יו"ט חייק דשם א"ל
 תקישות והגדר דתקישות תקנת ב"ד
 בשביל שמירה זה רק מ"ט דשמור
 בשבת וכן זה הכלל דכל היכי דתמי
 שמור מוסל על ב"ד לתקן תקנות בה
 ובמ"ט הרמב"ם בה' תמן בה, בש"ט
 ה"ט פ"ט ועי' בילה ד' ט"ז פ"ב וביומא
 ד' פ"ט פ"ב וסבת ד' י"א גבי הלכה
 רבנא, וכן בגדר כ"מ שגאמר שמור וכן
 בגדר סתם הדעת בתפילין מחמת דס"ל
 כמ"ד בערבין ד' ל"ז דושמרת החוקה
 קאי התפילין וב"מ בה אבל ביו"ט א"ל
 זה דליכא שמור אבל בודאי תוספתא יש
 ביו"ט כמו לשבת יעי' בתום' כחובת
 ד' מ"י תשמו דיש תוספתא ששה פ"ט
 יעי' במכילתא פ' תשא פ"ט ועי' בירוש'
 תצינה פ"ג גבי פיטור השנה משום
 ושמרתם את המועדות פ"ט בה לן
 בודאי לדין תוספתא כמו שבת אך אין
 מוסל על ב"ד לעיין בה כ"ל ואכמ"ל
 וכי' בריה ד' כ"א וסגהרין ובת"כ בה
 ואכמ"ל

יוסף ראזין
 רב דפה הג"ל.

סימן רי

יום ב' כ"ב מחיש תרצ"ב דוינסק
[להר' חיים שהרענריך
שימלויא, רומעניען]

[השאלה, אחד אמר על כלי כסף שיונים
לידושלים ללוך ביהמ"ק ומת אם ירשו
מחייבין לקיים ולשמור הכסף.]

קבלתי מכתבו, והנה נדור ומתום
בר"ת דגם שדים א"י לשלט

מבואר חולין ק"ה [השואל כתב שמונת
בשום מצות על פורטה] ומ"מ ל"ה מונח
שם שום דבר ולפי הגרסה שלט בזה יד

השליח וקודם החתימה ושלוחא הוא
דשית ברכות י"ד: אשתקד הייתי ל"ע
חולה גדול, יוכל להיות כי לך לא

השכתי או לא נתקבל המכתב, והנה רק
דביטורים לא שייך בזה כלל דודאי דאין
סהג רק בפני הבית וכן פסק הרמב"ם

בה' ביטורים פ"ב ורישא דמשנה סוף
שקלים והך המקדים שקלים וביטורים
מפרש רבינו בה' ערכין בפירוש אחד

בפ"ו סוף ע"ט ור"ל בזמן הבית אם
הקדיש הביטורים לאחר שהפרישן וקדש'
בעורה, ומליא בך מחלוקת דביטורים

פ"ד אם רק לאשני משמר, או לכל
הכהנים ודברי הירושלמי בסוף שקלים
שם קאי אהך דכריתות ד' ס' ע"ח

ומקשה הירוש' למה ס"ל לר"ש דגבי גר
חל הקדושה וגבי שקלים דבה"ב לא
חלה הקדושה דיעבד ע"ש. אך כאן בזה

דפליגי הרמב"ם והראש"ד והתוס' כאן
ובבכורות וביזמא בזמנת הרמב"ם ס"ל
לחלק דהיא עלמו א"י לפדות רק קנסו

אזנו אבל אחד יוכל לפדות, ובזמנת
עוד טעם דהרי לכאורה תמוה דהרי
ערכין אין קדוש עד שיבוא ליד גוזר

מבואר חולין ד' קל"ט ובמב"ם ה'
ערכין וא"כ מה שייך תקלה אך מסנהדרין
ד' ט"ז לכאורה מבואר דאם מפריש

מטלטלין לערבו חל עליהם קדושה ע"ש
דיש להם פדיון והארכתי בזה די"ל דזה
הו כמו מדר חדש דזה יהו עבור הערכין

וגם בזה מהרי פדיון ונ"מ אם שייך בזה
חומש, וכן אם נתן הערכין לגוזר דנתקדש
מ"מ י"ל דל"ש חומש מחמת דכיון דפ"י

פיו לא חל כלל קדושה רק ע"י גוזר
לא נקרא בעלים וי"ל בזה כל הך דערכין
ד' י"ד ע"ב דלר"ך קרא דליכא חומש

בערכין ע"ש ור"ל אף כה"ג דלא הו
בעלים, ובזמנת נ"ל דגבי תקנה שהקטו
שיפריש רובע בגר י"ל דס"ל לשיטת

הרמב"ם דקודם הקרבן גבי קדשים הו
כמו ב"כ כמ"ש בה' מח"כ וע"ש בכריתות
ד' ס' ע"כ הפרשה של הרובע די בזה

ואכמ"ל בזה, פכ"פ כאן בזמנת ל"ה כלל
הקדש רק גזר מדר ול"ש כלל פדיון ורק
הוא לא על בניו יע"י מנחות ק"ח ע"ב

כיון דלא אמר הקדש ובוה א"ש, פכ"פ
לדינא רק מדר שיביא זה להקדש ולא
בגדר קדושה ועל בניו לא חל.

יוסף ראזין

סימן ריא

יום ב' ר' כסלו תרצ"ב דוינסק.

[דהנ"ל]

אחד ש קבלתי היום מכתבו, בדברי
הירוש' סוף שקלים [הקשה

מדברי הרע"ב סוף שקלים שכל דהמקדיש
ביטורים קאי אשלא בפני הבית.] הנה

בזמנת בתוספתא שקלים מפורש שם דקאי
גבי מקדיש ביטורים לא בפני הבית וע"ש
הטעם משום תביא בית כמ"ש הרע"ב

יוסף ראזין

סימן ריב

עשיק כ"ח תשרי תרצ"ו, דוינסק

[להרה"ג וכו' ר' אלחנן האלפרין
בהגאב"ד דאבטשיץ, בקאשוי
חתן הרה"ג מראדאמישלא]

אחד"ש קבלתי מכו', [השאלה, אם משקין
סופה פחותה מבת כ' נשים, אם ימא
דהשקאת כושה חשיבה מיתה ביד"ש,

ואין עושין פחות מכו']
והנה בגזר פחות מכן כ', בזמנת
רבינו הרמב"ם ז"ל בפיהמ"ש

פ"ז דסנהדרין כתב בזה, הלכה מפי
השמועה, שלא יעטש פחות מכו' בין
זכר בין נקבה, ובגזר גירסת כמה

ראשונים גבי שקלים דפחות מכן כ' אין
ממשכנין ע"ש בפרק א', וכן לתר שיטה
ביבמות ד' פ' ע"א דמד כ' שייך למדר

שהיא נפל ע"ש בזה לשיטת רש"י דלא
כהרמב"ן ונ"מ ג"כ דלפי מה דמתעט
בירושלמי פ"ו דפסחים גבי אורחת ב"ד

הגזול דמלח פדעו לנשים וקמסיס, עי'
בספרי שלח ד"ש בזה סנהדרה גבי נשים,
ואלרכתי ונ"מ בין העלם דע"י ובין

העלם דשאר משה, ועי' בפ"ב דערויות
משנה ט' גבי קך דר"ע בה' דברים

צ"ט גבי אם עמר קודם שגלתה סנהדרין
אם הורגין ע"ה, ושבת דף ט"ו ואכמ"ל.
יוסף ראזין.

כימז ריג

[להנ"ר]

[הקשה, דכלפנת פענח, בירור הלכות
בש"ס ד' ד' ע"כ כתב שם דיש ליישב
הלשון דגבי אטסה כתיב לשלחה, דאפי'
גרס אטרה, וקשה דבפרשת תלזא כתיב
שלחה בלא למ"ד.]

במ"ש בחיבורי בקונטרס, הגה אין
האשם כי רק מחמת מרולת
הגמ' דניסון ד' ל', ובמב"ס בה' נערה
בתולה פ"א ה"ז כתב גבי אטסה בל'
פ"ט, וע"ש בפרק ג' שם כתב גם כן
לשלחה ולאגב שיטפא כתבתי כן...

[פ"ד ששאל אל מי לפנות להשיג שו"ת
ל"פ ח"א.]

החיבור שו"ת אני לא הדפסתי רק
אחד מווארשא שמו ר'
אברהם פנעלשער ברחוב געגעטע 21
אשר ביקש ממנו שאלון לו רשות להדפיס
ונתתי לו הרשות להדפיס [ע' בשו"ת
ל"פ ח"א סימן ע"ג] והוא קבן המכתבים
שלי והדפיס, לכו אם רוצה יפנה להג"ל
בוארשא.

יוסף ראזין.

סימן ריד

יום ג' י"ז סיון תרצ"ה מעון הקיץ
אלקטייא בית הקיץ.

[זהר' כו' ישראל אשר]

סאראלי בקאשוי.]

קבלתי מכתבו, וכעת עדין לא
נסדר המעון ואני קצת מטולבל, לכן
אקלר, בגדר אם שם שלא כסדרן פסול,
באמת זה ר"ל הגמ' במגילה דף י"ז
ע"א דיליף שם מקרא דשם ע"ש ברש"י
ור"ל דרק כסדרן כן לריך לכתוב, והרבה
יש להאריך בטעם דשלא כסדרן אם
מטעם הקדים המאוחר או האחר המוקדם
יע' במחלוקת בתרומות פ"ד גבי תרומה
כה"ג, בירוש' שם יע' תוס' תמורה ד'
ד' ודמאי פ"ז וכריתות ד' כ' גבי כבוי
והבערה דהוי מחלוקת גבי צב"א וגם
לס חייב שתיים או רק אחת פ"ט, ובירוש'
פסחים פ"ה גבי פסח ותמיד ע"ש בזה,
וכן תליא בפק מחלוקת בירוש' וברש"י
בילה ד' י"ג גבי צב"א אם הקדים

לפי הפרק פ"ט בפימ"ט לרביט ט"ט
ולראב"ד, והגדר כ"מ למחלוקת בתרומות
ד' כ"ב וכריתות ד' ג' ובירושלמי שם
ושקלים אם הקריבנות הוא מן תרומת
הלשכה או מן בתחילה מנבין וכן הארכתי
בזה ד"ל דלכך לריך קרא גבי סוטה
למעט קטנה ור"ל מן השקאה, וכן גבי
ערי מקלט ע' במכילתא פ' משפטים
דממעט קטן ור"ל כה"ג, ובאמת הרמב"ם
ד"ל בה' שגגות גבי קרבן של שפחה
תרופה כתב דאף דנחייב קודם מנן
פ' ומ"מ ימתן עד שיגדיל ויהי כן
דעת, ור"ל דא"ל שתי שטרות רק שנים
דחיל לשיטתו דס"ל כשיטת הכפרי בזה
דטפסא סמוך לאיש מה"מ. ר"ל שנים
בלא שטרות, לא כרש"י, וכן ס"ל בפימ"מ
כן, יע' ספרי פ' גשח ופ' מועות ק, וכן
מה דממעט בספרי פ' תלזא גבי מש"ר
קטן, וכן ממעט בתוספתא בשטרות
מקרבן שטרות קטן, וע' בתוספתא
סוטה פ"ה דר"י ס"ל דכ"ד מקבין לאיש
קטן ע"ש ולכשיגדיל ובמרחי דילן ליכא
זה, והרבה הארכתי בזה ד"ל בגדר שוח
מנן כ', וע' בירושלמי סנהדרין פ"ד גבי
כ"ג שוח מנן כ' וחולק ד' כ"ד גבי
עבודה למחילה, ע"ש, וכן מ"ש הרמב"ם
ז"ל גבי גזל הגר אם הי' קטן ובירושלמי
מע"ש פ"ד ואכמ"ל, ובאמת הארכתי בפק
דיומא ד' ס"ו פ"ב דמיתה ביד"ש לריך
עדים ולהרוקן א"ל, חייב דמיתה ביד"ש
מ"מ לריך גדר דין לא רק מחמת דיעה
רק גדר פסק, וע' בכריתות ד' כ"ו גבי
עבר עליו יזכ"פ דלא פכפר מחמת
לכבר טון חק כ"ד ועיין זבחים דף ל'
אטסה דף ה' ע"ב, והרבה הארכתי בזה
בלשון הגמ' דסוטה דף ו' ע"ג דהכי
דלא בדיק לם המים אם ימא דסוטה
שיט לם עדים המים צדקן הי סהי
שקרי ע"ש, אך שם דייק הגמ' אינלא
מילתא למפרע, ולא כמו דאמרינן ב"ק
דף פ"ב ע"ב דסהי שקרי יעיין בר"ב
דף כ' ע"ב לאכחשי סהי ובטרות דף
כ"ה ע"א וכ"מ בזה אם זה הי' בירור
גמור אף ע"י שמים, יע' בספרי דמלך
מיטע מקרא דזמן שאין מקדש או משק
ליכא דין זה, והוא איט מובן דהא ע"כ
לריך קרבן ועפר ומים מן כזר, אך כ"מ
דלפי דקיי"ל דמשכיפ לפתיד ע"ש בסוטה
דף י"ח פ"ב, ור"ל דאם גתה המים
ששתתה צדקן לוחה, ולס כשקה בזמן
בית המקדש ולא גתה אז, ואח"כ מרבי
המוקדש ונתה אז אם התייטה חל עליה
למפרע אז לא, יע' תוס' סנהדרין דף

דמבואר באבות דר"נ פ' ל"ו דשוגג חמור מן מזיד לג"ה ע"ש בזה ואכמ"ל, ומחמת כי הני ביהב הכל בלא שום ספר אקלה. יע"ו בספרי פ' מסעי דמבואר דערי מקלט נוהג גם בזה"ו ע"ש אף שאין מקדשין לא מצבה ולא סנהדרין יוסף ראזין

יע"ו בשבת ד' קכ"ז ע"ב ברש"י ומוס'. אך שם אמר רק אינו לוקה, ר"ל דקודם שנקבע הוי רק מחמת הקדים המאוחר והוי נתל"ע לכ"ע וכו"מ גבי גשרף הכרי ע"ש בירוש' בזה בתרומות, יע"ו רש"י ברכות ד' כ"ו ע"ב גבי שבת ולא התפלל מנחה בשבת מהפלל במולאי שבת שמיים גבי הבדלה שם ג"כ קן זה הגדר ע"ש ברש"י בזה, ובחיבורי ח"א הארכתי בזה, יע"ו בת"י יומא ד' ל"ז ע"ב גבי פר ושעיר ביוה"כ גבי נשפך דלא קפדין אשלא כסדרן וצ"א ע"ש בזה בת"י. דש בזה סתירה ואכמ"ל, ובירוש' שבת פרק האורג גבי הכל מודין בשם עד שישלים מה ר"ל, יע"ו במדרי בהלכות קטנות בזה, וכו"מ מחמת קך דחזים ד' פ"ח ומנחות ד' ח' גבי מלאים ושיטת ר"י דאם דעתו לנשלים ראשון ראשון קדוש, וזבה פליגי הרמב"ם והראב"ד בזה יסו"ה פ"ו גבי מקלח שם ע"ש, ור"ל גבי א"ד אם חל קדושה בהתחלה קודם שגמר את דעתו לגמור, וע"ו בשבועות ד' ל"ה ומוס' פ"ו ד' י"ח ובירושלמי מגילה פ"א, וביאור בירושלמי פ"א דמגילה גבי ס"ח יתב כהפלין או להיפק גבי שלא כסדרן, ובהך הוטיה ד' כ' גבי אם מוחקין מה"ת, ולמה לא חיישין שמה כתב שלא כסדרן דבשטיה פסול יע"ש בשטיה ר' י"ז ע"ב, ובחיבורי ח"א כתבתי בזה ואכמ"ל. עכ"פ אם כתב כהוגן רק אח"כ נעשה פסול אין קפידא בשם, ומ"ש מהך דמגילה, קן מקשה בירושלמי שם, וע"ו ברוס' מנחות ד' ל"א ע"ב ול"ב ע"ש בזה.

יוסף ראזין

סימני רטון

יום ב' י"ו אב תרע"ג. דוינסק

להר' וכו' יוסף פוקס בלודז

פ"ד שאלתי בגדר שריפת ערלה בחו"ל [השאלה בענין ערלת חו"ל דאסור מהלכה לממ"ס. דודאן אסור אי בעי ג"כ שריפה כמו ערלה א"י.]

הנה עיקר גדר שריפה דערלה לא הוי מלך מזהה כמו קדשים, ע"י חוס' ע"ז ד' מ"ח ע"ב, מה דהקשו למה לשרוף ימ"ע איהם, חזיק דס"ל דלא הוי גדר מזהה, ע"י חוס' ז"ק ד' פ"ו ע"א שכי' דאסור לבעול שלא ישרוף, אך באמת כ"מ קך דגבי קדשים המזוה הוא לשרוף, ולגבי ערלה המזוה שיהא שרוף, וכן בחמץ מבואר בירושלמי פ"ב דשבת ופ"ב דפסחים דלמ"ד דליף מותר הוי מזהה לשרוף, ולמ"ד שם רבי ס"ל כדרי"י דבשריפה, רק לאו משום מזהה שריפה רק שיהא שרוף וכו"מ דלמ"ד דע"ש שריפה מזהה אסור לשרוף בערב שבת סמוך לערב שיהא גשרף בערב. ולמ"ד רק שיהא גשרף לא איכפת לן, ולכך רש"י קידושין ד' ל"ח ע"א כתב שם גבי כלאים משום כקודש לא משום חקדש כמסקנא דקידושין ד' ל"ז דל"מ אם כלאים לריך לשרוף או שיהא שרוף, אבל ערלת חו"ל זה דין פרטי בפי"ע, ע"י ברכות ד' ל"ז דמבואר שם חורק, חזיק דל"ל שריפה, ובירושלמי ערלה פ"א גבי פני של רבעי דאמר דקוברין אוהם.

יוסף ראזין

סימן ר"ז

יום ד' ח' סיון תרפ"ו. דוינסק

[להנ"ר]

מ"ש מדברי רבינו בהלכות מאכלות אסורות פ"י קך, הנה בפסחים ד' כ"ב ע"ב וב"ק ד' ק"א, גבי מין שלא בו' הפי' קך דהגביה גופא אסור דעי"ז נעשה לו דבר חדש מאס"ה, ורק בערלה יש בזה איסור עשה, וכן ר"ל בירושלמי פסחים פ"ב גבי עשית אסעלית בכלאי הכרם לוקה, ור"ל על עשית הדבר

סימן רטו

[להנ"ר]

[השאלה אחד שבה ואמר הרבני בשוגג אם יש לחייבו גלות.]

בגדר גלות הרבה יש להאריך בזה, אם זה גדר כשרה וקרבן או חיוב יע"ו מכות ד' ב' ע"ב וד' י' ע"ב ו"א ע"ב ובמה דפליגי רש"י ומוס', כחצות ד' ל"ז ע"ב ובשבועות ד' ה' ע"ש בזה וחזים ד' פ"ח ע"ב ובירוש' יומא פ"ה, וכו"מ ג"כ אם ע"י זה יהיה גואל הדם הורגו, ובאמת הרבה יש להאריך גבי רוצח במזיד בהודאה אם הרגו גואל הדם אם פטור במה דפליגי הרמב"ם והראב"ד גבי ע"א קן, ובמה

סימן ריח

[להנ"ד]

[הקשה בע"ז ס"ג עמוד ב' שכרו לשכור ביי"ס, ימרו מי אמריק כיון דרובה בקימו' אסור או דילמא כל למשוי' תיפלה ש"ד, וקשה לתוס' פסחים כ"ב דשכירות אסור מדאורי' בל"סו"ל דהוי אגלה גמורה ואף מתגר ליקח שכר הא מתגר מל"סו"ל, ואי דלמשוי' תיפלה, הא לאחר שמיטע התיפלה נהגה מהשכר ואז בל"סו"ל נתמעט התיפלה.]

מ"ט גבי שכרו לשכור, יראה פסחים ד' כ"ג ע"ב סד"א בהדי דשרף, ומה זה, ור"ל דהו בגדר קידושין ג"ד גבי לא ניתנה תורה למש"ש וכו', מה לא שייך למשכר בל"סו"ל, וכמו שכר קצורה כגהרין דף כ"ו ע"ב ומיר דף י"ג ע"ב יוסף ראזין

סימן רי"ט

מש"ק י"ז סיון חרצ"ג דוינסק.
[להב' מרדכי לובארט מקוטנא
תלמיד יח"ד]

[הקשה, בסגהדרין ד' ס"ט דילפיך רוב מקטנה בת ג' דחייבין משום א"ל, שמה איילות היא, ודחה דקיבלה עליו' ע"ש, דשוב ניליף מזה רוב דהא הכא קיבל אביה קידושין ע"ש ברש"י ושמה לא אביה וע"כ דאליקן בתר רוב.]

מה מטרידי דבר שהלכו בו האמונות, אף בגור קד דהו ודאי כבר נלמד שהולכין אחר הרוב, גם היכא דכ"מ לנפשות, כמבואר חולין י"א, וכ"מ, רק דהו לשטבר, אבל היכי שיש גדר דין שג"מ לאח"כ, אז חיישין אף לסיבה רחוקה, ובגדר שמה מה לא חיישין שמה ימות חיישין, בניסין ד' כ"ח וכ"מ, והנה זה גמירי דומן שראויין לקרותו אב לא הו בן סו"מ, וא"כ אף אפשר לומר שג"מ הו גדר של בן סו"מ, הא יש לומר דזה דמוך דומן יש מליאות שיהא ראויין לקרותו אב, וא"כ א"ל לומר קד, וכן גבי תקירות בל"סו"ל מבואר בירושלמי פ"ד דל"ס העדים הו כמחיס אמריק גם כה, דהו הכתשה רק מ"מ חקירה לא הו, מה ג"כ מקשה על הדין, הא יש לומר שמה יהי' עדים שיהעיס, וכן גבי תשק איילות בל"סו"ל יש לומר כשמואל רבנות ד' פ' דעשה סדים לאחר שניכר הסימנים או כגשה בן י"ח או בן כ', וה"ג בלילנות וכוה יש תבש, אבל כיון

ובערלה עשה, ואזר איסור"ג משמע דגם עשה ליכא ע"ש. וכן בהדלקה לא ר"ל לטות אף, רק דהו גופא מה"מ אסור גבי ערלה וכו"כ. ורק כ"מ בכך דב"ק ד' ק"א דל"ס עבר ונבע ועשה כל הדבר אסור הגאה ובגדר חג"ג טלס ולא מהגי כלל לפון להעביר את הטבע, מה דיליף בב"ק יש שבה סימנים ור"ל דנאכר הכא לא משום הסימנים לבד, דאל"כ לתה ישרוף, יטבור ממש בלפון ע"ש כזה וכן בשביעית קי"ל דדבר שא"ס טלס לא לריך דיטור עי' פסחים ד' כ"ב פ"א ובירושלמי שביעית פ"ו ופ"ח, וכ"ח כזה, ותוין דהגאה הגראה לעניים, ר"ל דהו גופא הוא הגאה מה שיש לו דב"ק חדש עי"ו ומאכר הכא, ובתוספתא פ"ו פ"ו הו מחלוקת תנאים גבי קלא א"ל שרשה אי מהגי כוכם להעביר אס הם מדיס בנוף האיסור עי' משילה ד' י"ג, ואזי שפיר כזה כל מה שטמחו התוס' שם בפסחים וב"ק וטבת ד' ס"ד, עי' פירושין ד' ל"א גבי אסור לקנות בית כו' דהקנין ליכא אסור דטלד לו דבר חדש, ובל"סו"ל ברמב"ם ז"ל שם מוכח דגם דדיעבד לא הו כלל פירוש והארכתי אף כ"מ דהיי דעל"ס האיסור כלה דדיעבד מותר חליפין לא כמו במכירה, דהו בהגרס, אבל אס האיסור עדיין ישט בעין אסור גם החליפין, ועי' בתוס' פ"ו דף מ"ח ע"ב, מ"ש אס מותר לכתחילה ליתע, דהו ודאי אסור מה"מ דהו גופא כשרשיפא דפסחים דף כ"ז ע"ב ותוס' מריס דף מ"ו, ולקב צמח' דמריס מ"ו ע"ב מקשה מערלה, ולקב כחבתי בחיבורי דס"ל להרמב"ם ז"ל דכל הקד דרבנן לא ישרפו, ר"ל דבל"סו"ל מה"מ אסור זה, דאדרבה עי"ו נההו אפר, ובגדר קונה בית ואסור, רק היכא דהתורה ליוותה קד לא איכפת לן, אבל היכא דהתורה לא אמרה כן, אסור מה"מ, וקד דנקברין אפרן אסור, ר"ל עי' קטורה, ולקב הו ס"ל בירוש' ערלה פ"ג דל"ס עבד עב"ח בקליפי ערלה דשיך לומר כו אין צמ"ח נאכרין דס"ל דאף הדבר נאכר, ובל"סו"ל זה ודאי לכתחילה ליקח טלס של איסור"ג להסיק אף אס נימא אין שבה טלס ודאי אסור מה"מ, לא כמ"ש התוס' פסחים כ"ב דו' ה' וכ"מ, ומה דהש"ם מקשה בפסחים ר"ל מתחילת הדין התורה אסרה לטו טלס, ואף שייך לאסור, ואמר דהתורה אסרה לעשות שרשיפא, וא"כ חל איסור הגאה על העצים, ומחילא אסור טוב גם מה"מ ליקח גם להסיק.

יוסף ראזין.

שאלות

צפנת פענח

ותשובות קבא

לאב יכול לקדש בתו כדכתיב בקרא, זה מתוך אב היו א"ל וחייב

יוסף ראזין

סימן רכ

יום ב' כ' אלול תרצ"ה כוח"ט.

[להנ"ד.]

קבלתי מ' [הקשה, בלפני פענח

„בידור הלכות בש"ס" .. בהשמטה בגדר בטור מריפה ללא חל עליו קדושה וקשה מרש"י חולין ד' קל"ו דמבאר דבכור מריפה קדיש וצני קבורה דהא קרישמה רחם] אני כתבתי בזה בח"ד בהלכות מרומות, אך יש כ"מ בין בכור שטלר מריפה או אם נטרף אח"כ, עי' רש"י מנחות דף ו' ע"א, ולפמ"ש הרמב"ם בזה בכורות פ"א דטולס טתגין לכהן, ומה שידך בזה נתינה לכהן, דהא לריך קבורה, אך ג"מ דכיון דיש בו גדר בכור, אם המיר בו חל לא כמו בקדשים, עי' תמורה ד' י"ז, דהוי פלוגתא ובתוספ' שם, ותוספתא בכורות פרק ד', ולשיטת הרמב"ם ז"ל דתמורה בטור נותגין ג"כ לכהן בפ"ג דתמורה לא כתום זבחים דף ע"ד ע"ג, ועי' זבחים דף ט' ועי' תום' מנחות דף ל"ז גבי בכור אדם וב"ק דף י"א בזה, ועי' פסחים דף ע"ג גבי פסח מריפה, ומה דמחלק בזבחים דף ק"ג ע"ב ודף ק"ד בין מריפה בגני מפייס, וקדושת דף ל"ז פ"א גבי ליפרי מטורע זבחים דף ס"ג ע"ג בזה, ובזה כתבתי ד"ל דפקע ממנו לאחר שנטרף גדר קדושת בכור ואכמ"ל בזה.

יוסף ראזין

סימן רכא

[להנ"ד.]

[הקשה ברש"י בכורות ד' י"ב, גבי פסח דאין יולאין בשחוט משום דבעינן שחיטה לשם פסח, ועי' מהר"ם ומהרש"ל חולין פ"ד, וקשה דמיפיק ליה דפסול משום דאין יכולין להקדישו לאחר שחיטה עי' בספרי זוטא פ' נשא י"ז, ועי' זבחים ג', וד' מ"ו דלגש חולין כשר, וא"כ לכאורה ראי' להיפוך מרש"י.]

גבי פסח מ"ש רש"י ז"ל, ר"ל לפמ"ש התום' בכורות ל"ב ע"א דמפרכסת ששם תמורה, וא"כ י"ל דנעשה תמורה ג"כ עי' רש"י פסחים ד' ל"ז ע"ב דס"ל דמשכחת תמורה שיהי' פסח, ועי' תום' זבחים ל"ז ע"ב ותוספתא ישנים יומא ד'

ל' ע"ב דתמורת הפסח בטלה לפסח, והוי חד מליאות, וא"כ י"ל כמו דמשאר בזבחים דף קי"ב ומעילה דף ז' דזריקת דם נעשה עיקר מועל להשני וה"כ גבי תמורה סד"א קן, ובאמת בספרי פ' ראה על קרא דועלית וכו' יש קרא דלא, רק לריך זריקה בפ"ע עי' תמורה דף י"ז ע"ב ולא כמו בולד עי' תמורה דף י"א ע"ב בעובר פ"ג חה ר"ל רש"י ז"ל הגדר של הרמב"ם ז"ל, גבי לגש חולין בפסח זה קרא דילפינן בפ"ז דף כ"ז ע"א המל ימול ע"ש לר"י ור"ל כמ"ש הרמב"ם ז"ל, ואף דהא קרא אחר, מ"מ קן ר"ל הרמב"ם ז"ל

יוסף ראזין

סימן רכב

יום ה' כ"ג סבת תריץ דוינסק.

[להחז"ב וכו' כמ' אברהם

יהודה יארי' ג"י הלוי

קעסטענבערג.]

[הקשה, למה יליף הרמב"ם פ"כ מה' עדות כ"ב דבאם הוצת הגדון אין עושין דין הזמה מכלאשר זמס ולא כלאשר עשה, והלא במכות ה' פ"ב עיקר הלמוד מלאחיו.]

הגדר קי דהא ודאי אם לאחר גמ"ד מת הגדון מעצמו ואח"כ בא

עדי הזמה אין מקבלין אותם כלל דאחך רק קיים, כמבואר בסנהדרין דף י' וכן אחיו, רק דמ"מ כאן ס"ד דאף דחוב של הזמה לא שייך כלל כאן דליכא המליאות, אבל לחייבו על שגרס להגנו מק"ו דהזמה, עי' אמר אין שושן, וכן ג"מ אם לאחר גמ"ד עשה מריפה הגדון אם או מקבלין העדים של הזמה, עיין ברמב"ם פ"כ ה"ז בזה' עדות ובה' מקי ממון פ"י ה"ז וב"ק דף פ"ד ע"א פ"ג, ועיין תום' מכות דף ז' ע"א, ולקב גבי מלקות מקבלים העדי הזמה אף שכבר לקה, כיון שיכול לקיים החיוב מחמת ההזמה לא מחמת הפעולה, כי על ידי הפעולה לא נתבטל החיוב מחמת הזמה, אבל בהריגה נתבטלה הפעולה של הזמה דשם כתיב אחך חי והוא מת, אבל במלקות חי הוא זה, ר"ל הרמב"ם ז"ל, והרבה יש להאריך בזה גבי עדי מריפה דסנהדרין דף ע"ח ע"א, דהם כשרים לעדות, מלבד דג"כ מחמת הזמה לרא' ע"ש ובתום' שם בזה, ור"ל ג"כ שנטעו מריפה לאחר עדות, ורק קודם גמ"ד, אבל לאחר גמ"ד לא איכפת לן, ואכמ"ל בזה, שאר דבריך הם טובים...

סימן רכד

[להנ"ל]

[בתום] קידושין י"א עמוד ב' ד"ה והרי
דמטבע הפחומה שבטרי הוא דינר, והלא
כרש"י שפירש משה, וקשה מלקמן י"ז
ע"א בתום ד"ה ויילף בשם הירושלמי
דמטה דאורייתא, ואין לומר כוונת הירוש'
על משקל משה דהא בירוש' ריש קידושין
מבואר דמטבע הפחומה שבטרי הוי משה]
בגדר משה, באמת לכאורה הא מביאר
בר"ה דף כ"ה ע"א דקשישה
הוא משה ועי' בכורות דף כ' ע"ש, אך
כ"מ אה הוי של כסף או מחצה, וע"ש
בתום בטרות וקידושין ותום מנחות ד'
ק"ז ע"א ע"ש, וב"ב קס"ו ובב"א ש"פ
הובא עיין שם ביה, והרבה יש להאריך
ואל"מ.

יוסף ראזין

להחיות שאלה לרד שיהי' חזים עליו
חותם הכי דאז ובלא זה אין לוקחין אותו.

סימן רכה

[להנ"ל]

הך דמנחות דף ע"א, [בקידושין ל"י
בתום דליתי עשה דמנה וידחה ל"מ
דחדש, וקשה הא שם אייל אליבא דר"מ,
ובמנחות ע"א סובר ר"ע אף בהביא
שליש ליבא אי' דחדש וא"כ אפשר לקיים
שניהם ובר"ש חלה פ"א ה"ו דבאה לדי
חזן ומלה].

קאי רק דלא הוי קליר ומותר לקטור
ולא אחילת אדם, וגם לא הביא
שליש ס"ל להראב"ד בתו"כ דאסור
באכילה בחדש ובאמת בירושלמי חלה
פ"א אמר זה רק לר"א דא"י מלה בזה
ובחדש חייב וט"ס בירושלמי ונהפך וז"ל
קך דכיון דגדר קלוי יש עליו ה"ה לחם
שלו אף לר"א וכ"ש לדין ואכמ"ל, רק
התום' לא ס"ל קן, וכן רש"י שם
ובפסחים, וגם יש ל"מ בין דבתבואה
שליש או בקמח והרבה הארכתי בחיבור
ח"ג בה' כלאים, ואכמ"ל.

יוסף ראזין

סימן רכו

[להנ"ל]

[השאלה, אם נתבשל טבל בקדירה אם
יכול לתקן הקדירה ע"י שיקף טבל
ויקח תרומה גם על זה לתום בטרות
י"ב ע"ב ד"ה כיון דכיון שא"י להפריש

[שד שאל בקך דלחיו ולא לחיותו
בטנדרין ל', אך יהי' הדין אם הומת
כבר הבעל ע"י עדותו, ואין דין כוס
אחד שניהם, ועי' בר"מ פ"ד מטהדרין
פ"י, והאמו בשד הבת כסן חיה, אם
הי' באר עשה, ולא דמי לתום טנדרין
נ"א ע"ב ד"ה לחיו דשם העידו רק
ע"י ולא על הכדון אבל כאן חשוב
עדות אחת].

וגם אם נהרג הבעל והי' חייבים
מכוס המה של הבת וכן אם
מת הבעל לאחר גמ"ד או קודם אין כ"מ
ואכמ"ל, ועי' הוש' מכות דף ב' ע"א.
יוסף ראזין.

סימן רכג

[להר' יעקב גלייכער מסאניק].

[במכות ב' ר"ן נזכרין בעבד עברי דכ'
בנפחתו ולא בזמנו, וקשה ל"ל קרא הא
יכולין לומר סבורין היינו שיש לו לשלם
ואין כאן מכירה כמו בנערה המאורסה
שיולין לומר לארסה על בעלה באט
בטהדרין מ"א].

גבי גניבה במכירה, יש בזה להאריך
במכירה אם גם בהודאה שנגב
בלא ציזים אם ב"ד יכולים למכרו אם
כיון דזה הוי דבר חדש מה שב"ד מוכרין
אותו, ובאמת זה מחלוקת דהירושלמי ס"ל
בקידושין פ"א דב"ד כותבין השטר מכירה
העבד לאדון והקנין שלו הוי בשטר לא
בהמשות כנתן להנגב עבד הגניבה, אך
הרמב"ם פסק בהלכות עבדים דגם בזה
צ"ך העבד לכתוב השטר והקנין הוא
רק בהשטר ולא בהמשות שנתן, וכן כ"מ
אם הנגב רוצה לקטרו עבד הגניבה
שנגב, וגם מנח' מבואר במכריוהו ב"ד
הוי גם על כסף ובגרשון כסף והרבה
יש להאריך בזה, עכ"פ י"ל דכ"ז דליבא
עדים שנגב אין ב"ד יכולים למכרו וגם
הודאה הוי רק על מחזק לא על הדבר
שנגב עי' במחלוקת דב"ב ד' ל"ג ע"א
גבי קך דר"א ר"ח ואב"י ורנא עיין שם
דפליגי אם הודאה על מחזק או על
הדבר בעצמו ועל מחזק א"י למכרו עי'
ב"ב ד' קל"ה במה דאמר שם ואידך מה
אמר וכ"מ בזה, וא"כ למשל אם הודה
שנגבו ואח"כ באו עדים למה לן העדים
לדין דמדה נקנס ואח"כ באו עדים
פסוה, וכן לטען שימכרו אותו עיין
טנדרין דף פ"ו ע"ב וב"ק דף כ"ד
ואכמ"ל.

יוסף ראזין

מגופו היו מן החיוב על הפעור גם כאן קן, ועי' רש"י חולין קל"ה בשם תוספתא דדמאי דאף שא"י להפריש מגופו יכול להפריש ממקום אחר.]

בתוס' בכורות דף י"ב זה מוצא בירושלמי פ"ב דפסחים דאף לא פ"י תערוכות ועי' ברפ"ד דתרומות בירוש' שם מחלוקת וחלה פ"ג גבי עושה עישה עיין שם בזה ואכמ"ל וגבי הטמל שאור ע"ש בזה, ורק זה מצינו בירושלמי ובתוספ' מע"ש הובא בר"ש פ"ב דמע"ש דאם תבשלו דגים בירק של מע"ש לא מהי פדיון ע"ש כיון דלא הוה רק טעם לא חפיה פדיון וכה"ג מוצא תוספתא מע"ש דאם עשה כלים מן דודי זהב של מע"ש לא מהי פדיון בגדר דלא אליס להתפס פדיון יעי' ובחים ד' מ"ט ומנחת ד' מ"ו ובכורות ד' ט"ז וד' ל"ב ועיין בפק דגדרים ד' ע"ט ברש"י גבי הפר מקלת וכן בירוש' ע"ז פ"ג דגבי שבתי ע"ז לא מהי ביטול ע"ש בזה ואכמ"ל יוסף ראזין

סימן רכו

יום ה' צום העשירי תרצ"ד דוינסק.
[להרב שמואל אלי' מילרער
חונה בק"ק באכניא.]

[השאלה, אודות שתיסדה בכלן חברה מזוני עניים העוברים ממקום למקום שנתנים להעניים פותקאות, ובפתקא הואת הולך העני להתנת ששכר לזה ונתנים לו מזונית, אם מותר ליתן להעני פיתקא ביום תענית, אם יש חשש שיאכל העני, וא"כ יש לפני עוור לא חתן מכשול אולי הוה כמו לפני דלפני, כי העני לא אכל רק אחר שילך עם הפיתקא לחטת, גם אי שייך לפני עוור באיסור דרבנן.]

קבלתי מכתבו, בגדר הפיתקאות שנתתן לאכל בו' אם שייך בזה גדר איסור מסייע ידי שבתי שבירה, דלכ"ע איסור בדרבנן גם ק דמוכה בכ"מ, וגם דמאי איסור כמציאר בירושלמי פ"ג דמאי וברמב"ם בהלכות מעשר, — זה לא חשיב, דהוה רק סימן, ועי' בפ"ז ד' ס"ה ע"ב גבי אס"ה דאם רק הימן מותר ע"ש בזה, וכן הרמב"ם ז"ל השמיט רק דסופר גבי מלוה ברבית דכ"מ ד' פ"ה ע"ב, דלא פבר ע"ש, גם משום לפ"ע בהלכות מלוה פ"ד דחשיב כל המסייע חוה לא חשיב, והלויא אם השיעבור רק ע"י שטר או סתם יעיין

ב"ק ד' ל' ע"ב וב"ב ד' ל"ד ע"ב שומא ע"ש, ובירוש' פ"י דכתובות בזה, ובפרט כאן שיש לחלות כמו בפק דשבויות פ"ה ובגיטין ד' ס"א וע"ז ד' ט"ו ע"ב אף בדבר רחוק, ובאמת רש"י ז"ל בפ"ז ס"ל דהא דארי בלא מרי שבתי דנהרא זה רק בגמרי לא בישראל במיר ע"ש, דהס מחמת מסייע ידי בו' אין כ"מ בזה לא כתום, יעי' ב"מ ד' ס' ומשום דהוה שלו איסור וגרע, וכמו ברפוא דברושלמי פ"ג דמאי, ועי' במעשרות פרק ה', גבי לא ימכור אדם פירותיו, ובירושלמי אמר דרק שדהו, ועי' פ"ו דמאי גבי זמיו בסתם ע"ה, וברמב"ם שם ובתוספתא בזה ואכמ"ל, עכ"פ כיון דהוה רק גדר סימן אין חשש בזה...

בדברי הירוש' פ"ז דמאי ה"ד, בפק דמעילה [המתחיל ממנו תנין פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הבית וכו']. וע"ש בתוספתא דמעילה, באמת בירושלמי ר"ל דף על הראשונה [מעיל בספק] ר"ל על רישא, דהיינו פרוטה שנפלה הוה רק ספק וכמ"ש החוס' דר"ע לשיטתו וכמוצא בתוספתא, והשניה ר"ל סיפא, ומשום דר"ש ס"ל דר"ל דהראשונה שהוליא מן הכוס יעי' בירושלמי כתובות פ"ג גבי סתם ע"מ שאזון דה"ל סתם הראשונה ועי' בגיטין ד' פ"ד עמוד א' מחלוקת רש"י והוס' וברמב"ם והראב"ד בזה בזה גירוסין פ"ח ע"ש ור"ן גדרים ד' ס"ג ע"א ובגיטין ד' ע"ו ובפק דמעילה ד' י"ג גבי דף מחלוקת דר"י ור"ל גבי מים שכבר, ע"ש בזה, אם מוטלין בכוין או ב' לוגין ואחיה ג' לוגין אם הראשונים ע"ש בתום' חוה ר"ל דף דסוף מעילה כיון אלוגין, וכן ר"ל בירושלמי דמאי שם בזה, ועי' במיר ד' י"ג גבי הפילה ע"ש בזה, וברמב"ם שם ועי' גיטין ד' ע"ז ואכמ"ל בזה...

ומ"ש החוס' בגדר ביטול, במעילה ד' כ"א, כבר הארכתי בזה בחיבורי בגדר כל היכי דאיתא בו גזא דרממנא איתא לא שייך בזה ביטול היכי דהוה גדר מעילה ולא יאל לחילוק ע"י זה ועי' מ"ש הרמב"ם בפיה"מ פ"ג דערלה גבי למר מוקדשים דע"י זה נתקדש הכל ע"ש, ועי' רש"י מעילה ד' י"א ע"ב גבי המקדיש דישן ע"ש מ"ש בזה, והרבה יש להאריך בשיטת הרמב"ם ז"ל בזה מעשה"ק פ"ו ובה' מעילה ובכורות גבי גזיה וכו"מ בזה, וכ"כ בזה בחיבורי ח"א. וח"ו, ואכמ"ל בזה, ועי' במה דפלגי הרמב"ם והראב"ד בפק דע"ז ד' ס"ה

ע"א גבי העבר לי מאה חביות ע"ש
בזה ואכמ"ל
יוסף ראזין רב דפה

סימן רכח

[להג"ד]

הוספה למ"ש לו בקלור בין לפני
פזור גבי סייג ילידי עבירה

ועי' במ"ש הרמב"ם בפיה"מ פ"ו במס'
הרומות ה"ג גבי מאכיל תרומה, ומ"ש
בה"ל ר"ח פ"ב ומ"ש בספ"ה מהלכות
חובל ותוס' ב"ק ד' ל"ו וקדושין ד'
מ"ג ע"א ריבא רבא כו' ובשבעות דף
מ"ו ע"ב גבי פוקב אחר המנאף דליף
מקרא אחריתא ובמכילתא פ' יצו, וג"מ
בין שוכר בין אומר לשלומו חה ל"מ
דגבי הכי הוי זה עלם גדר העבירה רק
פטור מדיני אדם, חה ג"מ דבר דחייב
גם גרס וכמו ברזלח דגם מלמס חייב
סנהדרין דף ע"ו פ"ב, לכן ס"ל דה
גדר עלם רק פטור, ועי' בשבעות דף
ל"ס דף מ"ו ע"ב וגם גבי מנאף הו'
זה גרס, וג"מ ד"ל דגם במקום סכנת
נפשות לרין למסור עלמו דהוי בגדר
אביריה דנ"ע סנהדרין פ"ו ע"ב ע"ש
או אבירי' דשפיכה דמים, ועי' מריס ד'
כ"ב דלכאורה לא משמע ק, אך שם הו'
לאחר ששטמו כבר, ובה א"ש מ"ש התוס'
גיטין ד' מ"א ע"ב גבי עשה דמשחרר
עבדו דלמריק משום גרס זנות תמירין
משום דשם גרס הוי ג"כ זה בגדר, וכן
הדן גבי דין דלשנת זה ג"כ מוטל על
אחר שלא לנרום לבטל מן אחר מן פ"ר
וא"ש מ"ש התוס', ועי' בשעת רש"י ז"ל
חולק ד' פ"ג פ' או"ב דס"ל דלא כתום'
בכרות דף כ"א ע"ב מחמת לפ"ע רק
מחמת עלם הדבר, אך שם רק שהאכל
א"י זה, חה ל"מ בין כך דב"ק דף כ"ה
פ"ב דנקם חייב בדיני שמים ובקדושין
דף מ"ג ועי' בתוספתא שבעות פרק ד'
דנקם אין השמים מחלין לו, ע"ש, ר"ל
גדר דקדושין דף מ"ג דינא רבה דינא
ועא ועי' במ"ש הרמב"ם ז"ל בהלכות
עדות דמאכיל טריפות הוי בגדר אוכלי
טריפות לענין עדות בפ"ג, וגם ק אס
האוכלי א"י, ועי' בירוש' ערלה פ"ג גבי
מאכיל תמן וכ"כ בזה בחיבורי חלק א',
ופכחים פ"ג ומכילתא, ועי' בחורת כהנים
פ' קדושים בזה, גבי גרס לזנות, ובק'
דסנהדרין דף ע"ד פ"ב גבי מס"ג
על גרס של פ"ו, ע"ש ברמב"ן, ומ"מ
עדות אס עובר בשאר לפ"ע כשר

ורא' מחמתו יעי' חולק דף ג' וגיטין
דף י' ולר"ד לחלק בין רק תשוד ובין
עובר ממנה, ועי' סריפין דף ל"ב ע"א
הי בזה ועי' מ"ש התוס' זבחים דה
פ"ח ע"ש ביחשלמי פרק א' דגיטין בזה
ואכמ"ל

יוסף ראזין-

סימן רכט

[ד' יצחק בצלאל מרגנשטרן

מורשה.]

[אס מליקה בני עבדי כהנה.]

והנה זה ודאי בני עבדי כהנה כדמוכח
ביומא דף מ"ה ע"א דאס רק
מטעם סברא דוכי זר קרב כו' לרין כהן
כשר וכלי שרת, דהיא בגר"כ, וכן בכיחוט,
עי' שם ביומא דף מ"ג זבחים י"ח ע"א
והכא כתיב הכהן, ועי' בת"י יומא מ"ה
ע"א, זבחים ס"ה פ"א בזה דאמר שם
ר"ע, וכן דזבחים י"ג ע"ש בתוס' דעמדו
ל"ל קרא, הנה באתם לכאורה למה גבי
חלק זר אין זו חיוב כמו זר שעבד, דרק
מחמת שחוטו חוק נמטס מקרא דכ"ב ד'
ק"כ זבחים ק"ז עמוד א' וכמ"ש התוס'
סנהדרין ד' פ"ב ע"ב, אבל בגדר עבודה
למה פטור, ורק הזאה ומימי חייב, עי'
יומא ד' כ"ד פ"ב ע"ש כיון דזה עבודה
הוא הוי עבודה שלימה, ובאתם ר"ש
מחייב על מליקה בחוק לשי' רש"י זבחים
ק"א ע"ש, ועי' בתוספתא תמורה פ"ג
מבואר דחייב על מליקה בחוק ובתוספ'
דריש פ"א דמנחות, שם השמים זה, ולא
תשיב לזו בחומר בשחיפה מן מליקה, וכן
להיפוך גבי חומר במליקה מקמיאה, ועי'
בתוס' זבחים ס"ג ע"ב, מ"ש מתוספתא
שם, וע"כ ל"ל דיש במליקה שני גדרים
המחילות בעלמא אין פליקס שם עבודה
ורק כיון דקיי"ל טאריה ככ"ש, עי' זבחים
ל"ב ע"ב דף י"א ע"א, י"ל דהוי זה
גם ק דרך קבלה, עי' זבחים דף ט"ז
פ"א ע"ש בתוס' גבי לר"ש וברש"י יעי'
בתוס' זבחים כ"ד ע"ב, גבי מליקה
בשמאל לר"ש, ותוס' זבחים ס"ז ע"ב
אס קודם מימי אס מליקה הוי פטולה,
דף פ"ד ע"ב כתבו דלא הוי כלום ע"ש,
ועי' מה ד' מ' ע"ב דה' מ"א ע"ש
בתוס' גבי הכשר, ומאז יש להאריך בזה,
ולק' מליקה בזר פטול, ומ"מ אין טליה
גדר עבודה שלימה, ומאז יש להאריך
עגדר מה דקיי"ל דחלל שעבד דיעבד
כשירה עבודה שלו, אס חלק, אס לגבי
אכילה דמסאת העוף, אס מותר, כיון

דרך לעבודה רחמנא אבשריה, אבל
 בעלם הוא זר גמור, עי' חולין ק"ב
 ע"א ומנחות ד' ו' ע"א משלחן גבוה
 ר"ל דזה ג"כ מטרך עבודה, עי' יומא'
 ד' ס"ח ע"ב ותוס' יומא' כ"ה ע"א
 ותוס' זבחים ט"ו ע"א ע"ש, וכן נ"מ
 למ"ד ביבמות ד' ל"ב ע"ב דזר שאכל
 מליקה חייב גם משום נבילה, אם כהן
 אכל משולת העוף מליקה, אם חייב
 משום נבילה, ועי' זבחים ד' ס"ט דלר"ד
 קרא שלא יטמא זבית הבליעה עולת
 העוף לכך, כן עי' רש"י, והראב"ד פירש
 דגם לזר האוכלה אף דחייב משום אי'
 נבילה, מ"מ טומאה ליכא, וכן משמע
 משיבת הרמב"ם ז"ל, והרי אם יטמא
 דהך דין דלר"ד להביא תמחת העוף על
 הספק הוא מן הטורה, יעי' סיר דף
 כ"ט, ותוס' זבחים ס"ח ע"א וברייתות
 ד' י"ח ותוספתא קרבנות וברייתות זבוח,
 ומה דפליגי הרמב"ם והראב"ד בהי
 מטעה הקרבנות פרק י"ח באשם הלוי
 אם הקריב זבח, אם חייב, ומ"מ מטמא
 בספק זבית הבליעה, כמבואר בתוספתא
 קרבנות, הרי אף בהטורה לזוהה להקריב
 ומ"מ מטמא בספק, אם הקריב זבח,
 אין חייב רק אשם פלו, והנה קד'
 זבחים ד' י"ג גבי קבלה, ר"ל קד' אם
 זה פסול מחמת מחוסר צדק דהוי חרי'
 או זה פסול בהטורה, ונ"מ דהנה למ"ד
 בזמנות ו', זבחים כ"ד, ובמנחות ד' ק'
 זבחים ס"ג גבי זר, שמאל, שקמן יחיר,
 ועי' בתוס' מנחות ד' י' ע"ב הכ"מ בין
 קמילת פסול לקמילת פסולה, ועי' בתוס'
 זבחים ד' ס"ח ע"ב, והנה נ"מ גבי מחוסר
 צדק, עי' במנחות ד' ו' ע"א, וי"ל דאם
 רק מחמת פסול זר, מהני אם יחיר,
 ואם הדבר הוא פסולה לא מהני, וכן
 הדיון לבן במירא במנחות ו', גבי קבלת
 דם אם הוי נמי נשק על הרגפה דנפול
 או לא, ועי' במנחות ד' כ"ז ע"ב גבי
 מנחה כה"ג, בשמאל, וביזמא דף מ"ח,
 וע"ש בתוס' ישנים, וכן נ"מ אם נפל
 מכלי שקידש בה המנחה, על הרגפה,
 ומאוד הארכתי זבוח, וקמ"ל קרא דפסול
 לכו"ל שלמא ולא מהני חזרה, וזה לא
 שייך גבי מליקה, ולכך לא נקט זה
 בתוספתא, ובאמת גבי זר לא שייך כלל
 גדר מחוסר צדק, כמבואר בתוספתא
 קרבנות, עי' ברמב"ם סוף הלכות זבוח
 מקדש, וכמו הגדר שכתבו התוס' בקידושין
 דף ל"ז ע"ב, גבי אשה, ע"ש, ובאמת
 נ"ל דחלל שטנד דעבודתו כשרה בדיעבד,

אין נ"מ אללו אף אם הוא מחוסר צדק,
 וכן טמא, דהוא באמת זר ואין אללו כלל
 פסול טמא, עי' תוס' יבמות ד' ל"ב ע"ב,
 וברמב"ם בה' זבוח מקדש, אך י"ל דרק
 אזהרה ליכא, אבל פסול יט, ומאוד
 הארכתי זבוח במקום אחר, וזה ר"ל
 רש"י ז"ל זבחים דף כ"ח ע"ב גבי
 טמא זבוח, ע"ש בתוס' שהקשו על
 רש"י מיד דזבחים דף ס"ו ע"א, ואף
 מסכת, ועיין תוס' זבחים ס"ח ע"ב, אך
 שם ר"ל לרין דמאז פסול זבוח אם
 אין מחנה, ואכמ"ל, עכ"פ זה דהוי דלר"ד
 צדי כהונה במליקה, ולא מקום המליקה
 רק משום זר, ונ"מ לכך דרש ור"י גבי
 אם מטמא זבית הבליעה, עי' זבחים
 ס"ח ע"ב, ואכמ"ל, [ועי' בז"פ מהדו"ת
 ד' מ"ד].

יוסף ראזין

סימן רל

[להג"ל]

[בעיני למשחה לגדולה שיש סמירה מחוס'
 צבורות כ"ז ע"א דכתבו דרק צבחה, לתוס'
 זבחים ע"ה, ועי' בוטה ד' ט"ז].

מה מאריך בדברים שדשו בו, הנה
 בירושלמי תרומות פרק ה' מבואר
 דלמשחה קאי אחרונה, וצירוש' ביכורים
 פ"ב נקט ג"כ שמחה עי' ספרי פ' קרח
 דג"כ שמחה, אך הנה רש"י ז"ל ביזמא
 דף י"ד כתב גבי איסורי וכו' משום
 למשחה ולר"ד שמחה, וע"ש בתוס' ישנים,
 רק רש"י ר"ל דמבואר בתורת כהנים
 דאף הוי קרובים דליכא אינות מה"ת,
 מ"מ אסורים לאכילת קדשים באינות,
 וזה כה"ג, והנה תרומה מותרת לאוקו,
 ולמה, הלא יש שמחה, ועכ"פ יחי' גדר
 סירדא דיומא הכ"ל, וכן באכילת זרוע
 לחיים מבואר ברמב"ם ז"ל דאין עליו
 שום גדר של קדושה ומותר לכלבים, וכן
 הוא בתוספתא, אף דברייתא פסור משום
 לא לכלבין כמבואר בחולין ד' קל"ז ע"ב,
 מ"מ דבר הראוי לאדם ויכל ליתן המתנה
 לכלב, ואין לר"ד לצדק בשעת אכילה
 כלל, ועיין ברמב"ם בפ"א מה' ביכורים
 דרק דבר מתנה שיש בו קדושה, עיין
 בסוף ה' תרומות בתרומת ח"ל וב"ב
 לר"ד לצדק, ובאמת אי הארכתי דאף
 דש בתרומה שני גדרים, איסור וקדושה,
 קדוש תרומה, כנ"מ בש"ס, מ"מ יש
 תרומה כמו הקדומו בשיבולים קודם
 גמר, אז אף דהוי תרומה מן הטורה,

מ"מ אין ט קדושה, וכן יש תרומה
 דפטור לגמרי להפריש, ואם הפריש אי
 תרומה, כמו מפקיר במחוזר וזה ומירחו,
 דאף דפטור, מ"מ אם הפריש אי תרומה,
 ושם ליכא קדושה, וכן בתרומת ב"ב אף
 לת"ק דר"ש דתרומות וקידושין ומנחות,
 ואכ"מ, עכ"פ כן, גבי קדשים אין כ"מ
 בין פה לבשר כיון דאסור לאוק
 ובטיין שמחה ולמשהה, אך גבי תרומה
 דמותר לאוק, וכן זרוע ולחיים דאף
 דמותר ליתן לכלב, מ"מ בשעת אכילה
 לר"ך למשהה, וזה דנ"מ בין בשר לפת,
 זה ר"ל תוס', וזה י"ל דתרומה היכי
 שיש בה גם גדר קדושה, אז אף דמומרת
 לאוק, מ"מ יש לומר בה גדר טירדא
 דיומא הנ"ל, וגם כיון דלר"ך לברך לשי'
 הרמב"ם ז"ל אף בחו"ל דרק דרבען,
 י"ל דשי"ך בה אסור טירדא, וזה שפיר
 י"ל חשב דמ"ה עי' פירוש המשניות סוף
 פ"ג דביכורים גבי לחבר בטובה, ותוס'
 חולין דף ק"ד ע"ב ושם דף ק"ל ע"ב,
 ודף קל"ב ע"ב, ובאמת הרמב"ם ז"ל
 בקך דחולין קל"ב כל כהן שאין מודה
 כו' פסק בפ"א מה' ביכורים וגם מהטעם
 כו' ועי' בתוספתא פ"ג דמאי דפליגי
 תנאי בזה, ולכן שינה הלשון בפ"א
 מביכורים ועי' סאהדרין דף ל' ע"ב אין
 נותנין תרומה כו' ועי' בפיהמ"ש זבחים
 ז"א

יוסף ראזין

סינין ר"א

עשיק ר"ח סיון תרפ"ו דוינסק.

[להרב המופלג מזהר"ר יהונתן

נ"י מו"צ בוואלאמין].

[השאלה, אם הקהל יכולים לקבל מו"ל

צירים עלי רשות הרב אב"ד]

והנה עיקר הגדר דאלגיו רב או שו"ב

כיון דמטואר בירוש' דמאי פ"ב

ופ"ה, הובא בתוס' יומא ד' ח' ע"ב,

וברמב"ם בה' מעשרות, דלרביס לר"ך

דוקא מומחה, ועי' בסאהדרין ד' ה' פ"ב

כיון דגמיר למה לי רשותא, ומטואר

דהוי ת"נה בזה, ומטואר בירושלמי גיטין

פ"א, ושביעית פ"ו, דדיפבד ל"ה הוראה

בלא רשות ע"ש, והנה אלגיו כיון דאין

לנו גדר מומחה, כמו בבכור ובהתרת

גדרים, ובראיות כתמים כמטואר בירושלמי

מגינה ומדרים, ובכורות ד' ל"ו ע"ב

ובגדרים ד' ע"ח וד' כ"ג וד' ח' ע"ב,

וכ"מ בזה, לכן נלך שהצבור יקבלו

אותו, והנה גדר מומחה לרביס לא מומחה

לכ"ד, ישי' צפיהמ"ש להרמב"ם ז"ל
 בצכורות על דף כ"ח, ובסאהדרין ל"ג
 אין הצירא קן, ואז אי גדר שליט,
 וכמו דיש מ"ד צגיטין ד' ס"ד דגם
 לאיסור מהגי גבי נט, וזה ר"ל צגיטין
 ד' כ"ד ע"ב התורה האמינתו ע"ש, עי'
 רש"י תמורה כ"ח ע"א דס"ל דרק
 מטעם ע"א, ובקך דכתובות ד' פ"ב
 ורש"י חולין ד' י' ע"ב ואכמ"ל, ולכך
 גם ברופא לחלל שבת כתב הרמב"ם
 ז"ל דרק ברופא מומחה של אותו מקום
 דוקא, בפרק ב' מהלכות שבת, ולא
 מליטו להביא רופא ממקום למקום רק
 גבי יולדת דהוי סכנה גלויה לכל, עי'
 שבת ד' קכ"ח ע"ב ור"ה ד' כ"ג, וכן
 ביומא ד' פ"ג ע"ב גבי גשבו נחש
 דסכנה ידועה לכל ואכמ"ל, והנה כל
 דבר שהוא מהצבור יש בזה אריותות אם
 זה לפריטים של הצבור או להכלל, לא
 להפרטים ג"כ, עי' בזה דפליגי הר"ן
 והריטב"א בגדרים ד' פ"ד ע"א גבי
 גדר מאשגי העיר אם אסור גם בבאים
 אח"כ לזור ע"ש וצריטב"א פ"ה ומדרים
 וכן כ"מ גבי פר העלם דבר של כל
 שבט ושבת דהוי גדר קרבן ציבור כמטואר
 ביומא דף כ' וממורה דף י"ד וס"ו,
 ובאריות דף ו', אם זה עבור הפרטים
 של השבט, או עבור המואר של השבט,
 וכ"מ דלמה מטואר בזבחים ד' דליכא
 שיטי צעלים בצבור, אך יהי' אם שחמו
 פר של שבט זה לשם שבט אחר, וע"כ
 המואר השבט, ובאמת זה תליא בקך
 דהוריות דף ג' ע"ב אם בתחלה מגבין
 או טעלין מתרומת הלשכה, ומנחות דף
 כ"ב, ובאמת גם בזה פליגי רש"י והרמב"ם
 בהלכות שקלים למ"ד בתחילה מגבין אם
 מכל שבט עבור שטמו, או מכל השבטים
 עבור כל הפרטים, ויהי' כ"מ גדולה לפי
 מה שכתב הרמב"ם ז"ל בהלכות תמורה
 פ"א, דאם המיר בק"ל לוקה, עכ"פ אם
 איש משבט זה המיר בפר של שבט אחר
 אם לוקה, והמעין יראה שדברי רביע
 הרמב"ם ז"ל בהלכות שנגות פ"ב ה"א
 דכפ"ז מביאים כולם כאחת מכל שבט
 ושבת אבל בשאר דברים מביא כל שבט
 בפ"ע ע"ש בלאטו, משום דמטואר בספרי
 פ' בשלה דגבי ע"ז רק אם כולם הביאו
 ה"ב פריס, והי"ב שצירים או מתכפר
 לכל עדת וכו' משא"כ בשאר האריות
 ב"ד הגדול, אז אי כל שבט פרט, וכ"מ
 דגבי ע"ז אם המיר יחיד של שבט זה
 בקרבן של שבט אחר לוקה, ובשאר חייבי
 כריתות לא לקי ג"כ, ואכמ"ל, והנה קך

דכ"מ דף ל"ז ע"א גבי שאלה בצעלים
הרמב"ם ז"ל השמיטו בזה שאלה, משום
דס"ל דהו לרדך דוקא מהקבל ולא
מהפריטים, ואין ליחיד ופריטים שום דיעה
ושיעבוד עליו, ועי' בירוש' שקלים פ"א ופ"ב
גבי שקלים דאין ליחיד שום שם בן, ועי'
מה שכתב התוס' מנחות ד' ע"ח ע"ב
גבי תמיד דרק לשוחט או לזרק ע"ש,
ועי' גדרים דף ס"ה ע"ב גבי קופה של
לדקה ע"ש בזה בראשונים, ושם ד' מ"ז
ע"ב ומ"ח גבי הספרים, אם ר"ל ס"ח
לקרות דהו ג"כ הו להם חלק, או רק
ספרים ללמוד, אבל ס"ח הו של הכלל
לא של הפרט, ע"ש בזה בראשונים,
ובירושלמי שם גבי קידושין וב"ב ד' מ"ג
גבי ס"ח אין מביאין ראוי, וכו', ודף
קנ"א גבי נכסי ואכז"ל, עכ"פ להרמב"ם
ז"ל גבי שו"ב וכן לרב עכשו שאין לו
מומחה, נגד הסכמת הקהל לא פריטים,
ולכן ל"ה שאלה בצעלים, והנה באמת
זה מחלוקת בירוש' פ"א דהוריות ובשפ"י
פ' שלח פל גי בזה תנאים, אם כל הקהל
יש להם דיעה שלא לקבל הוראות של
ב"ד הגדול ע"ש, דף ד' ע"ב בהוריות
ובירוש' שם, וכן אם קבלו ואח"כ חזרו
בהם, ובשפ"י פ' שלח פסקא קי"א, על
פסוק ונסלת, פלגי שם ר"א ורבי אם
מקלת הקהל יכולים שלא לקבל הוראות
ב"ד הגדול, ר"ל בלא טעם, דהו אינם
מומחים כלל ולא ראויים להוראה, ועיין
ברמב"ם בהלכות שגגות פ"ג ה"ז דנקט
ודשו ששעו, לא שקבלו וחזרו בהם, ע"ש
בירושלמי, דהו פלוגתא בזה, ואף דאין
דיעתם כלל ידיעה, כמבאר בירושלמי
שם, מ"מ יכולין שלא לקבל ע"ש בזה,
והנה קד הדין גבי רב אם קבלו איתו
בני העיר, אף שנתרבו אח"כ, תליא בזה,
אם נימא דהו לפריטים, או יכולים פריטים
לקבל אחר, אבל אם נימא להקהל אינם
יכולים לקבל, אם לא מחמת טעמים
נכונים, וכן אם יכולים לומר דאין
מקבלין אותו לשליש שהוא נאמן להם זה
תליא בזה, ולכן אף שכתב הירוש'
טעם דף כ"ב ע"ב דיכולים להורות,
וכן לרדך דכ"ב ד' כ"א ע"ב, כ"ב ע"ב,
לחד גירסא דהו תקנת שורא שמשירין
זה בזה, ומ"מ לנהר הוראה, קביעות
אשר שייך לנהר הוציאו, וכמו שאלות של
ביהמ"ד, ומסתמא דהו של בני העיר,
בזה אם אין פוצם נכון אין יכולין לקבל
אחר, דהו בני דנהר מעלין בקודש,
ומבאר ברמב"ם בשיהמ"ש סוף מנחות
דה הלכה בידינו דא"ל לבלה, וכן כתב

בהל' כלי המקדש, ועי' בברכות דף כ"ז
ע"ב, וכ"ח, בשבועות דר"ל ור"י ותוס'
יומא דף י"ג, ור"ל אמה שאלקו רז"ע
אח"כ, ובירושלמי פסחים פ"ו מבאר
דתנאי התנו, אין, שאם יפייס את ר"י
יעלו אותו, אך ג"מ דירוש' ס"ל ברכות
פ"א דסלקו את רז"ע מנשיא ועשאו
אב"ד, אך בגמ' שלטו מביאר דרק ר"ג
ג' שבתות ורז"ע שבת א', ע"ש בזה,
ועי' ב"ב ד' י"ג ע"ב מוכח דאף שקבל
לר"א מדיפתי, מ"מ אח"כ סלקוהו, אך
שם הו למד בר ר"א חוקה מאביו, ועי'
ברכות דף מ"ה עמוד ב' דאוי שקולים
בחכמה, ואף דאשפ"ה אחר רב הונא
בר פתח, עי' מו"ק דף כ"ח וגיטין ל"ג,
ועי' בתוס' ביצה דף כ"ג ע"א, ואבמ"ל,
לכן לדינא קד, והו בשאר שאלות דהו
רק של יחידים, ויכולים היחידים לקבל,
אך לשאלת ביהמ"ד בזה יעשו כמו אל
ר"ג ורז"ע זה ג' שבתות זה שבת
אחת, שלש לזה וב' שלשים להרב הישן,
ואתקנה.

כ"ד יוסף ראזין רב דפה דוינסק

סימני רלב

יום א' כ"א אב תרע"ג דוינסק.

[להר' החורב יכו' כמוהר"ר
מנחם מענדיל הלוי ג"י
קסטנבורג דומ"ץ בראדום]

מכתבו קבלתי, ואחפלא, עיקר הגדר
דכל שלא ינא לאורה, אין
פלוי שם קרי, וזה הבעיה בנדה ד' כ"ב
ע"א אם מה דלא ממנא עד שינא
לחון הוא, דאין זה ראוי ונגיפה, או
דאין שם קרי עליו כלל, ולכן כיון
דהכי דחוק לא ראה כלל אור העולם,
וכעין שרנו התוס' לחלוק, במשילה ד'
י"ג ע"א גבי חלב דלכך מותרת להניק,
ור"כ התוס' בחולין ד' פ"ז ע"ב, ועי'
ב"מ ד' ק"ב ע"א גבי המדביק בגללים,
וכ"מ בזה.

ומ"ש מעה, תמהני הלא הנמ' בנדה
ד' י"ג ע"א מביא זה שם
וביבמות ד' ל"ד ע"ב בך דר"א ורבי'
אם הו שלא מדרכה או השחתה, ובירוש'
פ"ו דיבמות ובכחובות פ"ו ה"ה גבי
קד דממלא ומערה לאשפות, אמר שם
כמעשה ער, ומ"ש מקד דיבמות ד' ע"ו
[גבי פלוג דכא דמחין לו נהמא אבי
שקרא] לא דמי כלל, דבאמה כבר

הארמתי בזה במק"א דכל השחטה דהוא
 לדרך תיקון ל"ה השחטה ובמ"ש הרמב"ם
 בה' בית הבחירה פ"א הי"ז ופ"ט מה'
 כלי המקדש. ובה' יסודי התורה, אך זה
 רק אם התיקון הוא בענש המשחית,
 אבל לא בדבר אחר, לכן שם הוא ללמד
 המשחית אבל כאן ללמד האשה, ולכן
 א"ש דברי האוס' במ"ש ציבמות וכתובות
 ונדה, ראשה אינה מותרת, והא' זה הוי
 של בעטל ולא דמי למקוף דמיר ד' ל"ז
 פ"ב, אך משום כך דמיר ד' כ"א דר"ל
 דש"ז במשי אשה הוי גופא יע' מיר ד'
 ס"ד דה' הוי גדר אובלח, ואף דמכשיריק
 בסוף מכשירין בזה, והלכ"ל... ומ"ש
 דהוי דרבנן מי א"ל זה, מ"ו הוי איסור
 של הורה וכמבואר ברמב"ם בה' איס"ב
 ובפיהמ"ש ועי' תוס' סנהדרין ד' כ"ט
 ע"ב ד"ה והרי פ"ד והוי אבירי' דג"ט
 וש"ד וע"י.

יוסף ראזין

סימן רלד

[להג"ד]

מ"ש מסלמנדרא, [הקושיא, ברש"י חולין
 קכ"ז דסלמנדרא שרן הטור מן האור
 ובחגיגה כ"ז סותר עלמו, שהיא חיה].
ע"י ברש"י סנהדרין ד' ס"ג ע"ב,
 ובאמת כל דבר הענשה ע"י סיבה
 רחוקה מאיזו הרטובת שזנת נקרא כישוף
 ועי' ב"ק דע"ז ד' ל"ח ע"ב גבי המסליא,
 וחולין ד' קל"ט גכ"מ בזה, והדס הוי
 אללס מין ארו ב"ב ד' פ' ע"ב פ"ש
 וגם הוי אללס עבודה לע"י, כמ"ש
 הרמב"ם בה' ע"ז פ"ו גבי אוב, ט"ש
 בזה, ומ"ש מן מובח [לענין סיבה למחבת
 בדם סלמנדרא עי' בשאל ומשיב מה
 שמתין דברי התרגום] דבר זה הוא
 מחמת דאין מניסין דבר טמא במקדש
 כמ"ש הרמב"ם ז"ל במור בקטורת בה'ל'
 כלי המקדש.

יוסף ראזין

סימן רלג

להר' החור"ב וכו' כמורה"ר
 יחיאק הלוי ג"י ק"ט טענבערג
 אב"ד בראד ׀

סימן רלה

שנת תרס"ט דוינסק.

[להג"ד]

ע"ד דרישמו בכהן [אם מותר לו לפגוע
 בצועל ארמית דקיי"ל דקאי' פוגעין בו, וכן
 מיר, דמטיס על טומאה ובאופן שא"י
 להמיתו בזמן רק שיטמא, בעומאת מת
 אם יארגו, מי אמריק כיון דחידוש הוא
 בין כהן בין ישראל, כמבואר בקידושין
 כ"א פ"ב, ומפנחם שהרג לומרין אין ראייה
 עי' זבחים ק"א דלא נתכבן פנחם ט',
 וכן הספק ברומח שיאל שרשות ביד
 ניה"ד להמיתו אם מותר לטמא אם הי'
 כהן, כיון דאם יארגו הרי יטמא בטומאת
 מת, וכן צעה"ב במחחרת, וגם' אם
 בשבת ויו"ט מותר להמיתם כיון דחידוש
 הוא אין חילוק בין בשבת ובין בחול].

כבר כתבתי בזה בחבורי ח"א וח"ג,
 חא חלוא אם קגאים הוי גדר
 מיטה, יע' בסנהדרין ד' ע"ב ע"ב דגבי
 מחחרת בין בחול ובין בשבת, וע"ש
 ברש"י דלא דמי להרגו ב"ד משום פיקוח
 נפש, וכ"כ הרמב"ם ז"ל בה' גריבה בסוף
 ועי' בתוספתא יבמות פ"ח גבי מקשה
 לילד דמתחבין עובדה גם בשבת, יפ"ש
 בגמ' דסנהדרין ובמב"ם פ"א מה' חלוא
 דהוי בגדר רחוק והלכ"ל. וקד' דלא
 הכהנים זה משום דלא מארי' הדבר רק
 לב"ד של כהנים. וכן מבואר בספרי פ'

יראה מ"ש לאביו ה"ב ט' ומ"ש
 בגרר גרם שיאל ש"ז, י"ב ב"ז
 אריכות גדול גבי שבת דכל דבר דהאיסור
 הוא הפועל כמו מכבה או גרמז שרי,
 וכל יצר דהאיסור הוא הגפעל כמו כ' הב
 דיש ב' פעולות א' מה שטובב ומה
 שכעבה ע"י אהיותו ולך על חיוב כוהב
 גרם שרי מה"ת ועל חיוב שנטשה אוחיות
 גרם חייב, וכמו שקל"י לנגו דח"ה ועשה
 ב' זיימין, דזה רק גרם ולך כהב רש"י
 שם דהספד לך לך, משום דנהי גבי
 כוהב אף אם מקלקל הגייר כמ"ש
 הרמב"ם ז"ל בה' שבת והוא בתוספתא
 דשבת, זה רק משום כותב, אבל משום
 רועש פטור, אם מקלקל הגייר, זה ר"ל
 רש"י, ומה שייך זה לנטילת נשמה
 [השואל הקשה לו דש"י לתוך כים דמה
 לך דרמב"ם פ"א דשבת למטלה דג
 בספסל דחייב משום נטילת נשמה] שם
 הוא עיכב הדבר, יע' תוס' שבת ד'
 פ"ה פ"א, והלכ"ל, יע' מכות ד' כ"ב
 גבי מוחק שם בהליכתו ושם הוא מוחק
 בגרם, אבל גרם שימתק מותר, ובאין
 ג"כ רק גרם שיאל ש"י ואף דפס"ד לא
 שייך בזה, והלכ"ל.

יוסף ראזין

קרח דגס לויים איזנס מחזרים על זה רק כהנים, יע' בתום' זכחים ד' ליד דמוליאין איזנו לגמרי וגבי מסור משמע קאט צ"ק ד' קי"ו לשיטת רש"י דס"ל בכ"מ דר"כ ה' כהן ואיך שזמנו לקובי' מן מסור, אך זה ג"כ גדר רוחף, והארכתי בזה בירושלמי פ"ד דסנהדרין אש רולח בשעה שגורח לערי מקלט אש יש עליו דין שיפטור אש שיצר כלים כיון דגואל הדם יוכל להרוג ע"ש בירוש' וכמו ברוחף דסנהדרין ד' ע"ד ע"ש בזה גם למה צעבד ציטין ד' י"ב ע"א לא יהי', ואף עי' בירושלמי פ"ד דצ"ק ופ"ו דסנהדרין גבי עבד שיואל להרוג אך באמת י"ל דעבד כיון דהוא ממון של אדון כל שאין הדין להרגו ליכא דין יוה"ד יע' בערכין ד' ז' ע"א גבי יולדת ולריך קרא ורק אש חייב עפ"י דין או ג"כ לריך גמר בפני האדון כמבואר בסנהדרין ד' י"ט ע"א לך אין לגוה"ד להרוג וחייב עליו ואכמ"ל בזה.

יוסף ראזין

סימן רל"ו

עשיק כ"ב סבת תרע"ב.

[להרב ר' יצחק ג"י דאמניץ]

רב בעיר טראזנא]

מכתבו קבלתי כעת, ועל דברי מנחם אחמה כי לא הבין מכתבי כי מ"ש בתמורה לא ד' כ"א הוא, רק ד' כ"ח ע"א, דאמר שם דבעל מוס די בע"א, ורש"י פירש דאש אמר חכם שהוא מוס פוסל, חזיק דזה גדר גאמנות, ובאמת כל מה שע"א גאמן הוא משום הך דקידושין ד' ס"ו ע"ב, פסולו ביחוד משום שלח אחוי ע"ש בקידושין, וזה ר"ל מ"ש החוס' בתמורה שם בשם תו"כ שכן מוס ניכר, ור"ל וא"כ יכולים לברר, וכמו בקידושין, אך רש"י לא פירש כן, וא"כ חזיק דמה דחכם גאמן הוא בגדר עדות, ועיין בכתובות דף ק"ה ע"א ודף ק"ו גבי מבקרי מומין אש מותר ליקח שכה, ומ"ש החוס' מתך דבכורות, אך שם לא דמי דגבי בכור ר"ל להתיי, וגבי מומין ר"ל לפסולו לקרבן, אין זה הוראה, חס מ"ש בבכורות ד' ל"ו ע"ב דשם מחלק בין מימחה, ושם לא ר"ל גאמנות, רק דאין היתר מועיל וכמו דין דב"ב דף ק"ב ע"ב גבי שאלה, ע"ש בתום' ובערכין דף ל' ע"ב...

ע"ד שאלתו הוי כמו הך דצ"ק דף קט"ו ע"ב ורשאיין הספן והממרון, ע"ש בזה ואקלר.

יוסף ראזין.

סימן רל"ז

משיק כ"ו אייר חריץ דוינסק.

[להרב ר' אליעזר יהושע הלוי ג"י עפשטיין רב בחמיעלניס]

בדבר הריאה, הנה באמת צופא הוי הקרום השני יקב ופי"ו כעשה כמו צופא בהקרום העליון השלם, ולכן מסריפין בסירכא על צופא דסירכא הוא גלד קרום העליון, והוי כמו יקבו שני הקרומים וכמ"ש הרמב"ם בה' שחיפה, וכן מה דמתמירין בסירכא ונימוק הוא משום דהרמב"ם ז"ל פסק דנימוק או נשפכה קרום העליון קיים וא"כ בסירכא הוי גלד קרום העליון, ומשום דקרום הסמוך לנימוק גם הוא מתקלקל ולכן גבי מוח וכן בחוט השדרה נימוק המוח מריפה, דע"י הקרום מתקלקל ואכמ"ל.

מה שהאריך בקך דע"י ד' ע"ג וע"ד, עי' בראב"ד בהשגות הובא ברין דג"מ לאיסור הגאה...

במ"ש ל"ל ת"כ, נ"מ אף דא"א להיות מבטל כעטול או בטל כמבטל, עי' בתום' זכחים, וממחות ד' כ"ב ע"ב וכ"מ בזה ואקלר.

יוסף ראזין.

סימן רל"ח

יום ד' ד' ניסן חריץ דוינסק.

[דהנ"ט]

בגדר הטבחים, בודאי הוי זה בגדר מבטל חטונו דהוי איבעי' בירוש' ב"מ פ"ה ופ"ט, אך למה בחולין ד' פ"ב ע"א גבי קדם ושחט חכה, למה ל"ה בגדר מבטל חטונו, ונ"ל דכיון דזה טיטוב רק עפ"י דין ל"ה בכלל מבטל חטונו וה"ל כן...

מה שהאריך בגדר שתי ערילות [כשבת קל"ה ע"ב ברש"י ד"ה שתי כתב תרי לישן, ותליא בשלגותא הטדעת בענין יתר כחבר או כעטל עי' פוי"ד סי' מ"א]. הכתם דאין יכול לחלל שבת ב' פעמים על אחד אחד, ולכן כיון שחל ערלה אחת אף שקיים המטה, אבל עדיין הוא ערל, ועוד הכתם לחלל שבת לא, ולא הוי כמו לילין המשכבין דשם המליאות

כן, אך כאן רק סיבה, לכן לא ניתנה שבה לרשות לזה, ואקצר. יוסף ראזין.

סימן רל"ט

פשיק יום אי דריח מחיש תרצ"ד דיונסק.

להר' ישראל ליברונבלום ורשה

[השאלה, ברמב"ם ריש פ"ב ממרים דדבר הגלמוד ב"ג מדות יש רשות לב"ד שכל דוד לעשות כמו שגראה בעיניהם אם זה דוקא אם הי' מחלוקת והכרישו כהרוב אז יכול הב"ד לומר כהמיעוט אף ב"ד קטן, אבל דבר שצדקס כולם אין יכול לבטל אח"כ גדול ממנו כו', וזוהי יהי' מיושב המשנה דעדיות פ"א מ"ה דקשה הלשון "שאלין".]

טבלתי

מכתבו, והנה עיקר גדר הרמב"ם מיירי רק בב"ד פמוכים וגם בב"ד הגדול, ובאמת זה מופרז מהך דין דהוראת ב"ד הגדול בהוריות ד' ב' וד' וכו"מ דיכולין לחדש דבר ולריך לעשות כן, אם לא שאין טולן מסכימים, גם בזה פליגי גמ' דילן ובירוש' שם, אם הם מסלקים את היחיד היו כמו שטולם הורו וע"פ ד' ג' פ"ב משמע דלא ס"ל כן, וכן הרמב"ם ז"ל לא ס"ל כן, אך זה לגבי קרבן דפר העלם, אבל לריך לשמוע להם, רק היחיד בשהם טועים לא ישמע להם, וכמבואר בירושלמי שם, וכן אף ב"ד של שבע יבוג ג"כ לחדש דבר, רק דלדין אין להביא בזה פר העלם רק ב"ד של לשכת הגזית וכמבואר בהוספתא כזה, חזקן דאף דאיק לא ס"ל כן, מ"מ השבט לריך לשמוע לו היכי דל"מ רק באלה מדרשות אשר אין מפרש, ורק אז היו זה, כיון דטפ"י דין לריך כל שבע לב"ד בפני עמו, כמבואר בסנהדרין פ"ז ע"ב, ועי' פירובין מ"א וביומא ד' פ' ובירושלמי וסקלים וכו"מ, ורק הדין שכבר הורו קודם שנחדש בשאר במקדש, חה ר"ל הירושלמי פ"ח דיבמות גבי דין דעמוכי ולא עמוכית, דאם באת אחמול לא מקבלין אותה דלא נהחדש חזקן דשבו ל"ה מקבלין אותה, והרבה יש להאריך בגדר דרש"י ב"מ דף ל"ז ע"ב, חכמים י"ב ע"א, גם אם הודחה האקבה, וגדר הך דיבמות ל"ב עמוד ב' ולאכמ"ל, ועי' זבחים ס"ח גבי מזבח ובתוספתא בהוריות שם... והך דעדיות פ"א משנה ה' [הג"ל] כבר כתבתי

בחיבורי שזה ג' מחלוקת בירושלמי גבי, היחיד אם נתבטל לגמרי, או גם הוא מן המורין, או שהוא עומד בפ"ט, ונ"מ ולכך דסנהדרין ד' ל' פ"א גבי השלום קן אם אח"כ נריך לבטל דעתם כמה, אם רבים כנגד כל הבי"ד או רק כפי מי שהורו, או המיעוט מלטרף אח"כ פ"ט בירושלמי, ועי' חולין ע' ובירושלמי פסחים פ"ז, גבי מומר בהוראה, ובירוש' הוריות ופסחים פ"ט, וחולין פ' גבי רוב אבר, וגם כ"מ אם המיעוט אינו צידע עם הרוב אז הם נשארין בדעתם, וראי' מהך דסנהדרין י"ד פ"ב גבי מדידת עגלה, דמביא ראי' מן חות, ומקשה דילמא הני דנשארין ס"ל כן, ומה ראי' שם הי רק מיעוט, וז"ל דלא נתבטלו אם הם לא עמחה חה ר"ל המשנה דעדיות פ"א לבטל, וכן כתב הרמב"ם במורה בזה.

יוסף ראזין.

סימן רמ

[להג"י]

[הקס"א ברש"י מלכים א', י"ח, ל"א, גבי משנה דאליה דכחז פתירין בנדך להקבל בשאר עמים ולכנות מזבח להקטיר עליו בשמח איסור הבמות, דהא צבין מזבח ליכא שום איסור ועיקר האיסור הוא הסקרה בנות, ובבראשית רבה פ' מ"ג איסור רק פתירין בנדך להקריב בשמח איסור הבמות.]

יוסף ראזין

סימן רמא

פשיק ה' שבט תרצ"ד דיונסק. [להג"י]

[כענין אם המיעוט דגבי מסהדרין בטל להרוב, והי כמו שטולם הורו כן, וכענין כל דבר הבטל ברוב אם משלים להרוב.]

יוסף ראזין

הרמב"ן ס"פ בחקותי, גבי כל חרס...
 וצ"ב נבחה, [במלכ"ס א' ל"א דנט צסקילה
 ואז מדין מלך בלא רק סוף, וע"כ מלך
 מנדף ע"י סגהדרין מ"ח פ"ב דה"י רק
 כיוי ופי רק בלאו ולמה דמי איתו
 במיטה]. אמרו עליו בגדר מנדף והעירו
 שקר, רק אי פ"כ דין המלך, ורק כיוי
 וע"ש בתוס' דף כ' פ"ב פ"ט.
 יוסף ראזין.

סימן רמג

[להורב אברהם בנימן
גראויטישאודער מפרגה]

מ"ש בגדר מחמה של פדת קרת, [הקשה,
 על קושיית רמב"ן בחומש דאך נעשה
 קודש כיון דעבודה ה"י באיסור פ"ש מה
 שמיך, וקשה להחמ"ס או"ח סי' ל"ז
 דהקשה האך ה"י המחמה קודש בלא
 ה"י הקדש על תנאי אם ראויים לכאמה,
 ואך עשו מה ישי, ומדין משום דלאבן
 ה"י ראוי לכהונה גדולה, א"כ ה"י מחמה
 על מה שכתוב בתורה ובתוס' כתובות
 ל"ז דהיכי שטובר שהוא מטה ל"ה
 מחמה פמש"כ בתורה, ולרמב"ן בלא
 השב שאתם יענה חלקים ול"י לסקור
 ושוב קשה קו' חת"ס.]

הנה במנחות דף ל"ט מבוחר דל"ה
 רק תשמיש לגדר כלי שרת, ואף
 מוצח ה"י רק רלפה, ע"י זבחים כ"ה, אך
 של משה רבינו ה"י כלי, וע"ש ברש"י
 דהא משה, ותוס' דף כ"ט פ"א ודף ס'
 פ"א, וע"י בתוס' יומא מ"ו פ"ב ודף
 מ"ח ותוס' דף מ"ה ותוס' תגינה כ"ג
 פ"ב זבחים ל"ד גבי מחמה של גתלים,
 וכתובות דף ק"ו פ"א, אך כאן באמת
 כבר כתבו התוס' דף מ"ז ביומא ודף
 ל"ג דהא שם הקמירו רק במחמה, ובאמת
 גם הקטורת ה"י של חול חרה, ולית בה
 שום חיוב של זרות וגם על הכנסה ליבא
 חיוב מיתה ביד"ש סגהדרין ד' פ"ד, ורק
 החיוב שלהם, דהנה הגדר שאמר משה
 רבינו להם, ותו בזה כתיב פיסקא, ואחר
 ק אמר אש וכן שימו קטורת יס פיסקא,
 ור"ל קד דהנה בתוס' יומא מ"ה פ"ב
 כתבו דה"י מן המוצח וע"י ירושלמי רפ"ב
 דיומא דחתה גתלים ה"י מחלוקת דר"י
 ר"ל פ"ש בזה, ולכן רק מש"ר אמר
 להם סחם אש והם נסלו מן המוצח, וכן
 י"ל גבי קטורת דהנה במנחות דף כ"ט
 פ"ב מבוחר דשימה ה"י כ"ש פחות מכזה
 וא"כ פטור אף אם מקטיר זר, והם לקחו

סדר רוב, אך לא שיך גדר לאחר
 רפס, רק משום דבאמת מבוחר בירוש'
 כ"ק פ"א ה"ג דשומא בשמים רק בפרי
 שלשה, וכן די ברוב, וע"י ביומא פ"ג
 ותמורה ל"ז גבי אומר וערכין ל"ז פ"ב,
 וע"י חור מ"ב ודמ' כ"ט מחלוקת בזה
 אם רוב ככל, והוריות ג' פ"ב, ותולין
 י"ט, ר"ל ג"כ אם רוב כמו שנשחט הכל
 ושוב לא איכפת לך, שהגרים מושט או
 דדי ברוב, ומיאו המושט ה"י כלא נשחט
 וע"י בתוס' תולין ס"ח פ"ב, ודף ס"ט
 פ"ב ואכמ"ל, וע"י בתוס' יומא מ"ז פ"ב
 גבי בין הבניינים, וכן כ"מ גבי קטרת
 אומר אם משום דלרף קטרת לשמה, או
 משום שלא לשמה, וע"י שבת דף קל"א,
 ומבות ח' פ"ב, ואם ח"ל כלל קטרת,
 רק חסרון אם קטר שלא לשמה, וע"י
 בספרי פרשת ראה, שוכח דלרף קטרת,
 וע"י ערכין כ' גבי אומר, וסגהדרין ק"ב
 גבי סודחה, וע"י במנחות דף ס"ט פ"ב,
 גבי חטים שירדו בעצבים, ולא נקט
 שערות משום דלרף קטרת ואף דמי
 ל"ש כלל גדר קטרת.

יוסף ראזין

סימן רמב

[להג"ל]

גבי מלך, [בהא דכ' הרמב"ם פ"ג ה"ח
 מחלכיס דכל המורד במלך יס לו למלך
 רשות להרגו, וברש"י סגהדרין מ"ח פ"ב
 דילפיך מיהושע כל אשר ימרה את פיך,
 הלא איס ציווי רק ישראל קבלו כן על
 עצמם, ומ"ל לדורות.]

ע"י סגהדרין ס"ז ע"א ברש"י וברמב"ם
 חה רק גדר המלך פורץ גדר, וזה
 ילף מקרא דכתיב בתורה, והמיתה זה
 רק גדר עשה, וע"י מה שכתב הרמב"ם
 בפיה"מ ספ"א דערכין גבי נעדר, וברמב"ם
 שנידון צדין המלך, וגם ל"מ בין דין המלך
 אם עבר על חטת המלך, או שעבר על
 ד"ח ועושה למיגדר מילתא, כמו שכתב
 הרמב"ם בה' רמח בזה, וע"י בה' אב"ל...

גבי עק [ברמב"ם ספ"ח מסגהדרין
 דה"י מדין מלכות והרי אין לו רשות
 למלך להרוג רק בסיף ע"י ברמב"ם
 פ"ג ממלכיס ה"ח, וצ"ב עק ה"י סקילה
 ושריפה].

משום דעבר על כמה חרמים, ע"י
 סגהדרין מ"ד פ"א, דעבר שד
 על ה' חומשי תורה, ומפר ברית, וצ"ל
 על עברה המאורסה, ואכמ"ל, וע"י בת"ש

אשמו מואר ברש"י כתובות ד' פ"א
 ובירושלמי פ"ד דיבמות ופ"ח דכתובות
 דאף שלא ירשה ואין לה כתובה קוברה
 והרבה יש להאריך בזה, ידי בזה, וכו'
 בין סתם יורשים לבני וכמ"ס.
 יוסף ראזין

סימן רמה

[להגיד]

[כ"ג שהפריש קרבן בעודו בגיטו, ונתגייר
 אם יש לו דין קרבן עכו"ם לפני תמורה
 ומעילה ושחטו תוך או כקרבן ישראל].
גבי כ"ג שהפריש קרבן ונתגייר, באמת
 כתבתי בזה בחיבורי דזה שני
 גורים קרבן עכו"ם ונכרי, ועיין בקב
 בעיאל דרפ"א דתמורה וכו' לנתגייר אך
 בתו"כ פ' אחרי ממצע שם סמיכה בקרבן
 גר ור"ל כה"ג ובחיבורי כתבתי בזה.

[גבי כבוד ומעשר אם שייך זבח רשעים
 תועבה, דלא מליט בחולין רק בחטאת
 דלכפרה אחיא ועולה דדורון הוא, אבל
 כבוד ומעשר וקדוש מחיליו אפשר דכשר].
גבי כבוד אם שייך זבח טו', זה פלוגתא
 הרמב"ם ורש"י בהל' ע"ז ספ"ד
 גבי עיר הכהנת ע"ש, וברש"י בגמ' שם
 ותמורה דף י"ח ע"א ע"ש בזה, שם קאי
 אלל לדיקום אבל לא של רשעים, אך
 רש"י לא ס"ל כן, ועי' בירוש' שם בזה,
 ואכמ"ל, והרבה יש להאריך בזה.

[נשים דאינס מליט בפ"ר אם עשו קיימו
 מטה או לא].

יערי במדריס דף ג' ע"ב בנות ישראל
 טו' ואכמ"ל.

יוסף ראזין

סימן רמו

ים ה' עשיית תרציו דוינסק גמח"ט.

[לה' החורב וכו' ארי' לייב
 לאנדעבערג שיחי' באוטבוצק]

קבלתי מל' בנדר בק דיומא ד' י"ג
 ע"ב [בקשה על מה שכתב
 בשו"ת לפנת פטנח ח"א סי' ע"ב לפרש
 ד' הפסיקתא דלברסה אביט הי' לרד
 להיות כה"ג כיון דבעת שיחמו יהי' אוקן
 ואסור להקריב וע"כ דכ"ג הוי דכ"ג
 מקריב אף באינות והלא מוצא יומא
 ד' י"ג דבין שמת לו מה באמצע עבודה
 דינמור עבודה יעיי"ש ברש"י וטוס' וכאן
 הא עשה אוקן באמצע עבודה] שם אין
 הפירוש כן רק דזה ג"מ ופליגי בזה דהא
 גם בע"מ אף שלא ידע שהוא בע"מ
 מחלל עבודה וגבי חלל כ"א שלא נפסק

כשיעור, ועי' אדחיס ד' ק"ט ע"ב וטוס' י'
 כריתות ד' ו' ד' י"ד וכו"מ בזה, ואכמ"ל,
 עכ"פ כך עיקר קדושה של מחמת ענת
 קרן רק דהוי תשמיש לגחלים מעל מזבח
 שהם לקחו לא כמו שרלה מש"ר ועי'
 בתוס' ע"ז ל' ע"ב גבי להבטיל במחמה
 על ע"ז מה נקרא, דה' ל"ב ע"ש בתוס'
 בזה דהוי כמו כלים גדר תקרובות ע"ז
 וסם הא הוי של יחיד מחמתו, רק לשי
 יטלים לפשות ועי' שקלים, ובקד דיומא
 ל"ה ע"ב, בתוס', ותמורה ל"ג ע"ב
 ד' ל"א גבי אמן דר יכול משל יחיד
 ג"כ, ואכמ"ל בזה.

יוסף ראזין

סימן רמד

[הגב' יעקב רבינויטש הלמיד יח"ד]
 [השאלה אם הא דלרד לזרבי קבורה
 היורשים יורשים אותו מקדש ורק החיוב
 מוטל על היורשים לפשות לזרבי המח,
 או דלא נכנס כלל בגדר ירושה, ורק
 מחמתה שייך להמת].

בגדר קבורה הארכתי בזה בגרסת
 הגמ' דין כתובות דף מ"ח
 דגרס לא כל הימנו להשעיר אה בניו
 ולהאיה עלמו ע"ש ורש"י דף ס"ט ע"ב
 ודף ל"ז ע"ב במשנה יראה דחזק קבירה
 היא שיעבוד עלמו ועי' בתוס' בטורות
 ד' ל"ב ע"ב וסנהדרין ד' מ"ו ע"ב ובקד
 דסג' ד' מ"ח במשנה השקלים מותר המת
 ליורשים מחלוקת שם בגמ', ובאמת י"ל
 דהיי קרובים שבחורה דחייבים לעמא
 הוי מוטל עליהם קבורה לא מחמת
 ירושה כלל דזה חד גדר אבל שאר
 קרובים רק אם ירשו אותו ועי' בשבת
 ד' ק"ה ע"ב ברש"י אך שם י"ל דמיירי
 שהם ירשו אותו ועי' ברמב"ם בה' זביה
 פ"א דנקט ממון בניו חזיק דס"ל דכבר
 זכו הם בהנכסים לא כמו דנקט בגמ'
 להשעיר ובאמת בירושלמי ס"ל בכתובות
 פ"א דאם אחר שלא יקברו אותו או
 לרד לקברו מחמת דין רק זה מוטל
 על ב"ד ולא מנכסים דכיון דלא ניחא
 לו בכפרה פקע שיעבוד נכסים שלו דלא
 מכשר וכמ"ס רש"י סנהדרין ד' מ"ו ע"ב
 וליכא ש"ד רק לקברו מוכרח מחמת לאו
 דלא תלך וכו' הרמב"ם ז"ל בזה
 אבילות דלא כהרמב"ן ואכמ"ל ועי'
 בתוספתא פ"ג דמדריס גבי מורד הגאה
 דעשה לו חכריכים משמע דזה גדר
 למת. וכ"כ בזה בחיבורי ובירושלמי מחלק
 בין המת קרקע ומחמת ש"ד דקידושין
 ד' י"ג ובירושלמי רפ"ב דהגינה וכן גבי

בפ"מ פ"ו דוסה גבי סל אשרה פ"ט
 ואכמ"ל בזה ועי' חולין ד' ל"ז גבי חבית
 הקדש.. הנה אני עורר מלמד כזמה מחכמים
 וא"ל לי להאריך ולבאר בפרט, יתן לרי'
 אברהם ר"י המחכמים שיש לו, להדיפס.
 יוסף ראזין.

שהוא חלל לא מחלל עבודה כפסמת הגמ'
 דקדושין ד' ס"ו ע"ב ותרומות פ"ח
 והרמב"ם ס"ל דגם אם ידע לא פסל
 רק זה בזמן שגמר העבודה ואכמ"ל בזה
 פיין מכות ד' י"ח ופסחים ד' ע"ב וכ"ו
 ה' ל"ד אך לוקן מאי אם שבד עבודה
 ולא ידע שמת לו מת שהוא לוקן עליו
 מאי אם מחלל או לא ועי' במ"ק ד' ס"ז
 משמע דלא נקרא שלם ועי' זבחים דף
 ג"ט ע"ב ובאמת הארכתי בזה דפליגי
 בזה הרי תנאי דיומא שם ומס' קרבנות
 בתוספ' וג"מ אם גרם שם ושמע שמת
 לו מת או מת לו מת פ"ט והנה הרמב"ם
 פסק דאף כהן הדיוט שמת לו מת בחלמט
 עבודה יגמר פ"י כהן אחר אך מ"מ הוא
 לא ילא מן המקדש עד כלות העבודה
 והראב"ד חולק עליו אך זה תליא דאם
 ימא דמה שטבד בשוגג כשר כיון שלא
 ידע שמת לו מת לריך להמתין לאחר עד
 שיגמור אבל אם ימא דפסולה העבודה
 לא היה בחלמט עבודה ועיין זבחים דף
 ס"ח וס"ט ע"א גבי לוקן ברש"י ותוס'
 זה ר"ל הגמ' יגמר ר"ל כהן אחר זה
 אחר ילא ר"ל דמה שטבד פסול ולא היה
 בחלמט ועיין בזבחים דף ס"ו ע"א אם
 לוקן פסול בבמה ע"ש בזה ותליא בזה.
 יוסף ראזין.

סימן רמ"ח

יום ה' פ' שלח תרצ"ד. דוינסק.
 כבוד הרב מהור"ר יוסף ברוד
 גלדברג אב"ד באשי

[פ"ד חוקת רבנות]

טבלתי מכ, והנה בעלם בגדר ירושה
 חוקת רבנות. הארכתי בזה
 הרבה דזה תליא בהסכמת אנשי עיר,
 ומדברי הרמב"ם בפיהמ"ש מס' כריתות
 נראה דנ"מ אם היכי שיש מחלוקת דלו
 לריך משיחה מ"מ נ"מ דחדש ממס
 הסכס דסנהדרין ונביא וכמ"ס בתוספתא
 סנהדרין פ"ג משנה י' ופ"ד משנה י'
 וברמב"ם ה' סנהדרין אבל כה"ג אף שיד
 מחלוקת מ"מ די נביא לבד והמשיחה
 רק לפרסם שזה מלך וכמ"ס הרמב"ם
 ז"ל בהלכות כלי המקדש פ"י הפ"ו לא
 כרש"י כריתות והוריות דס"ל דהוי כמו
 הקמה חדשה ועי' ברש"י ר"ה ד' ב'
 ע"ב מוכח דהא קי"ל שם דאין מוכין
 חדש ממין פטירת המלך לבטו רק ממזון
 העמדה של בטו, זה רק בזמן שלריך מינוי
 דהוי מחלוקת ולכך מיייתי רש"י שם קרא
 דלמטן ע"ש ולכך נשבע דוד לבת שבע
 כו' אף דהא זה ח"ו בגדר שבוטת שוא
 כיון שאין בידו לעשות זה דשמא לא ילא,
 רק כיון דתנן הגביא הסכים די בזה
 גבי בן לברר אף שיש מחלוקת, והרבה
 הארכתי גבי מלך בן מלך דא"ל משיחה
 חדשה אם זה כמו כה"ג שגם בן נמשח
 או דא"ל משיחה. וג"מ להא דקי"ל
 בכריתות שם דסך למלך שכבר נמשח מן
 שמן המשחה פשור אם סך למלך בן מלך
 שלא היה לריך משיחה אם חייב או לא
 ואכמ"ל, ממחמת כי לא הייתי צביתי בפה
 לכן נתאחר:

יוסף ראזין

סימן רמ"ט

עש"ק במדבר תרצ"א. דוינסק.

להנ"ד

טבלתי מחמת, [פ"ד השאלה ב'
 יורשים כתבי יד חדושי תורה
 מוקסם ולכ"א מהיורשים ה' להס הכתב

סימן רמז

[להנ"ל]

[סבב על דברי הר"ח בסוכה דף ל"ה
 דאחריו של תרומה טהורה לא יטול מפני
 שמכשירה ועי' שם מפני שוב צורה דמשוי
 לה מנא ודבריו אין להם ביאור לכאורה,
 וכ"ק אדמו"ר הגאון"ק רשכבה"ג מגור
 שליט"א פי' כוננו עפ"ד הגמ' בחולין
 דף קי"ח. דפירות שלא הוכשרו כחטור
 שלא עמרה מלאכתו דמי וע"כ תשיב
 מתקן מנא בהכשר דע"ז עמר ומתקן
 האוכל אך בחמת לפי"ז איט מוכן דא"כ הא
 גם באחריו של חולין תשיב מתקן מנא ע"י
 הכשר ולמה דוקא אחר' של תרומה לא יטול]
 בדברי הר"ח בסוכה אני לא ראיתי
 אותו ובחיתרי כתבתי בזה
 מסבירא דזה יהי' תליא בך מחלוקת
 דר"ש ורבנן בך בחולין דף ל"ג וף
 ל"ז אם שזיפה מכשרת או דוקא דס
 וכן בך בחולין דף קי"ח וכיון דהתורה
 אמרה דוקא פרי עץ הדר קריא פרי
 וע"ז עמר הדבר וכה"ג אמר ביר"ש
 ערלה פ"א בנסע אין לאחריו ללאה בו
 למטה חל עליו ערלה משום דהתורה
 קראה אותו פרי ועיין מ"ש הרמב"ם

יד, והלך א' ומכר הכת"י למדפים לדפוס, בלי ידיעת היורש הב', והשני טווח לפסד ההדפסה עד שיפייסו המדפים בממון. ונמספק השואל אם שייך בזה ירושה ועי' בחו"מ סי' רע"ו ברמ"א דאין יורשים דבר שאין בו ממש, גם בש"ך סי' רל"ב סעיף. כ' דהפקד אלל א' ספר מותר להעתיק ואין שייך בזה גניבה. והסמ"ע שם חולק. והנה בדבר חידושי תורה אם יש להמחבר קצין ואם מוריש זה ליורשים הנה פלגי בזה הראשונים גבי רשואה, דהרמב"ן פסק דשכר חכמתו הוא כמו עטם ויכול לבקש כמה שירצה וזה בגדר שכתב הרמב"ל ובגיטין ד' מ"ה וכחובות ד' נ"ב גבי יכול לפדות יותר מדמיהם אשתו כגופו, מחמת דזה כמו גופו ויכול לומר שזה יותר, ועי' במ"ש התוספות סנהדרין דף ס"ח ע"ב דגם דקטן אין לו זכיה מה"ת מ"מ כמה שטעה בידו יש לו קצין גמור עפ"י דין. ועי' בתוספתא ב"ק פ"ו גבי המחנגב מחבירו וטובה פרקו דעי"ז יזכה לתורה ע"ש, אך הגה פליגי רש"י ותוס' שבוטות מ"ו ע"ב גבי ספרים אם היו עשויים להשאל, ותוס' מקשים מהך דכחובות ד' כ' ע"א. אך רש"י ס"ל דתורה שכחבז הוא עשויים להשאל. אבל חושבנ"פ דבאמת אסור לכתוב רק משום הך דגיטין דף ס' ותמורה ד' י"ד דעה לעשות, ועי' רש"י שבת ד' ה' ע"ב דלריך לגומס מגילת התרים. ועי' שבת ד' קט"ו ובטל המאור ומלחמות שם, זה אין עשויים להשאל וכ"ש ס' אגדה דזה אין עשויים להשאל לך מוציא בירושלמי מעשרות פרק ג' ובירוש' שבת פט"ו דקרי ליה ספרי קוסמין וקלל שם מאן דכתבו זה, והנה גבי ירושה, בזה יראה בהך רזבחים ד' ה' ע"ב וד' ו' ע"א גבי קרבן למסקנא שם דיש זכות לשני היורשים בזה ועי' בנייר ד' ל' ע"ב גבי מגלח על גזירות אביו דהוי בעיני כה"ג ולמסקנא וכן פסק הרמב"ם דיש לשניהם חלק ואין יכול א' לגלח רק לפי חלקו, וכן כבוד יש לו פי שנים ע"כ גם בצער לכן גם כאן יש לו זכות בזה לשני הוועק, ולריך המדפים לפייסו בזה והאקלר.

יוסף ראזין

רב דפה הנ"ל.

סימן רנ

עש"ק כ"ו מח"ש תרצ"א. דוינסק

להנ"ל

קבלתי

מכתבו, [השאלה בחפ"ין של ראש לאחר הגחת הפרשיות מתרחבו הבתים ומתייבשו ונתקלקלו ריבוע הבתים עי' באו"ח סי' ל"ב ס' ט"ו], והנה אם נתקלקל הריבוע מחמת שתייבשו יש להתירם כהך דמנחות ד' נ"ה ע"א הואיל ויכול לשולקן וה"ן קן דאם היו מחוברי ונעשה לח הוא שפיר מרובע ועי' מנחות ד' מ"ב בשעת מלוה אם זה רק במלוה אבל לא בקרושה וכמו בהך דשם ד' ל"ה דרק של מלוה, אך אז כמו בשם חסר, אבל כאן רק מחמת יונש ועיין עירובין ד' ק"ב ע"ב גבי יומת כיטור, והרבה יש להאריך בזה גבי אבני מזבח בחולין ד' י"ח וסוכה ד' מ"ט ובזבחים כ"ד ז"ל החילוק בין סיד ותוס' זבחים כ"ד ע"א ד"ה רב והאקלר.

יוסף ראזין

סימן רנא

עש"ק י"א תמו דהאי שתא מעון הקייץ אלקטיא מעשרות פ"ג. סוף אהלוח יומא ד' י' בית הקייץ כו'.

להרב הגדול חו"ב טובא מו"ה יצחק טווערסקי, בפשעמישל [באדמו"ר הגה"ק מאוסטילא שליט"א]

קבלתי מכתבו כעת, והנה במ"ש הא מעכבין זה את זה [הקשה על מה' שכתב בספרו לפנת פענח ח"א הלכות חטכה על מה שכתב הרמב"ם והדליקו ממנה נרות המערכה, ודייק בלשון נרות המערכה, והביא דברי התו"כ אמור דאף שהדלקה כשרה בזר מ"מ נר מערבי לריך דוקא כהן. והטעם כהרמב"ם בהלכות תמו"ס ולגר מערבי לריך שדליק מן המזבח דוקא וכי היכן מלינו שזר קרב אלל המזבח, ובפסיקתא אחא שמלאו ח' שפודין של בראל, ולמ"ל שמונה, ונ"ל דאז לא הדליקו רק נר המערבי בלבד והשפודין היו כגולמי כלי מחכות דלא

מקבלי טומאה, רק כיון שדלק בו יום
 א' שוב מיקרי כלי וכמו איסורו חישבו
 בצורות י' ולכך למחר היו לריבין שפוד
 חדש, ולכך דייק נרות המערכה היינו נר
 מערבי, ויישב זה השאלות שכתב שהי'
 בכך לוג שמן הא די בחי' לוג לכל נר,
 אך לנר מערבי שדולק גם ביום לריך
 לוג שלם, ע"כ שם ב"פ, והקשה השואל
 על זה כמה קושיות, א' מש"כ שהדליקו
 אז רק נר מערבי, הא במנחת כ"ח
 חיחא שז' קני המטרה והנרות מעכבין
 זא"ז, ואין לומר שרק תמונת המטרה
 מעכב זא"ז אבל הדלקה גם בחד די,
 זא"ז דא"כ דומה ללולב דחיחא שם דאם
 יש לו אין מעכבין, ולמה לא אמרינן
 גם במטרה קן, משמע דלא קן הוא,
 זו כמה נתייחס שם נר מערבי אם לא
 הדליקו רק א', ג' מ"ש על השאלות
 דלוג על נר מערבי, הלא לשיטת הרמב"ם
 פ"ב מעבודת יוה"כ שטענה הוא הדלקה
 ומדליקין בצוקר כצער, וא"כ לכולם הי'
 לריך לוג, ד' מ"ש על התו"כ, הלא סתם
 ספרא ר"י, והוא ס"ל שם ביומא דקאי
 אערעא ועגיד במפוחא בהלאת אליהא,
 וא"כ גם כאן אפשר שלא יעלה על
 המחזה דקאי אערעא ומדליק ע"י דבר
 אחר, ה' למה לא הביא הרמב"ם התו"כ
 הג"ל שריך להדליק ממזבח, וכן יקשה
 על הראב"ד פ"ב מתומ"ם שהשיג ממשנה
 דתמיד, ולא מתו"כ הג"ל. הארכתי בזה
 דה מליאות בפני ענמו מלות הדלקה, יעי'
 כמה דפליגי רש"י ותוס' מנחות דף ק'
 ע"א ומורה ד' י"ד ופסחים ד' ג"ט
 ע"א אם עגס דין של הנרות אם היו
 בגדר עבודה, יעי' רש"י מנחות ד' ג'
 ע"א ד"ה כדקמי דאין מטרה מקדשת
 ע"ש, ועי' בתוס' מנחות ד' פ"ט ע"א
 שהקשו למה לריך שיהא השמן קודש,
 והרבה יש להאריך בזה, ויראה מ"ש בזה
 בח"א בסוף ה' צרכות נבי צרכה של
 הדלקת המטרה ע"ש בהשגות בזה, טכ"פ
 זה היו מזה פרטי, ובחיבורי שם ובח"ג
 בזה' מת"ע כתבתי דחינוך המטרה לזה
 היו לריך כהן, וא"ש מ"ש הת"י ד' כ"ד:
 פ"ש מקרא דבעלנותך הנאמר לאהרון
 כמ"ש אך י"ל דלחינוך דוקא אהרן כהן,
 וזה ר"ל קרא, וזה מטעם המטרה, יעי'
 בתוס' שנת ד' י"ג דהיכי דכתיב ו' קאי
 על מה שכתוב למעלה ותוס' גיטין דף
 ס' ע"ש, ובזה א"ש דר"ל דע"י הדלקה
 א' נעשית ונגמרה המטרה יעי' מנחות
 ד' מ"ט ע"א, ור"ל דהנה בלאת לכאן'
 הא מבואר בסוכה ד' כ"א ע"ב דשפורים

של צרול היו מקבלי טומאה ולא גלמי
 ע"ש רק כאן גבי מטרה כ"ז שלא חנכו
 היו בגדר גלמי כלי מחכות, והארכתי
 בזה בחיבורי ח"ד בהלכו' תרומות ע"ש
 במ"ש הרמב"ן ז"ל בחיבורו על התורה
 סוף במדבר דאלמנר היו נושא השמן
 של שנה קפ"ד לוגין, והוא תמוה, רק
 דר"ל של שנה של נר מערבי, וכמ"ש,
 והרבה הארכתי בזה ואכמ"ל, ומ"ש
 הרמב"ם ז"ל והטעם הוא הדלקתן ר"ל
 להיפוך וכמ"ש בהך דמעילה ד' י"א,
 וא"ש מ"ש על הרמב"ם ז"ל בהל' ביאת
 מקדש פ"ט דיכול להדליק בחון להיכל
 דהרי מבואר בתו"כ דרק בפנים, אך שם
 ר"ל על הטעם, וזה ר"ל הרמב"ם ז"ל
 דהטעם זה היו הדלקתן, והרבה יש בזה
 להאריך ואכמ"ל, עכ"פ הדלקה היו מזה
 פרטי, ובזה די אם אין לו רק להדליק
 נר אחד, אבל בודאי מלות של כל גדר
 המטרה רק ז', ובזה א"ש ג"כ מה דחשיב
 במשנה ד' כ"ז רק ז' הזאות והרי היו
 ח', יעי' זבחים ד' מ"א ע"א בתוס' ד'
 מ"ב ות"י יומא ד' כ"ז ע"ש בזה המספר
 ובתוספתא בזה, וע"כ דזה שני גדרים
 המספר והפעולה ואכמ"ל, ועי' בתוספות
 מנחות ד' פ"ו ע"ב גבי אם גם בשנת
 היו מדליקין בשחרית ואכמ"ל, ומ"ש למה
 אז נר מערבי זה תליא בהשגות
 דמנחות ד' ל"ח וז"ט, ומנחת כי אז
 בשוקי בראי אקנר.

יוסף ראיון רב בדוינסק
 יעי' מנחות ד' י"ט ע"ב וד' ל"ד בתוס'
 ע"ש בזה ובכ"מ. הג"ל

סימו רנב

כ"ח תשרי תרפ"ח. דוינסק.
 להרב מנחם מענדיל הרענגיל
 מטרסה

לתשובת מכתבו נידון הקושיא מסוכה
 י"ג ע"ב על ד' ט"ז ע"ב,
 [הקושיא] דבסוכה י"ג מבואר דס"ד
 דידות אוכלין כיון דנמלך בטלה מחשבתו
 הראשונה. וקשה מי גרע משברי כלים
 דבטלה ע"י מעשה, ואפילו הכי מבואר
 שם בד' ט"ו סככה בצלחי כלים וברש"י
 שם מטלניות שאין בהם ג' על ג' אף
 דהשתא לא מקבלי טומאה כיון דמכלי
 אטו גזרו בה רבנן, וכ"ש בידות אוכלין
 דאין כאן שיטי רק שנמלך לסיכוך. ודאי

יט לגזור, ועי' בזה בת' אבני טור בשם
 בנ' מקוטנא מה שתיקן. כבר כתבתי
 דהך דסוכה י"ב ע"כ בלויי דאורבנא
 דמהני התיקן ראשי מערות, ובאמת הוא
 מקבל טומאה קודם, עי' כלים פרק כ'.
 ועי' נטרו דמות לסך וכמבואר
 ברמב"ם ספ"ג דסוכה ובתוס' סוכה
 דמקבל טומאה ג"כ אסור לסכך, ע"ש,
 ומה בשבתי כלים ומטליות, וכתבתי
 לחלק בזה בין נשבר מאליו עדיין נשאר
 עליהן שם כלי משא"כ נשבר בידים איז
 פנים חדשות באו לכאן, ויראה בהרמב"ם
 דנבי שאר כלים נקט נשברו נטרו ונבי
 כלי תרם נקט שצירתן מטהרתן, ור"ל
 דוקא שצדן בידים אין זהם דין גיסטרא,
 וא"ש דברי התוס' מולין ג"ה וזכחים ג"ה
 גבי כלי תרם, ולכאורה לא משמע ק
 בתו"כ פ' שמיני ע"ש, ועי' מש"כ התוס'
 מולין ע"ז גבי קריעה ע"ש.

יוסף ראזין

וברש"י ז"ל דידעו אינו מדבר בשפת
 מעשה רק לאחר מעשה, וקשה דלמפרק
 המעשה הראשונה כמו במכות כ"א דלפי'
 לא שהם אלא כדי ללבוש ולפשוט חייב,
 וכמו במיר י"ז במיר צביה"ק דמלרפינן
 אפילו מעשה דהיתר ע"ש בתוס', ובשבות
 י"ז וברמב"ם בה' חו"מ פ"א ה"ג ובמ"מ
 פ"ג מצמ"ק ובתוס' יבמות ד' ז' ע"ב.
 יט ג"מ מה האיסור במיר מה שהוא
 נגע או האהיל על מת, או בזה שטמא
 ע"י זה וחילל, לכך גם גרם ע"י מעשה
 חייב, וכמו לשי' רש"י קנה חמץ או חומץ
 אף דהלוא רק משום שיטתו תחת ידו,
 ומאד הארכתי בזה גבי קרחה ע"י סם,
 וכן גבי בא בעורה ריקס דהיי אין בו
 מעשה אף דזה נעשה ע"י מעשה,
 ואכמ"ל בזה, עי' נזיר ד' מ"ב ע"ב גבי
 מחלל ע"ש.

יוסף ראזין

סימני רנה

יום ב' כ"ו שבט תר"ץ, דוינסק.

להנ"ד

בגדר אמירה לעכו"ם גבי שצורה
 [בקי' מהרים פדואה סי' מ"א
 בחולין י"א דילפינן רוב מפסח דאסור
 בשצירה ע"ס, הא משכחה שצורה ע"י
 עכו"ם.] זה תליא אם גרם אסור ע"ש
 בגמ' משום פקע, עי' פסחים ד' פ"ד
 ע"ב, ואם גרם אסור גם אמירה
 לעכו"ם אסור, וכן שיטת הרמב"ם ז"ל
 בסוף ה' שכיחות גבי חסימה דמדמה
 לגרם ע"ש.

יוסף ראזין

סימן רנו

להר' שמרי' מנשה נ"י בלונדון

(ברבר קברי עבדים)

כבר השבתי בזה ארכיות לרב מהולנד
 וגם ללאזו ולבלנין, דזה ב'
 גדרים קברי עכו"ם אין מטמאין כלל
 לכו"ע ואם נגע בקבר שלא כנגד המת
 פטור דאין לעכו"ם קנין בקבורה כלל,
 וזה לא תליא כלל בגדר אין מטמאין
 באוהל, וזה הך דב"מ קי"ד וכן מוכח
 בירושלמי פ"ז דמיר דל"ש בהם דין
 קבורה עפ"י דין, יעי' תוס' נדה ג"ז
 ע"א, ולא קנו כלל הקבר, ולא בתוס'
 בזה, וכן מוכח ברמב"ם בה' אכל ובה'
 טו"מ ע"ש דקבורה מלבד גדר כפרה
 או ציוני דסנהדרין ד' מ"ו ע"ב זה

סימן רנג

פוש"ק סי' מח"ש תרס"ו, דוינסק.

להרב החו"ב וכו' כמוהר"ר
אליעזר יהושע הלוי נ"י עפשטיין
רב בחמעקניג

במה שהאריך בך דיומא ד' ג"א,
 הא מבואר בגמרא שם דפסח
 לא נקרא קרבן ליצור ע"ש, ובאמת
 הארכתי בזה אם הפסח דוחה שבת או
 חיוב גזרא דוחה שבת, ונ"מ למ"ד
 פסחים ד' ז"ב ע"כ גבי דהך רחוקה
 דאם הביאו כשר ותבא עליו צרכה ע"ש,
 אם חל בשבת מאי אם דוחה שבת דחיוב
 גזרא ליכא, אבל מ"מ קרבן פסח אי
 וילא בו, עי' בזה דמבואר בפסחים ד'
 ז"א ע"ב, דלמ"ד רשות לא דחי שבת
 גבי נשים, וצירושלמי פסחים פ"ו וקידו'
 פ"א מבואר דגם למ"ד גבי נשים רשות
 מ"מ דחי שבת, אך בגמ' דילן נקט זה
 גבי פסח שני, גם הרמב"ם ז"ל כתב
 דא"ל ביקור לפסח, וראיה מדלח' תשיב
 לה בזה דבין פסח א' לב' עי' תוס'
 ד' ז"ה פ"א והגמ' בד' ז"ו מפרש דלא
 כרש"י ותוס' בזה, עי' זכחים ד' י"ב
 ע"א גבי הך דב"ב דאפרשי' בערב פסח
 דוקא ע"ש.

סימן רנד

להנ"ד

גבי קד דסנהדרין ד' ס"ה פ"א [ר"ל
 אחר ידעו לפי שאין צו מעשה

חייב, והך דסנהדרין יש נ"מ לירד לנכסיו
 בזה א"ל ב"ד מחייבו לקברו, וזה ר"ל
 הרמב"ם בזה אבל בזה דלא כהרמב"ן
 ובהך דכתובות ד' מ"ח שם משום דאמר
 לח תקפירו מנכסיו דוקא, וכמ"ש התוס'
 בכורות ד' י"ב ע"ב, וסנהדרין ד' מ"ו
 ע"ב אז חזין דרוסה בקבורה ונכסיו
 משועבד מה"ת דזה בגדר כפרה דרק
 היכי דאמר לא ניחא שם לא מכפר
 כרש"י סנהדרין מ"ו ע"ב וזה הלואי בך
 דכריתות ז' גבי חטאה ויוהכ"פ, ע"ש,
 אבל אם אינו רוסה כלל בקבורה מוכרחים
 ב"ד לקברו, ומן זדקה דאז פקע שיעבוד
 וכמבואר בירושלמי כתובות פי"א בזה,
 וכן נ"מ לגבי מת שחסר ולגבי נפל דזה
 מוטל על ב"ד קבורה ולכן אין מטמאין
 הקרובים, חזר ד' מ"ג ע"ב ותו"כ פ'
 אמור, יעי' גדה ד' ג"ו וסנהדרין מ"ח
 והלכות פט"ו וכ"מ בזה: ועי' בתוספת
 פסחים ד' פ' וזה מוטל על ב"ד וכמו
 בהריגו ב"ד בסוה"ד שם אבל צעכ"ס
 ל"ש זה לכו"ע ורק גדר עומאת אוהל זה
 הך דיבמות ד' ס"א וכ"מ בזה, והוס'
 פסחים ודה ד' מ' ע"ש וב"ב כ"ח ומזר
 וכ"מ אין מספר, והנה זה מבואר ע"ז
 ד' כ"ד דארונה הוי גר תושב, והנה
 ג"ת יש ג"מ דגבי עומאות געני בגדים
 ס"ל להר"ש בגענים דבגד של ג"ת מטמא,
 ועי' בתוס' יבמות כ"ג ועי' כ', דחירם
 הוי ג"ת דלית ביה לאו דלא תחנם, ומ"מ
 כתבו התוס' יבמות ס"א דאין עליו שם
 אדם, וכן אין מקבלין ממנו שום דבר
 לב"ה כמ"ש הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ'
 שקלים וכן מותר להלות ברביה, וכן
 אסור ליתן לו כו' וכן אין דומין שבת
 וז"ע עטור וברמב"ם בהל' שבת פ"ב
 ובתו"כ פ' בהר ובספרי, יעי' ב"מ דף
 פ"א ד' קי"א ע"ב ובכורות י"ג ע"ב
 ורש"י סנהדרין ד' מ"ח ורק מותר שיהי'
 בא"י אבל לא בירושנים ועי' גימין דף
 מ"ה ובתוספתא גענים נ"מ יעי' בסוטה
 פ"ו וכן גבי כעננים נ"מ יעי' בסוטה
 ו' ע"ב ואמכ"ל, והנה עכ"ס אסור לקבור
 בא"י כמבואר בירושלמי ע"ז פ"א דלא
 חתן להם תני' בארץ ממש ר"ל קבורה,
 וגר זרק אף דא"ל חלק, מ"מ חלק קבורה
 יש להם, כמבואר בספרי פ' בהעלותך
 גבי יחרו, וגר תושב לפי שעה קוברין
 איתו בא"י וכ"כ הרמב"ן ז"ל בתה"א
 וכן הראש"ד ז"ל ואקלר, וזה הג"מ בין
 קבר שלפני הדיבור דאז אף ללא מטמא
 באוהל מ"מ הקבר קטן אז אבל לאחר
 הדיבור לא קטן כלל להקבר וגם עומאת

מצב בהקבר ליכא רק כנגד המזח ובה
 אריכות אם גם במזח נכרי אמרינן עומאת
 בוקעת וא"כ אז יהי' בגדר געיה כמבואר
 חזר ד' י"ב ע"א וחולין ד' קל"ה ע"ש
 דזה מקרא געיה, אך י"ל דגבי ב"ב לא
 אמרינן זה, משום ד"ל בזה דיכולים
 לחטבו ולשרפו כחולין קב"ה. וזה לכו"ע
 מותר בנכרי יעי' עירושין ל' ע"א גמי
 ישראל ל"א זה, ומה דנקט עוג מלך
 כו' לאו דוקא כמו בעירובין דמ"ח דר"ל
 ישראל ובזמא ד' פ': וכ"מ בזה.
 יוסף ראזין

סימן רנו

להג"ד

[נסתפק בגדר מדיח אם דוקא בחדמו
 לע"ז, או אפי' היכי דהחזית לכפור
 במילואת השי"ת ח"ו ג"כ.]
 בגדר מדיח בודאי זה רק בע"ז יעי'
 קידושין ל"ו ע"א מוכח שם
 דע"ז גרע מן כופר הכל ע"ש, יעיין
 בשיטת הרמב"ם ז"ל בהל' יסוה"ת פ"ו
 דמפרש הך ס"ת שכתבו מין דגיטין מיה
 ר"ל כופר בכל. אך בהלכ' ס"ת לא
 משמע קו, יעי' בחולין ד' י"ג ספריו
 ספרי קוסמין ושם נקט לע"ז יעי' שבת
 קט"ו גבי דבי אביהן ע"ש בהך דרי"ט
 בזה ויש בזה כמה סתירות ברמב"ם בזה'
 תשובה פ"ג ובה' רולח פ"ב ה"י ובה'
 ממרים פ"ג ה"א וה"ב וה"ג ובה' אבידה
 פי"א ה"ב, וסוף ה' רולח דרק בזמן
 דמחמין בעיקר הדת ע"ש, ומ"ש רבינו
 בפיהמ"ש פ"א דחולין על ד' י"ג כופר
 בתורה שבע"פ ופיה מ סנהדרין פ"י גבי
 זקן ממרא ע"ש, והנה לגבי קרבן כתב
 הרמב"ם ז"ל בהל' מעה"ק פ"ג דמ
 מותר להבעים מותר לקבל קרבן לדבול
 דל"ה מותר ע"ש, אך רש"י ז"ל בע"ז
 כ"ו פ"ב ס"ל דמותר להבעים שכתב
 ס"ת ישרוף ללא כתום' ד' כ"ו ע"א,
 והנה בגיטין ד' מ"ה ע"ב מבואר שם
 דגר שחזר לכו"ע הוי מין ע"ש. ועיין
 במכילתא פ' משפטים שט בגדר פריקה
 וטענה ע"ש בזה וכן בהג"ג ס"ל בהל'
 יין נסך דמותר להבעים מחזירין אבידתו
 למ"ד בע"ז כ"ו ע"ב דל"ה מין דלא
 כתום' שם, יעי' מנחות ד' י"ח ע"ב גבי
 פ"ו עטוחות דכל כקן שאין מודה בזה
 כו' כתב התוספתא לאפוקי שאר דברים
 כמו הפשט הוא אף דהא כופר בדבר
 מה"ת מ"מ מקריב קרבן, יעי' רש"י

חולין קל"ב ע"ב מ"ס גבי אינו מודה כו' ולמה לן הק' ע"ו עבודות הרי עכ"פ כפר בתורה והוי אפיקורוס, וכן יעיין בכריתות ד' ז' גבי מבטע ביוהכ"פ חזיק שם דמ"מ מקבלין ממנו קרבן, רק יוהכ"פ אינו מכפר עליו, אך מלשון הרמב"ם בהל' שגנות משמע דאח"כ עשה תשובה ע"ש בזה, אך לדינא נ"מ כמ"ס הרמב"ם ז"ל בה' ממרים דבני הקראים אין בהם דין של מין ה"צ יהי' נ"מ גבי מומר לע"י ועי' בחולין דף ד' ע"ב לשיטת רב עק' יע"ש בתום' ועי' כ"ו ע"ב וד' ל"ד ע"ב אך נ"מ כגון היכי דהוי כמו בני הטועים וכמו הני דהוי בימי אחאב, ועי' בקד' דכריתות ד' ג' ע"ב גבי חינוק שנקבה ושבת ד' ס"א, עכ"פ זה נ"מ בין ע"י לשאר כופרים, והנה זה רק מלינו בדברי הרמב"ם במו"ג ח"ג פ' מ"ח הערה מ' ישראל שזו לעבור איזה מלוה כו' וביד רמה שהורגים כולם ע"ש ומאד יש להאריך בזה בגדר הק' דסגה' ד' ג' ע"א גבי נביא שהדיח אף דבר א' מה"ת לעקור הוא ג"כ הוי נביא שהדיח ע"ש בזה, ומיירי ג"כ שהעיר עשו כן וגם זה נקרא מדיח, אך הרמב"ם ז"ל לא פסק כן, ע"ש בירושלמי בזה, ועיין יבמות ד' י"ז ע"א דעשו כעכו"ם נמורים אף לקולא ועי' בה"ג מחלק בין מומר עלמנו לבניו בסוף הלכ' קידושין ושיטת רבינו צפיה"מ בדה' סוף דס' הגדה דכותים אף להקל הוי כעכו"ם לבתר גזירה דחולין ד' ז' ע"ב עיין בתום' ע"י כ"ו ע"ב, ובירוש' פ"ה דע"י לא ס"ל כן, וזה ג"כ משום דכל האומה נעשה קד' ואכמ"ל בזה.

יוסף ראזין

סימו רנח

ב"ה יום א' י"ג תמוז דהאי שתא תרצ"ב. דוינסק.

להר' ישעי' אשר זעליג מרגליות בירושלים

שלום וברכה!
הבלתי מתהבן, והנה אשר שלח לי הקונטרסים מספרו „עמודי ארוים“ [ע"ד הלוכשים מלבושי נכרים ומגדלי בלוריות, ומסירי פאות הראש והקן.] הנה כבר השבתי לו זה כמה וקלת הדפוס, [אך יש גם ט"ס וחצר גם בדף מ"ב ונ"ל שמואל הגביא דהוי מזיר שולס מזיר ס"ו רמז"ס פ"ב מזירות

הט"ז וגם שומר ומשורר דזה מותר דרק משוער אסור להיות משורר או להיפוך, אבל שמירה דהוא כלילה וסירה ביום מותר, וכן ה' משה רבינו שומר כמבואר בריש תמיד ומשורר כמבואר ערכין י"א אף לאחר נ' שנה עפ"י הדיבור, וכן מבואר בילקוט יואל ובמדרש תהלים מזמור פ' דשמואל ה' עושה שערות כפתיל ר"ל גדיל מחמת דהוי לריך שיהי' בעמרה והוי מזיר היתירו לו, אבל מזיר אחר אסור, וכן יוסף הגדיק מחמת שהי' מזיר עי' מזיר ד' ג' בתום' ושבת קל"ט ועדר"א ובמדרש בראשית פ' ל"ח דהוי מסלסל בשער, ועי' עירובין ק' ומגדלה שער כלילית. עי' דהה' כ"ד יש לה כגפייס.] ולענין איסור לספר הזקן במספרים, הרבה הארכתי גבי מה דפסקין בצבורי' מ"ג וברמב"ם ז"ל דגבינן שוכבין הוי בעל מום ולשיטת רש"י מחלל עבודה ולמה הא יבול' לספר במספרים ויהי' כמו גבי ריח הפה כתובות ע"ה וכן פסק הרמב"ם דנותן פלפל ט' ונ"ל דהא אסור מן התורה אף במספרים ולא דמי לשאר אברים עי' ברמב"ם ובתום' יבמות מ"ח ומזיר בזה, וכן בזקן באמת הארכתי דודאי אסור מה"ת רק אינו לוקה ולא דמי לשאר אברים דשם רק במקום מולגט אבל לא כה"ג ודאי הוי אף תורה ולכך נקט הרמב"ם ז"ל פטור גם אליליט הוי זה גדר גילוח שיש בו השמחה כו', ועי' בפרדס הגדול לרש"י בה' ליצית כליצית הכותי וכו' ועיקר גדר הק' דמבואר ברכות מ"ג עמידים בחורי ישראל שיתנו ריח טוב כלבנן עי' פסחים ד' פ"ז בנינו כנעניים אלו בחורי ישראל שלא טעמו טעם חמא וברש"י שם, עי' קידושין כ"ט ע"ב גבי ר"ח גירא בעינא דשיטנא וקד' דפלימו שם ד' פ"א ובסוכה ל"ח ע"א גבי לולב, משום דעיקר גדר בלעט הוא בעלמ' הילכך דעבירה אשר גם הכהנ"ג לא יכלו רק לסמות עיטו כמבואר ביומא ס"ט וסנהדרין ס"ד, וזה גדר דבלעט פנעה סומא בעין אחת כמבואר בדה' ל"א וסנהדרין ק"ה והוא מקור האוהה חמור מזוהם בשאר חמורים ט' ומעלי' לירקונא עי' יומא ד' פ"ד ובטרוח ז' ישבת ק"י גבי ירקון ט' גם כל בע"ח הם אינם רובעיים את אחם משא"כ חמור עי' חגיגת כ"ג ע"א בעובדא דחורי המעגל רמזי רמזי וברש"י שם, אך דבר אחד יש למעלה אשר אוכל קוליס וברקיס עי' שבת ע"ז, ופיו נקי שבת ק"ח, וזה

הגדר מה דאמר ר"י בסנהדרין ל"ח
 בצולח דכופית' דחמרא, ומבואר בתשו'
 הגאונים דבני א"י מרפאים המילה בטאה
 של חמור, חד גדר חלישת האזנה כמ"ש
 הרמב"ם במורה נבוכים, והנה מבואר
 בסנהדרין דף ס"ד כשני תמדות, ובטובה
 ל"ב שני תמדות ליני הר הבזל, וה
 פתחו של גיהנם, וה ר"ל בספרי פ'
 ברכה דמשה רבינו ראה גיהנם עיר
 התמרים, ולא כהמזהם אשר לא הביט
 בו ומבואר בתוס' מנחות ד' פ"א בשם
 המדרש דקל הוא בעל תורה גדול, עי'
 פ"ז ד' מ"ח גבי אשירה תמרי לבי נרפי,
 וה גרם אז בלעם הרשע שתי תמרות
 ע"ו וג"ע ביהד, אך אנשי כנע"ג בטלו
 יגרא דע"ו כמבואר שם בסנהדרין ומבואר
 בערכין ל"ב דהוי כמו סוכה ולולב גם
 נתקן היל"ר ולכן אמר רחב"י גירא
 בעינא דשיטתא אך לע"ל יתבטל גם
 ית"ר דעבירה סוכה ד' ג"ב, וה ליתקן
 ב"ב ע"ד וע"ה והוא מזהם ופר"י
 דגים ע"ש ושבת ד' ק"ח גבי עור דג
 מזהם, ולע"ל יתקן גם זה ומותר אז
 לכתוב עליו תפילין כשיבוא אליהו, והגורם
 לזה הוי מי מריבה, כי זה הוי שאלה
 גדולה אז כי זה מחלוקת בכ"מ מי גדול
 מלך או כה"ג עי' סוטה מ"ב דמלך גדול
 אך הרמב"ם בה"ל מלכים פסק דכ"ג
 גדול, אך בספרי ואחמקן אמר כי הם
 שווים, ומשה רבינו דהוי עניו מכל האדם
 וסב"ה אמר שיקח המטה המיוחד כמבוא'
 חולין ד' קל"ד וקידושין כ"א ור"מ אמר
 דהקב"ה ר"ל של אהרן, ולא כמו שפי'
 רש"י בשלח דשם אמר מן דהוי של
 אצטרין, ארון ומטה אהרן הוי עץ ולקחו
 מלח מלפני ד' והנה אם הי' מדבר לא
 איכפת לן אך כיון שהכה, ומבואר במקוא'
 פ"ה מ"ה דלר"י אפילו אם ע"י מקל
 נעשה המקוה פסולה ע"ש, והנה התוס'
 בכורות ד' כ"ו הקשה היכן טבלו במדבר
 אך בלחמ מבואר שבת ל"ה דמעין
 המטלטל סהור והוי כשר למקוה ולמי
 פרה, אך כל זה עוד זמן שהכה משם
 רבינו במטה אהרן את הסלע אבל אח"כ
 גפסל וכל השנה עד זמן שעברו הירדן
 לא היה להם מקום טבילה ונעשה
 מריבה בין איש בו' וכן פסקה טהרה
 ובטל הריח כמבואר סוטה (ד' מ"ח)
 הטהרה נעלה את הריח, ומבואר
 בכבודות (דף ע"א ע"ב) דריח מהני
 כל לי' יום, ומבואר בתוספתא פרק א'
 דשביעית דטהרה לריך כפרה כל לי'
 יום, עכ"פ זה גמרא למעשה שיעיב.

וזה עתידין בחורי ישראל שיטנו ריח,
 ברכום (מ"ג ע"ב), ובלולב היום אומרים
 גירא בו' אך מ"מ מסקינן בטובה ללא
 לימו לאגרוי, לכן בודאי דברי המחבר
 שיהי' מאוד נכונים לאדפוסי אידרא,
 ויהיו נוהרים מאוד שלא יספרו הזקן
 כי זה איסור גמור וגרע נוללצוט, והרבה
 יש להאריך בזה בשיטת הרמב"ם ז"ל
 דאם לבטע שטרה אחת לוקה, אך דייק
 גבי מלקט לבינות דכתב מראשו אז
 מזקן, וגבי לביעה לא נקט זקן, משום
 דיש להאריך אס שער זקן מקבל הלביעה
 בטוב, ויש למ' צין זכרים לנקיבות,
 מתמת דשער של זכר הוא קשה עי'
 יבמות (דף פ' ע"א), וחולין (דף קל"ז
 ע"ב), ולכן מבואר בעי"ו (דף ע"ה ע"א)
 דשער לא בלע, ובשבת (דף קכ"ח ע"ב)
 יש בזה מחלוקת, אך שם באשה דרך
 זבלע, וכן זקן הוי קשה ולא מקבל זבלע
 כמו פשחן, עי' נדה (דף ס"א ע"ב),
 ואכמ"ל בזה, בקיבור הדברים של המחבר
 שיחי' בספר, עמודי ארויס' ראויים
 להדפיסין ולהפילין בישאל למען לא יוסיפו
 עוד לעשות בו'.
 יוסף ראזין רב דפה הג"ד

סימן רנ"ט

יום ב' ו' פח"ש סדר אמרי גא אחותי
 בדוינסק

לידידי ה' ר' עקיבא
 [קושמרה] שיחי' שלום
 וברכה.

ראשית כל לריך אני להודיעו שאם
 יכתב מכתב למדינה זאת,
 הם מקפידים מאוד שלא לכתוב על
 עירות רק שם... [כוונתו, שהממשלה
 שם מקפידה שהכתובת תהי' כתובה
 בלשון מדינה לוטביה] עי' ב"ק (דף
 ל"ז ע"ב) [כשמלכיות מקפידות זו על
 זו] ותוס' גיטין (ד' פ"א) מלכות מקפדת,
 והרבה מכתבים שולחים בחזרה והרבה
 קורעים, לכן אם ירצה לכתוב יכתוב
 רק האדרעטסא כזה... והנה על דבר
 אשר דרש אותי, ח"ו אני לא השבתי
 מינוי למונקאטש, [ע"ד שנדפס בעתון
 המופיע במונקאטש שהרה"ג ז"ל הוא
 נגד הגודרה, ושאינו איגוד של קדושה,
 ושאל לו השואל אם כנים הדברים].
 רק בקיץ העבר נפסח שני קבלתי מכתב
 ממונקאטש בו' אשר ליעקים מרה בו'
 והסכימו לעשות איזה דברים, ואז
 השבתי מכתב גלוי ושם לא נכתב רק

רק לשיטת הר"ן ז"ל דהוי מן התורה.
 ע"י פיה דע"ז דס"ל דמליחה הוי ביטול
 גמור לשבח וכן לכב"ה. ע"י במש"כ
 הרא"ש בחולין על (דף ל"ז) גבי מין
 במינו כגון שמונית גיד ע"ש. ור"ל
 דזה חז"ל לשיטת הרי"ף קידם חזרה
 דכ"ל כמ"ד מין במינו לא בטל ע"י
 בע"ז (דף פ"ה). לכך מוקי בשמונית
 גיד דהוי רק מדרכנן. ע"י ביבמות (דף
 פ"ב מחלק בן [בין דאורייתא לדרכנן
 לענין מין במינו דלא בטל] ונה (דף
 ע"א ע"ב) [ע"ש בחו"י דדרכנן בטל].
 אך זה רק בדבר דהמליאות כן, משא"כ
 בב"ה. [דע"י התערובות נאסר] ובאמת
 בשר עוף בחלב כיון דקיי"ל דאין בו
 גדר איסור ביטול כלל, י"ל דלא אמרינן
 חתיכה נעשה נבילה, כיון דאין בה
 כלל איסור, ורק משום התערובות
 נאסר, ולשיטת רבינו אפרים דלא
 אמרינן בשר איסורין חתיכה נעשה
 נבילה, גם בזה כן. וזה כוונת הגמרא
 בחולין שם דחידוש, ר"ל דהדבר נחמד
 ע"י הביטול, לא ע"י התערובות, ואכמ"ל
 בזה, ואם ה"ו לו חיבורי [מ"א] היה יודע.
 יוסף ראזין

סימן רסא

יום ב' כ"ב מרחשון תר"ץ דוינסק.
 ל'הר' החו"ב המו' משה
 יהודה נ"י וקערשענבוים]
 רב באנדרזיוב.

קבלתי מכתבו עם החוברת דגל הרבנים,
 יוכל להיות שחוצרת זה קבלתי, כי
 מחמת שנפיתי לדירה אחרת, כל
 הספרים הנשלחים הם מוגחים ביחד.
בגדר מ"ש התרגום יונתן, [בפי'
 חוקת בפסוק כל הנוגע בנת
 נפש האדם, שכתב כל דיקרב בשכיבא
 ובולדא בר תשעה ירחין בגושמי וכו'
 וקשה הלא הלכה פסוקה דגם נפל
 מטמא, כמבואר בנוזר (דף ג') ופסחים
 (דף ע"י) ואח"כ נקט בן ע"י. באמת זה
 מחלוקת התנאים בספרי פי' חוקת אם
 דם בן ח'מפמא, ע"ש ר' ישמעאל ור"ע
 ומרבה שם מן לכל [וכל נפש אדם
 להביא בן ח' וע"י במשפירין סוף פרק
 ו' משנה ז' ג"כ אם דמו מנשיר [בן
 שמונה ר"י אומר חוץ מדמון] וזה כוונת
 הירושלמי נוזר פ"ז הי"ב גבי נפלים
 אם יש להם רקב, ומבואר שם דתליא
 במחלוקת אם דם מטמא, ור"ל הך
 מחלוקת דספרי, וע"י בחולין (דף ע"ב

גדר חגודה ושכונה וקליעה, ובירור
 הנוגע לכמה דברים בדין, וקשר וגדר
 חוט של כרך מן המנין [במנחות דף
 ל"ט], ובדאי לא הבינו כלל מה שאני
 כתבתי, יותר מזה לא כתבתי שם כלל,
 ח"ו שום דברים לא כתבתי, כי אני
 איני מתערב כלל באיזו חגודה וחברה
 בשום דבר, רק כמבואר מכות (ד' כ"ג
 ע"ב) [כולשו ישראל קרי להו בלשון
 יחידי דכתיב ישראל נושא] ורש"י חולין
 (דף קל"ה ע"א) [ר"ה למטווי שותפות
 דנכרי דפטור מראשית הגז, אבל דישאל
 מיוחד לך קרינן הגא"ל ושניהם בני
 חיוב וכל ישראל קרויים בלשון יחיד],
 כל ישראל לשון יחיד ע"ש, וקיי"ל אגל
 בחד אין עליו זה השם לחגודה, סוכה
 (דף י"ג), וכן בידי שמים אין עליו שם
 אגל, וע"י בבעל המאור שם הקשה
 ממשנה דפריה סוף פרק י"א [לא פסגו
 ולא חגרו כשר כו'] וע"ש בהשגת
 הראב"ד על בעל המאור שם, ובתוס'
 מעילה (דף כ"א ע"א) ד"ה אמר ר"א
 מה דחייקו בין דטל לזיעה [דהחם
 חיכח מעשה ב"ד' שמים] וזה הגדר
 מבואר בכריתות (דף ה' ע"א) גבי
 קנין בושם הקב"ה יודע בהכרעות
 ע"ש בזה, וע"י במנחות (דף פ"ז ע"ב)
 [במה מחלקן לחלות ביד או בכלי וכו']
 וע"י בתוס' מנחות (דף ע"ז ע"ב)
 [הימא האיך יכול לכוין בחביתין שיהיו
 שוות, דלקמן אמרינן דמחלקן ביד],
 ובתמ"ב בזה מעשה הקרבנות פרק
 י"ג הלכה ד' באומד ע"ש בהשגת
 [דהקשה דכתיב מחליטה שלא יוסף
 ולא יגרע], ותוס' מנחות (דף כ"ג ע"א)
 גבי סירי הלוג [ד"ה הוא טננון] ואכמ"ל,
 עכ"פ כך, אני איני מתערב כלל וכלל
 ובפרט בזה אשר גדולי ישראל עומדים
 בראשם כמוהם ירבו בישראל ואקלר,
 כ"ד ידידו יוסף ראזין

המכתב שקבלתי, הנה ג"כ בא
 לדי' ע"י סיבה, כי הם שולחים בחזרה
 אם לא נכתב ברנוס, וע"י בבכורות.

סימן רסב

יום א' י"א א"ב תרצ"ג דוינסק.
 ל'הר' יחזקאל באצ"א בלודו.
 קבלתי מכתבו, [בענין בשר בחלב בשוף,
 אי אמרינן חתיכה כ"ג].
יראה חולין (דף קט"ז ע"ב) ברש"י
 גבי מליחה בב"ח דמין במינו
 לא בטל, אף דהוי רק מדרכנן בב"ה.

י"ד ע"ב) [כהן גדול ביוהכ"פ יוכיח כו']. וגם למח מקשה רק מכה"ג ביוהכ"פ. משום דגבי שאר הואות י"ל דגם ז' כהנים יכולים להוות כל אחד הואה אחת, וכמו גבי פרה אדומה, כמבואר ברמב"ם ובחוספתא פרה הובא ברמב"ם פרק ד', ולכן רק ביוהכ"פ מקשה דשם אי אפשר רק בכה"ג [עיי' בשו"ת ל"פ סי' ל"ט אות ד'] ועיי' בחוספות ישי"ם יומא (דף מ"ד) וגם הרמב"ם ז"ל מחלק דגבי דם נקט בזמן שבא וגבי קטורת נקט בזמן שמקטיר, ועיי' בובח"ס (דף פ"ג ע"א) לכפר, [דכולן פורשין] ובחומ"כ נקט גם קטורת כן. וזה תליא א"ס הולכת מתנה [היינו גם בזמן שבא] הוי ג"כ עבודה, ועיי' ביומא (ד' מ"ח ע"ב) ע"ש. [הולכת דם דמעבדא כפרה], וג"מ בין של יוהכ"פ לשאר ועיי' ברמב"ם בה' תרי"מ פ"ג ובה' עבודת יוהכ"פ בזה, וגם הגדר דכ"מ בי"אחאו. אך זה גם על קטורת, ועיי' רמב"ם פ"ו מה' תרי"מ משמע דגבי קטורת לאחר הקטרה, אף שלא ילא לא איכפה לן, וכן ג"מ גבי הולאת כף ומחתה ביוהכ"פ. אך שם מותר שיהי', וג"מ כאן למ"ש הפוס' מנחות (דף כ"ז) דלכתחילה מותר דהוי גדר עבודה, ועיי' ברמב"ם בזה ואבמ"ל...

גבי סידור לחם הפנים. עיקר הגדר מה זה המלוה א"ס הסידור או שיהי', ועיי' יומא (ד' כ"ד ע"ב) וברמב"ם במגין המלות ובהשגות הראב"ד, וכ"כ בזה בחיבורי ח"א מדברי הירושלמי דשקלים והחוספתא דמנחות פ"א דמניח הישינה [א"ס אין לו לחם הפנים א"ס מניח את הישן דמורש"י יומא (דף כ"א) דכתב נמאל שלחן ריקס בלי לחם משמע להיפוך] והרבה יש להאריך בזה...
גבי גדר בזיכין, מה הם א"ס בגדר קומץ של לחה"פ או בגדר לבונה למנחה, ועיי' מנחות (דף ז' וד' ח') וגם מי המקדשים א"ס הזיכין או השלחן [עיי' בשו"ת ל"פ סי' קל"ז] עיי' מנחות (דף ז' וד' פ"ז ע"ב, וד' ל"ד וז"ל) ברש"י ותוס' וזכחים (דף י"ד וד' ל') ומאד יש להאריך דיש בזה שני גדרים בלח"פ וזיכין, בגדר קומץ מנחה וגדר לבונה, ועיי' במנחות (דף י"א ע"ב) גבי חסר, דשם מעבד בזה כמו חסר מקומץ, ועיי' בירושלמי שקלים פ"ח, ומאוד הארכתי בזה. דבאמה נראה דגבי זמן המדבר ל"ה לבונה בלח"פ,

ע"א) וע"ש ברש"י ע"כ ללכך אין מטרה שחיסת בן ח' משום דאין להם שם פרטי של בקרך ולאךך רק כללי, ועיי' בתוס' ב"ב (דף כ' ע"א) דאין עליו שם א"ס [ד"ה ונכרי, וכן ח' אינו מקטל עומאה כשהוא ח' ולא איקרי א"ס]. ומה (דף מ"ג ע"ב). ואף דלחמ"ה שלו מטמא כמו לחמ"ה, כמבואר בחוספתא שבה [פרק ע"ז] זה רק כהם מז"אות אבל לא פרט, ואף דבשבת (דף קל"ו) מבואר דהוי בגדר מח ע"ש ר"ל ג"כ דהעורה הפרטית שלו מח, והרבה יש להאריך בזה בהך דיבמות (דף פ'). ובמ"ש הרב המגיד דהוי כסרים ומה דמבואר בחוספתא [שבת פט"ז] דאין זוקף, ולמד' דמי עד כ', למה, וז"ל דהוי כסרים תמה לדין, ואין פוסל בתרומה [דמבואר שם בחוספתא הנ"ל כן] ר"ל דלאו בני נחלה ובגדר גמרא דגדה (דף כ"ז) [כל שאין לו נחלה אין לו גבול ע"ש לענין נפל]. ועיי' במה שהאריך בזה בלפנת פענח בהשמות ל"ה תרומות דף ס"ג ע"א] ואבמ"ל בזה...

בגדר חיבורי אני הדפסתי ה' חלקים, אך למכור אין לי רק ח"א על ב' חלקי הרמב"ם ועוד חלק על מקלח ה' תרומות, ועוד ב' קונטרסים כי הרבה נשאר בעיר הגזעמה, ורק מעט אשר הללתי מחיבורי ונתקיים צי גמ' דיבמות (דף ק"ח ע"ב) מימינו בכסף שחינו, [בשעת הסכנה נתבקשה הלכה זו וברש"י בשעת הסכנה שנגזר שלא יעסקו בתורה בכסף שחינו, עיי' שכירות למדנו], ע"ש. ור"מ מעות קונות, כעה אני מדפיס ח"א מהדרות על הרמב"ם ח"א ואקלר... יוסף ראזין

סימן רסב

דהני"ר

בגדר הך דכל א"ס לא יבא בלח"ת כו' הכה עיקר דלא קאי על כניסה, רק שלא יהיה, וג"מ דגם דרך משופש אסור, עיי' זכחים (דף פ"ב ע"ב) ומנחות (דף כ"ז) [למעוטי דרך משופש] אף שלא גדר ביאה, ועיי' בתוס' ב"ב (דף י"ד ע"א) גבי ס"מ, [ד"ה נשתיירו שם בארון שני טפחים כו']. אך זה תמיד, אבל לא ביוהכ"פ, וכן בזמן קטורת, דאליכ קשה מהך דגיטין (דף

ומשום ללבונו בזה מיותר נסכים
 כמבואר בתשובות (דף ק"ז ע"ב). ולא
 היו זה במדבר. ועיי' קידושין (דף ל"ז)
 [אם קרבו נסכים במדבר] וזבחים (דף
 ק"א וק"ח) והרבה הארכתי בזה בביאור
 הח"כ פי' אמור, ואקלר.
 יוסף ראזין רב דפה הניד

בחלב כיון שיש בו גם פרטים שפרטה
 לנו, וכן גבי אוכל מה' זבחים :
ובזה י"ל מ"ש התוס' כריתות (דף
 פ"ז ע"א) ד"ה אלא ע"ש דגבי
 זבח א' בנותר לא מהני תמחויין לחלק
 גם לריי. ועיי' בלשון הרמב"ם בזה
 שנגזר פ"ז ה"ב דגבי חלב נקט כל חלב,
 וגבי דם נקט רק סחם דם משום זה
 דחלב יש פרטים, ועיי' מ"ש התוס'
 שבה (ד' ס"ח ע"ב) גבי גר שנתגייר
 דשם לכ"ע לא מחלק תמחויין, והקשו
 דלמה נקט חו על חלב וזבה א"ש. דגם
 דם י"ל דלא מהני תמחויין לחלק וכמ"ש
 ועיי' בחוס' שבת (ד' ל" ע"א) ואכמ"ל,
 עכ"פ לא קשה, וא"ש דגבי מעילה הוה
 שם מחלוקת. ועיי' (דף ע"ז) מה נקרא
 תמחויין לא דמי כמבואר שם ואכמ"ל.
 יוסף ראזין

סימן רסג

דהניד

קבלתי מכתבו עם הדגל הרבנים,
 בהך דשבת (דף ע"א)
 וכריתות (דף י"א ע"ב) הנה באמת
 יראה בכריתות (דף ד') גבי חלב משתי
 שמות, ומוקי שם בשני תמחויין, ומה
 זה שמות [עיי' ע"ז ד' ס"ו], וע"ש (ד'
 ט"ז ע"א) גבי מעילה, אך באמת נראה
 דכמו דמלינו בהך דכריתות (דף ט"ז)
 גבי שבתות מחלקין כגופין, וז"מ פסק
 הרמב"ם ז"ל בזה שנגזר פ"ז דרק
 כשעושה בכל שבת תולדה אחרת, אף
 שהוא מין האב, מ"מ בלא זה גם השבתות
 אין מחלקין, וכן מוכח בירושלמי שבת
 (דף פ"ז) ע"ש, ה"ג גבי תמחויין י"ל
 דרק אם החלב הוא משני שמות כמו
 מן שור וכשב, אף דלא מחלק, מ"מ
 מחלב זה אם עשאו לב' תמחויין וכן
 מחלב שעל הקיבה או הקרצ, עיי'
 בהוריות (דף ג' ו"ו) אבל בלא זה לא,
 ואם כן ברם דלא פרטה לנו התורה
 לא, ואף דמלשון הגמרא משמע קלת
 דקאי נמי אדם, ועיי' בכריתות (דף
 כ"ב ע"א) וכרמב"ם בזה שנגזר
 וכרמב"ם פ"ו ה"ז גבי דם בשתי כוסות,
 ואכמ"ל בזה, ועיי' בתוספתא כריתות
 פ"ב דמתחילה אמר שאין אוכל ושוחה
 מלטרף, ועיי' ביומא (דף פ"א) ותוספתא
 פסחים פרק א' ומרומות, ומעשר שני
 ובירושלמי מעשר שני פ"ב בזה, ועיי'
 גזיר (דף ל"ד) ברש"י ומולין (דף ק"ח)
 גבי בבית, אך שם דגם שלא כדרך
 הגהה תיב, חייב ג"כ, וכן במזיר י"ל
 כן, וכרמב"ם בזה תרומות, ועיי' זבחים
 (דף ק"ט ע"א) ואכמ"ל, והנה בתוספתא
 דכריתות נקט אכל חלי וכו' ושחה חלי
 אם ממין אחד מלטרף, ומה זה, אך
 ר"ל כמו אם רק חלב שור אבל חלב
 שור וחלב כשב, וחלי אכילה וחלי שחי'
 לא מלטרף וכמ"ד גבי שחי' תמחויין
 גם לקולא לא מלטרף, ע"ש בשבת
 וכריתות, עכ"פ י"ל דר"י למסקנא רק

סימן רסד

דהניד

בהך דמולין (דף ל"ז), [בכילכית שנפל
 ליורה דמהני טעימה וברש"י כילכית
 שקץ קטן ועמא, הא"ך מהני טעימה,
 הלא דגים בבשר הוי סכנה דאפי'
 באלף לא בטל, ואין לומר דג שחא
 ליה סכנה בבשר וכילכית הוי עמא,
 ז"א דברש"י ור"ן (בע"ז ד' ל"ט) מבואר
 דהוי דג עהור].
כבר כתבו בזה הראשונים, דבאמת
 זה ר"ל הגמ' מחמת הך דפסחים
 (דף ע"ז ע"ב) [דדג בבשר הוי סכנה]
 אך מ"מ לא דמי לסכנה דרק דבר
 שכבר יש בו הסכנה כמו גבי מים
 מגולים מחמת ארס נחש י"ל דלא בטל
 כמבואר בתרומות לחד מיד ועיי' סוכה
 (ד' מ"ח ע"ב) [גבי מים המגולין] אבל
 דבר שהסכנה נעשה ע"י התערובות,
 כ"ז שאין בו טעם אין בזה הסכנה
 כלל ובטל ופשוט, ור"מ אם כבר נתבטל
 הבשר והדגים וה"י בהם טעם ואח"כ
 נפל מזה למקום אחר אז לא נתבטל
 שכבר נעשה הפכני, וכמו בארם וכדומה:
בהך דהמרדכי התמוה [שהאריך
 השלה"ג בספרו על המרדכי]
 אך באמת יש נימ' בדברים שהנפש
 קלה בהם עיי' תוס' ע"ז (דף כ"ז ע"ב)
 ובכורות (דף ל"ז), אז יש לומר איסור
 תורה גם על גרם לנכרי שיאכל אוהם,
 וכן מוכח בתו"כ פ' שמיני ובירושלמי
 ערלה פ"ג ופסחים (ד' כ"ג) שם

לישראל או הך דיבמות (דף קי"ד) רק גם לביני אסור ישראל להאכיל, אבל שאר איסורים שאין הנפש קלה האיסור על האוכל וזה ר"ל המרדכי והראב"י ואכמ"ל...

גבי מים זה רק ניחוש, וגם משום דמים ליכא בזיון אוכלין כמבואר בתמיד (ד' כ"ז ע"ב) [כשאהה שותה מים שפוך מהן ואח"כ תן לתלמידך וכו' ובמפרש דביון יש בזיון אוכלין ובמים לא] ועירובין (ד' ס"ה ע"ב) [כל שאין יין נשפך בתוך ביתו כמים אינו בכלל ברכה ע"ש היטב]. ומים משחתיס, וע"י פסחים (דף קי"א) גבי מים הנשפכין **דאם** עבר עליהם שימשא לית לן בה, וסי' כג, ודי בזה...

ובגדר אופן בחג הסוכות, הרבה הארכתי בזה, אם החיוב סוכות חל עליו על כל הז' ימים, או רק פרט, כיון דלא מיפסקי לילות מימים. ע"י סוכה (ד' מ"ו) לגבי ברכה, יסוכה (דף ל' ע"ב) וכ"מ וע"י זבחים (ד' קי' ע"א) גבי קרבן פסח לחלק בין מה קודם הלית ולאחר חלות זבחים' בה' מעה"ק גבי לוי אינו עובד ומשמר ואכמ"ל:

יוסף ראזין

סימן רסה

יום ג' ד' מח"ש תרפ"ז דוינסק.

להרב צבי [מבובסקין] הבר משרד הרבנות לקהלת יפ"ת אביב.

[השאלה בדבר קידושין על חנאי שאם תפול לפני היבם שלא יחולו הקידושין]. **הנה** הדבר כך דיראה דיבמות (דף קי"א ע"א וקי"ב) מבואר דאם שניהם אומרים שלא נבעלה נאמנים עכ"פ מה"ת, ולגבי קידושי ביאה הוי קידושין ודאי אף על יתוד, וכן בכהן שנשא גרושה נפסלה לתרומה מה"ת אף בלא ביאה כמ"ש הרמב"ם בפרק י"ט מה' איסורי ה"ג, וע"י בכחכות (ד' ל"ה ע"ב וד' ל"ז) ויבמות (ד' נ"ו) ומכות (ד' ו' ע"א) כמנאפ"ס לדין דלא כר"ט ור"ט, וספרי פ' חלא פכ"ד דאיתא ושכב על השכיבה וכו', ובכ"מ בש"ס מבואר דאין חנאי בנישואין יבמות (ק"ז ול"ה ופ"ט), ואף דהמוס' דחקו, בזה הדבר כך, והוי כמו דלמרינן בהמורה (ד' ק"ה) אמר על הבכור עס יליאת רובו עולה דברי הרב ודברי

התלמוד כו', והנה כך דכל דבר אשר חתרה לנו התורה גדר דין לא מליאות טבעי, או לא מוהי שום דבר לבטל, וכמו הוחזקה א"א כו' ובקידושי ביאה יש בו שני דברים אישות, וקנין, ואישות יש בה משום בעילות בעל, אף אם לא אמר מפורש, ויש בו גם קנין כמו כסף ושטר, וזה באמת השיטה שהביא רש"י ז"ל בכחכות (ד' נ"ו) וגיטין (ד' ל"ג) גבי קידש ביאה, ודברי רש"י תמוהין, דהא זה מבואר בכ"מ בש"ס, דהוי א"א גמורה ע"י קידושי ביאה, יבמות (דף קי"ח ע"ב) וסנהדרין (ד' י"א), וע"י רש"י כחכות (ד' כ"ח ע"א) בד"ה והוי קנין, וזה כתב רש"י בשם רבותיו, דאף אפקעינן בקידושי ביאה, אבל נשאר קנין כמו כסף ושטר, ובה מהני על דעת דרבנן, וג"מ גבי יבמה אם מהני תנאי, עכ"פ כך דכיון דהוחזקה הא"א של זה וזה דחייבין עליה, מה מועיל לנו התנאי שחיי' מוחזקת א"א הרבה שנים, ואח"כ יפקיע התנאי בזה אחרית דברי הרב דתמורה, וע"י ברמב"ם סופ"א מה' איסורי, ובתוס' ז"ק (ד' ע' ע"ב), וקידושין (דף ס"ג ע"ב) וירושלמי קידושין (דף פ"ג) וכחכות (דף כ"ב ע"ב), וברמב"ם ה' גירושין פ"ב: יוסף ראזין

סימן רסו

להג"ל בענין הג"ר.

פשיק י"ב סיון תרפ"ז דוינסק.

[השאל חזר והקשה על הראיות שהביא הרה"ג ז"ל].

מכתבו קבלתי, והנה יאמין לי כי אני משיב בכל יום מכתבים רבים, וא"א לי להשיב באריכות מחמת הטורח, וכן הולאות הבי"ד, אך עשה אשיבו בקצרה, הנה מ"ש על דברי רש"י בכחכות, לא זה כוונתי, רק כך כמו דגבי שטר הוי בקידושין שני דברים חלוקים, דהיינו מחילה נעשה שטר קידושין ע"י לשמה ומדעתה, וחל על הדבר תואר של קידושין, ואח"כ בזמן שחוסרו לידה מקדשה בזה, ושזב ע"י גדר התורה, לא ע"י דעתה נעשית א"א מקודשת זה ממילא, וע"י במה שהרמב"ם ז"ל ענה מלשון הגמרא גבי קידושי שטר בפ"ג מה' אישות דלא נקט לשון הרי את לי לאשה ע"ש, משום דשם המליאות של השטר והפעולה הוא

בשני זמנים מתחלפים, וגדר לאשה הוא בגמר בזה ממילא, ולכן גבי שטר הוי הלשון זה לא בגדר עדים רק בגדר יד, וכמו שאר לשונות של קידושין, ורק בזה פליגי אם העדים הוא לנזרך עשיית התאם של קידושין על הדבר או על הפעולה, פדי חתימה כרתי או עדי מסירה, וגם הכסף וביאה ין, רק דשם נעשה זה ביחד. אך מימם הם דברים נפרדים בגדר אי פליגי. אך אקידש בכסף יש בזה כמה סתירות, ועי' גיטין (דף ע"ח ע"ב) גבי קרוב לה דמהני רק בקידושין, ולא בקנין שאר דברים, ולכאורה כיון דעדיין אין על הדבר שום גדר כיון שלא קנהה, וכאן דקנין לא מהני קרוב לה למה כאן מהני, ואיכא י"ל דזה רק בקידושי שטר בזה שייך דמהני קרוב לה כיון דכבר חל על זה, אך מן הראשונים מבואר דלא כן, וכן גבי אומר אדם לבתו קידושין (דף י"ט ע"א), לאי וקבלי ע"ש, ובראב"ט בזה, ובחמה תמוה איך הדין אם האדון מיטע לאהר מיסת האב, דודאי לדין דלא ס"ל ככל (דף י"ח) דיוגאש במיסת אדון ודאי מהני יטור, ואם י"י כך דהאב יאמר לבתו לאי וקבלי קידושין ואח"כ ימות דודאי לימ קידושי קטנה לאחר מיסת אביה, לכן י"ל דשם דייק הגמ' קידושין ומה זה, אך י"ל כך דהיינו שכתב האיש שטר קידושין לשמה ומדעת אביה כדת, ואז יש לאב כח לומר לבתו, קבלי, דהדבר כבר נעשה גדר קידושין, אבל בכסף בקטנה אין הדבר נעשה כלל קידושין ע"י קבלה, ובמה מקדשה, ואז י"ל דגם אם מת האב אם כתב השטר קידושין בחיי האב כדת ואמר האב לבתו לקבל ומת, י"ל דהוי קידושין, ואכמ"ל, וכן י"מ למשל למאי דקיי"ל ביב (דף ק"ה) וגיטין (דף ס"ה) דאין יכול למכור קרקע שירש מאביו קודם י"ח שנה, ומתנה יכול, כמבואר בב"ב שם, איך הדין בהא דקיי"ל מקדשין בקרקע בגדר כסף אם פחות מכן י"ח קודש אשה בקרקע של ירושה, אם מקודשה, וכן י"ל לשיטת הרמב"ם, במה שכתב כסף מדיים ר"ל כך לא גזירת הכתוב רק קנין, וגימ דאם נימא גזייה, ובתורה לא שייך לחלק, וכל מנות חכמים כן, כמו דאחריהן בריה (ד' י"ג) ובזומא (דף ס'), וזה ודאי אם במקום אי זית גדול ובמק"א קטן, החיוב הוא בכל המקומות בשה, כמבואר במשנה דכלים

פ"ו, ואיכא אם יש לנו עדים ברורים דזה החפץ שיה פרוטה במקום אחד, או בהרבה מקומות רק במקום זה שקדשה אינו שיה, לריך להיות קידושין ודאיס אבל אם נימא משום קנין לא, והך דשמאי רק חיישין אבל בודאי מאי, ועל זה ר"ל הרמב"ם ז"ל בכסף מדיים הוא אבל מהיית הוא קנין ואוליין בחר מקום הקידושין, וזה ר"ל התום קידושין (דף י"ב ע"ב) גבי איכא סהדי באלדי, שכתבו שאם הוי עדים הוי מחמיר, ור"ל דאם יש עדים ששה פרוטה במקום אחד גם ר"ח מודה לאסורה, אך זה מדרבנן ואכמ"ל. ועי' בקידושין (דף י"ב ע"א) סבר ר"י לומר פרוטה כו' ע"ש ברש"י בזה, רק זה נראה לי דאם שיה פרוטה במקום אחד, בודאי אז האשה יכולה לומר לדידי שיה, עי' ברין מה דמקשה מפ"ב, אך גבי קידושין (דף כ"ז) דלא שיה פרוטה לא חל על הדבר שם קידושין אבל אם במק"א שיה פרוטה אז על הדבר חל, רק דהיא לא מתקדשה, ואם אגורה לדידי שיה מהני, ועי' ברש"י גיטין (דף ל"ב ע"ב) גבי חזרה, דמימ הכסף נשאר כסף קידושין ע"ש, ור"ל דאי"ל ליטול ממנה, וכן למיד ע"ח כרתי דעיקר עדיים בא"ח הוא שיחול התואר על הדבר, שוב כה"ג בחזר ואח"כ נחל"ת אי"ל עדיים, ועי' בתוספתא קידושין פ"ב ופ"ג ואכמ"ל :

והנה ביאה חזינן גבי מגרש השטו ובא עליה בפני עדים, הוי אי"ל ודאי, ורק בנתייחד הוי רק ספק כמש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"י מה גירושין, ורק גבי יבום כן גזרה התורה, וכן ס"ל להירושלמי דגבי חרש, דרק דרבנן, רק בשקדשה בכסף או שטר, אבל בביאה הוי מהיית, חזינן דמלבד גדר קנין בביאה הוי זה גדר גזייה, ואיכא גבי אשה אם אמר ליתן קידושין בעדיים וקדשה בביאה, רק אז לריך שיהי עדים רואים כמכחול, עי' מכות (דף ז' ע"א), וכשיטת ברי"ג ז"ל גבי קידושין אז י"י גדר גזייה דמקודשת לא מלך קנין, ובזה לי"ש לומר אדעתא דרבנן, דאז דבני הרי ודברי התלמיד כו' כמש"כ במכתבי, תמורה (דף כ"ה) וזבחים (ע"ה ע"ב) רחמנא אחר, וכו', וז"ב (ד' ק"ג) רחמנא לא פסקה, ועי' גיטין (דף פ"ד ע"א) כיון דפסקה ונדריים (דף כ"ט), וכן מבואר בב"ב (דף ק"י ע"ב), מה דמקשה שם מן חטאת שמתו בעליה.

כמו קנין הוי שיפור חכמים ולא חלקו. וריח גבי יבוס ר"ל דשם דוקא שיפור נכך רק ביאה ולא שאר דברים, עיי' יבמות (דף ק"א ע"ב וק"ב) בזה, וחס ר"ל רש"י ז"ל כתובות (דף י"א ע"א) גבי תרומה, וכמו שכתבתי במכתבתי. דתרומה רק משום קנין ואך בזה וביבמה למה, הא ליה קנין ואקלר :

הג"ר

סימן רס"ו

דהג"ר בענין הג"ר

קבלתי מכתבו. [חזר השאלה והקשה עליו] **כתבתי** לו כך, שיש ב' דברים

בגט וכן בקידושין, שנים בידי אדם על פי ד"ת. ואי גזי"ה, לפשות הדבר לגט. ולגרשה. זה עיי' הבטל, אבל מה שנתגרשה זה גזי"ה, וזה ליכא תנאי, וכן ביטל חו"ך כדי דיבור, ואף דרבינו הרמב"ם ס"ל דגם לבטל הדבר לא, זה רק לאחר שנתגרשה, וזה מה"ט דלא כהרשב"ם והר"ן בגדרים וב"ב (דף קכ"ט ע"ב), וכן בקידושין ג"כ כך, רק שטר קידושין, נעשה מחילה זה, שזה חל שם שטר, ואח"כ שמכרו לידה קידושין וממילא היא מתקדשת, אבל כסף שני הדברים נעשה ציחד שחל שם קידושין על הכסף והיא נתקדשה וממילא היא מקודשת, וגבי קטנה בלא א"כ, לא חל כלל שם הקידושין על הדבר מלבד מה שאינה מתקדשת אשה גדולה, ועיי' רש"י כתובות (דף ע"ב.) מלבד אם יש א"כ רק ציפור התורה אמרה צין למיד מעות ראשונות, ובין למיד אח"כ, מ"מ השם של קידושין חל מ"כ רק אינה מקודשת, רק בזמן שאמרה ומחלוקת אם למפרע או מכאן ולהבא, ולכן מהני קבלה שלה אף שהיא קטנה, דכו כמו שאמר לה מתחילה כך לאי וקבלי, והדבר נעשה עיי' גזי"ה לכן אף אם מח הא"כ קודם יסוד מהני לדין, קידושין על הדבר חל מחמת גזי"ה, והא"כ נתן לה רשות ויש לה יד, וכן בקידושי שטר כה"ג אם כתב שטר מדעת הא"כ כרת, והא"כ אמר לאי וקבלי ומת ואח"כ קבלה מהני, אבל בכסף כיון שמת א"י לחול כלל שם קידושין על הדבר, ומה שייך קבלי קידושין דאין זה קידושין כלל זה הדבר, וכן לולי דברי הראשונים ז"ל, גם בקרוב לה כן, דמה לנו וילאה והיחס דכ"ז

נימא אדעתא דהכי לא אקדשה, ומירין הלכתא גמירי, ומה זה, הא מ"מ כיון דלא קידש כלל מה שייך חטאת ע"י רק דר"ל בזה גזי"ה ממילא ובוה אמרינן דברי הרב כו' וא"כ כה"ג גבי ביאה בזה, זה מקשה הגמ' כתובות (דף ג') דשייך לא מהני, ומירין דשוויי רבנן בעילה וזו כמשי"כ רש"י בשם רבותיו כל ביאה כה"ג, ורק האישות מחמת קנין, ובוה מהני אדעתא, זה ר"ל רבותיו של רש"י הג"ל, ועיי' במשנה הוף פ"ו דפאה גבי שכתה אם אמר שלא יהי' שכתה, ר"ל דאז אינו רוצה לקלור לשם קטירה ליתן שכתה ולא מהני מחמת דזה גדר הדין, [עיי' ב"מ פ' מת"ע דף ג"ה ע"ב] וכן גבי חליצה דל"מ תנאי כיון דזה גדר הדין, ור"ה דא"י עיי' שלית, והתורה עשאה אותה זקוקה ליבוס, ואמרה דחליצה מהני, א"י לעקור דין של תורה עיי' תנאי כיון שכבר זקוקה לה, אבל ביאה של אישות אף בביאה מחמת כפני פדים, מ"מ מהני תנאי, מחמת דהא זה נעשה עיי' דעתו מה שרוצה לקדשה : **ובזה** איש איש החוס' נזיר (דף י"ב) מנזיר דמהני תנאי אף דא"י עיי' שלית, דהנזירות חל עיי' דעתו ורלונו, משא"כ זיקה ליבוס, וזה ר"ל הגמ' בכתובות איתיק' הוויית להדדי, ר"ל דזה ג"כ קנין, ואף דזה גזי"ה, כיון דזה רק מדעת, ואכמ"ל, ולכן כתבו החוס' ב"ק (דף ק"י ע"ב) דרק בארוסה שייך לומר אדעתא דהכי ע"ש, אבל היכי דנתחזקה בנישואיה אז זה גדר גזי"ה ומליאות דהחזקה א"י של פלוני חייבין עליה, שוב א"י בזה שם תנאי לבטל, וזה ר"ל הגמ' ביבמות (דף ק"ו ע"א) כמשי"כ במכתבתי פקודמים זה כוונתי, ויעיי' בזה ואקלר מפני הטירדה :

יוסף ראזין רב דפה הג"ר

ימחול להודיעני בקבלתו המכתב הזה. **והארכת**י בזה דהכי אף דיש מחלוקת בסוטה (דף ד') כמה שיפור סתירה לאסרה על בעלה, ע"ש, ולמה לא נחלקו גבי מקדש בביאה כה"ג, ועיי' בכתובות (דף י"א ע"ב) לא שהתה כדי כו' ובירושלמי גיטין (דף פ"ו) גבי מגרש אשמו ונתיחד פמה, שם חלקו בזה כמה יתוד, ע"ש, ועיי' קידושין (דף ה' ע"א) גבי מחילת ביאה, אך כיון דקיי"ל דביאה ג"כ דין

שהשנתי בזה בארובה בחיבור אי' בנדר מליה, [בס' שדי חמד בקונטרס מליה ובשורה לפי סי' קצ"ב בענין מליה עיי' מכוזה לא צפה] וכחצתי דאף אם נימא דמשוך לריך למול מן התורה מי' שוב אין מוסל חיוב על האב למולו [יותר מישראל אחר] וכבר עשם המלוה שלו ולכן אין מעכב את האב מלעשות הפסח ולכן מצד האב, למולי' עיי' פסחים דף ז' [לר"ל דוה הוי גמר וולא דהמלוה נמשכת רק דהמלוה כבר נפעל ונעשה. דאם מל ואח"כ נמשך, אז ליכא חיוב על האב, כהמכילתא פי' בא דמשוך אינו מעכב בפסח], משאיכא באחר, ובהוא עלמו הוא לריך שלא יהי' ערל וכן שיהי' מהול, ולכן יל דמכילתא פליג על ריה [ביבמות (דף ע"ב)] אמר ריה דבר תורה משוך אוכל בתרומה ומדבריהם גזרו עליו מפני שגראה בערל] והוי ערל גמור [רק לענין עכוב בפסח לריך רק למול לא שיהי' מהול]. ובטבילה הארכתי מהך דפסחים (דף ל"ב) דערל לאחר מילה לריך טבילה מדרכנן ע"ש בתוס' [ד"ה אבל ערל דהקשו דלא מלינו בשום מקום טבילה בישראל שכל אפילו מדרכנן]. וברשי' יבמות (דף ע"א ע"ב), וזה נימ בין מלוה נמשכת למלוה הנפעלת, וכן ברמב"ם בפכ"א מהי מילה, ותוס' שבת (דף ק"א ע"א) מחלקים ג"כ כה"ג גבי מילה, ומכות (דף י"ד) ד"ה לאפוקי ובירושלמי ר"ה פ"א א"ס שייך לאו דכל תאחר גבי מילה ע"ש בזה, והרבה הארכתי בזה במ"א :

אך אגן קי"ל כ"ה דכיון דכבר נתקיים בו מלות מילה אף דנמשך אין עליו שם ערל מן התורה, ולשיטת הרמב"ם ז"ל גם מדרכנן דפסק דלא כ"ה רק דאוכל בתרומה גם מדרכנן כיון דאינו ערל, אך מי' ס"ל להרמב"ם ז"ל דביטל ממנו מלות המילה, ולזה אין שום תקנה, דהוי כמו דמבואר בב"מ (דף כ"ו ע"ב) מתנה בעלמא כ"י ובכורות (דף ג' ע"ב) גבי ר' מרי בר רחל והוי מעוות לא יוכל לתקון חגיגה (דף ע"י) וכ"מ, אך התוס' ס"ל ביבמות (דף ע"ב ע"א) דמיפר ברית ר"ל שלא מל כלל, ולכך ר"ל רק שנוגד מהול ואח"כ משך עלמו אז נקרא מיפר ברית, והוי ערל ממש, כן ר"ל התוס' כיון דלא עשו בו מעשה כלל של מילה, אך הרמב"ם לא ס"ל כן, והפרה נקרא דבר שאין בו שום פעולה ותיקון, וכמו

שאין כאן לי זה לא חל שם קידושין על הכסף מלבד מה שלא נהקדשה, וקנין ליכא, וכן ס"ל להרשב"ם כ"ב (דף ק"ל) גבי תוך כ"ד דרק אם אמר כ"י והוי שלה במתנה אז לא מהני ככ"ד, אבל אם חזר גם מנתינת המעות ובה מהני חזרה מקנין ושוב אינה מקודשת, ובודאי הרשב"ם ז"ל מפרש הך דגיטין (דף ס"ח) רק בקידושי שטר, וכן מבואר כה"ג בירושלמי קידושין פ"ג ה"א גבי הרי מגורשת לשלשים יום, דלא הוי גט דגם בקידושי שטר כן, ולא בכסף, וכיו"ב בכ"מ בזה : **והגדה** גבי ביאה כחצתו לו באריכות ד"ש בזה ב' דברים, אי' קנין והשגה, דין גויה"כ, וזה ר"ל רבותיו של רש"י, דגדר דין בטלו בקידושי ביאה, וכמ"ש במכתבי, ולכן מהני אפקעינהו, וכן תנאי בקנין מהני, אבל הוחזקה אי"א כמה שנים, בזה גדר התורה, ולא מהני שום דבר בזה, כמו שא"א לשנות מ"ו משפט התורה וכמ"ש הרמב"ם כ"ה אישות ובעל המאור פי"ט דכתובות גבי ירושה, וזה ר"ל הך דיומא (דף ע"ג) גזירת אר"ם אינה חוזרת משפט כ"י : יוסף ראזין

סימן רסח

ב"ה דוינסק.

כ"ב אחר.

הב"דתי מכתבו [השאלה, חינוך שנימול וחזר עור הפריעה במקום אי' ונדבק היטב לגובה העטרה, ורלה חכם אי' לחדש דאין זה דומה להדין המבואר ביו"ד סימן רס"ד ס"ו דבנימול פ"א כהוגן אי"ל לתקן רק מדרכנן, דשם מיירי בחזר ולא נדבק, אבל הכא, כיון דנדבק היטב כבתולדה הוי כאילו לא מל משולם, ולריך לתקן מן התורה, והשואל הוכיח מכ"מ בש"ס ופוסקים, דגם זה רק מדרכנן, ובמכילתא בא ומלת אותו אז יאכל בו להביא את שנתקיימה בו מלות מילה אפי' ששה אחת וכו' וגם בדין אי' אמרינן במילה רוב מזויין אלל מילה מומחין הם ובודאי נימול מתמילה יפה, והשואל מביא שכבר נתחבטו בזה האחרונים] :

והגדה כל המחברים שהביא לא ראיתי אותם מימי, והנה דברי המכילתא הבאתי כספרי לפנת פענח במ"א ב"ה מילה, ובכ"ג, וכן נדפס כחדומה השוכה

גבי הפרת נדרים דקיייל בנדרים (דף ס"ט ע"ב) דאין לו שאלה וחזרה כלל, וכן במנחות (דף כ"ג ע"ב) דקרא דאמר שם וברית קודש יעברו ע"ש ברש"י, ור"ל דמשכו ערלתו, וכן מוכח בירושלמי סנהדרין פ' חלק שנטשו ערלים, וגם בסנהדרין (דף כ"ד) גבי עכן ובפי חלק שם גבי יהויקים, וכ"מ בזה, שבת (דף מ"א ע"א) גבי המניח ידיו וכו' ע"ש בזה, אך התוס' ס"ל דמדרבנן משוך אסור לאכול בתרומה וע"ש בגמ' וברש"י (דף ע"ב ע"א) בשני הגירסות אם תיזכח או מסייע, וכ"מ לשיטת הרמב"ם דתרומה אוכל אף מדרבנן, ובירושלמי ביבמות שם אמר שני טעמים אם משום מי"ע או משום קנס, וכ"מ אם משכו אותו אחרים ושלא מדעתו ע"ש בזה, אך הרמב"ם לא פסק כן, והנה הכ"מ בזה מילה נטה במ"כ, רק הרמב"ם ר"ל כך דאף דמשוך וכן במסורבל אם אין נראה מזה, כשנתקשה דהוי רק מילה מפני מי"ע, מי"מ זה לר"ך רק גדר מילה ובלילה לא וכן דוקא ע"י ישראל כשר, וכן י"ל דלר"ך ברכה דזה מילה מדרבנן, אבל במה דמבואר בשבת דלר"ך לתקנו גבי בעל בשר אם כשנתקשה נראה מהול זה מותר אף בלילה וכן ע"י רופא בן נח וא"ל לברך, והנה לר"ך דקיי"ל דאין גר עד שימול ויטבול ומעכב זה לגירות, ורק מתחילה לר"ך מילה ואח"כ טובל ולאחר טבילה נעשה ישראל גמור, והמילה שלו מלבד שעי"ז נעשה גר הוא כעת מקיים מצות מילה כמו ישראל, ולכך יראה נשבת (דף קל"ז ע"ב) שיש שינוי בין ברכת מילה לגרים לברכת מילה לעבדים, שבברכת מילה לגרים נקט שם הלשון שאלמלא כו' לא נתקיימו שמים כו' וגבי עבדים נקט חוקת וכו', ור"ל דגבי עבד כנעני אף דלר"ך ג"כ לר"ך מילה וטבילה שיהא חל עליו דין עבד כנעני דחייב במלות כאשה, מי"מ י"ל דלגבי קיום מצות מילה אין עליו חיוב כלל וע"י בתוס' ב"ק (דף פ"ח ע"א) ע"ש בזה משא"כ בגר, אך זה רק במילה המעכב לגירות, אבל למשל ל"ין שאין מעכבין קודם טבילה א"ל זה כלל אף לכתחילה, דעדיין אינו ישראל עד שיטבול, ואח"כ י"ל דלר"ך, ולכך אתי שפיר דברי הגמ' ביבמות (דף מ"ז ע"ב) דשם מירי קודם טבילה, והנה זה ודאי כיון שנימול כדת, לא איכפת לן כלל לר"ך ערל אף אם אח"כ נדבק להעטרה, וע"י רש"י יבמות (דף

פ" ע"ב) מה דאמר ג"מ בין אנינות לטרלה דמשימול פטע אחד די בזה, וא"ל כלל, אך לפמ"ש דג"מ בין מילה ב"ט דמעכב אביו מלאכול בפסח, ובין עצמו, י"ל דגם כאן כן ר"ל רש"י ז"ל, ואף אם נימא דמשוך הוי ערל מהי"מ מי"מ לאביו לא מעכב, אך לשון רש"י ז"ל לא מוכח כן, וגם זה דבר בדוי מן הלב דאין זה כלל ערלה מהי"מ ומה לנו, רק אם לא נעשה בו מילה רק שגולד מהול אז י"ל כמי"ש דהתוס' ס"ל כן, והארכתי בזה בהך דיבמות (דף ס"ב ע"ב) גבי גר שנתגייר וה"י לו בנים אם קיים פו"ר, דמכל מקום לרב סוגא דס"ל שם דגם אם ממו קיים, מי"מ כה"ג אם ממו לא קיים לכו"ש, וכן הדין גבי כיו"י הדס דאם כיסה אף שנתגלה פטור, אבל אם כיסה הרוח וחזר ונתגלה חייב כמבואר בחולין (דף פ"ז) וסוכה וכ"מ בזה ואכמ"ל :

והנה כתבו בתוס' מנחות (דף מ"ד ע"ב) דאמרין רוב מתיין אלל תפילין מומחין הם, וכן בתוס' מגילה (דף ד' ע"ב) כתבו דלכך לא גזרו גזירה דרבה במילה משום דאין הולכין לחול רק אם הן מומחין, מחמת סכנה ע"ש, והנה בדבר החופה רוב גופה פליגי בזה בירושלמי יבמות (דף פ"ח) ושבת אם רוב העטרה או רוב גובה, ור"ל דע"י בתוס' יבמות (דף ע"ה) דעטרה למטה היא המקלרת ע"ש וע"י בחולין (דף מ"ד ע"ב) גבי קנה ע"ש, (ודף כ"ב ע"ב) גבי נגלולת, (ודף ס"ה ע"א, ודף ע"ז) גבי ארכובה ע"ש בהוס', וה"נ ר"ל אם רוב ר"ל של כל העטרה, או ר"ל בגובהה וזה המחלוקת בירושלמי ובבבלי, אבל בודאי רק אם מכסה כולו, לא רק החוט והרבה יש להאריך בזה בהך דיבמות (דף ע"ה ע"ב ודף ע"ז) גבי ניקב עטרה עלמה וברמב"ם שם במה דאמר הטעם דבריימא ע"י שהוא שותת ובמה דאמר שם שמואל ולא ר"ל שמואל הך דבריימא, רק בזה מבואר בירושלמי יבמות (דף פ"ח) שם דג"מ בין פלוט לכרות, דפלוט חוזר מה"ל הרופאים, וכן בספרי, ור"ל דרק מכאן ולהבא כשר כמו רפואה דרק מכאן ולהבא כמבואר בכתובות (דף ע"ד ע"ב) וגיטין ותוס' לזכורות (דף לח) ובזמא (דף פ"ז) וכ"מ בזה, וגבי עטרה עלמה שם מפני שותת ואכמ"ל, ולכן לדינא כך, אם העטרה מגולה אף

שהחוט נדבק לא איכפת לו, וכן שמכין ארוז מליין כמו שכ' ההוס' במגילה ומנחות גבי הפילין, אך כ"מ באס מחילה נשאר אף לינין שאין מעכבין לריך לגדר מלות מילה לכתחילה למול וכמ"ס, ואס אח"כ לא איכפת לו, כיון שזה רק משום מ"ע, וכן יש נ"מ בין בשר לעור ואכמ"ל. וע"ש בירושלמי ספ"ט דשבת מה דאמר אס מהקשה קאי אקטן המסורבל ולא אלעיל, וכן משמע מרמב"ם בפיהמ"ש אס מה דלריך לתקן אס זה רק תיקון בעלמא וכמ"ס, או גם זה יש גדר מעלה ונ"מ אס מותר לתקן בליבה כמ"ס בזה ואקלר:

יוסף ראובן רב דפה הני"ל
בחיבורי ה"א וח"ג ומ"ו הארכתי
בזה קלמ.

סימן רסט

יום ג' י"א אדר תר"ץ דוינסק
דהר"י הג' חו"ב כ"ר כמות"ר
יהיא"ל נ"י העםשענבערן
אב"ד בראדום.

מכ' קבלתי, [השאלה ע"ד קבורת מחללי שבתות בפרהסיא, לתקן שלא לקברם בקברי ישראל, משום שדינס כעכו"ם, והשואל האריך בזה].

בגדר קבורה יש ג' גדרים, עיקר גדר קבורה הוא חיוב מן התורה, ולא מטעם כפרה, רק דין קרא, כמבואר בסנהדרין (דף מ"ו ע"ב ודף מ"ז), וגם נפלים לריכין קבורה, רק יש מחלוקת אס יש להם תפיסה, ע"י באהלות פט"ו משנה ה' בור שמטילין לחובי נפלים, [ובר"ש סס], וע"י סנהדרין (דף מ"ח ע"א) [הט"ל בו נפל כו'] וע"י גדה (דף כ"ו), דרק כותים סכרי דאין לריך קבורה [ע"ש במשנה] וע"י צ"ב (דף ק"א ע"ב) בנפלי, וע"י בכורות (דף י"ב ע"ב), [יקבר כבטור אדם] וחוס' שניס יומא (דף ס') [ד"ה ועגלה] [מבואר דקבורה גזיה"כ לא משום כפרה, דהרי גם נפלים לריכין קבורה], והא דבעי בסנהדרין (דף מ"ו ע"ב), [משום בזיוא או משום כפרה], ר"ל בנגד שיעבוד על נכסי המת משום כפרה, וכמו שיעבודא דאורייתא, כקידושין (דף י"ג ע"ב) גבי קרבן וברש"י סס, וע"י כתובות (דף מ"ח ע"א) [האומר כו' לא תקברוהו מנכסיו כו'] וע"י תוס' בכורות (דף נ"ב ע"ב) [מה דמחלקין בין לא ליקבר כלל ובין לא

ליקבר מנכסיו ע"ש] וע"י ירושלמי כתובות פ"א ה"א דמחלק בין קרקע למטלטלין, [דרב אמר שס דנקבר מלדקה, ורק בהניח מטלטלין דכו היורשים, אבל בקרקע היורשין מחוייבין בקבורה], וכן שס אמר סהס אל יקברו, [בירושלמי הג"ל] וכמו שחלקו בתוס' בכורות (דף נ"ב) הג"ל, וע"י כתובות (דף ס"ט ע"ב), [האומר תנו שקל לבני כו'] וע"י כתובות (דף ל"ה ע"ב) גבי אלמנה ע"ש ברש"י, מבואר משום שחל על נכסים, והיא תקבור עלמה, חזין דחל קבורה על נכסיו של המת מלד המת פנמו, וכן ד"ק הגמרא בכתובות (דף מ"ח) לאו כל הימנו שיעשור את בניו, חזין דזה עליו [לא מלד בניו שירשן], וכמו כל הקרבנות:

אך הרמב"ם ז"ל בה' זכ"ה פ"א הכ"ד שינה לשון הגמרא וכמ"ס, על ממון בניו חזין דכו הממון והס לריכים לקבורו, [ובזה ניחא הירושלמי כתובות פ"א הג"ל דמחלק בין מטלטלין לקרקע, דמטלטלין אין קוברין רק אס אמר קברוני כיון דמשללי דיחמי לא משמעבדי לבע"ח, אבל מקרקע אפי' אס אמר אל תקברוני מנכסי קוברין מנכסיו], וע"י ברש"י שבת (דף ק"ה ע"ב) דגם שאר יורשין היכא דליכא בניס, הס קוברין אותו כיון דהס יורשין, והרבה יש להאריך בזה, אך אס אמר אל תקברו כלל, אס נימא משום כפרה, דשוב לא מכפר כרש"י סנהדרין (דף מ"ו ע"ב) [ד"ה הא אמר לא בעינא כפרה, דאי נמי קברו לי' לא יתכפר] שוב פקע השיעבוד מנכסים שלו, ולא מוטל על צ"ד דין קבורה כמו בהרוגי צ"ד, והנה לכן כ"י הרמב"ם ז"ל בה' אבל פ"ב ה"א דאף אס אמר אל תקברו אין שומעין, [דקשה דהא הוי בעי' דלא איפשטא, ע"י בכסף משנה דהביא בשם רמב"ן משום דספק איסורא לחומרא], ואין ר"ל כהרמב"ן ז"ל מחמת ספק, [דהרי הרמב"ם תולה הפעם משום דהקבורה מלוא, ע"ש בלחם משנה], רק דלא פקע כפרה ובטל השיעבוד מעל נכסיו, ולריך לקברו מלדקה, וכמבואר בירושלמי כתובות פ"א הג"ל, וע"י כריתות (דף ז') גבי אס אמר אל יתכפר לי מעאתי דשוב אין מתפרת, [כמו כן הכא לריכים צ"ד לקוברו, וזה כוונת הרמב"ם דלריך לקוברו, היינו צ"ד ומן הלדקה], ועוד לריך קבורה מחמת איסור הגאה דסוף

תמורה (דף ל"ג ע"ב) [אלו הן הנקברים הפילה עליה, ובי"ג אין לו קבורה ולא קנה כלל קבר וכמבואר בריש פ"ו דמיר בירושלמי ה"א [אלו שמתחן בתלי עליהם מלווין בקבורה, משאי"כ בצ"נ], וע"י הוסי' נדה (דף נ"ז) דלכך קברי פכוסים אין מטמאין באוהל. והרבה הארכתי ולא כשיטת התוס' בי"מ (דף ק"ד ע"ב) [גבי אליהו] וכן מבואר ברמב"ם ב"ה אבל פ"ג ה"ג ובה' שומאת מה פ"א דגם כמנע לא מטמא הקבר, ולא שייך כלל להך דיבמות (דף ס"א), [וע"י בתשובה לעיל סי' רנ"ו] ולכך גבי הרוגי ב"ד לריך קבורה, כמבואר שם ואף דעדיין לא כיפר כמבואר בסנהדרין (דף מ"ז) [כיון דבדין קא מיקטלי ליה לכו כפרה] ואין מטמאין להם בנייהם א"כ הם כהנים [שם בסנהדרין יכול אפי' פירשו אבותיו מדרכי ליבור יטמא ת"ל בעמין] ולכך אין להם אבילות רק איניות כיון דליה לכו כפרה ע"ש (דף מ"ז ע"ב), והרבה יש להאריך בשיטת הרמב"ם גבי אמות כשואה דאף דאין מטמא, מ"מ מתאבל מן התורה [בה' אבל פ"ב ה"ב] ואכמ"ל: **והנה** גם ברשעים כן דמוטל על ב"ד, רק לקברו בין רשעים גמורים כמבואר ביבמות (דף ל"ג) ובתוס' שם (דף ל"ב ע"ב) [ד"ה בין רשעים] ותוס' ר"ה (דף י"ב ע"א) [ד"ה תנא], ובהשגות הראב"ד בה' איסורי ביאה פ"ב ה"ו, אך באמת יש להאריך גבי מה דקיי"ל, וכן פסק הרמב"ם ז"ל במת שחסר וכן הרוג א"ל שכונת קברות והפיסה בנייר (דף ס"ה) ובאהלות סוף פט"ז זה מחלוקת, וע"י כתובות (דף כ"ו ע"ב) גבי הלוליות, ובירושלמי פ"ו דנייר ה"ב [חסר א"ל הפיסת קבר כו'] והרוג הו' חסר הדם כמבואר בנדה (דף כ"ו ע"ב) [לאפוקי הרוג דלא דא"ל רקב] ולהך תנא י"ל דלכן איתא בירושלמי פ"ח דתרומות ה"ג [גבי עובדא דטבח שהי' מאכיל נבילות דלא זזה לקבורה, ו"ש] משום דחסר [משום דעלה לגג ונפל ע"ש והיו הכלבים מלקקים דמו] וע"י מכות (דף כ"ג ע"א) [ראוי להשליכו לכלבים, אף דלריך קבורה, רק הדין עושה אותו כהרוג], וכן מפורש בשאלות פ' ויחי דא"ל קבורה [ע"י] בזה בצפנת פענח בהשמות סוף תרומות, ובה' חירות ובשואה ל"פ סי' כ' ומס"ת דף פ"ו וד' פ"ז], מ"מ לדינא יקברו אותם ברמקו וגם יסקלו

ארוגם כמבואר ברכות (דף י"ט) ומו"ק (דף ע"ו) ברש"י ותוס' [גבי מנודה] ואקלר:
יוסף ראזין רב דתה.

סימן ער
והנהגות

יום א' ט' שבט תרצ"ב דוינסק

קברתי מכתבו [נכתב להתוס' נדה (דף נ"ד ע"א) ד"ה וארבעה, דאין נעשית זבה גדולה עד שהראה ג' ימים רגופים ביי"א יום, איך יהי' הדין אם הראה ג' ימים מפחרים בימי זיבה, רק בימים שלא ראתה היתה פולטת ע"ז, דהדין שאינו פולה ואינו סותר, ע"י נדה (דף ל"ג) ובתוס' ורא"ש שם, וסיחה מפסקת בראיית נדה, כגון שהי' רואה בסוף ימי זיבה רק יום א' ואח"כ היתה שופעת כל ימי נדה, ואחר ימי נדה בתחילת ימי זיבה ראתה ג"כ ב' ימים, והדין בראיית ימי נדה אין עולין ולא סותרין, ע"י ברמב"ם פ"ו מה' איסורי, מי אמרינן כיון דאין עולין למניין נקיים ל"ה הפסק, או כיון דאין סותרין הו' הפסק בין הנקיים, ואין נעשית זבה גדולה]:

באמת אני הארכתי בחיבורי בה' איסורי ביאה פ"ה במה דקיי"ל דהטמאות בפנים כבחון, אם ר"ל דרק אם אח"כ יאל לחוץ טמאה למפרע, אבל בלא זה לא, או אם גם לא יאל כלל טמאה, וע"י מש"כ התוס' נדה (דף ט"ז) שאל נימוק כו' וע"י שם (דף מ"ב ע"ב) ד"ה שהוליא גבי אודם בפרוזדור, דוקא שיבוא אח"כ לחוץ, ובמה דפליגי ר"י ור"ל (דף מ"א ע"ב) גבי לדברי המטמא כו' דר"י ס"ל דוקא כשאל דרך כו', והארכתי בזה הרבה, גם בגדר דמקום פרוזדור הוא בין השינים, ע"י רש"י שבת (דף פ"ו ע"ב) ובירושלמי יבמות פ"ו מחלוקה בזה, והגדר אם מקום מחיאה כלפנים או כלחוץ, ובהך דחולין (דף ס"ה) גבי מקום חסך, ובאמת כך גדר הירואה דם בשפופרת, בנדה (דף כ"א ע"ב), אם ר"ל דהדם אינו עושה להאשה רואה רק עד שיגיע שם, ע"י בחולין (דף ע' ע"א) גבי לידה היכי דנתרחבו כותלי כו' וחולין (דף ס"ז ע"ב) גבי פרשה לאויר העולם, פ"ש, וגם נ"מ בגדר רואה מי הו' פועל, אם הזמן

להראיה או הראיה להזמן, וע"י ביבמות (דף נ"ד) גבי בחיי אורסן, ובגדר הך מחלוקת אם מעיין אחד או שני מעיינות, וגם שם נראה דאם ראה מן מעיין טהור ולא התחיל מן ימי טומאה או טהור לכולי עלמא, וע"י בתוס' גדה (דף ל"ז ע"ב) גבי הך דבכורות (דף מ"ו ע"ב), וע"י (דף ל"ז ע"א) בתוס' ובירושלמי גדה פ"א דהוי שם ג' מחלוקת זבה, וכן גבי דם לידה, דיש ב' מינים. א). מחמת הלידה. וזו. פתיחת הקבר, וע"י גדה (דף מ"ב ע"א) גבי אם בימי גדה, (ודף ל"ט ע"א) בתוס' ד"ה והילדות, ובפר' דב"ש וז"ה בכריתות (דף ז' ע"ב) וכ"מ זבה, ואכמ"ל, וכן דם חמוד, מוכח דזה טמא, ולריך ז' אף בימי זיבה לטפה א', וע"י גדה (דף י" ע"ב) שני תירושים, ורש"י (דף ל"ו ע"א) ד"ה בשלמא, ובירושלמי ס"ל דגם בימי לידה הוי מחמת לידה, וד' מ' ע"ב מחלוקת ר"א ורבנן, וגבי המקשה בדף ל"ח ע"ב, ואכמ"ל, ובמקום אחר הארכתי דגם דם בתולים לרבנן הוי מן מקור, דלא ס"ל כר"מ בנדה (דף ס"ד ע"ב), ורק רחמנא עה"י, וע"י גדה (דף ס"ח ע"ב) מוכח כן, ותוס' חולין (דף ק"ט ע"ב) בשם הקליר, ובאמת קשה איך קי"ל נמלא על שלו טמא, הא כתב הרמב"ם ז"ל ב' איסורב גמר ביאה גכנס לפנים, ולמה עדיף מן שפופרת טמא או נמלא שם, והרבה יש להאריך ואכמ"ל:

יוסף ראזין.

סימן רע"א

[ר"ה ג"ר]

יום ב' ח' אלול כו"ט תר"ץ דווינסק.
קבלתי מ"י, ולהחיר בדברים אלה א"א, וכבר השבתי זזה ומשיק העבר לרב אחד, דכלא עדים אין נאמנין כלל, והרבה הארכתי זזה דגבי יבם מבוחר לכמה שישות ביבמות (דף ק"ב) דשניהם נאמנים לומר לא בעלה, אבל בקידושין מוכח מדברי הרמב"ם ב' אישות ובה' גירושין דכיון דנתייחדו לשם ביאה בפ"ע אין נאמנין, והוה ודאי א"א, והטעם דגבי יבום פרטה התורה רק ביאה, דרק הקמת שם וכמ"ש התוס' יבמות (דף נ"ד), ולכן לא מהני חוקה בעלמא, ורק גבי הך דמכות (דף ז') וספרי פ' חלא דכך חייבה התורה ושכב, ר"ל כדרך

המנאפים, ולא משום בירור, רק כך הדין, וכן בקידושין לשיטת הרמב"ם דלא ככה"ג, וכן ס"ל להתוס' בקידושין (דף י"ב) וביבמות (ד' נ"ב), וע"י בירושלמי גיטין פ"ז גבי גרסה דלא תתייחד ואם יש שפחה ל"ה יחוד, דלריך לזה עדים שיהיה שפחה, ואף דזה מבוחר בקידושין (דף ח' ע"א) גבי דינר של נחושת, מהו לבטל הקידושין, שם הוי גדר תנאי, ע"י בירושלמי ריש פ"ג דקידושין, משא"כ בעדים, והוי א"א, וע"י בירושלמי קידושין פ"ג ה"ד דאף אם אמר בעדים מחלה כסבור קודם קידושין, כיון דבשעת קידושין שמך הוי מקודשת, וע"י רש"י שם (ד' ס"ד ע"א) גבי יש לי בניס, דאף שאמר כך, מ"מ ל"ה תנאי, ע"י ב"ק (דף ק"ג ע"א) שאמרו בשהדי ע"ש ברמב"ם זזה, ומה דפליגי רש"י ותוס' ב"מ (דף ס"ז ע"ב) גבי בארתא דמסלקי, (ודף ס"ז) גבי פטומי, ואכמ"ל, אך כאן ל"ש זה כלל, ואף אם נימא דברים שכלב הוי דברים, קידושין (דף מ"ט), דשם גדר תנאי וביטול תנאי, אבל לעקור הדבר לא מהני כלום, וע"י במה דפליגי הר"ן והרשב"א גדרים (דף כ"ג ע"ב) עקרי' לתנאי, וכש"כ כאן שאמר כדת משה הוי כמו הך דשבועות (דף כ"ט), ואף דבירושלמי מיר פ"א ה"א דאינו מהכוון ליזור, משום דהוי מיר ותלוי בלב וכמ"ש הרא"ש מהך דמיר (דף ב'), משא"כ זזה דין, ולי"מ שום דבר לעקור, וא"ל כוונה כלל, רק כיון שקידש כמו דרך התורה הוי אשת איש גמורה, ומשום אונסא דנפשי' גמר ומקני, ע"י כחובות (דף פ"ב ע"א) הרולה למכור כו' חזינן דהוי גט, ואקלר:

יוסף ראזין.

סימן ערב

[ר"ה ג"ר]

פשיק צום העשירי תרצ"ה דווינסק.
מכתבו קבלתי, [השאלה, מי שדר עם אשה ה' שנים ולא ילדה וגרסה, ואח"כ נשאה שנית ולא ילדה, וברחה לאביה והבעל רולה בנט כיון שלא ילדה זה עשר שנים בכל העת שדרו יחדיו, בשני הנישואין, וגם טען שלא רלחה לטובל לגדחה, וע"י בת' הרדב"א, והנה פסקו שגריכה לקבל גט והאשה אינה רולה, ורולה היחר ק' רבנים].

ודגה כאן ליה בכלל שהה עשר שנים, כיון שגרשה באחלט זמן וילאה מרשותה, ע"י נדרים (דף ל') אשה כפדואה אחרים דמי ע"ש, ורשות משנה כמו בגדר מועד צב"ק (דף ל"ט) וכ"מ, ולא שייך כלל להך דכתובות (דף פ"ט ע"ב) גבי כתובה, וגבי תנאים מחלוקת בירושלמי שס וצדמתי פ"ו וכ"מ בזה, וע"ש דף ע"ג ע"ב גבי תנאי, אשה אחת כעין שהי נשים, ע"ש ברש"י ובריי"ף בזה, אך כאן ודאי לא מטערף כלל, וכ"ש לשי" רש"י יבמות (דף כ"ו ע"א) גבי גרושה דהוי ג"כ גדר שינוי בהגוף, לענין אם נתגרשה ג"פ ע"ש בזה, ואמרינן שהתא דליתקלקלת, ע"י יבמות (דף ס"ה), וכמו גבי הפילה מונה משעה שהפילה, ושאר טענות הרי מחל כיון שכנסה עוד הפעם, רק אם כעת היא מורדת יתרו זה כדה, ולאחר י"ב חודש מומן התראה, אז נוכל להתיר לו לישא אחרת וא"ל ק' רבנים, דרק בשוטה דהיא אנוסה, אבל כה"ג א"ל כלל, רק באופן אם הנרס ל"ה ע"י, אף שהיא התחילה, וע"י בתוס' נדרים (דף ז') גבי אם אומר שמאמינה שזוהי, נומנין עליו חרס ר"ג כיון שהוא גרס שהאסר עליו, אף ד"ל היא נתנה אלבע, כתובות (דף נ"ד, ודף ע"א), ובירושלמי נדרים שס, והרבה יש להאריך גבי אונס אם הוא גרס שהאסר עליו, כגון אם הוא כהן, ונתן לה הוא הגט מאי, וע"י מכות (דף פ"ו ע"א) ברש"י ע"ש מ"ש החוס' ורש"י, כגון עדי כיטור והוא אומר שמאמין שזוהי ע"י ברמב"ם פכ"ד מהי אישות, וע"י בתוס' סוטה (דף ג' ע"א) מדברי הירושלמי בזה והרבה יש בזה להאריך ואכמ"ל, עכ"פ אם הבעל לא גרס שום גרס בזה והיא מרדה בו, אז יתרו ולאחר יב"ח יתירו לו לישא אחרת בלא קיר ובלא השלשת גט, רק יתן כהב בטוחות שאם הצקש ממנו גט אז יתן לה תיכף, ואם לא יר"ה ליתן לס אז יתן לה מוזנות כדה, ודי בזה, והרבה יש להאריך בזה וכמו גבי הקפה ושאר דברים ואכמ"ל:

אם בעלה מפויר ומן לשבת, וזה ר"ל הך דגיטין (דף מ"א), ונ"מ דלשבת גם גרס אסור, רק אם אשה מלוה פ"ו שלא לעכב הבעל, וא"ש מ"ש החוס' שס בכ"מ ברש"י (דף פ'), ונ"מ למשל אם יש לה חליו עבד אם כופין אותה לשחררה, וכן ר"ל הירושלמי הביאו החוס' עבד מהו שישא במועד, ור"ל חלי עבד שלא כפו רבו רק בחוה"מ אם מותר לישא אז, אם שייך הטעם דמו"ק (דף ח' ע"ב) ביטול פויר ע"ש בזה, וע"י בשאילמות דרב אחאי"פ' חולדות בזה, ואכמ"ל, כן הוא בקיטור לדינא, וגם משום דצ"ד של רגמיה מזהירים שלא לעכב שבת פ"ו, וכמו הך דצ"מ (דף ל"ו ע"ב) גבי נמטל מאן צ"ד, ע"ש רק ע"י ביבמות (דף ל"ב ע"א) גבי הורו צ"ד להנשא כו' אהון דשויתון כו' וע"י ברפ"א דכתובות אנוס בחקנתא דרבנן וברמב"ם בזה' קרבן פסח בהך דפסחים (דף ל"ב) גבי העמידו דכריהם כו' ואכמ"ל בזה, אך כאן כ"ו שלא שהה עשרה שנים מומן נישואין יום יום א"י לכפות ע"ז:

יוסף ראזין.

סימן רעג

יום ב' כ"ה טבת תרצ"ה דוינקט
 דהר"ר אברהם נ"י
 פיעטראווסקי מו"ץ
 בלודז.

א) בדבר האפרוחים [הגולדים ע"י מאשין אם מותרין באכילה].
ועייין מנחות (דף ל"ו) גבי בעי פלימו מרבי ע"ש בתוס' וב"ק (דף י"א) וע"י מנחות (דף ו') גבי בכור עריפס צבהמה, וחולין (דף ע"ד ע"א) גבי כולדה מצטן בצבעת ה' רגלים ע"ש, וחולין (דף קל"ז ע"ב) ע"ש והרבה יש בזה להאריך, לשיטת רש"י יבמות (דף פ') דגפ"ל חי עד כ' שנה, מימ אין עליו גדר מילאות באדם, וע"י צ"ב (דף כ') ונה (דף מ"ב) ובתוספתא שבת פט"ז דחינו זוקק ליבוס, ובשבת אמרינן דקרי בן רק לא מהני שמיטה על חי, ע"ש (דף קל"ו ע"א), אך רש"י ז"ל בחולין (דף ע"ב) כהב דחי עליו שס בקר ולאן, וא"כ י"ל דה"נ כן אין עליהם שס עוף, וע"י מ"ש המרדכי בפי העור והרוטב גבי עופות הגדלים באילן ע"ש, וע"י חילוק (דף ע"ב) ברש"י ד"ה בן ח', וע"י רש"י כתובות (דף ס"ו ע"א) גבי

ודף דכתובות (ד' ע"ז ע"א), לכאורה הליא במחלוקת תנאי דסוטה (דף כ"ד ודף כ"ו) ר"א ורבנן אם נקראת אינה ראוי לקיימה, כל כמה דאגידא צ"י, ונימ כה"ג לאנוסה, ושגשאה ואין לו בנים ממנה ו' שנים, אם יכול לגרשה בע"כ או ישא אחרת, והעיקר אם אשה ג"כ מלוה שלא לעכב

זילה המחמין בחיק ע"ש זזה, וע"י
בשורת הרשבי"א:

ז) וכדבר האור של עלטקטרי אס
מוחר להדליק בז"ע.

דגה באמת הרמב"ם ז"ל לא הביא
הך דביאה (דף ל"ט), גבי הולאת
שלהבת דחייב בריש, דס"ל דזה אינו
מזיאות כלל, וע"י ברכות (דף כ"ג ע"א)
ופסחים (דף ע"ה), וע"י במה דהרמב"ם
ז"ל בהך דכרייתות (דף כ' ע"א) גבי
מתכוין להדליק כו' או לכבות כו' דחייב,
דס"ל דהחיוז משום מה שנעשה אור
או במה שמסלק אור, וזה ל"ש לומר
מהעסק דגדר אור הוי רק הכליות לא
מחשיות ולכך חייב, וע"י צ"ק (דף כ"ב)
אש לית זו מחש, והרבה יש בזה להאריך
ואכ"מ עכ"פ זה אסור בז"ע:

ג) וכדבר אס אפשר להגפיל בחמין
שהחמו בעשייתק על עלטקטרי כלי
שבנעה איסור ע"י חמי אור.

ועיין ע"ז (דף ל"ג ע"ב) מלינהו מיא
אנחינהו בשימשא פקטו, ומזה
ר"ה דמיס שנתחממו על חמה לא מהני
בגדר הגעלה, וע"י בריטבי"א פסחים
מ"א [דחמי טברי' לאו תולדות האור
ולענין הגעלה ודאי אפי' למ"ד חמי האור
ינינה, אין מגעילין בהם דהגעלה בעינן
כבולעו כ"פ]. וסברת הריטבי"א ע"י
שבת (דף ל"ט) דחלפי אפיתחא דגהינס
וביזמא (דף כ"א) שש אבות הן, וע"י
פסחים (דף נ"ד) אור דגהינס, ואור
דידן וע"י מנחות (דף ק' ע"א) שזא
תאמר אין זה עלים ותוס' מנחות
(דף נ"ד ע"א) בשם הירושלמי תרומות
מתלווקת ר"י ורבנן גבי תפוח, ותוס'
חולין (דף ח' ע"א):

ד) וע"ד אס מותר להריק מים חמין
מכלי ראשון בשבת לתוך ווארעס-פלאש.
י"ב דהוי גדר אנפיכי בשבת (דף מ"ב)
וע"י זילה (דף ל"ד ע"ב) ומו"ק
(דף כ"ח ע"ב):

ה) וע"ד קשר של הפילין אס בעי
של קיימא

יראה במרדכי בהנהות פ"ק דחולין
על מ"ש הסוסי' שס, ומנחות
(דף ל"ה) ועירובין שס, וע"י בירושלמי
שבת פ"ב ופ"ז כאשר יחנו ושנת (דף
ל"א ע"ב), ועירובין (דף נ"ה) ושבת
(דף ע"ד), וסנהדרין (דף פ"ח ופ"ט)

וכרמב"ם ה' ממרים פ"ד ה"ג, וסוכה
(דף ל"ג), וע"י סוכה (דף ד') גבי
ביטול וברין שס גבי ביטול לשעה וע"י
סוכה (דף ל"א) גבי סבתא דשס ג"כ
הקנין הוא בשביל המלוה, והנה ע"י
בשבת (דף פ' ע"ב) גבי קלקולו זהו
תיקונו. ע"י"ש ברש"י ותוס', וע"י מנחות
(דף ל"ג ע"ב) וכלאים פ"ו:
יוסף ראזין.

סימן רעד ורדהני"ל

[הקשה בגור ארי' למחרי"ל פ' בחוקותי
על הפסוק טוב ברע כו' שפ"י רש"י
טוב חס רע בע"מ, וכחז דאי אפשר
לפרש טוב שזן ורע כחוש דכלפי גבוה
מה ג"מ בין כחוש לשמן, ופלא דהלא
במנחות (דף ס"ד) שאומרים לו הבא
שמינה לכתחיל, וע"ש (ס"ט ופ"ד) נעשה
כחוש בקדשים ופסחים (דף ע"ו)
תודה כימא].

דין כחוש ודין נאה יע"י מ"ש התוס'
שבועות (דף ט"ו) מהך (ד"י י"א)
וע"י מ"ש הרמב"ם בסוף ה' איסו"ט
לקרא דאסור, וע"י בירושלמי פ"ו דיומא
דהוי בעיא איזה עדיף אס משבת
בגופו או במראה וע"י ביזמא (דף כ"ה
ע"ב) דהוי מחלוקת מי עדיף אס שזן
או מרובה בצער, וע"י מ"ש התוס'
יומא (דף ס"ד ע"ב) מה דמחלקין בין
קרצן הנשרף בחוץ ע"ש זזה, וע"י
בגגעים פ"ד גבי כה"ג ע"ש וכרמב"ם
ה' טומאת זרעט פ"א ה"א גבי ליפורי
מזרע דלריך לשחוט הבכורה שבהס,
אך שס דלריך שיה"י לאודם בדם מפני
המים כמבואר בבוטה (דף ט"ו ופ"ז),
ומבואר בגדה (דף י"ט ע"ב) דס
דשמינה הוי אדום גפי מחושה, וכן
רש"י מנחות (דף ס"ד ע"א) מחמת
הקריבהו נא לפהחד, וע"ש (דף ס"ט ע"א
וד' פ"ד ע"ב) ולכך הרמב"ם ז"ל גרים
במנחות (דף ס"ד ע"א), לא נמלא
כחושה בבני מעים, רק עריפה דאס
אין כחושה נכרת לא איכפת לן, וע"י
תמורה (דף כ"ג ע"א), וע"י בספרי
פ' ראה ותמורה (דף י"ח ע"א) ברש"י
ותוס' ממרעיייהו אס לריך להמתין עד
שיה"י שזן [ע"י זזה בשו"ט ל"פ ס"י
ע"ג בדברי הספרי הג"ל]...

וכדבר קשר של הפילין אס בעי קיימא.
הרבה יש להאריך גבי חושן ואיפור
דיש לאו דלא יזח מכות (דף

וכן ברש"י סנהדרין (דף פ"ב ע"ב)
 מלך חלקום שזה לשון ערבי ע"ש בזה
 ועוד יש להאריך בזה, וכן מו"ק (דף
 י"ח) גבי שם פומבדיתא ע"ש ברש"י
 דיש בזה מקום של בדיחא:
 יוסף ראזין.

כ"ב ע"א) וביומא, ומ"מ הוי שני דברים,
 דכן השבו ע"י שבת (דף מ"ח), וגבי
 ג'ית גבי בשר עליון במתנות (דף ל"ט):
 יוסף ראזין.

סימן רהע

ורהנ"ל

יום ב' עשיית גמחים תרצ"ו דוינסק.
 פ"ד האגסים המכנים א"ע בשמות
 הגויים, [ע"י בת' מהר"ם שיק יו"ד סי'
 קס"ט דזה איסור דאורייתא].

בגדר שמות, ע"י גיטין (דף ה' ע"ב
 ודף י"ח) גבי שמות מובהקין
 (ודף י"ח ע"ב) גבי שמות הגויים, וע"ש
 (דף י"ד ע"ב) ארדא כו' ותוספתא סוף
 גיטין דיש מהרגמין השם של לה"ק
 כמו הפירוש בלשון אחר, כמו אריה
 ובלשון אחר כמו ביאור על שם ארי'
 זה מותר, וכן הוי כל שמות הספרדיים
 כן בלשון ערבי חרובם של לה"ק, והרבה
 יש בזה להאריך בגדר המחלוקת של
 הרמב"ם והראב"ד בזה ק"ש פ"ב ה"י
 גבי כל לשון בקריאת שמע, וכן במה
 דפליגי רב ושמואל בירושלמי מגילה
 פ"א ה"ט אם קודם דור הפלגה ה"י
 מדברים בכל הלשונות או רק בלה"ק,
 וכן אם הוי שמות דחשיב בנת, וביומא
 (דף י') ובירושלמי מגילה פ"א, אם זה
 ביאור על השם שקראו אותם בלה"ק,
 ובכתובות (ד' י' ע"ב) גבי אלמנה, ומהך
 דע"ז (דף י') קטן נתתיך ע"ש בזה, וכן
 כ"ב (דף ח') גבי פסוק זה, (ודף כ"ה
 ע"א) שם אורי' כו' ובכורות (דף כ"ה)
 גבי ירדן, ובכרות (דף ג"ט ע"ב) חדקל
 כו' וכן ברש"י חולין (דף ח' ע"א) גבי
 חמץ, ומגילה (דף י"ח ע"ב) ברש"י
 ד"ה סמא גבי זרניך, ובי"ט הג"ר בבילה
 (דף ט"ז ע"א), וחולין (דף פ"ח ע"ב)
 וכ"מ וכן (דף ט' במגילה ודף י"ט)
 אם היו כתובין בכתב יוני או בלשון
 יוני, ובמה דפליגי גמרא דילן ובירושלמי
 שם אם מתרגם לשה"ק חיבה ותיבה
 אם זה פסול למגילה או כשר ע"ש.
 והרבה יש בזה להאריך, עכ"פ רק דהיכי
 דמתרגם שמו של לה"ק בביאור שאר
 לשון לא איכפת לן כלל אבל אם משנה
 לשם אחר ודאי אסור, וכן במה דנקט
 במגילה פור הוא הגורל, מה זה ביאור
 מלשון פרסי ללה"ק או לא, מה זה
 מלשון אחשדרפני אם זה לשון פרסי או
 לשה"ק, וע"ש במגילה (דף י"ח) וכ"מ.

סימן רעו

ורהנ"ל

בגדר הכסף משנה הידועים [בה'
 חבות העומאה פ"ו הע"ז]
 שהטמא לא נטהר אלא בעלותו מן
 המקוה ולא בהיותו במקוה, דכ"ז שלא
 ילא לא נטהר, יש רא"י לזה מדברי
 המוספתא פרה הובא בר"ש פרה פ"ח
 מ"ז טיברני וטימאמיו כילד מקוה שיש
 בה מ' סאה דמטמא להמים, חזינן
 דקודם שיגאל לא חל עליו שם טהור רק
 לאחר יליאה נטהר למפרע, וע"י שבת
 (דף ל"ה ע"א) גבי שיטור ביה"ש
 ושקיעה, נראה דנטהר למפרע רק בזמן
 שיגאל ע"ש דקודם לזה נחבטל להמקוה
 ולא חל טהרה, וע"י ר"ן גר"ס (דף
 פ"ה ע"ב) ורש"י שם (דף ע"י):
 (ב) **וע"ד** שזילת נשים במשין של
 נאפט, ע"י זבחים (דף כ"ב)
 מטבילין בפניו של דג, ותליא במחלוקת
 כתובות (דף פ"ט ע"ב) גבי מחפורת של
 לריף:

(ג) **בגדר** אם קריאת הסדרה בפ"ע
 נחשב לת"מ דרבים [ע"י'
 ברכות ח' ישלים פירשיותיו עם הליבור,
 וכ"מ לחקדומי לשאר ת"מ] אן קי"ל
 מקרא מידה ולינה מידה ע"י ב"מ (דף
 ל"ג) וירושלמי ברכות פ"א, ות"מ דרבים
 רק על תלמוד ועל קריאת התורה
 בליבור בס"מ בזה ג"כ מחלוקת וע"י
 בתוס' סוטה (ד' ל"ט) ובכרות (ד' ל"ח),
 וכן מגילה (דף ג') מוכח דמקרא מגילה
 אינו בכלל גדר ת"מ [דאמרינן מטבילין
 ת"מ ובאין לשמוע מקרא מגילה והרי
 גם ת"מ יולאין בשמיעה ע"י תוס'
 ברכות (דף כ') ד"ה כדאשכחן בסנין]
 משום דזה מקרא וכמו דמבואר בירושלמי
 ברכות פ"א ושבת פ"א:

(ד) **ע"ד** לעשות סחורה במתכני
 העמים החפשיים, ודאי
 אסור, ובאמת רש"י ז"ל ס"ל בע"ז (דף
 ו' ע"ב) דרק לנכרי אבמה"ח אמרינן
 דרק קאי בזהרי עברי נהרא, וע"י
 בתוס' ב"מ (דף ע"ה ע"ב) וכן (דף

סימן רעח

יום ה' ר' אייר תרצ"ה דוינסק.
להר"ר שמואל הנאמן
רב ברודו.

[הקושיא, ברגמיה חולין סוף גיד הנשה
שפי' חלקו מבחון קאי אחלב וסיל לר"ל
אכילה במעיו בעיניו שיבלענו יחד במעיו
וקשה דהא במשנה כריתות איתא
אכל חני זית חלב וחזר ואכל חני זית
חייב].

הגה יש בזה אריכות הא דמייב אס
אכל פוך כח"פ אס זה דוקא
בדעתו מחילה כן, או אח"כ שאכל
או אוכל עוד הפעם תוך כח"פ, וכן
נפ"מ אס הי' רק חני זית או אכל חני
זית מן חתיכה גדולה, וכן בירושלמי
פ"ו דתרומות בפלוגתא דר"י ור"ל גבי
ח"ש, אמר שס מודה ר"ל בעתיד
להשלים, ור"ל שס דעתיד להשלים יומר
מכח"פ דאליכ' הוי שיטור שלם או
שאכל שום אוכל ביוהכ"פ סמוך לחשיכה
פ"מ להשלים וההשלמה הוי במולאי
יוהכ"פ, וכן בפסח כה"ג בחמץ ב' בפסח
סמוך לחשיכה, וכן שבת, ע"י בתום
יומא (דף פ"א) גבי רביעיית דס מה
דמחלקין כזה, וע"י ירושלמי פ"ו דמיר
ה"ב, עכ"פ זה ר"ל רגמיה וזה ר"ל חלקו
ואכלו:

יוסף ראזין.

סימן רעט

להר"ר יצחק בצראר
מארגנשטערן מורשה.
פ"ד השאלה. [השאלה נשכחה ומבואר
מהוך התשובה].

הגה ודאי אס עדיין לא נשבעה על
כחובה, זה הוי מחלוקת בין
הרמב"ם והראב"ד פ"ח מהלכות אישות
הלכה ו' אס משה בלא שבועה אס יש
לה קבורה, דלשיטת הרמב"ם השבועה
רק תקנה, אבל החיוב יש לה, וא"כ הס
ירשו אותה, ולשיטת הראב"ד אין לה
כלום פ"ט, ע"י כמה דפלגי בזה חוס'
ורשב"ם צ"ב (דף קמ"ד ע"א), אס
נחטלו צ"ד ולא השביעו אותה אס
השבח הוא שלה ע"ש ג"כ כה"ג, וע"י
בתום' כתובות (דף ל"ה ע"ב) גבי
קבורה, דאס לא נשאר רק מטלטלין, או
כיון דעפ"י דין אין לה הוי כמו שלא
ירשו כלל אותה, ויש בזה אריכות-גדול

ס"ב), וכ"ש מכה"ע אשר יש בהס דברי
אפיקורסות:

ע"ד הטובל אלבעו בדיו וחוחס
בו על הגייר בשבת אס חייב
משום כותב, אס מתקיים הרשימה
חייב, וכן מוכח מחוספתא, ובכמב"ס
בפיה"מ על (ד' ק"ג) לשיטת ר"י, וכן
לדין, והוי תולדה, אך באופן שמתקיים,
וע"י בירושלמי שבת פ"ו, ובזה אין נפ"מ
בין דימין או בשמאל דכל דבר שמועיל
להפעולה אין נפ"מ לנו, והרבה יש
להאריך בזה ואכ"מ:

ו) וע"ד החולעים גבי דגים, כיון שיש
בעור שלהם פרי' פרי' כמו
בעוף יע"י שבת (דף ק"ח), וע"י
בפיה"מ ש ביה סוף פ"ב גבי מקדרין
ומקדלפין, וע"י חולין (דף ס"ז ע"ב)
אסורים, ד"ל דמעלמא קאתו יע"ש
בתום' וע"י תמורה (דף ל"א) גבי רימה,
וקס לא ר"ל כרש"י ותום' גבי חי רק
ר"ל ארימה, וע"י באהלות ואכ"מ:
יוסף ראזין

סימן רעז

יום ה' כ"ו תשרי תרצ"ו דוינסק.
להרב צבי יאיר וועלספרייד
נ"י.

קבלתי מכ', [פ"ד מי שאומר בשמ"ע
בתפילה או באמנע ברכת ק"ש, רבונא
דעלמא כולאי או, הייליגער באשטעפער'
אס הוי הפסק או לא כיון דהוי שבת
הבורא].

יראה במ"ש התום' בצרכות (דף
ל"ד ע"א) גבי הטובר לפני
כו' אך שס רק דבר שגריך לענות
ל"ה הפסק או לקרוא לכהנים, וע"י
בתום' מנחות (דף מ"ד) אבל היכי
דליש זה כלל רק שאומר מעלמו ודאי
אסור, וע"י כמה דס"ל להרמב"ם ז"ל
בה' תפלה גבי ברכת כהנים דכהנים
אסורים להפסיק בין הברכה לויברךך
גם בשתיקה וכ"ש באמן, והרבה יש
בזה להאריך הכ"מ בין ברכת מלה
לברכת רשות ותורה, וע"י בתום' פסחים
(דף קט"ו ע"ב) גבי ברכת מלה ומרור
דגם בשתיקה לא יפסיק ע"ש, וכן
בפסחים (דף ק"ו ע"ב) גבי נטל ידיו
לא יקדש, ע"ש ותום' סוכה (דף ל"ח
ע"ב) גבי ברכת הלל ואכ"מ, עכ"פ
בדאי אסור להפסיק בתפלה בדבור אף
שהן של שבת:
יוסף ראזין.

היכי שטל פי תקנת חכמים אין לה. אם
 הוי כמו שאינו חייב כלל. רק גבי
 כתובה גרע. דכיון דלא תקנו רק לגבות
 מקרקע הוי כמו שאין לה, וזה כוונת
 הירושלמי פ"ד דכתובות הלכה י"ג, אם
 ה"י בית שוש עשרה, ולא כפי הרא"ש
 שם, רק דר"ל דהקרקע שוש י" וסבורים
 רובים ליתן לה מטות והיא אומרת.
 דאם זה רולה כמו הכתובה והוי
 פלוגתא, ומד אמר דכיון דאין לו רק זה,
 הוי כמו שאין לה כתובה רק כמו כן.
 אך אם יש לה כתב שהיא פטורה
 משכופה, אם מחילה הוי כמו גמיה.
 או רק כמו סילוק, כיון דעדיון מחוסר
 גובינא, פ"י ב"ב (דף ג"ה פ"א), ובתוס'
 ד"ה אם כן, דל"ה ראוי משום זה, ושם
 (דף ק"מ פ"א) דנ"ח אינו מתעמ
 בגמס' מתעמ דמחוסר גובינא, פ"ט.
 אך הרא"ש ז"ל כתב שם דכתובה
 מתעמא משום דתנאי ב"ד, ור"ל כמו
 דמבואר בכתובות (דף ל"ז פ"ב) דנכסי
 בחוקת אלמנה, ואף שהסו' שם חלקו
 בין כתובה לחמות, הנה בירושלמי סוף
 פ"ד דכתובות אמר דגם גבי כתובה
 כן, פ"י ב"מ (דף ק"ח פ"א), כיון
 דתקנו רבנן ד' זוזי להשומרים, אם
 לא יעלו הוי כמו שבאו המנחות מחלקם,
 ובא משל יחיד, חזין דתקנת חכמים
 הוי מוחק לעינין זה, ולא הוי בגדר
 סילוק, פ"י כתובות (דף כ"ג פ"א) גבי
 מוחלת כתובה, אין לה כתובה בנין
 דזכרון, ושם גבי מזונות, ובמה דפליגי
 הרמב"ם והראב"ד ז"ל פ"ט מהלכות
 אישות ה"ב גבי מחילה אם הוי כפירעון
 או כסילוק, ומ"ש הראב"ד בפרק כ"ד
 מה' אישות ה' פ"ז דזה הוי עקירה,
 פ"ט. ואם כן למה דפליגי בירושלמי
 פ"א דכתובות, דשם אמר דהמוחלת
 כתובה ליורשים יש לה מזונות, ופ"ג
 ה"ב מבואר דאין לה, זה הל"ה בזה אם
 הוי כפירעון או כסילוק, ולאחר מיתה
 לא שייך, ולכך תנאי כתובה יש לה,
 ופ"י מ"ש הסו' כתובות (דף פ"א פ"ב)
 ד"ה לא יאמר, דאמאי לא מחיל לנפשי.
 ומירץ משום דזה בא מחמה. ר"ל דכיון
 דהא סיכול למחול רק מחמתה נעשה
 יורש והוי כאילו היא הכניסה לו זה
 המטות שמחל ויש לה שיפבוד, הרי
 דר"ל להחוב' דהוי כמו שטכסיו נתנה,
 ופ"י בכתובות (דף ל"א פ"ב) בההוא
 אפרנא דמחלוקת אם סרפא באלף או
 בה' מאות, ר"ל אם הוי מחילה לו, או
 להיתומים, ושם (דף ל"ה פ"ב) גבי
 אהרין, אך הירושלמי ס"ל דזה לא הוי

גדר מחילה רק סילוק, דאם מחילה אין
 יכול הראשון ליקח הא יש לו זכות של
 הלוקח, וע"ש ברש"י, ורמב"ם בה'
 ערכין פ"ז, ואכמ"ל. וע"י ב"ק (דף ק"ט
 פ"א) גבי גזל הגר אם מהני מחילה,
 ושם (דף ק"ד), וגמ"י (דף פ"ד פ"ב)
 גבי תנאי, וכ"מ בזה, איכ לפ"ז י"ל
 דהוי כבא מחמה, ואין לו בכורה. אך
 זה רק בכתובה ממט, ובגמס' לאן כדול,
 הוי פלוגתא, אם הוי כחוב או גם תנאי,
 אך כאן כיון דליכא רק מטלטלין, ורק
 משום תקנה שוב לא הוי זה גדר מקמת,
 וכמ"ש הרמב"ם בה' אישות פ' פ"ז,
 וע"י בתוס' בכורות (דף ג"ב) וכתובות
 (דף פ"ב) וכ"מ בזה, שוב הוי רק סילוק
 וגטל בכורה:
 יוסף ראזין.

סימן רפ

והג"ח

פ"ד מה ששאל גבי שומאה, הנה אני
 הארכתי מאד בזה בפירושי על
 הגמרא דבכורות שם, ובאמת זה הוי
 פלוגתא דתנאי בתוספתא פ"ה דהרמות
 גבי בין בלול, ומד אמר דבלול לא יעלה,
 ור"ל אם הוי מוכשר דאז מקבלים
 שומאה זה מזה, וכן דלחם הפנים שם
 בתוספתא, הוא משום דמשקה בית
 מטבחיים דכן מלהכשיר רק משום חיבת
 הקודש, ולכך אמר שם דאם רק בטבול
 יוס בטל, וכן מבואר שם בפ"ח דהיטתא,
 וכן משנה דגבי חבין, בטבול יוס פ"ב
 מ"ז, משום דסב"י אינו עושה משקה
 תחילה, ובזה ביארתי דברי הגמרא
 בכורות, משום דגבי חולין אין בני ע"ה
 שלישי, ולכך לא תמא, רק החשב בהא
 יביא עוד קב, ולא כפירושים משום
 שחשש דשומאה, רק כיון דיש שומאה
 שוב לא בטל האיסור, ולכך באיתו טאה
 לא לר"ך לעפעס דעולא, משום דהוי שם
 הרומה פליה, ושני עושה שלישי, משא"כ
 בשאר דסוי רק חולין, וע"י נדה (דף
 מ"ז) גבי מדומס, ובירושלמי פ"ז
 דהרמות, וטהרות פ"ב, וגבילה בשחוסה
 מיירי דשחיפה יבשתא וכמו בחולין (דף
 פ"ה פ"א), רק מהך דבכורות (דף כ"ח
 פ"ב) גבי סיכה אם תמא, פ"י בתוס'
 סנהדרין (דף ל"ג פ"א), בטל ברוב,
 היכי מיירי אם מכשירים לא בטלי ואם
 לא אז לא טסה בידים ואכמ"ל. וא"ה
 כשארשים אם חיבורי ח"ו על ה' אבות
 השומאה, אבאר זה, ובזה יש ליישב

בחילוק שכן להי"ט טמא עם להי"ס
טמור ועם חולין:
יוסף ראזין.

סימן רפא

דרב יצחק בצלאר מארנענטשערין מורשה.

פ"ד הסכמה על הדפסת חיבורו ומידושי
תורה שלו. לפעלא טמא אמינא לו יישר.
ויגדיל תורה וכו'.

ע"ד מ"ש בשער נ' [בספרו מאה
שערים] משיטת הרמב"ם גבי
שער מיר מטורע, יראה מ"ש בחיבורי
פ"ז מה' מירוח ה"י, באריכות, דאף
דקיי"ל בתמורה (דף י"ז) דקדשים שנפשו
שריפה פקע מהם קדושת הנוף, אבל
חל עליהם איסור הנאה, כמו ה' מטאות
כו' ולא, גהנין מן התורה, אבל לא
מופלגין. דאף דרש"י כתב בכ"מ דלא
נהנין מדרבנן, ר"ל בגדר קדושה, אבל
בהנאה אסור מן התורה, כמו כלי שרת
שנפסלו אף אם נימא דאי אפשר להקט
ולתקן, וע"י פ"ז (דף נ"ב) וזבחים (דף
פ"ח), דלא כשיטת הרמב"ם בש"ק א'
מהלכות כלי המקדש הלכה י"ד:

והדג"ה בירושלמי סנהדרין פ"י פליגי
ר"י ור"ל גבי קדשי עיר הנדחת
אם מופלגין דלר"ל מופלגין, אף דמלבד
מקדשים אסור בגדר איסור תורה, ומ"מ
ס"ל לר"ל בירושלמי דזויר, דשער מיר
מטורע מותר, חזינן דס"ל דפקע הקדושה
לגמרי מזויר, מ"מ לדידן י"ל דס"ל כר"י
בקדשי עיר הנדחת, ואף דנשאר בהם
פדין קדושה, מ"מ לא מופלגין ממחת
ד"ש בהם פסול הנוף, וע"י שבת (דף
ז') דכלי שרת שנפסל חייב לכולי טלמא
במזיחא, אף למ"ד מלאכה שאלג"י פסור
ודלא כחמשי פ"ז דפליגי ר"י ורבנן
פ"ש בתום' (דף פ"ה) ושם (דף ז"ד
פ"ח) בתום', והטעם פ"ב דבפ"ז הגניזה
לא בגדר מילה רק גדר סילוק, שלא
יהי' והוי משאלג"י, משא"כ בהני הגניזה
הוי דין ומלוה, ודלא כח"ש בתום' ב"ק
(דף פ"ז) החילוק בין הכי דטעון
קבורה ובין הכי דטעון שריפה, דזה
מטה וזה רק דין, רק כשיטת התום'
ישנים יומא (דף נ"ה פ"ב) גבי איסוריה:
וזה החילוק, ג"כ מיר שנטמא אם
שטרו נקבר ע"ש במיר (דף מ"ה)
ובסוף תמורה, ובירושלמי פ"ג דפרילה,
וכמה בבירושלמי פ"ה דפ"ז מבוחר
הטעם דשער מיר קדוש ממחת דוד,
וכ"כ רש"י בפ"ז (דף פ"ד), ובקידושין

(דף נ"ז) מבוחר מטעם קדוש יהי',
והארכתי בזה בחיבורי ואכת"ל, והנה
בפ"ז (דף נ"ב) תמנה כ"ש לפ"ז
דאיחיקש פ"ו לכ"ש לגניזה, פ"ש ברש"י
ותום', ולהכיל לא דמי דזה פסולה ומטה
פגמיה, ובפ"ז רק שלא יהי', ואדרבה
לכך אסור בהנאה, מחמת דטעון קבורה,
וע"י תום' ב"ק ותום' יומא הכ"ל,
ובתום' יומא (דף ס'), וע"ז (דף ס"ב
פ"ב) דדבר הטעון קבורה אסור בהנאה
וה"ה שער מיר כה"ג, והארכתי בזה
בחיבורי ואכת"ל...

וע"ד מ"ש בשער ב', כ"ט, ל"ח, ס"ז,
גבי שיפור כדי אכילת פרס
במלוה כ"כ בזה בחיבורי ח"ג ובהשמעות,
דזה תליא אם האכילה הוא המלוה, או
דבר שמחמת שזה המלוה נר"ך לאוכלו,
וגם גבי קדשים יש מלוה שלא יהי'
נוחר, ע"י מנחות (דף ק') גבי בבליים,
ובתום' שם (דף מ"ח ע"א) דלא הוי
זכות, וע"י פסחים (דף ע"א), ובירושלמי
פ"א דחגיגה לא ס"ל כן, אך היכי דעדיין
אין שיפור עליו רק ע"י זירוף אזי בלא
כא"פ לא מלטורף, וזה הך דפסחים (דף
ק"ד) ומנחות (דף ע"ה), וע"י זבחים
(דף ל"ח) גבי הקטרה, אך מה דאמר
לאכילת גבוה וכו' לא ר"ל כרש"י,
דמג"ל, רק כהך דמעילה (דף י"ח)
וכ"מ דלענין מעילה א"ל כא"פ, ומהא
דזבחים (דף ע') ע"ש בתום' (דף ס"ט)
זכריות (דף י"ג) גבי אוכלין טמאין,
שם ר"ל חידוש דעכשיו נסתדשה הטומאה
והארכתי בזה בחיבורי, אם נבילה ע"ש
לא מטמא רק בבית הבליעה, או
דמעיקרא אינו טמא כלל רק אז בבית
הבליעה, וע"י גדה (דף מ"ב) וחולין
(דף ל"ד), וזבחים (דף ק"ה), וזה ס"ל
להירושלמי סוף פ"ו דיומא דאז נולדה
הטומאה, וני"מ דאף דקיי"ל בטברות
פ"א ושבוטות (דף ז') זכריות (ד' י"ג)
דחייב על ביאת מקדש באוכל נבילה
ע"ט, אבל להכניסה לבד י"ל דמותר,
וע"י תוספתא פ"א דשבוטות דהטוסקים
בפרים הנשרפים פטורים על ביאת
מקדש, ובח"כ ויקרא מבוחר לסיפור,
ומ"מ זה מבוחר בזבחים (דף ק"ה) דיוכל
להכניס לעזרה, ואקלר:

יוסח ראזין.

סימן רפב

[הדג"ה בענין הג"ל]

אור ליום ג' ב' אדר תרע"ב דוינסק.

קודם שנעשה נותר, וכן טעם יין בחזיר
 קודם שיהא חזיר, וכן טעם מעשר שני
 קודם שיכניסם לחומה, אם אח"כ הל
 עליהם שם נותר, או שם מפ"ש לענין
 חלקות, או אם חזיר ממנו אסור, וכן
 טעם חמץ בפסח, אם גכנס הטעם
 קודם הפסח, ובשביעית קודם הכניעה,
 ע"י בפסחים (דף כ"ב) ובתוס' שם,
 וזה הגדר דזיעה בעלמא, רק אם
 קודם שנטבלו, וכמבואר בירושלמי פ"א
 לתרומות, וכן בתרומה אם זה הוא פלס
 או רק טעם, ובמה דפליגי בירושלמי
 תרומות פ"ו גבי מי כבשים אם אסור
 משום עלם תרומה או רק טעם, וע"י
 בערלה פ"ב גבי חתיכות ע"ש, ובשיטת
 הרמב"ם שם קדשים בחולין אסור
 בכ"ש כרש"י חולין שם, אבל בקדשים
 לא, וכן א"י נותר אם זה הוא אסור
 חדש, או נובע מהקדש, ונ"מ כגון בשר
 קודם פחות מזכית ונתפחה, ואח"כ נעשה
 נותר אם חייב כרת, ע"י מגמות (דף
 נ"ד), דאם זה נובע מן הקודש אין
 חייב, ואם זה דבר חדש חייב, ובוה
 י"ל המשנה דספ"ב דערלה הנ"ל, וע"ש
 ברמב"ם בה' פסולי המוקדשין, וכן
 בזרוע בשילה, אם האיסור מל רק אחר
 שחתך, או להיפוך דכ"ז שלא חתך הוא
 כולו איסור, וזה ר"ל היתר מכלל איסור,
 בחולין (דף ז"ח ע"ב) ובירושלמי חזיר
 פ"ה ע"י בתוס' חזיר (דף כ"ד ע"א)
 ואכמ"ל, עכ"פ בדבר איסור ודאי טעם
 כעיקר לכי"ע, רק שיהי' חל עליו שם
 דבר חדש בטעם, בזה פליגי כל הכי
 ואכמ"ל:

וע"ד חידוש, אין הפירוש כן, רק דר"ל
 דכעת נתחדש הדבר דע"ז נעשה
 איסור וע"י אמירתו נעשה הטומאה,
 וע"י תוס' מועד קטן (דף ח') וסנהדרין
 (דף כ"ו) וכ"מ בזה, וע"י בתוס' פ"א
 (דף ס"ט) בטעם לתרומה בטל בם'
 ור"ל דטעם אין עליו שם זה רק איסור
 לזרים, ואכמ"ל ואקלר:

יוסף ראזין.

סימן רפד

לה"ר יהונתן אייבעשיץ מו"ץ בורשה.

[בגדר כפיה על פריה ורביה].
וד"אי דברי הרמב"ם ז"ל נכונים דרק
 לסלק המעכב, וכמו הך דכהובות (דף
 פ"ז ודף ס"ד) וכ"מ, ודאי כוסף, אבל
 ל"שא מאוד הארכתי בזה, חדא דזה הוא

מכתבו קבלתי, ואבאר לו, דהרי
 מבואר בתמורה (דף י"ז)
 דכל היכי דנעשה איסור עלם, כמו
 טריפה נפקע הקדושה, ונעשה רק איסור,
 וי"ל דהוי רק כמו חטאות המתות דלא
 נהנין מה"ט, נוחמת איסור, אבל לא
 מועלין, והנה באמת בירושלמי דסנהדרין
 פ"י פליגי ר"י ור"ל גבי קדשי עיר
 הנדחת אם מועלין ע"ש, ולר"ל מועלין,
 אף דאסור לבד מן קדשים בגדר איסור
 חורה, ומ"מ ס"ל לר"ל בירושלמי דמיר,
 דשער מותר, חזינן דס"ל דפקע לגמרי
 הקדושה ממיר, אבל לדידן י"ל דס"ל
 כר"י בקדשי עיר הנדחת, ואף דנשאר
 בהם עדיין שם קדושה, מ"מ ל"ו מועלין
 מחמת דיש בהם פסול הגוף, וכן במ"ש
 גבי כ"ש דנפנמו דמבואר בזבחים (דף
 פ"ח) דאין מתקנין אותם רק גומיין,
 ומבואר בשבת (דף ל') דזה לכי"ע חייב
 בשבת, ולא כמו במזו"א משמשי ע"ז
 דפליגי ר"י ורבנן, ע"ש בתוס', (ודף
 ע"ה ע"ב, ודף ל"ד), והטעם ע"כ דגבי
 ע"ז הנגיזה לא בגדר מזה, רק בגדר
 סילוק, והוי מלאכה שאל"ג, משא"כ
 בהני הנגיזה הוי דין ומזה, ולא כמ"ש
 התוס' ב"ק (דף ע"ו), החילוק, בין היכי
 דבטי קבורה, ובין היכי דבטי שריפה,
 דזה מזה וזה רק דין, וע"י בתוס'
 ישנים יומא (דף ג"ה ע"ב) גבי איסורי
 הנאה, וזה החילוק ג"כ גבי נזיר שנטמא
 אם שערו נקבר, ע"י בחזיר (דף מ"ה
 ע"ב), וסוף התמורה, ובירושלמי ערלה
 פ"ג, ובמה דבירושלמי פ"ה דע"ז מבואר
 הטעם דשער נזיר קרוש מחמת דוד,
 וכ"כ רש"י בע"ז (דף ע"ד), וקידושין
 (דף נ"ז ע"ב), מבואר טעם אחר,
 והארכתי בזה בחיבורי במה דמבואר
 בספרי נשא דאף אם גלחוהו לסמים,
 מ"מ השער קרוש, ואכמ"ל, והנה בע"ז
 (דף נ"ב ע"א וע"ב), מבואר שם גבי
 ע"ז דאיחקש לכ"ש, ע"ש ברש"י ותוס'
 לגניזה, ובאמת לא דמי דזה גדר סילוק
 חה פעולה, ויש בזה אריכות ואכמ"ל,
 גם י"ל דנ"מ בין גניזה לשריפה ולכך
 לא הביא זה הרמב"ם בה' שבת וכ"כ
 בזה במ"א ואקלר:

יוסף ראזין.

סימן רפג

והג"צ

בגדר טעם כעיקר, כ"כ בזה הרבה,
 ועיקר דנ"מ אם טעם קדשים

גדר הך דחולין (דף ק"ל ע"ב) ובי"ק (דף ל"ט). דהוי ממונ שאין לו תובעים, והכא נמי כן, דהא אי"ל לכופו על אשה פרעית והוא יאמר לנו שרולה בלחמת, ועוד והוא הטיקר, דהא פ"ר לא הנישואין, רק שיהא לו בנים ובזה אי אפשר לנו לכופו, וגבי אונם מפורש בדברי הרמב"ם ז"ל דכופין אוהו לישא, ע"י כפי"א מה' נערה בחולה, דשם עיקר הוא הנישואין, ומאלד הארכתי בזה דל"ל י"ל בקידושין רק בנישואין ממש, עיין קידושין (דף ע"ח), וכחובות (דף נ"ג ע"ב), אם הוי' הוי' אירוסין, או נישואין, ובגדריס (דף ס"ז ע"ב), ע"ש בזה, ולא כחוס' מכות (דף ט"ז) ד"ה כגון דס"ל דגבי אונם בשאר כו', זה הכרח מלד שאנסה, דזה התורה ליוסא לישא אוסיה, וממילא חייב בחיובים כמו בכל אשה, אבל גבי פ"ר ע"כ לריך דעתו ורלונו דאין קישוי אלא לדעת, ומה שייך בזה כפי', ועי' ביבמות (דף ק"א ע"ב ודף ל"ט ע"ב) וכ"מ, עד שכופין לחלוק נכפינו ליבוס, וזה אין מובן כלל, איך שייך כפיה ביבוס, הא ע"כ לריך רלונו בזה כו', אך הרמב"ם ז"ל בזה יבוס פ"ב כתב, או ליבס או לחלוק כו', וע"ש בזה אין כופין ליבוס, דזה הוא הגדר דל"ש כפיה ביבוס כיון דרק ביאה, וזה רק תליא ברלונו, וזה ר"ל הך דיבמות (דף נ"ד) לא יחפון הא אם חפן מיבס, וע"כ בנישואין אי"ל לכפות מחמת ב' גדרים, א', דלריך לישא אשה שתחלתה לו, ובאשה לא שייך כפיה דאינה מלווה, וגם איזה אשה, ונ', דהא זה הדבר דפ"ר אי"ל רק מלגון, משאי"כ להסיר המונע כופין אוסו, כמו בח"י ענד דכופין הארון, ושהה עשר שנים דכופין האיש, ועי' בירושלמי פ"א דקידושין גבי אב חייב להשיאו אשה, דאין כופין האב, וס' ר"ל דהבן ביקש ממנו ממונ לנורך נישואין ע"ש, ועי' כתובות (דף נ"ב ע"ב) בשלמא בנו בידו, וקידושין (דף ל' ע"ב), וע"ש ברש"י, ור"ל כגון אם יש להאב אמה עברה ומיעדה לו אף בע"כ לשיטת החוס' קידושין (דף ה' ודף י"ט) ע"ש, ועי' ר"ה (דף כ"א ע"ב) דמחללין שבת רק על קידוש החודש דהדבר יעשה, אבל לא לעשות המועדים על ידיעה, דזה אי"ל לחלל שבת, והינן כן כופין להסיר המונע, אבל לא על פעולת הדבר לא כפינן, ומאוד יש להאריך בזה, אך לדינא ודל"י אי"ל לנו לכפות לפ"ר רק להסיר המעכב, ולכן בקידושין (דף כ"ט)

גבי מילה ופדיון הבן ותלמוד תורה נקט דאם לא עשה האב נריך הוא בעלמו לעשות, אבל גבי נישואין לא נקט זה, ועי' גיטין (ד' פ"ד ע"א) אפשר דמשחדא כו' ואקלר : יוסף ראזין.

סימן רפה

יום ה' ט"ז כסלו תרצ"ג דוינסק. וד"ה' המופלג וכו' יעקב ג"י יכער מסאניה. קבלתי מכתבו, [הקשה במנחות (דף נ"ז) דר"ע ס"ל דאשר תקריבו לרבות מנחת נסכים לחימון והיינו משום דמגבלה במים והוי מי פירות עם מים, וקשה הא ר"ע ס"ל בפסחים (דף ל"ז) דמי פירות עם מים ג"כ מותר דהרי אמר דלשה להם עם י"ו וחלב ודעת הרי"ף דהוי אף במים, ועי' בראש"ש] ומה מטרידני, הנה עיקר שיטת הרי"ף בזה ודל"י מים גם מחמישים, אך זה רק ששהה שיפור חמץ, אבל במה דס"ל דהם מחמילין מהר ע"י מי פירות בזה ס"ל דל"ה חמץ, וזה תליא בגירסא אם האכל מיד או לא יע"ש ברי"ף ובדמב"ם ובחוספתא בזה, ועי' בהך דפסחים (דף מ' ע"ב ודף מ"א) גבי לחוך החרוסת או חרדל ע"ש בזה, וא"כ לא קשה מודי מה שמקשים על הרי"ף ז"ל וכן משמע מדברי הרמב"ם ז"ל בזה חו"מ, ואכמ"ל : יוסף ראזין.

סימן רפו

יום ב' ר"ח ניסן תרצ"ג דוינסק. ד"ה'ר שלמה זלמן גאסטמאן מבראקא. קבלתי כעת מכתבו, [הקשה על דברי רש"י פרשת שופטים קפ"טל י"ט פסוק י"ט כאשר זמם פרש"י ולא כאשר עשה מכאן אמרו הרבנו אין נהרגין, וקשה שזה הדרש לא נמלא בגמ' רק הטעם משום דאין עונשין מן הד"ה, ע"י מכות (דף ה'), ומה דנקט כן רש"י ומוס' ר"ש מכות וכן הרמב"ם פ"כ מה' עדות היה פירש שם הכסף משנה דכלשון בהמיה קאמר, ועיקר הטעם מכאן אין עונשין מן הד"ה, אבל הכא דרש"י כתב מכאן למדנו קשה].

עצם הכוונה של רש"י כך דזה ודל"י אם מח הנידון אין מקבלין הזמה

כלל דעיקר קרא דכתיב אחיו ולא נקרא רק בזמן שהוא חי כי עיקר דין התורה בגדר רודף כי הפדים זוממים הם רודפים וכדי שלא יהרג וא"כ על העדות שהזמנו אין לענוש אותם וזה ודאי לכאורה קשה מה דיש מיטוט בספרי פי חלא דאין ע"ז נחלין איך ר"ל אם למ"ד בסנהדרין (דף מ"ה) כל הנסקלין נחלין או לרבנן ובע"ז של מנדף וטובד ע"ז דהא התליה הוא לאחר שכבר נהרג וא"כ לא שייך בו כאשר זמם לאחיו וע"י כוונת רש"י כחובות (דף מ"ה ע"א) ותוס' רפ"א דמכות מ"ט שאין להם נס והמלטה ור"ל כגון במסית דשם יש הרבה דברים כמבואר בסנהדרין (דף כ"ט ודף ל"ג ע"ב) איך הדין בע"ז רק מ"מ נימא דיתחייב בשביל שגרם לו מיחה ואמר דע"ז אין עונשין מיה כי באמת עיקר החיוב בא בשעת גמ"ד, וזה ר"ל במכות (דף ז' ע"ב) שהרי לא עשו מעשה כו' ר"ל דעיקר הוי ע"י צ"ד שנמרו הדין, והרבה הארכתי בזה בחיבורי בהך דכתובות (דף ל"ג) ולכך פסק הרמב"ם ז"ל דלא אמרינן במלקות כאשר עשה רק דלוקין דעיקר החיוב שם מחמת העדות לא מחמת הפעולה ולאחיו לא שייך דהרי הוא חי זה ר"ל רש"י ז"ל:

יוסף ראזין.

סימן רפז

ור"הנ"ל

[הקשה ברש"י גיטין (דף מ"ז ע"ב) לחיוב הפרשת תרומה ומעשר אינו מלוא דרמיא עליו אלא שצריך להפריש אם רוגה לאכלו כדי להפקיע האיסור טבל, ומזה הקשו האחרונים על הע"ז ביו"ד סי' א' ס"ק י"ז, דכתב להיפוך, והקשימי מחולין (דף קל"ד ע"ב) גבי לוי זרע בכישור לא הוי עניינן גבי דקודם מתרן הגמרא שאני תרומה דטבלי ולכן צריך להפריש ואח"כ מתרן הגמרא שהיא דאחית להכי תרומה גמ' נתינה כתיב בכו פ"י אף בלא איסור טבל איכא מלוא ומיוב הפרשה, וא"כ משמע להיפוך מדברי רש"י ז"ל]:

בגדר מ"ט רש"י בגיטין, הנה גס תוס' ישנים בגדרים (דף ל"ז ע"ב) כתב דמלוא פורתא איכא ע"ט, וע"י ברמב"ם פ"א מה' תרומות דכתב הטעם משום חילול כו' וכן בירושלמי דמאי פ"א ותוספתא יש בזה

סתירה וכ"כ בזה בחיבורי, אך יש נ"מ בין לאחר קבע וגמר או הוה חל טל הפכל עלמו גדר קודם כמבואר בירושלמי מעשר שני פ"ה ורק נ"מ בין בית ראשון או הוה מלבד האיסור גדר קדושה, והרבה יש להאריך בזה, גבי הערמה במנחות (דף ס"ז) וגיטין (דף פ"א) ובספרי בזה וגם הך מחלוקת אם מותר לטמא סבל וכן נ"מ כגון הטבל של כהן דצריך להפריש וטובל לעלמו אם גס שם הוי נתינה לעלמו או רק דא"ל נתינה והרבה הארכתי בזה בחיבורי ובספרי פ' קרח ובהך מחלוקת דפאה פ"א ומעשרות פ"ה גבי לזרוע קודם מירוח ע"ט בזה, ובגדר הנאה של כילוי בטבל והרבה יש להאריך ואקלה, בדבר הד"מ [השאלה צדיני ממונות] נלרכו לישראל לשני הלדדים:

יוסף ראזין.

סימן רפח

יום א' ה' כסלו תרצ"ו דוינסק.

ד"ר אפרים פישל נאסטמאן בעיר ברינגל.

חקירה אי חלי שיעור מאיסור כרת פנור מח"ט דאיסור לאו או כלס שויס דפ"ט איסור בפ"ע הוא ואין חילוק ונ"מ לענין הקל הקל גבי חולה].

קבלתי מכתבו ומה מקרידני ואני חולה מוטל במטה ל"ע, הגדר שדרש אם יש נ"מ בין ח"ט של כרת לשאר ח"ט, מהך דשבוטות (דף כ"ד) ע"ט ובתוספתא שם מוכח דאין נ"מ וכן ביומא (דף ע"ד) מה דמקשה מהך דכל חלב לרבות ח"ט ושם הוי של כרת וע"י בירושלמי תרומות פ"ו משנה א' גבי ח"ט ביוהכ"פ ע"ט וע"י בחולין (דף ל"ח ע"א) וע"י מכות (דף י"ח ע"א) בתוס' ואכמ"ל ואל יטרידני כי אני כעת חולה: יוסף ראזין.

סימן רפט

יום ד' ד' סיון תרצ"ב דוינסק.

ד"ר אברהם יצחק בר אבבערג אבד"ק גרודניאנר.

קבלתי מכתבו, [השאלה איש חיל אחד שטנד בללא ואוכל מאכלות אסורות, אם מותר לאכול משחיטתו].
והנה באמת אי"א להתיר לאכול משחיטתו, ובפרט בגדר קביעות לרבים אף ע"י בדקת סכין, ואף דגבי

מהלך במדבר כתב הרמב"ם בפ"ד מה' מא"ס ה"ג גבי מהלך במדבר כו' משמע שם דכיון דידוע דע"כ יבוא לדי סכ"ג מותר לאכול מיד ולא כתב ג"כ פחות פחות מכשיעור, ולא כמו בהך דשבת (דף ס"ט ע"ג) גבי מהלך במדבר לגבי שבת, ובירושלמי מבואר שם דרק עושה כדי קיום נפש והרבה הארכתי בזה כ"מ בין שבת דכל רגע ורגע הוא דבר חדש לכן אי"ל להחיר רק לשיעור קיום נפש של אותו יום, משאי"כ כאן במהלך במדבר דאי"ל לחלק וכיון שע"כ יהי' מוסכן אם לא יאכל כלל התירו סיפק, אך לא דמי כלל דכאן מי"מ יכול לאכול מאכלים אשר לא מוגבלים וטרופה ולא יבוא לדי סכנה כלל, ונכן הוא כמו אוכל לתיאבון, ובגדר מומר כיון דעושה כן לא בגדר מקרה, ואף דמהך דגיטין (דף מ"ה ע"ב) גבי ס"ת דלחמ"ג גס בגר שחזר לסורו מחמת יראה דכשר לכחוב ס"ת, ואף דהא לרי"ך למסור עצמו, וז"ל משום דמי"מ ליה מומר לכה"ת ואף דעבר ועי' בתום' עי"ז (דף ג"ד ע"א) וסנהדרין (דף ע"ד ע"ב) ע"ש. וגם דהא מבואר בהך דבכורות (דף ל' ע"ב) דגבי גר מומר לדי"א הוא מומר לכה"ת ע"ש, ואי"כ אף לשיטת החוס' ע"ז (דף ג"ד) דלא הוא מומר לע"ז מ"מ לדי"א הוא מומר כיון דכן ליומה התורה למסור ואי"כ יהי' מומר לכה"ת כיון דהוא גר ומ"מ התירו ס"ת ליקח הספרים שכתב בלחמה, הנה בתוספתא ע"ז פ"ג גורם כמו בגמ' דילן אך בירושלמי פ"ב דע"ז גרס גס תפילין ומוזוזת וגמ' שלנו השמיט זה, משום די"ל דספרים ר"ל רק ללמוד בהם וכמו גדר חומש וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בה"ג בה' ס"ת רק דאין בהם חשש דיגנו אבל ללאת לא, והרבה יש להאריך עכ"פ כאן אי"ל להחיר וזה נקרא רק לתיאבון כיון דיכול לאכול שאר דברים ועי' כתובות (דף נ"א ע"ב) וגרע ועי' גיטין (דף מ"ז ע"ב) גבי הך דרי"א ע"ש ואי"ל להחיר ועי' במה דפליגי רש"י ותוס' מגילה (דף י"ג ע"א) גבי אסתר כתלי דחזירי אך זה הוא אונם מחמת יראה, ע"ש: יוסף ראזין.

סימן רצ

[ורה"ל]

יום ג' ה' אלול תרצ"ה כו"ח"ט דוינסק. מכ' קבלתי כעת. מחמת כי לא הייתי

בפס א"זו זמן. [השאלה, דבר זיהכ"כ שהבימה עומדת אלל ארון הקודש, ובת' חת"ס אוסר מוכא בשערי תשובה או"ח, מפני קרש שזכה לעמוד בלפון אל יעמוד בדרום, ואי"כ בנידון דידן שביהכ"ס שלנו כננה מחתילה כך אם מותר לעקור הבימה ממקומה להעמידה בלחמ"ט].
ע"ד הבימה הנה יש בזה כמה התירות מה זה תיבה ומה זה זימה ומה זה כורסא, דבמגילה (דף כ"ז ע"ב) (ודף ל"ב ע"א) ובירושלמי ובת"כ"ס בה' ס"ת פ"י ובה' הפלה פ"ט ופ"י ופ"א ועי' תוס' שבת (דף ל"ב ע"א) משמע דזה חד דבר ארון ותיבה, ובירושלמי מגילה פ"ג גבי כילה דעל ארונא חה גדר פריסא דמגילה (דף כ"ז ע"ב) ע"ש במה דפליגי רש"י ותוס', אך לפי הגר"ה דאללס הוא הס"ת מונח בת"א לא בביהכ"ס, ועי' רש"י סוכה (דף ע"ז ע"ב) וסוטה (דף ל"ט ע"ב) ועי' בגדרים (דף מ"ח) יש שם סתירה מה זה תיבה, ותענית (דף ס"ז וי"ז) ובירושלמי קרי ל"י ארון ע"ש. וגר"ה כך דאללס הוא התיבה בביהכ"ס ובזמן שלרי"ך לקרות אז הוא מציאים שם הס"ת ומניחים שם בלא מטפחת, רק הוא שם שיראים בהתיבה ועי' שבת (דף קל"ג ע"א) וכ"מ. וא"ש מ"ש הרמב"ם ז"ל פ"י מה' ס"ת ה"ד דהא מונח בתיק, כי בלחמה אז הוא מונח הס"ת בלא מעיל, וגם כך במקום שיש דלת להתיבה אז הוא הפריסה בחוץ התיבה, כמ"ש במח"ש מגילה, ובמקום שאין דלת אז הוא הפריסה במקום דלת ומי"מ הוא כמו פתוח כמו דלמרינן בזבחים (דף נ"ה ע"ב) גבי וילון ע"ש בזה ועי' בכתובות (דף ק"ו) גבי פרוכת ואכמ"ל:

וה"ה אללס הוא מקום שהקורא עומד זה נקרא בימה, והס"ת היחה מונחת על שלחן שאינו מן הבימה, וזה נקרא כורסא והבימה אין בה שום קדושה של ארון רק כמו של בה"ב כמ"ש בירושלמי מגילה וכ"כ הרמב"ד וגם הרמב"ם ס"ל כן בפ"י. והנה בלחמה עפ"י דין לרי"ך שיהי' הארון בלא דלת כי זה גדר קרבן ולרי"ך שלא יהי' נעול כמו דמבואר בכ"מ בש"ס דלחמה היכל פתוח (זבחים דף נ"ה ע"ב), והס"ת הי עומד במקום נמוך (ר"ה דף ל"ב ע"א) ברש"י ועי' תענית (דף כ"ג) ממעמקים כו', והוא כמו ג' פסיעות למטה כן ר"ל הגמ' יומא (דף נ"ג ע"ב) כן פירש

שניהם קודש פ"ט. וזוה א"ש מה דרש"י
 סותר עלמו בכ"מ פירש"י דמלוקת
 דתמורה הוי מחמת לשון לא ימיר ובכ"מ
 (דף ל"א פ"א) פ"י משום לא יחליפנו,
 ותליא בזה. וזוה י"ל שיטת הרמב"ם
 י"ל דס"ל דתמורה הוי א"כ מטעם לא
 מחמת דבדיבורו קטביד מטעם. דס"ל
 דהתמורה א"כ דקדשה מ"מ זה רק מחמת
 גזיה"כ לא בגדר פ"ו ולכך לא מהני
 שאלה כמבואר בירושלמי דמאי וז"ל
 ובירושלמי נדרים, וכן תליא בהך בע"א
 דתמורה (דף ז' ע"ב) גבי קטן מהו
 שימיר וע"י תוס' חולין (דף פ"א ע"א)
 ע"ש. ובאמת הך לאו דכתיב גבי מויד
 דנקט לא ימירנו ע"י תמורה (דף י"ג)
 וזבחים (דף ט') ע"ס. ואפשר לומר דהוי
 מיותר ובכבודות (דף ג"ט ע"ב) ודף
 ס' וס"א) דה"ל ודע' נקראו בשם
 תמורה. וא"כ י"ל דזה ר"ל הקרא דאם
 במויד עשה זה עובר על לאו, וזה
 מחלוקת במיר (דף ל"ב ע"א) אם גם
 בכונה מהני וכן פסק הרמב"ם ז"ל
 בסוף ה' בכורות... בדבר הספרים שלי
 כל החלקים, יש לי מהם רק מעט וא"י
 לשלחם רק חלק ו' אשר הדפסתי בשנת
 תר"ל מהדו"ת. לכן אם ישלח אי' דוללער
 אשלחם לו באחריות כרוך:
 יוסף ראזין.

סימן רצב
ור"הג"ר

יום ה' ט"ו כסלו תרצ"ה דוינסק.
 קבלתי מכתבו והנה נשלח חיבור אי'
 מהדו"ת כרוך באחריות [הקושי' ברמב"ם
 פ"ט ממלכים ה"א כתב אבל העוף
 יראה לי שאין צ"ג נהרג על אבמה"ח
 ממנו, משמע דקרא קמא מיירי רק
 בבהמה. וקשה מסנהדרין (ד' ג"ט) דדבר
 שנאמר ונשנית בשביל דבר שנאחדש
 ליה בכלל נאמרה ונשנית ורק לישראל
 נאמרה, א"כ לא יתחייב צ"ג גם
 באבמה"ח מבהמה. דהקרא דקודם מ"ח
 רק מבהמה, והקרא השני אח"ל לאסור
 גם עוף ורק לישראל ולא לצ"ג. ומלתי
 אח"כ הקושיא שפורת יוסף להפמ"ג].
ע"ד הרמב"ם כבר תמהו עליו מהך
 דפסחים (דף ע"ג) וכ"מ וגם
 מה זה שכתב יראה ל"י, אך בקיבור כך
 דהנה מבואר בירושלמי מיר פ"ו דיש
 בזה גם דין של גבילה וחייב שמים
 וע"י כמספחא פ"ו דחולין דמבואר שם
 דחייב שמים ועיקר הגדר אם אזלינן

הרמב"ם ז"ל בה' תפלה פ"ט ע"ש ואח"כ
 כשה"י קורא בתורה הוי עולה ג' מעלות
 למעלה וזה בימה דסוכה (דף ג"א)
 וע"ש בתוס' (דף ג"ב) וברכות ברש"י
 ותוס' ע"ש וסתם עליה הוא ג' מעלות
 וע"י בספרי פ' בהעלותך דאשרן עשה
 מעלות למורה ג' מעלות, כמבואר
 במנחות (דף כ"ט) ותמיד ע"ש. והנה
 אללנו הארון עומד תמיד בביהכ"ג וכן
 הכורסי'א הוא על הבימה וא"כ הבימה
 ג"כ יש בה קדושה של ארון, וע"י בכלים
 פט"ו ותוס' מנחות (דף ל"ג) ותוספחא
 סוף מגילה לכן אין צוה קפידא ואקלר:
 יוסף ראזין.

סימן רצא

ועש"ק ב' תמוז דהאי שחא
 חרצ"ד דוינסק.
ר"ה"ר שמחה לנדא
בששעווארסק.
 מכתבו קבלתי [הקושיא' בזבחים (דף
 פ') ואימא שחטו לשם תמורה ליהוי
 תמורה למאי הילכתא למילקי עליה, הא
 הוי לאו שאין בו מעשה, ואין לתרץ
 כתמורה (דף ג') דבדיבורו איחשבד
 מעשה, דשם פ"י רש"י שמושה מחולין
 קדשים, וזה ל"ש כאן דגם מעיקרא הוי
 קדשים]:

מה כותב, הלא בזבחים דלקי על
 הדבר ויהי' בגדר תמורה כמו
 מותר הפסח שקרב שלמים, וזוה הוי
 מחלוקת אם זה מתחילה כן, יע"י זבחים
 (דף ע' ודף ל"ז ע"ב) ודף ל"ב ע"ב ודף
 קט"ו) גבי שלמי פסח ברש"י תוס',
 ופסחים (דף ל"ו ע"ב), ותליא אם בעי
 עקירה בכ"מ, וכן המחלוקת אם נאכל
 לצ' ימים או ליום ויליה, ובאמת בתו"כ
 ובתוספחא פסחים וקרבנות יש בזה
 ג' מחלוקת אם נאכל רק בלילה לבד,
 אך י"ל דקאי אחגיגה ע"ש וע"י (דף
 פ"ט) ובירושלמי פ"א דמגילה אם נקרב
 בבמה, וכן גבי מושלא סמוך לאיש וע"י
 בירושלמי תרומות פ"א וביבמות פ' צ"ט
 וכ"מ בזה, וכן אם הוי כמו הקדש שני
 בירושלמי פ"ב דמע"ש בזה, ובאמת
 לשון תמורה וכן לשון יחליפנו יש בזה
 סחורה ע"י תמורה (דף פ') דחליפין
 ר"ל תלא זו ותכנס זו, ותמורה שיהי'
 שניהן ע"ש, וע"י תמורה (דף כ"ו ע"ב)
 דגם לשון חליפין משמע שניהם קודש
 וע"י בירושלמי גזיר פ"ב ה"א פליגי בזה
 שם אם לשון חליפין משמע תלא זו או

בחר האבר או מן מה שנחלש ממנו. ונ"מ לשיטת התוס' זכחיס (דף ס"ט ע"ב) בשם ר"מ לאכמה"ח מן העריפה ליה אכמה"ח רק מן הנבילה ע"ש. והארכתי בזה בחיבורי מן הכך דמולין (דף ק"ג) דמוכח להיפך ועי' בתוספתא שבת פט"ז גבי אבר שפירש מבן מ' הוי ג"כ אכמה"ח ע"ש אף שאין בו גדר ח' ממש ולא כשיטת ר"ח הנ"ל והרשב"ש יש להאריך בזה בהך דנזיר (דף מ"ג) גבי נקטע ראש א"ס בזה מת א"ס בא"ס כאחת א"ס יש עליו גדר מת מלוא וא"ס רק נקטעו לאחר מיטה והרבה יש להאריך בזה. בהך דשבת (דף פ"ג) גבי אין נדס לאבריס ע"ש. ותוס' כריתות (דף י"ד) ועי' מ"ש התוס' גדה (דף ל"ה ע"א) גבי זיבה א"ס הוי מעיין שהיא ענמה טטמא מחמת מעיין ותוס' ז"ק (דף ע"ז ע"א) גבי פרה ומולין (דף פ"א ע"ב) ע"ש. והנה א"ן פסקין דבשר מה"ח עם נבילה מלטרף בפ"ב מה' מא"ס, ועי' מעילה (דף ט"ז) ותוס' מכות ומעילה, וירושלמי נזיר פ"ו, עכ"פ חזינן דאף דחל עליהם גדר אכמה"ח ואבר מן הנבילה מ"מ יש עליו זה השם. והנה יש בזה אריכות דאף דקיי"ל חולין (דף ע"ד ודף קכ"ז ע"ב) וכריתות (דף ט"ו) יפ"ל עד שיפיל לגמרי מ"מ מה שאין נ"מ כלל לדינא לא נקרא מחובר והרבה יש להאריך בזה. ועי' בתוס' יבמות (דף ל"ג) וכחובות (דף ל' ע"ב) דפליגי גבי בב"א בע"מ וטמא א"ס דוקא ב"א ממש, ורק א"ס אז הוי מחובר במשהו אחרון או כיון שנעשה בב"א אף שלא הוי ממש ברגע אחת לא איכפת לן ע"ש, ובחולין (דף ח') גבי חידודה קודם לליבונה, וגם היכי ש"ש נ"מ לטומאה ולאיסור אמרינן כיון שבטלה לטומאה בטל גם לאיסור בירושלמי נזיר פ"ז וערלה פ"ב ותרומות פ"ה וכ"מ בזה, וכן נ"מ גבי טופות גבי נבילת ע"ט לטמא בבה"ב מה מלטרף ועי' בטהרות פ"א ה"ב וה"ג ע"ש ברא"ש ור"ש. אף באחת העיקר כמ"ש הרמב"ם שם דנ"מ גבי לטמא בבה"ב מהני וגבי טומאה רק טמא ושפיר מלטרף, ועי' בתו"כ פ' אחרי מות דנו"ה לא מפתא והרבה יש להאריך דכתיב דטומאת אכמה"ח ליכא כמבואר בתו"כ וכרמב"ם בה' אה"ט פ"ד מ"מ גבי טומאה בה"ב י"ל דשפיר מטמא ועי' ברש"י זכחיס (דף ס"ט ע"ב) ותוספ' זכ"ס ואכ"מ בזה, ועי' חולין (דף נ"ח

ע"ב ודף קכ"א), לכן פסק דיראה לי דאין נהרג, מחמת ספק שמה אין עליו גדר אכמה"ח, רק כמו אבר מן הנבילה, ועי' בחולין (דף קכ"ד ע"ב) גבי ספק לשיטת רש"י גבי רביעה דחייב לחומרא, וע"ש בתוס' דתמחו רק י"ל דנ"מ לז"ג זס"ל דחייב על ספק ג"כ כיון דא"ל התראה, והרבה יליה בזה ואכמ"ל ודי בזה :

יוסף ראזין.

סימן רצג

להרב וכו' כמוהו"ר אליעזר יהושע הד"ר רב דחמעלניק ולפנים רב ברקוב.

קבלתי קונטרסו, ודין הניין לי, וכנה לזכר כל הקונטרס לא יספיק הזמן, אך בקיצור כך. הנה זונה לאסורה לבעלה וכן במה דמתחללת לכהונה, וכן כל גדרי התורה יש בזה גדר דין דהתורה פסקה כך, או מחמת הסיבה שנעשה, והרי חזינן דגבי מה שנפסלת לכהן וכן מה דבעילה אין לה קנס וכן מה דאין לה כתובה מאתים פסק הרמב"ם ז"ל בה"ל איסוב פ"ט ובה' אישות פ"א דכיון דנשאת שוב אין לה מאתים ושוב אין לה קנס ונפסלה לכהונה, אף שלא נבעלה, והירושלמי והתוס' לא ס"ל כן ביבמות (דף פ"ו) ובכתובות פ"א ופ"ג גבי קנס עי' כתובות (דף י"א) גבי כתובה ועי' (דף ל"ה ע"ב) ע"ש בתוס' בזה גבי בטולה מן גיטואין וע"ש (דף מ"ט ע"א) דנכנסה לחופה הוי בעולה ממש לכל דבר עי' בתוס' כתובות (דף כ"ט ע"א) גבי מחוז' ותוס' גיטין (דף פ"ה ע"א) ואכמ"ל. אף מ"מ מנקות כ"ז שלא בעל אף שנשא בזה לא מפני חזקת התורה דנשואה כבעולה רק מליאות כמ"ש הרמב"ם ז"ל בה' יבום פ"ב הי"ח ובה' איסוב פ"ז הי"ד וכן הדין גבי קידוש ביאה ס"ל להרמב"ם ז"ל בה' אישוע פ"ג ובה' גירושין פ"ו הי"ח דכיון דנתייחד עמה בפני עדים לזורך קידושין ואמר הר' א"ת וכו' מקודשת ודאי וא"א גמורה, אף הבה"ג לא ס"ל כן בה"ל קידושין בטוף, רק עד דחוי דבעל, ומשום דהרמב"ם ס"ל בב"א ג"כ הוי קנין דין לא מליאות טבעית ולכך מהני תנאי וכמבואר בכתובות (דף ע"ד) איחוקש טויות להדדי ולא נקראת מעשה עלם.

ולכך די בזה בעדי יחוד בלבד, והוי א"ח גמורה, ולכך לא ביארו בנמ' הך דסופה (דף ד') לגבי ביאה בקידושין השיעור ביאה כמה, דשם הוי מחלוקת כמה תנאים, הגדר קידושין הוי זה קנין, ע"י בכתובות (דף י"א ע"ב) גבי נתייחדה ולא שהיה עי"ן שם, וצירושלמי גיטין פ"ז גבי נתייחדה לאחר גט מבואר ג"כ לדרך שיעור ביאה, משום דשם לא אמר הרי את רק סתם, לכך ס"ל להרמב"ם בהל' גירושין פ"ו דנתייחדה הוי רק ספק דשם רק מליאות טבעית, כיון דלא אמר לשם קידושין, רק זה גדר דאמרינן דמחז"ג, והארכתי בזה מאוד ואכמ"ל:

א וירושלמי קידושין פ"ב ופ"ג דלא מהני תנאי בביאה לשם קידושין וכן ס"ל להירושלמי יבמות פ"ג דחמש שקידש בביאה הוי קידושי תורה משום דזה דין לא קנין, ולכך לרי"ך עדי ביאה ממש ושיעור ביאה, וגי' ג"כ דהרי צודאי לשיטת הרמב"ם באם נתייחדו בפני עדים לשם קידושין כדת ואח"כ אמרו שניהם שלא בעלה לא מהני כלל וגרע מקידושין אם חזר חוכ"ד ללא מהני, דזה אללינו דין תורה, וגבי יבמה חזינן ביבמות (דף ק"א ע"ב וק"ב) דשניהם מודים מהני מזה"מ יע"ש בתוס' וברמב"ם בזה, דגבי יבמה דליכא שום קנין מה"מ רק זה וגם א"ל דעת וכן רק הקמת שם, וכמ"ש החוס' ביבמות (דף פ"ג ע"ב) דרק בא"ח לכ"ע ל"מ חוקה, ובכ"ח כזה עי"ן בתוס' קידושין (דף י"ב ע"ב) וביבמות (דף ג"ב ע"א) לכך אם אח"כ אומרת שלא נבעלה מהיומן עפ"י דין, והנה חזינן בכריתות (דף י"ב ע"ב) דנאמן לומר בעלתי ולא גמרת ע"ש, אך ע"כ זה רק לקרבן עליו, אבל היא דהוה בה מלקות מבואר שם (ד"י ע"ב ודף י"א) שם ודאי די כדרך המנאפים, ושם הגדר כך דזה דין וכמבואר בספרי פ' תלא פ"סקא רנ"ב ישכב וכו' דשם גבי קנס פ"סקא רמ"ד על שכיבה ר"ל דהתורה גדרה לנו דשכיבה צודאי בעל וזה הגדר דמכות (דף ז'), ואף אם שניהם טוענים שלא בעלה לא כלום היא, וכן בקנס כך ולא הוה ראייה בלא ידיעה, דשבוטות (דף ל"ד ע"א), וזה באמת ר"ל הנמרא שם, ואכמ"ל, דזה רק דכן גדרה לנו התורה, וכמו גבי מומר להכעיס או טובד ע"ז בשחיטה עי"ן רש"י יבמות וחולין (דף ג' ע"ב) ותוס' (דף ד' ע"ב), דהתורה אמרה

דמנבל אף שיש עדים שלא ניבל, זה דין תורה, וכן במלקות וכן עכ"ל וז"ל ע"י רש"י יבמות (דף מ"ב ודף ל"ז ע"ב) ע"ש, (ודף ל"ח) ותוס' יבמות (דף נ"ט) וע"ז (דף ל"ז ע"ב) ותמורה (דף כ"ט ע"ב) ואכמ"ל בזה, אך לאסור אשה לבעלה בזה יש ב' גדרים, א"י המליאות הזנות, וא"י הדין שהתורה גדרה לנו: **והנה** הארכתי בזה גבי הך דיבמות (דף י"א) גבי לר"ת סוטה פטורה מן החליצה דנעשית ע"ז גדר ערוה, ונעשה שינוי בגוף בזה ודאי לרי"ך עדים שיאמרו גדר כמבואר וכו' דלהשנות הגוף א"ח בלא סיבה מליאות ולהפקיע מן חליצה ויבום, ולאחר קינוי וסתירה אז די בזה בשני עדי טומאה סתם כדרך המנאפים וע"א לאחר קו"ם באומר נעמאת לי"מ לזה, וראיה דהרי חזינן דהרמב"ם ס"ל דגבי ספק סוטה לר"ה מתביבמת, ואמאי שמת זינתה וע"כ דלפסוק לעשות הפקעה א"ח בלא דין ובלא עדים ברורים, וזה ר"ל גיטין (דף פ"ט) דבר ברור, וכן ביבמות (דף כ"ה ו"ד ע"ב) וצ"ד בעדים הוא דמפקי וכה"ג ס"ל להראב"ד ז"ל בה' איבו"ב פ"א הכ"ב דע"א לאחר קו"ם הנאמנות שלו רק דין לא מליאות כיון דיש נ"מ גבי אשת כהן בין אונס לרצון כמבואר ביבמות (דף נ"ו) לרי"ך מליאות ממש, זה כוונת הראב"ד, וע"א לאחר קו"ם רק דין לא עלם ואכמ"ל:

והנה יש בזה ארכיות אם בנות האשה נאסרה על בעלה ונעשית הפקעה ושינוי בה, או הבעל אשר בה וגי' גבי אשת כהן באונס רק הבעל אשר בה ואף דהקשו אשה לחיש כמבואר ביבמות (דף פ"ד) ותוס' גדרים: (דף ג' ע"ב) וכי"מ מ"מ מי הגורם, וגי' דבאמת נ"ל דלא כהתוס' יבמות (דף כ"ה) וכתובות (דף ס"ג ע"ב) במשנה ראשונה ס"ל דגם אשת ישראל ברצון נאמנת רק דזה לא כיון דהיא אומרת שנפקעה ממנה א"ח וכמ"ש הרמב"ם בספ"ג מה' מועשרות גבי מוכר אומר עי"ן בגיטין (דף פ' ע"ב) דלאחר זמן אין נאמן ומשמע אף אם היא ג"כ אומרת כן, דלאחר גיטין וגי' דארוסה פלוגתא בירושלמי שם, משום דנקט זנות לא עלם, ומאוד הארכתי בזה דארוסה רק זכות התורה ע"י בגיטין (דף פ"ט) גבי קלא דבת אירוסין וזה חד גדר, וכן גבי דמבואר בירושלמי קידושין פ"א

דאף למ"ד גבי אחיה העבירה דאס קדשה האב לאחר מכירה הראשון שקנה מיעד מ"מ נישואין א"א להפקיע ואכמ"ל. עכ"פ הפקעה א"א כלל רק באונס לכהן דשם לא הוי הפקעה רק דין אריה דרביע עלה משנה ראשונה האמורה ואכמ"ל. וזה ג"כ מה דס"ד דכתובות (דף ט') דאין אשה נאסרת על בעלה רק בקוי"ס, ומה דס"ד, רק דר"ל דהנה מבואר גדרים (דף ע"ו ע"ב) דלאסור הנאסו עליה איי אבל הנאסו עליו יכול אף דמשועבד, וא"כ גבי הך דפ"פ אף דהוא משועבד לה מיד לאחר אירוסין מ"מ אס היא נאסרה מעליו שפיר מהימן ואס רק הוא נאסר עליה לא, וזה דאמר לס"ד ח"ן האשה נאסרה על בעלה, ובאמת רש"י ז"ל ביבמות (דף נ"א ע"ב) ס"ל דקידושין דרנגן שס רק בקוי"ס נאסרה דזה רק בר"ן אבל לאסור לגמרי לא כיון דאינה אסורה מה"מ, ליכא בזה גדר זנות ועונאה ואכמ"ל. והב"ב ס"ל דגם זנות רק ע"י מליאות ממש לאסור, ולהפקיע מבעלה ע"י ב"ד א"א בגדר התורה שגדרה לנו למיתה, ולמלקות רק בפועל ממש או יכולים ב"ד לאסור, ומה דנאמר ונטמאה לאחר קוי"ס שס הוי דין ואל" כמכחול כן ס"ל להב"ב, והתוס' כתובות ס"ל דלאסור לבעלה אף דלאחר קוי"ס מבואר ביבמות (דף כ"ה) דכ"ז דלא בדקו היום אסור זה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל מ"מ דלא קנס ולבעול אינה אסורה מה"מ ע"י ב"ד רק עד כמכחול וכ"ו וזה תליא אס הפעולה שעשאה אוסר לו או מה שנאסרה לבעלה ע"י ביבמות (דף ל"ה ע"א) ע"ש בגמרא, ובאמת מלבד פירש"י ז"ל בגמרא י"ל דר"ל מחמת שאסרה לבעל נאסרה עליו, וכ"מ כגון בן ט' שבא על א"א ואח"כ נתגדל אס מותר בזה, וכן באונס בכהן ובשראל, וכ"כ בזה הרבנים האחרונים ותוס' יבמות וסוטה ואכמ"ל בזה, וכן י"מ גבי ב"א באבר מת או שחוף בעל בעלה אסורה וכמ"ש הרמב"ם ז"ל ומהך דסוטה (דף כ"ו), וע"י מ"ש הרמב"ם ז"ל בפי"מ פ"ג דסנהדרין דזה דבר שבערוה וע"ש בזה אריכות גדול אס זה בגדר מוע' ע"י תוס' קידושין (דף נ"ב ע"ב) ואכמ"ל, וכן הך דקידושין (דף ס"ו ע"א) גבי הך דאביי ורבא, דהוי דבר שבערוה ר"ל ג"כ דכיון דהיא קטויה לו ואסיה ב"א לאסרה, הפקעה א"א ע"י ע"א וכמו המוליא מחבירו ע"ה, וזה רק באשת ישראל

ברטון אבל כהן באונס י"ל דגם רבא מודה, ואכמ"ל בזה, והנה כאן לדינא בעדי כיפור לפי לשון הירושלמי כתובות פ"ז מבואר דהך אס יש חשש דאז זנתה בשעת הכיעור וכ"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ד שהדבר מראה שהוא עבירה, ובירושלמי אמר סוטה ואס הביאה ראייה ר"ל שלא זנתה אז מותרת ועיקר הגדר אס ב"ד אוסרים ע"י אומדנא של עכשיו ורש"י סוף גיטין ס"ל דאף שהאומדנא מוכחת שזנתה אוסרים לה ע"ש בתוס' בזה, דודאי בזמן שהיא עם הרבה בני"א בבה"מ לא זנתה, וע"י ברמב"ם סוף פ"ג מסוטה שפירש הך דפרט למעשה אברים ע"ש ברש"י יבמות (דף נ"ה ע"ב) ולא נאסרה ע"י פרייתא בעלמא, ורש"י פירש דקינא לה רק מזה הדבר, והרמב"ם פירש להיפוך רק דקינא סתם ובאו עדים שנסתרה והס ראו הפרייות של דרך אברים, שוב אין המיס בודקין וממילא אסורה לבעלה מחמת שלא שהתה ע"ש אבל בלא זה ליכא לאוסרה על בעלה רק בעדים והארכתי בזה הרבה, והנה כאן אף לשיטת הש"אילמות הוי ב" קרובים, ובאמת עפ"י דין הס גרועים מע"א והארכתי בזה הרבה במק"א, אבל אף ע"י ע"א א"א לב"ד לאוסרה על בעלה ושאר דברים הס רק קול, אך מ"מ בודאי י"ל כמ"ש הרמב"ם ז"ל הדברים מראין שהיה עבירה אך אין ב"ד יכולים לאסרה על בעלה ואקלר :

בשאר

דברים נו"ש גדר שאסר ע"פ וכו' יראה בתוס' גיטין (דף ל"ה ע"א) ר"ה וגודרת מ"ש מהך דנדרים (דף ל') ונתוס' נדרים (דף ט"ו) וכתובות (דף מ"א) ושבויות (דף ט') ע"ש ויש בזה אריכות גדול בדברי הרמב"ם ז"ל בזה ואקלר מחמת הטורדה :

סימן רצד

ו'להנ"ל

[בגדר חוקת רבנות].

א) **קבלת** מכתבו, והנה אף אס נימא ד"ש בזה גדר חוקה ע"י בתוס' סוטה (דף כ"ב ע"ב) וב"ב (דף י"ב ע"ב) גבי מר בר ר"א גס הוה שוה עמו כמבואר בנדרות (דף מ"ה ע"ב), ולא דמי כלל למ"ש הרמב"ם בהלכות כלי המקדש פ"ד ובהלכות מלכים, דשם

חולין (דף י"ד) בתום (ודף ט"ו ע"ב ודף ע"ו ע"ב), ושבת (דף קכ"ח) ותום חולין (דף ל"ו ע"ב) וכ"מ בזה: יוסף ראזין רב דפה הגי'.

סימן רצה

וזהו ג'ו

יום ב' ה' ניסן תרצ"ד דוינסק.

קבלתי

מכתבו. בדבר המדינות הרבנות שלא היה בניור ההוא. אלא הביד ישבו להם בעיר אחרת. והלדדים באלו לפנייהם ולא בא הביד לברר הדבר בהעיר בודאי לא הוי משפט כראוי. והנס שהיה ברלון הלדדים. מימ כיון שלא הי' כל בני העיר לפנייהם ליה הדין כראוי והבורר לריך להיות דוקא בהעיר. דכן הגדר דגבי כה"ג לימ רק אם הרוב והמיעוט זה בפני זה ולא נחבטלו המיעוט לגבי הרוב. וכן הדין גבי זקן ממרא. וכמבואר בסנהדרין (דף י"ד ע"ב) מה דמייתי ראייה גבי מדידה אם מלאן אביית פאגיי ע"ס. והלא שמה מיירי שרוב סנהדרין היו שם ורק המיעוט נשאר בלשכת הגזית. עכ"פ חזין דרק אם הרוב בפני המיעוט אז הוי זקן ממרא דלא המיעוט י"ל כהרוב. אבל זה שלא בפני זה לא כלום. וכן גבי רב וביד לריך הסכס הליבור ולריך לימלך בליבור ע"י ברכות (דף כ"ה) ומ"ש הרמב"ם בפיה"מ פ"א דכריתות ובה' סנהדרין ובה' כלי המקדש. ורק אם המיעוט בפני הרוב אז הם מחבטלים ע"י בהוריות (דף ג' ע"ב) רובו ככולו. ומיר (דף מ"ב) ומה (דף כ"ט) וכ"מ בזה. ע"י במדכי פ"א דב"ב ותום סנהדרין גבי עיבור השנה ואקלר: יוסף ראזין.

סימן רצו

וזהו ג"ו

קבלתי

תכריך מכתבו. והנה ע"י רש"י בחולין (דף קל"ז) כבר עמדו ע"ז. אך הכ"מ במעשר בהמה דוכ"ז או בחו"ל דלא קדוש ליקרב גס דיעבד ע"י צ"ק (דף י"ב ע"ב) ותמורה (דף ז' ודף כ"א) ובכורות דף ג"ב) אז שפיר יכול לקדש בו אשה ונמכר חי. ומאוד הארכתי בזה ואכמ"ל. וכן נימ כגון הפריש מחדש על יסן דס"ל להרמב"ם בהל' בכורות פ"ז הי"ס דהוי מעשר דיעבד ושם רק דין לא קדשה וכן נימ גבי

רק בשררות ולא בדי' והוראה. דשם רק מי שהליבור מקבלין אותו וסומכין עליו. וגבי מלך יש נימ דגבי ירושה א"ל הסכס של כל הליבור ע"י במ"ש הרמב"ם בפיה"מ פ"א דכריתות דשם נקט או וכו' ונימ לריך משיחה כמבואר בגמרא לא בשביל דהוי כמו מלך חדש רק לסלק המחלוקת במ"ש הרמב"ם ז"ל בה' כהמ"ק ע"י ברש"י ר"ה (דף ב' ע"ב) אבל מלך חדש לריך דוקא הסכס ליבור כמבואר בברכות (דף ג"ה ע"א). אבל גבי הוראה בלא הסכס ליבור א"ל כלל להמנות על הוראה כיון שאין לנו גדר המיכה ברשות סנהדרין (דף ה' ע"ב) ובירושלמי פ"י דשביעית וגיטין פ"א והרבה יש בזה להאריך ברש"י סנהדרין (דף פ"ו ע"ב) וברמב"ם דסוחר א"ע. וא"כ מי יכול לאחור. ועכ"פ אם אין הליבור רוליס לכמוך על הוראה של הוטד אין חיובים לקבלו. וגדר דהוראה ביד ע"י בהוריות (ד' ב' ע"ב) ובירושלמי שם בענין בינו לבין עמלו דיכול לעשות וכ"ס עכשיו. וע"י חולין (דף נ"ט ע"ב) גבי עיזא כרכו. והרבה הארכתי בהך דחולין (דף ק"א ע"ב) ואכמ"ל. וע"י ביבמות (דף קט"ז ע"ב) גבי עובדא דר"י ע"ס בזה דחזין דמוחר. וע"י בירושלמי כמו שהוא סובר. וע"י בירושלמי פ"ז דפסחים גבי ר"ג שטעה ק"פ. ע"י בירושלמי ע"ז ספ"ג דמקשה על ר"ס כה"ג. ובדמאי פ"ג ה"ב. עכ"פ מבואר כן. וע"י מוסיק (דף י"ז ע"א) לורבא וכו' עבד דינא וכו' ואכמ"ל ואקלר:

בגדר השידוכין. הנה אם עדיין

לא השליש הנדן אם יחברר בביד אף שלא בפניו שיש לו ח"ג אז יכול לבטל הקשר במ"ש תום כהובות (דף ג"ה ע"א) דאם נתן מטות אז מן הסתם חקר על מומין ומחל ובלא מטות לא חקר ע"ס וע"י בכורות (דף י"ג ע"ב) ע"ס בזה:

בענין מה שכתב עוד. מה לנו

גם לימה שנתקשה הרבה לא מתרכך ע"י נדה (דף כ"ב ע"ב ודף נ"ו) ע"ס גבי בשר ואכמ"ל בזה:

במה שהאריך בגדר הקורקבן אם

אין מבחון שום היכר שינוי כשירה לעור הוי כבשר והוי סמימה טובה לרש"י. ובפרט בעוף דרכיך ע"י

אם המכה גרמה שתיי' רואה מן המקור
 וזה נפ"מ בין הרואה דם מחמת מכס
 (כד' ע"ז) ובין דם המכה ואכמ"ל אך
 לדינא ח"ו להקל בזה:
 יוסף ראזין רב דפה הגי"ת

סימן רצו

להב' החו"ב וכ"ו אר"י
ל"ב לאנדעבערג שיר"י
באשוואצק.

גבי מוקלה [הקשה על מה שכתב
 האחרונים דאין מוקלה בשל גבוה דענין
 מוקלה הוא ע"י הקלאם בעלים ואי"כ
 בקדשים לדינא בעלים לא איחקלי כלל
 וקשה מפסחים (דף מ"ח) דאין להביא
 נסכים ממוקלה דל"ה ממשקה לישראל
 הרי דגם בשל גבוה שייך מוקלה ע"י
 בפרשת מרדכי לרי"מ בנעט וז"ת ילחק
 אר"ח ס"י מ"ב].

דף דפסחים נעשה מוקלה קודם
 שהקדישו משא"כ על הקדש י"ל
 דלא חל וע"י חוס' שבת (קט"ז ע"ב).
 ורק מוקלה מחמת שאר דברים ולא
 מחמת זה גופא דהקדש כמבואר בשבת
 (דף קכ"ג) ומנחות (דף פ"ח ו"ז) וכ"ו.
 ובדל"י מוקלה מותר בהנאה כמ"ש החוס'
 פסחים (דף כ"ו ע"ב) וע"י ב"ה (דף
 כ"א ע"ב) דמחלק שם בין מגע טכור"ס
 ציין ובין מוקלה. מחמת דזו אסור בהנאה
 חה מותר וע"י בתוס' ע"ז (דף ס"ו ע"ב).
 וגם בהך דפסחים שם קאי גבי י"ן מן
 צור ואף דעדיין לא הוקבע למעשר
 ולטבל וע"י ב"מ (דף פ"ח ע"ב) ומעשרות
 וע"ז (דף ג"ו ע"ב). ומ"מ אסור מחמת
 דנסכים חמירי דלר"ך דוקא מחולין
 גמורים ע"י במנחות (דף פ"ב) ובכרמ"ס
 ב"ה משא"כ, וכן בקרבן רק אם מקריב
 אבל לא היכי דנשאר, ונ"מ כמו בחודה
 וע"י בתוספתא קרבנות ומנחות (דף
 פ"ו ופ"ח) ומעילה (דף ד') וזבחים
 (דף פ"ח) ואכמ"ל:

יוסף ראזין.

סימן רצח
ו'הג"ר

גבי קידוש ידים [הקשה על הגבורת
 ארי יומא (דף כ"ד) שכחב דלר"ש דס"ל
 דהכהנים שפמדו על הפיים היו מלובשים
 בכנדי כהונה, דגם לריבין לקדש ידיהם
 ורגליהם קודם הפיים ותמוה ממשנה
 יומא (דף ל"ו) וגם בתוס' זבחים (דף
 כ"א) מבואר דהקידוש הי' לאחר הפיים].

מעשר בהמה של חו"ל אם נכנסו לדיר
 והפרישו בחו"ל או שהיו מחו"ל והביאו
 לא"י דזה ביד חייב מה ששוקבטו וטבלו
 ומעשר שלהם ע"י בכורות (דף ג"ש ע"א)
 ברש"י ד"ה ודילמא, וזוה י"ל מ"ש החוס'
 בחולין (דף קל"ו ע"ב) על רש"י במ"ש
 דאין נוהג שלא בפני הבית, ור"ל דגדר
 קדושה אין בו ואכמ"ל:

ב מ"ש בדבר ס"ח הארכתי בזה
 הרבה בהך בעיא דב"ב (דף
 קנ"א) אם איקרי נכסי ואי"כ לא חל
 שיעבוד בע"מ עליהם פ"ש בב"ב (דף
 מ"ג ע"א) שאני ס"ח דלשמיעה קאי ור"ל
 דאין בו קנין הגוף ממש ולכך יש שיטה
 צירושלמי נדרים פ"ה דאף אם קידש
 בס"ח שלו אינה מקודשת וזה ר"ל רש"י
 פנהדרין (דף ק"ג) דאין עליה גדר
 שללה בעיר הנדחת:

ג מה שהאריך הרבה במ"ש הרמב"ס
 י"ל גבי משורר ששיער ר"ל כך
 דפיקר החיוב הוא שלא יניח עבודתו
 ויעשה עבודת חבירו ונ"מ אם זר ח"מ
 על שירה וכן נ"מ גבי שומר של לוי"ס,
 אך שם ג"כ הוי שמירה עבודה בפ"ע
 או לא ע"י רש"י בכורות (דף ל' ע"ב)
 דעבודת לוי"ס הוי משוער ומשורר ומשרת,
 ומה ר"ל משרת י"ל דהיינו שומר ע"י
 רש"י פירובין (דף י"ג ע"ב) לכנד פזרה
 וע"י חמ"ד (דף כ"ו ע"ב) דנקרא עבודה
 שמירה, וכן משמע מדברי הרמב"ס
 בטהמ"ל, ואף דקיי"ל בב"מ (ד' ל"ג ע"א)
 דמשמר ליה כמו עושה מעשה ע"ש אך
 רק שמירה שזה של כיבוד זה הוי עבודה,
 משא"כ בהך דב"מ שם רק בשביל היוזק
 ליה פעולה ומ"מ הנה מבואר בערכין
 (דף י"א ע"ב) דמשה רבינו ה"י משורר
 עי"ן שם ברש"י ד"ה על פסקי קול
 ומבואר בחמ"ד (דף כ"ו ע"א) דהוי
 שומר ג"כ דכיון דהשמירה רק כלילה
 וכמ"ש הרמב"ס סוף הלכות בית הבחירה
 וכ"כ החוס' פירובין (דף כ"ג) וביומא
 (דף י' ע"ב) ושירה רק ביום מותר
 דנמלא שלא שייך הני עבודות זה לזה
 ואכמ"ל:

ד בדבר שהאריך אם תחב רופא
 וכ"ו וע"ז ראהה דם
 בודאי טמאה נדה מה"ס ומה נ"מ לנו
 כיון דגם באונס טמאה כמבואר נדה
 (דף ל"ו ע"ב) וע"י (דף ח' ע"ב ודף י'
 ע"ב) גבי אין בודקין ביד ע"ש ברש"י
 אבל טמאה מה"ס, ומאוד הארכתי בזה
 בדברי החוס' פ' אחרי ופי' תוריע ע"י
 בתוספ' פ"א דנדה גבי הכחה בעלה,
 וכן בהך דנדה (דף ע"ז ודף מ"ו ע"א)

כיון דדם בקדשים ליכא טומאה ולי' דמי' מטלה בחטאת בטל ואכמ"ל. ואף בראוי להזאה ע"י רש"י מעילה (דף ה' ע"ב) ד"ה אלא דמוקי רק בשמי כוסות ומחמת זה דמוקי שם בטמא ע"י זבחים (טף ל"ד ע"ב) ואכמ"ל :
יוסף ראזין.

הנה יש בזה אריכות גדול אם קידוש גופא הוי עבודה ע"י זבחים (דף י"ט ע"ב) דזה גופא הוי עבודה ע"ש בחום' דמקשו מחמת לאין ישיבה, והנה הרמב"ם ז"ל בפיה"מ זבחים פ"ב כתב הטעם דיושב לא מחמת אין ישיבה, ובחיבורי כתבתי משום דזה גופא עבודה, ובאמת תליא בהך דר"מ ורבנן ביומא (דף ל"א) אם מקדש ערום או לבוש דכיון דזה גופא עבודה לריך לזה בגדים, וכן תליא בהך בעיא אם לינה פוסלת בקידוש ע"י זבחים (דף ק"ג), וכן נפ"מ בין קידוש ראשון דזה דין דשם הוי גדר עבודה ובין שאר קידושין, או כגון שה"ל או היסח הדעת, וע"י בירושלמי יומא ספ"ד דס"ל דקידוש ראשון לכו"ע לריך דוקא כיור ונפ"מ בין לשון קידוש ללשון רחוק, וא"ש דברי הר"ש בפרה פ"ג דלכאורה הא מבוחר במשנה, רק דנפ"מ אם קדוש או רק רחוק, וכן נפ"מ גבי קידוש ידים דאם נימא דזה גופא הוי כמו עבודה חלילה פוסלת בקידוש אפי' כ"ש ע"י חולין (דף ק"ו ע"ב) וכמו בעירובין (דף ק"ב ע"ב ודף ק"ג). אבל אם נימא דזה רק לנודך יהיה דוקא רוב כמו בכל נפ"י בחולין שם ותליא במחלוקת דר"מ ורבנן ביומא (דף ל"א) כמ"ש :
יוסף ראזין.

סימן ש

[להג"ל]

במ"ש החום' זבחים (דף כ"ז) ד"ה ש"מ [דכתבו דדם המובלע באברים הוי דם לענין דם חטאת שניתו על הבגד וקשה מלקמן ל"ג דבאינו ראוי להזאה אינו טעון כיבוס].

כבר עמדו בזה, אך ר"ל כמ"ש החום מעילה (דף ה' ע"ב) ורש"י זבחים שם דגם דם של האברים נכנסין לנזאר בשעת שמיטה ובאמת הם ניכרים בהדס ע"י כריתות (דף כ"ב) גבי מחלוקת דר"י ור"ל וחולין (דף ל"ו) ופסחים (דף כ"ב) :

ב) מ"ש בהך דחולין (דף י"א) [ר"ל יף רוב מרישא של עולה לרש"י

זבחים (דף פ"ו) דכלי שרת מקדש פסולין ליזרק הדם לכחמילה ולהעלות האברים ע"ג המזבח וא"כ אף אם עריפה הוא כיון דנתן הדם בכ"ש מקדשו ליקרב, וכי מימא כיון דבטרפה מבוחר בזבחים (דפ"ד) דעלמא חרד לכן לא מהני קדושת כ"ש, ז"א דהא בחום' זבחים שם מבוחר דקדושת כ"ש מהני אפי' בהני שירדו שלא ירד]. גבי טרפה פקע כל הקדושה לגמרי ע"י תמורה (דף י"ז ע"א) אעשית איסוריה ולא שייך בה גדר לא חרד וע"י בחום' זבחים (דף ס"ח ע"ב) שם וע"י קידושין (דף נ"ז ע"א) ואף דמהך זבחים לא משמע כן (בדף ק"ד ע"א) וע"י מנחות (דף ע"ח ע"ב ודף ע"ט ועפסחים דף ע"ג ע"א) והרבה יש להאריך בזה :
יוסף ראזין.

סימן שא

[להג"ל]

עגור שיריים [אם מותר לאכול הבשר קודם שפיכת שיריים].

כבר כתבתי בזה בחיבורי ח"ז מהך דסנהדרין (ד' ס"ג), וכ"כ בחולין (דף פ' ע"ב) מחמת לא תאכל וע"י חום' זבחים (דף מ"ג ע"א) דלא תשיב

סימן רצמ

[להג"ל]

יום ב' מנחם אב תרצ"ה מצון הק"ץ. קבלתי מר' נגדר כיבוס, [הקשה על לפניה פטנה ע"י הכ"ס מכלאים בזה דזבחים (דף ל"ג) דדם פסול אם ניתו על הבגד אין טעון כיבוס דאף אם ראוי להזאה כגון בטמא היכי דהליך מרלה או בשל ליבור, אך מ"מ שם פסול עליו, וקשה דהרי מבוחר בחום' זבחים (דף ל"ב) דדין דם טמא דלא בעי כיבוס פיירי כנשבר הליץ או אינו על מלחו, הרי דמיירי באינו ראוי להזאה].

אני כתבתי דלא כהחום' שם דיש בכיבוס גדר מטלה וכן גבי דם שנשמת לשיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דזה הלי"מ דמשקי' בי מטבחי"א עהור ודכן כדס"ד בפסחים (דף י"ז ע"ב) לר"פ כן פסק בה' טמ"א וכן פסק בה' פסוהמ"ק ספ"א וזבחים ספ"ד בפיה"מ מ"מ משמע בה' משה"ק פ"ה ה"ט דהך דהי"ג י"ל דהך שנשמת קאי אבהמה מ"מ מה"ס משמע דגם דם כן ולמה

סימן שב

וזהו"ל

יום ד' כ"ב מנחם אב תרצ"ה מעון הקיץ.

מב' קבלתי והנה כ"כ בחיבורי שזם מקשה הירושלמי פסחים פ"א גבי אס נטמא הדם דהוי כמקבל מיס ותליא אס אויר כלי מקדש. ע"י זבחים (דף כ"ה ודף פ"ו ודף ל"ב פ"ב) מה דמביא שם ראייה מן כיבוס למעט צפוף דלמא לן קרא. והרבה הארכתי בזה בחיבורי מיג וח"ו :

ב גבי טוף טריפה [מה שחזר להקשות על דבריו לעיל דבטריפה פקע כל הקדושה, ומשויה ל"ש בו דין דלא חרד. וקשה מזבחים (דף ס"ט) דפליגי ר"מ ור"י אי מליקת טוף טריפה מטמא זביה"ב, ואס פקע הקדושה הלא הוי כמליקת חולין ולמא לא מטמא, ובשטמ"ק שם כתב דלר"מ דס"ל דטריפה מטמא מידי נבילה גם בטריפה עלה לא ירד:]

הר"א אני כתבתי מהך מחלוקת (בד' ס"ט) ומהך דפסחים (דף ע"ג ומזבחים דף ק"ד) גבי טור, וגבי טוף נימ לטובה ע"י רש"י חולין (דף ג"ה פ"ב וזבחים דף ל"ה) וטוספתא מעינה וטוס' זבחים (דף מ"ו) וכ"ת אס זה גיב הוי חלק מהקרבת ותליא בכך מחלוקת גבי טור שם. ובאמת י"ל דכך דזבחים נפ"מ לדידן דקיי"ל דאס נעשה מחוסר אבר קודם קבלה פסילה א"ך בטריפה כיון דלא ליכא גדר טריפה לאחר שחיטה או מימ יש שם עליו. והנה זה תליא בקראי דיליף במנחות (דף ו') ע"י בתוס' מעילה (דף ח' פ"ב) ובתמורה למעט טריפה אס משום משקה ישראל ל"ש זה לאחר שחיטה אס משום דין שם שפיר י"ל דגם כה"ג כן, וע"י בתוס' זבחים (דף ע"ו פ"ב ודף פ"ד) מה זה מילוי צפוף אס קבלה או שחיטה וע"י בזבחים (דף י"א ודף ל"ב פ"ב) וגדה (דף מ') ע"ש וע"י בירושלמי מיר פ"ו גבי נקיבת הוושט לגבי חרוד רקב לאחר שחיטה דלא כלום, וטוס' חולין (דף כ"ח ודף ל"ב ודף ל"ז), ונימ גבי מליקה אס אלה זר ביבמות (דף ל"ג ושבת פ"ב) בירושלמי אס יש גם גדר טריפה ואכמ"ל בזה. וע"י בקידושין (ד' כ"ז ע"א) גבי ליפורי מזורע טריפה פ"ש בזה, ובתוספתא בזה וכ"מ ובדבריו בירושלמי מיר פ"ו דמחלוקת גבי טריפה

מתיר וע"י בתוס' מנחות (דף כ"ז פ"ב) ד"ה קומץ ע"ש גבי אימורים וטוספתא קרבנות פ"ט ע"ש וכן נימ גבי אימורים אס די בגדר הימר כוזה מהס וכן ובי הפלגה ע"י (דף ג"ז פ"א) וע"י יומא (דף כ"ז פ"א) ע"ש בתוס' ישנים הנירסא (ודף מ"ו) ומנחות (דף כ'), וכן נימ גבי הך דאזכרים שללא דזבחים (דף מ"ו פ"ב) דטוב אין בו ריח נימח אס או מטכב הכשר מלאכול דגדר מתיר טוב ליכא לכופ"ע כיון דאין בו ריח נימח א"ך מימ גדר הך דפסחים (דף י"ט פ"ב) יש וע"י ברמב"ם בה' פסוהמו"ק פ"ג וע"י וכ"מ בזה ואכמ"ל :

ב בגדר מטמא העוף [הקשה בזבחים (דף ס"ט) דמליקה שהוא לפני הוה"ל והיא מהרת אס האיסור אין מטמא בגדים זבית הכליפה וע"י בתוס' דמליקה המהרת דאס עלה לא ירד אינה מטמא זביה"ב, וקשה דהא ר"י ס"ל שם (דף פ"ג) דגם ובנסכים דאס עלו ירדו דאין המזבח מקדש פסולים רק בהקטרה וא"כ איך יש מליאות שהמליק' מהרת בחטאת העוף אס האיסור שלא ירד דחטאת העוף אין למזבח אלא דמה הא ס"ל דמרד:]

הארכתי בכך דזבחים (דף ס"ה פ"א) איך משכחת לאכול ולהקטיר בחלי זית הא בעולה ליכא אכילה ובחטאת ליכא הקטרה וע"י בירוש' יומא פ"ה דפר העדה עם פר משיח די כדי הואה א' לשניהם, ע"ש. אס נחטרה, נמחנת ששניהם לומדים זה מזה וע"י זבחים (דף ג' וכרייתות דף י') וביומא דף מ"א) דגבי מטמא מקדש באים שנים תחת א' וא"כ סד"א דמלטרף קמ"ל וע"י מעילה (דף ז' וזבחים דף ק"ב) ע"ש בזה דמלטרף בזריקה אחת, וכן י"ל גבי חטאת מעוברת בתמורה (דף י"א) דזריקה אחת מהני לשניהם א"ך דלא הוי מליאות ובשיטת הרמב"ם ז"ל ואכמ"ל. וע"י פסחים (דף ס"ג ע"ב) גבי הקטרת אימורים על חמץ ע"ש, וע"ש (דף ס"ד). ובאמת י"ל דנפ"מ בכהן אס יש לו חמץ שפיר עבר גם במקטיר חבל אס יש חמץ לחבורה או לא איכפת לן וא"כ טוב י"ל דלא פליגי כלל וע"י בירושלמי שם, וגם נפ"מ אס לכתחילה לריך להקטיר אימורים לשם בעלים ע"י ריש זבחים בתוס' שם ובספרי פ' קרח ובזבחים ז"ל בזה ואכמ"ל ודי בזה : יוסף ראזין רב רדוינסקי

לכע"מ. אדם מן השוק שתופס מטלטלי
 בנכסי ראונו לנורך שמעון שהוא בע"מ
 קונה. וקשה מדוע לא כתב בפשיטות
 שתופס מטלטלי ראונו לנורך שמעון,
 כמו ברש"י כתובות (דף פ"ד ע"ב) ד"ה
 החופס, שכתב שליח החופס מטלטלין
 של לוח לנורך בע"מ, ושם לא מפרש
 רש"י בנכסי לוח, וכן בבב"מ (דף י"א ע"א),
 ומה כוונתו, „בנכסי ראונו“]. ג"מ אם
 תופס כדי שזוכה הפעל חוב, או תופס
 כדי שלא יברית הנכסים, ע"י בחוס'
 כתובות (דף פ"ה ע"א) ד"ה אית לך
 פ"ט, וב"ב (דף ל"ה ע"ב) בהך מחלוקת
 אם תפסין או לא, [הרי יש החפסה
 שלא יברית כמו הפס שתפסה הנייר
 שלא יברית לה החוב], וב"ק פ"ט, וכן
 במ"ש החוס' בשם רש"י גיטין (דף ט'
 ע"ב) גבי לא יתנו לאחר מיתה, ע"ש
 רק דלא יוכל לחזור בו, וכן ס"ל להר"ש
 והרמב"ם ז"ל בה' עבדים, וכן בהך
 מחלוקת דר"מ ורבנן גבי לקט פאה
 לפלוני עני, נפ"מ ג"כ אם קודם שנתן
 הפאה להעני אם העני נתעשר ממנו,
 אם למ"ד זכה אם יכול ליטן לו, וכן
 י"ל להיפך לרבנן ואכמ"ל:
 יוסף ראזין.

סימן שה

יום א' י"ג תמוז תרפ"ט דוינסק

לה"ר יחזקאל ג"י

באציא בל"דו.

קבלתי מכתבו, [הקושיא, ברש"י כרימות
 (דף י"ז ע"ב) ד"ה אפשר, כתב לרי
 זירא דאשס תלוי אינו בא אלא להגן
 וכו' וקשה מלקמן (דף כ"ז ע"ב) דרי
 זירא לא ס"ל כן].

והנה עיקר מה דפליגי ר' זירא ורבא
 (בדף כ"ז ע"ב) תליא במה

דפליגי בירושלמי פ"ג דהוריות ה"א דאף
 דקיי"ל דאשס תלוי רק במקום שוראי
 חייב חטאת, מ"מ אם זה דין כך וכל
 מקום שאין חייב על ודאי חטאת פטור
 מאשס תלוי, או זה רק בגדר חיוב
 התורה, אבל למשל אי נשיא דמבואר
 בהוריות (דף י"א) דאם אכל חלי זית
 עד שלא נתמנה לנשיא וחלי זית משנתמנה
 פטור, דלא שיה בקרבן, אבל אם אכל
 ספק חלב עד שלא נתמנה חלי זית,
 ומשנתמנה חלי זית, דלגבי אשס תלוי
 אין נפ"מ בקרבן חייב, או כיון דליכא
 חטאת ליכא א"מ, ועוד יש נפ"מ ע"ש,
 ולרבא דאמר שכל להגן עד שיברר.

שנעשה נבילה וחוס' חולין (דף ל"ב)
 אם חייב שתיים וע"י מנחות (דף ו'
 ודף מ"ה וחוס' חולין דף כ') ע"ש וכן
 נפ"מ גבי כהן שאכל מליקת פולח המוקף
 אם חייב ג"כ משום נבילה וסריפה או
 לא וע"י חולין (דף ק"כ ע"א) ובפ"ק
 דמנחות (דף ה' ע"ב) ואכמ"ל:
 יוסף ראזין.

סימן שג

להעורף, ה"כוב"י יצחה
 שטעורנהע"ל במונקאמש.

מ"ש בשיטת רש"י יבמות (דף נ"ט
 ע"ב) גבי יבמה נשוק איכא רק
 טעה, הארכתי בזה דרק יבמה שאינה
 פומדת ליבוס כמו של חייל ועשה וכדומה
 יבמות (דף כ' ודף פ"ב) אבל יבמה
 שפומדת להתייבס וקיי"ל זיקה דאורייתא
 שוב לוקה מה"מ גם לרש"י ז"ל וכן
 יבמה ארוסה אף דיש קרא לרבות ביומא
 (דף י"ג וחוס' י"ז ע"ב) מ"מ לא הוי
 זוקקה כ"כ בגדר קנין, וע"י בירושלמי
 ב"ב פ"ה ע"ש וע"י קידושין (דף ע"ז)
 ובירושלמי פ"א דיבמות וע"י בירושלמי
 הובא בחוס' סוטה (דף י"ח ע"ב) דגבי
 יבמה שזנתה אין בה מלקות, וז"ל
 דהטעם כמו מחזיר גרושתו קידושין (דף
 ע"ח ע"א) דרך הו"י וע"י בחוס' יבמות
 (דף מ"ט ע"ב) ד"ה אי כרב:

ב גבי קשר של תפילין [ע"ד שו"מ
 אבני נזר א"ח ס"י קפ"ג דהני
 דנכסי תפילין של אחריים ומשנין הקשר
 לפי מדה ראשם לא ילאו ידי חובתם
 משום דלא הוי קשר של קיימא], זה
 תליא בהך פלוגתא דעירובין (דף ל"ז)
 דלמ"ד עניבה לאו קשירה מעלייתא,
 א"כ חזין דאף דאינו קשר של קיימא
 מ"מ קשר לתפילין ומסוכה (דף ל"ג ע"ב)
 גבי אגד ע"ש בזה:

ג וע"ד מש"כ [בטעין שכתוב ב"מ
 על ראשי המכתבים] מדברי
 הגאון, הוא ר"ה גאון הובא בה"מ
 פ"א משבת:
 יוסף ראזין.

סימן שד

יום ג' כ' תמוז תרצ"ד דוינסק

לה"ר חיים יצחה שו"ב
 דויבאלמאוסקי במומושוב
 מאזאוועצק.

מ"כ קבלתי, [הקושיא, ברש"י גיטין
 (דף י"א ע"ב) ד"ה החופס

בכאן לא שייך זה, דאס יתכרר פטור
 לגמרי, אבל לר"ז חייב דהרי אס ימות
 ליכא כלל גדר קרבן, אבל באמת ס"ל
 לר"ז טעם של רבא, וע"י שבועות (דף
 ח' ע"ב) ע"ש בזה, ועיקר הגדר אס
 א"ת הוי בגדר קרבן שחייבה התורה
 או רק מחמת הני טעמים, פליגי בזה
 הרמב"ם והראש"ד, בהלכות מעשה
 הקרבנות פרק י"ח, אי אס זר קרב א"ת
 בחוץ אס חייב, וע"י בכריתות (דף י"ח
 ע"א), אך עס אס שחט וכוון אס זרק,
 וכן נפ"מ אס הפריש א"ת וקודם
 שהקריבו עבר עליו יוהכ"פ למכפר על
 ספק מה יעשה בהקרבן, וע"י בכריתות
 (דף כ"ג ע"ב) ואכמ"ל:

יוסף ראזין רב דפת

אס ירלה ימחול לשלוח מכתב
 כפול ואשיבו. הניג.

סימן שז

עשיק עריח תמו דהאי שתא תרציב
 דוינסק.

**להרב המופלא כמודה"ר
 דיים נ"י באציא.**

אברקשן עוד הפעם למחול להעתיק
 לי מ"ש לו אשתקד בנידון שליחות במלוה.
 נא בזה, ודמי השילוח אשלחם לו ברב
 תודה, נא בזה:

יוסף ראזין רב דפת הניג.
 עוד הפעם אכפול.

סימן שז

עשיק שבת הגדול ט' ניסן תרצי"א
 דוינסק.

**לה"ר יחזקאל נ"י באציא
 ברודו.**

השאלה, בגדר דישון המגורה אס הוי
 עבודה תמה דרש"י ז"ל סותר את עלמו
 מיומא (דף כ"ד ע"ב) לרש"י סנהדרין
 (דף פ"ג ע"א) ויש ליישב קלת עמיד
 הסויכ אמור מובא בליפ ה' מח"ע דגר
 מערבי הוי עבודה].

קבלתי מכתבו כעת ואני טרוד מאוד
 בהרבה שאלות. בגדר דישון

המגורה ע"י מעילה (דף י"ב) ומוס'
 בכ"מ מנחות (דף פ"ו ע"ב) וברמב"ם
 בפיה"מ תמיד פ"ו גבי שתי גרות ע"ש
 ור"ל כך דגבי נר מערבית הארכתי
 להדלקה הוי עבודה ושם גס העבה הוי
 עבודה גמורה לא שאינו תמה, ושם הוי
 לריך להדליק דוקא מן מזבח כשיסת
 הרמב"ם ז"ל בה' תוי"מ ולכן הוה תמה

רק סילוק, והרבה יש להאריך בזה, וכן
 בדישון מזבח הפנימי ע"י הוס' יומא (דף
 כ"ט ע"ב) ובירושלמי בזה ומוס' יומא
 (דף י"ד ע"ב) דהוה רק בצוקר וע"ש
 בחו"י ד' ל"ג, אך הרמב"ם בפיה"מ
 תמיד ס"ל דהוה גס בערב בפ"ו ע"ש.
 וזה אס זה דין או רק שלא יהא חליה
 וכמבואר בירושלמי פ"ג דיומא ומוס'
 (דף כ"ט ע"ב), וכן הגדר גבי דישון
 מגורה, וע"י במוס' יומא (דף כ"ו ע"א)
 וחוי' יומא דף ל"ג) דיכול להקפיד גס
 בלא דישון, ובירושלמי לא משמע כן
 דרק בגופו ואכמ"ל. עכ"פ כך דשל נר
 מערבי הוי זה עבודה תמה רק מ"מ
 סילוק ושל שאר גרות לא הוי עבודה
 תמה ואכמ"ל בזה ואקלר:

יוסף ראזין

סימן שח

יום ב' אדר א' תרצ"ה דוינסק.

**להב' ברוך נ"י
 הויכנילערנמער**

בנתמורה (דף י"ח) תשא ובאת מה ענין
 להו אפי' ממירעיהו].

יש נפ"מ בין בעלים לכהן בעמיה
 ע"י בכורות (דף כ"ו) ובין הכהן
 להקדשה ושם מיירי בהך דיבמות דהוה
 של שותפות הכהן, ועוד נפ"מ ד"ל דרק
 אס עלה לרגל אז עבר אס לא הקריב
 בעשה או בלי"ת אבל לכחילה לעלות
 לרגל בשביל זה אינו מחוייב וע"י ברש"י
 בילה (דף י"ט ע"ב) דלא כתב כן, אך י"ל
 כן וזה קרא דובאת והבאת ר"ל דאס בא
 אזי לריך להביא, אבל כשאין לריך ברנל
 לילך לירושלים להקריב ולכך חייב לה
 הרמב"ם במ"ע בפ"ע, וכבר הקשה
 הרמב"ן ז"ל בסה"מ על הרמב"ם וזה
 ר"ל בנתמורה (דף י"ח) הניל דיקט קרא
 תשא ובאת ר"ל דלריך בשביל זה בפרט
 להביא ואכמ"ל:

יוסף ראזין רב בדוינסק.

סימן שט

עשיק י"ט מח"ש דוינסק.

**להעורה ירחון הכיוב
 מר יצחקה שמערהנהער
 במונהאמשו.**

בגדר מים ציין [הקושיא לשיטת המוס'
 ביל' (דף ל"ט) דמים ומלח לגבי עיסה
 כוי מין צמינו, כיון דעיסה לא נעשה
 אלא בהך, אמאי אמרינן בע"ז (דף ע"ג)
 דמים ציין הוי מין באינו מינו הא בשנת
 (דף ע"ז) מבואר כל חמרא ללא דרי על

מד חלה מ"א לאו חמרה הוא, וא"כ הוי מין במיט].

בן מוכח בירושלמי מ"ז פ"ה ה"א במקום שהמים נמכרין במדה ר"ל דרך מציגה לא בטלי כיון ביין, וע"י בתום חולין (דף כ"ז ע"א) דהמים נהפכין ליון וע"י בתום זבחים (דף ע"ח ע"ב) ד"ה דלי ע"ש. והרבה הארכתי בזה [בל"פ פ"ה דנזיר] גבי נזיר ששמה יין מזורג בכמה לוקה, וע"י בתוספתא מכות פ"ד ונזיר פ"ד בזה, וע"י בתום זבחים (דף כ"ב סוף ע"א) גבי לא במזוג. והרבה יש להאריך בזה בשיטת רש"ב ב"ב (דף ל"ז ע"ב) גבי יין מזורג לנשכים דהוא תמוה, וע"י בכורות (דף י"ז ע"א) ביין שלא נשהה, ומ"מ ס"ל להרמב"ם ז"ל בסוף ה' תמידין ומוספין, דאם יצרכ מי החג ביין נשכים של חג כשר ויעלה ע"ש בזה ובתום עירובין (דף כ"ט ע"ב) גבי שער ובכ"מ שם בזה והרבה יש להאריך בזה. עכ"פ הירושלמי ס"ל כך :

יוסף ראזין.

סימן שי

יום ב' ט"ז כסלו תרצ"ד דוינסק.
וְהַיְיָ יְהוֹכָד בְּאֵינָא
מֵרֵאָרְאֵמָסְהוּ.

קבלת מכתבו. [הקוש"א, בנדוע ביהודה מהדו"מ סוף חלו"ח, כתב דפכים קטנים מוקפין למיד פתיל מלילין רק על שלמן ולא על מה שבת כן, ע"ש. וקשה מתום חולין (דף ע"ב ע"ב) שמפורש להיפוך].

וְהַיְיָ בזה הגדר כך דשנת (דף פ"ד וחגיגה ותום' גדה דף ה' :) גבי פכים קטנים ע"ש הטעם ברש"י ותום' מחמת דאינם ראוי למגע, ומ"ש התום' מן רוק דבאמת הנה הרמב"ם ז"ל פסק בהל' מטמאי משכ בפ"ח ה"ד דאם תחב אלגע לאויר כ"ח לא מטמא רק במגע ע"ש ויליף לה מהך דשנת (דף פ"ג) גדה אינה לאכריס ע"ש, ואף דהא מבואר במשנה כלים פ"ח ה"י גבי מגע טמא מה שהכנים ראשו דשפיר מטמא את התור ע"י אויר, שלא הכנים רק אכריס, ול"ל דכל דבר דזה פומאת הנוף א"א לומר ע"ז גדר אכריס דכלי הוי חד מליאות ומעשה עץ שימש כמבואר בחולין (דף קכ"ט ותום' שנת דף כ"ח ע"ב), וע"י מ"ש הרמב"ם ז"ל בפסיח כלים פ"א מ"ג גבי בועל גדה דרק בכללו, ובתו"כ פ' מלוע גבי הנוגע

בכשר הזב, וע"י בת"ש רש"י כריחות (דף י"ג ע"א) ותום' שם גבי רוק וחלב דהוי כאחד מאכריס וע"ש בתום' בזה, אך נפ"מ דזה אינו מעלם הנוף שפיר יש לומר זה, אבל עלם אינו מחלק, וכ"כ הרמב"ם כה"ג גבי ע"ז אינו לשברים דרק בעלם ע"ז משא"כ במשמשים ואכמ"ל. ורק גבי מה שם משום דהוה כמו אויר מלא טומאה וע"י חולין (דף קכ"ה וזיר דף מ"ג) וע"י פסחים (דף כ"ז) גבי אויר כ"ח ע"ש בזה אבל גבי מגע טמא מה שפיר הוי אכר ממנה כשנכנס לאויר כ"ח מטמא כיון דזה אינו טה"ג, עכ"פ גבי פכים קטנים ג"כ זה הגדר כיון דא"א ליגע שם דמגע במקל הוי כמו כולו דכן דרך הנגיעה וע"י בזבחים (דף ל"ג) גבי נגיעה במקל שמה נגיעה דכן דרך כל פטוגים וע"י ברכות (דף כ"ה) גבי שקבו רואה ולא כמו כונע וע"ש גבי ידו בביהכ"ס, ונפ"מ ג"כ למשל אם רוק הזב נפל לאויר כ"ח ולא נגע אם מטמא, וכן גבי משא למשכ להרמב"ם ז"ל דגבי משא ג"כ מדרבנן, עכ"פ רק דלא שייך לומר על מקל מחמת אויר כ"ח וה"נ גבי פכים קטנים דא"א מגע ורק אויר לא שייך במקל חלק מן הזב ולא דמי לרוק ושער, והרבה יש בזה להאריך גבי כך דחגיגה (דף כ"ה) דאין למיד פתיל בהקדש וכן בפרה וע"י בעדיות פ"ז בראב"ד, ופרה פ"י ופ"א א"ש ר"ל דנטמאים בלמיד פתיל או דנפסלים מחמת דאין מקום טהור ע"ש ואכמ"ל בזה :

יוסף ראזין.

סימן שיא

[ד'הנ"ד]

יום ד' א' תניכה תרצ"ד דוינסק.

פעלתי מכתבו. [הקוש"א, בהא דחגיגה (דף כ"ג) וקשה לשיטת הר"ש הא יכולין להביא יין בכלי אכנים דמלילין גם בקודש וכבר הובא זאת בשו"ת לפנת פענח ס"י קט"ז].

וכבר כתבתי לו דזה שני דינים אם אין מליל לפומאה או מחמת דלריך שיה"י במקום טהור כספרי ותוספתא הובא בראב"ד וב"רש ולא יה"י רק פסול לחטאת, וכן נפ"מ גבי מ"ס דלגבי חטאת לפומאה הוי ככלי מלא, כמבואר בירושלמי חגיגה פ"ב ה"ו

ובסוף אבל לגבי עומד במקום טהרה
 א"ל כמבואר בפ"י דפרה וברמב"ם פ"ב
 ע"ש וברמב"ם בה"ט עומדת מת פכ"ג
 דאף בכ"ח מ"ל על האדם בלי"פ פ"ט
 וא"כ גבי פרה איך הדין על האדם
 עלמו. וזה ר"ל הך דפ"י דפרה וברמב"ם
 פ"ב דר"ל אס האדם בלי"פ בכ"ח אס
 אח"כ טהור לפרה, וכן נפ"מ דגבי היכי
 דאמרינן מלי טומאה שפיר אבל היכי
 דלא אמרינן זה מאי, וכמו גבי שרץ
 וכה"ג דלמודו טהור אבל במת ולד לא
 דלא מהני לטהר כלל, ועי' בפ"ג דחגיגה
 בירושלמי ותוס' חולין (דף ל"ד ע"ב)
 פ"ט גבי מנין ובר"ש פ"ב דטהרות
 ותוס' פ"ג דחגיגה גבי מנין בחטאת
 ובירושלמי חגיגה פ"ב ופ"ג דמחלק בין
 כלי ריקן ע"ש, ובמה דפליגי הרמב"ם
 והר"ש פרה פ"ו ואכמ"ל, עכ"פ כך
 מקום דנימא כמאן דמלי טומאה שס
 אין נפ"מ בין כלי אבנים בין גבי הקדש
 בין בפרה ועי' בתוס' ב"ק (דף ע"ז) :
 יוסף ראזין.

הך דחולין (דף כ"ע"ב) גבי רוב החילוקה
 ע"ש טפח ובתוספתא פ"ג מבואר
 דגדולה הוי אס יש ב' טפחים ופחות
 מזה קטנה משום דמחלה כשר רק אז
 משום טפח ופחות מטעם שזב גם פחות
 מטפח יש רוב ומלמס. ומ"ש מן בבי"ח
 דמהני מסיח לפי תומו באמת גבי עב"דא
 לגלויי מהני גם בשל תורה ועי' גיטין
 (דף י"ט ע"ב) רק דשאר איסורים סבור
 הפעמים דהישראל אינו יודע הטעם
 משא"כ בב"ח, עמ"ש הרמב"ן ז"ל במ"ה
 פ"ז דפסחים :

ע"ד הספרים יש חמשה חלקים,
 א'. מקחו מכורך עם שילוח ב' רויכ.
 ב'. רויכ ורבע. ג'. רויכ וחלי. ד'.
 רויכ ורבע. ה'. ע"ה קאפי' מכורכים
 עם שילוחו :
 יוסף ראזין רב דפא.

סימן שיג

מש"ק ב' אייר תרפ"ט דוינסק

ג'ה"ר ר' רוב בער

וואלאמשינסקי מורשדו.

קבלתי מכתבו [השאלה ע"ד הירושה
 שהאחיות תבעו חלק ירושה בשוה כמו
 האחים על פי דינא דמלכותא].

ודג"ה בודאי איי לכטל גדר ירושה
 של תורה פ"י דד"מ, ובפרט גבי

בת וכן דבאמת עפ"י ד"ת בזה נפ"מ
 בין ב"נ לישראל דבינ בת וכן דומים
 כמ"ש רש"י יבמות (דף ס"ב ע"א)
 לד"ת, ועי' בירושלמי פ"ח דביב דחכמי
 ב"נ אומרים דבת וכן שוים ועי' בשבת

(דף קס"ז ע"ב) [דלמד ברא וברתא
 כחדא יתוון], וידוע דזה הוה בהחללת
 הטלרים ולכך בזה י"ל כמו הך דביב
 (דף קס"ז ע"ב) אפי' נשיא כוי ע"ש

ברשב"ם בזה, והגדר ר"ל דאני הארכתי
 בת"א דאז ברי"ג הוי דנין גדר דין המלך
 ועי' ב"ק (דף כ"ח ע"ב) רי"ג דדאין
 דינא דפרסאה וב"ב (דף נ"ד ע"ב) גבי

אריסותא דפרסאה (ודף ס"ה) דמקרבתי
 לרי"ג וכ"מ בזה, וקמ"ל כאן דא"י בזה
 וה"נ כן, והגדר הארכתי בזה דזה
 מהלוקה (ב"ב דף ק"ל) אס בת במקום

בן אין לה כלל גדר יורשת או רק דבן
 קודם, ונפ"מ היכי דהבן איי ליקח אס
 אז הבת יורשת ועי' ערכין (דף כ"ה ע"ב)
 דבת במקום בן כאחר דמי, וכן נפ"מ
 להך דביק (דף ק"ח ע"ב) גבי גול
 אביו ע"ש דהוי מחלוקת ברש"י ותוס'
 גבי לבנו או לאחיו על מה קאי ולמה

סימן שיב

מש"ק כ"א שבט תרע"א דוינסק

להרב ר' פסח נ"י והוא הרב
 ר' פסח ראזין שליט"א דעיר
 ליקאוועז.

מה שהקשה (בדף מ"ה ע"ב) [הקושיא
 בחולין (דף מ"ה ע"ב) אס רוב עורו
 קיים מוח זה אינו מעלה ואינו מוריד,
 וקשה ל"ל רוב הלל גם מחלה על מחלה
 די להרי בעינן רק רוב נפסק].

דג"ה ודאי לריך רוב כמ"ש רש"י (דף
 כ"ט ע"א), אך אס לריך רוב
 גמור ע"ש ברין רפ"ב, ועי' (דף ל"ז
 ע"ב) גבי חגב וחולין (דף כ"א), אך

עי' חולין (דף ע' ע"א) ובחיים דף ק"ה)
 גבי ילא חגי ברוב אבר, מוכח כך
 דלהוליא מרוב איי אשקר אבל אס יש
 חגי אז מלטרף ע"ש, וכן ר"ל בהך

דפסחים (דף ע"ט ע"ב) גבי נשים ע"ש
 בתוס' רק דרק אס מחלה אז מלטרף
 הנשים לרוב ובלא זה לא ועיין חולין
 (דף פ"ו ע"ב) גבי עור מלטרף לכן

כאן אס הוי רק תאי עור שלם הוה המוח
 מלטרף אס אין רובו קיים והוה כמו
 עור רוב נפסק דחאי מהני רק בפ"ט
 לא להגיין על המוח ועי' מ"ש התוס'
 חולין (דף כ" ע"ב) גבי בה"כ והמסס
 תאי עור ותוס' שבת (דף ל"ז ע"א) וסוכה
 דף ל"ד ע"א) ע"ש בזה, ובזה מבואר

לא נקט שם אם הוא להגות אחות אם יתן לה וכן בכך דקדושין (דף כ"א ע"א) גבי גואל פ"ט ברש"י דאם הקרוב אינו רולה אם הקרוב הקטן ממנו אם יש לו דין קדימה או נחבטלה הדבר וכ"מ בזה. ומאוד יש להאריך בזה. ולכן בשם אופן בזה א"א לבטל ע"פ ד"ח הירושא של בניס וע"י בירושלמי סוף שביעית דאף היכי דע"פ דין ליכא כלל ירושה כמו גבי גר שמת והניח בניס שנחגיגו עמו מ"מ אם בא להחזיר רוח חכמים מוחה קדושין (דף י"ח) גם שם בן קודם לבת כמו דין שלנו. וע"י בתוס' ב"מ (דף ע"א) גבי מה דאמר אינו עובד הבת מ"ש שם. אך ר"ל דלא ינמח דיהיה כמו עכ"מ דבת וכן שיה. ועיקר הגדר דגבי ישראל אמרינן דהירוש הוא כמו עלם בגדר כרעי דאבוב שירובין (דף ע"י וסוף יבמות דף ג') ורש"מ ב"ב (דף מ"ב ודף מ"ה) וכ"מ. ולכן בן הוי עלם, אבל גבי ב"מ ליכא עלם משום דעלם לא משתנה, וגבי ב"מ יש שינוי דאם נחגייר פקע האב כמבואר קידושין (דף י"ז ע"ב וביבמות דף ס"ב וז"ל) וכ"מ בזה. לכך רק מחמת קורבא. וזוה בן ובת שוין. וע"י ב"ב (דף ק"ז ודף ק"ח ע"ב וע"י כתיבות דף ל') ואכמ"ל. ולכך מבואר בתוספתא ב"ק פ"י דגזל העכ"מ וגשכע לא מהני חזרה ליורשין. משום דגבי כה"ג לריך רק לעלם חזרה וגבי ב"מ הירוש לא עלם רק קורבא. עכ"פ ע"פ ד"ח רק הזכרים ולא מהני דד"מ כלל:

יוסף ראזין.

סימן שיד

עשיק י"ד אב תר"ץ דוינסק.
 וזהרב החו"ב מו"ה נח
 אברהם נאמליעב
 בראוואי-רוסקא.

[במסכתא מנחת (דף ז') חבית' ג"כ ר' יוחנן אמר אינה קדושה לחלואין ר' אלעזר אמר מחור שקריבה לחלואין וכו' ופרש"י שם. (ובדף ח' ע"ב) ר' חנינא אמר לא זו קדושה בלא זו ולא זו קדושה בלא זו ופרש"י כל המנחות המטונגין שמן ולבונה אין כ"ש מקדש אחד אלא א"כ היו שלשטן יחד בכלי לקדש, ומקשה בגמרא ולר"ח עשרון למה נמשח. ופרש"י ז"ל משמן המשחה כדי לקדש הנחון בתוכה, כלא אינו מתקדש כלום, ומחרן בגמי למנחת

חוצא, ופרש"י ז"ל דסולת גרידתא. ובתוס' שם ד"ה ולר"ח תימא אכתי חלי עשרון למה נמשח דמוכח בגמי דנמשח למנחת חביתין, ומנחת חביתין טעונה שמן ולבונה, ומתרלים משום דמתחילה היו מקדשין המנחה של חביתין בביסא עם השמן והי' גנאי בדבר להו"א לכלי חול אחר שנתקדשה, ולזה נמשח החלי עשרון, וסיים בתוס' שם וטעם זה אנו לריבין נמי לר"י דאמר דאינה קדושה לחלואין, דאחר שנתקדשה שלימה הי' גנאי להו"א לכלי חול מכלי שרת יעיי"ש:

והגה הרמב"ם ז"ל פ"ג מה' מעה"ק פוסק כר' יוחנן דאין קדושה לחלואין רק מביא עשרון שלם מבימו ומקדשו, וכ"מ שם פירש בעשרון של מקדש, ובפ"א מה' כלי המקדש פוסק דכל המדות נתקדשו ומכלי שרת הן והחלי עשרון נמשח כדי לחלק בו חביתי כ"ג. ומעשה לכאורה יקשה על הרמב"ם קו' החוס' דפוסק כר"י אשר מקודם נחקדש בהעשרון שלם וא"כ למה נמשח החלי עשרון. דכללא הוא דלא הי' נמשח שום כלי רק כדי שנתקדש הנחון בתוכה, ובע"כ לריב"י לבוא לתירוץ החוס' משום דהי' גנאי בדבר להו"א אחר שנתקדשה לכלי חול, וזה הי' אפשר לומר לדעת הרמב"ם דמבוא' בפ"י מודבריו שאין חושש לגנאי זה, דיעיין ברמב"ם בפ"ג מה' מעה"ק הי' דפוסק דכלי בלולה לא יהיה כלי שרת, ויעיין בכ"מ ובח"מ שם אשר הרמב"ם ז"ל פוסק דהביסא יהיה כלי חול ממילא אחר שנתקדשה המנחה שלימה בהעשרון של מקדש עכ"ז פ"י מותר אח"כ לכללה עם השמן בהביסא של חול, ולא הי' חושש לזה הגנאי. א"כ טוב קו' החוס' עומדת נגד פסקו של הרמב"ם כחומת ברזל, חלי עשרון למה נמשח, ומירושא א"א ליישב לפי שיטתו הג"ל:

והגה בגדר חביתין הרמב"ם ז"ל כתב דלכך אפי' רוחה שבת רק משום הך דמנחות (דף ג"א) מחמת המחבת והמרחשת ע"ש ברמב"ם בה"ל סו"מ פ"ג. ואף דקיי"ל לישתן ועריכתן בעינים משנה מנחות (דף ל"ז) וע"ש בתוס' (דף ל"ה) ע"ש. מ"מ לא הוה זה דוקא בכ"ש וע"י מנחות (דף נ"ז ע"ב) גבי ביסא דמשמע דהוי כ"ש רק דאין מעכב הביסא דיכול לעשות זה בכלי חול וא"ל לכלי ואין מקדשו. וגם יש בזה פלוגתא בין רש"י והרמב"ם דאימת

מקדש את הלבונה ועיי' מנחות (דף ו'
 ודף ח' ודף י"ז) ועיי' במנחות (ד' פ"ז
 ע"ב ודף ל"ו ע"א בתוס' ובזבחים דף
 י"ד ע"א ודף ל"י ע"א) דמשמע דבזבחים
 מקדשים וכן השלחן מקדש וזה גדר קומץ
למחיה מקדש השלחן. ונדר לבונה
 למחיה **מקדש** בזבחים, עכ"פ כ"ז שלא
 נקבעו גם הבזבחים אין עליהם שם גדר
 לחה"פ ומ"מ קדשו דהרי פסק דמחמין
 לחה"פ חייב ואכמ"ל בזה. עכ"פ זה
 ס"ל לרבינו הרמב"ם דביסא אף אם
 נימא דכ"ס מי"מ לא מקדשה דאין מעכב
 הכ"ס ודי בקבוליא דמנחות (דף כ"ז)
 ועיי' חגיגה (דף כ"ד) אף שם קאי
 להרמב"ם בחול ואכמ"ל. והנה באמת
 החלי עשרון נלרך ומעכב, אם מת
 הכה"ג לאחר שהקריבו של שחרית וא"כ
 אח"כ מקדש שלימה ומקריב חליה ועיי'
 מנחות (דף נ' ע"ב) בהך מחלוקת דרי"ג
 ורי"א ועיי' בזבחים (דף ל"ד ע"ב) גבי
 קיבל דמה בדי' כוסות גבי שיריים אם
 זרק מואחה, וביומא (דף כ"ז ע"ב) ע"ש
 במחלוקת רי"פ ורפ"ב ע"ש וממורה
 (דף כ"ב ע"ב), עכ"פ כיון דזה בבירור
 לנו דרק חלי נקרב אף יהיה קדושה
 קה"ג, ועיי' מנחות (דף מ"ז ודף ע"ח
 ע"ב) וכי"מ בזה וכאן גרע דאין מקדש
 רק עשרון ועיי' זבחים (דף מ"ז) ובהך
 דמנחות (דף פ"ח) גבי יחריס ולכן לזה
 סיכוי קדוש קה"ג ליקרב עיי' זבחים (דף
 פ"ח ובמנחות דף ח') וכי"מ לזה לריך
 להקדיש בהחלי עשרון ולכך נמשח
 ואכמ"ל בזה:

יוסף ראזין רב דפה הנ"ל.

סימן שמו

**לכבוד האברך נהו"ב ארי
 נאמרי' עב בעיר ראוא"דוסקין
 שיחי'.**

[**בספר**, לפנת פענח' ה' מגילה
 פ"ג ה"ב כתב כהדר"ג
 לחרץ הפסיקתא דרי"כ בעין גם חנוכה
 שאלא שמונה שפורים דלכך טי' נלרך
 שמונה דכיון שדלק בו יום אחד שוב
 מיקרי עליו שם כלי כמו איסורו חישבו
 דנכורות (דף י') ולכך למחר ה"י לריך
 שפור חדש פ"כ, ולא זכיתי להבין דברי
 כהדר"ג בזה דהא בלא"ה הקשו הרא"ם
 והב"ח אשר השמן נעמא אף דחירטו
 שהדליקו עיי' פשוטי כלי טף דלא מקבל
 טומאה וא"כ מה לורך לשפור חדש אם
 הדליקו עיי' פשוטי כלי טף מה איכפת

מעכב לשמן טי' רש"י מנחות (דף נ'
 ע"ב) דס"ל לאח"כ, והרמב"ם בה"י
 מעשי' מפרש דגם הרביכה דמנחות
 (דף כ"ג ודף פ"ח) הוה בשמן דוקא, וכן
 מפרש בפי"מ"ש מנחות פ"ט ועיי' בחמ"ד
 (דף כ"ח ע"ב) להחם חמין [לרביכה]
 ולהרמב"ם הא השמן מרתיחים והשמן
 מחלק ברביעית כמבואר מנחות (דף
 פ"ז ע"ב ודף פ"ח ע"ב) להדליק האור
 ועיי' בירושלמי שקלים בזה בפ"ו ובת"כ
 ואכמ"ל. ועיי' בתוס' זבחים (דף פ"ח)
 גבי ביסא וחולין (דף ל"ז ע"א) ע"ש
 בזה, ובאמת לשיטת הרמב"ם גבי מעשה
 חב"תין דמה שמחלק אח"כ הוה להחלות
 לא להסולת, ועיי' בתוס' מנחות (דף ע"ו
 ע"ב) אף ר"ל הך דמנחות (דף פ"ח)
 לרי"ש גבי לוג ומחנה שמן כו', ולי'ל
 דשם ר"ל בזמן שמת כה"ג דאז הוה
 מביא ומקריב עשרון שלם בשחרית
 ועשרון שלם בין הערבית, ואז היה
 מחלק השמן ללוג ומחנה, כן ס"ל
 להרמב"ם ז"ל בהך דמנחות (דף כ"ב)
 ע"ש דלכל יום למה לנו כיון דה"י אופה
 כל החלות י"ב, והחילוק הוי לחלות למה
 לנו לחלוק השמן גם לר"ש, והנה הרבה
 י' להאריך אף הוי מקדש השמן אז
 דאם נימא דהוי אז י"ב חלות לשחרית
 וי"ב לערב וא"כ הוי לריך חלי רביעית
 לוג לחלה וזה ל"ה כלל, ובאמת י"ל דאז
 הוי מקריב לא בחלות רק שלימה, וזה
 ר"ל הך דמנחות (דף כ"א ע"ב) שלימה
 בהקטרה ר"ל שלא יחלקה לחלות, והרבה
 י' להאריך בנדר מה דהרמב"ם פסק
 דשה"ל ולח"פ אין דוחה שבת ועיי'
 בתו"כ פ' אמור דזה הוי מחלוקת משום
 דס"ל בשה"ל שמיטת כבשים מקדשה,
 ועיי' מנחות (דף ט"ז ע"ב ודף כ"ז ע"ב
 ודף ע"ב), והך דמקשה במנחות (דף כ"ז
 ע"ב) מן קרא' במושבותיכם שם מסיים
 הקרא' דתיאפנה ביכורים לדי' ולמה
 מסיים כל זה, ור"ל דס"ל כח"ד לעיל
 (דף מ"ו ע"ב) דר"ל שה"ל הבאים
 בפ"ט וא"כ ליכא כבשים, וי"ל דהך
 דמעילה (דף ט' ע"א וע"ש בתוס' דף
 ח') אחיא ג"כ כה"ג ועיי' בשבועות (דף
 ט"ו ע"ב) בזה ע"ש בתוס', וגם י"ל
 דמשום דכמו דאמרין קרבן ליבור סכין
 מושכתא, ה"נ גבי מנחת ליבור כמו
 שה"ל וכן לה"פ, הארכתי בזה דנפ"מ מה
 זה בזיכי לבונה הבאים עמה די' בהם
 שני גדרים א' גדר קומץ ועיי' מנחות
 (דף ז' ודף ח' וע"ש בדף ע"ו ודי' י"ז),
 וגם גדר לבונה של מנחה, ונפ"מ מי

לי אם השפור נעשה כלי הא לא איטמא וכי פשוטי כלי עץ שאינה מקבלת טומאה ואח"כ נעשה בה בית קיבול שה"י טמא ע"י קבלת טומאה בעודו פשוטי כלי עץ זה לא שמענו (המ"ל נסתפק בח"ס לענין קבלת טומאה בכה"ג). ועוד מופלא ממני כמה שחירץ בזה כהדר"ג לשון הרמב"ם לכתב והדליקו גרות המערכה ממנה אשר לפי דברי הפסיקתא הג"ל מוכח דלא הדליקו רק גר מערבי לבד ושפיר דייק לשון מערכה ע"כ. וע"ז קשה לי הא איתא בגמ' ע"ז (דף מ"ג) דשפורין הללו היו מחופין בצבטן והיו כלים שלפסם צבדיל והרמב"ם לשיטתו בפ"ד מה' כלים ה"ד דפוסק אשר כל כלי בחיפוי הגם שיש לה בית קיבול טהור היא וא"כ שוב תקשה לדידי' למה היא לריך שמונה שפורין הא מה שחשוב כלי ע"י המזה לה עדיף מיש לה בית קיבול ממש עכ"ז לשיטת הרמב"ם אינם מקבלת טומאה וא"כ שוב ה"י די בשפור אחד דהא כלי בחיפוי לא מקבל טומאה כלל לשיטת הרמב"ם ז"ל ושוב לשיטתו אין לומר כמה שלריך שמונה שפורין כג"ל דהא גם אחר יום ראשון לא יקבל השפור טומאה מחמת החיפוי אשר בו כנגמרא הג"ל וז"ע]:

(ג) [בה' ע"ז פ"ח ה"ח כהב כהדר"ג לענין ביטול ע"ז בע"כ. עפ"י דברי החוס' ע"ז (דף מ"ד) אשר הטבעת היו כעין יד לע"ז וזוה מהני ביטול הגם שהוא מחכות ע"כ. וגם זה נפלא ממני דא"כ הא"ך אמרינן בגמ' סם (דף מ"ג) ש"מ דעכו"ם מבטל בע"כ הא זה לא נשמע רק מעובדא דר' אלעזר הקפר בטבעת הג"ל ואם זה רק יד א"כ מכלן על ע"ז גמירה דמהני ביטול בע"כ דעכו"ם (בס' מטעם ח"י מחרן דהטבעת היתה של עץ) וז"ע]:

(ג) [בש"ד ה"י מכתבי ארשה לי לכתוב עוד לכהדר"ג מה דנחקיטמי בדברי הרמב"ם ה"י שבועות פ"ט ה"ג דחושב עשרה תנאים המביאים העדים לחיוב קרבן שבועה שיחבע החובע וכו' וממון המטלטל וכו' דמשמע דאם יש תנאים הללו אזי מחויבים הא החוס' שבועות (דף ל"ז ע"ב) הקשו לר' יוחנן דסובר דכופר ממון שכשטר פטור משום דהוי כפירת ש"ק הא ר"י סובר שעבודא דאורייתא. א"כ היכא משכ"ל שה"ע כלל וחירלו דמיירי דנמחל השעבוד א"כ קשה לי הא הרמב"ם בסי' מלוה

ה"ד פוסק שעבודא דאורייתא א"כ לדידי' ג"כ לא משכחת שה"ע רק בנמחל השעבוד או אין לו כלל. וא"כ חיסר הרמב"ם כלל עיקרי אשר לריך דוקא להיות נמחל השעבוד וז"ע. ובענין זה קשה לי עוד על הלח"מ ה"י אישות פט"ז דהקשה על הה"מ סם כמה שה"י דעה הרמב"ם אשר באם יש קרקע ומטלטלין הוי כפירת ממון מגמ' ערוכה צ"מ (דף ג') שאיתא איפכא. הא חזינן הכא צפ"י מה' שבועות ה"ב שבי האשה שהשביע וכו' אבל אין לה רק קרקע פטור וכו' דפוסק להדיא בדברי הה"מ וז"ע שה"מ והל"ח לא העירו כלל מפסקו של הרמב"ם הכא בה' שבועות וז"ע צכ"ז]:

(ד) **במה** רולה אני כך כחבתי דבאמת מבואר בוכה (ד' כ"א): דשפורין של מחכות מקבלי טומאה רק כאן כיון דחסר חינוך הוי רק גלמי כ"מ וע"י שהדליק עליו נעשה עליו סם כלי ומה שייך זה להרמב"ם ז"ל גבי ביטול בית קיבול דגבי כלי מחכות אי"ז בית קיבול לא והטומאה הוי אז טומאת ע"ז ועדיין לא טיהרו את ההיכל. ובאמת יש בזה להאריך כיון שפרטו ההיכל ע"י צובחים (דף מ"י) גבי נפחתה תקרה של היכל כו'. והרבה יש בזה להאריך אם הדלקת המנורה אף שכשיהי' בור אם הוי גדר קרבן ע"י מה דפליגי רש"י ותוס' מנחות (דף ק') וחמורה דף י"ד ע"א ופסחים דף נ"ט) ע"ש בזה, ורק מ"מ גדר מערכה יש ורק בנר מערבי. והארכתי בזה. וע"י רש"י מנחות (דף כ' ע"א) ותוס' מנחות (דף פ"ט) דא"ל להקדיש השמן ע"ש בזה:

(ה) **גבי** ביטול ע"ז יש ב' גדרים אם מבטל הדבר החומר או מבטל המליאות ע"ז, וגבי מחכות דא"י בעכו"ם ר"ל דמבטל הדבר. והרבה יש להאריך בזה ואכת"ל:

(ו) **מ"ש** על הרמב"ם יראה במ"ש החוס' צ"ב (דף קע"ה ע"ב) דאם ליכא עדים לא הוי כש"ק וכאן כ"ז שלא העידו לא הוי עדיין נקרא כך, ועיין כמה דפליגי שמואל ור"י צ"מ (דף מ"ג ע"ב) גבי כשעת הכניעה ותוס' צ"מ (דף ד' ע"ב) ע"ש: יוסף ראובן.

סימן שמו

סימן שז

מצחה"ס תרצ"ג דרינסק

ולזהר' החור"ב מוהר"ר ברוך גוטוויין מאנשווערפען— בערליען.

[להגיד]

עש"ק י"ב אב תרצ"ג דרינסק

קבלתי מכחבו [הקשה בהא דכתב הגאון ז"ל בספרו ל"פ פ"ו היו בתי מאלכות אסורות. למשום הכי דם שבישלו א"ע פליו, משום דלנטמק ונפחת משיעור כוית, ולי"ע דלפי זה אם בישל הרבה כויתים דם יהי טובה, וא"כ הו"ל להגמי' לומר דדוקא כוית דם א"ע כמו במנחות (דף נ"ד) כבינה אולבין שהניחה בחמה ונחמטט וכן כוית כו'].

קבלתי מכחבו [הקשה בהא דכתב הגאון ז"ל בספרו ל"פ פ"ו היו בתי מאלכות אסורות. למשום הכי דם שבישלו א"ע פליו, משום דלנטמק ונפחת משיעור כוית, ולי"ע דלפי זה אם בישל הרבה כויתים דם יהי טובה, וא"כ הו"ל להגמי' לומר דדוקא כוית דם א"ע כמו במנחות (דף נ"ד) כבינה אולבין שהניחה בחמה ונחמטט וכן כוית כו'].

ולזהר' החור"ב מוהר"ר ברוך גוטוויין מאנשווערפען— בערליען.

מצחה"ס תרצ"ג דרינסק

עש"ק י"ב אב תרצ"ג דרינסק

קבלתי מכ' [הקשה כמה שכתב בל"פ ה' ערכין פ"ו הלכה ל', ולכך גבי נוי החג שנטמאו לאחר שהקדישן כבר נדחו אבל אם הוי פנים חדשות אין שייך דיחוי וראיה מוזכרים (דף מ"ג) גבי פיגול כו' וקשה אמאי לא מביא ראיה מתום' זבחים (ד' ל"ו) ד"ה אלא דמפורש דהיכא דיש פנים חדשות ל"ש דיחוי].

ועיקר הגדר גבי פנים חדשות אם השינוי בגוף הדבר או בתואר הדבר, ובאמת דברי התום' זבחים שם ר"ל בגוף הדבר, ועי' ע"ז (דף ע"ה ע"ב) דמבואר שם דכלים ישנים וליבן כחדשים דמי, ועי' במ"ש הרמב"ם ז"ל בה' כהמ"ק פט"ז הי"ג והי"ד דאם מתוך אותם הם כשרים, ומ"מ הקדושה נשאר בהם, חזיון דהוי פנים חדשות רק לגוף הדבר לא לתואר הדבר, אך שם התיך אותם, וכמו הך דביק (דף ל"ו ע"ב), ומ"מ קדושת הדבר נשמיר בהם, וכמו דמבואר בתור"כ פ' לו דכה"ג לאחר תה"מ לא יהי' לריך משיחה חדשה פ"ש, וזה ניכ' גדר זריעה כמבואר סוף כתובות ואכמ"ל. ובאמת הטעם דגבי בת כהן שנשאח לישראל ומוט דתרומה שאוכלת ולא חויה ושוק כמבואר בכ"מ בש"ס יבמות (דף ס"ח ודף ע"ד ודף פ"ו) וכ"מ, ג"כ גדר דיחוי, וגבי קדשים גם באכילה יש דיחוי ואכמ"ל בזה. אבל בהך דזבחים (דף מ"ג), זה רק פנים חדשות בהתואר, ועי' כמה דפליגי התום' והרמב"ם בה' כלי המקדש אם לריך דוקא רוב, ועי' כריתות (דף י"ד) ע"ש. אך בתוספתא קרבנות מבואר דרק רוב, ובמעילה (דף ח'), והרבה יש להאריך בזה דזה תליא בהך דמנחות (דף כ"ו ע"ב, וכו"ט דף י"ד ע"ב), וכן זה תליא בהך דרי"י בשענית (דף כ"ט) דקבעתי' בעשירי, דגם זה הוי גדר פקע הפיגול והטומאה על אפס ועל חמתם, וכמבואר בתוספתא ברכות ונדה (דף ע' ע"ב) ואכמ"ל:

קבלתי מכחבו [הקשה בהא דכתב הגאון ז"ל בספרו ל"פ פ"ו היו בתי מאלכות אסורות. למשום הכי דם שבישלו א"ע פליו, משום דלנטמק ונפחת משיעור כוית, ולי"ע דלפי זה אם בישל הרבה כויתים דם יהי טובה, וא"כ הו"ל להגמי' לומר דדוקא כוית דם א"ע כמו במנחות (דף נ"ד) כבינה אולבין שהניחה בחמה ונחמטט וכן כוית כו'].

והנה הלא הבאתי שם הגמי' דמנחות, ובאמת הארכתו בזה דנפ"מ בין מלקות לכרת, דגבי מלקות כיון שיש בהדבר גדר כוית יש גדר מלקות, אבל לא כרת, וכן ס"ל להראב"ד בתור"כ פ' לו גבי חלב, ולהיפוך גבי אם לאחר שנמחה יש בו כוית, והרבה יש להאריך בזה, ועי' חולין (דף פ"ו ע"ב) גבי כל מראה אדמומית ע"ש. וכבר כתבתי בזה בחיבורי שם בהלי' מא"ס גבי דם שיעור בסחירה מהך דיבמות (דף ק"ד ע"ב) דשם אמר ברביעי' ובין הך דחולין שם, וכ"מ, ובכורות (דף נ"ה) גבי זכרותא דדמא פ"ש, ותום' נזיר (דף ג' ע"א) פ"ש, ובתוספתא כריתות פ"ב גבי אכל ושחה ע"ש, דיש לכאורה סחירה שם ואכמ"ל. ורק ס"ל לרש"י בחולין גבי דם בהקפה דמי' חייב מלקות, וא"ש מ"ש התום' פסחים (דף כ"ד ע"ב) ע"ש בזה, וכן משמע מלשון הרמב"ם ז"ל פ"א מה' חמץ לחלק בזה בין כרת למלקות ואכמ"ל בזה:

ב) [הקשה] ברש"י פסחים (דף י"ח) ד"ה בטלו בזימיה, כתב דנטמא מחמת פלמן דאין נניעה גדולה ממה שהן מוגעין בטלמן, וקשה דהא נגיפת פלמו הוי בית הסתרים כמבואר בתום' שבת (דף ק"ב) ד"ה אבל, וטומאת בה"ס אינו מקמח אולת לרי' מאיר]. גבי נגמ בעלמו, יראה ברש"י סנהדרין (דף מ"ח ע"א) ע"ש גבי כיפה ובאמת הרמב"ם ז"ל לא כתב כן ועי' תום' חולין (דף ע"ד) מ"ש בזה ואכמ"ל:

יוסף יאזין.

ב) [הקשה] צירושלמי סנהדרין פ"ו ה"א דמקלל אח"א יש בו גם כרת, וקשה למה לא חשבה במשנה ריש כריתות בין הכריתות והי'

שלשים ושבע, וכן קשה בהא דמבואר בחוס' הרא"ש יבמות (דף ל"ג) מובא בערוך לגר שם, וכן בחפארת ישראל סוף סנהדרין, דנערה המאורסה אינו זכרת ולא בקרבן. כיון דלא נמנה במשנה ריש כריתות, וקשה הא מבואר בתו"כ ויקרא צ"י נפש כי תחטא דנערה המאורסה זכרת ובחטאת]. כבר השבתי בזה והבאתי דברי הירושלמי בסנהדרין, ועי' יבמות (דף ל"ג) דמבואר דיש קרבן וכרת ועי' רש"י גיטין (דף ל"ג) וכ"מ בזה, אך באמת ר"ל גבי קדושי כסף דודאי סקילה יש רק בגדר קנין אבל ביאה ושטר הוא גדר עלם, ובאמת גם בזה יש גדר אב ותולדה ועי' בסנהדרין (דף ס"ב ע"א) גבי תולדות בע"ז ע"ש ברש"י ובספרי פ' שלח, ומ"ש הראב"ד בהשנות בה"ל ע"ז גבי שחט לה חגב או שבר מקל ע"ש ור"ל ג"כ דמיטה יש אבל לא כרת וקרבן ועי' סנהדרין (דף נ"א ע"ב) ע"ש, וגבי השתחוואה ע"ש סנהדרין (דף ס"ב ע"א) ובירושלמי פ"ז דשבת ועי' ירושלמי פ"ט דתרומוות: יוסף ראזין.

סימן שיח

והנה"ל

יום ג' ס' אייר תרצ"ד דוינסק

קבלתי כעת מכתבו [הקשה, בהא דמבואר ב"פ ה' סוטה פ"ג ה"ט דאם השקה מהכלי חרם כבר לסוטה אחרת לא איכפת לן, וקשה ממדרש רבה פ' אמור פכ"ז דמבואר דסוטה אינה שותפת בכוס ששתה חכרתה דכתיב ולא יהי עוד כו' מזכרת עון]:

והנה בגדר אשה הקשה מן מדרש, שם מייירי דוקא שדקו המים

אותה, מחמת הך דסנהדרין (דף נ"ד ונ"ה), וכן כתב הרמב"ם ז"ל בהי סנהדרין פט"ו ה"ט גבי עץ שנחלה, ואף דהא בע"ז (דף ס"ב ע"ב) אמר דזה מן הנקברין דאסור בהנאה, וע"ש בתו"י יומא (דף נ"ט ע"ב והף ס'), אך ר"ל הרמב"ם דהא דאין נחלה במחובר דאז לא הוי נאסר מחובר לקרקע רק משום זה, והרבה הארכתי בזה אם לכתב יקבר משום דאסור, או משום דנקבר לכתב אסור, ועי' בכורות (דף י"ב ע"ב) מבואר שם דיש שנקבר אבל מותר בהנאה, ועי' (דף נ"ה ע"א) בסנהדרין בזה ואכמ"ל:

ב **דקושה** בחמורה (דף ל"ד) אם שדרכו ליקבר יקברו ופרש"י דאפרלה וכה"כ קאי, וקשה כיון דכה"כ מה"ט בשריפה מקרא דפן מוקד אש מנלן לומר דמשקין יקברו ובמשקין נמי שייך שריפה כזבחים (דף ל"ב) נסכים שנטמאו כו' עושה להן מערכה ושורפן וא"כ מי"ט במשקין דפרלה וכה"כ אי"ל שריפה]:

בגדר הך דחמורה (דף ל"ג ע"ב).

יש בזה להאריך אם זה גדר מלוה או ביטור ועי' כ"מ גבי כה"כ צמוד לא הביא שליט או לא נשרש מחלוקת בירושלמי כלל אם פ"ז ופ"ה ונפ"מ אם נעשה ע"י רוח כמבואר שם, וכן נפ"מ בין אם קידש יין אם אסור מגדר דש"ש, והרבה הארכתי בזה בהך דכלל"ם פ"ז ה"ג ופ"ה ומנחות (דף כ"ז) ועי' בחוס' ע"ז (דף מ"ח ע"ב) מוכח דלא הוי מלוה רק דין ועי' רש"י קידושין (דף ל"ח ושם דף כ"ז) ותל"א בזה, וחוס' שבת (דף כ"ד ע"ב) גבי ט"ט וסוכה (דף ל"ה), ובאמת גבי ט"ט נפ"מ בין אם נחרס בטומאה דאז הדין למשחה להדלקה ובין אם נטמא ביד כהן ובזה א"ש גירסת הגמ' שבת (דף כ"ג ע"ב), נטמאת' לא טמאה וכן בפסחים (דף ל"ג ע"ב) לא כמו במשנה, וזה ר"ל הגמ' בשבת ואמאי קרי ל"י ועי' תוס' פסחים (דף כ' ע"ב), וזה נפ"מ בין קדשים דשם דין שריפה ועי' ברש"י פסחים (דף מ"ד ע"ב) וברמב"ם צפיהמ"ש זבחים שם, ונפ"מ בין דם ל"ין ושמן ע"י זבחים (דף נ"א ע"ב) וביבמות (דף קכ"א ע"ב) וחולין (דף קי"ב) ע"ש בזה, ונפ"מ ג"כ לריי גבי חמץ אם בפסח או לאחר פסח ואכמ"ל: יוסף ראזין.

סימן שיט

יום ג' ב' דריח חמור דהאי שנתא תרפ"ט דוינסק

דהר' הגדול' במוה"ר שמרי' מנשזה הבהן ג"י.

קבלתי מכתבו, [בדברי תשובת הרי"ם במידושו' לזבחים ר"ש פרק התערובות בתוד"ה ע"פ, במש"כ שם על רש"י מכות, והמחבר בספרו, מראה נק"י הקשה שם כמה קושיות].

והנה ח"ו לומר דכיפה יהי' עפ"י הודאח עלמו דזה לריך ב"ד ללונו ובי"ד לא סגי בלא עדים עכ"פ

סנהדרין דגס בהולאת עלמו מלך יכול לידון אבל לא כיפה ואכמיל בזה: יוסף ראיון רב דפת

סימן שכ

להג"ר בענין הג"ר.

יהו ב' ה' פנח"א חרפ"ט דוינסק

להר"ה הג' כמורה"ר שמרי' מנששה הבהן ג"י.

אחד"ש קבלתי מכתבו כמה שכתב לי בהך דשבוטות (דף ל"ד)

יראה שם בטוב דודאי לא. כמ"ש התוס' ומ"ו להעלות על הדעת להרוג ע"י אומדנא אם לא הך דגורה לנו המורה ושכב וכמ"ש במכתבי העבר וכל דבר שגריך דוי"ח ושפטו העדה פסחים (דף י"ב ע"א) רחמנא אחר כו' ועמ"ש התוס' ביבמות (דף קט"ז ע"א) גבי גמלא פרחא, אך שם יהי' נפ"מ לסיפוך לגבי רולת, ועי' כמה דפליגי רש"י ותוס' ביבמות (דף ל"א ע"ב) בדיה להללה ועי' בירושלמי ב"ק פ"ח גבי [חסר כאן איזה חייבות] אם כה"ג בשבוטות (מ"ט ומ"ו) איך הדין אם עבר יולא בזה לחירות ומשמע שם דהיכי דנפ"מ גס לממון או יולא ג"כ לחירות ובלא זה לא. ועי' כמה דפליגי הרמב"ם והראב"ד בפ"א מה' נערה בתולה גבי אנוסה בשדה ע"ש בזה, אך שם ג"כ קרא, וכן בגדר אם מוחזקת בתולה די בזה ע"ש ובדברי הרמב"ם על הך דכתובות (דף ל"ו) גבי היולאת משום שם רע ועי' בחולין (דף קכ"א ע"ב) מה דפליגי רש"י ותוס' גבי רובע בהמה מפרכסת ובאמת גס הך דין דחבל בין אילני ידיו בשבוטות (דף מ"ו ע"ב) ה"י ג"כ רק חקנה בחבל לא כמ"ש התוס' שבוטות כלל רק לרי"א נפ"מ לגבי גוה"ד או לגבי מלך כמ"ש הרמב"ם ז"ל בה' רולת פ"ב ה"ד ובה' מלכים ובה' סנהדרין פ"ח וכ"מ בזה, אבל ב"ד בגמר דין דלריך ע"י עדים ודוי"ח ושפטו העדה, אי"א לפסוק דין, ועי' סנהדרין (דף כ"ט ע"א). ומאוד יש להאריך גבי שפחה חרופה, דרק בגדר ביאה, ובירושלמי יבמות פ"ו מבואר דרק עד שיפלוט, אך התוס' ביבמות (דף נ"ה ע"ב) לא ס"ל כן, ועי' בכריתות (דף י"ב ע"ב) דנאמן לומר לא גמרתי לקרבן מ"מ למלקות שלה איך ידונו בזה אם זה ג"כ די בשכיבה כמו דרך המנאפים או לא ועי' בתוס' כתובות (דף ט') דס"ל

כהך דסנהדרין (דף פ"א ע"ב) וסך דשבוטות (דף ל"ד ע"א) לא ר"ל דלרי"א יהי' מהני האומדנא גבי ד"ג, רק דר"ל כך בדין של עדות נפשות לא הוה הגמר ע"י ראיות עדים והגדה עדים רק דזה לריך דין, וכמו דאנן קי"ל דאוליגן במר רוב דלא חייש למריפה, לא משום הבירור רק הדין כן, ואף אם טען הרולת ואמר דודאי הוא סריפה חייב, דכך חייבה המורה, וכן לפי מה דמבואר בירושלמי סנהדרין פרק ה' דאם הרג בין עברי' לזפורי אמרינן דודאי ישראל הוא, ולא מהימן הרולת לומר שהי' עכו"ם דכן חייבה המורה, ועי' כמה דפליגי רש"י והרמב"ם ז"ל בהך דסנהדרין (דף מ') גבי מכירין אחס אוחו, אם קאי אהורג או אנהרג, והרמב"ם מפרש דקאי אהורג, ור"ל דאף אם מביאים העדים לב"ד ואומרים זה הרג וכ"ו מ"מ כיון שאין מכירין אוחו לא מהני, כן ר"ל הרמב"ם ז"ל בה' סנהדרין פ"ב ה"א דאומרים פלוני זה, משמע דלא מהני שיאמרו זה, רק ל"ל פלוני זה דמכירין אוחו, וזה ר"ל הך דחולין (דף ל"ז ע"א) גבי פלגיא ע"ש ברש"י ור"ל דמוכרחים לומר שידעו אוחו שהוא נקרא כך ומכירין אוחו בט"ע שזה הוא וכן מוכח מדברי הירושלמי שם רק בגמרא דילן גרסינן במשנה (דף מ"ג ע"א) דכרוו פכיפ דוקא, והרמב"ם ז"ל גרס פלוני לבד, ומאוד יש להאריך בזה, וכן הגדר במכות (דף ז' ע"א) גבי במנאפים עד שיראו כדרך כו' אף אם טוען ואומר שלא בעל כלל רק זה דין, וזה ר"ל בספרי פ' תלך על פסוק כי ימלא איש כו' ונקט שם ושכב על שכיבה וכן שם גבי אנוסה, ומאוד הארכתי דלמה הך מחלוקת בסופה (דף ד' ע"א) גבי שיפור גבי קינוי וסתירה ולא בשאר דברים, ועי' כתובות (דף י"א ע"ב) גבי לא שהה עמה כדי ביאה, ומאוד הארכתי בזה, וכן לגבי קנס ר"ל ג"כ כן, ואף אם אמר המאנס שהיתה בעולה ואכ"מ. וגבי הך דרי"א, ר"ל רק לגואל הדם, ולפמ"ש הרמב"ם ז"ל בה' רולת דגוה"ד אם הרג ע"י ע"א אם פסור ע"ש בפ"ו דהראב"ד פליג אך הרמב"ם ס"ל דרק ב"ד אין מקבלין כן דייק בה' עדות בזה, ועי' ביבמות (כ"ב ע"ב) ב"ד דוקא ע"י עדים, וכ"מ בזה, וכן נפ"מ גבי ב"ד מכין ועונשין, וכן מלך למש"כ הרמב"ם ז"ל בה"ל רולת פ"ב ובה"ל סנהדרין פ"ח וה' מלכים, ומבואר בה'

דלאסור לכופל היכי דלא הוי קיטוי
 וסמירה לריך רק כמכחול פ"ש ולכופל
 די כדרך כתובות (דף ס"ג ע"ב) ודלא
 כבה"ג בזה, ואכמ"ל. ורק בזה שמבואר
 בגמ' ובקרא, וכן מה דאמר מי לא בעי
 מידע אי שלם הרג כו' בזה ישראל בעל
 כו' בחולה בעל כו' ועי' ברמב"ם רפ"א
 מה' כ"ב גבי אנוסה ע"ש בהשגות בזה.
 וזה רק דין לא ר"ל כמ"ש המוס' כלל
 רק דר"ל בזה נפסק דין דליח לטריפה
 ול"ח לעכו"ם היכי דרוב ישראל מעברין
 לניפורי, וכן היכי דמוחזקת בחזקת ישראל,
 וכמ"ש דמבואר כך בירושלמי. וזה ר"ל
 הגמ' בשבטות ולא כהתוס' בזה ועי'
 בחוספסחא ב"ק פ"ט גבי עבד דיש תקנת
 נחבל אם רק אך לממון אבל לסיחור
 ל"ש בזה כלל תקנה וכל גידרי התורה
 כן הוא כמו גבי מומר להכעיס בשחיטה
 או מחלל שבת דאף דרש"י ז"ל בחולין
 (דף ג' ע"ב) כתב שמנבל ע"ש (דף ד'
 ע"ב) בתוס', לא ר"ל מחמת זה. רק

דכתורה אמרה לנו הדין כן, ושבו אין
 נפ"מ וכמו בהך דב"ב (דף קנ"ט) גבי
 קרובים וברמב"ם בה' עדות וע' סנהדרין
 (דף כ"ח) וכ"מ וכן גבי גירסת זונה ועי'
 רש"י יבמות (דף מ"ב ול"ו), וה"ל כן.
 אך לגבי גוה"ד ומלך אז אולינן בחר
 אומדנא וסברא לר"א, אך לדין לא
 דגם בזה לריך בירור עכ"פ עיי' ע"א או
 הודאת פיו, ומאוד הארכתי באי"ה משיח
 לדקינו יהא יכול לדון בגדר המלך לא
 בגדר דין סנהדרין עיי' אומדנא, וזה ר"ל
 הך דסנהדרין (דף ל"ג ע"ב) מורה ודאין,
 וגדר קיסר (בדף ל"ח ע"ב) ע"ש. אך
 כ"ז בהדין המלך לא ח"ו עיי' סנהדרין
 כי הדין הוא נלחי לא ישתנה אפי' אות
 אחת ומאוד ילפי' בזה, ועיי' בירושלמי
 חגיגה גבי ב"ד מכין ועונשין אם זה
 לריך דוקא עיי' עדים ושלמה המלך ראש
 לדון בזה ג"כ כדין המלך ולא הניחו אותו
 ר"ם (דף כ"א) ואכמ"ל בזה:
 יוסף ראזין רב דטה הגי'.

מלין אחדים מהמסדר

יען שבעת העתקת התשובות עד סימן זה נודע שלדאבוננו נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש (כתובות ק"ד א') ביום י"א אדר תרצ"ו ע"כ אמרתי להפסיק קצת ולכתוב מעט מגאונותו וצדקתו של האי גברא רבא רב פעלים מקבצאל שריבה וקבץ פעלים לתורה (ברכות י"ח ע"ב) שלא הניח כמותו (שם) הוא ירד והכה את הארי בתוך הכור ביום השלג דתנא סיפרא דבי רב ביומא דסיתוא. (ע"ש בתוס') ה"י נחשב לחד בדרא גם בדורות הקודמים, אין דמיון לו בכח זכרונו וכשרון גאוניתו בכח השגתו וחסיסתו ועמקותו, מרגינתא דלית לה סימא (ירושלמי הובא בתוס' ברכות י"ב א') מי יוכל לספר שבחו. לא יוכלו חביריו לעמוד על סוף דעתו לא הניח מכל המעלות שמנה הגמ' בגיטין ס"ז. ע"ש, בור סיד שאינו מאבד טיפה, שקידתי בתורה ה"י עד להפליא לא יאומן כי יסופר ה"י ניכר עוד מילדותו בעת שלמד אצל הג' ר' יאָשע בער מפריסק זצ"ל סר שינה מעיניו שם לילות כימים (ב"ב י"). תורתו אמונתו, (שבת י"א א', ותוס' ברכות ח') סיני ועוקר הרים (סוף הוריות וסנהדרין כ"ד א') כלא תלמידא דמי ל"י כמאן דמונח בכיס"י (ברכות כ"ח ב') סוקר בסקירה אחת תמצית פוגיות כל הש"ס, ומלבד זה ה"י חוזר על לימודו (כהך דברכות ל"ח ע"א, וכריתות כ"ח ה"י סופר בע"פ כל אותיות שבתורה וש"ס בבלי ירושלמי ספרא ספרי מכילתא תוספתא ומדרשים וספרי הרמב"ם כולם וספרי בעל הלכות וראשונים כולם וספרי קבלה הראשונים, כולם היו עומדים לנגד עיניו ורואה בהם כאספקלריא המאירה וכל התורה ה"י אצלו בגדר ראי לא בגדר זכרון לבה ע"י בתו"כ בחוקותי דעל כן לא נאמר ביצחק וזכרון דאפרו של יצחק ישנו בהזה בגדר ראי לא זכירה ע"י במגילה ד' אם שיך על משנה תורה גדר זכרון דגדר זכירה הוא רק על דבר שאינו לפניו ע"י ברכות ס"ב מה ראה, ותורה ה"י דבר הנמשך ופועל תמיד עיין בצ"פ תרומות ד' ס' ע"ב, ה"י מדמה מילתא למילתא, כהך דברכות י"ט ע"א, גם אם ה"י בדורות הראשונים ה"י איש גאון מצויין, ועיין בהקדמת הרמב"ם לפיהמ"ש שאין ביכולת אדם לדעת כל התלמוד בע"פ, וע"כ כוונתו על סתם לומדים לא על בני עליה שהמה מועטים המצויינים ביותר, בכשרון גאוני, וע"י בת' רדב"ז ס"י קי"ז, מתנאי הגאון לידע כל הש"ס בע"פ גמ' ומשניות" והגאון הזה זצ"ל ה"י סופר ושוקל ועשה אונים לתורה, וע"י שבת קמ"ה: ובהקדמה לספר העתים לר"י ברזילי כתב כי ר' נטרונאי גאון בן חכניאי (אשר חי במאה חמישית לאלף החמישי כתב לבני ספרד את כל התלמוד בע"פ שלא מן הכתב, גם על גאון זה נוכל לומר אלמלי ח"ו נשתכחה תורה מישראל ה"י מחזירה וכתבה בע"פ כולה ולא ה"י מחסרו אפי' תיבה אחת, עיין תמורה ס"ז, ועיין בת' הגאונים חמדה גנוזה מה שכותב ר' שרידא גאון על גאון א' בזמנו ע"כ על גאון זה ניכל לתארו בתיבת, גאון"י בכל פרטיו כנראה מספריו הגדולים המבהילים הרעיון ולאו כל מוחא סביל דא, כתב ספריו בלשון קצרה כמדת חכמים בבחינת תן לחכם ויחכם עוד, ובכל, עיין ימצא המעיין נחת וישאר בזכרונו אחר החיפוש והעיין בהמקור בכל דף במקומו כיון שיגע ועמל בו, כמבואר באבות דר"ג ס"ג טוב לאדם דבר אחד הבא לו בצער מטאה דברים הבאים לו בריוח, ר"ל בלי עמל וע"י רש"י ביצה ל"ח ע"ב בדי"ה וכי יאכל הלה וחדי וכי ישמח בדבר שלא עמל בו, וע"י סנהדרין צ"ט ע"ב נפש עמל עמלה לו ע"ש ברש"י וע"י בשו"ת צפנת ח"א ס"י ה' ובה' תרומות ד' ג' ע"ב וע"י בתוספתא פרה, ובירוש' ברכות פ"ה היא ברית כרותה שכל היגע בתורתו לא מהרה הוא שוכח, ועיין מגילה ו' ורש"י מנחות ז' ובירושלמי ברכות פ"ב גבי ר' בון, ור' יוסף... קרא על עצמו בסנהדרין פ"ב, ורב תבואות בכח שור, שה"י סיני בסוף הוריות, ור"י נימוקו עמו וע"י ירוש' פ"ט דסוטה והכל צריכין למרי דחסיא ויוסף... הוא המסביר משמת ר"י ססקה הבינה בן פורת יוסף ע"י ברכות כ' מים מכסים אין מים אלא תורה ע"י ב"ק י"ז, וע"י ע"ז ס"ה וברש"י ד"ה בישותא, גם ה"י רגיל לכתוב מכתביו אפי' במילי דעלמא במליצת לשונות גנ"ך וחז"ל, כדמצינו, שחז"ל השתמשו בזה, ע"י שבת קמ"ה א', ועידובין

מלין אחדים מהמסדר

ס"ג א', ושם ס"ה א', פסחים ל"ג א', ביצה כ"א א', חולין קכ"ד ב', תענית ד' ב', מ"ק ט"ו, אבות פ"ב, יבמות ל"ו א', כתובות כ"ג, ב"מ ק"ח, ב"ב ע"ד, סנהדרין כ"ה, ע"ז כ"ז ב' חולין קכ"ז א', פ"א פ"ב מ"א ירושלמי מ"ק פ"ג ה"א ירושלמי שקלים פ"ה ה"ד, כל דיבוריו הי' רק בתורה, ור' יוסף... אמר אי לאו האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא. וי על האי שופרא כ"י חבל על דאבדין, ורק זאת נחמתינו שדבריהם הם זכרונם ע"י ירושלמי שקלים פ"ב ה"ה וע"י יבמות צ"ו.

תנצב"ה

ולהשלמת הסונטרס שר"ת צ"פ ח"ג אדפיס פה
לזכרון מעט פרפראות ליקוטי תורה וחידושים
ממה ששמעתי וראיתי בשם מרו הגאון זצ"ל.

בפ' אמור גבי לאו דלא תוחירו בתודה כתיב ושמרתם ועשיתם, ולמדו, ע"י בתורת כהנים, וי"ל דהנה במנחות ד' ע"ח ע"כ במשנה גבי שחטה חוץ לזבחה ע"ש ברש"י דפ"י, ע"מ לאכול חוץ לזמנו, וקשה למה לא כ' רש"י ע"מ להקטיר, אך י"ל דבמנחות ע"ט מחלקים בין חוץ לזמנו לחוץ למקומו אם קידש הלחם, והנה בזבחים דף ד' ו' סבואר דתודה ששחטו לשם שלמים כשירה, וקשה דבמנחות מ"ט דחטאת לשם שלמים הוי פיגול משום דחטאת ליום א' ושלמים לשני ימים, וא"כ גבי תודה ג"כ כן, אך במנחות מ"ו ומ"ז מבואר דאם לאחר שחיסת התורה נפרט הלחם או פקע ממנו עם תודה ונעשה שלמים וא"כ יש פעולה שהתודה אף לאחר שאיטה תהי' שלמים ושוב או נאכל לבי ימים, ולכן אם נימא דע"י פחשבת פיגול בתודה לא נחקדש הלחם שוב נעשה שלמים ושוב ל"ה פיגול ושוב נחקדש הלחם, אבל אם ע"מ להקטיר או י"ל דלא קידש הלחם כמו בחוץ למקומו לכן יכול לשחוט תודה לשם שלמים כיון שיש מציאות שהתודה תהי' שלמים, וקמ"ל קרא ושמרתם דאסור לגרום לזה דושמרתם קאי על גרם ע"י מנחות ד' פ"א ע"כ גבי תודה בלא לחם שמור ושמעת ובידוש' גזיר פ"א ה"א וכן בפסחים גבי ושמרתם את המצות ע"י ברמב"ם בהל' חמץ פ"ד.

בפ' וארא והדגה אשר ביאור מתה, ובגדרים ד' נ"א ע"כ דייק הגמרא דדגה משמע דגים קטנים ולמה רק קטנים מתו ולא גדולים, ע"ש, ויש לומר דבאמת מתו רק הקטנים משום דהמכה לא שלטה רק כמה ששייך להמצרים, וכן המים רק מה שביאור דהיינו שנחפרים בידי אדם כמבואר בב"מ ד' ק"ג ע"כ וכ"מ אבל מים של רבים דאינם נאסרים בע"ז ד' מ"ו וד' נ"ט וב"ק ד' פ"א ובתוס' שם, ומעילה ד' י"ג גבי הקדש דלא חל על זה, וכן הדגים כיון דהוי רק גול, מפני דרכי שלום, לא שלטה בהם המכה, רק הא מבואר בירושלמי גיטין פ"ה דזה בגדולים אבל קטנים הוי גול גמור וכמו בב"מ ד' י"א, ונמצא דבגדולים לא הוי שלהם אבל קטנים הוי קנין גמור ונאסרים, וע"י תוס' ב"ב ד' ע"ט ע"כ, ולכן במצרים מתו רק הקטנים דהוי שלהם.

בפ' ויא' גבי שריפה מאש היוצא מלמעלה כתיב רק סדום ועמורה, ובפי' נצבים גבי הפיכה כתיב כל הדי' ערים, ולמה, משום דבירוש' בסוף סנהדרין ובתוספתא, שם, כבואר וסדום הוי בגדר עיר הנדחת ולכן נאבד רכושו של לוט, והנה בעיר הנדחת בעינן ב"ד הגדול ע"י כפ"א דסנהדרין ומבואר שם דאין עושין ג' עיירות עיר הנדחת ולכן דין שריפת עייתג"ד לא עשו רק ב' סדום ועמורה אבל שאר הוי רם גדר הפיכה.

מלין אחדים מהמסדר

גבי קרבן של יום השביעי דסוכות כחייב נסכהם בלי יוד, משום דבתמורה י"ד ילפינן מהי"ד דמנסכם בלילה על למחר, ובשביעי דסוכות אי אפשר זה דהוי של חול ביר"ט דאסור.

שיטת הגאונים דמתענין בריה והקשו מקרא דעזרא המובא בביצה ס"ו ואכלו כו' כי קדוש היום לאדונינו, וי"ל דאדרבה מזה ראי' להגאונים מהדיוק דקרא כי קדוש היום לאדונינו, דהנה בפיהמ"ש פרק ב' דתענית מפרש אם התחילו אין מפסיקין דר"ל באותו יום דזה קאי על ר"ח והתחילי להתענות קודם שבאו עדים על הראי' וכמבאר בריה ד' ל" ע"ב דהא בעי לאחר תמיד של שחר וזה ר"ל ג' דהיינו ג' שעות, ולכן מבאר בריה ד' ל"ב ע"ב דתקיעות במוסף ובירוש' שם מחמת קרא דיום תרועה דקודם לזה לא קידשו עריין את החודש ועי' ע"ז דף ד' ע"ב דציבור מתפללים לאחר ג' שעות ג"כ מטעם זה, ולכן אין מפסיקין בתענית וזה שיטת הגאונים דמתענין בריה אבל בזמן עזרא דהי' אלול מעובר וליה צריכים לקדשו שכבר קדשו שמים אסור להתענות וזה כי קדוש היום לאדונינו.

בברכות נ"ח ע"ב בעובדא דר' וריה ברי' דר"י ור"א ברי' דרב איקא דברין עליהו ברוך חכם הרזים ויהבו כי ענייהו ומת ולמה, ע"ש ברמב"ן במלחמות, משום דהם היו רק שניים ורק באיכות היו תואר אוכלסא ולא בחומר ובכמות והנה ביבמות י"ד מבאר דלכך עשו ב"ש כדבריהם משום דמחדדי טפי אף דביה רובא חזינן דס"ל דאזלינן בתר הצורה אף דבהעצם הוי מיעוטא עי' כה"ג בתורת אדם להרמב"ן גבי חולה ביוהכ"פ, והנה ב"ש אזלי לשיטתייהו דהצורה עיקר עי' גיטין פ"א הכותב גט על תנאי פוסל לכהונה אפי' לא נתקיים, ועי' חולין קל"ו ע"ב, ובתוספ' תרומות דב"ש ס"ל דאזלינן בתר מראה גבי תרומה דהוי כמו שני מינים, ועי' בסוף עוקצין דפליגי ב"ש וביה דלב"ש קצח פטור מן המעשרות דס"ל דהעיקר הוא הריח וזה ריחו קשה עי' ברכות ד' מ' וזה הגדר דפליגי בחגיגה י"ב דב"ש ס"ל שמים נבראו תחלה ר"ל דהצורה הוא העיקר עכ"פ כאן נמי דחזינן דאחשבינהו כמו אוכלסא ס"ל ג"כ כב"ש ולכך נעשו כמבאר בברכות י"א כל העושה כדברי ב"ש חייב מיתה.

בסנהדרין ד' פ"ט וכמכילתא פ' בא גבי יונה בן אמיתי דהי' כובש נבואתו, ואיך עלה על דעתו שיהי' כובש נבואתו, משום דהוא הי' מעיר צידון עי' ירושלמי ריש פ"ה דסוכה ובירוש' פ"ב דחלה, גבי הני שכבש ירבעם בן יואש, והנה בתוספתא דמאי ובאהלות ובירושלמי דמאי ובעירובין ד' מ"ז ע"ב מבאר דצידון הי' עליו שני השמות, של א"י ושל חר"ל בנדר עמירות העומדות על הגבול בסנהדרין ד' ה' ע"א ובירושלמי ספ"ד דחלה וכל גבול יש עליה ב' השמות עי' בכורות נ"ה גבי ירדן וכ"מ, והנה במו"ק כ"ה מבאר דלא שרתה נבואה בחו"ל ועי' בספרי פ' שופטים נביא מקרבך ולא מחו"ל, ולכן שכר יונה ספינה חיוצאת לחו"ל שלא יהי' חל עליו שם נביא, אך הקב"ה עיכבו בגבול א"י ושוב הוי נביא.

עש"ז

עמ"ז

ספר

שלמת יוסף

שאלות ותשובות

בענינים שונים

מאת הגאון הנורא שר התורה

מרן רבי יוסף ראזין זצלה"ה

רב מדווינסק הנודע בשם העילוי מרוגנששוב

בעל צפנת פענח

(נבש"ס עש"ק י"ב אדר תרצ"ו)

אשר השיב לשוארו המוצ"ל

שלמה סאבעל באמ"ר שמואל זצלה"ה מדווינסק

בעמ"ס שו"ת שלמת חיים וס' שלמה חדשה

נדפס בדיוק נמרץ מעצם כתי"ק

בעה"ק ירושלם חובבי"א

שנת תשס"ז לפ"ק

איסר זלמן מלצר

(אביד ורימ סלוצק)

רימ ראשי להישיבה

וראש המוסד הכללי

עץ-חיים

בעיה-יק ירושלים תובביא

ב"ה. ירושלים יום ג' י"א לחדש אדר א' שנת תש"ו

הנה מע"כ ידידי הרב הגאון המצויין בגודל חורתו ויראתו מו"ה
שלמה סאבעל שי' חבר ספרים יקרי ערך אשר הי' לו מו"מ בדברי
הלכה עם הגאון הצדיק מו"ה **יוסף חיים זאנענפעלד** זצ"ל. ועם
גאון ישראל **בעל צפנת פענח** זצ"ל והדפיס תשובותיהם וגם הערותיו.
וגם ספרו **שלמה חדשה**.
ומצוה גדולה לקבל ממנו את הספרים ולשלם מחירם בעין יפה ולחזק
אותו שיוכל להדפיס שאר חידושינו.

הכריח לכבוד התורה

איסר זלמן מלצר

(מקים החותם)

שארית ישראל לא יעשו עולה
כל הזכויות שמורות
הוצאה חדשה
נדפס בארץ ישראל

לוח המפתחות

ג

תשובה להערה בסימן י"ד אות ב' בענין חלב של פח"ש
בפרהסיא. —

הערה בסי' ב' אות א' בענין אם תלה הציצית בלילה.
הערה בסי' ב' אות ג' ע"ד שלא לשאול בענין יותר
מג' הלכות. —

הערה בסימן ה' אות ה' בענין דכל כלי הולכין
אחר רוב תשמישו. —

הערה בסימן ט' אות ג' בהך דבי"מ דף ס"ד גבי
ר"י ור"ל. —

הערה בסי' י"א אות ב' בענין עניית אמן
באמצע לימודו. —

הערה בסי' ט"ו אות ד' בענין שלא לקרוא לאביו
ולרבו בשמם. —

הערה בסי' ט"ז אות ג' בענין שלא לבזבז
יותר מחומשו. —

בנוגע לביאור בסי' ט' אות ב' בנוסעים בעגלות
בענין הוא כבגדו והיא בבגדה. —

דברי הירושלמי שהובא בחוס' סוטה י"ט א'. —
בהך דבי"ב דף ג"ז ע"ב אי דאיכא דרכא אחריתי.

סימן א': א) בענין ק"ש קודם התפלה באור"ח סי' מ"ו —

ב) בגדרים מ"א רפואת נפש גופו ורפואת ממון בהמתו —

ג) בש"ך יור"ד סימן רמ"ד בענין מצות קימה —

ד) בסנהדרין י"ח אין מושיבין מלך בסנהדרין —

ה) בסנהדרין כ"ז קם בר חמא נשקי' אכרעי' —

סימן ב': א) בענין עשיית ציצית בלילה בפמ"ג סי' י"ח —

ב) ביור"ד רמ"ז ולא ישאל בענין יותר מג' הלכות —

סימן ג': א) בע"ז כ' גבי ר"ע רק שחק ובכה וכו' —

ב) הגליונות שנוכר בהם פסוקי תנ"ך —

סימן ד': א) בענין הנ"ל גבי ר"ע. —

ב) ברופא שצריך למשש הדפק בבית שמואל סי' כ' —

סימן ה': א) בסנהדרין י"ט וילפת שנעשה בשרו כראשי לפתות —

ג) בענין דבר בשם אומרו במג"א קנ"ז. —

ד) בב"מ נ"ג לא קיבולי ליקבליה מיניה ולא תרעומת תיהוי ליה. —

ה) באור"ח תנ"א דכל כלי הולכין בו אחר רוב תשמישו. —

סימן ו': א) בענין הנ"ל גבי ר"ע בע"ז כ'. —

ב) בענין הנ"ל בסימן א' בנוגע למצות קימה —

ג) במג"א קפ"ג הירא שמים לא יכרך (ברהמ"ז) במצנפת וכו' —

סימן ז': בענין הנ"ל. —

סימן ח': א) בענין הנוגע להנ"ל —

ב) בכרכות כ' גבי רב גידל דמיין באפאי כי קאקי חיורי. —

ג) בפסחים קי"א שלשה אין ממצעין ולא מתמצעין —

ד) בענין תמונה היכא שכבר מתה —

לוח המפתחות

- סימן ט"ו: א) בענין הנ"ל —
- ב) הנוסעים בעגלות בנוגע להוא בבגדו והיא בבגדה —
- ג) בב"מ דף פ"ד לסטאה בלסטיותיה ידע —
- סימן י': א) ברש"י ב"מ דף מ"ח ד"ה קאי וכו' ונפ"מ לענין איסורא. —
- ב) בענין חינוך לקטן שלא ישן פרקדן —
- סימן י"א: א) בחו"מ צ"ז דאסור לנגוש את הלוח כשיודע שאין לו —
- ב) בענין אמן באמצע לימודו. (ובשלמת חיים ח"ב סימן צ') —
- ג) בשבת י"ג בתוס' בנוגע לפלטי בן ליש שנעץ חרב —
- סימן י"ב: א) בענין אכילה בסוכה בערב סוכות מחשש בל תוסיף —
- ב) בקידושין ל"ב דרב הונא קרע שיראי באנפי רבה בריה. —
- ג) בענין שמעי בן גרא שקלל לדוד המלך ע"ה (ש"ב ט"ז) —
- סימן י"ג: א) בענין מצות קימה מפני ספק שיבה. —
- ב) בנוגע לשמעי בן גרא הנ"ל. —
- סימן י"ד: א) בענין הנ"ל. ב) בענין חלב של מחלל שבת בפרהסיא —
- ג) בפ"ת יור"ד קפ"ד גבי טבילה בסמוך לוסתה —
- סימן ט"ו: א) בענין הנ"ל סי' ו' אות א'. ב) בנוגע לקול באשה ערוה —
- ג) בענין כתב אשורית ביור"ד סימן רפ"ד —
- ד) בענין שלא לקרוא לאביו ולרבו בשמם —
- סימן ט"ז: א) בענין הנ"ל, ב) בכתובות ס"ז המבזבז אל יבזבו יותר מחומש
- ג) באור"ח סי' ב' בדין לבישת בגדים —
- ד) בענין נט"י למי שנגע בזרועו. —
- ה) גבי רבי אלעזר בר"ש כשבא ממגדל עדר תענית כ' —
- סימן י"ז: א) בקידושין ס"ג הרי את מקודשת לי לאחר שתתגיירי —
- ב) בענין ראייה כדי להכירה ג) ע"ד לא תתגודדו —
- סימן י"ח: א) בקידושין דף י' בתוס' בענין קרן וחומש —
- ב) ביומא דף י"ח ע"ב גבי אכסנאי.
- ג) בענין הנ"ל סי' ה' אות ב' גבי בועז.
- ד) במכות דף ח' אע"ג דגמיר מצוה. —
- ה) בדברי הרמב"ן בנוגע להלאו דונשמרת. —
- ו) בענין ההורג בשם דחייב. —
- סימן י"ט: א) בנוגע לע"ז דף כ' ונשמרת מכל דבר רע —
- ב) בברכות דף כ"ד שנים שהיו ישנים בטלית א' —
- ג) ביבמות ס"ד שתין סבי הוינא וכולהו איקקור מפרקי דר"ה. —
- ד) בקידושין דף י"ד דבעל כרחא מיבם. —
- סימן כ': א) בנזירים דף נ' בבר קפרא בקרקרי דאמן. —
- ב) בהך דב"ק י"ז גבי זרק כלי —
- ג) בנוגע לכתובות נ"א העלו ליתום —
- ד) בכתובות דף י"ז דרדוגי משחא ארישא דרבנן —
- ה) אם יכול למחות שלא יצלמו אותו שלא ברצונו. —
- ו) בנוגע לא"ע סימן כ"א ס"ג. —
- ז) בכתובות דף ס"ג ע"א יונתך נזכרת. —
- ח) בפסחים דף קי"ב אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות. —

לוח המפתחות

- סימן כא : א) בשבת דף ס"א קמיעין יש בהם משום קדושה. —
 ב) בנוגע למוציא דבה ב"ור"ד סימן ת"ב. —
 ג) ביבמות דף ס"ב ע"ב —
 ד) בסוף חולין מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה. —
 ה) בענין לימוד —
- סימן כב : א) בענין קדושת ספרים הנדפסים בט"ו יור"ד סימן רע"א —
 ב) בענין מו"ל. —
 ג) ביבמות דף ק' דנותנין לאשה תחלה משום זילותא —
 ד) במנחות דף פ' כמדומה אני שאין לו מוח בקדקדו —
 ה) בב"ק דף צ"ז גבי מטבע של אברהם אבינו —
 ו) הסתכלות בצורה בדויה —
- סימן כג : בשו"ע תקכ"ט שלא יתערבו אנשים ונשים בבתיהם בשמחה —
- סימן כד : א) בענין סקבא דשתא רגלא בקידושין דף פ"א —
 ב) בעובדא שאבי הבן ואמן מכחישין זה את זה בזמן לידתו —
 ג) בספר חסידים סימן קע"ח גבי השונמית שעמדה בפתח —
 סימן כה : ב) בברכות כ"א אם יכול להתחיל ולגמור קודם שיגיע וכו' —
 ג) בלומד עם קטנים ודרכם לחופף ראש וליגע במנעליהם —
 ד) בר"ע שזכה לחכמה שלא דיבר מעולם עם אשה נדה. —
- סימן כו : א) במגילה כ"ד גבי קטן פוחח משום כבוד ציבור. —
 ב) בשבת קט"ו בתרגום איוב דמניחן במקום התורפה —
 ג) בענין מה שאסור להשתמש בשונה הלכות —
 ד) בענין קול באשה ערוה. —
- סימן כז : בענין קידושי טעות —
- סימן כח : בענין גרם להוציא שו"ל —
- סימן כט : בענין הנ"ל —
- סימן ל' : בנוגע להך דיבמות י"ב שלש נשים משמשות במוך —
- סימן לא : א) בענין רבית בב"מ ס"ה דאין מרבין על המכר —
 ב) ע"ד להשכיר עצמו למוזנות אשתו בהגר"א א"ע סי' ע' סק"ט —
- סימן לב : בנוגע ליום ב' אב —
- א) בר"ה דף ה' ע"א בתוס' ד"ה שלמי פסח —
 ב) בענין שאלת שלו'. ג) בענין שיר —
- סימן לג : בענין קדושת וטהרת מעשר שני —
 ה ש מ ס ה
- סימן לד : א) בא"ע סימן כ"כ בענין איסור יחוד. —
 ב) בקידושין דף פ"א ע"ב. —
 ג) בא"ע סי' כ"א בענין קול ערוה. —
 ד) באור"ח סי' ע"ה משניב ס"ק ב'. —
- סימן ל"ה : באור"ח סי' תנ"א ס"ו בדין הולכין אחר רוב תשמישו של הכלי (תשובה מהגאון רמ"ם עפשטיין זצ"ל)
- סימן ל"ז : בענין הנ"ל (תשובה מהגאון ר"ש ענגיל זצ"ל)
- סימן ל"ח : בנדרים ס"א בס"י הרא"ש שהתורה לא צותה לרפאות בהמה של חברו. (תשובה מהגאון רמ"ע חנ"ל)

* * *
(תשובה להערה)

ב"ה, לכבוד הרב הגאון ר"ם וכו'.
שלם וברכה.

כמה שעמד בשו"ת שלמת יוסף סימן י"ד אות ב' בענין חלב של מחלל שבת בפרהסיא היכא דליכא למיחש לשום דבר טמא וז"ל במכתבו... ובעיוני בספרו שלמת יוסף ראיתי בסימן י"ד שאלה ב' דברי הגאון הראגאזאווער מרן יוסף ראון זצ"ל ולא אדע, כי מדמה להם לכותים ולפי דברי הש"ך קייט סק"ג ובבאר היטב סק"ב פשוט להם לאיסור ועיין בפתחי תשובה קט"ו סק"ג מביא דברי הח"ס דחלב נאסר במנין וכו' ועיין ברמ"א קייט ס"א אפי' ממי שאינו חשוד רק שאין וכו' [מכירים אותו שהוא מוחזק בכשרות] אסור לקנות חלב כפי שהבין הש"ך... עכ"ד.

והנלע"ד דאמנם יש בזה שני ענינים נפרדים, א' דחלב של עכורים ממש אפי' ליכא למיחש משום דבר טמא נאסר במנין. אולם במחלל שבת בפרהסיא הגט דמצינו דינו כעכורים לענין עירוב באור"ח סי' שפ"ה סי"ג. ובירור"ד סי' ב' סי"ג לענין שחיטה. ובסימן קייט כ"ב לענין מגעו בין. ובאבה"ע סימן קכ"ג ס"ב לענין כתיבת הגט. דהרי הוא סכתי לכל דבריו. ובחומ"ס סי' רס"ו ס"ב דישראל המחלל שבת בפרהסיא אסור להחזיר לו אבידה כעכורים. וכן לענין קבלת קרבן (חולין ה') וברמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ג ה"ד. וברמב"ם הל' שבת פ"ל הט"ו ז"ל... המחלל שבת בפרהסיא הרי הוא כעובד עכורים ושניהם כעכורים לכל דבריהם ע"כ. - בכל זאת שייך לומר דאין למדין מן הכללות (עירובין כ"ז) דהרי עכ"פ מצינו לעומת זה דבתו לא נאסרה בחיתון ולא הוה בזה כעכורים. ואיכא יתכן דגם לענין החלב לא הוה כעכורים והיכא דאיחמר איתמר, אבל דברי הרמ"א והש"ך שם יש חשש לתערובת איסור ובודאי מחלל שבת בפרהסיא אין לו נאמנות ויעו"ש בסימן קייט ס"ז.

שלמה סאבעל, ירושלים.

(הערות על השלמת יוסף מאת ח"א בעילום שם)

...א. בעמוד ג' סי' ב' אות א' במשיכ' הפס"ג וכו' אם יש לדייק מלשונו כשרים דהוא דוקא בדיעבד וכו'. עיין עמודי השלחן על קיצור ש"ע סי' ט' אות ט' כתב אם תלה הציצית בלילה הפס"ג מתיר בדיעבד ובתש' נאות דשא חוכך לפסול אף בדיעבד. *

(*) א"ה הנה דבר זה כתב גם בתוספת חיים על החיי"א כלל י"א סי' ק ע' וז"ל... ועי' בס' נאות דשא סי' ס"ב (כצ"ל) שלא לעשות הציצית בלילה וחוכך שם לפסול הציצית אף בדיעבד ע"ש ואף דהפס"ג במ"ז מתיר שם להדיא מ"ס כמדומה שמנהג העולם להחמיר ע"כ.

ואמנם אשתומם על המראה על אשר תלו ב"י בנאות דשא (המוסק המפורסם בעל לבושי שרד) דברים שלא עלתה על לבו דהנה שם בסימן ס"ב סיירי מענין אחר על דבר כסות לילה ויחדו אח"כ להיות כסות יום אם יש בציציותיו משום תעשה ולא מן העשוי וע"ז חוכך שם להחמיר. אבל מענין ציצית שעשאן בלילה אדרבא הזכיר שם באמצע התשובה בד"ה וליכא בא"ד וז"ל דאע"ג דהיכי דממילא מתכשר ל"א תולמיה כגון ציצית שעשאן בלילה להרמב"ם דלילה לאו זמן ציצית הוא בשום מלבוש אפ"ה כשרים כמ"ש במשכנות זהב שם בס"י י"ח סק"א היינו משום דשם מתכשרי ממילא ולילה לאו מחוסר זמן הוא [ובחים"י י"ב ע"א] משא"כ בהט"ל לפוטלת [מנחות מ' ע"ב]. ובג"ד דלאו ממילא מתכשרי אע"ג דההכשר א"צ מעשה מ"מ מחוסר יחוד וביטול כמחוסר מעשה דמי כנ"ל וכו' ע"כ. הרי דעת שפתיו ברור מללו דלענין ציצית שעשאן בלילה ס"ל כהפס"ג דהם כשרים בלי פקפוק.

וכן כתב החכמת שלמה (קלוגר) בגליון השו"ע שם סי' י"ח וז"ל נשאלתי אם מותר לעשות ציצית בלילה.

הנה בגוף הדבר ראיתי שהפס"ג העיר בזה אך להוציא חלק א"א כי לדעתי נראה להכשיר - וראי' ממ"ש ברפ"ג דמס' יומא [דף כ"ח ע"א] ברש"י ד"ה זמן שחיטה וכו' שהשחיטה בלילה פסולה דכתיב ביום זבחכם. ולמה לי קרא לשחיטה כיון דהקרבה בלילה פסולה ונלמוד מביוב צותו [ובחים"י צ"ח] או דהוי די לכתוב ביום הקריבכם וכיון דנדע דהקרבה בלילה פסולה ה"ה דזביחה פסולה דהוי הכשר מצוה ועיין עוד ברש"י שם דף כ"ט ד"ה אלא אף מליקת עוף וכו' דגמרה לה משחיטה וכו' ולמה לי כל זה הרי כיון דהקרבה בלילה פסולה ממילא אף מכשיריה פסולין אלא ודאי דלולא קרא הוי אמינא דמכשירין כשרים בלילה וא"כ בציצית דליכא ריבויא ניהו דהלבישא והקיום לא שייך בלילה מ"מ העשייה כשרה בלילה דהוי רק מכשירין כיון דכלי קופסא פטורים [שו"ע סי' י"ט] ועיקר המצוה הוי הלבישה הוי עשיית ציצית בבגד רק מכשירין כמו בקרבנות שחיטה קמיצה ומליקה וזה ברור לפענ"ד ודו"ק היטב ע"כ.

גם בספר ארחות חיים סי' י"ח בהגהות הגאון מהרש"ם כתב וז"ל... ומצאתי בכתבי הגה"ק מבוטשאטש שכ' במשיטות דמותר לעשות ולתלות הציצית בלילה כמו דמותר לכתוב תפילין בלילה דעיקר המצוה הוא העיסוף ותנחה לא העשייה. ויש לזון דתליא בתירוצי תוספת יומא כ"ס [ע"ב] בהא דהוי כסדרו הקו"ף וע"ש בריטב"א ועי' ירושלמי פ"ג דביכורים ה"ד ע"כ.

ב. שם אות ג' בהא דאיתא ביריד סי' רמ"ו סעי'ג ולא ישאל בענין יותר מג' הלכות. אם זה שייך גם ע"י מכתב. הלא כל הסעיף מיירי שלא ע"י מכתב א"כ גם זה כך. ועיין שו"ת רמ"א סי' צ"ה וסי' קי"ג וסי' קל"א וסי' קל"ב א)

א) ע"ש באלו הד' סימנים יש בכל אחד יותר מג' הלכות. ויש להוסיף משו"ת רמ"ע סי' ק"ב המובא להלן.
אגב. שאלה זו הנ"ל היתה בקשר לריש מכתב תשובה הקודמת שכ' ,ומרבה בשאלות"

ג. בעמוד ו' סימן ה' אות ה'. באור"ח סי' תנ"א סעיף ה', [צ"ל ס"ן] דכל כלי הולכים אחר רוב תשמישו ואם שימשו וכו'. עיין מ"ב שם סעיף מ"ו. ועוד הלא הרמ"א מליג ע"ז. א)

א) ע"ש במשנ"ב. ואמנם לא העלה בזה ארוכה להקושיא הנ"ל דהרי גם באינו ב"י אם שמשו פעם אחת ע"י אור צריך להכשירו דוקא ע"י אור. גם מה מועיל דהרמ"א מליג ע"ז הרי צריך ליישב גם דעת המחבר שהוא שיטת הרי"ף ורמב"ם והר"ן והרשב"א.

ד. בעמוד י"א סי' ט' אות ג'. בב"מ פ"ד גבי ר"י ור"ל וכו' אם הי' בע"ת לא יאמר לו זכור וכו'. עיין עץ יוסף שם על עין יעקב וניחא הכל. ב)

ב) ע"ש בעץ יוסף ב"מ פ"ד וז"ל לסטאה בלסטיותא ידע. דע"י שהיית לסטים ראית שהצחצוח של הסייף הוא גמר מלאכתו כו' ור' יוחנן לא הי' מכוין בזה לקנטרו ולזכור לו מעשיו הראשונים אלא שר"י אמר לבני הישיבה שבוה צודק ריש לקיש על כי הוא בקי בזה יותר ממנו כו' כו' ע"כ.

ה. בעמוד י"ג סי' י"א אות ב' בענין אם צריך לענות אמן על איזה ברכה כשהוא באמצע למדו. עיין פתחי תשובה על אור"ח סי' קכ"ד סעי' ע"י"ש. ג)

ג) ע"ש בפתחי תשובה סי' קכ"ד ס"ה וז"ל בתשובת דברי דוד סי' מ"א כתב כשעוסק בתורה אין להפסיק ממשנתו לענות ב"ה וב"ש ואמן ושכן כתב בתשו' מים רבים (סימן ב') ולדעתי יש לסמוך ע"ז בב"ה וב"ש אבל באמן צ"ע מהיכן למד זה שהוא מדינא דגמרא אם לא מי שתורתו אומנתו כרשב"י וחבריו דאינו מפסיק לתפלה או ת"ת דרבים דפטור מק"ש כמ"ש הרא"ש בברכות וע"י ב"י סי' ע' ע"כ.

והנה במ"ש גבי ה"ת דרבים דפטור מק"ש כו'. ע"י במשנ"ב סימן ק"ו ס"ק ה' משם הח"א ורוקח וא"ר. ושם בביאור הלכה ד"ה ואם כו' בשם מאמר מרדכי. ולאידך גיסא אם ללמוד להפסיק לאמן כמו שמפסיקין לתפלה אפשר לעורר ולחלק דתפלה הוא מצוה חיובית משא"כ עניית אמן הוא רק אם נודמן לו ששמע איזה ברכה וכדומה. וחילוק זה מצינו ביר"ד סי' רפ"ה ס"א בהגה דלקנות הפילין הוא קודם למווזה דמצוה שהיא חובת הגוף עדימא ועיי"ש

ו. בעמוד י"ז ס"י ט"ו אות ד'. בענין וכו' [שלא לקרוא לאביו ולרבו בשמם] ובביק דף ע' אפר ר' יוסי כשהלך אבא חלפתא. עיין חרושי רע"ק יו"ד ס"י ר"מ סעיף ב' אות ג' העיר בזה. א)

בחידושי רעק"א. שכתב דהכוונה דהתפלין הוא חוב המוסל על גופו ואין לו אופן לפטור ממנו אבל מזוהה אין החיוב עליו לבנות בית ולקבוע מזוהה רק אם יש לו בית צריך לעשות בו מזוהה וכו' ע"כ וע"ע בשלמת חיים ח"ב ס"י צ"י. שו"מ בענין זה בשו"ת מרבינו מנחם עזריה סימן קי"ב, עשר בעיי שדר לן מר ואלו הן כו' שמינית וז"ל מי שהוא בקי בתפלה והתפלל בלחש עם הצבור מהו שיצטוק בתורה בשעה ששליח צבור יורד להוציא את שאיגו כקי ובלבד שיענה אמן ואעפ"י שלפעמים לא ידע על איזו ברכה הוא עונה. הנפת סודרין של אלכסנדריא תוכיח.

תשובה. רוב העולם אינם נוהרים וקורין בסדר קרבנות וכיוצא בשעה שש"ץ יורד אע"ג דלא יאות עבדין ובכל כי האי גוונא איכא משום הנח להם וכיון דגלו דעתיהו שאינן מכוונין לצאת אע"פ שיענו לפעמים ואינם יודעים על איזה ברכה אין כאן אמן יתומה כמפורש בירושלמי הביאו הרב בפרק שלשה שאכלו. ולא עוד אלא שהם פטורים מן הדין מעניית אמן שהעוסק במצוה פטור מן המצוה ואם ענו מצוה קעברי ובכלל מצווה ועושה ניגהו דהא מצווים הם בכך אלא שדבר אחר גורם להם ליפטר לפי שעה והמה מ"מ חוטפים את המצוה ובידם שתיים כאבזה של ר' יוסי בן החוסף אפרתי שנזכר במשנה דכלאים בסוף פרק ג' הנקרא כן על שם שהיה חוסף מצות מן השוק ומזכירין אותו לשבת. אבל באלכסנדריא של מצרים יודעין היו ע"י הנפת סודרין אם היא ברכה ראשונה שנייה או שלשית ואנו מחזיקים עצמנו בקיאת להתחייב בחפלה שלא יהא ש"ץ מוציא אותנו וראוי שנסתפק בעצמנו בבלתי בקיאים שאם לא כיווגנו כל הצורך נכוין לצאת בשעה שש"ץ יורד ועם זה אנו נכנסים לספק אמן יתומה ומה טוב שלא לעסוק ברברים אחרים ולכוין ולענות אמן עכ"ל.

הרי כתב בהדיא בענין שקורין בסדר קרבנות וכיוצא בשעה שש"ץ יורד, שהם פטורים מן הדין מעניית אמן שהעוסק במצוה פטור מן המצוה—וצ"ל כסברא הנ"ל לחלק מתפלה דצריך להפסיק מדעת משום דהיא מצוה מזיבית משא"כ עניית אמן הוא רק אם נזדמן לו ששמע איזה ברכה.

א) ע"ש בחרושי ר' עקיבא איגר יו"ד סימן ר"מ ס"ב וז"ל ולא יקראנו בשמו. קשה לי הא בברכות (י"ח ע"ב) א"ל בעינא אבא וכן שבת (קט"ו ע"א) א"ר יוסי מעשה באבא חלפתא ע"כ. ואמנם כבר עמד על זה בביאור הגר"א שם בסימן רמ"ב סט"ו ד"ה וכ"ז וכו' וז"ל... וכן באביו (כמו ברבו בתואר) כשאומר אבא מותר כמ"ש בכמה מקומות אבא חלפתא [שבת קט"ו—סנהדרין פ'—בכורות כ"ו—מעילה י"ז] יוחאי אבא [מסחים קי"ב—מעילה י"ז] ינאי אבא [גיטין י"ד ע"ב] וכיוצא ע"כ. וע"ע בפ"ת שם ס"י ר"מ סק"ב.

ו. בעמוד י"ח ס"י ט"ז אות ג'. בתענית כ"ד ע"א [גבי אלעזר איש בירתא כד הוו חזו ל"י גבאי צדקה הוו טשו מנ"י דכל מה דהוי גבי' יהיב להו] ויל"ד מהך דכתובות וכו' [המבובו אל יבובו יותר מחומש]. עיין גבורת ארי [מבעל שאנת ארי'] על תענית שעמד ע"ז. א)

(א) נגבורות ארי שם בתענית האריך וכתב... וי"ל דהאי דחקת אושא לאו כולי עלמא מודים בה דהא תנן בפרק ו' דערכין (דף כ"ח) מחרים אדם מצאנו כו' ואמרין בגמרא דאיכא בינייהו הא דאמר באושא התקינו כו' ור' אליעזר לית ליה ואי מבזבו טובא לית לן בה ובלבר שישיר קצת לעצמו כו' והשתא איכא למימר דאליעזר איש (ברתותא) [בירתא] כר' אליעזר ס"ל דלית ליה תקנת אושא ובשיעור קצת סגי לפיכך פש גבי' חד זוזא כו' ע"כ.

ח. בעמוד כ"ה סי' כ"ב אות ד'. לפלא למה העלים עין משו"ת חות יאיר סי' קנ"ה. ב)

ב) התשובה הארוכה מהחות יאיר העתיק גם בספר חפץ חיים בסוף חלק ראשון. ואמנם שם מיירי בנוגע לקנטורים וזלזולים אבל לא זכר בנוגע ללאו דלא תקלל כגון הך דבי"ק דף צ"ט ע"ב לעכר וכו'.

ט. בעמוד כ"ח סי' כ"ה אית ב'. עיין ביאור הלכה סימן ק"ט ד"ה הנכנס לביהכ"נ. ג)

ג) בביאור הלכה בס"י ק"ט מיירי שהתחיל השמיע בשוה עם הצבור ואין ראייה לעניננו.

(מכתב)

ב"ה. יום ד' לפ' השירה תשי"ג.

...יסלח לי כבודו על שאני מטריחו אבל מכיון שזה דבר הנוגע לי ולאחרים רבים למעשה העזתי לעשות זאת ולשאול.

בענין השאלה בס"י ט' שו"ת ב' בספר שלמת יוסף כתב כב' בזה"ל שאלה: מה דשכיח בנוסעים בעגלות בנוגע להוא בבגדו והיא בבגדה. והתשובה היא: בגדר הוא בבגדו כו' זה רק בשכיבה במטה דזה הוי שינוי וניכר אבל לא בזמן שישבין אך שם לא שייך כלל חשש שום דבר וכן מ"ש הירושלמי בהפסק ג"כ זה הוי שינוי אבל אם הולכים בבתי ידים זה לא הוי שינוי וגרע ועי' ברכות דף כ"ה ע"ב כלי שהוא כלין אפי' כו' ע"ש וכ"כ לו דני"מ בזמן שהוא בעזרה או הוה אימתא כו' כמו בהך דנידה דף י"ג ע"ב רק משום זה גוסא כמ"ש לו עכ"ל.

תשובה זו כמו שאר תשובות המה קצרות מאד וא"א לעמוד מתוכן בברור מה דעתו ולו היה בכתובים נוסח כל השאלה יתכן והיה קל יותר להבין את התשובה בברור. אבל עכשיו שאינו כך קשה להבין. ולכן אבקש מכבודו לכתוב לי את התשובה מבוארת. דעתי הוא כי הפשט הוא כן: דבאמת שינוי לא שייך וכל הטעם של הוא בבגדו כו' הוא רק מטעם שינוי וזה שבירושלמי כתב הפסק כוונתו היא גם אם יש שינוי אבל בעגלות (והדומה לו באוטובוסים ובמכוניות וכו') לא שייך שום חשש. אבל מכיון שחכרים חולקים עלי ואומרים שהתשובה אוסרת לכן הוולתי לבקש לכב' שיכתוב לי בברור את תוכן התשובה. ברב תודות למפרע...

זאת אשיב כי העתק השאלה משלמת יוסף סי' ט' אין עזדי. ואמנם
לאשר כתבתי ענין זה גם למרן הגרי"ח זללה"ה ומסתמא היה בדומה וז"ל:
בהא דשבת י"ג דאשת רעהו אסור הוא בבגדו והיא בבגדה
ולפירוש התוס' דלאו משום יחוד קאתינן עלה כ"א מצד שמתחממים נמי
אם יש לעורר מזה לענין הנוסעים בעגלה ומצוי שאיש יושב אצל אשה
ובפרט כשיש דוחק ויש לחוש שמתחממים. וצ"ע ביור"ד קצ"ה [ש"ך ס"ק
כ"ן] לענין רופא דממשמש לה הדופק לאשת רעהו הגם דנוגע בבשרה
ממש ולא הצריכו עכ"פ שתלך לרופאת אשה אם אפשר.

(תשובה)

ב"ה אין כאן אלא דעת נוסה,
אנכי לא מצאתי זה בתו' להר"י א) אבל או במה שמצטרך לרופא ויעיי' ביומא
עכ"פ מה ענין שכיבה לענין הזדמנו' דבמקו' פקו"ג אין עושין ע"י נשים,
א) ז"ל התוס' סנהדרין ל"ז ע"א ד"ה התורה וכו' דהוא בבגדו והיא
בבגדה אסורה באשת איש אפי' בלא ייחוד משום איקרובי דעתא שנהנין
ומתחממין זה מזה ע"כ.

ברבר העגלות הצבוריות ואי אפשר ליותר תמיד שלא יהא אשה
יושבת בצד איש ונסת' אם יש להביא רא"י דלא הוי אפי' בגדר
מכוער מהירושלמי שהובא בתוס' בסומה [י"ט.]. דפריך על הא דהכתן מניח
ידו תחת יד הסומה והרי הוי מכוער ומשני ע"י ממפתח וכו' א"כ מוכח
דע"י ממפתח לא הוי אפי' מכוער וגם בכאן עכ"פ הבגדים מפסיקין וכו'.

(תשובה)

ב"ה. אין כאן אלא דעת נוסה,

נראה דאין בזה משום כיעור.

(שני שו"ת הנ"ל המה משלמת חיים כ"י)

וכעת נבוא בס"ד לביאור הדברים בשלמת יוסף סי' ט' אות י"ב הנ"ל.
והנה במ"ש בתחלת התשובה, בגדר הוא בבגדו כו' זה רק בשכיבה במטה
דזה הוי שינו וניכר אבל לא בומן שישבין - לכאורה אין בזה נפ"מ לדינא
דהרי שם בשבת י"ג קאמר במשיטות דאשת רעהו הוא בבגדו והיא בבגדה
אסור, וא"כ אין בסברא זו כ"א למיסבר סברת ה'איבעיא להו גדה מהו
שתישן עם בעלה הוא בבגדו והיא בבגדה" שהוא מטעם שינוי ולא מטעם
המסק לבד. וכנראה שכתב זה משום דבהשאלה נזכר הוא בבגדו והיא בבגדה.
ומ"ש אח"ז, אך שם לא שייך כלל חשש שום דבר' לא ביאר הטעם
ואפ"ל מאותה סברה דרק לענין שכיבה יש משום איקרובי דעתא שנהנין
ומתחממין זה מזה ולא כשיושבין בהזדמנות (וכ"כ הרמב"ן בספר המצות מצוה
נ"ג וז"ל... שיש בישינים במטה אחת קריבה והנאה זה מזה כו' ע"כ) ומכ"ש
לשיטת רש"י שם בשבת דמצד ייחוד קאתינן עלה וא"כ בעגלות הציבוריות
בודאי דייחוד אין כאן.

ולפי זה מה שחברים חולקים עליו ואומרים שהתשיבה איסרת' - אם
מעיקרא דדינא הרי אדרבה שפתיו ברור מללו, דלא שייך כלל חשש שום
דבר' והיינו לא מצד איסור ייחוד ולא מצד איסור קריבה.

ואמנם אפ"ל דיש בסברא הנ"ל ג"מ גם בענינו וכוונתו ז"ל בנוגע להראי' שכתבנו בהשאלה מהירושלמי דלא הוי אפי' גדר כיעור מאחר דהבגדים מפסיקין, ע"ז משיב דאין ראי' משום דהתם גבי הסוטה הוי שינוי וניכר משא"כ בענינו בומן שישבין ואין שום שינוי אפשר דעכ"ס מירי כיעור לא יצא (ובאוריח סימן תרס"ד ס"ד מצינו דאינו מדינא). וגם מחוק סברתו מהך דברכות דף כ"ה ע"כ כלי שהוא כלין אפי' כו"י דיש ג"מ בכלי שהוא כלין דגרע מאחר דאין שם שינוי.

וגם מ"ש אח"ז, וכ"כ לו דנ"מ בומן שהוא בעזרה או הוה אימתא כמו בהך דנדה דף י"ג (הוא לעיל בסימן ג'), בזה ג"כ אפ"ל דכוונתו בעוד סברא לחלק ולהשיב על הראי' מהירוש' דלא הוי בגדר כיעור כשיש הפסק בגד, משום דשאני התם דהוה אימתא ולא אתי להרהורא משא"כ בענינו. ומ"ש אח"כ, רק משום זה גופא" בזה אפשר דבא לתרץ דלכאורה יקשה מה פריך בירושלמי ואין הדבר כיעור הלא אפילו בלי מפה יש לומר דשם אין חשש הרהורא דהוה אימתא וכאמור, ע"ז מתרץ דבלי הפסק מפה אפי' בלי הרהור יש לחוש דזה עצם האיסור דמ"מ פועל וכמ"ש לעיל שם בסימן ג הנ"ל, ובבית שמואל א"ע סי' כ' סק"א או שחבק וכו' וד"ל וכתב בתשובה (לרמב"ן) אפילו אם אינו עושה דרך חבה ס"ל לרמב"ם מדאורייתא אסור והוא ס"ל דאסור מדרבנן ע"כ וע"ע בנוגע לרופא בסימן ד' אות ב'.

בעצם דברי הירושלמי דפריך ואין הדבר כיעור יש לדייק הרי כך היא המצוה שצונו הקב"ה בתורה, וגדולה מזו מצינו דכהן הרואה את הנגע אם אשה היא נראית ערומה לפניו (רמב"ם הל' ט"ז פ"ט הי"ב ע"פ המשנה נגעים פ"ב מ"ד), ואפשר למרש בניחותא דזה חד מ"ד וקאמר דאין הדבר כיעור משום דמניח מפה ומה דאפשר ליתקוני מתקנינו, וכזה מצינו בתוס' ריש אלו מציאות (ב"מ כ"א ע"א ד"ה וכמה א"ר יצחק קב בד' אמות, צ"ל דרבי יצחק גיפיה בעי וכמה כו' וכה"ג איכא בפירקין (דף ל') כו' ובפרק לא יחסור (דף כ"ב) כו' ע"כ, ובוה יתיישב עוד דבר למה פריך הירושלמי מטעם כיעור עדיפא היה ליה לאקשווי מטעם איסור גמור דאורייתא לשיטת ב"ש הו"ל דאפי'. אינו עושה דרך חבה ס"ל להרמב"ם דמדאורייתא אסור ואמנם לפי מה שכתבנו אתי שפיר דבאמת אין כאן קושיא מאחר דכן הוא מצות התורה אלא דרבנותא קאמר דאפי' כיעור אין כאן מאחר דמניח מפה.

ומענין לענין באותו ענין בהך דביב דף ג"ז ע"כ ועוצם עיניו מראות ברע א"ר חייא בר אבא זה שאין מסתכל בנשים בשעה שהן עומדות על הכביסה וקפריך היכי דמי אי דאיכא רכא אחריתי רשע הוא כו' ושם בפי' רשב"ם וז"ל רשע הוא ואע"פ שעוצם עיניו שלא היה לו לקרב אלא להרחיק מן העברה דקיי"ל (חולין מ"ד) הרחק מן הכיעור ע"כ (ובבואר באורך בחפץ חיים כלל ו' בבאמ"ח ס"ק י"ד) והנה מאחר דנקרא רשע בהכרח שיש בזה איסור מדינא מדרבנן עכ"ס וכמו שמצינו כיבמות כ' ע"א וכל שאינו מקיים דברי חכמים קרוש הוא דלא מיקרי רשע גמי לא מיקרי וא"כ קשה למה לא מצינו הלכה זו ברמב"ם ובשו"ע דהיכא דאיכא דרכא אחריתי או אפי' בעוצם עיניו אסור ואפ"ל דכל זה נכלל כמה דאיתא בשו"ע א"ע סימן כ"א ס"א צריך אדם להתרחק מהנשים מאד מאד ע"כ, ובכה"ג ציין לרמב"ם.

(תוכן השאלות:

א) בהא דמבואר בשו"ע אוריח, סי' מ"ו בהגה בענין שהצבור מאחרים להתפלל ויש לחוש שיעבור זמן ק"ש לכן יקראו מקודם התפלה וכתב שם דבפסוק ראשון ובשכמליו לבד יוצא והוכח שם ע"ש רש"ל דיקרא כל פרשה ראשונה. והנה לקמן בסי' רל"ה לענין ק"ש של ערבית שהצבור מקדימין וצריך לחזור ולקרות אח"כ בהגיע זמנה שם לא נזכר קולות הללו לצאת י"ח אח"כ בפסוק ובפרשה ראשונה כ"א לכה"ס ב' פרשיות ולא נחלקו כ"א לענין פרשה של יציאת מצרים. ונסתפקתי אם יש לומר דלדעת הרמ"א ורש"ל גם בערבית הדין כן דיוצא בפרשה ובפסוק ראשון לבד ואפשר דסמך עצמו דנלמוד זה מסי' מ"ו או דילמא דיש להמציא חילוק בין ערבית לשחרית. והנה התוס' בריש ברכות כתבו בהדיא לענין ערבית דצריך אח"כ לחזור ולקרות כל הגי' פרשיות ואי נימא דיש חילוק בין ק"ש של ערבית לשל שחרית נרויח ג"כ דדברי הרמ"א ורש"ל המובא בסי' מ"ו לא יהא נגד התוספות.

ב) בנדרים מ"א רפואת נפש גופו רפוי ממון בהמתו ושם בסי' הרא"ש דלא מצוה קעביד כו' אף אם אין נוטלין עליי שכר דהתורה לא צותה לרפואת בהמה של חבירו ע"כ. וצריך ביאור נהי דליכא ע"ז מצוה מיוחדת אבל הלוא נכלל במצוה הגדולה של גמ"ח והלכת בדרכיו וכו' תדבק הדבק במדותיו מה הוא גומל חסדים וכו'.

ג) בש"ך יור"ד רמ"ד ס"ק י"א, ועכשיו נהגו שלא לקום אלא מפני ראש ישיבה ואב"ד כו'. - וצ"ב איך נהגו לעקור עשה דאורייתא תקום והדרת פני זקן זה שקנה חכמה (קידושין ל"ב ע"ב). אם לא משום דאין דין ת"ח בזמן הזה לענין ליטרא דדהבא (רמ"ג ס"ז) כן גם לענין זה מעיקר הדין

ד) בפ"ב דסנהדרין (י"ח ע"ב) אין מושיבין מלך בסנהדרין משום לא תענה על רב ע"כ. - וצ"ב דהרי בפסוק זה נכלל גם כל מופלא שבב"ד ובאמת משום חשש זה דיני נפשות מתחילין מן הצד (ל"ב א') וכדיני מסונות לא חיישינן ומתחילין מן הגדול וא"כ למה אין מושיבין מלך.

ה) שם בסנהדרין כ"ז ע"ב קם בר חמא נשקיה אכרעי' דרב פפי שהיפך בזכותי. - משמע דבר חמא הבע"ד הי' נוכח בשעת משא ומתן וידע מי שהיפך בזכותי ואילו להלן במשנה דף כ"ט ע"א גפרו את הדבר היו מכניסין אותן וכו' ומניין לכשיצא לא יאמר אני מזכה וכו' מוכח דהבע"ל דין לא יוכל לידע מי היפך בזכותי וכו' ואיך ידע רב חמא שרב פפי היפך בזכותי).

(תשובה)

צריך לגמור והוה זה לכתחילה	יוס א' י"ב אב תרפ"ט דווינסק.
משא"כ כאן דוה הוי קודם זמנה	קבלתי מכתבו ומה רוצה ומרבה
זע"כ צריך לקרא ובגדר היכי	בשאלות, א) מ"ש בק"ש שם כיון
דהספק בשל תורה או אף של	שצריך ע"כ להתחיל בפרשה א'

דרבנן צריך לומר. וגם הא הוי
שלא כסדרן — כמיש הרמב"ם ז"ל
בהל' ק"ש גבי פרשיות. ועי' רש"י
ברכות דף כ"ו ע"ב גבי מבדיל ע"ש.
— ולכתחילה לא. וזה גרע כיון
דהקדים ועי' ביבמות דף ק"ה ע"א
גבי ריקה אף דבאמת לא מעכבה
כלל ומ"מ אם עשאה שלא כסדרן
גרע וכ"מ בזה ועין ברכות דף י"ד
ע"ב ע"ש בזה.

(ב) בנדר הך דנדריס דף מ"א
הגדר אם מוסל על אדם להשביח
של אחרים או רק שלא יהא נפסד
יותר ועין ב"ב דף נ"ג ע"א מוכח
זה דלא הוה חייב ולכך הוה קנין
ואף דשם הוי של המקר גבי שדה
פתן צרור או נטל צרור ועין ב"ק
דף נ"ח ע"א ברש"י ע"ש בזה ועין
ב"מ דף פ"ח גבי שור אי אהה
מצווה להחיותו ובאמת שם ר"ל כמו
הך דמבואר בסנהדרין דף ל"ו ע"ב
דגבי שור לא אמרינן דין דיצא
לזכות אין מחזירין וכן יצא לחוב
ע"ש ושאר דברים דלזכות עדיף
בשור לא אמרינן זה מקרא איכ
חזינן דכיון דכבר נפסק הדין לא
אכפת לן וזה בגדר לרפאות וכל
הדברים שם בגדר רפואה לא שלא
יפסד וכן זה הגדר דיאוש באבידה
אף דלא הוה קנין בגול עין בתוס'

ב"ק דף ס"ו אך ר"ל דזה הוי כמו
רפואה ואין עליו חיוב לחזרה וממילא
הוי שלו וכמיש הרמב"ם ד"ל גבי
ספק הנוח וכ"מ דכל שא"ב חזרה
באבידה והכרות ממילא הוה שלו.
(ג) באמת גבי חכם דקרא
זקן זה רק סמוך בסמיכה ולנו ליכא
זה וכן חכם הוה אצלם תואר עין
הוריות דף י"ג ר"מ חכם ובגיטין
דף ס"ו וכן הך דכתובות דף ק"ג
ע"ש אבל אצלנו הוה רק חבר עין
בקדושין דף ל"ג ע"ב אנא חבר ר"ל
דלא הוה סמוך ומאד הארכתי בהך
דב"ב דף ק"כ גבי בישיבה הלך כו.
ויניק וחכים ר"ל כמו בן עזאי
קידושין מ"ט וסנהדרין י"ז עפ"א
דהוריות ע"ש בזה ועי' בירוש.
שביעית פ"ט ובתוס' מגילה פ"ד
וב"ב דף כ"א גבי רב דימי ע"ש בזה.
(ד) גבי סלך ע"ש בתוס' דף
י"ח ע"ב ור"ל דזה בזיון לסלך
שיהא שותק ואחרים יתחילו לדבר
לכן במקום שנוגע לא שייך זה
ועיין דף ל"ו ע"א ע"ש בזה ובגיטין
דף נ"ט ע"ש ברש"י ותוס' ואכ"מ בזה.
(ה) הך דבר חמא זה לא הוה
גדר ד"נ רק מגדר מילתא והוה הכל
במני הבע"ד וכבר עמדו בזה.

יוסף ראזין רב דשה הג"ל.

ג.

(חוכן השאלות):

(א) במש"כ הממ"ג בסי' י"ח דאם עשה גיצית גלילה כשרים ואין
כאן משום תומיה מאחר דאין כאן אלא מחוסר זמן וממילא קאתי ע"כ
ונסת' אם יש לדייק מלשונו כשרים דהוא דוקא בדיעבד אבל לכתחלה
באמשר ראוי להמתין עד שיאיר היום. אמנם ל"י מהיכא תיתי נימא
חומרא זו.

(ב) בהא דאיתא ביורה דעה סימן רמ"ו ס"ג ולא ישאל בענין יותר
מג' הלכות — אם זה שייך גם ע"י מכתב).

(תשובה)

בלילה ליכא כלל זה ולא דמי לסוכה דף י"א דשם חסרין בהבגד וחסרין מעשה ועין זבחים דף י"ב וחולין דף מ"א ע"ב הפרשתו וכריתו דף ח' ע"ב וכ"מ בזה ועין בתוס' מנחות דף ל"ו ע"א גבי תפילין אם לבשן בלילה ע"ש בזה והרבה יש להאריך בהך דשבת דף קל"א גבי ציצית לר"א אם ר"ל אעשה של ציצית או על עשה בבגד וכן הך דמנחות דף מ"ב ע"א גבי הך דמחלקת אם כשר בנכרי דר"ל על הטלה בבגד ועין ברמב"ם דזה לא צריך לשמה והרבה יש להאריך בזה ואכ"מ.

ג) בגדר שלש הלכות זה רק בבהמ"ד וכמבואר כה"ג במשנה סוף מכשירין ע"כ הוה כו' ובירוש' ריש ס"ט דערבין ועין בתוספ' סנהדרין שם דאין משיבין יותר מג' תשובות. ועין כתובות דף צ"ו ע"א. יוסף ראזין רב דפה הנ"ל.

יום ד' כ"ה ניסן תר"ץ דווינסק. קבלתי מכ"א) ומה שייך בזה תעשה ולא מן העשוי מה שלילה פטור מציצית הרי גבי לולב למ"ד דצריך אגד ומעכב - ירוש' בסוכה - מ"מ מאגדו קודם זמן החיוב כמבואר בסוכה דף ל"ג וע"ש ברש"י דמבואר דס"ל דחל הקדושה עליו בלילה אף דאין זמנו ועין בירוש' יבמות ס"ח גבי מילה דמ"מ חל עליו שם ערל בלילה ובירושלמי מגילה ספ"ב ור"ה ספ"א דלר"א מכשירי מילה דדחיין שבת אף בלילה וכן בקרבן ע"ש בזה ואף דקטן חולה לא דחי מכשירין לר"א עין בפסחים דף ס"ט מחמת דגברא לא חזי משאיכ בלילה וכן גבי עדי החודש ורק בפסול אמרינן תעשה ולא מן העשוי ואף דתוס' גיטין בשם ר"ת כתבו דאין אשה אגדת לולב דף מ"ה ע"ב ומנחות וע"ש ברא"ש בזה ואכ"מ אבל

ג.

(תוכן השאלות :

א) סובב בענין הנוגע למשיכ בטור אהע"ז סימן כ"א דמותר אדם להביט באשתו אע"פ שהיא גדה והיא ערוה לו אע"פ שיש לו הנאה בראייתה הואיל והיא מותרת לאחר זמן אינו בא בזה לידי מכשול וכו' ע"כ. וכ"ה ברמב"ם בפכ"א מה' א"ב והנה בעב"ז דף כ' מצינו דר"ע ראה אשתו סורגוסרופוס הרשע רק שחק ובכה רק שהיתה באה מטיפה סרוחה שחק דעתידא דמגיירא ונסיב לה בכה דהאי שופרא בלי עפרא וקפריך ולאיסתכולי מי שרי מיתיבי ונשמרת מכל דבר רע שלא יסתכל אדם באשה נאה ואפילו פנויה באשת איש ואפילו מכווערת וכו' ומשני קרן זוית הואי ע"כ ואפשר לעורר כיון דראה ברוה"ק שסומה להנשא לו איכ מותרת לו לאחר זמן וכנראה דצ"ל דרק לאחר שהיא אשתו יש היתר מטעם זה.

ב) בדבר הגליונות שנזכר בהם פסוקי תנ"ך.

(תשובה)

יום ב' פסחא זעירא דלא כו' חולין קכ"ט תר"ץ דווינסק.
מה רוצה א) באמת בגמ' דע"ז דף כ' מדייק בפנויה רק נאה

ע"ש ועין בסוטה דף ח' דהוה א"א
 ומ"מ מדייק הגמ' רק לבה נאה
 והא בא"א אין נ"מ כמבואר ע"ז
 דף כ' וצ"ל משום די"ל בעבידת'
 טריד כמו בע"ז דף כ' ע"ב וב"מ
 דף צ"א אבל כנאה אין נ"מ.
 ועין בזבים פ"ב מ"ב דמחלק
 דגבי בהמה וחיה וכן בבגדי צבע
 הוה פלגתא שם אבל באשה עין בפה"ם
 וברמב"ם דמדיק יפה ע"ש משום דזה
 גורם אף בלא הרהור וגם למה לא
 נימא כמו כנדה דף י"ג ע"ש גבי ר'
 יהוד' מחמת בעתותא ובסוטה במקדש
 ובנוזרה וע"כ צ"ל דוה מ"מ פועל וכן
 באמת בנוזר דף מ"ה למה לא מחלקה
 בגמ' בין נוזרה פנויה לא"א ועין
 בתוספ' נוזר פ"ד דאשה אנה משלחת'
 תחת הדוד ולמה לא מחלק דפנויה
 מותרת והרבה יש להאריך בזה בקדושת

שער ועין בנוזר דף מ"ז גבי מרים
 התרמודית ע"ש בנטמאה משום דאין
 בה קדושת שער ולא מחלק בין פנויה
 לא"א כלל והנה מהך דב"ב דף קס"ח
 הובא בראב"ד בהל' אסיכ פכ"א מבואר
 דאף לאחר שידוכן לא מסתכל דהא
 אסור לקדש בלא שידוכן וגם קודם
 שיראנה חזינן דאסור לשיטת הראב"ד
 ז"ל ומה כותב שטוחים שם היתה
 עכו"ם ואל ידבר הבלים. *

(ב) בוראי אם נכתב פסוקים אסור
 לבזותם עין שכת דף קט"ו ע"ב גבי
 כותב ברכות ומגילה דף ל"ב וברמב"ם
 בהל' ס"ת פ"י ה"ד ע"ש ועין שבת ד'
 ס"א ע"ב וכ"מ בזה.
 ... ועיקר הגדר בראיה מחמת חשש
 הפעולה שיפעל בו הראיה וקודם
 ארוסין אסור ועין רש"י יבמות דף
 ס"ט ע"ב ואכ"מ. יוסף ראזין.

ד.

(תוכן השאלות :

(א) בענין מה שכתב בתשובה הקודמת שם היתה עכו"ם—וצריך ביאור מה
 נ"מ הרי סופה להתגייר.

(*) א"ה ת"ל כי ראה זו מר"ע הנז' בהשאלה מצאתי לאחר זמן יסמן כתב וגאון
 ארוך בדירו בעל הפלאה וצללה"ה בספרו נתיבות לשבת על אה"ע פימן כ"א סעיף ג' בדי"ה
 מותר להסתכל בפנויה וכו' שישאנה וכו' וז"ל משמע דוקא נטעם זה אבל להסתכל בה
 עוד אחר שידוכין אסור ולא דמי למה דאמר בססוך דמותר להביט באשתו נדה משום שיש
 לה היתר דהא קי"ל דחתן ספירסה אשתו נדה שאמורה ביחוד משום דאזרבה דחתן תקיף
 יצרו טפי כל שלא בעל והיה להסתכל ביופיה וכן משמע מהא דפריך בע"ז דף כ' ואיסתבולי מי
 שריא ואצ"פ דאמר התם דר"ע ידע שישאנה אח"כ ותהי' מותרת לו לאחר זמן אע"כ דקודם שנשאה
 שאני דתקיף יצרו וכ"ש כשחיא נדה דקי"ל תבעוה לינשא ונתפייסה צריכה לישוב שבעה נקיים עכלה"ס.
 ואפשר להסביר עוד ע"פ מש"כ הרא"ש בסוף מסכת נדה וז"ל כי התורה אסרה ייחוד של כל
 העריות וגם נדה היא בכרת כשאר עריות אלא שהדבר קשה ליהור מייחוד אשתו נדה ומצאו רמז מן
 המקרא להתיר ייחוד נדה ודרשו (סנהדרין ל"ו) סוגה בשושנים ע"כ. (ועי"ש במעדני יו"ט בשם
 התוספות שם שהקשו וז"ל והא יחוד דאורייתא: היא כדררשינן לעיל כ"א מכי יסיתך אחיך בן אמך
 והיכי אתי קרא דדברי קבלה למשרי מאי דכתיב באורייתא וי"ל דלא אסרה תורה אלא בעין אמו
 דלא עבירא דמישחרי אבל נדה סופה ליטרה ע"כ). ודבר זה שייך גם בנוגע לענינינו והיינו לאחר
 שכבר היא אשתו וכאמור. וע"ע ב"חכמת אדם" כלל קט"ז ס"ו וז"ל אבל מותר להסתכל בה במקומות
 הגלויים אע"פ שנהנה בראייתו וכו' וכ"ש דמותר להתיחד עמה בחדר אחד ע"כ משמע מדבריו דהסתכלות
 חמור מייחוד.

שלמת שו"ת יוסף ה

ב) בענין רופא שצריך למשש הדפס וכדומה בנוגע למש"כ הבית שמואל בא"ע ריש סימן כ' בשם הרמב"ן דקריבה לעריות אסור אפילו שלא בדרך חיבת וכו', ולא מצינו סברא דבעבדותי טריד כ"א גבי ראייה ולא בגניעה וכנראה מתוספות ריש פרק היה נוטל טוטה י"ט בשם הירושלמי (תשובה)

ע"ש"ק י' ניסן תר"ץ דזינסק

קבלתי מכ' א) והנה עיקרהגדר דראיה זה גופה הנאה ואסור אף בפנויה ולכך גורם הך דזבים שכתבתי ויש בזה גדר לא תקרבו קריבה מלבד קרובות כמו בהך דעולא שבח דף י"ג וע"ז דף י"ז ע"ש וזה פליגא ריש דרק קריבה שיש בזה חשש דערוה ואכ"מ וכן קול ועין רש"י ברכות רף ג"ז ע"ב קול כו' נדה דף ל"א ע"ב ועין בימא דף ע"ד ע"ב טוב מראה ע"ש בתו' בזה ועין סנהדרין דף צ"ב ע"א כל המסתכל ע"ש ומ"ש רבנו הרמב"ם בפ"מ ס"ז דסנהדרין גבי קורץ ובאדר"ג ועין בנדרים דף כ' ובגרסת הרמב"ם ז"ל גבי עקבה ונדה דף ג"ח ע"א גבי כתם וגרסת הרמב"ם

ובירוש' חלה פ"ב ואכ"מ בזה. זה גדר שויה אכ"ע כהקדש קדשין דף ב' ודף ז' ואכ"מ וכן גבי נכרית אסור זה ומה לגו דסופה להתגייר, ועין תענית דף כ"ד ע"א משמע קצת דאין זה איסור בפנויה אך בע"ז מפורש דאסור וכמ"ש.

ב) בגדר רופא עין קדושין דף פ"ב ע"א גבי גרע ועין בתענית דף כ"א ע"ב גבי אבא אומנא ע"ש ומשום דכיון דהוה כמו שליח ביד והרבה יש להאריך בזה גבי ראית כהן כנגע באשה ועין במשנה נגעים ספ"ה ובמה דפליגו רש"י ותוס' נדה דף ס"ז ע"א וע"ש וברמב"ם בזה ואכ"מ. יוסף רא"ן רב דפה הנ"ל.

ה.

(תוכן השאלות:

ב) במש"כ בבא- הגולה כיו"ד סימן קצ"ב בשם השל"ה שחזהיר שלא וכו' וצ"ב בסנהדרין י"ט ע"ב וילפת אמה רב שנעשה בשרו כראשי לפתות. ולא סירש הימנה.

ג) במג"א קנ"ו דמי שאינו אומר דבר בשם אומרו עובר בלאו ע"כ. וצ"ע בדבר המצוי בספרים שמביאים בשם חכם אחד סתם ואינם מוכירים שמו ואפי' בספרן של ראשונים כתבו ויש מי שפירש ולא הזכירו שמו ולדוגמא אפי' בש"ס יומא דף י' ע"א דחד מרבנן השיב מאי צעירי הצאן וכו' ולא נזכר שמו. ובכ"ב דף ט"ז ע"ב ויש אומרים ובתוס' שם. ובדף ס"ז אחרים אומרים. ד) בב"מ דף ג"ג ע"ב לא קבולי ליקבליה מיניה ולא תרעומת תיהוי ליה ופרש"י בד"ה אם לחסיד. קאמר דיש לו תרעומת על המחזיר מי כופתו לקבל שיתרעם טוב לו שלא יקבלנה משיקבלנה ויציא דיבה על חברו ע"כ. וצ"ב הרי בחסיד קיימינן ואיך יוציא דיבה וירבך לשה"ר על חברו.

ה) באור"ח סימן תנ"א ס"ה דכל כלי הולכין בו אחר רוב תשמישו ואם שמשו בהכלי פעם אחת ע"י אור וב' פעמים ע"י עירוי מהני להכשירו ע"י עירוי ע"כ וק"ל טובא ניחוי אנן אם שמשו בהכלי רק פעם אחת ע"י אור ושוב לא נשתמש בה כלל אמרינן כשבא להכשירו כבולעו כן פולטו וצריך דוקא ע"י אור ולא מהני להכשירו ע"י עירוי אפי' הרבה פעמים וא"כ אף אם נשתמש בהכלי אח"כ עוד ב' פעמים ע"י עירוי איך אפשר לומר להכשירו

ע"י עירוי הרידבר זה לא יוכל כ"א להוציא מה שנבלע ע"י העירוי אבל האיסור שנבלע בה ע"י אותו הסעם שנשתמש ע"י האור מי הוציאו ואיך נתכשר הכלי).
(תשובה)

ה) גדר הגעלה דאזיל בתר רוב תשמישו יראה בתוס' חולין דף ח' וסוף ע"ז וכ"מ אך בתוס' ע"ז דף ע"ד ע"ב ד"ה דרש גבי קערות מוכח שם דלא אזלינן בתר רוב תשמישו שכתבו דלפעמים רק כך דהיכי דהתשמיש הוא בזה הגדר רק נ"מ בין עירו לכ"ר אז לא אזלינן בתר רוב כיון דצריך רתחים וצריך לעשות שיפליט הוה כמו הוחזק משא"כ גבי צונן או בין הגעלה לליבון בזה לא התקנו רק על רוב ועמ"ש החוס' חולין ד' ח' בשם ר"ת ז"ל תירוץ אחר ומ"ש התוס' לק"מ דהוה בגדר ביטל להכלי ואכ"מ וגם כבר כתבו הפסקי תוס' מנחות דאף דגבי חמץ גם משהו אסור זה רק אם ידוע בבירור אבל אין לחוש וכ"כ התוס' פסחים דף נ"ז ע"ב גבי נשרים ובירוש' ביצה פ"א גבי ביצה ע"ש.

יוסף ראזין רב דפה הנ"ל.

יום ב' סיון תר"ץ דווינסק.
קבלתי מכו' ב' בגדר בועז שם הוה ישן בבגדו והיא בכנדה ועין שבת דף י"ג ע"א ויחוד דפנויה לא גזרו עדיין כמבוא' סנהדרין דף כ"א ע"ב ועיין רש"י יבמות דף ס"ט ע"ב ובכרכות דף כ"ב ואכ"מ ועין בספרי' ואתחנן דנשבוע כו'.
ג) בגדר שאינו אומר עין ברכות דף כ"ז ע"ב ע"ש הגרסא - ועיין מ"ש תוס' סוטה דף י"ב ע"א גבי אחרים - ועיין מ"ש רש"י ז"ל בחולין דף ג' ע"א גבי אמר מאן דהוא דלא היו זכרים מי אמר זה לכן אמר סתם ועין מ"ש הרי"ף ז"ל בע"ז דף ל"ה ע"ב גבי איבי דאכל פת עכו"ם אבי מצרי דצוה להם שלא יאמרו דבר הלכה משמו ע"ש ולכן בהולין דף קכ"ג ע"ב וקכ"ד ובפסחים החליטו של איבי משום ר' אבוהו ע"ש בזה הוא ש זה אמר רנב"י ולשיטתו אזיל ואכ"מ.
ד) לה"ר לא שייך כיון דהוא מרצונו קבלה ואכ"מ.

ו.

(תוכן השאלות :

א) בענין מ"ש בחשובה הנ"ל סימן ד' אות א' דלא מועיל מה דסופה להתגייר משום דראיה גיפה גורם וכו'. לפ"ז אוסיפתא מיא אוסיף קמחא דא"כ למה התירו באשתו גדה מסברא זו דמותרת לאחר זמן.

ב) בענין מ"ש בחשובה הנ"ל סימן א' אות ג' דחכם דקרא וקן זה רק סמוך בסמיכה - והנה לא ציין מקור לזה ואולי יש ללמוד כן מקידושין ל"ב ע"ב אין זקן אלא חכם שנאמר (בהעלותך י"א) אכפה לי שבעים איש מזקני ישראל והם הלוא היו סמוכים.

ג) בענין מה שכתב המג"א בדיני בהמ"ז סימן קפ"ג סק"ה בשם הב"ח הירא שמים לא יברך במצנפת רק ישים הכובע על ראשו ויתעטף בבגד העליון ע"כ).

(תשובה)

ס"ז דסנהדרין התיר להנות בראיה מפנויה ע"ש אך בחיבורו בהל' אס"ב נראה דחזר בו רק לבדקה גדר לישא אותה ולכך נאה אסור וגבי גדה התיר

יום ב' י"א תמוז דהאי שתא תר"ץ.
קבלתי מכו' כעת ומה רוצה א) באמת בזה הרמב"ם בפה"מ

בין איא לפנויה ואכ"מ.

(ב) גבי הך דוקן הארכתי בזה הרבה ע"ש דף ל"ג ע"ב חבר ועין בירוש' ס"ג דביכורים דיש מ"ד דס"ל כן וזה ר"ל יניק וחכים ר"ל דאינו סמוך ורק ברב כמו אביי קידושין דף ל"ג אבל בלא זה לא ומאוד יש לתאריך בזה.

ואבקשו להודיעני דבר אחר כי יש בירושלים ישיש אחד שמו נקרא ולמן לעווין שי' והוא מירידי מכבר בזמן שאני הייתי בגלות בעיר הרמים בפער"ג והוא חסיד מחסידו חב"ד ולכן ידרוש בשלמו למעני וגם מה מצבו כעת.

(ג) בגדר בהמ"ו בעיטוף עין ברכות דף ג"א וזה הוה סודר אצלם ועין בתוס' ברכות גבי כובע של קש וכבר האריכו בזה הפוסקים ועין ביומא דף כ"ה בתוס' מוכח דאסור לעמוד בלא מצנפת שם.

יוסף ראזין רב דפה הנ"ל

ז.

רבינו והשמיט הך דנדרים דף כ' ועין בירוש' חלה ס"ב ה"א כאילו בא וזה אף בנדה אסור וכמ"ש לו במכתבי מהך דיומא דף ע"ד וסנהדרין ותליא בהך פלגתא דשבת דף י"ג ע"ש ומהך דתענית גבי הך דר"י דמן יוקרת ע"ש כמ"ש לו במכתבי או ואיוב דכ"ב דף ס"ז וגם אף למ"ד דהוה בימי משה רכנו או קידם ואז לא גורו על היחוד דפנויה דזה נגזר בימי דוד ובאמת יחוד מלבד התקלה גם זה גדר קורבא והנאה עיין סנהדרין דף ע"ה גבי חספר עמו אחורי הגדר ופריך שם בפנויה מאי כוליה האי ע"ש ומ"ש בגדר שב"ד הוה כמו כהן במצורעת וגם בעכידתי טריד אך באשה גם בזה אסור כמ"ש לו ונ"מ בין פנויה לא"א ועין בנויר דף מ"ה גבי גזירה ושם גם בפנויה פירי סתם ובסוטה שם א"א והגמ' דיקא שמא יתגורו בה ובסוטה אמר גבי שעה נאה וע"ש בתוס' אך ג"מ

(תוכן השאלה בענין הנ"ל)
(תשובה)

כהקדש והקדש אף מראה וריח אם נתכוין להריח הוה עכ"מ איסור תורה לכ"ע עין פסחים דף כ"ו ובתו' יומא דף ס' וסוכה דף ג"ב וכ"מ בזה וכן קול וגם תליא בהך דפסחים דף כ"ה ע"ב לא אפשר וקא מכוין ע"ש ועין ברכות דף ג"ג ע"א נתרצה להריח גבי ע"ז ע"ש ועין מ"ש הרמב"ם ז"ל בהל' ברכות פ"ט ה"ח דאסור לברך על בשמים של ערוה דהלוא אסור להריח ע"ש בזה ועין רש"י ברכות דף כ"ד ע"ש דוקא בא"א ומ"ש רש"י שבת דף ס"ב ע"ב גבי בנות ציון ע"ש דרק בנשואות משום דגבה ליכא גדר לאו דכתובות דף מ"ו וגשמרת וע"ז דף כ' וחולין דף ל"ז וב"ב קס"ד דזה רק גבי האיש ולא שייך באשה ועין בסנהדרין דף ע"ה ע"א דזה לכ"ע גבי

יום א' צום הרביעי יהיה כו' תר"ץ דווינסק.
קבלתי מכי וכ"כ לו מהך דרש"י ערבין דף י"ח ע"ב גבי בנהר דרק בא"א אך שם אמר אין לו חלק כו' וכן גבי מרצה מעות דשם וברכות דף ס"א וגם מחמת גרם היריהור וגם הארכתי דנ"מ בין נשים לאנשים אם הם ג"כ עוברות מה"ת על קריבה וכן על היחוד ובה א"ש הך דקדושין דף פ"א מלקין ע"ש ברש"י ותוס' ונ"מ בין לו או להועין ברכות דף מ"ח ע"ב גבי הך דשואל ע"ש ועין במ"ש הרמב"ם ז"ל בפ"מ ס"ז דסנהדרין בזה גבי מעשה חרודין ע"ש בסנהדרין דף ס"ז ע"ב ובסוטה דף כ"ו וביבמות דף נ"ה דעיקר הגדר דזה הוה כמו דאמר ברפ"א דקדושין לכ"ע שויתה

משום הנאה אבל בא"א גם היא מזהרת מטעם גדר הקדש וגם גרם וכמו חך דשבועות דף מ"ז ע"ב ועין ב"ק דף מ"ח ע"א גבי ההיא אחתא דאמר שם דמסלקי מרוותא חזינן דרק על האי שם נקט סתם ועין סנהדרין גבי אשתו של און בן פלת ואקצר.

יוסף ראזין

א"א אף שסכ"נ אין מתירין לעמוד לפניו ערומה וזה הוה בגדר אבורי דג"ע ע"ש בסנהדרין דף ע"ד ע"ב עכ"ס כך דמכוין להנאה אסור מה"ת אף בלא חשש היראה ובא"א אין לו חלק לע"ב וצריך למסור עצמו ובהני דעומדות על הכביסה שם ג"כ בא"א ובפנייה אסור מחמת גדר ונשמרת וזה מה"ת והיכי דטריד בעבידתו או רק

ח.

(תוכן השאלות :

(א) בענין הנוגע להנ"ל.

(ב) בהך דברכות כ' גבי רב גידל דקאמר דמיין באפאי כי קאקי חיורי דכתובות י"ז דדמי' עלי' ככשורא. ואילו גבי ר"ע שם בע"ז כ' לא משני הכי. (ג) בהך דפסחים ק"א שלשה אין ממצעין ולא מתמצעין הכלב והדקל והאשה וכו' ובהוריות י"ג בענין עשרה דברים קשים ללימוד וכו' והעובר בין ב' נשים והאשה העוברת בין ב' אנשים.

(ד) בענין תמונה היכא שכבר מתה).

(תשובה)

(ג) וגבי בין שתי נשים הך דהוריות דף י"ג ע"ב גם בבית והך דפסחים דף ק"א ע"א רק בדרך או ברחוב וע"ש דאמר מחמת כשפים וצריך לילך בדרך אחר ע"ש בזה ועין גדרים דף ל"ב גבי אברהם דמלך על אבריו שאין ברשותו ועין ב"ב דף ס"ז ע"ש בזה.

וגם למה לא השיב לי משיב לו לחודיעני משלום הישיש ר' זלמן לעיני והוא במעון הקנים בירושלים.

יוסף ראזין רב דפה הג"ל והכול תליא במ"ש במכתביי גבי לא אפשר וקא מכוין דפסחים דף כ"ח ע"ב ועין סוטה דף כ"א ע"ב גבי חסיד שופה.

(ג) ועיין בסנהדרין גבי תלית אשה ערומה לריא אף שכבר מתה והרבה יש להאריך בזה ועין תוס' סוטה ח' ואקצר.

יוסף ראזין

ע"ש וע"ח סנה"א תר"ץ דווינסק.

מה רוצה (א) הסתכלות הוה בכוונה וזה החילוק בין הבטה בהפקר ובין ראייה ע"ש בתוס' בי"מ דף ב' ודף ק"ח דזה בכוונה וזה ראייה בעלמא - ועין בירוש' ר"ה ספ"ג גבי נחש נחושת - וזה ר"ל קרן זוית דע"ז ובירוש' ברכות פ"ט שלא בטבתו ע"ש.

(ב) והך דחסידים מותר זה רק כמו הך דכתובות דף י"ז וע"ז ד' י"ז ע"ש בתוס' גבי עולא וזה רק במקום מצוה כמו כתובות או ד"א כמ"ש רש"י בע"ז שם - ועין קדושין דף פ"א ע"ב ופ"ב הכל לשם שמים כו' - וגם הוה קרובת ובזה זה תליא בהך דכתובות דף י"ז גבי מותר להסתכל כו' ופסקינן דלית הלכתא כן וכמ"ש במכתביי הראשונים וגם זה תליא גבי אפשר ולא מכוון.

ט.

(תוכן השאלות.)

(א) בענין הנ"ל

(ב) מה דשכיח בנוסעים בעגלות בנוגע להוא בבגדו והיא בבגדה. שבת י"ג
 (ג) בב"מ פ"ד גבי ר"י ור"ל דא"ל לסטאה בלסטיותי ידע, ולעיל דף ג"ת
 חנן אם היה בעל תשובה לא יאמר לו זכור מעשיך הראשונים).
 (תשובה)

כ"ה ע"ב כלי שהוא כלין אפי' וכו' ע"ש.
 וכ"כ לו דני"מ בזמן שהוא בעזרה או
 הוה אימתא כו' כמו בהך דגדה דף
 י"ג ע"ב רק משום זה גופא כמ"ש לו.
 שאר דברים הם דברים קלים להבין.

(ג) גדר של ר"ל ור"י הוה באמת
 חטעם כיון דהוא הוה בזה גדר אומן
 לכך נאמן על זה וכה"ג מציינו בתוספ'
 עדיות פ"ג גבי מנחם בן סיגני שהיה
 צבע והוה נ"מ להם בדין ע"ש בעדיות
 פ"ז מ"ח ולפי שהוא צבע סמכו עליו
 והשיבו אותו בישיבה ע"ש וה"ג ר"ל
 כן וע"ש במשנה בסירוש הראב"ד ו"ל
 עין ברכות דף י"ז גבי הך דריב"ז
 ועין גיטין דף ס"ב ע"א ע"ש ברש"י
 בזה ואקצר.

יוסף ראזין רב דפה
 ועין שבת דף קכ"ז ע"ב בהך
 דריב"ח ואדר"ג פ"ח ועין זבים פ"ג
 ופ"ד דנקט גבי נדה עם אשה וגבי
 זב עם איש ע"ש.

יו"פ ב' י' אב חר"ץ דווינסק.
 (א) כ"כ לו בזה רבנו הרמב"ם בטה"מ
 התיר בפנויה והך דאיוב הוא מידת
 חסידות - אך בחיבורו לא משמע
 כן - ויראה באדר"ג פ"ב דלכך
 החמיר איוב שמא אח"כ תנשא
 הפנויה וא"כ בנדה לא שייך זה וגם
 יש ג"מ אם הפנויה גדולה יש ג"כ
 דין נדה וא"כ אסור ליגע בה והרבה
 הארכתי כי באמת נראה מדברי
 הרמב"ם בהל' אישות פ"ד ה"ב גבי
 לקדש נדה דאין ראוי וע"ש בה"ה
 שמא יגע ואף דזמן קדושין עדיין
 אנה אשתו.

(ב) בגדר הוא בבגדו כו'
 זה רק בשכיבה במטה דזה הוה
 שינו וניכר אבל לא בזמן שישבין אך
 שם לא שייך כלי לחוש שום דבר וכן
 מ"ש הירש' בהפסק ג"כ זה הוה
 שינו אבל אם הולכים בבתי ידים זה
 לא הוי שינו וגרע ועיין ברכות דף

(תוכן השאלות):

(א) בענין מ"ש ברש"י ב"מ דף מ"ח ע"א בדיה קאי וכו' ונסקא מינה לענין
 איסורא כגון אם קידש בואת האשה לרבי יוחנן הוי קידושין דמדאורייתא קנייה
 ודידיה הוה לר"ל לא הוה קדושין ע"כ. וצ"ב הלוא גם לר"י מאחר דחכמים ביטלו
 קנין המעות והפקר ב"ד הפקר כגיטין דף ל"ג גבי שמיטה. א"כ המעות אינם
 של המוכר ולא ליהו קדושין.

(ב) בענין חינוך לקטן שלא יישן סרקדן.)

(תשובה)

ז"ל בהל' תרומה ספ"ט אבל שם
 הטעם שמא יחזור בו וא"כ הוה כמו
 בהמת זר ואכלה בתרומה אבל אם
 משך ולא נתן דמים אכלת בתרומה

מש"ק ז' אלול תר"צ דווינסק.
 קבלתי מכ' א) בגדר קנין
 דרבנן או דאורייתא עין בתוס' ע"ז דף
 ס"ג ע"א גבי אתנן ועיין במ"ש הרמב"ם

ועין בהל מעשרות דמים בלא משיכה קובע למעשר וכ משיכה בלא דמים קובע והרבה יש להאריך בזה וכוונת רש"י ב"מ דף מ"ח מירי ולא חזר רק ג"מ דלר"ל לא הוה קנין כלל רק יש עליו חיוב קבלת מש"פ אבל למיד ד"ת מעות קונות כ"ז שלא חזר הוה קנין גמור כן ס"ל לרש"י וגם קודם שקבל מש"פ ג"כ הוה צדיין קנין ועין במה דפליגו רש"י ותוס' ב"ק דף ק"ג ע"א גבי כתנא דר"כ ורש"י ס"ל דכ"ז שלא קבל מש"פ הוה שלו ועין ברש"י ב"מ דף מ"ט ע"א ורמב"ן במ"ה כפ"א דב"מ וב"מ דף ס"ג גבי רבית דקנין מש"פ הוה קנין ועין מ"ש התוס' ב"מ

דף מ"ג דלר"י מותר להשחמש במעות כל זמן ונ"מ למשל אם ראובן קנה מאשה חפץ ונתן לה הדמים ולא משך ואח"כ קדשה בהחפץ לר"י הוה קדושין ולר"ל לא כן ר"ל רש"י ז"ל ואכ"מ ועין בתוס' ב"ק ק"ד ע"ב ואכ"מ. (ב) בגדר חינוך לקטן עין רש"י בכורות דף כ"ז ע"א גבי כהן קטן בשני השונות שם ועין רש"י סוכה דף כ"א ותוס' שם ואכ"מ ונ"מ גבי קטן בציצית עין בתוס' ריש ערכין אם הטלית שלו ג"כ קטן אם שייך חינוך כיון דגם גדול כה"ג פטור ואכ"מ.

יוסף

יא.

(תוכן השאלות :

(א) בהך דהו"מ ס' צ"ז סיב דאסור לנגוש את הלוה לפרוע כשיודע שאין לו — וכנראה דצ"ל דגם נכסים אין לו דהלוא מסדרין לבע"ח כמבואר שם באותו הסימן.

(ב) בענין אם צריך לענות אמן על איזה ברכה כשהוא באמצע לימודו. (ג) במ"ש התוספות שבת דף י"ג ע"ב דפלטי כן ליש שנעץ חרב בינו לבינה איכא למימר שרחוק ממנה היה והיה פתוח לרה"ר שלא היה משום יחוד — וק"ל דהרי בלילה לא מהני פתח פתוח לרה"ר לאחר שכלתה רגל מהשוק כמ"ש בכאה"ט א"ע סימן כ"ב ס"ק ט').

שוי"מ בפ"ת שם סק"ט בשם בר"י שעמד בזה וכתב דצ"ל דהיה במקום דשכיחי עוברים ושבים יום ולילה לא ישבותו.

(תשובה)

במקרא דבמקרא צריך לענית אכל לא בגמ' ועין ברכות דף כ"ג ע"א ושם אף ליצא וכן מחלק בירוש' פ"א דברכות ובשבת בין מקרא ובין גמ'. (ג) בדבר יחוד כבר כתבתי לו ועין בע"ז דף ס"א ע"ש בתוס' דבלילה לא מהני וגם נ"מ אם משום חשש או משום דזה גופה איסור ועין מ"ש התוס' נדה דף ב' גבי יחוד ברה"ה וסוטה דף כ"ח ע"ב ע"ש בזה.

יוסף

יב.

(תוכן השאלות :

(א) בהמבואר באורי"ח סימן תרס"ו שלא לאכול בשמיני בסוכה שלא יהא

שלמת שו"ת יוסף יא

נראה כמוסיף - לפיז למה לא כתב גם שלא לאכול בסוכה בערב סוכות מטעם זה.
 (ב) בקדושין ל"ב דרב הונא קרע שיראי באנפי רבה בריה אמר איזיל איחוי
 אי רתח אי לא רתח וקפריך ודילמא רתח (פרש"י ואמר לאבוה מידי בריתחא)
 ומשני דמחיל וכי' - וקיל נהי דאין כאן משום כבוד אב היפוק דמכשילו
 בעוון. הכעס.

(ג) בענין שמעי בן גרא בעת שקלל לדוד המלך ע"ה ורצו עבדיו
 לנקום ולא הניחם (ש"ב ט"ז) וביומא כ"ג מצינו לעולם דנקיט ל"י בלבי'
 ופרש"י ואם יבואו אחרים לנקום נקמתו ישחוק ע"כ ואולי התם לא היה בפרהסיא
 בסני עשרה ובטור יור"ד ס"ס של"ד מביא חלוק זה).

(תשובה)

<p>יום א' י"א מח"ש תרצ"א דווינסק. מה רוצה א) גבי סוכה יראה במ"ש הראב"ד ז"ל בהשגת בהל' סוכה פ"ה הי"א דלפחר אסור ואח"כ מותר והגדר דכתב מבואר בירוש' הובא בר"ן סוף מס' פסחים דסוכה קודם זמן אין עליה כלל שם סוכה ע"ש אבל לאח"כ כיון שאותה הסוכה הוה עליה שם סוכה לכך אסור וא"ש. (ב) מ"ש מקדושין כ"כ לי זה אך כיון שע"י זה מותר לכעוס לא</p>	<p>היה זה מכשילו כלל. (ג) מ"ש משמעי באמת או כיון שמרדו בו ישראל לא הוה כלל דין מלך ועיין בירו' הוריות פ"ג דהוה מתכפר כהדיוס ועין בקראי דגבי שמעי נקט בקרא דמו כיון באמת אז לא הוה מריד במלכות דאז לא הוה לדוד דין מלך כלל ועין בשבת דף נ"ו גבי ציבא... ע"ש בזה ועין בירוש' פיאה פ"א משמע ג"כ כך ואכ"מ... ואקצר. יוסף ראזין רב דפה הנ"ל</p>
---	---

יג.

תוכן השאלות:

(א) בענין מ"ש בתוספות חיים על החיי"א כלל פ"ס גבי ספק שיבה
 דהוה כספק תורה - ויש לעורר מבי"מ דף ז' עשירי ודאי קאמר רחמנא ולא
 עשירי ספק. וה"נ שיבה ודאי ולא ספק.
 (ב) בענין הנ"ל סימן י"ב אות ג' בנוגע לשמעי בן גרא נהי דלא
 היה לדוד דין מלך אבל הלוא דין תיח יש לו עכ"פ).

(תשובה)

<p>משיק י"ז כסלו תרצ"א דווינסק. קבלתי מכ' ומה רוצה עוד הפעם א) בגדר ספק שיבה הנה הארכתי בזה בירוש' פ"ג דיבמות גבי אביו ודאי ולא ספק דר"ל דאז פטור בודאי לא מחמת ספק וכן הדין בשבת דף קלי"ה גבי ספק מילה ע"ש בתוס' ר"ל דאז אין דוחה שבת בגדר ודאי והוה מחלל שבת וכן הגדר גבי ספק נששות להקל ר"ל בגדר ודאי</p>	<p>וכן גבי טומאה כהן עין ת"כ ובירוש' יבמות דממעט ספק ר"ל דכהן לוקה אם טימא לספק וכה"ג כתב הרשב"ם ב"ב דף קכ"ו ע"ב גבי ספק בכור יכיר וכל שאין מכירו לודאי בכור אף ספק אינו ואם תפס מפקינן מיני' ע"ש וזה הגדר כל ספק אם צריך לכבדו בודאי א"צ ועין בהך דחולין דף קל"ד גבי ספק לקט ור"ל אם חייב בגדר ודאי וכן מ"ד פטור בגדר ודאי</p>
---	--

ספור והרבה יש להאריך בזה. של שלמה כמבוא ברכות דף ח' ע"ש
 (ב) מ"ש משמעי בן גרא עין ועין גיטין דף ג"ט ע"ש בזה...
 תוס' סנהדרין דף ל"ו ע"א דהוה גדול מדוד בתורה ע"ש בזה והוה רבו
 יוסף ראזין רב דסה הגיל

י.ד.

(תוכן השאלות :

א) בענין הנ"ל.

ב) בענין חלב של מחלל שבת בפרהסיא היכא דליכא למיחש משום דבר

טמא.

ג) בענין הנוגע למ"ש בפ"ת יור"ד סימן קפ"ד סקכ"ב גבי סמוך לוסתה דמותרת לטבול אפי' בליל שבת אף שאין זקוק לה בעלה כיון דכל מיני קורבא שרי וגם זה בכלל המצוה הן ע"כ. ולא חשש שלא יבוא לידי טומאה ומאחר שאין לו פת בסלו.) *

(*) וכזה מצינו בש"ך יור"ד סימן קצ"ו סק"ג בסופו וז"ל כתב מהר"מ מלובלין בתשובה סימן ג"ג דכלה בתולה שאירע טבילתה ליל שבת נראה להתיר אף על גב דנוהגים שלא לבעול בעילת מצוה עד אחר שבת משום דשאר מיני קריבות נמי מצוה הן, ול"ד לאלמנה דהואיל ואסור לבוא עליה ביאה ראשונה מפרישין אותה מכל שאר קורבות מה שאין כן בטבולה וכי' ע"כ והנה בכלה חדשה שייך עוד לחוש יותר לקשוי וז"ל אלא דמבחינה שניה כאן עדיף משום דאיכא קצת פת בסלו מאחר דמצד הדין מותר לבעול בעילת מצוה בשבת (ולפ"מ מ"ש הבאר הגולה בסימן קצ"ב סוף אות ו') בשם השל"ה שהוהיר שלא לשכב החתן אצל הכלה עד ליל בעילה. — לכאורה לא אתיא דכרבי מהר"מ מלובלין הלז.)

וכן מצינו ביור"ד סימן קפ"ד ס"י ביוצא לדרך סמוך לוסתה דצריך לרצוהה בחו"ט ולא חששו שלא יכשל עיני' לז"ל דאין לו פת בסלו לשמש. וגם בכלל אותן הפוסקים דאוסרים חו"ט סמוך לוסתה בלי יוצא לדרך נזכר שם הטעם דחיישינן לביאה והמתירים טעמייהו משום דאפי' הביאה אינה אסורה רק מדרבנן לא גזרינן גזירה לגזירה. והנה לא הזכירו כלל לאסור מחשש הנ"ל דעכ"פ הרבה סבורים דזה הווי אסור דאורייתא (וכ"כ בתורת חסד א"ע סימן מ"ג אות ב' דלדעת התוספות ור"ת בסנהדרין ג"ט הוא דאורייתא ולהרמב"ם הוא מדרבנן) בשגם דענין זה אין בידו למנוע משא"כ חשש ביאה עכ"פ בידו הוא. ואמנם אפשר לעורר נזה לפמ"ש בשו"ת תורת חסד חלק אה"עו סימן מ"ד אות כ"ה בענין ג' נשים משמשות במוך לשיטת רש"י דאין לאסור תשמיש כל עיקר מחמת השחתת זרע משום גדול השלום שבין איש לאשתו שהרי אמרה תורה שמו של הקב"ה שנכתב בקדושה ימחה על המים וכדאיתא בחולין קמ"א ע"א גבי מצורע והתם נוגע רק לביטול השלום לפי שעה עיי"ש וכן הביא שם בסימן מ"ב אות ל"ה דברי הרא"ה והריטב"א שכתבו וז"ל דאיסור לבעליהם ליכא שהרי הם אינם משחיתים ותו משום עונה מותר עכ"ל הובאו בש"מ כתובות. ואולי י"ל עוד מ"ש משום עונה מותר היינו דבזה לא נחשב לבטלה מאחר דיש בזה צורך מצוה. (ועי' ביח שמואל א"ע סי' כ"ה סק"ב. ובשאלת יעקב ח"א סי' מ"ג.) עוד יש לעורר בזה ע"פ מה דאיתא בא"ע סימן כ"ג ס"ה דמותר לשמש עם קטנה ואילונית הואיל ומשמש כדרך הארץ ע"כ. ושם בפ"ת בשם המד"ש בענין לשמש במוך כתב וז"ל כיון דהוא דרך תשמיש וא"א לשמש עמה בדרך אחר מפני הסכנה ע"כ וא"כ יש לומר בנידון הנ"ל ג"כ הרי החו"ט הווי כדרך הארץ וכן בתוספות יבמות דף י"ב ע"ב שיטת ר"ת דלפני תשמיש ודאי אסור ליתן שם מוך דאין דרך תשמיש בכך ע"כ הרי דענין זה תלוי אם עושה כדרך העולם.

ועוד יש לציין הך דשבת דף י"ג ע"ב באותו תלמיד שקרא הרבה כו' דבימי ליבונה ישן עמה בקירוב בשר. והנה טעה בענין לא תקרבו ועבור זה נעש אבל לא מצינו כלל שם שהיה איוה חשש עי"ז כנ"ל בזמן שלא היה לו פת בסלו.
 גם הוה בזה דבר שאינו מתכוין להוציא ואורבה לא ניהא לי' וכמ"ש בברכות נ"ו ע"ב הא מיכחש כחשי. וגם אפ"ל דלא הוה ס"ר שורה כחץ (הגם שלוא מצות עונה ושל"ב מצינו שאסור לרכוב על בהמה בלי אוכף וכל הדברים בא"ע סימן כ"ג. ולא מתירין מטעם דבר שאין מתכוין (ומבואר שם בשו"ע ס"א דעון הוצייל חמור מכל עבירות שבתורה).)

שלמת שו"ת יוסת ינ

(תשובה)

דף י"ז וכבר כתבתי לו בזה ומה כופל.
(ב) בחלב של מחלל שבת יראה
בירוש' ע"ז פ"ה גבי כותים דביצה
צלויה שלהם מותר ולא גזרו ואף
דין שלהם אסור לאחר גזרה בירוש'
שם ובחולין דף ר' ושם ר"ל מחמת
גזרה ועין ע"ז דף ל"א ושם ר"ל
מחמת נאמנות ועין נדה דף נ"ז
ע"א ו'לא כהמפרש עכ"פ מדברי
הירוש' נראה דגזרה לא גזרו רק
משום חשש אף דמגעו אסור ביין
כמ"ש בה"ג ועין בתוס' ע"ז דף
ס"ד ע"ב גבי גר תושב ואכ"מ.

(ג) גבי חשש כו' עין ברמב"ן
בסה"מ שכתב דהך לאו דנשמרת
בכתובות דף מ"ו ועין תוס' חולין
דף ל"ז זה קאי בזמן המחנות במדבר
מחמת דבע"ק משתלח חוץ לשתי
מחנות וכן בזמן מלחמה דהוה מחנה
וכמ"ש הרמב"ם בהל' מלכים ב'וה.
יוסף

עש"ק י"ג טבת תרצ"א דווינסק
קבלתי מכ' א) והנה אתפלא
כבר השבתי לו בקיין העבר בזה
איזו פעמים מהך דנ"מ בין יפה לכעורה
והגדר דזה גופא פועל בגוף עין
זבים פ"ב ולא מהני אהך אבעדתי
טריד רק בבגדים ובהמה וחיה
ב"מ דף צ"א וזה מחלקת' בובים שם
ועין במה דמבואר באדר"נ פ"ב אשמא
תנשא אח"כ וב"ב א"דף ט"ז ומ"ש
הרמב"ם ז"ל בהל' אס"ב פכ"א ועין
תענית דף כ"ד וגם נ"מ בין קודם
שגזרו בסנהדר' ובע"ז על יחוד דפנויה
וכמ"ד איוב הוה קודם דוד ב"ב ט"ז
ועין רש"י קדושין דף פ"א ע"ב
דלכך מותר עם קרובי מחמת דבטל
יצה"ר ועם אמו מבואר בקרא ושם דף
פ' ע"ב משום דזה מבואר בסנהדרין
דף ק"ג דליכא חשש כלל וזה שני
גדרים איסור תקלה ואיסור הדבר
בעצמו ועין מחלקת שבת דף י"ג וע"ז

ט"ו

(תוכן השאלות:

(א) בענין הנ"ל בסימן ר' אות א'.

(ב) " קול באשה ערוה.

(ג) " מעטפות שמדפיסים הכתובת בכתב אשורית ובנוגע ליור"ד

ס"ס רפ"ד בהגה.

(ד) בענין שלא לקרוא לאביו ולרבו בשמם ביור"ד סימן ר"מ ס"ב

ובסימן רמ"ב סט"ו. ומצינו בפסחים י"ג ע"ב אמר רחבא אמר ר' יהודא

ועיין בספר הפן חיים כלל ר' בבאר מים חיים אות י"ד שהאריך הרבה בהך דב"ב נ"ז
ועוצם עיניו וכו' מסוגיא דפסחים כ"ה הנאה הבאה לאדם בעל כרחו ומסיק דבעניני עריות
שנפשו של אדם מחמתן צריך להחמיר יותר והגם שעתה חושב שלא ניהא לי בהנאה זו
פן יתגבר יצרו עליו בע"כ. וכן מצינו בהרבה ענינים שהחמירו יותר בעניני הסתכלות מכל
האיסורים שבתורה ואפי' מע"ז עיי"ש.

וזאת אשר כתב בענין הנוגע לזה הגאון המפורסם החסיד הישיש הרב מויערשוב
וצ"ל ובסוף ימיו בת"א. וז"ל:

ראיתי כל דבריו והמה נכונים והנני מסכים להתירא. ואין לי להוסיף בזה
רק שעכ"פ טוב להזהירו שישמור עצמו במה דאפשר. ושפיר כ' כ"ת דמשום
שלי"ב יש להכשיר בזה. ואין אנו צריכים לחוש כל זמן שאינו מתכוין. והנני דו"ש
שאל משה זילברמן

יֵד שְׁלֵמַת שׁוֹרֵת יוֹסֵף

תגם שהיה רבו מובהק כמבואר שם בתוספות. וכן בספר מלכים ג' כמה פעמים דוד אבי ובב"ק דף ע' אמר ר' יוסי כשהלך אבא חלפתא.

(תשובה)

דף כ"ח ע"א מי נזחה ע"ש ובהך דסנה' דף ק"ד ע"ב גבי עובדא דריג שהוציאה משכנתו ע"ש ועיין רש"י ברכות דף נ"ז ע"ב קול נזחה דף ל"א ע"ב... ועיין סוטה דף מ"ח גבי זמרי כו' ולא אמרינן בעבידת' סריד כמו בע"ז דף כ' ובי"מ דף צ"א ואכ"מ בזה. ג) גבי מעטפות בכתב אשורית בודאי הרמב"ם דל' צועק ע"ז במה שכותבים דברי חול בכתב זה שניתנה בו תורה ועין סנהד' דף כ"א ע"ב אך מ"מ אצלנו דרק בדפוס אין בזה קפידא וכן משמע בירוש' מגילה וסנהדרין דף כ"א דהכתב יש קצת גדר קדושה ואקצרו. *

ד) שאר דברים היכי דמוכרי רבי מותר וכן אבא חלפתא וכ"מ בזה ועין ב"ק פ"א בירוש' גבי שמוא' דאמר אבא אם ר"ל על רב או על אביו ועין בתוס' יבמות ג"ז וחולין וכ"מ בזה ואקצרו. יו סף ר א ז ין רב דפה

מש"ק י"ב שבטא תרצ"א דווינסק. א) באמת אף דמבוא' בובים דראיה גורמת שם רק לזיבה דהוא מן מת עין נזחה דף ל"ה ע"ב ועין רש"י יומא דף י"ח ע"א דהוא מקום אחר ור"ל קליפת השום דבכורות דף מ"ד ע"ב וביבמות דף ע"ה ע"ב וגם יש אריכות גדול דאין דנדה יש עליה שם ג"ע עין תוס' גיטין דף ב' ע"ב גבי וספרה כו' דהוה דבר שעררה ושם דף ו' ע"ב גבי אימה יתירה ע"ש מ"מ בגדר זה הארכתי דיש לחלק והתיכ ר"ל פירש אחר דהינו הך דשבועות דף י"ח ע"ב לא תקרבו לא תפרוש וכן בירוש' שבת פ"ז וסנהד' פ"ז גבי שנהם ונ"מ אם קבלה קדושין באמצע ביאה בהך דקדושין דף י' ע"א כיצד יהיה עם הפרישה ואכ"מ בזה וגם י"ל דהוה בגדר הך דנדה דף י"ג גבי ר"י אין זה כו'.

ב) בגדר קול עיין בהך דכתובות

ט"ז

תוכן השאלות: א) בענין הנ"ל.

ג) בתענית כ"ד ע"א גבי אלעזר איש בירתא כו' הוה חזו ל'י גבאי צדקה הוה טשו מינ'י דכל מה דהוה גבי' יהיב להו וכו' ע"כ ויל"ד מהך דכתובות ט"ז ע"ב המבזבו אל יבזבו יותר מחומש. ומשמע שם דיש איסור וצ"ע בפה"מ ריש פאה.

ד) בנדה י"ז תוס' ד"ה ומשתין וכו' בשם ויקרא רבא ויל"ד דבלא"ה יש לו להיות מכוסה מפני הצניעות כמבואר בש"ע אור"ח סימן ב' בדין לבישת בגדים. ה) בשעת הנחת תפשי' ע"ד ליוהר שלא יגע בידו בזרעו ואם נגע ליטול ידו. ו) בתענית כ' גבי רבי אלעזר ברבי שמעון כשבא ממגדל עדר נודמן לו אדם אחד שהיה מכוער ביותר אמר לו שלום עליך רבי ולא החזיר לו וכו' — מהך דברכות דף ו' ע"ב ואם נתן לו ולא החזיר נקרא גולן).

(תשובה)

יום ד' ש"פ ט"ו אדר תרצ"א דווינסק. א) מ"ש מהך דר"ע זה ל"ק

* בשד"ח כללים פאת השדה מער' הדי' כלל ל"ה דף ל"ד ודל...מה שנהגו בטבעת קידושין שחורתים בה בכתב אשורית שם האיש והאשה וכל הנשים נכנסות בטבעותיהן לביה"כ דכיון שהם דברי חול אף שהם בכתב אשורית לית לן בה ע"כ.

שלמת שו"ת יוסף טו

לנדה בטוטה דף ז' לכן מקשה הגמ' שפיר ומי יימר דמתרמי לו תלתא וכמבואר בכ"מ.

ג) גבי הך דתענית הנה באמת בשאלות דרא"ג מבואר דרק אסור לבזוז ר"ל בגדר הפקר ועין ערכין דף כ"ח ובירוש' פ"א דפיאה אבל ליתן לעני פרט מותר דזה הוה כמו קנין שלו משא"כ הפקר ומחרים וכן מבואר בשאלות דאף דגמ' דידן בכתובות דף ס"ז ע"ב אמר דלאחר מיתה עד פלגא ובשאלות נקט עד שליש וזה תליא במחלקת דפיאה פ"ח גבי היה מציל דבמשנה נקט דמחצה נותן לקרובים שלו ובתוספ' נקט דשני שליש לקרובים שלו ולכך ר"ק שליש מבזוז ועין ב"ב דף קמ"ח ע"ב גבי ש"מ דיש שם בעא גבי הפקיר וחלק לעניים והקדיש אם יכול לחזור בו

ועין בפסקי תוס' בתענית שם ס' נ"א דאשתו העניה מותרת ליהנות ועין קדושין דף ל"ב ובתוספ' פאה ומע"ש בירוש' ונדרים דף פ"ג ע"ב יכולה ליהנות ע"ש בזה.

ד) בהך דנדה דף י"ז שם שייך הך דכתובות דף מ"ח ע"א שארה שלא ינהג מנהג פרסים ועין שבת דף י"ג ע"א ברש"י בזה ולכך קמ"ל זה.

ה) גבי דרעי עין תענית דף ד' ע"א פעמים נראה ע"ש ברש"י ועין ב"ק דף מ"ח ע"א גבי אשה בשעת לישה ע"ש.

ו) בהך דראבי"ש סבר היה שהוא ב"נ עין בננעים פ"ב מ"א דישרא' הם כאשכרוע ע"ש ועין ברכות דף י"ז וגיטין דף ס"ב ע"ש ואקצר.

יוסף ראזין

י"ז

(תוכן השאלות):

- א) בענין הנ"ל ומקידושין דף ס"ג ע"א האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שתתגירי רמ"א מקודשת.
ג) במ"ש בספר פלא יועץ ערך ראייה „ואפילו לא בא לידי עבירה כלל ולא נסתכל בה אלא כדי להכירה הראיה עצמה היא גופא עבירה ופוגמת בעיני נשמתר".
ד) בענין לא תתגודדו).

(תשובה)

ע"ש אך שם הוה אלמנה א"ו גרושה ועין כתובות דף נ"ד ע"ש בזה ועין ברכות דף כ' גבי ר"ג דמו כו' ועין כתובות דף י"ז ע"א ותוס' ע"ז דף י"ז וכ"מ כזה וגבי הך דר"ג ... שם א"א ומ"מ לא חש לשום דבר ר"ק י"ל דטרוד בעבדותי אך כבר כתבתי לו דכה"ג לא מהני כמו ג' גבי נזירה בנזיר דף מ"ה וכ"מ וכ"כ לו בזה ודי בזה לע"ע.

יוסף ראזין רב דפה הנ"ל ד) גדר לא תתגודדו לא שייך היכי דמוסק לעצמו ועין ביבמות דף י"ד ועין בתוספת ע"ז דף ז'. ולפי הנראה הוא למד בראדק.

יום ה' ח' ניסן הרצ"א דווינסק. קבלתי מכו'... א) מ"מ זה איסורה כעז ומחוסר מעשה ולא דמי לנדה דזה עצם איסור ומה שייך זה לדלשי"ב ובאמת גבי נדה ג"כ מחלקת בין בבלי לירוש' עין נדרים דף כ' דרק בערוה ממש אסור להסתכל אך בירוש' חלה פ"ג לא ס"ל כן וע"ש בהשגת בה"ל אס"ב בזה ע"ש והגדר דכאן לא שייך שו"א אנפשי' כהקדש דרפ"א דקדושין ועין ג' יומא דף ע"ד טוב מראה כו' ור"ל כה"ג ועין סנהדרין דף צ"ב ע"ש בזה.

ג) בגדר להכירה עין ב"ב דף קס"ז ע"ב וקס"ח בהך דר"י ב"א

(תוכן השאלות:

א) בפ"ק דקידושין (י' ע"א) בסוגיא ביאה אירוסין עושה 'כו' שם בתוס' דייק מהירושלמי בתרומות בענין קרן חומש—וא"כ מוכח דעת התוספות דגם קטנה חייבת בקרן חומש והנה הרי מדאורייתא פשיטא דליכא גבה עבירה ואפי' מדרבנן עכ"פ חידוש הוא דמחויבת לשלם קרן חומש הגם שמצינו בט"ז סוף הל' שבת ועוד 'דקטן שהזיק כשיגדל יש לו לשלם לפמשה"ה אבל קטן שגנב שישלם אח"כ כפל יותר ממה שגנב זה לא מצינו כלל.

ב) ביומא י"ח ע"ב אכסנאי לא יאכל ביצים פרשיי שמביאין לידי קרי ומתגנה על בני הבית ע"כ ויל"ד תפ"ל מצד האיסור [וכן יש להוסיף] מאור"ח סימן 'תרי"ח דבעיוה"כ אין אוכלין דברים המחממין את הגוף שלא יבוא לידי קרי ובמשנ"ב בשם מהרי"ל כתב ע"ז וביוהכ"פ הלא אסור לו לטבול ע"כ וקשה דשבק רברבי ושקיל זוטרי].

ג) במ"ש בתשובה הנ"ל סימן ה' אות ב' גבי בועז שם הוה ישן בבגדו והיא

בבגדה. — למה הוצרך לזה. (ד) במכות דף ה' ע"א אע"ג דגמיר מצוה. *

ה) בדברי הרמב"ן שהזכיר בתשובה לעיל סימן י"ד. בסופו דהך לאו דונשמרת

קאי בזמן המחנות.

ו) במ"ש בפשיטות בס' יהודא יעלה בשם הלק"ט דמי שהרג בשם חייב והוה

ככלל הורג נפש. ויש לעורר מתענית כ"ד ע"א גבי ר' יוסי דמן יוקרת דעל בריה ועל ברתיה לא חייס. והרגם באופן כעין זה).

(תשובה)

נזיר וכן 'ס"ל להרמב"ם דל בהל'

נזירות ועין נזיר דף כ"ט ואכ"מ.

ב) [בהך דיומא שם ליכא חשש

רק משום זיבה ובוזה לא שייך איסור

וכ"כ לו.

ג) במ"ש גדר בועז כ"כ לו

מה דמבאר באדר"ג גבי דאמר

דלכך איזב לא! הסתכל שמא תהיה

אח"כ א"א משום קודם גזרה דדוד

אך גבי קירוב בשר לא הוי חשש

יחוד רק זה גופא קריבות כמ"ש ...

גבי פלטי.

ד) בהך דמכות ר"ל שילמוד

עוד וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בהל' רוצח

ע"ש ובאמת'למה לא מוקי הגמ' במכות

דמירי במכה בנו הגדול, עין מ"ק:דף

י"ז וברשיי קדשין דף ל' ע"א ע"ש בזה.

א) מ"ש בתוס' קדושין דף י' כבר

דשו בו רביס אך יראה בת"כ פ' אמור

פ' פ"ו דמרבה שם לפריעת קר"ח גם בן

ט' כו' ור"ל שישלם כשיגדיל ובגדר

מ"ש הרמב"ם ז"ל בהל' שגגות' פ"ט

ה"ג גבי בא על שיח וכשיגדיל ויהיה

בן דעת ר"ל מופלא סמוך 'לאיש וס"ל

להרמב"ם בהל' נדרים ובפה"מ וכן הוא

בספרי פ' נשא' ופ' מטות דהיינו 'בן

י"ג בלא שערות ע"ש. ואף דמה שייך

בן ט' גבי תרומה בשוגג י"ל כהך

דר"י בר"י נדה דף מ"ז וקדושין דף ט"ז

ודף פ"ב ע"ש ברשיי וכשיטת הירוש'

בפ"י דיבמות דלמפרע נעשה גדול

וס"ל דלא תליא הקרבן וכן כאן הקר"ח

במלקות וכן בגדה דף מ"ז בהך דר"ה

גבי הקדיש וכן בספרי משמע כן גבי

* ע"ע שלה"י ח"ב סע"ו. — שר"מ ביאור דברי הגמרא הנז' בפ"י הגר"א בספר משלי י"ג כ"ד ות"ד דל חושך שבטו כו' כו' כלומר הראוי לו. ואוהבו שחרו מוטר כו' כו' שדורש עליו פן עשה נדנוד קל כו' כו' ולכן אמרו במסכת מכות אפילו גמיר נמי מצוה קא עביד וכו' והיינו שלא יהא כו' נדנוד רע כלל ע"כ.

שלמת

שירה

יוכר

יז

(ה) הרמב"ן ר"ל רק באיסור תורה הך דונשמרת דכתובות דף מ"ה ודף מ"ו ודי בנה.
 (ו) גבי הורג בשם ר"ל כמו משה רבנו למצרי בירוש' ברכות פ"ט

וכ"מ בזה ועין בירוש' פ"ג (דיומא שהוה הורגין זא"ז למשא"כ גבאן דהוה כמו בקשה או ותגזר אומר ודי בזה.
 יוסף ראזין רב דפה (נתקבל כ"ח ניסן תרצ"א)

י"ט

(תוכן השאלות:

- (א) בנוגע להך דע"ז דף כ' ע"א ונשמרת מכל דבר רע וכו'.
- (ב) בברכות כ"ד ע"א ובשוע אור"ח סימן ע"ג בענין שנים שהיו ישנים בטלית א' ובשר שניהם נוגעים זה בזה לא יקרא ק"ש אלא אם כן היתה טלית מפסקת ביניהם. ומתניהם ולמטה. והטעם משום הרהור. והנה יש לדייק לפ"ז אפילו בלא ק"ש יהא אסור לישן כך מצד עצם האיסור כמבואר בכתובות מ"ו ע"א ונשמרת מכל דבר רע מכאן אמר רבי פנחס בן יאיר אל יהרהר אדם ביום ויבוא לידי טומאה בלילה ובנדה י"ג כל המביא עצמו לידי הרהור אין סכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה. וכזה מקשה הגמרא בברכות י"ג ע"ב בהא דקאמר רב יוסף פרקין לא יקרא ק"ש וקפריך הגמרא מקרא הוא דלא ליקרי הא מיגנא שפיר דמי והא ר' יהושע ב"ל לייט אמאן דגני אפרקיד וכו'.
- (ג) ביבמות ס"ד ע"ב אמר רב אחא בר יעקב שתין סבי הוינא וכולהו איעקור מפרקיה דרב הונא לבר מאנא דקיימי בנפשאי (קהלת ז) והחכמה תחיה בעליה ע"כ. ובשע"ת אור"ח סוף סימן ג' ציין לתבואת שור יור"ד סימן י"ג ס"ק י"ב.
- (ד) בקידושין י"ד ע"א דבעל כרחה מיבם. בנוגע להך דעירובין ק' ע"ב מקרא ואץ ברגלים חוטא).

(תשובה)

אחר ע"ש ועין גיטין דף ג"ז דלובן ביצה כו' וכן זיבה עין נדה דף ל"ה ע"ב ע"ש בזה ועין נדרים דף כ' ע"ב וברמב"ם ותוס' נדה דף י"ד ע"א ע"ש.
 (ג) עין הוריות דף י"ג מה דמחלק בין קטנים לגדולים ע"ש ודי בזה ...
 יוסף ראזין רב דפה (ד) וגם דבר שזה קנין לא אכפת לן ואשה הקנו לו מן השמים כמבואר ביבמות ובכתובות ובירוש' פ"ד דכתובות דלכך אין בה גדר מש"ר משום דשם כתוב לקחתי וביבמה לא לקחה רק מן השמים.

יום ה' י"ג אייר תרצ"א דווינסק.
 קבלתי מכ' א' וכ"כ לו כי זה הוא במס' ד"א מחמת טעם של הרמב"ם ז"ל וגם זה רק אם יודע שהיא יפה אז אסור כמבוא' בגמ' דע"ז דף כ' ואז לא שייך לבדקה לנשואין וכמ"ש לו מהך דתענית דף כ"ד.
 (ב) מה רוצה כיון דאין בא מהרהור אשה אין יורה כחץ ועין בנדה דף מ"ג ובירוש' רפ"ח דיומא דרק מאשה ע"ש בזה ורק זיבה ורש"י ביומא כתב דזה מן מקום

כ.

(תוכן השאלות:

- (א) בנוגע לנדרים נ' גבי בר קפרא בקרקרי דאמך.
 (ב) בנוגע לב"ק י"ז ע"ב גבי זרק כלי וכו'.

- (ג) בנוגע לכתובות דף נ"א ע"א העלו ליתום.
 (ד) בנוגע לכתובות י"ז ע"ב דרדוגי מישחא ארישא דרבנן.
 (ה) אם יכול למחות שלא יצלמו אותו שלא ברצונו.
 (ו) בנוגע לא"ע סימן כ"א ס"ג.
 (ז) בכתובות ס"ג ע"א יונתך נזכרת.
 (ח) בפסחים ק"ב דקאמר ר"ש בן יוחי לר"ע אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות).

(תשובה)

- מה רוצה (א) אז הוה מחמת שמחת נשואין ועין בכתובות דף י"ז ע"א ע"ש וגדר דמיא ככשורא.
 (ב) שם הוה גדר הפקר כיון דהניחן בריה ובאמת זה מחלקת בין הרמב"ם בהל' אבידה והטור ועין ב"ק דף י"ז ע"ב ודף כ"ז ע"ב גבי זרק כלי ובי"ק דף כ' ע"ב ובי"מ דף ע"א ע"ב הנח כו'.
 (ג) זה ר"ל בגדר צדקה דמוטל על קרובים וכמו שם דף נ"א העלו ליתום ע"ש ברי"ף עני בן טובים ועין נדרים דף ס"ה ע"ב וקדושין דף ה' ע"ש בזה ועין בתוס' ב"ב דף ה' ע"א גבי ארבע לצלא.
 (ד) עין במס' שמחות פ"ב האשה ועין כתובות דף ס"א ע"ש בירוש' אם משום שאין דרך בשפחה ועין כתובות דף צ"ו ע"א אלמנה כו'.
 (ה) בגדר ציור עין רש"י שבת דף קמ"ט צורת דוד וגלית אך שם אין אנו יודעים כלל צורתם רק דמיון בעלמא וגם שם מירי בכותל כמ"ש רש"י שם ובכותל מבוא' בירוש' ע"ז פ"ג דמותר לצייר וכן כתבו בתוס' יומא דף נ"ד ע"ב ע"ש אף דחזרו אח"כ ע"ש ועין ב"ב דף ט"ז ע"ב גבי פרצופי אך רש"י כתב ושם כותב עליהם חזינן דלא אותם ועין ב"ק דף צ"ז ע"ב נראה דרש"י ס"ל דגבי אברהם דהוה קודם מ"ת לא אכפת לן וגבי רוד דהוה לאחר מתן תורה כתב רק כתוב אך התוס' לא ס"ל רק דקודם ג"כ אסור וכן ס"ל להרמב"ם בהל' מלכים ע"ש בזה.
 זה תל"א בהך דב"מ דף ק"ז ע"ב אסור לאדם ועין ב"מ דף ל' ע"א ובתוספ' דב"מ גבי להתראות דבמעוץ של הקדש אסור ומע"ש פ"א ועין נדרים דף ל"ג ע"א ע"ש בזה.
 (ו) אם איי מותר במכרין לבדקה לישאנה.
 (ז) אז הוה עי"ה וביה"כ אסור כו'.
 (ח) שם הוה חכוש בבית האסורים והמלכות היו כופין אותו ללמדו כן ר"ל. עה"ש תרצ"ה.
 יוסף
 אבקשו להודיעני משלום ר' זלמן לעוין שי' נא בזה. הנ"ל.

כ"א

(תוכן השאלות):

- (א) בשבת ס"א ע"ב איבעיא להו' קמיעין יש בהן משום קדושה או דילמא אין בהם משום קדושה למאי הילכתא וכו' אלא לענין' וגניזה ת"ש היה כתוב שם על ידות הכלים ועל' כרעי המטה יגוד ויגנוזו אלא ליכנס בהן בבית הכסא וכו' — ואולי יש להוכיח מזה דבכל ענין שסוברים דאין טעון גניזה מכ"ש דמותר ליכנס בהן בביהכ"ס דזה יותר קל משיניחו במקום התורפה ולא יגנוז.
 (ב) בהא דבעתונים מדפיסים פטירתם של אנשים מפורסמים בנוגע

למוציא דבה ביורד סימן ת"ב סי"ב. ג) ביבמות ס"ב ע"ב.

ד) בסוף חולין ודילמא מהרהר בעבירה הוה ומשני מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה וקפריך ודילמא מהרהר בעכ"ם הוה וכו' — והנה בכתובות מ"ו ע"א קאמר ונשמרת מכל דבר רע מכאן אמר רביל פנחס בן יאיר אל יהרהר אדם ביום ויבוא לידי טומאה בלילה. וא"כ יש הרהור עבירה שהיא נחשב לעבירה מלבד מחשבת עכ"ם. וכמו כן הא דקאמר בקידושין מ"ט ע"ב ע"מ שאני רשע אפי' צדיק גמור מקודשת שמא הרהר דבר עבודת אלילים בדעתו. ולא קאמר שמא הרהר דבר ערוה וקעבר על ונשמרת. *

ה) בענין לימוד.

(תשובה)

גרע אם לא תלך רכיל או שקר ע"ש בזה וכתובה הוה רק כמו רמו ועין בסנהדרין דף מ"ט משמע דבאגרת לא הוה כ"כ מורד במלכות ועין יומא דף מ"א וקדושין דף י"ד דהיכי דצריך להקדיש לא מהני בגורל והרבה יש להאריך בזה למה אינו חייב על כל דבר של תורה משום עובר על דברי נביא דיש בו מיתה ביד"ש ועין בספרי פ' ראה דרק בשמע מפי נביא עצמו לא עיי' תרגמן ואכ"מ.

ג) עין יבמות דף ס"ד ע"ב איעקר ועין בכורות דף מ"ד ע"ב ע"ש ונ"מ בין קטנים לגדולים עין ברכות דף כ"ג ובירוש' פ"ב דברכות דמחלק בין קטנים לגדולים ואכ"מ. ד) גבי היראה יש בזה אריכות גדול אם ר"ל שמהרהר לעשות או שמהרהר בזה גופא ועין בשבועות דף כ"ו ע"ב ובתוספ' מע"ש פ"ג ותוספ' ברכות גבי הפרשת ת"מ ותוספ' תרומות ועין בהך דב"ב דף קס"ד

יום ה' י' תמוז דהאי שתא תרציא דווינסק.

א) יראה שבת דף ס"א ע"ב ודף ס"ב אך דפוס אין בו גדר קדושה כלל רק הקריאה אסור שם כיון דמוציא מפיו ויש להאריך הרבה בהך בשבת דף כ"ג ודף ק"ג וב"מ דף קי"ד גבי ערום לא יתרום ע"ש ברש"י מפני הברכה ובאמת כיון שמוציא אותיות ד' גורם שיהוה עומד בפני השם ערום ונ"מ גבי הרהור דמהרהר כנגד אחר מותר כמבואר שבת דף ק"ג והוא עצמו אסור* ועין ברכות דף כ"ד ע"ב לחר מ"ד מניח ידו על פיו וזה גדר היראה ושוב הוה כמו שלא יצא השם מפיו וזה נ"מ בין מהלך ועומד דעומד בטל הוא למקום והוא עצמו אסור להרהר אך אנן לא קי"ל כן.

ב) וגם גדר מוציא דבה לא שייך עין בהך מחלקת בסנהדרין דף ל' גבי היכי כתבין בהפסק מי

* ולולא דמיסתפינא אפ"ל דגבי הרהור עבירת ערוה היינו כשבא לידי טומאה או נגמרה העבירה והמחשבה הוי רק גורם להעבירה ונ"מ דשם בחולין שבאמת מת ולא בא לידי טומאה בלילה א"כ חוזר להכלל דמחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה וכמו כן שם בקדושין נהי דהרהר בעבירה עכ"פ לא יצא לפועל עדיין ולא נעשה רשע. וכעין זה מצינו בערכין ט"ו גבי לשהיר דיש נ"מ אי אהנו מעשיו דאז נגעים באים עליה. ואפ"ל עוד דיש נ"מ אם דבר זה היה באשה כגון שמקדש אותה ע"מ שהיא מרשעת אפי' צדיקת מקודשת מטעם מחשבת עכ"ם דגבה ליכא למימר מצד ונשמרת עיי' נדה י"ג ע"א בתוס' ד"ה ונשים וכו'.

סועל ממש ורק עולה דכולה כליל
וכן קדשי ביה דשבת דכולה ליה
ואכ"מ.

(ה) גבי לימוד דיבמות יש נ"מ
בין מקרא למשנה ולגמ' וכהך דב"מ
דף ל"ג וכן מבואר בירוש' פ"א
דברכות ופ"א דשבת גבי ק"ש.
יוסף.

ע"ב וחולין דף ל"ז ע"ב ע"ש בחוסי'
וכתובות מ"ו ועין בירוש' סוף יומא
דעולה מכפרת אהירהור ומביא ראייה
מהסאו בני בלבם ועין רש"י מנחות
דף ס"ג ע"א גבי מחבת ושבת דף
ס"ד וזה הג"מ ועין יומא דף כ"ט
ור"ל כי על זה ליכא כפרה מחמת
דלא שייך תשובה וכפרה רק על

כ"ב

(תוכן השאלות:

(א) בנוגע לקדושת ספרים הגדופסים ס"ז יור"ד סימן רע"א סק"ה ובמש"ב
סימן מ' סק"ד.

(ב) בענין מוז"ל.

(ג) ביבמות ק' במקום שחולקין מ"ע נותנין לאשה תחלה משום זילותא.
(ד) בב"ק צ"ט ע"ב לעכר מוחך ובדף ק"ה תדורא וב"מ כ' וזבחים כ"ה
וכריתות י"ח תרדא וביבמות ט' ומנחות פ' כמדומה אני שאין לו מוח בקדקדו.

(ה) בב"ק צ"ז גבי מטבע של אברהם אבינו.

(ו) בענין הסתכלות בצורה בדויה.)

(תשובה)

מוצאי ת"ב יהפך לששון.

(א) דפוס היה כמו מאיליו ורק
אם נדפס לצורך לימוד אז היה כמו
הך דמגילה דף ל"ב ע"א הלוחין ועין
ברמב"ם בהל' ס"ת פ"ו ה"ד ובירוש'
וכן כתב הראב"ד דיש בהם משום
קדושת בה"כ אבל הרבה פעמים
שהדפוסים הוא ב"ג והוא מעשה קוף
ואין בו משום קדושה רק אם אח"כ
למדו שם אז היה כמו בה"כ ובה"מ
ועין ר"ה דף י"ח ע"ב ושבת דף
קט"ו ותמורה דף י"ד.

(ב) גבי מוז"ל יש בו גם

גדר ניאיף כמביא נדה דף י"ג
ע"ב ועין בפה"מ להרמב"ם בפ"ז
דסנהדרין ובהל' אס"ב רק זיבה
דבאמת כתב רש"י יומא דף י"ח
דזה בא לא ממקום ש"ז דכיון דאינו
בא בקושי לא נפתח הקליפת השום
דיבמות דף ע"ה ובכורות דף ס"ד
ע"ב ועין נדה דף ל"ה ע"ב וכ"ה בזה.

(ג) יראה ביבמות דף ק' ע"א
גבי אשה דאין חלקין כו' משום

יחוד משמע דבלא זה לא חישינן
יע"ש גבי מ"ע רק משום זילותא
חזינן דלא חישינן.

(ד) הני דב"ק דף צ"ט ודף ק"ה
ע"ב וב"מ דף כ' וזבחים כ"ה וכריתות
דף י"ח וביבמות דף ט' ומנחות
דף פ' ע"ב וכ"מ זה בגדר זרק
מרה דכתובות דף ק"ג.

(ה) הך דב"ק דף צ"ז וע"ז
נ"ב ובכורות מבואר ברש"י ותו' שם
דהוה כתוב לא מצויר ורק מדברי
רש"י נראה דרק גבי מטבע של
ירושלים ולא של אברהם רק התוסי'
כתבו דגם של אברהם ופליגי אם ב"ג
מוהרי ע"ז לא תעשון והרמב"ם ס"ל
בהל' מלכים דגם ב"ג מוהר אך
מ"ה ומע"ז מוכח להפך ויש לחלק
בין צורת לבנות של ר"ג.

(ו) ובענין הסתכלות בצורה
בדויה אין חשש כי בזה צריך
שיהא מכירם כיון דאינו רק תמונה
וכמו בע"ז דף כ' ודי בזה.

יוסף

שלמת יוסף שרית כא

כ"ג.

יום ב' כ"ד תשרי תרצ"ב.

בהך דמבואר ברמב"ם ובשו"ע סוף הל' יו"ט להזהיר את העם שלא יתערבו אנשים ונשים בבתיהם בשמחה ע"כ אם גם נערות קטנות בכלל זה שלא תבואנה תוך ביהכ"נ של האנשים בשמחת תורה ובשמחת ביה"ש גם בשמחת חתונה שצווח בספר הסידיים סי' שצ"ג שלא יהיו שם אנשים ונשים והובא בכ"ח בא"ה וביו"ד סי' שצ"א דלא יתכן לומר שהשיב היכא דאיכא איסורא ובכל האמור אפשר להסתמק אם גם קטנות בכלל, ולפ"ד יש לעורר מקידושין נ"א דקאמר אשה בעזרה מנין ומשני דאביה קבל קדושין עבור בתו קטנה, והנה לא קאמר דהקטנה בעצמה קבלה קדושין משמע דגם קטנה לא תכנס בעזרה ובתשב"ץ הביא מר"מ מר"ב דמפרשים דלהכי לא תכנס בעזרה שמא יתגררו בה, גם בשו"ע הביא דמנהג טוב להביא קטנים וקטנות גבי קריאת המנילה וצ"ל דהקטנות יהיו בביהכ"נ של נשים וראי' לזה דבסוף ה' קה"ת כתב הרמ"א להביא חינוקות לנשק הסי' לחנכן במצוות ושם לא קאמר קטנות משמע שלא תבואנה נערות קטנות לנשק הסי' אפילו בשמחת תורה. א) גם בספר מבן אחותו של הרא"ש כתב שירגיל שלא יראה בנשים בין גדולה בין קטנה וכו'.

(תשובה)

יום ה' ד' מח"ש תרצ"ב דווינסק.
 קבלתי מכו' יראה קדושין דף
 ע' ע"א דמבואר שם דאסור לשמש
 באשה קטנה וע"ש ברש"י ודף פ"א
 ע"ב ושם ג"כ הוה קטנה ועין ע"ז
 דף ל"ז ע"א ע"ש דגם בת ג"ש חשש
 שמא תרגילו אצלו ועין במ"ש הרמב"ם
 ז"ל בהל' עבדים פ"ט ה"ו גבי אשה
 לא תקנה עבד דקטן פחות מבן ט'
 מותר ע"ש וע"ש בראשונים דפליגי
 אם י"ל דאח"כ תשחררנו ומשום
 מצוה אף דרבנן מותר כמ"ש ברכות
 והובא שם ברמב"ם בהל' הנ"ל ולכך
 סמכם שם ומקדושין אין ראה דקטנה
 א"י לקבל קדושין. *) עכ"פ סקבא
 דשתא רגלא גם בקטנות ועין נדה
 דף ס"ו דגם קטנה מחמדה ע"ש ועין
 בתוס' קדושין דף מ"ג ע"ב דגבי קטנה
 לא שייך חשש גרירה ע"ש בזה
 וי"ל בזה ועין בקדושין דף פ"א ע"ב
 גבי בושא לעמוד כו' יצרה אלבשה
 וברש"י שם גבי יודעת כו' ועין
 כתובות דף ל"ז וכ"מ בזה ואכ"מ.
 יוסף ראזין רב דפה הנ"ל

(*) א"ה בנוגע לזה עין בא"ה סימן

ל"ז ס"ז.

כ"ד

אור ליום ב' כ"ב מ"ח תרצ"ב.

ילמדנו רבינו יוסף שליט"א.

א) במ"ש ד' מ"ח דנא עכ"פ סקבא דשתא רגלא גם בקטנות עכלה"ט.
 והנה בעניי לא מצאתי שם בקדושין פ"א שום ראה דאיירי גם בקטנות...
 ד) כעובדא שאבי הבן אומר זמן לידתו בחדש תשרי והאם אומרת בחדש
 סיון מקודם שמכחישין זמ"ז נסת' אם י"ל כמו גבי בכור האב נאמן או
 דילמא צריך להחמיר לענין הנחת תפילין כרברי האם ג"כ שנעשה מקודם
 בר מצוה וכן גבי תענית אבל לא לצרפו למנין עשרה ער תשרי.

א) יוסף שליט"א בא"ה דף כ"ב סימן רכ"ט א"ה יו"ט... ולדעת הנהר וחכמי אמת ז"ל
 האשה תפילין ביום המצוה כמ"ש ז"ל ל"ז ע"ז או גדול יבנה ג"כ.

כב שלמת שרת יוסף

ה) במ"ש בספר חסידים (סימן פ"ה) דמטעם אסור לראות פני אשה משויה השונמית עמדה בפתח של חדרו של אלישע ונאסר לה ליכנס בפנים ע"כ וצ"ב גבי אמת' דבי רבי אם מוכרחין לומר דהשפחה נזהרה שלא ליכנס בחדר כשבעה"ב נמצא בו הגם דליכא יחוד...

(תשובה)

יום ה' ב' כסלו תרצ"ב. האב נאמן נ"ל דר"ל לבן סר"מ דיש קבלתי מכ' ומה רוצה שם מכות וענשין ושם איתא בקרא (א) אני בתבתי מהך דקדושין דף ע' בננו זה ועין פסחים דף קט"ז ע"ב ע"ש בזה וסנהדרין דף ע"א ע"ב ע"ש ובירוש' פ"ד דקדושין אמרינן שם דאם שנהם אומרים הוה כסני עדים ואכ"מ אך כאן כיון דהאב מכחישה אנה נאמנת כלל אף להחמיר ועין קדושין דף ס"ה ע"א ע"ש ובתוספ' מבואר דאם אין מכחישה נאמנת אבל כאן לא דעל האב מוסל לא עליה ואכ"מ. (ה) ושם היתה א"א... יוסף ראזין רב דפה הג"ל.

ד) בגדר שני הבן הנה בקדושין דף ע"ד מבואר דרק על בכור נאמנת אשה כל ז' ולא יותר והארכתי לגבי פה"ב דאזי י"ל דצריך אם בענין דתליא באם וזה נוסח שלנו ועין בקדושין דף ס"ג ע"ב וס"ד ע"א ע"ש בתוס' דעליו מוטל לידע דוקא האב ובאמת מה דנקט שם בגמ' למכות וענשין דאין

כ"ה

ע"ש"ק ט"ב כסלו תרצ"ב. לקדם רבינו יוסף שליט"א...

ב) בהך דברכות כ"א ובשו"ע ק"ט דאם לא יכול להתחיל ולגמור קודם שיגיע ש"ץ לקדושה וקדיש וכו' לא יתפלל. והנה בזה יש צער טובא במי שלא יכול להתפלל במהירות כמו הצבור ואפי' יתחיל עמהם מברכו ואילך בשוה הצבור מתפללים תפלת לחש והוא עומד עדיין בברכות ק"ש ובעת שיגיע לשמ"ע הדבר ידוע מראש שלא יגמור קודם קדושה וכך הוא תמיד ונסתפ' באדם כזה אולי יותר עדיף שיתפלל שחרית וערבית תמיד ביחידות לגמרי רק במנחה יכול להפסיק באמצע אשרי ולהתחיל בשוה עם הצבור. והנה הגאב"ד הישיש דפה יצ'ו דעתו נוטה כיון דהתחיל עם הצבור מברכו ואילך לא איכפת אם אינו מתחיל עמהם בשוה חפ' שמ"ע ואפי' במנחה דעתו דאם התחיל עמהם אשרי איצ' להפסיק באמצע ואחרי דהתחיל בשוה אשרי הוה נחשב כמתחיל עמהם בתפלה עכ"ל) אבל דברי הפוסקים האחרונים לא משמע כן כ"א דתפלה בצבור בעינן דוקא בתפלת שמ"ע וצ"ע בנידון האמור.

ג) בלומד עם קטנים ודרכם לחוסף ראש וליגע במנעלים וכדומה

(*) שו"ע דוח וכתב שלא בדקוק דהנה ז"ל שם בסו"מ שלמת חיים כ"א (שאלה) "כ"א לנאי שכו' בשערי תשובה [סימן נ"ב] "ענין הדלוג בסוד"ו דהוא דוקא מי שנאחר אבל מי שנתפלל בנחת והתחיל בשוה עם הצבור איצ' לדלג. אם י"ל גם לגנין אשרי שקודם מנחה שלא יצטרך להפסיק באמצע כ"א יגמור ואח"כ יתחיל כמ"ע אולם אינו דומה משום דלענין פסודיו שחרית איכא מ"ד דלא ידלג כלל כדי להתפלל בצבור מאש"כ באשרי"ו. (תשובה) "כנראה דגם באשרי הדין כן" ולפ"ו יתכן דאין זה בנוגע להלכה דלא יכול להתחיל ולגמור קודם שיגיע ש"ץ לקדושה וקדיש וכו' דאי משום הא לא אי יא דיוכל להיות שכבר שמע זה במנין הקוים או שיס"ע אח"כ אלא ר"ל דדברי השע"ת וסברת האנשי מעשה המובא שם בבאה"ט ומשניב בנוגע לפסודיו בשחרית דגם באשרי של תפלת המנחה הדין כן. וליכא פלוגתא בין גני חרי רב יוסף.

וזה גורם ביטול אם ישלחם בכל שעה לילך וליטול ידיהם באמצע הלימוד. ונסת' בכלל הענין אם יש גדר איסור ללמוד אם נגע בהניל ולא נטל ידיו מאחר דר"ת אין מקבלין טומאה כמ"ש בסבילת בע"ק ברם בשו"ע סימן ד' החמיר טובא שגורם לשכחה ח"ו וכ"ו. עי' בשו"ע או"ח סי' פ"א ו' ובמחנה ס"ט.

ד) בפ"ח ה' נשי"כ הביא דר"ע זכה לחכמה שלא דבר מעולם עם אשה נדה וק"ל הרי מצינו בנדרים נ' ברש"י שדבר עם אשה סרונה"ר גבי רק שחק כ"ו והרי גזרו על כותית נשג"ו ועכ"פ הוה נדה ררבנן ואולי צ"ל דנוהר רק מנדה דאורייתא.

(תשובה)

יום ד' ג' חנוכה תרצ"ב	בזה כלל ועין מגילה דף כ"ד ע"ב
דווינסק.	גבי קטן פוחח ע"ש רק משום כבוד ציבור.
קבלתי מכו' ומה רוצה...	ד) עין נדה דף ג"ח ע"ב גבי מעשה באשה וחזונו דמתחילה דבר עמה אף שלא ידע שיש בה מכה ומשום דהוה רק דרבנן...
ב) בודאי התחלה לא הוה רק אם התחיל בדבר השייך לצבור ועין ב"מ דף נ"ה ע"ב גבי נוקקין לפרוסה ע"ש וכ"מ בזה ועין היריות דף ז' ע"ב גבי חטא עם הציבור ע"ש בזה.	יוסף ראזין רב דפה הנ"ל ועין שכת דף ל' ע"ב וביצה
ג) וע"ד הקטנים אין קפידא	דף כ"ז ע"ב.

כ"ו

אור ליום הששי ט"ו סבת תרצ"ב. לקדם רבינו יוסף שליט"א.

א) מ"ש בג' חנוכה דנא וע"ד הקטנים אין קפידא בזה כלל ועין מגילה דף כ"ד ע"ב גבי קטן פוחח ע"ש רק משום כבוד ציבור עכ"ל.

הנה לא הבנתי כוונתו דהרי התם אינו מבואר שנוגע בידו ולא גזרו שמא יגוע גם אפ"ל דלבוש בתי ידים אבל באופן שחופף ראשו בודאי וכדומה דמבואר בשו"ע דצריך לנקות ידיו והחמיר טובא בזה איזה חילוק יש בקטן בפרט שגדול לומד עמו ואם הלימוד נחשב לאיסור קידם הנטילה הרי הוה ספי לי' איסורא.

ב) בשבת קט"ו גבי תרגום איוב דזה לכ"ע מניחן במקום התורפה ק"ל מהמבואר ביור"ד סי' רפ"ב דאין זורקין כתבי הקדש ואפי' הלכות ואגדות ע"כ ולמה יגרע תרגום הלז מאגדות דאסור לזורקו ולהניחו במקום התורפה ועוד ק"ל הרי בכפר איוב יש הרבה שמות שא"נ וא"כ בתרגום עכ"פ יש בלשון ארמי והרי קדושת השם בכל לשון. ובירור"ד סי' רע"ו איתא שלא לכתוב שם באיגרת שלא יבא לידי בזיון ע"כ וא"כ היאך הותר בתרגום הנ"ל.

ג) נסתמ' כמה שאסור להשתמש בשונה הלכות ובכהן להאסורים איך הדין אם עושה מעצמו שלא צוהו. והנה בפ"ק דקדושין גבי אביו שרוצה לשמשו כיון דבר תורה הוא חלשה דעת' ואסור סוכה דגם בעושה מאליו ג"כ אסור.

ד) נסתמ' מי ששומע קול ערוה אם מחויב לסתום אזניו או דילמא הוה בכלל הנאה הבאה בע"כ כיון דהוא לא בא לכאן כשביל לשמוע והנה בב"ב נ"ז קאמר היכא דליכא דר"א ע"פ דין אינו חייב לעצום עיניו כ"א חסידות ואולי יש ראי' מהתם דגם גבי קול אינו חייב ע"פ דין לסתום אזניו, ובסנהדרין י"ד ר' אביוה דהוה משריין לי' ולא קאמר דסתם.*

* כ"מ בספר היראה לרבינו יונה סימן רל"ח וז"ל אל תשמיע לאוזניך במתכוין קול אשה מסוררת כי קול באשה ערוה ע"כ.

(תשובה)

יום ה' כ"ח סבת תרצ"ב
דווינסק.

בלתי מכו' ושלמתי קנס כפל כפלים
מחמת שכתוב במקום אשר אסור לכתוב לכן
אבקשו אם יכתוב אל יכתוב כמה שאלות במכתב
אחד ואכ"מ.

א) מה רוצה אין על זה שם
ערוה ומקום טנופת ועין ברכות דף
כ"ד וקדושין דף ס"א ודף פ"ב וסוכה
דף י"ב ע"ב ע"ש בזה ובירוש'
ברכות ס"א ואכ"מ.

ב) הנה יראה במגילה דף ל"ב
ע"א גבי לוחות יע"ש ברמב"ם בפ"י
מהל' ס"ת בזה מה שכתבין לתינוקות
להתלמד וע"ש במ"ש בהשגת ד"ש
בהם קדושת בה"כ אך איוב תרגום
כיון דלא גיתן ליכתב וגם משום
דמוכה מדברי רש"י קדושין דף ל'
ועין ברכות דף ה' ע"א דא"ג ללמד
לתינוקות כתבים רק תורה בלבד וזה
תליא בגרסת הגמ' דידן גיטין דף
נ"ב דרק תורה אך בתוספ' תרומות
נקט גם נביאים וכתובים ע"ש אך גמ'
דילן השמיט זה ועין גיטין דף ס' גבי
לכתב לתינוק מגילה להתלמד והר"ף
והרמב"ם פסקו דמותר מחמת הק'
דיבמית דף ק"ו ע"ב ע"ש דלא כרש"י
עכ"פ הק' איוב תרגום גם לתינוקות

לא הותר ולכן אף קדושת בה"כ אין
בהם ואכ"מ ולא שייך כלל להק'
דערבין דף צ"ח דשם ר"ל בכה"ק
הכתובין כדת יריעה של ס"ת או
נ"כ כחובים כדת בקלף ועין גדרים
דף י"ד ע"ש בזה.

ג) גבי להשתמש בשונה זה מבואר
במגילה דף כ"ח ע"ב דגם מעצמו לא.
ד) גבי שמיעת קול כבר
כתבתי לו מהך רב"ב ועין מ"ש
הרמב"ם ז"ל בהל' ברכות פ"ט ה"ח
דאסור לברך על ריח כזה ע"ש וכ"כ
לו מהך דברכות דף נ"ז גבי קול
ערב כו' ע"ש... וכ"כ לו לחלק בין
א"י מי היא וכמו הק' דע"ז דף כ"י...
יוסף ראזין רב דפה הנ"ל.
ועין ברכות דף נ"ג גבי מהלך
בשוק ע"ז נתרצה כו' אך ע"ז חמור
מזה אך נ"מ בין של א"א דהוה
כהקדש כמבואר פ"א דקדושין ועין
ביצה דף ל"ט דשל ע"ז בדיל ולא
גזרו ותו' כריתות דף ו' גבי קול
ע"ש בזה ואקצר.

יוסף ראזין הנ"ל

ויש שני איסורים הנאה ומביאו
לידי הרהור.

כ"ז

בעוה"י י"ג תשרי תרצ"ג פניה"ק ירושלם תובב"א.
ילמדנו רבינו יוסף שליט"א.

בענין החתן שהשיב לאבי הכלה עוד קידם התנאים שיש לו משרה שמקבל
כך וכך לחדש ובאמת אינו כן אם יש לחוש דהוי קדושי טעות דהכלה שהגיד לה
כן זביה רק אדעתא דהכי נתרצית להתקדש וכו' והנה צ"ב ביבמות דף מ"ה
דקאמר זיל איטמר כו' או גלי כו' שהוא הולך בפירוש במקום שאין מכירין
אותו כדי שיטעו ולמה לא נישחש לקדושי טעות ואולי העיקר בזה לפי שמצינו
בקדושין דף ס"ב במסנה כסבור הייתי שהיא כהנת כו' הרי זו מקודשת מפני שלא
הטעתו א"כ חזינן דאילו התנה בפירוש ע"מ שהיא כהנת נמצא שאינו כן הוי
קדושי טעות ובכל זאת אם היא שתקה הגם דהוא סבור כך הוי קדושין והוי דברים
שבלב ולהכי בהך דיבמות הנ"ל כיון דהוא הולך במקום שאין מכירין אותו והוא
אינו אומר כלום הגם דזאת סבורה דהוא מיוחס ככל בני ישראל הוי קדושין ואם

שלמת שריח יוסף כה

הדבר כן נמצא בשאלה דנן דהוא הטעה לכאורה יש לחוש דהוי קדושי טעות.

(תשובה)

יום ג' כ"ה תשרי תרצ"ג דווינסק.
קבלתי מכו' וחי' להעלות זה
על הדעת כי זה רק גדר פטומי טילי
ועין במ"ש רש"י ב"ם דף ס"ו ע"א
ותוס' שם ושם רק בגדר מסון וכן
לגדר גט ועין מ"ש רש"י קדושין דף
ס"ד ע"א ד"ה בשעת ע"ש וב"ק דף
ק"ג ע"א וכ"מ בזה מלא וגדוש דכל
שלא אמר ע"מ לאו כלום וכן בירש'
קדושין פ"ג דאפי' אמר בעדים כ"ז

שלא התנה תנאי לא הוה שום גדר
תנאי והוה א"א גמורה ועין בתוכ' ב"מ
דף ס"ו ע"ב ד"ה והלכחא וכ"מ בזה...
יוסף ראזין
והך דביק דף ק"י ע"ב ותוס'
כתובות דף מ"ז ע"ב שם אין הפירוש
כן דרק לאפקעי הזיקה ומ"מ מסיק
טב למיתב כו' ואל ידבר עוד בזה כי
ע"י זה יהוה תקלה וירבה ממורים
כו' ואקצר. יוסף הנ"ל

כ"ח.

יוד מ"ח תרצ"ג.

ילמדנו רבנו שליט"א בענין אשה חולנית ר"ל שהתש' קשה לה אם מותר
בחוי"ג וכדומה לאשר ע"ז עלול לבוא וכו' ואולי י"ל דזה לא הוה בגדר לבטלה
כמו המש' עם עקרה וזקנה משום דהוי כדרך הארץ וא"כ בהנ"ל עוד עדיף
דבא רק ממילא וע"כ לא פליגי כ"א במש' במוך דשיטת המחמירים משום
דרך הארץ בלי מוך משא"כ בעקרה וזקנה ליכא מאן דפליגי דשרי ולולא
ססתפינא אפ"ל מ"ש המקובלים גבי עקרה וכו' דלא נחשב לבטלה ונבראות
נשמות מאחר דהוא מקיים מצות עונה וא"כ בהנ"ל דא"א לקיים כ"א חוי"ג
דגם זה בכלל המצוה כמ"ש ביוצא לדרך סמוך לוסת וכו'.
והנה מצד דהוי דבשאי"מ קשה להתיר דאפשר הוה כמו פס"ר וגם
בפרקן אסור הרי דאינו מועיל בזה דבשאי"מ.

(תשובה)

יום ה' ח"י מח"ש תרצ"ג דווינסק.
קבלתי מכו' והנה ודאי גרם
להוציא שו"ל דאי זה לשיטת הרמב"ם
והתוס' איסור של תירה בהך דכתובות
דף מ"ו ועין תוס' חולין דף ל"ז וע"ז
דף כ' ובאמת הרמב"ן ז"ל בטה"מ
נראה דס"ל דזה רק גרם משום שלא
יסמא המחנה ויש להאריך בזה דלפי
הך דנדה דף י"ג ע"א וע"ב יש בזה
שני גדרים א' גדר ש"ד ושני גדר
ג"ע וגדר דרך אברים ועין מ"ש
הרמב"ם בטה"מ פ"ז דסנהדרין דר"ל
עם ערוה כמו בכ"מ כיבמות דף נ"ה
ע"ב וסנהדרין וסוטה וגם זה ג"כ הוה
כמו עם ערוה דהוא עצמו הוה כן ועיין
בסנהדרין דף נ"ה ע"א ועין בפסקי תוס'

ובחים על דף פ"ח ע"ב ע"ש ובאילו
הגדרים גם גרם אסור ועיין ביבמות דף
ע"ו ע"א גבי בדיקה של כ"ש
אך שם הוה לצורך תיקון ולכך
בזיבה מותר נדה דף י"ג דזה לא הוה
בכלל ש"ד דאין יורה כו' וגם ג"ע
דהוה גדר משמש מת וכן היכי דהוה
עושה זה בשביל שיעבד לאשתו לא
הוה גרם וכמו דפסקינן גבי נשוי
ועין תוס' יומא דף ל' ע"ש בזה וע"ז
דף כ' ע"ב וכ"כ לו בזה ובאמת מן
דור המבול שם הוה ב"ג וחייבים על
עוברין לכמה תנאים ולכך גם על זה
כן ועין סנהדרין ד' ק"ח וביבמות דף ל"ד
ע"ב וכ"מ בזה ולכך כפינן בהך דגיטין
דף מ"ג ע"ב גבי שפחה דעבדא בה

איסורא יע"ש בתוס' דף ס"א ע"ב משום דגרם הוה איסור ועין שבועות דף מ"ז ע"ב ואכ"מ לכן אם יש חשש

וראי צריך להתרחק ועין נדרים דף כ"ו וביומא דף ע"ד וכ"מ בזה ואכ"מ יוסף ראזין רב דמה הנ"ל.

כ"ש

עש"ק ג' כסלו תרצ"ג. לקדם רבינו שליט"א.

בתשובתו מן ח"י מח"ש. צ"ב דבאמצע כתב וכן היכי דהוא עושה זה בשביל שיעבד דאשתו לא הוה גרם וכמו דפסקינן גבי נשוי עכ"ל ומוזה דדעתו הרמה להיתרא (אך בחיבה אחרונה נשוי לא ידעתי כוונתו) אולם הלאה בסוף התשובה כתב לכן אם יש חשש וראי צריך להתרחק עכ"ל ולכאורה זה סותר להנ"ל וכו' והנה ביו"ד איתא בסמוך לוסת פליגי אי שרי בחו"נ וטעם המתירים משום דחיישינן לביאה והמסילין טעמם אחרי דלא הוי כ"א מדרבנן לא גזרינן וכו' ובכל זאת לא אישתמיט חד מרבוותא לאסור משום חשש שז"ל וא"כ רא"י דזה לא נחשב לבטלה אחרי דהוי כדרך הארץ וכמו דשרי לכו"ע לשמ' עם עקרה וכמ"ש מקודם.

(תשובה)

יום ב' י"ג כסלו תרצ"ג דווינסק. קבלתי מכו' ומה רוצה אני כתבתי כמו דאמר בגמ' בנדה דף י"ג נשוי מותר ע"ש בזה ועין מ"ש רבנו הרמב"ם ז"ל בהל' אס"ב סכ"א ה"ט ובלבד שלא יוציא כו' תזינן דזה לא גרם לזה*) ע"ש ותוסי' יבמות דף ל"ד ע"ב וסנהדרין דף ג"ח ע"ב ע"ש בזה ועין ביבמות דף ע"ו ע"א גבי סוכין לזה ע"י גרם שרי לצורך בדיקה ולא הוה לבטלה ע"ש דהוה גדר תיקון ולא נקרא השחתה וכמ"ש הרמב"ם ז"ל

בהל' בהמ"ק ס"ט ה"ג ועין ב"ק דף צ"א ע"ב וצ"ב וכ"מ בזה אך שם שאני דזה הוה תיקון ועצם הדבר ולא כאן אך כמ"ש דכאן לא יהוה גרם כלל ועין במ"ש הרמב"ם ז"ל בהל' אישות פט"ו ה"ג שלא יבוא לידי הרהור והנה עין יבמות דף ס"ד**) גבי בן עזאי נפשי חשקה ועין בירש' סופה ס"א דאמר שם על ב"ע נחמם כו' אך באמת ט"ס שם וצ"ל נחמסם ור"ל קבלה מפי רבו כמו דאמר בגמ' דילן שם דף ה' ואכ"מ ודי בזה.

יוסף ראזין רב דמה הנ"ל.

ל.

יום ד' חוקת תרצ"ג.

ילמדנו רבינו שליט"א במה שמצינו בסוגיא דג' נשים כו' דחכמים סברי דמן השמים ירחמו. אם יש ללמוד מזה גבי אשה שהרופאים הוהירו שלא תתעבר שלא תבוא לסכנה אם מותרים לשמש כדרךן ולא לחוש לאשר אולי יש לחלק דדוקא בג' נשים הנ"ל ליכא כ"כ חשש סכנתא דקטנה לא שכיח כ"כ שתתעבר כו' ולכן סמכו החכמים דמן השמים ירחמו משא"כ בנידון הנ"ל החשש יותר או דילמא לא שנא וכו'.

(תשובה)

עש"ק י"ג תמוז דהאי שתא תרצ"ג דווינסק. בנדר הך דיבמות דף י"ב וכ"מ זה רק בדבר דכן מציאות

(*) א"ה להוסיף נוסף מהך דנדה ט"ו ע"א.

(**) ס"ג

וכ"מ בזה ועין יבמות דף ל"ד ע"ב מחלקת ר"א וביבמות דף מ"ב ע"א מבואר שם דאף לכתחילה מותר להכניס עצמו בזה ולא שייך לומר אין סמכין על הנס כיון דכן מציאות הטבע ועין בהך מחלקת פסחים דף ס"ד ע"ב גבי סמכין אניסא מחלקת אביי ורבא ע"ש ונדה דף ל"א אמר זה ג"כ אביי ואכ"מ עכ"פ כל דבר שאין זה גדר הטבע רק סיבה בוראית חילוק ואסור ואכ"מ.

ל"א.

עש"ק ח' אדר תרצ"ד פעה"ק ירושלים תובב"א.

ילמדנו רבינו שליט"א (א) אם מותר לקנות חמץ שמחירו מאה זוזי ומתנה דאם משלם לו על אתר ימכור לו במאה זוזי ואם ישלם זוזא זוזא יפרע לו מאה וחמשה זוזי ואולי י"ל דהוספה זו לא הוה אגר נטר כ"א עבור שגורם לו הפסד וכדאיתא בב"מ ע"ז ע"ב דאיכא עכ"פ תרעומות ושם בדף ס"ה דאין מרבין על המכר אולי זה דווקא כשמשלם לו בפעם אחת הוא דאסור. (ב) במ"ש הגר"א בא"ע דרוב המוסקים ס"ל דאין חייב להשכיר עצמו למוזנות אשתו והנה הגדולים אשר עבדו עובדא בנפשייהו ולא השכירו א"ע כ"א סמכו על בטחון בדי' ולא עשו השתדלות נסתפקתי אם מטעם דסמכו על שיטת רוב המוסקים הנ"ל או דיש איזה טעם דגם לשיטת ר"א שפיר עבדי וצ"ע גבי ר"ח בן דוסא כתענית.

ובענין הדמסת התשובות.

(תשובה)

חבירו פטור כמבוא' בירוש' ב"מ פ"ה ופ"ט לכך אגר נטר אסור אבל גבי אדם הוה שבת אם מבטל מן מלאכה לכך גבי אתנן קיי"ל בשכר פקעתה לא הוה אתנן כמבוא' תמורה דף כ"ט ע"ב ואכ"מ בזה.

(ב) גבי מוזנות אשתו עיקר הגדר אם שיעבוד מוזנות הוא כל רגע ורגע על אותו רגע או משעת נשואין ועין בחוס' ב"ב דף מ"ט ע"ב וכתובות דף מ"ז ע"ב וסוטה דף כ"א ע"ב ובה פליגי הרמב"ם והראב"ד ז"ל בכ"מ בהל' אישות אם בעל לאשתו הוה ג"כ גדר בבעלים ופטורה האשה מן הדין אם שברה כלים של בעל וכן אם דין קדימה גבי מוזנות בהל'

התולדה אמרינן גדר מן השמים כו' וגדר שומר פתאים ועין נדה דף ל"א גבי משמש ליום צ' ועין ביבמות דף ע"ב ע"ש בראשונים בזה ושבת דף קכ"ט ע"ב אבל מי שיש בהאשה חולה ודאי אסור לשמש עמה כלל מחמת חשש סכנה ועיין ע"ז דף ל' ע"ב אוכל כו' ובירש' מעשרות פ"א ה"ב והרבים כו' וזה גדר מה דמבואר בירש' תרומות פ"ו אין דבר של רבים נאסר וכן בע"ז פ"ב ועין בירוש' כתובות פ"ב שהרבים נהגו היתר גבי אשה

יום ד' כ' אדר תרצ"ד דווינסק. ע"ד שאלתו (א) בודאי למסוק כך בדבר שהשער ידוע אסור ועין בתוס' ב"מ דף ג"ז ע"ב ד"ה יצאו שטרות ותוס' כתובות דף פ"ה ע"ב דאם נותן לו יותר מדמי הלואה כדי שיעשה לו מן מלוה בשטר ע"פ ובכתובות כתבו להפך דאם פיתח לו בשביל שיעשה לו שטר זה ר"ל מכירת שטרות ע"ש עכ"פ מותר לעשות זה להוסיף לו על דמי הלואה אף דהא החוב לא נסקע בשביל וא"כ למה לא הוה גדר רבית וע"כ דמוכר לו השטר עבור הוספה אך כאן לא שייך זה רק הוה אגר נטר ואסור והגדר דכיון דקיי"ל מבטל כיסו של

אישות פ"ב וכן אם נשטית אשתו אם מחויב אז במזונות ורפואה וכ"מ בזה וכן אם נותן לאשתו מזונות מפירת שביעית ולא הוה כמו פורע חובו בירוש' כתובות פ"ז ומעשרות פ"ב וכ"מ בזה וגם בגדר קב' למעשרות עין במעשרות פ"ב ופ"ג וב"מ דף פ"ח

ודף צ"ב ע"ב וכ"מ בזה ואכ"מ לכן לא שייך דצריך להשכיר כיון דבכל רגע הוא מציאות חדש ועין בפ"ד מהל' אישות ובנ"י ביבמות פ"ד בשם הרמ"ה ובהל' גרושין ואכ"מ.

בגדר הדפסה אם ירצה יוכל להדפיס ואכ"מ.

ל"ב.

(בנוגע ליום ב' אב.)

(א) בר"ה דף ה' ע"א בתוס' ד"ה שלמי פסח וכו'.

(ב) בענין שאלת שלו'. (ג) בענין שיר).

(תשובה)

יום ה' ב' אב (תרצ"ה)

לחד שיטה בירו' פ"ד דתענית הוה לאחר חורבן א"ע"ש ור"ל דהחודש נתקדש למפרע מתחילה לא באו עדים מחמת שהוה אז במצור ועברו אז תמוז ואחר חורבן באו עדים וקדשו למפרע כשיטת הרמב"ם בהל' ק"ה ספ"ג ועין ר"ה דף כ' ע"א וס"ל להירש' דזה תליא המחלוקת דקבעתו בעשירי תענית כ"ט תוס' מגילה דף ה' ע"ב והירש' במגילה שם ס"ל דלכך ת"ב מאחרין משום דיכול להתענות ב' והוה זמנו ולא נדחה ועין בפסחים דף י"ד ע"ב גבי קביעא דירחא ואיך יעשו רק או יהוה תענית בעשירי ומשום דלפי הקידוש היה אז י' ולפי הקביעות הוה אז ט' ועין מנחת דף כ"ו ע"ב דלר"י גבי הקטרת קומץ מתיר רק ברוב נשרף ובגדר קיטור כבשן ובהמ"ס הוה אז גדר הקטרה לא גדר שריפה ח"ו ומתיר שריים תיקן לכל ישראל ועין בהך קדושין דף ל"א ע"ב והקטרה הוה כמו בישל ריח ניחוח כמבוא' בירש' פ"ב דשבת וסוטה פ"ג ה"ה דהוה אוכל וביומא פ"ב בירש' אכילת מזבח הוה אכילה זבחים ל"א מנחות דף י"ז תולין דף פ"א ואכ"מ.

(א) בגדר שאלתו יראה שם בע"א בר"ה שלמי פסח ע"ש ברש"י

ותוס' - מיד חל עליו גדר שלמים למ"ד לא בעי עקירה ועין בירש' ספ"ו דפסחים... וזבחים י"ב... - ועין בהך דיומא דף ס"ו דמקריבין איתו בפסח שני ואם לא מקריבין אותו בשנה הבאה ע"ש ואיך עבר על כל תאחר וע"כ דלא מחשבין רגל של פסח אך צ"ל דאם נימא דבעי עקירה לא חשבין ועין בירש' ר"ה פ"א שם דמקשה שם מן חגיגה דלא קרב בראשון יקרב בשני ולא מקשה מן פסח וע"י תמורה דף ט' ע"ב גבי תמורה ולא בעי כן גבי פסח ובאמת הירש' מע"ש פ"ג ה"ב בעי כה"ג גבי פסח וזה תליא אם פסח עושה תמורה ועין פסחים דף צ"ו ע"ב וזבחים דף ל"ז ע"ב וביומא דף ג' ע"ב ונ"א ותליא אם אין מפרשין פסח על יחיד מה"ת או רק עצה טובה עין פסחים דף צ"ה ע"ש ברש"י ותוס' ורמב"ם ובירש' הוה מחלקת בפ"ח דפסחים בזה אם רק בגדר טפל ע"ש וביומא שם דף ס"ה ואכ"מ בזה.

(ב) גבי שלו' י"ל בגדר מ"ש הרמב"ם ז"ל בהל' ברכות פ"ט דאין מברכין על בשמים של ערוה ע"ש וכן הוה בירש' וה"ג דשלו"ם הוה שם ועין ברכות דף נ"ד ונפ"מ שם ומכות דף כ"ג ע"ב ברש"י ועין מגילה ג' וסנהדרין מ"ד ועין גיטין

ועין שבת דף ק"י ע"א גבי בר קשא
דגזור בזמן ששנב רב דוקא מוכח
דבלא זה שרי ועין כ"ב דף קמ"ה ע"ב
שמע קל טבלא ע"ש בזה.

קבלתי א' ראלעזר אך מחמת שאני
כעת במעון הקייץ אצל ריבע ואי"ה כשאבוא
לביתי אשלח לו מיד.

יוסף ראזין רב מדווינסק

דף ס"ב ע"א גבי ב"נ אין כופלין
כו' וזה ג"כ הך דברכות דף י"ו ע"א
גבי ריב"ז משום שלא יהא צריך
לכמול ואכ"מ בזה.

ג) גבי שיר עין בטוטה דף מ"ט
גבי טבלא דחד פומא וגבי טנכורא
דמיתחלף וה"נ כן ועין בתוס' גיטין דף
ז' גבי לחתן מותר ע"ש וברמכ"ס בזה

לג.

(בענין קדושת וטהרת מעשר שני)

(תשובה)

עש"ק יום ב' דר"ח אלול כוח"ט
תרצ"ה דווינסק.

קבלתי כעת מכי והנה בגדר
לטמא מע"ש עין פסחים דף ל"ח
ע"ש ועין בירש' תרומות מחלקת
דבי"ש וב"ה אם מותר לטמא טבל של
מע"ש ע"ש אך כך דהנה עין בתוס'
קדושין דף ג"ג ע"ב גבי מע"ש בגבולין
אם נקרא ממון גבוה ועין בכורות דף
ט' וב"מ דף צ' וסוף סנהדרין ובהך
דטובה דף ל"ה אך כך במע"ש שלא
נכנס עדיין לירושלים ולא ראו פני
החומה או אין עלהם גדר קדושה רק
איסור והאיסור תוס' ס"ל במכות דף
י"ט דהוה עשה' ורש"י ס"ל לאו רק
בלא מלקות ועי' יומא דף ט' וב"מ דף
צ' וברמכ"ס והרבה הארכתי ד"ל דהך
דמחיצה לקלוט י"ל דרק בעלים אבל
אחר לא ותליא במחלקת ר"י ור"ל
בירש' במעשרות וחלה אם אדם ממרח
או קובע מעשרות של חבירו והראב"ד
פסק כר"ל דאין אדם קובע ולהכניס
לבית בודאי לא לכ"ע והרבה יש

לחארין בזה ועין בירש' מע"ש פ"ב
דאינו מחויב הלאו ור"ל קודם כניסת
עכ"פ כך קודם כניסה הוה רק איסור
לא קדושה וכן בזה"ז דליכא מחיצות
אף כניסה לא קדוש אך זה ספק בירש'
שם פ"ב אם רואים מחיצות כאילו עולת
ובירש' פ"א דסנהדרין וכן בזה"ז י"ל
דליכא כלל גדר רק איסור וזה תליא
בשיטת הרמב"ם ז"ל גבי תרומה בזה"ז
וכן בבית שני ור"ל דרק קדושה ליכא
אבל איסור יש לכך מותר לטמא כיון
דליכא קדושה אבל היכי שיש קדושה
אסור לטמא וא"ש וכן הדין גבי
תרומת כרשינין דבאמת מוכח בכ"מ
דהוה מה"ת וכ"מ דהוה דרבנן רק
דהקדושה רק דרבנן ובאיסור מה"ת
ועין בירש' סוף חלה ופ"י דתרומות
ופי"א ולשיטת הרמב"ם ז"ל זה כוסמין
בטה"מ שבת פ"א ושבת פ' חולין וכ"מ
עכ"פ כן הדין לגבי טומאה של מע"ש
וכן תרומה וא"ש הכול ועין בתוספ'
סוף עוקצין ר"ש ור"י ומ"ש פ"ג ע"ש
בזה ואקצר. יוסף ראזין

ל"ד.

(השמטות)

א) בא"ע סימן כ"ב בענין איסור יחוד. ב) בקידושין דף פ"א ע"ב.
ג) בא"ע ס"י כ"א בענין קול ערוה. ד) בא"ח ס"י ע"ה משגיב ס"ק ב'.

(תשובה)

א) הנה מגמ' דקדושין דף
פ"א ע"ב מיכח דאם מותר ביחוד
של אחותו ובתו מותר גם ביחוד של
חמותו וכלתו ע"ש בזה ועין ביבמות

כו' ע"ש אך מי"ם אם איי מי לא
אכפת לן וגם בהקדש גופא קיי"ל
דקול אין בו מעילה ואף שיש איסור
פסחים דף כ"ו ועין כריתות דף ו'
בזה בח"י וסוכה דף נ"ג ובכ"מ בזה.
(ד) בגילו זרוע עין ב"ק דף
מ"ח ע"א וסוף גיטין דדייק שם רש"י
אציל אצילי ועין במה דפליגי רש"י
ותוס' בכ"מ מה זה אציל חולין ק"ו
וערכין ושב"ת ע"ש בזה ועין תענית
דף ד' ע"א פעמים נראה כו' ע"ש
בזה... ועיין ברש"י סנהדרין דף
נ"ח ע"ב דאצלם הוה גם ב"נ
מכסות הנשואות שערן ואכ"מ.

דף כ"ו ע"א נשי לגבי נשי שכיחי
ע"ש בזה ועין קדושין דף י"ב ע"ב
וב"ב דף צ"ח ע"ב וכ"מ בזה-ועין
כתובות דף צ"ו ע"א -

(ב) בגדר קטנה מבואר קדושין
דף מ"א ע"ב דשאר עריות מותר
בקטנה כמו בת בתו אבל אם מאורסת
גם בקטנה אסור ועין שם דף ע'
גבי עובדא דר"נ ור"י תיתי דונג
ע"ש בזה הטעם דלא תהא רגילה
ואקצר.

(ג) בגדר קול כ"כ לו דכאן
לא משום הרהור רק משום דין ונ"מ
אם שייך בזה בעבדותי סריד ועין
בסוטה דף מ"ח גבי זמרא גברי

ל"ה.

בשׁוֹרֵת אור"ח סי' תנ"א ס"ו בדין הולכין אחר רוב תשמישו של הכלי.
(תשובה)

בעז"ת. יום י"ט לחדש אייר תרפ"ט

... בדבר קושית כת"ר. במה דאיתא בסימן תנ"א, דהולכין אחר
רוב תשמישו של הכלי, שהקשה למשל כלי שנשתמש בו עשרה
פעמים ע"י האור ועשרים פעמים בבישול ע"י מים, נימא דמהני ליה
הגעלה ואם נשתמש בה רק פעם אחת ע"י אור ושוב לא נשתמש בה
כלל צריך דוקא ליבון משום דמים רותחין אין בכחם להפליט
מה שנבלע ע"י אור, ואם כן באופן הראשון איך נמלט החמץ שנבלע
עשרה פעמים ע"י אור עכ"ל.

נראה לי, דהנה דעת המחבר דאף בחמץ בפסח, נותן טעם לפגם מותר,
כמו שכתב המחבר, בסימן תמ"ז, סעיף יוד, וא"כ אין האיסור על הבליעת

(א) השמטה מסימן ב' לפני אות ג', ויש לציין מה שנדפס שם בסוף
אות ג', ועין כחובות דף צ"ו ע"א דזה נכתב בין השיטין, ולסה"נ להמעיין
שם בכחובות אין שייך להענין של אות הג' כי אם לתשובה זו הנ"ל וכמו
שנדפס כאן, ועי' יור"ד סי' שצ"ב ס"ב בהגה וז"ל... אם אין בתו או כלתו
בביתו שתוכל לשמשו וכו' ע"כ. (ב) השמטה מסימן ד' לפני החתימה,
ג"ד) השמטה מסימן כ"ד לפני אות ד'.

ומ"ש לא משום הרהור רק משום דין מבואר בסנהדרין ע"ה ימות
ולא תספר עמו מאחורי הגדר, ובשׁוֹרֵת סני יהושע א"ע סי' מ"ד דהאיסור
הוא משום מרבה שיחה עם האשה (ומכוין ליתנות מקולה) עיי"ש, ואילו
איסור הרהור כתב שם כמי שנפח כריסו ורפואתו שיוציא ז"ל דאיצ לפנים
דאין זה בכלל ג"ע שיצטרך ליהרג על זה, ובנידה י"ג היינו להפליג העוון
וכמו בלש"ה"ר החמור מג' עבירות ואינו בכלל יהרג עיי"ש.

שלמת שו"ת יוסף לא

רק רבנן גזרו להשתמש בכלי שאינו בן יומן, שמא יבא להשתמש בכלי בן יומן, איכ הגזרה לא על הטעם, רק על הכלי, איכ כלי שרוב תשמישו ע"י בישול, יש לו דין כלי ע"י בישול ובו אף אם יש בו טעם לפגם מותר להשתמש בו אחרי דרך השתמשו, היינו, עם מים הותר, ע"י הגעלה, ולא שייך לגזור שמא יבא להשתמש.

והרמ"א דמסיק שבטסח אף גותן טעם לפגם ומשהו אסור, הוא סבור דבאמת אף קצרות צריכין תגעלה בכלי ראשון.

יסלח לי על קצרי כי הנני בעת הזאת טרוד מאד.

ובזה הנני מברכו בכל טוב

משה מרדכי עפשטיין

(אביד ור"מ דהישיבה הק' כנסת ישראל בעיה"ק ח ברון תובביא)

ל"ו.

בענין הנ"ל. מכתב השאלה ב' כסליו צ'.

(תשובה)

... ומה שהעיר בהא דמפורש באו"ח סימן תנ"א דגם בפסח הולכין בתר רוב תשמישו וקשה ל"י בליעה שנבלע פ"א ע"י האור להיכן הלך. — לפלא שלא ראה שהרגיש בזה הפמיג שם ובספרי ח"א ט"י כ' הארכתני בזה עפ"י סברת התוס' זכחים ד"ו וימא ר"נ דנהי דקרבן של שני יורשין אין עושה תמורה אע"פ דירש לא מתכפר רק מקופ"י, ותיצו דשם דשום אחד אין לו חלק בגוף הקרבן או ע"י זכית הכפרה חשיבו שותפין אבל הכא דכה"ג מתכפר בו מקביעותא ושאר כהנים רק מקופ"י בטל זכותם לגבי זכותו של כה"ג וליח קרבן שותפין — ויש בזה כמה מקומות בשי"ס ראי' לסברא זו עיין חוס' יומא דע"ג דאף א"נ דמשוח מלחמה מחזיר את הרוצח מ"מ בה"י כה"ג בשעה שהרג אינו יוצא במיתת המשוח מלחמה שהוא כטפל לגבי הכה"ג — נמצא ה"ג באמת גם לשי' המקילין דאזלינן בתר רוב תשמישו אפ"ה בעי עכ"פ שהי' אב"י מהתשמיש החמור ולפ"ז גם בחמץ בפסח מדינא שרי באב"י רק משום חומרא דחמץ מחמירינן גם באב"י והטעם כ' הרא"ש דכשהוא ב"י חל על הכלי שם איסור ובחמץ מחמירין אף כדיעבד ולפ"ז אם רוב תשמישו בתשמיש הקל עכ"פ לא גקרא על הכלי שם איסור בשביל תשמיש המיעוט ושוב מותר משום דהוי נטלי"פ וז"ב בס"ד — וכו'.

ומחמת חשות כחי אקצר ואומר שלום. והש"י יזכנו בקרב לראות בנחמות ציון וירושלים דברי הדושי"ת באהבה ובלוג"ת

הק' שמואל ענגיל אבדיק ראדמישלא

ל"ז

בנדריים מ"א בסי' הרא"ש שהתורה לא צותה לרפאות בהמה של חברו.

(תשובה)

בעז"ה. יום ו' לחדש תמוז תרפ"ט.

... והנה כתיב הקשה על דברי התוס' והרא"ש בנדריים מ"א, שפירשו דמשו"ה מרפאהו רפואת גופו ולא רפואת בהמתו דלאו מצוה קא עביד דהתורה לא צותה לרפאות בהמה של חברו. והקשה ז"ל דליכא ע"ז מצוה מיוחדת אבל הלא נכלל במצוה הגדולה והמפורסמת ושמה גמילות חסדים

רב שלמת שו"ת יוסף

להטיב בכל מה שיוכל ונמצא דעביד מצות התורה עכ"ד. אף שצדקו דבריו שכל הטבה היא בכלל גמילות חסדים אעפ"כ הכא כשאסר הנאה מחברו הרי אסר על עצמו או חברו עליו את ההטבה שיבא לו מנכסי חברו וא"כ חל על זה הגדר מכיון דאין המצוה מפורש בתורה משויה חל, וכמו שכתב הר"ן לעיל דאף דמצות לימוד התורה חייב בכל רגע חל השבועה לקיים משום דאין מפורש בתורה, משא"כ השבת אבדה נאמר מפורש בתורה.

יחברך בכל טוב כברכת המכבדו

משה מרדכי עפשטיין

(אב"ד ור"מ דהישיבה הק' כנסת ישראל בעיה"ק חברון תובב"א)

ספר

מכתבי תורה

יכיל שתי מאות וחשעים מכתבים ממלאים פלפולים עצומים
עמוקים ונפלאים לאמתה של תורה המשך אחד ברצוא
ושוב מענין לענין בכמה וכמה מקצועות אשר פלפל בעזרהית
אאמיר הרב כשית מוהר

מרדכי קאלינא שלימיא מווישאגראד

עם להברכהיח הרב הגאון האדיר שר התורה כקשית
מוהר יוסף ראזין זצ"ל רב בדווינסק.

נדפס בארץ־ישראל

Printed in Israel

מכתב א.

ב"ה אור ליום ב' ויצא תרביב וארא.

ב"כ הרב הגאון האדיר שר התורה שלימ"א.

כאשר זכית לראות ספר הנפלא החדש של כהדר"ג שליט"א אלל הרב הגאון הגדול הנביר כה"ק מוה"ר נתן שליט"א. אבקש רשות מכבוד הורמו הרמה לפלפל קלה בדבריו הנפלאים :

מ"ש הד"ג יחי' נגדר כלל של ליל פסח, ברין ז"ל פי ע"פ בשם רבינו באר הגאון ז"ל. שאין את קוראין אותו בצורת קוראין. אלא בצורת אומר שירה. שכן שני ריג אומר וכו' לפיכך אלא חייבים להודות להלל וכו' עכ"ל וכוה י"ל קושיה הוסי' פסחים דס"ד ע"א בהא דקראו ההלל בשעת שחיטת הפסח. והרי א"א שירה אלא על היין. ד"ל דק לומר שירה אין אומרים אלא על היין. משא"כ התם דקראו הלל :

מ"ש כהה"ר נענין קדושה עלי כוכה וארבעה מינים. אי יונא באם לא חלה עליהם קדושה. לשון הרשב"א ז"ל בילה לי ונעבדו"ק : ק"ל הא דסוכה גב"ך ורקב"ש דכשיהי להם חלה עליה קדושה כל שנעשה. וכו' מצי שנכנס זה עס ואכל עס פעם אחת או יאן חמול עליה קדושה כל ז' וכו'. ואפשר דסוכה גב"ך ורקב"ש ככוכה דעלמא הן וכו' עכ"ל. ומ"ש הדר"ג יחי' דלכך אין יונאין במעש"ש באמרוג לחד מ"ד מש"ס כל דבר שנחזה איט בה אלא מן החולין. י"ל דזה ר"ל הירושלמי ערלה פ"א ולקחתם לכם בדמים לא מן המטה. וברביב"א סוכה פ' לוח"ג דארבעה מינים כיון דמחלין על המים הן נגדר קרבן. וע"פ דברי כהדר"ג דבקדושה זו אף דהוי לזמן זה. לא הוי זמן. דזה נלחיות שלו. א"ש מ"ש הר"ש בחור"כ בשם י"מ : סוכה לגבוה שיכה בה מעילה כמו באומרי חגיגה. אף דלחד מ"ד בירושלמי קדושת פ"ג היא הוי זו עולה שלשים יום מעילתה ספק. והרי כאן ג"כ רק לזמן, אלא חסנן זה חלוי במחלוקת הק"ע והפני משה בסכרת הירושלמי ונפ"י דרך הקודש על הסוכה מפרש סוכה לגבוה, שיאמר לעולם, וי"ל עוד דר"ל סוכה לגבוה, שיאמר מיד כמו קרבן, (כמו שהקשה בפ"י אר"ח). אף י"ש לעינין מפרש"י קדושת דף ק"ז ע"א גבי פ"ע מלחמי מאכרת ד"ה הוי הו"ל ויין דמיה קדושת וכו' אף דפרשה כתיב בה כקדושה, ואפשר דגם מעילה יש בה כהוי יומא, ולפורי מטרע קרי לה הש"ס התם מלוה וקדושה, ונח"א כחבתי דחלוי כזה מלחמי מאכרת, והבאתי מדברי השאילתות סוף שאלתא פ"ח. וי"ל דגם פדיון מהני לגפ"מ אס יש בן קדושה כמו דמהני פדיון לע"פ, ואף דאין פדיון לעוף, הא לא שייך הא דמעילה ד' י"ב, דכמו דלמכר בחי' יש פדיון אף דאין מוס פוסל בעג"פ. בן למכר בחי' זמן, וגם הא דמחמת דף ק"א, עופות קה"ג נינהו, ופירש"י דהן עולין קרבין ואין לרביין קדושה כלי, ולפורי מטרע אין קרבין כמנאר ברש"י שבוטות דף ח', ומעט הרמב"ם ז"ל כה"ל ערכין שאיט בכלל העבודה והערכה, ג"כ ל"ש כיון דלא מליט בעג"פ העמדה והערכה, איכ"ל דגם בנפ"מ מהני פדיון, וגם יש לעיין לאתר שחיטה אי מהני פדיון להשחיטה, כיון דחל איסור חדש מזה אסר לא תאכלו, ולהחיה לפוטרין משילת. כהוסי' ב"כ דע"ו ואכ"מ :

ובקדושת סוכה נסתפק הרשב"א בילה עס אי הוי קה"ג או קדושה דמים. והקשה לאב"י דס"ל פדיון דכ"ס דקה"ג ג"כ פקעה כד"י, הא"ך אחר כאן דלא מהני בה פלגא, ומד"ך, דהק"ש כהוסי' לחגיגה מחה. מה חגיגה וי אשכח לה לאתר שחלה עליה קדושה שסתפק קדושה.

אף על פני סוכה בן פ"ל. ור"ל וזיסק לחגיגה לאתר שחיטה דלא לא פקעה קדושה כד"י. וי"ל עוד דר"ל חגיגה פקעה דהא קרבן חובה, ובקרבן חובה אף שמקרישה לחסן לא פקעה קדושה. כדמשמע מדברי הר"ש ז"ל בפ"א דשביעית סוף משנה א' מ"ש דנפקת דלר"י דקידשו במטות הקב"ש קמת וכו'. ויל"ש במעילה ד"ג ערבה לא הסבין ולא מוסיפין מלחמי מאכרת לחסן דלמחר בוקיעה, דלמחר הקיעה פירש"י עס דמותרת, דנפעה מלחמה, וגם למ"ד נגמילה, וימא דלמחר עבד לאתר וקיעה, כהוסי' סוכה דף מ"ה ד"ה וזקפין, איכתי בהא דר"ל דהוקיעו והיין חתה בלולביהן, וכי לחמו ליקח דוקא אה, ותוכה דלמחבא נאכר בהחמה לחודא. ובראב"ד ס"ל מעילה, אורה ערבה של אורו מקום וכו' שיהיה לשם מטה. ותוכה דלמחר לא היה דכל הערבות של אורו מקום אטורים פ"י שיהיה למטה. (וכעין זה בירושלמי מעשרות, כה"ג כמיוחדת לשבת, ונח"א הארבעה סוכה, ובהא בירושלמי ערבה לפי גירסת הפ"מ. דלמחר ששלקה בארבעה א"ך נעבדה במחובר), ויל"ש אי כמו בן לולב שבמקום מאכר משפט החמה, וגם י"ל דקדוק דלמחר שאלו נקט אהם ללולב ונח"א למקדש, ור"י בן בחוקה נקט אהם ללולב ונח"א לחובה : **וברה"א** דמוס' שנת דניה שיהיה כ"ג יחי'. כהוסי' ברש"י פכ"ה דכל"ס כתב דכיון דנאכר לפשמי' ראשון, חשיב שינוי מעשה. ולפ"י י"ל דלמחר מותרת אורל כגון לסבך באוכלין. די אף אם לא מאכר רק באכילה. ע"י מה שמחיה לר"א. וי"ל עוד דהא דפרש שנתה לספר. דכיון דנאכר בהנהגה הוסי' סוכה, כעין פירש"י והאמנים בעמט איסור לבטל כלי מהכני. דהוא כמותר, וע"י בן מחב כשיטי מעשה. ויל"ש אי מותר לבטל בשבת מאכל מהכני. דלא מליט סוכה באוכלין. ומגן מחב למלאכה בונה. ועכ"ל מותר לחתך גביה בשבת. כמנאר במשנה שנה דקד"ר פ"ב, מגירה לגד בה אם נבנינה. וגם לעמט איסור לבטל כלי מהכני דחשיב כאלו מחברו עס נפיש. יליט אי שייך זה באוכלין, ובירושלמי מעשרות פ"א : להחיוו למקומו אי אהם יוכל שיהא עושה מוקלה. ואפשר דה"ס דין בילה דף ל"ד ע"כ ס"ל דאין איסור לעשות מוקלה באוכלין. ויש לספק לר"י שבת דר"ד דלא אמרין שיטי מעשה לספק אלא לקבל. אי מחב מה שחאכר כהנהגה שינוי מעשה לקבל. ורש"י עס ד"ה לפקן : וזו היא תקופת לנהך כהנהגה. ור"א אשכר דגם כהוסי' לסבך איסור כהנהגה תקופת להכר, ועוד יש לנהך הרי ר"י ס"ל שבת דק"ז : מה לי לתקן מילה מה לי לתקן כלי. דחשיב סיקון מחמת המטה. ואיכ"ל ה"ס דחשיב לקול מחמת האיסור, כמו תקלקל עמט כלי. ולפירש"י קדושת דף כ"ט, דנעממא כנר, נעין מעשה לקלקל ועכ"ל כהנהגה שמשאל עוממת מדרס מחב איסור כהנהגה לשיטי מעשה. והא דמוס' סוכה ד"ג דלא מחב שיטי מעשה, אף דלמחר כהנהגה י"ל כיון דפוסל לסבך לא מאכר יש להאריך בזה וז"ל ויכ"ס שכתבו בזה ע"י סוכה. ס"ל לפסוק דר"ל בשבילי. וכפירש"י חולין דקב"ס. וכיון דודק לסבך בן. ס"ד דהתוס' דלא נעין שיטי מעשה. ובהו איש מ"ש הוסי' מתיב שכתב סרע"ס שיהא מותר לסבך אף באוכל מרובה. ואי קרא כתיב מנגד ולא טרן פלמו. והאם יש להקשות א"ך למדן מסוף למחב דבר מהקבל עוממא. ואי הטרן פלמו סוכה פ"י שכתב. ועפ"י י"ל דהוסי' איכ"ל מעשרים טרן פלמו כפירש"י הקפין עס כהנהגה. אלא כהנהגה פלמה. וכוה אין מותרת פ"י בסוכה בלי שיטי מעשה. ותהא בירושלמי שבת פ"ג ה"ז : פירש"י סוכה כל שנעשה. בן כסל"ן על גבי סוכה. משפט דזולאין לגמרי מותרת אורל. כמו שזמן כהוסי' ותיבס בריש"ה. ויל"ש לאמרוס. דקאמר התם דמבטלן מאכל וליט :

דיון. מעילה י"ג וברמב"ם ה"ל מפילס ואל' א"רמ
ואחמ"ל ;
יוסף.

מכתב ג.

ב"ה יום ב' פ' רח"ה תרצ"ב והראש.

דברי הד"ג י"ח. האירו מול פני והנה מלשון המשנה.
קראו את ההלל. ואלו במשנה דבריים פ"ג. ודברו
הלוים בעיר ארומימד וגו'. משמע דכאן אינו בתורת אומר
שירה ובלוים. ובאמת לשון התוספתא שבי"א החו"ס שם הוא.
הלוים היו עומדים על דוכנם ואזורים את ההלל בשיר. (ככתוב'
סוכה ולפינו הנידסא גומרים) אבל מחמתין דנקט קראו י"ל
דלא ס"ל כן. לפי דברי רב האי גאון ז"ל. ובפסחים ד'
ק"ז: אפשר ישראל שחטו את פסחיהו. ונקלו לולביהן ולא אמרו
שירה. משמע דגדר ההלל של שמיסת פסח הוא כמו לולב.
וכפרש"י שם ד"ה פ"ב דכיון דלדבר מלוא הוא עטון הלל
וגם ללשנא קמח' שם. יוס' לא קא' ממעט. פירש"י ולקמן
אמרין נביאים שבייבס וכו'. ולשיטת החו"ס דסבירא לכו
כהתוספתא. אפשר דפליגי בזה הכך חרי' לישני. והא' דחו"ס'
ערכין ד"י ד"ה שמונה פשרה. הא' דלא תשיב גר"פ וכו' ל"פ
לשיטת דהלוים קראו. ולפי החו"ס' ברכות ד"ד ל"ל דכונהם
כאן על פסח שני. דפסח ראשון לא חיקרי יחיד. והרמב"ם ז"ל
הק"פ פ"א כתב וז"ל: וכל זמן שהן שוחטין ומקריבין. קוראים
הלוים את ההלל. ולח"י החו"ס' שם רק בשעת שמיסת לחודה
קראו ההלל. וכמובאר בחו"ס' ברכות ד"ה. ומדכתב הרמב"ם
ז"ל כל זמן ששוחטין ומקריבין. ע"כ משום דקוראין. ולא
אומרין. ע"כ אף דס"ל בזה כהתוספתא. דהקריאה בלוים אינו
בגדר שירה של הקרבן שזריכה י"ן. (ובירושלמי פאה פ"א
ה"ל ה'. קודש כלולים. כרי הוא קודש שקורין עליו את
ההלל. ומפרש בפנימ'. שקורין ההלל על הקודש בשמיסת
הפסח. ויל"פ עוד דר"ל בשעת אכילת הפסח). ובירושלמי
פסחים פ"ה. חגי' תמיד שיש לו נסכים. תוקעין לנסכים.
פסח שאין לו נסכים. תוקעין לשמיסה. וכן הוא ברמב"ם שם.
הואיל ואין לו נסכים וכו' תוקעין בשעת שמיסה. והיינו
משום דתקיעה הוא בגדר שירה. ודגמי ערכין ד"יא ע"ב
יל"ף לעולת נדבה מקרא דותקעתם. וברש"י דהיינו שירה.
ושם פ"א ברש"י ד"ה שירה. ופ"ב בפסח התקיעה דוקא
בשעת שמיסה. ולא בשעת הקרבה. אמנם הר"מ ז"ל בש"י
ביבוכים שיה' מלשון המשנה וכתב: ואיחתי קורין בש"י
עליהן וכו'. ובר"מ פ"ג מה"ל מעהיק. ויראה לי שאיט'
מחודה על השלמים. אבל אומר דברי שבת. ומשמע שם
דבשעת הסמיכה אומר דברי שבת. והא' דשכונות ד"ד שהיו
מקדשין העזרה ב' תודות ובש"י. אינו מפורש אם היה הש"י
בלוים. וברש"י שם דפ"ו ע"ב ד"ה תנו רבנן. הש"י של
חודה היו אומרים כו' מזמור לתודה. ובר"מ ה"ל ביהב"ט פ"ו
לא מפרש כן. ובש"מ"ק ערכין ד"יא ע"ב. דמשכחה תודה בלבד
בחודה הבאה. כשמוסיפין על העיר. ועל העזרה. ובירושלמי
שכונות פ"א ה"ב: בשעת שאמר לו הקב"ה למשה והחודה
עליו. התחיל לומר מזמור לחודה על שם והחודה עליו :

ירמיה' על מירוח החו"ס' פסחים דס"ד. תמיה גדולי המתנדבים
מהא' דערכין ד"יא. דמקשה בגמ'. הא' דביבוכים
משוכין שירה. דאין אומרים שירה אלא על ה"ן. והא' לא היה
הקרבה. ובמ"א כתבתי בברייתא לדון עפ"י פ"ו ברמב"ן ז"ל
ע"מ"ט. בהא' דספרי פ"י גמא. וכו' תרומה מקריבין לכסן.
דר"ל שאין הקרבה אלא בקריבין על גבי המזבח וע"כ דרש
הקרא בבבוכים. שהם משוכין מטפה והגשה. ובירושלמי
תרומות פ"ח: פ"ד דרב ובלבד כהן מקריב. ועל דמחא דר"י
אש"י כל כהן. והרי ברמב"ן שם מובאר. דנקרא כהן מקריב.

ובנו"ך קוסיס החו"ס' יליע לך מ"ד דילפינ מחגיגה שא"ט
מקבל שומאה. וכו' חגיגה. דוקא בשעת שמזיאה
למנוה אינה מקבלת שומאה. דבשעת מלוא משמחה מקיט.
וא"כ בס"ך גמי ניכטי דלא ליקבל שומאה בשעת שמזיאה
למנוה. ויל"פ י"ד לרעה האב"ד ז"ל ה"ל חגיגה. דיואל' אם
שחטן מציר"ט. ואף דלא אין זמן מלוא. ואין המלוא מחמת
רק ביר"ט לאחר שמיטה והרי אז מקבל שומאה. ובחו"ס' שם
ד"י י"ב ד"ה ומה חגיגה בע"מ. דלגבי הא' דילפינ איכור
הבאה לא שייך הכא':

מרדכי קארינא מווישאגראד וכעת צווארשא
בנים רבנן הגאון הגביר כקש"ט מוה"ר נתקי שליט"א

מכתב ב.

יום ה' ז' טבת תרצ"ב דווינסק.

דהכונה בחו"ס' פסחים שם קאי על הלל של ע"פ בשמיסת
הפסח. דזה שירה. ודוקא לויס. וכמובאר בחו"ס' פסחים
ולא ברש"י סוכה דנ"ד. וכן מובאר בירושלמי פסחים. והרבה
יש להאריך בזה אם זה נקרא קרבן לבד כיון דכל אחד
מביא. יע"ן פסחים דס"ו ודע"ו ותוס'. ובזמא דף ג' ונ"א
וד"ה ובמה מקומות בש"ס. והרבה יש להאריך בזה. דלא
החליט מכה רק לפני המזבח. כמו בדוכן. שהיו הלוים אומרים.
ובאמת הארמתי בזה בחיבורי מה דגמי' שלנו סוכה דניא לא
הביא זה. פ"י"ש בחו"ס' ובפרכין ד"י וד"א. דלא כהירושלמי
סוכה. רק בזה מודים לפני המזבח רק לויס. ודומה שבת
החליט וכן י"ט. מה שא"כ בחליט שעל הדוכן. אף הירושלמי
לא ס"ל כן. אף הרמב"ם ס"ל כגמרי' שלנו. ושיר' של לילה
וע"ן בחו"ס' ברכות דף י"ד אם יש ברכה. אף באמת המס'
סופרים ר"ל מה שאנו אומרים בניב"כ"ג. וכן כתבו החו"ס'
פסחים דף ק"ד. יע"ן ברכות דמ"ו. וגי' משום דל"ל הלל
הגדול. ואין אומרים רק על נפש שבעה. וכמובאר בשמיסת ד"י"ט
ודכ"ב ע"ב. וכן היכא דשכימי ש"כרות אומרים גם זה קודם
ולכך הגמ' שלנו בפסחים דקפ"ו בדרי' נקט לאודו"י ולשבו"י.
דהוא הלל הגדול. קודם דלכלי ש"כרות. אף רש"ב"ס
כתב הלל והודאה וכן בשמחה. בגמ' נקט הלל והודאה. ואנו
אומרים להודיה ולהלל. משום דזמן מקדש ומאוכה היו אומרים
הלל המל"י. ואח"כ אוכלים. ואח"כ אומרים הלל הגדול. אף לנו
תקנו על הניסוס גדר הודאה ואח"כ הלל. וזה ברכת השיר':

בגדר סוכה הארמתי בזה. ואי"ל ארפים ד"ש בסוכה שני
גדרים. מה שאסור לאכל חוץ לסוכה. ומה שצריך
לקבוע לו סוכה. אף לגידן דלא ס"ל כר"א. וכן הוא בירושלמי
סוכה כשנתן דעתו לעשות לו :

ירמיה' בלשון רבינו הרמב"ם ז"ל בה"ל סוכה פ"ה ה"ב
גבי סוכה שאולה. וכן תקף נקט כשירה. וגבי גול
ע"יס נקט י"ח. ור"ל דברשא החיוצ של סוכה לא יאל.
רק מ"מ לא אכל חוץ לסוכה אבל כפי"א יאל. ומל גדר שם
שמים על הסוכה מנידו. וכן י"מ אם שאל ע"יס. לא לעשות
סוכה של מלוא. רק סחם. והוא עשה סוכה למנוה. אם רק
כשירה לאכול שם. אבל לא יאל המנוה וכמו כך דמ"ק רכ"ז
גבי שאל חלוק. וכן זה ר"ל דף ג'. וברכות ד"יא ודכ"ח לא
קימת מלוא סוכה מימך. אבל לא אמרו שאכל כמו חוץ לסוכה.
יע"ש בחו"ס' דף ג'. וקאת כתבתי בזה בח"א. גבי פדיון
לע"פ. אין הפירוש בחו"ס' פסחים דף ד' דקודם ירדסה למל.
מ"פ חל עליה גדר קדושה שהיא תיבה לפ"ע. אף לא קה"ג.
וכן הדין גבי ע"מ. וא"ש מ"ש בירושלמי במוטף הלשון תאל.
וכן הדין בערכין קודם שנתקן לגביר דהוה חולין. אף מ"מ יש
בו גדר קדושה לפדיון. כמובאר סנהדרין פ"ו. וכן ר"ל גבי
ע"פ. אבל לאחר ירדה. או לאחר עריסה. לא משום דשם
דמוס כשר רק לשיטת הירושלמי ממוסר אבר לא ע"ך כלל

וגם הא דקאמר צירושלמי שם. ועי' דר"י ואשילו בקדשי הגבול. והרי לרבנן דר"י ציבורים הן קדשי מקדש. וגאון גדול בספרו כתב למתן. דדברי התוס' הם כר"ל ערכין שם ע"ב ואמר שירה שלא על הקרבן וכו'. ופירשי' דהא דר"ל רשות. ועי' מקשה על ציבורים דעטוין שירה חובה : מדרכי קארינא.

מכתב ד.

יום ה' כ"ח שבט תרצ"ב דוינסק

דגה ודאי מטובה מוכח דזה הוא שירה. וגם בפסח שני. ואף דזה לכ"ע קרבן יחיד כמבואר יומא דף ג'א. וגם כ"ח כיון דל"ע צפי"ש ג' כיתות. כמבואר בתוספתא ובתוס' פסחים דל"ה. ועיין בתוס' יומא דכ"א ע"א דנראה דס"ל דאם היה כך היה גדר קרבן לצבור. ועי"ש דגם פסח יחיד דומה שבת. וזה לא מעכב. וכמי"ש הרמב"ם ז"ל. אף למ"ד דרק ככלי. או לר"ך כל הני. ומילי ש"פ לא היה על הדוכן. רק אלל המזבח. וג"מ ג"כ דלא דוקא לוי"ט גם ככלי. דאין זר קרב כו'. ואזי הוא עבודה. ועיין סוכה ד"ג ע"ב ודרי"א. ע"ש בתוס' וצירושלמי. ובאמת האר"מי כמה דמבואר בספרי הגרסא. לא כמו במנחות דף כ"ח לדורות. רק לנשים. דהם היו לוי"ט בשירתם ולר"ך דוקא של לצבור. דהא בתוספתא ר"ה מוכח דגם בשל משה היו תוקעין אר"מי. ועיין בספרי פ' קרח לוי"ט אסורים לחקוע בשל כהנים צמולורוה. וזה אל כלי הקודש ע"ש. ויל"ף מכאן שירה מה"ט ע"ש. ויהיה תל"א א"ס כלי שיר הוא כלי שרת. ועיין סוכה דף כ' ע"ב ודרי"א. ובהוספות ישנים כתיבות דף ו' גבי קול וכו'. וגבי לללל בערכין דרי"א :

והגה בספרי פ' בהעלותך מוכח כמה דאמר בעול"ם גם של יחיד לר"ך תקיעה. ואר"מי אמר של לצבור ע"ש. ור"ל גבי ציבורים. ועיין מנחות דף ג"ח וסוכה דמ"ז. וברמב"ם כהל' ציבורים. דאין הקרבן מעכב. ובאמת הא בתוספתא ציבורים מבואר דלר"ך עולה ושלמים ע"ש. וצירושלמי הוא מחלוקת גבי שור מה מקריבו מלבד קרבן שלמים. אף י"ל דעולה ר"ל מן הגזולות. וזה ר"ל הספרי דלעיל קרבן של ציבורים עולה. דשל שלמים הוא מליאות בפני עלמו. כמבואר צירושלמי וברמב"ם. ור"מי מנחות דרי"ח וסוכה דמ"ז :

והרבה כתבתי. דהרי ר"י ס"ל דציבורים הוא רק קדשי גבולין. כמבואר שם פ"ג. ומ"מ ס"ל עטון שיר ועיין בתוס' פסחים דל"ח ע"ב א"ס נקרא קבע לו זמן. ובאמת האר"מי בהך דמנחות דפ"ד ע"ב גבי א"ס הביא לא קדש ר"ל קדושה גדר קדשי מזבח. קודם הנחה ומנופה וקריאה למ"ד מעכב. שכתוב. דלא הוה לר"ך קדשי מזבח. ופסולין מאתקן. אבל מ"מ מביאין גדר עשור ציבורים. ועכ"פ כלי אין בהם ולא כתום. ועיין תוס' ע"ז דכ"ד ע"ב דלר"ך לומר בשעת חודה מזמור לחודה ואכמ"ל :

יוסף.

מכתב ה.

כ"ה יום ג' בשלח תרצ"ב ווארשא.

דברי הדריג שלי"א האירו מול פני. והנה צילקוט בהעלותך רמז תשכ"ה : ועל זנחיתם זו זניחת פסח ושהירושלמי פסחים פ"ה : פסח שאין לו נסכים תוקעין לשחיטתו וזה בתוספתא דפסחים דהא תקיעת כהנים ושירת ל"ה תלוי זה בזה. כמבואר בערכין דרי"א ע"ב. וסוכה כ"ה ע"א. ובאמת מלשון רש"י ז"ל ערכין ד"י ע"א וז"ל : והיו הלוי'ט משורדין בפ"ט א"ה ההלל באותן י"ב ימים וכו'. משמע דגם בשחיטת הפסח ס"ל לר"י לומר ההלל. והא דכתב

ברש"י סוכה. דהכת קורא. אולי ר"ל דהלוי'ט אומרים בתורת שירה. וישראל בתורת מנוח עטון הלל. כמ"מ בפסחים ל"ה ע"ב. ובר"ן פסחים פ"ה ע"ז : והא דבגמ' ר"ך בערכין לא קתני לילה א' של פסח. דהתם הלל שעל עשי"פ מזה לא קתני דהא לא מנה נמי הלל שנשחטת פסחים וכו'. ובתוס' ברכות ד"ד דרק בשחיטת פסח נקרא לצבור לעטין הלל. והא דתוס' יומא דכ"א דא"ס כל ישראל זבין חוץ מארס אחד או שנים. עושה הפסח אולי ר"ל דהרי במאירי פסחים דע"ח דיחיד שחט ואי"ט ראוי לאכול כולו פסול. וכן משמע ברמב"ם הל' ק"פ פ"ד. וי"ל דבשנים גם באינם יכולים לאכול כולו כשר. ואמת במאירי שם דל"א מבואר דגם בהבורה א"ס לא יוכלו לאכול כולו פסול :

והא דרש"י ערכין הג"ל דבי"ב ימים הלוי'ט אומרים ההלל. ולא השיר של כל יום. ר"ל בשחרית. דהא בתוס' דכ"ה מבואר השיר של סוכות. ושם ברש"י דמ"ז. אף זה היה בתוספין. כפירוש רש"י סוכה ד"ד וז"ה. וכן מפורש ברש"י שם ד"ג ע"ב דהחליל היה מכה בהחמ"ד. והנה מרש"י ערכין מבואר דס"ל דהחליל לא היה כלל רק צה"ב ימים. ועל כל זה מפרש שם ועבדי כהנים היו המכים בחליל. וע"כ ס"ל דהא דאין זר קרב לגבי מזבח. היינו על גבי המזבח. וגם לפירושו סוכה דרי"א על אחוץ כלי שירה. הרי כתב שם דוק לשיר קרבן אלל המזבח היה :

וה"פ דמהך טעמא מפרש דהחליל לא היה כלל חוץ מ"ב ימים. דכיון דהדוכן היה אלל המזבח. מה צ"ן אלל הי"ב ימים לשאר שירות. ובתוס' יומא דמ"ה וזכרתי ד"ד משמע דס"ל דלכ"ע גם לר"ש האיסור על גבי המזבח. ובפירוש הרא"ש פ"א דהלוי'ט נסחפק א"ס ישראלים נכנסין ללפון ולדרוס ללזריהם. וי"ל דרש"י לסעמי' דמפרש ציומא דמ"ה. והלא נאמר אל כלי הקודש אלל המזבח לא יקרבו. וא"כ לוי'ט נאסרו ג"כ. וברמב"ם ז"ל פ"ג מהל' כה"מ תב"א מהך קרא לעבודת מזבח אבל ליגע מותרין. ובמח"ל פ"ט מהל' ביאה"מ האר"ך בזה :

מדרכי קארינא.

מכתב ו.

יום ב' י"ז שבט תרצ"ב דוינסק.

והגה באמת מדברי התוס' ערכין מבואר דגם לפני המזבח היו עבדים יכולים לעסוק בהחליל דלא כמ"ש. והרבה יש בזה להאריך בגדר הך דזבחים דף ס"ג וממנוה דף מ' ע"ב גבי הקיפו עיי"ש ברש"י מנחות דלא יסיה גדר יביאה. ועיין בזבחים דף פ"ג ע"א וברמב"ם דגם חל עליו גדר יביאה. אף באמת אין הפירוש כן. רק דלא נימא דזה לא היה עבודה גמורה אכילה. ועיין יומא דף ס"ח ע"ב וס"ט וט"ו דף כ"ה. וא"כ אסור לכנס להיכל שלא לעבודה. ולוקס כמבואר מנחות דף כ"ז ע"ב עיי"ש בתוס' גבי השחחאה. עיי"ש וברמב"ם הל' צ"ח פ"ב ע"ש ובס"מ בזה :

וכן ג"מ א"ס כה"ג מותר בע"מ ליכנס לאכול הקדשים כהיכל. עיין בתוספ' מנחות דלכהנים בע"מ היו מולאים א"ס להי"פ חוץ להיכל וחוז לבין האולם כהנים. ומ"מ מבואר בתוספ' סוטה דלג"כ ה"ו כהנים בע"מ נושאים בין אלל למזבח. ועיין בסוטה דף מ"ד. וז"ל דגבי אכילת קדק"ד יכולים לאכול בלשכות וגבי הקיפו נכרים י"ל דלא פקפ"ה הקדושה מן הסורה. ואין יכולים לאכול קדשים בגדר גזא פרי"ס. וגם מלשכות פק"ה. והרבה יש בזה להאריך א"ס יש בזה קדושה למלאין כמה דמבואר בספרי פ' קרח. שם הקב"ה ברית עם אהרן שלא יהיה אוכל אלל בקודש. וזהו ר"ל במקום קדוש במקום מחילה כמו מנחת שרה. דאף דלא נפאל שם כמו דמנחת מל'. הרמב"ם כהל' משיק מ"ט הי"ב

המוצת, ומבואר דאם המוצת קיים עדין הוא בקדושתו אף שכתוב נחרב. אמנם אכתו יל"ע כיון דקיי"ל קדושה ראשונה קדושה לשמ"ל, ע"כ הא דבאו זה פיר"ש חללה אף דזה גם לגבי הכיתו כמ"ש הרמב"ן ז' במלחמות, היינו שפקטה הקדושה מהבנין, אבל אכתו מקריבין אף שאין בית ואזלין קדקד בעזרה, וכמ"ש הרמב"ם בפ"ו מהל' ביב"ט, ומ"ש בפ"ד מהל' מע"ש : מה בכור אינו נאכל אלא בפני הבית, ע"כ ר"ל דבעינן מוצת, וא"כ בהקישו נכריים הסיכל או העזרה, נתי דפקטה הקדושה מהבנין אמאי לא יאכלו בתוכה, והנה ברמב"ן פה"ט פ' קרח מביא הספרי, וכאב שהתנא הזכיר באימה היכל, יבאמת גם בקה"ד נאכלין אס הקישו הסיכל :

מרדכי קאלניא.

אל אכילה שם, ועיין בפ"ה מהל' מע"ש בלשון. זה ר"ל בשמ"ך במש"ך דף י"ח. וא"ש מ"ש המ"ש דנפסל ע"ג ועיין בלשון רבינו בכל' מע"ש"ך פ"י גבי אס נאכל בהיכל נאכל. ומה זה, ונ"ל דר"ל דאם נכנסו להיכל אביר להו"א מש"ש דקלמינה. ועיין בזבחים דף פ"ב ע"ב ופ"ג דף ק"ב, ומעילה דף ג במת יחיד, וכן נ"מ גבי חזו ואוק. אס הקישו ירושלים אס מוצת לאכלס בהיכל, ועיין חולין דף ל' ע"ב, ושבו"ת דף ט"ג וע"כ פי שמיני דמש"ש דרק אלא המוצת יאכל ולא בהיכל. וכן מש"ש דקדק"ל, וא"ל דר"ל כמ"ש המ"ש לרש"י זבחים דף ט"ג פ"א גבי לטון ע"ש בזה, ועיין בספרי ר"פ קרח ד"ל"ף מקרא אל כלי הקודש לא ינטו לעיקר שירה מה"ת, ור"ל דהלו"ם אסורים לתקופת בח"למות של כהנים, אף אס כמ"א דכלי שיר הוה כ"ש, ועיין סוכה דף ל' ע"ב וספרי דף כ"ז דכ"ש מפכה, וכן גרס בירושלמי עירובין, ועיין פסחים פ"ד וספרי דף ט"ג פ"א גבי לר"ס דס"ל דבע"מ כשרים בירושלמי וספרי פ' בהעלותך, ועיין רש"י פ"ו דף ח"ו פ"א ואכמ"ל ;

מכתב ח

יום ד' כ"ה שבט תרצ"ב דווינסק.

והנה באתה הארכתו לשיטת רש"י ומ"ס' זבחים ל"ד ומ"ג דבהיכל כשר אף שחיטת קדקד, דאם לא ש"ך נדר לטון, וא"כ אס נימ"א קדושה היכל ואולס חדא, א"כ לתם אמרה הגמ' דניה ע"ב בזבחים להכשיר לשחיטת קדק"ל, הא גם לקדקד נ"מ, ועיין שם ד"ס, אף הרמב"ם לא פ"ל ק, ואכמ"ל. גם כ"כ ד"ל דאכילה הוה גדר עבודה לשיטת הט"ם דכ"ס, ובדברי הרמב"ן ז"ל כ"כ בחיבורי דהס תמוה"ם מ"א, וח"ו ליכנס לקדקד, ורק להיכל, בגדר קליטה אס הוה שם מחילה, הארכתו בזה בדברי התוספתא פ"ב דזבחים גבי מחובר בא"ן דחייב מיתה, וא"ך, וע"כ דזה כגירסת הרמב"ם במכות, דמשיראה פני ירושלים חייב מיתה, ומיירי שבי' שם א"ן, אף דאסור לנטוע, כמבואר ב"ק דפ"ג, ועיין בירושלמי ערלה פ"א גבי הך מחלוקת בנוגע לרביס, דר"ל בירושלים, ופ"ג דלמ"ד לא נחלקה לשבטים, ליכא שם דין ערלה, ועיין ברש"י בת"ב דכ"ה זב"מ דפ"ט וע"ד דמ"ו בהע"מ דשם, והראב"ד כתב בת"כ פ' ברה, דלכך פטורין מן מעשר, דהוה כמו דהפקר, ובאמת זה מחלוקת בירושלמי מעשרות פ"א גבי ד"ס בשדה הפקר אס חייב, והרמב"ם פסק דחייב, וכמו ש"ך דב"ב ד"ד ש"א ליפ"ח, והא"כ"ת בזה כמה דמבואר בירושלמי מעש"ש דא"ן בח"ס של ירושלים קיב"ע למעשרות, ובהך מחלוקת בימ"א ד"יב ומגילה דכ"ו גבי מיסות ע"ש בזה, וכן הארכתו גבי ערי מקלט אס הרג שם דל"ך לגלות משטונה לשטונה, ע"ש מכות ד"ב זבחים דק"ז ע"ג, אף פ"כ"פ י"ח השטונה הא' בגדר חמ"ס לגבי ג"ה, ובתוספתא ט"ט פ"ג בזה דבי ורנן, ועיין בח"ס' נדה דמ"א ע"ב גבי פולס"ט ש"ז והארכתו בזה ברמב"ם בהל' פה"מ פ"א ואכמ"ל, וכבר נרפס זה בחיבורי ח"ג, והבאתי מהך דשבו"ת גבי דרך מש"ש במנחות דכ"ו זבחים דפ"ב ושבו"ת, וכן נ"מ למ"ד בירושלמי מעשרות דהמזרח כרי של חבירו אינו קובע, אס הכנים מעשר של אחר אס קלט :

יוסף ראזין.

מכתב ז.

ביה יום א' משפס"ס תרצ"ב וארשא.

דבריו הדר"ג שליט"א סא"ר מול פני, והנה בתוספתא דמנחות ר"י אומר זה שהיה מתלק לחס"פ היה עומד על הכבוד שנאולס וכו'. וי"ל מה"ס דס"ל לר"י היכל ואולס קדושה אחת, ובעירובין דף ב' זבחים דף ג"ח מהפך אליב"א דר"י א"ך ס"ל, וא"כ גם באלס אסור ליכנס שלא לעבודה, כמ"ש הרשב"א והרי"ב"א עירובין שם, וע"כ לא נכנסו הכהנים ליסול חלקם, ולטון התוספתא סוף סוכה יולא ועומד, ולפי"מ"ש ה"ג של פ"א בזבחים הרמב"ם אס נאכל בהיכל נאכל, דהסיכל קלמינהו, ואסור להו"א, וא"כ לחס"פ שהיה שומע באלס לאמר הקשרת בזי"ן, אמאי לא קלמינהו אס היכל ואולס קדושה אחת, (ובימ"א דף מ"ד ובזבחים הל' עבו"ה"כ אין הכו"פ א"ך הלכה) ולענין קליטת מחילות ירושלים למש"ש, בודאי גם הגדל בירושלים נקלט, ואולי דוקא הכהן שהכניס להיכל ל"ך לאכול שם, ולא שייכנסו כהנים מירושל. ובמ"א ככתבנו בה"א דזבחים דף ק"ב בפירש"י אס ל"ך להחזיר לפנים, ואמאי לא נפסל ביולא, לפי דברי המ"ס שבו"ת דף פ"ו ע"ב, דאף כמה שהקריבו קודם קידוש העיר, ויהי נאכל אז בכל הרואה, כיון שקדשו העיר, שוב נפסל ביולא, ובירושלמי סנהדרין פ"א שקדשו בחובות כאלות מנוב ונבפון, אף דבע"ך דבר הנאכל זה ויולא ממנה נפסל, וע"כ דעשה נפסלין ביולא :

מכתב ט

ביה יום א' תרומה ר"ח אדר א' תרצ"ב וארשא.

דבריו ה"ג המשמחים ומאירים הופשו מול פני, והנה אס הגדל בירושלים חייב בניטורים, כתבתי לדון פס"י ש"ס הדכ"ו ח"ב ס"י תל"ג בשם הכ"ס, דקלט הכו"פ בירושלים פסול לטובו משום מלה"מ, וא"כ כ"ש נכריס לרנבן דס"ל דה"ו קדשי המקדש וקאמר בירושלמי בטר"ס פ"א, דאשרה שבעלה אף שלובה כשר למ"ה, אינו מביא ממנו בטר"ס, ובמקשה דת"מ"ס פ"ט, הו"ע ת"מ"ס וכו' ומי"ב במשפחות ונ"מ

ובענין תרומה הגדלה בירושלים, כתבו ק"מ מנדולי המחברים, דכיון דקיי"ל ירושלים לא נחלקה לשבטים דמי לקודס כיבוש וחילוק דפטור מן המעשרות, ובמ"א דע"ו בזה, מ"ש הר"ס ז"ל בזה, בטור"ם פ"ז : כ"ו לו ה' מלאים בירושלים, וה' מלאים בט"ט, א"ן מל"רין וכו', דנקט ע"ו וירושלים, דר"ל ע"ו דה"א חו"ל, כמ"ש בהל' מצוות פ"א כ"י להשמיט דחו"ל וא"י מל"רין, אבל רק ע"ו ירושלים, דכיון דא"ן מעלין ממנה מע"ר גם מע"ר כהמה של"ה א"ן מעלין, ע"כ לולי המרחק יותר מפ"ו מ"ל היו מל"רין, אבל מש"א ח"י א"ן מל"רין פ"ס חו"ל, כיון דמח"ל א"ן מקריבין, והארכתו בזה, מ"ש הדר"ג י"ח, כה"א דהקישו ע"ס המ"ס, משום דפקטה הקדושה מן הכשרה, א"כ גם מן המוצת פקע הקדושה, וכמ"א פירש"י ד"ל ע"ו דר"ב ש"י, כיון ששכחו נכריס להיכל יולא כל"ז לחילין, ומש"ש אף קודם שהבנינו, וא"כ הוה כה"א דזבחים דף ס' דכבוד אצ"ק דמו קודם מ"רן הכ"ס וכו', אמנם ברש"י ומ"ס' שם כתבו, שהר"ס

היכל דלי אפשר בחיקוק, ורש"י לא נקט כלל גבי מדומע ביכורים ובאמת בחוספחא יש שיטה דגם מנחה מותר מטבל לרשב"א, ומנחה י"ל כמו ש"ל, ועיין מנחות דף פ"ד, ובכריתות דף י"ב ע"ב, ובהך דפסחים דף מ"ח, רק בנסכים שמקריב, וגם בהם לר"ך שלא יהא בהם שום ל' לגבוה כמ"ש הרמב"ם בהל' מעה"ק, וי"ל קודם קבע, והך דזבחים משום קומץ, ועיין בת"כ דלר"ך מיעוט אשביעית לחסור למנחה, וכ"כ בזה בחיבורי ח"ב ומ"ג, ועיין מ"ש התו"י יומא דף י"ב גבי מטות, וכ"כ בזה בחבורי בהל' שקלים, ובהל' נדרים, והירושלמי מקשה כזה בערלה, ועיין פסחים דף פ"ה ע"ב גבי שערי ירושלים לא נתקדשו וזה ר"ל הך דפסחים דף כ"ה וכו' גבי לא אפשר, ור"ל כהך דקידושין דף ג"ד מחמת דלא נתנה תורה, וזה ר"ל לתוכו, דעיקר עשיית ההיכל כדי שיבואו שם, ק ר"ל, וכמו כהמות כהונה, ואכמ"ל בזה, והחוספחא לא הביאה ביכורים, משום דחשיב שם שביעית, וס"ל דלא לא נהנו ביכורים, וכ"כ בזה, ועיין מנחות דף ע"ח ע"ב ואכמ"ל, וירושלמי יש בזה בעיא אם גבי גדולים אם האיכור במחומר או בתלוש דוקא, (וא"כ יקרא במחומר.) גבי דרבנן אם זה איכור חדש, או נשאר מדרבנן האיכור הקדוש, ובחיבורי הארכתו בזה בכל תקנת חכמים, חולין דף י' ומנחות דף ד' וירושלמי פסחים, וזבחים דף, ל"ה פ"ש ברמב"ם, ואכמ"ל ואקצר :

יוסף.

מכתב י"א

ב"ה יום א' תשא תרצ"ב ווארשא.

דבריו הדרג' שליט"א המאירים הופיעו מול פני, והנה אם שביעית נוהגת בירושלים, יש לרון מהא דמנחות ד' פ"ד, גבי עומר של שביעית וירושלמי שקלים דמפרש דילא קביר העומר דמלוא, היינו של שביעית ובטי מה שזרע בתחלה, והרי יש עלה לזרוע בירושלים בניגת ורדים, או שיחירו עוד מקום לזרוע ללורך העומר, (ואף דאין מביאין מהסמכות לירושלים, לפרש"י ז"ל מנחות ד' פ"ה, הרי אם הביא כשר) דלעומר לא בעינן כיבוש וחילוק, כמבואר ר"ה ד' י"ג ובתו"כ פ' ברה, וכן שפלה"ח משבאו לארץ נתחייבו מיד כבתי"כ שם ומנחות ד' מ"ה ובתו"כ שם, ומוכח דשביעית נוהגת לכ"ע בירושלים, ויל"ע לשיטת רש"י ז"ל סגהדרין דף י"א דעומר בא מן עבר הירדן, וא"כ להמבואר ברמב"ם ז"ל פ"ד מהל' שמיטה, דבעבר הירדן רק מדרבנן אחאי הותר: לר"י קבירה ולמה יותר זריעה — והא דבירושלמי פאה הפרש ביכורים מכרי ממורת, י"ל דבין דביכורים פטורין מתרומה, לא נחשב טבל גבי ביכורים, דעם ההפשה יתברר שלא מחייבו בתרומה מעולם, משא"כ של תרומה מכ"ש לדברי הרמב"ן ז"ל עה"ח דפ"י הספרי פ' נשא דדריש אשר יקריבו בביכורים, שאין הקרבה בתורה אלא בקרבין פ"ג החנוכה, ורש"י זבחים דף פ"ח דכ' דביכורים מאי ליקרב איכא, לטעמיה' בעי עה"ת, ובע"ז דף נ"א כגון שגזרן בתחלה לקב, ופי' הר"ן והר"עב"א דיש בהן כפיס בביכורים וגם דך לבטור ללורך ביכורים, והתשב"ץ כס' זוה"ר בעטם שאין נחשבת מלוא נתינת ביכורים לכהן, שהרי משלקן גבוה קובו, שהם עשויין הגשה אך י"ע מיבמות דף פ"ז לחם הקטן לאבי' פרס לחם ושוק דמשל גבוה הוא דקובו, וכדלי תורת לביטורים, וברמב"ם פ"ג מהל' ביטורים דכל האוכל תרומה אוכל ביכורים, ובתורת לחמי תודה אין אוכלת אף דהוי לחם, כמבואר בירושלמי יבמות פ"ט, — ובמנחה של טבל אי מחייב תרומה כיון דבעין שדי' יכרים בתמימות, כהא דעירובין דף ל"ז ע"ב ובתו"כ שם דגם לכהן אכור לאוכל אם אינן יתנין, וגם שדי' יכרי' ליתקבל פסחים ד' ל"ג ע"ב, נפ"מ ג"כ לכהן אכור תרומה, לנ"ד

וזמ"ע, וירושלמי שם, כן היה מהניחא חייבת בתרומות ומעשרות ומעש"ט, וכן כשב ברמב"ם פ"ח מהל' תרומות, ואחאי לא קראי נמי ביטורים, ולשיטת רש"י זבחים דף פ"ח: אין מביאין מנחות וכו' וביטורים, מן המדומע, דתרומה לא הוה מתקנה ישראל, איש דמשייה אין מביאין ביטורים מגידולי תרומה ג"כ, (ויל"ע לפי מ"ש הרמב"ם פ"ב מהל' ביטורים דאם נמחאו כל הפירות, אינו מפרש בסומחה, שאין מפרשין לאיבוד, ואם יש לו פירות אחרות מפרש מהם, מה הדין במדומע, דזה ג"כ לאיבוד, כיון שלא יוכל לעשות תוספה והנשה ולענין גידולי תרומה כיון דלא חיי מעולם, אפשר דאין לר"ך להפריש גם מפירות אחרות, ונפק"מ ג"כ לר"ש דאין ביטורים הלן במחומר, בתלוש טמא ומסקה טופח עליה, כהא דתו"כ יבמות דף פ"ט.) אבל להתוס' זבחים, אחאי לא חק נמי ג"כ ביטורים, ומוכח דבין דעעבדה עבירה בהריעה, אין מביאין ביטורים, אמנם מהא דזבחים שם, וא"ל מערלה וכלאי הכרס, משמע דמכלאי זרעים מביאין, ובחולין דף קט"ז פ"א גבי כלאי בהמה לגבוה, והבאחי ממחניהין דמעשרות פ"ד: אריי מפשה בניגת ורדים שהיתה בירושלים וכו' ולא הפרש מנחה תרומה ומעש"ט מעולם, ואף דר"י ס"ל דנתחלקה מ"מ מאי ראה לר"מ, ועכ"פ משכחת ביכורים בירושלים בהמה, ובתשנה דסוף חלה, כקונה כפרותי ירושלים משמע קנת דבירושלים גופי' לא מחייב בביכורים :

במרדכי פ"ק דכ"ב גבי מ"א, כתב מהא דמונות העיר עם מגדלותיה באין משוירי הלשכה ואחאי לא יבט אותה בני ירושלים עממן משלהן, אלמא משום דלא נתחלקה לשבטים, ולכל ישראל יש להם הישוב הלכך באין משוירי הלשכה שחתו כל ישראל עכ"ל, והרי ר"י ס"ל דנתחלקה, ופכ"ז באין משוירי הלשכה, כדמוכח בקידושין דף כ"ד דמוקי הך מחניהין כר"י, וגם למאי דמסיק חרי מנאי אליבא דר"י, מ"מ אף למאן דס"ל אליבא דר"י לא קדשי, באין משוירי הלשכה, כמבואר בתו"כ שם ע"ב, [והרא"ש ז"ל נדרים דף י"א, כתב ג"כ בעטמא דר"י דבירושלים לא אחר כלום, דסבר חומות ירושלים לא אחי משוירי הלשכה, ג"כ תמוה מהא דקידושין], ועוד י"ע דגם אם לא נתחלקה, אחאי באין משוירי הלשכה, ולודרך הנה מכה"ב, וע"כ דזה נחשב ללורך הקדש גופיה ג"כ, ובהא דירושלמי ערלה, דמפרש טעמא לרבים, בירושלים, אחאי לא פליג ר"י על קודם כיבוש וחילוק, ונפ"מ ג"כ לזה"ל למ"ד כחובות דף כ"ה דת"ה דאורייתא שהרי ז' שכנשו וכו' :

מרדכי קארינא

מכתב י'

ע"פ ה' אדר תרצ"ב דוינסק.

ובדאי חייב בחיוב כמבואר בתשנ"ט, והרבה הארכתו בזה בגד מ"ש בירושלמי בערלה פ"א דסם חולין כהר הקדש, ומיידי דתשע ליחיד, ועיין בתוספתא כ"מ דנוטע בר"ש יש להנוטע יותר וכות פ"ט, אבל במעשרות חייב דרע בשדה הפקר כמבואר בירושלמי ורמב"ם, לא סהראב"ד בת"כ פ' ברה, אך י"ל דהראב"ד פסק ל' דך מ"ד רפליג דלא כרמב"ם, ובחבורי ח"ב בהל' ערכין הארכתו ביה, ובת"ג כהבתי דכמו דמבואר בירושלמי סופי"א דתרומות ופי' דשביעית ופי' דערבין ופי' דעירובין, דהיבא דהתירו פשט לחת, כל זמן שלא נמט לאכור מותר, וה"ה בניגת ור"ה דמבואר בירושלמי דשבו לא היה שם ור"ה, ומ"מ האלנות מותר, ועיין בירושלמי כלל"ס פ"ג ה"ב, ועירובין סוף פ"א ופי' גבי ערן ותמאי וכו' כס"ג, והורדים סתרו משום טרך קבורת, ובאמת מטא בירושלמי פ"א פ"א דמקא לטביא ביטורים מן טבל פ"ט, ואח"כ יתקן ור"ק

למ"ד דתו תרומה, פ"ז דווקא בתבואה המותרת לישראל, ולגברי טעמו אין נפ"מ דליתו מלווה על טבל, וזירושלמי תרומה פ"א, הכי גוי אינו נכשיותו טון וחורס, ואף לדישראל לא דווקא דזירושלמי דמאי פ"ה וחלה פ"א הובא בתוס' יומא ד' ט' העושה פיסה מן הטבל חלה חייבת בתרומה, ותרומה בחלה, אבל מנחה לא מיבעיא הקומן, אך גם שירי האבלין לבנה לא נחשב שריים יבירין, כהא דחולין ד' ק"ב כהנים משלקן גבוה קצו ופירש"י והיתרא משום גבוה הוא, ופ"כ גם לחמי תורה אין מביאין מן הטבל כמבואר בתוספתא מנחות וסקלים, אבל קודם קידוש כלי כיון דמהני פדיון, נחשב שירי יבירין, כדמוכח מהא דירושלמי תרומה פ"א דגזבר תורס תרומה משל הקדש, וא"כ י"ל דתנאי בתוספתא פליגי בהך פלוגתא דמנחות דף ק"א, אי טהורין נפדין, ור"ל שיתקן הטבל קודם קידוש המנחה בכ"ש. ואם אין מביאין זבירים בשביעית מחמת דיש לחוש שלא יפסול מחמת הזבירים והכא דבכורות דף י"ב דפטורה מן הכטורה, י"ל דזבירים שאני דליפיק מהא דחייבת בחלה, כנגמ' שם התם עיקר לאכילה והכא עיקר לשריפה, וא"כ זבירים דמי לחלה, ולפי תירוצי הכ' בתוס' מנחות דף פ"ד גם מטומר כילף לזבירים, והא דתוספתא שקלים ומנחות דלמתי תורה אין מביאין בשביעית, י"ל משום דיכולין להביא משל אשתקד, ובר"ש תו"כ פ' בבר, לאכלה ולא להביא מנחה ונסכים שהקומן היה נקטר, וכתבי לאכלה ולא לשריפה, וכן נסכים לשימין אזלי ואין זה לאכלה וכו' ע"כ, וברש"י מנחות שם הכי מקריבין קומן לשורפו ט"ג המזבח, ויל"ש מאי דקרי להקטר שריפה, והא דירושלמי סוטה פ"ג פ"ב כולו ברכו של מזבח ואין שריפה בראשו של מזבח, וזירושלמי מעשים פ"א, ולא נמלא חביריו מן האכילה, והפטר דגמי דידן והירושלמי אזלי בזה לעממיהו, אי י"ש בהקטר אימורין בשבת משום מצבל, וראיתי מ"ש בזה הד"ג שלפ"א בספרו הנפלא הל' שבת :

מרדכי קארניא

מכתב יב.

ש"ק י"ט אדר תרצ"ב דהיינוס

והנה אין כוונת הרמב"ם ז"ל על עכ"ה של סירון ועונ כי יש שני עבר הכירן, אחד מה דהוה של סיחון ועונ ממש, וזה הוה כמו א"י, רק הקדושה י"ל דלא הוה. וזה תלמי גבי עומר ושח"ל, כנפ"א דמנחות דף ס"ט פ"ב גבי חיסים שירדו בעבים, ובי חלק של סיחון שנטל מעמון ומואב. זה סך דירושלמי פ"ו דשביעית, ועיין בתוס' פ"ז דף כ"א גבי חלק של יאיר פ"י"ג, ודייק רק יאיר משום דבאמת יאיר לא קיים התנאי של משה רבינו דנהרג, כמבואר באסדרין דף מ"ד, ועיין בקרא פ' מטות וע' דברים דגבי יאיר לא כתיב נחתי וגבי מכיר כתיב, משום דיאיר לא קיים התנאי מחונם, ותלמי בדברי ירושלמי גיטין וקדושין ונדרים דף כ"ו, אם אונם סמא דעביד, וכן י"מ בין של סיחון דהוה מן מואב חשבון, וזה סך דירושלמי, וזה לשון התלמי, אך י"מ כיון דלח"כ נפלו מישאל, נתפסל גם הכיטוב של סיחון ונעשה עמון ומואב והדעה י"ל להאריך בזה, ועיין בתוס' מגילה ותנינה ורש"י יבמות דף ט"ו וכו', ועיין ברמב"ם הל' ערכין גבי שדה ארצה שהקדישה ואח"כ פדאה אחר והוא לקח, נעשה למטבע שדה אחרת, כן גרס, ועיין בתוס' גיטין דף כ"ג פ"ב פ"י"ג, וסך דכ"ב דסי', וזירושלמי פליגי בזה בדמאי, וכ"מ כה, וק"ל כמבתי בזה ברפ"א בכלאים, יעיי"ש, בגדר זבירים, באמת זה מבואר במנחות דף י"ח פ"א פ"י"ג, ובאמת למה לא נקט שאר בלתי תורה, וז"ל דלא נקרא מנחה, ועיין דף מ"ו פ"ב ור"ב פ"ב ור"ג פ"ב גבי אין מחמירין בתפחים, ולמה לא י"י בגדר כל דבש, ועיין רש"י מנחות דף ק"ב

ע"כ, אך הארכתי דיש שני מיני זבירים, יעין מנחות דפ"ב דנקט לא קדשי ורש"כ"ס ז"ב דפ"ט, ותוס' חולין דק"ל פ"ב, וכ"מ בזה, גם י"מ לאתק דפסול גבי זבירים, פ"י"ג דירושלמי, ועיין בתוס' גיטין דמ"ו פ"ב דר"ל דאין קורין, והתוספתא י"ל בשביעית דמייירי לאחר זיבור, ובתו"כ פ' בבר, ובאמת בספרי פ' תבוא, וגי' מ"ד י"ל דאם נעט מ"ד ואח"כ ירשה מצויא, וזבירים מקדשין בכן, והן נכסי כהן, כמבואר בזבירים, ובאמת י"מ ליבמות דפ"ו גבי תרומה לחמי תורה, גבי דרשת הנה' מלחם, וכבר כתבתי זה בזבירי בבל' מאכ"א, גבי אם יש כל יראה בשל חלק ישראל, לתוס' ז"ב דף י"ג פ"ב, ועיין בירושלמי פ"ד דסקלים אם לא מלאו. — מ"ש בשם ז"ל דיק בגדר הגשה, הנה במשנה מבואר במנחות דס"א דאין הגשה גבי זבירים, אך מלשון הירושלמי זבירים פ"ג נראה דיש הגשה פ"י"ג, וכן כתב הרמב"ן, אך כבר הארכתי בזה ד"ל דלכך ס"ל להירושלמי דאמר ראב"י דזה נ"מ בין ראב"י ובין ר"י ועיין מה שכתבתי בזה בזבירי פ"ו מערכין ה"ה, בגדר הגשה, והרבה י"ל בזה, ועיין מ"ש ההוא ז"ב דפ"א פ"ב, ובחולין דק"ל פ"ב פ"י"ג, וכבר כתבתי בזה בכל' נדרים, דזה ג' נדרים, המחילה גדר נדר, או קדושה פה, לשיטת הירושלמי פ"ב דזבירים, בזמן שכל לירושלים לגירכת הרמב"ם, או לפורה, דחל פ"ו קדושה גמורה, בגדר טבל קודם הגשה, ואח"כ תור לגדר תרומה, וגם הלאו בזה מחלוקת, אם קדש טבל או קדשי מקדש, והארכתי בזה גבי שירה, ואכ"מ, עכ"פ זה ודאי לאח"כ הוה יק נכסי כהן ומקדשין בו אשה כמשיכ הרמב"ם ז"ל, ואז מפרש מהם תרומה, אם הי' טבל, ומעשר כר"ת והכל לכהן, ולא שייך בזה גדר שירי יבירין, והכל כתבתי בזה בפ"א בכל' נדרים, יראה שם ואכ"מ, ובאמת הארכתי בזמן בית שני להרמב"ם, גבי טבל ודאי חייב מה"ט גדר איכור לא קדושה, רק התרומה אין בו קדושה, ונפקט גם האיכור, וכן מבואר מדברי התוספתא יומא, גבי מאכילין אוחה, וכן דין גבי תרומה נכרי בסופ"ג דתרומה וקידושין דמ"א וערכין ד"ו וחכמים וכ"מ, דר"ל דטבל גמור, רק התרומה אין קדושה, וכן הדין בשביעית, ר"ל ג"כ הרמב"ם כן, דרק גדר קדושה ליכא, אבל איכור יש, וכן בטבוחת קרקע, ורק גדר וטבת הארץ ליכא, וי"מ דאחר מותר בטבה מבינה, ועיין פ"ז פ"ו, ומור"ק ומהדרין כ"ו, וטובה והרבה הארכתי בזה, דזה שני נדרים, איכור קדושה, בין בקרקע ובין בפירות, וכמו גבי מאכל בהמה, דמס"ל לירושלמי אם יש קדושה בכ"מ בשביעית, וכן משני, וכן נפק"מ אם הביאה שלי"ש קודם לשמיטה, או בהיפך, ועיין בירושלמי פ"ה דמטערות, גדר שריפה, יעין חולין דפ"א פ"ב אכילת מזבח, אך נ"מ במנחה, שאין בזה ג"כ גדר דם, משא"כ אימורים, דזם אכילה, וכבר כתבתי דנסכים גרע כמשיכ הרמב"ם בכל' מטע"ק :

יוסף.

מכתב יג.

ב"ה יום ג' ויקחל תרצ"ב ווארשא.

דבררי הד"ג שליט"א המאירים הפיוס מול יוגי, והנה כתב"פ פ' אמור גבי שמה, וע' בבר גבי שביעית, יכול משכחו לפע"ה ח"ל אל ארץ המיוחדת, יכול משכחו לפ"מ, ח"ל אשר אזי טפן לכם, ולא שו"מ, ועי' הדאב"ד ז"ל כשכבשו אותה מעמון ה', ולא נהגה לאברכה יחק ויפקד, ומה ר"ל אז כזירושלמי זבירים פ"א אשר נתחה לי ולא ששגלתי מעמתי, ונס עכ"ה מחמטת, ח"ד רק שו"מ דנה דנעסרו בסיחון גרש"אין לכונסה, אבל בכלל אשר אזי טפן אינם, וככ"ב דר"ז פ"א כל שהאלו הקביה למשה חייב כמטע"ק, לאפוקי וכו' הר שטר שו"מ, וברש"כ"ס ובתוס' פ"ג

מכתב יד.

יום ב' ע"ח אדר"ה תרצ"ב דחינסק.

אך רק זמן ביאה. אבל אח"כ זה מחלוקת הראשונים. ונ"מ
 בזה צ"ח במנחות דף ס"ט ע"ב דעב"י של סימון ופוג.
 כל ע"מ. ג"כ הוה רק נדר דין לא קדושה א"י ע"מ. ונ"מ.
 ובדאי חשבון הוא מערב. כמבואר בירושלמי ותוספתא
 בשביעית. רק דנימ לדין של קדושה או לדין איסור. כן
 בשביעית כן בעומר. כן בחי"מ, ושאלת בירושלמי גבי חשבון
 כח"מ. מהמח שח"כ נעלו מהם עמון בזמן יפחת. ואז י"ל
 הדרה לטיקרא. כח"מ"כ הרמב"ם ז"ל בה"ל פ"כ"ג גבי שדה
 אחוזה. וכן דייק בקרא כך בה"ל דק בסיומן. משום חשבון
 דהוה של מולד וכן דייק, ראה, וכו' אר"י. לא כמו בשני
 ע"מ ונחמ"י וכן דייק בקרא דסימון, מר"ב ר"ל דין. כי הוה
 שאלה וכפק ופסקו הדין וזה נכ"מ חרב שנת ובינמות
 ובנהדין ל"ו וכו'. והך דבי"ב דנימ שיטת רש"י הארכתי בזה
 דנימ רק בגדר קדושה ולאח"ל. ורק כח"מ דנימ לחלק זה
 ככ"ג יחיד. כיון דלא השלים החמ"ל הוה רק. לא פ"ט קנין
 קה"ג. וזה ר"ל הח"מ כינוש יחיד דלא הוה ע"י משק דבי"ב
 דלא נחבטל לעולם מחמת דהוה רק בגדר לא קיים. רק לא
 עבר. ולכן נקט בקרא רק, לקח"י וגם בקרא מדייק ושכחם
 איש לירושמו אשר נחמ"י. וממעט יחיד דבו לא כתיב נחמ"י.
 משום דלא שב. ובזה איש שיטת הח"מ ור"מ בע"ז דכ"א
 והכמ"ל. ויראה בה"ל כלאים צ"ח פ"ט מ"ש בזה. — בגדר
 חלות תורה. כ"כ בחיבורי בה"ל מ"ח"ס דחלות תורה אף ד'
 חלות י"ל דגרע וזה ר"ל בגדרים דיי"ב ע"ב הא קמ"ל תרומתו
 ומה זה. וע"כ דהוה לו קנין יע"ן צ"ק דיי"ג ע"ב גבי מויק
 הבשר. אך הרמב"ם לא ס"ל כן. ונ"מ מי הוא המפריש אם
 הכהן או הישראל. ועי"ן מ"ח ח"מ הח"מ מנחות דע"ז ע"א. וכן
 נ"מ בזה צ"ח במנחות דע"ז גבי דיומו. והרמב"ם פסק
 להקל. ובאמת בתוספתא תרומות מפורש להפך. ובאמת זה
 ר"ל רב האי שביבאו הוסי' מילה ד"ג ע"ב. ע"ש מה דמהו,
 אך ר"ל הך צ"ח במנחות דע"ז דהוה כמו תרומה. וזה ח"ל
 במחלוקת במנחות אם הוה מנחה. ונ"מ אם מותר להביא קודם
 שה"ל. יע"ן מנחות דע"ז ע"ב מוכח דאיסור. וע"י רש"י מנחות
 דקיד ע"ב ע"ש בזה. וע"י בירושלמי פאה פ"א היה. דמקשה
 דלא יח"י ח"ל"ת במדבר. וגם נ"מ הך דבזבחים דקיד"ז ע"ב
 ובירושלמי מגילה גבי ח"ל"ת. דר"ל רק ח"ל"ת אין טוהב אבל
 תורה ולחמ"י. ע"ש גבי עופות דלהה"ן כהנת. דר"ל עופות
 של ביכורים. לשיטת הרמב"ם דהוה ונהי"ס לכהן עופות. והי
 י"ש חתן. וכ"כ בזה והקל"ה. ועי"ן זבחים דל"ו ע"ב גבי לחמי
 תורה שלא הורמה דהוה עבל. והארכתי גבי איש נפרסה. הוה
 רק עבל ולא קדושה כלל :

יוסף ראובן רב דפה.

מכתב טו.

ב"ח יום א' ויקרא תרצ"ב הארשא.

דבר"י הדר"ג שליט"א המאיריים הוסיפו מול פני. ואם
 ברא"ד ח"ב פ' חטאת כהן שח"ל אחד הי' מולך
 בעו"מ. ובתי יפחת ה"י מני עמו. וא"כ בודאי זה חשבון
 נעל או מולב מ"שאלה. ונ"מ שהדרה כמטיקרא. ובגדר קדושה
 ואיסור ש"י כ"ג שליט"א שבזמן בית שני לכהמ"ם גבי עבל
 חייב מ"ה"ת נדר איסור. ומהתורמה נפקט גם האיסור. מה
 דין חר"מ. כיון דמטעמים ג"כ מדרבנן. ומה"ת נפקט במשפך
 אם נר"ך להפריש מה"ת תרומ"ם. ובירושלמי פ"ג דמ"ט
 כעבל כעבול למע"ר ומע"ש והתרו משום מע"ש אם חייב
 ולא ע"י ב"א התרו משום תרומ"ם. והא דבי"ב דיי"ג שמו
 עובטל לתרומ"ם. ובירושלמי פ"א דתרומות י"ל דגם דלדין

י"ל דזה בעיה הירושלמי שביעית פ"א או נטהרו רק בני
 כינוש. ובס' כ"פ דייק דכל הנך מקומות נחשיב הרמב"ם
 צ"ז. הן מעבר המערב. ועב"י שפ"ד ר"ל מזרחי דהוה
 רק מדרבנן. כ"ך פ"ח מהוסיפתא דשביעית שפ"ב גם חשבון.
 ויל"פ אח"י לא פ"ח בירושלמי מהך תוספתא, והנה הר"ש
 משאלך פ' אמור הביא מהוסיפתא דמנחות יכול אפילו בזה
 לעו"מ הי' כשר להביא עומר מצ"ס, ח"ל אשר אני נוהן.
 והיינו דלא כריב"ר דאמר דעומר בא אפילו מחו"ל. ולפ"י
 ג"כ בהב"ח עומר מירי שליט"א כשר מעו"מ ט"ל. ומדנקט
 הוסיפתא רק עו"מ משום דמפנה"י מביא לכ"מ. דלא
 נחמטס מאשר אני נוהן, ואף דלא נחמייבו מיד כשצ"ו
 לעב"י. ונגדולי המחמרים הנהו בזה בירושלמי ביכורים א"כ
 נחמ"י ולא שנטלה"י מכפרי פ' שופטים אשר ד' אלקין נוהן
 לך, לרבות עב"י. לחנוס הכפרי ע"מנו כפי חבול דר"ש אשר
 אני נוהן לחמט עב"י. ומ"ש הדר"ג דכשנטלו חשבון מ"שאלה
 נחבטל גם הכינוש של סימון ועב"י עו"מ. י"ל דהא תינה
 אם מולב נעלו מ"שאלה י"ל דעב"י למפרע שלחן אבל לא
 מ"י"ו רק עב"י עו"מ נכלוהו לרשב"ן. ועוד אם עולי בכל
 החזיקו עב"י ג"כ. ובד"ש ח"ס דים מהתפק בזה. הרי
 נטהרו פ"י הך ככ"ג מ"שאלה וימקדש עכ"י. והא דמנחות
 דנימ דלא נק"ט שאור בלח"ת. הרמב"ן ז"ל ע"ה פ' או חב
 דע"כ לא הו"ל הכתוב קרבן תורה. כי לחם התודה אין
 ממה למזבח, ולעפ"י ש"אומר בלח"ת עובר בחימו, זה
 חפני הלבונה שע"י, ונ"מ מהך דמנחות דשה"ל הו"ל בקרב
 עמון, והרשב"י ז"ל שבוטות דע"ו, כ"י שמדברי הרי"י מ"גאש
 נשמע שאפילו חלה שנטפל מן החמץ לא חלה חמץ וזה
 תימה וכו'. ובמ"א הכתוב בעפ"י שיטת הרי"י מ"גאש ז"ל איש
 הא בירושלמי פכחים פ"ח חלות תורה אוכלין מלוי. ר' נתן
 אומר כשרות נעלו, שהי"ן לכן שעה אחת לאכלתן וכו'. והמחה
 דהא איכא תרומה לח"ת שאין נאכלין רק לכהנים,
 ודלמא ר' נתן ב"ח"ת חלות מ"י"ו ועפ"י ח"א
 דחלק כהני אינו מהחמץ, ולש"מ זו אפשר דתורה לא
 נחשבו קרב עמון, כיון דחלק הגבוה לא נהומן.
 לחו"ס צ"ק דחלק ישראל לא זכה מגבוה. ובד"ש
 שם הביא ח"מ הרי"י מ"גאש ז"ל עוד הא דאין העורה
 מהקדשה אלא בשירי מנחה היינו תרומה לח"ת. ונ"מ דהרי
 לח"ת לא נקראו מנחה כמבואר במנחות דמ"ז ע"ב.
 ומ"ש החשב"ץ בס' זב"ק דביכורים ז"ל מנחות מגבוה,
 בחו"ס מנחות דמ"ח דמדלח חו"ל ביכורים כ"ש למנחות לגבוה, אך
 הא דהנהגה מבואר ג"כ בחו"ס מנחות ד"ם ע"ב. והא בירושלמי
 ביכורים גבי ביכורים באמת הארכתי אח"י לא מוקי לה
 בעו"מ לה ביכורים שכ"ה הפריש. לפי שיטת הרמב"ם
 דעופות מוקדשין חל עליהן חתן. וא"י משום דאין יכול
 לחזור ביכורים, הרי עופות מוקדשין לא משכחה אלא בקדק"ד
 שאין מוכרין אותן לכ"ס וע"ז חתן חל עליהן, והארכתי בזה
 בירושלמי הירוש מביא וכו'. קודא. כשה"י אביו חולה
 מוסק, ומפרש הרמב"ם דהפריש אביו, ומה הדין בקרבן
 כה"ג, ובירושלמי גיטין פ"ז הנוסס זורקין עליו, ואח"י אין
 שומעין ג"כ עליו, ואם י"ש לחלק בין יורש לאחר, ובערבין
 ד"ח מניח לו ריבוא וכו', הרי דאין לו זכות בעב"י אביו,
 ואפשר דעל הירוש מוטל להביא כהא דר"ה ד"ו יורש מה
 צ"ז : ובח"ס ש"ס, ומ"ש כ"ג בזה דספרי פ' תבוא
 וכו' מיד דר"ל דאם נחמט מיד ואח"כ ירשה מביא,
 אח"י בעי"ן נפט כיון דלמפרע ירשו בירושלמי חלה
 פ"ב, ואף לחו"ס ר"ה דיי"ג ד"ס להם כמה שזרעו. אבל מה
 שג"ל לאמר שכ"ג בודאי הוה של ישראל וזכ"ה נהקדש לאחר
 חלוקה למשקל, ובה"ל ביכורים פ"ג הרמב"ם והרא"ד
 נאקט ביכורו בשרות נכרי, א"י הוה נחמרתו בשרות הנכרי.
 וכן דמקדש למפרע מלא דגם לכהמ"ם חייב :

מרדכי קאלינא.

לא חל חיוב תרומת עד הפרשת המעשר. ולפעמים הד"ג שכן
הדן בשביעית וכן בעבודת קרקע. רק גדר ושבתה הארץ ליבא,
א"ש הא דתוס' ב"מ ד"ג גבי אמירה לנכרי בשביעית. ות"ל
משום ושבתה הארץ כהא דפי' דט"ו ובתוס' ר"ד שם מסיק
דאסור להשכיר לנכרי ג"כ, ולפי' ג"כ עכשיו דליבא משום
קדושה וכ"כ ג"כ להא דירושלמי פאה פ"ו דהקדש חייב
בשביעית וליף מושבתה הארץ. ובזמן בית שני ועכשיו ליבא
קדושה גם הגובר מותר אף למד' גובר כבעלים. וגדולי
המחברים האריכו ארך הביטוי בנזוהר ומע"כ לדעת הר"מ
דבזמן בית שני מטער מדרבנן. ובמ"א הבאתי מירושלמי
שביעית פ"ו וקדושין פ"א מה מקיים ר"א ואת בנזוהר בקרינו.
מכאן שקבלו עליהם דברים שלא היו מחויבים וכו', והארכתי
בדברי הרמב"ם והראב"ד ספ"א מהל' מע"ש גבי מע"ש בשנער
וכוריא ואב"מ. ולפי' מה דלא חשיב בפ"א דכלים בקדושת א"י
דמביאין משם כבוד ומעשר. ובירושלמי פ"ד דשקלים מוקי לה
כר"י והוא ס"ל א"כ בזה תמימים יקדשו. כמבואר תמורה דכ"א
וא"כ י"ל כיון דבדיעבד כשר לא חשיב. וכן מהניחין במנחות
דפ"ג מוקי לה כר"י, אבל בתוספתא שם חגי חזן מבכור
ומעשר. ומה הדן לר"ע א"כ שחט כבוד ומעשר של חו"ל א"כ
מקריבין אותו. — ובגדר תל"מ. כתבו גדולי המחברים לפרש
הא דר"ש ברכות. לאכול בתרומתן. ר"ל לתעוטי חליה דלא
הוי שלקן. אין אוכלין משום מחו"ב. ובירושלמי מע"ש פ"א
ויבא מן החמים התרומה לכהן והשאר לבעלים. א"ל הגע
עמוך שבכף הדם לא נפסל הלחם. ונ"ע הרי בפ"ג פליגי
ר"ש ורבנן א"כ לוקחים התורה בכסף מעשר שני. ובירושלמי
שם מביאין דבר שפקעה ממנו קדושת מעשר. ומה עדיף הא
שבכסף הדם נפסל הלחם. מהא דמביאין לדי' נותר פיגול
ועמ"ל. ולפי' הבעיה במנחות דפ"ז דהוי תורה תרומה. ובזמנים
דל"ו דהוה גדר היתר הפרשה. מה הדן א"כ אשתו תוכל
להרים וא"כ ש"ך בזה הא דינחות דפ"ז לימד על נשואה בת
ישראל. יש להפק עוד להחוס' נדה דהוה קדושת פה בהפריש
בליבה א"כ לא הקדישם עדיין כהא דתוס' פסחים דל"ח ע"א
מי ניהא דניכ חל שם תרומה בלישה כשקדישם אח"כ לזוהר
א"ד הוה כחוס' ממחיצת על מחובר דמוכח בקידושין דס"ד
דגם א"כ אמר כשילשו לא אמר כלים. וגם א"כ יש עכ"פ גדר
גדר. ונ"מ דל"ך לקרוח שם עוד הפעם. וכהא דנדריה ד"ג
ע"כ בפ"י הרא"ש דל"ך קבלה אח"כ. ובנויר ד"ו ע"כ
בפלוגתא דר"י ורשב"ל :

מדרכי קאלינא.

מכתב מז.

יומ ד' ח' אדר"ת תרצ"ב דווינסק.

באמת גם טבל של מעשרות הוה מה"מ לדין בבית שני.
רק התרומה והט"מ רק מדרבנן. ואף דמירושלמי
דמ"א לא מבמע כן. אין הפירוש שם כן. ולאמ"ל ובאמת
הארכתי דגם בבית א"י כרשינים של תרומה הוה בהם איסור
תורה. לזר רק נלקוח לביע' כמו לרז בסנהדרין ובבבארא.
לא מיתה. ורק לעמ"ל דאסור. ר"ל בירושלמי סוף חלה
דמדרבנן גזירה. וכן לזוהר דהוה הפקעה מקדושה. דרשינן רק
דרבנן. ולכך ליבא איסור בגדולין. ישיעין תרומות פיט. אבל
האיסור הוה מה"מ. וכמבואר בתרומות פ"א. והם כוסמין.
כן מוכח מדברי הרמב"ם בפ"מ שם. והך מחלוקת בעוקלין
בתוספתא. גבי כרשינן ישיעין בירושלמי מעש"ש פ"ב בזה.
ובחיבורי ח"א כה"ל מאל"ס וח"ד הארכתי בזה. וכן הדן
בשביעית. וכן בנזוהר ח"ל. הרמב"ם ס"ל דהוה מה"מ. רק
דקדושה אין זו מה"מ. וכן מלוה להקדיש אין זוהר בח"ל. זה
ר"ל הרמב"ם כה"ל בנזוהר וסה"מ. דרק בא"י קי"ל דמלוה
להקדיש בערכין ונדריה וטור. והארכתי הרבה גבי ה"ה

מכתב יז.

ב"ח יום א' צו תרצ"ב ווארשא.

דברי הד"ג שליט"א המאירים הופיעו מול פני. ולאפרש
ספקותי שבמכתבי הקדום. הרמב"ם ז"ל כה"ל
תרומות כתב דמעשרות מדרבנן בזמן ב"ש בתרומה. וא"כ
גם המעשר"י משפירשו נפקע ממנו דין המעשר ולא יחייב
בתרומת. א"כ ניהא דהחיוב של תרומת לא חל רק משנפרש
המעשר ורק שמו טובלו. והנה בנדריה דל"ח ע"כ ליטרא
מעשר טבל מעשר עלי' מת"א. ובמנחות ד"ע בע"א
בשזולת שמרחה ושתלה. וי"ל דשאי מעשר טבל ששמו
טובלו. אבל החס תליא נדיון. שחא נעשו כפירות שלא
נגמרו כמ"ש הרמב"ם פ"א מהל' תרומות. וזהו הא
דספרי קרח. דמשכחת טבול לתרומת במחובר. דמעשר
טבל לא נפקע לטבל פ"י ששאלו. וקאם מחברים כתבו
בשיטת רש"י דמחובר משום דלא אידגן. דר"ל דמחוסר שני
דברים. חלישה ודיגון. וכחבתי דהספרי נקט ולא מן המחומר.
בקרא דוהרמוחם ממנו למיירי בהקדומו בשב"ל. וע"כ
כשחזר ושחלו דחסר שני דברים אין תורמין ממנו. ובכ"מ
דפ"ח פליגי רש"י ותוס' א"כ מה"מ ר"מ פני הכית במחובר.
וי"ל דאזו לטעמייהו בעטס אין תורמין מן המחובר. אי
משום דחסר דיגון. וא"כ י"ל דמה"מ דיגון במחובר. או משום
גזירה דאין תורמין במחובר. וה"ה דאין מחייב בטבל.
ובשעתיה מנחות מפרש הבע"א לקריאת שם תרומה. דאף דאין
מפרישין מהמחובר. שא"כ הכא שכבר נתחייב בתלוש. אבל
טבל בודאי הוה דלא גרע מגידולין. ובזמנים הל' מעשר פ"ו.
ומפני מה הגידולין אסורין. מפני תרומת מעשר והרומה
גדולה שבה". וכן הדן בזוהר מעשר שלא נטלה תרומתו.
והרבה הארכתי בזה. ועכ"פ משמע מדברי הרמב"ם דטבל
גמר איבא ג"כ משום תרומת מעשר. בגדר קדושת כבוד.
הרמב"ם ז"ל כתב שיאמר ה"ו קודש. וכן במחירי נדריה
ד"ג שיפרשונו ויאמר ה"ו זה קודש. ואל"ס בשב"ל שר"ן
דכ"ט להקדישו לשם כבוד. וכן בתוס' מ"ד ד"ד תיקדש
בנזוהר וביבא"ס מלוה שני' הקדש עלי' תניבט מט"ס
שמוה"ר ישראל לומר ה"ו הוא כקדושת כבוד. אפי' שחא

קדוש ממנו וכו'. וכנראה דפי' לו נירסא אחרת בך דערין לכ"פ. ומפרש הקדש עליו כה דבנה דקמ"ח ע"ב מקדישו הקדש עליו. ועכ"פ לריך לומר שיהא קדוש. ולא כשאר קרבנות. ובמערך בהמה ה"ז מעשר. ובכורות דניט ודילמא עשירי לא קריי'. ואפשר לנאון דילף בת"כ מיהי קודש מלמד שמע"ב בעמוד ומעשר קא'. מזה לומר לשון הקדש. ובגוף הך מזה להקדים בכור והא דבנה הקדש עליו. כתבתי דאף דאין הקדש חל על הקדש. ל"ל דהקדש זה עלמו ספיר חל. וכעין כא דקדושין דף ע"ז ע"ב גבי הלמח ראוון ושמעון לענין לחצי"א. ובכורות ד"ז גבי לפדות בפסוה"מ משמע דהן גדר אחד. והא דפסחים דפ"ט ע"ב האך הקדש חל על הקדש. י"ל דלפדות הקדש בל"ג. וכן מפרש הר"מ ז"ל שם. וביומא דל"ט ר"ש אומר לא ה"י ל"ל חטאת אלא לר'. ולר"ש דס"ל דכבוד אין מקדישו משום דכבר קדוש. יליע כיון דכבר קדוש ע"י הגרלה כמבואר שם דליט ע"ב ומי ע"ב אחאי ז"ל לר'. ובהא דירושלמי מעש"ש פ"א ויביא מן הענין התרומה לכהן והשאר לכהנים. משמע דר"ל דכ"ן עדיף מלקנות שלמים. ולא בעינן שיפקע הקדושה של מעש"ש. וילייע במשנה רפ"ג אה"א לא השיב ר"ש מחל"מ שאסורה לזרים. אהנס מלכד זה אחאי לא קאמר מחו"ש. ובתוספתא פ"ב ח"ל ר"ש הכי שלמים שיש בהן חו"ש שהן אסורין לזרים. ובודאי קאי על הך פלוגתא :

מרדכי קאלינא.

מכתב יח.

יום ד' כ"ב אדר"ח תרצ"ב דהוינסק.

והנה כבר הארכתי בזה בך דמנחות ד"ע וקדושין דס"ב דבאמת לפי המבואר בנדה ד"ג ע"ב וי"א גב"י טומאה מחשבת חיבור לא כלום. משא"כ במעשר ע"ש. חזינן ללנבי טומאה הוה כמו עפרא בעלמא. משא"כ לגבי מעשר. והארכתי בזה בדזה פליגי' ג"כ וכו' במעשרין גבי חילן אס מרע"ד הם מהני מחשבה. ואכמ"ל. והרבה הארכתי בך דמנחות דף ע זה רק גבי שבות שמרחה. דעדיין לא הוה טבל גדר קודש. רק דין. ולכן מספק"ל אם מהני ביטול לקרקע שיטבל ממט גדר טבל. אבל לאחר הולכה לבית או לחצר. או הוה קבע. גדר קודש. גם בטבל ואו לא מהני כלל מה שזרען. ובגדר הך דפסחים דל"ד ע"ב גבי השקה. וגדר הך דגעיין דלי"ב ע"ב דלא מהני ביטול לגבי ס"ת. ע"ש בתוה דזכו בו שמים. וגם שוב ח"ל דעת האדם כלל. והרבה הארכתי בזה מהך דקדושין דס"ב. וספרי ר"ל דאין תורמין על התלוש. מחמת דהוה כמו שני מינים. ולא הוה תרומה. וזה ר"ל הספרי קרא. וכן בתרומה. עלט התרומה לכ"ע כשאר בפקדושי אף אן ורעה ומירי דאין ורעה כלה. והרבה יש להאריך בזה. וכן באמת גבי מקוב על שאינו נקוב. ניכ"י י"ל משום מין על שאינו מינו. וזה שיטת ריב"ן בתוס' יבמות דפ"ט ע"ב ע"ש בזה. ועיין בירושלמי מעש"ש פ"ב היה דברי שהוא טבל למעיר ולמע"ש. הוה עליו שם טבל של מע"ש ג"כ. וכן בעבול לתרומה טבל גם לתרומ' ועיין במה דפליגי' הרמב"ם והראב"ד בה"ל תרומות פ"ה ה"ג ע"ש ופ"ז הכ"א. ובה"ל מעשרות פ"ז ה"ב. והרבה הארכתי בזה ואכמ"ל. ודעת הספרי וזמא שביבא ה"ש תרומות פ"א היה ובספרי פ' קרת. בזה עכ"פ דטבל של תרומה טבל ג"כ למעיר ולתרומ'ע. ולריך חיקון אף בבית שני. רק ליכא קדושה. וכ"כ בזה. — גדר קדושה במקדיש בכור. נימ דאז"י יש בית לכ"ע גם לבעלים. ואיך אס הבעלים כהן יעיין בתמורה ד"ח ע"ב בזה וד"ח וכ"כ לו בזה. ובכור בת"ל ליכא זה וכמ"ש לו ולא"ש הכל וכ"כ זה בחיבורי. גבי לחמי תורה דמבואר כמ"ש. ונ"מ אם נפרשו טלם לאחר וריקה. וכן נ"מ בנמה דליכא מל"ת.

מכתב יט.

(הוסיפה).

וכ"כ בזה לגבי מעשר בשבליס. וכן בדבר שלא נגמרה מלאכתו. יעיין ברש"י נדה דף מ"ז ע"ב גבי חלר. דלכאורה כמה דהא דיעבד הוה סרומה ומעשר. ועיין בת"י יומא ד"י ע"ב בזה וע"י דל"ז ע"ש. אך נימ בין גדר קודש לגדר חיקון אסור וכן נימ דלא מהני מחשבה כיכי דליכא גדר קודש. וכן גבי קטן מוסלא סמוך דהיינו כן י"ג שנים בלא שערות. ובהא ח"ש המשנה בתרומות פ"א וגדה דמ"ז ע"ב ותוספ' שם. ומע"ש פ"ג והף בכרות גבי מחשבה ורש"י גדרים ד"מ ע"ב ואכמ"ל. — בגדר הך דיומא דל"ט וד"מ גבי הגרלה. הנה בלמח"ש שני גדרים. הקבועות לזה הדבר. ומלבד זה הקדש. ועיין גזיר דכ"ז ודכ"ה. ובהך דרשב"ג גזיר דכ"ז ודמ"ה גבי בתס. ובת"כ פ' ויקרא דלריך להקדיש. ועיין ת"י גדרים ד"ד ע"ב בזה. ובירושלמי תרומות פ"ד. ובתב"ס בה"ל מעה"ק. ובאמת בפירוש הנמ' דיומא דל"ט ע"ב גבי מעכב. וכן ד"מ ע"ב ודמ"א דהקט לשון קודש ורש"י קדושין ד"ד נקט לשון קובע. ובאמת בת"כ יליף דל"ל לר' השאח מן קרא דועשהו. ועיין בת"י יומא דל"ט בד"ה הסגן מוכח דכ"ג אומר אף בזמן שעלה ביד הסגן. אך בתוספתא מבואר להיפך. דרק שם אומר כה"ג אבל חטאת אומר אז הסגן. וזה ר"ל בגמ' דבר מילך. ר"ל חד מינה דהיינו לר'. ועיין בירושלמי יומא פ"ו ובכורות פ"א דאין יכול לשנות השעיר של לר' לכפרה אחרת מחמת דנקבע. ור"ל דכ"מ שחומר לר' הוה נגמיות כמ"ש בירושלמי סנהדרין פ"ב גבי קהן. וכן גבי מוצח הזהב ומקדש פסולים שלא מדעת ואכמ"ל. רק הגרלה הוה מליאות אף במקום שאין מדרר. וכמו דמוכח מהך דיומא דס"ה ע"ב גבי הגורל לשנה אחרת ע"ש. בת"י בזה אם מוכי' אם ההלויף בבנה שני הגורל. וכן מה ש"ל גבי מה אס טי חזין דלריך אמירה ומעכב. אך מלשון הרמב"ם לא משמע כן ואכמ"ל. — גבי מע"ש הארכתי בזה. דהנה כתב הרמב"ם ז"ל גבי מע"ש אם הפריש מן החדש על הישן נו' דהוה דיעבד קודש. מפני חומרה הקדשים. ור"ל דנהי דלא נפטרנו המנויים. מ"מ חל קדושה. וכמו דחזינן גבי אבל תרומה בשגג דלריך לטלם לדין מן מינו. ומ"מ משנה לחברתה מהני. ובכר הקשה זה ר"א לר"ע בתוספתא וז"ל דיש נימ בין לפטור לא מהני. אבל הקדש חל. וזה ר"ל הרמב"ם. מפני חומרת הקדשים. והרבה יש להאריך בזה וכן גבי בכור נימ כמ"ש לגדר ב"מ. וכן נ"מ אם נעשה בע"מ דלריך תרומה מה"מ ואכמ"ל יוסף ראיון רב דפיה.

מכתב כ.

ב"ה ב' תוריש תרצ"ב ווארשא.

דברי הר"ג שליט"א המח"רים והמשפחים הופיעו מול פני. ובהא דנדה דנ"א או מחשבת חיבור מהני למעשר. י"ל דפליגי' נימ בזה הך אמוראי ביה שלמי' פ"ד דמעשרות כפי' המשנה וכלכלת שבת. דלמך ד' ז' ספר בחאי"ה סמי'תתם לשנה

לשבת. משום דס"ל דמתי משכב למעשר בחומר. ולפמ"ח
 הד"ג שלי"ח דכ"ט דמכשירין במעמד ס"ל דגם לשומחה
 מהי משכבה בחומר. ל"ל דעשמה דכ"ט דפוערין ללא
 הוקבעו למעשר ביתור. זה כתיב בפיה"מ להר"מ בעדות.
 אמנם הרמב"ם בה"ל תרומות פסק ללא כרובא. ובה"ל מעשר
 ובפיה"מ מוקי מהניחין בחלבה. ואפשר דר"ל בשנעע מחלה
 לשבת. ובמ"א כחכתי דהא דהרמב"ם נקט תרומה. האנה
 מיוחדת לשבת וכנבלה. משום דס"ל דתרומה אינה קובעת
 קודם גמר מלאכה. חוץ מכלכלת פירות. ובהך צע"א דמנחות
 ד"ט כתב הרמב"ם בה"ל דתרומות דורע תרומה לא נפקע
 התרומה ממנה. ובמנחות גם מבואר בשבולה ששתלה היו אין
 זרעו כלה. וליש מהא דירושלמי פ"ד דבכורים ללא משכחה
 בבכורים אין זרעו כלה. ובנכספ גרעין של פרי של תרומה אי
 הוא אין זרעו כלה. הנה בירושלמי ערלה פ"א עבר ונטעו מותר
 וכו'. ופירש הרמב"ן בחי" ע"ז דמ"ח משום שהוא כלה בארץ
 עד שלא יצאה. ובירושלמי שם מדמי נטע אגוז של ערלה.
 לביית פ"ז שנטעה אפרוח. ונפ"ז פ"ג לביית הקדש וכו'.
 משום דשניהם איסורי הנאה. ובתוס' פ"ו דמ"ט ד"ה שאם
 נטע. ובירושלמי תרומות פ"ט פ"י מודה ר"י בכלל של הקדש
 ושל פ"ו ו"ט אי דברי הראב"ד ז"ל בת"כ בתורים של בי"הם
 תלוי בך פלוגתא דירושלמי. ובמשנה דתרומות הנגרעין
 בזמן שמכנסין וכו'. ובשנעפן אי הוה כמשליכן. אפשר דחליא
 בבצ"א דמנחות דס"ט חסין שורען בקרקע כמאן דשדאי
 ככדא. ח"ד צט"ל להו לגבי ארעא. ובתוספתא דתרומות
 גרעיני זחיס וליש"א ח"ב שאין מבושפן איסורין:

ובמ"ש ה"ג שליש"א בכונת רש"י גדה דמ"ז ע"ב גבי
 חלה. דתיב בין גדר קודש לגדר תיקון. יליש"א ח"ב
 רשאי להפריש ע"מ שפריש טור הפסס מטבל שקבע. ובהא
 דתוספתא דתרומות. בהפריש נכרי. דפליגי אס לר"ך להפריש
 שנית משום הקדושה. ועכ"פ חסין דתרומה הסגי"י חל לקודש
 לחוד. וזה כעין ש"י הד"ג גבי מע"ב מחדש לישן דאף דלא
 פסק חל הקודש. ויל"ש בתוס' גדה דמ"ז ע"ב דלר"י להקל
 לתקן טבל לא איסורי. אחתי קודש יחול ע"מ. ובהך תוספתא
 יליש"א. כיון דודחי אין לאכול התרומה הסגי"י מאחר דלא
 פסרה שום טבל. ונשארה באיסור טבל. ואך מפרשין לאיבוד.
 וגם כהא דהרמב"ם גבי מע"ב. איך הדין להקריב הראשון
 או השני כשפירש לפטור. דהראשון אין בו רק קדושה. והשני
 טוב אין בו קדושה:

ובמ"ש ה"ג לפרש הירושלמי יומא פ"ו ופגועות פ"א.
 ופשהו טחאת. קבעו שלא ישמנה ולא ידחה.
 דהיינו פ"י שאומר ל"י טחאת. מה הדין באומר בטעת הקדש
 ק"ל טחאת ל"י. עולה ל"י. כהא דגדריס ד"ז ע"ב ות"כ פ'
 ויקרא. ומפרש ג"כ לנודך לר"י חז"ה קרבן אס יטול לשנות.
 ובירושלמי טיר פ"ד אינה נמסרת לנכסה אלא בשחיטה. וחל"י
 ר"ל משום דלר"ך לשמוע לשם אס. אינו יטול לדחות ע"י
 ספרה. אבל יליש"א מדוע יטול לשנות העולה ושלמים של נזיר.
 לזרוק שלא לשמו. וביומא ד"מ ע"ב. ואי אחרת הגרלה
 משכבת וכיון דקבעתי שמאל היכי מהדרינן. וחמוה דגם
 אי הגרלה אינה משכבת אחתי אחתי. לא הוקבע ע"י הגרלה.
 ואולי ר"ל דלמ"ד הגרלה משכבת לא מהני תנאי שאומר.
 כבירושלמי פ"ד דיומא. בין של אס ועלה בימינו. בין של אס
 ועלה בשמאלו. מקדש זה שעל ימינו. וכיון דהוקבע בהגרלה
 היכי מהדרינן. אבל אי אינה משכבת. היי הגרלה באופן זה
 שאם ועלה של אס בשמאל ג"כ קדש של ימין:

מרדכי קאלניא.

מכתב בא.

יהו ב ר ג ניסן תרצ"ב דחינפס.

ודגה בגדר תרומה הארכתי כזה. דזה טיקר מחלוקת

בגדה דמ"ז ע"ב ד"ס כזה ג' מחלוקת אס מוטלא דרבנן.
 ר"ל בן י"ב. או מוטלא דאורייתא ר"ל בן י"ג כלא שפרות.
 ומילוי אס הגדר ההקדש או טיקון האיסור. וכן גבי הפורס
 משלו פל של חבירו. והרבה יש להאריך. וכן בך פלוגתא
 דחוקי' ור"י בתרומות פ"א מ"ב גבי כך דכ"ט ז"ה גבי
 תרומת פגמן בהס. אס קאי על כל האי דה"ג. וע"ס שס
 בירושלמי בסוף ה"ג ו"ל להיפך. ור"ל כך חוקי' ור"י. וכן
 בפ"ד ה"ב ר"ל ג"כ כך חוקי' ור"י. וכן גבי זחיס פל שמן
 עיי"ש בירושלמי ולקמן בה"ה. ומאוד יש להאריך. וכן בך
 דפ"ג דסלה וסוף משניות גבי טבל אס צט"ל כרוב. ור"ל
 לא בגדר כך דמ"ז דע"ג ע"ב וגדריס. ועיין תוס' זחיס
 דע"ג ע"ב. רק מזמה גדר הקדש. וזה ר"מ בין שמן ויין
 ובין זחיס ועגבים. דשס לא הוה רק טיקון. אבל הקדש אין
 צט"ל מה"ה. והרבה יש להאריך כזה גבי מדומע דתרומה
 וגבי חלות טודה במנחות דע"ז ובחמ"ס שס. ובתוספתא
 תרומות דמבואר דלר"ך גבי לחמי טודה ק"א. ו"מ בין לגדר
 בחלין אין דין מותר לבעלים. או רק לכהן. והרמב"ן
 במלחמות פ"ו בבי"ק גבי גזל מחלק בין גדר הקדש ובין
 גדר נהנה לכהן. ועיין בירושלמי סופ"ז גבי אכל תרומה
 בש"ג. עגבים אס משלס י"ן. ע"ש. וכן גבי כך דר"ז דס"ל
 רק לוקה בתרומה. וי"ל דהיינו כלא נגמר מלאכה. ולי"ז
 טבל. וכ"כ כזה. ועיין בירושלמי גיטין פ"ד דס"ל דרק
 מדרבנן הפקישו התרומה גבי מן זחיס פל שמן. ונמ' דין
 ביבמות דפ"ט לא מייטי זה. עיין בירושלמי פ"ב דמעשרות
 ותוספתא. דר"א מודה דלא קבע. אף דס"ל דתרומה קובעת
 כלא עגמר. וכן בתוספתא ובחמ"ס לא מביא כך ואכמ"ל.
 וכן הארכתי דל"ל דהא דקו"ל משמא על טהור אס לא הי'
 לו שה"כ לא מהני. זה רק לפטור טהור. אבל לא על פגמו.
 ולא כתוס' יבמות ומנחות ואכמ"ל. וכזה י"ל שיטת ריב"ן
 בתוס' יבמות דפ"ט ע"ב דס"ל דגבי תרומה הוה כשני
 מינים. דגדר קודש פקע מן טמאה גבי טבל דהוה ג"כ נקרא
 קודש. כמבואר בירושלמי פ"ה דמע"ש ואכמ"ל. ועיין מ"ש
 הרמב"ם בפיה"מ פ"א דתרומות ה"ג גבי מן הפקר ומן לקט.
 פ"ש. ור"ל ברין לקט היכי דמתחלה חל פל"ז חוב. ועיין
 בתרומות פ"ו. וכן הפקר בחומר דקו"ל דאם הפריש תרומה
 חל פל"ז. כמ"ש בירושלמי פ"א וכן כתב הרמב"ם ז"ל.
 ומי"מ לא מהני מחמת דהוה מין בפ"ש. דזה קדוש. וזה איסור.
 עיין רש"י חלין דקיי"מ ע"ב:

ובגדר כך דע"ז שס לכ"ט. הוה דבר חדש. וז"מ לקור
 סל דקל. למ"ד דמנ"ך כשה"ע בירושלמי פ"ו
 דברכות. ועיין פירושין דכ"א ע"ב ובירושלמי סופ"ג דשביעית.
 גדר הראב"ד הוא כך דתמורה דלי"א ע"ב בגדולין דחיי
 למזבח. ור"ל כמ"ש הראב"ד ז"ל. היחושלמי מיר ר"ל ש"טל
 לשאל על נזירותו. ועיין תוס' מנחות דמ"ח ע"א. ולכך לר"ך
 קרא בספרי נאש שאסור לקדש בע"מ. ואקרא:
 יוסף ראזין.

מכתב כב.

ביה עשי"א אסי"ח של פסח תרצ"ב דחראשא.

דבר"י הד"ג הופיעו מול פני. ונהה כך פלוגתא דכ"ט
 וז"ה פ"א דתרומות אי תרומת פגמן כהן. ל"ב
 כמה פלגי. ואס נימא דשי"ך בתרומה גדר נדר שכל מקלטו.
 ואידו לפעמייוו גדרים דכ"ט ע"ב אי"ב כהא דהמרכה
 במעשרות. נימא ג"כ כיון שכל מקלטו וכו'. ואפשר לחלק
 דהתם אין חסרון מחמת שלם הדבר. ורק שהפורס נהנה
 שיפור. וגם לפי הנמ' דפירושין ד"ג וקידושין דר"א שא"י
 מעשר דחתי' להלפון. אפשר דגם לגדר נדר שכל מקלטו
 לא חשיב ככל מקלט. יבנה אי"ש הא דלי"י שס כך דטודה
 ששמחה

המים כבר נפטרו, ואכ"מ, ובתמות דכ"ח דמלא מלא מקום. ומה אם ילוג השני להם במים של ר"ל: מדרבי קאלינא.

מכתב כג.

יום ד' כ"ח ניסן חודש דרויטק.

ודגה כבר כתבתי לו וכן בחיבור בשעת רש"י מחמת דג"ד ע"ב דמשמע דהוה טבל גמור, ובכך מחלוקת דחוקי' ור"י פ"א דתרומות ה"ב וסוף ה"ג, ומ"ס ומח"ל ול"ל ע"ד דחוקי' ד"ה, וע"ד דר"י במחלוקת. ופ"ג ה"ב ג"כ ר"ל זה, ומ"ס שם גבי תרומת השוחפין, וע"ד ה"ג ועיקר הגדר א"ס ע"י מה שפוסק זה תרומה ונקדש, נפטרו כולם, או גם הוא עלמא גדר נפטר, ותליא ג"כ א"ס הקדש של תרומה והאיסור, זה שני גדרים, ובי"ט לשיטתיהו דס"ל הקדש טעמו הוה הקדש, וכן ס"ל להרמב"ן בפ"י דב"ק במלחמות דזה שני גדרים ההקדש והפטור, וזה מחלוקת גבי הקדש לכ"ע די במחשבה אכל בפטור פליגי מח"י בתוספתא דמ"ט"ז בזה, וכן נימ' במ"ט גבי מופלא סמוך לא"י, א"ס פוסק מה"ט, בתרומות פ"א ונדע דמ"ו, ור"ל בגדר הקדש מהני מה"ט, משאי"ב גדר פטור, וזה ג"כ גדר מופלא בן י"ב דזה רק מדרבנן, וכן י"ג בלא שפירוש כלל, וכן י"ג בשפירוש שלא הוה רק שיפור דנדע דג"כ ע"כ, וזה ר"ל רק דירושלמי תרומות פ"א ונדע ור"ל להגיה, וכן הארכתי בזה דחילין דקל"ח, גבי א"ס הפריש מן מ"א תו"מ על המופקדים, א"ס זכ"ה כנס כסן הנפקד, דהחומר לא הוה אללו, אכל הוה אללו, וכן בגדר טבל של מ"ט"ס שתי בירושלים, והפריש עליהם מן מקום אחר, או להיפך, עשה אותם מע"ט על מקום אחר, א"ס קלמייטו, ועיין בירושלמי פ"ג דמ"ט"ס ה"ג, וחד בתיא נפשט שם, וכ"כ הרמב"ם ז"ל פ"ג ואכ"מ בזה, ועיין ברש"י קידושין דמ"ו ע"ב דס"ל דהוה טבל גמור, גבי מן הטקוב כו', וביבמות דפ"ט ע"ב ע"כ, וכ"כ בזה בחבורי. — גבי להאביל לבהמה, כ"כ בזה בחיבורי גבי כרש"ים דח"כ ובירושלמי תרומות פ"א, דבאמת הם מה"ט רק קדושה מדרבנן, ולכך מותר להאביל לבהמה כסן, וכן רש"י בתוספתא מה"ט, וזה ר"ל רק דירושלמי חכ' פ"ד ומ"ט"ס פ"ב ע"כ בזה, והארכתי בזה בחבורי ח"ד וד"א בזה מ"א. כסתירה דר"ש אדר"ש יעיין בתוס' יבמות דס"ו פ"ב וכ"כ ד"ל וכן דבכורים פ"א ודוס' פסחים דל"ד ס' ר"ל לכת' לבהמה, ותרומות פ"ט ר"ל לישראל בהמה, וכן נימ' דתרומת גדולין שלו מותרין גם לזר, וא"ש בכל. — גבי תרומת עמאל, הארכתי בזה, דנימ' א"ס הפרישה בתוספתא, דא"ה הוה דין ק, למשה רק דלקח, כמבואר בירושלמי תרומות ובטרים, וכן א"ס נעמאל א"ס, וזה ר"ל הגירסא פסחים ל"ג נעמאל, וכן שנה כ"ג ע"כ וא"ש, וכמ"ס בחיבורי אה"ט. — מ"ט מגדולין, א"ס קאי על קדשי מוצה שפנשה גדולין, והרבה יש להאריך בזה:

יום"ט

מכתב כד.

מ"ש בגדר תרומה לטמא כבר כתבתי בזה בחבורי, דלא מתחם דתמאלה, רק דאסור ליגע טמא בתרומה, וכשי"ט תוס' וזכ"ס דל"ג ע"כ, א"ס א"ס בתרומה לא הוכשרה כלל, מתחם בכל קדש כו', וכמו רק דוסף פירושין גבי אכנע, ע"ט ברש"י, ורק תרומה שפירוש ליטמא ולטמא במחיות דמ"ח ע"כ, שם מותר דפקע טמא הקדושה, וכמו ע"כ

שנאמרה על פי חלום, ומה ס"ד והרי בהקדש ודאי שי"ך גדר דגדר טבל מקלטו. דבתרומה ומעשרות יש לדון לפי בירושלמי ריש גדרים הוה ב"ר"ן שם, דיליף מכלל הוה"א מפיו יעשה, וא"כ בתרומה דלא מלינו האוכל תרומה יחייב משום כל יחל, גם סיפא דקרא לא שי"ך בה, אכל בהקדש איכא כל יחל כמבואר נדע דמ"ו ור"ן גדרים דמ"ו, ונ"ע הא דתורש תלם אחר דלא השיב גם לאו דכל יחל, ובירושלמי שקלים פ"ד ה"ג גבי המפריש שני שקלים ומלא שאינו חייב לאלא אחת, ובתנאים וראב"ד ה"ל שקלים פ"ג ג"כ ל"ל שאח"י לחלוק, דל"כ התקשה מהא דכל שאינו בזא"י, והנה בב"ב דקמ"ג מדרם מתוק ומר על מתוק לקני אח' וחמור, וי"ל הסברא עפ"י בירושלמי מע"ט פ"ה שטבל קרוי קודש, נמלא ע"י הפרשת תרומה מחלתה הקדושה מכל הטבל, ותלה ע"י שפריש לתרומה, ויש לע' בזה להרמב"ם פ"ג מתרומות המכיון לתרום אחד מ"י ועלתה בידו אי מס' תרומתו תרומה, והוא מתוספתא, ואח"י השיעור הקטן שעלה בידו קנה הכל ופטור הכל מטבל והרי קנה לשיעור יותר גדול, — בזה דאסור להאביל תרומה לבהמה, מתוספתא דתרומות פ"ד מה גשמה מכהן שתרם ונתנה לפני בהמתו וכו', משמע דבזה מפקיע התרומה מקדושתה:

ור"פ"י י"ל דרש"י ב"מ דמחר לכהן להאביל לבהמתו תרומה, דוקא שם בדישה שהקדמו בשבלי"ס, דא"ו אינו קדוש, כחוספתא דתרומות פ"ג ולהתוס' שם גם בכה"ג אסור, והנה ה"ר"ן פסחים פ"ג במשנה דכ"ד מפרשין חלם בתוספתא, ס"ל דאין להאביל חלם טמאה לבהמה, משום דתרומה שהיא אוכל אדם אין מאכילין לבהמה, אכל בתוס' ב"ה דכ"ו ע"כ דאין נותנה לפני כלבו משום דמלוכה בשריפה דוקא, הרי דס"ל דע"י הטומאה לא נמשכת ראו' לאדם כמו ע"י איסור אחר, והר"ן אפרש ע"כ נדעת הרא"ה דע"י טומאה לא נמשכת אסורה מתחם עמלה גבי חתיכה הראו' להתכבד, ובמ"א כתבתי מהא דירושלמי תרומות פ"ג ה"א טמא בעיטו הוה שגרימה טומאה, ברם הכא עפר הוא, א"ף שמירושלמי סוכה פ"ד שהמים מגולין פסולין משום מחשקה ישראל, מבואר דמגולה הוה בכלל משקה ולא נמשך עפר, וע"כ דשי"ך החילוק בין איסור טומאה לאיסור מגולה, דטומאה לא הוי מתחם עמלה, ובתוס' פסחים ד"ג מסתפקין אי מותר לשרוף תרומה, א"ף דפירות שביעית אסור לשרוף, ובירושלמי שביעית פ"ט משום הקדושה, וכן התרומה ה"י אי מביא ראי' לאיסור מסנהדרין דק"כ תרומות יקבנו, ובתוס' חולין דע"כ דאסור לטמא תרומה, א"ף שכבר אכלה וחינה מתקלקלת:

ברה"א דתמורה ד"א גידולי דחו' למזבח, י"ל עוד עפ"י פרש"י מעילה ד"ג, א"ין מלא פירות היינו נפן וראוי למזבח לניסוך ביין, אי"כ מקדש נפן ואח"כ גדלי עבדים. הוה גידולי דחו' למזבח. — בנדה דע"א היתה מערה מים לפסח, כתב הרמב"ם בפרי"מ עירוי המים לפסח, ונראה דר"ל לחטות מזה שאוכל עם הפסח, ואין מובן הטעם דבטי"ן על ט"ק, והא דבשר תאוס משמא, זה רק בשר, כמבואר בתנאים ס' א"ה"ט, שלא ישרבוה עם בשר הקדש, ושם נראה דגם א"ס נעשה טע"ק משמא, ובתוס' תגינה ד"כ, דאי בתרומה הוה אין המים פושין רביעי, ולתרמכים דמערה מים לפסח, חיקשי דילמא הוה בתרומה, ובמ"א כתבתי דלג פיסה במים טמאים, למ"ד טומאה משקין לטמא אחרים דרבנן, א"ס החלם שפריש טמאה מה"ט מתחם המים, דתלוי בפל גמא דר"י ור"מ בר"ש טהרות פ"ד, והבא"י מחספי תוס' מנחות דא"ס הפריש חלם ואכ"כ נחלתה קמח אחר מהמים שביעית, לא יחייב בחלה, כ"ן

שכל שם תרומה על פיו. ומשחרי שכל באכילה, הינו מחלל מעשים ע"י. וגדר חילול היינו שחלל הקדושה מזו. ומחול ע"י. ועכ"ז מהני ע"י מופלא מה"מ, ומשמע דכן גדר הפקעת תרומה, שנתק הקדושה מן כל הטבל. ומל על מה שמעריש לתרומה. [ולפ"מ] הד"ג שליט"א בספרו הנפלא ה"י מא"ס בגדר פדיון וחילול, אפשר דהיינו דנקט התשע סד"ן גבי פדיון דוקא, ובמ"א בארתי אי מע"ש מחלל דרך מקח. (ובגמ' שלנו סוכה הלשון דרך מקח, ובירושלמי שביעית פ"ח הל"ז דרך מכירה.) ובירושלמי ב"ק פ"ז מת"י רש"ל וכו' ודכותי הפודה אינו כלוקח, מילתא דרש"ל אמרה מכירה כפדיון, אמר ראו לפדות ולאכול. וי"ל דר"ל דלא נימא דאש פודה דרך מכירה הוה כלוקח קמ"ל מכירה כפדיון, וי"ל לא קבעה כיון דראוי היא לפדות ולאכול דרך פדיון, וע"כ גס דרך מקח אינו קובע, וכדך פלוגתא דתוספ"א מע"ש, דלר"י בלי ק"ש נקדש. ולר"י לא נקדש. פליגי ג"כ בתשע דמ"ט פ"ד, הפודה מע"ש ולא קרא שם ר"י אומר דיה ור"י אומר לריך לפרש, (ובר"ש שם דלר"י בענין עסקין באלו ענין.) ומהו ג"כ נראה דפדיון מע"ש והפקעת תרומה הן גדר אחד :

ב"ה דירושלמי מע"ש דשמן של מע"ש שנסרחה פקעה קדושתו. הארכתי הרבה בלשון הרמב"ם ה"י מע"ש ואין מחייבין אותו לאכול פה ששיפשה ושמן שנסרחה, אלא כיון שנפסל מאוכל אדם פקעה קדושה ממנו, משמע דרק לזה פקעה הקדושה שאין מחייב לאכול, אבל פדיון כל אישור מע"ש עליו, ובירושלמי תרומות פ"ג גבי קישות ונמאל מרה, אי לכל הדברים עשו אותן כהפק אכול, ולא בעי אי חייב משום טבל, (וברמב"ן ב"ב דל"ו י"ב) גבי שמרים של טבל מתרומה), ובמ"א ר"י כתב שקישות מרה ל"ד לשקדים שמרים שהן מין בפ"ט, וע"כ פטורין, אבל קישות מתולדה מתוקה, אלא שלא"ז סיבה נחחדש בה מרירות וע"כ חייבין, ובמ"א ב"ב דקמ"ג דרק מדרבנן עשאוה ספק אוכלין, וברמב"ם ה"י תרומות שהותרו כהניס לחוף שעין בתלתן של תרומה מפני שאינו ראוי למאכל אדם, ועכ"ז אין ישראלית לותרת לחוף ארזים (ול"ע מ"ש מהא דכריתות, כהן ספק בשמן של תרימה וכו'), ובר"ש ורא"ש פ"ד דמ"ט גבי הלחן של מע"ש דלא חיישין אי אכיל בטומאה דלא אוכל הוא, וס"ל דכהן עלמי מותר לאכול אם נעמאה ועכ"ז תרומה יצירת בהן, ולל"ע דתוספ"א דטב"י הכל מודים שמטמא טומ"א :

מ"ש ה"ג בגדר תרומה לטמא, הוא מחמת דאסור לטמא ליגע בתרומה. אחי ל"ע הא דתוס' חולין דפ"ב דהרי שם כבר נפקעה הקדושה כהו"ס מנחות, ובתוס' יבמות ד"ע ה' הקשו דקרא דמ"ס יוצא וגו' למה ל"י. ועפ"י י"ל דקרא אינ"שך דטב"י פוסל התרומה ג"כ, ולא רק דאסור ליגע, וכמו דאסור באכילה אף באופן שאינו ממאה, כהו"ס יבמות ד"ג ע"ב, יש לספק באם נגע ע"י כלים ואוכלים טמאים דמכניס במקדש כלים טמאים רק באזהרה, ועל גופו כרת, וא"כ נוגע דעל גופו באזהרה, אפשר דע"י כלים בלא כלום, ואף אם נימא דגם ע"י כלים מזהרה, אחי ל"ע ע"י אוכלין וכ"כ כמו במכניס כליה טמא למקדש דפסור גם כאן בלא כלום :

במ"ש במכתבי מחוס' ב"ה דכ"ז, היינו דנראה דפליגי על הר"ן פסחים דחלה טמאה אסור להאכילה לבהמה כ"ז דראוי לאדם, וכ"כ המ"א ר"י פסחים, ואילו תוס' לא אסרו להאכיל לבהמה, רק משום דמלוהה כשריפה, וע"כ דס"ל דתרומה עמאה לא נחשבה ראוי לאדם :

בד"ב הספק שכתבתי אי טבל שלל נטרש ממנו מעשר, נחשב טבל לתרומה מעשר, כפי החיטך מ"ט רפ"ד כ"י דטבל שנתרם ממנו מ"ג ותרו"מ, כגון שקדש ליטל תרו"מ קודם המעשר, אינו רק בלאו, ומשמע דקודם שניטל התרו"מ, אף שלא השריש פדיון המעשר חייב מ"ה, ובמ"א ח"ק

מע"ש שנסרחה בירושלמי מע"ש פ"ב. וכן תרומה, וכמ"ס הרמב"ן ז"ל במלמוס ד' פ"ג דכ"מ. אך רק הקדושה. אבל לזרים אסורה, וזה ר"ל הירושלמי שנת פ"ז. היא תרומה היא מע"ש, מה דמבואר בתוספ"א שנת דמעמאין להג"ל, וכן ס"ל להרמב"ם ז"ל בה"ל תרומות בהך דגיטין דס"ב פ"א, מוקף ל"ס ולא הוכשר, פ"ט, והך דמנחות דמ"ח ותרומות פ"ח מוקי רק בעומאת ידים, וכ"כ בזה בחיבורי, והירושלמי דתרומות ה"ן בע"א, הפירוש כך, דאף דקיי"ל דנקרא מחולל, מ"מ זה גרם לה ג"מ, דאם לא הוה תרומה לא הוה טמאה, לכן פדיון שמה עליו, משא"כ גילו, וזה אמר בעינו היא שגמרה, ר"ל מה שהיא שלם אוכל ותרומה, זה גרם שהאסר, לכן אינו שעי' זה התבטל המזילות, והארכתי בזה בחיבורי ח"א, וגי' ג"כ אם תרומה נפסלה בטב"י, אינה נקראת מחוללת, ומייב עלי' כהן עמא מ"ה, דטב"י לא באה רק ע"י קדושת תרומה, והארכתי בזה, בגדר מ"ש המורה דכל הקלוקל הוא מלד החונור לא מלד הלזרה, יע"ן פסחים דפ"ב פ"ב וכו', וכן י"ל גדר הך דפרה גבי דבילה, דעומאת מעלה אינו עושה פחיתות כדדבר, וע"ן בתוספ"א שבטות פ"ב, לא כה"כ פ' ויקרא, וכ"כ בזה בכ"מ — ומ"ש מהתוס' ב"ה, שם כן הוא המלה למשחה, כמ"ס דזה ר"ל דלקה, ור"ש שנת לא דוקא, וע"ש בתוס', וגם ג"מ אם אח"כ נעמאה כמ"ס, וגם ג"מ גבי תרומה פטורה, כיון דאפר מותר, משא"כ הי"ד דאסור, וגם ג"מ בין ישראל לכהן, והך דמע"ש פ"ב גבי כרשיניס ותוס' יבמות ס"ז ע"ב, ותלתן ר"ל כמ"ס ואכמ"ל, וע"ן בה"ל א"ה"ס פ"ד ה"י ע"ש בזה, וכ"כ בזה, וע"ן בספרי פ' קרח גבי פט"ה, ואכמ"ל :

יוסף ראזין.

מכתב כה.

כ"ה יום ד' אשור תרצ"ב ווארשא.

דברי ה"ג המ"א ר"י והממתיס הופיעו מול פני, והנה באמת הרמב"ם ז"ל בפ"ה"מ מפרש שחרס מן הענבים על הענבים ועל ה"ן, וא"כ לביה אחי במרבה במעשרות פירותיו מתוקנין, וע"כ לחלק בין אם תורס בעצמות, דאז הכל בטל לר"ה, ומשא"כ במרבה במעשרות, וכן מוכרח מהא דתוספ"א פ"ד, ופסקה הרמב"ם דנתבין לתרוס אי חס' ועלמה בידו אי חס', אינו תרומה, ומ"ש מהמרבה במעשרות, וע"כ דבעצות שאני, ואכתי ל"ע מ"ש מהא דירושלמי תרומות פ"ב, ה"י סבור שהוא חייב שתי שאין, ואינו חייב אלא אחת, אותה סאה שהוא מוסף וכו', ואח"כ בנתבין לאי חס' ועלמה בידו אחד חס', אינו תרומה, אמנם בה"ל תרומות פ"ה כתב הרמב"ם ה"י דינא בחרס ענבים על י"ן, ומ"ש ה"ג דבי"ם לשיעוריהו דהקדש עשות הקדש, בירושלמי נדרים פ"ג על כך פלוגתא דבי"ם וכו', אי מה שעמין אסורין, פליגי אי עעמא דבי"ם תמוס גדר שבעל מקלטו וכו', אי משום נדר טעות, ומבואר דלכ"ס גם בנדרים נדר טעות כח"י לא בעל מה שעמין, והנה המ"פ עמדו בהא דפסחים דמ"ו דר"א סבר ה"א"ל וחי בעי מ"ש"ל, ובערבין דכ"ג דר"א ס"ל כבי"ם בהקדש טעות, וע"פ התוספ"א דמע"ש י"ל לזאורה דס"ל בהך תנא דבמתשנה לא נקדש, וע"כ כיון דתעיקרא חלה הקביוטות לפטור, אם נשאל פ"ו ממילא נקדש ההקדש ג"כ, ובע"ן הא דמ"ר דל"ב גבי תמורה, אך אפשר דע"י קריאת שם נקבע התרומה מחדש, ובהא דפסחים י"ל דבמפרים בעומאה ל"כא גדר הקדש, מ"ש הד"ג בגדר מופלא הסמוך לא"ש, גבי תרומה, י"ע מהא דגיטין דס"ה גבי פדיון מע"ש ע"י קטנה שלא הביאה ב' שערות, ובתוס' שם דכ"ס

וכ"מ נקט סתם, דזה ג' שיטות, ר"מ ס"ל דהכל גבוה, ור"י ס"ל הכל הדיוט, ורבנן ס"ל דיש שני גדרים גבוה והדיוט, וא"ש דק דמוכה ובהדרין וקדושין ואבמ"ל בזה:

בגדר מוס' חולין דע"כ, כ"כ בזה בחיבורי ח"א כהל' מא"ס, והעיקר כמ"ש דלשיטת הכוס' זכאים ליג ע"כ דלא האיבור לטמא, רק דטמא לא יגע, וכן דעירובין דק"ד ע"כ גבי אכנט ע"ש ברש"י, וכן מ"ש הכוס' יומא מ"ד גבי משקן, וכן מ"ש במילתא פ' יתרו גבי הר' ע"ש הגיטא, ובח"כ פ' תרוע' וברמב"ם כהל' ב"חמ"ק פ"א, ורק פסור אכל אסור ואבמ"ל בזה:

בגדר ט"מ, בודאי כמ"ש, דנ"מ א"ס היתה ת"ט מעיקרא, דלא הוה דין שריפה, ובין נטמא ח"כ, וכ"כ בספרי ח"ו בזה, וא"ש הכל, דבאמת זה מזה כמבואר בגמ', ולא כס"ד ברש"י ואבמ"ל, ולכן נקט ואמאי קרי ל"י ש"ש, אף דזה משנה בשביעית וחלה, רק דשם ר"ל ט"ט מעיקרא, דהטבל עמא, וכאן ר"ל ח"כ, וזה ג"כ המחלוקת א"ס מותר לתרום מן הסעוד על הטמא, ר"ח ורבנן בתרומות וחלה, ועיין ב"ק, ממחמת דאסור להפיקע מזה של שריפה, ועיין בזה דפליגי הרמב"ם והראב"ד בהל' תרומות פ"ה ה"ג ופ"ו ה"א ובהל' מעשרות פ"ו ה"ב ובירושמי' שם ואבמ"ל בזה, ואקלר:

יוסף ראזין.

מכתב כז.

ב"ה ד' בהר תרצ"ב ווארשא.

דבריו הד"ג שליט"א המאירים והמשמחים, הופיעו מול פני, והנה הכתיב בירושלמי מע"ש שמן של מע"ש שנסרס וכו', ל"ב כיון דקתני אין מחייבין לאכול לא פת שעיפשה וכו' ולא לשתות וכו', מ"ש שמן שנסרס דכתיב, וא"ס ר"ל אי הוהר לגמרי, וכדעת הרמב"ן ב"מ גבי תרומה, וא"ש הא דכתיב עוד גבי שביעית, ואף דגם לנבי שביעית קתני בתוספתא שביעית וירושלמי שם פ"ח, דא"ל לאכול פת שעיפשה, אכתי אמאי לא כתיב זה גבי פת ואיך, ודוחק לומר עוד, דכתיב גבי סיכה א"ס מחייבין אוהו לסוך בשמן שנסרס, אי דמי לאכילה ושת"י, וגם מה בין שביעית למע"ש גבי סיכה, והנה גבי חמץ שחרבו ונפסל מאכילת כלב דמוהר להשתותו כ' הרא"ש פסחים פ"ב דלאכלו אסור, דלחשבי' באכילתו, וא"כ אפשר דהרמב"ן ב"מ דנקט דמוהר לגלדאי ולכושא דגמלי, הוא דוקא, אבל לאכול לור לא, ובשעת בירושלמי הוא דוקא בשמן אי הוהר לזר לסיכה, ולשון הרמב"ם כהל' מע"ש אין מחייבין אוהו לאכול פת שעיפשה וכו', אלא כיון שנפסל מאוכל אדם פקעה קדושה ממנו, ומשמע דהא דא"ל לאכול היא מחמת שפקעה הקדושה, וגם דרק לזה לחוד פקעה, ובהל' שמיטה כ' דא"ל לאכול תבשיל שנפסד והפת שעיפשה, דדרך שתינו אוכל בתרומה ומעשר, (והא דתרומה היא בתוספתא תרומות פ"ט), ונ"ע אף ירש הירושלמי, והך פלוגתא דר' דוסא ורבנן עניות פ"ג ותוספתא תרומות הובא בירושלמי שם גבי קביעת ירק אי מותר לזרים, היינו הקלוות כמ"ש בפיה"מ שם, ובפ"י הראב"ד שם דמיידי דהשליכן, ונ"ד להך קביעת ירק דתוספתא פ"ג, דהתם ירק שנחטף אח"כ:

וּמ"ש הד"ג בזה דפסחים דע"ו דעפרא בעלמא הוא דאין מקבל טומאה, בגדר תרומה הנה בתוספתא תרומות פ"ט תרומה שנפסלה מלאכול אדם וכו', מטמא טו"א וסורפין אותה, משמע דא"ס לא נטמאה אין שורפין, וכיון דאין הטומאה מחמת התרומה, דפקע לזרה התרומה ואמאי ישרף והרי דומה להא בירושלמי מע"ש דלקח בתשומת מע"ש תרומה ונטמאה בעכו"מ, א"ס יכול לפדות המע"ש, כיון דאין הטומאה

טמאה

פירן עפ"י קטיף הכוס' יבמות דפ"ו דיה מה תרומה, על פירש"י, וכן מ"ן כס' ירשע יעקב יבמות שם. מרדכי קאלינא.

מכתב כו.

עפ"י ד' אייר תרצ"ב דווינסק.

והנה בגדר תרומה שנסרס כ"כ לו דהרמב"ן ב"מ פ"ג ס"ל דמוהר לזרים, על הך דב"מ דל"ח, והך דפסחים דע"ו ע"כ דמבואר שם דהוה עפרא, אף בלחמ' ר"ל דאין מקבל טומאה, בגדר תרומה יעין ברמב"ם כהל' טמ"א, ובאמת פליגי בזה הר' תנאי דדמיה ע"כ פסחים, ועיין חלה פ"ד גבי דמאי ובירושלמי שם ופיה"מ פ"א דחלה ה"ה, דלכאורה מבואר להיפך רק ר"ל כך, דזה ס"ל דא"ס נפסל מאוכל אדם סתם אין מקבל טומאה, רק א"ס מיבב עליו, ועיין פ"ה פ"ה וברמב"ם בזה, פ"ג ופ"ב, ועיין נדה ד"ג ע"כ א"ס בתרומה י"ל דא"ל מחשבה כמו בהך דב"ב דל"ו, ואמר בפסחים דהוה עפרא ופקעה הלורה של חמץ ושל תרומה, וזה ר"ל הרמב"ם כהל' חמץ, שאין לזרמו ניכרת, ויראה מ"ש שם בחיבורי, וכן ר"ל בהך דנויר ד"ג גבי גלל, ר"ל ג"כ דאין עליו שם נבלת עוף טהור, דיש דוקא לזרה, ולא כמ"ש הכוס' דנפסל לכלב, רק דכך, דגבי בליעה לריך ע"כ של עוף טהור, וע"י דהוה גלל בטל ממנו שם הפרטי ורק כלל סיך בו, ועיין בירושלמי מע"ש פ"ב גבי חמץ של מע"ש, דפקע בקדושה משא"כ שביעית, מחמת דשביעית נוהגת במאכל בהמה, ועיין בתוספתא תרומות פ"ח גבי שמילי בללים לאחר ג' שנים, וכן דרין דס"ל להרמב"ם גבי שרץ שנסרס דלאיסור לוקא, כהל' מא"ס, אבל בטומאה ס"ל דרק אסמכתא הך דגדה דכ"ו, ומשום דמלקות נוהג בסוג שרץ, משא"כ טומאה, רק בפרט ח' שרצים, וזה בטלה הלורה הפרטית, וכן גבי כסיה לאחר שכסה ונחגלה פטור, וכן באדם מה לאחר שנשרף ס"ל להירושלמי והכוס' דלענין האל מדרבנן, אבל לגמט מה"מ, וכן למשא, מחמת דהלך רק לזרה, אדם, משא"כ במוע' ומשא אף פ"ג ואבמ"ל, וכן דקין של מ"ש הכוס' מנחות דסיט ות"י יומא, זה רק קדושת תרומה ומע"ש, וסיכה של קדושה אסור מה"מ, ושל איסור רק מדרבנן, וזה ר"ל הכוס' יומא דע"ו ואבמ"ל:

בגדר פדיון מע"ש, כ"כ דזה תליא א"ס ממון גבוה או ממון הדיוט, ולכך לא הביא הרמב"ם ז"ל כהל' מע"ש פ"ד, ע"ס קין בלוחו; ענין, ור"י לשיטתו דס"ל ממון הדיוט, ור"י יעון בירושלמי פ"ו דפיה"מ ומע"ש וספרי פ' נשא, ועיין בפ"ד מהל' מע"ש הכ"א ע"ש בזה, ואבמ"ל: **בגדר** הך דגטין דסיה, הנה בח"כ פ' אמור ופ' בחוקות מרבה שם בן ט', ודוחק לומר כריב"י בנדל דמ"ו וקדושין, ועיין רש"י קדושין דפ"ב, וס"ל כמ"ד בירושלמי קדושין ויבמות דלמפרט נקשה גדול, אף בלחמ' ס"ל כשיטה הרמב"ם גבי ש"מ, דלחייב קרבן מהני אף בן ט', ואף דשם מחמת ב"חא, כמבואר סנהדרין סיט וט"ב, מ"מ כאן ס"ל גבי פטויות וזה ג"כ מה"מ, ועיין סוכה דמ"ב ותוס' וכ"מ בזה, וסנהדרין דס"ח ע"כ בתוס' ובירושלמי מע"ש, וכן ס"ל להרמב"ם כהל' ט"מ גבי מדורות טכוס, וגבי מע"ש י"ש גדר פדיון וקדושה, למ"ד ממון גבוה, וקונן בגדר ממון סתם, ולכך ס"ל לירוש' דמהני הנהגת במע"ש, למ"ד אין נמכה, וכן ס"ל להרמב"ם כהל' פ"א דמע"ש, רק מ"מ שיה' שנו לגמרי לענין חומש לא ס"ל לגמ' דילן, בקדושין דגיב ע"כ פ"ט בזה, ובאמת כפ"ו דתרומות ה"ה פליגי בזה ר"מ ורבנן, דלגבי ממון די בקרקע, דמע"ש רק האיסור והקדושה לא פקע, יע"ש בירושלמי בזה, והרבה י"ש להאריך בזה, כי כ"מ נקט מחלוקת ר"מ ור"י גבי מע"ש א"ס ממון גבוה,

מחמת המע"ש. וגם לשיטת הרמב"ן דמוטר לזרים. אמאי
 יהי אסור לשרוף אם לא נעמאה. ומה גם לספק התוס'
 פסחים ד"ג דיהא מותר לשרוף תרומה טהורה. וגירסת
 הגר"א ז"ל ושורפה עם הטמאה. ובמ"א הארכתה בהא דירושלמי
 תרומות פ"ג גבי קישות דבעי אי מטמא עורא. ואי שורפין
 אותה בטומאה :

רמ"ש הדריג שליט"א בהא דגדה ד"ג עולשין שורען מתחלה
 לבהמה אם זה דוקא בעולשין. הרמב"ן בביב ד"פ
 מפרש מ"ש הרשב"ס סס. עד שיקלינהו למאכל דבורים.
 דהיינו קודם שיהא עם הדבש וכו'. עכ"ל. ובגמ' סס ל"ג אלא
 לאזוזן שתי חלות. ונסתפק בשמ"ק אי דוקא בשהוקלו קודם
 שיהא הדבש. וברמ"ה ז"ל דמסת דעתי מייניהו. ולא מטמא
 משום אוכל אדם אלא המיוחד לאדם. ובשמ"ק בשם הראב"ד
 ז"ל דלרבא גם השתי חלות אוכלא גינהו. והא דהרמב"ס ה"ג
 תרומות המתוספתא דהלחן של תרומה שחפה בה בת כהן.
 אין בת ישראל רשאי לחוף אחרי'. אבל נוגעת טערה בשערה.
 ומוכת דרק בעוד התרומה על גוף הכהן מותרת לזה. וא"כ
 גם הא דכהן שסך שמן של תרומה מביא בן בתו ישראל
 ומתענג עליו. דוקא בכה"ג. אבל אם ניטל השמן ממנו. שוב
 אסור לזה. וז"ע בתוס' מנחות ס"ט ותו' יומא דפ"א. דלמדו
 לכהן שאכל תרומה והקיא. דכיון דעמה אינה בגוף הכהן.
 דמי לתלחן שאין ישראלית חופה אחר כהנת. ובתוספתא דמאי
 פ"א. גוי שנתן שמן ע"ג הטבולא של שיש להתענג עליו.
 משעמד מותר לישראל לישב עליו. והמה במל"מ דגם בודאי
 יהא מותר כמו בתרומה. וזוהו א"ש. (ואמנם מהא דכריתות
 דפרק מ"ג שנטל משמן המשחה שעל ראשו וכו'. משמע
 דלחן חילוק) :

מ"ש הו"ג בעלונתא דפודה מע"ש ולא קרא שם. דתליא
 אי מע"ש ממון גבוה. והנה בתוספתא דמע"ש בלא
 קרא שם אי קדשו גם דמע"ש לר"י קדשו כמבואר פ"ד
 וא"כ גם בפדיון כן. והא דמ"ב הכ"מ בדעת הרמב"ס פ"ד
 ממע"ש ס"ג. דלומר לפדות מע"ש נתייב מפאת אמירה לנבזה
 למיד ממון גבוה. לכאורה משמע כן בירושלמי מע"ש. גבי
 אם יכול להוסיף על דמיו. דתליא אי ממון הדיוט או גבוה.
 אבל הרמב"ס ס"ל דלא קדוש מה שהותר על דמיו. ויל"ע
 אי חילל על פירות אחרות של אותו המין דמהני להרמב"ס.
 אם זה ג"כ הוי אמירה לנבזה. או דוקא בפדיון ע"י מעות
 נחשב ריוח לנבזה. ובערבין דכ"ו דחומשא רוחא דבע"כ
 במע"ש. ובפ"י הראב"ד ת"כ פ' בחוקותי. איש להוליא את
 הקטן שאינו יכול להקדים ולא להוליא מיד הקדש. לא לעשר
 ולא לחלל קדושת מעשר. וכן הוא לשון הר"ש משאנן סס.
 ומשמע דס"ל דגדר פדיון אף בהקדש הוא להוליא מהקדש.
 ובתוס' ר"ד שבת דקמ"ד דחילול הקדש ומע"ש אסור בשבת
 משום מתקן. וזוהו מובן הא דהקדש אין מוסיפין חומש על
 הקדש שני. ובמע"ש מוסיפין. ועמדו זוה החובי' בימ דג"ד.
 משום דהקדש דרק המקדש מוסיף חומש. ופדיון לא נחשב
 למקדש. משא"כ מע"ש דאין תלוי במקדש אלא שיהא שלו.
 ובז"ב דס"ט קריא רחמנא מעשרו וכו'. דהתם תלוי רק במה
 שהוא שלו. — בגדר מטמא תרומה. אם מחמת החילול או
 הנגיעה בעלמה אסורה. כפי' הר"ש משאנן ת"כ פ' אמור.
 באכלס פרט לזרע ולטמא. דדוקא האוכל בטומאה חייב
 ולא המטמא את התרומה. וכן פרט לזרע דהשתא מחללה
 סהרי גידולי' תולין. עכ"ל ולפי"ז י"ל דהן שני גדרים. זרע
 מחלל. ומטמא היינו הנגיעה אף בלי חילול :
מרדכי קארינא

לבהמה. לאוכל אדם של שביעית אין מאכלין לבהמה. ואלן
 מאי. זה ר"ל בירושלמי שם במע"ש. ועיין בירושלמי פ"ז
 דשביעית דמספ"ל אם בשל בהמה יש גדר קדושה. או רק
 איסור. ואם שייך זוה לאללה ולא להפסד. ועיין בפ"ט ה"ג
 ובתרומות פ"ט גבי תלתן בעץ שלו. עיי"ש בירושלמי אם
 מטעם ספיחין או מטעם ציטור. וכן גבי תבן. וזה ר"ל
 הירושלמי במע"ש. דשביעית הוה קדוש ג"כ. כיון דמתחלה
 ראוי לאדם. ובהא במחשבה. כמ"ש במכתבי לשיטת הרמב"ס ז"ל.
 ועיין במה דפליגי הרמב"ס והראב"ד בך דשבת בה"י עמ"א
 פ"א ובכרות דל"ט ובירושלמי תרומות פ"א אם נעשה כובל.
 או דהוה ביטל מחשבהו לאוכל אדם פ"ט זוה. ובמה דפליגי
 שני לשונות ברא"י תולין דקב"א ע"א גבי אם מהני ביטול
 המליאות באיסור. או רק דבר שבא ע"י אדם. ועיין במ"ס
 התוס' וזמ"ס דפ"ו גבי הך מושבא דעלמות. דאם השליחן
 מבטל הכשר לפניו ומהני. אף שם ר"ל דנעשה כעגס ובעלה
 הקדושה. ועיין בך דעדות פ"ד גבי כך בשמן דמחלק בין
 טמא מתחלה. ובין טהור ואח"כ נטמא. ועיי"ש דפליגי ב"ש
 ז"ה. ובירושלמי דבעל על הגוף. בכריתות ובפירוש הרמב"ס
 ובחולין דכ"ז ע"ב גבי השקה לא מחלק כן ע"ש. והרבה יש
 להאריך אם אמרינן גדר איסור חובטו. עכ"ל כל דבר
 שהאיסור רק לפרטים. כמו תרומה וקדשים. יש כזה גדר
 ביטול. וזה רק איסור גבירא ונתבטל המליאות. רק במקום
 שיש מלוא אי"י. וגדר אין זריעה לתרומה והקדש בפסחים
 דל"ד ע"ב וברא"י ל"ד ע"א גבי חטין ששלקן טמאות. דמבטל
 מגדר אוכל ולא מטמא. ע"ש זוה. משום דעל זר ליכא מלוא
 שריפה. וכמו שכתב הרמב"ס ז"ל בה"י מעשיק פ"ח ה"ד
 עקב אכילה. ר"ל בין זמן לאחר אכילה וקודם שריפה. כמו
 ל"ג ג' או לאחר עה"ש קודם האיר המזרח או מהני גדר
 ביטול המליאות אבל קודם או אח"כ לא מהני. גדר דברי הרב
 דתמורה דכ"ה וב"ב דפ"ד וב"ק ק"י וזמ"ס דע"ד וכ"מ.
 ותוס' ב"ק דע"ו גדר אין זריעה. ובאמת הך דתולין קב"א.
 י"ל דתליא אם יש דימוי באיבורין. ועיין במנחות ד"מ ע"ב
 גבי לזית. והרבה יש להאריך זוה. כמו ב"ק בעריבה כגופו
 של עריבה. בירושלמי פסחים סס ואכמ"ל. ובהך דר"ד שם רק
 תרומה דאין בה קדושה ורק איסור. וכמש"כ זוה בחיבורי.
 משא"כ גדר קדושה וכל היכי דאיתא כו' יעיי"ש בירושלמי
 וברמב"ס זוה. ובתוספתא דמאי פ"ד ושביעית פ"ד. ורא"י
 לגירסת רמב"ס בתרומות גבי קביה. ובחלה פ"ד גבי אסתפניני
 ואכמ"ל. ובחיבורי בה"י מא"ס ובה"י מע"ש כהנתי' זוה.
 ואכ"מ. ועיין בתוס' מנחות דס"ט דלאכילה איסור לא בעי
 מחשבה. ובהך דכריתות ד"ד ע"ב דלר"ך קרא לדס כיסוי דלא
 הוה כמו עפר. אף שם הדין קך. גבי טומאה עב"י. עיקר
 הגדר מחמת הך מחלוקת דר"מ ורבנן צטב"י דאין עב"י
 בקרא טמא. ובהך מחלוקת חלה פ"ג ר"י ור"ל נאך ורש"י
 תולין דקב"א. ובחיבורי הארכתי זוה. ד"ל דעמא אם אכל
 תרומה טמאה שנפסלה צטב"י חייב מיחא :

יוסף ראזין

מכתב כמ.

ביה עשיק בחוקתי תרצ"ב וארישא

מכתב הוד גאווו שליט"א קבלתי. והנה בת"כ פ' אמור
 מסלת את החטים כ"ש רזזה וכו'. ת"ל הוא הרי
 הוא דקדשה וכו' וכתב הראב"ד ז"ל ואינו מושע להפסד
 תרומה. אע"פ כי המורסו והקמח יאכיל לבהמתו כמו הכרשיין.
 וכ"כ הר"ש משאנן. הרי דס"ל דמותר להאכיל לבהמתו אין
 אינו יכול לאוכלו. אף דלא פקעה הקדושה. והא דהקן
 בתרומות. דלא יאבד השאר. ר"ל דאין דיו תולין. אבל עכ"ס
 מאכיל

מכתב כה.

יום ב' י"ז ניסן תרצ"ב דרוינסק.

גדר סם עיפשה ושמן שנאמרה שם ר"ל אם מותר להאכילה

וי"ח נבי גרעינין. ובעי"מ תרומות ס"ל כמו בה"י טומ"א. ועיין בתוספתא תרומות ותוספתא סב"י ועוקלין. וז"ל דהך תרומות ר"ל קודם שנתקן לכהן. ולכך גבי מסלת מבווא בירושלמי שם דרק בנוטמדין על תרומתן. ור"ל דמיירי שתרם יותר משיעור. וזו בהיפך של שיעור יש לו רשות לבטלו. ובקט מהם הקדושה. והרבה יש להאריך גבי גרעינין. ועיין בתוספתא תרומות פ"י גבי אחרונ. והנה קליפי אחרונ מבווא בסוכה דל"ה דאסור להפסידין. והרבה יש להאריך דבשיטת החוס' והרא"ש ברכות דל"ו פ"ג גבי גרעינין. ובאמת המעיין ברא"ש יראה דכוונה אחרת. דבאמת הא בערלה מבווא דברצעי שרי. ואיך רק בערלה. וכמו טעם הירושלמי בפ"ג דערלה סמוך לפירו. אך הגירסא שלנו בברכות חייבין. ואם מחמת הך את הוה רק איסור בלבד. כמ"ש החוס' ב"ק דק"א. ובתמב"ס בה"י מא"ס גבי בילת טמאה וגבי יולא מן הטמא. וכן ס"ל לרש"י ז"ל דלא כחוס' אך בברכות גרס חייבין. ואיך ז"ל דהוה פרי היכי דבאין לאכילה. קן ר"ל החוס' והרא"ש. וכן גבי עוקלין בתרומות פ"א טבש הני די המבווארין בעוקלין פ"א מ"ו. וזה ר"ל הירושלמי תרומות סוף ה"ג בתוספתא קאי אעוקלין. וזה ר"ל דתרות ותרומה ר"ל גבי מלטרף. וגבי תרומה רק הני דמובלעות באוכל. ועיין בתוספתא סב"י פ"ג דרק אש חלאן בפהח תות ע"ש בזה. ואכ"מ עכ"פ עיקר הגדר דנבי תרומה ע"י מעשה בודאי פקע הקדושה אש איין ראוי. אבל לא ממילא כמו נסרת. וזה ר"ל הירושלמי דאין לו מהירין לא מהני ציטול של האדם. וכן ר"ל גבי גיזה. בכה דערלה פ"ג. ופ"ס שם. ולא כהרמב"ם בה"י בכורות. ואדרבה דבר דאין לו פדיון לא בטל כלל. וכל היכי דאיחא בני גוז דרחמנא קן שיטת הרמב"ם ז"ל. והספרי ר"ל מ"ש הרמב"ם ספיב מה"י תמידין גבי דסן :

יוסף.

מכתב ל"א.

ב"ה יום א' אס"ח של שבועות תרצ"ב אסחאצק

והנה גבי פת שעיפסה ותבשיל שעברה לורתו. מבווא בברכות דמ ע"ב שמנכך שכל הכי דמה שאינו חייב לאכול בתרומה ומע"ש. גם ברכתו המיוחדת נפקע ממנו. משום דלורת הפת והפרי בטלה. ומזה ראוי למ"ש הד"ג יחי' דלורת התרומה פקע. ובברכות דל"ח גבי דובשא ופ"דמא של תמרי. ג"כ מבווא דמה דלא מברכין עלי' בפי"ע נחשב מאגד התרומה דלאו במילתי קאי. וגם ופסחים דכ"ד ע"ב דזיעה בעלמא הוא. והרמב"ם בה"י תרומות כתב עבר וטעם האוכל משקה. הכי זה שיתאו ומה ר"ל חיוב. או היפך. והנה גבי ברה מבווא בש"ע או"ח ס"י ר"ד ובש"ע הרב מלאדי ז"ל שם דהיינו נתקלקל מטעם. (אבל אש נתקלקל לגמרי אין מברכין עליו כלל.) וז"ל דגם גבי תרומה ומע"ש משנתקלקל מטעם אי"ל לאוכלו. ולא כהרמב"ם ז"ל. בה"י מע"ש דפת שעיפסה היינו שנפסל מאוכל אדם. ומבווא קן מדברי הר"ש שביעית פ"ח מ"ב. דנתקלקל לורתו היינו שעברה לילה אחת. וכן נראה מהתוספתא תרומות פ"ט. דנבי שדרט לאכול נקט הפת שעיפסה. וגבי טו"א. תרומה שנפסלה מלאכול לאדם. ובפסחים דמ"ו הפת שעיפסה ונפסלה מלאכול לאדם. ועפי"מ מ"ש הד"ג שלימ"א בטעם הנמ' שם דשפירא בעלמא הוא. דר"ל שבעל לורת התרומה. אי"כ גם בלא נפסלה לאדם. משעיפסה י"א מותר לעמאה. אמנם להמבווא בת"כ ע' אמור גבי מסלת. הכי הוא בקדושה. גם כפח שעיפסה אשך דלא נפקע הקדושה. ועכ"ז אי"ל לאכול. ובאמת בתמב"ס בה"י תרומות גבי מסלת כתב. לא יעליך השאר חסני שהוא ראוי לאכילה. ולא זכיתי להבין מ"ש הד"ג יחי' דנבי תרומה פ"י

מאכיל הכל לבהמתו. וא"כ גם בתמ"ש וגם בשביעית מותר להאכיל לבהמתו. כמו דמותר בתרומה אף דלא פקעה הקדושה. ודברי הרמב"ם דאי"ל לאכול פת שעיפסה של מע"ש משום דפקעה הקדושה. ל"ע מהר"כ. ואולי מחלק דוקא בתרומה גלי קרא לחמו. משא"כ מע"ש למ"ד מומן גבוה. ובה"ס זכחה דניו דמותר למטע בלכילת תרומה משום למשחה. וגם לדברי כרשינין ומלקן קל תרומה ממע"ש. במשנה דמע"ש פ"ב. (ולפי"מ להרי"מ שם בפלוגתא דר"ש ורבנן מהירושלמי. אשפר דפליגי אי פקעה הקדושה של מע"ש ע"י סיכה. כמו בתרומה. ובמ"ל ה"י תרומות פ"א האריך בביאור הפיה"מ):

וּבְרֵאוֹת יבמות דעי"ג דלהאכיל מע"ש לבהמה למ"ד מומן הדיוט אסור מדרבנן. ולמ"ד מומן גבוה מה"ס. ובשביעית אש הלכה הבהמה תחת חאנה אי"ל לגרשה אשפר דקיל. ואף דבתוספתא תרומות פ"י דטבל ומע"ש והקדש שלא נפדו. די"ס בתרומה גבי גרעינין ושם פ"ד וירושלמי פ"א בחורס שמן אש מפרים ע"ל הגרעינים. ובתמב"ס בה"י מעשר פ"ז. ומע"ש פ"ג ולגבי מע"ש ד"ס חלוק ב"ב דף ל"ד. עכ"ז לסלת יולקב יותר מהשיעור אשפר דתמור מע"ש מתרומה. ובת"י תשב"ץ ח"ג ס"י ל"ז דן דהנכס שלא הסריח בשר הקודש דליד לאכרים שלאין. ורק שלא יאמרו שלחן די מבווא. ואשפר שפסול משום בע"מ. והאריך בזה. וג"מ ג"כ להא דיומא דל"ח. הללו פתן מהעפשת. ואולי זה ר"ל הספרי פ' קרח שאף שאין ראוי לאכילה יתנהג בקדושה. ובת"י תרומות גבי עלמות קדשים. כתב. היינו עלמות דחיו קלת לאכילה. ומשום נותר ומשמע דרק לאו דמותר בקדשים ליכא. והא דתוספתא קדשים שלא נפדו דיין בתרומה במה שלא ראוי לאכילה. יש לחלק בין קדושה דמיס לקה"ג. ובהא דביב גבי שמרים של הקדש לפירוש הרשב"ם. אמנם בשמ"ק הובא דעת ראשונים ז"ל להיפך. דקד"מ תמור משום הממון שבהם. ובירושלמי תרומות גבי הרכינה ומילה נקדש. ל"ש אלא בקדשים שיש להן מתירין. ור"ל פדיון. והא דחולין דקל"ט דקד"מ כיון דמדדו פקעו להו קדושיהו. ופי' דהשכ"ח דק"ד אינו רק שיעיבד ממון מהני יאוש הנוצר. אבל בקה"ג גלי קרא דלא מהני יאוש. ויל"ע בתמ"ש אש הרכינה ומילה אי דמי לתרומה או לקודש. ואשפר תלוי אי מומן הדיוט או גבוה. והרמ"ה ב"ב דפ"ז מפרס משום יאוש בעלים. אבל גבי תרומה דגבוה הוא ומאן מיי"ש. ונראה דמפרס כרשב"ם. דמשנתנו מיירי ביד ישראל. ובי"ל כהא דרמב"ם ה"ל ע"ז סוף פ"ד דתרומות בעודן ביד ישראל הן נכסי שמים. אמנם מהרשב"ם מבווא הטעם דלאיסור לא מהני יאוש. ויל"ע ויש להפק בתרומה דמותר לסלת ע"ש רוה. ולהר"ש והראב"ד מאכיל הקמח לבהמתו. מה יעשה בחלה של פיה שגלטרפו סובין ומורקן. דרוב עניים ג"כ אין אוכלין יך. כתום שנת דעי"ד **מדדכי קאלינא.**

מכתב ל"ב.

ב"ה יום ה' כ"ז אייר תרצ"ב דוינסק.

והנה כ"כ בק"מ. דנבי תרומה מהני אש בטלו בכוונה. כיון דזה רק דין פטוי אשר רק להניס שרי. וכן גבי עלמות קדשים. ולא פטוי גבי איסור של הא דחולין דק"א. וזה שיטת רש"י פסחים דליד פ"א גבי שלקתא ומאיסתא. אבל בלא טרחא לא פקע הקדושה וכמו דמבווא בנדרים דני"ט טרח דוקא. וכן נ"מ גבי זרעים עי"ש דע"ו. דוקא זרען בטונה. והארכתי בזה מהך דמעשרות פ"ה גבי כללים שהשירו עי"ש בפי"מ בזה. דשם מאלוה"ס. וכן הך דביק דס"ו. דאש נימא שיטי הוה מילתא חדא. לא מהני מה שחיבין לקרקע כיון דנעשה פנים חדשות. עיין במה דהרמב"ם בספר עלמו מפ"א בה"י תרומות לפיה בה"י טומ"ה היינו

גבי שטר. מבוחר במוספתא מע"ש פ"ג. וכן מריחא ופי"ט
 ט"ז, אך י"ל דק"י אמצ"ש, ועיין בירושלמי פ"ח גבי שבת,
 ובמב"ס כחזקת רשב"י, וכל' נה"י פומ"א, אך בהראש"ד דהוה
 כמו נחבד לקדירה, ועיין מה ד"ג וזכ"ת. — בגדר אחרון
 בשביעית. אף דלולין צמר לקיפה, רק איסור, לא קדושה,
 מבוחר בירושלמי פ"ה ה"ב דמשטרות, ע"ש :
 יוסף ראזין.

מכתב לנ.

ביה יום ג' בהצלותן תרצ"ב אסחאק.

כ"ק וכי' והנה בגדר שמן של מע"ש שספרת פקפה קדושתו.
 י"ל דזה ג"כ טעמא דאחרון סרוח פסול, סוכה דל"ז.
 משום דפקטה לורת האחרון. וגם הקדושה דחלה על הד'
 מיניס מבוחר ברש"י שם דל"ז ע"כ. לא חלה על סרות,
 ואחרון בוסר דחכמים מכשירין. י"ל משום דלדידהו גס
 במשטרות חייב בקומס. ומבוחר בירושלמי שם ובמשטרות
 פ"א. דכל שהוה כשר ללולב ללולב צמחשרות אמנס בנמ'
 דירן שם אב"י ס"ל דל"ג ר"י מיקרי פרי. ולא נמ' דירן דחלא'
 חי ראוי לזרוע. ופ"כ מה שאינו חייב במשטרות פסול ללולב
 דברי לא הוי פרי. אבל אב"י ס"ל טעמא דר"ש משום דבעין
 שיהא ראוי לזרוע בעלמ. ופי"כ לא שייך זה באחרון. ויש
 לעיין בחומ' שם דל"א ע"כ בזה, אבל מדברי הרמב"ם ה"י
 מעשר פ"ג משמע דהכל שיפור אהו, ומה דהוה אוכל בקומט.
 מיקרי פרי. וגם ראוי לזרעה, ול"ט. וגבי טורח בודאי לר"ש
 ג"כ בוסר של אחרון הוי אוכל. דאינו תלוי בפרי. וגבי פדיון
 רבתי דאמר בירושלמי ערלה. פרי טודה, ולא בוסר. לכ"ט
 דינו כמעשר. דכ"ר למדים ממע"ש. מבוחר בירושלמי טאה
 ומע"ש וקדושין ד"ב. והנה בפירש"י סוכה, סרוח היינו ריחו
 רע. ואף ש"ן שריחו רע מברכין עליו בפה"ג. ומבוחר ב"ב
 דל"ז פ"ב. ורק לנסכים וקידוש פסול משום הקריבהו כ"א
 לפתחך כמ"ש ברשב"ם ידמב"ן ז"ל סוכה במלחמות חולק על
 הדעה"מ דפוסל אחרון היבש משום הקריבהו לפתחך. מהא
 דקבואו עכברים, ובפעם אחרון כבוס ומבושל פסול. הארמתי
 ע"פ דברי הרמב"ן ג"כ ורש"י שם ור"ן פאח"ס. דעמס י"ן
 מבושל פסול לנסכים. משום שינוי, כמו גפן שהדלה ע"ג
 חאינה. ואחרון כיון דשארזו כמין בר"י אחרת פסול. וברש"י
 סוכה דומה לכושי פסול משום דמיה. ע"כ גם מבושל פסול.
 ויש לספק באחרון שהדלה ע"ג חאינה. דהא בבטרות ד"ז
 זה נשתנה ריחו וכו' ובודאי גם אחרון נשתנה ריחו. וברבינו
 גרשום ז"ל שם כתב. ד"ן הוה שיטי. משום דשיטו ריח פסול
 אבל פשקן דלא שבה לן קדוש וריחו רע פסול כמו בנסכים
 והרמב"ם כהל' שבה לן קדוש וריחו רע פסול כמו בנסכים
 ואח"כ כחז. דבריו חוזק מקדשין עליו. ומשמע דגם בנסכים
 ס"ל דכשר. ובה"י איסורא לא חכיר דין ריחו חזק :

מ"ש ה"ג י"ח דאחרון בשביעית אף דלולין צמר לקיפה
 רק איסור. לא קדושה, ע"פ בירושלמי פ"ה דמשטרות.
 הנה עפ"י מדוקדק לטון החומ' פאח"ס דל"א ע"כ דבשל
 ע"ש מ"יר. ומה ש"ס ב"ק, דין שביעית לענין סמורה ושאר
 דינים לפי שגלגש בשביעית. ולא כתבו קדושת שביעית. כמו בחומ'
 ר"ה ד"ב ע"כ גבי מהנה שביעית בשמינית. דקדושת שביעית
 טהנת בהם וכו'. דביקק של ששית נהי דלולין צמר לקיפה
 אין זו קדושה. וא"כ צהא דבטרות ד"ב בהמה שביעית
 פטורה מהבטרה. של ידק ואחרון שביעית טאה חייבת,
 ומונה בעירסם הרמב"ם הלכה ולא לסמורה, אמנס ברמ"ש
 כ"י שמיטה פ"ד. ואם לא בלא לשונת המשטרות אלא בלא
 ר"ה וכו'. פירות האילן חולקין לטון בקדושת שביעית.
 ולבירושלמי דגבי קדושת שביעית הל"א כמב"ן ולא פליג פרי

מעשה בודאי פקע הקדושה אם אינו ראוי. אבל לא ממילא
 כמו נסרה. דהיי מפורש בח"כ דהוה בקדושה. ואף להירושלמי
 תרומות דמזמ"דו על תרומתו. או כאן בשני שובט ואין בשני
 רשב. פכ"פ שמעינן דאף בלופן דלא פקעה הקדושה ח"ל
 לאכול וע"כ לחלק בין תרומה למע"ש. משום קרא דלחמו.
 או משום למשחה. וא"כ אפשר דבתרומה מודה הרמב"ם דגם
 בנחלקל משע ח"ל לאכול. אבל מהא דמוספתא דתרומות
 ובירושלמי דמע"ש ח"ל לשחות י"ן בשמרו. ולא נקט כהנמ'
 בצרכות. י"ן והקריס. דהיינו החמין משע. משמע משום דלא
 פקע לורת התרומה. דחומ' ג"כ קדוש בתרומה. חייב לשחות.
 וי"ן בשמרו. אף דהוה י"ן גבי קידוש. מבוחר ב"ב דל"ז. ר"ל
 דמוטר לבין הי"ן אף שיאבד השמרים :

כ"ה דגרעינן של המרים דסותר עלמו הרמב"ם ז"ל. יש
 לעיין ע"ד מהא דשבת דכ"ט ודקמ"ג גבי גרעיני
 דתמרי דארמית'י שרי. הואיל וחזין אנב אימיהו. ופירש"י שם.
 ויש לספק לשיטת החומ' והרא"ש דבגרעינן מברכין עליהן
 בפה"ג. (והרשב"א חולק מדחזין גבי רבתי דלין נוהג בנפן.
 והפ"ק סיקס האריכו בזה בש"ע אר"ת. וברין קליפי הפירות.)
 אם השליכן אל כפל מהם לורת הפרי. כמו גבי תרומה. וגם
 בגרעינן של סבל אם אשמו ע"י שהשליכן. לפי ההוספתא
 תרומות דמה שמוטר בתרומה גם בסבל כן. ואפשר דחלא'
 צהא בירושלמי שבת פ"ד. חי סבל הוה ל"י היחר לכהן.
 וג"מ ג"כ דאם המפריש התרומה דעתהו שלא לאכול הגרעינן
 של הפירות שמפריש עליהן חי דמי להא דחומ' ג"כ דפ"ה
 גבי מ"ה התרומה. דתרט מ"ה אחת על מ"ס מדות. —
 צהא דהכזה דלין טעלין אחרון של תרומה ומע"ש משני
 שמשפ"דו. שמעתי להקשות אחאי שרי של שביעית :
מרדכי רא"י. א. פה משון הקין בביתו של הגאון
 הגדול הנביר נקשה נתן שפינעלנראם שליט"א.

מכתב ל"ב.

יום ד' י"א סיון תרצ"ב דחינסק.

ד"ה בגדר מע"ש המבוחר בירושלמי פ"ב דמע"ש ובמב"ס
 גבי נסרה. וכן גבי פה שעיפשה הנה כ"כ בזה גבי
 מ"ש החומ' בכורות ט' וב"מ ד"ל וקדושין ד"ב ע"כ גבי
 בגבולין מהך דסנהדרין ק"ז וב"מ. דיש נ"מ בין קודם
 כניסה לירושלים. דלא לכ"ט לא הוה רק איסור. והחומ' ס"ל
 במכות ד"מ ע"כ דרק עשה. ורש"י ס"ל ביומא ד"ט וב"מ
 ד"ז וכו' דהוה גדר לאו. וכן מוכח בירושלמי מע"ש וביומא.
 אך מ"מ קודם לא הוה. אבל מע"ש שהי בירושלים ואח"כ
 יאל. או הוה קודם. אך י"ל כמו דמבוחר פ"ב דמע"ש ה"ה.
 גדר אין פודין. יע"ש ופי"ט שם ובמו דמוכח בערלה פ"א
 ה"ז גבי בוסר ופנין צביר. ועיין שביעית פ"ג גבי פנין
 דמחלק בין חאניס ע"ש. ע"כ נראה וכן ס"ל להרמב"ם גבי
 רבתי ד"כול ליתן בוסר במהנה. אף דס"ל ממון נבזה. משום
 דכ"ז דלא חוי לפדיון אין זו גדר קדושה. ובמו גבי חטאות
 המשות. ומ"מ יכול ליטע במתנה. כיון דהוה מחובר ויכול
 לגמור וגם דביעבד פדוי. מבוחר בירושלמי. והנה גבי נסרה
 וב"ב עפ"ש. ג"כ י"ל לא קלשה ירושלים אם נגסם לאחר
 שנסרה. ובמו גבי כרשינן לתד שיטה שם. והנה גבי הך
 דמשלה ומקבד בח"כ. מ"ירי שראוי לאכילה. כמו הך דסיבון.
 וי"מ בין פ"ד דחמך. וכ"כ בזה מוספתא דשקל'ן גבי ר"ש
 ובטב"י. דלכאורה ספר עלמו מן פ"ד דמע"ש. ור"ה בביבורי
 צה"י תרומות מהבטרה. שם. עיין בע"ד דהנה גבי חלה
 דחאי ובירושלמי שם. ועיין בירושלמי פ"ו דשביעית גבי
 קרינחא דמטלה לאיגורא. אך שביעית שאני כמו דאמר בירושלמי
 מע"ש. מתחם דלא גרע מן מאלב כהנמ'. ומ"מ י"ב זו קדושה,
 עדין מן מאלב כהנמ'. ונאמט ה"ן של הך דבכרות דל"ה

וגם נאלץ הפנין והנוכח קדוש. כמבואר בירושלמי פ"ד, וגם תבואה של שביעים שלא להמירת אוליך אחר שליך ולא קדשו בקדושת שביעים ול"ע ברמב"ם הל' שמיטה פ"ה הקליפין והגרעין שמתרין בתרומה לריס, אין קדושת שביעים חלה עליהם, וכו' ולפי דברי הרמב"ם בהל' תרומות פ"א לא משתתח היתר בגרעין, אלא של אחריו, דבאריך דמליא אס השליכן הנהו, אמאי יהא מותר בשביעית, (ובר"ם פ"ו דשביעית דגלעין גרעני שאר פירות כגון תאנים וחסים וכו') וז"ל זכיון דקדושתן מותרין, מהני מה שמשליכן, וברמב"ם בהל' מאיס דפירות שביעים אין בכלל היסורי תורה :

וגם נאלץ הפנין והנוכח קדוש. כמבואר בירושלמי פ"ד, וגם תבואה של שביעים שלא להמירת אוליך אחר שליך ולא קדשו בקדושת שביעים ול"ע ברמב"ם הל' שמיטה פ"ה הקליפין והגרעין שמתרין בתרומה לריס, אין קדושת שביעים חלה עליהם, וכו' ולפי דברי הרמב"ם בהל' תרומות פ"א לא משתתח היתר בגרעין, אלא של אחריו, דבאריך דמליא אס השליכן הנהו, אמאי יהא מותר בשביעית, (ובר"ם פ"ו דשביעית דגלעין גרעני שאר פירות כגון תאנים וחסים וכו') וז"ל זכיון דקדושתן מותרין, מהני מה שמשליכן, וברמב"ם בהל' מאיס דפירות שביעים אין בכלל היסורי תורה :

מרדכי קארינא.

מכתב לד'

יום ר"ב סיון תרצ"ב דוינסק.

והנה גדר אחרון הנוכח. באמת לפי הגרסה מירושלמי כלאים פ"ו ובה"ג בהל' ברכות דלהרוג הוא כמו הך דעירובין דליד ע"כ גבי קנין וכו'. דבזמן שהם רכים הם ירק, ורק אח"כ נעשה אילן לדין. ה"ג אחריו. לכך מוכר על תמורת שלו כמו שמכר על ירק, ולכן יש בו דינים כאלהו כמו ירק, וכמבואר בכ"מ. והרבה יש להאריך בשיטת הרמב"ם ה"מ בין אחריו למעשרות מלשביעית, ועיין תוס' ר"ה ד"כ ע"כ דגרסי סו"ט. והרמב"ם גרס כפול, ושם דמיו פ"א במ"ש הוסי' לחלק בין אחריו לשאר. ע"ש. והרבה יש להאריך בזה בירושלמי שביעים וזכורים, וכן הדין גבי קור דקל, וא"ש מ"ש תמוס' סוכה דל"ו ע"כ ועירובין דכ"ו ע"כ מפסחים דל"ט, ובאמת בירושלמי שיטה בברכות דל"ו דמכרך על קור בפה"ע, לא בפה"א. והארכתי בזה דאיך נימא דהוה ג"כ גדר ערלה ואסור בהנאה וא"כ כשנתקשה נעשה נוף האילן דקל, וז"ל דהוה פנים חדשות, אף דכא מאיסור, וכמו בחולין דמ"ט ע"א גבי פנים ע"ש, ונהי דמ"ש ע"א מ"י ע"ש, דנעשה מליאות חדש, ובזה אחריו ק"ו ועיין בע"ז דמ"ח ע"כ, וכן גבי פשתן בך דבכורות ד"ז, ועיין בירושלמי כלאים פ"ט היא פשתן כבדרייתו, ובכלאים בר"ש בזה, ובאמת פשתן הוא ג"כ מליאות חדש, גדר פנים חדשות ממש, ולכן כתב הרמב"ם בהל' סוכה, ואין עליו שם גרויק, דנעשה פנים חדשות ממש, ולכן התשתחוה לפשתן מותר לנ"י, וכן גבי ב"כ, והרבה יש להאריך בזה. עכ"פ י"ל דאחריו נוסח עדין הוא דין ירק, ובדרוש הארכת גבי הך דקדושין דע"ג גבי גר בתמורת, דר"ל אס הגירות, כיון דפי"כ דין כקטן שנוכל הוא גם בטבע מליאות אחר והוה ישראל ממש, או מ"מ יש עליו שם אחר, וכמו אחריו וכ"מ להך דנהי דמ"ה, וכן לגבי הך דבכורות דמ"ז ע"כ גבי דס פוהר, למ"ד שתי משייטת, ועיין תוס' גדה דל"ו ע"כ ואכמ"ל, בגדר מלאו, נקבואו עבדריס, שם משום דניכר המילוא, וכמו דמבואר בבכורות דכ"ט ע"כ, וזה ר"ל ג"כ הך דמנחות דמ"ט ע"א חטים של גללי והדר זרעינהו משום דכחו, לא ר"ל דהוה פסול, רק דהוה ניכר בהם המילוא, ועיין רא"ש ח"ל"ן פ"ו ועיין גיטין ד"ט ע"א דהייט בשתתה, ושם משום דהאנה אין מנבל, עיין כלאים פ"ו דלא כסל, ועל"כ פ"א, ועיין ב"מ דל"א דקט"ז ע"כ, ועיין מ"ש בחיבורי מ"א בהל' לולב, בתוספתא ב"ב פ"ו מבואר דכשר, וכ"כ בזה :

יוסף ראזין

מכתב לה'

(התוספת)

והרבה יש להאריך בזה בשיטת הרמב"ם ז"ל גבי ל"ג

בגדר נכסים, קודם זה ריחו חלא וטעמו חמרא, בגמי ב"ב ז"ל ובירושלמי סוטה פ"ח פוסל, אך בתוספתא פ"ו דב"ב איתא שם : נסכו ע"ג מזבח ילא, אך הארכת דיש לשיטת הרמב"ם ז"ל שני מיני נכסים גם בליבור, כל הבנה ניסוך על היסוד גדר שרי הדס, גדר כפרה ושמתה דמנחות ד"ג, אך מסוכה לא משמע כן, אבל במג, או נכסו ע"ג מזבח לספלים, ורק אכילה ושת' מנחות שם, וסוכה דמ"ט ע"ב, בשעה שמנסכים י"ן ע"ג מזבח, ר"ל אז דוקא, וכן ר"ל החוספתא ב"ב פ"ו אז לא חיישין לשתתה ריחו, ולכן כ"ל להרמב"ם ז"ל דלא מותר לערב היין עם המים, כיון דהוה גדר אכילה ושת', לא פסול שזיו, וכן פסק בהל' מעה"ק פ"ב דיכול לנבל מנחה נכסים ע"ש, ור"ל כגון כהנים דלא הוה מליאות אחת, וזה ר"ל הך דתענית ד"ג תרומות דמרא, וכ"כ בזה דהוה ר"ל הספרי פ' פנחס ה"ך נ"ך שנה, ר"ל כמ"ש הרמב"ם ז"ל בהל' נזירות, דשכר הוא תרומות, ור"ל כמו בניסוך היין דתג דלא מתערב עם מים, ואכמ"ל בזה, וגם גבי מעשרות יחד סגי אלל פני אחד בכל האילן או כרם כ"כ בזה בחיבורי, ויראה מ"ש בחיבורי בתיא בזה בהל' לולב :

יוסף

מכתב לו'

ב"ה עשיק שלח חרצ"ב אטיאזק.

דברי כ"ק וכו', והנה ברשב"א ברכות כחז דהא דעל מיני נעשה על העלים ועל התמרות אומר בשה"א, ועל האביונות ועל הקפרסין בשה"א, איתא כר"א דאף דעל העלין מוכר כפה"א, עכ"ז למעשה אין מחשבתן אפילו כירק, אבל לריע דקפרסין אין מהפטרין אין לכרך בפה"ע, דאין לחלק בפירות העץ בין זרעה למעשה, ומבואר דס"ל דלר"א תמרות מחשבתן כירק, וקפרסין כאלין, ובירושלמי ספ"ד דמעשרות הקפרס והתמרות מין אחד וכו', ל"ל דהוה אולי אליבא דכ"ע בא"ש דעל לירק, ולפי בירושלמי ברכות דעל קור מוכר כפה"ע, י"ל דגם לר"ש מוכר על קפרסין כשה"א, דח"א קור אין מחשבת כלל לכ"ע, (ובר"ם ש"א וש"ע א"ח ס"י ר"ד דעל בוסר עבדים מוכר כפה"א ושאר פירות כשה"ע, ואולי גבי שביעית אין אוליך איתו, רק שהנישו לכוונת

כזה לא שלקה. אינו שחור גמור ערד, ואמאי לא יחשב
 בשנה מצרייתו, ובשנים משבץ ח"ל סי' פ"ה המה דמ"ח
 לקוחה הוא יופל כמו בריאה דמפרשה, ולהרמב"ם דגבי
 קידוש פסול יין מבושל, אף דאשכחני למעלייתא, אמאי
 יין קוסם כשר ולא נחשב שינוי, וע"כ דכ"ל דגם למזבח כשר:
 מרדכי קאלינא.

מכתב לו.

יום ד' ב' תמוז דהאי שחא תרצ"ב דורניק.

והנה מן הכתם קבל שני מכתבי, בנדר יין קוסם בחוספתא
 דצ"ב פ"ו דמכשיר לנסכים, וכתבתי דרך לנסכי חג,
 ועיין בהך דפריה הובא ברמב"ם פ"ט הי"ג וה"ד, וכמו גבי
 יין מעושן דמנחות דפ"ו ע"ב ותוס' בי"ב ד"ה ע"א בזה,
 וסוכה וזבחים דס"ד, והארכתי בזה במ"ס, אם עלם הדבר
 נשחטה; או רק שיש בהם הנבט, ועיין במה דפליגי הרמב"ם
 והראב"ד בהל' שבת פ"ט הי"ד וס"ל דזה רק עירב ולא
 מליאות שינוי, ועיין בירושלמי תרומות פ"ו ובחוספתא הובא
 בהשגות בהל' טומ"א פ"ג, וז"מ להך דזבחים דכ"ד גבי
 יבשותין אדומין למ' כוזר בודאי פסולין מחמת נשמתו, ועיין
 בתוס' סוטה ד"ט ע"ב וברמב"ם בהל' ביאמ"ק פ"ה ה"ב
 משמע ק"ת דכשר, וכחילוק תוס' סוטה ד"ט ה"ג, ובאמת
 בנש"י פסול, וזה ר"ל חוזתא בחולין דק"ו ור"ל אף כה"ג,
 ואיש מ"ש תוס', ושלג ג"כ פסול לנטי', והרבה יש להאריך
 ד"מ דאף לאחר שנתקדש בכ"ש לא איכפת לן גבי מי כו"ר,
 ולכך מוזג כשר לשע"ת הרמב"ם גבי יין של חג ומ"ס, ואף
 דמטושן פסול אף אח"כ כמבואר בזבחים וסוכה, ל"ך לחלק
 דזה נעשה שינוי בנזוף הדבר, ועיין תוס' יומא דס"ד,
 וכ"כ בזה, ועיין מנחות דכ"א ע"א גבי מטעה חמס
 הדר ע"ש, ור"ל שנעשה עיי' שמים, וכמו בפרה ה"ג, ועיין
 בחוספתא הובא בר"ש כל"ס פ"א גבי מי מטעה שיבשו ע"ש.
 גבי פשתן יע"ן נדה דס"א ע"ב דאינו מקבל לבט, וכן נ"מ
 גבי שינוי ב"ק ד"ג ע"ב, ורק גבי גמר אמרינן י"ש שבת
 סמנים ע"ג ר"ל דנוף הגמר נעשה כמו עיקר האיסור, ולא
 מהני אם העבירו עיי' לטון, זה דיוק הגמי' ב"ק דק"א דאל"כ
 למה לן להדליק, יעבור עליו לטון, וע"כ דנעשה עלם, וכמו
 חגי' גבי בב"ת, ועיין בחוספתא ע"ז דהוה פלוגתא בזה, ועיין
 בחוספתא דנגעים וברמב"ם אם בנגד מוסגר שנבטו אם
 נטרה ע"ש, ובירושלמי ערלה פ"ב ע"ש בזה עכ"פ נבט בלמך
 הוה עלם הדר משי"כ בפשתן, וזה ר"ל שלא נשחטה כיון
 דלא נעשה עלם, והרבה יש להאריך בזה — בגדר שבת, עיין
 מ"ש תוס' שבת ד"ה ע"ב החילוק מחמת גדר שבת, ובאמת
 בירושלמי פ"ה דמעשרות מקשה זה ר"ל לר"י, מה אכפלה
 שבת כו', ור"ל אם גבי זריעה הארץ עושה אוסם חיבור, או
 הדן כך דע"י ארץ והשרשה, ועיין חולין דק"ד ע"ב פרי
 ע"ס האם, ועיין בנדרים ד"ה ע"ב דלא משמע קן, ועיין במה
 דפליגי ברש"י פסחים ד"ה גבי כלאים קודם השרשה אם
 כמאן דנחתי בכדאי או רק דין, ועיין בתוס' מנחות דק"א
 ע"ב גבי צ"מ עיי' כגוס דנעשה מליאות רק מד"ן לא
 סיבה, וזה ר"ל בסמנים דמד' ברש"י, מרי ל"י כולי' יומא
 מותר, ר"ל דלא עובר משום לא הנבל דהוה רק הרכבה
 שכונית, ובירושלמי כלאים פ"א פלוגתא דר"י ור"ל, ועיין
 מ"ש תוס' חולין דק"ב ע"ב בשעת זריעה, גבי קליות
 יראה כריפות ד"ד :

יוסף ראזין.

מכתב ל"ח.

ב"ה יום א' ט"ז תרצ"ב אשוואזק.

ב"ק וכו'. והנה בנדר יין קוסם לנסכים, כתב הרמב"ם
 צ"ב דל"ז דלא הוה שער ויין מנחו טופו מיהא להיות
 שער

למנוח המעשרות, והרמב"ם בהל' ברכות לא כתב
 דין העלין והתמרות, ובש"ע שם מבואר דמנדרך כפ"ה,
 ותמרות של התרוג דאמר בירושלמי פ"ה לכלאים דמנדרך
 עליהם בורח מיני דשאים, גבי מעשר מה, ואין לפני כה"ג,
 ובירושלמי ערלה פ"א גבי בנות הדם גבי מעשר :

והנה דכשוחא ככרמא, י"ל דחליא אי הוה גדולו מן הארץ,
 או ככמהין ופטריות, דפליגי בזה בעירובין דכ"ח
 ע"ב, ובפירש"י למסקנת הגמ' ינקי גמי מארשא, ולא ככמהין
 ברכות ד"ח ע"ב, וגדרים דר"ה דנקי מאורא, ובשבת דק"ז
 ע"ב פירש"י דס"ל מאורא רבו, וא"כ הוה ככמהין, אבל
 הרמב"ן מפרש שניקתו תלוי בהזמי, וזה כמסקנת הגמ'
 עירובין, והרבה הארכתי בזה, דמאורא קרבו גבי כמהין
 ופטריות, ר"ל שאינו יונק ישר מן הארץ, דהרי אינו טועב
 בארץ, וע"כ הוה כבהמה ועופות דג"כ ניוונים מהארץ, והוי
 גדולי קרקע, אבל לא גדולו מן הארץ משם להיות טורים
 משם ויונקים ממנו, כמבואר ברביב"א עירובין, ועכ"פ
 מברכין על כשוחא כפ"ה, ובברכות ד"ח גבי פירות האילן
 אם בירך כפ"ה אי ילא, ובירושלמי שם, ע"כ דכשוחא נחשב
 לירק, והטעם דאף גדול ויונק דרך ההזמי, ל"ד לפירות האילן
 דכל פרי דוקא מאילן, שלו גדל, ע"כ לא נחשב הקרקע עיקר
 להפרי, אבל כשוחא אינו גדל מחמת ההזמי דוקא, רק שיונק
 מהקרקע דרך שם, לא נחשב לפרי אילן, ובירושלמי פ"א
 דמעשרות בעטס שאין כמהין ופטריות חייבין במעשרות,
 ונראה דאין בהם כלאים, אף דבעולין מאילן ג"כ מקדשין
 בכרם, וא"כ י"ל דזה ר"ל ר"ח בחוספתא, אם כלאים בכרם
 דלא נחשב ככמהין ופטריות, תהא כלאים בורעים, דהרי
 הוה ירק ולא אילן :

והנה בשבת דק"ח דחלש פיערא חייב, ופריך מעלין שאינו
 נקוב דפטור, וכתבתי לפשוט מלחן מ"ש גאון גדול
 בספרו לספק אם הגדל בעש"ג הוה גדולי קרקע גבי שבת,
 או דמי לבטיא בירושלמי אי מברכין על פחו המולא, וכאב
 לחלק עמי"מ המהר"ל ז"ל דיש הפרש בין אדמה לארץ,
 וכתבתי לפרש דזה פריך לאב"י דמחייב בחלש פיערא אף
 דאין גדולו מן הארץ אבל גדולי קרקע הוי, ואב"י לטעמי'
 בברכות וגדרים, ופריך מחולש מעלין שא"כ דפטור, אף דהוי ג"כ
 גדולי קרקע, וע"כ דבעינן גדולו מן הארץ, והרמב"ם בהל'
 שבת נקט עשבים שלמחו ע"ג החצית, והארכתי עוד בדברי
 תוס' עירובין וירושלמי שם ות"כ אי לוקמין כמהין ופטריות
 בדמי מע"ש, ובהא דשבת דל"ל טובב במעי' בהמה דמדמי
 לתולש כשוחא ופירש"י דס"ל מאורא קרבו, הבאתי מתמורה
 דליא דולד בהמה מאורא קא רבי ופירש"י שם, וגבי תולעים
 הגדלן בכמהין ופטריות פליגי הפוסקים ביו"ד סי' פ"ד אי
 הוי כקישות שהתלעו באיבה, בהא בירושלמי כלאים פ"ט ה"א
 מנינן אין אסור משום כלאים אלא ז"מ, בין לבושין בין
 לבנים, ומנינן אין מטמאין בנגעים אלא ז"מ ובלבד לבנים
 כו', שניא ה"א ששנה עליו הכתוב גמר גמר שני פעמים, מה
 פשתן כברייתא כו', ותקשה הא דבברכות ד"ז דגם בכלאים
 אמרינן מה פשתן שלא נשחטה, וז"ל דרך כמה שנשחטה
 מתולדתו ממעטינן, ולשיטת הרמב"ן ור"ן ורא"ש דין מבושל
 פסול לנסכים משום שנשחטה, אף שאינו מתולדה, ל"ל דלכ"ב
 דוקא לא ממעטינן בשלא שינה הכתוב, משום דיכולין להחזיר
 עיי' לטון, ב"ק דק"א ונדה ס"ב ותוס' זבחים ד"ז, והנה
 בירושלמי ע"ז פ"ד נחא כלכו דיכולין להחזיר לכמות שהיא,
 (וע"פ בירושלמי שם דקליות נקרא נשחטה מצרייתו, ובגמ'
 דין דל"ז דקליות הוי רק נשחטה ולא מצרייתו, וברביב"א שם.)
 ואחרון המבושל דפסול ללולב, ז"ל משני שינוי הטעם, ולפ"ש
 רבי' גרסום ז"ל דין לנסכים דפסול בו שינוי ריח, נחשב נשחטה
 עיי' שינוי ריח למד, איכ' ה"ה אחרון דפסול בו שינוי מראה,
 ע"כ דומה לטע' פסול משום נדמה, וברמב"ן צ"ב דל"ז דין
 שאינו אדום פסול לנסכים, והא דטע' כשר, י"ל אדום שחור

מהשעורה. ואף בלי חיבור למי"ב. והרבה הארכתי בזה :
מרדכי קארינא.

מכתב לט.

יום א' כ"ז חמוז דהאי שתא חרצ"ב דווינסק.

והנה כבר כחבתי בזה בחיבורי. דזה ר"ל הספרי פי פנחס
דיליף מן שער ניסוך המים. ור"ל כמ"ש הרמב"ם
ז"ל בהל' נזירות דכ"ח שנאמר שער ר"ל מערבות יין. והיינו
כשיטת הרמב"ם ז"ל בהל' תומ' דהך דסוכה דמ"ח עירה של
זה בזה. דר"ל אם עירב המים של ניסוך בין של נסכים.
יאל. כיון ששניהם קודש לניסוך. וא"כ מוכח זה מקרא. וזה
ר"ל מענית ד"ב ע"ב וד"ג ע"א טרווייהו דחמרא. ר"ל אי
על יסוד ואי על מזבח. ועיקר הגדר דגבי נפי' אף שינוי
מעלמו לא מהני. לא כמו בפרה הנבואר במשנה דכשר. וע"ש
ספ"ח ופ"ט ב"ש ובתוספתא וברמב"ם. ועיין זכחים דכ"ב
גבי יבחושים וגבי עינו של דג. דמוכח שם דגם בכיור כשר
ולא לנע". וזה פלוגתא דרשב"ג ורבנן בידיים ובמקואות פ"ו.
ובידיים ר"ל בזמן שלא פירש מן המים. וכן במקואות. והרבה
יש להאריך בזה. ובאמת י"ל גבי כיור כמ"ש הפירוש בתוס'
דרביעי' ר"ל גבי טבילה ע"ש. ובאמת העיקר כהרמב"ם ז"ל
דגבי קידוש ידים אי"ל כלל רביעי'. וכן הוא בתוספתא ידים.
והך למקדש ר"ל כמו הך דירושלמי פ"ב דמגינה. דר"ל
במקדש. לא קודש רק למקדש נפי' וזו ברביעי'. וכן במה
דמבואר בתוספתא כלים הובא בריש דגם בבית. ור"ל ג"כ
זה. ועיין זכחים ד"ב ע"ב וכ"ח בזה. ואכמיל. ועיקר הגדר
תליא דמים אין משתיין ממבואר בירושלמי טרומות דרק
העריבת ולא עלה. וכן פשטן אין הלבע נקלט בעלם רק עליו.
אבל למד נעשה עלם הדבר. וזה ר"ל שכן סממנים ע"ג למד
בב"ק דק"א. ולא מהני לפון ולריך לשרוף הכל. זה ר"ל הגמי
דק"א שם. דמקשה למה יולק הלא יכול להפביר ע"י לפון.
וע"כ דהוה עלם. וכמו חגיג' בב"ח חולין ק"ח וכ"ח.
ובתוספתא דע"ז הוה פלוגתא בזה. ועיין פירוכין דכ"ט גבי
שער ומי לבע. וכן נ"ח בין בגד לבית. ועיין בנגעים בזה
וגדרים דף ל"ו גבי בית ונדל דס"ב ע"ב ובכורות ד"ז. וזה
ר"ל בירושלמי בכלאים פ"ט. וא"ש מ"ש הסוס' חולין ק"ז
וכן בשלג. גבי חו"ל שם מחמת הך דערכין דכ"ט במגילתין
וזה ר"ל הך דב"מ דק"ז אשקפתא דמלכא. ר"ל דהתורה
אמרה דקרקע של חו"ל אינה קרקע. והך בירושלמי דפאה כבר
הארכתי בזה בחיבורי ח"א ח"ג. וכמו בערלה פ"א ובתוספתא
דאין בזה שם קרינה כלל. ועיין במ"ש הרמב"ם ז"ל בהל'
מע"ק פ"ב הי"ט ע"ש בזה. וגדר עולין אין מבטלין. (וזה
ר"ל הך דשבת דפ"ה ע"א קמ"ל ורבנן ע"ש בזה.) ובאמת
גם בין מנחו. נ"ח של סוכות לשאר ברכות כ"ז ונדל מי
וכנהדרין פי' ובס"ג בהל' פ"ב ע"ש :

יוסף ראזין.

מכתב מ.

ביה עשיק דברים חרצ"ב אטוואק.

ב"ק וכו'. והנה להרמב"ם ז"ל בהל' מע"ק פ"ב סי"ט.
משכחת אישים בנסכים. וא"ש הא דיומא דע"א הכולה
לנסך יין ע"ג המזבח וכו'. וברש"י שם אישים לשון קרבן
אשה. והנה בתוס' זכחים דק"ט לאם שרה פת בין שיצרו
בכיות. דהשת' נחשבה לאיילה. ואלב בניסוך דכ"ט שער לשון
שתי' סוכה דמיט' א"ך יגבל בהיין. ומהא דנזיר דלי"ח פ"ב
בשה פחו בין דפק"ש ר"ש שתי' לאיילה. משמע דלא כחסי'
וברש"י פסחים דל"ג ע"ב גבי הפשו ובירושלמי ט"ד פי' דאף
לדן

שכר. ואמאי מפאה הריח חומץ לא הוי שכר. ובסוכה דמי'ם
שכר לשון שתי' שביעה ושכרות. ואולי ר"ל כרש"י סוכה שם.
שכרות ושמחה. והשמחה הוא מחמת ריח היין. ובירושלמי
סוכה משמע ד"ין מנחו וקוסס דין אחד להם. וגבי ביאת
המקדש משמע שם דרק בלאהרה וע"כ דאינו משכר. וגבי
ניסוך קאמר דאסור ונקט ע"ג המזבח. כמו בתוספתא דב"ב
ולפי דברי הוי"ג ימ' ז"ל דאסור ר"ל לכתלה. ולשמאל
זכחים דלי"ח דמנדב יין מולפו ע"ג האישים. אמר קרא ויין
מקריב וכו' אשה ריח וגומ'. אי"כ ניבעי ריח יין ג"כ. ותליא
במה שדן בשו"ת החשבין' בנשר שכתב אי' הוה בכלל אברים
שללן. אי"ד כיון דאיכא ריח. לא איכפת לן אי' הוה ריח טוב.
ומה ר"ל ההשכים ד"ין מנחו וסופו להיות שכר. וכי זה דמי
להא דחולין דכ"ז גבי חמד שסופו להחמיץ דהו פרי למפרע.
כיון דאינו בעולם וכו' כהא דחולין דף ע' במתוך ומשליך
וגם בעטס מווג כחב ההשכים דאינו שכר. וברמב"ם פ"א
מהל' ביאמ"ק פליג עם הראב"ד בשפה יין מווג יתיר
מדיעיט :

בהא דתוס' סוכה דע"ז גבי מי כיור אי נפסלין בשנינו
מראה. הארכתי בשעטת העור א"ח דגם נשתנו
מעלמן פסולין לנטי'. והב"י הביא מ"ש הרא"ה ז"ל דבנטי'
בעינן מים שלא נשתנו דומיא דקו"ר מן הכיור. והתם ילפינן
משום דכתיב מים כחפ"ט. וזה בירושלמי כלאים פ"ט גבי
למר לבוב. וא"ש הא דע"ז גבי בשו"ע ע"כ שם שיקשו התוס'
סוכה דליכא התם קרא יתירא. ובתוס' ורא"ש ברכות ד"ג
ע"ב אי' מי פירות ויין ארום הווי בכלל שינוי מראה לנטי'.
כיון דהוה המראה מעיקרא. ובירושלמי כלאים שם. לא אוליא
הלבוש בידי' במים וכו'. ולפי דברי הרא"ה יש לפסול מי
פירות לנטי' כמו דפסולין למי כיור. וכן מפורש בבב"ב הביח
בית שטי' שער ד'. ויש לעיין בתוס' סוכה דס"ל דמי כיור
שנשתנו כשרים כמו במקוה. מהפרי' פי' קרא דיליף נטי'
לטרומה מקידוש יו"ה. וכיון דלנטי' נשתנה ע"י לבע פסול
ובתוס' חולין דק"ז אי' דוקא לטרומה. וא"כ ע"כ דלקו"ר
נשתנה פסול והנה בירושלמי סוכה. יכול דיו ת"ל מי' וכו'.
וכתב בש"ק דבזה אי"ש קושיות מהו' סוכה דמי כיור שנשתנו
ע"כ פסולין לטובה דבעינן מראה מים. וכחבתי דאין כונה
הירושלמי דבעינן מראה מים שלא נשתנו כלל. דמיט' ממי
מקוה. ובמכות ד"ג מיא דלבעא מקרי'. רק ר"ל דלאחר
המחיקה יהא בהן מראה מים וגם מראה ארד וכעין הא
דסוכה דע"ז גבי דס' לפור וי"ל דגם במקוה מראה דיו
ממש פסול ואכ"מ :

בהא דכלאים אי הקרקע עושה אומן חיבור. הארכתי
בהא דב"ק דניה זרע חטה בארץ וכו' דר"ל
דנטיין דכ"ד גבי א"ין מקלחו בארץ מבואר בדלא מפסיק
לנמא לכ"ע ינקי מהדדי וא"כ בורע חטה בארץ ושעורה
בחול' החטה ינקת מהשעורה ואמאי לא הוי כלאים. ולי'ל
דנהי דניקי זמ"ו. עכ"ז ע" קרקע חו"ל לא הוי חיבור. וכא
דירושלמי פאה פ"ה. קרי"ח חו"ל מהו שההא חייבת. ור"ל
אם מה שקולר בחו"ל מחייב מה שבארץ. הרי דהקרקע
שבחו"ל נחשבת לעלמה. והנה הבעיא במנהיג עיזא ושבוטא.
יש לפרש דר"ל כיון דעיוזא לא נחית בים וכו'. לא הוי חיבור
והרא"ש בהל' כלאים הביא בירושלמי דאסור לרכוב על
הפריהה מק"ו וכו'. וכתב דהק"ו פרייה דגם בכלאי' בהמה
בעינן חיבור. ובהא אי"ש בירושלמי כלאים פ"ח. בשעה שאחד
ביים וכו' לבי"ש. דאולי לעמתי' דלא בעינן חיבור לכלאי' בהמה.
(ולמאי דמסיק הרא"ש דגם לירושלמי בעינן חיבור בכביה.
י"ל דגמי' ד"ן בעי' דזה לא הוה חיבור עלמי. והירושלמי
ס"ל דגם חיבור לשעה ד'. וזהו דקאמר בשעה.) וזהו דפריך
לד' הבעיא השתא מיהת קמנהיג. ור"ל דלא בעינן חיבור.
חיבר' חטה ושעורה וכו' סי' דההי' החטה יונקת

בבלי מאליהם גבי תנן עוף דהוה בביתא עם כל מה שיש עם דכ"ז שלא נחלק כוה הכל מליאות אחת ואין עליו כלל עם פרות והוה מפשה עין דחולין דקכ"ט. ומלוקט ב"ש ובי"ה באהלום פ"א אם ארס הוא מליאות אחת. ועיין פסחים דע"ד ובירושלמי שם דהוה כחתיבה עבה. וסוכה דכ"א וכמו בדם המים בחולין דפ"ז ע"ב וכמו חלב המי חלב. רק דכ"מ דלאחר שנבדל או בדם חל כבר החיוב משאי"ב במי חלב לבשל או לא. והרבה יש להאריך בזה גבי מיר. אם מוג כדרך אם נעשה כמו הכל יין או רק כו"ס יין. ועיין חולין דכ"ז ע"א בתו"ס וברמב"ם יש בזה סתירות גבי תמד מן מעשרות פ"ב אהך דמע"ש דמ"מ אין עליו שם יולא מן ענבים ומאך דכ"ב דל"ז ע"ב ול"ז גבי שמרי והרבה יש להאריך אם על יין שם ענבים. וכמו בכהך דפ"ט יחא לשיטת הרמב"ם ז"ל בבלי מא"ם פ"ד. וכן ל"מ גבי מע"ש אם הכניס ענבים לירושלים והולין ודקנן. כמה שיפור אם כענבים כו"ס. או כמו יין דמע"ש רביעית. והנה גבי מיר ביין קרוש פסק ביתא. ומאוס הך דשבה דע"ז. אך בלמח הרמב"ם פירש בן הך דבין הכניס. ועיין בתו"ס יומא דע"ז דאין אובליין יין קרוש. מי"מ בזמיר שאני דגם פסילת וכמו בחזקן ובחבואר מיר חולין דל"ע בתו"ס ושבועות דכ"ב ע"ב וספרי פ' נשא וכ"מ. ובאמת גבי ענבים דכרי"ס זה ר"ל עתקולות דעלה פ"א ע"כ. והרבה יש להאריך בזה ביור בירושלמי מיר פ"ו ה"ב גבי לחים כיבשים. ור"ל מחדש. ובאמת רש"י כתב במנחות ד"ע ע"ב דתסס קלוי קודם שלי"ט. וכן ס"ל להרמב"ם בבלי שבת ספ"א ופ"א ועיין בירושלמי חלה פ"א גבי חדש לר"א ואכ"מ. ובאמת גם בזמיר בעלים יבשים גם לר"א לא מוזאר. כמ"ש החו"ס מיר דל"ז. וזה ר"ל הספרי פ' נשא ס"פ פ"ג ע"ש. וכן ג"מ במ"ש הרמב"ם בסה"מ גבי חומץ משום דלא יפקע איסורו בהפסדו. והיי ג"מ לחומץ סמויות נדרי"ס דף ג"ג ע"ג. וכ"כ בזה בחיבורי בבלי כלאים פ"ה וה"ל מא"ם ואקלר. — כ"כ דלמיר לכו"ע נעשה ע"ס. ובאמת ר"ל דעל לביעה לוקה וכמו אספלינית דנעשה כלו איסור. וכמו שרש"י פ"א:

יוסף ראזין.

מכתב מב.

ביה יום ג' עקב הרצ"ב אטוואצק

ב"ק וכו'. והנה טעם הרמב"ם בבלי מעשר גבי שמרי יין דאין מעשר גם על המים. "ל כיון דמעשר על הימר ממקום אחר. ממילא יתיר המים. דהוה כמו אם נשרש לגמרי האיסור. דאף להפוסקים חנ"כ בכל האיסורים. מי"מ אם נפרש לגמרי בשאר איסורים מותר. וכמו מחניטין דחלה פ"ב בא"ס יש לו פרנסה ממילא תוליא לפי חשבון. והנה ברין חולין דקיי"ב גבי ז"י דוני דמסקין אין בולטין ממסקין. וא"כ יין מוג גבי מיר. י"ל דלא נעשה בכל יין. כיון דהוה רק חפרובה ולא בלעו המים המיין כלום. ומשרת ענבים במים כתב הרמב"ן פסחים פ"ג במלחמות דכל כח הענבים הם בהמים. ובמ"ה הר"ן דל"ח דענבים ששרה במים אין בהם מעיקרין ולא מפליטתן. ורק טעם וע"ז זה נעשה כרביעית יין. ואף דמסקין שנחפרבו במסקין כתב דא"ס נפרדו גם טעם לא נשאר. פ"כ דענבים במים שאני. למה בירושלמי מיר דעל יין מוג לוקה משום משרת. ולי"ע מה דרמב"ם לא הביא דין משרת ענבים במים. ומספרי פ' נשא אם חייב על היולא מן הסרי וכו'. מוזאר דעל יין אין שם ענבים. וי"ל דפליגי בזה בח"כ פ' שמרי רש"כ"ג ות"ק. ובמ"ה הארכתי בע"ה הראב"ד שם. דחלב אי"ט בבוטו ומעילה ד"ב פ"ב:

ר"ן קרוש אם מהי מחשבתו למסקין כמו בשל"ג כתבתי דמזכיר

דאין לוקין על משקה רימונים של ערלה. כ"ז שהם כפרו מלשרטין. ובנחלק בסיו פלגי ר"י ור"ל. והאיתי לגאון גדול שפרש גם הא בירושלמי שם. כו"ס מלה שנחלק. דר"ל בשאלה עם סבין ומורסן שלה. ואח"כ נחלקו הסובין מהמלה בפיו. והנה לפי הבנת הר"ג יח"י בדבני ר"י נתן ד"ל"ף כיוצא המים משכר נוצא דג' מחלוקת בזה:

דבכפרי פ' נשא. יין זה שכר ושכר זה יין. ר"א הקפר אומר יין זה מוג שכר זה ח"י. וילף לה מגסדים. והא בירושלמי מיר פ"ו דכוס מוגו משום משרת לוקין עליו הוא כתי"ק. והנה בירושלמי שם דכל משרת לרבות גם משרת הרגנים. וגרלה דר"ל חרגנים שלא נעלרו עדיין. ובחבואר בשי"ע א"ח ס"י ר"ד. דבלא נעלרו בקורה לא בעיין רמא חלמא וחמא ארבעה. וכן גרלה בפיה"מ מעשרות פ"ה. [ודברי הפ"ה"מ ל"ע מפסחים דמ"ד דבחרגנים גם ר"י מודה] ובילקוט פ' נשא מהספרי ונ"א יכול אף חומץ של תמד. ת"ל חומץ יין הסור במעורב שאני בנותן טעם וכו'. ואפשר דקס' הדין בחומץ דבבו"ס ב"ב דל"ז ור"ש מעשרות בטעם חכמים דפמרי לעבר תמד. משום דלא הוי טעם גמור רק קיוהא בעלמא. וא"כ הו"א דחומץ עכ"פ הוי מחמת הקיוהא. ויש לספק בשמרים עלמן למיר. וברש"י מיר דבין הכניס ממנו נעשה השמרים. ובכ"ז שם שמרים שיש בהם טעם יין מהו קיוהא בעלמא הוא אולי נבטיא על השמרים עלמן. וברמב"ם ה"ל תרומות מחלק בין נתן מים לשמרים. ומה הדין בחרגנים וז"ל אחר שנעלרו למיר. וגם בזה דאמר שם. כדרך שאמרו לעיין איסורין וכו'. ובתו"ס דמיידי שאין בהם טעם יין. ולגבי מיר מהו בשמרים של הקדש ותרומה ומעשר. וברמב"ם ה"ל תרומות דמיר ששהה יין של תרומה פטור מקו"מ וא"כ יתכן לומר דאין האיסור של תרומה יכול לגרום איסור למיר. ונ"ע:

מ"ש הדרי"ג יח"י בזה דב"ק דק"א שבת המים ע"ג אמר דנעשה ע"ס איסור. הנה הר"ן בהשוכה ס"י ע' כתב דלמ"ד חוותא לאו מילתא. אף דנ"כ איסור מה"מ. אם אי"כ גורם של הימר ג"כ מותר. אבל למיר חוותא מילתא הוה ממש ואין שייך בזה זו"ג. הרי דס"ל דשבת לבע עדיף מבבב עלי"ס דהתם שרי זו"ג. ולי"ע מהו דכתב הר"ן ע"ז פ"ג להוכיח מירושלמי ערלה פ"ג דפריך אמשנה דב"ז שבעו בקליפי ערלה ידלן. ורש"כ"ג דאמר ימכור חוץ מדמי איסור שבו. דגם בלא נחבעל מה"מ ס"ל לרש"כ"ג ימכור וכו'. וא"ס ע"י שבע בערלה הוה גופו של איסור. אף יועיל למכור חוץ מדמי איסור. וגם מהו דהרמב"ם פוסק בבלי מא"ם כחכמים דבגד שנבעו בקליפי ערלה ונחפרבו בטל באי ומא"ם. ובה"ל בכורות כתב דהאורג מלא סבי"ט מלמך כבוד ידלק דהוי דית. מוכח דע"י לבע האיסור לא נעשה ע"ס של איסור וע"כ בטל דלא נחשב ר"ח ע"י הכמנים. והנה בירושלמי ערלה פ"ג בזה דניי לבע. דמי לבע בטל כרוב וכו' אין באיסור כדי ללבעו וכו'. ומשמע דאחי עלה מלך זו"ג משאי"כ כמנים בהמנים ול"ע:

מרדכי קאלינא.

מכתב מא.

הגה בגדר בירושלמי מיר גבי כו"ס מלה. כתבתי בזה בחיבורי דר"ל כמו הך דיומא דע"ס ע"א ובירושלמי דאריך למעך חללה ועיין בטוקין פ"ב מ"ח ומנחות דכ"ד ובירושלמי ספ"ג דתרומות וערלה פ"ג לשמאי גבי מעמד כספח כ"י והי"נ ר"ל בירושלמי דא"ס לא חלקו מלפ"ק גם אי"ט ממעך חללה לגמרי. אבל אם חלקו אז לר"ך כו"ס משע של ס"ט. וכן ר"ל גדר ב"ר בצרחה בירושלמי ברכות פ"ו ות"ס שם וביומא שם וסוכה דכ"ז וכן ס"ל להרמב"ם ז"ל

ועיין חוסי' בכורות דכ"ב ע"ב החילוק בין יין משקין ע"ש, וזה דחוש' חולין דף כ"ז ע"א מהך למכות דף ד' ע"ש ובירושלמי פ"ו התרומות גבי אוכל ענבים אם משלם יין, ועיין חוסי' חולין דפ"ו ע"ב וע"ז לא ע"ב, ובאמה גבי מי חלב רק לגדר ביטול פטור לא לאכליה, ועיין גלים פ"א מ"ד בר"ש וה"ל פ"א פ"ט :

יוסף,

מכתב מד.

ב"ה ע"ש"ך ראה חר"ב אסחאצק.

כ"ק וכו', והנה באמת במשנה פ"ה למעשרות מפורש דמילוי ממ"א לפי תשבין בהרמב"ם, ומ"ש הו"ג יחי' מ"כ"מ דכל היכי דהתיקון כך נעשה ע"ש, הנה גם גבי ל"ד שט"ג י"ק ביומא ד"פ ע"ב דכל אכשורי אוכלא אוכלא הוא, אבל בחולין דק"ב מבוואר דרק ביוה"כ דתליא ביוה"כ דעתא, וברש"י שם דפירכת הגזי' כי לא קריש גמי וכו' כיון דבהדי אוכל מייחבר עכ"ל, וזה כרש"י פסחים דל"ג ע"ב גבי תפחו, ובירושלמי מ"ר פ"ו גבי משקה רימון, ולשון ראשון ברש"י שם ל"ד היינו שפירש מן הירק, ומתא דיומא דהוה אכשורי אוכלא מוכח כ"כ, ול"פ לתוס' ובח"ס דק"ב דבדרך אכליה משקין כזית ומלעקף, מהך עמאל לינעקף ל"ר לירק ביוה"כ בלי יטובי דעתא, ובתו"י יומא דליוה"כ כל דבר אכליה אוכלא, והנה מה דתלוי בטעם בודאי לא נעשה ע"ש אחר, וכמ"ס הרמב"ם בהל' חו"מ פ"ה דא"ס נהערב מ"ס כ"ש במ"ס מחמין, ובש"ע או"ח ס"י תס"ב דלמה שנהערב מ"ס בשעת הגזיר לא חיישין כיון דתוס' אח"כ נהפכו המ"ס ל"ין, וכן י"ן למוק"ם, וכמו שכתב דיעבד לנסכים דנהפך ל"ין כמו מי גשמים בהך הענבים וכמבואר שם במ"א ובש"ע הרב ז"ל, ועיין זה אורו עג"ר לחמין ונהפך לגמירי, ודבש לדעת רבינו יונה מהפך כל שמונים בהוכי' לדבש, והכחיל בהשוכה ס"י ק"מ חולק ע"ז וכתב ד"ין למוק"ם לנסכים היינו היוולא מן הלמוקים ע"ג, וגאון גדול בספרו האריך בזה, ותמה מהא דתמד שהחמין דהיינו תוס' כמ"ס רש"י חולין דכ"ה ע"ב וע"ז אינו מעשר על המ"ס, ובגמ"ה דב"ב דל"ז ע"ב מבוואר דרמ"א תלמ"א ואתא ארבעה הוא י"ן חמוץ, אך י"ל דהיינו בלא החמין ועכ"ז חייב במעשרות ובמ"ס חוב' חולין, וכן נראה מהרמב"ם הל' מעשר ומע"ש, והנה מדבריו בפיה"מ פ"ה דמעשרות ופ"א דמע"ש ופ"א דחולין מבוואר דס"ל דתמד שהחמין היינו שנטעם חומץ ממש, וקודם שהחמין הוא י"ן גרופ, ולא כרש"י חולין ור"ש מעשרות דכ"ש חמוץ ותוס' נעשה י"ן, וכן משמע בילקוט פ' נשא מה"ס ר' זוטא, יכול אף חומץ של תמד ס"ל חומץ י"ן, וכו', והנה מה"ס דתני הכס עוד אין לי אלא חומץ י"ן מנין החמיל מ"ס לה יך ענבים והבאישו ת"ל משרת, ומנין אף משרת בוסר, ת"ל משרת י"ש לדון להא דכתב כ"ג יחי' אי חומץ סתוניות אסור גבי מיר כיון דלא הי' יין משולם, ומכאן משמע דרק בחרות משרת אסור, כיון דגם הבוסר והענבים שהבאישו הי' אסורים אבל בחרות חומץ לא, כיון דמעיקרו חומץ, אבל זה חידוש דא"ס יסחט הבוסר לא יאסר היוולא ממנו מד"ן חומץ, ובש"ע במ"ס יאסרו המ"ס, ובמד"ד נשא פ"י דחומץ י"ן וחומץ שכר ומשרת ענבים אי"ס אלא משמרת ל"ין, שלא יבא הגזיר לשחות י"ן, כמ"ס הו"ג יחי' ד"ה ע"י מבלע י"ל דהא דירושלמי שנת פ"ז הסוחט זיתים מאביבין חייב משום קולר, דוקא זיתים ולא ענבים כרש"י שנת ד"ה ע"א גבי חלב דכיון דפקד ל"ש קולר :

י"יש לעיין בת"כ פ' שמעני לפי פ' כ"ג יחי' אחאי לא פריך מתרומת יבאר כמו דפריך לרשב"ג, והנה מפירכת כה"כ מתרומה שטעו את היוולא ממנה כמותה, מוכח דתרומת ענבים זיתים מרת :

מרדכי קאלינא.

מדברי הג"א ע"ז פ"ב גבי י"ן נסך משמע דמהני, ובסוכה ד"ב ודילמא י"ן קרוש וכו', והרי י"ן קרוש אינו מקבל טומאה וכמבואר בתוס' מנחה דל"א ויהרמב"ם בפיה"מ פ"ג דטהרות דשמן גם נעשה הקפתו מחילה, ובכ"מ פ"ט מהל' ט"א, וא"כ גם י"ן ד"ט ק"ן, אבל לקבל טומאה שמן קרוש אי"ס כאוכל ולא כמשקה כמבואר ברמב"ם הל' ט"א פ"א, ול"ע מה שהרמב"ם לא הביא ד"ן הי"ן, וא"ס ב"ין מהני מחשבה למשקין, א"ש לפמי"ש הרמב"ן ב"ב בהא דסיקן באוכלין לא אמרינן דבטלו וליהו סכך כשר, משום דמטיקרא הי' מק"ט, וגם עתה ע"י מחשבה יקבל טומאה, וג"מ ג"כ לנסכים לפמ"ש גאון גדול דחייב למשקין בשלג ר"ל לשחות בעודן שלג, וא"כ אפשר דתליא נדעת הכהן דמחשב לנסך בגדר שמי', ובסוכה דמ"ט שטר לשון שמי', י"ל דר"ל למעט י"ן קרוש, ובתו"י יומא ד"ין שטר מתוק וא"כ פסול לנסכים, וכן ר"מ גבי ניסוך המ"ס אם הגלידו, ובמנחות דכ"א מתלק ד"ס שקדש בין חטאות הפנימיות לחטאות :

בגדר מי חלב ומי דס להכשיר, כהבתי דאחאי בני חלב לא בעינן מראה חלב, ובחולין דפ"ז דללמ"א דרמ"א דוקא במראה דס מכשיר, למי"ש המבי"ט בקרי"ת ספר דמי חלב דמכשירין משום דלהכשיר תולדות כמשקין, וכן משמע מחשבה דמכשירין פ"ז מ"ה, א"כ דס שחטה דמכשיר רק מתורת תולדה כמתניתין שם, ומי דס הוי תולדה לתולדה ואינו מכשיר, ובחולין מ"ירי ד"ס שחטה דומיא דלכ"כ ולכסות, אבל מפי' הרא"ש שם ובחולין פ' כ"ב משמע דמי חלב הוה כחלב טלמו גבי הכשר, והא דלא הוה שם לזוי כמו מ' תותים ובתולדות גם שם לזוי מכשיר, כמ"ס הרא"ש שם מ"ד, הוא כמ"ס הר"ן נדרים דל"ג גבי מדר מלכב דאסור בק"ס

מרדכי קאלינא.

מכתב מז.

יהו"א י"ט אב חר"ב דוינסק.

בגדר י"ן חמוץ, י"ל דכל היבא דהתיקון כך נעשה זה על"ס וכמ"ס חוסי' חולין דכ"ז כמ"ס, ועיין בתוס' זבחים דפ"ח ע"ב ד"ה דלי ע"ש, ובאמת י"ל דהוה בגדר שכהני תוס' מנחות דמ"ב ע"ב ד"ה והממנים שמעדין עם דס חמוץ, ע"ש, וכן הדין גבי פרה ועיין ברמב"ם פ"ד מהל' פ"א דמרכה לה כו' בשעת שריפה, ותוספתא פ"ג דפרה ובמשנה פ"ד דלזו הוה זה כך מליאות האפר וכמו על"ס הדבר וכמו מ"ס ומלא לעיסה בינה דל"ת, ועיין פסחים דק"ד גבי חרוסת, וגבי מלא בקרבן ובח"ס דק"ח ורש"י מנחות דכ"א ע"ב דשייבס נקלא קרבן, וזה ר"ל הרי"ף פסחים פ"פ גבי י"ן למוק"ם לנסכים, ור"ל דהמ"ס מרכיבין אותם, וכמו בתמנות דכ"ד, וגם כ"מ אם הענבים בלעו המ"ס ואח"כ דרבן, ואף דגבי זיתים כבושים פסולים, י"ש לחלק בין זית לפנבים, דזית טפי מבלע, ועיין ברכות דל"ט ובירושלמי תרומות פ"ג ה"ב ופ"יא, ולכן מוכח בירושלמי חלה פ"ג דסבל ל"ג זיתים הוה דרבנן משא"כ של י"ן, וכן מוכח מפסחים ל"ג ול"ד, ועיין ב"ב דל"א ע"ב ותוס' חולין דק"י ע"ב ועירובין דמ"ו וכ"כ ד"ה ואכמ"ל, גם י"ל דגבי זית דרשיק שם במנחות זית מויתו דוקא, והרבה הארכתי בזה גבי חלב מחלוקת של רש"י שנת דל"ה אם הוה פקיד, ובת"כ פ' שמעני וכ"כ בזה בחבורי דתליא אם חלב משעין בשנת דקח"ד ובריתות ועיין רש"י חולין דק"ט ע"ב גבי חלב של כהל ובהל' סומ"א פ"ט, והארכתי בזה גבי דשן אם רק של איזורים לא של פלים, ועיין רש"י משילה ד"ס ע"ב ובירושלמי יומא פ"ב, וא"ש בזה מ"ש חוסי' יומא ד"כ גבי גחלת, וג"מ בין גחלת לגחלים, ואכמ"ל, וזהו י"ל יך דבחים דכ"ב גבי חמוץ פ"ט בתוס' דל"ה דגבי יבאר פנים חדשות.

מכתב מה.

יום ד' עריח אלול תרצ"ב דוינסק.

ורגלה אלי כתבתי רק גבי מוזג. כיון דכן המליחות יעיין
 ברכות ד"ג ע"ב מ"ל ק"ת ר"ל ורענן גבי ברכה ל"ן
 עד שלא נתן מים לריח כפי"ט ובירושלמי ברכות פ"ו.
 ולמה לא היו כמו גבי קמחא דתני ברכות דל"ו לדין דהא
 ח"ט ל"י עליוזא אחרינא. וע"כ ל"ל דזה נעשה מליחות חדש
 ומעיקרא הוה גדר כמו זית דר"ן. ע"ש ברש"י דל"ה ע"ב.
 ואח"כ נעשה מליחות חדש ל"א. וכן חזינן לריח דס"ל
 תדומה פ"א דכל מי פירו. הוה משקה גמור וברכות
 ופסחים ומ"ל. וערכין וצ"ב ומ"מ ס"ל בטענות
 פ"ט דמהל של זית גרע ולא הוה משקה ועיין בסוף מכשירין
 ושבח ד"ו ודקמ"ד ע"ב ומגינה דכ"ה וביבמות דט"ו ע"ב
 וכ"מ. ואפשר דזה י"ה בגדר משקה סרוח דירושלמי תרומות
 שס. דלא נגמר עדיין הוה סרוח. וזה שיטת ר"ח בתוס' צ"ב
 ד"ט ע"ב דזה גרע ודאי מר"א וכמ"ס. וזה ר"ל הירושלמי
 שנת פ"ז גבי זתים מאביבין. ר"ל אם סחט זית בזמן
 שמחובר בגילן ושאר מחובר. אל השמן הוא מחובר או
 כשמן דתוס' בקיפסא. ועיין רש"י שנת דג"ה ע"א גבי מלב
 בדר. וכ"כ בזה בחיבורי ח"א ומ"ו. ועיין במה דפלגי בזה
 בירושלמי תרומות פ"א ה"ג וזה גדר מפקד פקיד דפסחים
 ועירובין ושבח ד"ט וכ"מ בזה וכ"כ בח"ו בזה בדברי הח"כ —
 גדר הך דחולין דק"ב. הנה כתבתי דהרמב"ם לא הביא כלל
 קרוש. וס"ל דהך דיומא ד"ס כליג על הך דחולין יע"ש בח"ו
 ובה"ג כה"ל יוה"כ. ובחולין אמרינן שם דאוליגן בחד האדם
 גבי ויה"פ. אך זה ה"ל ברבי ורענן משיב הגשם והאן לא
 ס"ל כן. ובירושלמי יומא ותרומות מדמי תרומה לזה. והרמב"ם
 ס"ל להיפך גבי גדר מים שנפל למי פירות. הרמב"ם פסק
 כה"ל שומיא לגבי ליר חנבים ג"כ כן. והך דבכורות ק"י על
 ליר דגיס דלא כלום. אבל חנבים נעשה כלו מים. וכן מבוחר
 בירושלמי תרומות. וע"ס שם ובתוספתא מכשירין ומחלק בין
 של חנבים לדגיס. והך דלאיסור ס"ל להרמב"ם להיפך. והר"ב
 הארכתני בזה. וס"ל דזה כנוס והוה מליחות אחר. ורק
 בשר"ס יש ריבוי מקרא. וגבי חנבים מותר. וגבי דגיס הוה
 בגדר יולא מן עמא. והראב"ד לא ס"ל כך דהא הראב"ד פ"א
 מה"ל שומיא בשאר משקין רק לא מכשירין אבל מקבלין
 שומא רק דלריך הכשר וגבאר בהטיפה מים וא"ל מחשבה.
 וכן ס"ל להר"מ בפ"ה"מ עדות פ"ב מ"ד גבי פרש ע"ש.
 ור"ל דזה נעשה פנים חדשות וגרע מן כל משקה סרוח דמיס
 ליכא. ועיין כה"ל שומיא פ"ב בהשנות. ולכן דייק הג"י
 פסחים ד"ח וד"כ משקה סרוח. ור"ל גדר מים חין עליהם
 דהוה כב"י חדשה וכמו דקיי"ל בתוספתא דמכשירין וכ"כ
 הרמב"ם דל"ן מ"ו רנ"י בהמה מכשיר. ורק משקה הוה
 סרוח. ולא הוה תולדות המים ועיין בטורות ד"ו ואכמ"ל.
 וזה ר"ל פ"י פרה וכ"כ בחיבורי בתי דפלגי רבינו והראב"ד
 בנירסא בפ"י מה"ל שומיא ח"ה גבי משקין אם לא נטערו או
 נטמאו ע"ש. ועיין במכשירין גבי דמעה של אדם דשחה מים
 טמאים. וגם אם הנוף גופא הוה זריעה ועיין גיטין דל"א.
 ובאמת דבש ג"ל דרק של תמרים. אבל של דבורים יתוין
 כי זה מן של כמ"ס הרמב"ם ז"ל בפ"ה"מ מכשירין בזה
 ומחמין וחקלר :

יוסף.

מכתב מו.

ב"ה יום א' חצו תרצ"ב אטוואק.

יכתב ויחמס כספר מים טונים כ"ק וכו'. והנה בגדר
 משקה סרוח. כתב בתוס' ר"ד צ"ב ד"כ ע"א דהא

דל"ן המים מבטלין בחלון. היינו במים שהיו ראוין לשתי' וחס"כ הסריחו דתו לא מקבל שומא. אבל סרוחין מעיקרא מקיט כמו מי רגלים ורוק ומי הים שמכשירין. והדברים תמוהין. וכנראה דג"ה בירושלמי תרומות פ"א מודה ר"א לחמ"ס בסרוח מעיקרא. ואכתי ל"ע הרחי' ממי הים. דהא בירושלמי שם דמורה ר"א צמי הים הגדול. התורה קראה ח"תן מים. וביאור הירושלמי י"ל לפמ"ס המביט בטעם משקה סרוח אינו מכשיר. דאית ל"י שם לו"ו. ולא איקרי מים סתמא וזהו דקאמר מי הים התורה קראה ח"תן מים בלא שם לו"ו. ועפ"י ח"ש ג"כ הא דרוק ומי רגלים דמכשירין אף דלא חזו לשתי'. משום דתולדות לא חיישין לבס לו"ו. כמ"ס הר"ש בפ"ו דמכשירין. והג"ה ז"ל גרס מודים חמ"ס לריח בסרוח מעיקרו שהוא טהור. וכן בראב"ד פ"ב מה"ל שומיא. ובראב"ד ח"כ מחלק דמשקה סרוח דהכא שנטרו בכלי. ובפסחים פרשא בעלמא. ואפשר דר"ל כמ"ס הראב"ד בהשנות דהוי סרוח מעיקרא. ובמ"א כהבתי לד"ן בזה דתולדות המים מכשירין. אם נקראין תולדות מתמה שול"ן מהמים. כמי רגלים בנדות ד"ו. או דמני לזה תולדות הדם. וכמו תולדות במלאכות שבת. ולתוס' ר"ד דמי רגלים הוה סרוחין מעיקרא. איך לא נחשבו ויול"ן חמ"ס ובתוס' חולין דפ"ו דל"ן משקין על שילא. ובטע"ה"ב דל"ט פלוגמא גבי רוק שבפ"ו אי הוי משקה לפירש"י שם. וברמב"ם בפ"ה"מ כל"ס פ"ח ובה"ל ע"מ"א פט"ו בזה. ובהא דתוס' חולין דק"ו דל"ן שם י"ן עליו קודם שנטה. וגם אי שם העגבים על היין יש לדון מהקרא דס ע"ב שבתה חמר. דמשמע דקודם נקרא דס ע"ב. ואח"כ חמר. ובספרי שם וכן הוה בכתובות דק"א ע"ב לא כע"ז שלא תהא יע"ש לא לדריך וכו'. והנה גבי מי פירות דל"ן מחמילין קיי"ל בש"ע אר"ח ס"י חס"ו דתולדות המים שמכשירין מחמילין ג"כ. ומוכח דהוי מים מתם. ומי רגלי בהמה קיי"ל שאין מחמילין. וזהו כדברי הד"ג ית"י שנתפזר לבני' חדשה. וגבי שאר תולדות המים מפורש שם דל"ן חולין בין של אדם לבין בהמה ח"י וע"ה ומדברי הרמב"ם כה"ל שומיא פ"ו. כל אלו היול"ן מן האדם וכו' משמע קלת דרק של אדם ול"ע. ובתוספתא מקראות דבפרה חין טהורין בגוף. אף לגירסת הראב"ד דבאדם נטמא. ביול"תן. (ובזה דב"ב במים בחלון בשמ"ק מפרש בשם הראשונים באמת המים הטוהרם בחלון. ובמ"א דת"י אם דין כמים המתוהרין שאין מקבלין שומא.)

בה"א דמי פירות דפלגי הרמב"ם והראב"ד כה"ל שומיא פ"א אי מחמילין ובפ"ו כשתעביר בן מים כ"ס אי מכשירין ומחמילין. הר"ש בפ"ב דמכשירין כתב גבי פירותם בתוספתא דפלגי ר"מ ורענן. אחד שנפל לחובן טפת מים כהרמב"ם פט"ו ואחד כהראב"ד פ"א דמ"פ מקיט אם הוכשרו והראב"ד בעלמו מפרש התוספתא דפ"ו כהרמב"ם ורק ד"ש ס"ל כד"מ. (ובאמת בירושלמי פ"א דתרומות הובא בר"ש שם משנה ד' מוכח כפירוש הרמב"ם ול"ע מה שפרש מסתפק במכשירין בפ"י התוספתא.) ולגבי ליר משמע קלת ודברי הרמב"ם בפ"ה"מ מכשירין פ"ו מ"ג ובה"ל שומיא פט"ו דגס של דגיס בשנפל מים כ"ס מכשיר. אך דוקא אם הול"א הליד ע"י מי פירות. אבל לא כשהול"א ע"י מלח. דמלח שמתה אף דדינו כמי פירות כמ"ס הרמב"ם כה"ל שומיא פ"י אינו מכשיר ע"י מים כ"ס ול"ע. וגבי ליר חנבים טמאים שהקשה הראב"ד מה בין דין הכשר לשומא. בפ"י הראב"ד סוף עדיות. וכן בראב"ד ח"כ פ' שמיני. כתב לחלק בין לשמא שכבר היו המים טמאים. משא"כ להכשיר שהוא מכלן ולהבא. ובהשנות חולל לטעמי' בפ"ב. ובמ"א כתבתי לדון אם נחשברו מים כ"ס שמכשירין. במים שאין מכשירין אם דינס כמי פירות. והבאתי מדברי הרמב"ם בפ"ה"מ מכשירין פ"ד מ"י ובה"ל שומיא פ"ו ח"כ ומתפלגותה דר"ש ורענן הובא בר"ש ז"ל אי מי נשמים עדיפי לנטל מים טמאים או מי פירות. ומשמ"ק

ומשמיק כ"ב דל"ז בשם הר"ש דאם נחמד מהחלה במ"ס
נחערב מן המ"ס נגמשים ומכשירין :
מרדכי קאלינא.

מכתב מז.

עש"ק ח' אלול תרצ"ב כוח"ט דוינוסק.

והנה בגדר מ"ט נשכחו העברה. הנה בלחמ הארצתי בזה
בהך מחלוקת גבי תמד משום דתמד השמרים הם
מגוף בשר הענבים. וזוה הוה כמי פירות וכדבש תמרים.
וזוה פליגי כ"ב וחולין ר"י ורבען בפלוגתא דר"א ורבען ומ"מ
בפ"ג א"א לברך. וכמו לר"א עד שלא נתן מים בין דרק
בפ"ט. ובלחמ לא כחוס' כ"ב דל"ז ע"ב מרך דפסחים. רק
פורלטי עדיף משמרים ור"א דהרי מבואר במשנה פ"ה
דמעשרות וכ"כ הרמב"ם ז"ל דמשקה יחולא מן הוגים ומן
הגפה חייב במעשרות. ועיין גיר דלי"ט ועיין דלי"ד ע"א גבי
פורלטי ובירושלמי שם גבי גפת מרך דכל"ס פ"ט. ועיין חולין
דק"י גבי חרננים דרמו וכו'. ודמאי פ"א בירושלמי בזה ותוס'
ע"ז דלי"ד ובבבא דקמ"ה ע"א בר"ש ותוספתא תרומות
ואכמ"ל. ובלחמ י"ל דף דידוע שיטת הרמב"ם גבי אורז
וחטים בחלה ובירושלמי חלה פ"א ופ"ג בהך דרשב"ג ור"ה.
הנה ג"מ דגבי חלה כיון דל"א ירשה וישיבה המועט רק שלא
יהא מחול"ל אבל במעשר לר"ך דוקא שיהא מא"י. וזה ה"ל
הירושלמי סוף חלה הובא בחוס' קדושין דל"ז ע"ב וע"ז דה"ג
ע"ב וכל דבר שגריך שיהי' מליאות אי' לומר שנטעה כ"ך.
אבל דבר שלא יהא להיפך מהני. עיין בירושלמי פ"א דחלה
לר"א גבי מביאה שלא הביאה שלים וט"ס שם. וכן לגבי חדש
לר"א ולא כחוס' פסחים דכ"ג ומנחות דע"א רק כשיטת
הראב"ד ז"ל דחדש ישנו גם בלא הביא שלים. ובלחמ הרמב"ם
ס"ל כרי"א בחולין דכ"ו לגבי החמץ י"ל דגם המ"ס נהפכו
לין ועיין בר"ש פ"א דרמאי גבי טעם דחרננים פטור משום
הפקר ע"ש. ועיין בחוס' ר"ה דע"ז ע"ד ואכמ"ל. וזה הנה
של ומ"ס גפרדים במשנה עיין בירושלמי פ"א דתרומות
ומדברי הרמב"ם בפיה"מ נראה גבי דבש דעיקר הכשר שלו
משום שיש בו טל המעורב בהפירות ועיין סוטה דמ"ח כמה
דנחמין כו'. וכן בפ"ט טל וע"ס כו'. והל"כ במע"י הדבורים
הם מתערבים ונעשה הכרבה ע"י הדבורה. וזה ל"מ בין דבש
לעשים בטורות ד"ז ובין דבש דבורים ובין דבש גזין עיין
בהוספתא בטורות דזה ר"ה. ורבינו השמיט כמו דמשנה וי"מ
ד"ש בדבש שני גדרים א' מן כירת. וא' דבש ה"ף בפ"ט.
ועיין בסוף עוקצ"ס ובפיה"מ פ"ב דע"ז גבי דבדכיות ופ"ב
דמ"ג ע"ב וכ"מ בזה. ועיין כ"ב ד"פ ובהוספתא שם פ"ה.
וזה ג"מ בדברי הרמב"ם בב"י עומ"א פ"א ה"ח ע"ש בזה ותוספתא
טהרות פ"ד. וכ"כ לו דנראה לדבש דבורים י"ל דתחמין.
בדבר משקה סרוח אין הפירוש בירושלמי כמ"ס הם. וקל"ך :

מכתב מה.

ב"ה יום ג' תבוא תרצ"ב אטוואצק.

כ"ח"מ לביק וכו'. והנה רש"י ז"ל פסחים ור"ש מעשרות
ס"ל ג"כ דשמרים עדיף מפורלטי. והא במשנה
מעשרות דמשקה יחולא מן הוגים ומן הגפה חייב במעשרות
י"ל דר"ל יחולא שלא ע"י מים וגם של שמרים כבה"ג חייב.
וכמ"ס הרמב"ם בב"י תרומות פ"א גבי תרומה דגם השל"ש
אסור לזרים אם מסתן היין משל השמרים בלי מים ובכ"מ
שם דלמד זה מחוספתא דתרומות גבי עומלה ובירושלמי שם
פ"א הי' ובמכתבי כחנתי לדקדק במ"ס בפיה"מ דתחמין
דחממין הוא בשמרים ובחרננים ובזנון. ויש לעיין בזה

החמין עיסה בשמרים של טבל ועל תרומה. דהא בחוס' כ"ב
דל"ז בשם ר"ח דגבי י"ג ג"כ השמרים קיווא בעלמא. ופכ"ז
בחוס' ע"ז דל"ד בשם ר"ח לאסור העיסה שנחמלה בשם
כיון דלעמא עבדלא. אי' אפשר דגם בשל טבל כן וי"ל
דחמין העיסה הוה כמו גדר החמין בתמד. ובשל תרומה
בדלי' אסורה העיסה. כמו התמד של תרומה שאסור בהחמין
ה"ף בשלא אחא חרננים כמבואר בחוס' כ"ב שם אמ"ס
במחמין בתפוח שריסקו של תרומה דפליגי ר"י ורבען קאמר
בירושלמי הובא בחוס' מנחות דלי"ד דהיינו כמימו. אבל בגופו
תחת וא"כ שמרים ה"ף שיש בהם יין י"ל לכאורה דהוה כמו
בגופו של תפוח שריסקו אבל יתכן דשמרים עדיף. וגם לר"י
דמחיר משום דאין חימוצו ברור כאן אסור. וכמ"ס תוס'
פסחים דכ"ה ע"ב גבי חמץ נפסח דתחמין ע"י דבר אחר
היינו שמרי יין שמיכשים השמרים בתמד ובחוס' כ"ב שם
דמ"ס י"ס שנתערבו בשמרים אין ראוין להכשיר. ומה ר"ל
דנפסחין לאדם או גם לכלב ומחוס' גדה ד"ג מוכח דס"ל
כהראב"ד ובהא דליחא התם כדרך שאמרנו לענין חיובין כ"ך
אמרנו לענין הכשין. הארצתי במ"ס בחוס' ר"י. כמה נכונים
דברי רבי' יצחק זוקלי. שפירש של תרומה להכשיר תרומה.
ושל הקדש להכשיר הקדש. והלשון משמיעו שאמר הכשירין ולא
הכשיר טהם וכו' :

בגדר דבש לרעים ודבש גזין כיון דהרמב"ם ס"ל דלי'ז
חנבים עמ"ס מותר ורק דם חנבים עמ"ס אסור
שהוא תמית גופן. א"כ הדבש של גזין ה"ף דהוה ריר למה
יגרע מל"ה וע"ש בדברי הרא"ש מכשירין דבש אם ה"י
מחמלה מגוף הדבורים ה"י אסור משום אמיח"ט. בגדר טל
ומ"ס להכשיר דקאמר בירושלמי תרומות פ"א דתרומות מין
אחד הן ומ"ו אותן חמ"ס בשנים הארצתי אם הטל דמו
כמ"ס י"ס או כמו גשמים דבחוס' כ"ב דל"ז דנגשמים בעינן
דחתי שיחשוב אותן מחמלה שיהיו משקין ואח"כ בעינן דליחא
לי' משא"כ שאר משקין בענין מים יין ושמן וכו' ובסוף
דביב"ס דשא"ל טל חשיב ע"י להיות חשקה ממי גשמים ובר"ש
תרומות הביא בירושלמי. והרי טל ומטר ומשנה דטל הוה
כמע"ה. ולגירסת הב"ח בחוס' כ"ב שמוחך חייב מ"ס שאין
חלוק בין גשמים למ"ס ל"ע מהירושלמי ה"ף אם נגרסו הרי
טל ומים כיון דטל עדיף ה"ף ממים י"ס והארצתי בשיטת
החוס' דתמוס ממשנה דמכשירין פ"ג המולך חמ"ס לטמון
וידרו עליהם גשמים. אם שמה כ"י וזמן ובדברי הרמב"ן שם
דבש"ג ג"כ על הרש"בם וכתב. אלא כ"ך י"ל דתחמא דל"א יחולא ל"י.
הלכך תמד דלשון שהוא חשיב יין יחולא ל"י בלחמ גשמים שגפלו
על התמד שהרי החיובו יין וכו'. ובשמ"ק בשם הראב"ד
דל"א מ"א ינוהו לא ממשקין דבעינן להו מתשבה. וא' חמרא
הוא לא בעי מתשבה ור"ל כהרמב"ן ובכ"ס י' חולין דע"ז גבי
שתמד עם מי גשמים ואכ"מ :

בגדר דבש דבורים שכתב כ"ג י"ח דתחמין משום הטל
שבו. למ"ס הרמב"ם בפיה"מ מכשירין יש לדון
להתבאר בש"ס א"ח ס"י חס"ב דלמה שנתערב מים בשפת
הקלי' לא חיישין כיון דחוס' לחיב נהפכו המים ליין וכן
יין למוק"ס. וא"כ גם הטל שגפלו על הגמחים י"ל דנהפך
להגמחים ומ"ס ובמרדכי פ"ב דפסחים ובהגמ"י פ"ה דהל'
חומ' ובסמ"ג הביאו ר"א מרך דכוסה דמ"ח דדבש דבורים
הוה מי פירות ואין תחמין :

מרדכי קאלינא.

מכתב מט.

עש"ק ט"ו אלול תרצ"ב כוח"ט דוינוסק.

ובגדר הך דתרומות גבי מחמין בתפוח. שם ליכא ל"ע
רק ר"ח חמץ וגרע. ועיין חולין דל"ז ע"ב בחוס'.
ובלחמ

השמרים אפילו בתוך י"ב חודש אפרן מותר, והשמרים בעלמא לא נאכרו רק משום הלכותים שבהן, איך אמאי לא ליה זוזיג, כיון דהשמרים בעלמא מותרים ורק מחמת היין שבהם אסורים, (ובאויז מס' פי"ו ס"י קפ"ג, אף א"ת השמרים וסוין מחמלין ביחד, אעפ"כ העיסה מותרת מחמת זוזיג) ולשונו הרמב"ם בהל' מאח"ס גבי תרנגוים וזנים שיבאו ולא נשארם בהן לתלומיה, וגבי שמרים שיבאו שלא נשארם בהן ריח יין, וגם הא דהביאו התוס' דא"י לאסור מהא דשארז וחכלין לטעמא עבדי, והרי משנה מפוישת דהחמץ לא בעל, וגבי שמרים של תרומה בירושלמי פ"ה דתרומות ובתמב"ס ה"ל תרומות ד"ן שזור של תרומה שפול ל"ן גלול, אין מוילא השמרים שבו, וי"ל דשם שאני כיון דהשמרים מפורדין בהיין, וכמו בסוכין גבי חלה דמטרף כ"ז שלא נפרש, וכן גבי חלה, וע"כ גם גבי חמץ מלטרף לכזית, דכל שאינו בכ"ס חמץ אינו באכול מזה, וע"כ גם גבי איסור חלה מלטרף לבית וכמו כן השמרים שביין אסורים, אמנם באויז חילא ס"י משע"ס גרס בירושלמי אחת מוילא השמרים שבו פי' שאינו מלטרף לאסור שאינו כ"א פתופת בעלמא, הא למדת דשמרי יין אינם בכלל יין לא לענין תרומה כ"ו ע"כ :

מרדכי קארלינא.

מכתב נא.

יום א' כ"ד אלול תרצ"ב דוינסק.

והג"ה בגדר הך דכל המחמץ ומחבל באמה סירושלמי ס"ל בערלה וגזיר פי"ו דרק במחמץ, ורימ דא"ל דכל דבר איסור במחמץ זה רק בעין אבל טעם א"ל מאמץ, וזה ר"ל בענבים דהוא כלאים וא"י רק הטעם וטעם לא אסור במחמץ רק דבר המחבל ועיין חוס' פי"ו דס"ס גבי תרומה וחולין דל"ט פ"ט ב"ש"י ותוס', ומ"ש הראב"ד במ"כ טו גבי הקדש דטעם בעל ונפין לא בעל כללי ועיין בש"ס הרמב"ם ז"ל בפ"ה"מ פי"ג דערלה ופי"ד ופ"ו, דגבי הקדש אם עירב בטוהה נעשה כולו הקדש, ורש"י מפילה ד"כ פי"ב גבי דשן, והך דזנחים דל"ז שם רק טעם, ועיין במ"ש הרמב"ם בהל' אה"ט פי"ה ה"י גבי זלף משקים הר"ם בין נכלע דלא הוה כמו שט"ס האוכל הוה טמא ע"ש, וכן הדין הג"מ בין שמרים למרנגים, וגם ג"מ בין אם כבר בלא ליד ישראל קודם שיבאו אסורים ולא מהני יבאו דנאכרו הכל משאי"כ שמרים דהוה נפרדים ומאי א"ס יבאו גם כ"ד ישראל, וכ"כ בזה בחיבורי ח"א, ועיקר גדר תבתי בזה בחיבורי גדר ל"שה דהוה במ"ס הרב"ה מוגית לפולס וא"א כלל לחלקם אח"כ, משאי"כ במי פירות הוה רק גדר שנונית ומחלקם, וכן בתבואה שלא הביאה שליש ובת"ש הרמב"ם ז"ל בהל' שנת גבי גיבול בחול ותבואה שלא הביא שליש, וזה ד"מ בין שתיים וז"ל קלי דשנת דקריה, ועיין במ"ס דפליגי ל"ש ירושלמי ובע"ל שנת אם חנבן משום בונה או משום ל"ש דזה מוגית וזה שנונית, ורש"י שנת דקל"ד וכן א"ת מה דכ"ס פי"א ע"ש, ועיין מנחות דע"א דק"ל הוה לא הביא שליש, ועיין בירושלמי חלה פ"א מחלוקת דרי"א ורבנן א"י טו חמץ, וזה חד גדר עם מי פירות ואמ"ל :

יוסף ראזין.

מכתב נב.

ב"ה יום ה' כ"ח אלול תרצ"ב אשדוד.

לחיים ארוכים ופונים יבכז ויתעם כ"ס וכו', וס"ס מלאן תשע"ס כל המחמץ ומחבל ומתעטע ועי' ה"ש דתמע מכל תרומה וחולין וכן פירש"י ט"ן דל"ס, תשע"ס דמחמץ ומחבל ג"כ אינם אסורים יחד פ"ה"מ, א"ל מ"ה"מ

ובתמ"ס בגדר דש"ס ומנחות ד"ל בש"ס הירושלמי חלה ובתוס' זנחים דק"ה ובירושלמי תרומות דא"ן גיבול במי פירות וא"ן מלטרף כלל, ועיין בירושלמי פ"א דמח' ופי"א ה"א הנחת פ"ו החילוק בין קילור לשמרים שיבאו גם בשל ע"ז ופוס' ע"ז דל"ד, ובתמ"ס הסמ"ג גורם בהך דתרומות לסיפך דבגופו אסור במימו שרי, ומשום דהו' ז"שה בעלמא כמבואר פסחים וכו', ועיין בהך מחלוקת דמעשרות פ"א גבי מחלקין ורי' אוסר לפירוש הר"ש ורש"י שנת וע"ש בירושלמי ו"ל דר"י לשיטתו דא"ל למ"ש גבי חמץ דאף דזה רק מן ז"שה גם בענבים דגם כ"ו יש מה שנסחט מן בשר השמרים והם רק כמו שאר פירות ורי' אוסר דא"ל דזה ג"כ משקה וכמו ר"א, וזה ר"ל של בין הביניים בנזיר, עכ"פ לר"י ח"יב במעשר ולכך אסור מן סבל, ורבנן פליגי יע"ש בירושלמי דרק טבל דרבנן, ובגדר הירושלמי דפי"א דתרומות גבי זבו משטבולו ואמ"ל בזה, והרב"ה יש להאריך בהך דא"ן מחמלין בתפוחים דמנחות, דלמה לא שייך שם גדר דשנוניות ד"כ ומנחות כ"ח וכ"כ דע"ס ברב"ש מחמת כל דבש, והגמ' י"ל דק"א אלתמי תודה ולא כרש"י ותליא א"ס נקרא מנחה, ועיין מנחות מ"ו, ותוס' ד"כ פי"ב וע"ש ד"ה ורש"י דק"ד ע"כ, ועיין מנחות דפ"ד ע"כ גבי מנחה חדשה קודם שה"ל ע"ש בסוס' בזה, — בגדר גזין כ"כ זה בחיבורי ח"א לשיטת הרמב"ם דזה הוה חגב ע"ש בתוס', בגדר הך ד"כ דל"ז שם הוה כמו איסורו חישובו בטוהות ד"ו וכמו כלי טמא חושב משקה בשנת ד"ז וכן ס"ל להרמב"ם ז"ל, ובתמ"ס גבי שמרים של קד"ה"א הא היין נפסל לנסכים, כמבואר מנחות דפ"ו ולכך אין בו מעילה, וכמו חטאות המנחות דא"ן לו פדיון מנחות דק"א ובתמב"ס בהל' א"ס"מ וכ"מ :

יוסף ראזין.

מכתב נ.

ב"ה יום ב' בצירי תרצ"ב אשדוד.

ב"ה יום ב' צ"ק וכו', והנה בגדר מחמץ בתפוח של תרומה שכתב כ"ג יח"י דש"ס ליכא ניט, או משום שיטת הירושלמי דא"ן חיבור ע"י מי פירות, נ"מ א"ס ל"ש עיסה במי פירות של תרומה וא"ן בה"ס בני"ט, דלטעם דא"ן חיבור במי פירות גם כאן שרי, ולח"ד שטמא תליא בפלוגתא דרש"י ותוס' ב"ה דל"ה ע"כ, לרש"י מ"ס בעיסה אינו בגדר לטעמא עבדי' וגם לרבנן מותר, ולתוס' מ"ס חשיבי טעמא דעיקר העיסה נעשית ממ"ס וכ"כ הרשב"א וא"כ נאכרה העיסה ע"י המי פירות ל"ש, והרשב"א שם תמה לשיטת הר"י בן מינאש דמעמיד בקיבה נבילה אינו בעל משום דהו' כבע"ן, מאי פריך דלבע"ל מ"ס גבי עיסה וע"כ כתב דשאני הכס שכל הרוחה נבילה של עכ"ס יודע ומכיר שבאיסור העמידה, משאי"כ כאן שא"ן יודעים שעמדה ע"י מ"ס שאול"ס עכ"ד, ואפשר שגוה כיון הרמב"ם בלשונו פ"ז מהל' מאח"ס הכ"ז, וי"ל דפליגי בזה ר"י ור"מ בחוספתא הובא בר"ש טהרות גבי עשה עיסה ממ"ס עמא"ס, וא"כ לר"י ל"ש עיסה במי פירות של תרומה אסורה, ולהתוס' ורשב"א מ"ס בעיסה חשיבי טפי ממעמיד גבינה שהרי שיטת התוס' דא"ס ליכא ניט של מעמיד האיסור בגבינה שרי — והנה לגירסת הסמ"ג דבמ"מיו שרי דהו' ז"שה ל"ע מפירש"י ברכות דל"ה דטרמא דהו' ענוף הפרי הי"ט הכתוב ק"ת וא"ט מרובס, וא"כ תפוח שריסקו גם גופו הו' ז"שה, וכבר ל"ן כ"ג יח"י, במכתבו דהא דטרמא שם גבי תרומה מבואר ג"כ בחוספתא דמע"ש, ושם איחא ג"כ דא"ן שורין למוקין להוליא מהן מי למוקין ומשמע מזה כהפוסקים ש"ן למוקים שכתב הר"ף (פסחים פ"ט) ששורין ענבים במ"ס, היינו שפוחין ג"כ במ"ס, וגבי החמץ בשמרים של י"י"ג שכתבו חו"ס לאסור, י"ל"פ להך פוסקים ב"ז"ד ס"י קכ"ג דא"ס שרף

ההרמזים בהל' מאיס נראה מדומע מפרש דבר חשוב שאינו בכל כלל. וגם לפי שמפרש בפיהם אין ראי' ומדבריו שם נראה כפירש'י ונחיס דפי' מדומע שיך רק במחומה. והענין בפיהם הירושלמי. הכל מה שיאמר יותר ממאמרים. דברי חפורה במשנה דאם יש בו לחמך אף שיש בו לפלות במאה ואחד אסור והיינו במחומה. וא"כ כמו כן בערלה וכלאי הכרם יותר ממאמרים אסור. וז"ל פ"כ הירושלמי ס"ל דמחבל קל ממחמך. וגבי ניטול הקדש שמחלק הראב"ד בת"כ בין טעם לבטין. מדבריו נראה דרק טעם שפי' כלי קיל. אבל הטעם מהבשר עלמו איסור ג"כ ככ"ט. ומפרש המשנה בנחיס דל"ז בטעם מכלי. ובכרסאי' חולין דל"ט נראה דטעם ענבים במים וטעם בשב"ח וגיטולי עכ"ל הכל גדר אחד. אבל בתי' הר"ן שם כתב דשלשה מיני טעם כעיקר יש — ומ"ט דהריג ימי' דטעם גמי' דילן דמנבן לא הוי לש' משום דהוה סרכנה שכוחה ואפשר לחלקס. י"ע מהא דנחיס דל"ד ע"כ דירק פשקן במים חייב משום לש' ובכרסאי' דל"ד ע"כ דל"ד ע"כ חפני שמעברים ונחלין וכו' ובכרסאי' דל"ד ע"כ חפני מגירה לגור בה אח' הנבינה. אחאי' לא יאסר משום סותר. לגמי' דילן דמנבן הוה כונה. ויש להפק אי' שיך איסור מבטל כתי' מסיכט בלולין משום סותר און כונה כמ"ש בחום' שנת דמ"ג בטעם איסור מבטל כלי' מהיכנו. ויהא אסור לבטל חולין מסיכט. ובירושלמי מעשרות פ"א. להחזיר למקומו אי' אהה יכול שהוא טושה מוקלה. ואפשר דגמי' דילן בילה דל"ד ע"כ ס"ל דל"ן איסור לעשות מוקלה בלולין. ובכרסאי' הלי' שנת הביא הירושלמי שומין שחמקן מע"ש הטון לחוקן מים חייב משום לש'. וכתב שחוקק על התלמוד שלנו שמתיר ארדל שלשו מע"ש למחמו. וכתבו הפוסקים דהוא"ז מפרש האו' דהרדל שלא נתן משקן מע"ש רק שילוש בליחות עלמו. והרבה האריכו בזה. וי"ל הירושלמי לטעמי' דמי' פירות אין מחברין וע"כ מה שילוש שומין מע"ש שלא עיי' משקין לא נחשב לישא. וע"כ אם נותן מים בשנת חייב משום לש'. ולפניהם נירכא הירושלמי. הטון לחוקן משקין. וז"ל מה' משקין שמחברין והתלמוד שלנו ס"ל דגם מה שילוש עיי' בליחות נחשב לישא ולי"ע. וגאון גדול בכפרו ביאר פלוגתה רבי וריב"ז גבי לש' אי' חייב על נתינת המים או פד שיבבל. דפליגי בגדר מלאכה לש' אי' הוה ההרכבה של מים עם הקמח או מה שמחברין חלקי הקמח וכו' ונפסין גוש אחד :

ד"י ותמורה דיי' וכ"מ בזה דומאי' פ"א ובטורים וכ"מ בזה. והארכתי במ"ש בחום' על רש"י בבורות דכ"ב ע"כ אם יש בו קדושה וז"מ אם נחמכר הדבר שאין בו גדר פרומה בשל חיל או בשל שביעית. ועיין בירושלמי תרומות פ"ו ופיה בזה ואכ"מ וסנהדרין דכ"ו ע"כ ואכ"מ — בל"ה הגדר המחמיר זה בזה ולכך אין לישא בחול וכן בקמח שלא הביא שליט וכן באפר ורקב באלוה' וכמ"ש הרמב"ם בפיה"מ באלוה' וכן קלי' ושתיא' דשבת קני'ה ושיטת הירושלמי דזה מורה. וכמו גבי מ"ש בחום' במנחות ר"ז הירושלמי ר"ל כמו במשנה חמה הדר ונעשה חי' כמבואר מנחות דכ"א ודפ"ו ע"כ ופרשה גבי חי' מחאת כן הני הדר. משא"כ במנבן אי' שיהי' חוזר לביתו ומה שיך לגורר שם נשאר כמקדש רק חלקים קטנים משא"כ אם הדר כמקדש. וכן עמיה גבי מבושה זה הוי עני' חדשות אבל של פירות רק לחלקים דקים :

יובקא ראויין.

מכתב נד.

ביה יום ה' האינו עשיית תרביצ' אטוואק.

נמ"ח ל"כ וכו'. והנה בגדר לישא שכתב הדר"ג ימי' דהיא התחברות וכו' באופן שא"ל שיחזור עוד כמקדש. כ"כ במכתבי' הקדוש לדון בזה מהא דזבחים דל"ד בורק פשקן למים דהו' לש' אף דלפטר להפריד' עוד זמ"ז כמקדש. ובהא דמנבן דהבז ע"כ ד"כ ימי' דניכ' אינו חוזר עיי' שגורר לביתו ורק נשאר חלקים קטנים וכן עמיה בחבואה הוה פנים חדשות אבל פירות רק לחלקים דקים. הנה באמת הריב"ז בשבועה סי' קפ"ד דן לאסור לגרור גבינה במורג תרון משום עמיה. וגם בלחם מבואר ברכות דל"ז ע"כ ומנחות דע"ה ע"כ. פורקן עד שמחזירן לשלתן. הרי דאפשר לבטל הלישה והגיבון. ובאמת פליגי בזה הראשונים אי' שיך עמיה בלוליים ופירות. דבהו"מ שנת דע"ד בהא דפרי"ט סילקא חייב משום טומן. כתבו דוקא סילקא שיך עמיה אבל שאר אכלים שרי. והראב"ד פכ"א מהל' שנת להד' ניסחא שאין עמיה בפירות. ולאב"ד ניסחא שאין עמיה אלא בפירות. ובכ"מ וכ"מ שם. ובירושלמי שנת פ"ז גבי תומא' כד שחיק במדוכה משום טומן. וגם בגדר חולק לחלקים דקים. גבי פרי"ט סילקא פירש"י מחמתו דרק. וכן הוא ברמב"ם ובכ"מ פ"ז כתב בטעם הרמב"ם שכתב המחמך הירק הוי תולדת עמיה משום דרק דומה לעמיה ששנתה הנוף הראשון לגמרי וחי' רק עושה הנוף. אחד גופי' הרבה והנה בריב"ז"ה פירושין דס' ח' ע"א בהא דתימח' ל' אגב אימי' כתב דבמים ליכא מים ריבוי' שיעורים. דהוי הכל חיבור אחד ועדף ממרבה בלוליים דלולא' כאיפסרת דמי. ובכ"מ ר"י שם כתב דגם במשבל פרי' יותר גדול משיעור הדרך לחלוה' חייב. ומאי עדין מפרי' אחד והולש' שנת פ"א יותר גדול משיעור הדרך פטור עכ"ה. המאירי. ובירושלמי שנת פ"א ע"כ כבר נעקרה כל טפה מחקוזה. ויש לעיין לפ"ז בגדר מנבן דחייב משום כונה. וכתב הרמב"ם בפ"ו שכל המקבץ חלק אל חלק ט"ו. דהרי גם בעודו חלב נחשב גוף אחד ועוד יותר חיבור מעבשו' וז"ל לשיטה זו דבונה במנבן אינו משום החיבור רק כעין חק קב בבקעת. וי"ל עוד דהחיבור של משקן הוי רק חיבור דיני' אבל בשלם גבינה נחשב ליסור חיבור ואפשר דפליגי בתן ככרסא' הבגלי' והירושלמי. — ומיהיב"ז"ה והמאירי יש לשיטת מ"ש הדר"ג שלישיא' בכפרו הנפלא לדון למיד' איגוד כלי' לא הוי אגד. במשקה כה"ג אם חייב דנחשב גוף אחד. ובפיה' הארכתי בטעם החילוק בין חולש' מן המחזור לבטל למ"ש המאירי דחייב' אחת חייב בחלקים מחוברים משא"כ משקה וע"כ גבי חולש' עיי' החיות של פרי' מן הקרקע נחשב כגוף אחד. וגי' לשוחט עוף' אם לריך לקרקע שלא יחמוט עוף. וז"ל :

מכתב נג.

יום ב' צ"ג עשיית תרביצ' גמחים לנו ולכ"י דווינסק. **והנה** באמת עיקר גדר מדומע בחרומה שיש הרבה סחירות א"ס זה מה"מ או דרבנן רש"י מנחות דע"ז ע"כ ותמורה ד"ד ונהה דמי' בחום' וכ"מ בזה. יש גי' בין תרומה דהוה גדר קדושה כמו לאחר מירות וקבע בבית אז הוה זה מה"מ. ובין קודם קבע או הרומת כרשיין לשיטת הרמב"ם דס"ל דהוה מה"מ רק קדושה אין בהס. ועיין בירושלמי תרומות פ"א מבואר דהוה מה"מ יס' פ"ט גבי גידולין אחר דהוה מדרבנן ר"ל מה שגידולין אסורין ולא בטלי' עיי' קרקע ועיין גדרים דני' ע"כ וכן בחלה פ"ב. ושם ר"ל על איסור טומאה הוה רק מדרבנן כיון דלית בהס קדושה רק גדר איסור. וכן גי' גריסין בחולין שס. וכן הך הירושלמי חלה פ"ג ותרומות ורש"י גדרים דיי' ע"כ גבי תרומה של עבדים דהוה רק איסור לא קדושה של גדר וכן הדי' דשביד בידים או מקדש להשאר. גדר מה דס"ל ובירושלמי ערלה פ"ב דהעלאת מדומע לריך גדול ושליו דמי' רק גדר הקדש ותיקון ובהך מה דפליגי' ראב"ע ורבנן דמי' פ"ו ומלה אם מהי' העלאת שימבטל או והוה כמפרש'י לחיטוד במנחות ע"ד ומשילה

מכתב נה.

יום ד' י"ב תשרי תרצ"ג דויניקס.

והנה נחזורי ח"א כמכתבי בזה קצת גדר עומן, ובאמת זה תליא בהך צעיא דמנחות דל"ט ע"ב גבי לבונה שחוקה במנחת חוטא אש נפסלת ע"י זה, או רק משום דל"א לברר ע"ש, ובהך מחלוקת הראשונים גבי קמח בקמח לא הוה לח, דפסחים ומנחות ובדמ"ב פ"ג מה"ל תרומות, וזה מבורר בירושלמי דמאי ותרומות דאש עתק לכ"ע י"ז ב"ה, וכן במ"ש הו"מ מנחות דל"ב ע"ב גבי שאור, ובמה דמחלק הירושלמי ערלה פ"ג ה"א בין לבט שני מראות ובין הך דתרומות גבי האנים שמורות עם לבינות, דשם אש מפרין נעשה מראה אחד משא"כ בל"ט, ובהך מחלוקת דל"ט וב"ה מולין דקל"ו ע"ב ושם מדמה האנים לחטין, ועיין כריתות ד"ב, ולפמ"ש יש לחלק דתעיס לאחר עחינה נעשה פנים חדשות, משא"כ בתלמי דזה רק דקיס, וכמו בלבונה שחוקה, ותליא אש מראה הוה עשם איכות, או רק מנחות וכמ"ש הרמב"ם במו"ק ח"א בהקדמה ואכ"מ, והארכתי בזה גבי הך דב"מ דל"ז ע"ב כרש"י גבי שומא אש זה על"ס מראה או נא, והרבה יש להאריך בהך דב"ק דל"ב גבי עחינה אש זה פנים חדשות או רק שני, ועיין ב"ק דל"ז ע"ב, וכן גבי הדין בלבונה אש זה הנכבול ממנו שם הגיהה כלו, וכ"מ אש בא קוף ולבנו אש מחויב להעביר הל"ט, ועיין ע"ז דל"ז ע"ב ודמ"ו ע"ב גבי אשן ותרומות גבי לחם וכ"מ בזה ואכ"מ, עכ"פ זה ודאי עחינה במינות זה מליאות חדש לא שמחלקן חלקים קטנים, ובד"ף בהך דשבת דע"ד ע"ב לא כרש"י, וכ"כ בזה קצת במיבורי ח"א בזה וגבי לבונה בבגד מוכר ואכ"מ בזה, בירושלמי ערלה פ"ג, ועיין מנחות ד"ע ע"ב גבי הבואה קמחים בו מלעוף בחדש אף דזה ג' לאוין, וכ"כ משום דקיי"ל בירושלמי חלה פ"א דכל שאינו בזה אונו בזה, וב"ס שם, ולכך מלעוף. — בגדר מים במרבה, אני הארכתי בזה קצת הביאור בהך דכריתות דע"ו ח"א לערב ביאות, ור"י ביאה ארובה הוה אחת, ועיין שבועות י"ח וקדושין כ"ד, אבל בהני אפשר לערב מחלקת, אש ר"ל בשני עוקלים כמבואר מנחות דס"ד או פרי גדול, וכן חילק הרמב"ם ז"ל בה"ל שנגזר גבי אש אבל חתיכה של שתי יותים או הפרדים גבי דעיות, ועיין תוס' דיל ע"א מ"ש מפשקן, שם ר"ל בהך דע"ו י"ז ב"ה ולא כהמ"מ. [ו"ל דאין דרום להכלל ר"ל דאש לא כללו בידים מעטין אין בכללים הנם דודאי מתעבדים קצת וכמבואר בזה דמנחות דל"ט גבי לבונה שחוקה במנחת. ובאמת גם במשקין הארכתי הפוסקים אש מתעבדין מעטין בכל מקום בשוה מהא דזכות ד"ד חבית שגפלה לים, ובתוס' מחלקים בין גהר לים, ובמקואות פ"ז ש"ט מקאש מראוי ובירושלמי חלה פ"א, וכו"ן שכל"ן תבואה קמחים, ובלקות, מלערפות, ור"ל תבואה מתעבד ע"י הטחינה והלישה וקמחים ע"י הלישה, וקמ"ל דגם בלכות ככללים, ובהא

דחוס' יצמות דפ"ב דקמח הוי יבש והא דמנחות דכ"ג גבי שתי מנחות שנתעבדו היינו שאמר האש"י יהא נו"ט תמחו גדולי המחברים הרי קומץ קודם האש"י, והוי מנחה חסרה: **בגדר** תבואה וטחנה ונמך ולבנו או הוה פנים חדשות, הרמב"ם בה"ל איסור גבי משתחוה לקמח מתיר חטין למנחות, וגבי משתחוה לבהמה אוסר למרה לבגד"כ, וכן בה"ל ל"ט פוסל למרה לל"ט, ובמשתחוה לפשקן נעו"ט מתיר, ואיל לטעמין בה"ל סוכה דפשקן נשתנה אורחו, אבל העינה והצביעה ס"ל דלא הוי שניו זורה, וז"ע למ"ד ל"ט צעיא טייה לשמה וגם הצביעה בעינן לשמה, אף יתיר השינוי לבציעת הנמ' כיון דבעת העינה והצביעה עדיין לא הוכשר, גם יש לדקדק בזה דנקט הרמב"ם למרה לל"ט ובגד"כ ולא לתכלת כלשון הגמ', ובה"ל כה"מ פ"ח, האבגו רקוס בלמך, ובירושלמי יומא גבי בגד"כ, ש"הא אריגון בקודש, ומס הדין בהעויה אי דמי לל"ט, — ובהא דכריתות ד"ה דלחם לא הוה צעויה, כתב אהר מגדולי המחברים לפרש דאש לא נאסר לחם לא הוי מלערפין המים לכזית, ונראה דזה דוקא לשיטת גמ' דידן מנחות דל"ד דאש מעיקרא לא הוה ב"י לכ"ע מדרבנן, אבל הירושלמי תרומות פ"ב לר"י והשב"ל גם שאין כו"ט מעיקרו וא"כ בכל איסורים מלערפין המים ובתוספתא תרומות פ"ד דאין תורמין הפת על החטים, ונראה דר"ל דאין מלערפין המים, ובירושלמי שם גבי אורז מבושל אי תורמין חי לקביל מבשל:

ומ"ש הד"ג ימ' דהר"ף שבת בהך דע"ד לא כרש"י, ור"ל גבי סלית סילחא, הנה באמת הר"ח דמפרש שם כהר"ף מפרש גם הך דפרים סילקא שווא כעין כתישה, אמנם הר"ח צלמו פ"י הא דתלמיא דקדק הקנים חייב משום עומן, והרמב"ם מפרש סלית סילחא העוסר עינים ליהנות בנכרות שלהן, והרבה הארכתי הפוסקים בזה, — מ"ש הד"ג שלי"טא בספרו הנפלא בגדר הפלוגתא דריא וריע ר"ה דל"ב והתוספתא דר"ה גבי אש לא קידשו הבי"ד חוקעין, הנה בחגיגה ד"ה גם בשאר יו"ט דריש ר"ע שבתין לעשיית מלאכה ולא ממקרא קודש, וי"ל דבזה פליגי ג"כ אב"י ורבא חולין דק"א ע"ב, דאב"י ס"ל דאיסור המלאכה תלוי בקידוש ב"ד, וע"כ מלאכה יו"ט נחשב מאוחר למלאכה שבת, דכיון דבעינן קידוש האיסור מלפני מאוחר בהכרח, א"כ רבא ס"ל דלא תלוי בהקדוש וע"כ הוי בת אחת, וא"ש ג"כ מה דפליגי רק למאי דאפקין לריה"ג משום דלאיבא דר"ע כ"ע מדור דהוי בת אחת, ורק לריה"ג לעטמין בחגיגה שם פליגי, ובשבועות ד"ד לא קרא מקרא קודש, פירש"י קבלת ברכותיו, ובתוס' מפרשים קראו מקרא קודש, שמו"ה שב"ד קדשוהו ושובת ממלאכה בשביל קדושת היום וכו', ולכאורה זה תליא בהפלוגתא דריא וריע, דלריא מקרא קודש קדשוהו בעשיית מלאכה ולריע זו קדושת היום, ור"ע דממעט תפילין בשו"ט מוה"י לך לאות, פליגי הראשונים אש האות הוה מפאת האיסור מלאכה דמאיא דשבת, או מפאת איסור חמץ בפסח וחייב סוכה בסוכות, והרשב"א כתב מפאת ברכת הקידוש כעין זכור בשבת, ובש"ע הרב ז"ל ס"י תרמ"ט ביאר מעט הפוסקים דביו"ט שני לא פסול גבי לולב מה שפסול ביום א', דאין זה ולוול לקדושת יו"ט, דאין החיוב לולב משום קדושת יו"ט, והנה ברש"י יומא ד"ג ע"ב דתנן הסוכות מרובע מלוות בסוכה ולולב וערבה וניסוך המים, וי"ל דר"ל במקדש דהוי כל ז' או מחמת התנן אבל בנבולין אינו מפאת קדושת יו"ט, ובתוס' סוכה דמ"ו דברכת הזמן של סוכה פוטר של יו"ט, דשניהם מפאת המועד בלא יו"ט, וברא"ש שם בשם ר"ה"א אי זמן של סוכה פוטר של לולב, ובה"א עירובין פ"ג מה שמחלק בין זמן של שופר לשל לולב אש נפטר בשל יו"ט, ומ"ש כ"ג ימ' בכונת הרמב"ם דגבי לולב נקט יו"ט ולא בעשרה בשמ"י ל"ע דהרי כתיב ב' אחרי בעשור לתדש טעמו את נפשו"מ, והנאן בית אפרים ז"ל האריך אש הא דלחם אפילו מוידין סייע רק

מכתב נו.

כ"ה סוצאי יו"ט של סוכות תרצ"ג ווארשא.

כ"ק וכו', והנה מ"ש הרמב"ם בה"ל תרומות פ"ג דתעיס וקמח אין דרכו להכלל, סותר למ"ש שם פ"ב ה"ג וסוף ה"ל מעשר ופ"א מה"ל מע"ש ה"ח דמשמע דס"ל יש צילה בדברים קטנים מנזרנות, וכמ"ש מהרה"ט ומל"מ בנוף ה"ל מעשר, [ובפ"י הרא"ש דמאי ס"ל דמ"ש הר"ש דרום אין ר"ל דע"ו יש צילה ולא כהמ"מ.] וי"ל דאין דרום להכלל ר"ל דאש לא כללו בידים מעטין אין בכללים הנם דודאי מתעבדים קצת וכמבואר בזה דמנחות דל"ט גבי לבונה שחוקה במנחת. ובאמת גם במשקין הארכתי הפוסקים אש מתעבדין מעטין בכל מקום בשוה מהא דזכות ד"ד חבית שגפלה לים, ובתוס' מחלקים בין גהר לים, ובמקואות פ"ז ש"ט מקאש מראוי ובירושלמי חלה פ"א, וכו"ן שכל"ן תבואה קמחים, ובלקות, מלערפות, ור"ל תבואה מתעבד ע"י הטחינה והלישה וקמחים ע"י הלישה, וקמ"ל דגם בלכות ככללים, ובהא

מכתב נח.

הוספת

דברי הירושלמי חלה אין הפירוש כן. רק ר"ל אם בללן הכוונה וטחנן. או בללן קמח או בלקות והרבה הארכתי בזה במחלקת לקמן. אם נעשה ע"י מערובת זה מין חדש. [ועיי"ש בחיבורי ח"ו ד"ה ע"ד] ור"ל שערב ה' מינין טעין עם שפורין וכו'. וטחנן ולשן ועשה מהן פת ועיי"ש בזה. וזה נעשה דבר חדש וזה מחלוקת שם אך מהך דמנחות ד"ע ע"ב התבואה והקמחין ובלקות ושם לא חשיב תרומה משום דחייב מיתה ליכא גבי תרומה. [וכמו דס"ל להרמב"ם בהך דמנחות ד"ע ע"א גבי מחובר]. וכשיטת הראב"ד ז"ל בהל' תרומות רק מלקות. וגבי מע"ש וחדש ומחן שפיר דשם גדר איסור אבל לא גדר מיתה וחומש דזה יש בזה גדר מויק ומלקות חייב. וגם בלמחן לחדש הארכתי בזה דהא הוה לחוין פדעיס. ועיין פסחים דמ"ה ומיר ל"ח ע"ב וברמב"ם פ"ד מהל' מא"ס היה. ובמנחות לא משב לחם. אם משום דמבואר בירושלמי גבי קלי וגבי אורו דכל שאין חייב משום כרמל ליכא חייב על לחם. ואף דמהפך והרבה יש להאריך בזה במחלוקת הרמב"ם והראב"ד אם לאחר שלש או ערבן. וכן מה דמאריך בירושלמי ערלה פ"ג לחדש של א"י ש"א לחו"ל. ור"ל ושם עשאו לחם שיהי לוקה משום לחם. וכמו הך מחלוקת דרפ"ב דחלה. וכן לגבי חלה. ועיין בר"ש פ"ב דחלה ה"א ובירושלמי שם. והרבה יש להאריך ד"ל אף נעל שאור מהורמה חלה. אך הר"ש לא פי' כן. וכן גבי כלאים ובב"ב אם זה נעשה ברי' חדשה. ולכך לריך ריבוי בת"כ. ועיין ב"ק דע"ה וכשיטת הרמב"ם ז"ל דיש מין בהמה לבד מן שור קשב ועו ואין בהם איסור חלב. דרק הני שפרטה התורה. ועיין חולין ד"פ ותוספתא כלאים והרבה יש להאריך בזה. וכמו צדס ביומא דע"ד גבי ברי' וביתומות דכ"א. והארכתי בזה גמי למשל אם ישראל בא על ב"ב עמונית או מזרית ונולד זכר דהולד כמותה. אם ר"ל גם לסוג קטן דהוה ב"ב עמוני או מזרי או רק לסוג גדול דהוה ב"ב אבל לא הפרט שפרטה התורה וזה ג"מ בין כ"סויה הדס לחלב. וכ"ש צדס ומ"מ לריך קרא. ועמ"ש החו"ט חולין דקכ"ו ע"ב גבי עומאה של ח' שרעים רק בדיקס. לא כמו באיסור. וכן ס"ל להרמב"ם ז"ל. וכן י"ל גבי לישה דנעשה דבר חדש ממש. וכעין זה בה"מ ז"ל בפסחים פ"ג. אך מן הירושלמי חלה לא משמע כן. וכן שיטת הרמב"ם גבי סרן שסברה או נשרף צנדה דג"ו ע"א ולא כמו גבי איסור. וכן שיטת הירושלמי גבי מת שנקרף. בין עומאה אהל דהוה סוג קטן. למגע ומשא. וכמ"ש החו"ט חולין ככ"מ דמ"מ פרט דשור וכו' אין עליו. דע"ה ודפי"ט ודק"כ. וכמו כמי כיור דכשר לנכסיו מים וחל עליו שם מ"ס חיים פניס חרות מי כיור. וכפתי בזה בחיבורי בכ"מ בת"א ועוד בח"ו וקאלן :

יוסף ראזין.

מכתב נט.

ביה עש"ק בראשית חרצ'ג וואראש.

ב"ק וכו'. והנה בזה דירושלמי ספ"א דרי"ה הארכתי אם ניתן לחלל שבת כדי לקדש יום המחרת כמו שמחלל בלילה. לפני הטעם דיום לריך ללילה ולילה ליום וכו'. וה"ל דביום לחוד לא יספיקו העדים להגיע למקום הועד. וא"כ אם א"א להם להגיע ביום המחרת אם לא ילכו בשבת ג"כ שרי. אבל להטעם ולא למפרע הוא קדוש, אסור. אמנם להרמב"ם דמקדשין החודש למפרע. יהא מותר לחלל שבת ביום שלשים כדי שיקדשו לחמך את יום השלשים למפרע. ובירושלמי

ל"שאל ששמרו המועדות עפ"י קביעות צ"ד אבל קביעות הדין שלמעלה ויום כפרה לא נשחנה זמנו. או גם בצ"ד שלמעלה חלו בצ"ד שלמעלה. והאריך בזה בקוסית החו"ט חולין דק"א. והביא ממ"ר שמה"ש שאלין רבש"ע אימתי ריה אימתי יוה"כ וכו'. והנה בתוספתא ריה מבואר ג"כ קדשוהו צ"ד הדין נכנס לפניו וכו' :

מרדכי קאלינא.

מכתב נו.

יום ד' כ"ז חשרי חרצ'ג דווינגק.

בגדר מ"ש בהך דר"ה דלי"ב הארכתי בזה בכ"מ בגדר מ"ש הרמב"ם ז"ל במורה ח"א פ"א שלעג על מי שאמר שהמליאות והפרטים הם שני גדרים. אך בלמחן זה גדר גדול מחלוקת כמות דברים צב"ס גבי ליבור ופרטים. אם הפרטים הם חלק מליבור או מליאות בפ"ע. ועיין במחלוקת ד"ע בהך דברכות ד"ג גבי אחד עשרה כו' אם לפי המנין וכן גדר רוח הגוף נורה בלא חיבור. וכן בזה דס"ל להרמב"ם בהל' המורה גבי קרבן ליבור דיש לומר חלק בו והתוס' לא ס"ל כן מנחות ע"ח ע"ב. ועיין בזבחים ד"ד גבי שינוי בעלים וכן במליאות הדבר אם המנין חלק מן מליאות או זה גדר בפ"ע. וג"מ גבי כל תוסף בלכות הדבר. אם ש"ך דיק היכי דהתורה אמרה לנו מספר כמו בהלכות וכומו צב"ס והדסים אבל צדס שרק אחד אם משום דאין פחות מאחד או זה ג"כ גדר התחלה. וכן גבי פרשיות של חפילין דשם המנין הוא הכרח כיון דלריך אלו הפרשיות והם ד', או גם המנין כיונה התורה בפ"ע. ומחלוקת בבלי וירושלמי בטהדרין גבי זקן ממרא אם ר"ל על הבחים זה טעפות או על הפרשיות וכן זמן דזה ודאי כיון דנולדה הלכנה מתחיל זמן או זה לא נקרא התחלה דרק הכרח. וזה מחלוקת גבי תקיעות קודם שקדשו צ"ד היכי דהלבנה נולדה ונרחית רק צ"ד לא קבלו העדים. וכן בגדר שיטת הרמב"ם בפ"ה"מ צרי"ה וכן בירושלמי פ"א דר"ה דהזמן הנקודה המגבלת בין יום ללילה מה זה. אם נימא כשיטה העיקרית דיש חלק שאין מתחלק. ואף דהתוס' לא ס"ל כן בצדה דל"ה וזבחים ד"פ ועיין בהרד"ק ד"י גבי טעין של יום ענמים הפרדים ואלו יכולים צ"ד לקדש החודש אשר יהי' להבא כי מפסיק בין יום ללילה ויש שני הגדרים אשר וכו' ד"ה"ה בזמן. דבאמת הוה מה"מ מחמת קדו"ה דאין לריך לברך זמן צ"ד שקדשו. וכן מבואר בירושלמי פ"ט דברכות. אך כיון דאין מקדשין בלילה לא שייך זה. אך הא יש זה הרגע. וזה ר"ל בירושלמי פ"א דרי"ה והיא ע"י יום ולילה והיום לריך ללילה וזה ר"ל עירובין ד"מ ע"ב דליוה לרטינא כו'. ר"ל אם הדבר נסתלק אף שעדיין השני לא בא או להיפך מחמת שהשני בא לכך הא' מתחלק. ועיין בירושלמי ברכות גבי אור וחושך. והמורה דל"ח ע"א אפרוח צ"ח עריפה אם יש מחולק בין כיוון הביאה ובין ההיות האפרוח. עכ"פ זה הגדר של ר"ע ור"א ואזיל לשיטתי דס"ל דאוליגן בהר נורה ולכך אין קדושין תופסין בח"ל ולחד שיטה גם בחי"ב עשה דעיקר הוא הנורה. וכן ס"ל יוחלטי השור בלא הדין רק מלך הנורה הדין וכ"מ כן ואכמ"ל. והארכתי בזה בכ"מ בהך דערכין ד"א ע"ב אם רק בהר דבר הש"ך ליו"ט שזה ע"י קדו"ה בזה אמרינן אחס וכו' או רק בגדר פרטי. וזו הוה פרטי ועל המליאות ומלאכה זה מחמת היו"ט הזמן. — בגדר פשחן כ"כ בזה בחיבורי ח"א כ"מ ובחיבורי מהד"ת דפ"ו ע"ב ע"ש וכ"מ בזה. ובמה דפליגי הרמב"ם והראב"ד בהל' מא"ס פ"ד ה"י ע"ש. ועיין בתוס' סוכה ד"ב ע"ב גבי פשחן ועיין תוספתא מ"ק פ"א מרבי"ן יראה בחלה פ"א גבי קבנקהות מ"ש ברמב"ם דהם נילושות בני פירות ולכך חוזרות לסלחן וכן בהך דמנחות :

חמשת המינים. והרי כהן חרותו פ"י פ"ל דכוסם ששירים
 פסוק מחושב. ובראש צינה ספ"ג כתב דחזן חי לסם
 אבל קמה ושיסה לא חי לכוס. וא"כ גם בבקשת ליכא
 חיוב מיסה. אמנם במשנה דמלה פ"ג נגללה בחינים ושמחה
 בששירים האוכל ממנה חייב מיסה. יש למיין בנק של חדש
 מאזיה גבר אסור. ובכריתות ר"ה דמלחם ליכא למילף קלי
 וכחמל שק נתרבה אלל חלה. וא"כ פיסה דחייבת במלה לפי
 כתוספתא דמלה פ"א גם פ"ח שלל לאסותה שפיר יעסיק
 מלחם לחוד. אבל להירושלמי שם פ"א דגם קמה קלי שפשו
 בנק אינו חייב רק בשאשן ליכא למילף פיסה מלחם לחוד.
 וכ"מ להראש :

וב"ש הד"ג יחי' לפני ישראל הכהן על פמונית ומרית
 חי סולד רק נכ"ר או גם עמוני ומל'י. הנה במד
 וש"ע אה"ע ס" ד סעיף ה' משורש. ישראל הכהן על אחת
 מאלו הולך כמותה. והארכתי במחלוקת הטוסקים שם סעיף
 ו' בגר מלרי ששא נכרית עמונית אם יבנה מלרית כאב'
 או מותרת משום דולדה כמות. ודנפי במ"ש הרמב"ם כה"ל
 איסור פט"ו הי"ג וטוס"ש שם דמחור נפטר גם פ"י נכרית.
 דהא מבוחר בקדושין דמ"ט פ"א טעם היתר של ר"ס כל
 וגד ב"מ שפחה טעמיה כולד במתי בהמה. וא"כ לפמ"ש
 הרשב"א שם דמ"ב ע"ב דלגבי גר לא שייך למימר משקרא
 בהמה. ודוקא בטנד דליקש לחמור. וא"כ י"ל דלא מיסטר
 ע"י נכרית. אבל הירושלמי שם כתב דגם בפירא דגר
 מלי לחרו"י הכי. וא"ל לטעמי' שם דמ"ה דמביא מדרש דגם
 נכרי ליקש לחמור. ובמ"ה ספ"ו דכיון דבאומות הולכין אחר
 הוכר ובנתיביו אחר הפגום. פ"כ כשאחד גר ואחד גוי
 אזלין בתר הזכר וגם בתר הפגום. דנתי מדברי הרמב"ם
 כה"ל איסור פט"ו הי"ז דמחלק בין עבד ושפחה נכריים
 להטבלו. ומשמע דמ"י שטבלו דין בהם דין אומות שנתגיירו.
 והבאתי מירושלמי יבמות ג"י עבדים שם יעלה בן
 דורות. דמותר ג"כ דעבדים שטבלו הולכין אחר
 הפגום. ואם נתיב דבאחד גוי ואחד גר הולכין אחר שניהם
 להחמיר. ל"ע ססקי הרמב"ם שם ובירושלמי קדושין
 ספ"ג מבוחר בהרמב"ם ומוכח דלא כה"ל. והרבה הארכתי
 בזה ובדברי הרמב"ם כה"ל עבדים :

מרדכי קארינא.

מכתב סא.

יום ד' ג' פח"ש תרצ"ג דווינסק.

והנה הירושלמי דר"ס ספ"א ר"ל כך דכיון דקיי"ל דלר"ך
 שיבא הלילה והיום מן המדש ר"ה ד"ב ע"ב ובירוש'
 ספ"ב דר"ס לכן נקדש המדש ומחללין שבת וכן ר"ל
 הירוש' שם משמש ידע כ"י ר"ל משכ"ח ולא משכ"ב ובמ"ש
 הרמב"ם ז"ל כשה"מ ובה"ל קדמי' דאז סקדשין והוא שני
 גדרים יום וש"ך לאחרי' וכן הוא במכילתא פ"א דכן כה
 הקדוש של משה רבינו אך הרמב"ם ס"ל דאז לקבל עדות
 א"י רק צ"ד גופא כמו הך דרפ"ג והארכתי בזה בחיבורי
 דגם לגבי הך דניסין ד"ע פ"ב השמים הרמב"ם שחז שנים
 רק רוב שנים לא כמו בןך דחולין דף קב"א ע"ב דזה הוה
 ג"כ דבר ממוש' מן שני מליצות אך כפסיקתא מבוחר דאז
 ג"כ הוה קבלות עדות וא"מ וע"י ר"ס ד"ז ע"ב גבי ליל
 ר"ה וסנהדרין ד"ב ע"ב מחלוקת לשיטת הרמב"ם גבי
 עיבור ואכמ"ל וע"י חולין ד' ס' ע"ב — בגד זמן ודאי
 זה תליא במחלוקת גריה דג"ד וסנהדרין ד"י ע"ב אחת
 לר"ך לומר מקודש פ"ש וע"י במ"ס פ"ט כ"ס והרבה
 הארכתי בזה ושם מבוחר דלר"ך ג"כ כוס וע"י שבת דף
 כ"ד ע"ב הגרסא וע"י ברכות דמ"ט דהוה זה ססק' א"ס ש"ך
 שמחה ברי"ח וזה תליא בזה וע"י סנהדרין ד"ע ע"ב
 גבי עיבור המדש וזה הוה סעודה של שאלו ודוד
 בירושלמי

ובירושלמי ר"ש פ"ג דר"ה חמה על הרמב"ם מהא דתנן שכל
 מהלך לילה ויום מחללין את השבת. דמאי לא מחללין יומר
 מליכא ויום כרי לקדש למפרע. ובמנחות דמ"ח ע"א חפא
 בשבת שמוכה בחול לא אמרינן. ואם למפרע קדוש וזכה
 בשבת :

במ"ש כ"ג יחי' דבקידוש סודש מברכין זמן מירושלמי
 ברכות פ"ט. ל"ע דבירושלמי פסחים פ"י ה"ט.
 כל שכתב מקרא קודש לר"ך להזכיר בו זמן. ור"ח אינו מקרא
 קודש מבוחר חגיגה ד"מ. וז"ל דענת הקידוש שא"י. וכמו
 דמבוחר בריה דכ"ד דילפינן לקה"ה מקרא אשר תקראו וגו'
 מקראי קודש. ובמ"ה כתבתי בהא בירושלמי ר"ה וסנהדרין.
 מהו מקודש מקיים. ומוכח דכל ישראל יש להם כח בגוף
 הקיום ג"כ כמו הב"ד. ונימ' למה שכתב הגאון ט"א ז"ל
 כהמשה דלא הספיקו לומר מקודש. דאמירת כל ישראל
 מקודש מקודש אינו מעכב. והארכתי בזה ובהא דמ"ר פ'
 בא. הוואה את הלכנה הא"ך לר"ך לברך בזמן שהיו ישראל
 מקדשין את המדש וכו'. דמשמע דכל ישראל אף מי שלא שמע מב"ד
 מקודש יש לו חלק בקידוש סודש מלא פליגי בסיום הברכה
 י"ח בזמן שהיו מקדשין. והרבה שני להאריך בזה :

בגד"ר כ"ה א"י ע"י ידע שני ע"י החמיר יום גילגל.
 הבאתי מברכ"ר פ' בראשית. ויכל חלקים ביום
 השביעי. הקב"ה שידע עמוי שטומיו ורגעיו נכנס בו כחוט
 השערה. ופ"י המהר"ל בספרו תפארת ישראל כי ביום
 השביעי פ"י כמו והגונע בשר. שאין פירושו בחוכו כי
 הזמן ורגע שהוא סוף יום הששי הוא ההחלת יום השביעי.
 כי אין הזמן מתוכר מעשות. רק הזמן הוא מתוכר. (ובג"ד
 דיומי לא מפסקי מהדדי.) ובמשנה דעשרה דברים נבראו
 צע"ש ביה"ש כתב המהר"ל בספרו דרך חיים דמלך שהוא
 ביה"ש של קדושה הוא יומי במדריגה מימי הטבע. ע"כ
 נבראו בו דברים שם למעלה מן הטבע והאריך בזה הרבה.
 ובזוה"ק של הפסוק והוא מלא את המדש במדבר דוד בע"א
 לאתקדשא יומא דשבתא אהבדן וכו' ואלין לאו אינון מיומא
 דשבתא ולא מיומא שבתאה ואשתארו אלין הרין יומין דהו
 בספיא. ובמכילתא פ' בא. ויהי בחגי הלילה. יולרו חלקו.
 ר"י צ"ב אומר יודע עמוטיו ושטותיו חלקו. ובאר הרדב"ז
 כהמשה דיוולרו חלקו ר"ל דהעמוד הגלגל והכירו הכל
 שחלקו. ולאידך תנא לא ה"י גם רק הקב"ה למלך חגי הלילה
 ממש ובאומתו רגע הכה כל בכור :

במ"ש דלמ"ד ל"ית צע"א טוי' לשמה לא מהני השינוי
 משום דענת הפוי' עדיין פסול. מהא דסוכה ד"ל
 ע"ב גבי לולב דלמ"ד לולב לר"ך אדך יקנה בשינוי מעשה
 האגד. ולא אמרינן דהאגד הוא פוסל מוכח דלא כמ"ש —
 מ"ש הרי"ג יחי' בגדל פיה"מ פ"א דמלה. לא כבנתי דהרי
 הרמב"ם כתב דגילושות בשמן וכן המנחות. והרי בו' משקין
 מסקנת הירושלמי דמחברין ובירושלמי שם קאמר גם בע"מ
 מכרין לחמורת לסלחה :

מרדכי קארינא.

מכתב סב.

אחר כתבי מכתבי האיר לפני מכתב השני של הד"ג
 שלי"א. והנה דברי הירושלמי חלה הלא גם א"י
 פירשתי כן. ומ"ש כ"ג יחי' דבמנחות ד"ע ע"ב לא חשיב
 תרומה משום דחיוב מיסה ליכא גבי תרומה וכשיטת הראב"ד
 ז"ל. הנה למ"ש בחוס' ברכות דל"ז ע"א גבי ברכה דכוס
 חמה עדיף מקמה חמה. א"כ גם בקמה ליכא חיוב מיסה
 ובפסחים ד"א ומנחות דפ"א דקמה וקלי לא חי לאכילה.
 וכ"ש בקמה דשע"י דמבוחר ברכות דל"ז ע"א דמזיק. ול"ע
 מה שמשך הרמב"ם קה"ל מ"ש פ"ד גם תרומות גבי לר"ך

ביום ברבים והוכיח כן מירושלמי ברכות [הובא ג"כ בתוס' פסחים פג"ט] במקום שאין יין פ"ז אומר ויטלו ואומר ברכה אחת מעין שבע הא למדת דבאיכא יין הי' אומר קידוש על הכוס במקום ויטלו ואחר הקידוש ברכה מעין שבע כו' אבל להוסיף ארחתין לא נתקן כלל אלא לקידוש ביום דרבים כמו בר"מ במ"ט והאריך בזה וכ"כ מהא דפסחים דף קי"ז ע"ב קראי רבא וסבא דפומפתיא אי קידוש איחא ברבים ורבא ס"ל דזיל בתר עיקר ובטור אר"ח סי' תר"ל בשם רב האי ז"ל דאין מוזכרין מקרא קדש רק במוסף וביא' הבי"ח ז"ל משום דמלוה להקבץ כל ישראל לבית האלקים וזה כמו שהביא הבי"ח ז"ל בס"י הפ"ז בשם הרמב"ן ז"ל פ' אמור בפירי מקרא קדש והנה דעת הר"ח ז"ל הובא בשתיק צ"ב דף קראי מוסדי הי' לריבין קידוש ב"ד לקבעם ולומר המועד ביום זה המקודש ולפ"ז י"ל דזה ר"ל בשבועות וברייתות קראו מ"ק דהב"ד קבעו יוה"כ"פ ביום זה ובר"ש ז"ל ת"כ פ' אמור מפרש קראו מ"ק שקידשו ב"ד החדש שיוה"כ"פ עשירי בו. בהא דישראל הבא על נכרית עמונית או מזרית הנה בלחמ להסך דעירמ או מזרי הבא על צ"י לשיטת החו"מ דנכרי הבא על צ"י בנה בעי גירות ועכ"ז הולך כשר גם אם הוא עמוני או מזרי חזינן דזה שני נדרים ואין חלו' וצ"ז אבל ר"כ דמפרש בטוש"ט דישראל הבא על עמונית ומזרית הולך כמוה והארכתי בעירמ או מזרי הבא על נכרית ומגייירה כשהיא משוברה א"ס בהא אוליגן ג"כ אחר הזכר :

מרדכי קאלניא.

מכתב סג

יום ג' ט' נח"ש דווינסק.

יראה מ"ש בזה בחיבורי בה"ל קה"מ וכ"מ בזה דבאמת עיקר הברך שכבר קדשוהו שמים ר"ל פ"י שלבנה נחמדה זה נופא קודש רק מ"מ הארכתי דבזמן הבאת קרבן הי' ז"ל מקוים וזה כוונה הגמ' סנהדרין ד"י ע"ב פ"ט וברמב"ם בזה ועיקר הקידוש נ"מ לשמות דבאמת הם מן חודש הי"ן רק ע"י קידוש חל בגדר קה"ג וגם השמות העברו נתקדשו וע"י מגילה ד"ה וכו"ז ד"ז שעות לחדשים ולכך שלא בזמנו א"ל זה אבל להקדשת הקרבן של חודש ז"ל מקודש ובגדר מקדיש דבר שהשגחה תלויה בו דחל קדושה בטולה וכ"כ בזה בחיבורי ביאור מה דלמך הנביא אכלו משמנים כו' כי קדוש כו' לאדוניו דר"ל דזו הוא הלול משובר כמבואר במ"מ וא"כ בלא קידוש ב"ד מתקדש יוס' לך ואסור להפנות אבל בכל שנה דב"ד מקדשין לאחר חמדי של שחר אי"כ קבלה מענית מחילה חל כמ"ש הרמב"ם בפ"מ ספ"ב דמענית ואכ"מ :

בגדר קידוש כ"כ בזה בחיבורי בתוס' שבועות וברייתות דר"ל על יו"כ דלית בו קידוש יע"י ברש"י שנת דכ"ד משמע דשל ר"ח תפילה מה"ת וזה במקום קידוש ב"ד של המבואר במ"ס ובדרך דרוש ביארתי זה מה שאנו מברכין החדש ושם נאמר בהפיוט של יחדשהו שזה ברכות ובתפילה של מוסף ר"ח שם נאמר י"ב ברכות משום דזה זכר לקידוש החדש ולכך אנו אומרים מי עשה ר"ל שמתפללן שנינה המקדש וזו קדשו ב"ד את המוסף ולא יח' נלך לט לפרסם שזה ר"ח ועכשו ידריים אנו לפרסם ורק ששה חדשים כמו דפסקין דרק בזמנו אבל בתפילה של ר"ח הוא י"ב כנגד י"ב חדשי השנה. ויראה במ"ש בחיבורי ח"א ביארתי שם הירוש' וחוס' פסחים דמשום שאין יין לריך לעשות חרות הש"ן דשם הוא תפילה ערבית חובה וזה הוא חרות הש"ן ולכך בליל פסח לי"א זה דשם היה לכל יין וכן סכנה דלמך בשבת דכ"ד ע"כ לא ר"ל מוזיקן רק ר"ל מחמת גזרה שידוע על יין עליה דס' לכן תפילה ערבית בשבת חובה ולריך חרות הש"ן ק ר"ל הגמ' שם ואכ"מ. וביה"כ דלי"א קדש

בירושלמי תענית פ"ד וע"י בירושלמי שנת פ"ב היא ור"ה פ"ד ותגילה פ"ד ומחלוקת דהרמב"ם עם רש"י בסנהדרין דף ע' ע"ב שם גבי אהריפו וכן זה הטעם כדי לפרסמו שהקבצו ר"ח בזמנו בטובה דר"ד ע"כ ובירושלמי ר"ה וברכות פ"ה דמחלק בין מקום שקדשו ועמ"ש הראב"ד ז"ל בסוף הל' ברכות גבי הלל דר"ח עכ"פ במקום שז"ל מקודש היה זה מה"ת ואומרים זמן ולכך בטוח הרמב"ם ז"ל בקידוש של ר"ה בה"ל שנת גבי ר"ה נקט ב' פעמים מקרא קדש משום דלא מקדשין וז"ל מקודש מקודש ע"ש ורק בר"ה ולא שאר יו"ט ואף דאללו אין המנהג כן מ"מ כך הוא הגדר וע"י רפ"א דפסחים קריה רמזא חזינן דזה שני נדרים וכן היא בירושלמי ברכות פ"ח מחלוקת ר"י ור"ל גבי ויבדל וי"מ בין בה"ש אותו נגע קטנה בחלק שאינו המחלק שהיא יש בה הרכבה חמות מן יוס' וליה וזה יולדו חלקו וזה חדש אברהם אינו אף זה סך דברכות ז"ל וזה נקרא בוקרו של בוקר בירושלמי ובמכילתא. — גבי ישראל על צ"נ עמונית זה ר"ל הגמ' ביבמות דף ע"ד וע"ז ע"ב בנה עמוני דוקא וע"י נדרים דף מ"ח גבי חסי' ע"ש ברש"י וזה מחלוקת ברש"י ומוס' בחדש אם ישט בלא הביא שלי"ש :

יוסף ראזין.

מכתב סב

ב"ה י"א י"ך תרצ"ג ווארשא.

כ"ק וכו' והנה בגדר פה"מ ר"ה פ"ג לכאורה י"ל דדוקא ביום ג"ס לאחר שקה"מ מקדשין להבא אבל ביום ל' א"ס מקדשין לאחר שקה"מ קריים לקדש היום ל' כיון דראוי יוס' זה החדש הבא וא"ש הא דברכות דף ל' ע"ב מסתברא מלחא דרב בחדש מלא וכו' ור"ל דבחדש מלא לא משכחם ש"הא מקודש כבר בלילה וע"י אין מחזירין אבל בחדש חסר דמשכחם שבטת תפילה ערבית יהא כבר מקודש ובגון שקידשו ביום ל' אחר שקה"מ מחזירין אותו וכן ראייתו לנאון אחד שכתב כן אבל למה שביאר הדין יחי' שיטת הרמב"ם ז"ל גם ביום ל' אחר שקה"מ מקדשין להבא ובתוס' שם מולקין על היום ובתוס' סנהדרין דף י' ע"ב שמקדשין אותו בשמים מן השחר ובסמ"ג ז"ל כתב שכבר קדשוהו שמים מחמלה הלילה ובתפילת דתפילתו אי דנין בשמים בלילה דהרי קה"מ משפט כתיב ביה ובע"ז דף ג' ע"ב איכ"א מעין ימחא וכו' ובירושלמי ר"ה פ"א הקב"ה לך את ישראל ביום וזה האומות בלילה :

בגדר קה"מ הראשון במלרים נראה בפסיקתא דה"י ע"י הקב"ה בשלמו בלירוף משה ואהרן וי"ל דמשום זה נקרא יו"ט של פסח שנת והפסח דלזה כיון הרמב"ם ז"ל בה"ל מו"מ פ"ז וכן ראו חמדי הנביאים וכו' ור"ל שראו שחדש ניסן בכל שנה מתקדש ע"י הקב"ה ג"כ ובתפילת עוד בכוונה הרמב"ם לפה"מ הראב"ד ז"ל ת"כ פ' אמור ספירה שהיא תלויה בב"ד שידועים לדרוש ממחרת השבת ממחרת יו"ט קאמר וזה ר"ל שראו הנביאים והסנהדרין לדרוש ק. בהא דסנהדרין ד"ע ע"ב הארכתי והבאתי הארמיה ז"ל דמפרש לאור עיבורו הי"ט מולאי יוס' ניסן וא"ס ראו לפי החשבון שא"א שראה לננה ביום ל' מעברין אותו מעתה וזהו מכלל העיבור ובפחות משלשה לא בני ולפרסמו מילחא בעיקר עשרה והבאתי מירושלמי ר"ה וסנהדרין מה מקודש מקוים ומוכח דגם לרי"א לריך לומר מקוים ומתוהים דברי היראים ז"ל ש"ך דמה שנהגו להגיד ר"ח בשבת א"י קידוש וגם אם הי' בעיניו ראש ב"ד א"ל לקדש וכו' והרבה הארכתי בזה ובדברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ אי מה שלריים לומר מקודש משום מלחא או לפרסמו מילחא :

בגדר קידוש היום ומקרא קדוש. הא"ז ז"ל בהשנה סי' פאצ"ג כתב דלא דמקדשין בהכ"כ הוא לקידוש

קידש הוה מה"מ וכ"כ בזה בחיבורי — הגדר שכתב רבנו הרמב"ם ז"ל בהרבה הלכנה במראה הנביאה כיצד בזה בחיבורי ח"א מתחמת דאללנו ראי'ה הלבנה זה רק לפי מה שאנו רואים רק כן גזרה התורה ועי' במה פלגני בבבלי וירוש' גבי לבנה בברכת הלבנה אם אזלינן בחד מליאות או בחד הראי'ה שלנו ועי' ר"ה דף כ"א ע"א דהיכי דמגלי בשלם עם ט"ו וכן ס"ל להירוש' ברכות פ"ט מ"ט גדר ישראל הבא על בני מלרית והארכתי בזה גבי מ"ט הרמב"ם בהלי מנזרים גבי חיה בחלב בזמן מנזרא ע"ט דנימ בין חיה לדין או חיה למליאות ועי' מכלתא פ' בא גבי ליל שמורים ואכמ"ל :

יוסף.

מכתב סדר.

ביה עשי'ך לך תרצי'ג ואראש.

ב"ק וכו'. והנה בגדר קידוש החדש במ"ר פ' בא שאם אין ישראל מקדשים אותו אין אותו קידוש כלום וכי לא ילמד מ"ט וכי ואם כלי חול מתקדש כשהוא מתמלא מן הקדש עאלכו"כ ישראל שם קדושים ומקדשים את החדש וכי וזה כירושלמי יומא פ"ג הו' מפני מהוך של משה לתוך של שלמה ומדמדמי לכלי חול שמתקדש ע"י מילוי הקדש מבוחר דגם החדש הוא חול עד שיקדשו אותו ישראל ובה יובן מה דלא יליף מ"ט שמתקדשין מה שבחובן משום דבחוסי ממות רע"ט ע"ב דאין מקדשין רק מה שבכר קדוש קדושה פה וע"כ יליף מהא דכלים נתקדשו דהם ג"כ חול וכמבואר בירושלמי שם דאין מתקדשין מיד כשעשאן וע"כ מ"ט מתקדש במה שנתן בהם של משה והא דלר"ך לילף מ"ט ומ"ט מכל הקדש שישראל מקדשין ויש בו מעילה ומ"ט הרמב"ם ז"ל ב"ב בעטע מקדש בור וכי שאין מושלין במה שבחובן ובמב"ס ז"ל ס"ל מעילה כיון שנקרא שם ארון העולם עליהם בדרבים בלבד נתקדשו אולי י"ל דאין שם לקדש רק שלו אבל לא את הומון וע"כ יליף מ"ט שמתקדשים ע"י שמתמלא מן הקדש ואף שבה ל"ט שלו ובמשה באבות המבזה את המועדות והמתלל את הקדשים משמע שם מסוג אחד שאין מחלין שיש כח בישראל לעשות קדש ויש לעיין להך שיטה דסבין ה"י כ"ט דבר ר"ך ב"מי שלמה דבזה ל"ט מפנין משל משה דהני אין ל"ט ובמנחות דע"ח ע"ב פלגי אי סבין עדיף אבל זה שהסבין יקדש משא"כ שיקדש ע"י שמיחין עליו קדש וגם למסקנת ירושלמי יומא דבאחת קדושין ומתקדש למ"ט חוי יומא דל"ט דנקלף ל"ט לומר עבודתן מתחבתן משום דהגולה לאו עבודה איכ' גם בסבין כן וברשי סוטה ד"ד ס"ל דסבין עבודתו מתחבתו ובחוס' שבעות ד"א ע"א אי מתחבת הו' כ"ט והר"ט ב"א שם הקשה על פרש"י דס"ד שהמתחבת כ"ט לקדש הקטרת שהרי אין משרתין בו בקדש ול"ע דאמאי טעור מתקדש וגם נקטרת בעינן כל מעשה בקדש כמבואר כריתות ד"ו ע"א וירושלמי פיטמה בחול פסולה :

והנה כפירוש החוס' סנהדרין דקדושהו שמים ביאר גאון גדול מ"ט הר"י מ"גא"ש ז"ל בחשובה ס"י קמ"ו בהא דבז"ז אין מתרפין לעשות קידוש על הראי'ה משום דירעינן בקבוע דירחא לא הוורכו לקדש הב"ד שכבר קדושהו שמים דר"ל דכמו בחדש מעובר כיון דעי' נירך לקדש היום לא מקדשין אותו בשמים כן בזה"ו שהלכה למשה מסיני לסמוך על החשבון וכדעת הרמב"ם ז"ל ובדואי החדש יהא כפי החשבון מקדשין אותו בשמים — מ"ט הר"י ית' במכתבו ובספרו רש"ט הרמב"ם שחטט בו שנים א"י לגרש ולכך גבי בריא שאמר כו' מפרש שכתבו ונתנו קודש והקשה מניטין דפ"ו דלר"י בעינן נתינה ג"כ לשמה. יש לרין דכיון דהוכיח סופו על מחילתו משבחה הנתינה לשמה למפרע אבל בחוס' גיטין דר"ד ע"ב דגם למ"ד יש ברירה בגמ' דבעינן לשמה תודע וכוונן הדין בתר"ד ז"ל ס"י רליג ספק כאב"י

מכתב סה.

יום ג' ט"ז מח"ש תרצ"ג.

והנה בגדר קידוש הנה באמת הארכתי בזה קצת בגדר הך דמדרים ד"א גבי כהנים ע"ש בירושלמי ובתו"י דמוכח דיש גדר קדושה באש של מעלה וגדר מעילה וזה שכתבו התו"י מהך דיומא ע"ש וז"ל דף כ"א דאף דקיי"ל דאין מעילה כלל בשלכת מ"ח באש של מעלה שיש בו משום כמבואר ביומא י"ט מעילה ומי קדשו ועי' תוס' חגיגה דכ"ג ע"ב ובתוס' יומא דמ"ו ודמ"ו דפ"ו ע"א ונ"מ ג"כ לגבי ניווך המים דהרמב"ם ז"ל דקדק בהל' מעילה דלכך מושלין שהוא בכלל הגמס'ים כולם ועי' רש"י פסחים דכ"ב ע"א ד"ה כמים המתחבטים דני' ודאריך הרבה הלוא כ"ט מתקדש כמבואר במשנה ובסוכה דני' וכ"מ אף ר"ל דלמ"ד מים חיים וכן פסקין ואין בו גדר קנין הגוף כלל דשיך לכל כמבואר ב"זה ועירובין ומעילה י"ג ואף דקיי"ל כרגלי הממלא כחן לא שיך זה דלר"ך שילמא אותו לשם זה והרבה יש להאריך ועי' מ"ט הרמב"ם ז"ל בהל' גולה פ"ו ובתוס' פ"ו ב"ק פ"ו ומ"ט רבנו בהל' טקי ממין פ"ו מהך דב"ק וכ"כ בזה קצת בחיבורי וז"ל דגם על זה חל גדר כ"ט אם נישא המקדשין שלא מדעת ועי' בירוש' סוכה פ"ד מה דליף שם מקרא דרק מוצח ועי' בזבחים דכ"ז ע"ב גבי מוצח הפנימי וזה מדויק בקרא דגבי מוצח הקטרת כתיב ק"ק ל"י ועי' בירוש' סנהדרין פ"ב גבי אהרן כה"ג שחטא ובאמת יש כ"מ בין גמטש צמח המשחה וכ"כ בזה ובמ"ט הרמב"ם בפ"ה"מ אריות פ"ג דלא כמו בחיבורו בהל' רואח ובהל' א"ב ועי' בת"כ פ' לו דא"ל משיחה חדשה לאחר תח"מ וכ"כ בזה בחיבורי גדר זה דהגורה נלחיות וכן כ"ט ואכמ"ל מלבד ע"י ע"ז ר"ל וכמבואר בספרי פ' שלח דלא כהרמב"ם בהגירה ח"א ולכך מוכח בע"ז דניד ע"ב דלא לר"ך משיחה חדשה גם בבתי"ק ופקע ח"ו קדושה שקדש משה רבנו ע"י שמן המשחה ואכמ"ל ועי' זבחים דפ"ח דגם אפי"ה כמו כה"כ וכדומה חל ע"י כ"ט קדושה ליפסל והארכתי לחיזק דמי כבוד יש בזה גדר חדש כמבואר זבחים דכ"ב שם לווי ולכך אף דאין ס"ל דמי כבוד לא הוה מים חיים מ"מ כסבין לר"ך ולניסוך לגביר שכתב הרמב"ם בחבורה דמקור השפעה נקרא גדר מים חיים ואכמ"ל אכן קיי"ל דשלא בזמנו א"ל לקדש והפירש כמ"ט בזה דזה גופיה הוה קידש ב"ד וכמבואר בפסיקתא דהראה הקב"ה כו' ומלאכים בגדר שלוחים ולקדש דוקא עם לירוף משה ואהרן ורק בזמנו לר"ך גדר ע"מ כ"כ בזה בחיבורי דיש כ"מ בין פמונית ומואבית למלרית ובהו ביראתי הנמלא ימות דפ"ו ואכמ"ל :

יוסף ראויין רב דתני.

מכתב סו.

ביה עשיק וירא תרציג וארשא.

ב"ק וכו'. והנה בגדר הוסי' מנחות דע"ט ע"ב דכ"ט אין מקדשין חולין נראה דרק שלא מדעת אבל מדעת י"ל דבזה הן המקדשין ע"י מחשבתו וטוב הכ"ט מקדשין קה"ג אמנם הרמב"ם ז"ל בספ"ד מהל' מטה"ק נראה דס"ל דע"י מחשבת לא חל ההקדש על גוף הדבר ורק חיוב על האדם וכן נראה דעת רש"י ז"ל תמורה ד"ח גבי ממוכנייהו דנפיש דאם דשה הנהמה שאתה רוצה להקדיש וכו' ותמהו בתוס' דחכור בעבודה וכו' א"ש וכ"כ לדון דזה ר"ל הירושלמי ספ"ד דסוכה מה מובח אינו מקדש שלא מדעת כו' וכסירוש הק"ע ז"ל שאם הטלה חולין כו' ור"ל דבחולין מבוחר כרש"י גרה דמ"א דפשיטא דאין המזבח מקדש כן כ"ט ג"כ וזהו דפריך שימלא במקודשת ורק שלא יקדיש המים מעיקרא קודשת פה ובהא דמשנה מטעלה המים שזכר כו' כתבתי דאפשר שהקדישין קודשת פה ואין מועלין בהם משום דמיס' דאין בהם שיווי ממון וכענין סה"מ גבי ערבה [בירושלמי ע"ז פ"ה במקום שהמים נמכרים] ורק כשתמן בכ"ט ונחקדשו קה"ג מועלין ובהא דתו"י ברייתו דר"ג גבי אשם מטעלה אגותא ודברי הוסי' ל"ב ואכ"מ. ומ"ט כ"ג יחי' דלמ"ד מים חיים אין בו גדר קנין הגוף ואף דקיי"ל כמ"ד כרגלי הממלא דלריך שימלא לשם זה הנה לביטת ר"ת ז"ל כבוס' בינה דלי"ט וכו' ד"י דהך מיד ס"ל המגביה מליאה לחברו קנה חברו והואיל מה שזוכה חברו הוא חכא דחי בעי' וזה לפעמו ע"כ הוי כרגלי הממלא א"כ גם להקדיש יכול אף דלא הוי שלו וכהא דנדרים דלי"ד ע"כ היתה לפני' כבר של הקדש ואמר כו' ופירש הר"ן ז"ל שמקדיש ע"י ד' אמותיו ואיהו מועלם לא קנה. והנה הארבעה באם מקדיש בהמה לקרנן ע"י ד' אמותיו אם מקריבין אותו והבאחי מרמב"ן ז"ל גמ' ס"ג דסוכה גבי גזל בהמה והקדישה דכיון דקנה גבוה בראש. ופירש גוה דהמקדיש לא קנה הוי כשוחט קדשים שלא לשמן וכשרים והרי בזבחים ד"י מבוחר דכשרים משום שלא לשמו מכה לשמו קאתי וא"כ בגזל שלא ה"י ראו מועלם אמתו יקרבו. אך י"ל להגמרא תמורה דלי"ב עיבוד גיזכרין ופרש"י ז"ל דהגיזכרין עומדין ע"ג בשמת הקרבנו וזה ר"ל הרמב"ן דהוי קרבן של גבוה ומדמי לה לשלא לשמה משום דלגבוה ל"ש כפרה וכו' דק"ד אין הקדש לריך לזקה ואפשר דגם גדר נכ"י מים הוא כך דהוה קרבן של גבוה אם נימא שלא קנה המים מעיקרא וזה ר"ל הרמב"ם ז"ל שאור בכלל הנפשים כולם ובפס"מ מטעלה שאינו נמנה בכלל הנפשים וכו' עד שיתנו ללוחות :

מ"ד דת"כ פ' נו דר"י אומר דאין אהרן ובניו לריבין לשה"מ לעת"ל ראי' למ"ט גאון גדול בטעם כה"ג שמת ולא מינו כהן אחר תחתיו האביתין משל יורשין ע"ט הירושלמי מה אני בקדושי אף אהרן בקדושתו וע"כ מחשב כה"ג כ"ז שלא מינו אחר עכ"ד ז"ל. ולפי"ז י"ל דר"י דס"ל קרבין משל יורשין לטעמיה בת"כ וכו' א"ש סתירה הרמב"ם ז"ל דבהל' תור"מ ספק כר"י ובהל' שקלים כר"ט דבהל' שקלים ר"ל כשלא נמחה כשה"מ ובח"ט כשה"מ הרוות חלקן בין נמחה ללא נמחה. ומ"ט כ"ג בגדר קה"ח ע"ט הפסיקתא דכבר נתקדש ע"י הקב"ה בלידוק משה ואהרן זה יוכן ע"ט הספרי פ' נשא דנמסרהו כ"ט פ"י משה רבנו הוקדשו כל הכלים לשמ"ל אמנם במד"ר פ' בא חשורש ג"כ שאמר הקב"ה למשה ואהרן אזי ואתם יקדש את החדש ועכ"ז מבוחר ע"ט דאם אין ישראל מקדשין אותו אזי איתו קידוש כלום :
מרדכי קאלינא.

מכתב סז.

יו ג' הויש תרציג דוינסק.

ודגה הארבעה בזה כ"ח בגדר דלריך חפרי מוחא תמורה

ד"י וטכוסות לר"ד וכדכר שמוכה לא מהני מה שקנה פ"ט דין רק בקנין מליאת לא דין ופיין במנחות דפ"א גבי שבה הקדש וכריחות ל"ו וכו'. ומ"ט הוסי' חולין ד"ה פ"א ד"ה מכס וכן דייק רש"י ז"ל בחולין דקלי"ט פ"א ד"ס שזכרו רק בעולה נדבה ע"ט משום דכיון דמילא אף שכל הי"ט דליחא וכן במדרו הוה הפקעה דל"י חוכה בו וכן אי"ט מ"ט הר"ן נדרים דל"ו ע"א גבי הכל לריבין דעת בעלים מהך דשקלים וקדושין דשם לזה פקע גדר בעלים וכן בסוד דר"ב פ"א גבי קניין ע"ט בתוס' וכן בלולב ביום א' מה שקנה בגדר דין לא מהני וכן ר"ל בכה דג'טין דר"ט גבי חטאת הגזולה וע"ט בירושלמי גיטין פ"ה ור"ל שא"י ג"כ וזה ר"ל הרמב"ם ז"ל בהל' אש"מ אש"י חטאת ר"ל ג"כ כה"ג וכהך דתמורה ד"כ דאין מחכפריין בדבר הבא בעניניה ר"ל ג"כ דתמורה הוה זה הקדש התורה לא הוא ולכך הוה כפי"א דרפ"א דתמורה אש קטן מופלא אש שייך בתמורה וכן א"ש מ"מ הירושלמי יומא פ"ו גבי א"ך הוה הקדש למיתה. ובגדר הך דמנחות דפ"ד ומעילה ד"י ותמורה ד"ז אין מפרישין לאבידור וכן גבי טרופה רק דזה הוה הקדש מחמת גזרת מלך וע"י בחו"י יומא דניא גבי פסח דסליג על רש"י פסחים דל"ו ע"ב בזה ואכ"מ. וכן במ"ט כן וכמ"ט. וגם בעל"ט ג"מ בין מים חיים של ניסוך לשאר מים חיים וכו' במכתבי ואז לא קנה כלל. וכן כיון דע"כ לריך של לבור לא שייך בזה מ"ט הוסי' ביב"ט וכו' וכו"ג בזה הך דב"מ דק"ח גבי הך דאין באין משל ליבור ובתוספתא מנחות לריך שיבא בא מהרמת הלשכה משל ליבור ע"ט בזה ולכך לריך לשלם להם ע"ט וע"י בירושלמי ספ"א דמע"ט גבי אש הביא מן מע"ט קני"ט אש חל קדושה רק לא כיפר או לא ויע"י בתוספתא שקלי"ט ומנחות ומעילה גבי מן הקדש שלא נפדה ומה ר"ל אש במזיד כמו בכריחות דל"ז ע"כ ובתוספתא בהל' מעילה פ"ד ה"ה ופ"ו ה"יא. והנה עיקר הגדר אש הביא תורה ולחמה אש לא חל כלל הדבר כיון שלא משל או כיון דבאמת ס"ל להרמב"ם דמוחר להביא מן קדשי ב"ה למזבח רק כאן משום כפרה לא והיכי דליכא כפרה חל וע"י רש"י מ"ד דכ"ט פ"א דס"ל גם בשוגג לא ויע"י בראב"ד כה"כ בזה וכו' היבא דלח"כ הקדשים הקדש עילוי כמו בערבין דכ"ח ותמורה דלי"ב והקריבין בלא פדיון וזה ר"ל עיבוד גיזכרין וכן ג"מ גבי גזל הגר שמת מ"מ קרבן חובה לא יביא וע"י בירושלמי שקלים פ"ב אין הקדש חל כו' וא"כ לא קדש כלל במזיד גדר מחשבה ריב בזה בחיבורי מדברי ירושלמי פרומות א"ך בחש"י קידושין מ"א פ"א לא ס"ל כן ואכמ"ל :

יוסף ראזין.

מכתב סח.

עשיק חיי תרציג וארשא.

ב"ק וכו'. והנה בגדר קרבן גזול ביק דס"ו ע"ב כרש"י ותוס' ע"ט א"י טולה להגזול והביאו חוס' תוס' דע"י כשוחט לשם בעלים חזרה קרן לבעלים ובירושלמי שקלים פ"ב אילו הנוגב טולתו של חברו ושחטו סתם כו' וכן הוא ברמב"ם ה"ל אש"מ פ"ט ואמאי' בגמרא רידן נקט בשוחט לשם בעלים ופמד בזה כה"מ ז"ל. כתבתי דאם הנוגב בטלמו שוחט או שלחו כגמרא דב"ק דמיידי גבי דו"ט ע"כ בעינן שיחוט בפירוש לשם בעלים והירושלמי מיידי בשוחט א"ר והא דמדמי שוקל של חברו ע"י פלמו משום דהתורם דפטו לשם מי ששוא ורק בחטאים משל א"ך לשון בירושלמי משמע דהנוגב בטלמו שחטו וגם י"ל דתליא כהא דסתמא לשם בעלים א"י משום דכבר חל שם סכעלים או משום דסתם המקריב סתם מקריב לשם בעלים וכו' כנגז או כגזרו דנטי דגלי קרא דאין יולאין לחולין אבל ע"ט בעל"ט נסלק מ"א

ואיך אין להכשיר רק משום שהכהן המקריב לשם כפלו
כיו כמו שחפסו מהגנג ומחורו לבעלים ונמרח רידן ס"ל
דבכה"ג דוקא אם מפרש לשם כפלים והארכתי בזה :

בשיטת הרמב"ם ז"ל דמשנין מקריב לקמ"ו כתבתי
דסרמניס מחלק בין מעות כה"כ למקדיש
בהמה לביה וז"ל מה שהשיג הראב"ד ז"ל מהמטה דתמורה
וגראה לזה כיון שה"מ ז"ל כה"ל ערכין וכמו מע"ש דמביא
מזעות מע"ש שלמים ולחמי תורה למד מ"ד וחסינ עמון
של מע"ש לר"ה לא יביא לחמי תורה וגם במחפים מעות
מע"ש לשלמים פליגי במנחות חי קני שלמים ובירושלמי
מע"ש ספ"ח פליגי בהביא ממעות מע"ש קיני זבים חי
קידש ונבי נותן שקלו ממעות מע"ש משמע בירושלמי שקלים
פ"כ דלא חל הקדושה קודם שיאכל כנגדן וע"כ לחלק דעל
המעות עליון חי"א לחול קדושה אחרת דאין הקדש חל על
הקדש ומש"ה השקל שהוא עלמו קדוש לא קידש ממעות
מע"ש וכן במחפים מעות מע"ש לשלמים וכן להביא מחסי
מע"ש לחמי תורה משא"כ באל הביא ממעות מע"ש קיניס
זכזה א"ש ג"כ הא דמוספח"ה דאל הביא ממעות מהקדש
שלא נפדה לא קידש ובמעילה ד"ט בלקח קיני זבים מן
הקדש לר"י אינו מועיל עד שיזרוק הדם ואמאי יולא הרי בשעת
מליקה עדיין הקדש הוא ולא קדשו ולפמ"ש ניחא דרק להביא
מנחות מהקדש גופיה לא חלה הקדושה אבל אם קנה ממעות
הקדש קדשו והארכתי בזה :

מ"ש הד"ג יחי' בגדר נכסי מים מצ"מ דק"מ דאין בלין
משל ליבור הרי מבואר שם דאלס אין השומר קונה
בהבשה כי אול ליבור ומייתו השתא הוא דקא זכי ביה אף דרק
בלשה קולרין את השומר ונחשב של ליבור גם בשעת קליפה
ומקיימין כל ישראל מלות קליפה. ולמ"ש כ"ג הטעם דנמרח
ב"מ משום דבטיען מתרומת הלשכה ולמד כן ממוספח"ה
דמנחות א"ש מה שהקו הראשונים ז"ל דגם בש"ח הרי
אינו מתוין לקנות לעלמו והראב"ד הקשה עוד ובי אין אדם
נשאל לחברו חס. וזכה ניחא דעיקר הטעם דבטיען מתרומת
הלשכה אבל אין מובן כיון דאין נוהגין המזון בעד שזויו
החפץ דהא קי"ל דהבטה בהפקר אינו קונה [ול"כ השיעור
די' זוזי בגמרא בי"מ שם ובמנחות ד"ל גבי ירושה דאורייתא
קאמר ג"כ מותר דינה דהיינו ד' זוזי] — והנה במנחות דכ"ב
מה מוזב משל ליבור אף אם ועלים משל ליבור ואולי זה
הטעם שמו"ה להביא אש מן ההדיוט דאלס השמים לא היו
מן הנזבור ויש לעיין לפמ"ש הר"ש ז"ל ת"כ פ' ויקרא דמוזב
משל ליבור מוכח מהא א"כ גסה דוד מכל שטט וקנה מקום
המוזב זכחים דקט"ז א"כ גם מהקדש ליבטי משל ליבור
דכרי גם מקום המקדש קנה ממעות כל השבטים וכמבואר
שם וברש"י ר"ה וסוכה ומו"ס שם דמקדש העמיד יבוא בניו
מן השמים והראב"ן ז"ל בתשובה ס"י ג' באל דמכות זכחים
ותמורה יכול ישלה אדם מע"ש בזה"ז כו' י"מ אפ"י בכורות
גמי ישלה ויבנה מוזב ויקריבנו כו' וליחא דיוחד שהוא בונה
מוזב במה מיקריי וכל שאינו כו"כ כו' אלל ודאי אין מוזב
בירושלים אלל לליבור ומשמע דר"ל דאלס אם מקנה המוזב לליבור
לא מהני ובהא דעלים משל ליבור דפליגי בירושלמי שקלים
פ"כ חי מכשיר שאני ויכול יחד להביא משלו י"ל דעלים
הי כמו שקלים [ובתוס' יומא דליה ע"כ] דכתב הראב"ד
ז"ל סובא בשמ"ק בי"מ דכל אחד מוכה שלו כדי שיזכה גם הוא
באל אחריס כן בעלים ג"כ :

מרדכי קאלינא

מכתב סמ.

א' דרי"ח כסלו תרצ"ג דחינסק.

וכבר הארכתי בזה קלת בחיבורי דהרמב"ם מפרש דך
דמורה דלי"ב דר"ל מתקין סביב לטיקון המוזב

וכן ס"ל בהר"ל תמורה ובפס"מ וכן ר"ל בירושלמי שקלים
ספ"ו שתי נדבות כו' אחד לטיקן הבית וחי לטיקן המזבח
וספות הוה עלם המזבח ובה א"ש דך דכמות דק"ו גבי
כ"ש דזה לעורך טיקן מוזב וגבי פרכת ר"ל כמו דך דזבחים
דכ"ה ע"כ דזה ג"כ לעורך קרבן ע"ש כה"ל כמות ק"ה
ע"א ובירושלמי ספ"ה דשקלים בזה כן מפרש הרמב"ם ז"ל
והמפרשים לא ידעו וכו' וע"י במעילה ד"ט ע"כ וברמב"ם
בזה ומשום דמוזב לרי"ך לבוא ממחילה לשם כמבואר במחילתא
פ' יתרו ולא כמו כל בנין דבוינן בחול ואח"כ מקדשים
במעילה וכי"מ. אבל זה ממחילה לשם ולכך י"ש בזה דך לאו
דלא תבנה עמ"ש הת"ם סוכה דמ"ט ע"א וזה ר"ל דך
דאמרינן ביבמות ד"ו ע"כ לא ממקדש כו' ר"ל דזה רק הכשר
לא עלם דחיי' בוינן בחול משא"כ מוזב חס ר"ל מה דאמר
בסוכה דמ"ה יופי לך כו' דאינו מוכן כלל וד"ל דמחילה
בכנה לשם כמו דאמר במחילתא אף לקרבן מותר לשטח
מציה וכו"כ הרמב"ם ז"ל בפמ"ש שקלים פ"ד ובגל' ערכין
ובגל' שקלים רק היכי דלרי"ך כפרה דם דלא הוי לחמו של
מוזב וע"י זבחים דע"ג וספרי פ' פנחס זה אסור ולכך מעל
אבל מנחה לא מעל ואי"כ לא קדש דהא לרי"ך דוקא שיהי'
שלו ולא חל ההקדש כלל בין בשוגג בין במזיד וזה ר"ל אין
הקדש חל על הקדש והיכי דמעל הארכתי בזה ד"ל דאלס
דנקט כפר זה רק ש"אל אבל לא כפרה גמורה ויראה
בחיבורי חי"ו מ"ש שם ד"ש ג"ד נדרים בזה וע"י מ"ש הראב"ד
בפירושו לת"כ פ' ויקרא בזה ובירוש' פ"ד דשקלים. והנה
באמת י"ש בקרבן שני דברים קיני התואר והעגלס והרי חזיק
דפליגי גבי סמיכה ר"מ ור"י וכן בתמורה וע"י בזבחים ד"ו
דמקופיא שכפר לכ"ע וע"י יומא ד"ג ע"כ ור"ל אל בעלם
הדבר או רק בחואר ויהא אלס מתיישב מן הקרבן בחדאי
התואר שלו כל היכי דליחא חולי' קלי"ט אבל מ"מ אין
העגלס שלו ולכך אי"ל דעת וגם יכו"ן לסמוך ולא כשיטת
התוס' בכ"מ בזה זבחים ע"ה ור"ן נדרים דל"ו ע"ש
אבל קודם יאוש ודאי לא יאל כלל מחמת דהא הכל לרי"ן
דעת כמבואר בנדרים דף ל"ה ע"ש ע"כ והארכתי בזה
בשיטת רש"י ב"ק דס"ו ע"כ ע"ש. ובכך דמזיר דיי"ב ע"ש
וזה ר"ל בירושלמי שבת פ' האורג גבי חטאת כיון דהוא גרס
ע"י נדרים ד"ד ע"כ גבי כפרה דהוה לורך אדם ותוס' שבת
דכ"ה ובאמת בזה פליגי תנאי כפרה גבי חיוב אלס מלקט
להזאה אלס הוה כמו לעלים או כמו לאדם פ"ח מ"ח ע"ש
ר"ל אלס זה גורמ מלך או טיקן לאדם וע"י עירובין דל"א
ובירושלמי שקלים ע"כ מחמת דהוה סנאה לו שלא משכנו
על זה ע"ש בזה וע"י בחוספחא מגילה במתפ"ס נדר לביה
אלס אבדו חייב הכלל וגדבה כה"ה ואלס דקרנן לא קרב כלל
מ"מ לביה לרי"ך ליתן וכ"כ בזה בגל' ערכין גבי דך דתמורה
דלי"ב וכן לגבי חומש אלס לרי"ך ליתן :

יוסף

מכתב ע.

ביה פושיק תולדת תרצ"ג חארשא

כ"ק טו' והנה מב"ק דף ע"ו ע"א גבי חיתול דרי' בשוחט
תמימים לשם בעלים מוכח דבין לפני יאוש ובין לאחר
יאוש יולא הנגנב יח דכרי ר"י ס"ל שם דס"ח ע"כ גבי
דרי' דחייב בין לפני יאוש ובין לאחר יאוש ועכ"ז פריך
הגמרא והרי חזרה קרן לבעלים וע"כ דגם לר"י דס"ל בפ"ק
דעת בעלים כנגנב או נאבד דפתו שכל סנן שירא יקריב
וכסר"ן ז"ל וגם לאחר יאוש ג"כ לא נשקט מליחוס סבמלים
ויולא מוכה טו ולפמ"ש במכתבי דהא דלגמרא רידן בעיק
שישחוט לשם בעלים ובידו"ש שקלים דגם דאמתי סתם טולה
לבעלים דנמרח רידן ס"ל דבין דנמחלן שם הסגלים לרי"ך
מפורש לשם הכפלים ולא סתם י"ל בזה דכ"ק שם לאורך
לפ"ח

עבור זה משמר הוא שלו חס תלוי בהך פלוגתא דכ"מ ז"ל
 אם משמר כעושה מעשה או רק מצד הא"י ונבי שמירה בכ"מ
 הוא זה מעשה כיון דהתורה קספידה על זה ועובר בלאו
 אם לא שמר ולא מאוס מצד הא"י רק כבוד והארכתי בזה אם
 זה משמר אם עובר בגדר עבודה כמו ג"י שירה והנפה
 בפרכין ד"א וע"י ברש"י בצורות ל' ע"כ דחשיב שם משמר
 וז"ל כ"מ דהיינו משמר שלו כמו שמור ל' ואשמור לך וע"י
 בחוספתא ב"מ פ"ה דאסור לנכות רבית עבור רבית ומבואר
 שם דבזה כמו לוקח רבית ופורע רבית היכי דרש עליו שפיר
 רבית ע"ש. ומתק דע"ז דכ"ז ע"א גרלה דמותר זה גבי לישל
 מב"ג כדי מאוס שלא יעשה איסור ע"י ע"ז דס"ד ע"א
 ע"ש וכ"כ בזה קלם בחיבורי בהל' שבת ובהל' שבועות גבי
 הך דגיטין ל"ז מה דפ"ג הרמב"ם והראב"ד בזה וגם אם
 יש ע"י הקסירה מע"ש קנין וז"מ גבי שביעית וכ"מ
 וע"י במעשרות פ"ב ה"ד והרבה יש להאריך אם גם זה אריך
 לשם ע"מ דזה מסייע לקלירה וז"מ אם כשר לעומר אם
 קפח דלא הוה קלירה ע"י בתוס' בצורות דכ"ז וחולין קל"ז
 ובירושלמי פ"ה דפאה ופ"ו ובאמת זה מחלוקת תנאים
 בתוספתא מנחות שם אם ל"ל מגל זה ג"כ או לא וע"י
 בספרי פ' ראה ע"ש :

יוסף ראזין.

מכתב עב.

ב"ה ע"ש ויצא חרז"ג ואראש.

ב"ק וכו'. והנה בהל' דרש"י עירובין דל"ז כתבו גדולי
 המחברים מאוס דבעינן שיהא ראוי לשמה בפירוש וענין
 כל הראוי לבילה וכו' אבל קשה דבזבחים דע"א מבואר דגם
 במעורבות יקריב לשם מי שהוא והא דספרי פ' קרח במקריב
 וא"י לשם מי אולי ר"ל לשם השם דוקא דבעינן שיע
 ובאמת עקירה בטעות למ"ד דלא הוה עקירה בטעות דהו
 כסתמא אבל היכי דבעינן לשמה לא וז"מ גבי כתיבת
 אזכרות לשמן בתוס' מנחות דמ"ד אי סתמא פסול גם
 בעקר בטעות פסול. וז"מ ג"כ בכ"ש למ"ד דל"ן מקדשין אלא
 מדעת ומז"ה ג"כ בטעות מולין פסול אף דהוה בטעות
 דוה גרע מסתמא. ומ"ש הד"ג מדברי הרמב"ם בהל' מעשיק
 ובהל' שגגות כן ד"ק הרמב"ם ג"כ בהל' פסח"ה פמ"ו
 ה"א דגבי עולה עקרה בטעות כתב דעלתה לבעלים ופסח
 וחטאת כשרים אבל באו"ז הל' פסחים הביא רח"ה דק"ל
 עקירה בטעות הוה עקירה מחוספתא דפסחים גבי השוחט
 הפסח על ב"ת ואמר שלא לשמו שחטה וכו' ואמאי מהימן
 לה"י הרי משים עלומו רשע וע"כ שאומר שעקר בטעות
 הרי דס"ל דגם בפסח יולא י"מ אם לא הוה עקירה ויש
 לעיין אם נימא דבחטאת סתמא רק כשר מהא דיומא דמ"ב
 גבי פרה ורב שלא יסח דעתו ממנה והרי פרה דינה כחטאת
 כתבואר ברמב"ם הל' פ"א פ"א גבי נחטפה לשם חולין
 ובכ"מ שם וא"כ בלאו הכי לריך לכוין לשם פרה ול"ל דנ"מ
 שכוין לשם שמירה ול"ל דבראב"ד הל' פ"א פ"ו דל"ן דכ"ס
 יכול לכוין דעתו ל"ל דברים כאלה היינו דק"ל דכ"ס
 משעים נספדים כתבואר בראב"ד שם ומה ר"ל הנמח
 דיומא שם דל"י כתב רמב"ם בשחיטה משים דמחילה עבודה
 והרי בשעה עיקר שחיטה אינה מק"ס כצ"ח מולין דק"ב
 ע"כ ומה דר"ן בשאר קרבנות אי נפי' שלא יסח דעתו
 בשעת שחיטה :

מ"ש הדין בהל' דכ"מ דל"ג אי משמר כעושה מעשה
 דגבי שמירה בכה"מ לכ"ע כעושה מעשה כיון
 דהשחירה מלוא אי"כ מאי פריך מהמשמר אם הפרה הרי גם
 ג"כ השחירה מלוא וכוה בשמ"ק ב"מ דק ק"ח ע"א ג"י
 הבטח בהפקד ק"י למ"ק ואי יתיב אגרא אין כ"י כתב בש"ס
 בראב"ד וכו' הוה ע"מ וכו' אין אדם שאל לחברו מנס רב
 הג"ס

לישא אחר ר"י בנחמט כ"י שלא לשם בעלים ומשמע דהתם
 ג"כ עולה לבעלים היינו מטום דמיירי קודם יאוש ולא כמחלק
 פס. והנעלים. והנה שלמים שאבדו י"ל דלרי"ג דס"ל דיכול למכורם
 ולתנם כמו כן לארץ יאוש המולאט וכה כה"ס והיו קרבן שלו
 אבל מטום ב"ק דס"ו ע"כ מוכח דגם לרי"ג אין האכירה
 לאלף בזה הלוקח רק לאלילת הכשר ובכ"מ ז"ל הל'
 פסח"ה פ"ו ה"ד על הא דזבחים דע"ד פ"ב גבי קרבנות
 אשמים שנתערבו כתב דאם כל אחד נטמן חלקו לחברו אפשר
 לסמוך ומשמע דגם בעלות וא"כ גבי סמיכה בקדשים שאבדו
 שהקשו התוס' שפיר י"ל דע"י יאוש הוה כאלו נתנם להם —
 במ"ש בהל' דכ"מ דק ק"ח וכו' אולי נכור ומייתי השתא
 הוא דקובי ביה והרי אין הכל קולרין בירושלמי שקלים פ"ד
 ה"א דטמן שטר לקולרים ולשומרים ולחד גרסא גם לעומרין
 [ורש"י ז"ל מנחות דכ"ג ע"כ פרט כל המלאכות בעומר גבי
 שבת ושביעית מעמר ודש. וגאון גדול בספרו האריך בדברי
 רש"י ובטעם מעמר כת' משום דכ"כ נקשר במחומר מע"ש
 ומכתבי ממוס' מנחות דפ"ה ע"א דבעומר ל"ש ד"שה' ויש
 לספק להירושלמי בחל בשבת אם משלמים להקולרים דברי
 בגדלים דל"ז וצ"מ דכ"מ דשומר זרעים אין נוהגים לו שטר
 שבת רק בהנעלה ובתו"י נדרים דע"מילת השטר לא הוה חפני
 שמי' ובשומר לעורך שומר ושמי' לשם דבעינן מלבוש שלא
 יקנה השומר אמאי לא הוה חפני לשם חפני מהך טעמא
 השמים הרמב"ם ז"ל בהל' שבת פ"ו זרעים ובשמ"ק ב"מ
 בשם הר"מ ז"ל דבתוספתא הוה שטויה עס דיני שומרים ולא
 גבי הקדש אלא כולה בשל חול ומזרעים פריך דהיינו קרקע
 ולפניו בתוס' דשבת וז"מ לא קתני זרעים ובתוס' עירובין
 דמ"ג ע"א למדו דסייר פירי בשבת בשטר שרי מהא דשומר ל'
 פירותי שבתחומך כו' ותמוה מהא דנדרים וז"מ והא דשומר
 פירותי כו' י"ל משום דכל אחד אינו מרויח פירות רק ששומר
 ספירות שה"י לו ככר וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בהל' שבת פכ"ד
 ה"ח בטעם שומר לשמר פירותיו ולא הוה בכלל ממלוא
 חט"ק :

מרדכי קאלינא.

מכתב עא.

יח ג' י' בסלו חרז"ג דווינסק.

וב"ב בזה בחיבורי דשם ר"ל לאחר יאוש וגם כ"מ לגבי
 דעת אם ר"ל ר"ן או שידע בהך דמרכין דכ"א וע"ש
 ברמב"ם בזה בהל' מעשיק וע"י בתוס' מיר פ"ב תמורה פ"ג
 אם הביא אחרים הוה כמו שנתכפרו כו' ואם לא הביא
 אחרים רק אחר שאינו רולה מלשון הרמב"ם משמע דרק כמו
 שלא נתכפרו וכמו אם אחר אל יתכפר דכ"מ וי"ל דרק
 כפרה ליכא אבל מ"מ הקרבן כשר ועלה ורק לא מכשר וכ"כ
 בזה בחיבורי ח"ו וז"מ דאם עבר פ"ו יכ"ס מכפר ג"כ
 כיון דעלם הקרבן הביא וכ"כ בזה וע"י תוס' כריתות ד"ב
 ור"ה ד"ו ואמ"ל. וגבי סחס בבעלים ע"י עירובין דל"ז מה
 דפליגי רש"י ומוס' שם וזבחים דק ע"א פ"ב והרבה הארכתי
 בזה אם הוה גדר עקירה בטעות היכי דא"י וע"י במ"ש
 סתום ב"מ ד"ו פ"ב גבי ספק מע"ב ולמה לא י"י זה כמו
 סך מחלקת בנזיר דל"ב ע"א במחלקת עשותו ולא כוונתי
 ספק זה אם זה גדר כוונתו והארכתי בזה ע"י בש"ס הרמב"ם
 ז"ל בהל' מעשיק גבי חטאת ואשם סחס ורש"י וזבחים דק
 קמ"ו אף לשם בעלים גרע וע"י בספרי פ' קרח דאם זרק
 וא"י לשם מי הוה עון וברמב"ם הל' שגגות בעקירה בטעות
 הוה רק כשר ורק זבח כשר ולא הפסח כשר כן ד"ק שם
 וע"י ביבמות דק ר"ס ע"ב ובתוס' ובכ"מ וע"י בצורות דכ"ז
 גבי יובל ואמאי לא הוה עיטוב כיון דק"י"ל ש'שמן מעטבין
 ביובל בר"ה ד"ס :

בגדר טוס עירובין רמ"ג סארכתי בזה דר"ל רק אם

הנ"מ דעביד עבידיתיה אבל הכא מאי עביד ליה הילכך כי לא שקיל אגרא שומר דנפשיה הוא עכ"ל. ונראה דאין ר"ל משום דמשמר לאו כעושה מטעה אלא גם כעביד מטעה כי לא שקיל אגרא פוטל דנפשיה ורק בשוכרו ללקוט מזילות כי"מ דייב הוי פוטל של השוכרו אבל כהנ"ל. וכיון דק"ל הכנה בהפקד לא קני. י"ל דגם ש"ש של הפקר אין מחייב באחריותו להשוכרו. וברביב"א ב"מ דמ"ד גבי מטעה דספסירא ורע"א כתב והרי זה כאלם שאמר לרועה שומר פרה של פלוני שאין הרועה עושה שומר כלל. והא דירושלמי פ"ח דשבוטת והוא שאמר ליתן לכל מי שירצה אבל אמר לפלוני מכיון ששמירתו עליו וכי' התם דנותן לו הפך שלו ליתן לפלוני ובהא דביק דל"ג לשומר ולא לחלק נחלקו הראשונים ו"ל אם ר"ל שנתנו להשומר לחלק אז דוקא פטור ועכ"פ בהפקד בודאי אין מחייב השומר לשלם להמפקד ויש לשיין בפרש"י ו"ל כי"מ דנ"ח גבי לשומר את הזרעים דר"ל ג"כ בשנה שביעית ובר"ן ו"ל נדרים דל"ז מפרש כרש"י ב"מ ובאין נותנין לו שכר שנה כתב דהוי ש"ח — בהא במנחות דטורכין את התבואה מעו"ט מה הדין בעשה כן בשנת ואח"כ קלר התבואה אי חייב משום משמר ובשנת דט"ד ע"ב בטוהה מעל העוים דאין דרך טוהיה כך ובר"ן שנה בחידושים דדש במחומר פטור וכן משמע בירושלמי שנה פ"ז הסוחט את היתם במחומר חייב משום קולר לר"א ולא קאמר דלחייב משום שחיטה תולדה דדש :

מכתב ער.

ביח עשיק וישלח תרביג ווארשא.

ב"ק כו'. והנה בגדר שמירה בפרה מהא דיומא דף מ"ב ומ"ג והמז"ס הל' פ"א ס"ד ה"ז מספרי ורז"ב"ד שם פ"ז ה"ג מבואר שהשוחט את הפרה לרי"ך בעלמו לשומר אותה וא"כ י"ל דאף למ"ד דשחיטת פרה בוד כשרה וכן טוסק הרמב"ם בהל' פה"מ פ"א מ"מ טמא לא לפי המבואר במשנה פ"ו דפרה וברמב"ם פ"ט מהל' פ"א דטמא אינו בר שמירה ושאי ב"ן פרה משאר מוקדשין דטמא בדיעבד כשרה שחיטתו וגבי שמירה למת מלוה בשו"ת הר"ח או"ז ו"ל פ"ל דכ"ג אם אחר שומר ולא בעינן שהטוסק בעלמו יחא בר שמירה אבל דעת כל הפוסקים ו"ל אינו כן וכתב"ה ד"ב דאין אדם משמר מה שביד חברו :

מ"ש כ"ג מספ"ח דפרה גבי אחת המים הבא ממקום רחוק דלרבנן בעינן דבר ברור והנה אי בעינן פטור בודאי גבי פרה ושאר קרבנות דנחוס' ונחוס' דק"ג ע"א גבי חוץ ממקום הברוק לה תמחו וכי' מה"ט בעי' בדיקה וכן נחוס' חולין ד"ב ע"ב גבי טמא במוקדשין הקשו הרי טורה רה"ר והרמב"ן כת' דקדשים שאני דבעי' משמרת ודאי ותמוה מה"מ הארכתי מדברי הרמב"ם ו"ל פ"א מהל' אש"מ שכתב מלוה להיות כל הקרבנות חמימים ומובחרין שנאמר תמים כו' ובפ"ו שם שכך הנסכים יהי' תמימים ונבחרים כו' ואיך יליף מובחרים מתמימים וי"ל דר"ל תמים שנדע בברור שאין בהם מום ושיבדקו אותם ונח"כ פ' ויקרא תמים יקריבנו יבקרנו ויקריבנו מבואר דכל קרבן לרי"ך ביקור ובבבוכות דכ"ה פ"ב קדשים דבדקי לן וקיימי' וכידוש' בינה פ"ב גבי מטעה דהלל בינה ד"כ קאמר דביקרן ממומין וגם בנסכים הרשכ"ס ו"ל כ"ב דל"ז ע"ב גבי של מרתף לא יביא מפרש דהיינו שלא נבדק וא"כ אש"מ הא דנחוס' וחולין דגבי הקרבן קרבן בעינן שיהא פטור בודאי כמו דבעינן ביקור ממומין וגם זה מכלל מובחר וכו' אש"מ מה דתמהו הראשונים על שיטת הרמב"ם דספק איסור מה"מ מותר מחולין ד"א דליף דחולין ב"ר רוב מקרבנות משום דבקרבנות בעינן בידור שלא נמלא כהס דבר שפוטל והארכתי ג"כ בהא דירושלמי שבוטת פ"ב מה דאמר ר"י בדבר שבה מחמת הובח דר"ל לא דוקא פרה אלא כל זבחים. וטע"ז י"ל דטעם רבנן בפרש פ"ח שיהא ברור שלא נפסקו ולא נבני מקוה שמטריין הרחוק מהקרבן מקוואות פ"ז משום דמים חיים הם גדר מ. בתרים כמבואר בת"כ הובח ברש"י פ"ד דנגעים מה מים ברורים שכימים כו' פ"ב בעי ג"כ שיהי' חיים ברור דוח ג"כ בכלל מובחרים. ובהא דאין חלוי לחטאת הרמב"ם בפס"מ כתב משום דלא נעשו לאכילה והראש"ח כת' משום דאין מלווה לשומר הספיקות כתבתי דנ"מ אם נולד ספק בהפרש ע"אמה לאחר שחיטה דלהרמב"ם ארי' לא נעשה לאכילה אבל להראש"ח ארי' נקראת חטאת והיא בכלל קרבנות ולרי"ך לשומר הספק ג"כ וברמב"ם פ"ט מהל' פה"מ ויראה לי שאין אלו גריבין להחמין כו' הו"ל וכן עומדין לשריפס לעולם ומפרש בכ"מ דר"ל משום ממנ"ס הם בשריפס ולפס"מ י"ל דר"ל שלא נעשו לאכילה וכידוש' תרומות פס"ס לעולם הוי ר"ן אחר השריפס כו' וברמב"ם הל' אש"מ פ"ג הספיקות שפורסין עליהן את התרומות ואל"ל קדשים וכת"מ שראוי לזוהר לשרף קדשים יומר מתרומה ואלו' ר"ל משום הללו דלא תעשוין כן וכת"מ הל' פס"ה"מ דר"ק משום הכיזוי קדשים בעי' עיבוד לורה כמסקן פסול — מ"ש הדי"ן דר"י דס"ל דהרש בתרומה מהני אמאי פסול לקדש מ"מ אולי

הנ"מ דעביד עבידיתיה אבל הכא מאי עביד ליה הילכך כי לא שקיל אגרא שומר דנפשיה הוא עכ"ל. ונראה דאין ר"ל משום דמשמר לאו כעושה מטעה אלא גם כעביד מטעה כי לא שקיל אגרא פוטל דנפשיה ורק בשוכרו ללקוט מזילות כי"מ דייב הוי פוטל של השוכרו אבל כהנ"ל. וכיון דק"ל הכנה בהפקד לא קני. י"ל דגם ש"ש של הפקר אין מחייב באחריותו להשוכרו. וברביב"א ב"מ דמ"ד גבי מטעה דספסירא ורע"א כתב והרי זה כאלם שאמר לרועה שומר פרה של פלוני שאין הרועה עושה שומר כלל. והא דירושלמי פ"ח דשבוטת והוא שאמר ליתן לכל מי שירצה אבל אמר לפלוני מכיון ששמירתו עליו וכי' התם דנותן לו הפך שלו ליתן לפלוני ובהא דביק דל"ג לשומר ולא לחלק נחלקו הראשונים ו"ל אם ר"ל שנתנו להשומר לחלק אז דוקא פטור ועכ"פ בהפקד בודאי אין מחייב השומר לשלם להמפקד ויש לשיין בפרש"י ו"ל כי"מ דנ"ח גבי לשומר את הזרעים דר"ל ג"כ בשנה שביעית ובר"ן ו"ל נדרים דל"ז מפרש כרש"י ב"מ ובאין נותנין לו שכר שנה כתב דהוי ש"ח — בהא במנחות דטורכין את התבואה מעו"ט מה הדין בעשה כן בשנת ואח"כ קלר התבואה אי חייב משום משמר ובשנת דט"ד ע"ב בטוהה מעל העוים דאין דרך טוהיה כך ובר"ן שנה בחידושים דדש במחומר פטור וכן משמע בירושלמי שנה פ"ז הסוחט את היתם במחומר חייב משום קולר לר"א ולא קאמר דלחייב משום שחיטה תולדה דדש :

מורדכי קארינא.

מכתב ענ.

יום ג' י"ד כסלו דרוע"ק.

וב"ב בזה בחיבורי בגדר לשון רש"י חולין ד"ג ד"ה מנין וזה ר"ל בהך דזבחים שם ע"י רש"י ונחוס' ד"ך ע"ב דגבי קדשים כשנינו ס"ד לומר דאי' לאכלס וכמו בשלח במקומו וא"ש מ"ש החוס' שם וד"ה ע"ב גבי קרמי דנימ לזה ד"ל דרק לאכילה לא מרנה אבל מ"מ הקרבן כשר וע"י מה דדייק הרמב"ם ו"ל בהל' שנגות פ"ב ה"ד כשאר חטאות הגאללות ע"י ברכות דכ"ג ע"א כפסילים ע"ש וכ"כ בזה דמימ' ל"א כפרה והארכתי בשיטת הרמב"ם בהל' פס"ה"מ פט"ו ה"ח וה"ט דמי"מ לא עלו וכן ס"ל בהל' ק"ס כ"ג פ"ד ה"ו דמ"מ לא עלה דגבי שחיטה הוי כמו למי שחיב עולה גבי חטאת כיון דאין מכו' עמו ולא עלה וגבי לשם חולין דפסול כפסח בשיטת הרמב"ם משום הך קרא דע"ז דכ"ז ע"א דוח יתירא וע"י דלחולין ג"כ פסול ואכמ"ל — בגדר משמר עיקר הגדר אש' זה מחמת סיבה או עלם הדין כן והארכתי בזה לגבי קטן בשומרים בשיטת המפרש בתמיד דנ"מ כעין כהך דתמיד דכ"ז ע"ב דלרי"ך טוד מחמת לוחא שם י"ל דקטן כשר לכ"ע ע"י רש"י חולין דכ"ד ע"ב וכמו בגדר ע"רי הלוי' בערכין ד"ג ע"ב לשיטת רש"י וחוס' שם וגבי פרה י"ס להאריך בזה דשם י"ל בהסח דעתה הוה פסול הגוף לכ"ע לא כמו גבי קדשים דמחלקת ר"י ור"ל בפסחים דליד' אבל בפרה שפיר י"ל דהוה פסול הגוף וכ"כ בזה בקונטרסי' ולהך גם ר"י דס"ל דהרש בתרומה מהני מ"מ בפרה ס"ל דפסול כמבואר ביומא דמ"ב ומ"ד ובפרה ו"ל אחר קידש וכמה דפליגי' הרמב"ם והראב"ד גבי הספ"ד לאחר קידש פ"ט בפ"י ובתו"י יומא ד"ך ע"ש ובתוס' חולין וגיטין וכ"מ בזה ואכמ"ל. אך מ"מ זה לא גדר מלוה משאי"כ שמירת המקדש דוח עלם דין וכמ"ש הרמב"ם ו"ל כמ"ס במכתבי הראשון וכ"כ בזה גבי שמירת מלה מלוה בזמן שיש פסח חטי' דמטרי' לפסחא וכמ"ס כס"ג דשם ג"כ מזילות ואכ"מ בזה. ובהך מחלקת ר"י ורבנן בפרה ספ"ח גבי אחת המים הבא מן מקום רחוק אש' די בחוקה וע"ש בלשון הרמב"ם ו"ל בהל' פ"א שדייק נמלא כו' ור"ל דמי"מ לא הוה דבר ברור

כרי סן בעלם חולין וכוונתן ריב טיב נבי חולין שנסבו טענה פרישי וחייב להכדיל מדרכון מכל טומאה ומה ריל אי דק על סאדס יש חיוב לא על המולין גיב חל איס קדושה מדרכון ובגדה דיו הכריא מדכין בגלילא פרישי דמטערים ייבן לנסכים וכו' ובדיעבדא כסס ריח סהיו מרגילין עמון לאכול חוליהן טענה וברשיי שס דיו פילא אכל התס נטירא יתרחא קביל עלי' ובירושלמי חגיגה פ"ג ה"ב עשה משקה פיו כמשקה קדש ומפרש סק"ט משקין שנעשו טענה פקידש כפיו והרבה יש להאריך בזה ועדים י"ל הירושלמי מפרש הך אס טשו פ"ג כפה"מ אכל אס פון כהתולין הוי עמא ודאי הטהרות דלין תלוי בתטחא וברשיי סנהדרין דע"ז פ"ב מלא איתמר וא"י אס כתיב"ה הוה וכו' וכחכ המהרי"ט דלקח דהוה סיס פרה שאני דכעין קידוש ודאי וכן נראה טעם הרמב"ם פ"ו מה"י פ"א דכל הטהרות פסולין לקדש והראב"ד השיב ע"ז אמנם הרמב"ם ס"ל דכעין גבי קידוש מים חיים כודאי וכח"ש ס"מ וכו' אמר המ"ס הבא מרחוק וכח"ש וכו' דק"ג גבי מקום הכדוק לה כתבו דכ"י שחיטה וקריש כמקום טהור להירושלמי פ"ס ותיל דבפרק ג"כ כתיב והניח במקום טהור להירושלמי שבוטות מחלק כמסק ב"ן בלין מחמת הוכח לשלל מחמת הוכח י"ל דגבי אפר במקום טהור סיינו שלא יחא עמא כודאי משא"כ גבי שריפת פרים דהיינו מחמת סוכה כעין טהור כודאי

י"ב הדין דזה גדר בדיקת סכין גאון גדול פלפל בזה הרבה ע"פ מ"ש החינוך במתנוס להכדיל בין טהורים לטמאים שאם לא בדק ואלל אף שודע אח"כ שסי טהור עבר על עשה וע"כ גם כשחיטה דרש כתיב בין כשחט רובו של סימן וכו' וה"ה כל דיני שחיטה וע"פ כתיבתי בהא דחולין ד"ט דלא בדק כסמיט לחד מ"ד מריש ואסורה כאלילה ולינה ממחלה ואין מוכן כיון דאסור משום שלא כשחטה יפה אח"י לא התמא אף להחיוך איש דכלל כדק אף אס בלחמ שחט יפה כ"ז שלא נודע לן כבוד אסור משום והכדלתס אכל גבי טומאה ל"ש זה והרמב"ם ה"י אכנה"ט פ"ב ה"י לא כל האסור כאלילה ממחא וכן גבי ספירת ו' נקיים למ"ד כעין ספורין לפנינו נדה דמ"ט אף אס בלחמ לא רלחה כיון דלא ידעה חיוב עליה כרת וע"כ א"ל טבילה מספק כמבואר שם :

מרדכי קאלינא.

מכתב עז.

יום ד' גר ה' חנוכה תרצ"ג דוינסק.

ו'הנה יע' זכחים דע"ה פ"ב כרשי ותוס' גבי מי החלח משום קדושתן אין להם השקה אף הרמב"ם לא ס"ל כן ובאמת בזה פליגי ר"י ורע"ב במקוואות פ"י ופ"א אש' רבי"ט ע"י גזיר דפ"ד וע"י כוכחים דכ"א כרשי' ותוס' שם גבי מי' כיוור וריטה והרבה יש להאריך אס מטעם דמחומר פסחים דל"ד פ"ב אין וריטה להקדש ומגלס כח דמבואר שם מן מים חיים וע"ש וכרשיי פ"ט דפרס וגי' גיב גבי דיחוי כתי פרה וע"י כרמב"ם כהל' פ"ט פ"ט גבי הגלידו וכו' וג"מ כ"ן חמה לאור ע"י מנחה דכ"א ורפ"א פ"ב גבי לימוקין ומטוסין וכחוספתח הובא כרשיי פ"א דכל"ס מי' טעמא טיבשו והרבה יש להאריך בזה כשיטת הראשונים כשכנת הובא כר"ן פ"ד גבי שומן מהך דטהרות פ"ג ושכנת ד"ג פ"ב וכ"מ בזה גבי הקדש דלא מהני וריטה בגדר כיעל משום דכל סיכי דליחא בי גוא דרמחמא דחולין קליש וע"ש פסחים דל"ד פ"ב הל"א כהך מחלקת דחולין קליש הג"ל או דיחוי פ"י כהך דחגיגה דכ"ה פ"א ל"ס חס משנס פרה פ"א ופך משנה כפ"י גבי קלל ועדיות פ"ו פ"ט כרמב"ד י"ל דק פסול אכל לא עמא קמ"ל פך משנס ופך דחגיגה

אל להמבואר בירושלמי תרומה פ"א דר"י אומר תורס וחיו מקדש ט"כ קידוש מ"ח דינו כמקדיש וכרמב"ם ה"י שכת פ"ג דכ"ס שאין מקדישין בשכת כך אין מקדשין מ"ח אף תיקשי מקטן :

מרדכי קאלינא.

מכתב עה.

יום ג' כ"א כסלו תרצ"ג דוינסק.

ו'הנה עיקר דגבי פרה לריך לא מחשבה רק כוונה ור"ל לשם הפעולה לא לשם המעשה וכן בחלילה וזה שיטת הרמב"ם ז"ל ורשי' לא כהראב"ד ותי' יומא דמ"ב ע"ב ע"י רשי' סנהדרין דע"ז ע"ב וסוטה דל"ט וכיומא ד"ד ורמב"ם פ"י ה"ז ע"ש כהשגת דחולין לא כעני כוונה אף שם הכוונה לא להאדס לטור רק זה עושה את הזאה גופא כלינה וע"ש כפ"י ה"ד כהשגת ודבריו תמוהים הא בלפר פסל הס"ד ולא שייך מלאכה ע"י דמ"ב הנרסא וע"י כמשה פ"ו מ"א מה דפליגי הרמב"ם והר"ש בזה גבי וקפו והרבה יש להאריך בזה כי כפרה הוה הכל פסול עלם לא משום סיבה ולכן מפרש הרמב"ם ז"ל כהך דפרש וזכחים ד"ס גבי יזה שתי הזאות גדר אחר משום דלא הוה כוונה כמסק כיון דזה עלם וזה ר"ל הירושלמי פ"ב השבוטות אין תלוי כפרה דמסק ודאי לא וכ"כ בזה הרבה ע"י כפ"י ה"ג פ"ט וכספרי פ"י חקה בלפר שנעשה כתיקנו ע"ש וע"י מ"ש הרשב"ם כ"ב דקכ"ו ע"ב גבי יכיר כמסק הוה ודאי לא ולא מהני חסיסה ע"ש ומ"מ גבי קידוש ס"ל לר"י דהקטן כשר ומרש פסול וכס קלי אקטן בתרומה וכהך דגדה דמ"ז ע"ב וכ"ב דזה תליא אס עיקר תרומה היא מה שמקדשה או מה שמחיר חולין וכו' גבי תרומה כשכלים וכן תרומת פירות להרמב"ם ותרומת כרשיין דקא איסור לא קדושה וע"י כחוספתח ריש פ"א ד"ד הובא כרשיי גבי מחלקת דר"י ורע"ב גבי ניקן ונוטל ע"ש אס מהני בזה גדר כוונה של אחר וזה ר"ל כערבין ד"ג גבי מוסר שכיפה לאחריס דלא אחר זה ר"י משום הך ד"ד ה"ל ובאמת הארמתי בזה לשיטת החוס' כ"מ ד"ל גבי פרה דלריך כשטע לקיחה ע"י כהשגת גבי הטעם דמח"י ע"י כחוס' תמורה ד"י דגבי עובר לא שייך זה רק כפרה לריך דיקח וכן מוס עובר פסול כפרה לאחר לקיחה וזה פליגי ר"י ור"ש דפ"ד דפרה גבי יכלת וכרמב"ם ור"ש וכספרי מוס כעוברת ר"ל מוס עובר ותליא בזה ור"ל לאחר לקיחה ע"י כתיב פ"י ויקרא גבי מקום טהור וזה הגדר בדיקת סכין לס"ד וכן מה דלחר בגמ' כ"ק פ"ב מה"ה לפנינו היכן נלמד אס בקרא וכו' למ"ד אשה כפרה וטמאוס פסול לקדש מחמת ספק ערל אס נקדש ונמלא גכה :

יוסף ראזין.

מכתב עו.

ב"ה יום ה' יושב תרצ"ג ווארשא.

ד'ברי הדין שליטיא כיו ולסי הירושלמי שבוטות פ"ב כעטס משנה דפרה תלוי בתטחא נשך אין תלוי בתטחא כיו אח"י אס טשו פ"ג טהרות תלויות ומפרש ר"ש שזה בלחון המ"ס ועשו טהרות והרי הוי כודאי עמא אהנס הרמב"ם כפה"מ כהב אס נעשו חולין על טהרת התטחא וכו' ור"י י"ל הירושלמי מפרש כן וכרמב"ם ה"י פ"א פ"ד היט ואס נעשו טהרות פ"ג וכו' והגר"א ז"ל כהב דעטס זמחמא נשך הו"ל ואין כהן קדושה אלא טהרה ור"ל להמבואר מנחות ד"ב ע"א שאסדה אין מועלין וכחוס' פסחים ד"ט וחגיגה ד"ג גבי לירוק כלי שאסר התטחא הוי חול ויש לעיין במ"ש הרמב"ם דאס נחחדס ספק כחולין שנעשו על טהרת התטחא אין גוסביי' תמא' איסור יש לשרוף

נגד ה' שפודין שנפסקתא תראו לי כנסת אחד שפסיג פין
 דו קיים מעכבי ואזו לכ"ט :
 מרדכי קאלינא.

מכתב עמ.

יום ב' ח' טבת סבא לשתא תרצ"ג דהינסק.

ורגה נגד מטרות כ"כ בזה דיש ג' דברים א' נגד עבודת
 וכמ"ש רש"י מנחות ד"ק ותמורה ד"ד ופסחים
 ד"טז וזה הוה נגד נגד מערבי ולריך כהן בהדלקה ב"ט
 ומן מוצת מדליק ואי מלוח הדלקה וזה רק במטרה ו' מרופים
 ומעכבים ושם א"ל כהן רק אז בהדלקה וכמבואר ביומא וברמב"ם
 וה"ג שריך שיהי' דלקים וזה גם כיום ועי' בפסח חמ"ד ומידות
 ואז הכנה תיקון הפסח שנפסלה וזה תיקון הדבר ע"ש בפה"מ
 וע"ס וזה ג"כ דומה שבת וסומאה ולריך ג' קראי בתיכ"פ לאחד
 שידחה שבת וסומאה ע"ש ועי' ברש"י מנחות ד"ג דאף דהא
 מבואר דמטרה לריך כ"ש כמבואר מנחות וסוכה ועי' וכ"מ
 ומ"מ אין עליה שם כ"ש להקדיש דבר לא כמו שלחן ע"ש
 ברש"י ולכן מקשה התוס' מנחות ד"פ א"ל להקדיש כלל
 השמן דזה רק דין ולא קרבן ולכן אחר שם דגם בשמן של
 חול ע"ש בזה ומבואר בירושלמי שקלים פ"ד ורש"י ומנחות פ"ז
 דמעכבין ואזו וגם שקרבן ממלוקת ר"מ ורש"י ומחלק ר"י
 בפנים בין בחזן ע"ש בירוש' שקלים ועי' ברמב"ם דכתיב
 קך בזבחים ד"מ ומ"א אס לא נמחקי רק בסוף בלי עי"כ
 מחמת זה בשל חוץ היה מעכב היה הכל וא"כ או דלא הוה
 מוצת דשקלו איתו כמבואר ע"ז ומידות וביומא לכן לא הוה
 אז רק נגד עבודה ודי נגד אחד נר מערבי וכמו כיום ולא
 הוה אז נגד מטרה כי בזאת ל"ל דגם אס לא הוה של אב
 שעושה מכל וכ' מ"מ מלוח מטרה לא קיים רק הדלקה וגם
 למה ק"ל דבאה זבד מעכב הכל למה גרע משאר דבר וצ"ל
 אי דהוה כמו מחסרי במלחא גיטין דל"ט ע"כ וד"ס אז דר"ל
 דבזאת ל"כא דין מטרה ואכמ"ל זה הוה מ"ש שם ולכן
 קרא רק חלומ' ע"י וזבחים ד"ז ורק מערכה וכמ"ש בזה
 וכן תיקנה של היכל הוה פתח ולא"מ. נגד מי פרה ר"כ לו
 דזה פליגי ר"י ורבנן שם ואפר מטעם תצלה וכמו בסדר
 דס"ד ומ"ס כיון דהס פלגמס נערכים לא מ"ן :
 יוסף.

מכתב פ.

ב"ה מצוסיק ויגש תרצ"ג והארשא.

כ"ק וכו'. והנה כרמנ"ן ז"ל עה"ט ש' אמור וע' בעלמך
 מבואר דמטרה מעכבת כהן תמיד ואס נאבדס
 התורה או נשברה אין מדליק כלל ומ"ש בדין יחי' כוכחה
 דפ"י שיקלו או אס המוצה ובידושלמי שקלים דמעכבין וז"ו
 וע"כ דלא הוה אז נגד מטרה אכתי ל"ט מהיכן נטלו א"ש
 דברמב"ם הל' תו"מ תשמ"ג דא"ש של מוצת הפולה מפכד
 נגד מערבי וגם לכראב"ד רק משאר גרופ המטרה יכול
 להדליק וכפי המבואר בשני דכין ודנאו פרי"ס חללוה אף
 אס הא"ש נשאר נפקע ממנו ג"כ הקדושה. ורואי' להגאון
 הגדול מסלא"ים ז"ל בפ"ג שפ"ג שכתב בעטס כרמב"ם דע
 מערבי לריך מא"ש של מוצת העולה דכיון דכתיב כהן תמיד
 הי טעל משס דה"י א"ש של מעלה שאינו מכלה כמבואר במ"ס
 סוף תגינה והאריך דזה הוה גם במטרה עפ"י ש"י מא"ש
 של מעלה לא נכלה כלל ולא הביא תסא דע"ז וגם פשוט
 דהא בדין ש"י קאמר ביומא דכ"א סיוע' לא מעבי' ונגד
 כדלקת מטרה כפנפי דעיקר המ"ה ס"א מה שמאירה ולא
 מה שהשמן נכלה ובמנחות דפ"ז ס"א מטרה שאינה נכלה
 וזה נראה דטועם כ"א מרדכי בתידושו של הסת"י ש
 דאף בהדלקת הגרופ דמה א"ש הסומאה אכל שמן סבא
 משקטיר

דמגינה וכמו דמבואר בספרי ונמה דס"ל להרמב"ם ז"ל דגם
 הקדש לא בטל לא מחמת דשלימ' כמו בפסחים ומד"ס רק
 מחמת כל היכי דלימא וכ"כ בזה ובכך מהלוקת דר"ד ורבנן
 מדיות פ"ג מ"ב ע"ש כראב"ד ופרה פ"ב ומוגינה ד"ה פ"ב
 אך ר"פ א"ס נעמא כל הגוף או דלא מהגי לידים בלבד וכ"מ
 א"ס י"ט תצלה על שאר הגוף דבכחה ידים לא פסל צפ"ה
 וגבי נגפ פסל דלריך כל הגוף טהרה ע"י פרה פ"ב מ"ח
 ור"ש שם מ"ש מוצבים ע"ש ואכמ"ל ע"י טהרות פ"ז מ"ו
 בר"ש אך התוס' לא ס"ל כן בחולין ועי' תוס' מגינה בזה
 ואכמ"ל ויראה מ"ש בח"א כה"ל שמיטה ובה"ל חו"מ גבי
 צריקה בזה וז"מ גבי סכין כ"ש ועי' תוס' מגינה דכ"א ע"כ
 ד"ה בקיטרא ועי' בר"ש טכ"י פ"ב גבי השקה :
 יוסף.

מכתב עת.

ב"ה מצוסיק מקץ תרצ"ג והארשא.

דברי הג' שלימ' וכו'. והנה מי חטאת דאין להס השקה
 בהרמב"י דיש בזה שני נדרים אחד שא"ס נעמאו אין
 נעבדים בהשקה ליהות מהס וזה דפסחים ל"ד ע"כ ונסן
 אלמא תלושין וכו' לפירוש התוס' הו"ס ע"ש פ"ט דפרה
 ולפירוש מוצת דחמורי ממי הכהן שא"ס השקן קודם הקרישן
 טהורים ומי הכיור בזבחים דכ"א דמהני בזה השקה שלא
 יפסלו כמ"ס תוס' שם ואילו כאן לא מהני מה שמחוברין
 שלא יקבלו סומאה בשעה שממלאין קודם קידוש והשני מ"ח
 שמתעבדים טהורים גם אחר השקה וזה הוה דזבחים דע"מ ע"כ
 ופרש"י שזה א"ב הסומאה ומשום קדושתיהו לא בטלי ור"ל
 דע"י הוריעה לא בטלה הקדושה מהס וממילא נשאר' אכתי'ט
 [ובשמי"ק שם דכ"א בשם רש"י ע"י שמ"ו מחוברין למי
 כמעין בטלה קדושתן] ובר"ש פ"י דמקוואות הביא פרש"י וקב
 דלא יתכן אי מ"ירי בלא נתקדשו והנה בתוס' וזבחים דע"מ
 דאין זריעה להקדש וכ"ש למ"ח דאפי' דגד' וכו' ולפ"ז יובן מה
 דגם בשעה מילוי לא מהני השקה למ"ח ושאי' מי התנ דקודם
 קידוש דינס כחולין למ"ד חולין שעטשו עטה"ק לאו כקדש
 כמבואר בתוס' שבוטות ד"א משא"כ מ"ח דגם העומד
 ומשטת ע"ג המוצת פסול למילוי כמבואר ברמב"ם הל' כ"א
 פ"ג וע"כ דין הקדש עליהס בשעה מילוי אל הכלי שלא
 יועיל החיבור אל הקרקע שלא יק"ט והארמ"י מה"ס מגינה
 דכ"א והנה בר"ש פ"ב דפרה והבאחי מהמשה דפרה פ"ה
 דפליגי ר"י ורבנן גבי קרייה שנעמאה דמוכה דלר"י מהני
 השקה למ"ח קודם שנתקדשו כמבואר בר"ש ורוא"ש שם ואפשר
 דעטס רבנן דס"ל דגם קודם שנתקדשו ב"מ"ח לא מהני לכו
 השקה וכפנפי כבוטות פה"מ מקוואות פ"י שהאפר ג"כ נעמא
 וזהו לא מהני השקה הגאון ט"א מגינה דכ"ה בזה דקדש אין
 ני"ל בל"ט כה' דהיינו אפי' קודם שהקדישו אף דכמ"ח אינו
 כן לאו תסוד דקדש חמור רק עיקר העטס במ"ח ה"א
 מחמת האפר שבו דע"י מקוס טהור ולפ"ז י"ל בזה דפ"ז
 דפרה גבי דע"י דכתיב בפס"מ דגם שלא יכנס דבר מהאפר
 תס"ס ומקדשים דשם יועיל השקה ומ"ס דמ"ח חמ"ד ממי' מה
 ע"י שנטעם לזורך חטאת בירוש' נדה פ"א תיפטר שנטעו
 לפסרת מ' חטאת וכו' ובתוס' שנוטות ד"א דקטרס לא
 מ"פסלה תס"ס חולין שנטעו עטה"ק ומה ר"ל אי תס"ס דל"ש
 שרבי' פלמו דוה עטס חולין שנטעו עטה"ק א"כ כמו כן
 להשך ל"ט להתפס על אוכל קדושת פרה והרמב"ם בפ"ה"מ
 פרה פ"א כפי ד"כ"ל לפסות חולין ע"ס חטאת ולמד זה מחזה
 ש"כ"ל לפסות עטה"ק ועטמ"ר וברש"י חולין דל"ג דלמ"ד
 עטה"ק לא כקדש דנעלה דעמו וזבחים' חולין דל"ד פ"ב
 דמאחר דבכרתוה טעמה אין כה רביעי' ולא כקדש תמימי
 ל"כא ח"סר"א ואמאי כתי' בפס"מ שא"ס נתחנש סס"ס בחולין
 שנעטשו ע"ס חטאת חולין — מ"ס ה"ג שלימ' כסארי הגפ"ל

מכוס' ואכ"מ. אך זה רק תמיד אבל אז הנה רק דין מעשה לא מנורה ורק נר אחד וכמ"ש וגם אין קנין בזה של מעלה שיהי' גדר בזה פרי"ם וכמו דבר שאין בו ש"פ וכל היד דליתא בני גוף דרחמנא — ובגדר הכשרה ש"ך גדר אם יש שבת פ"ם שבת ע"י מ"ש החוס' ב"ך דקרא ושבת דכ"ה ופסחים דכ"ו לחלק בין שמן ע"ש בזה וי"מ במ"ש הירושלמי ספ"ג דע"ז אם לעשן ד"ה אכור כי זה עלם וגם י"ל דבני מטרה בשבת יהיה ג"כ גדר ביטול כמו בירושלמי שבת לבני הקטרה וזה תליא בשיטת רש"י מנחות ק' ותמורה י"ד ופסחים אם זה עבודה או רק דין ואכמ"ל בזה יוסף ראזין רב דה"ל.

מכתב פב.

ביה מוש"ק ויחי תרצ"ג ווארשא.

ב"ך זכ"ו. ובאמת הראב"ד והר"ם בפירושו לתיב כתבו ג"כ דהשני קראי לנחות שבת ועומאה היינו אז לר"ה תמיד ואי לשאר נרות וא"כ מוכח דשאר נרות אין מעשבתן אם אכ"ר תמיד אבל אכתי י"ל כהך שיטה דמנורה ב' נרות בעינן דהכלי מעשכ כמו גבי שירה למיד עיקר שירה כפה והוי עבודה כמ"ש חוס' ערבין ד"א ע"א דזר חייב עליה מיתה וכתבו החוס' יבמות דפ"ו דגם להך מ"ד מ"ה נמי בכלים ומשמע שם דאם אין לויס ראוים לשיר בהכלים ג"ו מעשכ אף דורים כשרים אם איכא לויס וכ"ש בהכלים מעשכין כן ביאר גאון גדול דברי החוס' וכמו כן המנורה מעשבת את הגר מערבי ובירושלמי יומא ספ"ד דבר שאינו מעשכ דוחה א"ל עדי' החדש הכי אין מעשכין ודוחין ואמאי לא הביא מהדלקת ז' נרות אם יבא דיוכל להדליק הגר התמיד לחוד דודאי גר התמיד ושאר הנרות על מ"ה אהה כמו הקמר האימורין עם הקרבן והנה הראב"ד ו"ל משכב בגרסא דליכא ג' קראי לנחות שבת ועומאה ו"ל דס"ל דלחקן הגר בשבת ילפינן מק"ו מעיקר הדלקה בשבת צהע"ר דזה לנריך חול ג"כ ועכ"ז דוחה שבת ואולי על מה שדולק בחול אכ"כ אינו עובר למפרע. ותליא בזה הירושלמי שבת פ"א ה"ו ב"ה ילפינן וכו' אילו משו כן בשבת שמה אינו אכור — ובגדר אם של מעלה אי נפסל בשעה ששיקלו את המזבח דהכח כ"ג יחי' דל"ש בזה בזה פרי"ם אכתי יש לעיין דברי מסיק שם בפ"ו דקטנ' בכלים ג"כ איכ' כיון ששיקלו המזבח לעי"ו גם האש של מעלה נאשר מדרבנן ומנחה הסה דגם ע"י ע"ז שעברו ככרסין כן ואולי בזה של מעלה לא גזרו ובתוס' מגילה ד"י ע"א גבי בית שמוני שלא גזרו משום עומאה א"ך העמים וגם קשה כיון דאש של מעלה בבית ע"י פיוצי לא מעשית א"ך דלתיקו בו המנורה :

ובגדר בזה פרי"ם כתב בספר מגדולי הפוסקים ז"ל להסתפק בזה עושים פ"רות בס"ת אם נפקע הקדושה כמו כ"ש א"ך קדושת השם הנכתב בקדושה חמור ורזיחי מ"ש כ"ג בזה בספרו צביאור פרש"י ע"ז דכ"ד דארזן נפקע קדושתו ולא הס"ת. והנה ברמב"ם פ"ו מהל' ס"ת ס"ד דכל תשמישי ס"ת כשיכלו או כשישברו נגזזין ומשמע דלא מהכי לכו פדין ולא כמו הגי' הס"ת שכתב שם שיכול למסור להעלות בדמיין האי דס"ל דתשמישי ס"ת דין כ"ש לכן [וברמב"ם וראב"ד ס"ל מעילה פ"ו ס"ד בכלי תשמיש אי יש מוטל אחד מוטל] אבל אי כ"ש עמלן ג"כ נפקע מהס' הקדושה. ובגדר ביטול אם יש במטרה רחמי' לגאון גדול שביאר ע"י בזה פרי"ם למד שיטה פלגתה בכלי כבלי וירושלמי אם יש בהקטרה ביטול דלתיא בזה דפליגי רש"י וראב"ד עם הרמב"ם בזה דשבת ופ"ה שדא סיכתא לאחזאי כו' אם החיוב על איש"ר או על מה שקטע לבטוח עכ"ד וא"כ במטרה ל"ש ביטול גם להירושלמי. ובירושלמי ב"ה דמותר להדליק נר של כמלה ביום וע"י דלל

מכשירי הדלקה לא והרבה האריכו גדולי הפוסקים בכוננת דבריו. ולפמ"ש י"ל דר"ל דכיון דעיקר הוא האור המאיר ולא אור השוקע ע"כ השמן נחשב רק כמכשיר ובש"ס הגב ז"ל פ"י פ"ה ביאר הא דכשברה מותרת ביום אף שאינה צנוף האכל א"ך כיון דע"י המלאכה של הכשרה דהיינו האש שמוציא או שמרבה מתקן האוכל הוי בכלל גוף א"ר אבל אם הי' גדר המלאכה מה שמכלה העלים לא נקרא רק מכשיר אורי' וזה ר"ל ג"כ בתו"י יומא דכ"ד דהדלקה לאו עבודה שהשלהבת עולה מאיליה ולמ"ד אשי משום חליו אמאי לא יתשב השלהבת עבודה א"ך י"ל דלאו דהוי חליו הייט רק מה שנקרף וכלה אבל גוף השלהבת לא נחשב שהוא מדליק אכ"כ ג"כ והרבה יש להאריך בזה ובתוס' סנהדרין דע"ז דגם גבי שמיטה אמרינן גדר אשו משום חליו כיון דאש"י במיתה גמרינן ממנון אבל הר"ן שם ס"ל דבמיתה לא אמרינן אשו משום חליו וא"כ אפשר דבני עבודה תליא בזה ובכ"מ פ"ס מהל' ב"ה"מ מביא בשם רש"י דעבודה חליו בצורה וז"ע ויש לעיין במ"ש ברמב"ם בהל' מ"ה נר שמאלו שלא ככה מתקנו דברי עבין שכתב שלבבת עולה מאיליה ולא ע"י דבר אחר שבת דכ"א וכן רחמי' לגאון גדול שביאר הא דשבת שאין מדליקין במקדש בפסלות שאין מדליקין בשבת דכיון דלנריך הטיה הכי אין השלהבת עולה מאיליה וע"י הטיה לא נחשב מדליק אף שחייב משום מעשיר בשבת וכמו שכתב הרא"ש שפ"י שמוס"ף שמן בגר דולק שמתחילה לא הי' בו כשישור אינו מקיים מצות נ"ח ואפשר דהרמב"ם ר"ל באופן שגם בלי התיקון הי' דולק :

מרדכי קארינא.

מכתב פא.

ב"ה יום ג' י"ב טבת סבא לשנת תרצ"ג דחינסק.

ודגה הרי מוכח במ"כ דזה ג' נדרים דלתיב למה לנו ג' קראי לדרוש דוחה שבת ועומאה וכ"כ בזה וע"כ דזה גדר הערכה הוה מ"ה צ"ע ועבודה ודוחה שבת ועומאה ולזה לא לנריך מטרה כ"ש גדר ז' נרות דוקא רק דין וכמ"ש. ובגדר אם שלמעלה כ"כ לו דהוה קריג וכוה לא הוה בזה פרי"ם וגם אין בו קנין דעיקר מ"ש החו"י נדרים ד"א ע"כ מחמת ד"ש בו מעילה וי"ל משום שיש בו ממש כמבואר ביומא דכ"א ע"כ אבל מ"מ קנין אין בו אף דהמזבח קדוש ע"י בחוס' מנינה דכ"ג ע"כ פ"ש וגם באמת הארכתי בזה במ"ש החו"י נדרים דכ"ה ע"כ לשיטת ר"פ דפדה חוזר וקדוש דהוה ככ"ש ר"ל דבהך כך הדין דאף דמוס' הס'יון מ"מ חוזר וקדוש כדמוכח במנחות דמ"ז ע"א גבי הך דלתיי' ור"א פ"ש בש"י ותוס' חזק ר"ל הך דמעילה ד"ס ע"כ ק"ו הן עלתם ור"ל כמו דחזיק דדבר אשר נקדש כ"ש נפדה ותוס' דמיס ומ"מ חוזר וקדוש כן כ"ש עמלן וכן גבי בזה פרי"ם גבי כ"ש דכ"ש ביד הפרי"ם הוה חול מ"מ ח"כף שבלו ליד ישראל נקדשו אם אפשר וזה ר"ל ברמב"ם ז"ל בהל' בהב"ח פ"ו ה"ב בזה נקדשה ר"ל דכ"ז שלא נעלו את המקדש ישראל היה חול אבל ח"כף שבת במחנה בא עליה קדושה אי' אבל בזמן שהוא ביד ב"ר הוה כמו אין משריטין לאיבוד במנחות פ"ד ומעילה ד"י ותמורה י"ז וברמב"ם בהל' בכורים ובירושלמי פ"א דמאי וכ"כ בזה ע"י בירושלמי מילה פ"א גבי יחי' שנטשו למטרה אם יש בו מילה ור"ל אם לנריך פרי' ואף דבני נכסי שמן אינו כמבואר לגרסת הרמב"ם ורש"י דפ"ו במנחות גבי לא הכיילי' ש"ס הכר מ"ש מ"מ למתורה וא"כ בזה במחברת ימשתת' התוס' דמנחות וכן ר"ל הגמ' דפ"ו דלנריך נכמחילה לנטוע לשם זה וזה ד"ס חייבו ואכמ"ל. והרמב"ם ס"ל ז"ל בפ"ה מפרש דהוה פיקר תיקון דהוה ס"ל דלנחות אם היה דולק ולא נכטה אי' ז"ל לנכה ולמדליק דלא

דלא הוא מפני אף למיט כ"ג דדוקא בהקטרה משום עבודה
אין ראה:
מרדכי קאלינא.

מכתב פג.

יום ג' י"ט שבת פבא לשתא תרבינ דווינסק.

דגדגה באמת מלאכה של תורה בשיר ודלי לא דח נדין
ע"י בסוף ערבין דקיה ופרבין ק"ב וק"ג ושם ברשי
דקי"ג ע"ב גבי כיור מ"ם שם בגדר מכשיר הוא שיר ולמה
לא כתב מחמת כלי אף באמת אין הגדר כך דבאמת לגרסא
ידן בהטניה דכ"י ע"א דכ"ט מעבין קרבן וע"ט בירוש'
ערבין והטניה ופסחים דגרס שיר אף הטיק הגרסא כ"ט
דאק קי"ל ערבין דאין מעבב קרבן בערבין ד"א וכתוב' ר"ה
דליא רק דר"ל דהכלים לריך שיהי במקום ולי"ט בזה הגדר
דמבואר בירוש' שבת דלא הוא קשר בהשקן וע' זכמים דפ"ה
גבי כ"ט אף זה תליא אס כ"ט הוא כ"ט וע' סוכה ד"ג
ע"ב ונ"א ושם רק לדרבנן לא לאב מלאכה ע"י רש"י ע"ז
דמי' ע"א וט"ם שם ור"ל הטניה דכ"ז ודכ"ט מעבב קרבן
וכמו שיטה ר"מ דסקלים וכתוב' מחמת דמעבב הקרבן
ומחלק שם בין פנים לחץ וכ"כ בזה והי' כ"ט ובאמת לפי
פשטה סגמי דילן בהטניה כהנים ולוים לא ר"ל של קרבן
דזה ודלי ומה קמ"ל ורק דשל מעמד ורשכ"א פליג עם ה"ק
אם הכהנים גוסס הוא בגדר מעמד וזה תליא כהך מחלקת
דסקלים אס לריכוס לשקלים פ"ט ות"ק ס"ל כמ"ד דאין
חייבים וע"י בתום' שבוטות ד"ך ע"א בזה ור"ל ג"כ לדגדר
כלי שיר די אף להקטם והרבה הארכות בזה בניאר הספרי
פי קתה דיליק מן אל כלי הקדש גבי לויס רמו לשיר ר"ל
דשם קליי החולרות של כהנים דלויס אפוריס לשורר בהם והם
הוא כ"ט לכ"ט של כהנים וכת"ס החום' בע"ז ומנחות וזכחים
דמ"ט ממוספחא גבי החולרות בעלמא וכמבואר שם ובירושלמי
ובהקטל והיו חוקרים לשמחה בעלמא וכמבואר שם ובירושלמי
בכ"מ ובספרי ואכ"מ. אבל מנורה זה ג' מליאות ובדלי
המנורה של הדלקת מנורה לריך דוקא מנורה של ז' נרות
וכן מה דאמרינן דמנורה מעבב לר"מ ר"ל ג"כ כן דע"ה
מנורה היא מלוס כפ"ט והדלקת מלוס כפ"ט והרבה י'
להאריך בזה גבי הך דיומא מ"ו סופו אינו דוחה ע"ט ברשי
והו"י אף ר"ל כך דודלי מלות הקטרה אימורים דוחה שבת
לכ"ט אף במקום דלא יאל המלוה רק משום סוף קרבן כמו
כלא מלה דמלוה לא קיים ומ"מ קרבן כשר כמ"ט ארמב"ם
בזה מחלקת אס דוחה שבת וכן ג"מ באיסור דלא מלה דלוקה
לפיטת רש"י זכמים ק"מ רק אס נטל המלה אקן קי"ל
כשלהבת של ע"ז מותרת ואף דילן מהמת דאש של ממלה
י' בה מתם כמ"ט במכתבי י"ל דכ"ה ע"ז פלגי :

מכתב פד.

ב"ה יום ב' וראש תרבינ דווינסק.

כ"ב וכו'. והנה כהא דהטניה דכ"ז דכ"ט מעבבין קרבן
כהא בתום' הרא"ש הובא בשמ"ק ערבין דס"ל
כ"מ אינו מעבבין היינו טעריך לעשות כן הו"ה אבל כפרה
לא מעבב, וא"כ מוכח מהא דהטניה דלמ"ד שיקר שירה
:מה גם המלה ליבא מהית בכלי שיר ולפי"ה שמוכה מחום'
יבמות דפ"ו ע"ב דאפי' למ"ד שיקר שירה כשה גליס
מעבבים ל"ל דהך דהטניה כ"מ וזהו השירש מעבבת הקרבן
אבל כ"ט לכ"ט בעינן וגם למ"ט כ"ג דשיטת הכ"ט תליא
כשמוכח דפוסט אי הוי כלי שרת החולרות של האשים דה"י
כ"ט מעבב, ואף דבספרי פי פסולות דקרבן שלא תקטו
אלו כשר וכוונת ד"ס ורבינן ד"א מבואר דהקטנה כהנים

ושיר של לויס גדר אחד סס פכ"ז החולרות בעלמא מעבבין
ובירושלמי פסחים והטניה מפרט כהנים מעבבין בתקיעת
חולרות :

ורגדה בתום' הרא"ש שם כהב דגס המעמד לא מעבב
כפרה ורק מלוה וכן משמע ברשכ"א מגילה ד"ג ע"א
גבי אמת כשלהט חמ"ד וכו' כ"ט י"א דלא האמיד ביטלו אלא
המעמד של ישראל והרמב"ם לא הביא הא דהטניה דהאנים
וכו' מעבבים ובתיטור [הובא כבוד יו"ד] דגדר מעמד הוא
להדיעט ש"הם שלוחם של כל ישראל ומה"י טעמא אבי הכן
עומד על המוהל להודיעו שהוא שליחו וברש"י שבת דקל"ג
גבי אי לויכא אחר ולא ליקו אב להסם ובא"ו כתב דאס
הקריב הכהן ובעל הקרבן אין חסן בו אין מחכמר וכתוב'
יומא ד"ע ע"ב דלמ"ד כה"י שלוחי דרחמנא גס כפי"כ מה"י
וברמב"ם פיר"ד מה"ל מעה"ק ומ"ט פסחים הטניה דהאני
המעמד ה"י לכ"ט ומחשבתם בקרבנות ע"ק דהרי קי"ל דאין
המחשבה הולכת אלא אחר העובד — בגדר שלהבת של ע"ז
כתב הרא"ש ב"ה דבעודה מחוברת אל הגחלת אסורה
מהית וא"כ גס שלהבת של קדש כן וא"ש הא דמדריס
כאש"י ובמאירי יומא דהדלקת קדש פ"ה פ"ה פ"ה טמן דבר
ש"ט בו מתם כהא דיומא דמ"ו פרש"י דהקטרה אימורין אינה
דוחה עומאה ובת"י דיומא סברא לרמות באס כפמא קודם
זריקה אבל בירושלמי יומא פ"ו גבי פ"ט האשרפין מה לריכס
ל"י כשנעמאה לפני זריקה אבל אחר זריקה קורא אני במופדו
אפילו :

מרדכי קאלינא.

מכתב פה.

עשיק ועריה שבט תרבינ דווינסק.

ורגדה הטיק כמ"ט דכלים מעבבין לא השיר בעלם ולא
שי"ך כלל להך דשיר מעבב וכן ר"ל רש"י ערבין
דקי"ב ע"ב וכו"ט וע"י כספ"י פי בהפלותך מביא דאין תקיעה
של החולרות מעבב הקרבן ומשמע לכ"ט ע"ט דיליק זה
מק"א ולא שייך לשיר ומ"מ הכהנים השי"ך לחולרות מעבב
כמבואר בירוש' וזה חלק מן המקדש ואף דכלא זה לריך
כהנים לקרבן להקדבה ל"ה גבי משמר וגם בזה י' להאריך
במחירה ד"ס מן חוספי דטוטה דמבואר שם דע"כ כהנים
שלא מן המשמר ובספרי מבואר דרק מן המשמר
וכ"כ בזה בחיבורי ודקי"ל ד"ס ג' מיני כש"כ ואפמ"ל בזה
והנה החום' הטניה שם כהבו דלשיר כפה כשר גס מחזירס
ובאמת משפוטת הגמ' דגיטין דרי"ט ע"ב מבואר דלוי מחזר
נעשה רק ישראל פ"ט וע' כבודות דמ"ו ותוספ' יבמות משמע
לשקן אף האמת בזה בגרסת קדושין דע"ו ע"ב דגס גבי
לויס לריך מיוחס ובמשנה מידות ליבא רק כהנים ותליא אס
זה גדר עבודה גמורה דרק מיוחסים וע"י כספרי פי קתה
מחלקת אס גבי לויס אמרינן ברית כרותה וא"ש גס בהם
מסיני נאמר אז רק אז ע"ט בזה ע"י בתום' כתובות כ"ז
וקדושין דע"ו גבי מיוחס' דוקא ורש"י מכות דכ"ג ע"ב אס
גס בהם הוא סדיון של דמנחות דקי"ט גבי שמן ופרשה י'
להאריך בזה גבי קדשי נבול וזה מחלקת דתוספ' פ"ה ודמלי י'
ובהך דיבמות ד"ט ע"ב ד"ק גבי טשא אשה שאינה סוגנת
ובלשון הרמב"ם ז"ל פ"א מה"ל בכורים ששייה הגמ' דמנחות
ד"ה ע"ב ע"ט בזה והי"ג גבי שירה וגבי כש"כ הארכות
ברמב"ם דזה למ בין במקדש בין בנבוליס חה ר"ל החום'
הטניה כ"ז ולא כחום' סופה ל"ט ומנחות ק"ט וע' בתוספ'
סופה ואכמ"ל. ובגדר שלהבת י' להאריך בזה סריכה מה זה
שלהבת לכדה ע"י פסחים דפ"ט ע"ב אס זה מליאות
והרמב"ם השמיט הך דביבא גבי הולאת שבת וע"י כרות
דנ"ג ע"ט וכן גבי ר"ה אס י' בזה גדר כמות פ"י שבת
דפ"ט ע"ב ע"ט מחלקת ותוס' ע"ז :

מכתב פו.

יום ב' בא חרש'ג וזארשא.

ב"ק וכו'. והנה בגדר לוי ממור כתבתי להסתפק לשיטת החוס' בכורות דמ"ז גראב"ד ת"כ פ' צבר דבן לוי ממור ונתן לוי הוא ועבדו אינו קורא לפני ישראל גיטין דג"ס וה"ה לכל דיני לוי'ה אם עבד קודם שגודע פסולו מה וימ' לר"מ דס"ל שירם מעבדו וכן ימ' לקדשי הגבול למ"ד בירושלמי תרומות פ"ח דאין מויליין מיד' כפן תל"ג שלא גודע פסולו ושיטת הרמב"ם כה"ל ביב"ט פ"ו דגם אם עבד משגודע פסולו אינו מחלל עבודה וכן משמש בחוס' תענית ד"ז פ"ב וביארתי דברי החוס' ע"פ הירושלמי תרומות פ"ח מקבל ואח"כ וורק וכו' לוי ממור מהו וזרעב"א קדושין דפ"ו בממזר כהן גם כלא גודע מחלל עבודה אך החוס' שם ס"ל דאין חיבוק בין הלל לממזר וזרעב"א דהליא למ"ד דיליף מורעו אחריו וכן למ"ד מובאח' אל הכהן לא שמעיק לוי אבל למ"ד מברך ה' חילו ופרש"י חללים שבשגט לוי ובירושלמי תרומות כל שהו מורעו של לוי אי"כ גם בלוי'ס כן וברמב"ם סוף הל' מלכים ודוחה את שאינן מיוחדים לישראל :

ד"ה בחוס' תענית דכ"ז י"ל דמי"ס במ"ש דלמ"ד עיקר שירה כפה כשרים אפי' ממזרים לומר שירה כפה ורק ר"ל דכשרים לשיר בכלים דפי"כ נמי ט"ס במ"ש דלמ"ד עיקר שירה בכלי לר"ך כהנים או לוי'ס דברי כהנים מוזכרים בעבודה לוי'ס ומי"ס דר"ג בגדר כהן שפטר ע"ז גבי קדשי גבול במחירי פסחים דכ"ח גבי זו אינו אוכל כהם גדולי הדורות בשעשה תשובה ואעפ"כ מאוס אלל קדשים וי"ר הוא כהנים ששמשו כגי"ח שאסורין לעבוד לעולם וכו' עכ"ל וע"ט דברי כהנים ששמשו כגי"ח מותרין לאכול קדשים וגם חולקין כמפורש במשנה דמנחות ומשפסות המשנה משמע דגם לר"א כן וברמב"ם סה"ל גיטי' דבייא קיל גבי עבודה דאם עבד לא פסל ובחוס' יבמות דפי"א דגם בתרומה אין הכרת דת פוסלת אבל הרשב"א שם ס"ל דרק במעשר אין פוסלת ובחוס' מנחות דסי"א פ"ב דשלמי נכרים לכהנים דערל אסור בקדשים ואח"י לא כחזו משום המרת דת ג"כ ובמחילתא הובא בראשונים דקרא בתושב ושכיר לר"ך לשומר ז' מנות בי"ג ובגדר בן נכר גבי פסח ובקרא ביחזקאל האריכו המפרשים אי דוקא עובד ע"ז כמי"ס הרמב"ם או גם מחלל שבת דהוי מומר לכה"ת :

מרדכי קאלינא.

מכתב פו.

עש"ק ה' שבט חרש'ג דווינסק.

אשר כתבתי מהך דגיטין ומהך דכוכרות וערכין דל"ג דנראה שם דאין לו חלק בערי מרגש אני הארכתי בזה כמה דפליגי בחוכם פ"א דבבב"ר ר"מ זר"י אם כהנים י' להם גדר חלק בערי מרגש ש"ביאו בכזרים ויקראו ור"ל דזה תליא בכוריות ד"ו בגדר אחיזה ונחלה פ"ט וברש"י יומא ד"ג פ"ב וס"ל לר"מ דלוי'ס י' להם קיין עמתי תומרי בערי מרגש וכמו ישראל ככל אי' וחקף לוי ממזר יורש אביו בערי מרגש אבל כהן כיון שנטעם חלל אין עליו שם זרעו דאהרן ואין לו שום מילואות בערי מרגש דרק בחורא לא תומר אבל בלוי' לא נתבטל ממנו החורא כלל דאין שייך גדר פסול משפחה יותר מן ישראל וגבי כהן לאו זרעו דאהרן ע"י כובעים ד"ג דבמחנה הוה או מחלקת הנז"ל גבי חלל אם עליו שם כלל של בני אהרן ע"י כוב"כ גבי רח"ת נעשים וברמב"ם הל' אבל פ"ג והרבה י' להאריך בזה דבאן י' של"ז אבל לא זרע אהרן וימ' באם עבד חלל מחוסר בגדים כשרה פאטורה דיעבד מחמת דגנדי כהונה לא שייך רק

לאהרן ולכן משם רבו לר"ע ח"ל גנדי כהונה וא"ס פ"ט פסוק' על רש"י ע"ז לר"ד וכמו גבי נערים ונשים דק"ב ואכמ"ל ע"י חוס' קדושין דל"ז פ"ב אבל מה שייך זה ללוי'ס מה לענין משפחה כמו יחזקאל ורק י' טו פסול אל לא בגדר תואר לוי ודברי רש"י ד"ע"ה גיטין ד"ט פ"ב פסוקין ע"י כיצמות דל"א קפחא וכתבתי פ"ח ד"ע"ה"ה חלק בין פסול'ים מן פסול ממזר כ"י וזה רק מפני זה כ"ט פ"ב פ"ב א"כ גנדי דקדושין דע"ז פ"ב מיח"ס גם בל"ס ובמקרה לכה' עבודת לוי'ה רק גנדי דקדושין ופרש"י פסחים ג"ה ק ר"ק כמו דחייב למ"ד בערכין ובה"ה ד"ף ג"ס כשרים בל"ס מי"ס מלך מיחוס וק פסק רמב"ם ז"ל מהך סה"ה בקדושין דע"ז פ"ב מדיק דהו ביוון שיהם שם אי"ס יחוס ונפ"ט פסוק' גבי שדחה והשגט וכן גנדי פסוק' כהונת דר"ד וקדושין דפי"א ע"ז וי"כ אם רחמ' דעיקר כ"ט וכו' גנדי כ"ט לפסול לוי ממזר אבל לא מחמת שא"ס לוי רק דהו ביוון ומחמת מפלה וכפ"ט פסוק' בי"ל ונדר עפ"י בל"ס זה כהנתי מן רש"י מחמת דכ"ז וזה תל"א במ"ש כספרי פ' קרח אם גם בלוי'ס שייך קראו ד"ו פ"ט ונראה רמב"ם ז"ל ס"ל וכן בחוס' דמי שפטר ע"ז אף אם נשנה תשובה פסול לאכילה קדשים ורק כ"י ועבד גיטי' תו"ו [ובן ס"ל להרשב"ם פסחים] ובמ"ד ולאו ע"ז ונתן עמ"ן עבד מחלל עבודה וכן ס"ל דבאן ש"ס לו אשה פגולה כ"ז שלא קבל סוה גנדי חלל ודיעבד כשרה עבודה וכ"כ כה"ס ספ"ג כמקנה ונפ"ט וזה מחלוקת בירושלמי ס"ל דבאן חלל פכ"ט סוה גנדי לוי למפטר וגמרא דאין גיטין שם ובכורות לא ס"ל ק ר"ק הוה ז' והרבה י' להאריך בזה וחקף :

י"ס ראוין.

מכתב פה.

ב"ה ב' בשלח חרש'ג וזארשא.

ד"ב ר"י דר"ג שלי"א וכו'. באמת גם לי כ"י דנראה דנב"ו ל"ס פסול ממזרות כמו דל"א טו פסול מלואת ור"תי לידע דפת תורה של כ"ג י"ח כה"ר ק"ה נסתפקי כיון דתמזרות שא"ס מפסולי כהונה פונט ככהונה אשכר דגם בלוי'ס פסול ובכשר האשכ"ל ס"ל דהא דנ"א נשים כספריה היינו כפסולי כהונה דוקא ולא פסולי קהל ובח"מ"ס ס"ל אי"כ פ"ט כ"ה כהן הבא על פרוה וכו' לפיך כהן שא"ס על זקוקה ליבם ומתעברה מביאה ח' כ"ל כהן וכהן כס"מ דכתיב ר"ה ללמוד כהן וכו' ולא מלא אלא על מי שזקוקה ליבם שאילו כה"כ הולך ממזר ובלאי' כהונה הולך חלל וכו' ואינו תבו"ר אם מח"כ הולך פסול לכהונה וברש"י כהונה לי"ף דפסול לכהונה מיצמות דמ"ד ס"מ כה"כ שהולך פונט מקו"ת מחלמה וא"כ תל"א במחלקת גבי ט"ע כהן על כ"י אי הולך פונט ולגבי לוי שאין אמו מופסלת לל"ס וכן למעשה גם לר"מ כמבואר בחוס' יבמות דל"א לוי ממזר אין פונט ול"ס לשון הרמב"ם פ"א חכ"ל מפטר לפיך בה לוי אשכנתי וכו' ובחוס' יבמות דפ"ו פ"ב גבי מפטר כמותא לר"מ והפוסקים כבי"ט ממדיר פ"י נשא דפי"א וזה ח"א שגבר על עשרת הדברות ומפרש חילול שבת בישראל כהן של אשה כהן ובני עובד עבודה בשבת ומשמע דכהן המוסר אף שנט ממזר לא הוי חילול שבת ובת"כ פ' אמור ז' לא יאכל קידש אין לי אלא ממזר מנין אפילו לוי וכו' ומבואר דממזר אסור בתרומה וביאור הדבר דור ר"ל ממזר כהן עממ"ל ביצמות וירושלמי קדושין ממזר חוס' ז' — ובא דחלל לא הוי מורש דאהרן יבמות דפ"ד י' לעיין למ"ד דיליף בקדושין מורשו אחריו וחקף דרך קראו בפנחס כתיב כ"י זרעו של פנחס ג"כ דינ"ס כרעו של אהרן לכל דבר ומי"ס ד"ק וגם לגבי רח"ת נעשים וגם שא"ר זרעו של אהרן חלל שפטר עבודה כשרה וכו' דהטורם הכשרים עבודה מלך זרעו אחריו אמ"ל

ביבמה לשוק כהנו המפרשים משום דקאי אליבא דרבי דס"ל דאי עבד מהני ואיכ"ל אי ללא אחי איא לומר אין ק"ת ולחוס' יבמות דמ"ד ודס"ח דח"כ תשוב לראי זר אף דלא הוי זר מעיקרא ולא כמ"ש שם דליא תבנ נאון גדול דגם יבמה לשוק כיון דנאכרה פסס משום איא גס לארז מיתח הבעל חמירה כור מעיקרא והארץ בזה. אמנן ביבמות דס"ו ע"ב מצויר דגם יבמה לשוק לא נפסלה לכהונה ושיטת הירושלמי יבמות פ"ד דמחור גרשמו נפסלה לכהונה ונבי יבמה לשוק בסוטה פ"ב דגם לכהונה אינה נפסלה ובח"כ פ' אמור וירושלמי יבמות פ"ו יליף מקרא דהיי"ל לראי זר גס אלמנה לכה"ג ונרשע להדי' אף דהס לא הוי זר מעיקרא ואפשר דע"ז סמך הרמב"ם ז"ל לפסול לכהונה יבמה שזא פליה זר ואזיל לטעמיה בבלי' תרומות פ"ו היז דגם חללה ע"י פסולי כהונה בכלל הללו דתתי' לראי זר :

והנה נכונת הפ"כ תאמר כן שמאכיל לאחרים לא תהא ביאתו פוסלתה מן התרומה אולי ר"ל בעודה תחמו' דנהי דנעשית חללה וריות כור אחתי תאכל כמו ידאלית שנשא ונר"ך קרא דגם המאכיל פוסל בעודה אשתו וסא דבימות דנ"ו ע"א נבי פ"ד ח' בקדושהי קאי אינה אוכלת לר"י ושם בשמנה דנ"ו פליגי מי האירוסין אי אכלה אבל בשואין דתחללה לא אכלה ונפשי' ע"ו דתרומות נבי כ"כ שנשאת לפסול דלר"מ משלמת ק"ח מפרש פסולי קהל או פסולי כהונה ומשמע דגם בעודה תחמו' כן ודינה כזרה גמורה וכמו דאינה אוכלת בשביל פנה ומצויר יבמות דס"ח ע"ב ובתום' יבמות דנ"ו ע"א ס"ל דגם ע"י נישואי הימר בת חלל זכר אינה אוכלת ותמא המפרשים דאמאי גרשה מעוש"פ שאוכלין משום קנין כספו דכהן אף שכלו פסיפה פסולה ויש להאריך בזה מפלוגתא דרביי' ורבה שם אי ילפינן קנין דאישות מקנין דעבדים ובירושלמי שם נבי אירוסין של כ"כ לישראל ובירושלמי כתובות פ"ה מ"ה"ה"ה דאספרי כל טהור צביחק ומאח דאשח כהן שנפגשה משלמת ק"ח מוכח דאינה אוכלת משום קדושה בעלמא דלי"כ לא ריות זרה מעיקרא וביבמות דס"ח ע"ב כהנה קדוש גופא זרי וברמב"ם ה"ל תרומות פ"ו דפ"ד שנשא בת גרים אוכלת ואמאי לא גם ככהן כשר דהא בבלי' איס"ב פ"ה הי"ב דאס נשאת ל"ם :

והנה מהפ"כ מוכח שכהן שנהא נשים בעצירה אוכל בתרומה והא דפס"מ סוטה סינו לעבוד דוקא דאל"כ אחאי מאכיל אבל י"ל דממי לפסול ומאח שמאכיל יבמות דס"ו דפומייכו כאיב להו ופרש"י דיש לה מיקון והא דירושלמי סנהדרין נבי כה"ג שלפולס בקדושתו הייט שאין מחלל לפולס אף דנשמה שנשא פס"כ מחלל אבל י"ש לעיין דאחתי משכחת מחלל לפולס דעבד ע"ז וכפס"מ בהפ"כ מפרש ג"כ הר"ש משאן לחד פירוש דעל אשתו חללה קאמר דתנן כהן שנשא נשים כפצירה פסול וכו' צא דירושלמי סנהדרין ומקדישין ביו"ט ומקדישין בבליה נבי לילה נראה דגם בלי הכנין אין מקדישין דבספרי פ' נשא לפי הגרסא בילקוט יליף מקרא דאין מושחין רק ביום ואיכ"ל כמו ק אין מקדישין רק ביום וסא דהרמב"ם ה"ל כה"מ דאין מדינן כה"ג רק ביום ובכ"מ דיליף מהא דאין מישחין אלא ביום אמנן בשבועות דס"ו ע"ב מוכח דגם בבליה מקדישין :

מדרכי קארינא.

מכתב צ"א.

יום ה' כ' שבט תרצ"ג דהיינו.

והנה יראה במ"ש בזה בחיבורי סג"ל אס"ב פס"ז כהנאי בזה וכן בפ"ו דה"י בירושלמי מביאר דלא נפסלה לכהונה וכן ה"י"ף ס"ל בפ"י דבימות דנעש"פ לכהונה וכן מוכח ביבמות דפ"א ע"א ופ"ו דנ"ו ע"א במס' דפליגי כהן

לא לר"ך לבגדי כהונה ובגדר בגדיה אס' הס ללוך העבודה או שכלא זה הוי זר הנה בע"ז דמ"ו ע"א למרה מחו לתכלת אי תכלת לכהנים היינו בעיני דרב"ח ומשמע דהס מכשירי קרבן גופיה דאל"כ ל"ד למזבח דהוי הכשר הקרבן וזה רק הכשר לכהן ובזבחים דק"י"ב חז"ב כיהון ובגדי שרת וע"פ שיטה המוס' ע"ז דל"ד דבימי המלוכה המשכן בזה כ"כ דא"ש הא דיומא ד"ג ע"ב תחילה במקום ור"ל דמשה נעשה משכן והו' במקום אחר :

מ"ש כ"ג בספרו בגדר חינוך המשכן שדחה שבת משום דע"ז נהד"ש נ"ע הרי בירושלמי סנהדרין פ"א נמה מיסופין וכו' ומקדישין ביו"ט ומקדישין בשבת ואולי ר"ל שם כנמרא שבועות דאין בנין המקדש דוהה יו"ט ושבת ובגדר פ"ב ע"א איי בשבת שכתב דה"ג שזה ג"כ משום הקידוש הרי בירושלמי שביעית אבותיכם לא נהתיבו עד שעה שקטו כולה ואולי משום דלמפרע נתייבו כבירושלמי חלה וכעין נבי קדוש הקדש בירושלמי ר"ה ספ"א כיון דלמפרע קדוש דוהה שבת :

מדרכי קארינא.

מכתב פ"א.

יום ה' י"ג שבט תרצ"ג דהיינו.

והנה ודאי ממור גרע מחלל ע"י כה"ג יבמות דס"ה פ"ב דהביא שיטה אחת ודחה אותה וע"י בסוטה דכ"ח ע"ב וכ"ט ע"ג בזה ובירושלמי יבמות פ"ו ממור רובה מן חלל ע"ש בזה ודברי הרמב"ם ג"מ נבי יבמה לשוק ג"כ וכמבואר קדושין דע"ז ע"ב ורק בכ"ג דא"ל קדושין ואכחיל וע"י ביבמות דנ"ו ע"א ע"ג בזה ותום' יבמות דמ"ט ע"ב נבי יבמה ובירושלמי הובא בתום' סוטה ד"ח ע"ב דגבי מלקות ליכא ובגרסה רש"י ב צמות דמ"ט ע"ב ודל"ה ע"ב ואכמ"ל בודאי כמ"ש דכיון דהגמ' אמרה דלאו זרעו דאיהן ולכך כתב הרמב"ם בבלי' תרומות פ"ו ה"ס דרק כהן מיוחס נבי משתא לננשים ומשום דחלל לא מהני דלאו זרעו דאיהן וכמו דמבואר בזבחים דק"ב אכהן ובנו דוקא וגם תליא אס' שייך בזה לומר ספק נעשים להקל ע"י בננשים פ"א מחלוקת גבי בנד חיוי של שאר דלא מטמא בננשים ר"ש ורבה ואכ"מ וכן מוכח מהפ"כ בזה דחלל לא מהני כלל מה שמטמא וכמו שחזין גבי משה רבינו בזבחים אף דהוה כה"ג מ"מ לא מחמת גז"כ אהרן וכן לבגדים וכמ"ש בזה :

מ"ש מירושלמי סנהדרין שם מחמת הכנין אבל חינוך ודאי דמי' וכמו קרבן נשיאים ושל שלמה וכמבואר במ"ק וב"מ וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בבלי' מעה"ק ורק בית שני לר"דן כ"ל דלא דמי מחמת דרק זכר בעלמא וזה שניה הרמב"ם שם בלשוננו ומנחות דמ"ה ס"ל דזה אי"ה ליהמ"ש ובזאת הגדר של אש שכה"ג רש"י ותום' כ"מ הארזתי בזה ר"ל דזה טעם לא הכשר וכ"מ שאמר של אש מטבע של אש ארון של אש דלעלם הדבר לא בשביל מליאות אחר וגם ג"מ במ"ש נבי אס' הס מליאות כפי"ע ע"י מנחות דס"ו ע"ב גבי הולכה ואכמ"ל וג"מ אס' הוי' דליכא מקדש אס' פסור או דליכא היכי וג"מ למיעט הירושלמי פ"ט דפסחים וכן בתוספ' נבי נכנה המקדש בין פסח אי לבי' אס' שייך כפ"ש יאמר שאין בצבור ואכמ"ל וכן נבי יום טובות אס' נחמא גדר משלומין זה לזה לא כחוס' חגיגה ואכמ"ל נבי לויס זה רק נדר יוחסין :

יוסף.

מכתב צ"ב.

ב"ה אור ב' יתרו תרצ"ג דהיינו.

כ"כ וכו' והנה נשימת רש"י יבמות דמ"ט דליכא ללא

שארורה לפלחא וע"כ אינה ממלגת לויקחו לכך מ"ד דס"ל
 דלא מהני מילין רק לקנינו ואיש הא דיבמות דק"א
 במשנה דר"א אומר מלמדן הקטנה שמתאן וכתבו הרשב"א
 והרשב"א דלמ"ד אינה ממלגת לויקחו לא קאי ר"א על קטנה
 וחרשה ולפמ"ש י"ל דר"א לטעמיה שם דק"ו דאין מטעה
 קטנה כלום אלא כמפוחה ובגמ"ר מילין גמי ל"ח אלא בכדי
 חיפך הרי דס"ל דזקנתה גם להבעל אין בה שום קנין רק
 מה שאסרה לאחרים ועכ"ז מהני מילין וע"כ גם לויקחו שפיר
 ממלגת והגאון קרן אורה תמה דלר"א אחאי קטנה בת יבוס
 ומליצה הרי אין לו בה קנין ולהחוס' גיטין גם בריח הגט
 מתייבמת אף דכבר נתגרשה ממנו ואין לו קנין בה כמו כן
 קטנה — והא דיבמות דק"ו ביאה ומאמר דהוא קטב"ד מי
 עקרא כו' יש לעיין מדל"ט דאשה הקני לו מן השמים וגם
 מאמר קאמר צנדרים דע"ד שקנה לעלמו ע"י שמים והא
 דירושלמי כחובות פ"ד לקהתי פרט לשומרת יבוס י"ל הוונה
 דבוס אינו צבורת קידושין וכמבואר בירושלמי קידושין פ"ג
 דיבמה אין לה עליו ולא על אחרים קידושין וכהו"ס יבמות
 דמ"ט וברש"י יבמות ד"ב דלא היתרה הורה איבור אשת אח
 אלא בביאה וזהו דממעט מלקהתי וכמו דמועט שם בירושלמי
 פרט ליעדן ור"ל דאין זה לשון קידושין ולקחה והרשב"א
 בשבועה כתב דבוס א"ל עדים דאשה הקני לו מן השמים
 אפשר דג"כ ר"ל דאין היבוס צבורת קידושין וברמב"ם רפ"א
 מהל' יבוס ומה"ה א"ל לקדש יבמה וכו' אמנם ברמב"ם
 ליבא למימר כטעם רש"י ד"ב שברי כתב בהל' י"ב שם
 שמאחר שמת בלי ולד נסתלק איבור ערוה מכל נשוי ושיטת
 הר"יזו דבוס לריך עדים והרבה יש להאריך בכ"ז ובמאמר
 למ"ד מה"ה א"ס הוא צבורת קידושין :

מרדכי קאלינא

מכתב צג

עשי' כ"ח שבט תרצ"ג דווינסק.

והנה כ"כ בזה בציבורי דהר"ף בשם בה"ג ס"ל דכשרה
 לכהונה וכשיטת הירוש' המביא צמות' סוטה ד"ח
 ע"כ וכ"כ בזה גם א"א שיגתה אף דהוה זונה וכמבוא'
 צמ"ט ד"ו וכמ"ש בגמ' וצמות' ד"ב מ"מ הוה רק
 לא עלם הנוף וגמ' דא"ל לבלב צמות' ב"י שגבלה לכהן קודם
 גירושין ונתה וכן ס"ל לירוש' לר"מ דיבמות פ"ח וסנהדרין ד"א
 דא"ס בת כהן זונה מהחילה בלא התראה ואח"כ זנתה
 בהתראה מי"מ חייבת שרפה ורק א"ס זנתה בהתראה מן
 ממזר אף דהפסול לא הוה ממחמת נישואין כדאמר בירוש' שם
 מ"ה י"ל כמ"ס התוס' ב"ק דע"ז ע"ב גבי שחיטה שאינה
 ראויה וצמים דל"ט וד"ק ימחות דכ"ז גבי יאלת ותימלה
 ע"ש בזה וכ"מ ובאמת התרמ"ז בזה ד"ל הגדר דאין קדושין
 הופסין ביבמה משום דא"י להפקיע זנות היתרה וכמו גבי
 יעוד בקדושין ד"ט וי"מ דא"ס נשאת י"ל דשפיר פקע וכשיטת
 הירוש' פ"א דיבמות וא"כ מה מקשה הגמ' ביבמות ד"ב ע"ב
 נישואין יש בה דילמא ר"ל כהן שיטה וכ"כ בזה בציבורי וגם
 לר"ע דס"ל ביבמות דמ"ד בקרובת חליטו אין קדושין תופסין
 מ"ה ג"ל דא"ס עולדה לאחר חליטה נהי לר"ע מותרת לא כמו
 בגרוה משום דא"ס הוה נמשך דהרי ק"ל דא"ס בא עליה
 סהם לאחר גט הוה א"א ודל"י וכת"ס הרמב"ם בהל' גרושין
 תש"כ בחליטה א"ס בא עליה אח"כ א"ס נישא דקידושין תופסין
 לר"ע ג"כ ע"י דף י"א וי"א הרמב"ם י"ל כפ"מ פ"ה דיבמות
 בזה וזה ר"ל התוס' ביבמות פ"ו חומר ודומק לומר
 דזה ר"ל לדדן וכ"כ בזה קל"ת מדברי הת"כ פ'
 אמור מה דמתלק דרק א"ס נעשה נעשה ע"י איש ולא ע"י
 אשה וזה ר"ל ביבמות דק"ח ואף א"ס נישא דמיאן הוה מליאת
 כר"י וע"ש בירוש' דמ"ה א"ס יש לה קנס מאמר ע"י כחובות
 דליה ע"כ ע"ש וירוש' ר"ל ד"ש דס"ל ד"ש לה קנס מן
 נישואין

ר"ב ופמ"ל ופמ"ש התוס' יבמות דמ"ט ע"כ דקרא ר"ל גם
 אקדושין ביבמה לוקח ע"ש וכתבה ש' להאריך בזה בשיטת
 רש"י ביבמות דמ"ט ע"כ דס"ל דלא כוה ממזר אף לר"ע
 ע"ש מה שכתוב' הקשו עליו ע"י סוטה ד"ח ע"כ דלר"ע
 משוי כפרה ר"ל דס"ל דקרובת חללנה אסורה מה"ה וכן
 במה דס"ל שם דר"ב ע"כ גבי גט יבמה וס"ל להירוש' שם
 דלא הוה אסמכתא רק דרשה גמורה והאכ"ר דנימ בין יבמה
 הראייה ליבוס אז יש עליה שני גדרים זיקה של כמה ושל
 היבוס ולכן כוה ממזר לר"ע ואין קדושין תופסין באמות
 חללנה ובאמת י"ל דמה דאמר בירוש' דמכות אין בה ר"ל
 בלא קדושין ע"י יבמות דל"ז ע"א דמבואר להפך והרבה יש
 להאריך בזה עכ"פ הרמב"ם ס"ל דעשה זונה רק אסורה
 לכהן אבל לא נפסלה מהרומה ע"י בירוש' פ"ט דיבמות
 בזה וע' רש"י ביבמות ד"ג ע"כ ובס' ג"כ ר"ל דלא הוה
 פסול הנוף וכן צמ"ש רש"י ביבמות ד"א ע"א דהוה רק קנס
 ונ"מ כגון בה יברלל שגבלה לכהן וזנתה וקודם גירושין אכלה
 הרומה א"ס משלמת תומס והאכרמ"י בזה ד"ס ב' גדרים
 הרוסה רק בגדר קנין והשואה בגדר שטעיות ג"כ כהנה ע"י
 ביבמות דס"ד ע"כ וביירוש' שם ופ"ט בה בכל ע"ש וזה י"מ
 הפסול וגם י"מ דגבי כל מ"ל פוסק הרמב"ם דלא כירוש'
 ביבמות פ"ו דרק ביאה רק דגם נישואין דזה גדר דין של
 ביאה לא מילואו ג"כ פוסל מה"ה וזה מ"ס הרמב"ם צפה"מ
 פ"ד קדושין דמתה אחאי פוסל ור"ל היכי דלא נעלה ממש
 רק נשאה שם חמה כרמב"ם ז"ל וגבי יבמה כנשיאין והאי
 לא פסלה כיון ד"ל דאין הוסס כלל וגבי פ"ד לכך נקני
 בת גרים דניורה לא אכלה משום דהיא גופא זונה כמ"ש
 הר"ף ביבמות ובקדושין הוה פסול הנוף ובודאי כהן ששאל
 גרושה רק אין חולקין כמבואר ביבמות ד"ט קנס ואף דמלשון
 הת"כ לא משמע כן וע"י ברמב"ם בהל' צבורים פ"א ותוס'פ'
 ע"כ דדמאי מחלוקס בקדשי גבול ע"ש ולא פסק כהן דפסחים
 ל"ו ע"ש :

יוסף ראזין

מכתב צב

כ"ח יום ב' משפטים תרצ"ג ווארשא.

דברי הד"ג שליט"א וכו' והנה צמ"ה הל' יבוס פוסק ג"כ
 דיבמה שזינתה מותרת לכהן וכמ"ס הד"ג בשיטת
 ברמב"ם דרק עשה זונה לכהונה ולא להרומה מבואר במאירי
 יבמות דס"ו ע"כ ולפ"ק כיון דביבמה כתיב ל"ס וגו' לאיש
 א' אחאי לא הוה בכלל לאיש וז' גבי הרומה ומ"ש כ"ג
 יחי' בגדר ממזר מיבמה לשוק לר"ע דוה דוקא ביבמה הראייה
 ליבוס דלא יש עליה שני גדרים זיקה של המז' ושל היבוס
 לכאורה כיון דלר"ע נכסלה ליבוס א"כ גם בראייה ע"י כהונה
 נפקע זיקה היבוס אבל י"ל דל"ד לאינה ראויה מתיקרא וגם
 כיון דכשמת הכהנה נהנה כח"א אף דכשמת גמ"ב דלא
 נתעברה נפקע הזיקה ס"ל כן אחר ההעברא וכמו צמ"ה על
 ארעו דזונה משוי לה ולא חללה אף דכשעברה כבר נעשית
 זונה אין מהלקין ביניה לומר דגמ"ב הטעה חללה ומש"ה כהן
 שאל על יבמה לשוק להרמב"ם הוה כשר אף דס"ל דנעשה
 זונה וגם י"ל דכמו דע"י וטע' לא נפקשין הקידושין של הבעל
 יבמות דמ"ט כן יבמה שזינתה לא נכקע זיקת היבוס אף
 דטענה פטורה בלא חלולה ובהוס סוטה ד"ח מבואר דגם
 לר"ב המטעא דס"ל אסורה ליבוס גם לרבנן הטעם דקרא
 משוי לה כפרה משום דאג"ד ביה וכו' והאכרמ"י בגדר
 זיקה בזה דיבמות דק"ז למ"ד אינה ממלגת לויקחו והרשב"א
 והרשב"א כתבו משום דכבר קיימא נישואין וגללה דעמה
 דריחא לה דנתי ע"ש מ"ש כ"ג כספרי הל' אישתי בביאור
 דברי התוס' נישאין דפ"ב דבריה הגט א"ס מה מתייבמת
 דסיבוס איש משום קנין הבעל דוה כבר נפקע דק מה

מחור מהיה אפי' לרע משום דעי' טעות ומשמע דשלא בטעות הוי מחור והרי בכח על אשה פוטע לכי' לא הוי מחור ועי' דס"ל דפקע הויקה לר"ע ול"ד לא"א בזינתה וזינשמי יבמות פ"י היא פליגי אליבא דר"ע אי הוה מחור בכח על אשתו פוטע :

בגדר מילון אי הוי מילוח י"ל דתליא אי בעינן גיב גט מילון להחיר ובמ"א הארכתי בדברי הא"ז שהביא ר"א מהא דקידושיה הן מילוחיה ואי לא משתריא בלי גט הא"ך חסכו דקידושין ומבואר מדבריו ז"ל דדוקא קידושין שחופסין הן מילוחיה וגי' לדעת הש"ג דבלי דעת אמה ואמה דאין קידושה כלום גס של הראשון אין מבטלין וכן להפוסקים דמילון א"ל עדים או דמהני בעדים רואים מבחון בקיבלה קידושין באופן זה לא הוי מילון. ועוד יש ללמוד מהא"ז דקטנה אף שקידושיה רק מדרבנן אין קידושין אחרים חופסין בה עוד וגי' להרשה שנתקדשה לסיקת שדנו הפוסקים אי חופסין בה קידושין דך י"ל דשאני מרשה דקטנה ומבזויה ואכ"מ. בגדר מאמר בירוש' יבמות פ"ד ופ"ה דר"ש קאמר ולקחה לו לאשה זה המאמר וכשם שהביאה גומרת כן המאמר גומר הרי דלר"ש המאמר קונה מלד יבוס כמו הביאה אבל לר"א כי' דקאמר הרי הוא בקידושי אשה מה קידושי אשה קוין וכו' המאמר בגדר קידושין כמו בשאר אשה והא דקתני א"זו היא מאמר ביבמה הרי את מקודשת לי היינו לר"א :

מדרבי קאלינא.

מכתב צה.

פוש"ץ ד' אדר תרצ"ג דורניסק.

דורנא הרי כחתי שזה מבואר בירוש' פ"א דיבמות דאם קידש קודם חליה ואח"כ חללה ובא עליה היבוס נעשית אשה היבוס ודוקא בא ר"ל קיין יבוס לא קידושין ע"י ביבמות ד"י ע"כ למ"ד דשאר לרות כרתת מ"מ נקט קדשה א"ך י"ל דר"ל ביבמה אס מגמ' דגי' לא מוכח כן והרמב"ם נראה דס"ל דגס ביבמה בע"כ מהני לאחר חליה ע"ש בלשונו ובאמת נראה כך דלמ"ד קדושין חופסין ביבמה בודאי או אס עשה בה מאמר היבוס י"ל דלא כשיטה רש"י דגי' פ"א ודמ"ט ע"כ בתום' רק קני לר"ש קיין גומר ע"י דכ"ס ע"כ ודגית וגי' ע"א וכן לאחר ביאת שנגנ ביבמה אס אחי' עשה בה מאמר קנאה לגמרי וזה ר"ל ביבמות דגי' והארכתי בזה דלכך אף דמשמעות הגמ' גבי חיל ועשה דלא קנה בביאת יבמה י"ל דהוה כמו מקדש יבמה לשוק ומילא בכה מחלוקת אס קדושין חופסין ועי' בתום' יבמות דמ"ד פ"א משמע דליבוס הוה כמו אבדאי ע"ש בזה ועיקר הגדר הארכתי אס זיקה למ"ד מה"מ ובפרט מחמת המת דלר"ע מה"מ מי העילה ומי העלול אס מכה דין יבוס נעשה זיקה או מכה הויקה נעשה יבוס וזה ר"ל רש"י ביבמות דהוה רק הכשר ע"ש בתום' ור"ל כך דהתורה אמרה דמת בלא בניס וזיקה לאחי הכעל והעלה לזו ליבוס ואס חללה פקע הויקה וא"כ בחי' כיון דלכ"ע אין חופסין קדושין פקע הויקה דלא עדיפא מקדושין של תורה וממילא ליבא מ"ע של יבוס ולא שייך עשה דוחה לית בוס וכן לר"ע דאין קדושין חופסין בחיל ה"ה ליבא זיקה וא"ש מ"ש בתום' דע"י ועי' ביבמות דגיה ע"א דמגרי' קרא לאשת אח מן האב שיש לה בניס לכרת ע"ש בזה והרבה יש להאריך בזה גבי יבמה שזינתה דבאמת נראה מכי"מ דר"א שזינתה גומרת לבטלה או כמו פוטע דהוה הפקעה מבטלה קודם גט שומרה כעצמות מ"מ לבטלה אסורה מלבד ונעמאה רק בגדר א"א דבאמת גס לבטלה יש עליה שס א"א ועי' גיטין דפ"ג ובתי"כ פ' ויקרא וסנהדרין דכ"ח גבי. לפ"י וכן ס"ל לירוש' דלכ"ע שלא כדרכה חייב באשתו וזה ודאי כפטיה פסור ועי' ד"ש פליה

נישואין ג"כ דלא ס"ל דנישואין הוה עלם פסול כשיטה הרמב"ם ו"ל והתום' כחובות דמ"ט רק בגדר התורה אינו פוטע בגוף מל"א שינוי כנוף ממש והרמב"ם לא ס"ל בה"ל אס"כ ובה"ל אישית ובה"ל כפרה ועי' בירוש' פ"ו דיבמות גבי הך דרש ג"ו ע"כ מן הנשיאון פסול וס"ל לירוש' דרק אס נכעלו וכבר הארכתי בזה קלח בחיבורי וא"כ לשיטה הירוש' מה ר"ל גבי מחמת לר"י בקנס רק ר"ל אס כעלה שלא כדרכה וא"כ מילאה אס הוה אז ככעל ובעל עושה בעילה אף שלא כדרכה מ"מ מותרת לחזור וכו' ולכפן והגדר דע"י אשה לא פסלה לכהונה ואכמ"ל והרבה הארכתי בזה גבי הך דיבמות ד"א גבי לרת פוטע דזה רק בלוחה האישית ואז נכעלה פקעה מזונה גדר אישות מכאן ולהבא רק מה שנשאר מעבר ובוה ליבא זיקה ליבוס אבל אס גרשה ואח"כ נשאה עוד השטט וזיקה מה"מ וכן ס"ל להרמב"ם ואכמ"ל והנה באמת רש"י ס"ל דאס יבס לקטנה יבמה לא הוה א"א גמורה דלא בתום' ככ"מ ע"י יבמות דס"א ע"כ ברש"י וסנהדרין דכ"ה וגי' בזה והרבה יש להאריך בזה וכ"כ מה"ך לשון הגמ' ביבמות דגי' כחובות יבמין דמוזנות רק כדאי ולא עולה עמו מחמת דלא הוה קיין שלו רק הקיין לו מן השמים ובמבואר בירוש' כחובות פ"ב גבי משיר וכן ד"ק רש"י ז"ל ככתובה דגיה ע"א גבי אוכלת בתרומה ע"ש ועי' בכתובות דכ"ג ע"כ פ"א בתום' בזה ובאמת כ"ל דגס לזון דפקע כרב ביבמות ד"א זה רק מחמת פסק ג"ד דלר"ך דוחה נעשה כמו מילוחת אחר ובת"ש הרמב"ם בה"ל מא"ס גבי שור הנסקל וגי' בזה ולזו לר"ך דוקא דו"ח תום' סנהדרין ד"ח ע"כ ולדין ליבא כלל זה הדין כיון דאין לנו סמוכין ולא עדינן שליחותא מילתא דלא שכיחא וכ"כ בזה ומאמר של יבמה יש בזה שני גדרים מלד זיקה מה לא ומלד זיקה יבס מהני ע"י דכ"ז ע"כ ודגיה ע"ש ותליא אי קדושין חופסין ביבמה :

ויסרף ראוין רב דמה הגיל.

מכתב צד.

בי"ח יום ד' תרומה תרצ"ג וואראש.

ב"ב וכו'. והנה בגדר דאין קידושין חופסין ביבמה משום דא"י להפקיע זכות התורה בתום' יבמות דט"ז ע"א ס"ל דגס למ"ד חופסין לא פקע זיקה והפוסקים הביאו ר"יה מיבמות דל"ב ע"כ דאליבא דשמואל נותן לה שני גט והתורה ליבס והרי שמואל ס"ל יבמה שהתורה והאסרה שוב אינה חוזרת להיטרה והארכתי בדברי הירושלמי הובא בתום' יבמות ד"י וגיטין דפ"ב דגס דנאסרה מהחילה להיבס ע"י קידושי אחר כשנתגרשה ניתרת ליבס וגי' גי' ליבס מומר דזוקק ואף למ"ש הראשונים דהוה כערהו משום דקנאים פוגעין בה ואינו עולה ליבוס הרי יוכל לחזור בתשובה ובתום' יבמות ד"א ע"כ גבי שומרת יבס שקדש א"זו את אחותה דדוקא קידש אבל נשא פקע זיקה לגמרי וס"ל להמתין והנמ"י ס"ל דגס ע"י נישואין לא הותר בלוחה ובמאורי כתב שתי דעות בזה ובמ"א כתבתי בביאור הגמ' יבמות דק"ח אי פליגי בקידושין או אפילו בנישואין והרבה הארכתי הפוסקים ביבמה שנתקדשה אמאי מהני החלינה בעודה א"א וכדמוכח מהא דיבמות דפ"ו ע"כ ברש"י ובתום' שבת דף קל"ז ע"כ והרי אינה עולה ליבוס ור"אית' ולזון גדול שמתב דכיון דע"י אישור א"א לא פקעה הויקה ע"כ אס בא עליה היבס קנאה כמו בגדה בתום' ור"א"ש ר"ש יבמות ואף אס קידושין לא היו חופסין בגדה דגדר יבוס אינו חופסין קידושין ובת"ד ס"י ר"ע דן דיבס מומר דמי גי' לגדה כיון דהאישור לכל העולם :

בגדר יבמה שזינתה לרע' אי נפקע הויקה שכתבתי נכתבתי בתום' יבמות דל"ב ע"א דמיבס לא הוי

וח"כ וח"ו וזה תלוי בחחלקת ר"ע ורובן בימות דמ"ד גבי קדושת חלילתו ובהך כנ"ד ע"כ גבי נט ליכתוב וע"ש מ"ס הרמב"ם בפ"ה ס"ה דימות ומה דס"ל להרמב"ם דגם כביאה בפ"כ מהני בחלוץ שנשא חלולתו וע"י כנ"ד וכן הביאור בירוש' גיטין פ"ט כ"כ בזה בחיבורי וכן הביאור בספרי גבי יפ"ת כ"כ בזה מחמת דבאמת חיבף שבה עליה ביאה א' ואף למ"ד בירוש' הובא בחו"ס שם וסנהדרין ר"ל לאחר שקיבלה עליה שלא תעבוד ע"ז דלא כס"ד דהחוס' שם וכן ס"ל להריב"ן בחו"ס ימות נעשה היא לו גדר קנין ויש עליה גדר לאו אשם עמיתך והוה הגדר ימנה לשוק וליכא בה גדר קנין אישות דהיינו כסף ושטר רק אישות עלמנו דבזה ביאה ויראה בזה בחיבורי ח"ו וכ"כ רש"י ד"כ ודמ"ט ע"כ בחו"ס [וזה ר"ל דכ"כ ע"א דלא כר"ש] שם ובאמת הנה בחו"ס ימות מבוחר דאם היא קדשה עלמה לאחר ג"כ הוה הפקעה ממנו ע"ש ע"י בימות דג"ג ע"א לשיטת החוס' דחליה ע"ס הנאי דאף דלא מהני הנאי מ"מ עדין קשורה בו וכן הארכתי בזה דלא לר"ך שטר חליה ונט חליה ע"י ימות דל"ט ע"כ ודק"ו וכ"מ ד"כ ע"כ משמע שם דהוה לא רק בירור לא כמ"ס רבינו הרמב"ם ז"ל דלא שוב נפקעה ממנו לגמרי וע"י כמ"ס הרמב"ם בפ"ה ד"ל ע"א גבי לרה של הך דהוחרה וחרה והאשם דמותרת ליבס והחוס' שם נסתפקו בזה ובירוש' מבוחר דליכא בה חליה אף הרמב"ם ס"ל בזה דהוה דמיון הוה רק כמו חליה והל"ה רק כמו לרה מלולתו ולרה מח"צ ע"ש ד"א ע"כ ואכמ"ל בזה וכן באמת גבי מ"און מבוחר בירוש' פ"א דימות דאם חג"ל יכולה לחזור בה מן המ"און ומישיבין לתקלת לרה ולה גופה לא מישיבין כמ"ס החוס' כתובות ד"ד ע"כ ע"ש בזה וכן מוכח בימות דק"ו ע"כ ובדק"ט ע"כ דיכולה לחזור בה מן המ"און וע"י כתובות ד"א גבי גר קטן ע"ש ומ"ד דל"ט ע"כ גבי מוחה אף דאם נכתב שטר או גט מ"און או א"י לחזור בה וע"י בימות דק"ו ע"כ וק"ה ע"א ע"כ שטרי חליה ומ"און א"ן זה בירור כגמלא א"י פוטל ובגדר לא אחי דיבור ומכ"ל מעשה כ"כ ד"ג ע"כ וע"ש דמ"ח וכתובות דק"ה וגיטין דס"ו וד"ה וכו"מ בזה ואכמ"ל וכן יסוד אף דמבוחר בקידושין ד"ט דחייבת לאחר יסוד מ"מ זה רק איסור לא קנין וע"מ דלא אכלה בתרומה מה"ת וגדר פלגש למ"ד בקדושין בלא כתובה דמה"ת אינה אוכלת בתרומה וכן משמע לשון הרמב"ם כה"ל מלכ"ס ע"ש ואקל"ר :

יוסף ראזין רב דפת

מכתב צה.

ב"ה יום ג' תשא תרצ"ג ואראש.

כ"ך וכו'. ועינתי בספרו הנפלא וכמה דברים מהם שכתבתי לא מלאתי. ובגדר פ"ה להרמב"ם ז"ל פ"ט בימות דל"ר"ט כשחללה חורה ערוה וכו' הרשב"א ז"ל פמה מהא דימות שם זו דברי ר"ע דאמר אין קידושין תופסין בח"ל והא ליתא שם לר"ע שבי' עשה חליה כערוה ר"ל ג"כ כערוה לידים וקלת פוסקים ב"הרו כונת פ"ה כמ"ס הד"ג יחי' וכו"מ שם דמ"ד דל"ר"ט חלולה אסורה מה"ת לכן ובפ"ה דתוס' עזרה וקדשה עלמה נראה דהא דקת"י החס או עד שתחלוץ או תתיבס קאי ע"ז ור"ל לרהס דלא נפקע מהנה הזיקה למפ"ש וכדיחושלמי ר"ש ימות ומה הרשב"א האר"ך הרבה בזה דשומרת יבס שקדש אח"ז ומה אחותה ודעת' ז"ל דאין חילוק בין קידושין לכש"און מה"ס ובקידושין לחוד נפקע הזיקה ורק מדרכך אומרים לו פסחן והא דמהא אשמו מוגר בימותו לא דהוה זקוקס לו רק מוגר לחוד כה"ל אח"י חליה דק"ל כר"י כיון דמשקרא סותרת ומשום לא יבנה כה"ל לא אסור כיון דלא ג"ס מעשה וסאריך בזה מירושלמי. ולפ"י י"ל דגם הא כשע"סא עמדה

עליה גדר ח"א וכן גבי שפחה חרושה להטנד עברי אחר שנשחרר רק דאין בה חיובים ע"י בימות דל"ה ע"א וע"י פ"ה להרמב"ם קדושין פ"ג גבי קידש העובר בלשבו וכן בירוש' פ"א חס ב"א לשם ט"י הוה גדר ימנה לשוק וכן משמע מירוש' פ"ו דימות דב"א בעלה לאחר שנשאת גבי לרהת י"ש עליה ע"ש ח"א לבעלה ע"ש ואכ"מ :

יוסף ראזין.

מכתב צו.

ב"ה יום ג' תצוה תרצ"ג ואראש.

דברי הו"ג שלי"פ"א וכו' והנה בגדר הירושלמי פ"א דימות קידש א' מן השוק אח אחת מהן ונ"א היבס והל"ן לה ונ"א עליה פקטו קידושין דעת קלת גדולי המפרשים דר"ל או חל"ן דע"י החליה או הביאה ח"גל"י מילתא שהיתה זקוקה ולא תפסו הקידושין ובחל"ן להכרתה או נ"א עליה ח"גל"י מילתא דהיא לא היתה משובל זקוקה וכמו במתה היבמה דס"ל בירוש' שם פ"ד דמותר ב"מה דכ"ן דמתה בעלה הזיקה למתרת וזה ע"ס הירושלמי קידושין פ"ג דמתק בין לאחר שחלוץ לך יבמך ובין לאחר שזינות יבמך דע"י חליה נתפרר שהיתה זקוקה וע"י מיתה של היבס או של היבמה נבחר שלל היתה זקוקה מעולם ובאמת הירושלמי קידושין פ"ל כן גבי יסוד שאם השיאה הכל מודים ששיחך בל"ן וע"י הב"ה במכתבי מחוס' ימות דע"י וד"ה :

ובגדר קידושין לאחר חליה כה"ג פ"ה דימות דבתרת מאמר אינו קונה רק מדרכ"ן ובתרת קידושין מה"ת ועפ"מ"ש ה"ד"ג גבי ח"ל ועשה א' קנה כביאה ימות דתל"א א' קידושין תופסין בימות לשוק אי"ש הא דגיטין ד"ב ע"כ אלא אשה שני מתים היכי משכחה לה ובתוס' שם ובימות דלי"ב דמתניתין פלוגי בזה א' מה"ת והיכי משכחה לרבנן דפלוגי על ד"א ולפ"י משכחה ביבס שבה על ימותו מחייבי ל"ה ועשה ומדין יבוס ולא קנה ורק מחמת אישות ולא פקע זיקת הראשון ואם מה היבס הו"א אשם שני מתים וברמב"ם ה"ל יבוס פ"ו הכ"ו ודרשו חכמים אשת המת ולא אשם וכו' והא דירושלמי פ"א בימות דב"א שאלו כר"ע י"ל עוד דר"ל דיבוס אינו בתרת קידושין וע"כ אינו מוגר מיבמה לשוק וכמבוחר בירוש' קידושין פ"ג וא"כ גם מהיבס אינו מוגר רק לר"ע וכירושלמי גיטין פ"ט דל"א דמגרש ולאחר מון לפלוני אף דאם נשאת לאחר מותרת גם לפלוני אף כנשאת לחמו של פלוני ומה בלא בניס אסורה להתיבס ור"ל משום דהירוש' ס"ל שם דלא דהנשואין של השני מחירין לפלוני רק בשעה שמה וכדאמר שם לא אחר אלא שמתו בירושין הא נשואין לא ע"כ גבי יבוס לר"א דס"ל נשואין מפ"ין אסורה להתיבס ואף דיבמות דק"ט פלוגי ח"ב"א דר"א א' ס"ל נשואין מפ"ין בירושלמי שם מבוחר דעממא דר"א מפני שעמדה עליו ב"אסור שעה אחת וגמרא דידן גיטין דפ"ג דס"ל דגם ליבס ניתרת לר"א ע"י נשואין של אחיו מדפריך א' בחון לר"א מ"ארי שרי היינו משום דס"ל דעממא דר"א דע"י הנשואין של אחר מ"ד פקעה האישה של המגרש וכמ"ס החוס' שם ד"ה אילימא והנה כע"ן גדר יבוס דרק ביאה קונה ולשיטת הירוש' אינו בתרת קידושין ס"ל ג"כ להרמב"ן פ"ה גבי יפ"ת דאמר בספרי אין לך בה אלא מ"ת בעילה דר"ל שאין קידוש' כסף ושטר תופסין בה וגם הבעלה לא לשם קידושין וע"כ נעשית כאשת אי"ש נגודה וזה לא כשיטת הרמב"ם כה"ל מלכ"ס פ"ט ח"ו ובח"מ שם :

מרדכי קאל"גא.

מכתב צו.

ש"ק י"ב אדר תרצ"ג דיינסק.

ור"ה מה מחדש הכל כהנתי במכתבי וכן בחיבורי ח"א

ה'ך דסנהדרין ל"ו ר"ב בזה בחיד בחיבוי א"ס ז"ל נדר גזל כמ"ס רש"י דניח ר"ב וז' נדר איסור ופ"ט ברמב"ם וגם כ"ח למיד כריתות גבי ש"מ דהיינו כענינה לעבד כענין ור"ל בה נח לא שפחה ע"י מ"ז וסוף ע"ז בתוס' פ"ט בזה ע"י חס"י ע"ז דל"ו פ"ט וכ"כ בזה בחיבוי ח"ו בזה ע"י ירושלמי כתובות פ"ד גבי מש"ר וחקלר : יוסף.

מכתב ק.

ב"ה יום ב' וק"פ תרצ"ג וזרש"א.

כ"ק וכו'. והנה בגדר אין ולר פומר וכו' בירושלמי פ"ד דיבמות ר"י בעי חלן למעוברת והפילה גשמיתה מן הדא הרי שמה והניח אשתו מעוברת יכול תהא זקוקה ליבס וכו' הרי מבואר דאינה זקוקה ואיך ממילא לא הוית יבמה לשוק ושימה בירושלמי כאן וכפ"ג משמע דמה דאין ע"בור פומר אף כשבא עליה היבס משום דבעינן שדע בה מותרת והא דפס"ז מתחין ג' חדשים ותמלוך מד מה נפטך א"ל ל"ט ג' חדשים אלא אאלה ג"כ ר"ל שדע בה ביהמה :

ב"ה דסנהדרין ב"ג שיחד שפחה לעבדו ראיתי בספרי פ"א מהל' אישות דכתב בזווגת רש"י וז"ל דר"א לשיעמיה בירושלמי דבעי כוונה לקנות והנה בחידו' ר"אין וז"ל שם הניג על פ"ט פ"ט משום גזל וכבד דעבד של ב"ג י"ט לו אישות בשפחה שיחד לו רבו אלא מ"מ שבניאה לרוד אינה נעשית א"י"א ששפחה אין דעתה ל. שאין ולפיכך לריכס יחוד גמור וגם שחקרא על שמו [ומסוף דברי ר"אין משמע דגם בעו"ש של ישראל שסבלו י"ט להס אישות גבי ב"ג ולא משמע כן מדברי הרמב"ם בהל' א"ס"ב ספ"ד] ובשו"מ הריב"ש וז"ל ס"י ש"י"ה נסתפק דגם בב"ג אינה נעשית א"י"א רק בנפרסם שהיא אשתו וכמו בשפחה וז"ע מירושלמי פ"א דקידושין דמוכח דלכ"ע בנחמין לקטומה די והנה כתב עוד סר"ן דכיון דבמחירו כ"כ ביותמה לא הותרה רק בנשימה ראשה בשוק ולא כב"ג אחר שד' ששלמה לעלמה כמ"ס הרמב"ם ויש לדון קלח כעמס החילוק בין גירוש ב"ג לשפחה דלר"ך פריעה ראשה לפמ"ס הרמב"ם וז"ל בריש הל' גירושין שא"ס גירש ולא הוליה מביחו ה"ז כמו שגירש והחזיר גרושהו וכו' פ"כ בשפחה שיחד לעבדו שחזרת לביחו בעינן פריעה ראשה בשוק וזה עדיף מנכ דכתב גבי ישראלית והנה בתו"י כריתות על הא דאחרים אומרים בש"כ המאורסם לע"כ כתבו דמאורסת לאו דוקא וקשה דהרי גם לר"י מאורסת היינו מיוחדת כמבואר גיטין דמינ' וגראש דס"ל כהרשב"א גיטין דגרים מאי מאורסת מיוחדת בקידושין וביאל דאף שאין קידושין גמורים יחד עושה להחמ"ב אשם וזה כוונת התו"י דלר"י מהני עכ"פ הקידושין לפשות יחוד משא"כ בשניהם כענינים פ"כ בלי הקידושין נעשה היחוד. בגדר בירושלמי קידושין פ"א דש"ח אינה יולאה בנכס כמו בח"ע ותב"ח דאין מושטין לגירושין וא"כ למ"ד מושטין לגירושין ירושלמי פכחים פ"ח גם ש"ח בה גירושין היא והר"ש גיטין פ"ח כתב דלמ"ד קידושין טופסין בח"ש ותב"ח מגרש בנכס ולמ"ד אין טופסין ג"כ הוה שפ"ח ומייבין עליה אשם ומלקות דק נ"מ דל"ל ע"כ וגראש דר"ל דיתרת משפחה ראשה כמו בשפחה טמיה לעבד כותי והא דבעי בירושלמי מה שחקנה עלמה בתיאם רבה ובהש"ל שם מה ל"ל כר"פ ברם כר"י וכו' הנה במכילתא אימא והוא יאל בנפו מגיד שאינה לריסם סימטו גם :

מרדכי קארינא.

מכתב קא.

יום ה' כ"ה אדר תרצ"ג וזרש"א.

י"ד יראה מ"ש בזה בח"א בהשקפה בהל' יבוס פ"א בזה בגדר מ"ש רש"י וז"ל ביבמות דליה פ"כ אין חלק

שמה וקדשה עלמה מה"מ נפקת זזיקה בקידושין לחוד. בגדר גם מילון האריך האז"ז וז"ל ס"י הקל"ט מכתיב דלא הוי רק לראיה בעלמא במ"ש הרמב"ם וז"ל בהל' מלכים פ"ד דהדינן איסור בעלגש אלא באמה הפנריה אחר יעוד הנה בירושלמי פ"ה דכתובות דפלגשים בקידושין בלא כתובה ולמד מ"ד גם בכתובה רק לא חנאי כתובה וכבד בשירי הקרבן דהא דסנהדרין דפלגשים בלא קידושין היינו למלך והא בירושלמי היינו להדי"ט כמו יעוד דהוי קידושין בלי כתובה אלא הרמב"ן וז"ל עמיה"ט משפטים וז"ל דמנשו הכתובת שלא ימנהג עמה כפלגש כבא על אשה זונה והנה הכתוב"ט וז"ל כתי' דטעם הרמב"ם דמלך מותר בעלגש דכיון דאסורה לכל הפולס כבירושלמי סנהדרין לא הוית קדשה ובשו"מ הריב"ש ס"י ש"ה ושל"ח דעת החכם השואל דפלגש פ"י סיחוד לחוד נאסרה לכל והריב"ש וז"ל מולק דל"ה תהא לריעה גם ולא מלינו גם בלי קידושין וגם בב"ג נסתפק אי שייך פלגש לאיסור לחברו דבעול בעל י"ט לכן היינו לשם אישות דוקא וז"ע שלא הביא מירושלמי פ"א דקידושין דפלגי גבי ב"ג אי בעי נחמין לקטומה ואפשר דנחמין לקטומה לפלגש די לכ"ע והארכתי בבואר דברי הרמ"ם וז"ל סנהדרין דניו גבי כיואל בה דיפ"ח דמפרש בגון ישראל שיהיה לו שפחה כותיה ויחדה לעבד כותי ואח"כ גיירה משחררה ובה עליה ומ"ס הרמב"ם וז"ל בהל' א"ס"ב ספ"ד ומוסר שפחה אחת לבי' עבדים וא"ל שום דבר וכו' ושפחה מיוחדת אי שאינה מיוחדת אחת היא וכו' ומת ר"ל אי דאין מיוחדת לשום אחד מהם ולא כמו בע"ע דאין חוסר שפחה אחת לשני עבדים וא"ל שום דבר היינו דל"ל ליחדה אליו ובע"ע לר"ך ליחדה ג"כ כבמכילתא אשה המיוחדת לו או דר"ל דאם יחדה קודם לאחר ג"כ טמנה לשני וא"ל שום דבר פריעה ראשה בשוק :

מרדכי קארינא.

מכתב צמ.

שש"ק י"ט אדר תרצ"ג דווינסק.

והגדה יחמול לראות במ"ס בהל' גירושין פ"ט בה"כ כי באמת יש בזה שני גדרים בזה הארכתי דאף דק"ל אין ולר פומר עד שיאל לאויר כו' זה איסור חדש ולא נדר יבמה לשוק דהרי זה ח"כ לאחר וקרנן רק דזה גזרת מלך דלא פטר יראה ביבמות דפ"ז פ"י דמבואר כך ונ"מ דאם ילדה מזה ולר כשר לכהונה וגם היא לא נפסלה לכ"ע א"כ חזין דיש בה שני גדר' איסור ובגדר גיזה ועבודה דקדשים לאחר פדיון וכדומה ולא שייך לומר ששפטור מחמת ש"ס בה כרת להיבס דזה דין פס"י וכמבואר ביבמות דפ"ז וז"ל דאף לר"ע דס"ל דהוה ממזר גבי יבמה לשוק כה"ג לא א"ס דמתעברת וחזרת ומתעברת נדה ובירושלמי וכן לא נפסלה למתומה א"ס היא ב"כ וא"ש שימת רש"י יבמות דמ"ט פ"ב מן מה שקשו התו"י ואפ"ל שזה כוונת בירושלמי הובא בתוס' סוטה ד"ח פ"ב :

ובגדר שפרי חליה ומילון בודאי הראשונים לא ס"ל כי גם רבינו הרמב"ם ז"ל כתב להיפך כמ"ס אך באמת לדמתי המדקדק ביבמות דל"ג פ"ב אהקן בגיטא ודק"ו וב"מ ד"כ מוכח דזה פוסל דזה ראייה בעלמא דמה לעק רבה על ר"ו גם שופל פ"י וכן רק בירור וכמ"ס בזה וע"כ כמ"ס בגדר כך דר"מ ור"י כבר כתב זה הרמב"ן ז"ל בשה"מ אך כמ"ס ה"ה ודאי אי"א גמורה למ"ד בקידושין רק דנ"מ בקנינים שהוא משיבד לה וכן א"ס אוכלת בתרומה אף מה"מ לא אכלה וס"ל דגם יעוד כן ולמזוטת ביעוד גזרה הסורה ש"ס לה אבל לא שיעובד גוף ש"ס לה כי זה דין בעלמא וזה ר"ל פלגש ודברי הרמב"ן ז"ל בשה"מ אינם ברורים כלל מ"מ זה כתב בתורה ומה נ"מ לדינא לנו כי כל מה דכתיב בתורה הוא דין לא חיו סיקר :

ובניא ראיח מניח ד"צ גבי נזירות והרבה האריכו הפוסקים בשעת הרמב"ם ה"ל נחלות פ"א דנבי ירושה גם כלה כלו חדשיו טחל ומנחיל אס חי שפס אחת והנאון קליהי המה משכחת שילדו לו' חדשים פחות חייה ימים ומתה והבן חי עוד ונתעברה בקבר דריח הבן להנחיל לאחים ואפשר דתליא חי עובר זוכה גם בהפילה לח"כ דהאריכו בזה הפוסקים בסוגיא דיבמות ונדה וירושלמי יבמות פ"ד דאס ימחא דגם בלא ילא חי עובר זוכה כמו כן בטולד חי אף שלא כלו חדשיו בעודו חי טחל ומנחיל :

בגדר עוברין לחייב ב"נ נסתפקו בתוס' נדה ד"ט א' חי ב"נ רשאי להרוב העובר להליל אמו והרמב"ם ז"ל כתב דהורגין העובר מטעם רודף ודעת התוס' אס דגם ישראל אסור להרוב עוברין מהי"ת [ונמ"ח כתבתי בביתור דברי התוס' סנהדרין ד"פ ע"ב ור"ן פ"ג דמולין בשם ר"ת ז"ל ובתוס' נדה דמ"ד דמה"מ מותר להרוב עוברין ועכ"ז מחללין עלי' השבת ור"א"ש ור"ן פ"ב דיומא מולקין פ"ט דבה"ב א"י מחללין בשביל עובר וברש"י וח"ו יומא דפ"ה דמקום שמקחין הגל כ"ס שמחויב להחיותו ור"א"י לגאון גדול לזון בזה מהא דפליגי גמרא דין פכחים דליא וירושלמי פכחים פ"ח א' פסחן של נשים דוחה שבת למ"ד רשות — בגדר הספרי פ' תלא ד"פ"ח גריכה גט בכ"ח ז"ל פ"ב דה"ל אישות ביאר דברי הרמב"ם ז"ל דרק משום דרך ארץ אין לגרש אשתו מולד דמ"ל דרך כספרי ושליח בגט ביינו לאחר קידושין :

מדרכי קארינא

מכתב קב.

יום ה' ג' ניסן תרצ"ג דווינסק.

והנה יראה בתוס' ספ"ט דיבמות גבי כהנא מעוברת מישראל דרק אס מה העובר אוכלת אכל אס הוה נפל לא אכלה והרבה הארכתי בזה אס עובר עושה שינוי בגוף האשה או רק מעכב מלאכול וכפי הל' ריבואא דגדס וביבמות גופא סריקא ומליאה ולי"מ כנון כהנא שוייתה עם ישראל כשר ונתעברה ומת העובר אס אוכלת מזה וזוק אס הוה גדר חוזרת ביבמות דפ"ז ודמ"ח וכי"מ או רק אריא דרביעאל והרבה הארכתי ד"ל דלכך חוה ושוק אינה חוזרת דהוה גדר דמ"ל להתוס' דגם בחבילת קדשים הוה דיומי ע"י בתוס' ב"מ ד"ג ע"ב וצונחים דמ"א ע"ב וע"י בפסחים דק"כ גבי צוקר שני פ"ט ברש"י ורש"י ורמב"ם ז"ל ועיקר הגדר מ"ס התוס' סנהדרין דפ"ד ע"ב דנפלין חמירי מן עיברין וע"י ברמב"ם בה"ל מלכים דכ"ג חייב על פרסה וכ"כ לשון רש"י סנהדרין ד"ז ע"ב וע"י רש"י סנהדרין לנפלין ומת שייך מה שכותב דברי התוס' סנהדרין ד"ט גבי עובר מי לא ידע בזה ואני הארכתי דיש שני מיני כפלים דהייט לבד מן גוף האטום אחד שעדיין לא נגמר הזמן ויוכל להגמר לאחר לידה בהמה ח' ובחדש ל' וכ"ז שלא נגמר הזמן עדיין הוא נפל וזה ר"ל התוס' עדיין יש שגוב לא יגמר ואכת"ל ויראה בחיבורי בה"ל תרומות בזה בג"ד רשות הארכתי בזה דוק ר"ל פסח דוחה שבת ר"ל לא החיוב גברי רק הדבר עלם וכן מילה גדולה מותרת ר"ל להדבר ולי"מ לדין דמסקינן דאשפ יוכלה למול אס מותרת בשבת וזה ר"ל בגדרים גדולה מילה וכן פק"ג ר"ל הדבר לא החיוב והיקוש' גבי פסח זה רק פסח ראשון למ"ד נשים רשות אכל פסח שני גם סירוש' ס"ל כבבלי פכחים דליא ע"ב דלא דחי אשה דשם רק גברי לא הדבר וק' י"מ למ"ד פסחים ד"ב ע"ב גבי דרך רחוקה רחמנא פסרי' ואק"ר :

יוסף ראזין

ואלד מי שיהי נפל משמע דאס היה קימח רק ע"י סיבה או מת או קודם שכלו לו א"י לקיים והביאה שבה עליה י"ל דכזה גדר אשת אחיו ממש כי זה שני גדרים אף מ"מ אינה נהרת לשון והרבה הארכתי בזה גבי ב"נ דחייב על עיבר ממתת דהוה כמו גרם שלא יחי' אדם ע"י ברש"י סנהדרין ד"ז ע"ב גבי נפלים ע"ס בתוס' וברמב"ם בה"ל מלכים ג' שנה נפל וע"י ברמב"ם בה"ל אכלות ובה"ל רוחה ובה"ל יבוס בזה ורק גדר אדם ע"י ב"ב ד"כ ותוס' נדה דמ"ג ע"ב וכ"מ דמה דמבואר בתוס' שנתקבצי יבוס וגבי תרומה ומבואר שם דאף אס האח בן ח' חי עדיין מ"מ מותרת לינשא אשת אחיו ואף למ"ד עד כ' וכ"כ בזה כשישם בה"מ ז"ל דהוה סרים לכ"ס ולכך אין זוקק ליבוס וזה ר"ל הכי"כ פ' אמור בן קיימא והרבה יש להאריך בזה ועכ"פ זה ודאי אס אחד בא על אשה מעוברת קו"ט לידה ואין לה בניס אחרים עדין מ"מ גדר לאו דיבמה עדין יש בה רק מ"מ לא פסלה לכ"ע ואוכלת בתרומה הכי"כ כיון דלדה בן קיימא ואכת"ל ובה א"ש והנה דברי הירוש' פכחים הארכתי דר"ל אף למ"ד דיש קדושין מ"מ א"י לגרשה כמ"ס כמבואר בירש' קדושין דגו"ס אין להם גרושין ור"ל כה"ג כגון שיש בו לך גרות וכמו גבי גירי אריות לשיטת רש"י סנהדרין דניא דהוה אי"א גמורה אס נתקדשה לאחר ומ"מ ס"ל בגדר גירושין אין בה ולא מהני כיון דיש בה לך ב"נ ג"כ ולא שייך בה שם נבואת בירוש' הניל והרבה יש להאריך בזה וע"י בר"א"ש פ"ד דגיטין שם וכן לפ"מ דהרמב"ם ס"ל דיש בגדר חייבי לאוין דאל אשת עמיחך כדמוכח מיבמות דניא ע"א לשיטת הרמב"ם ז"ל ובדולאי גם לימח אף כספרי מבואר דיש בה גדר גם והרבה יש להאריך בזה ור"ל רק כמו יראה אפטר וא"ל לשמה וע"י בשיטת רש"י חולין דע"ב דלכך ליכא שחיטה בבן ח' משום דאין עליה שם כפרת רק ככל מין הסוגי לא הפרטי ומין שם כפרת הוה כמת וזה ר"ל הך דשבת דקל"ז וכן ס"ל לרש"י ביבמות דמ"ח פ"א וע"ב גבי כותים גירי אריות וכמ"ס בזה בחיבורי וגבי גם לריך דוקא שם פרטי ישראל עם קדוש ע"י גיטין דליא ואכת"ל וגדר תרופה דרק מיוחדת ע"י כרימות דייא ופ"ט הרמב"ם כספר מורה נבוכים ח"א ור"ל דבר נספר וכ"כ בזה בחיבורי דברי התו"י יומא דכ"ו ג"כ תרומה :

יוסף ראזין

מכתב קב.

ב"ה אור ב' ירקא תרצ"ג ווארשא

דברי הו"ג שליט"א וכו'. והנה בגדר ולד אין קימח יבמות דליה הרשב"א מפרש שהפילה או גלד לחי וכן כתב המחזירי ולשון רש"י שיהי נפל נראה דר"ל ראשו אטום כמו נפלים דסנהדרין דפ"ב דפרש"י ראשו אטום טו דר"ל שמהה חי דומיא דבן ח' ובגרסת רש"י נדה דכ"ד ע"ב שאיט ראוי לגרית שמונה [ונמ"א"ר כתב דחללה חוץ ל' ואח"כ מת הולד החלילה כשרה ול"ד לחלילת מעוברת] ונראה דאין מחיבתה בעודו חי וכן משמע בתוס' דשבת דקמ"ג אינו שומר מן היבוס ולא קחתי מחיבתה והטעם כדמסיק שם ד"ז שמהה חי אינו מתי ולא כמת וכיון דאיש כמת אינה מחיבתה ועכ"ז גבי אח בן ח' י"ל דגם בעודו חי אינו זוקק דנמיק' ישנו יחדיו וע"ב פלוגי' בחיות לחוד וכיון דאיש כתי אינו זוקק ולפ"י ג"ל דגבי תרומה דאישו פוסל ג"כ הלוי כתי ויש לעיין בזה משמע דאכלות פ"א דמגיד גבי יבוס ותרומה לפ"י כה"א"ש ז"ל דמגיד היינו חתוך אורדים לפ"ט כ"ג יחי' בשיטת הרמב"ם ז"ל דכשתם בארם כל הסמינים הוי לא כתי ולא כמת והתוס' מוכח שיטת כה"ש ז"ל דהנה כמ"ד אה"ש דאס נלוו חדשיו אף שניא מהם לאור השולס שיער

מכתב קד.

מכתב קה.

בית יום ב' זו הדין והאשמה

יום ה' י' ניסן והחג' כשר ושבת חרצ' דחיינתק

ברכת סג וכו'. ומ' כ' דלק אנה חזרת לחזה וכו'. דטוס נדר דיתו' אם ינחא דגס באילת קושי' סה דיתו' בירושלמי ינחום פ"ז היו מה אם תרוחם וכו' חיש שכן רחין לישראל בכ"ח חיש דין שחאל רחין היו לישראל ובאשמתו רטלו מן וכו' כרי דחיש דהיו רחין יחד סברא שחאל ולא אמרין דטוס דיתו והנה סרצ'ד יכ' פ' לו משרש רחין היו ישראל בכורם של ישראל וכן מונן ח'ד ל"ף בירושלמי קריח מזה שבת ישראל הנשאה לכאן חאל ואולי ר"ל סרצ'ד בנחמה להירושלמי מנילה פ"א דגס בנחמה ס' מרס חוס וטוק והנפלים אוכלים חאל ח"כ מה אמר באשמתו רטלו מן:

הבאתי מחוס' סנהדרין דגיש דלסוד דגס כ"כ מואר להבוג עינד לכלל אמו ממשנת כח"ש כ"כ דחין סרצ'ד טעום דנחכ' נפ' חמש רק ממשום גרס ובמדרי' פ' מה דדי' כ"כ פ"א שליח ופי' עובדין ובידו' דמח' פ"א דחין נוי טוסה שליח סברו וברש"י קידושין דח"ג נבי דחא רבא דחא וסא' כנירס ומ"ש כ"כ דיש מין נפל דיוכל להגמר לאחר לידה הנה בשו"מ השני' זל ח"ג ס" רני' כסס חמיו סכסע דיש מנפ"ח שאין נגמר גידולס במתי' אחס רק אחר לידה ובספר מגדולי המחברים דן דזה גדר ילדה לתקטטין דנשלבס כילדה כנה ויכול להוליד שלימות כשפול לאחר שגולד וזה סא דנה דח"ו א' נגמר לורטו לסוף שנשם וכו' והרי ילדה לו לכ"ע ילדה למקטטין ח' ר"ל כשולק רק לכסוף שנשם [ונכח"נ] שס ס" רח"ב חמה כדברי הספרי פ' חקה לכל נפש אדם להביא בן ח' ומסיק דבגולד חת מירי' קרא וכו' דחא טולד חיש מקיס חלרס סריא דבגולד חת ג"כ חין דתי לעמל חלרס וכו']. ח"ש כ"כ בגדר פסח ומילה דחה שבת ח' סרצ'ד נבד' או הכרר כשלבס וכו' לאשם ח' מותרה לחול כשבת כסנהדרין דחא ע"כ חיי' דלח אשרי שבת נגבה ומשמש דגשים ח'ק מותרות לשחוט כשבת חו"מ כיון דחין חייבות כסה ויש לרשות דר"ל דלח סורר נבי גשים ככמות מחורה כהונה וגדולי המחברים דעו ח' ארס מותרים לשחוט כשבת והכתי' לדון מדברי סרמנים ז"ל כסר"ח שיריון פ"י ובמח'ו שלא חת' מנדלה בין כשר ידו והמזוק והסכין כשה טשי"ה הפעולה והרי שחיטה חיינה עבודה ומשמש דכשבת דרק כהן שוחט כעין כל דיני כהונה :

כ"ש כ"כ יחי' כספרו בגדר שחט על חתן כ"כ לבאר דברי סרמ"רי ספחים וז"ל ופירשו כגמ' דהסיד לשוטה ח' משר עבודות כגון שקיבל או הולך וכו' כעוד שסחמון כרשומו לוקס וכו' וכן אם יודע שיש ברשות הפעול לקבל או להולך או לזרוק וכו' והרי לא מליטו זה כגמ' ובירושלמי מנאר דהמקבל והמהלך פסור וגם דתי הירוש' הריחיס שספסח כשר סר"י זה שוחט וזה זורק כרי דחיו עובר פשוטה על חתן של שאר העובדים והכתי' דר"ל ע"פ מ"ש הירוש' דלפי כגמ' דכאן המקטיר הוליל וישנו ככלל הלנה ח'מורין מואר טלח לפשוטה על חתן כמו כן פחאר נתי זורק דשמוד ג"כ כהלנה ח'מורין טלח לזרוק על חתן עכ"ד וז"כ גם מקבל ומולך מהאי טעמא מותרין וכו' חיש דשמטיק דשוחט חייב על חתן של שאר השוחטים פסודה דכמו דלח' י' לאחד מביח קאחד קרא לא פשוטה על חתן סקי דקיימי עליה משום לא ילון הכשר כמו כן חיש י' למשכל או למולך וכו' שכן קיימי כהלנה ח'מורין וכן ירושלמי זה שוחט וזה זורק י"ל דהייט לרש"ל דר"ל בירושלמי דחין עינד על חתן של בני החבורה וחיש מה דנקט ש' ספרי שנתמה לו חתן וכו' או זה שוחט וכו' ; **ברדכי** קאלינא.

ודגה עיקר בגדר נבי חוס וטוק אם נס כזה סגדר שקודם הרמה אסורים הפעלים ללכול כשר שלמים כמו מ"ד בחולין דקליל ודקל"ב פ"ב בחוס' דגבי מח"ס הוס טבל ח'ף דכרר ע"ס כרמנים והחוס' ס"ל דח"מ י' ח'סור לכ"ע ע"י מנחה דח' פ"א גבי לכוונה של לה"ס ע"י מנחה דע"י פ"ב גבי שלא ינחה כשר וכרמנ"ס ה"י חספ"ק ועי' ברש"י בילס דיי' פ"ב וכו' והרבה סרררתי כזה גבי כך בחולין דק"ל ע"ב דחין חוס וטוק דין ור"ל מנחה משלחן גבוה ועי' בח"ס פ' לו מרלון כל ישראל ע"ס כזה וזה כ"ח ג"כ גבי כמה דתל"ת דזה טבל לכ"ע קודם נדרים דיי' פ"ב וזכרתי דל"ז ע"ב ח'ך הדין כנמה חס עכ"ס לר"ך להגיס ובאמת דברי סגמ' ביבמות דפ"ז גבי לחס כו' ע"ס קסה סא כודלי לר"דן תל"ת ודלי' חבורה ויף דבירוש' סה חלקת שס ס"ל דגס חו"ש כן ח'ך לר"דן קסה מחל"ת וכן סרררתי ח'י סול סחורס כתל"ת ח'ף כעלים או כהן וזה ר"ל כנדרים דיי' דחמוחו ע"ס ובאמת סרררתי כזה לשיטת רש"י ב"ק דיי' פ"ב לחה מוכח כספחים ובידו' דגס לחתי חודה יש גדר ח'סוד לפשוטה לחה לא סה כגדר שך וסררה יש להארך וכן נדר שלמים של חלק כעלים חס זה ג"כ דין קדושה או רק גדר כעלים דין כמה דפליגי רש"י וחוס' מנחה דר"א ע"ב למ"ד כ"כ מביח שלמים דרש"י ס"ל דלח שייך לכהן הכל והחוס' לא ס"ל כן וכן חס כהנייר כ"כ"י לאחר זריקה חס אוכל הכשר של שלמים לחמן דכ"ל דמביח וכן באמת כהנתי כספחים דח"ע וד"ע בימות חמישי' הים זה ג"כ גדר עבודה לא רק לזרך עבודה ויהי' כמו שפירס ג"כ ללכל ככל הרואה וזה גדר לופים וכן מנאר דירש' שס וכו' כזה מדיבורי ח"א כהשמוט ולכן יהי' ססיד ג"כ קודש ע"י מנחות דל"ז פ"א גבי כלי' ע"ס ופ"מ ס"ד דמנחה כזה עכ"ס גבי חו"ש זה משום דהוסוף קדושה ככהנים ועמ"ס הר"ן נדרים דחא ודי"ב ובהובס' סוף שקלים דיש ח"ד דחייב לשלבס כח"ש קריח ועי' בחוס' מפילה ד"ג ע"ב כסס דס"ג וזה ר"ל כך כע"א דמנחה דע"י ע"ב גבי תל"ת דמנחה ולר"ך לשלבס חומס ולכך לא כעי' ג"ק דיי' גבי כנגד כחוס וטוק ובאמת י"ל דח"מ שס חס נח שור שלמים חס כמהה של כהן חס וכה כזה שיהי' הקרבן שלו וקריבנה ככל משמר שדלח יהי' הכל שלו וזה ר"ל סרמנ"ל ז"ל ואכמ"ל וכ"כ כזה דמוזר לע"י ח'ף שפטה שפונה ח"י ללכול כן ס"ל להרמנ"ס ורש"כ"ס ספחים רק כהני כמות כמנחה ר"ל דהעלו לשמים כמות :

בגדר שחיטה סרררתי כזה גבי חס מואר כשחאל עי' חוספי' קרבנות וחוס' דכ"ס פ"א ועי' מנחה ד"ג גבי כ"פורי' ומשום שסגין מקדש לדס ע"י כחוס' מנחה ד"ס פ"א פ"ס הירוש' לא חלק ככל חגמ' דידן סירוש' ר"ל פכה ח' דשס סגדר סול הקרבן וגמ' דילן חספה שני דשס סגדר סיבה חיוז גנדל ונגשים ליכח מלוח רק חובה מותרים לעמל עס"פ כח"ס י' חס' הובח כחוס' כהונות ואקרג :

יום קה.

מכתב קו.

ה פריש של פסח חרצ' והאשמה.

כ"י ס"ג שליט"א וכו'. והנה חס ינחא דקודם סרמה חו"ש כשכר שלמים ח'סור משום טבל כודלי גס כרצוע כעלים של ח'ל נוד' דחין כן ח'כ' לשמים סחוס' ריי' ז"ל סוף ע"ז דלח נחמד עכ"ס של טבל כודר אחר לא חס"י

דברי הרמב"ם ז"ל ה"ל משה"ן דמקום החומה אף דלא נפסל ביואל לוקה משום בשעריך :

ב"ש כ"ג בזה דביק דייג גבי שלמים שהיו קרמ' אס נגח בהמתו של כהן אס זוכה סיה' הקרבן שלו ויקריבוו כלל משמר שירלה ויה' הכל שלו י"ל כיון דאין מתכפר בה ובדמוכה שם דקאלמר ניוק אוכל בשך ומתכפר מביא לחם אמאי יזכה להקריבה וממילא גם לאכול החזה ושוק אינו זוכה וכמו אס הי' בעימ' לגרסת הרמב"ם בה"י בה"מ דעבודתה ועורה לאנשי משמר ובדמ"ס ה"ל נז"מ כתב דאין גובה כנגד אימורין מפני שמועלין בהם הרי מחיים אין מועלין עד לאחר זריקת דמים וגם נימ' לרס שאין מועלין בו לעולם וכו' גובה כנגד הדם בזה דפסחים דס"ג שהבאתי במכתבי שאס יש חמץ לא מבני חבורה עובר השוחט משום דהך קיימי משום לא ילין ופרשי לא ילין הבשר י"ל דזה טעם התוס' מנחות דבאחיד לא מחייב השוחט על חמץ של אחד מישראל משום דבעולה לליכא לא ילין של בשך ממילא לא עבר השוחט :

מרדכי קארינא.

מכתב קו.

עש"ק כ"ה ניסן תרצ"ג דווינסק.

והגדה בזה הגדר כיכ אינו פעמים במיבורי ח"א בגדר מה דמבואר בירוש' חלה פ"ג ה"ז גבי מנחה שנתעברה כו' איך מהני אח"כ התיקון דזה נעשה איסור ולאיסור לא מהני קומץ ומקשה אח"כ מוטבל ע"ש ותליא בזה אס זה חמיר או זה אוסר וכן ר"ל בחולין דל"ח ע"צ חידוש ר"ל דהגדר בזרוע בבלה נעשה אח"כ דבר חדש ולכך לא שייך בזה הגדר לגמור לקולא וכמ"ס הפסקי תוס' מנחות פ"ס קל"ז דס"ל דלאחר שמתחמץ לא מהני הפרשה לזר גבי חלה ובאמת כל שהמליאות כן לא אסרו וכמו הך דחולין דס"ט ע"א ובהך בזבחים דכ"ז גבי חוקך פ"ש בהשגת ובהך דבינה דף ל"ז וכמ' בזה והרבה יש להאריך בזה דפסחים דפ"ה ע"ב גבי יאל כו' ושם דפ"ד ע"ב ובשיטת הרמב"ם ז"ל בסוף ה"ל ק"פ ומ"ש עליו הראב"ד וכן בגינה בב"י דכיון דקן המליאות ועי' בגינה דכ"ד ע"א בתוס' ד"ה שלמים חזינן דכה"ג חל עליו האיסור מקודם ועי' במה דפליגי הרמב"ם והראב"ד בה"ל פהמ"ק דהרמב"ם ס"ל להפך דלא חל דריין זה השם וזה ר"ל חידוש ועי' זבחים ד"ה ע"א והרבה יש להאריך בזה בגדר מקום חתך דבדקשים מותר ובה"ש א"ש ה"מ מ"ה ה"ס ה"ס פסחים דפ"ד ע"ב גבי אבר שיאל מקלמו דאף דאינו ראוי לאכילה מימ' נקדף כבשר דעל עלם א"א לחול משום דבדקשים מקום חתך מותר רק מימ' א"י לאכלו ואכמ"ל והרבה יש בזה להאריך גבי גדר חגיגה של פסח דאף לירידן בני חבורה נמנה כמ"ס הרמב"ם ובפרט לבית פסחים ד"ע היכי נעשה עס חזה ושוק פי' רש"י פסחים דל"ו ע"ב ור"ל דזה משלחן גבוה ולא שייך בו גדר מינין כלל פי' תוס' דעיד ע"א איך שם רק סיכה אבל בחגיגה המליאות כן חמיר והארכתי בזה בשיטת החוספ' לגרסא דגם נחסר אבר של הפסח אין בו שכיבת עלם ושם גבי נשלק ממנו אבר למה לא נאסר הכל ובתוספ' בזה ובאמת הרמב"ם ס"ל דחסר אבר בטל ממנו גדר ק"פ וכבר רק אינו דין של פסח דכרייה עי' פסחים דס"ג ובדמ"ס וכן ר"ל הרמב"ם שם פי' ה"ז דמזוס ור"ל אף שלא נפסל ואוכל מ"מ שם פסח פקק ממנו לגבי שכיבת עלם וכמו בטמא אף אס יש לין וכ"כ בזה במיבורי ח"ג. בגדר מת"כ יראה מ"ש תוס' חולין דל"ז ע"ב גבי יחאקאל והרבה יש להאריך בזה לשיטת התוס' ובאמת הך דחייב בחיל לשיטת רש"י ר"ל דלא עבלי דלא כמ"ס ועי' חולין דקל"ח פ"ב ע"ש הגרסא ועי' ענה ד"י וקל"ס ואכמ"ל ובינמות פי"ג **חזקין**

מהני הפרשה להחידו איכ כשמבשל האיל של מיר נאסרה הרעוב מלך עבל ואין לה תקנה שזר ולמ"ד חולין דל"ח דמתחך לה והדר מבשל י"ל דמתבש להרמה ואפשר דזה כוונת הירושלמי פי' דמיר חותכה ומניח כשעורה ולא הקודש בולע מן וכו' דר"ל דאין נאסר משום עבל אבל למ"ד מבשלה ואל"כ חותכה הרי נאסר הרעוב אמנם בתשובת מהרי"ו ז"ל כתב דשיטת עבל שנתבשלה לא יטול חלה רק אי מק"א ואו אמרינן הובדר למפרע שזה החלה וגם משום חלה אינה אוסרת דבעלה בק"א והרבה האריכו בזה הפוסקים ביו"ד ה"ל חלה ואיכ כ"ש דרעוב בשלה דניכר דאמרינן דלא הוי עבל למפרע כשמרים אח"כ והנה דעמ' קנת פוסקים דעיסה שקבלה טעם בשך אי להפריש ממנה חלה ואולי זה ג"כ כוונת הפסקי תוס' מנחות דעיסה שנתחממה לא מהני הפרשה ור"ל משום דקבלה טעם אחר ואיכ גם בנאפת מלה לא מהני הפרשה ובאמת במאירי פסחים ג"ס י"מ צביאור דברי הרי"ף ז"ל פי"ג דהא דר"א שייכ בדין דר"א ברורה וגוון לסל האל מולרפן שטעם בבית חמיל לטון שאין חלה אלא בעישה אבל מכיון שהפאה אין תורמין וע"ד שאמרו בראשית הנו וגם בפיאה אי לאו קרא דתעווב ימירא היינו אומרין כן עכ"ל ובספרי פי' שלח הרי שלח הפריש מן העישה שומע אני שלא יפריש מן הלחם ח"ל וכו' ובדמ"ס ה"ל בכורים פי"ו כ"ט והוס' ב"מ דפ"ט ע"א ובתוספ' פי"ד דתרומות דאין תורמין הפה על החטים :

וה"ך פלוגתא אי מת"כ טובלים י"ל דתליא אי מעשר עניי טובל נדרים דפי"ד לפת"ש הר"ן שם טעם חנא דאין טובל וברש"י ותוס' יבמות דפי"ו טעם איסור עבל ובחולין דקל"ז גבי ראשית הנו מבואר דמתשכחת דחייב מיתה וחומש על מה שחרים ועכ"ז אינו טובל ולמ"ד מת"כ אין טובלין מהו הדן בכהן השוחט לעלמו אס לר"ך להרים כדי לקיים מלות נתינה לעלמו :

בגדר שיטת רש"י ז"ל מנחות דס"א דשלמים של ביג שייך לכהן יש לדון לפי החוספ' פרה הובא בר"ש שם פי"ג מעשר שנאכל לפנ"י כ"ש שהוסיפו לו קדושה קדק"ל הנאכלים מוץ לקלעים כ"ש שהוסיפו לכן קדושה אס מחמירים בהם איכ שלמים של ביג שאין נאכלים לבעלים יש להוסיף קדושה ולהאכיל לכהנים ובתוספ' שם דגם בזמן האכילה כן וזה כמ"ס הרמב"ן ז"ל עה"ת פי' לו בפירו' התיכ מזהו לאכול ביום הראשון ובפסחים דל"ט גבי טובל כדי לאכול דקדים בערב וכו' פליגי בעה"מ והראב"ד אי בשלמים של אחמול או גם ליום והנה לשיטת רש"י מנחות אמאי דוקא בנכ"י שייך לכהנים ולא בערל וטמא ישראלים המשלמים קרבנותיהם וכראה כמ"ס הדיג דטעם רש"י דאזיל לטעמיה דגם חלק הבעלים משלחן גבוה קובי ובנכרי ל"ש זה וכעין זה כתבו המפרשים בזה דפסחים ד"ג דקטלוהו לארמאי דאכל פסח דה"י חייב מגדר נול גבוה ויש לדון בזה מירושלמי מגילה אנטונינים אמר לרבי מאכלתי את מן לוייתן וכו' דה"י סבור משום דפסח של גבוה אין מאכלין אותו ועיכ גם לוייתן דמבואר בי"ב דע"ה עמיד הקב"ה לעשות סעודה ללדיקים מבשרו של לוייתן וכו' הוי של גבוה ואמר לו רבי גבי פסח כתיב כל ערל לא יגו' ובדמ"ס וראב"ד ה"ל ק"פ פי"ו ה"ז ובמילתא הובא בסמ"ג וביר"אים :

ב"ש הדיג בגדר הירוש' פי"ג דפסחים גבי לופים דלעמוד יאה נאכל בכל הרואה בתוס' שנובות דט"ו ע"ב מבואר דגם קודם שקידשו העיר נאכל בירושלים בכל הרואה ומ"ש התוס' דבנ"ג נאכלים בכל הרואה ל"ט דהרי במשנה בזבחים דבנ"ג נאכלין בכל מרי ישראל ובתוספתא שם נאכלין בכל מקום וד"י ור"ש אומרים בכל הרואה ובתמורה דכ"א ע"ב יכול יעלה מע"ש ויאכלנו בכל הרואה וכו' מה בכור אינו נאכל אלא לפנים מן החומה ופרש"י דקדשים נפסלין ביואל ובתוס' שם ד"ה יכול ויש לפיין מלאן במ"ש כ"ג בכ"מ כביאור

פ"ו דתוספתא ומרח בשעורה הוי שלימה ואיזי בולג וכו' וכו' יל
 דנש בפסח ספק שמחמה כהן ה"י עושה ק בכהמה ושוק וכו' וכו'
 מקולם ובחולין ד"א דאף דחמכה כיון דליף הוי פתימה
 ובחמירי פסחים שס דסי' דשלק אכר אחד בעל מטס
 אכילת הפסח וכו' :

מרדכי קאליינא.

מכתב קמ.

ב"ה יום ג' ר' אייר תרצ"ג דויינגט.

יבוראי י"ש בזה אריכות בך גדר דזכחים דמיט לא אליס
 וממחז דמ"ו ובכורות דמ"ו ודל"ב ודמ"ו וכו' וכו'
 ומ"ש רש"י גדרים דמ"ש גבי שאלה בתקלת מדר ושיטת
 בה"מ ורש"י ב"מ דפ"ד גבי חורה אס נתן משום היכי דליכא
 על מה לחול ושיטת הירוש' פ"ו פ"ד לחד שיטת דלא מסגי
 ביטל לשבר פ"ו דשוק נעשה איסור ואין פלוג' גדר פ"ו כלל
 רק איסור ובחמח הארכתי בזה בגדר השקה דפסחים דליך
 פ"ב אס משום דזה נעשה פסול או משום גדר דיתוי וטליא
 מה זה השקה אס פנים חדשות או פיקון דרש"י ס"ל דהא
 פנים חדשות אף הריש כתב דזה ג"כ גדר פסחא כפסחא
 בתם' פ"ב פ"ב והרבה הארכתי בזה גבי גדר ביטל המליאות
 או ביטל התואר והתקדש א"א לבעל מלאן ולטבא אטור
 דכל היכי דליכא ב"ב גזל דרמחמא כחבול חולין קל"ט וזה שיטת
 הרמב"ם ז"ל כהל' משה"ק ופסה"ק וע"י בתוספ' מע"ש בזה
 גבי חומר וכן הגדר גבי בגד מטנע דלא בטל משום דכין
 דאפרו אסור חזין דלא מחגי ביטל האורח רק המליאות וכמו
 בפ"ו של ישראל וע"י לא מחגי ביטל לפולס וכ"כ בזה בח"ד
 כי י"ש שני גדרים בביטל פ"ו אס ביטל הורה או המליאות
 גם בשל ב"ב כי זה שני פסוקים פ"ו דל"ב פ"א ורש"י
 דמ"ג וזכור' וטוספ' פ"ו נקט מקרא אצריא וי"מ דין ביטל
 התואר ודין ביטל המליאות ועיקר הגדר גבי מטנע סליא אס
 אחרין סמא על נגע וממילא האדם או הבגד או הבית
 קרא מטנע או על האדם והו מחלוקת ר"פ ורבנן כנפיש
 פ"ה מ"ד דר"פ ס"ל על האדם ובאדם פשה ורבנן ס"ל על
 האנג ונגע לא דרשין א"ו ובספק א"א לפמא דגל דבר
 שזריך לומר כפה ל"ל דבר ברור לא ספק סוה כמו לא כלום
 והרבה הארכתי בזה והביטל ר"מ אס מטנע להתואר או
 העגס וגבי חמץ ר"מ אס קי"ל כר"ש רק התואר ואס קי"ל
 כר"י או העגס וזכור' מבוחר עוד טעם של שריפה
 מחמת שיהי' בלא יראה שיטת רבי והרבה הארכתי בזה
 בגדר השבחה גבי לאו דלא תשבית מלא דס"ל להרמב"ם
 דלוקה חזין דחמיוז על הקרבה בלא מלא לא מס שאל
 הקרבי מלא לא כמו בראיה ריקס וע"י ברש"י וזכר' דק"מ
 דס"ל דנמילת המלא מטל הנשר זה נקרא השבחה ולא
 בהרמב"ן במ"ה פ"ג דמכות פ"ג בזה ונ"מ לפי מה דק"ל
 דשאר קרבנות דיעבד עלה בלא מלא אס ר"ל דגם הקרבה
 קיים או רק הקרבן ילא דלא מטנע וע"י תוספ' מס' קרבנות
 פ"ו וכ"כ בזה בחיבור בגדר מת"כ בודאי סבן לא ש"ך
 כלל גדר חמנות מקרא עם חולין קל"א וקל"ב וסבנת [ס'
 שיטה שס גדר עם] רק שמקבלת מטנע וכן אס כמטה שלט
 ש"ך מטנע רק שלוקחת לפמנה ואס טראש על סך ליטא
 שס מטנע של לחיים אבל אס הלחי של כהן סוה גדר מטנע
 רק כהן טעלן וא"ש כל הגמי שס ואף דרש"י לא ס"ל
 ק וכן דחולין ל"ז שס ר"ל מנחמה של ישראל וא"ש פ"ט
 פסחים ורש"י שס דאף דשס ליכא גזרה דרש"י ביטל ד"ב
 או ר"ל עונן סנה סבן קנע מטנעא בגדר פסחא כ"כ כ"כ
 בחיבורי ח"ג פ"ג פ"י שנת ר"ב פ"א פ"י שני' פ"י ר"א וטוספ'
 מלקח דכ"ס ובי"ס פ"ט וכו' וכו' וכו' פ"ו דמ"ג גבי יאס
 אס ר"ל יאס מטנעא או וכו' וכו' י"ש ללאר"ך כ"ס :

דק"מ ראוין

והנה

ואכ"מ וכן גבי טעם קל"ב פ"ב ע"ש בתוס' אף הגדר אס
 מסי' מפריש ומאלבין לפמנו ומדברבין לא וגם י"ש בזה גדר
 קריאת שס פ"י בתוס' ב"ב דק"ב והארכתי בזה הרבה גבי
 כבוד נרמב"ם מה ר"ל הפרשה ואכ"מ. ובגדר מ"ש בתוס'
 מנחות דמ"ו גבי לחמי תורה קודם שחיסה וזריקה וע"י
 במדברי פסחים וחולין גבי ריחא וגדר הירוש' דאין פדיון
 לבולס ואכ"מ וכ"כ בזה והרבה י"ש להאריך גבי לחמי תורה
 מן החדש קידש דר"ל כיון דאין פלוג' גדר מנחה כלל כמבואר
 ממחז מ"ו וי"ב וק"ב מ"מ מוכח מן דפ"ד דל"י להביא
 והרבה י"ש להאריך בזה דמ"מ פ"ו י"ה חסרון כנשה"ל
 דמ"מ נחבטל גדר בכורים כי זה שני גדרים וע"י במ"כ פ'
 ויקרא בחמח י"ל בקרא דלא תשחט ר"ל אף למ"ד דיטל
 למשך אחר שחיסה וקאי אכ"י חבורה וכן הארכתי גבי קור
 של דקל לירוש' דס"ל דמכרך כנשה"ל ואכ"מ נעשה מן דקל
 והרי נעשה מן ערלה :

יוסף ראזין.

מכתב קח.

ב"ה יום ה' ר"ח אייר תרצ"ג ווארשא.

דבריי הדג שליט"א וכו' והנה בתוס' ר"ך סוף פ"ו
 כתב דהא דטבל ומע"ש הוי דשיל"מ היינו כשנהפרכו
 חטין בחטין ששומדן בעיקר דלא י"ש תקנה להיתרן אבל
 כשנהפרכו ונימוחו שוב אין להם תקנה דהוי כאילו אכדו
 מן העולם ולא חל שס הרו"מ על מה שמפריש וכן לא חל
 הפדיון על מע"ש שנימוחו וא"כ י"ל דזה ג"כ טעם הירושלמי
 חלה גבי מנחה שנתערבה בחולין וכו' וי"מ ג"כ דאף אס
 נתערב אחר הקמילה אינו יכול להקטיר הקומץ וגם בנתערב
 מקלת המנחה הוי כשירים שחברו ואין גאלבין ממחז דמ'
 ושס דכ"ג ע"ב דאס בטלה הוי כחכרה ולפי החוס' ר"י
 ל"ל כהא דגדרים דני"ט דפריך והכי תרומה דאי בעי מיטשל
 ובטלי וכו' היינו ג"כ בנתערבו חטין בחטין אבל בנימוחו על
 מה תחול השאלה והוי כאלו כלו :

והנה גדולי המחברים דנו גבי השבחה חמץ אס מערב
 חמץ במלה באופן שנתבטל אי מקיים הפשה דתשביחו
 כיון שבע"ש אינו מושבת מן העולם ורק התואר של החמץ
 והלו לה בך דממחז דמ"ח כפ"ד קדשים בפנים א"י הוי
 כמכנים חולין בעורה וכ"כ דמליא בך פלוגמא בת"כ פ'
 במקומי והשבתי חיה רעס וגו' ר"י אומר מעבירם מן העולם
 ר"ש אומר משביתן שלל זיקו הרי דפ"ג דאס תשבית הכה
 והתואר שלו אי נחשב בזה השבחה וכן כתבתי בהגך עובדי
 דמ"ג דמ"ג וזכירושלמי שס שכתו נכרי לבטל פ"ו כדי לזכות
 בה והרי מלה לאכד פ"ו ובא"י ל"ך לרדוק אחרים ובחור'ל
 עכ"פ כשמליא כ"ס ויכול לאכדא מלה לאכדא ואמאי ראין
 לבטלה פ"י נכרי ובכרמ"ס פ"א מה"ל פ"ו ה"א משמע דרק
 אס כבש מקום בחו"ל ל"ך לאכד פ"ו שבה וי"ל לפ"ו במה
 שהמחו החוס' פ"ו דמ"ד דגם קודם שגבר כבשו המקום מלה
 לא כשו פסוים לבטל כפי"ד דכיון שגבר כבשו המקום מלה
 לאכד דוקא ובתוס' ר"ש גיטין דפלגמחם ה"א מא"י חמס
 מהא דמ"ו דכ"ב ע"ב יחבירינהו ופרש"י פ"י פכ"ס כדי
 לבטלן ושס דכ"ג בביטולי בעלמא סגי להו פרש"י ליכפיינהו
 לנכרים ולבטלינהו וזכירושלמי פ"ד דהוה ליה מרקוליס בגו
 חקליה וביטלה פ"י פכ"ס ותוכה דמ"י ביטול סמ"ו מקיים
 ג"כ מלת איבד דכיון דמבטל התואר פ"ו הוי מליא איבדה
 בעלמ' — כהא דראב"ך פ"א מה"ל פה"ק לא לאכשורי
 כהא לאכילת אמאי לא כבד דגם לא לאכשורי איפודים
 להקטרה וכו' דאין הדם נקמא פ"כ פסחא דס"ל כשיטה
 הרמב"ם דמס קדשים אינו מק"ס כלל והא דירושלמי פסחים
 פ"ו דאס נעמח מד שחא שלמטען כמקבל מיס ג"כ חקא
 למשנה ראשונה כהא דמ"ס פסחים דמ"ד לפי שדקלתי מד

מכתב קי.

הדפסה

והנה רש"י בפסחים ד"ז ע"א גבי אורג לכחילה וכו' דע"י פסחים דל"א ע"ב כמבואר ובתוס' פ"ג גבי חמץ לבזבז כמבואר ופי' ב"ק דל"ח גבי כ"ט כ"ו ובידולתו מע"ש פ"א ס"ה"א ותוס' שם משמע פנמי' דמי' הוה עלו רק ח"י לכו"ל וכן משמע במכילתא פ' בא כה"ג ורמי כגון אם נפל או הפיל חמץ שלא בטלו לאחר שזבז גדול שא"י לכו"ל אם יכול להביא ק"ס אם נימא דזה כמו בישר וכמו לשון הגמ' דל"א ע"ב או לא רק דל"ז לכתרו לא עבד ואם: רק דל"טו כדשמו אבל מ"מ חמץ יש לו וי"ס ט"א ב"ק בע"א בירושלמי פסחים שם פ"ה אם אוליך כסד חזב ביפור או כתר איסור חמץ וע"י חולין דפ"ג ע"ב בתוס' גבי כס"ה ובידולתו גיטין פ"ז גבי ע"מ שחוקי בני גבי חסכה דרס דהוה כהוה כביטל הסגלי וזלמח כ"ל דהוה פליגי הרמב"ם והראב"ד בה"ל חמץ פ"ב גבי חמץ צבור אם לריך וכו' ויר"ל דל"ח אם א"ל לפלונו בשום אופן ולא ביטל לך הוה אם זה כמבואר או לאום וזה ג"מ שם וע"י בע"ז דל"ג הוה ומל"א בזה אם ביפור החומר או העורה והרבה הארבעה בזה כ"מ אם זה הוה מל"א חמץ גבי ש"מ הרמב"ם דפ"ח סוף מ"פ"ש דע"י שקנה המקום הוה כמשיכה ממש וע"י בתוס' ג"כ דפ"ז ובתוס' מ"פ"ש ומוכפ' פרכין ובידולתו מע"ש פרייתו של הקדש זה הוה משיכה פ"י חוס' שבת דל"ח פ"א גבי כפה דכוה מעשה וכו' ח"מ בזה וע"י פסחים דפ"ז ע"ב גבי נפרסה מחילה או להיפך אם זה הוה פנים חדשים וכו' ח"מ בזה כמפורסם פ"א בירוש' גבי כרס ובס"פ פ"ח אר"מ גבי פסח בודלי' א"ל לומר דנפסל רק דנשנה ממנו לא נדר פסח רק כמו קדשים וארבה יש להאריך בזה גבי דם החמץ כדכונס א"ל וע"י חמץ דל"ב פ"א בתוס' ובפרט לשיטת הראב"ם דל"ן דם קדשים מקב"ט ק"ל ספ"א דפחמ"ק פ"ש פ"י בכל' משה"ק פ"ח ובתוס' וזכ"מ דל"ד והכ"מ ויר"ל בירושלמי שבת ספ"א גבי פסח ובתוס' פסחים ופסחים ד"ב וכו' ח"מ בזה :

יוסף.

מכתב קיא.

ב"ה מצטיין אוריך תר"ג והארשא.

ב"ק וכו'. והנה בגדר השקב אם הוה פנים חדשים או סכרה האו"ז ס"י של"ה הנה בקושיא כיון דמי' פסחים יש להם סכרה ע"י השקב אח"י אינם נעשים אב כחומה ומדל"ה הקשה גם בזבולין הראוין לזריפה שיעשו אב"ס מוכח דס"ל כה"ג דזריפה אול"ין מטעם פנמי' והשקב מי' מטעם סכרה ובע"ז דל"ב הקדושת פב"ס של אול"ים אי' מהני ביטול לפהרינהו וכו' והרי פרכולי פנמי' ופירות של שבלים ג"כ בגלל הקדושת אול"ים שם דל"א והרי יש לכן סכרה ע"י שפילה ואף דנמוס' חולין דקב"ח דאשריב מטמלה כמחוברתם וליכ' ה"כ דל"ן הכחילה מההרתן דבגדרים דע"ז זרעים ופומדים לכ"ג אח"י לה נימא דלשאר סומאות סג"י שפילה בזה רת סכרה ליכ' ג"כ הביטול כמו שבלים דל"א מהני שפילה כמקובל לסומאה ע"ז ע"ז כיון דל"ח לאו סכרה סג"י הביטול של ע"ז בלא לפעול ולשיטת התוס' והרמב"ם גם שבלים של הקדושת פ"ז ועוד הרי סומאה ע"ז על כלים אינה בגדר כלים חולין דקב"ס כששימש מטעם פ"ן שימש ורק משום דמאי' להו שפילה במקרא טוב מועיל בביטול שלא לפעול וע"כ כחילה לא נחבז לסכרה דהוה סומא ולשיטת הרא"ש והא"י דהשקב בגדר סכרה י"ל לכאורה דל"ך סג"י שמש למחמה וקדשים ומפסחים דל"ך גבי פ"י סג"י שמשין מטיקן מוכח דל"ל ספ"ש ובתוס' שא"ן

פוסט דל"ח וכלים שנתמחו ע"י שפירה לריכין ח"מ:

בגדר ביטול ע"י מיינטי בזה ש"ן כ"ג לפטרי ח"ך והנה בגדר ביטול ע"י מחשבה וירוש' וגם בביטול ע"ז של חב"ו הארבעי' הרבה במ"ס מהר"ם חלואה פסחים שם הרמב"ן דביטול ע"ז אי' חזין הפקר מדמכיל ע"ז של חב"ו ועוד דמפרש כ"ל מדמכיל פסחה או קמשה סכ"ל ובז"אור דברי המרדכי דהיכי דהוה ח"מ ובטלו לא בטל עד שיפשה מעשה בגופה אבל בר"ן פוסל באמירה או במחשבה והביא ראיה מהגמיה עובדיה בשעת שלום מותרת בשעת מלחמה אסורה וצמח דאטוסי' לבטלה פכ"ל ובע"ז דמ"ג דאם חמ"אש מאיסורא גם באבירה הוה ביטול אף דנוף האבירה הוה מאונס מי' כשמה"אש אח"כ מלפניה עוד בטלה אבל בירושלמי שם פ"ד גבי עובדא דב"ק דלש"מ שוקא ומיעשה כפ"ז שפתיחה עובדיה ומשי' כל שמ"אליה היא בטלה וכו' משמע דמחלק ראב"ד דהוה מאונס לא הוה ביטול ובתמ"ן דמ"ב שם הראב"ד דנס לרש"ל בעי'ן שידע נכרי כשצברה או הוה או אחר דירוש' לדעת צע"ק ועכ"ס מבטל שלו ושל חב"ו הרי דס"ל דמכיל על חב"ו גם בלי מעשה ואף דהירוש' ע"י שנצברה הרי כנכרי לא עשה מעשה השבירה וכן לשיטת הטוסקים דהוה דאוסר של חב"ו ע"י מעשה רק מדרכין פ"כ הוה דמכיל ע"ז של חב"ו הוה לאו דוקא ע"י מעשה ומעט הדבר י"ל לפת"ש הפוסקים דמה שגנבה רחל הפרע"ס דכל ע"ז הוה הפקר כיון דעומד לכתרו וגם צ"ג מלוה לכתר ע"ז או דמותר לגזול ע"ז מוכרי כדי להפרישו מלפניה וע"כ י"ל דאם בא לבטלה אינה נחשבת של חב"ו ומכא' דע"ז דס"ד דהוה דל"ל זב"י כל מה דל"ח לכו וכו' משום דמי' עכ"ס בידי נכרי שרי מוכח דנכרי אי'ן מלוה לכתר ע"ז וגם ל"ע מכאן למ"ש בחדושי' הר"ן דל"ס גבי מקילי קלייה שאיסורה של עכ"ס' לא נהוה אף צב"כ הוה אול"ך נתן לו פנה למכרה:

והנה לדעת הראב"ד דירוש' גבי ע"ז אינו מתיר שלא מדעת גם כשצברה וגם הרמב"ן דפליגי אליב"א דרש"ל אבל ירוש' בלא נצברה לכ"ע אינו מועיל להחיר יש לפי'ן בזה דפריך הגמ' והירושלמי דע"ז שנאבדה שמהא מותרת משום ירוש' הבעלים דילמא לא נודע לבעלים עדיין שנאבדה מהם ואולי זה ר"ל בירושלמי וכל שאליו מל"ה אינה בטלה וכו' ויש לפי'ן אף שרי לכפות נכרי לבטל ע"ז כיון דמ"ה עליו לאבדה וע"י ביטול הנכרי אף דזה ג"כ איבוד הישראל לא עשה האויב וי"ל דכיון דע"ז כפיתו הנכרי מאבדם מקיים המלה כמו שצ"ח חמץ דמרינה לפני כלבו לרי"ג פסחים דל"ד:

ובגדר חמץ שנפלה עליו מחולת הרמב"ן ע"ה מפרש המכילתא כשנפל גל גדול שאבדו ממש ומכל העולם ומקרא דלך ובחדושי' לפסחים כתב משום דל"ט יכול לפנות אבל דיכול לפנותו דוקא בביטול וי"ל דין חורה דט"ן כמבואר פכ"ל ובהא דבעי' בירושלמי פ"ה אי' אולי'ן בזה ביפורו או איסורו בגמ' דין ד"ה דל"ך דהשכחה מהל"ת מלא משום וכן הוה במכילתא מוכח דס"ל משמע ביפור וגאון גדול כהב דגמ' דקא' לר"ש דל"כ לאו אחר הג"ס באבילה ע"כ בלאו דלא משמע מחמת שרפתה ובידולתו ע"י אל"בא דר"י :

בגדר מלה שטל קרבנות שהאר"י המפרשים אי' הוה מכשיר או משום כקרבן גר"ן ע"ז פ"י גבי לפנים מן הקל"קין אפילו מי' ומלה אסור כהב דגמ' דין משמע דמשום הקרובת אסור דמי' ומלה קרבין לגבי מוכח וכו' כע"ן פנים ובידולתו משמע דמשום משמשי פכ"ס אסור וכו' פכ"ל ודאם דגמ' דין ס"ל דמי' ומלה הוה נדר קרבן ובידולתו ס"ל נדר דין ככפונתא אי' מה"כ וראש"י ט"ב במ"ל יש לדין מהא דהרמב"ם פכ"ל שמו' בשאר הארצות הסג"ס והלו"ס טפלים חלק נא"ך ובז"א והראב"ד כ"ג דל"כ

אני אם זה דבר חדש או נשאר מן ימי אלה וזה ר"ל הדומה
הפ"ג בערבין סדרה אלו :
יוסף.

מכתב קיג.

ב"ה אמור בהוב"ח תרצ"ג וראש

כ"ק וכו'. והנה אם יש לחלק בין כימ ד"ש לבין פהרה
במקוה העומאה הוה רק חוסף ובכ"ח דאין לבן
פהרה הוי עלם י"ל דהליא בפק דזכמים דמיג דלר"פ
דמחלק בין בשד לאומורין כמו כן יש לחלק בין כימ לכ"מ
אבל לרביאל גם בבשר נחשב חוסף וזה דעת הרא"ה ז"ל
דחמיה עמאה לא הוי עלם וא"כ גם כימ עמאים קן
ובירושלמי פ"ג עמא בעינו הוה שגמרה עומאה כרם הכא
עפר והרי ניקור לא גרע משאר איסורי אכילה וכמבואר
בירושלמי סוכה גבי יין ומים המגולין למזבח וע"כ דעמא
עדיף דלא הוה עלם והמחלל ז"ל בגימא פסחים כתב דא"א
לומר דגד"ת עמאה יהי עמאים כמו גד"ת הן תרומה דהתם
גוף החטה תרומה אינה דהיולא ממנו ג"כ תרומה אבל כאן
דגוף החטה אינה עומאה וכה"ג בכלים יש להם טהרה
במקוה ל"ש שיואל מן החטא שהוא עמא יהא טמא ויש לדון
לפ"י דיואל מע"ז של נכרי למ"ש כ"ג דג"כ לא הוי ע"ז רק
בתואר דמותר וי"ל דבזה פליגי בירושלמי פהרה וע"ז גבי
בניה של ע"ז שנעשית אפרוח או מותרת דמסיק דשגדר זה
ע"ז וא"כ הוי משמעי ע"ז ד"ש לבן ביטול בשל נכרי ובמה
דפליגי הרמב"ם והראב"ד בה"ג ע"ז פ"ו הי"ד והנה בתוספי
ע"ז פ"ו ישראל שטפה ע"ז אסורה אע"פ שלא עבדה לפיכך
א"י לבטלה נכרי שטפה ע"ז וכו' ומשמע דטעם ביטול ע"ז
ליא מאימתי נאסרה וי"ל השבדא דאם נאסרה ע"י שטפה
אע"פ שלא עבדה או גם הטעם נאסר וע"כ לא מהני ביטול
דזה רק להתואר אבל של נכרי דלא נאסרה רק משעבד
והעבודה היא להתואר מהני ביטול אמנם בירושלמי שם פ"ד
קחני להיפך ע"ז של עכו"ם אסורה מיד לפיכך יש לה ביטול
ושל ישראל וכו' וי"ל סברת בירושלמי דכיון דנאסרה ע"י
מה שטפה והרי לא עשה רק התואר משא"כ בשאינה נאסרה
רק ע"י עבודה י"ל שצווד גם להטעם :

מ"ש כ"ג דפינכא ששברה צידים הוה האיסור שבה
ע"י השבירה הנה בכ"ח שבישל בהם קדשים שאריכין
שבירה מבואר ביומא ובזכמים דנבלעין השברים במקומן
וברש"י תמורה דל"ד דמוראה וטלה מנקברין דאמרינן ביומא
נבלעין במקומן וכיון דע"י השבירה הוה האיסור אמאי
לריכין קבורה וברין סוף ע"ז בשבירה בכ"ח ומריקה ושטיפה
בכ"ח כשריפה דנותר דהבלעה צעורה בכלי לא נפסמה
והראב"ן האריך בעטם שבירת כ"ח דאין נעשה הכלישה בכלי
נותר כמו שנחשב עומאה בליעה :

מרדכי קאלינא.

מכתב קיד.

יום ה' כ"ב אייר תרצ"ג דורנסק

ד"ה כבר הארכתי בזה בחיבורי ח"ד ומאי והגדר בירוש
תרומות אין הפירוש כך רק כן דס"ל דא"א למד
דאינו דאדרבה ע"י שווא בעינו לכך הוה עמא דלריך כב"ס
וגם למשל כמו עכ"ו דרק תרומה פוסל והארכתי בזה בחיבורי
דכל דבר שפ"י המעלה שלו נפסל אי"א שזה יגרום לומר
שהוא מחולל וזה ר"ל דמנחות דק"א גבי דאין פרוין לע"ס
ולבונה דאדרבה ע"י הקדש נפסל עמא וא"א שזה יגרום
להשקעת הקדש וכן בע"מ בכתן דהוה לכל הדברים סתן
נמור אבל פליד הוה כ"מ גבי גזרת בימות דל"י וע"ז
דפסול במזם רק בכתן משא"כ פליד הסמל בכל וכן שיטת
הטעם

דא"כ לא יטלו בהם תרומה כי הם ה"י תחת חלק הארץ
ובכרמ"ס ה"י בטרם פ"י היה דכל מחטת תחת חלק הארץ
וכב"ס ובראב"ד ח"כ פ"י שמיני באותה שעה וזה במח"כ
וזכה בנשכ"פ וכו' שנשכר על זכרון את ישראל וכו' במחטותיהן
דנבול ובספרי פ"י קרח כל מלות שהיו וזה השם ונחמו
לכהנים חלק עבודתם ובספרי פ"י שופטים קדשי הגבול מנין
ת"ל ונחלתו :

מרדכי קאלינא.

מכתב קיב.

יום ד' פסחא זעירא דלא למספר תרצ"ג.

ד"ה הארכתי בזה קלת בחיבורי ח"ב בה"ל ערכין ד"ש
שני גדרים הן בשבירה הן בזריעה אם משום שביטול
הדבר וזה דוקא לריך צידים כבונה או משום דמכיל הדבר
להקרקע או להמים והוה כקרקע דהיינו זריעתן או רק פהרה
וזה הכ"מ בכ"ח גבי נספרא לשיטת הרמב"ם דרק בכ"ח אך
זה רק מאלהים וא"ש מ"ש תוספי בכ"מ בחולין ושבת וזכמים דרק
מאלהין וכן דייק המשנה דכלים פ"ב בשבירתן לא נשברו ור"ל
כבונה וזה ר"ל הת"כ פ"י שמיני אשר ר"ת ור"מ ז"ל האריכו
ובספרי לרי"ת הביאור שלו ור"ת כעס על ר"מ אך באמת
נעו בזה רק דר"ל אם רק ש"בנס כבונה או מאלהים וכן
גבי הך דנדרים דע"ז ותרומות ומעשרות פ"ה גבי כלים ובה
ג"כ דייק הגמ' הגרסא דלא כמו במשנה דתרומות בפסחים
דל"ד אם ר"ל יעברו או טהרו ור"ל אם להבא או למפרע
והרמב"ם ס"ל גבי כל הכלים עומאה שעבדה מועיל בלא
שום שינוי רק בחיבור וזה גופה מקוה דשם העומאה רק
בגדר חוסף על הדבר אבל לעשות שלא יקבל מכאן ואילך
לריך מפנה וע"י מ"ש הרמב"ם פ"ה דכלים הכ"ד וע"י הך
מחלקת דפי"ק דכלים ג"כ וכו' ומ"ש תוספי מנחות דכ"ד
וכ"מ בזה וכן מבואר בתוספי וע"י בפכ"ד ממש' כלים גבי
כסא שקבעו בעריבה ומ"ש הראב"ד במס' עדיות וע"י בתוספי
הובא בר"ש פ"ו דכלים גבי דרבן וזה הכ"מ דכ"ח הוה
העומאה עלם וכמבואר בתוספי כלים הובא ברמב"ם פ"ה
דמקואות וכן הדין גבי איסורים ולכך גבי פגא דרי"א בחולין
דק"א שברה בידים וזו י"ל דהתורה ג"כ וע"י בתוספי ע"ז
דל"ג ע"ב והרבה יש להאריך דכלים של חרס הוה עלם וכן
ס"ל לרש"י בפסחים דל"ד דחט"ס של ח"ט נחבטלו על שנתנס
להסקה משא"כ בפת מחמת דחטים י"ל דלא הוה עלם רק
חוסף שיש להם תקנה בזריעה לעומאה ועשה פ"ח לכך זה
ג"כ הוה ביטול וכמ"ש הר"א דנס נותר ופיגל הוה רק חוסף
ד"ש להם תקנה מה שיעלה על המזבח אף דלריך שם גופא
שיחסר ע"י זכמים דמיג ע"א וע"כ וסם ג"כ נעשה פ"ח וכ"כ
בזה בחיבורי וגם כימ בין תרומה עמאה צהפרשתה ובין
נמאח אח"כ דגבי הפרשתה הוה כן המלילות משא"כ דנמאח
אח"כ וכ"כ בזה בחיבורי וכן ר"ל בחולין דכ"ז ע"כ גבי יין
וגבי קדשים דפסחים דל"ד וכן בתרומה לא שייך גדר ביטול
דכל היכי דאיחא ב"י גוא ע"י בתוספי זכמים דפ"ו ותרומות
פ"ה והרבה יש להאריך בזה גבי עומאה של ע"ז ושל
תקרובת דהוה מעשה ע"ז נ"מ לשיטת הרמב"ם ז"ל דהוה
נבילה ומה ר"ל אם העומאה לא דין ונ"מ אם שייך בזה גדר
דין של נבילה עוף טהור דרך בה"ב וא"כ מה מקשה בפסחים
דע"ג הא כימ לזה דשם מיידי בעוף וע"י במחלוקת דרי"א ור"י
נכלים פ"ד ה"ו ולכאורה יש סתירה מהך דכלים הובא סוכה
דע"ז ע"א גבי חטה וע"י בחגיגה ד"כ ע"כ גבי קושר וכתך
בע"א בכתובות דל"ח ע"כ ול"ס גבי מיתה אם זה הגדר אי
יש גדר זמן וגם אם נרבע הוה גזירה חדשה או נשאר מן
העבר פ"י מה דפליגי הרמב"ם והראב"ד בה"ל כלים וכו' וכו'
ל"ג ואמל"ל וכ"כ בזה בחיבורי ח"א ומ"ג גבי גדר י"ס

הרי נחשבת לכפרה ובמנחות מוכח דגם אם יחזור ויקדישם
 לחנוכה אסור לפדות סהורים ומיש הייטענ'א לאס הי' נס
 פסול מהני חילול אף בקדו'ג מוכח דס"ל דקך מביש לא
 מפיק ומכחשת ס"ל דלא הי' כ"ש וזה לא כהמ"כ פ' בחקותי
 דקך במתה נפרדת ובמב"ס משום דאינס בכלל הפעולה
 והערכה וליע' והא דמותר קצרה נפרד ומורר ולוקחה יש להאריך
 דהרי קטרת כל מעשה בקדש וא"ך חשך אחר שחיללה ופקעה
 הקדושה ובתוס' מנחות דמ"ו ע"א נראה דנסהפקו לרבי
 דתנור מקדשן אס נפרד פקעה קדושת התנור אס כשר
 הלחם עוד אמנס בתוס' מנחות שס דכתבו א"ג דאין התנור
 מקדשן כיון דליח כלהו וכו' ואמאי מושך שחיס הרי לא
 נמקדשו בתנור וע"כ דדי במה שאפ"ן בתנור קדש אף שלא
 חלה הקדושה וכן מוכח ממימר קטרת דקאמר בשבועות דלכ
 צ"ד מתנה עליהן וכו' נמאל דלא חלה מעיקרא קדושת הכלי
 והרבה הארכתי בזה בהא דכהן פליד דמותר בגזירת ונחלקו
 הפוסקים אי גס בגרושה מותר וכן בישראל במזמרת ודעת
 קלם פוסק' דלכל דבר דיו כור לטמאות ולגשיחא כפיס אף
 הקשו דמבואר במשנה פ' הערל דאובל בתרומה ואולי י"ל
 דבקדושות זכרי בהוה אינו כיון דפסול בגדר הזכרות אבל
 אובל כבה כהן והרמב"ס ז"ל פ"ז מהל' ביהמ' תשיב פליד
 בין בנע"מ שאובלים קדשי קדושי וביבולמי יבמות פ"ח
 דאף אס כהן פליד אסור בגזירת פליגי' גבי ישראל
 במזמרת:

מרדכי קארינא.

מכתב קמו.

יום ד' ביח אייר תרצ"ג דווינסק.

ז"ה לא שייך רק אס נשאל אבל אס נפרד ככר חל טומאה ולא
 פקע ובאמת דוה צדך דנדרים דניח מה דמקשה דשילמי דר"ל
 היכי דנפסלה תרומה בטבוי' ואס ישאל שוב תפאר ואח"כ יפסא
 אותה התרומה עוד הפעם ר"ל הגמי' שס וגדר קטף
 באמת כתבתי לך לא פסק הרמב"ס ז"ל כן משום דק"ל
 בגדה ד"ח קטפו זה פריו וא"כ שוב עובר על לאו דלכ
 שאור ודבש כמבואר בשבועות ד"צ ורש"כס ב"ב דמ"ט
 וכ"מ ובאמת צדך דמנחות דנ"ד גבי אס מחמין בתפסיון
 למה לא נימא משום כל דבש וכן במתנה חריבה יספל משום
 כל דבש ולמה לא אמר דבש הותר מנחות ניח בשמן לכן
 אס נימא דהוה פרי אסור זה בקפדת ועיקר הגדר אס דבר
 שאמרה גדר גזרת מלך ע"י בת"כ פ' בחקותי גבי ערך שיש
 כ' שקל דוה גזרת מלך ר"ל על הדבר או על האדם הרואה
 לפדותה ע"י ערכין ד"ד ופ"ו וד"ה דבעיא באס הקדש
 שדה אחוזה למזבח וע"י צ"מ דסיח ע"א גבי ד' זווי' ונ"מ
 דהנה הרמב"ס ז"ל כתב דחומש לר"ך לבוס"ף על שדה
 אחוזה בפלים הוא חומש מן כ' שקל ע"ש ובאמת למה לא
 נימא כמו דאמר שס דכ"ז ע"כ שאין מוסיפין חומש על עליו
 של זה וכן נימ' גבי טיר דק"ל אחר שכלו ימיו לוקח על
 הכל קודם קרבן נזיר דס"ו אס או לוקח גס על כל יחל
 נדרים ד"ב ומיר דליח כיון דמה שטר בפיו כבר כלה
 הזמן ורק גזרת מלך או גס על פיו חיל' זה וזה ר"ל בספרי
 פ' נשא נדרו חליח בגזירתו לא גזירתו בנדרו וכן נימ' גבי
 חרץ בנזיר דוה חידש ע"י שבועות דכ"ז ומיר ל"ו ונדרים
 ד"ד וספרי נשא ופוס' מוליך וכ"מ אס עובר על כל יחל
 ג"כ וזה דר"ך לטון הגמי' נדרים ד"ג ע"כ גבי כל יחל אבל
 ר"ל אף על חרץ ואכ"מ. וגדר מ"ס טומאה כ"כ בזה בשיטת
 הר"ש בטב"י ד"ש מלמד דאיפה דהכ פ"ח סהרה ניח ובאמת
 לפי מה דמבואר בטב"רות פ"ג בתוספ' דמיס טב"רים חס
 הגלילו פקע מה שטוסל את אחריס משל"כ בשמיים ע"ש
 ח"ע

בפוספ' שבועות דטומאת קדושת אין חייבין עליהם על
 בימ"ק לא כהמ"כ פ' ויקרא וכ"מ בזה וכן הגדר בדברי
 רבנו בספר המורה דכל חסרון הוא מגדר שחון ממנו לא
 במה שממנו :

וגדר דכ"ח בטמאת שס הוה גז"כ כשיטת הרמב"ס
 דתעלה ודוקא בצורה אבל שאר קדשים די גס
 בלשכה מריקה ושטיפה וכן שריפה והרבה הארכתי בזה
 גס בנגין דפסחים דפ"ו משום דשס לא נקרא חון כמבוא'
 במחלק' דזבחים דק"ו ע"כ גבי חון והרבה יש להאריך בזה
 במחלוקת ר"י ור"ל דחלה פ"ג ומע"ט גבי טב"י אס זה דבר
 חדש או נשאר הטומאה ומחלוקת דר"מ ורבנן בטב"י אין
 טב"י עמא ונ"מ דאס כהן עמא אבל תרומה שנפסלה
 בטב"י חייב מיתה דוה רק מעלה של תרומה וזה
 ר"ל הך דפסחים דל"ד וכ"כ בזה במיבוי' וכן הגדר מוכח
 ברמב"ס בהל' מאיס פ"ו דוה דין דאסור לקנות מב"כ
 כ"ח ישנים אף אב"י דוה נעשה עלס וזה נחמדש בכלי מדין
 וזה ר"ל הגמי' חידוש דלא נפסק הדין וא"ש מ"ש התוס'
 בכ"מ אבל בשאר כלים על ס"ל ב"כ היכי דאינס של ישראל
 לא גזרו לשיטת התוס' ע"ז דמ"ז גבי מרדה וכמ"ש הרמב"ס
 ז"ל בהל' נחלות גבי ירושת גר ובהל' טונן גבי שבועת היסח
 וזה ר"ל משנה דלהלות גבי ב"ה"פ וכן היא בתוספ' דשביעית פ"ג
 ורק אס ישראל לקחו והגדר דרש"י פסחים דמ"ב וא"ש גבי
 סך דחולין גבי מלה כותי דכותי גרע וע' נרש"י קדושין
 דע"ו דגרס גס קמח וזוה אין כן והרבה יש להאריך מהא
 דמכשירין ואכ"מ ע"י בת"כ אמור להגיד מה גרס ור"ל
 אס מותר בע"מ ליכנס להיכל לאכול קד"ק כמו
 בזבחים דס"ג :

יוסף.

מכתב קמו.

ביח יום ד' במדבר תרצ"ג ווארשא.

כ"כ וכו'. בהא דמנחות דעלים ולבוה כטהורים דמי י"ל
 דכיון דלאחר הפדיון יטהרו דנפסל אינס מק"ט ורק
 משום חזק"ק ע"כ הוי כטהורים דאין נפדין ונ"מ ג"כ גבי
 מותר הקטרת שמחליין וחורין ולוקחין מתרומה חדשה דאף
 אס היתה טמאה כיון שחיללה טהרה ושבו לא הדרה הטומאה
 גס כשלקחה אח"כ מתרומה חדשה ובשבועות ד"א גבי
 קטרת וכ"מ כל קדושת דמים מיפסל בטב"י וכו' י"ל משום
 התוספתא הובא בתוס' מוליך דל"ה ובמב"ס ה"ל אה"ע
 פ"א דמנחות שלא קידשו בכלי דיגן כתרומה וע"ז פריך
 ממשנה דמטילה דלא מיפסלי בטב"י עד שתתן בכ"ש וליע'
 מהתוספ' וא"ל משום דקטרת שאני דלא מהני חזק"ק עד
 שיתקדש בכ"ש דהרי במשנה מפורש דגס מנחות כן הדין :
 וראיתי לגאון גדול להסתפק בטועט אילן קטף לעורך
 קטרת אי שייך בו ערלה מחמת חז"ק דמשו'
 אוכל ותלי לה בבטיח דר"ל אי מוהין ראשון ושני דלאותו לך
 דאין מוהין לא הוי אוכל גמור רק לאפסולוי מזה"כ וכתבתי
 דכן מבואר בירושלמי חגיגה פ"ג ה"ב לר"ד של מנחות וכו'
 ואס שאין משום אוכל אין עושה מנין ובתוס' פסחים דע"ו
 דהא' שלישי נטמא בפלים ולבוה וס"ל דמהני למימני ר"ש
 וכיון דהוי כאוכל ממש אמאי יומא אוכל ובתוס' חגיגה
 דכ"ד פליגי' ר"א עס ר"ת ז"ל בזה :

בהא שבועות שס מותר הקטרת נימא קדושה שבהן
 להיכן הלכה שאני קטרת דקדושה דמים היא ור"י
 הסקנת הגמי' מנחות דגס קדושת דמים פרוין אין נפדין ולמד
 ע"יטה דוה מ"הס ובד"טב"א קדושה שבהן להיכן הלכה פ'י
 שרי מחללין הקטרת בצורה קדשיג בלא שום פסול טכ"ל

חיון דר"ל דעומתה כזה פנים לכן היא להאמתו ע"י פנים
 ובגדר דר"י להקנות לחברו ע"י עצמו וכן כל דבר שינוי
 ע"כ מן מקום אחד כפי"ט בספר הפורה ורי"כ בזה בקונ"ט
 בגדר ניד קנין וכמו גבי עבדי שאין מחלל קדושה של פרומה
 אף ששואלה וכ"כ ועיקר הגדר אם מים הם נקודה רק שיש
 פסוק ע"י שהם לא ע"י זה כננס ואזכרם האויר לא שבאמת
 הם נפרדים וע"י בירוש' בילה פ"ה ושבת פ"ז גבי וורה וכן
 אם כגליד כזה כהחברות הנפרדים אם חזוק כנקודה וכן
 שיפור ג' לונגן שפוסל אם זה נקודה ע"פ דין ע"י בזה
 דנה דר"ז גבי שלג ובמקואות ובדברי הרמב"ם ז"ל בפ"ה"ח
 ובכלי מקואות רהקן ובמדרי' שבה פ' במה פומנין וברין
 בזה ע"פ והרבה י"ט להאריך בזה גדר חיבורי אדם אין חיבור
 פהרות והכלות וע"י נזיר ד"כ ע"כ וכן גדר מים שאובים
 חיבורי אדם ובתום' זכאים ק"ה ע"כ וכ"מ בזה פליד מי יאמר
 זה רק כהני גדר קדושה לא גדר דין ואכמ"ל :
 יוס"ת.

מכתב ק"ח.

יום ג' פתח"ש.

מכתב ק"ז.

ב"ה יום ה' נשא תרבי"ג ווארשא.

זמן שכתבתי קבלת ליחת הראשונות דרו ניסן לישאל
 שני כהנים הפליין שכתב משפ רבט סמאל רבא של
 יד ושל ראש גדר פורה ופלפל הפורה מפי הקב"ה בכל בליחות
 הראשונות כמבואר בירוש' שקלים ופוסק' ולא מפי משפ רבט
 וזה פעמי פורה שאל"כ יתנה למשה רבנו מחמת גדר שירה
 פרכין דר"א בקול חה ר"ל בקולו של משה ברכות דמ"ה וס'
 ר"ל מחילהא בנעימה שהיה משה שומע בו משמיע חה אח"כ
 אחר שיבר לוחות א"י וזה כזה כך דנדריס דל"ח פילפל
 המורה כתבן שלך כמ"ש הראש' ר"ל פסמים שימה נביהם
 ערובין דר"ד ורביא ושבת דקיד שימה כל דכו מנחות דל"ט
 וזה חרב פ' בספרי ברכה תגור חרבך והוא או כל המורה
 בדיבר אחד פ' מחילהא וברוש' שבעות ונדרים ונבטום מנחות
 והיה כל ישראל בגדר כהנים כמבואר במחילהא וברוש' אף כיון
 שכתבנו נחנבל מהם זה הגדר ולא מאני שום פיקן כמבואר
 מנחות דק"ט וזה ר"ל כך דפסחים דל"ד ע"ש מפלה ר"ל
 לא גדר פומאה דמכני עבילה רק פסול כגוף מחמת הפעולה
 ולא נסארו ע"י זריעה וכן בעלים ולבונה ע"י בנטום חגיגה
 שם ואח"כ נעשו רק גדר מלכים בני מלכים וזה גדר קדושה
 כ"ש במנחות דמ"ז ופדאן חל הפדיון ורק תורה וקדושת כמו
 לשיטת ב"ש בנדריס ע"ש בנ"י בזה דהיה כמו כ"ש וכל
 שנסהלק קדושה א"י באתה סיפק אחרת חה איה גדר אח"כ
 נביאה משה רבט כמ"ש הרמב"ם ז"ל במורה ח"א בהקדמה
 ברוק ארז ברוק ולכן מחגי החשובה לא כמו כהן ואז בזמן
 לוחת א"י ס"ל לר"ש במחילהא דפט על ללוא סן ור"ל דהיה
 הכל פעולה לא המדר ואין דבר רע יורד מן השמים ולכן
 ס"ל לר"ש יחלש השור ואלו קנין וכן ס"ל לר"י ב"ק דר"ז
 ע"כ רחמנא שבעדו וכמו דס"ל לאב"י גיטין דפ"ד ע"מ
 שפאלל וכו' איה דבר שא"א לקיימו ובגדר טורה לא חומר
 ובגדר ריח לית בו ממשא בשבת דס"ב ולכן ס"ל לר"ש גיטין
 דפ"א גבי נט פל תגרי מ"מ נפסלה לכהונה וכן ס"ל לר"ש
 גבי שליחות יד פ"י מחשבה כזה קנין גמור להחייב כ'
 הלכה שמירה שלו ועד שכשו מקום הסקין להמסקיד והשקא
 שקב וזה גופה משיכה כמ"ש הרמב"ם בפ"ה"ט פ"ה דמ"ט
 וכן ס"ל לר"ש דבר דר"ח קשה אף דעמס יפה פסור מן
 המעשרות גבי קא בשוקלים פ"ג ופדיוס ע"ש דבראד ופ"י
 פ"ז דס"ז ע"כ גבי ריחא ע"ש בזה חה שמיס נבדלו מדרס
 ע"ש בחגיגה כי ע"ק הוא כהורה חה ד המוסק דמקא רבט
 פפריס בירוש' פ"ד ד דגברת פ"י חה ימן דברכות מראה
 בה סממי פורה ואכמ"ל והקב"ה יחוד לנו בפבורא שבת
 דפ"ח וספרי ברכה רחמן יבן פאל זה סמלין של משה רבט
 ומתדה אסור כפסלין מתדה לשמים ע"כ ע"ז חל"ש סל :

דברי הוי"ג שלימ"א וכו'. והאמ"י לא יספרו ע"י הפדיון
 וכמו זריעם שסיכך בהם בית שפיהרו וכ"ש מה
 שכתבם אינו אוכל ורק מחמת חריק מק"ט וכשפדלו ונעשה
 שוב עין כמתיקרא אחמ"י לא יפקע השומאה וף למוס' סוכה
 דייג דוקא בשינוי מעשה הא ע"י הפדיון הוי שינוי מעשה
 וכזה בתום' שבת דל"ח גבי כפה ע"י שנאכרה בהנאה השוב
 שינוי מעשה כמו כן להיפך ע"י שהתבר בהנאה ובר"ש כלים
 פ"כ"ח דע"י שנאכר להשמיש קמח נחבב שינוי מעשה כאן
 ע"י הפדיון נאכר למזבח והמפרשים כתבו לבלא מ"ש הר"ן
 גיטין דמחוסר הקנאה לא הוי מחוסר מעשה שלא תקשה
 מהא דפ' כסה"ד וע' ר"ה"ג דמחוסר פדיה שאני דכמו
 דמיתר ומקדיש הוי מעשה כן הפסדים :
ובגדר מ"ש כ"ג דנזיר שכלו ימיו קודם קרבן א"י לוקה
 גם על כל ימיו כיון דזה לא נטר בפ"ו ורק גורח
 מלך י"ל דבזה תליא פלוגתה הרמב"ם והרמב"ן בספ"ח
 בשאחר מדרו אחר שעבר על כל האחר אם עובר על כל
 ימיו ג"כ דהרמב"ם ס"ל דעובר וכן כתב בה"ל פרכין פ"ו
 הליא משום דאף דהוא לא קדר עד איהו זמן פכ"ז מלך
 גורח מלך עובר על כל ימיו והרמב"ן לא ס"ל כן ובהא
 דנדריס ד"ג לא אפשר פד שאהא נזיר לפירי הר"ן דעובר
 מיד בכל תאור גם להרמב"ן י"ל דעובר משום כל ימיו ג"כ
 וכמו בהא דירושלמי ר"ה פ"א בואמר הרי עלי להביאה
 בשני בשבת :

בגדר התוספי מקוה שאוב כגליד עכור משום מים
 שאובים ככתבי ע"פ מ"ש בשו"ת מהר"ם בר"ב
 ז"ל החדשות כזה דתוספי' שם דמחלק בין חלב שכחל
 לשבקיב"ה [וברמב"ם ורוא"ד ה"ל סו"א פ"א בזה] דחלב
 שכחל מאחר שנקשר אין לו דין אוכל לקב"ט משא"כ שבקיב"ה
 שאין הכל ביחד ופפ"ז דן שם ב"י"ג שהגליד מותר דוקא
 כגליד כלו אבל כבבזר אסור ובמסקמ"ה בחקיה שאוב
 שהגליד פהור א"י דוקא כהגליד כלו ולא כבבזר א"ד כיון
 דכפר ובכר ואלו דמפלין שיטה רוב ראשונים ז"ל דאין פוסל
 פהם שאובה אפשר דגם לפיה מקוה שאוב די כהגליד וכעבר
 וביאור דברי המדרי' שבת דאין סובלין בשלג רק כשהפסיר
 שפסח ר"ג ע"ש פ"ה גמ' דה' דשלג אינו חיבור הנה במדרי' כ'
 אפי עלה מחגי עממי כ' ח"א שכל שלג העולה מים יגע
 כבבזר ופוד דאין משבלין כבבזרין וז"ל דהכל טעם אחד
 דשאוב דאינו חיבור נמאל דאינו טעם הכל כבבזר וגם הוי
 סו"א והר"ש פהרות פ"ג ביאר הא דלפיה הוי שלג חיבור
 וסא בשלג בחיוב למסקין ממחא כבז גדול אחד כבבזר

גבי מקוה שגגלי עי' במ"ט הראב"ד בהל' עמי"א פ"א
 ביאר החוספ' לשון כפיל ע"ש אך ר"ל כמו קך
 דברכות ל"ד בבא מלחם גדול וה"ל כן כיון דליכר מן מה בא
 וגם הארמתי גבי משקה לשיטה הראב"ד בהל' עמי"א דמקל'
 עומאה המשקין דמי' לריך הכשר וכן מים ששמתו לריך הכשר
 דהוה רק כמו שאר משקין ועמי"ט פה"ת פ"ד גבי גמלא
 בפ"ש דנבי הכשר ואקלר :

יוסף.

מכתב ק"ט.

ב"ה יום ב' בהעלותך תרצ"ג ווארשא.

האירר מול פני הדברים השמחים כמתינתן בסני ובירושלמי
 מגילה פ"א ה"א למחר סיני נחת וכו' ואמר
 מליכין קטו שחאה עבודה בעבודתו כי לי כל בכור וכו'
 וגרסה הכונה עפ"מ הרמב"ם ז"ל בפ"מ חולין פ"ז דף
 המלות שגטו אבותינו אין אלו מקיימין רק פ"י שוה הקב"ה
 למשה רבנו בסני וע"כ נקט הך קרא דלאחר במדבר אף
 דכשלה מקומות קדשו בצורות לישראל במלרים וכו' בצורות
 ד"ך ע"כ ובמד"ר שה"ש כל המלות שששו האבות ריחות הן
 אבל אלו שגן תורק שמך דכיון דלא ניהו בסני נחשבו רק
 ריחות וברמב"ם ה"ל מלכים דגם ב"ג אינו זוכה למי' הה"כ
 כשמקיים ז' מלות רק כשעשה ע"י שוה הקב"ה ע"י משה
 רבנו ו"ל דזה ר"ל המד"ר פ' משפטים י"ט לאומות שוכטים
 וי"ט לישראל וכו' על האומות נאמר וגם אני נהתי להם וגו'
 אבל לישראל נאמר וחי בהם והנה בירושלמי מגילה שם שבר
 ה' משה רשעים אלו הבכורות שעבדו לפגל החילה ויטעל
 הקדושה גם מן הבכורות שגולדו אח"כ ומה הדין בכהן העובד
 פ"ז שפסול לעבודה אף שעשה תשובה בצניו הגולרים לו
 אח"כ ושיטה גדולה המחברים הוצא במי"ר פכחים דבן נכר
 אסור לאכול פסח לעולם וכו' כמא דכניו ג"כ אסורים
 ובמ"ר חמה דמה בין זה לנכרי שמתגי' — בהל' דפליגי
 ר"ע ור"י אי הוולט השור ובגמ' דהקדשו נזק איכא בינייהו
 הקשה במ"מ דל"ך מקדש הניזק הרי אינו ברשותו וי"ט
 לדון דכיון דלר"ע אמרינן דלחזיק וניזק מזהר להו רחמנא
 ומכרו את השיר וי' דגם ברשותו של ניזק נחשב וברשב"א
 שבוטו ל"ג כחז' דללישא' בתרא דנהרדעי יכול להקנות
 דבר שאינו ברשותו ונהי"כ רק בהקדש שאין להקדש מה שאין
 ברשותו ולפ"ז אין ראיה מהא דאמרה תורה ומכרו את השור
 דגם להקדש הוי ברשות הניזק ודעת קל' פוסקים דהקדש
 הנוף גם בשאינו ברשותו יכול להקדש ו"ל עוד דמשי"ט
 הניזק מקדש כמו מפקיד שיכול להקדש אם הגפקר אינו
 טופר לו ואף דברש"י כחובות דפ"ה דפקדון היכי דמונח
 מקנה לו הגפקר הרשות ויה ל"ש כאן הא בתוס' ב"ב דפ"ז
 מבואר דגם המשאיל יכול להקדש חפלו שביד השואל
 ובירושלמי שבוטו פ"ה ונונב מבית האיש ולא מבית השואל
 ומינח דבית השואל לא נקנה להמשאיל ופכ"ז יכול להקדש.
 מ"ש כ"ג בשיטה הראב"ד פ"א מהל' עמי"א בשאר משקין
 מקי"ט ע"י הכשר דוקא כן מבואר בר"ש פ"ב דמכשירין
 משי"ג — שמעתי מגדול אחד שמלא פרי הגדל על המים של
 נהר והסתפק לענין ברכה אם דינה כמכהין ופטריות דאפ"ר
 דזה מינח מן ארעא ובהל' דניטין ד"ז ע"כ גבי ספינה דאימא
 כי ארעא סמיכמא דמי עכ"ד והנה גבי תרומ' בירושלמי
 מעשרות פ"א דטעס כו"פ פטרין מחומ' ה"ינן מרשים
 ומלמיות או שהארץ פולטתן ולגבי שבת בודאי גם לגמלא
 דין דהך כוורא אינו חייב משום קולר כאן חייב דלא גרע
 מחלי"ט פ"טרא מלונח דתנא שבת דק"ח :

מרדכי קאלינא.

מכתב קכ.

יום ד' י"ג סיון תרצ"ג דורנפך

דוהגה הרשבים פכחים דקי"כ פ"א ס"ל כן דמי שביס
 מומר לע"ז אסור לעולם לאכול בקדשים ובחמץ
 מהרמב"ם ז"ל ג"כ מוכח כן וכן מוכח בתוספ' דק"כ סני
 שעבדו בזמן מקדש בצמות אף מהך בסנהדרין ד"ב וירוש'
 פ"ט דפסחים לא משמע כן דלאחר שעשה תשובה מותר בקדשים
 כמו בפסח ע"י ביכמות דע"א ולשיטה רשבים ח"ש אבל
 איכל במלה ומיירי שקודם עשה תשובה ע"י בפסחים דכ"ח
 ודל"ו ובחמץ הרמב"ם ס"ל דגם בתשובה לא יאכל פ"ט דין
 ור"ל דזה תליה במחלוקת. בגדר הך דמחמץ ד"ח ע"ב וחולין
 קל"ד פ"ב וזה מחלוקת בתוספ' דמ"א וע"י בלשון הרמב"ם
 בפ"א מהל' בכורים דשינה לשון הגמ' ונקט בבהיים ור"ל
 דגם לתרומה וזה ר"ל כהן ע"ה וע"י בסנהדרין ל"ב אך
 י"מ דגבי תרומה מהני תשובה ולא אמרינן דנדחה לגמרי
 משא"כ בקדשים וזה הגדר דק"ל בחזרת חזרת לתרומה ולא
 לחזו ושוק מחמץ וזה הגדר דדמיו אף הירוש' דפסחים דלאחר
 עומאת ע"ז כעומאת זיבה וכו' והארמתי בזה דל"מ בין לחות
 א' דהוה גדר קדושת כהן ופסוליס לעולם ולכן נשברו וא"ש
 מ"ש החוס' למה לא עשו תשובה אף אח"כ נעשה גדר כ"ש
 וע"י ע"ז דני"ב וכ"ש י"ט בהם גדר כמו שי"ט ב"פ פד"א
 חזרות וקדושות וכמ"ש החוס' שם דהוה קדושת כ"ש ור"ל
 דכל רגע שנפסל זה הקדושה בזה קדושה אחרת ולכן מבואר
 מחמת דמ"ז דאם פדה דבר ההקדש בכ"ש חפס הדמים ומ"מ
 הם קדשים ג"כ דחל קדושה אחרת לעולם זאח"ז וכן הוה
 המקדש לשיטה הרמב"ם בהל' בהב"ח וכן כ"ש של ישראל
 שביס אלא בלשאלר בנדריס דמ"ב ונפשה מול ואח"כ כשנא
 לישראל חל עליהם קדושה חדשה מחמת כן דב"פ בנדריס
 וכן ביאור לשון הרמב"ם ע"י תוספ' ב"ק דנחמטל הקי"ן של
 לחות א' לגמרי דנעשה כפנויה וגדר עסקים באותו ענין
 דמהני וזה הגדר בתוך מופתה ור"ל עדין עסקין באותו
 ענין במסובי דב"ב דק"ג וק"ד וזה ר"ל הך דמטב דכ"ב
 מסתפינא מקרא ואבדתם כו' כמ"ש דבכ"ג ליכא זריעה וקדושת
 דמים פקע חולין קל"ח ולא מועיל הגלות ר"ל ממ"ז ואמר
 כאב"דו המהנקש ר"ל גדר קדושת כ"ש כר"פ והוה קדושת
 חדשה בכל רגע וא"ש הכל וע"י בתוס' פסחים ד"ג ע"ב שכן
 ור"ל קודם שעשו תשובה ודכ"י החוס' וצחיס דכ"ב ע"ב
 תמוהים דהא נכר ר"ל קודם שעשו תשובה ואז ודאי מחלל
 וגם במחלל שבת הדין כן ואף דגבי כ"ש שנשמחו לע"ז
 אסורים לעולם שם מחוסים ע"ד פרי של מ"ס יראה בפ"מ
 במס' מקיאות פ"ז ר"ש ערשים של מים וע"י בירושלמי פ"ז
 דשבת הדין דנו"ז ספוג קרילין ולכך אין מקב"ש מבואר
 שבת דקמ"ג פ"א גבי ספוג וסרבה י"ט להאריך בכל"ס
 ובמקואות ואחמ"ל :

יוסף ראזין.

מכתב קכא.

ב"ה יום א' שלח תרצ"ג ווארשא.

דברי הו"ג שליט"א וכו' ובגדר ספוג דאינו מקי"ט משום
 דגדל בים האריכו בזה בפרש"י שבת דנ"ט גבי
 טבעת של אלמנא דאינו מקי"ט משום פסו"י כ"ע דל"מ במי"ר
 לה חוסת של מחמת וא"ש מ"ש בתוס' דה"ל בית קי"ל
 העשוי לתלות ומחוי מוכוה אף שא"י האל דנעמס אינו מקי"ט
 משום דגדל בים וכן י"ט להאריך במשנה דכל"ס פ"א ח"ט של
 מחמת וחולין אבנים טובים ומרגליות ומפרש הר"ש שכן כ"י
 אבנים ומ"ל דמרגליות הם מן הים ר"ה דכ"ג והארמתי אר"ס
 במה דפליגי הר"ש והרמב"ם במשנה דפרט הספק בשק"ט
 (ש)

והי' ספוג בתוכה וכו' למפרש הרמב"ם בפה"מ ובהלכות משום דספוג לא הוי כלי ולא משום דלא נכנס הקידוש בהספוג דהא בטפי בשוקת המים שבו מקודשים אף שלא נכנס כלל מהאפר הצטפי והר"ש מפרש דבהטפי נכנס מטע אפר משאיכ בהספוג ומשמע דס"ל להר"ש דכסוד נחשב כלי וכשיטת הראב"ד בהלי שבת פכ"ד ובהלי כלים פי"ד ואיכ ל"ל טעם ספוג שאינו מקיט משום דבא המים אמנם י"ל להר"ש דס"ל להמים הצלועים בספוג הוי מים מים אל כלי דאין הספוג חוץ בין המים שעליו להכלי כן המים הצלועים בספוג הוי כמנומים בכלי ע"כ גם לנבי קידוש נחשבים כמנומים בהכלי וע"כ לא אחי עלה דק משום דאין האפר נכנס בהספוג ובר"ש כלים פי"ט מתוספי דמים בלועים בספוג כפלוטים והרמב"ם ס"ל דאף שאין חוץ הספוג למים שעל גביו אבל הצלועים אינם כמנומים בכלי וברמב"ם וראב"ד הלי כלים פי"ד :

והנה לשיטת רש"י יומא דכ"ח ע"א [לפי שיטת הר"ש נדעת רש"י] למשום המילוי לחוד נפסלין המים הצלועים בהספוג ל"ל דנשיית הנמ" שם ביומא בהיח ט"ב במזרק וקיבל בו דם אז חייך היינו להדס שט"ג הסיב דוקא דכמו דהמים שבספוג לא הוי מ"ח אל כלי כן הדם לא נחשב נתקבל בכלי וכן מובאר ברש"י שם אבל לשיטת הר"ש דגם המים שבחוד הספוג הוי מ"ח ורק הקידוש לא מהני להו י"ל דגם דגם גם הצלוע בס"ב כשר ולדעת רש"י אין מובן אחי יוכשרו שאר המים שבכלי הרי כל המים הולכין דרך הספוג וכמ"ש רש"י שם ואם נימא משום דלגבי מילוי מי חטאת אויר כמנומא דמי וזכאים דכ"ה ע"כ איכ גם המים שבספוג הרי הו ככר בכלי ומה צפי בס"ב במזרק גבי קבלת דם הרי בקבלת דם ג"כ אויר כלי ככלי כמובאר וזכאים שם ומוכח דלא נחשב אויר כלי אלא כשהכלי כשר דאין בו דבר החוץ וי"ל ע"פ המבואר ברמב"ם הלי פ"א דאם נפל ספוג למים מקודשים נוטלו וסוחטו חוץ לכלי וביאר הכ"מ דהולאים ע"י חטיפה הוי כנשפכו וכו' דקודם קידוש חמיר ואיכ אפשר דיה טעם רש"י ז"ל דפוסל המילוי שבחוד הספוג ולפי"ז דגם שכשר נשפכו גם הדם שבס"ב יהא כשר וזכאים דל"ב ניחא מבגד לבגד מהו מבגד קמא אדתי ליה לכיבוס ומשמע דאי לא דוקוק לכיבוס הוי דם ראו לזריקה ודוקק לומר דר"ל הדם שעל הבגד דוקא :

מדרכי קארינא.

מכתב קכב.

יום ד' כ"י סיון תרצ"ג דרוינסק.

והנה יראה מ"ש בזה בחיבורי צה"י תרומות בהשטמה בגדר של מחלקת הרמב"ם והראב"ד בהלי כלים ובהלי ע"מ פ"כ בלוע ס"ל להראב"ד דגם בכל דבר וברש"י נדה דס"ד לא כמו בחולין קב"א זקב"ו יראה שם שהכל ביארתי וגם הך ספוג דיומא דניחא באמת הארכתי דלמה לן לתק ביומא דניחא מחמת דמים קלישי נימא מחמת הך דזכאים דכ"ב ומקואות ובידים דברית המים אינו חוץ וכן ספוג למר הים והוא מדרג וכמ"ש בערוך וז"ל דניחא בין אם לריך ליגע או לא חייך וכל וכו' לריך ליגע י"ל דרק אם מבטל להדבר וזה שיטת רש"י סוכה ד"ו ע"כ וביבמות דע"ח וכו"מ דגבי גוף לא מהני אינו מקפיד רק דלריך שיבטל והרבה הארכתי בזה אם יכול לבטל לגוף ולכן מבואר בת"כ הובא בר"ש כלים פ"א דלא הוי חיבור ופי"ט דכלים גבי כ"ח ובתוספ' סוף מקואות גבי קלקלין ופי"ט אף נ"מ בין שער דגם רק צפי שלא יהא חטאה אבל בגוף לריך שיגע וע"י רש"י שבת דכ"ו וחולין דפי"ג ודקב"א בזה וזה רק לא באדם בגוף והרבה יש להאריך בזכאים דייח ודי"ט וערובין דקי"ב ע"כ ודק"ד ו"מ"א אם לריך הבגד שיגע נכשר או הכשר נבגד או

היך בכלי או הכלי ציד וע"י חולין ד"פ גבי נהרצו והארכתי במקואות ספיח כאלו לא פבלה דר"ל מה"מ לא הוה סבילה והטעם משום השפחים וע"י בטורות דל"ט וקידושין דכ"ה ובנגעים פ"ה ה"ח בר"ש וברמב"ם הלי ע"ז פ"ז ואכמ"ל בזה ע"כ"פ זה נ"מ גבי מי פרה דלא מפני מה דלא חייך רק שיהיה טעם בכלי ממש וע"י בירוש' פי"ג דפסחים גבי הזאה ושם רק בכלי וע"י זכאים ד"מ גבי אמן שבלבב וכ"כ בזה בהשטמה בחיבורי ח"ג בסוף ע"ט"ש ובתוך משנה המקואות פי"ז ה"ז מחלוקת ר"י ורענן ובזכאים דע"ח ע"י בגיור דס"ד ע"כ גבי קף ואיכא והנה כמה דס"ל להרמב"ם ז"ל גבי מי פרה שגבלו בספוג דנפסלו זה משום דנעשו כמו שנחבטלו בספוג כיון דלא מכויין ע"מ להכניס ובגדר בלוע שיכול ללאה בדה דס"ב וע"י כמה דפליגי הרמב"ם והר"ש גבי אפר שגבל מהליו ע"ג המים אם מהני כיגוב דהרמב"ם ס"ל דלא מהני והר"ש גרם דמהני בפ"ו במ"ס פרה וע"י בחו"מ מנחות דכ"ג ע"א גבי קומץ שמירה שמו ע"ש מה דנכלט בעלם כיון ש"ש עליו בעין הוה ספק אם הוה גם הצלוע כמו בעין ע"ש ופוס' ע"ז ד"ס ע"כ ע"ש שיהיה או ע"ש בזה ואכמ"ל וביבמותלמי חגיגה ספ"ב מוכח דס"ב לא חייך בעבילה לא כמו נמי ולא דמי להך דסוטה ד"ט ע"ש בחו"מ בזה ואכמ"ל :

יוסף ראזין.

מכתב קכג.

ב"ה יום ד' קרח תרצ"ג ווארשא.

כ"ק וכו' והנה מ"ש הד"ג בזה דספוג ביומא דניחא דנימא מחמת הך בזכאים וכו' דברית המים אינו חוץ יש לדון דרק גבי מקוה דמטבילין כמה שהחילת ברייתו מן המים ע"כ כ"ש שאינו חוץ משאיכ צמי חטאת בעינין מים מים בודאי פסול גם מה שבריתו מן המים וגם יש לדון דלאחר שנשתנה כמו ספוג שחלשו מן הדג גם גבי מקוה חוץ אם לא משום דמים נכנסין דרך הספוג וכ"ש שאינו מעלה ובמקואות פי"ז מ"ב מי פירות והל"ר וכו' מפרש הרא"ש ל"ר של דגים ואף דליר נחשב אוכל וכפרש"י בזכרות דכ"ב ע"א אכתי מי גרע מיבחושין אדומין וע"כ משום שנשתנה ויאל כבר מן הדג ול"ד לעינו של דג דפרש"י שנימק שומן עינו בחירו משום שלא יאל ממנו ולהרמב"ם דעבי גבי שלג שרסקו דוקא אחי מטבילין ביבחושין בלי ריסקו ונ"מ ג"כ בשו"ת מ"ס ש"ש בזה חולעים שדמו הפוסקים דאם החולעים אינם נוגעים בגורו של המים חוללים כמו גבי נבילה ע"מ שכרכו בס"ב חוץ ואף דבכרכו בחזרת דהוי אוכל אינו חוץ כמבואר ברמב"ם הלי אה"ט מתוספתא אבל משקה בפני אוכל חוץ אף דשתייה בכלל אכילה עמיד ולמה לא נימא דכמו דברית המים אינה חוללת בפני המים כמו כן המים אינם חוללים בפני החולעים שנבראו במים ולפמ"ש רק במקוה וכו"י דבריות המים יגמון כשרים והארכתי בהא דתוס' בזכרות דכ"ב גבי הלוקח ל"ר מ"שה וכו' דאפילו הוי מע"מ מ"מ כיון דלא בטלי סלקי להו השקה וזכאים יבמות דפ"ב דמע"מ מ"פ ע"ס מ"ס כשר למחטין ואין הל"ר והמ"פ חוץ ובהא דחולין דכ"ו ע"כ גבי תמיד דמיבטלו :

בהא דפרה פ"ו ה"ה הקידוש קף ע"פ המים ולהר"ש טעם החמים דכיון דכבר קידש פעם אחת אין חוזר ומקדש ובגמרה הרוח גם לרבעו כשר ע"י כיגוב ולר"ש גם בקידש כבר מהני כיגוב ואילו גבי תמורה לר"י אליבא דר"ש אין ממירין ותמירין וממירין לרבעו לכ"כ חוזר וממירין והנה כתוספתא הובא בר"ש ומודה ר"ש שאם נתן את המים ואיכ נתן את האפר וראה שהוא מרובה והוסיף מים שאריך קידוש שני והרי לר"ש האפר כשר לקידוש אחר גם מה שנגע המים אם מנגבו ואחרי לריך קידוש שני בשראה שהוא מרובה כיון דלר"ש נתן האפר ואיכ המים כשר והגדלה דר"ש ס"ל ג"כ

מכתב קכה.

ב"ה יום ח' חקת תרצ"ג ווארשא.

ב"ק זכור והנה מ"ש כ"ג יחי' דגני שלג במקוה ריסקו רילדאנו חיבור למ"ס כהא דגדה ד"ז אכתי אמאי יבחושין הוי חיבור וכ"ש דהס בע"מ בגושין מחולקין והנה נבי נט"ו בש"ע או"ח כתב הרמ"א ז"ל דוקא אם רסקן ללא עדיף משלג זכור וכן פסק בש"ע הרב ז"ל דשטוטל בכלי דוקא בשריסקן כן בשלג וכן ביבחושין ולהטביל ידיו במ"ס תלוא בש"ע המרדכי והרמב"ם ז"ל אמנם בהג"א ברכות פ"ד כתב וטעמין לידים מיבחושין אדומים מיהו שמיא לריך שיחא לחלוחים קלמ עב"ל ולשון הגמ' זכחים אפילו בעיניהו מוכח דלא בעי ריסקו וחקי לפש"י שם ובמ"א דנתי במ"ס בש"ע ז"ל להגה"ק מליבאוויטש ז"ל שלא לעשות מקוה מקרח לחוש לדעת הכ"מ ז"ל בש"ע הרמב"ם דרק בשלג עושין מקוה לכחילה וכחתי דהכ"מ לטעמיה דריסק שכתב הרמב"ם ר"ל שימטך החלל וע"כ מסהבד דבכפור וגילד לא יעבול אבל למ"ס הפוסקים דעת הרמב"ם דריסק היני למיס כהמרדכי אין חילוק בין שלג לשאר כיון שנימם למיס ובמכתבי הקדום דנתי ב"ה דמטבילין בעינו של דג ופרש"י שומן שנימם בחירו דדוקא כשיא הוליא וכמו ל"ר פ"ז דמקואות דמפרש הרא"ש של דג והיגו רק מעלה כמי פירות וכמו מורסן דמטטרפין לחלה דוקא בשלא פירש אמנם בש"ע או"ח מצואר דגס בשומן דג טעלין לידים וגימ"ג כ"כ בפ"ל דס של דג למקוה ושינה מרלוזי אי נפסל או דיני ריבחושין אדומים דטובלין בהס וגבי נט"ו ש"ע רש"י ברכות ד"ג ע"ב דמ"פ כשרין ובתוס' שם ל"ד להא דחולין דלחוחא קפדין ובראש"י שם :

ב"ה דזכחים דק"י רב אמר מבי"מ אינו חולץ ושחולל וכו' לא תירלו ק"י אפסר תלוא במ"ס הר"ן נדרים כביאור פלוגתא דר"י ורבנן במ"מ או בשל דפליגי אי אולין בחר הע"ס או האכות ובא"ן א' אימורין לגביה וא' בשר לאכילה ומשורה לשחולל ר"י חולץ ובמנחות ד"ז וכו' מהדר לקומץ תקדש אמר ר"י וכו' ובתוס' שם דמבי"מ אינו חולץ וע"כ בש"ע וקומץ שאני לר"י כיון דה"י רחמי ליהוי קומץ ובתוס' בטורות ד"ט דלחוחו הוי אינו מינו ע"פ מאחיז ובתוס' זכחים דפ"ז ע"ב כלי שרת שמיא מחוץ קדושי' לא הוי חלילה ובראש"ד ה"ל מת"ע פ"ה דע"י שזכר לעלין הוי כמכוסה בצנדים שאין עליהם תורה שבתה הרי דע"י האכות של זכירה ושבתה הוי חלוטו מינו — מ"ס כ"ג גבי איזוב דלא מהני ביטול דהוי גזרת מלך בדבר פרטי ל"מ ג"כ גבי קלף של סח"ס שמשחו בדבר גוש שדכו הפוסקים משום ביטול והנה קלמ פוסקים כתבו דב"ש דבר חולץ על מיעוט אות לדון מדין מיעוט שאינו מקפיד וכחתי דזיה לא תליא בהקפדה דתורה אמרה על קלף מה שייך לזה דעשו של הכותב בהא דגדה דמ"ג הרבה האריכו הפוסקים כביאור דברי הראשון ז"ל דלריכה להטיל מ"ר קודם טבילה דבעי רבה זכה שנקרו מ"ר וירדה וטבילה וכו' דר"ל דאם נעקרו המ"ר טהורין דגופה נינהו וטהרו ע"ס האשה היג' יש להכשיר הטבילה ואין המ"ר חלילה דכמו דאין האדם חולץ בפני המ"ר שלא יטהרו בהשקה כמו כן אין המ"ר חולץ בפני האדם ושם דמ"מ מ"מ מ"מ חל"ת מ"מ דמהני טבילה ל"ס דליכא גואי וכו' :

מרדכי קאלינא.

מכתב קכו.

יום א' ח' חסון דהאי שחא תרצ"ג דווינסק.

והנה המרדכי כ"כ ברפ"ד דשבת דמדמי כמו דאין מטבילין באויר והטעם משום דלא כ"ז שאינו מחובר בקרקע כמבואר

דהנחתן אפר הוא מקדש רק דגס נטותן המיס אל האפר הוי נטותן אפר אל המיס דמה לי מקרב המיס אל האפר או מקרב האפר אל המיס וכמו בנתינת המיס אל הכלי דדי במניח חבית תחת זינוק לשם מ"ח ואף שהמיס מונקיס מאלוהים וע"כ משום דע"י מעשו שהניח החבית מונקין המיס אל החבית הוי כאילו נתן המיס כמו כן כמותן המיס אל האפר ומחשברים עם המיס הוי כמותן האפר אל המיס אבל כשיש כבר בהכלי מים ואפר והוא הוסיף מים לא נמשב לחתן אפר אלא שנתן אלו המיס שמוסיף אל המיס המקודשים כבר וזה שאמר שאין מי מטאת עושין מ"ח אלא מתן אפר : **מרדכי קאלינא.**

מכתב קכד.

יום ב' חסון דהאי שחא תרצ"ג דווינסק.

כ"ב בזה כי הרמב"ם ס"ל דנטי' גרע גס מן מי פרה דשם כל השינוים פוסלי וזה ר"ל חווא"א ר"ל מחמת טעמם וגבי שלג במקוה ריסקו ר"ל דאינו חיבור למיס כמיש מתך דגדה ד"ז וכן נ"מ גבי מי רגלי בהמה דשם י"ל דגרע מן מלח דהשינוי ע"י ד"א וע"י בתוס' וברמב"ם גבי הכשר משום דנעשה מי פירות ובמה דפליגי רש"י ותוס' א"ס מי רגלים הוה מן המיס ע"י נדה דמיג ע"א ולמה לא ימא דיהיה לשיטת רש"י השקה אך מעין לא בטל והרבה יש להאריך גבי גדר רביתיה בחולין דס"ז וד"ע ושבת ק"ז וביבמות ע"מ ובזכחים י"ט וק"י ור"ס גבי קדמו בזכרותו וכן בשבת דע"ו ושם לאו דוקא מין במינו רק הגדר היני רבימו וגבי תולעים ושאר כמו דס שלא פירש ר"ל דאין עליו שם תולע כלל וכן אין עליו שם דס ע"י זכחים דכ"ז וכמו ברובע של פסח לשיטת הרמב"ם ומשקה בפרי בתוס' חולין ק"ז וע"י ות"כ וב"כ בזה הרבה במיבורי גבי מלכ דגס מרדכי ה"כ בזה וגבי ממעט בשפופרת פלוגתא וכן בנטי' פלוגתא והרמב"ם פסק דפסול מחמת חווא"א וע"י בספ"ב דכלים גבי גפת בכלי עץ אך יש הרבה להאריך בגדר בספ"ג דאהלות גבי ממעט מחלוקת דר"י ורבנן ובהך מה דפליגי תוס' ורש"י ורמב"ם א"ס שרץ ונבלה לנגע הוי גדר אחד ע"י מעילה ד"ז וזה גדר כשהגדרין ד"ז אני אדון ור"ל ד"מ לממעט בחלון ואכ"מ וגבי כיוז ד"ק הרמב"ם רק א"ס ישמנה ולא נשמנה ע"י סופיה דע"ו ע"ב וספ"ח דפרה וכ"כ דנימ גבי חלילה א"ס לריך לנגע או שלא יהא הפסק בחיבורי ה"ל א"ס"ב גבי דס ובה"ל שח ע"ה בהני צפי"ה דחולין דק"מ וד"ע גבי אויר ובכורות זכ"מ בזה וסופיה דמ"ה וזכ"מ הרומות גבי ק"ס ותבן ואכ"מ וע"י מ"ס הת"ס זכחים דע"ח ע"ב גבי גבא דמנא ועיקר הגדר א"ס לריך נגיפה או דלא יהיה הפסק כמו בהך בחולין ד"ע וכן גבי הרגשה דגדה דלריך שנגע בהבשר והך דדף כ"א ע"ב בגדה ובנע"ט ע"י חולין דע"א וע"ב וא"ס דרך אכילה כמו במנחות ד"ע ע"ש טבידי דאכלו וזה ר"ל דרך שתייה כ"י וברמב"ם בזה ואכמיל וזה גדר חלילה או כמו שלא טבל כמ"ס במכתבי העבר או ויה"ל לא הוה טבילה ע"י בסיכה דל"ז שם גבי איזוב וכדברי רש"י שם דהוא לבאורה תמוה דכתב הע"ס מחמת דילמא יתנוגע מה זה הא ע"כ באיזוב כמיש הר"ם והרמב"ם שם במשנה וגם כמה פליגי ר"מ ור"ש אך העיקר דל"מ דכל דבר גזירת מלך בדבר פרטי לא מהני ביטול שהאדם מבע"ל לזה וע"י מנחות ד"מ ע"ב גבי לילית ושם מחמת דלילית לורבן ארס ובה פליגי בספ"א דפרה ואולי לשיטתם והרבה יש להאריך בזה בכלים פ"א גבי מ"ס בח"כ אין חיבור ופי"ט דכלים גבי אין חיבור לכ"מ ואקלר :

יוסף.

כמבואר בת"כ פ' שמיני הוא רק בגדר הרכבה שכינות וחיבורי אדם אינו חיבור וזה הגדר במים שאובים פי' טהרות פ"ב ונדה ל"ז ומיר ד"ט פ"ב וזבחים ק"ה פ"ב וכ"מ ורק בארץ הוא עלנס דבר זריעה וזה גדר בשעת בני דס"ל דמהני המטהה בקרקע ועי' במ"ש הרמב"ם צפה"מ ובה"ל מקואות ואז הוא זריעה וכ"מ הרמב"ם ז"ל בפ"ד מה"ל עמ"א דאם שפך לקרקע נטהרו והוא מחובר ורק פי' כוונה והארכתי בזה ולכן זוחלין פסול יעי' חולין פ"ד פ"א וכן מי שירות פ"ש ועי' ב"ק ד"ק פ"ב וגדרים דמ"ו ודנ"ז גבי ציטל היכי דהיני גדולין ודרכן כן והיני רבוחיה ועי' בתוס' גדה ד"ז פ"א וזירוש' פסחים פ"ג ומ"ש רבנו צפה"מ פ"ז דמקואות גבי שלג ע"ש ור"ל דזה תליא בהך דר"י ור"ע שקלים אס' ישר צפניו אדם או נס צפניו ד' שייך זה והרבה פעמים בספרי ור"ל אס' דבר ללורך דבר שייך נס צתורה וצריאה ב"ש או רק כמ"ש בצורה דרך לגבי זה גופה ובגדר תקלה אס' הוא מה"מ יעי' שבת דכ"ד וע"ז דמ"ה פ"ב וכ"מ בזה גבי ע"ש אס' הוא גורת מלך או ציור וצמחנת סוטה בצורה עוון וכ"מ בזה ונדר תס' ויחלס השור או לא ונדר אין מרובע משעת ימי בראשית ירוש' מעשרות ושבועות ונדרים וזה דבר ללורך דבר מ"י צירוש' סוף פירוובין גבי לכת צבצב וכ"מ בזה :

וחנה יראה ברש"י ז"ל בזבחים דכ"ב ע"א דייק יתושין בלא כנפים ע"ש ועי' חולין דס"ז דלא כתב כן הגדר דכנפים אס' זה גדר אבר או נעשה ע"י אור מהמחה וזה המראה כפין קשה ועי' חולין דקמ"א ע"ב מחלוקת ר"ה ור"י וכ"מ דל"א וכ"מ בזה גבי יבשה גפה בזבחים וכן גבי ריבוק אברים וכ"מ בזה וזה ר"ל בצולין י"א עייף מיסף ור"ל אס' פריחה מהני להוכיח מגבי ריבוק ועי' גיר דני"א פ"ב וגי' גבי נמלה פ"ש בזה עכ"פ גבי מקה דוקא בלא כנפים דל"כ הוא נפרדים וזה הפסוק ולא מן המים וכן שלג שינוי מראה הוא בגדר ועי' במ"ש המורה על פדרי"א וזה הכוונה אס' הארץ הוא נקודה או הרכבה שכינות וסדנא דארעא חד או לא ועי' גיר ד"ז וזה ר"ל מעין המטלטל טהור שבת ליה וכן הגדר דס' דל"א פ"ב כיון דכתיב ע"פ כ"ו ור"ל דזה הרכבה מוגינת וכיון דע"פ ד"ח כן הוא זה חד וכן בזמן עי' זבחים דל"ז פ"א וכן הך דנ"א על זבה קטנה או גדולה ציוס אחרון עי' נדה דל"ג ובת"כ בזה ובגדר צ"ק גבי יחלס השור או יושם ונדר הך דל"ב ור"ב גיטין דפ"ד הנאי שא"ל לקימו וכ"מ בזה ועי' שבת דק"א היכי דליכא זמן אס' כל יומא זמנו אין זמן כלל וכן במקום עי' רש"י זבחים ד"ד גבי במה ודכ"ח פ"ב שסרה עלמנו וגבי מילה למ"ד י"ד אגית למ"ד שלא בזמנה מותר בלי"ה איך הדין בזה ואכ"מ בגדר הך דנדה מ"ג כ"כ דצאמה י"ל דלא הוא דין מים וליכא השקה עי' נדרים דע"ו ומ"ש בזה לחלק בין אין מהפיד לביטל ועי' מנחות דכ"ד בדעתו דכהן ודע"ו ודק"ו עי' חולין פ"ג פ"ב וקב"א וקב"ה וערוובין ק"ד ויבומא מ"ד וסוכה ל"א וכ"כ באיוב הך מחלוקת דהפ"א אס' זה ללורך אדם או גורת מלך ולא מהני מהשנה ושבת ל"ז ברש"י וק"ב ע"ש גבי קרש ד' בסתימה מאזרי ועי' רש"י מנחות ד"א פ"א גבי לירי ע"ש ופאלק :

יוסף ראובן רב דפה

מכתב קכו

ב"ה יום ד' בלק הארשא

ב"ק וכו' והנה טעם זוחלין פסולין דלא היו חיבור וצבוחים ז"ל כלי מקואות פ"ח כ"ח שאין המים המחלין מטבדין וכו' וברש"י וזו"ס חולין דל"א ע"ב גבי הדללה שנ גשמים אי' משום דלין מ"ס נמקום אחד ל"ז טעום

דלין מקוה מטבר צוחלין ובר"ש מקואות פ"ג מ"ג צול שהוא מלא מים שאובים והאזהרה נכנס לו וכו' כתב דר"ל של גשמים ובפ"ב מ"ה כתב דהיינו כשאין מים צאמה והמהר"ש ז"ל תמה על הר"ש ז"ל דכמו דלין זוחלין מטברין אדם וכלים כן אין מטברין אס' שאובין והארכתי דזה תליא בפלוגתא הראשונים ז"ל דמעין כ"ש שריבה עליו מים שאובים עד מ"ס אי' כשר לטבילת אדם ולהרשבי"א והרא"ש ז"ל דס"ל דכשר אף דס"ל לאדם מעין כ"ש פסול הרי דגם מה שהמעין בעלמו אינו מטבר עכ"ז יכול לטהר מים שאובים שיכשרו גם לאדם כמו כן זוחלין מטברין שאובין בהשקה לטבול בהם אבל להפוסקים דמעין כ"ש נפסל צנ"ל לטבילת אדם כיון דבעלמו פסול לטבילתו כן זוחלין אין מטברין אס' השאובין ועפ"י י"ל דטעם הרמב"ם דלין המחלין מערבין דכיון דבעלמן אין רחוי לטבילה שהם זוחלים איך יערבו המקואות להכשירם וכטין מ"ש הרא"ש ספ"ח דטהרות כיון שהמים שבנמאל לא מק"ס איך יחברו מים שבשני כלים לטוואלה והנה המהרי"ק ז"ל ס"י ג"ז ב"אר שיעת הראשונים מעין כ"ש שריבה עליו מ"ס כשר לאדם דס"ל דהשקה של שאובים בצורת זריעה והפוסלים ס"ל דלאו מטעם זריעה ואיכ' י"ל דהר"ש אזיל לפעמיה גבי מעין כ"ש כשריבה וכו' כשר נס' לאדם ועי"כ גם זוחלין מטברין השאובים פ"י זריעה דבצורת זריעה אין נ"מ אס' זוחלין ויש לעיין מה"א דגיטין ד"ז פ"ב החס' צספניה הסעויה לצרות ומה"א דירושלמי ספ"ז דכלאים במטביר חתת כל גפן ובתוספתא אי"חא שיניחם חתת הנפן והנה בר"ש פ"ג דטהרות דטעם שלג היו חיבור לפסרה דשלג מעלה מקוה ונמאל כשהושק מקלמנו כהושק כולו וכו' ולהרמב"ם והמרדכי דנעיין ריבוק ל"ל דכשיש מים יכול להטביל גם בהשלג ואמאי ולפמ"ש י"ל דהשקה שא"ל וכמו דמטהרים מים סמאים ע"י השקה לזוחלין אף דלא היו חיבור ובר"ש ספ"ג דמקואות הקשה על החוספ' דמקואות לא עשה הלפוח מים דלאו גריעי מציבוחין אדמיס :

ב"ק דפדרי"א דלין נצראת משלג שחמה כס"כ בירושלמי חגיגה ר"ש פ"ב דבהחילה היה העולם מים חוד ועשאו שלג חוד ועשאו איך ובמדרכי חולין צסם גאון דמכסים צסלג ובחל"ש הבי"א ראייה מהך דפדרי"א מ"ש הר"ג יחו' דרש"י דייק בזבחים יתושין בלא כנפים וצוחלין דכ"ז לא כתב כן הנה הרמב"ן ז"ל עה"מ פ' שמיני האריך בפרש"י ז"ל שס' בה"א דלרבות יתושין שסינגו והבי"א פשי"י זבחים וחולין וכתב דגם כאלן דוקא מין שאין לו כנפים דל"כ משעת פריחתו נאשר והנה גבי מקוה ג"כ י"ל לאס' פ"ח צבור לא נחשב מים וכטין מחיתין דכלים פ"ז גבי כלב המים שהוא צורה ליבשה בגדר יבשה גפה צבצב"א קידושין צסם הראב"ד ז"ל דוקא פוף שכל כמו צנפ"ו ולפ"י י"ל בה"א דירושלמי מגילה כל יספור כל קנף פשי' למורטים דר"ל דכנפים ממורטים לחוד פסול ובחילין דכ"ב ע"ב מהי' שמי' גפלא מיניה וכו' ובשאר אבר היבש אי' הוי כחצר הרמב"ם ב"ה' שחיטה פ"ח ריאה שיבשה דהיא כחצר ובכ"מ כ' ש"ס לחלק שהטעם שהיא כנקובה וצאמה הרשב"א צבה"ב כ' בריאה שיבשה טריפה משום נקובה ונראה דלזיל לפעמיה בקידושין הנ"ל ובה"ג ז"ל כתי' כנדר שיבשה טריפה הרי דס"ל דהוי כחצר וצבוחים הלי' סוטה פ"ב שהיתה ידה עקומה או יבשה וכו' ומשמע דנחשב רק כעקומה וא"ל דירושלמי יומא פ"ב צכהן שיבשה זרופו ולא היתה וכו' דנתי דאף דמירי צבה"ג שחזור לצריאותה ולא נחשב לחצר לפמ"ש הפוסקים צבוח' גבי אישר לחפילין דאס' מחמת מולי ניטל כח יד הימין ועושה צשמאלו לכ"פ הוי אישר אמאי לא נפסל הכהן מטעם אישר דמ"כ צמיד העבודה צצין לפיטת הראשונים דאישר פסול לטבול משום כפ"מ ולפיטת

ולשיפת דש"י דפסול משום דלא הו' ימין ואלו נחלש אח"כ
 עדיין הו' יד ימין ולפדש"י הו' בזבחים דכ"ד רגלו אחד
 של הלשפה פ"כ היינו דוקא רגל הימין עומד על הלשפה ;
 ס"ד"כ קא"ל"נא.

מכתב קכח.

הו' ז' סיו תמוז דהאי שחא תרצ"ג דרוינסק.

והגה עיקר הגדר כתיב דוחלין לא הו' מחובר ומקבל
 עומאה ובחמה למה לן למעט בחולין דפ"ד שאר
 משקין או דם הא לא שייך בו גדר מחובר כלל ע"י בחום'
 שבה דק"ט דה"כ דדרך גדולתו כן לא אכפת לן בווחלין
 והוא נקרא מחובר וכמה דפליגי הראשונים הרין בנדרים
 ד"מ ע"כ פס הר"ם אם היכי דמסרה בווחלין אם איז
 שיפור ג"כ אם תליא זה בזה ובגי מעין עיקר הגדר דכ"ז
 שאין ווחל אין עליו שם מים כלל וזה שיטת בה"ג וחד
 שיטה בחום' בכורות ד"ה וכמו פירוש במחבר אין עליו
 שם סרי וכו' בזה וע' דק"ט ע"כ וכו' בזה
 גדר השקה א' עברה ועס' דק"ט שאין פוסלין אבל הם עלמא
 אינם נכשרים וטעם זריעה הוה פנים מחדשות ועס' דוקא
 מעשה בטובה ולא אם נפל מחיליו וכן שיטת הרמב"ם ז"ל
 במטות ד"ד והראב"ד בספר בעה"ג והרי במקפיד לא הוה
 זריעה רק עברה ולכך גבי קדשים לא מהגי השקה דאין לו
 כח לצטלם כל היכי דאיחא בבי גזא וכשיטת הרמב"ם ז"ל
 בכ"מ דהקדש לא בטל מעטס' זה לא כחום' וזה ר"ל הך דפסחים
 ל"ד ועברה הוה גדר דיתוי בקדשים ע"י חום' בי"ז ד"כ
 וי"מ בזה וחום' בכורות דכ"ב ע"כ והל"ה ע"כ ושיטת
 הרמב"ם בפסיו מהל' עמ"ל גבי מי גבאים דלריך דוקא
 עומאה בריון וגם ר"מ אם בהשקה של אחת המים יהיה
 ע"י זה חל עליו שם מים חיים לא רק לאחת המים ע"י
 בראב"ד כה"ל עמ"ל פט"ו בזה ובמכשירין פ"ה מ"ה באבן
 סהורים ר"ל דלא הוה תלוש כלל וע"י בחוספ' עכ"י פ"א
 דלריך מהשבה וואכ"ל בזה ובאחת אתי הארבה בתשובה
 דאף לרדן דק"ל כב"ה גבי השקה יפס' ברעס' שם רק
 סהרה לא זריעה כיון דמקפיד לא בטל וכן שיטת רש"י
 ורמב"ם גבי נתן טאה וגטל כו' דמים שאובים פוסלים מקוה
 כשרה ר"ל כנפל מחיליו שלא סהרו הם עלמא ושיטה רש"י
 בב"ז דרק ע"י המשכה אין מים שאובים פוסלים מקוה
 כשרה ואכמ"ל וע"י מ"ש הר"ם ז"ל בזה' עברה פ"ח מ"ח
 גבי קמח דלית חיבור לעומאה וכמו שג"י יע"ש ברא"ש בב"ז
 גבי שטקן לגומא כו' ובאחת הרמב"ם ס"ל להפק דאם
 בטובה איז רביעי' כלל דוה הוה עלם זריעה במים ואכמ"ל
 בפ"ב כה"ל עמ"ל וכו' בזה :

גבי גפה כ"כ מהך דחולין קמ"א ע"כ דוה הוה מחלוקת
 וכ"מ בזה בי"מ דליא ובהך דטהרות פ"א וברמב"ם
 דוה לא מטמא בעש"ט כב"ב ותי"ב פ' אחרי בזה ואכמ"ל
 וי"מ אם בזה ג"כ י"ל דמיתר עוף הנפיל וע"י חולין דקכ"א
 ע"א ברש"י ומ"מ מטמא עמ"ל ובשבה דק"ח גבי כנפיו
 טו' וחכמים דכ"ה וזה ר"ל הך דחולין דתי"ח ע"כ לגרסת
 רש"י ז"ל ואכמ"ל ע"י צריש' פסחים פ"ט גבי חלקים גבי
 יבש י"ט ג' גדרים ציבש' אם טולד כל או כל הריאה דוקא
 וא"ל הופקר וזה גדר הך דפ"ו ברמב"ם דמ"א לא פתח מריע
 ופ"ח שם מפרך דוקא ולא מהגי' סמיכה לדופן דרק בקב
 מהגי' ולא בחסר דהוה חסרון בטובה אף יבשה קלה יע"י
 בראב"ד וחום' ונדע דכ"ב ודניה וגו' ותמורה דל"ב ע"י
 תמורה ד"ו' ואכמ"ל בזה ואקלר :

יוסף ראזין.

מכתב ככט.

כ"ה יום ד' פנחס תרצ"ג וארשא.

דברי הו"ג שליט"ה וכו' והנה ככה"ד ס"י רי"ד ס"ל
 דוחלין הו' מחוברים לקרקע וכו' דעטס דאין
 מוטיל השקה מטעמין דוחלין דהשקה הו'א תמורה זריעה לא
 מהי רק לעשות תלוש מחובר וע"כ שאובין דפסולי משום
 דפלוטין ובאין בתפיסת כרי' מתפשרי ע"י הוריעה אבל פסל
 הטועמין שאין מסהרין בחילה רק מנהי"כ והריב"ש כב"ב
 משום דלא הו' חיבור אבל מחוברים הו' ומ"ש כ"ג דגם
 לביה השקה יפס' ברעס' סהרה ולא זריעה כיון דמקפיד לא
 בטל י' לדקדק כן מלשון המגשה משבילין ולא נקט משיקין
 ובתום' שבה ד"ג ע"כ דוקא עומן אבל מהכוין לנטיעה מושש
 לכוכן אבל צביעה ד"מ מוקי מחוברים ושוין שמשקין במים
 רעיס' ציפ"ס ונדע מה שחממו הטועמין מהא דמקולאות
 דכ"ט ס"ל דאין משיקין רעיס' ציפ"ס והנה להך שיטה
 דמצין מסהר רק בווחלין נסתפקתי למ"ש הרשב"א צ"ה
 דל"ט גבי מעינות האובטין דלא קטו שביטה דרש"י מפר"ש
 דמצינות האובטין א"ן ווא"ן מנומס' נב עתא ועכ"ז אין קו"ן
 שביטה והראב"ד מפרש דמוכנסין היט שאין מושקין ואפ"ש
 שהן חיים וטועמין היינו ש"ס להם משך דוקא וא"כ גבי
 ווחלין ג"כ י"ל דלא נחשב מעין ווחל רק כש"ס לו משך
 להראב"ד ובידו' צ"ה פ"ה באר שבין צ"י תחומין וכו'
 ובבב"ד שלא יהו המים נמשקין ומבואר דגם באר דהיינו
 מעין המים קו"ן שביטה כשאין נמשקין :

והגה שיטת הראב"ד דלרס' המהלך ציפ"ס איז קונה
 שביטה כיון דנדע ובמילוי עירובין דמ"ט גבי ע"י
 המערב ברגלו כהג' שלא יאמר כן בעבור מהלך ומבואר
 דבג"ד גם במקום אחר איזו קנה שביטה וכן מוכח מרש"י
 שם דמ"ו גבי נהרות המושקין אפילו הן של יחד והרי
 חפ"ס ומ"מ של אדם אין קו"ן שביטה במקום אלא כן
 כרגלי העגלים ועכ"ז במושקין וטועמין אין קו"ן — ובג"ד
 כהכחה והכלים כרגלי העגלים אם קו"ן בעלם שביטה
 העגלים או דרק דין העגלים עליהם הנה בעירובין דמ"א ע"כ
 גבי פירות שילאו חל"מ וחזרו במיד לא הפסידו מקומן כמבו
 הריב"א והמאורי דאפילו ילאו בעליהם במיד כן דאף
 דהבעלים הפסידו תחומן הפירות לא וא"כ מוכח דהבעלים
 קו"ן בעלמא להם שביטה הבעלים ובתש"א וריב"א עירובין
 בשם הראב"ד בזה דתמלא מבור של ספק כרגלי הממלא
 כשנתקן לאחר הן כרגלי האמר והאריטו בזה אם אפשר
 להבב"ל שביטה באמצע היום ולפ"ו י"ל דשאי' שביטה של
 ציפ"ס דאו קטו בעלמא שביטה ואיז להבב"ל משא"כ
 בתמלא מהפקר צו"ש נהי דתמי' על המים דין הבעלים
 היינו דוקא בעודן של הממלא וי"מ ג"כ בתמלא ציפ"ס
 מהפקר והוי"אן הבעלים בתמיד דאו גם במים הפסידו
 מקומן כיון דבעלמא לא קטו שביטה וי"ל דבספק זה פליגי
 הרי"ף ובע"מ עירובין פ"ד דכתב הרי"ף ז"ל הילכתא
 כשמואל דשייכא בזה דשני' שאלו חלוק וכו' ובע"מ ז"ל
 השיג דשאי' חלוק דתלוי בעגלים והרמב"ן ז"ל במ"ה מהך
 טוונת הרי"ף וכפי הגרסה פליגי בזה דבעשימ ס"ל דאין
 להכלים שביטה בעלם ורק נגזרין אחרי הבעלים וע"כ גם
 לרב בחלוק שהשאלוהו לשנים וזה פירש' לנפ"ן וזה לדרוס
 י' של החלוק שני התחומין דאף דאין להחלוק מקום מסוים
 דהרי לא בעינן שהמקום יקטו בעלמא שביטה והרי"ף והרמב"ן
 ס"ל דהכלים קו"ן בעלמא שביטה בעגלים וא"כ החלוק
 ג"כ לריכין להקנות לו שביטה ממש כשני מקומות אמנם
 הרמב"ן הב"א דליה מחוספ' גבי עבד של שני שותפים וכו'
 וזה לא מת"כב חליב"א דרב גם להכרת נכסיה' דהרי עבד
 בודאי קונה בעלמא שביטה דהא לריכין לערב עליו בעלמא
 והבב"א

וכמובאר עירובין ד"ד וברשב"א ורישב"א שם ואין כרגלי
הבעלים בלי עירוב ובהרמב"ם שם עוד מעירובין דמ"ז ע"ב
בפלוגמח הראשונים ז"ל דאם הבעלים בעיר אחת והכלים
שלהם בעיר אחרת אם הכלים כרגלי הבעלים ולר"י ב"ב
דחפני הפקר קונין שביחה י"ל דגם ב"ש להם בעלים קונין
בעלם שביחה ולא רק דדין הבעלים עליהם ואכמ"ל — בגדר
יבשה גבי ר"אה דלמקא כתבו הראשונים דהיינו דוקא דלמקא
כולה דהרי אינה נפרדת בלפורן ובה"ג ז"ל כתב דלמקא
אולאה שלמה ג"כ טריפה וקלת פסקים כתבו בהרמב"ם ז"ל
דחשיב דיני סירחא בפ"ח גבי חסרה משום דס"ל דע"י
שנסרכו שתי האונות החלוטות האמצעית אינה יכולה לעשות
פעולה והוי כחסרה ובידושלמי יבמות פ"ח לא סוף דבר
נפיעה וכו' אפילו יבשה אפילו חסרה :

מרדכי קארינא.

מכתב ק"א.

יום א' כ"ב תמוז דהאי שתא תרציג דרוינסק.

דגדה בגדר הך דעירובין וביאה כי"ב בזה [ועי' ב"מ ד"א'
וי"ב ע"ט] בחיבורי בהל' יו"ט פ"ה ה"ג ובהל'
מ"א"ס דבאגוס י"ל כמו בהך דמ"ז דמ"ז קמ"א קמ"א אולי ומה
זה וכבר עמד ע"ז הרישב"א הך דר"ל דאיתו כלל ופניס
חדשות ב"א לכאן לא בגדר בטול כלל אבל אם לתואר שלו
דבריו הוה שדן וכמ"ס הר"ן נדרים פ"ד וכן הגדר מ"ס
הפסקי הו"ס מנחות פ"ח גבי שבלים שהחמיצו ואח"כ נחוסק
בהם גדיל זה ג"כ הוה מליאת חדש ע"י בחוס' ב"ק ד"ק
ע"ב ודמ"ס ובגדרים וכ"מ בזה וכן נ"מ אם הא דכרגלי
הא' אם רק כשנותן לו או אם הפקיר ואח"כ וזה השני מאי
ע"י בהך דירוש' פ"ה דבינה גבי המולא כלי ביו"ט ור"ל
שגם מי שאבדו אבד ביו"ט רק זה בגדר הפקר וזה ג"כ
ר"ל הך דבינה דלי"א גבי הך דר"א ר"ל אם תחומין כמ"ס
הירוש' בגדר ממון וממון לא בטל כמ"ס התוס' מעילה דכ"א
ע"ב או רק איסור ומביא מחפלי הפקר ועי' בינה ד"ז גבי
אם קמחו ג"כ ע"ס ברש"י ופוס' ורין ע"י בעירובין ד"ז ע"ב
ודמ"ז ע"ב אם זה מליאות בפ"ע הפנים או בטלים לבעלים
ובאמת י"ל בהך דבינה גבי נבלה בטלה בשחיטה כו' דהך
בע"א בחולין דחולין דלי"ב גבי שעה בחושט לשעת רש"י זה
רק בשוחט הוה בעלים ומהני המהסבה שלו ע"י זבחים דפ"ב
ודפ"ט ע"ב ושבת קל"ג וא"כ משכחת לשחיטה שחטתה נבלה
ע"י חולין דק"ב ע"ב וכן הגדר גבי בנד מוחלט שלא בטל
מחמת זה הגדר זה ג"כ ע"י בעלים ע"י ערכין ד"כ ע"ב
ואכמ"ל ע"כ זה הגדר בתחומין דירוש' ס"ל דרק מידה
הדין ר"ל גדר ד"מ וכמובאר במע"ס פ"ב וכ"מ ובירוש'
הירומות פ"ו וב"ב וכ"מ בזה ואכ"מ. ועי' בחוס' ברכות ד"ט
ע"א גבי ברכה בשם הירוש' אך אין הפירוש כן ולכך גבי
ניסוך המים רק במעין שלו ד"ק הרמב"ם אף דמה שייך
בזה שלו דהרי הוא כרגלי כל אדם ע"י בחוס' ב"ק דפ"א
ועי' ג"ט ובהך דמעילה י"ג ופוס' ב"ק פ"ו ובחמ"ס
בהל' גולה ובהך דב"ק דפ"א כ"ג בזה בחיבורי ח"ו דאין
הביאור כן גמ' והארכתי דלכך לא כתיב בסוכות לכס משום
ניסוך המים דלא הוה עלם ורק גדר פנים חדשות :

יוסף ראזין.

מכתב ק"א.

ב"ה יום ד' מו"ס תרציג ווארשא.

דגדה בזה דע"ז דמ"ז קמ"א קמ"א אולי דכתב הרישב"א
דמחוברין אין נאסרין במבזה יש להביא ר"איה לזה
מכבודם דכ"ה גבי גודר ממי פרת דהקשו הפוסקים דיאסרו

כל הנשרות כ"ש דהוי דשילמי ומוכח דמחוברין אין נאסרין
בכ"ש. והנה גאון גדול דן בדברי הרישב"א מהא דריש
מקואות מי גבס פחות ממ"ס כו' ופירש הר"ש והראב"ד
פ"ג מהל' טמ"א דהמים טמאים נחבטלו בצור מים מחוברים
ולאחר שחלש המים חוזר וגיטע א"כ גם כאן כשנחלשו יחזור
ויאסרו בכ"ש וי"ל דזה ר"ל הראב"ד בהל' נדרים פ"ט
דלמעשה דמחוברין ג"כ נאסרו כשנחלשו בכ"ש וע"כ כתב דלשם
מעין הגדר יש לדקדק בדברי הרמב"ם ז"ל שם אם נדר מנהר
פלוגי וכו' או מעין פלוגי וכו' ובגמ' בכורות מובאר רק ג"כ
לא שפתיא ממימי פרת ולא גבי מערת פמיום ובהא דרישב"א
דמחוברין אין נאסרין בכ"ש יש לעיין אדרבה נימא דלא
בטלו כלל ובהא דג"עין דכ"ד דמחוברין בקרקע לא בטלו
ובהא דמי גבס שפיר משום דחלושין במחוברין שא"י ובסוכה
ד"ט ע"ב בשחבתן לפרש"י מוכח דמחובר בתלוש בטל ובה"ס
ר"י ד ור"א"ז שם ס"ל דכ"ז דמחובר גם בתלוש לא בטל
ומירושלמי בי"ה פ"ה גבי ב"א שבין ב' תחומין ולא מין
במינו הוה כו' מובאר דגם במ"ס מחוברין נאסרין בכ"ש —
בגדר הירושלמי תחומין ע"ש איתן כמידת הדין דנתי במ"ס
הראב"ד ז"ל בהשגות על בעה"מ בבינה דלע"ג דלגבי מליאה
אמר ר"ג ל"ק חבדו לענין תחומין בכל דכו סני שהרי
השואל כלי לחבדו מעיו"ט אפי"ס שלא מסרו וכו' הרי דלגבי
תחומין לא בעינן קנין גמור והנה דרש"י בינה בזה דשל
עולי בכל כרגלי המחולל כתב דקסברי יש ברירה להחמיר וכו'
אבל ברשב"א ורישב"א עירובין בשם הראב"ד דל"ס ברירה
מה שאדם זוכה מן ההפקר וי"ל דרש"י מודה לענין ממון
דבהפקר ל"ס ברירה ורק גבי תחומין דלא בעינן קנין גמור
וכהא דשואל כלי מעיו"ט ומגביה מליאה לחבדו לר"ג דלע"ג
דלא קנה לענין דינא גבי תחומין פורתא סני ועפ"ז א"ש
הא דעירובין דמ"ה הא ר"ב"ג הא רבנן ולרש"י משום ברירה
להחמיר גם לריב"ג נימא ברירה דרי"ל דרק לרבנן דחפני
הפקר אינן קונין שביחה לעלמן אמרינן ברירה דלקטו שביחה
הזוכה בהן למפרע כיון דבלאו הכי אין להם שביחה משא"כ
לריב"ג לא מהני קנין פורתא והרבה הארכתי בזה דפליגי
רש"י והראב"ד עירובין דמ"ז אי יכולין הבעלים להקנות
לחפליהם שביחה במקום אחר אם הם חוץ לתחום בעליהם
והר"ב"ד לבעמיה דקנו שביחה הכחאיל כלי מעיו"ט הוה משום
דמהני קנין פורתא ולא הבעלים אוקמוה ברשות השואל
ובבינה דל"ח נראה דפליגי ריב"ג ורבנן אי חפני הפקר
יש להן חסודות ממון י"ל דחליא בזה הא דכ"ב ד"ג
דברש"ב"ס מובאר דגם בהפקר יש מלות השבת אבידה
והרמב"ם כ דלא משום דיש בהמה מטה להל"ל נכסי הפקר
וכו' אמנם בעירובין דמ"ה מדמי אדם ישן לחפני הפקר
ומשמע דמשום דליכא כוונה לקנות השביחה לא קנו לרבנן
ובחזירי שם כהב שיהינן אינו משמר עלמו הוי כנכסי הפקר
ול"ט ביאור דבריו ז"ל ובחוספי הוצא בר"ש עהרות פ"ח
ובחמ"ס הל' עמו"מ פ"ב דהגר הישן בביתו של ע"ה כליו
בחוקה שמרתה בעליהן :

מרדכי קארינא.

מכתב ק"ב.

יום א' ערי"ח מנח"א תרציג דרוינסק.

ובוראי עיקר כמ"ס דמיס מן מעיין הוה פנים חדשות
לגמרי וכמו גבי אפרח של בי"ח ע"ז דפליגי
בה בירוש' ע"ז פ"ג ופרלה פ"א וכן בהך דע"ז דמ"ח ע"ב
דאילן שפעשה מן אגוז מותר לכ"ע דזה גדר פ"ח וכן עיקר
הביאור שם ולא שייך כלל לגדר וזו"ג דאילן עלמו אין
בו גדר ערלה ולא גדר ב"א מן האיסור כיון דהמליאות כן ולא
דמי

דמי להך דמיז מיז גבי אפרוחים הריבין דשס הני
 בטלין לגבי אילן אשרה וכמו גבי בע"ה בגולל לקבר
 דמטמא וגם אסור בהנאה בגדר מעשה עץ והארכתי בזה
 בחיבורי וכמו למ"ד בירש' ברכות פ"ו דמכרך על קור
 נפ"ע ע"י בירושלמי שביעית פ"ג בזה גבי קור וא"כ איך
 הדין לעלה וא"כ יהא אסורין לעולם מחמת דזמון שהוא
 רך הקור הוה ערלה וזא מאסיה וע"כ דזה המליאות כן
 וכמו בהך דחולין דס"ט ועדה ד"ט ואף למ"ד דאסור
 בירושלמי זה רק מחמת דהוה תלוש בזמן שחשך אבל כאן
 לא חל עליו שם מים כלל וכן ר"ל הגמ' בהמורה דליא
 ד"מ אס מחמת שנטשה הדבר האסור פרשא ע"י זה
 נצטה אפרוח או ע"י שנטשה האפרוח ע"י זה כלה האיסור
 וזה הריכות במורה בגדר שטוי פתאומות או שטוי הדרגי
 וזה הריכות בין חומץ לאפרוח גם באסיה וזה ר"ל מ"ס
 הרמב"ם ז"ל בהל' מא"ס דחין ע"ט אסור ע"ש בהשגת
 ור"ל דזה גבי טמא המליאות כן וכן הוא המין וכל רגע
 ורגע חל ע"יו איסור עוף טמא דהמורה נאחית בכל יום
 כחדשה וזה הגדר גבי שיטורים ואמ"ל. ובמה דס"ל להרמב"ם
 ז"ל בהל' מא"ס גבי פיטוח כו' [ע"י] ב"ק דט"ו ע"א ג"כ
 ר"ל כן [ד"ס] ע"ש כל השמות אף שנטשה למין אחר בין
 דזה המליאות רק סיבה אבל אס הוה גדר המין כך לא
 דברי הני מיני שיש כשה פיטוחא הם נפרדים וע' במה
 דפליגי רש"י ותוס' ע"ז דניס ע"כ גבי שחיה כל היין וכן
 פליגי הרמב"ם והראב"ד בהל' מא"ס פ"ב ה"ז ע"ש ומ"ס
 בתום' פ"ז דמאי הובא בהשגת וכ"כ בזה שם בחיבורי בזה
 מדברי התוס' תרומות הובא בתום' מנחות דכ"ב ע"ב ושם
 ג"כ הוה כמו שהמליאות כן וזוה חל התקנה של האיסור
 וזוה לא חל והרבה הארכתי בזה בהך דביאה גבי יקני
 מהדדי וזבחים דכ"ו ובהשגת בהל' פהמ"ק ושם רק ע"י
 סיבה אז מחלק הרמב"ם ז"ל דגבי י"ג אסור כל החיות
 בהנאה לא מחמת תערובת רק מחמת טעם וכן ס"ל להתוס'
 בע"ז בכ"מ ד"ז וד"ס ע"א וכמו דמבאר ע"ז דע"ד
 אף ר"מ בין אס נפל איסור להימר וזה ר"ל דע"ג ע"א
 ו"א ר"ל להמיר רק שיהא מותר למכרו חוץ מדמי איסור
 משא"כ בסתם אין ג"מ דשם רק מחמת תערובת ונבי
 טמאים להפך וגדר מחובר דלא בטל זה מחמת דעומד
 בפ"ט וכמ"ס בירושלמי פ"א דקדושין וז"מ דליא ע"ב אבל
 בספק בטל וכמבאר בירושלמי ערלה ותרומות גבי דמאי
 דחין האיסור ניכר בפ"ע כיון דל"י אס אסור זה וכ"כ בזה
 בהל' מא"ס :

יוסף ראדין.

מכתב קל"ג.

ביה עשיק דברים תרציג ווארשא.

דבריו הויג שליט"ה וכו'. והנה בהך דע"ז קמאי קמאי אולי
 קמאי לא יאסר הכל משום יד לשיטת הרמב"ם
 בהל' דחולין דקב"ח השחוחה לח"י דלעת ולמ"ס הדין
 דהוה פ"ח א"ש דגם האיסור משום יד הותר וגם י"ל
 דכיון דקמאי אולי הוה כהא דשבת קט"ו אזלא כתב אזלא
 וכו' וז"מ דגם אי ביטל הח"י דלעת הל"ש שהשחוחה לה
 הותר גם הח"י השני להדיוט וגם י"ל דכה"ג הוי כמו
 ביטל ע"ז דמשמשי בטלים ממילא וי"ל עוד דלהרמב"ם
 ז"ל ג"כ רק בתלוש להדיוט נאסר משום יד אבל דמחומר
 לגבוה לא ור"מ מדינקט הגמ' בע"א דלעת ולא דנפן
 המחומר לנסכים והנה ברש"י שם איך לדברונא דנפן
 וכו' גרם לדברונא דנסך וכן כפר"ח לדברונא בנהר לעיקר
 הנהר [ולא כפרש"י לקילות הנהר וכהא דבכורות וברוחא
 דירדנא] וא"כ מוכח דאי למיא דקמיה סניד גם כנהר
 דאיכא בו מי נשמים ג"כ אמרין קמאי אולי ואף דכסה"ג

ל"ש פ"ח וע"כ כתב הריטב"א דמשום ביטול אחיק פלה
 והרבה הארכינו הפוסקים נטעם מים של רבים אין
 נאסרין אי משום דאלאש"ש או של רבים דוקא ונדברי
 הרמב"ם בהל' אס"מ דפסק דאסור לגבוה הנשכר אף
 ששכר של חברו וזה כמ"ד בירושלמי ע"ז פ"ג ה"ה דגם
 בע"ה של חברו אסור ושם מבאר דלהך מ"ד גם מחובר
 של חברו נאסר לגבוה ואילו גבי המשתחוה למעין כתב
 הרמב"ם כגמרא דידן :

ור"מ גבי מעיין לטבילה כתב הראב"ד בבעה"ג וכן
 פסק בע"ע יו"ד דלא מיפסל בשטוי מראה
 וכתבו הפוסקים דלא בעינן במעין מים דוקא ואילו ה"י
 משכחת מעיין של יין הוה כשר דרק במקוה בעינן מים
 וגם באויר מטער מעיין מה"מ כן דעה הכ"ח בשיטת
 הרמב"ם הל' מקואות שכתב בפ"ט שאין מטבילין באויר
 מקוה מוחלוקין וא"כ מעין שנטער בוחלוקין באויר ג"כ
 מטער ומים דתלשיניהו גל בודאי גם של מעין בעוד שהגל
 באויר נאסר למ"ד דלא בעינן תפיסת ידים וכשנשפטו
 לארץ אס אח"כ יכול לאוסרין וכן בתלשיניהו בידים ושפן
 לארץ אפשר דתליא בפלוגתא דהרמב"ם והראב"ד אס
 דינן כמחברין לקב"ט והרא"ש פ"ח דטהרות מחלק בין
 נקו ומטמן להשפוך מים לגומא וא"כ כאן הו' כשטעו ואח"כ
 השחוחה לו דק"ל דלא נאסר והאיתי מ"ס כ"ג בהל' ע"ז
 בהך דמקואות פ"ז ה"ה מול"ך ומביא ולא מיפסל משום
 תפיסת אדם אחרים י"ל דאף דהוי תפיסת ידי אדם נטער
 בהשקה בשאר המקוה ובממשך מים ממעין או מקוה ע"י
 דבר המקיט פליגי הראב"ים ז"ל אס כשרים כיון דמחוכרים
 להמעין או להמקוה בגדר נשע אגזו ונטשה אילן דמוטר
 לרבנן ברמב"ן ז"ל ע"ז בשם בירושלמי דהטעם משני
 שהוא כלה בארץ עד שלא ילמח והא דחולין דס"ט דמשום
 כח לא נאסר י"ל ע"פ הגמ' דתמורה דליא דולך בהמה
 דמאוריא קרבי לפרשי השני :

מרדכי קארלינא.

מכתב קל"ד.

עשיק יד אב תרציג דורניק.

ד"ה הארכתי לגבי יד אין כ"מ לנו בין מחובר ובגדר
 מעשה עץ בחולין דקב"ט רק אס בהמה נטשה יד
 לאסר וכמ"ס הר"ן גיטין פ"ב גבי קרן של פרה ע"ש
 וגבי אוחז בחולין קב"ז ע"ב וע' בע"ז דמ"ה גבי בהרים
 וכו' בזמן וכו' למה לא נימא דהוה יד לליפוי בגדר טפל
 חמור וע"י תענית ד"ח גבי לפניהם ע"ש ברש"י בע"א
 ובע"ב גבי יוס טיבנים ולא כמו בשבת דקמ"ז לשיטת
 רש"י דמ"מ הגליון נשאר באיסור אף הרמב"ם לא ס"ל כן
 גבי הך דגיזי ושדי וע"ש בהל' ס"ח בזה וכמו גבי גולל
 דבע"ה דמטמא בזמן שהוא מחובר ולרש"י אף שנטל בערובין
 ד"ט ע"ב וה"ה אסור בהנאה ג"כ גדר חלק מקבר ועמ"ס
 הרמב"ם בפה"מ ספ"טו בחללות בזה וכמו גבי שברי של
 שמש"י ע"ז דס"ל להרמב"ם ז"ל דמטמאין אף דע"ז אינה
 לאכרים בהל' אה"ט פ"ו וע"י בהך מחלוקת דתמורה דליא
 ובפ"ח דפליגי כה"ג ר"א ורבנן ור"ל מיה קאי ארימה לא
 כפרים רש"י ותוס' וכ"כ בזה וכן ג"מ במה דמבאר בירוש'
 ערלה פ"א וע"ז פ"ג גבי בילה בגדר זה נאשרה אף דחין בה
 תפיסת יד וכן בע"ז דמ"ד ע"ב אפרחים הגריכים דרבי
 דסם על אשרה אסורים אף דהם בע"ה ועמ"ס הרמב"ם
 משום דהוה אשרה כמו בס"ס להס ואף דהם בע"ה וכ"ז גדר
 מעשה עץ אין ג"מ לנו כלל וכן מלינו בית מטונע דני אלכסוס
 בקרקע מחובר תחת הבית נאסרים כמבאר בתוס' נעים
 הובא בר"ש פ"ב וע"ג וכן גדר ג' אלכסוס תפיסה בתם אף
 דגמ' קב"ר ס"ה נקט משום מוסל זה רק גדר וע' בחללות

קדושה הזמנה מילתא ורק לענין הללה אולא קדושתו וכוונתו
 פירכין דיו דבגורר השם אין לכתוב במקומו אף דליל לעבוד
 הקלף לקדושת השמ.ת. ול"ש לאסור משום הזמנה וכוונתו
 הראב"ד ז"ל בהל' שטופות דנק השמות הקדושים דין הקדש
 עליהם ובריטב"א סוכה דס"מ ד"ג קדושים ולריבין
 טוונה מסבחה וברשב"א קדריס ד"ד ביאר דעת הראב"ד
 דשאר גליונות מהזכרות ולא כתב טעם הדיל' בין כל
 מינות הטורה להזכרות — בזה דחולין דפי' מדרחיק רש"י
 ז"ל לפרש ווחלין שטתק במקום מדרון וכו' משמע דס"ל
 ג"כ דבמעין לא פסול והא דמי חטאת נפסלין בשמי' מלאה
 כתב הראב"ד ז"ל מ"ס ח"ס שחאה מיומן ניכרת ופי' גם
 בלא נחטב גוף המסקה בהס נפסלין וגם מחמת עטן
 חמס פשטות לשון הגמ' משמע באתת דגם מעין דק"ף
 מ"ס י"ש שני גברי שינוי א' ששנהה מראה המ"ס וא' ששנהה
 למראה יין או חלב מתש :

מרדכי קארינא

מכתב קל"ו

עשיק י"ט אב תרצ"ג רויניסק.

והנה כי כזה בחיבורי דהרמב"ם ס"ל גבי חילן השומד
 פתחו ע"ז דאסור אף בחמובר מחמת ד מה"מ
 ולר"ך ביטל וע"ש בירוש' ובראשונים כזה ובאמת גבי ביטול
 נראה דס"ל דגם ע"י ישראל נחבטל כמו כן דע"ז דנ"כ
 ע"כ וכ"כ כזה בירוש' וברמב"ם מהך דח"כ פי' בהר גבי
 מוצה ופסל ומ"ש הטום דמ"ז ע"כ ע"ש ד"ש שני דברים
 ושיטת רש"י ע"ז דע"ז ע"כ גבי ביטול ולכן ס"ל להירוש'
 דאס נפלה לא יקמה דוקא וע"ש בזה דאמר רב ביטול לא
 בטל ר"ל דאף אס ביטול ע"ז ביטול משמשיה מ"מ ביטול נא בטל
 ד"ש עליה גם שם ע"ז ודא"כ מקשה מטום ור"ל דזה
 הוה גדר הקרובת גם הכלי דהוא עמנו לא בטל פי'
 חוס' דנ"כ דהוה עלי' גדר תקרובת והרבה י' להאריך
 מהך דכחוונת דק"ו להבדיל בין קודש וכו' וזה חד גדר
 גבי כ"ש ומוס' ע"ז ד"ג ע"כ גבי מחתה שלהס ועי'
 מנחת דל"ט ואחמ"ל. עכ"פ זה ודאי דלשיטת הרמב"ם וכן
 עיקר היכי דעשה בכוונה הוה יד רק בחולין שם לא עשה
 זה בכוונה רק מחליו וכן כך בסנהדרין דמיח גבי קרב
 כ"ו שהתח' שם אסור מה"מ גם קרקע עולם וליד לכך
 קברי דרב דשם נטלו עפר ונשתנה גדר פ"ח ועי' חולין
 דקל"ט ע"כ ברש"י דעפר רק חלוש וא"ש מ"ש הטום'
 חולין דפי' וכן מוכח בתוספ' ובאמת כ"כ כזה בחיבורי
 גבי עיר הגדחת דלמ"ד ריה"ב דגם גנים ופרדיסאות אסור
 גם אילנות שבעיר הגדחת אסורים ולר"ך לשרפס לא מחמת
 שללה רק מחמת שם עיר וכמו בח"ס אף למ"ד דהוה
 כמחומר בע"ז ומעילה וערכין דכ"א וחולין ובירוש' שכת
 וכ"מ כזה רק דנ"מ דאז האפר מותר רק בגדר שללה
 האפר אסור גדר עיר הגדחת לא ידבק בו' חולין דפי' שם
 וכמו גבי בגדים מנוגשים בחוספ' ערלה ובח"ס בירוש' שם
 והארכתי דנ"מ בין אבנים של בית דירוש' שם ויר"ל ח"ס
 ובין עטם הבית ע"י אבנהדרין דל"פ ע"א וכ"מ כזה. וכן י"ל
 דגבי בער של רשעים לר"ך קודם הריגה לחלשן וזה יאסור
 [עי' גרזין ד"ז ע"כ ע"ש גבי חפ שעריו ולא ירש הכפל
 וכח"ש] דכיון דחוקין דגבי רשעים לר"ך לקבץ מלחין
 ולהביאן לשם ויאסורו כן כה"ג כזה וגבי גשים י"ל הגדר
 אס משעבדים לבעל לפירות וגם י"ל דגשים ליכא כלל
 גדר של הודמו רק מתח' הכפל. ובגדר ירושה י"ל דתליא נאס
 ירושת הכפל לא מה"מ רק מחמת קבורה גבי טהרה ב"ז חפ
 ב"ד שז' אין הכפל מקברה כמבוא' סנהדרין ובסל מפני
 גם ירושה וגם עראה דאף בקרובים אוננים אכל לא הכפל
 לשיטת הרמב"ם ז"ל בהל' אכל ומליא אס פקע שא"רות
 בי"מזוה :

גם גבי כה"ס פ"ח ומוספ' דנ' אלכמות קרקע נאסר ובע"י
 גבי בילה וכ"מ פ"ח זה גדר כה"ס ב"ד וכה"ג אין כ"מ בין
 בע"ס בין מחובר וכ"כ בחיבורי ח"א גבי חלוטין לע"ז
 דירוש' לא ס"ל ככבלי בע"ז דנ"ד דיל' דאס נימא דגם ע"ז
 של ב"ז פ"ח דמיס מ"מ אס ביטל בע"ז גם זה מותר
 ואחמ"ל כזה וחו' הלא כתוב מעין מ"ס ע"י חולין כפ"ד ועי'
 בפרה גבי אס נשתנה לורחן מחמת עטון דפ"ח וגבי נפל לא
 ק ואח"כ והגדר כל דבר דהמליכות כן לא שייך לומר לא
 דאסר או יהיה מליכות אלא וכמו גבי אחרונ דהוה מחמלה
 יק וכן שאר מיניס ע"י ערובין דל"ד ע"כ וכן קור של דקל
 למ"ד בירוש' דמנכך כה"ע וא"כ יהיה חל עליו גדר ערלה
 ואח"כ מותר אח"כ אך כן גידולו ואכ"מ ועי' בתוס' ע"ז
 דע"ז ע"א פ"ש מה דמחלקין כזה ובירוש' ס"ל להיפך. ובגדר
 דע"ז ור"ך דאין בע"ז נעשה בימוס פ"ש כזה וגבי אס השתחיה
 לאתס אס האדס פסול לכהונה ע"י חוס' מגילה ל"ב ועי' חוס'
 ע"ז פ"ט ואכ"מ :

יוסף ראזין רב דפה

מכתב קל"ה

ביה יום ב' עקב תרצ"ג חארשא.

כ"ק וכו' והנה הספק שלי שלגבי גבוה בחמובר לא יאסר היד
 אינו משום דמחומר לא שייך גדר יד דזה מבוחר שם
 בחולין דקריח גבי הכעיות בקיטות וכוונתו וכוונתו שם גבי
 דלעת ורק משום דאפשר דגבי נעבד בחמובר דלא נאסר
 רק לגבוה לא חמיר כ"כ שיהא זו גדר יד וכן כזה דע"ז
 דמ"ז קמ"א קמ"א אולי דהקשה הריטב"א דהרי בע"ז מב"מ
 אוסר כה"ס י"ל דלגבוה בחמובר אינו אוסר כה"ס והנה לשון
 הרמב"ם ז"ל חתך דלעת והשתחיה לה אוסר' השתחיה לח"י
 דלעת וכו' האחר מעורה זו וכו' ומה ר"ל מעורה בחלוש או
 שחוק רק חט"י וגשאר מעורה בחקלת וכן ביחור של חמיה
 שגשגה ומעורה אי נאסר בע"ז ובירושלמי ערלה פ"א הי' ג
 חוקי טאל פחות מחלן כחלוש השתחיה לו אסור כוחבין עליו
 גיטי גשים וחילן שנעקר ויחור שנפשה דין אחד להס וברמב"ם
 הל' סו"א ע"כ הי' וכו' וע"י ז"ל חולין מפרש חילן שנפשה
 נחלש ממנו עקף וכן דין החבושה ברה"ס שם ה"א
 ממספיקין דשוקלין וא"כ דלעת המעורה ויחור המעורה תליא
 בך כה"ס בירושלמי. וגבי שבת ביאר גאון גדול בהפירו
 דחייב ביחור שנפשה ויחורה כמו דחייב על חמ"ס שחוקו
 ורקות שלמקו שחלשן חולין דקצ"ז ע"כ ובחוס' שם דלמקו הוי
 כמדולדלים ושם בחוס' דקצ"ח ע"כ דאפשר דלא הוי אפי'
 כמעורה ומר"ש ח"כ פי' ויקרא בבית הגמ' כריתות הגביה
 ביה"ש מתו דמשמע דס"ל דבא"ט יכול לחיות פטור וכן נראה
 מהא דחולין דקצ"ז ע"כ חילן שנפשה וכו' הלשון לכל
 דנר"ך כמו גבי סו"א דהיינו אפי' במעורה ובחוס' סוכה
 ד"א ע"כ דגבי סך הוי נפשה ומעורה כחלוש ובירושלמי
 ערלה פ"ג כה"א אי דלעת שלקת טובלת למעשר ואף דלגבי
 שבת הי' ובע"ז דמ"ו אחיה מבחמה וחילן י"ש והרמב"ם
 והראב"ד פלגי בפ"ג מהל' ש"א בי"ב החילן וכו' פירות.
 והנה בחולין דקצ"ט ע"כ דמ"מ מדולדל צבחה ליוחור מעורה
 וא"כ משכחת בע"ז נאסר להריוס בהשתחיה לאבר המדולדל
 להלך ד"ש יד לע"ז ובהמה בחייה נעשה יד לאבר ולהתוס'
 שם רק גבי שומאה בע"י ולשאר דברים אין כ"מ בין בע"ז
 גבי יד ושני הפירושים ברש"י ז"ל גבי אי יחור נעשה יד
 תליא סך פלוגתא אי בהמה נעשית יד לאבר ואף דאסור
 משום אבמה"ח ח"מ חל איסור ע"ז על אבר המדולדל
 ונאס' בירושלמי פסחים פ"ב מירחו והשתחיה לו לוקה
 משום ע"ז :

ברא' דאולא כתב אולא קדושה דנו השופקים דמ"מ
 קאל קדושה מחמת ההזמנה לכך שיקה דנגוף

בשם הראב"ד דהוה כמגדל ע"ז ונאסר מיד וסא דליאס
 כפרי ואין מובן שם יש כבר גוף הע"ז וע"כ גם נחול הע"ז
 נאסר מיד משא"כ בע"ש במוס' לע"ז דליאס נ"ף סע"ז ע"ין
 ובירוש'א דנ"ג דלא כל הבימוסין ש"ן:
 מדרבי קארינא.

מכתב קרה.

יום א' כ"ח אב תרצ"ג דווינסק.

והנה כי כזה בחיבורי בגדר פשיט ע"ז מה ר"ל ספרים
 ז"ל עשה כיון דע"כ לא אחר הלשון של המסא דר"ס
 ע"כ דזה הוה עבודה רק אחר שיעשה וכו' ובגדר דמסא
 דס"א ע"כ אינו מקבלה וע"ש בחוסי ד"ס ע"כ ושכח דע"כ
 ע"כ וזה ר"ל רש"י כריעות ד"ג ע"כ וגם לפי לשון הרמב"ם
 ז"ל רק בע"ז שצודים אחיה ורק בהגביה דבר מה וע"י ע"ז
 דמ"ז גבי זקף צו ובני מרקוליס כיון דחויק דשם גם גרם
 הוה עבודה כמבואר סנהדרין דס"ד אחד כו' וכ"כ ספרים
 פ"ג ולכך לר"ך דוקא בע"ז ד"ג חופה ובלא זה לא היה ציטול
 וכן ר"ל בירוש' מה דקלטו ר"מ לר"ש ע"ש בזה ומה דמבואר
 בחוספ' ע"ז שכל גבי אבן עליונה הוה מקריבת וס"ל דגם
 שם ש"ך לפני מן הקלפין כשיעט הירוש' פ"ג דע"ז לא כגמי
 דילן. ובה פליגי ע"י חוס' ברכות דנ"ז ע"כ ובכך מחלוקת
 דה"ק ור"י בח"כ פי קדושים א"ס דגם בממילא א"ס שובר בזה
 דס"ל דיש ג' לאוים והארכתי בזה גבי שיטת הרמב"ם בחומן
 ע"סא אף דזה לא הוה מלאות דא"ס החמין שאינה שלו מה
 לנו בזה א"ס לא קאה בגדר ח"מין קונה וכו' וזה רק גרם
 והיכי דכתיב עשה בשבת ק"ו זק"כ וקל"ג ובירוש' מגילה פ"א
 גבי קטורת ובאמת הארכתי ד"ל דמ"ס הרמב"ם בבל' מלכים
 שלא לעשות מלכה י"ל דאסור בני אף לנטות ואף דחותר
 לבנות בזה וזה ר"ל כך שכתב הרמב"ם בסוף ס"ל משיב
 וכן לשון הגמ' בזה לפגמו ר"מ דרק לפגמו וכן אח"כ לסתרו
 וכמו דמבואר בירוש' מגילה פ"א גבי אגוניים אבל מלכה לכל
 קבוע אסור לבני ג"ס לשם כ"ל וזה גדר מלכה ובימם ע"י
 בח"כ בזה ובחמ"ן בטה"מ והרבה יש להאריך בזה ודך דאסור
 לשיע' בנמ' שם ר"ל אקרבן ע"ש בחוס' אף ספרים ר"ל
 אכנין בזה וזה ר"ל הירוש' ע"י בגדרים דכ"כ מה ר"ל כחילו
 בזה וכו' ובירוש' בזה דלא משמע כן בגדרים פ"ח ואמ"ל.
 והרבה יש להאריך בח"כ לל"ר גורות לנוי מה ר"ל שם ע"י
 ע"ז ח"ג וע"י ר"ה מוכח להפך אחרים עשו לו ע"ש בחוס'
 יומא דנ"ח ע"כ וכן מה דהרמב"ם פסק בבל' מלכים פ"ח
 דזה ג"כ בגדר ז' מלואות איבוד המקומות גדר אבורי ע"י
 סנהדרין ד"ל דזה ג"כ בגדר ע"ז גבי מדיח ע"ש בזה לא
 כשיטת הרמב"ן ב"מ' והחוס' דזה לא ש"ך לגדר ע"ז ע"י
 בהוריות ד"א גבי י"ג א"ס זה בגדר אבורי דע"ז או א"ס
 לאו פרטי ואכ"מ עכ"פ לשיטת הרמב"ם ז"ל צפ"ג דלא ס"ל
 כר"י בח"כ וס"ל דלא עבר רק מה שפ"י עשה מלאות
 חדש והארכתי בזה בכך דסנהדרין דס"א מחלוקת ר"מ ור"י
 לס"ד ד"ל דשם פליגי א"ס ח"יב מלקות משום שיטה פלמו
 ע"ז וכיון דלא נאסר בע"מ וכמבואר בחוספ' ע"ז פ"ח
 א"ס כו'.

ובאמת הרמב"ן ז"ל מביא שם פסוק אחר משום דזה
 מליא א"ס ע"ז ש"ל אסוריה מיד ע"ש דנ"ב
 ע"א ואין לא ק"ל כן וכן מליא בכך מחלוקת בסנהדרין ד"ב
 ע"כ גבי בני וכן כ"מ א"ס דוקא ע"ז שצודין אחיה וכן מליא
 גבי מסית והרבה הארכתי בזה גבי מדיח דמבואר בירוש'
 ובספרי דנ"מ דמסית רק א"ס מסית בלשון קודש וע"ש פסדה
 ודוקא מיד' פבדות לא כמ"ס הרמב"ם ז"ל ומדיח ס"ס ור"מ
 ביחיד שהיה רבים א"ס פכ"פ המדיח ח"יב או לא רק דה"ס
 כפרטים שבדו וע"י בלשון הרמב"ם יבספרי פי שפטים כ"ס
 ולשון הגמ' סנהדרין דס"א ע"כ וכן הירוש' בנ"ח דס"א
 ור"מ

בימות ליה ע"כ וכ"כ ק"ג זה מליא בכך מחלוקת דר"י
 ור"ע סנהדרין דפ"ז ע"כ גבי חמיו לאחר מיחה ור"ש רק
 דזבחים דק"ו דמליא כר"ע ור"י ושם לר"י ואכ"מ גדר מה
 שפליגי הרמב"ם והראב"ד גבי שרשים שירשו ע"י בחוס'
 שבת דק"ג ע"כ ורש"י עירובין ד"ל ע"כ וכ"כ בזה בחיבורי
 ור"מ בזה דהחוס' שבת דקכ"ט ע"כ ס"ל דעיבור רק
 מדרבנן וזה מליא במחלוקת הרמב"ם והראב"ד דעיבור
 גדל מן הא"ס ונדבק בהולד משניהם ע"י בכורות ד"ז ע"כ
 ותוספ' דזה וזה החילוק בין א"ס לבהמה וזה מה דנבי
 א"ס נקט לכשר אחד וע"י בחוס' ע"ז דכ"ו מהרמב"ם לא
 משמע כן ואקלר :

יוסף.

מכתב קרו.

ב"ה יום די ראה תרצ"ג ווארשא.

כ"כ וכו'. והנה בזה דמ"כ מה מלכה בכל תקימו אף פסל
 בכל תקימו וכו' יש לדון למ"ס כ"ג בע"ש הרמב"ם
 ז"ל גבי אילן השועד מחתיו ע"ז דאסור אף במחויבר מחמת
 יד מה"מ בע"ז מחתיו וא"כ י"ל דעובר משום לאו דעושה
 מלכה ג"כ כמו במקום בימוס וגם במרשה לנכרים להעמיד
 ע"ז בביתו או חתו אילן בגדר בימוס טובר וכע"ן אחרים
 עושין לו ע"ז חוץ מה שצובר על לא תביא חושבה וגו'
 ע"ז דכ"א ור"מ ג"כ למה דחוכה בזהות דכ"א דרק בבית
 עובר על לא תביא חושבה ולשון הספרי פי ראה ואבדה
 א"ס ששם זו שהעמיד חתמי' ע"ז לא חידש אלא הכניס
 ע"ז והולאה ה"ז מותר שנאמר ואבדהו וכו' מן המקום
 ההוא ומשמע דר"ל דלא לבד למטה לאבד את הע"ז רק
 גם מחמת המקום שלא יא' בסי' לע"ז וזה ר"ל הת"כ
 מה מלכה בכל תקימו היינו מקום מלכה לגרך ע"ז אף
 פסל בכל תקימו דא"ס הפסל על דבר מה בגדר
 בסי' טובר משום מקום מלכה וזה דקחני בח"כ אלו
 המרקוליס שפ"ג הדרכים רש"ג אומר אלו החמיים שבראשי
 הגנות ור"ל שנותן רשות לנכרים להעמיד מרקוליס וחמיים
 ואף שהדרכים הוו מחויבר מ"מ כיון דצועד הע"ז שם
 אסורים מחמת יד ממילא עובר ג"כ משום מקום מלכה
 והא דירושלמי ע"ז פ"ד היא ר"ש רב"י הוה ליה מרקוליס
 גו חקליה וכו' בודחי שלא ברשותו העמידו המרקוליס
 ובירוש' שם ה"ד החלץ ללם לע"ז אע"ג דאין קרקע נאסר
 מתרין צו על כל סוחות וסוחות לכשיחלץ לוקה וא"כ
 צבטים שנאסר לפי שעה צועד שרע"ז על הקרקע עובר
 מיד והא דירושלמי שם העושה ללם לע"ז אע"ג דאין דבר
 שיש בו רוח חיים נאסר מתרין צו ע"כ קורנם וקורנם
 לכשיגמר לוקה נראה דר"ל כהא דע"ז דנ"ד ע"א שניכך
 לה יין בין קרייה ומפרש הר"ע ביא דע"ז בזה מעשה שחקק
 מקום בקרייה לניסוך :

וה"ש הר"ע ביא דאע"ג דלא עניד מעשה צנופה של בזהמה
 משם הוה מעשה כיון דהוא מנופה י"ל להירושלמי
 גיעין פ"כ והוא שכתב על זכרותו אבל על הגרמות כפרוש
 וכשר הכא ג"כ דוקא בשהקן בזכרותו של הקרן ובחולין
 דקריא קריים במקום שחומ"ן מהם דס. ודך פלוגתא בח"כ
 אלו המרקוליס דנרכים ולרש"ג החמיים שפ"י הגנות נראה
 דפליגי ע"י מחובר נעשה בסי' וכמו דפליגי רש"ג באשירה
 שהחיה ע"י ובחמ"ן ז"ל דגם בנעט לכך לא נאסר כיון
 דבשעה שנטע לא ה"י ע"ז וכשהעמיד הפ"ג כבר הוא מחובר
 וכן ס"ל להרמב"ן דכאופן דלא נאסר הע"ז משחעשה גם
 בנעט אילן לע"ז גיפה לא נאסרה כיון דבשעה שצודה שוב
 סוי מחובר וכן משמע בירושלמי ע"ז ושנה דמוקי החשנה
 דש"ס אשירות בנשחחיה לזמורה ואח"כ נעשה ור"ל למיד
 דע"ז של נכרי לא נאסרה מיד ובגדר בימוס האריך הרמב"ן

ודם-אם אס קאי על המסית או על הניסת ע"ש ברש"י
 וברמב"ם ובחמת כמבתי דשם ר"ל במסית עלמו כן מוכח
 בירוש' ואמל' צוה וקל'ר ובחמת הח"כ סוף פ' בכר ר"ל
 כמ"ש וגם בימוס נאכר מיד וכמ"ש התוס' דמ"ז ע"ב :
 יוסף רא"ן.

מכתב קל"ט.

ב"ה עשיק שופטים תרצ"ג ואראש.

יכתב ויחתם לחיים טובים כ"ק וכו'. והנה בגדר עשיית
 ע"ז ברש"י ע"ז דמ"ו ע"א גבי זקף בינה וז"ל
 דכיון דלשם ע"ו העמידה בין הוה מעשה בין לא הוה מעשה
 הרי קראה ע"ו וכו' והרי הא דנאכרה מיד יל"ף דנ"ב מאשר
 יעשה פכל משעת עשיה ועכ"ז גם בקריאה נאכרה וא"כ גם
 גבי הללו דעשיה ע"ז י"ל דעובר צוה ובתוס' דמ"ז ע"ב גבי
 אבן שחלכה משמע דזקפה בעינן ומבואר ג"כ מרש"י ז"ל
 דגם בהגביה וקראה ע"ז לא הוה עבודה והנה המהרי"ק ז"ל
 ס' ק"ם האריך באהה שגדרה להמיר מהא דסנהדרין אלך
 ואמבוד אי הלכה כרב אשי דדוקא בישראל מומר או כרבינא
 ומהא דע"ז דל"ב בישראל ההו"ק לתרפות דלמא הדר ביה
 והפוסקים האריכו צוה דגם לרבינא דדוקא במסית וביסא
 וגדול אחד כהז דדוקא בניסת משום דקיבל התראה והמיר
 עלמו למימיה ותמוה דאי"כ היינו דרב אשי דמותרה הוי כ"ש
 מומר כדאמר רב אשי חולין דמיא והנה בקונה ע"ז לשיטת
 הרמב"ם דקונה חמץ בפסח חייב נראה דלענין ע"ז ג"כ
 חייב והארכתי בהא דפליגי הראשונים ז"ל בע"ז שזכה בה
 ישראל דמשמע ברש"י ע"ז דמ"ב וברמב"ם ה"י ע"ז פ"ח
 דמה"מ א"ן לה ביטול ודעת הסת"ג דרק מדרבנן לא מהני
 לה ביטול וכן כהז הרמב"ן בהא דע"ז של ישראל א"ן לה
 ביטול מה"מ דוקא בשעבדה על ידו או ע"י שלוחו וכמבתי
 דלכאורה י"ל דתליא אי זוכה ישראל בע"ז שהגביה דברין
 ע"ז כהז כיון שיכולה להתבטל מלי זכי לה ומכאן לחמץ
 בפסח של נוקה וכו' עכ"ל וע"כ בהע"ז לטעמיה דקונה
 חמץ בפסח לוקה כאן ג"כ זוכה בהע"ז ונעשית של ישראל
 והרמב"ן לטעמיה בפסחים דבחמץ של אחרים אינו זוכה.
 אמנם לשון הרמב"ן ז"ל דוקא בשעבדה על ידו או ע"י שלוחו
 י"ב דהרי בהוספתא פ"ו ישראל שפעה כו"ס אסורה אפי"פ
 שלא עבדה לפיכך א"ן יכול לבעלה וכו' הרי דלא תליא
 בעבודה ואף דלר"ע ל"ש טעם התוספ' וגם בירושלמי קתני
 להפך ע"ז של ישראל עד שבעבד לפיכך א"ן לה ביטול מי"מ
 א"ל דעיקר תלוי בשעבדה דהא בשל נכרי קאמר בירושלמי
 לפי שנאכרה מיד יש לה ביטול הרי דעיקר תלוי מאומתו
 נאכרה ולא אס זה שעבד לה ישראל או נכרי אראה דכוונה
 הרמב"ן דכיון דשל ישראל לא נאכרת עד שבעבד אי"כ
 בשוכה בשל נכרי לא חל עליה איסור מחמת ישראל שלא
 תבטל כיון דלא פלה לה ישראל או שלוחו ולפי"ז י"ל דלר"י
 דפ"ל בשל ישראל נאכרה מיד גם בזוכה בשל נכרי לא מהני
 לה ביטול מה"מ ודנתי עוד דלר"י ג"כ לא נאכרה מיד
 שזכה ישראל בע"ז של נכרי רק משום העבר צוה בלאו דלא
 הביא תועבה וגו' ובהא אי"ש פרש"י ע"ז דמ"ב ע"ב הי"ג
 כדנבא דילמא מגביה לה לכולהו מרקולים ברישא וכו' ובתוס'
 רי"ד דאינו נראה דהי"כ מני מגבה לכל המרקולים ומפרש
 דקנין המרקולים והאשירה הוא שיקנה מקומן בחזקה. ולפמ"ש
 ניחא דבמכות דכ"ב מוכח דלא הביא תועבה הוא דוקא בבית
 ולא בשדה וא"כ בזוכה במקום המרקולים דאינו עובר בלאו
 אינו נאכר וע"כ פרש"י ז"ל דמגבה לה בידו ובמכניס בידו
 ג"כ עובר ומדוקדק לשון הגמ' דילמא מגבה לה והוה ע"ז
 ביד ישראל וכו' דבזוכה לחוד דלא הביאה בידו דאינו עובר
 בלאו לא מיחסרה ע"י ישראל שלא תהני לה ביטול
 ובירושלמי ע"ז פ"ד נהן עובדא דר"ש גרבי ק"ן דהגרבי

הגביה האנשים של מרקולים לעלמו הרי זכה בהם ואמרו אחר
 לו ר"ש דידי אינון ואי דכיון מעיקרא שפעה מוכה לו
 המרקולים הרי הו"י ע"ז של ישראל וא"ן לה ביטול וע"כ
 דבזוכה ע"י שדה לחוד מהני לה עדיין ביטול אמנם אס
 ניחא דזוכה בע"ז עובר משום עושה ע"ז נאכר זה וגם הזוכה
 גופה אסורה מחמת הגאה :

ובהא דמכניס ע"ז בידו אי הוי כבצית גבי גונב נפש
 ומכרו דבעינן שיכנסנו לרשותו כתי בתוס' סנהדרין
 דפ"ה דלפטר דגם בהגביה צרשתי בעלים חייב והרמב"ן
 עה"ת כתי דלפילו קנה בהגבה פטור ואף דהא דבעינן
 שיכניסנו צרשתי דרשינן במכילתא הובא ברש"י סנהדרין שם
 מדכתיב בידו ובכתובות דל"ב מה הגבהה דלתי לרשותו בהא
 דנודר כאלו צנה במה דפליגי בבלי וירושלמי כתב גדול אחד
 דזהו צנדרים דע"ז הוהו דלתיא ממעברא וכו' בעי רחמי
 אלנפך משום דלתיירושלמי דהוי כבונה במה לע"ז נעשה על
 המחשבה וע"כ בעי רחמי משאי"כ לגמ' דין עכ"ד אבל
 מפרש"י מבואר דצוה הלשון התיר לו הנדר וגם נראה דלכ"ע
 הוי הצנייה טעם איסור וגבי נדר כשמתירו אס גם האיסור
 שצנה במה נעקר י"ל דתליא בהא בירושלמי נדרים פ"ו ה"ד
 א"ן נדרים אי הוי כדשילמי :

מדרבי קאלינא.

מכתב קמ.

יום ד' ח' אלול ה"ח דה"מ דהיינוס.

ודגה כ"כ צוה בחיבורי ח"א ובחזו דניח אס לע"ז
 שעובדין אותה די בדיבור דמקבל [ע"ז מ"ש התוס'
 זכמים ד"י ע"א גבי שוחט דזה גופה עבודה] ואס עושה
 בדיבור עכשיו דבר חדש או רק הגבהה וכ"כ צוה גבי
 משמשין עד שיצטוו בהסאל ר"ל עבודה לע"ז או איזיה שימוש
 בעלמא ע"י חולין ד"ח ע"א גוזא ואפשר זה הוה ג"כ עבודה ע"י
 ע"ז די"ג ע"ב וי"א ורש"י סנהדרין דס"ב וזה תולדות ע"ז
 וכן גבי מרקולים למ"ד דלא בעי דע"ז פניס ואסור ומייב
 גדר תולדות והספרי ממעט לה צ"פ שלח וגבי שגגה ע"ז
 ר"ל דמזיד בלאו ושוגג בצרת ובמיתה מ"מ א"ן מביא קרבן
 דנעשה ע"י ללא ג"כ מומר לכה"ת וא"ן מקבלין ממנו
 קרבן וכמו נעשה דוגמלתם בסנהדרין ד"ל וכמ"ש במכתבי
 וזה ר"ל הספרי וע"י בתוס' צ"ב דקכ"ט ע"ב ובתוספ'
 פ"ד דהמורה ובה"מ שם וני"מ ג"כ מה נקרא מוקלה
 אס לתקרובת או לע"ז עלמה וצוה פליגי הרמב"ם והרא"ב
 וע"י סוכה דל"א ע"ב גבי לולב ובחמת כ"כ צוה דיש שני
 ביטול בע"ז אי כמבואר בתוספ' את שטוהג וכו' וא"ן דין
 דע"ז דני"ב ע"א נכרי פוסל כו' וזה ניח דג"ח בע"ז
 דס"ד וצירוש' יבמות פ"ח דלא ס"ל כן דניח אינו ביטול
 ובחיבורי ח"ד תכבתי צוה קל"ח וע"י בפרוש רש"י ע"ז
 ד"ט ע"ב דפירש פירש חדש בגדר וע"י של ישראל ושל
 נכרי אס עשאה עבור נכרי או לשמורה וזה ר"ל התוספ'
 ע"ז להיפך גבי נכרי ללוך ישראל והגדר הטעם של התוספ'
 למ"ד ע"ז של ישראל אכורה מיד ואף דהירוש' אמר לית כאן
 ר"ל דלא תליא כלל זה צוה א"ך התוספ' ר"ל בגדר א"ך
 דשבת דקט"ז גבי גליון דאף שנמחק מי"מ לא בטל הדבר
 ממנו ע"ש וה"כ כן כיון דלא נעבד כלל מה שי"ך ביטול
 ובגדר לא אלי"ס לתתוס' כבורות דק"ז ודל"ב ומנחות מ"ז
 וזכמים דמי"ט וירוש' ס"ל דשברי ע"ז א"ן להס ביטול דמה
 שי"ך או ביטול דהדבר אינו ומ"מ אסורה ובגדר א"ך
 דב"מ נ"ז ומנחות דא"ן עומר מהיר לתתוס' שנקרקע
 בעליניהו אבז ארעא וכמו א"ן סדיון לטעם ובתוספ' מש"ש
 דאס טעם פלי"ס מדניר זהב של מע"ש ליכא סדיון
 ואמל' צוה ;

בגדר דין נגדה נפגש באתה יש נ"מ אם עכ"פ יש לאו
 דנגדה לבד או גם זה אינו וזה ר"ל המיושט גבי
 עבד בספרי שכתב רש"י בסנהדרין שם וגם י"ל דר"ל אם
 עבד גנב ישראל דאין לו רשות ועי' בחוספ' ב"ק פ"ז גבי
 חמץ עיקר הגדר דלא-ל הפקיע הדין של חיוב שריפה
 דתל על בעלים של חמץ והארכתי בזה דגם לריה"ג אי
 למכור ולא לקדש אשה דלא בחוס' קדושין דג"ו ע"ב ושי"ך
 בזה דברי הרב ודברי התלמוד בסמורה דכ"ה ותוס' ב"ק
 דע"ז גבי פדיון וב"ב קל"ג רחמנא אמר וב"ק ק"י ומנחות
 פ"ד וזבחים ע"ד ע"ש גבי מרקולים כ"ז שעומד גם מקום
 שעומד אסור אף שהוא קרקע והי"ג גבי קבר וע"ז וכן
 מקום בימוס וכן מובאר בחוספ' דרק לאחר שחלקו או
 מותר והקל"ר :

יוסף.

מכתב קמא.

ב"ה יום ב' תבוא תרצ"ג וזאראש.

כוח"מ לכ"ק וכו'. והנה בגדר הספרי להוליא דקדוקי ע"ז
 דמפרש כ"ג דהיינו תולדות וא"כ מדאמר מלכות
 קלות חייב על דקדוקיהם מוכח דככל מלכות יש תולדות
 ולא בשבת לחוד ובגי' שביעית ממשע במ"ק ד"ג מקרא
 תולדות ובגי' כלאים מוכח דחייב על תולדות וזבחים'
 בכורות דכ"ה ס"ל דרק בשבת חייב על תולדות גזוז וקולר
 ומדנקט הספרי החיוב על דקדוקי מלכות קלות לגבי קרבן
 מוכח דגם ביו"ט חייב על תולדות דבירושלמי שבת פ"ז
 הל"ב אין להן תולדות עריות וכו' אף בירושלמי יומא פ"ג
 ושבועות פ"ג דאין אבות מלאכות ביו"ט ובח"כ פ' אחרי
 מרהב מכל מלאכה כותב שתי אזהרות ואורג שני חושין
 ולא מקרא דמאחפת כמו בשבת ומהך ירושלמי שבת עריות
 עשה בהן כמערס כגומר משמע דתולדות ומקלה היו גדר
 אחד וכן גבי ע"ז נקט בירושלמי בהשחמיה למייב על
 מקלה ובהשנ"ן ח"ג ס"י שט"ז כח דמהריות דיד ע"ז
 מוכח שבהשחמיה אפי' בלי פישוט ידים ורגלים חייב ואע"ג
 דבפנים בפישוט ידו"ג דוקא מ"מ היו בכלל תולדות ע"ז
 בסנהדרין וע"ז ועודף משבירת חקל דגם דאין עובדין אותה
 בהשחמיה והביא עוד ראיה מכריהוה ד"ג ע"ב כפי"פ
 קומחו היו מששה ולא נקט פישוט ידו"ג ולא הביא
 מהירושלמי ורמב"ם ה"ל ע"ז פ"ו ה"ח ולפי מה שגלח
 התשב"ץ מהך דכרימות יש לדון למ"ש הרמב"ם ז"ל דבעינן
 שיכבש פניו בקרקע והרבה יש להאריך בהא דשמע בה
 סימן אחד אסרה בחוס' ע"ז דג"ד ע"ז דה"ה כל דהו
 ובחולין ד"מ ע"ב מכדי רב סוגא וכו' וברש"י ע"ז דל"ד ע"ב
 באומר בנמר זביחה היא עובדה דר"ל לטעמיה דהינה לשחיפה
 אלא בסוף ובירוש' ע"ז פ"ב יליף שחט סימן אחד מעורות
 לצובין שקורשה בחיים ומוליא לבה לע"ז וזבחים' ב"ק דע"ז
 וברש"י יבמות דק"ג ע"ב מקריבה שהקרינו ומסרוהו לפניו
 לשם דורן והרמב"ן חמה דבעינן משחטין ואולי רש"י ר"ל
 ג"כ בשחטת ועכ"ז אין העור נאסר אלא א"כ דעמו עליו ג"כ
 וכמו שפרש יתח' ליה בנפחיה ע"ז דל"ד ע"ב :

ור"ה ז"ל רטן מפרש כ"ק להוליא דקדוקי ע"ז לעינן
 זיבה וקיסר שאינו חייב על כל א"ז כמו בשבת
 ובגי' יו"ט הכריכו הרבה גדולי הפוסקים אם חייב ע"כ
 א"ז ובירושלמי שבועות פ"ג אילו מי שטעה כולס בהטלס
 אחד וכו' והא בספרי לכוליא אח המיזר דכתב כ"ג דר"ל
 מיזר בלאו יש לעיין מהא דשבת דמ"ט דיעד לס לשבת בל"ו
 דגם בשבת נשטס מומר לכל המורה ע"י לאו והראשונים
 פליגי אי נפגש אחת ששכד ע"ז נעשה מומר והא בספרי
 שם להוליא הספק עמד הראש"ה ז"ל כהשיבס ובזיר במ"ש
 רש"י ז"ל ע"ז דייק דישאל שטעה ע"ז ללורך נכרי דינס
 בתוס'

כשל ישראל לענין אם תאסר מיד הארכתי מהא דע"ז דכ"ז
 ע"כ בילדותו סכר ישראל דרשתי דעכ"ס פלג' וכו' ול"ע
 דשם דכ"ג מדפלאו ישראל לגנל וכו' וכי עדיף מה שפיראל
 פלה ארפת נכרי מאשרות של ישראל שעבדו להם נכרים
 ונראה לכאורה בטעם דרבי בילדותו לפי החוספ' בשל
 ישראל שאסורה מיד לפיכך אין לה ביטול ועי' בשוחפוח
 דארשתי דנכרי עבדה לא נאסרה מיד ומהני לה ביטול
 ולהירוש' דישאל דלא נאסרה מיד לא מהני ביטול ובצב"ד
 לה ארשתי דנכרי נאסרה מיד אים לה ביטול אבל לרש"י
 ז"ל נסתר זה ועוד קזה וכי גרע משל נכרי שזכה בה
 ישראל דאין לה ביטול והנראה דשאי סכא דפלה ארשתי
 דנכרי וכיון דתלה הנכרי די במה שביטול הנכרי חלקו שז
 חלק של ישראל ל"ל שום ביטול וחס דדייק הגמ' כיון
 דעכ"ס מכתל דנפשיה דישאל נמי מכתל ור"ל דלא בעי
 ביטול וכעין הא דנויר דל"ב גבי תמורה דסיכי דמחשקר
 עיקר הקדש תפקר נמי התמורה ויש לעיין במה דלאחר
 חזרתו של רבי עכ"פ לחלקו של נכרי מהני ביטול והרי גם
 בישאל פלה לה וכו' מכיון בישאל לצב"ד רק לחלקו ובחוס'
 ע"ז דמ"ז ע"ב או של נכרי והשחמיה לה ישראל ובירושלמי
 פ"ד ה"ד חות והכר כל ללמייא פרא חד וכו' שנחמד ישראל
 אחד וכו' ובחוס' יבמות דק"ד ע"ז א"ל נכרי עבדה
 דרשתי יר"ל :

מרדכי קארינא.

מכתב קמב.

יום ד' ט"ז אלול תרצ"ג כוח"מ.

ור"ה ז"ל בגדר תולדות ביה"כ באתה זה ר"ל דפרס בכרימות
 וכיומא כמו דר"ל בירוש' והוליא ר"ל כהך דשבת
 דל"ז ע"ב הלכתא וכן גבי מיליא בפיו הוה רק תולדה וכן
 גבי מכנה בירוש' יומא דלמה לא מקשה לרפרס מהך ח"כ
 פ' אחרי דלריך קרא דמוחר להקטיר ביה"כ שחל בשבת מה
 זה אף תליא בשעת הירוש' דהקטרה הוה גדר מכתל גבי
 קרבן והכטרה משום דכתיב ביום ששבת וכמו דלחמין
 בירוש' להוליא יו"ט ובמ"ש החוס' בילה ושיטה הרמב"ם
 ז"ל ע"י שבועות דע"ז פ"ב ועי' סנהדרין דל"ז ור"ה ד"ט
 וכ"ח בזה וביומא דפ"ח ועי' בשבת דק"ד ע"ב גבי חלבי
 שבת ביה"כ וביו"ט שן ג"מ נלבי ז' בהולאת שפיר זה ר"ל
 הגמ' דגם בשבת שחל ביה"כ מותר זר זה ר"ל ר"ל
 ואכ"מ ועי' תו"י יומא דכ"ח ומגילה ד"כ גבי ע"ז כ"כ בום
 בחיבורי דבאתה הרמב"ם ז"ל בה"ל שגגות פי"ד כתב דגם
 כריעה חייב בע"ז ע"ש ועי' בחוספ' סנהדרין פ"ז דלא
 משמע כן רק כבישה בקרקע כמ"ש הרמב"ם בה"ל ע"ז מהך
 דהוריות וכרימות אף באתה כך דלא דרכה כהך אף דרכה
 בפישוט מ"מ חייב גם ע"ל כריעה ועל כיוצא אבל
 אם אין דרכה רק משום דין של השחמיה דלאס י"ל רק
 בפישוט וכן ר"ל בירוש' פ"ז דשנה וכ"כ בזה בח"א בה"ל
 ע"ז שם ביאר הך דסנהדרין ד"מ ע"ב וכ"כ בזה גבי מומר
 ליה"כ אם הוה מומר לכה"ה כשיטה הרמב"ם ז"ל בה"ל
 גירושין גבי כותב גט בשבת או ביה"כ ועי' כרימות ד"ז ע"ז
 ויראה נקוט' שלי הארכתי בזה ועי' בחולין דק"א בחוס'
 ותוס' וזמ"ס דק"ח ע"ב גבי גדר ביטול כ"כ דיש שני
 גדרי ביטול ובחוספ' ע"ז מחלוקת במה ביטול ומה דאמר
 בחוספ' שם דאם עשאה ללורך ישראל שאין לה ביטול ועי'
 בע"ז דכ"ג ע"ב וגם אסורה מיד שניהם לחומרא וגם ג"מ
 כהך דע"ז שם דזה כמו דאמר כי כל הרולה כו' וע"ש בחוס'
 חמורה ד"כ ע"ב מה זה והארכתי גבי הך דכ"ב דס"ג ע"ז
 וגם באומר כן ל"ז שייך הטי' דרק בתורם משלו שייך
 הטי' לו אבל לא כה"ג וט"ג כן והרבה יש להאריך בזה
 בחוס' ר"ה ד"ז ומ"ש רש"י יבמות דק"ג ע"ב ר"ל גדר כ"ש
 בתוס'

כחכתי בשל יוה"כ מחמה הוה קרבן גמור בגדר עיכול וכ"מ גבי מעלה עשן אם רק להקטרה או גם לעשיהו בגדר מלח הארבעי בזה דעיקר הגדר דודאי הרמב"ם ז"ל לא ס"ל בקטרת לריך מלח בזמן הקטרה כהך דמנחות דכ"א פ"א. וכן לא הביא מה דמבואר שם בע"ב. דגם הקטרת מולחין בראשו של מזבח החיטין ע"ש בזה. והרבה הארבעי בזה בהך בעיא דס"ל דא"ל מלח כלל. והרבה הארבעי בזה בהך בעיא דזבחים דק"ח גבי העלה וכו' ומלח משלים. מדכ"ב במנחות. וע"י רש"י מנחות דכ"א ע"ב דפירש קרא דשני"ס נקרא עולה. ורש"י ז"ל דייק בזבחים דלריך לאסוקין אם כבר היה על המזבח. וע"י מנחות דכ"ו פ"א דתיקף בזמן שמניח על המזבח נקרא מקריב בעיא בזה. והרבה יש להאריך במש"ש הרמב"ם ז"ל בה"ל חס"מ לזוקה. וכן בתוספ' מכות. ובאמת נ"ל ד"ל דרק אם נטל המלח מעל האבר או לוקה. דזה נקרא השבתה ע"י מעשה. וכ"מ גבי העלה כות מנחה ומלח משלים דשם י"ל דחייב לכ"ע. דאם או בשעת הקטרת קומץ נטל המלח. י"ל דהוה גדר מנחה חסירה. ומה דמבואר במנחות דכ"א פ"ב דמלח שעל מזבח ועל כבש אין מושלין. באמת גבי כבש י"ל דרק המלח בעירובין דק"ד. וגם י"ל משום דל"מ למ"ד דגם קטרת לריך מלח הו' מולחין בראש מזבח החיטין. ושם אם נטל על המזבח י"ל דא"ל להחזיר. דגם דלריך להלך להקטיר על מזבח הפנימי א"ל זה. והרבה יש להאריך בזה דמבואר במנחות ד"ב גם לבונה הבאה עם המנחה עטון מלח.

ובאמת יש בזה אריות גדול. דיש ג' גדרים בלבונה בליקט. וע"י סוטה ד"ד ע"ב ובמנחות ד"ג ע"ב וד"ד זבחים דמ"ג ודפ"ג ע"ב. והך דליקט לבונה בזה. ובאמת יש ג' א' בזמן שריך לקמן לריך לסלק הלבונה לגד אחר. ואח"כ קומץ ואח"כ מלקט לבונה ומניח על קומץ בכלי. ואח"כ אם הוה מקטירין בב"א. ואז א"ל מלח דדי במלח שעל קומץ. ואם מקטירין בואח"ז או לריך מלח והרבה יש להאריך בזה גבי הך דמנחות ד"ג גבי לבונה ומלח. וכ"מ בזה דמבואר בתוספ' שקלים פ"א דמקבלין מלח מן הנכרים. והלא זה לריך לנכור ואין מקבלין מן ב"ב. כמבואר במנחות דע"ב ע"ב וע"ש בתו"כ בזה. וע"כ זה לא נחשב לקרבן ממש אך מגמ' לא מוכה כן. וכן נ"מ דק"ל מלח גם מחיל. אך הדין גבי מנחת שומר דרק מא"י. ומלח שלו מחיל אם מלטרף חוץ לחייב עליו. בגדר הך דכלים גבי הנזר כ"כ בזה בחיבורי ח"ג ד"י וע"ש בהשמחה ובחיבורי ח"ז בזה. גבי לאו דע"ז כ"כ מהך דסנהדרין ד"ז גבי ונחלתם. ואני כחכתי דהך דהריות ד"א גבי י"ג דמשום גדר ע"ז ואקרא:

יוסף ראובן.

מכתב קמה.

ב"ה מושיק"א דסליחות תרצ"ג וארשא.

חיים ארוכים ועושים יתב ויחסם כ"כ וכו'. והנה בזה דתוספ' שקלים דמקבלין מלח מן הנכרים. ומפרש כ"ג דאף דאין מקבלין מן הנכרים לנורך קרבן נכור. זה לא נחשב קרבן ממש. אכתי למד בירושלמי שקלים ותענית. דלרבנן דאין ממנוב ש"ח גם ע"ש שהן מכשירי קרבן אין מביא יחד. וכי עדיף נכרי מישראל להביא מלח נשכיל נכור. וגם מה טעמא דר"ס דפליגי בתוספתא שם. והנה במנחות דכ"א ע"ב דלכן בזכרי התנאי ביד שיאיתו הכהנים במלת. נלטרך לקרבנב דסד"א כי וכו' לאו רחמנא. לישראל וכו'. ואמאי לא אחיי ג"כ לנכרים דלית להו לשכה. וכמו דאחיי באם לא שלח נכרים עם עולתו וכו'. וע"כ דמלח דאמר ר"י דמביא ר"ל לקרבנו. ור"ע דפליגי דמביא רק עולה ושלמים גם המלח בכלל. וכמו נכרים עולה וכל הדיעות

מנחות

בחוס' ע"ז דנ"ב ע"ב וכן להירוש' גבי כימוס דהוה גדר כלי של הקדושה ע"י בחוס' ד"י ע"ב גבי מחמה דלא ס"ל כן וז"ל דרק כמו משמשי לאוכלים להקדושה וע"י בחוס' ע"ז דל"ד ע"ב גבי בשר וצירוש' וכ"כ בזה קלח בחיבורי ח"א וכ"כ בזה בח"ג בגדר להכדיל חוס' יומא מ"ח מצינה כ"ג :

יוסף.

מכתב קמג.

ב"ה יום א' נצורי תרצ"ג ווארשא.

כוח"מ ל"כ וכו'. בגדר מקטיר ביוה"כ שכתב כ"ג דלפרס אינו עובר לא משום מכשיר ולא משום מבשל אי"כ ביומא דמ"ז איך י"ף היתרא לעשות מערכה בשבת לנורך אברי עולה שמוחזרו מדמוחזר ביוה"כ וכן הוא בירושלמי שם ואולם מהא דרף ג"ג שם גבי מקטיר קטרת חסרה דלא פריך דלחייב משום מלאכת יוה"כ מוכח דליכא במקטיר ביוה"כ מלאכה ובאמת מחמת מבשל י"ל דגם להירושלמי דוקא בחיבורין ובשר עולה שייך הוה בעיבולין משא"כ קטרת דאין מחזיר עיבולי קטרת. ובגדר מיסר מעלה עשן ביומא שם ראיתי מ"ש כ"ג בספרו אי רק בשעה הקטרה או בשעת עשיה ויש לדון מירושלמי יומא פ"ד לא נתן לתוכה מלח או מע"ש וכו' ומשמע דהן גדר אחד והנה גדר מלח סדומית שבקטרת דשיטת החוס' בנריות דרק להכשיר הגפודין בא [אבל בשמ"ק בשם החוס' דמלח דקטרת מחמת קרבן מנהקך טלה וגו'] ובתוספ' עה"ת בשם י"מ דממולח ר"ל נולח וא"כ הקפידה חורה על המלח בשעת עשיית הקטרת והרמב"ם כתב בהם ומוסיפין עמהן מלח וכו' ואם לריך מלח בשעת הקטרה ג"כ נחלקו המפרשים בדעה הרמב"ם ז"ל וא"כ יש לטעון מה ר"ל הירושלמי לא נתן לתוכה מלח חייב וכו' אי ר"ל בשעת עשיית הקטרת או בשעת הקטרה וגדולי המחברים דנו איך היה אפשר בזוה"כ להשיב מלח בשעת הקטרה כיון דחופן וחוזר וחופן בגדר מומר לע"ז נספיקו הפוסקים אי ע"י עשיית ע"ז נעשה מומר וכ"מ ג"כ להא דירושלמי ע"ז פ"ד היא דנתן אבן שלישי למרקולים דעובר על עשיית ע"ז וגם על עבדחה דאם הו"ד בעשיית ע"ז אף שנגג בעבודה אינו מביא חטאת ומ"ש כ"ג יחי' דנכרי העושה ע"ז בשביל ישראל דמבואר בתוספתא דאין לה ביטול דאסורה מיד שניהם לחומרא יש לדון דזה תליא בזה דפליגי תנאי בתוספתא כלים גבי תנור של מחבות שטעה לו טפילה של ט"ס אם נטמא בתורת כ"מ אם מטמא באויר וכמו שדן בזה גאון גדול בזמננו שטעה ע"ז להפוסקים דנאסרה מיד אי יש לה ביטול עכ"ד וכן נ"מ בזה דירושלמי בנהן אבן שלישי במרקולים דנעשה ע"ז וגם הוי עבודה ומה הדין גבי ביטול להתוספתא דשל נכרי יש לה ביטול משום דלא נאסרה משעת עשייתה באל"ז ה"ל שחיטה בשם הגאונים דגם מחלל יו"ט נעשה מומר להי"ת ובתב"ט ורדב"ז בשם הש"ת ה"ש דביא ראייה מה"כ פ' אמור שכל המחלל המועדות כאילו מחלל השבחות ויש לדון עוד מפסחים דק"ח המזבח המועדות כאילו עובר ע"ז וי"ע לרי"א:

מרדכי קאלניא.

מכתב קמד.

יום ב' כ' אלול בחוס' תרצ"ג דווינסק.

בגדר ה"מ בין קטרת כ"כ כן בחיבורי ח"א בה"ל שבת דקטרת הוה רק שריפה וכמבואר בירוש' יומא פ"ב ה"ג וא"ש מ"ש החוס' מעילה ד"י ע"ב וחוס' זבחים דק"ט ע"ב בדי"ה ומר סבר גבי מלח חפניו אך משום דגבי קטרת ליכא שוקטין ואין ראייה משאר קרבנות מן מנחה [אך א"י

לך. וראיה דלמה לא נטי בנמ' כמו בהך דמנחות דפי' פי' נבי צעמ' במלח' מל'. כמו במרידת דבי' ד"ב. ודומט' וע"כ דזה רק בזמן שמעטלו. ומתקן את הכשר או הפומן. נעשה גופה קרבן. ומלוה לאסוקי כמבואר בזבחים דק"ח. ויש להאריך בזה לשיטת רש"י במנחות דנ"ג וע"מ. דלא כרמב"ם על הכהנים. והרי ג"ל אס' חייב הכהני כנסכים דן שם בנמ' במנחות. וכרמב"ם ז"ל סותר עלמו. מה"י שקלים פ"ד להל' מעשיק פ"ג. ובמנחות דפ"א ע"כ באומר הרי עלי זבח בלא נסכים כופין וכו'. שמור ושמעת. ומה הדין אס' נכרי חייב כהנ"ג כנסכים :

ובתוס' פי' דיה ע"כ דאס' נכרי נדר מחוסר אבר אומרים לו להביא קרבן שלם. וא"כ אפשר דבגדר להביא לבית הכהונה. החיוב עליו להביא הכשר שם. והנה בערכין ד"ו בסוף מקבלין מהם מלח. ולשיטת הרמב"ם דמשנין מזה"כ למזבח אח"י מקבלין דילמא יטרבו המלח למזבח. ומלאז בא' משל נכרי. אמנם בירושלמי שקלים פ"א ואינו מביא עמו נסכים. ומותר לא לכ"ע לכ"ש איוני וכו'. משמים הוא מחבין ומאליהן הן בחין לבי'. וע"כ גם בזמל' אף שמקריבין אותו אח"כ שפיר דמ'. וכן ל"ל בזה דכתובות דק"ו ע"כ דלבוה שלן להאי"פ בא' ממותר נסכים. משום דמאליהן הן הקלקלין אפילו מים ומלח אסור. דאע"ג דבירושלמי משמע דמים ומלח משום משמשי פי' נעשו כהם. לפום גמרא דידן משמע דמשום הקרובה מיתסר עכ"ל. ונראה דפליגי' אס' מים ומלח הוי קרבן ממש או רק דין קרבן :

ובתוס' פי' דיה ע"כ דאס' נכרי נדר מחוסר אבר אומרים לו להביא קרבן שלם. וא"כ אפשר דבגדר להביא לבית הכהונה. החיוב עליו להביא הכשר שם. והנה בערכין ד"ו בסוף מקבלין מהם מלח. ולשיטת הרמב"ם דמשנין מזה"כ למזבח אח"י מקבלין דילמא יטרבו המלח למזבח. ומלאז בא' משל נכרי. אמנם בירושלמי שקלים פ"א ואינו מביא עמו נסכים. ומותר לא לכ"ע לכ"ש איוני וכו'. משמים הוא מחבין ומאליהן הן בחין לבי'. וע"כ גם בזמל' אף שמקריבין אותו אח"כ שפיר דמ'. וכן ל"ל בזה דכתובות דק"ו ע"כ דלבוה שלן להאי"פ בא' ממותר נסכים. משום דמאליהן הן הקלקלין אפילו מים ומלח אסור. דאע"ג דבירושלמי משמע דמים ומלח משום משמשי פי' נעשו כהם. לפום גמרא דידן משמע דמשום הקרובה מיתסר עכ"ל. ונראה דפליגי' אס' מים ומלח הוי קרבן ממש או רק דין קרבן :

מדרכי קאלינא.

מכתב קמו.

יומ ד' כ"ז אלול תרצ"ג כחיים ושנה טובה דווינסק. **ורגה** לא שייך כלל זה לגדר עלים. ובאמת בגדר קרבן עלים הרמב"ם לא ס"ל כלל. ומימ' פסק בה"י ביה"מ נבי מסדר שני גזרי חייב מיתה וזה גדר מקטיר. וכן הלא מבואר בת"כ פ' ויקרא. דגם גבי עלים יש דין דאין בא' שותפות בגדר מנחה. ומ"מ הרמב"ם פסק בה"י מעה"ק. כשיטת הירוש' שקלים. דיכול להקדיש גם פן אחד אף משום דאין לא פסקינן כלל כרבי במנחות ד"כ ומעילה דיי'. ורק גבי שני גזרי זה הוה כמו הקטרה. ובתר דקדשיהו בקדרוס ומשמו מנחות דכ"א ודק"א וע"י זבחים דל"ד וסרבה יש להאריך בזה. וע"י בתוס' מנחות ד"כ ע"כ בשם תוספ'. ובתוספ' שם ד"ש ג' מיני עלים. וזה מירי במנדב עלים לא מנחה כלל ואכ"מ. ועכ"פ שם הוה מליאות לקרבן. אבל במלח הנה בלמה הך דאחרו אין מועלין שם רק קדושה. משום דבא' מן תרומת הלשכה. ורק על האבר מועלין דאז נחבטל לגוף הקרבן. וכמו דליף מן דנקרא עלה ומימ' בני דבאו מתרומת כלשכה אין מועלין. משום דבאים מהם גם לאכילת קדשים. וזה ניכ' גדר מלוה. אף מימ' לא הוה הקדש. ועמ"ש רש"י נדרים ד"ח ע"כ וע"י מעילה ד"ח ע"א ע"ש. ובאמת הרמב"ם ז"ל מפרש הך דמעילה ד"ח נבי הגורים. דר"ל לפני התעורה ולגדר שני גזרי. וע"ש מה דמפרש עלים ר"ל עלים קטנים. ור"ל אליא דיומא דמ"ה פ"ש. וע"י תמורה דליא ע"כ. אף שם קאי אקב"ה. אבל הך דמעילה ד"ח קאי אשל מזבח ואליא היא לאחר משמו לגורים דמנחות וכ"מ ואכ"מ. אבל מלח כ"ז דלא הניחם על האבר. אין בהם קדושה. דמחמת תרומת כלשכה כיון שיש בהם שבאים לאכילת קדשים. אין בהם מעילה ולא דמי לעלים. ונימ' ניכ' לנבי אס' בא' מאחזק זונה. וגבי עלים וע"י פי' דמ"ו וע"י ביה"ש כטורים ר"א נבי אפרים שבמלה ע"ש. וכרמב"ם ואכ"מ. אבל מלח לא אכסם

יוסף.

מכתב קמו.

הוספה למכתבי שכתבתי.

ורגה יש בזה להאריך בגדר קרבן כ"ז. אס' מפסל שלן לשמו בשנינו בעלים. או להפך בישראל שינוי בעלים לשם כ"ז. דבלאמת ו"ל דזה תליא בהך דזבחים ד"ד וד"ו. גבי שינוי בעלים לאחר מיתה פ"ש ברש"י ופסחים דפ"א. אף ר"ל על מה או ר"ל על הירוש' וגדר מקושיא דשם ד"ו. ור"ל אס' הורה או הפומר. ובאמת יש להאריך בזה למ"ד יורש סומך אס' הגיה בת' אס' שייך בזה סמיכה. אס' הקרבן הפרים מחיים. וכן גבי מנחה כהן ומת והגיה בת' או בן חלל. ועמ"ש תוס' סוטה דכ"ז ע"א מ"ש שם משום נפש. ומה זה. וע"י מ"ש הרמב"ם ז"ל בה"י ת"מ פ"ג הכ"ז בשביל כפרתו. ומה זה. ור"ל בגדר כמו דאמרינן כהוריות גבי מנו דמכפרי אחיים ע"ש. ור"ל דמליאות של הורה נשאלה. וכיון שיש יורשים בגדר מקושיא שייך גם למת. ונימ' דאף דלאחר הפרשה הוה בעי' בזבחים אס' מכפר. וא"כ אף מכפר אירוש' אף אגב מכפר ג"כ אוה. והרבה יש להאריך בגדר אין מיתה כגבור כהוריות ותמורה וכיומא. דמי' מחמת הבואר והבואר תמיד נלחית. וע"י בתוס' מעילה ד"י ע"כ ות"י יומא ד"ג וגי'א. וכן כ"מ גבי חביתין דאס' מת כה"ג. דהרמב"ם סותר עלמו. אף בלמה נימ' אס' רק לאותו היום. או גם כ"ז שלא נחמנה. וכן נימ' אס' בן או יורש דהוה אוגנין בבן וכ"כ בזה בחיבורי. וכן נימ' במ"ש למה לא אמרינן יש שינוי בעלים כגבור. כגון למ"ד כהוריות ב"ד דכל שכת מביא קרבן ומחולקת אס' בחמילה מגבים מנחות והוריות. ומה ר"ל אס' מכל שבט ושכט פרט לשבטו. או כלל. עכ"פ אס' הקריב פר של שבט זה. לשם שבט אחר מל'. וע"י במ"ש הרמב"ם דכפרה על ביה. לא כירוש'. ע"ש ד"ד כהוריות וד"ו. אבל כ"מ ב"ן תואר לעלם דוה רק תואר. וזה תליא בהך מחלוקת גבי לאחר מיתה. וכן בגדר גבי כ"ז. ומיכף שהקדיש אין לו שום זכות. ומליא בזה דפליגי' רש"י ותוס' מנחות דס"א ע"כ. גבי שלמים של כ"ז למי שייך הכשר. וכן נימ' לעור. וגם למה דאמרינן בערכין ד"ו וע"י מנחות דפי' ע"כ. סחם כ"ז לבו לשמים ומנחו דס"ו גבי פטיח לא אמרינן כן. ויבספרי פ' קרח גבי חרמים. עכ"פ גבי כ"ז מיד בהקדשו פקע שמו ממנו. רק נקרא קרבן כ"ז לא פרט. וזה תליא אס' שייך אללו הסנהיה פרשית. ולכן לאחר כלבול פתחבר מוסיים. ואף מ"ד דלא אוליג' בתר רוגא :

יוסף ראזין.

מכתב קמה.

ביח יום ב' עשיית תרשי"ד והארסה.

גמחים ושנה טובה ומטובה לכ"ק וכו'. והנה בהך פלגמא דרעק

ובחג והרמזים ר"ל יום שמת דאז הוא גדר ש"ד וזה ר"ל כפרתו ור"ל דהוא משופדו, וכ"כ בזה כוונת הגמ' מנחת דרי"א פ"ב לעולם וכו'. ע"ש ברש"י רק דר"ל דכמו בזה היום שמת נלרך להביא מן יורשים שירש נכסיו כן חמ"ד כ"ז שלא מינו כה"ג אחר, ובאמת זה חלי"א אם זה הקרבן הוא רק תואר של כה"ג או עלם, ועי' בחומ' יומא בכ"מ ובחומ' בכ"מ ומגילה ד"ט ע"ב ופירש הרמזים בזה ע"ה"כ פ"ה ה"י"ג בגמ' דיומא ר"א ע"ב, גבי ומ"ל דר"ל אמת כה"ג ושיבת הת"י יומא דמיט דמחלק בין מת כה"ג לנעמא, וכן כ"מ גבי יורשים הארכתי בזה למ"ד סומך יורש א"ך יהיה הדין בסמיכה אם הניח כמה יורשים אם זה כמו בפלי חוברין, ואם הסמיכה באח"י או צב"א, כמו בצעלי חוברין ובשיטת החומ' מנחות דל"ג וערכין וכ"מ למ"ד אין צעלי חוברין סומכין כלל ע"ש, אם הא"ש שותף עם אשה אחרת בקרבן מאי יהיה ע"ש למ"ד ליתא סמיכה צב"א, ובאמת הך דובח"מ ד"ו, גבי שני יורשים ע"ש בהמורה לא משום בעלים שהם שותפים, רק משום הקרבן, דזה שני מועטים כמבואר בחומ' תמורה ובגמ' ד"י"ב וד"ג וד"ד ואכ"מ, ובאמת הארכתי בזה בהך דהוריות ד"ו ופ"י יומא ד"ג וד"ה הארכתי ע"ש, ובאמת אין הפירש רק שזה דגס לצור ח"ן הקרבן כלל של החומר רק של התואר וכמ"ש, והתואר נלח"מ החומ' סוטה ורש"י צ"ב דקמ"ו לא כלה ר"ל התואר אבל גבי פר העלם זה סיבה וגם הא הנגיס, ג"כ מחכפריה וחס ע"כ נפרדים רק במקום שהם דריס, כמבואר פ' בהעלותך, וזה ר"ל הפסוק ועל ג"ר הגר בחוכים דוקא, וזה חלי"א על מני מכפר על צ"ד או על השבט ומחלוקת הרמזים ורש"י ובירוש' איתא ברש"י ועי' הוריות ד"ו וד"ג גבי מת ע"ש בזה, ומ"י ולהרמזים הכפרה רק לצ"ד וב"ד הוה תואר מליאות ע"ש ד"ג, וביה"כ יש שניהם ע"י מ"ש החומ' זבחים דפ"ח ע"ב, וזה דלר"ך קרא בחולין לרבות עבדים זבוח"כ, ע"י חולין דקל"א ע"ב ומ"ש החומ' שבוטות ד"י"ב ע"ש, והארכתי בזה קל"ח בחיבורי, בגדר צ"ב דסוטה לא דל"ח, דשם אמר ליתא צב"א ר"ל משומרים, ובספרי לא אמרין כן, וזה ית' בין שני המשחלה לשה"י ויה"כ, ועי' בירוש' ובחומ' שבוטות ד"ג, וזה ר"ל הח"כ פ' אחרי ואכמ"ל, וד' ית' יתן לנו א"ה"כ זבוח"כ הבע"ל, שני כפרות גדר לצור זורה וגדר לצור חומר, וביה"כ הוה גדר שה לב"א בפסח ומשמחה, ועי' בחומ' שבוטות וכ"ש הוה מחלוקת בין ירושל' לספרי, גבי פר העלם אם מחכפריס, וכ"כ בזה :

יוסף ראזין רב דפה הג"ל.

מכתב קנ.

ב"ה יום ד' י"ב תשרי תרצ"ד וואראש.

ברכת החג וכו' וכו', הנה בגדר אין מיתה בלבוש שכתב כ"ג ית' דר"ל התואר דזה נלח"מ י"ל דזה ג"כ הסוטה יעקב אבינו לא מת, תעניה ד"י מה זרעו בחיים אף הוא בחיים, דר"ל זרעו בחיים הכלל ישראל דאין לצור מח. כן יעקב אבינו הש.רש של כלל ישראל, התואר שלו בחיים, והא דהו"ס שבוטות אי ויה"כ בלי שיעיר המשחלה מכפר כפרה גמורה, י"ל דחלי"א בזה דפליגי ר"י ור"י, במת המשחלה קודם וידוי אם מעכב, דלר"י מתכפרין בעלם היום כפרה גמורה לא מעכב, ור"ש ס"ל דלא מכפר כפרה גמורה וסחם ספרא ר"י, תני כפי אחרי דאע"פ שאין שיעיר מכפר, אמנם בירושלמי יומא פ"ו ושבוטות פ"ו, מבואר דגם בשלחו בלי וידוי פליגי, וכן בפר ששחטו בלי וידוי, דלר"ש סודיו מעכב, ובירושלמי שבוטות לאודו לטעמיהו אי סה"ס מתכפרין בפר שתי כפרות, כהודיו וכדמו והרמזים ו"ל ה"ל שגגות פ"א, דייק גבי ודון טמק"ק פר כסיג של ויה"כ מכפר וכו', ואם י"ה

ור"י במדב ע"ס, **ארכ"ז** ו"ל ח"כ פ' ויקרא חפרש, דגם לרבנן מקריב העלים, רק דאין טעונים קמליה והגשה ומלח, ולפ"ז הא דלרבי עלים לריכוס עלים, הניח דלרבי לריכוס עלים של זבור, משא"כ לרבנן וכן כתב הריטב"א תפנית דכ"ו, דקרבן עלים הייט שהיו מבערין במזבח בפני עלמן מן העלים שהיו מתנדבין, ולא כפרש"י ורמזים ה"ל בימ"ק פ"ו שהיו מביאין או קרבן, והרמזים ו"ל שם סינה לשון ירושלמי, עלים למזבח וגזרין למערכה, וכתב עלים וגזרים למערכה :

והנה בתי"כ ילף שמהנדב יחיד יין ממנחה אף בזבחים ומנחות ילף הגמ' מוארת, וכן למה דקתני בתי"כ שם דאין מביאין גם יין בשחפות, ולגמרא דידן מתנדבין יין בשחפות, וכן כתב הר"ש משא"ז ו"ל שם, והרמזים בזה מעה"ק פ"ד לא ביאר כ"ז וליט, ובפ"ח מנחות פ"ג גבי עלים, רב קרא אדם כי יקריב וגו', — והנה למ"ש כ"ג לחלק דעלים הוה מליאות קרבן משא"כ מלח, יש לדון דאף דשיה"ס בל"ח מהרומת הלשכה, מ"מ בהגיע ר"ח ניסן, דמליה להביא הקרבנות מהרומה משה, העלים לר"ך ג"כ להדש, ולא המלח, ויש לעיין דאם יש עלים ממה שנתנדבו, ובחמ"ס ה"ל שקל"ס פ"ד חלי"א, וכן העלים אם לא הביאו וכו' וכן בקרבנות לצור שהתנדבו לזבור, דכתב הרמזים בזה כמ"ק פ"ח ה"ז דכשרים אם בזה שייך ג"כ חדש והב"א וכו', כיון דלא בא מהרומת הלשכה, וכן ג"כ בלבושה של לח"ש, דבאה ממוטר נכסין, כחובות דק"ו ע"ב :

והנה בריה ד"ז קרבנות לצור הבאים בא' ביטן מזה וכו', ויחיד שהתנדב משלו כשרין וכו', ומה ר"ל אי דיש עלה שהיחיד ינדב אותם עה"ה, והו כמו מן החדש, או שנס אם התנדב כבר כשרים, אף מפורכת הגמ' פשיטא וכו', משמע דזה דין בפ"ע, ולא מיירי לעיין חדש וישן, ובחומ' יומא ד"ג כסתפקו, כהא דשם דס"ה דכפר של ויה"כ לא שייך הא דרבי ע"ב, אי אחי"א ג"כ כאב"י דקרי לכהנים לצור, ובאמת ל"ע בזה דמנדב יחיד לקרבנות לצור, כיון דבעינן מהרומת הלשכה דוקא, ובירושלמי שקל"ס הוב"א בחומ' קידושין ד"ד, פליגי בשלחו כל הקופות, אם יחזור ויתרוס או יקח מן הש"י, וא"כ נהי דהיחיד מוסר לזבור, ה"י חסר מזה, בגדר קרבן צ"כ שכתב הר"ג, אי רק הורה שלו, או החומר ג"כ יש לדון עפ"י למ"ד דב"ג מביא מנחה מנחות דע"ג אי מביא בשחפות, ודמ"ל להניח מנחה לשני בניו א"ך בשעת הבאה נחשבת שחפות גמורה בחומר ואין מביאין, ומה הדין בצ"כ אם היורש שלו חייב להביא קרבן אצ"ו, כמו ישראל ר"ה ד"ז ע"ב ובחומ' שם, ואם מתכפר בקרבן אצ"ו, ובירושלמי מניגה פ"א הפרש חגיגתו היורשים מהו שביאו אותו, והארכתי בזה בירושלמי בכורים פ"א, היורש מביא ואינו קורא מה אכן קיימין וכו', בגדר חתימן י"ל דר"י לטעמיה בתי"כ פ"ו דאין אהרן ובניו לריכ"ו לשה"מ לעח"ל, וע"כ כ"ז שלא מינו כה"ג אחר, נחשב הוא פדיון לכה"ג, וקריבין החתימן משל יורשין, ובה"ש סתירת הרמזים ו"ל, דדוקא כשנמשח בשה"מ, לא פקע ממנו הקדושה כמ"ש הרמזים בפ"ח הוריות ויש לעיין בלשון הרמזים ו"ל עבור כפרתו והא במנחות דק"ח דחתימן אינה קרויה חטאת ושם ד"ז ע"ב לר"ך קרא, שלא יביא ח"י עשירו של האשון, ואין ימכר בשל חברו, ובחומ' יומא ד"ג דלא שייכי מדי לאחיו הכהנים, וביומא דל"א ע"ב ובחומ' ה"ל ע"ב ויה"כ פ"ה ה"י"ג גבי פר של ויה"כ :

מרדכי קאלינא.

מכתב קמט.

יום ר' עשיית תרצ"ד גמח"ט ושנה טובה.

והנה בגדר חתימן לרמז"ס, כ"כ בזה כה"ל שקל"ס

בשמה לחמך, רל פלגל התורה פיש בראש נדרים דליח. וזה ניסוך המים וכמ"ס הרמב"ם במורה ח"א ושאנחם מים וכו', וזה טעמי תורה שיר תשה רכנו לוי ערכין י"א ודי בזה :

יוסח,

מכתב קנב.

ביה מושיק בראשית תרצ"ד וזאראש

דבריו הדיג שליטיא וכו'. והנה ברשביא מנחות כחצ דלר"ג בשעיר המשתלח לא היו סמיכה בעטלים. טעם הסמיכה משום היודיו. ובאמת י"ל דככל הסמיכות בעטלים ג"כ יש מלוף משום היודיו. לפמ"ס הרמב"ם בפ"ג מהל' מעשיק דבעת הסמיכה היה מתודה. ובהל' תשובה פ"א דזה מלות עשה לההודות על כל קרבנות. וק' הוא בילקוט פי גשא בשם הספרי וזו"א. ובספ"י שם מרבה גם קרבן לבור לודיו. ובת"כ פי ויקרא ומה אם זה שאין טעון שני וידויין ולא טעון סמיכה. פר יוה"כ וכו'. ומשמע שגר העלם לריך עכ"פ ויודיו אחת והסמיכה היא מטעם היודיו. ובספ"י דרש עוד על החטאת כשהיא קיימת לא משגהבה ולפי"ז בהא דזמנים ר"ז אם העולה מכפרת על עשה למיכה. ל"מ ג"כ בעשה וידיו. וקמ"י פ"ד דל"ן מהודין לא פ"י נכרים ומושבים וגרים מהודין. ומה דק"ן בהפריש כשהוא גוי ואח"כ נתגבר. ואפשר דתל"א דבנעיא דזבחים אי' מכפר אעשה דאחר הפרשה. וגימ' ג"כ בהפריש קטן ונחנל ואפשר דקטן ג"כ מתודה אף דאינו סומך. וכמו אשה דודאי מתודאת ובטהדרין דניה דתקלה נמי איכא בקטן ורחמנא דחס עליה. והנה בירוש'ם נראה ג"כ דבעינן יודיו. אף דרק מקופיא מתכפרי וכו' ויודיו השני בפר של יוה"כ בשביל הכהנים ובימו דג"כ מקופיא מתכפר כמ"ס תוס' יומא. ולמ"ס כ"ג להספק בירוש'ם אם סומכים כאלה או בזאחיו. ל"מ ג"כ נבי היודיו דאי בזאחיו מתודה כל אחד כדי שיהא היודיו בשעת סמיכה. ואם בנביא סומכין י"ל להפק דאספר דאחד מתודה בשביל כולם. או דלריך כל אחד לההודות. כמו נבי ויודיו מע"ש דבתי הרמב"ם בהל' מע"ש פ"א דכל אי"א אומריו בפ"ע וכו' ומשמע דלא אמרינן בזה שומע כשונה א"ד ויודיו קרבנות שאני. וכמו שהתודה הכה"ג על שער המשתלח בשביל כל ישראל. ובמב"ם הל' השיבה פ"א ועל הפר בשביל הכהנים. ומשה רבינו התודה על כל ישראל בעגל. ומה דק"ן אם מתודין היושבים על אביהם ג"כ. וכן בפר העלם דמוכח מח"ס וספ"ו דמתודין אי כל השלשה הסומכין מתודין תל"א בזה. והנה בר"מ ז"ל יומא דכ"ו ע"ב מפ"ש הא דמקופיא מתכפרים דר"ל דל"ן לאחיו הכהנים בפר כה"ג עד שעת הקפת היודיו. ובשמתקבלים ביוה"כ להאזין היודיו בלזות שעה מתכפרים. ואם מימר קודם לכן המוראו תמורה עכ"ל. ובדאי כל הכהנים מתכפרים אף שאין שומעים היודיו. והא דמתכפרים או להנציח בזבחים אי' מכפר אלא הפרשה כלן דמכפר על הכה"ג מכפר על הכהנים ג"כ. וכמ"ס כ"ג נבי כפרת יורשים ויש להן כפירי ר"ח דלאחר היודיו השני אין עושה תמורה מירושלמי פסחים פ"ח ה"ב ע"ד דר"ה הקדש יחיד הוא ועושה תמורה :

ודגה' בחוס' יומא ד"ה פ"א גבי סמיכה ומנופה איכא בינייהו אם גם נשירי הדם פליגי וי"ל דתל"א אי' המלוה הפרעית של סמיכה ומנופה הי"ה מעכבת או לו לורך הקרבן דאם המלוה הפרעית הי"ה מעכבת לא שייך זה גבי שירי הדם ובגדר הנענשים והולכה והבאה של לולב יש לעיין אם זה מזורך הלולב או מלוה פרעית ובתענית ד"ב דר' מיניס ב"אס לרזות על המים ובראשונים ז"ל מובאר דנענושים הם מנדר שמתה ובסוכה ומנחות דהם שירי מלוה כמו מנופה בקרבן ומעבדים הפרענות ובירושלמי פליגי

היה מישראל דם שער וכו' מכפר, משום דנבי כהנים בפר איכא ג"כ יודיו, ובשעיר ליכא רק דם לחוד, וראיתי לגדול אחד שכתב דל"מ בין ר"י ור"ש. בגדר הגורל דלר"ש הגורל רק לקבוע הקדושה איזה של שם וכו', משאיכ' לר"י דכהנים מתכפרים ג"כ בשל משתלח ובשל פנימי אין מתכפרין, נמלא דהגורל מברר ג"כ קנין דהמשתלח קנוי להכהנים ג"כ והפנימי רק לישראל, ודומה לגורל אי' עכ"ד ובאמת בירושלמי יומא פ"ד מדמה גורלות חלוקת אי' לגורלות השעירים. ולא תולה בפלגותא דר"י ור"ש, והרבה יש להאריך אי בכל קרבנות אקני להו רחמנא בי גוי דלשכה לבן בוכרי או בחברי שקלים, בחוס' שבעות ד"ה, כמו הא דיומא דליא גבי פר של יוה"כ, ובחוס' שבעות שם אי ילפינן דמתכפרים כהנים בשעירי הרגלים מהא דמתכפרין בשל אהרן והרי שאני התם דלפקייהו רחמנא בי גוא דאהרן גבי אחיו, ובמנחות דכ"ב דכהנים לית להו לשכה לבן בוכר, ויש לעיין דמשכתח שניו בעלים בלבו, בשעיר ההלון והפנימי של יוה"כ דכהנים מתכפרים בפר, אמנם להרמב"ם ז"ל בהל' שגגות בשוגג אין חילוק כפרות בין כהנים לישראל, ובהא דתוס' שבעות מתוספתא דיוה"כ אין מכפר עד שהתך ובירושלמי שם וכריתות דית, בר"ש משא"ן ז"ל פ"כ פ"ד אחרי מסיק דאם עשה מלאכה בחלי היום וכו"כ מולה עד שהתך, שמא יחזור ויעשה עוד מלאכה ויבטל כפרתו וכו', והנה לשון הת"כ א"עם שאין קרבנות ואין שער היום מכפר, ובתוס' מתלקין בין שער המשתלח לשער הפנימי והלון :

מרדכי קארינא.

מכתב קנא.

יום ד' פחחים תרצ"ד דוינסק.

וכ"כ בגדר דרק תואר לא שייך שינוי בעלים, וכמו למ"ד כל שבע ושבע מביא בהוראת ברה"ג לדין והוא ק"ל כמבואר תמורה וביומא, וליכא שום בעלים דהא מבואר דליכא בלבו. [ובאמת זה הנדר דסוכה כל ישראל סוכה וכו' וא"ש מ"ס הוסיף] והאכתי בזה כמה דהירוש' פ"ל בפסחים פ"ו, דל"ן נשים בכפרת של כל שבע, ובספרי מבואר להיפך, דיש בין קרבן של ע"ז ובין קרבן של שאר הוראות ב"ד, וכן ל"מ גבי נשים בזה ע"י בירוש' הוריות גבי סמיכה דפרי העלם וכן בשעירי, למ"ד שם ומנחות דל"ב וכן למה לן עוד הפעם סמיכה בודיו שני, ומה זה וגם סמיכה אי לא הוה תיקף, דכ"כ בגדר סמיכה יש שר נדרים בגדר קרבן רק דלא מעכב, ובגדר מלוה פרטים, וגבי שער המשתלח לר"ש הוה רק גדר מלוה לקרבן לא פרטי. כיון דאינו בעלים לר"ש, וכן באמת סמיכה שניה גבי פר דזה רק בשביל כפרה של דווי. ע"י במנחות דנקט והרן ובינו ומה זה ר"ל, ובהא א"ש מה דלריך שני קראי בזבחים דל"ס ע"ב וד"מ נבי פר כה"ג פ"ש בחוס' וגי' ליה, וגם י"ל דגם בניו הכהנים ה"י סומכין סמיכה שניה. ולמ"ד דר"ס הכהנים מתכפרים בשעיר או רק בגדר כלל ישראל לא פתח, וכמבואר הר' דיומא דס"ו פ"א אטו וע"י ישראל שבעות ד"ד ע"ש פסחים, וכן ל"מ היכי דלריך פר אחר או שער אחר מחמת ודוי אם שם הוה סמיכה ג"כ, ובהא י"ל הר' במנחות שם וכן ל"מ אם או סומכין גם שאר כהנים וכמ"ס, ואם זאחיו או בב"א וע"י בחוס' גבי אי' מיל'אים ואכמ"ל, וגם באמת נ"ה דל"ן מתכפרים רק י"הי דהם דרים בזה השבע כמבואר בספרי, אך הכפרה ט"הס כפרי העלם ואכ"מ יהנה בעלם זה הנדר בתענית דכ"ו ע"ב עטרה וכו', דיוה"כ הוה זמן מתן תורה ליחות אהרונות, וזה גדר פלגול המורה נדרים דל"מ, ומיך המקדש בשלמה וכל שלמה קדש, וזה מל"ה חמ"ל הקדוש וזה אכול

פליגי חי ושמתחם זי ימיט וגו' הוא שמחה הלולב או שמחה שלמים וברמב"ם הל' לולב פ"ו ה"ג ובמקדש טעלין וכו' שנאמר ושמתחם וגו' ובפ"ח ה"ב בחה"ס היתה במקדש שמחה יתירה שנאמר ושמתחם ולטיק ובר"ה דט"ו נסכו לפני מ"ס כחג כדי שיחברכו לכס גשמי שנה והשמיניה היתה בשמחה.

מדרכי קארינא.

מכתב קנג.

יום א' כ"ו תשרי תרצ"ד דווינסק.

והנה בגדר ודוי ג"מ ג"כ אם שם לר"ך ח"כף לסמיכה ולדווי שמיטה דהרי ודוי א' קודם 'והכנה יש להאריך דזה מוכח דאם לא סת"ך קודם שמיטה מיד א"ל להמוך עוד פעם לא כמו גבי סת"ך בחוץ דלר"ך לחזור כמבואר בחוספ' מנחות וברמב"ם י"ע בחוס' יומא דמ"ה ע"ב והארכתי בזה. בגדר סמיכה אשם מלורע צובחים דליג ותוס' גרה וכ"מ בזה אך ר"ל בגדר מ"ע הוה מהית רק א"ו לקרבן וי"מ ג"כ אם לא נקן ממנו לבהגות דלר"ך להביא אחר מה יהיה הדין בסמיכה שלו וזה ר"ל הירוש' בילה פ"ד ע"ש בזה והרבה הארכתי גבי א"ת אם לר"ך ודוי בסמיכה כיון דאין מכפר כפרה גמורה וכן היכי דאמר לא יתכפר לי חטאתי דקרב אך לא מכפר ושוב נראה דיל' דיו"כ מכפר על זה השטא כיון דטיקר הגדר בכריתות דכ"ו דהוה גדר ממון וזה כבר הביא החיוב שלו מה דתורה מייבא אותו לזה החטא וכן ג"מ לשיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דאם אח"כ שכת מה חטא גשש דמביא חטאת מי"מ אם אח"כ נזכר מביא עוד חטאת והו' בסתם בחטאת אף דמלרע מי"מ איש מכפר דוה ג' אר"ט כפר מלרע מכפר ח"מ נאכל כמ"ש הרמב"ם בפ"ב מהל' שנגות וצחוספ' ועי' רס"י וצחוס' דר"ך ע"ב דר"י שם דלא יאכל ע"ש וכו' הך צו"ט"ס דכ"ו ע"ב ע"ש בזה והרבה הארכתי בזה ואכמ"ל. וגבי חטאת כה"ג י"ל דסמיכה רק לנודך קרבן לא לגדר כפרה של הפרטים של החטא וכן ג"מ גבי אשה שהנזירה בקרבן לצור אם חייבת מלקות לשיטת הרמב"ם ז"ל וכן בישראל אם המירו צפר כה"ג להך מיד דשם ד"ג ע"ב דכולוהו מכפרי בגדר תואר הכנים לא בגדר פרט אם לוקין ע"ז אם הוה כמו גבי פר העלם דבר של שבת זה לשכת אחר דלז לא שייך כלל או כמו של לנזור ובאמת גבי נשים ועבדים כיון דאין בהם גדר סמיכה וכן ודוי של קרבן שם מכפר עלם הקרבן ומה דאמר עולה דוקן ר"ל דכבר כיפר הסמיכה וא"ש מ"ש חוס' וצחוס' שם ואכמ"ל. ובאמת למיד צו"ט דמכפר מקריא זה הוה כמו קודם הפרשה או כיון דח"קן דאב מביא על צנו' כפרה כוה כמבואר בירוש' סוף יומא אולי חטאו בלבס :

יוסף ראזין.

מכתב קנה.

ובגדר נעוטים בלולב הארכתי בזה דבמקדש הוה מלוא מה"מ פריית וכ"כ בזה קלת בחיבורי וכן בנזקש עיקר המלוא הוה האמיה בידו והוה נמשך ורק במזינה רק הנעילה לא האמיה ועי' בסוכה דמ"ג שעה ור"ל דאם מניחו וחזר ומגביה או הוה מלוא חדשה אך אין לזה חיוב וס"ל להירוש' דלר"ך לכרך עוד הפעם כ"ז שמגביה ובאמת למה לא הביאו הוה"ס צבוכה דמ"ה ע"ב מהך דמ"ג ע"א ובאמת זה תליא בהך מחלוקת אם חתקא"ל לכולי יומא ר"ל דהוה הדבר נמשך והחלק כמו הכל בגדר נקודה לא בגדר ל"רוף וזה ג"מ בין יו"כ לשבת דבשבת כל חלק נגע הוה מלאות פרטי משא"כ יו"כ שהלילה נקודה צפ"ע וכן היום וא"ש הך דכריתות ד"מ ע"ב בירוש' יומא ושבוטות מחלוקת

בזה ובתוס' שבוטות וכריתות ד"ו וי"מ גבי גר שנתגייל ביו"כ או קטן שהגדיל בתוך יו"כ ולא כמ"ש הרמב"ם בפ"מ כריתות ד"ב וזה ר"ל הס"כ פ' אחרי המוטע לכ"ז ואכמ"ל עכ"פ ג"מ במקדש האמיה הוה המלוא ושמתחם ועי' בסוכה דמ"א ע"ב ותוס' דל"ט וכ"מ וי"מ אם הגביהו בלילה וכמו הך דיומא כ"ט וכ"מ ולכך במדינה אף בזמן המקדש עי' סוכה דמ"א ע"ב ודמ"ב לא היו אומרים כל מ' שמניע לידו הרי הוה במתנה דא"כ נלך להגביה שמי פעמים להגיה ולחזור להגביה וזה אסור דילמא שלו הוה וכיון שהגיהו אסור להגביה בשבת כמבואר בירוש' סוכה ותוס' שם אבל במקדש א"ל לעשות קבין חדש כיון דהמלוא הוה האמיה דבר נמשך לא האמיה ובאמת לשיטת הרמב"ם בפ"מ וכן משמע בירוש' סוכה ר"ס ג' גדרים בירושלים הוה ג"כ כל ז' מהית רק א"ל שלו רק יום א' ובמקדש לר"ך שלו גם כל ז' לא כרס"י ורמב"ן וחזן לירושלית רק יום א' וכן ס"ל לר"א בסוכה לגירסה הרי"ף וכן בת"כ וכן צה"ג בלילה ראשונה דוקא שלו וי"מ דלא דמי שבת ע"י עירובין דמ"ב מוכח דלר"א ג"כ לא דמי שבת פט"ו סוכה והוה מבואר בשבת דקל"א ע"ב דדמי וי"ל בשאר יומים ע"י בסוכה דמ"ג דבמקדש ג"כ לא דמי שבת בשאר יומים לולב וי"ל בגדר יכול להפקידן בשבת וקל"א שלא יהיה בירושלים כל ז' ובאמת י"ל דלכך לר"ך לינה כל ז' משום מלוא לולב לקיים :

חסף

מכתב קנה.

ב"ה טוש"ק נח תרצ"ד וארשא.

והנה בירוש' ה"ג של"ט"א וכו' והנה בגדר כפרת יורשים ונחש אחר הפרשה בירושלמי נזיר פ"ד ה"ו דטעם ר"י במקבל נזירות אחר מיתת אביו אינו מנלה על פטות שהפריש אביו קרבנו לה' וגו' שיקיים מצוה לקרבנו וכו' ומדמנלה בה"ו הוה ואביו נזירים על מצות אביו ע"כ דזה לא הוה הקדים קרבנו לנזרו אף דהפרשת הקרבן לא ה"י בשביל נזירותו כיון דעכ"פ כבר ה"י נזיר בעת ההפרשה וא"כ ה"ה בעולה לגבי עבירות עשה של יורשים שעברו קודם הפרשה אף שלא זכו בהקרבן רק אחר הפרשתו וי"מ ג"כ למ"ש כבר בזה דלר"י"ג יכול למכור שלמו וכחצו גדולי המחברים דזה רק לאכילה ולא להתכפר ודגתי משום דחסר ההפרשה של הקונה דבכל קרבנות שייך ריבוי והארכתי בזה דת"כ פ' מלורע לקח לאיש כשרות לאשה וכו' ויש לעיין בטעם רבנן דמקבל נזירות אח"כ מנלה להירושלמי אם משום דלית להו הך דרשה שיקדים נזרו וכו' או בהפרשת דמים לחוד ס"ל דלא מנגר וע"מ ג"כ בעולה אעשה דאחר הפרשת מצות א' מנפרת :

והנה בירושלמי נזיר פ"ג ה"ב הפרים זו צפ"ע וזו צפ"ע והביא של זו בזו לא יא' לקדש קדשה לא בן חני ר"ח וכו' ומשמע דזה שני גדרים א' דאין מה שהפריש על זו מכפר על זו וא' דאין הפרשת קרבנות חלה קודם שיזיר ובירושלמי שם פ"ב ה"ט גבי מיתת שלו ומונה של בנז הפרים קרבנותיו קדשו וכו' ואפשר דקמ"ל דלא נימא דע"י שהפריש קרבנות נזיר מקבל עליו בזה הנזירות ובשמ"ק נזיר ד"ג גבי הפילה אשמו והפריש קרבן כתב בשם הרא"ש דלר"ש כיון דהפריש קרבן גילה דעתו שהלה לקבל עליו עוד נזירות ובכפרי ספקא ליח ולא נזרו ולא קרבנו ולא קרבן אחר על נזרו וכאן לר"י מה שמשנה מנזירות אביו לשלו לא איכשת לן דהלכה היא בניזיר כן והרמב"ם ז"ל בבל' נזירות לא הביא כלל מזה ובפ"ח גבי מנלה על נזירות אביו פוסק דבמחוייבו מנלה וכשיטת החוס בניזיר ד"ל ובה"ל שנגות פ"ג דאם הביא חקא"ו שהפריש של חלב שאכל אשם. של חלב שאכל האם כישר

במלאות אחר ועי' ב"ב דקניט תחת אבותיך וכו' והריות
 ד"ו וליש מ"ש החוט' נזיר דכ"ג ונס בגדר דבר שכתבה
 אין בל וכו' וי"ט א"ש הכני נדר מלי ועי' בתורה ד"ל
 ע"ב ובת"ש סת"י יומא ד"ג ע"ב גבי תמורה פסח ותמורה
 ד"כ ע"ב אין אדם מתכפר בדבר ור"ל ג"כ זה הגדר דזו
 גוי"כ מה דקדשה התמורה דנס שנוג והארכתי בזה
 בגדר הך דזבחים דס"ח ע"א גבי נמשכת וכו' ע"ש בת"ס
 ללמה לא ילא וזה ג"כ מחמה זה דזה נזיר וכן נה"ך דע"ל
 לא ירדו ומי"מ לא ילא כמי"ש רש"י אבות דפ"ד והרבה י"ש
 להאריך מהך דכריתות דכ"ו ע"ב ומנחות דפ"א וד"פ גבי שבת
 הקדש וגבי מותר של תורה עי' בתוס' ב"ק דס"ו ע"ב מהך
 דפסחים דפ"ט ע"ב וד"ל גבי פסח ע"ש ברש"י ושיעור
 הרמב"ם דמהני מתנה בגדר סמיכה ומה דר"י רש"י ז"ל
 בהך דהולין דף קל"ט ע"א גבי קן גבי מקדיש פירא שוכנו
 וד"ק דרק לגדבה דלחובה לא ילא דלריך דוקא קנין של
 גדר לקיחה כמבואר בתוס' סוף הולין ע' תוס' הולין
 ד"ה ומי"ש בזה נזיר ד"ב ע"א ולכך ס"ל לרש"י גבי קרבן
 דחבירו דשניהם לא ילאו א"ש נתייחס וכן הגדר גבי לולב
 ביום א' וזה ר"ל מהב"ע ואכמיל בזה גבי סוכה משתמם
 בגר שנתגייר גם ר"א ס"ל דל"ז שלו וי"ל דלא דמי
 שבת :

יוסף

מכתב קנו.

ב"ה א' ורא חרציד ווארשא.

דברי הו"ג שליט"א וכו'. והנה למי"ש כ"ג בכוונת
 הרמב"ם בה"ל שנגזר דכיפר על הטאת שהפריש
 ג"כ קשה הא בתוספתא וירושלמי נזיר קתני הטאת שהפריש
 ב"ו לא ילא ואמאי שבה"ל ראשונה משום שניה לא ילא
 משום הראשונה כמו בתוספתא וירושלמי נזיר דדוחק לומר
 בה"ל שנגזר לא פסק כתוספתא וירושלמי נזיר דדוחק לומר
 דקרבן חזיר דאמר בירושלמי פ"ד דא"נה נמסרת לגבוה אלא
 בשמיטה גרע ונחשב שלא לבנו א"ש הקריב לזירות אחת
 והנה קרבן פסח א"ש הפרשתו היא ג"כ מזורך הקרבן כמו
 בעולה יש לרון מדיכול להפריש קודם זמנו זבחים ד"ב
 ע"א והולין דמ"א ע"ב והא דממנה אחרים על פסחו בתוס'
 פסחים דפ"ט ע"ב דע"ר קן מקדישו שילאו כל אשר ימו
 וקרא כתיב וכו' ולמד מ"ד בירוש' כשממנה אחר ילא
 לחולין וחזר וקדוש ובמכילהא ויקרא משה וגו' מלמד
 שטיוון ב"ד דס"ל כהירושל' סני' ב"ד הוא שיהא זה מפריש
 וכו' ע"כ עשה ב"ד ומוכח דנס בפסח מלרים מותר כי
 למנוה אחר הקדשו וכן מוכח בתוס' פסחים ה"ל ובמארי
 דל"ו בשם גדולי קדמוניו שלמדו מהמכילהא דמקחו מבעשור
 ר"ל למטע שלא להקדים ובמגינה של יו"ט דמבואר בתוספתא
 חגיגה דמסתקף ע"ש אחרים אפשר קידם הפרשתה דוקא
 וברש"י פסחים דפ"ט ע"ב גבי חמנה על חגיגתו כחב חגיגת
 י"ד חמנה גם בשעירי יו"כ בלקיחתם כאלה מבואר בתנ"י
 ורשב"א יומא שטיקר מנות לקיחה אינה אלא מאתמול ואף
 א"ש נימא דלקיחת השעירים אינו ר"ל ההקדש שאל עלין
 ובמ"א הארכתי בזה הכי גם בשעירי עולת מבואר ברש"י
 ז"ל זבחים ד"ו ע"ב דהפרישתן מאתמול וכיון דנס ההפרישה
 היא מהפרישה אמאי לא בעינן שהיא בזמן הכפרה וי"ט
 והנה לשיטת הראב"ד ז"ל בה"ל חגיגה דחגיגה שחטה מעיו"ט
 ואלא בה י"ח כתבו גדולי המחברים ז"ל למרן הא דמגילה
 החגיגה והקבל מאחרין וכו' דדוקא במל יו"ט בחול ומקטיר
 החגיגה בב"ל יו"ט כ"ו ללא חובה קרבן חגיגה משכח
 כנקרבה בזמנה אבל במשה דמגילה דמירי בתל יו"ט שכתב
 דלא יוכל להקטיר החגיגה בערב דלא דמיא חגיגה שבת
 לא ילא חגיגה שבת מעי"ט :

כ"כ — והארכתי בקרבן פסח כיון דיכול למנות עליו
 אחרים א"ש הירש ילא חובה פסח פסח שהפריש אביו
 ומת ובהא דפסחים ד"ח המפריש את פסחו ומת א"ש ב"ו
 ממונה עמו וכו' וברש"י ז"ל ע"ש ומה הדין באלו היו אחרים
 נימרים עמו א"ש ב"ו וירשו ללא חר"פ ואלו אינו וירשו מה
 הדין בפסח דברמב"ם ז"ל ה"ל ק"פ פ"ד ה"ג וה"ה א"ש
 מתו מקלמן וכו' ולא נתבאר באלו מתו קודם שמיטה
 ומתמנה א"ש ב"ו ממונה עמו יב"אנו לשם פסח שמתע
 לכאורה דדוקא ב"ו משום דירש חלק אביו לאכול ללחם
 שמיטה וזריקה ובהא דב"ב דקכ"ג והארכתי במ"ש תוס'
 ר"ד ז"ל דקכ"ג דהא דבכור נוטל פי שנים במקדשין
 לריה"ג היינו דוקא אליבא דרבי אבל לרבנן כיון דמחיים לא
 מני לאתהניו מיניה הוי כרתי ובשיטת הרמב"ם ז"ל
 שהשמיט הא דב"ב וגם הכע"א כז"ר אי בהקדש נוטל פ"ש
 דס"ל כהתוס' ר"ד וגם גבי נזיר נחשב ראו :

מ"ש ה"ג בהך דכל מי שגיב לולבי לידו הוא לו במתנה
 לפי הירוש' דמתניתין כ"ז ונאל דקנה למפרע וגם
 ולקחתם מתקיים בל"יחה אחת בהא דל"א מכשירי סוכה
 דומין שבת וכתבו תוס' פסחים דס"ח דבשעת דמיתו מקיים
 המלוא משא"כ בפסח ראינו לגדול אחר שהקשה דהרי
 לרי"א דל"ן עושין סוכה בחו"מ ולריך סוכה לכל שבעה
 א"כ לריך להיות לו סוכה מקודם יו"ט ועכ"ז דוחה שבת
 ויש לר"ן בזה מפלוגתא רש"י ותוס' פסחים ד"ד ע"ב בהא
 דאמר חב"י תרי קראי כתיבי שבעת ימים וגו' וכמו שדן
 בזה בשו"ת הר"ן ז"ל גבי מי שנדר שלא להיות בעירו
 באותו היום א"ש לריך ללא קודם יום זה ולגבי עשה דסוכה
 אפשר דלכ"ע א"ש מתחיל לעשות הסוכה בתחילת יו"ט די
 כיון דל"א שרי לעשות סוכה ביו"ט וב"רן פ"ד דסוכה
 בהמשנה גמר לאכול לא יספור את סוכתו כהב דכיון דאמר
 רחמנא בסוכות חשבו ז' וגו' לריך ששהא לו סוכה כל ז'
 לפמ"ש כ"ג דגר שנתגייר וקטן שהגדיל ביו"ט פטור וד"ל
 לשבת יש לדון בהא דהולין דק"א ע"ב ביו"ט שאל שבעת
 אי משום זה נחשב שבת מוסף כיון דודאי יש בעולה קטן
 המתגדל שבעת ז' שאל ביו"ט ובראב"ד ז"ל ה"ל שבוטות
 פ"ד היו גבי שבעה שלא אוכל היום וחזר ונשבע שלא
 אוכלנה משמע דכ"ה"ג ס"ל דהוי כולל ובתמים דעיס ס"י
 רמיה בנשבע בפסח שלא יאכל מלה לא הוי כולל :

מרדכי קארינא.

מכתב קנו.

אור ליום ה' ר מ"ש חרציד דחינסק.
 ודגה בה"ל שנגזר ר"ל קך דכיפר על הטאת שהפריש ולא
 הוה שלא לשמה ומפרש דזה ר"ל הך דזבחים ד"ג
 וד"ו ולא ברש"י ותוס' והרבה יש להאריך בהך דד"ש ע"ב
 ומנחות ד"ג גבי הטאת חלב לשם הטאת דס"א לשם דס ע"י
 רש"י מנחות ד"ג ע"ב הגירסא ומ"ש רבינו בפ"מ כפ"א דזבחים
 במשנה א' וד"ק לשון איתו הטאת הוה ר"ל הך דזבחים
 דמי ע"ב ע"ש אבל לשם הטאת י"ל דכשר ולא מרלה וכן
 גם הרמב"ם במיב"ר לא כגירסת המפרשים ע"ש וגם כ"מ
 א"ש הטיר שנהג לפני הקרבנות והקריב זה לשם זה והוה
 בגדר תודה לשם תודה חבירו ע"ש ד"ז ברש"י ובאמת גבי
 זמן הארכתי איך הדין לשיטת הירוש' ברכות פ"ד דלריך
 בתמיד לשם היום שא"ש שניה לשם תמיד של יום אחר או
 לשם יום אחר מלי אף י"ל דזמן לא איך כלל שינוי מחמת
 דמשום שטבר הוה כמו לשם מה דזמן עבר ולשם מחר הוה
 שלא טולר כלל ובאמת א"ש אדם התנדב עולה והאריס דכתב
 הרמב"ם ז"ל בה"ל שדכ"ן פ"ו ה"ג דנס אחר פודה ומה
 ומקריבס וכודאי גם הוא סומך או י"ל דגבי הוה הפרישה
 הפרשה וכן י"ל גבי יורשים דמיתתה הוה בגדר הפרשה

סו"מ אם נמנה כמעט על פסח וכו' וכול לא ונס סו' למנוי אם יש לו קנין ע"י בירוש' ב"ק פ"ג בזה ובאמת נבי פסח י"ל דרק בסכין מושכתו דיכול לנשך ותליא במחלוקת עד שעת זריקה וכן אם שחיטת פסח לר"ך דעת ע"י בירוש' פ"ג קדושין ורש"י פסחים א' : יוסף.

מכתב קנט.

ב"ה יום א' חיי תרצ"ד ווארשא.

ב"ק וכו'. והנה סברת התוס' מנחות דמחיים לא חיישינן להפסד י"ל משום דלא נתקדש עדיין בכ"ג אק לאחד שחיטה שנתקדש בסכין ולא מהני פדיון רש"י מנחת דק"א חיישינן להפסד ובתוס' מנחות ד"ט דדבר מטעם להליא לחון לאחר שנתקדש בכ"ג וברש"א בי"ה ד"ל ב"ה דס"ל לאב"י דלא מהני תנאה בסוכה והרי ס"ל לאב"י סדרים דקדו"ג ניכ פקעה כד"י אך משום דהקדשה הכתוב למצינא ממש שא"ל לה לאחר שחלה עלה הקדשה שנתקדש וכו' עכ"ל ור"ל חגיגה לאחר שחיטה דלא לא פקעה קדושה כד"י משום דנתקדשה בסכין אבל י"ל עוד דכוננת הרש"א דחיתקא למצינא שהיא קרבן חובה ושאי ק"ח שאף שהקדשה לחון לא פקעה הקדושה וכן נראה בר"ש פ"א דשביעית סוף משנה א' והא דערכין נבי יולא ליהרג ימ"כ למנחת חומ"ל שלו ונתקדשה בכ"ג אם נוקקים עד שהקדש קומלה דבירושלמי כותה נזיר הובא בתוס' שם דכ"ג האומרת עמאה אני לא כחטאת שמתו בעליה וכו' ועוד שם א"לן שירים אי תימר משום קיומן אינו נותנו לאחר מיתה ומפורש דמנחת חומ"ל שמתו בעליה האבר ובהא דערכין דנחטאת מוין עליו מה דין בהקטרת אימורין להלך בתוס' דנוקטין לשם הבעלים וכן בהשגל מנחת דמבואר ובהא דלי"ח ע"כ דבא"ת לאחר מיתה אם זורקין לשם הבעלים ואם ניחא דתליא בזה אם יש שינוי בעלים לאחר מיתה ובהא דרש"י ותוס' אם המת הוא הבעלים והנה בירושלמי גיטין פ"ז נבי גוסס נקט ג"כ לשון עליו זורקין עליו מדם המתו ואשמו ועולה של יולא ליהרג דאין מוין עליו אם היורשים מהכפרים זה לאחריתו נראה דתליא בהבע"א בזבחים ד"ז אי מכפר אעשה דלאחר שחיטה אמנם גם אם לא מכפר איורשין מוין אחר מיתתו כמו בנר שמת שקלים פ"ז וזבחים דק"ג דמקריבין עולתו ובתוס' ערכין שם :

מכתב קנח.

חוד ליום ד' י"ב מחש" תרצ"ד דווינסק.

הגה באמת כי"כ ד"ל דזה תליא בנדר תורה שהקריבה לשם תורת חבירו ודברי בירוש' דב"ה נבי נזיר דלי"ה נמסרת ר"ל משום דיכול לשאלו וגם משום דאשה הבעל יכול להפר ובאמת י"ל כמ"ש התוס' מנחות דמ"ח דמחיים לא חיישינן כלל שיהא הפסד וע"י ערכין ד"ז נבי יולא ליהרג וכו' ובאמת נבי דס' אשם ישמוט וזרוק שלא לשמה נזיר כ"ח ע"כ ומנחות מ"ח ובי"ה וע"י ברמב"ם בזה בה"ל סנהדרין ובה"ל שגגות דשינה הלשון ונימ' אם ר"ל של מזורע פסול שלא לשמה ע"י מנחות דמ"ח ע"כ בתוס' ע"ש בזה ובזו"מ דס"א והרבה יש להאריך בזה בנדר אימורים אם לכתחילה לר"ך להקטין לשם בעלים ע"ש בתוס' בפ"א דזבחים והארכתי בזה בנדר הרמב"ם בה"ל ק"פ דנקט מפורש דגם הקטרת אימורים במקריב על חמץ שיש לאחר מבני חבורה חייב ומה שייך אז חבורה ומה מקשה הגמ' בפסחים דס"ג מצרייתא דברייתא דלמא ר"ל ביש לבני חבורה שאז נודמו להם וכמו דאמר בירוש' וע"י בתוס' מנחות דכ"ז וכן ג"ח דבאמת הארכתי בזה נבי פסח מזרים כיון דמבואר פסחים דל"ז דהוקשו י"ל להפך דלאו אף דלכלי לאימורים במזרים מ"מ אין עליהם שם פסח רק נדר קדשים ואכלו אותם לא דנקט שויסקי וע"י קדושין ד"ע וכן י"ל דלכ"ע כל הלילה דזה רק נדר קדשים וכמו גידין הרכין לשיטת הרמב"ם ז"ל וגם כתבתי בזה דנימ' לשכירת עטם אליה בפסח מזרים דלא לקו דדומה לפסח דרות והרבה יש להאריך דנימ' ג"כ בין שאר אימורין לאלוה כיון דנגדי ליכא חל עליהם שם בשר פסח וכן לרית נבי חגיגת י"ד דרק לבני חבורה ומ"מ מהו וזקן לכהן וע"י לא חל כלל נדר חבורה משלחן גבוה וכבר הארכתי בזה בסך דב"ק ד"י"ג למה לא נקט לגבי כשרה כנגד חו"ש וכן ג"ח דבאמת אם מננה רק בנדר נבי לב"א אז י"ל דכיון דזה ג"כ רק מקושיא אינו עובר בזה אף אם יש לו חמץ וגם נבי ממנה זונה על פסחו אם היא יולאת בפסח והנדר ג"כ דכיון דק"ל י"ול למשך אי"כ לא נתברר לה החלק ובנדר שמת' התוס' ע"ז דס"ג שי"א וזה ר"ל בירוש' וכן ג"ח נבי רש"י בסנהדרין ד"ע ע"כ נבי בן

והגה קודם הקטרת אימורין אם הבעלים אוכלין בתוס' בי"ה ד"כ ע"כ מבואר דגם הבעלים אין אוכלין : לשון הרמב"ם ז"ל מה"ל מעשי"ק פ"ט הי"א משמע דהבעלים אוכלים ובפ"ח מה"ל פהמ"ק ה"ז כתב והאימורין מתירין את הכשר לאדם ובפסחים ד"ט ע"כ יכול יהא הכהנים רשאין בחו"ש קודם וכו' ובספרי פ' קרח שאם זכה בכשר קודם זריקת דמים בחו"ש קודם הקטרת חלבים הכהנים נושאים עון ולמה נקט נבי בשר קודם זריקת דם וגבי חו"ש הקטרת חלבים ומתספרי נראה דגם הזכיה אכורה קודם הקטר חלבים ובמעילה ד"ז ע"כ מעילה הוא דליכא הא איסורא איכא ואמאי הא ממונו דכהן הוא ועוד שם הא ממונא דבעלים הוא :

וה"פ כ"ג ב"ה דאכלו האימורים במזרים מ"מ אין עליהם שם פסח רק נדר קדשים וע"כ אכלו אותם לא יש לדון למ"ד לא הקריבו ב"ג שלמים אי"כ לא הותר להם במזרים לאכול בשר קרבנות רק בנדר פסח (והא דהאריבו שלמים בשעת מתן תורה כתבו גדולי המחברים לכיון דבקרבתו אלו נכנסו לזכירת הוי כאילו הקריבום אחר שנעשו ישראלים) וגם למ"ד קרבו ב"ג שלמים הרי בודאי היו לזכרים הקטרת אימורים למזבח וזבחים דקס"ז א"ח דבר שחלבו קרב לגבי מזבח וכו' ואיך יאכלו האימורים במזבח

ג"ש יכול לשמות הרי אין מעשי ידיו של רבו ומאז איכפת ליה לרבו אי מעשי נפשו ומשמע לכאורה דמטובב ג"ש בניו עבדים וגמלא דיש הפסד לרבו במה שחלש אבל מחכבר דמטובב ג"ש אין מוסר לו רבו שיכ בע"כ של עבר להוליד וולדות אף למ"ד דהולדות של רבו ואכתי אמאי נופשו לשמות:

מרדכי קארינא.

מכתב קסא.

יום א' כ"ג מחש' תרצ"ד דווינסק.

דגה בלחם ביאור הירושלמי גזיר פ"ג זה מקשה במשנה שניה ר"ל דבלחם זה פלוגתא דתנאי בתוספ' טיר פ"ה גבי א"ס קיבל שתי גירות שימלו זאמיו א"ס רק כשהקריב הקרבנות אז חל שניה אף ללא לקי לשמות לאחר קרבן אחד מ"מ כל זמן שלא הביא הכל עדיין יש שם ראשונה לא חל ואידך פליג ע"פ ועי' בתוס' גזיר דף ח' ובירוש' הוה בעיא א"ס ספק א"ס א' או צ' הוה ספק א"ס הוה גדר אקבע כיון דכ"ז דישנה א' לא חל כלל שניה ובלחם פליגי בזה הרמב"ם והראב"ד בכלי גירות פ"ב ה"ה וכ"כ בזה קלח במיבורי ח"א וח"ב ובאור הירוש' פ"ג דקידושין גבי א"ס אמר התקדשו לאחר ל' וקדשה אחר הוה ל' ומת השני הוה ל' א"ס הוה לו אח ואין לו בנים לא חל קדושין של א' כיון דעדיין זקוקה מוחזק שני ואף למ"ד קדישין הופסין ביבמה מימ לא תבטלו הקדושין שניה ובהקדש ג"כ מוחזק ואף א"ס הקדישה לאחר ל' והקדש עוד הוה ל' וגעשה בעימ הוה ל' מ"מ כיון שאסורה בגיזה ועבודה מחמת הקדש שני לא חל ראשון רק בעימ מעיקרא שפיר חל א"ס פדאה בתוך ל' ע"פ וע"ס שם וה"נ גבי שני גירות גרע מן מודה דאובן לשם מודה שמעון ואכתי ל' :

בגדר אימורין לגבי בעלים ע"פ פסחים דף ע"ז ע"ב גבי מה דליף ק"ו ד"ס מאימורין א"ס בלחם זה שני גדרים א"ס בגדר מחזיר או רק שא"ל לאכול קודם הקטרה ועי' תוס' זבחים דף מ"ג ע"ב ומנחות דף כ"ז ע"ב ד"ה הקוונן ובלחם י"ל באימורין כמו סנהדרין דף ס"ג ע"ב גבי לא תאכלו על הדם ד"ס בכוס כו' ור"ל א"ס ג' מהנחת או ר"ל שריים ג"כ או ר"ל א"ס למ"ד כזרק דמי ולא בגדר מחזיר רק דין כן שאסור וי"מ א"ס הקטיר רק גזית אימורין א"ס די בזה או לריך הכל דוקא וי"מ למ"ד הבערה ללאו ועי' שבת דף ק"ד ור"כ למה לא יקטירו ב"ט להרמב"ם דליכא כלל ב"ט ורק מהנחת שטת הירוש' הוה כביכול א"ס א"ס נימא דדי בכזית הרי ביטול לריך כגורגרת דוקא וי"מ א"ס גדר תכלה א"ס כיפר שייך ג"כ תחלק בעלים ועי' בגדרים דף ג' ע"ב ורש"י ברכות דף מ"ח ע"ב ורש"י יומא דכ"ה ונ"מ לח"ק הבעלים בעורה ועי' חולין דף ל' ע"ב וכן להך דזבחים דכ"ג א"ס דהין גבי בעימ סה"ג ובתוספי מבואר דבע"מ אסורים לאכול בין אולם לחובב -- גבי מ"ס בפסח של מזרים ל"מ ג"כ א"ס שבר ע"ס של אליה בפסח מזרים א"ס חייב וזה ר"ל הגמ' פסחים דל"ז ע"א בו אי אשה כו' ור"ל תנעם אליה ואמר דכל דמוח' לדורות מוסר בזה וכן הוה פסח של יעקב נתן ליהק רק אימורים דליכא שלא למטיו א"ס אליה לא הוה דהוה גדי ולכך אמר מכל ולא כל ואכ"מ :

יוסף.

מכתב קסב.

יום ב' ב' כסליו תרצ"ד דווינסק.

ומאוד אחשאה אני שכוח אחת לא הייתי בניתי רק ביום א' פ' תולדות בלתי ומיד השגתי השוכה ע"ס ע"ד

קנ"ג

שלמים וכ"כ מה שביארתי דברי המאירי פסחים ז"ל ופירשו בגמ' דה"ה לעושה א"י משאר עבודות כגון שקיבל או הולך וכו' בטור שהחזן בראשו לוקה וכן א"ס יש בראש העומד לקבל או להולך וכו' והרי לא מליט זה בגמ' ובירושלמי מבואר דהמקבל והמחלף פטור וגם קאמר בירושלמי שתי זה שוה זה זורק ומבואר דאין עובר השוחט על מחזו של זורק וביארתי ע"פ מ"ס היראים דלפי הגמ' דכהן המקטיר הואיל וישנו בכלל הלנת אימורים מוסר שלא לעשות על החזן הזורק גמ' מוסר דמוח' בהלנת אימורין שלא לזרוק על החזן :

מרדכי קארינא.

מכתב קסג.

ב"ה אור צש"ק תולדת תרצ"ד ווארשא.

כ"ן וכי כאשר לא קבלתי מכתב תשובה מו"ס שליט"א על מכתבי מיום א' העבר אחשוב שנאכד מכתבי ואני שולח העמקה והנה בגדר ח"ע וחצינו לגבי ראה ופסח לשיטת הרמב"ם ז"ל ראתי מ"ס כ"ג בפרו דמ"ז ומ"ג דמשום דלא הביא הקרבן גירות למשנה אחרונה אינו יכול להביא קרבן ויש לדון דגם לראות בעורה אסור קודם קרבן גירות כיון דחושק מקדש לקודש וכן ראתי לגאון גדול שכתב דטעם ללא בעיין הוא דמ"ס על גרים כמו במ"ס שהו על ישראל משום דאסור לכנס למקדש קודם הואה וע"כ א"ל להוות וביאר שזה כוונת החוס' יבמות דמ"ו ע"ב סדיה דאין והנה הגאון הג"ל כתב דבנו"ג דלא היה אפשר להקריב קרבן גירות דחובה מ"מ ה"ו מוסר לאכול קדשים כמו בזה"מ דמיכרי בקהל בלי קרבן כיון דלא אפשר ולפ"ו יש לדון דבזמן ע"ג הגר חייב בקרבן ראה למ"ס קלח מחברים דבנו"ג היה ג"כ מורה להראות ולחונן בשלש רגלים והקריב קרבן ראה דחייבת שקבוע לכס זמן קרבו גם ל' ליחיד אפי' לר"ש ועכ"פ י"מ לקרבן פסח והנה עבד כהן מותר שחייב א"ס הס בגדר ישראל מחש' יש לדון מהא דמנחות דמ"ג ע"ב ומיד היינו א"ס עבד ז"ל טפי ופרש"י ז"ל שם ולטעם האבודרהם ז"ל דנשים פטורות ממ"ט שה"ג משום דמשועבדות לבעל שני הפירושים ברש"י תלויים זכ"ו [ובילקוט שמואל דאשה משום דאין לה אלא לב אחד פטורה ממולת] ולהירושלמי דס"ל דגבי איסורא חולקין הוה של ח"ע ומכ"מ גבי מותר מאז ויהא דירושלמי גיטין פ"ד בעטה שאינו עובד את רבו אינו מעטבו וכו' הרשב"א ז"ל מפרש שאין העבד הערל שהפקירו רבו מעטב את רבו מלעשות פסח א"ס למ"ד בלריך גט שחזיר ומבואר מכאן דגם עבד שלא חל עדיין והפקירו רבו לריך ג"ש לישא ב"י וכן שפחה שלא עזלה והפוקים ז"ל נחלקו בזה ככוונת הרמב"ם ז"ל ה"ל א"ס פטור ה"ז אבל עכ"מ הנה על השפחה עכ"מ וכו' וכן ה"ה ז"ל ואין קשירה בשפחה ועבודות בעורן בגינות ונראה דכ"ל דקודם מילה ועבילה אין עליהם דין ע"פ וקלח פוסקים מפרשים דר"ל בעי"ש שאין משועבדים לרבו אבל לא קיבל גש"מ וא"ס שם אסורים בישראל גבי הוה שלשם הולכין אחר הוה לענין איסור הנס שאין הולך עבד להשתעבד להדין עכ"מ והנה בתוס' גיטין דמ"ג ע"ב מבואר דמפקיר עבדו אין הולדות של ההדין אבל בארזי בשו"ט ס"י תשנ"ט הביא פלוגתא הירושלמי פ' השולח גבי יולא כשורע או יא"ש אי בניו עבדים וכתיב דנמי דלין גבי שפחתי עשה לי קורה רוח אי אשה מודה שבניה עבדים נראה דעניות בניו תליא בנט שחרור עכ"ד ז"ל אמנם מפרש"י ז"ל דאל ישתעבדו אינו לשון הפקר וכו' אין דאיה משם ונר"מנ"א שם כתב ג"כ דא"ס פקע קנין מעשי לפ"פ אין בניה עבדים ובניו דס"ב ע"ב גבי עבד שגדר גמיר לימא בדשמואל קמפלגי וכו' ותמוה דאמאי א"ס לריך

דמטיק דהוה כפדיון אחר דפקעה מהן קדושתן ואינה מקדשת
 ובגדרים דל' ובד"ץ שם ואמאי בשמת תוך ל' חלו קידושי
 ראשון ובני הרי זו עולה לאחר ל' יש לדון אם מותר
 לבתולה למכור ולהקדים הקדש אחר או דיש עליו חיוב
 נדר שהיא עולה וכדברי הרמב"ם בהל' מכירה פכ"ב הל' א
 אחר מה שחלד בהמתי יתי' הקדש ה"ו חייב לקיים נדרו
 ובירוש' נזיר בלומר ה"ו דילמא בלומר הרי עלי ומשמע
 דבהרי עלי משום דחייב לקיים הנדר גם אם הקדישה הקדש
 אחר אינה קדושתו ובפירושין דל"ז נבי כבר זו סיוס חול
 ולמחר קודש מיוחד דמותר לאכלה ביום חול אך י"ל כיון
 דאחר היום חול כוונתו להפקיע מעלתו מובח נדר ושיהא
 מותר לאכלה קודם זמן חלות ההקדש ובהא בפירושין שם
 סיוס חול ולמחר קודש מספיקא לא נחית לה קדושה כו'
 מפרש הרי"ם ז"ל כל חדא וחדא בחד יומיה שדין ליה היום
 חול ולמחר קדש מספיקא שמה ישרא למחר והתקדש לא
 נחחא ליה קדושה וכ' עכ"ל ונראה ביאור הגמ' ע"פ פירוש
 דפירכת הגמ' מ"ש ר"ל כסברת הירוש' ערלה נבי מי"ב
 שנה ראשונה לסייג מאן ואיך למאכל כו' דגם בשנה
 ראשונה הוי עירוב מחשבת מאכל ואי"כ בהיום חול ולמחר
 קדש נחשב עירוב קדש גם היום וע"י מותרין מספיקא שמה
 ישרא למחר לא נחחא קדושה ול"ד לנטוע שנה ראשונה
 לסייג ואי"כ למאכל דודאי יתיקיים האילן לאחר מאן :

מ"ש כ"ג בגדר הקטר אימורין ושפיכת שירי הדם מתוך
 בטנהדרין דס"ג הגה בזמנים ד"ג ע"א בדברים
 המביאים לידי אכילה יכול שאני מרבה אף שפיכת שירי
 והקטרת אימורין וכ' ומבואר דגם שפיכת שירי מביא לידי
 אכילה ומעיקרא אסור לאכול ומ"ש כ"ג וגימ' אם נדר אכלו
 אשר כישר שייך גם בחלק בעלים בחיובך מלו' ק"ב רמב'
 דאכילת קדק"ל ותרומה לא יוסיף ולא יגרע בזמנות המקריב
 והנותן ואין בזה השלמת כפרת המחסר וכן משמע ברמב"ם
 הל' מעה"ק פ"י ה"א דגם בחלק הכהנים ליכא רק מלו'
 בקדק"ל ולא נדר ריזו' וגימ' בהא דיומא דס"ח ע"ב ובתו'
 שם דכ"ה דרק מה שגורס כפרה הוי אורך עבודה ובתו'
 חשנית דייז ע"ב דחלל אינו אוכל בקדשים אף שכשר
 לעבודה כו' ובתבתי דגימ' להא דחוספת' שקלים וד"ב פ'
 אמור אי זר חייב קרי'ת אם אכל קדק"ד וגימ' דגם חלל
 חייב ובפסחים דע"ב ע"ב תרי לישאל נבי חלל שאכל תרומה
 אם משלם קרי'ת ויותר נראה דכוונת החוס' להא דירוש'
 תרומות פ"ה הנה אמרה מקבל זורק קומץ ואי"כ
 מקטיר כו' אבל לאכול אינו רשאי ובתו' יבמות ד"מ שכן
 המקריב לריך לאכול ובאמת מהירוש' משמע דרק הקטר
 קומץ דמעבד כפרה מקטיר ולא הקטר אימורין — ומ"ש כ"ג
 דזירי עומ' לא קיבלו מהם קרבן גירות י"ל דהי' ר"ל
 בירושלמי יבמות פ"ה ה"ג אילו באת מאתמול לא הייט
 מקבלין אותך הייט לענין קרבנות ובמדיר דום בשאר תביגי
 אלן לנה אפי על קרבנותי :

מרדכי קאלינא.

מכתב קסד.

ע"ש ק ח' כסלו תרצ"ד וחיננס.

ודגה יראה בחיבורי מ"ב בספר הפלאה כה"ל מדין ע"ד
 סי"א דזה ר"ל הגמ' בגדרים כל האחד זה אינו
 מובן דמה שייך ביה רק ר"ל כה"ג מירוח או בכר כה"ג
 ומותר בכל הדברים ומ"מ לא חל הגני' מחמת דפשיין
 לא כביא כל הקרבנות וי"ל דיש עליו פשה כמבואר בירוש'
 סיר כו' באמת זה ג' מחלקת וע"י נזיר דכ"ה ובתו' הל'
 בתו' שם ובאמת נבי קרובים בה"ג האבדו' אינו שם
 דקרובים אסורים זה גוסי'ג או נשאר עדיין מאתמול ע"י
 גיטין ופ"ג ע"ש בה' ד"ה מה ע"ש וע' גיבמות ג"ה תרומה

כמה תשובות אני כתבתי כך בקיצר ביאור הירוש' פ"ג
 דזיר שם דהוה זה מחלוקת בתו' ספ"ה דנזיר נבי אם
 קיבל שמי נזירות לזריך לספור זאח"ז דהוה מחלוקת אם
 הביא רק קרבן אי אף אם נימא דלא מעבד מי"מ כ"ז שלא
 הביא כל הקרבנות עדיין אי' למטת מירוח שניה ע"ש
 דנקרא עדיין עומד בזמירות אי' וע"י בתו' נזיר ד"ח ע"א
 ופ"י נדרים ד"ז ובמה דפליגי הרמב"ם והראב"ד בפ"ב
 מהל' נזירות ה"ה אם חייב ע"ש וע"י בירוש' בפ"ג דקדושין
 נבי אם קדשה לאחר ל' וקדשה אחר בתוך ל' ומת בתוך
 ל' יום בני' אף למ"ד קדושין תופסין ביבמה מ"מ לא
 חלה קדושין אי' דעדיין יש של ב' וכמו נבי הקדש אם
 נעשה בע"מ לאחר שהקדישה קדושה שניה בתוך ל' ופדאה
 מי"מ לא חל קדושה אי' מחמת דיש בה גיזה ועבודה וכן
 להיפך אם הקדיש לבע"מ דמעיקרא או חיבב לאחר עדיין
 אף תוך ל' חל עליה קדושה אי' ע"ש וע"ש שם וה"ג ס"ל
 לחכמים נבי מירוח אף למ"ד דאין מעבד קרבן שני וא"כ
 לכך אי"א להקריב לשם שניה וגרע מחודה לשם חודה כיון
 דעדיין לא חל זה ר"ל הירוש' ועוד כתבתי שם נבי אם
 אימורים מעבדים את אכילה וזים רחיה מהך דפסחים
 דע"י ע"ב אף באמת לא משום זה רק דלא דזה מתייר רק
 כמו נבי מ"ד קרי"ל סנהדרין דס"ג לא תאכלו על הדם כ"ז
 שיש דם בכוס ע"ש ור"ל אף ג' מחנות של חטאת או גם
 של שירים אם ישנו כי"ג כן נבי אימורים וע"י בתו' ובתו'
 דמ"ג ע"א דלא הוה מתייר ומתחת דכ"ז ע"ב ע"ש בתו'
 מ"ש מאימורין וע"י בתו' דקרבנות פ"ט דנקט גם אימורים
 ע"ש וי"ל דזה בגדר דם רק מחמת הך לאו בטנהדרין וגימ'
 נבי אימורים אם די בזכות או לריך כולו :

הארכתי נבי הך דפסחים דף ג"ט אם נימא כמ"ד
 הבערה ללאו רק באימורים בגדר ביטול
 וכמ"ש בירוש' שבת פ"ב אם ב"ט לריך כגרוגרת וע"י שבת
 דף ק"יד אי"כ ב"ט שרי ואכמ"ל בזה והארכתי שם קאת
 בגדר דרוש מה דנתן יתקב לאביו אף שהוא שלא למנו'
 דכ"כ דכל שאל הוה בפסח דורות לא הוה אז וכן בפסח
 מלרים לכך מוכח בפסחים דל"ז דאכלו גא שויסקי וכן ר"ל
 הגמ' דבו אינו שובר ר"ל עלם האליה דפסח דורות מותר
 וכ"כ הרמב"ם ואחר דגם בפסח מלרים מותר כיון שלא
 שייך בפסח דורות וכן שלא למנו' ג"כ לא הוה באימורים רק
 אז אליה כיון דהוה גדי' לא נתן לילחק מחמת שלא למנו'
 ומחמת שלא אכל יחנק נשאר זה לעשו ומשמתי הארץ הארכתי
 בזה הרבה ואי"כ וזה דלאחר מכל ולא כל ואקלר — נדר
 גירות אי' הארכתי דבאמת כל גרים שנתגיירו שלא לשמה
 או גירי עמון ומואב לא קבלו מהם קרבן גירות וזה ר"ל
 החוס' נזיר דכ"ב דעומ' אסורים בעזרה ור"ל מחמת זה אף
 לאחר גירות ומ"מ עבדים מותרים וע"י ערכין י' ודי"א וע"י
 סוכה דג"ה ותו' וביומא דט"ז וכ"מ וע"י ספרי פ' שלח
 נבי קרבן גרים אם בעי' נכסים אם הקריב קרבן ע"ש
 בזה אף למ"ד לא בעי' נכסים וע"י בתו' פסחים נבי
 שפחה שלא עבדה אף דשם ליכא טעם הרמב"ם ז"ל :

יום

מכתב קסג.

ב"ה ה' ויצא תרצ"ד ווארא.

שני מכתבי הדין שלישי'א הופיעו חול פני באמת. והנה
 להתא בתוספתא דלכלל השניה אינו בא עד אחר
 הבאת קרבנות הראשונה בהא דנדרים ד"ד כל האחר
 קרבנותיו משכחה דע"י שאינו מביא קרבנותיו מאחר הטירות
 טלמה וכגון שקיבל שמי נזירות והא דירושלמי קידושין פ"ג
 היא המקדש אשה לאחר ל' וקידשה אחר כו' נפ"ט מירושלמי
 שם ה"ס נבי הא לך פרוטה זו שתקדש ל' בה לכשיגורך

מקרבן בהמה וצירופת משמט דמליקה לכ"ט ליכא רק אסור זרות ולא נזילה ולא גמ' דיבמות וצ"ע בגדר אכילת קדשים קלים בשורה בשבועות דט"ו ע"א אטו לחמי תודה בשורה לא מהאכלי ובזבחים ק"ב ע"ב בשר קדקיל דאין סופו ללחח חובה ובתוספתא הובא בר"ש פה ע"ב קדקיל הגאכלים לפניו מן הקלטים כ"ט שהוסיפו לכן קדושה ובתוספ' שם קדקיל הגאכלין ליום אחד כ"ט שהוסיפו לכן קדושה וזה כתיב פ' זו תמיה לאכול חמטו בראשון ברש"א יבמות ד"ג דלגרכת הרי"א ז"ל גוה"כ דכל שאפשר לאכול כבשר ולא נאכל אין הכעלים מתגפרים:

מרדכי קארינא.

מכתב קסו.

עש"ק י"ג תשרי תרצ"ד דוינסק קודם הולדת נירוח.

ההרבה י"ש להארץ בזה גבי חיוב קבורה באשמו דמבואר בירוש' כחובות פ"ח וביבמות פ"ד דגם אשה שאין לה כתובה י"ש לה קבורה מבטל ע"ש ובש"י כחובות דפ"א ע"א וכן דחקו ג"מ גבי מסירה לשלוחי למחלוקת דכחובות דמי' ע"ב וכן ג"מ גבי אשה שיש לה נכסים דלא מוטל קבורה על פלגה כמי' רש"י דכחובות דליה ע"ב במשנה והרבה הארכתי בזה בגדר מה דהרמב"ם ז"ל ש"ה לטון הגמ' דכחובות דמ"ח לא כלהמנו להפטר את וכו' ובתמב"ם נקט על ממון בניו דנימ באם קבורה חל עם גמר מיתה או לאחר ע"י ב"ב דקל"ז ע"א כה"ג וע"י רש"י כחובות דמ"ט ע"ב וכן במה דס"ל להרמב"ם ז"ל דאוק מה"ח הוה אף הכי דאין מטמאין להם לכהן גבי קרבן וכן הארכתי גבי חיובי מיתה ב"ד דהוה אוגנין בלא חיוב קבורה כמבואר במשנה יו"ל דהם הוה כמו כה"ג דמקריב ואינו אוכל ג"כ מהך טעם דאינו מטמא והרמב"ם לשיטתיה דס"ל דאשה אינה חיבת לטמא ומימ' י"ש עליה אוגנת מה"ח כמבואר ביבמות ד"ט ע"ב ע"ש בזה אף בה"ב פ' שמיני לא משמט כן דנקט דנדב וכו' הוה חיובי מיתה ב"ד והרבה הארכתי בזה. ונגד חוס' צפ"א דיבמות כ"כ בזה בחיבורי ח"א צה"ל אש"כ ע"ש בזה ודברי מהר"ם בר"ב תמוהים בזה מנימ והארכתי דהלי' בהך מחלקת דר"י וה"ע הג"ל אם תליא בשאירו בגדר השלמים כהבתי מחולין ד"ל ע"ב וכ"מ גבי צע"מ באכילת קד"ק אם נכנסין להיכל ומתוספי מבואר ללא:

יוקת.

מכתב קסז.

ב"ח ג' יושב תרצ"ד ואראש.

דבר הו"ג שליט"א וכו' ובהא דכחובות דמי' ע"ב גבי מסירתה לשלוחי הכעל שחולל אחר לירובתיה ובה"ח דה"ה מטמא לה כיון דלפקיה דתמול מסקילה להבך ונקב' ירושה דפ"ד דאין האב מוכה וכו' והר"ש כתב דס"ד ללא מקריא שארו עד כניסת החופה והרי בכנהדרין דכ"ח ע"ב משמט ארוסה לטמא ולירוש' דאכתי לא שארו הוה וא"כ מ"ש ירושה דנקט ולא פומאה והמפרשים האריכו בניאור דברי רש"י ז"ל כיון דמסרה אחולי אחיל אב וכו' ודעת י"ח שוסקיס דלרש"י אינו יודע רק דג"ייתא ולא גמ"ל שלה הוה דכתי' רש"י דגם להפדת נדרים לא מהני מסירה ביאר הירושב"א דר"ל שלא מהני הפדת הכעל לחודיה אבל מודה דמרתות אביה יולא ולא מהני הפדה אף בשבועות וכן דעת הרמב"ן והרשב"א והר"ן וכן מבואר בירושלמי ובש"ס הרמב"ם סובר הרי"מ פ"א מה"ל נדרים כה"ג נדרים שגדוה אחר מסירה מפר הכעל אף צה"ח שם כתב הרמב"ם ומחמתי מפר הכעל וכו' משתכחה לתופה וכן בנא דזימס

הרי

פ"ט בזה ותי' כמ"ש בר"ן נדרים דייא גבי קדשים דאסורים לאחר זריקה אם זה קרא דבר הדרור או זה גוה"כ ובאמת זה תליא בהך מחלקת דר"י ורש"י גבי תמוהו לאחר מיתה בסנהדרין דפ"ו וביבמות ל"ה ולי' פ"ט ונגדר לאחר מיתה אף קרא שארו ביבמות דכ"ט ע"ב וצ"ב ק"יג וע"י בזבחים ד"ק ע"א גבי סך דלביי ורבא:

ובזה א"ש דברי הרמב"ם ז"ל גבי לטמאות לאשמו ככהן וזה תליא בהך דלביי ורבא ואלו לשיטתם בסנהדרין וע"י בלשון הגמ' ב"ב דק"י"א ירושה וע"י ביבמות דק"ח ע"ב גבי מילוח לאחר מיתה בשניה ור"ל להסך דכשל תורה הוה מילוח מחמת דעדיין המליאות קיים וע"ש בירוש' פ"א והכמ"ל בגדר בירוש' קדושין הארכתי בזה בחיבורי ויראה כה"ל גרסין פ"ט ה"כ ד"ט ג' נדרים אם מטכשו או אח"כ ע"י ב"ב דקל"ז ע"א עם גמר ור"ן נדרים דע"ט ע"ב פ"ט וצירופי שם וכ"כ בזה בחיבורי ומהך דערלה כ"כ בזה דשם ר"ל ללא כמ"ש הראשונים רק דלא חשב ור"ל ע"ב מחשבות חיבף וכמו ונחיס ד"ל ע"ב ואכ"מ גבי שירים לא מחיר רק דכלל זה אסור וכ"מ כגון לאחר שקה"ח מותר לאכול כבשר וכ"כ בזה בחיבורי ח"א ביאר הירוש' תרומות פ"ח ר"ל דרק אם גמר אכל קודם גמר לא ופסול וכן כ"מ גבי פליקת חלל אם מותר באכילה אם זה גמר של הקשרה וע'י חולין דק"ב ומנחות ד"ה גס ג"מ באכילת קדשים אי סוה רק לורך ונ"מ גבי חוה ושוק אם נאכל בעורה וע"י ברש"י וחס' חולין ד"ל ע"ב וכן בהיכל בזבחים דר"ג לר"ע לא מימי קרא דשארו חסוס דס"ל ללא הוה שארו לאחר מיתה:

יוסף ראזין.

מכתב קסה.

ב"ח הי יושלח תרצ"ד ואראש.

ה"ק וכו'. והנה בסנהדרין דכ"ח ע"ב אשמו ארוסה אינו מטמא לה אכתי לאו שארו הוא ומבואר דלכ"ע תליא בשארו והנה בהוס' יבמות ד"ג ע"א ודל"ז ע"א משמט דנת אשמו איש חיוב עליה רק לאחר חופה ועמדו בזה המפרשים ואם נימא בטעם ר"ע הפוסק תמוהו לאחר מיתה משום דלא הוי שארו אפטר דגם מן האירוסין פוטר וכהא דסנהדרין הג"ל אמנס שיטת החוס' דגם ר"ע אינו פוטר רק משרפיה והרשב"א והר"טב"א ס"ל ברש"י סנהדרין דליכא אלא משום ארור שוכב וגו' וקידושין תופסין בה וגם תליא בפלוגתת הרמב"ם והרמב"ן בבהא אחר מיתה אשמו אם היא בשרפיה ומלשון הגמ' יבמות דלי' ע"ב קליש ליה אסורא משמט דזה האיסור עלמו דמטיקרא רק דהוקלש ור"ייתו לאחר מגדלי' המתחברים שעתה בזה דלר"י הנערה ללא יולאה גם כרה ליכא ומ"ש מחמתו לר"ע דהמיטוט רק לשריפה וכתב דמכילת' פ' תשא משמט נדרים מחלליה וגו' דכרת דשנה נאחר על מה שחיוב מיתה בבהרתה וגבי נערה המאורסה שיטת מהר"ם בר"ב ז"ל הובא בתוס' הרא"ש יבמות דל"ד דליכא כרת וקרבן מדמתן ובשעת כניסתן לחופה גוחלפו וכו' ולא חשיב לה גמ' בל"ו כריהות וע"כ פריך וכו' דבעולה גם קודם כניסה לחופה הוה כרת עכ"ד ז"ל ומ"ש ולא חשיב בל"ו כריהות ר"ל כיון דארוסה וגשוהה תלוין במיתות יתבנו בשנים אבל בת"כ פ' ויקרא פתוש דנעשה מייבץ עליה קרבן ומה שמתוה המפרשים מחמתיהן בסנהדרין דנ"ג צן מן האירוסין להמבואר צה"ש דבעולה גם מן האירוסין מייבץ עליה מטמת אין ראי':

וגדר א"ן נדרים גבי קדשים דאסורי לאחר זריקה בירושלמי שנה ע"ב וסרי קמייה עד שלא נקמסה אסורה לזה ולזה וכו' א"ל שניא דכתיב וכל זה לא יאכל וכו' וצ"ב מה דהירושלמי עריך דק מתמחה ומתחת העוף ולא

מכתב קסט.

ביה עשיק ושב חרציד ווארשא

כ"ב וט' ואחפלא במכתבי דנתי כהא דכתובות דמיח שמואל אחר לירושפה דאמאי לא נקט לטמאות כיון דשיניהם ממעט בסנהדרין משום דאמאי לאו שארו היא וכן בהך דגיטין דפ"ה חוץ מירושפהך אמאי לא בעי בחוץ מלעמאות לך והרי להרמב"ם ז"ל גם ירושה רק מדרבנן המפרשים דט בקרא ביחוקי מ"ד דלא תשיב רק ששהקרובים ולא בעל לשמו וגם דקדוקי דכחותיו לא נקט בחולה והרבה האריכו הפוסקים ז"ל באם לית ירושה אם מיביים הקרובים לקברו ובהג"מ פ"ז מהלי אישות הביא מתוספתא כתובות כל הקודם זכה והוא נקבר מן הגדקה [ולא הביא מירושלמי פ"א] ומהא דחקנו קבורה משום כתובה וקלט פוסקים כתבו דהתקנה נלכדה לגבי לפי כבודו וכבודא וצפסקי תוס' כתובות ס' ש"ד דגם באין יורשין כלום מיביים בקבורתה וכתבו הפוסקים מרש"י ערבין ד"ז ע"ב קוברים יורשים אמנם למ"ש כ"ג יח' מרש"י שבת גם כאן כוונת רש"י ז"ל שאר קרובים היורשים וגימ"ג כ"ב באם נתן כל נכסיו לאחרים כדמחנה שכימ' כיון דירושפה שוייה רבנן הם מיביים לקברו ולא בניו אבל מהא דירושלמי כתובות פ"א ע"ז דברי שכימ' כב"א שכתב ונתן ומתפרשים שם דר"ל כגון מחיים לאחר משמע להפך והא דרש"י כתובות דהקבורה מוטל על נכסיו כימ"ג כ"ג נגד שמת וזכו אחרים בנכסיו דמולאי"ם מהם לקברו אמנם למ"ש תוס' גיטין ד"ג דכל דאיתיה בירושה לא פסקו כח ממזוני משא"כ גר י"ש לחלק גם בזה והרבה האריכו הפוסקים בהא דהו"ס מנחות דניא ע"ב גבי נכסים של גר שמת מתוספתא כתובות פ"י דבע"ח מוליא מהזוכין בנכסיו וראיתי לגאון גדול בעטם ההו"ס דס"ל דחיוב נכסים אינו חל רק לאחר שהקריב הונח ויורש דמביא נכסים דחשיב בעל הקרבן דהרי סומך ומימר עכ"ד וי"ל עוד דירוש' משום דחייב להביא קרבן אכ"ו כמבואר ר"ה ד"ו ע"ב ובתוס' שם חייב בנכסים ג"כ וההשגה שקל"ס פ"ו בראשונה היו מתעניינים מולאי"ם להביא נכסים :

מרדכי קארלינא.

מכתב קע.

יום ב' כ"ג כסלו תרצ"ד דווינסק.

עיקר הדין כך מה דמחלק הרמב"ם ז"ל בין אוננות של תורה אף כהני דאין מטמאים להם י"ל דרק באכילת קדשים ובגדר כמו כה"ג דזה חד טעמא וכמו אשה לשיטת הרמב"ם דזה מפורש בגמ' ד"ש בה אוננות ד"ח וי"ל דרק לאכילת קדשים בינמות וכן אונן ב"ט כהן הדיוט מותר להקריב ולא לאכול כמ"ש רש"י זכחים ד"ק וכן הרובי ב"ד ר"ל ג"כ רק לאכילת קדשים רק מלשון הת"כ לא משמע כן גבי נדב ואכילה ע"ש וכן י"ל גבי מת שחבר וגבי הרובי ב"ד אף אם עשו תשובה קודם א"י לעמאל להם כהנים קרובים דעיקר הגדר של עומאל מחמת חיוב קבורה ושם ליכא חיוב קבורה וזה ר"ל הגמ' בסנהדרין דמ"ו ושם הגר" כפרה וכן י"ל דשם לא קנה המת הקבר לאסיה ולחייב עליו מלקות לשיטת הרמב"ם כהן ומור כיון דע"כ נגדך אח"כ ללקט עלמות ולקברו במ"א וזה רק על שלוחי ב"ד כמבואר בתוס' סנהדרין וכן ברמב"ם ונ"מ גבי רולח כבאוג בערי מקלט דאחר מיתת כה"ג מוכרח לפנתו מחמת דשם אסור לקבור מת רק ברולח מחמת גוה"כ כמבואר מכות ד"א וי"ב וכן מבואר במש"י שמתות דאין חוקה לקבר גולין ע"ש ור"ל כה"ג עכ"פ בני דהתורה אחרת דמשמאין זה הגדר מחמת דהם מיביים לעמל בהם וכן לקב"ם וכן דכתובות דמיח וירוש' פ"א דכתובות שם קא' על יורשים לאו לכניס

א"י היא כהנן האריך השמ"ק דרק ינאחה מכלל ארוסה ויש לרון כהא דיומא ד"ג כמה דלא כנים לה לאו בימו הוא א"י מהני מסר האב וכו' דהלאו בהך מחלוקת הראשונים והרבה האריכו הפוסקים בשיטת הירושלמי יומא הונא בתוס' ביאה דל"ז ע"ב אם ס"ל דרי בקידושין לחוד גבי בימו וכן נ"מ בהא דהו"ס יבמות דאינו חייב על תמותו ובה אשמו קודם חופה במסירה מה וראיתי לגאון גדול להוכיח מלשון הרמב"ם הל' אישות פ"ב ס"ג וכן אם היתה בוגרת וכו' והלכה מבית אביה לביה בעלה וכו' דגם מסירה דירה מהני והגאון הפלגה ז"ל דקדק כמה דנקט שלוחי לשון רבים אם ל"ך הבעל לעשות שליח בעדים לזה ואם המסירה י"ל לפני עדים א"ד כיון דאינו חב לאחרים דכבר קדשה א"ל עדים ובאמת לא נתבאר בראשונים אם חופה לריבה עדים וחופת גרה דשיטת הרמב"ם דאינו קונה כתב הר"מ דאינו קונה אומה לירושפה ולטמא לה ומה הדין במסירה לשלוחי הבעל אם היתה גרה וכהא דגיטין דפ"ה חוץ מהפרת נדרין או מתרומתין או מירושפהך אמאי לא בעי ג"כ חוץ מלעמאות לך ואפשר כיון דנעשית גרושה הוה בכלל אשמו פסולה שאינו מטמא לה וגבי מקדש רק להנך דברים בלחוד אם לא הוין בכלל נישואין בודאי לא חלין הקידושין אך להלך דגבי נט הוי שזיר גבי קידושין מה להכתיב שם קידושין חלין בשזיר ולגבי ירושפהך י"ל דמאי לא דגיטין דמ"ז ע"ב שמכרו רבו לקגם ובתוספתא הובא גרש"י קידושין דט"א פ"א דר"ט קודם ג' מאות נשים בשני רעובין להאכילן תרומה ובירושלמי יבמות פ"ד דהערים בזה ואמאי לא קודם בפירוש רק לתרומה :

מרדכי קארלינא.

מכתב קסח.

ה' ד' ח"י כסלו תרצ"ד דווינסק.

הר"א רבנו הגדול מרמב"ם ז"ל כתב דטומאה לאשמו רק מדרבנן ועי"מ משום דשאירו לאחר מיתה פקע וס"ל דקבורה בזה אחר מיתה ולא בב"א וכמ"ש במכתבי ע"י בירוש' כתובות פ"א והרמב"ם לא פסק הך דסנהדרין דמ"ו ע"ב רק דל"ך לקברו לא מנכסיו והבב"א רק מנכסיו דכיון דאינו רולח בכפרה לא מכפר כמו גבי קרבן ול"ך לקברו מנכסיו לזכר מן הגדקה ע"י בתוס' בכורות ד"ב ע"ב וסנהדרין שם ורש"י סנהדרין שם וכן מבואר בירוש' והלאו במ"ש ע"י רש"י סוכה דכ"ה ע"ב ושבת דק"ד ע"ב ושם ר"ל דקרובים לא מהני דמטמאים לו רק שירשו נכסיו ומוטל על נכסים שלו וכן כתב רש"י בכתובות דל"ה ע"ב כמ"ש במכתבי וכן ס"ל לרבינו לא כנראה גמ' דידן להעשיר רק ששם שלהם וכ"כ בזה בחיבורי ח"ב ור"מ לשיטתיה בכתובות דפ"ז ע"א ור"ל שם דכ"ז שלא נקבר הוה הנכסים שלו ולכך מהני נאמנות שלו דאינם שלו אך הרמב"ם ז"ל לא פסק בזה כן וכן כ"מ למשל גבי כה"ג שמתה אשמו דח"י לטמא לה ובשאר קרובים מ"מ מקריב רק באכילה אסור וכן בת"כ פי שמי דהוה גדר אונן לאכילה קדשים גם במי שאסור כהנן לעמא ע"ש וכן ס"ל לרש"י ז"ל יומא ד"ד ע"ש בת"י בזה וכן גבי הרובי ב"ד קרובים בסנהדרין דמ"ו כמ"ש במכתבי ובאמת בזה שמתה הרא"ש ז"ל על ר"מ בפ"ג בצרכות ד"ח ע"ש בתוס' תמוה דשם הוה אחיותו הנשואה לך אכל וכו' וכ"כ בזה בחיבורי ח"א דזה ר"ל הני ב"ב דיק ע"ב גבי הך דאחותו דר"מ ב"פ ושם ר"ל להפך דהא ר"מ ב"פ נעשה לו רחוק דהוה אחותו הנשואה ולמה עשה מעמד כן ר"ל הגמ' ולא בהראשונים ז"ל וזה הנימ' ג"כ חליא בטומאת בהרמב"ם ורמב"ן אם אוננים מהימ' היכי דא"י לעמא ורק לאכילה מהי"ם לא לשאר ואכמ"ל בזה :

יוסף ראדין.

ונדר בני יל דאף אס אמר אל תקברוה כלל מימ הבנים
 שחיבים למחלו לו חייבים בקבורה עכ"פ זה ודאי דהגי על
 תורה אס אין לו נכסים ממויבים הי לקברו וזה גדר דק"ל
 מצוה או מלוה וכן ר"מ כגון אחד אמר נכסי לך ואח"כ
 לפלוני ומת הא' אס קוברין אותו מנכסי וכמ"ס בהך דביב
 דקל"ז ואשתו ג"כ תליא בזה ולשיטת הרמב"ם ז"ל ליכא
 ומ"ס דפסק הך בעיא דגיטין דפ"ה גבי גט דהוה שזור וכן
 פסק הך דערכין דכ"ה ע"כ פ"ט משום דמבואר בכה"מ
 דמסכן הכתוב למכמים ולכך ס"ל דלין יואל ביובל כמו ביב
 דקל"ט וכן סוה הדין גבי מלוה ש"מ כירושא שו"א ביב
 ק"ח וקמ"ח וקמ"א וגיטין וכ"מ בזה"ש אך אס נימא דקבורה
 בזה עס גמר מיתה או הוה מה"ת בזה"ש לאשתו מי"ט מן
 ממוות שס כ"ז שלא וזה אחד בנכסים ליכא מן מה לגבות
 ע"י ביב מיג ע"כ גבי נכסי הפקר :

יוסף ראזין.

מכתב קעא.

בי"ה אור ועש"ק פקץ הנוכה תרצ"ד ווארשא.

ב"ק וכו' נגדר ירושת הכעל דלר"י ביב יחזיר לבני משפחה
 ובגמ' בכורות דגיב ע"כ מאי קסבר וכו' והרי
 בזה"ש קאמר נוהגין לו מעות ומולוין מידו שג"ל לא
 מסוב נחלה ומהך קרא עפ"י ירושת הכעל מה"מ ביב דק"א
 ובירושלמי כתובות פ"ט ה"א יליף מסיפא דקרא אפי' בשעה
 שהיובל נהג ירושת תורה אינה חוזרת וע"כ כוונתו כמסקנת
 הגמ' ואיך ס"ד דיכבוד ירושת הכעל מדרבנן והנה בביב
 דמ"ו ע"כ דבעל לא ירית כופר דהוה ליה ראו ובזה"ש
 דלריבין מרי קראי מד לכופר ומד לשאר ראו והגאון מנחם
 חינוך האריך דחייב כופר אינו להמת הירוש' שלו יורשים
 ממתו רק דהתורה חייבה לשלם כופר לירוש' וע"כ לריך
 קרא דאינו נותן לבעל רק לירוש' ונדחק במה דהגמ' קאמר
 משום ראו אמנם יתכן אס נימא דטעם שאינו יורש ראו
 משום דפקע השאירות ובזה"ש ביב דק"ד בזה וע"כ תלה
 הטעם במה שאין הכעל נוטל הכופר בראי שאין משתלם
 אלא לאחר מיתה שאז נפקע השאירות אחר מיתה אמנם י"ל
 נהי דלין כופר משתלם אלא לאחר מיתה עכ"ז חל החיוב
 טס המיתה וכך דביב דקל"ז וכן נראה מלשון הגמ' גיטין
 דמ"ג ע"א ראו ליעל ואין לו דמתה בעלמו נוטל ומוריש
 לירוש' ובזה"ש סנהדרין דפ"ח גבי עשאו גוסס משמע דס"ל
 דגם החיוב על הרואה חל קודם שמת הגרלה ובזה"ש ביב
 וב"כ ה"ל דכופר לא ילפינן מירוש' דמחיים נעשה החבילה
 וג"מ גבי בכיר אס נוטל שני חלקים בכופר דאס מטעם ראו
 אין הכעל יורש ילפינן בכור מיניה משא"כ אס מטעם דפקע
 השאירות ובני מלוה נחלקו הראשונים ז"ל אס הכעל דעו
 בכבוד וירושלמי ביב פ"ח ה"ה אס הכעל יורש בראי
 הרי בכור ירושתו תורה ואינו יורש בראי ובירושלמי ביב
 פ"ד ה"ו בהך דרשה דאשה מורשה נזיקה לבניה דמפרשה
 ג"כ בכופר של אחר מיתה לא נקט משום ראו ובזה"ש
 ז"ל הל' נז"מ פ"א ה"ב כתב הדין דלין הכופר לבעל בלי
 טעם ובני הך דגיטין דמ"ג שניה לשון הגמ' וכזה ראו ליתן
 ואין מי יקחמו וברש"י ז"ל גיטין דקדק ג"כ ראו ליתן
 לירוש' ובהך דגיטין מפרש הראב"ן ז"ל דאי קידושיו קידושין
 משכמת לה שקדש אשה והיא נוטלת הכופר בשביל
 הכתובה :

בירושלמי ביב פ"ח ונחתי אותה לכם מורשה וכו'

מאחר שנתן להם לטוס מתנה חזר ונתן
 לשום ירושה ונראה הכונה דבקין א"י י"ט משום שני גדלים
 אי' גדר מתנה דכ"ז שלא עשה קנין בהמתנה אינה שלו
 עדין ואי' גדר ירושה דמשעשה בקנין נעשית שלהם לחפצו
 ויהי דקאמר בירושלמי שס כ"מ שאמר מורשה לשון דיסה

מכתב קעב.

יום ב' ו' הנוכה תרצ"ד דווינסק.

ב"ד גבי ירושת הכעל לבי סך דערכין דכ"ה ע"כ מנא"ל
 דהוה לא ירושה רק עלם וע"י מ"ס התוס' ביב דפ"ט
 ע"כ דכל הירוש' כנכרים ע"ס ודק"ז פ"א בזה"ש ע"י דקנית
 ע"ס בזה"ש והארכתי בזה דזה ר"ל בירוש' פ"ט דכתובות
 דאס התנה ע"מ שלא ירשה או הוה כל הקרובים שוים ולא
 שייך כאן לומר קרוב קרוב קודם וכמ"ס הרמב"ם ז"ל גבי
 יבוס דאס יש גדול ואינו רואה ע"י בקדושין דל"א מחלוקת
 וב"ק דק"ח ע"כ וכן גבי ג"ה אס אב הארץ צו וזה ר"ל
 הרמב"ם ז"ל וזה ר"ל ג"כ גבי עור בנכסים דק"ג אס הכעל
 ירשה וכן אס שייך שס שלא אמר למ"ד דלאחר מיתה יש
 שנינו בעלים וכן נ"מ גבי גול הכר ולא גורת ר"ל ש' לה
 בעל והארכתי בזה הרבה במה דפליגי הרמב"ם והראב"ד
 גבי חרש שנשא פקחת אס יורשה וכמוהו בירוש' פ"א
 דכתובות הרמב"ם בזה וכן גבי אשה שהניחה קרבן ומתה
 למ"ד יורש סומך אס הירש וכן אס סומך ומשום מקופי' א"י אס
 הכעל ירשה אס סומך ובאמת ז"ל ירושת הכעל דרבנן אין יורש כלל
 אשתו הניורת ולא כשיטת הירף ביב דקמ"ט ובזה"ש גיטין
 ד"ג ובני גדר כופר יראה במה דפליגי רש"י ותוס' פרכין
 ד"כ פ"א וברש"י ביב דמ"ג ע"א ד"ה גרושה שגרשה אחר חבלה
 ואכמ"ל בזה דברי התוס' כתובות כ"כ בזה בחיבורי דר"ל
 מתמת שכן בית אבי :

ובגדר הך דיבמות דס"ו ובתובות פ"ט וכן ס"ל לרמב"ם
 בבלי נזקי ממון גבי שבתי ואכמ"ל אך פ"מ זה
 רק לוקח וא"כ אס יהיה יובל אז יחזרו לבעלים נימא ד"מ
 זה ר"ל הפסוק וכן ר"ל הירוש' והרבה יש להאריך בזה
 קבר וע"י נ"מ דפ"ד ע"כ נגדר דברי הירוש' פ"ח דביב
 כ"כ בזה בח"ד דזה הוה נגדר חוקה בחלוקה בנכסי אביו
 ובגדר שיטת הרמב"ם ז"ל בזה"ש דביב דשס מהני
 הליכה לחוקה וזה ר"ל הלך והחזיק דריש ביב ע"ש בכה"מ
 וזה ר"ל פ"כ פ' בחקותי חללו זה עמלים דעמל לא הוה חוקה
 גמורה ע"ש בזה :

יוסף.

מכתב קעג.

בי"ה אור ועש"ק יגש תרצ"ד ווארשא.

ד"ב ה"ג שלי"א וכו' והנה בירושלמי ביב פ"ח ה"ה
 אס ירושת אשה ד"מ מעשה יירש אס ארוסתו וכו'
 תקרובה לא ארוסה ובירושלמי יבמות פ"ו ה"ד ממון חזון
 אמרין

מכתב קעד.

יות ד' ט' שבת טובה לשנת תרצ"ד רחמיכם

והנה נגדר ארוסת הרבה יש להאריך בזה בנגד מה
 ההירושלמי מחלק בקדושין פ"א גבי יעוד דל"מ בין
 אם האב השיא לאו פיקס וכו' שנתנה התורה להאזין
 משא"כ באירוסין דזה נגד דין בעלמא וזה נגד קנין הגוף
 וכמ"ס המוס' ב"ב דק"ג ובאמת הארמתי בזה ד"ל דה
 ר"ל הס"ד ביבמות דל"ב גבי יבמה דנשיאון יש בה ור"ל
 ג"כ מחמת הפקעה של הזכות של היבם ופי' כחוס' יבמות
 ד"ח ע"ב וד"כ"ג וכ"מ בזה ובמסופ' דיבמות וכן הך דקדושין
 דס"ח גבי ק"ו דראב"י דהוא להפך מגרסה רש"י ביבמות
 דמ"ט ע"ב ודג"ה ע"ב וכ"מ ג"כ אם מחמת דל"י להפקיע
 הזכות של תורה ובנגד דברי סרב ודברי התלמיד דתמורה
 דכ"ה וחוס' ב"ק דע"ז ע"ח גבי פדיון וב"ב קל"ג וב"ק
 ק"י ע"ב וכ"מ בזה ובירוש' פ"א דיבמות ס"ל כן וכן מוכח
 בהחוס' דיבמות פ"ו שקדשה היא שלמה והרבה יש להאריך
 בזה גבי אמות חלולתו לר"ע ביבמות דמ"ד ונ"מ בין מן
 האירוסין אומן הנשיאון וזה ר"ל בכוונה ד"ח ע"ב משנה
 לה בערובה ע"ג בזה ואכמ"ל בנגד שיטה הרמב"ם ז"ל כ"פ
 בזה ובאמת זה הליא בחלוקת ב"ב דק"ל לריב"ד ומ"ס
 אם אינו כלל בנגד קרוב בת מקום כן או שזה יותר קרוב
 וע"י בערכין דכ"ה ע"ב כחצר דמי וע"י קדושין דכ"א פ"א
 קרוב קרוב ע"ג ברש"י בזה דל"א אינו רובע ובמ"ב
 כמבתי בזה קל"ח מן מחלוקת רש"י וחוס' ב"ק דק"ח ע"ב
 וג"ה גבי אב שהרג בנו דל"ן בנו נעשה ג"ה דהרי כלל זה
 אב קודם לירוש' וע"כ כמ"ס הרמב"ם ז"ל בה"י ממ"ס
 דמשמע שם דמי שהרג א"ן יורש ואכמ"ל בנגד טרפה
 הארמתי בזה בח"ב אם אחד עשה טרפה ואחר הרגו אם
 הראשון נהרג מדברי הירוש' ב"ק פ"ד וע"ס שם ומדברי
 חוס' תולין דמ"ב ע"ב :

יוסף

מכתב קעה.

ב"ה אור ג' שבת תרצ"ד וארש"א.

ב"ק וכו' ומ"ס כ"ג בנגד הירוש' קדושין גבי יעוד
 האירוסין דין בעלמא ובשיאון קנין הגוף כחוס' ב"ב
 דק"ג יש לדון דל"כ אח"כ ארוסת אוכלת כפרומה מה"ס
 משום קנין כסף והרי כחוס' יבמות דס"ז דק"ן קנין הגוף
 מאכיל כפרומה אמנם בירושלמי כתובות פ"ה ה"ד משמע
 דלמשנה אחרונה אינה אוכלת מה"ס רק נשואה מקרא דכל
 טהור בניחך וא"ש הירושלמי לפעמים ובירושלמי יבמות רפ"ז
 דעבדיה אוכלין משום קנין שקנה קנין והרבה האריכו
 הטובקים בדברי הת"כ פ' אמור דפנד טברי אינו אוכל
 תרומה דאינו כסף ובדברי הרמב"ם ז"ל ה"י תרומות פ"א
 ה"ה וכ"מ שם ובתנו דמה דהכפל מאכיל הוא מחמת קנין
 האיסור ולפ"ז י"ל דגם אם נהגרה בריח הגפס לר"א ור"ש
 ביבמות דנ"ז ע"ב אח"כ אוכלת וס"ס דנ"ז פ"א אי ילפינן
 קנין דאיכות מקנין דעבדות גבי תרומה והרמב"ן ז"ל דע"ז
 גבי שא"ן חולקין לה מעשר הארץ כגם לוי הנשאת לישראל
 אי נפסלה מחלוקת מעשר שא"ן האירוסין והנשיאון פוסלין
 אלא בדבר האסור לו נכבילה ובה לוי לנאן כולא לא
 נפסלה וכו' עכ"ד אמנם בירושלמי שם נ"ח פרומה מעשר
 ממ"ג אכלה כמ"ד א"ן מפערי לכהונה ור"ל לענין חלוקה וד"כ
 מוכח דגם לוי הנשאת לישראל א"ן חולקין לס' מעשר א"ך
 דמותרת לאכול ובחולין דקל"ד דהנהגה הנשואה לישראל בעלה
 אוכל בשבילה וי"ל דהירושלמי ס"ל דישאלים הנשואה לנאן
 דלכולת כפרומה היא בנגד פגם ולא מחמת קנין לחד
 ודמשמע בירושלמי כמבנות הר"ל ובירושלמי יבמות פ"ט
 ה"ח

אמרין הקרוב ולא ארוסת כרי דגם ירושת בעל היא מגדר
 קרובה ומ"ס חוס' ב"ב דק"ג יתכן לגמרי דין סנהדרין
 דכ"ה ע"ב דמשמע ארוסת דאכתי לאו שארו היא ובסנהדרין
 שם דס"ד גבי עדות של ארוס לארוסתו דדיט כסומאס
 וירוש' וגם להמקנאז הם העיד לקרובי ארוסתו א"ן פוסלין
 פעדות וכמ"ס הרמב"ם כה"ל עדות פ"ג ובה"מ שם ומ"ס
 עדות מאיסור עריות דע"י קידושין נאסרו ודעת הרמב"ם
 שם דמדרך האישות פסולין הקרובים מדבריהם ומ"ס כ"ג
 דנמקום הקרוב יותר שאר הקרובים נחשבים לרחוקים כן
 מוכח ג"כ מהא דכתב הרמב"ם בה"ל כה"מ פ"ד ה"כ
 דכשימות הכה"ג מעמידין תחתיו בנו או הראוי לירשו וכו'
 ובכ"מ שם מהת"כ והרי כה"כ פי לו ואם אינו ממלא מקום
 אביו יבוא אחר וישמש תחתיו ומשמע דל"ן קרוב אחר
 הראוי לירשו משמש תחתיו וע"כ דכ"ן דהבן קיים ורק
 דאינו ממלא מקומו של אביו בעל הירוש' וכן דעתו בה"ל
 גוילה כה"ל דב"ק דק"ח וכמו שהאריך בזה גאון גדול
 בספרו :

והרבה יש להאריך במ"ס הרמב"ם ז"ל גבי ג"ה וכל
 הראוי לירוש' הוא ג"ה ולא ביאר עד כמה הוא
 קרוב ובירושלמי סנהדרין פ"ג ה"ט שאר קרובים מנין
 ושפטו העדה וגו' שלא יהו העדים לא קרובי מכה וכו'
 כמלאת אומר ב"ב ג"ה ובספרי פ' שופטים א"ן לי אלא מי
 שיא לו חמות הל"ב וכו' וכן הדין למ"ד בעל יורש אשתו
 ד"ה אי נעשה ג"ה א"ד ב"ן דל"ן הנהגה המחייב רק לאחר
 מיחה ולא נפקע השאירות וב"י הך דב"ק דל"ן הכעל יורש
 הסופר י"מ ג"כ לרבי דס"ל ומה נפש תחת נפש היינו
 ממון אי הכעל יורשה וכן לשיטת הג"א פ"ב דב"ק דכל
 רוצח חייב לשלם דמי הנהרג לירש"ם ללא ידו שמים
 ושמה"ג הפיסה אם הכעל הוי היורש ובה"ל דרש"י וחוס'
 פרכין ד"כ גבי כופר י"ל דבזה תליא מחלוקת הרמב"ם
 והראב"ד ז"ל ספ"י מה"ל גו"מ אם הם משלם ח"י ממון
 כב"מ דלהתוב' דגו"מ דשמן כופר אחר מיחה א"כ לשלם
 משום ממון לא שייך זה ובכ"מ ב"ק גבי משלם דמים
 שלא בכיוונה בשם הראב"ד שהקשה מהך דערכין א"ן דמים
 למתים ומידן הראב"ד דרק לגבי נדר אמרו כן אבל כאן
 שהמויק נחתיב בשעת חיית"ה"כ כבד נחתיב וכו' וא"ש דאיל
 הראב"ד לפעמים ובירושלמי ב"ק פ"ד ה"ז אם יש נוקן
 בזכו ור"ל אי חייב ממון כמביתו במקום שא"ן כופר וכמו
 שהאריך שם הגאון טעם ירושלמי והגאון קלה"מ כתב
 בעצם הרמב"ם ז"ל דכ"ן דפלגא טקא קנשא א"ן מוריש
 קנשא א"ך הקשה ע"ז מהא דל"ך קרא למעט ח"י כופר ואם
 נ"חא דכופר א"ן המת מוריש רק דתחורה חייבה לשלם
 לירש"ם א"ש ובנגד אם יורש בעל קרנן אשתו למ"ס כחוס'
 ר"ד ב"ב דק"ג ע"ב כה"ל דכבוד טעל פי שנים בקדק"ל
 דזה דוקא אליבא דרבי דניטל בראוי וא"כ בעל ג"כ אינו
 יורש הכשר לאכול [והא דפריך שם מוקדשין לאו דידיה
 ניהו ופרש"ם כגון חסאות ואשמות ור"ל כמ"ס הרמ"ה
 דלע"ז דלחא לידא דאבוב מחיים א"ן הכבוד טעל פ"ט
 ויש לעיין אח"י לא משכחה במקדשין גבי עולה לענין
 טהור להטבוא' וכו' ומה"ס דק"ג ע"א טור תפ"ס ורש"י שם
 ורש"י תולין דקט"ז ע"ב וחוס' חולין ק"ו פ"א] ובנגד
 ירושה ב"ב דכתב כ"ג דלא הוי בנגד עלם כ"ן דיכול להטביר
 ופקע הירוש' י"ל דזה ר"ל רש"י ז"ל בכורות דמ"ז פ"א
 נכרי לאו בני נחלה ל"רש אביהם אחר שנתגירו דכ"ן
 דבשנתגירו א"ן יורש"ם גם בהיותם נכרים א"ן בני נחלה
 ובכ"מ ג"כ דברים הל"ך כה"ל דהמדרש בט' מנכסיו יירשנו כתב
 דלא מן המוריש בזה לו הנחלה אלא התורה זכתה לו וי"ל דזה
 י"ל בספרי ה' מוריש וא"ן ב"ד מוריש ובחוס' גיטין ר"ד דלא
 נפקע קחו מלוחו הממון דהנהגה י"שין ויש להאריך בזה :

מרדכי קאלניא.

היה וע"כ גם לפסך כהנא או לייש הגשאל לישראל נעשית
 פלם זר ואין טעמין להם מחטת אף שמוטות לאכלן וגמ'
 דידן סיל דק בנדר קגין אכלת ולא נעשית עלם כהנא
 וכמו ק לא נעשית עלם זר אך ביבמות דסי' דלולתת משום
 קדושה :

ורגה בתום קדושין דט"ו ע"א בזה דר"ל דמיתת האב
 שמויליה מרשות האב ק"ו שמויליה מרשות ארון
 הקשו מחופה אין מויליה מארון ומתו גדולי המפרשים
 ז"ל דברי בירושלמי בעי ר"ל נשואין מוילין מרשות ארון
 והאריטו אי בירושלמי ר"ל נשואין וגם נכטלה ויש לדון
 שוד לפ"ש הראשונים ביבמות דפ"ז ע"ב בהמשה ניסת ואח"כ
 בא בעלה וכו' דהכוונה נכנסה לחופה ולא נכטלה וא"כ גבי
 יעוד המקודשת למפרע אם השיאה אביה נאסרה להארון
 לשיטת הרמב"ם דקטנה ע"י זנות נאסרה לבעלה וע"כ נפקע
 הזכות של הארון בהשיאה אביה דברי ע"כ תהא אסורה על
 הארון ובתום כחובות דמ"ט ע"א דחופה דינה כבעולה לכל
 דבר וכן דעת הרמב"ם ז"ל אמנם בירושלמי יבמות פ"ו דלא
 נאסרו נשואות אלא כשנכטלו בנדר הרמב"ם ז"ל גבי ג"ה
 וגבי בן סו"מ אי הרוחא יורש את הטרלח המפרשים דנו בזה
 ממקרא בשמואל ב' י"ד ושמעיה גם סורש ובמלכים גבי
 אחאב רלחת וגם ירעה ובסנהדרין דמ"ח דלר"י מדין קרוב
 ירש את נכות ויש לעיין קלה במ"ט הרמב"ם דגם התקפה
 בגולת כדס ואמאי לא הוי מלוה שהז"ר דודאי כמו שצ"ד
 אין מתייחן את הרוחא בשבת קן הגיה אין הורנו בשבת
 וחפשי דהוי מטה של צ"ד למוסרו לג"ה :
מרדכי קא"לינא.

מכתב קעו.

יום ה' י"ז סבת טבא לשחא שנת תרצ"ד.

ורגה אי כן כחכמי דנשואה דנעשית גדר עלם כהנא
 ובנדר הירוש' בזה בצל ועי' דס"ח ע"ב משא"כ
 ארוסה זה רק דין וז"מ כגון בה ישראל הנשואה לכהן וזמנה
 וקודם גירושין אכלה בתומה אם משלמת חומש אבל ארוסה
 ודאי משלמת אם ונתה אף קודם גמ והארכתי בזה בחיבור
 גבי בת גרים או פחותה מבת ג"ש לר"ש דלולתת בתרומה
 דאז רק גדר קגין לא עלם כי אין בה גדר קדושה דמותרת
 למזמר ועי' ביבמות דנ"ז ע"א כשרות ובמב"ם כהלי א"ס"ב
 בזה וגי' דגבי יבמה שמתבמה לכהן שם רק קדושה ולא
 קגין דלשה הקנו לו כו' ובמ"ט בירוש' פ"ד דנחובות גבי
 מש"ר וכן גבי יעוד ורש"י כחובות דנ"ח פ"א ע"ש בזה רק
 ממילא לא כר"ח ובר"ג גבי בה גרים אם נתיב מה לכהן אינה
 אוכלת כלל בתרומה כנ"ל והארכתי בזה קלה בחיבורי מ"ז
 וכן בזה אי"ש מה דסמרי הגמ' דנ"ו ודנ"ז אם משום קדושה
 או משום קגין וכן בת כהן לכהן שגירשה בנט פסול כמו גיטין
 ד"פ אם הוה משתמרת לביאה פסולה ואכמ"ל וזה ר"ל הגמ' שם
 בזה בגדר בעולה מן הנשואין כי כהן הכל בזה בחיבורי מ"א
 ומ"ב ומ"ו והך דנחובות דל"ה ע"ב והירוש' לא סיל כן אך
 הירוש' כ"פ ג"ש גבי מילאה לר"י מהו טו ע"ש אך שם ר"ל
 כגון אם בעלה שלא כדרכה ואח"כ מילאה אם בעל לגמרי
 שם בעל ולא הוה בעולה ולא נפסלה ובמה דפליגי תוס'
 וברוש' אם שלא כדרכה אם יש לה כחובת מאתיים ואכמ"ל
 גבי מ"ט הרמב"ם דאף דלשה ר"ל לא אם זה גדר בדין
 ואשם לא שייבט לדין ועי' במה דפליגי הרמב"ם והראב"ד
 גבי ע"א אם גיה אם הגז סמור ועי' ב"ק דפ"ו ע"ב :

יוסף.

מכתב קעז.

ב"ה יום ד' וזרע תרצ"ד וזרע.

כ"ק וכו'. בגדר מחלקת הרמב"ם והראב"ד ז"ל אם ע"א

משיד שהרנו רש"י ז"ל סנהדרין דפ"א ע"ב גבי כיפה בעדות
 מיוחדת כסב דע"א מוילא דיבס בעלמא הוא ור"ל כהניס
 הלי עדות פ"ה מהא דפסחים דע"א אסור להעיד על אחד
 שעבר עבירה ורק לאפרושי מאסורא מיתר להעיד וא"כ
 נראה דגבי ג"ה ע"א לא נחשב כלום ואכ"מ ז"ל כתב
 דע"א שכתב הרמב"ם גבי ג"ה ר"ל עדות מיוחדת אבל במורה
 ח"ג פ"ח גבי ענ"ג מפורש דגם ע"י ע"א ואפ"ל בעדות
 אשה הג"ה יתגבר או המלך יתגבר וכן כת' בהלי מלכים
 דהמלך יש לו רשות להרוג בע"א ובירושלמי סנהדרין פ"ז
 ה"ג דו נברא חסידא מסהדי טלן ומתן דוד וכו' וס"ל דכיון
 דיש רשות להמלך להרוג וגי' אינו נהרג עליו מותר להעיד
 ואינו מוילא דבה ובהלי רוחא ע"ב דהני רוחים דמחויבים
 מיתה לשמים הרשות למלך או לכ"ד בהוראת שפה להרגם
 ואם לא הרגום צ"ד חייבים להכותם קרוב למיתה וכו' וגבי
 כיפה בפ"ד לא חשב רק הגי דגמ' סנהדרין ובפ"ו גבי ג"ה
 כיפה ע"א בלא התראה וכיואל בהן ובירושלמי סנהדרין גבי
 כיפה ע"א יכול לקבל התראה ואפשר דר"ל קטן בירושלמי
 כחובות פ"ד ה"ה קטנה שמתו בה כגדולה שלא התרו ועכ"ז
 מכניסין אותה לכיפה וכמו קטן רודף סנהדרין דע"ב ע"ב
 וירושלמי שם ובמב"ם הלי רוחא גבי שוכר וכו' להפסיד
 ובפ"ד גבי כיפה משום השחתת ישובו של עולם — ולשיטת
 הרמב"ם ז"ל בהלי שבת דגם מלקות אין מענישין בשבת
 בודאי גם להכניס בכיפה בשבת אסור וכן הגי דפ"ד לאסרם
 במזור וכו' אין להתחיל בשבת כיון דזה דרך פוגש אך הא
 דכנהדרין דע"ח שחובשין אותו מהו בשבת וכן הא דרמב"ם
 פ"ד גבי רוחא שלא נגמר דעו שנתערב בו שאוסרים
 אותם :

וייש לדון למ"ט הרמב"ם כהלי סנהדרין פ"ב האוסרה שלא
 לדון דג"ס בעדות מיוחדת מקרא ונקי ולדיק אל סהרוג
 וכן מהך קרא כתב שצ"ד אין טעמין באומד הדעת והוא
 מהמכילתא כמ"ט בסה"מ וא"כ כיון דבעדות מיוחדת
 מכניסין לכיפה אפשר דגם באומד גדול כיון שברור שהרנו
 ורק שסגרה התורה הפסח שלא לחסוך דג"ס בדמיון חוק
 מאוד שלא יבוא לחסוך גם בדמיון רחוק כמ"ט הרמב"ם
 בסה"מ מכניסין לכיפה ובמב"ם ז"ל בסה"מ שבעדות
 מיוחדת נקרא נקי ובאומדנות לדיק בדין ולא נקי מן החטא
 והרבה האריכו הפוסקים ז"ל במחלוקת הרמב"ם והראב"ד
 בסה"מ שם אי דיני אומדנות דנין ע"י אומדנא ובתוס'
 שנועות דל"ד דמשכחת אומדנות דנ"ט לכ"ע במחלוקת
 המרדכי והרשב"א ז"ל גבי עדי קידושין ביריעה בלי ראי'ה
 ובגדי קידושין דכתב הר"ן ז"ל בטעם התוספ' גתייחדה
 בע"א שחריה וכו' דלא מהני עדות מיוחדת ראיתי לנאון
 גדול כתב שלא תקשו דר"ל דכיון דע"ב כל אחד משיד
 שהיו הקידושין בפני שנים א"כ לפי הפד הראשון טוב אין
 פרות השני כלום דאין קידושין חלין על קידושין אך לשיטת
 הרמב"ם לכמה ראשונים דע"י עדי יחד רק ספק קידושין ממלא
 דעדות השני מהני עכ"ד אמנם דעת הר"מ ז"ל בשיטת בירושלמי
 דע"י יחד הוי קידושין ודאי ובפ"א דטוספ' הביא בירושלמי
 התוספ' והנה לר"פ דהמקדש ע"א חוששין לקידושין צ"ל
 דהתוספתא ס"ל דע"א לא מהיתן רק כשמשיד על דבר
 ברור ולא לדון חוקה שבעל :

מרדכי קא"לינא.

מכתב קעח.

עשיק כ"ו סבת תרצ"ד דחינסיק.

רגה גבי ג"ה או מלך כ"כ בזה בחיבורי דק ע"י ע"א
 אכל לא ע"י אימוד וגם כ"מ בין רוחא וסאל גבי
 שומא ובאמת מה מקשה הגמ' מכות ד"ז ע"ב ד"ס ע"ב
 גבי ר"י ימא דר"ל לא צ"ד רק ג"ה וכן הוא בסמרי מספ'
 ועיקר

ס"ל דזה רק גדר בירור ואמרינן דקדשה בכסף אך לדין לא אמרינן כן וגבי מה דאמר דהוה כא"א ודאי כ"כ דר"ל בזמן שהיחוד הוה צניטו וכונתו בירוש' ראה מן מסירה לרשות הבעל וע"ש הגר"א וצ"ע וצ"ע דפ"ט א"ס גרם ולגשיאון או לגשיאון וצ"ע גבי טרקלין וקישון שניגראסור ואכ"מ טכ"ט זה הגדר דכל התורה א"ס הדין פועל למלאוהו אף שלא הוה או לאו וע"י במורה ח"א פט"א וכן גדר בור למיחם שור הוה שיטור גז"כ ולקין כל אחד לפי מה שהוה וכן גבי פסולי עדות א"ס גז"כ דמסקר או פסול ע"ס ובהך דלביי ורבא סנהדרין דכ"ז וזה ר"ל ר"ע דס"ל בתוספ' שקלים דבעיני ה' טוב ר"ל זה ע"ס הדבר ואל אד"ס ישר רק אומד וע"י בצפרי גבי פ"ט ד"ס כתיב ישר ולכן ס"ל ש"ס לתוספ' וכן בירוש' דדי באומד גבי מדידה במקום קבוצה וע"י במורה כדי שיבדק הרוח וג"מ א"ס מליע שהגדלח ה"י טריפה ע"י ב"כ ק"ט :

יוסף ראזין

מכתב קעט

ב"ה יום ד' ר"ח שבט תרצ"ד ווארא

דבריי הו"ג שליט"א וכו' והנה בגדר אומד גבי שור האסקל בתוס' סנהדרין ד"פ גבי אפי' אבא חלפתא ביניהן דבשורים אותן ש"ס לתלות שהרגו חייבין וכו' וא"ש ע"פ המכילתא ופסקה הרמב"ם דאין עושין ע"פ אומדות מקרא וקיי ולדין וגו' וצ"ע סנהדרין דל"ד ע"כ דלגבי אין מחזירין לחובה אין דין שוה"כ כד"פ ולפ"ז גם עדות מיוחדת דפסול לד"פ להמכילתא מהך קרא דנקי וגו' כשר לשה"ג ובעדות ז"ל מפרש הך דב"ק דמ"א ע"כ כשהמית ע"פ ע"א הכוונה ע"פ עדות מיוחדת ול"ע דהא גם א"ס רוחא מכניסין לכיפה ע"י עדות מיוחדת וא"כ בשה"ג ליכא לאישלומי מיניה דלדין להכניסו לכיפה והנה ברש"י ותוס' ב"ק ש"ס דהפירכא חודה ב"ק"ס הוא קאי וגו' א"ס המית ע"פ ע"א כה"ס רוחא לשבע והר"א"ש שבועות פ"ו הביא ירושלמי והרי שנים מחייבין קנס שניא שאין לשבע על הקנס ומפרש דבינו שמואל שא"ס יודה פטור אין ע"א מחייב שבועה והריעב"א שבועות דל"ג ע"כ הביא דבירושלמי קאמר דגם ב"ק"ס משכחת ראה בלא ידיעה אכתי בתי ומש"ז לא אכתי אשה מימי ועדים מעידים שאגם ולא ידעין אין ברה"ה וכתב דפליגי בזה הצבלי וירוש' א"ס חייב צב"ג קנס א"ס הוה כהעדרת עדים או רק הודאת פ"י כיון דבאה ע"י הפכירה ואפשר לזון דגמ' דידן ס"ל דבכה"ג מחשב ראה וידיעה שהרי ראו מעשה שחייב עליה ורק שאינם יודעים למו החיוב לשלם ובתוס' ב"ק דמ"ז ע"א אי ב"ק"ס שייך מחוך שא"ל משלם ובמהרש"א ש"ס צבור רודף בעדים והוא מודה שגמ' א"ס הוה מודה ב"ק"ס ובתוס' יבמות דקט"ז גבי גמלא פרחא דאע"ג דלדין לשהיקמו מתחייב ע"ס בעדים בדר"פ וזה נ"כ י"ל בטעם עדי יחוד דמהני אף דלא הוי בירור גמור משום דמודה שבעל ומ"ש כ"ג דביאה של אישות יש בזה שני גדרים א"י גדר קנין והשני גדר ע"ס בזה א"ס סתירת הגמי יבמות לקידושין א"ס די בהעראה לחוד ד"ל דבגדר ע"ס גם בהעראה כ"ג כמו ביבמה ולהתחייב צב"ג"ס אב"ל בגדר קנין רק בגמ"ז וזה נראה נ"כ סברה רבנן ניס"ס בתוס' קידושין ד"י דאחר קידושין לעשוהה שזוה"ל די בהעראה משום דגשיאון הוה ע"ס ומ"ש כ"ג צב"אור שיטת הבה"ג ז"ל דגבי מיחה במנאפ"ס משום דין דהתורה חייבה ע"י יש לעיין מהא דכריתות מודה ר"מ צ"ח דאי כתיב אומר לא גמרת אב"ל בלי זה לא ה"י יכול לומר שלא בעל כלל והי"ט מלינו זה שגורה התורה להתחייב קרבן בלי מליאות ואפשר דהוה בכלל קיום דר"מ א"ס הביאוהו וכו' והנה צב"ג

כריתות

וסיק בגדר דרוחא החיוב לא על הפועל רק על פעולה והוה דבר נמשך לכן לא פטרינן בזה בגדר ודאי לזכות רק אין הורגין מספק אב"ל בשאר מי"מ ש"ס פטרינן כמבואר בה"ל סנהדרין פ"ד ברמב"ם וכן הך דר"ש מ"ב נודקן ר"ל וד"כ פטור וגבי רוחא רק גדר ספק וכן ביאל לזכות דאמר בירוש' פ"ד דאין זכאי צ"מ ר"ל דג"מ לג"ה וכן ר"מ למ"ש בזה א"ס אומד צב"ח"א א"ס זה דין גזרת מלך או רק גדר בירור צ"י בסנהדרין דע"ח ע"כ דפליגי ש"ס גבי אומדו לחיים ומ"א א"ס זה הוה רק בגדר יאל לזכות או משום דאמרינן דאח"כ הוה בו סיבה וכן א"ס זה הוה כמו הך דיבמות דל"ג שקעה חמה וג"מ בין ברזל דש"ס הכל לפי הפרט משא"כ בשאר הוה אומד דין ומי"מ ס"ל לר"ע וכן פסק הרמב"ם ז"ל דמסור לעדים צ"ק ד"ל ע"כ לא לב"ד וע"י במה דפליגי תוספ' סנהדרין גבי נהעבר האבן בשאר אבנים דמהני לקח הקטנה ובמכילתא פליגי על זה וכמו גבי שור צ"ק דמ"ד ע"י צ"ק דל"ג גבי פרט לממלא א"ך הדין גבי חבלה ע"ס ובתוספ' שבועות מבואר דחייב צ"מ והרבה יש להאריך בזה מה דס"ל להרמב"ם ז"ל בפ"א מה"ל חובל דגבי חבלה לדין חספן דוקא שיה"י צב"ד ע"ס לא כמו צ"כ וכן ל"מ דגבי חרשו גבי מיתה אב"ל בחבלה לדין להתחוק בהרש כמ"ש בו חייב מיתה אב"ל בחבלה לדין להתחוק בהרש כמ"ש הרמב"ם וכן גבי הך דמכות ד"ז במנאכ"ס כ"ו לא משום אומד רק דע"כ חובה התורה וכמבואר בצפרי הלא בזה משא"כ להאב"ד לבעלה ס"ל לבה"ג דלא אמרינן וכן בקדושין כן א"ך א"ן לא פסקינן ובאמת בתוס' בכתובות מחלק בין לבעל דש"ס לא אמרינן בדרך כ"ו רק כ"ו אב"ל לבעל אמרינן בדרך ע"ס ד"ע וד"ס"ג ע"כ וכן חזינן דגבי הכי לא פליגי הכי תנאי דכונה גבי שיטור סתירה חזינן דזה דין גבי קדושין וכמו דס"ל להרמב"ם גבי חופה וגבי גרושה הירוש' בגיטין פ"ז ש"ס משי"ס שיטת הרמב"ם ז"ל דרק בפונדק הוה רק ספק וכמבואר יבמות ד"ד ע"כ אב"ל בבית יהיה ודאי ויליף מקרא וע"י בפ"א מה"ל גירושין וכן בגדר גבי מומר להכעיס צב"ח"א א"ס הוה גדר דין או מליאות ע"י רש"י חולין ד"ג ע"כ ותוס' ד"ד וד"ה ע"ס וכן גבי זונה בעכוס רש"י יבמות דמ"ב וד"ז ע"כ ול"מ וזה גדר מחלוקת דר"ע ור"י גבי טוב בעיני ד"י בתוספ' שקלים ובצפרי ב"מ"מ וכן גבי ע"ע פליגי הרמב"ם כהך דלא בירוש' ותוספ' גבי מדידה א"ס קובצין ואח"כ מודדין מן הקבר א"ך הרמב"ם לא ס"ל כן משום א"ס כתיב ישר וכן גבי חבושה דרוחא ע"י כתובות דל"ג וכ"מ א"ס זה דין או מחמה שלא יבנה ע"י במכילתא דלא מהני ערב וע"י שבת קב"א ע"כ ופסקים ל"א ובמב"ם ה"ל מלוה פכ"ה וע"י בירוש' ב"ק פ"ח :

והרבה יש להאריך בזה בהך מחלוקת דר"ע ור"י במכילתא פ"י יתרו גבי מי"מ א"ס אמרו על לאו ה"ן או לאו ע"ס ור"ל א"ס הם קבלו המליאות או ההעדר ותליא בנרבא דשנועות דכ"ב ע"כ ופרצין ופ"ח ע"כ א"ס אריא עליה או אריא עליווי וע"י חגיגה ד"ד וגיטין דפ"ד ואכ"מ"ל ע"כ ע"כ ע"כ כך דביאה של אישות יש בזה שני גדרים א"י גדר ע"ס והשני גדר קנין וזה ר"ל כתובות אחת הויות להדדי א"ך בע"ס י"ל דלדין דוקא במכחיל כ"ו וגבי יבוס י"ל נ"כ כן א"ך דהראשונים לא כהבו כן וע"י ביבמות דק"א ע"כ וק"ב ע"ס גבי שניהם מודים מוכח להפך א"ך י"ל דבאמת גבי אישות לא מהני שניהם מודים א"ס עדים הוה מבחון דזה אישות קנין וכן גורה התורה אב"ל ביבוס בזה לא שייך קנין לכהך מהני שניהם מודים וכן צב"א על גרושמו דס"ל להרמב"ם דהוה א"א ודאי כ"ל דרק במכחיל וכן גבי מה דכתבתי דגבי אישות לא מלינו גדר ושיטור צ"ח"א וזה ראה לבה"ג ז"ל ע"י בכתובות ד"א ע"כ א"ך ש"ס רק לטענה בחולין וע"י בירוש' פ"ז דגיטין גבי ל"א זימדי כ"י ביאה א"ך הירוש'

זיה עלם הדבר דכלא בעדות לא הוא כלום לא שייך או כלל חוה ריל במכות ד'ו במקומי דבר ולא בעלם הדבר וכן גבי דבר ולא חיל דבר היכי גופא הוא הדבר לא שייך כלל והכי גבי קידושין וע"ה דמיד מה דגמס שם במשקה אם היטה אשם חבירו מעוברת וע"ה גמט דמיד פ"ב ומ"ט הרמב"ם בפה"מ שם ובה"ל איש"ת פ"ו הכי"ו מ"ט והא זה לא הוא לא ראה ולא ידעה כי מנין אלו יודעים שהיא מעוברת נקבה ומה שייך בזה גדר קידושין אף אם ינמא גדר הקדש יש אף במעוברת בחמורה ר"י וי"א וע"כ דרק היכי דע"ס שייך להעיד שלא בעלם הדבר וע"ה ב"ק דגיטין דסי' ע"ב גבי שליח לקבלה אף דהוה רק חיל דבר ורק היכי דלריך להעיד בכ"ד שם לריך זה וע"ה מ"ט הרמב"ם בפ"ו ה"ט גבי קאנה פ"ט בהשגת ור"ל דמבואר בתוס' דרק עד שחב"א בע"ס ור"ל דלא מהי חוקה דריב"א בזה כלל דשם מלכד פ"ט לריך להעיד בב"ר ועמ"ס הרמב"ם בפ"א שם ה"ט גבי עדים ובירוש' קדושין פ"ג אין פ"א ב"א ובירוש' סוזה פ"ו ומ"ט הו"מ ב"מ י"ט וגיטין וכו"ט בזה פ"ג גיטין דסי' דבר ברור וע"ה כתובות דכ"ה עדות מכה חוקה ומ"ט הרמב"ם בה"ל ש"ל פ"ו ה"ד פ"ט דלא שייך עדים וכו"כ בזה בה"ל נערה באומד פ"י בירוש' פ"ו דגיטין אם מהי ראה מן מה דקדשה קודם בב"ק פ"ט ותל"א בזה ידעה בלא ראה וע"ה בה"ל עדות פ"ט ה"ח גבי בגרות והא דכריתות שם נ"מ לקרבן ואכמ"ל בזה :

יוסף ראדין.

מכתב קפא.

ב"ה יום ג' בשלח תרצ"ד ואראש.

דברי ה"ג שליט"א וכו' ולא כחז כ"ג דעתו הגדולה
 אם מהי"מ מה שמכירין העדים את הרגלה אח"כ
 וכמו בראיה בלא ידיעה אם הוא שלם דמכני אם בדקין
 ליה אח"כ חולין דרי"א פ"ב יש לדון מהא דב"ק דמ"א פ"א
 במכירין את בעל השור ואין מכירין השור וכו' ובג"ש
 וראשונים ז"ל דר"ל כשהוכר השור אח"כ ומוכח דאף דבעין
 גבי כופר שהוא כר"פ הכרת השור מהי"מ מה שהכירוהו
 אח"כ יש לעיין בזה דכנהדרין דמ"ה תרנ"ה שמואל ב"ק
 הן עדיו מה הדין באל העדים אין מכירין אותו ואתריס
 מעדים שזה הוא אם העדים הראשונים אורגין אותו ע"פ
 הכרת אתריס וקודם גמר דינו אם נחפז בודאי אין דנין
 פ"פ השניים אף ששפחה עבירה היו מכירין העדים
 הראשונים אותו דהוי חיל דבר. והנה ע"פ הרמב"ם ז"ל
 בה"ל מ"ח פ"י דגם בלא הכיריהו משלם כופר וכמ"ס בלח"מ
 שם ונאון גדול נחפז ב"ק דסי' לג' בני אדם ופרש"י
 ז"ל דאח"כ מתו כולם דלהרמב"ם בסי' לחד משלם כופר
 ודן ניכ במילה אם נסמכו אחיו פ"י המילה אם חילין השלישי
 אף שהוכרו אח"כ מי נמא כשם שהחזקו לטכנה בחוקו
 לרפואה ומדנקט מתו אחיו מוכח דנמסכנו מלין פכ"ד ומה
 ר"ל הרמב"ם בה"ל עבדים פ"ה ה"ט דדייק הכי נתנו
 לנגוע באבריו בעבד ונמסכן ב"ק והא דב"ק שם בלמודיה
 לג' בנ"א ר"א אחר אומדנא ללא כלום מה הדין בנ"א דשם
 דכ"ד ע"ב לשלם חק שלם דאפשר דק בטרפ דהוי כר"פ
 לא חולין בנ"א אומדנא לרי"א ובתוס' שם דכ"ד דאף שאין
 מכירין אותו ישלם כ"ס כשינע עניה ד' וכו' כמו ק י"ל
 דנעשה מועד פ"י אומדנא ובירושלמי פ"ד ה"ב כשרד"ג
 רד"פוח וכו' והנה מהך דב"ק דק"ה שהביא כ"ג משמע דק
 הודאחו לתי שאיט בפ"ד אינע טערת אויב חקנ"ס אבל
 כפירטו והבא"ס עדים פ"י אחר מוטיל לחייבו שלא יפטר
 עוד אם יודה לבע"ד קודם שיביא הוא עמדים ופ"ו י"ל
 דב"ק

ביריטות שם שאין מטידין שראו כל המפשה ובתוס' יבמות
 ד"ה ע"ב דמחייב בש"ח בלי הוי' ובירושלמי שם עד
 ש'פוטו ובגיטין דר"ו ב"ק שנתן עיניו בלשחו לגרשה ו"ה
 לעיין אח"י היא לוקה וכן בזה דקידושין דע"ה בלא גמר
 ביאחו ובירושלמי יבמות פ"ו גמר חייב מאוס מחלל ורשו ובתל"ב
 ה"ל אח"כ פ"ו הא אין העדים יודעים אם פלג ומ"ט כ"ג
 דבע"ס דוקא כמחיל נ"מ גבי יפ"ה להספרי ובעל"ה אין
 לך אלא מנות בעילה ולא בהרמב"ם דע"י כסף ושטר ג"כ
 ולפ"מ"ס נ"מ ניכ לפנין הפ"ה והא דבבמות שניהם מודים
 א"ש טפי לשיטת הרשב"א ז"ל בתשובה דיבוס א"ל עדים
 דאשה הקטו לו מן השמים והאם האריכו הפוסקים ז"ל ב"א
 שקידש אשה המאוסה פניה ולא ראו אותה העדים בעניה
 רק אחר הקידושין דדעת הגה"מ ז"ל דהוה במקדש בלי
 עדים והנאון מליטא ז"ל פמה דמ"מ יש תיעלת אם תונה
 ח"כף אחר הקידושין פחייב פ"י עדים אלו וכמו אם יראו
 עדים אחר מכושה פ"ו הלא חבירו וכו' לא היו יכולין
 להעיד עליו שזה הרג והנאון מהר"י שג"ק"ש ז"ל דן דהוה
 המכוסה פנים א"ל להעיד עליו ולחייבו דזה הוא דת"ל
 לז"ו פלגיא בה"י סימנא קטיל וכו' דבעין שיכירו העדים
 הגידון ורק אם ראו אותו אח"כ בפניו יכולים להעיד
 דהראיות מלג"פ"ס מחייב בקידושין דוקא אם חלין ח"כף
 עכ"ד והנה בשבועות דל"ד ראה בלי ידעה מי לא בעי
 מידע אם ישראל הרג וכו' או שלם הרג ובחולין דרי"א ע"ב
 דבדקין ליה ומבואר דגבי ראה בלא ידעה כ"ג מהני
 אם מודע אח"כ וא"כ בפלגיא בנ"א סימנא דבעין שיכירו
 הגידון ניכ מהי כשיהיה הראיה אח"כ ובירושלמי יבמות
 פ"ו גבי מסית אף הכא א"י שלא יברח וגבי פלגיא בה"י
 סימנא אף שאמר פלגיא לא פלגין ז"ל דאם לא יברח יראו
 אותו ח"כף ויכירו אותו אף בירושלמי ססהדרין הג"ה שלא
 יעדים ומ"כ דהאם השעם מ"ט ע"כ דקלא דמכירין קולו
 והרכה האריכו הפוסקים הראשונים והאחרונים ז"ל בדין
 עדות ע"פ ע"כ דקלא אי מהני ובמב"ם ה"ל גירושין
 פ"ב ה"ט והוא שידעו אותו וכחז המכתב אליה ז"ל דר"ל
 אם הכירוהו בע"פ דקלא וגם י"ל דמסית בידעה לחודה
 הורגין אותו להמכילתא דאומד לא מהני מקרא דק"י ו"י
 ובסנהדרין דל"ג ע"ב ותלפין במסית :

מרדכי קאלינא.

מכתב קפ.

פשיק ה' שבט תרצ"ד דוינסק.

ורגה כ"כ בחיבורי מהד"מ דיד פ"ב ופ"ו וכו"כ פ"ב
 וכ"ג ומ" ע"ב ומ"א ומ"ב ופ"ו הכל בזה דהרמב"ם
 מפרש מכירין ר"ל את הרגלה כיו שאין מכירין אותו לא
 כלום דזה בודאי אם אין מכירין מה קמ"ל רק אף כה"ג
 דלריך המסיוס על מי להעיד ולכן נקט בחולין ל"ו פלגיא
 ר"ל דידעין שמו רק מחמת סימן לא מהי ואף שזה ודאי
 הרגה וביאר הנ"מ בשבועות ל"ד ר"ל דהרי חזינן גבי
 קגס דיש ידיעה בלא ראה כמו מה דפלגי הרמב"ם
 והראב"ד גבי סהס כדה אונס ובע"ד לרן פ"ט ברפ"א
 ומ"מ להפך ראה בלא ידיעה ר"ל דחזינן דהחורה לא
 תשעה לא לבעילה ולא לטרפה מחמת רוב אי"כ לא הוה
 גמר ע"י עדים ושבועת העדות לריך דוקא גמר מחמת רוב
 אי"כ לא הוה גמר ע"י עדים ע"י ב"ק דק"ה ע"ב ע"י
 בפה"מ לרבוט בפ"ד בשבועות גבי אם הלוה משביע שיעידו
 לו שטרע לא הוה שבועה וע"י שבועות ל"ב גבי שבועה
 סוזה ואכ"מ זה ר"ל גמ' ובאמת כן ידיעה בלא ראה
 א' להפך זה רק נעדרת אריך להעיד בב"ד אבל דבר

דבזה תליא מחלקת הירושלמי וזבלי שבוטות אי משכחת
 בקנס ראייה בלי ידיעה עיי שעדים מעידים שאגם אשה ולא
 ידעין אין זינחה דראובן או ברת' דשמעון דהירושלמי ס"ל
 דגם האשה עדים לא מהני לחייבו רק דבע"ד עלמו וע"כ
 נחשב זה לראיה לחומה וגמ' דידן ס"ל דבכה"ג הוי ראייה
 וידיעה ומ"ש כ"ג דבקידושין דהעדות הוה עגס הדבר ולא
 נריך להעיד בב"ד ל"ש כלל הך ידיעה בלא ראייה או להפך
 וכן הך דדבר ולא חלי דבר הנה הרמב"ן ז"ל ביאר הא
 דקדושין דס"ה קא חייבה לאחריני שלא קראה תורה קחה
 אלא זו שהיא בכל דיני אישות גם להחמיר וא"כ ראייה
 הפדים הקידושין ג"כ כהעדה בב"ד וי"ל עוד דתליא
 במחלקת הראשונים ז"ל אם קו"פ פוסל בקידושין בראיה
 לתורה דלמסו' והרא"ש דאין פוסל רק אם העידו ג"כ בב"ד
 לא נמשכה הראיה כהגדה אבל להריב"א דפוסל דכיון דאין
 קיום למעשה הקידושין בלי עדים ראייה הפדים כהגדה
 דמיא גם לגבי הני מילי הוה כהגדה וי"מ ג"כ אם אלם
 כשר לנדות להשיעור ולא הוה פסול הנוף מי"מ לא
 יוכשר דכיון דליא לו להעיד בב"ד הוי כמקדש בלא עדים
 להרמב"ן ז"ל והרבה האריכו בכ"ז גדולי הפוסקים ז"ל ובמ"ש
 המלי"ט ז"ל ה' אישות בשנים שראו שדבר עמה על עסקי
 קידושין ושנים אמרים ראו שנתן לה סתם דהו"ל כמקדש בלי
 עדים ומ"ש כ"ג מהך דקידושין דס"ד גבי אם היה אשה
 הזירו מעוברת ובספרו דס"ב בזה דלך לחזור ולקדשה מהא
 דשבת דקמ"ח ע"ב במ"א הארכתי בזה דשבת דהרי אין
 הקדש חל על הקדש ודנתי דאיתו הקדש עימו שפיר חל
 ובה פליגי ר"י ורבנן פרכין דכ"ט גבי בכור אי מזה
 להקדישו כיון דבלא זה קדוש מרחס ומסות הריב"ש ס"י
 פ"ב בשם הר"ב ז"ל דהמקדש אשה עיי שלוחו יקדש עוד
 הפעם דמלוה זו וילך משלוחו הריב"ש ז"ל תמה דלחר
 שנהקדשה בשלוחו מה מלוה יש לחזור ולקדשה וכבר היא
 מקודשת וטומאה:

מרדכי קארינא

מכתב קפב

יום ה' ט' שבט תרצ"ד דווינסק.

אני כחבתי כך דזה ר"ל הגמ' שבוטות דגבי ד"ג וכן
 גבי קנסות לא הפדים מצדדים הדבר לגמרי רק
 העדים מעידים והגמר טושה גורת מלך הדין דלף אם נימא
 כמ"ש הרמב"ם ז"ל בפ"א מהל' גטרה דשדה חזקה בלאום
 ועיר חזקה ברעון זה גדר מליאות, לא דין מ"מ גדר דלא
 מישיבן לבעייה או לב"ג זה גדר דין וכמו דאמר בירוש'
 סנהדרין הרג בין טבריה ולפורי חזקה ישראל זה שייך לדין
 לא לעדים וא"כ איא לומר בזה שבוטות העדות כיון דאין
 הדבר נגמר על פיהם וכן גדר רובא זה ג"כ דין גורת מלך
 לא בריר וכמו דחזיקן בהך דיבמות דס"ט ע"ב דמיא שס
 מהך דילדה אוכלת טי' ולמה לא מייתי מהך דיבמות דכ"ד
 מיביבן על מכה ומקלל ואיך חייבין ולמה לא מתרץ כשניהם
 חביבין כר וע"כ דשס גורת מלך מחזקה כמבואר טיר דמ"ט
 ורש"י יבמות דל"ד ע"ב משא"כ להאכיל תרומה שס נריך
 סכפת מליאות וכן נימ גבי טופר אם זה חיוב פ"י השור או
 חיוב על הבעלים והרבה הארכתי דבאמת ג"ל דשומרים ליכא
 בהם טופר רק על הבעלים ואין הפירש בגמ' כפירושם וכן
 נימ גבי טופר אם חייב מלמלם דמשמע דחייב מהך דומ"א
 פ"ב לגבי קפץ לרבעה כן במה דפליגי גמ' דילן וירוש' אם
 שייך טופר בגרירת ומה דפליגי אם פשה סרפה והרבה עיי
 אחר והרבה יש להאריך בזה ורש"י והוסי' פרכין ד"כ פ"ש כמ"ש
 בזה ואיך הדין גבי דמי ולדות ואכס"ל בזה בגדר קידושין
 על העוקר יראה ברמב"ם בפס"מ דמבואר שס דאסור לבח

עליה כ"ז שלא קדש אותה עוד הפעם משום דכ"כ בזה דגם
 קידושי עלמו סיכי דהוה רק גדר אישות לא קיין גם לנבי
 עלמו הוה איא וכמבוא' בניטין דפ"ג ובת"כ פ' ויקרא דאיא
 הוציאה טי' וכן מדברי רש"י הובא שפ"ה גבי אשתו מה
 וכן גבי זינ' עשא על ראשו שלא כדרכה לסירי הגמ'
 סנהדרין ובירוש' קדושין ס"ל חזיקן דהוה גדר איא גם
 לעלמו וה"ג ס"ל להרמב"ם בפס"מ דהוה איסור פרטי לו
 כ"ז שלא גמר קנין האישות מלבד עגס האישות וזה ר"ל
 הרמב"ם ז"ל דבאמת ס"ל דכ"ז שהאשה מעוברת יש לה קנין
 ג"כ בהעובר ואין יכולת להאב לקדשה לקבל קידושיה וכן
 הגדר גבי טויות בגדרו מרחס כ"כ בזה בחיבורי בכ"מ
 גדר מ"ש הרמב"ם ז"ל דאיא להפטר כו' בלא עדים
 והרבה כתבתי בזה דלא כחוס' רק דליכא כלל קו"פ
 בעדות של קדושין וגיטין וכן בגדר דו"ח דלא שייך כלל
 דהוה לאחר גמ"ד גבי עין נימ דלמה לא הוה כמו ברשות
 דפטור:

יוסף ראויץ

מכתב קפג

ביה ב' יתרו תרצ"ד ווארשא.

כ"ק וכו' והנה במדרכי יבמות פ"ב בזה דיש לו בן מימ
 פוטור וכו' הביא דברי הרמב"ם גבי יבום דחיישין
 שמה זינתה עם אחר וכחך דמיירי כאן בשהיו בחוסים וכו'
 ושכן משמע בדה"ס ע"כ אמנם הרמב"ם גבי תרומה
 עבך דאוכלת וגבי יבום וכן אם זינתה עם ממזר בהל' אס"ב
 פט"ו פסק דחיישין שזינתה גם עם אחר ועמדו בזה בסתירת
 הרמב"ם גדולי הפוסקים ומה הדין של הולד גבי אכילת
 תרומה ועבודה ובשמי"ק כחובות ד"ג גבי פירש א' מעשרה
 כהנים ובעל בשם הרא"ה דהאם מהימנא לומר מפלוני כהן
 מעוברת והוה זרעו מיוחס אחריו ובשם הרשב"א כהב דגם
 בלין מיוחס אחריו אוכל בתרומה ורק לגבי עבודה פסול
 ולא כרש"י ז"ל שס וכ"כ כ"ג במכתביו בזה מהתוספתא
 פאה ודמאי דפליגי אי בקדשי הגבול בעינן מיוחס ויש לרין
 בזה ממש הריב"א קידושין דס"ו ע"ב בזה דדריש והיחה
 לו וגי' בין זרע כשר ובין זרע פסול דהלימוד הוה מאחרי
 דגם חלל מתיחס אחר אביו והרי ביבמות דע"ב ע"ב דחללה
 לאו זרעו דאהרן וע"כ דלגבי עבודת כהונה דהוה דין תורה
 להתיחס אחר אביו הכהן שוב אף אם טוה אה"כ שהוא חלל
 לא פליגין עבודתו למשרע משום דנעטעה התיחס אחרי
 לכהן כשר וזה ר"ל הירושלמי תרומות פ"ח בן גרושה פסילו בב"ד
 דכ"ז שלא פסלוהו בב"ד כשר מגזירת הסורה ולפ"ז י"ל דגבי
 אכילת תרומה בטוה אה"כ שהוא חלל תליא בהך פלוגתא
 אם קרא ולזרעו אחריו קאי תרומה ג"כ וע"כ בפסחים
 דע"ב ע"ב לא נקט מקרא והיחה לו וגי' דס"ל דגבי תרומה
 לא בעינן מיוחס ממילא לא מהני שהחזקת ארעו לכהן כשר
 שיפטר מקריח ובירושלמי תרומות שס לענין קדשי הגבול
 וגמלא חלל והא דיבמות דפ"ט דמיקי בחבושים וכו' פליגי על
 הא דמולין דייא פ"ב דגם בחבושים אין אפטרופוס וכו'
 ובת"כ פ' אמור אף אביו סידוע אביו חזקה מנין ומפרש
 הר"ש משא"י"ן צידוע שהיו חבושין בבא"ס בגדר זינתה
 בעיר חזקה ברעון האריבו הפוסקים לענין איא שזינתה
 בעיר ואומרת שהיחה אנוסה וברמב"ן ע"ה"ת מסתפק
 בדין האעקב באנוסה ונלחמה עמו ולא ידמה לנשק
 והא דר"י סנהדרין דע"ג בלמרה היחה לו כשפיר למד
 זה מלעקב:

ב"ר הגקודה האפלאה שכתב כ"ג דגם לגבי הבעל שייך
 איא נימ ג"כ בגירשה בריח הגם דלאורה לו משום
 איא כיון דנמגרשה ממנו ובתוס' גיטין דמותרת להסייבס
 ובסוטה ד"ז קו"ח אם לאורה נמסר לה וכו' ורש"י ומתקלקל
 פתיח

מא"ס פ"ט גבי אכילה צ"ח ות"ש כה"ל סור"מ פ"א גבי
 חגג ומש"א פ"ט וי"מ לזה הנדר הי"י ד"ש לו נ"ח להב"מ י"ח
 ג"כ נ"ח וכו' עליה ואח"כ אמר האב על צ"ח שהיא ממזרה
 א"ס ש"ך בזה לומר הנדר דנאמן א"ס כ"ו ביבמות דמ"ז
 י"ח הא דכ"ו כה"ל מלכות כחפ"כ פ"ב דלנבי ירושה א"ף א"ס
 א"ך צ"ח לכן נאמן לומר ממזר אינו בני ולא ירשו פ"ט
 ור"ל דג"י גדר פלגין וע"י ב"ב דקל"ד דחד גופא לא פלגין
 ומנחות פ"ט פ"ב ש"ח וכן בג"ט דג"ה ג"י ס"ח וע"י ב"ה
 דפ"ג בירוש' פ"ד דקידושין א"ס דוקא ב"ה י"ו לו ב"ס
 וא"ס א"ס מאי כיון דפוסלה ותלי"א א"ס פסול הא"ס הוה זה
 מליאות אחת ע"ס פסול הא"ס או ש"י וע"י מ"ס רש"י
 בכבודות ד"ד פ"א דהוה ס"ס פ"ט ובגדר לדברי המכשיר
 כ"ו כבודות י"ג וכ"מ וג"י ירושה י"ו בזה כמה סתירות ע"י
 בהך מחלוקת דר"ע ור"ה ג"י לירתי ולא לירתי ירתי צ"ב
 דק"ה פ"ב וע"ס דקט"ו ודק"ט וק"ח א"ס מליאות אחת א"ס
 נפרדים וב"ב דק"ח פ"ב ב"ה דפ"ג רש"י ותוס' פ"ט וא"כ
 כאן ג"י ב"ה כיון דזה היא בגדר נ"ח ב"ה א"כ א"ס א"ס א"ס על
 ב"ה ב"ה ש"ס לה ב"ה שהיא ממזרה יהיה תלוי בזה ובא"ס
 הג"מ ש"ס קדושין ד"ס דמדייק ע"י ומצ"ה ש"ס מן הך עובד"א
 דהג"מ כ"ו ר"ל דרק א"ס הוא ג"כ גדול וא"כ החוקה
 לשיניה והמיתה לא בשבילה רק בשביל חוקה שלו וכן להפך
 בשביל חוקה שלה אבל א"ס הוה רק ב"ן ע"י או אין הורגין
 וכן מוכח מדברי הרמב"ם דג"י מכה א"כ"ו לא מהני בדיקה
 ומשמע א"ף גדר הוחוק פ"ט כה"ל ממרים וע"י בירוש'
 יבמות גדר א"כ"ו ודאי ולא ספק ר"ל כה"ג בגדר ש"ן וע"י
 כ"כ בזה ב"ה ב"ה וא"ש מ"ס הח"ס בכורות ל"ז וכן ג"מ
 א"ס הכה ע"י בשנת א"ס ע"ב יול"א לחירות ע"י בכרות ה' :
 יוסף.

מכתב קפה.

ב"ה יום א' משפטים תרצ"ד ווארשא.

בגדר הכרת בכורה ולפסול בניו לר"י א"ס ג"ס נגד עדים
 מהימן י"ח לדון דלר"י כריתות ד"ב דנאמן על
 עלמו נגד עדים כ"ן ג"ס בכורה כיון דתתנה לו תורה נאמנות
 ובכרמ"ס ז"ל ה"ל יס"ה"ת דעדים א"ס א"ס שישקרו רק האורה
 לוחה לחוקך הדבר ע"פ עדים ובפ"מ סנהדרין פ"ה משמע
 דע"ס פסול עדות ש"י להוי"מ דילמא שקר מעידים וכן
 משמע ברש"י ז"ל ב"ב דע"ה פ"ב וע"כ מהימן ג"י עלמו
 נגד"ס וא"כ לדין דפסקין כר"י ג"י הכרה א"ס ג"ס נגד
 עדים מהימן תלוי א"ס בהך דכריתות ס"ל כר"י ובכרמ"ס
 ור"ב"ד ה"ל שנגזר פ"א וה"ל א"כ"ס ספ"ז וה"ל דכריתות
 דכ"ז המטון הוה לא זזה ידי מחוק ידה וכו' א"ל א"ס מעיד
 ע"י עלמו ואכתי כיון דידע בנפשו שלא נעמאה אח"י אינו
 מותר בה וכו' ג"כ ג"כ זה ששכ"ס מעדים שגאמן נגדן לג"י
 עלמו ר"ה למ"ס כ"ג כה"ל א"ס"ב דגדר שבויה הוא גדר
 חקקה א"ף א"ס באמת לא נבעלה כ"ז דליכ"א עד המעיד שלא
 נתייחדה דאסורה [ומ"ס כ"ג דזה כוונת הירושלמי כה"ב
 פ"ב ג"י ש"ס אומרים נשכית וסורה וכו' הוה כמו שא"מ"ס
 לא נשכית דר"ל דל"ה ע"ב שבויה י"ל ע"ד דר"ל דלא
 יחא כיון דנשכית שוב אין א"ס"ר"פ"ס לעריות] וה"ל דפוסמא
 יחוש לפלגיה דפ"ג הרמב"ם וס"ה"ס אי רש"י לע"ס"ק בע"מ
 בעלמא למ"ס כ"ג י"ח כ"ב א"ס"ב הירושלמי ב"ב פ"ה י"ל
 אבל אינו רש"י ג"ס בעלמו ל"ך לוחש להעדים ובספרי בא"ס
 ב"כ"ר אינו מוכר ומחלוקת הרמב"ם וס"מ"ן אי לא י"ל
 לכ"ר כ"ו ל"א :

השיחון לא"ס עליו כ"ס שא"ס להחייבם מכה חזון גשיחון
 ז"ל דג"י ר"ח הג"ס דמותר הכמ"ל לקדשה עוד הפעם שא"ס
 ומלשון רש"י ז"ל י"ח ל"ח למ"ס כ"ג למד"ס מלשון הרמב"ם
 ז"ל ג"י ט"ס"ה ומה קודם שנירשה :

מ"ש כ"ג י"ח ג"י פ"ן ר"מ דלמה לא הוה כמו ברשות
 דפטור הכה מהר"ם קדושין דכ"ד ב"ה דברי
 הסו"ס ע"ס דרופ"א א"ס ע"ב ש"מ"ה רשות לרופ"א
 לרפ"א ובס"ה"רין א"ף מכה א"ס לרופ"א פטור וע"כ"ו יול"א
 לחירות כ"ס א"כ"ן שלא הכיר בה דחייב ב"ה ע"ב דע"ב יול"א
 לחירות ע"כ"ו י"ל דזה דייק הרמב"ם וא"ל א"ס ע"ן הע"ב
 כואבת וה"ה רבו חזון וכו' ולא נקט רופ"א משום דל"ה אין
 לו רשות כרופ"א וע"כ פ"ש"ס יומ"ר ד"ול"א לחירות בזה א"ף
 בפ"ס"ת ר"ל משום דנחמין לעקרה וברש"י"א ב"ב כ"ח
 ב"ס הר"ב"ד דע"ס הו"ס"י י"ו למע"י שפתי' וס"מ"א ע"ן ע"ב
 דפטור דכ"י ע"ן רופ"א והו"א ב"ה והש"מ"ה י"ל זה ש"מ"א
 ע"ן סו"מ"א דהע"ב ע"י"ו כסמיות וכו' ע"כ"ל לפ"י נראה דא"ס
 ע"ק ה"ע"ן ג"ס בע"ב"ר יול"א לחירות אבל ברש"י"א קידושין
 הכ"ז ג"כ מ"ס הר"ב"ד וכו' ד"ל כל ש"מ"ו מתוקנת כבר
 א"ס מחזקין לחטטה לא קרינן ושי"מ"ה וכו' וברש"י"א ש"ס
 ה"ה ב"ע דמ"ס ב"ש"ו נדודה והפילה מע"י סמויה וחטטה
 דה"א ש"ן נ"י א"כ"ר הו"א ובס"פ"ר מנדולי המפרשים ז"ל כ"ח
 דכוונת הג"מ ותנ"א תונ"א להכ"ז ר"ה דע"ן נחש"ב א"כ"ר
 מדפסול טוף א"ס נחטטה ע"י משום מח"א מש"כ"י ש"ן דלא
 מל"ו דהוה א"כ"ר ע"כ"ו ו"ס ר"ה ל"ה מ"ה"ה"ה ב"ה"ה ש"י"ע"ו
 ש"י"ה לקרנן כמבואר בחו"ס בכורות דל"ז ע"א :

במ"ש הרמב"ם ז"ל ב"ה"מ"ג בגדר י"ח"ת ע"ב בש"ע
 דא"ס שהוא מל"ה דא"ן מל"ה ע"ה ק"ס י"ח לדון
 ממחלוקת הרמב"ם והר"ב"ד ז"ל כה"ל בכורים בער"פ"ת פ"ח
 אי הוה מל"ס דער"פ"ה הוה ק"ס כדמ"י ל"ו הוה הפסיד
 חמנו של ה"ן וכו' ובמ"ל"ת א"ס לא הפדה וערפתו מכ"ן
 א"מ"ו ש"מ"ה ע"ה קודם למל"ה ע"י"ה"ה ד"א הו"ל ו"י"ב"ת
 נכ"ס כה"ן ג"ס וכו' ור"ל דל"א דהוה ק"ס לא הוה מל"ה ב"ה
 דפל"ג"ה ב"ה"י ס"מ"א בחול"ן דל"ז ר"ה"י שחלקו גדולי הפוסקים
 ז"ל ג"י חק"ר"ה הע"ד"ס בכמה בחור"ש או בשב"ע א"ס נח"ו
 הע"ד"ס סימן כ"ג"ן דה"ה המע"ס"ה צ"מ"א דוקא אי מוע"ל
 העדות :

מכתב קפה.

יום ג' י"ד שבט תרצ"ד דווינסק
ור"ה ע"ק הגדר יראה בחוס"פ"י נדה ספ"ד על הך ד"ס
 דל"ד אין א"ס"ר"פ"ס ומ"ה"י"ן מ"ז"י"ן כ"ו ר"ל עכ"ז
 שהורה א"מ"ה ל"ו ה"י ד"י"ס ומכ"ן למד"ע הך דחול"ן ד"י"א
 דאול"י"ן ב"ח רוב"א יל"פ"י"ן מכ"ן [ור"ה ב"מ"ס הרמב"ם ס"פ"א
 מה"ל א"ס"ב והגדר ד"ס"ס י"ס מו"ט"י לא א"כ"ו ספק וכן בירוש'
 והגדר ר"ל דב"מ"ת א"ס ה"ן שה"ה או ק"ל א"כ"ו י"ע"ו
 וי"מ"ר ש"י"ד"ע בוד"א שהו"א ממזר וכן א"ס א"כ"ו י"מ"ר א"כ"כ
 שהו"א ממזר ממ"ל"א פטור אי זה ד"ן נפסק וכן בהורג י"מ"ר
 שהו"א ה"ה ע"י"פ"ה מ"י וכן כ"מ ג"י קדו"ש כ"ס"ף לשי"ת
 הרמב"ם א"ס קודם שהחוקה א"כ"ו ב"ה א"כ"ו וכו' ב"ה
 ע"ד"ס שנתקדשה בכסף י"ל דפטור מקרבן וכן באמת כ"מ
 דר"י ג"י הך דיבמות דמ"ז וב"ב דק"ט וק"ח ע"ב וקדושין
 ג"י בכור וג"י ממזר י"ס מחלוקת ב"ן ה"י"ף ורש"ב"ס ור"ב"ט
 הרמב"ם ותוס' א"ס רק במחוק מהימן הא"כ"ו לומר להפך או
 ג"ס בע"ד"ס ג"כ נאמן לומר להפך ובמ"י"א הא"כ"י"ת בזה דנראה
 ח"ה ר"ל הירוש' ב"ב פ"ה ג"י לא י"ל לכ"ר יכול אבל אינו
 רש"י דר"ל דא"ס י"ס ע"ד"ס לה"ך או האורה הא"מ"ה אבל
 מ"מ ע"ב"ר על ל"א וכן כ"מ ב"מ"ס הרמב"ם כפ"כ מה"ל
 א"כ"כ ג"י ב"ה ד"ל"ף זה מן ב"ה כ"ו ע"ש הגדר ומ"ס כה"ל

ור"ה הרמ"ה ז"ל ב"ב מפרש הך דר"י כ"ס שגאמן לומר
 זה ג"י כ"ך וכו' דכיון דנאמן דהק"טן בכ"ר ממ"ל"א
 סג"ד"ל ממזר וכו"מ ב"ה"ס יבמות דמ"ז וג"ס ב"ד"פ"ס בע"ד"ס
 שג"ד"ל ט"ל קודם דע"ס י"מ"ה"ה דלא הוה רק ספק ממזר
 דש"מ

אחמלא אם אמרה לפלוני כמ"ש הראיה דזה טעם ראיה ולא שייך בזה אחמלא ואכמיל בזה וע"י בירוש' יבמות פ"ג גבי ביבמה אם אמר לא בעלמי מה הדין על הולד מסוס דש' ליכא ממזר שוב בטל האמות שלו פי' בקידושין פי' בירוש' בזה וע"י בתום ד"ר דכתובות גבי ארום פ"ט בזה ואכמיל ולא כמ"ש הרמב"ם וי"מ ג"כ למ"ש הרש"ם ב"ב דקכ"ו ע"ב דגבי יכיר רק אם אמר דבר ברור אבל בספק לא הוה הכרה כלל וה"ג גבי ממזר חס גדר ספק ממזר דכשר וגדר פסול משפחה לריך עדים כמבואר בירוש' תרומות ופסח' דרין :

יוסף ראזין.

מכתב קפו.

ב"ה יום ב' חשא חרצ"ד ווארשא.

קבלתי מכתב הדיג שליט"א בשמחה רבה אשר תלי חזר לאיתנו והש"ת יחזקנו ויאמננו ויארך ימינו ושנותיו וכו' וגדל שטת הש"ג דקא לא אמר שהוא בנו מח"כ נאמן לעשותו ממזר כספר המכריע סי' ס"ד האריך בזה שזה דעת כמה ראשונים ז"ל וזה ר"ל בקידושין דע"מ פ"ב לא מיבעיא איהו דלא קים ליה וכו' והלא גם הבעל פעמים ק"ל כגון שה"י פרוש ממנה זמן רב ועוד אם לא ה' פרוש מנה יודעת היא שהעובר אינו ממנו אך מודים על העובר היינו שאומרים שגא על הפרוה והוא לא ק"ל דשמא אמר ג"כ בא עליה והנה בירושלמי קדושין ר"א נשס ר"י לתת לו ולא ליקח ממנו ומפרש בנעטס ירושלמי שאינו נאמן לומר שאינו בנו אם מוחזק לבטו וזה ר"ל בירוש' שס היו מחזיקין שהוא בנו ובשעת מיתתו אמר אינו בנו אינו נאמן דנס לר"י אינו נאמן שאינו בנו ורק בזהו מחזיקין אותו משפחתו נאמן שאינה משותרת עכ"ל ה"ג ולפי' י"ל דר"י דב"ב דקכ"ז פ"ג אינו סותר פלמו מהא דדקכ"ח ע"ב דקא לומר עבדו משפחתו שגא עליה נאמן משא"כ לומר שאינו בנו כלל אך ז"ע דהגמ' קאמר ר"י כרצנן והנה דעת בה"ג ז"ל דאף דנאמן ג"כ לומר דאינו בנו לעשותו ממזר מי"מ רק ע"י הכרת בטורה שאומר על הקטן שהוא בכור והרמב"ן והרא"ש ז"ל ב"ב תחמו מחמיתין דקידושין דלר"י מהימן על העובר לעשותו ממזר ולפמ"ש המכריע ז"ל י"ל דנס בה"ג מפרש כן שאומר על עובר אחותו שהוא בנו ואיכא הכרת בטורה אך הרמב"ן והרא"ש ס"ל דכיון דבכור שגולד אמר מיתת אביו אינו טעל פי שנים לא מהני הכרה בעודו עובר ולהך שיטת דמהימן ג"כ לומר שאינו בנו נספיקו גדולי המחברים מה להחירו בקרובים א"ר רק למה שנוגע לחיות הבן מהימן ומ"ש ג"כ דבגדר ספק ממזר לא מהימן כלל האב כן דן פוסק גדול בספרו ובת' דזה ר"ל הרה"מ ה"ל אס"ב פט"ו ה"יא כמה שהאריך על דברי הרמב"ם אפילו אותו פלוני מודה דכיון דחשש זה נוצר בנמ' נהי דלרינא ל"מ אבל הכרה לא לא הוה דבעינן הכרה ברורה אבל כבר הבאתי מדברי הרמ"ם ז"ל דלא ס"ל כן וקלמ' פוסקים מחלקים בין אם אמר שגא עליה או אינו מהימן לא גבי ממזר ולא גבי יבום אבל א"א אם אמר בני הוא מהימן אך דעת הרמב"ם דנס בלאר בני הוא זה לא מהני גבי יבום וממזר בזה עס אשה והכרה האריכו השוסקים אם מהני אחמלא גבי האב לחזור מדבריו וע"ש לתק' אם אמר שגא בפ"י דלא איי' לחזור כמו עדים וי"מ ג"כ באב שאמר דקשתי את בני אי מהני אחמלא וכן בדין מלקין ושורפין על החוקות אם מהני אחמלא ובהא דרש"ם ז"ל דקכ"א ע"א גבי היו מוחזקין הבין הרמב"ן ז"ל בדבריו דר"ל החוקה היא ע"י האב והקשה הא אין חוזר ומגיד ולהשגי'ם ל"ל דמלק

דש"א מנכרי ועבד קאמי ורק אם אמר בני זה ממזר אמרינן דהוא אולדיה מח"כ וזה לא כשיטת הרמב"ם בה"ל אס"ב דקא אם אמו אומרת דמז"ע נתעברה מהימנית ואם לא הוה ודאי ממזר ולשיטת זו דנאמנות האב לפסול בניו נלמח מנאמנות ירושה י"ל דלא ס"ל רק דהרמב"ם בה"ל נהלות דנס בזהו להבין בניס נאמן גבי ירושה אף דאינו נאמן גבי יבום ומ"ש הרה"מ ז"ל לספק אם י"מ לבני הבן גבי ירושה בעוד הבן קיים י"מ ג"כ למחלוקת הר"ב"ש והתשב"ץ ז"ל במ"ש הרמב"ם ז"ל דנאמן גם על שאר יורשים שהם קרוביו אם דוקא בלין בשעת אמירתו קרוב יותר ראוי ליורשו אבל אם בשעת שאמר זה קרובו ה"י קרוב יותר לא מהני אמירתו ומ"ש כ"ג בגדר הפלוגתא בירושלמי קידושין פ"ד אם דוקא בחס י"ס לו בניס ואם אשה מאי י"ס לרון כמ"ש הגמ' ז"ל ב"ב דבואר אין זה בני לא נפסלה אמו מחמת וזהו ומה ר"ל הגמ' כמ"ש דלין הבנים שילדו אח"כ נפסלים לכהונה אם בחמ ובהא כהן או גם אם הוא פלמו כהן אין הבנים הגולדים לו אח"כ ממנה פסולין לכהונה ובת"מ ב"ב גבי אמר בני הוא אח"כ אמר עבדי או להך כחז דהיינו דוקא בלין אמו מוחזקת לישראלית ובירושלמי קידושין פ"ד היו מוחזקין שהוא משפחתו נאמן ור"ל דנאמן לומר שלא שימרה בגדר מלקין וסוקלין על החוקות קידושין ד"פ האריך המהרי"ק ז"ל סי' פ"ז דגבי מלקות די חזקה בלי מעשה משא"כ גבי מיתה ע"י מעשה דוקא משום והיילו הפדה והרדב"ז ז"ל הש"ג דנס מלקות פלגות מיתה אמנם בתום ב"ב דפ"ו ע"ב דנמלקות ליכא משום ושפטו הפדה וכו' ובר"ש ז"ל ת"כ פי' בזה גבי והתחלחל לבניס אחריכס דכל המוחזק בנו הוא אי"ל עדים כתב וכן בפ' ע"י דסוקלין על החוקות ובירושלמי קידושין יליף דהורגין על החוקה ממכה אביו וכתבו הרמב"ם בפ"א מכל' אס"ב :

מרדכי קאלניא.

מכתב קפו.

יום ה' ד' אדר חרצ"ד דווינסק.

מחמת כי ל"ע הייתי חולה גדול איוו שבעות ותל"י אשר התלמיני וחורתי לאיתי רק עדין חלוש לא בגדר חול רק בגדר הכרה וכשיטת הירוש' ביבמות דלר"ך ז' ימים וכמו ביולדת גדר עדים תליא אם מחמיתין סהדי מטבע ר"ה ד"כ ע"ב בטורות דכ"ח סוטה ו' ע"ש וכ"כ בזה הנה באמת אני הארכתי דמלבד מה דפלגי ר"י ורצנן בקדושין שס לבד זה פלגי משום דלר"ך כיון דאי' לומר בגדר אינו בני שהוא ממזר ודאי שגא בא בני אבל ר"י לשיטתיה דס"ל דב"ב הבא על ב"י הולד ממזר וכן הרמב"ם ז"ל מדויק בהט"ו רק אם אמר בלשון ממזר אז הוה ממזר ודאי ובה"ל י"ט אמר רק אינו בנו ורק הוה חזקה ממזר וכ"כ בזה בחיבורי בשיטת הש"ג דקא אם אמר שגט הוא מח"כ וכן דייק רש"י בקדושין דע"מ ע"ב וכן הך דר"י ב"ב דקכ"ח ודקכ"ז ע"ב ע"ש דלכאורא קשה מר"י אר"י אך י"מ אם נימא דב"ב הבא על ב"י הוה ממזר ע"י פ"ז דניס וביבמות וכ"מ א"ך ס"ל לר"י וגם י"מ דשס נקט מינוק וי"ל שאינו מוחזק כלל לבטו וע"י כמה דפלגי הרמב"ם והרש"ם גבי בכורה אם רק שהוא מוחזק לכן אז נאמן לומר בכור ובלא ז"ל לא והרמב"ם ז"ל לא ס"ל כן בה"ל נלמח כי בלמ"ם ה"ל דלממזר ג"כ הוה זה גדר גוס"ב נאמנות וי"מ גבי אחמלא דהיי' דזה גוס"ב לא מהני ע"י בסנהדרין דמ"ד ע"ב ובמ"ש הרמב"ם ז"ל בה"ל עדות וגם י"מ משום דאמר עבדו ור"ל כמ"ש בירוש' שהוא בן של שפחה ולכך מהני אחמלא ובהאמה זה הוה כמו דקיי"ל דבני קדושין לא מהני כ"ד מה"ס דלא כרש"ם וכן

נשבת בני וקדשתי וגרשתי וברי גדולה ל"ל דרך בנדר
 תולדה האמינתו התורה שהוא ממזר או בן גרושה משא"כ
 לומר שהיא גרושה או שבויה וברמזים ה"ל סנהדרין פס"ז
 האיסור בעלמו בע"א יחזק גרושה או זונה אשה זו וז"ל דהאב
 גרע מע"א רחוק וגם לאבד אינו מהימן אף דלגבי ענין
 התולדה ע"א גרע מאב דאינו נאמן ע"א לומר שזה ממזר או בנז"ח
 וראיתי לגדולי המחברים ז"ל שסמחו בזה על הרמזים מהך
 דקידושין דס"ד דאין נאמן אינו נאמן רק על דבר כבוד כמו זונה משא"כ
 דשבויה כתבו דע"א אינו נאמן רק על דבר כבוד כמו זונה משא"כ
 שבויה שמה לא נטמאת אבל מפורש בחיובספ"א דגם לומר כבעלה
 לא' מן הפסולים אין האב מהימן ובירושלמי קדשתי לא' מן
 הפסולין נאמן בעלתיה לא' מן הפסולין איך ובהך ירושלמי
 י"ל דאזיל לטעמיה ביבמות פ"ז דאין נפסלות ע"י נשיאון
 פסולים ורק בבעלה תליא וע"כ אף דנאמן לומר קדשתי
 לפסול אבל הבעלתיה לפסול דרך קידושין לא מהימן אבל
 להרמזים בכ"מ דע"י נשיאון נפסלה כיון דנאמן שקדשה
 אחאי לא יהימן לומר שהשיאה לפסול הרי יש לו רשות
 להאב לנשיאון כמו לקידושין וע"כ דגם לומר שקדשה לפסול
 לא מהימן למסקנת הגמ' דע"א ע"א וז"ל ובהך דקדשתי
 לא בני וגרשתי באומר שהשיאה וגרשה גראה דלמיה
 נפסלת כיון דאין בידו עכשיו לקבל גישה ובירושלמי נמגרשה
 בני אפילו קטנות איך ככלל ולשון הגמ' בנשיאון הימניה
 רמזתא משמע דגם לאחר שנשאת מהימן לומר שנתגרשה
 ולהך שיטה דבטורה קטנה אביה מקבל גישה איש :

מרדכי קארינא

מכתב קצ

יום ד' כ' אדר תרצ"ד דווינסק

ורג"ה כי כיון שזה חסידותי מהרמזים מחלק בין בת לאב
 דהיא אם אמרת נקדשתי לפלוגי מיבנה מיתה
 ורק היא ולא הוא עד שיתחזקו ל' יום לא בנדר עבר רק
 בנדר עכשיו וזה ר"ל היום ב"ק דע"פ פ"ב והחוקה זה
 גופא גדר פ"א וזוהו וזוהו גבי מנאפ"ס עד כו' במכות ד"ז
 וספרי פ' תלך אבל היא בעלמה רק במה שאמרה לפלוגי
 אף דהראב"ד ס"ל גם באב בן הרמזים לא ס"ל בן כדמוכח
 בה"ל אס"כ ויש ג' דיעים ובאמת מוכח מלשון הגמ' דאף
 מ"ד וסקל"ן גם ע"י אב אף זה רק בסקילה ארוסה אבל
 אם אמר שהשיאה אף דקרא קאי גם על זה ע"י דמ"ז
 ודמ"ח בככותב מ"מ למיתה לא דלפי מה שאמר שוב
 יאנה מרשותו לכך אינו נאמן רק בסקילה דעדין ארוסה
 והרבה הארכתי בזה דל"א שעלם הדבר יעשה שלא יהיה
 עלם הדבר כי כל שיעוי הוא מן מקום אחר לא מעלמו ע"י
 צוברים דק"ה ע"כ בתום גבי פרה מירושל' יומא פס"ז וכן
 הארכתי באם נגע ע"כ בתרומה ואח"כ אכלה כהן עמא
 חייב מיתה דע"כ איך שיעשה תרומה מחוללת לדברנה
 כיון דטב"י פועל בה חזינן דזה תרומה וישבה קדושה תרומה
 וע"י מנחות דק"א גבי עלים ולבונה בדמיון ע"כ וכ"כ בזה
 וכן גבי בעל שאמר גרשתי אשתי דאינו נאמן ע"י בניסין
 דפ"ו בזה ואב"ל ולערכין ר"ל בן כמה שנים לרמי שרכין
 אף שהוא גדול ממחת דפלוגי מוטל כמ"ש היום ע"י בנדה
 דמ"ז ע"כ יב"א רח"ה ע"כ ברש"י ויום' וע"י קידושין דפ"ט
 ע"כ במכתשנו ור"ל אם הביאה סימני בניות וע"כ בת"י
 ובידושי פ"א דבימות ואב"ל ורבה יש להאריך דחוקה
 הוא עלם לא בירור ורק בנדר מאוים וכן גבי שם דכ"ב
 דק"ז ע"כ דלא ירעה עלם ולכך בירוש' פ"ג דקדושין נקט
 גבי קדושי קטנה נש' יום א' רק כסף לא שער משום דשם
 מעכב כשער קדושי ושמות מ"ל לא הוה שם עלם :

יום ד' כ' אדר תרצ"ד

דמחלק בין אחר האב בפרוש שהוא בנו אינו מוזר אבל
 אם רק המזיק לבט יכול לחזור ולומר שאינו בנו והרבה
 יש להאריך בכל פרט בזה :

מרדכי קארינא

מכתב קפה

יום ג' ש"ס תרצ"ד דווינסק

ורג"ה זה כי כדלמשל אם האב אמר על בנו המזומקת
 בעדים שהיא בנו ואמר שאינה ואח"כ בא עליה אם
 מהרגין וזה עיקר הגדר הכ"מ בקרא דבת בנו וע"י ברמזים
 בה"ל אס"כ פ"ב ובה"ל מא"ס גבי בנ"ח ביטל לאכילה ובה"ל
 ס"מ פ"ב גבי מנע ומשא אם זה מליאות אחת וכמו גוף
 אחד או פרטים וכמו דחזיקין גבי נכילה וחלב בחלב ד"ש נימ
 בין ביטל לאכילה וכן גבי מנע ומשא ע"י במה דפליגי
 רש"י ותוס' והרמזים בהך דמשיגה דמ"ו וד"ז ע"א אם
 שרן ובעלה נקראים שיה ע"י בחולין קכ"ד ע"כ בזה כל
 שלא בא למנע ע"ס בזה וכן נימ כה"ג אם אמר על בתו
 שאינה בתו והבת יש לה בת א"כ אם בא על בת בנו
 חייב אף אם נאמר שזה גדר אחד וממילא י"ל דהוה כמו גבי
 נחלה לשיטת הרמזים ז"ל וביבמות דק"ו ע"א גבי מדרש
 חורה ובה"ל דפליגי הרמזים והראב"ד בה"ל אס"כ גבי הך
 דגרירי ד"ל ע"כ אם מוהרת לכהן אחר וכן במה דפליגי
 שם בתרומה וע"י במה דמחלק בקדושין דסיג ע"כ ע"ס גבי
 נאמנות לגרירי כו' ור"ל משום דגבי ש"ס מוטל עליו כמ"ד
 היום' שם אבל למלקות ולמיתה בלא שערות לא כלום
 משא"כ בה"ל ד"י בש"ס לבד לשיטת הרמזים ז"ל גבי
 מוטל סמוך לאיש כו' וכן נימ בהך דיבמות דמ"ו וברמזים
 בה"ל אס"כ פס"ו אם אמר על עלמו ממזר כו' וכ"כ במ"א
 אם נשא בת ישראל לא לקי וליד לכהן בגרושה מחמת
 דהוה מוזוק למליאות משפחה לא כמו בממזר אף מ"מ
 נימא דעל בנו נאמן בנדר יכיר וא"כ בנו ילקה אם נשא
 כשרה וע"י בקדושין ד"ע ע"כ גבי הך עובדא דליקרת כמה
 כחובה ע"ס ברש"י וז"ל ג"כ כיון דהמשפחה כבר נתחוקה
 בפסול עבדי וכן נימ גבי הך דבתו בת ג' שנים אם נתקדשה
 בביתה אם הוה ע"י זה איך נמורה וכן במה דס"ל בירוש'
 קדושין פ"ד דאב ואם כשני עדים וג"מ ד"ל גבי בן
 סו"מ דאמרי בגנו זה ר"ל נאמנות דהוה בנס שיהיה
 בן סו"מ :

יום ד' כ' אדר תרצ"ד

מכתב קפט

ב"ה יום ג' ויקרא תרצ"ד ווארשא

כ"ק וכו' והנה באמת י"ל דגם באומר על בנו שהוא
 ממזר אינו לוקה הכן אם נשא ישראלית לדין דס"ל
 באומר קדשתי את בני אין סוקלין על ידו דרך לאיסורא
 סימניה רמזתא לאב כמו בן גבי נאמנות האב לומר שהוא
 ממזר וכמבואר בקידושין דסיג ע"כ דמלקות וקמלא דין
 אחד להם ואזדא ר"ח לטעמיה ודברי התו"י י"ש והא
 דפליגי גבי קדשתי בני משום דבאומר ממזר הנימ רק לר"י
 וכן נראה מדברי הש"ג פ"ד דקידושין במ"ש שהאב נאמן
 להחזיק בנו בגדול גבי מליאה שהרי נאמן על תולדת בנו
 שבזמן פלוגי נולד או בעינין זה טולד בין לירוש' בין להתיירו
 בממזרת ורק לגבי מכות וטענין אין מענישין ע"פ האב
 עכ"ד וא"כ גם במה שהאמינתו התורה שבענין זה טולד רק
 להתייר ולא לשנשין וכן באמר על בנו שהיא בת ג' שנים
 וקדשה בביתה אין נסקלין ע"י ולמ"ש הש"ג מוכח דגם
 להתיירו בקדושים נאמן באומר שאינו בנו אף הש"ג בעלמו
 ס"ל דלמזר שאינו בנו לא מהימן ע"י דאין נאמן האב לומר

מכתב קצא.

י"ה אור ב' ויקרא תרצ"ד וארשא.

כ"ק וכו' והנה הך דקדושין ד"פ איש ואשה שהגדילו בתוך הבית וכו' אם החזקה הוא מחמת שקדשה ונשאה כבר או כן הוא האישיות ג"מ גבי ז"ל דרק צבולת בעל יש להן ומחמת עבר גם צביג שיך חזקה זו לומר שכבר בעל אוחזה דודאי גם צביג הורגין אם זה על מי שהחזקה אמו והנה כהא דבימות דק"ט ע"כ קטנה שלא מלאה והגדילה וכו' אינה לריבה נט משני לרב כתב בשו"ת הרי"ב סי' ו' דשיטת הרא"ש דאפילו עדי יחוד אי"ל דכיון דאשתו היא ועומדת תחתיו כ"ע ידעי שנתמיד עמה ובא עליה וכל הראשונים כתבו שלריבה לעדי יחוד עכ"ל ז"ל ובתוס' בימות דמ"ה גבי מי לא עבדה לגדולה דכיון דידוע לכל שבעלה כאילו עומדים שם :

והנה גבי אחיו עלמו בשם חדש בעיני ל' יום ושיטת הרא"ש שצבובה דשם אביו אין בכחו לשנות וקל"ה פוסקים ט"ל דגם צבינה שם אביו והחזיק כן ל' יום אם גירש לא תאל אבל בשם הראשון שקוראין לו אביו ואמו אמאי ליבני אחיו ל' יום ועוד דכ"ז דאין על בתו שם עדיין גם בנט לא בעינן לכתוב שמה כלל ודי בשם אביה ורמאי כן לגאון גדול בספרו שכי בהא דהרי את שפחה וולדך ביח הרי ג"ש ילפינן מנע אשה ובעינן לכתוב שם הטעם ורק משום דעובר לא שייך בו שם כלל ודי בשם אמו וגדולה מזו כתב דמקדש קטנה בת יומה קודם שנקרא לה שם יכול לנרשה בשם אביה עכ"ל ז"ל ולפ"ז גם הא דעובר קידושין דסי' יכול לקדש ג"כ בשטר ושיטת המרדכי בנט דאם אין לאביה רק בת אחת די אם כותב בת פלוני והנה בקידושין ד"ג פ"א גבי שטר קידושין עמי' אביה נקט בתך מקודשת לי ובירושלמי ה"ב אני פלוני קידשתי בת פלוני או החלוקי וכו' ולא נקט פלונית המקודשת אך הראשונים ז"ל כתבו דכמו בנט בעינן לכתוב שמות האיש והאשה גם בקידושין כן ובירושלמי גיטין פ"ב ה"ג אפילו כותב אני פלוני מנרש אשתי כשר אך אפשר דרק בנט דהיא כבר אשתו סגי נמיש אשתי בלא הזכרת שמה אבל במקדש לריך להזכיר שמה ג"כ והנה במקדש ע"י עלמה מדעת אביה כתבו הראשונים דסגי בלשון נוכח הרי את מקודשת ורק ע"י אביה לריך לכתוב להאב בתך מקודשת ובגט כשאביה מקבל גישה נסתפק ה"ן ז"ל אם כותב בלשון אל האב שמתגרש בתו ובתה"ד ז"ל בט"פ סי' מ"ו האריך בזה בסוניה דגיטין דס"ד ע"כ במחלוקת ר"י ורבנן וראשונים ז"ל שם והערו דבנט כותב בלשון נוכח אל האשה ולא הביא דברי הר"ן שנסתפק בזה ודעת קל"ה פוסקים שקטנה המתגרשת ע"י אביה לריך לכתוב שני גיטין אי בלשון בתך וכו' כשאר גט :

מרדכי קאלינא.

מכתב קצב.

יום ג' כ"ז אדר תרצ"ד דוינסק.

והנה זה הגדר כמבני דחזקה הוה זה דין וכן היכי דחזקה גדר טבע כמו הך דקורבא הוה זה ג"כ דין בקדושין ד"פ ורק מחזיקין מזה על זה לא ממנו אליו ורק אם הגדילו ובאו אבל אם הבן רק בן ט' ובא על אמו דאז איזוב רק עליה גם היא פטורה וכן בחולין ד"ג ע"כ ברש"י גבי מומר להכטיס מחמת דמנבל צדיק ר"ל ג"כ דין לא מליאות וכו' אם אחר חייב על צדקה למקדש ע"י עומאי' עבדה זה ט"ו ברמב"ם בבב"א אה"ט דשם לריך מליאות וכן גבי הך דיבמות דל"ח גבי אב ברש"י דמ"ד וכו' בזה וזה רמ ב"ן צ"אש בקדושין דדי ביחוד בפני עדים לשם אישות לדין דלא כה"ג ונשיטת הרמב"ם וגבי יבמה יכולים

לכפל ט"ס דין זה יבמות דק"א דשם הוה פלג משא"כ בקדושין שם הוה פריש וגם זה פריש והארכתי בזה מדברי הטוספ' ביבמות פ"א דאם אחרו משה אשתו ונשא אחרת ט' דאם באל לשם אישות לאחר מימת אשתו מהני אבל סהם לא וזה ר"ל הגמ' דל"ז ש"א לאחר מימת ודאי ור"ל דבמשנה נקט סהם באל לא לשם אישות :

והר"ב י"ט להאריך בזה ברמב"ם בבל אישות פ"ז דשם נקט רק על בני ישראל' הכשרים ולא כמו ברמ"ם ובהוספ' סוטה גבי הך דקדוש מילכ ומירב ובהנהדרין בזה וכו' אם החסרון בעולם או בהדין ומ"ש בנדר שם האשה הנה הארכתי בזה אם לשמה ר"ל להתומר או להאישות התוארי או ר"ל לשם אשת פלוני או לשם החומרי ממש וכמו גבי קרבן בזבחים ד"ז ומנחות ד"ג יכ"ח בזה אם לשם חטא או לשם קרבן תפלת וע"י ברמב"ם בפרי"מ בזה בפ"א בזבחים ואכמ"ל עכ"פ בעלם בנט שם האשה הוה עלם המליאות של האישות ושם האיש היה על חומר האדם ולכך באשה אמרינן בנמי' דגיטין דס"ג ע"כ חספא וע"י בגיטין דפ"ה גבי אהקין רבא פלונית אנתאי ט"ס ולא צ"פ משום דשם על אישות לומר בת לא שייך והרבה הארכתי בירוש' פ"ד בגיטין א"ח דל"ך להכיר ובתוספ' פ"ד דגיטין ופ"ט שם וגבי קדושי אשה שם ע"כ על החומר דעדיין ליכא אישות וגבי שיחרר זה תליא בפלוגתא דהרמב"ם ורש"י אם מה דלריך לשמה ר"ל לשם משחרר או לשם השפחה וע"י בתוספ' גיטין ובירוש' סוטה פ"ב וזה ר"ל בירוש' דהשם לא ר"ל החומר רק האישות וכו' דגבי שיחרר של פ"ע אי"ל לשמה דשם רק קנין וכן עבר נכרי ובאמת גבי שפחה דנעשה פ"ח לא שייך כלל גדר שם לזה בגדר משקרא בהמה וליכא כלל לפרט כמ"ש במורה :

יוסף ראזין.

מכתב קצנ.

י"ה אור ב' צו תרצ"ד וארשא.

דברי ה"ג שליט"א וכו' והנה בגדר כתיבה נט לשמה נחלקו הראשונים ז"ל אם ר"ל לשם המגרש והמתגרשת או לשם העלם דהנה בטעם שונה שמו ושמה דכפל מה"מ מפרש הסמ"ג וספי"ת משום דלא נכתב לשמה רק לשם אחר הרי דא"ג דנכתב לשם גוף אחרו האיש והאשה כיון דלא נכתב לשמה העלם הוה שלא לשמה אך מלשון הרשב"א גיטין ד"פ משמע מחמת דאין זה ספירת דברים של כתיבות כיון דכתיב כיון דאם וברמב"ן גיטין ד"כ ובר"ן שם ובקידושין ד"ע דספר כתיבות היני ספירת דברים הכורחים בניו לבינה וכל שאין שמויהם מפורשים בנט אין מוכח שהגט בניו כורה בין ראובן זה לאשתו לאה ובתה"ד גבי אם נכתבו שני גיטין משום ספק שמות כתב דא"י לר"י גיטין דפ"ז ע"כ דלר"א בעינן נתינה לשמה ככא כשר דהתם נט זה לא נכתב לשם גירושין איש ואשה הללו וכן נט השני ע"כ גם הנתינה לא טיה מבוררת משא"כ כאן דשני הגיטין לשם איש ואשה הללו עכ"ד ז"ל ומנה דכ"ל דעיקר הלשמה היני לשם גוף זה של המגרש והמתגרשת ולא לשמה העלם ובירושלמי גיטין פ"ג היא גבי שני גיטין תמן זה כרות לשמה וזה כרות לשמה הערובת היא שגרתה וכו' והנה ברמב"ם ז"ל ה"ל גירושין פ"ב ה"ג שיהי הגדים וכו' וזכר מכירין דשמיים שזה הוא פלוני ואשתו היא פלונית ובירושלמי פ"ד דגיטין ל"ח ב"ב דתמין לחבריהן באשין ולא ידעין שמההון ומה הדין אם אינן מביינין האשה באשין רק יודעים שמה וי"ל דגם כה"ג מחזיקין לגוף האשה שיש לה שם זה וברמב"ם ה"ל ענדים פ"ז הי"ה לשם המתחרר עלמו ומה ר"ל בזה ורמאי' לגדול אחר דכתב דכונן הרמב"ם שלא לכתוב נט שחרור לשני ענדים וזה דחוק ולפ"ט כ"ג

מכתב קצה.

ביה יום א' ט' ניסן תרצ"ד ווארשא.

ב"ק וכו' בגדר שיטת הרמב"ם ז"ל פ"ג ה"ו דכותב נט
 לאשה קודם שקידשה הוה ככותב שלא לשם גירושין
 ובמדרכי יבמות דגם אם כתבו הסופר לאחר שקידשה אינו
 נט דאף דא"ל שליחות לכתיבת הגט דעת הבעל בעיני משום
 לשמה וכו' עכ"ל ויש לדון והא נאחזי היום שירש אשתו
 קודשה אח"כ אם יכול לגרשה עוד הפעם בהגט הראשון כיון
 דנכתב לשמה ולא בעיני שיכתב נטש אוחה האישות של
 עכשיו ול"ד לשמה של חמ"ד בירושלמי ברכות פ"ד דל"ד
 לשחוט לשם אוחה היום אלא דדי כמה שנכתב לשם גירושין
 של אוחה הבעל ואשתו ולפ"ז הוה א"ש התוספתא נדרים
 שהקשה כ"ג יחי' דשם ר"ל תנו גט לאשתי כשאקדשה אוחה
 הגט שגרשתיה בו כשאקדשה עוד הפעם וגבי שטר חוב
 שפרעו מבואר ב"מ ד"יו דל"ן חוזר ולוה בו שכבר נמחל
 שעבודו ומה הדין בגט וברשב"א גיטין דפ"ד ע"ב גבי
 הואיל וקגלחו לפסל פליג על פרש"י דכיון דזכתה בו ל"ך
 לטלו ממנו דכיון דקגלחו היא הורע כמו והיאך חוזר ומגרש
 והא ל"ן אשה מתגרשת שני פעמים בגט אחד ואפשר דלרש"י
 ז"ל גם אם מתגרשה בהגט גירושין גמורים יכול לחזור
 ולגרשה בו ול"ד לשטר חוב ובד"ק נדרים דכ"ח ע"ב בשם
 הרשב"א מסתפק במקנה שדה לחבירו עד שילך לירושלים
 וחזר וקגלה ממנו אם המקבל חוזר וזוכה בה דל"ד למקד"ש
 דחל בלתייהי משאי"כ במקנה לחבירו דבעיני קנין וכסף
 וחוקה או שטר שנעשו על מנח זה הראשון כשחזר וקגלו
 כבר כלתה קנייתו וכו' והרשב"א בתשובה ס"ו תש"ז כת'
 בהך בקידושין ד"ס אש"ל' מהה חופסין בה ומבואר בירושלמי
 דיכולין לגרשה דל"ן מגרשין בגט אחד ול"ע מ"ש מהמשהנה
 דגיטין דפ"ו ע"ב חמשה שכתבו כלל בתוך הגט וכו' וינתן
 לכל א"י א"י וכו' ג"כ בענד של שני שחפסין אם יכולין להסדרו
 בשטר שחזרו אחד והרבה האריכו הפוסקים ב"מ הרמ"ם
 בה"ל קידושין פ"ו ה"ד נטש הרשב"א דא"י' אם אחד
 מעכשיו ולאחר שאגרשך יכולין לחזור וראיתי לגאון אחד
 בספרו שכתב דכמו במקדש מעכשיו ולאחר ל' יום יכול
 לגרש בתוך ל' קן במקדש מעכשיו ולאחר שתתגרש הגט
 שנתן לקידושין הראשונים עולה ג"כ למקלח הקידושין של
 אחר שתתגרש:

וה"ה למה שביאר כ"ג שיטת הרמב"ם ז"ל וכל כמה דליכא
 אישות ל"ש מליאות נט וגם כהן ולחזר בהירושין
 נקראה גרושה שלו נראה דבשטר קידושין יש לכותב גם
 בעודה אשה אחר וכן מוכח בגיטין דל"ס ע"ב גבי ככותב
 שטר אירוסין לשפחתו וגם אם קידש אשה בשטר ונידשה יכול
 לקדשה באותו השטר. פעם שנית ול"ד לשטר קנין להרשב"א
 ז"ל דשם כשחזר ולקחו המוכר נעשה של המוכר למפרע
 וכשיטת הרמב"ם ז"ל בה"ל' ערכין פ"ד ה"כ אבל בקידושין
 ל"ש לומר כלתה קנייתו של השטר קידושין דלדבדע פ"י
 שמקדשה פעם שנית חוזר האישות הראשון והנה ברשב"א
 יבמות הביא כל לשון הרמב"ם בזה בה"ל' גירושין והשמיט
 מ"ש ונמאל שנכתב שלא לשם גירושין וברש"י ז"ל שם כתב
 אינו נט הואיל כשנכתב לא היה רצו' לגירושין ואפשר דטווננו
 כמ"ש גדולי המחברים דכיון דכתוב ספר כריתות בעיני
 שבשמה כתיבה יא' רצו' לכריתות ודעת קלח ראשונים ז"ל
 ש"ך שיקנה הסופר הקלף וכדו' להבעל קודם כתיבת
 הגט דוקא ובהך בעי' ליבמתו מהו כיון דלצי"ח ביה וכו' מפרש
 הרשב"א ז"ל הואיל ובידו להחזיר לשוק בחליה בידו לעשות
 שליח אש"ל על הגט ושלחות בעל קדי' ליה א"ד כיון דל"ן בידו
 להחזיר נטש משה בעלמא היא נ"י נט וכו' ולפ"ז י"ל דהבב"א
 תל"א בספיקא אם דקם ריבם היא שגאל קנין הממ וכו' י"ל

כ"ג דבשטר שחזרו א"ל לכתוב השם של השפחה י"ל דל"ל
 שיכתוב לשם נוף המשחרר לכד כי השם ל"ן כותבין ובתוספ'
 פ"ב דגיטין נט אשה שכתב שלא לשמה פסול שנאמר וכו'
 שחזרו פנדו ש"ר שלא לשמו פסול וכו' אף לה האמור כאן
 לשמה וגבי נט אשה בעינין גם לשמו של המגרש כמבואר
 גיטין דכ"ד ע"ב וירושלמי פ"ג ה"א כתב קידושין שכתבו שלא
 לשמו וכו' והא בירושלמי שם דמה אם גיטין ש"ך לשמה
 קידושין שא"ל לשמה מפרש בנעטס ירוש' הכוונה דבקידושין
 גם סתם כשר ובמב"ם ה"ל' אישות פ"ג ה"ד לשם האשה
 המתקדשה כגט וכו' גירושין פ"ג דגם שלא לשמו אינו נט
 והא דירושלמי פ"ב אפי' כותב אנו פלוני מגרש את אשתו
 כשר ואתיא כרי"א אם פירש פסול ואם לא פירש כשר ונדחקו
 החפשיים מסתברא הכוונה דהרי ב"פ"ג ה"ב אילו כתבו כולו
 לשמה ושם האיש ושם האשה שלא לשמה שח"א אינו פסול
 הרי מבואר דגם שם האשה הוא עיקר הגט והוה דקאמר
 אם פירש פסול דאם כתב ופירש שמה אז בעינין לכתבו לשמה
 אבל אם לא פירש כלל השם שלה כשר וכהא בתוס' מגילה
 ד"ט ע"א דיה בשלמא:

מרדכי קאלינא.

מכתב קצו.

יום ד' ה' ניסן תרצ"ד דוינסק.

וה"ה כ"כ בזה במכתבי אם עיקר הגט לשמה ר"ל הורה
 האישות או החומר המליאות וכמו גבי חודה ששחטה
 לשם תודה חבירו וגבי בירוש' פ"ד בגיטין ר"ל לא פלונית
 השם רק שזאת אשתו כמ"ש בירוש' שם וכן ר"ל הרמב"ם
 ז"ל וכ"כ כן במיבוי' ח"א וכו' ור"ל דכמו דק"ל גבי יובל
 דהוה רק אפקטתא דמלכא בי"מ דק"ש והקנין הוא לעולם
 ואז בא גורח מלך ומפקיע וע"ש דע"ס וע"ש מ"ש רש"י
 כמותו ד"ג ע"א בזה ולכך ק"ל דבא סתם על גרושה שלו
 אף אם היא צניטה לשיטת הרמב"ם ז"ל זה גופה הוה אישות
 כיון דהיא גרושה שלו נעשית א"א וזאת א"א דכיון דפסקה
 פסקה מ"מ הגורם היא האישות וכל כמה דליכא אישות לא
 שייך כלל מליאה נט וכמ"ש הרמב"ם בה"ל' גרושין פ"ג ה"ו
 וע' בתוספ' נדרים דלא משמע קן בפ"ו והרבה יש בזה
 להאריך והר"ל בירוש' קדושין פ"א ה"א יחד הקב"ה שמו
 של הגרשין ר"ל דהוה רק אפקטתא דמלכא ורק בישראל
 וכן לריב"ק גבי מחזיר גרושה ביבמות דייא בזה הביאה
 אסרה על בעל האי' וכמבואר ביבמות דליה ע"א וע"ש
 ברי"ף הגרסא בפ"א ובמב"ם בזה חזין דהגרשין הוא ע"י
 האישות ואף דכריתת מ"מ עדין נקראת גרושה שלו וזה
 ר"ל בזבחים ד"ג ע"ב לאו לגירושין כו' ר"ל דשיקר הגט הוא
 ע"י אישות וזה להפך מן גרשין לכן סתמא לא כלשמה
 וכיאר הירוש' פ"ב דגיטין פירש פסול לא פירש כשר ר"ל
 כך דאף דכמה נדרים מעכבין בלשון הגט גיטין כ"ו ופי'
 זה רק אם פירש ל"ך לכותב כל הלושנות במירף הגט אבל
 אם לא פירש רק סתם גרשתי ד"י בזה וכי"ג כתב בה"מ
 ז"ל בפ"ב דליה גבי פך דשם ר"כ דהיכי דקא אומדן דעתו
 ד"י בזה אבל אם פירש ל"ך מ"כ ולפרש כטוב ע"ש וכן
 ר"ל כאן בירוש' ובמב"ם ח"ג בה"ל' נדרים ביארתי בזה
 עכ"ס וה"ל מעכב שמו ושם אשתו וזה טוונת רש"י ז"ל
 כמותו י"ג דיה קדיש ע"ש וזה לשון בירוש' פ"ד דגיטין
 על פ"ר דבראשונה היה כו' הגט עומד כו' ור"ל אם הכוונה
 פלוני שהא' הבעל או פלונית שה' אשתו או הבעל שנקרא
 פלוני או האשה שנקראה פלונית וע"י כ"כ ד"ל ע"א גבי כר
 הי"ן ש"ס גרמב"ם דמפרש לא גרשתיס והט"א פ"ב פ"ג
 בזה וכו' בזה:

יוסף.

יכול היבם להחירם בחליה וע"כ גם על הגם עליהם הכעל הוא או דקין כמה פקע לגמרי רק משמים אקני ליה להיבם ויכול להחיר קנין זה בחליה וע"כ גבי הגם כאשה בעלמה היא :

מרדכי קארלינא.

מכתב קצו.

אור ליום ד' י"ב ניסן תרצ"ד דווינסק.

דוד כחבתי קאת בחיבורי בגדר דלמה לא מפרש בגמ' הך דכחכות דמיג פ"ב גבי השיאה ומחלמה דליו מונן כלל למה דמפרש בגמ' מה שייך גבי לאחד נשואן וגירושין דלמא ר"ל דהיכי שמור והשיאה לכעל שגירשה דליו עדיין יש עליה נשואן הראשונים וכמו שם דפ"ט פ"ב ובירוש' שם פ"י ופ"ב ודמאי פ"ו וכ"ח ז"ה והארכתי שם מהך דערכין ומהך דהוס' גיטין דכ"ג פ"ב דלא הוה לקוח היכי דמזר ולקחה ומזר דכחכות דק"ח פ"ב האדריני שטרף וצ"ק ד"ו ומ"ח הרמב"ן במ"ה דק"ח שם וע"י הך דכחכות דמ"ו דנקט אפסוד בלקוח משמע מחמת הלקיחה א' ונ"ח דאם נתן לה בזמן שהיה מחיז' והאי"כ מכרה לו אח"כ דאם מי"ב במע"ב וכן הדין גבי צכורים כמבואר בירוש' פ"א גבי אהקן ורבטו פ"ב מהל' צכורים והרבה הארכתי בזה במ"א והכל רמז בחיבורי וכן ר"ל הרמב"ם בפי"ח בעדיות גבי לנה בפונדקי דרק שר"ך שלא יהיה לשם זנות אבל אי"ל לשם קדושין והארכתי בזה גם גבי יבמה לאחר חליה אם הוה כן הדין אם נתימדה עמו אח"כ וזה חליה במחלוקת דלרי"ע ביבמות דמ"ד קרובת חליהו מי"ב הוה כמו גרושה ע"י ביבמות כ"ג גבי תנאי בחליה דאף דאין תנאי מי"ח עדיין יש לו בה גדר שהוה פשה בה גדר מליאות וגי' גבי ביאה לידון אם זה פלוג' אישות או קנין וגי' גבי א"ח באל על אשת חבירו שמתקדש לו לאחר שגירשה אם מהני כיון דמי"ב בה מאוס אי"א ח"מ י"ל דהוה אישות ע"י גירוש' גיטין פ"ט הובא בהשגח בהל' גירושין וכן כ"ח לשיטת הרמב"ם באל קידש אדורוגטום חפסי קדושין מספק אם קידש צביאה מאי זה ר"ל הך דתמורה דיה ע"ב דנלא הקדושין לא הוה מלך החיוב דהחיוב רק בעד דלא שייך בו גדר קדושין וכמו דלא מיט אינו מחיוב אך מ"ח מי"ב והירוש' ס"ל בגיטין בגדר בחוקה שאין עושה ב"ו ר"ל אף שהקנין לא בזה המליאות רק למשל לא שיה כדו לגמור מ"ח אמרינן קדשה בכסף וגם כ"ח דהרי חו"ק דנבי לאסור בעלה לאחר קידש פליגי כלל כשישור יחוד בטובה ד"ד ונבי קידוש' ביאה לא פליגי כלל וע"י כחכות דרי"א ע"ב ע"כ וע"כ דאם האיסור ע"י מליאות לכן שייך גדר שיעור משא"כ בקדושין דהוה עלט ואין כ"ח רק יחד שלא המט עכ"פ גבי גדר ביאה או אמרינן גם י"ל דמגרש אשתו ובתמורה הוה גדר מלות קדושי הראשונים ולא בכסף וע"י ברש"י גיטין דל"ב פ"ב גבי תורה דרק מן כסף שלא נתקדשה אבל מן עלט הקדושין לא חירה וע"י סור דר"ז פ"ב גבי נזר בבה"ק ואכ"מ וימנו חהמ"ל בכשרות :

יוסף ראזין.

הראשונים ובאמת אחי ימא דנבי הכעל כשחזר וקידש אחר שגירשה יש עליה גדר קידושין הראשונים ולמה לא להפך דהאשה שהיחה קודם קידושין של עלמה כשגירשה חזרה לרשות עלמה לגמרי לגבי קנין הכעל כמו דלא נחשב לקוח גבי מוכר וחזר ולקחה וי"ל הסבירא דשאי קידושי אשה למ"ש ה"ן ו"ל מדרים ד"ל גבי אשה כשדלוהו אחרים דמיא דהאשה משוי נפשה אלל הכעל כדבר של הפקר וכו' וע"כ גם לאחר גירושין ל"ש לומר שחזר עליה רשותה כאילו לא נתקדשה מעולם דדוקא במכר כשחזר וקנה חזר כמעיקרא משאי"כ בהפקר המפקיר עלמו שזוכה לא עדיף מאחר שזוכה ונחשב רק כזוכה בהפקר ואף דהכעל ג"כ קונה מן ההפקר מ"מ כיון דהוא לא עשה ההפקר שא"ו ונ"ח ג"כ בזה דהרמב"ם ו"ל בהל' ערכין פ"ד ה"ב דאם מי שגאלה מיד הקדש הפקירה אם חזר וזכה בה המקדים תמורת לו לעולם כמו דאם קאה מיד הפודלה ובתוס' תמורה ד"ו ע"א בזה דהמפקיר כרתו והשכים וכו' דהחיוב תלוי היכי זוכה בגוף השדה ומשמע דגם בהפקיר שדהו כיון דחזר וזכה בה ד"ו שא"ו משאר אל"ס הווכה בהשדה אבל בר"ש פאה שפ"א מנא"ל מירושלמי קידושין דבזכה בשדה אין חילוק בין המפקיר או אחר ומי"ב גם במעשרות וכן הוה ביירושלמי מעשרות פ"א. והנה לסברת הר"ן דהאשה משוי נפשה כהפקר והכעל מכניסה לרשותו י"ל דלאחר גירושין לריכה שוב לזכות בעלמה והכעל ע"י הגם רק מפקיע הקנין שלו וגם האיסור שאסרה על אחרים מחיר אבל אינו מקנה אותה לעלמו בעלם רק היא בעלמה ע"י זכייחה נעשית שלה וכמו גבי עבדים של גר שמה גיטין דלי"ט וקידושין דכ"ג שקטו עלמן בני חורין ולשון החטטה וקונה אה עלמה בגמ' ובמיתה הכעל אך לע"כ מגו' ריש קידושין וגיטין הא"ש קונה ומקנה וכו' :

רמ"ש כ"ג בגדר אם נתקדש אדורוגטום צביאה למי ג"כ בזה דגיטין דפ"ד פ"ב מן מקדושי שמטון דכחב הראשונים י"ל דגם שמטון אסור לבוא עליה כיון דהיא אי"א לעלמא אם קידשה צביאה מאי יביריב"א ז"ל קידושין ד"ס ע"א בזה דשוי נפשה כשגרל דליבני דמי' לזנות אסורה ורק לקידושין שיר דגם לקידושין צביאה שיר והנה בשיר בקידושין פסק הרמב"ם ז"ל דהוה ספק קידושין וא"כ כ"ח לכאורה בזה דגיטין ד"ב ע"ב ה"ו גיטין והגייר שלי אינה מוגרשת וכהו הרמב"ם השעשע דאין זה כריתות וכשיטתו בהל' עבדים פ"ו בהך דגיטין ד"ס דלאו כרות גיטא דמפרש כהרי"ף ז"ל וא"כ במקדש בשטר ואומר והגייר עלי ג"כ הוה ספק קידושין אמנם בירושלמי קידושין פ"ג הובא ברשב"א אם דאם קידשה בשטר האולי ולא למזו כחב קידושין אלא מגיטין בעינן שיקדשה לעולם אי"כ אפשר דגם לוט שלא יסיר לעלמו שום זכות בהשטר דין קידושין כמו ג"כ ובשי"ת הרי"ף והרמב"ם בזה דלאו כרות גיטא תמזו גדולי המחברים דאי"כ בזה דהאומר לשפחתו מעוברת הרי אה ב"ח וולך עבד דבריו קיימין והרמב"ם ז"ל הביא דין זה בכותב ובהרי שיר לעלמו זכות העובר בהשטר :

מרדכי קארלינא.

מכתב קצח.

יום ג' כ"ה ניסן תרצ"ד דווינסק.

ודגה כ"כ בזה בכ"מ דיש שני גדרים בלישות וכן בגירושין קנין בלישות ואיסור בלישות וכן בגמ' הפקעת הקנין והיאר האיסור וע"י רש"י קדושין ד"ט ע"ב שני גדרים בזה וריח בגם לידון דהוה מה"מ הוה רק הפקעת הקנין של ולא גבי איסור לאחרים ולכך יש יבוס לשיטת התוס' גיטין דפ"ב ובחבתי דהוה גדר יבוס ולכך לא אמרינן עולה עמו כמו דמוכח ב"מות דכ"ב דהוה רק קנין מן השמים ממילא ולי"א בה לקיחה וכמ"ש רש"י בכחכות ג"ז וכ"כ בזה והנה גבי גירושין

מכתב קצו.

ב"ה יום א' שמיני אס"ח תרצ"ד והארשא.

דברי ה"ג שלי"א וכו'. ובאמת מדברי הרשב"א ז"ל מדרים דכ"ט גבי מקנה שדה לחבירו עד שיעלה לירושלים דכסף וחוקה או שטר אלו כשחזר וקנאו כבר כלהו קיימין והיינו טעמא דלאסריך למינקט בזה דרי"א בשמי פ"מות ולא נקט ליה כחלל פרושה עכ"ל מבואר דס"ל דגם בקידושין כשחזר וגירשה כלה הקנין של הקידושין

ברית הגט פסול לכהונה וכתוב' שם ע"כ ד"ה ליבמחו מהו
 לפסולה מכהונה כפי והרמב"ן ז"ל גיטין ד"ו הקשה ע"ז
 הפירוש כיון דיפול לפסולה אז ליבוס ע"י הגט גם לכהונה
 פסולה ואמרו לא עבדו שלמות ומשמע דהתוס' ס"ל דיבוס
 ע"י גט אינו פסול לכהונה ופכה דיבמות דל"ט אשה הקנו
 לו מן הגמים דן בספר מגדולי המחברים ז"ל דאין ר"ל על
 שפת נפילה רק גם הקנין של 'צום לאו הוא הקונה אלא מן
 השת"ס דהרי קונה בלי כוונה לקנות ול"ט פסק בדף ק"ז
 ביאה ומאמר דהוא קטב"ד מני שפירא זיקה דרחמנא רמי
 טלה וכו' ומ"ט כ"ג ית' בנדר יפ"ה אחר בפילה ראשונה
 דנאסרת על כל העולם מחמה קצמ מה הדין גבי קדושים
 אחר מיפה וירושין אם נאסרה מחמת קנין לחוד או לקדושים
 דוקא מחמת שאירות :

מרדכי קאלינא.

מכתב ר.

ביה יום א' אחרי"ק תרצ"ד ווארשא.

כ"ק וכו'. התפלה מאור שלא קבלתי עדיין תשובה על מפתחי
 מיום א' העבר וכו' בשיטת הר"ן ז"ל נדרים בגדר
 קידושין דהאשה משוית נפשה אלא הנבעל כעצו של הפקר
 וכו' יש לדון ברש"י ז"ל קידושין דמ"ו ע"א הו"ל ונפשה
 בה מעשה יתומה כתיי האב או דהפקיר זכות שיש לו בה או
 שתיקתו הודאה עכ"ל ונראה דמשמע דהפקיר זכותו שיש לו
 בה אין תופסין הקידושין רק מדרכנן כשאר יתומה אבל
 להר"ן דכך נדר כל קידושין דמשוית נפשה כהפקר גם ע"י
 שמתקיר האב זכיוו חלין הקידושין מה"ט א"ד בעינן שיתרלה
 האב או האשה בהקידושין דוקא וכאן שרק מתקיר זכיוו
 ואינו מתרלה דא"כ היינו שתיקתו כהודאה לא מהני דהפקר
 רק שחאב כשאר יתומה יתומה קטנה ועכ"פ הנופקיר זכיוו של
 בתו נערה כשאר יתומה לרש"י ז"ל היא זוכה בעלמא וקידושה
 מה"ט ומה הדין גבי זכיוו להפך נדרי בתו אם הנופקיר
 הזכות אם יכול עוד להפך נדרים וגם אם יכול לחזור ולזכות
 בזכות כיון דיעלמא שעה אחת מרשות האב זכאה דכחובות
 דמ"ט ע"א גבי מסר לשלוחי הבעל ונאחלמנה או נתגרשה
 בדרך דאמ"ר דלא זכה בה הבעל עדיין לפרשה עד שכתבם
 לחופה וכמובאר בירושלמי שם ובירושלמי דבמסירה יאלה
 מרשות האב ולהשיות הבעל לא נכנסה עכ"ז אינה מותרת
 לרבות האב להפרה כן אם יאלה שעה אחת מרשותו ע"י
 שהפקיר זכיוו להפרה והרבה האריכו הראשונים ז"ל כהא
 דקידושין ד"ט אומר ארם לבתו קטנה לאו וקבלי קידושין
 וברש"י ז"ל שם ד"ח ע"כ דלריב"ח אין הקידושין ע"י
 האב וגז"כ שהקידושין חלין ועכ"ז ילפינן לדין מריב"ח
 באומר לבתו קבלי קידושין וא"כ י"ל דס"ל לרש"י דגם ע"י
 שיפקיר זכיוו שיש לו בה הקידושין חלין מה"ט כיון שבא ע"י
 האב שמתקיר זכיוו וברש"י א"כ נעטם קבלי קידושין דמתרוקן
 רשות האב לבתו וא"כ גם ע"י הפקר אפשר כן :

מ"ש כ"ג בספרו הנפלא הלי טירות פ"ב הי"ט בניאר
 שיטת הרמב"ם ז"ל דנזירות של עבד נחשב כרשות
 גבי נזירות ישראל וע"כ כשנשחרר קודם שהשלים נזירותו
 חל עליו נזירות גמורה ולא ילא כשימים שמהנה האב לכארה
 מירושלמי פסחים גבי פעמים שהוא נמנה על ג' פסחים
 וכו' פתח דכל מלוה שתייב בה הסעד אינו כתייב ישראל
 וע"כ כשנשחרר לריך להימנות על פסח אחר אף דמוחר
 לאכול מהפסח שמונה עליו כשהיה עבד משום הפסח
 הראשון נחשב כרשות עבדו וכן נ"ב טעם הירושלמי שם
 הפר"ש פסחו עד שלא נשחרר ונשחרר לריך לזפר"ש פסח
 אחר משום דהפרשה הראשונה כשהוא עבד אינה מוסלת וכן
 הא דהפר"ש עד שלא הביא ב' שערות והביא ב' שערות ולריך
 (לפני)

גירושין מנוה"כ נשאר בה רק לגדר ביאה לא מלך קנין רק
 מלך טלם ושיהיה א"ל ודאי י"ל דלריך רק כמחיל כו'
 נשאר הוא רק גוה"כ וקנין אחקש ופול ל"ש זה וכן ביבוס
 שיהיה א"ל גמורה רק ביאה כה"ג ולכן נאמרת לומר לא
 בעלו לא כמו בימיה של קדושין לא כה"ג וכן כהבתי כזה דגבי
 יפ"ה לאחר שקבל עליה גרוה דמנואר בספרי דלא כהרמב"ם
 ז"ל רק דאין בה רק קנין ביאה ולא נדר קנין רק טלם
 משום דכבר היא נקנית לו בנדר קנין מן ביאה א' שבא
 עליה וזה ר"ל כך בקדושין דכ"ב ע"ה לקומין יש לך בה
 לא כרש"י ז"ל דזה מנואר בקרא והובא דס"ה ע"כ רק ר"ל
 ביאה א' מימ' י' לו בה קנין ואסור לישראל אחר אם חלך
 עוד הפעם במלמחה ולכן לאחר גירוח א"ל רק בביאה ובנדר
 יבמה וכן חליה בפלוגמא בירוש' גיטין פ"ז אם שייך נדר
 קדושי כסף גבי גרושמו בסתם רק מפורש ואז הוא קנין
 חדש אבל ביאה ומסירה לחופה הוא טלם והוא נדר חזרה
 וכמו דמיון גבי נדר ברמב"ם גבי מחו"ג דביאתה אוסרתה
 על בעלה א' וכמו דדייק הנמ' דל"ט ע"א ט"ט ובאמת
 רש"י ס"ל דלא יבס הקטנה כ"ז שלא נהגלה אין חייבין
 עליה משום א"ל ולא כהו"ם כ"כ ומ"י יבמות דס"א
 ע"ט ואכ"מ :

יוסף ראזין.

מכתב קצמ.

ביה יום א' ר"ח אייר תרצ"ד ווארשא.

כ"ק וכו'. והנה כמ"ט כ"ג ית' בניאר החו"ם גיטין דפ"ב
 מוכח מהא דר"א יבמות דק"ז דאין מעשה קטנה
 בלוס ב"י לכהן לא תאכל תרומה וכו' ה"י דר"א אין להבעל
 בה שום קנין ורק אסורה מחמתו לאחרים ועכ"ז לריבה
 יבוס וחליה וכו' כהא דפליגי שם אם ממלמח לזיקתו
 וכחצו הרשב"א והריטב"א ז"ל דלכהן מ"ד לריבה ממלמח
 הא דריא וק"ט מלמדן הקטנה שמתחן לא קאי על קטנה
 וארשת דרנתי דעממא דמ"ד אינה מתלמח לזיקתו משום
 דמתחן ל"ט רק לקיטו של הבעל והוא ס"ל דע"י מיתת
 הבעל פקעה קנינו של הבעל ורק דאסורה מחמתו וא"כ
 לר"א דאין להבעל שום קנין בקטנה ועכ"ז ממלמח בו גם
 לזיקת היבס יכולה לחלון גם אליבא דרא"ש ומהא דר"א יש
 לדון במ"ט כ"ג כבר בביאר פה"מ להרמב"ם ז"ל בקדושי
 עבדו דאסור לבוא עליה כ"ז שלא קידש אותה עוד הפעם
 משום קדושי עממו היכי דהוא רק נדר אישות לא קנין גם
 לבני עממו הוא א"כ לר"א דרכנן גורו אישות לקטנה
 לאוסרה לאחרים ולא תקנו לו בה קנין איך מותר בה אמנם
 מדהינה אוכלת בתרומה מחמת נדר אישות עכ"פ כהספרי
 כל פהור בביתך וגו' מוכח דלגבי הבעל לא תיקנו אישות
 כלל ול"ט ורש"י לגאון גדול שהלריך הרבה במ"ט הרא"ש
 ז"ל יבמות פכ"ט גבי קטנה שהשיאה אביה וגירשה והחזירה
 ומה דמן הדין אף חליה א"ל דגרושה אחיו היא מה"ט מהא
 דגיטין דע"ה פ"ב הוא עובדא ואלרביה חליה והביא הא
 דיבמות דל"א ע"כ למעוטי זמן דליבא בקידושין ומשמע דאם
 היה זמן בקידושין היה החקקה שיהפסו בה קידושין אחרים דל"כ
 מה פסול שייך ופך אם יקדשה שנית לא ועיל כלום וכהא
 דגיטין דפ"ב קדושי דשמעון לא אהני עכ"ד ז"ל אמנם
 האב"ד ז"ל הובא בשו"ת הריב"ש סי' פ"ב ס"ל דמקדש
 אשה ע"י שליח יקדש עוד הפעם דמלוה בו וכו' והריב"ש
 ז"ל השיג דאחר שנתקדשה בשלומו מה מלוה יש לחזור
 ולקדשה וכבר הוא מקודשת :

בד"ה דיבמות דכ"ג ע"א הכא קסיל לכהונה דתינא
 גרושה מלמח וכו' מה ר"ל אם וגם יבס שגירש

בגדר הך קדושים דיי"ט שם ר"ל רק בקדושי שטר ואל כחז מדעת האב אי"כ שם קדושים חל בטוב רק היא לא נמקדשה ואחר לה שהקבל הקדושים וכן גדר יעד הגדר חל מחמת גזרת מלך אך הפטולה פ"י ר"ל האב וגי'מ אם מת האב קודם שקבלה גדר פסח כ"כ בזה דפסח של פ"כ הוב פ"כ רק ביטל אלל ארון דהא לא הביא קרבן גירות ואם שיחרר פ"כ לריך קרבן גירות וכן מוכח מהך ירושל' פ"ח דפסחים והובא ברמב"ם בהל' ק"פ עד שלא נשחרר וע"כ דזה גדר פסח אחר וק"ך עד שלא הביא שמי שמרות הארכתי ג"כ ברצויה מלמה עבדיה דע"כ לא הביאה ב' שמרות אך אשה שאני דהיא רק חייבת ולא מוזה משאי"כ איש מלבד חיוב הוא מוזה ולכן אשה מותרת לטמא ולא איש כמבואר סוכה וזבחים וגם י"ט שני גברי שמי שמרות והכל כמבתי בזה בחיבורי גדר גירות ימחול לראות בחיבורי בקונטרס :

יוסף

מכתב רב.

ב"ה יום ב' אסור חרצ"ד ווארשא.

האייר לפני מכתב הדין שלי"א מע"ק והנה לרי"א דהין מעשה קטנה אלא כמפוסה ופ"כ"ז אם גירשה אסורה לכהן פ"כ בגדר איסור גרושה לכהן מלד הישר האיסור ולא מלד הפקעת הקנין ואולי לפעמים דשור בגשלא פסול ובהא דניטין דפ"ג פ"כ אי איסור כהונה שאני ראינו לנהול אחד שביאר בזה סגרת הנמ' יבמות דפ"ח גבי דפני איסור כהונה שאני דמחו לרי"א גבי איסור אי"א אפ"ג דאסורה לפלוני מותרת לכל אדם וגבי איסור גרושה לכהן אפ"ג דלפלוני כהן אינה גרושה אסורה לו מחמת דהוה גרושה לכל אדם כן בחומר צרי לי י"ט חילוק בין איסור אי"א לאיסור זונה לכהן עכ"ד ז"ל ויש לדון בזה בניטין שם שהשיב ר"ם הכי פסק זה שאסורה עליו כהן וכו' ולא נקט מאיסור אלמנה לכפ"ג כבידולמתי ותוספתא שם אם מחמת דהוה אלמנה לזה אסורה לכפ"ג אמנם הגאון נו"ר הגיה הרי שפיתה גרושה ואלמנה וכו' ור"ל שנישאת לאחר ומת וזהו דקאמר אפי' אללו נעשו הגירושין דאם לא שגירשה לא היה נשאת לאחר :

בגדר אם פ"י קידושי דרבנן הולד ממזר אם נא עליה אחר והקטן הפוסקים מגיטין דפ"ט הולד ממזר מזה ומזה הנה בירושלמי יבמות פ"ג ה"ב מזה שחמין ותיפקר גיטה חללה וממזרת ונראה דבבב"א היא אם מוסיף שחמין לאחר בגירושין שאם יבוא עליה כהן או אחר מהקדושים לא תהא היא וזרעה חללים וממזרים וא"כ מוכח דפ"י נשואין דרבנן הולד ממזר וגם אם נא עליה כהן אחר גירושיה זרעה חללים ובמל"מ ז"ל בהל' אפי"ב פ"ט ה"ח במה שלא תשב הרמב"ם ז"ל זרע חלל מדרבנן רק בבא על חלושה נסתפק דפ"י נשואין דרבנן ונחגשה נהי דאסורה לכהן לא נזרו על זרעה משום חלל והרבה האריכו הפוסקים ז"ל במקדש קידושי דרבנן אם תופסין בה עוד קידושי דרבנן של אחר אי נחשבה בת כרת וכתבתי לדון מהא דיבמות דק"ח פ"כ לאיסור כרת התרא וכו' הרי דקרי לקידושי קטנה איסור כרת ודנתי עוד אחאי לא קרי איסור חנק ככסאגדרין דפ"ד פ"ג בט שנגת חנק ומוכח דרק איסור כרת חשובה כיון דכרת בידי שמים ומידין עליה כרת בישי"מ מדרבנן אבל חנק בידי אדם כיון דאין משגיטין חנק מדרבנן לא נחשב איסור חנק ובהא איש כבוסה דפ"ז פ"כ לא אחר ר"י וכו' אבל שבת דאיסור סקילה לא זרעה שנגשה בלשורי כ"י לא פ"ט ר"י אלא פ"ט ר"ש צרי וא"י ביבמות פ"ל לרי"ש ג"כ דאיסור אי"א דרבנן הוא איסור כרת ומוכח דרק איסור כרת הוא לרי"ש ולא איסור חנק וגבי שבות בשבת לא חמיר לרי"ש פ"טם כרת כהן מחלוקת

חרצ"ד

לכ"כ"א פסח אחר אף דאם הגדיל בין פ"ר לפ"ט ושחטו עליו צפ"ר א"ל להביא פסח אחר משום דעכשיו שהגדיל אינו יולא פ"י הפלגתו כשהיה קטן אמנם מהרמב"ם ז"ל ה"ל ק"פ פ"ד ה"ט דחלי צדין צפ"ח נדחין לא משמע כן וכן מוכח מהא דירושלמי שם דהרב יולא ב"אם הקד"ש העבד פסח מדעת רבו ובשבת דקמ"ח פ"כ הולך אלל רוטה וכו' הקדש עליו מדרבנן אי"כ יועיל פ"כ"ט מה שיקד"ש עוד הפעם כשנשחרר וכשהגדיל וראיתי להגאון מרכבת המשנה ז"ל שביאר ש"סח הירושלמי כהדאצ"ד אמנם הרמב"ם פ"ל דלגמ' דידן דוקא אם הרב יודע שטר ואינו יודע יולא י"י מירותו אבל התוספתא איירי בהלך מרבו וע"כ כשלא השלים הגירות הוה גירות ספק שחא ישמע רבו ויכפהו ואינו עולה לגירות ודאי שחלה עליו כשלא לחירות עכ"ד ויש לדון בזה מירושלמי פ"ה ה"ב דב"ש ובי"ה פליגי אם משמר מירות כראוי בספק ובהא דירושלמי עבד שאמר הריני נזיר לכשלא לחירות כופהו לגירות מפרש במהמ"ש שם דיכול לכופו שינהוג מיד כשאומר לא אכופ לשמות עכ"ל ונפ"ט כיון דקבץ זמן כשילא לחירות ומה דהין בגברי כה"ג שאמר הריני נזיר כשהגנייר והגנייר אם ח"יב צמירות אם הוה כמקד"ש דשלב"ל אי"ד למ"ד דנכרי הוא בכל יחל חלה המירות כשיגנייר ובגור דפ"י גבי נזר צב"ה"ק אם לריך קבלה כשיספר :

מרדכי קאלינא.

מכתב רא.

פשיק י"ב אייר חרצ"ד דויניקא

אתפלא אני הסבתי ביום ג' פ' חז"ע מכתב וגם המכתב הוה נכתב ביום א' וקבלתי כעת והנה אז כתבתי מן מה דדייק רש"י ביבמות דק"ב פ"ב ראייה דמ"ש יש לו קנין מדלר"כה חלילה ולא מן הך דרס"ז פ"ב ופ"ט פ"ח לשיטת גמ' דילן דחז"ן דיש לו קנין וכחבתי שם כמ"ש מלד מי גדר החלילה אם מגדר שהוא אסרה על אחרים או שהוא קנין שלו וכן בגדר גרושה מה דנאסרת על כהן דזה מלד הפקעת קנין או מלד הישר כמו דחז"ן בריה בגט לדין ולא כמו בשחרר ולכן זה לא הוה שור צהיאר מה שפ"י זה נאסרת לכהן ובפרט למ"ד אין קדושים תופסין במ"ל וע"י ביבמות דמי"ב ודמ"ט פ"ב וע"י ניטין דפ"ג גבי גדר מה דאסורה לקרובים אם זה עדיין מלד בטל או זוהי"כ וצחמת עיקר הגדר אם איסור דרבנן אם זה נשאר מפרט התורה הפרטית דכ"מ גבי חרשת לפקח או להפך ובהא עליה אחר אם הנין ממזר דרבנן וע"י ביבמות דפ"ט פ"ב וכן מחלוקת בגמ' בסוכה דמ"ה וצירוש' שם דמכריזין על מלות זקנים לא פרטיית וכן בגדר ריב"ר צהוריות ד"א גבי מומר להכעיס בכלאים דרבנן אם מומר לכל התורה וכן בגדר רש"י ותוס' שירובין דמ"ט ובגדר הך דמטת ד"ג גבי גרושה חלילה ש"ש בזה ובי"ה בש"ם ובגדר גזל גמור דניטין ס"א ובק"ך שפיה דרש"י יבמות דהיא פ"ב גבי אם נאסרה לבעלה דרבנן פ"י בי"ה בלא קו"ם פ"ט בזה והרבה הארכתי בזה גבי אם חרש קידש פקחת ובהא פקח וקדשה ומת בלא בניס מאי גדר יבוס כה וע"י פסום יבמות ד"א וגיטין וכ"מ בזה וכן אם זה איסור חדש לא נשאר מאיסור של תורה וג"מ גבי חסיפה שניה אם מלאה דבר החוץ מדרבנן וכן בתרומה בגדילין סי"ב דהוה נשוא כלה אם אסור גם בזמן שהיא מחוברת וכן במחלוקת בגמ' ר"א ור"י בכלים גבי כלי מטמא ששכרו לאחר האה"ג וספק אם מלפ"ן הימים והזאות וכן פליגי הרמב"ם והראב"ד וכן פליגי בגדר מיתב פשה טוגרם כמטמא זל"מ וכן שזרת כלים זה הוא מפרט והרבה הארכתי בזה בחיבורי וכן בק"ך דכ"ט הרמב"ם ז"ל גבי ילדה ולו ומת נחך ל' וכן בק"ך דניטין דפ"ח :

מכתב רד.

ביה יום א' בהבית היריד והארשא

דברי ה'ג שלישי'א וכו'. והנה למיש' כ'ג דלכ'ע כשתגדל י'ש עליה גדר פלגש למפרע א"ש הא בירושלמי במשט' צ"ש דאין ממאנין רק ארסות דס"ל כר"א פטי הכא פל הספטיה עשאה וזנה ולא כנתי' דילן יבמות דנ"ט ע"כ דנ"ט לר"א ממאנת לא נעשית' וזנה ואמאי' גם בלוי'ה עמאנה לא נעשית' וזנה ומוכח דלח"כ נעשית' קניט' למפרע מה"ס ופ"ו י'ש ראי'ה מלכ'ן לספ' המל"מ ז"ל א"ש פלגש לר"א עוש'ס אוח'ה וזנה אמנ'ס מדיקטו רבנן נשילון גם למר'ס ומרש'ס ולא מלינו שלר"א נעשית' וזנה מוכח דלח"כ קידושי דרבנן רג'ס מה"ס לא הוית' וזנה וגבי' פלגש א"ש נאסרו קרוב'ס הר"א"ש ז"ל כח'כ בתשוב'ה והוב'א בש"פ א"כ"ע ס"י ע"ו דפלגש מותר'ס בקרוב'ו והא' בירוש' הוב'א בחו"ס' יבמות דר"א גבי' אשת' חמיו' א"י חומר' טורה ה"י דוד' ששאל' רבנ'ה כ"ס א"ה וה"י ה"ה'ה רק פלגש י"ל דהירושלמי' לעממ'ס בכחכות' פ"ה דלכ"ע פלגש בקידוש'ן ופליגי' רק א"ש י'ש לה כחוכ'ה ובחוס' יומ'א דס"ו ע"כ גבי' פלוגי' חסו' לפה"כ דתלמי' א"י פלגש'ס בלא כחוכ'ה ובל"א קידוש'ן :

בגדר מילון הארכתי במ"ש הו"א ז"ל לראיה עיקרת דלוי'ה לריכ'ה ג'ט מילון מה'א דקידושי'ס הן מילוני'ה לר"י כר"ת וא"י לא משתרי'א בלא ג'ט ה"אך תפסו' בה קידוש'ן ע"כ"ל ואין מובן דה"י דלוי'ה מ'שתר'ס בהמילון' למוד כשנת'ס לה ה"ג'ט מילון' ה"י א'שתרי'א לשוק' למפרע' ויתפסו' הקידוש'ן של השני' כמו שפ"י המילון' הותר'ו ש"ה"ס בהקרוב'ס מ'ס'ס ששקרו' הקידוש'ן למפרע' ולכאורה' גם לרבנן' דלא ס"ל קידושי'ס הן מילוני'ה י"ל דא"ש מילני'ס א"כ"כ מל"ן הקידוש'ן של השני' למפרע' אך י'ש לר'ון למ"ש רש"י ז"ל דק"ס ע"א ד"ס מותר'ס למזור' דלמי' מילון' וגלי' על'ה דקטנה' ה"א ובעל'ס לני'ט'ס הן בקבל'ה קידוש'ן חש'י ומילנה' א"כ"כ בהר"שון המילון' מגלי' על'ה דקטנה' ה"א ובפלו'ה לקדושי' השני' וי'אך דאין פסקי'ן דלא לחי' מילון' דתנב"ה ומתגל' גי'ט' דיד'ה ז'ה רק ממח'ת דלח"כ ומשכ'ס לה אכל' שפיר' י"ל דגבי' קידוש'ן של השני' המילון' שאל"כ מגלי' על'ה שקטנה' ה"א וה"א דלר"י כב"ס אחר'י'ן קידושי'ס הן מילוני'ה ולא אחר'י'ן ה"י קטנה' ה"א ואמאי' יתפסו' הקידוש'ן ל"ל דמ"ן דהמילון' ה"א בהכר'ת קד'ס לקידוש'ן דא"ש א"ן המילון' א"ן הקידוש'ן חלי'ן שוב' א"ן המילון' מגלי' על' הקידוש'ן השני'ה' שיה'א קטנה' או א"ך שבל"ס כלח'ת' וז"ה א"ש ראי'ה ה"א"ו דא"ש גי'ט'א דלריכ'ה ג'ט מילון' אשר' מקבל'ת אחר' הקידוש'ן של השני' ומשכ'ת' או לממל'ת' שחש'רי' לשוק' א"כ' המילון' מגלי' על'ה שקטנה' ה"ה'ה כשש'טן קבל'ת קידוש'ן משני' ועכ"פ נשמע' דס"ל לר"א קידוש'ן ש"א"ן תופס'ן א"ן משכ'י'ן מילון' ולא כל"ז'ס גדולי' מחכמי'ס שכתבו' כשש'טות' דג'ס א"ש הקידוש'ן ה"ו בל"ט'ן ש"א"ן תופס'ן כגון' לשי'ט'ס הש"י' דבעי'ן חוק'א מ'זנת' אמה' ואח"כ ג"כ ה"ה מילון' וג'ס ה"באר' דעת' ה"א"ו דע"י קידושי' דרבנן' ה"א כ"א"א נמורה' של' יתפסו' בה' עוד קידושי' דרבנן' מחלמי'ס :

דרשבי'א ז"ל קידוש'ן גבי' קידושי' מ'ה' תופס'ן בה' גרי'ס בירושלמי' בה' כהן' לישאל' לא תאכל' בתרומ'ה' אפילו' שני'ס טה'י'ס ונראה' דר"ל כ"ן דלוי'ה קני'ס לכהן' א"י'ר לממ'ר' א"נה אכל'ת' בתרומ'ה' א"ס ה"א ישראלי'ת' א"ך דרש"ס שקי'ט'ה' ה"ס כהני'ס וא"ן דינ'ס כמו' בעבד' של' כה'ס כהני'ס אכל'ת' בתרומ'ה' ורק' א"ש י'ש ל'ר' ח"ק' כ'ו א"נו' אוכל' כמ'באר' ביבמות' דס"ו וירושלמי' תרומ'ה' ע"א ס"ה :

מרדכי קאלינא

הלארצי ומלחץ ול יבמות פני'ס בקטנה' שפטי'ה א"נה' ונראה' והחזיר'ת' א"ש ה'ג'ה אסורה' קטנ' מ'במות' דר"ל דכ'ס'ג ככ"י וא"ן פל'ו עי'ס ה'ג'ה מול'ת' ולא מחיבת' ולב'אב"ד ז"ל גם דלוי'ה פרו'ה להיב'ס א"ש נתגרש'ה בג'ט פסול' מדרבנן' ה'ג'ה טה'א אסורה' — מה' כוונ'ת' הרמב"ם ז"ל כה"ל מ'ח"ס פ"ו ה"א לית'א ל'זק'ה כפי' מה' שר'א"י לשני' א"ש ה"ה'ס ד' כטות'ן משג'ת' ובה"ס ב'א העני' ושאל' ד' מחסור'ו וא"ן ד' הטות'ן משג'ת' נותני'ן עד' תנש'ית' נכסיו' א"ש א"ש הי'וד' ב'ידו' משג'ת' מייב' לית'ן יומ'ר' מחומ'ת' או דר"ל דג'ס הי'וד' טת'ן ד' מחסור'ו א"ש י'דו' משג'ת' אכל' רק חמ'שית' נכסיו' :

מרדכי קאלינא

מכתב רנ.

יום ד' י"ז חיי'ר תרצ"ד דחינפ'ן.

ודג'ה באמה' הארכתי דה"י חזי'ן ביבמות' דק"ו דלכ"ע א"ן ממאני'ן רק אריסות' ובאמה' ר"א ה"א ג"כ מחלמי'די צ"ש וס' דק"ו ע"כ דלרי'ס ל'כשתגדל' שפטי'ה מסכ'ס בהמילון' וכן מ'באר' בירוש' ש"ס ופ"ש דק"ס דק"ס מוכח' כש"ט'ס הרמב"ם ז"ל כה"ל איוש'ת' ורש"י נדה' דמי'כ' דזה' לכ"ע רק לא ה"ה א"א נמורה' בלא ב'יה' אכל' מ"מ י'ש עלי'ס גדר' פלגש' למפרע' א"ש לא מחמת'ה' והרבה' הארכתי' בזה' בגדר' שטר' מילון' דלכך' לר"ך שטר' שלא תבטל' המילון' וע"י ברמב"ם כה"ל יבוס' פ"ה ובחוס'פ' יבמות' מה' דגמ' דיד'ן ביבמות' דפ"ט ע"כ מקשה' על' מה' דלמר' ר"א חבטל' והנה' בחוס'פ' עריות' גר'ה' כ'ך דהנה' לפי' שי'ט'ת' רש"י ומוס' בניטין' דנ"ס גבי' קטנה' וכו' נשאל' קטנה' בקידושי' קטנה' ולא כר"א כפי' ש"ס ובירוש' גבי' חופ'ה' בקטנה' לא דוק'א נשאל' ממ'ס כמ'באר' בעריות' ונראה' ש"ס בירוש' דז'ה' פלגי' ר"א דרק' מתבטל' ולא מה"י חופ'ה' ור"ל כ'ך דהגדיל'ה' ולא כ'ה' עלי'ה' משתגדל' ורק' כ'ה' עלי'ה' בקטנות' ד' כ'ך ולאד"ך ד' גם בחופ'ה' של קטנות' וע"ס בחוס'פ' דפ"ט ע"כ אמה' דהרמב"ם ז"ל נראה' דר"ל כגון' קדשה' א"נה' ומ'ת' ואח"כ נשאל' ש"ס'ס גם לר"א ה"א מחלמי'די צ"ש וכן משמע' בירוש' ס"ל דא"ש בתגל'ה' הגדר' קידוש'ן גדל' רק לא בגדר' א"א רק מ'יח'ת'ת' וע"י ביבמות' דק"ו ע"א מ'באר' דג'ס חופ'ה' בקטנה' ומה"י לכ"ע שלא תוכל' למ'ן ובירוש' ש"ס ה"ה בעי'א' דלא אפש'ת' ע"ס ובאמת' גבי' מ'י'ה' של הקטנה' ז'ה' גופ'ה' ה"ה גדר' מילון' דלא נגמר' הדבר' וכה"ג בירוש' נדר'ס גבי' מ'י'ת' ארי'ס דה"ה' הספ'רה' דתבטל' ז'ט'ו' וכן גבי' ב'טל' רשות' כב"י דעירובין' מ'באר' ג"כ בירוש' דז'ה' ה"ה מ'י'ת' ככ"ט'ול' והרבה' הארכתי' בזה' גבי' קידושי' מ'ה' תופס'ן כו' א"ש הר"שון ה"ס כס"ג וקיד'ס משכ'ס'ו כו' ואח"כ קדשה' ש'י' ומ'ת' א"ש ה"ה בגדר' אלמנה' או כמו' כ'ך דיבמות' דס"א ודני'ס וע"י ח"כ פ'י' א"מור' בזה' וע"י ביבמות' דנ"ו ע"כ גבי' סידור' רשות' ע"ס כר"ס' ומוס' ור"ל כה"ג א"ש גבי' קדושי' מ'ה' והשני' ישראל' ונראה' כהן' חזי'ן דא"ן מאכל' לא בגדר' פוסל' וכן כ"ת' א"ש מ'ת' א"ש ה"ה גדר' חוזרת' דלא תאכל' חו'ה' ושוק' לשי'ט'ס ה'ה'ס' דג'ס ארי'ס'ה' לישאל' נדח'ת' מחוס'פ' דס"ת' לא כר"ס' מה' ש"ך' ל'ך בניטין' ע"ס דש"ס א"א מדרבנן' אכל' גבי' חר'ס' וקטנה' ס'ק'ה' בעלמ'א' וכמו' שני'ה' ולא גדר' א"א כלל' וחלוי'ה' שפיר' כ'ו חלל' מדרבנן' ופלגי' בירוש' ומוס' א"ש שקת'ת' אשת' חר'ס' ומ'ת' בלא בני'ס ויבמה' פקח' א"ש לר"ך מפורש' לשכ' איוש'ת' או לא' — וראה' בפס'ה' דפ"א דפ"ה' ומ"ס כ"ף' ה"ל' ערבי'ן ע"ס ונ"ה גדר' מייב' וגדר' ב'ב'ו' ונ"מ לקרוב'ס וע"י כנדר'ס דפ"ס וקדוש'ן ד"ח ע"כ וע"י ב"ק ד"ס ע"כ פ"ב רק ל"ת' ה"י' דה'תורה' נתנה' קלכ'ס ושועבד' וכן ה"י' דמלו'ה' ט'גרת' א"ל י'ג' אכל' א"ש א"ה' מ'י'ב'רת' או מייב' א"ך יומ'ר' ע"י עירובין' ל"י גבי' מ'י' מ'ן דז'ה' לא גדר' שבת' רק ד"ו :

יוסף

מכתב רד"מ

מכתב ר"ן

יום ב' כ"ג אייר תרצ"ד דחינסק.

ב"ה יום ה' במדבר תרצ"ד אשדוד.

והנה יראה בירוש' דפי' ביבמות כמה דיליף מן ר"א דכ"ה מקדש בביתא אף אם יתא סוף ב"ה ר"ל דלר"א דלד"ד' סוף לאו ובלאו אחריון דאין רלוט כך ובגדר ט"ס הרמב"ם ז"ל בהל' אישות דחייבי פשה לא הוה קנין בטעות לגבי כתובה אם לא דיע ומיל סוף קנין בטעות לגבי קנינים וכן כתובה ועי' ביבמות דפ"ה ושם בידע ובירוש' מיר רפ"ג ומרומות פ"ג וכו' פ"ה וכו' כ"ה בה' בחיבורי ח"א ח"ג ובירוש' שקלים טכ"ט חזקן דגם אם מכוין לקדושין כיון שאין זה קדושין סוף זה גדר זנות לא כמות' ביבמות ובאמת עיקר הגדר הוא מק"ט בקנינים לא בטעם הקדושין לא כמו במומין ואילנות וכן מ"ט החומ' בכתובות ד"י ר"ל ג"כ גבי כנסה בחוקת בתולה רק לקנינים וא"כ הוה כמו ב"ה על אריותו וכמו ב"ה כתובה ועיקר הגדר באמת רבינו הגדול הרמב"ם ז"ל כתב בהל' מלכים גבי פלגש דלא הותרה רק אמה העבריה להדיוט ומה זה הגדר וז"ל דמ"ל דגם יעוד דהוה גורח מלך בין למחך בין לריב"ר רק גורח מלך וע"ש בירוש' מיעדה דבדברים וי"מ דלחזמה לאחר יעוד אם ב"ה עליה מ"מ אין עליה גדר כהנה כיון ששאלת להקן רק גדר קנין בעלמא מגדר נפש וכמו ארומה לדיון עי' בירוש' ז"ה פ"ט דיבמות ומ"ט וכתובות פ"ה וכן באמת ר"מ למחך דלחך בקדושין ד"ו אהתא לבי מרי לא חזיא אלא גברא מ"י לא חזי לבי מרי ולמה יאמר זה עי' יבמות דמ"ה רק ר"ל דיש לו לשייר בהקנינים ולומר דלית משועבד לה רק ח"י אבל כהמס או משועבד לטלו בשלימות וי"מ אם שייך לזד כתובה גבי טעבודים ראשונה קודמת ועי' הרמב"ם בהל' אישות גבי שונה וכן ר"מ גבי אם אגם אשה דהתורה חובה לישא אם כ"ז שלא נשאה מה דהין בשיעבודים וכן אם יוכל לומר תמקדש לח"י או הוה כמו אם נשא סתם ואח"כ נשא עוד אשה עי' בתום' מכות דט"ז ע"א מוכח דמ"ל דחל גדר חיוב לשיעבודים קודם שישא אותה פ"ט וכן ר"מ יע' ברין גדרים דע"ד ט"ט גבי הפרה אם יש לה שני יבמים מ"ט דגם בשניהם לא מהני בשם רש"י רק דאין הפרה ברור ורש"י לא כתב כן ביבמות כ"ט דאין הויקה טובה וי"מ שחי יבמות ליבם אחר מלי ועי' ד"ט מבווא דשם הוה ויקה טובה אף דל"י ליבם שניהם זה רק גדר גורח מלך ביבמה ולא בקנין ט"ט ובירוש' פ"א דיבמות ס"ל בשחי יבמות ליבם א"י לא הוה אם ב"ה עליה אחר ממזר עי' ביבמות דר"א ע"ב ט"ט הגרסות והרבה יש להאריך בזה ד"ל דלא הוה שמישה טובה עי' בירוש' נדרים ט"ט גבי קדושי מלך ובירוש' פ"ג דקדושין דאם שגוי קידש סתם מ"מ אם קידשה שלישי הוה קידושין ומחוד יש להאריך ועי' ע"הובין ד"ק ע"ב ס"מ בין איש לאשה וקידושין דמ"ג וביבמות דל"ה טכ"ט יעוד י"ל דמ"מ אינה נקראת עלט רק גוה"כ ועי' בתום' יבמות דמ"א ע"ב כ"ט נשוא ור"ל דגם אי' לטעמד בלא נשיאון כיון שהוא משועבד לאחרת מקודם וזה ר"ל הרמב"ם ז"ל גבי יעוד מה דע"ך גבי פלגש לירון ובאמת א"י כתבתי ב"ה אחר גמ' יבמות דר"ט ע"ב וכן בדק"ו וכ"כ בזה בחיבורי אף הרמב"ם ז"ל כן שיטתו בקניני אישות מלבד אישות וזה פלגש וכן יפ"ט קודם בירוש' גמורה וכן נ"מ בגדר כ"ט שיש דבר שא"ך עי' פשוטה ל"ך שיהיה פשוטה שלמה דבר ברור כמו גבי בירור סוף כנגד וכן פרוש כמ"ט הרמב"ם גבי סוממס דלא הוה כלל עד ואכש"ל בזה והדברים שמוקים :

דבריו הר"ג שלישי וכו'. והנה ב"ה דקדושין ד"ו ס"ק לה דאי בעינא למינסב אחריתא נשיבאל דכתב כ"ג יח"י דיש לו לשייר בהקנינים ולומר דלית משועבד לה רק לח"י אבל כהמס משועבד לכל יש לפיין דבתום' כתובות דר"ז ע"ב וכו' ד"א כתבו דגבי קידושין כיון דאין קידושין לחל"הין ואין קידושין בלי שט"ט אפי' אחר חוץ משאל לא מהני ואף דבגמ"ס דפ"ד ע"ב דלרזקן אם אין קידושין בשיור אם קידשה חוץ משמעון אין הקידושין חלץ כלל כהמס מש"ס דשייר בנוף קנינו בהאשה משאל"כ בשיור שכו"ט הקדושין חלץ וממילא מחייב ע"ב בשכו"ט ובהק' בפ"י דשם דפ"ה במגש חוץ מהפרת נדריך או חוץ מהרומח"ך וכו' ג"כ אפשר דמקדש חוץ מהק' ג"כ הקידושין חלץ כיון דאין השיור בנוף הקנין של קידושין ולהפך במקדש רק להק' בודאי לא חלץ כלל גם לזה וכתובות פ"ה כתובות הווא ב"ש"י קידושין דע"א ע"א בר"ט שקידש שלם מלוח נשים בשני צורות להאכילן הרומה ובירושלמי יבמות פ"ד קאמר שהערים בזה ומוכח דלקדש להאכילן בארומה לתד לא מהני וא"כ איך יכול לשייר שלא ישמעבד רק לח"י ואין לומר דכיון דאין חיוב הטובה שוה בכל אדם יכול לשייר בשיעבודו וכמו שכתבו בתום' כתובות שם גבי שומרים דכיון דריבנה תורה שומרים הרבה יכול כל אחד נמי להיעבדו לפי תנאי דאיך אח"י לא יוכל ליפטר נמי מכל השיעבודים של טובה והנה במכילתא פליגי תנאי בקרא דשט"ט לא יגרע אחי קחי דר"י ס"ל דקאי אחמה ממי גורפין ממי שנתנו לו כזר ור"י ס"ל דקאי על הארמא שגשא ונראה דר"מ דלכתנא דקאי על האמה אם נשאה אשה על אשתו איך רשאי לגרוע הראשונה כלום ולאריך תנא י"ל דשתיקן שוין לחלק הטובה ביניהן וע"כ מותר לישא אחרת דודאי אי"ל דרק לאחר יעוד של אמה עבריה מותר לישא אחרת שלא מדעתה אף שמגרע עונתה והרמב"ן ז"ל ע"ה"ת כתב דענין הכתוב שאם יתא אחרת וכו' שלא תהי' הארמא יושבת על מטה כבודה וכו' וזו פשוט כפלגש וכו' ונראה דמ"ל כדך תנא דקאי לא יגרע על העבריה וכתבתי ס"ל ז"ל דמ"ל דהוה כפלגש ע"כ מפרש הקרא כדריך תנא דקאי לא יגרע על האחרת וע"כ ס"ל ג"כ בהל' אישות דאם נשאה אחרת מחלק הטובה ביניהן בשוה והנה בגמ"י ז"ל יבמות פ"ד בשם הראשונים דבתמקום שאין נשאהין רק אשה אחת אין רשאי לישא אחרת דהוה כחמר שאינו רשאי לעשות גמל וא"כ י"ל דהא דקידושין דאי בעינא מינסב אחריתא היינו ג"כ בתמקום שאין נשאהין רק אשה אחת ומה ר"ל בגמ"י ז"ל במ"ט דיבמות שאני שאלה הקטן לו מן השמים ואפי' בפחות מזה סגי ליה וכו' אבל בטעם נשים דעלמא חייב לעשות טובה עם כל אחת וכו' אי ר"ל דכיון דהקטן לו מן השמים לא חלו עליו השיעבודים כלל וכהא דיבמות דל"ט גבי כתובה אי ר"ל דכיון דמן השמים הקטן לו ואינו עושה ברלוט ק"י אי' לחשוב כמה שמגרע עונתו וי"מ גבי אגם כמה נשים ומסתברת דגם ביבמה חייב בעונה כשאר נשים ורק משום דחייב מסי' לנשאת סגי ליה בפחות אבל במלכא דהוא הביא על עצמו החיוב דית כנשא ארבע נשים ובירושלמי מעשה כר"י שאמר ליבם אחר לייבם י"ד יבמות :

מכתב ר"ן

אור יום שלישי ה' סיון יום טובה של חודש תרצ"ד דחינסק

וזהו כ"כ נתיב בגדר אם קנינים של אשה בטובה אם פלגש מלכא

דכ"ה

אלא מאשה דרך אשה ללא חזיא לבי פרי ואיז טופח דנט
 בלי האיסור לא חזיא לבי פרי וקך דמכילתא שלא לעד
 לשנים מפרש צוים רענן לאב ולבן ונראה דר"ל פה
 דהרמב"ם כה"ל אישות במקום לי ולזה אבל הרמב"ם כה"ל
 עבדים מפרש שאינו מיעד שהים כאלה וכהו ברמב"ם שם
 מהמכילתא דאינו יכול להפרישו מאשתו ובניו איז מתייב
 העבד בטובה לאשתו ובהא דתייב הארון במזונות אשתו
 האריך ברמב"ן ז"ל שה"מ אם מעשה ידיה לארון ומה שה"ן
 בכסותה וכן כה"ל דניטין אשה שגלתה לערי מקלט עולה
 מייב במזונותיה בכסותה מה ובמכילתא מבוואר דמזונות
 דברים שהן קיום הנפש משא"כ כמות ועונה וכן הוא בחומ"ס
 כתובות דמ"ח מ"ט כ"ג בספרו דפי"ג בנדר אכילת תרומה
 אחר יעוד הנה בילקוט בשם הספי וטואל כל טהור בנייתך
 פרע לבי עד שלא זכה במעשה ידיה ומנין אהה מרבה
 משוכה במע"י ח"ל כל טהור בנייתך ואפשר דר"ל גבי יעד
 דזוכה במעשה ידיה כמסקנ' הירושלמי מחמת הפגמי וגם
 היא בביתו וגדולי המפרשים ז"ל כתבו בטעם הבטיח אי
 יעוד נטואן עושה משום דמחייב בביתו וללאורה י"ל עוד
 דמ"ו ס"ל כמשה הראשונה דמשהביע זמן ולא ניטאו אה"כ
 בתרומה ותלו לה במעשה ידיה דס"ל דהאולת מחמת שגגת
 זמן מע"י להכפל והראשונים ז"ל נחלקו בזה אך בירושלמי
 כתובות פ"ה מקרא כל טהור בנייתך סמכו דאינה אוכלת
 עד שתכנס לתופה מ"ט כ"ג במכתב הקדום בנדר הר"ן
 ז"ל נדרים דפי"ד דאפי' שיהיה אין יכולין להפר כיון דבשעת
 הפרתן אין צדור לנו מי הוא אישה כימ ג"כ גבי הפרת האב
 כספק אם נת ט' לראשון אם נת ו' לאחרון דאין יכולין
 להפר ובירושלמי יבמות פ"א ה"ה מהו שייערו עדות
 אחת והרי אין צדור לנו מי העד ובניטין דפי"ט פ"א
 מה להלן דבר צדור ושם בירושלמי ס"ז גבי סכה פניק
 כאלה:

מרדכי קאלניא.

מכתב רמ.

משיק י"ג סיון תרצ"ד דוינסק.

ורגה מ"ט בסוף מגדר הירוש' פ"א דיבמות כ"כ בזה
 בחיבורי שלא דמי כלל דשם היה בנדר רק דניטין
 דמיב פ"ב אי אתי אליהו וטומ' דיבמות דפי"ג פ"ב ול"ט
 פ"ב משא"כ כאן דזה מילואו קו והרבה הארבעה בזה בנדר
 הרמב"ם ז"ל כה"ל עדות גבי טומטום ואגרי דלא היה פה
 כלל צד"ד לא ספק רק דאין צד"ד יכולים לקבלו לעד וימ'
 אם ראה עדות קודם קריעה ואח"כ נקרע ומאלל אבד אם
 היה כמו מחילתו בפסלות או זה צד"ד וע"י בירוש' מצינה
 פ"א גבי נקרע בחימת אם מביא קרבן ראיה ובקך דביב
 דקריעה פ"ב בכל הכי דשם אך הרמב"ם גבי בן סורח לא
 פירש כרמב"ם רק בשעת שנגב עלמו ככן סו"מ פ"ג כ"ט
 ובאלה הרמב"ם ז"ל כה"ל אס"מ גבי קדשים ס"ל דהיה
 פסול בנדר בריה ג"כ וע"י ביבמות דיק ובכריות דמ"ד
 ודני' שגרסא והרבה הארבעה בזה ביאר המשנה דיבמות דפי"א
 גבי נקרע דלו"י דברי רבותי י"ל דר"ל דכמו דברים דאף
 יכול להמפרעות מימ ס"ל דלא כריא אך זה דחי' מהרמב"ם
 קודם מיסת הלא מיסת ומולן ולאחר פסור לגמרי דזה רק
 מהאן ולהבא וזה ר"ל כך דיבמות דק"א פ"ב והברי סמוס'
 שם המהיבס דנימ ברפואה מהאן ולהבא משא"כ נקטן
 דמילואו הכריאה ק ואכ"מ וכן פסחים דפי"ג וע"י ודליה
 פ"ב ואכ"מ וגם בנדר כך דיבמות דפי"ג דנט אי אתי
 אליהו לא מהי :

בגדר' רק דקדושין שם עטואר ולא ה"ן שפירמו דוס
 מבוואר בירוש' שם דקדושין טופסין דכל אשה שם
 בה שני קנינים לא סוה אלא וזה ס"ל חזיא לא טופסין חזו
 מיס

גדרים מקך דניטין דפי"ג וכיבוש' כתיב ובאלה זה תליא
 ג"כ כמה דפליגי הרמב"ם והראב"ד אם שייך נדר שאליה
 צבעלים גבי איש לאשתו וכן אם זה נמשך בכל רגע ורגע
 היא מילואו חדש ולכך ס"ל להרמב"ם ז"ל כה"ל גירושין
 לאשתו שוטם אין על הכפל שום חיוב לרפאה ושאר דברים
 דלא לא הוה בחילו הגדרים דאין אדם דר עם נמש וכיו'
 וליכא שום שיעבוד והרבה יש להאריך בזה ובפרט לשיטת
 הרמב"ם דס"ל דמלבד חיובי החורה יש גם מחייב נדר ח"כ
 וכמו ביבמות דפי"ג פ"א פ"ט בזה וגם מליא דכל דבר שיכול
 אם ירלה להפקיע אם זה כל רגע ורגע מילואו חדש לפי
 גדר הירוש' כתובות רפ"ז גבי כיון שיכול לגרשה והארבעה
 צדך דפוטה דכ"ה פ"א גבי אם למחול כו' ובני הך
 בסנהדרין דס"ח פ"ב גבי קטנה שיכולה למחות אם לא
 מחתה אם היה מילואו חדש או למפרע וביק דק"ג פ"א
 פלגי רש"י וטומ' גבי היכי דיכול לחזור במעוה אם לא
 חזר אם זה למפרע וע"י פירושין דפי"ג פ"ב גבי יכול
 לסקלו ובתובות דל"ח פ"ב כותם' וגדר גבי סבלות וע"י
 ביק דסי' ודפי"ט אם נקרא כמו דומיא דטריחה ומאור יש
 להאריך בזה והך מה דמחלק הרמב"ם גבי אשה שגלתה
 לערי מקלט ולמה לא ימא שם מגלין בעלה עמה כמו
 בתלמיד ברכו ואכ"מ בזה אך אי ככתבי גדר אחר זה גדר
 הפוסקים צדך דיבמות דפי"ג פ"א דמכ"כ לא ראו הגמי'
 בקידושין ולא לשון הרמב"ם ז"ל שם שכתב וגמאל אין לה
 אלא חלי איש חזיין דזה הוה גדר קבין הגוף בחלי מילואו
 ורק חלי וע"י צדך בעיא בערכין דיה פ"א גבי שני ערכי
 עלי בב"א והוה לו בזה בעיא וע"י צדך דכתובות דק"ג פ"א
 חדא כריסא כו' פ"ט בזה ומאור יש להאריך בזה וע"י
 במכילתא פ' משפטים דלריך מיטוט גבי שלא ליעד לשנים
 ומה זה ובני מכירה שלא ימכנה לשנים וע"י בנדר קה"ג
 כמה שנוגע לגבי מומן שייך זה ודברי המכילתא גבי ויראה
 אין הפירוש רק בנדר הירוש' פ"י דאם ארם אחת קודם ואח"כ
 שניה וגשא השניה קודם מ"מ הארוסה מתחילה קודם ועמיס'
 בזה בחיבורי מהד"ת דפי"ג פ"א ביאור המכילתא שם :

יוסף ראזין.

מכתב רח.

ביה יום ה' גשא תרצ"ד אטוואצק.

ובאמת צדך דקדושין ד"ז דמודה רבא דאיש ולא חלי
 איש ורק דהיק' לה דחי בעינה למינסב
 אחרינה נסיבנא משא"כ אשה ללא חזיא לבי פרי יש לעיין
 לריי שם ד"ם פ"א אפי' מאה מופסין בה ובתום' ש"לד
 להך דר"י אמאי לא ימא בחייתך מקודשת לי דהיק' לבוי
 נפשיה כשרנא דליבוי ועכ"פ בח"ט הרמב"ם דהרי את
 מקודשת לי ולזה אינה מקודשת אמאי לא ימא דכוונתו
 ששניהם גומרין ככולה ובקדושין שם משמע דרבא ס"ל
 כר"י וכן כה"ל דמ"ג פ"ב הרי חזיא לבי פרי בגוונא דרי'
 ומוכח כמיש' הרשב"א ז"ל בניטין דפי"ג דנט לריא דמקדש
 חזן משמטון מקודשת אסור שמטון לבוא עליה ובירושב"א
 קדושין כהז דרק לקדושין שוי נפשיה כשרנא דליבוי אבל
 לגוה אסורה ובירושלמי קדושין מפורש גבי קרובים דאם
 קדושה שני אחים שניהם אסורים בה לריי וע"כ אשה לבי
 חזי לא חזיא ואף דרבא ס"ל בדינ' פ"א קדושין שאין
 מסורין לביאה לא הוה קדושין למיש' צו"מ הרדב"ן ז"ל
 לתרץ קוש' הסו"מ שם כה"ל דמופסין קדושין בח"ל אף
 דאין מסורין לביאה דרק אם אין מסורין מחמת איסור כרת
 לא חספו הקדושין דמשכח מח"כ איז כאן נמי הוי דאסורין
 בה אבל כרת ליכא ובתמב"ם ז"ל ה"ל עבדים פ"ג היה שלא
 ליתן שפחה אחת לכ"י עבדו שגאמר יתן לו אשה ומפרש
 מהאריים ז"ל אובא בגלית שם דלהרמב"ם לאו מלו מסיק

מיהם רק משום שאינם ברשותם ושל אדם אחד וכ"כ ד"מ
 מקדש בנייהם לאחד שימות בעלה וי"מ גבי שפחה הרופה
 אם מתה עוד הפעם לפניו אחר מאי ולא תליא בך דגיטין
 דמיג וע"י בירוש' פ"א דקדושין למ"ד שיש בה קדושין
 לפניו אם יאל לחירות אם זה גופה הוא הפקעה מקדושין
 שלו גבה מי בתום יבמות דמיט ע"כ וקדושין דסיח ואכמ"ל
 וע"י בירוש' מדרס פ"ו גבי בעיה דמי מסר גבי קדושי
 מאה תוספין ור"ל ג"כ אם רק איסור או רק קנין וכן כ"מ
 ג"כ ומה אם מותרת לכה"ג אם הוא כמו נהארסה מכבד
 ובאמת זה ר"ל כך דיבמות דר"ז ע"כ גבי ק"ו מקדושי
 רשות פ"ט ברש"י ור"ל כה"ג נהארסה לכהן משכשו לאחר
 לי ואח"כ נהארסה לישראל ולא פוסלה רק אינו מאכיל
 וכן י"מ גבי בת כהן כה"ג אם חוזרת לחמה ואכמ"ל עכ"פ
 זה הגדר רק קנין ולא מליצות איסור וע"י ברמב"ם בה"ל
 אפי"ג גבי תקדשה בספק קדושין פ"ו ה"ד ע"ש והפירוש
 אם הכן קדשה ואח"כ מה הספק מקודשת ואח"כ
 נחמנה כה"ג :

יוסף ראזין

מכתב רי

ב"ה יום ג' בחצלותך תרצ"ד אטוואצק.

ב"ק וכו' והנה רבנה האריכו הפוסקים בהא דיבמות
 דמיא ע"כ דספיקות חשובות בה יבוס כיון דלי אחי
 אליהו ויאמר ואלו ב"ב דפיא ע"כ גבי בכורים דאם אינו
 ראוי לאכילה מחמת ספק חשיב אינו ראוי וכן בפסחים דפ"ח
 ע"כ ובאמת דיבמות שם ודליה ע"כ ול"ז משמע דרק משום
 דאינו עולה ליבוס קפדין על החליצה שחאה בכבוד ואם
 יומא דכל מעשה או דיבור שהלוי נאדם בעיני שיהיה
 בכבוד אי"כ מחמת החליצה גופה יביעו בירור אמנם בירושלמי
 פ"ד היא כמה דאם אמר עד שדעך כמה היא מותרת אם
 בעיבור אם בביאה אף בחליצה קן ומשמע דנס החליצה
 לריבה שמשעה בכבוד ובירושלמי שם פ"ז ה"א הא אלל
 לרסה כמה מתתין ט' חדשים ומחליץ מ"ג וכו' שאני הכס
 דיכול להתברר עכשו וכנתי' דידן גבי ספיקות ובירושלמי
 פ"ו ה"ח מתניתא פליגא הסרים אינו נעשה בן סור' ויתרו
 גרים הנאון טי"ד ויתרו בן בתוך ג' חדשים שמא לא יביא
 ב' שערות ומפרש דפריך דנס ינמרו דיעו באם לא יביא
 ב' שערות ומשני כפן דמר אין מקבלין התראה על הספק
 ואף דכל התראה של בן סור' היא בספק דשמא ימחלו
 אביו ואמו אך עיקר הדין הוא מלך הגמר דין דהוא ג"כ
 על הספק ולא אמרין הנלל מילתא למפרע בגדר הגרסא
 ברמב"ם ז"ל דשי"ח תוספין בה קדושי שיהיה כהן המקנה
 ז"ל דאפשר לפרש בזה המשנה דכריתות ד"א כל עריות
 מפורשות ויבור אין לנו אלא ח"ש וחב"ח דבבבולן אין להם
 שיוז אלא בה"ש וחב"ח עכ"ד ונ"ע דהרי לר"י דקדושי
 מאה תוספין בה משנת שור בעריות והנה דעה גדולי
 המחברים דנהי דלא תמטע ח"ש וחב"ח מחיתה היינו גבי
 איסור איז דוקא אבל גבי כרת של קרובים דלא גלי קרא
 לא וגם י"מ גבי הפי"ה קדושין של קרובים בה עכ"ד ואף
 דבירושלמי קדושין מבוחר דלר"י קדושי מאה תוספין גם
 של קרובים תוספין שאני הכס דהקדושין חלן כמה ששייר
 משאי"כ ח"ש וחב"ח דאיא לחול הקדושין רק בהגד הב"ח
 שקידש הקרוב ובהא דירושלמי יש לרונ דרק קדושין של
 קרובים תוספין בה דאינה אשה הקרוב לגמרי כמו גבי איז
 משום דלא רמיא אישורא גמירא אבל אם יקדש קרובותיה
 לא יפסו בן קדושין דכן אסורין לגמרי מחמת קרובותן
 שאקדשה בשור וגבי יבוס והליאה של ח"ש וחב"ח כמה
 הכאוסים דאף יש לו עוד שנים איך נעטרות ע"י מליצות

מכתב ריא

פשיק חיי סיון תרצ"ד רוינסק.

כ"כ דאם י"מ בן דבר שאפשר להתברר וכן דבר דאם
 ע"י סיבה וכן דבר דמולדה קן כמו כך דגיטין דמ"ב
 וכ"מ בגדר עיקר דאם כוונה של חליצה או רק משבש
 ומליא בפלוגתא דיבמות דק"ה ע"כ למ"ד קטנה כשרה אם
 דוקא כוונה שעי' זה הספק לכן מופלא דהיינו בה י"ב בלא
 שערות כשיטת הרמב"ם ז"ל גבי מופלא דהו דוקא מהי"ט
 וכמבואר בספרי בשא ומטות ופס"ח לרמב"ם ולמ"ד די
 בעפשות ס"ל דר"ל כוונה להדבר לא להאלימות וכמו בהאיה
 בגרסא ביומא דמ"ג וברמב"ם וראב"ד ואכ"מ ורש"י ס"ל
 דגם ביאת יבמה בקטנה לא לחייב בה משום איז דלא
 בתום ככ"מ וכן לאסור על בעלה וע"י ד"א ע"כ ברש"י
 וכן באמת גבי ק"פ והארכתי בזה ככ"מ גבי אמה הנכרית
 דפסחים דפ"ח וכן באמת יליאת אמה עכרית ע"י שני
 שערות דוקא גדולות וע"י בגדר דנ"ב לא מחמת ספק רק
 דלא הוא גמר וא"ש מ"ש הרמב"ם ז"ל בה"ל עבדים גבי
 חליצה באמה למכירה ואכמ"ל ע"י רש"י ונה דמ"ז ע"כ גבי
 סימני בגרות הלכה להתמיר לא בגדר ספק כלל רק שני
 רשויות וא"ש כך דקדושין דע"ס בזה וכן הוא בירוש' יבמות
 בגדר ש"ח י"מ לפני דמוטר בה ד"מ עבילה שלה של
 חירות לרמב"ם דס"ל דמטב מה היא קורס וי"מ בין ע"ש
 לשאר וזה דברי הרמב"ם ז"ל בה"ל אפי"ג ובה"ל אישות
 וכן מדייק ד"מ בין תליה שפחה לחי' עבד דגבי עבד ספק
 וגבי שפחה לא נגמר דאם העבדות הוא קלקול ובאשה
 כמאן דליחא וכן גבי כך דיבמות דק"ה ע"כ גבי קניס
 ואינה קנייה וא"כ למה לן ע"ש שלא אכלה בתרומה לימא
 דלא קנייה לגמרי אך י"מ אם זה כמאן דליחא או יש
 ומטב והרבה יש להאריך בזה ואכ"מ וכן בגדר טפי גירי
 אריות דיש שם שני הגדרים מיהם חייבת אם נתקדשה ומ"מ
 לא מתחתן יש וזה הגדר וכן גבי דברי רמב"ם בה"ל אישות
 גבי קטנה שהגדילה תחת בעלה בלי ביאה ובהשגת ובה"ל
 יבוס וביבמות ומתנות וכ"מ בזה ד"מ בין קנין לאיסור
 וע"י מולין דכ"ז גבי חמד ובכורות ל"ס גבי מוס ברמב"ם
 ורש"י :

יוסף ראזין

מכתב ריב

ב"ה יום ד' שלח תרצ"ד אטוואצק.

ד"א"ר לפני וכו' ובאמת בתום יבוס דפיא פ"א וממחה
 דס"ד ע"כ גבי סמיכה דאף מי שאין ראוי לסמוך
 אין משכב בו כהנו דכל הני בשקלים ובכריתות ובגור דאין
 יכולין לסמוך מחמת ספק תשוב שאין ראוי לביאה כדאשכחן
 בב"ב גבי בכורים וא"כ מוכח דאין מחלקין בין ספק שאפשר
 להתברר ובסתירות כך דיבמות ע"כ ס"ל כמ"ש הכאוסים
 לחלק בין קריאה שהמזהה היא בטומא וכן בפסחים דפי"ח ע"כ
 דבעינן ש"אלל הפסח משאי"כ בהא דיבמות דלא בעינן רק
 שיחייב ביבוס ומקיים החטא ע"י חליצה ור"מ בהא דפסחים
 דפ"ט ע"א גבי הטענין בוריקה שנתק בשפיכה יאל אימר
 דאמרינן דישבד לכסאליה נמי לכן שיש דר"ל דיון דבעינן
 לכסאליה בוריקה אם אינו ראו לרייקה מחמת ספק איז יאל
 בשפיכה בגדר תרשה דקניס ומטוריה טריטריא ז"ל מסר
 שיש בה כח קנין שאינו גמור אבל מלשון רש"י ז"ל דקטס
 קניס

או גירסה אם מותרת בתי"ש וגם כמה דנ"מ דנבי עמד כל
 יש לישראל או ממאה אינו אוכל כמזי' בתוספ' ובידו'
 תרומות ועי' בת"כ ובני בהמה ששאל כהן מישראל אוכלת
 לשבת הרמב"ם והירוש' ועי' בת"כ ושי"ך בגדר לא שייך
 בקנינו בניטין וקדושין ד"ז ועי' עירובין מ"ט בזה ואכ"מ וכן
 י"מ כגון אם חרש שקידש פקחה ואח"כ קידשה פקח ושניהם
 כהנים וגם היא בת כהן אם זה משתמרת לביאה פסולה עי'
 יבמות ד"ח ע"כ שכתב רש"י משום משתמרת כו' ולא אמר
 מאמת קרין ובידו' פ"ח:

יוסף

מכתב ריד.

ב"ה יום ה' קרח ר"ח תמוז תרצ"ד אשדודא.

ורגלה מהמשנה ביבמות דק"ט דשתי אחיות הרשות חלה
 משום אחות אחת מוכח דמרתת היא אין תופסין בה
 קידושי שני דאל"כ גם בהרש"ת אחות אשתו יתפסו קידושין
 ואמאי חלה בלי החליה הא בד"כ חרש קידושין ויש להשיך בזה
 החליה משום דלא תפסו בה קידושין ויש להשיך בזה
 מה"ט ומדרבנן הקידושין שלה פסולין אם קידשה ע"י מה
 דשם חף דכרת יש בה י"ל דקנין לית ליה פה אראשון משום
 דאסורה ליה מדרבנן וככה דתבנות דפ"א ע"כ כיון דאמרו
 רבנן לא ליוזבן לא הוי זבירה זבני וגבי' שניה שמתקדשה
 וחור וקידשה אחר העלו הפוסקים ז"ל דלא תפסו קידושי
 השני ודעת קלה פוסקים לחלק בין שניה דלא עשאה רבנן
 כפרוה לאחות חלולתו ואחות זקיקתו דהוה פרוה מדרבנן ויש
 לדון בזה מדברי הרמב"ם ז"ל בהל' יבום פ"א דבהל' י"ד
 כתב אסורות עליהן מדברי אפרים בשניות ובהל' י"ג החולק
 ליבמותו קרובותיו אסורות וכו' ולא כתב שכן מגדר שניות
 ובהל' אסי"ב פ"ח ס"ד דהבא על שניות וכו' ולא כהן כגון
 אחות חלולתו או חלולתו לא עשאה זונה ומשמע דהכל מסוג
 אחד ובש"ס ס"ח אבל כהן שבא על אחת מהשניות היא
 כשרה וחרשו ממנה כשרים ולא פרט גם קרובת חלולתו
 שכבר ביאר שאינה נעשית זונה וא"כ גם מביאה שניה אין
 סולד חלל ובמקדש בפסולי' ערוה מדרבנן כתב הרמ"ם ז"ל
 בפ"ב מהל' אישות ס"ו וכן פסק בש"ע א"ה ס"י מ"ב דאם
 עמד אחר וקידשה מקודשת לשני ג"כ ומ"ש הרמב"ם דאם
 רצה לכתוב חוזר ומקדש בכשרים י"ל לכאור' הפעם כמו
 שביאר כ"ג י"ח בתי"ש הרמב"ם במקדש עובר שר"ך לחזור
 ולקדש אותה אחר שהלך משום דאין לו קנין בה ואסורה גם
 לו משום היא כן במקדש בפסולי' עדים מדרבנן לא קנה
 אותה מדרבנן אך למ"ש הרמ"ם דאם קידשה אחר קידושו
 תופסין בפשיטות אי"ש מה שר"ך לחזור ולקדשה מ"ש כ"ג
 בביאור הירושלמי בהרש"ת ששאל פקחה לאחר שגירשה הפקח
 ואח"כ גירש החרש אינה אסורה על הפקח משום דס"ל
 להירושלמי דאין להחרש קנין בהשמו ורק אסורה מדרבנן
 לאחר י"מ ג"כ לר"א דס"ל דפקחה בה כהן שמתקדשה
 לישראל תחלה בתרומה ואין לו קנין בה דאם היא אביה
 וגירשה בטבל ואח"כ נשאת לאחר וגירשה תחלה מותרת
 להראשון כהא דירושלמי יבמות פ"ח גבי' אגרונוגוס שקדש
 ונתקדש חוששין לקידושין ומבואר שם דס"ל להירושלמי
 דהוה ח"י וכו' וח"י נקבה וברמב"ם הראב"ד בזה כהל' אישות
 והל' תרומות מה שה"ך גבי' גם להירושלמי קידושין פ"א
 דתי"ש וחב"ה אינה קונה פלגה כגון ומ"ע ומח"ש אי"ט מגרש
 אם אגרונו' דמי להון ח"ד כיון ומקדש ונתקדש מגרש
 ומגרש ג"כ:

מרדכי קאליניא

קטנה כולה משמע דמרתת השיר בהשגה שאין כולה קטנה
 וא"כ חף אם יחול זה כמאן דליסוף איך אפשר דתחלה
 בתרומה הרי חליה ישראלית והנה מרתת בה כהן הניסת
 לכהן בודאי אוכלת בתרומה ומה הדין בתי"ש וחב"ה של כהן
 בתרומה לע"פ כהן אם אוכלת ממנו קנין כספו של האדון
 והש"ע בשותפות לשיתם הכתוב יבמות דפ"ז ע"כ דלר"ש
 גיורה פחות מכה' ג' שנים הניסאת לכהן אוכלת בתרומה ג"כ
 וי"מ ג"כ בהרש"ת אי תופסין בה קידושי שני דאם מחמת כח
 קנין שאינו גמור הוי כהא דר"י אפי' מאה תופסין בה
 משא"כ למשננות רש"י דיש בהשגה גופה שיעור וירושלמי
 פ"א דקידושין דש"ח אינה קונה פלגה כגון ומדמרתת יולדת
 כגון מוכח דהשיר הוא בקרין וע"כ מהכי גם וכמו בקידושי
 מאה דמבואר בירושלמי שם פ"ג דמזעיל גם ובראש"ז ז"ל
 גיטין פ"ד מבואר דגם בתי"ש וחב"ה מהכי גם והמשנה
 דיבמות דק"א בשתי יבמות הרשות ובה יבם על הראשונה
 וחור וכו' וכו' לא פסל את הראשונה אין ראהו דלא תפסי
 בה קידושי שני ד"ל שאני יבום דבה לקנות כח הכת וע"כ
 אם נא כבר על אחת נתי דקמיה ומשורת מ"ת כל מה שקנה
 המס קנה גם סיבם בה וכשבא אח"כ על השניה לא נאסרה
 הראשונה משום שתי בתים אבל גבי קידושין בהרש"ת חף
 שכבר נתקדש אפשר דגם קידושי השני יתפסו בה כיון
 דמשורת ובתוספתא דבין קטנות ובין הרשות אם חור ובה
 על השניה נאסרו שתייהן עליו והרמב"ם ז"ל ס"ל גבי קטנות
 מלמדן השניה שמתאן ולא ביאר הדין גבי שתייהן הרשות
 ובמ"א הארכתי בשיתם הכתוב יבמות ד"ג ע"א דגם לח"ד
 דאינה מחלפת לויקחו אם מיהאם ביבם אחר שנתייבמה ליכא
 זיקה וברש"י כאן משמע דלא ס"ל כן וגם כתבתי בדין
 יבמה קטנה שנשאת לאיש זר ומיהאם בו אם פקעה הויקה:

מרדכי קאליניא

מכתב ריג.

משי"כ כ"ז סיון תרצ"ד דווינסק.

ורגלה בלחמה יש להאריך בזה אם חרשה שנשאת לפקח
 ואח"כ בא עוד פקח וקדשה את הקדושין תופסין
 ועי' ביבמות דנ"א בה"ך דר"ג ורבנן ע"ש ובידו' פ"ג ופ"ה
 ופ"א וי"מ גבי' יש ממי' כפרות ור"ל בגדר משורת אם
 דוח היא לחול עליה כלל גדר קידושין ור"ל רק יש מקום
 פטי והארכתי בזה גבי' גדר היא אם משום דקמיה לאחר
 או משום דהוה חק ועי' קדושין דס"ז ע"כ ובאמת גבי חרש
 ס"ל להירוש' דרק יש בה איסור מדרבנן על אחר אבל אינה
 קטנה לו והגדר גם רק גדר משלך נתנו לך בעירובין דק"ד
 פ"ב וירושל' תרומות פ"א וביבמות כתיב ולכך ס"ל
 להירוש' דל"ש בהרש"ת ששאל פקחה לאחר שגרשה פקח ואח"כ
 גרשה האדם שמהא אסורה על הפקח הא' ואף דאין ס"ל
 דיש לו בה קנין מדרבנן דרק במיתה שפיר בשאר קנין ור"ה
 מדליכיה חליה ובמ"ש רש"י ביבמות דק"ז ולא מן משנה
 דס"ז ע"כ וסי' דשם י"ל גדר איסור ולא קנין משא"כ
 בתל"ה וי"מ בין מיתה דלוא הוה קנין ושאל משא"כ כגון
 דע"כ רק בגדר ביטול הפקעה של הקדושין דנבי גם ל"ש
 לומר כשם שכונסה שיהיה גדר מליאות דהא אין כגון שום
 ממשות קודם כהרש"ת וזה בגדר דאף לפלגו אינו מוליא
 בתקיעה ואף דמתישה גופא מטרבנת ג"כ רק שם זה פלג
 סדר ודי בזה משא"כ בתקיעה דהמליאות האמלעי הוא
 משורב בפסוק ועי' בידו' פ"ד היא בתרומות גבי שני
 כ"י"ס מקלם השר"ס ופ"ש גדר הכסיל סי' ר"ל ואין אדם
 יכול לשכות כמה ששישם חסרון בטלמו וגם י"מ אם תרומה
 סוה מליאות קנין או רק רשות לאחר וי"מ כהן דפ"ג
 רש"י וסופ' וסרענ"ס גבי אם בה כהן תרומה לישראל ומה

מכתב רמז.

יום א' ד' תמוז דהאי שחא תרצ"ד דווינסק.

מדין: דיבמות דק"ט בלחם הארכתי בזה גבי יבום אם הויקב בגדר ששאר מקינן של המחלו מהאיסור שאכרה על אחריים ורי"ט לשיטת האוס' גיטין דפ"ב ע"ב דריח הנפאף אם נפסל מהי"ט לדין מ"ח אם מה מתייבמת ריח רק מנרע הקינן לא האיסור על אחריים והארכתי בזה חזק דיבמות דל"ב פ"א ע"ב בנ"ט כי במכ"ה נטו שם מהפסך דהוי"ט ור"ל דהכתיב בלחם ר"ל לאכרה ליבם מהי"ט וזה תלוי בפק דיבמות דרי"א ע"ב בנ"ט גבי סוטה דרבנן ולכך רש"י ז"ל דיבמות דק"ב ע"ב מדייק רק מדלד"ך חלילה ע"ש ולא מהמשנה דמ"ט והרבה יש להאריך בזה בשיטת הרמב"ם ז"ל בהל' א"כ"ב פ"ט ה"י גבי הלל דרבנן ללקוח אם נטמא וזה אם דרבנן מנרע בחורה או רק האספה ע"י סוכה דמיד גבי מפלות דרבנן וכו"ר דכ"ט וסנהדרין ד"ה ע"ב ותוס' מוליך דרי"ג ע"ב ורי"מ ג"כ בין פנינה דרבנן ובין מפלה וכן ב"י"ט ש"י אם לוקה על י"ט ראשון לזה וכו"ר ש"ע ג"כ נטמא בולד הסומא ופדה וזא"כ נטמא בלבד הסומא אם לוקה על המפוח וכן ר"מ גבי הך דשבת דע"ו גבי כ"ז שט"ף אבר ע"ש בחוס' ורי"ט ד"ע אם מ"ח יש עליו סומא דרבנן של כ"ז לר"מ ורי"מ למה דפליגי מ' יש טבילה לג"ו וע"י ברמב"ם בהל' כל"ס ובר"ט סוף מ' כל"ס וזא"כ"ל בזה. ובגדר מקדש בפסולי עדות דרבנן ברמב"ם יש שם גרסא דאם מחשבת כופין אותה כו' וע"י ב"ה"ג בסוף הל' קדושין ובהל' שדות בזה אף כנה בירוש' ספ"א דרי"ט מצוה דמפריחי יונים פסול"ם גם לד"ג ע"ש וע"י בירוש' גיטין פ"א להיפוך גבי כותים דלד"ג כשרים ורק לגיטין וקדושין משום דאין מדין בזה וע"י מכות ד"ה ע"ב משמע ג"כ דלד"ג כשרים כותים והגדר דלגיטין וקדושין ממחמת שאין מורים בזה כמו כסף ואטר כמ"ש רש"י דיבמות ל"ז וע"י קדושין דפ"ה וזה ר"ל אין בקיאות כו' אבל לג"ג כשרים ורק כותים דרק גזרה אבל בפסולי"ם גם דרבנן אין להם נאמנות רק זה בגדר קנין אבל בודאי איסור ורי"ט יש על הך מהי"ט לכן בפ"ב לגרש איי' אבל כופין אותה וגבי וגם הנה בירוש' ס"ל פ"א וקדושין דידך הקביה שמו בג"ט ור"ל דשם לריך דוקא גדר ע"י קדוש ע"י גיטין דל"ח דכ"ט שלא דשמחר לגמרי לא וזה לריך טבילה חירות ובפרט לשיטת הרמב"ם ז"ל דמטעם והוס' יבמות ובלא זה ל"ש גדר גם זה ר"ל הירוש' פסחים ורי"מ גבי שפחה מרופה דלא מהני לה גם וע"י בירוש' פ"א בקדושין וזא"כ"ל וגם לא הוה כריתות וגם לשמה לא הוה וע"י קדושין פ"ג בירוש' גירש בתוך סמטון דלא מהני :

יוסף.

מכתב רמז.

ב"ה עש"ק חקת תרצ"ד אטוואצק.

כ"ק וכו'. והנה אם נחמא דמקדש בפסולי עדות מדרבנן רק איסור אי"א יש ולא קינן טראה דכתובה אינה נובה וא"ש הא דקדושין דס"ה ע"ב מה דפריך אי דליתיה סהדי להאי וסהדי להאי מי מני אמרה וכו' ופרש"י דהוה מוצר הכתובה גם שלה בספק והקשו דלמאי לא חוקי לה דאיח ליה סהדי פסולין מדרבנן שקדשה וכן לאידך וע"י אין נאמנים גבי ממון רק גבי הקדושין אף מדגובה כתובה ע"כ לא מירי בפסולי עדות מדרבנן והנה גבי ד"ג ג"כ דעת גדולי המחברים ז"ל דפסולי עדים מדרבנן נאמנים להכחיש העדים ככשרים המעידים על אחד לחיבו מינה דכיון דמהי"ט כשרים הם לא מלו חממים לעקור דבר מהי"ט להרוג נפש ושיטת ברי"א ז"ל ב"ג סנהדרין פ"ג שגם הפסול מהי"ט אינו פסול

אלא בדבר שהוא חסוד בו והמקדש אשה בפני גוללים חושפין לקידושין בדבר שז"ט חסוד אינו פסול אלא מירבנן ולשיטת זו נאמנים ג"כ בד"י להכחיש עדים להל"ל ממינה ובגי עב"ט שכתב הרמב"ם ז"ל דגם פסול לעדות בעבירה אם אומר שראה האורג לא היו עורפין כתב ספ"א ז"ל דגם פסול מהי"ט נאמן דכיון דליפיק מלא טרע דבע"ה טוי טרע לא בעינן כשר דוקא וגראה דע"ה המעיד שראה האורג והוס' אינו לוקה משום לא פגעו גו' כיון דאין עדותו בגדר נאמנות ויש לשיין במקדש לפני עדים כומוסוס אם הוי כמו במקדש לפני ספק פסולים ולפמ"ש כ"ג בביאור הרמב"ם ז"ל בהל' עדות פ"ט ה"ג גבי טומ' ואדרגומס דאין עליו גדר עדות כלל קודם שיקרע א"כ גם גבי קידושין אין לחוש אך מלשון הרמב"ם שאין הסד נא אלא לאליא ממון או לחייב ואין מויליין מספק ואין עושין מספק איכ' לקידושין לריבין לחוש וכן להכחיש עדים להל"ל ממינה מקבלין אופן ומ"ש הרמב"ם שם דח"ע וזא"כ פסול לעדות והרי בירושלמי יב"ג ספ"ה דלמיד אנדר' ח"י זכר וח"י מעיד ומ"ש ח"ט וזא"כ ח"ט למ"ש כ"ג דטעם דאיט מנרש ע"פ הירושלמי פ"א דקידושין דאין גירושין צב"י וזה לריך טבילה גירוש איכ' גם לעדות לא נחשב לחיו ח"ט וזא"כ חמנס בירושלמי גיטין פ"ד משמע דכיון של עלמו דמקדש מנרש ג"כ ואם מיירי קודם טבילה מ"ש ולשיטת הירושלמי שם דגם לאיסורא יום של עלמו כישראל ולא כנמ' דיון דמ"ב אח"י גם למחמת לא ריחא כן וגם לעדות אם ראה ביום של עלמו יוכשר לעמיד ביום של עלמו :

מרדכי קאלינא.

מכתב ריו.

יום ב' י"ב תמוז דהאי שחא תרצ"ד דווינסק.

ד"ר י"ד באלקמיה כי הייתי לפ"ט קלת חלוש תליי שפתי והחלמתי כו'. הנה בגדר פסולי דרבנן כ"ז מהירוש' דרי"ט ספ"א ומהך דמשנה שם דעיקר העדות של ריה ורי"ט וגבי ד"ג ע"ש ורק בכותים דשם רק תפקה בעלמא והרחקה לכן כשרים לד"ג רק לגיטין וקדושין ממחמת דגדר אינו מודה בעירוב וכן בעדות כן וזא"כ"ל זה ר"ל בסנהדרין דכ"ז ע"ב גבי חסוד ע"ש בנ"ט וד"ט ולשיטת רבינו הרמב"ם ז"ל ר"ל בגדר דשובר על קריבה של ג"ע כמ"ש בפ"ח בהל' סנהדרין ור"ל שם לעדות קדושין וגיטין וזא"כ"ל הארכתי דגבי עדות קדושין פסול רק ממחמת פסול הגוף ואז לא הוי קדושין כלל ורק זה לעשות פס"ג לריך רק פ"י ב"ד מומחין ומכאן ולהבא גם לדין לא כמות' סנהדרין דל"ח וזא"כ"ל. ולעולם קדושין לדין דליבא ב"ד מומחין ול"ש שלוחותיהו במלחא דלא שכיח לא נפסל כלל רק בגדר בירא דב"ד אין מקבלין אותם וזא"כ"ל לקדושין ח"ל לקבלס כלל על הפעולה רק לומר שהיא אי"א דהדין כבר נגמר ע"י גזרת מלך וזוה י"ל הנה"ג בהל' קדושין ובהל' עדות וזא"כ"ל ופסול הגוף לריך עדים וקבלה בב"ד ומכאן ולהבא לכ"ט וכן כמומר להכתיס לדין ע"י בירוש' תרומות פ"ח וסנהדרין פ"ג ולדין ל"ש זה כלל דאין לנו ב"ד כמ"ש :

ובגדר הירוש' פסחים וגיטין גבי ח"י פכד ר"ל רק לגבי שיח דשם מהני קדושין של ח"י פכד ורק בגדר קנין וכ"כ זהה כמו יפ"ט לדין לא כרש"י בקדושין דכ"ז לקוחין יש לך בה ור"ל תיכף לאחר טבילה ח' דיש לו בה קנין וזא"כ"ל לאחר במלחמה ודברי רש"י תמוס"ט דהי קרא בקדושין דס"ח דהוא אי"א גמורה לאחר כל האי ורק בעילה לא כסף ושטר ואף דרכינו הרמב"ם לא כסף כן וכן מצוה בספרי פנח והוא כמו יב"ה דק ב"ה"ט כיון דכבר קטיה ומה מטיי כסף ושטר וכמו זה סתם דיבמות דכבר וקוקה וזה ר"ל הנמ' ד"ד ע"כ לא כרש"י ז"ל כרש"י

ר"מ

לא היה מחמינים להם והגדר דזה גזרה היה על כל האומה ועי' בחוס' יבמות דק"ט ע"א ועי' גדה דלי"ג ודלי"ג ע"ב גבי בנות דלוקין וזה רק גדר החקקה בעלמא ומ"מ בגדר גיטין וקדושין לא ר"ל הירוש' עידי צידור רק עידי פעולה לא מהני בהם כיון שאין מחוקקין בזה כמ"ס וכמ"ס רש"י יבמות דלי"ז פ"א ובפ"א גיטין ומה שידך בנותי הך דבגרות ד"ל ע"ב דזה רק גר ובאמת הארכתי בזה דא"ך מבואר הגיטין דמ"ה ע"ב גבי גר שחזר לסורו מחמת יראה הכשר לכתוב ס"ת כו' הא מ"מ עבר עכ"פ על הך ונקדשתי ועי' בחוס' ע"ז דנ"ד וא"כ יהיה חשוד על כה"מ וכ"כ בזה בדברי הרמב"ם בפ"ג מהל' אס"כ ור"ל דהיה כמו שנתבאר כל הקבלה שקבל מחילה ועי' בהך דבגרות דלי"א ע"ג דהיה חשוד לשני דברים וקבל עליהם ואח"כ נחשד על דבר אחד חשוד לכל וה"נ כן עי' מ"ס החוס' ב"ק דל"ח ע"ב ועי' פ"ז דמ"ה שקיבל עליו לחול ע"פ דהוה מין ובתמ"ס ב"ה' מלכים ובה"ג ע"ז ובדל"י כל דבר הנשעו השמנות בנזף ע"פ גזרת מלך ל"ך זה פסק ב"ד וכמו בשור הנסקל וזה ר"ל החוס' סנהדרין ד"ח דזונה ל"ך ד"ח ר"ל לעשות אותה גדר טומאה כעריית בימות ד"א וי"מ ג"כ בזה בעל דברייה חליה אף דבנו הרמב"ם לא פסק כן ואכ"מ :

יוסף.

כתב רב.

ב"ה יום ה' פנחס תרצ"ד אטוואק.

ב"ק וכו'. והנה בחולין ד"ג וד"ד וגדה דל"ז מבואר דכותים לית להו ולפני עור גם קודם גזירה ובירושלמי ע"ז פ"ה גבי מקוה דדרשי מה מפני מטרה כ"ט אף מקוה מטרה כ"ט ומשמע דמיד נשעת גירותן נחשדו על כך וא"כ יש להבין אח"י לא יאה ש"ך בהן הך דבגרות ד"ל גר שנתחד על ד"א חשוד עכ"ה"ת וגם בזה דחולין ד"ד ע"א דפליגי בכתיבא ולא אחויק ובחוס' שם ובחוס' גיטין ד"י ובכתיבא ואחויק לאמניס למ"ק ולרשב"ג והרי לר"מ דס"ל מומר לר"א מומר לכ"ה בודאי גם אם רואים אותו מקיים כה"מ כפי נאמן כגון לר"ן במומר לע"ז או לחלל שבתות דדיו כנכ"ח אי"כ גם כגון הנחשד על ד"א דקאמר בבגרות יחסי הוא כישראל מומר וכו' גם כלא נחשד על שאר דברים יאה דינו כמומר אמניס בה"א סנהדרין פ"ג משמע דגם לר"מ מומר לר"א אם רואים שונה בשאר דברים כשאר יהודים לא אמרינן שיהא מומר לכה"ת ולפ"ז בזה דגיטין דמ"ה גר שחזר לסורו מחמת יראה דכשר לכתוב ס"ת אפשר דמ"ירי דמקיים כל המצוות בלגעה ובש"מ הריב"ש ז"ל פסק דהאומים שהשמדו מחמת יראה ובלגעה מקיימים המצוות כשרים לעדות ובירושלמי פ"ה דע"ז ארץ הכותים מקוותיה עהורין הדא דא"י להאמינו שאינן שאובים הא למדת ארבעים לא דאינן דרשין וכו' וברי"ש ז"ל פ"ח דמקוואות או משום דשאו"בים מה"מ מהימני ומשמע דס"ל דגם בראות מלה עלמה שאינם מודים בטובה בזה שמודים לאמיניס ולפ"מ"ש כ"ג ביאור הירושלמי גיטין דאינן בקיאיין דיקדוקי גיטין היינו שאינן מודים י"ל בזה ש"מ ר"א גבי מלה כותי לפי שאינן בקיאיין בדיקדוקי מצות ור"ל שאין מודים בכל המצוות וע"כ גם כמה שהוחזקו אין לאמיניס להשי' ז"ל דלא גרם בחולין שאין בקיאיין בדיקדוקי שימור והא דגיטין ד"י לעולם ר"א ובגון דחתיס וכו' דאי לאו דכותי חבר הוא וכו' ר"ל חבר המודה ומקיים כל המצוות ובירושלמי שם משנה אשילו כותי אחד יאה פסול טיפאד וכו' ולא נקט דכותי חנר והק"ט ז"ל חרש מפני שישאל ממלמד לתמוס לשמה אכל לפי' כ"ג ע"כ מ"ירי בטוסי חבר המודים בכל דיו קידושין וגיטין ובתמ"ס כל' עבדים פ"ו ס"ז וסוף ע"ה

קוץ

כ"מ אם מועיל בה גירושין וכן בירוש' קדושין פ"א סוף ה"א וקמ"ל דגדר ח"ט וחכ"ה לא מהני גירושין אף לקיין בלבד וגירושין גמורין י"ל דגם קודם קרבן גירוש י"ל לא מהני דעדיין אין בו קדושה ישראל וכמ"ס הרמב"ם ב"ה' מח"כ בגדר טומטום ד"ל מ"ל מ"א ולבהא צ"כ קצו ע"ב בקריעה והרמב"ם בזה להאריך גבי אם ש"ך תחלתו בפסלות ובירוש' פ"א דחגיגה :

יוסף ראיון.

מכתב ריח.

ב"ה עשיק ב"ק תרצ"ד אטוואק.

דברי הוד גאון שליט"ה האירו מול פני והס"ת יחזקו ויחמלו וכו' וכו'. והנה למה שביאר כ"ג הירושלמי כותים שאין בקיאיין בדוקדוקי גיטין ר"ל שאין מודים וע"כ פסולים לקידושין וגיטין וזה נ"כ גדר חשוד לעריות שפסול לעדות לשעת הרמב"ם דחשוד בקריעה של עריות יש לעיין להמבואר בגרות ד"ל ע"ב דגר הנחשד לדבר אחד הוי חשוד לכה"ת לכ"ע אי"כ כותים שאין מודים בגיטין וגם על הממון נחשדו לפסול גם לעדות נפשות כמו לר"מ שם דל"ה ע"ב ול"ו דס"ל גבי ישראל חשוד על ד"א חשוד לכה"ת ובחוס' שם ואפשר דכותים גבי גיטין וכן לממון רק הוחשדו ולא הוחזקו וע"כ רק לאתו הדבר שהוחשדו פסולים וגבי חשוד לעריות להרמב"ם ב"ה' סנהדרין וכן כ' ב"ה' א"כ עכ"ה ה"א וכו' ובה"ה ז"ל שם מה הדין בעובר על קריעה של חייבי לאוין דנראה דה"א איסור דרבנן ובחוס' עירובין דמ"ט ע"א גבי מומר לחלל שבת בפרהסיא דגם במילי דרבנן כן וכותים הנס שא"י מאמינים בדברי חכמים בפרהסיא נזהרים ובגדר צ"ד לקידושין דכתב ה"ג דל"ל לקבל העדים על הפעולה כ"מ ג"כ אם קודם לפני שלשה לא יאה עליהם דין ב"ד שיחולו הקידושין מחמת מקדש לפני צ"ד וי"מ אם ע"י אומדנא של צ"ד שמכוונים לקידושין יחולו הקידושין אף שב"ד יכולין לדון ע"פ אומדנא ולא עדים וכמ"ס הרמב"ם ב"ה' שו"פ פ"ו וכו' גם העלו הפוסקים דא"ל ב"ד כלל וכפשות הגמ' ערכין דכ"ג אטו כל דמגרש בבי דינא מגרש והא דרש"י ז"ל ריש סנהדרין גבי מיאוינן בשלשה עיני דאורייתא ר"ל כנט ע"י כפיה להכעיל לגרש דבעינן צ"ד כן מיאון שלא ברעון הפעל ובז"א הארכתי בדברי הראשונים ז"ל יבמות דק"ז ע"ב גבי פלונחא פ"ה' אי בעינן מומחין מ"ס כ"ג בגדר לפסול עדים פס"ג דל"ך ב"ד דוקא הנה גם להכשי' עדים פסולים שעשו תשובה דעת קלה ראשונים ז"ל כתובות דכ"ב ע"א אמרי הני ידעינן ביה דעביד תשובה דלא מהכשר למפרע משעת תשובה רק משעת שמעדין עליו לפני צ"ד והרשב"א והר"ן ז"ל תמוה ע"ז ודעת קלה ראשונים דלגבי קידושין גם המקדש לפני פסולי עדות מה"מ חוששין לקידושין דשמא עשה תשובה :

מרדכי קארינא.

מכתב ריט.

יום ב' י"ט תמוז רחאי שתא תרצ"ד דחינסק.

ו'דגה הלא בירוש' פ"א דגיטין אמר שם דרק על ממון נחשדו לא על ד"ג והרי מבואר בגמ' דידן וכן בירוש' ר"ה ספ"א דק"י"ל דגם לד"ג פסולים ע"ס כר"מ ועי' בחוס' בכורות דל"ו ועירובין דס"ט ע"ב ותוספי' מכות גרם ר"י ע"ט ומקד' דמכות ד"ח ג"כ מוכח דכותים כשר לד"ג ע"ס דהגמ' דייק לומר בעדות אף ע"כ דכותים רק גזרה דזה מבואר בלמה בנדע דנ"ז פ"א ועל י"נס אין לאמיניס אשילו קודם גזרה ועי' בפ"ו דל"א ובירוש' פ"ה דע"ז וסא דחולין ד"ז הוסיפו ר"ל לענין מגע שלהם ובתחילה

כתיב ויש לעיין מהא דריה דכי ע"כ יחד מי מהימן
 וכתיב הריבוי דלהחיות אדם בהחיות מהימן בעיני שנים
 דוקא ובתוס' גיטין פ"ג ד"ה א' לאו והנה בחולין ד"ד ודילמא
 קסבר כותים אין שחיטה לעוף מה"מ ומשמע דהפירכה הוא
 רק על מה דמהני קוטע ראשו של אחד אבל מה ששחיטה
 טמי מותרת לא פריך ולמיש כ"ג בביאור הירושלמי כאן ג"כ
 לא ליהוי בר זביחה כלל:

מרדכי קאלניא.

מכתב רכא.

יום א' כ"ה תמוז והאי שתא תרביד דוינסק.

דל"א כתבתי דזה שייך רק בנר הראשון שקבל המליחות
 וכיון שנחשד על אחד הוה כמו הך דבכורות דליא
 ע"א ורב"ז אבל לא אחיב בכל האמה ל"ש זה כלל וגם הא
 אחיב שנערכו בהם כמה ישראלים וכהנים מבואר בנדה ודמאי
 ועי' קידושין דע"ב ע"ב ודע"ז ע"א ע"ש וכ"כ דמהך בנדה
 מוכח דנחשדו על סתם יין אף קודם גזרה דחולין ד"ז וע"י
 ע"ז דליא ובירוש' פ"ה ואף ר"ה ר"מ ליקח מהם יין וכן
 בתוס' ע"ז דכ"ב ע"כ שם בנדה ר"ל אף דהטרי שותה
 משם וע"כ ל"ל דזה הוה ליקח מן חביות סהומות כמו דלגור
 בפ"ז דליא וע"י תוספי דמאי פ"ג מוכח דמותר לשחות עמו
 יין רק מחמת חשש דלכיל ליה בשכר בכור פהור ר"ל תם
 ויין של מע"ש ואף דנדה אחר שם דלא חיישינן דלא בקיאי
 בטיוטא גבי בכור ויהיה גם כהן דלמ"כ נהערכו בהם גם
 כהנים כשרים וע"כ ל"ל דלא הוה ס"ל נדר היחר מומחה
 וזיה מתירים אלל מווגהה שלהם וזוה לא מהני שיהיה מומחה
 אף כתיב חזר מ"מ נדר מומחה בסמוך לא הוה וכן גבי
 מע"ש בחוץ לירושלים לא הוה נזירים קודם שנכנסו וע"י
 בנדרים דליא גבי כותים ובתוס' פ"ג ע"י נדה דל"ג ע"ב
 גבי כתיב חזר ע"ש מה דמקשה ולא אמרינן שם כמו בכה
 דשם גבי דוקי רגל ליה דאללס לא חתנו הדין דע"א
 סהורים ברגל בירושלמי דלא נחשבו כלל מגדר עולי לרגל
 וממ"ש וכן גבי אשה הארכתי זוה כיון דפטורה מראיה אם
 שייך גבה דין ברגל סהרה וכן משמע בירוש' חגיגה והרבה
 יש להאריך:

בגדר חשוד על הדבר דרימ ורש"ג ומה דפליגי הרמב"ם
 והראב"ד זוה ובהך דיומא דע"ה טהג בנשעה זה
 מחלק הגמ' בכורות ד"ל גבי סהרות ושביעית ע"ש ודברי
 התוס' שם תמוהים דמה ענין ע"ה עם חשוד גבי שביעית
 וע"י בסוף מעשרות ובדמאי ותוס' עירובין פ"ג ובדמב"ס
 בהל' מעשרות זוה גבי סתם ע"ה דיש דברים שחשוד ויש
 שאין וע"י נדרים דמיס' אסור לאמרו בפני ע"ה דק"ל
 דאינו חשוד על פשטן מחמת דלין ראוי לאכילה ואם יאמר
 לו דטוב אז יהיה חשוד ובהך דגיטין דמיה כ"כ דהא זה
 מכ"פ עבר על עשה לכ"ע כמ"ש התוס' פ"ז דנ"ד והרבה
 הארכתי אם גם נעשה שערך אם חשוד בנר וע"י בירוש'
 פסחים פ"א דהכותים ס"ל דלאו דבל יראה ליכא בחגור
 ובתוס' פ"ב דפסחים ותוס' חגיגה וכ"ה פ"א אך זה לא
 נקרא חשוד רק דס"ל דהדין ק ולכן אללס חלקו בין חבר
 לע"ה וע"י בכורות ל"ה ע"ב וד"ב גבי פתיח ע"ש וכן כותים
 פוסקים יבמה לשוק משהיון בקדושין דע"ה ובירוש' פ"א
 דיבמות:

יוסף ראזין.

מכתב רכב.

יום ח' ט"ו תמוז והאי שתא תרביד דוינסק.

דבריו ה"ג שליט"א וכו'. והנה מהא בנדה דכ"ז ע"א ואל
 לית לאו ולמאי פור וכו' כסגן עומד שם וכו' מוכח

דטחים גם המעמל כהן שהיה שוגג לית לכו שילקה המעמל
 דל"כ לוקי בשכנים הכותי בדין אם הכהן לאומו מקום
 שאומר שהוא פהור וי"מ גם גבי כלאים אם הלביש
 הכותי בגד את ישראל אם נאמן שאינו ששטנו וכתוס'
 גיטין וקידושין גבי מלות כותי שהקשו רק על מה שיואל בה
 חובת מנה כדי לית לאו לפני פור ולא על מה שזמרת
 ומלך כל יראה שאינו חשוד ליכא למימר דהא כתבו התוס'
 דמיירי בעיניה דישאל ומשמע דס"ל הך דמכילתא וירושלמי
 פירלה ופסחים דבמתן מאכיל ככולל ומ"ש כ"ג דזה לא נקרא
 חשוד רק דס"ל דהדין כן זה יתכן אחיב שהולכים בקבלתם
 שקבלו מאבותיהם אבל הראשונים שנתיירו בעגלות וכן הך
 ישראל שנחשדו בהם אם ס"ל שהדין כן הרי פוערים על
 לאו דלא חשוד ולשיטת הרמב"ם דכל איסורי דרבנן מזהירים
 עליהם מלא חשוד וכתבי הפוסקים דהיינו דעובר על דברי
 החכמים מחמת שאינו רואה לשמוע להם ושכל פסולי עדות
 מדבריהם אם עברו על איסורי דרבנן מחמת שזמלו בדבריהם
 פסולים מה"מ ויש לזון בהא דע"ז דכ"ב ע"א ות"ל משום
 לפני עור וכתוס' דמכאן ראה דגם בדרבנן איכא לפני פור
 ולפי"ז י"ל דשאני כותי דעובר משום דלאו חושש לדברי
 חכמים עובר מה"מ על לאו דל"ה בהא דבכורות דליה ע"ב
 לרי"מ דחשיד על הדבר לא גנו וכו' כהנים הי"ג דלא דיני
 דינא וכו' יש לעיין אמאי לא פריך לכ"ע להמבואר בסנהדרין
 דכ"ז ע"א דנחשדו כהנים אשביעית ואיכ' ליפסלי עכ"פ לדני
 ממונות ובגמ' שם דגם על חרישה וחמירה חשודים ובתוס'
 ר"ה דכ"ב ע"א דהא דכותרת שביעית פסולין רק מזרבנן
 מיירי בזה"ז אינן בסחורה דרבנן ובדמב"ס ז"ל הלי' עדות
 סותרת שביעית והם בגי' ששש"ס בטלים וכיון שנעט שביעית
 פושטין דיהם וכו' ובגמ' שם ובאמת כך מבואר בתוספתא
 פ"ה ובירושלי' פ"ג ולרי"מ מבואר שם דגם בשביעית אי אית
 ליה אומנות אחרת מןהכר וצ"ק דהנהדרין דכ"ז ע"א ורב
 עד כאן ל"ק ר"מ החס' אלא גבי עד זומם דמזמן דר"ע
 לשמים ורע לבדיות וכו' י"ל דרבא לפעמייהו דתובות ד"ס
 ע"א דגם לרי"מ אין עדות שקר עומד בפני פיקוח נפש אבל
 לר"מ שם דקבנר ר"מ עדים שאמרו להם חיתמו שקר ואל
 חהרגו יהרגו וכו' י"ל דמהאי טעמא עד זומם דמזמן פסול
 גם לעדות נפשית וצ"ב דהך דרק מחמת חסירות יצרנו ואל
 יחתמו שקר ושי"א דמדינא ס"ל לרי"מ כן דליחא צברייתא
 רמאי אפילו בגול אינו עומד בפנינו:

מרדכי קאלניא.

מכתב רכג.

יום א' ג' סנחם אב תרביד דוינסק.

ביראי כמה וכמה לאורם אשר הם מפרשים כמיש בנאמן
 אחר כמו יבמה בקדושין ובירוש' פ"א דיבמות וכמו
 לאו דכל יראה בהג' כמיש בירוש' וכן הך בנדה דלי"ב ודל"ג
 ומ"מ ס"ל לאכ"י בנדה שם דגם נדר חבר יש עליהם ע"ש
 בתוס' ורבא פליג רק נדר חבר אין עליהם אבל מימ למיד
 באחיק שפיר הם מעידים [כיון דזה כל האומה כותאי פי'
 פסחים דליא] ובמיש מהך במכות ד"ח ע"ב ובירוש' גיטין
 ורק לפגם הגט ולפגם הקדושין לא הוה בנדר עד וכן כמו
 גבי פירצ עירובין ד"ל וע"י במ"ש התוס' רפ"א דגיטין גבי
 בני מה"י בלשמה דלא ס"ל ע"ש ומ"מ לא נפסלו לפדות
 וע"י במ"ש התוס' ב"מ דע"ב וכן ס"ל לרש"י ומומר להכניס
 בדרבנן כשר לפדות ברי"ה כ"ב ובאמת י"ל גבי דרבנן דהליא
 בכה מחלוקת דבכורות ד"ל פ"ב גבי אם אין מקבל דבר אחד
 מד"ם אם מקבלים אותו וכ"כ בזה דירב"י חול לשיטתיה
 גבי אם הוה מומר להכניס בליאור דרבנן אם הוה מומר
 לכה"מ בצוריות ד"א וגבי מומר להכניס ח"ל לדין זה פ"ך
 טסק כ"ד ע"ש עדים ולכ"ע מכאן ולכ"ע נפשות אותו פסול
 טעם

פנוק שלא יהיה גדר עד לא מחמת דלא מהמן ועי' מ"ש
 החוט ב"ק דק"ח גבי נשבע לסקר דרק מדרבנן אינו נד
 שבוטה ובמילתא פ' משפטים פט"ז וזירוש' שבוטות פ"ז
 ורק ב"ד לא עי' בחוספ' סנהדרין גבי סומרי שביעית דלרין
 ג"כ מחילתו וסופו בכשרות. והארכתי בזה הרבה גבי משחק
 בקיבוי דהוה רק תקנה אף דלא ידענו כלל שהריח בקיבוי
 וכן גבי נוטל שכר להעיד ועי' בפירוש הרמב"ם בהך דמזובות
 דייח ע"כ גבי אלוסין מחמת ממון דר"ל שקיבלו שכר ולא
 שאמרו שקר וס"ל דהוה מהימא לא כהו"ס קדושין כ"ח ועי'
 בהך דמזובות דמ"ו גבי משיר דרק אם שכרן וא"כ כנאל זה
 פסוליס ולמה יהיה חייב ע"י אם נימא למפרע וע"כ כמ"ש
 וגבי עולה רגל כ"כ דרמב"ם מפרש דאין מזין משום דלא
 נטלו מהם קרבן גירוח או וא"כ לקדשים לכ"ע אף להרמב"ם
 הוה בגדר ב"י ולא יכלו להביא קרבן ראיח ואכמ"ל והרי
 לה"מ אין נאמן על ג"ה ועל חכב ורק אינו נאמן ולא גדר
 מוחזק בדבורות דל"ה ועי' בחו"ס שם ועירובין ס"ט ובוח"ס
 שאני וכמ"ש החוט' יבמות וצ"ק וכהן כותי טולד מהני
 דנתקברו בהם ומ"מ ר"מ ראה ליקח מהם יין וכמ"ש ועי'
 חו"ס ע"ז כ"ב :

יוסף.

מכתב רכד.

ב"ה יום ה' דברים תרצ"ד אטוואצק.

דברי הדין שליט"א וכו'. והנה הרמ"א ז"ל חו"מ סי'
 ל"ד הביא ג"כ שיטת החוט' ב"מ דע"כ דלהכעיס
 דרבנן כשר לעדות ובשיטת רש"י ז"ל ר"ה דכ"ב י"ל דס"ל
 כהנמ"י סנהדרין פ"ג דגם בעבירה דאורייתא להכעיס כשר
 לעדות אשה ובחוט' עירובין דס"ט דכותים אינם מאמינים
 בדברי חכמים אבל להרמב"ם ז"ל דבדרבנן איכא לאו
 דליח שפיר י"ל דאם עובר על איסור דרבנן משום שאינו
 מאמין בדבריהם גרע ודעו כעובר להכעיס על איסור תורה
 דפסול לעדות לרין ומת"ש בהל' רואח גבי עושה עבירות
 להכעיס כתב לבש שפענו ולא פירש דוקא שפענו דאורייתא
 ובהל' פתח פ"י מחלק בין שפענו דאורייתא לרבנן ובהל'
 חמרים פ"ג מחלק בין מי שכופר בתורה שבטל פה מחילה
 ובין בני התועים ואע"פ ששמע אח"כ וכו' ובגדר ליח וכו' ימין
 ושמאל ופרש"י ז"ל עה"ת אפי' אומר לך על ימין שהוא שמאל
 וכו' וברמב"ן ז"ל שם מהספרי ואולם זירושלמי פ"א דטוריות
 יכול אם יאמרו על ימין שהוא שמאל כו' ת"ל שיאמרו על
 ימין שהוא ימין וכו' והנה בגדר תמס כתב המהרי"ק ז"ל
 סי' קפ"ו דלא מיקרי תמס אלא מה שמחסר ממון חבירו
 ואע"ג דרבא מודה דאובל נבילות לחיובין דפסול ופרש"י
 דכיון דאובל נבילות לפי שהם בוזל יותר הו' רשע דתמס
 היינו דוקא לרבא דגם בעבר עבירה ש"ס בה מלקות דמיקרי
 רשע כשר לעדות דבעינן רשע דתמס וכו'ן דאיכא חימוד
 ממון קלת מודה דפסול אבל בעבר עבירה שאין בה מלקות
 דלא חיקרי רשע ובאים לפסולו מקרא דעד תמס בעינן
 שיחסר ממון חבירו דוקא והא דלוח ברביה פסול משום
 דמרויח ממון אף דאינו מחסר חבירו וגם מלקות ליכא היינו
 משום דע"י עושה המלוה תמס הו' כאלו הוא ג"כ עושה
 החמס והרבה האריכו בזה הפוסקים דתמס' נכ"ת מוכח
 דלא בעינן חימוד ממון דוקא ולהרמב"ם דמשמע דס"ל
 דעידר רבית לא נפסלו דבהל' עדות לא חשיב רק מלוה
 ולוח ובהל' מו"ל פ"ד משמע דעדים וערב גם בלי תיקון
 פטורים ממלקות וא"כ לשיטת המהרי"ק גם אם העדים
 לקחו שכר להעיד ברבית אינם פסולים מה"מ משום עד
 יחמס כמו שלא נפסלו משאח ליקחת שכר לחוד להעיד ובחמס
 אח"י לא יפסלו מה"מ דעובר על מה אני בחמס וזכוח

מדרכי קארינא.

מכתב רכה.

יום ב' י"א אב תרצ"ד דוינסק.

בגדר דרבנן כ"כ בזה דטיקר הגור גבי ל"ח גבי דרבנן
 ר"ל אם אין רולה לקבל התקנה וזה גדר כך
 דעדינות וזכרות ד"ש פסקנן בענ"י וגם כי בקרא קאי לא
 פרש על כל איסור דרבנן רק ככלל וכמ"ש בזה בשיטת הירוש'
 סוכה על כך דדמיו גבי מלות זקנים דר"ל שכן הוא טסח
 הכרעה נשום דס"ל בשאל או לא תסיר זה ר"ל כלל על כל
 דרבנן והרבה יש להאריך גבי מכת מדדות אם לוקה על
 חיזו איסורי דרבנן הרבה עי' בחוט' זכורות דכ"ד א"ה
 ע"י בחוט' מכות ד"ג גבי גרושה ותולד ועי' סנהדרין דפ"ב
 ובע"ז ותוס' שבת דפ"א וכו"מ בזה ועי' מ"ש הרמב"ם ז"ל
 בהל' זכרות גבי זכרית על מלוה דרבנן לרין להפסיק בין
 במנותו וליטו בהפסק לא כמו במלוה של תורה ועי' סיכס
 דכ"ה נרש"י ושבת דל"א והרבה יש להאריך בזה דמשמע
 מדברי הרמב"ם בהל' עדות דסומרי שביעית ג"כ גדר פסול
 מחמת ממון ועי' בחוטפ' סנהדרין דגם בזה לרין שיהיה
 מחילתו וסופו בכשרות וזה רק גדר בפסול עלם וגבי רבית
 הרבה יש להאריך בזה בגדר גרם לגזול וכמ"ש הרמב"ם ז"ל
 גבי מאכיל עריות אם הוא בזה הגדר דאובל עריות וגם
 שם יהי' בגדר ממון ג"כ וכן ג"מ דלרין שני החודת ותשובה
 כמ"ש הרמב"ם עי' בחוטפ' סנהדרין דכ"ה ע"כ ובחוט'
 ב"ב דפ"ח ע"כ ע"ש וזכרתי הארכתי בזה גבי כך דמכות
 דכ"ג ע"כ גבי ח"כ שלקו דנפטי דכ"מ אם כשרים לפדות
 במלקות לנד בלא תשובה וזכרתי יש בזה להאריך ברמב"ם
 בהל' עדות ובהל' טוען גבי שבוטה וכו"מ למ"ש הרמב"ם
 בהל' מידות בהך דמ"ב ומכות דאף דלא לקי מ"מ חייב
 לשמים ונ"מ דאינו כשר לעדות וברמב"ם מחלק בין טומאה
 לשאר ריגים של מיר וכן בכללם וכן כ"מ גבי שבוטה
 דכתב הרמב"ם דלא מתכפר לגמרי במלקות וזה אינו
 לשון הרמב"ם בזה ואכמ"ל ודאי הרמב"ם בהל' עדי פ"ג
 ר"ל שומד היינו אחס וכמ"ש ועי' ר"ה דכ"ב ע"ש ואכ"ה
 ולא

ולא סיל כחסי קדושין נ"ח כמ"ש וע"י כפיהם כחיות
שם וימי אס עותן לו שער לרשות הדבר שיהיה לפד זה
מומר ואמ"י :

יוסף ראזין רב דפת

מכתב רכו.

ביה יוש ה' ואתהנתן תרציד אטוואצק.

כ"ק וכו'. ומ"ש כ"ג דגבי רבות תליא בגדר גרם לגזל
וכמ"ש הרמב"ם ז"ל גבי מאכיל טריפות אס הוא בזה
בגדר דאוכל טריפות כו' נימ גיב בהא דביק דכ"ז ע"א
שוכר עדי שקר לחבריה אס פסול לעדות דגרם גיב לגזל
ולעדות שקר והוי גיב בגדר ממון כיון דרע לשמים ורע
לבריות כמו עד זומם סנהדרין דכ"ז ובר"ן זיל פסחים פ"ב
דלפני עור בע"ז לא הוי בכלל אבזרייהו דע"ז ובחז"י שבת ד"ג
פ"א דמ"מ לאיבור שבת פטור ומותר אך בחוס' המחוח
דל"ב פ"ב דחשיבו זקנים בעלים כיון דע"י נעשה החטא
והכי שיעת המאירי ז"ל בהנך דביק שם דפטור מדיני אדם
ומיבי טעמ' שמים דכ"ז שאינו מכלל כדוני שמים פסול
לעדות ולשבוטה ובספר מגדולי המחברים ז"ל האריך בזה
והביא משפ"ב הגאונים ז"ל דכובש עדותו לא נפסל לעדות
ושכן משמע במשנה ר"פ כל הגשבעין דחשיב שבוטה העדות
בכלל החשודין משמע דכלא שבוטה לא נפסל אבל בהנך
שעשה מעשה להפסיד ממון חבירו פוסק כהמאירי ומ"ש כ"ג
בהא דהרמב"ם בהל' עדות ובהל' טוען גבי שבוטה דל"מ
למ"ש הרמב"ם בהל' מירות דאף דלא לקי מימ חייב
לשמים וגימ' דאינו כשר לעדות הנה כפיהם טיר כחב
הרמב"ם דאס בא על הערוה כמה ביאות אס המיתו אותו
ב"ד על אחד מעבירות והתודה והתקפר לו על הכל מזד
התשובה לא מזד העונש וכו' למ"ש בהל' תשובה פ"א דגם
מתווייבי מלקות אין מתקפר להן בלקייתן כל שיעשו תשובה
ויתודו אמתי החיובי מלקות לשמים לא יתקפר גיב כשלקו
פעם אחד מזד התשובה וגם אין חך משחח שילקה בב"ד בלא
תשובה ובהל' סנהדרין פ"ז גבי כה"ג שחטא כחב סחם
לוקה וחחר לגדולתו ובהל' טוען דמירי בחשוד על שבוטה
י"ל דעשה תשובה ר"ל החזרה וכמ"ש הרמ"מ ז"ל שם
מהירושלמי וכן הוא ברמב"ם הלי' פדות גבי מוטל בשבוטה
והנה לשון הרמב"ם ז"ל משיבוט לב"ד שאין מכירין אותו
ויאמר להם חשוד איז או יחייב שבוטה וכו' גראה דלמד
זה מירושלמי שבוטה דהוא דאזיל למידן בב"ד דלא חכמין
ליה ויאמר האי גברא חשוד אף דהוא דקאים וכו' ור"ל
שהב"ד מוסרין לו שבוטה ואומר שחשוד הוא ואינו נשבע או
שמסלס ואינו נשבע וגבי עד זומם גיב כחב הרמב"ם דבני
חורה ויש לעיין במ"ש הרמב"ם בהל' טוען שם ובגר ביארנו
שכל שנשבע על ממון חבירו ועשה תשובה חייב להוסיף
חומש דמדלל נקט גם אשם משמע דבזה"ו מירי דאף שאין
ב"ד מוליאין חומש לענין תשובה מעכב וכמ"ש גדולי
המחברים להשיג על פוסק גדול אחד ז"ל שכתב דבזה"ו
דליכא אשם אין חיוב חומש כלל דהרי גם בשמת ולא הביא
אשמו חייבין היורשים לשלם קורח והנה נשתפקו גדולי
המחברים בעבר על שבוטה ביטוי ואח"כ נשאל עליה אס
חשוד לשבוטה ובתוספתא טיר פ"ג ס"ל לר"י דמיר שעבר
על מירדו ואח"כ נשאל יסאנו מכות מרדות :

מכתב רכו.

יום ד' חיי אדר תרציד דווינסק.

ודגה הארכתי בזה בגדר הרמב"ם ז"ל בהל' רולח גבי
שוכר וכו' דהוא בגדר רולח חמש בדיש וגימ' לגבי

מלך לגודך שמה וכן י"ל גבי גיה אס הרנו י"ל דפטור
ופ"ה מהל' חובל דלא סיל כן וימי כפך דקדושין דמיג
גבי דינא רבא וכו' לשמאי וגדר גרם בסנהדרין דע"ז פ"ב
לרבות מלמס ועמ"ש הרמב"ם בפ"ה פ"ו דהרומות וגדר
של רש"י ז"ל בחולין דפיג עיב גבי אר"ב חה ר"ל הגמ'
בכרות דכ"א עיב במוכר תליא לא כחוס' שם משום לפ"ע
ובח"כ פ' שמיני דזה לא משום הך דינמות דקי"ד וכן בהך
דגיטין דמיג ולא כחוס' דמ"א עיב רק מחמת הך דשבוטות
דמ"ז עיב ומכילתא ובח"כ פ' קדושים דזה מוטל על ב"ד
ע"י בחוס' שבוטות ד"ל ע"ב דהיכי דע"י ימירו ב"ד הוה
זה קוס ועשה אף דלא פשה כלל רק דלא הלך לומר דמי
פ"ש בזה דהוראה הוה כמעשה גמור לכ"ע וע"י בסנהדרין
דל"ג וגבי זקן ממרח הוה פלוגתא בין ירושלי ובבלי וע"ש
בגמ' דפ"ו ע"ב ודפ"ח ע"ב הנרסא דרק מעשה רק א"ל
לעשות אבל מימ לריך שיהיה מעשה פ"י וע"י בספרי
מבואר כן וכן בירוש' פלוגתא לא כהמניהים וע"י מי"ש
החוס' יבמות דכ"ה ע"ב וגיטין דסיג ע"א ע"ש וחוס' גיטין
ל"ב ע"ב דל"ח וכ"מ בזה וע"י מ"ש החוס' זבחים דפ"ח
עיב גבי לה"ר וערכין פ"ז עכ"פ הוראה הוה מעשה בגדר
הרמב"ם בפ"ה הארכתי בזה דסותר עלמו מן הלי' מירות
דלא נקט זה גבי תגלחת טיר רק בטומאה ושמה משום
דתגלחת חזין דאין החיוב על הגזיר רק על הגמולחו וטיר
גיב לא עבר רק מה שמגלח טיר וכו"מ דלכך לא מתייב
שמים ואף דגבי מקיף שם יש שני לאזין וגבי סך משמן
וע"י בחוס'פ' מכות גם נימ דגבי מקיף רק במעשה גמור
לא ע"י נשא ויראה בחיובי ח"ו בזה ודאי הרמב"ם בפ"ה
ילף זה דלמה אמרינן סנהדרין דמיב ע"ב דומיג עיב
ומ"ד דתקפר לעכ"פ ע"י ודוי ולא ע"י מיתה רק משום דעבר
כמה חרמות מבואר שם ובאמת ג"מ בהך דסנהדרין דמיג
מחמת דשם מיתה ב"ד וגדר בדמים קניניהו בסנהדרין ע"ב
ושבוטה קונה ביק ק"ו וליד לדין המלך דעכ"פ ומ"מ ל"ד
לע"י ב"ג דשם אין לזה רשות כלל משא"כ דין המלך כמו
בעכ"פ וע"י רש"י מכות כ"ב ע"ש :

יוסף ראזין.

מכתב רכה.

ביה עשי"ק עקב תרציד אטוואצק.

דבריו הו"ג שליטיא וכו'. ובגדר הרמב"ם ז"ל הלי' רולח
גבי שוכר וכו' דהוא רולח חמש בדיש מה הדין
בשוכר עדי שקר לחייב מיתה אס הוא גיב בגדר רולח
בדיש כמו שוכר עדי שקר לחייב ממון דחייב בדיש ב"ק
דכ"ז ואחאב דדמי נבות דלאמר לו הנהחת וברמב"ם אס
פ"ט ה"ס והרי הוא הרשע לא הרג בידי אלא סיבב וכו' אס
בשביל שהעמיד עדי שקר או כיון דבדיני מלכות פרגו
סנהדרין דמ"ה ע"ב איכ' אחאב בעלמו דן אותו למיתה
ובספרי פ' תלז ושכב טמה פרט לאחד מחיך ואחד שוכב
דכיון דכתיב כאשר יקום וכו' ורלח נפש גו' היא שהמחזיק
בה ומסרה לכך הוי כרולח לכך ממעט וכמו כפתו והניחו
לפני הארי דפטור בידי אדם או דהיא דע"י שאנסה להבעל
נחשב הוא כעושה הטעויה של גיב וכן נימ בהא דע"ז דל"ד
פ"א אנסוהו נכרים והשתחוה לבהמתו אס התאגם הוי בגדר
משחחיהו לע"ז בדיש ובחוס' שם דאס כפשו קומחו בע"כ
הוא לא ה"י עושה כלום אלא הם עשו וכו' וגבי חיוב
השתחוחה אפשר לדון דהכופק קומחו של חבירו לפני ע"ז
נחשב כמשחחיהו לע"ז בעלמו גם בדיני אדם ובחוס' יבמות
דמ"ז פ"א גבי נתגירתי בניו לבין פלמא דהוא כשר אלא
דשוי נפשיה מחיכה דליסורח ואח"כ איסור יש על גבי נכרי
לבוא על בני וברמב"ם הלי' אס"ב פ"ב נכרי הנה וכו' ואס
פניה הוי אינו נהרג וכלפי שקחב דישאלל הנה על נכרית
נהגנה

דש מוטע מקרא למה לא יתיב לר"ל במכות ד"ד מחמת
 מטתא קודש ובפרט השער דקפץ ע"י ועי' מ"ט הכות
 יומא דמ"ד גבי טמא שנגע בצנן של משק ובכ"כ כ"ל
 במ"ק פ"א ומ"כ פ' חזרה ובמכילתא פ' יתרו ועי' במ"ט
 בהשקפה בח"א וכן נ"מ גבי מחיקה דזכ רק משל כשר
 אבל במ"ט או הוה שפסול ס"ת ומייב גרסא וכן גבי לא
 דלא יקפץ במעיל ונבי ונתחטס צע"י ונבי גרסא מוס וכו"כ
 בזה ועי' מ"ט מרדכי ביצמות גבי מומר :
 יוסף ראזין רב דפת

מכתב רל

ב"ה יום א' שופטים ר"ח אלול תרצ"ד אטוואצק

בוח"מ לכ"ק וכו'. בגדר רש"י ז"ל סנהדרין דע"ח ע"א
 דאין לחייב שנים על עבירה אחת בתוספתא שנת
 פ"י דר"ש פ"ט בזה א"י חז"י שאין שנים חייבין על
 מלאכה אחת וכ"כ דבזה א"ש דר"י אחר העושה את כולם
 חייב העושה מקלחה פטור ור"ש אחר שנים ששואה פטורין
 ובתוס' שנת דל"ג ע"א פמדו בזה ולהתבאר בתוס' בלחם
 גם לר"ש בוא"י חז"י חשוב כל אחד כאילו עשה כולה ורק
 משום דאין לחייב שנים על מלאכה אחת משא"כ לר"י דזה
 יכול וזה יכול הוי כל אחד עושה מקלחה ובכשרא"כ צ"ק דנ"ג
 בשנים שדחפו אדם לבור חייבין מיטה דל"ד להטוה פשרה
 צ"ח בעשר מקלות דפטורין שהפעולות מחולקין :

ב"ש כ"ג בספרו הגפלא דפ"א בגדר פלוגתא הרמב"ם
 והראב"ד בל"ח העושה שליח לקדש לו אשה אם לר"ך
 עדים דתליא אם עשיית שליח לקדש הוא פרט של קידושין
 או כלל של כל התורה בזה יחא"ה דשליח לקבלה שהאשה
 עושה גם להרמב"ם לריבה לתמוט בפני עדים דכיון דגדר
 שליח לקבלה מנינו רק בניטין וקידושין ובידולמי ניטין
 פ"ו ה"א ר"ז צע"י קומי ר"מ אף לענין מהנה אדם עושה
 שליח לקבל דבר שאינו שלו א"ל תמן התורה וזה בגיטא
 והיא עושה שליח לקבל דבר שהיא שלה א"ת לך מומר
 במתנה וכו' ובספרי וירושלמי דאין עושין שליח לקבל מסתמ
 כהוגה וע"כ מינו לקבלה הוי פרט מקידושין וניטין ולר"ך
 עדים בגדר דבר שבטערה [ובירושלמי רפ"ד בניטין סוכת
 בראשונים ז"ל דהשולח גם לנאמו לר"ך להחזיק בפני שריט]
 וכו"מ ג"כ ביטול שליחות של האשה דנצי בפני עדים גם
 להרמב"ם דבב"י גירושין פ"ו ה"טו משמע דס"ל דביטול לא
 צע"י עדים ואזיל לעממיה דגם מיטיו השליח לא צע"י עדים
 והר"ן ס"ל בניטין פ"ד דנצי עדים דהוי דבר שבטערה וגם
 צמינו שליח לקדש ס"ל בפני עדים דוקא ושלח לקבלה
 דגם להרמב"ם צע"י שחטפה אותו ואפשר דגם ביטול בפני
 עדים והפוסקים הראשונים ז"ל כתבו דדיון ביטול שליח
 לקדש כמו ביטול שליח לגרש לענין אם צע"י עדים והרמב"ן
 פ' השולח נסתפק אם לר"י דאמר בפני שנים חטטס דלא
 אחי דיבור אחרון גרוע שלא בפני השליח ומנצל דיבור
 ראשון שה"י בפניו או משום דאין דשכ"ע פתוח משנים
 ובריב"א קידושין דנ"ט גבי חזרה דכפני עדים דוקא
 אבל בינה לבי"ע לאו חזרה היא אפי' שחטט מלחורי
 הגדר שחזרת וכן הדין ככ"ד שר"ך חזרה ובי"ט
 דנצי דביטול הגם שנים או שלשה עכ"ל. ותגדר מינו
 שליח של קידושין אי צע"י עדים יש לדון עוד דק גרס
 לדבר שבטערה הוא ובריש טוסה דפליגי או הקיטו ע"מ
 שנים והסתירה ע"מ שנים סמירה עדיפה שק לאסרס
 כחומאה אדרבה קיטו עדיף שק עיקר גרס לה כו' כרי
 דדוקא משום דעיקר גרס לה דאי לא הקיטו אין הסתירה
 אוסרת ולא משכחת סמירה שאסור בלי קיטו כ"ל לקד
 תנא בפני שנים אבל קידושין וחלי בלי שליחות גם כשנפשה
 שליח

מסרנה כח' שלהטך הוא ח"נו נהרג ומוכח דס"ל להטוס' דגם
 על נכרי י"ש איסור נמה שמכילת ישראלית לפי דבריו שהוא
 נכרי והיא אינה יודעת וביצמות דק"ט ע"ב ל"ז דקא
 מנמר לאחריו ואולי ועבדי מדינה א"ת ליה אגרא ופרש"י
 ז"ל בענין ומ"ט דהוראה הוי כמעשה והלימוד לאחרים לא
 ובתוס' קידושין ד"ח ע"ב וב"ק ד"יו ע"א בזה :

בגדר כותים דמפרשי הללואן בלשון אחר בניטין דמיה
 ע"א ר"ח ערך ליה עבדא לבי כותאי וכו' שלחו
 ליה לא הסגיר וגוי שלח לכו ההוא בעבד שצרח מח"ל
 לארץ כו' ובידולמי שם דברת מח"ל רשאי להמירו וכתבו
 המפרשים דמוקי לקרא למוכר עבדו לח"ל כר"י ובספרי
 מכאן אמרו המוכר עבדו לפכוס או לח"ל יא' צ"ח והנה
 בספרי שם אשר יגלל וגוי לרבות גר חושב כו' עמך ישב ולא
 בעיר עמנה כו' בשעריך ולא בירושלים והרמב"ם ז"ל בה"ל
 עבדים פ"ח ה"י מפרש הקרא כנתי' דילן ובה"ל י"א עבד
 זה שצרח לארץ הר"ה גר דקך והוסיף לו הכתיב כו' וכנראה
 דלא ס"ל בהספרי דקאי הקרא גם על גר חושב ובה"ל
 ז"ל ע"ב פ"ו הי"ד דאין נחמין בירושלים מקום לגיה ובכ"כ
 ז"ל ל"ן התוספתא דמפרש כן והראב"ד ז"ל בה"ל אס"כ
 פ"ד הביא סא דספרי ולא בעיר עמנה ומה ר"ל הא דספרי
 שלא יהי גולה מעיר לעיר אם בנתחייב גלות והא דר בעיר
 מקלט או במ"ב ערי לויים שאין גולה מעיר לעיר כבן לוי
 רק משכינה לשכינה והנה הר"ן ז"ל גיטין כתב דשיטת
 הרמב"ם דברת לארץ אין רבו יכול לשעבד בו עוד אפי'
 בארץ וברין כתובות בזה דהכל משלין אפי' עבדים בשם
 הראב"ד דהיינו ע"כ והקשה הר"ן דא"כ אחאי לר"ך למינה אין
 הכל מוליאין אפי' עבד שצרח מח"ל לארץ וכו' ולשיטת
 הרמב"ם ז"ל נ"מ דברת גם בא"י אין יכול לשעבד
 בו עוד :

מרדכי קאלינא

מכתב רכט

יום ג' אב תרצ"ד דווינסק

והנה כ"כ דזה תליא בגדר גורס כיון דקיי"ל מלמס
 חייב נמלא עיקר חיוב על הפעולה שנפעל ע"י לא
 על הפועל [וזה ר"ל מכות ד"ה ע"ב קולו של הרוב דהוה
 גדר נמשך] ולכן ס"ל להרמב"ם ז"ל בה"ל רוחא אם נחטרי
 אסורין לא כמו בב"י סנהדרין דפטורין משום דניחא אם
 אח"כ הכירו אותם דאם פטורין הני שלא נגמר דיון פטור
 דינא מ"ד זכאי משא"כ צרואה כה"ג לא נפטרי ולר"ך לדנו
 ולכן אסורין דלא נפטרי וכן גיה אם הרנו פטור אף שלא
 מ"ד זכאי וזה ר"ל הירוש' בסנהדרין פ"ד דל"נו זכאי
 בדינו ולמאי נ"מ רק לג"ה וכו"כ בזה בחיבורי גבי ע"ז כן
 גבי גרם [ועי' סנהדרין דל"א גבי עשה ונתחטס ע"ש] וכן
 גבי ערוה וכמ"ס החום' שבועות ד"ל ע"ב וזה רק כשנעשה
 הוראה ע"י וכן מוכח בח"כ פ' קדושים דמוטל על ב"ד
 ובגדר הך דשמעון בן טרפון בשבועות דמ"ז ומכילתא ודברי
 הספרי אחר מחזיק יראה מ"ט בחיבורי ח"א בה"ל אס"כ
 פ"א ה"י ובהשקפה לח"ב בספר הפלגה יע"ש ובגדר הך
 דספרי עיר עמנה כ"כ בזה בחיבורי ח"א וח"ז אף בלחם
 ר"ל דאין נחמין להם עיר צפ"ע וגבי ערי מקלט כ"כ בזה
 בה"ל אס"כ בפרך דמטת ד"ט דלמא נ"מ בין עשה ערי
 מקלט ושאר דשעה עמ"ח אין מושבין בו ג"מ מחמת דהוה
 בגדר ירושלים ועי' במ"ט הרמב"ם בה"ל פ"ז גבי עיר הנדחת
 ובידוש' טוסה גבי פ"ע ועי' עירכין דכ"ט ברש"י וכו"כ
 בזה בשעת כרמב"ם ז"ל גבי מלכים כלל"ם ומטמא כהן
 אם הלובש שונג ונגד דאין לחייב שנים על מליאות אחת
 איסור אחד ורש"י סנהדרין דע"ח וכו"מ גבי מטמא נזיר

בשחרית וכו' נסתרה צפ"א שחרית וכו' כדלח אין מקבלין
 מן הפדים וכו' דקיוו דסוי עלם הדבר דיו כיחוד של
 קידושין ולכ"ע לא מהני עדות מיוחדת וסתייה דקק של
 הכירור לריך עדים גם עדות מיוחדת די לריב"ק כמו
 צמחון וא"כ גם בגיטין וקידושין צבירור הפעולה די בעדות
 מיוחדת ועל חלות הקידושין והגיטושין לריך צב"א דוקא ועל
 חלות המליאות שם גם הנה בגיטין די ע"כ צב"א דעדי הגט
 מומחין זה צפ"א גזירה משום כוללם וצ"ל ל"ג ע"כ דיכול למנות
 עדי חתומה זה שלא צפ"א לריב"ק :

בגדר מ"ש כ"ג במכתבו הקדום גבי איסור מתיקה משום
הפעולה או הנפצל וכן גבי מוס ורמימי מ"ש
 בספרו ה"ל תרומות ובאיסור מסרם הארכתי בזה במ"ש
 ה"ג פ"ד דצנועות בטעם ה"מם צד"י שנשפך על השם
 מותר לחקוק דאין מוחק אחר מוחק וכ"ד למחמץ אח"מ
 ומסרם אח"מ דכל אחד עביר מעשה חדש כו' אבל אוח
 השם דמי לכהנת בע"מ דאם הטיל בה עוד מוס אינו לוקה
 מה"מ דאינו מחדש שום דבר שלא הי' בה וכו' עכ"ל ועפ"ז
 בספק הפוסקים ז"ל צב"א של השם דלא הליא כרעא כ"אוח
 שדבוק בגנה כחוש השערה וכ"ע קרו לה הא אם מותר
 לחמקה וכבז סרד"ז בתשובה דכיון דנפסל השם ואין בו
 קדושה הרי הוא מחוק ופומד ואין מוחק אח"מ ולהשי"ג כ"אן
 נהי דנפסל מכבד אכתי במתיקה מחדש דבר שלא הי' בן
 דעתה מבטל לורת האות וגם דללא דלא תעשו הוא דוקא
 במפסיד הורה או שמאבד כל הדבר וכמו שמוכח מה"א
 דהמטיל מוס בקדשים אינו לוקה משום ל"מ כן כמו הורג
 בהמת קדשים ע"ז ד"ג וא"כ כשמוחק השם שנפסל כיון
 דמפסיד עתה לורת השם עובר על ל"מ והרשב"א שכת
 דק"י גבי מסרם זקן כבז דאף במ"ס אח"מ חייב שם
 גז"כ דאין יוכר שהוא סריס כבד אבל זקן שאין ראוי
 להוליד לא הקפידה חורה עכ"ל ולפ"ז י"ל בטעם דמותר
 להטיל מוס בעצ"מ מה"מ דכיון דמוס לא הוי אלא בגלוי
 א"כ יוכר שהוא בעצ"מ וצ"מ וצ"מ גבי שחיטה שלא לשמה
 משום דשני בה כל הני לישי' וליזל ומשפט דהוי מה"מ ומ"ש
 מומט"ל מוס צב"מ וצ"מ ה"ל פסח"מ פ"יה דמחשבה
 שאינה נכונה בקדשים דומה למטיל מוס בקדשים ובפס"ז
 ה"ג ולפ"ז ח"ש דכיון דהמחשבה שחיט כבד אינה ניכרת
 איסור לחשוב עוד ואף דגם המחשבה השניה אינה ניכרת
 וכמו במסר' אח"מ דוד"ג גם צ"נע"ה איסור וי"ל עוד דשאי
 פולה ששחטה שלא לשמה דעדיין קדושת פולה עלה ולי"ד
 לצ"מ דליכא פלה עוד רא"ית הקרבה ואיסור הטלת מוס
 הוא משום דמפקיעה מקדושת מוצח כבודות ד"ג ע"כ הס"מ
 מקדושת מוצח קמפקע לה ויש לעיין במ"ש הרשב"א דאין
 ניכר שהי' סריס מתחילתו והרי בכבודות דלי"ע ע"כ הכ"א
 צמומין שבגלוי קמיפלגי ר"י סבר מעוך וכתיב הוי מומח
 דמיכוולין ראב"י סבר מעיקרא נמי זמנין דמכוולין וכו'
 והרמב"ם פסק דהוי מוס שבגלוי ויכר שנסחרם כבד
 והרבה האריכו המפרשים בשחיתת הרמב"ם דבקידושין דכ"ה
 גבי עבד א"ס יואל לחיות בסריס ח"ל לה צב"א גמ'א
 צמומין שבגלוי ובע"ל עבדים ח"ל דאינו יואל לחיות
 בסירוס :

מרדכי קארינא.

מכתב רלג.

יום ד' י"א אלול תרצ"ד דוינסק כח"מ.

והנה בלמח גבי שמא ש"ס הנדר כך דייב בזה צב"א
 בגדר שיטורים דיש בזה הרבה סתירות צנמי שלנו
 וצ"מ פ"אה מהך דיומא ד"ס וחגיגה וכן כהך דקדושין
 צ"ג ור"ן נדרים דמ"ס והגדר ק' דזו ונ"ל שיטור סל"מ
 המליאות

שלח לא הוי השלימות עיקר גרם י"ל דלכ"ע לא הוה בכלל
 דש"ע וגדר הקיטוי הוא כקידושין וגם דנלא פדים לא חיילי
 כלל אף ששניהם מודים להך הנא ע"פ ש"ס אבל גדר
 הסתייה ע"פ ש"ס הוא משום כירור ולא דנעלם לריך עדים
 וע"כ ס"ל להרמב"ם בה"ל ח"ש פכ"ד הכ"ה משום דילמח
 קי"ל כריב"מ דקיוו לא בעי עדים אבל להנחא ע"פ ש"ס
 לא מהני אף אם היא מודית שקינא לה בינו לבניה :
מרדכי קארינא.

מכתב רלא.

יום ה' א' אלול תרצ"ד כח"מ דוינסק.

והנה בגדר שני"ס כ"כ בזה קלח בה"ל כלאים גבי כלאי
 בהמה ע"פ שפ"מ וצ"מ וצ"מ פ"ס דכלאים וצ"מ לגבי
 כופר ע"י מוס צ"ק ד"מ ע"א ומאוס ספק כופר ח"ב
 כמ"ס הרמב"ם ז"ל ומו"ס מנחות ד"ס ובגדר מ"ש דגרם
 הנה הארכתי בזה דהיכי דמקנא לה מקרובים דמותר
 להתייחד שם הקיטוי הוה עלם המליאות ורק היכי דשייך
 גדר הבקאה דיה קפידא ורק לרין להשקות ושם עדים הוה
 עלם דבר שבטרה וכן ג"מ גבי מירס' אמה למ"ד מעות
 ראשונים לקדושין א"כ יבא לריך בזה עדים למ"ד בשטר
 עדי חתומה כרתי א"כ דהפעולה בעדים אי"ל רק הפועל
 דהייט לעשות שטר קדושין לא שחמא מקודשת וכן בצכ"פ
 ג"כ מה שחל על הכסף שם קדושין לא בזה שנתקדשה
 וצ"מ גבי כסף כעין מ"ש רש"י גיטין דלי"ב ע"כ גבי חורה
 שכתב ומיהו הכסף עלמו לא וכו' ור"ל דלמ"ד ע"מ כרתי
 כאן אי"ל עדים א"ס כתרלית אח"כ דשה קדושין על הכסף
 נשאר רק דעדיין היא אינה מקודשת וכן גבי אם לריך
 קיום התנאי עדים וע"י בגיטין דע"ז ע"א ובתוס' דר"ל על
 קיום התנאי וצ"ל כחובות פ"א ופ"ב וגיטין צ"מ וקדושין
 פ"ג וצ"מ שם גבי סמפון ור"ל ג"כ דג"מ א"ס התנאי
 שלא יבא גט או שלא יבא גירושין וצ"מ י"ל דכ"מ נקט גט
 ואינו גט ובכ"מ נקט מגורשת ואינה מגורשת וכן כהך
 דלמחק שמואל שם נקט התנאי בגט לא בגירושין וכן סמפון
 הוה בעלם השטר לא בהפעולה ע"י צ"מ ד"כ וסנהדרין דל"מ
 וכ"מ גדר סמפון ר"ל ביטול בעלם לא בהנפצל ואכמ"ל בזה
 כי ג' דברים יש עלם הדבר ומה שהדבר פעל זה מליאות
 והג' הכירור הפעולה וזה אין ע"א צב"א כלום :
יוסף ראזין.

מכתב רלב.

ב"ה יום א' תצא תרצ"ד אטוואק.

כוח"מ לביק וכו'. והנה למ"ש כ"ג דלמ"ד עדי חתומה
 כרתי גם בצכ"פ קידושין לריך עדים שיהול על
 הכסף שם קידושין י"מ צ"מ גרולי המחברים צב"א דשחא
 ש"פ נמתי דגם דאינו ידוע לעדי קידושין ש"ס צ"מ כיון
 דאם שיה שם פ"ה י"ש צ"מ עדים חשוב מקדש בעדים
 ע"י לירוף והא דכתב הר"ן ז"ל גבי לדידי שיה לי דקק א"ס
 דרכה להתיקר והעדים יודעים שדרכה להתיקר דאלי"כ הו"ל
 מקדש בלא עדים אין ר"ל דוקא בעדי קידושין עלמם ידעו
 זה וא"ס כיחא דלריך עדים לחול על הכסף שם קידושין ע"א
 דעדי קידושין עלמם לריכס לירע שכסף זה ראוי לקדושה
 ומ"ש כ"ג כי ג' נדרים יש עלם הדבר וכו' יש לרין דלגבי
 עדות מיוחדת י"מ צ"מ דהנה צ"ל גיטין פ"ז גבי נתימחה
 עמו צב"א שחרית וכו' דא"מ ג' דנבי מומן קי"ל להלוואה
 אחר הלוואה מנערפ"ן גבי ח"ש צב"א דוקא ופומה מירושלמי
 טוסה פ"א והיכוה הפוסקים ז"ל היחולמי דגבי קינא לה
 ע"א בשחרית כו' קאמר י"בא כדלח נתימחה עמו צב"א

המליצה פרוטה ועי' בקדושין ד"ב סנה ר"י וכ"כ בזה
 בה"י שקלים גבי גדר מטבע של אש וכן גבי גדר מה דמלך
 בח"כ סוף פ' ויקרא למטע פחות מש"פ גבי שבועה וכ"כ
 ג"מ דוראי פחות מן פרוטה בימי משה רבינו לאו כלום היא
 וכן בזבחים דס"ב גבי עלים וגבי שקלים בכזרות ד"ג וכן
 גבי ש"פ ג"כ כן רק ד"מ בשל גורם מלך אש בשום מקום
 יש בי שיה או ג"כ כן דפחות מפרוטה לא חל עליה גדר
 קדושין על הדבר וזה אש במקום א' יש בו זה הנדר אז חל
 גדר גז"כ אבל מ"מ שבהא היא מקודשת בזה אז ל"ך שהיא
 מאחר לדידי שיה וכן גבי פה"ב דרק אש עכ"פ של משה
 רבינו הוה וכן אש במקום א' שיה אך ע"כ ל"ך עדים שיה
 שיה במקו' א' ואף שכאן לא שיה והיא אחרת לדידי שיה
 י"ל דמכתי ובלא אחרת י"ל הך דשמואל וזה ר"ל החו"ס ד"ב
 ע"ב שיש עדים שיה ע"י קול וכתב החו"ס מלאה דזה רק
 חומרא לכ"ע ור"ל שבמקום א' ודאי שיש בו שיה ש"ך זה
 הגדר וכן הגדר גבי כל שיעור בגדר אמצעה איסורו חשיבו
 והארכתי בזה לגבי יוה"כ שיטת הפרדים הגדול דלאו יש
 בזיה רק כרה ל"ך דוקא טבתת א"ף דמגמ' לא משמע
 כן רק אף דהרמב"ם בה"י ש"פ לא ס"ל כן מ"מ יש ראייה
 מה"י מ"א"ם גבי אש"א דלא הביא הך דכריתות מליא בתמרא
 ובה"י שנגזר מביא זה משום ג"מ בין לאו למלקות וכתב
 בזה מהני גדר אש"א איסורו חושבו בכזרות ד"י ואכ"מ
 הירוש' וההוספ' דביא ה"ר"ף בגיטין גבי נתיחה וגבי קיים
 הארכתי וגבי מחו"ג שם ע"י קדושין ג"כ רק גדר ביור
 לא מליאות חדש ע"י יחוד וכן ס"ל להרמב"ם ז"ל האם הי"ת
 נשאה אחר הגירושין דביה הוה זה כמו מסירה לכשי"ן
 בפ"א מה"י גירושין וכן מוכח בירוש' גיטין פ"ז ר"א"י ודאי
 ע"י ברמב"ם ור"אב"ד בה"י נחלות ובה"י ור"ל דהי"ת אללו
 זביתו והך דפ"ז זה רק פונדק וגבי מסירה כ"מ לגבי לאסור
 ולגבי להשקותה וגדר מוס וזה כ"מ להל"ך הרבה אש עם
 הדבר או ביטול מלאכה וכו' וכן ס"ל לקרבן ובין פדיון
 לאיסור הקרבה :

יוסף ראזין

מכתב רל"ד

ב"ה יום א' תבוא תרצ"ד אטאזק.

כתו"ט לכ"ק. והנה מהא דירושלמי ר' הושעיא כדעתי
 האוכל איסור כסף ושיעור אכילה אחד הם וא"כ לכאורה
 משמע בגדר שיעור כסף ושיעור אכילה אינו מביא קרבן אש מעל
 גם במעילה בהקדש דפחות מש"פ אינו מביא קרבן אש מעל
 בזיה ל"ך לרשום השיעור וגבי קנינים בכסף דבעין פרוטה
 נראה דבזה בני לכ"ע בפרוטה כל דהו דירושלמי קידושין
 פ"א ה"ה בראשונה היו קונים בשליפת המנעל וכו' חזרו
 להיות קונים בקליה כו' חזרו להיות קונים בכז"ש ובחוקה
 ומשמע דכל מה שמסכימים שיה' זה לקבין מועיל וא"כ גם
 קנין הכסף בפרוטה כל דהו סני' (ובמשנה ב"מ ד"ה חמש
 פרוטות הן ואח"י לא תשיב פרוטה של קנינים וזוה א"ש
 דלא תשיב רק הרי חמש דבעין של משה רבינו דוקא) וברש"י
 שנה דמיו ע"א גבי שיעור חלה ל"רי חמשה ועוד דסבר
 דבמדבר היו צ"ס גדולים משלנו ומשמע דרבנן ס"ל דלא
 בעין צ"ס גדולים כבמדבר. ראיתי לנאמן אחד בספרו שהביא
 ראייה לפחות מש"פ לא מהני לדידי שיה לי ממש"פ פחות
 מש"פ דלית ליה חילול צ"מ ד"מ פ"א ואש איתא לחלליה
 ע"י שיאמר שלדידי" ש"פ עכ"ד ואפשר לדון דמש"פ שאני
 וגם השי"פ אש פלאו יותר מדמיו לא מהני להתפ"ם הכל
 בקדושת חמ"ט ע"י שיאמר לדידי שיה לי וכדמשמע מהא
 דחוקה שם חמ"ט שאין בו ש"פ ואמר הוא והתשו מחולל על
 מטות הראשונות וד"למא כיון דמטות הראשונות להתפ"ם כולן
 ח"י שיה לו כן ובירושלמי חמ"ט פ"ד ה"ב הקדש שפלאו

יותר מדמיו חמ"ט הכל חמ"ט שפלאו יותר מדמיו לא חמ"ט
 הכל מה בין הקדש מה בין חמ"ט כו' ומשמע דלא משמח
 כלל גבי חמ"ט שיחמ"ט יותר מדמיו אף לדידי שיה לו
 ובכ"מ דג"ה מרבה מקרא גבי קדש לשלם פחות מש"פ ומוכח
 דהקדש חל על פחות מש"פ דדומק לומר שהתורה חייבה
 שיחמ"ט פרוטה שלמה להקדש יותר על דמי המעילה וכהא
 דירושלמי דהקדש חמ"ט הכל א"ך ברש"י גיטין ד"ב דהקדש
 לא חל על פחות מש"פ וארמב"ם בפ"מ חמ"ט פ"ד גבי
 המניח איסור של חמ"ט י"א באיסור וכו' כתב כי מה שהא
 שיה פחות מש"פ אין חוששין לו בזה"ת לא לענין גזל ולא
 לענין נהגה מן ההקדש כו' וכן כתב בה"י חמ"ט פ"ה ח"ב
 דאש הניח דיגר של חמ"ט להיות אוכל כנגדו אש אוכל עד
 שלא נשאר חלה פחות מש"פ י"א לחולין ובכ"מ בשם ה"י
 קורקוס ז"ל דלוחות פחות מש"פ כאילו נתחלל על מה
 שאכל שאין אדם מנלמס ודמי לדחוקיה ואכתי אין מתירין אף
 דפ"מ לענין גזל והנה בקידושין ד"ג ע"ב במקדש
 בחמ"ט בניבולין למ"ד ממון הדיוס האריכו הראשונים דל
 לירושלים ובירושלמי שם מהדו"ן בפרוטה וכת' הריסב"א
 דר"ל ג"כ שיה כל כך שיש בו ש"פ להעלותו לירושלים
 ומשמע דגם במקדש בכסף עליו דנין כפי מקומו ושפטו :
מרדכי קארניא.

מכתב רל"ה

ע"פ כ' אלול תרצ"ד כח"ט דווינסק.

והנה עיקר הגדר כ"כ בזה בה"י שקלים דזה ודאי פחות
 מפרוטה של שיעור ומשה רבינו ח"י כלל מליאות
 נלחיות למסקנא דקידושין ד"ב ובכ"מ דמ"ד ע"ב פ"ט וכן גבי
 פה"ב ועי' חו"ס מנחות דע"ז ע"ב וחו"ס כתובות ד"י ובירוש'
 שם וגבי חמ"ט ס"ל להרמב"ם ז"ל וכן הוא בירוש' חמ"ט
 ובכ"מ פ"ב בה"י חמ"ט דכל שאין בחמ"ט ש"פ אין כלל גדר
 איסור ג"כ רק מדרבנן וזה ר"ל הך דב"מ ד"ג פ"ב רק
 אש ש"פ והוול אז אסור מהי"ת אף ודאי לפדומו וגבי הקדש
 שאני מחמת הך דב"מ ד"ה ועי' בירוש' קדושין פ"ב
 ופסחים פ"ב ונ"מ גם למיזד ושוגג לתשלומין כמבואר בירוש'
 קדושין ופסחים וגם גבי פדיון הקדש מוכח במעילה דכ"א
 דכלי א"ל ש"פ כמו גבי טענה לשיבת הירוש' והרמב"ם ז"ל
 דלא כחוס' ואכמ"ל רק גבי איסור לקרבן ור"ל גודל ה"ת
 כמו הך דכלים רק דכעת שאין לנו סנהדרין השיעור אללט
 נשאר כמו שהיה בזמן סנהדרין האחרונה וא"ה אש יהיה
 סנהדרין אז הם שערו כפי המליאות שיהיה אז ועי' בלשון
 הרמב"ם בה"י ממרים דגבי תקנת משה רבנו נקב לעולם
 וגבי שאר לדורות ר"ל דשיעור של משה רבינו הוה לעולם
 דאין שום ב"ד יכול לפחות מש"כ של שאר ל"ך כל סנהדרין
 לפסוק כך ואש אין סנהדרין נשארם התקנה והך מופ"ט
 דח"כ פ' ויקרא לאשמה וכן בירוש' קדושין פ"א ר"ל אף
 אש נשבע על כלי מ"מ קרבן ליכא וכן גבי קרקע א"ל קפן
 או ע"י גלגל מ"מ קרבן ליכא וכו' בך דשנ"ב דל"ו ע"ב
 וב"ק דס"ב וס"ג ושבוטות דמ"ב ובכ"מ ב"ק ד"ק דק"ז
 ע"ב וק"ט ע"ב ובכ"מ ועי' ב"מ ד"ג ע"א פירש הרמב"ם
 ז"ל דרבנן ובירוש' פ"א דמ"ט חמ"ט היא מחלק דאש
 כיה בו ש"פ ואכ"כ הוול הוה בו זה דין אבל אש מחוללת
 לא הוה לא וכמו גבי אבידה הי"י דול לאחר שבהא לידו
 כחמ"ט הרמב"ם ז"ל וב"מ ד"ז ע"ב וכן למ סוף דמש"פ
 ד"ב וערכין דכ"ז גבי אין בחומשו וכן זבחים דס"ב ע"ב
 לפחות משיעור של משה רבינו לא בשום אופן ויראה ע"כ
בה"י פ"ד ובל"ה מ"א"ם בזה :

ח"ת

מכתב רלו

ביה יום ד' נצבים ב' וסליחות תרצ"ד אטוואק

קיים לזכרים וטובים יכתב ויחתם כ"ק וכו'. והנה בגדר מע"ט פחות מש"פ דשיטת הרמב"ם ז"ל דאינו אסור רק מרובן ומפרש כן הא דכ"מ דליג ע"א דלורייתא ודרכן לא מלטרפי וא"כ מוכח דהיא מחחילת הפרשה ש"פ גם מה שנשאר שלא נפדה הוא פחות מש"פ אסור מה"ט וכן שיטת הראב"ד ז"ל הובא בשמ"ק ב"מ שם וגדולה מזו כתב דאם היה מזורק טבל הרבה שהמע"ט שלו ש"פ ולקח מעט ממנו והפ"ט עליו מע"ט אף שאין בו ש"פ אסור מה"ט והוכיח כן מהא דמכות ד"ט ע"כ גבי כהן ששלחה בידו חלה של פכל וכו' בגבולין לוקח שלם דע"כ ליתא ש"פ במעשר של חלה אחת וא"כ ע"כ הא דהרמב"ם ז"ל ה"ל מע"ט פ"ח הי"ד כמ"ט הר"י קורקום ז"ל וכמבואר בראשונים ב"מ שם שכן דחוקה מהני גס למע"ט של תורה והנה הראב"ד ז"ל הביא על פ"ח מע"ט ז"ל משום דמערוב קרי ליה דרכן הרי במחלל ש"פ ומחלה על שתי פרוטות החלי פרוטה דלא הפסה ג"כ מע"ט ואפשר דרש"י ס"ל כמדברי סוף חולין דכל שחילתו בהערובה לא בטל וביארו הפוסקים דר"ל דאם היה"ר המבטל בא בהערוב לא בטיל וכאן ג"כ דמתחילה ה"י הכל מע"ט חלק ש"פ שנפדה ויתר בהערובה אינו מבטל הא"פ אף מירושלמי חלה פ"ג גבי נוטל כדי חלה מע"ט של חלה הורמה וכו' דפר"ך מכלן שקדש רובה לשם חלה תהבטלי ברוב מוכח דה"ג בטל וי"ל עוד דס"ל כשיטת הפוסקים דבכ"ג שאין האיסור וההיתר מזכור ויכול האיסור לחול על כל חלק שבהערובה לא בטיל אף מהירושלמי חלה ה"ל מבואר דלא ס"ל כן. פירוש תרומות מע"ט שנחתך זה חולל על המצות הללו ולא קבע מקום ריש אומר קרא שם וחי' עד שיאמר נלפגו או בדרומו וכו' המפרשים דר"ל שה"י לו מע"ט הרבה ולא חילל ממנו רק קלת כדי המעות האלו וה"ל לרבנן דלא נחמל כלום משום דלא קבע מקום חיזה חלק מחלל וזה תמוה וכדמכוח ג"כ מהא דכ"מ דהמחלל פרוטה ומחלה על ב' פרוטות חפ"ט רק פרוטה ואף דלא נתברר חלק שנפדה ובאמת ר"ל כמ"ט הרמב"ם ז"ל בה"ל מע"ט פ"ד הי"ז ור"ש דלא בעי קביעות מקום משום דע"י שאמר מע"ט של פירות אלו מחולל על המעות אלו היה ממילא קריאת שם של מע"ט. מ"ט כ"ג במכתבו הקדום ששיטה הפ"ר"ט דבני יוה"כ הלאו עונד בזכות ורק לכמה בעינן כותבה יום לדון דר"ל דס"ל עד שיסגוג בלאו וכרת בזכילות יו"כ חודה דלפטר דחייבו כרת הוא על היתר מכיות לחוד והרבה האריכו המפרשים בהא דירושלמי תרומות פ"ו בלאמר פורש אני מטיות ואיני פורש מח"ז ובירוש"ל שבה פ"א הי"ז הרי אני אוכל כחי' ואכל יזה חייב ובספ"י"ב ח"ז בזדון וח"ז בשגגה מהו שילטרפו ולא העלו דבר ברור ובירוש"ל סוכה פ"ג ה"א חב"רי"א אמרין דברי ר"י שמלות פשה דוחה לית וכתבו קתה מפרשים דר"ל דכיון דחיי' הלאו אינו מביא קרבן על הכרת לחוד וי"ל דחלי"א בפלוגתא בהודו בלא ושגג בכרת ובירושלמי נזיר פ"ז סה"א החליף וכו'.

מרדכי קאלינא

מכתב רלו

פיה"כ תרצ"ה דוינסק

ואחמ"ל אלא בעש"ק פ' נבכים השבתי תיפק מכתב והארכתי שם קתה בגדר דברי ירוש' חלה פ"ג מ"ט שם מן כך דמנחה שנחמרה ור"ל אם זה איסור חדש או רק מתחת הטבל גימ' ד"ל דלא איסור חדש לא מאי לא סיקן ובגדר מ"ט התיב בפסקי מנחה פ' ר"י גבי פ"טה של פכל שנתמחה דלא מאי לה סיקן והרבה י'

להאריך בזה בכל איסורים כמו ח"ט אם זה מליאות חדש או כלל לכל איסורים שהחייב על שיפור אבל פחות אסור מחמת האיסור וזה הגדר דאין יוה"כ מכפר על ח"ט דכיון דזה איסור בלא שם פרטי לא מהני ליה יוה"כ ובגדר מחלוקת אם לריך לפרט החטא ולריך דבר מכוס וכן הגדר המבואר בירוש' יומא דעולא מכפר על הרפור ובגמ' שבת פ"ד דקדשי בה"ב מכפר על זה ועי' מנחות דס"ג גבי מנחה ג"כ וזה גדר נפש מנחות דק"ד וגדר מ"ט רש"י שבת דקכ"ז ע"כ גבי הני בעי' ובכרות ל"ו ע"כ וד"ז תפילה נפש ובירוש' בכרות פ"ה כאליו הקריב מנחה טבורה והגדר דהוא מכפיר וריח ניחוח בצי"ח לא כמו בקרבן דהם דברים נפרדים ועי' זמנים דמ"ג ומנחות ד"ט ודכו' ע"כ והרבה י' להאריך בזה במ"ט הר"ש מע"ט פ"ד גבי כך דהוכח' דגיס שנחשלו עם חבלין של מע"ט דלא מהני פדיון מחמת דלא חפס וכן זבחים דמ"ע ומנחות דמ"ז ובכרות דל"ב ובט"ז וכ"מ בזה. ורש"י נדרים דע"ט ובדרוש הארכתי בזה בגדר מ"ט הרמב"ם במורה ח"ג גבי ארוב ומה דיש למו בין פסע א"י בשטן ובין פסע שני משום דל"מ דאף אם עשה תשובה מאהבה לדורות נעשה זכויות כמבואר בזמא פ"ז מ"מ אם אח"כ עשה עוד הפעם או ב"פ או ג"פ נהפכו הזכויות לדונות וכמו גבי מי שלקח ושנה מנטיסין לכיפה סנהדרין פ"א אף דקי"ל כרמב"ג במכות ור"ל שם דנ"מ דכשר לעדות תיפק שלקה אף בלא תשובה ועי' בפ"מ מכות פ"ג וסנהדרין ובמה דפליגי הרמב"ם והראב"ד בסוף ה"ל שבועות גבי שבועת שקר דכיון שביד של מעלה אין מקוה לא יוכשר לעדות ולשבועה במלקות רק בהשבעה וכן מוכח מדברי הרמב"ם בה"ל טוען בזה וכן ג"מ בזה דנזיר דמ"ב ומכות פ"ט בפ"מ ובה"ל מירות וסוף ה"ל כלאים דחייב לשמים על כל או"א דנ"מ דפסול לעדות אף שלקה פסע אחת וכן ר"ל הך ירוש' בסנהדרין פ"ד גבי י"א מביד זמאי דמ"א לא נרק דבית ע"ט ג"מ לבני גואל הדם לא לעדות ובגדר שטן וגדר שפיר המשמלה דהוה גדר שמיטה ואכמ"ל בזה :

יוסף ראזין רב דפה

מכתב רלח

ביה יום ה' בראשית תרצ"ה אטוואק

דאי"ר לפני מכתב הוי"ג שליט"א וכו'. והנה בגדר ח"ט שבהב כ"ג דזה גדר כללי שכל איסורים ח"ט שנו אסור י"ל דזה טעם הרמב"ם ז"ל בה"ל שבועות פ"ד היא דגם שבועה שלא יאכל אסור ח"ט ובגמ' ז"ל שבועות פ"ג בזה ומ"ט כ"ג דזה הגדר דאין יוה"כ מכפר על ח"ט כיון דהוא איסור בלא שם פרטי לא מהני יוה"כ יש לדון דלר"מ דס"ל כל האיסורין מלטרפין זע"ז שאל' לית כל הועבה אי"כ כל ח"ט חל עליו גדר איסור ושם תועבה ושפיר מכפר יוה"כ לדידיה על ח"ט ובהא דכריתות ד"ח דמירי במעילה י"ל דגם לר"מ על פלגא בשעורא לא מכפר דאיסור מעילה מחמת קדושת לגבוה ל"מ שם תועבה ויש להפק קתה אם איסור שבועה מלטרק לשאר איסורים לר"מ ובספ"ר פ' גשא ומה נזיר שאין איסורו איסור עולם כו' הם מלטרפים שאר איסורים שבחורה דין הוא שילטרק זע"ז בזכות וח"ט של מלאכת שבת גם לר"מ יוה"כ אין מכפר והנה בחו"ט שבת דע"ג ע"א עמדו דכתופר ואורג וכתוב בו פירש שיפור טפי מבשאר ובח"י מספרי הגדולים בתי' דאשמעינן דהגי בשמות משיעור אינו מלאכה כלל וליד לשאר מלאכות וברש"י"ב ב"ב דג"ה דק"ש לא הוי' כלאכה מחשבת אבל הני אינו מלאכה כלל עכ"ד ובה ספתח בילה פ"ד דהאורג חוט א' או כוהב אות א' בשבת וי"ט אינו אלא משום שבות ובתי"כ פ' אחרי מנין שלא יכתוב אות א' שלא יארוג חוט א' ואל מלאכה ריבה ובמכילתא פ' תשא והרי שכתב אות א' בשמ"ר

ובירוש' פ"א פ"א ה"א גבי שכולת א' אם מחייבה פ"א
 להשבות וזה ג"כ נדר מנחה כפרה וריח צב"א ע"י זבחים
 דמ"ג ומ"ה וכו"מ גבי ח"כ לדין או בחיי' מלקי' גבי עדות
 שם כ"מ רק מאלו ולכאז' והרמב"ם ז"ל חסך דעכן כסאגדין
 דמי' דלמד דלריך דוקא ע"י ודיו ע"ש צר"ל דמ"ב פ"ב ג"ס
 באמת רק על חיוב של צ"ד בנדר שפוסה קונה וצדמים
 קגנהו ולא של מלך כמ"ס הרמב"ם בהל' סנהדרין ורש"י
 מכות דכ"ג פ"ב ועיקר הגדר לירה בלא חומר וגדר דחיימו
 לנוק זה הוא שפוטו :

יוסף.

מכתב ר"מ.

ב"ה אור ד' ר"ח פח"ש תרצ"ה אטואקא

דברי' הד"ג שלפ"א וכו'. והנה מ"ס כי' נגדר פרצה
 וניסוך המים שאין בו קנין עכ"ל ש"ך נדר קה"ג
 דבא כאלה המולמות והטעם יש לדון בזה מהו' סוכה דל"ט
 ע"א גבי קונה אחרוב בשביעית דכשר אודר לברכה דמיו
 יקרים הכי דע"י מלאות של המלוה נחית טפי שזיו עליו
 להפסיק דמיו בשביעית ובתוס' ב"ק דל"ח ע"א גבי לורס
 אוון פרתו של חבירו דפטור דכלהו שירים לאו למזבח קיימי
 דבהמה קדושה חייב וי"ל להירוש' שרלה פ"א דאחרוב שנטעו
 למלוה חייב בערלה כנטעו לפירות וצירושלמי סוכה וגיטין
 שרריך לזכות בו ובמלוותו וע"כ ג"ס לגבי שביעית השזוי של
 המלוה חייב בשביעית וי"ל עוד למ"ס הר"ן בקידושין דלגבי
 פחות מש"פ לא מהני לדידי שזה לי כן רק באחרוב דש"ס
 לאכילה מהני שזיו המלוה דעדיף מלדידי שזה לי להפסיק
 דמיו היקרים בשביעית משא"כ ערבה וניסוך המים שאין בו
 שזיו כלל אמנם צירושלמי מע"ש אסנהדרין דמע"ש שפדלו
 יותר על דמיו לא תפס הכל ומשמע דגם נגדר לדידי שזה
 לי לא תפס יותר מדמיו ויש לעיין בזה דבריות דכ"ז
 ע"א גבי כולו טלאים נהי דגם אם יקנה ביותר מדמיהם
 כקצת המורה ל"ש בהך דירושלמי מע"ש וסנהדרין דהקדש
 שפדלו יותר על דמיו תפס דכאן ארצה מולא המעות
 לחולין וגם לומר לדידי שזה לי לא מהני ולי"ד לפס"י
 דאם קביל כהן עלויה מהני אפי"ן דלא שיהי' דהתם הבהן
 המקבל שזה לי משא"כ החיוב קריבן לגבוה בשיעור קביו אף
 שמשלם כדי השיעור כיון דבעלם לא שיהי' כ"כ לא י"א י"ח
 אחתי אם הנוצר יאמר לדידי שזה לי אחתי לא יועיל
 למ"ד גובר כבעלים צירושלמי ומוכח בתוס' מולין דק"ח
 ע"ב דגובר ל"ש בקדמ"א והנה אחד מהנדולי הפוסקים ז"ל
 כתב דהגונב אחרוב מהודר דמיו יקרים מלי פטר נפשי
 באחרוב כשר ולמד כן מהא דב"ק דע"ח פ"ב הרי עלי
 עולה והפריש שור וצא א' ונגבו וכו' והשיגו עליו דלאני עולה
 שאינו יכול למוכרה אבל אחרוב דליחא במכירה הרי אשכדי
 דמי' ובראשונים שם אם בעית הגמ' רק לגבי כפל אבל
 פסידת ההקדש משלם ונהגת' מרדכי כחונות פ"א דדוקא
 הרי עלי עולה דאין להצטלים רק דבר הגורם לממון אבל
 אם נתן מעות לקנות שור והלך וקנה שור פשיטא שרריך
 לשלם לו כולו ורמ"א לכ"ג בספרו הנפלא מ"ש דבכל דבר
 יש שני קנינים לורת הדבר ומה שהדבר שיהי' זה המחלוקת
 אם מעות קונות או משיכה ויש לדון בזה מהא דירושלמי
 שביעית המוכר מוכר לעלים ולחוקת לוקח לזולתו וחיוב
 עליהם לעלים וכו' כשנתן לו מעות ואח"כ משך הפלוגמא
 דר"י ור"ל וכו' ובתוס' גיטין דמ"ג פ"א אם מוכר דבר שאינו
 שיהי' כולו אם מכור וי"ל דחילוף בזה אם המכירה היא לורת
 הדבר או מה שהדבר שיהי' וגבי שבעת הפקדון דאם מודה
 שחייב בדמיו ורק דל"מ בנזק החפץ כתבו בתוס' ב"ק דק"ו
 פ"ב דכיון דלא מיפטר נפשי' כשענת' אכד לא מחייב אפ"ך
 שבעת חוקם ואשם דלא הו"ל כשירפ' דמי' אף שחשבו נזק

בשחרית ולוח' א' ערבים או שארג חוס' א' בשחרית וכו'
 שומע אני יהא חייב ת"ל עד שיטעה בה מלאכה גמורה
 ומשמע דגם בכוח' וארג ח"ש רק מלאכה גמורה לא הוי
 אבל מלאכה הוי אמנם י"ל שא"י התם דעשה כל המלאכה
 להפסיקה ידיעה צניחים וי"מ לר"ג דמחייב דאין ידיעה
 לה"ש צוה"כ כה"ג אם חייב להך ליטעא דיוה"כ מכשר
 על ח"ש דאם פחות משיעור בהני מלאכה ליכא איסור כלל
 דודאי ל"ש לומר שכיפר כבר על הח"ש שעשה בשחרית וצירושלמי
 שבה ר"ג ס"ל אין ידיעה לח"י מלאכה ודכוותה אין זדון
 לח"י זיה אכל ח"י בודון וח"י באוג מהו שיטפרו וי"ב מה
 דשכן לכתיבה ובעי צאכילה והמפרשים האריכו בזה דשבעות
 ד"יג דלרבי ג"ס כרת דיומא מכשר בלי השוכה אם הוי כלא
 עבר כלל ונ"מ דגם אם רבי ס"ל דח"כ פטורין מהשולמין
 באם הדלק גדול צוה"כ חייב וח"כ שלקו דק"ל שפטרנו
 מכריחתן ח"מ בידי שמים מה וצ"מ ה"י סנהדרין פ"ח ה"א
 בעטס ח"מ ב"י שמים לוקין ובתוס' שבעות ד"ז פ"א
 שהקשו דל"מ דח"כ שלקו נפטרו כו' ואם בטל כרת נשאר
 עליו מיתה עכ"ל י"ל דר"ל דלא יפטר נהר מלקות והא
 דהרמב"ם בפ"ה נזיר דחייב לשמים ע"כ התם ולינו מהכשר
 במלקות אחת וכת' כ"ג דל"מ דפסול לעדות ל"ע דהרי
 בפ"ה שם כתי' דאם בא על הערובה כמה ביאות חייב מיתה
 ע"כ ביאה ואם המיתו אותו צ"ד על להר' מועצות והתורה
 מהכשר לו על הכל מנד' ההשבה ולא מנד' הפונש וכו' וא"כ
 למ"ס הרמב"ם בהל' השוכה פ"א דגם חייבי מלקות אין
 מהכשר עד שיטעו השוכה ויטודה אחתי החייבים מלקות
 לשמים לא יתפטר ג"כ כשלקו פ"א מנד' ההשבה והידיו
 והתוס' שבעות שפיר כתבו דאף דלקו נשאר מיתה דשם יש
 לקיים המלקות בעלם ובחשבות הנלווים ז"ל הוצא צב"י
 וי"ד סי' קנ"ז בצב"ב דהנא לצ"ד ואמר הרגתי את הנפש
 או חיללתי שבת וכו' אם רצה לעשת' ההשבה מלקין אותו
 וזו היא כפדתו והולקות במקום מיתה עומד וכו' ומבואר
 דלכפרה גם בעבר על ח"מ כ"ד מהכשר בהמלקות :

מרדכי קאלינא.

מכתב ר"מ.

מ"ש"ק ב"ח תשרי תרצ"ה דווינסק.

ירצה יראה במ"ש בזה בהל' א"ס"ב בזה גבי נדר ח"ש
 ובפטרט לביטת התוס' יומא דפ"א גבי לירוח היכי
 דמחילה לא חל עליה נדר שיעור וכן גבי שבעה כך וכן
 להיפך אם גמר אכילה בזכות רק יותר מחל"פ או כמו
 זיה"כ סמוך לחשיכה או בפסח וגמר היה בזמן היתר ובה
 מחלוקת בסוכה דפ"ו ע"א גבי מטה ע"ש ברש"י ותוס' וזה
 ר"ל הך דנדרים דע"ה פ"ב וע"ש ברש"י ובהך דכלים פ"ד
 ה"ז וי"ל פירוש אחר במשנה שם ובאמת הך מחלוקת בכחונות
 דל"ס גבי אם יש בגרות נקבר ע"ש כמה דפליגי הנא' בזה
 המחלוקת דב"א וכו' ע"ש בשעת הרמב"ם והראב"ד וע"י
 בתוס' שבת דל"ח ע"ב ע"ש גבי זוג וענקל ובהך דברכות
 ד"ג ע"ב ע"ש ובהך דתנינה ד"כ פ"ב במשנה גבי מתיר
 ומונני ועיקר הגדר תליא בהך דנייר דנ"א ע"ב גבי נמלה
 שחסרה שיעורא גמירי והרבה יש להאריך בנגדר פריה
 וניסוך המים דבר שאין בו קנין אם ש"ך נדר קה"ג דזה
 דבר חדש שבערה מ"ס. על מעין כרגלי כל אדם כתיב
 בש"ס ותוס' ב"ק פ"ו ופ"ו וצ"מ הרמב"ם בהל' טוק ממון
 וה"ל גולה שזה בא כאלה המולמות והטעם וכו' דאמר
 בירוש' פ"ג דיומא קדושין ומתקדשין וע"י מ"ס הרמב"ם
 צ"פ"ח מעילה פ"ג וכן אם יש חסרון מחמת מעילה כמו אם
 תרומה שנטמא בטכ"י אם ע"י זה נקראת מחוללת שאם
 אכלה כהן שחא יפטר מן מיתה ועיקר הגדר אם העדר הוא
 מליאות ע"י צירוש' יומא פ"ו הוצא כה"ס ובתוס' דק"ה ע"ב

השור והוא כפר ליה וצירושלמי שנוטת ס"ח מהו שיאמר לו בוא והשבע לי שלא נתת עיניך בה לגזולה וכו' ובנוטת ירושלמי שם :
מרדכי קארינא.

מכתב רמא.

עשיק גי מחיש תרביה דחינסק.

והנה זה רק גדר הסכס או משום שלריך לכך הוקר עיי כריתות דכ"ו נבי לחולל רועה גבי ע"ש ברש"י והארכתי בזה בצירורי דוה ר"ל הגמ' בי"מ דניה ע"א גבי פרה זו כו' ע"ש ברובים ור"ל דשל חולין שוה הרבה יותר משל הקדש רק אם ר"ל דשל הקדש חשוב לו או דהוה כמו שמקדים מחדש וזה דרישא ר"ל כיון דלא אמר השוה כמו מקדים היותר הקדש חדש וא"כ מוסף עליו חומש אבל ס"פ טושה את ההקדש ששוה כך הוה שוב הוספה אם העלה אותה ואין מוסף חומש וכן מצוה ברובים דתמורה ד"ו וכן והרבה יש להאריך בזה בגדר חסרי ממונה דתמורה ד"ו וכן כך גדר דתמורה דכ"ט גבי אמתן נתן אפי' מאה הוה כולה אמתן ובהך דבי"מ דס"ה מחלוקת אביי ורבא גבי גלימא ע"ש אם לריך להחזיר כמה ופסחים דפ"ט ע"ב גבי המוכר נתן לו ה' כו' ע"ש וצירוש' רפ"ה דע"ז וב"מ דל"ד גבי חומש דביה כו' ע"ש וכן גדר ויתור במודר ע"ש ברש"י גדרים דל"א בזה ברש"י ועיקר הגדר כמו בהך דסוכה דמ"א גבי עובדא דר"ג שלקח באלף זוז ע"ש ובתוס' בי"ק ד"ט ע"ב אך כאלו ר"ל דר"ג הוה לו כמו שלקח באלף דאחרונן שוה כך לא שוה נתן מחמת שלא רצה למכור לו בפחות מזה וא"כ זה הוה דמים יתרים ועי' בתוס' סוכה דנקט שם בזה וכן בהך דכריתות שם גבי הוול טללים ע"ש בזה ובתוס' שם והוה כמו הך דסוף חולין בתוס' גבי קן דלריך ולקח ע"ש ור"ל דיקנה ע"י קנין של כסף או מתנה ע"י קנין של משיכה להדיעוט לא מתחילה לטהרה ע"י בת"כ בזה במלועז והנה לרש"י גיטין ד"ב ע"ב גבי פחות מש"פ להקדש מתחילה :

והנה הלוו זה מצוה בכריתות ד"ט ע"ב בעשירית איפה בפרוטת אחר שם דבאמת בתלמין רבעא רק לאו אורח ארעא חו"ק דהוה מנחה בפחות מפרוטת ועי' רש"י סוכה דכ"ו ע"ב רק דבאמת גבי קדושת כ"ש מהני כי זה קדושת עלם ולכך נמנחה לא אכפת לן ועי' זבחים דפ"ח ע"א דגם ערלה וכה"ל קדשין קדושת כ"ש ליפסל ועי' בי"ק דמ"ה וג"מ ב"ן כ"ש לקדושת פה אף דקה"ג וזה גדר ניסוך המים והרמב"ם בזה מעילה כתב דלך מועלין דהיא בכלל כל הנסכים ועי' רש"י פסחים דכ"ב ע"א ע"ש בזה ויראה כמ"ש בח"א בזה' מ"א' ובה' ערכין ואכמ"ל בזה :
יוסף.

מכתב רמב.

ב"ה יום ג' דף תרביה אטוואצק.

ב"ק וכו'. ומ"ש כ"ג לחלק בין קדושת כ"ש לקדושת פה אף בקה"ג בתוס' מנחות דפ"ט ע"ב דכ"ש לא מקדשי חולין וכיון דבקדושת פה לא חל על פחות מש"פ אף הקדש המנחה ע"י הכ"ש בגדר ולקח של טהרת מלועז הארכתי הרבה דבת"כ ולקח למטהר לשם מטהר בין איש בין אשה בין קטן מכאן אמרו לקח לאיש כשירות לאשה וכו' ופירש הראב"ד ז"ל דהי כתב ולקח המטהר משמע שהמטהר יקח לעלמו ולשמו והשאר דכת"ב למטהר משמע לכל מי שהוא מטהר וכו' וקמ"ל דליון בןן קפידא בשיטתו בעלים פכ"ל ומה ר"ל אם כשהמלועז שלקחן מכרן או נתן אח"כ למלועז אחר קודם שחייטת הליטור והנימ דגני קרינן שלמים לרי"ג דמ"ל

ממון בעלים ומצוה פסחים ד"ז דיכול למכור דמי גדולי החמברים דרק לאכול הבשר ולא שיקרב לשם הלווקה וכחצתי דלנד הבטיח בזבחים ד"ו דאין עולה מכפרת אעשה דלאחר הפרשה משיה גם שלמים אין הקונה יוצא י"ח כיון דממוסר ההפרשה דמלטרפת בגדר הקרבן ובתמ"ק כחובות דל"ב דכל הרגלה דמים מכפר הוא ובת"כ פ' ויקרא בשיקדים הקדשו להקרבנו וא"כ אם ה"י כת"ב ולקח המטהר לא היה אפשר לשנות מזה לזה דהיי מחוסר מלות לקיחה אף הא תינח למיד ז"מ משעת לקיחה אסורים וכיון דכבר חל עליהן שם ז"מ לקיחת השני לא חשיבה לקיחה אבל למיד משעת שתיטה מאסרים אח"י לא תחשב לקיחה מה שנוכרן למלועז אחר והרמב"ם ז"ל הל' ע"ז ע"א ה"ח הביא הך דמ"ב ובה"ז פסק משעת שתיטה אסורין ומוכח דהנימ הוא בשלא זכר בהן המלועז השני כשירות לו ואולי ר"ל במלועז שגם אשמו או בנו הקטן או ביטו גרפאו מן הגרעט והוא קנה הליטרים לשם אחר וקמ"ל דיכול לשנותם לשם אחר אף דאין כאן קנין חדש דהיי הוא מביא בשבילך אף בה"ח מני עוד האמת אל כ"ח ואין שמים אל כ"ח והלא דין הוא מה לא במקום שלא כשרו משם לשם כשרו לעירובים כאן שכבר משם לשם אינו דין שיכשרו לעירובים ת"ל כו' ומפרש הראב"ד במקום שלא כשר משם לשם שאם שחט חטאה לשם בעלים אחרים פסול ואם נתערבו דמים בדמים כשר וכו' כאן שכבר משם לשם כדאמרין לקח לאיש כשירות לאשה כו' עכ"ל ומצוה דמפרש כשרו משם לשם ר"ל דכשירות למי שנשחטו לשמו וא"כ חומש דגם בלא קנאן השני כשירות לו וע"ש דאך יכשרו להשני בשביל שנשחטו לשמו דהיי דלא בעינן לקיחה לעלמו ולשמו אבל משלו ודאי בעינן וכחוספתא סוף חולין ג' ע"ב מ"ש הרמב"ם בזה' פהמ"ק פ"י' א"ס שחט עולת ראובן לשם שמעון לא עלתה לא לראובן ולא לשמעון מה לריך להשיעטנו שלא עלתה לשמעון והגראש דמה דמכשיר הראב"ד למי שנשחט לשמו היינו דוקא כשהבעלים דמכשיר הליטרים אחר השמיטה דכאן גם השמיטה אינה מלטרפת להכשר ול"י לקרבנות בזבחים שם אמנם דברי הס"כ דכשרו משם לשם יש לפרש דאם שחט לשם אחר כשירות להבעלים ולא כחטאת דכסולה ושאר קרבנות דלא עלו לבעלים ויש להביא רא"י לפי' הראב"ד מהמ"ב דס"ד דהיי' שיכשרו לעירובים מחטאת והיי' שא"י התם דמה הכל על המזבח ובזבחים ד"פ דלמיד אין בילה דוקא בשנתערבו מהן ד' במ"ד אבל כאן דמזה על שני המלועזים דילמא על האי דמתחבריה קמוי' אלא ודאי דיכול גם לאחר שחייטה לשנות לשם אחר אך בת"כ דאם נשפך הדם חמית המתחלחה הוי מצוה דבשמיטה נקבעים זל"ז ואיך יכשרו בעירובים דילמא חזרה שמוין עליו הוא מווג זה והמיה מווג אחר וגם דילמא מקלח אלוות מזה ומקלח מזה ובתוס' סוטה ד"ח גבי מחקן ב"ב' כסות כו' חזר וחלקן מהו יש ברירה או אין ברירה כתבו דעיקר בפיות הגמ' סן משום דבעינן מחיקה לשמה וא"כ כאן דלא בעינן שמיטה לשם המלועז שפיר ס"ד דמהני חלוקה והנה בחולין דק"מ ע"א למטוטי שלא לזווג לה אחרת ופרש"י ז"ל שלא יאמר הכהן למלועז אחר הביא אחרת וזווגה למיה של מלועז ראשון וחמיה דמה רשות יש לכהן ליטון הליטור של מלועז זה למלועז אחר ואי"ל דכיון דמלועז עליו לשלחה ובתמ"ב דאם חזרה חזר ומשלחה וכו' אינה נחשבת שלו ויכול הכהן ליטנה למלועז אחר לעהר בה לבתי אף אפשר שיזכר בה אחר ויקיים בה ולקח כהתוספתא חולין דבעינן שיזכה בה כיון דרשות הראשון נפקת משום מלות השילוח ואחר זכר בה ואף דהוא ישלחה ופ"י הגראש פרש"י ז"ל הוא כדברי הראב"ד ז"ל בת"כ שאף שהליטור הם של זה כשירות להשני שנשחטו לשמו וע"כ גם לאחר טהרתו של בעלים יכול הכהן לשנות וליתגס לאחר בני רשות הבעלים ואולי י"ל דלא בעינן כלל שיהי הליטרים של המלועז רק שיקחם מי שהוה לשם מטהר

וגם המוספתא ר"ל שיזכה בה מי שלקחם לשם מטרה וזכה גמורה ולע"ט בנ"י: מרדכי קאלינא.

מכתב רמג.

השממה למ"ש או יראה צירוש' ר"ה פ"ד ד"ש חילוק בין עשרה דלא כתיב חטאת וצ"ח ר"ה ועשייתם דמ"ת הוה בלא חטא כלל וזכרתי גשאר החטאים רק הוא דבר חדש פ"ט והגדר דכ"כ דלף דהרמב"ם ז"ל בה"ל תשובה ופ"ה"ט דסנהדרין ופ"ג דמכות כתיב דלר"ך תשובה עם המלקות ובפרט בח"כ זה רק על העבר על הדברים אבל פ"ט האדם בחי"י מלקות בלבד נכשר לעדות בלא תשובה כמ"ש הרמב"ם ז"ל בה"ל עדות פ"ב ה"ג וה"ד ע"ש וכמו בה"ך דיבמות דכ"ב ע"ב ואף דפסקין כרמב"ם נ"ח ג"כ לעדות דלד"ן דפסקין כרמב"ם גם בחלב כיון שלקה נכשר לעדות אף בלא תשובה מ"מ המעיין בזכ"ר הרמב"ם ז"ל בה"ל עדות שם ובח"ל סנהדרין פ"יו ה"י יראה דמ"מ לא דמי דנבי כרת לא נקט הרי הוא כאח"ך והגדר משום דהא כ"מ לכיפה חזיק דנשאר עליו הדבר עדיין ורק תשובה דהיינו כמ"ש רבינו בה"ל תשובה וישר עליו כו' או נעשה כמו שלא חטא צירוש' ר"ה עול תורה ור"ל שני הדברים המלקות פ"ט דין ותשובה שלא יעשה עוד אבל נבי שבוש בביד ונמלא חטוד או ס"ל להרמב"ם בה"ל עושן פ"ב ה"ט דלר"ך דוקא מלקות ותשובה והולך לשיטתו בה"ל שבושות פ"יא דפליגי הרמב"ם והראב"ד אם מהני מלקות לבדו על שבושת שקר פ"ט ומה דנמ' אבל ביד של מטה מלקין ומקין הראב"ד ס"ל דהוה כאח"ך ע"י מלקות בלבד והרמב"ם ס"ל דמקין אבל לא כאח"ז וע"י ביומא דפ"ו דגם תשובה בלבד לא מהני וע"י שבושות דל"ט ות"י נדרים ד"ח ע"ש ובאמת נבדד לפסול לשבושה בגדר פסול הנוף לר"ך ע"י ביד ודיעבד לא מהני שבושה שלו ע"י ב"ק דק"ח ע"א בתוס' ובמילתא פ' משפטים שבושת כו' להוליא חטוד והרבה י"ש להאריך בזכ"ר הרמב"ם בה"ל עושן פ"ב ה"ט וע"י ובה"ל עדות פ"ב ה"ט פ"ט דלכאורה סותר ע"מ וע"י צירוש' בזה א"ך בה"ל עושן מיירי שאומר שהוא חטוד ובה"ל עדות מיירי שאומר שכבר נסכל בזכ"ר בח"א על השבושה או לא מהני שבושתו כלל באמת אבל ליסכל ע"פ עמא א"א כלל וע"י רש"י ביבמות דכ"ה ע"ב והארכתי דפסול הנוף בין לעדות בין לשבושה א"א רק ע"י ב"ד סמוכים כמו קנס וכמו דמי נפשות ונ"מ עדות לקדושין שיתבטל הקדושין א"א רק ע"י ב"ד סמוכין אבל בגדר שאין נאמן שפיר והכמ"ל והגדר דנבי שבושה שקר י"ש גם מוליא שם שמים לבטלה וע"י תמורה ד"ג ע"ב ויד' וסנהדרין דפ"ה ואכמ"ל וכן היכי דהוה כמ"ש הרמב"ם בפס"מ נזיר ומכות נבי היה שותה יין כל היום או במלקות לבד לא נחשך רק לר"ך תשובה ול"ש כלל להך דה"ל תשובה א"ך בזה פליגי הרמב"ם בפס"מ ובחיבורו נבי הנלחם בזכ"ר ס"ל דגם לשמים רק מלקות אחת זכ"כ בזה בחיבורו:

הקדש ותמורה ד"י חסרי ממונא ושבושות י"ד ח"ה ר"ל קדושין י"ז וכן נבי ממנה אם אין בה גדר לקיחה וקנין מה שייך בזה קדושה א"ך כ"ש מקדשים קה"ג ובפרט אם בימא דא"ל דעת רק מונח שא"י דהוה רק רש"ה כמבואר ונחיס דכ"ז ע"ב וצירוש' סוכה פ"ד מחלק בין מונח דרק לדעת וגדר מ"ס דלר"ך רק מן מי השלוח משין והוא כרגלי כל אדם כמבואר בילה ועירובין ובתוס' ב"ק פ"ו ובזכ"ר הרמב"ם בה"ל גולה והך דב"ק דס"א פ"ט בתוס' וצ"ח ב"ס בה"ל נז"מ דמפרש דתקנה רק שיהיה לבני העיר א"ך באמת אין הפירוש רק כמ"ש בחיבורו דנחמילה קרי אלאחרי ר"ל דבני העיר קודמים כמו נזירים דפ"א א"ך כ"ש מקדשים א"ך שאין בו מילואות כלל וכמו א"ש שעל המונח ע"י בחי"י נדרים ד"י ע"ב וצירוש' שם ומה שייך בזה קדושה וכ"כ בזה בחיבורו מממת ד"ש בו חמש כמ"ש ביומא דכ"א ע"ב וזה ר"ל התי' וע"כ במונח שעשה משה דהוה כ"ש שממח וע"י בתוס' מנחות פ"ו נבי הך דב"מ דק"ח ומפרש פירש אחר כיון דלר"ך משל לצור מרומת הלשכה ובפירות שביעית מה שייך חסרי ממונא לתרומת הלשכה ורק הדי' זוי עומתין לשומרים והארכתי בזה בזיאר הירוש' בפ"ד דשקלים כיון דבשעת קריסה הוה חולין א"ך עומר דוחה שבת ובת"כ פ' אמור בזה רק משעת ראשונה למפרש וכן הולך נבי ז"מ וכן נבי לולב ולחטוד דלא מהני א"ש יתן לו מחנה שיאל לולב רק לר"ך ליתן לו מחנה סתם וזה דאמר הירוש' סוכה פ"ד וגו' וכן כשתוכה בו ובמילתו ר"ל שמוכה בו סתם וא"כ הוא שלך והלא בו ולר"ך שתי הגבחות לשם קנין ואח"כ לשם מצוה והנה נבי ז"מ בהך מחלוקת בקדושין וחולין וברישות באמת זה הוה גדר קנין ואין הקנין מתפרשות רק או בשעת לקיחה הבעלים או בשעת עשיית כהן וה"י כן ובאמת לא מליט א"ש המתנה לר"ך לזכות בהם רק המוסף חולין ר"ל ג"כ דמי שקובען לשם סדרת מלועז לר"ך שיקנס סתם ואח"כ לקבוען וא"ל לשם מלועז פרטי רק סתם ואף דלוינס נאשרין וע"י קדושין בהך דר"ל ור"ל מ"מ נקבעין וכמו נבי קנין ע"י בתוס' נזיר דכ"ז ונחיס' דס"ז דרק בקנין וזה ר"ל רש"י במעילה ד"ח פ"א ולב"ך ס"ל להרמב"ם ד"ש אמתן נבי קרבן עוף לאחר הקדש אב"ל ודל"י א"ש אחד וזה בהקן סתם אח"כ יכול נמכרו לאחר בקנין משיות לשם עהרת מלועז וכן לאחר השלוח ונעשו הפקר א"ש לא חזרו רק לזן עושה אותם למה שירצה וע"י בפס"מ להרמב"ם בצריחות דכ"ו ע"ב וזה ר"ל הך בתמורה אין אדם מתעבד בדבר הנ"ל בעתירה ר"ל שקדוש מממת נז"כ א"ך שוגג וכמ"ש סת"י יומא ד"א פ"ט נבי תמורת פסח ונחיס' וע"י בס"י יומא דס"ד ומנחות ד"פ נבי תמורת חודה וע"י רש"י נזיר דכ"ה:

יוסף ראזין.

מכתב רמה.

הוספה למכתב.

ודג"ה א"ל שיהיה בשעת לקיחה דהיינו קנין רק לשם סדרת מלועז איזו שירצה בית או אי"ש כמבואר בה"כ דמבואר בתוס' נעשים סובא צ"ש בשוף נעשים בא"ש מהערבו לא אכפת לן ובאמת הרמב"ם ז"ל ס"ל בה"ל פס"ה"ט פ"ו ה"ד דלנבי סמיה מהני מחנה והרבה הארכתי בזה בזכ"ר רש"י פס"ה"ט ד"ל פ"א ד"ס תשמע ג"כ דמתי מחנה א"ך בכל הקרבנות כה"ז וצירוש' שם נבי פסח א"ש מהני מחנה וע"י נזיר ד"ב וס"מ א"ך באמת נבי מלועז כיון דלר"ך רק לצור דבור ואין לו מרות שבת ק"ס ובי"א וע"י ד"ע ומנחות ד"ס פ"ב וחולין דס"ב רק במגדל א"כ אימת קנה סלוקח ובאמת י"ל דזה ר"ל פוסט' בחולין נבי קן ובאמת:

יוסף.

מכתב רמד.

יום ד' ח' ט"ש תרצ"ה דרוינסק.

אני כתבתי כך כיון דזה לר"ך מילואות וקנין ובפרט בשל לצור כמו ניסוך המים ודבר שאין בו גדר קנין א"ך חל עליו קדושה וע"י בתוס' חגיגה דכ"ד ע"ב נבי נחלים א"ש מונח מקדש וע"י תמורה ד"א ע"ב ושם להם משלחם ותי' כריתות ד"ז פ"א וגדר אין אדם מתעבד בשבת

ובאמת הרבה הארכתי גבי כך דגדדים דליו ע"א זר"ן ע"ש גבי הך דקדושין דנ"ה דלגבי דעת בעלים מהני יאוש אף דחורה קרן לבעלים וקודם יאוש לא משום דלריך דעת בעלים וא"ש מ"ש רש"י ז"ק דס"ו ע"ב וחולין דקל"ט ע"א וטוס' חולין דיה ע"א ובאמת שיטת הרמב"ם ז"ל דמשולחת אינה אסורה כלל כמבואר בפס"מ רק דמ"מ הוא נדר שיהא סהיה משולחת וכמו בלחמי חודה קודם שחיטה מנחות דע"ו ונדדים ר"י"ב ודה ד"ו ע"ב וכן גבי ערכין חולין דקל"ט ע"א דהוה חולין ומ"מ מבואר סנהדרין דע"ו גבי מתנים מטעמין כ"ו דחל עליהם וגדר אהקלא למלוה וא"ש בזה שיטת הרמב"ם ז"ל בהל' מא"ס ובהל' מלורע וכמו בטורים עד שלא הכניסן לעורה או לירושלים לשיטת הרמב"ם ז"ל וכן גזל הנר לשיטת החו"מ מנחות דע"ו ע"ב קודם ביאה לירושלים ואכמ"ל בזה והרבה הארכתי דנ"מ גם גבי שילוח הקן בין ליפור דרור ובאמת אם רלה לקנותם וגבי י"מ דרור כ"ז שלא הכניס למגדל או שבר הגוף ל"ש זה וא"ש הלשון של הך דחולין דקמ"ב על בני"ם ודקמ"א על הכניס וע"י מכות דע"ו ע"א גרס ג"כ כן ואכמ"ל בזה עכ"פ דודאי א"ל שיהיה משל המטטר רק לריך ליקח לטורה וגבי י"מ לא שייך לקיחת בעלים וגם י"א כלל בגדר קרבן רק איסור רק בקידושין אמר לשון קדושה וטובג שלא בפני היות כמבואר בתוספ' ובירוש' סוטה פ"ב וכ"מ ובגדר קנים גבי קרבן וכר"א ע"י בתי"י וזמ"א דמ"א דלא ס"ל כן :

יוסף ראזין.

מכתב רמו.

בי"ה יום א' יורא תרצ"ה אטוואצק.

דבריו הדין שליטיא בשלש ת מכתבים הופיעו מול פני ובהנה בזה דירושלמי ר"ה פ"ד גבי קרבנות ר"ה ועלרת יש לזון דנ"מ גבי ארבעה חלוקי כפרה יומא דע"ו וירושלמי שם בבני דתשובה וירוש' חולין ויסורין ממרקין דבפסיקתא כי עמך הסליחה הסליחה מופקדת אללך מר"ה וכו' וזירושלמי ר"ה פ"ד איכא מ"ד דל"ל הא' הקדוש ומרבה לסלוח וא"כ נעשה ככריה חדשה ע"י הסליחה עוד זר"ה אף לריך עוד מירוק ועלרת ע"י קבלת עול תורה ממכפר לגמרי בלי יסורים כאילו לא חטא וכעין מ"ש הט"ז ז"ל ר"ש הל' שבת בזה דהמשמר שבת כהלכתו אפי' עובד ע"ו מוחלין לו ר"ל בלא יסורין וזירושלמי מכות שאלו לחכמה חוטא וכו' ובינקוט תהלים איחא דגם לתורה שאלו וא"ל יביא אשם ויתכפר לו וע"כ בעלרת ע"י קבלת עול תורה מתכפרים לגמרי ע"י הקרבנות כחשובות המורה בלי יסורים וכ"כ לפרש הא דפפרי פ' בהעלותך וזיוס שמתכסם אלו שבתות ר"ג אלו חמדין דהשמחה הוא ע"י שמתכפרים בשמירת שבתות ובתמידין כי לא לן אדם זירושלים ובידו עון חמדי של ערבית מכפר וכו' ובהא דמנחות ד"כ ע"א כפרה ושמחה בדברי הרמב"ם ז"ל הל' טווען פ"ב דלריך דוקא תשובה ומלקות ובהל' עדות כתב דרי במלקות כ"כ לזון דמ"ש בהל' טווען עשה תשובה ר"ל המורה וכמ"ש הרה"מ ז"ל שם מהירושלמי וכן הוא ברמב"ם הל' עדות גבי מופל בשבועה והי"כ דלריך המורה לא מתכפר במלקות עד שיחזיר :

בגדר לקיחת י"מ כתבתי ראה דלא בעינן כלל שיהו הלפרים של המלורע רק שיחטא מי שהוא לשם מטטר דהרי הקרא ולקח למטטר משמע דקאי גם על עץ ארז וגו' ובת"כ ומוספתא וירושלמי סוטה פ"ב הובא זר"ש נגעים שבת' יהיה וכו' ב"ז סהרתי שלש מלורעים ולא מלינו שכל אחד יבא לריך לקנותם מיד הכהן אמתם לא מלינו שריך ליקח העץ ארז ואזוב וני' לשם מטטר ובת"כ קתני סתם ולקח למטטר לשם מטטר וכו' ויתכן דקאי על כל בני דכתבתי בקרא אבל הרמב"ם ז"ל נקט הדין לפרים לחוד ובתוספ'

בבגדר לקיחת י"מ שכתב כ"ג דאע"פ דלין נאשרין מ"מ נקבעין כמו גבי קנין וגם כתב דלשיטת הרמב"ם בפס"מ דמשולחת אינה אסורה כלל מ"מ הוה נדר שיהיה משולחת הנה הארכתי בזה ללקיחתן כאחת בשתי פטריו מלורע ובשני שעירי יו"ה"כ דכתב הגאון פ"א ז"ל בספ' גבורת ארי יומא שקפידת דחמנא על לקיחתן לא אשעת הקניה רק שיחול ההקדש כאחת ובתבתי מפלוגתא הרמב"ם והראש"ד ז"ל גבי פ"א שאין לוקחין עגלה ומגדלין וכו' והרמב"ם כתב מקרא ויקחו פרה ולא עגלה והראש"ד כת' משום דלין מקדשין מחז"ו וכתב הכ"מ דנ"מ שלא יקרא עליה שם וברש"י פכחים דל"ו ע"א מקחו מבטעור אומר זה לשם פסח ולמ"ש כ"ג אפטר אם יקחו פ"א ולא יקראו שם ג"כ חל גדר נדר שיהי' לפ"א ובראש"ד ת"כ גבי לקיחת פרים דלא בעי יוס וכן כתב כיון דאי בעי מחליף להו ועביד להו מה דבעי :

וראיתי בספר לגדול אחד שפירש החוספ' דחולין מלא קן כ"ו דר"ל שלא יקח הבנים דכתב ולקח לפרים ולא אפרוחים וכמו גבי פ"א דלין לוקחין עגלה וס"ל להחוספ' דמשעת לקיחה נאשר והרמב"ם פסק כמ"ד משעת שחיטה לכן לא הביא החוספ' ע"כ"ד ובמכת"ה דבריו ז"ל תמוהים חרה דבגנ' בינה דכ"ה ע"א לפור לריך לקשור בזנפיה כו' ופרש"י ז"ל לפור דרור האם והבת שוות ועוד למ"ש הכ"מ גרעת הרמב"ם גבי פ"א מבואר דמהך דרשא ממשעינן שלא יקח אף בלא קריאת שם וגם הרי לכ"ע בעינן לקיחתן כאחת ומ"ש דלענין לקנות אפרוחי נימא דכיון דלא נאשר או לא קפדה תורה והנה בזה שיהיו שתיין שוות בשאלות והנך לפרים תרווייהו אחד מינא בעינא כ"ו דתניא לפרים שיהיו שוות ומנין שאע"פ שאינן שוות כשירות ת"ל כ"ו והמנה שהרי במשנה דנגעים מפורש שיהא שוות במראה וכו' ולפי פירוש השאלות נמלא דגם בתרי מיני דיעבד כשירות וברמב"ן ז"ל עה"ת בטעם המנהג שחט א' ונמלאת שלא דרור יקח זוג עה"ת שאע"פ דדיעבד כולן כשירות שני מינים פסולות כגבי י"מ אם יש גדר הקדש בשאלות כתב מי אמרינן משעת לקיחה איקניי להו למזוטייהו וכוה ליה כהקדש ואיתסרא לזון כ"ו א"י"ד הכא לאו מיקדש קדושין ובשחיטה דקא מתעביד מלוה כ"ו ונראה דר"ל דפליגי ר"י ור"ל אם מוקלה לגוף המלוה הוה כמו הומנה להקדש ומחסר מיד או דשאי מלוה דגם אומניה לגוף המלוה לא נאשר אף לפי לשון הגמ' קידושין דר"ז שלא חל עליה קדושה י"ל דזה גופה מאימתי נאשרו תליא אם הם גדר קדושה או מלוה לחוד דהגמ' מסיק שם דבר"ש דליף משער ממכפר מחסרא מחיים וא"כ ניף ג"כ דנחית קדושה על מכשיר בחוץ כמו מכפר וע"כ דר"ל דס"ל משעת לקיחה נקט קדושה כגון שנמלאת ערישה בבני משיה דלא חל טלה קדושה וכן אמר שם מ"ד אקדשים ור' יעקב בבב"יתא דאמר הואיל והוקלה למלוה דהוא ס"ל דלא נאשרה מחיים כמבואר שם לא נקט קדושה ואפשר דהשאלות ג"כ כון כן ומ"ש דמשעת לקיחה איקניי להו למזוטייהו וכוה ליה כהקדש שיהו דיש בהן גדר הקדש א"י ליה בהן גדר הקדש ויש להאריך בזה דהשחופה אסורה אם נקט הדין לפרים לחוד ובתוספ'

לא לקדושה כמו שהשתלחת מותרת וכתב בשאלחות וברש
 מה נעשים משום לכבד נעשה מותר: א"ל דגלי קרא ללא
 האכל והשאר האיסור במציקא ובגמ' שם ולי' מחיים אסורה
 לאחר שחיטה מנעיה מד"ח כו' בפרש"י ורשב"א ובמ"ש
 השום' מנלן דאסורה בהנאה וגם למ"ד משעת שחיטה
 להשיטה והשתלחת לא באסרה כלל אם נמית עלה על השחיטה
 כלל איסור מלך המלוה והנה מוקי התם פלוגתא דר"י ור"ש
 בשמט שלא באזוב דתליא אם שחיטה שאינה ראויה שמה
 שחיטה ואם נימא דע"י השחיטה דליטעביד מלוה באסרה
 כשאר השמימי מלוה מה לי אם שמה שחיטה אם לאו כיון
 דלין השחיטה בעלמ' פועל האיסור ורק משום דליטעביד
 מלוה וכיון דלין המלוה כתיקנה מה אהגי התם שחיטה וכי
 אם יבדיה לזוב ואחריו פסול למיפק ביה יאסרו ומוכח דעלם
 השחיטה אסור מקרא וזה אשר לית :

מרדכי קאלניא.

מכתב רמו.

עשיק וירא תרצ"ה דווינסק.

בגדר כפרה ותשובה כ"כ בזה הגדר י"י חוס' ב"ב
 דפי"ח ע"ב מה דמחלקו במדות דלא מהני תשובה
 וחזרה גרוע גם להכשירם לעדות ולא כמו בכתב על אשה
 והיליד ממזר ביבמות דכ"ב וכ"כ בזה גדר מו"ל' שבוטה
 דמו"ל' שם שמים לבטלה ג"כ ע"י סנהדרין דג"ו גבי מנדף
 דמשמע דלא הוה מו"ל' שם שמים לבטלה או משום דס"ל
 כשיטת הך דע"י ד"ח וסוכה ד"ה וסנהדרין דרק שם בן
 מ"ב או כיון דנחמייב ע"י זה סקילה וכו' לא הוה לבטלה כיון
 דפעל אף לרע לחיוב הוה ג"כ גדר פעולה לא לבטלה ע"י ב"ק
 דק"ו גבי שבוטה קונה וסנהדרין דע"ב דמ"ס קנהו ואזיל רב
 לשיטתיה ב"ק אלמא זה מלאות וע"י רש"י מכות דכ"ג ע"ב
 דרק בהתראה הלכה כרחבינ דע"י ר"י נחמייב ע"פ ד"ן
 מלקות הוה כפרה ודי בזה בלא תשובה ואכמ"ל. בגדר ל"מ
 כ"כ ולא שייך כאן לקוחת הבעלים כלל והנפיר המשולחת
 רק אם ברהה אבל אם חזרה לא הוה שלוח כמבואר בחוספי
 הובא ברמב"ם שם ועדיין יש עליה חיוב שלוח ואסורה בגדר
 איתקלאי ובאמת אף בע"ע לכ"ע אף דעדיין לא באסרה גדר
 נוף אבל מי"מ הוה גדר איתקלאי וקדושם פה וזה ר"ל
 החוספ' הובא בר"ש פ"א דפרה גבי ע"ט דיש לה פדיון
 ור"ל קודם שנאסרה ירדתה כו' ורק הוה קדושה פה וכמו
 גבי בה"כ במגילה דכ"ו וכן לגבי צבורים בשעת קריאה
 במחזור דרק גדר איתקלאי ומהני או פדיון ולכך מבואר
 ב"רוש' כתובות פ"ה גבי קרא שם צבורים לפירות של אשתו
 וגרשה פקעה קדושה וח"ו לומר דמהני פדיון לאחר שנאסרה
 מה"ט גבי ע"ט ועטו בזה ובאמת החוספי' מחלין גבי ל"מ
 ולקח כ"כ בזה אבל למ"ש א"ש דכיון דזה אפור דבור אף
 המכרט מולין ס"ב ובינה כ"ד וכ"ה א"א לקרא שם רק
 בהביאה למגדל או כנון שטולדה בביטו יוני הרדיסאות בחולין
 קל"ט ולכך חוץ ל"י אמה הוה מדרה והוה הפקר זה ר"ל
 ב"ב כ"ג ע"ט ובאמת אם שטר גפה כשרה ל"מ דזה לא
 הוה אבר ותליא בגרסא דזבחים דס"ח ע"ב יבשה גפה
 והרמב"ם גורם גופה ע"י חולין קמ"א ע"ב אם הוה שלוח
 וע"י ב"מ ד"א ע"ב דש וע"י ד"ט יראה במ"ש הת"י יומא
 דס"ב ע"א והרבה יש להאריך ואכמ"ל :

יוסף.

מכתב רמת.

ביה אור ד' חיי תרצ"ה אטוואצק.

ב"ק וכו'. ומ"ס כ"ג דע"ט לכ"ע אף דעדיין לא באסרה
 גדר נוף מי"מ הוה גדר איתקלאי וקדושם פה וכמו

גבי בהכ"ג וגבי צבורים הנה גבי בהכ"ג מבואר בירושלמי מגילה
 פ"ג וגדלים פ"ט דלא קדשה מיד רק משתפללו כהונה וגם
 כשנבייה לשם בהכ"ג כן כמבואר בש"ע א"ח ס"י ק"ג
 ומשמע דגם בגדר איתקלאי לא באסר והרמב"ן והר"ן מחלקו
 אם איסור בהכ"ג מלך איתקלאי למלוה לחוד או דיש פלה
 גדר קדושה ג"כ אמנם דעת הט"ז דבאמת מחמת נדר אסור
 מלשנות מלשנות בהכ"ג — וב"רוש' מגילה שם כ"ט מא"מתי
 קדושין וכו' ומשמע שם דלא מיד קדושין היינו גם קה"י
 גמורה והרמב"ם בה"ל בהכ"ג פ"א פסק כהחוספי' דמגילה
 דלא באסרו עד שלא נשתמש בהן ואם נעשו להדיוט אין
 עושין אותם לגבוה ובירושלמי יומא פ"ג משמע דלמ"ד אם
 נעשו להדיוט אין עושין אותן לגבוה גם השוטה לגבוה אל
 ישחמש בהן הדיוט וב"רוש' מגילה שם פשיטא ליה דהחולב
 אבנים לשם מת בהומנה לחודה אסורין ואזיל לשיטתיה
 ב"רוש' סוטה דע"ט מחיים אסורה ויליף שם מע"ט וזה לא
 כנ"מ דילן סנהדרין דגם הזמנה לס"ח ככפה שימדה לס"ח
 הליא בהך פלוגתא בהומנה למח והנה אם יש שאלה לפ"ע
 נראה דהליא אם יש לה פדיון וכ"מ ג"כ למ"ד הומנה מילתא
 דיליף מע"ט אם מהני שאלה לבטל ההומנה ובתו"י יומא
 דנ"ה דלא מהני חילול לדמי טמאה שמתו בעליה כמו
 לאיסורי הנאה ולטעין אי מהני שאלה בחטאות המתות דעו
 גדולי המחברים מהא דב"ק דק"י ע"ב דלא אמרינן בחטאת
 ואשם שמב"ט ארעתא דכ"י לא אקדשה דהלכתא גמירי לה
 והנה בחוספי' סוטה ד"ו ע"ב משמע דרק על מנחת
 סוטה שצ"ו עדים שהיא טמאה הקשו אח"י גרש"ת
 דלישאל עלה ולא בחומרת טמאה א"י ובחוספי' שם דכ"ג
 מירושלמי אם אמרה טמאה א"י הו' כחטאת שמב"ט וגבי
 שחטוי חוץ הקשו בחוספי' ב"ק דע"ו ע"א דייביל פדיון ואף
 דבחוספי' קידושין דכ"ז ע"ב ס"ל דאיסור ג"ה אינו מחמת
 קדושה ושאלה מהני לש"ח ב"ב דק"כ בפרש"י שם ובחוספי'
 ב"ק שם מחלקין בין פיגול דבשריפה א"י לפדות ולבטל מנות
 שריפה לש"ח דבקבוצה ובתו"י יומא שם דחט"מ דלא מהני
 לחלל דא"י ליטל מנות הכנסה לכיפה והנה בראב"ד מ"כ גבי
 ל"מ דלקיחתי לא בעי ציוס ובכהן משום דלא באסרו בלקיחה
 ומ"י מחליף להו ועביד בזה מה דבעי ואפשר דר"ל רק בגדר
 חילוף על אחרים מ"י עביד בזה מה דבעי משום דמל עליהם
 עכ"פ קדושה פה וכמ"ס כ"ג. בקדושין דכ"ז ולי' ס"ד מחיים
 אסורה לאחר שחיטה מיבעי מד"ח מ"ד וקדשים כו' וברש"י
 שם וברשב"א אם שייך דל"מ אין לך דבר שנמ"ל ומוטלין
 בו ובתו"י יומא דל"מ כמה דלא חשיב ע"ט יש לרין ולפרש
 הגמ' למ"ש הר"ן סנהדרין דק"ג בעטס בהמה ח"י של
 ע"ה"ג וחז"י של ע"א אסורה משום שאזוה סימן של ע"ה"ג
 אסור בהנאה הוי שחיטה שאי"א ע"כ אינה חתרה באכילה
 גם החז"י של ע"ה"א וא"כ גם גל"מ אם אסורה מחיים לא
 הוי שחיטה ראויה להתייר אף מאיסור שא"ז וזה דפרין
 למה לן קרא דלא האכל דא"ל דלתי' לאסור האפור בגדר
 עוף טמא וכ"מ דלא מהני לה השחיטה דגם זה דעינין כיון
 דאסורה מחיים הוה שחיטה שאינה ראויה כמו בעה"ט ומשני
 מנ"ח אקדשים דמחיים אסורי מ"מ אח"א שחיטה ומכשרה
 להו בחורת שחיטה ובחולין ד"פ ע"ב קדשים נמי שחיטה
 שא"ר היא דכמה דלא זריק כו' ובחוספי' ב"ק דע"ט ע"ב :

מרדכי קאלניא.

מכתב רמט.

מש"ק כ"ז מח"ש תרצ"ה דווינסק.

ודגה נודחי חל על המטות לכהכ"ג וכן על לבנים של
 בהכ"ג גדר איתקלאי שלא יאנה אותם ובמבואר
 מגילה דכ"ז ע"ב וברמב"ם בה"ל חפילה פ"א הת"י ורק
 לקדושה חמורה לא הוה שמטנה מן גדר דזה בכלל הקלה
 ולכך

ולכן ליכא חרד משנה מקדושה קלה לקדושה חמורה דזה ג"כ בכלל זה משא"כ להפך וע"י בירוש' קידושין פ"ג ושנוטת פ"ד וברטת פ"ג וביומא פ"ג חה בגדר נדר וכן גבי ערין דק"ל ולא מפל עד שיבוא ליד גובר חולין דקליט ובודאי ח"כפ שהפריש אסור לשנות מחמת נדר ואל ג"כ גדר קדושה עליהם וכמ"ס הרמב"ם ז"ל בה"ל מנחה פ"כ"ב ע"ג וזה ר"ל הך דיומא דפ"ו גבי ערין וכ"מ וכן הד"ן גבי פה"ב דאם אחר זה יהיה לפה"ב חל על זה ג"כ נדר נדר ואח"כ ר"ך וע"י בכורות ד"ב ע"ב ודנ"א ונ"מ דאם אח"כ נתיקר לר"ך ליתן זה לפה"ב וכן הד"ן גבי כה"ג בחולין דקל"ז וע"י ב"ב דפ"ב וק גבי בכורים נדר חיוב וגם נדר קדושה לא עלם והך דמנינא דכ"ז ע"ב גבי לבני ר"ל שאח"כ יחזרו ויהנו אותם הלבנים רק בשל ליבוי ו"ל לב ב"ד מתנה וזה רק בשל ליבוי כמ"ס החו"ט מנחות דפ"ו ודפ"ח וד"ל ומעילה ד"ד וכן גבי בטרם וע"י ב"מ הרמב"ם בפר"ט בכורים ונקיים בחבור ר"ל שזה לר"ך ליתן לבכורים וע"י בספרי פ' קרח בפר דנקט לשון קדושה בחבור ואח"כ סיים בספרי פ' תנא לכהן והמנינים כגוהו בעטות וע"י בספרי פ' נשא בזה ואכמ"ל וב"מ דק"ט וע"י מענית דכ"ה ע"ב וכן בלחמי תורה קודם שח"מ וזריקה עמ"ס החו"ט מנחות דפ"ו ונדרים ד"ב ע"ב ברש"י ור"ן ור"א"ש וע"י גדה ד"ו ע"ב וע"י ב"ב ד"ג ע"ב גבי דירתיה דאנשי כו' ור"ל דהוה מלחא דלא שכיחא ולא חמירין לב ב"ד מתנה ע"ש בשנוטת ד"א וזה ר"ל במנינא דכ"ז ע"א גבי והתירו ר"ל דסד"א דמילתא דלא שכיחא ל"ש לב ב"ד מתנה. ומ"ס החו"ט ב"ק דפ"ו בחמת לכאורה תמוה הא אסור מחמת לאו דלא תאכל ומה מהני בדיון רק דר"ל כגון הך דתמורה ד"ב ע"א גבי היא חולין ומה שבמעיני קדשים וזוה ליכא לאו וכן מ"ס החו"ט קידושין ד"ז ע"ב ר"ל אחולין בצורה אבל קדשים שמתו מה"ט אכורים נדר אסיה רק לב קדוש וכן ר"ל הך דתמורה ד"ג ומעילה ד"א ודפ"ו וכמו תפלות המנחות וע"י ב"ק ד"ג ע"ב ודנ"א וע"י ברש"י קידושין דמ"ג גבי שנים ששחטו ע"ש בזה רק מנחה והך דב"ק דק"י ע"ב דהוה הל"מ וכן גבי הך דפ"ו ד"ב גבי כ"ש וע"י ברש"י חלה גבי לחמי תודה בפסחים ד"ל"ח ע"ב:

יוסף ראזין

מכתב רנ

ב"ה אור ד' תולדות תרצ"ה וארש"א

האיך לפני וכו'. והנה בדברי הרמב"ם ז"ל ה"ל מנחה ספ"ב י"ש לפי"ן מהא דעירובין דל"ו ע"א ככר זו היום מיל ולמחר קדש עירובו עירוב ואמאי רשאי לאוכלה היום הלא חל עליו נדר נדר שיהא למחר קדש ולכאורה י"ל דנתי דהוא עלמא אסור לאוכלה מלך נדר פ"ח אחרים מותרים לא חיב"ע"י לברמב"ם דס"ל דהמדיר תבירו המודר אינו לוקה אם נהנה מנכסיו אך גם להחולקים ובר"ן נדרים דפ"ו מהא מנדה דמ"ו שאם הקדש ואחרים אכלו שולקין י"ל דזה דוקא בהקדש שכבר חל אבל כה"ג שלא חל פד"ין רק מגדר נדר לר"ך לקיים זה ע"ך להמקדים עלמא דוקא וע"כ לגבי עירוב דק"ל דאם חזי לאחרים שפירטין זו דס"ו חול ולמחר קדש שפיר עירובו עירוב אך למ"ס כ"ג דכ"ג יש נדר הקדש ג"כ וי"ל דשאי באומר היום חול וכו' דנ"א להפקיע נדר נדר והקדש מהיום ושיהא רשאי לאוכלה היום דל"כ ה"י סגי לומר למחר קדש ויש לדון דרך לחזור ח"י אם איחא בעולם אבל כל שנשטת חלות הנדר אינו בעולם עוד מותר לאכלה קודם וכן משמע מתוספי תרומות הובא בר"ש סב"י פ"ד מ' שבה בדרך ואמר פירות אלו תרומה ומשקל על פירות שבניה כשאינו לעיר היו אוכל מהנה ארעי

מרדכי קאלינא

מכתב רנא

יום ה' ר"ח כסלו תרצ"ה דחינסק. **ד"ה** יחמול לראות מ"ס בחיבורי ח"א בה"ל גידושין פ"ב ה"ד ופ"ו ופ"ו ה"כ ובה"ל מרכין פ"ה ה"ד יראה הכל בזה הגדר וכבר הארכתי בזה בהך דפליגי תוס' ניר דפ"ו ע"ב ע"ס תוס' נדרים ד"ד גבי ניר בנשיק לר"ל אם מוטל עליו חיוב ללאת מנה"ק ולקבל נדרים וסרה או לא וע"י ברש"י ב"ק דל"ו ע"ב ובתוס' אם הוה לר"ך לתפוס כדי ליתן ללדקה וברמב"ם ורשב"ד בה"ל מרכין פ"ו ובחיבורי שם וע"י בהך דב"ב דס"ג ע"א אם לר"ך לגרוע דבר שח"ב במעשר וצירוש' דמ"א בזה ובתוספ' וע"י ב"ב דנ"ט גבי מ"א דל"גך ובפרך דב"ב דפ"ט ע"ב והרבה יש להאריך בזה בהך דתמורה ד"ב ע"א למ"ד דרק בהוייתן מ"מ אם מותר לשחוט דהא בזה מבטל ההקדש וע"י בתוספ' תמורה ותוספ' מנחות בזה אם ח"ך שם אין עליו חיוב דזה ממילא כמ"ס נתיב

בטוב ב"מ דפיח ע"א וברמב"ם הל' מעשר ס"ד בנדד לקח
דפטור מתורת ורבי דלמך כבר ניטבל בו נראה דליל
לעטמיה קידושין דל"ח ע"ב משמע שלא סורמו האדמו
דמ"ן :

בדברי הרמב"ם ז"ל גבי בטורים אם מפרשין מפינות
שנמלאו כיכ לדון מהמשה דחלה מי שאיט
יכול לעשות עיטמו בטורה יעשה קבין ולא בטומאה ורמ"א
יעשה בטומאה דשם שהוא קורא שם בו דשם רבנן
משום דהוה כמעמא חלה דמה לי מקרב הטומאה אל הקדושה
או מקרב הקדושה אל הטומאה וכן מוכח מהתוספתא אמרו
לפני ר"ע אין אומרים לו לאדם שמוד ומטא בשביל שמוכה
בו ומעורר דשם רבנן דזה הוא ור"א גם בטורים אין
להפריש מפירות טמאים ואף דמפיסו ופירות שנמלאו מפרשין
חלה ותרומה היינו משום דהוא מתיר ולא מטה לתורה
ובכורות ד"ג ע"ב דעריך להטיל מוס בכבוד קודם שטולד
מלמכור לנכרי דהתם מקדושת מוצח קמפקע לי' ולא מקדושת
כהן הכא אפילו מקדושת כהן קמפקע ו"ל דתליא בפלוגתא
דר"ע ורבנן בחלה אם יעשה קבין או בטומאה לר"ע דאל
יעשה קבין ששם שהוא קורא להטאה שם כן הוא קורא
להטאה גם הכא עדיף להטיל מוס מלמכור לנכרי אבל
לרבנן דיעשה קבין אף דמפקע גם מכהן אמאי יעשה
מוס ולא ימכור לנכרי ובמנחות ד"ק דבט"מ איקרי טמא
וארבעי בזה :

מרדכי קאלניא.

מכתב רנב.

מכתב רנב.

ב"ה אור ב' ויצא תרצ"ה ווארשא.

ב"ק וכו'. והנה בפלוגתא של הרמב"ם והראב"ד ז"ל בהל'
מכירה ספ"ב כהב הנאון קלה"ח מהמחנה דפיהה מי
שליקט את הפיאה ואמר ה"ו לפלוגי עני אומר וכה
בה והכמה אומרים יתנהג לפני המלא ראשון ולמד מ"ד
ב"מ ד"ס ע"ב בעני לפני מחלוקת וכיון דלרבנן לא זכה
בה העני אמאי לא יוכה בה בעלמו ומוכה כהרמב"ם ז"ל
ד"ש בזה משום נדר ולפניו אחר יכול לימנה דהגודר לפני זה
יכול לשטת לפני אחר עכ"ד ז"ל אמנם הא מינה לפרש"י
ז"ל ב"מ שם שליקט אדם שאיט בעל השדה ע"כ שייך בזה
גדר נדר שלא ליטלה לעלמו וא"ש ג"כ הא דיתנהג לפני
הנאון ראשון ואמאי לא יתינהג בשדה וע"כ ד"ש עליו חיוב
נדר להמליא לפני אבל להראשונים שהשינו על פרש"י
ובר"ש ורא"ש פיהה שם דמייירי שפיר דבעל השדה ל"ע אם
חל עליו נדר דהא דב"ש דייב ע"א דרבנן ס"ל לא תלקט
לו לפני וגם הכמה הפוסקים דלא פירש לפני פלוגי אסור
לשטת לפני אחר וע"כ דליקט פיהה לפלוגי עני ליכא משום
נדר וברמב"ם הל' מת"ע פ"ב ה"ב בע"ה שהניח פיהה
לעניים אלו העומדים לפניו ובא עני אחר ונטלה וכה בה —
והנה בשמ"ק ב"מ שם כת' ליישב פרש"י דאף אם יפקיר
כספו וגם השדה בכלל איט רשאי ליטל לשו"ס דגוה"ב שיהא
העני מוכר על שלו לעולם כמו במפקיר כדמו והשכים ובלרו
דחייב בלשו"ס דגוה"ב שלא להפקיע חובתו ובירושלמי ספ"א
דפיהה פלוגתא בעני הלוקח פירות תלושין מחבירו בשנת
מעש"ש אם מוליאם מידו מ"ע דרבי לשו"ס אין טובלים
מעש"ש טובל וכבר נטבל ברשות ראשון וכו' והגאון נועם
ירושלמי האריך שם בזה לתרץ פרש"י ב"מ שלא יסבור הא
דנדרים דפ"ד דרבי מעש"ש אם מפקיר ככסו שקול ליה
ובמרדכי פ"ב דרבי דלא הפריש לגדק והעני אסור ליקח
לעלמו כמו דהואר על מעש"ש שלו והוא בתום פסחים דליח
ע"א דלר"ך קרא להיכא שמה ש"פריש י"ה שלו כגון ישראל
עני וטעל ממת תרוסה ומפ"ד ותמהו דזה נדר הגמלא תולין
דקל"א ולירושלמי פיהה א"ש דמשמחת לה בלוקח פירות
תלושין מחבירו ומסקנת הירושלמי שם וגם לר"י הנשיא רק
משום קמם מוליאם מידו ותליא במחלוקת הראשונים ז"ל

ס"א

המטעם לחוד ולר"י גם תרם כל המטעם על מק"א מה שעשה עשוי והא דירושלמי שם באם עשאו הלוי תרומה עד שלא נחמו לאחר תרומתו תרומה כהדא מתניין כו' יש לעיין של מי הטובת האלה אם הוי כחורם משלו על חבירו דהרי חזר ונתנו לאחר ונהי דהתרומה חלה מי"מ הפירות לא קנה וברמב"ן ז"ל ב"ק פ"י במלחמות בני גוגוזי שתרמו אם ע"י השינוי רשות להסכן גם התרומה חלה או דגם הסכן לרי"ך להחזיר כיון דלא נתקנה התרומה וכו' ניכ למי שמכר טבלו במעות לחוד אם הלוקח רשאי לתורמו והרבה האריכו הפוסקים ז"ל בגדר קנין מעות לחוד אם קודם שחזר וקיבל מש"פ הוה של הלוקח ובדברי הרמב"ם ז"ל הל' תרומות פ"ט ה"י דמכר כהן בהמתו לישראל במעות או קנה ממנו דאסור להאכילה בתרומה ולבכורה י"ל דנהי דמהי"ת מעות קונות כיון דיכול המוכר לחזור בו כאינה ברשותו של לוקח ובירושלמי בכורים פ"א גזל ולא נתייאשו הנעלים לא זה תורם ולא זה תורם ולפי הירושלמי תרומות הג"ל נראה דהלוקח יכול לתרום דעכ"פ הוה כנתן לו רשות לתרום :

מדרכי קארינא.

מכתב רנה.

יום ד' י"ד כסלו תרצ"ה דווינסק

והנה' בזה יש להאריך הרבה בגדר מי"כ וגדר נתינה וגדר קנין בהך דמולין דק"ל ע"כ וקל"ד וכן בגדר כהן שמפריש לפעמו אם ר"ל דזה ניכ נתינה או אי"ל נתינה ובגדר אם כהן שמפריש חוי"מ אם לרי"ך להפריש מן היפה כיון דליכא גבו דין נתינה ויויקר דין מן היפה מחמת גדר נתינה כמבואר בקדושין דמ"ז ע"כ וכי"מ וע"י בניטין ד"ל וב"מ דנ"ז גבי מן הרע על היפה גבי דמאי ע"ש ובירוש' חלה פ"ד ה"ג וט"ס שם גבי נטלת מן הטבור וכן ל"מ במה דרש"י ז"ל בקדושין דנ"ח ע"כ כהן שם אמר' ליתן דמותין מטעם לכהן ובבבא ת"כ בזה לכ"ע אין חוק' לרי"ך ליתן מעשר ללוו' וב"כ הרמב"ם שם וע"י חולין דקל"א ע"כ ובירוש' מע"ש פ"ה ובספרי רק דני"מ אם אי"ל ליתן או נותן לפעמו דאם אי"ל ליתן ל"ש לומר שלא הורמו כמו שהורמו דמי ואם נותן לפעמו הוה כמו שהורמו דמי וע"י במה דפליגי גמרא שלנו בכורות ד"א ע"כ ובירוש' דמאי פ"ה ופ"ה ומע"ש אם גם גבי תרומה גדולה יש מליאות דאי"ל ליתן לכהן רק מוכרה ונמ' דילן ס"ל דליכא זה בחי"ג והירוש' ס"ל דגם ח"ג כן וכי"מ גבי מכירי כהונה אם הכהן מת ויש לו בן חלל מאי אם שייך לומר הך דב"ב דקכ"ג ע"ש וע"י בבכורות דמ"ז ע"א וע"כ גבי פה"ב והנה גבי גורן כמו דמבואר בכורות דייח ע"כ דמקני לו בחזר בע"ה הי"ג בגורן כהנים ולויים שבאו לגורן קנו להם קנין בהגורן וע"י חולין קל"ד ע"כ אין כו' וע"י בחוספ' סוף תרומות ובירוש' פ"א דמאי אמר שם רק משום חילול השם וע"י בחוספ' מע"ש פ"ג גבי עד שלא קרא שם וע"י בירוש' פ"ה דפ"ד ה"א ע"ש עכ"פ כך מקום הגורן לתו"מ הוה קנין לכהנים ולכך פ"ס דין אי"ל להוליכן לעיר ואף במקום שמוליכן הולאה על הכהנים ולכך ס"ל לחוספ' דיש להקדים אותם שבאו מחילה ובמ"א הארכמי דיי"ל דנבי מטעם שאני משום דנראה דהרמב"ם ס"ל בגדר כל האחר רק במטעם יש לא בתרומה ומחמת הלואו דהשמר מן השכח הלוי ורק בלוי קן ולכך הרמב"ם בפ"ב מהל' תרומות נקט רק ח"ג ולא מטעם וע"י בחוספ' פ"ג דמע"ש ומשום דמטעם י"ל דחיוב ע"כ כה"כ מחמת לאו דכל האחר והשמר וכן מבואר בכ"מ פ"ג דמע"ש ופ"ג דמע"ש ופ"ג ב"ק דל"ד ובגדהרין דפ"י וב"מ דל"א לגורן שחשקך וכו' וכי"מ ומאוד יש בזה אריכות אם דבר שיש לו מליאות רק מי"מ לרי"ך סיבה לורה אם שייך לזה. גדר מין כמו מי"ע דא"ל כובל ומ"מ נתינה דוקא לפעמים אם זה נקדח מליאות ונ"מ

ב"ק

נהל' מח"ע כהנתי בזה וע"י בירוש' נזיר פ"ב אם אחר הרי עלי לגלח נזיר ואח"כ הרני נזיר אם גלח לעגמו ע"ש בזה עכ"פ כיון אמר דקדק ואח"כ לפלוני טוב הוא יכול לחזור בו דזה מאד הפרשת וע"י ירושל' פ"ה דנזיר במה דבעי שם גבי אם מתחילה אחר במחבת או במרחשת ואח"כ פירש אם הוה נדר וע"י במה דס"ל להסום ערכין ד"ד ע"כ באם אחר ערך בן ר' לא הוה ערך מפורש ואכמ"ל בזה גבי חלה בטומאה ליכא כלל גדר קדושה רק איסור כיון דלא הוה עה"כ הוה רק איסור :

יוסף ראזין.

מכתב רנד.

ב"ה יום א' וישלח תרצ"ה ווארשא

הזאיר לפני מכהב וכו'. והנה הא דתוספתא פ"ה פ"ד בעמדו כהנים ולויים על הגורן ובאו אחריים אם יש להם ניכ חלק בותר לכאורה הא דתוספתא שם פ"א בע"ה שנתן פ"ה לעניים ובא עמי הארץ ונטלו הי"ז וכה כו' ומשמע דחוי"מ משום דיש טובת הנאה לנעלים וכו' וכו' ה"י ששמדו ע"י שאמרו הנעלים ליתן להם משא"כ פ"ה דלית לנעלים טוה"י וא"ש שלא חשיב בפ"ד ג"כ עניים שעמדו ליטל מטע"ש משום דעל גורן לית להו לנעלים טוה"י וכי"מ ניכ להא דפ"ה פ"ה ותוספתא שם אם היה מלי"ל מחלה לקרוביו אם יכול לחזור ובתו"מ חולין דקל"א ע"א דגם במטע"ש שאין בו טוה"י אם עמי שאלו אם ירצה לא יתן לו והנה בזה דניטין ד"ל המלוה מעות את הכהן וכו' יש לעיין אם גם להפריש פ"ה עליו יכול ובמל"מ כהן דהך פלוגתא דירושלמי ובבלי גבי מטע"ש אי יש מכירי לעני דני"מ בין מטע"ש המחלק בבית דיש טוה"י לנעלים ובין המחלק בגורן דעניים נוטלין בע"כ דבע"ה אך מהא דפ"ה פ"ה פ"ח מבואר דגם בגורן כהנה להל"ל חלק לקרוביו ומכיריו והא דירושלמי בירוש' הוה לוייה הוא מתניחא אבל בירוש' עמי אין לעני נחלה ומשמע דר"ל דגם אם יורשו עניים ל"ש בזה גדר ירושה ובבבא אין מובן גם במכירי כהונה ולוייה דקאמר בגמרא דע"י זה מחקיי"ם נתינה אכתי בחמו ונטל רשות מן יורשים אך מחקיי"ם מלות נתינה ומוכה דיש גדר ירושה גבי מכירי כהונה וגם במכירי עניים לגמרא דילן שיתן לירש"ם ובבבא ד"ה בחוקק עניי ישראל הכא ליכא למימר בחוקק יורשין שח"א יורשו עשירים הם וכו' ובבבא"א ניטין דלרב דלוקמה במכירי כהונה עד שימחרת לא קנו כהן ולוי שיוכל זה לנכסו וכהא דפ' יש נוחלין ונטל זלו"ק ואקמה במכירי כהונה ואישתתט בחיי אביהן עכ"ד ז"ל ולפ"ז הא דתקן מתו לרי"ך ליטל רשות וכו' היינו אם מתו קודם מירוח ובתו"מ ב"ב דקכ"ג ע"כ מחלקין בין זלו"ק ובין תו"מ דזלו"ק שהן ניכרות הוי כמי שהורמו אך ני"מ עכ"פ זלו"ק פעמו אם הלוח עליהן כתוספתא תרומות פ"א ויש לעיין בזה דני"מ דמ"ט ע"א ישראל שאמר לבן לוי כור מטעם לך בידי רשאי לעשותו חר"מ על מק"א אע"ג דמאי למיהדר ביה ובשמ"ק כח' ר"מ אע"פ שלא קנאו בן לוי לא במשיכה וכו' איירי במכירי לוייה דחשיב כאלו בא לידו אי"כ לא גרע מנותן רשות לחבירו שיחרום מכרו על תרומה שלו הר"ש ז"ל עכ"ל ובתו"מ ב"ב דקכ"ג דמוכר גיכ יכול לחזור ורק משום דאסור לחזור כל כמה דלא הדר הוה כמחוקק ובירושלמי תרומות פ"א הא מפורש כתיב השני שבשמ"ק דהוי כנתן רשות לתרום ופטר לה כרי' דאחר בע"ה שתרם את התצטרות מה שעשה עשוי והנה מפרשי הירוש' כתבו דר"י ס"ל כר"א ב"ג ניטין דל"א ע"א ואין מובן דכיון דבע"ה אין לו רשות רק לתרום חר"מ ע"ו המטעם אמאי הלוי יכול לעשות הכל ח"מ על מק"א ובת"ס פ"א דתרומות זושא דעלגי' בזה דלמ"ק יש לבע"ה רשות לתרום ולתקן את

סוגיא דבכורות קשה על שיטת הרשב"ם ז"ל לפיה דרשו הפקד נקנה לנפקד וא"כ מה ר"ח בין רובה וצניפה ומשקד אלל צניפה :
מרדכי קאלינא.

מכתב רנו.

יום ג' כ' כסלו תרצ"ה דורניסק.

וְהָנָה כיכ בזה בחיבורי אודת פ"ט דנ"ח אש נטמא מחמילה דלוי זה הוה גדר נתינה לכהן וכמנואר בירוש' תרומות ובכורים למשחה להדלקה וע"י בשבת דכ"ג פ"ג דשס נקט תרומה שנטמאת דוקא ר"ל דמחמילה היטה טהורה ואח"כ נטמאת ביד כהן או ביד ישראל קודם נתינה ושם לא הוה זה מחמילה להדלקה ובזה י"ל דלא הוה מלוה השריפה וזה דנקט שבת דכ"ג ע"ב ואמאי קרי לה דלכאורה הא זה משנה דשביעית פ"ו וחלה פ"ד וחילו ניהוין כו רק קס ר"ל אש הוה מחמילה טמאה וע"י בך דב"ק דקט"ו פ"ג ומחלוקת בתרומות וחלה ע"י סוטה ד"ל אש מותר להפריש מן הטבור על הסמך דזה הוה כך המטה ליתן להדלקה אבל הני דאח"כ נטמאה לאחר הפרשה זה מליאות אחר וכ"כ דזה ר"ל הירוש' תרומות פ"ה ז"ל אדליק ומה דנפל לשבטך כפל לך ר"ל רק דוכה מחמילה בגדר נתינה ולכך הוא למשחה אף דנטמאת אח"כ משא"כ בישראל. שנטמאה בידו שאין הנתינה לכהן וזה ר"ל כך דפסחים ד"ג ע"ב מהך דסוף תמורה דבפסחים נקט מדליקין כו שנטמאת ובתמורה מן טמאה ור"ל כמ"ש המילוק בזה והרבה יש להאריך ג"כ דיהיה נ"ח אש למשל נטמאה בטב"י דאז הקדושה שלה גרמה שתי' טמאה ואז לא הוה עליו גדר נתחלל משא"כ אש נטמאת בטמאה הוה שייך גם בחולין ונ"ח דאז על ח"ט של טב"י חייב עליה מיתה כהן טמא שאכלה וא"ש הסתיירות וכן גבי נפסלה במ"י פרה וע"י בתוספ' שבועות פ"א דנקרא טומאות קדושה פ"ט ואכמ"ל והך תוספ' תרומות כיכ בזה בחיבורי דבאמת זה תליא אש בכור ג"כ מותן לכהן של משמר כמנואר בירוש' חלה פ"ד ותוספ' וכ"כ הרמב"ם ז"ל בפ"א מהל' בכורים אף רש"י ז"ל לא ס"ל כן בנבחים דק"ב פ"ג ובאמת זה תליא בך דר"ע וריב"ז וע"י ונבחים דג"ז ע"ש ואף לשיטת הרמב"ם ז"ל מ"מ מנואר כה"ל שרכין דמקדשה שיכול ליתן לכהן וז"ל כמ"ש דר"ל בפרק זמן דבכורות דכ"ז ע"ב ע"ש וכ"כ הרמב"ם ז"ל כה"ל בכורות ויראה לי כו וכן לשיטת הירוש' דס"ל בקידושין פ"ג ובדמאי ובצנינים דמקדשין אשש בבשר בכור חס דס"ל דזה כמו חלק זר בקדשים קלים ואכמ"ל והנה כיכ מדברי הספרי פ' טשא דנ"ח אש מדד ככלי או בארץ אף יש לפרש באופן אחר וע"י מ"ש הרמב"ן פ"י דב"ק דתיקון והקדושה שני גדרים גבי גזלן שפריש תרומה והגדר דפסחים ד"ג ע"א גבי לא היתה לה שהיכ דלא הוה תרומה זה רק מן הטמא על הטבור מממת דלין כו גדר קדושה :

יוסף.

מכתב רנה.

ב"ה יום א' א' העשבה תרצ"ה ווארשא.

ב"ק וכו'. ובהא דתוספ' הובא ברמב"ם ז"ל דבכור מאכילו תרומה יש לפיין אש כל הקדושות של כהן מאכילין תרומה ומה דנקט בכור לרבותא דגם קודם שיפון לכהן הישראל מאכילו בתרומה א"ד דוקא קק"ל דהן ממון בעלים הוה כבהמתו של כהן ונימ' ג"כ למשגר בהמה של כהן דמנואר ב"ק ד"יג ע"א דלא הוה ממון בעלים משום דלוינו ממכר אף מסקנת המגר' שם דגם בכור בלא לא ממון בעלים ומש"ה רק שלמים שהיוקו נטמא מנשאן **והרמב"ם**

צ"ח מחלוקת דר"א ורבנן גיטין ד"ל פ"ג גבי עניים כותים ש"ש ובתוספ' ז"ק ע"א וזה הרי"ח בין מיט' ובין לקט כו' במ"ע ש"ך להגדר עניים ובלקט להסיבה כיון דלין הכרח וע"י מ"ש הרמב"ם ספ"ו מהל' מת"ע וע"י תמורה ד"י"ט ובזה פליגי ג"כ בתוספ' בכורים פ"א אש כהנים מביאים בכורים וקורין ומה נ"ימ'הדבן כהנים ללוים דכהנים רק תואר דחלל פקע ממנו מליאת כהן אבל לוי יש בזה מחלוקת כמו מנזר אש אש עליו שם לוי ממזר או רק ישראל ייחזר בגיטין דנ"ט ותוספ' יבמות ובכורות דמ"ו ותוס' פעניח :

יוסף ראדין.

מכתב רנו.

ב"ה אור ב' יושב תרצ"ה ווארשא.

ב"ק וכו'. והנה מ"ש כ"ג בגדר כהן שפריש לעלמו אש בזה ג"כ נתינה או א"ל נתינה נ"ח ג"כ בזה דפסחים כ"ד מפרישין חלה בטמאה לר"י דלין מוזהרין עליו ב"י ופרש"י משום דלוינו שלך ולא של חברך דאכתי לא מטיא ליד כהן וא"ל שפריש אש א"ל נתינה עובר ואש דזה ג"כ נתינה אש אינו רולע לזכות בהחלה אינו עובר וכ"כ דלמ"ש הרמב"ם בה"ל ע"ז פ"ד גבי תרומות של עה"ג כשהן עדיין ביד ישראל הן נכסי שמים מש"ה אין עובר עליו ב"י דאח"כ רואה של גבוה וכ"כ יח' במכתבו הקדום כתב משום בכורות ד"א דמשמע דמיד שפריש הוה כוכה השבט לא כרש"י פסחים דמ"ו והנה הרמב"ם ג"כ ס"ל דלא זכה השבט רק דהוה נכסי שמים וע"כ הרמב"ם לטעמיה כתי' בה"ל תרומות פ"ד ה"י"ו התקינו חכמים שיטפל בה ויביאנה לעיר מפני חילול השם משום דבשל הקדש ליכא השבת אבידה ושחולין דקל"ד הגירסא מפני הפסד תרומה וכן דעת הר"ן חולין פ"ו גבי מו"ק מת"כ דגם ביד שמים פטור דלאו ממנוח הוא רק מלוה רמיא עליו וכשהפקיע המלוה פטור וזה נראה ג"כ שיטת הרמב"ם גבי מו"ק מת"כ מדעת בה"ל בכורים פ"ט דגם אש מכרן אינו חייב לשלם אף ל"ע זמ"ש הרמב"ם בה"ל תרומות פ"ט ה"ט פרתו של ישראל שילדה בכור מאכילו תרומה שהבכור לכהנים ומשמע דר"ל דמיד שגולד הוה של כהנים וע"כ מותר להאכילו תרומה דנראה דבהמה של הקדש אסור להאכילה בתמימה ובתוספתא מעילה פ"א הקדוש את הפרה ואת הכרשינין ואת העמיר אין אומרים תאכל פרה זו את הכרשינין כו' ומ"ש מתרומה ביד ישראל דהוה נכסי שמים ובתמורה ד"ח ע"א ח"ל משללה ולא שלל שמים ותוכה דקודם שבה הבכור ליד כהן הוא שלל שמים ובאמת שיטת הרמב"ם שם בה"ל ע"ז דבכור לא הוה שלל שמים ובראב"ד וכ"מ שם :

וְהָנָה ברמב"ן חולין ד"ז ע"ב ורי"ג לא ס"ל כמ"ד מת"כ טובלים וי"מ משום דיתזקאל כהן היה ופטור מן המתנות וה"י מחמיר עע"ל להפרישם וליתנם לכהן אחר וכו' ואם נימא דלעלמו ג"כ גדר נתינה מה עדיפת יש בנותנם לאחר אף איכ' אמאי לא נתן גם התרומות לכהן אחר ומשמע להפק דבאמת יש גדר נתינה לעלמו ורק במת"כ דסתורה פטרה כהנים אש יפרישם לעלמו לא הוי גדר נתינה. מ"ש כ"ג גבי כהנים ולויים שבאו לגורן קטו להם קטין בגורן כמו בכורות ד"ח ע"ב איכ' בך דמשע דריג וחק"י שבאו בשפינה מע"ש פ"ה לפיר' הרמב"ם והר"ש ותוס' קידושין ובי"מ אמאי הוה לריבין לטבור המקום ולקבל שכר אף שלא היו שומדים שם למ"ש תוס' בכורות שם דכלא קנין קטו ואף דאומר לבן לוי מעשך לך בידי יכול לחזור הכה משום מלית ביטור אקניו מקאי לכו והרבה הארכיו המפרשים בזה דירושלמי מע"ש שם הדא אמרה שה"י ריג לריך לזכות אמר ר"י בפירות כו' אינו קיפסו של ר"ג נתינה וכו' ומתך

ע"כ ומאז מקדשה וכו' דזה רק נ"ר מעלה וכד וכן נבי
מחילה לקנות למ"ד מכות דנה סבל ואם ידע יוכל להפריש
פל הסבל מן שאר סבל שלא היה בירושלים וא"כ אל ע"ז
שקפריש לימא יקלמו אף שלא היה כלל בירושלים ובידושי
היה בע"א דאיפשטא בפ"ג דאי להפריש מן מקרא וע"י שולין
דקליא ואכמ"ל בזה עכ"פ זה נ"כ גדר הקדש רק טרה לא
עלם וזה ר"ל הרמזים ז"ל ובגדר מע"ב הדבא יש להאריך
דזה שני גדרים קדושה ופלא וע"י בטורות דניש מ"א ובני
מפריש מן הטקס על הישן לשיטת הרמזים ואכמ"ל :
זמנא ראדין.

מכתב רסב.

ב"ה בש"ק ויגש תרביח וארישא.

ד'א"ר לפני וכו'. בגדר מע"ב בהך דבטורות דניש ע"א
ודילמא עשירי הוא דלא קרייה קדש קרייה כרי גבי
בכור דמלוה לקדשו כתי' רש"י ז"ל מוכיח דכ"ס ע"א שמלוה
לקדשו לשם בכור ובתום' מיר ד"ד ע"ז לומר תיקדש
בבטורות ובמזב"ס ז"ל כתי' ויחמר ע"ז קדש וכן לשון
המאירי ז"ל גדרים דייב ויחמר ה"ז קדש ומ"ש מע"ב דלומר
ה"ז מעשר לחוד במשנה בבטורות דניש ע"כ ואפשר דתליא
בזה דפליגי בתי"ס פ' בחקותי מניין שמע"ב בעמוד ושטר
קאי ת"ל יהי' קדש כו' ריה"צ לומר והעברת ר"ע לומר פטר
מעשר כו' וי"ל דלמאן דיליף מיה' קדש באמת גריד לומר
שהי' קדש כמו בבכור דמתיב תיקדש ורק לא יריך תפלי די
לומר ה"ז מעשר והנה הרמזים בפ"מ על המשנה בבטורות
דנ"ז הגיע הגורן לא ישמוט ואם שחט פסור כתי' שלא תחשוב
שחלה עליו קדושה ואם שחטו הוא שחיטתו פסולה ופי'
ומשמע דר"ל דקמ"ל דליד לפירות עובל שנקרא קדש ירושלמי
מע"ש פ"ה ה"ז ובשבת דכ"ז שאין מוליקין סבל טמא בחול
ואל"ל בשבת וכוונת דעבל טמא א"ן מבעטין בשבת כמו שאין
מבעטין קדשי' טמא' בשבת וא"כ ס"ד דגם סבל למע"ב
קדש ותפלי שחיטתו פסולה כמו שחטו חוץ ובמזב"ס ה"י
מא"ס פ"י מחלק בין סבל טובל לתרומה ות"מ שחי"ב פל"ז
מיתח ביד"ש ובין סבל לתעשרות לחוד דליכא אלא לא
ובראב"ד וכו"מ שם ובפירי רבינו גרשום ז"ל ואם שחט פסור
דלא הוי סבל מואזרייתא עכ"ל ומ"ש מומע"ד דגם עובל
דרבנן אסור וז"ל משום דלא משכחם במשער בהמה סבל מה"ת
וברש"י ז"ל דים משמע דאם נכנסו לריר להחפצר ונשמיירו
הוי סבל מה"ת וברש"י כתי' הכדפס בש"ס ויולנא כתי' ואם
שחט פסור דלא אשבחן בטבל מע"ב לא לא ולא מיתה עכ"ל
וארי בינמות דפ"ו המרות דס"ל לרש"י ז"ל דגם בלי קרא
סבל אסור ממחמת התרומה שבו וע"כ ג"ל דעובל למע"ב לא
פסיכא בו שום קדושה עדיין וע"י מח"כ לחו מ"ד מולין
דקלי"ב ע"כ סובלין' ובתום' שם דיליף נתינה נתינה מתרומה
וסרי גס מע"ב איחקש למע"ד ובמזב"ס ה"י בטורים דמתיב
אין סובלים משום דענדלין בגדר לקוח דפטור ואם קנה
עובדין מייב האריך בס"א ז"ל ר"ס דזה להפך ממע"ד לשיטת
הריב"א ז"ל דלקח קודם מירוח פטור ולאחר מירוח מייב
וכתבתי לרזן דקנה עובדין במעי אמן הוי כלוקח - תבואה
פטורה מחוברת בתום' גיטין דכ"ג ע"כ דבשנייה גס דביעבד
לא חל המעשר וע"כ לא נפקע פ"י לקיחה דה המעשר מהן
ובפירש ר"ב בבטורות דניו וכוונה סתום מ"רי דלא ממתיביסן
במעשר ודמי כי חוד ולקחו ממנה כלקח שלא בשעת פשי"ס
סכ"ל ומשמע דס"ל דשעת לידה אינה עובר מירוח בתבואה
דבתום' בבטורות דייא' הכואר דלקוח דפטור מתום' אין חילוק
בין קנאו ממכרי או מישראל וגם לתום' ב"מ דפ"ח דלתיב"א
לקוח ממכרי הוי איפכא אכתי' איא דתלמוד' משעת כדורוח
דלאל ישראל שופרת את הלוקח ממנו ואלל נכרי דלא איפתיב
במעשר לא חיסטר הלוקח ממנו אמתם ביה דמכואר כגמרא
דלרש"י

ספוסתא וכתב וזוה"ל ולקחין ממש כהמש מתרומת הלשנה
דקם כהמש לריבין לטור ולקח כדן המקדש המימים
לכריב ובידושלמי שקלים פ"ד דאם לא פדאן שלא לחולין
הי"ך קדשי מכות ה"ן על קדש"ה וכו"ן מיירי בכהמה
שסוקדשה לכריב וכמ"ז אין עותינן לו הפרה בשכרו דאין הקדש
מתחלל על המלאכה אבל משות הקדש משמע דשפיר מתחלל
על המלאכה כפתמורה דליא פ"ב הא קדשי ציה עותינן כו'
ובתום' שם א"ך בתום' מע"ל די"ד ע"א דגם משות הקדש
אל ייחד אין מתחלל על המלאכה ויש לדון אם הא דאין
מתחלל על המלאכה תליא אם אין אומן קונה בשבח
כלי וכן הא דתמורה ככ"ל ועשו לי משלי דשכר האומנות
משל הקדש למ"ד אין אומן קונה בש"כ אם פוסל בלא
שלמו השכר משל הקדש וכהה הפריס שהתגרבו הנשאים אם
כמא שפקדשו אותם לכה"כ לכין דהוי ללורך ליכא איסור
דמקדש המימים לכה"כ ל"ל דפדו אותם ללא לחולין
ואח"כ הקריבו אותם ובידושלמי שקלים הניל ובמ"א כהבתי
דברבי הרשב"א ז"ל גיטין דליא ע"כ שנתין מתרומת
הלשנה ויסלו דמיהן לכה"כ וא"ך הקדש מתחלל על הקדש
ומדברי הרמב"ן ז"ל שם משמע דאם המקדש עלמו פדאן
מקריבין למונח משלו ובהה דשבוטות דייא בכהקדש
זכר לדמי נסכים ג"כ נפדה למונח והמשות יפלו לדמי
נסכים וכמ"ש הרשב"א מנחות דק"א ויש להאריך בזה
דברבי פתום' תמורה די"ט ע"כ דהא דמקדש זכר
לדמי נסכים אינו קדוש קה"ג אח"כ כר"ש ובתום' מיר
דכ"ז ע"כ דגם רבנן מודו במקדש לנסכים ול"ט מ"ש הר"ן
ז"ל גדרים דכ"ט דלמוס מקדש בבהמה לדמייה למתפ"ס
תמימים לכה"כ. בהה דמע"ב אינו נוהג באזכרים ועוברים
ברש"י ז"ל חולין פ"ט ע"כ ע"כ כתי' משום דבעינן שיעבוד
סחה השכנס וברש"י פירובין דניא ע"א גבי מע"ב דליחא
למלאך דיהי' קדש אחר רחמנא יהי' כולו ובתום' תמורה
דכ"ז ע"א גבי חליה תמורה מוכח דס"ל דגם מע"ב אם
אמר חליה מע"ב הוי כאילו אמר כולו מעשר דפשתה קדושה
בטולה והא דאין מע"ב למלאך ר"ל דלא משכחא דחליה תהא
מעשר כיון דנעשיה כולה מע"ב וכן משמע מהא דתמורה
שם ע"כ חליה עולה וחליה מעשר וכו' דאם אמר ח"י מעשר
לחוד קרייה מעשר א"ך מדברי הראב"ד ז"ל ה"י תמורה פ"ג
משמע דס"ל דלא חל המעשר כלל באומר ח"י מעשר :

מכתב רסא.

יום ג' ה' טבת טבא לשחא תרביח דויגסן.

בגדר מ"ש מהך מכלמא ובגדר מ"ש הרמזים והראב"ד
גס הרמז"ס וכן המכילתא ר"ל רק מן משות של
פרש של הקדש ע"ש ברש"י ותום' ובמזב"ס א"ך דמעילה
ד"כ ע"כ וצירוש' דיומא פ"ה גבי דמים מתלוקה דר"ש ורבנן
ע"ש בתום' ובמעילה ד"כ הגרסא ובהך שיטת ר"ח בתום'
מנחות דניש ע"ש בזה ובמזב"ס ובראב"ד ואכמ"ל עכ"פ דזה
הי' לוקחין בהמה מן משות של פרש כו' וע"י בהך מה
דפליגי שם דיי"ב ע"כ גבי טרבה של הקדש מה זה ע"ש
ברמז"ס והראב"ד ופריה וכן גבי גדר קליר שקלריס לעומר
ע"י צירוש' שקלים פ"ד וצירוש' פיהה פ"א דמ"מ לריד
להשאר מתן פיהה וכן גבי ערכין שפריש ע"י חולין דקלי"ט
דהה שולין א"ך מ"מ מכוור כסגהדנין דט"ז דינ כהה גדר
קדושה וכן גבי לפורי מוגרע קודם ובני פ"ט וכ"כ בזה
דלא כהר"ש בפרה וכן גבי לתמים ע"י מנחות דע"ז ונדריס
ד"כ ע"כ ונדע ד"ז וכ"מ וכן בגדר אשקללי למלוה ובני
פתיב ונדן של פטיח לרי"א גס זה יש עליו גדר הקדש וכן
גבי מביס של ניסוך ומי מקדשה קודם וכן גבי אש של
מעלה במזבח פ"י תום' נכריס ד"א פ"ש בזה ומגינה דכ"ג

לירכב גם בקנה מחוץ חייב אם יל גיכ דמי לתבואה
 במחנה דגס בדיעבד לא חל המעשר יש לעיין מרש"י
 בכורות דכ"א ותוס' תמורה ד"ע פ"ב ותוס' זבחים דקריד
 פ"ב וגם מ"ש דר"ג ר"ל דטולד אלל נכרי לא מחשב שעת
 עשייה משום דגס בדיעבד לא חל המעשר שעישר נכרי
 בתוס' תמורה ד"ג פ"א משמע דלרובן דס"ל נכרי שחרס
 תרומתו תרומה גס מעש"ב שעישר נכרי חל ויש להאריך
 במ"ש הרמב"ם בפה"מ פ"ג לתרומות הכותי והנכרי תרומתן
 תרומה וכו' דכיון שהס משתפיין בשכר מעשיהן במטות
 קיימין ואלו במנחות דס"ז לתרומתו אסורה ומדמסת גזירה
 משום בעלי כ"סין וכן כתב הרמב"ם בהל' תרומות פ"ד
 ס"א אמנם נהי דמעשה הנכרי קיים היינו אם כבר נתחייבה
 התבואה בחו"מ אלל ישראל אבל של נכרי ל"ש לומר מעשה
 הפרשה שלו קיימין כיון דלא נתחייבה כלל וכמו הפריש
 פטיח שנחזו ועובד בו ותלתו נאלכה ורק לאחר שחייבו
 פירותיו משום בעלי כ"סין תרומתו תרומה ונכרי ויתוס'
 קידושין דגס אם הפירות חייבין מהימ תרומת נכרי פומין
 לרובן ובירושלמי תרומות פ"א מה פליגי בתרומת גרנו אבל
 גוי שלקח תפירות ישראל אף ר"ש מודה וכו' והרמב"ם
 בהלכות לא ביאר שנקרי שחרס יפטור מטבל :

מרדכי קאלניא.

קדוש וכן כרש"ים רק חייב מהימ לא קדש וא"ש בזה
 הסמכות וכ"כ בזה וכן גבי זמים רק חייב וגבי עגבים
 קדוש גיכ וכן מוכח בירוש' חלה פ"ג גבי זמים סוה סבל
 דדיבן שנתעבר או שזון ע"ש בזה ולא נקט במסקנא גס
 עגבים ע"ש בזה וגבי כבוד הארצתי בגדר דברי הרמב"ם ז"ל
 בהל' נדרים דנימ בהקדים דלא ע"כ לר"ך להקריבו וכן ג"מ
 אם מותר להקדישו מח"ז וכן אם מהני בלב ובוה י"ל שיטת
 רש"י סוף בכורות גבי דיעבד בח"ל ועי' בירוש' סוף שקלים
 בזה וכן זה גיכ הגדר של פירוש רש"י מעילה ד"ח גבי
 ואחרים מתנין וכן במכילתא גבי מעשר קל ובהך בעיא
 דירוש' תרומות פ"א גבי מופלא סמוך כו' גבי מע"ב וגדה
 דמ"ז ע"כ וזה אם בגדר הקדש או בגדר תיקון ותוס' יומא
 דס"ה ע"כ לאחר סבל אז לר"ך דוקא מנין וקודם לא
 איכפת לן ובאמת דברי המכילתא י"ל נימ ממחה לב ב"ד
 מהנה דרק בליבור כמ"ס התוס' מנחות דט"ז ופ"ח ובמעילה
 ד"ך ועי' רש"י תענית דכ"ה ור"ד פ"ב ובירוש' שבת פ"א
 גבי חמש תפלות ואכמ"ל :

יוסף ראזין.

מכתב רסד.

ב"ה יום א' שמות תרצ"ה חארשא.

דברי הד"ג שליט"א וכו'. והנה מהא דנדרים ד"ל פ"ב
 אם כמע"ב נדר אסור כו' לפירוש רש"י והר"ש
 ז"ל מוכח דלא משכחת כלל טבל מהימ משום מע"ב ובריה
 ד"ח מה מעשר דגן סמוך לגמרו ע"שורו כו' ובתוס' דאין
 דרך ללקטן אלא כשנגמר וכו' ז"ל תמה דמה ענין לקיטה
 לתשרי דהא קליז חטים הוא קודם לפסח וגס כהב על
 פ"ש"י דאמאי תלי טעמא בזה דמנין ליבש בגרנט
 התבואה וע"כ כתב הפרש דסמוך לגמרו ר"ל לגמר חיוב
 מעשר שמכניסן לביטוי וגס להתבואר ב"מ דפי"ח דחטים
 ושעורים תלי בגוון מ"מ אין עושין המימות כו' לאחר
 שנתבש התבואה וע"כ מע"ב גיכ סמוך לגמר חיובו דהייט
 משעלד ע"שורו ע"כ"ד ואם נימא דיש טבל מהימ גבי מע"ב
 פ"י הכנסה לדיר הל"דה אינה גמר חיוב ובתמב"ם ורמב"ם
 ז"ל הל' מעשר פ"ג ופ"ד אם דין תוי"ל נטבל מהימ בגוון
 ובירושלמי רה"ש ושקלים מע"ב לא פשו אותה לא כהנא ולא
 כשליש כו' ששליש עשו אותה כר"ש כו' ומשמע שיטת
 הירושלמי דלית בהמה לא נחשבת יותר מגידול שליש של
 תבואה ונכרי תמורה דל"א פ"א מאוריא ק"א רבי לאחר
 שנטולד הולך וגדל ועיקר גידולו אינו מאתו ופליגי בירושלמי
 לרבנן דמח"ז אינו נכנס לההעשר אי הוי כשליש ומסין ואם
 אומרת ימים שצבבור מח"ז עולה לתוך שבת ובגמרא דין
 רה"ש ד"ז דבכור חס מונין שנתו משעת שגאלה להגאלה
 וגס בפ"מ רק בכלו חדשיו מונין משעת שנטולד ומ"ש גבי
 מע"ב הנולדין לפני רה"ש גס מח"ז מחשערין עס בני שנתן
 ומוכת דסמוך לגמרו ר"ל גמר של התבואה והבהמות ולא
 גמר החיוב למעשר וגס גבי מע"ד תבואה הנקלרת בנז
 שייכה לשנה העברה רה"ש ד"ג פ"א בירוש' שהביאה שליש
 לפני רה"ש ויש לעיין כיון דהיתקש מע"ב למע"ד ובירושלמי
 הובא בתוס' רה"ש ד"ב ע"כ בטעם פתוח משליש פסור
 ממע"ד דאינו מרע ומלמח ובסוכה דל"ז עשר תאמר כדרך
 שכנ"א מולאין לר"ש"ה ופרש"י פרי ראוי לנמחו ואמאי לא
 ינכטי גס במע"ב ע"שור שיהא ראוי להור"ע ובמסדרין
 דר"ס דקמן שאינו מוליד כתבואה שלא הביאה שליש ובתוס'
 בכורות דכ"א פ"א דלועזרי אין בהמה מתעברת אחר שנטולד
 בשמות מ' יום :

מכתב רסג.

ג' . ב' שבת טבא שבתא שנת תרצ"ה דחינסק.
הגדה גבי מע"ב הא לשיטת רש"י לתד לשון לא קדש כלל
 רק דין והרבה יש להאריך גבי מע"ב גחיל ולא
 קדש אם ר"ל שהבהמות הם מחיל או שנטבלו בחיל וכמו
 הנ"מ בחלה פ"ב ובאמת יש להאריך דלא הכנים בזכונה
 הרבה לאן לר"י שלו או נקבע טבל מהימ ואסור לאכלן
 בלא מעשר ועי' בכורות ד"ב וע"כ פ"א וכן בהמה דכתב
 הרמב"ם בפ"ז היה ונראה לי כו' מפני אומרת הקדשים ועי'
 בירוש' חלה פ"ד לא מליטו מע"ב מהלכה ר"ל מדרבנן בגדר
 קרבן ובאמת זה מחלוקת בתוס' בכורות ר"ע ורבנן וט"ס
 עס רק דפליגי גבי דיעבד וכן ג"מ אם כבר נטבלו או
 בדיעבד מהני ורק קודם שנטבלו לא מהני ללרפן ש"טבלו
 והה גיכ נימ בזה דמבואר בתרומות דאם אבל תרומה
 בשוגג אם מהני לשלם מן מין על שאינו מינו ר"א ור"ע
 ורבנן פ"ש בתוס' דמקשה ר"א דברי מן חדש על ימן מהני
 ולמה לא מהני מן מין על שאינו מינו וע"כ ז"ל דאין ר"ל
 רק להפריש לא מהני מן החדש ולא מן מין עש"מ אבל
 היכי דכבר קדש רק לשלם אף דחזר וקדש לא הוה בגדר
 מן לפסור מן החדש מהני ולא מן מין עש"מ וה"כ כונת
 הרמב"ם ז"ל גבי מע"ב לחומרת קדשים וע"כ אם כבר
 נטבל אז הוה חייב מה"מ להפריש או וי"ל דאין מע"ב בזה
 הולאה מן דיר וזו הוה חובה ע"י בזבחים דמיה ודניה ובת"כ
 פ' ויקרא דיבורא דחובה והרבה יש להאריך בזה בהך דוכ"ח
 פ"ב ועי' בירוש' דשקלים פ"ג דהמשהה טבלו יש בל תאמר
 גבי מע"ב והרבה יש להאריך בזה וגס ג"מ בגדר הקדש
 או בגדר לפסור ונ"מ גבי לא יבקר ע"י תמורה ד"ז פ"א
 ובכורות דט"ז פ"ב אם יש לאו דלא יקדיש בפ"מ כיון
 דקדוש מלאו וגס אם אסור לכיון להוליא היפ"ה דירוש' פ"ל
 ב"א פ"א דמותר ועי' בספרי פ"א ותמורה ד"ח פ"א
 ובכורות ד"ח פ"ב פליגי רש"י ותוס' והרבה יש להאריך גיכ
 בגדר טבל דין טבל לאחר הכנסה לביט או רק לאחר מירוח
 עס רק גדר איסור לא קדשה ועס רק אסור להפקיר בפ"א
 דל"א והה ר"ל בירוש' משנה דב"ש ר"ל סך דמע"ש פ"ג
 ס"ג פליגי עס ב"ש וביה לאחר גמר קודם קבע וכן פ"ש
 הרמב"ם ז"ל בהל' מעשר פ"ג ה"ב ועי' בתוס' ב"מ דכ"א
 פ"ב וס גבי תבואה כ"מ דיש מין דרק חייב ויש מין דגס

בגדר מע"ב בחיל דלא קריב אם אלין בנז מקום
 שנטבל בו כתבתי מירושלמי חלה פ"ד היד ה"ד ה"ד
 שנטל מה ומן לזה מה שנטל כו' אם במקום שהי' א"י
 ונפשה

ונעשה כדורא חקיקו למעשרות כו' והוא שמך עפר ומפרש
הפ"מ דר"ל אם שפך פירות מא"י לחיל פטורין כר"ע דפ"ב
א"כ י"ל דקאי גם על מפ"ב והוא שמך עפר אבל אם שפך
הטלואים מעבר זה לפעור השני אזלינן בחר מקום שמישרן
לענין להקריבן אמתס נראה דר"ס צ"ל נא לתרין מה
שהקשה אם במקום שהיה א"י ונעשה כדורא כו' ומשני
דירך שנטל מזה כו' אינו ר"ל דהירדן נכנס לפנים או לחוץ
אלא ר"ל שמך עפר מא"י ונתנו על קרקע ח"ל או להיפך
וע"כ מה שנתן מחיל לא"י נעשה כא"י וכמו עפר ח"ל
שבא בספינה בזמן שגוששח דלכ"ע חייב ואם נטל מא"י לחיל
נעשה כח"ל ואינו מתחייב מה"ט וכמ"ס המל"מ בהל'
צבורים פ"ב דלר"י גם עפר א"י בספינה שאינה גוששח
פטור מה"ט והרבה יש להאריך בזה אם חייב ע"כ מדרבנן
כמו בענין שאינו נקוב ובהא דירושלמי חלה פ"ב עפר ח"ל
שבא לכוריא נעשה כדורא י"ל כו' :

מדרכי קאלינא.

מכתב רסה.

מש"ק כ"ד טבת תרצ"ה דוינוקא

ורגה כ"כ במכתבי העבר דזה מבוחר ברש"י ד"ס ע"א
דאם הכניסם לדיר בצוונה ודאי נטבל מה"ט לא
כך דנתיב דרק מדרבנן אך זה לריך מדעת ואו גם מחדש
על ישן מהני דיעבד רק דאסור ולא להקריב וכמ"ס רש"י
כ"ט וזה תליא במחלוקת דרבנן ור"ע בחוסט' וכמו גבי
לחמי תורה ג"כ דמלכד כל הני לאחר זריקה ה"ד חלות
פובלות מהי פ"ט בנדרים ד"יב פ"ב פ"ט ובירוש' גם וגם
מי התורם אם הכהן או הנפלים וזה ר"ל תרומתו ר"ל
הכהן אהרן וע"י במעילה ד"ג פ"ב זבחים דל"ז פ"ב דהוי
טבל גמור ע"י בחוס' יומא דמ"י פ"ב ומ"ס הו"ס במנחות
דפ"ו ע"א דהיה עושה פטוח ואל עליהם קדושת פה להם
נדר וע"י במנחות דש"ז ע"ב אם מדמעות וכן מפ"ב הו"ס
ג"כ שני דברים ע"י במנחות ד"ח גבי לה"פ מס קומץ של
בייבי לבונה דכיון דהם ניכרות חל עליהם סס קומץ אף שלא
הוברר כיון שהגיע זמנו ולכן ל"ש טבל וכ"כ הרמב"ם ז"ל
בהל' צבורים גבי זרוע ולחיים הנכרות לכן לא קי"ל כמ"ד
דהוה טבל בחולין קליב ע"כ שלא הורמו ומה ר"ל הרמה
לא נתנה רק להבדילם וע"י בחוס' דקליא וברמב"ם ובת"ס
ג"כ דק"ג ע"ב גבי מתנות שלא הורמו ורש"י בי"ה ד"ב
ע"ב ומנחות דע"ח ע"ב ופסחים ד"ט ע"ב גבי חוה ושוק
וכן ג"מ גבי תל"מ גבי חוורת וצמות דפ"ו ע"א ד"מ סס
לשטמים דמלחם ע"כ ברש"י ובירוש' סס מחלוקת תנאי
א"מ אם יכול לקדש אשה לדידן בדי' לחמי תורה אם היה
כחזה ושוק ע"י במכילתא פ"י בא בזה גבי מפ"ב ע"י
מה דס"ל לחוס' זבחים ד"ט דהוה רק דרבנן אף בהם
ורש"י לא ס"ל כן בצורות דל"א ע"ב וזה י"מ בין אם נכנס
בח"ל או בא"י אף דהבטמות הם של ח"ל וכמו חלה של ח"ל
ונעשית בא"י דל"ד לפירות וכמבואר בירוש' פ"ד ובאמת י"ל דפליגי
בזה הרמב"ם והראב"ד בהל' תרומות וכן י"מ לגרסא
בזבחים דק"ו וקיי"מ גבי תל"מ בצמח אם ע"כ לריך להרים
לא ליתן לכהן או א"ל להרים כלל ע"י פסחים ל"ז ול"ח
ובירוש' סס ודי בזה כעת ובירוש' שקלים גבי כל תאמר
בטבל וזה מה"ט בירוש' חלה לא מלינו מהלכה ר"ל דליכא
מע"ב דרבנן קרבן :

יוסף.

מכתב רסו.

ב"ה יום ג' תשרי תרצ"ה ותרש"א.

כ"ק וכו'. והנה צדק פלוגתא י"ט ורבנן בחוסט' אם

מעשרין משנה לחברתה י"ל דר"ל לפתחין מלפנין עד שנה
השניה ואינו עובר על ב"מ כר"ס ד"ו אחד בכור וכו' ולא
ר"ל כהא דת"כ פ' בחקתי אין מעשרין משנה לחברתה
דברי ר"ע דהיינו משנה זו על של חברתה והנה אם בהכניסן
לדיר נטבל מה"ט י"ל דאו גם אם חזרן לאחר חייב לעשר
ולא מיפטר משום לקוח וכמו גבי מע"ד דנראה מהרמב"ם
ז"ל הל' מעשר פ"ב ה"א דדוקא הגומרן למוכרן פטור
מה"ט אבל אם גומרן לאוכלן בין מוכר בין לוקח חייבין
מה"ט וכמ"ס הרמב"ן והר"ן ז"ל ב"מ דפ"ח ורש"י גיטין
דמ"ז פ"ב : אלא א"כ אוכלן או מוכרן כו' ונחלקו הפוסקים
בחוקף אחרונים למזה אם הוטבלו מה"ט כיון דלא גמרן
לאכילה או דרק בגמרן למכירה לא הוי מה"ט ולפי
הירושלמי דאחריו שנטעו למזה חייב בערלה גם לענין טבל
הוי כגמרו לאכלו ובפשי"מ בצורות דל"ז ואם שחטו פטור
שלא תישב וכו' ולא דיבר במכירה דהוא דבר מבוחר
שהוא פטור [וברמב"ם הל' בצורות פ"ז ה"ח] ור"ל מחמת
לקוח זה דוקא בקביעת גורן דלא נטבל מה"ט ואע"ג דגבי
מע"ד לוקח חייב מדרבנן במע"ב לא חייבו וכזה דירושלמי
חלה פ"ד מלינו חלה מהלכה ולא מלינו מע"ב מהלכה ובמ"א
כמכתבי במ"ס הרא"ש ז"ל בהל' חלה נטעם ניטלה למה
מלך דראוי להמחייב אם יתן בה שאור מעיסה שלא הורמא
חלה דזה ר"ל הירושלמי מלינו חלה מהלכה שיתחייב פ"י
שיתערב בה מה שלא נספר עדין משא"כ מע"ב שנספר
דל"א להמחייב טור :

ובגדר פל"ט אם פובלות י"ל דזה ג"כ הטעם דהקריב ממת
מן המתובר מנחות דמ"ז פ"ב ורש"י ותוס' סס וכן סא
דסס שלא יתחב כשר קודם שיכול אימורין משום דגם האימורין
פובלין כיון שסס קדש והר"ף ז"ל חולין כבד דליה לכחא
כר"י דאסור לאטול ט' דמתנות אין בהם משום קדושה אלא
חובת טבח כו' ואפשר דזה ר"ל הסופספח מטמת אין
בהן אלא מנות כהנה כלכד ור"ל דרק מלות מתינה לכהן
יש בהן ולא מלות כרמה כיון דאין בהם קדושה ובר"י נדרים
דפ"ב ע"ב טעם מ"ד מעש"ט אינו טובל משום דהוא טלמו
זותר ובחולין דקל"ו ע"א אי מה תרומה טובלת אף רה"ג
טובלת וכו' ול"ע מ"ס רש"י ז"ל חולין דקל"ב ע"א ומן בכבוד
אין טמנין שאין קדושה חלה על קדושה וסס דקל"א ע"א
וכל דבר שאינו בקדושה כגון הרום כו' אמתס בבכורות
דל"ז ע"א קרי קדוש דמים לזרוע ולחיים כו' ובספרי בדרוש
לגזילי המחברים ז"ל הא"יטו בטעם תרומת הדשן ובגמרא
דיומא דכ"ג תרשי"ד צמח תרומת מדין ילפינן לה כו' וכמ"ס
דלר"ח דיליף ממנה תרשי"ד בא להמיר שאר הדשן כמו קומץ
שמחיר המנחה ותל"א צהא דמפ"ה ד"ש אם שופעין לאחר
תרשי"ד וע"כ לא הביא הרמב"ם ז"ל שיפור קומץ בתרשי"ד
ובירושלמי ואין והרים אלא כששיר וי"ל דגם למ"ד מתמ"פ
ילפינן הוא נגדר מחיר והרבה הארכתי בזה שנחלקו גדולי
המחברים ז"ל במע"ב מחיל לר"ע דס"ל אם הביאן לא
יקרבו אם הקריב אם יפסול ובהא דתמורה דכ"א המחיל טוס
בתמורת בכור ומשער מהו כיון דלא קריבין וכו' ואמאי לא
בטי בכבוד ומשער שטמן של ח"ל ומשער דחייב ואולם
מבכורות דכ"ג ע"א מאחר שאינו קריב אמאי קדוש ט' ואם
אימא דדיעבד כשר מה מקשה ויש לרון בזה מהא דפסחים
דמ"ז פ"ב שה ולא בכבוד אחת ולא מעשר ובתוס' מ"א
ת"ל שאין מתמייקין שוות וגם קעבר משום כל שמטת לאשים
וכו' ד"י"ל דהקרא ממשע של ח"ל דמתמת בכבוד ומשער
אין קריבין גם אם שחטן וע"כ ליכא משום שטי מטמת
ומשום שמטת לאשים וכן מ"ס הרמב"ם בהל' מנינה פ"ב
דיומא חובת מנינה במע"ב ותמיה ס' אין מטמתי שוות א"י
ר"ל ג"כ במע"ב של ח"ל הפרה זו כהן דפסחים וברמב"ם הל'
מנינה כהן לי בני הרב הגדול ר' ישראל יהושע ית' לא יס"א :

מדרכי קאלינא.

מכתב רסו.

משיק ב' שבט תרצ"ה דוינסק.

והנה בנדר נמיש דנטבל בדר הארכתי בזה דל"כ איך
 מובא בנדך דנכרות דל"ז קפן אחד כי משער
 דמי' איך פקע טבל וסרבה י'ם להאריך בזה בנדר טבל
 אם זה שני גדרים טבל ותרומה או נדר אחד וי"מ להך
 ירושלי בשבט פ"ב גמי י'ר שמתחב בשבט דמתי' עם לזה
 טבל ותרומה זמרה שם דנורה ח"ך בנדר תרומה לאחר
 שמתמה לזי קתל אישור טבל של התרומה וקנז ידוע
 הסמיכות בזה והארכתי דבזה י"ל מה דמקשה הגמ' על רב
 דבאסדרין דפ"ג ובידוע' בכורים יומא דמי' בין תרומה מן
 תבואה שלא תקבעת ובין לאחר קבעת ובזה גם רב מורה
 במיהא לזר מי' רמי' גדרים דמי' מי' וכ"כ בזה בכ"ז וכן
 סגדר מה דמו' ר"ה מספקי' לזו אם יש בטבל הל' האחר
 ובידוע' שקלים מובא דיש ב"ח בטבל של מעי'ב ועי'
 בידוע' תרומות דיש' לאו אם לזו בישר לאחר זמן הדיבור
 ונח' למ' בין מעי'ב להקריב או לרעות כמו בחיל או בין אם
 הכניסו לזרי' בל"י ועי' רש"י בינה דיי'ב גבי מ"ה ועי'
 בתומ' חולין הל"ו פ"ג גבי כהן ור"ל כגון אם קבעת מחמת
 דלא י"ל דמי'ב מהי'ם להפריש רק טעמין ללמנו ולא כחומי'
 שם דקלי'ב פ"ב ועי' דקלי'ב מוכח בן דתל' עליו שם נחמה
 שיון דליתוסחא רק טעמ' ללמנו דדברי' תומי' דקלי'ב ע"ה
 חין מובא כלל ימי' בין אם שייך לכהן המוכר או זמן לכהן
 בעד תמינה וכן גבי יטורי' הקדושות וי"ש פ"ב ובידוע' שם
 ובחמת כי'ם אם שייך או המסכה דרק שם הראש של כהן
 אז ליתא דין' ממונה אלל' ית' הלמי' לכהן הוה מונס' וכן
 מוכח ברמב"ם שם וזה סגדר דחין' מ"כ נגזלות ר"ל גדר
 כל היכי' דליתא ב' גוי' ורב' לשיטתיה מולין' קלי'ט ועי'
 בידוע' כ"כ פ"ה גבי מוכר פ"ש בזה ודקמ"ח פ"ה ותוספת
 ג"כ פ"ד ואכמ"ל וכן הך דפסחים הארכתי בזה דקס' לא
 בכור ר"ל גבי' הך דמתי'ם תמורה דר"ל פ"ב וכחכ' הפסחי'
 תומי' שם דקס' בגדר ודב' לא תונה אי' לפטור דכוס כמו
 פוסקי' תומי'ם לא כרש"י שם ודך מ"ח גבי טבל בכור ר"ל
 קודם קבעת וומר' משמרות וכן מעי'ב ר"ל כרש"י תמורה
 דכ"ז פ"ב חלו' ועי'ם בתומ' ורמב"ם בזה ועובר אין עליו
 שם שם המ"ם תומי' כתי'ם גבי' תה"ד בחמת הארכתי דזה
 ר"ל בזה דכוס תמורה ופסחים ושמו' טולו דלא פירוש' דל"ל
 שיר' ואך הרמב"ם מפרש גבי' רשן של הוללה ועי'
 משילה דיש' פ"ב ולא כראב"ד ומוס' יומא דכ"ז ודמ"ב
 ואכמ"ל :

יוסף ראזין.

מכתב רסמ.

ב"ה חור ופשיק בא תרצ"ה ווארשא.

ב"ן וכו'. ומי'ם ריק בנדר מה"כ בדברי' הסוסי' מולין
 דקלי'ד פ"ה למ' ג"כ אם הבהמה נחלאת עריפה
 דפטור ממח"כ אם חלק המהנות לכהן המוכר ובהא דכ"ב
 דפ"ג מי' בן לוי שמכר שדה לישראל ע"מ שמעשר שלי
 דמובאר בירושלמי דמאי' פ"ו דאם זרעה קני'ס חיי'ב ליתן לו
 חז' מן עשר י"ל דסירוש' ס"ל ג"כ כגמרא דכ"ב דשירי'
 שירייה למקום מעשר ואל' למ"ם הרא"ש ז"ל דבתנאי' לא מני'
 לאהתי' דלא שקיל' הלוי חלק עבודתו אלל' בכביל' התנאי'
 דהירוש' דקס' כהן שמכר וכו' מהני' מתורה תנאי' דז"ה
 דמעשר למד' טעמ' לכהן בודאי' או ג"כ חלק עבודתו
 ובפסרי' פ' קרח דכל מצות כהונה קנאו השם ונתנו לכהונה
 חלק עבודתם וכן מוכח מהא דלא מהני' ע"מ גבי מח"כ
 לסנתי' הרא"ש והרמב"ם ז"ל קנן ג"כ כהן שמכר כו' וכתב

מעטם שיר' ואולי' לפעמיה דחין מולין' המעשר מיד הסנתי'ם
 והרשכ"ס ז"ל כ"כ כחכ' והיה לישראל המוכר שדה לחבירו
 ע"מ שמעשר שלי ליהט' לכל מי שאלה' כי ר"ל ג"כ
 דשירייה למקום המעשר שזה החלק יסי' התבואה שלו וטעמ'
 לו רשות ללוקח לעשר על פירושו וממילא התבואה האלה של
 המוכר כדקיל' בנדרים ומה הדין בזה אם זרע קני'ס אם
 לר"ך ליתן למוכר חז' מן עשר כיון דלי'ם ל"י רק פה"כ
 ולמי'ם כ"ז אם כהן המורס לעלמו אם יש בו נדר תמי'ם
 יש לספק בכפן המורס משלו על של ישראל דמי'ם של
 הכהן אם דמי' כמו בתורס לעלמו דליכא נדר תמי'ם א"ד
 כיון דנפטרו בזה פירושו של ישראל יש בזה מצות תמי'ם
 וסרבה האריכו הפוסקים במתי'ם רמב"ם דגבי ע"מ
 שהמטות שלי ס"ל דהן של ישראל וגבי ע"מ שהמעשר שלי
 ס"ל דהוי' של כהן והריש"ב"א כתב לחלק בין ע"מ שיון לו
 המחטות ובין ע"מ שהמטות שלי ור"ל דזה ר"ל הירושלי' פ"ו
 דמתי' ישראל שקיבל שדה מישראל ע"מ פסי' המעשר של
 זה אסור כו' אם תרנה בניטין :

והנה דמוסי' חולין דרתי' כמחנה עמשבת' שהכרתו ליתן
 לכל כהן שיריה למדו הפוסקים ז"ל גבי מקדש
 ע"מ שא'ם תפול לפני יב'ס יחולו שמחולן לא מחגי' ג"כ כיון
 דמהי'ם יכול ליב'ס ג"כ וכחכ' הפוסקים דאם התנה ע"מ שא'ם
 תפול לפני יב'ס לא יחולו הקדושות כלל התנאי' קיים ור"ה'ם
 מהא דר"ה' דק"י פ"ב יבמה שפלה לפני משי'ה מאל בלא
 חלו'ה דלדעתא דכתי' לא קידעס וכו' וא"כ במחנה בפירוש
 דבאו'ן זה לא יחולו הקדושות בודאי' מחגי' והרמ"א ז"ל
 פסק' בו באה"ע סי' רנ"ז דאם יש לו אח מומר דיכול
 להחטי' ודעת קת' פוסקים דפירכת כגמרא דוקא בגמלה
 לפני מוכה שחין' דחין' חותמין' אותה לפני' ועי' לא סי'
 מחנה עמשבת' :

מרדכי קאלינא.

מכתב רכמ.

משיק ט' שבט תרצ"ה דוינסק.

והנה הכל כמובן זה בחיבורי' כל הי'ם אם ר"ל מובא אז
 מליאות ובחמת זה מחלוקת בתומי'ם תרומות פ"ב
 גבי אם היה עומד בשנת מ"ע וקרא מעי'ם ר"י ורנן ופ"ם
 שם ור"ל ג"כ כך אם ר"ל על נדר הדין וזה בודאי' לא אכל
 אם המליאות בודאי' הוא כך דגם מעשר פני' הוא מעשר שני'
 ועי' כ"כ ד"ל פ"ה גבי ארעא דבי' בר' סוסין' ע"ס דס"א
 פ"ב גבי דבי' בר' חייא והרמב"ם ז"ל החליק' שם הביאור
 וכן מחלוקת בירוש' פ"ג דכוכה גבי כפות תמרים אם כך
 שמש' או לר"ך שסי'ה המליאות כן וכן בהך דנכרות דכ"ה גבי
 מי פרה ונחה דפלגי' הרמב"ם והראב"ד בזה ובחמת דברי'
 תומי' חולין דקלי'ד פ"ה אם הם תמוהים דלא זה כלל ככוונה
 בגמ' דודאי' אם התנו שיון לו ודאי' הוי תנאי' רק שם התנה
 ואמר שהם שלי ר"ל שא"ז ליה' לו כלל רק שלו זה אי'ם
 כלל לכן לא הוה תנאי' בן ר"ל הגמרא וכר"ג יש בגמ'
 דנדרים דמי'ה פ"ה ע"מ שיבוא כו' פ"ש ור"ל אם אחר שחתן
 לאבא שפיר' אכל אם ע"מ שיבוא אבא ר"ל דאי' דפטו' כלל
 לא הוה וכן בהך דכ"ב דקלי'ג פ"ב גבי עובדא ביהונתן כי'
 ר"ל אם התנה שהוא יעשה הוה תנאי' ועי' ב"מ דס"ו פ"ה
 ר"ל ג"כ דידך שלא יהיה לר"ך לישא אופה כלל הוה רק פסומי'
 מילי' וכן גבי הך דיבמות דק"ה פ"ב גבי אם קימת דידך
 כו' וכן ר"ל בקדושות גבי יטורי' אם ר"ל שלא פוטר או שלא
 יתא מוטיל' שיעוד וכן כאן בחולין' דהא מח"כ תמי'ם כתי'ב
 כמובאר ב"מ דיי'א פ"ב ובלא תמי'ה אי'ם לקט'ס וכאן אמר
 ע"מ שהם שלי לכן לא מחגי' ומ"כ'ם כמי'ם דאם הם שלו
 לא הוה מחנות כלל ועי' תמורה דכ"ה פ"ה גבי לקט' וכ"כ
 דקלי'ג

מכתב רעא:

מש"ק ט"ו שבט תרצ"ה דוינסק.

והנה כי כזה בחיבורי בעל מח"ס דבמות ור"מ בכוחות
 ד"ר מ"א ס"ל דמי שהפריש קנאו שבט הפואר
 לא החומר וכן מחלוקת דבמות כבורים ר"מ ור"י אם ככנים
 מביאים וקורים ולויים לכ"ט קורין ומ"ה זה וע"י הוריות
 ד"ו בעל המחבר ור"ל יע"י רש"י יומא ד"ט פ"ב דאין להם
 חלק ור"ל דעבדים רק הכהן ר"מ חלל קמה מן מרי
 ככנים וגבי ממזר בלויים י"ז בזה מחלוקת י"י עבדים דליב
 פ"ב וגמין דל"ט פ"ב וע"י דבמות דמ"ז לא משמע כן
 ובחוספ' דבמות פ"ט ובה פליגי דר"מ ס"ל דחומר לא הוה
 מביאים יתן ר"מ מביאים חדש וחלל נעשה ישראל ובידוע'
 פ"ד דבמות לא ס"ל כן והארכתי בזה גבי ה"ך דבמות ד"ד
 ק"ל אין בו שניו בעניה א"כ הקרבן ה"י נפולס אל שממין
 לבס רחובן לנ"ד הוריות דכל שבט מאי דזה רק תואר וזה
 א"י קיין רק אח"כ אמרה חורה ד"ש בהם גדר נתינה וזה
 רק להפלים למי שירלו ויש ע"ה"ג והמבואר מקרא דספרי
 ובגמ' כ"מ י"י גדרים דפ"ד פ"ב דרק א"ש טוהל י"י רש"י
 פה"ס דמ"ז פ"ב דל"ך לא עבדו בב"י משום דלא זכו ור"ל
 החומר דה"י מלינו כ"מ גול הכבש גירוש' מהמים והרמות
 וכ"מ בש"י וע"י קדושין דכ"ג גבי קיין להחטר ור"ל להחזיר
 של שבט ובאמת זה מחלוקת ג"ע ור"י אם יכולה החורה
 ליתן של זה לזה בלא קיין רק גדר ירושה נמלל י"ה גדר
 ה"ך דכ"ב דק"ט ד"י מוריס וכן בספרי ה' ואלהן וכן דרש"ס
 ס"ל גבי ירושה הבעל אף דרבנן מ"מ י"ה להם כח ז"י וי"י
 ב"ק דל"ד מחלוקת בהם אם יחלו וע"י ב"ק דל"ז פ"ב
 לחד לשון לר"י ש"ס מחמת גזרת מלך וזה גדר ה"ך דב"ק
 דק"י יורשים ור"ל דזה ממון גבוה בחמילה וי"ה הבעל ל"ד
 כהן נעשה ממון הדין כמ"ס החוס' וכמו גבי מרה ככנים
 וי"מ אם זה דוקא כהן של משמר הסי"ך לו או כל כהן
 להפקיע וכן גבי חרמים ובחיבורי בחוף ספרין הארכתי
 וע"י דבמות דק"ה פ"ב גבי ב"ך אמה כנסה לא הוה
 חליטה אבל אם אומר שח"כ יבנה לא איכפת לו וכן ה"ך
 דכ"ב דקל"ד פ"ב בלכס והרבה יש להאריך בזה רק לא
 ל"ע קלת חולי כעת :

יוסף

מכתב ערב.

ב"ה אור ה' יתרו תרצ"ה ואראש.

ב"ק וכו'. והס"מ ישלח לו רפואה שלימה במהרה שזכר
 להאיר עיני ישראל בתורתו הרמה והנה בתי"ס במכתבי
 בה"ך בע"א דב"ק דק"י פ"ב ג"מ בקדש מוס קבוע
 להקדשן ונפרו דאף דחייבים בכבורה במעשר פסורין גם
 להירושלמי ב"ק פ"ז דפדיה לא הוה כלקחה ח"מ גבי
 מע"ב כיון דפסורין היו נחשב כלקוח וכמו חז"ר ולקוח גבי
 מע"ב פסור בכורות דנ"ו ע"א ובמע"ד כת' בחוס' כ"מ
 דפ"ח ע"א דחז"ר המומר וקני ליה חייב וי"ל עוד דכיון דס"י
 פ"ס א"י קדש מתחשב מקרא ויה"י קדש ולא שכבר קדש
 בכורות דנ"ג ואף דברש"י ז"ל חולין דקליא כבש כששם
 כסור אינו נחשב בחוקים דכקדך וכו' ועוד תקדים כתיב
 ולא שכבר קדש ועכ"י חייבים בכבורה י"ה לתימה דשאי
 כסור שטלד חזר פדיה שהוא מטולס לא היה קדש וי"ה לזון
 בזה המחשבה תרומות פ"ו דלר"מ אין משלמין מסקדס
 ומצ"ש כנפרו דאין הקדש עודה הקדש והנה הכונה דבכורות
 דנ"ג חוקדשין פשיטא לזו דדייה נינה משום דמדל חז"ר
 סגובס לא בניין קדש לפסור ממע"ב והא דגבי כ"סוי ח"ס
 ומצ"י משפט מקרא קדשים חולין דש"ך וקל"ל י"ל ש"ס
 דמי חזיב על סקתה י"י ששכר ה"א יכסה ג"ס גבי חז"ר
 פ"ן

והנה פסקא ורחמנא כ"י ומנחות דפ"ד וזכמים דפ"ד פ"ב
 גירוש' נזיר פ"ז גבי כשחממא חפקע וי"מ אם זה מטולס
 דדי' נזירות או רק סיבה חיה גדר אין חז"י כנשיאין
 ר"ל דזה ב"א ממילא לא פעולה דגם בחוקה הוה דין כן :
 יוסף ד"אודין ר"ב דמה וז"ל.

מכתב ער.

ב"ה אור ה' בשלח תרצ"ה ואראש.

ב"ק וכו'. ובאמת ח"י דרש"י ז"ל חולין דקל"ד שהתנאי מותר
 שלא כדברי רש"י ז"ל ואילו אמר ע"ח שחפן לי
 המחנות הוה מה"י תנאה ועליה דידים מחני אבל השהא
 דחז"ר פ"מ ש"ס של לא תנאה הוה וכפסומי מ"ל בעלמא
 טביל מבואר כמ"ס כ"ג בכיבור הגמ' דש"ס וזה דירושלמי
 דמאי פ"ו ישראל שביבל שדס מישראל ע"מ שיה"י המשפחות
 של זה אסור שאלמס איני ואחנס לזה מותר וספרין ולא דא
 ה"א קדמיא י"ל ג"כ דס"ד דבתרווייהו לא ר"ל ע"מ שיהנס
 בטל השדה לזו או שיתן להמקבל המבדחין שלו ומש"י אם
 תרבה בתינו דנחלטלס איני ואחנס לזה ר"ל ע"מ תחלה
 ליתן לי הכה"ג אחנס לשון אסור ומותר לא משמע כן
 והנה שיטת הרא"ש ז"ל ב"ב כרש"י דבהנאי לא מלי לאתנויי
 דלא שקיל הלוי חלף עבודתו אלא בשביל חנאי וה"ך דב"מ
 ד"ר פ"ב מח"כ נתינה כתיבא בזה חלוטין דרק מקח וממכר
 הוה ראי' להרא"ש דב"י אם נתן מחמת התנאי לקיים תורה
 הוה דרך מקומ"מ והנה האריכו הפוסקים בה"א דבמות דל"ט
 פ"ב דמשו"ק משגרים להם תרומה לבתיים והאי אין להם
 זכיה מה"מ ואיך מתקיים מלות נתינה והגאון קאה"ח ז"ל
 בתב דמח"כ כעין שכירות לכסנים חלף עבודה ואי"י ככנים
 שפסולים לעבודה י"ה להם זכיה להם ובחוס' סנהדרין דס"ח פ"ב
 דקטן שבר טרחא שלו מה"מ ועוד דגם הני בכלל כמו ירושה
 ושאי מחנות עניים דמתיב פ"ב פ"ב קטן אינו זכיה בהם
 מה"מ כמבואר ב"מ ד"ב והגאון בית אפרים ז"ל השיג
 דלע"ג דמתיב חלף מבדוחתס אינו עיקר הטעם והעלה
 משום דקנאו השם ונתנו לככנים אפי' משו"ק י"ה להם זכיה
 בהם מה"מ וכת' דאפי' מעשר עני י"ה לו לקטן זכיה מה"מ
 ומדברי הרא"ש הנ"ל קלת ראי' להקל"ח וגם ג"מ בהטעמים
 גבי מעשר דלטעם דקנאו השם ה"י פליגי חנאי בספרי פ'
 ק"ה במעשר אם קנאו השם ונתנו ללויים :

ובגדר קנאו השם ונתנו לכהן גבי גזל הגר כמב"י לדון
 דבשי"א דרבא ב"ק דק"י ככנים בגמ' יורשים
 ה"י או מקבלי מתנות וה"י ירושה לא נכנסה מרשות המוריש
 לרשות אחר אלא מיד זכו בה הירשים ובחוס' גיטין ד"ג
 פ"א דלא פסק כח אמת מחותן ממון דמכתו יורשין ואי"י
 גמ"ג דקנאו השם והנה לכהן אחאי ה"ה נתינה זו חשובה
 כירושה מהגר ובחוס' גיטין ע"ס דגר שמת פסק כחו ממנואל ונהי
 י"ל דגבי גמ"ג דהממון הוה ב"ד הגזן והתורה אמרה
 שיתן הממון לככנים ממאל שלא פסק כחו והוה יורשין אבל
 אם קנאו השם אחאי מתשב ירושה ואף דבבמות דס"ז
 דאוכלין בשביל המשפחה כולה וכשילד הסובר הוה יורש שאני
 חסם דגם המשפחה זוכה בגדר ירושה ועוד י"ה לעיין למ"ס
 חוס' מנחות דפ"ג דמוטלין ב' קודם שבא ליד כהן כמה
 דכ"ב ב"ק ע"ס אפלו פ"ר כהמות גמ"ג מי חייבי לאפרושי
 מעשר כ"י ואם קנאו השם ויש בו מעילה איך יחייבי במעשר
 ה"א בכבורות דנ"ג פ"ב חוקדשין פשיטא לא דידים נינהו
 ואי"כ גם לאחר חלוקה דאין בו מעילה עוד יחשב כמו לוקח
 וגם למיך בכורות דנ"ו דחלקו גדיים נגד גדיים חייבים
 גמ"ג כאן דקדוש חלוקס נפטר מחמת ממון גבוה אחאי י"ה
 חייבים אח"כ והגאון דכתיב דכתיב דכתיב דכתיב דכתיב דכתיב
 ש"ס ונתנו לכהן :

ב"ה יוסף קאלייטא.

מכפר מאחרים לא דריל דוקא באחרים דמקט לו רק ללאח
 תובת קרבן נזיר וא"כ אם ישאל על חירותו ולי"ז להקרבן
 לא מקני ליה אהנס במאירי כתי ואם שלם הן כגון שאמר
 אחד ע"מ שאין לבטליך רשות בזה או שיוסיף לומר ללורך
 הקרבה לדעת הפוסקים שדרך שיאמר למה שאת אוכלת
 לפני עבד ומוכח דמ"ל לחלק בין בעל דאמרינן דמילתא
 דלי"ז לא מקני לה ובין אחר דמקני לה קרבנותיה ומשמע
 עוד דאם אחר למה שאת נז"ג לפניך אינה רשאית להפריש
 המעות לקרבן ויש לדון מהא דירושלמי שם הא ליקדש קדשה
 וכו' ומפרש הפ"מ דהסוגיא קאי על אם משלה היחה
 הבהמה אבל פירושו תמוה וקאי על אם משלו היחה
 הבהמה :

ורגה בתום סוטה כד"ג ע"א וי"ל משיה"ש לו חלק
 דק"ל מה שקנתה אשה קנה בעלה כדתנן במיר כו'
 דקא דייק בגמרא מנא לה מה שקנתה אשה קנה בעלה כו'
 ומשמע דמ"ל דאשה יכולה להפריש קרבן גדבה מנכסיה וע"כ
 דמפרשים פירכת הגמ' היא מנא לה ר"ל כיון דיש לו להבעל
 חלק בקרבנה אחאי המנאח תמות כו' אלא הלא ירעה כמו
 אם שלו היחה ולא דמיך שלא תועיל הפרשה שלה כלל
 והנה גבי תמורה נראה דלא חשוב קרבן של שותפות להבעל
 לא מחכר רק נוקפיה כהה"פ יומא וזבחים ומה הדין אם
 הבעל יאכל הבשר אם הקדישה שלמים וכן גבי תמורה
 להתום תמורה ד"ז ע"כ דאף מחכר ולא לאפוקי הבעלים
 וכן לריה"ג דיכול למכור שלמו ור"ל דמוכר מחיים לאכול
 הנוקח הבשר ולא להמכר אם הנוקח מותר מחמת בעלים
 ומהא דירושלמי שם במשלטת על נכסיו כו' ראייה למ"ש
 הרא"ש ז"ל בתשובה דאשה הנז"ג בבית וגדרה ליתן לדיקה
 והבעל מוחה אין בדבריה כלום ובספרי פ' נשא והביא
 את קרבנו עליה כל קרבן דברי ר"י ומ"א קרבן
 שמכירה לו כו' ושאל מן מכשירה לו כגון של נזירות היא
 מביא משלו ומקץ ממכונתה ולהכפרי מתניתין דנזיר אחאי
 גם כרבנן :

מרדכי קאלינא.

מכתב רעד.

ב"ה יום א' בהר תרצ"ה והארשא.

ב"ק וכו'. מאוד לי לפלא שלא קבלתי תשובה על מכתב מיזם
 מכתבי מכבר והנה בתי"ש כ"ג בספרו דל"ה דהרמב"ם
 ז"ל בה"ל שו"פ פ"ו גבי חמץ דפסחים ד"ג ע"ל דהמקח
 אינו כלום שלא מושמט הבעלים ולכך דייק רבינו דמוכר
 החמץ לשעתו ור"ל שיאכל מיד לפ"ז אי"ש ג"כ מה שחמה
 הפוסקים להך שיטה דאין השליח יכול לקנות לפגמו שאין
 המכר אלא הולאת דבר מרשות לרשות מה פריך בפסחים
 שם ובסקליה לנפשיה וזוהי ניחא דכיון דגם במוכר לאחרים
 המקח אינו כלום ורק משום שיאכלו מיד אי"כ גם לנפשיה
 בשקליה ויאכלנו וכמו שדייק רש"י ז"ל ויאכלנו ויתן דמיו
 לבעלים וכו' ולשיטת הרשב"ם ז"ל צ"ב דפ"ה והנפקד מקנה
 הרשות שהפקדון מונח בו להמפקיד אי"כ כשקונה האפקד
 לפגמו וחוזר בו מהקנאת הרשות נמלא שיואל החפץ מרשות
 לרשות וע"כ שפיר פריך ולסקליה לנפשיה דגם לנפשיה
 מהני המכירה ובאמת דירושלמי פסחים שם הובא בתום
 לא ומוכרן בצ"ד י"ל דמשום כח צ"ד יפה המקח קיים
 ולא יוכל המפקיד לבעלו אף הרמב"ם בה"ל שו"פ לא כתי
 הא דירושלמי דמוכרן בצ"ד דוקא ויש לפיין אחאי כהא
 דירושלמי מפשרות פ"ג מנא כלכלה וכו' לא בעי צ"ד
 לעשות דמים והרמב"ם בה"ל גויא פ"ג בס"ז גבי שם
 דמיהן פלוג והרי הן שלו ושל בעלים בשותפות לא כתי
 דליבעי צ"ד ובהס"ו כתי מוכרן בצ"ד ושפית הרא"ש ז"ל דל"ז
 צ"ד :

הדין עם הסנה וכתום חולין דקל"ה ע"א גבי רה"ג
 במקדשין והנה בכור במקדשין לא מלינו בגמרא דיליף מקרא
 לפסוק רק גבי פסחים בכורות דפ"ו ומה דפליגי רש"י ותוס'
 שם ד"ד ע"א גבי קדושת דמים מדהה מן הכבודה ומן
 המחנות וי"ל דבכרת רש"י דיליף קר"ד מפסחים למ"ש
 הרמב"ם ז"ל בה"ל בכורות פ"ה בעטם פסחים שהרי לא ילאו
 לחולין לכל דבר כו' וא"כ קר"ד קודם פדיה לא גרע מקה"ג
 לאחר פדיה והגך מרי קראי דנקט רש"י ז"ל חולין בקרך
 ולאך ועוד קדוש י"ל דנימ גבי קר"ד למ"ש הרשב"א ז"ל
 חולין דקלים דהקדש דמים אינו אלא. כשעבוד ממון וע"כ
 לא מתמעט מןכרך וכמו בתום פסחים ד"ו דלא מיפטר
 מזכורה מחמת שעבוד הנגרי ורק מקרא דהקדש כו' ופסחים
 ג"כ לא משבין ממון גבוה כמ"ש תוס' צ"ק ד"ג ע"כ דשור
 רעהו מיקרי והרמב"ם ז"ל אף דגבי בכורה בפסחים כתיב
 משום דלא ילאו לחולין לכ"ד בה"ל בכורים פ"ט גבי מח"כ
 בפ"מ לא כתב טעם זה משמע דמ"ל דעיקר טעם פה"מ
 דפטורים מן הכבודה הוא משום הקבוצה משא"כ פטור
 מח"כ שאינו מקדש חולין קל"א ע"כ אמנם ברש"י חולין
 דקל"ב ע"כ כתי ומן הכבוד אין נותנין שאין קדושה חלה על
 קדושה והנה גאון גדול בספרו כתב ללמוד מרש"י זבחים
 דק"ד ע"א דשחיטה בגבולין כזריקתו במקדש דקודם שחיטה
 אין לו שום הישר לכבוד בעימ' וכת' דגם שאר פה"מ לאחר
 פדיון כן ע"כ ומהא דבכורות דלי"ב ע"ב מחיים דאלימא
 קדושה לא מיפרק וכו' ורש"י שם ראייה למ"ש גבי בכור
 בעימ' ולפ"ז י"ל דטעם הרמב"ם ז"ל דגבי פטור בכורה
 בפ"מ כתב דלא ילאו לחולין ולא גבי פטור מח"כ משום
 דחיוב בכורה דהוי מחיים של הבהמה יש קדושה עוד עליה
 משא"כ מחמת דהחיוב חל אחר שחיטה ואז אק"ל ליה הקדושה
 אף בתום צ"ק הכ"ל ובראשונים שם מחלקים בין שור פה"מ
 אחר פדיון ובין בכור בעימ' דלא בעי פדיון ויש להאריך
 הרבה בכל זה :

מרדכי קאלינא.

מכתב רעג.

ב"ה אור ה' תשא תרצ"ה והארשא.

ב"ק וכו'. אחפלא מאוד שלא קבלתי תשובה על מכתב מיזם
 כי יצאו וכפי הנשמע ח"ל הוטב לכ"ג שלי"א במשנה
 נזיר דכ"ד האשה שגדרה נזיר והפרישה את בהמתה ואח"כ
 הפיר לה בעלה אם שלו היחה הבהמה כו' ובגמרא מאן תנא
 כו' כי מקני לה נמי במילתא דזריחה לה במילתא דל"ז לה
 לא מקני לה כו' ומפשות הסוגיא משמע דהא דהפרישה את
 בהמתה ואח"כ הפיר לה בעלה היינו שהיא בעלמה הפרישה
 ויש לפיין אם בעלה או אחר הפריש קרבנותיה ואח"כ הפיר
 לה בעלה אם ירעו כמו בהפרישה של בעלה או הוי כמו
 אם שלה היחה הבהמה וגם אם הקנה לה אחר בהמה
 לקרננה אי אמרינן ג"כ כי מקני לה במילתא דזריחה לה
 וכו' כמו דבעלה והנה מקוש' החוסי סוטה ד"ו ע"כ כי קדוש
 מיוחד דפשיטא לנו דגם באם הקדיש הבעל בעלמו תלא
 וטרעה דמילתא דלי"ז לה לא אקדיש ולענין אם הקדיש אחר
 בתום מיר שם דיה ואמר לה דר"מ פסק כרז וכו' ובשמעתין
 קינר וי"ל שאמר לה ע"מ שאת נז"ג לפניך ולכאורה תמוה
 דא"כ אף טובל להפריש לקרבן ע"כ דמ"ל כהך שיטה
 דבאמר שאת נז"ג לפניך יכולה ליתן לבעלה : אי"ז גול ואין
 מקפיד שחפשה מה שטרלה ורלונו רק שלא יקנה הבעל אבל
 אחאי לא כתבו בפשיטות שאמר לה ע"מ שהאל בזה תובת
 קרבן כמו בתום פסחים דפ"ה ע"כ דלמ"ד קני רביה
 ירש' שימן לו שאל תובת פסח ותובת דאם לא הקנה לה
 רק למדך קרבן אם ירש לה בעלה אח"כ תלא וטרעה ולפ"ז
 י"ל כהא דמפרש ד"י פ"א אר"י גוס"כ קיננו דידים הוא

מהני ליתן לעלמו ע"י גזבר ודלא היה כמו לא חלקה להסיר ע"י על שלו וע"י מ"ש גבי כהן דמפריש תרומה לעלמו אם זה ש"ך ג"כ גדר נתינה או ח"ל נתינה וכמו גבי מטעם דאף דק"ל אין טומאן לבקן מ"מ מטעם שלו ח"ל ליתן ללוי כמבואר בתנ"כ' ובספרי ובירוש' מטעם כזה וע"י רש"י קדושין ד"ח ע"ב דלא פירש כן אך שם ל"ש מהגות שלא הורמו כמו שהורמו כיון דליכא נתינה וע"י טו"ס גיטין ד"ל ט"ב בתום ד"ה ה"ך והגדר דח"ל משיכה רק שלא יחסר משיכה וע"י קדושין ד"ז' למקום מטעם ומ"ש הרמב"ם ספ"ז מהל' מכירה דהמשלח קנה ול"ש גזל דמן מאן גזלה דה"ל עלם ומ"ש פ"ב ה"ז וע"י מ"ש החו"ס כ"ב דפ"ה :

יוסף.

מכתב רעו.

ב"ה ב' בחקוטי תרצ"ה ווארשא.

דבריו הר"ג שליט"א וכו'. והנה בגדר לא חזרה שליחות אלל בעל מפרש הריטב"א גיטין דכ"ד דר"ל דכיון דנפסק השליחות מהולכה נמלא כשה"ל מקבלת הנט אין כאן שליח הבעל וכו' כעל"י נ"טך מט"ג קרקע ולפ"ו מ"ש כ"ג גבי קדושין אם אחד עשה שליח לקדש לו אשה סהם והשליח יש לו בת נערה אם יכול לקבל הקדושין בעד בתו חליא בספק הפוסקים אם גבי קדושין מהני עלי קידושין מעיג קרקע וכן בהך פוגדא דגיטין דס"ג ט"ב דעדר לה גיטא כו' אמרה ליה ליהוי בידך כו' הא לא חזרה שליחות אלל הבעל בקדושין בכה"ג חליא אי עלי קידושין מעיג קרקע מהני והר"ן מפרש בהא דגיטין ד"ח ט"ב יומא תופס לב"ח במקום שחב לאחרים קנה דר"ל דכל שח"ל האדון תן שחרור זה לעבדי השליח יכול לומר להני עושה עלמי שליח קבלה שלו וכו' וביאר הגאון וזח"ס דאמ"ש דלא חזרה שליחות אלל הבעל דזה לא ש"ך אלל בגט אשה וכן מלאתי בשם הרח"ה דלא חזרה שליחות וכו' אינו אלל בגט אשה דהוי כעל"י גיטך מעיג קרקע עכ"ד ז"ל אמנם בריטב"א קדושין דכ"ג פשיטא ליה דנט שחרור לא מהני באמר ליה לעבד טול גיטך מעיג קרקע :

ומ"ש כ"ג בהא דירושלמי שנוטות לשמור ולא ליתן לכל מי שירצה כ"ח ג"כ אם יכול לעשות שליח לקבל בשבילו וכהא דגיטין דכ"ד וכי מסיח סהם הוי שליח לקבלה וכן אם רולה ליתן לאחד אם אותו האיש יכול לעשות אותו שליח לקבל ואפשר דחליא בפלוגתא הראשונים ז"ל איניו סם מתנה תן כוכי בתום גיטין ד"ב וד"ב וירושלמי סם המתנה כתוב ובמראה הפנים סם וירושלמי גיטין פ"ו א"ת לך יומר במתנה ארס עושה שליח לקבל דבר שאיט שלו משכ"ג בספרו ה"ל יו"ט בהך בטיא בכבודות דל"ט דשם גבי פירין קדשים בעיא מומין שבגלוי וזה לא הוי גלוי וכו' אי"כ אמאי לאחר שמונים יום הוי מוס לפדות עליו כרי אינו ידוע רק למי שניסה הרפואה וירושלמי גיטין דמק"ש חטאת גזולה שלא נודעה לרבים לפיכח מבואר דרבים סם שלשה וא"ל משום דכ"ד המתיר לפדות יודעים ג"כ בתמוס הוי גלוי וכי בכה"ג לא יוכל מאס אחד להסיר :

מרדכי קאליניא.

מכתב רעו

ב"ה יום ד' חרב תרצ"ה אטוואצק

ב"ך כו'. לפלא לי שעל מכתבי פי בחוקוטי לא קבלתי תשובה והנה במ"ש במכתבי מכבר בהא דירושלמי מע"ש וסנהדרין מע"ש שפדלו יוסר על דמיו לא סהם הכל דמשמע דגם בגדר לדידי שוס לי לא סהים יוסר מדמיו לכאורא נ"מ גם להפך בהא דהקדש שוה מהה שחילטו פל

פ"ח

ודגה בטומם הרמב"ם דמוכר התמן לשעתו י"ל דס"ל כשיטת הר' אבינודור ז"ל הובא בשו"ת הרא"ש סי' ל"ה דגבי אחרונת אם מקנהו לחבירו קה"ג לזמן יולא בו ושאי שאלו דאיט קונה הנוף ורק לתשמיש והרבה האריכו בזה הפוסקים בשעת הרמב"ם והראב"ד ה"ל מכירה פכ"ג ה"ה וה"ו ובתום כ"ח דל"ו פ"ב בקונה חפץ על ל"י יוס הוי ש"ח עליו ונבי דו"ה ב"ך דס"ח פרט לשהקנה לו על ל"י יוס וע"כ דר"ל במכרו גם להנוף דשם דע"ח דבעי מכירה בלי שיעור ומכירה לק"פ לתוך הרי ש"ר ובהל"ן דקל"ח גבי רה"ג אף דבעינן לארך כשהקנה לו הנכרי כל ל"י יוס מייב וא"כ גבי תמוץ י"ל דאם מוכרו לנכרי עד אחר הפסח קנין הנוף אינו טובר עליו אך י"ל דגבי חמץ דעובר באחריות לתוך גם בכה"ג עובר דהרי הוא באחריותו וירושלמי פסחים פ"ב א"ת תני אבל רואה אמה לגבוה א"ת תני אפי' לגבוה כו' ואמאי לא משני דהך תנא חפילו לגבוה היינו במקדיש לזמן :

ברא רמוס' שבת דע"ג פ"א וסנהדרין דס"ב ע"ב דמשעת דס"ל דמתכוין לשחוט חוץ לעורה בהמת חולין ונמלאת קדשים פטור מקרבן דהוי מהטעם האריכו גדולי המחברים ז"ל דאי"כ בשגג בשבת ויו"כ ובסור שהיום חול אמאי לא הוי מתעסק וגם בטומאת מקדש בכנסם בשגגה דנו דהוי מתעסק ויש לרין בזה מדברי הירושלמי תרומות פ"ח מה בין סבור שהוא חולין ונמלאת תרומה מה בין סבור שהוא כהן ונמלא ישראל כו' מה בין סבור חול ונמלא שבת מה בין סבור שהוא פסח ונמלא שלמים וי"ל הכוונה דאם נימא דסבור שהוא כהן ונמלא ישראל פטור משום דהוי כמתעסק אי"כ גם סבור שהוא חולין ונמלאת תרומה הוי מתעסק וע"כ דזה לא מהני גבי תרומה דהוי כחלבים וכו' וכן מה בין סבור שהוא חול ונמלא שבת ובין סבור שהוא פסח ונמלא שלמים דאם נימא דסבור פסח ונמלא שלמים דינו כמתעסק וע"כ פטור גם דסבור שהוא חול ונמלא שבת ליהוי כמתעסק ובפסחים ובפסחים שחטו חולין לשם שבת מה לי אחר ר"מ ולא פטר ליה משום מתעסק ובתום פסחים דע"ג פ"א ד"ה לדיברי האומר :

מרדכי קאליניא.

מכתב ערה.

ום ג' י"א אייר תרצ"ה דווינסק

ודגה בזה הגדר כ"כ בזה בחיבורי דנ"מ ג"כ דאם אחד עשה שליח לקדש לו אשה סהם והשליח יש לו בת אם יוכל לקבל הקדושין בעד בתו ובאמת זה ר"ל הנמי' בגיטין דכ"ד פ"א לא חזרה שליחות אלל הבעל וזה ר"ל בעל מי שנייך לעשות השליח לקבלה כיון דהוא עלמו חול וכהך דכתובות דל"ח ובאמת זה חליא בהך מחלוקת בירוש' פ"ה פ"ה ה"ב גבי מקנה מימינו לשמאלו וקדושין פ"א וכן סגדר בגדרים דמ"ח ט"ב גבי קני ע"מ להקנות וזה ר"ל ר"א בגדרים סם ר"ל הך דפ"ה הכל וע"י במ"ש הרמב"ן ז"ל במלאתו על הך דב"ק דע"ג ע"א בשם רב האי גאון גבי הרשאה ובאמת הרבה יש להאריך בדברי הירוש' שנוטות פ"ח לשמור ולא ליתן לכל מי שתרצה ע"ש וי"ל דר"ל אם יכול לקבל לעלמו או מן מי הוא מקבל וע"י ברין נדרים דפ"ח ט"ב גבי מה שתרצה פשי אם ש"ך פ"ו ג"כ לרין וכן נ"מ בהך דב"ק ד"ב ט"ב גבי גזבר וב"מ דכ"ז ט"ב מהכיון לגזולה דמן מי הוא גזלה דהתורה שבעדה ידו לבעל האצירה ולכן גם אם הוול פתוח משי"ס לאחר שנא"ת וע"י לרייך להכריז ומה ש"ך לומר ש"ס לרי למי הוא משועבד ונד' ונס זה חליא בהך דירוש' נזיר פ"ב אם אמר כרי עלי לגלגל נזיר והכרי סוד אם מהני לגלגל לעלמו פ"ש וזה ר"ל הך דב"ק דל"ו פ"ב ח"ל אצרי ולא כפירוש הראשונים רק

גאולה להפילה וכדליתא בזה"ק דע"י שקרין קר"ש מספקין
 ברמ"ח אברים :
 מרדכי קאלינא.

מכתב רעה.

יום ג' ט"ו תמוז דהאי שתא תרצ"ה מעון הקיץ אלקטיא.
מעשרות פ"ג ואהלות בסוף בית הקיץ יומא ד"י.
 והנה בגדר הקדש שיה מהם כ"כ בזה בחיבורי
 בה"י מא"ס יראה שם ובה"י ערכין ונשיטת הירוש' כתובות
 פ' אלמנה וב"מ דכ"ה פ"א דשם ר"ל להפך דפרה של מולין
 שזה יומר מן של הקדש ורק אם סתם הוה כמו דלמר בירוש'
 מע"ס וסנהדרין דהוה הקדש חדש וא"כ לריך להוסיף חומש
 על הפדיון מה שהחולין שיה יותר מן הקדש ובס"פ
 כיון דלמר השוויה הוה הקדש שני ואין מוסיף חומש
 וזה ס"ל לרש"י קדושין דכ"ז שלא לקח הגזבר המעובד אף
 שפרה רק שפקע איסור הקדש מנפשו אבל לא קנה החפץ
 הסודר ורק המליאות שייך להקדש וכן לא מהני לקטת אם
 נתן רק פרוטה וכו' די אם נתן על השאר קרקע וזה ר"ל
 הך דברכות דמ"ז ע"ב וזה כ"מ גדר חילול בין פדים ושם
 גבי מע"ס מהני פירות חילול ורק אם יש בהם גדר
 מעשרות וגי' נבי פירות ח"ל או שביעית וזה ספק בירוש'
 תרומות ספ"ז וגבי שביעית הליא אם גדר הפקעת דין או
 הפקר ר"ה דמ"ז פ"א ובירושלמי פ"אה ונדרים ותי' נדרים
 דמ"ג הפקר תורה וי' אפקעתא דמלכא ובירו' ס"ל דמעט על
 זה מחמת שהוליא הקדש לחולין ולא כרש"י ב"מ כ"ז ותמורה
 וגבי בעלים ח"ק שפרה קנה דל"ז כלל קנין דהא לא ילא
 מרשותו וע"י בירוש' פ"א דמעשרות וב"ק דמ"ז וע"ס ובכ"מ
 שם וע"י בסופי' מע"ס וערכין ובירוש' ב"ק פ"ז גבי אם
 פדים כלוקח גבי קבץ למעשר ורק סדיה ולא חילול וכן הך
 דערכין דכ"ז ע"ב יראה הפירוש גנמ' בחיבורי דלא נרש"י
 רק כהרמב"ם וע"ס וכמבואר בירוש' פ"ח דקטובות וא"ש הך
 דכברות דכ"ה גבי פרה אלוהה ומ"ס הו"ס מנחות דפ"א
 ותמורה דכ"ז ואם פרה הוה עלם קדושה או רק דין וכן אם
 גזבר כבעלים בירוש' תרומות פ"א ומעשרות וכ"מ וכה"ג הוה
 גזבר כמבואר ספרי חקת :

בגדר הך דב"מ דק"ז זה אם לריך רק דבר המסוים כמו
 בקנין ומחילה ב"מ ד"פ ופרכות ולכך לריך לפרט
 החטא יומא וכן לריך לפרט הנדרים ע"י טו"ס גיטין ואין
 הפירוש כן בירוש' נדרים רק נחמלף שם והנה זה שני נדרים
 חפלה וגדר לדיק מכתל וכן בהענית ד"ח חסיד שבדור ויודע
 ללחוש זה שני נדרים : מחלוקת גבי משה רבינו במרוס אם
 הוה תפילה או גורה בספרי וע"י ברטות דל"ז ואין מחלוקת
 על מעשה ניסים בירוש' תענית וזה ר"ל ב"ק ד"פ ע"ב ולא
 כרש"י אין גזרו ח"ל על כ"ס וע"י תענית דכ"ז ובירוש' וע"י
 מגילה דכ"ז גבי גדלו דמשני ברחמי וע"י ברכות ד"ג מ"ץ
 עכ"ד יטא :

יוםף ראזין.

מכתב רעט.

ב"ה יום ד' ערמ תרצ"ה אומראק.

דבריי הר"ג שליט"א וכי' ומ"ס כ"ג בעיסה רש"י ז"ל
 קדושין דכ"ט דכ"ז שלא לקח הגזבר המעובד אף
 שפרה ופקע האיסור הקדש לא קנה הסודה החפץ י"ל דוס
 ע"ס רש"י גיטין דל"ח ע"ב גבי מקדש שבנים לרבי דלף
 הוא טען דמי עלמו ויולא שהוא כמבואר לו ורש"י ש"מ"ס
 דרך מקח וממכר ולא דרך פדיון ומשעמ דל"ל דגם אם
 אינו דרך שיתור להפקיע העבדות ורק דרך פדיון להפקיע
 ספק

ש"ס מחולל דניחא דהטעם דמחולל בגדר לדידי שוה לי וא"כ
 במע"ס שיה מהנה שחיללו על ש"ס לא יהא מחולל אף במח"ס
 גיטין דס"ה פ"א ס"ל דיכול לחלל מע"ס ש"מ על ש"ס
 וכן מפורש ברמב"ם ז"ל ה"ל מע"ס ע"ב ה"ג ובה"ב דגם
 לפדותו על פרוטה רשאי לא יהי' זה חמור מן ההקדש
 ובפ"ד ה"ח ואם ענבר ופרה ש"מ בפרוטה כ"ו ומשמע דגם
 בהקדש אם חילל על פרוטה מחולל וכן מבואר מהא דערכין
 דכ"ט פ"א שקיל ארבעה זוזי כ"ו ובה"י ערכין פ"ו ה"ח
 נקט על ש"ס ובחוס' ג"מ דכ"ז ע"ב מבואר ג"כ דגם על
 פרוטה מחולל אף בחידושי הר"ן ז"ל שם כה' דמחלל על
 מקח הסלמות ש"ס ביד המקבל לספק ומבואר עוד דגם
 מעות הקדש יכול לחלל על פרוטה והנה גירסת הרמב"ם
 ז"ל בהא דב"מ דכ"ה פ"א פרה זו תחת פרה של הקדש
 כ"ו דאין הקדשו פדוי שאין פדיון אלא בדבר הניזום
 ונערך כדכתיב ופרה בערכך ובכרשונים ז"ל שם דכ"ז פ"א
 גבי אם ה"י קדש בע"מ ילא לחולין כ"ו דלשיטת הרמב"ם
 ז"ל דהנהגה שלא עשה דמים לא לבהמת חולין ולא לבהמת
 הקדש אבל הכא ש"ס בהמת חולין אלא שלא שם בהמת
 הקדש ולפי' כשפרה שיה מנה על פרוטה או מעות הקדש
 על פרוטה ע"ף מפרה ש"מ על ש"ס דכאן איכא ערכך
 מהקדש או מחולין ועוד כהכו להלך דפרה זו תחת פרה של
 הקדש דליריבי נבדיה דכתיב בזה כסף ערכך אבל הכא
 בקדש מו' ללא כתיב כסף ערכך ובה' אי"ש מ"ס החוס'
 ב"מ דכ"ז מהא דסנהדרין ד"ד ובחוס' תמורה כ"ז ע"ב
 מסנהדרין דפ"ח שלשה ועשרה מעבדין והנה תשלומי תרומה
 למ"ד לפי דמים משלם כה' גאון גדול דלא מהני אמירת
 הכהן לרידי שיה לי דהא אפילו אכל תרומת עלמו משלם
 קין לעלמו הרי שהתשלומי תרומה לשמים ואינו מופיל מה
 שיה אלא הכהן עכ"ד ולשיטת הרמב"ם ז"ל בה"י תרומות
 פ"י דגם האוכל תרומה במזיד אינו משלם אלא מן החולין
 המתוקנים וגם פוסק כמ"ד לפי דמים משלם אם במזיד
 יכול לומר לדי שיה לי :

דגה להטעם משום דלכפרה הרי במזיד יכול הכהן למחול
 וחולין בחר מקבל וגם להטעם דמשלם לשמים חלשון
 הרמב"ם שם מההוספתא אם נפלה לו תרומה מאבי אמו
 ואכלה כ"ו משלמין ק"ח לכהן כ"ו משמע דרק בצונג
 משלמין ואפשר דתליא בהא דב"ק דק"ט אם לנפשיה מלי
 מחיל ויש לשיין קת בהא דפסחים דל"ב פ"א דאם לטי
 דמים משלם במעיקרא שיא זוזא ולבסוף ד' בוזא אכל
 בוזא משלם לפת"ס הרא"ש ז"ל ב"ק פ"א בהא דאין שמין
 לגזול דהטעם דגזילה כתיב והשיב וגו' כעין שגול ומיהו
 מעות יכול ליתן דמה לי הן מה לי דמיהן כיון שיכול לקנות
 בהם כעין שגול כ"ו עכ"ל וז"ל דהא דאם הוקר אח"כ
 משלם בזול כשעת הגזילה והלא דתחייב בחפץ עלמו להשיב
 דכיון דכשעת הגזילה היה יכול לפטור עלמו בדמים בזול
 אין עליו אח"כ חיוב יותר וא"כ בתשלומי תרומה דתחייב
 להשיב גריוח אוכלים דוקא כעין שגול גם בהוקר אח"כ
 ליתייב לשלם גריוח. בחוס' ב"מ דק"ז פ"א כתי' דבזרע
 כ"מ שתרנה לא מני למימר הוה מקיים בי ותגזר אומר
 וגו' דבסתמא לא ה"י מקבל הקב"ה תפילתו על זה שיללית
 כ"מ שזרע ולע"ק מהא דמוספתא סוף מע"ס כל העוסקין
 במלות פיהם פתוח בהפילה שנאמר ותגזר אומר ויקם לך
 ואומר השקיפה וכו' ובכך וגו' אף שהוא בדרך כלל ולא
 ברכה מפורטת והא דמיייתו בתוספתא מחזיקה ר"ל כ"ב
 בברכות ד"ה ע"ב שסמך גאולה תפילה וע"כ לריבה תפילתו
 להתקבל ויה אפשר ר"ל ריה דע"י פ"א וברכות כ"ד שיעלה
 זכרוניכם לפני לטובה ובהא בצופר דע"י מלת השופר טולה
 אמירת הכבוד לטובה ובירושלמי ברטות פ"ד ה"ד חזרת
 על רמ"מ אברים שנתם בי כ"ו אפשר ג"כ ר"ל ע"י שסמך

הסקדס לא יפן אלאי סלל כוז אין הנוצר משחררו וע"כ
 משום דדרך פדיון כ"ו סלל לקח הנוצר המעות לא קנס
 עמו וי"ל דרבנן דלמחרים אבל מוכרים אוחס לאחריים ט"ו
 ג"כ דוקא קטנו שהחילול יאז דרך מקח ולא דרך חילול
 דכיון דלא קנו אופן פדיון אין יטלין להוליח לחירות ומ"ש
 האוס נטעמח דאסוד דרך שחרור דכברי דקא מולוי
 נכסבי יעומים והקדש יש לעיין כיון דהקדש לר"ך שומח
 בשלשם עכ"פ לתוס' מגילה דר"ג מהירושלמי אלאי
 יסברו שמולוי נכסבי הקדש וברש"י בטעם שאין הנוצרין
 משחררין שאין גופן קטוי להקדש שלא הקדשן אלא לרמן
 ואפשר דר"ל כהרשב"א תולין דקל"ס דהקדש ב"ה אין להקדש
 רק שיטבדו ממון ומדברי רש"י ז"ל משמע דאם הי גופן
 קטוי להקדש הי הנוצר יטל לשחררן דנוצר כבעלים ולקמן
 דר"ב פ"א גבי אין אפי"רופס רשאין להוליא עבדים לחירות
 כתב רש"י שברי אין גופן קטוי להס לשחררן ול"ב מ"ש
 הרמב"ם בה"י נחלות פ"א הי אכל מוכרין אותן לאחריים
 ולקמן מהס הדמים שיוציאוהו לחירות כ"ו ואילו בה"י ערכין
 פ"ו כתב אלא מוכרין אותן לאחריים ואחריים מוליאין אותן
 לחירות אם רלו ולא פ"טן שימחר הנוצר פ"ח שיוציאוהו
 ומס סדן בהקדש אם יוכלין לחלל בעיבי של הנוצרים
 ובתוס' יבמות דפ"ח פ"א גבי קרד' תוס' דבידו לפדותו
 דאפי' דמכירה ט"ו דהקדש לא משיב נרשות בעלים יואר
 פאאר כל אדם ובתוס' ב"ק דס"ח ובר"ן נדרים דל"ד
 דהבעלים כן כנוצר בעוד ההקדש ברשותו ובתוס' תמורה
 דלי"ב פ"א דקדמין סס הבעלים לפדותן כשהממוז משא"כ
 בקב"ה ואפשר דר"ל לענין בעיבי של הבעלים והנה לגבי
 הבעלים בעוד ההקדש ברשותן כראה דאין מתחלל רק דרך
 חילול ולא דרך מקח לשיטת הראשונים ז"ל דאין השליח יכול
 לקנות לפגמו ולכאורה י"ל כהא דוסה ד"מ ע"כ דהקדש
 מתחלל בין דרך מקח ובין דרך חילול ר"ל דהבעלים דרך
 חילול ואחריים דרד מקח אך לא משמע כן וע"כ ג"כ בין
 חילול למקח לענין שאלה דבדרך מקח בודאי לא מהי שאלה
 של קנין וכסוים הנאון בית שלמה ז"ל האר"ך במ"ש התוס'
 ב"ק דס"ו פ"א גבי הנוסיג שפרמו והקדשו דמהי שאלה
 דכיון דהקנין הוא שיעי השס נמאל דהתרומה וההקדש מופ"ל
 מרד קנין המופ"ל בהדיוט ג"כ ואלאי לויגני שאלה אבל
 דרך חילול י"ל דמהי שאלה לפי הגרסה מדברי התוס' ר"ד
 ז"ל ב"מ דחילול הקדש היינו שמקדיש הדבר השני וע"ז
 נפקס ההקדש מחסן הראשון אבל אם נימח דחילול הוא
 בגדר תאל זו ותכנס זו י"ל דלא שייך גדר שאלה כיון
 דמשקירא בעינין דתאל זו וע"ז ל"ש שאלה כעין דלא מהני
 שאלה בהפירה והא דירושלמי דמאי פ"ו וציר פ"ס דלא מהני
 שאלה בתמורה משום דחלה בטעות היינו דוקא תמורה
 דתרווייהו מקדיש להו תמורה ד"ס אבל בלשון תליפין
 בלאו הכי לא מהני שאלה והא דירושלמי ב"ק אי טודה
 כלוקח כ"כ לפרש הא דאמר מילתיה דר"ל אמרה מכירה
 כפריון דר"ל דלא נימח דאס טודה דרך מכירה הי כלוקח
 קמ"ל מכירה כפריון וע"כ לא קבעה ראו לפדות ולאכול דרך
 פדיון וע"כ גם דרך מקח אינו קובע :

מרדכי קארינא.

מכתב רפ.

יום ב' כ"ח תמוז תרצ"ה בשעת חקין אלקטיא.

ודגרה כי"כ בת"א בה"י מ"א"ס מהך דערכין ד"ב ע"כ דאס
 ר"ל דבהמה קדוש לדמיה או דמי בהמה קדישה
 וע"ש בתוס' מהך דתולין דקליס וזה ר"ל מה דאמר סס אין
 חייב באחריות פ"ס בתוס' ור"ל אם הבעלים הקדישו ופדוהו
 דאס רק הסקפה מאיכור ובגדר האוס"ב בערכין ומ"ש

ובירוש' פ"ד דמ"ט' דפדיונו זה משיכה דנפק מבי גוי
 דרמחמא להריוס ובגדר כך דובחיס דע"ו ומנחום דמ"ו א"ס
 הוא כמכנים תולין בטורה או לא ומ"ש הרמב"ם בפס"ח
 דמ"ט' פ"ה גבי שכירות וע"י ברמב"ן במ"ה פ"י
 דב"ק ומה דס"ל להרמב"ם ז"ל בה"י ערכין על דכ"ב
 ע"כ גבי מקדיש נכסיו והיה עליו בעיה ובירוש' פ"ח
 דכתובות וע"י כמה ד"ס שני תירוטים בכריתות ד"ח
 ע"כ גבי י"כ א"ס מכפר בגדר מעלה של הקדש
 מחמת ממון וזה ג"מ דקך מחמת דמים פ"ט'ס ולר"ך
 להקדיש הדמים ובירוש' כתובות פ"א וביארפ"י דר"ל דאס
 פדה בפחות הוי פדוי ומעל ר"ל לא כמו דאמר ב"מ והמורה
 רק דע"י הפדיון פקע קדושה מן משותף הקדש מעל מעילה
 מה"ט וע"י בירוש' יומא פ"ה ד"ס גרס קד"מ א"ס ר"ל
 שהדמים יפלו להקדש או שהפדיון להקדש וע"י מעילה ד"ב
 ע"כ גרסת רש"י ומ"י יומא ד"ב ומנחום דנ"א ובה
 הרמב"ם והראב"ד בה"י מעילה ושיטת ר"ח בתוס' סס וגבי
 עבד יש שני מיני כסף בשחרור אי שיה גופא שחרור ושס
 די גס כפרוטה דכסף הוס שימחר ויש פ"ה בירוש' קדושין
 ד"ג א"ס האדון נתן כסף לעבד הוס שחרור כמו שער אך
 אכן לא ס"ל דרק קבלת רבו וזה דר"ל דה"ך דל"ח ע"כ ול"ז
 ומ' ושס לר"ך דוקא דמי דעבד פ"ס וזה ר"ל דל"ח דמים
 וגס ג"מ דאס נתן קרקע או רק גדר מייב"ר ולא גדר
 שחרור פ"י בתוס' דמ"א ע"כ סס ר"ל גדר שחרור ככסף
 ומ"ש הראב"ד ז"ל ובשאר על דמיו דזה גופא כסף ושס
 לר"ך שיה דוקא [ובן בגדר פ"ה'ס וא"ש סס וע"י ב"ק דע"מ
 ע"ש בזה] והרבה יש להאריך בזה דרבי ורבנן ומ"ש הרמב"ם
 בתשובה וגבי גילן בתרומה סס ד"ד גבי חלה כ"מ במחלוקת
 ר"י ור"ל א"ס אחר יטול לעשות עבד של אחריים והראב"ד כפ"ל
 בטורים פסק כר"ל :

יוסף ראזין.

מכתב רפא.

ב"ה יום ג' שופטים תרצ"ה אטוואק.

דבר"י הויג שליט"א וכו'. והנה מדברי רש"י ז"ל ניסין
 תבואר דס"ל דלויין דהמקדיש עבדו קדוש לגבה
 ר"ל דקדוש לדמיו וכסך דערכין יקדיש השור לדמיו ורק לרב
 כתבו בתוס' דס"ל דאין גופיה קדיש ליאכר בהנאה וע"כ
 גם בתואר יקדש לימכר אין רשות לגוברין למכרו [דגס קנין
 ממון לא קנה ההקדש] ורק אימו שהקדישו הוא יפדנו אבל
 לריון העבד ע"מנו קטוי להקדש ועכ"ז כתב רש"י בטעם דאין
 הנוצרין רשאין להוליח לחירות שאין גופן קטוי להקדש כ"ו
 ואפשר דר"ל כיון דטוונת המקדיש היתה שיהא גופיה קדוש
 לימכר משיב רק למכרו יש לכן רשות ולא לשחרר ויש לעיין
 לשיטת התוס' אליבא דרב מחמת ח"ז'ה גדר חייב לפדותו
 המקדישו ולמכרו כיון דלא נאכר בהנאה ואפשר מגדר גדר
 וכדברי הרמב"ם ז"ל בה"י ערכין פ"ו וה"ל מכירה פכ"ב
 אמנס במ"ש התוס' בזה דמשני' ע"ש הכנענים דאמר לדמי
 שיהו לימכר ולא מיירי במקדיש בלשון חרס והרי
 בתוס' ערכין דכ"ה פ"א דהאי קרא בחרס כניסן לכהניס
 ובתוס' תמורה דלי"ב דבחרמי כהניס ליכא חיוב גדר ויכול
 לחזור וכהא דערכין ד"כ ע"כ לכשיבואו דמיו יקדשו והא אין
 ארש מקדיש דשלגליש ולמיש הרמב"ם בה"י מכירה דבדאמר
 כ"מ שחלד בהמה י"ה' הקדש כ"ו ה"ו חיוב לקיים נימח
 דחייב באחריות דמיו מגדר גדר דגס למה דמוק' כר"מ המיב
 באחריות דמיו הוא רק מחמת הגדר והנה בתוס' ניסין ד"ב
 גבי כך דרב המקדיש יד עבדו כ"ו דאמריין דכן קדושים
 למלאכתן ולמיש בגליה לרבי אין גופיה קדוש לאכר בהנאה
 ז"ל דמקדיש מטשה ידיו ורב לעטמיה ביבמות ד"ד דמקנה
 דשלגליש

דמולין הנ"ל מ"ש דם חללים כו' דם שחיסה נמי כמ"ס פ"א
 וי' ל' דלרנן דר"ש הו' דם שחיסה אב אך אב"י
 סוחר המטנה ומרשי' ז"ל פסחים דמ"ז פ"ב ד"ב
 קבלה מיניה משמע דמחשבתו כמים לחוד לא שמתין
 דהוי משקה להכשר רק מקרא דדם חללים ישתה נ"כ
 ומובן מה דלא הו' רק מולדס ונ"כ מ"ש הרמב"ם
 שם אבל דם הקילות אינו מכשיר ובכ"מ ז"ל ל"ן למולין
 דל"ו וכריתות דכ"ב וז"ע דשם קאי על דם חללים ולא על
 דם שחיסה ואפשר שלמד זה מהא דפסחים דמ"ז דדם
 התמיח אינו מכשיר שאין הנפש יולאת בו ע"כ גם דם
 הקילות אינו מכשיר ולענין חיוב כרת של אכילת דם בתושי'
 כריתות ד"כ ע"כ פ"ל דכד"ס שחיסה בעינן שהנשמה יולאה
 בו ובכ"מ"ס ה"ל מ"א פ"ו ה"ג משמע דחיוב כרת על כל
 דם השחיסה וכמ"ס בלח"מ ז"ל שם ומ"ש לגבי הכשר דלא
 הו' הכל בכלל שהנפש יולאה ולגבי דם כפרה דבעינן שהנפש
 יולא בה מצואר בזה"ש דכ"ה דלר"ך שיקבל כל דמו של פר
 ומזבח דכל הדם מכפר וזהו"ש זכמים דק"י פ"א ומעילה
 ד"ה ואמתי לגבי כרה לאוכל דם אין כל דם השחיסה
 בכלל :

והנה הר"ן ביאר בפעם דלאם נתקנה לא מכשיר ולא
 אמרינן איגלאי פילחא מעיקרא דרשיח הוא משום
 דכל משקה מכשיר ממים ילפינן ומה מים משקה וה"ל
 בשעה שפומדין על האוכלין אף כל משקה בעינן שיהא
 ודאי בשעה שהן על האוכלין עכ"ד ויש להביא ראיה לזה
 מהא דב"מ כ"ב פ"ג עודה הטל עליהן ושמה וכו' מאי
 לאו משום דלא אמרינן כו' מעיקרא נמי ניחא ליה כו' שא"י
 ההם דכתיב כי יתן כו' ומצואר דהכשר שא"י דלא אמרינן
 ביה אג"מ למפרע ואף דמרשי' שם משמע דהא דיונתן דומיא
 דיתן היינו דמ"י היתוחא מיתחב שזוא נתן וא"כ אפשר
 דלשאר דיני הכשר אמרינן אג"מ מעיקרא אמנם שיפת רש"י
 ז"ל מולין דמ"ז פ"א דאי אחשבינהו לגמשים צירידתן ללורך
 דבר תלוש מכשירין אוכלין אח"כ בלי רלון וכן דעת הר"ש
 ז"ל ר"ש מכשירין והראב"ד ז"ל פ"ב מה"ל עמ"א וא"כ
 הא דדרשינן יותן דומיא דיתן היינו דלא חשב על המים לשום
 דבר תלוש וא"כ לא מסתברא דפעם דבעי' ניחא ליה בעוד
 שמשקה על האוכל הוא משום קפידא דמניעו דוקא דהא
 אם אחשבינהו להמים מקודם לא בעינן ניחא ל"י כלל בשעת
 נתינה על האוכל ועכ"ז לא אמרינן אג"מ למפרע וא"כ שפיר
 שמעינן לכל דיני הכשר ובכ"מ לגידון סרין ז"ל שיהא
 משקה ודאי בשעה שפומד על האוכל למ"ש במ"א דשיפת
 רש"י בטעם ניחא ליה הוא שיהשכחו למשקה והנה הר"ן
 בהלכות מולין דל"ג נ"ב נאכלין בידיה מסואבות כהב דע"כ
 לא הוכשר בהרחה דמשכחת כשהודח במנ"ש שלא מדעת
 ותמוה הא המה לרלון להדיח וכתב גדולי הפוסקים ז"ל דס"ל
 כהרמב"ם דבעינן שיתלשו לרלון ג"כ ולהך שיטה נמאל דהם
 משקה בריר בשעה שפומדין על האוכלין וע"כ כתב הר"ן
 דמים הם משקה ודאי בשעה שפומדין על האוכלין אך למ"ש
 הרמב"ם ז"ל בה"ל עמ"א פ"ג ה"א האמלא בקילון המים
 כהשאר"ם בקילון וכו' אבל אחר ג' ימים אין תלושין ברלון
 כו' והשיג הראב"ד ז"ל דכיון דנחשבו לתלוש בחמילה אין
 יולא מידי מחשבה לעולם וכתב בכ"מ ז"ל בדעת רבינו
 דמעיקרא אין בדעתו שיהא כתלושין ברלון אלא המשקה שישאר
 בו עד ג' ימים וכן מצואר בפס"מ על משנה זו וא"כ נשמע
 ד"ש תלושה ברלון על פסק וא"כ משכחת שוב שלא הו'
 משקה ברור בשעה שפומדו על האוכלין עון ששלש על
 פסאי ובשעה ששפלו על האוכלין לא נתקיים עדיין
 הפסאי ורק לאחר נחמד למפרע שהמים נתלשו לרלון :

מדרכי קאלינא

דשכל"פ וא"ש הא דנישין ד"ב קמא קמא קדוש כפחות מ"ש
 דכיון רידיו אין קדושים לאסר כהנאה ורק דמל על משעה
 ידיו קדושה ועל פחות מ"ש לא חלה קדושה ככרש"י ופוס'
 שם אמנם הרמב"ם ז"ל בה"ל ערבין אף דס"ל דהמקדיש
 עבדו גופו קדוש פסק ג"כ הך דרב בהמקדיש ידי עבדו וגבי
 מקדיש ידי אשתו בה"ח לא כמ' הך תקנה ללוות ולאכול
 ולפסות פחות מ"ש ולפרוע ובירושלמי כתובות פ"ה ה"ה
 המקדיש אם עבדו הוא קדוש ומשעה רידיו מולין וז"ע מ"ש
 מהא דנדרים פ"א גבי קינסי ידי עושה עמך דבעי בירושלמי
 חרש עמו בקרקע עד כמה הוא אסור כדי שזרו או כדי
 הגאה קרקע וכו' הרי דמ"י שאסר ידיו בקונס גם מה שעשה
 מאסר והנה לגבי אם ארז בכרכר הקדש כיון דמעל יאל
 לתולין לא מאסר הנגד ואין דמי כמו להבדיל בארז בכרכר
 של ע"ג אך בשחם מסוכנת בכרכין כ"ש דלא יאל לתולין מה
 דהין לשיטת הראשונים דיני סכין של ע"ז הכשר אסור וא"ש
 מהני פדיון להנאת ההקדש כיון דלא הו' בעין וגבי מ"ש
 לא מהני פדיון לעסם כתצואר בתוספי מ"ש הובא
 כ"ס :

והנה ברעב"א נדרים מפרש צמית הירושלמי עד כמה
 אסור לניח כמה יתן לו בשכרו כדי שיוסר אם
 כפועל או כמו ששוא עתה יותר ובחא"רי מפרש הבעיה לענין
 איסור וא"ש לר"ך שזה פרושה בכדי שכרו או הגייתו וס"ל
 דפחות מ"ש לא חל איסור כלל על מה שעשה צדו שאסרוס
 בקונס ויש לעיין בהא דערבין דכ"ה יכול יתרו אדם בנו
 ובתו ע"ש העבריים ושדה מקנתו ח"ל בהמה מה בהמה יש
 לו רשות למוכרה כו' אמתי לא נקט נמי אשתו דא"כ דיטול
 להקדיש ירי אשתו בזולתי לא פריך משדה מקנה דיטול
 להקדישה ועב"ז אין מחרימה והנה בשמ"ק כתובות הקשה
 בשם הרשב"א הלאו ע"פ אינו יכול להקדיש ואמתי יש לו
 להקדיש ידי אשתו ובאמת יש לעיין בטעם דאין יכול להקדיש
 עבדו העברי אם משום דאינו יטול למוכרו ערבין שם
 ובכ"מ"ס ה"ל עבדים פ"ד ה"י דאין האדון יכול למכור אמה
 העבריה שגאמר וכו' וכן פ"ע לא יוכל למוכרו ויראה לי
 שלא הולך כהתוב דעבדי דבר זה אלא ובכ"מ שם דמ"ע
 ילפינן מהקשה דעבריה ובפ"ב שם ה"ב בשם הרלב"ג
 שישבאר מזה שאין הע"ע עובד שאר יורשים שאין האדון
 שליט למוכרו :

מדרכי קאלינא

מכתב רפב.

ב"ה אור ופשיק תבוא אטוואק.

יכתב ויחם לחיים טובים וכו'. לפלא שלא קבלתי תשובה
 על מכתבי מפ' שופטים והנה כמה שדן כ"ג בספרו
 ח"ג אם דם שחיסה של סימן שני צטוף מכשיר למ"ש
 במירושי הר"ן מולין דל"ו נ"ב השוחט והחיו דם על הדלעת
 בטעם אם אימיה לדם לכ"ע מכשיר משום דד"ש למכשיר
 מקרא דמל הארץ תשפכטו כמים דלמדל ג"כ שא"ל כיסוי
 וע"ד ר"ן בהכשר כדי הכיסוי שכל דה"ש טעון כיסוי
 ובכ"מ שכת דקמ"ד כמ' ג"כ דד"ש מכשיר דאימיקם למים
 ובמולין דליה סע"ב ומ"ש דם חללים וכו' ולפ"ז שרין הכשר
 אלו צרין כיסוי א"כ גם צטוף כל דמו מכשיר וז"ע מהא
 דמולין דפ"ח אי דמו כ"ד או מקלט דמו ובטור יו"ד ודמ"ח
 בזה ובמכשירין פ"ו פל"ג אם דם שחיסה סמאים מכשיר
 י"ל דטעם מ"ד דאין מכשיר כיון דקרא דמל תשפכטו כמים
 בטוריים תשח"י נמאל דפמאים לא אימיקם לכיסוי ובכ"מ"ס
 ז"ל ה"ל פ"א פ"ה ה"ג הדם המטי מן המשקין הוא הדם
 השוחט בשעת שחיסה כו' מולדות דדם דם הקזה כו' וז"ע
 ובמנשה פ"ז דמכשירין טולדות לרם דם שחיסה ולסך פניא

מכתב רמ"ג.

יום ב' כ"ה אדר כו"ט תרצ"ה.

ימן בריאת עולם בזמן של תוהו והיינו לורה בלא חומר ועין בתום ר"ס ד"ח ע"א וע"ב ודכ"ו ובתוספ' חגיגה גבי חשבון של תקופות ובגדר לורה בלא חומר מחלוקת ב"ש וביס חולין דקל"ו ע"ב אם מראה הוה מליאות אף דזה גדר לורה בלא חומר דאם ישמן החומר לרק נתבטל המראה כמ"ש בספר המורה בפקדונות של המדברים וכן ס"ל בירוש' ערלה פ"ב גבי תלמידי שמורות של ר"א ור"י ור"ע תרומות פ"ג דמזערפות לק"א וע"י בזבחים דפ"ב ובירוש' ע"ס מחלק בין לבושים של ערלה וכה"כ כה"ג דלא מלטרפי מחמת דגבי זבוע הוא המראה הטלס ואף אם נפרד לרק מי"ח נשאר המראה משאי"כ בפירות דע"ס המראה הוא רק סיבה לא ע"ס אך ב"ש לא ס"ל כן וכ"מ בזה וסרבה יש להאריך בזה ובדך מחלוקת דבבורים בתוספ' אם כהנים מביאים וקורים או לא כמ"ס דכהנים טעלים רק מחמת התואר לא מחמת הע"ס בעברי מנרש מחמת דאם כהן נשא גרושה הבנים אף שהם יורשים גמורים לכל דבר מי"ח אין להם צברי מנרש כלל וע"י כחובות דכ"ו דרק לאחר שגא המרומה לאביהם כהן ויהיה ל"מ כה"ג גבי מת"כ קודם שנתן רק מכירי כהונה ומת דאף ע"ס לבבתי פי שנים כחבוא"כ ב"ב דקכ"ד מי"ח לחלל לא עכ"פ זה בגדר דגבי ערי מנרש רק תואר כהונה וע"י ערכין דלי"ג ע"ב ע"ש בזה עכ"פ פליגי בזה והנה גבי הכשר לאוכל שיקבל עומאה מה מועיל ההכשר זה בע"א בנתי בחולין דק"ח אם זה מועיל להדבר שישלם שם הדבר עליו או רק גזרת מלך לפומאה וע"י חולין דק"ח ע"א ובחמת זה תליא בהך דר"ש ורובן גבי שמיא מכשרת או דם וכן בהך מחלוקת בשבת דפ"ז ע"ב וד"ו גבי מי"ב משקה ובהך דב"ב דל"ו ובהך מחלוקת דר"מ ורובן בת"י עכ"י ס"ג גבי עכ"י אם יש עליו שם עומא או רק מעלה ע"י פסחים דלי"ד ע"ב וברמב"ם בפ"א רמ"ט כל"ס בפ"מ ע"ש וזהו א"ש אף דרמב"ם ס"ל שנה לשעיהו מחו"מ מ"מ פסק כהך דר"ש ל"ו ע"א דרק פסק ולא הוה הכשר מי"ח כיון דנתקנת ליבא על מה לומר גם למפרע וע"י מ"ש רש"י חולין ר"ע פ"א דל"ש למפרע על דבר שאינו במליאות וע"י בכורות דל"ט ע"א גבי מחלוקת דרמב"ם ע"ס רש"י גבי בדיקה של המום אם למפרע אם לריך דוקא שיהי' אח"כ לאחר שנתברר שלא נתרפא או גם קודם ע"י חולין דכ"ו ע"א גבי חמ"ש מחלקת וע"י בהך מחלקת סנהדרין ד"ב ע"ב גבי אם עיברו ביום ל' של אדר ואח"כ אם נתקדש למפרע ובטל הטיבר ובירוש' ר"ה פ"א אם הלילה של ר"ח נתקדשה למפרע וע"י חולין דק"ח ע"ב גבי השו"ס ירו כו' וע"י במ"ש רבינו בה"ל אה"ש פ"ד ע"י בתום זבחים דק"י ע"א בזה והנה גבי כס"ה כתבתי בזה בחיבורי דזה ר"ל של בן האגפים ר"ל של סימן שני וזה ר"ל דך דטובה דפ"ב ע"א וזה תליא במה דפליגי רש"י ותוס' חולין ר"ב ע"ב ודכ"א ע"ב וכן למ גבי דם ב"פ אם מכשיר או לא וכן מחלוקת גבי דם בן ח' במשנה סוף מכשירין ע"ש וכן פליגי רמב"ם והראב"ד גבי דם של ב"ש אם רק חייב כרה רק דם הלכ מחמת דא"ל שחיה לא מחייב כרה ובגדר המחלוקת ר"י ור"ל בכריתות גבי שתי כוסות וע"י מ"ש תוס' בכורות דכ"ה פ"ב למ גבי דם חיה ב"פ אם לריך כס"ה וע"י ירוש' גבי פ"ע :

יוסף ראזין.

מכתב רמ"ד.

ב"ח יום ד' צ"ג תרצ"ו אהרנשטן.

במח"מ ושנה טובה וכו'. והנה הרמב"ן ז"ל עשה

כתב בפירות תוהו וזכו דתוהו פייט החומר חילוי וזכו הוא הטורס עניו ובסנהדרין דכ"ו פ"ב תש"ס דברים של תוהו שהעולם משותף עליכם ולפניכם כ"ג י"ל דר"ל דעל התורה דתוהו הטורס משותף העולם החומרי בגדר הכשר כהא דחולין דק"ח פ"א פירות שלא הכשרו כהמ"ד שלא נגמרה מלאכת ובפ"ב לר"י יש יד להכשיר דמכר הכשר חילת עומאה כתבתי דנ"מ למה שנתפקתי לשיטת הראב"ד ז"ל ה"ל עמ"א פ"ב כהא דכל המיוחד לאוכל אדם עד שיפסול מלאכול הכלל דמקבל עומאה ג"כ עד שיפסל לכלב אם הכשר מה"ג ל"כ לאחר שפסל לאדם א"ד צדיק שיוכשר דוקא בעוד שרואי לאדם ודנתי דלמ"ד דפירות שלא הוכשרו לה הוי אוכל גמור בעיני ההכשר בעודו רואי לאדם שיחשב אוכל גמור וזו גם כשפסל אח"כ לאדם מק"ט אבל לר"י דהכשר חילת עומאה כמו שמק"ט גם משא"ו רואי לאדם בן מקבל הכשר ובתוס' דר"ג פ"א הביאו הא דחולין שולשין שלקטן והדין לכהנה ט' וכתבו בתירך השני דאין הכשר מועיל אף באוכל אדם אם הוי הכשר ללורך כהנה ולפ"ו בודאי אוכל אדם לאחר שפסל לאדם אין מקבל הכשר דמסתמא אין מכשירו ללורך אדם ושע"ת תוס' ע"ס מוכה דס"ל ג"כ דעד שיפסל לכהנה פק"ו ועכ"ז הוכשר ללורך כהנה לא מה"י אמנם יש לדחות דתוס' לטעמיהו ב"ב דל"ו ע"א דגם בחלש הפ"ס לרזון בעיני גם נפילת המ"ס על האוכל לרזון וע"כ י"ל דרק רזון ללורך אדם מכשיר אבל להראב"ד ע"ס בהשגות פ"ב דאם חלש החילה ללורך שום דבר חלוש לא בעיני רזון כהנה נפילת האוכלין כהנה דגם אם לא חלש המ"ס לרזון ולא בעיני נתינת המ"ס על האוכלין לרזון מ"מ לא בעיני רזון ללורך אדם דוקא ובראב"ד פ"כ פ' שמיני ביאר שיטתו דכתיב החילה לא בעיני רזון כהנפילה והביא תוס' שולשין שלקטן והדין לכהנה וכו' ואם יש עליהם משקה עומה הכשרו וא"כ כהנה דכמו א"ל בשעה שמתלך לאדם עדיין משקה עומה א"ל רזון ע"י והוכשרו בנתינת המ"ס חילה ללורך כהנה כמו כן אם לאחר שמתלך לאדם הדין לכהנה הכשרו ולתוס' דה"ל ז"ל דתוספ' ר"ל הניחא ליה גם אז בהמשקה עומה יהי' רמב"ם ז"ל ע"ס ספ"ד הביא תוספ' ולא ביאר שיהי' המשקה עליהן עדיין לרזון ואפשר דאין שמתחילה חייב על המ"ס ללורך שולשין אלו אף ולא הוכשרו בזה מי"מ כשמתלך לאדם ועדיין מש"פ הוכשרו עתה בלי רזון וזכו יש לישב שיטה הרמב"ם דהכשר בעי רזון הבגלים דוקא והקא מפסחים ד"ב כגון פרה של זכתי שלמים וכעבירה בנדר וכו' ולמ"ד דקדיל חמון גבוה א"ך הוכשרה ועפ"י י"ל דיון דמסתמא חייב על המ"ס ללורך פרה זו פלגה נהי דאז לא הוכשרה מ"מ כששחמטה ויש עליה מש"פ הוכשרה בלי רזון ואף דגם על המחשבה הראשונה מה שהעבירה בנדר פיקשו כיון דהא של הקדש מה מועיל מה שחייב על המ"ס שפליה אמנם מהא דמכשירין פ"ס דתוהו חבירו אם כשחשק עמו ה"ו כבי ימן מבואר דמועיל מה שחייב על מ"ס שכל חבירו וה"ס מה שחייב על מ"ס של פרה הקדש ועפ"י יש לישב דברי תוס' פסחים מ"ש דע"י העור הוכשר הכהן אמנם כגרי"א ז"ל כתב דמעט המחנה דמכשירין דע"י משקה יסל להכשיר על חבירו וה"ה להחייב על חבירו :

מרדכי קאריניא.

מכתב רמ"ה.

יום ה' י"ג תשרי תרצ"ו דחינשן
ד"ר ש"ס קודש ושלמה הולף.

מ"ש בגדר הכשר זה פליא כהך והכשר קודם שחשבה חולין דקכ"ח פ"א ובירוש' סוכה פ"א סנה"ג בע"א בקלן לכתב והכשרו ע"ס סנה"ג ג"כ זה בגדר ובכחות

עכיל [נורש"י נדה דין צהא במחשבת שיכור לא שמייה מחשבת משום דמחומר לאו בר קיטן ונש"ס דנש"ס פסוקים דלם חשב להדה צהס מליס ונאניס יס צהס מחשבת ונלי דטונתו דכיון דהמיס סיורדיס לבורוס און מק"ט סמחשבת שחשב על המיס שירדו לבורוס אינה מחשבת ובוה איס סס שעמד סר"ש זיל צפ"ד דתכשרין דלמאי לענין הכשר אדם לא חשוב כמחומר ולענין שמיס צפ"ק בחולין פסליק לפרון מחוברת ולפ"ז דלא מהני מחשבת למחומר לענין הכשר משום דמיס לא מק"ט והוי פ"ג אדם מק"ט ובסך צביא בירושלמי גיטין לריש"ג חשב שירדו על הבהמה וכן הבהמה על האוכלין משמע דר"ל שק היסה מחשבתו שירדו מן הבהמה על האוכלין ולמאי לא תיטיב המחשבת מחמת האוכלין ולפניה דזה כענין הבעיא בירוש' סוכה ק"ר לסכך והוכשרו ואמר לכשישעו מלואן אחוירס לגרון וכו' דנס כאלו הוי פירוב מחשבות דכיון דחשב שירדו על הבהמה אף שחשב שירדו מן הבהמה על האוכלין לא מהני ויש לפיין צהא בירושלמי גיטין או שניא דכתיב וכל משקה כו' דמשמע דלענין הכשר יש להחמיר דגם מה דהוי מחומר לר"א נבי הכשר סוי כחלוס ובשנת דל"ט ע"ג שאלו הכשר צעירס דהפורס ריבתה סוכה כו' ובירש' עוקליס פ"ב דגם לענין המיס שהס במלין נקוב מודה ר"ש ובירמב"ס בפס"מ וכסלי סמא צה :

ורג"ה גבי הכשר צמה שמטמא ס"ח ברש"י ותוס' חולין דע"ג פ"ב מבואר שסופו לסמא עדיק ממה שמחילמו מטמא וגבי סכך בהשגת הראב"ד זיל בלי סוכה פ"ה ס"ד דאנילי פשתן מפני שראוין ליתן אותם בטבחים והרי סן מק"ט ולא פחות מבבלאי כל"ס ובהרש"מ זיל שטעם רבינו שגריי מבאלאי כל"ס שהי" מק"ט ממחילה ואלו לא צלא לכלל טומאה ולפי שטעמו סכסס צבולין וזכריס לחס כשרה כו' ולהראב"ד זיל יל דשאיני האי"ז שאיני מק"ט רק משום יד משל"כ אפ"ש שנעשה צעלס ככלי והנה האי"ז אחר שחיברס שנשכלו אס חור והפרידן אס כשריס האריך גאלון גדול דהא ידות' לזכלין מבואר סוכה רייד סכליסי צסססן הוכשרו פידות אי"ד שאיני שכל"ס פסולת גוייק שמחילה ס"י שומר שמטמקרף לאוכל והכשריה מורה לסכך עכ"ד ובתוס' סוכה ד"ג פ"ב משמע דגם צבולין עמאן אס עשה צהס שיטי מעשה מקודס שסיך בן הוכשרו :

מדרכי קאדינא

מכתב רפז

מש"ך ד מח"ש תרצ"ו דהיינסק

ורג"ה יראה במ"ש צוה בחיבורי סיד ומאי ועיקר הגדר כשיטת הרמב"ם ז"ל דכל ששכרו או נקטו או ודשו בידים או הוה פ"ח נא לכאן ולכך כצ"ח אף דאין שייך בו שום טכרה כמבואר בתוס' כצ"ח הובא ברמב"ם בפ"א מהל' מקואות אבל שברו בידים נספר וכן דייק מהשנה כל"ס שברתן מטרתן וזס טונת סמי"כ פ' שמיני ופ' ז' וכן שינה המשנה בתרומות ובמטעפות גבי צלליס אס סהרו ממזמאתן או סהרו מלמחא ע"ש בפס"מ וכן בהשקה וכן גבי סוכה והרמב"ם שינה לשון האלפס ונקט טופל לא נטל כמו באלפס דנטל נספר דהוה כפ"ח ופ"ש גדר נספרת לשיטת הרמב"ם ז"ל ולכך ס"ל להרמב"ם ז"ל גבי שאובים צלס שפסן לארן נעשה מחומר דזה זרועה שלכן וזס שיטת הראשונים גבי מיס שאובים ור"ל לא פשיה מטיין שימשכן אחי"כ למ"א רק אס שפסן על סלחן נספרו כ"י זס זריעה שלחן ועי' תוס' צ"ב דס"ז פ"ב גבי עזרה ובפירי הרא"ש פ"ח דסעדות ועי' מטת דיד פ"א וכן ס"ל להרמב"ם ז"ל וכן גבי הקדש לא מהני השקס ושס יש ר"מ בין הקדש לתרומה אס רק אסור וכן בציכילס ובגדר דימיני אי גס הטומאה נשאלה דכל סיני דליכא צ"ב גוא דחמתא

דיי פ"א וכן סכך צפדיות פ"ג גבי נמאל צטרס פ"ש בפס"מ משום הכשר ור"ל כשיטת הראב"ד ז"ל גבי יין חטויס דפ"מ מקריס אס עשה בידים ועי' בפ"א מהל' ס"ח מ"מ הכשר לר"ך וס"ס מיס נספרתו צהמה ועי' בתוספ' סוכה צרמב"ס צבלי סמ"א דמי רגלי בהמה נעשו כמי פירות ואינם מכשירים אבל מ"מ טומאה אוכליס יס צהס אבל צלא הכשר לא ועיקר הגדר דמשקה אי"ל הכשר משום שהס מכשירין עמלס ועי' פסחים דס"ו וזי לא גזור ומה ר"ל רק דבס דס קדשים לא מכשירין ועי' חולין דלי"ד ופסחים ד"ח פ"ג ובדס קדשים ל"ש רק חבה"ק וזס רק מדרבנן והרבה הארכתי צהך דחלין דקריס ובהשגת הראב"ד צהלי סמ"א פ"ג ויראה צוה בחיבורי צהלי תרומות גבי כרשיין פ"ש ועי' מ"ס הרמב"ם ז"ל צהלי ס"מ פס"ז ס"ב דנקט שס חצית כו' שאינם מוכשרים ולמה לן סך אינו מוכשרים הא אי"ל לקבל שום טומאה לשיטת רבינו ועי"כ מחמת שיטת בירוש' פ"א דסוכה והרבה יש להאריך צוה בשיטת הרמב"ם ז"ל גבי הכשר מיס והכשר סרין וצהך דמנחות דק"א גבי פ"ג לר"ש ור"ל ר"ן מה דפיגל מטמא לא כרש"י סס ותוס' ועי' חולין דל"ז ע"ג צהך וזכריס ובחיבורי צהלי תרומות כצמתי צוה וכן הארכתי צהך שיטת הרמב"ם ז"ל צהלי סמ"א צהך דכריתות דכ"ב וכ"ג ד"מ סס בין ליר דגיס לליר חבבים ופ"ש מ"ס הראב"ד ז"ל צוה ועי' בפס"מ תרומות גבי סך דר"ל ובפירוש הראב"ד בסוף פדיות ואכמ"ל ועיקר המחלוקת מה דמחומר לא מק"ט או הכשר אס משום דאין עליהס סס פרי או דלא עמר לטומאה ועי' צ"ב ד"פ וסוכה י"ד ופסחים ל"ט :

יוסף ראזין

מכתב רפז

ביה יום ב' אס"ח של סוכות אמואצק

כ"ק וכו' והנה צהא בירושלמי סוכה פ"א ק"ר לסכך והוכשרו משמע סס דלליכא ררצ צני לה וז"כ י"ל משום דס"ל בחולין דק"ח הכשר לאו תחילה טומאה היא אבל לר"י סס כמו שאין מק"ט קודם שמישב לאוכלי אדם כן לא הוכשרו וכן למ"ד דצלי הכשר הוי ככלי שלא נגמרה מלאכתה ג"כ מסתברת דקודם מחשבה לא מהני הכשר וצהך דהרמב"ם ז"ל צהלי ס"מ מבואר דמפרש צטעס דשגג כו' והמיס אין ממעטין דלא כראשונים ז"ל צ"ב ד"כ ובחמה צהוסי רי"ד כח' דאין להעמידה אלא בחיס שהיו ראוין לשתייה ואח"כ הסריחו ומ"ס עוד דמיס סרוחין מעיקרא מק"ט תמוס דבירושלמי פ"ח דתרומות מודו חכמיס לר"א דמשקה סרוח מעיקרא שהוא פסול ובשמיך צשס רבינו יונה וסרא"ש ז"ל דמייכי צלמח המיס הטוברת צחלון וכו' ויש לדון אס דגיס כמיס המחובריס שלא לקריס ובשו"ס הרשב"א ז"ל הובא ברמ"א יו"ד ס"י ר"א סניף ז' דמותר לעשות מקוה על הגג ובצ"ב דס"ז פ"ב גבי מי נשמים שחשב עליהס להדיח אס סאלטרוביל וחולין דט"ז גבי תלוס ולבסוף חיברו לענין הכשר גבי טומאה מה וכן גבי הכשר גופיה למ"ד דרק מחובריס מכשירין בתוס' פסחים ד"כ פ"א מיס המונחיס על המחומר לקרקע מה ובפסחים דט"ז אי הני מחובריס משום דקיימי בדוכתייהו חשיבי כו' וא"כ למ"ד מחוברין דוקא יל הייט צהנה ובצורות וכן למ"ש הרמב"ם צהלי סמ"א פ"ב פ"ח שאז מיס צכלי ונתנן צקרקע אינן מכשירין אס נתנן על המחומר לקרקע מה ומלשון הגמ' צ"ב מניש שחשב עליהס להדיח האלטרובילין משמע קלח דרק להחשיב המיס מחלקר צקרקע ובירושלמי גיטין פ"ב דצעי לריש"ג הכשר זרעיס כן חשב שירדו על הבהמה כו' משמע דלגבי קביט גס לריש"ג המיס שכל הבהמה מק"ט. והנה צשמיך צ"ב דס"ו דמחשבה על צקרקע אינה מחשבה פך שחשב שירדו פ"ד שהוא מק"ט

מכתב רפמ.

יום ה' ח'י פחיש תרצ"ו דוינסק.

רבי' כי שני גדדי השקה לא זריעה מים כמים רק סהרה כמים הר"ש ט"ז וע' בהקדמה לרמב"ם כפיה' בזה ויש שהוא מבטל המים להקרקע וזה ר"ל זריעה בגדר ביטול לא בגדר גדיל ובאמת מה קרקע אם זה מציאות חלק מזריעה או זה יסוד פשוט מופשט מסוס גדר וע' רש"י חולין דק"ד ע"ב בגדר אם ותולדה וגדרים ד"ח ונ"ט ע"ב בזה ושיטת הראשונים ז"ל נבי המטכה ר"ל ששפכו מים ע"ב קרקע ונעשה כמו פלס הדבר בלא שום כוונה פעולה ורש"י ז"ל גם נבי שיטת הראשונים דלא כהרשב"ם ע"ב דמ"ז רק דאין מקום שלמה נפסלת ס"ל דרק אם המשיך אלק סאה שאינם ע"י שנת ד"ב ע"ש בזה וכן ס"ל להרמב"ם ז"ל בזה' שמא בזה נבי מים ששפכן בכונה ויראה בחיבורי' בזה' ערכין מכתבי בזה וע' במ"ס הראב"ד כנענה"ו וע' נדרים ד"ח ע"ב ע"ב נבי מים שנפלו לנהר כי עיקר הגדר קרקע היא מציאת חומר בלא שיש וזה שיטת ב"ה מגינה ד"ב דחומר נכרא תחילה ואח"כ אורה סיולות אך ב"ש ס"ל להיפך דאורה סיולות נבראת תחילה ואח"כ חומר וזה באמת בכל התורה דעיקר צורת הדבר : יוסף ראזין

מכתב רצ.

ב"ה אור ב' תולדת תרצ"ו ווארשא.

דברי' הר"ג שלי"א וכו'. והנה גדר זריעה נבי השקה כדי בשמיק בילה ד"ז שהמים זורעים ומחזירים אל מי המקוה לפי שחוזרים לטבעם ולמקורם ויש לעיין לר"י תענית ד"ט ע"ב כל העולם כולו ממים העליונים הוא שמה בזה מי גשמים חוזרים לטבעם ולמקורם וז"ל דכיון דהטבע הוא שיורדים משמים לארץ ע"כ כשנחלשו אח"כ מן הארץ אם משיקן נחשב חוזרים לטבעם וזהו איש מ"ס כ"ג דגם שופכן לקרקע הוא זריעה ובמשנה סוף מכשירין דמי גשמים רובם לארלות ולאילנות וי"ל עוד לכאורה דבמה שמשיק להמים אי כמחזור לקרקע וזהו גדר הזריעה של השקה לפמ"ש תוס' עירובין דמ"ה ע"ב נבי ילטי שביחה באוקייטות דכיון דהמים מחזירים כאילו טולם מונחים בארץ אך איכ' אמאי מים שאין בהם מ"ס אין מסתרים מ"ט כששקה כמים הראב"ד בזה' ע"א פט"ו ליהדרו מחמת הקרקע ובאמת לא מלינו שמי' יטהרו ע"י ששפכן לקרקע ורק לגבי הכשר בזה' הרמב"ם ז"ל שאם שאב המים בכלי ונתקן בקרקע אינן מכשירין ונ"מ נ"כ להך שיטה ששאובה שהמשיכה כולה 'סוהרה אם המשיך מים מים שאובים שמאים אם כשרה דנימח דנעשו מקוה מחוברת וגם נצומחה פורחת כיון דיש עהה מ"ס מחזירים לקרקע והנה הגאון ז"ל פ"מ"ח ח"ד"ג דגם להשיפה טולס שאוב ואפי' בכלים המק"ט מה"מ כשר מ"מ אם נעמאו המים ונתקן אח"כ בקרקע פסול מה"מ דהיינו הוייתן ע"י קומחה עכ"ד ולפמ"ש גם לשיטת הרמב"ם דרק במתין בעינן סויי ע"י סהרה ולא במקוה י"ל דתליא בזה אם נסתרינן ע"י זה שנעשה מהם מקוה וי"מ ג"כ כשא' דמוספי' מהות טובא בר"ש ור"א מ"ס שנהגידו סהרו נימוח חזרו לטומאתן מקוה שאוב שהגליד וכו' נמחה כשר להקיות עליו ודעת הראשונים ז"ל דחומר לטבול בזה המקוה מקוה שאוב טמא והגליד ונמחה מה ובתפ"ס ס"ל מקוה פ"ה ה"ם מקוה שאין בו מים ונפל לתוכו פחות מ"ו לוגין מים שאובים פסולין להקיות עליהם ובכ"ז ז"ל דע"ל לרבינו דאף דפחות מ"ז מ"ס אינם פוסלים מקוה שאוב טמא ודאי טמאים. ויש לעיין בזה דשבת ר"ה דמי' ע"ב מ"ס סייט טמאין וכו' בעי רבא ארזו בכלי' וכלי' אף ע"ב מ"ס וכו' אם ס"ז המים בכלי' מוסקים למים שנמחה וטמא מים מסבלי' והאילן מה דיק אם כנפל פירות מסבלי' שם ע"ב המים דשחר ח"ד כיון שמוסקים למים שנמחה סייט שפחן וי"ל דע"ל

רחמנא ובאמת נבי בע"מ כנדה ד"ז ע"ב וזכמים דק"ה נבי עטיר המטחלה תליא כדך. פלוגתא בחולין דע"ד וע"ה נבי כ"ס וגבי דגים וע"י תוס' חולין דפ"א ודקכ"ו ובי"ט דע"ז ע"ב ולא כרש"י ז"ל חולין דכ"ו ע"ב מה דמאלק. בין יין למים ע"ש וע"י מנחות ד"ע ע"א גבי הך בע"א אם ע"י זריעה שפך הסבל וגם תליא נבי בע"מ אם החיות הוה סהרה נמשכת וכן לגבי אס"ה וע"י ברש"י עירובין דמ"ו ע"א אשילו נעלו וגרע מקרב לאחר שפנה והוה כמו שברי' ע"ו : יוסף ראזין.

מכתב רפח.

ב"ה אור ב' יורא תרצ"ו ווארשא.

דברי' הו"ג שלי"א. והנה מ"ס כ"ג בגדר שאובים ששפכן לארץ נעטפרו דהו זריעה שיטה הראב"ד ז"ל להיפך דכתי' כנענה"ג דשני גדדי שאובים יש דכל דלתי ממילא למקוה אף דלתי דרך כלים רק מדרבנן פסול אבל מילא ככחף אפי' בלא כלי פסול מה"מ ולהך שיטה נ"כ אין לפרש הא דפסמים ד"ז בקרקע פסולין דחוי למטבל בזה מחטין כדברי הרא"ש ז"ל פ"ה דטעירות בשופך מים לחוך גומא דאיכ' מה"מ פסולין ואמאי משקי' בי מטבחי' טהור [וברא"ש ריש הל' מקואות אם הא דפסמים מיירי בשאובים] ובאמת ל"ט מ"ס הראב"ד בזה' עמ"א פט"ו דרביעי' מים בקרקע אינו מק"ט ומשפט דקאי גם על מ"ס הרמב"ם בין שאובים כו' והנה בזה דמסתרינן מקוה פסולה ממקוה כשרה ע"י השקה נחלקו הפוסקים אם השקה כזרועה ופרח שם השאובים מהמים או דרק מסוס המחזירים למקוה הכשרה עבריים אחר הכשר המקוה לטבול בהם ויש לדון דכתי' ג"כ למה שנחפתי אם מקוה פסולה שנכשרה ע"י השקה יש להכשיר שוב על ידי מקוה פסולה ולהטעם דהשקה מים זריעה ונעטרו בעלם יש להכשיר על ידי מקוה פסולה אבל להטעם מסוס דנגררים אחר מי המקוה הכשרים אי' להכשיר עוד מקוה פסולה וכעין הא דשבת וע"א גרידה דגרידה ובר"ש טהרות פ"ג ביאר הא דנדה ד"ז דשג' כו' נטרה מקלחו נטרה כולו דכיון דשג' מטלה מקוה כשהושק מקלחו למקוה הושק כולו שברי' כולו טובע זכ"ו כו' ומלתי להפטרש תפ"י כהמשנה דמקואות פ"ו עטס"ה"ס את המקואות כו' והרחוק מן הקרוב וכו' דר"ל דיש ב' מקואות שאובין וא' קרובה למקוה כשרה וא' רחוקה מזהר להשיק ארעוקה להקרובה שהושקה אמנם הראשונים לא פירשו כן — ובגדר גסטרא לשיטת הרמב"ם דרק שברי' כ"ה שמאים מרץ גסטרא יש לעיין שברי' כ"ע נבי שאובים מה כיון דלא מק"ט [ובראב"ד הל' מקואות פ"ד הי' ובכ"ז] ואף דכלים שאין מק"ט פוסלים ג"כ י"ל כלי שלט דוקא וכן ג"מ בשברי' כ"ה שאין מקבלים רביעי' דאין מק"ט וזה דפ"ד מקואות יקבע מן הזר ויכולה לקבל כ"ש פוטל המקוה ההם גם לקיחם מ"ה חשוב כלי כמחולל פרה פ"ה מ"ו בר"ש וברא"ש דגם בלי סמכותו כשר למיח בניקב מן הזר אבל גסטרא משמע בשבת דל"ה ע"ב דפסול למיח וצירושלמי שבת פ"ה פליגי ר"י ור"ל נבי שברי' חרם אם מקדשין בו ובזעם ירושלמי הארץ בגרסת הירוש' וכן נבי עט"י דמ"ט הראשונים ז"ל דגסטרא פסול ובהה דלה פ"ה מ"ס רש"י דלתי' לטבולן טובי' ז"ל עקדוק כדברי הרמב"ם ז"ל פ"ו מה' פ"ה ה"ז כל שיקב מלמטה כו' שהמים שבו אין על טיבול הכלי' אלא על הספק כו' מוכח שהכלי' שפיר נקרא כלי וע"כ דהרמב"ם מפרש להמשנה בניקב רק כמוליא משקה וחברי' הרמב"ם סייכים לטלחה הקודמת דאם ניקב כמוליא משקה מקדשין בו עכ"ד ובאמת גם לעינן גט"י דדעת הרא"ש חולין פ"ה דאם יש רביעי' מהנקב ולמטה טטל דרך הנקב הרמב"ם בכל' ברכות כו' סה"ס דאם ישבר עבירה הסמכרת אין טטלין ממנו וכתב שמ"א אי"מ ס"י קא"ש דס"ל דגם דרך נקב פסול וא"כ י"ל דפסול למ"ה ג"כ לרמב"ם :

מורדי קאליטא.

הפירות פני הארץ ונמלא שלא עקר מעיג מקום וי אל רל
 דהכלי אין בו ד או דהמים אין נמשכן למקום די ובפיר סני
 בור ברהר סי זרק לתוכו חפץ ומ עיג המים מיב וברסי
 זל שכת דיק עיל זרק לתוכו מידי דמיחא כגון חכן או מים
 ובשנת דיק עיב אל ככרמלים מארמח מחיין או משפת מיא:
 מרדכי הארינא.

דמלא כספק הכל אל עי השקה פוי כמחוברים אל המים
 לחוד או גם אל הקרקע והמכנס זל רייק בהלי שכת פני
 כ"ד נמלא המים מעיג נומא והולין מיב שהמים כולן כאלו
 סן מונחין על הארץ וזה כפוס פירובין הכל ומשמע דאל לא
 היו כמחובין על הארץ פטור וליב מ"ש שס כטעם פירות
 ככלי וכלי ק"ג ע"ג מים ולקח השרי וסולא פטור שרי לא נחו

השמטה.

לא נחבר אל רל דאל ס"י הירש עי מאי נמינח רשות שלו
 ולשיטת הסוס ב"ב שהבאתי דגבי מכירי הכנה יכול לחוד יס
 לעיין במכירי פנייס לש"ס דידן אל יכול לחזור לאחד שהפרי
 מעיט וליתן לאחר א"ד נעשה נדר לאתו פני ואפשר דמלא
 במחלוקת הפוסקים זל אל יכול לשנות מעני לפני ע"י במכתב
 רנ"ב ובמכתב רנ"ג. מ"ש להקשות בהא דתיב פ' מארע והלא
 דין הוא אל במקום שלא כשרו משס לשס וכו' ודילמא שאני
 התם דמיה הכל על המזבח משאיכ כאן דמיה על שני המזרעים
 דילמא על האי מדחבריה קמזי ע"י במכתב רמ"ב בר"ש משאיכ
 שם עמד בזה וז"ל וקסה דהכא אי לא קרא ס"י כשרים
 בתערוכות דמן והשתא תיפסח נעיל דבפ' הי מעיל שאס
 כתב ב' מגילות לשתי סוטות וכו' ע"ש בר"ש :

במ"ש בהא דירושלמי גיטין פ"ב או שניה דתיב וכל משקה
 וכו' דמשמע דלגבי הכשר יש להחמיר דגם מה דכו
 מחובר לד"א להכשר הוי כהלוש ואילו בשבת דל"ה שאני לענין
 טומאה דהתורה ריבחה פרהה וכו' ע"י במכתב רפ"ו בירושל'
 כלא"ס פ"ו קאמר ג"כ התורה ריבחה בטרהה זרעים וכן
 בירושלמי מעשרות פ"ה ה"א ע"ש והנה במה"ס במעשרות שס
 האריך לתרץ מ"ש הרמב"ם בהל' מעשר פ"א ה"א לענין
 השריטו בעליה דהך דרשה דהתורה ריבחה בטרהה
 הוא רק לר"ש ולא לריב"ז ע"ש וא"כ א"ש הא דירושלמי גיטין
 אמנס דברי המה"פ בהבנת דברי הרמב"ם ז"ל פטורין מן
 המעשרות פמוהים ואין שום קושא על הרמב"ם ואכ"מ.
 במ"ש בהא דגיטין דמ"ה גר שחזר לסורו מחמת יראה
 כשר לס"ת דאפשר מיירי במק"י"ס כל המלות נצטפה
 ע"י מכתב ר"כ ורי"ט וכי"א במ"א א"ח ס"י ליט
 מבוחר דהבין דהך גר אינו מקיים מלות תפילין גם
 בלינעה ע"ש ובש"ע יו"ד ס"י ק"ט סעי' ס' דגר
 שחזר לסורו מחמת יראה שחיטתו מותרת וכו' ובסעיף י"ד
 האנוסים שנשארז בארצותם אל מחנהנים כשכרות בינס ר"י
 שומכין על שחיטתן וכו'. במ"ש הרמב"ם הל' תרומות פ"ג
 וטעם האוכל משקה ה"ו שותהו ע"י מכתב ל"א במחירי ברכות
 דל"ח : ובדיעבד ה"ו שותהו בטרתה תרומה וכו' ע"ל ובפ"א
 מהל' ט"א ס"ל להרמב"ם דשאר מי פירות אין מק"ס והראב"ד
 פליג וע"ש במחירי מ"ש בדין קרימא וע"י במכתב כ' :

במ"ש כ"ג לחדש מהא דגיטין דפ"ג ות"כ פ' ויקרא דל"א
 הותרה דגם לגבי העטל פעמים אסורה מחמת א"ה
 ע"י מכתב קפ"ד בשמ"ק כחובות ד"ו בפ"ר א"ב ל'
 הארוכות בשם הרא"ה והרשב"א דקודם חופה הוי לי
 כארוכות אחר לגביה ואסורה ליה בדין א"ה ע"ש ופי' בספר
 מטמא' בפ"ר כדת מו"ש. במ"ש ללמוד מהירושלמי בדין חר-
 שגשא פקחת לאחר שגירש הפקה וכו' לענין קסני
 שהשיאה אביה ונתגרשה ואח"כ נשאה לאחר וכו' אליב
 דר"א ע"י מכתב רי"ד בח"מ א"ה ס"י י' למד קן ג'
 אליבא דין דמותרת לחזור להראשון ע"ש אמנס סמ"ה ר"י
 ז"ל ח"א ס"י י"א לא ס"ל קן ע"ש אבל לר"א יתכן כדבריו :

במ"ש לספק שמרים ענין גבי חזר מה הדין ע"י בש"ע א"ח
 ס"י ר"ד סעי' ה' שמרי יין מנרץ עליהם בפ"ג נתן
 עליהם מים וכו' והוא מהמרדכי שכתב דהא דנ"ב דל"ו ע"ב
 ול"ז ע"א היינו דוקא דנתן עליהם מים ובש"ע הרב ז"ל כתב
 אבל שמרים שלא נתן עליהם מים אין הולא מהם נמשב וכו'
 אלא יין גמור וכו' ומבואר דמפרש דברי המרדכי דאין ר"ל
 השמרים ענין רק היין הולא מהם שלא ע"י מים וכדברי
 הרמב"ם הל' תרומות פ"א פ"ג ע"ג ובכ"ה ע"י במ"ש במכתב
 ה' ומ"ח ומ' מ"ש בענין זוחלין דאין מטריין בשם הריב"ש
 משום דאין להם חיבור ע"י במחירי שכת דס"ה ע"ב. וטעם
 הדבר כנוטפים לריבים אל כהם למ"ס במקום אחד אבל מים
 חיים מותם מחברס אף דזחלתם וכו' ע"ל ומדבריו כאן
 ראיה למ"ש בביאור דברי המחירי ז"ל עירובין שחלק בין
 מבשל פרי היותר גדול משיפור הלריך לתולה חייב והכולש פרי
 היותר גדול משיפור הלריך פטור דגבי חולש ע"י החיות הפרי
 מן הקרקע נמשב כגוף אחד ע"י מכתב ל"ד וקנ"ו וקנ"ט. מ"ש
 דנשיט מ"ש הרא"ש במ"ס מכשירין דכ"ש אל הי' מהמלה מוגף
 הדבורים הי' אסור משום אמה"ח ע"י במכתב מ"ח בטור וי"ד
 ס"י פ"א כתב ג"כ דכ"ש דבורים מותר ואין בו משום אמה"ח
 ובדרישה כתב דל"ע דברי אין אמה"ח נושג בעמאים ע"ש :

במ"ש בביאור פרש"י זמנים דכ"ה ע"ב גבי חבית
 שמונחת תחת הוינוק וכו' דאל החבית מונחת לשם
 קידוש מ"ה כשרים המים שבה משום דע"י מעשיו שהניח
 החבית מונקין המים אל החבית ע"י במכתב קכ"ג יס לעיין
 מחולין דק"ז פ"א האי אריחא דלולא אין נוטלין ממנו לידים
 דלא אלו תכח גברא ע"ש ואמאי לא נישא ג"כ דבמה שמתח
 ידיו שיבואו עליהם המים נמשב כח גברא וי"ל דשאני ההם
 דאכתי נעילה מכלי ליכא כיון דנפסק כח השופך אל הליבור
 כהכלי זרק אל מקרב לגבי דוולא הוי כח גברא מכלי וע"ש
 בתום' ור"ש מ"ש לתרץ שיטת בה"ג ז"ל ע"ש וע"י רש"י סוכה
 דכ"א פ"א דמילוי בידים בעיני וכו' ובתום' חולקים דאפילו
 נחמלא הכלי מאלו משמע דכשר דתנן בתום' פרה השוקת שכלפ
 וכו' ע"ש ובתום' הל' פ"א פ"ו ה"ה השמים ממלאין וכח
 רק מקדשין בו ומזין ממט ובר"ש פרה פ"ה מש"ג מחוספ' דמילוי
 שלא מכה אדם פטול ע"ש ובר"ש פ"ט שם מש"ג מ"ש בשיתח
 רש"י חולין ד"ס ופסחים דל"ד שלא ימלא ככלי זה ויקדש ככלי
 אחר והביא מרש"י זמנים דכ"ה ע"ש בר"ש — בענין נשבע לשקר
 על ממון חברו והודה וטעה פסובה אל יס חיוב חומש בזה"ז
 ע"י במכתב רכ"ז בשו"ת אבני מר מר"מ ס"י פ"ד ראיתי פלפול
 עמוס בזה ופוסק דאין חיוב חומש כלל בזה"ז ע"ש. במ"ש בדברי
 הירושלמי גיטין פ"ג אבל בירוש' עני אין לפני נחלה דר"ל דגם
 אל יורשין ענייס ל"ש בזה גדר ירושה ע"י במכתב רכ"ד הנה
 סמכין זה במיה הביא כל דברי הירוש' שם וכו' ואע"פ שאמרו
 אבל בירוש' עני אין עוני מלה לומר שאפילו נתח רשות אינו
 מפרים עליהם ההם במלוה עני אל שאס הוא עני אפשר שגנו
 יא עש"ד אבל בטור אין טולם עש"דים וכו' וגם בדברי הרמב"ן

